אוניברסיטת חיפה

שנתון תשע"ח

2017/2018

המערכת: אגף מינהל תלמידים, אוניברסיטת חיפה
עורכת: מיכל כרמלי
עריכה גרפית: שרה ניצן, סטודיו לגרפיקה, אוניברסיטת חיפה
הדפסה וכריכה: דפוס דיגיטלי, אוניברסיטת חיפה

אמת — 003-כ-0817

הוראות האוניברסיטה ותקנותיה נתונות לשינויים בידי הגופים המוסמכים. כל שינוי שייעשה במרוצת השנה יחול על כל התלמידים או על חלקם, הכל על־פי העניין וזאת מבלי שתוטל אחריות או חבות כלשהי על האוניברסיטה בקשר לכך.

מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, תהא רשאית האוניברסיטה, לפי שיקול דעת הגופים המוסמכים, לשנות, לרבות במהלך שנת הלימודים, את האופן, המבנה, השיטה, המיקום, התקופה (קיצור או הארכה) של כל שירות, חוג, יחידה או תכנית לימודים ולא יראו בקבלת החלטה בדבר שינוי כאמור משום הפרת התחייבות כלשהי של האוניברסיטה כלפי תלמידיה.

מוסדות האוניברסיטה יהיו רשאים לפני תחילת שנת הלימודים או במשך שנת הלימודים, לקבל החלטה להפעלה חלקית של האוניברסיטה או לסגירתה לחלוטין, לביטול שירות, חוג, יחידה כלשהם לתקופה כלשהי, מחמת נסיבות בלתי צפויות ו/או אילוצים ענייניים ו/או תנאים מיוחדים שאינם תלויים באוניברסיטה, אשר ימנעו המשך קיום פעילותה הסדירה של האוניברסיטה כמתוכנן (כגון קיצוץ בתקציב האוניברסיטה), ולא יראו בקבלת החלטה כזו משום הפרת התחייבות כלשהי של האוניברסיטה כלפי תלמידיה.

הנהלת האוניברסיטה שומרת לעצמה זכות להכניס שינויים בתכנית הלימודים וברשימת השיעורים, וכן להודיע על ביטול קורסים, לגביהם יהיה מספר קטן של נרשמים.

נתקבלה החלטה, כאמור, תודיע על כך האוניברסיטה לתלמידיה הנוגעים בדבר בציון התוצאות הנובעות מן ההחלטה.

הערה: כל האמור בשנתון זה מתייחס לנשים ולגברים והשימוש בלשון זכר הינו לשם הנוחות בלבד.

תוכן עניינים

נושאי משרות 9
פקולטות, בתי־ספר 13
הוצאת הספרים 16
רשות מחקר 17
מכוני מחקר ומרכזים 18
קתדרות 22
מעבדות וארכיונים 23
הספריה 32
אגף מחשוב ומערכות מידע 34
היחידה להוראה נתמכת מחשב 41
מוזיאון הכט 42
תקנון משמעת 44
תקנות חניה 58
סמכויות עובדי בטחון ובטיחות 62
דיקנאט הסטודנטים 64
הטרדה מינית 65
יה"ל — אבחון לקויי למידה 76
אגודת הסטודנטים 90
פר"ח 95
אגף מינהל תלמידים 96
— הרשמה 96
— רישום 97
— תקנון שכר הלימוד 99
— ביטוח לאומי 113
— חדרי לימוד 113
— בחינות 113
— אישורים 114
— בוגרים 115
— שירותים שונים 117

תקנון לימודים לתואר ראשון 119

הרשות ללימודים מתקדמים 132
מדור מלגות ותמיכות 133
תקנון לימודים לתואר שני 139
תקנון לימודים לתואר שלישי 166

211 אופקים: תכנית המצטיינים:
תכנית לימודים 189

הפקולטה למדעי הרוח 191
"דרך הרוח" 192
"מדעי רוח דיגיטליים" 193

119 ארכיאולוגיה:
תכנית לימודים 194

בית־הספר לאמנויות:
113 אמנות יצירה:
תכנית לימודים 211
—אמנות בקמפוס 223
124 מוסיקה:
תכנית לימודים 224
118 תיאטרון:
תכנית לימודים 234

123 בית־הספר להיסטוריה:
תכנית לימודים 241
108 היסטוריה כללית:
תכנית לימודים 246
106 היסטוריה של המזרח התיכון:
תכנית לימודים 273
104 היסטוריה של עם־ישראל:
(ראה תולדות ישראל)
115 לימודי ארץ־ישראל:
תכנית לימודים 291
125 לימודי אסיה:
תכנית לימודים 307

128 לימודי נשים ומגדר:
תכנית לימודים 337
212 לימודים רב־תחומיים:
תכנית לימודים 341
מערך אשכול 352
127 לימודי שואה ע"ש ויס לבנת:
תכנית לימודים 360
129 לימודי תרבות:
תכנית לימודים 362
103 לשון עברית:
תכנית לימודים 366
116 מחשבת ישראל:
(ראה תולדות ישראל)
101 מקרא:
(ראה תולדות ישראל)
122 ספרות עברית והשוואתית:
תכנית לימודים 387
107 פילוסופיה:
תכנית לימודים 408
ביה"ס למדעי הים -
120 ציוויליזציות ימיות:
תכנית לימודים 420
109 שפה וספרות אנגלית:
תכנית לימודים 427
105 שפה וספרות ערבית:
תכנית לימודים 439
110 שפה וספרות צרפתית:
תכנית לימודים 453
101, 104, 116 תולדות ישראל –
104 היסטוריה של עם ישראל:
תכנית לימודים..... 456
116 מחשבת ישראל:
תכנית לימודים 461
101 מקרא:
תכנית לימודים 465
המכינה לתלמוד 491
111 תולדות האמנות:
תכנית לימודים 492
126 תרבות הקולנוע:
תכנית לימודים 509

הפקולטה למדעי החברה
ע"ש שמואל והרטה עמיר 514
219 אנתרופולוגיה (בהקמה):
תכנית לימודים 515
205 בית־הספר למדעי המדינה:
תכנית לימודים 521
200 בית־הספר לקרימינולוגיה:
תכנית לימודים 561
201 גאוגרפיה ולימודי סביבה:
תכנית לימודים 567
215 התפתחות הילד:
תכנית לימודים 596
206 כלכלה:
תכנית לימודים 600
217 לימודי שלום וניהול סכסוכים:
תכנית לימודים 630
203 מדעי המחשב:
תכנית לימודים 633
214 מערכות מידע:
תכנית לימודים 651
204 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה:
תכנית לימודים 675

207 סטטיסטיקה:
תכנית לימודים 690

202 פסיכולוגיה:
תכנית לימודים 712

208 תקשורת:
תכנית לימודים 742

הפקולטה לניהול 756

209 מינהל עסקים:
תכנית לימודים 758

218 ניהול מידע וידע:
תכנית לימודים 775

213 ניהול משאבי טבע וסביבה:
תכנית לימודים 781

הפקולטה למדעי הטבע 792

223 ביולוגיה:
תכנית לימודים 794

221 ביולוגיה אבולוציונית וסביבתית:
תכנית לימודים 806

225 ביולוגיה של האדם:
תכנית לימודים 816

ביה"ס למדעי הים ע"ש צ'רני .. 826

227 ביולוגיה ימית
תכנית לימודים 827

229 טכנולוגיות ימיות (בהקמה)
תכנית לימודים 833

224 מדעים גיאו־ימיים ע"ש משה שטראוס
תכנית לימודים 835

228 מדעי הרפואה:
תכנית לימודים 842

210 מתמטיקה:
תכנית לימודים 847

222 סגול לנוירוביולוגיה:
תכנית לימודים 865

המחלקה להוראת המדעים – ביולוגיה (קמפוס אורנים): 873

המחלקה להוראת המדעים – מדעים מדוייקים (קמפוס אורנים): 879

250 הפקולטה למשפטים
תכנית לימודים 883

הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות 956

286 בית־הספר לבריאות הציבור:
תכנית לימודים 959

300 ביה"ס לטיפול באמצעות אמנויות:
תכנית לימודים 977

288 בית־הספר לעבודה סוציאלית:
תכנית לימודים 991

285 בריאות נפש קהילתית:
תכנית לימודים 1014

292 הפרעות בתקשורת:
תכנית לימודים 1027

287 מדעי הזיקנה־גרונטולוגיה:
תכנית לימודים 1043

290 סיעוד:
תכנית לימודים 1052

295 פיזיותרפיה:
תכנית לימודים 1071

320 ריפוי בעיסוק:
תכנית לימודים 1089

289 שירותי אנוש:
תכנית לימודים 1112

הפקולטה לחינוך 1128

319 חינוך מיוחד:

תכנית לימודים 1132

317 חינוך מתמטי:

תכנית לימודים 1171

318 ייעוץ והתפתחות האדם:

תכנית לימודים 1195

313 למידה, הוראה והדרכה:

תכנית לימודים 1240

308 לקויות למידה:

תכנית לימודים 1300

316 מנהיגות ומדיניות בחינוך:

תכנית לימודים 1324

תכניות מיוחדות לתואר ראשון

חבצלות 1351

תכניות מיוחדות לתואר שני

216 לימודי גרמניה ואירופה המודרנית 1355

לימודי תעודה

130 לימודי מידענות וספרנות:

תכנית לימודים 1363

יחידות אחרות

היחידה ללימודי אנגלית כשפה זרה .. 1366

היחידה ללימודי המשך
הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות 1370

המחלקה ללימודי המשך והתפתחות
מקצועית - הפקולטה לחינוך 1371

תכניות לימוד מיוחדות

היחידה ללימודי המשך וללימודי חוץ 1372

המכינה האוניברסיטאית 1374

מרכז הספורט 1379

ביה"ס הבינלאומי 1380

לוח שנת הלימודים תשע"ח 1382

לוח חופשות של העדות הלא־יהודיות 1383

ראשי תיבות וקיצורים 1384

תוכניות בינלאומיות לתואר שני (בשפה האנגלית)

ארכיאולוגיה 1386

התפתחות הילד 1390

לימודי ארץ ישראל 1393

לימודי ביטחון לאומי 1395

לימודי גרמניה ואירופה המודרנית .. 1398

לימודי דיפלומטיה 1401

לימודי יהדות 1404

לימודי שואה ע"ש ויס לבנת 1406

לימודי שלום וניהול סכסוכים 1408

מדעים גיאו־ימיים ע"ש שטראוס ... 1411

מנהל עסקים (MBA) 1416

סטטיסטיקה 1418

ציוויליזציות ימיות 1421

קיימות (MBA) 1424

מנהל מערכות בריאות 1426

מידע כללי

אוניברסיטת חיפה הוקמה בשנת תשכ"ג בחסות משותפת של האוניברסיטה העברית בירושלים ועיריית חיפה. החל משנת תש"ל נהנית האוניברסיטה מעצמאות מוסדית ובשנת תשל"ב זכתה להכרה אקדמית מטעם המועצה להשכלה גבוהה עפ"י חוק המועצה להשכלה גבוהה (תשי"ח).

תכנית ההוראה האקדמית מתנהלת במסגרת החוגים בפקולטה למדעי הרוח, הפקולטה למדעי החברה, הפקולטה למדעי הטבע, הפקולטה למשפטים, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, הפקולטה לחינוך והפקולטה לניהול. רוב חוגי האוניברסיטה מציעים לימודים לתואר ראשון ולתואר שני. **תואר שלישי** הונהג בחוגים לשפה וספרות אנגלית, לשפה וספרות צרפתית, לתולדות ישראל, להיסטוריה כללית, לפסיכולוגיה, למתמטיקה, לחינוך מיוחד, לייעוץ והתפתחות האדם, ללמידה, הוראה והדרכה, למנהיגות ומדיניות בחינוך, ללקויות למידה, לביה"ס למדעי המדינה, לכלכלה, לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, להיסטוריה של המזה"ת, לספרות עברית השוואתית, לפילוסופיה, לגאוגרפיה ולימודי סביבה, לעבודה סוציאלית, ללימודי א"י, ללשון עברית, לציוויליזציות ימיות, לביולוגיה אבולוציונית, לתקשורת, לסטטיסטיקה, בבית־הספר להיסטוריה, לשפה וספרות ערבית, לארכיאולוגיה, למקרא, למדעי זיקנה, לניהול משאבי טבע וסביבה, לנוירוביולוגיה ואתולוגיה, לחינוך מתמטי, לתולדות האמנות, למנהל עסקים, למערכות מידע, ללימודי אסיה, למשפטים, לניהול מידע וידע, לסיעוד, לבריאות נפש קהילתית, למדעים גיאו־ימיים, לביולוגיה של האדם, לביולוגיה ימית, להפרעות בתקשורת, לשירותי אנוש ולימודי גרמניה ואירופה המודרנית.

הפעילות המחקרית מתנהלת בפקולטות, בבתי־הספר, במרכזים ובמכוני המחקר. רשות המחקר יוזמת, מעודדת, מפתחת ומתאמת את המחקר באוניברסיטה ואחראית על ניהול המחקר מול החוקרים ומול הגופים הממנים.

אוניברסיטת חיפה רואה בפעולות השירות למען הקהילה אחד מיעדיה החשובים. לכן פיתחה כלים ותכניות, הנובעים מתוך מצבור הידע, הנסיון והכוחות האנושיים, הפועלים במוסד.

יו"ר חבר הנאמנים	**יו"ר הוועד המנהל**
פרופ' אלפרד טאובר	**מר שמואל (מולי) עדן**
נשיא	**רקטור**
פרופ' רון רובין	**פרופ' גוסטבו מש**

נושאי משרות, מוסדות מנהלים ויחידות האוניברסיטה

חבר הנאמנים

חבר הנאמנים הוא הרשות העליונה של האוניברסיטה, ובמסגרת סמכויותיו, עפ"י החוקה והתקנון הכללי, מלווה את ניהולה, ענייניה, עסקיה ונכסיה.

חבר הנאמנים דן בקווי היסוד לפעולתה הכספית של האוניברסיטה, בתקציב השנתי, במאזנים ובדו"חות הכספיים השנתיים שלה.

חבר הנאמנים פועל למימון תקציבי האוניברסיטה, ולצורך זה עושה כל שבידיו כדי לגייס בארץ ומחוצה לה, תרומות, קרנות, נכסים ואמצעים כספיים אחרים על מנת לסייע במילוי מטרות האוניברסיטה.

יו"ר חבר הנאמנים נבחר מבין נציגי הציבור בחבר הנאמנים לתקופת כהונה בת 3 שנים, וניתן לבחור בו לתקופת כהונה נוספת.

חברי חבר הנאמנים הם נציגי ציבור מהארץ ומהעולם הפעילים בתחומי העשייה הציבורית, הכלכלית, החברתית, התרבותית, החינוכית והמדעית; נציגי הסנאט והסגל האקדמי; נציגי אגודות ידידי האוניברסיטה; נציגי הסגל המינהלי; נציגי הסטודנטים ונציגי הבוגרים.

הוועד המנהל

הוועד המנהל הינו הרשות המבצעת של האוניברסיטה, הוא אחראי על התוויית מדיניות האוניברסיטה, קביעת האסטרטגיה שלה, פיקוח על המבנה הארגוני תאגידי שלה, ופיקוח על ענייניה ונכסיה.

הוועד המנהל הינו גוף אופרטיבי, פעיל וזמין.

לוועד המנהל הסמכות השיורית בכל ענייני האוניברסיטה שלא הוקנו במפורש בחוקה או בתקנון, לרשות אחרת של האוניברסיטה, למעט הסמכות השיורית האקדמית שהינה ברשות הרקטור.

יו"ר הוועד המנהל נבחר על־ידי הוועד המנהל מבין נציגי הציבור החברים בוועד המנהל, לתקופת כהונה של 3 שנים עם אפשרות לכהן 3 תקופות כהונה נוספות. חברי הוועד המנהל נבחרים מבין חברי חבר הנאמנים.

הנשיא

הנשיא עומד בראש האוניברסיטה; הוא נושא המשרה הבכיר ביותר מבין נושאי המשרות באוניברסיטה, והוא מנהל את ענייני האוניברסיטה במסגרת הסמכויות שהוענקו לו בחוקה ובתקנון הכללי, ונושא באחריות כלפי הוועד המנהל לניהולה, רמתה ואיכותה של האוניברסיטה. הנשיא אחראי על ייצוגה של האוניברסיטה. הוא מופקד על מכלול תחומי פעילותה ועל השגת מטרותיה ויעדיה. הנשיא נושא באחריות כוללת לייזום, לתכנון ולהוצאה

לפועל של תכנית לגיוס המשאבים הכספיים והתרומות ושל תכניות לקידום האוניברסיטה ולפיתוחה.

הנשיא נבחר על ידי הוועד המנהל לתקופת כהונה בת 4 שנים ובתום התקופה ניתן לבחור בו לתקופת כהונה נוספת של ארבע שנים.

הרקטור

הרקטור עומד בראש המערכת האקדמית של האוניברסיטה, ואחראי לכל תכניותיה לקידום ההוראה והמחקר, לפעילות המחקרית והלימודית המתנהלת בין כתליה ולניהול ענייניה האקדמיים. הוא מכהן בתוקף תפקידו כיושב ראש הסנאט והוועדה המתמדת. הרקטור נבחר על ידי הסנאט מבין הפרופסורים מן המניין של האוניברסיטה לתקופת כהונה בת שלוש שנים, ובתום התקופה ניתן לבחור בו לתקופת כהונה נוספת אחת של שלוש שנים.

ההנהלה

חברי ההנהלה הם הנשיא, הרקטור, סגן הנשיא ומנכ"ל, סגן הנשיא לקשרי חוץ ופיתוח משאבים, סגן נשיא לכספים ופיתוח עסקי, סגן נשיא ודיקן למחקר והמשנה לרקטור. הנשיא מכנס את ההנהלה באופן סדיר לצרכי הניהול השוטף של האוניברסיטה וענייניה הכספיים. בין יתר תפקידיה דנה ההנהלה ומעבדת נושאים שונים שבסמכותה בטרם יועברו לטיפול בוועד המנהל.

הסנאט

הסנאט הינו הרשות האקדמית העליונה של האוניברסיטה. הוא מנהל את ענייניה האקדמיים של האוניברסיטה ומשתתף בקביעת תכניות פיתוחה ותפקידה הציבורי. הסנאט מפקח על קיום רמה נאותה של הוראה, חינוך ומחקר ואחראי למשמעת האקדמית באוניברסיטה.

הסנאט דן ומחליט בדבר הקמתם של פקולטות, מכונים ומרכזי מחקר, חוגים וכל מסגרת לימודית ומחקרית אחרת, ומביא את החלטותיו לאישור הוועד המנהל או חבר הנאמנים.

הסנאט קובע את הרשויות האקדמיות לניהול יחידות הלימוד והמחקר.

הסנאט מאשר תכניות להענקת תארים ולימודי תעודה חדשים. הזכות לבחור ולהיבחר לסנאט נתונה לחברי סגל, שמשרתם העיקרית באוניברסיטת חיפה, להוציא אורחים לשנה.

הרקטור הינו יו"ר הסנאט. הסנאט מורכב מחברים נבחרים ומחברים בתוקף תפקידם.

הסנאט מאציל מסמכויותיו לוועדות הנבחרות מטעמו.

הוועדה המתמדת

הוועדה המתמדת הינה וועדה קבועה של הסנאט ומופקדת על ניהול העניינים האקדמיים השוטפים אשר בתחום הסמכויות של הסנאט, לפי המדיניות וההחלטות שנתקבלו על ידו. לוועדה המתמדת סמכויות ותפקידים שהסנאט מאציל לה מעת לעת. הוועדה המתמדת פועלת בשם הסנאט ומדווחת אליו.

חברי הוועדה המתמדת הינם הרקטור (יושב ראש), הנשיא, דיקני הפקולטות, הדיקן ללימודים מתקדמים, דיקן למחקר ודיקן הסטודנטים בתוקף תפקידם ועוד שמונה חברי סנאט – לפי בחירתו ובלבד שאחד מהם יהיה נציג הסטודנטים.

הפקולטות

הפעילות הלימודית של האוניברסיטה מתנהלת בפקולטות.

תכנית ההוראה האקדמית לתואר ראשון ולתארים מתקדמים (תואר שני ודוקטורט) מופעלת במסגרת בתי־הספר והחוגים המעוגנים בשבע פקולטות: הפקולטה למדעי הרוח, הפקולטה למדעי החברה, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, הפקולטה למשפטים, הפקולטה לחינוך, הפקולטה למדעי הטבע והפקולטה לניהול. לכל חוג ראש חוג, הנבחר על־ידי מועצת החוג ואחראי לכל פעולות החוג.

דיקני הפקולטות נבחרים על־ידי מועצות הפקולטות לתקופת כהונה של ארבע שנים, ובתום התקופה ניתן לבחור בהם לתקופת כהונה נוספת של שנתיים (כעבור הפסקה בת שנתיים ניתן לבחור בהם שוב). הם יושבים בראש מועצת הפקולטה, אחראים לפעילות בפקולטות, מנהלים את ענייני ההוראה והמחקר בפקולטות ומייצגים את הפקולטות בפני הרקטור והרשויות האחרות של האוניברסיטה.

ראשי מינהל הפקולטות מופקדים על הטיפול בהיבטים המנהליים של פעילות הפקולטות.

דיקן הסטודנטים

דיקן הסטודנטים נבחר על־ידי הסנאט בהמלצת הנשיא והרקטור ומופקד על רווחת הסטודנטים והטיפול בבעיותיהם האישיות, האקדמיות והכלכליות, תוך קיום קשר הדוק עם הגופים האקדמיים והמינהליים של האוניברסיטה.

הרשות ללימודים מתקדמים

הרשות ללימודים מתקדמים אחראית בפני סנאט האוניברסיטה והרקטור על הלימודים לתארים מתקדמים (תואר שני ודוקטורט) במוסד. היא האחראית לקביעת דרישות הקבלה ללימודי תואר שני ושלישי, קביעת סטנדרטים אקדמיים למתן תואר שני ושלישי ובפתיחת חוגי לימוד, תכניות ומסלולים חדשים לתארים מתקדמים. הרשות מפקחת על ביצוע התקנונים והנהלים המסדירים את הלימודים לתארים מתקדמים במוסד ומופקדת על חלוקת מלגות ומענקי מחקר לתלמידי תואר שני ושלישי.

רשות המחקר

רשות המחקר אחראית על קידום, עידוד וטיפוח המחקר האקדמי, תוך דגש מיוחד על הרחבת המחקר הממומן על ידי קרנות מחקר וגופים ציבוריים. הרשות אחראית על הטיפול בקשרים עם גורמי מימון בארץ ובעולם ועל איסוף, אירגון והפצה לחברי הסגל של המידע על מקורות מימון למחקר. כמו כן, עידוד חוקרי האוניברסיטה באמצעות תמריצים ומתן שירותי מחקר, ניהול ובקרה של חוזי ומענקי מחקר (ראה פרק רשות המחקר בעמוד 17).

הרשות ללימודים מתקדמים

פרופ׳ לילי אורלנד־ברק, דיקן
גב׳ סיגלית רג׳ואן, ראש מינהל

הרשות ללימודים מתקדמים אחראית בפני סנאט האוניברסיטה והרקטור ללימודי תואר שני ותואר שלישי. היא אחראית לקביעת דרישות הקבלה ללימודי תואר שני ושלישי בפקולטות ובבתי־הספר, לפתיחת חוגי לימוד ומסלולים חדשים לתארים מתקדמים, לקביעת סטנדרטים אקדמיים למתן תואר שני ושלישי.

הרשות מפקחת על ביצוע הלכה למעשה של התקנונים והנהלים הנוגעים לתארים המתקדמים. היא מופקדת על חלוקת מלגות ומענקי מחקר לתלמידים ומסייעת במימון חלקי של הוצאות הקשורות בביצוע פרויקטים ועבודות מחקר.

בראש הרשות ללימודים מתקדמים עומד הדיקן ללימודים מתקדמים הנבחר על־ידי הסנאט, בהמלצת הרקטור.

הדיקן הוא גם יו״ר המועצה ללימודים מתקדמים בה חברים אנשי סגל בכירים מן הדיסציפלינות השונות באוניברסיטה בדרגת מרצה בכיר ומעלה. הרכבה של המועצה ללימודים מתקדמים נקבע בתקנון האקדמי.

פקולטות ובתי־ספר

דיקני הפקולטות וראשי בתי־הספר אחראים לכל פעולות הפקולטות ובתי־הספר.

דיקני הפקולטות נבחרים בידי מועצות ויושבים בראשן.

ראשי בתי־הספר ממונים בידי הנשיא והרקטור ויושבים בראש מועצותיהם.

ראשי חוגים נבחרים בידי מועצות החוגים למשך שלוש שנים. ראש חוג אחראי לכל פעולות החוג.

הפקולטה למדעי הרוח

פרופ׳ גור אלרואי, דיקן
מר אהרן רפטר, ראש מינהל

החוגים וראשיהם

תולדות ישראל ומקרא — ב״א, מ״א, ד״ר	ד״ר מרקוס זילבר
ספרות עברית והשוואתית — ב״א, מ״א, ד״ר	פרופ׳ דניס סובולב
לשון עברית — ב״א, מ״א, ד״ר	פרופ׳ יעל משלר
מוסיקה — ב״א, מ״א	ד״ר אביגיל ווד
לימודי ארץ־ישראל — ב״א, מ״א, ד״ר	פרופ׳ אריה קופסקי
ביה״ס למדעי הים — ציוויליזציות ימיות — מ״א, ד״ר	ד״ר גיל גמבש
ארכיאולוגיה — ב״א, מ״א, ד״ר	פרופ׳ דני רוזנברג

שפה וספרות ערבית — ב"א, מ"א, ד"ר	פרופ' אהרון גבע־קלינברגר
היסטוריה של המזה"ת — ב"א, מ"א, ד"ר	ד"ר יובל בן־בסט
פילוסופיה — ב"א, מ"א, ד"ר	פרופ' דניאל סטטמן
היסטוריה כללית — ב"א, מ"א, ד"ר	פרופ' ערן שלו
שפה וספרות אנגלית — ב"א, מ"א, ד"ר	ד"ר בנט קרביץ
תולדות האמנות — ב"א, מ"א, ד"ר	ד"ר יוחאי רוזן
אמנות — יצירה — ב"א, M.F.A	מר אסי משולם
תיאטרון — ב"א, מ"א	ד"ר דורית ירושלמי
לימודים רב־תחומיים — ב"א	ד"ר שרון הלוי
מערך אשכול — ב"א	ד"ר עופר פרצ'ב
לימודי אסיה — ב"א, מ"א, ד"ר	ד"ר גיא פודולר
אופקים: תוכנית המצטיינים — ב"א	ד"ר אורי אמיתי
בית־ספר להיסטוריה — מ"א, ד"ר	פרופ' יוסי ציגלר, ראש ביה"ס
בית ספר לאמנויות — ב"א, M.F.A	פרופ' יובל שקד, ראש ביה"ס
לימודי מידענות וספרנות — תעודה	ד"ר רחל בן כנען
תכנית לתרבות הקולנוע — מ"א	ד"ר איבון קוזלובסקי־גולן
תכנית ללימודי שואה ע"ש ויס־לבנת — מ"א	פרופ' אריה כוכבי
תכנית ללימודי נשים ומגדר — מ"א	ד"ר שרה כהן־שביט
תכנית ללימודי תרבות — מ"א	פרופ' ניצה בן־דב

הפקולטה למדעי החברה
ע"ש שמואל והרטה עמיר

	פרופ' ערן ויגודה־גדות, דיקן
	גב' אורה ווגשי, ראש מינהל
גאוגרפיה ולימודי סביבה — ב"א, מ"א, ד"ר	פרופ' שלומית פז
פסיכולוגיה — ב"א, מ"א, ד"ר	פרופ' אירית עקירב
מדעי המחשב — B.Sc., M.Sc., ד"ר	פרופ' דניאל קרן
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה — ב"א, מ"א, ד"ר	פרופ' אורי בן־אליעזר
אנתרופולוגיה (בהקמה) — מ"א, ד"ר	ד"ר עמליה סער
בית־הספר למדעי המדינה — ב"א, מ"א, ד"ר, M.P.A	פרופ' דפנה קנטי, ראש ביה"ס
כלכלה — ב"א, מ"א, ד"ר	פרופ' טוד קפלן
סטטיסטיקה — ב"א, מ"א, ד"ר	פרופ' אלכסנדר גולדנשלוגר
תקשורת — ב"א, מ"א, ד"ר	פרופ' יריב צפתי
מערכות מידע — B.Sc., M.Sc., ד"ר	פרופ' פנינה סופר
תכנית בינתחומית להתפתחות הילד — מ"א	ד"ר תרצה יואלס
תכנית ללימודי שלום וניהול סכסוכים — מ"א	ד"ר קרן שרביט
בית הספר לקרימינולוגיה — מ"א	טרם נקבע, ראש ביה"ס

הפקולטה לניהול	פרופ' יצחק סמואל, דיקן גב' שולה ליבנה, ראש מינהל
מינהל עסקים — MBA, ד"ר	פרופ' שי צפריר
ניהול מידע וידע — מ"א, ד"ר	ד"ר דיוויד בודוף
ניהול משאבי טבע וסביבה — מ"א, ד"ר	פרופ' אופירה אילון
הפקולטה למדעי הטבע	פרופ' אדי ברקאי, דיקן מר נמרוד להב, ראש מינהל
ביולוגיה — .B.Sc	ד"ר עמירם אריאל
מדעי הרפואה — .B.Sc	ד"ר עמירם אריאל
מתמטיקה — .B.Sc, .M.Sc, ד"ר	פרופ' אנה מלניקוב
המחלקה להוראת המדעים — מדעים מדוייקים .B.Sc (קמפוס אורנים)	פרופ' אופיר אלון
המחלקה להוראת המדעים — ביולוגיה .B.Sc (קמפוס אורנים)	ד"ר רחל בן־שלמה
ביולוגיה אבולוציונית וסביבתית — .M.Sc, ד"ר	ד"ר רמי רשף
סגול לנוירוביולוגיה — .M.Sc, ד"ר	פרופ' מונא מארון
ביולוגיה של האדם — .M.Sc, ד"ר	ד"ר עמירם אריאל
ביה"ס למדעי הים ע"ש צ'רני	פרופ' צבי בן אברהם, ראש ביה"ס גב' שרון ליפר, ראש מינהל
ביולוגיה ימית — .M.Sc, ד"ר	ד"ר תמר לוטן
מדעים גיאו־ימיים —	
ע"ש ד"ר משה שטראוס — .M.Sc, ד"ר	ד"ר מייקל לזר
טכנולוגיות ימיות (בהקמה) —.M.Sc	פרופ' מורל גרופר
הפקולטה למשפטים — LL.B, LL.M, ד"ר	פרופ' אורן גזל־אייל, דיקן גב' מירי בודניוק, ראש מינהל
הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות	פרופ' פייסל עזאיזה, דיקן גב' רחלי בליפנטה אפוטה, ראש מינהל
ביה"ס לעבודה סוציאלית — ב"א, מ"א, ד"ר	פרופ' מרים כהן, ראש ביה"ס
ביה"ס לבריאות הציבור — M.P.H, MAN, MHA, ד"ר	פרופ' אורנה בראון אפל, ראש ביה"ס
שירותי אנוש — ב"א, מ"א, ד"ר	פרופ' גיל לוריא
סיעוד — ב"א, מ"א, ד"ר	פרופ' ענת דרך זהבי
ריפוי בעיסוק — .B.A.O.T, .M.Sc, ד"ר	ד"ר נעמי שרויאר
מדעי הזיקנה-גרונטולוגיה — מ"א, ד"ר	פרופ' יובל פלגי
פיזיותרפיה — .B.P.T, .M.Sc	פרופ' אלי כרמלי

הפרעות בתקשורת — ב"א, מ"א, ד"ר	ד"ר ברכה ניר
בריאות נפש קהילתית — מ"א, ד"ר	פרופ' מרק גלקופף
ביה"ס לטיפול באמצעות אמנויות — מ"א	ד"ר כוכבית אלפנט, ראש ביה"ס
הפקולטה לחינוך	פרופ' חנן אלכסנדר, דיקן גב' קורינה הרשקוביץ, ראש מינהל
חינוך מיוחד — ב"א, מ"א, ד"ר ותעודת הוראה	פרופ' פול מילר
חינוך מתמטי — מ"א, ד"ר ותעודת הוראה	פרופ' רוזה לייקין
ייעוץ והתפתחות האדם — ב"א, מ"א, ד"ר ותעודת הוראה	פרופ' מירי שרף
למידה, הוראה והדרכה — ב"א, מ"א, ד"ר ותעודת הוראה	ד"ר אריה קיזל
לקויות למידה — מ"א, ד"ר ותעודת הוראה	פרופ' דוד שר
מנהיגות ומדיניות בחינוך — ב"א, מ"א, ד"ר	פרופ' קלרה סבג
מרכז חיפה לחקר לימודי גרמניה ואירופה	
תכנית בלימודי גרמניה ואירופה המודרנית — מ"א, ד"ר	פרופ' עלי זלצברגר

הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה

יו"ר הוועד המנהל: **פרופ' רון רובין/פרופ' גוסטבו מש**
עורכת ראשית: **פרופ' דפנה ארדינסט־וולקן**
מנהלת הוצאת הספרים: **גב' שרון חנוכה בן־שימול**

הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה מוציאה לאור ספרי עיון איכותיים המשלבים רמה מדעית גבוהה עם כתיבה רהוטה ונגישות לקהל המשכיל הרחב.

מדי שנה מקיימת ההוצאה תחרות פרס בהט לספר העיון המקורי הטוב בעברית. מפעל זה מנתב להוצאת הספרים את מיטב הכתיבה המדעית בארץ ומניב מספר רב של כותרים איכותיים וחלוציים בתחומיהם.

טל': 04-8240781
פקס: 04-8249158
http://press2.haifa.ac.il

רשות המחקר

סגן נשיא ודיקן למחקר: **פרופ׳ עדו יצחקי**

מנהל הרשות: **ד״ר שרון לינק**

רשות המחקר אחראית על קידום, עידוד וטיפוח המחקר האקדמי, תוך דגש מיוחד על הרחבת המחקר הממומן על־ידי קרנות מחקר וגופים ציבוריים. הרשות אחראית על טיפוח והעמקה של קשרים עם גורמי מימון בארץ ובעולם, איסוף ואירגון מידע על מקורות המימון באתר רשות המחקר והפצה של מידע לחוקרים בדבר גופי מימון זמינים. כמו כן, עידוד חוקרי האוניברסיטה באמצעות תמריצים ומתן שירותי מחקר, ניהול ובקרה של חוזי ומענקי מחקר ותמיכה בפעילות שוטפת של המכונים, המרכזים ומוקדי המחקר למול ראשי היחידות ובעלי התפקיד המנהלי בקידום הפעילות השוטפת והמחקרית. הרשות מרכזת ומנהלת את המערך הלוגיסטי תפעולי של צרכי המחקר; סיוע כספי בפרסום מאמרים בכתבי־עת שפיטים; סיוע ברכישת ציוד תשתיתי למכוני מחקר, מרכזי מחקר ומוקדי מחקר; סיוע בדליית מידע ממאגרי מידע ממוחשבים; מענקים מקרן רשות המחקר; ייעוץ וסיוע בהכנת הצעות מחקר למימון חיצוני, ניהול כספי ובקרה של חוזים ותקציבי המחקר ופרוייקטים במכונים, במרכזים ובמוקדי המחקר, מתן כלים ופיתוח מערכות ממוחשבות לניהול ומעקב של המחקרים לטובת כלל החוקרים.

סגן נשיא ודיקן למחקר, נבחר ע״י הסנאט כדיקן למחקר וע״י הועד המנהל כסגן נשיא למחקר, מעורב בתוקף תפקידו בהליכי הקמת מכוני, מרכזי ומוקדי מחקר חדשים, חבר בהנהלות מכונים ומרכזים ובוועדות המחקר של הפקולטות ובתי־הספר. מכוני מרכזי ומוקדי המחקר באוניברסיטה מעוגנים ברשות המחקר.

שעות קבלה: ימים א׳-ה׳ בין השעות 08:00-16:00.

טל׳: 04-8240622/5

פקס: 04-8249865

אתר רשות המחקר: http://ra2.haifa.ac.il

מכוני מחקר, מרכזי מחקר, מוקדי מחקר וראשיהם

המכון לאבולוציה	ראש המכון: **פרופ׳ ציון פחימה**
המרכז לחקר לחץ פסיכולוגי ע״ש ר. ז. וולף	ראש המרכז: **פרופ׳ מונא מארון**
המכון לעיבוד מידע וקבלת החלטות	ראש המכון: **פרופ׳ רותי קמחי**
המרכז היהודי־ערבי	ראש המרכז: **פרופ׳ ראסם חמאיסי**
מוסד הרצל לחקר הציונות ולימודה	ראש המרכז: **פרופ׳ מעוז עזריהו**
המכון ללימוד ולחקר השואה ע״ש שטרוכליץ	ראש המכון: **פרופ׳ אריה כוכבי**
המכון ללימודי ים ע״ש ליאון רקנאטי	ראש המכון: **ד״ר גיל גמבש**
המכון לארכיאולוגיה ע״ש זינמן	ראש המכון: **פרופ׳ מינה עברון**
המכון לחקר תולדות הבונד	ראש המכון: **ד״ר מרקוס זילבר**
המכון ע״ש גוטליב שומאכר לחקר הנוכחות הנוצרית בארץ־ישראל בעת החדשה	ראש המכון: **ד״ר ירון פרי**
המכון לחקר ולימוד הקיבוץ והרעיון השיתופי	ראש המכון: **פרופ׳ מיכל פלגי**
המרכז לחקר משאבי טבע וסביבה	ראש המרכז: **פרופ׳ אופירה אילון**
מכון וידרא לחקר הספנות והתעופה	ראש המרכז: **פרופ׳ שאול חורב**
המרכז לרב־תרבותיות וחקר החינוך הערבי	ראש המרכז: **פרופ׳ מאג׳ד אלחאג׳**
המרכז לחינוך יהודי בישראל	ראש המרכז: **פרופ׳ חנן אלכסנדר**
המרכז למינהל ולהערכה בחינוך	ראש המרכז: **ד״ר זהבה רוזנבלט**
המרכז לחקר אלטרנטיבות בחינוך	ראש המרכז: **פרופ׳ מיכל ירושלמי**
המרכז לחקר השיקום והתפתחות האדם	ראש המרכז: **פרופ׳ יעל לצר**
המרכז לחקר ולימוד הזיקנה	ראש המרכז: **פרופ׳ איסי דורון**
המרכז לחקר ולימוד המשפחה	ראש המרכז: **פרופ׳ עדיטל בן־ארי**

המרכז לחקר החברה	ראש המרכז: **פרופ׳ גדעון פישמן**
המכון לחקר הגולן	מנהל המכון: **פרופ׳ משה ראובני**
המרכז לחקר התפתחות הילד	ראש המרכז: **פרופ׳ אבי שגיא־שורץ**
מרכז מינרבה לחקר תהליכים קוגניטיביים וביצועי אנוש	ראשי המרכז: **פרופ׳ רות קמחי ופרופ׳ עדו ערב (טכניון)**
המרכז הבינלאומי לבריאות, משפט ואתיקה	ראש המרכז: **פרופ׳ אמנון כרמי**
המרכז הבינתחומי לחקר הרגשות	ראש המרכז: **פרופ׳ שלמה הראלי**
המרכז לחקר תיירות, צליינות ונופש	ראש המרכז: **פרופ׳ יואל מנספלד**
המרכז לחקר פשיעה, משפט וחברה	ראשי המרכז: **פרופ׳ אורן גזל־איל ופרופ׳ אריה רטנר**
המרכז לחקר הבטחון הלאומי	ראש המרכז: **ד״ר דן שיפטן**
המרכז הבין־תחומי למדעי המחשב	ראש המרכז: **פרופ׳ אלק ויינשטיין**
מרכז לחקר החינוך לשלום	ראש המרכז: **פרופ׳ עמליה סער**
המרכז לחקר האינטרנט	ראש המרכז: **פרופ׳ שיזף רפאלי**
המרכז לחקר ארגונים וניהול המשאב האנושי	ראש המרכז: **פרופ׳ שי צפריר**
המרכז למחקר באקטואריה	ראש המרכז: **פרופ׳ אודי מקוב**
המכון ע״ש גרד בוצריוס לחקר ההיסטוריה והחברה הגרמנית בת זמננו	ראש המכון: **פרופ׳ עמוס מוריס־רייך**
המכון קיסריה־רוטשילד למחקר בין־תחומי במדעי המחשב	ראש המכון: **פרופ׳ גדי לנדאו**
המרכז לחקר מוח והתנהגות	ראש המרכז: **פרופ׳ רפאל למפרכט**
המרכז למתמטיקה שימושית וחישוב מדעי	ראש המרכז: **פרופ׳ עמי ויסלטר**
מרכז למשפט וטכנולוגיה	ראש המרכז: **פרופ׳ ניבה אלקין־קורן**
מרכז מאיר ומרים עזרי לחקר איראן והמפרץ הפרסי	ראש המרכז: **ד״ר סולי שאהוור**

המרכז לחקר עיראק	ראש המרכז:	**טרם נקבע**
המרכז לניהול ומדיניות ציבורית	ראש המרכז:	**ד"ר ניסים כהן**
מכון המוח לחקר הרגשות	ראש המכון:	**פרופ' גל ריכטר־לוין**
המרכז הבינתחומי לחקר האנטישמיות וחינוך נגד הגזענות ע"ש אליזבט וטוני קומפר	ראש המרכז:	**פרופ' אלי אברהם**
מרכז ללימודי גרמניה ואירופה	ראש המרכז:	**פרופ' עלי זלצברגר**
המרכז האינטרדיסציפלינארי לחקר מחוננות והצטיינות (חמ"ה)	ראש המרכז:	**פרופ' רוזה לייקין**
המרכז לשינויים גנטיים מקומיים בתאי עצב במוח הבוגר	ראש המרכז:	**פרופ' קובי רוזנבלום**
מרכז אדמונד י' ספרא לחקר המוח בלקויות למידה	ראש המרכז:	**פרופ' אוסיד ח'טיב**
המרכז להכשרה וחקר שירותים ומדיניות בתחום בריאות הנפש הקהילתית	ראש המרכז:	**פרופ' דיויד רועה**
מרכז אקולוגי למחקר והוראה של הכרמל	ראש המרכז:	**פרופ' עדו יצחקי**
מרכז בינלאומי לחקר אובדן, שכול וחוסן נפשי	ראש המרכז:	**פרופ' שמשון רובין**
מו"פ הגליל	ראש המו"פ:	**ד"ר ג'ריס ג'דעון**
המרכז לחקר חיפה והצפון	ראש המרכז:	**פרופ' נגה קולינס־קריינר**
המרכז הארצי למחקר בין־תחומי בכרונו־ביולוגיה	ראש המרכז:	**פרופ' אברהם חיים**
מרכז למחקר בסיעוד ע"ש צ'ריל ספנסר	ראש המרכז:	**פרופ' דורית פוד**
מרכז לחקר מערכות מידע מרחבי	ראש המרכז:	**פרופ' אמציה פלד**
מרכז קדס לאקולוגיה של גגות ירוקים	ראש המרכז:	**פרופ' לאון בלאושטיין**
מרכז אמילי סגול למחקר בטיפול באמנויות	ראש המרכז:	**פרופ' רחל לב־ויזל**
המרכז לביואינפורמטיקה ע"ש טאובר	ראש המרכז:	**ד"ר לאוניד ברודצקי**
המרכז למחקר הרב־תחומי של הגניזה הקהירית והטמעתה במערכת החינוך	ראשי המרכז:	**פרופ' אפרים לב וד"ר משה לביא**
המרכז לחקר התרבות היהודית	ראש המרכז:	**ד"ר יוסי חיות**

המוקד לחקר תרבויות ספרד והקתדרה של אונסקו לדיאלוג בין תרבותי	ראש המוקד:	**פרופ׳ אביבה דורון**
המוקד לסטנדרטים בבריאות ובמוגבלות		
המרכז הבינ״ל לסיכונים,אחריות וביטוח ע״ש וילי אפטוביצר	ראש המרכז:	**פרופ׳ רונן פרי**
מרכז מחקר לפיתוח והערכה של תכניות התערבות בקידום הבריאות	ראש המרכז:	**פרופ׳ אורנה בראון־אפל**
מרכז חיפה למחקרי מדיניות ואסטרטגיה ימית	ראש המרכז:	**פרופ׳ שאול חורב**
מרכז קרן הלמסלי לחקר הים התיכון	ראש המרכז:	**פרופ׳ צבי בן־אברהם**
מרכז בינתחומי לחקר העוני וההדרה החברתית	ראש המרכז:	**פרופ׳ רוני סטריאר**
מרכז מחקר לתקשורת, בריאות וסיכונים	ראש המרכז:	**ד״ר גסר אדלסבורג ענת**
המרכז הקליני הבין תחומי	ראש המרכז:	**פרופ׳ רבקה יהב**

קתדרות

הקתדרה למורשת ההגות היהודית ע"ש סר אייזיק ולידי אדית וולפסון בראשותו של **ד"ר מרקוס זילבר**

הקתדרה לתרבות יהודית בעולם העתיק ע"ש ג'ורג' ופלורנס וייז בראשותו של **ד"ר יונתן בן־דב**

הקתדרה לציונות והיסטוריה ע"ש ראובן הכט בריכוזו של **פרופ' אריה כוכבי**

הקתדרה ללימודים לטינו־אמריקאיים ע"ש פרופ' הלנה לוין בראשותו של **פרופ' עמוס מגד**

הקתדרה לחקר פעילות העולם הנוצרי בא"י במאה ה־19 ע"ש גוטליב שומאכר בראשותו של **ד"ר ירון פרי**

הקתדרה ע"ש ליידי דייויס למרכז יישומי של לחץ פסיכולוגי בראשותו של **פרופ' ערן ויגודה־גדות**

הקתדרה לספנות מיסודה של "אל ים" בראשותו של **פרופ' ערן ויגודה־גדות**

הקתדרה למינהל עסקים ע"ש בנימין ה. סוויג בראשותו של **פרופ' ערן ויגודה־גדות**

הקתדרה לחינוך מיוחד ע"ש קונין־לוננפלד בראשותה של **פרופ' מרק לייקין**

הקתדרה לרווחה ולתכנון חברתי ע"ש ריצ'רד קרוסמן בראשותו של **פרופ' אריק רימרמן**

הקתדרה לביולוגיה אבולוציונית ע"ש בנק דיסקונט בראשותו של **פרופ' אביתר נבו**

הקתדרה לחקר ולטיפוח השפה והספרות הערבית ע"ש בן־חביב בראשותו של **פרופ' ג'ורג' קנאזע**

קתדרת חייקין לגיאו־אסטרטגיה בראשותו של **פרופ' שאול חורב**

ארכיונים, מעבדות ויחידות אחרות

קרן צימרמן למחקר בבנקאות ומימון	יו"ר ועדת ההיגוי: **פרופ' ערן ויגודה־גדות**
הארכיון ע"ש אבא חושי	ראש הארכיון: **טרם נקבע**
ארכיון הסיפור העממי בישראל (אסע"י) **מיסודה של עיריית חיפה**	ראש הארכיון: **פרופ' דינה שטיין** רכזת מדעית: **ד"ר חיה מילוא**
המרכז לתיעוד היסטורי של מרכז מזרח אירופה מיסודו של מכון שטרוכליץ לחקר השואה	ראש המרכז: **פרופ' אריה כוכבי**
המעבדה לחשבון	ראש המעבדה: **ד"ר אירית פלד**
מעבדה לחקר מוסר ומנהיגות ע"ש רודולף ורבה	ראש המעבדה: **פרופ' רות לין**
מעבדה לתקשורת תומכת וטכנולוגיה מסייעת	ראשי המעבדה: **ד"ר אורית חצרוני** **ופרופ' פול מילר**
מעבדת תצפיות לחקר התפתחות האדם וחינוך	ראשי המעבדות: **פרופ' ענת שר,** **פרופ' עפרה מייזלס** **פרופ' מירי שרף** **ופרופ' הדס ויסמן**
המעבדה להפקות אור־קוליות ע"ש אלכסנדר וסופי גודמן	ממונה על המעבדה: **פרופ' אמנון בהם**
המעבדה ליעוץ סטטיסטי	ראש המעבדה: **פרופ' דוד פרג'י**
מעבדה לשונית ממוחשבת (מל"מ)	ראש אקדמי: **ד"ר אייבור לודלם**
מעבדה לשונית אור־קולית	ראש אקדמי: **ד"ר אייבור לודלם**
המעבדה לכרטוגרפיה אנליטית	ראש המעבדה: **ד"ר דן מלקינסון**
המעבדה לקשב ותפיסה	ראש המעבדה: **פרופ' דוד נבון**
המעבדה לחקר המוח וההתנהגות	ראש המעבדה: **פרופ' גל ריכטר־לוין**
המעבדה לדימות המוח ולמידה	ראש המעבדה: **פרופ' אבי קרני**

המעבדה לחקר מנגנונים מולקולריים של למידה וזכרון	ראש המעבדה: **פרופ׳ קובי רוזנבלום**
המעבדה לנוירוביולוגיה של למידה וזכרון	ראש המעבדה: **פרופ׳ אדי ברקאי**
המעבדה לנוירוביולוגיה של רגשות	ראש המעבדה: **פרופ׳ מונא מארון**
מעבדת תלמידים החוג לביולוגיה אבולוציונית וסביבתית	ראש המעבדה: **ד״ר רם רשף**
מעבדה להערכת אישיות MMPI	ראש המעבדה: **פרופ׳ משה אלמגור**
מעבדה לפסיכולוגיה חברתית	ראשי המעבדה: **פרופ׳ רמזי סלימאן** **פרופ׳ אילן פישר**
המעבדה לגיאומורפולוגיה	ראש המעבדה: **ד״ר לאה ויטנברג**
המעבדה לאקלים	ראש המעבדה: **פרופ׳ חיים קותיאל**
המעבדה החינוכית	ראשי המעבדה: **פרופ׳ ג׳ני קורמן/** **פרופ׳ לילי רוטשילד**
המעבדה למערכות מידע גיאוגרפיות – לחישה מרחוק	ראש המעבדה: **ד״ר דן מלקינסון**
המעבדה לחקר תרדמת של גרורות סרטן השד	ראש המעבדה: **ד״ר דלית ברקן**
המעבדה לחקר תאי הגזע של הרקמות	ראש המעבדה: **ד״ר הילה טולדנו**
המעבדה לחקר מוות מולקולרי של תאים וסרטן	ראש המעבדה: **פרופ׳ שרית לריש**
המעבדה לחקר חרדות	ראש המעבדה: **פרופ׳ עמית ברנשטיין**
המעבדה לחקר האינטליגנציה והערכתה	ראש המעבדה: **פרופ׳ ברוך נבו**
המעבדה לחקר שפת הסימנים בלשנות וקוגניציה	ראש המעבדה: **פרופ׳ וונדי סנדלר**
המעבדה לחקר בין־תרבותי של גורמי אישיות והבדלים אינדיבידואלים	ראש המעבדה: **פרופ׳ משה זיידנר**

המעבדה לחקר דרמה ותיאטרון בחינוך	ראש המעבדה:	**פרופ׳ שפרה שיינמן**
המעבדה לחקר תפקוד אנושי מורכב והשתתפות	ראש המעבדה:	**פרופ׳ שרה רוזנבלום**
המעבדה ע״ש קארטן	ראש המעבדה:	**ד״ר דליה זק״ש**
המעבדה לחקר חרדה חברתית	ראש המעבדה:	**ד״ר עידן אדרקה**
המעבדה לפסיכוביולוגיה התפתחותית	ראש המעבדה:	**ד״ר תומר שכנר**
המעבדה הקוגניטיבית	ראש המעבדה:	**פרופ׳ זוהר אביתר**
המעבדה להתפתחות הילד	ראשי המעבדה:	**פרופ׳ אבי שגיא־שורץ/ פרופ׳ דוד אופנהיים**
מעבדה למערכות מידע ג׳ג	ראש המעבדה:	**פרופ׳ אמציה פלד**
המעבדה לביולוגיה של אוכלוסיות	ראש המעבדה:	**פרופ׳ אביתר נבו**
המעבדה לאבולוציה מולקולרית של בע״ח ואוכלוסיות אנושיות	ראש המעבדה:	**פרופ׳ אביתר נבו**
המעבדה לאבולוציה מולקולרית של צמחים	ראש המעבדה:	**פרופ׳ אביתר נבו**
המעבדה לבסיס עצבי בקבלת החלטות	ראש המעבדה:	**ד״ר גנלה מוריס**
המעבדה לחקר תקשורת תאית ותכנון מושכל של חלבונים	ראש המעבדה:	**ד״ר מיקי קוזלוב**
המעבדה לביולוגיה התפתחותית ורגנרציה	ראש המעבדה:	**ד״ר רמי רשף**
מרכז טאובר לביואינפורמטיקה	ראש המרכז:	**ד״ר לאוניד ברודצקי**
המעבדה לגנומיקה של צמחים ועמידות למחלות	ראש המעבדה:	**פרופ׳ ציון פחימה**
המעבדה להתנהגות ולתקשורת כימית של בע״ח	ראש המעבדה:	**פרופ׳ גיורא חת**
המעבדה להתנהגות בע״ח	ראש המעבדה:	**פרופ׳ אביתר נבו**

המעבדה לאקולוגיה של האבקה	ראש המעבדה: **פרופ׳ אמוץ דפני**
המעבדה לצמחים קריפטוגמיים ופטריות	ראש המעבדה: **פרופ׳ סלומון ואסר**
המעבדה למגוון המינים	ראש המעבדה: **פרופ׳ אביתר נבו**
המעבדה לגנטיקה מתמטית ואוכלוסיות	ראש המעבדה: **פרופ׳ אברהם קורול**
המעבדה לגנטיקה של דרוזופילה (זבוב הפירות)	ראש המעבדה: **פרופ׳ אברהם קורול**
המעבדה לאיקולוגיה קהילתית	ראש המעבדה: **פרופ׳ ליאון בלאושטיין**
המעבדה לביוסטטיסטיקה	ראש המעבדה: **ד״ר אלכס בהרב**
מרכז מידע לבנק הגנים של אם החיטה, אם השעורה, אם החסה, פטריות וחולדים	ראש המרכז: **ד״ר אלכס בהרב**
המעבדה לציטוגנטיקה מולקולרית ואבולוציה של בע״ח	ראש המעבדה: **ד״ר ילנה יבניצקי**
המעבדה לציטוגנטיקה מולקולרית של צמחים	ראש המעבדה: **ד״ר אלכסנדר בלאייב**
המעבדה לביואינפורמטיקה	ראש המעבדה: **פרופ׳ אלכסנדר בולשוי**
מעבדת מגוון הגנים	ראש המעבדה: **פרופ׳ אדוארד טריפונוב**
המעבדה לפלינולוגיה וכימיה	ראש המעבדה: **טרם נקבע**
המעבדה לחקר אינטראקציה בין קוגניציה לרגש	ראש המעבדה: **ד״ר הדס אוקון־זינגר**
המעבדה לחקר פסיכותרפיה	ראש המעבדה: **ד״ר סיגל זילכה־מנו**
המעבדה לפרהיסטוריה	ראש המעבדה: **פרופ׳ דני נדל**
המעבדה לחקר העצבי של קוגניציה אבולוציונית	ראש המעבדה: **ד״ר שי גבאי**
המעבדה המקראית	ראש המעבדה: **ד״ר איילת גלבוע**

המעבדה הקלאסית	ראש המעבדה:	**ד"ר עדי ארליך**
המעבדה לגיאולוגיה	ראש המעבדה:	**ד"ר אלכסנדר צצקין**
המעבדה לחידושים בטכנולוגיות השיקום	ראש המעבדה:	**פרופ' תמר וייס**
מעבדת סדימנטים ותיארוך בעופרת 210	ראש המעבדה:	**ד"ר רויטל בוקמן**
מעבדה ארכיזואולוגיה	ראש המעבדה:	**פרופ' גיא בר־עוז**
מעבדה לביולוגיה של רצפטורים	ראש המעבדה:	**ד"ר ליזה ברקי־הרינגטון**
מעבדה לאינטראקציות בין בע"ח לצמחים	ראש המעבדה:	**פרופ' משה ענבר**
מעבדה לגנטיקה מולקולרית	ראש המעבדה:	**פרופ' פואד פארס**
מעבדה לנוירוביולוגיה של תקשורת חברתית	ראש המעבדה:	**ד"ר שלמה וגנר**
מעבדה לחקר מנגנונים מולקולרים בהחלמה מדלקת	ראש המעבדה:	**ד"ר עמירם אריאל**
מעבדה לפיזיולוגיה אקולוגית וכרונוביולוגיה	ראש המעבדה:	**פרופ' אברהם חיים**
מעבדה לנוירוביולוגיה מולקולארית של זיכרון	ראש המעבדה:	**פרופ' רפאל למפרכט ופרופ' סימון שמאי־צורי**
המעבדה לנוירופסיכולוגיה קלינית	ראשי המעבדה:	**פרופ' רחל תומר**
מעבדה קלינית־חינוכית	ראשי המעבדה:	**פרופ' ג'ני קורמן/ פרופ' לילי רוטשילד**
המעבדה לחקר אובדן	ראש המעבדה:	**פרופ' שמשון רובין**
המעבדה ליחסים קרובים	ראש המעבדה:	**פרופ' רות שרבני**
המעבדה לזיהוי והתערבות מוקדמים	ראש המעבדה:	**פרופ' דני קורן**
המעבדה לחקר ישוב סכסוכים	ראש המעבדה:	**ד"ר קרן שרביט**
המעבדה לתיאבון למלח וטעם	ראש המעבדה:	**פרופ' מיכה לשם**
המעבדה לחקר הבסיס העצבי החברתי והרגשי	ראש המעבדה:	**פרופ' סימון שמאי־צורי**

המעבדה לחקר למידה וזיכרון	ראש המעבדה: **פרופ׳ אירית עקירב**
המעבדה לחקר הבסיס המולקולרי	ראש המעבדה: **ד״ר אינה גיזלר־סלומון**
מעבדת סר מוריס ואיירין האטר לארכיאולוגיה חופית ונמלים	ראש המעבדה: **פרופ׳ מיכל ארצי**
המעבדה לעיבודים ויזואליים	ראש המעבדה: **פרופ׳ דני קרן**
המעבדה לחקר הכאב	ראש המעבדה: **פרופ׳ דורית פוד**
המעבדה למוטיבציה קוגניטיבית	ראש המעבדה: **ד״ר ברוך עיטם**
מעבדה לפענוח סייסמי	ראש המעבדה: **ד״ר אורי שטנר**
מעבדה לגיאופיסיקה יישומית	ראש המעבדה: **ד״ר מייקל לזר**
מעבדה לגיאו־ארכיאולוגיה ומיקרופליאונטולוגיה ימית	ראש המעבדה: **ד״ר בוורלי גודמן**
המעבדה לחקר ימי יישומי	ראש המעבדה: **ד״ר יצחק מקובסקי**
מעבדה לחקר הים העמוק	ראש המעבדה: **ד״ר דן צ׳רנוב**
מעבדה לאקולוגיה כימית ימית	ראש המעבדה: **ד״ר דניאל שר**
מעבדה לחקר בקרת התפתחות עוברית	ראש המעבדה: **ד״ר סמדר בן־טאבו דה־לאון**
מעבדה לביולוגיה התפתחותית ואקולוגיה מולקולארית של צורבניים	ראש המעבדה: **ד״ר תמר לוטן**
מעבדה למיקרוביולוגיה ימית	ראש המעבדה: **ד״ר לאורה שטיינדלר**
מעבדה לארכיאולוגיה חופית וסקר תת־ימי	ראש המעבדה: **פרופ׳ אסף יסעור לנדאו**
מעבדה אנליטית לחקר חומרים בארכיאולוגיה	ראש המעבדה: **פרופ׳ שריאל שליו**
מעבדה פטרופיזיקה וחקר אגנים סדימנטרים	ראש המעבדה: **ד״ר ניקולס וולדמן**
המעבדה ליחסי גומלין בעלי חיים-צמחים	ראש המעבדה: **פרופ׳ עדו יצחקי**
המעבדה לשפה ופלסטיות מוחית	ראש המעבדה: **ד״ר טלי ביתן**

המעבדה לחקר פסיכופתולוגיה - מעגלים עצביים	ראש המעבדה:	**ד"ר עודד קלויר**
המעבדה לחקר דחק ופסיכופתולוגיה	ראש המעבדה:	**ד"ר רואי אדמון**
המעבדה לחקר גנטיקה ואפיגנטיקה של זקנה	ראש המעבדה:	**פרופ' גיל עצמון**
המעבדה לביומנרליזציה ופיזיולוגיה של אלמוגים	ראש המעבדה:	**ד"ר טלי מס**
המעבדה לאקולוגיה יישומית	ראש המעבדה:	**ד"ר דרור אנג'ל**
המעבדה לחקר כלי שיט עתיקים	ראש המעבדה:	**ד"ר דבי צויקל**
המעבדה לארכיאולוגיה סדימנטרית	ראש המעבדה:	**פרופ' רותי שחק גרוס**
מעבדה לאנליזה של מי ים לגילוי ריכוזי ניטריינטים מזעריים	ראש המעבדה:	**פרופ' מייק קרום**
מעבדה מולקולארית והכנת חומר ביולוגי	ראש המעבדה:	**ד"ר דן צ'רנוב**
המעבדה להנדסה תת מימית	ראש המעבדה:	**פרופ' מורל גרופר**
המעבדה לאקוסטיקה וניווט תת מימי	ראש המעבדה:	**ד"ר רועי דיאמנט**
המעבדה לדימות תת ימי	ראש המעבדה:	**ד"ר טלי טרייביץ**
המעבדה לנוירוביולוגיה של הפרעות פסיכיאטריות	ראש המעבדה:	**ד"ר חנוך קפצן**
המעבדה לגנומיקה ואבולוציה של חרקים חברתיים	ראש המעבדה:	**ד"ר איל פריבמן**
המעבדה לחקר המוח והקריאה	ראש המעבדה:	**פרופ' תמי קציר**
המעבדה לשפה ומספרים	ראשי המעבדה:	**ד"ר ענת פריאו וד"ר אורלי רובינשטיין**
המעבדה לחקר בין תרבותי של גורמי אישיות והבדלים אינדיבידואלים	ראש המעבדה:	**פרופ' משה זיידנר**
המעבדה לחקר הקשב	ראש המעבדה:	**ד"ר ליאת גולדפרב**

המעבדה לחקר התפתחות קוגנטיבית	ראש המעבדה:	**ד"ר בת־שבע חדד**
המעבדה לחקר נירוקוגניציה של מחוננים	ראשי המעבדה:	**פרופ' מרק לייקין** **ופרופ' רוזה לייקין**
המעבדה לגיל הרך	ראש המעבדה:	**ד"ר שלי שאול**
המעבדה לחקר המוטוריקה	ראש המעבדה:	**פרופ' אבי קרני**
מעבדה נירו קוגנטיבית לחקר הדו לשוניות - היחידה לחקר השפה הערבית	ראש המעבדה:	**פרופ' אוסיד חטיב**
המעבדה לעיבוד אודיטורי	ראש המעבדה:	**פרופ' יוסי אטיאס**
המעבדה לאלקטרוטרפיה	ראש המעבדה:	**פרופ' יוכבד לויפר**
המעבדה להערכת תפקודים במאמץ	ראש המעבדה:	**ד"ר עינת קודש**
המעבדה לחקר מערכת שלד שריר	ראש המעבדה:	**ד"ר גלי דר**
המעבדה לשיווי משקל	ראש המעבדה:	**פרופ' יוכבד לויפר**
המעבדה לנוירופיזיולוגיה קלינית	ראש המעבדה:	**ד"ר אירית וייסמן פוגל**
המעבדה לחקר מעוף בבעלי חיים	ראש המעבדה:	**ד"ר ניר ספיר**
המעבדה לזיכרון אנושי	ראש המעבדה:	**ד"ר אבי מנדלסון**
המעבדה לחידושים בטכנולוגיה	ראשי המעבדה:	**ד"ר מריה קורמן** **ד"ר רחל קיצוני** **פרופ' בתיה אנגל יגר** **פרופ' תמר וייס**
המעבדה לחקר האוטיזם	ראשי המעבדה:	**ד"ר איילת בן ששון** **ד"ר עינת גל**
המעבדה לחקירה רב מימדית של ביצוע פעולות מורכבות אצל מבוגרים	ראש המעבדה:	**ד"ר רחל קיצוני**
המעבדה לחקר תפיסה חברתית של רגשות	ראש המעבדה:	**פרופ' שלמה הראלי**
המעבדה לחקר הזיקנה ביצועים סנסומוטוריים	ראש המעבדה:	**פרופ' אלי כרמלי**

המעבדה לחקר כאב עמוד השדרה	ראש המעבדה: **ד"ר הילה שריג בהט**
המעבדה לחקר רב לשוניות	ראש המעבדה: **ד"ר תמר דגני**
המעבדה לחקר שפת הסימנים	ראשי המעבדה: **פרופ' ונדי סנדלר** **פרופ' עירית מאיר**
המעבדה לחקר פגוציטוזה בהתפתחות ובהזדקנות	ראש המעבדה: **ד"ר אסתי קורנט**
המעבדה לחקר שעונים ביולוגיים	ראש המעבדה: **פרופ' ערן טאובר**
המעבדה ליחסי גומלין מיקרוביאלים במים	ראש המעבדה: **ד"ר שרית אברני**

ספריית יונס וסוראיה נזריאן

גב׳ נעמי גרידינגר, מנהלת
גב׳ ורדית גרבר, ראש מינהל

הודעות על שעות הפעילות, הסדרי הכניסה ונהלים מפורטים מפורסמים בדף הבית של הספרייה: http://lib.haifa.ac.il.

הספרייה באוניברסיטת חיפה הינה כללית ומרכזית. היא ממוקמת בבניין הראשי והכניסה אליה היא מקומת ה־700.

הספרייה משרתת את מורי האוניברסיטה, תלמידיה ועובדיה בתחומי המחקר והלימוד שלהם. הגישה לרוב החומר הספרייתי חופשית.
באוסף הספרייה כ־2.5 מליון פריטים ספריים ולא ספריים. האוסף הכללי עומד לרשות לקוחות הספרייה וכן האוספים המיוחדים: שמורים, משפטים, מדיה, כתבי־עת, כלי אבחון במדעי ההתנהגות, ספרים נדירים, ארכיונים ואוסף ספרי ילדים.
באוסף **השמורים**, מצויים ספרים שהם קריאת חובה בקורסים שונים, כתבי עת בעברית וכלי אבחון.
חומרים לקורסים — כל תלמיד יכול לצפות במאמרים וחומרי למידה אחרים שהוכנו לתלמיד בקורסים אליהם הינו רשום.
באוסף **המדיה** נמצא החומר הלא־ספרי של הספרייה ואמצעי השימוש בו: אוסף סרטים ועמדות צפייה, תוכנות מחשב ותוכנות מולטימדיה ואוסף שמע עם אמצעים להאזנה.
כמו כן קיים מבחר של מפות, אטלסים ותצלומי אויר ולווין, וכן אוסף נבחר של ספרים בנושאי אמנות, ארכאולוגיה, גיאוגרפיה ולימודי ארץ־ישראל ואוסף התווים של הספרייה.
לרשות המשתמשים עומד **המרכז למדיה דיגיטלית**, מאגר של תמונות ואובייקטים דיגיטליים אחרים שמשמשים להוראה ולשימור המורשת התרבותית.
בספרייה אוסף **כתבי־עת** בכל השפות ובמגוון צורות: בדפוס, בפורמט מזוער ובעיקר כתבי־עת אלקטרוניים. ניתן לצפות בכתבי העת האלקטרוניים במחשבים בספרייה, בבית וברחבי האוניברסיטה.
שירות **היעץ** מסייע לקוראים להשתמש במשאבי המידע. ניתן לפנות לדלפק השירות וכן באמצעות דוא"ל וצ'ט.
איתור כל החומרים בספרייה מתבצע באמצעות מערכות מתקדמות מאתר האינטרנט של הספרייה.

השאלת ספרים היא אישית בלבד ומתבצעת עם הצגת כרטיס תלמיד או כרטיס סגל. משך זמן ההשאלה נקבע בהתאם לסוג החומר המושאל ובהתאם למעמד הלקוח.

לרוב מתארכת תקופת ההשאלה הארכה אוטומטית. מידע על הספרים שבידי הקורא ומועד החזרתם ועל ספרים מוזמנים ניתן למצוא באתר הספרייה.

מומלץ לשים לב לכללי ההשאלה בטרם ביצוע השאלה, ובעיקר חשוב לזכור ולהחזיר ספרים במועד, על מנת למנוע חסימת זכויות השאלה וקנסות על איחורים.

זכויות ההשאלה של קורא ייחסמו במקרים של חוב לספרייה או לאוניברסיטה ואי החזרת ספרים מוזמנים – עד להסדרת העניין.

זכויות ההשאלה של תלמיד האוניברסיטה תקפות עד מועד סיום כל חובותיו לתואר, ואישור הספרייה על כך שתלמיד אינו חייב ספרים או תשלומים לספרייה הינו תנאי הכרחי לקבלת אישור זכאות לתואר.

חשוב! אנא קראו בתשומת לב את הודעות ההשאלה שנשלחות אליכם לחשבון הדוא"ל שלכם באוניברסיטה. הדבר יעזור לכם להחזיר בזמן ספרים שדרושים לקוראים אחרים, ולקבל את הספרים שהזמנתם וממתינים לכם.

שירות **ההשאלה הבין־ספריתית** מאפשר להזמין בתשלום ספרים וצילומי מאמרים מאוספי ספריות אחרות בארץ ובעולם, וכן לקבל הביתה באמצעות שליח ספרים מאוספי הספרייה.

במרכז הצילום ניתן לצלם ולסרוק בשחור לבן ובצבע, ובמכונה לצילום ולסריקה מזיעורים. מכונות נוספות לצילום בשחור־לבן ומדפסות פזורות בספרייה. ניתן להדפיס ולצלם באמצעות תשלום בכרטיס אשראי או בכרטיסי צילום.

לרשות המשתמשים עומדים אזורי קריאה שקטים ליחידים, אזורים לעבודה בקבוצות, אולמות קריאה וחדרי דיונים משוכללים וחדרים לדוקטורנטים. יש להזמין חדרי דיונים מאתר הספרייה.

לקוחות הספרייה מתבקשים למלא אחר **תקנון הספרייה**, הנמצא באתר האינטרנט של הספרייה. אי־ציות לכללים המפורטים בתקנון, התייחסות בלתי הולמת לפניות צוות הספרייה ופגיעה ברכוש הספרייה, ייחשבו כעבירות חמורות על המשמעת ויידונו בהתאם לתקנות המשמעת של האוניברסיטה.

אין להשאיר חפצים ללא השגחה בספרייה!

השימוש במכשירי טלפונים סלולריים, אכילה ושתייה אסורים בספרייה!

כתובתנו באינטרנט: http://lib.haifa.ac.il

אגף מחשוב ומערכות מידע

מר מולי צפריר, ראש האגף
http://computing.haifa.ac.il

לאגף מחשוב ומערכות מידע באוניברסיטת חיפה מספר **יעדים עיקריים**:

- מינוף וייעול תהליכי המחקר, ההוראה והמנהל באוניברסיטת חיפה באמצעות תכנון, יישום והטמעה של מערכות מידע.
- קיום תשתית שרתים יציבה, שרידה וזמינה לכלל מערכות המידע באוניברסיטה.
- מתן שירותי תקשורת בתוך האוניברסיטה ובין האוניברסיטה לעולם האקדמי הבינלאומי ולרשת האינטרנט.
- תמיכה בשירותי המחשוב של הסטודנטים, הסגל האקדמי והסגל המנהלי.
- הדרכת משתמשים בעבודה על גבי מערכות המידע באוניברסיטה.
- הנחייה מקצועית ומתן ייעוץ בתחום המחשוב ותקשורת המחשבים באוניברסיטה.
- התמודדות עם איומי אבטחת המידע תוך הבטחת סביבת מחשוב בטוחה, מוגנת ויציבה.
- התמודדות עם אתגרים טכנולוגיים וסיכונים פוטנציאליים תוך הבטחת קיום המשכיות עסקית של אוניברסיטת חיפה.

לצרכי הוראה מספק אגף מחשוב ומערכות מידע:

- מערך כתות מחשב לצרכי הוראה, ומרכזי מחשוב לשימוש הסטודנטים ברחבי האוניברסיטה.
- תשתית לקורסים מתוקשבים, לתרגול ולהכנת עבודות.
- מגוון תוכנות וכלי מולטימדיה המותקנים בעמדות ההוראה בהתאם לדרישות החוגים והקורסים.
- תשתית תקשורת רחבת פס ויכולות חיפוש מתקדמות ברשת האינטרנט.
- אולפן שיעורים בוועידת וידאו ושרת וידאו המכיל שיעורים מוקלטים.
- שירותי Office365 בענן.
- מכירת תוכנות לשימוש הסטודנטים במחירים מוזלים.
- מרכז תמיכה וייעוץ פרונטלי וטלפוני בתחום שימושי המחשב הפעיל 7 ימים בשבוע.
- ניהול ציוני הקורסים.

אוניברסיטת חיפה רואה חשיבות בשיפור מתמיד של שירותי המיחשוב לסטודנטים, כדי לאפשר הערכות התואמת את הדרישות הקיימות והחזויות מבוגר מוסד להשכלה גבוהה.

המשאבים העומדים לרשות הסטודנטים:

- **כיתות מחשבים אישיים** בקומת ה־500 בבניין הראשי ועוד מספר כיתות ו"בקתות" מחשבים אישיים הפרוסות במספר נקודות מרכזיות בקמפוס, כולל מעונות הסטודנטים, לצורך עבודה חופשית. מרכזי המחשבים האישיים כוללים גם שירותי הדפסה. בכיתות מותקן מגוון רחב של תוכנות לשימוש הסטודנטים.
- **שרתי קורסים מתוקשבים**, המכילים מצגות, סיכומי הרצאות, הרצאות מוקלטות, סרטי וידאו, תרגול אינטראקטיבי, מבחנים ועוד. וכן, פורומים – תקשורת א־סינכרונית בין המרצה לסטודנטים, צ'ט וכדומה.
- **מערכת דואר אלקטרוני** ושירותי Office365 – החל משנת הלימודים תשע"ז מאפשרת האוניברסיטה לסטודנט להזין את תיבת הדואר האלקטרונית הפרטית שלו. עם זאת, סטודנט רשאי לבקש תיבת דואר אלקטרונית שתינתן לו מטעם האוניברסיטה. כל הסטודנטים זכאים ללא תשלום נוסף לחבילת Office365 של מיקרוסופט בהתאם לתנאים המפורטים באתר אגף מחשוב ומערכות מידע.
- **רשת אוניברסיטאית ובין־אוניברסיטאית**

רשת הכיתות ו"בקתות" המחשבים מחוברת לרשת האוניברסיטה, ובאמצעותה ניתן להגיע לכל אחד משרתי האוניברסיטה המספקים שירותים לסטודנט. כמו כן ניתן לגלוש, לשימושים מורשים בלבד, ברשת האינטרנט.

- **רשת ה־Wi Fi אלחוטית Eduroam** פרוסה באזורים רבים בקמפוס, כולל במעונות. באמצעות הרשת ניתן לגלוש לרשת האינטרנט ולכל אחד משרתי האוניברסיטה, בכפוף להרשאות גישה. השימוש ברשת האלחוטית Eduroam מאפשר להתחבר ללא הזדהות נוספת בכל אוניברסיטה בעולם המנויה על הרשת.
- **התקשרות בגישה מרחוק**

שירותי המחשוב של האוניברסיטה נגישים גם בגישה מרחוק, מחוץ לרשת האוניברסיטה וזאת באמצעות הזדהות גישה מרחוק.

ההתקשרות מאפשרת גם גישה למאגרי המידע של הספרייה הזמינים למשתמשי האוניברסיטה בלבד.

- **מעונות הסטודנטים**.

בנוסף לבקתות המחשבים הציבוריות במעונות, בכל חדר בבניינים 700 ו־800, קיים חיבור לרשת הקמפוס. החל משנה"ל תשע"ז פרוסה ברוב בנייני המעונות רשת אלחוטית של חברת HOT.

פתיחת חשבון מחשב:

כל סטודנט שעבר רישום לקורסים, יהיה זכאי לשירותי מחשב.

- ההזדהות בגישה לפורטל הסטודנטים, לקורסים המתוקשבים ולתדפיסי הספרייה הינה באמצעות מספר ת.ז. וסיסמה, וזאת באמצעות מערכת ההזדהות האחידה (SSO).
- בכיתות המחשבים האישיים אין צורך בפרטי הזדהות, אך יש להצטייד בתעודה מזהה, אותה יש להציג, לפי דרישה, בפני אחראי כיתות המחשב.
- לכל סטודנט שעבר רישום לקורסים, יפתח אוטומטית חשבון דוא"ל שיאפשר לו לקבל את שירותי Office365 ללא תשלום נוסף.

- החל משנה"ל תשע"ז יוכל הסטודנט להזין במערכות האוניברסיטה את כתובת הדואר האלקטרוני הפרטית שלו והיא תשמש לקבלת כל התכתובות מיחידות האוניברסיטה. סטודנט רשאי לבקש הקצאת תיבת דואר אלקטרוני של האוניברסיטה.

את פרטי החשבון ודוא"ל ניתן למצוא בקטגורית "מידע" בפורטל הסטודנטים (מגיעים מדף הבית של האוניברסיטה, לשונית סטודנטים, פורטל הסטודנטים, מידע, פרטי חשבון ודוא"ל).

על משתמשי המחשב לעמוד בתנאי **ההתחייבות לשימוש נאות במחשב**, המפורטים בהמשך.

שימוש בדואר אלקטרוני:

עם הרישום לאוניברסיטה, נותן הסטודנט את הסכמתו לקבלת מידע מהאוניברסיטה לכתובת הדואר האלקטרוני שסיפק בעת הרישום.

באחריות הסטודנט לדאוג לכך שתיבת הדואר האלקטרוני שלו תהיה תקינה לקבלת הודעות דואר אלקטרוני חדשות ולעדכן במידה והחליף כתובת דואר אלקטרוני.

מומלץ לסטודנטים לבדוק את תיבת הדוא"ל שלהם מדי יום.

כיתות מחשבים ובקתות

הוראה בכיתות

כיתות המחשבים משמשות הן להוראה והן לעבודה עצמית. בכניסה לכל כיתה מצויה רשימה של השעות בהן תפוסה אותה כיתה לצורך שיעור. באותן שעות לא תתאפשר עבודה חופשית בכיתה, ואין להפריע במהלך השיעור.

פרטים אודות זמינות הכיתות והתוכנות בכל כיתה ניתן למצוא בדף מרכז שירות ותמיכה http://helpdesk.haifa.ac.il == > שירות ותמיכה לסטודנטים == > כיתות ובקתות מחשבים בקמפוס

התנהגות בכיתות

- השימוש בכיתות המחשבים הינו למטרת הוראה אקדמית בסיוע מחשב בלבד. כל פעילות אחרת (שיעורים פרטיים, קבוצות דיון וכד') יש לקיים במקומות שנועדו לכך ברחבי הקמפוס.
- אין להפעיל משחקי מחשב ואין להציג חומר פורנוגרפי ו/או פדופילי מכל סוג שהוא.
- אין לפגוע בחומרה ו/או תוכנה המותקנים במחשבים.
- אין להכניס לכיתות המחשבים אוכל ו/או שתיה, ואין לעשן בכיתות!
- אין להשתמש בטלפון סלולרי בכיתות.

אי שמירה על כללי ההתנהגות הנ"ל מהווה עבירת משמעת!

בקתות מחשבים

בקתות המחשבים הם פינות עבודה באזורים ציבוריים ברחבי הקמפוס, העומדות לשימוש הסטודנטים בשעות הפעילות של האוניברסיטה. במחשבי הבקתות מותקנות מירב התוכנות המותקנות בכיתות המחשבים.

אחראי הכיתות

אחראי כיתות המחשבים נמצא בחדר 566 בבניין הראשי. הוא דואג לתקינות תפקוד הכיתות והבקתות, ומהווה את איש הקשר בין הסטודנטים ואגף מחשוב ומערכות מידע.

תמיכה פרונטלית לסטודנטים

התמיכה לסטודנטים ניתנת בחדר 727/1 בבניין הראשי.

התמיכה ניתנת בתחומים הבאים:

1. דואר אלקטרוני Campus.
2. מערכת הזדהות אחידה SSO (Single Sign On)
3. מערכת למידה מתוקשבת Moodle.
4. פורטל הסטודנטים.
5. התחברות מהבית למאגרי המידע של הספרייה.
6. אינטרנט אלחוטי בקמפוס – Eduroam.
7. רכישת תוכנות מוזלות.

בתחילת כל שנת לימודים מקיים אגף מחשוב ומערכות מידע הדרכה לסטודנטים על השימוש בשירותיו.

האפליקציה הסלולארית של אוניברסיטת חיפה

באפליקציה ניתן לקבל מידע אודות:

- מערכת השעות האישית.
- ביטולי שיעורים.
- בחינות, ציונים.
- לוח שנה אקדמית.
- כניסה ל־Moodle.
- הודעות חשובות.
- פנייה למרכז שירות ותמיכה בנושאי מחשוב.
- טרמפים, התמצאות בקמפוס ועוד...

להורדה – חפשו "אוניברסיטת חיפה"
בחנויות של Android ו־Apple.

למי פונים, איך ומתי

1. טופס פתיחת קריאה ניתן למצוא תחת לשונית "מרכז שירות ותמיכה לסטודנטים" באתר האגף http://computing.haifa.ac.il
2. **מוקד תמיכה טלפוני:** 04-8240856, ימים א'-ה' 8:00-21:45, ו' 7:30-13:30.
   לא ענינו? אנא, השאירו הודעה במשיבון ואנו מבטיחים לחזור.
3. **קבלת קהל:** בניין ראשי, קומת ה־700, חדר 727/1. ימים א'-ה' 8:00-16:00.
4. **פעילות כיתות ובקתות המחשבים:** ימים א'-ה' 8:00-21:30, ו' 8:00-13:30.
5. פנו אלינו ב־ Facebook – מוקד תמיכה אוניברסיטת חיפה.
6. בין השעות 8:00-16:00 ניתן לפנות לנציג התמיכה באמצעות תיבת הצ'ט באתר האגף.

תקציר חוק המחשבים, התשנ"ה 1995 –

החוק מטפל ב־4 תחומים בעיתיים:

1. **עבירות מחשב:**

קביעת עונשי מאסר למי שמשבש את פעילותו התקינה של המחשב, מוחק, משנה, מציג מידע כוזב, או מפריע לשימוש בחומר מחשב.

כך גם לגבי חדירה לא מורשית למחשב (אף אם לקבלת מידע בלבד), או החדרת "וירוס" למחשב.

2. **עוולות נזיקיות:**

קביעת הפעולות הבאות כעוולה לפי פקודת הנזיקין המקנה לנפגע זכות לתבוע פיצויים ממי שבצע העוולה:

הפרעה שלא כדין לשימוש במחשב או בחומר מחשב, בכל דרך שהיא, לרבות ע"י גזילת דבר המגלם חומר מחשב, מחיקת חומר מחשב, גרימת שינוי בו או שיבושו בכל דרך אחרת.

3. **קבילות פלט מחשב כראיה בבית משפט:**

פלט מחשב מוסדי יהיה קביל כראיה בבית משפט אם נתקיימו מספר תנאים לגבי תקינות הטיפול במידע במסגרת המוסד.

4. **דיני חיפוש ותפיסה:**

חדירה למחשב ע"י רשות מוסמכת (כגון משטרה) לצורך "חיפוש" מותרת עפ"י צו שופט בלבד.

קבלת מידע מתקשורת מחשבים תוך כדי חיפוש כנ"ל לא תחשב כהאזנת סתר.

הסבר כללי לחוק הגנת הפרטיות תשמ"א - 1981

פרק ב' בחוק עוסק בהגנה על הפרטיות שבמאגרי המידע:

- החוק מחייב לרשום אצל רשם מאגרי המידע במשרד המשפטים כל מאגר מידע.

1. "מידע" – נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונתו.

2. "מאגר מידע" – נתונים המוגדרים כמידע על־פי משמעותו בחוק, ומאוחסנים במחשב, בין אם מחשב מרכזי/תחנת עבודה ובין אם מחשב אישי (על כל מדיה שהיא).

- לכל מאגר יש למנות מנהל שיהיה אחראי עליו.
- החוק מחייב בעליו של מאגר מידע לרשום את המאגר אצל רשם מאגרי המידע שבמשרד המשפטים. הרישום יעשה באמצעות דיווח לאגף מחשוב ומערכות מידע, אשר ידאג מצידו לרישום המאגר במשרד המשפטים ולהנחיית בעל המאגר בהתאם לחוק.
- בעל מאגר המידע אחראי לקיום הגנה פיסית ולוגית (בתוכנה) על מאגר המידע, לשם שמירה הן על שלמות המידע והן על חסיונו.
- החוק מחייב לאפשר לכל אדם עיון במידע המתייחס אליו, המוחזק במאגר.
- החוק אוסר על שימוש במידע שבמאגר, שלא למטרה שלשמה הוקם המאגר, או למטרה שלשמה נועד המידע.

התחיבות לשימוש נאות במשאבי המיחשוב

חוק המחשבים התשנ"ה - 1995, חוק הגנת הפרטיות תשמ"א - 1981 וכן נהלי האוניברסיטה קובעים את כללי העבודה במחשבי האוניברסיטה.

פירסום זה בא על־מנת למנוע פעולות חריגות הסותרות את החוק ו/או את הנהלים.

- תשתית המיחשוב והתקשורת באוניברסיטה ישמשו אך ורק לצרכי לימודים ו/או מחקר ו/או עבודה באוניברסיטת חיפה, ולא לשום מטרות פרטיות, מסחריות ו/או גורמים אחרים.
- השימוש במשאבי המיחשוב של האוניברסיטה יהיה כפוף למגבלות החוק ולנהלי האוניברסיטה. אסורות בהחלט פעולות המפרות את חוקי המדינה, כגון הורדה/העלאה של חומר המוגן בזכויות יוצרים; כניסה לא מורשית למחשבים; ו/או פרסום מידע פוגע, מיני או גזעני, שיכול לפגוע בכל אדם, תאגיד ו/או קבוצה כלשהי.
- הפרסום ברשת האינטרנט ובדואר אלקטרוני יהיה לצרכי התפקיד בלבד ולא לצרכי פרסום מסחרי או פוליטי, ויהיה כפוף לשמירה על דיני המדינה ונהלי האוניברסיטה, לרבות השימוש בשם האוניברסיטה ובסמלה.
- אין להפיץ מכתבי שרשרת בדואר אלקטרוני.
- אין למסור את קוד השימוש (שם משתמש וסיסמה) לכל גורם אחר. המשתמש איננו רשאי/ת להעביר את זכות השימוש במחשבי האוניברסיטה לצד ג' ללא נטילת הסכמה מראש ובכתב מראש אגף מחשוב ומערכות מידע.

- בכל מחשבי האוניברסיטה מותר להשתמש רק בתוכנות שנרכשו כחוק.
- כל מידע חלקי או מלא על תוכניות מחשב, נתונים, קבצים וכו' אשר אינם שייכים למשתמש ו/או שלא הורשה במפורש להשתמש בהם, ואשר יגיע אליו תוך כדי השימוש במחשבי האוניברסיטה, מהווה מידע חסוי. המשתמש מתחייב לא להעתיק ו/או לשנות ו/או להשתמש במידע כזה או בחלק ממנו ו/או להעביר מידע כנ"ל לצד שלישי כלשהו ללא אישור מפורש ובכתב מהגורם שהמידע שייך לו.
- חדירה שלא כדין לחומר מחשב מהווה עבירה.
- לא ישנה/יוסיף/ימחוק/יעתיק משתמש נתונים בשטחים שאינם מוגדרים כשייכים לו אישית.
- אין לאחסן מידע כוזב במחשב או לבצע פעולה לגבי מידע, שתוצאתה תהיה מידע או פלט כוזב.
- פגיעה בנתונים, תוכנה או חומרה של מערכות המחשב ושיבוש פעולתו התקינה של מחשב או תפקודה של הרשת האוניברסיטאית, דינה כדין פגיעה ברכוש האוניברסיטה, והינה בניגוד להוראת החוק. האוניברסיטה תהא רשאית למנוע מהמשתמש המשך שימוש בשירותי המחשוב.
- האמור לעיל מתייחס לכל מחשב שהוא רכוש האוניברסיטה ו/או המחובר לרשת האוניברסיטה.
- כל המפר התחייבות כלשהי על פי כתב זה, יהיה אחראי לכל נזק ישיר או עקיף אשר ייגרם לאוניברסיטה ו/או לצד שלישי כלשהו כתוצאה מכך.

  הפרת התחיבות כלשהי מההתחייבויות המנויות לעיל תחשב גם לעברת משמעת, אשר תגרור העמדה לדין משמעתי בפני רשויות המשמעת של האוניברסיטה, וזאת מבלי לגרוע מן העובדה כי הפרה כאמור עשויה להחשב אף כעבירה על החוקים הנ"ל על כל המשתמע מכך.

היחידה להוראה ולמידה נתמכת מחשב

פרופ' דני בן־צבי, ראש היחידה
http://online.haifa.ac.il

היחידה להוראה ולמידה נתמכת מחשב הוקמה באוגוסט 2000 במסגרת לשכת הרקטור, כדי לקדם את שילובם של כלים וטכנולוגיות מחשוב חדשניים בהוראה ובלמידה אקדמית. היחידה אחראית על קידום ההוראה והלמידה המתוקשבת באוניברסיטת חיפה ומציעה שורה של כלים ושירותים לקהילת המרצים והסטודנטים. צוות היחידה מדריך ומלווה את סגלי ההוראה בכל שלבי הפיתוח של אתרי הקורסים המתוקשבים.

בזכות פועלה של היחידה, למרבית הקורסים הנלמדים כיום באוניברסיטת חיפה יש גם אתר מלווה לקורס, אשר מאפשר בניית קהילת למידה באמצעות כלי תקשורת מתקדמים ולמידה עצמית ומונחית ביחידים ובקבוצות.

משרדי היחידה נמצאים באגף החדש בספרייה בחדרים 144 ו־145 ואולפן הווידיאו של היחידה ממוקם בקומת ה־500 בבניין הראשי. מרצים ועוזרי הוראה מוזמנים לפנות לצוות ההדרכה והתמיכה של היחידה כדי לתאם הדרכה אישית בטלפון: 8288053, 8288253, 8288956, או בדוא"ל: support_online@univ.haifa.ac.il.

מערך התמיכה המקוון של היחידה משלים את פעילויות ההדרכה והתמיכה הישירות באמצעות אתר היחידה (http://online.haifa.ac.il) המרכז את כל נושאי ההוראה והלמידה המתוקשבת באוניברסיטת חיפההאתר כולל מגוון מדריכים וסרטוני הדרכה.

היחידה עובדת בשיתוף פעולה הדוק עם שורה של גורמים אוניברסיטאיים כולל אגף המחשוב, הספרייה, מתאמי־מחשוב בפקולטות, מנהלי מעבדות מקצועיות ומנהלי מעבדות סטודנטים, במטרה לקדם את איכות ההוראה והלמידה המתוקשבת באוניברסיטת חיפה.

◆◆◆

מוזיאון הכט

גב' שונית נטר־מרמלשטיין, מנהלת ואוצרת המוזיאון

מוזיאון ראובן ועדית הכט נחנך ב־1984 ביוזמתו של ד"ר ראובן הכט ז"ל, מייסד 'ממגורות דגון' וממייסדי חבר הנאמנים של אוניברסיטת חיפה.
תערוכת הקבע בארכאולוגיה מבוססת על האוסף הפרטי של מייסד המוזיאון, אותו תרם לאוניברסיטה. שני עקרונות הונחו ביסוד תכנון המוזיאון ואופן הצגת אוסף הכט: ראשית, התערוכה תוצג באופן דידקטי וברצף כרונולוגי; שנית, שישמר אופיו של אוסף הכט, המדגיש את התקופה הישראלית.
במוזיאון מצוי גם אגף לאמנות, בו מוצגות, בתצוגת הקבע, יצירות האמנות מאוסף משפחת הכט. האוסף מציג זרמים חשובים באמנות החל מאמצע המאה התשע־עשרה, עם דגש על האימפרסיוניזם ועל עבודות אמנים יהודים מהאסכולה של פריז. בין היתר מוצגות עבודותיהם של ואן גוך, מאנה, מונה, פיסארו, סוטין ומודליאני.

תערוכות הקבע בארכאולוגיה:

- ארכאולוגיה של ארץ־ישראל — מהתקופה הכלקוליתית ועד שלהי התקופה הביזנטית.
- נושאים נבחרים בארכאולוגיה של ארץ־ישראל — חותמות שמיים מערביים; מטבעות היהודים; משקלות; שבעת המינים; תכשיטים; ממצאי חפירות הר הבית ועוד.
- פניקים בחוף הצפוני של ארץ־ישראל בתקופת המקרא.
- תעשיות ומלאכות קדומות — מלאכת הזכוכית, המתכת, האבן, הפסיפס, העץ, מלאכת הכתב ומלאכת הרופא.
- הספינה העתיקה ממעגן מיכאל.

תערוכות הקבע באמנות:

- ציור צרפתי 1830-1930
  אסכולת ברביזון, אימפרסיוניזם, פוסט־אימפרסיוניזם ואסכולת פריז.
- אמנות יהודית מאמצע המאה התשע־עשרה וראשית המאה העשרים.
  אמנים מהולנד, גרמניה ומזרח אירופה.

במוזיאון מוצגות תערוכות מתחלפות בארכאולוגיה ובאמנות

המוזיאון משמש כמרכז לימוד ומחקר לסטודנטים ולסגל האקדמי ומהווה מוקד חינוכי ותרבותי לתלמידי בתי־הספר והציבור הרחב. בין הפעילויות המתקיימות במוזיאון: ימי עיון, הרצאות והשתלמויות, קונצרטים, הצגות, סדנאות יצירה לילדים ועוד.
המוזיאון מוציא לאור כתב־עת מדעי לארכאולוגיה בשם "מכמנים" וקטלוגים המלווים תערוכות בארכאולוגיה ובאמנות.

מלגות מטעם קרן הכט:

תחרות שנתית ליוצרים צעירים בתחומי האמנויות הפלסטיות לסטודנטים בחוגים ללימודי אמנויות באוניברסיטת חיפה ובמכללות במחוז הצפון (מחדרה צפונה) ולתלמידי י-י"ב במחוז הצפון (מחדרה צפונה). לזוכים יחולקו מלגות כספיות מטעם קרן הכט. בתום התחרות תוצג במוזיאון תערוכה ממבחר עבודות הזוכים.

שעות הביקור במוזיאון:

ימים א', ב', ד', ה' — 10:00-16:00; ג' 10:00-19:00; ו' 10:00-13:00; שבת 10:00-14:00
הכניסה וההדרכה ללא תשלום
הדרכה בתיאום מראש — טלפון 2308, 04-8257773, 04-8240450
E-mail: hechtmus@univ.haifa.ac.il
אינטרנט: http://mushecht.haifa.ac.il

◆◆◆

תקנון משמעת תלמידים

א. פתיחה
ב. הגדרות
ג. כללי משמעת
ד. עבירות משמעת
ה. עונשים
ו. רשויות המשמעת
ז. הליכי הדיון בפני הממונה על המשמעת
ח. החלטות ביניים
ט. הדיון בערעור

א. פתיחה

1. הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אמון רב בין המוסד לבין הלומדים בו ומחייבים התנהגות ההולמת את כבוד האוניברסיטה ואת המעמד של תלמיד.
2. תקנון משמעת תלמידים (להלן: "התקנון"), נכנס לתוקפו לאחר אישורו על־ידי הסנאט ובמועד פרסומו, שאז יפקע תוקפו של תקנון המשמעת שקדם לו. על עבירות שנעברו לפני כניסת התקנון לתוקפו יחולו הוראות תקנון המשמעת שהיה בתוקף בזמן שנעברה העבירה.

ב. הגדרות

3. בתקנון זה תהא למונחים הרשומים להלן המשמעויות הרשומות לצד כל אחד מהם.

בתקנון זה האמור בלשון זכר אף לשון נקבה במשמעו, וכן להיפך. בתקנון זה האמור בלשון יחיד אף לשון רבים במשמעו, וכן להיפך.

3.1 "**האוניברסיטה**" אוניברסיטת חיפה, לרבות גוף או מוסד הנמצא בשליטתה או בפיקוחה או מסונף אליה.

3.2 "**דיקן פקולטה**" לרבות ראש בית־ספר של האוניברסיטה וראש יחידה אקדמית שאיננה כלולה במסגרת פקולטה.

3.3 "**עובד אקדמי**" מי שממלא תפקיד הוראה, הדרכה, תרגול או מחקר בכל המסלולים והדרגות באוניברסיטה או מטעמה.

3.4 "**עובד בטחון**" עובד מינהלי או מי שמועסק על־ידי חברת שמירה חיצונית והוסמך בכתב על־ידי הממונה על הביטחון והבטיחות לשמש כעובד בטחון.

3.5 "**עובד מינהלי**" עובד האוניברסיטה, או אדם המועסק מטעם האוניברסיטה (אף בהעדר יחסי עובד מעביד עם האוניברסיטה) ואיננו עובד אקדמי.

3.6 "**רשויות משמעת**" ראש רשות המשמעת, הממונה על המשמעת, הפוסקים, יו"ר ועדת הערעורים וחברי ועדת הערעורים.

3.7 **"תלמיד"** (א) מי שנרשם ללימודים באוניברסיטה, בין אם ללימודים לתואר ובין אם ללימודים שאינם מקנים תואר, לרבות תלמידי המכינה האוניברסיטאית, ותלמידי ביה"ס לתלמידי חו"ל, ונתקבל על ידה כתלמיד, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשות לימודים. (ב) מי שביקש להתקבל כתלמיד, וטרם נתקבלה החלטה בבקשתו, מעת הגשת בקשתו ועד קבלת החלטה בה, נדחתה בקשתו – מעת הגשתה ועד קבלת ההחלטה. (ג) מי שסיים את חוק לימודיו אך טרם קיבל תעודה. (ד) מי שהיה תלמיד במועד העבירה. (ה) תלמיד המתפקד כעובד אקדמי אלא אם כן יובא לדין משמעתי לפני בית הדין המשמעתי לסגל האקדמי. (ו) תלמיד בתר דוקטורט לא ייחשב כ"תלמיד" לצורך תקנון זה ויחול בענייננו תקנון משמעת אקדמי.

3.8 **"תחומי קריית האוניברסיטה"** חצרי האוניברסיטה, בנייניה ומתקניה, לרבות שיכונים, מעונות סטודנטים ומתקנים של האוניברסיטה בין בבעלותה, בין אם מוחכרים או מושכרים לה גם אם הם נמצאים מחוץ לתחומי הקריה, ולרבות שטחים ומבנים אשר בבעלות האוניברסיטה, בחכירתה, מושכרים לה או בחזקתה ובשימוש גורמים אחרים.

ג. כללי משמעת

4. תלמיד חייב למלא אחר כללי המשמעת הבאים:

4.1 לשמור על כבוד האוניברסיטה ועל כבוד עובדיה האקדמיים, עובדיה המינהליים, מוריה, תלמידיה ואורחיה, להימנע מלפגוע בשלומם, בגופם וברכושם, ולהתנהג בצורה ההולמת את היותו תלמיד במוסד להשכלה גבוהה ואת עקרונות החוק והמוסר הציבורי.

4.2 למלא בנאמנות את כל החובות הלימודיות, המשמעתיות והאחרות, כפי שהן חלות על התלמידים לפי חוקת האוניברסיטה, תקנותיה ונהליה.

4.3 לציית להוראות רשויות האוניברסיטה, עובדיה האקדמיים ועובדיה המינהליים, ושליחיה, הניתנות עקב ובקשר למילוי תפקידם בהתאם לחוקת האוניברסיטה, תקנותיה ונהליה.

4.4 לשמור על רכוש האוניברסיטה ועל הניקיון והסדר בתחומיה.

4.5 על התלמידים להקפיד על משמעת והתנהגות נאותה בתחומי הפעילות השונים, באוניברסיטה ומחוצה לה, ומעשה או מחדל ייחשבו כעבירה משמעתית במקרים כגון:

– אי־ציות לתקנונים ונהלים, הנקבעים על־ידי רשויות האוניברסיטה או אי־מילוי הוראות עובדיה האקדמיים או עובדיה המינהליים;

– אי־הקפדה על כללי היושר וההגינות החלים על כתיבת בחינות, עבודות־בית, עבודות סמינריוניות, עבודות גמר ואחרות; וכן אי־הקפדה על כללי יושר והגינות בעת פניה בכתב או בעל־פה לרשויות האוניברסיטה;

- התנהגות הפוגעת במהלך שיעורים ובחינות וכן בעובדים אקדמיים ועובדים מינהליים;
- התנהגות הפוגעת בתלמידים אחרים;
- התנהגות הפוגעת במתקנים ובטיפול בציוד וברכוש האוניברסיטה.

ד. עבירות משמעת

5. עבירת משמעת היא אחת העבירות דלקמן שנעברה על־ידי תלמיד.

5.1 התנהגות הפוגעת בכבוד האוניברסיטה, ברכושה או בפעולותיה

5.2 התנהגות הפוגעת בכבודם, בגופם או ברכושם של עובדיה האקדמיים, עובדיה המינהליים, תלמידיה או אורחיה של האוניברסיטה אם נעשתה בקשר למעמדם של הנפגעים כעובדים אקדמיים, כעובדים מינהליים, כתלמידים או כאורחים.

5.3 התנהגות שאיננה הולמת תלמיד, בין בהימצאו בתחומי קריית האוניברסיטה או בכל מקום אחר שבו יימצא בתוקף היותו תלמיד (כגון: פעילויות המיועדות להכשרת עובדים אקדמיים או תלמידים; תכניות להכשרה מעשית בעבודה סוציאלית; אתרי חפירה; סיורים לימודיים; לימודי שדה; פעילות ספורטיבית ציבורית; פעילות בלשכות משפטיות וכד').

5.4 הפרעה להוראה, למחקר או לעבודה באוניברסיטה, או הפרעה לכל פעילות אחרת שנתאשרה על־ידי המוסדות המתאימים באוניברסיטה, וכן סיוע לכל הפרעה כזו.

5.5 הונאה בבחינה, כולל הפרה של הוראות הנוגעות לכתיבה או להתנהגות במשך הבחינה או סיוע לתלמיד אחר במעשה כזה, ובכלל זה החזקת חומר אסור, העתקה מתלמיד אחר או מתן אפשרות לתלמיד אחר להעתיק, התנהגות בניגוד להוראות המשגיח, או תקשורת כלשהי עם נבחן אחר.

5.6 הדברות או נסיון הדברות עם גורם חוץ בעת הבחינה. הכנסת שינוי כלשהו בבחינה לאחר תום מועד הבחינה.

5.7 הונאה או מצג שווא בעבודת בית, בעבודה סמינריונית או בעבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, כולל הפרה של הוראות הנוגעות לביצוע אותה עבודה, וכן סיוע לאחר לעשות מעשה כזה.

5.8 הונאה בבחינת כניסה לאוניברסיטה, בין במטרה להתקבל כתלמיד ובין במטרה לסייע לאחר להתקבל כתלמיד באוניברסיטה.

5.9 מעשה תרמית אחר כלשהו, או מצג שווא שנעשה לשם קבלת זכויות באוניברסיטה או בקשר ללימודים בה, אם לטובת עצמו, אם לטובת אחר וכן סיוע בעשיית כל מעשה כאמור.

5.10 אי־ציות להוראות של רשויות האוניברסיטה ובכלל זה לעובדיה האקדמיים ועובדיה המינהליים, שניתנו במסגרת מילוי תפקידיהם, וכן אי־ציות להוראות כאמור גם אם ניתנו מחוץ לתחומי קריית האוניברסיטה.

5.11 עשיית מעשה שיש בו משום מרמה, הונאה או זיוף, בין אם הניב המעשה טובת הנאה ובין אם לאו, ובכלל זה:

— מסירת ידיעה כוזבת ביודעין לאוניברסיטה, הימנעות ביודעין ממסירת מידע נדרש, חיבור מסמך כוזב ו/או הגשתו לרשויותיה, לעובדיה האקדמיים או לעובדיה המינהליים לשם קבלת זכויות באוניברסיטה, או בקשר ללימודים באוניברסיטה, אם לטובת מוסר הידיעה, מחבר המסמך או המגיש אותו כאמור, ואם לטובת אחר.

— הכנסת שינוי בכל מסמך, תעודה או רשומה מטעם האוניברסיטה, ללא הרשאה מרשויותיה המוסמכות.

5.12 פגיעה ברכוש ספריות האוניברסיטה ובכלל זה גניבת ספרים, תדפיסים, חומר דיגיטלי, חומר אודיו־ויזואלי או חומר אחר, הסתרתם, הוצאתם ללא רשות, השחתתם, הפרת תקנון או נהלי ספריות האוניברסיטה, וכל עבירה אחרת הקשורה בשימוש בספריות.

5.13 הפרת תקנות, הוראות ונהלי האוניברסיטה, ובכלל זה — הפרה של תקנות, הוראות והסכמים המתייחסים:

א. לנוהל פעילות ציבורית בקמפוס;

ב. לעישון במקום האסור לישון;

ג. לשימוש במתקני האוניברסיטה כולל ספריות, חדרי מעבדות, אולמות, מעונות ושיכונים, מועדונים, משרדים, מתקני ספורט ושטחים פתוחים;

ד. לעבירות חניה;

ה. למעשה או מחדל שגרם או שעלול היה לגרום למניעת מימוש זכותם של תלמיד, עובד אקדמי, עובד מינהלי או אורח האוניברסיטה, מגישה למתקנים הנ"ל, לספרים, לאמצעי הוראה ולמידה אחרים או כל זכות אחרת המוקנית להם כדין.

5.14 סרוב להזדהות בפני עובד אקדמי או עובד מינהלי במסגרת מילוי תפקידם.

5.15 אי הופעה לפני רשויות המשמעת, או סירוב להעיד בפניהן.

5.16 מתן עדות שקר או העלמת עובדות בדיון בפני רשויות המשמעת.

5.17 אי מילוי חלקי או מלא של החלטה שניתנה על־ידי רשויות המשמעת.

5.18 התנהגות הנוגדת את החוק או את עקרונות המוסר הציבורי, וכן כל התנהגות שיש עמה קלון.

5.19 התנהגות פרועה, הקמת שאון ומהומה, השתתפות בתגרה או התנהגות אלימה, בתחומי קריית האוניברסיטה.

5.20 שימוש ברכוש האוניברסיטה לצרכים פרטיים ללא אישור מוסמך, ובכלל זה שימוש בזמן מחשב לצרכים פרטיים ללא אישור מוסמך. פריצה או הסגת גבול לאוניברסיטה או לרכושה.

ה. עונשים

6. תלמיד שנמצא אשם בעבירת משמעת, צפוי לאחד או יותר מן העונשים המנויים להלן:

6.1 אזהרה.

נזיפה.

נזיפה חמורה.

6.2 פסילת התלמיד מקבלת פרס לימודים, הנחה בשכר לימוד, הלוואה או מלגה או ביטול הזכות לקבלם לתקופה שתיקבע. ביטול זכויות או הישגים שנרכשו כתוצאה ממרמה.

6.3 מניעת כניסה ושימוש במתקני האוניברסיטה וברכושה כולל מעבדות, ספריות, מחשבים, שיכונים ומעונות סטודנטים, מועדונים, מתקני ספורט ומגרשי חניה למשך תקופה שתיקבע.

6.4 פסילת בחינה שהתלמיד נבחן בה, וכן פסילת תרגיל, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר, עבודת דוקטור, או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.

6.5 איסור השתתפות או ביטול קורסים שנתיים או סמסטריאליים מסויימים שהתלמיד השתתף בהם.

6.6 איסור להיבחן בבחינה או בבחינות מסויימות במועד מסויים או במועדים מסויימים.

6.7 עיכוב מתן כל מסמך מטעם האוניברסיטה הקשור בלימודים.

עיכוב מתן תעודה או אישור המעידים על לימודי התלמיד או סיום לימודיו, למשך תקופה שתיקבע.

6.8 ביטול מסמך, תעודה, תואר או אישור מטעם האוניברסיטה הקשור בלימודים, בכפוף לאישור הרקטור.

6.9 קנס כספי בשעור שלא יעלה על מחצית משכר הלימוד המלא השנתי לתלמיד מן המניין. כל קנס יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתו ועד למועד הפרעון בפועל.

6.10 ביטול שנת הלימודים השוטפת או חלקה. ביטול בדיעבד של שנת לימודים או חלקה.

6.11 הרחקת התלמיד מן האוניברסיטה לתקופה מוגדרת לרבות איסור כניסת התלמיד, במשך תקופת ההרחקה, לתחומי קריית האוניברסיטה.

6.12 הרחקת התלמיד מן האוניברסיטה לצמיתות, לרבות איסור כניסת התלמיד לתחומי קריית האוניברסיטה.

עונש הרחקה לצמיתות מן האוניברסיטה טעון אישורו של הרקטור.

6.13 מניעת הרשמה או מניעת חידוש לימודים.

6.14 נמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת ועקב העבירה נגרם נזק חומרי לרכוש האוניברסיטה, ובכלל זה הספריה, או לעובדי האוניברסיטה או תלמידיה, ניתן לחייבו בפיצוי כספי.

כל פיצוי יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתו ועד למועד הפרעון בפועל.

6.15 חיוב התלמיד לעשות שירות לאוניברסיטה או מטעמה או לציבור בתנאים ובמועדים שייקבעו על־ידי רשויות המשמעת.

6.16 גרירת רכב ו/או סינדולו.

6.17 מניעת העסקה של התלמיד באוניברסיטה, בכל תפקיד או בתפקיד מסויים כלשהו, בין אם בשכר ובין אם ללא שכר, לתקופה קצובה או עד גמר לימודיו באוניברסיטה.

6.18 עונש על תנאי.

רשויות המשמעת רשאיות להורות כי עונש שהוטל על־ידן יהיה, כולו או מקצתו, על תנאי. התנאי הוא שתלמיד לא יעבור עבירה או עבירות שייקבעו על־ידי רשויות המשמעת בתקופה מוגדרת.

6.19 תלמיד שנדון לעונש על תנאי לא ישא את עונשו, אלא אם עבר תוך התקופה שנקבעה אחת העבירות שנקבעו והורשע בגין עבירה כאמור תוך תקופת התנאי או אחריה. תקופת התנאי תתחיל מיום ההחלטה אלא אם נקבע בגוף ההחלטה אחרת.

6.20 הורשע תלמיד כאמור, יופעל התנאי על־ידי רשויות המשמעת ולא יהא בכך כדי לגרוע מסמכויות רשויות המשמעת להטיל על התלמיד, בחופף או במצטבר, עונש או עונשים בגין העבירה החדשה שבגינה הופעל התנאי.

6.21 תמצית ההחלטה וגזר הדין ירשמו בתיקו האישי של התלמיד שהורשע, המנוהל ביחידה האקדמית בה הוא לומד ובמחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל.

6א.

6א.1 תלמיד שנמצא אשם בעבירה לפי סעיף 5.5 או 5.7, יורחק הרחקה בפועל לתקופה שתיקבע על־ידי הפוסק בהתאם לחומרת העבירה.

6א.2 תלמיד שנמצא אשם פעם נוספת בעבירה לפי סעיף 5.5 או 5.7, בתוך שלוש שנים מיום שהורשע לראשונה בעבירה לפי סעיף 5.5 או 5.7, יורחק מן האוניברסיטה לצמיתות, אלא אם מצא הפוסק נסיבות מיוחדות, אותן יפרט בהחלטתו, המצדיקות עונש קל יותר. הוראות סעיף 6.20 יחולו על סעיף זה.

6א.3 נמצא תלמיד אשם בעבירה לפי סעיף 5.5 או 5.7, יחליט הממונה על המשמעת בהתיעצות עם ראש רשויות המשמעת, על דיווח המקרה ליועץ המשפטי לממשלה.

ו. רשויות המשמעת

7. רשויות המשמעת ובעלי תפקידים אחרים:

א. רשויות המשמעת באוניברסיטה הינן:

1. ראש רשות המשמעת.
2. הממונה על המשמעת והפוסקים.
3. יו"ר ועדת הערעורים וחברי הוועדה.

ב. בעלי תפקידים אחרים: התובע הראשי, התובעים והמרכז כהגדרתם בתקנון.

ראש רשות המשמעת

7.1 סנאט האוניברסיטה, בהמלצת הרקטור ועל דעת הנשיא, ימנה מבין העובדים האקדמיים של האוניברסיטה את ראש רשות המשמעת. ראש רשות המשמעת אחראי על ארגון, ניהול והפעלה של רשויות המשמעת.

7.2 הממונה על המשמעת והפוסקים

7.2.1 סנאט האוניברסיטה, בהמלצת הרקטור ועל דעת הנשיא, ימנה מבין העובדים האקדמיים של האוניברסיטה את הממונה על המשמעת וכן ימנה מבין העובדים האקדמיים, העובדים המנהליים, התלמידים ואישי ציבור את הפוסקים, במספר שייקבע מדי פעם בפעם ע"י הסנאט. המנוי יהיה לתקופה קצובה.

7.2.2 הממונה על המשמעת ידון ויחליט – כדן יחיד – בתלונות על עבירות משמעת.

7.2.3 כל סמכות המסורה לממונה על המשמעת על פי תקנון זה – פרט לסמכויותיו לפי סעיף 7.2.4 להלן – נתונה גם לכל אחד מהפוסקים. דין החלטה של פוסק כדין החלטה של הממונה על המשמעת לכל דבר ועניין.

7.2.4 חלוקת התיקים בין הממונה על המשמעת לפוסקים וקביעת מועדי הדיון תעשה על־פי הנחיות כלליות שיקבע הממונה על המשמעת מעת לעת, או על פי קביעתו לענין או לעניינים מסויימים. על אף האמור בסעיף 7.2.2 לעיל, לממונה על המשמעת הסמכות לקבוע בהתאם לשיקול דעתו, כי בתלונות מסויימות יתקיים הדיון על־ידי מותב של שלושה המורכב מן הממונה על המשמעת ושניים מבין הפוסקים שייקבעו על־ידו.

7.2.5 הממונה על המשמעת רשאי לאצול סמכויותיו על־פי סעיף 7.2.4 לעיל לפוסק או לפוסקים.

7.2.6 משתמה תקופת המינוי של הממונה על המשמעת או של אחד מהפוסקים, מוסמכים הם להמשיך ולסיים את הדיון בכל תלונה שהוגשה בפניהם קודם לכן, וכן בתלונות חדשות עד למינוי מחליפיהם.

7.3 ועדת ערעורים

7.3.1 חברי ועדת הערעורים יהיו שמונה עובדים אקדמיים שימונו על־ידי סנאט האוניברסיטה, ארבעה תלמידים שימונו על־ידי ועד אגודת הסטודנטים של האוניברסיטה וארבעה אישי ציבור שימונו על־ידי נשיא האוניברסיטה.

יו"ר ועדת הערעורים ימונה על־ידי הסנאט בהמלצת הרקטור ועל דעת הנשיא מתוך שמונת העובדים האקדמיים או מבין ארבעת אישי הציבור כאמור. המינוי יהיה לתקופה קצובה.

7.3.2 ועדת הערעורים תדון בהרכב של שלושה עובדים אקדמיים, תלמיד אחד ואיש ציבור אחד.

7.3.3 הרכב ועדת הערעורים לדיון בכל ערעור ייקבע על־ידי יו"ר ועדת הערעורים מבין חברי ועדת הערעורים, וכן יקבע יו"ר ועדת הערעורים את יו"ר המותב.

7.3.4 משתמה תקופת המינוי של יו"ר ועדת הערעורים או של חבריה, מוסמכים הם להמשיך ולסיים את הדיון בכל ערעור שהוגש בפניהם קודם לכן וכן בערעורים חדשים עד למינוי מחליפיהם.

7.4 **מרכז ותובע**

7.4.1 הרקטור ימנה עובד מינהלי שישמש כמרכז של רשויות המשמעת (להלן — "המרכז").

7.4.2 הנשיא והרקטור, ימנו עובדי אוניברסיטה מינהליים, עובדים אקדמיים ותלמידים שישמשו כתובע ראשי וכתובעים בדיון המשמעתי (להלן — כל אחד מהם "התובע"). מינוי התלמידים יהיה בהתייעצות עם אגודת הסטודנטים ובשיתוף דיקן הסטודנטים.

8. שמירת סמכויות

8.1 סמכותן של רשויות המשמעת לדון ולפסוק בעבירות משמעת אינה שוללת סמכותם של עובד אקדמי או עובד מינהלי לתת הוראות או לנקוט צעדים — שבגדר סמכותם — לשם מניעת הפרעות מצד תלמיד למהלך תקין של לימודים, בחינות או פעילות אחרת באוניברסיטה.

8.2 אין בהוראות התקנון כדי לפגוע בסמכויות הנתונות לעובד אקדמי או לעובד מינהלי על־פי תקנונים אחרים באוניברסיטה.

9. הליכי הדיון בפני הממונה על המשמעת

9. הסמכות לקיים הליכים משמעתיים לפי תקנון זה איננה נשללת על־ידי קיום חקירה משטרתית, הליכים פליליים או פסק דין בגין אותו מעשה.

9.1 תלונה בדבר עבירה על המשמעת תוגש על־ידי המתלונן בכתב בשני עותקים לתובע.

9.2 התובע יטפל בתלונה סמוך ככל האפשר לאחר קבלתה, והוא רשאי לבקש הסברים מהמתלונן, מהתלמיד הנתבע, אם הלה חפץ לתת הסבר, ומכל מקור אחר.

9.3 הגיע התובע להחלטה שאין מקום לפתוח בהליכים משמעתיים, רשאי הוא לגנוז את התלונה. התובע יודיע למתלונן ולנתבע על החלטת הגניזה, ועל זכות המתלונן לערער על החלטה זו בפני הרקטור והנשיא תוך ארבעה עשר (14) ימים מיום קבלת הודעה זו. הערעור יתקבל אם הרקטור והנשיא החליטו

על כך. החלטת הרקטור והנשיא תהא סופית. אחת לשנה יגיש התובע דווח מפורט לוועדה המתמדת על התלונות שנגנזו.

9.4 החליט התובע שיש מקום לפתוח בהליכים משמעתיים, יכין את טופס התביעה ויעבירו לממונה על המשמעת תוך ציון הפרטים הבאים:

א. פרטי המתלונן ותאורו.

ב. תאור המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד הנתבע.

ג. פרוט סעיפי עבירות המשמעת המיוחסות לנתבע וכן אם התביעה מתכוונת לדרוש הטלת אחד מן העונשים האמורים בסעיפים 6.8, 6.10, או 6.12 לעיל ו/או עונש כאמור בסעיף 6.11 לעיל לתקופה של שנה ומעלה (עונשים אלה יכונו בהמשך "עונשים חמורים").

ד. רשימת עדי התביעה ומסמכים.

ה. כי התביעה תהיה מיוצגת בהליכים על ידי עורך־דין (במקרים שבהם כך יוחלט על ידי התובע).

9.5 הממונה על המשמעת באמצעות המרכז, ישלח לנתבע, לתובע, למתלונן, וליו"ר אגודת הסטודנטים, בהקדם האפשרי, הזמנה בכתב על המקום והמועד שנקבע לדיון בתלונה, בצירוף טופס התביעה ועותק של התקנון. טופס ההזמנה יבהיר לנתבע:

9.5.1 את הברירה, הטעונה הסכמת שני הצדדים, בין דיון בדרך של גישור לבין דיון משמעתי.

9.5.2 כי הינו רשאי להיעזר במייצג שהינו תלמיד אחר או עובד אקדמי.

9.5.3 במקרים בהם נקבע כי התביעה תהיה מיוצגת על ידי עורך דין ו/או כי התובע מתכוון לדרוש להטיל על הנתבע עונשים חמורים כהגדרתם לעיל (באותם המקרים בהם החליט כך התובע) - כי הנתבע רשאי להיות מיוצג בדיון המשמעתי על ידי עורך־דין.

9.5.4 כי עליו למסור לממונה על המשמעת, לא יאוחר מחמישה ימי עבודה מהיום שבו נמסרה לו ההזמנה הודעה בכתב הכוללת את הפרטים הבאים:

(א) על בחירתו בדרך של גישור או בדרך של דיון משמעתי.

(ב) אם בחר להסתייע במייצג כאמור בסעיף 9.5.2 לעיל או בעורך דין (בהתקיים התנאים האמורים בסעיף 9.5.3 או בסעיף 9.5א' בתקנון זה) - את שמו ומענו של המייצג/עורך־הדין.

9.5 א. אם לטענת התלמיד קיימת מגבלה משמעותית ביכולתו לייצג את עצמו או שקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות לטענתו להתיר לו להיות מיוצג בהליכים המשמעתיים על ידי עורך־דין, עליו לפנות בבקשה להתיר לו ייצוג כאמור וזאת ביחד עם ההודעה האמורה בסעיף 9.5.4. בבקשתו יפרט התלמיד את הנימוקים המצדיקים לטענתו להיעתר לבקשתו ויצרף ראיות

התומכות בנימוקיו, ככל שיהיו כאלה. הממונה על המשמעת יודיע לתלמיד על החלטתו בבקשה לפחות 4 (ארבעה) ימים לפני המועד שייקבע לדיון בתלונה. על החלטת הממונה על המשמעת על פי סעיף זה אין זכות ערעור. החליט הממונה על המשמעת להתיר לתלמיד להיות מיוצג על ידי עורך-דין, תהיה התביעה זכאית גם היא לייצוג כזה, אף אם לא הודיעה מראש על כוונתה להיות מיוצגת על ידי עורך-דין בהליך המשמעתי.

9.6 כל הודעה, הזמנה או מסמכים שיישלחו לנתבע ולמתלונן בדואר רשום לפי כתובתו שבמדור לרישום ומעקב באוניברסיטה או כתובתו בחוג לימודיו, או שנמסרו לידי הנתבע באמצעות שליח ייחשבו כאילו נמסרו לנתבע שבעה (7) ימים לאחר שיגורם — אם נשלחו בדואר כאמור או ביום מסירתם בפועל לידי הנתבע — אם נמסרו על־ידי שליח כאמור.

9.7 המועד שייקבע לתחילת הדיון בתלונה יהיה לא מאוחר מאשר שלושים (30) ימי עבודה מיום שנתקבלה התלונה על־ידי התובע ובמקרה של חופשות בהן אין פעילות באוניברסיטה מאה (100) ימים, ולא מוקדם משבעה (7) ימים מהיום בו נמסרה ההזמנה לפי סעיף 9.5 לעיל לנתבע. תובע או נתבע, המבקש לדחות את מועד הדיון, יודיע על כך לממונה על המשמעת, בצירוף נימוקים, תוך שלושה (3) ימים מיום שנמסרה לו ההזמנה. החלטת הממונה על המשמעת בבקשת הדחייה תימסר לנתבע, לתובע, למתלונן וליו"ר אגודת הסטודנטים או מי שימונה על ידו, בהקדם האפשרי.

9.7 א. לתלמיד הנתבע, או לבא כוחו, תהיה זכות לעיין בהחלטות שניתנו במקרים דומים ושפורסמו על־ידי רשויות המשמעת בעילום שם, במהלך השנתיים שקדמו לדיון באמצעות אתר האינטרנט של הרשות.

9.8 הדיון בתלונה יכול שיתנהל בהעדר הנתבע אם זה לא יופיע במועד שנקבע למרות שהוזמן כראוי. נתקיים דיון שלא במעמד הנתבע בנסיבות כמתואר לעיל, יהיה הממונה על המשמעת רשאי ליתן כל החלטה אף שלא בפני הנתבע. ניתנה החלטה שלא בפני הנתבע ימציא לו המרכז עותק ממנה והנתבע יהיה רשאי לעתור לביטול תוך שבעה (7) ימים מהמועד בו הומצא לו עותק מן ההחלטה. העתירה תתברר בפני הממונה על המשמעת שיהיה מוסמך לבטל החלטתו או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו ולקיים דיון חוזר בתלונה בנוכחות הנתבע.

9.9 בשעת הדיון בתלונה יהיו נוכחים התובע, המתלונן, הנתבע ומייצג (אם מונה בהתאם לאמור לעיל וניתן לו יפוי כוח בכתב על ידי התלמיד) וכן תלמיד משקיף, המתמנה על־ידי הרקטור מתוך רשימת משקיפים שתגיש אגודת הסטודנטים. נוכחותו של מייצג הנתבע בדיון אינה פוטרת את הנתבע מהתייצבות לדיון על פי ההזמנה שקיבל.

9.10 המרכז יזהה את הנתבע ויציג בפניו את כל הנוכחים בשמם ותפקידם.

9.11 הממונה על המשמעת יקרא את טופס התביעה בפני הנתבע ויסביר לו, אם יתבקש לכך — את האמור בו. הממונה על המשמעת יסביר לנתבע ולתובע את האפשרות

של קיום הדיון בדרך של גישור. בהעדר הסכמה הדדית של הצדדים בדבר קיום הדיון בדרך של גישור, יתקיים הדיון המשמעתי.

9.12 לא הודה הנתבע, יציג התובע את גירסתו, וראיותיו, וירצה את טיעוניו. משסיים, יציג הנתבע או מי שמייצג אותו את גירסתו וראיותיו, וירצה את טיעוניו.

9.13 בתום דיון זה, ובהקדם האפשרי, יכריע הממונה על המשמעת בכתב על דבר זיכויו או הרשעתו של הנתבע. הודה הנתבע בביצוע העבירה, יכריע הממונה על המשמעת בהקדם האפשרי על דבר הרשעתו.

הורשע הנתבע בביצוע העבירה, יציג התובע את ראיותיו וטיעוניו לענין העונש. משסיים, יציג הנתבע את ראיותיו וטיעוניו לענין העונש.

9.14 היושב או היושבים בדין, הנתבע והתובע, רשאים לחקור את העדים, לרבות המתלונן והנתבע. היושבים בדין ידאגו להגן על העדים מפני פגיעה והטרדה במהלך הדיון וימנעו שאלות בלתי רלוונטיות או חוזרות תוך ניצול לרעה של הדיון.

9.15 הממונה על המשמעת ינהל את הדיון ויקבל ראיות בדרך שנראית לו צודקת ויעילה, תוך הקפדה על כללי הצדק הטבעי.

9.16 במהלך הדיון יירשם בידי המרכז פרוטוקול שיחתם בידי הממונה על המשמעת.

9.17 הדיון המשמעתי יתנהל בדלתיים סגורות, אלא אם הממונה על המשמעת יחליט אחרת, על־פי בקשת התובע או הנתבע.

9.18 סמוך ככל האפשר לסיום גביית הראיות והשמעת טענות הצדדים, יתן הממונה על המשמעת החלטה מנומקת, בכתב.

9.19 המרכז ישלח עותקים של ההחלטה לתובע, לדיקן הפקולטה שבה לומד הנתבע, למתלונן, לנתבע, לאגודת הסטודנטים וכן לגורמים אחרים באוניברסיטה הנוגעים בדבר. עותק אחד מההחלטה יתוייק בתיקו האישי של הנתבע.

9.20 המצאת החלטה לידי התלמיד הנתבע תהיה במשלוח עותק ממנו לתלמיד בדואר רשום לפי כתובתו של התלמיד כפי שרשומה במחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל באוניברסיטה או בחוג לימודיו, או במסירת עותק של ההחלטה לידי התלמיד באמצעות שליח, ויראו את ההחלטה כאילו הומצאה לידי התלמיד כאמור שבעה ימים לאחר שיגורה אם נשלחה בדואר, או ביום מסירתה בפועל לידי התלמיד אם נמסרה על־ידי שליח כאמור.

9.21 תחולתה של ההחלטה היא ממועד הקראתה לנתבע, ואם לא נכח הנתבע במועד זה, ממועד מסירתו לנתבע.

א. בקשה לדחיית מועד ביצוע העונש בכתב למרכזת רשויות המשמעת, תוך 20 יום מיום שיודע המבקש על העונש.

ב. הוגשה בקשה לדחות מועד ביצוע העונש, רשאי הממונה על המשמעת לדחות את ביצועו למועד אחר ולהתנות את הדחייה בתנאים שיימצא לנכון.

9.22 לא הוגש ערעור, תהיה ההחלטה של הממונה על המשמעת סופית. אולם אם הטיל הממונה על המשמעת עונש של הרחקה, או ביטול שנת לימודים או חלקה, טעון עונש זה אישור מטעם נשיא האוניברסיטה או הרקטור, או ממלאי מקומם המוסמכים, בהתאם לסוג העבירה, המוסמכים להפחית את העונש, או להחליפו בעונש קל יותר, מן העונשים המנויים בתקנון זה.

ח. החלטות ביניים

10. הרקטור או הדיקן (בהתייעצות עם הממונה על המשמעת) או הממונה על המשמעת רשאים, לאחר שהוגשה תלונה לתובע, לתת החלטות ביניים (כגון: דחיית בדיקה של בחינה, איסור לגשת לבחינה, איסור להשתמש במתקני האוניברסיטה וכד', וכן – איסור להיכנס לקמפוס למעט לצורך השתתפות בקורס חובה ובבחינה אשר היעדרות מהם תשלול מהנתבע כליל את היכולת להשלים את חובותיו באותו קורס).

החלטות ביניים אלה תהיינה תקפות עד מתן החלטה בתלונה, או מועד מוקדם יותר כפי שיקבע על־ידי נותן ההחלטה אך בכל מקרה תוקפה של החלטת ביניים לא יעלה על שלושה שבועות, כפוף לאמור בסעיף 10.1 להלן.

10.1 ביקש התלמיד הנתבע לדחות המועד הקבוע לדיון נגדו, והממונה על המשמעת נעתר לבקשת הדחייה, יהא הממונה על המשמעת רשאי להאריך תוקפה של החלטת הביניים עד למתן ההחלטה.

10.2 העתקים מהחלטות הביניים יישלחו לנתבע, לתובע, למתלונן, לדיקן הפקולטה ולראש החוג שבהם לומד הנתבע ולאגודת הסטודנטים.

10.3 החלטת ביניים תינתן במידת האפשר לאחר שנותן ההחלטה איפשר לתלמיד או למייצג מטעמו להשמיע טענותיו.

10.4 ניתנה החלטת ביניים בהעדר התלמיד, יהיה התלמיד רשאי לבקש מן הממונה על המשמעת דיון חוזר בהחלטה בנוכחותו. אישר הממונה על המשמעת קיום דיון חוזר, ייערך דיון זה לא יאוחר מאשר תוך שבוע ימים ממועד הבקשה.

10.5 החלטת הממונה על המשמעת בדיון חוזר כאמור תהיה סופית.

10.6 החלטות ביניים אינן ניתנות לערעור בפני ועדת הערעורים.

10.7 הממונה על המשמעת מוסמך לבטל או לשנות בכל עת, החלטת ביניים שנתן, בין ביוזמתו ובין ביוזמת התלמיד או המתלונן.

ט. הדיון בערעור

11. החלטה ניתנת לערעור בזכות.

11.1 הודעת ערעור תוגש אל מרכז ועדת הערעורים בשלושה עותקים, תוך עשרים יום מיום שהודעה למערער ההחלטה.

11.2 המרכז יעביר עותק מהודעת הערעור אל יו"ר ועדת הערעורים, ועותק אל המשיב. המשיב רשאי להגיש תשובתו להודעת הערעור בשלושה עותקים

אל מזכיר ועדת הערעורים תוך שבועיים מיום שהומצאה לידיו הודעת הערעור.

מרכז ועדת הערעורים יעביר עותק של תשובת המשיב אל יו"ר ועדת הערעורים, ועותק אל המערער.

11.3 יו"ר ועדת הערעורים יקבע את הדיון בערעור במועד מוקדם ככל האפשר, ויודיע לצדדים על מועד זה בהקדם. כללי המצאת ההחלטה יחולו על המצאת הודעה זו.

11.4 צד המבקש לדחות את מועד הדיון יודיע על כך ליו"ר ועדת הערעורים, בצרוף נימוקים, תוך שלושה ימים מיום שנמסרה לו ההודעה. החלטת יו"ר ועדת הערעורים בבקשת הדחיה תימסר לצדדים בהקדם האפשרי.

11.5 בשעת הדיון בערעור יהיו נוכחים המערער והמשיב. התלמיד יהא רשאי להיעזר בטיעוניו בפני ועדת הערעורים בתלמיד אחר או בעובד אקדמי, או – אם היה רשאי להיות מיוצג על ידי עורך דין בדיון נשוא הערעור – על ידי עורך דין, התלמיד יתן יפוי כח בכתב למייצג מטעמו. מתן יפוי כוח כאמור אינו פוטר את התלמיד מהתייצבות לדיון על־פי ההזמנה שקיבל. אי הופעת העובד האקדמי או התלמיד האחר כאמור לדיון בערעור לא תעכב הדיון בערעור או תגרע מתוקפו.

11.6 הדיון בערעור יכול שיתנהל בהעדר התלמיד שהוא צד לערעור (בין כמערער ובין כמשיב) אם הוא לא יופיע במועד שנקבע למרות שהוזמן כראוי. נתקיים הדיון שלא במעמד התלמיד בנסיבות כמתואר לעיל, תהיה ועדת הערעורים רשאית ליתן כל החלטה אף שלא בפניו. ניתנה החלטה שלא בפני התלמיד, ימציא לו המרכז עותק ממנה והתלמיד יהיה רשאי לעתור לביטולם תוך שבעה (7) ימים מהמועד בו נמסר לו עותק מן ההחלטה. העתירה תתברר בפני ועדת הערעורים שתהיה מוסמכת לבטל החלטתה או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו ולקיים דיון חוזר בערעור בנוכחות התלמיד.

11.7 סדר הדיון בערעור יהא כך: המערער יטען ראשון, המשיב לאחריו.

11.8 הדיון בערעור יתנהל בדלתיים סגורות, אלא אם יו"ר ועדת הערעורים יחליט אחרת, על־פי בקשת המערער או המשיב.

11.9 ועדת הערעורים תנהל הדיון בערעור בדרך שנראית לה צודקת ויעילה.

11.10 סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת הצדדים תתן ועדת הערעורים החלטה מנומקת בכתב.

11.11 ועדת הערעורים רשאית בהחלטתה לעשות אחת מאלה:

א. לקבל את הערעור, כולו או מקצתו, ולשנות את ההחלטה של הממונה על המשמעת, או לבטלה וליתן אחרת במקומה, או להחזיר את הדיון עם הוראות אל הממונה על המשמעת.

ב. לדחות את הערעור.

ג. ליתן בקשר להחלטה כל החלטה אחרת שהממונה היה מוסמך לתיתה.

11.12 ההחלטה של ועדת הערעורים תהיה סופית. אולם אם החליטה ועדת הערעורים על עונש של הרחקה או ביטול שנת לימודים או חלקה, טעון עונש זה אישור מטעם נשיא האוניברסיטה או הרקטור או ממלאי מקומם המוסמכים, בהתאם לסוג העבירה, המוסמכים להפחית את העונש, להחליפו בעונש אחר קל יותר, מן העונשים המנויים בתקנון זה.

היה העונש טעון אשורם של הנשיא או הרקטור בהתאם לסוג העבירה, יהיה הנתבע רשאי להגיש לנשיא או לרקטור השגותיו בכתב, תוך שבועיים מיום שהומצאה לו ההחלטה.

11.13 אישרו הנשיא או הרקטור בהתאם לסוג העבירה, עונש של הרחקת הנתבע מן האוניברסיטה לצמיתות, רשאי הנתבע לפנות אל הנשיא או הרקטור בהתאם לסוג העבירה לא לפני תום 3 שנים מיום הוצאת הנתבע מהאוניברסיטה בבקשה לאפשר לו לחדש את לימודיו באוניברסיטה. אם ימצאו זאת לנכון רשאים הנשיא או הרקטור לחון אותו, ואז יעבירו את הבקשה ליחידה האקדמית הנוגעת בדבר, לדיון ענייני בדבר תנאי חידוש הלימודים.

תקנות חניה

הנחיות להגשת בקשה לקבלת/רכישת תוויות חניה בתחומי האוניברסיטה וכללי החניה והתנועה בתחומי האוניברסיטה לסטודנטים וסגל זוטר

להלן פירוט הנחיות קבלת/רכישת תווי חניה בתחומי האוניברסיטה וכללי החניה והתנועה בתחומי האוניברסיטה.

1. קבלה/רכישת תו החניה לאוניברסיטת חיפה מותנה בהצגת המסמכים הבאים:

1. רישיון נהיגה בתוקף על שם הסטודנט.
2. הצגת רישיון רכב חובה תקף רשום על שם מבקש התו או על שם הוריו/בן/בת זוג (מחייב קיומו של רישום בתעודת זהות, מסמך מהרבנות או הצהרה חתומה ע"י נוטריון).

סטודנטים שברשותם רכב של "חברה / קיבוץ" נדרשים להציג אישור "ממקום העבודה / קיבוץ" שאכן הרכב משמש את הסטודנט/ית במשך כל השנה.

3. הצגת אישור קבלה ללימודים מכינה/תואר ראשון/תואר שני/תואר שלישי.

2. פירוט אוכלוסיית הזכאים לרכישת תו חניה בתחומי אוניברסיטת חיפה

- סטודנטים לתואר שלישי.
- סטודנטים לתואר שני – **מוגבל לסמסטר א' בלבד!** עקב סגירת חניון מרכזי (פירוט בנספח א').
- סטודנטים לתואר ראשון ומכינה אשר זכו בהגרלה לרכישת תו החניה– **מוגבל לסמסטר א' בלבד!** עקב סגירת חניון מרכזי (פירוט בנספח א').
- סטודנטים הלומדים שנה ד' משפטים / ראית חשבון– **מוגבל לסמסטר א' בלבד!** עקב סגירת חניון מרכזי (פירוט בנספח א').
- סטודנטים שהינם עוזרי הוראה / מחקר ללא מינוי מאגף משאבי אנוש.
- עמיתי הוראה / מורים מן החוץ / מרצים ללא מינוי מאגף משאבי אנוש.
- סטודנטים בני עובדים.
- סטודנטים אשר הוריהם נמנים עם סגל עובדי הטכניון (בכפוף להצגת מכתב מקב"ט הטכניון).
- סטודנטים נפגעי פעולות האיבה ובני משפחות שכולות (בכפוף להצגת אישור מהרשויות).
- סטודנטים בני 60 שנה ומעלה.
- סטודנטיות בהריון.

- סטודנטים הסובלים מבעיות רפואיות מיוחדות (לא נכות המוכרת ע"י ביטוח לאומי) מתבקשים להציג מסמך עדכני לשנה"ל המבוקשת מרופא מומחה. מסמך זה ייבדק ותתקבל החלטה לפי שיקול הגורם המוסמך באוניברסיטה. את המסמכים הרפואיים יש להגיש למשרדנו מיום שני 02/08/2017 לא נסתפק בהמלצת רופא.

3. פירוט אוכלוסיית הזכאים לקבלת תו חניה ללא תשלום בתחומי אוניברסיטת חיפה

- סטודנטים הלומדים לתואר שלישי אשר קיבלו מלגה מהרשות ללימודים מתקדמים (מותנה בהצגת המלגה).
- סטודנטים שהינם עוזרי הוראה ומחקר במינוי מאגף משאבי אנוש (יש להציג את כתב המינוי).
- סטודנטים בעלי תו נכה ממשרד הרישוי / נכים מעל 60% נכות בהצגת אישור ממשרד הביטחון או מביטוח לאומי.
- סטודנטית בהריון החל מחודש שביעי להריון זכאית לקבלת אישור חניה אשר יהיה בתוקף עד שלושה חודשים לאחר הלידה (מותנה בהצגת אישור רפואי מרופא נשים המעיד על תאריך לידה משוער).

4. מועדי חלוקת תוויות חניה:

- סטודנטים הלומדים לתואר שלישי, עמיתי הוראה (מורים מן החוץ) — החל מה-2/08/2017 במשך כל השנה.
- סטודנטים הלומדים לתואר שני — החל 13/08/2017 ועד 15/10/2017 (ראה סעיף 5).
- סטודנטים עוזרי הוראה ומחקר במינוי מטעם משאבי אנוש החל 2/08/2017 במשך כל השנה.

בחלוקת תוויות החניה לזוכי ההגרלה שתתקיים בין התאריכים 15/10/2017 ועד לתאריך 26/10/2017, החלוקה תתקיים בין השעות 09:00-12:30, 13:00-14:30 <u>במבואת בניין חינוך</u>.

החל מתאריך 29/10/2017 טיפול בנושאי חניה תתבצע במבנה הביטחון בחניון הרב תכליתי.

5. שעות קבלה באגף הביטחון והבטיחות בנושא חניה/תוויות:

- **בין התאריכים 15/10/2017-26/10/2017 חלוקת תוויות חניה תתבצע אך ורק במבואת בניין חינוך.**
- בימי א'-ה' בין השעות 09:00-12:30, 13:00-14:30
- המשרד סגור לקבלת קהל בין השעות 12:30-13:00.

בזמני טקסים ואירועים יש להתעדכן באתר האוניברסיטה - מחלקת הביטחון על שעות קבלת קהל.

6. דמי חניה:

1. קביעת עלות דמי החניה נקבעת מידי שנה ע"י הנהלת האוניברסיטה. (ראה פירוט נספח א).
2. תשלום התו הינו בכרטיס אשראי או בתשלום שובר תשלום ברשות הדואר. (קיים סניף דואר באוניברסיטת חיפה, שד' החנויות בניין ראשי)
3. כל רוכש/מקבל תו חניה יאשר בחתימת ידו את הכתוב ב"טופס התחייבות לקבלת תו חניה".

7. הגרלת תוויות חניה בתשלום לסטודנטים הלומדים תואר ראשון ומכינה אוניברסיטאית

- סטודנטים לתואר ראשון ותלמידי מכינה המעוניינים להשתתף בהגרלה לתוויות חניה בתשלום יעשו זאת באמצעות אתר האינטרנט http://security.haifa.ac.il או דרך "פורטל הסטודנטים – סטודנטל" החל מיום שני 02/08/2017 ועד ליום חמישי 12/10/2017 כולל, ההגרלה תיסגר.
- סטודנטים שיזכו בהגרלה זכאים לרכוש את תווי החניה החל:
  מיום שלישי 15/10/2017 עד ליום חמישי 26/10/2017.
- ניתן לקבל את תוצאות ההגרלה החל מתאריך 13/10/2017 באתר האינטרנט http://security.haifa.ac.il. סטודנטים שאין ברשותם מחשב אישי יוכלו להיכנס לאתר האינטרנט בכיתות המחשבים ובמחשבים ברחבי הקמפוס, כמו כן תפורסם רשימת הזוכים בלוח המודעות במחלקת ביטחון.
- **חלוקת תוויות החניה לשנת הלימודים תשע"ח לזוכי ההגרלה תתקיים במבואת בניין חינוך החל מתאריך 15/10/2017 ועד לתאריך 26/11/2017 בין השעות 09:00-12:30, 13:00-14:30.**

הערה:

סטודנט המשתתף בהגרלה ואינו בעל רישיון נהיגה יועמד לוועדת משמעת.

תו החניה רשום על שם הסטודנט שניגש להגרלה ואינו ניתן להעברה בשום פנים ואופן.

אסורה ההשתתפות בהגרלה באם אין ברשות הסטודנט אחד מהמסמכים הנדרשים בסעיף 1 למסמך זה.

8. תווי חניה ברכישה לכלל אוכלוסיית הסטודנטים

1. ניתן לרכוש תווי חניה ליום שישי.
2. ניתן לרכוש תווי חניה, לחניה החל מהשעה 13:30 בתחומי האוניברסיטה. תוקף תו החניה הינו לשנת לימודים.
3. ניתן לרכוש תו חניה "קארפול" בהשתתפות 3-4 סטודנטים על בסיס תו חניה יומי ועד יומיים בשבוע תקף לחוגים אשר קיבלו אישור לחד/דו יומי חריגים באישור ממונה חניה בלבד).

9. שימוש בתו החניה:

את תו החניה יש להצמיד לשמשת הרכב צד ימין למעלה.

תו החניה מקנה חניה במקומות המותרים לו בתחומי האוניברסיטה.

תו החניה אינו מקנה חניה במקום המיועד לחניית רכב נכים.

תו החניה אינו מבטיח מקום חניה במידה וחניוני הקמפוס מלאים (החניה הינה על בסיס מקום פנוי).

10. סינדול/קנסות (על פי נוהל סינדול מתאריך 30/10/2005)

- אסורה חניה כפולה החוסמת כניסת רכב או יציאתו ממקום חניה מסודר.
- אסורה חניה הגורמת לחסימת ציר תנועה או חוסמת כניסה ויציאה למגרש חניה מסודר.
- אסורה חניה בתחום תחנות אוטובוסים.
- אסורה חניה במקומות המסומנים בתמרור "אין חניה" או "אין כניסה" או מסומנים בשפת המדרכה בצבעים אדום ולבן או תמרור
- אסורה החניה על סימון ☒ בכביש.
- אסורה החניה על מדרכות או מדשאות.
- אסורה חניה במגרשים המיועדים לחברי הסגל בלבד.
- אסורה חניה שמורה לרכב יחידות האוניברסיטה.
- אסורה חניה על מעבר חציה.
- אסורה חניה במקום המיועד לרכב חירום או הצלה.
- מספר תו חניה של הרכב אינו זהה למספר הרכב.
- רכב הנכנס לאוניברסיטה וחונה בחניונים ללא אישור חניה.
- אסורה חניה בכל מקום אשר אינו מוגדר כמקום חניה.

כל העובר על הנ"ל צפוי להיקנס ולהיות מסונדל.

שיעורי הקנסות בגין סינדול רכב לפי הוראות סעיף 3.5 לתקנות ייקבעו על ידי הנהלת האוניברסיטה.

סינדול במקום אסור לחניה 75 ₪.

סינדול במקום חניה לנכים 300 ₪.

תעריפים אלה יעודכנו מדי פעם ויפורסמו על גבי לוחות המודעות בתחום הקמפוס, קנסות על פי תקנות אלה ישולמו בסוכנות הדואר באמצעות שובר תשלום של הדואר או בכרטיס אשראי במשרדי מחלקת ביטחון.

המרת הקנס לאזהרה בסמכותו של ראש אגף הנדסה, תשתיות ובטחון / מנהל מחלקת ביטחון בלבד /הממונה על החניה / כונן בכיר לבירורים לאחר תשלום הקנס ניתן לפנות לממונה על החניה.

11. אחריות

האוניברסיטה לא תחשב כמי שנטלה על עצמה לשמור בשכר או שלא בשכר על רכבו של מקבל האישור לחנות בשטח האוניברסיטה.

האוניברסיטה לא תהיה אחראית בשום מקרה לרכב, אביזריו והחפצים שהיו בו, ו/או לנזק שייגרם לנ"ל מכל סיבה שהיא לרבות גניבה, מכה, תקר וכיוצא בזה.

12. סמכויות עובדי אגף הביטחון והבטיחות

עובד אגף ביטחון ובטיחות נושא בסמכויות כלהלן, לצורך ביצוע מכלול תפקידיו (וזאת מבלי לגרוע מהוראות הנוהל המתייחסות לתפקידיהם וסמכויותיהם של ראש אגף הנדסה, תשתיות וביטחון / ראש מחלקת ביטחון / הממונה על החניה / כונן בכיר:

1. בדיקת זהותו של כל אדם, בין בכניסות לשטח האוניברסיטה ובין בתחומי שטחה.
2. מניעת כניסה של כל אדם המסרב להזדהות לשטח האוניברסיטה ו/או לכל בנין, חדר, ומתקן אחר שבתחומה ו/או הוצאת אדם כאמור משטח האוניברסיטה.
3. עיכוב חשוד עד לבוא המשטרה.
4. עריכת בדיקות וחיפושים בחציו של כל אדם ובכלי שברשותו, הן בכניסות לשטח והן בתחומי שטח זה, לרבות בכניסות לבניינים, חדרים ומתקנים אחרים, כולל יציאות.
5. מניעת כניסת כל אדם המסרב לאפשר חיפוש בחפציו ו/או ברכבו לשטח האוניברסיטה ו/או לאחד המקומות הנזכרים בסעיף 3 לעיל.
6. מניעת הוצאת רכוש האוניברסיטה משטח האוניברסיטה ע"י מי שאין בידו אישור לעשות כן, כולל חיפוש ברכב יוצא או בתיקים.
7. סגירת שטחים משטחי האוניברסיטה בפני כלי רכב ו/או בני אדם לצרכי ביצוע טכסים ו/או לצרכי פעולות מנע, חילוץ והצלה, לפי הוראת ממ"ח הביטחון/ממ"ח הבטיחות.
8. הפסקת פעילות פוליטית, ציבורית ואחרת שלא קיבלה אישור משלטונות האוניברסיטה או המתקיימת לא בהתאם לאישור שנתקבל משלטונות האוניברסיטה.
9. מניעת כניסת רכב לשטח האוניברסיטה ללא אישור המתיר – על פי הוראות האוניברסיטה ונהליה – כניסתו לשטח זה.
10. מניעת כניסה ו/או חניית רכב במקום בו אין הוא רשאי להחנות.
11. לפעול ע"פ נוהל "סינדול רכב" לכל אותן מכוניות החונות במקומות אסורים לחניה.
12. הוצאת רוכלים ואנשים אחרים – שפעולתם בשטח האוניברסיטה לא הותרה מפורשות ע"י רשויות האוניברסיטה, על ציודם, משטח זה.
13. הגשת תלונות-כגון עבירות משמעת ועבירות אחרות כפי שמפורט בתקנון המשמעת.

פירוט מחירי תווי חניה

אוכלוסיה זכאית	מחיר התו לשנה	מחיר התו לסמסטר	הערות
סטודנטים הלומדים לתואר שלישי	300 ש"ח	170 ש"ח	
סטודנטים הלומדים לתואר שני	600 ש"ח	300 ש"ח	
סטודנטים חולים במחלות כרוניות	600 ש"ח	300 ש"ח	בהצגת מכתב מרופא מומחה
סטודנטים בני 60 ומעלה	600 ש"ח	300 ש"ח	בהצגת תעודת זהות
סטודנטיות בהריון	600 ש"ח	300 ש"ח	בהצגת מכתב מרופא נשים. החל מחודש שביעי. חניה אישור זמני - חינם לתקופה של 3 חודשים אחרי הלידה תחת הצגת אישור רפואי
סטודנטים בני עובדים קבועים	300 ש"ח	150 ש"ח	
תווית אחה"צ משעה 13:30	280 ש"ח	150 ש"ח	סמסטר ב' בלבד
תו חניה ימי ו' בלבד	60 ש"ח	40 ש"ח	סמסטר ב' בלבד
תו חניה סמסטר קיץ	—	100 ש"ח	סמסטר קיץ בלבד

לקראת תחילת סמסטר ב' ו/או בסיום סמסטר א' לשנה"ל תשע"ח, חניון A – הצמוד למשכן אומניות ייסגר לטובת פרויקט הרכבל, עקב כך לא תתאפשר חלוקת תווי חניה לכל השנה, (כמצוין לפי קריטריון זכאות בסעיף 2) במידה והפרויקט לא יצא לדרך בסמסטר ב' וחניון A לא ייסגר, כל מי שרכש תו חניה לסמסטר א' יהיה זכאי לרכוש תו לסמסטר ב'.

מתחילת ינואר 2018 יהיה ניתן ליצור קשר עם מח' הביטחון לצורך בירור רכישת תו חניה לסמסטר ב'

דיקנאט הסטודנטים

דקנית הסטודנטים: **פרופ' ג'ני קורמן**

ראש מינהל הדיקנאט: **מר מיכה רב**

מרכזות לשכת דיקנאט הסטודנטים: **גב' רותי רז בן־ברק**

גב' רויטל לוינזון

בית הסטודנט, קומה 3 , חדר 317

טל' 04-8240335, 04-8240334, פקס: 04-8240319

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 08:00-15:00.

דיקנאט הסטודנטים הוא הרשות המרכזית באוניברסיטה הפועלת לרווחת הסטודנטים והמטפלת בבעיותיהם האישיות, האקדמיות והכלכליות, תוך קיום קשר הדוק עם הגופים האקדמיים והמינהליים של האוניברסיטה וכן עם אגודת הסטודנטים, במסגרת לשכת הדיקנאט ויחידותיה השונות.

סטודנטים יכולים לפנות לדיקנית הסטודנטים בשעות הקבלה, ימי ג', 12:00-14:00. ניתן לפנות גם במייל. פניות אנונימיות לא יטופלו. על פי בקשת הסטודנטים, יישמר חיסיון השם בפניה לרשות המוסמכת.

פעילות הדיקנאט מתרכזת בלשכת הדיקנאט וביחידותיה השונות: היחידה למצוינות אקדמית, היחידה לנגישות, יחידת המלגות, יחידת המעונות, היחידה למנהיגות חברתית, והיחידה לפסיכולוגיה.

לשכת הדיקנאט מרכזת את הפעילויות המפורטות להלן.

א. טיפול בפניות סטודנטים

רכזת רווחה ופניות סטודנטים, **גב' שרון סיני**

בית הסטודנט, קומה 3, חדר 318

שעות הקבלה : א', ג', ד', בין השעות 08.00-14.00

טלפון : 04-8240629

דוא"ל : ssinai@univ.haifa.ac.il

נושאי הטיפול העיקריים:

- טיפול בפניות סטודנטים בנושאים אקדמיים או מנהליים; מתן מידע מתאים או העברת הפנייה לגורם מטפל, תוך עדכון הפונים במצב הטיפול.

- התאמות לסטודנטיות בהריון ובשמירת הריון, ולסטודנטים וסטודנטיות לאחר לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת, לפי סעיף 19 ב לחוק זכויות הסטודנט (ראו נספח 1).
- סיוע לחיילים המשרתים במילואים (ראו נספח 2).

ב. טיפול בפניות הנוגעות להטרדה מינית

הטרדה מינית באוניברסיטה?

אל תהססו לפנות:

1. פרופ' רחל לב ויזל, נציבה טל': 04-8288045 (8045), נייד: 052-8795849
   rlev@univ.haifa.ac.il
2. עו"ס איריס פסלר, נציבה טל': 04-8240608 (2608), נייד: 054-3213932
   ifessler@univ.haifa.ac.il
3. פרופ' זוהר אביתר, סגנית הנציבה טל': 04-8249668 (3668), נייד: 052-5290842
4. גב' שרון ליפר, סגנית הנציבה טל': 04-8288791 (8791), נייד: 052-8510040
   sliper@univ.haifa.ac.il
5. פרופ' דפנה בירנבוים־כרמלי, סגנית הנציבה נייד: 052-5858153
   dcarmeli@univ.haifa.ac.il
6. גב' שרון סיני, מרכזת הוועדה, טל': 04-8240629 (2629)
   ssinai@univ.haifa.ac.il

מעוניינים/ות במידע?

תוכלו לעיין בנוהל למניעת הטרדה מינית של האוניברסיטה
http://hr.haifa.ac.il/html/hatrada.doc
עותקים לעיונכם/ן נמצאים במשרדי דיקנאט הסטודנטים
בבית הסטודנט

ג. פעילות ציבורית

מרכזת: גב' רויטל לוינזון

טל': 04-8240334, פנימי: 2334
מייל: rlevinz1@univ.haifa.ac.il

הפעילות הציבורית של חברי קהיליית האוניברסיטה בין כתליה מהווה חלק משלים של הפעילות האקדמית של האוניברסיטה. האוניברסיטה רואה את עקרון חופש הביטוי כעקרון יסוד שלה, ואת החינוך לתרבות של חופש הביטוי כאחת ממטרותיה.
עם זאת, על מנת להבטיח קיומם של חיים אקדמיים תקינים, נקבע כי כל פעילות ציבורית המתקיימת בין כתלי הקמפוס תידרש לעמוד בתנאים הבאים: שמירת דיני מדינת ישראל;

שמירה על תקנות האוניברסיטה, נהליה ורכושה; אי שיבוש מהלכם התקין של פעולות ההוראה, המחקר והעבודה בקמפוס.

לצורך שמירה על תנאים אלה קיים נוהל פעילות ציבורית. את הנוהל, ונהלים אחרים החלים בעניין ניתן לקבל בלשכת דיקנאט הסטודנטים ובאתר הדיקנאט.

ד. רב בית־הכנסת

הרב ד"ר יוסף שטמלר אחראי על הפעלת בית־הכנסת בקמפוס. בנוסף הוא מקיים שיעורים וערבי לימוד ותרבות. הרב מבצע רישום נישואין לסטודנטים, אנשי סגל ובני משפחותיהם, מנפיק תעודת רווקות, ומקיים טקסי חתונה, בר־מצווה ועוד. קיימת אפשרות לערוך את הטקסים בבית הכנסת ולהשתמש באולם האירועים שבקומת האפס בבית הסטודנט. אתם מוזמנים לפנות ישירות לרב בכל נושא שיראה לכם רלוונטי.

טל': 054-3933062, דואר אלקטרוני: ravstamler@univ.haifa.ac.il.

ה. ריכוז התנדבות תמורת נקודות זכות אקדמיות – ולפ"ח

סטודנטים לתואר ראשון בלבד אשר יעסקו בפעילויות חברתיות הנמצאות ברשימות הדיקנאט בהיקף של 4 שעות שבועיות במהלך כל שנת הלימודים, יקבלו 4 נקודות זכות אקדמיות, בכפוף לאישור החוגים בהם הם לומדים. נקודות הזכות עבור הפעילות כרוכות ברישום מראש ובתשלום כקורס רגיל. ניתן להתנדב תמורת נקודות אקדמיות פעם אחת בתואר. פרטים נוספים באתר דיקנאט הסטודנטים.

ו. ריכוז פניות לחריגי שכר לימוד

דיקנאט הסטודנטים מרכז את הטיפול בפניות לוועדה למקרים חריגים בשכר לימוד. הפנייה צריכה להיות במכתב מודפס. יש לנמק את סיבת הפנייה בצירוף אישורים רלוונטיים למהות הפנייה. לפרטים נוספים ניתן לפנות לגב' רות רז בן ברק, טל': 04-8240335, פקס: 04-8240319, דואר אלקטרוני: rbraz@univ.haifa.ac.il

ז. מועדון "שיח ושיג" (Debate)

המועדון מקיים הכשרה ותחרויות רטוריות. הפעילות מקנה לסטודנטים מיומנויות בדיבור בפני קהל, כישורי הקשבה וחשיבה ביקורתית. המצטיינים ייצגו את האוניברסיטה בתחרויות ארציות ובינלאומיות. אין צורך בניסיון קודם. לרישום ופרטים נא לפנות למר אורי זכאי, טל': 04-8514238.

יחידות הדיקנאט

א. היחידה למצוינות אקדמית

ראש היחידה: **גב' כלנית קלימר**

רכזת היחידה: **גב' אהובה בולגנים**

בית הסטודנט, קומה 2, חדרים 209-218

טל' 04-8249964

שעות פעילות היחידה: ימים א'-ה' בין השעות 09:00-15:00

שעות קבלה: ימים א', ג', ד', ה' בין השעות 10:00-13:00

היחידה למצוינות אקדמית פועלת למען קידומם האקדמי של הסטודנטים באוניברסיטת חיפה ומגישה שירותי ייעוץ ותמיכה אקדמיים ואישיים לסטודנטים.

השירותים המוצעים:

1. **ייעוץ אקדמי:** סטודנטים מוזמנים לבוא למשרדי היחידה, בשעות הקבלה ולהתייעץ בכל נושא ובעיקר בנושאים אקדמיים, על מנת לאתר בעיות וקשיים העלולים להשפיע על התמודדותם בלימודים.
2. **שיעורי עזר:** סטודנטים המתקשים בקורסים שונים בלימודיהם מוזמנים להיעזר במערך שיעורי העזר. השיעורים ניתנים ע"י סטודנטים מצטיינים משנים מתקדמות או מתארים מתקדמים.
3. **מרכז לכתיבה אקדמית:** סטודנטים מוזמנים לקבל הדרכה בכתיבת עבודות סמינריוניות ויעוץ סטטיסטי בהנחיית מורי היחידה במרכז לכתיבה אקדמית הממוקם במעונות הסטודנטים. במרכז מתקיימים שיעורי עזר פרטניים, סדנאות לכתיבה אקדמית ויעוץ ראשוני ממוקד לתהליכי כתיבה.
4. **קורסי תגבור לקורסים אקדמיים:** במהלך שנה"ל מתקיימים קורסי תגבור בשיתוף חוגי לימוד. הקורסים ניתנים בנוסף להרצאות ולשעות התרגול הניתנים מטעם חוגי הלימוד.
5. **חונכות אישית:** סטודנטים, המאותרים על־ידי צוות היחידה, הזקוקים ללווי אקדמי ואישי רצוף במהלך שנת־הלימודים, מקבלים סיוע של חונכות אישית לאורך שנת הלימודים. החונכות מועברת על־ידי סטודנטים מצטיינים באוניברסיטה ובהתאם לחוגי הלימוד השונים.
6. **תהליך קבלה ללימודים:** היחידה מציעה לסטודנטים יוצאי העדה האתיופית וסטודנטים מהמגזר הבדואי סיוע בתהליך הקבלה לאוניברסיטת חיפה.
7. **תוכניות הכנה ללימודים:** תוכניות המתקיימות לקראת פתיחת שנת הלימודים ומציעות לסטודנטים כלים ללמידה עצמאית והכרות עם הקמפוס והספרייה.

ב. היחידה למלגות

ראש היחידה: **גב' אורלי עמר**

מרכזת מלגות: **גב' ענת אבוטבול**

בניין בית הסטודנט, חדר 313 (קומה 3)

טל' 04-8288034, 04-8240669, 04-8240330, פקס: 04-8249174

קבלת קהל בימי א'-ה', בין השעות 11:00-13:00

היחידה מטפלת בחלוקת מלגות הצטיינות אקדמית ומלגות סיוע כלכלי לסטודנטים חדשים וותיקים הלומדים לקראת תואר ראשון בלבד באוניברסיטת חיפה וכן בהלוואות בתנאים מועדפים.

הזכאות למלגה מותנית בעמידה בקריטריונים הנקבעים על ידי הרשויות המוסמכות של האוניברסיטה.

תנאים בסיסיים לזכאות למלגה (יתכנו שינויים בקריטריונים לשנה"ל תשע"ח)

- **מעמד אקדמי מן המניין.**
- **תקינות לימודים** (בבדיקת תקינות הלימודים, יילקחו בחשבון כל השנים בהם הסטודנט רשום לתואר ראשון באוניברסיטת חיפה, זאת גם במקרים של החלפת חוג/ים במהלך הלימודים לתואר).
- **היקף לימודים מינימאלי בשנת הלימודים השוטפת** (30 נ"ז לפחות).
- **עמידה בסף הישגים אקדמיים** (סטודנטים חדשים ציון פסיכומטרי גולמי 575, סטודנטים ותיקים ממוצע ציונים 80 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד וצבירת ציונים על קורסים משנה קודמת בהיקף של 30 נ"ז ולא פחות מ 12 נ"ז בחוג אחד).

מלגת סיוע כלכלי

- מיועדת לסטודנטים חדשים וותיקים הלומדים לתואר ראשון באוניברסיטת חיפה בלבד ולא בשלוחותיה.
- הבקשה למלגה נעשית ביוזמת הסטודנט דרך האינטרנט (דף הבית של האוניברסיטה – פורטל הסטודנטים – לשונית טפסים ותדפיסים- בקשה למלגת סיוע דיקנאט הסטודנטים).

הכניסה לפורטל מתאפשרת רק לאחר תשלום מקדמה על חשבון שכר הלימוד וקבלת הרשאה.

- **מועדי הגשת הבקשה למלגה:** :

– לתחילת לימודים בסמסטר א', החל מאוגוסט ועד שבועיים לאחר פתיחת שנת הלימודים.

– לתחילת לימודים בסמסטר ב' או בסמסטר קיץ, משבוע לפני תחילת הסמסטר אליו נרשמו ועד שבוע לאחריו.

- הזכאות למלגה תיקבע על סמך צבירת ניקוד בנתוניהם הסוציו־אקונומיים של מבקשי המלגה, תוך עמידה בכל הקריטריונים הבסיסיים שפורטו לעיל.

- **ניקוד המצב הכלכלי** נקבע על סמך גובה ההכנסה ברוטו לנפש במשפחה ובהתאם למצבם המשפחתי של מבקשי המלגה.
- **נתונים מיוחדים שיזכו בניקוד (כנגד הגשת אישורים):** שרות צבאי סדיר או שרות לאומי, שרות מילואים של יותר מ־10 ימים רצופים בשנה החולפת או 21 ימים מצטברים בתקופת הלימודים (לסטודנטים ותיקים); עבודת הסטודנט; עולים חדשים עד 10 שנים בארץ; עולים חדשים עד 4 שנים בודדים בארץ; קרובי משפחה מדרגה ראשונה החולים במחלה קשה (בעלת השלכה על המצב הכלכלי של המשפחה); בן/בת זוג סטודנט/ית לתואר ראשון או חייל/ת בשירות סדיר; ומספר נפשות נתמכות בבית הסטודנט.

מלגות הישגים אקדמיים

סטודנטים הזכאים למלגת הצטיינות יאותרו על־ידי האוניברסיטה, ותישלח להם הודעה על כך לאחר תחילת שנת הלימודים.

- הזכאות למלגת הישגים אקדמיים מוגדרת על סמך ההישגים האקדמיים של הסטודנטים, ללא תלות במצבם הכלכלי או המשפחתי. הזכאות למלגה זו אינה תלויה בזכאות למלגות אחרות (מלגת סיוע או מימון לימודים ממקורות חיצוניים), **למעט** סטודנטים בפרויקט חבצלות (חובלים בשנה א' ללימודיהם).
- קבלת המלגה מותנית בפעילות חברתית בהיקף של 25 שעות שנתיות. סטודנטים בחוגים טיפוליים בפקולטה למדעי הרווחה והבריאות פטורים מחובת פעילות חברתית בכל שנה בה הם מבצעים עבודה מעשית/לימודי שדה במסגרת תוכנית הלימודים שלהם. רשימת פרויקטים חברתיים מוכרים לפעילות חברתית תישלח לזכאי המלגה עם הודעת הזכאות.

מלגות הישגים לסטודנטים חדשים

מלגת הישגים אקדמיים על סמך הציון הפסיכומטרי הגולמי תוענק בשנת הלימודים השוטפת בלבד לסטודנטים חדשים שהתקבלו ללימודי שנה א'. סטודנטים הלומדים באוניברסיטה כיום או כאלה שהיו רשומים בעבר ללימודי תואר ראשון באוניברסיטת חיפה ולא השלימו את לימודיהם לא זכאים למלגה זו.

- סטודנטים בעלי ציון 730 ומעלה יהיו זכאים למלגה בהיקף של עד 100% מגובה שכר הלימוד הבסיסי (לא כולל תשלומים נלווים). גובה המלגה יקבע ביחס להיקף שכר הלימוד שלהם.
- סטודנטים בעלי ציון 700-729 (למעט בחוג להפרעות בתקשורת) יהיו זכאים למלגה בהיקף של עד 50% משכר הלימוד הבסיסי (לא כולל תשלומים נלווים). גובה המלגה יקבע ביחס להיקף שכר הלימוד שלהם.

מלגות הישגים לסטודנטים ותיקים

זכאים למלגה סטודנטים שממוצע ציוניהם בשנה קודמת נכלל ב־5% הגבוהים בחוג אחד וב־10% הגבוהים בחוג השני, ובנוסף הם עומדים בכל הקריטריונים הבסיסיים לזכאות למלגה שצוינו לעיל.

הלוואות

סטודנטים יכולים להנות מהלוואות בתנאים מועדפים, ללא ריבית והצמדה, מקרנות האוניברסיטה ומחוצה לה.

יתכנו שינויים בקריטריונים לשנה"ל תשע"ח

ג. היחידה למעונות ודיור

ראש היחידה: **גב' אסנת ויינשטיין**

טל: 04-8240621, 04-8249931, פקס: 04-8288217
הרשמה: 04-8288219, הרשמה פקס: 04-8256335
שעות קבלה: ימים א-ה', בין השעות 08:30-14:00
אתר האינטרנט: http://hudorms.haifa.ac.il

באוניברסיטת חיפה מעונות לכ-1,100 סטודנטים.

בשל הגידול במספר הסטודנטים הלומדים באוניברסיטה והביקוש הרב למגורים במעונות אין האוניברסיטה יכולה להבטיח מגורים לכל מבקשי הדיור.

אישור קבלה למעונות ניתן על-ידי ועדת מעונות, המתבססת על קריטריונים שהאוניברסיטה קבעה. בין הקריטריונים: הישגים אקדמיים (לרבות נתוני קבלה של סטודנטים חדשים), מצב כלכלי, מרחק מגורים מן האוניברסיטה. יובאו בחשבון נתונים מיוחדים כמו: עבודה, נכות, משפחה חד-הורית, משפחה שכולה מקרב אנשי הביטחון ונפגעי פעולות איבה, אחים/אחיות סטודנטים, שירות צבאי/לאומי ועתודה, שירות מילואים, נשים בנות מיעוטים, חבר סגל או ילדי חבר סגל.

זכאים לדיור במעונות ללא דיון (אך חייבים בהרשמה בצירוף האישורים הרלוונטיים):

- סטודנטים בודדים השוהים בארץ מעל שנתיים ויתומים.
- סטודנטים עם נכות מעל 45% או 35% נכות גפיים תחתונות.
- סטודנטים בעלי ציון פסיכומטרי או סכם מעל 700 (מובטחים מגורים במעונות "טליה" לשנה א' בלבד).
- סטודנטים לתואר שני ושלישי (מובטחים מגורים במעונות "טליה").
- סטודנטים מצטיינים שציונהם בין 5% הגבוהים בחוג בו הם לומדים (מובטחים מגורים במעונות "טליה").

הרשמה למעונות לשנת-הלימודים תשע"ח הסתיימה בתאריך 30.6.2017.

מועמדים שבקשתם נדחתה יכולים להגיש ערעור באמצעות מכתב ויכללו ברשימת המתנה, וזכאותם תיבחן על בסיס מקומות שיתפנו לפני או במהלך שנת הלימודים. רשימת

ההמתנה תכלול גם מועמדים שלא הספיקו להירשם במועד. מועמדים כאלה יוכלו להירשם למעונות עם פתיחת שנת הלימודים ויתקבלו על בסיס מקום פנוי ובהתאם לזכאותם על פי הקריטריונים.

שכר דירה

בשנה"ל תשע"ח שכר הדירה במעונות הינו כדלקמן:

סוג המעון	שכר דירה
פדרמן ושקמה	כ־700 ש"ח (לא כולל חשמל)
שקמה - זוגות נשואים	כ־1,230 ש"ח
בריטניה	כ־840 ש"ח (לא כולל חשמל)
טליה	כ־940 ש"ח (לא כולל חשמל)
טליה - זוגות נשואים	כ־1,670 ש"ח (לא כולל חשמל)

שכ"ד צמוד למדד בגין חודש אפריל 2017

במעונות מספר סוגי מגורים:

מעונות "פדרמן" – דירות בנות 3 חדרים, 2 סטודנטים בחדר. בכל דירה מטבח מאובזר, פינת אוכל, מקלחת ושירותים משותפים.

מעונות "בריטניה" – דירות בנות 6 חדרים, סטודנט בחדר. בכל דירה מטבח מאובזר, פינת אוכל, סלון, 2 מקלחות ו־2 שירותים משותפים.

מעונות "טליה" – מגורים מרווחים ומעוצבים ברמה גבוהה.

לסטודנטים לתואר ראשון – דירות בנות 5/6 חדרים, סטודנט בחדר.

לסטודנטים לתואר שני ושלישי – דירות בנות 3 חדרים, סטודנט בחדר. במידה שמספר הסטודנטים לתארים מתקדמים גבוה ממספר הדירות ל־3 חדרים, יתגוררו בדירות בנות 6 חדרים.

בכל דירה מטבח מאובזר, פינת אוכל וסלון משותפים. לכל חדר מקלחת ושירותים צמודים

בכל דירה מטבח מאובזר, פינת אוכל וסלון משותפים. לכל חדר מקלחת ושירותים צמודים.

לזוגות נשואים – דירות בנות 2 חדרים מרווחות ומעוצבות ברמה גבוהה. בכל דירה מטבח מאובזר, פינת אוכל, סלון מקלחת ושירותים.

"בני חיפה" – בניין שנבנה בסיוע עיריית חיפה, לסטודנטים תושבי חיפה בלבד. הדירות בנות 5 חדרים, סטודנט בחדר. בכל דירה מטבח מאובזר, פינת אוכל וסלון משותפים. לכל חדר מקלחת ושירותים צמודים.

מעונות "שקמה" – ממוקמים בשכונת רוממה החדשה בחיפה, כ־15 דקות נסיעה מהאוניברסיטה.

דירות חדר הכוללת מטבחון מאובזר, מקלחת ושירותים משותפים. בכל דירה שני סטודנטים.

לזוגות נשואים – דירות הכוללות מטבחון מאובזר (מקרר, כיריים גז, ארונות מטבח, מקלחת ושירותים)

במעונות "פדרמן" ו"טליה" קיימות דירות המותאמות לסטודנטים נכים ע"פ חוק.

במעונות שבמתחם הקמפוס ניתנים השירותים הבאים: חדרי מחשבים, חדרי כביסה, פעילויות תרבות, מועדון, מכונות צילום, כיתת עיוורים, בית כנסת, חיבור לאינטרנט מהיר, חיבור לשירותי הטלוויזיה בכבלים בתשלום ועוד. כמו כן קיים מינימרקט.

במעונות שקמה: חדר כביסה לשימוש דיירי המעונות.

* השיבוץ לסוגי המעונות ייעשה לפי ותק בלימודים תוך התחשבות בבקשת הסטודנט.

עמית" – שירות סוציאלי – לרשות הדיירים במעונות עומד "עמית" השירות הסוציאלי אשר נותן מענה לבעיות כלכליות, תעסוקתיות, חברתיות, רגשיות, לימודיות או כל בעיה אחרת. ניתן לפנות לעו"ס אריאלה תאנה, בטלפון: 052-8699416 או להשאיר הודעה בטל': 04-8288263 (פנימי: 8263).

חברה ותרבות – מתקיימת פעילות חברתית ותרבותית ביזמת רכזים חברתיים והנהלת המעונות.

חניה – במעונות הסטודנטים חניון מקורה דו-קומתי ובו 120 מקומות חניה. מחיר תו חניה: 300 ₪ לשנה, 150 ₪ לסמסטר.

ד. היחידה לייעוץ פסיכולוגי

מנהל היחידה לייעוץ פסיכולוגי: **מר חיים קפלן**

טלפון: 04-8249871

1. המדור הקליני

מזכירת המדור לטיפול קליני: **גב' לימור פרד**

טלפון: 04-82493334

שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 08:00-16:00.

ביתר השעות ניתן להשאיר הודעה בתא הקולי

בנוסף ניתן לשלוח מייל לכתובת: mclini@univ.haifa.ac.il

למידע על המדור הקליני : http://madorclini.haifa.ac.il

סטודנטים יכולים לקבל טיפול פסיכולוגי במגוון תחומים:

- מיצוי היכולת האקדמית
- שיפור הביטחון העצמי והדימוי העצמי
- הפחתת מתחים וחרדות
- שיפור ביצירת קשרים זוגיים וחברתיים
- שיפור הקשר הזוגי

המדור מעניק טיפול במגוון צורות:
טיפול דינמי, קוגניטיבי ממוקד, קבוצתי וזוגי.

הטיפולים במדור הקליני ניתנים על ידי אנשי מקצוע מנוסים ובשעות הפנויות לסטודנט.
הטיפולים מתקיימים לאורך כל השנה (כולל חופשת סמסטר וחופשת הקיץ), באוניברסיטה ובקליניקה במרכז הכרמל.
בפגישת ההיכרות ניתן לקבל מענה על סוג הטיפול המתאים לכל פונה.

****על כל מידע שנמסר לנו חל חיסיון מלא**

שעות הקבלה: ימים א' - ה' בין השעות 9:00-16:00.
ביתר השעות ניתן להשאיר הודעה במענה הקולי.
בנוסף ניתן לשלוח מייל לכתובת: mclini@univ.haifa.ac.il
פרטים נוספים ניתן למצוא באתר: http://madorclini.haifa.ac.il/
מזכירות המדור הקליני נמצאת ברחבת מעונות טליה
במקרים דחופים לאחר השעה 16:00 ניתן לפנות לכונן בכיר ביחידת הביטחון,
טל' 2340, 2360

2. יעוץ והכוון ללימודים וקריירה

רכזת ייעוץ והכוון: **גב' לימור אינדיבו**

בית הסטודנט, קומה 2, חדר 203
טל 04-8249508, פקס' 04-8240664
שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 9:00-14:00
דוא"ל: career@univ.haifa.ac.il

שירותים לתכנון ופיתוח קריירה:

- יעוץ וסיוע למתלבטים בבחירת חוגי לימוד וכיוון תעסוקתי עתידי. יעוץ כזה חשוב במיוחד למועמדים ללימודים, למתלבטים בבחירת חוג/י לימוד, ולסטודנטים שזקוקים להדרכה בתכנון המשך הקריירה המקצועית עם הכניסה לשוק העבודה.
- הייעוץ כרוך בתשלום. קיים תעריף מוזל לסטודנטים של אוניברסיטת חיפה.
- הכנה פרטנית וקבוצתית למציאת עבודה
- הכנה לראיונות עבודה
- הדרכה בכתיבת קורות חיים
- תכנית המתמחים לסטודנטים. תכנית המסייעת לסטודנטים לרכוש ניסיון מקצועי בכדי לסיים את הלימודים לתואר עם ניסיון בתחום הלימודים ומערכת קשרים שיסייעו בהשתלבותם בשוק העבודה. ההתמחות בפרויקט הינה במסגרת קורס בחירה אקדמי שניתן דרך החוג. ההתמחות כוללת התמחות בארגון וקורס מלווה שמטרתו להעביר תכנים מקצועיים וסדנאות לקריירה.

- אתר משרות וקורות חיים JobResume: אתר המשרות וקורות החיים של אוניברסיטת חיפה מיועד לשרת את ציבור הסטודנטים והבוגרים במציאת עבודה כולל פרסום עדכני של הצעות עבודה וקורות חיים של סטודנטים.
- ימי חשיפה למעסיקים
- ייעוץ להרגלי למידה (אישי או קבוצתי)
- התמודדות עם חרדת בחינות.

ה. נגישות השירות

מרכזת נגישות השירות: **גב' ניצה אריה**

בית הסטודנט, קומה 2 חדר 210.

טלפון: 04-8288934 (פנימי 8934).

דוא"ל: narie@univ.haifa.ac.il

מרכזת הטיפול בעיוורים ולקויי ראייה: **גב' שרון סיני**

בית הסטודנט, קומה 3 חדר 318.

שעות קבלה: א, ג' ,ד' בין השעות 8:00-14:00.

טלפון: 04-8240629

דוא"ל: ssinai@univ.haifa.ac.il

היחידה מעניקה ליווי וייעוץ בנושאי נגישות השירות לסטודנטים המתמודדים עם מגבלה פיזית, חושית, קוגניטיבית, נפשית, לקות רפואית זמנית או כרונית.

- הערכת הצרכים והסיוע לו זקוק הסטודנט.
- הכוונת הסטודנט לגורמי אבחון וטיפול בהתאם לצרכיו.
- סיוע בתיווך מול גורמים שונים באוניברסיטה.
- מתן מידע לגבי זכויות וסיוע מגורמים מחוץ לאוניברסיטה (מוסדות ציבור, עמותות), סיוע בתקשורת עם גורמים רלוונטיים במידת הצורך.
- התאמות לבחינות לסטודנטים המתמודדים עם מוגבלות או לקות רפואית. ראה פירוט ההנחיות להגשת בקשה להתאמות בבחינות.
- סיוע לסטודנטים עם לקויות רפואיות; בדיקת הצרכים, סוג והיקף הסיוע הדרוש לסטודנט על פי אופי הלקות, מתן התאמות בבחינות.
- תאום התאמות אישיות לבחינות ותאום וקשר עם רכזת על"ה במושאי סיוע בלמידה לסטודנטים עיוורים וכבדי ראיה.
- אפשרות להשאלת מכשיר FM לכבדי שמיעה.
- מתן כרטיסי צילום לסטודנטים עם מוגבלות.

הנחיות להגשת בקשה להתאמות בבחינות בגין לקות רפואית או מגבלה:

1. סטודנט הזקוק להתאמות בבחינות עקב לקות רפואית או מגבלה, יגיש בקשה על גבי טופס – בקשה להתאמות אישיות ויקבע פגישה עם ניצה אריה או שרון סיני בדיקנאט הסטודנטים.
   - סטודנטים עם לקויות רפואיות, עיוורים וכבדי ראיה יגישו הבקשה לשרון סיני, רכזת רווחה ופניות סטודנטים, חדר 318, בית הסטודנט.
   - סטודנטים עם מוגבלויות פיזיות, חושיות, קוגניטיביות, רגשיות ומחלות כרוניות, יגישו את הבקשה לניצה אריה, רכזת נגישות השירות.

2. לטופס הבקשה יש לצרף:

א. אישור רפואי עדכני **מרופא מומחה במערכת הבריאות הציבורית** – ראה הנחיות לתיעוד רפואי. המידע שיימסר ישמש את אנשי המקצוע בטיפול בפנייה וישאר חסוי.

ב. סטודנטים המוכרים כנכים על ידי המוסד לביטוח לאומי או משרד הביטחון יצרפו גם אישור מגורמים אלה.

את הבקשה בצירוף האישורים יש להגיש בתחילת הסמסטר, ולא יאוחר מ-45 ימים לפני תחילת מועד הבחינות. בקשות אשר תוגשנה במועד מאוחר מזה, תטופלנה רק בתחילת הסמסטר העוקב.

3. הבקשות יובאו לדיון בפני הגורמים המקצועיים שיקבעו הזכאות להתאמות לבחינות.
4. ההחלטות יישלחו לגורמים הרלוונטיים באוניברסיטה ולמגישי הבקשה.

הנחיות לתיעוד רפואי לשם קבלת התאמות:

- **התמחות מקצועית של הרופא המאבחן:** צריכה להיות התאמה בין סוג ההתמחות המקצועית של הרופא והמגבלה אותה הוא מאבחן. לרופא יהיו הכשרה וניסיון רלוונטי בתחום. כמו כן, לא יהיה קשר אישי או משפחתי בין הרופא לסטודנט.
- **אבחנה רפואית:** על האישור הרפואי לכלול אבחנה ברורה.
- **מבחנים ופרוצדורות נלוות:** רצוי לצרף לחוות הדעת הרפואית גם תוצאות של כלי אבחון, תצפיות וראיונות בהם נעשה שימוש בהליך האבחוני.
- **השפעת האבחנה על היכולת התפקודית:** חשוב לתת מידע לגבי מידת החומרה של המצב הרפואי, השפעת הלקות על יכולת התפקוד, והאם המצב הוא כרוני או זמני. המידע לגבי השפעת המצב הרפואי על התפקוד חשובה כדי לקבוע האם קיימת מגבלה ואילו התאמות נדרשות כדי לאפשר תפקוד אקדמי.
- **תאור סוגי טיפולים:** תאור הטיפול התרופתי, ציוד עזר, טכנולוגיה מסייעת, שירותי טיפול ושיקום; תאור תופעות לוואי של טיפול תרופתי והשפעתו על תפקוד גופני, התנהגותי או קוגניטיבי.

שירותים נוספים לסטודנטים עם מגבלויות

- **לסטודנטים עיוורים וכבדי ראיה:** מרכז למידה לעיוור בספריה ובמעונות הסטודנטים (לדיירי המעונות). המרכז מצויד במחשבים, בתוכנות מיוחדות ובציוד היקפי, כולל מסכים בעלי ניגודיות גבוהה, מכשירי עזר להגדלה, מכונת צילום להגדלה ל-A3, סורק ותוכנות הגדלה והקראה.
- **סטודנטים עם לקויות למידה:** אבחון, תמיכה והתאמות לסטודנטים עם לקויות למידה – באמצעות יחידת התמיכה בלקויות למידה (יה"ל).

מידע מורחב על סיוע לסטודנטים בעלי צרכים מיוחדים המוענק בדיקנאט הסטודנטים וביחידות אחרות באוניברסיטה מופיע בחוברת "נגישות – מידע לסטודנט". ניתן להורידה באתר הדיקנאט – לשונית שירותים לסטודנט– רכזת נגישות השירות.

זכאותם של סטודנטים המבקשים התאמות לימודיות בגין לקויות למידה תיקבע לפי חוות דעת של יה"ל (ראה להלן)

יה"ל – יחידת האבחון והתמיכה ללומד לקויי הלמידה

ראש אקדמי: **פרופ' מיכל שני**

מנהלת היחידה: **ד"ר מיכל לרנר**

בניין חינוך ומדעים, קומה 2, חדר 206

טלפון: 04-8249022 או פנימי 3022

שעות קבלה: ימים א'-ה' בין השעות 9:00-12:00

יה"ל אחראית למתן מענה בתחומי אבחון, מתן התאמות לימודיות ותמיכה אקדמית לסטודנטים בעלי לקויות למידה והפרעות קשב וריכוז.

אבחון

התאמות לימודיות בגין לקויות למידה ניתנות על בסיס אבחון מוכר של לקויות למידה אשר מבוצע על ידי מאבחן מוכר ובאמצעות מערכת מת"ל (מערכת תפקודי למידה) שפותחה על ידי המרכז הארצי לבחינות והערכה בהתאם לדרישת המל"ג (המועצה להשכלה גבוהה).

התאמות לימודיות בגין הפרעת קשב וריכוז ניתנות על בסיס שני תנאים: 1) המצאת אבחון מוכר של הפרעת קשב אשר בוצע על ידי מאבחן מוכר כפי שנקבע בחוק (נוירולוג או פסיכיאטר); 2) בחינת השלכות הפרעת הקשב על תפקוד אקדמי. בחינה זו מתבצעת באמצעות מערכת מת"ל 1.

ניתן לבצע אבחון מת"ל ביה"ל בתיאום מראש. האבחון כרוך בתשלום, שנקבע על ידי המל"ג והינו אחיד בכלל המוסדות להשכלה גבוהה בארץ.

לגבי המצאת דוחות אבחון שבוצעו שלא על ידי יחידת יה"ל: יתקבלו רק אבחונים שנערכו

באמצעות מערכת המת"ל – על ידי מוסדות המורשים לעבוד עם מערכת זו. אבחוני מת"ל אלה יבדקו על ידי מאבחנת מומחית.

1. לבחון את מידת הצורך בהעמקת הבדיקה.
2. לבחון את ההמלצות בדבר מתן התאמות.
3. לבחון את היכולת ליישם את ההמלצות להתאמות באוניברסיטת חיפה.

מערכת המת"ל

מערכת ממוחשבת של מבחנים ושאלונים שפותחה לצורך אבחון מועמדים להשכלה הגבוהה ותלמידים הלומדים במסגרתה, המבקשים התאמות בבחינות וסיוע בלימודים בגין לקות למידה או הפרעת קשב וריכוז. מטרת האבחון היא קביעת זכאות להתאמות בבחינות האקדמיות וקביעת סוג ההתאמות.

האבחון באמצעות מת"ל מתאים לצעירים העונים על המאפיינים הבאים:

- גיל 16 עד 35.
- מועמדים להשכלה הגבוהה או תלמידים הלומדים במוסד להשכלה גבוהה.
- מי שאובחנו בעבר כבעלי לקות למידה או הפרעת קשב וריכוז;
  או יש להם קשיים ניכרים באחד או יותר מהתחומים הבאים: קריאה, כתיבה, אנגלית, חשבון, תפקודי קשב וריכוז.
- שולטים בעברית ברמה של שפת־אם (ילידי הארץ או מי שעלה ארצה לפני גיל 6)*.
- שאינם בעלי מוגבלות פיזית הצפויה להפריע לביצוע מטלות המבחנים בסוללת האבחון (למשל, כבדות ראיה, כבדות שמיעה, בעיות מוטוריות).

* סטודנטים עולים, אשר הגיעו לארץ לאחר גיל 7 ואשר שפת אימם אינה עברית, **מחוייבים** לעבור גם אבחון בשפת האם.

אבחון לסטודנטים שאינם עומדים בקריטריונים לאבחון באמצעות מערכת המת"ל יועבר אבחון בסיס, הנערך בשפת האם של הסטודנט, והבודק מספר יכולות: יכולת הקריאה והכתיבה, יכולות הקשב והריכוז וכן את הכישורים האקדמיים. האבחונים נערכים בשפות עברית וערבית.

סטודנט ששפת אימו אינה עברית מחוייב לעבור גם אבחון בעברית.

לאחר כשלושה שבועות, בתום תהליך האבחון, היה ונמצא כי הסטודנט הינו לקוי למידה הוא יהא זכאי להתאמות לימודיות התקפות לאורך כל שנות לימודיו לתואר.

מערך תמיכה וייעוץ

סטודנט הלומד באוניברסיטת חיפה, אשר עבר אבחון ונמצא כבעל לקות למידה ו/או הפרעת קשב וריכוז, זכאי לקבלת סיוע באמצעות שירותי הייעוץ והתמיכה של היחידה.

היחידה מסייעת במגוון תחומים כגון: אסטרטגיות למידה, טכנולוגיה מסייעת, שפות זרות, חונכויות אישיות ועוד.

הסיוע כרוך בתשלום סמלי שנקבע על ידי האוניברסיטה.

חונכות אקדמית לסטודנטים עם מגבלה נפשית של משרד הבריאות

רכזת התוכנית: **גב' סמדר כורם**
תרפיסטית באמנות MA-AT

בניין בית הסטודנט, קומה 3 חדר 315,
טלפון: 04-8288616, 050-6819209,
דואר אלקטרוני: natan.hu@univ.haifa.ac.il

חברת נתן בחסות דיקנאט הסטודנטים מפעילה תוכנית חונכות לסטודנטים המתמודדים עם מגבלה נפשית במטרה לאפשר לסטודנט לסיים את לימודיו בהצלחה, הסיוע ניתן על ידי סטודנטים חונכים במסגרת של 4 שעות שבועיות.

תוכנית מיועדת לסטודנטים עם מגבלה נפשית, הזכאים לסל שיקום של שירותי בריאות הנפש במשרד הבריאות ולומדים בהיקף של לפחות חצי תוכנית. סטודנטים המתאימים להגדרות אלו מוזמנים לפנות לרכזת השכלה אקדמית נתמכת לקבלת ליווי ותמיכה אישית במהלך לימודיהם (חונכות אקדמית).

קיים גם מסלול של חונכות פרטית לסטודנטים המתמודדים עם מגבלה נפשית שאינם עומדים בקריטריונים הללו ומעניינים בשירות ייחודי זה.

התוכנית אינה כוללת סיוע בשכר לימוד.

לבירור פרטים נוספים וקביעת פגישה אישית ודיסקרטית ניתן ליצור קשר עם רכזת התוכנית.

ו. היחידה למנהיגות חברתית

מנהלת היחידה: **גב' איריס פסלר**

גב' דורית אבו – מרכזת היחידה למנהיגות חברתית
גב' נורית קנטרוביץ – רכזת פרויקטים קהילתיים
מר איאד קיזל – רכז תכנית מנהיגות אקדמית וחברתית לסטודנטים דרוזים
גב' ניצן וולף – מנהלת תכנית "אוניברסיטה בעם"

חדר 311 קומה 3, בית הסטודנט, טל' 04-8240665, פקס': 04-8240743
שעות קבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10:00-15:30.

מטרות היחידה:

1. טיפוח ויצירת מנהיגות משכילה רב־תחומית.
2. פיתוח מנהיגות אשר תפעל מעמדות השפעה בחברה.
3. מיצוי הפוטנציאל האישי, האקדמי והחברתי הגלום בסטודנטים.
4. פיתוח מודעות ואחריות חברתית בקרב הסטודנטים.

5. פיתוח תכניות מנהיגות חברתית ומיזמים קהילתיים.
6. מעורבות ויזמות חברתית של סטודנטים באוניברסיטת חיפה.

במסגרת היחידה מתקיימות תכניות המשלבות השתתפות בקורסים אקדמיים.

תכניות מנהיגות ופרויקטים קהילתיים:

1) תכנית מנהיגות קהילתית, טל' 04-8240665.
2) תכנית מנהיגות אקדמית וחברתית בתמיכת קרן ידידי רווה־רביד, טל' 04-8240745.
3) ארגון שגרירי רוטשילד, טל' 04-8240665.
4) תכנית מנהיגות קהילתית יהודית-ערבית, טל' 04-8240002.
5) תכנית מנהיגות אקדמית וחברתית לסטודנטים דרוזים, טל' 04-8288322.
6) תכנית מנהיגות קהילתית לסטודנטים דרוזים, טל' 04-8288322.
7) תכנית "אוניברסיטה בעם", טל' 04-8249072.
8) פרויקטים קהילתיים: גן הילד, אתגר, ותכנית מלגות קציר, טל' 04-8240745.

הקריטריונים לקבלה:

1. מודעות חברתית גבוהה וניסיון בפעילות חברתית.
2. הישגים אקדמיים.
3. מצב סוציו־אקונומי.
4. קריטריונים ייחודיים לתוכניות אשר יופעלו בתשע"ח.

יוכלו להגיש מועמדות לפעילות בתוכניות היחידה סטודנטים לתואר ראשון משנה א' ו־ב', וסטודנטים לתואר שני ותואר שלישי משנה א', הלומדים באוניברסיטת חיפה.

אופן ההרשמה וקבלה:

1. **מועדי ההרשמה:** הרשמה לתוכניות היחידה לקראת שנת הלימודים תשע"ח תחל בתאריך 20.6.2017 ותסתיים ב־22.10.2017. לחלק מן התוכניות יפורסמו מועדים אחרים יש לעקוב באתר האינטרנט של היחידה.
2. **טופס הרשמה:** ניתן להיכנס לקישור: http://359.co.il/haufa/home
3. **תהליך הקבלה:** קבלתם של המועמדים לאחת מן התכניות המופעלות על־ידי היחידה מותנית בעמידה בקריטריונים, בראיון אישי, מרכז הערכה קבוצתי ובהחלטת הגורם המממן.
4. התשובה לסטודנטים תישלח לא יאוחר מ־1.12.2017

*התכניות הללו התקיימו בשנת הלימודים תשע"ז, מידע מעודכן לשנת הלימודים תשע"ח נמצא באתר האינטרנט של היחידה.

קרן אייסף

מנהלת התכנית: **גב' לורן אזרד**

בית הסטודנט, קומה 3, חדר 375

טל' 04-8240307, פנימי 2307

אייסף - הקרן הבינלאומית לחינוך", הינה קרן מלגות פרטית מהוותיקות בישראל וארגון חברתי, ציוני, הפועל למען צמצום פערים וקידום שוויון הזדמנויות בחינוך בחברה הישראלית באמצעות הגדלת הנגישות להשכלה גבוהה.

הערכים המרכזיים לאורם פועלת קרן אייסף הינם טיפוח החינוך ככלי המרכזי לפיתוח אישי ולאומי, העצמת המחויבות החברתית, חיזוק הזהות האישית והחיבור לשורשים כחלק מהרב־תרבותיות הישראלית, וחיזוקה של מדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית.

אוכלוסיית היעד העיקרית, בה רואה אייסף את המפתח להגשמת חזונה, הינם סטודנטים יוצאי צבא / שירות לאומי, המגיעים מהפריפריה הכלכלית והחברתית של ישראל בעלי פוטנציאל למצוינות אישית, להצלחה אקדמית ובעלי רקע ועניין במעורבות חברתית בעלי יתרה של 3 שנים מלאות בלימודים או המתחילים את שנתם הראשונה לתואר.

החברות בתוכנית אייסף כוללת: מלגה גבוהה בשיתוף עם אוניברסיטת חיפה, ליווי אישי ואקדמי, השתתפות בתוכנית למחויבות חברתית ומנהיגות הכוללת 15 מפגשים במהלך השנה (בימי שישי), השתתפות בפעילות חינוכית־קהילתית בהיקף של 4 שעות שבועיות. סטודנטים הלומדים בימי שישי לא יוכלו לקחת חלק במלגה ולהירשם.

סטודנטים החברים בקרן נהנים מתמיכה כלכלית משמעותית תוך חיבור בין הזהות האישית, המחויבות החברתית והפעילות הקהילתית. הקרן תומכת ומלווה סטודנטים לתואר ראשון, שני ושלישי ומעניקה לחבריה מערך סיוע נרחב מעבר למלגת הלימודים.

תהליך הקבלה לחברות בתוכנית אייסף מותנה במילוי טפסים אישיים, סדנת מיון וראיון אישי. סטודנטים המעוניינים להגיש מועמדות לחברות בתוכנית אייסף מתבקשים למלא טפסי מועמדות באתר אייסף www.isef.co.il החל מיוני 2017—30 ליולי 2018.

מידע נוסף על קרן אייסף נתן למצוא באתר אייסף: www.isef.co.il או אצל מנהלת התכנית, **גב' לורן אזרד**, בטלפון 04-8240307 lauren@isef.co.il

נציב קבילות סטודנטים

פרופ' אילן אלדר

נציב קבילות הסטודנטים מטפל בפניות של סטודנטים שלא נפתרו לאחר שהתבררו בכל הרמות המופקדות על הפעלת המערכות באוניברסיטה (כולל דיקן הסטודנטים) נציב קבילות הסטודנטים שואב את סמכותו מהנשיא והרקטור.

סטודנטים המעוננים לפנות אל נציב קבילות הסטודנטים יפנו בקשתם במכתב מנומק אל **גב' אהובה בולגנים**, חדר 217, קומה 2, בית הסטודנט, טל' 04-8249964.

נספח 1: כללי המועצה להשכלה גבוהה בדבר התאמות עקב טיפולי פוריות, הריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה, שלפיהם יקבע מוסד הוראות בדבר התאמות כמפורט להלן:

א. **הגדרות**

"היעדרות בשל אירוע מזכה": היעדרות לתקופה של 21 ימים (קלנדרית) לפחות במהלך סמסטר, בשל אחד האירועים המנויים להלן, ובלבד שהומצא ביחס אליה אישור בכתב חתום על ידי גורם מקצועי-רפואי ו/או סוציאלי.

- היעדרות לצורך שמירת הריון.
- היעדרות בתקופה הסמוכה לאחר לידה (להלן **"חופשה לאחר לידה"**) אימוץ או קבלת ילד למשמורת.
- היעדרות לצורך נסיעה למדינת חוץ למטרת אימוץ בין ארצי.
- היעדרות לצורך קבלת טיפולי פוריות.

"דרישה מוקדמת" – השתתפות בקורס, בחינה או מטלה המהווים תנאי להשתתפות בקורס אחר, בחינה אחרת או מטלה אחרת או לקבלה לשנת לימודים מתקדמת

"מטלה" – תרגיל, עבודה, עבודה סמינריונית, פרויקט או רפרט

"תואר מתקדם" – תואר אקדמי שני או שלישי

ב. **התאמות**

סטודנטית המעוניינת להגיש בקשה להתאמות תמלא טופס "בקשה להתאמות לימודיות לסטודנטיות בהריון/שמירת הריון ולאחר לידה". יש להגיש את הבקשה בהקדם האפשרי ועד שבועיים לפני מועד תחילת הבחינות.

בקשה שתוגש לאחר מועד זה, תטופל בתחילת הסמסטר העוקב.

1. **היעדרות משיעורים ודחיית לימודים**

סטודנטית זכאית להיעדר בשל אירוע מזכה עד 30% מהשיעורים במקצוע שחלה בו חובת נוכחות; פרט לסטודנטית לאחר לידה, ותהיה זכאית להיעדר שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים, לפי הגבוה.

שיעור היעדרות מאושר זה יהיה חופף לשיעור היעדרות מאושר מטעמים אחרים, היינו סך כל ההיעדרויות המזכות, מכל סיבה, לא יעלה על 30%; פרט לסטודנטית לאחר לידה, סך ההיעדרויות המזכות יעמדו על שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים, לפי הגבוה.

סטודנטית שנעדרה בשל אירוע מזכה תהיה זכאית לדחות את לימוד המקצוע שבו היתה רשומה באותו סמסטר ולחזור עליו, ללא תשלום נוסף, בסמסטר מאוחר יותר, בתנאי שלא נבחנה באותו מקצוע ובכפוף לכך שהמקצוע יילמד, ולא יותר משני סמסטרים לאחר הסמסטר שבו חל האירוע המזכה.

2. **מטלות**

סטודנטית שנעדרה בשל אירוע מזכה (למעלה מ־21 ימים במצטבר) במועד שנקבע להגשת מטלה או בסמוך לו, תוכל להגיש את המטלה או מטלה חלופית, בהתאם להחלטת המרצה, תוך שבעה שבועות לאחר תום תקופת ההיעדרות.

3. **מעבדות, סמינריונים, סדנאות, סיורים והכשרה מעשית**

- מוסד יאפשר לסטודנטית שנעדרה בשל אירוע מזכה (למעלה מ־21 ימים במצטבר) מקורס במעבדה, סמינריון, סיור, סדנא או הכשרה מעשית להשלים את שהחסירה או יפטור אותה מהשתתפותה, או יאפשר השתתפות בהם במועד מאוחר יותר, בהתייחס בין היתר, למהות הקורס ובתיאום עם המרצה הנוגע בדבר.
- המוסד יפרסם מידע על החומרים שמשתמשים בהם במעבדות, העלולים להיות גורמי סיכון לנשים בהיריון או לנשים מניקות ויאפשר לסטודנטיות כאמור לדחות את ההשתתפות במעבדות שיש בהן שימוש בחומרים מן הסוג האמור למועד מאוחר לאחר ההיריון או ההנקה.

4. **בחינה**

- סטודנטית שנעדרה מבחינה בשל אירוע מזכה (למעלה מ־21 ימים במצטבר), זכאית להיבחן במועד נוסף אחר במסגרת המועדים המקובלים במוסד.
- סטודנטית לאחר לידה, אימוץ, או קבלת ילד למשמורת, שנעדרה מבחינה בתקופה של עד 14 שבועות מיום הלידה, האימוץ או קבלת ילד למשמורת, זכאית להיבחן במועד נוסף אחר במסגרת המועדים המקובלים במוסד.
- סטודנטית בהיריון זכאית לצאת לשירותים במהלך הבחינה.
- סטודנטית בהיריון זכאית לתוספת זמן בבחינה שלא תפחת מ־25% ממשך זמן הבחינה.
- במקרה שבו זכאית סטודנטית בהיריון לתוספת זמן גם מסיבה אחרת, יקבע שיעור התוספת הכולל בהתאם לנוהלי המוסד, ובלבד שלא יפחת מ־25%

5. **היעדרות מבחינה או מטלה המהווה דרישה מוקדמת**

סטודנטית שנעדרה בשל אירוע מזכה (למעלה מ־21 ימים במצטבר) מבחינה של קורס או שבשל היעדרותה לא הגישה מטלה בקורס המהווה דרישה מוקדמת, זכאית ללמוד על תנאי בקורס המתקדם או בשנה המתקדמת עד להשלמת הבחינה או המטלה בהתאם לזכאותה לפי כללים אלה.

6. **הארכת לימודים**

סטודנטית שנעדרה בשל אירוע מזכה (למעלה מ־21 ימים במצטבר) תהיה זכאית להאריך את לימודיה ב־2 סמסטרים, מבלי שתחויב בשכר לימוד או כל תשלום נוסף בשל הארכה זו.

7. **חניה בקמפוס**

סטודנטית הנמצאת בחודש השביעי ואילך להריונה, תהיה זכאית לקבל תו חנייה ללא תשלום. התו יוגבל לחצי שנה.

8. **מלגה למחקר**

- לא תופסק מלגה לסטודנטית לתואר מתקדם בתקופה שנעדרה בשל אירוע מזכה. מוסד רשאי להגביל את התקופה שבמהלכה תשולם המלגה ל־14 שבועות.
- עם תום תקופת המלגה תהיה הסטודנטית זכאית להארכה של המלגה לתקופה השווה לתקופת היעדרותה בתשלום.

תשלום המלגה בתקופת ההיעדרות וההארכה יהיה באחריות המוסד.

9. **תשתיות**

מוסד יקצה בקמפוס —

- מקומות ישיבה מתאימים לסטודנטיות בהיריון ויאפשרו נוחות ישיבה וכתיבה.
- חדר לצורך הנקה. חדר ההנקה יצויד במקום ישיבה נוח, מקרר ומשטח החתלה.

10. **בני זוג**

- בן או בת זוג של סטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה שהתרחש במהלך הסמסטר, שהוא עצמו סטודנט, יהיה פטור מנוכחות בשיעורים למשך שבוע ימים.
- בן זוג של סטודנטית לאחר לידה שנעדר מבחינה שנערכה במהלך שלושה שבועות מיום הלידה, יהיה זכאי למועד בחינה נוסף במסגרת המועדים המקובלים במוסד.

11 . **פרסים ומענקי הצטיינות**

פרסים, מלגות ומענקי הצטיינות מן המוסד שאמת המידה להענקתם היא משך תקופת הלימודים, יחושבו לסטודנטית שנעדרה בשל אירוע מזכה בהפחתה של תקופת היעדרותה.

11. **צילום**

סטודנטית שנעדרה בשל אירוע מזכה (למעלה מ־21 ימים במצטבר) זכאית להטבה שוות ערך ל־20 צילומים או הדפסות של חומר לימודים שהפסידה, בעד כל יום לימודים שנעדרה.

נספח 2: מידע לסטודנטים המשרתים במילואים

1. כללי

- סטודנטים הלומדים לתואר ראשון ותלמידים במכינה חייבים לדווח על כך, בלוויית אישור, לקצינ/ת קישור ביחידתם.
- **בהתאם לפקודת מטכ"ל שירות מילואים של סטודנט בתואר ראשון לא יעלה על 12 יום ושל תלמיד מכינה לא יעלה על 21 יום בשנה אקדמית** כפי שהיא מוגדרת על־ידי צה"ל — מ־31.7.2018 עד 1.10.2017.

- סטודנטים הלומדים לימודי קיץ, לא חלה עליהם מגבלה במספר הימים לשירות מילואים, אך באפשרותם להגיש בקשה לולת"ם, שתידון לגופה.
- סטודנטים לתואר מתקדם (שני או שלישי) אינם רשאים להגיש בקשה לולת"ם.
- ולת"ם סטודנטים מטפל בבקשות הדנות בתקופת מילואים של 6 ימים ומעלה בלבד. סטודנטים הנקראים לשירות מילואים לתקופה קצרה יותר יפנו ליחידתם.
- ולת"ם לא ידון בבקשות לדחיית שירות מילואים מטעמים אישיים או רפואיים, אלא מנימוקים אקדמיים בלבד.
- סטודנטים ייקראו לשרות מילואים (6 ימים ומעלה) לא יותר מפעם אחת במהלך סמסטר.

2. מידע על הגשת ולת"ם

ניתן להגיש בקשה לביטול, קיצור, דחייה או פיצול של שירות מילואים או לחופשה מן השירות במקרים הבאים:

א. סטודנט שקיבל צו מילואים לתקופה העולה על 12 יום ומבקש לשרת רק 12 יום על־פי פקודת מטכ"ל יפנה ישירות לקצין/ת הקישור ביחידתו לתיקון הצו.

ב. סטודנט שקיבל צו מילואים לתקופה העולה על 12 יום ומבקש לקצר, לבטל או לדחות את השירות לתקופה של פחות מ־12 יום יגיש שתי בקשות — אחת באופן אישי לקצין/ת קישור ביחידתו לתיקון הצו, והשנייה לולת"ם באמצעות דיקנאט הסטודנטים.

ג. סטודנט שקיבל צו מילואים לתקופה של 12 יום ומעוניין לקצר, לבטל או לדחות את השירות יגיש בקשה לולת"ם באמצעות דיקנאט הסטודנטים.

בקשת ולת"ם תוגש מיד עם קבלת צו הקריאה, <u>ולא יאוחר מ־30 יום לפני מועד תחילת המילואים (שמ"פ)</u>. אין לעכב את הגשת הבקשה גם אם אין תאריכי בחינות. ניתן לציין מועדים משוערים לבחינות ולצרף במועד מאוחר יותר אישור על המועדים.

בקשת ולת"ם תוגש בדיקנאט הסטודנטים — חדר 318, קומה 3, בית הסטודנט, בימים א'-ה' בין השעות 11.00-13.00, טל' 04-8240629, פנימי 2629.

ניתן להשתמש בתיבות השרות המוצבות בסמוך ללוחות המודעות של המדור, לקבלת טפסי ולת"ם ומסירתם בכל שעות היום. **הטופס ישלח באמצעות הדיקנאט בלבד**.

ניתן להשיג את הטופס באינטרנט בכתובת: http://www/idf.il/valtam

- סטודנט יקבל הודעה על מועד הדיון בבקשתו. סטודנט שאינו מעוניין להשתתף בדיון יוכל להתקשר למדור ולת"ם ביום הדיון לקבלת תשובה לבקשתו בטלפון 03-7379500.
- החלטת ולת"ם תישלח לבית הסטודנט כשבועיים וחצי לפני מועד היציאה למילואים.
- ערעור על החלטת ולת"ם ניתן להגיש מייד עם קבלת תשובת ולת"ם, **<u>ובכל מקרה לא יאוחר מ־7 ימים ממועד הדיון בבקשת ולת"ם</u>**. הערעור יוגש רק במקרה שנוספו פרטים או נימוקים חדשים שלא צוינו בבקשת ולת"ם המקורית.

3. סיוע לסטודנט החוזר משירות מילואים פעיל

האוניברסיטה עושה את מירב המאמצים להקל על סטודנטים השבים משירות מילואים להשתלב בהמשך לימודיהם. השירותים ניתנים באמצעות אגודת הסטודנטים, מינהל התלמידים ודיקנאט הסטודנטים.

השירותים יינתנו עם הצגת אישור על שירות מילואים.

3.1 אגודת הסטודנטים – משרד אקדמים

- כרטיסי צילום – קבלת 50 תלושי צילום עבור כל יום של השרות במילואים.
- שיעורי עזר פרטניים – שיעור אחד ליום לימודים, ועד שלושה שיעורים לשבוע. השיעורים יינתנו באמצעות היחידה למצוינות אקדמית בדיקנאט הסטודנטים, לאחר קבלת אישור על זכאות מאגודת הסטודנטים.
- החזר דמי ביטוח לאומי – יש לגשת למשרד הראשי באגודת הסטודנטים.
- תלושי אקדמון – יינתנו לסטודנטים אשר שרתו במילואים מ־7 ימים ומעלה, תלוש אקדמון (בסך 30 ₪) אחת לשבוע, מקסימום 6 תלושים.

3.2. שיעורים מצולמים בוידיאו ניתן לצפות בקורסי מבוא מצולמים, הנמצאים במחלקת המדיה בספריה.

- **הכרה בשירות מילואים כפעילות חברתית המזכה בנ"ז אקדמיות** – האוניברסיטה מכירה בשירות מילואים העולה על 21 יום בשנה אקדמית כפעילות חברתית־התנדבותית, המזכה ב־2 נקודות זכות אקדמיות לתואר. שנה אקדמית לצורך זה תחשב מה־1.10.2017-30.9.2018. פרטים בדיקנאט הסטודנטים, רכזת רווחה ופניות סטודנטים.

סטודנטים שנתקלו בבעיה הנובעת משירות מילואים שלא הצליחו להתגבר עליה, יוכלו לפנות לשיחה עם דיקן הסטודנטים או אל נציב המילואים פרופ' ויקטור הרניק.

4. כללים בדבר התאמות לסטודנטים המשרתים במילואים לפי חוק זכויות הסטודנט, תשס"ז-2007 כפי שאושרו על ידי המועצה להשכלה גבוהה

1. <u>כללי:</u>

1.1 הגדרות

1.1.1 "שירות מילואים" – הגדרה

שירות במילואים ייחשב, לצורך כללים אלה, כל זימון לשירות על פי חוק שירות המילואים וכן שירות של עתודאים.

1.1.2 "סטודנט" – הגדרה

סטודנט כפי שמוגדר בחוק זכויות הסטודנט (התשס"ז-2007)

1.1.3 "רכז מילואים" – הגדרה

בכל מוסד ייקבע אחראי (כלל־מוסדי או פקולטי) על הטיפול בסטודנטים המשרתים במילואים, שתפקידו הוא לקשר בין כלל הגורמים במוסד לצורך מימוש זכויותיו של הסטודנט המשרת במילואים. כמו כן, עליו לאכוף את החוקים והכללים שייקבעו.

1.2 <u>זימון למילואים</u>

סטודנט המקבל זימון למילואים יודיע לרכז המילואים ו/או לגורם אחראי אחר בו הוא לומד, לפי נוהלי כל מוסד, על יציאתו לשירות מילואים, לפחות 14 יום לפני מועד יציאתו למילואים. בהודעתו יציין הסטודנט נושאים מיוחדים אשר לדעתו יזדקק בהם לסיוע על מנת שניתן יהיה להיערך מבעוד מועד למתן השירותים הנדרשים עם שובו משירות המילואים.

1.3 <u>בקשה לדחיית/קיצור שירות (פניה לולת"ם)</u>

סטודנט המבקש להגיש בקשה לדחיית/קיצור שירות המילואים אליו זומן, יגיש בקשה לולת"ם באמצעות רכז המילואים ו/או גורם אחראי אחר במוסד בו הוא לומד. הגשת הבקשה (לרבות הטפסים הנדרשים, המועדים וכו') יהיו לפי הנהלים המקובלים לגבי ולת"ם, לרבות לוח זמנים.

ערעור על החלטת ולת"ם, יוגש באמצעות רכז המילואים ו/או גורם אחראי אחר .

2. <u>בחינות, עבודות, מעבדות</u>

2.1 <u>בחינות סוף סמסטר</u>

א. סטודנט שנעדר עקב שירות מילואים מאחד ממועדי הבחינה שנקבעו, זכאי להיבחן במועד מיוחד.

ב. סטודנט אשר נעדר משני מועדים עקב שירות מילואים, יזכה לגשת לשני מועדים מיוחדים. מי ששרת 10 ימי מילואים רצופים או 21 ימים ומעלה (מצטבר) במהלך סמסטר, זכאי לגשת למועד מיוחד בכל בחינה אשר תתקיים עד תום אותו סמסטר.

ג. מי ששרת 10 ימי מילואים רצופים או 21 ימים ומעלה (מצטבר), בתקופת שנים עשר החודשים מיום תחילת הלימודים, זכאי למועד בחינה נוסף,שלישי, בקורסים אליהם היה רשום בזמן התקופה בה שרת במילואים. (*)

ד. שירות מילואים תוך כדי תקופת הבחינות או בסמוך לה יהיה זכאי למועד מיוחד.

2.2 <u>עבודות ותרגילים</u>

א. לעניין סעיף זה, "עבודה"- לרבות תרגיל, עבודה, עבודה סמינריונית, פרויקט, בוחן, בחינת אמצע סמסטר או כל מטלה לימודים אחרת שעל הסטודנט להגיש במסגרת לימודיו.

ב. סטודנט השוהה בשירות מילואים או חזר משירות מילואים בתקופה של 14 ימים לפני מועד הגשת העבודה, יידחה מועד הגשת העבודה החלופית כמספר הימים,לפחות, בהם שרת במילואים וזאת בתאום עם רכז המילואים.

ג. דחייה וביטול של עבודות:

בכל מקרה בו הפסיד סטודנט, עקב שירות במילואים של 14 יום ומעלה ברציפות, מעל ל-8 עבודות, יחולו הכללים הבאים:

1) כל מוסד יקבע כללים אשר ימסדו את השילוב הנדרש בין הפתרון הבא

לידי ביטוי בדחייה של מועד הגשת המטלה לבין ביטולה. כללים אלו ייקבעו תוך מתן דגש ראוי למשמעות האקדמית של מטלה, ובתיאום עם רכז המילואים.

2) לעניין סעיף זה, כל ביטול חובת הגשה יבוא לידי ביטוי בהתאמת המשקל היחסי של מרכיבי הציון הסופי בקורס.

3) לעניין סעיף זה, לא יבוטלו עבודות אשר משקלן בציון הסופי הינו מעל 10%.

2.3 <u>היעדרות ממעבדות, סמינריונים, סדנאות וקורסי הכשרה מעשית</u>

סטודנט אשר נבצר ממנו להשתתף במעבדות/סמינריונים/סדנאות/קורסי הכשרה מעשית, עקב שירות מילואים זכאי להשלים את שהחסיר במועד מאוחר יותר, או לקבל פטור מהשתתפות, וזאת בהתאם למהות הקורס ובתיאום עם מורה הקורס.

3. <u>סיוע בהשלמת לימודים</u>:

3.1 <u>עזרה בהשלמת חומר לימודים</u>

המרצה יעשה כל מאמץ על מנת לסייע בהשלמת חומר הלימודים לסטודנט ששרת במילואים.

3.2 <u>שיעורי עזר וסיוע אחר</u>

א. סטודנט לאחר שירות מילואים זכאי לקבל הדרכה, חונכות, או שיעורי עזר להשלמת החומר החסר. לאחר בירור הזכאות באגודת הסטודנטים יש לגשת ליחידה למצוינות אקדמית, חדר 217, בית הסטודנט, לקבלת הפנייה למורה מתאים.

ב. סטודנט ששירת במילואים זכאי לקבל תלושי צילום ללא תשלום לפי המפתח להלן: 50 תלושי צילום עבור כל יום של שירות במילואים.

ג. סטודנט ששרת במילואים יקבל בהשאלה ללא תשלום קלטת/דיסק או קישור לקובץ באתר – של השיעורים מהם נעדר עקב השירות במילואים, זאת במידה ואלה קיימים.

ד. המוסדות יפעלו, ככל הניתן, להכנת מאגר קלטות (אודיו ווידאו) או קישור לקובץ באתר של הרצאות בקורסי מבואות וקורסים מרכזיים.

ה. סטודנט ששירת במילואים, יזכה לעדיפות בהשאלת ספרים בספרייה, בתקופה הסמוכה לחזרתו מהשירות. כן יוכל לשאול ספרים מעבר לכמות הרגילה שניתן לשאול בכל השאלה בהתאם לנהלי המוסד.

4. <u>תשלומים</u>

פטור מתשלום עבור חומר לימודי, שיעורי עזר ומעבדות.

סטודנט ששרת במילואים פטור מתשלום עבור: כל חומר לימודי, לרבות תקצירי וקלטות הרצאות שניתנו לו, שיעורי עזר, השלמת מעבדות, סמינריונים, סדנאות וקורסי הכשרה מעשית.

סטודנט ששירת במילואים 10 ימים לפחות במהלך הסמסטר, ובשל כך הפסיק לימודיו

בקורס ונאלץ להירשם לקורס מחדש לא יחויב בשכר לימוד בגין הקורס שבוטל, ולא יחויב בתשלומי תקורה, גרירה או כל תשלום נוסף אחר עבור הקורסים שבוטלו. לעניין זה רשאי הסטודנט להודיע על הפסקת לימודיו בקורס עד שבוע ימים לפני מועד הבחינה. סטודנט שנזקק לסמסטר נוסף על מנת להשלים תואר בגין שירות מילואים ובתנאי שסך כל ימי המילואים גבוה ביותר (הטכניון 160 יום בארבע שנים) , לא יחויב בשכר לימוד עבור סמסטר זה.

5. <u>הוראות אחרות</u>:

<u>היעדרות מבחינה של קורס המהווה "דרישה מוקדמת".</u>

א. סטודנט שנעדר, עקב שירות מילואים, מבחינה של קורס המהווה "דרישה מוקדמת" לשנה לימודים מתקדמת, לקורס אחר או לתואר מתקדם, זכאי ללמוד "על תנאי" בקורס המתקדם או בלימודי התואר המתקדם עד שיספיק להיבחן בשני מועדי הבחינה שיוקצו לו.

ב. סטודנט שנקרא לשירות מילואים בתקופת ההרשמה לקורסים יודיע למזכירות המחלקה, לפני צאתו לשירות המילואים, על בקשותיו להרשמה לקורסים שונים. מזכירות המחלקה תאפשר לסטודנט היוצא למילואים הרשמה מוקדמת או ימצא פיתרון אחר לרישום לקורסים.

6. <u>סיוע (מלגות ומעונות)</u>:

<u>מלגות</u>: סטודנט ששירת במילואים יהיה זכאי לנקודות זכות לצורך בחינת זכאותו לקבלת מלגות.

<u>מעונות</u>: סטודנט ששירת במילואים יהיה זכאי לנקודות זכות לצורך בחינת זכאותו לקבלת מעונות.

7. <u>רכז המילואים</u>

א. רכז המילואים במוסד האקדמי הינו הכתובת המרכזית בטיפול בנושא זה. סטודנט המבקש לממש זכאותו לשירות כלשהו בגין שירותו במילואים יפנה לרכז המילואים למימוש קבלת השירות והזכאויות השונות.

ב. ההחלטה בדבר מתן שירות או תנאים מיוחדים לסטודנט ששרת במילואים תהיה בידי רכז המילואים כפי שהוגדר בסעיף 1 אשר יתייעץ, במידת הצורך ולפי שיקול דעתו, במחלקות האקדמיות השונות.

ג. ערעור על החלטות מרצה, מזכירות חוג/מחלקה בעניינו של סטודנט ששרת במילואים תעשה על ידי פניה לרכז המילואים כפי שהוגדר בסעיף 1.

8. <u>נציב קבילות סטודנטים</u>

בהתאם לחוק זכויות הסטודנט, בכל מוסד להשכלה גבוהה ימונה נציב קבילות לסטודנטים.

סטודנט ששרת במילואים זכאי לפנות לנציב הקבילות אם עניינו לא טופל לדעתו כראוי בהתאם לכללים אלו, וזאת לאחר שמיצה את זכות הערעור באמצעות רכז המילואים.

9. <u>פרסום</u>

א. מוסד להשכלה גבוהה יפרסם בכל שנה בשנתון/ידיעון את הכללים והדרכים לקבלת השירותים המיוחדים להם זכאי סטודנט המשרת במילואים.

ב. מוסד להשכלה גבוהה ימסור לסטודנט היוצא לשירות מילואים, באמצעות רכז המילואים, מסמך המפרט את השירותים להם הוא זכאי והנהלים לקבלתם.

ג. ראש המוסד יביא, בפתיחת כל שנה, לידיעת כל חברי הסגל האקדמי והמנהלי עיקרי מסמך זה ורוח הגישה המתחשבת בסטודנטים המשרתים במילואים.

(*) יובהר כי סטודנט ששירת במילואים בתקופה שנקבעה בסעיף זה, יהיה זכאי למועד בחינה שלישי בנוסף לשני המועדים שנקבעו. מתוך שלושת המועדים האפשריים, יהיה זכאי הסטודנט לגשת לשני מועדי בחינה בלבד.

הקמת חמ"ל מל"ג בעת מלחמה

בהמשך לדיון בהמלצות הוועדה שהוקמה לעניין קביעת התאמות לסטודנטים המשרתים במילואים, מחליטה המועצה להשכלה גבוהה כי בעת מלחמה יוקם חמ"ל במל"ג , כלהלן:

א. עם פרוץ מעשי איבה או מלחמה המצריכים שירות מילואים מתמשך המל"ג יפעל להקמת חמ"ל חירום באמצעות דובר המל"ג וצוות הרכזים. החמ"ל יהיה בקשר ישיר עם רכזי המילואים במוסדות השונים לעדכון הדדי ולהעברת החלטות והודעות.

ב. החמ"ל יעניק מענה טלפוני, שיפורסם דרך רכזי המילואים במוסדות השונים, לשאלות בוערות בנושאים הקשורים בשנת הלימודים והתנהלות המוסדות בתגובה לאירועים מתפתחים.

אגודת הסטודנטים

http://www.agudahaifa.co.il

haifa.aguda@gmail.com

משרדי האגודה ממוקמים בבית הסטודנט קומה 3
קבלת קהל : ימים א'-ה' בין השעות 16:00-08:30
טל': 04-8288923/4
מנהלת לשכת אגודת הסטודנטים: **גב' אהובה חייט**

אגודת הסטודנטים הינה עמותה ללא מטרות רווח הפועלת לרווחת הסטודנטים/ות באוניברסיטה, ומטרתה לסייע להם בהיבטים השונים בחייהם של תלמידים במוסד אקדמי. האגודה מספקת שירותי עזר שונים לסטודנטים/יות החברים/ות בה בתחומים האקדמיים, החברתיים והתרבותיים, ומטפלת ברווחתם/ן, מייצגת את ציבור הסטודנטים/יות בכל בעיותיהם/ן בפני הנהלת האוניברסיטה ומוסדות חיצוניים אחרים.

בנוסף, היא חלק מהתאחדות הסטודנטים הארצית המייצגת את האינטרסים של הסטודנטים בכל הארץ.

כל תלמיד/ה המעוניין/ת להיות חבר/ת באגודת הסטודנטים, ימלא טופס הצטרפות הנמצא במזכירות אגודת הסטודנטים או בדוכני האגודה הנמצאים כשלושה שבועות בתחילת סמסטר א' בבניין הראשי. החברות באגודת הסטודנטים הינה רשות ומותנית בתשלום של 122 ₪ לשנה. כלל חברי האגודה מקבלים כרטיס סטודנט חבר אגודה המחולק בתחילת כל שנה וכן מתנה לבחירה.

אגודת הסטודנטים מפרסמת את פעילותה בארבעה מקומות עיקריים:

- באתר האגודה.
- דף הפייסבוק של אגודת הסטודנטים "אגודת הסטודנטים אוניברסיטת חיפה"
- ניוזלטר שבועי הנשלח לסטודנטים החברים בה
- פרסומים על לוחות המודעות ברחבי האוניברסיטה

מבנה אגודת הסטודנטים

מועצה – האגודה מורכבת מהמועצה שבה חברים 40 נציגים/ות. נציגים/ות אלו נבחרים/ות אחת לשנתיים מתוך החוגים, כשלכל חוג מספר נציגים/ות פרופורציונאלי למספר התלמידים/ ת בחוג. נציגי/ות החוגים דואגים עבורכם/ן להפקת מקראות, תרגומים, ייעוץ בבעיות אקדמיות, שיעורי עזר, ארגון ימי עיון, טיולים ועוד...

כל חברי/ות אגודת הסטודנטים זכאים/יות לבחור ולהיבחר למועצת אגודת הסטודנטים. המועצה קובעת את קווי הפעולה של האגודה. הדיונים בה מתקיימים אחת לחודש, והם פתוחים לקהל הסטודנטים/ות.

הנהלה — מועצת אגודת הסטודנטים בוחרת את חברי הנהלת האגודה. כמו כן נבחרים בוועדת מכרזים חבר/ת תרבות חבר/ת משרד לוגיסטיקה חבר/ת מנהל פרסום חברי/ת הנהלת אקדמי ומנכ"ל/ית האגודה.

הנהלת האגודה היא הרשות המבצעת של אגודת הסטודנטים והיא מייצגת אותה כלפי כל גוף שמחוץ לה. חברי/ות ההנהלה נבחרים על ידי המועצה במכרז פתוח לכל ציבור הסטודנטים/ ות שהינם/ן חברי/ות אגודה.

נושאי תפקידים נוספים באגודה הם: רמ"ח קשרי חוץ, רמ"ח מיעוטים, רמ"ח מעורבות חברתית רכז רווחה, רכז/ת מילואים, רכז/ת רשויות, רכז אקדמי, רכז תרבות, רכז/ת תארים מתקדמים, רכז דוברות.

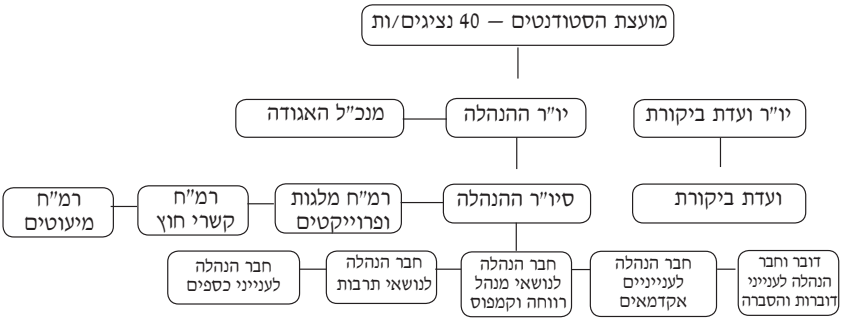

בעלי תפקידים באגודה

יו"ר הנהלה טלפון: 04-8288905

משמש/ת כסמכות העליונה בייצוג האגודה בפני רשויות האוניברסיטה ובפני כל רשות ו/או גוף ו/או אדם אחר מחוץ לאוניברסיטה. מפקח/ת על פעולות הוועד וכל אחד מחבריו/ מחברותיו, מדריך/ה את הוועד, אחראי/ית לפעולותיהם וממונה על ביצוע החלטות המועצה והוועד.

ס. יו"ר הנהלה טלפון: 04-8288906 מייל: vchsu@univ.haif.ac.il

ממלא/ת מקום היו"ר בהעדרו, מסייע/ת ליו"ר בפיקוח על הוועד. מופקד/ת על הפיקוח בכל נושאי העסקת גופים חיצוניים על ידי האגודה, כמו כן אחראי/ת על עובדי/ות האגודה..

חבר/ת הנהלת משרדי אקדמי טלפון: 04-8288928

אחראי/ת בבעיות אקדמיות של חברי האגודה, עומד בקשר עם הגורמים האקדמיים באוניברסיטה, מסייע/ת לסטודנטים/ות המתקשים/ות בלימודיהם/ן עקב שירות מילואים, אישפוזים, הריונות וכו'. מייצג/ת את האגודה בפורומים אקדמיים באוניברסיטה, בסנט, בספריה, ובוועדות השונות. ייעוץ בוועדת משמעת, ובעיות שכר לימוד.

חבר/ת הנהלה לנושאי מנהל רווחה וקמפוס טלפון: 04-8288927

אחראי/ת בטיפול בענייני מעונות מטעם האגודה, טיפול בענייני מנזות וקפיטריות, אחראי/ת בנושא תחבורה וחניה בקמפוס, כמו כן בכל הנושאים הקשורים למכונות הצילום, עמדות קפה אמון, עמדות שימושונים, ושירותים שונים בשטח האוניברסיטה מטעם האגודה.

חבר/ת הנהלה לנושאי תרבות טלפון: 04-8288931

אחראי/ת על פעילות התרבות באגודה הכוללת נשפים, מסיבות, הרקדות, חוגים ופאנלים.

דובר וחבר/ת ההנהלה לנושאי חוץ והסברה (דוברות) טלפון: 04-8288917

אחראי/ת על פרסום פעילות האגודה בתוך הקמפוס ומחוצה לו, הטמעת מידע על פעילויות האגודה בעיתון האגודה יצירת קשרים עם העיתונות המקומית והארצית.

חבר/ת ההנהלה לענייני כספים טלפון: 04-8288907

אחראי/ת על ניהול תקין של מערכת הכספים של האגודה, באחריותו/ה הכנת תקציב מפורט ופיקוח על הוצאות והכנסות הכספים במסגרת האגודה.

ועדת ביקורת טלפון: 04-8288918

ועדת ביקורת מורכבת מ־5 חברי/ות יו"ר וארבע/ה חברים/ות נוספים/ות. תפקידי הוועדה לפקח על תפקודן התקין של רשויות האגודה וכל פעילותן היעילה וההוגנת. הוועדה דנה בכל קובלנה של רשות או חבר/ת אגודת הסטודנטים נגד כל רשות או חבר/ת אגודה בכל הנוגע למילוי תפקידהם/ן באגודה.

מנכ"ל/ית האגודה טלפון: 04-8288910

יעבוד מול יו"ר האגודה ויסייע לו בעבודה מול הנהלת האוניברסיטה, התאחדות הסטודנטים, וגורמים נוספים בנושאים אסטרטגיים. יקדם פרויקטים בשיתוף ובסיוע של משרדי האגודה השונים. יהיה אחראי על תכנון ארוך טווח בנוגע לפעילות האגודה ואופיה, בסיוע של מחלקת המחקר. יקדם את הנושא הבינלאומי באוניברסיטה בשיתוף עם מחלקת קשרי חוץ.

נושאי/ות תפקידים נוספים באגודה

המדור לתארים מתקדמים – המדור יפעל לייצוג הסטודנטים הלומדים לתארים מתקדמים באוניברסיטת חיפה ברובד האקדמי, החברתי והתרבותי, תוך שיתוף פעולה עם הרשות לתארים מתקדמים באוניברסיטה.

המחלקה לקשרי סטודנטים – המחלקה לקשרי סטודנטים אחראית על הגברת הקשר הישיר בין אגודת הסטודנטים לבין הסטודנטים עצמם, מכלל השנים ובכלל החוגים. המחלקה פועלת לשיפור איכות השירות של הנציגים הנבחרים והוועדים בחוגים וסיוע לעבודתם השוטפת ובכך לשפר את המענה לצרכי הסטודנטים בכל התחומים.

ראש מדור קשרי חוץ – מדור קשרי חוץ אמון בראש ובראשונה על ניהול ופיתוח התחום הבינלאומי באגודה, הן בקליטת סטודנטים מחו"ל והן בשליחת סטודנטים ישראלים לחו"ל, וזאת בהתאם לחזון האוניברסיטה להפיכתה לבינלאומית בשנים הקרובות. המדור אחראי על ניהול וקידום שיתוף הפעולה עם ארגונים בעלי אופי בינ"ל הפעילים בקמפוס (מועדון מודל האו"ם, מועדון הדיבייט, שגרירים ברשת, Stand With Us , תגלית ועוד) וכן על פיתוח תכניות ארוכות טווח ושיתוף פעולה עם ארגונים בינ"ל בישראל (האו"ם, שגרירויות זרות וכו'). המדור אחראי על פיתוח המשאבים החיצוני של האגודה וכן על השתתפות הסטודנטים באירועים גדולים של האוניברסיטה כגון המושב השנתי של חבר הנאמנים.

ראש מדור מעורבות חברתית – מחלקת מעורבות חברתית – מקדמת את מעורבותם הפעילה של הסטודנטים בקהילה ובחברה דרך התנדבויות, סיוע ושיתוף פעולה עם ארגונים התנדבותיים ועוד. כמו כן המחלקה עוסקת במיון ושיבוץ סטודנטים בתכנית "תגלית". מטפל/ת בכל הפעילויות החברתיות שהאגודה מארגנת, עזרה לנזקקים ועוד.

מחלקת מיעוטים – מחלקה זו מטפלת בבעיות הקשורות לסטודנטים מיעוטים ובכל בעיות הקשורות בהתאקלמותם של סטודנטים, פועלת לשילובם המלא של כלל בני המיעוטים באגודה, עם דגש על התחום האקדמי, התרבותי והחברתי. מפעילה פרויקטים לקידום ופיתוח בני מיעוטים ברמה האקדמית, השמה לתעסוקה ועוד.

קצת על שירותי האגודה

הפקת מקראות לימוד ותרגומים – אגודת הסטודנטים מפיקה מקראות המכילות את חומר הקריאה, סיכומים ותרגומים של החוגים השונים. חברי האגודה זכאים להנחה ברכישת המקראות. חנות המקראות נמצאת במשרדי האגודה.

חדר כושר - חברי אגודה נהנים מהנחה של 100 ₪ מדמי מנוי לחדר הכושר באוניברסיטה.

"חדר למידה" – האגודה הסבה עבורכם חדר גדול שישמש את קהל הסטודנטים/יות ללמידה החדר ממוקדם בבית הסטודנט בחדר 106.

"קפה אמון" – פינת קפה המוצבת בספריית אוניברסיטת חיפה לקהל הסטודנטים

ייצוג בוועדות משמעת – כל חבר אגודת הסטודנטים זכאי לייצוג אישי של נציג האגודה בפני רשויות המשמעת של האוניברסיטה, ללא תשלום. לפרטים ניתן לפנות למשרד אקדמים.

רכז רשויות – נציג מס הכנסה תגמולי מילואים וארנונה –אגודת הסטודנטים חוסכת לכם תורים, עצבים ובירוקרטיה. במשרדי האגודה ניתן לקבל שירותי מס הכנסה שונים כגון" פטור ממס הכנסה תגמולי מילואים, תיאומי מס . נציג מטעמנו יעזור לכם במילוי הטפסים ויגיש אותם עבורכם למשרדים הרלוונטיים

הפקת אירועים חברתיים ותרבותיים – אגודת הסטודנטים מארגנת עבור הסטודנטים מסיבות, פנאלים וימי עיון בנושאים שונים, מסיבות חוגים, באזרים ודוכנים, אירועי יום הסטודנט, טורנירי ספורט שונים.

תרבות יום ד' – מדי יום רביעי בין השעות 11:45-12:30 מתקיימת הפסקה פעילה עם מיטב האמנים בישראל, בירה, פופקורן ושלל הטבות חינם לחברי אגודה. הפעילות מתקיימת לצד דוכנים בדשא: בגדים, תכשיטים, אלקטרוניקה, קוסמטיקה, ספרים ועוד...

ייעוץ משפטי – עו"ד מנוסה מעניק לחברי האגודה ייעוץ וסיוע משפטי ראשוני חינם, בעניינים כגון: ייעוץ כללי, יחסי עובד – מעביד, חתימה על הצהרות, יש לתאם פגישה מראש דרך משרד אקדמי.

"קמפוספורט" – חוגים במחיר סמלי – אגדות הסטודנטים מטפחת פעילויות חברתיות לשעות הפנאי כגון: חוג יוגה, סלסה, זומבה ועוד. לפרטים ושעות נא לפנות למשרד תרבות או באתר אגודת הסטודנטים.

"תגלית" ומשלחות לחו"ל – אגודת הסטודנטים מארגנת משלחות וחילופי סטודנטים. לפרטים נוספים ניתן לפנות למשרד קשרי חוץ.

ביטוח תאונות אישיות ע"י אגודת הסטודנטים – דמי ביטוח מוזלים לסטודנטים. סטודנט המבקש להיות מבוטח בביטוח זה ויחתום על הצהרה יחוייב בדמי הביטוח באמצעות חשבון שכ"ל.

יוזמה – מפעלי אגודת הסטודנטים בע"מ 04-8240593

יוזמה הינה החברה הכלכלית של אגודת הסטודנטים ועוסקת בתחומי השיווק, פרסומים ושיתופי פעולה עם בתי עסק, נותני חסות, הפקות ועוד.

"יוזמה" מציעה לסטודנטים:

בית דפוס – ממוקם בבית הסטודנט, קומה 1 טל' 04-8240593. בבית הדפוס ניתנים שירותי דפוס מגוונים, מתמחה בהוצאה לאור של עבודות סמינריוניות, תיזות, עבודות דפוס שונות וכריכות גם בצע. ברשות בית הדפוס מכונות הדפסה ומכונות צילום חדשות ומשוכללות המאפשרות ביצוע עבודות ברמה גבוהה, איכותית ובזמן קצר במחיר מוזל לסטודנטים. שירותי פקס מוזלים

קפה אג(ו)דה - אגודת הסטודנטים מעמידה לרשות הסטודנטים מתחם מזון מוזל מטעם האגודה הכולל: קפיטרייה, פיצרייה, חומוסייה, שווארמה, פלאפל וכו'. (הממוקם בבניין הראשי, קומה 005) כלל הרווח מופנה לטובת פעילויות הסטודנטים במהלך השנה ולטובת מלגות.

איסתא ליינס - טלפון: 04-8253951, פנימי: 2934 ממוקם בשדרת החנויות

חברת הנסיעות של הסטודנטים בישראל הכפופה להתאחדות הסטודנטים. החברה מעניקה שירותי תיירות לסטודנטים/ות ובני משפחותיהם במחירים מוזלים. משרדי איסתא ליינס ממוקמים בשדרת החנויות, טל. 04-8253951.

אגודת הסטודנטים - שלכם ובשבילכם

פר"ח - הייעוץ הטוב ביותר שתוכל באוניברסיטה

פר"ח – פרוייקט חונכות, מונה כיום למעלה מ־25,000 סטודנטים מכל רחבי הארץ. מטרות הפרוייקט הן להעניק לכל ילד הזדמנות לממש את הפוטנציאל הטמון בו, ולסייע לסטודנט במלגה בגובה של 5,200 ש"ח עבור פעילותו.

ומה פר"ח כולל?

בפר"ח שני מסלולים מרכזיים: חונכות אישית – סטודנט וחניך, או חונכות קבוצתית – סטודנט החונך קבוצת ילדים בתחום חברתי, לימודי או בתחומים כמו אמנות, טבע, מדעים וכדומה.

החונכויות מתקיימות פעמיים בשבוע (כל מפגש בן שעתיים), והן נערכות במקום ובזמן הנוחים לחונך ולחניכו.

לרשות החונך עומדים ייעוץ, הדרכה, אמצעי עזר, משחקייה וספריה.

<u>מנהלת פר"ח אוניברסיטת חיפה פועלת בישובים הבאים:</u> חיפה, נהריה, עכו, בית־שאן, עפולה, נצרת עילית, מגדל העמק, קרית חיים, קרית ים, קריית מוצקין, שלומי. <u>ובמגזר הערבי והדרוזי:</u> אבו סנאן, ג'דיידה, מכר, ג'וליס, ירכא, מזרעה, עכו העתיקה, ריינה, חיפה, נצרת, עילוט, יפיע, עין מאהל.
פרוייקטים רבים מאפשרים לסטודנטים לצבור ניסיון בתחום לימודיהם הדרוש להם להשתלבות בעולם העבודה עם תום הלימודים.

כיצד נרשמים?

באתר פר"ח באינטרנט www.perach.org.il(נמצא גם בקישור מאתר האוניברסיטה).

במידה והינך מתגורר בישוב אחר, שאינו באחריות מנהלת פר"ח אוניברסיטת חיפה, תוכל להכנס לאתר האינטרנט של פר"ח ולמלא את הטופס בהתאם למקום מגוריך.

בכל שאלה, ניתן לפנות למשרדי פר"ח אוניברסיטת חיפה, בית הסטודנט, חדר 370, או בטלפון מס' 04-8288895.

מידע נוסף ומפורט נמצא באתר האינטרנט: www.perach.org.il

חשוב לציין, כי מלגת פר"ח אינה פוגעת בזכויותך לקבלת מלגות נוספות, ובמרבית המקרים, ההשתתפות בפרוייקט אף מקנה עדיפות רבה בקבלת מילגות האוניברסיטה, ומלגות ברשויות מקומיות שונות.

אגף מינהל תלמידים

גב' רותי רבינוביץ', ראש האגף

אגף מינהל התלמידים מארגן ומנהל את הפעילות הקשורה במהלך הלימודים של תלמידי האוניברסיטה לכל התארים וכולל את השירותים הבאים: הרשמה וקבלת תלמידים; מרכז מידע למועמדים; בחינות, אישורים, בוגרים; שכר לימוד; שנתון האוניברסיטה; חדרי לימוד; תיקיית התלמידים.

אתר האגף באינטרנט: http://mt.haifa.ac.il –מידע למתעניינים, לסטודנטים ולבוגרים.

המחלקה להרשמה

מנהלת: **גב' ריטה לובי־אורדנטליך**

קבלת קהל: בימים א'-ה' בשעות 10:30-9:00, 14:30-13:00 (בית הסטודנט, קומה 1, חדר 104).

בימי שישי, בערבי חג ובחול המועד לא מתקיימת קבלת קהל.

פניה בטלפון:

תואר ראשון – טלפון: 04-8240324/5/6

תארים מתקדמים – טלפון: 04-8249103

פנייה בכתב: בפניות בכתב יש להקפיד לציין את כל הפרטים המזהים: שם משפחה, שם פרטי, מספר זהות, מספר טלפון וכתובת מעודכנת הכוללת מיקוד.

מען למכתבים: המחלקה להרשמה

בית הסטודנט, קומה 1

אוניברסיטת חיפה

הר הכרמל

חיפה 3190501

סדרי הרשמה וקבלה

הרשמת מועמדים נעשית באמצעות האינטרנט. פרטים מדוייקים על נהלים ומועדי הרשמה לאוניברסיטה מתפרסמים באתר האינטרנט של אוניברסיטת חיפה http://harshama.haifa.ac.il.

המחלקה להרשמה מטפלת בפניותיהם של:

1. מועמדים חדשים המבקשים להתקבל לאוניברסיטה לתואר ראשון, שני, שלישי, לימודי תעודה ולימודי השלמות.

2. תלמידים אשר הפסיקו ומחדשים לימודיהם.
3. תלמידי מוסדות אקדמיים אחרים המבקשים להעתיק לימודיהם לאוניברסיטת חיפה ללימודי התואר הראשון או לתארים מתקדמים.
4. תלמידי האוניברסיטה, תלמידים בפועל, המבקשים להחליף ו/או להוסיף חוג לימודים, או להתקבל ללימודי תעודה ו/או ללימודים מתקדמים (תארים שני ושלישי).

תנאי הקבלה הכלליים ללימודים לתואר ראשון, לתואר שני, לתואר שלישי וללימודי תעודה מפורסמים מדי שנה, באתר האינטרנט, וכן ניתן לקבלם במרכז המידע למועמדים.

מחלקה לשירותי תלמיד ושכר לימוד

מנהלת: **גב' נורית יונס**

קבלת קהל: בימים א'-ה' בשעות 10:30-09:00, 14:30-13:00
בית הסטודנט, קומה 0, טלפון 04-8240320.

רישום לשנה"ל תשע"ח

רישום מערכת השיעורים נערך פעם אחת בשנה לקראת תחילת שנת הלימודים ע"י התלמיד, ומהווה תנאי למעמדו כתלמיד באותה שנת לימודים, להבטחת מקומו בקורסי הלימוד המועדפים על־ידו וכן לקיום מעקב אקדמי מסודר. **על התלמיד להרשם בתחילת השנה לכל הקורסים שעליו ללמוד באותה שנה, כולל רישום מלא לקורסי סמסטר ב' וסמסטר קיץ (רישום זה הוא הקובע את שכ"ל השנתי ואת החלוקה לתשלומים).**

שימו לב: תוספת קורסים בסמסטר ב' וסמסטר קיץ, מעדכנת אוטומטית את שכה"ל השנתי ואת החלוקה השנתית לתשלומים רטרואקטיבית החל מהתשלום השני ואילך, כולל חיובי הצמדות וריביות.

קורס שהתלמיד נרשם אליו, ולא הודיע על ביטולו במועד השינויים ייחשב לתלמיד כקורס שלא השלימו (גם אם לא השתתף בו) ויידרש לשלם עבורו.

האחריות להרכבת מערכת השיעורים, למעקב אחריה והתאמתה לתקנות תכנית הלימודים מוטלת על התלמיד.

הנחיות לביצוע הרישום מתפרסמות באיגרת לתלמיד שתפורסם באתר מינהל התלמידים http://mt.haifa.ac.il החל מ־1.8.2017.

יש לערוך רישום לפני יום תחילת הלימודים (22.10.2017). רישום מערכת השיעורים אחרי תאריך זה מותנה באישור ראש החוג ובתשלום דמי איחור בסך 127 ש"ח צמוד למדד חודש יולי 2017. לתשומת לבכם, בכל מקרה אחרי 15/04/2018 לא ניתן יהיה לערוך רישום לשנה"ל תשע"ח.

כל תלמיד יפיק תדפיס מערכת השיעורים שלו ויתבקש לבדוק אם הוא תואם את התוכנית שהגיש.

לתשומת לבכם: לצפייה והדפסה של מערכת השיעורים המעודכנת באתר האוניברסיטה באינטרנט ← אתר אגף מינהל תלמידים http://mt.haifa.ac.il **← פורטל הסטודנטים מידע ← מערכת שעות.**

קורס אשר לא יכלל בתדפיס, לא יוכר לתלמיד והוא לא יורשה לגשת לבחינה או להגיש עבודה באותו קורס.

הערה:

תלמיד החייב שכ"ל משנים קודמות יהא מנוע מעריכת רישום עד לפירעון החוב. היה ומסיבה כלשהי הצליח לערוך רישום, למרות קיום חוב קודם, רשאית האוניברסיטה להפסיק את לימודיו ו/או למנוע ממנו שירותים כלשהם כגון בחינות, אישורים, ציונים, וכד' עד לסילוק החוב.

שינויים במערכת השיעורים

ניתן לערוך שינויים במערכת השיעורים לגבי שלושת הסמסטרים, בין התאריכים 15.10.2017—29.10.2017. שינויים לגבי קורסי סמסטר ב' וסמסטר קיץ ניתן לערוך גם בין התאריכים 18.2.2018—4.3.2018 בסמסטר ב'.

שינויים בחוגי הרישום הממוחשב יתבצעו אך ורק באמצעות האינטרנט.

שינויים בחוגים/תארים שאינם ממוחשבים יערכו בתאריכים הנ"ל בין השעות 9.00-13.00 במזכירויות החוגים. שינויי קורסים חייבים להעשות במועדים הנקובים לעיל.

לא יתאפשרו שינויים במערכת לאחר מועדים אלה.

האחריות להרכבת מערכת השיעורים, למעקב אחריה והתאמתה לתקנות תכנית הלימודים מוטלת על התלמיד.

כל תלמיד יכול לקבל ייעוץ אקדמי בכל הנוגע ללימודיו וכן הדרכה בהרכבת תכנית הלימודים השנתית. המבקש ייעוץ כזה, יפנה למזכירות החוג.

תעודת תלמיד

כל תלמידי האוניברסיטה זכאים לקבל תעודת תלמיד עם תמונה. תלמידים החברים באגודת הסטודנטים מקבלים תעודה אחת, משותפת לאוניברסיטה ולאגודה.

1. תלמידים חדשים בתשע"ח — רשאים לקבל תעודה לאחר ביצוע רישום מערכת לימודים.

כרטיסי סטודנט לחברי אגודת הסטודנטים יונפקו בעמדות הנפקה שיוקמו ברחבת קומת ה־700 בבנין ראשי החל מ־22.10.17-5.11.17 בין השעות 8.30-18.00. בימי ו' בין השעות 8.00-12.00.

בקמפוס הנמל — יונפקו כרטיסי סטודנט בתאריכים הבאים: 7.11.17 בין השעות 9:00-16:00 , וב-20.11.17 בין השעות 9:00-12:00.

המעוניינים להיות חברים באגודת הסטודנטים צריכים להרשם כחברי אגודה לפני הנפקת הכרטיס.

לתלמידים שאינם חברי אגודה — יונפקו תעודות תלמיד במפעל השכפול, קומה 0 (קומת החניה) בבניין הראשי, החל מיום 22.10.17.

2. **תלמידים ותיקים בתשע"ח**

חברי אגודת הסטודנטים יוכלו לקבל מדבקות תיקוף לכרטיסים שברשותם לאחר עריכת רישום מערכת הלימודים לתשע"ח. לשם כך יש להגיע לעמדת ההנפקה של האגודה, שתמוקם בקומת ה־700 בבנין הראשי, בין התאריכים 22.10.17-5.11.17.

תלמידים שאינם חברי אגודה, יוכלו לקבל מדבקות תיקוף לכרטיס שברשותם במחלקת שירותי תלמיד ושכ"ל, לאחר עריכת מערכת השיעורים לתשע"ח.

תלמיד שמשנה את סטטוס החברות או אי החברות באגודת הסטודנטים, צריך להגיע עם הכרטיס הישן לעמדת ההנפקה, ברחבת קומת ה־700 – בנין ראשי, לשם הנפקת כרטיס חלופי.

הערה: הנפקת תעודת תלמיד נוספת (במקרה של אובדן) תהיה כרוכה בתשלום של 26 ש"ח.

תקנון שכר לימוד

א. גובה שכר הלימוד באוניברסיטת חיפה לשנת תשע"ח 2017/2018 הוא בהתאם להחלטות של הוועדה הציבורית לקביעת גובה שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה. החלטות אלה תקפות הן לגבי תלמידים חדשים והן לגבי תלמידים ותיקים. כל תלמיד ישלם את שכר הלימוד בהיקף, במועדים ובתנאים כפי שייקבעו על־ידי האוניברסיטה.

ב. גובה שכר הלימוד ותנאי התשלום לקורסים באוניברסיטה, אשר אינם נכללים במסגרת הלימודים לתואר אקדמי (ב"א, מ"א, ד"ר), ייקבעו בנפרד על־ידי האוניברסיטה.

ג. נוסף על שכר הלימוד חייב התלמיד בתשלומים לאוניברסיטה, כמפורט להלן, בשיעורים ובתנאים המפורטים בתקנון זה.

ד. גובה שכר הלימוד, התשלומים הנוספים, וקנה המידה לחישובם ניתנים לשינוי עפ"י הוראות ועדה ציבורית, החלטות המועצה להשכלה גבוהה, החלטות הוועדה לתכנון ותקצוב, הודעות ממשלה, החלטות האוניברסיטה וכיו"ב, בכל עת, גם לפני תחילת שנת הלימודים, גם במהלכה וגם בסיומה.

ה. כל תשלום על חשבון שכר הלימוד ו/או תשלומים נוספים, אשר לא שולמו במועד ובמלואם, ישאו ריבית פיגורים מהמועד הקבוע לתשלום ועד מועד תשלומם בפועל. כל זאת כפי שייקבע על־ידי האוניברסיטה בתחילת שנת הלימודים תשע"ח.

ו. שילם תלמיד תשלום כלשהו מהתשלומים המצויינים לעיל בהמחאה או בהוראת קבע אשר חזרה בלא שנפרעה והאוניברסיטה חוייבה בסכום ההמחאה/הוראת קבע – ישלם התלמיד, מיד, מלוא סכום ההוצאות בהן תישא האוניברסיטה כתוצאה מכך, על־פי קביעתה, בתוספת קנס בסך 37 ש"ח.

ז. **כל התלמידים, כולל תלמידים בתכניות לימודים חלקיות, לרבות תלמידים הרשומים להגשת עבודות בלבד, חייבים "תשלומים נלווים", נוסף על שכר הלימוד הבסיסי.**

חישוב שכר לימוד

להלן הכללים לחישוב שכ"ל כפי שהיו בתשע"ז

שכר לימוד מלא לשנה"ל תשע"ז חושב על-פי שני תעריפים:

- 100% שכר לימוד לתלמיד המשלם את שכה"ל בעצמו (13,698 ש"ח צמוד למדד יולי 2016).
- 125% שכר לימוד לתלמיד הממומן מלא ע"י צד שלישי וכן תלמיד אזרח חו"ל (17,123 ש"ח צמוד למדד יולי 2016).
- תלמיד הממומן חלקית על-ידי צד שלישי ישלם 100% שכ"ל על החלק שלו ו-125% על החלק של צד שלישי.

הערה: לתלמידי התואר הראשון

תשלום שכ"ל לאוניברסיטה לשנה"ל תשע"ז הופחת בשיעור של 26% לעומת שכה"ל שהיה נהוג בשנה"ל תשס"א, וזאת על-פי החלטת הוועדה להורדה הדרגתית של שכה"ל במוסדות להשכלה גבוהה.

* ההפחתה בשכ"ל כפופה להחלטות הממשלה ויישומן ולחוק התקציב כפי שיאושר לשנת 2016. ההחלטה מבוססת על התחייבות הממשלה לממן ההפחתה כתנאי לביצועה.

לפיכך, היה ולא תקבל האוניברסיטה מהממשלה את כיסוי ההפחתה האמורה, ישלמו תלמידי התואר הראשון את מלוא שכר הלימוד במועד עליו תודיע האוניברסיטה.

סטודנט שנה א' אשר ירשם בשנה"ל תשע"ח להיקף הנמוך מ-18 נ"ז, ישלם שכר לימוד מלא (לא מופחת). עם השלמת 18 נ"ז יזכה הסטודנט בתעריף המופחת.

שכר הלימוד בשנה"ל תשע"ח יחושב כדלקמן:

א. תואר ראשון

- ככלל, תלמיד לתואר ראשון משלם שכ"ל יחסית להיקף לימודיו.
- 100% שכ"ל ישלם תלמיד הלומד תוכנית לימודים של 40 נקודות זכות בשנה (120 נקודות צבירה לתואר ראשון המתחלקות על פני שלוש שנות לימוד; בפקולטה למשפטים 142 נקודות על-פני 3.5 שנות לימוד; בחוג לסיעוד ובחוג לפיזיותרפיה 160 נקודות על פני 4 שנים; בחוג לריפוי בעיסוק 152 נקודות על-פני 3.5 שנות לימוד ובחוג להפרעות בתקשורת — 149 נ"ז על פני 3.5 שנים).
- תלמיד הלומד תכנית לימודים בהיקף של 20 נקודות זכות **ומעלה** ישלם שכר לימוד יחסית להיקף לימודיו (2.5% משכ"ל מלא לכל נקודת זכות).
  לדוגמא, תלמיד הלומד בסה"כ 25 נ' ישלם 62.5% עפ"י החישוב הבא:
  25X2.5%=62.5% נ'.

בהתאם לכך תלמיד הלומד למעלה מ-40 נקודות זכות בשנה ישלם למעלה מ-100% שכ"ל באותה שנה.

- תלמיד הלומד פחות מ-20 נ' זכות בשנה ישלם שכר לימוד יחסית להיקף לימודיו (2.5% משכ"ל מלא לכל נקודת זכות), בתוספת תקורת חלקיות לימודים בשיעור

10% משכר הלימוד המלא. לדוגמא, תלמיד הלומד בסה"כ 19 נ' ישלם 57.5% עפ"י החישוב הבא:

57.5% = 10% (תקורה) + 47.5% = 2.5% X 19 נ'.

- תלמיד המושך את לימודיו מעבר למספר שנות הלימוד התקניות הרגילות בתחום לימודיו (שלוש שנים בחוגי התואר הראשון, למעט הפקולטה למשפטים, החוג לריפוי בעיסוק והחוג להפרעות בתקשורת — 3.5 שנים והחוגים לסיעוד ולפיזיותרפיה — 4 שנים), משלם כל שנה תוספת תקורת גרירת לימודים בשיעור 10% משכר הלימוד המלא וזאת בנוסף לשכר הלימוד שישלם בהתאם להיקף לימודיו.

הערה: סטודנט זכאי להשעות לימודיו לתואר הראשון לתקופה שלא תעלה על שתי שנות לימוד מבלי שתקופה זו תימנה לו במניין שנות לימודיו לתואר וזאת בתנאי שהודיע בכתב על כוונתו להפסיק לימודיו למחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל.

- תלמיד שהשלים את חובות השמיעה לב"א וטרם הגיש עבודות/ השלים מכסת סיורים, חפירות או כל חובה אחרת לצורך קבלת התואר צריך להרשם כתלמיד ולשלם 10% משכה"ל השנתי, בנוסף למינימום הנדרש לתואר, אם לא יגישן עד תחילת שנה"ל תשע"ח (22.10.17) (**גם אם קיבל אישור אקדמי לאיחור**). תאריך הגשת עבודה שהוחזרה לתלמיד לתיקון (ללא ציון או עם ציון נכשל) לא יחשב כתאריך הגשת עבודה אחרונה.
- תלמיד כנ"ל, שהשלים חובות השמיעה לב"א וטרם הגיש עבודות/השלים מכסת סיורים, חפירות או כל חובה אחרת לצורך קבלת התואר בגין קורסים שלמד בסמסטר הקיץ האחרון ללימודיו, צריך להרשם כתלמיד ולשלם 10% משכה"ל השנתי, בנוסף למינימום הנדרש לתואר, אם לא יגישן עד יום תחילת הלימודים של סמסטר ב' של שנה"ל תשע"ח (25.2.2018) (**גם אם קיבל אישור אקדמי לאיחור**). תאריך הגשת עבודה שהוחזרה לתלמיד לתיקון (ללא ציון או עם ציון נכשל) לא יחשב כתאריך הגשת עבודה אחרונה.
- תלמיד שיחל את לימודיו **בסמסטר ב' תשע"ח** ישלם שכר לימוד יחסית להיקף לימודיו (2.5% לכל נקודת זכות). אם ילמד פחות מ־10 נקודות זכות בשנת תשע"ו ישלם תוספת תקורת חלקיות לימודים בשיעור של 10% משכר לימוד מלא.

- **מינימום שכר לימוד תואר ראשון (ב"א) (ללא תקורות) – 300%.**
- **מינימום שכר לימוד לתלמידי הפקולטה למשפטים לתואר ראשון (ללא תקורות) – 350%.**
- **מינימום שכר לימוד לתלמידי החוג לריפוי בעיסוק (ללא תקורות) – 350%**
- **מינימום שכר לימוד לתלמידי החוג להפרעות בתקשורת (ללא תקורות) – 350%**
- **מינימום שכר לימוד לתלמידי ב"א בתוכניות המשותפות של הפקולטה למשפטים (ללא תקורות) – 400%, למעט התוכניות המשותפות במשפטים וסיעוד ומשפטים ועבודה סוציאלית, אשר בהן מינימום שכ"ל (ללא תקורות) – 450%.**

- **מינימום שכר לימוד לתלמידי התוכניות המשותפות לתואר ראשון במשפטים ותואר שני (ללא תקורות) – 450% (350% מינימום שכ"ל עבור הב"א + 100% מינימום שכ"ל עבור המ"א).**
- **מינימום שכר לימוד לתלמידי החוג לסיעוד (ללא תקורות) – 400%.**
- **מינימום שכר לימוד לתלמידי החוג לפיזיותרפיה (ללא תקורות) – 400%.**

הכרה אקדמית בלימודים קודמים איננה גוררת באופן אוטומטי הפחתה ממינימום בשכר הלימוד. הפחתה ממינימום בשכר לימוד ניתנת אך ורק לגבי הכרות בקורסים שנלמדו במוסדות להשכלה גבוהה אחרים המוכרים ע"י המועצה להשכלה גבוהה (להבהרות נא לפנות למחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל).

למען הסר ספק, קורסים אשר נלמדו במסגרות לימודים שלא לתואר ואשר בגינם ניתן לתלמיד פטור אקדמי באוניברסיטת חיפה, לא יינתן בגינם זיכוי בשכר לימוד בין אם קורסים אלה נלמדו במוסדות אחרים ובין אם נלמדו באוניברסיטת חיפה.

ב. תואר שני

עפ"י תקנון לימודי תואר שני, משך הלימודים המקובל לסיום חובות השמיעה לתואר שני הוא שנתיים.

תלמיד תואר שני ישלם שכ"ל לפי השעות הרשומות בתכנית הלימודים שלו וזאת יחסית לתכנית הנורמטיבית* (סה"כ השעות הנדרשות לתואר שני בחוג ובמסלול מסויים חלקי שנתיים).

מינימום שכ"ל שנתי בכל מקרה הינו 50% משכ"ל מלא בכל אחת מארבע השנים הראשונות, כל עוד לא השלים התלמיד תשלום 200% שכ"ל לתואר.

התכנית הנורמטיבית השנתית מהווה 100% שכ"ל ובהתאם לכך מחושבת החלקיות.

לדוגמא, בחוג בו מחויב התלמיד ללמוד 40 שעות לתואר שני, יחשבו 20 שעות כתכנית נורמטיבית מלאה לשנה ועבורה ישלם התלמיד 100% שכ"ל. החלקיות תגזר בהתאם.

תלמיד כנ"ל אשר בשנתו הראשונה לתואר שני ילמד 20 שעות (ישלם 100% שכ"ל), ובשנתו השניה לומד 15 שעות (ישלם 75% שכ"ל), ישלם בשנתו השלישית מינימום של 50% שכ"ל בגין 5 השעות הנותרות.

- תלמיד מ"א שמסיים תשלום 200% בשנתיים** ועדיין נותרו לו חובות שמיעה*** ישלם בשנתו השלישית או הרביעית יחסית לחלקיות לימודיו (2.5% משכ"ל מלא לכל שעה סמסטריאלית) אך לא פחות מ-10%.
- תלמיד מ"א שטרם סיים את חובות השמיעה*** בתום ארבע שנות לימוד, ישלם שכ"ל יחסי (2.5% משכ"ל מלא לכל שעה סמסטריאלית) בתוספת תקורת גרירת לימודים בשיעור 10% משכ"ל מלא.

---

* קורסי שפות זרות אינם נכללים בחישוב סה"כ של התכנית הנורמטיבית. תלמיד אשר לומד רק קורסי שפות זרות, אחרי תשלום 200%, יחוייב ב-2.5% משכ"ל מלא בגין כל שעה סמסטריאלית.

*** "חובות שמיעה" פירושו רישום לקורס כלשהו מלבד "הגשת עבודות" או "בחינת גמר".

– תלמיד מ"א שיסיים את חובות השמיעה*** ונותרה לו בחינת גמר או הגשת תיזה, חייב בתשלום 200% שכ"ל לפחות**, ובנוסף חייב להירשם כתלמיד ולשלם 10% משכה"ל המלא כל שנה עד גמר כל חובותיו לתואר.

כלל זה חל גם על תלמיד שחזר לאחר הפסקת לימודים.

תלמיד מסלול א' בשנה"ל תשע"ז שיגיש את התיזה עד 30/11/17 לא יחוייב בשכר לימוד לשנה"ל תשע"ח. תלמיד מסלול ב' שיסיים את כל לימודיו לתואר (כולל הגשת עבודות) בשנה"ל תשע"ז לא יחוייב בשכר לימוד לשנה"ל תשע"ח, בתנאי שיעמוד בבחינת הגמר עד ליום **30/11/17**.

תלמיד מסלול א' בשנה"ל תשע"ז, שבמסגרת לימודיו בשנה זו היה רשום לקורס בסמסטר קיץ, המחייב הגשת עבודה סמינריונית ויגיש העבודה והתיזה עד ליום 19/1/2018 לא יחוייב בשכר לימוד לשנה"ל תשע"ח.

תלמיד מסלול ב' בשנה"ל תשע"ז, שבמסגרת לימודיו בשנה זו היה רשום לקורס בסמסטר קיץ, המחייב הגשת עבודה סמינריונית, לא יחוייב בשכר לימוד לשנה"ל תשע"ח בתנאי שיגיש העבודה ויעמוד בבחינת הגמר עד ליום 19/1/2018.

מעבר לתאריכים אלה יחוייב התלמיד בסך 10% משכ"ל מלא בגין הגשת עבודה/בחינה באיחור, **גם אם קיבל אישור אקדמי לאיחור**.

הערה: תלמיד שיידרש לתקן את עבודת הגמר המחקרית (תזה) בהתאם להערות המנחים ו/או השופטים, ויגיש את העבודה מתוקנת תוך 60 יום קלנדריים מיום שהוחזרה לו לביצוע תיקונים, לא יידרש לשלם שכר לימוד נוסף עבור תקופה זו. מועד הגשת העבודה המתוקנת ייחשב כתאריך הזכאות לתואר.

חריגים

1. **תלמיד בתכניות הלימוד המיוחדות הבאות: לימודי תעודה בפסיכותרפיה ובהתנהגות קוגניטיבית; מינהל ציבורי למנהלים; מוזיאולוגיה; אקטואריה; ובתכניות הלימוד הבינלאומיות הבאות: עריכת פטנטים; MBA בשפה האנגלית וטיפול באמנויות באמצעות פסיכודרמה – <u>ישלם שכ"ל גבוה משכ"ל רגיל לתואר</u>!**

2. כל תלמידי המ"א בתכניות הלימוד הנלמדות במהלך שנת לימודים אקדמית (קלנדרית) אחת (סמסטר א', ב' וקיץ) יחוייבו בתשלום שכר הלימוד כולו במהלך שנת לימודים זו.

מינימום שכר לימוד לתואר שני – 200%.**

** תלמידי תואר שני בחוג ל"לקויות למידה" ותלמידי החוג לייעוץ והתפתחות האדם במסלול ייעוץ חינוכי ישלמו מינימום של 250% שכ"ל למשך לימודים של 2.5 שנים.

מסלול מואץ למ"א

א. עבור קורסי המ"א שילמד התלמיד בשנה ג' של הב"א יחויב בתשלום של 2.5% לשש"ס משכה"ל הרגיל.

ב. במידה ויעמוד התלמיד בתנאי המסלול המואץ (ראה תקנון לימודים לתואר שני) יחושב שכר הלימוד עבור קורסי המ"א שלמד בשנה ג' כחלק מהתשלום עבור לימודי המ"א.

ג. שכר הלימוד שייגבה מתלמיד שיסיים את המסלול המואץ עם בחינת גמר (4 שנות לימוד) יהיה 100%, זאת במידה ועמד בכל תנאיו האקדמיים של המסלול.

ד. תלמיד במסלול כתיבת תיזה ישלם בשנתו הרביעית 100% שכ"ל (שכה"ל בגין קורסי המ"א שלמד בשנה ג' יחושב כחלק מה־100% שכ"ל בהם חייב התלמיד) ובשנתו החמישית ירשם כתלמיד וישלם 10% משכ"ל בתוספת התשלומים הנלווים בגין הגשת עבודת התיזה סה"כ שכ"ל מסלול המואץ עם כתיבת תיזה הינו 110%, זאת במידה ועמד בכל תנאיו האקדמיים של המסלול.

ה. במידה והתלמיד לא יעמוד בתנאים האקדמיים של המסלול המואץ, הוא יעבור למסלול לימודים רגיל וישלם כמקובל מינימום 200% שכ"ל. במקרה כזה, יחושב שכה"ל בגין קורסי המ"א שלמד בשנה ג' של הב"א כחלק מה־200% שכ"ל לתואר שני.

ג. תואר שלישי

דוקטורנט מחוייב בכל שנה מהשנתיים הראשונות ללימודים — 40% שכ"ל.
החל בשנה השלישית — ועד גמר חובותיו לתואר — 10% שכ"ל כל שנה.

ד. מסלול ישיר לדוקטורט

תלמיד המסלול הישיר לד"ר ישלם 100% שכר לימוד בכל אחת משתי שנות הלימוד הראשונות במסלול.

לאחר צבירה של 200% שכ"ל יחויב ב־40% שכר לימוד בשנה השלישית ו־40% שכר לימוד בשנה"ל הרביעית ללימודיו. במידה ויקבל אישור אקדמי להארכת לימודיו לצורך כתיבת עבודת הדוקטורט בשנת לימודיו החמישית ולאחר צבירה של 280% שכ"ל יחויב ב־10% משכ"ל.

ה. הכשרת מורים

1. התוכנית הדו־שנתית:

כל שנה מהשנתיים הראשונות — 50% שכ"ל. החל בשנה השלישית ואחרי תשלום 100% שכ"ל לפחות — 2.5% משכ"ל מלא עבור כל נקודת זכות/שעה סמסטריאלית בתוספת תקורת גרירת לימודים בשיעור 10% משכ"ל מלא.

2. התוכנית החד־שנתית:

100% שכ"ל בשנת הלימודים הראשונה. החל בשנה השניה — 2.5% משכ"ל מלא עבור כל נקודת זכות/שעה סמסטריאלית בתוספת תקורת גרירת לימודים בשיעור 10% משכ"ל מלא.

מינימום שכ"ל להכשרת מורים – 100%.

תלמיד בתשע"ז שהשלים את חובות השמיעה וטרם הגיש עבודות או כל חובה אחרת לצורך קבלת התעודה ישלם 10% משכה"ל השנתי אם לא יגישן עד תחילת שנה"ל תשע"ח (22.10.17) (**גם אם קיבל אישור אקדמי לאיחור**). תאריך הגשת עבודה שהוחזרה לתלמיד לתיקון (ללא ציון או עם ציון נכשל) לא יחשב כתאריך הגשת עבודה אחרונה.

ו. מידענות וספרנות

תלמיד ספרנות משלם 100% שכ"ל בכל שנה מהשנתיים הראשונות.

החל מהשנה השלישית ואחרי תשלום 200% ישלם התלמיד 2.5% משכ"ל מלא לכל נקודה/שעה סמסטריאלית בתוספת תקורת גרירת לימודים בשיעור 10% משכ"ל מלא.

מינימום שכ"ל לתלמידי ספרנות – 200%.

תלמיד בתשע"ז שהשלים את חובות השמיעה וטרם הגיש עבודות או כל חובה אחרת לצורך קבלת התעודה ישלם 10% משכה"ל השנתי אם לא יגישן עד תחילת שנה"ל תשע"ח (22.10.17) (גם אם קיבל אישור אקדמי לאיחור). תאריך הגשת עבודה שהוחזרה לתלמיד לתיקון (ללא ציון או עם ציון נכשל) לא יחשב כתאריך הגשת עבודה אחרונה.

ז. אנגלית שפה זרה בתשע"ח

קורסים באנגלית שפה זרה חייבים בתשלום שכר לימוד נפרד:

– קורס מתקדמים ב' הינו קורס הניתן ללא תשלום לתלמידי תואר ראשון (למעט בסמסטר קיץ). יחד עם זאת, תלמיד שיירשם לקורס מתקדמים ב' ולא ישלימו, יחוייב בתשלום עבור כל רישום נוסף לקורס זה. כמו כן, תלמיד שיכשל בקורס אנגלית מתקדמים ב' פעמיים (לא כולל סמסטר קיץ) ישלם עבור הפעם השלישית ואילך. כלל זה חל על תלמידים שהחלו לימודיהם בתשע"ז.

ח. חריגים

1. ככלל, תלמיד משלם שכ"ל בכל מסגרת לימודים לחוד, כגון: בצרוף של השלמות למיניהן ולימודים לתואר ולתעודה. השלמות משולמות לפי חשבון אחד ולימודי תואר ותעודה – לפי חשבון אחר. כך לגבי לימודי חשבונאות שנה ד' וכל צרוף שהוא, וכך לגבי כל הצרופים שאינם נזכרים בסעיפים אחרים בתקנון זה.
2. תלמיד חשבונאות שנה ד' שילם בשנה"ל תשע"ז 20,590 ש"ח צמוד למדד חודש יולי 2016 ללא תלות בהיקף לימודיו. תלמיד חשבונאות שנה ד' שלא מסיים לימודיו בשנה אחת, מחויב החל מהשנה השניה ב־2.5% משכ"ל מלא בתכנית זו לכל נקודת זכות/שעה סמסטריאלית.
3. **תלמיד בתכניות הלימוד המיוחדות הבאות: לימודי תעודה בפסיכותרפיה ובהתנהגות קוגניטיבית; מינהל ציבורי למנהלים; מוזיאולוגיה; אקטואריה; ובתכניות הלימוד הבינלאומיות הבאות: עריכת פטנטים; MBA בשפה**

האנגלית וטיפול באמנויות באמצעות פסיכודרמה – <u>ישלם שכ"ל גבוה משכ"ל רגיל לתואר!</u>

4. **תלמיד מ"א שמתקבל לשנת הלימודים השניה על סמך לימודיו לתואר שני באוניברסיטה אחרת** משלם מינימום 100% שכר לימוד.
5. **תלמיד הלומד קורס באנגלית כשפה זרה בלבד** ברמות "מתקדמים א" ו"מתקדמים ב" ישלם 10% משכ"ל שנתי מלא עבור כל קורס.
6. **תלמיד השלמות לחשבונאות** משלם 5% משכ"ל מלא לכל שעה סמסטריאלית.
7. **תלמיד לימודים מיוחדים שלא לתואר** משלם 5% משכ"ל מלא לכל שעה סמסטריאלית.
8. **תלמיד הלומד השלמות לקראת הצגת מועמדות לתואר שני** משלם 5% משכ"ל מלא לכל שעה סמסטריאלית עד לתקרה של 100% שכ"ל לשנה.
9. **תלמיד הלומד קורסי השלמה במקביל ללימודי המ"א** משלם 2.5% משכ"ל מלא בגין כל שעה סמסטריאלית בקורסי ההשלמה.
10. **תלמיד לימודי מחקר מקדים** משלם 2% משכ"ל מלא לכל שעה סמסטריאלית.
11. **תלמידי החוגים למזה"ת חד־חוגי, לימודי א"י, גיאוגרפיה, ארכיאולוגיה, ציוויליזציות ימיות וניהול משאבי טבע וסביבה ובתכנית הבינלאומית בקיימות בפקולטה לניהול (MBA) Global Green** מחוייבים בשכר הלימוד שלהם גם בתשלום דמי סיורים.
12. **"דרך הרוח"** — תלמידים הלומדים בחוגים שבהם נדרשים ללמוד 2 נ' או 4 נ' מקורסי דרך הרוח **מעבר** לתכנית הלימודים הנורמטיבית לתואר, יזוכו בסיום לימודיהם לתואר בשכ"ל בגין נקודות אלה ובתנאי שהשלימו מינימום שכר לימוד הנדרש לתואר ראשון בתחום לימודיהם.

הערות

1. במידה והאוניברסיטה תחליט לקיים **קורסי קיץ** שאינם חלק מתכנית הלימודים הנורמטיבית של התלמיד כמו קורסי השלמות וקורסי אנגלית כשפה זרה, ייקבע תעריף מיוחד של שכ"ל לקורסים אלה.
2. שכר הלימוד צמוד למדד. אם האוניברסיטה תידרש לשלם מע"מ על ההצמדה וריבית הפיגורים, יחול המס הזה על התלמיד.

תשלומים נוספים

להלן התשלומים הנילווים כפי שהיו בתשע"ז:

דמי שירותים כוללים *397 ש"ח

דמי אבטחה 450 ש"ח

תשלומי שכר הלימוד בשנה"ל תשע"ח

להלן המועדים לפרעון שכר לימוד תשע"ח**:

תשלום ראשון***	עד 14.09.2017
תשלום שני	עד 14.11.2017
תשלום שלישי	עד 14.12.2017
תשלום רביעי	עד 14.02.2018
תשלום חמישי	עד 14.03.2018
תשלום שישי	עד 14.04.2018

* "דמי שירותים כוללים" – הינו תשלום רשות לאוניברסיטה עבור שנתון, כרטיס תלמיד, שירותי המרפאה, השאלת ספרים וכן תשלום רשות לאגודת הסטודנטים בגין שירותי רווחה הניתנים על־ידי האגודה לכלל הסטודנטים והכוללים בין השאר, שירותים אלה: הקמת חוות מחשבים; סקרי איכות הוראה; שיעורי תגבור במגוון קורסים; יצוג בועדות משמעת; מאבקים למען הסטודנטים; הופעות של אומנים מהשורה הראשונה בכל יום ד'; פרסום עיתון אחת לחודש; פרסום מודעות חינם באתר האינטרנט של האגודה; פרסום באתר האגודה של הודעות שוטפות של נציגי החוגים; פרסום באתר האגודה של מאגר מורי עזר ומתרגמים במחירים מוזלים לסטודנטים וכדומה.

ניתן לוותר על תשלום זה לאוניברסיטה או לאגודה (לפי הענין) על ידי הודעה בכתב על ויתור עד ליום 15.12.2017. תלמיד שיבחר לא לשלם דמי שרותים לאוניברסיטה יהיה מנוע מהשאלת ספרים ומשירותי הייעוץ בספריה. תלמיד שיבחר לא לשלם דמי רווחה לאגודת הסטודנטים יהיה מנוע מקבלת שרותי הרווחה של האגודה. ההחזר לסטודנט שהודיע בכתב על ויתור, כאמור, יבוצע על ידי האוניברסיטה ו/או האגודה לפי הענין.

בתכניות בהן מועד תחילת הלימודים אחרי ה־15.12.17 ניתן יהיה לוותר על תשלום זה עד חודש לאחר תחילת הלימודים בתכנית.

** איחור בתשלום מעבר למועדים הנקובים לעיל, יגרור חיוב בריבית פיגורים צמודה של 0.625% לחודש פיגור. גם איחור בתשלום אשר נובע מרישום מאוחר יגרור אחריו חיוב בריבית כמפורט לעיל.

*** רישום ממוחשב באמצעות האינטרנט יתאפשר רק לאחר שהתלמיד ישלם את התשלום הראשון.

תלמיד המחוייב בשכ"ל בשיעור 100% ומעלה ישלם שכ"ל ב־6 תשלומים. תלמיד המחוייב בשכ"ל נמוך יותר ישלם בפחות תשלומים.

לדוגמא, תלמיד המחוייב בשכ"ל בשיעור 50% משלם ב־3 תשלומים כדלקמן:

תשלום I	14.09.2017	–	25% משכ"ל מלא
תשלוםII	14.11.2017	–	15% משכ"ל מלא
תשלום III	14.12.2017	–	10% משכ"ל מלא

על התלמיד להרשם בתחילת השנה לכל הקורסים שעליו ללמוד באותה שנה, כולל רישום מלא לקורסי סמסטר ב' וקיץ (רישום זה הוא הקובע את שכ"ל השנתי ואת החלוקה לתשלומים).

תלמיד בעל מימון חלקי – יחוייב לשלם את החלק שלו בתחילת השנה.
שימו לב: תוספת קורסים בסמסטר ב' וקיץ, מעדכנת אוטומטית את שכה"ל השנתי ואת החלוקה השנתית לתשלומים רטרואקטיבית כולל חיובי הצמדות וריביות.

מניעת שירותים

לא שילם תלמיד או תלמיד לשעבר, חוב כלשהו לאוניברסיטה, תהיה האוניברסיטה רשאית למנוע ממנו שירותים כלשהם, לרבות שירותי ספריה, תעודות, אישורים, בחינות, שינוי קורסים ושירותים נוספים עד שיסולק חובו.

אישורים

כל תלמיד רשאי להזמין עד 6 אישורים בשנה אקדמית ללא תשלום מתוך האישורים הבאים: אישור תלמיד, אישור ציונים, אישור גובה שכ"ל, אישור מערכת שיעורים ואישור בחינות (מלבד אישור הבחינות המופק מפורטל הסטודנטים באינטרנט).
עבור כל אישור נוסף מהאישורים הללו או כל אישור אחר יחוייב התלמיד ב-33 ש"ח.

קנסות

◆ רישום לבחינות במועד ב'

על כל הסטודנטים המבקשים להיבחן במועד ב' חלה חובת רישום מוקדם למועד ב'.
סטודנט אשר יגיע לבחינה במועד ב' מבלי שנרשם מראש או סטודנט שנרשם למועד ב' ולא הגיע לבחינה יחוייב באמצעות חשבון שכר הלימוד שלו בקנס בגובה 35 ש"ח.
במקרים בהם סטודנט ניגש למועד א' וציוני מועד א' לא פורסמו עד מועד סגירת ההרשמה למועד ב' – לא יושת קנס על הסטודנט.

◆ אי הופעה לבחינה במועד מיוחד

תלמיד שאושרה לו בחינה במועד חריג ולא הופיע לבחינה, מבלי להודיע על כך לפחות 5 ימים מראש, יוטל עליו קנס כספי בגובה 113 ש"ח צמוד למדד יולי 2017.

◆ הקלדת מערכת באיחור

תלמיד אשר יקליד את מערכת השיעורים שלו לאחר תחילת שנה"ל (22.10.2017 ואילך) ישלם דמי איחור בסך 127 ש"ח צמוד למדד יולי 2017.

חברות באגודת הסטודנטים

תשלום דמי חברות באגודת הסטודנטים הינו תשלום רשות לאגודת הסטודנטים בגין שירותים הניתנים על ידה: שירות עו"ד – ייעוץ ומתן הצהרות, שירות רכז מס הכנסה תגמולי מילואים וארנונה, עזרה במתן הלוואות, הנחות במנזות האוניברסיטה, הנחות בקניית מקראות, שיעורי עזר וחוגים מסובסדים, כרטיסי צילום, הנחות והטבות, כניסה מוזלת ליום הסטודנט ולכל אירועי האגודה, ייצוג בוועדות משמעת,ספריית השאלה של ספרי לימוד, משלחות, מלגות ועוד.
תלמיד המבקש להיות חבר באגודת הסטודנטים של אוניברסיטת חיפה חייב לחתום על הצהרה ברוח זו באגודת הסטודנטים. חיוב דמי החברות ייעשה באמצעות חשבון שכ"ל.

סטודנט רשאי לבטל חברותו ע"י חתימה על טופס ויתור במזכירות האגודה עד לתאריך 01.12.2017. בשנה"ל תשע"ז היו דמי חברות באגודה 122 ש"ח.

ביטוח תאונות אישיות ע"י אגודת הסטודנטים

סטודנט המבקש להצטרף לביטוח תאונות אישיות, חייב לחתום על מסמכי ההצטרפות במשרדי אגודת הסטודנטים. בשנה"ל תשע"ז עמדו דמי הביטוח על סך 24 ש"ח. לפרטים נוספים ועיון בפוליסת הביטוח ניתן להגיע למשרדי האגודה.

תהליך תשלום שכר לימוד שנתי ואמצעי תשלום

תהליך תשלום ראשון ותשלום מראש כולל הנחה*

בתחילת חודש אוגוסט 2017 תישלח לכל התלמידים והמועמדים, הצפויים ללמוד בשנת הלימודים הבאה, מעטפת לתשלום ובה שני שוברי תשלום:

1. **תשלום ראשון**, שהינו תשלום חובה לשנה"ל ותנאי להרכבת מערכת השיעורים.
2. **תשלום מראש כולל הנחה** שהינו תשלום רשות.

תלמיד שישלם שכ"ל מלא (100% שכ"ל) מראש עד 14.09.2017 יהיה זכאי להנחה בשיעור 2.5% משכר הלימוד השנתי הבסיסי המלא בלבד. הנחה זו תבוטל אם היקף הלימודים יחייב בסופו של דבר שכ"ל נמוך מ־100%. כמו כן תבוטל ההנחה לתלמיד ממומן.

אמצעי תשלום:

א. **באמצעות השוברים** — בסניפי הבנקים השונים המופיעים על גבי השוברים.

ב. **באמצעות כרטיס אשראי (ישראכרט וויזה)** — בפורטל הסטודנטים באינטרנט.
הערה: **<u>כל תשלום בכרטיס אשראי בפורטל הסטודנטים באינטרנט (לבעלי כרטיסי ויזה וישראכרט), הינו בתשלום אחד וכרוך בתוספת דמי טיפול בגובה 1% מסכום התשלום.</u>**

ג. **<u>לא</u> ניתן לשלם התשלום הראשון או התשלום מראש באמצעות הוראה לחיוב חשבון (הוראת קבע). <u>כל התלמידים חייבים לשלם את התשלום הראשון בבנק או בכרטיס אשראי בפורטל הסטודנטים באינטרנט, גם כאלה המבקשים לשלם את שכר הלימוד בהמשך השנה באמצעות הוראה לחיוב חשבון</u>.**

2. **תהליך תשלום שכר לימוד שנתי ואמצעי תשלום**

החל מתחילת חודש אוקטובר 2017, יחושב שכר הלימוד של כל תלמיד שמערכת השיעורים שלו הוזנה למחשב (על פי כללי החישוב לתארים/תעודות השונים). חישוב זה יקבע גם את פריסת התשלומים ומועדי התשלום.

א. **תשלום באמצעות שוברים:** לתלמיד שלא בחר לשלם את שכר הלימוד השנתי מראש, יישלח שובר לתשלום לכתובתו כ־10 ימים לפני כל מועד תשלום ובהתאם לתאריכים המפורטים לעיל בעמ' 107.

אי קבלת שובר לתשלום אינה פוטרת מתשלום במועד. תלמיד אשר מסיבה כלשהי לא קיבל שובר תשלום, מתבקש להגיע למחלקה לשירותי תלמיד ושכר לימוד ולקבל שובר לפני מועד התשלום.

ב. **תשלום באמצעות הרשאה לחיוב חשבון** – תלמיד המעוניין לשלם את שכר הלימוד באמצעות הרשאה לחיוב חשבון, יחתום על טופס ההרשאה, אותו ניתן להוריד מאתר מינהל תלמידים http://mt.haifa.ac.il תחת "שכר לימוד" "טפסי המחלקה" ובפורטל הסטודנטים.

יש להחתים את טופס ההרשאה בבנק ולהעבירו למחלקת שירותי תלמיד ושכ"ל בהקדם האפשרי.

כל התלמידים חייבים לשלם את התשלום הראשון בבנק באמצעות שובר התשלום שנשלח אליהם. גם אלה אשר מבקשים לשלם את שכר הלימוד באמצעות הוראה לחיוב חשבון.

חשבון הבנק של תלמיד שמבקש לשלם את שכר הלימוד באמצעות הרשאה לחיוב חשבון יחוייב החל מהתשלום השני. התלמיד יקבל לביתו, 10 ימים לפני כל מועד לתשלום מעטפית, ובה פירוט חיובי וזיכויי שכ"ל וכן סכום התשלום שינוכה מחשבונו.

ג. **באמצעות כרטיס אשראי (ישראכרט וויזה)** – בפורטל הסטודנטים באינטרנט בתשלום אחד ובתוספת דמי טיפול בגובה 1% מהתשלום.

ד. **הנחיות לבעלי פטור/מימון מאוניברסיטת חיפה ומאוניברסיטאות אחרות**

- עובד אוניברסיטת חיפה, או בן משפחתו, הזכאי לפטור משכר לימוד בכפוף לנהלי האוניברסיטה, חייב להסדרי הפטור עד תחילת שנה"ל ולא יאוחר מה־31.8.2018.
- על תלמידים הזכאים לפטור משכר לימוד ממוסדות אחרים להשכלה גבוהה להמציא טופס פטור לשנה"ל תשע"ז. את הטופס המקורי יש לשלוח למחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל עד תחילת שנת הלימודים ולא יאוחר מה־31.8.2018.

מענק לחיילים משוחררים

תלמיד אשר עומד לזכותו מענק חיילים משוחררים ממשרד הבטחון, זכאי להשתמש בסכום המענק לתשלום שכ"ל באוניברסיטה. סטודנט המעונין לשלם את שכ"ל בכספי המענק, יפנה למחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל, יודיע את גובה המענק המעודכן ויקבל שובר מיוחד על כל סכום המענק, אך בשום מקרה לא בסכום הגבוה מסה"כ שכ"ל שלו לאותה שנה. הסטודנט ישלם את השובר בבנק בו מתנהל חשבון המענק.

ביטול הרשמה / הפסקת לימודים – תשלום שכר לימוד

א. 1. מועמד ללימודים באוניברסיטת חיפה המחליט לבטל את הרשמתו לאוניברסיטה, יודיע על כך בכתב (בדואר רשום) למחלקת הרשמה. תלמיד הלומד באוניברסיטת חיפה והמחליט להפסיק ללמוד בה יודיע על כך בכתב (בדואר רשום) למחלקת שירותי תלמיד ושכ"ל שבאגף מינהל התלמידים.

2. היום שבו תתקבל הודעת התלמיד באגף מינהל התלמידים ייחשב לו כיום הפסקת לימודיו או ביטול הרשמתו.

<u>הודעה שנמסרה בטלפון ו/או בע"פ לא תחשב כקובעת לגבי הפסקת לימודים</u>.

ב. תלמידים ומועמדים המבטלים את הרשמתם ישאו בתשלום שכר לימוד כולו או מקצתו בהתאם לקביעת האוניברסיטה כמפורט להלן:

1. מועמד שיודיע על ביטול הרשמתו עד 15.08.2017 ולא ערך תכנית לימודים, יהיה זכאי למלוא המקדמה ששילם ע"ח שכר הלימוד.

2. מועמד שיודיע על ביטול הרשמתו מ־16.08.2017 ועד ה־15.09.2017 ולא ערך תכנית לימודים יהיה זכאי להחזר מחצית המקדמה ששילם ע"ח שכר הלימוד.

3. מועמד שיודיע על ביטול הרשמתו לאחר ה־15.09.2017 ולא ערך תוכנית לימודים יחוייב במלוא המקדמה ששילם ע"ח שכר הלימוד.

4. מועמד אשר שילם תשלום ראשון, לא ערך תכנית לימודים ויודיע על הפסקת לימודיו לאחר 16.09.2017, יחוייב במלוא התשלום הראשון.

5. תלמיד אשר ערך תכנית לימודים ויודיע על הפסקת לימודים עד 12.11.2017, יחוייב במלוא התשלום הראשון.

6. תלמיד שיודיע על הפסקת לימודים מ־13.11.2017 ועד 17.12.2017 יחוייב ב־35% משכר הלימוד שנקבע לו, בתוספת כל התשלומים הנלווים, או במלוא התשלום הראשון, לפי הגבוה בין השניים.

7. תלמיד שיודיע על הפסקת לימודים מ־18.12.2017 ועד 18.1.2018 יחוייב ב־50% משכר הלימוד שנקבע לו בתוספת כל התשלומים הנלווים, או במלוא התשלום הראשון, לפי הגבוה בין השניים.

8. תלמיד שיודיע על הפסקת לימודים מ־19.1.2018 ועד 18.3.2018 יחוייב ב־75% משכר הלימוד שנקבע לו, בתוספת כל התשלומים הנלווים, או במלוא התשלום הראשון, לפי הגבוה בין השניים.

9. תלמיד שיודיע על הפסקת לימודים לאחר 19.3.2018 יחוייב במלוא שכר הלימוד שנקבע לו בתוספת כל התשלומים הנלווים.

הערה: תלמיד המבטל לימודיו בתום סמסטר א' – מינימום שכר הלימוד שיחוייב בו לא יפחת ממכפלת סך הנקודות/שעות הרשומות לזכותו באחוז שכ"ל לנק'/שעה.

ג. מועמדים ותלמידים המתחילים לימודיהם בסמסטר ב' תשע"ח והודיעו על הפסקת הלימודים ישאו בתשלום שכר לימוד, כולו או מקצתו, בהתאם לקביעת האוניברסיטה להלן:

מועד קבלת ההודעה	תשלום
עד 14.01.2018	1,000 ש"ח
מ־15.01.2018 עד 11.02.2018	מחצית התשלום הראשון
מ־12.02.2018 עד 11.03.2018	מלוא התשלום הראשון
מ־12.03.2018 עד 29.04.2018	50% משכ"ל + תשלומים נלווים או התשלום הראשון לפי הגבוה מבין השניים
מ־30.04.2018	100% משכ"ל + תשלומים נלווים

ד. הפסקת לימודים של תלמידי אופקים: תוכנית המצטיינים

תלמיד אופקים: תכנית המצטיינים קיבל בשנה"ל תשע"ז מלגת לימודים בגובה שכ"ל מלא.

1. תלמיד התוכנית שהפסיק כליל את לימודיו באוניברסיטה לא חוייב להחזיר את המלגה שקיבל.
2. תלמיד שעבר מן התכנית לחוג אחר במרוצת סמסטר א' — שילם שכ"ל מלא בהתאם למה שלמד.
3. תלמיד שהפסיק את לימודיו בתכנית במרוצת סמסטר א' אך המשיך בחוג השני שלו, שלם שכ"ל בהתאם למה שלמד.
4. תלמיד שעבר מן התוכנית לחוג אחר בתחילת סמסטר ב', שילם 75% שכ"ל ממה שלמד.

ה. הפסקת לימודים של תלמיד תואר שלישי

1. תלמיד דוקטורט הרשום ללימודים ומפסיק את לימודיו ביוזמתו עד תום הסמסטר הראשון, ישלם לאוניברסיטה רק את התשלומים הנלווים.
2. תלמיד דוקטורט המפסיק את לימודיו ביוזמתו לאחר תום הסמסטר הראשון — ישלם לאוניברסיטה 50% משכר הלימוד השנתי שלו.
3. תלמיד דוקטורט שהחל לימודיו בסמסטר ב' והפסיק במרוצת אותו סמסטר את לימודיו — ישלם רק את התשלומים הנלווים.
4. אם לימודיו של תלמיד דוקטורט הופסקו ע"י המוסד מסיבות אקדמיות — לא יידרש לשלם שכ"ל.

ו. הפסקת לימודים עקב בעיות משמעת או סיבות אקדמיות

תלמיד אשר לימודיו הופסקו מסיבות אקדמיות ו/או משמעתיות, יחוייב בתשלום שכר לימוד והתשלומים הנלווים עד ליום הפסקת לימודיו ובהתאם למועדים המצויינים לעיל.

פתיחת שנת הלימודים תשע"ז: יום א', ב' בחשון תשע"ח - 22.10.2017.

תשלומי ביטוח לאומי

א. כתלמיד הינך חייב בתשלום דמי ביטוח לאומי, ודמי בריאות בשיעור המינימלי שנקבע לגבי תלמיד במוסד להשכלה גבוהה.

ב. דמי הביטוח ייגבו ממך באמצעות פנקסי תשלומים שישלחו אליך בדואר, ע"י המוסד לביטוח לאומי.

ג. התשלום ייעשה ארבע פעמים בשנה, בכל מועד בעבור שלושת החודשים שקדמו לו: 15 בינואר, 15 באפריל, 15 ביולי, 15 באוקטובר.

ד. תלמיד שיעבוד בתקופת לימודיו יהיה פטור מתשלום דמי הביטוח ודמי ביטוח בריאות בהם חוייב על־פי פנקס התשלומים, בעד כל אחד מן החודשים בהם נוכו משכרו דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות.

לשם קבלת הפטור יחזיר התלמיד למוסד לביטוח לאומי את האישור הכלול בפנקס כשהוא ממולא וחתום על־ידי מעסיקו.

המחלקה לשירותי הוראה ובוגרים

מנהלת: **גב' אורה גליקליך**

א. מדור חדרים

תלמיד יכול לוודא את מספרי החדרים בהם נערכים הקורסים באתר האוניברסיטה באינטרנט – תחת "מידע ושירותים לסטודנט – פורטל" – מערכת שעות. כמו כן יכול תלמיד לברר את מספרי החדרים בהם הוא לומד, ברשימות מעודכנות המתפרסמות עם תחילת כל סמסטר על גבי לוחות המודעות של החוגים. שינויים במערך החדרים במשך הסמסטר מפורסמים על גבי אותם לוחות.

ביטול שיעורים

ביטול שיעורים יומי ניתן לברר:

באתר האוניברסיטה באינטרנט תחת "מידע ושירותים לסטודנט – פורטל" – שיעורים מבוטלים.

ב. מדור בחינות וציונים

בית הסטודנט

זכאות להבחן

תלמיד זכאי להבחן אם מילא את התנאים הבאים:

1. הקורס רשום בתוכנית הלימודים שלו.
2. מילא את כל החובות האקדמיות ושמו מופיע ברשימת הזכאים להבחן.

3. הציג לפני תחילת הבחינה תעודה מזהה רשמית עם תמונה ואישור כניסה לבחינות הניתן להפקה עצמאית על־ידי הסטודנט בפורטל הסטודנטים וזאת לאחר שהתלמיד הסדיר את תשלום שכ"ל.

בכל מקרה לא יורשה התלמיד להבחן ללא תעודה מזהה רשמית עם תמונה!

שימו לב: על כל הסטודנטים המבקשים להיבחן במועד ב' חלה חובת רישום מוקדם למועד ב'. הרישום מתבצע באמצעות פורטל הסטודנטים.

לוח בחינות

תאריכי הבחינה וחדרי הבחינה של מועדי א' ו־ב' וחריג מופיעים בלוחות הבחינות הנמצאים באתר האוניברסיטה באינטרנט, תחת סטודנטים – "מידע ושירותים לסטודנט – פורטל" – לוח בחינות אישי או לוח בחינות חוגי.

ביום הבחינה מתפרסמים כל חדרי הבחינות על גבי מסכי הטלביזיה בכניסה לבניינים.

שימו לב: על הנבחן להיבחן אך ורק בחדר בו הינו רשום!

מדור בחינות לא ימסור בשום מקרה את חדרי הבחינות בטלפון!

פרסום ציונים

הציונים מתפרסמים על גבי לוחות המודעות של החוגים ובאינטרנט. הציונים הסופיים של הקורסים מתפרסמים באתר האוניברסיטה באינטרנט תחת "מידע ושירותים לסטודנט – פורטל", לאחר מועד הערעורים של כל בחינה.

מדור בחינות וציונים לא ימסור ציונים בטלפון. בכל מקרה של בירור ציון שלא נקלט/עודכן/שונה, יש לפנות למזכירות החוג.

שימו לב: תקנון בחינות וציונים מפורט נמצא בשנתון בתקנון לימודים לתואר ראשון, ב"א.

ג. מדור אישורים

קבלת קהל בימים א'-ה' בשעות 9.00-10.30; 13.00-14.30

בית הסטודנט, חדר 029, טלפון 8240713 / 8240677

כל סטודנט זכאי לקבל בחינם במהלך שנת לימודים אקדמית 6 אישורים בסך הכול, מתוך האישורים הבאים: אישור תלמיד, אישור ציונים, אישור גובה שכר לימוד, אישור מערכת שיעורים.

כמו כן ניתן לקבל אישורים מיוחדים בעברית ובאנגלית כגון: שנות לימודים לתואר, תחומי לימוד, זכאות לתואר, תרגום תעודה וכו'. אישורים אלה ניתנים תמורת תשלום לפי הנוהל הקיים באוניברסיטה.

את הבקשות לקבלת כל האישורים יש להגיש דרך הפורטל, באינטרנט, תחת "מידע ושירותים לסטודנט" הזמנת אישורים. אישורים אלה יישלחו בדואר לכתובת הסטודנט.

כמו כן ניתן לקבל אישורים בשעות הקבלה במשרדי מדור אישורים.

הערה: האישור יהווה מסמך רשמי רק אם ניתן ע"י מדור אישורים והוחתם בחותמת האוניברסיטה.

ד. מדור בוגרים

קבלת קהל בימים א'-ה' בשעות 9:00-10:30; 13:00-14.30
בית הסטודנט, חדר 028, טלפון 8240668

זכאות לתואר

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את חובותיו האקדמיים על־פי דרישות החוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

– **בתואר ראשון:**

א. עמד בתנאי המעבר של חוגי לימודיו והשיג ממוצע ציונים סופי של 60 לפחות בכל אחד מחוגי לימודיו.

ב. למד במסלול הדו־חוגי: 60 נ' זכות
במסלול החד־חוגי: לפחות 120 נ' זכות (או לפי דרישות החוג)

ג. סיום חובות אנגלית שפה זרה.

– **בתואר מוסמך:**

בהתאם לתקנות הרשות ללימודים מתקדמים והתקנונים החוגיים.

סיום לימודים וקבלת זכאות לתואר ראשון

א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לתואר (בשני חוגי הלימוד, במסלול הדו־חוגי לרבות התוכניות המשותפות עם משפטים או בחוג אחד במסלול החד חוגי), זכאי לקבל אישור זכאות לתואר.

ב. על התלמיד לפנות למזכירות החוג/חוגי לימודיו לא יאוחר מתאריך 1 במרץ בשנה בה מתקיים הטקס. התלמיד יבדוק ויאשר את ציוניו הסופיים, ציון הגמר שלו, תאריך הגשת עבודה, תאריך זכאות לתואר ופרטיו האישיים. כמו־כן יקבע את סדר הרישום של חוגי הלימוד שלו בתעודת הגמר.

לאחר חתימת התלמיד על סגירת התואר לא ניתן יהיה לעדכן או לשנות את אישור הזכאות.

ג. האוניברסיטה תיזום סגירת זכאות לתואר לסטודנט שסיים את כל חובותיו לתואר ולא פנה להסדרת אישור זכאות (או לא הודיע על רצונו לעכב את סגירת התיק).

לתלמיד זה תינתן אפשרות ערעור תוך 30 יום מקבלת ההודעה בדואר. תלמיד שיממש את אפשרות הערעור יהיה חייב להשלים את כל חובותיו לתואר בתוך שנה מיום הערעור.

לאחר מכן יסגר אישור הזכאות באופן חד־צדדי, ולא ניתן יהיה לעדכן או לשנות אישור הזכאות.

ד. קבלת זכאות לתואר מותנית בסיום החובות הכספיים ליחידות האוניברסיטה.

1. אישור מן המחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל על כך שהתלמיד הסדיר את כל תשלומיו לאוניברסיטה.
2. אישור מן הספריה על כך שהתלמיד אינו חייב ספרים או תשלומים לספריה.
3. אינו חייב כל חוב אחר לאוניברסיטה.

ה. אישור הזכאות ואישור ציונים סופי ישלחו ע"י מדור בוגרים, כשבועיים לאחר קבלת האישור ממזכירויות החוג/ים ולאחר מילוי התנאים לעיל.

ו. באישור הזכאות מפורטים: החוג/ים שאותו סיים התלמיד, ציון הגמר ומועד הזכאות לתואר.

ז. מועד הזכאות לתואר יהיה התאריך שבו השלים התלמיד את חובתו האחרונה (בחינה, הגשת עבודה וכו'). למען הסר ספק, בתיקון, שיפור או חזרה על קורס, תאריך הזכאות יהיה תאריך התיקון, שיפור או החזרה על הקורס.

ח. סטודנט שלא יגיש בקשה לסיום לימודים עד 1 במרץ בשנה בה מתקיים הטקס לא יוכל להשתתף בטקס בשנה זו, ולא יוכל לקבל אישור זכאות עד **1 ביוני** של אותה שנה.

ט. **עדכון/שינוי פרטים אישיים** — פרטי התלמיד בתעודת הבוגר הינם פרטי התלמיד המופיעים ברישומי האוניברסיטה בתאריך סגירת המחזור (15 באפריל כל שנה).
שינוי בפרטים אלה יעשה על־ידי שינוי פרטים המופיעים ברישומי האוניברסיטה (על־ידי הצגת/צילום תעודת זהות עם הפרטים המתוקנים) במחלקה לשירותי תלמיד ושכר לימוד. רק שינוי שיבוצע עד למועד סגירת המחזור יתבטא בתעודות של אותו מחזור.

סיום לימודים וקבלת זכאות לתואר שני ושלישי

ראה בתקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי.

הענקת תעודות

טקסי חלוקת תארים לב"א, מ"א ותעודת הוראה מתקיימים בסוף שנת הלימודים. בוגרים אשר נבצר מהם ליטול חלק בטקסים, יוכלו לקבל את התעודות חודש לאחר הטקסים, בתיקיון שבאגף מינהל תלמידים.

המערך לגיוס ושיווק

מנהלת: **גב' אליענה דן**

מרכז מידע למועמדים: קבלת קהל: בימים א'-ה' בשעות 09:30-13:00, 13:30-15:00
בית הסטודנט, קומה 0, חדר 027, טלפון: 032-300-800-1.

תיקיון תלמידים

בית הסטודנט, חדר 026, טלפון 04-8240033

תלמיד המבקש לקבל צילום של מסמך מתיקו האישי, ישלם עבורו לפי הנוהל הקיים באוניברסיטה.

שנתון האוניברסיטה

ממונה: **גב' מיכל כרמלי**

שנתון האוניברסיטה לשנה"ל תשע"ח מפורסם, על כל חלקיו, באתר האוניברסיטה באינטרנט. השנתון כולל הנחיות כלליות, תקנונים למיניהם והסברים על מתכונת הלימודים של החוגים. מערכת שיעורים מפורטת (כולל סילבוס), ניתן למצוא באתר בחיפוש ב"קטלוג הקורסים": http://www.haifa.ac.il.

מניעת שירותים

לא שילם תלמיד או תלמיד לשעבר, חוב כלשהו לאוניברסיטה, תהיה האוניברסיטה רשאית למנוע ממנו שירותים כלשהם, לרבות שירותי ספרייה, תעודות, אישורים, בחינות, החלפת קורסים ושירותים נוספים, עד שיסולק חובו.

טלפונים סלולריים

התלמידים מתבקשים לכבות את מכשירי הטלפון הסלולריים שברשותם בעת השיעורים.

יש לך בעיה?

בעיה בקורס מסוים – פנה למורה הקורס. כל חוג מפרסם את שעות הקבלה של המורים.

בעיה אקדמית־חוגית – התקשר לחוג ומזכירות החוג תפנה אותך לאדם המוסמך לטפל בבעייתך.

בעיה אקדמית בפקולטה – פנה למזכירות הפקולטה.

בעיה אקדמית בתחום לימודים מתקדמים – פנה למזכירות הרשות ללימודים מתקדמים, טל. 2214, 2109.

בעיה כלל־אוניברסיטאית – התקשר אל מרכזיית אוניברסיטת חיפה, טל' 8240111 ויפנו אותך לכתובת המתאימה.

בעיה אישית אחרת – פנה לדיקן הסטודנטים, טל' 2335.

הודעות שוטפות וביטול שיעורים יומי – באתר האינטרנט.

הודעות של החוגים – לוחות המודעות של החוגים באינטרנט ובאוניברסיטה.

יש לך שאלה?

באתר מינהל תלמידים קיימת מערכת ממוחשבת של שאלות ותשובות.
שאל ותענה!

עניינים שונים

מבקש להחליף חוג? – מחלקת ההרשמה, בית הסטודנט, קומה 1, טל' 2324/5/6.
שינוי שם, כתובת – המחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל, בית הסטודנט, קומה 0, טל' 2320.

אבדה לך תעודת תלמיד? במפעל השכפול, בניין ראשי, קומת המנהרה, טל' 2937.

ברורים בעניין שכר לימוד — המחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל, בית הסטודנט, קומה 0, טל' 2320.

זקוק לאישור לימודים? — הזמן באמצעות פורטל הסטודנטים או במדור אישורים, בית הסטודנט, קומה 0, טל. 2713.

ענייני מלגות? — בית הסטודנט, טל' 2669.

ענייני מעונות? — במעונות הקמפוס, טל' 2365, 2621.

זקוק למסמך מתיקך האישי? תיקיון התלמידים, בית הסטודנט, קומה 0, טל' 2033.

זקוק לעזרה ראשונה? — בניין ראשי, חדר 520, טל' 2703, 2237.

אבד לך משהו/מצאת משהו/ראית חפץ חשוד? בטחון ובטיחות, בניין התחנה, טל' 2360, 2386.

הנך חבר באגודת הסטודנטים? אתה יכול להיעזר בה בדברים רבים. טל' האגודה 2519.

— פרטי החוג כתובים בשנתון, מיד אחרי הסגל האקדמי, בעמוד הראשון של כל חוג.

— הפקולטה למדעי הרוח — טל. 2125; הפקולטה למדעי החברה — טל' 2332; הפקולטה לחינוך — טל' 2893; הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות — טל' 2368; הפקולטה למשפטים — טל' 2633; הפקולטה למדעי הטבע — טל' 8077/8/9; הפקולטה לניהול— טל' 3192.

שרותים לנוחותך

בנקומט (בכניסה לבניין המדרגות), **חנות ספרים** "אקדמון" (בניין ראשי), **מיני־מרקט** (על יד מעונות הסטודנטים), **מכונות צילום** (בכל הבניינים). **מסעדות** (בניין ראשי, בניין המדרגות, בניין רבין, **מזנונים** (בכל בניין), **סוכנות דואר** (בניין ראשי, בשדרת החנויות), **קופיקס** (משכן לאמנויות).

אמנות: מוזיאון הכט.

טלפונים פנימיים: בכניסה לכל בניין ובבניין הראשי גם ליד המסעדה, בכניסה למעליות המגדל, בבניין רבין, בבניין חינוך, בבית הסטודנט ובמשכן לאומנויות. מדריך לטלפונים פנימיים נמצא במקום.

טלפונים ציבוריים: בבניין הראשי — קומת ה־600 ליד כיתה 628.
בבניין המדרגות — בקומת הכניסה.
בבניין הרב־תכליתי — במסדרון הראשי.
במגדל — בקומת הכניסה (קומה 4).
בבניין רבין — קומת ה־5000.

לידיעתך: לכל מספר טלפון "פנימי" באוניברסיטה אפשר להתקשר מן החוץ על־ידי החלפת הספרה 2 שבראש המספר ה"פנימי" ב־8240.

(לדוגמה: ה"פנימי" 765—2 הוא "חיצוני" 765—8240).

אם המספר הפנימי מתחיל בספרה 8, יש להחליף את הספרה 8 ב־8288 בחיוג מן החוץ.

אם המספר הפנימי מתחיל בספרה 3, יש להחליף את הספרה 3 ב־8249 בחיוג מן החוץ.

לימודים לתואר ראשון (ב"א)

תקנון לימודים

השנה האקדמית מחולקת לשני סמסטרים: סמסטר חורף (א) וסמסטר אביב (ב). כל הקורסים באוניברסיטה מתנהלים במתכונת סמסטריאלית, להוציא סמינריוני מ"א וחלק מקורסי העבודה המעשית. לקראת סיום שנת הלימודים מפרסמת האוניברסיטה רשימת קורסים ולוח זמנים של לימודי קיץ מרוכזים.

לימודים לתואר ראשון (ב"א)

משך הלימודים המקובל ללימודי התואר הראשון הוא שלוש שנים. משך הלימודים בפקולטה למשפטים (לתואר LL.B) ובחוגים ריפוי בעיסוק והפרעות בתקשורת הוא שלוש וחצי שנים. משך הלימודים בחוג לסיעוד ופיזיותרפיה הוא ארבע שנים. תלמיד אשר לא סיים לימודיו לקראת תואר ראשון שנתיים לאחר משך הלימודים המקובל ללימודי התואר הראשון בחוגי הלימוד שלו, ראש החוג יבדוק, ידון ויחליט באשר להמשך לימודיו. לא סיים לימודיו, לאחר שש שנים יופסקו לימודיו. התלמיד יוכל לפנות בבקשה להתקבל מחדש לאוניברסיטה **רק שנה לאחר מכן**. הדיקן ישקול ויחליט על המשך לימודיו.

לימודי התואר הראשון מתנהלים לפי שיטת הצבירה, בה ניתן לכל קורס משקל בנקודות זכות בהתאם למקומו במערכת השיעורים של החוג. כדי לקבל תואר, על התלמיד לצבור מספר קבוע של נקודות זכות (נ"ז), ומכאן השם "שיטת הצבירה". שיטה זו הונהגה על־מנת לאפשר לכל תלמיד גמישות מירבית בתכנון קצב הלימודים.

תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל את לימודיו בחוג, בתקופת הלימודים התקנית כמפורט לעיל.

מתכונת הלימודים

לימודי התואר הראשון (ב"א) מתנהלים בשני מסלולים, הנתונים לבחירתו של התלמיד: מסלול דו־חוגי (בכל החוגים) ומסלול חד־חוגי (בחלק מן החוגים). שני המסלולים שווי־ערך, והיקף הלימודים בהם מגיע ל־120 נקודות זכות. תלמיד צריך לצבור 120 נקודות זכות כדי לקבל תואר ראשון, למעט לימודי משפטים בהם צריך תלמיד לצבור 142 נקודות זכות, בחוג לריפוי בעיסוק צריך תלמיד לצבור 152 נקודות זכות, ולימודי סיעוד ופיזיותרפיה בהם צריך תלמיד לצבור 160 נקודות זכות.

המסלול הדו־חוגי מבוסס על לימודים בהיקף שווה בשני חוגים. כל חוג מחייב צבירת מכסה של 60 נ"ז במשך כשלוש שנות לימוד. מכסה זו כוללת את כל לימודי החוג, לרבות דרישות מיוחדות, כגון לימודי־עזר ושפות.

המסלול החד־חוגי מבוסס על מכסת לימודים בחוג אחד בהיקף 72 נ"ז ועל שניים־שלושה מיקבצי לימוד במכסה כוללת של 48 נ"ז, על־פי הנחיות החוג.

המיקבץ הוא מיקבץ קורסים, בנושא מסויים, הלקוחים מחוגים שונים. מטרת המיקבץ היא לתת מימד נוסף ללימודי התלמיד שבחר במסלול החד־חוגי, ולאפשר לו התמקדות בתחום אקדמי מוגדר. המיקבצים במערכת השיעורים מופיעים במרוכז בפרק "מיקבצים".

ליד כל מיקבץ רשום החוג שבו הוא מעוגן, ובתכנית הלימודים של אותו חוג נמצא הסבר על מהות המיקבץ.

ככלל, מוצעים הלימודים במסלול החד־חוגי החל משנת הלימודים השנייה. בחוגים מסויימים ניתן להתחיל במסלול זה מיד עם הקבלה לחוג. תנאי הקבלה למסלול החד־חוגי מפורטים בתכניות הלימוד של החוגים.

יכול חוג להציע לימודים ביותר מאשר מגמת לימודים אחת (מגמה הינה מקבץ קורסים המיועד לתלמידי החוג בלבד, ולא לתלמידי חוגים אחרים); מגמות הלימודים עשויות להתקיים במסלול הדו־חוגי או במסלול החד־חוגי.

קורסי התואר הראשון בחוגים ממויינים ל־3 דרגים בסדר עולה (3.2.1). תנאי המעבר ההכרחיים מדרג נמוך לדרג מתקדם יותר מתבססים על דרישות מיוחדות לכל קורס. השלמת קורס וצבירת נקודות הזכות שהוא מקנה מותנות במלוי דרישות אלה. הערכת הישגי התלמיד נעשית בידי מורה הקורס עם סיום הקורס, על סמך עבודות, בחינות וכו'. נוסף על תנאי המעבר הכלליים רשאים החוגים לקבוע תנאי מעבר מיוחדים משנה לשנה או מדרג לדרג. תנאים אלה יפורסמו בשנתון האוניברסיטה.

"סטודנטית זכאית"* שנעדרה מבחינה של קורס המהווה "דרישה מוקדמת" לקורס אחר, או לשנת לימודים מתקדמת, זכאית ללמוד "על תנאי" בקורס המתקדם או בשנה מתקדמת.

בתחילת הקורס ימסור המורה לתלמידיו את תיאור מהלך הקורס, הדרכים להערכת הישגי התלמיד, רשימה ביבליוגרפית, דרישותיו להגשת תרגילים וכן דרישותיו לנוכחות. תלמיד המשרת במילואים רשאי במהלך שירותו להיעדר משיעורים שיש בהם נוכחות חובה. "סטודנטית זכאית"* זכאית להיעדר מ־30% מכלל השיעורים בכל קורס בו חלה חובת נוכחות. אם ההיעדרות עלתה על 30% תינתן לסטודנטית האפשרות לבטל את הקורס ולחזור עליו. תקופת ההיעדרות המותרת עבור סטודנטית לאחר לידה תעמוד על שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים — לפי הגבוה.

בן או בת זוג לסטודנטית זכאית* יהיו זכאים לחופשה בת שבוע מהלימודים.

תלמיד רשאי לצבור בשנת לימודים אחת עד 44 נקודות זכות. במקרים מיוחדים רשאי ראש החוג לאשר למעלה ממספר זה, לפי שיקוליו. חוג רשאי לאשר לתלמיד הלומד לתואר ב"א עד 2 נ"ז בכל חוג בתקופת לימודים, עבור השתתפות בחמישה ימים מצטברים בשנתיים של כנסים מדעיים/ימי עיון. סטודנטים אשר יעסקו בפעילות חברתית התנדבותית על־פי הקריטריונים שאושרו על־ידי הוועדה לפעילות חברתית (וולפ"ח), יהיו רשאים לקבל בגינה, 4 נקודות זכות אקדמיות בהיקף של קורס אחד, למעט התלמידים בתוכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוגים אחרים אשר יקבלו פטור מ־2 נקודות זכות, שיקבע בתיאום עם ראש החוג על־פי בחירתו של הסטודנט. שירות מילואים ממושך (למי שמשרת מעל 21 יום) יוכר כפעילות חברתית־התנדבותית המזכה ב־2 נקודות זכות אקדמיות, באישור הוולפ"ח. פרטים נוספים ניתן לקבל בדיקנט הסטודנטים. תלמיד לא יוכל לקבל הכרה מעל 4 נ"ז במכלול לימודים (כולל לימודים במסלול חד־חוגי), גם אם ישתתף ביותר מפעילות אחת.

* "סטודנטית זכאית" — סטודנטית בשמירת היריון או בטיפולי פוריות 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.
סטודנט או סטודנטית בחפשת לידה או אימוץ/משמורת 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.

בחינת ידע בעברית

מועמדים שלא כתבו את בחינת הכניסה הפסיכומטרית בעברית או מועמדים הפטורים מן הבחינה הפסיכומטרית והינם בוגרי בתי־ספר תיכוניים ששפת ההוראה בהם לא היתה עברית, יידרשו להיבחן בבחינת ידע בעברית. מועמדים החייבים בבחינה בעברית ואשר לא עמדו בה, לא יתקבלו לאוניברסיטה.

יחד עם זאת מועמדים שלא עמדו בדרישות הקבלה בעברית יתקבלו ללימודים, אם הציון הפסיכומטרי שלהם יהיה מ־500 ומעלה וציון היע"ל שלהם 90 לפחות. המשך לימודיהם באוניברסיטה יותנה בעמידה בבחינה בעברית (יע"ל) ברמה הנדרשת ציון 120 עד סוף השנה הראשונה ללימודיהם באוניברסיטה.

עמידה בבחינת יע"ל היא תנאי מעבר לשנה ב'. לא תאושרנה הארכות על תנאי, דהיינו מועמד שהתקבל על תנאי ולא עמד בו בתום שנת הלימודים הראשונה, לא יוכל להמשיך בלימודיו עד אשר לא ישלים את התנאי שהוטל עליו.

סטודנטים אלו יוכלו לחלופין ללמוד קורס אוריינות עברית במסגרת המכינה האוניברסיטאית. אלה שיעמדו בדרישות הקורס וציונם הסופי בקורס יהיה 85 ומעלה יקבלו פטור ממבחן יע"ל. חובה על הסטודנטים להתחיל את לימודי העברית בסמסטר הראשון ללימודיהם ועליהם לעמוד ברמה הנדרשת עד הסמסטר העוקב את תחילת לימודיהם.

בוגר מכינת העולים במסגרת המכינה האוניברסיטאית שיקבל ציון 85 ומעלה בקורס השלמה בעברית, שיתקיים במסגרת המכינה האוניברסיטאית, לאחר תום לימודיו במכינת העולים, יוכל לקבל פטור מהבחינה בידע בעברית. הבחינה בידע בעברית נערכת לפחות פעמיים בכל שנה. המועדים מובאים לידיעת המועמדים במדריך לנרשמים.

אנגלית כשפה זרה

חובה על כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מחובותיו לתואר. עמידה בחובה זאת היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3. על מנת לסווג את רמת ידיעותיו של המועמד בשפה האנגלית או להעניק פטור מהם, מחויב הסטודנט בבחינת מיון באנגלית (פסיכומטרי/אמיר/אמירם) כחלק מתנאי הקבלה לאוניברסיטה.

פירוט ניתן לקרוא באתר היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה או בפרק היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה המופיע בשנתון.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

א. תלמיד המבקש להתקבל לאוניברסיטת חיפה על־סמך לימודים קודמים במוסד אחר, יגיש עם הרשמתו אישור לימודים רשמי מהמוסד שבו למד. באישור יפורטו לימודיו וציוניו.

ב. ועדת הקבלה של החוג שבו מבקש המועמד ללמוד, תחליט, על־סמך אישור הלימודים שהמציא, על תנאי קבלתו, על הצורך בחיובו בעמידה בבחינת הכניסה הפסיכומטרית. כמו כן תחליט הוועדה על היקף ההכרה בלימודיו הקודמים ותקבע את תכנית לימודיו באוניברסיטת חיפה.

ג. ועדת הקבלה של החוג לא תכיר בקורסים שבהם לא השיג התלמיד ציון "עובר" לפחות במוסד שבו למד.

ד. החוג יעביר סיכום החלטותיו בכתב לאגף מינהל התלמידים ולידיעת התלמיד. הסיכום יכלול את תנאי הקבלה וכן את פירוט הקורסים שהוכרו, חישוב נקודות הזכות עבורם ומכסת הלימודים הנדרשת לקבלת התואר.

ה. לימודים שהוכרו על־ידי החוגים לצורך המשך לימודים באוניברסיטת חיפה ידווחו ללא ציון ולא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל.

ו. תלמיד יהיה זכאי לקבלת תואר מאוניברסיטת חיפה רק אם צבר בה לפחות 40 נקודות זכות.

ז. הכרה בלימודים קודמים אינה פוטרת אוטומטית משכר לימוד.

הכרה בלימודים אקדמיים במוסד להשכלה גבוהה אחר

תלמידי שנה ג' רשאים להגיש בקשה ללמוד את חובות השנה השלישית באוניברסיטה אחרת בארץ או בחו"ל ולקבל את התואר מאוניברסיטת חיפה. ראש החוג ידון ויחליט בכל מקרה לגופו.

הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

א. החליט תלמיד להפסיק את לימודיו, יודיע על כך בכתב לחוגי לימודיו ולאגף מינהל התלמידים.

ב. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.

ג. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה באחד מחוגי לימודיו, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים, למרות שהמשיך בלימודים סדירים בחוגו השני.

ד. אם התקופה שבין הפסקת לימודי התלמיד לבין חידושם אינה עולה על שתי שנות לימוד, הקורסים שאותם למד לפני ההפסקה יוכרו לצורך המשך לימודיו.

ה. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים, רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים שכבר שמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות (לימודי רענון) לקראת קבלת התואר.

ו. "סטודנטית זכאית"* רשאית להקפיא את לימודיה (לבצע הפסקת לימודים) לפני מועד הבחינות רטרואקטיבית לסמסטר בו ילדה, ולשמור על זכותה להירשם מחדש ללא תשלום ובלבד שהלימודים לא יידחו מעבר לשנתיים.

הפסקת לימודים ביוזמת האוניברסיטה

ניתן להפסיק לימודיו של סטודנט במקרים הבאים

1. אי עמידה באחד מתנאי הקבלה הבאים כפי שקבעו עם הקבלה לאוניברסיטה:
   א. לימודי עברית.
   ב. לימודי אנגלית.
   ג. ממוצע ציונים נדרש (בהתאם לתקנון החוג).
2. הפסקת לימודים בשל אי עמידה ברמה האקדמית במקרים הבאים:

א. תלמיד שנכשל או לא השלים קורס חובה חייב לחזור עליו במועד הבא בו מתקיים הקורס. נכשל או לא השלים את הקורס במועד זה —יופסקו לימודיו.

* "סטודנטית זכאית" — סטודנטית בחופשת לידה או אימוץ/משמורת 21 ימים ומעלה.

במקרה כאמור יהיה התלמיד רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופה של שלוש שנים, ויהיה עליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג, כפי שיהיו באותו מועד.
מובהר כי בתום תקופה זו, ייחשב התלמיד לתלמיד חדש ולא יהיה זכאי להכרה בקורסים קודמים שלמד.

ב. אי עמידה בזמן התקני. סטודנט שלא סיים את חובותיו לתואר ראשון במשך חמש שנים אקדמיות יופסקו לימודיו.

ג. חוג רשאי לקבוע תנאי מעבר משלו כמו גם תנאים ייחודיים להפסקת לימודים בהתאם לתקנון הלימודים של החוג.

נוהל בחינות וציונים

1. נוהל בחינות

1.1 נוהל זה מתייחס לבחינות כדלקמן:

— בחינות מעבר (חורף, אביב, קיץ) — מועד בחינה רגיל (מועד א') ומועד בחינה נוסף (מועד ב').

— הבחינות בכל המועדים ובדיקתן יהיו במתכונת וברמה דומות ככל הניתן.

— כל יתר הבחינות תיערכנה בהתאם להסדרים פנים־חוגיים, כפי שיובאו לידיעת התלמידים בתחילת הקורס. משקלו של מבחן אמצע לא יעלה על 20% בציון הסופי.

1.2 נוהל בחינות וציונים אינו חל על בחינות כניסה חוגיות אלא אם החוג יחליט אחרת.

1.3 הבחינות ירוכזו בתקופה העוקבת את סמסטר א' וב' (ייתכנו בחינות יום אחרי יום ואף שתיים ביום).

1.4 רשאי להיבחן תלמיד אשר:

1.4.1 נרשם לקורס.

1.4.2 מלא את כל החובות האקדמיות של הקורס, ושמו מופיע ברשימת הזכאים שאושרה ע"י המורה.

1.5 כשבועיים לפני מועד הבחינות תשלח לכל התלמידים הודעה בדבר סדרי ואופן הנפקת אישורי כניסה לבחינות. על סטודנט המבקש להיבחן במועד ב' חלה חובת רישום מוקדם למועד ב' באמצעות פורטל הסטודנטים, החל משבועיים לפני תאריך הבחינה ועד יומיים לפני תאריך הבחינה. תקופת הרישום לכל בחינה מופיעה במסך הרישום. (מידע נוסף ראה בעמוד 114).

1.6 לפני חלוקת השאלון לנבחנים יזוהו התלמידים לפי תעודה מזהה רשמית עם תמונה (ת"ז, דרכון, רשיון נהיגה, תעודת סטודנט) ואישור כניסה לבחינות.

1.7 הנבחן יגיע לחדר הבחינה רבע שעה לפני תחילתה כשברשותו תעודה מזהה רשמית עם תמונה (ת"ז, דרכון, רשיון נהיגה, תעודת סטודנט) ואישור כניסה לבחינות. תלמיד שאין ברשותו אחד מאלה, וכן תלמיד ששמו אינו מופיע ברשימת הנבחנים, יוכל להיבחן עם הצגת אישור מיוחד מהמחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל באגף מינהל התלמידים, התקף אך ורק לבחינה מסויימת, בתאריך ובשעה הנקובים בו.

1.8 משך הבחינה הוא כזמן המצויין על השאלון, אך לא יעלה על שעתיים וחצי (150 דקות). בכל בחינה תתאפשר הארכה של עד חצי שעה לכל היותר, על פי שיקול דעתו

של המרצה (במקרה כזה יאשר זאת בדו"ח הפיקוח בחתימת ידו). לסטודנטיות בהיריון תינתן תוספת זמן בבחינה שלא תפחת מ־25% ממשך הבחינה ולא יותר מחצי שעה מכל זמן הבחינה. כמו כן תתאפשר תוספת זמן לאוכלוסיות מיוחדות: לתלמידים אשר שפת אמם אינה עברית, ושלא למדו בשפה זו כשפה ראשית בבי"ס תיכון או במוסד אקדמי מוכר, יוארך משך הבחינה, בקורסי חובה, דרג אחד, שנה א', ברבע שעה לכל שעת בחינה ולא יותר מחצי שעה לכל זמן הבחינה; חוגים רלוונטים המעוניינים בשינוי ההחלטה לגבי הארכת זמן בבחינות, יעבירו את בקשתם לדיקן הסטודנטים. על התלמידים לקרוא בעיון את תקנון החוג בשנתון זה ולבדוק באלו קורסים לא תינתן הארכת זמן.

1.9 השימוש בחומר עזר בבחינה הוא בהיתר המורה בלבד, ואם כתוב הדבר בשאלון הבחינה. כ"כ אסור לתלמיד להשתמש בנייר כתיבה שלא סופק ע"י מדור הבחינות.

1.10 במועד חוזר (מועד ב' או מועד מיוחד) יוכל התלמיד, המחליט לא לכתוב את הבחינה, לציין זאת על גבי המחברת ולעזוב את חדר הבחינה כעבור חצי שעה מתחילתה.

— בחינה שהסטודנט ויתר על השתתפותו בה היא מועד לכל דבר ועניין.
— אין זכות ויתור לתלמיד שניגש לבחינה בפעם הראשונה (ויתור על בחינה במועד ראשון פירושו נכשל).
— בתום חצי שעה מתחילת הבחינה לא ייכנס תלמיד לבחינה.
— אחרי תחילת הבחינה לא יעזוב הנבחן את חדר הבחינה עד לסיומה, אלא באישור מפורש של המורה או המשגיח, ולא לפני תום חצי שעה מתחילת הבחינה.
— במידה וקיבל אישור לעזוב על התלמיד להחזיר למשגיחות את השאלון ואת מחברות הבחינה טרם צאתו.

1.11 בבחינה הנמשכת שעה וחצי ומעלה, אין לצאת מחדר הבחינה בשעה הראשונה של הבחינה ובחצי השעה האחרונה של הבחינה. יציאה מחדר הבחינה מחוץ למועדים אלה תתאפשר בבחינות הנ"ל רק במקרים בהם אושר הדבר מראש, על ידי מדור הבחינות, אחרי שהתלמיד הציג אישור רפואי מתאים. לא תותר יציאה מחדר הבחינה של יותר מנבחן אחד בו זמנית. לסטודנטיות בהיריון אישור ליציאה חריגה לשירותים במהלך בחינה.

1.12 בבחינה יהיה נוכח המורה או מי שהוסמך מטעמו לכך באישור החוג. חובת נוכחות המרצה בבחינה חלה על כל מועדי הבחינות (מועד א', ב' מיוחד). במועד ב' ובמועד המיוחד חובת נוכחות המרצים בבחינה תהיה בחצי שעה הראשונה.

1.13 במקרה של חשש לפגיעה בטוהר הבחינה, דיקן הפקולטה על דעת הרקטור, רשאי לבטל בחינה ולהורות על בחינה חוזרת.

2. סדרי בחינות ופרסום ציונים

2.1 בחינות סוף סמסטר תהיינה בחופשת הסמסטר. בהסכמת המורה ובאישור הדיקן ניתן לקיים בחינות סוף סמסטר בשיעור האחרון.

2.2 עם גמר הבדיקה ולא יאוחר מעשרה ימי עבודה ממועד הבחינה, יעביר המורה את התוצאות על־גבי רשימת התלמידים בשני העתקים למזכירות החוג. מזכירות החוג תפרסם מיד את תוצאות הבחינות על לוח המודעות של החוג, ולא יאוחר מלמחרת קבלת הציונים.

2.3 מורה שלא יוכל למסור את הציונים במועד (מפאת מחלה, שירות מלואים וכד') ימסור את הציונים לא יאוחר מאשר עשרה ימים מיום שובו לעבודה.

2.4 לא נמסר ציון במועד, ידאג דיקן הפקולטה לכך שהתלמיד לא יינזק ויוכל להמשיך בלימודיו.

2.5 על כל אובדן מחברת בחינה שלא באשמתו של הנבחן, ידווח מיד לראש החוג.

במקרים אלו ייקבע ציונו של התלמיד בבחינה באחת הדרכים הבאות, בתאום עם מורה המקצוע ובאישור ראש החוג: על־ידי בחינה מחדש; או על־ידי כלל המרכיבים האחרים של הציון הקיימים באותו מקצוע (כגון: בחנים ובחינות שהתקיימו במהלך הקורס, תרגילים, עבודות וכו'); או עפ"י ממוצע הציונים של כל לימודיו באותו סמסטר או באותה שנה.

3. מועדי הבחינות

3.1 בכל קורס בו מתקיימת בחינה יקבע מועד בחינה רגיל ומועד בחינה נוסף. זכאים להבחן במועד הנוסף:

— תלמידים שנכשלו במועד הרגיל או מבקשים לשפר את ציונם.

— תלמידים שלא ניגשו למועד הרגיל.

בכל מקרה בו תלמיד ניגש לשתי בחינות באותו קורס, הציון שהשיג בבחינה האחרונה הוא התקף.

3.2 לתשומת לב התלמידים: חלה חובת רישום מוקדם לבחינות במועד ב'.

3.3 קיומם של שני המועדים אינו מקנה זכות להבחן בקורס מחוץ למועד הרגיל ולמועד הנוסף, בתאריכים בהם נקבעו. דהיינו, רק תלמידים שלא ניגשו למועד הרגיל או למועד הנוסף מחמת נבצרות (כמפורט בסעיף 5 להלן) יהיו זכאים למועד חריג.

4. זכות העיון במחברת הבחינה

תלמיד המבקש לעיין במחברת הבחינה יהיה רשאי לעשות זאת. ניתן לעיין במחברת תוך 10 ימים מיום פרסום הציונים.

5. מועד חריג

זכאי למועד חריג תלמיד אשר נבצר ממנו לגשת למועד הרגיל או למועד הנוסף מחמת שירות מילואים, כמפורט בהמשך.

כמו כן, זכאי למועד חריג:

— מי שנקבעה לו בחינה חופפת או שתי בחינות באותו יום, כאשר הפרש השעות בין סיום הראשונה ותחילת השנייה הינו פחות מ־4 שעות.

---

* "סטודנטית זכאית" — סטודנטית בשמירת היריון או בטיפולי פוריות 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.

סטודנט או סטודנטית בחפשת לידה או אימוץ/משמורת 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.

- תלמיד במתכונת דו־חוגית או במתכונת חד־חוגית שנקבעו לו שתי בחינות בקורסי חובה בשני ימים עוקבים.
- סטודנטית לאחר לידה – "סטודנטית זכאית"* רשאית להיעדר מבחינות לתקופה של עד 14 שבועות מיום הלידה ותהא זכאית להיבחן במקצועות בהם לא נבחנה בתקופה הנ"ל, במועדי הבחינות המקובלים.
- "סטודנטית זכאית"* (הנמצאת בשמירת היריון או בטיפולי פוריות) תהא זכאית להיבחן במקצועות בהם לא נבחנה בגין מצבה, במועדי הבחינות המקובלים במוסד (מועד ב', ג' וכדומה).
- בן או בת זוג ל"סטודנטית זכאית"* יהיו זכאים למועד בחינה נוסף אם לא השתתפו בבחינה שמועד עריכתה היה במהלך שלושה שבועות מיום הלידה.
- חתונה של הסטודנט – זכאי למועד חריג באם הבחינה הינה 3 ימים לפני או אחרי חתונתו של הסטודנט.
- ברית לבנו של הסטודנט – זכאי למועד חריג באם הבחינה היא ביום הברית.
- תלמיד אשר נבצר ממנו לגשת למועד הרגיל או למועד הנוסף בשל מחלה ממושכת ביום הבחינה או אשפוז.
- תלמיד אשר נבצר ממנו לגשת למועד הרגיל או למועד הנוסף בשל פטירת קרוב משפחה בדרגת קירבה ראשונה.
- <u>סטודנט במילואים</u>

א. סטודנט שנעדר עקב שירות מילואים מאחד ממועדי הבחינה שנקבעו, זכאי להיבחן במועד מיוחד.

ב. סטודנט אשר נעדר משני מועדים עקב שירות מילואים, יזכה לגשת לשני מועדים מיוחדים.

ג. מי ששרת 10 ימי מילואים רצופים או 21 ימים ומעלה (מצטבר) במהלך סמסטר, זכאי לגשת למועד מיוחד בכל בחינה אשר תתקיים עד תום אותו סמסטר.

ד. מי ששרת 10 ימי מילואים רצופים או 21 ימים ומעלה (מצטבר), בתקופת שנים עשר החודשים מיום תחילת הלימודים, זכאי למועד בחינה נוסף, שלישי, בקורסים אליהם היה רשום בזמן התקופה בה שרת במילואים. (*)

ה. שירות מילואים תוך כדי תקופת הבחינות או בסמוך לה יהיה זכאי למועד מיוחד.

5.1 אישור לגשת לבחינה במועד החריג בגלל שירות מילואים שאיננו נופל ביום הבחינה, (כמפורט לעיל), יינתן ע"י ועדה מיוחדת שתוקם לצורך זה בפקולטה/ביה"ס. התלמיד המבקש להיבחן במועד חריג ימציא לוועדה באמצעות מזכירות החוג אישור מצה"ל על שירות מילואים. ועדה זו תדון גם בבקשות למועד חריג במקרים חריגים שאינם קשורים בשירות מילואים, שבגללם נבצר מן התלמיד לגשת למועד רגיל או למועד נוסף. טופס הבקשה יישמר בתיקו האישי של התלמיד עד תום לימודיו.

אישור לגשת למועד חריג יינתן על סמך אישורים תקפים כדלקמן:

- אישור על שירות מילואים פעיל.
- אישור אשפוז של בית־חולים או מוסד מקביל לו.
- אישור משרד הפנים על מקרי לידה או מוות.
- צילום טופס מועדי הבחינות הנשלח לכל תלמיד ממינהל התלמידים.

— אישור של רופא (רק אם הנבצרות מצוינת על גבי האישור).
— אישור על שמירת היריון או טיפולי פוריות 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.

5.2 לתלמידים שבקשתם אושרה ייקבע מועד חריג כדלקמן:
5.2.1 לגבי קורסים המתקיימים בסמסטר א' — במרוצת סמסטר ב'.
5.2.2 לגבי קורסים המתקיימים בסמסטר ב' — בסוף חופשת הקיץ.
5.2.3 אם מהווה הקורס בו נקבע לתלמיד מועד חריג דרישת־קדם, יורשה התלמיד להתחיל בלימודיו בקורס המתקדם. המשך ההשתתפות תוכר לו רק לאחר שיעמוד בבחינה בקורס.
5.3 תלמיד שאושרה לו בחינה במועד חריג ולא הופיע לבחינה מבלי להודיע על כך למזכירות החוג חמישה ימים מראש יוטל עליו קנס כספי.

6. ציונים, כישלונות וכללי מעבר

6.1 הציונים יירשמו במספרים מ־0 עד 100 או בקורסים מסויימים במלים "עובר/נכשל".
6.2 תלמיד יקבל נקודות זכות בקורס בו השיג ציון 51 ומעלה. חוג רשאי לקבוע ציון גבוה יותר כתנאי מוקדם להשתתפות בקורסים מתקדמים או במעבר מדרג לדרג, שלא תוקן באחד ממועדי הבחינה.
6.3 ככישלון במקצוע ייחשב ציון "נכשל" קרי, ציון נמוך מהציון שקבע החוג כתנאי מוקדם להשתתפות בקורסים מתקדמים או במעבר מדרג לדרג, שלא תוקן באחד ממועדי הבחינה.
6.4 כישלון בקורס חובה **או אי השלמתו** מחייבים חזרה על הקורס עד תום השנה העוקבת. אי עמידה בדרישות קורס חובה כמוה ככישלון. נכשל התלמיד פעמיים, יופסקו לימודיו באותו מסלול/חוג שבו הקורס הינו חובה.
6.5 כל ציוני הקורסים שהתלמיד צבר במהלך לימודיו, כולל מועדי א', ב', קורסים חוזרים וכו', יישמרו במאגר הממוחשב של אגף מינהל התלמידים.
6.6 קורס שתלמיד חזר עליו ותיקן ציון נכשל, יופיע הקורס בגליון הציונים רק פעם אחת עם הציון החדש (ללא סימון מיוחד).
6.7 קורסים עודפים לתואר לא יכללו בחישוב הממוצע המשוקלל של ציוני התלמיד ויסומנו בגיליון הציונים בכוכבית.
6.8 ציון "נכשל" ישוקלל ויישאר רשום בגיליון הציונים כל עוד לא השלים התלמיד את מכסת לימודיו לתואר וכל עוד לא תיקן את ציונו באותו הקורס שבו נכשל. תיקן התלמיד את ציון ה"נכשל" — יימחק הציון מגיליון הציונים. השלים התלמיד את מכסת לימודיו לתואר, יימחקו מגיליון הציונים כל ציוני ה"נכשל".
6.9 בגליון הציונים אשר התלמיד מקבל עם סיום לימודיו לתואר ראשון, לא יופיעו קורסים שיש בהם ציון נכשל ולא יופיעו סימונים מיוחדים (כגון "ח").
6.10 הציון "נפסל", שנרשם לתלמיד עקב החלטת רשויות המשמעת לבטל לו קורס/בחינה, יופיע בתדפיס הציונים שיקבל התלמיד במהלך לימודיו, אך לא יופיע בגיליון הציונים, שיקבל עם סיום לימודיו לתואר ראשון.

6.11 תלמיד שנרשם לקורס ולא עמד בדרישות הקורס יירשם לו ציון "לא השלים". ציון זה לא יופיע בגיליון הציונים אשר התלמיד מקבל עם סיום לימודיו לתואר ראשון ובלימודי תעודה.

6.12 בכל מקרה בו תלמיד ניגש לשתי בחינות באותו קורס, הציון שהשיג בבחינה האחרונה הוא התקף.

7. נוהל ערעורים על ציונים

א. נוהל ערעורים על ציוני בחינות

7.1 תלמיד רשאי לערער על ציונו תוך יומיים מפרסומו. הערעור יופנה בכתב למורה הקורס באמצעות מזכירות החוג. תוצאות הערעור ידווחו למערער באמצעות מזכירות החוג. טופס הערעור על ציון יישמר בתיקו האישי של התלמיד עד סוף לימודיו.

7.2 מחברת הבחינה תישמר חודשיים לאחר מועד מסירת הציון ובתום תקופה זו תושמד. לא פורסמה ההחלטה בערעור עד שלושה ימים לפני המועד הבא של הבחינה והתלמיד ניגש לבחינה במועד הבא, ייזקף לזכותו הציון הגבוה מבין שני המועדים.

7.3 תלמיד המערער על הציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה תיבדק מחדש, והציון הסופי עלול להיות נמוך מהמקורי.

7.4 תוצאות הערעור של התלמיד על ציון בחינה הן סופיות ומחייבות.

ב. נוהל ערעורים על ציוני עבודות

7.5 זכות ערעור תחול על ציון עבודה שבגינה נקבע ציון הקורס.

7.6 ערעור על ציון עבודה יוגש תוך חודש מיום הזנת הציון במערכת הממוחשבת. המרצה יבדוק את הערעור תוך חודש מיום הגשתו. ניתן יהיה להאריך מועדים אלה משיקולים ראויים, בעיקר כאשר הציון פורסם או הערעור הוגש בתקופת חופשה.

7.7 הערעור יהיה מנומק בכתב.

7.8 המרצה יהיה רשאי לבדוק את העבודה כולה מחדש, ויהיה רשאי גם להפחית את הציון. הציון בתום הערעור יהיה ציון סופי ולא ניתן יהיה לערער עליו שנית. החלטת המרצה תהיה מנומקת.

8. שיפור ציונים

תלמיד המבקש לשפר השגיו בקורס על־מנת להעלות את ממוצע ציוני הב"א, יוכל לעשות זאת באישור החוג עד לקבלת התואר, ע"י הרשמה מחדש לקורס שבו הוא מבקש לשפר ציון ועמידה בכל החובות האקדמיות של הקורס, זאת, אם התלמיד לא שמע בינתיים קורס מתקדם יותר באותו נושא. במקרה זה קובע הציון האחרון.

9. תרגילים ועבודות לא סמינריוניות

משך הזמן לבדיקת תרגילים ועבודות לא־סמינריונית יהיה 30 יום ממועד מסירתן.

10. עבודות סמינריוניות

א. עבודה בכתב, המוטלת על התלמיד במסגרת סמינריון, מהווה חלק בלתי נפרד מהסמינריון והגשתה היא תנאי לצבירת נקודות הזכות. התלמיד חייב לקבל ציון 60 לפחות בעבודה סמינריונית כדי שהציון יישקלל במניין נקודות הזכות.

ב. על התלמיד להגיש את העבודה הסמינריונית למורה, המנהל את הסמינריון, לפי דרישת המורה ולפי הכללים הנהוגים במקצוע הנלמד. כתיבת העבודה תיעשה בהדרכת המורה.

ג. עבודה סמינריונית תוגש במהלך הקורס. כמו כן תלמידים אשר למדו בסמסטר א' רשאים להגיש עבודה סמינריונית עד סוף סמסטר ב'. תלמידים שלמדו בסמסטר ב' רשאים להגיש את העבודה עד תחילת שנת הלימודים העוקבת. תלמידים אשר למדו בסמסטר קיץ את הקורס רשאים להגיש את העבודה הסמינריונית עד תחילת סמסטר ב', בשנה העוקבת. מורה רשאי לדרוש שהעבודה תוגש במהלך שמיעת הסמינריון. תלמיד שהותר לו להגיש עבודה סמינריונית מעבר למועד המקובל (חופשת הסמסטר) אחראי לכך שעבודתו תוגש למורה. (אם ישהה המורה בחו"ל, ידאג התלמיד לשלוח אליו את העבודה בדואר־אויר רשום).

ד. לא הגיש תלמיד את העבודה הסמינריונית במועד, כמפורט לעיל, יחוייב לחזור על השתתפותו בסמינריון. במקרה זה ייעשה רישומו רק עם אישור בכתב מהמורה והוא יחוייב בתשלום בהתאם לתקנון. בנסיבות מיוחדות ובהסכמת המורה תינתן לו דחייה נוספת (לתקופה של סמסטר) להגשת העבודה. החוג רשאי להגביל את מספר הפעמים שניתן לחזור על סמינריון.

ה. המורה יסיים בדיקתה של העבודה הסמינריונית תוך 60 יום מיום שנמסרה למזכירות החוג. דרש המורה תיקונים או השלמות לעבודה, יחושב מועד סיום הבדיקה ומתן הציון, 60 יום מתאריך מסירת העבודה בשנית.

ו. עבודה סמינריונית תוגש למורה בשני עותקים, כשהיא מודפסת ברווח כפול. עותק אחד יישאר בידי המורה והעותק השני יוחזר לתלמיד. רשאי המורה לפטור תלמיד מחובת ההדפסה, אם כתב־ידו ברור וקריא.

ז. אין התלמיד רשאי לפרסם את העבודה הסמינריונית, אלא באישור המורה בלבד.

ח. סטודנט השוהה בשירות מילואים או חזר משירות מילואים בתקופה של 14 ימים לפני מועד הגשת העבודה, יידחה מועד הגשת העבודה החלופית כמספר הימים, לפחות, בהם שרת במילואים וזאת בתאום עם רכז המילואים (עבודות סמינריוניות ולא־סמינריוניות).

דחייה וביטול של עבודות:

---

* "סטודנטית זכאית" — סטודנטית בשמירת היריון או בטיפולי פוריות 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.
סטודנט או סטודנטית בחפשת לידה או אימוץ/משמורת 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.

בכל מקרה בו הפסיד סטודנט, עקב שירות במילואים של 14 יום ומעלה ברציפות, מעל ל־8 עבודות, יחולו הכללים הבאים:

1. כל מוסד יקבע כללים אשר ימסדו את השילוב הנדרש בין הפתרון הבא לידי ביטוי בדחייה של מועד הגשת המטלה לבין ביטולה. כללים אלו ייקבעו תוך מתן דגש ראוי למשמעות האקדמית של המטלה, ובתיאום עם רכז המילואים.
2. לעניין סעיף זה, כל ביטול חובת הגשה יבוא לידי ביטוי בהתאמת המשקל היחסי של מרכיבי הציון הסופי בקורס.
3. לעניין סעיף זה, לא יבוטלו עבודות אשר משקל בציון הסופי הינו 10%.

ט. "סטודנטית זכאית"* אשר לא הגישה עבודות במועדים שנקבעו כי אלה חלו בתקופת היותה לפי אישור רפואי, בשמירת היריון או בטיפולי פוריות, רשאית להגיש את העבודות או עבודות חלופיות בהתאם להחלטת המרצה, ובתיאום עמו, באיחור של 7 שבועות מתום תקופת היותה "סטודנטית זכאית"*.

י. "סטודנטית זכאית"* רשאית להגיש עבודות שניתנו בסמסטר בו ילדה (ומועד הגשתן לאחר הלידה), או עבודות חלופיות בהתאם להחלטת המרצה, באיחור של 7 שבועות מהמועד האחרון שניתן להגשת העבודות או מתום תקופת היותה "סטודנטית זכאית"* (המאוחר מבין השניים). עבור הגשת העבודות במועד החדש שנקבע לא יגבה תשלום נוסף.

11.ציון גמר לקבלת תואר

11.1 לכל תלמיד באוניברסיטה ייקבע ציון גמר לתואר על בסיס ממוצע משוקלל של ציוניו במקצועות הלימוד הכלולים בתכנית הלימודים של החוג. הממוצע יתבסס על כל ציוני התלמיד, כולל ציונים נמוכים שמתחת ל־51. ציון נכשל יושמט מחישוב הממוצע, רק לאחר שתוקן. החוג יקבע את מרכיבי ציון הגמר ושיקלולם. דרך השיקלול תובא לידיעת התלמידים.

תלמיד, שלמד קורסים מעבר למכסה הנדרשת, זכאי לבקש חישוב ממוצע סיום תואר מסך הנקודות שלמד בתנאי שסך הנקודות מעבר למכסה הנורמטיבית לא יעלה על 8 נקודות.

11.2 החוג/הפקולטה/ביה"ס — רשאים לדרוש ציון גמר הגבוה מציון המעבר במקצוע בודד.

סיום הלימודים לתואר ראשון

תלמיד רשאי ליזום פניה לקבלת אישור על זכאותו לתואר בשלב שבו עמד בכל דרישות הלימודים לתואר לרבות קבלת ציון עובר בכל הקורסים כנדרש ובתנאי שאיננו מתכוון לתקן, לשפר או לחזור על קורס כלשהו.

תלמיד שסיים את כל חובותיו בחוג, אך טרם ביקש אישור זכאות לתואר יוסמך באופן חד־סטרי על ידי האוניברסיטה. לתלמיד תינתן אפשרות ערעור תוך 30 יום מקבלת ההודעה בדואר. תלמיד שיממש אפשרות הערעור יהיה חייב להשלים את כל חובותיו לתואר בתוך שנה מיום הערעור. תלמיד לא יקבל תעודת בוגר אם לא השיג ממוצע ציונים משוקלל של 60 לפחות, בכל אחד מהחוגים.

תאריך הזכאות לתואר

תאריך הזכאות לתואר יהיה תאריך הבחינה האחרונה או תאריך הגשת העבודה האחרונה, המאוחר מבין השניים.

זכאות לתעודת בוגר בהצטיינות ובהצטיינות יתרה

א. תלמיד שממוצע ציוניו (באחד מחוגי לימודיו) הינו בעשירון העליון של השגי התלמידים במחזור שלו בחוג, יהיה זכאי לתעודת בוגר בהצטיינות, ובלבד שממוצע ציוניו בחוג בו הוא מקבל תעודת בוגר בהצטיינות, הינו 85 ומעלה.

ב. תלמיד שממוצע ציוניו (באחד מחוגי לימודיו) הינו ב־3% העליונים של השגי התלמידים במחזור שלו בחוג (ובלבד שהמספר לא יעלה על 20% מכלל המצטיינים בחוג), יהיה זכאי לתעודת בוגר בהצטיינות יתירה, ובלבד שממוצע ציוניו בחוג בו הוא מקבל תעודת בוגר בהצטיינות יתירה, הינו 90 ומעלה.

ג. מתן זכאות לתעודת בוגר בהצטיינות ובהצטיינות יתרה יינתן אך ורק לסטודנטים אשר למדו מעל 90% מנ"ז לתואר בחוג בו למדו באוניברסיטת חיפה.

ד. על יסוד המלצה מנומקת של ראש החוג רשאי הדיקן/ראש ביה"ס לאשר הענקת תעודת בוגר בהצטיינות או תעודת בוגר בהצטיינות יתרה, גם אם המועמד איננו עומד בכל הקריטריונים האמורים בסעיף א-ג.

חוג לאחר תואר

א. "חוג לאחר תואר" בתכנית דו־חוגית

בעלי תואר "בוגר ממוסד מוכר להשכלה גבוהה", המבקשים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכניות דו־חוגיות לקראת התואר הראשון, ידרשו לעמוד בדרישות של לפחות שני שליש ממכסת הנקודות של תכנית הלימודים הדו־חוגית, וזאת באישור החוג.

עם סיום הלימודים יקבל התלמיד אישור גמר על סיום חובותיו שיאפשר לו להציג מועמדותו ללימודים לתואר שני בחוג הלימודים הנוסף אותו למד.

ב. תעודת "בוגר אוניברסיטה" נוספת

בעלי תואר "בוגר ממוסד מוכר להשכלה גבוהה", המבקשים ללמוד לתואר "בוגר אוניברסיטה" נוסף, יידרשו ללמוד לפחות שני שליש מתכנית הלימודים המלאה בחוג (חד או דו־חוגית) וזאת באישור החוג.

לימודים לתואר שני ולתואר שלישי

הרשות ללימודים מתקדמים

דיקן ללימודים מתקדמים: **פרופ' לילי אורלנד־ברק**

ראש מינהל הרשות ללימודים מתקדמים: **גב' סיגלית רג'ואן**

לשכת הדיקן

חדר 2508, קומה 25, מגדל אשכול, טל, 04-8240109/244 פקס. 04-8240746

דוא"ל: graduate@research.haifa.ac.il

אתר האינטרנט: http://graduate.haifa.ac.il

הרשות ללימודים מתקדמים אחראית בפני סנאט האוניברסיטה והרקטור על לימודי התואר השני והשלישי. היא אחראית לקביעת דרישות הקבלה ללימודי תואר שני ושלישי בפקולטות ובבתי־הספר, לפתיחת חוגי לימוד ומסלולים חדשים לתארים מתקדמים ולקביעת סטנדרטים אקדמיים למתן תואר שני ושלישי.

הרשות מפקחת על ביצוע התקנונים והנהלים הנוגעים לתארים המתקדמים*.

הרשות מופקדת על חלוקת מלגות ומענקי מחקר לתלמידים ומסייעת במימון חלקי של הוצאות הקשורות לביצוע עבודת המחקר.

בראש הרשות ללימודים מתקדמים עומד הדיקן ללימודים מתקדמים הנבחר על־ידי הסנאט, בהמלצת הרקטור. הדיקן הוא גם יו"ר המועצה ללימודים מתקדמים בה חברים אנשי סגל בכירים מן הדיסיפלינות השונות באוניברסיטה בדרגת מרצה בכיר ומעלה.

הרכבה של המועצה ללימודים מתקדמים נקבע בתקנון האקדמי.

*בכל מקרה של סתירה, הוראות האוניברסיטה תקנון לימודי תואר שני ושלישי ותקנוני המלגות התקפים אותה עת הם המחייבים את האוניברסיטה.

מדור לימודי תואר שני

מטרת הלימודים לתואר מוסמך הינה להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה של התלמיד בתחום לימודים אותם למד במסגרת לימודיו לתואר בוגר ולהכשירו לקראת מחקר בתחום התמחותו.

המבנה הכללי של לימודי התואר השני מעוגן בתקנון לימודי התואר השני.

כל חוג רשאי לקבוע דרישות לימודיות על־פי צרכי החוג, ובתנאי שהן אינן מקלות מהדרישות של תקנון לימודי תואר שני. נהלים חוגיים, המוסיפים על התקנון, אך לא גורעים ממנו, יפורסמו בנפרד על ידי החוגים.

מדור לימודי תואר שלישי

לשם קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" על תלמיד המחקר לתכנן ולבצע מחקר מקורי ועצמאי, שיש בו משום חידוש ותרומה מהותית לקידום הידע וההבנה בתחום המחקר שבו השתלם ולכתוב חיבור מדעי בהתאם לכללי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצועית. כמו כן חייב תלמיד המחקר להוכיח שליטה בחומר הרקע ובספרות המקצועית בתחום ההתמחות ולעמוד בהצלחה בלימודים שהוטלו עליו (ובכללם לימודי השלמה ולימודי שפות) ובכל יתר החובות שחלות עפ"י התקנון ללימודי תואר שלישי.

מדור מלגות ותמיכות

אוניברסיטת חיפה חרטה על דגלה את קידום הלימודים המתקדמים. במסגרת מדיניות זו, שוקדת האוניברסיטה להעמיק את מערכת המלגות אשר מוענקות לתלמידי התארים המתקדמים (תואר שני/שלישי).

הרשות ללימודים מתקדמים שוקדת לפתח "סלי תמיכה" מגוונים, המיועדים לתלמידים מצטיינים אשר מגלים מחויבות למחקר ומוכנים להשקיע את מלוא זמנם ללימודים.

הזכאות למלגה נקבעת על־פי מצוינות והישגים אקדמיים, תקינות אקדמית ומנהלית וקצב הלימודים. הסטודנט מחוייב לעמוד בקריטריונים המופיעים בתקנוני המלגות, לקבל את המלצת החוג ואישור הרשות ללימודים מתקדמים.

בכל שנת לימודים ייתכנו שינויים בקריטריונים להענקת המלגות השונות אשר יפורסמו מבעוד מועד.

המלגות השונות תוענקנה על-פי הקריטריונים לתקופה שלא תעלה על משך זמן הלימודים הנורמטיבי.

ככלל, גובה המלגה נקבע על-פי שני מדדים: מספר הזכאים למלגות בהתאם לקריטריונים השונים והתקציב שעומד לרשות הרשות ללימודים מתקדמים.

ועדת המלגות המוסדית לתארים מתקדמים

- משותפת לכלל תלמידי התארים המתקדמים (תואר שני/ תואר שלישי).
- פועלת כתת־ועדה של המועצה ללימודים מתקדמים.
- מתמנה על־ידי הדיקן ללימודים מתקדמים ומתכנסת על-פי הצורך.

א) סמכויות

- הוועדה מהווה גוף מייעץ לדיקן ללימודים מתקדמים בנושאי מלגות לתארי תואר שני ותואר שלישי בהלימה לתקציב המלגות הכללי שנקבע ע"י הנהלת האוניברסיטה.
- הוועדה ממליצה על המדיניות לטיפול במקרים חריגים.

ב) הרכב הוועדה

- הדיקן ללימודים מתקדמים – בתוקף תפקידו.
- שלושה חברי המועצה ללימודים מתקדמים.
- מתוך חברי המועצה ללימודים מתקדמים ימונו שני חברי מועצה נוספים כממלאי מקום.

ממלא המקום ישתתף בישיבות במקרים הבאים:

1. היעדרות של חבר ועדה.
2. אם חבר נאלץ לפסול עצמו בדיון בתיק מחשש של ניגוד אינטרסים.

ערעורים

החלטות כל ועדות הבחירה והסינון לכל מלגה הן סופיות. **לא ניתן לערער על החלטתן**.

ביטול מלגה/מענק/פרס

הדיקן ללימודים מתקדמים רשאי לבטל את המלגה בכל עת, במקרים שהתלמיד לא יעמוד בדרישות האקדמיות והמינהליות או יפסיק את לימודיו באוניברסיטה או בתכנית אשר בגינה קיבל את המלגה (בין מיוזמתו ובין מיוזמת האוניברסיטה). כמו־כן, תבוטל המלגה אם יתברר כי ניתנה על סמך מתן מידע כוזב, וכן על־פי שיקול דעתו של הדיקן באם התלמיד נמצא חייב בעבירת משמעת על־ידי רשויות המשמעת של האוניברסיטה. בכל מקרה של ביטול מלגה, יחויב התלמיד להחזיר את הסכומים שקיבל על חשבון המלגה בשיעורים ובמועדים שיקבעו על־ידי האוניברסיטה, אלא אם כן הוחלט אחרת על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים.

במקרה של הפסקת לימודים, בין ביוזמת התלמיד ובין ביוזמת המוסד, או כל חריגה במילוי התנאים, יהיה רשאי הדיקן ללימודים מתקדמים להפסיק את מתן המלגה ללא התראה מוקדמת עד כדי דרישה של החזרת כספי המלגה שכבר שולמו לסטודנט.

מיסוי מלגות

סעיף 9(29) לפקודת מס הכנסה קובע כי מלגה הניתנת לתלמיד למימון שכר הלימוד או לצורך קיומו בתקופת לימודיו, אשר ניתנה לו בתקופת לימודיו במוסד לימוד ומחקר תהא פטורה ממס, כל עוד לא ניתנה בעד המלגה כל תמורה מצד התלמיד. מלגה כוללת, לעניין זה, מענק, פרס או פטור מתשלום.

לפיכך, ולמעט אם יקבע אחרת, קבלת מלגה על פי תקנון זה מותנית בכך שהתלמיד לא נתן תמורה כלשהי בעד המלגה. לעניין זה "תמורה" – לרבות כל התחייבות של התלמיד למתן שירות לאוניברסיטה או למילוי תפקיד בה, ולמעט אלה:

- התחייבות של התלמיד להקדיש את מרב מרצו וזמנו ללימודים;
- שימוש של האוניברסיטה במחקרו או בממצאיו של התלמיד, לרבות בדרך של פרסום ספר או פרסום שמה של האוניברסיטה במחקר;
- פעילות קהילתית או חברתית של התלמיד מטעם האוניברסיטה, או בזיקה לאוניברסיטה, שיש בה כדי לתרום לחברה ולקהילה, כאשר היא תיעשה בגופים

מאורגנים או במסגרות מתאימות, ואשר תעסוק בין השאר, בתחומים הבאים: חינוך, חברה, רווחה, שיקום, קליטת עלייה, בריאות, תרבות.

מלגה שאינה מקיימת את תנאי סעיף 9(29) דלעיל, כגון, שניתנה שלא בתקופת לימודיו של התלמיד כהגדרתה בסעיף, או שניתנה בעד המלגה תמורה מצד התלמיד, לא תזכה בפטור ממס. לפיכך יתכן ותידרש/י לשלם בעתיד מס, על חשבונך, מן המלגה שהוענקה לך. תשלום המס יהיה בדרך של ניכוי במקור או בכל דרך אחרת.

מלגות ופרסים בתקופת הלימודים מתקציב הרשות ללימודים מתקדמים:

מידע על כל מערך המלגות מגיע לתלמידי התואר השני והשלישי ולגופים האקדמיים והמנהליים באמצעי הפרסום השונים. בפרסומים מתואר ומפורט התיהלוך של המלגה כגון: קהל היעד, קריטריונים להגשת הבקשה, סכומי המלגה, מועד אחרון להגשת הבקשה, מי שמוסמך להמליץ על התלמידים, מי שמוסמך לדון בבקשות ומי שמוסמך לאשר את המלגות.

כל מלגה מוענקת לאחר בדיקה קפדנית של התקינות האקדמית והמינהלית של המועמד, עמידה בקריטריונים על-פי סוג המלגה ובהסתמך על האפשרויות התקציביות בהתאם לתקציב המלגות הכולל שאושר ע"י הנהלת האוניברסיטה.

מלגות ופרסים בתקופת הלימודים מתקציבי יחידות אקדמיות אחרות באוניברסיטה:

הרשות ללימודים מתקדמים מעניקה מלגות, על סמך החלטות אקדמיות וזאת לאחר אישור ובדיקה המעידים כי מצבם האקדמי והמנהלי של הסטודנטים תקין.

מלגות ופרסים המוענקים בתקופת הלימודים מטעם קרנות חיצוניות וקרנות תחרותיות:

סטודנטים העונים על דרישות קרנות אלו מומלצים כמועמדים ראויים לקבלת מלגה מטעמן. לסטודנטים מוענקות מלגות אישיות מטעם הקרן ו/או מטעם הרשות ללימודים מתקדמים. לעתים, על פי דרישות הקרן, יש צורך בסינון מוקדם של מועמדים מבין כל אלה העונים לקריטריונים.

בתוקף תפקידו, רשאי הדיקן ללימודים מתקדמים להחליט באיזה מקרה סטודנט לא יהא זכאי לקבל מלגה ובאילו מקרים מדובר ב"כפל מלגות".

סוגי המלגות לתלמידי תואר שני

1. <u>מלגת שכ"ל ומלגת קיום לאוכלוסיות ייעודיות</u>

המלגות מוענקות בהתאם להחלטת הנהלת האוניברסיטה לאוכלוסיה יעודית העומדת בקריטריונים האקדמיים והמנהליים. המקבלים מלגת קיום ידרשו לחתום על תצהיר. את התצהיר ניתן למצוא באתר האינטרנט של הרשות.

2. מלגת הצטיינות

המלגות מוענקות לתלמידי תואר שני העומדים בקריטריונים האקדמיים והמנהליים, על סמך הישגיהם בלימודים, על־פי הפירוט הבא:

מלגות הצטיינות שנה ב':

תוענקנה מלגות לתלמידי שנה ב' במסלול המחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) בלבד על־פי הקריטריונים האקדמיים והמנהליים למלגות הצטיינות לתלמידי תואר שני שנה ב'. התלמידים יאותרו על־ידי החוגים תותנה בקריטריונים האקדמיים שנקבעו ועל־פי האפשרויות התקציביות.

3. פרס הרקטור ופרס הדיקן ללימודים מתקדמים לעבודות גמר מחקרית (תזה) מצטיינת

בכל שנה יוענקו שני פרסים לעבודת גמר מחקרית מצטיינת. בנוסף, יוענק ציון לשבח לסטודנט אחד מכל פקולטה, שתלמידיה לא זכו באחד הפרסים (פרס הרקטור / פרס הדיקן ללימודים מתקדמים).

4. מענק סיום כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה)

מענק סיום כתיבת עבודת גמר מחקרית יינתן לתלמיד שנה ב' בלבד, הלומד במסלול המחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה), המסיים את כל חובותיו לתואר השני לאחר שתי שנות לימוד.

5. מענק סיום מסלול מואץ לתואר שני

מענק מיוחד יינתן לתלמיד המסיים את לימודי התואר השני במסלול המואץ לתואר שני, בהתאם לתקנון לימודי תואר שני, לאחר שתי שנות לימוד.

6. מענק השתתפות בכנס מדעי או מקצועי בינלאומי

מענק בגין השתתפות פעילה בכנס מדעי או מקצועי בינלאומי בחו"ל, לתלמידי שנה א'-ג' במסלול עם כתיבת עבוד תזה בלבד.

7. מלגת הצטיינות מתקציבי חוקרים

מלגה הניתנת מכספי המחקר של החוקר לתלמיד במצב לימודים תקין, אשר החוקר מעוניין לשתף אותו במחקרו וקיים קשר מחקרי בין מחקרו של החוקר לבין התלמיד.

8. מלגה על סמך מצב סוציו־אקונומי

המלגה תוענק לסטודנטים בעלי רקע סוציו-אקונומי קשה בהתאם לקריטריונים שיקבעו על ידי הוועדה. תלמידים בעלי רקע סוציו-אקונומי קשה, יהיו זכאים להגיש מועמדותם לקבלת מלגה עד לתאריך יעד שיפורסם מבעוד מועד.

הזכאות למלגה הנה על בסיס תחרותי ובהתאם לאפשרויות התקציביות.

סוגי המלגות לתלמידי תואר שלישי:

9. מלגת שכר־לימוד

מועברת לחשבון שכ"ל של הסטודנט, במהלך 3 שנים בלבד, מותנה בעמידה בתקינות אקדמית בהתאם לדרישות הרל"מ.

10. מלגות קיום לאוכלוסיות ייעודיות

מוענקת לסטודנט ע"פ החלטת גורמים בתוך האוניברסיטה או מחוצה לה, בתיאום עם האוניברסיטה.

11. מלגת הצטיינות לתלמידי מחקר שלב א'

מוענקת בשנה הראשונה ללימודים בלבד, טרם אישור הצעת המחקר.

12. מלגת הצטיינות לתלמידי מחקר שלב ב'

מלגת המשך לתלמידים שזכו בשנת הלימודים הראשונה במלגת הצטיינות שלב א'.

13. מלגת נשיא למסלול ישיר לתואר שלישי

זכאים להגיש בקשה למלגה זו, רק המתחילים מסלול זה בהמשך ללימודיהם לתואר ראשון.

14. מענק פרסום מאמר

מענק על פרסום מאמר בכתב־עת מדעי/ מקצועי או פרק בספר מדעי/מקצועי אשר יתקבל לפרסום על בסיס רפרנטורה מקצועית, לתלמידי שנה א'-ד'.

15. מענק השתתפות בכנס מדעי או מקצועי בינלאומי

מענק בגין השתתפות פעילה בכנס מדעי או מקצועי בינלאומי בחו"ל, לתלמידי שנה א'-ד'.

16. מלגת הצטיינות מתקציבי חוקרים

מלגה הניתנת מכספי המחקר של החוקר לתלמיד במצב לימודים תקין, אשר החוקר מעוניין לשתף אותו במחקרו וקיים קשר מחקרי בין מחקרו של החוקר לבין התלמיד.

מידע נוסף

תשלום שכ"ל

תלמיד לתואר שלישי חייב בשכ"ל במשך כל תקופת לימודיו לתואר. ראה תקנון שכר לימוד בפרק אגף מינהל תלמידים בשנתון זה.

מלגות פרסים ותמיכות

מידע ופרטים בדבר מלגות, פרסים ותמיכות לתלמידי תואר שלישי ניתן למצוא בתקנון מלגות לתלמידי תואר שלישי, אשר מפורסם באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

שירותי ספרייה

הספרייה מציעה מבחר מגוון של משאבים לתלמידי תואר שלישי. כדי להפיק תועלת מרבית משירותי הספרייה, מומלץ מאד להשתתף בהדרכות הניתנות מטעם הספריה:

1) כל תלמיד חדש מוזמן להדרכה בסיסית בספריה בשבוע שלפני תחילת הלימודים.
2) בהדרכות המתקדמות לומדים: חיפוש מאמרים בעברית ובאנגלית, חיפוש ספרים ועבודות תואר שני ושלישי לפי נושא בקטלוג הספריה, כיצד לגשת למאגרי מידע של הספריה מהבית וכיצד להשתמש באינטרנט.

הדרכות בסיסיות והדרכות מתקדמות מתקיימות במהלך כל שנת הלימודים. מידע על מועדי ההדרכה ניתן לקבל בטלפון: 8240588 (פנימי 2588).

השאלת ספרים

הארכה אוטומטית של ספרים מושאלים: עם הפעלת אלף 500 יושאלו ספרים מהאוסף הכללי לפרק זמן של 14 ימים לכל אוכלוסיית הקוראים - סגל, סטודנטים כולל דוקטורנטים, חוקרים עם מינוי במכוני מחקר, עוזרי הוראה שהם סטודנטים וכו'.

הארכת הספרים תעשה כדלקמן:

לחברי הסגל האקדמי והמינהלי ולדוקטורנטים תוארך תקופת ההשאלה באופן אוטומטי, למעט לספרים שהוזמנו על ידי קורא אחר. אם ספר מושאל יידרש על ידי קורא אחר, יקבל חבר הסגל והדוקטורנט הודעה על כך באמצעות הדוא"ל או במכתב על פי בחירתו, והוא יידרש להחזיר את הספר עד למועד שייקבע.

אי החזרת הספר בזמן, תגרור עיכוב אוטומטי בזכויות ההשאלה, והפסקת ההארכה אוטומטית של ספרים אחרים בברשות הקורא עד להחזרת הספר הנדרש.

השינוי איפוא, הוא במעבר לתקופות השאלה אחידות של 14 יום שתחודש באופן אוטומטי.

כיוון שדוקטורנטים חייבים בקנס על ספרים מאחרים, הם מתבקשים לשים לב במיוחד לפניות הספריה ולהחזיר ספרים נדרשים, כתבי עת ופריטי ספריה אחרים בזמן, כדי למנוע הפסקת ההארכה האוטומטית, שכעבור שבועיים תגרור צבירת קנסות על כל הפריטים המושאלים לתלמיד.

תלמידים אשר הגישו את עבודת המחקר לשיפוט, ומבקשים להשתמש בשרותי הספריה, יפקידו המחאת ערבות במדור ההשאלה עד קבלת הזכאות לתואר.

תווית חנייה

תלמידי התואר השלישי זכאים לקבל תווית חנייה תמורת הנחה ניכרת מעלות התווית לסטודנט אחר. תלמידים המעונינים בתווית חנייה מתבקשים לפנות לאגף הביטחון והבטיחות מצוידים באישור על היותם רשומים כתלמידי תואר שלישי באוניברסיטה.

מעונות

לכל תלמיד שיתקבל ללימודי תואר שלישי ויהיה מעונין בכך מובטח דיור במעונות בסטנדרט גבוה בתנאי שיחל לימודיו בסמסטר הראשון של השנה האקדמית. תלמיד שיחל לימודיו במהלך שנת הלימודים יזכה בדיור במעונות על בסיס מקום פנוי.

לימודים לתואר שני (מוסמך) ותואר שלישי (Ph.D)

תקנון לימודי תואר שני

פרק א' - הקדמה

1.1 הלימודים המתקדמים באים לאחר השלמת לימודי התואר הראשון (בוגר), ובהם שני שלבים: לימודי התואר השני ולימודי התואר השלישי.

1.2 הלימודים לתואר שני (מוסמך) מגמתם להרחיב ולהעמיק את הידע ואת ההבנה של התלמיד בתחומי הלימוד שאותם למד במסגרת התואר הראשון (בוגר) ולהכשירו לקראת התמחות ומחקר.

1.3 התואר השני מוענק מטעם אוניברסיטת חיפה (ולא מטעם יחידת לימודים כלשהי).

1.4 לימודי התואר השני מופקדים באחריות הרשות ללימודים מתקדמים הפועלת על פי הענין בהתאם להחלטות הסנאט והמועצה ללימודים מתקדמים ובכפוף לתקנון שאושר ע"י הגופים המוסמכים באוניברסיטת חיפה. הרשות ללימודים מתקדמים אחראית לרמה האקדמית ולניהול התקין של כל העניינים הנוגעים ללימודי תואר שני בשיתוף עם הפקולטאות, בתי הספר והחוגים השונים.

1.5 החוגים רשאים לקבוע דרישות נוספות על הנאמר בתקנון, ובלבד שהן אינן מקילות מהדרישות בתקנון זה.

1.6 תקנון זה מחליף את כל התקנונים שפורסמו בעבר.

הערה כללית: התייחסות בלשון זכר דינה כהתייחסות בלשון נקבה ולהפך.

פרק ב' - ארגון וחלוקת סמכויות

הרשות ללימודים מתקדמים

2.1 אחראית בפני סנאט האוניברסיטה והרקטור לניהול לימודי התואר השני באוניברסיטת חיפה. היא פועלת על ידי קביעת תקנונים ונהלים ובאמצעות פיקוח על ביצועם התקין, על ידי האצלת סמכויות לוועדות החוגיות לתואר שני.

2.2 פועלת באמצעות הדיקן ללימודים מתקדמים, המועצה ללימודים מתקדמים וועדות מיוחדות. הדיקן נבחר על ידי הסנאט בהמלצת הרקטור לתקופה של ארבע שנים עם אפשרות הארכה לשנתיים נוספות. המועצה כוללת את הדיקן (יו"ר בתוקף תפקידו) וחברי סגל מדרגת מרצה בכיר לפחות. הרכבה של המועצה נקבע בתקנון האקדמי. חברי המועצה מתמנים לתפקידם על ידי הרקטור בהמלצת הדיקן ללימודים מתקדמים שנועץ לפני כן עם דיקני הפקולטאות הנוגעות בדבר. חבר מועצה מתמנה לתקופה של שלוש שנים עם אפשרות הארכה לתקופה של שנתיים נוספות לכל היותר. חבר אשר כיהן במועצה חמש שנים רצופות לא יהיה מועמד לכהונה נוספת לפני הפסקה בת שנה.

2.3 תפקידיה העיקריים של הרשות ללימודים מתקדמים בתחום לימודי תואר שני, המונחית על־ידי הסנאט והחלטות המועצה ללימודים מתקדמים הם:

א) סיוע לפיתוח תכניות לימודים חדשות לתואר שני בשיתוף עם הפקולטאות, בתי הספר והחוגים.

ב) הכנה של תקנונים ונהלים הנוגעים ללימודי תואר שני ופיקוח על יישומם והכנסת תיקונים ותוספות במידת הצורך.

ג) המלצה לרקטור או לסנאט, על-פי הענין, לפתיחה או לסגירה של חוגי לימוד, של מסלולי לימוד ושל מגמות לימוד בתואר שני.

ד) קיום קשר עם גורמים חוץ אוניברסיטאיים בנושאים הקשורים ללימודי תואר שני.

ה) קביעת קריטריונים למתן סיוע כספי לתלמידי תואר שני באמצעות הענקת פרסים, מלגות, מענקי מחקר ותמיכות אחרות והענקתם.

ו) פיקוח על כל פרסום ומידע הנוגע ללימודי תואר שני באוניברסיטה ומחוצה לה.

ז) אישור קבלת תלמידים לתואר שני בכל מסלולי הלימוד, תנאי קבלתם או הפסקת לימודיהם.

ח) מתן פטור מקורסי חובה ורשות על סמך לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה ו/או יחידה ללימודי המשך במוסד מוכר להשכלה גבוהה, ובהתבסס על המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני.

ט) בקרה על תקינות המהלך האקדמי בלימודיהם של תלמידי תואר שני.

י) אישורי חופשות מלימודים על־סמך המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני והמלצת המנחה, במידה והתלמיד כותב עבודת גמר מחקרית.

יא) אישורי הארכות לימודים מעבר למשך הלימודים הנורמטיבי בהסתמך על המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני (והמלצת המנחה במידה והתלמיד כותב עבודת גמר מחקרית).

יב) הפסקת לימודים של תלמיד (ראה סעיף 17.1).

יג) פסיקה סופית לגבי ערעורי תלמידים לתארים מתקדמים על החלטות הוועדות החוגיות לתואר שני.

יד) וידוא כי הרכבן של הוועדות החוגיות ללימודי תואר שני הוא בהתאם לתקנון (ראה סעיף 3.1)

טו) קביעת קריטריונים באשר לאנשי סגל בתוך האוניברסיטה ומחוצה לה המורשים ללמד במסגרת לימודי תואר שני והמורשים להנחות ולשפוט עבודות גמר מחקריות (תיזות).

טז) בקרה על מינוי מנחים לעבודות גמר מחקריות (תיזות), וחברי סגל המורשים ללמד בתכניות לתואר שני ומתן אישור למקרים חריגים.

יז) אישור סיום לימודי תואר שני בכל מסלולי הלימוד וקביעת זכאותם של מקבלי התואר "מוסמך האוניברסיטה" ברמות הצטיינות שונות.

יח) קביעת נוהלי טקס הענקת תואר "מוסמך האוניברסיטה" וטקסים אחרים שבהם מעורבת הרשות ללימודים מתקדמים.

ועדה חוגית ללימודי תואר שני

3.1 כל חוג שהוסמך לקיים תכנית לתואר שני יבחר במועצת החוג ועדה חוגית שתקרא להלן: ועדה חוגית ללימודי תואר שני. חברי הוועדה יהיו בעלי מינוי בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א' באוניברסיטה. לפחות מחצית ממשרתו של חבר הוועדה תהיה בחוג. הוועדה תבחר יושב ראש מבין חבריה. מינוי חבר שאינו עומד בתנאים אלו חייב אישור הדיקן ללימודים מתקדמים. הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תימנה לפחות שלושה חברים.

3.2 הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תדון ותפקח על מהלך הלימודים של תלמידי תואר שני בכל המסלולים.

3.3 **תפקידיה העיקריים של הוועדה הם:**

א) הכנתן של תכניות לימוד לתואר שני ומעקב אחר ביצוען, פיקוח על תכניות הלימודים של תלמידי החוג והבאת מקרים מיוחדים לשיקול דעתו של הדיקן ללימודים מתקדמים.

ב) קביעת תנאי קבלה חוגיים למועמדים ללימודי תואר שני, בכפוף לדרישות הקבלה הכלל אוניברסיטאיות (ראה פרק נהלי קבלה, הרשמה וייעוץ).

ג) דיון בבקשות מועמדים להתקבל ללימודי תואר שני בכל אחת מהתכניות הקיימות בחוג, והעברת המלצה מתאימה אל הרשות ללימודים מתקדמים. הדיונים בדבר קבלת התלמיד יתבססו על הישגיו בלימודים קודמים, המלצות מתאימות ודרישות חוגיות נוספות כגון: בחינות כניסה, שאלון אישי, ראיון אישי, או נסיון קודם בעבודה. בדיונים אלו יובאו בחשבון מספר המקומות בחוג והאפשרויות הטכניות והתקציביות לביצוע עבודת הגמר במסגרת החוג.

ד) פניה לדיקן ללימודים מתקדמים בדבר בקשה לקבלה חריגה של תלמיד ללימודי תואר שני, אשר אינו עומד בתנאי הקבלה החוגיים/האוניברסיטאיים.

ה) החלטה בדבר דחיית מועמד ללימודי תואר שני.

ו) דיון בבקשתו של תלמיד לקבלת פטור מקורסי חובה או רשות, על סמך לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה ו/או יחידה ללימודי המשך במוסד מוכר להשכלה גבוהה, והעברת המלצה לרשות ללימודים מתקדמים.

ז) קביעת יועץ אקדמי לתלמיד אשר ידריכו בהרכבת תכנית לימודים, יאשרה ויעקוב אחר התקדמות התלמיד בלימודיו.

ח) פיקוח שוטף על מהלך לימודיהם של תלמידי התואר השני.

ט) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים על מתן חופשות מלימודים והארכת לימודים.

י) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים בדבר הפסקת לימודיו של תלמיד שלא עמד בחובות המוטלות עליו.

יא) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים בדבר הענקת פרסים, מלגות, מענקי מחקר ותמיכות אחרות לתלמידי התואר השני.

יב) אישור מנחים העומדים בקריטריונים להנחית עבודות גמר מחקריות (עבודות תיזה) (ראה סעיף 4.1-4.5).

יג) מתן המלצה מנומקת לדיקן ללימודים מתקדמים בדבר אישור מנחים או שופטים לעבודת גמר מחקרית (תיזה) אשר אינם עומדים בקריטריונים.

יד) הוועדה החוגית ללימודי תואר שני רשאית לקבוע מכסה למספר התלמידים אשר יונחו ע"י איש סגל אחד.

טו) אישור הצעות המחקר לעבודות גמר מחקריות (תיזה).

טז) קביעת שופטים נוספים העומדים בקריטריונים לשיפוט, בנוסף למנחי העבודה, לעבודות הגמר המחקריות (עבודות תיזה) (ראה סעיף 5.2-5.1).

יז) אישור בדבר השלמת החובות לתואר שני וסיכום ציונו הסופי המשוקלל של התלמיד.

יח) עריכת פרוטוקול של ישיבות הוועדה החוגית ללימודי תואר שני והעברתו למזכירות הרשות ללימודים מתקדמים. הפרוטוקול יכלול את שמות המשתתפים והחלטות אופרטיביות לגבי כל תלמיד שנדון בוועדה, גם אם ההחלטה התקבלה בשיחת ועידה טלפונית. כל החלטה אופרטיבית לגבי טיפול בתלמיד אשר לא תתועד בפרוטוקול לא תטופל על־ידי הרשות ללימודים מתקדמים.

מנחה / מנחים שותפים

4.1 כל תלמיד לתואר שני במסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ, שהגיע לשלב תכנון עבודת הגמר המחקרית (תיזה), יבחר מנחה, או מנחה בצירוף מנחה שותף, או שני מנחים שותפים נוספים. על התלמיד לקבל את הסכמתו של המנחה ו/או המנחים השותפים להנחיה. המנחים יאושרו סופית על־ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שני והרשות ללימודים מתקדמים.

4.2 **הסמכות להנחית עבודת גמר מחקרית (תיזה) כדלהלן:**

מנחה: כל איש סגל באוניברסיטת חיפה מדרגת מרצה ומעלה במסלול א'.

מנחה שותף: כל איש סגל המוסמך לכהן כמנחה, כל איש סגל ממוסד אקדמי מוכר אחר בישראל או בחו"ל מדרגת מרצה ומעלה במסלול א', כל איש סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול ג' באוניברסיטת חיפה או במוסד אקדמי מוכר אחר.

אישור מנחה, מנחה שותף או חבר אחר בוועדה המנחה, שאינו עומד בתנאים, חייב בהמלצה מנומקת של הוועדה החוגית לתואר שני ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

במקרים חריגים ומנומקים ע"י הוועדה החוגית לתואר שני, רשאי הדיקן ללימודים מתקדמים לתת אישור הנחיה קבוע לחבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול ג' באוניברסיטת חיפה, אשר ישמש מנחה יחיד לעבודת הגמר המחקרית (תיזה).

4.3 למנחה יהיה מינוי בהיקף של חצי משרה לפחות בחוג בו רשום התלמיד ללימודי התואר השני. דרישה זו איננה חלה על המנחים השותפים. מינוי מנחה שאיננו ממלא תנאי זה חייב באישור הרשות ללימודים מתקדמים.

4.4 הוועדה החוגית לתואר שני תוודא מניעת יחסי תלות בין התלמיד למנחה במקרה של ניגוד עניינים, לרבות ניגוד עניינים כאמור בסעיף 5 לתקנון למניעת ניגוד עניינים במחקר.

4.5 מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, לא יוכל להתמנות כמנחה מי שהוא קרוב משפחה של התלמיד, אלא באישור הדיקן ללימודים מתקדמים במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיפורטו בהחלטת הדיקן.

נתן הדיקן אישור כאמור, יקבע הדיקן תנאים לביצוע ההנחיה, בהתאם למאפייני המקרה הנדון ותוך התייחסות למנגנונים אפשריים לבקרה או מזעור של ניגוע העניינים.

קרוב משפחה לעניין סעיף זה - בן/בת זוג (בהווה או בעבר), הורה, בן, בת, אח, אחות, גיס, גיסה, דוד, דודה, בן-אח, בת-אח, בן אחות, בת אחות, בן דוד/ה, בת דוד/ה, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, והכל לרבות קרבת משפחה חורגת או כזו הנוצרת עקב אימוץ.

4.6 המנחים יאושרו ע"י הוועדה החוגית לתואר שני לאחר שהתלמיד המונחה קיבל את הסכמתם בכתב להדרכתו.

4.7 **תפקידיו העיקריים של המנחה/המנחים הם:**

א) ייעוץ לתלמיד בשלבים השונים של תכנון המחקר וביצועו, הכוללים גיבוש הצעת מחקר כתובה, עיבוד תוצאות המחקר והכנת הנוסח הסופי של עבודת הגמר המחקרית.

ב) קיום קשר שוטף עם התלמיד במהלך המחקר.

ג) אישור הנוסח הסופי של עבודת הגמר המחקרית (תיזה) המוגשת לשיפוט.

ד) שיפוט עבודת הגמר המחקרית (תיזה), בנוסף על שופט או שופטים נוספים.

4.8 הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תדון בהחלפת מנחה/מנחים באחד מן המקרים הבאים:

א) היעדרותם של אחד מהם מהארץ איננה מאפשרת המשך הנחיה תקינה.

ב) אם אחד מהם מבקש לבטל את מינויו כמנחה.

ג) אם התלמיד מבקש להחליף את המנחה או אחד מן המנחים השותפים.

שופטים לעבודת גמר מחקרית

5.1 הסמכות לשפוט עבודת גמר מחקרית (תיזה) כדלהלן:

כל איש סגל באוניברסיטת חיפה מדרגת מרצה ומעלה במסלול א', כל איש סגל ממוסד אקדמי מוכר אחר בישראל או בחו"ל מדרגת מרצה ומעלה במסלול א'.

מינוי שופט שאינו עומד בתנאים חייב בהמלצה מנומקת של הוועדה החוגית לתואר שני ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

חבר סגל שאינו עומד בקריטריונים להנחיה (ראה סעיף 4.2) וקיבל אישור הנחיה קבוע, מוסמך גם לשפוט באופן קבוע עבודות גמר מחקריות.

5.2 הוועדה החוגית לתואר שני תוודא מניעת יחסי תלות בין התלמיד לשופט במקרה של ניגוד אינטרסים.

5.3 כל אחד מקוראי עבודת הגמר המחקרית יחווה את דעתו על העבודה וימסור את דו"ח השיפוט ישירות ליו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שני. נוסח דו"ח השיפוט ייקבע על-ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שני ויכלול:

א) סיכום תוצאות המחקר.

ב) הערכת החיבור מבחינת תוכנו, שיטתו ומבנהו.

ג) הצעות לשינויים, תיקונים, או השלמות במידת הצורך.

ד) ציון מספרי (בשיטה המאונית).

ה) המנחה יוסיף הערכה לגבי יכולתו של התלמיד והתאמתו להמשך לימודים לתואר שלישי.

הוראת קורסים בלימודי תואר שני

6.1 **הסמכות להורות קורסים ברמת לימודי תואר שני היא כדלהלן:**

1. כל איש סגל באוניברסיטת חיפה מדרגת מרצה ומעלה במסלול א'.
2. כל איש סגל בדרגת מרצה ומעלה במסלול ג' באוניברסיטת חיפה.
3. כל איש סגל באוניברסיטת חיפה בדרגת עמית הוראה א' ומעלה, אשר יש לו גם מינוי באוניברסיטה אחרת בדרגת מרצה ומעלה במסלול א'.
4. כל איש סגל באוניברסיטת חיפה בדרגת מורה בכיר.

מינוי חבר סגל שאינו עומד בתנאים אלו חייב באישור דיקן הפקולטה והדיקן ללימודים מתקדמים.

פרק ג' - נוהלי קבלה, הרשמה וייעוץ

נוהלי קבלה

7.1 ההרשמה ללימודי תואר שני מתקיימת במועדים המפורסמים באמצעי התקשורת על־ידי האוניברסיטה.

7.2 **תנאי קבלה**

לצורך ההרשמה קיימת הבחנה בין:

קבלה כתלמיד "מן המניין"

קבלה כתלמיד "על תנאי"

הוועדה החוגית לתואר שני תדון בדבר מעמד הקבלה של התלמיד.

7.3 **תלמיד במעמד "מן המניין"**

א) מועמד המבקש להירשם ללימודי תואר שני כתלמיד מן המניין, חייב למלא את התנאים הבאים:

(1) בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, בציון משוקלל של 76 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון.

(2) מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל אשר למד במסלול דו חוגי ובאחד החוגים השיג ציון משוקלל הנמוך מ־76 ולא פחות מ־70, יוכל להתקבל כתלמיד מן המניין רק אם השיג ציון משוקלל של 80 לפחות בחוג אחד.

(3) הגיש טופס בקשה והמציא בזמן את כל המסמכים הדרושים.

(4) מילא דרישות נוספות שנקבעו על־ידי החוג.

ב) מועמד אשר ברשותו אישור זכאות לתואר ראשון בציון סופי התואם את תנאי הקבלה, ואולם נדרש לקורסי השלמה בחוג בהיקף של עד 2 קורסים לכל היותר (ולא מעבר ל־8 שש"ס), יוכל, בהמלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים, להתקבל כתלמיד מן המניין. אישור הזכאות לתואר מוסמך של תלמיד זה יותנה במילוי קורסי השלמה.

7.4 **תלמיד במעמד "על תנאי"**

א) תלמיד אשר למד במסלול דו־חוגי או חד־חוגי ולא סיים את כל חובותיו, רשאי להירשם ללימודי תואר שני כתלמיד על־תנאי בתנאים הבאים:

(1) התלמיד סיים את כל חובות השמיעה לתואר "בוגר".

(2) היקף הקורסים בהם אין עדיין ציון סופי, מאפשר על־פי המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני ושיקול דעתו של הדיקן ללימודים מתקדמים להשלימם עד תום הסמסטר הראשון ללימודי התואר השני.

(3) לתלמיד נותרה לכל היותר הגשה של עבודה סמינריונית אחת בחוג אותו הוא ממשיך ללימודי תואר שני.

(4) התלמיד המציא גיליון ציונים מעודכן ומפורט.

(5) התלמיד הגיש טופס בקשה והמציא בזמן את כל המסמכים הדרושים.

(6) לאחר סיום כל החובות לתואר "בוגר", ממוצע הציונים חייב למלא אחר הדרישות האוניברסיטאיות ו/או החוגיות לקבלה ללימודי תואר שני.

(7) תלמיד על תנאי יעבור למצב של תלמיד מן המניין אם סיים את כל חובותיו לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של שנת לימודיו הראשונה לתואר שני. תלמיד שלא עמד בתנאי זה יופסקו לימודיו.

ב) מועמד אשר ברשותו אישור זכאות לתואר ראשון בציון סופי התואם את תנאי הקבלה, אך נדרש לקורסי השלמה בחוג בהיקף של 4 קורסים לכל היותר (ולא מעבר ל־16 שש"ס) יוכל, בהמלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים, להתקבל כתלמיד "על תנאי". תלמיד זה יהא חייב לסיים את קורסי ההשלמה עד סוף שנת הלימודים הראשונה לתואר על מנת לעבור למעמד של תלמיד מן המניין. קורסי ההשלמה לא ייכללו במסגרת השעות ללימודי תואר שני.

חריגה מתנאים אלה, המנוגדת לתקנון, טעונה המלצת הוועדה החוגית לתואר שני ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

7.5 **תנאי קבלה למסלול אישי**

א) מסלול לימודים אישי מתקיים בחלק מן החוגים המקיימים תכנית לימודים עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה). על המועמד לוודא מול הוועדה החוגית לתואר שני את קיום המסלול בחוג בו הוא מעוניין ללמוד.

ב) המועמד יתקשר עם חוג אשר מקיים לימודי תואר שני הקרוב ביותר לתחום בו הוא מעוניין להתמחות ולכתוב עבודת גמר מחקרית (תיזה), ולקבל את הסכמתו ללמוד במסלול זה במסגרת החוג.

ג) יתקבל תלמיד אשר הנו בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל והשיג בלימודי התואר הראשון ציון משוקלל של **80 לפחות** בכל אחד מחוגי הלימוד.

ד) לכל תלמיד שיתקבל למסלול זה ימונה יועץ אקדמי מטעם החוג, אשר ינחה אותו וידריכו בקביעת תכנית לימודים, המורכבת מקורסים הנלמדים בחוגים שונים והקשורים בנושא המרכזי שבו רוצה התלמיד להתמחות.

ה) החוג יעביר לרשות ללימודים מתקדמים את תכנית הלימודים האישית, תחום ההתמחות ושמות המנחה/ים.

ו) קבלתו של מועמד ללימודים במסלול זה טעונה אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

7.6 **תנאי קבלה למסלול מואץ לתואר שני**

ראה סעיף 9.3.

הרשמה וייעוץ לכל מסלולי הלימוד

8.1 כל חוג המקיים לימודי תואר שני ימציא למחלקת הרשמה באגף מינהל תלמידים במועד המתאים (לפני פרסום תאריכי ההרשמה) מארזי הרשמה במספר עותקים מספיק. מארז ההרשמה יכלול דפי מידע מפורטים ומעודכנים על החוג (כולל מידע על החוג, סגל מוריו, מגמות הלימודים, תכניות לימודים, בחינות גמר וכיו"ב) ושאלונים לגבי מידע נוסף שהחוג נזקק לו.

8.2 מועמד ללימודי תואר שני ימלא טופס הרשמה ויציין את החוג בו הוא מבקש להמשיך את לימודיו. אגף מינהל תלמידים יעביר את טופס ההרשמה בצירוף תיקו של המועמד למזכירות החוג לדיון במועמד. לקראת דיון זה תרכז העוזר המינהלי לראש החוג את כל המידע הרלבנטי על המועמד משני חוגי הלימודי לב"א. לאחר סיום הדיון, תעביר מזכירות החוג את תיק המועמד עם המלצת החוג אל הרשות ללימודים מתקדמים.

8.3 תיק המועמד לקבלה לכל מסלולי הלימוד יכלול:

- טופס בקשת קבלה ללימודים.
- ציוני גמר לתואר "בוגר" במקבצים ובחוגי הלימוד השונים.
- גיליון ציונים מאושר לתואר "בוגר".
- גיליון ציונים מלימודים אקדמיים נוספים.
- המלצת קבלה של הוועדה החוגית ללימודי תואר שני וחתימת ראש החוג ויו"ר הוועדה החוגית לתואר שני בדבר תנאי הקבלה (טופס החלטה).

8.4 זכותו של החוג להטיל דרישות נוספות על המועמד כגון: בחינות כניסה, שאלון אישי, ראיון אישי, נסיון קודם בעבודה, מכתבי המלצה וכל דרישה אחרת שתסייע לחוג להחליט בדבר קבלת המועמד.

8.5 המלצת החוג על קבלת המועמד תועבר אל הרשות ללימודים מתקדמים. לאחר בדיקת החומר ברשות ואישורו, יועבר תיק המועמד על־ידי הרשות לאגף מינהל תלמידים שישלח למועמדים הודעות קבלה על-פי החלטת הדיקן ללימודים מתקדמים.

8.6 ההחלטה על דחייה של מועמדים היא בידי החוג. במקרה של דחייה, תועבר ההחלטה ישירות לאגף מינהל תלמידים, אשר ישלח את הודעת הדחייה.

8.7 החלטה על קבלת תלמיד ללימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני תועבר לאגף מינהל תלמידים, לאחר אישור הדיקן ללימודים מתקדמים (ראה סעיף 8.12 א') אשר ישלח את הודעה הקבלה, בציון חובות הלימודים הנדרשות.

8.8 הוועדה החוגית לתואר שני תמנה לכל תלמיד יועץ אקדמי שהתקבל ללימודי תואר שני. תפקידו של היועץ האקדמי לעזור לתלמיד בהרכבת תכנית הלימודים, לאשר את תכנית הלימודים ולעקוב אחר התקדמות התלמיד בלימודיו.

8.9 כל תלמיד לתואר שני חייב בייעוץ וברישום בכל שנה במהלך לימודיו. הודעות בדבר מועדי הייעוץ והרישום תישלחנה לכל התלמידים במהלך חופשת הקיץ על־ידי אגף מינהל תלמידים.

8.10 **בדיקה בעברית**

מועמדים בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה. כל חוג יקבע אם התלמידים יעמדו בבחינה זו כתנאי לקבלתם ללימודים, או יקבע את מועד ביצועה תוך כדי לימודיהם כתנאי לזכאותם לתואר וזאת באישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

סעיף זה אינו חל על תוכניות ששפת ההוראה בהם אינה עברית.

8.11 **בוגרי אוניברסיטאות מחו"ל**

א. מועמדים ללימודי תואר שני אשר הינם בוגרים של אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן של אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יבחרו באחת מן האפשרויות הבאות כאחד מתנאי הקבלה ללימודים:

1) לעמוד בהצלחה במבחן ה־GRE הכללי (General Test) ולהימצא באחוזון ה־70% בכל אחד משלושת מרכיבי המבחן. המועמד יצרף את תוצאת המבחן לערכת ההרשמה וכן אישור מהמועצה להשכלה גבוהה על פעילותה של שלוחת אוניברסיטה מחו"ל בישראל (במידה והוא בוגר שלוחה). לאחר קבלת כל המסמכים הנ"ל, יועבר תיקו של המועמד לדיקן ללימודים מתקדמים. עם קבלת אישור הדיקן על המשך הליך הקבלה, יועבר התיק לדיון בוועדות החוגיות.

2) להציג מועמדות למסלול לימודי השלמה לקראת לימודי תואר שני (במסגרת התואר הראשון), ולהשלים לפחות ארבעה קורסים בהיקף כולל של 16 שש"ס בציון ממוצע של 80 לפחות. אחד מתוך הקורסים יהיה בדרג 3 ויחייב כתיבת עבודה סמינריונית. במידה ותמליץ הוועדה החוגית על קבלת המועמד למסלול זה, יועבר תיקו, בצירוף אישור מהמועצה להשכלה גבוהה על פעילותה של שלוחת האוניברסיטה מחו"ל בארץ, לאישור הדיקן ללימודים מתקדמים. בנוסף, יצורף לתיק נספח להודעת קבלה המפרט את היקף הקורסים הנדרש, שמות הקורסים וציון שיש להשיג בהם. עם סיום ההשלמות כנדרש, יירשמו

התלמידים מחדש ויציגו מועמדותם ללימודי תואר שני, במסלול ב' בלבד. מועמדים ללימודי תואר שני במסלול א' (עם כתיבת עבודת תיזה) יחוייבו בבחינת GRE. כל חריגה מכללים אלו טעונה אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

ב. מועמדים בעלי תואר מאחת ממדינות חבר העמים, מסמכיהם יובאו בפני ועדה אקדמית, הפועלת מטעם הדיקן ללימודים מתקדמים, אשר תחליט בדבר המשך הליך הקבלה לאוניברסיטה.

8.12 **תלמיד השלמות לקראת הצגת מועמדות ללימודי תואר שני**

א) מועמדים אשר עומדים בקריטריונים האוניברסיטאיים לקבלה לתואר שני (כפי שמפורטים בסעיף 7.3), אולם הוועדה החוגית לתואר שני הטילה עליהם קורסי השלמה בהיקף העולה על 16 שש"ס, יוכלו, באישור ראש החוג והוועדה החוגית לתואר שני, להתקבל ללימודי השלמות לקראת הצגת מועמדות לתואר שני. עם סיום ההשלמות בציון הנדרש ע"י החוג, יירשמו מחדש ויציגו מועמדותם ללימודי תואר שני. (הערה: תלמידים אלה אינם מטופלים ע"י הרשות ללימודים מתקדמים.)

ב) מועמדים שאינם עומדים בקריטריונים האוניברסיטאיים לקבלה לתואר שני (כפי שמפורטים בסעיף 7.3), אולם השיגו בלימודי התואר הראשון ציון סופי הנע בין 70 ל-75 בשני חוגי הלימוד, יוכלו להציג מועמדותם ללימודי השלמות לקראת לימודי תואר שני (במסגרת התואר הראשון).

במידה והוועדה החוגית ללימודי תואר שני תמליץ על קבלתם, יועבר תיק המועמדות לאישור הדיקן ללימודים מתקדמים בצרוף היקף הקורסים הנדרש והציון שיש להשיג בהם. **המינימום הנדרש להשלמות במסגרת זו הוא שלושה קורסים בהיקף כולל של 12 שש"ס, אותם יש להשלים בציון ממוצע של 80 לפחות.**

לאחר אישור הדיקן, ניתן יהיה לבצע את הקבלה. עם סיום ההשלמות כנדרש, יירשמו התלמידים מחדש ויציגו מועמדותם ללימודי תואר שני.

במידה ותחליט הוועדה החוגית ללימודי תואר שני על דחייה, יועבר התיק ישירות לאגף מינהל תלמידים.

מועמדים אשר השיגו בלימודי התואר הראשון ציון נמוך מ-70 לא יוכלו להתקבל למסלול השלמות לקראת לימודי תואר שני.

כל חריגה מכלל זה טעונה אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

הערה: החוגים רשאים להחמיר אך לא להקל מתנאי הקבלה, וזאת בתנאי שדרישות הקבלה הנוספות פורטו במארז ההרשמה ואושרו על-ידי הרשות ללימודים מתקדמים.

פרק ד' - דרישות אקדמיות ללימודים לתואר שני

מסלולי לימוד לתואר שני

הערה: כל חוג רשאי להחליט אילו מסלולי לימוד לתואר שני שאושרו כמקובל ע"י מוסדות האוניברסיטה ייפתחו בכל שנת לימודים. תלמידים אשר החלו לימודיהם במסלול כלשהו בלימודי תואר שני יסיימו לימודיהם במסלול זה גם אם המסלול לא נפתח בשנים שלאחר מכן.

9.1 **מסלול א'**

מסלול זה מורכב משיעורי חובה ושיעורי בחירה בהיקף שלא יפחת מ־28 שש"ס, לא כולל לימודי עזר ולימודי השלמה. במסלול זה נדרש התלמיד לכתוב עבודת גמר מחקרית (תיזה).

החוג יקבע את היקפי שיעורי הבחירה המרביים שתלמיד רשאי ללמוד מחוץ לחוג. קורסים אלה חייבים להיות בדרג 3 לפחות.

9.2 **מסלול אישי**

מטרתו של המסלול לאפשר לתלמיד ללמוד תחום אינטרדיסציפלינרי, אותו הוא מעוניין לחקור ולכתוב עבודת גמר מחקרית (תיזה), ולכן מחייב לימוד קורסים מחוגים שונים. תוכנית הלימודים תבנה בהתאם לתחום המחקר, ותכלול לכל הפחות ארבעה קורסים מתחום ההתמחות הספציפי של התלמיד. התכנית תיבנה על־ידי התלמיד ומנחה עבודת הגמר המחקרית (תיזה), ותקבל את אישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני והדיקן ללימודים מתקדמים.

במסלול זה מחויב התלמיד במכסת שעות לימוד כמו במסלול א'.

דרישות לימודיות

א) התלמיד חייב במכסת שעות לימוד כמו במסלול א' בתוספת קורסי עזר והשלמות על־פי הצורך.

ב) לפחות 70% מקורסי החובה והבחירה יהיו בדרג 4 ומעלה. יתר הקורסים יכולים להיות בדרג 3 אך לא בדרג נמוך יותר.

ג) התלמיד חייב ללמוד לכל הפחות ארבעה קורסים, בהיקף 4 שש"ס כל אחד, בתחום ההתמחות.

ד) התלמיד חייב בכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).

תעודת מוסמך האוניברסיטה

בתעודת המוסמך יצוין שם החוג בו סיים התלמיד את לימודיו במסלול אישי וכן תחום ההתמחות.

9.3 **מסלול מואץ לתואר שני**

תנאים אקדמיים

1. המסלול המואץ מיועד למועמדים המעוניינים בכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) ולמעומדים המעוניינים במסלול ללא תיזה (מסלול ב').
2. המסלול מיועד לתלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע של 90 לפחות.

3. תלמיד שיזוהה כמצטיין, יוכל ללמוד בשנה ג' ללימודיו שלושה קורסים מלימודי התואר השני (לא יותר מ־12 שש"ס). במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים לתואר שני.
4. במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון חייב התלמיד לסיים את חובות השמיעה לתואר הראשון.
5. התלמיד כתב לפחות עבודה סמינריונית אחת והשיג בה ציון של 90 לפחות.
6. התלמיד יתקבל ללימודי התואר השני בשנה ד' ללימודיו במעמד של תלמיד "על תנאי", במידה ונותרה לו חובת הגשת עבודות בב"א.
7. על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'.
8. במהלך שנה ד' ללימודיו ישלים התלמיד את מכסת הקורסים הנדרשת על־ידי החוג.

מסלול עם כתיבת תיזה

1. על התלמיד להגיש הצעת תיזה ולקבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני להצעה עד תום שנה ד', ולא יאוחר מתחילת שנה"ל העוקבת.
2. השנה החמישית תוקדש לכתיבת עבודת התיזה.
3. עבודת התיזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.
4. משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם כתיבת תיזה יעמוד על חמש שנים.

מסלול עם בחינת גמר

1. התלמיד יגיש עד תום שנת הלימודים הרביעית את כל עבודותיו.
2. התלמיד יגש לבחינת הגמר בתום שנה רביעית, כולל חופשת הקיץ.
3. משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם בחינת גמר יעמוד על ארבע שנים.

9.4 מסלול ב'

מסלול זה מורכב משיעורי חובה ושיעורי בחירה בהיקף שלא יפחת מ־36 שש"ס, או 25% יותר ממכסת שעות ההוראה של מסלול א' (תיזה) באותו תחום. מכסת הלימודים אינה כוללת לימודי עזר ולימודי השלמה. מסלול זה כולל עמידה בבחינת גמר. מתכונת הבחינה תיקבע ע"י החוג. החוג רשאי להחליט על כתיבת פרויקט שיהיה בנוסף או במקום בחינת הגמר.

החוג יקבע את היקפי שיעורי הבחירה המרביים שתלמיד רשאי ללמוד מחוץ לחוג. קורסים אלה חייבים להיות בדרג 3 לפחות.

זכאות לתואר מוסמך במסלול ב' אינה מאפשרת המשך לימודים ישיר לקראת תואר שלישי.

9.5 **לימודי שפה זרה**

אם תכנית הלימודים בחוג כוללת לימודי שפה זרה, תוכל הוועדה החוגית ללימודי תואר שני להכיר במחצית מלימודי השפה הזרה כקורסי בחירה בתכנית הלימודים של התלמיד, ולא יותר מ־8 שש"ס, עפ"י הפירוט הבא:

א) חוגים בהם תכנית הלימודים כוללת 16 שש"ס שפה זרה (מתחילים ומתקדמים) יוכלו להכיר לא יותר מ־8 שש"ס לימודי שפה כקורסי בחירה.

ב) חוגים בהם תכנית הלימודים כוללת 8 שש"ס שפה זרה (מתחילים/מתקדמים) יוכלו להכיר לא יותר מ־4 שש"ס לימודי שפה כקורסי בחירה.

חובות אקדמיות נוספות במסלולי הלימוד

10.1 במסלול א', מסלול אישי, מסלול מואץ עם כתיבת תיזה, יש לכתוב לפחות עבודה סמינריונית אחת, או מטלות מקבילות שוות ערך.

10.2 במסלול ב' יש לכתוב לפחות שתי עבודות סמינריוניות או מטלות מקבילות שוות ערך.

10.3 קורסי עזר שהחוג מחייב בהם את התלמיד אינם נמנים במנין השעות לתואר ואינם משתקללים בציון הסופי.

10.4 תכנית הלימודים בכל מסלולי הלימוד לתואר שני חייבת לכלול לפחות סמינריון מחקר או סמינר סטטיסטי, או מתודולוגי אחד, המקנה מיומנויות מחקר בהיקף של 4 שש"ס. תוכנו ומטלותיו ייקבעו ע"י החוג.

10.5 מעבר ממסלול לימודים אחד למשנהו אפשרי באישור הוועדה החוגית לתואר שני. במקרה של מעבר ממסלול למסלול יחויב התלמיד בכל הדרישות של המסלול החדש, אך יוכל לקבל פטור עבור לימודיו במסלול הישן כמילוי חלקי של הדרישות למסלול החדש באישור הוועדה החוגית לתואר שני.

הוועדה החוגית תיידע את הרשות ללימודים מתקדמים בדבר מעבר של כל תלמיד ממסלול למסלול.

שינוי מסלול לימודים יתאפשר לא יאוחר מתוך סמסטר א' של השנה השניה ללימודים.

10.6 א) במסלולי לימוד עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה), יורשה התלמיד להגיש את התיזה לשיפוט רק לאחר שסיים את כל חובות השמיעה והגיש את כל עבודותיו לתואר.

ב) במסלולי לימוד עם בחינת גמר/עבודה מסכמת/פרויקט גמר, יורשה התלמיד לגשת לבחינה רק לאחר שסיים את כל חובות השמיעה והגיש את כל עבודותיו לתואר.

10.7 בנוסף לקורסי עזר, רשאי החוג להטיל על תלמידי תואר שני בכל מסלולי הלימודים חובת עבודה מעשית (פרקטיקום) כתנאי לקבלת התואר. היקף ההתמחות במסגרת העבודה המעשית טעון אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

10.8 חוג רשאי לאשר לתלמיד הלומד לתואר שני עד 2 שש"ס זכות בתקופת לימודיו עבור השתתפות בחמישה ימים מצטברים במשך שנתיים של כנסים מדעים/ימי עיון. כל חוג ובית ספר יחליט האם לאמץ הסדר זה וכיצד ליישמו.

הערה: תלמידי מסלול ישיר לדוקטורט אינם זכאים להסדר זה.

10.9 א) הוועדה החוגית לתואר שני רשאית להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים להכיר לתלמיד בקורסים אקדמיים (חובה, בחירה, שפה זרה) שנלמדו במוסד אחר להשכלה גבוהה ושעבורם לא קיבל תואר (אין קרדיטציה כפולה).

קורסים ממוסד אחר, שהוכרו ע"י הדיקן ללימודים מתקדמים לצורך המשך לימודים באוניברסיטת חיפה, ציוניהם ישוקללו בממוצע הציונים הסופי.

ב) הוועדה החוגית לתואר שני רשאית להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים להכיר לתלמיד בקורסים שנלמדו במסגרת היחידה ללימודי המשך במוסד מוכר להשכלה גבוהה בהיקף כולל של עד 8 שש"ס. זאת בתנאי והתמלאו הקריטריונים הבאים:

1. היקף הקורס עומד על לפחות 28 שעות אקדמיות.
2. קיימת תכנית לימודים כתובה המתארת את תכני הקורס, מבנהו ודרישות הלימוד.
3. בתום הקורס עמד התלמיד במטלות כגון: בחינה, תרגיל מסכם או עבודה. על מטלות אלה חייב התלמיד לקבל ציון.
4. מרצה הקורס הינו בעל תואר שלישי מאוניברסיטה מוכרת, ושעיקר עיסוקו באוניברסיטה מוכרת, או לחילופין הינו איש מקצוע בעל תעודת מוסמך לפחות ממוסד מוכר להשכלה גבוהה (כגון: משפטן, רואה חשבון, עיתונאי, רופא או כל מומחה בתחומו).
5. ניצול השעות בגין לימודי קורסים ביחידה ללימודי המשך ניתן למימוש תוך ארבע שנים בלבד.

ג) תלמיד יקבל תואר "מוסמך" מטעם אוניברסיטת חיפה רק אם למד באוניברסיטת חיפה <u>לפחות</u> את לימודי שנה ב' (או הלימודים המתקדמים של התכנית לתואר שני) <u>ולא פחות ממחצית מכסת הלימודים לתואר שני</u> (לפי המסלולים הנהוגים באוניברסיטת חיפה), לרבות כתיבת שתי עבודות סמינריוניות לפחות, עבודת גמר מחקרית/בחינת גמר. חריגה מתת־סעיף זה טעונה אישור של הדיקן ללימודים מתקדמים.

10.10 הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תוכל להמליץ לפני הדיקן ללימודים מתקדמים על הכרה בהצעת תיזה או בעבודת תיזה לצורך מעבר למסלול ב' כקורסי בחירה. ההכרה והיקפה טעונים אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

נהלים חוגיים, המוסיפים על התקנון הכלל אוניברסיטאי, אך לא גורעים ממנו, יפורסמו בנפרד ע"י החוגים.

משך לימודים נורמטיביים

11.1 משך הלימודים לתואר שני במסלולים הדורשים כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) הוא שלוש שנים.

11.2 משך הלימודים לתואר שני במסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית) הוא שנתיים.

11.3 משך הלימודים במסלול מואץ לתואר שני כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) הוא חמש שנים (ללימודי התואר הראשון והשני).

11.4 משך הלימודים במסלול מואץ לתואר שני ללא כתיבת תיזה הוא ארבע שנים (ללימודי התואר הראשון והשני).

כל חריגה ממשך הלימודים בכל מסלולי הלימוד טעונה המלצת הוועדה החוגית לתואר שני ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

פרק ה' - בחינות, ציונים ועבודות

12.1 א) בכל קורס (חובה, בחירה, השלמה או קורס עזר) ייתן המורה בסיום הקורס ציון לכל תלמיד המשתתף בו. הציונים יינתנו במספרים לפי השיטה המאונית (100-1). כלל זה מתייחס לסוגי הקורסים הבאים: שיעור, תרגיל, פרוסמינר, סמינר, בחינת גמר, עבודת גמר מחקרית (תיזה) ופרוייקט גמר.

ב) המורה רשאי לתת בסיום הקורס את הערכתו לתלמיד בציון "עובר/השלים" או "לא עובר/לא השלים" רק במסגרות הלימודים הבאות: לימודי שדה, פרקטיקום, סיורים, עבודת שטח, מעבדות, סדנאות והתנסות מעשית. על אותו בסיס ניתן יהיה להכיר בציוני "עובר" של קורסים במסגרות לימודים דומות מאוניברסיטאות אחרות כאשר הוועדות החוגיות ללימודי תואר שני ממליצות להעניק בעבורן שעות זכות.

ג. עבור סטודנט/ית זכאי/ת* – לימודי שדה, פרקטיקום, סיורים, עבודת שטח, מעבדות, סדנאות והתנסות מעשית שהתקיימו בתקופת הזכאות – יושלמו בתאום עם המרצה בפרק זמן שייקבע על ידו, בהתאם לאופי הדרישות בכל אחת מהמטלות הנ"ל.

ד. אם לדעת המרצה לא ניתן להשלים את הדרישות בפעילויות הללו לא נוכחות, יהיה על הסטודנט/ית להשתתף בהן שוב בסמסטר הקרוב בו יוצעו.

* סטודנט/ית זכאי/ת – סטודנטית בשמירת הריון או בטיפולי פוריות 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר. סטודנט או סטודנטית בחופשת לידה או אימוץ/משמורת 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.

12.2 **ציונים**

א) ציון המעבר המינימלי בקורס הנלמד במסגרת לימודי תואר שני הוא 60.

ב) ציון ממוצע מינימלי למעבר משנה א' לשנה ב' הוא 65.

ג) ציון המעבר המינימלי לעבודת גמר מחקרית הוא 76 (ממוצע ציוני השופטים).

ד) ציון המעבר המינימלי לבחינת הגנה על התיזה במסלול א' הוא 76.

ה) ציון המעבר המינימלי לבחינת גמר הוא 76.

ו) ציון המעבר המינימלי בכל אחד ממרכיבי בחינת הגמר הוא 70.

ז) תלמיד שנכשל בבחינת הגמר וקיבל ציון נמוך מ־76 כציון משוקלל של כל מרכיבי הבחינה, יורשה להיבחן פעם נוספת. הבחינה החוזרת תכלול את כל מרכיבי הבחינה הראשונה.

ח) תלמיד יהא חייב להיבחן פעם נוספת על אחד או יותר ממרכיבי בחינת הגמר שכתב וקיבל ציון נמוך מ־70.

ט) הבחינה החוזרת חייבת להיערך בתוך שנים־עשר חודשים לאחר בחינת הגמר שבה השתתף התלמיד. מועד הבחינה החוזרת ייקבע על ידי יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני. תלמיד שנכשל בבחינת גמר פעמיים יופסקו לימודיו.

כל חוג רשאי לדרוש ציון מעבר גבוה יותר מן המצויין לעיל.

12.3 **ציון סופי בקורס ייקבע כדלקמן:**

א) המורה רשאי לקבוע את הציון הסופי בהתחשב במרכיבים הבאים או בחלק מהם: תרגילים, עבודות, פרוייקטים, בחנים, השתתפות בכיתה, בחינת מעבר.

ב) המורה יודיע לתלמידיו בשבועיים הראשונים להוראת הקורס על מרכיבי הציון הסופי בקורס.

ג) המורה רשאי למנוע מתלמיד לגשת לבחינה או להגיש עבודה סמינריונית אם התלמיד אינו נוכח בשיעורים, אינו מגיש תרגילים ועבודות או אינו מעבד פרוייקט או סמינר כנדרש בקורס, ובלבד שהודיע על כך המורה בתוך השבועיים הראשונים ללימודי הקורס. תלמיד שלא יוגש לבחינה יקבל ציון "נכשל".

ד) "סטודנט/ית זכאי/ת"* זכאי/ת להיעדר מ 30% מכלל השיעורים בכל קורס בו חלה חובת נוכחות. אם ההיעדרות עלתה על 30% תינתן לסטודנט/ית האפשרות לבטל את הקורס ולחזור עליו.

* סטודנט/ית זכאי/ת — סטודנטית בשמירת הריון או בטיפולי פוריות 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר. סטודנט או סטודנטית בחופשת לידה או אימוץ/משמורת 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.

12.4 **דרישות מעבר בקורסים**

א) בלימודי תואר שני יתקיים <u>מועד אחד בלבד</u> של בחינות מעבר.

ב) תלמיד אשר לא ייגש לבחינה במועד הסדיר בגלל סיבה שהוכרה על־ידי הוועדה החוגית לתואר שני (מילואים, אשפוז בבית חולים, אישור על מחלה שנמשכה מעל חמישה ימים, אבל וכד'), יהיה רשאי להגיש בקשה להיבחן במועד מיוחד לוועדה החוגית לתואר שני.

ג) בחינות סמסטר חורף תתקיימנה בתקופה העוקבת את סמסטר א'.

ד) מועד מיוחד של בחינות סמסטר חורף יתקיים במרוצת סמסטר ב' או בתיאום עם המורה.

ה) בחינות סמסטר אביב תתקיימנה בתקופה העוקבת את סמסטר ב'.

ו) מועד מיוחד של בחינות סמסטר אביב יתקיים בסוף חופשת הקיץ או בתיאום עם המורה.

ז) ניתן לשפר ציון בקורס על ידי הרשמה מחדש למקצוע בשנה העוקבת. במקרה זה קובע הציון האחרון.

ח) תלמיד שנכשל בקורס רשאי לבחור בין חזרה על אותו הקורס או בחירה בקורס אחר. אם בחר ללמוד קורס אחר במקום הקורס שנכשל בו, עליו לקבל את אישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני. במקרה זה יירשם הציון "נכשל" בגליון הציונים, אך לא יחושב בממוצע הכללי.

ט) תלמיד רשאי לחזור על קורס שנכשל בו פעם אחת בלבד. כשלון שני באותו קורס מחייב הפסקת לימודים.

י) מורה האחראי לקורס חייב למסור ציוני בחינת מעבר תוך עשרה ימים מיום הבחינה. ניתן לקבל הארכה מעבר לתקופה זו על־ידי ראש החוג.

יא) סטודנטית בהריון, שמירת הריון וטיפולי פוריות

1) סטודנטית בהיריון שמצבה לא מאפשר נוכחות בבחינה, תבחן במועד אחר במסגרת המועדים המקובלים (הסטודנטית תידרש להמציא אישור רפואי).

2) "סטודנטית זכאית" (הנמצאת בשמירה היריון או בטיפולי פוריות) תהא זכאית להיבחן במקצועות בהם לא נבחנה בגין מצבה, במועדי הבחינות המקובלים במוסד (מועד ב', ג' וכדומה).

3) "סטודנטית זכאית" (הנמצאת בשמירת הריון או בטיפולי פוריות) שנעדרה מבחינה של קורס המהווה "דרישה מוקדמת" לקורס אחר, או לשנת לימודים מתקדמת, זכאית ללמוד "על תנאי" בקורס המתקדם או בשנה מתקדמת.

4) לסטודנטיות בהיריון אישור ליציאה חריגה לשירותים במהלך הבחינה.

5) לסטודנטיות בהיריון תינתן תוספת זמן בבחינה של 30 דקות.

יב) סטודנט/ית בחופשת לידה וחופשה בגין אימוץ

1) "סטודנטית זכאית" רשאית להעדר מבחינות לתקופה של עד 14 שבועות מיום הלידה ותהא זכאית להיבחן במקצועות בהם לא נבחנה בתקופה הנ"ל, במועדי הבחינות המקובלים.

2) סטודנטית זכאית שנמצאת בחופשת לידה ונעדרה מבחינה של קורס המהווה "דרישה מוקדמת" לקורס אחר, או לשנת לימודים מתקדמת, זכאית ללמוד "על תנאי" בקורס המתקדם או בשנה המתקדמת.

12.5 הגשת עבודות סמינריוניות ומטלות סיום קורס

א) מועד אחרון להגשת עבודה סמינריונית במסגרת קורס שנלמד בסמסטר א' הינו סוף סמסטר ב'. במקרים מיוחדים רשאית הוועדה החוגית לתואר שני להאריך את מועד הגשת העבודה עד סוף חופשת סמסטר ב'.

ב) מועד אחרון להגשת עבודה סמינריונית במסגרת קורס שנלמד בסמסטר ב' הינו סוף חופשת הקיץ (תחילת שנת הלימודים העוקבת). במקרים מיוחדים רשאית הוועדה החוגית לתואר שני להאריך את מועד הגשת העבודה עד סוף חופשת סמסטר א'.

ג) למעט עבודות סמינריוניות יש לסיים כל מטלת סוף קורס עד תום מועד בחינת א' וב' של הסמסטרים.

ד) מורה הקורס חייב למסור את ציון העבודה תוך ארבעה שבועות מיום קבלתה או מועד אחר שייקבע.

ה) משקלו של כל קורס בחישוב ממוצע הציונים הסופי לתואר ייקבע על־ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שני.

ו) סטודנטית בהיריון, שמירת הריון וטיפולי פוריות: "סטודנטית זכאית" אשר לא הגישה מטלות במועדים שנקבעו כי אלה חלו בתקופת היותה לפי אישור רפואי, בשמירת הריון או טיפולי פוריות רשאית להגיש את המטלות או מטלות חלופיות בהתאם להחלטת המרצה, ובתאום עמו, באיחור של עד 7 שבועות מתום תקופת היותה "סטודנטית זכאית".

ז) סטודנט/ית בחופשת לידה וחופשה בגין אימוץ: "סטודנטית זכאית"* רשאית להגיש מטלות שניתנו בסמסטר בו ילדה (ומועד הגשתן לאחר הלידה), או מטלות חלופיות בהתאם להחלטת המרצה, באחור של עד 7 שבועות מהמועד האחרון שניתן להגשת המטלות או מתום תקופת היותה "סטודנטית זכאית" (המאוחר מבין השניים).

* סטודנט/ית זכאי/ת — סטודנטית בשמירת הריון או בטיפולי פוריות 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר. סטודנט או סטודנטית בחופשת לידה או אימוץ/משמורת 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.

12.6 **ציון סופי לתואר**

חישוב הציון הסופי לתואר ייעשה בנפרד על־ידי כל חוג. יש לקבוע משקל לקורסי חובה, קורסי בחירה, סמינרים, סדנאות והתמחות מעשית. לימודי עזר ולימודי השלמה לא יכללו במנין השעות לתואר ולא ישוקללו בממוצע הציונים.

(א) ציון עבודת גמר מחקרית (במסלול א', מסלול מואץ ומסלול אישי) לא יקטן מ־35% בשקלול הציונים.

(ב) ציון בחינת הגמר/עבודה מסכמת/פרויקט גמר (במסלול ב') יעמוד על 20%-30% בשקלול הציונים.

אופן שקלול הציונים בכל חוג יפורסם בשנתון האוניברסיטה.

12.7 **זכאות לתואר**

א) תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לתואר שני כפי שמפורטים בתקנון זה, בהנחיות החוגיות ובנוהלי אגף מינהל תלמידים, זכאי לקבל אישור זכאות לתואר:

1. לתלמידי מסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ לתואר שני עם כתיבת תיזה, תאריך הזכאות לתואר יהיה זהה לתאריך הגשת התיזה לשיפוט, ובתנאי שהציון הסופי של התיזה (בין שהיה צורך בתיקונים ובין שלא) הוא חיובי, ובתנאי שמולאו עד אז כל שאר חובות התלמיד.
2. לתלמידי מסלול ב' (בחינת גמר/עבודה מסכמת/פרויקט) תאריך הזכאות לתואר יהיה זהה לתאריך מועד הבחינה/הגשת עבודה מסכמת, ובתנאי שהתקבל ציון חיובי ומולאו עד אז כל שאר חובות התלמיד.

3. במקרים חריגים בלבד, כאשר יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני מאשר הגשת עבודה סמינריונית או בחינה בקורס מסוים, לאחר הגשת התיזה לשיפוט/ בחינת הגמר למסלול ב', תאריך הזכאות ייקבע לפי מתן הציון לעבודה או לבחינה.
4. תאריך הגשת עבודת תיזה לשיפוט שהוחזרה לתלמיד לתיקון ייחשב כתאריך הגשת עבודה אחרונה רק במידה והעבודה המתוקנת תוגש ותאושר תוך 60 יום קלנדריים מיום שהוחזרה לתלמיד לתיקון.
5. עבור סטודנט/ית זכאי/ת* — מועד סיום החובות לתואר יוארך בהתאם למשך תקופות ההיעדרות המותרות, עד לשנה מהמועד המקובל לסיום התואר.

* סטודנט/ית זכאי/ת — סטודנטית בשמירת הריון או בטיפולי פוריות 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר. סטודנט או סטודנטית בחופשת לידה או אימוץ/ משמורת 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.

ב) על מזכירות החוג להעביר את שקלול הציונים וספחי התמחות (במידה וקיימים) לאישור הרשות ללימודים מתקדמים לא יאוחר מהתאריך שייקבע על ידי רשויות האוניברסיטה.

ג) תלמיד אשר שקלול ציוניו לא יועבר ממזכירות החוג לרשות ללימודים מתקדמים עד מועד זה, לא ייכלל ברשימת המוסמכים ולא יוכל להשתתף בטקס הענקת התואר שיתקיים באותה שנה.

ד) עם סיום לימודיו, על התלמיד לפנות למזכירות החוג בבקשה לקבל אישור זכאות לתואר וקבלת הציונים על כל מטלות הלימודים, לרבות קבלת ציון בעבודת הגמר המחקרית (תיזה) או בבחינת הגמר. התלמיד יבדוק ויאשר במזכירות החוג את פרטיו האישיים, ציוניו הסופיים, ציון הגמר שלו ותאריך הזכאות לתואר. האוניברסיטה תיזום סגירת תואר לתלמיד שלא פנה למזכירות החוג להסדרת אישור הזכאות. לתלמיד זה ניתנת האפשרות לערער על פרטי אישור הזכאות שנשלח אליו עד 30 יום מתאריך קבלת האישור בדואר. חוסר תגובה יתקבל כאישור והסכמה.

ה) זכאות לתואר באחת מדרגות ההצטיינות תקבע עפ"י המפורט בסעיף 12.8.

12.8 **הענקת תעודת מוסמך בדרגות הצטיינות שונות**

להלן דרגות ההצטיינות בסדר יורד:

1) **מוסמך בהצטיינות יתרה** — יוענק למוסמכים אשר סיימו לימודיהם במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה (מסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ לתואר שני עם כתיבת תזה) ואשר ממוצע הציונים הסופי שלהם לתואר הוא **96 ומעלה.**

2. **מצטיין הדיקן ללימודים מתקדמים** — יוענק למוסמכים אשר סיימו לימודיהם במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה (מסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ לתואר שני עם כתיבת תזה), ואשר ממוצע הציונים הסופי שלהם לתואר הוא **95-93**.

3) **מוסמך בהצטיינות** — יוענק למוסמכי כל מסלולי הלימוד באופן הבא:

1. למוסמכים אשר סיימו לימודיהם במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה (מסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ לתואר שני עם כתיבת תיזה), ואשר ממוצע הציונים הסופי שלהם לתואר הוא **92-90**.

2. למוסמכים אשר סיימו לימודיהם במסלול עם בחינת גמר/פרויקט (מסלול ב'), ואשר ממוצע הציונים הסופי שלהם לתואר הוא **90-100**.

12.9 קבלת מוסמך בדרגת הצטיינות כלשהי תותאם למשך תקופת הלימודים (ראה סעיף 11) על־פי הפירוט הבא:

א) תלמידים במסלולים עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה שמשך לימודיהם **לא עלה על 3 שנים.**

ב) תלמידים במסלול ב' (בחינת גמר/עבודה מסכמת/פרויקט גמר) שמשך לימודיהם **לא עלה על שנתיים.**

ג) הענקת הצטיינות מהמוסד אשר מבוססת על ציוניהם ועל משך תקופת סיום הלימודים תחושב לסטודנטית יולדת תוך הפחתת תקופת חופשת הלידה אותה ניצלה בפועל.

12.10 הענקת התואר בשתי דרגות ההצטיינות הגבוהות (הצטיינות יתרה ומצטייני הדיקן ללימודים מתקדמים) תבוצע באופן גורף לכל המוסמכים שעומדים בקריטריונים האקדמיים (כפי שמפורטים בסעיף 12.8). דרגת ההצטיינות השלישית (הצטיינות) תוענק למכסה של 10% מכלל מוסמכי החוג, מתוך רשימת מוסמכים העונים על התנאים האקדמיים, המונפקת על ידי הרשות ללימודים מתקדמים. ההחלטה לגבי הענקת התואר בהצטיינות תאושר ע"י יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני והדיקן ללימודים מתקדמים.

12.11 **תלמיד יוגדר כתלמיד במצב לימודים לא תקין באחד מהמקרים הבאים:**

א) נכשל בשני קורסים מכלל מכסת הקורסים שהוא חייב בהם, שמהם אחד, לכל היותר, הוא במסגרת לימודי החובה החוגיים (ראה סעיף 12.4).

ב) נכשל פעמיים בקורס בלימודי התואר השני (ראה סעיף 12.4).

ג) לא סיים את חובות השמיעה תוך שנתיים מיום תחילת לימודיו.

ד) תלמיד במסלול א' או במסלול אישי אשר לא אושרה לו הצעת התיזה על־ידי הוועדה החוגית לתואר שני עד תום השנה השניה ללימודיו, כולל חופשת הקיץ.

ה) תלמיד במסלול ב' אשר לא סיים את כל חובות השמיעה, למעט עמידה בבחינת גמר/הגשת עבודה מסכמת/הגשת פרויקט גמר, תוך שנתיים מיום תחילת לימודיו.

ו) תלמיד במסלול א' או במסלול אישי אשר לא סיים את כל חובותיו לרבות הגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה) לשיפוט תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודיו, ולא אושרה לו הארכת לימודים.

ז) לא עמד בציונים הנדרשים בכל קורס ובציון המעבר שנקבע כתנאי מעבר משנה א' לשנה ב'.

ח) לא השיג ציון מינימלי של 76 בעבודת הגמר המחקרית (תיזה)/בחינת גמר.

ט) לא חזר ללימודים בתום חופשה מאושרת (ראה סעיף 17.4) ולא הודיע על כך במועד שנקבע לו לרשות ללימודים מתקדמים.

י) נכשל פעמיים בבחינת גמר.

יא) תלמיד שלא הציג את אישור הזכאות לתואר "בוגר" במועד שנקבע לו עם קבלתו ללימודי תואר שני.

יב) תלמיד שלא סיים את חובות ההשלמה שהוטלו עליו בעת קבלתו ללימודי התואר השני בתום השנה הראשונה ללימודים.

יג) תלמיד שלא ביצע רישום כנדרש לשנת הלימודים.

תלמיד אשר ימצא במצב אקדמי לא תקין, יופסקו לימודיו.

12.12 **ערעורים על ציוני קורסים, בחינות גמר, עבודות גמר מחקריות (תיזות)**

א) ערעור על ציון קורס לתואר שני ייעשה כמפורט להלן:

תלמיד רשאי לערער על ציון סופי בקורס לתואר שני תוך <u>עשרה</u> ימים מפרסומו. הערעור יופנה בכתב ליו"ר הוועדה החוגית לתואר שני, וזה יעביר את הפניה למורה הקורס. עותק מן הערעור יועבר גם לרשות ללימודים מתקדמים. יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני ידווח על תוצאות הערעור למערער ולרשות ללימודים מתקדמים לא יאוחר מאשר <u>שבועיים</u> מיום הגשת הערעור. התלמיד המערער על הציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה או העבודה תיבדק מחדש, והציון הסופי עלול להיות נמוך מן המקורי. תוצאות הערעור תהיינה סופיות ומחייבות.

ב) ניתן לערער על ציון עבודת גמר מחקרית (תיזה) רק במקרה של כישלון (כשממוצע ציוני כל השופטים הוא פחות מ־76). במקרה של ערעור ימונה שופט נוסף והציון הסופי של עבודת הגמר המחקרית (תיזה) יהיה ממוצע ציוני כל השופטים. לא יתאפשר ערעור נוסף.

ג) לא ניתן לערער על ציון עבודת גמר מחקרית (תיזה) במקרה שהציון הוא חיובי (76 ומעלה).

ד) לא ניתן לערער על ציון בחינת הגנה על התיזה במסלול א'.

ה) תינתן אפשרות לערער על ציון בחינת גמר במסלול ב'. כל חוג יקבע את נוהלי הערעור שלו ויפרסמם בשנתון הלימודים וידווח על כך לתלמידים.

פרק ו' - עבודת גמר מחקרית (תיזה)

13.1 **מנחה לעבודת גמר מחקרית**

כל תלמיד הלומד במסלול המחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה (מסלול א', מסלול מואץ ומסלול אישי), שהגיע לשלב תכנון עבודת הגמר המחקרית, יבחר לפחות מנחה אחד מבין חברי הסגל האקדמי של אוניברסיטת חיפה (ראה סעיפים 4.1-4.7 בתקנון זה).

הכנת עבודת הגמר המחקרית (תיזה)

14.1 מטרת עבודת הגמר המחקרית (תיזה) היא להביא את התלמיד לידיעה מעמיקה בתחום ידע מסוים, לשימוש בשיטות מחקר הנהוגות בתחום, וכן לבחון את כושרו לחקור בעיה מסוימת, לנתח ממצאי מחקר בצורה עצמאית, להסיק מסקנות ולכתוב עבודת גמר מחקרית בצורה ובסגנון נאותים.

14.2 **<u>הצעת תיזה</u>:** הצעת התיזה תכלול את נושא המחקר, מטרת המחקר, תיאור שיטות המחקר ורשימת מקורות. הצעת התיזה תוגש באישור המנחה/ים לוועדה החוגית

ללימודי תואר שני. הוועדה רשאית לאשר את ההצעה, להפנות את ההצעה לקורא חיצוני, לדרוש תיקונים או לדחותה, לאחר התייעצות עם המנחה. אם אושרה ההצעה, תועבר ההחלטה בדבר האישור לרשות ללימודים מתקדמים. פרטים נוספים הנוגעים למבנה התכנית, לסעיפיה, להיקפה ולנוהל אישורה בחוג ייקבעו על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שני ויופצו בין תלמידי החוג.

14.3 הצעת התיזה, הערות הקוראים והתייחסות הכותב ו/או המנחה/ים להערות אלה, יישמרו במזכירות החוג בו לומד התלמיד לתקופה של חמש שנים, ויהיו זמינים לעיון על־פי החלטת ראש החוג.

14.4 תלמיד רשאי לשנות את מחקרו ואת תכנית המחקר בהסכמת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני והמנחה/ים, או לבקש את החלפה המנחה/ים.

14.5 תלמיד במסלול א' או מסלול אישי, אשר לא אושרה לו הצעת התיזה על־ידי הוועדה החוגית לתואר שני עד תום השנה השניה ללימודיו, כולל חופשת הקיץ, יהיה במצב לימודים לא תקין.

א) "סטודנטית זכאית" אשר לא הגישה מטלות במועדים שנקבעו כי אלה חלו בתקופת היותה, לפי אישור רפואי, בשמירת הריון או טיפולי פוריות, רשאית להגיש את המטלות או מטלות חלופיות בהתאם להחלטת המרצה, ובתאום עמו, באיחור של עד 7 שבועות מתום תקופת היותה "סטודנטית זכאית".

ב) "סטודנט/ית זכאי/ת"* רשאי/ת להגיש מטלות שניתנו בסמסטר בו ילדה (ומועד הגשתן לאחר הלידה), או מטלות חלופיות בהתאם להחלטת המרצה, באחור של עד 7 שבועות מהמועד האחרון שניתן להגשת המטלות או מתום תקופת היותה "סטודנט/ית זכאי/ת" (המאוחר מבין השניים)

* סטודנט/ית זכאי/ת — סטודנטית בשמירת הריון או בטיפולי פוריות 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר. סטודנט או סטודנטית בחופשת לידה או אימוץ/משמורת 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.

14.6 תלמיד אשר לא יגיש את עבודת הגמר המחקרית לשיפוט תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודיו ולא אושרה לו הארכת לימודים, יהיה במצב לימודים לא תקין.

א) מועד סיום התואר (הגשת עבודת גמר מחקרית-תזה) יוארך בהתאם למשך תקופות ההיעדרות המותרות.

14.7 תלמיד חייב לשמור את הנתונים והמקורות עליהם התבססה עבודת הגמר המחקרית שלו לתקופה של שלוש שנים לפחות, לצורך עיון הציבור בהם על־פי דרישה.

שיפוט עבודת הגמר המחקרית

15.1 עם סיום לימודיו לקראת התואר השני, יגיש תלמיד במסלול המחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) את עבודתו לוועדה החוגית ללימודי התואר השני, מודפסת לפי נוהל הכנה והגשה של עבודת גמר מחקרית, שנקבע על ידי הרשות ללימודים מתקדמים.

15.2 עבודת הגמר המחקרית תוערך ותישפט על ידי:

א) מנחה/י העבודה.

ב) שופט נוסף לפחות מהחוג או מחוצה לו, עפ"י החלטת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני.

ג) מינוי שופט שאינו חבר סגל באוניברסיטת חיפה ו/או אינו עומד בקריטריונים לשיפוט עבודת גמר מחקרית, טעון אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

15.3 הליכי השיפוט של עבודת הגמר המחקרית יהיו חסויים.

15.4 העברת חוות דעתו של השופט בחלקה או בשלמותה לידיעת התלמיד תעשה תוך עילום שם או שלא בעילום שם, בהתאם לקביעתו של השופט. בכל מקרה שקיים חשש לזיהוי של אחד מהשופטים בניגוד לרצונו, יהא השיפוט חסוי.

ציון עבודת הגמר המחקרית

16.1 הציון הסופי של עבודת הגמר המחקרית יחושב כממוצע של ציוני השופטים: ציון המנחה או הציון המסכם של המנחה הראשי והמנחה השותף וציון השופט הנוסף.

16.2 כאשר ההפרש בין הציון שהעניק המנחה לעבודה (או הציון המסכם של המנחה הראשי והמנחה השותף) לבין הציון שהעניק השופט לעבודה עולה על 15 נקודות, ימנה יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני שופט נוסף, לאחר שיוועץ עם המנחה/ים. הציון של עבודת הגמר המחקרית יחושב אז כממוצע של ציוני כל השופטים.

16.3 דו"ח השיפוט יימסר על ידי השופט לא יאוחר מאשר חודש מיום שנמסרה העבודה לידיו. אם תקופת השיפוט חופפת את חופשת הקיץ, תינתן לשופט אורכה של חודש נוסף.

16.4 אם כעבור תקופת השיפוט לא התקבל דו"ח השיפוט, תעביר הוועדה החוגית ללימודי תואר שני את הנושא לטיפול הדיקן ללימודים מתקדמים.

16.5 פרסום חלקי או מלא של עבודת הגמר המחקרית לפני הגשתה לשיפוט ייעשה באישור המנחה/ים. המנחה והתלמיד יקבעו במשותף אם הפרסום יהיה משותף להם או לחלקם. לאחר שיפוט עבודת הגמר המחקרית, זכאי מחברה לפרסמה, אלא אם כן חלות עליה הגבלות כמפורט בנוהל זכויות יוצרים.

16.6 תלמיד המפרסם את עבודת הגמר המחקרית או חלק ממנה יציין כי המחקר בוצע באוניברסיטת חיפה כחלק מדרישות לקבלת התואר "מוסמך האוניברסיטה".

16.7 במידה ונמסרה העבודה לשיפוט ונתקבל ציון סופי, לא תינתן אפשרות לתלמיד לתקן את עבודתו.

16.8 לנושא ערעור על ציון עבודת גמר מחקרית ראה סעיף 12.12.

16.9 במקרים חריגים, ולאחר התייעצות עם מנחה/י העבודה, רשאית הוועדה החוגית לתואר שני להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים שלא להעביר את עבודת הגמר המחקרית (תיזה) לפרסום בספריה. הדיקן ללימודים מתקדמים יחליט האם לאשר המלצה זו.

16.10 עם סיום תהליך השיפוט של העבודה, יעביר התלמיד למזכירות חוגו שלושה עותקים מודפסים וכרוכים מעבודת הגמר המחקרית, מאושרים וחתומים ע"י מנחה/ים העבודה ויו"ר הוועדה החוגית לתואר שני. בנוסף, מחוייב התלמיד להעביר גם עותק דיגיטלי של העבודה. כל העותקים יועברו על-ידי הרשות ללימודים מתקדמים לספריה, בתום הליכי אישור התואר. העברת עותקי נייר ועותק דיגיטלי של התיזה מהווה תנאי לקבלת אישור הזכאות לתואר מוסמך.

פרק ז' - שונות

17.1 הפסקת לימודים

א) תלמיד המעונין להפסיק את לימודיו, יודיע על כך בכתב לרשות ללימודים מתקדמים ויידע בעותק גם את החוג. סטודנט/ית זכאי/ת"* רשאי/ת להקפיא את לימודיו/ה (לבצע הפסקת לימודים) לפני מועד הבחינות רטרואקטיבית לסמסטר בו ילדה, ולשמור את זכותו/ה להירשם מחדש ובלבד שהלימודים לא יידחו מעבר לשנתיים.

ב) תלמיד שנקלע למצב לימודים לא תקין לאחר בדיקת תקינותו האקדמית ע"י הוועדה החוגית לתואר שני ו/או ע"י הדיקן ללימודים מתקדמים (ראה סעיף 12.10), יופסקו לימודיו. כל הפסקת הלימודים תאושר ותבוצע על-ידי הדיקן ללימודים מתקדמים.

* סטודנט/ית זכאי/ת — סטודנטית בשמירת הריון או בטיפולי פוריות 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר. סטודנט או סטודנטית בחופשת לידה או אימוץ/משמורת 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.

17.2 חידוש לימודים

א) תלמיד שתחול עליו הפסקת לימודים (אם ביוזמתו, אם ביוזמת החוג ואם ביוזמת הדיקן ללימודים מתקדמים), יוכל לפנות לוועדה החוגית לתואר שני בבקשה לחדש את לימודיו, לכל המוקדם בתום שנה מיום הפסקת לימודיו. הוועדה תשקול האם להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על שובו ללימודים ועל התנאים לאישור בקשתו.

ב) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בבקשה ויחליט האם לאשרה.

ג) תלמיד שלא סיים חובותיו לתואר שני, לאחר שקיבל הארכת לימודים (בהתאם לסעיף 17.3 א') ובשל כך הופסקו לימודיו, יוכל לפנות לוועדה החוגית לתואר שני בבקשה לחדש את לימודיו בתום שנה מיום הפסקת הלימודים. תלמיד זה יורשה לסיים את לימודיו בתנאים הבאים:

(1) על תלמיד במסלול המחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) להגיש את העבודה לשיפוט בעת חידוש לימודיו.

(2) על תלמיד במסלול ב' (בחינת גמר/ עבודה מסכמת/ פרויקט גמר) להגיש את כל העבודות על קורסים ששמע בעבר במסגרת תכנית הלימודים בעת חידוש לימודיו, על מנת שלא יידרש לשמוע מחדש את הקורסים.

ד) תלמיד לתואר שני אשר הפסיק לימודיו לתקופה שאינה עולה על שנתיים, יהיה רשאי לחדש לימודיו על סמך תנאי הקבלה האוניברסיטאיים והחוגיים שלמד בהם בעבר. כל הקורסים שנלמדו בעבר ועליהם קיבל ציון יזקפו לזכותו. תלמיד זה חייב לקבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני.

ה) תלמיד אשר הפסיק לימודיו לתקופה העולה על שנתיים (אבל לא יותר מחמש שנים), יהיה רשאי לחדש לימודיו בהמלצת הוועדה החוגית לתואר שני ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים. חידוש הלימודים יהיה במתכונת הנהוגה באוניברסיטה

ובחוג במועד חידוש הלימודים. מומלץ כי במקרה זה תטיל הוועדה החוגית לתואר שני על התלמיד לימודי רענון.

ו) תלמיד אשר הפסיק לימודיו לתקופה העולה על חמש שנים (אך לא יותר משמונה שנים), יהיה רשאי לחדש לימודיו בהמלצת הוועדה החוגית לתואר שני ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים. חידוש הלימודים יהיה במתכונת הנהוגה באוניברסיטה ובחוג במועד חידוש הלימודים. במקרה זה הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תטיל על התלמיד לימודי רענון.

תלמיד אשר הפסיק לימודיו לתקופה העולה על תשע שנים ומבקש לחדשם, ייחשב כתלמיד חדש לכל דבר, ויהיה חייב בתכנית הלימודים המלאה התקפה בעת חידוש לימודים.

כל חריגה מכללים אלה טעונה אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

17.3 הארכת לימודים

א) תלמיד לתואר שני אשר לא סיים את לימודיו במשך תקופת הלימודים הנורמטיבית לתואר (ראה סעיף 11.1-11.4) ומבקש הארכת לימודים למשך סמסטר אחד או שנה אקדמית מלאה, יפנה בבקשה מנומקת אל הרשות ללימודים מתקדמים בצירוף המלצה מיו"ר הוועדה החוגית לתואר שני. תלמידים אשר כותבים עבודת גמר מחקרית יצרפו גם את המלצת המנחה/ים.:

1) תלמיד במסלול לימודים המחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) יוכל לקבל הארכת לימודים לשנה ד' לצורך סיום כתיבת עבודת התיזה רק במידה וסיים את כל חובות השמיעה, הגיש את כל העבודות, וקיבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני על הצעת התיזה.

2) תלמיד במסלול ב' (בחינת גמר/ עבודה מסכמת/ פרויקט גמר) יוכל לקבל הארכת לימודים לשנה ג' רק במידה וסיים את כל חובות השמיעה.

ב) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בכל בקשה ויחליט האם לאשרה ולאיזו תקופה.

ג) תלמיד אשר לא אושרה לו הארכת לימודים, לא יוכל להמשיך בלימודיו.

ד) לא תאושר הארכת לימודים לתלמידי המסלול הישיר לדוקטורט בשלב לימודי התואר השני, למעט סטודנט/ית זכאי/ת.

ה) "סטודנטית זכאית"* תהא זכאית להארכת לימודיה למשך שנה.

* סטודנט/ית זכאי/ת — סטודנטית בשמירת הריון או בטיפולי פוריות 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר. סטודנט או סטודנטית בחופשת לידה או אימוץ/משמורת 21 ימים ומעלה במהלך סמסטר.

17.4 <u>חופשת לימודים</u>

א) תלמיד לתואר שני המבקש חופשת לימודים למשך סמסטר אחד או שנה אקדמית מלאה, יפנה בבקשה מנומקת אל הרשות ללימודים מתקדמים בצירוף המלצה מיו"ר הוועדה החוגית לתואר שני. תלמידים אשר כותבים עבודת גמר מחקרית יצרפו גם את המלצת המנחה/ים. חופשה מלימודים תינתן רק לתלמיד במעמד מן המנין בטווח תקופת הלימודים הנורמטיבית לתואר שני.

ב) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בכל בקשה ויחליט האם לאשרה או לדחותה.

ג) חופשת לימודים מאושרת איננה נחשבת כתקופת לימודים לצורך חישוב משך הזמן הנורמטיבי בלימודי התואר השני (עפ"י סעיף 11).

ד) בזמן חופשת הלימודים לא ניתן להגיש עבודות על קורסים שנלמדו בסמסטר קודם.

ה) תלמיד אשר לא ישוב ללימודיו עם תום החופשה המאושרת ולא יודיע על כך לרשות ללימודים מתקדמים, יימצא במצב אקדמי לא תקין (ראה סעיף 12.11 ט').

17.5 **קנין רוחני, פטנטים, המצאות וזכויות יוצרים**

הוראות נוהל/תקנון הקניין הרוחני של אוניברסיטת חיפה, כפי שיהיו בתוקף מעת לעת, יחולו על אף הוראותיו על כל תלמיד לתואר מוסמך, הן מהוות חלק בלתי נפרד מתקנון זה, ובמקרה של סתירה הן גוברות על הוראותיו. בלי לגרוע מכלליות עקרון זה, יחולו גם ההוראות המפורטות להלן:

מוסמך של אוניברסיטת חיפה, שעבודת הגמר המחקרית שלו אושרה ע"י המוסדות האקדמיים המוסמכים של האוניברסיטה, זכאי לפרסם את תוצאות מחקרו, כולן או חלקן, בכפוף לאישור המנחה, ותוך ציון כי העבודה נכתבה באוניברסיטת חיפה כחלק ממילוי החובות לקבלת התואר. שמו ותוארו של המנחה יצוין על כל פרסום של עבודת הגמר או תוצאות המחקר, אלא אם המנחה ויתר על זכות זו או אם ציון שמו אינו מקובל בדיסציפלינה הרלבנטית. הפקדתה של העבודה בספריית האוניברסיטה מבטיחה מתן פומביות לתוצאות המחקר ומיועדת להבטיח את ההפצה החופשית של הידע.

א) מוסמך שעבודתו אושרה כנ"ל, רשאי לבקש כי עבודתו לא תועבר לספרייה ולא תצוטט, אם חלה עליה חובת החיסיון או שהיא מהווה נושא לרישום פטנט, כאמור בסעיף ב' להלן. במקרה זה יכתוב המחבר מכתב בו ינמק את בקשתו ויציין את פרק הזמן בו הוא מבקש את עיכוב מתן הפומביות לעבודה. הדיקן ללימודים מתקדמים מוסמך להחליט בנדון, לאחר שישקול את נימוקי המבקש; בכל מקרה, עליו לסייג את החלטתו לתקופה מוגדרת, תוך כדי הקפדה על קיום חוקי החיסיון, כאשר זה יהיה דרוש.

האוניברסיטה שומרת על זכותה לפרסם תקצירים של עבודות גמר במסגרות שתראה לנכון.

ב) על עבודות ו/או מחקרים אשר עשויים לשמש נושא לפטנט, המצאה או הפקת רווחים יחולו הוראות הנוהל / תקנון לקניין רוחני של אוניברסיטת חיפה כפי שיהיו בתוקף מעת לעת.

ג) 1. פרסום חלקי או מלא של עבודות גמר מחקריות לפני הגשתן לשיפוט ייעשה באישור המנחה/ים. המנחה והתלמיד ייקבעו במשותף אם הפרסום יהיה משותף לכולם או לחלקם.

2. התלמיד חייב לקבל אישור מוקדם מן המנחה/ים לפרסום חלקי של תוצאות המחקר לפני הגשת עבודת הגמר המחקרית (תזה) לשיפוט.

ד) העמיד המנחה לרשות התלמיד נתונים, ממצאים, אינפורמציה או חומרי גלם אחרים הקשורים בעבודת הגמר המחקרית - תישאר הבעלות בהם בידי המנחה או האוניברסיטה, והם יוחזרו לפי דרישה ראשונה מצד המנחה או האוניברסיטה. כל פרסום של העבודה או חלקה, בכל דרך ומדיה שהיא, ייעשה ביחד עם המנחה, ובכפוף להסכמתו. בפרסום זה קיימת חובה לציין כי המחקר בוצע באוניברסיטת חיפה כחלק מן הדרישות לקבלת התואר השני. לא הותנה סייג כלשהו לפרסום תוצאות המחקר בשלב הנ"ל, יהיה זכאי המוסמך לפרסם את תוצאות מחקרו (כאמור בסעיף ג') תוך כדי ציון כי העבודה נכתבה באוניברסיטת חיפה כחלק מן הדרישות לתואר שני.

ה) תלמיד הכותב עבודת גמר מחקרית (תזה) הנו האחראי הבלעדי על העובדות והנתונים עליהם התבססה עבודת הגמר שלו, איסופם ומהימנות הצגתם, על כל המשתמע מכך.

ו) במקרה של חילוקי דעות לגבי הנאמר בסעיפים ג' ו- ד' יפנה המערער לדיקן ללימודים מתקדמים אשר ימנה ועדת בוררות לעניין זה על פי שיקול דעתו, ובלבד שאין בנוהל/ תקנון הקניין הרוחני של אוניברסיטת חיפה הוראות אחרות. החלטת ועדת הבוררות היא סופית.

תקנון לימודי תואר שלישי

פרק א' - הקדמה

1.1 הלימודים המתקדמים באים לאחר השלמת לימודי התואר הראשון ("בוגר") ובהם שני שלבים: לימודי התואר השני ולימודי התואר השלישי.

1.2 לשם קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (PhD) על תלמיד המחקר לתכנן ולבצע מחקר מקורי ועצמאי, שיש בו משום חידוש ותרומה מהותית לקידום הידע וההבנה בתחום המחקר שבו השתלם, ולכתוב חיבור מדעי לפי נוהגי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצוע. חיבור זה ייקרא להלן — עבודת דוקטור.

כמו כן, חייב תלמיד המחקר להוכיח כי הוא שולט בחומר הרקע ובספרות המקצועית בתחום ההתמחות, ולעמוד בהצלחה בלימודים שהוטלו עליו (ובכללם לימודי השלמה ולימודי שפות) ובכל יתר החובות שחלות על פי תקנון זה.

1.3 "דוקטור לפילוסופיה" (PhD) הוא תואר המוענק מטעם אוניברסיטת חיפה.

1.4 לימודי התואר השלישי מופקדים בידי הרשות ללימודים מתקדמים, הפועלת על פי העניין בהתאם להחלטות הסנאט והמועצה ללימודים מתקדמים ובכפוף לתקנון שאושר על ידי הגופים המוסמכים באוניברסיטת חיפה. הרשות ללימודים מתקדמים אחראית לרמה האקדמית ולניהול התקין של כל העניינים הנוגעים ללימודי תואר שלישי בשיתוף עם הפקולטאות, בתי הספר והחוגים השונים.

1.5 החוגים רשאים לקבוע דרישות נוספות על הנאמר בתקנון, ובלבד שהן אינן מקילות מהדרישות בתקנון זה.

1.6 תקנון זה מחליף את כל התקנונים שפורסמו בעבר.

הערה כללית: התייחסות בלשון זכר דינה כהתייחסות בלשון נקבה ולהפך.

פרק ב' - ארגון וחלוקת סמכויות

בהתייחס ללימודי תואר שלישי ומסלול ישיר לדוקטורט.

הרשות ללימודים מתקדמים

2.1 אחראית בפני סנאט האוניברסיטה והרקטור לניהול לימודי התואר השלישי באוניברסיטת חיפה. היא פועלת על ידי קביעת תקנונים ונהלים ובאמצעות פיקוח על ביצועם התקין, ועל ידי האצלת סמכויות לוועדות החוגיות ללימודי תואר שלישי.

2.2 פועלת באמצעות הדיקן ללימודים מתקדמים, המועצה ללימודים מתקדמים וועדות מיוחדות. הדיקן נבחר על ידי הסנאט בהמלצת הרקטור לתקופה של ארבע שנים עם אפשרות הארכה לשנתיים נוספות. המועצה כוללת את הדיקן ללימודים מתקדמים (יו"ר בתוקף תפקידו) וחברי סגל מדרגת מרצה בכיר ומעלה. הרכבה של המועצה נקבע בתקנון האקדמי. חברי המועצה מתמנים לתפקידם על ידי הרקטור בהמלצת הדיקן ללימודים מתקדמים, שנועץ לפני כן עם דיקני הפקולטאות הנוגע בדבר. חבר מועצה

מתמנה לתקופה של שלוש שנים עם אפשרות הארכה לתקופה של שנתיים נוספות לכל היותר. חבר אשר כיהן במועצה חמש שנים רצופות לא יהיה מועמד לכהן בה פרק זמן נוסף לפני הפסקה בת שנה.

2.3 תפקידיה העיקריים של הרשות ללימודים מתקדמים בתחום לימודי תואר שלישי, המונחית על פי העניין על ידי הסנאט והחלטות המועצה ללימודים מתקדמים הם:

א) סיוע לפיתוח תכניות לימודים חדשות לתואר שלישי בשיתוף עם הפקולטאות, בתי הספר והחוגים.

ב) פיקוח ומעקב אחר הליך אישור תכניות דוקטור חדשות.

ג) הכנה של תקנונים ונהלים הנוגעים ללימודי תואר שלישי ופיקוח על יישומם והכנסת תיקונים ותוספות במידת הצורך.

ד) המלצה לרקטור או לסנאט, על פי העניין, לפתיחה או סגירה של חוגי לימוד לתואר שלישי.

ה) קיום קשר עם גורמים חוץ אוניברסיטאיים בנושאים הקשורים ללימודי תואר שלישי.

ו) קביעת קריטריונים למתן סיוע כספי לתלמידי התואר השלישי באמצעות פרסים, מלגות, מענקי מחקר ותמיכות אחרות והענקתם.

ז) פיקוח על כל פרסום ומידע הנוגע ללימודי התואר השלישי באוניברסיטה ומחוצה לה.

ח) אישור המלצת הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר קבלת תלמידים ללימודי תואר שלישי וקבלת תלמידים למסלול ישיר לד"ר ותנאי קבלתם, או הפסקת לימודיהם.

ט) בקרה על תקינות המהלך האקדמי בלימודיהם של תלמידי התואר השלישי.

י) אישור חופשות מלימודים על סמך המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר והמלצת המנחה/ים.

יא) אישור הארכות לימודים (שלב א' ושלב ב') על סמך המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר והמלצת המנחה/ים.

יב) פסיקה סופית לגבי ערעורי תלמידים לתואר שלישי על החלטות הוועדות החוגיות ללימודי תואר שלישי.

יג) וידוא כי הרכבן של הוועדות החוגיות ללימודי תואר שלישי הוא בהתאם לתקנון (ראה סעיף 3.1).

יד) מינוי חברי הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

טו) המלצה לגופים המוסמכים באוניברסיטה לקביעת הקריטריונים באשר לאנשי סגל באוניברסיטה ומחוצה לה, המורשים להנחות ולשפוט עבודות דוקטור.

טז) בקרה על מינוי מנחים לעבודות הדוקטור או החלפתם, ומתן אישור למקרים חריגים. כמו גם, בקרה על מכסת התלמידים המונחים על ידי חבר סגל אקדמי אחד.

יז) בקרה על מינוי ועדות מלוות לעבודת הדוקטור או החלפתן, ומתן אישור למקרים חריגים.

יח) אישור הצעות מחקר לתואר שלישי על בסיס המלצת הוועדות החוגיות ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

יט) מינוי שופטים לעבודת הדוקטור על בסיס המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

כ) וידוא מניעת יחסי תלות בין התלמיד לשופט במקרה של ניגוד אינטרסים (ראה סעיף 8.4).

כא) אחריות על הליך השיפוט של עבודות הדוקטור.

כב) אישור או אי אישור עבודת הדוקטור על סמך חוות דעת השופטים ועל בסיס המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

כג) אישור סיום הלימודים לתואר שלישי והזכאות לתואר "דוקטור לפילוסופיה".

כד) קביעת נוהלי טקס הענקת תואר "דוקטור לפילוסופיה" וטקסים אחרים בהם מעורבת הרשות.

הערה: במקרים של חריגה תקנונית נדרש אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

ועדה חוגית ללימודי תואר שלישי

הערה: כל המתייחס ללימודי תואר שלישי מתייחס גם ללימודי מסלול ישיר לדוקטורט.

3.1 כל חוג שהוסמך לקיים תכנית לימודים לתואר שלישי יבחר במועצת החוג ועדה חוגית שתקרא להלן: <u>ועדה חוגית ללימודי תואר שלישי</u>. חברי הוועדה יהיו בעלי מינוי באוניברסיטה מדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א'. לפחות מחצית ממשרתו של חבר הוועדה תהיה בחוג המתאים. הוועדה תבחר יושב ראש מבין חבריה. הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי תימנה לפחות שלושה חברים. מינוי חבר שאינו עומד בקריטריונים אלו חייב אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

3.2 **תפקידיה העיקריים של הוועדה הם:**

א) פיקוח על תכניות הלימודים של תלמידי החוג והבאת מקרים מיוחדים לשיקול דעתו של הדיקן ללימודים מתקדמים.

ב) קביעת תנאי קבלה חוגיים למועמדים ללימודי תואר שלישי, כפוף לדרישות הקבלה הכלל אוניברסיטאיות (ראה להלן פרק ג': נוהלי קבלה, הרשמה וייעוץ).

ג) דיון בבקשות להתקבל ללימודי תואר שלישי והעברת המלצה מתאימה אל הרשות ללימודים מתקדמים. הדיונים בדבר קבלת התלמיד יתבססו על הישגיו בלימודים קודמים, המלצות מתאימות ודרישות חוגיות נוספות כגון: בחינות כניסה, שאלון אישי, ראיון אישי, או ניסיון קודם בעבודה. בדיונים אלו ייבדקו ויאושרו המסמכים המפורטים בסעיף 10.3 להלן. כמו כן, תיבדק התאמת נושא המחקר המוצע על ידי התלמיד לתחומי המחקר של חבר הסגל האקדמי המיועד להנחותו, מכסת התלמידים המונחים על ידי חבר הסגל האקדמי המיועד להנחיה והאפשרויות הטכניות והתקציביות לביצוע עבודת הדוקטור במסגרת החוג.

ד) החלטה בדבר דחיית קבלה של מועמד ללימודי תואר שלישי.

ה) פיקוח שוטף על מהלך לימודיהם של תלמידי התואר השלישי.

ו) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים על מתן חופשות מלימודים והארכות לימודים (שלב א' ושלב ב').

ז) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים בדבר הפסקת לימודיו של תלמיד שלא עמד בחובות המוטלות עליו ואשר נמצא במצב אקדמי לא תקין (ראה סעיף 15.1)

ח) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים בדבר הענקת פרסים, מלגות, מענקי מחקר ותמיכות אחרות לתלמידי התואר השלישי.

ט) אישור מנחה/ים העומדים בקריטריונים להנחיה לכתיבת עבודת הדוקטור (ראה סעיפים 5.2-5.3) או החלפתם (ראה סעיף 7.1).

י) וידוא מניעת יחסי תלות בין המנחה לבין התלמיד המונחה במקרה של ניגוד אינטרסים (ראה סעיף 5.3).

יא) החלטה האם להקים ועדה מלווה מורחבת לתלמיד, בתיאום עם מנחה/י העבודה.

יב) אישור חברי הוועדה המלווה העומדים בקריטריונים, במידה והוחלט על הקמת ועדה מלווה (ראה סעיף 6.4), או החלפתם (ראה סעיף 7.1).

יג) קביעה ופרסום של קריטריונים חוגיים וקווים מנחים אחידים להגשת בקשות קבלה ללימודי תואר שלישי, הצהרת כוונות לתואר שלישי, לבחירת מנחה/ים, ולהכנת הצעת המחקר ולהגשתה.

יד) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים על אישור הצעת המחקר או דחייתה והעברת עותק מדו"חות השיפוט על הצעת המחקר אל הרשות ללימודים מתקדמים.

טו) המלצה על מינוי שופטים חיצוניים לשיפוט עבודת הדוקטור העומדים בקריטריונים, בנוסף למנח/י עבודת הדוקטור וחברי הוועדה המלווה (כמפורט בסעיפים 8.3-8.7).

טז) פיקוח על הכנסתם של תיקונים, שינויים והשלמות בעבודת הדוקטור על סמך חוות דעת השופטים.

יז) אישור בדבר השלמת חובות הלימוד לתואר שלישי.

יח) המלצה בפני הדיקן ללימודים מתקדמים לאשר את עבודת הדוקטור או לדחותה בתום הליך השיפוט ועל סמך חוות דעת השופטים.

יט) עריכת פרוטוקול של ישיבות הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי והעברתו למזכירות הרשות ללימודים מתקדמים. הפרוטוקול יכלול את שמות המשתתפים והחלטות אופרטיביות לגבי כל תלמיד שנדון בוועדה, גם אם ההחלטה התקבלה בשיחת ועידה טלפונית. כל החלטה אופרטיבית לגבי טיפול בתלמיד אשר לא תתועד בפרוטוקול לא תטופל על־ידי הרשות ללימודים מתקדמים.

הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר

4.1 הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר תדון ותכריע בעניינים הקשורים לקבלת מועמדים ללימודי תואר שלישי ומסלול ישיר לדוקטורט בלבד בדיסציפלינה אשר אין לה עיגון במסגרת אחת מתכניות הדוקטור החוגיות הקיימות באוניברסיטה. כמו כן, תדון הוועדה במועמדים אשר עומדים בתנאי הקבלה, אך הרקע הדיסציפלינרי שלהם אינו עומד בדרישות הקבלה של אחת מתכניות הדוקטור החוגיות הקיימות באוניברסיטה ובמקרים חריגים. כל האמור לעיל נוגע גם לאישור מנחה/ים של עבודת הדוקטור, חברי הוועדה המלווה, מהלדהלימודים והמחקר, שופטי עבודת הדוקטור ואישור הזכאות לתואר.

4.2 הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר תפעל במתכונת של ועדות מקצועיות אשר תמונינה על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים. חברי הוועדות יהיו חברי סגל אקדמי בדרגת מרצה בכיר ומעלה, בתחומים הדיסציפלינריים הנוגעים לנושאי המחקר של המועמדים. ככל שתמצאנה לנכון, רשאיות הוועדות המקצועיות להיוועץ במומחים נוספים. הדיקן ללימודים מתקדמים יכהן כיו"ר הוועדות מתוקף תפקידו.

4.3 המניין החוקי הנדרש לישיבת הוועדה הינו שלושה חברים נוכחים לפחות

4.4 ראש מדור לימודי תואר שלישי ברשות ללימודים מתקדמים ירכז את עבודת הוועדות. באמצעותו יתקבלו פרוטוקולים של דיוני הוועדות וכל חומר רלוונטי.

מנחה/מנחים שותפים

5.1 כל מועמד ללימודי התואר השלישי יבחר מנחה, או מנחה בצירוף מנחה שותף. על התלמיד לקבל את הסכמתו של המנחה ו/או המנחים השותפים להנחיה. המנחים יאושרו סופית על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר והרשות ללימודים מתקדמים.

5.2 הסמכות להנחית עבודת דוקטור כדלהלן:

מנחה: כל איש סגל באוניברסיטת חיפה מדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א', בעל מינוי רגיל בהיקף של חצי משרה לפחות בחוג בו רשום התלמיד ללימודי תואר שלישי (או באוניברסיטה, עבור חבר סגל המנחה תלמיד מחקר במסגרת הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר). הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי רשאית, במקרים מיוחדים ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים, לאשר מינוי של חבר סגל שפרש לגימלאות כמנחה יחיד.

מנחה שותף: כל איש סגל המוסמך לכהן כמנחה וכל איש סגל ממוסד אקדמי מוכר אחר בישראל או בחו"ל מדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א', לרבות חבר סגל שפרש לגמלאות.

5.3 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תוודא מניעת יחסי תלות בין התלמיד למנחה במקרה של ניגוד עניינים, לרבות ניגוד עניינים כאמור בסעיף 5 לתקנון למניעת ניגוד עניינים במחקר.

5.4 מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, לא יוכל להתמנות כמנחה מי שהוא קרוב משפחה של התלמיד, אלא באישור הדיקן ללימודים מתקדמים במקרים חריגים ומטעמים

מיוחדים שיפורטו בהחלטת הדיקן. נתן הדיקן אישור כאמור, יקבע הדיקן תנאים לביצוע ההנחיה, בהתאם למאפייני המקרה הנדון תוך התייחסות למנגנונים אפשריים לבקרה או מזעור של ניגוד עניינים.

קרוב משפחה לענין סעיף זהבן/בת זוג (בהווה או בעבר), הורה, בן, בת, אח, אחות, גיס, גיסה, דוד, דודה, בן-אח, בת-אח, בן אחות, בת אחות, בן דוד/ה, בת דוד/ה, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, והכל לרבות קרבת משפחה חורגת או כזו הנוצרת עקב אימוץ.

5.5 תפקידיו העיקריים של המנחה/ים הם:

א) מתן ייעוץ בשלבי תכנון המחקר וביצועו, הכוללים גיבוש הצעת המחקר, עיבוד תוצאות המחקר והכנת נוסח סופי של הצעת המחקר.

ב) המלצה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/לוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר אישור הצעת המחקר ושינוי מעמדו של תלמיד המחקר למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.

ג) קיום קשר שוטף עם תלמיד המחקר במשך לימודיו לתואר שלישי.

ד) תיאום בין חברי הוועדה המלווה, במידה והוקמה, לגבי תרומתו של כל אחד מהם להתקדמותו של תלמיד המחקר.

ה) כינוס הוועדה המלווה, במידה והוקמה, מעת לעת ובהתאם לצורך.

ו) הודעה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או לוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בכל מקרה שבו לא שמר תלמיד המחקר על קשר עמו במשך תקופה של ששה חודשים.

ז) העברת אישור בכתב לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או לוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר אישור הגשת הנוסח הסופי של עבודת הדוקטור לשיפוט, לאחר שתלמיד המחקר סיים את כתיבת עבודת הדוקטור לשביעות רצון המנחה/ים ועמד בשאר החובות שהוטלו עליו.

ח) העברת המלצה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי על מינוי שופטים אפשריים לשיפוט עבודת הדוקטור.

ט) שיפוט עבודת הדוקטור.

י) עיון בדו"חות השיפוט על עבודת הדוקטור והמלצה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ועדה כלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר אישור העבודה, דרישה לתיקונים או אי אישור עבודת הדוקטור, בהתאם לחוות דעת השופטים.

יא) סיוע ופיקוח על הכנסת שינויים, תיקונים או השלמות בעבודת הדוקטור בהתאם לחוות דעת השופטים, ואישור ביצועם.

ועדה מלווה

6.1 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, בתיאום עם המנחה/ים יחליטו האם להקים ועדה מלווה מורחבת לתלמיד.

6.2 במידה והוחלט על הקמת ועדה מלווה, תמונה הוועדה עם הגשת הצעת המחקר.

6.3 הוועדה המלווה תורכב משלושה חברים לפחות:

א) מנחה/ים אשר נתן/ו הסכמתו/ם להנחות את התלמיד. המנחה יהיה איש סגל באוניברסיטת חיפה בעל מינוי רגיל במסלול א' מדרגת מרצה בכיר ומעלה, בהיקף של חצי משרה לפחות בחוג בו רשום התלמיד ללימודי תואר שלישי. הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי רשאית, במקרים מיוחדים ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים לאשר מינוי של חבר סגל שפרש לגימלאות כמנחה יחיד.

ב) חבר סגל אקדמי הרשאי להנחות תלמידי מחקר, מבין חברי הסגל המכהנים באוניברסיטת חיפה, אשר נחשב כמומחה בתחום המחקר של עבודת הדוקטור או בתחומים קרובים, ואשר אינו נמנה על חברי הסגל האקדמי בחוג בו רשום התלמיד או בחוג בו מועסק המנחה.

ג) חבר סגל אקדמי, הרשאי להנחות תלמידי מחקר, מחוץ לאוניברסיטת חיפה, אשר נחשב כמומחה בתחום המחקר של עבודת הדוקטור או בתחומים קרובים.

6.4 המנחה ישמש כיו"ר הוועדה המלווה. הוא ימונה על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. כאשר תלמיד המחקר מונחה על ידי יותר ממנחה אחד, המנחים יחליטו ביניהם מי מהם ישמש כיו"ר הוועדה המלווה.

6.5 תפקידיה העיקריים של הוועדה המלווה הם:

א) שיפוט הצעת המחקר.

ב) המלצה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/לוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר אישור הצעת המחקר ושינוי מעמדו של תלמיד המחקר למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.

ג) חברי הוועדה המלווה יתרמו להנחיית התלמיד בהתאם ליכולתם, לעניינם וליחסי העבודה שייקבעו בינם לבין התלמיד.

ד) השתתפות בכינוסי הוועדה המלווה מעת לעת בהתאם לצורך, עפ"י תאום עם המנחה.

ה) העברת אישור בכתב לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או לוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר אישור הגשת הנוסח הסופי של עבודת הדוקטור לשיפוט, לאחר שתלמיד המחקר סיים את כתיבת עבודת הדוקטור לשביעות רצון המנחה/ים ועמד בשאר החובות שהוטלו עליו.

ו) שיפוט עבודת הדוקטור בנוסף לשופט נוסף שימונה על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים.

ז) עיון בדו"חות השיפוט על עבודת הדוקטור והמלצה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר אישור העבודה, דרישה לתיקונים או אי אישור עבודת הדוקטור בהתאם לחוות דעת השופטים.

ח) סיוע ופיקוח על הכנסת תיקונים, שינויים והשלמות בעבודת הדוקטור בהתאם לחוות הדעת ואישור ביצועם.

החלפת מנחה/ים / חברי ועדה מלווה

7.1 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר תדון בהחלפת מנחה/ים/חבר ועדה מלווה באחד מן המקרים הבאים:

א) היעדרותם של אחד מהם מהארץ איננה מאפשרת המשך הנחיה תקינה.

ב) אם אחד מהם מבקש לבטל את מינויו כמנחה/חבר ועדה מלווה.

ג) אם התלמיד מבקש להחליף את המנחה ו/או אחד מהמנחים השותפים ו/או אחד מחברי הוועדה המלווה.

7.2 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר תדון בבקשת התלמיד להחלפת המנחה לאחר קבלת חוות דעת בכתב מהמנחה הנוכחי, מהמנחה המיועד ומחברי הוועדה המלווה. אם נעתרה הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ועדה כלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר לבקשת התלמיד, יהיה המנחה הקודם רשאי לדרוש כי יוחלף נושא המחקר, והדיקן ללימודים מתקדמים יחליט באם למלא את דרישתו.

7.3 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר תדון בבקשת התלמיד להחלפת חבר הוועדה המלווה לאחר קבלת חוות דעת בכתב מחבר הוועדה הנוכחי, מחבר הוועדה המיועד ומשאר חברי הוועדה המלווה.

שופטים לעבודת הדוקטור:

8.1 הדיקן ללימודים מתקדמים יקבע את שופטי עבודת הדוקטור בהתחשב בהמלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי.

8.2 שמות השופטים שימונו יהיו חסויים.

8.3 כל השופטים יהיו בעלי מינוי רגיל במוסד אקדמי מוכר אחר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, מדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א'.

8.4 לא יוכל להתמנות שופט אשר יש לו יחסי תלות עם התלמיד אשר עבודתו הוגשה לשיפוט.

8.5 בכל מקרה בו <u>לא</u> מונתה ועדה מלווה לתלמיד המחקר, תישלח עבודת הדוקטור לשיפוט אל:

א. מנחה/י העבודה.

ב. שני שופטים מחוץ לאוניברסיטת חיפה.

8.6 במקרה שלתלמיד המחקר מונתה ועדה מלווה, תישלח עבודת הדוקטור לשיפוט אל:

א. מנחה/י העבודה.

ב. חברי הוועדה המלווה.

ג. שופט נוסף, אשר אינו משמש כחבר בוועדה המלווה, ואינו נמנה על חברי הסגל האקדמי של אוניברסיטת חיפה.

8.7 כאשר מתפתחות נסיבות מיוחדות, רשאי הדיקן ללימודים מתקדמים למנות שופט נוסף בכל שלב בתהליך השיפוט.

8.8 <u>תפקידי השופטים הם:</u> (ראה גם סעיפים 20.1-22.4)

א. להעריך את העבודה, וללוות את ההערכה בהנמקה ובהדגמה במידת הצורך, בהתאם להנחיות להגשת חוות דעת של שופטים לעבודת דוקטור אשר יישלחו אליו על ידי הרשות ללימודים מתקדמים.

ב. להעביר את חוות הדעת לא יאוחר מחודשיים מיום שנמסרה לידו העבודה. אם תקופה זו חופפת את פגרת הקיץ, תינתן לשופט אורכה של חודש נוסף.

ג. שיפוט חוזר של עבודת הדוקטור המתוקנת, במידה והשופט דרש ביצוע תיקונים כהתניה לאישור העבודה, ובמידה שהשופט ביקש לקבל לידיו את העבודה המתוקנת, בטרם אישור העבודה.

פרק ג' - נוהלי קבלה, הרשמה וייעוץ

נוהלי קבלה

9.1 הרשמה ללימודי תואר שלישי מתקיימת בהתאם למועדים המפורסמים באמצעי התקשורת על ידי האוניברסיטה.

9.2 תנאי קבלה ללימודי תואר שלישי

א) מועמד המבקש להירשם כתלמיד לתואר שלישי חייב למלא את התנאים הבאים:

(1) הינו בעל תואר "מוסמך" ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל והשיג בלימודי התואר השני ציון משוקלל של 80 לפחות.

(2) כתב עבודת גמר מחקרית והשיג ציון של 86 ("טוב מאוד") לפחות בעבודה זו.

ב) במקרים מיוחדים יוכל הדיקן ללימודים מתקדמים, לפי המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ועדה כלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, לאשר חריגה מן הציונים המינימליים לנוכח הישגים לימודיים ומחקריים מיוחדים של המועמד.

ג) אין קבלת תלמידים ללימודי תואר שלישי במעמד "על תנאי".

9.3 תנאי קבלה ללימודי מסלול ישיר לדוקטורט

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי.

מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לדוקטורט חייב למלא את התנאים הבאים:

1) הינו בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיג בלימודי התואר הראשון ציון של 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.

2) מילא דרישות נוספות שנקבעו על ידי החוג.

3) המציא בזמן את המסמכים הבאים:

א. טופס בקשת קבלה ללימודים

ב. גיליון ציונים מאושר לתואר "בוגר", כולל ציון סופי משוקלל בכל אחד מחוגי הלימוד.

ג. הצהרת כוונות לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת על ידי המנחה המיועד.

ד. אישור בכתב על הסכמת מנחה העומד בקריטריונים להנחיה.

ה. קורות חיים בעברית ובאנגלית.

ו. שתי המלצות מאנשי אקדמיה.

ז. תקציר נושא המחקר באנגלית.

בקשה להירשם למסלול ישיר לדוקטורט תתקבל גם ממועמד המבקש ללמוד בחוג לימודים לתואר שני השונה מהחוג או החוגים שבהם סיים את לימודיו לתואר ראשון. על המועמד למלא את התנאים הבאים:

1) הינו בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיג בלימודי התואר הראשון ציון משוקלל של 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.

2) מילא דרישות נוספות שנקבעו על ידי החוג.

3) הגיש טופס בקשה והמציא בזמן את כל המסמכים הדרושים כמפורט לעיל.

<u>הערות:</u>

א. אין קבלה במעמד על תנאי למסלול הישיר לדוקטורט.

ב. הקבלה למסלול זה תתאפשר בסמסטר א' או בסמסטר ב'.

ג. תלמידים יוכלו להתקבל למסלול ישיר לדוקטורט לא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה לתואר השני, במידה ועומדים בקריטריונים שצוינו לעיל ועל סמך הישגיהם בשנת הלימודים הראשונה בלימודי התואר השני.

ד. חוגים אשר לא מקיימים תכנית לימודים לתואר שני לא יוכלו לקבל תלמידים למסלול הישיר לדוקטורט.

9.4 לימודי מחקר מקדים:

מועמד המבקש להירשם ללימודי מחקר מקדים והינו בעל תואר "מוסמך" ללא עבודת גמר מחקרית חייב למלא את התנאים הבאים:

א) ישלים את כתיבת עבודת הגמר המחקרית (תיזה).

ב) ימציא אישור בכתב ממנחה אשר מסכים להנחותו בעבודת הגמר המחקרית.

ג) במידת הצורך, יעמוד בתכנית הלימודים אשר תוטל עליו על ידי הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי.

9.5 מועמד המבקש להירשם ללימודי התואר השלישי בחוג **<u>השונה</u>** מחוג לימודיו לתואר "מוסמך" וכתב עבודת גמר מחקרית, יידרש לעמוד בכל תכנית השלמות ובדרישות אקדמיות אשר תוטלנה עליו על ידי הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי.

9.6 סיום הלימודים כמפורט בסעיפים 9.5-9.4, אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי. המועמד יגיש את מועמדותו והוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים האם לקבל את המועמד ללימודי תואר שלישי.

9.7 משך הלימודים הנורמטיבי במסלול לימודי מחקר מקדים הינו שנה אחת בלבד. חריגה מכלל זה טעונה המלצת המנחה, יו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

הרשמה וייעוץ ללימודי התואר השלישי ומסלול ישיר לדוקטורט

10.1 כל חוג המקיים לימודי תואר שלישי או מסלול ישיר לדוקטורט, ימציא למחלקת ההרשמה באגף מינהל תלמידים במועד המתאים (לפני פרסום תאריכי ההרשמה) מארזי הרשמה במספר עותקים מספיק. מארז ההרשמה יכלול דפי מידע מפורטים ומעודכנים על החוג (כולל מידע על החוג, סגל מוריו ותחומי התמחותם, תכניות הלימודים וכיוב') ושאלונים לגבי מידע נוסף שהחוג נזקק לו.

10.2 המועמד ללימודי תואר שלישי או מסלול ישיר לדוקטורט, ימלא טופס הרשמה ויציין את החוג בו הוא מבקש להמשיך את לימודיו. אגף מינהל תלמידים יעביר את טופס ההרשמה בצירוף תיקו של המועמד למזכירות החוג לדיון במועמד בוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. לקראת דיון זה תרכז מרכזת החוג את כל המידע הרלוונטי על המועמד. לאחר סיום הדיון, תעביר מזכירות החוג את תיק המועמד עם המלצת החוג אל הרשות ללימודים מתקדמים.

10.3 תיק המועמד לקבלה יכלול:

- טופס בקשת קבלה ללימודים.
- צילומי תעודות גמר לתואר ראשון ושני.
- גיליונות ציונים מאושרים לתואר ראשון ושני.
- העתק מעבודת הגמר המחקרית ומאמרים שהמועמד פרסם בספרות המקצועית.
- אישור בכתב על הסכמת מנחה/ים לעבודת הדוקטור.
- לפחות שני מכתבי המלצה מאנשי אקדמיה, אשר יישלחו ישירות על ידי הממליצים אל הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. אחד ממכתבי ההמלצה יהיה מטעם מנחה עבודת הגמר המחקרית.
- הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת על ידי המנחה המיועד.
- קורות חיים של המועמד בעברית ובאנגלית.
- תקציר נושא המחקר באנגלית.

<u>הערה</u>: בקשות הקבלה ללימודי התואר השלישי או המסלול הישיר לדוקטורט בחוגים שאין בהם תכנית לימודים לתואר שלישי במסגרת הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר תוגשנה ישירות אל הרשות ללימודים מתקדמים, עפ"י הפירוט בסעיף 10.3 לעיל.

10.4 זכותו של החוג להטיל דרישות נוספות על המועמד הכוללות: בחינות כניסה, שאלון אישי, ראיון אישי, ניסיון קודם בעבודה, מכתבי המלצה נוספים וכל דרישה אחרת שתסייע לחוג להחליט בדבר קבלת המועמד.

10.5 המלצת החוג על קבלת המועמד תועבר אל הרשות ללימודים מתקדמים. לאחר בדיקת החומר ברשות ואישורו, יועבר תיק המועמד למחלקת הרשמה באגף מינהל התלמידים שישלח למועמדים הודעות קבלה על פי החלטת הדיקן ללימודים מתקדמים.

10.6 ההחלטה על דחייה של מועמדים היא בידי החוג. במקרה של דחייה, תועבר ההחלטה ישירות למחלקת הרשמה באגף מינהל תלמידים אשר ישלח את הודעת הדחייה.

10.7 מועמדים שיתקבלו ללימודי תואר שלישי יוכלו להתחיל את לימודיהם בתחילת סמסטר החורף או בתחילת סמסטר האביב.

10.8 כל תלמיד ללימודי תואר שלישי ומסלול ישיר לדוקטורט חייב בייעוץ וברישום בכל שנה משנות הלימוד. הודעות בדבר מועדי הייעוץ והרישום תישלחנה לכל התלמידים במהלך חופשת הקיץ על ידי אגף מינהל התלמידים.

10.9 בחוגים בהם אין עדיין הרשאה להעניק תואר שלישי, יועבר תיק הקבלה למסלול הישיר לדוקטורט לטיפולה של הוועדה הכלל אוניברסיטאית.

10.10 **מוסמכי אוניברסיטאות מחו"ל**

מועמדים ללימודי תואר שלישי אשר הינם מוסמכים של אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן של אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה במבחן ה-GRE הכללי (General Test) ולהימצא באחוזון ה-70% בכל אחד משלושת מרכיבי המבחן.

עמידה במבחן זה מהווה אחד מתנאי הקבלה ללימודים.

המועמד יצרף את תוצאות מבחן ה-GRE לערכת ההרשמה וכן אישור מהמועצה להשכלה גבוהה על פעילותה של שלוחת אוניברסיטה מחו"ל בישראל (במידה והוא מוסמך שלוחה). לאחר קבלת האישורים הנ"ל יועבר תיקו של המועמד לדיקן ללימודים מתקדמים. עם קבלת אישור הדיקן, יועבר התיק לדיון בוועדות החוגיות ללימודי תואר שלישי/בוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

מועמדים בעלי תואר מאחת ממדינות חבר העמים, מסמכיהם יובאו בפני ועדה אקדמית, הפועלת מטעמו של הדיקן ללימודים מתקדמים, אשר תחליט בדבר המשך הליך הקבלה לאוניברסיטה.

החוגים רשאים להחמיר אך לא להקל מתנאי הקבלה, בתנאי שתנאי הקבלה הנוספים פורטו במארז ההרשמה ואושרו על ידי הרשות ללימודים מתקדמים.

פרק ד' - מהלך הלימודים והמחקר

<u>הערה</u>: כל האמור להלן בפרקים ד' ו-ה' לתקנון, המתייחס למנחה/י עבודת הדוקטור, מתייחס גם לחברי הוועדה המלווה, במידה והוקמה, עפ"י תפקידיה כמפורט בסעיף 6.5

11.1 **מסלול ישיר לדוקטורט:**

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודי תואר שלישי.

מבנה הלימודים:

א. השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת לימודי תואר שני, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.

ב. הגשת שתי עבודות סמינריוניות או חלופה שוות ערך, שנקבעה ע"י החוג. על התלמיד להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות.

ג. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות, סיומם בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון 90 לפחות.

ד. הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

משך הלימודים למטלות אלו הוא שנתיים.

עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

משך הלימודים לכתיבת עבודת הדוקטורט הוא שלוש שנים.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט כמפורט לעיל.

11.2 תלמיד יוכל בכל שלב לפרוש מן המסלול הישיר לדוקטורט אם אינו מעוניין להמשיך בו, ויהא עליו להשלים את מכסת הלימודים ושאר החובות הנדרשים לקבלת התואר השני, בין אם במסלול א' ובין אם במסלול ב'.

במקרה של אי השלמת חובות המסלול הישיר לדוקטורט תוך שנתיים (השלמת 26 שש"ס לפחות, כולל הגשת שתי עבודות סמינריוניות) ואי-אישור הצעת המחקר לדוקטורט, יועבר התלמיד למסלול לימודים רגיל לתואר שני. לא תאושר הארכת לימודים לתלמידי המסלול הישיר לדוקטורט בשלב לימודי התואר השני, למעט סטודנט/ית אשר נעדר/ה בשל אירוע מזכה*.

* היעדרות בשל אירוע מזכה – היעדרות בשל טיפולי פוריות, הריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה – לתקופה של 21 ימים לפחות במהלך סמסטר.

11.3 לימודי התואר השלישי

משך הלימודים לתואר השלישי הוא ארבע שנים, והוא מחולק לשני שלבים:
שלב מחקר א' ושלב מחקר ב'.

11.4 **שלב מחקר א':** משך הלימודים בשלב מחקר א' לא יעלה על שנה מסמסטר הלימודים בו התקבל התלמיד (כולל חופשת הסמסטר/הקיץ). במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר א' יידרש התלמיד להכין את הצעת המחקר, לקבל את אישור המנחה/ים להצעה, להגישה לעיון הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו.

סטודנט/ית שנעדר/ה בשל אירוע מזכה במועד שנקבע להגשת הצעת המחקר יורשה להגיש את הצעת המחקר בהתאם להחלטת המנחה/ים עד שבעה שבועות לאחר תום תקופת ההיעדרות.

11.5 **שלב מחקר ב':** משך הלימודים בשלב מחקר ב' לא יעלה על שלוש שנים. במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר ב', יידרש התלמיד להשלים את כתיבת עבודת הדוקטור.

מועד סיום התואר (הגשת עבודת הדוקטורט) יוארך בהתאם למשך תקופות ההיעדרות המותרות, ללא תשלום תקורה, עד לשנה מהמועד המקובל לסיום התואר.

11.6 אם יתבקש, יידרש תלמיד לתואר שלישי להעמיד לרשות מנחה העבודה את החומר הגולמי למחקר, אם במהלך הכנת העבודה ואם בהגשתה. לאחר אישור עבודת הדוקטור, חייב התלמיד להשאיר את חומר הגלם של המחקר זמין למנחה לתקופה שלא תפחת משלוש שנים.

11.7 משך הלימודים במסלול ישיר לדוקטורט הוא חמש שנים (ראה סעיף 11.1)

מכסת הלימודים

12.1 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי, בהתייעצות עם מנחה העבודה, תקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה. היקף התכנית לא יעלה על 16 שש"ס ולא יותר מארבעה קורסים. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בע"פ) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם. בסמינריונים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה.

12.2 הוועדות החוגיות ללימודי התואר השלישי רשאיות לדרוש ידיעת שפות זרות בהתאם לתחום התמחותו ומחקרו של תלמיד המחקר.

הגשת הצעת המחקר ואישורה

13.1 הצעת עבודת הדוקטור, הכוללת את נושא העבודה, תכנית מפורטת של המחקר וביבליוגרפיה רלוונטית, תוגש בכתב לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר עם חוות דעתו של המנחה/ים. חוות דעת זו תתייחס להצעת המחקר ולכושרו של התלמיד לבצע את העבודה המוצעת.

13.2 בדיקת ההצעה נתונה בידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ועדה כלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, הרשאית לאשר את ההצעה, לדחותה, או לדרוש תיקונים ושינויים, תוך התחשבות בחוות דעתו של המנחה או חוקרים נוספים באוניברסיטת חיפה ומחוצה לה.

13.3 תלמיד רשאי לשנות את נושא מחקרו, לצמצמו או להרחיבו בהסכמת המנחה ובאישור הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

13.4 הצעות מחקר לתואר שלישי, הערות הקוראים והתייחסות הכותב ו/או המנחה להערות אלה, יישמרו במזכירות החוג בו לומד התלמיד לתקופה של חמש שנים ויהיו זמינים לעיון על פי החלטת ראש החוג.

דו"ח התקדמות

14.1 כל תלמיד לתואר שלישי חייב להגיש לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ועדה כלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר דו"ח התקדמות שנתי מאושר על ידי המנחה/ים בראשית כל שנת לימודים. עותק מן הדו"ח יישלח אל הרשות ללימודים מתקדמים.

14.2 תלמידי מחקר הזכאים למלגת הצטיינות (שלב א' ושלב ב') נדרשים להגיש בנוסף דו"ח התקדמות על פי תנאי המלגה.

15.1 תלמיד יוגדר במצב אקדמי לא תקין באחד מהמקרים הבאים:

א) תלמיד אשר לא הגיש את הצעת המחקר עד תום השנה הראשונה ללימודיו (כולל חופשת הקיץ) ולא אושרה לו אורכה.

ב) תלמיד אשר אושרה לו אורכה והצעת המחקר שלו לא אושרה עד תום השנה השנייה ללימודיו (כולל חופשת הקיץ).

ג) תלמיד מסלול ישיר לדוקטורט אשר לא הגיש את הצעת המחקר עד תחילת הסמסטר הרביעי ללימודיו.

ד) תלמיד מסלול ישיר לדוקטורט אשר לא השלים תוך שנתיים את חובות המסלול כמפורט בסעיף 11.1.

ה) תלמיד מסלול ישיר לדוקטורט אשר לא עמד בתנאי המעבר משנה א' לשנה ב' כמפורט בסעיף11.1 (ג)

ו) תלמיד מחקר שלב ב' אשר לא הגיש דו"ח התקדמות שנתי בראשית כל שנת לימודים.

ז) תלמיד אשר לא הגיש את עבודת הדוקטור לשיפוט תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודיו (כולל חופשת הקיץ) ולא אושרה לו אורכה.

ח) תלמיד אשר לא חזר ללימודים בתום חופשה מאושרת (ראה סעיף 24.5) ולא הודיע על כך במועד שנקבע לו על ידי הרשות ללימודים מתקדמים.

ט) תלמיד אשר לא ביצע ייעוץ ורישום ללימודים במועד בכל אחת משנות הלימודים לתואר.

י) בהמלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, יוכל הדיקן ללימודים מתקדמים להפסיק את לימודיו של תלמיד אשר נמצא במצב אקדמי לא תקין.

יא) תלמיד במצב אקדמי לא תקין יופסקו לימודיו.

פרק ה' - הגשת עבודת הדוקטור והליכי שיפוטה

פרסום תוצאות המחקר

16.1 על תלמיד/ת המחקר לקבל אישור מוקדם מן המנחה לפרסום חלקי של תוצאות המחקר לפני הגשת עבודת הדוקטור לשיפוט. חובת האישור אינה חלה לאחר הגשת העבודה לשיפוט.

ביצוע עבודת הדוקטור

17.1 עבודת הדוקטור תבוצע באוניברסיטת חיפה. במקרים מיוחדים רשאי הדיקן ללימודים מתקדמים, לאחר המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ועדה כלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, להתיר ביצוע עבודת הדוקטור או חלקה במוסד מדעי אחר בישראל או בחו"ל, בתנאי שהמנחה/ים סומך ידו על עריכת המחקר ומקפיד על פיקוח מתאים. תקופת הלימודים במוסד האחר תיזקף על חשבון התקופה הכוללת הנדרשת לסיום לימודי התואר השלישי.

17.2 הרשאה לביצוע עבודת הדוקטור במוסד מדעי אחר בישראל או בחו"ל, מחייבת שהות באוניברסיטת חיפה במשך שנה אחת לפחות.

17.3 אישור עבודת דוקטור חסויה ייעשה על ידי ועדה בהרכב כדלקמן: הרקטור או נציג מטעמו, דיקן ללימודים מתקדמים ודיקן הפקולטה. מספר השופטים יוגדל. הרקטור ידווח לסנאט על מספר העבודות שאושרו בשנה.

הגשת עבודת הדוקטור

18.1 עם סיום הלימודים והמחקר לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה", תוגש אל הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/לוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר עבודת הדוקטור, שהוכנה במתכונת שנקבעה על ידי הרשות ללימודים מתקדמים בצרוף אישור המנחה בדבר אישור הגשת הנוסח הסופי של העבודה לשיפוט.

18.2 עבודת הדוקטור תוגש באחת משתי המתכונות הבאות:

א. מונוגרפיה — חיבור המסכם את עבודת המחקר ונכתב על ידי התלמיד/ה בהדרכת המנחה/ים.

ב. אסופת פרקים — חיבור המורכב מפרקים עצמאיים, שכל אחד מהם עומד בפני עצמו, אך קשורים לנושא עקבי אחד והתלמיד/ה כותב/ת יחיד/ה או עיקרי/ת שלהם בהדרכת המנחה/ים (להלן: אסופה).

18.3 עבחירת מתכונת הגשת עבודת הדוקטור נתונה בידי התלמיד/ה והמנחה/ים וכפופה לאישור הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר והדיקן ללימודים מתקדמים.

18.4 היקף עבודת הדוקטור לא יעלה על 350 עמודים, לא כולל ביבליוגרפיה ונספחים.

18.5 עבודת הדוקטור תועבר אל הרשות ללימודים מתקדמים בצירוף אישור בכתב מהוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי כי העבודה מוכנה לשיפוט ובצירוף שמות של ארבעה-חמישה חברי סגל אקדמי המורשים לשפוט עבודת דוקטור (ראה סעיפים 8.3-8.2), אשר אינם נמנים על חברי הסגל האקדמי של אוניברסיטת חיפה.

18.6 הרשות ללימודים מתקדמים תשלח את עבודת הדוקטור למספר שופטים (ראה לעיל סעיפים 8.5-8.4), אשר הומלצו על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי.

שפת החיבור

19.1 ככלל, הצעת המחקר ועבודת הדוקטורט יוגשו בשפה העברית.

19.2 נוכח מעמדה של השפה האנגלית באקדמיה, רשאי/ת התלמיד/ה ובאישור המנחה, להגיש את הצעת המחקר ואת עבודת הדוקטור בשפה האנגלית.

19.3 בתחומי מחקר שבהם המצאי של שופטי העבודה קוראי העברית מוגבל, רשאית הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בהיוועצות ובהסכמת המנחה, לדרוש כי הצהרת הכוונות, הצעת המחקר ועבודת הדוקטור תוגשנה באנגלית.

19.4 אם העבודה מוגשת בחוג ששפת ההוראה בו אינה עברית, בהסכמת המנחה ת/יוכל התלמיד/ה להגיש את עבודתו/ה בשפת ההוראה בחוג, מבלי שיהיה עליו/ה לבקש אישור מוקדם על כך.

19.5 תלמיד/ה המבקש/ת לכתוב את הצעת המחקר ואת עבודת הדוקטור בשפה אחרת, כיוון שהעבודה עוסקת בשפה האמורה או בספרות/תרבות הקשורים לאותה שפה, ת/יגיש את בקשתו/ה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ובהסכמת המנחה וזו תמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על החלטה, תוך התחשבות במצאי השופטים בתחום.

19.6 כל עבודת דוקטור תכלול שערים ותקצירים בעברית ובאנגלית.

הגשת עבודת דוקטור במתכונת אסופה

20.1 פרק באסופה הוא חיבור מדעי בעל היקף ואיכות של מאמר בכתב עת מדעי עם שיפוט והוא ייכתב במתכונת של מאמר, כמקובל בתחום בו נכתבה עבודת הדוקטור.

20.2 אסופה תכלול לפחות שלושה פרקים וכן פרקי מבוא ודיון משולב (אינטגרטיבי) נפרדים אשר יציגו את העבודה כמכלול ואת אחדותה, מעבר לפרקים הכלולים בה.

20.3 פרק המבוא הכללי יספק את התשתית המדעית למחקר, יציג את שאלת המחקר הכללית ומטרות המחקר, ופרק הדיון יהווה דיון כללי בתוצאות המחקר, הבלטת חידושיו ותרומתו, והמידה בה השיג את מטרותיו, כפי שהוצגו במבוא הכללי.

20.4 סוגי הפרקים שניתן להכליל באסופה הם:

א. מאמר שהתפרסם או התקבל לפרסום בכתב עת עם שיפוט מדעי.

ב. פרק/מאמר שנשלח לפרסום אך עדיין לא התקבל.

ג. פרק/מאמר שטרם נשלח לפרסום בכתב-עת ואשר המנחה סבור כי הוא מתאים לשילוב בעבודת הדוקטור (ייכתב במתכונת של מאמר).

מומלץ כי מאמר/פרק מסעיפים א' וב' אשר ייכללו בעבודה יהיו כאלו שפורסמו/התקבלו לפרסום לאחר אישור הצעת המחקר של התלמיד/ה.

20.5 האסופה תוגש לשיפוט בליווי מכתב הסבר מהתלמיד/ה והמנחה/ים בנוגע למרכיביה ולתרומת התלמיד/ה והשותפים, אם יש כאלו, לכל אחד מהפרקים, בין אם פורסמו ובין אם לאו.

שותפות עם מחברים נוספים

20.6 ככלל, עבודת הדוקטור היא ביטוי לתכנון וביצוע מחקר מקורי ועצמאי של התלמיד/ה. יחד עם זאת, ייתכן כי בשל אופי הנושא או התחום, המחקר וכתיבתו בוצעו על ידי תלמיד/ת המחקר בשיתוף עם חוקרים/ות ו/או תלמידים/ות אחרים.

גם במקרה של שיתוף, עבודת הדוקטור על כל מרכיביה, תכלול פרקים/מאמרים שבהם התלמיד/ה משמשים כותב/ת ראשון/נה או עיקרי/ת בתחומים בהם נהוג סדר הצגה שונה של מחברים או אחד משני חוקרים וכותבים עיקריים שווי תרומה.

20.7 אם שני השותפים העיקריים שווי התרומה הם תלמידי/ות דוקטור, הפרק/מאמר יוכל להיכלל בעבודה של אחד מהם בלבד אלא אם כן תרומותיהם מובחנות זו מזו באופן מובהק (חלק תיאורטי/ניסוי)

20.8 **אסופת פרקים לא תכלול:**

א. מאמר סקירה או דו"חות כינוס – אלו יכולים להיכלל בנספח לעבודה ובלבד שהתלמיד/ה כותב/ת עיקרי/ת שלהם.

ב. מאמר/פרק שבו התלמיד/ה אחד/ת מיותר משני שותפים שווי תרומה.

ג. לא תוגש אסופה המורכבת רובה או כולה ממאמרים/פרקים שנכתבו בשותפות שוות תרומה.

שפת החיבור המוגש כאסופה

20.9 ככלל, עבודת הדוקטור באחת משתי המתכונות תוגש בשפה אחת כמפורט בסעיפים 19.1-19.6 לתקנון הלימודים. הדיקן ללימודים מתקדמים רשאי לאשר חריגה מכלל זה אם השימוש ביותר משפה אחת הינו הכרחי להצגת המחקר.

פורמט

20.10 האסופה תוגש בפורמט שמפורסם ע"י הרשות ללימודים מתקדמים.

דו"ח השיפוט

21.1 כל שופט/ת /תיחווה דעה על עבודת הדוקטור. דו"ח השיפוט יימסר ישירות אל הרשות ללימודים מתקדמים, ללא חשיפת דו"חות השיפוט האחרים, בהתאם להנחיות להגשת חוות דעת לעבודת דוקטור.דו"ח השיפוט יכלול:

א) סיכום תוצאות המחקר, בהדגשת החידושים שבעבודה.

ב) הערכת החיבור מבחינת תוכנו, שיטתו ומבנהו.

ג) הצעות לשינויים, תיקונים או השלמות.
ד) אם ת/ימצא השופט/ת שהעבודה עונה על הדרישות, ת/יציין במפורש כי החיבור ראוי לאישור כעבודת דוקטור.
ה) אם ת/ימצא השופט/ת כי העבודה אינה עונה על הדרישות לקבל התואר "דוקטור לפילוסופיה", ת/יציין זאת במפורש.

21.2 עבודת דוקטור במתכונת אסופה תישפט בין היתר על פי הקריטריונים העיקריים הבאים:

א. קיום מובהק של נושא עקבי אחד המקשר בין הפרקים.
ב. הבלטה ראויה של הקישור בפרקי המבוא והדיון הכלליים.
ג. איכותו של כל פרק כעומד בפני עצמו.
ד. עומק הדיון בממצאי המחקר.

הדיון בדו"ח השיפוט

22.1 חוות הדעת על עבודת הדוקטור יועברו על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים אל יו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר לצורך דיון בדו"חות השיפוט. חוות הדעת תועברנה ללא שמות השופטים, אלא אם ביקש/ה אחד/ת השופטים/ות לחשוף את שמו/ה.

22.2 אם נכללו בחוות דעתו/ה של אחד/ת השופטים/ות דרישות לתיקונים, שינויים או השלמות בעבודת הדוקטור אשר אינם בגדר חובה המתנה את אישור העבודה, תמליץ הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בפני הדיקן ללימודים מתקדמים אם להטיל על תלמיד/ת המחקר את ביצוע הדרישות הנ"ל, כולן או מקצתן, לאחר שנועצה במנחה/ים.

22.3 אם ת/ידרש התלמיד/ה בהכנסת תיקונים, שינויים או השלמות אשר הינם בגדר חובה המתנה את אישור העבודה, יהיה עליו/ה להגיש עבודה מתוקנת בהתאם לדרישות. במידה ות/ידרש, בהתאם לחוות דעת השופטים, תישלח עבודת הדוקטור המתוקנת לשופט/ת או לשופטים/ות המקוריים/יות לצורך שיפוט חוזר, על מנת שיחוו דעתם/ן אם העבודה, במתכונתה החדשה, ראויה להתקבל כעבודת דוקטור. משך הזמן המקסימאלי לביצוע התיקונים הינו שנה אחת בלבד. חריגה מכלל זה טעונה אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

22.4 עם תום הליך השיפוט והדיון בחוות הדעת, תמליץ הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בפני הדיקן ללימודים מתקדמים אם ראוי/ה תלמיד /ת המחקר לקבלת התואר.

22.5 הדיקן ללימודים מתקדמים יאשר את הענקת התואר "דוקטור לפילוסופיה" מטעם אוניברסיטת חיפה.

22.6 לא יינתנו ציונים מספריים לעבודת הדוקטור.

אי אישור עבודת הדוקטור

23.1 אם מצא/ה אחד/ת השופטים/ות כי העבודה אשר הוגשה לו לשיפוט אינה ראויה להתקבל כעבודת דוקטור, ת/ידרש תלמיד/ת המחקר, על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים לתקן את העבודה בהתאם לחוות הדעת. עבודת הדוקטור המתוקנת

תישלח לשיפוט נוסף, בהתאם להחלטת הדיקן ללימודים מתקדמים.

23.2 אם אישר/ה השופט/ת הנוסף בחוות דעתו/ה כי העבודה אשר הוגשה לשיפוט ראויה להתקבל כעבודת דוקטור, יימשך הליך השיפוט כמפורט בסעיף 22.5-22.2.

23.3 במידה ונמצא גם בשיפוט הנוסף כי העבודה אינה ראויה להתקבל כעבודת דוקטור, לא תאושר עבודת הדוקטור על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים, אשר ישלח הודעה בכתב אל התלמיד/ה.

23.4 אם הוחלט על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים ובהמלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, על סמך חוות דעת השופטים, לא לאשר את עבודת הדוקטור, ת/יהיה תלמיד/ת המחקר רשאי/ת לערער בכתב על ההחלטה בפני הדיקן ללימודים מתקדמים תוך ששה חודשים מתאריך ההודעה על אי אישור העבודה. הדיון בערעור יערך על ידי ועדה אד-הוק שיקבע הדיקן ללימודים מתקדמים מקרב חברי המועצה ללימודים מתקדמים. החלטת ועדה זו לגבי הערעור הינה סופית.

משך השיפוט

24.1 דו"ח השיפוט יימסר על ידי השופט/ת לא יאוחר מחודשיים מיום שנמסרה העבודה. אם תקופה זו חופפת את פגרת הקיץ, תינתן אורכה של חודש נוסף.

24.2 אם כעבור תקופת השיפוט הנ"ל לא יתקבל דו"ח השיפוט, יטופל הנושא על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים.

פרק ו' - שונות

24.1 הפסקת לימודים

א) תלמיד המעונין להפסיק לימודיו, יודיע על כך בכתב לרשות ללימודים מתקדמים, ויידע בעותק גם את החוג.

ב) תלמיד שנקלע למצב אקדמי לא תקין לאחר בדיקת תקינותו האקדמית על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי (ראה סעיף 15.1), תמליץ הוועדה על הפסקת לימודיו. הפסקת הלימודים תבוצע ותאושר על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים.

ג) תלמיד מחקר שלב א' ותלמיד לימודי מחקר מקדים שתחול עליו הפסקת לימודים (אם ביוזמתו, אם ביוזמת החוג ואם ביוזמת הדיקן ללימודים מתקדמים), יוכל לפנות לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי בבקשה לחדש את לימודיו, לכל המוקדם בתום שנה מיום הפסקת לימודיו. הוועדה תשקול האם להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על התנאים לאישור בקשתו.

ד) תלמיד מחקר שלב ב' שתחול עליו הפסקת לימודים (אם ביוזמתו, אם ביוזמת החוג ואם ביוזמת הדיקן ללימודים מתקדמים), יוכל לפנות לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי בבקשה לחדש את לימודיו. הוועדה תשקול האם להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על התנאים לאישור בקשתו.

ה) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בבקשה ויחליט האם לאשרה.

ו) הדיקן ללימודים מתקדמים רשאי להפסיק לימודיו של תלמיד הנמצא במצב אקדמי לא תקין (ראה סעיף 15.1), גם אם לא ניתנה המלצה מפורשת על כך מהוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי.

24.2 חידוש לימודים

<u>תלמיד מחקר שלב א' ותלמיד במסלול לימודי מחקר מקדים</u> המבקש לחדש את לימודיו לקראת תואר שלישי, יוכל לפנות בבקשה זו לכל המוקדם בתום שנה מיום הפסקת לימודיו. הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תשקול האם להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על התנאים לאישור בקשתו.

<u>תלמיד מחקר שלב ב'</u> המבקש לחדש את לימודיו לקראת תואר שלישי, יפנה אל הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי, אשר תמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על התנאים לחידוש לימודיו.

24.3 הארכת לימודים (שלב מחקר א')

א) תלמיד לתואר שלישי אשר לא הגיש את הצעת המחקר לעיון הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי במשך תקופת הלימודים הנורמטיבית המיועדת לשלב מחקר א' (ראה סעיף 11.2) ומבקש הארכת לימודים למשך סמסטר אחד או שנה אקדמית מלאה, יפנה בבקשה מנומקת אל הרשות ללימודים מתקדמים בצירוף המלצה ממנחה/י העבודה ומיו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי.

ב) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בכל בקשה ויחליט האם לאשרה ולאיזו תקופה.

ג) תלמיד אשר לא אושרה לו הארכת לימודים כתלמיד מחקר שלב א', לא יוכל להמשיך בלימודיו.

ד) סטודנט/ית שנעדר/ה בשל אירוע מזכה יהיה זכאי להאריך את לימודיו/ה בשני סמסטרים לכל היותר.

24.4 הארכת לימודים (שלב מחקר ב')

א) תלמיד לתואר שלישי אשר לא הגיש את עבודת הדוקטור לשיפוט במשך תקופת הלימודים הנורמטיבית המיועדת לשלב מחקר ב' (ראה סעיף 11.3), ומבקש הארכת לימודים למשך סמסטר אחד או שנה אקדמית מלאה, יפנה בבקשה מנומקת לרשות ללימודים מתקדמים בצירוף המלצה ממנחה/י העבודה ומיו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי.

ב) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בכל בקשה ויחליט האם לאשרה ולאיזו תקופה.

ג) תלמיד אשר לא אושרה לא הארכת לימודים כתלמיד מחקר שלב ב', לא יוכל להמשיך בלימודיו.

ד) סטודנט/ית שנעדר/ה בשל אירוע מזכה יהיה זכאי להאריך את לימודיו/ה בשני סמסטרים לכל היותר.

24.5 חופשת לימודים

א) תלמיד לתואר שלישי המבקש חופשת לימודים למשך סמסטר אחד או שנה אקדמית מלאה, יפנה בבקשה מנומקת אל הרשות ללימודים מתקדמים בצירוף המלצה ממנחה/י העבודה ומיו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. חופשת לימודים תינתן רק לתלמיד במצב אקדמי תקין ובטווח תקופת הלימודים הנורמטיבית ללימודי תואר שלישי.

ב) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בכל בקשה ויחליט האם לאשרה או לדחותה.

ג) חופשת לימודים מאושרת איננה נחשבת כתקופת לימודים.

ד) תלמיד אשר לא ישוב ללימודיו עם תום החופשה המאושרת ולא יודיע על כך לרשות ללימודים מתקדמים, יימצא במצב אקדמי לא תקין (ראה סעיף 15.1(ה)

25.1 קניין רוחני, פטנטים, המצאות וזכויות יוצרים

הוראות נוהל/תקנון הקניין הרוחני של אוניברסיטת חיפה, כפי שיהיו בתוקף מעת לעת, יחולו על אף הוראותיו על כל תלמיד לתואר דוקטור, הן מהוות חלק בלתי נפרד מתקנון זה, ובמקרה של סתירה הן גוברות על הוראותיו. בלי לגרוע מכלליות עקרון זה, יחולו גם ההוראות המפורטות להלן:

דוקטור של אוניברסיטת חיפה, שעבודת המחקר שלו אושרה על ידי המוסדות האקדמיים המוסמכים של האוניברסיטה, זכאי לפרסם את תוצאות מחקרו כולן או חלקן בכפוף לאישור המנחה, ותוך ציון כי העבודה נכתבה באוניברסיטת חיפה כחלק ממילוי החובות לקבלת התואר. שמו ותוארו של המנחה יצוין על כל פרסום של עבודת הגמר או תוצאות המחקר, אלא אם המנחה ויתר על זכות זו או אם ציון שמו אינו מקובל בדיסציפלינה הרלבנטית. הפקדתה של העבודה בספריית האוניברסיטה מבטיחה מתן פומביות לתוצאות המחקר ומיועדת להבטיח את ההפצה החופשית של הידע.

א) תלמיד דוקטור שעבודתו אושרה כנ"ל, רשאי לבקש כי עבודתו לא תועבר לספרייה ולא תצוטט, אם חלה עליה חובת החיסיון או שהיא מהווה נושא לרישום פטנט, כאמור בסעיף ב' להלן. במקרה זה יכתוב המחבר מכתב בו ינמק את בקשתו ויציין את פרק הזמן בו הוא מבקש את עיכוב מתן הפומביות לעבודה. הדיקן ללימודים מתקדמים מוסמך להחליט בנדון, לאחר שישקול את נימוקי המבקש; בכל מקרה, עליו לסייג את החלטתו לתקופה מוגדרת, תוך כדי הקפדה על קיום חוקי החיסיון, כאשר זה יהיה דרוש. האוניברסיטה שומרת על זכותה לפרסם תקצירים של עבודות דוקטור במסגרות שתראה לנכון.

ב) עבודות ו/או מחקרים אשר עשויים לשמש נושא לפטנט, המצאה או הפקת רווחים יחולו הוראות הנוהל / תקנון לקניין רוחני של אוניברסיטת חיפה כפי שיהיו בתוקף מעת לעת.

ג) 1. פרסום חלקי או מלא של עבודות דוקטור לפני הגשתן לשיפוט ייעשה באישור המנחה/ים. המנחה והתלמיד ייקבעו במשותף אם הפרסום יהיה משותף לכולם או לחלקם.

2. התלמיד חייב לקבל אישור מוקדם מן המנחה/ים לפרסום חלקי של תוצאות המחקר לפני הגשת עבודת הדוקטור לשיפוט.

ד) העמיד המנחה לרשות התלמיד נתונים, ממצאים אינפורמציה או חומרי גלם אחרים הקשורים בעבודת הדוקטור – תישאר הבעלות בהם בידי המנחה או האוניברסיטה, והם יוחזרו לפי דרישה ראשונה מצד המנחה או האוניברסיטה. כל פרסום של העבודה או חלקה, בכל דרך ומדיה שהיא, ייעשה ביחד עם המנחה, ובכפוף להסכמתו. בפרסום זה קיימת חובה לציין כי המחקר בוצע באוניברסיטת חיפה כחלק מן הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה". לא הותנה סייג כלשהו לפרסום תוצאות המחקר בשלב הנ"ל, יהיה זכאי הדוקטור לפרסם את תוצאות מחקרו (כאמור בסעיף ג') תוך כדי ציון כי העבודה נכתבה באוניברסיטת חיפה כחלק מן הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה). תלמיד הכותב עבודת דוקטור הנו האחראי הבלעדי על הנתונים עליהם התבססה עבודת הדוקטור שלו, איסופם ומהימנות הצגתם, על כל המשתמע מכך.

ה) תלמיד הכותב עבודת דוקטור הנו האחראי הבלעדי על הנתונים עליהם התבססה עבודת הדוקטור שלו, איסופם ומהימנות הצגת, על כל המשתמע מכך.

ו) במקרה של חילוקי דעות לגבי הנאמר בסעיפים ג' ו־ד', יפנה המערער לדיקן ללימודים מתקדמים אשר ימנה ועדת בוררות אד־הוק על פי שיקול דעתו ובלבד שאין בנוהל/תקנון הקניין הרוחני של אוניברסיטת חיפה הוראות אחרות. החלטת ועדת הבוררות היא סופית.

211

אופקים
תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה

תכנית לימודים לב״א (דו־חוגי)

ראש התכנית: **ד״ר אורי אמיתי**

חברי הסגל האקדמי

עמיתי הוראה: ד״ר שטפן איהריש, ד״ר אורי אמיתי, פרופ׳ נורית בירד-דוד, פרופ׳ גיא בר־עוז, פרופ׳ איציק וייסמן, ד״ר ארנון קרן, ד״ר סיני רוסינק, מר עלאי רטיג.

מזכירות התכנית

עוזר מנהלי לראש התכנית: **גב׳ יהב רוזן**

שעות הקבלה: ימים א׳-ה׳ בין השעות 10:00-12:00

קומה 20 חדר 2012

טלפון: 04-8240909 פקס: 04-8249836

אתר התכנית: http://ofakim.haifa.ac.il

דוא״ל: yrosen@univ.haifa.ac.il

א. כללי

תכנית אופקים מאפשרת לתלמידים בעלי פוטנציאל אישי גבוה וסקרנות אינטלקטואלית יוצאת דופן לחוות ולהתמודד עם מגוון גדול של תפישות עולם אקדמיות, באווירה תומכת ומאתגרת. לשם כך אנו מציעים מגוון קורסים, שתכליתם לעודד חשיבה ביקורתית, כתיבה מדעית והכרת כלי המחקר הנהוגים בתחומים השונים של מדעי הרוח והחברה. לצד שעורים ייעודיים הניתנים לתלמידי אופקים על־ידי טובי המרצים באוניברסיטה, התכנית מאפשרת חופש בבחירת קורסים מכל החוגים ובכל הדרגים, וכן כוללים אפשרות ללימודים באוניברסיטאות בחו״ל במשך סמסטר אחד (אופציונלי).

התלמידים נהנים מהרצאות העשרה הניתנות על־ידי אנשי מחקר, תרבות וספרות במסגרת הסמינר המחלקתי.

התלמידים בתכנית זוכים ליחס אישי, ליווי והדרכה צמודים לאורך שלוש שנות לימודיהם.

כל תלמידי שנה א' נהנים ממלגה עד גובה 100% שכ"ל. הזכאות למלגה לתלמידי השנים ב' ו־ג' מותנית בעמידה בקריטריונים של הצטיינות.

התכנית נלמדת במסגרת דו־חוגית ומאפשרת שילובים עם מגוון חוגים מן הפקולטות השונות של האוניברסיטה.

ב. תנאי הקבלה

1. לתכנית מתקבל מדי שנה מספר מצומצם של תלמידים בעלי ציון סכם גבוה ולאחר ראיון אישי.
2. תלמידים ותיקים (מחוגים אחרים) אשר סיימו את לימודי שנה א' בהצטיינות יוכלו להציג את מועמדותם לשנה ב'. לאחר בדיקת ציון הסכם שלהם, ובהתחשב במספר המקומות הפנויים הם יוזמנו לראיון אישי. לתלמידים ותיקים שיתקבלו לתכנית ייחשבו נקודות הזכות שצברו בחוג לימודיהם הקודם בהיקף של עד 20 נקודות זכות.

ג. תכנית הלימודים

1. היקף הלימודים הינו 60 נקודות זכות (בתכנית המשותפת עם הפקולטה למשפטים ההיקף 52 נקודות זכות).
2. לתלמידים ניתן חופש בחירה ממירב הקורסים הנלמדים באוניברסיטה בכל הדרגים. בכל מקרה תלמיד לא יצבור מעל 20 נ"ז בחוג אחד ולא יוכל לקחת קורסי בחירה מהחוג השני בו הוא לומד (אלא אם קיבל היתר מיוחד מראש התכנית).
3. במהלך הלימודים ישתתפו התלמידים בשמונה קורסים יעודיים של התכנית, וכן בסמינר המחלקתי.

   בשנה ג' על התלמידים לכתוב פרויקט מחקרי.
4. על התלמידים ללמוד במהלך לימודיהם שפה זרה (מלבד אנגלית) ברמת מתחילים ומתקדמים.
5. על התלמידים לסיים לימודיהם בתכנית בציון סופי משוקלל של 86 לפחות.

הפקולטה למדעי הרוח

http://hcc.haifa.ac.il

דיקן הפקולטה: **פרופ׳ גור אלרואי**

ראש מינהל הפקולטה: **מר אהרן רפטר**

הפקולטה למדעי הרוח עוסקת בתרבות האדם, בהיסטוריה של החברה האנושית, ברוח האדם ובביטוייה בתחומי ההגות הפילוסופית, הספרות, הבלשנות, המוסיקה, התיאטרון והאמנות, על ענפיהם השונים. בצד היסודות ההומניסטיים הכלליים, מוצאים ביטוי בולט בפקולטה גם יסודות היהדות, תולדות עם ישראל ותרבותו, וכן לימודי ארץ ישראל, ארכיאולוגיה ולימודי המזרח התיכון והאסלאם, המבטאים את הגוון המקומי והאזורי של מדעי הרוח.

הכיוון ההומניסטי של הפקולטה מלווה בהקניית ידע, כלים, גישות ומתודות מחקר בכל התחומים, תוך שימוש אינטנסיבי בשיטות הוראה אקדמיות חדישות (במסגרת למידה מתוקשבת, מעבדה לשונית ממוחשבת, מעבדת מולטימדיה, סדנאות, סיורים לימודיים, כנסים סמינריונים בין־תחומיים ועוד).

בפקולטה פועלים כיום שני בתי ספר:

בית הספר להיסטוריה, אשר מושתת על ההכרה שההיסטוריה הינה דיסציפלינה מדעית שהיבטיה השונים – כללית, יהודית, מזרח תיכונית, ארץ־ישראלית קשורים ביניהם קשר הדוק. בבית הספר להיסטוריה פועלים כיום חמישה חוגים: **היסטוריה כללית, תולדות ישראל ומקרא, לימודי ארץ ישראל, היסטוריה של המזרח התיכון ותולדות האמנות**. בית הספר נועד לייעל ולהגביר את שיתוף הפעולה בין חוגי ההיסטוריה, תוך העשרת הלימודים המוצעים כיום בתחום לתלמידי התואר הראשון ולתלמידים לתארים מתקדמים ובמטרה להכשיר את תלמידי המחקר בשיטות מחקר בינתחומיות ולהעמיק את המחקר ההיסטורי באוניברסיטה.

בית הספר לאמנויות, הכולל בתוכו את שלושת חוגי האמנויות: **החוג למוסיקה, החוג לאמנות יצירה והחוג לתיאטרון**.

בתחום הלשונות והספרויות פועלים ארבעה חוגים: **ספרות עברית והשוואתית, לשון עברית, שפה וספרות אנגלית ושפה וספרות ערבית**.

מלבד החוגים דלעיל, פועלים בפקולטה גם החוגים הבאים: **לימודי אסיה, פילוסופיה, ציוויליזציות ימיות וארכיאולוגיה והתוכניות: לימודי נשים ומגדר, לימודי שואה ותרבות הקולנוע**.

הפקולטה מציעה תוכניות בינלאומיות בתחומים: ציוויליזציות ימיות, לימודי ישראל, לימודי שואה וארכיאולוגיה. תוכניות אלו מתקיימות בשפה האנגלית ורשאים להשתתף בהן סטודנטים ישראלים.

בפקולטה מעוגנת **תכנית המצטיינים האוניברסיטאית אופקים וכן הלימודים הרב תחומיים**.

כמו כן מקיימת הפקולטה **תוכנית ללימודי תעודה במידענות וספרנות**.

מתכונת הלימודים בפקולטה

1. מתכונת הלימודים בפקולטה למדעי הרוח חופפת את תקנון הלימודים הכללי.
2. תלמידי הפקולטה רשאים לבחור קורסים מחוץ לחוגיהם במסגרת שיעורי הבחירה על מנת להרחיב את השכלתם מתוך מאגר הקורסים של חוגי הפקולטה ובאישור ראשי החוגים.

תוכנית "דרך הרוח" – לימוד העשרה כלל־אוניברסיטאיים (חובה)

תוכנית דרך הרוח מיועדת להפגיש אותנו עם המורשת התרבותית של האנושות, עם שאלות מרתקות שנוגעות לחיים של כל אחד מאיתנו, ועם דרכים עמוקות לחשוב על המדע, התרבות וההשכלה ולחוות אותם. תחומים אלו מפתחים השקפה רחבה, הבנה עמוקה, חשיבה ביקורתית, ומיומנות מחשבתית ולשונית שיתרמו באופן מכריע להצלחה, להתקדמות, ולסיפוק בכל מקצוע שאדם יבחר.

התכנית מציעה לימודי העשרה בכל המדעים והתחומים הנלמדים באוניברסיטת חיפה למען כלל ציבור הסטודנטים. על כל תלמידי התואר הראשון שהחלו את לימודיהם בתשע"ד ואילך ללמוד 3-1 קורסים בהיקף כולל של **6 נ"ז**, במסגרת התוכנית שלא בתחום לימודיהם לתואר. תלמידים שהחלו את לימודיהם בתשע"ב (ולא למדו בפקולטה למדעי הרוח) או כלל תלמידי האוניברסיטה, שהחלו את לימודיהם בתשע"ג, חייבים ללמוד לפחות קורס אחד בן 4 נ"ז או שני קורסים בני 2 נ"ז (סה"כ 4 נ"ז). הרישום יתבצע תחת תוכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר וסיום הלימודים בתכנית הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

"דרך הרוח" מציעה מגוון רחב של קורסים מתחומים מגוונים (who.haifa.ac.il) ובאופני הוראה שונים כגון קורסי כיתה, קורסים מתוקשבים וכן מספר קורסים רבי־מרצים במסגרת תוכנית נופי ידע.

תוכנית "נופי ידע"

תכנית "נופי ידע" (ny.haifa.ac.il) פועלת כחלק מתוכנית "דרך הרוח" ומציעה מספר קורסים יחודיים שהוכנו במיוחד לצורך זה תוך השקעה רבה ובהשתתפות מרצים מחוגים שונים. קורסים אלה בוחנים נושא ספציפי תוך מבט רחב ורב־תחומי ומפגישים את הלומדים בהם עם מגוון דיסציפלינות וגישות מתחום מדעי הרוח ומחוץ להם. קורסי התכנית מקנים 4 נ"ז והם פתוחים גם לתלמידי מ"א.

הקורסים בתוכנית כוללים הרצאות (2 ש"ש) של מספר מרצים סביב נושא מרכזי. את ההרצאות משלימים תרגילים, או מפגשים בקהילות למידה קטנות עד 15 סטודנטים (2 ש"ש), בהם נעמיק בטקסטים מכוננים וביצירות אמנות תוך פיתוח חשיבה ביקורתית וכתיבה רהוטה. הלימוד מתבצע בהקשר חברתי תוך אינטראקציה עם עמיתים ובעזרת טכנולוגיות תקשוב, לצד מפגשים פנים אל פנים.

זוהי תכנית חדשנית הפונה לתלמידים סקרנים השואפים לטעום ממדעי הרוח, להשכיל ולמצות את החוויה האוניברסיטאית במיטבה. חפשו אותנו באתר ובפייסבוק.

תכנית "מדעי הרוח הדיגיטליים" -
תואר ראשון המשלב לימודי BSc ומדעי הרוח הדיגיטליים

רשת האינטרנט ומערכות המידע חודרים כיום לכל תחומי חיינו, ומאפשרים פיתוח כלים ייחודיים וחשובים המועילים בכל תחומי מדעי הרוח: ניתוח ממוחשב של טקסטים, זיהוי אוטומטי של כתב יד, סריקה תלת ממדית ושחזור של מוצגים ארכיאולוגיים, הרכבת כלים משברים, או מסמכים מקרעים, תוך שימוש בטכניקות עיבוד תמונה, קריאה ממוחשבת, למידה חישובית ועוד. אוניברסיטת חיפה משיקה תוכנית לימודים יוקרתית זו לתואר ראשון בתחום חדש ופורץ דרך. התכנית משלבת בין לימודים במדעי הרוח לבין לימודי החוג למערכות מידע תוך התמחות ייחודית בתחום מדעי הרוח הדיגיטליים. זו הזדמנות נדירה להיות חלוצים/ות בתחום חדש ומתפתח ואפשרות ייחודית להתעמק בהישגי רוח ותרבות אנושית — ויחד עם זה לבנות עתיד מקצועי וכלכלי מבטיח.

סטודנטים/יות מצטיינים/ות יזכו למלגות, התמחות מעשית במימון התכנית בפרויקטי מחקר או בתעשייה, ו/או בנסיעה לבית־ספר קיץ בתחום באירופה.

מסלול הלימודים לקבלת תואר (BSc) בתכנית כולל 122 נקודות, מתוכן:

60 נקודות **בחוג נבחר במדעי הרוח** (dighum.haifa.ac.il), הכוללות: 12 נקודות זכות בקורסי הליבה במדעי הרוח הדיגיטליים; ו־48 נ"ז מתוך תוכנית הלימודים של החוג, בהתאם להנחיות של כל חוג וחוג.

54 בקורסי חובה ו־8 בקורסי בחירה בחוג למערכות מידע.

תנאי קבלה:

ציון סכם של 650, 4 או 5 יחידות בגרות מתמטיקה בציון 80 או 70 בהתאמה (או מכינה מקבילה) לכל הפחות.

119

ארכיאולוגיה

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ דני רוזנברג**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ מיכל ארצי (אמריטוס), פרופ׳ אדריאן בועז, פרופ׳ גיא בר־עוז, פרופ׳ דני נדל, פרופ׳ ארתור סג״ל (אמריטוס), פרופ׳ מינה עברון (אמריטוס), פרופ׳ אלכסנדר צצקין (אמריטוס), פרופ׳ דניאל קאופמן (אמריטוס), פרופ׳ אברהם רונן (אמריטוס), פרופ׳ רוני רייך (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ׳ איילת גלבוע, פרופ׳ דני רוזנברג, פרופ׳ שריאל שלו.

מרצה בכיר: ד״ר עדי ארליך.

מרצה: ד״ר מיכאל איזנברג, ד״ר רביע חמיסה, ד״ר ראובן ישורון, ד״ר רוית לין.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: ד״ר אסף אורון, ד״ר עדי אליהו, ד״ר שי בר, ד״ר איריס גרומן־ירוסלבסקי, ד״ר יוסי זיידנר, ד״ר חגית פרנקל־מילרד, ד״ר רבקה צבי, מר רם שואף, אדריכל, ד״ר רון שימלמיץ, מר יעקב שפר, מהנדס.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ גלית אגיון**
שעות קבלה: ימי א׳-ד׳ 10.00-12.00.
טלפון: 04-8240234 פקס: 04-8249342 (פנימי: 2234)
דואר אלקטרוני: gaghion@univ.haifa.ac.il

מזכירות מגמת המ״א בשימור: **גב׳ אפרת בלפר**
שעות קבלה: ימים א׳-ה׳ 10.00-12.00.
טלפון: 04-8288461 (פנימי: 8461)
דוא״ל: conservation@univ.haifa.ac.il

אתר האינטרנט של החוג: http://archlgy.haifa.ac.il
מזכירות החוג: הבניין הרב־תכליתי, חדר 187.

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

יועץ לתואר ראשון: ד"ר ראובן ישורון

מטרת הלימודים

ארכיאולוגיה היא חקר העבר האנושי על פי ממצאים חומריים. מטרת החוג לארכיאולוגיה היא להקנות לתלמידיו ידע רחב ומקיף במגוון הנושאים הקשורים לארכיאלוגיה ולתרבות החומרית של ארץ ישראל, של הארצות השכנות ושל אגן הים התיכון. בוגרי החוג הרוצים בכך מקבלים הכשרה לעבודה ארכיאולוגית בחפירות, בסקרים ובמעבדות, בהתאם לבחירת מסלול הלימודים. הבוגרים יכולים להשתלב בעבודה ברשות העתיקות, במוזיאונים לארכיאולוגיה, בהוראה בבתי ספר (למשל, שיעורי של"ח, תנ"ך, היסטוריה, גיאוגרפיה – בשילוב עם תעודת הוראה), בתיירות בארץ ובעולם ובתחום השימור.

בחוג ניתן ללמוד מגוון רחב מאוד של נושאים, בהתאם למספר הגדול של נושאי המחקר בהם מתמחה הסגל האקדמי. התרבות החומרית הקדומה של א"י בפרט ואגן הים התיכון בכלל נלמדת בשני מישורים שונים. הראשון הוא כרונולוגי, ובו נלמדים העולם הפרהיסטורי, התקופה הפליאוליתית, הניאוליתית והכלקוליתית, העולם של תקופות המקרא (תקופות הברונזה והברזל), תרבויות יוון ורומי (החל בתקופה הארכאית, דרך התקופות הקלאסית וההלניסטית וכלה בתקופות הרומית והביזנטית), והעולם של ימי הביניים מראשיתו בכיבוש המוסלמי של האזור ועד ימי ממלכות הצלבנים. בלימודים ניתן דגש מיוחד לשיטות המחקר החדשניות, ובהתאם לכך המישור השני הוא מישור נושאי, ובו נלמדים תחומים המשולבים במחקר הארכיאולוגי המודרני. אלה כוללים בין השאר: ארכיאו־זואולוגיה (חקר עצמות בעלי חיים עתיקים), ארכיאו-מטלורגיה (חקר מתכות), חקר כלי אבן וחקר חומרים וטכנולוגיות עתיקות, גיאו־ארכיאולוגיה, נמלים, שיטות לשיחזור הסביבה והאקלים ושיטות תיארוך. כמו כן החוג מקיים תכניות ייחודיות לתואר שני: תוכנית בשימור ומורשת התרבות החומרית ותוכנית בינלאומית בפרהיסטוריה (להלן).

ניתן ללמוד במסלול חד־חוגי (החל משנה ב'), או במסלול דו־חוגי עם כל חוג אחר באוניברסיטה. אנו ממליצים על שילוב עם חוגים קרובים כגון: אנתרופולוגיה וסוציולוגיה, ביולוגיה ומדעים, גיאוגרפיה ולימודי הסביבה, היסטוריה, היסטוריה של עם ישראל, לימודי ארץ ישראל ומקרא, אך ניתן לשלב גם עם חוגים אחרים כגון לימודי מחשב וסטטיסטיקה.

תנאי הקבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג. החוג מקבל בברכה מועמדים המבקשים לעבור מאוניברסיטאות אחרות, ממכללות וחוגים אחרים. החוג רשאי לדרוש ממועמדים אלה לימודי השלמה בהתאם לנסיבות. בנוסף נדרשים כל התלמידים והמועמדים לבוא לייעוץ אישי לפני תחילת שנה"ל אצל יועץ הב"א של החוג או אצל ראש החוג, על־פי תיאום. תלמיד יוכל ללמוד במסלול החד־חוגי רק לאחר שסיים בהצלחה את כל שיעורי שנה א' בחוג לארכיאולוגיה בממוצע משוקלל של 80 לפחות, ועמד בתנאי המעבר של שנה א' בחוג השני. סטודנט המבקש ללמוד במסלול החד־חוגי יפנה בכתב ליועץ הב"א.

המסלול הדו־חוגי

מבנה הלימודים

במסלול הדו־חוגי יתקיימו שני אפיקי לימוד:

1. **אפיק כללי:** התלמיד יצבור בחוג 60 נקודות במשך שנות לימודיו במסלול הדו־חוגי. החוג מגלה גמישות רבה באפשרויות הפתוחות בפני הלומדים. בהתאם, ניתן לבחור בהרכב שיעורים כללי, או (כפי שאנו ממליצים) להתמחות בתקופות/נושאים מצומצמים יותר: העידן הפרהיסטורי, תקופת המקרא, התקופה הקלאסית, ימי הביניים, ארכיאולוגיה ים־תיכונית, מדעי הארכיאולוגיה (עם מגוון אפשרויות וביניהן ארכיאו-זואולוגיה, תרבות ואוכל, ארכיאו־גיאולוגיה, שיחזור סביבה ואקלים, חומרים בארכיאולוגיה, טכנולוגיות עתיקות ושימור אתרים ארכיאולוגיים).

6 מבואות	20 נ"ז
שיעור חובה מתוכנית "דרך הרוח"	2 נ"ז
תרגיל בכתיבה ובקריאה מדעית	1 נ"ז
פרוסמינריון תמטי	2 נ"ז
פרוסמינריון לפי בחירה	2 נ"ז
כלי חרס של ארץ ישראל/או כלי צור	4 נ"ז
סמינריון	4 נ"ז
סיורים	1 נ"ז
סמינריון מחלקתי (שנה ג' חובה)	0 נ"ז
חפירות לימודיות	2 נ"ז
קורסי בחירה בחוג	18 נ"ז
(קורסי בחירה מחוץ לחוג רק באישור יועץ לתואר ראשון)	
סה"כ	**60 נ"ז**

בתחילת שנה ב' על התלמיד לבחור את כיוון הלימודים שלו: כללי או התמחות בתקופה/נושא מן הרשימה. בהתאם, ובהתייעצות עם יועץ ב"א, יבחר התלמיד את הקורסים בהם ישתתף. ההתמחות תתבטא בהשתתפות במירב הקורסים הרלוונטיים הניתנים בשנים הנדונות. לא ניתן לבצע הרשמה לשנה ב' או ג' ללא יעוץ מוקדם ומפורט בחוג. לתלמידים הרוצים להמשיך לתואר שני מומלץ לבחור בתקופת התמחות/נושא כבר בשנה ב'.

2. **תעודת חופר:** במסגרת לימודים לתעודת חופר, ילמדו התלמידים אגד של קורסים מקצועיים, אשר יעניקו להם **תעודת חופר רשמית**. תעודה זו מוכרת בידי רשות העתיקות והינה חובה לכל מי שיבקש להוציא רשיונות חפירה על שמו. לשם קבלת תעודת חופר, חובה לקחת 60 נקודות בחוג ומתוכן 6 נקודות מהקורסים המקצועיים באגד תעודת חופר.

בנוסף לכלי צור וחרס שיעורים אלה הם: סקר ארכיאולוגי, סטרטיגרפיה ומדידות, שיטות ניתוח ופרסום של דוח"ות ארכיאולוגיים.

6 מבואות (שנה א' + שנה ב')	20 נ"ז
שיעור חובה מתוכנית "דרך הרוח"	2-4 נ"ז
תרגיל בקריאה וכתיבה מדעית	1 נ"ז
פרוס' תמטי	2 נ"ז
פרוס' לפי בחירה	2 נ"ז
כלי חרס של תקופות המקרא	4 נ"ז (ניתן פעם בשנתיים)
כלי צור	4 נ"ז (ניתן פעם בשנתיים)
סמינריון	4 נ"ז
סמינריון מחלקתי (שנה ג' חובה)	0 נ"ז
3 קורסי תעודת חופר	6 נ"ז (ניתנים פעם בשנתיים)
קורסי בחירה בחוג ומחוץ לחוג	10-12 נ"ז
סיורים	1 נ"ז
חפירות לימודיות	2 נ"ז
סה"כ	**60 נ"ז**

החל משנה"ל תשע"ד על כל תלמידי התואר הראשון בפקולטה למדעי הרוח ללמוד 1-3 קורסים בהיקף כולל של **6 נ"ז**, במסגרת לימודי תכנית ההעשרה האוניברסיטאית **"דרך הרוח"** (תלמידים שהחלו את לימודיהם בתשע"ג נדרשים להשלים לימודי העשרה בהיקף של 4 נ"ז). הרישום יתבצע תחת תוכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר וסיום הלימודים בתכנית הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים ופרטים נוספים על התוכנית ניתן למצוא באתר התכנית:

http://woh.haifa.ac.il/

לפרטים: גב' עדי וקסלר, מרכזת התכנית

טלפון: 04-8240124, דואר אלקטרוני: mindscapes@univ.haifa.ac.il

תכנית הלימודים (פירוט לפי שנות לימוד)

שנה א' (שיעורי חובה)

קורס מתוקשב בכתיבה ובקריאה מדעית	1 נ"ז
ארכיאולוגיה פרהיסטורית — מבוא	4 נ"ז
ארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופות המקראיות — מבוא	4 נ"ז
ארכיאולוגיה קלאסית — מבוא	4 נ"ז

ארכיאולוגיה ומדעי הטבע — מבוא	2 נ"ז
מבוא פרוטו־היסטורי	2 נ"ז
חפירות לימודיות (מומלץ לקחת חפירות לימודיות בסוף שנה זו)	2 נ"ז
הדרכה בספריה (יש להביא אישור לחוג)	
סה"כ	**19 נ"ז**

שנה ב' (שיעורי חובה)

מבוא לארכיאולוגיה הלניסטית־רומית בארץ ישראל	4 נ"ז
פרוס' תמטי	2 נ"ז
שיעור חובה מתוכנית "דרך הרוח"	2-4 נ"ז
סה"כ	**8-10 נ"ז**

שנים ב'-ג' (קורסים שיש לפרוס על שנים ב' — ג')

כלי צור למתחילים (חובה לתעודת חופר, ניתן אחת לשנתיים)	4 נ"ז
או	
כלי חרס של תקופות המקרא (חובה לתעודת חופר, ניתן אחת לשנתיים)	4 נ"ז
שיעורי תעודת חופר (חובה לתעודת חופר, ניתנים אחת לשנתיים)	6 נ"ז
פרוס' לפי בחירה	2 נ"ז
שיעורי בחירה מהחוג	20-22 נ"ז
סה"כ	**34-36 נ"ז**

*** לתעודת חופר חובה כלי צור וכלי חרס**

שנה ג'

סמינריון	4 נ"ז
סמינריון מחלקתי (שנתי)	0 נ"ז
סיורים	1 נ"ז
סה"כ	**5 נ"ז**
סה"כ לתואר	**60 נ"ז**

בשנה ג' חלה חובה על כל סטודנט להשתתף במשך שני סמסטרים בסמינריון המחלקתי. בסמינריון יינתנו כ־15 הרצאות במגוון רחב של נושאים, על ידי מרצים מאוניברסיטת חיפה ומוסדות מחקר אחרים בארץ ובעולם.

תנאי מעבר

1. תנאי המעבר משנה א' לשנה ב' — בתום כל סמסטר יידרש התלמיד להשיג ציון עובר בכל אחד מהקורסים במדורים השונים. עליו להשיג ממוצע ציונים מצטבר של 60 לפחות. תלמיד שנה א' שממוצע ציוניו יהיה נמוך מהנדרש ו/או שנכשל בשני קורסי מבוא המהווים תנאי מעבר, יופסקו לימודיו בחוג. תלמיד הנכשל פעמיים באותו קורס לא יורשה לחזור עליו פעם נוספת. במידה והקורס הינו חובה, יופסקו לימודיו בחוג. תנאי השתתפות בשיעורי דרג 2 הוא הצלחה במבוא של אותה תקופה.
2. פרוסמינריון שנה ב' — פרוסמינריון הוא כיתת לימוד קטנה בה לומדים שיטות ניתוח וכתיבה מדעית כהכנה לסמינריון. בכל מסלולי הלימוד חייב התלמיד להשתתף בפרוס' התמטי, בשנה ב' וכן לבחור פרוסמינרון נוסף בשנה ב' או ג'.
3. **סמינריון שנה ג' – תנאי ההרשמה לקורסי דרג 3 הם סיום חובת אנגלית**. במסגרת הסמינריון חייב התלמיד בהשתתפות פעילה, ברפרט ובהגשת עבודה סמינריונית בתום הקורס. התלמיד ישתתף בסמינריון אחד לפחות במשך התואר. הסמינריון יוגש למזכירות החוג.

סיורים וחפירות

1. **סיורים** — בשנת הלימודים הראשונה יש חובת השתתפות בכל ימי הסיור של קורסי המבוא. בשנת הלימודים השניה והשלישית יחויב התלמיד להשלים ימי סיור נוספים, עד מניין כולל של 15 ימי סיור. יצויין כי ימי הסיור נערכים בדרך כלל בימי חמישי. **<u>מכסה זו הינה תנאי לקבלת התואר הראשון</u>**. תלמידי המסלול החד־חוגי חייבים להשתתף ב־18 ימי סיור במשך התואר הראשון. יש להירשם לכל סיור באופן אישי דרך האינטרנט או דרך המזכירות. יש לשים לב כי ביטול השתתפות שלושה ימי עבודה (או פחות) לפני יום הסיור עלול לגרור קנס כספי אשר גובהו 101 ש"ח. בתום כל סמסטר תועבר רשימה של תלמידים עליהם הוטל הקנס למדור שכ"ל והם יחוייבו דרך תשלומי שכר הלימוד. אי תשלום הקנס עשוי להביא לביטול הקורס ו/או לעיכוב זכויות אחרות בחוג.
2. **חפירות** — במשך לימודי התואר הראשון על התלמיד להשתתף ב־30 ימי חפירה לימודית, הן במסלול הדו־חוגי, הן במסלול החד־חוגי. מטרת החפירה הלימודית היא להכיר לתלמיד את עבודת השדה הארכיאולוגית, להכשיר את התלמיד בעבודת השדה ולהכינו לניהול חפירה. חובה על כל תלמיד להשתתף ב־10 ימי חפירה בכל אחד מהתחומים: פרהיסטורי, מקראי, קלאסי וצלבני. החפירות מתנהלות בד"כ בחופשת הקיץ, וניתן לפרוס אותן על שלוש שנות הב"א. במסגרת החפירה ישתתפו התלמידים בחפירה, ברישום, מדידה, מיון הממצאים ושאר ההיבטים של ניהול חפירה. לא יוכרו חפירות שלא במסגרת החוג. יש לשים לב כי ביטול ההשתתפות עשרה ימי עבודה (או פחות) לפני תחילת החפירה עשוי לגרור קנס כספי אשר גובהו 101 ש"ח. בתום כל סמסטר תועבר רשימה של תלמידים עליהם הוטל הקנס למדור שכ"ל והם יחוייבו דרך תשלומי שכר הלימוד. אי תשלום הקנס עשוי להביא לביטול קורסים ועיכוב מתן תעודת הבוגר. **<u>מכסת ימי החפירה הינה תנאי לקבלת התואר הראשון</u>**.

שפות

1. אנגלית – כל התלמידים חייבים לעמוד בחובות הכלל־אוניברסיטאיות באנגלית כשפה זרה. עמידה בחובה זו היא תנאי מעבר לקורסים בדרג 3.
2. שפה עתיקה – החוג ממליץ לתלמידים המתכוונים להמשיך בלימודי המ"א בחוג להתחיל בלימודי שפה עתיקה על פי תחום ההתמחות כבר בלימודי הב"א.
3. שפה זרה שנייה – החוג ממליץ לתלמידים המתכוונים להמשיך בלימודי המ"א בחוג להתחיל בלימודי שפה זרה שניה (שפה מודרנית מעבר לאנגלית) כבר בלימודי הב"א.

נקודות אלו **אינן נכללות** במסגרת 60 נקודות החובה לתואר הראשון.

נוכחות בשיעורים

היעדרות בלתי מוצדקת, העולה על 20% מן השיעורים, עלולה להביא לביטול השתתפות התלמיד בקורס.

חלה חובת השתתפות פעילה (שתהווה חלק מן הציון הסופי) בכל התרגילים לסוגיהם, בפרוסמינריון ובסמינריון.

בסמינריון המחלקתי יינתנו כ־15 הרצאות במגוון רחב של נושאים, על ידי מרצים מאוניברסיטת חיפה וממוסדות מחקר אחרים. בסמינריון זה חלה חובת השתתפות מלאה על כל תלמידי שנה ג' וכל תלמידי התואר השני (בשנתיים הראשונות). אין להיעדר מן המפגש ללא סיבה מוצדקת וללא תיאום מראש או הסבר מספק לאחר מכן.

תכנית למורי דרך מוסמכים

מטרת התכנית

החוג לארכיאולוגיה מקיים תכנית משותפת במסלול דו־חוגי למורי דרך עם החוג לגיאוגרפיה ולימודי הסביבה וכן עם החוג ללימודים רב־תחומיים. המסלול נועד להרחיב את הבסיס המקצועי והידע בתחומי עיסוקם ולאפשר להם לזכות בתעודה אקדמית לצד רישיון העיסוק בהוראת דרך. התכנית כוללת הכרה של 30 נ"ז מתוך 120 נ"ז לתואר ב"א מלא. ההכרה מבוססת על לימודי הארכיאולוגיה, ההיסטוריה והגיאוגרפיה בקורס מורי דרך. תכנית זאת מותאמת למורי דרך עובדים ולכן היא בנויה על ריכוז הלימודים בשנתיים וחצי, כולל 2 סמסטרי קיץ. מתוכם בשישה סמסטרים, הלימודים הם ביום אחד בשבוע בלבד (יום ג') ובסמסטר אחד בשנה השנייה הלימודים הם ביומיים (ימי ב' וג'). התכנית עם החוג לגיאוגרפיה ניתנת בשיתוף עם בית הספר לתיירות בישראל.

תנאי קבלה

תנאי הקבלה לתכנית בחוג לארכיאולוגיה בתכנית למורי דרך מוסמכים מאפשרים למועמדים בעלי תעודת בגרות מלאה בממוצע 75 ומעלה וראיון אישי ובהצגת תעודת מורי דרך – להתקבל ללא בחינה פסיכומטרית. עליהם אף לעמוד בתנאי הקבלה הכלל אוניברסיטאיים כגון אנגלית ועברית.

הלימודים כוללים 15 נק' של קורסי מבוא, פרוסמינריון תמטי (2 נק') וקורס מעשי בכלי צור או קורס מעשי בכלי חרס קדומים (4 נק' כל אחד). כמו כן יחויבו הלומדים במסלול זה בהשתתפות בסמינר הכוללת הגשת עבודה סמינריונית (4 נק'). בנוסף לאלה יבחרו התלמידים 5 שיעורים מתוך שיעורי הבחירה של החוג (מעבר למסגרת זו החוג יאפשר גמישות בבניית מערכת הלימודים לפי בחירת התלמיד). הלימודים כוללים השתתפות בסיורים (6 ימי סיור) ובחפירות לימודיות (15 ימים, 5 בכל מדור).

פירוט תכנית הלימודים

שנה א'

סמסטר א'	**(יום ג')**	
מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופות המקראיות חלק א'		2 נ"ז
מבוא לארכיאולוגיה קלאסית: יוון ורומא חלק א'		2 נ"ז
קורס קריאה וכתיבה מדעית (מתוקשב)		1 נ"ז

סמסטר ב'(יום ג')

מבוא פרהיסטורי	4 נ"ז
מבוא פרוטו־היסטורי	2 נ"ז
מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופות המקראיות חלק ב'	2 נ"ז
מבוא לארכיאולוגיה קלאסית: יוון ורומא חלק ב'	2 נ"ז
סה"כ שנה א'	**15 נ"ז**

שנה ב'

סמסטר א'	**(ימים ב' ו-ג')**	
מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופות ההלניסטית עד ביזאנטית א'		2 נ"ז
כלי חרס ו/או כלי צור א'		2 נ"ז
פרוסמינריון תמטי		2 נ"ז
5 שיעורי בחירה		10 נ"ז

(שיעורי הבחירה יכולים להילקח גם בסמסטר ב'. למעוניינים – ניתן להעביר שיעורי בחירה גם לשנה ג').

סמסטר ב' (יום ג')

מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופות	
ההלניסטית עד ביזאנטית ב'	2 נ"ז
כלי חרס ו/או כלי צור ב'	2 נ"ז
שיעור בחירה	2-4 נ"ז

(*הלומדים גם כלי חרס וגם כלי צור יכולים להסתפק ב־5 שיעורי בחירה).

סה"כ שנה ב'	**22 נ"ז**

שנה ג'

סמסטר א' (יום ג')

סמינריון		4 נ"ז
סה"כ שנה ג'		**4 נ"ז**
סיורים וחפירות לימודיות (להלן):		3 נ"ז
	סה"כ	**44 נ"ז**
הכרה (מורי דרך)		15 נ"ז
סה"כ לתואר בחוג לארכיאולוגיה		**59-61 נ"ז**

ימי סיור

בחוג לארכיאולוגיה יש להשתתף בדרך כלל ב־15 ימי סיור במהלך לימודי התואר הראשון. לאור הסיורים הרבים בקמ"ד אנו דורשים ממורי הדרך להשתתף ב־6 ימי סיור, עפ"י סיכום עם ראש החוג/יועץ הב"א.

הערה: הבוגרים של מסלול זה יקבלו תעודת ב.א. בארכיאולוגיה אך לא יוכרו כארכיאולוגים חופרים. סטודנטים המעוניינים בתעודת חופר ידרשו ללימודי תעודת חופר ולימי חפירה לימודית כנדרש משאר הסטודנטים.

המסלול החד־חוגי

למסלול החד־חוגי ניתן להצטרף רק בשנה ב' עם ממוצע ציונים של 80 לפחות. במסלול החד־חוגי התלמיד יצבור 80 נקודות בלימודים החוגיים ו־40 נקודות מחוגים אחרים (**קורסים הקשורים לתחום ההתמחות**). במנין הקורסים מחוגים אחרים יכללו הקורסים מהחוג השני בשנה א'.

תלמידי המסלול יכולים להתמחות בתקופה או נושא: התקופה הפרהיסטורית, תקופת המקרא, התקופה הקלאסית, ימי הביניים, מדעי הארכיאולוגיה והטבע (עם מגוון אפשרויות וביניהן ארכיאו־זואולוגיה, תרבות ואוכל, ארכיאו־גיאולוגיה, שיחזור סביבה ואקלים, חומרים בארכיאולוגיה, טכנולוגיות עתיקות) ושימור התרבות החומרית.

סדר הלימודים

שנה א':	תרגיל בכתיבה וקריאה מדעית	1	נ"ז
	5 שיעורי מבוא (חובה)	16	נ"ז
	שיעור חובה: "דרך הרוח"	2-4	נ"ז
שנה ב':	1 שיעור מבוא (חובה)	4	נ"ז
	פרוס' תמטי (חובה)	2	נ"ז
שנה ב'-ג':	כלי צור (חובה — ניתן אחת לשנתיים)	4	נ"ז*
	או		
	כלי חרס של א"י (חובה — כנ"ל)	4	נ"ז
	פרוס' לפי בחירה	2	נ"ז

	שיעורי בחירה בחוג	36 נ"ז
שנה ג':	2 סמינריונים	8 נ"ז
	סמינריון מחלקתי (חובה 2 סמסטרים)	0 נ"ז
	סיורים	1 נ"ז
	חפירות	2 נ"ז
שנה ב'-ג':	שיעורים מחוגים אחרים (כולל קורסי שנה א')	40-42 נ"ז
סה"כ		**120 נ"ז**

* תלמידים לתעודת חופר מחוייבים גם ב"כלי חרס" וגם "בכלי צור" (8 נ"ז).

תוכנית הלימודים

1. שיעורי מבוא ושיעורי חובה כמו במסלול הדו־חוגי.
2. במסלול החד־חוגי ייקחו התלמידים שני פרוסימינריונים בחוג ו־2 סמינריונים אחד בחוג ואחד מחוץ לחוג וכן שיעורי בחירה בהיקף של 32 נ"ז בחוג.
3. התלמידים ישלימו 46 נ"ז (כולל סמינריון מחוץ לחוג) בחוגים אחרים (כולל הקורסים שנלמדו בחוג השני בשנה א'). עדיף כי קורסים אלו יהיו קשורים לתחום ההתמחות (בתיאום עם יועץ הב"א).

תנאי מעבר

ראו במסלול הדו־חוגי.

סיורים וחפירות

1. סיורים: תלמידים במסלול החד־חוגי חייבים להשתתף ב־18 ימי סיור בחוג במשך התואר הראשון.

2. חפירות: תלמידי המסלול החד־חוגי ישתתפו ב־30 ימי חפירה לימודית במשך התואר הראשון (10 ימים בכל תקופה).

שפות:

ראו לימודי שפות במסלול הדו־חוגי.

תעודת הוראה לתלמידי החוג לארכיאולוגיה

תלמידי החוג לארכיאולוגיה יכולים ללמוד לתעודת הוראה בשל"ח ובידיעת הארץ. לפרטים ניתן לפנות למזכירות החוג ללמידה, הוראה והדרכה 04-8249086.

מסלול מואץ למ״א בארכיאולוגיה

החוג לארכיאולוגיה מציע לתלמידים מצטיינים לסיים בתוך 4 שנים (8 סמסטרים) את התואר הראשון והשני. המסלול מאפשר קבלת תואר בוגר עם השלמת מכסת לימודי הב״א (במסלול דו־חוגי או חד־חוגי). הלומדים במסלול חייבים למלא את כל מכסת הלימודים לתואר ראשון במסלול הדו־חוגי או החד־חוגי ולתואר השני. התלמיד יקבל תואר בוגר עם השלמת מכסת לימודי הב״א בתום השנה השלישית ללימודיו ותואר מוסמך בתום השנה הרביעית ללימודיו. המסלול פתוח למועמדים המעוניינים בכתיבת עבודת גמר מחקרית (מסלול א׳) ולמועמדים המעוניינים במסלול ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית (מסלול ב׳).

◆ ◆ ◆

הלימודים לתואר שני (מ״א)

יו״ר הוועדה החוגית לתואר שני: **פרופ׳ דני נדל**

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני מיועדים להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה של התלמיד בתחומים השונים של הארכיאולוגיה: לימודי העידן הפרהיסטורי, ארכיאולוגיה של ארץ ישראל והמזרח הקדום בתקופה המקראית, הארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופה הקלאסית, הארכיאולוגיה של יוון ורומא, הארכיאולוגיה של ארץ ישראל בימי הביניים, ארכיאו־זאולוגיה, חקר חומרים וטכנולוגיות עתיקות, חקר פולן, גיאו־ארכיאולוגיה. מטרה נוספת היא להקנות לסטודנט כלים למחקר עצמאי, תוך עבודה מעשית בחפירות ובמעבדות. תכנית הלימודים מכוונת לפיתוח החשיבה וגיבוש הידע בתחומי ההתמחות.

לימודי המ״א מתנהלים בשני מסלולי לימוד:

מסלול א׳ (מסלול עם כתיבת עבודת גמר – תיזה) ומסלול ב׳ (מסלול עם בחינת גמר). בשני המסלולים מחויבים התלמידים לקבל את אישור יו״ר המ״א למקבץ הקורסים שנבחר על ידם.

תנאי הקבלה

ללימודי תואר שני במסלול א׳ יוכלו להתקבל בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בחוג לארכיאולוגיה שציונם המשוקלל הוא 80 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד ולמסלול ב׳ יוכלו להתקבל בעלי תואר ראשון לארכיאולוגיה שציונם המשוקלל הוא 76 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית, ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים. בשל אופיו הבינתחומי של החוג, יכולים להתקבל

ללימודי תואר שני גם תלמידים שיש להם תואר ראשון או תואר שני בתחומים אחרים. תלמידים אלה יידרשו לשיעורי השלמה בארכיאולוגיה בהתאם להשכלתם האקדמית ולנושא התיזה שלהם, לפי החלטת יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני וראש החוג.

בוגרי מוסדות מוכרים מחו"ל כולל מוסדות הפועלים בארץ באישור המועצה להשכלה גבוהה, יידרשו לעמוד בהצלחה במבחן GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון כתנאי לדיון נוסף בקבלתם ללימודים (ראה תקנון הרשות ללימודים מתקדמים).

מסלול א'
מבנה הלימודים

משך הלימודים במסלול א', כולל הגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה), הינו עד שלוש שנים.

תכנית הלימודים כוללת 32 שש"ס, 26 שש"ס בחוג לארכיאולוגיה ו־6 שש"ס שיעורי בחירה (דרג 3-5) בחוגים אחרים (ובאישור המנחה ויו"ר הוועדה החוגית למ"א). שיעורי עזר ולימודי השלמה אינם נכללים במניין השש"ס לתואר. ראש החוג ויו"ר וועדת המ"א רשאים לאשר לתלמיד ללמוד יותר שיעורים מחוץ לחוג על חשבון השיעורים בתוך החוג במידה והם משרתים את התמחותו של התלמיד. תכנית הלימודים תאפשר לסטודנט החפץ בכך מעבר ממסלול למסלול.

שיעור חובה "התפתחות המחשבה הארכיאולוגית המודרנית" (יינתן פעם בשנתיים)	2	שש"ס
שיעור חובה "שיטות לניתוח כמותי בארכיאולוגיה" (יינתן פעם בשנתיים)	2	שש"ס
2 סמינריונים (אחד לפחות בתחום ההתמחות)	8	שש"ס
שיעורים וסדנאות בתחום ההתמחות + כלליים	14	שש"ס
שיעורי בחירה בחוגים אחרים (דרג 3-5)	6	שש"ס
סמינר מחלקתי (חובה בשנתיים הראשונות)	0	שש"ס
סה"כ	**32**	**שש"ס**

דרישות נוספות:

1. סקר וחפירות, בהיקף של 10 ימים לפחות, בתיאום עם מנחה התיזה.
2. שפה זרה אירופאית מודרנית (בנוסף לאנגלית) ברמת מתחילים א' וב'.
3. שפה עתיקה בהתמחות המקראית או הקלאסית ברמת מתחילים א' וב'.
4. למתמחים במדור הפרהיסטורי או בארכיאוזואולוגיה יש לבחור באחת האפשרויות הבאות: שפות מחשב, תוכנות מחשב, קורסים במודלים וסטטיסטיקה (בייעוץ עם מנחה התיזה).

לימודי השפה ו/או קורסי הסטטיסטיקה וכו' למדור הפרהיסטורי ולמתמחים בארכיאוזואולוגיה אינם נכללים במניין השש"ס לתואר.

עבודת הגמר המחקרית – תיזה

לא יאוחר מתום השנה הראשונה לליימודים יחליט התלמיד, בהתייעצות עם המנחה, על נושא עבודת הגמר המחקרית. ההצעה לעבודת הגמר המחקרית תובא לאישור הוועדה החוגית לתואר שני עד תום הסמסטר השלישי ללימודיו של התלמיד. הכתיבה, ההגשה והשיפוט של עבודת הגמר המחקרית יהיו על פי הנוהל הקיים בתקנון לימודי התואר השני של האוניברסיטה.

התלמיד יכול לבחור, בהתייעצות עם המנחה, שיעורי בחירה (דרג 3-5) בכל חוג אחר באוניברסיטה כגון: סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מקרא, גיאוגרפיה, ציוויליזציות ימיות, פסיכולוגיה, ביולוגיה, היסטוריה של עם ישראל, היסטוריה כללית, תולדות האמנות.

מסלול ב'

מבנה הלימודים

משך הלימודים במסלול ב', כולל בחינת גמר, לא יותר משנתיים.

תכנית הלימודים כוללת 36 שש"ס, 32 שש"ס בחוג לארכיאולוגיה ו-4 שש"ס שיעורי בחירה (דרג 3-5) בחוגים אחרים (ובאישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני). שיעורי עזר ולימודי השלמה אינם נכללים במניין השש"ס לתואר. ראש החוג ויו"ר וועדת המ"א רשאים לאשר לתלמיד ללמוד יותר שיעורים מחוץ לחוג על חשבון השיעורים בתוך החוג במידה והם משרתים את התמחותו של התלמיד.

במסלול זה פטורים התלמידים מלימודי שפה עתיקה.

2 סמינריונים (אחד לפחות בתחום ההתמחות)	8 שש"ס
1 סמינריון מחוץ לחוג	4 שש"ס
שיעורים וסדנאות בתחום ההתמחות + כלליים, בתוך החוג *	20 שש"ס
שיעורי בחירה בחוגים אחרים (דרג 3-5) *	4 שש"ס
סמינר מחלקתי (חובה במהלך כל התואר)	0 שש"ס
בחינת גמר בכתב	

סה"כ 36 שש"ס

* שיעורי הבחירה יהיו כמקובל במסלול א' (מן החוגים שהוזכרו לעיל ובהתייעצות עם יו"ר הועדה החוגים לתואר שני).

שקלול ציונים

מסלול א'

עבודת גמר מחקרית (תיזה)	50%
שיעורים	25%
שתי עבודות סמינריוניות	25%

מסלול ב'

בחינת גמר בכתב	20%
שיעורים	50%
שלוש עבודות סמינריוניות	30%

מגמה לתואר שני בשימור מורשת התרבות החומרית

ראש המגמה: **ד"ר רויט לין**

זוהי תכנית ייחודית מסוגה בישראל בשימור מורשת התרבות החומרית.

שימור מורשת התרבות החומרית (Conservation of Material Culture Heritage) מהווה מזה שנים רבות תחום לימודים ומחקר מבוסס באוניברסיטאות בעולם והוא חלק אינטגראלי בדיונים על מורשת התרבות העולמית והשיח האקדמי.

במקביל לגידול המשמעותי במודעות לשימור ערכי תרבות בישראל והדרישה לאנשי מקצוע בתחום זה, נפתחה מגמה לתואר שני ברמה אקדמית גבוהה אשר ייחודה הוא בשילוב מחקר אקדמי בצד כישורים מעשיים הנדרשים בשימור.

סגל ההוראה בתכנית מורכב ממומחי שימור מהארץ ומחו"ל, אנשי מחקר יישומי של חומרים וטכנולוגיות, ומרצים באוניברסיטת חיפה שתחומי התמחותם קשורים לנושאי שימור ולמחקר בנושאי תרבויות ומורשתן.

מטרת התכנית

תכנית הלימודים נועדה להכשיר את בוגריה להתמודדות עם המגוון הרחב של נושאים הכלולים בדיסציפלינת השימור.

המוסמכים יהוו עתודה של אנשי מקצוע בשימור, בעלי רמה מקצועית גבוהה ויכולת לשלב מחקר עם עבודה מעשית. הם יוכלו להשתלב הן כמשמרים פעילים, הן בתפקידים שונים הדורשים יכולת ניתוח וקבלת החלטות בנושאים השונים הקשורים בשימור מורשת התרבות החומרית.

נושאי הלימוד העיקריים

- תיאוריה, אתיקה, היסטוריה ופילוסופיה של דיסציפלינת השימור.
- בסיס מדעי להיכרות עם חומרים ותכונותיהם.
- רקע במקצועות ההומניסטיים והיכרות עם מרכיבי מורשת התרבות החומרית.
- שיטות מחקר בשימור ויישומן.
- שיטות תיעוד.
- שיטות טיפול ושימור מעשי.

בלימודים ישולבו סיורים וסדנאות בהוראת מומחים בשימור. כמו כן יחויב כל סטודנט בביצוע עבודה מעשית (סטאז') אשר תתבצע במסגרת פרויקט או מעבדת שימור פעילים.

קהל היעד

המגמה פתוחה לבעלי תואר ראשון הבאים מרקעים שונים ומגוונים. יתקבלו בעלי תואר ראשון במקצועות רלוונטיים כגון לימודי שימור, גיאוגרפיה, לימודי ארץ ישראל, ארכיאולוגיה, היסטוריה כללית, מזרח התיכון, אדריכלות, תולדות האמנות, אמנות יצירה, כימיה, אקולוגיה, מדעים וכל תחום אשר יש לו זיקה לשימור. כמו כן יתקבלו אנשי רשויות ומוסדות ציבוריים אשר עובדים בשימור: משמרים ואנשי תכנון, אנשי ניהול ותיעוד של שימור.

תנאי הקבלה לתכנית

- תואר ראשון ממוסד מוכר בארץ או בחו"ל במקצועות רלוונטיים (לעיל)
- ציון סופי של 80 לפחות בלימודי התואר הראשון
- ראיון אישי
- ניסיון בשימור יהווה יתרון

הרכב הקורסים

במהלך הלימודים יצבור הסטודנט, במסלול א', קורסים שוויי ערך ל־32 שש"ס ובמסלול ב', קורסים שווי ערך ל־40 שש"ס, לפי הפירוט הבא:

א. קורסי ליבה — 16 שש"ס, חובה בשנה א'.

ב. קורסי התמחות — 10 שש"ס, חובה בשנה ב'.

ג. קורסי בחירה — 6 שש"ס (במסלול א'). קורסים אלו ייבחרו ממגוון הקורסים המתקיימים ע"י חוגים שונים באוניברסיטה (לאחר ייעוץ ותאום). במסלול ב' יילמדו הסטודנטים 14 שש"ס ממגוון קורסי הבחירה.

ד. התמחות מעשית מונחית (סטאז') - הסטאז' יתבצע על ידי הסטודנטים בפרויקט או מעבדת שימור מוכרים תוך כדי הנחיה. במסגרת הסטאז' יאסוף הסטודנט 500 שעות התנסות מעשית שיהוו תנאי הכרחי לקבלת התואר. הסטאז' יתבצע במהלך הלימודים או לאחר סיום כל הקורסים. הסטודנטים יידרשו להגיש דו"ח מפורט על עבודתם בסטאז'.

מסלול א' (מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה): 32 שש"ס שבהן כתיבת שתי עבודות סמינריוניות, ועבודת גמר מחקרית (תיזה). התיזה תהווה 50% מהציון הסופי לתואר. בנוסף ישתתף כל סטודנט במהלך הלימודים בסטאז' שבו יצבור שעות התנסות מעשית שתלווה בהנחיה. הלימודים במסלול זה יימשכו שנתיים עד שלוש שנים.

מסלול ב' (מסלול ללא תיזה): 40 שש"ס שבהן כתיבת שתי עבודות סמינריוניות, והגשת פרויקט סיום שיהווה 15% מהציון הסופי לתואר. בנוסף ישתתף כל סטודנט במהלך הלימודים בסטאז' שבו יצבור שעות התנסות מעשית שתלווה בהנחיה. הלימודים במסלול זה יימשכו שנתיים.

שקלול ציונים

מסלול א'

עבודת גמר מחקרית (תיזה)	50%
שיעורים וסמינריונים	50%

מסלול ב'

עבודת גמר	15%
שיעורים וסמינריונים	85%

◆ ◆ ◆

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **פרופ' דני נדל**

תנאי קבלה

רשאים להגיש מועמדותם כתלמידים לתואר דוקטור כל בעלי תואר שני (מ"א) בארכיאולוגיה מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל, שהשיגו לפחות ציון סופי "טוב" (80) בלימודיהם לתואר שני, וציון "טוב מאוד" (86) בעבודת הגמר המחקרית למ"א.

בשל אופיו הבינתחומי של החוג, יכולים להתקבל ללימודי תואר שלישי גם תלמידים שיש להם תואר שני בתחומים משיקים ומשלימים לארכיאולוגיה. תלמידים אלה יידרשו לשיעורי השלמה בארכיאולוגיה בהתאם להשכלתם האקדמית ולנושא עבודת הדוקטורט, לפי החלטת יו"ר הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי וראש החוג.

יצוין כי גם בוגרי החוג לארכיאולוגיה יכולים להידרש לשיעורי השלמה על פי החלטת המנחה או יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי.

מבנה הלימודים

הלימודים לקראת התואר השלישי נחלקים לשני שלבים:

תלמיד מחקר שלב א' – שנה (2 סמסטרים מקבלת התלמיד עד הגשת הצעת המחקר).

תלמיד מחקר שלב ב' – לא יותר משלוש שנים (מאישור הצעת המחקר עד הגשת העבודה).

בקשת הקבלה שתופנה לוועדה החוגית תכלול את המסמכים הבאים בשני העתקים:

1. קורות חיים בעברית ובאנגלית.
2. העתקים מתעודת "בוגר" ו"מוסמך".
3. גליונות ציונים מאושרים לב"א ומ"א.

4. שתי המלצות מאנשי אקדמיה כאשר אחת מהן ממדריך התיזה למ"א (ההמלצות יישלחו ישירות למזכירות החוג).
5. אישור בכתב על הסכמת מנחה לעבודת הדוקטורט.
6. הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע מאושרת על ידי המנחה המיועד.
7. תקציר נושא המחקר באנגלית.

בשלב א' יכין התלמיד הצעת מחקר ויגישה בחתימת המנחה לאישור הוועדה חוגית לתואר שלישי. בסמכותו של המנחה להחליט אם למנות לתלמיד ועדה מלווה. אישור סופי יינתן על ידי הרשות ללימודים מתקדמים. עם קבלת האישור יעבור התלמיד למעמד תלמיד מחקר שלב ב'. המנחה יקבע לתלמיד את תוכנית הלימודים שלו ואת היקפה. הוועדה החוגית תאשר את התכנית.

הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בע"פ) בקורסים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם. בסמינריונים נדרשת רק השתתפות פעילה.

תלמיד אשר במסגרת לימודי התואר השני שלו לא למד שפת מחקר שניה ברמת מתקדמים, חייב להשלים חובה זו.

עם סיום עבודת המחקר, תוגש העבודה מודפסת ובחתימת המנחה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. הוועדה תדון בעבודה ותחליט אם לאשרה לשיפוט או לדרוש תיקונים. לאחר אישור העבודה לשיפוט תערך בדיקה אם אכן מולאו כל החובות כנדרש על פי התקנון. העבודה תועבר לרשות ללימודים מתקדמים לשיפוט בהתאם לנהלים.

מסלול ישיר לדוקטורט

מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לד"ר חייב להיות בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, ואשר השיג בלימודי התואר הראשון בשני החוגים בהם למד ציון משוקלל של 90 לפחות. התלמיד נדרש להשלים קורסים בציון מספרי מתוכנית המ"א של החוג במסלול א' בהיקף של 26 שש"ס. פרטים נוספים ניתן למצוא בתקנון לימודי תואר שני ושלישי בשנתון זה ובאתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים. המועמדים המעוניינים במסלול זה יפנו ליו"ר וועדת הדוקטורט או לראש החוג.

יש לעיין בפרק על לימודי תואר שלישי המופיע בחלקו הראשון של השנתון.

113

אמנות - יצירה

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)

חוג לימודים לתואר M.F.A.

ראש החוג: **מר אסי משולם**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ יעקב דורצ׳ין (אמריטוס), פרופ׳ אבנר כץ (אמריטוס), פרופ׳ פיליפ רנצר.

פרופסור חבר אמן: פרופ׳ אבישי אייל (אמריטוס), פרופ׳ ציבי גבע (אמריטוס), פרופ׳ יצחק גולומבק, פרופ׳ פסי גירש, פרופ׳ שרון פוליאקין, פרופ׳ אורי קצנשטיין.

מרצה בכיר: גב׳ רות כהן (אמריטוס).

מרצה בכיר אמן: גב׳ בתיה איזנוסר־ג׳אנקור (אמריטוס), גב׳ איה בן רון*, מר יהודה יציב (אמריטוס), מר אסף משולם*.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: ד״ר מעין אמיר, מר שי איגנץ, מר אורן ארבל, גב׳ טליה הופמן, מר מיכאל חלאק, גב׳ ליהי חן, גב׳ אנה ים, גב׳ רותי סלע, מר אסד עזי.

*דרגה מוצעת

מזכירות ביה״ס לאמנויות:

עוזר מינהלי לראש בית הספר לאמנויות ולראשי החוגים: **גב׳ טל לנדסהוט**

דואר אלקטרוני: tlandeshut@univ.haifa.ac.il

גב׳ רלי יוריסט – ryurist@univ.haifa.ac.il

גב׳ בר בן שלוש – bbenshlush@univ.haifa.ac.il

a-m-t@univ.haifa.ac.il

המשכן לאמנויות ע״ש ד״ר ראובן הכט, קומה 3, חדר 312

שעות הקבלה: ימים א׳-ה׳, בשעות 13:00-10:00.

טלפון: 8249242, 8249231, 8288484

פקס: 8249717

אתר אינטרנט: http://artcreat.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

הלימודים נועדו להקנות מושגי יסוד ועקרונות חשיבה למי שרוצה לעסוק ביצירה האמנותית. השילוב בין עבודה מעשית בסדנאות לבין לימוד תיאורטי בשיעורים מאפשר לתלמיד לפתח את כישוריו ויכולת העשייה יחד עם פיתוח הכישורים הביקורתיים.

תנאי הקבלה

למסלול דו־חוגי:

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג.
2. בחינה מעשית הכוללת ראיון אישי, הצגת תרגיל שהוכן על ידי המועמד על פי הנחיות שנשלחו אליו במכתב הזימון לבחינה ותיק עבודות. תיק העבודות יכיל בין 10-15 עבודות אמנות, משלוש השנים האחרונות. העבודות יכולות להיות בתחום אחד או יותר, כגון רישום, ציור, פיסול, צילום, הדפס, קרמיקה. ניתן להציג גם צילומי עבודות ו/או שקופיות ו/או תקליטור (CD), של עבודות אשר לא ניתן לנייד או שלא קיימות יותר.

למסלול חד־חוגי:

רשאים לפנות תלמידים שהשיגו ציון ממוצע 85 לפחות בלימודי החוג בשנה א'. ההחלטה הסופית תיקבע על־ידי ועדת הקבלה של החוג.

ניתן ללמוד גם במסלול חד־חוגי הכולל את מקבץ קורסי הקדם הנדרשים (40 נקודות זכות) ללימודי התואר השני בבית הספר לטיפול באמצעות אמנויות.

מסלולי הלימוד

הלימודים בחוג מתנהלים בשני מסלולים:

א) **המסלול הדו־חוגי** (60 נ"ז בחוג לאמנות ו־60 נ"ז בחוג אחר).

ב) **המסלול החד־חוגי** (80 נ"ז בחוג לאמנות ו־40 נ"ז במקבצי קורסים, מתוכם מקבץ אחד חובה בתולדות האמנות) (80 נ"ז בחוג לאמנות ו־40 נ"ז מקבץ קורסי הקדם).

שנה א' זהה במתכונתה בשני המסלולים.

מבנה הלימודים

הקורסים המעשיים בחוג לאמנות הינם קורסים שנתיים.

הלימודים בחוג לאמנות מורכבים משיעורים אלה:

א) **סדנאות** (שיעורים <u>בעבודה מעשית</u>).

1. כל 2 שש"ס בפועל בסדנה = 1 שש"ס אקדמי.

2. קיימים שני סוגי סדנאות:
   - ◆ סדנאות שנתיות של 3-4 שעות בפועל בכל סמסטר, המקנות 4 נ"ז
   - ◆ סדנאות שנתיות של 2 שעות בפועל בכל סמסטר, המקנות 2 נ"ז

ב) **החובה העכשווית** - קורס חובה תלת שנתי לשנים א'-ג'. שיעור עיוני העוסק באמנות מודרנית שמטרתו לחשוף את התלמידים לעשייה האמנותית העכשווית בארץ ובעולם. חובה ללמוד אותו ע"פ הדרג.

ג) **עבודת גמר (תערוכה)** – הינה עבודה עצמאית, המתבצעת במסגרת הקורס "סדנת פרוייקטים", המסכמת ומקיפה את תחום לימודיו של התלמיד.

1. עבודת הגמר תיעשה במסגרת הקורס "סדנת פרויקטים" בהדרכת מרצה ותלווה גם ע"י מנחים אישיים מסגל ההוראה.
2. רק תלמידים שהגיעו לדרג 3 (שנה ג') והשלימו את לימודיהם או נרשמו להשלמת כל תכנית הלימודים בחוג באותה שנה, **והשלימו חובת אנגלית**, יורשו להשתתף ב"סדנת פרויקטים" ולהגיש עבודת גמר.
3. מגישי עבודת הגמר יהיו חייבים לבחור עוד מנחה, נוסף למנחה/י הקורס "סדנת פרויקטים".
4. תלמידי **המסלול החד־חוגי** יחוייבו במסגרת עבודת הגמר **להגיש גם עבודה בכתב** (800-1000 מילים). העבודה תעסוק בבעיות העקרוניות ובתקדימים ההיסטוריים של עבודת הגמר. העבודה תוגש מודפסת בשני עותקים, עותק אחד יישאר בחוג. העבודה תוגש למנחה סדנת הפרויקטים בעת מועד הגשת עבודת הגמר.
5. עבודת הגמר תוגש בסוף שנת הלימודים במסגרת פומבית של כל החוג – מורים, תלמידים ואמנים אורחים הקשורים למדיום שבו הגיש התלמיד את עבודתו. תלמיד שיבחר שלא להציג את עבודתו בפומבי, יקבל ביקורת עבודות בסוף יום הביקורות, על ידי אותם מורים ומבקרים.
6. הציון הסופי של סדנת הפרויקטים, בהיקף של 5 נ"ז, ייקבע על ידי מנחה/י "סדנת הפרויקטים", המנחה האישי וממוצע ציוני המורים והאמנים האורחים שנכחו בזמן הביקורות.
7. ועדת ההוראה רשאית לדחות בשנה הצעה לעבודת גמר, אם תמצא שעבודה זו אינה ראוייה להגשה.

<u>באשר לקורסים שנלמדים במסגרת החוג לתולדות האמנות:</u>

הקורסים בחוג לתולדות האמנות הינם קורסים סמסטריאליים.

לשם איתור רשימת השיעורים יש לעיין ברשימת הקורסים של החוג לתולדות האמנות (מלבד קורסי שיעור ותרגיל).

א) **מבוא לתקופה** – שיעור שמטרתו הכרת המסגרת הכוללת של תקופה בתולדות האמנות

ב) **תרגיל** (לבחירה אחד מתוך שניים, אוריינות או ניתוח יצירות אמנות) – התרגיל מקנה כישורים בסיסיים של לימוד אקדמי עצמאי. קיימת חובת השתתפות פעילה בתרגיל והגשת עבודות.

ג) **ש"ת (שיעור ותרגיל)** - שיעור ברמה אקדמית של דרג 2 (שנה ב'), העוסק בנושא נבחר במסגרת תקופה מסויימת בתולדות האמנות. (קדם דרישה לקורס זה: מבוא באותה תקופה ותרגיל).

תכנית הלימודים במסלול הדו־חוגי (60 נ"ז באמנות יצירה; 60 נ"ז בחוג אחר):

שנה א' (דרג 1)

יסודות הרישום והציור	4-3 שעות שנתיות	8-6 שש"ס	4 נ"ז
יסודות הפיסול והרישום	4-3 שעות שנתיות	8-6 שש"ס	4 נ"ז
יסודות המדיה	4-3 שעות שנתיות	8-6 שש"ס	4 נ"ז
יסודות הצילום	4-3 שעות שנתיות	8-6 שש"ס	4 נ"ז
החובה העכשווית - שנה א'	1 שעה שנתית	2 שש"ס	1 נ"ז
מבוא לתקופה המודרנית	סמסטר ב'	4 שש"ס	3 נ"ז
מבוא בחירה	סמסטר א' או ב'	4 שש"ס	3 נ"ז

(מבין: קלאסית, ימה"ב, רנסנס ואסלאם)

סה"כ **23 נ"ז**

שנה ב' (דרג 2)

12 נ"ז בסדנאות דרג 2	12 שעות שנתיות	24 שש"ס	12 נ"ז
החובה העכשווית - שנה ב'	1 שעה שנתית	2 שש"ס	1 נ"ז
תרגיל לבחירה (אוריינות			
או ניתוח יצירות אמנות)	סמסטר א' או ב'	2 שש"ס	2 נ"ז
ש"ת	סמסטר א' או ב'	4 שש"ס	4 נ"ז

(קדם דרישה לש"ת : מבוא באותה תקופה ותרגיל)

סה"כ **19 נ"ז**

שנה ג' (דרג 3)

8 נ"ז בדרג 2 ו־3	8 שעות שנתיות	16 שש"ס	8 נ"ז
(לפחות 4 נ"ז מתוכן חייבות להיות בדרג 3)			
החובה העכשווית – שנה ג'	1 שעה שנתית	2 שש"ס	1 נ"ז
סדנת פרוייקטים (תערוכה)+הנחיה אישית	4 שעות שנתיות	8 שש"ס	5 נ"ז
שיעור בחירה מתוך מבחר קורסי בית הספר לאמנויות			4 נ"ז
	סה"כ		**18 נ"ז**
	סה"כ לב"א		**60 נ"ז**

תכנית הלימודים במסלול החד־חוגי:

שנה א' (דרג 1)

זהה למסלול הדו־חוגי (ראה עמוד 217)			**23 נ"ז**

שנה ב' (דרג 2)

24 נ"ז בדרג 2	(24 שעות שנתיות)	48 שש"ס	24 נ"ז
החובה העכשווית - שנה ב'	1 שעה שנתית	2 שש"ס	1 נ"ז
2 מבואות בחירה	סמסטר א' או ב'	8 שש"ס	6 נ"ז
(מבין אלה שלא נלמדו בדרג 1)			
סה"כ			**31 נ"ז**

שנה ג' (דרג 3)

20 נ"ז בדרג 2-3	(20 שעות שנתיות)	40 שש"ס	20 נ"ז
(לפחות 4 נ"ז מתוכן חייבות להיות בדרג 3)			
החובה העכשווית - שנה ג'	(1 שעה שנתית)	2 שש"ס	1 נ"ז
סדנת פרוייקטים (תערוכה)+הנחיה אישית	(4 שעות שנתיות)	8 שש"ס	5 נ"ז
(כולל הגשת עבודה בכתב בנושא עבודת הגמר)			
סה"כ			**26 נ"ז**
סה"כ בחוג לאמנות			**80 נ"ז**

יש להתחיל את לימודי המיקבצים בשנה ב'.

מקבץ מס' 1 – בתולדות האמנות (חובה)

תרגיל		2 שש"ס	2 נ"ז
(לבחירה אוריינות או ניתוח יצירות אמנות)			
ש"ת (קדם דרישה: מבוא באותה תקופה ותרגיל)		4 שש"ס	4 נ"ז
סמינריון (או 3 שיעורים למתקדמים לפי בחירה, וזאת,			
רק במידה והתלמיד כתב עבודה סמינריונית **בכל אחד**			
ממקבצים מס' 2 ו-3)		6-4 שש"ס	9-6 נ"ז
סה"כ בתולדות האמנות			**15-12 נ"ז**

מקבצים מס׳ 2 ו־3

המקבצים בנויים ממבוא, תרגיל וסמינר (או פרוסמינריון).

מקבץ אחד יכול להיות מהחוג השני של התלמיד אשר בו למד בדרג 1.

חובה ללמוד 2-4 נקודות זכות בקורסים בחוגים מוסיקה או תיאטרון.

חובה ללמוד 4 נ"ז ממבחר קורסי בית הספר לאמנויות

חובה ללמוד 6 נ"ז ב"דרך הרוח"/ נופי ידע

סה"כ מקבצים **25-28 נ"ז**

סה"כ לב"א **120 נ"ז**

* **תכנית הלימודים במסלול החד־חוגי עם מקבץ קורסי הקדם לקראת לימודי תואר שני בביה"ס לטיפול באמצעות אמנויות,** זהה לתכנית הלימודים של המסלול החד־חוגי, השינוי הוא במקבצים. הסטודנט נדרש ללמוד מקבץ קורסי קדם לקראת תואר שני בביה"ס לטיפול באמצעות אמנויות.

סדר הלימודים

סדר הלימודים במהלך שנות לימודיו של התלמיד לב"א נקבע על־פי כללים אלה:

1. החוג אינו מתיר לימודיו של תלמיד **<u>ולא נרשם</u>** ל־4 קורסים לפחות בשנה, על פי הפירוט הבא: 2 סדנאות שנתיות, קורס החובה העכשווית ושיעור עיוני אחד בתולדות האמנות. **<u>כלל זה תקף לאורך כל לימודי התואר</u>**.
2. ניתן להרשם לקורס מתקדם (דרג 2, 3) אך ורק אם לתלמיד יש ציון עובר בכל קורסי הקדם הנדרשים לאותו קורס. לא ניתן ללמוד שיעור קדם ומתקדם באותו סמסטר ולא ניתן ללמוד קורס קדם אחרי מתקדם.
3. תלמיד שלא למד את כל הקורסים המוטלים עליו בדרג 1, 2 או 3, יחוייב להשלימם בשנה"ל העוקבת. תלמיד כזה חייב להרשם תחילה אל הקורסים שעליו להשלים, אחרת המערכת לא תאפשר לו להרשם לקורסים בדרג מתקדם.
4. בשנה א׳ (דרג 1) יוכל התלמיד ללמוד מקסימום 25 נ"ז.
5. **<u>קורסים במסגרת החוג לאמנות</u>**

א. **סדנאות:**

שנה א׳ – חובה לסיים כבר בשנה א׳ (דרג 1) את כל 16 נ"ז בקורסי הסדנאות (יסודות הרישום והציור, יסודות הפיסול והרישום, יסודות המדיה ויסודות הצילום).

שנה ב׳ –יש ללמוד 12 נ"ז בדרג 2 מכל תחום, בתכניות החד חוגיות 24 נ"ז מכל תחום.

שנה ג׳ – יש ללמוד 10 נ"ז מכל תחום לפחות 4 נ"ז מתוכן חייבות להיות בדרג 3 (בתכניות החד חוגיות 20 נ"ז מכל תחום). (לפחות 8 נ"ז מתוכן חייבות להיות בדרג 3).

לא ניתן להרשם לסדנאות בדרג 3 אם התלמיד לא קיבל ציון עובר לפחות ב־4 נ"ז בדרג 2 ולא השלים חובת אנגלית.

ב. **החובה העכשווית:**
בשנה א', ב' ו-ג' חובה ללמוד את הקורס "החובה העכשווית" הרלוונטי לאותו הדרג (אחד מתנאי המעבר לשנה הבאה).

ג. **<u>עבודת גמר (פרוייקט תערוכה):</u>**

- יש להרשם לקורס "סדנת פרויקטים והנחיה אישית".
- לא ניתן להרשם לקורס זה, אם התלמיד לא עבר בהצלחה ו/או לא נרשם לכל חובותיו בלימודי התואר (סך של 55 נ"ז בתכנית הדו חוגית ו-115 נ"ז בתכניות החד חוגיות) ולא השלים חובת אנגלית.

6. **<u>קורסים במסגרת החוג לתולדות האמנות:</u>**

- במסגרת לימודי תולדות האמנות, מחוייבים תלמידי יצירה ללמוד 4 קורסים המקנים 12 נ"ז (14 שש"ס).
- מומלץ ללמוד קורסים אלה במהלך השנתיים הראשונות ללימודי התואר.
- פרוט הקורסים: מבוא באמנות מודרנית, מבוא אחד לבחירה (מבין התקופות: קלאסית, ימה"ב, רנסנס ואסלאם), תרגיל (אוריינות או תרגיל בניתוח יצירות אמנות) וש"ת אחד לבחירה (באותה תקופה שבה נלמד המבוא).
- חובה ללמוד מבוא אחד לפחות, מבין שני המבואות, בשנה אקדמית א' (אחד מתנאי המעבר לשנה ב').
- ניתן ללמוד את התרגיל, כבר בשנה א' (לקורס זה אין דרישות קדם).
- קדם דרישה לש"ת בתקופה מסויימת, ציון עובר בקורסים אלה: מבוא באותה תקופה ותרגיל.

תנאי מעבר

1. ציון עובר בכל הקורסים הוא 60.
2. <u>תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'</u>:

א. ממוצע ציונים שווה או גדול מ־70 בכל הקורסים שבהם למד התלמיד (כולל ציון "נכשל").

ב. ציון עובר בקורסים אלה:

- מינימום 6 נ"ז בקורסי הסדנאות.
- מבוא אחד לפחות בתולדות האמנות.
- חובה עכשווית הרלוונטית לדרג.

3. <u>תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'</u>:

א. **כל התלמידים חייבים ללמוד אנגלית כשפה זרה. עמידה בחובה זו היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3.**

ב. ציון עובר בקורסים אלה:

- מינימום 16 נ"ז בקורסי הסדנאות של שנה א'.
- 2 קורסי חובה עכשווית לדרגים 1-2.

- מבוא באמנות מודרנית.

4. החוג לאמנות שומר לעצמו את הזכות לדון בהישגיו של כל תלמיד ולא לאפשר את המשך לימודיו אם נכשל במקצוע אחד או יותר.

חובות כלל־אוניברסיטאיות

כל התלמידים חייבים ללמוד אנגלית כשפה זרה. עמידה בחובה זו היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3.

נהלים אקדמיים בחוג לאמנות

חיסורים ואיחורים:

- בדיקת נוכחות תתקיים בכל שיעור.
- **החוג דורש נוכחות חובה בכל השיעורים. 3 היעדרויות בסמסטר דינן אי-השתתפות בקורס**. מקרים חריגים יטופלו על ידי ראש החוג.
- **3 איחורים** (עד 15 דקות) **שווים להיעדרות אחת**. סטודנט שאיחר יותר מ־15 דקות לא ייכנס לשיעור ויירשם לו חיסור.
- אין לאחר לשיעור אחרי הפסקה. סטודנט שאיחר לא ייכנס לשיעור ויירשם לו חיסור. כמו כן, אין לעזוב את הכיתה במהלך השיעור ללא אישור המרצה.
- על סטודנט שהחסיר שיעור חלה חובת השלמת השיעור והגשת מטלה/תרגיל לשיעור הבא. ניתן לקבל את המידע באתר הקורס ב-Moodle, מרצה הקורס או סטודנט אחר המשתתף באותו השיעור.

טלפונים ניידים:

- **אין להשתמש בטלפון נייד במהלך השיעור**. יש להעביר אותו למצב "שקט" או "מצב טיסה". השימוש בטלפון נייד יותר במקרים מיוחדים ובאישור המרצה.

ביצוע מטלות והגשת תרגילים:

- חובה לקיים את כל מטלות השיעורים ע"פ הנחיות המרצים.
- אין להגיש את אותה מטלה/תרגיל לשני שיעורים שונים.
- סטודנט שלא הכין את מטלות השיעור – כמו תרגיל, ציור וכל דרישה של המרצה – ישוחרר מהשיעור ויירשם לו חיסור.
- השיעורים כוללים מתן תרגילים/מטלות, וכן הבאת חומרים וציוד החיוניים למהלך השיעור. רשימת הציוד של כל שיעור תינתן ע"י המרצה בתחילת השנה ובאופן שוטף במהלכה.
- סדנאות החוג לאמנות פתוחות לעבודה עצמית במשך ימי השבוע, למעט השעות שמתקיימים בהן שיעורים. יש לקיים את הוראות הבטיחות של כל סדנה ואת הנחיות אחראי הסדנא בכל הנוגע בדבר שימוש בכלים וחומרים, אחסון, תליית עבודות וכו'. יש לעקוב אחר לוחות הזמנים של פתיחת הסדנאות באתר האינטרנט של החוג ועל גבי לוחות המודעות.

הערכות וציונים:

- בשיעור האחרון של סמסטר א' יקיימו המרצים בקורסים המעשיים, פגישות אישיות עם הסטודנטים לשם מתן הערכות כלליות.
- בסוף כל סמסטר (א' ו-ב') יינתן ציון. כל מרצה יהיה רשאי להחליט אם לשקלל את שני הציונים בסוף השנה או לתת ציון סופי חדש, ע"פ התקדמות הסטודנט.
- סטודנט אשר לא יגיש את התרגילים/מטלות עד למועד שנקבע לכך ולא קיבל ארכה, ידווח לו סימול "לא השלים חובותיו".
- תנאי המעבר משנה לשנה הוא ציון משוקלל 70 לפחות בכל הקורסים.

מרכיבי הציון:

- תהליך-התפתחות הסטודנטית לאורך השנה הן בטכניקות עבודה והן באופני חשיבה וניתוח.
- הגשת תרגילים/מטלות
- השתתפות פעילה בכיתה ותרומה לדיון
- נוכחות

סולם ציונים:

59 ומטה = לא עבר את הקורס
65-60 = מספיק
75-66 = כמעט טוב
85-76 = טוב
95-86 = טוב מאוד
100-95 = מצוין

סטודנט רשאי להגיש ערעור, מנומק, על הציון, לא יאוחר מ-2 ימים מיום פרסום הציון. בכל מקרה הערעור יכול לפעול גם לרעת המערער. מקרים חריגים יטופלו על ידי ראש החוג.

אירועים כלל חוגים:

על הסטודנטים חלה חובת השתתפות בכל האירועים שהחוג יוזם אותם במשך השנה, כמו ימי עיון, פתיחת תערוכות, ביקורות סוף שנה, כנסים, סיורים והרצאות.

הוראה

תלמידי **החוג לאמנות** המועידים עצמם להוראת האמנות חייבים בהשלמות, במסגרת לימודיהם בחוג לאמנות, בקורסים אלה:

- 2 מבואות (בתקופות שלא נלמדו במסגרת המדור ליצירה) 8 שש"ס
- תרגיל – (אוריינות או תרגיל בניתוח יצירות אמנות) 2 שש"ס
- סמינר באחת מארבע התקופות 4 שש"ס

(התלמיד חייב לעמוד בדרישות של מבוא ותרגיל לפני הסמינר)

הציון הנדרש בקורסים אלה הוא 75 בממוצע ולא פחות מ-70 בכל שיעור.

הלימודים לתואר שני (M.F.A)

יו"ר הועדה החוגית לתואר שני: **פרופ' אורי קצנשטיין**

מטרת הלימודים

תכנית ללימודי אמנות עכשווית להכשרת אמנים צעירים. מטרת הלימודים לפתח ולהעשיר את אישיותו האמנותית של הסטודנט, תוך העמקת והרחבת עולמו התרבותי. תכנית לימודי ה-M.F.A מבוססת על עבודה בסדנאות אישיות תוך דגש מיוחד על ליווי אישי של כל סטודנט על-ידי אמן מתוך צוות המורים של החוג לאמנות או אמן אורח ומפגשים עם אמנים ומרצים אורחים.

תנאי קבלה

1. <u>**הליך הקבלה החוגי:**</u>

שלב א' - דיון של חברי הוועדה החוגית ללימודי התואר השני, בתיק העבודות של המועמד, שלא בנוכחותו.
(תיק העבודות יכיל קורות חיים מעודכנים ותיעוד יצירות שנעשו <u>בשנתיים האחרונות</u> ו/או כל חומר רלוונטי אחר).

שלב ב' - מועמד ראוי יוזמן לראיון אישי והצגת תיק עבודות, בוועדה החוגית ללימודי התואר השני.

2. שקלול ציונים בלימודי התואר הראשון בחוג לאמנות יצירה בציון 80 לפחות, ובחוג השני 76 לפחות.
3. **בוגרי חוגים אחרים באוניברסיטאות, בוגרי מכללות ובתי־ספר לאמנויות אחרים**, אשר בשלב א' ימצאו כמועמדים מתאימים וראויים ושציונם הסופי המשוקלל בכל לימודיהם לתואר הראשון (בשני החוגים) עומד על 80 לפחות, יידרשו ללימודי השלמה לפי החלטת הוועדה החוגית לתואר השני ובכפוף לתקנון לימודי תואר שני.
4. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.
5. בוגרים ממוסדות להשכלה גבוהה מאוניברסיטאות בחו"ל או שלוחותיהן בארץ הפועלים באישור מל"ג ידרשו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בהשלמה במסגרת התואר הראשון.

לימודי השלמה

1. בוגרי החוג לאמנות באוניברסיטת חיפה, במסלול הדו־חוגי, אשר החלו לימודיהם לפני שנה"ל תשס"ג, ידרשו בהשלמת תרגיל מהחוג לתולדות האמנות (לבחירה 1 מבין 2 - "אוריינות" או "ניתוח יצירות אמנות").
2. בוגרי חוגים אחרים באוניברסיטאות ובוגרי מכללות ובתי־ספר לאמנויות אחרים יידרשו ללימודי השלמה לפי החלטת הוועדה החוגית לתואר השני, בכפוף לתקנון לימודי התואר השני.

הוועדה החוגית ללימודי התואר השני אינה מתחייבת לקבל ללימודים מן המניין תלמידים שנרשמו ללימודי השלמות.

משך הלימודים

על התלמיד להשלים את כל חובות הקורסים תוך שנתיים מתחילת הלימודים לתואר. התלמיד יגיש את פרויקט הגמר לשיפוט במועד שייקבע על ידי החוג ולא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים (כולל חופשת הקיץ).

היקף הלימודים

א. לימודים בחוג לאמנות - 32 שש"ס

ב. לימודים אחריים - 8 שש"ס

סה"כ - 40 שש"ס

מבנה הלימודים

שנה א' – 14 שש"ס

– פורום לניתוח, ליווי וביקורות עבודות - 8 שש"ס

– ליווי עבודת הסטודיו - 4 שש"ס

– סמינר תיאוריה וביקורת - 4 שש"ס

שנה ב' – 14 שש"ס

– פורום לניתוח, ליווי וביקורות עבודות - 8 שש"ס

– ליווי עבודת הסטודיו והנחיית פרוייקט הגמר - 4 שש"ס

– סמינר תיאוריה וביקורת - 4 שש"ס

2. **לימודים עיוניים – 8 שש"ס (20% מן הציון)**

התלמיד חייב בשלוש עבודות סמינריוניות:

2 סמינריוני בחירה עיוניים מכלל חוגי האוניברסיטה, **כולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות**. מומלץ לבחור אחד מהם בתולדות האמנות ואת האחר מכלל חוגי האוניברסיטה.

הסמינריון השלישי, ייכתב במסגרת הקורס סמינר תיאוריה וביקורת.

3. **פרוייקט גמר (תערוכה) עם עבודה בכתב (40% מן הציון)**

הפעילות האמנותית של תלמידי התואר השני תתקיים בסטודיו האישי של הסטודנט ובגלריה הלימודית. פרויקט הגמר הוא למעשה נקודת השיא בתכנית הלימודים, והוא מהווה את החשיפה הציבורית והפומבית המשמעותית ביותר עבור הסטודנט. פתיחת התערוכה תלווה בביקורת פומבית של מורי התואר השני, אמנים אוצרים ומבקרי אמנות מרכזיים, אשר יוזמנו על-ידי הבוגרים. כל משתתף יידרש ללוות את תערוכת

הסיכום שלו, בטכסט כתוב, בהיקף של 10-15 עמודים (כ-10,000 מילים), בנושא המתייחס ויוצר רקע והקשר ליצירתו האמנותית. דרכי המחקר, בחירת הנושא ואופן כתיבת העבודה ילוו על ידי המנחה האישי ויהוו תנאי לקבלת התואר.

שקלול הציונים

1. לימודי אמנות (32 שש"ס) 40%

   על פי הפירוט הבא:
   - פורום לניתוח ובקורת עבודות: 20%
   - ליווי עבודת הסטודיו והנחיית פרוייקט הגמר 4%
   - סמינר תיאוריה וביקורת: 16%

2. לימודים עיוניים (8 שש"ס) 20%
3. פרוייקט גמר כולל עבודה בכתב 40%

ייתכנו שינויים בתכנית הלימודים

לפרטים בדבר תקנון לימודים לתואר שני באוניברסיטת חיפה יש לעיין באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים: http ://research.haifa.ac.il/~graduate

אמנות בקמפוס

לצד לימודים אקדמיים ומחקר רואה האוניברסיטה כחלק מתפקידה הציבורי והחינוכי גם את הצגתן של תערוכות ויצירות אמנות ברשות הציבור.

במשכן לאמנויות ע"ש ד"ר ראובן הכט ממוקמת **הגלריה הלימודית** של החוג לאמנות. הגלריה משמשת כחלל לתצוגת עבודות של תלמידי החוג בכלל ולתלמידי התואר השני בפרט. הגלריה מהווה ציר מרכזי לפעילויות תלמידי התואר השני ומהווה מוקד של מפגש סביב תערוכותיהם.

ברחבי הקמפוס נמצאות **יצירות אמנות ברשות הציבור** הכוללת את ציורי הקיר "ישראל החלום ושברו" של הצייר אברהם אופק בחלל הכניסה המרכזי, ציור הקיר "אליהו ונביאי הבעל" של הצייר אריק בראואר בלובי שמול מוזיאון הכט, וציור הקיר של הצייר יוסל ברגנר ברחבת קומת ה-600 בבניין הראשי. בבניין המדרגות תלויים שני חיתוכי לינול גדולי מידה של הצייר והמאייר אבנר כץ. מול הבניין למדעי החברה ע"ש יצחק רבין מוצבים שלושת פסליו המונומנטליים (מסדרת "באר אטומה") של הפסל יעקב דורצ'ין.

בשנת תשע"ג (2012) החל פרוייקט "מסלול הפסלים". את הפרוייקט יזם ואצר פרופ' פיליפ רנצר, ראש החוג לאמנות. הרעיון העומד בלב הפרויקט הוא להזמין את מיטב הפסלים הישראלים להכין או להתאים פסל למבני התיבות אשר הוצבו בשני מסלולי הליכה לאורכו של הקמפוס האוניברסיטאי. עד כה הוצבו 15 פסלים שנתרמו ע"י האמנים לאוסף האוניברסיטה. האמנים המציגים הם שי עיד אלוני, יצחק גולומבק, גדעון גכטמן, דרורה דומיני, יעקב דורצ'ין, שושנה היימן ז"ל, אוהד מרומי, אסי משולם, רווית משלי, מנשה קדישמן, אנג'לה קליין אורי קצנשטיין, שלי רוייכמן, פיליפ רנצר, גיל שחר.

במהלך שנת הלימודים מוצגות כשמונה תערוכות בחללי מעבר באוניברסיטה. התערוכות עוסקות בדרך כלל בהצגת מחקר או נושא מרכזי שבו עוסקים חוגים, יחידות וחוקרים מהאוניברסיטה. התצוגות מלוות בחומרים ויזואליים וטקסטים המציגים את הנושא באופן בהיר ונגיש לקהילת האוניברסיטה. התערוכות מתחלפות כל כמה חודשים.

בנוסף, באוניברסיטה מוצגות באופן קבע עבודות אמנות של בוגרי החוג לאמנות וכמו כן מספר ציורי קיר שצוירו ע"י תלמידי התואר השני לאמנות.

124

מוסיקה

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי)
חוג לימודים למ״א

ראש החוג: **ד״ר אביגיל ווד**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין (אמן): פרופ׳ תייסיר אליאס, פרופ׳ עודד זהבי, פרופ׳ איתן שטיינברג, פרופ׳ יובל שקד.

מרצה בכיר: ד״ר אביגיל ווד, ד״ר אלון שב.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: ד״ר ענבל גוטר אלכסנדרון, ד״ר דורית ברחנא־לורנד, ד״ר תומר הישג, ד״ר עירית יונגרמן, ד״ר דן כהן, ד״ר מעין צדקה, גב׳ מאירה אשר, מר יונתן כנען.

מזכירות ביה״ס לאמנויות:

עוזר מינהלי לראש בית הספר לאמנויות וראשי החוגים: **גב׳ טל לנדסהוט**

דואר אלקטרוני: tlandeshut@univ.haifa.ac.il

גב׳ רלי יוריסט – ryurist@univ.haifa.ac.il

גב׳ בר בן שלוש – bbenshlush@univ.haifa.ac.il

a-m-t@univ.haifa.ac.il

המשכן לאמנויות ע״ש ד״ר ראובן הכט, קומה 3, חדר 312

שעות הקבלה: ימים א׳-ה׳, בשעות 13.00-10.00

טלפון: 8249242, 8249231, 8288484

פקס: 8249717

אתר אינטרנט: http://music.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב״א)

תכנית הלימודים פורשת יריעה רחבה ועמוקה בנושאים מוסיקה מערבית, מוסיקה עממית, המוסיקה של המזרח התיכון, מוסיקה ומחשבים, הפקה מוסיקלית, קומפוזיציה ותיאוריה, ג׳אז, מוסיקה ומולטימדיה. היא מיועדת למבקשים הזדמנות לרכוש ידע מוסיקלי ולהעשיר את יכולתם להתוודע למוסיקה למיניה, ולהתרגש ממנה. החוג למוסיקה מוביל את הסטודנטים שלו במסירות ובהנחיה אישית אל יצירה ומחקר אקטואליים ואחראיים — בסביבה רב־תרבותית, מחד, ואינטרדיסציפלינארית, מאידך — ומצייד אותם בכישורים החיוניים למוסיקאים בני המאה ה־21. בחוג מלמדי טובי היוצרים והחוקרים בישראל, ולרשות הסטודנטים עומדים אמצעים רבים ומודרניים לקידום שאיפותיהם המקצועיות.

מטרת הלימודים

החוג שואף להקנות את הידע האקדמי והמקצועי בדיסציפלינות מוסיקליות, תוך שימת דגש על רב־גוניותה של המוסיקה ונקודות ההשקה בין סוגי מוסיקה שונים לבין עצמם ובין מוסיקה לאמנויות אחרות.

לשם השגת המטרה הזו יוטל על התלמידים שיעמדו בתנאי הקבלה של החוג להכשיר את עצמם:

- במרכיבים הבסיסיים של תורת המוסיקה: הרמוניה, סולפג׳, קונטרפונקט, תורת הכלים ותורת הצורות (לרבות בדיסציפלינות הפופולאריות) ברמה שתאפשר גישה עיונית ומחקרית לחומרים מוסיקליים נרחבים.
- במיומנויות טכנולוגיות הנדרשות מהמוסיקאי בן המאה ה־21 תוך שימת דגש על לימוד השימוש במחשבים לצרכי יצירה, הוראה והפקה.
- ברכישת ידע שיטתי בתולדות המוסיקה המערבית, במוסיקה ערבית ובאתנומוסיקולוגיה, תוך התמקדות במוסיקה של עדות ישראל ועמי האזור.
- ביכולת לקיים דיאלוג אינטלקטואלי עם מערכות אקדמיות מתחום מדעי הרוח והחברה.

תנאי קבלה

מועמד ללימודים שעומד בתנאי הקבלה של האוניברסיטה יוזמן לראיון אישי בחוג למוסיקה. תוצאות ראיון הקבלה יהוו מרכיב עיקרי בשיקולים לקראת ההחלטה על קבלת המועמד לחוג. על המועמד להפגין ידע בתיאוריה ושליטה במיומנויות מוסיקליות (קריאת תווים במפתחות שונים, מרווחים, סולמות, אקורדים, קדנצות ועוד) ולהשמיע קטע נגינה או זמרה.

מבנה הלימודים

החל משנת הלימודים תשע"ח, החוג למוסיקה מציע את מסגרות הלימודים הבאות:

"חד־חוגית", דהיינו: כדי לקבל תואר ראשון, על כל סטודנט לצבור 80 נקודות זכות (נ"ז) בלימודיו במסגרת החוג, 16 נ"ז בקרב חוגי בית הספר לאמנויות, ו־24 נ"ז בחוגים אחרים באוניברסיטה.

"דו־חוגית", דהיינו: כדי לקבל תואר ראשון, על כל סטודנט לצבור 60 נקודות זכות (נ"ז) בלימודיו במסגרת החוג, ועוד 60 נ"ז בחוג אחר באוניברסיטה, לבחירתו. הלימודים בחוג משתרעים על פני שלוש שנות לימוד.

- בשנה הראשונה רוכשים הסטודנטים ידע ביסודות המוסיקה ושליטה במיומנויות (הרמוניה, פיתוח שמיעה וקונטרפונקט). כמו כן, הם לומדים את תולדות המוסיקה המערבית והערבית, ושיטות מחקר בתורת המוסיקה; מוסיקה וטכנולוגיה ואתנומוסיקולוגיה; ומשתתפים בנגינה באנסמבל ו/או בזמרה במקהלה.
- בשנה השנייה מוצעים קורסי המשך במקצועות המיומנויות; מבוא לניתוח יצירות; קורסים בתחומי הג'אז, ההפקה המוסיקלית מוסיקה ישראלית, תורת המוסיקה הערבית, וקורסי בחירה במגוון נושאים. כמו כן, הסטודנטים משתתפים בנגינה באנסמבל ו/או בזמרה במקהלה.
- בשנה השלישית משתתפים הסטודנטים בסמינריון, לומדים בקורסים מתקדמים שונים לבחירתם ומשלימים פרויקטים אישיים.

החוג למוסיקה פועל במסגרת בית הספר לאמנויות של אוניברסיטת חיפה, מעודד את תלמידיו להשתתף בקורסים, הניתנים במסגרת החוגים לתיאטרון ולאמנות-יצירה, שכניו במשכן לאמנויות ע"ש ד"ר ראובן הכט.

תלמיד הזכאי לפטור משיעורי החובה ב"דרג 1" (מבואות) – כולם או מקצתם – יכול להמירם בשיעורי בחירה המוצעים באותו דרג. לגבי תלמידים בעלי הכשרה מוסיקלית קודמת במוסדות מוכרים, תיבדק האפשרות לאשר השתתפות בקורסים מתקדמים מתחילת לימודיהם בחוג.

תנאי מעבר משנה לשנה:

- ממוצע ציונים 70 בשנה א' ללימודים
- מבוא אחד לפחות בתולדות המוסיקה
- צבירה של 12 נ"ז לפחות
- עמידה במבחן האזנה שנתי

שיעורים בדרג 1 (חובה ובחירה)

הרמוניה
פיתוח שמיעה
קונטרפונקט
מוסיקה וטכנולוגיה
יצירה והפקה מוסיקלית
מבוא לאתנו מוסיקולוגיה
קריאה וכתיבה אקדמיים ושיטות מחקר
(שלושה) קורסי מבוא בתולדות המוסיקה
"נקודת מפגש" (סמינר חוגי)
סדנת אלתור ג'אז
סדנת תיפוף ומקצב
נגינה באנסמבל ו/או זמרה במקהלה / תזמורת ערבית-יהודית

שיעורים בדרג 2 (חובה ובחירה)

הרמוניה (קורס המשך)
פיתוח שמיעה (קורס המשך)
קונטרפונקט (קורס המשך)
תזמור ותורת הכלים
מבוא לניתוח יצירות
מוסיקה ישראלית
נגינה באנסמבל ו/או זמרה במקהלה / תזמורת ערבית־יהודית
סדרת הקונצרטים האוניברסיטאית
פיתוח קול
פיתוח שמיעה מזרחי
תיאוריה ופרקטיקה במוסיקה מזרחית מוסיקה ומחול
קומפוזיציה
קורסי בחירה בנושאים מתחלפים

שיעורים בדרג 3 (חובה ובחירה)

סמינריון (לבחירה מתוך היצע של נושאים שונים, וביניהם אינטרדיסציפלינריים)
ניתוח יצירות (קורס המשך)
נגינה באנסמבל ו/או זמרה במקהלה / תזמורת ערבית-יהודית
סוגיות תיאורטיות במוסיקה פופולרית
סוגיות מתקדמות בהלחנה

אולפן למוסיקה אלקטרונית ולהקלטות, חדר מחשבים, חדרי אימון וספרייה:

לרשות תלמידי החוג חדרי אימון ובהם פסנתרים, חדר מחשבים, אולפן למוסיקה אלקטרונית ולהקלטות, וכלי נגינה שונים. שאילת ציוד (מכשירים וכלי נגינה) ושימוש בחדר המחשבים ובאולפן מתאפשרים בהתאם לנהלים מחייבים. אגף המדיה בספריית האוניברסיטה מעמיד לרשות תלמידי החוג אוסף נכבד של חומרים (הקלטות, תווים), עמדות האזנה וגישה למאגרי מידע.

פעילויות אחרות:

לצד תכנית הלימודים הסדירה מפיק החוג מגוון פעילויות (סדרות קונצרטים, קונצרטים מיוחדים, פרויקטים משותפים עם חוגי האמנות האחרים, סיורים לימודיים), תחרויות קומפוזיציה, כנסים, ימי עיון ועוד, ומציע אפיקי יצירה שונים (תחרות קומפוזיציה, אנסמבלים, התנסות במיזמים קהילתיים ועוד).

הלימודים לתואר שני במוסיקה (M.A)

יו"ר הועדה החוגית לתואר שני: **פרופ' איתן שטיינברג**

מטרת הלימודים

- סיוע למחשבה עצמאית ולפיתוח כלים ייחודיים (יצירתיים ומחקריים)
- עידוד הסטודנט לפעולה בסביבה יוצרת ורב־תחומית כחלק מביה"ס לאמנויות של האוניברסיטה
- פיתוח בסיס עיוני משמעותי אצל הסטודנט כמצע לפעילות מחקרית ויצירתית

בתכנית שני מסלולי לימוד:

מסלול א' עם כתיבת עבודה מחקרית — הכשרת סטודנטים באחד משלושה תחומי התמחות: קומפוזיציה, מוסיקולוגיה היסטורית; מוסיקה ותרבויות בנות זמננו.

מסלול ב', ללא כתיבת עבודה מחקרית — הרחבה והעמקה של הכשרתם המקצועית של הסטודנטים בפרישה רחבה של תחומי עניין.

תנאי קבלה

1. לבוגרי התואר הראשון בחוג למוסיקה באוניברסיטת חיפה: שקלול ציונים בלימודי התואר הראשון בציון 80 לפחות, ובחוג האחר 76 לפחות.
2. לבעלי תואר ראשון (B.A. או B.Mus.) במוסיקה או במוסיקולוגיה או בהוראה במוסיקה (B.Ed.) ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, ציון משוקלל סופי 80 לפחות.
3. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE, או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

הליך הקבלה החוגי

הגשת תיק עבודות — על תיק העבודות להכיל עבודות אקדמיות נבחרות שנכתבו על-ידי הסטודנט במהלך לימודיו לתואר הראשון (כגון: קונטרפונקט, הרמוניה, תולדות המוסיקה, תזמור). על תיק העבודות להכיל לפחות עבודה עיונית אחת המכילה חלק טקסטואלי משמעותי, ועבודה אחת בהרמוניה או בקונטרפונקט הכתובה בכתב-יד.

על המועמדים לתכנית התמחות בקומפוזיציה להגיש תיק עבודות נוסף ובו יצירות מקוריות, עבודות תזמור ותרגילים שונים שחיברו במהלך לימודיהם לתואר ראשון, להרכבים שונים (ובכלל זה מוסיקה אלקטרונית ובכל היקף וסגנון שהוא), לפי בחירתם.

ראיון קבלה — מועמד מתאים יוזמן לראיון אישי והצגת תיק העבודות לפני הוועדה החוגית ללימודי התואר השני.

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.

לימודי השלמה

הוועדה החוגית לתואר שני תבדוק באופן פרטני את נתוני המועמדים לקבלה ותחליט, במקרה הצורך, על קורסי השלמה מסוימים, בהתאם לרקע האקדמי של כל מועמד.

הוועדה החוגית ללימודי התואר השני אינה מתחייבת לקבל ללימודים מן המניין תלמידים שנרשמו ללימודים של קורסי השלמה.

משך הלימודים

מסלול א'

על התלמיד להשלים את כל חובות הקורסים (28 שש"ס) תוך שנתיים מתחילת הלימודים לתואר. התלמיד יגיש את עבודת הגמר המחקרית לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים (כולל חופשת הקיץ).

תלמידים אשר ילמדו בתכנית במסלול זה יבחרו באחד משלושה תחומי התמחות: קומפוזיציה או מוסיקולוגיה היסטורית או מוסיקה ותרבויות בנות זמננו. לשלוש ההתמחויות קורסים משותפים ולכל אחת מהן קורסים מיוחדים לה. בכל אחת משלוש ההתמחויות יגישו הסטודנטים עבודת גמר מחקרית.

במהלך הלימודים נדרשים התלמידים ללמוד שני קורסים מתקדמים שנתיים ואחד סמסטריאלי ושתי סדנאות (בהתאם לכל תחומי ההתמחות); קורס מתקדם אחד, ולפחות סמינריון מתקדם אחד בתחום ההתמחות; סמינריון נוסף (כללי או בתחום ההתמחות); ושפה זרה, ברמת מתקדמים, הרלוונטית לתחום ההתמחות.

<u>בהתמחות קומפוזיציה</u> יידרשו הסטודנטים לחבר יצירה לאנסמבל גדול (7-15 נגנים) או לתזמורת קאמרית, עם אמצעים אלקטרוניים או בלעדיהם. עם היצירה תוגש עבודת מחקר בעלת זיקה לקומפוזיציה זאת, בהיקף דומה לזה של עבודה סמינריונית, והיא תעמוד בכל אמות המידה האקדמיות המקובלות.

מסלול ב'

על התלמיד להשלים את כל חובות הקורסים (38 שש"ס) תוך שנתיים מתחילת הלימודים לתואר.

במהלך הלימודים נדרשים התלמידים ללמוד, בין היתר, שלושה סמינרים ושתי סדנאות.

תלמידים אשר ילמדו במסלול זה יידרשו לעמוד בהצלחה בבחינת גמר מקיפה (בחינת בקיאות בכל החומר שנלמד במסגרת הלימודים לתואר). במקרים מיוחדים תישקל אפשרות להמיר את בחינת הגמר בפרויקט גמר אישי.

מבנה והיקף הלימודים

מסלול א'

התמחות בקומפוזיציה		התמחות במוסיקולוגיה היסטורית		התמחות במוסיקה ותרבויות בנות זמננו	
	שש"ס		שש"ס		שש"ס
קורסי חובה - שנה א'					
תיאוריה וביקורת באמנויות הבימה	4 שש"ס	תיאוריה וביקורת באמנויות הבימה	4 שש"ס	תיאוריה וביקורת באמנויות הבימה	4 שש"ס
קבוצת התמחות וסדנאות	3 שש"ס	סמינריון בתחום	4 שש"ס	סמינריון בתחום	4 שש"ס
אנליזה מתקדמת	4 שש"ס	אנליזה מתקדמת	4 שש"ס	שיטות מחקר אתנוגרפי (מהחוג לאנתרופולוגיה)	4 שש"ס
יצירה על גבי יצירה	2 שש"ס	יצירה על גבי יצירה	2 שש"ס	צליל, תרבות וחברה	2 שש"ס
	13 שש"ס		14 שש"ס		14 שש"ס
קורסי חובה - שנה ב'					
תזמור מתקדם	4 שש"ס	מקורות פילולוגיה ועריכה	4 שש"ס	יצירה על גבי יצירה	4 שש"ס
סמינריון בתחום	4 שש"ס	סמינריון בתחום	4 שש"ס	סמינריון בתחום	4 שש"ס
סמינריון בתחום	4 שש"ס	קורסי בחירה מתוך היצע הקורסים החוגי או מחוג אחר בהתאם לנושא המחקר (דרג 3 ומעלה)	4 שש"ס	קורסי בחירה מתוך היצע הקורסים החוגי או מחוג אחר בהתאם לנושא המחקר (דרג 3 ומעלה)	4 שש"ס
קבוצת התמחות וסדנאות	3 שש"ס	קבוצת התמחות וסדנאות	2 שש"ס	אנליזה מתקדמת או אנליזה מתקדמת במוסיקה ערבית	4 שש"ס
		כלים למחקר וכתיבה היסטורית (קורס מתוקשב מביה"ס להיסטוריה)	2 שש"ס		
קורס בשפה זרה*		קורס בשפה זרה*		קורס בשפה זרה*	
	15 שש"ס		**14 שש"ס**		**14 שש"ס**
סה"כ לתואר	**28 שש"ס**		**28 שש"ס**		**28 שש"ס**

* במסגרת הלימודים במסלול א', יידרשו הסטודנטים ללמוד שפה זרה (בהתאם לתחום ההתמחות), בהיקף של שנה אחת. יחד עם זאת המלצת וועדת התואר השני היא ללימודי שפה זרה בהיקף של שנתיים. לימודי השפה הזרה לא יחושבו במניין השעות ללימודי התואר שני.

מסלול ב'

תכנית לימודים מסלול ב'		
	שש"ס	**הערות**
קורסי חובה - שנה א'		
תיאוריה וביקורת באמנויות הבימה	4 שש"ס	
אנליזה מתקדמת /אנליזה מתקדמת במוסיקה ערבית	4 שש"ס	לבחירה מן השניים
יצירה על גבי יצירה	2 שש"ס	
סמינריון	4 שש"ס	
קורסי בחירה מתוך היצע הקורסים החוגי או מחוג אחר בהתאם לנושא המחקר (דרג 3 ומעלה)	4 שש"ס	
	18 שש"ס	
קורסי חובה - שנה ב'		
מקורות פילולוגיה ועריכה	4 שש"ס	
קורס בשפה זרה ברמת מתחילים*		
קורסי בחירה - שנה ב'		
כלים למחקר וכתיבה היסטורית (קורס מתוקשב מביה"ס להיסטוריה)	4 שש"ס	לבחירה שניים מבין שלושת הנושאים
קבוצת התמחות וסדנאות		
צליל, תרבות וחברה		
2 סמינריונים	8 שש"ס	
קורסי בחירה מתוך היצע הקורסים החוגי או מחוג אחר (דרג 3 ומעלה)	4 שש"ס	
	20 שש"ס	
סה"כ לתואר	**38 שש"ס**	

* במסגרת הלימודים במסלול ב', יידרשו הסטודנטים ללמוד שפה זרה ברמת מתחילים. השעות לא ייחשבו במניין השעות לתואר.

שקלול הציונים

מסלול א'

בשלוש ההתמחויות השקלול יהיה אחיד:

עבודת גמר מחקרית (תיזה)	40%
עבודות סמינריוניות	30%
קורסים	30%
סה"כ	**100%**

מסלול ב'

בחינת גמר	30%
עבודות סמינריוניות	45%
קורסים	25%
סה"כ	**100%**

לפרטים בדבר תקנון לימודים לתואר שני באוניברסיטת חיפה יש לעיין באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים: http://research.haifa.ac.il/~graduate

118

תיאטרון

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי, חד־חוגי)

חוג לימודים למ״א

ראש החוג: **ד״ר דורית ירושלמי**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור חבר: פרופ׳ מרטין אורקין (אמריטוס), פרופ׳ עתי ציטרון.

מרצה בכיר: ד״ר מסעוד חמדאן, ד״ר דורית ירושלמי.

מרצה: ד״ר רותי אבליוביץ׳, ד״ר שלי זר ציון.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: מר בשאר מורקוס, גב׳ מיכל מרון־גלפז, מר משה מלכא, מר ארז מעין, גב׳ שרה סיבוני, גב׳ דפנה קרון, מר נועם רובינשטיין.

מזכירות ביה״ס לאמנויות:

עוזרת מינהלית לראש בית הספר לאמנויות ולראש החוג: **גב׳ טל לנדסהוט**

דואר אלקטרוני: tlandeshut@univ.haifa.ac.il

גב׳ רלי יוריסט – ryurist@univ.haifa.ac.il

גב׳ בר בן שלוש – bbenshlush@univ.haifa.ac.il

a-m-t@univ.haifa.ac.il

המשכן לאמנויות ע״ש ד״ר ראובן הכט, קומה 3, חדר 312

שעות הקבלה: ימים א׳-ה׳, בשעות 10:00-13:00.

טלפון: 8249242, 8249231, 8288484

פקס: 8249717

אתר אינטרנט: http://theatre.haifa.ac.il

מטרת הלימודים

תכנית הלימודים פורשת יריעה רחבה של תחומים ביניהם מופעים תלויי מקום, מיצג, פרקטיקות של תיאטרון חברתי-טיפולי, תיאטרון ומגדר, גישות בימוי בתיאטרון המערבי, תיאטרון וקולנוע פלסטיני, מופע ותרבות עממית, תיאטרון לילדים, תיאטרון פוסט-דרמטי ועוד. התכנית מיועדת למבקשים לרכוש ידע אודות אמנות התיאטרון והמופע, להתנסות בתיאטרון ובמופע ולפתח את כישוריהם היצירתיים. החוג לתיאטרון מיישם דרכי הוראה השמות במרכז את האמן היוצר־חוקר הקשוב לחברה ולתרבות. סגל ההוראה מעניק לסטודנטים הנחייה אישית והתנסות בעבודה קבוצתית ובפיתוח שפה אמנותית משותפת. הלימודים מאפשרים מפגשים בין־תרבותיים ובין־תחומיים, מציידים את הסטודנטים בכלים, בכישורים ובמיומנויות רלוונטיים לדור העתיד של אמני התיאטרון והמופע.

תכנית הלימודים בחוג מאפשרת לימודים חד־חוגיים במסלולי בימוי, משחק ותיאטרון חברתי-טיפולי; ולימודים דו־חוגיים במסלול חברתי־טיפולי ובלימודי תיאטרון עם התנסות מעשית במשחק, בימוי ועבודת אנסמבל.

מסלול חד־חוגי, דהיינו: על הסטודנט לצבור 120 נקודות זכות (נ"ז) בלימודיו במסגרת החוג. מסלול לימודים דו־חוגי: דהיינו על הסטודנט לצבור 60 נקודות זכות במסגרת החוג לתיאטרון, ועוד 60 נקודות זכות בחוג אחר באוניברסיטה.

סטודנטים לתואר ראשון במסלול לתיאטרון חברתי-טיפולי המעוניינים להמשיך לתואר שני בטיפול בדרמה או טיפול בפסיכודרמה לומדים במסגרת התואר הראשון קורסי קדם המאפשרים להם להגיש מועמדות ללימודים בבית הספר לטיפול באמצעות אמנויות.

החוג מעודד ומזמין סטודנטים לבחור בלימודי תיאטרון בצד לימודי תקשורת, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, ספרות ערבית, ספרות עברית והשוואתית, פילוסופיה ועוד. הלימודים בחוג לתיאטרון מבטיחים לסטודנטים חוויה של גילוי ויצירתיות, הרחבת אופקים, ביטוי והגשמה עצמית.

תכנית הלימודים של החוג כוללת שיעורים עיוניים ומעבדות ביניהם: עבודת במאי שחקן, פעולת הדיבור, תיאטרון ומגדר, תיאטרון פוסט־דרמטי, אנסמבל יצירה ומחקר, גישות משחק ובימוי, מחקר ויצירה, תיאוריה ופרקטיקה של יצירה עכשווית, עבודת המנחה בתיאטרון קהילתי, אירוע תיאטרוני בקהילה, אמנות קהילה ואקטיביזם חברתי, תיאטרון לילדים, משחק ורוח השטות, עבודה על סצנות, סדנאות לפיתוח מופע.

התנסות בפרקטיקה תיאטרונית:

החוג מעלה בכל שנה בין שתיים לשלוש יצירות בימתיות בהשתתפות הסטודנטים. ההשתתפות ביצירות הבימתיות פתוחה לכל הסטודנטים בכל מסלולי הלימוד. הסטודנטים מתנסים במגוון תפקידים ממשחק ועד תפקידי הפקה (עוזרת במאי, מנהלת הצגה, מפעילי תאורה ועוד). היצירות הבימתיות, בהנחיית במאיות ובמאים, משמשות כמעבדות ללימוד ומחקר תיאטרון. החוג מעודד ותומך ביצירות עצמאיות של סטודנטים.

התנסות בתיאטרון ככלי לשינוי חברתי:

סטודנטים במסלול לתיאטרון חברתי-טיפולי מתנסים ומובילים פרויקטים בקהילות חיפה וסביבותיה. ממופעים לפני ילדים במועדוניות טיפוליות בחיפה, הנחיית קבוצות תיאטרון ועד אירוע תיאטרוני בקהילה. החוג לתיאטרון באוניברסיטת חיפה הוא החוג היחיד בנוף האקדמיה הישראלית המאפשר לרכוש כלים בתחום התיאטרון החברתי-טיפולי.

מעת לעת ייתכנו שינויים בתכניות הקיימות.

תנאי קבלה

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג.
2. כל המועמדים לכל המסלולים וההתמחויות נדרשים לראיון אישי.

משך הלימודים

משך הלימודים הנורמטיביים בכל המסלולים והתכניות 6 סמסטרים.

חובות הסטודנטים

תלמידי החוג נדרשים לנוכחות שוטפת בשיעורים עיוניים, בשיעורים מעשיים ובחזרות כאחד. כל פעילות מקצועית של החוג (תרגילים, הפקות, חזרות וכיו"ב) מתקיימת לפי נוהל התנהגות ומשמעת בכפוף לתקנון החוג והחלטות ראש החוג, מורי החוג, מנהלת ההפקות ועוזר מנהלי לראש החוג.

במהלך שנות לימודיהם התלמידים נדרשים להשתתף בפעילויות החוג השונות, בהפקות החוג ובפרויקטים מעשיים לפי מגמת הלימוד **כתנאי מעבר** לשנה מתקדמת.

נושאים כלליים

לרשות הסטודנטים עומדים אולם תיאטרון מצויד ומשוכלל וחדרי חזרות מרווחים.

הסטודנטים מתבקשים להתעדכן באתר האינטרנט החוגי בדבר תכניות לימודים, שעות קבלה, פעילויות ואירועי החוג.

שעות קבלה ראש החוג

בתיאום מראש.

תכנית הלימודים

תנאי מעבר, עבודות, בחינות וציונים

1. המעבר משנה א' ל־ב' מותנה בציון ממוצע מינימלי של 70.
2. **המעבר משנה לשנה נתון לשיקולי ועדת ההוראה של החוג: יילקחו בחשבון נוכחות, משמעת, התקדמות התלמיד, ציונים ועוד.**
3. תלמיד ימשיך לשנה ג' רק לאחר שהשלים את חובותיו בהצלחה בכל המקצועות של שנה ב' **וסיים את לימודי האנגלית כשפה זרה כנדרש בתקנון האוניברסיטה**.

אנגלית כשפה זרה

חובה על כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מחובותיו לתואר. עמידה בחובה זאת היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3. על מנת לסווג את רמת ידיעותיו של המועמד בשפה האנגלית או להעניק פטור מהם, מחויב הסטודנט בבחינת מיון באנגלית (פסיכומטרי/אמיר/ אמירם) כחלק מתנאי הקבלה לאוניברסיטה.

פירוט ניתן לקרוא באתר היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה או בפרק היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה המופיע בשנתון.

4. במסלול **דו־חוגי** חייב כל תלמיד בעבודת פרוסמינריון בשנה ב' ללימודיו ובעבודה סמינריונית בשנה ג'. במסלול **חד־חוגי** חייב כל תלמיד בעבודת פרוסמינריון בשנה ב' ללימודיו ובשתי עבודות סמינריוניות בשנה ג' ללימודיו.
5. **קיימת חובת נוכחות של התלמיד בכל הקורסים והסדנאות!!** השתתפותו של תלמיד בקורס **<u>תבוטל</u>** אם נוכחותו לא תהיה מספקת (80% לפחות!). **בשיעורים המעשיים ובסדנאות במסלולים המוגברים נדרשת נוכחות מלאה.**
6. **ההרשמה לכל השיעורים תעשה באמצעות הרישום הממוחשב, בהתאם לשנת הלימוד ולמסלול שבו לומד הסטודנט.**

הכשרת מורים לתיאטרון

תעודת הוראה

אוניברסיטת חיפה החוג ללמידה, הוראה והדרכה

מטרת תעודת ההוראה בתיאטרון לאפשר לסטודנט ללמוד להורות תיאטרון בחטיבת הביניים, בבית הספר התיכון ובמסגרת חינוכיות שונות חוץ בית ספריות. לבד מקורסי ההוראה הכללים הניתנים במסגרת החוג להוראה יינתנו קורסים מיוחדים להוראת התיאטרון. הסטודנטים ילמדו ליישם את הידע הדיסציפלינרי שרכשו במסגרת החוג לתיאטרון ויתנסו בעבודה מעשית במוסדות חינוך שונים.

דרמה ותיאטרון בחינוך מהווים תחום מורכב ועשיר הכולל התנסות אומנותית והתנסות גם במצבי חיים — התנסות רגשית, חושית והכרתית בכלים של תיאטרון.

בעשר השנים האחרונות, קיימת תופעה מעניינת של התפשטות הולכת וגוברת בעולם כולו של כניסת התיאטרון כתחום חינוך והוראה לבתי הספר, למוסדות חינוך קהילתיים, לעבודה טיפולית ולעבודה סוציאלית, לגלריות ולמוזיאונים. הכשרת מורים לתיאטרון באוניברסיטת חיפה מזמינה את הסטודנט להצטרף לזרם הזה בחינוך כדי להיות חלק פעיל ויוצר בפיתוח מערכות חינוך מגוונות בכלים של תיאטרון.

שאלות בעניין מתכונת הלימודים הכללית יש להפנות לגב' כרמלה שמר, עוזרת מינהלית לראש החוג ללמידה, הוראה והדרכה, טלפון 04-8249086.

חוג לימודים למ"א

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני:

ד"ר דורית ירושלמי (סמסטר א', תשע"ח)

פרופ' עתי ציטרון (החל מסמסטר ב' תשע"ח)

מטרת הלימודים

לימודי תאטרון והמופע הם ענף לימודי בין־תחומי בעל אוריינטציה אמנותית ומחקרית, אשר מתבונן במגוון רחב של מופעים השייכים לשתי קטגוריות עיקריות: מופעים אמנותיים ומופעי תרבות. ב"מופעים אמנותיים" הכוונה לאירועים הממוסגרים כאמנות, כגון מופעי תאטרון, תיאטרון סיפור, אירועי־מופע תלויי מקום, קולנוע ועוד. "מופעי תרבות" כוללים אירועים ומופעים בחיי היומיום, כגון ספורט, אירועי מעגל החיים וטקסיהם והפגנות. הזיקות בין לימודי תיאטרון ללימודי מופע הן בתשתית תכנית לימודים, אשר תפעל בהתאם לעקרונות הבאים:

- לימוד עיוני של מופע (performance) בהקשרים אמנותיים ותרבותיים רחבים, במטרה ללכוד את הפוטנציאל של המופע כפריזמה למחקר וכנושא למחקר.
- עידוד המפגש בין מחקר עיוני לעשייה יצירתית תיאטרלית ומופעית המכוונת להזין תהליכי מחקר יצירתי ולשמש כמקור השראה לעשייה מחקרית.
- עידוד הסטודנטים ללימוד ולמחקר בין־תחומי המסתייע ומתכתב עם תחומי ידע שונים כגון פילוסופיה, אנתרופולוגיה, היסטוריה, לימודי תקשורת וניו־מדיה, חינוך ועבודה סוציאלית.

תנאי קבלה

1. בעלי תואר ראשון בתיאטרון (B.A.) או בהוראת תיאטרון (B.ed) ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחוץ לארץ, בציון ממוצע של 80 לפחות.
2. המועמדים ללימודי תואר שני יעבירו לוועדת התואר השני החוגית עבודה סמינריונית, רפרט, עבודה עיונית הקשורה בהתבוננות ביקורתית באמנות התיאטרון ובמופע, כמו גם, חיבור (עד שלושה עמודים) שמתייחס למאמר באנגלית העוסק באופן ביקורתי בתיאטרון ומופע, וכן ימלאו שאלון העוסק בגישתם לעיון בתאטרון ובמופע.
3. מועמדים המעוניינים ללמוד במסלול ב' ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) בכך יגישו לוועדה תיק עבודות. על תיק העבודות להכיל תיעוד של עבודות יצירתיות שהיו שותפים בהן, כבמאים, שחקנים או מנחים־במאים.
4. המועמדים יוזמנו לראיון אישי עם ועדת הקבלה של התכנית. הראיונות יתמקדו בכיווני המחקר של המועמד/ת ובמוטיבציה שלו/שלה לעסוק בתחום.

5. מועמדים/ות בעלי תואר ראשון בתחום אחר יחויבו בלימודי השלמה שיקבעו על ידי ועדת התואר השני החוגית, בהתאם להשכלה הקודמת.
6. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE, או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

מבנה הלימודים

מסלול א' – עם עבודת גמר מחקרית (תזה)

מסלול ב' – כולל בחינת גמר

מסלול א': עם עבודת גמר מחקרית

במסלול א' נדרשים הסטודנטים ללמוד 28 שש"ס ולכתוב 2 עבודות סמינריוניות ועבודת גמר מחקרית (תזה). עבודת הגמר המחקרית צריכה לשקף כושר ניתוח של מקורות ראשוניים ומקורות משניים, יכולת להתמודד עם גישות מדעיות שונות בתחום לימודי התאטרון והמופע, תוך כדי הצגת מתודה מחקרית עקבית ויכולת התבטאות בהירה.

מסלול ב': כולל בחינת גמר

במסלול ב' נדרשים הסטודנטים ללמוד 38 שש"ס ולכתוב 2 עבודות סמינריוניות. תכנית תואר מוסמך במסלול ב' תעודד סטודנטים לפתח מחקר דרך פרויקט.

הסטודנטים יובילו פרויקטים במנעד רחב הנע בין פיתוח עצמאי של מופע אמנותי ובין פרויקטים יישומיים, כדוגמת פרויקטים אמנותיים-חברתיים מכוונים לתהליכי שינוי והעצמה של קהילות מודרות; פרויקטים בהם ירתמו האמצעים של שפת התיאטרון והמופע להרחבת הידע אודות תוקפם והשפעתם על תהליכי לימוד פורמליים ובלתי פורמליים של אוכלוסיות מגוונות, ופרויקטים בהם יחקרו מושגים ופרקטיקות מופעיות תיאטרליות.

בפרויקטים מסוג זה ידרשו הסטודנטים לאמץ את כלי המחקר האתנוגרפי או האוטואתנוגרפי כדי לחלץ ידע ולהפנות מבט ביקורתי על עבודותיהם. הסטודנטים יקבלו הנחייה במסגרת "מעבדת ליווי פרויקטים".

פירוט קצר של מסלולי הלימודים

תכנית הלימודים

מסלול א': סה"כ לימודים 28 שש"ס כתיבת 2 עבודות סמינריוניות ועבודת גמר מחקרית (תזה)

מסלול ב': סה"כ לימודים 38 שש"ס, כתיבת 3 עבודות סמינריוניות, פרויקט יישומי ועמידה בבחינת גמר.

עבודת גמר

נושא הצעת התזה – יוצע על ידי הסטודנט/ית ויאושר על ידי המנחה במהלך שנת הלימודים הראשונה.

הצעת התזה תוגש לוועדת התואר השני החוגית בסוף סמסטר א' של שנת הלימודים השנייה ותאושר על ידה.

עבודת התזה תוגש בתום שלוש שנים מיום תחילת הלימודים.

בחינת גמר

בחינת גמר תיקבע בתיאום עם המועמד לאחר הגשת כל העבודות הסמינריוניות ופרויקט הגמר.

הערות:

1. ניתן ורצוי לקחת קורסי בחירה של תואר שני או קורסים לתואר ראשון, בחוגים המציעים קורסים בתחום העניין של הסטודנט. כל קורס יאושר באופן פרטני על ידי החוג.
2. רשימת קורסים רלוונטיים תפורסם מידי שנה.

למסיימים תוענק תעודת מוסמך האוניברסיטה בלימודי תיאטרון במסגרת הפקולטה למדעי הרוח.

שקלול הציונים

מסלול א' - תזה:

עבודת גמר מחקרית (תזה)	40%
עבודות סמינריוניות	30%
קורסים	30%
סה"כ	**100%**

במסלול ב' - בחינת גמר מבוססת פרויקט:

בחינת גמר מבוססת פרויקט	40%
עבודות סמינריוניות	35%
קורסים	25%
סה"כ	**100%**

לפרטים בדבר תקנון לימודים לתואר שני באוניברסיטת חיפה יש לעיין באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים: http://research.haifa.ac.il/~graduate

123

בית־הספר להיסטוריה

תכנית לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש בית הספר: **פרופ׳ יוסי ציגלר**

מזכירות ביה״ס

עוזר מינהלי לראש ביה״ס: **גב׳ יונת שיבא**

שעות הקבלה: ימים א׳-ה׳, בין השעות 12.00-10.00

קומה 20, חדר 2004 מגדל אשכול

טלפון: 04-8240434; דוא״ל: ysheba@staff.haifa.ac.il

ביה״ס להיסטוריה מאגד בתוכו את חמשת החוגים ההיסטוריים: היסטוריה כללית, היסטוריה של המזה״ת, תולדות ישראל, לימודי ארץ־ישראל ותולדות האמנות.

מטרת ביה״ס לחזק ולגבש את מעמדה של הדיסציפלינה ההיסטורית בחיפה, להגביר את שיתוף הפעולה בין החוגים להיסטוריה תוך העשרת תכניות הלימודים בב״א ובלימודים לתארים מתקדמים, ולהביא בפני הסטודנטים תמונה מורכבת, מגוונת ומעודכנת של הידע, השיטות ומצב המחקר בתחומים מרכזיים של חקר היסטוריה. פעילות בית הספר להיסטוריה כוללת: קורסי חובה בב״א, במ״א ובד״ר, כנסים, ימי עיון, סימפוזיונים, סדנאות מחקר ומפגשי חוקרים בתחומים ממוקדים (למשל, פורום ימי הביניים והרנסאנס, פורום העת העתיקה), והרצאות אורח מהארץ ומחו״ל.

קורסי חובה

ב״א

תלמידי התואר הראשון בחוגים ההיסטוריים ילמדו שני קורסי חובה של בית הספר להיסטוריה בשנה הראשונה לתואר בהיקף של 6 נ״ז.

אוריינות מידע מתוקשב (2 נ״ז) **ומבוא להיסטוריה עולמית** (4 נ״ז)

מ״א מסלול א׳ (עם תיזה)

סדנת מחקר לתלמידי מ״א מסלול א׳ עם תיזה, בחוגים ההיסטוריים בהיקף של 2 שש״ס (סמסטר ב׳, שנה א׳).

השתתפות באירועים אקדמיים (ללא שש"ס) על התלמיד לנכוח ב־8 אירועים אקדמיים של ביה"ס להיסטוריה במשך שנתיים. האירועים כוללים הרצאות אורח, ימי עיון, כנסים וסמינרים חוגיים.

מ"א מסלול ב' (ללא תיזה)

קורס אוריינות מתוקשב (כלים למחקר וכתיבה היסטורית).

ד"ר

סמינר דוקטורנטים לתלמידי שלב א' ושלב ב'.

השתתפות באירועים אקדמיים (ללא שש"ס) על התלמיד לנכוח ב־8 אירועים אקדמיים של ביה"ס להיסטוריה במשך שנתיים. האירועים כוללים הרצאות אורח, ימי עיון, כנסים וסמינרים חוגיים.

תכנית לימודים לתואר שני

בהתמחות במדעי הדתות

ראש התכנית: **פרופ' עמוס מגד**

מטרת התוכנית

מטרת הלימודים היא להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה של תופעות ומסורות דתיות, להקנות לתלמידים את ידיעת הבעיות, המושגים ודרכי המחקר של חקר הדת, הן על ידי לימודים שיטתיים והשוואתיים והן על ידי לימודי התמחות. התוכנית נועדה להביא בפני תלמידיה את מגוון הדיסציפלינות המחקריות של דתות ורעיונות דתיים ולאפשר לתלמידים העמקה באחת הדיסציפלינות והכנה לקראת מחקר בתחום בו בחרו. התוכנית תעודד חשיפה למגוון רחב של מערכות דתיות, בעבר ובהווה, ולעולמן החברתי, הרוחני, הריטואלי והחוויתי, כדי לאפשר לתלמידיה הבנה רחבה ומעמיקה ככל האפשר של התופעה הדתית בכללותה.

תנאי הקבלה

1. תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בציון סופי של 76 לפחות.
2. מועמדים אשר יידרשו להשלים קורסים ינותבו ללימודי השלמה בהיקף אשר ייקבע ע"י ראש התכנית, פרופסור עמוס מגד וועדת המ"א, בהתאם ללימודים הקודמים של המועמד. יש להשיג ממוצע של 80 לפחות בקורסי ההשלמה על מנת להמשיך בלימודי התואר השני.
3. תלמידים המתקבלים לתוכנית במסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תזה) ואינם שולטים בשפת המקורות (יוונית, לטינית, ספרדית, גרמנית וכו') של תחום התמחותם ברמת מכינה, יידרשו ללמוד אותה כתלמידים במעמד על תנאי בשנה א', ולהשיג ציון של 80 לפחות כתנאי מעבר לשנה ב'.

תכנית הלימודים

1. שני קורסי ליבה בהיקף **8 שש"ס** מתוך הקורסים הבאים (כל אחד 4 שש"ס):
   מבוא למדעי הדתות
   מבוא לפילוסופיה של הדת
   סוגיות בפילוסופיה של הדת
   טבע האלוהות
   הינדואיזם
2. קורסי ליבה מתוך כלל לימודי הבחירה בתחום התמחות בהיקף **12-20 שש"ס** (בהתאם לחוג הלימודים אליו רשום התלמיד ובהתאם למסלול הלימודים) עפ"י הנושאים הבאים:
   דתות המזרח הקרוב הקדום (החוג למקרא)
   דתות העולם היווני-רומי (החוג להיסטוריה כללית)
   נצרות (החוג להיסטוריה כללית ולימודי א"י)
   דתות הודו וסין (החוג ללימודי אסיה)
   דתות פרה־קולומביאניות (החוג להיסטוריה כללית)
   יהדות (החוג לתולדות ישראל)
   אסלאם (החוג להיסטוריה של המזה"ת והחוג לספרות ערבית)

   כמו כן, יהיה על כלל התלמידים בתכנית לקחת חלק פעיל בהרצאות האורח במסגרת התכנית לדתות, לאורך השנה כולה.
3. קורסי בחירה מהפקולטה למדעי הרוח או מדעי החברה בהיקף **4-12 שש"ס** (בהתאם למסלול הלימודים)

מבנה הלימודים

לימודי התכנית יתקיימו בשני מסלולים:

1. מסלול א' — עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) — **סה"כ 28 שש"ס***
2. מסלול ב' — כולל עמידה בבחינת גמר — **סה"כ 36 שש"ס**

*סטודנטים במסלול א' שאינם שולטים בשפת המקור הקשורה למחקרם (יוונית, לטינית וכו') ברמת מכינה, ידרשו ללמוד אותה כתלמידים במעמד על תנאי בשנה א', ולהשיג ציון של 80 לפחות כתנאי מעבר לשנה ב'. בנוסף מחויבים הסטודנטים בלימודי שפה זרה מודרנית בהתאם לתחום ההתמחות (עדיף צרפתית או גרמנית) ברמת מתקדמים בהיקף של **8 שש"ס**.

שקלול הציונים

מסלול א'

שתי עבודות סמינריוניות	20%
ממוצע הציונים בקורסים	30%
עבודת גמר מחקרית (תזה)	50%

מסלול ב'

שלוש עבודות סמינריוניות	45%
ממוצע הציונים בקורסים	35%
בחינת גמר	20%

משך הלימודים

התוכנית תתפרש על שתי שנות לימוד (ארבעה סמסטרים) במסלול ב' ושנת לימודים נוספת לצורך השלמת עבודת הגמר המחקרית (תזה) במסלול א'.

בסיום התואר תוענק תעודת מוסמך בחוג בו למד הסטודנט עם ספח התמחות בלימודי מדעי הדתות.

התכנית ללימודי יוון

ראש התכנית: ד"ר ז'ני הורוביץ

התכנית ללימודי יוון בחסות קרן אונסיס מציעה תכנית בנושא לימודי יוון המודרנית, לימודים ביזנטיים, ולימודים קלאסיים, במסגרת בית הספר להיסטוריה, החוג ללימודים רב תחומיים והמחלקה לשפות. התכנית מספקת מספר רב של קורסים בנושאים מגוונים.

ניתן לבחור קורסים במסגרת ובהשלמת חוגי הלימוד, או לקחת את כל התכנית כמקבץ לימודים ובסוף התואר לקבל ספח המכיר בלימודי יוון.

התכנית מאפשרת התמחות בתארים מתקדמים בשת"פ עם חוגים אחרים.

המקבץ ללימודי יוון המודרנית

הקורסים בתכנית ללימודי יוון המודרנית מציעים גישות שונות מקיפות ורב תחומיות בשפה, אומנות, ספרות, תרבות, היסטוריה ומדיניות של יוון, מנפילת האימפריה הביזנטית עד ימינו. באמצעות מבחר רחב של קורסים, מתמודדים הסטודנטים מול מגוון רחב של נקודות מבט להבנת המציאות ההיסטורית, חברתית, פוליטית, כלכלית ודתית של יוון בת זמננו. הקורסים מאפשרים להכיר את הדרכים בהן יוון הטמיעה את השלבים השונים שאירעו במהלך התהוותה כמדינה עצמאית והפכה אותם למציאות אחידה בתרבותה.

המקבץ ללימודים ביזנטיים

במסגרת התכנית ללימודי יוון מתקיים מקבץ בלימודים ביזנטיים במטרה למלא את הפער שנוצר בין לימודי יוון העתיקה ולימודי יוון המודרנית. המקבץ נועד להפגיש את הסטודנטים עם תרבות עשירה אשר השפעתה מורגשת בתחומים רבים בתולדות ובנוף א"י, כפי שאף השפיעה בצורה משמעותית על התפיסות המודרניות הן ביוון ובעולם האורתודוקסי והן במערב. מוצעים קורסים בתולדות ביזנטיון והאימפריה הרומית המזרחית מהקמת קונסטנטינופול ועד נפילתה בסוף המאה ה־15. כמו כן מוצעים שיעורים בספרות, ארכיאולוגיה ובאומנות ביזנטית בליווי סיורים.

המקבץ ללימודי יוון הקלאסית

במסגרת התכנית ללימודי יוון, המקבץ ללימודים קלאסיים משלים את מעגל הלימודים על ההיסטוריה של יוון לתקופותיה. הוא מעניק קורסים משותפים לחוגים היסטוריה כללית ותולדות האומנות. במסגרתו, יכולים הסטודנטים ללמוד על ההיסטוריה העתיקה של יוון, המיתולוגיה, הפילוסופיה ועל האומנות של יוון העתיקה.

הקורסים פתוחים לסטודנטים ולקהל הרחב.

פרטים והרשמה לשנת הלימודים

מרכזת התכנית ללימודי יוון, **גב' ערין חלבי**, טלפון 04-6647905
קומה 16, חדר 1615 מגדל אשכול
פקס 04-8240509
דוא"ל: ahalabi1@univ.haifa.ac.il

108

היסטוריה כללית

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ ערן שלו**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ אפרים דוד (אמריטוס), פרופ׳ אריה כוכבי, פרופ׳ סופיה מנשה (אמריטה), פרופ׳ מיכל סובל (אמריטה), פרופ׳ חנוך צ׳יזיק (אמריטוס), פרופ׳ רון רובין, פרופ׳ חיה שפייר־מקוב (אמריטה).

פרופסור חבר: פרופ׳ שטפן איריש, פרופ׳ דוד גולן (אמריטוס), פרופ׳ עמוס מגד, פרופ׳ בן־ציון פינצ׳וק (אמריטוס), פרופ׳ יוסי ציגלר, פרופ׳ ערן שלו.

מרצה בכיר: ד״ר עוזי אלידע, ד״ר אורי אמיתי, ד״ר יגאל וגנר (אמריטוס), ד״ר מנחם לוז (אמריטוס), ד״ר נירה פנסר, ד״ר צור שלו.

מרצה: ד״ר אלי קוק.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ יפעת מזרחי הררי**

שעות הקבלה: ימים א׳-ה׳, בין השעות 12.00-10.00

קומה 13, חדר 1302

טלפון: 04-8240907 פקס: 04-8249195

דוא״ל: imizrachi@univ.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

יו"ר ועדת הב"א: **ד"ר אלי קוק**

מטרת הלימודים

הלימודים בחוג מיועדים להקנות לתלמידים ידע וכלים להבנת תהליכים היסטוריים עם דגש על אירופה ואמריקה היונקות מן המורשת של יוון, רומא והתרבות הנוצרית. תכנית הלימודים מציעה מגוון קורסים העוסקים בסוגיות בתחומי ההיסטוריה הפוליטית, החברתית, הכלכלית, התרבותית והמגדרית. הלימודים מכשירים את התלמידים לחשיבה עצמאית ולגישה ביקורתית.

תנאי הקבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה, ברמה הנדרשת על־ידי החוג.

מסלולי הלימוד

הלימודים מתקיימים במסלול הדו־חוגי ובמסלול החד חוגי ומקיפים ארבע תקופות — העת העתיקה, ימי הביניים, העת החדשה והעת החדישה.

המסלול הדו־חוגי

מבנה הלימודים

שנה א'

מערכת הלימודים מורכבת מ־4 שיעורים למתחילים, אחד בכל תקופה (2 שש"ס, 2 נ"ז כל אחד); שיעורים מתקדמים* (4 שש"ס, 4 נ"ז כל אחד), קורס מבוא להיסטוריה עולמית (4 שש"ס, 4 נ"ז), קורס אוריינות מתוקשב (2 שש"ס, 2 נ"ז).

שנה ב'

מערכת הלימודים מורכבת משיעורים מתקדמים* (4 שש"ס, 4 נ"ז כל אחד), שיעור בחירה מ"דרך הרוח" (עפ"י תקנון "דרך הרוח") וכן שפה זרה.

שפה זרה

כל תלמידי החוג ילמדו בשנה הראשונה או השניה ללימודיהם שפה זרה עתיקה/אירופאית, שאינה אנגלית ברמת מתחילים (סמסטר א'+ב' בהיקף של 4 נ"ז). מי ששפת אימו היא אחת מהשפות הבאות: ספרדית, צרפתית, איטלקית, יוכל לבקש בחינת פטור.

שנה ג'

מערכת הלימודים כוללת 2 סמינרים בשתי תקופות שיבחרו על־פי תחומי העניין של התלמיד (4 שש"ס 6 נ"ז כל אחד), מי שלא מגיע ל־60 נ"ז יקח קורס בחירה אחד מחוץ לחוג בפקולטה למדעי הרוח (2 שש"ס, 2 נ"ז) מומלץ בשנה ג'.

* סך הכל יילקחו שבעה שיעורים מתקדמים (4 שש"ס, 4 נ"ז כל אחד) במהלך התואר.

	עת עתיקה	ימה"ב	עת חדשה	עת חדישה	כללי
שנה א'	שיעור (2 נ"ז)	שיעור (2 נ"ז)	שיעור (2 נ"ז)	שיעור (2 נ"ז)	קורס אוריינות מתוקשב (2 נ"ז)
	שיעור מתקדם (4 נ"ז)				היסטוריה עולמית (4 נ"ז)
	שיעור מתקדם (4 נ"ז)				
שנה ב'	שיעור מתקדם (4 נ"ז)	שיעור מתקדם (4 נ"ז)	שיעור מתקדם (4 נ"ז)	שיעור מתקדם (4 נ"ז)	שפה זרה (4 נ"ז) דרך הרוח (6 נ"ז)
שנה ג'	סמינריון (6 נ"ז)				
	סמינריון (6 נ"ז)				

הערות:

1. הטבלה היא הצעה לחלוקת תכנית הלימודים בשלוש שנים. יש ללמוד שיעורי מבוא, שפה זרה, היסטוריה עולמית ושיעורים מתקדמים בשנה א' או בשנה ב'.
2. כל תלמיד ילמד במהלך התואר הראשון 6 שיעורים מתקדמים (4 שש"ס, 4 נ"ז), חובה ללמוד קורס מתקדם אחד לפחות בכל תקופה ולא יותר משלושה בתקופה.
3. על כל תלמידי התואר הראשון בפקולטה למדעי הרוח המתחילים את לימודיהם בתשע"ה ללמוד 3-1 קורסים בהיקף כולל של **6 נ"ז**, במסגרת לימודי תכנית ההעשרה האוניברסיטאית "דרך הרוח" (תלמידים שהחלו את לימודיהם בתשע"ג נדרשים להשלים לימודי העשרה בהיקף של 4 נ"ז). הרישום יתבצע תחת תוכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר וסיום הלימודים בתכנית הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

   רשימת הקורסים ופרטים נוספים על התוכנית ניתן למצוא באתר התכנית:

   http://who.haifa.ac.il/

   לפרטים: גב' עדי וקסלר, מרכזת התכנית

   טלפון: 04-8240124, דואר אלקטרוני: Mindscapes@univ.haifa.ac.il

4. במידה והתלמיד בחר את כל מכסת נקודות הזכות של דרך הרוח (6 נ"ז) במסגרת החוג אזי משלים את כל תכנית הלימודים בחוג (60 נ"ז) אשר כוללת שישה קורסים מתקדמים. במידה והתלמיד לומד פחות מ-4 נ"ז בדרך הרוח במסגרת החוג (או 2 נ"ז או 0 נ"ז), אזי על מנת להשלים 60 נ"ז יהיה עליו להשלים את המכסה בקורסים מתקדמים או בסמינרים.

דרישות מעבר

1. כל האמור בתקנון הלימודים לתואר ראשון חל על תלמידי החוג.
2. קיימת חובת נוכחות של התלמיד בקורסים. השתתפותו של תלמיד בקורס תבוטל אם נוכחותו לא תהא מספקת (80% לפחות). לא תישלח התראה.
3. חובה על כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מחובותיו לתואר. עמידה בחובה זאת היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3. על מנת לסווג את רמת ידיעותיו של המועמד בשפה האנגלית או להעניק פטור מהם, מחויב הסטודנט בבחינת מיון באנגלית (פסיכומטרי/אמיר/ אמירם) כחלק מתנאי הקבלה לאוניברסיטה.

פירוט ניתן לקרוא באתר היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה או בפרק היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה המופיע בשנתון.

4. תלמיד יתקבל לשנה ג' לאחר שמילא את כל חובותיו בשנה ב', מבואות, היסטוריה עולמית, אוריינות מידע ולימודי שפה זרה.
5. עבודה סמינרית תוגש למזכירות החוג בשני עותקים. עותק אחד יועבר למרצה, ועותק שני ישלח בדוא"ל וייישמר במזכירות החוג.
7. סיום חובות לתואר: לאחר שהשלימו חובותיהם האקדמיות לתואר ראשון, יפנו התלמידים למרכזת החוג אשר תעביר את שקלול ציוניהם למדור בוגרים, בתנאי שאישרו בחתימת ידם את ממוצע ציוניהם הסופי. לאחר סגירת התיק לא ניתן לשפר ציונים.
8. משך הזמן הנומינלי ללימודי התואר הן שלוש שנים קלנדריות. בתום השנה הרביעית באם התלמיד לא סיים לימודיו, יידרש לאישור הארכת לימודים מוועדת הב"א החוגית. ההארכה אינה אוטומטית. לאחר חמש שנים יופסקו הלימודים.
9. כשלון בקורס חובה **או אי השלמתו** מחייבים חזרה על הקורס בשנה העוקבת. אי עמידה בדרישות קורס חובה כמוה ככישלון. נכשל התלמיד פעמיים, יופסקו לימודיו באותו מסלול/חוג שבו הקורס הינו חובה.
10. הפסקת לימודים ביוזמת החוג:

סטודנט שנכשל **או לא השלים קורס חובה** חייב לחזור עליו במועד הבא בו מתקיים הקורס. נכשל **או לא השלים את הקורס** במועד הבא – יופסקו לימודיו.

במקרה כאמור יהיה הסטודנט רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופה של שלוש שנים, ויהיה עליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג, כפי שיהיו באותו מועד.

מובהר כי בתום תקופה זו, ייחשב הסטודנט לסטודנט חדש ולא יהיה זכאי להכרה בקורסים קודמים שלמד.

המסלול החד־חוגי

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להרחיב את השכלתם ההיסטורית של התלמידים, ולהעמיק את ידיעותיהם בנושאים ספציפיים לפי בחירתם. מסגרת זו מאפשרת לתלמידים לבחור מקבצי לימוד מחוגים אחרים ומפקולטות אחרות, ובכך מספקת להם גישה רב תחומית. ניתן להתחיל בלימודים במסלול החד־חוגי כבר בשנה א'.

תנאי הקבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג.

מבנה הלימודים

על מכסת הקורסים של המסלול הדו־חוגי מתווסף סמינר (6 נ"ז) בתחום ההתמחות בו בחר התלמיד. סה"כ ייכתבו במסגרת התואר שלוש עבודות סמינריוניות בחוג ועבודה סמינריונית אחת במקבץ. בסך הכל לתואר ארבע עבודות סמינריוניות, וכן שפה זרה נוספת ברמת מתחילים ומתקדמים (8 נ"ז), סה"כ 76 נ"ז במסגרת החוג.

כמו כן, יבחר התלמיד במסלול החד־חוגי 2 מקבצים אותם ירכיב בהתייעצות עם יו"ר ועדת ב"א. אחד מבין שני המקבצים יבחר מבין רשימת המקבצים ההיסטוריים הקיימים.

דרישות מעבר

דרישות המעבר במסלול החד־חוגי זהות לאלו הנהוגות במסלול הדו־חוגי. (ראו למעלה).

באשר למקבצים: התלמידים יעמדו במטלות הנדרשות בקורסים בהם למדו. כמו כן, יגישו עבודה סמינרית באחד מהסמינרים בהם ישתתפו במיקבץ.

השלמת המקבץ על פי חוקי המקבץ וכפי שניתן על ידי החוג הרלוונטי.

הקלה לבוגרי ביה"ס לתיירות של אוני' חיפה

בוגרי ביה"ס לתיירות של אוניברסיטת חיפה המעוניינים ללמוד בחוג לתואר ראשון, יקבלו הכרה של 20 נ"ז במסלול החד־חוגי, ושל 10 נ"ז במסלול הדו־חוגי.

הוראת ההיסטוריה

מסלול מואץ ואישי לתואר ראשון ושני (כולל תעודת הוראה).

מטרת הלימודים

התוכנית משותפת לחוג להיסטוריה כללית ולחוג ללמידה, הוראה והדרכה. המסלול ייחודי ומאפשר לימודים לתואר ראשון ושני בשמונה עד עשרה סמסטרים. במהלכו ילמדו התלמידים לתואר ראשון במסלול דו־חוגי בחוג להיסטוריה כללית ובחוג ללמידה הוראה והדרכה (כולל תעודת הוראה בהיסטוריה). בשנה השלישית, במידה ויעמדו בדרישות, יוכלו התלמידים להתקבל למסלול מואץ ואישי בנושא הוראת ההיסטוריה.

מטרת הלימודים היא הרחבה והעמקה בתחומי הדעת הייחודיים לכל חוג לצד רכישת ידע עשיר בהוראת הדיסציפלינה, הקניית כלים הדרושים לחקר סוגיות פדגוגיות העולות מהוראת ההיסטוריה ולעיסוק בהן.

תנאי הקבלה לב"א

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה, ברמה הנדרשת על ידי החוג להיסטוריה כללית והחוג ללמידה, הוראה והדרכה.
2. ראיון אישי.
3. קבלת מועמדים לב"א שלא עמדו ברמת הסף של החוג ללמידה, הוראה והדרכה תישקל על סמך הראיון האישי, ותותנה בציון ממוצע של 85 בסוף שנה א' בשני החוגים.

תנאי הקבלה למ"א

ללימודי התואר השני יתקבלו מועמדים שסיימו לפחות ארבעה סמסטרים במסגרת לימודי התואר הראשון בתוכנית המשולבת, ושיעמדו בקריטריונים הבאים:

1. ממוצע משוקלל של 85 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד בלימודי התואר הראשון.
2. ראיון אישי.
3. תלמיד שלא יעמוד בתנאי הסף למ"א יסיים בתום שנה ג' את לימודיו בתוכנית, ויהיה זכאי לתואר בוגר בחוגים היסטוריה כללית ולמידה, הוראה והדרכה, וכן לתעודת הוראה בהיסטוריה.
4. התלמיד יסיים את חובות השמיעה לתואר הראשון במהלך שנה ג', ויציג את אישור הזכאות לתואר ראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני (סמסטר א' של שנה ד'), כתנאי להמשך לימודיו בסמסטר ב'.
5. ללימודי המוסמך במסגרת התוכנית יוכלו להצטרף גם בוגרי חוגים היסטוריים אחרים, שיעמדו בתנאי הסף הנזכרים למ"א. תלמידים אלה יחויבו בהשלמות על פי הרקע האקדמי שלהם.

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר ראשון ושני יהיה שמונה עד עשרה סמסטרים (כולל תעודת הוראה).

ב"א ותעודת הוראה

הלימודים יתקיימו במתכונת דו־חוגית במסגרת החוג להיסטוריה כללית והחוג ללמידה, הוראה והדרכה, ויכללו גם הכשרה לתעודת הוראה.

משך הלימודים הוא שישה סמסטרים. בסמסטר החמישי (שנה ג') יוכל התלמיד להתחיל בלימודי המוסמך בהיקף של 4-8 שש"ס מבין קורסי הבחירה למ"א, על סמך הישגיו האקדמיים, ובהתאם לעמידה בדרישות הרשות ללימודים מתקדמים.

לימודי המ"א

הלימודים לתואר מוסמך יתקיימו בשני המסלולים: במסלול א' (כתיבת תיזה) ובמסלול ב' (בחינת גמר).

במסלול א' יכתוב התלמיד שתי עבודות סמינריות, אחת בחוג להיסטוריה כללית ואחת בחוג ללמידה, הוראה והדרכה, וכן עבודת תיזה בהוראת ההיסטוריה. משך הלימודים במסלול זה יהיה עד ארבעה סמסטרים במהלכם ילמד התלמיד 30 שש"ס ויגיש את עבודת הגמר לשיפוט.

במסלול ב' יכתוב התלמיד שלוש עבודות סמינריות, שתיים בחוג להיסטוריה כללית ואחת בחוג ללמידה, הוראה והדרכה, ויבחן בבחינת גמר. משך הלימודים במסלול זה עד שלושה סמסטרים במהלכם ילמד התלמיד 36 שש"ס ויבחן בבחינת הגמר.

תוכנית הלימודים

שנה א'

החוג להיסטוריה כללית

סוג	שעות	נקודות
4 שיעורים תקופתיים	8	8
3 שיעורים מתקדמים תקופתיים	12	12
מבוא להיסטוריה עולמית	4	4
אוריינות מחשב מתוקשב	2	2
סה"כ	**26**	**26**

החוג ללמידה הוראה והדרכה

3 מבואות בפסיכולוגיה, בסוציולוגיה, בפילוסופיה	9	9
קורס מבוא במחקר כמותי א'	3	3
3 מבואות בלמידה והוראה	6	6
2 מבואות לייעוץ וחינוך מיוחד	2	2
סה"כ	**20**	**20**

שנה ב'

החוג להיסטוריה כללית

סוג	שעות	נקודות
2 שיעורים מתקדמים	8	8
שיעור משלים-שיעור מבוא בחוג לתוע"י/לימודי א"י	4	4
שפה זרה ברמת מתחילים	8	4
שיעור בחירה מ"דרך הרוח"	6	6
סה"כ	**26**	**22**

החוג ללמידה הוראה והדרכה

קורס במחקר כמותי ב'	3	3
קורס במחקר איכותני	3	3
4 קורסים בלמידה והוראה	8	8
קורס בהוראת המקצוע א'	4	4

התנסות מעשית	8	3
סה"כ	**26**	**21**

שנה ג'

החוג להיסטוריה כללית

סוג	**שעות**	**נקודות**
2 סמינרים	8	12
קורס בחירה מחוץ לחוג	2	2
סה"כ	**10**	**14**
קורסי בחירה למ"א (*)	**4-8**	**-**
סה"כ קורסים למ"א	**4-8**	**-**
סה"כ	**14-18**	

החוג ללמידה הוראה והדרכה

סמינריון מחקרי	4	4
סטודיו	4	4
שיעור משלים	4	4
סמינר דידקטי	6	4
התנסות מעשית	8	3
סה"כ	**26**	**19**

*** הערה: קורסי הבחירה למ"א יילקחו מבין הקורסים מדרג 3-4 של החוג ללמידה, הוראה והדרכה ו/או מבין קורסים בדרגים אלו, התואמים את תוכנית הלימודים בבתי הספר, והניתנים בחוגים ההיסטוריים.**

לימודי המ"א: שנה ד'-ה'

	מסלול א'	**מסלול ב'**
החוג להיסטוריה כללית	סמינר התמחות 4 שש"ס	2 סמינרי התמחות 4 שש"ס כ"א 8 שש"ס
	2 סמינרים מתודולוגיים 2 שש"ס כ"א 4 שש"ס	2 סמינרים מתודולוגיים או סמינר מתודולוגי וק"מ 2 שש"ס כ"א. 4 שש"ס
	ק"מ 2 שש"ס	קורסי בחירה בחוג 4 שש"ס
	קורסי בחירה בחוגים היסטוריים 4 שש"ס	קורסי בחירה בחוגים היסטוריים 4 שש"ס

החוג ללמידה, הוראה והדרכה	סמינר בחקר הוראת ההיסטוריה 4 שש"ס	קורס דידקטי מתקדם 4 שש"ס
		-
	לימודים בהוראת ההיסטוריה 4 שש"ס	לימודים בחקר הוראת תחום הדעת ההיסטורי 8 שש"ס
	קורסי בחירה במגמה לפיתוח מערכות חינוך 4 שש"ס	קורסי בחירה במגמה לפיתוח מערכות חינוך 4 שש"ס
סה"כ	**30 שש"ס**	**36 שש"ס**

(*) ניתן להשלים את מכסת לימודי הבחירה בחוג להיסטוריה כללית (8-4 שש"ס) כבר בשנה ג'.

שקלול ציונים במסלול א':

כלל הקורסים בשני החוגים – 25%

שתי עבודות סמינריות – 25%

עבודת הגמר המחקרית (תיזה) – 50%

שקלול ציונים במסלול ב':

כלל הקורסים בשני החוגים – 35%

שלוש עבודות סמינריות – 35%

בחינת הגמר – 30%

זכאות לתואר

תלמיד שיעמוד בכל המטלות והחובות יהיה זכאי לתואר מוסמך האוניברסיטה "בהוראת ההיסטוריה" המשותף לפקולטה למדעי הרוח ולפקולטה לחינוך.

לפרטים נוספים ניתן לפנות למזכירות החוג להיסטוריה כללית טל: 04-8240907
ולמזכירות החוג ללמידה, הוראה והדרכה טל: 04-8249086

מידע לתלמידי החוג המועידים עצמם להוראה

תלמידים המועידים עצמם להוראת היסטוריה חייבים בשיעורי השלמה. ההיקף והתוכן של שיעורי ההשלמה תלויים בחוג הלימודים השני לב"א. נא ראו הנחיות מפורטות בתוכנית הלימודים של החוג ללמידה, הוראה והדרכה בפרק השלמות לתלמידים הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

תלמיד המבקש להתקבל לחוג על סמך לימודים קודמים בחוג אחר או במוסד אקדמי אחר, יגיש עם הרשמתו לאוניברסיטה אישור לימודים רשמי הכולל פירוט ציוניו מהמוסד בו למד למזכירות החוג.

יו"ר ועדת ב"א ידון בבקשת המועמד ויחליט על סמך מסמכיו על תנאי קבלתו, ועל מידת ההכרה בלימודיו הקודמים. אין חובה להכיר בלימודים קודמים. היקף הנקודות שיוכר יהיה, בכל מקרה, לגופו של עניין ובהתאם למבנה הלימודים בחוג.

המסלול המואץ למ"א – מיועד לתלמידי שנה ג' בתואר ראשון. אנא הסתכלו בפרק העוסק בלימודי מ"א.

שקלול ציונים

על פי משקלם היחסי של הקורסים, כפי שמופיע בגיליון הממוחשב.

פרטים נוספים באתר החוג באינטרנט: www.history.haifa.ac.il

◆◆◆

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר ועדת המ"א: **ד"ר צור שלו**

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לתואר השני היא להעמיק את ההשכלה ההיסטורית של התלמידים ולהקנות להם את הכלים הדרושים לעיסוק במחקר היסטורי. לשם כך מתמחים התלמידים בתקופה אחת (העת העתיקה, ימי הביניים, העת החדשה או העת החדישה), או בנושא מסוים שאינו מוגבל לתקופה מסוימת, ומשתתפים בלימודים אינטגרטיביים, המשותפים לכל התקופות.

תנאי קבלה

א. למסלול א' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה שציונם בו הוא 80 לפחות, והשיגו ציון של 80 לפחות בחוג השני.

ב. למסלול אישי רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה שציונם הסופי בלימודי תואר ראשון בשני החוגים הוא 80 לפחות.

ג. למסלול ב' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה שציונם בו הוא 80 לפחות, והשיגו ציון 76 לפחות בחוג השני.

ד. בוגרי חוגים אחרים יידרשו ללימודי השלמה לפי החלטת ועדת המ"א החוגית ובכפוף לאישור הרשות ללימודים מתקדמים.

ה. בחינת ידע בעברית — מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה במהלך לימודיו כתנאי לזכאותו לתואר.

ו. במידת הצורך ראיון עם יו"ר ועדת מ"א.

ז. מעבר בין מסלולים: כל תלמיד במסלול ב' יוכל בתום שנה א' לבקש לעבור למסלול א'. תנאי המעבר:

1. ממוצע ציונים של 86 לפחות (מינימום של 14 שש"ס, כולל עבודה סמינריונית אחת).
2. הציון המינימאלי של העבודה הסמינרית 90.
3. מכתב ממורה בחוג המאשר את התאמתו למחקר ואת נכונותו להנחות.

ח. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה במבחן GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.

מסלולי הלימוד

הלימודים מתנהלים באחד מארבעה מסלולים:

1. מסלול א' — עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).
2. מסלול ב' — עם בחינת גמר.
3. מסלול אישי — עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) או בחינת גמר.

4. מסלול מואץ – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).

משך הלימודים

משך הלימודים במסלול א' ובמסלול אישי הוא שנתיים-שלוש.

משך הלימודים במסלול ב' הוא 3 עד 4 סמסטרים.

משך הלימודים במסלול מואץ הוא 5 שנים במסלול א' ו-4 שנים במסלול ב' (תואר בוגר ותואר מוסמך).

מסלול א'

היקף הלימודים במסלול זה הוא 28 שש"ס, לפי החלוקה כדלקמן:

שנה א'		**שנה ב'**	
קורס "כלים למחקר וכתיבה היסטורית" מתוקשב (ביה"ס להיסטוריה) השלים			
סמינר התמחות	4 שש"ס	סמינר התמחות	4 שש"ס
סמינר מתודולוגי	2 שש"ס	סמינר מתודולוגי	2 שש"ס
*סמינר מחקר א'	2 שש"ס	**סמינר מחקר ב'	2 שש"ס
קריאה מודרכת	2 שש"ס	קריאה מודרכת	2 שש"ס
קורסי בחירה בחוג	4 שש"ס	קורסי בחירה מחוץ לחוג	4 שש"ס
סה"כ	**14 שש"ס**	**סה"כ**	**14 שש"ס**

* סדנה משותפת לכל החוגים ההיסטוריים דרך בית הספר להיסטוריה, קורס חובה לתואר שני במסלול א'.

** חובה במ"א מסלול א', הקורס ניתן בחוג.

הערות

א. קורסי בחירה – לפחות 4 שש"ס ילמדו במסגרת החוג (דרג 3 ומעלה).

ב. כל תלמיד חייב ללמוד לפחות סמינר אחד בתקופת התמחותו.

ג. במסלול זה חייב התלמיד להגיש 2 עבודות סמינריות, לפחות אחת בתקופת התמחותו. העבודות תכתבנה במסגרת קורסים של 4 שש"ס.

ד. לימודי שפה זרה – תלמיד שיזדקק ללימודי שפה זרה לצורך מחקרו, יוכל להשתתף בלימודי שפה זרה במקום קורסי בחירה באישור ועדת המ"א החוגית. תלמיד שילמד שפה זרה ברמת מתחילים ו/או מתקדמים (8 או 16 שש"ס) יקבל הכרה במחצית משעות קורסי הבחירה (4 או 8 שש"ס). בכפוף לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים בנוגע לשפה זרה.

ה. הארכת משך הלימודים טעונה אישור יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים.

עבודת גמר מחקרית (תיזה)

תלמיד מסלול א' או אישי יבחר את נושא העבודה תוך התייעצות עם המנחה/ים. במסגרת הקורס סמינר מחקר א' תוגש טיוטה של הצעת המחקר כחלק מדרישות הקורס. הצעת המחקר תוגש לוועדת המ"א החוגית עד סוף סמסטר א' של שנת הלימודים השנייה, (כלומר, על סוף הסמסטר השלישי ללימודים), בחתימת המנחה ובשלושה עותקים. עם תום לימודיו יגיש התלמיד את עבודת התיזה לשיפוט בהתאם לנהלי הכנה והגשה של עבודת גמר של הרשות ללימודים מתקדמים.

השתתפות באירועים אקדמיים

החל משנת הלימודים תשע"ח קיימת חובת השתתפות באירועים אקדמיים לתלמידי מסלול א' בתואר שני (ללא שש"ס). על התלמיד לנכוח בשמונה (8) אירועים אקדמיים של בית הספר להיסטוריה במשך שנתיים. האירועים כוללים ימי עיון, כנסים וסמינרים חוגיים.

מסלול ב'

היקף הלימודים במסלול זה הוא 36 שש"ס, לפי החלוקה כדלקמן:

שנה א'		**שנה ב'**	
קורס כלים למחקר וכתיבה היסטורית (מתוקשב) (ביה"ס להיסטוריה) בציון השלים			
2 סמינרי התמחות	8 שש"ס	סמינר התמחות	4 שש"ס
סמינר מתודולוגי	2 שש"ס	סמינר מתודולוגי	2 שש"ס
קריאה מודרכת	2 שש"ס	קריאה מודרכת	2 שש"ס
קורסי בחירה בחוג	4 שש"ס	קורסי בחירה בחוג	4 שש"ס
קורסי בחירה בחוג או		קורסי בחירה בחוג או	
מחוץ לחוג	4 שש"ס	מחוץ לחוג	4 שש"ס
סה"כ	**20 שש"ס**	**סה"כ**	**16 שש"ס**

הערות

א. קורסי בחירה – לפחות 4 שש"ס מקורסי הבחירה בחוג יהיו מדרג 4 ואת היתר ניתן לקחת מדרג 3.

קורסי הבחירה מחוץ לחוג יורכבו מקורסים מדרג 3 ומעלה באישור ועדת המ"א החוגית.

ב. במסלול זה חייב התלמיד להגיש 3 עבודות סמינריות. 2 עבודות תוגשנה במסגרת סמינרי ההתמחות ואחת במסגרת קורסי הבחירה.

בתום לימודיו במסלול זה ייבחן התלמיד בבחינת גמר באישור ועדת המ"א החוגית. משנה"ל תשע"ה חל מתווה בחינה חדש. מטרת הבחינה לאפשר לתלמיד להפגין את יכולתו לטפל בשאלות היסטוריות רחבות תוך איגוד מקורות מחקריים מגוונים ודיון ביקורתי ומובנה בהם.

עיתוי הבחינה — בהתאם לתקנון האוניברסיטה. התלמיד יוכל לגשת לבחינה לאחר השלמת כל חובות השמיעה (36 שש"ס במסלול ב') ולאחר הגשת כל העבודות לתואר.

מתכונת הבחינה — שתי שאלות רחבות, אחת מכל תחום, על ידי שני מרצים שבהנחייתם נכתבה עבודה סמינריונית. כל מרצה יציע שתי שאלות, שמתוכן יענה התלמיד על אחת, בהרחבה המתאפשרת במסגרת הזמן הקצוב. משך הבחינה — שלוש שעות (פריטי דפוס מרשימת הקריאה בלבד, רשות). פרטים נוספים באתר החוג.

ג. קורס כלים למחקר וכתיבה היסטורית (מתוקשב) הוא קורס חובה של ביה"ס להיסטוריה ולא ייחשב למניין השעות הנדרשות להשלמת התואר.

מסלול אישי

היקף הלימודים במסלול זה הוא 28 שש"ס לפי החלוקה כדלקמן:

שנה א'		**שנה ב'**	
סמינר התמחות	4 שש"ס	סמינר התמחות	4 שש"ס
סמינר מתודולוגי	2 שש"ס	סמינר מתודולוגי	2 שש"ס
סמינר מחקר א'	2 שש"ס	סמינר מחקר ב'	2 שש"ס
קריאה מודרכת	2 שש"ס	קריאה מודרכת	2 שש"ס
קורסי בחירה	4 שש"ס	קורסי בחירה	4 שש"ס
סה"כ	**14 שש"ס**	**סה"כ**	**14 שש"ס**

המסלול האישי הינו מסלול לימודים הבנוי סביב תחום התמחות מרכזי הנבחר ע"י התלמיד והחוצה דיסציפלינות. היקף הלימודים זהה למסלול א' אך ניתן לקחת יותר קורסים מחוגים אחרים בהתאם לתחום ההתמחות. שאר הקורסים להשלמת מכסת הלימודים ייקבעו בתאום עם ועדת המ"א החוגית. תכנית הלימודים חייבת את אישור ועדת המ"א החוגית והדיקן ללימודים מתקדמים.

עבודת גמר מחקרית

בהתאם לנהלים של מסלול א'.

הערות

מעבר ממסלול א' למסלול ב' ולהיפך אפשרי באישור ועדת המ"א החוגית. במקרה זה יחויב התלמיד בכל הדרישות של המסלול החדש, ויוכל לקבל פטור עבור לימודיו במסלול הקודם כמילוי חלקי של הדרישות למסלול החדש.

המסלול המואץ לתואר שני

מטרת הלימודים

החוג מציע לתלמידים מצטיינים לסיים את התואר הראשון והשני תוך ארבע שנים במסלול ב' — בחינת גמר ותוך חמש שנם במסלול א' — כתיבת תיזה (כמפורט בהערות). מסלול זה

מאפשר קבלת תואר "בוגר" עם השלמת מכסת לימודי הב"א, תוך כדי הלימודים לתואר שני. תלמיד שיזוהה כמצטיין יוכל בשנה השלישית ללימודיו לתואר הראשון להתחיל ללמוד קורסים לתואר שני (לא יותר מ־12 שש"ס) ויהיה עליו להשלים את כל חובות התואר הראשון עד סוף השנה השלישית ללימודיו. במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתוכנית הלימודים למ"א. על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'. על התלמיד במסלול א' יהיה להגיש את הצעת התיזה בתחילת השנה הרביעית.

עם השלמת כל החובות לתואר שני, כולל כתיבת עבודת הגמר המחקרית ושיפוטה או בחינת הגמר, יהיו זכאים תלמידי המסלול המואץ לקבל תואר "מוסמך האוניברסיטה" בחוג להיסטוריה כללית.

היקף הלימודים והחובות במסלול זה זהים לאלו במסלול א' או מסלול ב' של החוג.

מסלולי הלימוד

1. מסלול א' — עם עבודת גמר (תיזה).
2. מסלול ב' — עם בחינת גמר.

תנאי קבלה

יתקבלו לתכנית תלמידים שסיימו את לימודי שנה ב' בחוג בציון 90 לפחות ולאחר ראיון עם יו"ר ועדת המ"א החוגית במהלך הקיץ שבין שנה ב' ל־ג'. לתוכנית יתקבלו סטודנטים שכתבו לפחות עבודה סמינריונית אחת והשיגו בה ציון 90 לפחות. תכנית הלימודים תיקבע בתאום עם ועדת המ"א החוגית.

מסלול הלימודים

שנה א' — על־פי תכנית הלימודים לב"א

שנה ב' — על־פי תכנית הלימודים לב"א

שנה ג' — על־פי תכנית הלימודים לב"א, וכן קורסים מתכנית הלימודים למ"א, לפי הפירוט הבא:

סמינר התמחות	4 שש"ס
סמינר מתודולוגי	2 שש"ס
סמינר מחקר א'	2 שש"ס (מסלול א' בלבד)
קריאה מודרכת	2 שש"ס
קורסי בחירה בחוג	2 שש"ס (מסלול ב' בלבד)
סה"כ	**10 שש"ס**

שנה ד' — סיום חובות התואר השני בשני המסלולים

סמינר התמחות	4 שש"ס (במסלול א' בלבד)
סמינר התמחות	8 שש"ס (במסלול ב' בלבד)

סמינר מתודולוגי	2 שש"ס
סמינר מחקר ב'	2 שש"ס (במסלול א' בלבד)
קריאה מודרכת	2 שש"ס
קורסי בחירה	8 שש"ס
קורסי בחירה בחוג	6 שש"ס (במסלול ב' בלבד)
סה"כ	**18 שש"ס (מסלול א')/ 26 שש"ס (מסלול ב')**

עבודת גמר מחקרית

בהתאם לנהלים של מסלול א'.

הערות:

1. השנה החמישית במסלול א' תוקדש לכתיבת התיזה.
2. עבודת התיזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.
3. משך הלימודים הכולל לתואר ראשון ושני במסלול המואץ הכולל כתיבת תיזה יעמוד על חמש שנים.
4. במסלול ב' יגיש הסטודנט את כל עבודותיו עד תום שנת הלימודים הרביעית ויגש לבחינת הגמר בתום שנה זו, כולל חופשת הקיץ.
5. משך הלימודים הכולל לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם בחינת גמר יעמוד על ארבע שנים.

תכניות לימודים מיוחדות למ"א

א. תכנית מ"א מרוכזת

התכנית מיועדת לצרכים המיוחדים של מורים בפרט ואנשים עובדים בכלל, בשל היותה מרוכזת ביום לימודים אחד ובשלושה סמסטרים עוקבים.

היקף הלימודים

מסלול א' עם כתיבת תיזה — 28 שש"ס

מסלול ב' עם בחינת גמר — 36 שש"ס

הלימודים מרוכזים ביום אחד על פני 3 סמסטרים (כולל סמסטר קיץ).

תנאי קבלה

למסלול א' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה שציונם בו הוא 80 לפחות, והשיגו ציון של 80 לפחות בחוג השני.

למסלול ב' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה שציונם בו הוא 80 לפחות, והשיגו ציון של 76 לפחות בחוג השני.

בוגרי חוגים אחרים יידרשו ללימודי השלמה לפי החלטת ועדת המ"א החוגית, מכלל קורסי הב"א, בהיקף של בין 4 נ"ז ל-16 נ"ז.

סטודנט שישלים את מכסת לימודיו ויעמוד בכל דרישות הקורסים ובבחינת הגמר או כתיבת התיזה, יהיה זכאי לתואר מוסמך האוניברסיטה במדעי הרוח בחוג להיסטוריה כללית.

מבנה התכנית

סמסטר א	סמסטר ב	סמסטר קיץ
קורס חובה "כלים למחקר וכתיבה היסטורית" מתוקשב (ציון "השלים")		
התמחות א (4 שש"ס)	התמחות ג (4 שש"ס)	שיעור בחירה (4 שש"ס)
התמחות ב (4 שש"ס)		
התמחות א (2 שש"ס)		שיעור בחירה (4 שש"ס)
ק"מ (2 שש"ס)	ק"מ (2 שש"ס)	
	שיעור בחירה (4 שש"ס)	שיעור בחירה (4 שש"ס)
מתודולוגי (2 שש"ס) 12 שש"ס	מתודולוגי (2 שש"ס) 12 שש"ס	12 שש"ס

ב. התמחות בלימודי אירופה המודרנית

ראש התכנית: **ד"ר צור שלו**

תכנית זו מיועדת להקנות לסטודנטים ידע וכלים להבנת התהליכים שאפיינו את אירופה במאה העשרים והמסבירים את מצבה כיום. התכנית תחשוף את המשותף והמפריד בין המדינות השונות מבחינה פוליטית, חברתית, כלכלית, תרבותית וצבאית ותדגיש אספקטים הקשורים להתגבשות האיחוד האירופי ולתודעה אירופאית.

מסלולי הלימוד

1. מסלול א' – עם עבודת גמר (תיזה).
2. מסלול ב' – עם בחינת גמר.

משך הלימודים

מסלול א' – ארבעה עד שישה סמסטרים.

מסלול ב' – שלושה עד ארבעה סמסטרים.

תנאי קבלה

למסלול א' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה או מדעי המדינה שציונם בו הוא 80 לפחות, ושהשיגו ציון של 80 לפחות בחוג השני. למסלול ב' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה או מדעי המדינה שציונם הסופי בלימודי התואר הראשון הוא 80 לפחות ובחוג השני 76 לפחות. בוגרים שאינם בעלי תואר בהיסטוריה או במדעי המדינה יהיו חייבים בקורסי השלמה בהיקף שיקבע על ידי ועדת המ"א של החוג להיסטוריה כללית, על פי המקובל בתקנון מוסמכים.

מבנה הלימודים

מסלול א'

שנה א'		**שנה ב'**	
סמינר התמחות	4 שש"ס	סמינר התמחות	4 שש"ס
סמינר מתודולוגי	2 שש"ס	סמינר מתודולוגי	2 שש"ס
סמינר מחקר א'	2 שש"ס	סמינר מחקר ב'	2 שש"ס
קריאה מודרכת	2 שש"ס	קריאה מודרכת	2 שש"ס
קורסי בחירה	4 שש"ס	קורסי בחירה	4 שש"ס
סה"כ	**14 שש"ס**	**סה"כ**	**14 שש"ס**

מסלול ב'

שנה א'		**שנה ב'**	
2 סמינר התמחות	8 שש"ס	סמינר התמחות	4 שש"ס
סמינר מתודולוגי	2 שש"ס	סמינר מתודולוגי	2 שש"ס
קריאה מודרכת	2 שש"ס	קריאה מודרכת	2 שש"ס
קורסי בחירה	8 שש"ס	קורסי בחירה	8 שש"ס
סה"כ	**20 שש"ס**	**סה"כ**	**16 שש"ס**

הערות:

1. ניתן לקחת את קורסי הבחירה בחוגים אחרים המציעים קורסים על אירופה במאה העשרים. מדובר בקורסים דרג 3 מלימודי הב"א או קורסי מ"א בלבד, באישור יו"ר הוועדה החוגית.
2. במסלול א' חייב הסטודנט להגיש 2 עבודות סמינריות, לפחות אחת במסגרת סמינר התמחות בחוג. במסלול ב' חייב הסטודנט להגיש 3 עבודות סמינריות, לפחות שתיים במסגרת סמינרי התמחות בחוג.
3. למסיימים תוענק תעודת מ"א בחוג להיסטוריה כללית עם ספח המציין התמחות בלימודי אירופה המודרנית.

ג. מסלול משולב לתואר ראשון במשפטים ולתואר שני בהיסטוריה כללית, LL.B +LL.M ב־4 שנים

ראש התכנית: **פרופ' עמוס מגד**

מטרת התכנית במשפטים עם מסלול מואץ לתואר שני בהיסטוריה כללית היא לאפשר לתלמידים מצטיינים במשפטים המתעניינים בהיסטוריה לרכוש השכלה היסטורית מעמיקה שתרחיב את אופקיהם במסגרת שיעורי הבחירה החוץ־פקולטטיים. התכנית תספק כלים להבנת הזיקה בין תהליכים היסטוריים לבין עיצובן ותפקודן של מערכות משפט בתרבות המערב למן העולם הקלאסי ועד ימינו אנו. כמו כן, ילמדו התלמידים לפרש ולנתח טכסטים מורכבים באופן ביקורתי ויעשירו את הבנתם המשפטית.

הלומדים בתכנית זו יהיו חייבים בלימוד קורסים מדרגים א' ב' ו-ג' של התואר הראשון בחוג להיסטוריה כללית בהיקף של 20 שש"ס. לפי הפירוט הבא:

2 שיעורים למתחילים	2 שש"ס, 2 נ"ז כל אחד = 4 נ"ז
2 שיעורים מתקדמים בתקופות שלא נלמדו בשיעור	4 שש"ס, 4 נ"ז כל אחד = 8 נ"ז
סדנה למיומנויות מחקר	2 שש"ס, 2 נ"ז
סמינר	4 שש"ס, 6 נ"ז
שיעור היסטוריוגרפי	2 שש"ס, 3 נ"ז

לאחר סיום הקורסים ובמקביל ללימודיהם בשנה ג' ו־ד' בפקולטה למשפטים, יוכלו התלמידים ללמוד את הקורסים הנדרשים לתואר שני בחוג להיסטוריה כללית.

מסלולי הלימוד

מסלול א' – עם עבודת גמר (תיזה).

מסלול ב' – עם בחינת גמר.

תנאי קבלה

1. לתכנית יתקבל תלמיד שהשלים לפחות 70 נ"ז בלימודי התואר הראשון במשפטים, בממוצע 80.
2. המועמד השלים קורסים בתואר ראשון בהיסטוריה בסך 20 שש"ס כמפורט להלן.
3. המעבר לסמסטר רביעי בחוג להיסטוריה יותנה באישור זכאות לתואר הראשון במשפטים בציון סופי של 80 לכל הפחות.

מבנה הלימודים במ"א

למסלול א' ולמסלול ב' ראה פירוט בעמ' 258-257.

ד. התמחות במדעי הדתות

ראש התכנית: **פרופ' עמוס מגד**

התכנית ניתנת על ידי בית הספר להיסטוריה ומיועדת לכלל החוגים ההיסטוריים. כל הפרטים מצויים בשנתון ביה"ס להיסטוריה. ראו את הפרק הרלוונטי בשנתון זה.

ה. תכנית לתואר שני בתרבות קלאסית

ראש התכנית: **ד"ר אורי אמיתי**

התכנית לתואר שני בתרבות קלאסית שייכת לחוג להיסטוריה כללית, ופועלת בשיתוף פעולה עם התכנית המשותפת ללימודים קלאסיים, הפועלת, בנוסף, גם באוניברסיטאות תל־אביב, בר־אילן ובן־גוריון.

מטרת התכנית

להפגיש את התלמיד עם התחומים השונים של התרבות הקלאסית (היסטוריה, פילולוגיה, פליאוגרפיה, אפיגרפיה, נומיסמטיקה, פילוסופיה, תאטרון, אמנות וארכיאולוגיה), ולהקנות לו כלי מחקר רלוונטיים השייכים לתחומי הידע השונים. כמו כן נועדה התכנית לסייע בהורדת הגבולות בין ארבעת המוסדות, ולאפשר מידה מרובה של שיתוף וניידות בין הקמפוסים. כל זאת מתוך האמונה ששיתוף משאבים והחלפת רעיונות יקדמו הן את התפתחות התחום בארץ, הן את האופקים והכישורים של הלומדות והלומדים בתכנית.

מסלול הלימודים

הלימודים בתכנית מתבצעים במסגרת מסלול א', עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).

תנאי קבלה

יתקבלו בוגרי החוגים הרלוונטיים לחקר התרבות הקלאסית. תנאי קבלה בסיסי נוסף הוא ידע באחת השפות העתיקות ברמת מתחילים, לכל הפחות. ידע ברמת מתקדמים או בשפה שניה הוא יתרון מובהק.

מבנה הלימודים

היקף הלימודים במסלול זה הוא 28 שש"ס, לפי החלוקה כדלקמן:

קורסי חובה – לפי הפירוט הבא:

סמינר התמחות בעת עתיקה במסגרת החוג להיסטוריה כללית באונ' חיפה	4 שש"ס
סמינר מחקר א + סמינר מחקר ב בחוג להיסטוריה כללית באונ' חיפה	4 שש"ס
סמינר מתודולוגי של התכנית המשותפת, שינתן באחד המוסדות המשתתפים, ויאפשר גם השתתפות מרחוק במסגרת קורס מתוקשב	4 שש"ס
סה"כ	**12 שש"ס**

קורסי בחירה בהיקף של 16 שש"ס לפי הפירוט הבא:

קורסים לתאר שני בחוגים רלוונטיים באונ' חיפה (ארכיאולוגיה, תולדות האמנות, פילוסופיה, תולדות ישראל, לימודי ארץ־ישראל, לימודים ביזנטיים ויוון המודרנית, מקרא, ספרות עברית והשוואתית, ציוויליזציות ימיות, תאטרון)

קורסים המשתתפים בחוגים ללימודים קלאסיים (או בחוגים רלוונטיים אחרים) במוסדות הלימוד המשתתפים בתכנית המשותפת

ניתן להגיש עבודה סמינריונית בכל אחד מקורסי הבחירה, באישור המרצה.

סה"כ 16 שש"ס

הערות

לראש התכנית שמורה הרשות לדרוש לימודי שפות נוספות (גרמנית, צרפתית, איטלקית), בהתאם לצורך.

תכנית הלימודים לכל תלמיד תקבע לאחר התייעצות אישית עם ראש התכנית. התכנית תיקבע באופן שיסייע לתלמיד להשלים את חלק הארי של חובות השמיעה (קורסים) עד לתום הסמסטר השלישי ללימודים.

היקף הלימודים בתכנית הוא 28 שש"ס, לא כולל לימודי שפות (במקרה הצורך).

תנאי לקבלת התואר הוא עמידה במבחן ברמת מתקדמים (פטור) <u>גם בלטינית וגם ביוונית</u>.

ניתן להבחן בכל אחת מהשפות בכל שלב במהלך התכנית, בהתאם לידע וליכולת.

פרט לעבודת התיזה תוגשנה שתי עבודות סמינריוניות. בשאר הקורסים תוגשנה עבודות לפי דרישת המרצה.

ו. תכנית לתואר שני בלימודי ארה"ב

ראש התכנית: **ד"ר אלי קוק**

מטרת התכנית

להפגיש את התלמידים עם לימודים בין תחומיים בהיסטוריה של ארה"ב ותרבותה. התכנית משלבת קורסים בהיסטוריה, גיאוגרפיה, ספרות, אמנות, סוציולוגיה, משפטים, תקשורת ופוליטיקה של ארה"ב. המטרה לאפשר לתלמידים ליצור מעין תכנית לימודים אישית באמצעות קורסים העוסקים בארה"ב בחוגים השונים.

תנאי קבלה

זהים לתנאי הקבלה לחוג.

מסלולי הלימוד

מסלול א' — עם עבודת גמר (תיזה).

מסלול ב' — עם בחינת גמר.

היקף הלימודים

במסלול א' — 28 שש"ס.

במסלול ב' — 36 שש"ס.

מסלול א'

היקף הלימודים במסלול זה הוא 28 שש"ס לפי החלוקה כדלקמן:

שנה א'

סמינר התמחות	4 שש"ס
סמינר מתודולוגי	2 שש"ס
סמינר מחקר א'	2 שש"ס
קריאה מודרכת	2 שש"ס
קורסי בחירה	6 שש"ס
סה"כ	**16 שש"ס**

שנה ב'

סמינר התמחות	4 שש"ס
סמינר מתודולוגי	2 שש"ס
סמינר מחקר ב'	2 שש"ס
קריאה מודרכת	2 שש"ס
קורסי בחירה	2 שש"ס
סה"כ	**12 שש"ס**

הערות

1. ניתן לקחת את קורסי הבחירה מחוגים אחרים בנושאים הקשורים ללימודי ארה"ב. החוג יפרסם רשימת קורסי בחירה רלבנטיים מחוגי הלימוד באוניברסיטה.
2. במסלול זה חייב התלמיד להגיש 2 עבודות סמינריות, לפחות אחת במסגרת סמינר התמחות של החוג להיסטוריה כללית.

מסלול ב'

היקף הלימודים במסלול זה הוא 36 שש"ס לפי החלוקה כדלקמן:

שנה א'

2 סמינרי התמחות	8 שש"ס
סמינר מתודולוגי	2 שש"ס
קריאה מודרכת	2 שש"ס
קורסי בחירה	8 שש"ס
סה"כ	**20 שש"ס**

שנה ב'

סמינר התמחות	4 שש"ס
סמינר מתודולוגי	2 שש"ס
קריאה מודרכת	2 שש"ס
קורסי בחירה	8 שש"ס
סה"כ	**16 שש"ס**

הערות

במסלול זה חייב התלמיד להגיש 3 עבודות סמינריות, לפחות שתיים במסגרת סמינר התמחות של החוג להיסטוריה כללית.

בתום לימודיו במסלול זה ייבחן התלמיד בבחינת גמר בנושא שיבחר בתאום עם ועדת המ"א החוגית.

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתכנית הלימודים עם התמחות ב"לימודי ארצות הברית", יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג להיסטוריה כללית ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

שקלול ציוני מ"א בחוג להיסטוריה כללית

מסלול א' ומסלול מואץ

עבודת גמר	50%
2 סמינרי התמחות	24%
2 סמינרים מתודולוגים	6%

2 סמינרי מחקר	6%
2 ק"מ	6%
קורסי בחירה או שפות	8%
סה"כ	**100%**

מסלול ב'

בחינת גמר	30%
3 סמינרי התמחות	36%
2 סמינרים מתודולוגים	6%
2 ק"מ	6%
קורסי בחירה מחוץ לחוג	22%
סה"כ	**100%**

מסלול אישי

עבודת גמר	50%
2 סמינרי התמחות	24%
2 סמינרים מתודולוגים	6%
2 סמינרי מחקר	6%
2 ק"מ	6%
קורסי בחירה	8%
סה"כ	**100%**

התכנית ללימודים קלאסיים

מסלול א'

עבודת גמר	50%
2 סמינרי התמחות עם עבודות	20%
קורסים עם עבודות	20%
סמינרי מחקר (א'+ב')	10%
סה"כ	**100%**

מסלול ב'

בחינת גמר	30%
סמינרי התמחות	20%
קורסים עם עבודות	30%
קורסי בחירה מחוץ לחוג	20%
סה"כ	**100%**

התכנית ללימודי ארה"ב

מסלול א'

עבודת גמר	50%
2 סמינרי התמחות	24%
2 סמינרים מתודולוגים	6%
2 סמינרי מחקר	6%
2 ק"מ	6%
קורסי בחירה	8%
סה"כ	**100%**

מסלול ב'

בחינת גמר	30%
3 סמינרי התמחות	36%
2 סמינרים מתודולוגים	6%
2 ק"מ	6%
קורסי בחירה	22%
סה"כ	**100%**

התכנית ללימודי אירופה המודרנית

מסלול א'

תיזה	50%
2 סמינרי התמחות עם עבודות	24%
2 סמינרים מתודולוגים	6%
2 סמינרי מחקר	6%
2 קריאות מודרכות	6%
קורסי בחירה או שפות	8%
סה"כ	**100%**

מסלול ב'

בחינת גמר	30%
3 סמינרים עם עבודות	36%
2 סמינרים מתודולוגיים	6%
2 קריאות מודרכות	6%
קורסי בחירה	22%
סה"כ	**100%**

◆ ◆ ◆

הלימודים לקראת תואר שלישי (ד"ר)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **פרופ' אריה כוכבי**

תנאי קבלה

רשאי להגיש מועמדותו כתלמיד לתואר דוקטור כל בעל תואר שני (מ"א) בהיסטוריה כללית מאוניברסיטה בארץ או בחוץ לארץ, שהשיג לפחות ציון "טוב מאוד" (90) בלימודיו לתואר שני וציון "טוב מאוד" (86) בעבודת גמר מחקרית.

מבנה הלימודים

הלימודים לקראת התואר השלישי מחולקים לשני שלבים:

א) תלמיד מחקר שלב א', לא יעלה על 12 חודשים.

ב) תלמיד מחקר שלב ב'.

מועמד שאושרה קבלתו, ואחד ממורי החוג המוסמכים לכך הסכים להנחות את עבודתו – יעסוק בשלב מחקר א' בהכנתה של הצעת מחקר מפורטת. עם אישור ההצעה ע"י ועדת הד"ר החוגית יתקבל כתלמיד מחקר שלב ב'.

מדריך עבודת הד"ר יקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה, ועדת הד"ר החוגית תאשר את התכנית והיקפה. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל־פה) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם; בסמינרים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה. כן יוכיח התלמיד ידיעה של שפות רלוונטיות לתחום מחקרו. לקראת סיום כתיבת העבודה ירצה התלמיד על התיזה שלו בפני חברי החוג. עם סיום עבודת המחקר, יגיש התלמיד את עבודתו המודפסת, בחתימת המנחים ליו"ר ועדת הד"ר החוגית. לאחר שתיערך בדיקה כי אכן סיים את כל חובותיו כנדרש על־פי התקנון, תמליץ ועדת הד"ר על מינוי שופטים.

בכל אחד משני השלבים ישלים התלמיד סמינר מחקר לתלמידי דוקטורט במסגרת ביה"ס להיסטוריה.

מסלול ישיר לד"ר

תנאי קבלה

מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לד"ר, חייב להיות בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, ואשר השיג בלימודי התואר הראשון בשני החוגים בהם למד ציון משוקלל של 90 לפחות.

מבנה הלימודים

התלמיד נדרש להשלים קורסים בציון מספרי מתכנית המ"א של החוג בהיקף של 26 שש"ס לפחות. במסגרת לימודים אלה יהיה על התלמיד לכתוב שתי עבודות סמינריות ולקבל בכל אחת מהן ציון 90 לפחות.

תלמיד שיעמוד במטלות הלימודים ובציונים הנדרשים והצעת המחקר שלו תאושר על ידי ועדת הד"ר החוגית עד תום השנה השניה ללימודיו במסלול זה, יעבור למעמד של תלמיד מחקר שלב ב' ויקבל תעודת "מוסמך האוניברסיטה".

השתתפות באירועים אקדמיים

החל משנת הלימודים תשע"ח חלה חובת השתתפות באירועים אקדמיים (ללא שש"ס) על כל תלמידי הדוקטורט בבית הספר להיסטוריה ובכללם תלמידי הדוקטורט בחוג להיסטוריה כללית.

על התלמיד לנכוח בשמונה (8) אירועים אקדמיים של בית הספר להיסטוריה במשך שנתיים. האירועים כוללים הרצאות אורח, ימי עיון, כנסים וסמינרים חוגיים.

106

היסטוריה של המזרח התיכון

חוג לימודים לב"א (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים למ"א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **ד"ר יובל בן־בסט**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המנין: פרופ' גד גילבר (אמריטוס), פרופ' אמציה ברעם (אמריטוס), פרופ' גבריאל ורבורג (אמריטוס), פרופ' קייס פירו (אמריטוס), פרופ' דוד קושניר (אמריטוס), פרופ' אבנר גלעדי (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ' עמליה לבנוני (אמריטוס), פרופ' אורי קופפרשמידט (אמריטוס), פרופ' בוטרוס אבו־מנה (אמריטוס), פרופ' און וינקלר, פרופ' יצחק ויסמן, פרופ' מיכאל אפל (אמריטוס), פרופ' פרומה זקס, פרופ' מחמוד יזבק, פרופ' יהושע פרנקל.

מרצה בכיר: ד"ר יובל בן־בסט, ד"ר יאיר הירשפלד (אמריטוס), ד"ר סולי שאהוור.

מרצה: ד"ר אוריאל סימונסון, ד"ר עידו שחר.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' קרן סנטו**

מזכירה: **גב' לירון גרוסמן**

שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 11:00-13:00 בלבד

חדר 1502, קומה 15, מגדל אשכול

טלפון: 04-8249165; 04-8249322, פקס: 04-8249712

לימודים לתואר הראשון (ב"א)

בחוג ארבעה מסלולי לימוד מוצעים:

1. מזה"ת ב"א דו־חוגי עם לימוד השפה הערבית הספרותית — רמות א'-ד'
2. מזה"ת ב"א דו־חוגי עם לימוד השפה הפרסית או התורכית — רמות א'-ד'
3. מסלול דו־חוגי, עם ערבית מדוברת ברמות מתחילים ומתקדמים.
4. מזה"ת ב"א דו־חוגי ללא לימוד שפה מזרח תיכונית — לדוברי ערבית שפת אם.

מטרת הלימודים

תכנית הלימודים מקנה לתלמידים את הידע והכלים להבנת איזור המזרח התיכון מראשית האסלאם ועד היום, ולהכשירם ללימוד ומחקר עצמאיים של איזור זה. תוכנית הלימודים במסלול זה מקיפה מבחר נושאים בתחומי הפוליטיקה, הדת, החברה, התרבות, הכלכלה וההיסטוריה של ארצות האזור. הדגש בלימודים הוא על המזרח התיכון המודרני.

לתלמידים ששפת אמם הינה ערבית מומלץ ללמוד את השפה התורכית או את השפה הפרסית. לחילופין יכולים סטודנטים אלה לקחת קורסי בחירה מהמבחר שמציע החוג או במקרים מיוחדים מחוגים אחרים.

תנאי קבלה

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה וברמה הנדרשת על־ידי החוג.

הקבלה לחוג אינה מותנית בידיעה קודמת של השפה הערבית.

מבנה הלימודים

הלימודים מבוססים על השתתפות בהרצאות, על עבודה עצמאית ועל לימוד במסגרת קבוצות קטנות. מושם דגש על תרגילים וסמינריונים, שמתפקידם להפגיש את התלמידים עם המקורות הקיימים, לעורר בהם גישה ביקורתית בלימודים האקדמיים, ולפתח בהם את יכולת הביטוי בכתב ובעל־פה. במסגרות אלו אמורים התלמידים להשתמש בהדרגה בכלים שרכשו במהלך לימודיהם בחוג. בשנת הלימודים הראשונה ניתנים שני שיעורי מבוא: התקופה המוסלמית הקלאסית והאימפריות הגדולות, וכן קורס בהיסטוריה עולמית ושני תרגילים באוריינות מידע וכתיבה מדעית. בשנת הלימודים השניה ניתנים שני שיעורי מבוא נוספים: מבוא למזרח התיכון המודרני ודת האסלאם. כמו כן מתמחים התלמידים, במסגרת פרוסמינריון, באחת ממדינות מזרח תיכוניות המרכזיות באזור. בשנת הלימודים השלישית מתמחים התלמידים, במסגרת של סמינריון, בנושא כלל איזורי (ולעיתים בין־תחומי) בתחום המדיני, החברתי, הכלכלי או התרבותי. במסגרת זו אמורים התלמידים להוכיח ראשיתה של יכולת מחקר עצמאית, תוך שליטה בכלים השונים שרכשו, כולל לפעמים שימוש במקורות ראשוניים. בשנת לימודים זו משתתפים התלמידים בשיעורים על חברה ותרבות ועל כלכלת המזרח התיכון.

כאמור, במהלך שלוש שנות הלימוד לב"א בתוכנית הלימוד א' ניתנים בחוג שיעורים בשפה הערבית הספרותית, התורכית והפרסית. מטרת שיעורים אלה להקנות ידע בסיסי באחת משפות האזור, אשר יישומו יבוא לידי ביטוי בשלב הלימודים לתארים המתקדמים בחוג. כמו כן ניתנים קורס בערבית מדוברת ותרגיל קריאה בטכסטים בשפות השונות.

שנה א'	סוג	שש"ס	נ"ז
מבוא – התקופה המוסלמית הקלאסית	שיעור	4	4
מבוא – האימפריה העות'מאנית	שיעור	4	4
מבוא – לדת האיסלאם	מתוקשב	4	4
תרגיל מתודולוגי + אוריינות מידע	תרגיל (מתוקשב)	2	2
כתיבה מדעית	תרגיל	2	2
ערבית ספרותית (רמות א'+ב')		6	6
או פרסית / תורכית מתחילים		4	4
או ערבית מדוברת מתחילים		4	4
היסטוריה עולמית	שיעור	4	4
סיור לימודי		1	

קורסי בחירה דרך הרוח בהתאם לסעיף 2 בהערות

הערות

– סטודנט חייב ללמוד קורס אורינות מידע (מתוקשב - תנאי מעבר לשנה ב')

– תלמיד חייב בסיור לימודי אחד לפחות (אשר יזכה אותו ב-1 נ"ז) בשנה הראשונה של התואר.

1. ציון "עובר" – מבוא התקופה המוסלמית הקלאסית – 65.
2. ציון "עובר" – כתיבה מדעית הינו – 65.
3. ציון "עובר" – האימפריה העות'מאנית – 51
4. ציון "עובר" – אורינות מידע – 65.
5. ציון "עובר" – מבוא לדת אסלאם – 51

שנה ב'

	סוג	שש"ס	נ"ז
היסטוריה מודרנית של אחת מארצות המזה"ת	פרו"ס	4	5
מבוא – התקופה המודרנית	שיעור	4	4
היחסים הבינערביים והזירה המזה"ת (קורס שנתי)	שיעור	4	4

ערבית ספרותית (רמות ג'+ד')	6	6
או פרסית / תורכית מתקדמים	4	4
או ערבית מדוברת מתקדמים	4	4

קורסי בחירה דרך הרוח בהתאם לסעיף 2 בהערות

הערה:

סטודנט יהיה חייב בקורס "היסטוריה עולמית" במהלך השנה הראשונה או השנייה לתואר.

1. ציון "עובר" התקופה המודרנית – 51.
2. ציון "עובר" היחסים הבינערביים - 51.

שנה ג'

	סוג	**שש"ס**	**נ"ז**
סוגיות של המזה"ת בעת החדשה	סמינריון	4	6
הסטוריה כלכלית או חברה ותרבות במזה"ת (יש לבחור אחד מבין השניים)	שיעור	4	4
היסטוריה כלכלית של המזה"ת	שיעור	4	4
טכסטים בערבית להיסטוריה של המזה"ת למסיימי רמה ד'/ לדוברי ערבית)	תרגיל	4	4
או טקסטים בפרסית/ תורכית (פרסית מתקדמים/ תורכית)		4	4

קורסי בחירה דרך הרוח בהתאם לסעיף 2 בהערות

הערה:

1. ציון "עובר" היסטוריה כלכלית – 51.
2. ציון "עובר" היסטוריה חברתית - 51.

הערות חשובות לתוכנית הנ"ל

1. תלמיד לא ילמד פרוסמינריון וסמינריון אצל אותו מורה. לא ניתן להירשם לסמינריון לפני סיום הפרוסמינריון בהצלחה.
2. בכל אחד מהמסלולים יקח הסטודנט קורסי בחירה להשלמת מכסת הנקודות במסגרת "דרך הרוח" ותרגילים היסטוריים במסגרת החוג עפ"י הפירוט:

קורסי בחירה לפי מסלולי הלימוד (במהלך 3 שנות תואר הב"א):

מסלול דו־חוגי בשפה תורכית	מחויבים ב־4 נ"ז
מסלול דו־חוגי עם ערבית מדוברת ברמות מתחילים ומתקדמים	מחויבים ב־4 נ"ז
מסלול דו־חוגי ללא לימודי ערבית - לדוברי ערבית שפת-אם	מחויבים ב־8 נ"ז

שפות

השפה הערבית הספרותית או פרסית/ תורכית.

1. תלמידי החוג שבחרו במסלול 1 — ילמדו ערבית ספרותית בהיקף של ארבע רמות (א'-ד') או פרסית / תורכית וכן תרגיל טכסטים בשפה שנלמדה.

   א.1 הציון המינימאלי הנדרש, כתנאי מעבר מרמה לרמה, הינו 51.

   א.2 מעבר משנה א' לשנה ב' בלימודי השפה מותנה בסיום מוצלח של רמה ב'.
   המעבר משנה ב' לשנה ג' בלימודי השפה מותנת בסיום מוצלח של רמה ד'.

   א.3 במקרה של כשלון באחת הרמות, יש לחזור שנית על הקורס באותה הרמה.

2. תלמידי החוג אשר בחרו במסלול 3 — ילמדו ערבית מדוברת (מתחילים ומתקדמים) (סה"כ 8 נ"ז) ובנוסף קורס בחירה מחוץ לחוג או תרגילים היסטוריים בחוג.
3. מסלול 4 תלמידי החוג ששפת אמם הינה ערבית ובוגרי תיכון בחו"ל ששפת ההוראה בו היתה ערבית, חייבים ללמוד במסלול 4 — יש לבחור קורסים מחוץ לחוג ותרגילים היסטוריים במסגרת החוג. בהיקף של 8 נ"ז מתוך היצע של חוגים אחרים מתוכם 6 נ"ז במסגרת תוכנית "דרך הרוח", למעט מחוגם השני ללימודי התואר. בשנה ג' ילמדו תרגיל טכסטים.
4. השפה הפרסית/ תורכית — תלמידים שבחרו פרסית/ תורכית (8-4 נקודות) ילמדו מתוכם 6 נקודות מתוכנית "דרך הרוח".

השפה האנגלית

כל התלמידים חייבים לסיים אנגלית ברמת "מתקדמים", **כתנאי מעבר לקורסי דרג 3** עפ"י תקנון האוניברסיטה.

נוכחות בשיעורים

העדרות בלתי מוצדקת, העולה על 20% מן השיעורים, עלולה להביא לביטול השתתפות התלמיד בקורס.

חלה חובת השתתפות פעילה (שתהווה חלק מהציון הסופי) בכל התרגילים לסוגיהם בפרוסמינריונים ובסמינריונים.

שיפור ציונים

1. בקורסי חובה — יש לחזור על הקורס כולל כל המטלות (מותנה במספר המקומות הפנויים באותו קורס).
2. בקורסי בחירה — יש לבחור קורס אחר ברמה מקבילה, לא ניתן לחזור על אותו נושא או אצל אותו מורה שנית. (מותנה במספר המקומות באותה קורס).
3. לא ניתן לחזור על קורס חובה או בחירה אלא פעם אחת בלבד. סטודנט אשר נכשל בקורס חובה פעמיים, לא יוכל להמשיך בחוג וכן נקודות הזכות שצבר לא ייחשבו ולימודי התואר שלו יופסקו וזאת עפ"י תקנון האוניברסיטה..

4. רישום לקורס למטרת שיפור ציון אפשרי בקורסי החובה ובאישור החוג בלבד, ומחייב השלמות (כולל תרגול, אם יש) עד השגת ציון סופי שמבטל את הציון הקודם. במידה ותלמיד לא השלים את הקורס, יופיע ציון ל"ה שמבטל כל ציון קודם באותו קורס.

זכאות לתואר

◆ תנאי זכאות

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על־פי דרישות הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

ציון סופי לתואר

1. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לב"א (כולל עבודה סמינריונית) זכאי לקבל אישור זכאות לתואר ממדור אישורים לאחר חתימה במזכירות החוג על שקלול לימודיו בחוג.
2. במקרה של קורסי בחירה עודפים, יש לציין במפורש אילו קורסים ייכללו בציון הסופי.
3. באישור הזכאות מפורטים החוגים אותם למד ותאריך הזכאות לתואר, תאריך סיום החובות לתואר בחוג ייקבע לפי תאריך המטלה האחרון (גם אם יהיה זה תיקון לעבודה), ובהתאם לתקנון "אגף מינהל התלמידים" הופיע בשנתון זה.
4. לאחר העברת השקלול למחשב ו/או קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר.

שקלול וציונים לב"א

◆ ציון הגמר נקבע כממוצע משוקלל של כל מקצועות הלימוד שנלמדו באוניברסיטת חיפה. משקל המקצוע כמספר נקודות הזכאות בתכנית המחייבת את התלמיד.

◆ תלמיד שילמד מעבר לדרישות התואר (60 נ"ז דו־חוגי, 120 חד־חוגי), יבחרו הקורסים לשקלול הציון הסופי על־פי הציון הגבוה ביותר.

◆ בשום מקרה לא יאושרו תיקוני ציונים לאחר שהחוג העביר למינהל התלמידים אישור על סיום הלימודים עם ציון משוקלל.

לימודי שנה א' (דרג 1)

ערבית ספרותית (רמות א' +ד') או פרסית / תורכית / ערבית מדוברת.

א. תנאי המעבר מרמה לרמה— ציון של 51 לפחות.

לימודי שנה ב' (דרג 2)

פרוסמינריונים

1. הפרוסמינריון הוא הקורס המרכזי בלימודי שנה ב'. ההשתתפות בו מותנית בסיום מוצלח של קורס המבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה, על כל מרכיביו.
2. החובות בפרוסמינריון הם: נוכחות מלאה (עפ"י תקנון האוניברסיטה), השתתפות פעילה, הגשת עבודה פרוסמינריונית (הנושאים יימסרו בתחילת הקורס) ובחינה בסיומו.
3. היקף העבודה יהיה 15-20 עמודים מודפסים ברווח כפול. היא תוגש במזכירות החוג

בעותק קשיח למרצה וכן עותק אלקטרוני למזכירות. עבודה שלא תוגש למזכירות לא תיבדק על ידי המרצה.
עותק אחד יוחזר לתלמידים לאחר בדיקתו, והשני יופקד בארכיון החוג.
אין להגיש עבודה ישירות למרצה ו/או לתאו האישי!

4. מועד הגשת עבודה:
סמסטר א', יום ג' תאריך **08.04.2018**
סמסטר ב', יום ב' תאריך **30.07.2018**,
אלא אם כן המרצה הודיע על מועד מוקדם יותר.
5. הציון הסופי של הפרוסמינריון יחושב עפ"י השקלול הבא:
— עבודה פרוסמינריונית 50%
— בחינה 50%
ציון משוקלל של 65 לפחות הינו תנאי להצלחה בפרוסמינריון.
ציון "עובר" בעבודת הפרוסמינריון הינו 65.
6. הצלחה בפרוסמינריון, על כל מרכיביו, הינה תנאי להשתתפות בסמינריון שנה ג'.

לימודי שנה ג' (דרג 3)

סמינריונים

1. הסמינריון הוא הקורס המרכזי בלימודי שנה ג'. ההשתתפות בו מותנית בסיום מוצלח של הפרוסמינריון. סטודנט לא יוכל לקחת קורסים מדרג 3, כולל סמינריון, אם לא סיים חובות אנגלית (אנגלית מתקדמים 2, בהתאם לתקנון האוניברסיטה).
2. חובות התלמידים בסמינריון הם: נוכחות מלאה, השתתפות פעילה והגשת עבודה סמינריונית.
3. נושא העבודה ייבחר ע"י התלמידים בראשית הסמסטר.
4. היקף העבודה יהיה 25 עד 30 עמודים מודפסים ברווח כפול. היא תוגש במזכירות החוג בעותק קשיח למרצה וכן עותק אלקטרוני למזכירות. עבודה שלא תוגש למזכירות לא תיבדק על ידי המרצה.
עותק אחד יוחזר לתלמידים לאחר בדיקתו, והשני יופקד בארכיון החוג.
אין להגיש עבודה ישירות למרצה ו/או לתאו האישי!
5. מועד הגשת עבודה
סמסטר א', יום ג' תאריך **08.04.2018**
סמסטר ב', יום ב' תאריך **30.07.2018**,
אלא אם כן המרצה הודיע על מועד מוקדם יותר, ובכפוף לתקנון "שכר הלימוד" בנושא זה.
6. הציון הסופי של הסמינריון יחושב עפ"י השקלול הבא:
עבודה סמינריונית 70%
השתתפות פעילה 30%

ציון משוקלל של 65 לפחות הינו תנאי להצלחה בסמינריון.
ציון "עובר" בעבודת הסמינריון הינו 65.

תרגיל קריאת טכסטים בערבית או בפרסית

1. התלמידים יבחרו באחד הקורסים המוצעים כתרגילים בקריאת טכסטים היסטוריים בערבית.

הערה: יש להגיש עבודות תרגיל/פרו"ס/סמינריון בשני עותקים (אחד קשיח להגשה והשני עותק אלקטרוני) למזכירות החוג.

המסלול החד־חוגי

מטרת הלימודים

המסלול החד־חוגי נועד להקנות לקבוצה מצומצמת של תלמידים מצטיינים ידע מקיף ומעמיק בלימודי המזרח התיכון, תוך שימת דגש על התפתחויות קונטמפורניות ולהקנות להם כישורים בשפה הערבית על רבדיה השונים.

התלמידים מתחילים את לימודיהם במסלול בשנת הלימודים השנייה (במהלך החופשה שבין שנה א' ל־ב', יש לפנות בכתב בבקשה להתקבל ללימודים במסלול זה ולצרף תדפיס לימודי החוג השני מהשנה הראשונה ללימודים).

תכנית הלימודים במסלול כוללת, בנוסף לקורסים הניתנים במסלול הדו־חוגי: סדנת אקטואליה, וקורסי בחירה בלימודי החברה והתרבות הערבית, כגון: מערכת היחסים הבינלאומיים, המיעוט הפלסטיני בישראל ותולדות החוק והמשפט בארצות האסלאם. מרכיב חשוב בתכנית הוא לימוד מוגבר של השפה הערבית הספרותית והמדוברת.

תנאי הקבלה

הקבלה למסלול החד־חוגי תערך בחופשת הקיץ שלאחר שנת הלימודים הראשונה. תלמידים אשר השיגו ציון ממוצע של 80 לפחות בלימודי שנה א', והמעוניינים בלימודי המסלול, רשאים לפנות בכתב, בבקשה מנומקת לראש החוג, והם יוזמנו לראיונות אישיים. הקבלה אינה מותנית בידיעה קודמת של הלשון הערבית.

מבנה הלימודים

הקורס	סוג	שש"ס	נ'
שנה א'			
מבוא — התקופה המוסלמית הקלאסית	שיעור	4	4
מבוא — האימפריות הגדולות	שיעור	4	4
מבוא — לדת האסלאם	מתוקשב	4	4
אוריינות מידע	תרגיל (מתוקשב)	2	2
כתיבה מדעית	תרגיל	2	2
ערבית ספרותית (רמות א'+ב')		6	6

או פרסית / תורכית מתחילים		4	4
או ערבית מדוברת מתחילים		4	4
השתתפות בסיור			
היסטוריה עולמית	שיעור	4	4
קורסי בחירה דרך הרוח בהתאם לסעיף 2 בהערות			
הכרה בלימודי החוג השני			**20**

שנה ב'

היסטוריה מודרנית של אחת מארצות המזה"ת	פרו"ס	4	5
מבוא — התקופה המודרנית	שיעור	4	4
היחסים הבינערביים והזירה המזה"ת			
(קורס שנתי)	שיעור	4	4
ערבית ספרותית (רמות ג'+ד')		6	6
או פרסית / תורכית מתקדמים		4	4
או ערבית מדוברת מתקדמים		4	4
קורסי בחירה דרך הרוח בהתאם לסעיף 2 בהערות			
ערבית שימושית: עיתונות א' + ב'	תרגיל	4	6
סדנת אקטואליה	סד'	4	4
השתתפות בסיור			1

שנה ג'

סוגיות של המזה"ת בעת החדשה	סמינריון	4	6
סוגיות של המזה"ת בעת החדשה	סמינריון	4	6
הסטוריה כלכלית של המזה"ת	שיעור	4	4
חברה ותרבות במזה"ת	שיעור	4	4
טכסטים בערבית להיסטוריה של המזה"ת			
למסיימי רמה ד'/ לדוברי ערבית)	תרגיל	4	4
או טקסטים בפרסית/ תורכית (פרסית מתקדמים/ תורכית)		4	4
קורסי בחירה דרך הרוח בהתאם לסעיף 2 בהערות			
סדנת אקטואליה	סד'	4	4
סה"כ לתואר			**120**

מידע לתלמידים המועידים עצמם להוראה

תלמידים המועידים עצמם להוראת היסטוריה, חייבים בשיעורי השלמה במסגרת החוג ללמידה, הוראה והדרכה. היקף ותוכן שיעורי ההשלמה תלויים בחוג הלימודים השני לב"א. נא ראו הנחיות מפורטות בתכנית הלימודים של **החוג ללמידה, הוראה והדרכה**, בפרק השלמות לתלמידים הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה.

◆◆◆

לימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר סולי שאהוור**

מטרת הלימודים

לימודי המ"א מיועדים להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה בתחום ההיסטוריה של המזרח התיכון ובתחומים סמוכים, ולשפר את יכולת השימוש בכלים, תאוריות ובשיטות הדרושים ללימוד ולמחקר עצמאיים של ההיסטוריה של המזה"ת. לימודי המ"א בשני מסלולים (ר' להלן) מושתתים על עבודה עצמית ועל לימוד במסגרת סמינריונים ובמסגרת קורסי שפות זרות.

תנאי הקבלה

<u>זכאים להתקבל</u>

1. בעלי/ות תואר ראשון בחוג להיסטוריה של המזה"ת באוניברסיטת חיפה ובחוגים מקבילים במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, שציונם המשוקלל הסופי הוא 80 לפחות - (כולל סטודנטים שסיימו מסלול חד חוגי בלימודי מזה"ת), ולא פחות מ־76 בחוגם השני.
2. בוגרים/ות אשר ציונם/ן המשוקלל בחוג להיסטוריה של המזה"ת באוניברסיטת חיפה (או בחוג מקביל במוסד אחר) נע בין 80-76 ובחוג השני נע בין 70 ל-76 באישור מיוחד של ועדת המ"א והרשות ללימודים מתקדמים.
3. בעלי/ות ידיעת השפה הערבית הספרותית או הפרסית או התורכית ו/או שפה זרה אחרת עפ"י החלטת הועדה ללימודים מתקדמים במסלול א' מחקרי. מועמדים/ות שאף אחת משפות אלה אינה שפת אמם ולא השתלמו בהם ברמה הנדרשת במסגרת לימודי התואר הראשון יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת פטור או בלימודי השלמה.
4. בעלי/ות תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב/ת לעמוד בבחינת ידע בעברית, ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה, עד סוף שנת הלימודים הראשונה.
5. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

6. לועדת הקבלה זכות לזמן מועמדים לראיון אישי ולדחות מועמדים/ות גם אם ציוניהם/ן עונים על דרישות הקבלה.

לימודי השלמה לקראת התואר השני

בוגרי/ות חוגים אחרים באוניברסיטת חיפה או במוסד מוכר אחר להשכלה גבוהה, שציונם הסופי המשוקלל לתואר הראשון בכל אחד מהחוגים הוא 76 לפחות, יתקבלו לתוכנית השלמות שתקבע על ידי ועדת המ"א לאחר ראיון אישי ושבה יש לסיים כל קורס (פרט לקורסי שפה) בציון 80 לפחות. תלמידים/ות שאינם/ן זכאים/יות לפטור, יחויבו בלימודי אחת השפות המזרח תיכוניות.

מבנה הלימודים ומסלולי לימוד

כללי (ר' להלן, "היקף הלימודים") תלמידי מסלול א' יעמדו בדרישות של תוכנית השיעורים כולל שפות זרות (על השפה שלמדו במסגרת התואר הראשון,לפי הצורך ובתאום עם יו"ר וועדת מ"א), קורס בחירה מחוץ לחוג בדרג 3-5 ויכתבו עבודת גמר מחקרית.
קוד תוכנית: 106201-17-01.

תלמידי מסלול ב' יעמדו בדרישות של תוכנית השיעורים ושני קורסי בחירה מחוץ לחוג בדרג 3-5 וייבחנו בחינת גמר. קוד התוכנית:106202-17-01.

* מסלול זה מיועד לסטודנטים שסיימו את לימודי הערבית המדוברת במסגרת התואר הראשון בחוג או בעלי פטור בערבית מדוברת.
סטודנטים אשר יהיו מעוניינים לעבור בהמשך למסלול עם תזה יהיו מחויבים בהשלמת ארבע רמות (בערבית ספרותית או בפרסית או בתורכית) עד קבלת פטור וכן בלימוד קורס טכסטים הרלוונטי לכל אחת מן השפות.

לימודי שפות

תלמידי מסלול א' ילמדו שפה מזרח תיכונית נוספת לזו שבה התמחו בלימודי התואר הראשון (או שבה השיגו פטור) ובמידת הצורך שפה אירופית נוספת בהתאם להנחיות מנחה העבודה וועדת המ"א. מקרים מיוחדים, כגון אישור שפת מקורות אחרת לפי אופי עבודת התזה, יובאו להחלטה של ועדת המ"א.
שפה מזרח תיכונית – ערבית, תורכית או פרסית (או שפה אחרת שתאושר ע"י ועדת המ"א) תילמד ברמות מתחילים ומתקדמים. השפה אינה נכללת בשקלול הציון הסופי.
שפה אירופית שנייה – תילמד ברמות מתחילים ומתקדמים. הציונים של קורסי השפה האירופית אינם נכללים בשקלול הסופי אך ניתן להכיר בהם כלימודי בחירה מחוץ לחוג בהיקף של 4 שש"ס. סטודנטים אשר ילמדו שתי שפות (מזרח תיכונית ואירופית) יהיו פטורים מקורסי בחירה מחוץ לחוג.
תלמידי מסלול ב' אינם חייבים בלימודי שפות. תלמיד שבוחר ללמוד שפה נוספת ברמת מתחילים ומתקדמים בהיקף של 16 שש"ס, יוכרו לימודיו אלה כשני קורסי בחירה מחוץ לחוג בהיקף של 4 שש"ס כל אחד ויכללו בשקלול הציון הסופי.

היקף הלימודים

<u>מסלול א'</u> - 32 שש"ס, לא כולל שפות, עפ"י החלוקה הבאה:

5 סמינרים/תרגילים (ס"ת) — כ"א 4 שש"ס	**סה"כ:**	**20 שש"ס**
(יש להגיש 2 עבודות סמינריוניות ו-3 עבודות תרגיל)		
תרגיל בהיסטוריה והיסטוריוגרפיה		4 שש"ס
סמינר מחקר		4 שש"ס
קורס בחירה מחוץ לחוג (מדרג 3 עד 5)		4 שש"ס

השתתפות לפחות בשלוש פגישות בשנה של הסמינר המחלקתי (בסמסטר א')
וכן השתתפות בשני ארועים אקדמים מטעם ביה"ס להיסטוריה (הרצאות אורח, ימי עיון כנסים) במשך שנתיים.
הגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה)

<u>במסלול ב'</u> - 36 שש"ס עפ"י החלוקה הבאה:

6 סמינרים/תרגילים (ס"ת) — כ"א 4 שש"ס	**סה"כ:**	**24 שש"ס**
(יש להגיש 3 עבודות סמינריוניות ו-3 עבודות תרגיל)		
תרגיל בהסטוריה והיסטוריוגרפיה		4 שש"ס
סה"כ **28** שש"ס בחוג		
2 קורסי בחירה מדרג 3-5 — כ"א 4 שש"ס	**סה"כ:**	**8 שש"ס**

השתתפות לפחות בשלוש פגישות בשנה של הסמינר המחלקתי (בסמסטר א')
בחינת גמר

סדר הלימודים, דרישות אקדמיות ולוח זמנים

תלמידי כל המסלולים

א. בשנה א' חובה להשתתף בשלושה סמינרים/תרגילים לפחות ובקורס ההיסטוריוגרפיה.

ב. קורס ייחשב כסמינר או כתרגיל בתיאום עם מורה הקורס.

ג. בסמינר — חובה להגיש עבודה סמינריונית.

ה. עבודות סמינריוניות ועבודות תרגיל יוגשו :
לקורסים שהתקיימו בסמסטר א' — עד יום א' תאריך 08.04.2018
לקרסים שהתקיימו בסמסטר ב' -- עד יום ב' תאריך 30.07.2018
(ובכפוף לתקנון "שכר הלימוד" בנושא זה).

תלמידי מסלול א' והמסלול האישי

א. <u>בשנה א'</u> חובה להשתתף, בנוסף לשלושת הסמינרים/תרגילים וקורס ההיסטוריוגרפיה, בסמינר המחקר ולהתחיל בלימודי השפה/ות הזרה/ות ברמות מתחילים א'+ב'.

ב. במהלך סמסטר א' של השנה הראשונה יש להתייעץ עם מורי סמינר המחקר, סמינר ההיסטוריוגרפיה ויו"ר הוועדה ללימודי התואר השני לגבי בחירת נושא לעבודת הגמר המחקרית ומנחה.

ג. "הצהרת הכוונות" בעניין עבודת הגמר המחקרית תיכתב כמטלת סיום בסמינר המחקר ותוגש עד סוף שנת הלימודים הראשונה למורה הקורס ולוועדה החוגית ללימודי התואר השני.

ד. הצעת המחקר המפורטת תוגש לוועדה החוגית ללימודי התואר השני לא יאוחר מסוף חופשת הסמסטר הראשון בשנת הלימודים השנייה. ההצעה תוגש במזכירות החוג, מודפסת ברווח כפול ובארבעה עותקים ובעותק אלקטרוני, לאישור סופי של הוועדה החוגית לתואר השני. הצעת המחקר תתקבל אך ורק מתלמידים שהשתתפו בסמינר המחקר.

ה. כתיבת עבודת הגמר המחקרים תחל עם קבלת האישור מהוועדה החוגית לתואר השני.

ו. יש להשלים את תוכנית הלימודים בחוג, כולל לימודי השפות, הגשת העבודות הסמינריוניות, עבודות התרגיל ועבודת הגמר המחקרית, תוך שלוש שנים לכל היותר.

ז. קורס הבחירה מחוץ לחוג: במסגרת תוכנית הלימודים יבחרו התלמידים, באישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני או המנחה, קורס אחד מחוץ לחוג, בהיקף של 4 שש"ס, בדרג 3 עד 5 ובאישור מזכירות החוג הרלוונטי.

תלמידי מסלול ב'

א. מבחן הגמר ייערך רק לאחר השלמת כל החובות בתוכנית הלימודים, בתיאום עם יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני.

ב. יש להשלים את תוכנית הלימודים בחוג, כולל קורסי הבחירה, ולעמוד בבחינת הגמר תוך שנתיים לכל היותר.

שקלול הציון הסופי לתואר שני

מסלול א':	**מסלול ב':**
סמינריונים 25%	סמינריונים 40%
תרגילים + קורס בחירה 15%	תרגילים בחוג 25%
עבודת גמר מחקרית- תזה 50%	קורסי בחירה 15%
שפת מקורות (ערבית, תורכית, פרסית או אחרת) 10%	בחינת גמר 20%
סה"כ 100%	**סה"כ 100%**

לימודי מחקר מקדים

המעוניינים לכתוב עבודת גמר לאחר סיום לימודיהם במסלול ב' יעמדו בדרישות החלות על תלמידי מסלול א' בכל הנוגע להשתתפות בקורסים, לימודי השפות ועבודת הגמר המחקרית.

*** תוכנית התמחות במדעי הדתות, ראו פרטים באתר בית הספר להיסטוריה.**

*** מסלול ישיר לדוקטורט, ראו דף המידע על לימודי התואר השלישי.**

תכנית לימודים לתואר שני

בהתמחות במדעי הדתות

ראש התכנית: **פרופ' אריה קופסקי**

מטרת התוכנית

מטרת הלימודים היא להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה של תופעות ומסורות דתיות, להקנות לתלמידים את ידיעת הבעיות, המושגים ודרכי המחקר של חקר הדת, הן על ידי לימודים שיטתיים והשוואתיים והן על ידי לימודי התמחות. התוכנית נועדה להביא בפני תלמידיה את מגוון הדיסציפלינות המחקריות של דתות ורעיונות דתיים ולאפשר לתלמידים העמקה באחת הדיסציפלינות והכנה לקראת מחקר בתחום בו בחרו. התוכנית תעודד חשיפה למגוון רחב של מערכות דתיות, בעבר ובהווה, ולעולמן החברתי, הרוחני, הריטואלי והחוויתי, כדי לאפשר לתלמידיה הבנה רחבה ומעמיקה ככל האפשר של התופעה הדתית בכללותה.

תנאי הקבלה

1. תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בציון סופי של 76 לפחות.
2. מועמדים אשר יידרשו להשלים קורסים ינותבו ללימודי השלמה בהיקף אשר ייקבע ע"י יועצי התכנית וועדת המ"א, בהתאם ללימודים הקודמים של המועמד. יש להשיג ממוצע של 80 לפחות בקורסי ההשלמה על מנת להמשיך בלימודי התואר השני.
3. תלמידים המתקבלים לתוכנית במסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תזה) ואינם שולטים בשפת המקורות (יוונית, לטינית, וכו') של תחום התמחותם ברמת מכינה, יידרשו ללמוד אותה כתלמידים במעמד על תנאי בשנה א', ולהשיג ציון של 80 לפחות כתנאי מעבר לשנה ב'.

תכנית הלימודים

א. שני קורסי ליבה בהיקף **8 שש"ס** מתוך הקורסים הבאים (כל אחד 4 שש"ס):

מבוא למדעי הדתות

פסיכולוגיה של הדת

מבוא לפילוסופיה של הדת

סוגיות בפילוסופיה של הדת

טבע האלוהות

ב. קורסי ליבה מתוך כלל לימודי הבחירה בתחום התמחות בהיקף **12-20 שש"ס** (בהתאם לחוג הלימודים אליו רשום התלמיד ובהתאם למסלול הלימודים) עפ"י הנושאים הבאים:

דתות המזרח הקרוב הקדום (החוג למקרא)

דתות העולם היווני-רומי (החוג להיסטוריה כללית)

נצרות (החוג להיסטוריה כללית)
דתות הודו וסין (החוג ללימודי אסיה *)
דתות פרה־קולומביאניות (החוג להיסטוריה כללית)
יהדות (החוג לתולדות ישראל)
אסלאם (החוג להיסטוריה של המזה"ת)

ג. קורסי בחירה מהפקולטה למדעי הרוח או מדעי החברה בהיקף **4-12 שש"ס** (בהתאם למסלול הלימודים)

מבנה הלימודים

לימודי התכנית יתקיימו בשני מסלולים:

1. מסלול א' — עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) — סה"כ 28 שש"ס*
2. מסלול ב' — כולל עמידה בבחינת גמר — סה"כ 36 שש"ס

*סטודנטים במסלול א' שאינם שולטים בשפת המקור הקשורה למחקרם (יוונית, לטינית וכו') ברמת מכינה, ידרשו ללמוד אותה כתלמידים במעמד על תנאי בשנה א', ולהשיג ציון של 80 לפחות כתנאי מעבר לשנה ב'. בנוסף מחויבים הסטודנטים בלימודי שפה זרה מודרנית בהתאם לתחום ההתמחות (עדיף צרפתית או גרמנית) ברמת מתקדמים בהיקף של 8 שש"ס.

שקלול הציונים

מסלול א'

שתי עבודות סמינריוניות	20%
ממוצע הציונים בקורסים	30%
עבודת גמר מחקרית (תזה)	50%

מסלול ב'

שלוש עבודות סמינריוניות	45%
ממוצע הציונים בקורסים	35%
בחינת גמר	20%

משך הלימודים

התוכנית תתפרש על שתי שנות לימוד (ארבעה סמסטרים) במסלול ב' ושנת לימודים נוספת לצורך השלמת עבודת הגמר המחקרית (תזה) במסלול א'.

בסיום התואר תוענק תעודת מוסמך בחוג בו למד הסטודנט עם ספח התמחות בלימודי מדעי הדתות.

◆◆◆

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **ד"ר סולי שאהוור**

תנאי קבלה

רשאים להגיש מועמדותם כתלמידים לתואר דוקטור, כל בעלי תואר שני (מ"א במסלול עם תזה), בהיסטוריה של המזרח התיכון, מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל, שהשיגו ציון של 85 לפחות בלימודיהם לתואר השני, וציון של 86 (טוב מאוד) בעבודת הגמר המחקרית.

בסמכות הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים לקבל גם בעלי תואר שני מצטיינים שאינם מתחום ההיסטוריה של המזרח התיכון, מהארץ או מחו"ל. מועמדים אלו יידרשו להשלים במהלך לימודיהם:

1. שפה מזרח תיכונית/אירופאית רלבנטית למחקרם. על הסטודנט להשלים את קורס השפה ברמת מתחילים ומתקדמים או לעמוד בהצלחה במבחן פטור ברמת מתקדמים.
2. לימודי השלמה אשר ייקבעו על־ידי הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים וזאת בהתאם לרקע האקדמי של המועמד. על המועמד לקבל ציון 80 לכל הפחות בכל אחד מהקורסים הללו.

הערה: הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים רשאית לאשר בחינה ו/או עבודה על תוכנם של ספרים או חומרים הרלבנטיים לתואר כאשר המועמד אינו דובר עברית.

מבנה הלימודים

הלימודים לקראת התואר השלישי מחולקים לשני שלבים:

א. שלב א', שלא יעלה על שנה.

ב. שלב ב', שלא יעלה על 3 שנים.

עם ההרשמה ללימודים, יש להגיש במזכירות החוג את המסמכים הבאים:

1. "הצהרת כוונות" (בעברית ובאנגלית) שתכלול את כותר הנושא, שיטות המחקר ומקורותיו.
2. קורות חיים (בעברית ובאנגלית).
3. העתקים מתעודות "בוגר" ו"מוסמך".
4. תדפיסי ציונים לתארים ב"א ומ"א.
5. שני מכתבי המלצה ממרצים מתארים קודמים, אחד מהם ממנחה תיזת ה־מ"א,
6. הסכמה בכתב ממנחה/ים העומד/ים בקריטריונים.

לאחר הודעת קבלה ללימודים יש להכין, במסגרת שלב א', את הצעת המחקר המפורטת.

אישור הצעת המחקר יינתן ע"י המנחה/ים, והוועדה החוגית לתואר השלישי והרשות ללימודים מתקדמים. עם קבלתו יעברו תלמידי המחקר לשלב ב'.

מנחה עבודת הד"ר יקבע תכנית לימודים אישית (שלא תעלה על ארבעה קורסים בהיקף של 16 שש"ס) וזו תאושר ע"י הוועדה החוגית לתואר השלישי. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד/ה חובת בחינה (בכתב או בעל־פה) בקורסים הנלמדים. בסמינריונים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה. על התלמיד/ה להוכיח ידיעה של שלוש שפות רלוונטיות לתחום המחקר. כמו כן תלמידים לתואר השלישי נדרשים להשתתף בשני קורסים לדוקטוראנטים במסגרת ביה"ס להיסטוריה בהיקף של 4 שש"ס כל־אחד (אחד בשלב א' ואחד בשלב ב').

עם סיום כתיבתה, תוגש תזת הדוקטורט באישור המנחה/ים, לוועדה החוגית לתואר השלישי, אשר תבדוק אם העבודה מוכנה לשיפוט. לאחר אישורה תועבר העבודה לרשות ללימודים מתקדמים שתטפל בסדרי השיפוט.

לימודים במסלול הישיר לדוקטורט*

מועמדים המבקשים להתקבל למסלול הישיר לדוקטוראט, חייבים להיות בעלי תואר ראשון בחוג להיסטוריה של המזה"ת ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, ואשר השיגו ציון משוקלל של 90 לפחות בחוג זה ובחוג הלימודים השני.

תלמידי המסלול הישיר יעמדו בדרישות הלימודים בתוכנית המ"א במשך שתי שנות לימוד ויגישו הצעת מחקר לדוקטוראט.

היקף הלימודים

28 שש"ס, עפ"י החלוקה הבאה:

2 סמינריונים – כ"א 4 שש"ס (סה"כ 8 שש"ס)
1 תרגיל בהיסטוריה והיסטוריוגרפיה (4 שש"ס)
סמינר מחקר (4 שש"ס)
3 תרגילים כ"א 4 שש"ס (סה"כ 12 שש"ס)
לימודי שפות (שאינם נכללים במניין 28 השש"ס):

- שפה מזרח תיכונית, נוספת לערבית (מתחילים ומתקדמים) – תורכית או פרסית (השפה נכללת בשקלול הציון הסופי), או שפה אחרת במידת הצורך ועפ"י החלטת הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים.
- שפה אירופית, נוספת לאנגלית – בהיקף של 16 שש"ס (אינה נכללת בשקלול הסופי, אלא מהווה "לימודי עזר"), או שפה אחרת במידת הצורך ועפ"י החלטת הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים.
- את לימודי השפות יש להתחיל בשנה הראשונה (רמות א' +ב').

על תלמידי המסלול הישיר לקבל ציון של 90 לפחות בכל אחת מהעבודות הסמינריוניות שיגישו.

על תלמידי המסלול הישיר להגיש את הצעת המחקר לדוקטוראט לא יאוחר מסוף סמסטר א' של השנה השניה ללימודיהם. ההצעה תוגש במזכירות החוג, מודפסת ברווח כפול בחמישה עותקים.

על תלמידי המסלול הישיר להשלים את תכנית הלימודים בחוג ואת לימודי השפות, להגיש את העבודות הסמינריוניות, עבודות התרגיל ו/או לעמוד במבחנים תוך שנתיים לכל היותר.
תלמידי המסלול אשר יעמדו במטלות בציונים הנדרשים ויגישו את הצעת המחקר לתואר השלישי במועד, יעברו, לאחר אישור הצעת המחקר ע"י הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי, למעמד "תלמיד/ת מחקר שלב ב'" ויקבלו תעודת מוסמך במסגרת המסלול הישיר לדוקטורט.

לימודי מחקר מקדים

(כתיבת עבודת גמר מחקרית לאחר השלמת לימודי התואר השני במסלול ב')*

המעוניינים לכתוב עבודת גמר מחקרית (תזת מ"א) לאחר סיום לימודיהם במסלול ב', ישלימו את לימודי השפה המזרח־תיכונית השנייה (פרסית או תורכית) ויעמדו בדרישות החלות על תלמידי מסלול א' בכל הנוגע להשתתפות בקורסים, ללימודי שפות ולעבודת הגמר המחקרית.
*ראו תקנון לימודי התואר השני והשלישי של הרשות ללימודים מתקדמים בשנתון זה.

115

לימודי ארץ־ישראל

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ אריה קופסקי**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין:	פרופ׳ גור אלרואי, פרופ׳ אדריאן בועז, פרופ׳ יוסי בן־ארצי, פרופ׳ יעקב ברנאי (אמריטוס), פרופ׳ יעקב גולדשטיין (אמריטוס), פרופ׳ יואב גלבר (אמריטוס), פרופ׳ יחיעם ויץ, פרופ׳ אפרים לב, פרופ׳ אריה קופסקי.
פרופסור חבר:	פרופ׳ עוז אלמוג, פרופ׳ נתן ינאי (אמריטוס), פרופ׳ גדעון פוקס (אמריטוס), פרופ׳ יהושע פרנקל (אמריטוס).
מרצה בכיר:	ד״ר ירון פרי, ד״ר רפאל פרנקל (בגמלאות).
מרצה:	ד״ר יהודית ברונשטיין, ד״ר אסף זלצר, ד״ר משה נאור, ד״ר נורית שטובר.
עמית הוראה:	ד״ר נעמה בן זאב, ד״ר גלי השרוני, ד״ר אסתר ינקלביץ, ד״ר אורלי מזרחי, ד״ר ענת קדרון, ד״ר איתמר רדאי.

מזכירות החוג

עוזר מנהלי לראש החוג: **גב׳ אורלי מיכאל**

שעות קבלה: ימים א׳-ה׳ בין השעות 10:00-12:00.

טלפון: 04-8249414, 04-8249296

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

יועץ ב"א: **ד"ר נורית שטובר**

מטרת הלימודים

החוג ללימודי ארץ ישראל בנוי במתכונת המקובלת של לימודים אזוריים (Area studies) רב תחומיים. במסגרת תכנית הלימודים מעניק החוג לתלמידיו ידע בהכרת הארץ, הבנת הכוחות והגורמים אשר עיצבו את גורלה במרוצת הדורות ויכולת להתמודד עם סוגיות אקטואליות בעזרת ידע מעמיק הכרוך בהכרת העבר. במוקד תשומת הלב של החוג מצויים העניין המיוחד בארץ עצמה, בתושביה, במאפייניה הנופיים, בתולדותיה ובייחודה האנושי.

הלימודים בכל התחומים כוללים מבואות, שיעור- תרגיל (שו"ת) וסמינריונים.

הלימודים מועשרים בסיורים ובעבודות שדה.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה.

על המועמדים להמציא אישור רפואי, המעיד על כושרם להשתתף בסיורים.

תוכנית "דרך הרוח"

החל מתשע"ג מחויבים תלמידי הפקולטה למדעי הרוח ללמוד קורסים בהיקף של 4 נ"ז במסגרת תוכנית "דרך הרוח". הרישום לקורסים יתבצע תחת אחת מתכניות הלימודים של התלמיד וציוני הקורסים ישוקללו בציון הסופי. את לימודי "דרך הרוח" ניתן ללמוד בכל אחת משנות הלימוד לתואר. על המשתתפים בתכנית לבחור קורסים מחוץ לתחום ההתמחות החוגי שלהם בהתאם למוגדר באתר התכנית. סיום לימודי דרך הרוח בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

המסלול הדו־חוגי

מבנה הלימודים

תוכנית הלימודים לתואר ראשון מסתכמת ב־60 נ"ז, והיא כוללת 64 שש"ס, ובנוסף סיורים ועבודות שדה. התוכנית מורכבת מ־3 סוגי קורסים: שיעור, שיעור ותרגיל (שו"ת) וסמינריון. מתוך 60 נ"ז לתואר, ניתן לצבור עד 16 נ"ז בחוגים אחרים בפקולטה למדעי הרוח (קורסי דרג 2 ו־3 בהתאם למפורט מטה).

א). **<u>שיעורים (דרג 1):</u>**

בשנה א' יילמדו 5 שיעורי מבוא חובה: הדרכה מתודולוגית 4 נ"ז (מורכב מקורס "אוריינות מידע מתוקשב" 2 נ"ז והדרכה מתודולוגית 2 נ"ז פרונטלי), החברה הישראלית 4 נ"ז **או** העת העתיקה 4 נ"ז, המאה ה־19 4 נ"ז, המאה ה־20 4 נ"ז, גיאוגרפיה פיסית+ תרגול 4 נ"ז.

סה"כ 20 נ"ז.

ב). **שו"ת (דרג 2):**

בשנה ב' ו־ג' יבחרו התלמידים 6 שו"ת, מתוכם קורס חובה "היסטוריה עולמית" (4 נ"ז) אותו ניתן ללמוד בכל אחת משנות הלימוד לתואר.

סה"כ 24 נ"ז.

ג). **סמינריונים (דרג 3):**

יילמדו בשנה ג' 2 סמינריונים. ניתן לקחת סמינריון **אחד** מחוץ לחוג ללימודי ארץ ישראל.

סה"כ 12 נ"ז.

מבנה תכנית הלימודים

	שנה א' **מבואות חובה:**	**שנה ב'** **בחירה:**	**שנה ג'** **בחירה:**
	הדרכה מתודולוגית 4 שש"ס 4 נ"ז 01_____1151	שו"ת 4 שש"ס 4 נ"ז 01_____1152	שו"ת 4 שש"ס 4 נ"ז 01_____1152
אחד מן השניים	שיעור חברה ישראלית 4 שש"ס 4 נ"ז 01_____1151	שו"ת 4 שש"ס 4 נ"ז 01_____1152	
אחד מן השניים	שיעור עת עתיקה 4 שש"ס 4 נ"ז		
	שיעור מאה 19 4 שש"ס 4 נ"ז 01_____1151	שו"ת 4 שש"ס 4 נ"ז 01_____1152	
	שיעור מאה 20+תרגול 6 שש"ס 4 נ"ז 01_____1151	שו"ת 4 שש"ס 4 נ"ז 01_____1152	
	שיעור פיסית+תרגול 6 שש"ס 4 נ"ז 01_____1151	שו"ת 4 שש"ס 4 נ"ז 01_____1152	
ניתן ללמוד בכל אחת משנות הלימוד לתואר	שיעור היסטוריה עולמית 4 שש"ס 4 נ"ז		**סמינריונים:** סמינריון 4 שש"ס 6 נ"ז 01_____1153 סמינריון 4 שש"ס 6 נ"ז 01_____1153
	סה"כ: 24 שש"ס 24 נ"ז	**20 שש"ס 20 נ"ז**	**12 שש"ס 16 נ"ז**

סיורים

על התלמיד להשתתף ב־8 עד 10 ימי סיור, במשך 3 שנות לימודיו. התלמיד יגיש דו"ח על כל סיור והוא ייכלל בחישוב הציון של הקורס שבמסגרתו נערך הסיור. סיורים שנערכו בחוגים אחרים לא ייחשבו (אלא במקרים חריגים ולפי אישור מוקדם של יועץ ב"א).

דרישות מעבר

תנאי מעבר לשנה אקדמית ב':

ציון נמוך מ־55 בכל אחד מהקורסים לא יאפשר מעבר לשנה ב'.

הערות

1. תלמיד אשר חוג לימודיו השני הוא תולדות ישראל או ארכיאולוגיה, ושמע בחוגים אלה קורסים זהים לאלה הנלמדים בחוג ללימודי ארץ־ישראל, יהיה פטור משמיעת קורסים אלה בשנית, אך תוטל עליו חובה לשמוע קורסים אחרים באותו היקף שעות.
2. **תעודת הוראה:** תלמידי החוג יכולים ללמוד לתעודת הוראה בהיסטוריה ובשל"ח. **פרטים ניתן לקבל בחוג ללמידה, הוראה והדרכה**. טלפון 04-8240890/89.
3. **קורס מורי דרך**: בוגרי קורס מורי דרך יקבלו הכרה בקורסים ונקודות זכות לתואר ראשון בהתאם לתוכנית הלימודים המיוחדת להם המפורסמת באתר החוג.
4. ללומדים במסגרת ההסדר המיוחד שבין האוניברסיטאות לבין כוחות הביטחון, תורכב תוכנית לימודים כדלקמן:

שנה א' ילמדו על פי מתכונת שנה א', ובנוסף לכך 2 שו"ת (8 נ"ז) **או** סמינריון (בסמסטר ב') ושו"ת (10 נ"ז).

לא ניתן יהיה לצבור יותר מ־30 נ"ז במהלך השנה הראשונה ללימודים. יתרת השיעורים תלמד בשנה ב'.

שקלול הציונים

הדרכה	4 נ"ז*1	סה"כ	4/60
שיעורים דרג 1	4 נ"ז*4	סה"כ	16/60
שיעורים דרג 2	4 נ"ז*7	סה"כ	28/60
שיעורים דרג 3	6 נ"ז*2	סה"כ	12/60

המסלול החד־חוגי

מטרת הלימודים

המסלול החד חוגי מיועד לתלמידים המעוניינים להעמיק את ידיעותיהם בכל הקשור לארץ־ישראל, וכן לשלב במהלך לימודיהם לתואר ראשון מקבצים הקשורים ללימודים אלה או המשלימים אותם. כל אלה כדי להגיע, בתום לימודי התואר הראשון, לידע מקיף יותר על ארץ־ישראל.

תנאי קבלה

הקבלה למסלול החד־חוגי תעשה בשתי דרכים:

א. ביוזמת ראש החוג, אשר יזמן לראיון אישי מועמדים שנרשמו לחוג והשיגו ציון גבוה במיוחד בבחינת הכניסה הפסיכומטרית. לאחר הראיונות, שיתקיימו בחופשת הקיץ הקודמת לשנה"ל הראשונה, תפורסם רשימת התלמידים שהתקבלו למסלול זה.

ב. תלמידים שסיימו בהצלחה את שנת הלימודים הראשונה של לימודיהם בחוג (ובחוג נוסף באוניברסיטה) ועברו סף כניסה, שייקבע מפעם לפעם ע"י ועדת ההוראה החוגית, יוכלו להצטרף למסלול החד חוגי. בשנת הלימודים תשע"ו סף הכניסה היה 80.

מבנה הלימודים

1. בנוסף ללימודים הנדרשים במסלול הדו־חוגי (בהיקף 44 נ"ז) ילמד התלמיד במסלול החד־חוגי קורסים בהיקף של 16 נ"ז לפי הפירוט הבא:

   שו"ת (8 נ"ז)

   קריאה מודרכת (2 נ"ז)

   סמינריון (6 נ"ז)

2. כן ילמד התלמיד, לפי כללי האוניברסיטה, בנוסף ללימודי החוג עוד שני מקבצים או שלושה בהיקף כולל של 60 נ"ז

סיורים

תלמיד המסלול החד־חוגי יהיה חייב בהיקף רחב יותר של סיורים לימודיים: 15-10 ימי סיור במשך שלוש שנות לימודיו.

◆ ◆ ◆

הלימודים לתואר השני (מ״א)

יו״ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד״ר אסף זלצר**

החוג מקיים מספר מסלולי לימוד והתמחות לתואר שני:
מסלול א׳ — בעת החדשה, בעת העתיקה ובימי הביניים — כמפורט בהמשך.
מסלול ב׳ — בעת החדשה, בעת העתיקה ובימי הביניים — כמפורט בהמשך.

כללי

מטרת הלימודים

לימודי המ״א מיועדים להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה של התלמיד בתחומים האלה: היסטוריה, גיאוגרפיה היסטורית, אנתרופולוגיה ונושאי חברה ומדינה של ארץ־ישראל ומדינת ישראל; לבסס, לשפר ולהרחיב את השיטות והכלים הדרושים למחקר עצמאי של ארץ־ישראל ומדינת ישראל.
לימודי המ״א מושתתים על עבודה עצמית ועל לימוד במסגרת שיעורים וסמינריונים.

תנאי קבלה

מספר המקומות בלימודי מ״א מוגבל. בוגר החוג ללימודי ארץ־ישראל שציונו המשוקלל 80 ושציונו המשוקלל בחוג הלימודים השני לתואר בוגר אינו נופל מ־76, זכאי להתקבל ללימודים לתואר השני באישורה של ועדת הקבלה.
בוגר החוג שציונו המשוקלל בין 76 ל־80, בקשתו תישקל על־ידי ועדת הקבלה.
מועמדים שאינם בוגרי החוג ללימודי ארץ־ישראל יידרשו בקורסי השלמה בהיקף של 12-16 שש״ס, אשר ייקבעו בהתאם לרקע האקדמי שלהם.
מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו״ל אשר למד במסלול דו־חוגי ובאחד החוגים השיג ציון משוקלל הנמוך מ־67 ולא פחות מ־70, יוכל להתקבל כתלמיד מן המניין רק אם בחוג בעל הזיקה ללימודי ארץ ישראל השיג ציון משוקלל של 80 לפחות.
מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע״י האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מחו״ל, וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות הפועלות בישראל באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.

מבנה הלימודים בעת־החדשה

ללימודים בעת־החדשה שני מסלולים: מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר) ומסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר).

תלמידי מסלול א' יעמדו בדרישות תכנית הלימודים ויכתבו עבודת גמר.

זכאי להימנות על מסלול א' ולהגיש הצעת מחקר לעבודת גמר, תלמיד שממוצע ציוניו 85 ושכתב 2 עבודות סמינריוניות עליהן קיבל ציון שאינו נמוך מ־85.

תלמידי מסלול א' חייבים בלימודי שפה זרה (ברמת מתקדמים) מלבד אנגלית.

תלמידי מסלול ב' יעמדו בדרישות תכנית הלימודים ובבחינות הגמר כמפורט בתקנון לימודי תואר שני של הרשות ללימודים מתקדמים.

תלמידי מסלול א' ו־ב' ישתתפו במסגרת שנה ב' לימודיהם לקבלת התואר בקמפוס מ"א בן 2-4 ימים.

תוכנית הלימודים בעת החדשה

מסלול א'

6 קורסים (24 שש"ס) — מתוכם יכתוב התלמיד 2 עבודות סמינריוניות.

קורס בהדרכה מתודולוגית והיסטוריוגרפית (4 שש"ס).

קמפוס מ"א בשנה ב' (4 שש"ס).

שפה זרה שניה בהתאם לרלוונטיות למחקר בהיקף של 8 שש"ס (ברמה למתחילים ולמתקדמים).

קורס כלים למחקר וכתיבה היסטורית. קורס מתוקשב.

עבודת גמר.

מסלול ב'

8 קורסים (32 שש"ס) — מתוכם יכתוב התלמיד 2 עבודות סמינריוניות.

קמפוס מ"א בשנה ב' (4 שש"ס).

בחינת גמר.

עבודת הגמר

א. נושא עבודת הגמר יוצע על ידי התלמיד ויאושר על ידי המדריך מן החוג ללימודי ארץ־ישראל במהלך שנת הלימודים הראשונה.

ב. הצעת המחקר תוגש לוועדת המ"א של החוג במהלך שנת הלימודים השניה. לפני אישור הצעת המחקר על הסטודנט להגיש 2 עבודות סמינריוניות, ולקבל עליהן ציון שאינו נמוך מ־85.

ג. עבודת הגמר תוגש לא יאוחר משלוש שנים מיום תחילת הלימודים. לגבי פירוט הדרישות, יש לפעול על פי האמור בפרק ו' של תקנון לימודי תואר שני של הרשות ללימודים מתקדמים.

בחינות גמר

א. תלמיד מסלול ב' ייבחן בבחינת גמר נושאית שתכלול מטלה אינטגרטיבית. נושאי הבחינות ייקבעו על־ידי יו"ר ועדת מ"א.

ב. בהתאם לתקנון תואר שני, ציון מעבר מינימלי בכל אחד ממרכיבי בחינת הגמר הוא 70. תלמיד שנכשל בבחינת הגמר (קיבל ציון נמוך מ־76 כציון משוקלל של כל מרכיבי הבחינה) יורשה להיבחן פעם אחת נוספת. הבחינה החוזרת תכלול את כל מרכיבי הבחינה הראשונה. תלמיד יהא חייב להיבחן פעם אחת נוספת על אחד או יותר ממרכיבי בחינת הגמר, שבהם קיבל ציון נמוך מ־70.

ג. בכל שנה יתקיימו שני מועדים לבחינות הגמר. ניתן לגשת לבחינה בכל מועד, לאחר הגשת כל העבודות, על סמך הרשמה מוקדמת במזכירות. הבחינות ייערכו במחצית חודש נובמבר ובמחצית חודש מאי.

שקלול הציונים

מסלול א'		מסלול ב'	
עבודת גמר	60%	בחינת גמר	30%
2 עבודות סמינריוניות	24%	2 עבודות סמינריוניות	40%
השתתפות פעילה בשאר השיעורים	16%	השתתפות פעילה בשאר השיעורים	30%
סה"כ	**100%**	**סה"כ**	**100%**

לימודי התואר השני (מ"א) בעת העתיקה/ימי הביניים

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר אסף זלצר**

מבנה הלימודים בעת־העתיקה/ימי הביניים

ללימודים בעת־העתיקה ובימי הביניים שני מסלולים: מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר) ומסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר).

תלמידי מסלול א' יעמדו בדרישות תכנית הלימודים ויכתבו עבודת גמר.

זכאי להימנות על מסלול א' ולהגיש הצעת מחקר לעבודת גמר, תלמיד שממוצע ציוניו 85 ושכתב 2 עבודות סמינריוניות עליהן קיבל ציון שאינו נמוך מ־85.

תלמידי מסלול א' חייבים בלימודי שפה זרה (ברמת מתקדמים) הרלוונטית למחקרם מלבד אנגלית.

תלמידי מסלול ב' יעמדו בדרישות תכנית הלימודים ובבחינות הגמר כמפורט בתקנון לימודי תואר שני של הרשות ללימודים מתקדמים.

תוכנית הלימודים בעת־העתיקה/ימי הביניים

מסלול א':

6 קורסים (24 שש"ס) בחוג ללימודי ארץ־ישראל

קורס בהדרכה מתודולוגית והיסטוריוגרפית (4 שש"ס).

קמפוס מ"א (4 שש"ס).

שפה זרה רלוונטית למחקר בהיקף 8 שש"ס (למתחילים ולמתקדמים).

עבודת גמר.

מסלול ב':

6 קורסים (24 שש"ס) בחוג ללימודי ארץ־ישראל (מתוך התכנית המשותפת עם החוג לתולדות ישראל).

2 שיעורי בחירה מדרג 3, באישור יועץ מ"א (8 שש"ס).

קמפוס מ"א (4 שש"ס).

בחינת גמר.

תלמידי מסלול א' ו־ב' ישתתפו במסגרת שנה ב' ללימודיהם לקבלת התואר בקמפוס מ"א בן 2-4 ימים.

עבודת הגמר

א. נושא עבודת הגמר יוצע על ידי התלמיד ויאושר על ידי המדריך מן החוג ללימודי ארץ־ישראל במהלך שנת הלימודים הראשונה.

ב. הצעת המחקר תוגש לוועדת המ"א של החוג במהלך שנת הלימודים השניה. לפני אישור הצעת המחקר על הסטודנט להגיש 2 עבודות סמינריוניות, ולקבל עליהן ציון שאינו נמוך מ־85.

ג. עבודת הגמר תוגש לא יאוחר משלוש שנים מיום תחילת הלימודים. לגבי פירוט הדרישות, יש לפעול על פי האמור בפרק ו' של תקנון לימודי תואר שני של הרשות ללימודים מתקדמים.

בחינות גמר

בתום לימודיו ייבחן התלמיד במסלול ב' בבחינת גמר נושאית שתכלול מטלה אינטגרטיבית.

שקלול הציונים

מסלול א'		מסלול ב'	
עבודת גמר	60%	בחינת גמר	30%
2 עבודות סמינריוניות	24%	2 עבודות סמינריוניות	40%
השתתפות פעילה בשאר השיעורים	16%	השתתפות פעילה בשאר השיעורים	30%
סה"כ	**100%**	**סה"כ**	**100%**

תוכניות מיוחדות למ.א.

א. התמחות בתיירות בישראל למורי דרך (בשיתוף עם משרד התיירות)

מטרת הלימודים

מטרת ההתמחות היא להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית הנוגעת לארץ ישראל של ציבור מורי הדרך בהיבטים ההיסטוריים, היסטוריים־גיאוגרפיים, גיאוגרפים־פיסיים וסוציולוגיים. התוכנית תקנה הכשרה אקדמית ומקצועית מתקדמת בתחום התיירות ולימודי ארץ־ישראל. הלימודים יעסקו בהיבטים שונים ומגוונים של תחום זה, כגון שימור אתרים, תולדות הישוב בארץ בתקופות שונות, ארכיאולוגיה, מדעי הדתות, גיאומורפולוגיה, חי וצומח בארץ ישראל, הרעיון הציוני, הגירה ועלייה, מדינת ישראל, הסכסוך היהודי־ערבי, תקופת המנדט והחברה הישראלית.

התוכנית המוצעת ייחודית ואינה קיימת בשום מוסד אקדמי מוכר אחר. היא מאפשרת ניצול מירבי של המומחיות האקדמית והניסיון המקצועי הקיים בחוג ללימודי ארץ ישראל באוניברסיטת חיפה, שעם חבריו נמנים מרצים מדיסציפלינות שונות.

תנאי קבלה

לתוכנית יתקבלו בוגרי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ ובעולם, בעלי ציון ממוצע של 76 לפחות ובעלי תעודת "מורה דרך מוסמך" מוכרת ממשרד התיירות.

מבנה הלימודים

ללימודים בחוג שני מסלולים: מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר) ומסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר).

היקף תוכנית הלימודים במסלול ב' (ללא תיזה) עומד על 36 שש"ס = 9 קורסים. מורה דרך שממוצע ציוניו בתום השנה הראשונה יעמוד על 85 ומעלה, יוכל לעבור למסלול א' (עם כתיבת תיזה) באישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני. היקף הלימודים במסלול א' עומד על 32 שש"ס = 8 קורסים, כולל קורס הדרכה מתודולוגית, ובנוסף לימודי שפה זרה שנייה בהיקף של 8 שש"ס.

תוכנית הלימודים למורי הדרך כוללת ארבעה קורסי חובה:

1. שימור אתרים.
2. תיירות במאה ה־21
3. מדע הדתות
4. קמפוס מ"א (קורס שטח מרוכז בן שלושה ימים באחד האזורים בארץ)

מסלול א׳		מסלול ב׳	
עבודת גמר	60%	בחינת גמר	30%
2 עבודות סמינריוניות	24%	2 עבודות סמינריוניות	40%
השתתפות פעילה בשאר השיעורים	16%	השתתפות פעילה בשאר השיעורים	30%
סה״כ	**100%**	**סה״כ**	**100%**

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתוכנית הלימודים למורי הדרך יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה ויקבלו ספח התמחות.

ב. התמחות במדעי הדתות

ראש התכנית: **פרופ׳ עמוס מגד**

מטרת התוכנית

מטרת הלימודים היא להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה של תופעות ומסורות דתיות, להקנות לתלמידים את ידיעת הבעיות, המושגים ודרכי המחקר של חקר הדת, הן על ידי לימודים שיטתיים והשוואתיים והן על ידי לימודי התמחות. התוכנית נועדה להביא בפני תלמידיה את מגוון הדיסציפלינות המחקריות של דתות ורעיונות דתיים ולאפשר לתלמידים העמקה באחת הדיסציפלינות והכנה לקראת מחקר בתחום בו בחרו. התוכנית תעודד חשיפה למגוון רחב של מערכות דתיות, בעבר ובהווה, ולעולמן החברתי, הרוחני, הריטואלי והחוויתי, כדי לאפשר לתלמידיה הבנה רחבה ומעמיקה ככל האפשר של התופעה הדתית בכללותה.

תנאי הקבלה

1. תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו״ל בציון סופי של 76 לפחות.
2. מועמדים אשר יידרשו להשלים קורסים ינותבו ללימודי השלמה בהיקף אשר ייקבע ע״י יועצי התכנית וועדת המ״א, בהתאם ללימודים הקודמים של המועמד. יש להשיג ממוצע של 80 לפחות בקורסי ההשלמה על מנת להמשיך בלימודי התואר השני.
3. תלמידים המתקבלים לתוכנית במסלול א׳ (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תזה) ואינם שולטים בשפת המקורות (יוונית, לטינית, וכו׳) של תחום התמחותם ברמת מכינה, יידרשו ללמוד אותה כתלמידים במעמד על תנאי בשנה א׳, ולהשיג ציון של 80 לפחות כתנאי מעבר לשנה ב׳.

תכנית הלימודים

א. שני קורסי ליבה בהיקף **8 שש״ס** מתוך רשימת קורסי הליבה בתוכנית השנתית (כל אחד 4 שש״ס).

ב. קורסים מתוך כלל לימודי הבחירה בתחום התמחות בהיקף **12-20 שש״ס** (בהתאם לחוג הלימודים אליו רשום התלמיד ובהתאם למסלול הלימודים) עפ״י הנושאים הבאים:

דתות המזרח הקרוב הקדום (החוג למקרא)
דתות העולם היווני-רומי (החוג להיסטוריה כללית)
נצרות (החוג להיסטוריה כללית)
דתות הודו וסין (החוג ללימודי אסיה *)
דתות פרה־קולומביאניות (החוג להיסטוריה כללית)
יהדות (החוג לתולדות ישראל)
אסלאם (החוג להיסטוריה של המזה"ת)

ג. קורסי בחירה מהפקולטה למדעי הרוח או מדעי החברה בהיקף **12-4 שש"ס** (בהתאם למסלול הלימודים)

מבנה הלימודים

לימודי התכנית יתקיימו בשני מסלולים:

1. מסלול א' — עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) — סה"כ 28 שש"ס*

2. מסלול ב' — כולל עמידה בבחינת גמר — סה"כ 36 שש"ס

*סטודנטים במסלול א' שאינם שולטים בשפת המקור הקשורה למחקרם (יוונית, לטינית וכו') ברמת מכינה, ידרשו ללמוד אותה כתלמידים במעמד על תנאי בשנה א', ולהשיג ציון של 80 לפחות כתנאי מעבר לשנה ב'. בנוסף מחויבים הסטודנטים בלימודי שפה זרה מודרנית בהתאם לתחום ההתמחות (עדיף צרפתית או גרמנית) ברמת מתקדמים בהיקף של 8 שש"ס.

שקלול הציונים

מסלול א'

שתי עבודות סמינריוניות	20%
ממוצע הציונים בקורסים	30%
עבודת גמר מחקרית (תזה)	50%

מסלול ב'

שתי עבודות סמינריוניות	45%
ממוצע הציונים בקורסים	35%
בחינת גמר	20%

משך הלימודים

התוכנית תתפרש על שתי שנות לימוד (ארבעה סמסטרים) במסלול ב' ושנת לימודים נוספת לצורך השלמת עבודת הגמר המחקרית (תזה) במסלול א'.

בסיום התואר תוענק תעודת מוסמך בחוג בו למד הסטודנט עם ספח התמחות בלימודי מדעי הדתות.

ג. התמחות באוצרות מורשת

ראש התוכנית: **פרופ' יוסי בן-ארצי**

מטרת הלימודים

תוכנית (ספח התמחות) - אוצרות מורשת מציעה לסטודנטים שילוב של לימודים תיאורטיים ומעשיים בתחום המוזיאונים, האתרים והארכיונים עם המשך לימוד והעמקה בידע על הארץ. יעדה של התוכנית הוא להכשיר את העוסקים בתחום לחשיבה ביקורתית על מעשה האוצרות והפעילות המתבצעת באתרים, במטרה לסייע בידם להתאימם למציאות העיצובית, החינוכית והתרבותית של זמננו. העיסוק באופן ביקורתי בנושאים השונים ייעשה במטרה לעודד את המחקר ולהעשיר את העשייה השוטפת ברעיונות ותיאוריות.

תנאי הקבלה

מועמדים בעלי הנתונים שלהלן, יוכלו להגיש בקשה להתקבל לתוכנית

1. תואר ראשון בציון סופי של 80 ומעלה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל או בחו"ל בחוגים: לימודי ארץ ישראל; היסטוריה; גאוגרפיה; ארכיאולוגיה ועוד);

   מועמדים ללא רקע והשכלה מתאימה יידרשו ללימודי השלמה בהיקף של 12 - 16 שש"ס, אשר ייקבעו בהתאם לרקע האקדמי שלהם.
2. המועמדים העומדים בדרישות יוזמנו לראיון.
3. ניסיון מקצועי קודם מהווה יתרון אך אינו חובה.

מבנה הלימודים

תוכנית הלימודים תתקיים בשני מסלולים: מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) בהיקף של 32 שש"ס ומסלול עם בחינת גמר בהיקף של 36 שש"ס.

מסלול א'

היקף הלימודים במסלול א' עומד על 32 שש"ס = 8 קורסים סה"כ, כולל קורס הדרכה מתודולוגית והיסטוריוגרפית (4 שש"ס) וקמפוס MA לתלמידי החוג.

מתוך 32 שש"ס (8 קורסים) יכתבו התלמידים 2 עבודות סמינריוניות.

מסלול ב'

היקף הלימודים במסלול ב' עם בחינת גמר (ללא תזה) עומד על 36 שש"ס = 9 קורסים, כולל קמפוס MA, מתוכם יכתבו התלמידים 2 עבודות סמינריוניות.

על התלמידים במסלול לעמוד בבחינת גמר בציון של 76 לפחות.

תוכנית הלימודים כוללת שישה קורסי ליבה (חובה) בשני המסלולים:

1. תפקידם של מוזיאונים ואתרי מורשת
2. סוד האוצרות
3. שימור אתרים: מדיניות ותיעוד אתרי מורשת היסטורית בישראל
4. תרבות הנוסטלגיה, הישראליאנה והאספנות בישראל
5. המסע, הסיור ומעשה התיירות בתולדות ארץ־ישראל
6. התנסות מעשית

שקלול הציונים

מסלול א'

עבודת גמר מחקרית (תזה)	60%
שתי עבודות סמינריוניות	24%
השתתפות פעילה בשיעורים	16%

מסלול ב'

בחינת גמר	30%
שתי עבודות סמינריוניות	40%
השתתפות פעילה בשיעורים	30%

משך הלימודים

התוכנית מרוכזת ביום לימודים אחד בשבוע (מלבד קמפוס המ"א) ומתפרשת על פני ארבעה סמסטרים.

בסיום התואר תוענק תעודת מוסמך בחוג ללימודי ארץ־ישראל עם ספח התמחות בתחום אוצרות מורשת.

◆ ◆ ◆

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר ועדת דוקטורט: **ד"ר ירון פרי**

תנאי הקבלה

ועדת הדוקטורט החוגית תפקח על קבלת התלמידים לתכנית הדוקטורט ותמליץ על קבלתם בפני הרשות ללימודים מתקדמים.

רשאים להגיש מועמדותם כל מי שסיימו תואר שני בלימודי א"י באוניברסיטת חיפה או באוניברסיטה מוכרת אחרת בארץ ובחו"ל, אשר למדו במסלול המחקרי (א') לתואר השני, ואשר השיגו ציון טוב מאוד (86 ומעלה) בעבודת הגמר המחקרית וציון טוב (80 ומעלה) בשאר לימודיהם.

מוסמכי חוגים אחרים שעומדים בתנאים אלה, יתקבלו לאחר דיון בוועדת הדוקטורט אשר תתאים לימודי השלמה בכל מקרה לגופו, ולאחר שתבחן את מהלך לימודיו ואת מידת התאמתם לתכני הלימוד בחוג.

על כל המתקבלים לתכנית הדוקטורט יהיה לעמוד בתנאי השלמת לימודי שפה שניה (לבד מאנגלית) ברמת מתקדמים.

הקבלה לתכנית מותנית בהסכמה בכתב של אחד ממורי החוג המוסמכים להנחות עבודת דוקטורט, בה יביע נכונותו להדריך את המועמד/ת בנושא המוצע.

מבנה הלימודים

הלימודים נחלקים לשני שלבים:

1. תלמיד/ת מחקר שלב א' — שלא יעלה על 12 חודשים.
2. תלמיד/ת מחקר שלב ב'.

שנת הלימודים הראשונה תוקדש בעיקרה להכנת תכנית מחקר מפורטת, שתוגש לוועדת הדוקטורט החוגית באישורו של מנחה העבודה. עם אישורה יעברו המועמדים למעמד של תלמידי מחקר שלב ב'.

בכל שלב ישמע התלמיד סמינר מחקר לתלמידי דוקטורט במסגרת ביה"ס להיסטוריה (סה"כ שני סמינרים).

מדריך עבודת הד"ר יקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה. ועדת הד"ר החוגית תאשר את התכנית והיקפה. תוכנית הלימודים תכלול קורסים בהיקף של עד 16 שש"ס ולא יותר מארבעה קורסים. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל־פה) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם. בסמינריונים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה.

עם סיום חובות הלימוד ובגמר עבודת המחקר, יגישו התלמידים את עבודותיהם בחתימת המנחים לוועדת הדוקטורט החוגית. לאחר שתבחן את מהלך הלימודים ואת העבודה שבפניה, תמליץ הוועדה על מינוי השופטים ותעבירה לרשות ללימודים מתקדמים.

לימודי מחקר מקדים (השלמות לד"ר)

מסלול לימודים זה מיועד לסטודנטיות וסטודנטים אשר סיימו לימודי תואר שני בסלול בלימודי א"י ובתחומים משיקים בציון 86 לפחות. מועמדים אלה יידרשו להשלים, לכל הפחות עבודת גמר מחקרית (תזה). תנאי הקבלה למסלול זה הם:

- סיום לימודי התואר השני בציון 86 לפחות.
- אישור בכתב ממנחה שמסכים להנחותו בעבודת הגמר המחקרית.
- הגשת הצעת מחקר.

מועמדים שיתקבלו למסלול זה צריכים להשלים כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) ולעמוד בתכנית לימודים שתוטל עליהם ע"י הוועדה החוגית ללימודי התואר השני. משך הלימודים הנורמטיבי במסלול זה הינו שנה אחת בלבד.

השלמת הלימודים במסלול זה אינה מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי. לאחר אישור עבודת הגמר המחקרית, המועמד יגיש את מועמדותו כמקובל במסלול הרגיל לדוקטורט.

125

לימודי אסיה

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **ד״ר גיא פודולר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ רותם קובנר (ראש תכנית דוקטורט וראש התוכנית ללימודים מתקדמים ״המרחב האסיאני״).

מרצה בכיר: ד״ר נמרוד ברנוביץ׳ (אחראי לימודי סין וראש תכנית מ״א), ד״ר מיכל דליות־בול (שבתון), ד״ר גיא פודולר (אחראי לימודי קוריאה), ד״ר ארנית שני.

מרצה: ד״ר אריק מורן (אחראי לימודי הודו ויועץ ב״א), ד״ר יורם עברון (ראש תכנית הב״א ״עסקים באסיה״ וראש תכנית המ״א בלימודי אסיה עם התמחות בשווקי אסיה), ד״ר שחר רהב (יועץ מ״א).

מורה: גב׳ נטעלי אדמון, גב׳ האולן וו, גב׳ עפרה ויינשטיין־ארבל, גב׳ ריקה טאקאקי־עיני, מר אלכסנדר צ׳רניאק, גב׳ סיגל שניידר (אחראית לימודי יפן).

עמית הוראה: ד״ר איתן בולוקן, גב׳ עינת כהן, גב׳ מינג׳ונג קו, גב׳ צברית עזרא־קים, ד״ר גדעון שניר, ד״ר איתמר תאודור.

מזכירות החוג

עוזרת מנהלית לראש החוג: **גב׳ עדי אופיר**

מגדל אשכול קומה 11, חדר 1102

שעות הקבלה: ימים א׳־ה׳ בין השעות 10:00־12:00.

טלפון: 04-8288501

פקס: 04-8288539

דואר אלקטרוני: asian-studies@univ.haifa.ac.il

אתר האינטרנט של החוג: http://asia.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

יועץ ב"א: **ד"ר אריק מורן**

מטרת הלימודים

מטרת החוג היא להקנות ידע אקדמי מעמיק ומקיף בלימודי אסיה, תוך התמקדות בסין, יפן, הודו וקוריאה. תחומי הלימודים כוללים תרבות, היסטוריה, חברה, כלכלה, עסקים, פוליטיקה, ביטחון, יחסים בינלאומיים, תקשורת, פילוסופיה, דת ואמנות עם דגש על התקופה המודרנית והעכשווית וראיה אינטגרטיבית של אסיה כמכלול. בנוסף, החוג מקנה לתלמידיו יכולת תקשורת שימושית בכתב ובעל-פה בסינית, יפנית, הינדי וקוריאנית. החוג שם לו למטרה להכשיר את דור המחר הן בתחום המחקר האקדמי של אסיה המודרנית והעכשווית והן בתחומים מעשיים כגון כלכלה ועסקים, פוליטיקה, ביטחון, מדיניות חוץ, משפט ותעשיית התרבות. מורי החוג הם מהחוקרים המובילים בישראל בתחום אסיה המודרנית והעכשווית.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג. השכלה והכשרה קודמת תובא בחשבון בקבלת מועמדים.

קבלה לשנה מתקדמת

תלמיד המבקש להתקבל לשנה מתקדמת בחוג יוזמן לראיון עם יועץ הב"א של החוג. כמו כן, התלמיד יידרש להציג תעודות המעידות על לימודיו הקודמים ולעמוד ברמת "מתקדמים א" לפחות באנגלית. תלמיד בעל ידע קודם בשפות הנלמדות בחוג, שברצונו להצטרף לקורס שפה מתקדם, יידרש לעבור מבחן סיווג על מנת לקבוע את רמתו.

תנאי מעבר ממוסד אחר או מחוג אחר

הכרה בקורסים ממוסד אחר או מחוג אחר תתאפשר בהתאם לרלבנטיות של הקורסים לתוכנית הלימודים של החוג ובתנאי שהמוסד הוא מוסד אקדמי מוכר. קורס קודם שנמצא רלבנטי יוכר רק בתנאי שהציון שהושג בו הוא 70 לפחות. ההחלטה בנוגע להכרה תתקבל על־ידי ראש החוג.

סטודנט מחוג אחר שיבקש לעבור ללימודים בחוג, בקשתו תישקל במידה וממוצע ציוניו יהיה לא פחות מ־75 על 15 נ"ז לפחות.

מסלולים

המסלול הדו־חוגי (125101-17-01)

ניתן לשלב את הלימודים בחוג עם לימודים בחוג אחר (בכפוף לתנאי הקבלה לשני החוגים). במסגרת זו נדרשות 120 נ"ז (נקודות זכות) לקבלת התואר, מתוכן 60 נ"ז במסגרת החוג. מומלץ שהחוג השני יהיה חוג דיסציפלינארי (מדע המדינה, היסטוריה, כלכלה, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה וכד').

מבנה הלימודים

כל תלמיד נדרש ללמוד לפחות רמה אחת של השפות האסיאניות שנלמדות בחוג.

בשנה הראשונה תכנית הלימודים מורכבת מקורסי מבוא היסטוריים, קורסי שפה וקורסי בחירה. החל מהשנה השנייה הלימודים מתמקדים יותר בתקופה המודרנית והעכשווית, והם כוללים מגוון קורסי בחירה העוסקים בפוליטיקה, חברה, תרבות, צבא ובטחון. בשנה ב' אמור כל תלמיד ללמוד פרו"ס (פרו-סמינר) מתודולוגי אחד, ובשנה ג' סמינר אחד. הפרו"ס והסמינר ייבחרו על־ידי התלמיד מתוך מגוון פרו"סים וסמינרים שיוצעו באותה שנה.

המסלול החד־חוגי (125102-17-01)

במסלול זה יכול התלמיד להתמקד בלימודי אסיה ולשפר את שליטתו בשפה/שפות שבחר ללמוד. התוכנית העיונית הבסיסית במסגרת המסלול החד־חוגי זהה לזו של המסלול הדו־חוגי, ועליה נוספים קורסי בחירה עיוניים וקורסי שפה. במסגרת המסלול החד חוגי נדרשים התלמידים לסיים לימודי ארבע (4) רמות שפה באחת מהשפות המוצעות בחוג ושאותה בחרו ללמוד. במסגרת המסלול החד־חוגי נדרשות 120 נ"ז לקבלת התואר, מתוכן 80 נ"ז במסגרת החוג ו-40 נ"ז בשני מקבצים, האחד מובנה והשני כללי.

מסלול חד־חוגי "עסקים באסיה" (125102-17-02)

התכנית מיועדת לתלמידי ב"א ומבוססת על מסלול לימודים חד-חוגי בחוג ללימודי אסיה החל משנה א', בו רוכשים הסטודנטים ידע וכלים קונצפטואליים מתחום הניהול, ידע תמאטי רלוונטי על מדינות אסיה, ואפשרות לרכישת ניסיון מעשי ראשוני באמצעות תקופת התנסות מעשית (internship) בחברה עסקית או ארגון ציבורי רלוונטי המקיימים פעילות במדינות הנלמדות. למסלול יתקבלו מועמדים העומדים בדרישות הסכ"ם של החוג ללימודי אסיה ושמועמדותם אושרה על-ידי ועדת קבלה מטעם החוג על סמך ראיון אישי. בוגרי המסלול יהיו זכאים לתואר בוגר בלימודי אסיה בצירוף ספח בדגש על עסקים באסיה מטעם הפקולטה למדעי הרוח. הלימודים במסלול יתקיימו במתכונת של לימודי תואר ראשון, ויכללו חמישה סוגי קורסים: קורסי מבוא; קורסים ייעודיים בנושא שווקי אסיה; קורסים ממקבץ אתיקה, כלכלה וניהול מהחוג ללימודים רב-תחומיים; קורסי שפה וקורסי בחירה. לימודי הבחירה והסמינרים יהיו עפ"י מתכונת חד-חוגית הנהוגה בחוג, למעט השינויים הבאים: תלמידי המסלול יידרשו ללמוד עוד קורסים בהיקף של 12 נ"ז בנושא שווקי אסיה וכן 4 קורסי שפה, ויידרש מהם לבצע עבודת גמר בנוסף לסמינר בחוג ללימודי אסיה כתחליף לסמינר או פרו"ס נוסף.

בנוסף, לתלמידי המסלול תינתן האפשרות להמיר קורסי בחירה של החוג ללימודי אסיה בהיקף 6 נ"ז בהתנסות מעשית. לתקופת ההתנסות ולפרויקט הגמר יהיו רשאים להירשם תלמידי התכנית בשנה השלישית ללימודיהם, לאחר שהשלימו את חובות הלימודים של שנים א'-ב'. היקף הלימודים הכולל במסלול: 120 נ"ז.

לימודי השפה

כל התלמידים בחוג הרשומים במסלול הדו-חוגי נדרשים ללמוד לפחות רמה אחת של לימודי שפה אסיאנית (סינית, יפנית, הינדי) בסמסטר הראשון ללימודיהם. במקרים מיוחדים ורק בכפוף לאישור יועץ הב"א של החוג, ניתן יהיה לדחות את לימוד קורס השפה למתחילים לשלב מאוחר יותר בלימודים.

תלמידים הרשומים במסלול החד־חוגי נדרשים ללמוד לפחות ארבע רמות של לימודי שפה וקורסי בחירה נוספים בשפה בהיקף של 8 נ"ז התלמידים רשאים ללמוד במהלך לימודיהם לתואר (גם במקביל) יותר משפה אסיאנית אחת.

"דרך הרוח"

החל משנה"ל תשע"ד מחוייבים תלמידי האוניברסיטה, ובכלל זה תלמידי החוג, ללמוד קורסים בהיקף של 6 נ"ז במסגרת תכנית "דרך הרוח". הרישום לקורסים יתבצע תחת אחת מתכניות הלימוד של התלמיד וציוני הקורסים ישוקללו בציון הסופי. את לימודי "דרך הרוח" ניתן ללמוד בכל אחת משנות הלימוד לתואר. על התלמידים לבחור קורסים מחוץ לתחום ההתמחות החוגית שלהם בהתאם למוגדר באתר האינטרנט של התכנית. רשימת הקורסים המוצעים במסגרת התכנית תופיע באתר התכנית http://woh.haifa.ac.il/. סיום לימודי "דרך הרוח" בהצלחה הוא תנאי לקבלת תואר בוגר.

עבור תלמידים במסלול הדו-חוגי, ייחשבו 2 או 4 נ"ז תחת תכנית הלימודים של כל חוג בנפרד, בהתאם לאופן שיבחר התלמיד, סה"כ 6 נ"ז. עבור תלמידים במסגרת המסלול החד־חוגי, 6 נ"ז של התכנית תיכללנה במסגרת 40 נ"ז שעל התלמידים ללמוד מחוץ לחוג.

תכנית הלימודים במסלול הדו־חוגי

שנה א' (דרג 1)

קורסי חובה

קורסים עיוניים:

לפחות שניים מתוך שלושת קורסי המבוא ההיסטוריים:

מבוא לציוויליזציה הסינית	4 נ"ז	4 שש"ס
מבוא לציוויליזציה היפנית	4 נ"ז	4 שש"ס
מבוא לציוויליזציה ההודית	4 נ"ז	4 שש"ס

קורסי שפה

יפנית א'/סינית א'/הינדי א'	4 נ"ז	4 שש"ס
סה"כ קורסי חובה	**12 נ"ז**	**12 שש"ס**

קורסי בחירה

לתכנית המלאה: http://asia.haifa.ac.il

סה"כ בחירה מומלץ	**6-8 נ"ז**
סה"כ תכנית מומלצת לשנה א'	**18-20 נ"ז**

שנה ב' (דרג 2)

קורסי חובה

על כל תלמיד ללמוד 3 מתוך 5 המבואות המודרניים.

סין המודרנית	4 נ"ז	4 שש"ס
מבוא לסין בת־זמננו	4 נ"ז	4 שש"ס
מבוא ליפן המודרנית	4 נ"ז	4 שש"ס
מבוא להודו המודרנית	4 נ"ז	4 שש"ס
מבוא לקוריאה המודרנית	4 נ"ז	4 שש"ס
פרו"ס מתודולוגי**	6 נ"ז	4 שש"ס
סה"כ קורסי חובה	**18 נ"ז**	**16 שש"ס**

* על כל תלמיד ללמוד את המבוא ההיסטורי של השפה שבה הוא מתמחה ומבוא היסטורי נוסף. בשנת הלימודים תשע"ח לא יינתן הקורס "מבוא לציוויליזציה סינית". תלמידים שלומדים סינית יחויבו לקחת את הקורס "סין המודרנית" במקום "מבוא לציוויליזציה הסינית".

** תלמיד במסלול הדו־חוגי יידרש להשלים במהלך לימודיו לתואר פרו"ס אחד וסמינר אחד במסגרת החוג.

קורסי בחירה

לתכנית המלאה: http://asia.haifa.ac.il

סה"כ בחירה מומלץ	**4-2 נ"ז**
סה"כ תכנית מומלצת לשנה ב'	**22-20 נ"ז**

שנה ג' (דרג 3)

קורס חובה

סמינר	6 נ"ז	4 שש"ס
סה"כ קורסי חובה	6 נ"ז	4 שש"ס

קורסי בחירה

לתכנית המלאה: http://asia.haifa.ac.il

סה"כ בחירה מומלץ	**14 נ"ז**
סה"כ תכנית מומלצת לשנה ג'	**20 נ"ז**

על מנת להשלים את חובותיו לתואר ראשון במסלול הדו־חוגי במסגרת החוג, על התלמיד לצבור בשנים א'-ג' סה"כ 60 נ"ז במסגרת החוג.

תכנית הלימודים במסלול החד־חוגי

קורסים במסגרת החוג (80 נ"ז)

קורסי חובה

בנוסף לקורסי החובה הנדרשים מתלמידים במסלול הדו־חוגי, על התלמידים במסלול החד־חוגי ללמוד מבוא מודרני רביעי. כמו כן, עליהם ללמוד פרו"ס או סמינר נוסף.

קורסי שפה

תלמיד במסלול החד־חוגי יידרש ללמוד לפחות ארבע רמות של לימודי שפה (סינית, יפנית או הינדי) וקורסי בחירה נוספים בשפה בהיקף של 8 נ"ז.

מקבצים מחוגים אחרים (40 נ"ז)

על התלמיד ללמוד מקבץ כללי אחד ומקבץ מובנה אחד כמפורט להלן:

א. מקבץ כללי שיורכב מקורסים על־פי בחירת התלמיד מתוך רשימת קורסים מוצעת לאותה שנת לימודים.

ב. מקבץ מובנה שיבחר מתוך הרשימה של המקבצים המפורסמים באתר של החוג ללימודי רב תחומיים ובאישורו של יועץ הב"א.

תלמיד במסלול החד־חוגי ישלים במהלך לימודיו לתואר פרו"ס אחד ושני סמינרים או שני פרו"סים וסמינר אחד ויכתוב סה"כ שלוש עבודות פרו"ס/סמינר במסגרת החוג.

על מנת להשלים את חובותיו לתואר ראשון במסלול החד־חוגי במסגרת החוג, על התלמיד לצבור בשנים א'-ג' 80 נ"ז במסגרת החוג, עוד 40 נ"ז בשני מקבצים, וסה"כ 120 נ"ז.

תכנית הלימודים "עסקים באסיה" – חד־חוגי

שנה א' (32 נ"ז)

2 מבואות מסורתיים	8 נ"ז
(מבוא לציוויליזציה הסינית/ מבוא לציוויליזציה ההודית/ מבוא לציוויליזציה היפנית)	
2 קורסי שפה	8 נ"ז
4 קורסים ממקבץ ניהול בחוג ללימודים רב־תחומיים (עפ"י רשימה שתקבע בהתאם להיצע הקורסים הקיים)**	16 נ"ז

שנה ב' (48 נ"ז)

3 מתוך 4 המבואות המודרניים בחוג ללימודי אסיה (מבוא לסין בת־זמננו, מבוא ליפן המודרנית, מבוא להודו המודרנית, מבוא לקוריאה המודרנית)***	12 נ"ז
2 קורסי שפה	8 נ"ז

ארבעה קורסים ייעודיים בנושא שווקי אסיה	12 נ"ז
פרו"ס בלימודי אסיה	6 נ"ז

שנה ג' (40 נ"ז)

לימודי בחירה בלימודים רב־תחומיים/חוגים אחרים (כולל 6 נ"ז בקורסים מתוכנית "דרך הרוח")	24 נ"ז
סמינר בלימודי אסיה	6 נ"ז
עבודת גמר	6 נ"ז
קורסי בחירה בחוג ללימודי אסיה****	4 נ"ז
התנסות מעשית או קורסי בחירה נוספים בחוג ללימודי אסיה*****	6-4 נ"ז

** תיתכן הרשמה לקורסים ממקבץ הניהול בשנה אחרת מהמצוין באישור ראש התכנית.

*** תיתכן הרשמה לקורסי מבוא מודרניים בשנה אחרת מהמצוין באישור ראש התכנית.

**** ניתן להירשם לקורסי הבחירה בחוג גם בשנים א' ו-ב'.

***** התנסות מעשית במשך סמסטר אחד מזכה את הסטודנט ב-4 נ"ז והתנסות מעשית בת שני סמסטרים מזכה ב-6 נ"ז. סטודנטים שיירשמו לקורסי בחירה בחוג ללימודי אסיה בהיקף העולה על 4 נ"ז, בנוסף להתנסות, צפויים להשלים את התואר עם מספר נקודות גבוה מהנדרש, אשר חלקן לא יוכרו.

- בתכנית "עסקים באסיה" יתכנו שינויים -

מעבר מדרג אחד לדרג הבא

1. תלמיד יעבור מדרג אחד לבא אחריו בתנאי שממוצע ציוניו הסופי בשנת הלימודים הקודמת הוא 60 לפחות.
2. בקורס בו מהווה ציון הבחינה המסכמת 50% או יותר מציון הקורס, ציון עובר בבחינה המסכמת הוא תנאי הכרחי לסיום הקורס.
3. כישלון בקורס חובה או אי השלמתו מחייבים חזרה על הקורס בשנה העוקבת. אי עמידה בדרישות קורס חובה כמוה ככישלון. נכשל התלמיד פעמיים, תישקל הפסקת לימודיו באותו מסלול שבו הקורס הינו חובה.
4. על התלמיד לעמוד בתנאי המעבר הנוגעים ללימודי השפה (ראה "שפות" להלן).
5. תלמיד אשר נכשל (ציון נמוך מ־51) בשני קורסים עיוניים או יותר לא יוכל להמשיך את לימודיו בחוג.
6. תלמיד יוכל לקחת סמינרים רק בשנה ג', וזאת לאחר שהשלים את חובת האנגלית ואת כל לימודי החובה בדרג 1 ו-2 כולל פרו"ס.
7. על התלמיד לסיים את כל לימודי האנגלית כשפה זרה לפני לימוד קורסים מדרג 3.

8. ציון עובר בקורס שהוא פרו"ס/סמינר הוא 60 לפחות ללא קשר למרכיבי הציון האחרים בקורס שהוא פרו"ס/סמינר. תלמיד חייב לקבל ציון של 60 לפחות על עבודת הפרו"ס/סמינר על מנת לעבור את הקורס.
9. על התלמיד להשלים את כל לימודי החובה באותו דרג.

לימודי שפה

1. על כל תלמידי החוג ללמוד בסמסטר הראשון ללימודיהם בחוג קורס למתחילים בלימודי שפה (סינית א'/יפנית א'/ הינדי א'). במקרים מיוחדים ורק בכפוף לאישור יועץ הב"א של החוג, ניתן יהיה לדחות את לימודי השפה למתחילים לשלב מאוחר יותר בלימודים.
2. ציון מעבר בקורסי השפה הוא 65.
3. תלמיד אשר נכשל (ציון נמוך מ- 65) בבחינה הסופית בקורס שפה, נכשל בקורס כולו גם אם השיג ציון גבוה יותר בשאר חובות הקורס כגון נוכחות, בחנים והכתבות, מוכנות לשיעור והגשת שיעורי בית.
4. בהתאם לתקנון האוניברסיטה לפיו כישלון בקורס חובה מחייב חזרה על הקורס, כישלון בקורס שפה ברמה א' יחייב חזרה על הקורס או לקיחת קורס שפה אחרת המוצע בחוג.
5. מורי השפה רשאים להפסיק את לימודיו של תלמיד בקורס במהלך הסמסטר, או לא להגישו לבחינה הסופית, במידה והתלמיד אינו ממלא את חובות הקורס (נוכחות, בחנים והכתבות, מוכנות לשיעור והגשת שיעורי־בית). לתלמיד שנעדר ארבע פעמים משיעורי השפה, או לא יעמוד ארבע פעמים בדרישות האחרות של הקורס, יישלח במהלך הסמסטר מכתב אזהרה. במידה והתלמיד ימשיך להיעדר מהשיעורים ו/או לא יחול שיפור בביצועיו, יישלח לו מכתב נוסף שיודיע לו על הפסקת לימודיו ו/או על כך שהוא אינו זכאי לגשת לבחינה הסופית. תלמיד שהוחלט לא להגישו לבחינה הסופית ונשלחה אליו הודעה, לא יוכל לגשת לבחינה הסופית גם אם לא קיבל את ההודעה.
6. ציון הבחינה הסופי בסינית יהיה מורכב מחמישים אחוז בחינה בכתב וחמישים אחוז בחינה בעל־פה.

הצטיינות בלימודים

במטרה לעודד הצטיינות בלימודים, החוג מעניק מדי שנה תעודות הצטיינות לעשרת התלמידים המצטיינים בכל שנתון מבין מסיימי שנה א' ו־ב'. תעודות ההצטיינות מוענקות בראשית שנת הלימודים העוקבת.

1. ציון ממוצע של 85 ומעלה בקורסים בהיקף של 15 נ"ז לפחות אשר נלמדו בשנה החולפת במסגרת החוג.
2. ציון ממוצע של 75 ומעלה בקורסים בהיקף של 15 נ"ז לפחות אשר נלמדו בשנה החולפת במסגרת החוג השני.
3. היעדר בעיות משמעת והתנהגות.

הצטיינות חברתית

במטרה לעודד מעורבות חברתית, החוג מעניק מידי שנה תעודות הצטיינות לתלמידים שסיימו שנה א' או שנה ב', אשר תרמו תרומה מיוחדת לפעילויות שונות של החוג במסגרת פעילויות ועד תלמידי החוג ללימודי אסיה ובמסגרות אחרות. תעודות ההצטיינות מוענקות בראשית שנת הלימודים העוקבת.

זכאות לתואר, סגירת תואר וציון הגמר

1. תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על־פי דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.
2. תלמידים המעוניינים לקבל אישור זכאות לתואר יתבקשו לחתום על טופס סגירת תואר ולהעבירו למזכירות החוג.
3. באישור הזכאות מצוינים החוגים שבהם התלמיד למד ותאריך הזכאות לתואר. תאריך הזכאות לתואר ייקבע על־פי תאריך השלמת המטלה האחרונה לתואר.
4. על גבי אישור הזכאות יופיע גם ציון הגמר לתואר. ציון זה הוא ממוצע משוקלל של ציוני כלל הקורסים שנלמדו במהלך הלימודים לתואר. משקל כל קורס נגזר ממספר נקודות הזכות שמוענקות עבורו.
5. במקרה שהתלמיד למד קורסים בהיקף שחורג ממכסת נקודות הזכות הנדרשת להשלמת התואר (קורסים עודפים לתואר), הוא יהיה רשאי לבחור אילו קורסים יכללו בחישוב הממוצע המשוקלל אך ורק מבין קורסי הבחירה. התלמיד יתבקש לציין במפורש אילו קורסי בחירה ברצונו לכלול בשקלול ציון הגמר לפני שהוא חותם על טופס סגירת התואר.
6. לאחר החתימה על טופס סגירת התואר לא יאושרו תיקוני ציונים.

איסור חפיפה

1. תלמיד אינו רשאי ללמוד קורס שניתן בשעות החופפות את השעות שבהן ניתן קורס אחר שאותו הוא מבקש ללמוד, אלא אם כן קיבל בתחילת הקורס אישור מפורש בכתב ממרצה הקורס. בשום מקרה לא יינתן אישור ללמוד קורס ששעות הוראתו חופפות באופן מלא את שעות ההוראה של קורס אחר.
2. התלמיד אינו רשאי לבחור קורס בחירה שתוכנו דומה באופן משמעותי לקורס אחר שאותו הוא למד במהלך לימודיו לתואר. במקרה של אי-בהירות, חובה על התלמיד לברר עם העוזרת המנהלית ו/או ראש החוג ו/או מרצה הקורס את זכאותו להשתתף באותו קורס.

נקודות זכות שלא בגין לימוד קורס

1. ראש החוג, בהמלצת מרצה, רשאי לאשר לתלמיד לכתוב עבודת מחקר במקום קורס בחירה במסגרת "קריאה מודרכת". העבודה תיכתב בהדרכתו האישית של המרצה

הממליץ, ותקנה לתלמיד עד 2 נ"ז לפי החלטת המרצה, ועד 4 נ"ז לפי החלטת המרצה בהתייעצות עם ראש החוג. תלמיד יוכל לצבור עד 4 נ"ז לפי סעיף זה במהלך לימודיו לתואר. במקרים יוצאים מן הכלל רשאי ראש החוג לאפשר צבירה של מספר נ"ז גדול יותר.

2. תלמיד המשתתף במקהלת האוניברסיטה, בתזמורת האוניברסיטה או באחת מנבחרות הספורט הייצוגיות של האוניברסיטה, מועדון הדיבייט או אקדמיה פרקטיקה במהלך שנה אקדמית מלאה זכאי לפטור בהיקף של 2 נ"ז. פטור זה יינתן פעם אחת בלבד במהלך הלימודים לתואר. אישור על השתתפות במסגרות הנ"ל יימסר לחוג על־ידי הגורם המתאים המוסמך מטעם האוניברסיטה.
3. תלמיד המשתתף בפעילות חברתית התנדבותית על־פי הקריטריונים שאושרו על־ידי הוועדה לפעילות חברתית יהיה רשאי לקבל בגינה עד 4 נ"ז. כלל זה אינו חל על תלמידים בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוגים אחרים אשר יקבלו פטור מ־ 2 נ"ז, שייקבע בתיאום עם ראש החוג על־פי בחירתו של התלמיד.
4. תלמיד רשאי לצבור במהלך לימודיו לתואר לא יותר מ־ 6 נ"ז בגין הפעילויות הנזכרות בסעיפים 1-4 לעיל.

תכנית משותפת לתואר ראשון בלימודי אסיה ותואר ראשון במשפטים (מס' תכנית 125101-17-02)

א. התכנית

1. תלמיד רשאי ללמוד בתכנית המשותפת לחוג ללימודי אסיה ולפקולטה למשפטים החל משנת הלימודים הראשונה שלו, אם הוא עומד בתנאי הקבלה של החוג ללימודי אסיה ושל הפקולטה למשפטים ובתנאי שאינו בעל תואר "בוגר" בלימודי אסיה או במשפטים.
2. התלמיד ילמד במקביל את תכנית הלימודים של החוג ללימודי אסיה והפקולטה למשפטים במסגרת המסלול הדו־חוגי לתואר ראשון בחוג ללימודי אסיה.
3. תלמיד הלומד בתכנית המשותפת יהיה פטור מהקורסים הבאים בפקולטה למשפטים: קורסי בחירה לא־משפטיים (20 נ"ז) וחלק מהסדנאות וקורסי הבחירה המשפטיים (10 נ"ז).
4. תלמיד הלומד בתכנית המשותפת יהיה פטור מלמידת קורסי בחירה (8 נ"ז) בחוג ללימודי אסיה..

ב. סיום הלימודים במסגרת התכנית

1. תלמיד שסיים את לימודיו במסגרת התכנית המשותפת יקבל תעודת "בוגר" בלימודי אסיה ותעודת "בוגר" במשפטים.
2. תלמיד התכנית המשותפת יסיים את לימודיו בפקולטה למשפטים ויקבל תעודת "בוגר" במשפטים אם עמד בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים אלה וצבר 112 נ"ז בפקולטה למשפטים ו־ 30 נ"ז בחוג ללימודי אסיה

(סה"כ 142 נ"ז) . עם השלמת חובותיו בחוג ללימודי אסיה, יקבל התלמיד תעודת "בוגר" גם בלימודי אסיה.

3. תלמיד התכנית המשותפת יסיים את לימודיו בחוג ללימודי אסיה אם עמד בכל הדרישות של האוניברסיטה ותכנית הלימודים הנדרשת על־ידי החוג וצבר 52 נ"ז בחוג ללימודי אסיה.
4. סך כל נקודות הזכות הנדרשות לקבלת תעודת "בוגר" בלימודי אסיה ובמשפטים הינו 164 נ"ז (112+52).

ג. אי־סיום הלימודים במסגרת התכנית

1. אם הפסיק תלמיד את לימודיו בחוג ללימודי אסיה במסגרת התוכנית המשותפת בלא לסיימם, יחשבו הקורסים בהם קיבל ציונים בחוג כקורסי בחירה לא-משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 20 נ"ז).
2. אם הפסיק התלמיד את לימודיו בפקולטה למשפטים במסגרת התוכנית המשותפת בלא לסיימם, יחשבו הקורסים בהם קיבל ציונים בפקולטה למשפטים במסגרת לימודיו במסלול החד-חוגי בלימודי אסיה עד למכסה של 40 נ"ז. לשם קבלת תעודת "בוגר" בחוג ללימודי אסיה, יחויב התלמיד להשלים את מכסת הלימודים הרגילה בחוג ללימודי אסיה בהיקף של 80 נ"ז וסה"כ 120 נ"ז לסיום התואר. לא ניתן להכיר בקורסים שנלמדו בפקולטה למשפטים כקורסי בחירה במסגרת החוג ללימודי אסיה אלא אם כן הם בעלי זיקה לתוכנית הלימודים בלימודי אסיה.

השתתפות והכרה בתכניות לימודים באוניברסיטאות בחו"ל

החוג מעודד את תלמידיו להשתתף בתכניות לימודים שמוצעות על־ידי אוניברסיטאות בחו"ל לתקופות שבין מספר שבועות (במקרה של קורסים אינטנסיביים) ועד שנת לימודים שלמה. תלמיד רשאי להשתתף בתכנית לימודים של אוניברסיטה בחו"ל במסגרת לימודיו לתואר בחוג, אם תכנית זו אושרה על־ידי ראש החוג. ההחלטה האם להכיר בקורסים שנלמדו בחו"ל וכמה נקודות זכות להעניק עבורם תתקבל על־ידי ראש החוג, רק לאחר חזרת התלמיד מחו"ל והצגת גיליון ציונים המעיד על הישגיו שם. מידע על תכניות לימודים באוניברסיטאות בחו"ל המאושרות על־ידי החוג יובא לידיעת התלמידים במהלך שנת הלימודים.

עמידה בדרישות הקורסים

חובת נוכחות ודרישות קורס נוספות

1. במידה ובקורס נדרשת נוכחות חובה של תלמידים בשיעורים, הדבר יצוין מפורשות בסילבוס של הקורס.
2. בקורסי שפה, פרו"סים וסמינרים הנוכחות של התלמידים בשיעורים היא בגדר חובה בכל מקרה. בקורסים אלה המרצה יבדוק ויוודא נוכחות בכל שיעור ושיעור.

3. במידה והתלמיד יודע מראש כי לא יוכל להשתתף בשיעור, עליו להודיע למרצה על היעדרותו הצפויה לפני השיעור האמור. במידה ומדובר בהיעדרות מסיבה רפואית או מילואים, על התלמיד להעביר למרצה אישור בכתב בשיעור הראשון שלאחר ההיעדרות. במידה ומדובר בהיעדרות בלתי צפויה, חובתו של התלמיד להסביר למרצה את סיבת היעדרותו בשיעור הראשון שלאחר ההיעדרות.
4. במידה ובקורס מסוים ישנן דרישות נוספות כגון הגשת מטלות כתובות (שיעורי- בית שוטפים ו/או משימות כתובות אחרות), הכנה לשיעורים, בחנים ומבחנים במהלך הסמסטר (בכתב ובעל־פה), או כל דרישה אחרת שתיקבע על־ידי המרצה, הדבר יצוין מפורשות בסילבוס של הקורס.
5. על התלמיד מוטלת החובה לעמוד בכל הדרישות של הקורס כפי שהוגדרו בסילבוס של אותו קורס.

הפרת חובת נוכחות ואי־עמידה בדרישות הנוספות של הקורס

1. מרצה רשאי שלא להגיש תלמיד למבחן המסכם, להפסיק את לימודיו של תלמיד בקורס במהלך הסמסטר, למנוע מתלמיד להגיש עבודה, אם זה הפר את חובת הנוכחות ו/או לא עמד בדרישות האחרות של הקורס כפי שהוגדרו בסילבוס. כלל זה נכון גם לקורסי השפה וגם לקורסים העיוניים.
2. הודעה על ההחלטה לנקוט בכל אחת מהפעולות שהוזכרו בסעיף 1 תימסר למזכירות החוג ותועבר לתלמיד באמצעות דואר אלקטרוני. אי-קבלת ההודעה עלי־ידי התלמיד לא תמנע את יישום ההחלטה.
3. תלמיד רשאי לערער בפני ראש החוג על החלטתו של מרצה לנקוט בכל אחת מהפעולות שהוזכרו בסעיף 1 תוך שבוע מיום שליחת ההודעה אודות ההחלטה.

בחינות

1. מטרת הבחינה כפולה: חזרה על החומר הנלמד והערכת התלמידים.
2. ככלל מתקיימות הבחינות בכתב, למעט חלק מקורסי השפה, שבהם מתקיימות גם בחינות בעל-פה. בחינות לא יתקיימו בשיעור האחרון של הקורס אלא באישור ראש החוג.
3. בחינות בכתב מתקיימות בעילום שם ותחת השגחה. תלמיד לא יבצע כל פעולה העלולה לחשוף את זהותו בפני בודק הבחינה.
4. מרצה רשאי לקבוע שבחינה תתקיים כבחינת בית או לדרוש עבודה קצרה במקום בחינה. את בחינות הבית או העבודות יש להגיש תוך 72 שעות ממועד מסירת הבחינה או לפי הנחיית מרצה הקורס.
5. מתכונת ורמת הבחינות, כמו גם אופן בדיקתן, יהיו דומים ככל האפשר בכל המועדים.
6. מרצה יודיע לתלמידים במועד מוקדם ככל האפשר, ולא יאוחר משבועיים לפני סוף הסמסטר, מה החומר שייכלל בבחינה.

7. המרצה יודיע לתלמידים לקראת הבחינה מה משך הבחינה, מתכונת הבחינה, אופן חישוב הציון ופרטים נוספים שיש בהם כדי להדריך את התלמידים לצורך ההכנה לבחינה.
8. במועד א', ב' ומועד חריג המרצה או עוזר הוראה מטעמו יהיו נוכחים באולם הבחינה לפחות למשך מחצית השעה הראשונה של הבחינה על מנת להשיב לשאלות הבהרה של התלמידים הנבחנים. לאחר מכן המרצה או עוזר ההוראה יהיו זמינים עד סוף הבחינה למקרה שיהיו שאלות נוספות.
9. לבחינה יוכלו לגשת רק תלמידים הזכאים להיבחן. מרצה רשאי למנוע מתלמיד לגשת לבחינה אם התלמיד לא עמד בדרישות הקורס. במקרה כזה יודיע המרצה למזכירות החוג מי מהתלמידים הרשומים לקורס אינו רשאי לגשת לבחינה.
10. הבחינות במועדים א' ו־ב' מתקיימות בתאריכים שפורסמו בלוח הבחינות.
11. הארכת זמן מיוחדת בבחינה תינתן לתלמידים אשר שפת אימם אינה עברית, נשים בהריון ולתלמידים לקויי למידה, אך ורק אם ההארכה אושרה מראש ונתקבל אישור מתאים בכתב.
12. בדיקת הבחינות תסתיים תוך עשרה ימי עבודה לכל היותר מיום הבחינה. עם סיום בדיקת הבחינות על המרצה או עוזר ההוראה להעביר את ציוני הבחינה למזכירות החוג ללא דיחוי. הארכת משך בדיקת הבחינות ו/או איחור במסירת הציונים מחייבים את אישור ראש החוג.
13. המזכירות תפרסם את הציונים עם קבלת אישורו של המרצה לפרסום, ולא יאוחר מיום עבודה אחד ממועד קבלת האישור.
14. הציונים יפורסמו בעילום שם לצד מספרי הזיהוי של התלמידים באתר האינטרנט של החוג. ציונים לא יימסרו בטלפון או בדואר אלקטרוני. הציונים הסופיים מתפרסמים גם באתר האינטרנט של האוניברסיטה תחת "מידע ושירותים לסטודנט — פורטל".
15. תוך עשרה ימים לכל היותר מיום פרסום ציוניי הבחינה, ידאג כל מרצה לקיים "פתיחת מחברות", שבה יוכלו תלמידים לעיין בבחינות שלהם ולשאול שאלות אודות הבחינה והציון שקיבלו ובמידת הצורך גם לערער.
16. בקורסים בהם הציון הסופי מורכב מנתונים נוספים פרט לציון הבחינה, יפורסמו ציון הבחינה והציון הסופי.
17. לא ניתן לשנות ציון סופי שפורסם, אלא רק כתוצאה מערעור, כמפורט להלן.

ערעור על בחינה

תלמיד רשאי לערער על ציון הבחינה בהתאם למפורט להלן:

1. ערעור על ציון יעשה באמצעות טופס רשמי שיימסר לתלמיד במזכירות החוג או בטופס מקוון ולא בפנייה ישירה למרצה.
2. תלמיד רשאי לערער על ציון שקיבל בבחינה תוך חמישה ימים מפרסום הציון.
3. המערער יפרט את נימוקי הערעור תוך התייחסות נקודתית לתוכן הבחינה.
4. במקרה של ערעור על ציון, תיבדק הבחינה על־ידי מרצה הקורס. במקרה זה עשויה

הבחינה כולה להיבדק מחדש, והציון שייקבע על־ידי המרצה עלול להיות נמוך מהציון המקורי.

5. תלמיד יוכל לערער על ציון שניתן במסגרת החוג לכל היותר חמש פעמים במהלך לימודיו לתואר.
6. במידה ותלמיד ערער על ציון בבחינה ולא פורסמה החלטה בנוגע לערעור עד שלושה ימים לפני המועד הבא של הבחינה והתלמיד ניגש לבחינה במועד הבא, ייזקף לזכותו הציון הגבוה מבין שני המועדים.

מועד חריג

מועד זה מיועד למי שנבצר ממנו להיבחן במועד הרגיל (מועד א') או במועד הנוסף (מועד ב') בהתאם לקריטריונים שמפורסמים בתקנון הלימודים לתואר ראשון של האוניברסיטה. עם פרסומם של ציוני בחינות מועד ב', תפורסם הודעה על תאריכי ההרשמה למועדים חריגים לבחינות בלוח ההודעות באתר החוג. על התלמידים להירשם לבחינה במועד חריג בחוג אליו שייך הקורס שבו הם מבקשים להיבחן. תלמיד המעוניין להיבחן במועד חריג ימלא טופס בקשה יש למלא טופס נפרד (כולל העתקי האישורים) לכל בחינה בה התלמיד מבקש להיבחן. ההחלטה האם לאשר לתלמיד מועד חריג לבחינה מתקבלת על־ידי וועדה פקולטטית מיוחדת שתפקידה לדון בבקשות לבחינה במועד חריג. תלמיד שבקשתו לבחינה במועד חריג אושרה ולא הופיע לבחינה מבלי לבטל את בקשתו חמישה ימים מראש באמצעות טופס הבקשה שמופיע באתר הפקולטה,ייקנס בהתאם לתקנון.

הגשת עבודות פרו"ס ועבודות סמינר

עבודות פרו"ס ועבודות סמינר יוגשו למזכירות החוג בשני עותקים יחד, אלא אם מרצה הקורס הנחה אחרת, עם טופס הצהרה חתום וטופס הגשת עבודות. את הטפסים יש להוריד מבעוד מועד מאתר האינטרנט של החוג.

מרצה רשאי לדרוש שהעבודה תוגש במהלך הסמסטר שבו מתקיים הפרו"ס/סמינר בתנאי שהדרישה מופיעה בסילבוס של הקורס. למרות האמור לעיל, תלמידים אשר למדו פרו"ס/ סמינר בסמסטר א' רשאים בהסכמת המרצה להגיש את עבודת הפרו"ס/סמינר עד סוף סמסטר ב', ואלו שלמדו פרו"ס/סמינר בסמסטר ב' רשאים להגיש את העבודה עד תחילת שנת הלימודים העוקבת. סטודנטים אשר השלימו פרו"ס או סמינר במהלך סמסטר קיץ רשאים להגיש את העבודה המסכמת עד תום סמסטר א' של השנה העוקבת.

סמינר מחלקתי וזכאות למלגות הצטיינות מטעם החוג

תלמיד יהיה זכאי לקבל מלגת הצטיינות ומלגת לימודים בחו"ל מטעם החוג רק אם השתתף בשני סמסטרים לפחות בסמינר המחלקתי של החוג.

הפסקת לימודים ביוזמת החוג

סטודנט שלימודיו הופסקו ביוזמת החוג בגלל הישגים נמוכים בלימודים, יהיה רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופה של שלוש שנים, ויהיה עליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה, כפי שיהיו באותו מועד. מובהר כי בתום תקופה זו, ייחשב הסטודנט לסטודנט חדש.

הלימודים לתואר השני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר נמרוד ברנוביץ'**
יועץ מ"א: **ד"ר שחר רהב**

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני בחוג ללימודי אסיה מיועדים להרחבת והעמקת הידע וההבנה בתחום לימודי אסיה המודרנית והעכשווית. התכנית שואפת להקנות לתלמידים מיומנויות וכלים ברמה מתקדמת לביצוע מחקר עצמאי שעוסק באסיה המודרנית והעכשווית, ובמקביל, להכשיר מומחים לאסיה המודרנית והעכשווית, שיוכלו להשתלב בתחומי עיסוק מעשיים שונים כגון כלכלה ומסחר, פוליטיקה, בטחון ומדיניות חוץ, משפטים, אנרגיה, תיירות, ותעשיית התרבות. לימודי המ"א מושתתים על עבודה עצמאית במסגרת כיתות קטנות תוך דגש על השתתפות פעילה של התלמידים בתהליך הלמידה.

כללי

1. החוג מציע שני מסלולי לימודים: מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תזה) ומסלול ב' (עם בחינת גמר), כמפורט בהמשך.
2. מעבר מתחום התמחות אחד למשנהו וממסלול לימודים אחד למשנהו אפשרי באישור הוועדה החוגית לתואר שני.
3. במידת האפשר ומתוך התחשבות בסטודנטים עובדים, הלימודים לתואר שני יתקיימו פעמיים בשבוע (בימי שני וחמישי) במשך הסמסטר הראשון ללימודים, ופעם אחת בשבוע (בימי חמישי) בשאר הסמסטרים.
4. הצגת מאמר (paper) של תלמיד מ"א בכנס בחו"ל: תלמיד מ"א שיתקבל להשתתפות פעילה בכנס בחו"ל יוכל לפנות ליועץ המ"א בבקשה לקבלת סיוע כספי. סיוע זה יינתן בכפוף למשאבים הזמינים.

תנאי הקבלה

1. מבוגרי תואר ראשון בלימודי אסיה/מזרח-אסיה במסלול החד־חוגי או הדו־חוגי נדרש ציון משוקלל סופי בתואר הראשון של 80 לפחות בחוג ללימודי אסיה/מזרח-אסיה, ו־76 לפחות בחוג השני/מקבצים. מבוגרי תואר ראשון בחוגים אחרים נדרש ציון משוקלל סופי בתואר הראשון של 80 לפחות.
2. ממועמדים המבקשים להתקבל למסלול א' נדרש בנוסף ציון של 80 לפחות בסמינר ב"א אחד לפחות. כמו כן, יועץ המ"א רשאי לבקש לקרוא את אחת מעבודות הסמינר לתואר ראשון שהוגשו כתנאי לקבלה.
3. הוועדה החוגית לתואר שני רשאית לשקול קבלת תלמידים למסלול ב' בציון משוקלל נמוך מ־80 (ולא פחות מ־76) תוך התניית ציון מעבר של 80 בלימודי ההשלמה.

4. ההחלטה על קבלת המועמד ללימודים במסלול א' או ב' תתקבל על־ידי הוועדה החוגית לתואר שני לפני תחילת הלימודים. במהלך השנה הראשונה ללימודים ניתן לפנות ליועץ המ"א ולבקש העברה ממסלול ב' ל־א' ולהיפך.
5. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה, ששפת האם בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי קבלה לתכנית.
6. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה, ששפת האם בו אינה עברית ואינה אנגלית, חייב לעמוד בבחינת אמיר"ם לבחינת ידע באנגלית ברמה מינמלית של "מתקדמים ב" כתנאי קבלה לתכנית.
7. תלמיד שסיים את כל חובות השמיעה לתואר הראשון אך עדיין לא סיים את כל החובות לתואר יוכל להגיש את מועמדותו לתכנית כתלמיד על-תנאי אם עמד בתנאים הנזכרים בתקנון הלימודים לתואר השני של האוניברסיטה. ההחלטה האם לקבל את התלמיד לתכנית המ"א כתלמיד על-תנאי תתקבל על־ידי הוועדה החוגית לתואר שני.

לימודי השלמה לבוגרי חוגים אחרים

1. בוגרי חוגים אחרים יידרשו להשלים עד סוף שנת הלימודים הראשונה 16 שש"ס (שעות שבועיות סמסטריאליות) מתכנית הב"א של החוג. ההחלטה כמה ואיזה קורסי השלמה צריך התלמיד ללמוד תתקבל ע"י הוועדה החוגית לתואר שני. אחד מקורסי ההשלמה חייב להיות פרו"ס או סמינר ב"א. במקרים מיוחדים תוכל לאשר ועדת המ"א לימודי השלמה.
2. תלמיד הלומד קורסי השלמה יהיה במעמד של תלמיד על-תנאי בתכנית המ"א עד להשלמת הקורסים הללו.
3. תלמיד הלומד קורסי השלמה יהיה רשאי ללמוד במקביל גם קורסים מתכנית הלימודים לתואר שני. לימודים אלה, עם זאת, לא ישנו את מעמדו כתלמיד על-תנאי בתכנית המ"א עד לסיום ההשלמות בציון ממוצע של 80 לפחות עד תום שנת הלימודים הראשונה.
4. לימודי ההשלמה אינם נכללים בשקלול השעות והציונים של לימודי התואר השני.

התמחויות אזוריות ותמאטיות

בנוסף לשלוש ההתמחויות האזוריות (סין, יפן **או** הודו) מציע החוג שתי התמחויות תמאטיות כמפורט להלן:

1. **פוליטיקה, בטחון וכלכלה באסיה המודרנית** — התמחות זו עוסקת בתהליכים הפוליטיים המתרחשים במדינות אסיה, ביחסי החוץ של מדינות אלה ובתפקידן במערכת הבינלאומית, בכלכלה האסיאנית ובבעיות אנרגיה, במשברים על רקע אתני, במדיניות הבטחון, בצבא ובטרור.
2. **חברה ותרבות באסיה המודרנית** — התמחות זו עוסקת בתהליכים החברתיים והתרבותיים המתרחשים במדינות אסיה, בשינויים דמוגראפיים ותהליכי עיור,

בשינויים בתחום המשפחה והמגדר, במערכת החינוך, בתחום האמנות, הספרות והתרבות הפופולארית, בתחום ההגות והזירה האקדמית, ובתחום התקשורת.

תכנית אישית

בנוסף לחמש ההתמחויות הנזכרות לעיל, החוג מאפשר לתלמידיו ליצור לעצמם תכנית אישית תוך התייעצות עם יועץ המ"א של החוג ובאישורו.

היקף הלימודים הנדרש לקבלת התואר בהתאם למסלול הלימודים

מסלול א': 28 שש"ס של לימודים עיוניים + 8-16 שש"ס של לימודי שפה (היקף לימודי השפה הנדרש במסגרת מסלול זה יקבע על-פי הקריטריונים המפורטים בהמשך).

מסלול ב': 32-36 שש"ס של לימודים עיוניים.

מבנה הלימודים והדרישות האקדמיות על-פי מסלולי לימוד

כללי

כל תלמידי התכנית יידרשו ללמוד בסמסטר הראשון את הקורס "סדנה בכתיבה מתודולוגית" (2 שש"ס).

מסלול א'

1. תלמידי מסלול א' יידרשו ללמוד במהלך שנתיים קורסים עיוניים נוספים למ"א בסך של 26 שש"ס (וביחד עם הסדנה המתודולוגית, סך של 28 שש"ס) ולכתוב עבודות סמינר בשני קורסים לפי בחירתם. יש ללמוד קורסים בהיקף של 16 שש"ס לפחות ולכתוב לפחות עבודת סמינר אחת מתוך השתיים בתחום ההתמחות של התלמיד.
2. תלמידי מסלול א' בעלי תואר ראשון בלימודי אסיה/מזרח-אסיה יידרשו להשלים עד סוף תקופת לימודיהם בתכנית את קורסי השפה המתקדמים של האזור שבו הם מתמחים (סינית/יפנית למתקדמים א'-ב' וסינית/יפנית למ"א א'-ב' למתמחים בלימודי סין ויפן, והינדי למ"א א'-ב' למתמחים בלימודי הודו). בוגרי תואר ראשון בחוגים אחרים, אשר לא למדו שפות אסיאניות במהלך לימודיהם לתואר ראשון, יידרשו להשלים עד סוף תקופת לימודיהם לפחות סינית/יפנית/הינדי א'-ד'.
3. התלמידים במסלול א' יכתבו עבודת גמר מחקרית (תזה).
4. על התלמיד להציג בפני הוועדה החוגית לתואר שני אישור מנחה לתזה עד תחילת הסמסטר השני ללימודיו.
5. באישור יועץ המ"א של החוג, יוכל תלמיד במסלול א' ללמוד במהלך לימודיו לתואר קורס אחד לתואר שני מחוג אחר, וסמינר ב"א אחד במסגרת החוג, אם סמינר זה עוסק בתחום התמחותו של התלמיד.

מסלול ב'

1. תלמידי מסלול ב' יידרשו ללמוד במהלך שנתיים קורסים עיוניים נוספים למ"א בסך של 34 שש"ס (וביחד עם הסדנה המתודולוגית, סך של 36 שש"ס) ולכתוב עבודות סמינר בשלושה קורסים לפי בחירתם. יש ללמוד קורסים בהיקף של 20 שש"ס לפחות ולכתוב לפחות שתי עבודות סמינר מתוך השלוש בתחום ההתמחות של התלמיד.
2. תלמידי מסלול ב' אשר למדו במסגרת התכנית למ"א 16 שש"ס של לימודי שפה יהיו פטורים מ-4 שש"ס של קורסים עיוניים ויידרשו ללמוד קורסים עיוניים בהיקף של 32 שש"ס סה"כ.
3. התלמידים במסלול ב' ייבחנו בחינת גמר.
4. באישור יועץ המ"א של החוג, יוכל תלמיד במסלול ב' ללמוד במהלך לימודיו לתואר קורס אחד לתואר שני מחוג אחר, וסמינר ב"א אחד במסגרת החוג, אם סמינר זה עוסק בתחום התמחותו של התלמיד.

לימודי שפה

כל תלמידי מסלול א' חייבים בלימודי שפה אסיאנית במשך השנתיים הראשונות ללימודיהם לתואר, כלומר – תלמידים אלה מחוייבים בלימודי ארבע רמות שפה. תלמידי מסלול א' שהשלימו בהצלחה שש רמות שפה במהלך לימודי הב"א יחוייב בשתי רמות נוספות בלבד. תלמידים במסלול א' שתחום התמחותם הוא אזורי ילמדו את שפת האזור שבו הם מתמחים. תלמידים במסלול א' שתחום התמחותם הוא תמאטי ילמדו את אחת משלוש השפות הנלמדות בחוג לפי בחירתם ועל־פי הדרישות המוזכרות בסעיף הקודם. במקרים מיוחדים יאשר יועץ המ"א לתלמיד במסלול א' ללמוד שפה שאינה שפת האזור שבו הוא מתמחה, בתנאי ששפה זו היא אחת משלוש השפות האסיאניות שנלמדות במסגרת החוג. תלמיד במסלול א' בעל ידע קודם בשפות הנלמדות בחוג ואשר אינו בוגר החוג יידרש לעבור מבחן סיווג בשפה על מנת לקבוע את רמתו.

תלמידי מסלול א': במקרים מסויימים לימודי שפה במסגרת מסלול א' של תכנית המ"א יזכו להכרה כחלק מהחובות לתואר. תלמידים אשר במהלך התואר הראשון לא למדו שפה או למדו עד שתי רמות, אבל למדו בתואר השני שיעורי שפה בהיקף 16 שש"ס יזכו להכרה של 4 שש"ס מתוך החובות לתואר. תלמידים שבתואר הראשון למדו שלוש רמות שפה ומעלה, ולמדו במהלך התואר השני שיעורי שפה בהיקף שבין 4-12 שש"ס של לימודי שפה, יזכו בהכרה של 2 שש"ס מהחובות לתואר השני.

תלמידי מסלול ב': תלמידי מסלול ב' אינם חייבים בלימודי שפה אך מומלץ שינצלו את תקופת לימודיהם ללימוד אחת מהשפות האסיאניות שנלמדות במסגרת החוג. תלמידי מסלול ב' שכן ילמדו לימודי שפה יזכו להכרה באופן הבא: 16 שש"ס של לימודי שפה יזכו להכרה כ־6 שש"ס מתוך החובות התואר; 12 שש"ס של לימודי שפה יזכו להכרה כ־4 שש"ס מתוך החובות לתואר, 8 שש"ס יזכו להכרה כ־2 שש"ס מתוך החובות לתואר.

לימודי שפה בחו"ל

תלמידי מ"א שילמדו לימודי שפה בחו"ל יזכו להכרה, עד מקסימום של 4 שש"ס במסלול א', ועד מקסימום של 6 שש"ס במסלול ב'. במילים אחרות, לימודים בחו"ל לא יזכו את התלמידים בהכרות נוספות מעבר למצוין לעיל. תלמידים במסלול א' יוכלו ללמוד מעבר לארבע רמות שפה או יוכלו ללמוד בחו"ל, אך יזכו להכרה מירבית ב-4 שש"ס מתוך החובות לתואר. תלמידים במסלול ב' יוכלו ללמוד גם הם מעבר לארבע רמות שפה, ובכלל זה ללמוד בחו"ל, אך יזכו בהכרה מירבית של 6 שש"ס מתוך החובות לתואר.

משך הלימודים

תלמידי מסלול א' אמורים לסיים את לימודיהם, כולל הגשת עבודת הגמר המחקרית, תוך שנתיים-שלוש שנות לימוד (ארבעה עד שישה סמסטרים).

תלמידי מסלול ב' אמורים לסיים את לימודיהם, כולל בחינת הגמר, תוך שנתיים (ארבעה סמסטרים). את הלימודים במסלול ב' ניתן להשלים גם תוך שלושה סמסטרים.

הגשת הצעת מחקר לתזה

כתיבת הצעת מחקר לתזה היא אחד השלבים החשובים בהכנות לבצוע עבודת התזה. כתיבת ההצעה מחייבת את התלמיד לגבש את המחקר לפרטיו, לאחר קריאה מעמיקה ומקיפה של הספרות הרלבנטית. ההצעה מאפשרת למנחה העבודה ולחברי הוועדה החוגית לתואר שני לבחון את תכנית המחקר בביקורתיות על מנת לגלות ולתקן נקודות תורפה קודם לביצוע המחקר. על התלמיד לאתר מנחה לעבודה ולהמציא אישור הנחייה עד תחילת הסמסטר השני ללימודיו. הגשת הצעת מחקר הינה שלב מחייב לתלמידי מסלול א' ואי־קיומה במועד, או אי עמידה במועד הצגת אישור מנחה, גוררים העברה אוטומטית של התלמיד למסלול ב'. הצעת המחקר תוגש לוועדה החוגית לתואר שני תוך שלושה סמסטרים ממועד תחילת הלימודים של התלמיד בתכנית.

מועד הגשת עבודת הגמר המחקרית וציון מעבר

על התלמיד להגיש את עבודת התזה שלו תוך שלוש שנים (שישה סמסטרים) ממועד תחילת הלימודים בתכנית. על התלמיד להיות רשום לשנת הלימודים בה הוא מגיש את עבודת הגמר, ולהשלים את כל חובותיו בכל הקורסים הנדרשים לקבלת התואר, כולל עבודות סמינר, לפני הגשת העבודה לשיפוט.

ציון מעבר לתזה: 76.

בחינת הגמר

תלמיד יהיה זכאי לגשת לבחינת הגמר רק בתיאום עם יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני ורק לאחר שהשלים את כל חובותיו האחרים בתכנית הלימודים (קורסים עיוניים ועבודות סמינר).

ציון מעבר לבחינת גמר: 76.

שקלול הציון הסופי לתואר שני

מסלול א' (עם תזה)

עבודת גמר מחקרית (תזה)	35%
2 עבודות סמינר	20%
קורסים עיוניים	35%*
4 קורסי שפה	10%**
סה"כ	**100%**

מסלול ב' (עם בחינת גמר)

בחינת גמר	20%
3 עבודות סמינר	30%
קורסים עיוניים	50% ***
סה"כ	**100%**

* 40% לתלמידים שהשלימו שני קורסי שפה בלבד.

** 5% לתלמידים שהשלימו שני קורסי שפה בלבד.

*** לתלמידים שהשלימו ארבעה קורסי שפה: קורסים עיוניים – 40%;
4 קורסי שפה – 10%.

תכנית לימודי תואר שני בלימודי אסיה לתלמידי תואר ראשון במשפטים

כללי

עלייתה הכלכלית והפוליטית של יבשת אסיה בעשורים האחרונים הינה חלק ממגמה ארוכת טווח של מעבר הדרגתי של כוח והשפעה מהמערב למזרח. אוכלוסיית אסיה מהווה כיום כשלוש חמישיות מאוכלוסיית העולם, ושלוש ממדינותיה - סין, יפן והודו – הינן מעצמות כלכליות מהשורה הראשונה. בשנים האחרונות, על רקע התחזקות והתרחבות הקשרים העסקיים, הבטחוניים, התרבותיים והפוליטיים בין ישראל למדינות אסיה, גדל מאוד הצורך במשפטנים המכירים את התרבות ואת המערכת הכלכלית, הפוליטית והמשפטית של מדינות אלה. התכנית המשותפת משלבת בין תחום המשפט ולימודי אסיה ומטרתה להכשיר משפטנים מומחים לאסיה אשר יוכלו להשתלב בגופים ציבוריים ופרטיים במגוון תחומים או לעסוק במחקר במסגרת האקדמיה. מדובר בתכנית ייחודית בישראל, המשלבת את השאיפה לרב־תחומיות שמאפיינת את הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה יחד עם האוריינטציה המודרנית והיישומית שמאפיינת את החוג ללימודי אסיה באוניברסיטת חיפה.

תנאי הקבלה לתכנית

התכנית מיועדת לתלמידי תואר ראשון בפקולטה למשפטים, אשר טרם סיימו את לימודיהם. הקבלה לתכנית ללימודי תואר שני בחוג ללימודי אסיה תהיה במעמד של תלמיד על-תנאי. מעמד זה יהיה בתוקף כל עוד לא סיים התלמיד את חובותיו לתואר ראשון

בפקולטה למשפטים. תלמידים מצטיינים בפקולטה למשפטים יהיו רשאים ללמוד בתכנית אם בשנתיים הראשונות ללימודי התואר הראשון שלהם צברו 72 נ"ז משפטיות (הכוללות את כל קורסי החובה וקורסי בחירה משפטיים) ולפחות 16 נ"ז בחוג ללימודי אסיה (לימודי השלמה מלאים וכן אופציה ללימודי שפה), וממוצע ציוניהם בלימודים האלה בכל אחד משני החוגים הינו 85 לפחות.

מבנה הלימודים

בשנה השנייה ללימודי התואר הראשון בפקולטה למשפטים ילמדו המועמדים את שיעורי ההשלמה הנדרשים בחוג ללימודי אסיה על־פי הפירוט המובא לעיל בסעיף "לימודי השלמה לבוגרי חוגים אחרים". בשנים השלישית והרביעית ילמדו התלמידים בחוג ללימודי אסיה באחד משני המסלולים המוצעים במסגרת תכנית הלימודים לתואר שני של החוג על־פי הפירוט המובא לעיל בסעיף "מבנה הלימודים והדרישות האקדמיות על־פי מסלולי לימוד".

לתכנית המשותפת יהיו רשאים להתקבל גם תלמידי הפקולטה למשפטים אשר השיגו בלימודיהם בשלוש השנים הראשונות ללימודי התואר הראשון ציון ממוצע של 80 לפחות בכל אחד משני החוגים, וצברו 112 נ"ז משפטיות (הכוללות את כל קורסי החובה, שני סמינרים וקורסי בחירה משפטיים) ולפחות 16 נ"ז בחוג ללימודי אסיה (לימודי השלמה מלאים וכן אופציה ללימודי שפה). בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון בפקולטה למשפטים ילמדו המועמדים את שיעורי ההשלמה הנדרשים בחוג ללימודי אסיה ובשנים הרביעית והחמישית את קורסי המ"א באחד משני המסלולים המוצעים במסגרת תכנית הלימודים לתואר שני של החוג.

פרטים נוספים

1. תלמידים בתכנית המשותפת יהיו פטורים מהקורסים הבאים בפקולטה למשפטים: קורסי בחירה לא-משפטיים בהיקף של 20 נ"ז; חלק מהסדנאות ושיעורי הבחירה המשפטיים בהיקף של 10 נ"ז.
2. תלמידים בתכנית המשותפת יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודיהם וצברו 112 נ"ז בפקולטה למשפטים (הכוללות את כל קורסי החובה, שני סמינרים וקורסי בחירה משפטיים) ו-30 שש"ס לפחות בחוג ללימודי אסיה (כולל לימודי השלמה).

סיום הלימודים במסגרת התכנית המשותפת

1. תלמידים שסיימו את לימודיהם במסגרת התכנית המשותפת יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותואר מוסמך בלימודי אסיה. קבלת התואר השני בלימודי אסיה מותנית בקבלת התואר הראשון במשפטים.
2. אם הפסיק התלמיד את לימודיו בתכנית לתואר שני בחוג ללימודי אסיה מבלי לסיימם, יחשבו הקורסים שבהם קיבל ציון בחוג ללימודי אסיה כקורסי בחירה לא-משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 20 נ"ז/שש"ס).
3. התלמידים יעמדו בכל הדרישות הנוספות הנזכרות בתקנון הלימודים לתואר שני בלימודי אסיה.

מסלול מואץ למ"א

תנאים אקדמיים

כללי

1. המסלול המואץ מיועד למועמדים המעוניינים במסלול עם תזה (מסלול א') ולמועמדים המעוניינים במסלול עם בחינת גמר (מסלול ב').
2. המסלול מיועד לתלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע כולל של 90 לפחות.
3. תלמיד שיזוהה כמצטיין, יוכל ללמוד בשנה ג' ללימודיו קורסים מלימודי התואר השני בהיקף של עד 12 שש"ס. במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים למ"א.
4. תלמיד המעוניין להתקבל למסלול חייב להשלים טרם קבלתו לפחות עבודת פרו"ס אחת ולהשיג בה ציון של 90 לפחות.
5. על התלמיד לסיים את חובות השמיעה שלו לתואר הראשון במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון.
6. התלמיד יתקבל ללימודי התואר השני בשנה ד' ללימודיו במעמד של תלמיד "על תנאי", במידה ונותרה לו חובת הגשת עבודות בב"א.
7. על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'.
8. במהלך שנה ד' ללימודיו ישלים התלמיד את מכסת הקורסים הנדרשת על־ידי החוג.

מסלול עם כתיבת תזה

1. על התלמיד להגיש הצעת תזה ולקבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני להצעה עד תום שנה ד', ולא יאוחר מתחילת שנה"ל העוקבת.
2. השנה החמישית תוקדש לכתיבת עבודת התזה.
3. עבודת התזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.
4. משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם כתיבת תזה יעמוד על חמש שנים.

מסלול עם בחינת גמר

1. התלמיד יגיש עד תום שנת הלימודים הרביעית את כל עבודותיו.
2. התלמיד ייגש לבחינת הגמר בתום השנה הרביעית, כולל חופשת הקיץ.
3. משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם בחינת גמר יעמוד על ארבע שנים.

מבנה הלימודים על־פי מסלולי לימוד

מסלול עם כתיבת תזה

בשנה ג' ללימודיו (האחרונה לתואר ב"א והראשונה לתואר מ"א) ישלים התלמיד את יתרת חובותיו לתואר בוגר, ובנוסף לכך יידרש ללמוד על־פי הפירוט הבא:

1. קורס הסדנה המתודולוגית.
2. קורסים עיוניים נוספים בהיקף של 4-8 שש"ס מתכנית המ"א לפי מגמת התמחותו.
3. 2 קורסי שפה ברמת מתקדמים.

בנוסף, יידרש התלמיד במהלך שנה זו למצוא לו מנחה לעבודת התזה.

בשנה ד' ללימודים יידרש התלמיד ללמוד על־פי הפירוט הבא:

1. קורסים עיוניים נוספים בהיקף של 18-22 שש"ס מתכנית המ"א לפי מגמת התמחותו.
2. להגיש עבודות סמינר בשניים מהקורסים הנ"ל.
3. 2 קורסי שפה ברמת מ"א.

מסלול עם בחינת גמר

בשנה ג' ללימודים ישלים התלמיד את יתרת חובותיו לתואר בוגר, ובנוסף לכך יידרש ללמוד קורסים ברמת התואר השני על־פי הפירוט הבא:

1. קורס סדנת מחקר מתודולוגית.
2. קורסים עיוניים נוספים בהיקף של 8 שש"ס מתכנית המ"א לפי מגמת התמחותו.

בשנה ד' ללימודים יידרש התלמיד:

1. ללמוד קורסים עיוניים נוספים בהיקף של 26-30 שש"ס מתכנית המ"א לפי מגמת התמחותו.
2. להגיש עבודת סמינר בשלושה מהקורסים הנ"ל.
3. לעמוד בבחינת גמר.

תכנית לימודי תואר שני בלימודי אסיה עם התמחות בשווקי אסיה

ראש התכנית: ד"ר יורם עברון

מטרת הלימודים

התכנית פועלת תוך שיתוף פעולה עם החוג למינהל עסקים באוניברסיטת חיפה ומשלבת מבט רחב על כלכלות אסיה, היכרות מעמיקה עם מאפייניהן, והקניית כלים דרושים מתחום מינהל עסקים.

התכנית מכוונת להכשיר אנשי מקצוע ומחקר בתחום, ומיועדת לבוגרי תואר ראשון מתחומים מגוונים המעוניינים להתפתח בתחום, לבוגרי תואר ראשון בלימודי אסיה ולבוגרי התכנית עסקים באסיה.

בתכנית קורסים מתקדמים בנושא שווקי אסיה שפותחו במיוחד עבורה, קורסי תואר שני במנהל עסקים וקורסי מ"א של החוג ללימודי אסיה. התכנית כוללת אפשרות לימוד שפות אסייתיות (סינית, יפנית, הינדי וקוריאנית) ותכניות חילופי סטודנטים.

כללי

1. החוג מציע שני מסלולי לימודים: מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תזה) ומסלול ב' (עם פרויקט גמר), כמפורט בהמשך.
2. מעבר מתחום התמחות אחד למשנהו וממסלול לימודים אחד למשנהו אפשרי באישור ראש התכנית.
3. במידת האפשר ומתוך התחשבות בסטודנטים עובדים, הלימודים לתואר שני יתקיימו פעמיים בשבוע במהלך לימודי הקורסים במנע"ס, ופעם או פעמיים בשבוע בשאר הסמסטרים.

תנאי הקבלה לתכנית

- בוגרי תואר ראשון במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בלימודי אסיה/מזרח אסיה.
- תלמידי שאינם בעלי תואר ראשון בלימודי אסיה ידרשו בלימודי השלמה, במסלול של שנת השלמה.
- ממוצע של 80 לפחות מהתואר הראשון.
- מעבר ראיון קבלה בחוג ללימודי אסיה.

לימודי השלמה לבוגרי חוגים אחרים

1. בוגרי חוגים אחרים יידרשו להשלים לפני תחילת הלימודים שלושה מבואות מודרניים מתכנית הב"א של החוג בהיקף כולל של12שש"ס. במקביל, יוכלו ללמוד קורסי שפה. על פי שיקול דעת של ראש התכנית יתכן שהתלמיד יידרש לקחת סמינריון או פרו-סמינריון ולהגיש במסגרתו עבודה.
2. תלמיד המבקש להתקבל למסלול א' (עם תיזה), יידרש להשלים עד סוף תקופת לימודיו לפחות 4 רמות שפה אשר יותאמו לרמת ידיעותיו (סטודנט שלמד במהלך התואר הראשון שפה אסייתית הנלמדת בחוג יופנה לקורסים מתקדמים באותה שפה).
3. לימודי ההשלמה אינם נכללים בשקלול שעות לימודי התואר השני.

מבנה הלימודים

ניתן להירשם לאחד משני מסלולי הלימודים הבאים:

1. **מסלול עם תיזה** — 28שש"ס קורסים עיוניים וארבע (4) רמות לימודי שפה לפי הפירוט הבא:
   - קורסי ליבה בנושא שווקי אסיה (10 שש"ס)
   - קורסי ליבה מתחום מינהל עסקים (10 שש"ס)
   - סדנת מחקר מתודולוגית (2 שש"ס)
   - שיעורי בחירה בלימודי אסיה (6 שש"ס)
   - קורסי שפה בהיקף ארבע (4) רמות
   - שתי עבודות סמינריוניות תכתבנה במסגרת אחד מקורסי הבחירה של החוג ללימודי

אסיה
— עבודת תיזה*

2. **מסלול ללא תיזה** — 36 שש"ס קורסים עיוניים, כדלקמן:
— קורסי ליבה בנושא שווקי אסיה (10 שש"ס)
— קורסי ליבה מתחום מינהל עסקים (10 שש"ס)
— פרויקט גמר (2 שש"ס)
— שיעורי בחירה בלימודי אסיה (14 שש"ס), כולל אפשרות בחירה של שיעורי שפה*
— עבודה סמינריונית אחת תכתב במסגרת אחד מקורסי הבחירה של החוג ללימודי אסיה

***לימודי שפה:** במסלול זה יוכרו קורסי שפה בהיקף מרבי של 6 שש"ס. קורסי שפה שיילמדו מעבר להיקף זה לא יזכו בהכרה.

משך הלימודים

תלמידי מסלול א' אמורים לסיים את לימודיהם, כולל הגשת עבודת הגמר המחקרית, תוך שלוש שנות לימוד (שישה סמסטרים).

תלמידי מסלול ב' אמורים לסיים את לימודיהם, כולל בחינת הגמר, תוך שנתיים (ארבעה סמסטרים).

הגשת הצעת מחקר לתזה

כתיבת הצעת מחקר לתזה היא אחד השלבים החשובים בהכנות לבצוע עבודת התזה. כתיבת ההצעה מחייבת את התלמיד לגבש את המחקר לפרטיו, לאחר קריאה מעמיקה ומקיפה של הספרות הרלבנטית. ההצעה מאפשרת למנחה העבודה ולחברי הוועדה החוגית לתואר שני לבחון את תכנית המחקר בביקורתיות על מנת לגלות ולתקן נקודות תורפה קודם לביצוע המחקר. על התלמיד לאתר מנחה לעבודה ולהמציא אישור הנחייה עד תחילת הסמסטר השני ללימודיו. הגשת הצעת מחקר הינה שלב מחייב לתלמידי מסלול א' ואי־קיומה במועד, או אי עמידה במועד הצגת אישור מנחה, גוררים העברה אוטומטית של התלמיד למסלול ב'. הצעת המחקר תוגש לוועדה החוגית לתואר שני תוך שלושה סמסטרים ממועד תחילת הלימודים של התלמיד בתכנית.

מועד הגשת עבודת הגמר המחקרית וציון מעבר

על התלמיד להגיש את עבודת התזה שלו תוך שלוש שנים (שישה סמסטרים) ממועד תחילת הלימודים בתכנית. על התלמיד להיות רשום לשנת הלימודים בה הוא מגיש את עבודת הגמר, ולהשלים את כל חובותיו בכל הקורסים הנדרשים לקבלת התואר, כולל עבודות סמינר, לפני הגשת העבודה לשיפוט.

ציון מעבר לתזה: 76.

שקלול הציון הסופי לתואר שני

מסלול א' (עם תזה)

עבודת גמר מחקרית (תזה)	40%
1 עבודת סמינר	10%
קורסים עיוניים	40%
4 קורסי שפה	10%
סה"כ	**100%**

מסלול ב' (עם בחינת גמר)

פרויקט גמר	20%
1 עבודות סמינר	10%
קורסים עיוניים	70%
סה"כ	**100%**

מסלול לימודי מחקר מקדים

מסלול זה מיועד לתלמידים אשר סיימו לימודיהם במסלול ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) או שסיימו לימודים בתחום שונה מתחום המחקר בו הם מתעתדים להמשיך את לימודיהם.

תנאי קבלה

1. ממוצע משוקלל של 80 בלימודי התואר השני.
2. קבלת הסכמה בכתב מחבר סגל אקדמי להנחיית עבודת הגמר המחקרית.

דרישות המסלול

במידת הצורך, השלמת תכנית לימודים שתיקבע על-ידי החוג. מועמד שכבר כתב עבודת גמר מחקרית בחוג אחר לא יידרש לכתוב עבודת גמר מחקרית נוספת בחוג, אך יידרש לעמוד בכל תכנית השלמות ודרישות אקדמיות שייקבעו לו.

משך הלימודים הנורמטיבי במסלול לימודי מחקר מקדים הוא שנה אחת. סיום הלימודים במסלול זה אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי התואר השלישי.

◆◆◆

הלימודים לתואר שלישי (דוקטור לפילוסופיה .Ph.D)

יו"ר ועדת הדוקטורט: **פרופ' רותם קובנר**

קהל היעד

התכנית מיועדת לסטודנטים בעלי תואר שני במסלול א' (עם תזה) בלימודי אסיה או בתחומים רלבנטיים אחרים כמו היסטוריה כללית, ספרות, פילוסופיה, מדע המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל. התכנית תאפשר גם הצטרפות למסלול הישיר לדוקטורט לסטודנטים מצטיינים, על פי הקריטריונים הקבועים בתקנון הלימודים לתואר שלישי. תלמידים מצטיינים בעלי תואר שני מתחומים אחרים מלימודי אסיה אשר יעמדו בתנאי הקבלה יחויבו במידת הצורך בלימודי השלמה, לרבות לימודי שפה, לפי החלטת ועדת הדוקטורט.

עם סיום הלימודים בהצלחה יוענק לתלמידיה תואר דוקטור לפילוסופיה.

משך הזמן המקובל ללימודי תואר שלישי הוא ארבע שנים.

מסלולי התכנית

בתכנית הלימודים קיימים שלושה מסלולים:

1. מסלול רגיל
2. מסלול ישיר לדוקטורט
3. מסלול לימודי מחקר מקדים

המסלול הרגיל

תנאי הקבלה

1. ממוצע כללי של 85 לפחות לתואר מוסמך, וציון 90 לפחות בעבודת הגמר המחקרית. מקרים חריגים יידונו על ידי וועדת הדוקטורט.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים. אחד ממכתבי ההמלצה יהיה מטעם מנחה עבודת הגמר המחקרית.
3. הצהרת כוונות בנוגע למחקר (בהיקף של עד 1,000 מילים).
4. הסכמה בכתב של מדריך לעבודת הדוקטורט (איש סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א').

כללית, תנאי הקבלה, מהלך הלימודים, שיפוט הצעת המחקר ועבודת הדוקטורט יעמדו בנהלים המוגדרים "בתקנון לימודי תואר שלישי" של הרשות ללימודים מתקדמים.

מבנה הלימודים

במהלך לימודי הדוקטורט ידרש כל תלמיד בהשתתפות בסדנת מחקר מתודולוגית בהיקף של 2 שש"ס. הקורס יקנה לתלמידי התואר השלישי את הכלים הדרושים לכתיבת הצעת

מחקר, חיבור הדוקטורט ומאמרים מדעיים. במסגרת הסדנה, הסטודנטים יידרשו להציג את מחקר הדוקטורט. הצגת העבודה תלווה בדיון. מורי החוג ישתתפו בדיונים בהם יוצגו מחקרי הדוקטורט של התלמידים שלהם.

בנוסף, במידת הצורך בלבד ועל פי המלצת מנחה הדוקטורט, התלמיד יידרש להשלים תכנית לימודים בהיקף של עד 14 שש"ס בהתאם לתחום המחקר המוצע והרקע האקדמי הקודם. ציון עובר בכל קורס הוא 75 והממוצע הנדרש הוא 85. ועדת הדוקטורט של החוג תאשר את תכנית הקורסים והיקפה.

הצעת המחקר ואישורה

במהלך השנה הראשונה יהיו התלמידים במעמד של תלמידי מחקר שלב א'. במהלך שנה זו יכתוב התלמיד הצעת מחקר לדוקטורט. על הצעת המחקר להיות מקורית ובעלת סיכוי סביר לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר. החוג ממליץ להגיש את הצעת המחקר ועבודת הדוקטורט באנגלית הן בכדי להרחיב את כישוריו האקדמיים של התלמיד, והן כדי לאפשר משלוח של העבודה לשיפוט בינלאומי וחשיפת המחקרים בחו"ל. הצעת המחקר תוצג על ידי התלמיד במסגרת הסמינר המחלקתי של החוג לפני הגשתה לשיפוט. בסיום ההצגה ייערך דיון שאת מסקנותיו ישלב התלמיד, בפיקוח המנחה, בתוך ההצעה טרם הגשתה לשיפוט. הצעת המחקר תוגש לא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה. במידת הצורך ועל בסיס המלצת המנחה ו/או הוועדה החוגית תמונה ועדה מלווה לתלמיד. אחד מחברי הוועדה המלווה יהיה מאוניברסיטה אחרת בארץ או בעולם. הצעת המחקר תישלח לשיפוט. יעשה מאמץ לאתר לפחות שופט חיצוני אחד מחוץ לחוג. לאחר אישור הצעת המחקר על ידי וועדת הדוקטורט החוגית על סמך דו"חות השיפוט, יעברו הסטודנטים למעמד של תלמידי מחקר שלב ב'.

ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

בתום כל שנה מיום אישור הצעת המחקר יגיש התלמיד לוועדת הדוקטורט (ולוועדה המלווה במידה והוקמה) דו"ח התקדמות חתום על ידי המנחה. אל הדו"ח ניתן לצרף כתבי יד שנשלחו לפרסום במידה וקיימים.

הגשת עבודת הדוקטורט לשיפוט

עם סיום כתיבתה תוגש העבודה בהתאם לתקנון ללימודם לתואר שלישי באחת משתי הדרכים הבאות:

1. כחיבור רגיל, אשר לא יעלה על 350 עמודים.
2. כדוקטורט מאמרים בהתאם לתקנון לימודים לתואר שלישי.

תוצאות מחקר הדוקטורט יוצגו על ידי התלמידים בסמינר המחלקתי של החוג.

שיפוט עבודת הדוקטורט

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט על ידי ועדת הדוקטורט, תועבר העבודה לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון תואר שלישי.

מסלול ישיר לדוקטורט

על פי תקנון לימודי תואר שלישי של הרשות ללימודים מתקדמים, מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שיש ברצונם להמשיך ברצף ללימודי דוקטורט ושהם נראים מועמדים ראויים ללימודי תואר שלישי.

תנאי הקבלה

1. ציון 96 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמי.
3. הצהרת כוונות בנוגע למחקר (בהיקף של עד 1,000 מילים).הסכמה בכתב של מדריך לעבודת הדוקטורט (איש סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א').
4. אישור ועדת הדוקטורט החוגית.

מבנה הלימודים

השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 28 שש"ס לפחות ברמת מ"א וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.

הגשת שתי עבודות סמינריוניות. על התלמיד להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת מהעבודות הסמינריוניות. עבודה סמינריונית אחת תהיה בתחום המחקר הספציפי של לימודי הדוקטורט, והעבודה השנייה תיקבע בהתאם לבחירתו של התלמיד ובהמלצת המנחה.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית.

הגשת הצעת המחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטור.

משך הלימודים למטלות אלו הוא שנתיים.

עם המעבר לשלב מחקר ב', יידרש התלמיד להשלים את תכנית הלימודים כפי שמופיעה בסעיף "תכנית הלימודים במסלול הרגיל" לעיל. משך הלימודים בשלב מחקר ב' במסגרת המסלול הישיר הוא שלוש שנים.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט כמפורט לעיל.

תלמיד אשר לא יעמוד בדרישות המסלול הישיר לדוקטורט כמפורט לעיל, ייאלץ לפרוש מהמסלול הישיר לדוקטורט ותינתן לו האפשרות להשלים את מכסת הקורסים ל-36/28 שש"ס על מנת להיות זכאי לתואר שני בהתאם למסלול א' או ב' על פי תקנון התואר השני של החוג.

מסלול לימודי מחקר מקדים

תנאי הקבלה

1. ממוצע כללי של 85 לפחות לתואר מוסמך. מקרים חריגים יידונו על ידי ועדת הדוקטורט.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים.
3. תיאור תמציתי של עבודת הגמר המחקרית (בהיקף של עד 500 מילים).
4. הסכמה בכתב של מדריך לעבודת הגמר המחקרית (איש סגל בדרגת מרצה ומעלה במסלול א').

כללית, תנאי הקבלה, מהלך הלימודים, שיפוט הצעת התזה ועבודת הגמר המחקרית יעמדו בנהלים המוגדרים "בתקנון לימודי תואר שני" של הרשות ללימודים מתקדמים.

לגבי מועמד אשר התואר השני שלו (עם עבודת גמר מחקרית או בלעדיה) אינו בתחום לימודי אסיה תבחן וועדת הדוקטורט את הרקע האקדמי של המועמד ובהתאם לנושא המחקר המוצע תקבע את תכנית ההשלמות הנדרשת, לרבות כתיבת עבודת גמר מחקרית.

משך הלימודים במסלול לימודי מחקר מקדים הינו שנה אחת בלבד.

השלמת הלימודים במסלול זה אינה מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי. המועמד יגיש את מועמדותו כמקובל במסלול הרגיל.

128

תוכנית לימודים בינתחומית
בלימודי נשים ומגדר

כתובת אתר האינטרנט: http://wgsuh.haifa.ac.il

ראש התוכנית: **ד"ר שרה כהן שביט**

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר שרה כהן שביט**

חברי הסגל האקדמי

מרצה בכיר: ד"ר שרון הלוי, ד"ר שרה כהן שביט.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: ד"ר חני ישראלי, ד"ר עדנה גורני לבינגר, ד"ר שרון מפציר, ד"ר יפעת מצנר־חרותי, ד"ר מאיה מאור, ד"ר רות פרסר, מר ניר רצ'קובסקי.

לימודים לתואר שני (מ"א)

מטרת הלימודים

התוכנית לתואר שני בלימודי נשים ומגדר הינה בינתחומית ובעלת אוריינטציה מחקרית. בתכנית הלימודים מודגשים החיבורים התיאורטיים שבין הדיסציפלינות השונות שהיוו את הרקע האקדמי של הסטודנטים/ות בלימודי תואר ראשון, לבין לימודי נשים ומגדר. תכנית הלימודים המוצעת מקיפה מגוון נושאים שמייצגים את העיסוק האקדמי בחקר נשים ומגדר. בין הנושאים העומדים במרכז הדיון הם סוגיות של מיקום חברתי, שאלות של ייצוג, הדרה וכוח בספרות, באמנות ובתרבות פופולארית, היסטוריה של נשים במקומות שונים ובתקופות שונות, הבנייה תרבותית של מיניות, חיברות לתפקידי מגדר, הבנייה תרבותית של נשיות וגבריות, מגדר ותקשורת המונים, תולדותיהן ומאפייניהן של תנועות פמיניסטיות בארץ ובעולם, ועוד. סוגיות אלו ידונו תוך חיבור לתיאוריות ליברליות, מרקסיסטיות, תרבותיות, פוסט־סטרוקטוראליות ופוסט־קולוניאליות ולמתודולוגיות מחקר שונות.

תנאי קבלה

1. לתוכנית יכולים/ות להגיש מועמדות בוגרי/ות תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ ובחו"ל מכל תחומי הידע בציון משוקלל 80 לפחות, בכל אחד מן החוגים בהם למד/ה המועמד/ת.
2. המועמדים/ות יידרשו לראיון אישי (במהלך הראיון תתקיים בחינה ייעודית קצרה באנגלית). דחיית וקבלת מועמדים/ות אלו, וכן מתן אישור המשך-לימודים למקרים חריגים ייעשו במסגרת ועדת החוג לתואר שני בהתאם להנחיות הרשות ללימודים מתקדמים.
3. מועמדים/ות בעלי תואר ראשון שאינם/ן בוגרי/ות מקבץ או תכנית ללימודי נשים ומגדר נדרשים/ות ללימודי השלמה הבאים (בהיקף של עד 12 נ"ז): מבוא ללימודי נשים ומגדר, מגדר חברה ותרבות ופסיכולוגיה של מגדר או על פי יעוץ אישי. את קורסי ההשלמה יש לסיים בציון ממוצע של 80 לפחות.
4. מועמד/ת בעל/ת תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב/ת לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה.
5. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

מבנה הלימודים

מסלול א': לימודים בהיקף 28 שש"ס, כתיבת שתי עבודות סמינריוניות וכתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה).

מסלול ב': לימודים בהיקף 36 שש"ס, כתיבת שלוש עבודות סמינריוניות ועמידה בבחינת גמר.

בשני המסלולים חובה על התלמידים/ות להיחשף לתחומי ידע שאינם בתחומי התמחותם/ן ו/או עניינם/ן העיקריים, בהיקף שלא עולה על שני קורסי בחירה ולהשתתף בסמינר החוגי.

מסלול א'- עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה):

משך הלימודים במסלול א' כולל הגשת עבודת גמר (תזה) הינו עד שלוש שנים.

במסלול א' נדרשים/ות התלמידים/ות ללמוד 28 שש"ס ולכתוב שתי עבודות סמינריוניות ועבודת גמר מחקרית (תזה).

פירוט המסלול:

מבוא לתיאוריות פמיניסטיות וחקר מגדר	4 שש"ס
סמינר ליבה	4 שש"ס
סוגיות מתודולוגיות במחקר מגדרי	4 שש"ס
סוגיות נבחרות (היסטוריה, חברה, פוליטיקה)	2 שש"ס
סוגיות נבחרות (תרבות, ספרות, אמנות)	2 שש"ס

סדנת תזה א'	2 שש"ס
סדנת תזה ב'	2 שש"ס
שיעורי בחירה (מדרג 3-5; אפשר גם מחוגים אחרים)	8 שש"ס

עבודת הגמר המחקרית-תזה

עבודת הגמר המחקרית צריכה לשקף כושר ניתוח של מקורות ראשוניים ומקורות משניים, יכולת להתמודד עם גישות ופרדיגמות מדעיות שונות, תוך כדי הצגת מתודה מחקרית עקבית ויכולת התבטאות בהירה. נושא הצעת התזה יוצע על ידי התלמיד/ה ויאושר על ידי המנחה במהלך שנת הלימודים הראשונה. הצעת התזה תוגש לוועדת מ"א של התוכנית בסוף סמסטר א' של שנת הלימודים השנייה. את עבודת הגמר ינחו חברי/ות סגל בעלי/ות מינוי באוניברסיטת חיפה בדרגת מרצה ומעלה. במקרה הצורך (נושא בינתחומי) יתווסף מנחה שותף, באישור ראש התוכנית והדיקן ללמודים מתקדמים. עבודת התזה תוגש לא יאוחר משנתיים וחצי שנים מיום תחילת הלימודים. הכתיבה, ההגשה והשיפוט של עבודת הגמר המחקרית יהיו על פי הנוהל הקיים בתקנון לימודי התואר השני של האוניברסיטה.

שקלול הציונים במסלול א'

עבודת גמר מחקרית-תזה	40%
שתי עבודות סמינריוניות	20%
קורסי חובה	30%
קורסי בחירה	10%

מסלול ב'- עם בחינת גמר

משך הלימודים במסלול ב' הינו עד שנתיים.

במסלול ב' נדרש התלמיד ללמוד 36 שש"ס לכתוב 3 עבודות סמינריוניות ולעמוד בבחינת גמר. בתום השנה הראשונה ללימודים יוכלו סטודנטים המעוניינים לעבור למסלול א', עם כתיבת תזה; לשם כך יש לפנות בבקשת אישור לראש התכנית.

פירוט המסלול:

מבוא לתיאוריות פמיניסטיות וחקר מגדר	4 שש"ס
סמינר חובה	4 שש"ס
סוגיות מתודולוגיות במחקר מגדרי	4 שש"ס
סוגיות נבחרות (היסטוריה, חברה, פוליטיקה)	2 שש"ס
סוגיות נבחרות (תרבות, ספרות, אמנות)	2 שש"ס
שיעורי בחירה (מדרג 3-5)	20 שש"ס

בחינות הגמר

בכל שנה יפורסמו מועדי בחינות הגמר. ניתן לגשת לבחינה בכל מועד רק לאחר הגשת כל העבודות הסמינריוניות בתואר.

שקלול הציונים במסלול ב'

בחינת גמר	25%
שלוש עבודות סמינריוניות	25%
קורסי חובה	35%
קורסי בחירה	15%

לימודי שפה זרה

אין חובת שפה זרה.

הערות:

1. ניתן ורצוי לקחת קורסי בחירה של תואר שני או ראשון (מדרג 5-3), בחוגים המציעים קורסים בתחום העניין של הסטודנט/ית (כל קורס יאושר באופן פרטני ע"י החוג).
2. רשימת קורסים רלבנטיים תפורסם מדי שנה.
3. למסיימים תוענק תעודת מוסמך בלימודי נשים ומגדר.

212

לימודים רב־תחומיים

חוג לימודים לב״א

ראש החוג: **ד״ר שרון הלוי**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור חבר: פרופ' עמוס מגד.

מרצה בכיר: ד״ר חסן חליילה, ד״ר שרה כהן שבוט, ד״ר עופר פרצ'ב.

עמית הוראה: ד״ר אביאלי הילה, ד״ר קרן אור־חן, ד״ר ריבי אפרת, מר שלום אראל, ד״ר אלכסנדר בהרב, פרופ' נורית בירד דוד, עו״ד יצחק בן־חיים, ד״ר ניצה ברקן, מר איתן ברונשטיין, ד״ר אפרי בר־נדב, ד״ר גלית ברנשטוק, ד״ר עדנה גורני, ד״ר שרון גיל, ד״ר טלי גל, ד״ר אורי דן, השופט אבי הבר, ד״ר אפרת הדר, ד״ר עידו זלקוביץ, ד״ר בתאל חזן לירן, ד״ר חני ישראלי, ד״ר יניב לויתן, גב' עילית לכטמן, ד״ר מאיה מאור, ד״ר יואב מחוזאי, ד״ר שרון מפציר, ד״ר עמליה מרקיביץ, ד״ר דוידי סגל, השופט חיים סומך, ד״ר עמליה סער, ד״ר תחיה עשת, ד״ר רות פרסר, מר אמנון קומלוש, ד״ר סבי קלור, ד״ר פנינה רון, ד״ר אלון רז, פרופ' גל ריכטר־לוין, הרב ד״ר יוסף שטמלר, ד״ר אורית שמאי, ד״ר ענבל שני, ד״ר אסף תורג'מן.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' טובה גולן**

מזכירות החוג: **גב' ריקי סניר זוסמן, גב' מורן סכס, גב' כלנית נחשון**

חדר 1202, קומה 12, מגדל אשכול

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 09:00-13:00

טלפון: 04-8240358, 04-8240456, 04-8249446, 04-8249279, 04-8288261

פקס: 04-8249155

דואר אלקטרוני: multistudy@univ.haifa.ac.il

אתר החוג: http://multiba.haifa.ac.il/index.htm

מטרת הלימודים

מטרתה של תכנית הלימודים בחוג ללימודים רב־תחומיים היא להרחיב את ההשכלה האקדמית הכללית של התלמיד בתחומים שונים במדעי הרוח, החברה והטבע, ולאפשר צירופי לימודים מיוחדים על־פי נטיותיו ושטחי התעניינותו של התלמיד, בהתאם לאפשרויות המוצעות בחוג.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג. השכלה קודמת תובא בחשבון בקבלת מועמדים.

קבלה לשנה מתקדמת: תלמיד המבקש להתקבל לשנה מתקדמת יציג את לימודיו הקודמים ויעמוד ברמת אנגלית "מתקדמים 1" לפחות. במידה והתלמיד מבקש להתקבל לשנה ג' — עליו להציג "פטור" באנגלית.

תנאי מעבר מחוג אחר:
ההכרה בקורסים ממוסד אחר או מחוג אחר תהיה בהתאם למבנה הלימודים בחוג. ההכרה בקורסים תהיה בהתאם לציון הקורס, ולא פחות מציון 70.

מסלולים

הלימודים בחוג הרב־תחומי הם לתואר ראשון, במסלול דו־חוגי בלבד.

מבנה הלימודים

במסלול הדו־חוגי משלב התלמיד לימודים בחוג הרב־תחומי עם לימודים בהיקף שווה בחוג נוסף. במסלול זה, על התלמיד לצבור 60 נקודות זכות מתוך 120 הדרושות לתואר ראשון.
60 הנקודות הנלמדות בחוג מתחלקות לשלושה מיקבצים בני 20 נקודות כל אחד או שני מקבצים האחד מורחב בהיקף 40 נקודות והשני בן 20 נקודות.

על הסטודנט ללמוד:

מקבץ נושאי* כולל סמינריון	20 נקודות
מקבץ נושאי* כולל סמינריון	20 נקודות
מקבץ כללי המורכב מאוסף קורסים כלליים מכלל היצע הקורסים המפורסמים תחת מקבצי החוג	20 נקודות
סה"כ	**60 נקודות**

או

מקבץ נושאי* מורחב כולל 2 סמינריונים (בחוגים המציעים מקבץ מורחב)	40 נקודות
מקבץ כללי המורכב מאוסף קורסים כלליים מכלל היצע הקורסים המפורסמים תחת מקבצי החוג	20 נקודות
סה"כ	**60 נקודות**

*__מקבץ נושאי__ הוא קובץ שיעורים בהיקף כולל של כ־20 נקודות זכות המרוכזים סביב **נושא אחד** הכולל שיעורים ו/או תרגילים וסמינריון.

שיעוריו של התלמיד בחוג ללימודים רב־תחומיים **לא** יהיו מחוג לימודיו הנוסף.

תנאי מעבר שנה

א) מעבר לשנה ב' מותנית בהשלמת 12 נקודות זכות לפחות, בשנת הלימודים הראשונה ללימודים עם ציון ממוצע 65 לפחות.

ב) על הסטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מחובותיו לתואר. עמידה בחובה זו היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3. ללא עמידה בתנאי זה, הסטודנט לא יורשה להירשם לסמינרים המהווים את חובותיו האחרונים בכל אחד מהמיקבצים הנושאים.

מקבצים

להלן רשימת המקבצים:

שם המקבץ	מעוגן בחוג	מספר מקבץ
מקבץ ללימודי נשים ומגדר (מצומצם ומורחב)	ללימודים רב־תחומיים	212
מקבץ במשפטים	ללימודים רב־תחומיים	212
מקבץ בלימודי פסיכולוגיה	ללימודים רב־תחומיים	212
מקבץ בדתות, מסורת, רוחניות ומיסטיקה	ללימודים רב־תחומיים	212
מקבץ בקרימינולוגיה	ללימודים רב־תחומיים	212
מקבץ באתיקה כלכלה ובמנהל	ללימודים רב־תחומיים	212
מקבץ במנהיגות	ללימודים רב־תחומיים	212
מקבץ בלימודי תרבות	ללימודים רב־תחומיים	212
מקבץ בשפות	ללימודים רב־תחומיים	212
מקבץ מזרח אירופה	ללימודים רב־תחומיים	212
מקבץ בתרבות יוון	ללימודים רב־תחומיים	212
מקבץ בתרבות יהודית	בתולדות ישראל	104
מקבץ במקרא	למקרא	101
מקבץ בלשון עברית (באישור החוג ללשון)	ללשון העברית	103
מקבץ בהיסטוריה של עם ישראל	בתולדות ישראל	104
מקבץ בלימודי השואה	בתולדות ישראל	104
מקבץ ללימודי יהדות ספרד וארצות האיסלאם	בתולדות ישראל	104
מקבץ בהיסטוריה של המזה"ת (מצומצם) 20 נ'	להיסטוריה של המזה"ת	106
מקבץ בהיסטוריה של המזה"ת (מורחב) 40 נ'	להיסטוריה של המזה"ת	106
מקבץ בלימודי פילוסופיה (מצומצם) 20 נ'	לפילוסופיה	107
מקבץ בלימודי פילוסופיה (מורחב) 40 נ'	לפילוסופיה	107
מקבץ באנתרופולוגיה	לאנתרופולוגיה	
מקבץ בהיסטוריה כללית (מצומצם) 20 נ'	להיסטוריה כללית	108

שם המקבץ	מעוגן בחוג	מספר מקבץ
מקבץ בתרבות ומורשת קלאסית	להיסטוריה כללית	108
מקבץ בהיסטוריה כללית (מורחב) 40 נ'	להיסטוריה כללית	108
מקבץ בשפה וספרות אנגלית (באישור החוג בלבד)	לשפה וספרות אנגלית	109
מקבץ לתולדות האומנות (מצומצם) 20 נ'	לאומנות	111
מקבץ לתולדות האמנות (מורחב) 40 נ'	לאומנות	111
מקבץ באומנות יצירה (מורחב בלבד) 40 נ'	לאומנות	113
מקבץ בלימודי ארץ ישראל	ללימודי ארץ-ישראל	115
מקבץ במחשבת ישראל	לתולדות ישראל	116
מקבץ בתאטרון (מצומצם) 20 נ'	החוג לתאטרון	118
מקבץ בתאטרון מורחב) 40 נ'	החוג לתאטרון	118
מקבץ בלימודי ארכיאולוגיה	לארכיאולוגיה	119
מקבץ בציוויליזציות ימיות	לציוויליזציות ימיות	120
מקבץ בלימודי הדרמה	לספרות עברית והשוואתית	122
מקבץ לפולקלור	לספרות עברית והשוואתית	122
מקבץ בלימודי ספרות (מצומצם) 20 נ'	לספרות עברית והשוואתית	122
מקבץ בלימודי ספרות (מורחב) 40 נ'	לספרות עברית והשוואתית	122
מקבץ בלימודי מוסיקה	למוסיקה	124
מקבץ ללימודי מזרח אסיה	ללימודי אסיה	125
מקבץ בלימודי ספרנות (מצומצם) 20 נ' (באישור החוג בלבד)	ללימודי מידענות וספרנות	130
מקבץ בלימודי ספרנות (מורחב) 40 נ' (באישור החוג בלבד)	ללימודי מידענות וספרנות	130
מקבץ ללימודי נמלים, ספנות וים	לגיאוגרפיה ולימודי סביבה	201

תכנית הלימודים, חלוקה לפי שנים:

1. **שנה א':** הסטודנט יבחר קורסים מהמקבצים השונים הקיימים בחוג בהיקף של 20 נקודות, אך לא יותר מ־12 נקודות מאותו מקבץ.
2. **שנה ב':** תלמיד יתמקד בשני מקבצים רגילים בני 20 נקודות כל אחד או מקבץ אחד מורחב בן 40 נקודות. בשנה זו ירשם התלמיד ל־20 נקודות, מקסימום 14 נקודות בכל מקבץ (אלא אם בחר במקבץ מורחב – מקסימום 28 נקודות).
3. **שנה ג':** על התלמיד לסיים 20 נקודות במקבץ הכללי ואת שני המקבצים המצומצמים (או המקבץ המורחב), אותם התחיל בשנה הקודמת כולל שני סמינריונים.

*התלמיד בחוג ללימודים רב תחומיים ישלים כ־20 נקודות בכל שנה, כאשר עד סיום השנה השלישית יצבור 60 נקודות זכות.

הערה
בעת בחירת המקבץ קרא בעיון את מבנהו על־מנת להבטיח שיתמלאו כל הדרישות לפני ההרשמה לקורסים מתקדמים ולסמינריון.

תקנון לימודים

1. כל האמור בתקנון הלימודים לתואר ראשון הכללי חל על תלמידי החוג. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל את לימודיו בחוג, וכן בהודעות ובחוזרים המתפרסמים במערכת ה־Moodle במהלך השנה. מחובתו של התלמיד לעקוב אחר המידע המתפרסם בהודעות אתר החוג בכתובת:

   http://multiba.haifa.ac.il

2. קיימת חובת נוכחות של התלמיד בקורסים. השתתפותו של תלמיד בקורס תבוטל אם נוכחותו לא תהא מספקת (80% לפחות). לא תישלח התראה.
3. תלמידי החוג חייבים בכתיבת 2 עבודות סמינריוניות.

במסגרת הסמינריון חייב התלמיד:

א. השתתפות פעילה במהלך הקורס, חובת נוכחות של 80% לפחות והגשת מטלות עפ"י דרישות המרצה במסגרת הקורס.

ב. הגשת עבודה: תוגש עבודה מקיפה בעותק אחד/שניים (עפ"י דרישת המרצה), מודפסים למזכירות החוג בצירוף טופס הגשת עבודה על כל פרטיו, וטופס הצהרה על כתיבת עבודה עצמאית. את הטפסים ניתן למצוא מחוץ למזכירות החוג הרב תחומי ובאתר האינטרנט של החוג תחת תיקיית טפסים. חובה לצרף מעטפה מבוילת ועליה יש לכתוב את כתובת + שם מלא של מגיש העבודה.

ג. החוג לא מאשר כתיבת עבודה משותפת פרט למקרים בהם יש אישור אקדמי מיוחד לכך.

תאריכי הגשת עבודות: עפ"י נהלי אוניברסיטת חיפה, אותם ניתן למצוא באתר האינטרנט של האוניברסיטה www.haifa.ac.il הגשת עבודה בסמינר תתאפשר עד תום הסמסטר העוקב בו נלמד הקורס. כלומר, קורס שנלמד בסמסטר א' יש להגיש את העבודה בקורס עד יום הלימודים האחרון של סמסטר ב' העוקב. מסירת עבודה באיחור מלווה בקנס, גם אם אושרה הדחייה על־ידי החוג או המרצה אין הדבר פותר מדרישה מנהלית של אוניברסיטת חיפה.

על התלמיד לעמוד בכל דרישות הקורס כפי שנדרש ע"י החוג בו הקורס מעוגן. כמו כן עליו לעמוד בציון העובר הנדרש בקורס.

בקורסים בהם מתקיימת בחינה סופית, אין להמירה בעבודה.

תקנון שכ"ל קובע, שתלמיד שהשלים את חובות השמיעה לב"א וטרם הגיש עבודות/השלים מכסת סיורים, חפירות או כל חובה אחרת לצורך קבלת התואר, כולל סיום חובות אנגלית שפה זרה, צריך להירשם כתלמיד ולשלם 10% משכה"ל השנתי אם לא יגישן עד תחילת שנה"ל הבאה.

בחינות

שימוש במילון

שימוש במילון בבחינות הינו נושא אקדמי – קיימות בחינות שהשימוש במילון נותן את התשובה לשאלה, אי לכך רק מרצה הקורס יכול להחליט פרטנית האם בבחינה בקורס אותו הוא מעביר תינתן האפשרות לשימוש במילון לסטודנט עולה חדש.

פרסום ציונים

הציונים בקורסים של החוג יתפרסמו באתר החוג תחת תיקיית ציונים http://multiba/index.php/he/grades.

חובת הסטודנט לבדוק את ציוניו סמוך למועד פרסומם, ולוודא שכל הציונים מעודכנים במערכת הממוחשבת.

הציון הסופי בקורס הוא הקובע, ציון בקורס יכול להיות מורכב מכמה פרמטרים בהתאם לדרישות המרצה. ניתן להוריד ציון על אי הגשת מטלות, היעדרות וחוסר נוכחות וכל גורם נוסף שיוחלט ע"י המרצה

סילבוסים: בקורסים של החוג הסילבוסים יתפרסמו אך ורק במערכת המתוקשבת. על התלמיד לבדוק לפני כל שיעור הנחיות המרצה או החוג. סילבוסים ישמרו באתר הקורסים המתוקשבים רק עד תום הסמסטר בהם נלמדו ובאתר החוג עד תחילת שנה"ל העוקבת.

ערעורים על ציוני הבחינות

תלמיד רשאי לערער על ציונו עד יומיים מיום פרסום הציונים. הערעורים יוגשו למרצה במעמד פתיחת מחברות הבחינה. תלמיד המערער על הציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה תבדק מחדש והציון הסופי עלול להיות נמוך מהמקורי. תוצאות הערעורים ידווחו ע"י מזכירות החוג. תוצאות אלה הן סופיות ומחייבות.

במטרה לשפר את איכות השירות לסטודנט, קיים באוניברסיטה שירות סריקת מחברות בחינה (לבחינות שאינן אמריקאיות).

במחברת הסרוקה, ניתן יהיה לצפות לאחר סיום בדיקתה ע"י המרצה ובחלוף 24 שעות מרגע העברתה לסריקה, באמצעות פורטל הסטודנטים תחת: "מידע ושירותים" ← "לוח בחינות אישי"

צפיה ראשונה של כל בחינה תחויב בתשלום של 5 ₪ שייגבו כחלק מהשכ"ל.

ערעור על בחינה סרוקה יישלח באמצעות הפורטל.

הארכות זמן אישיות בבחינות

הארכות זמן אישיות בבחינות, מתאפשרות לפי הקריטריונים:

1. סטודנטים בעלי לקות למידה שאובחנו ע"י יה"ל או אובחנו עם לקות רפואית וקיבלו הקלות מדיקנט הסטודנטים.

   סטודנטים אלה מקבלים טופס התאמות מהרשות המתאימה (יה"ל או דיקנט הסטודנטים) ובו מצוינות ההקלות להן זכאי הסטודנט.

הסטודנטים מתבקשים לבוא לבחינות מצוידים בטופס זה **<u>ללא צורך בטופס נוסף מהחוג</u>**.

הארכות אלה **<u>אינן תלויות תואר</u>**.

2. לתלמידי תואר ראשון אשר למדו בביה"ס בהם השפה הראשית אינה עברית.

א. סטודנטים שנה א' באוניברסיטה – לתלמידים אשר שפת אמם אינה עברית, ושלא למדו בשפה זו כשפה ראשית בביה"ס התיכון או במוסד אקדמי מוכר, יוארך משך הבחינה, בקורסי החובה, דרג 1, שנה א', ברבע שעה לכל שעת בחינה אבל לא יותר מחצי שעה לכל זמן הבחינה.

תוספת זמן זו ניתנת לבחינות <u>הכתובות בעברית בלבד</u>.

ב. סטודנטים שנה א' ושנה ב' באוניברסיטה – עולים חדשים, שנמצאים בארץ 6 שנים, זכאים לתוספת זמן של רבע שעה לכל שעת בחינה אבל לא יותר מחצי שעה לכל זמן הבחינה.

לתלמידי תואר ראשון אשר למדו בביה"ס בהם השפה הראשית אינה עברית , תינתן תוספת הזמן לאחר שיציגו בבחינות טופס אשר ימולא בחוגים ובו תצוין שנת הלימודים הנוכחית. **<u>לא תינתן תוספת זמן לפי קריטריון זה לתלמידים שיציגו טפסים משנים קודמות</u>**.

א. בקורסי אנגלית שפות זרות – תוספת הזמן ניתנת רק על פי החלטת המחלקה לשפות זרות.

דרישות אוניברסיטאיות:

אנגלית כשפה זרה

כל תלמידי האוניברסיטה חייבים ללמוד אנגלית כשפה זרה. עמידה בחובה זאת היא תנאי כניסה לסמינריונים. על הסטודנט להגיע לרמת פטור כחלק מסיום חובותיו לתואר. לימודי האנגלית אינם כלולים בשכר הלימוד האוניברסיטאי.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

תלמיד המבקש להתקבל לחוג על סמך לימודים קודמים בחוג אחר או במוסד אקדמי אחר יגיש עם הרשמתו לאוניברסיטה אישור לימודים רשמי ופירוט ציוניו מהמוסד בו למד, למזכירות החוג.

יועץ החוג ידון בבקשת המועמד ויחליט על סמך מסמכיו על תנאי קבלתו, ועל גובה ההכרה בלימודיו הקודמים. אין חובה להכיר בלימודים קודמים. היקף הנקודות שיוכר יהיה לגופו של עניין ובהתאם למבנה הלימודים בחוג.

הכרה בלימודים <u>לא אקדמיים</u> אינם פוטרים מתשלום שכר לימוד עבורם. פטור על תשלום עבור הכרה בלימודים קודמים ניתנת רק על קורסים אשר נלמדו במסלול ללימודי תואר ראשון/שני במוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג והנמצא ברשימת המוסדות המוכרים לצורכי הכרה בלימודים קודמים.

שקלול וציונים לב"א וזכאות לתואר

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על־פי דרישת הפקולטה והחוג מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.
ציון הגמר נקבע כממוצע משוקלל של כל מקצועות הלימוד שנלמדו באוניברסיטת חיפה.

לא ניתן לסיים את התואר בהיקף נקודות נמוך מ־60.

תלמיד שילמד מעבר לדרישות התואר, יבחרו הקורסים לשקלול הציון הסופי על־פי הציון הגבוה ביותר, בהתאם למבנה הלימודים הנדרש בחוג.
לאחר שישלים חובותיו האקדמיות לתואר ראשון, יפנה התלמיד למרכזת החוג אשר תעביר את שקלול ציוניו למדור בוגרים בתנאי שהתלמיד אישר בחתימת ידו את ממוצע ציוניו הסופיים.
תאריך הזכאות לתואר יהיה מיום הגשת המטלה האחרונה לתואר (עבודה/בחינה/אנגלית).
בשום מקרה לא יאושרו תיקוני ציונים לאחר שהחוג העביר למינהל תלמידים אישור על סיום הלימודים עם ציון משוקלל.

שינויים וחריגות

כל בקשה לחריגה מתכנית הלימודים יש להפנות בכתב לראש החוג.

רישום למקצועות בחירה תוך חריגה ללא אישור החוג עלול לגרור ביטול הרישום למקצועות העודפים גם אם התלמיד למד בינתיים מקצועות אלה. מילוי דרישת הקדם היא באחריותו של התלמיד. דרישות הקדם מחייבות. החוג בודק את מילוי הדרישות במהלך שנת הלימודים ולא בתחילתה. תלמיד שנרשם לקורס למרות שאינו רשאי ללמוד בו בגלל אי עמידה בדרישות הקדם או בתנאי המעבר משנה לשנה, יבוטל רישומו לקורס גם אם נבחן וקיבל ציון. ציון זה לא יוכר.

תכנית "פסיכודאלי" – מסלול דו־חוגי משותף, החוג הרב תחומי + תולדות האומנות

החוג ללימודים רב תחומיים בשיתוף עם החוג לתולדות האומנות מציע מסלול ייחודי המאפשר לבוגריו להמשיך ללימודי תואר שני בטיפול באמצעות אמנויות (על פי תנאי הקבלה של ביה"ס לטיפול באמנויות). תלמיד המעוניין בתכנית זו חייב ללמוד במסלול דו־חוגי, חוג ללימודים רב־תחומיים והחוג לתולדות האומנות. משך הלימודים כולל שישה סמסטרים רצופים שיתפרסו על פני **שנתיים בלבד** (כולל שני סמסטר קיץ).

תנאי הקבלה למסלול זהים לתנאי הקבלה בשני החוגים ובנוסף יש לעבור ראיון אישי בחוג לתולדות האמנות (לקביעת ראיון יש לפנות למזכירות החוג לתולדות האמנות).

מבנה לימודים:
על התלמיד לשלב לימודים בחוג ללימודים רב־תחומיים עם לימודים בהיקף שווה בחוג תולדות האומנות.

במסגרת החוג הרב תחומי ישלים הסטודנט/ית 60 נקודות זכות לפי החלוקה הבאה:

על הסטודנט ללמוד:

1) מקבץ בפסיכולוגיה כולל סמינריון	**26-22 נקודות**
2) מקבץ אומנות יצירה פרויקט גמר	**20 נקודות**
3) מקבץ כללי המורכב מקורסים כלליים באוניברסיטה	**14-18 נקודות**
	60 נקודות

מקבצי חובה:

מיקבצים בפסיכולוגיה ובאומנות יצירה כוללים את הקורסים הדרושים להמשך ללימודי תרפיה:

- **מקבץ בפסיכולוגיה** הכולל את הקורסים: מבוא לפסיכולוגיה, פסיכולוגיה התפתחותית, תיאוריות אישיות, פסיכופתולוגיה, מבוא לפסיכו-פיזיולוגיה וסמינריון.
- **מקבץ באומנות יצירה** הכולל סדנאות יצירה בקיץ (שרטוט, רישום, פיסול וצילום).
- **מקבץ בחירה/כללי**

מקבץ המורכב מאוסף קורסי בחירה המוצעים לסטודנטים תחת תכנית הלימודים של החוג הרב תחומי (לא כולל קורסים מהחוג לתולדות האומנות – החוג השני בו הם לומדים).

קורסי חובה תחת המקבץ הכללי: מבוא לסטטיסטיקה ושיטות מחקר.

הכנה לתרפיה בשיתוף חוגי אמת (אומנות יצירה, מוסיקה ותיאטרון)

מסלול דו־חוגי משותף לחוג ללימודים רב תחומיים ולחוגי אמ"ת (אומנות יצירה, מוסיקה ותיאטרון). החוג ללימודים רב תחומיים בשיתוף עם חוגי אמ"ת מציע מסלול לימודים ייחודי המאפשר לבוגריו להתקבל ללא השלמות ללימודי המשך בתרפיה באמנות לאלו שעומדים בתנאי הקבלה ללימודי התואר השני.

מבנה הלימודים

במסגרת החוג הרב תחומי ישלים התלמיד 60 נקודות זכות לפי החלוקה הבאה:

מקבצי חובה

מקבץ בפסיכולוגיה הכולל את הקורסים: מבוא לפסיכולוגיה ופסיכופיזיולוגיה, פסיכולוגיה התפתחותית, תיאוריות אישיות, פסיכופתולוגיה וסמנירין.

מקבץ נושאי נוסף: מומלץ לשלב מקבץ אחר מחוגי אמ"ת לא כולל מקבץ/קורסים מהחוג השני בו לומד התלמיד).

כמו כן ניתן גם לבחור באחד מהמקבצים המוצעים תחת החוג הרב תחומי ולקחת את הקורסים לפי מבנה המקבץ הנבחר.

מקבץ בחירה/כללי

מקבץ המורכב מאוסף קורסי בחירה המוצעים לתלמידים תחת תוכנית הלימודים של החוג הרב תחומי (לא כולל קורסים מהחוג השני בו לומד התלמיד).

קורסי חובה במקבץ הכללי: מבוא לסטטיסטיקה ושיטות מחקר, פרט לתלמידי החוג למוסיקה להם יינתן הקורס שיטות מחקר במסגרת החוג למוסיקה.

תכנית לימודי ערב – מסלול דו־חוגי

תכנית לימודי ערב מעניקה תואר אקדמי ופותחת אפשרויות לימוד חדשות ומגוונות בפני אוכלוסיה עובדת בפרט, ולמעוניינים לרכז את לימודיהם בשעות אחה"צ והערב בכלל.

משך הלימודים: הלימודים נפרסים על פני שלוש עד ארבע שנים (שלושה סמסטרים בשנה כולל לימודי קיץ). על התלמיד לבחור קורסים, המתקיימים בין השעות 16:15-22:00, ממגוון המיקבצים המוצעים בלימודי ערב.

תכנית זו מקבילה במתכונתה ללימודי בוקר למעט שעות הלימוד ומשך הלימודים. מבחר הקורסים והמקבצים הוא בהתאם להיצע הקורסים הניתנים על ידי החוגים המקיימים לימודי ערב, ומכלול הקורסים המתקיימים בשעות אחה"צ והערב ופתוחים בפני משתתפי התכנית.

תכנית לימודי ערב להנדסאים מסלול חד־חוגי להשלמה לתואר ראשון

תכנית מיוחדת להשלמה לתואר ראשון שנבנתה עבור בעלי תעודת ההנדסאים. התכנית מקנה ידע בתחומים מתפתחים, הקשורים לשינויים החלים בעולם העבודה הציבורי והעסקי. ופותח אפשרויות לימוד חדשות ומגוונות.

תחומי הלימוד: סוציולוגיה ושירותי אנוש, אתיקה וכלכלה, משפטים, מדעי החברה ופסיכולוגיה. התכנית הינה תכנית מובנת, בה תחומי הלימוד והקורסים במסגרתם נקבעים מראש עבור כל חברי הקבוצה.

בכל תחום ילמד התלמיד בין 24-18 נקודות. במהלך התואר יחויב התלמיד בהגשת ארבעה סמינריונים אחד מכל תחום.

תחומי הלימוד:

אתיקה כלכלה וניהול	סוציולוגיה ושירותי אנוש
משפטים	מדעי החברה ופסיכולוגיה

משך הלימודים: הלימודים ירוכזו בשני ימי לימוד אחה"צ בין השעות 16:30-21:30 במשך חמישה סמסטרים [בכל שנה 3 סמסטרים: סתיו: אוקטובר-ינואר, אביב: מרץ-יוני, קיץ: יולי-ספטמבר]
הקורסים באנגלית (בכל רמות הסיווג) יתקיימו בימי ו' (ברמה הנמוכה ימי ג' ו־ו') ויחוייבו בתשלום נפרד מהתואר. הרישום לקורסים מתבצע דרך פורטל הסטודנטים / מזכירות החוג.
קורסי האנגלית בסמסטר קיץ ילמדו במתכונת שונה, עליה יוחלט במכינה.
* פתיחת קבוצה חדשה מותנית במספר מועמדים.

תנאי קבלה: ◆ תעודת הנדסאי ◆ תעודת בגרות ◆ בחינת סיווג באנגלית ◆ בחינת יע"ל
מועמדים ללא תעודת בגרות וללא פסיכומטרי יחויבו במכינה.
תלמידים המחוייבים בלימודי מכינה חייבים לסיימה לפני תחילת הלימודים לתואר. לפרטים בנוגע למכינה נא לפנות לטלפון 04-8240176.

חובת האנגלית

כל מועמד שאין ברשותו רמת אנגלית מתוצאות הבחינה הפסיכומטרית חייב לעבור לפני תחילת לימודיו בחינת סיווג לרמת האנגלית:

בחינת אמיר"ם (בחינה ממוחשבת של המרכז הארצי לבחינות והערכה) מתקיימת בתאריכים מרוכזים.

את ההרשמה לבחינה ניתן לבצע:

- יחידה ללימודי אנגלית – שפה זרה באוניברסיטה (טלפון 04-8249532, 04-8240433 קומה 3, מגדל אשכול)
- באתר המרכז הארצי לבחינות והערכה בטלפון: 02-6750647 בכתובת האינטרנט: http://www.nite.org.il

שכר לימוד:

- אוניברסיטאי לפי הוראות המועצה להשכלה גבוהה
- לימודי האנגלית אינם כלולים בשכר הלימוד האוניברסיטאי. את עלות רמת האנגלית יש לבדוק מול המכינה האוניברסיטאית.
- תעודת ההנדסאים מקנה הכרה בנקודות זכות אקדמיות בלבד (ההכרה אינה מבחינת שכ"ל).

תכנית מורי דרך לימודי ערב מסלול דו־חוגי
(עם החוגים לימודי ארץ ישראל או ארכיאולוגיה)

מסלול ייחודי למורי דרך הניתן בשתי אופציות: רב תחומי בשיתוף החוג ללימודי ארץ ישראל/רב תחומי בשיתוף עם החוג לארכיאולוגיה, בפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטה. נבנה בתיאום עם משרד התיירות והותאם לצרכי המשק השכלתם האקדמית של מורי דרך המעוניינים בכך. המסלול מציע את מגוון היצע הקורסים של החוג ללימודים רב תחומיים העוסקים בהיבטים היסטוריים, היסטוריים גיאוגרפיים, גיאוגרפיים פיסיים וסוציולוגיים. התכנית מאפשרת ניצול מירבי של המומחיות האקדמית והנסיון המקצועי הקיים בחוגים ללימודים רב תחומיים, לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה באוניברסיטת חיפה, שעם חבריו נמנים מרצים מדיסציפלינות שונות. שעות וימי ההוראה מותאמים לאנשים עובדים. האוניברסיטה מכירה סה"כ ב־30 נ"ז בגין קורס מורי הדרך, 15 נ"ז לכל חוג.

הלימודים מרוכזים ביום אחד בשבוע למשך שנתיים. אפשרות לגמישות במערכת. יתקבלו מורי דרך העומדים בתנאי הקבלה של האוניברסיטה.

מערך אשכול

ראש מערך אשכול: **ד"ר עופר פרצ'ב**

ע. מינהלי לראש מערך אשכול: **גב' אתי מרום**
מרכזת תלמידים: **גב' מורן בלישה**
מרכזת תכניות משטרה: **גב' רותם פסקל**
מרכזת תכניות קמפוס הנמל: **גב' דנה קרמר**
אחראית שיווק תכניות לימוד: **גב' יעל קלך**

שעות קבלה מזכירות תלמידים:
ימים א'-ה' בין השעות 10:00-14:00
כתובת הדוא"ל בחוג: eshkol@univ.haifa.ac.il

אתר החוג באינטרנט: http://eshkol.haifa.ac.il

בחברה הנמצאת כיום בשלב מעבר מכלכלה עתירת ידיים עובדות לכלכלה עתירת ידע, הדורשת מספר גדל והולך של בעלי תואר אקדמי, אנו עדים ללחץ החברתי להרחבת הנגישות והצורך בהשכלה גבוהה. החוג ללימודים רב־תחומיים, מציע לימודים מרוכזים לתואר ראשון לסטודנטים עובדים. לימודים אלה מותאמים הן לעובד והן למקום העבודה.

מערך אשכול, המסלול החד־חוגי במסגרת לימודים רב־תחומיים, מציע תואר ראשון במסגרת תכניות לימודים ייחודיות, המיועדות לציבור העובדים בכל תחומי המשק וענפיו, תוך שימת דגש על הנושאים הרלוונטיים לתחום העיסוק המרכזי בארגון בו מועסק העובד והתייחסות לתחומי ידע משיקים.

במסגרת מערך אשכול קיימים מספר מסלולי לימוד מרכזיים:

1. תכנית הגשמה אישית ומקצועית — מיועדת לכלל העובדים במשק.
2. תכנית אכיפת חוק — מיועדת לציבור העוסקים באכיפת חוק (משטרה, שב"ס, ובאישור מיוחד גופים נוספים).
3. תכנית "חצי מתוקשבת" לאנשים עובדים — מיועדת לכלל העובדים במשק.
4. תכנית לעוסקים במקצועות הפרא־רפואיים — מיועדת לעוסקים בתחומי הרפואה המשלימה.
5. תכנית מנהיגות חברתית.

תכניות הלימוד מתבססות על הניסיון הרב שנצבר לאורך השנים במערך אשכול בעבודה עם גופים ממשלתיים וציבוריים (חברת חשמל, משרדי ממשלה, צבא, משטרה, שלטון מקומי) בתחומי עיסוק מגוונים. התכנית בנויה ממקבצים המותאמים הן לתכנים האקדמיים בחוג ללימודים רב־תחומיים והן לעולם התוכן של עובדים ומנהלים בארגונים. בנוסף, מותאמים הלימודים לצרכי העובדים (תכנית לימודים מובנית בימים מרוכזים) ולצרכי הארגון (תכנים: התנהגות ארגונית, מיומנות למידה, שיפור השירות, לוגיסטיקה, מבוא לכלכלה, תיעוש ועוד).

מערך אשכול מתמחה גם בפיתוח תכניות לימוד יחודיות המותאמות לבקשות ופניות מטעמם של גופים הזקוקים לנושאי התייחסות יחודיים למגזר בו הם פועלים.

תכניות הלימוד בחוג מרוכזות ביום אחד בשבוע וביום ו' למשך 7 סמסטרים (בכל שנה 3 סמסטרים – סמסטר א', סמסטר ב', סמסטר קיץ).

סמסטר א' (סתיו): אוקטובר-ינואר.
סמסטר ב' (אביב): מרץ-יוני.
סמסטר קיץ: יולי-ספטמבר.

ימי הלימוד בתכנית הגשמה אישית ומקצועית, בתכנית אכיפת חוק ובתכנית לעוסקים ברפואה משלימה:
ימי ג' 8:30-19:45
ימי ו' 8:00-11:00

ימי הלימוד בתכנית החצי מתוקשבת ובתכנית מנהיגות חברתית:
ימי ה' 17:00-21:30
ימי ו' 8:00-11:00

לתשומת לבכם, פתיחת כל התכניות מותנית במספר הנרשמים.

תנאי קבלה

מועמדים מעל גיל 30

* מועמדים בעלי תעודת בגרות, או שסיימו מכינה קדם אקדמית במוסד אקדמי מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה. מועמדים אלה נדרשים להיבחן בבחינת סיווג אנגלית (אמי"ר/אמיר"ם).
* מועמדים ללא תעודת בגרות יחויבו במכינת 30+. את המכינה יש לסיים לפני תחילת הלימודים. לפרטים יש לפנות למכינה האוניברסיטאית בטלפון 04-8240176.

מועמדים מתחת גיל 30

* תעודת בגרות מלאה או תחליף בגרות (מכינה קדם אקדמית) ועמידה בבחינה הפסיכומטרית. הקבלה למועמדים אלו לפי חתך הקבלה החוגי והאוניברסיטאי. חובה להשיג ציון פסיכומטרי גולמי 450 ומעלה. בנוסף, חובה לעמוד בציון משוכלל (סכם) של 500 לפחות (בגרות/תחליף בגרות + פסיכומטרי).

בפקולטה למדעי הרוח מועמד אשר ממוצע ציוניו בבגרות ישראלית עומד בציון 100 ומעלה אינו מחויב בפסיכומטרי אלא בבחינת סיווג רמת אנגלית אקדמית, אמי"ר או אמיר"ם.

יע"ל – בחינת ידע בעברית

מועמדים החייבים בבחינה זו (ציון עובר 120):

1. מועמד שלמד בבית ספר תיכון ששפת ההוראה בו לא היתה עברית ונבחן בבחינה פסיכומטרית בשפה שאינה עברית.
2. מועמדים פטורים מפסיכומטרי אך למדו בבית ספר תיכון ששפת ההוראה בו אינה עברית .

חובה לעמוד בתנאי הקבלה האוניברסיטאיים, עפ"י דרישות פרטניות עבור כל סטודנט, כפי שמופיעות בהודעת הקבלה הרשמית מטעם אוניברסיטת חיפה. (אנגלית, בחינת יע"ל, ציון מעבר ועוד).

תכני התכנית:

התכנית נבנתה בהתאם לצרכי העובדים על מנת להקנות להם ידע חדש ועדכני בתחומים מתפתחים, הקשורים לשינויים החלים בעולם העבודה הציבורי והעסקי. תחומי הלימוד מגוונים ומותאמים לצרכי האוכלוסיות עבורן מיועדות התכניות השונות.

בתחומי הלימוד המחולקים למקבצים, ניתן למצוא את הנושאים הבאים:

- **תכנית הגשמה אישית ומקצועית:**

מקבץ העולם העסקי והאנושי
מקבץ משפטים
מקבץ מדעי הרוח
מקבץ סוציו־פסיכולוגיה

- **תכנית אכיפת חוק ומשפט:**

בתכנית זו קיים מקבץ מורחב: קרימינולוגיה, משפטים ואכיפת החוק (52-48 נ"ז) וכן שלושה מקבצים נוספים, כאשר כל אחד מהם מונה בין 24-22 נ"ז.

קרימינולוגיה, משפטים ואכיפת חוק	(52-48 נ"ז)
מדעי הרוח	(24-22 נ"ז)
מדינה, ממשל ופוליטיקה	(24-22 נ"ז)
ניהול המשאב האנושי	(24-22 נ"ז)

מספר דגשים:

* הקורסים שיטות מחקר במדעי החברה והרוח ושימושי מחשב בסיסיים — **קורסי חובה בשנה א',** מתוקשבים במלואם. יש לסיימם בשנת הלימודים הראשונה.

* משך רוב הקורסים 4 שש"ס וערכם 4 נ"ז. כל תלמיד מחוייב להשתתף במהלך התואר ב-4 סמינריונים (כל סמינר 4 שש"ס 6 נ"ז).
תכנית הלימודים הינה **תכנית מובנית והקורסים אינם ניתנים לבחירה,** כמו כן לא יתאפשר מעבר בין תכנית לימודים אחת לשנייה.

לימודי האנגלית:

על הסטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מחובותיו לתואר. לימודי האנגלית אינם כלולים בשכר הלימוד האוניברסיטאי.

מועמדים לא יוכלו להתקבל ללימודים באוניברסיטה ללא סיווג רמת אנגלית, לכן חובה על כל סטודנט להיבחן בבחינת סיווג אנגלית אקדמית לפני תחילת הלימודים.

סטודנטים לא יוכלו ללמוד סמינריונים אם לא סיימו רמת מתקדמים 1 באנגלית. קביעת סיווג רמת אנגלית מתבצעת בשני אופנים:

- בחינת אמיר"ם (ממוחשבת) – מתקיימת במספר תאריכים מרוכזים בשנה. יש לבדוק ולהירשם דרך המרכז הארצי לבחינות ולהערכה בטל': 02-6750647 או באתר: http://www.nite.org.il/index.php/he/tests/amiram.html
אפשרות נוספת, להירשם לבחינה דרך היחידה ללימודי אנגלית כשפה זרה באוניברסיטה.
- בחינת אמי"ר – חלק האנגלית בפסיכומטרי, הבחינה לא ממוחשבת. ניתן להירשם באתר: http://www.nite.org.il/index.php/he/tests/amir.html

משרד היחידה ללימודי אנגלית כשפה זרה – מגדל אשכול, קומה 3.
שעות קבלה: ימים א'-ה' בין השעות 9:00-13:00; 14:30-15:30.
מענה טלפוני: ימים א'-ה' בין השעות 9:00-12:00; 14:30-15:30.
מרכזות היחידה: גב' מסדה פרחי־קדוש mkadosh@univ.haifa.ac.il
טל': 04-8249532, 04-8240513
אחראית היחידה: גב' ויקי סירוטה vsirota@univ.haifa.ac.il טל': 04-8240433

ראש היחידה ללימודי אנגלית כשפה זרה: **ד"ר חיה גרוס**. שעות קבלה בתאום עם מזכירות היחידה לאנגלית.

הערות חשובות:

1. כל האמור בתקנון הלימודים לתואר ראשון הכללי חל על תלמידי החוג. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל את לימודיו בחוג, וכן בהודעות ובחוזרים המתפרסמים במערכת המודל, על לוחות המודעות החוגיים או בכל דרך רשמית אחרת במהלך השנה.
2. קיימת חובת נוכחות של התלמיד בקורסים. השתתפותו של תלמיד בקורס תבוטל אם נוכחותו לא תהא מספקת (80% לפחות). לא תישלח התראה.
3. במסגרת הקורסים המתוקשבים במלואם קיים תקנון קורס הכולל אישור סילבוס והגשת מטלות ותרגילים עפ"י לוח זמנים מפורט מראשית הקורס. סטודנט אשר

לא יעמוד בלוחות הזמנים המפורטים מראש ולא יגיש מטלות בזמן, ציונו בבחינה המסכמת יפגע עפ"י החלטת המרצה והמערך.

4. קנסות על רישום מאוחר לאוניברסיטה: לידיעתכם, סטודנטים שירשמו מאוחר מתאריך ההרשמה הרשמי של אוניברסיטת חיפה ויקלידו (בין אם באופן אישי ובין אם באמצעות מזכירות החוג), את קורסי התכנית מאוחר לפתיחת שנת הלימודים האקדמית, כפי שנפתחת עפ"י החלטת המל"ג (22.10.2017 סמסטר א' תשע"ח), יקנסו בדמי איחור עפ"י החלטת האוניברסיטה ובכפוף לנהלי המוסדות להשכלה גבוהה.
5. מועמדים בכל הגילאים ללא רמת אנגלית או שרמת האנגלית שלהם (עפ"י הציון בבחינות הסיווג השונות) היא מתחת לרמת בסיסי, חייבים לסיים את רמת בסיסי בשנת הלימודים הראשונה שלהם.

חובות הסמינר:

1) השתתפות פעילה, חובת נוכחות של 80% לפחות ללא קשר לסוג האישור אותו יציג הסטודנט במהלך הסמינר התומך בחיסוריו, הגשת מטלות עפ"י דרישות המרצה וכל מטלה אקדמית אחרת או נוספת הנדרשת במסגרת הקורס ע"י המרצה (בחינה, עבודה נוספת, רפרט וכל מטלה אחרת).

אין בסמכותו של מרצה הקורס לאשר לסטודנט אשר לא עמד בדרישות הקורס הגשת עבודה.

2) אישור מיוחד להגשת עבודת סמינר, או הורדת ציון לסטודנט בשל אי עמידה במטלות הסמינר (בין אם היעדרות או כל מטלה אחרת שנדרשה ע"י המרצה), או כל פתרון אקדמי אחר, יכול להיות מוצע או מאושר <u>אך ורק</u> ע"י ראש המערך.
3) מרצה הסמינר אינו רשאי, ללא אישור מסודר מראש המערך, לאשר לסטודנט היעדרות בקורס החורגת ממכסה כוללת של 80% נוכחות, גם אם הסיבה מוצדקת. כל בקשה מיוחדת חייבת להיות מאושרת ע"י ראש המערך ומגובה באישורים המתאימים.

הגשת עבודה: עבודה מקיפה מודפסת בעותק אחד עפ"י דרישת המרצה, תוגש למזכירות החוג בצירוף טופס הגשת עבודה על כל פרטיו והצהרה על כתיבת עבודה עצמאית. הטפסים נמצאים ליד דלת מזכירות מערך אשכול ובאתר האינטרנט של מערך אשכול תחת תיקיית טפסים. חובה לצרף מעטפה מבוילת ועליה יש לכתוב את כתובת מגיש העבודה. עם תום הבדיקה תישלח העבודה לסטודנט.

4) החוג לא מאשר כתיבת עבודה סמינרית משותפת, אלא אם מרצה הקורס קיבל אישור אקדמי מיוחד.

תאריכי הגשת עבודות

עפ"י נהלי אוניברסיטת חיפה, אותם ניתן למצוא באתר האינטרנט של האוניברסיטה www.haifa.ac.il, הגשת עבודה סמינרית תתאפשר עד תום הסמסטר העוקב בו נלמד הקורס. מסירת עבודה באיחור גוררת קנס, <u>גם אם אושרה הדחייה על-ידי החוג או המרצה</u>. על התלמיד לעמוד בכל דרישות הקורס כפי שנדרש ע"י החוג בו הקורס מעוגן. כמו כן עליו לעמוד בציון העובר הנדרש בקורס.

תקנון שכ"ל קובע שתלמיד שהשלים חובות השמיעה לב"א וטרם הגיש עבודות או כל חובה אחרת לצורך קבלת התואר, כולל סיום חובות אנגלית שפה זרה, צריך להירשם כתלמיד ולשלם 10% משכ"ל אם לא יגישן עד היום הראשון של תחילת שנת הלימודים העוקבת.

בחינות

הארכות זמן אישיות בבחינות מתאפשרות לפי 2 קריטריונים:

1. סטודנטים בעלי לקות למידה שאובחנו ע"י יה"ל, או לקות רפואית שקיבלו הקלות מדיקנאט הסטודנטים. סטודנטים אלה מקבלים טופס התאמות מהרשות המתאימה ובו מצוינות ההקלות להן זכאי הסטודנט.

   הסטודנטים מתבקשים לבוא לבחינות מצוידים בטופס זה. **<u>ללא צורך בטופס נוסף מהחוג</u>**.

2. תלמידי תואר ראשון אשר למדו בבתי ספר בהם השפה הראשית אינה עברית.

א. סטודנטים שנה א' באוניברסיטה אשר שפת אמם אינה עברית, ושלא למדו בשפה זו כשפה ראשית בביה"ס התיכון או במוסד אקדמי מוכר, יוארך משך הבחינה בקורסי החובה, בשנה א', ברבע שעה לכל שעת בחינה אבל לא יותר מחצי שעה לכל זמן הבחינה. תוספת זמן זו ניתנת לבחינות הכתובות בעברית בלבד.

ב. סטודנטים שנה א' ושנה ב' באוניברסיטה – עולים חדשים שנמצאים בארץ 6 שנים (שנת עליה 2004 ומעלה), זכאים לתוספת זמן של רבע שעה לכל שעת בחינה אבל לא יותר מחצי שעה לכל זמן הבחינה.

תוספת הזמן המאושרת תינתן רק לאחר שהסטודנט יציג בתחילת הבחינה טופס חתום ע"י מזכירות החוג שיונפק <u>לכל סמסטר בנפרד</u>.

לא תינתן תוספת זמן לתלמידים שיציגו טפסים משנים קודמות.

לא תינתן תוספת זמן במקרים הבאים:

1. בקורסי אנגלית שפות זרות – תוספת הזמן ניתנת רק על פי החלטת היחידה ללימודי אנגלית כשפה זרה.
2. תלמיד הנמצא בשנתו השלישית באוניברסיטה.

פרסום ציונים

הציונים בקורסי החוג יתפרסמו במערכת המודל בכתובת http://online.haifa.ac.il רק לאחר מועד ערעורים מסודר, בתום בחינות מועד ב', יועברו הציונים לעדכון במדור בחינות. לאחר הזנת הציונים ע"י מדור בחינות תוכלו לראות את ציוניכם בפורטל האישי, תיקיית "מידע ושירותים לסטודנט" בכתובת http://enrolment.haifa.ac.il.

חובת הסטודנט לבדוק את ציוניו סמוך למועד פרסומם, ולוודא שכל הציונים מעודכנים במערכת הממוחשבת.

הציון הסופי בקורס הוא הקובע, ציון בקורס יכול להיות מורכב מכמה פרמטרים עפ"י החלטת המרצה. ניתן להוריד ציון על אי הגשת מטלות, על היעדרות ועל גורמים נוספים שיוחלטו ע"י המרצה. חובה לעבור את הבחינה הסופית בציון עובר בטרם ישוקללו הרכיבים הנוספים בקורס.

סילבוסים: יתפרסמו אך ורק במערכת המתוקשבת. סילבוסים ישמרו באתר הקורסים המתוקשבים רק עד תום הסמסטר בהם נלמדו.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

תלמיד המבקש להתקבל לחוג על סמך לימודים קודמים בחוג אחר או במוסד אקדמי אחר יגיש למזכירות החוג במהלך הסמסטר הראשון ללימודיו אישור לימודים מקורי חתום ובו פירוט ציוניו מהמוסד בו למד.

הכרה בלימודים קודמים תיבדק באופן פרטני ע"י ועדה אקדמית בלתי תלויה הכפופה להוראות המל"ג.

- מוסד להשכלה גבוהה רשאי, אך לא חייב, להעניק פטור מלימודים אקדמיים ברמת התואר הראשון על בסיס לימודים לא אקדמיים (לרבות לימודי חוץ במוסד אקדמי), עד להיקף מקסימאלי של 30 נ"ז, על בסיס ענייני ולגבי קורסים רלוונטיים בלבד, שקיימת הלימה בתכנים בינם לבין קורסים מקבילים בתכנית האקדמית. לא יינתן פטור מקורס מבוא/קורסי ליבה/סמינריונים, שבתכנית האקדמית.
- לימודים לא אקדמיים לעניין זה הם לימודים במוסד על־תיכוני הנפרשים על פני שנתיים לפחות או לימודי חוץ במוסד אקדמי.
- הכרה בלימודים קודמים תידון אך ורק אל מול תעודות מקוריות חתומות המעידות על סיום הקורס והיקפו.
- לא יינתן פטור בעבור לימודים לא־אקדמיים שנלמדו שש שנים ויותר לפני מועד תחילת הלימודים האקדמיים.
- לא תינתן הכרה בקורסים שאינם רלוונטיים ללימודים האקדמיים אותם לומד הסטודנט במסגרת אוניברסיטת חיפה.
- קורסים הקשורים למערכות הביטחון של מדינת ישראל — הכרה תינתן רק על סמך החלטות פורום כוחות הביטחון של אוניברסיטת חיפה.
- הכרה בלימודים לא אקדמיים אינה פוטרת מתשלום שכר לימוד עבורם בסוף התואר. פטור על תשלום עבור הכרה בלימודים קודמים ניתן רק על קורסים אשר נלמדו במסלול ללימודי תואר ראשון/שני במוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג והנמצא ברשימת המוסדות המוכרים לצורכי הכרה בלימודים קודמים.

שקלול ציונים לב"א וזכאות לתואר

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על־פי דרישת הפקולטה והחוג מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

ציון הגמר נקבע כממוצע משוקלל של כל מקצועות הלימוד שנלמדו באוניברסיטת חיפה.

לאחר שישלים חובותיו האקדמיות לתואר ראשון, כולל חובת אנגלית ברמת הפטור, באחריות התלמיד לפנות למזכירות החוג אשר תעביר את שקלול ציוניו למדור בוגרים בתנאי שהתלמיד אישר בחתימת ידו את ממוצע ציוניו הסופיים.

תאריך הזכאות לתואר יהיה יום הגשת המטלה האחרונה לתואר (עבודה/בחינה/ סיום לימודי אנגלית).

בשום מקרה לא יאושרו תיקוני ציונים לאחר שהחוג העביר למינהל התלמידים אישור על סיום הלימודים עם ציון משוקלל, חתום על ידי הסטודנט.

הצטיינות

1. תלמיד אשר ממוצע ציוניו בחוג הינו בעשירון העליון של הישגי התלמידים במחזור שלו בחוג, יהיה זכאי לתעודת בוגר בהצטיינות ובלבד שממוצע ציוניו בחוג הוא 85 ומעלה.
2. תלמיד שממוצע ציוניו בחוג הינו ב־3% העליונים של הישגי התלמידים במחזור שלו בחוג (ובלבד שהמספר לא יעלה על 20% מכלל המצטיינים בחוג), יהיה זכאי לתעודת בוגר בהצטיינות יתרה, ובלבד שממוצע ציוניו בחוג בו הוא מקבל תעודת בוגר בהצטיינות יתרה, הינו 90 ומעלה.
3. מתן זכאות לתעודת בוגר בהצטיינות ובהצטיינות יתרה תינתן אך ורק לסטודנטים אשר למדו מעל 90% מהיקף נקודות הזכות לתואר באוניברסיטת חיפה ואשר סיימו את לימודיהם בזמן סביר.

127

הפקולטה למדעי הרוח

תכנית לימודים לתואר שני בלימודי שואה ע״ש ויס לבנת

(בשפה האנגלית)

תכנית לימודים לתואר שני (מ״א)

ראש התכנית: **פרופ׳ אריה כוכבי**

http://holocaust-studies.haifa.ac.il

מטרת הלימודים

מטרת התכנית היא להכשיר חוקרים צעירים – מן המדינות השונות – בתחום לימודי השואה ולספק להם השכלה רחבת היקף ורב־תחומית שתאפשר להם לבצע מחקר עצמאי בתחום. ייחודה של התכנית הוא בחשיפת הסטודנט לתחומי ידע שונים מתוך מדעי הרוח והחברה (היסטוריה, חינוך, פסיכולוגיה חברתית, אנתרופולוגיה, ג׳נוסייד ומשפט בינלאומי, מוזיאולוגיה, אמנות וספרות), לצד הקניית מיומנויות מחקר מגוונות – הן ממדעי הרוח והן ממדעי החברה – עבודה מודרכת בארכיונים, השתלמות בשפות הרלוונטיות, פעילויות העשרה והרצאות אורח בתחום תוך שילוב סיורים לימודיים בארץ ובפולין.

מאפיין ייחודי נוסף של התכנית הוא שיתוף הפעולה עם מוזיאונים וארכיונים של תקופת השואה – בית לוחמי הגטאות, יד ושם, משואה, מחנה המעפילים בעתלית ועוד – במסגרתם יוכלו הסטודנטים לערוך מחקר המבוסס על מקורות ראשוניים ולהתנסות בכתיבה אקדמית מחקרית. במסגרת סיור לימודי שיערכו בפולין יבקרו הסטודנטים באתרים היסטוריים המלמדים על החיים היהודים לפני מלחמת העולם השנייה, בגטאות, במחנות השמדה ובמוזיאונים.

התכנית כוללת הצעות למגוון רחב של התמחויות במוזיאונים, בתי ספר וארכיונים שונים בארץ ובעולם. ההתמחויות יתפרשו על פני מגוון רחב של תחומים כגון סיווג וקטלוג מידע, בניית תוכניות לימודים, מחקר על בסיס ממצאים היסטוריים נדירים וכולי.

התכנית תתנהל בשפה האנגלית ומיועדת לתלמידים ישראלים ובינלאומיים.

תנאי קבלה

- תואר ראשון מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל
- ציון סופי של 80 לפחות או 3.00 GPA בלימודי התואר הראשון
- ציון 80 לפחות במבחן ידע באנגלית (מבחן TOEFL)

*סטודנטים שלמדו במוסד אקדמי בו שפת ההוראה היתה אנגלית פטורים מתנאי זה

- שני מכתבי המלצה מאנשי אקדמיה
- הגשת מסמך קורות חיים
- הגשת הצהרת כוונות

לימודי השלמה

מועמדים חסרי רקע בלימודי היסטוריה של תקופת השואה יידרשו ללמוד קורס "מבוא לשואה". הקורס הינו מתוקשב ועל הסטודנט להשלימו עד תחילת שנת הלימודים.

מבנה תכנית הלימודים

הלימודים מתנהלים במסלולי הלימוד הבאים:

מסלול א' – עם עבודת גמר מחקרית (תזה)

מסלול ב' – כולל בחינת גמר

משך הלימודים

משך הלימודים בתכנית הוא שנה קלנדרית (שלושה סמסטרים – כולל סמסטר קיץ). הלימודים יתפרסו על פני יומיים וחצי בשבוע.

עבור תלמידים במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) תינתן שנה נוספת לכתיבת עבודת התזה.

תנאי סיום הלימודים בתכנית

מסלול א' – מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה): 32 שש"ס

עבודת גמר מחקרית-תזה	50%
שתי עבודות סמינריוניות	20%
קורסים	30%
סה"כ	**100%**

מסלול ב' –מסלול ללא תזה: 38 שש"ס כולל בחינת גמר/ פרויקט המהווה 30% מהציון הסופי לתואר.

בחינת גמר	30%
שתי עבודות סמינריוניות	30%
קורסים	40%
סה"כ	**100%**

תעודה

בסיום הלימודים ולאחר מילוי כל הדרישות יהיו התלמידים זכאים לתעודת מוסמך (MA) בלימודי שואה.

129

התוכנית ללימודי תרבות

לימודים לתואר שני

ראש התוכנית: **פרופ׳ ניצה בן־דב**

יו״ר הוועדה החוגית לתואר שני: **פרופ׳ ניצה בן־דב**

כתובת אתר האינטרנט: http://macs.haifa.ac.il

מטרת הלימודים

התוכנית לתואר שני בלימודי תרבות היא תכנית בינתחומית, מגוונת וחדשנית. מטרת התכנית היא להקנות לתלמידים/ות ידע נרחב בדיון וחקר תרבות על גווניהם השונים: מוסיקה פופולרית, תרבות הפופ, ספרות יפה, ״ספרי טיסה״, אופנה, טלוויזיה ותרבות המסך, תרבות דיגיטלית, פנאי ומסעות, ארוטיקה ומיניות, ספורט ומכוני כושר, תת־תרבויות ותרבויות־נגד, אדריכלות ותרבות אורבאנית, קומיקס ומדע בדיוני. במהלך הלימודים נתוודע להשפעות ההדדיות בין תרבות ואמנות, תרבות וחברה, תרבות ומחשבת האדם. מטרת התכנית לפתח הבנה מעמיקה של תהליכים תרבותיים תוך התמחות במתודולוגיה הייחודית ללימודי תרבות. תכנית הלימודים עוסקת בין השאר בכינונם וסוד קסמם של גיבורי־תרבות פופולריים כמו טרזן, רמבו, סופרמן, ג׳יימס בונד, ״החיפושיות״, מייקל ג׳קסון, מדונה, ליידי גאגא, ביונסה ובר רפאלי, ואף מציעה פרספקטיבה מושכלת על השפעתם של מובילי תרבות כדוגמת יוהאן סבסטיאן באך, לודוויג ואן בטהובן, וולפגנג אמדאוס מוצארט, יוהנס ברהמס, אנטון צ׳כוב, חיים נחמן ביאליק, ששה ארגוב, נגיב מחפוז, יונה וולך, פבלו פיקאסו, מוחמד עבדל־ווהב, אום־כולתום ופיירוז. בין הנושאים שיעמדו במרכז הדיון:

- מפגשים, התנגשויות ומשא־ומתן בין תרבויות ורב־תרבותיות
- תרבות הגוף וארוטיקה
- תרבות הזיכרון, הזמן והמרחב
- תת־תרבות, תרבות־נגד וה״אחר״ המגדרי, הסקסואלי, האתני והגופני

- תרבות המסך, הטלוויזיה והאינטרנט
- תרבות ככלי פרשני, ביקורתי ופילוסופי שימושי
- תרבות בשטח: סיורים וביקורים במגוון אתרי תרבות

תנאי קבלה

1. לתוכנית יכולים/ות להגיש מועמדות בוגרי/ות תואר ראשון (BA) ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ ובחו"ל מכל תחומי הידע בציון משוקלל 80 לפחות, בכל אחד מן החוגים בהם למד/ה המועמד/ת.

2. המועמדים/ות יידרשו לראיון אישי (במהלך הראיון תתקיים בחינה ייעודית קצרה באנגלית). דחיית וקבלת מועמדים/ות אלו, וכן מתן אישור המשך־לימודים למקרים חריגים ייעשו במסגרת ועדת החוג לתואר שני בהתאם להנחיות הרשות ללימודים מתקדמים.
3. מועמד/ת בעל/ת תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב/ת לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה.
4. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־ GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.
5. מועמדים שאינם בוגרי החוגים במדעי הרוח, אשר השיגו ציון סופי של 80 לפחות בשני החוגים שבהם למדו, יידרשו לראיון אישי שבו תיבדק התאמתם לתכנית. במקרים אלה, ועדת ההוראה של התוכנית תקבע באופן אינדיבידואלי ובהתאם לרקע של המועמדים את היקף ההשלמות (עד 8 שש"ס) הנדרשות לכל סטודנט על מנת ללמוד בתוכנית. קורסי ההשלמה יהיו: תיאוריות ומתודולוגיות לחקר תרבות -4 שש"ס; קריאה ביקורתית בתרבות — 4 שש"ס; או קורסים מקבילים.

מבנה הלימודים

מסלול א': סה"כ לימודים 28 שש"ס כתיבת 2 עבודות סמינריוניות ועבודת גמר מחקרית (תזה).

מסלול ב': סה"כ לימודים 36 שש"ס, כתיבת 3 עבודות סמינריוניות ועמידה בבחינת גמר.

בשני המסלולים חובה על התלמידים/ות להיחשף לתחומי ידע שאינם בתחומי התמחותם/ן ו/או עניינם/ן העיקריים, בהיקף שלא עולה על 2 קורסי בחירה ולהשתתף בסמינר החוגי.

מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה):

משך הלימודים במסלול א' כולל הגשת עבודת גמר (תזה) הינו עד שלוש שנים.

במסלול א' נדרשים/ות התלמידים/ות ללמוד 28 שש"ס ולכתוב 2 עבודות סמינריוניות ועבודת גמר מחקרית (תזה).

פירוט המסלול

לימודי תרבות מבט העל	4 שש"ס
קורסי חובת בחירה	12 שש"ס
סמינרי בחירה (מתוך חובת בחירה)	4 שש"ס

סה"כ 28 שש"ס לתואר.

עבודת הגמר המחקרית

עבודת הגמר המחקרית צריכה לשקף כושר ניתוח של מקורות ראשוניים ומקורות משניים, יכולת להתמודד עם גישות ופרדיגמות מדעיות שונות, תוך כדי הצגת מתודה מחקרית עקבית ויכולת התבטאות בהירה. נושא הצעת התזה יוצע על ידי התלמיד/ה ויאושר על ידי המנחה במהלך שנת הלימודים הראשונה. הצעת התזה תוגש לוועדת מ"א של התוכנית בסוף סמסטר א' של שנת הלימודים השנייה. את עבודת הגמר ינחו חברי/ות סגל בעלי/ות מינוי באוניברסיטת חיפה בדרגת מרצה ומעלה. במקרה הצורך (נושא רב־תחומי) יתווסף מנחה שותף, באישור ראש התוכנית והדיקן ללמודים מתקדמים. עבודת התזה תוגש לא יאוחר משנתיים וחצי שנים מיום תחילת הלימודים. הכתיבה, ההגשה והשיפוט של עבודת הגמר המחקרית יהיו על פי הנוהל הקיים בתקנון לימודי התואר השני של האוניברסיטה.

שקלול הציונים במסלול א':

עבודת גמר מחקרית	40%
עבודות סמינריוניות	20%
קורסי חובה	30%
קורסי בחירה	10%

מסלול ב'־ עם בחינת גמר

משך הלימודים במסלול ב' הינו עד שנתיים.

במסלול ב' נדרש התלמיד ללמוד 36 שש"ס לכתוב 3 עבודות סמינריוניות ולעמוד בבחינת גמר. בתום השנה הראשונה ללימודים יוכלו סטודנטים המעוניינים לעבור למסלול א', עם כתיבת תזה; לשם כך יש לפנות בבקשת אישור לראש התכנית.

פירוט המסלול

לימודי תרבות מבט העל	4 שש"ס
קורסי חובת בחירה	12 שש"ס
סמינרי בחירה (מתוך חובת בחירה)	12 שש"ס
שיעורי בחירה (מדרג 3-5)	8 שש"ס

סה"כ 36 שש"ס לתואר.

בחינות הגמר

בכל שנה יפורסמו מועדי בחינות הגמר. ניתן לגשת לבחינה בכל מועד רק לאחר הגשת כל העבודות הסמינריוניות בתואר.

שקלול הציונים במסלול ב'

בחינת גמר	25%
עבודות סמינריוניות	25%
קורסי חובה	35%
קורסי בחירה	15%

הערות:

1. ניתן ורצוי לקחת קורסי בחירה של תואר שני או ראשון (מדרג 3-5), בחוגים המציעים קורסים בתחום העניין של הסטודנט/ית (כל קורס יאושר באופן פרטני ע"י החוג).
2. למסיימים תוענק תעודת מוסמך האוניברסיטה במדעי הרוח בתוכנית ללימודי תרבות.

103

לשון עברית

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ יעל משלר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ יצחק אבישור (אמריטוס), פרופ׳ אילן אלדר (אמריטוס), פרופ׳ מיכל אורנן־אפרת, פרופ׳ יעקב מנצור (אמריטוס), פרופ׳ תמר צבי, פרופ׳ יוסף שיטרית (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ׳ יהודית הנשקה, פרופ׳ עירית מאיר, פרופ׳ יעל משלר.

מרצה בכיר: ד״ר סול אזואלוס־אטיאס, ד״ר יעקב גרונטפסט (גימלאי), ד״ר אריה פילובסקי (גימלאי).

מרצה: ד״ר דלית אסולין, ד״ר אוהד כהן.

עמית הוראה: ד״ר נועם אורדן, ד״ר הלה פולק־יצחקי.

מזכירות החוג

עוזר מנהלי לראש החוג: **גב׳ לאה בטש**

שעות קבלה: ימים א׳-ה׳, בין השעות 10.00-13.00

טלפון: 04-8249281

פקס: 04-8249732

הלימודים לתואר הראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

שפה היא אחד האפיונים המרתקים והמופלאים ביותר של בני האדם. הבלשנות, חקר השפה בכלל, וחקר השפה העברית בפרט, מהווים מסע מרתק בניסיון להבין ולפענח את מנגנון התפתחותה של השפה, את ההיסטוריה של השפה העברית ואת מקומה בחיינו. העברית היא שפה חיה ותוססת, עם שורשים עמוקים והיסטוריה ייחודית. שפה קשורה קשר עז לתרבות שבה היא מדוברת. חקר השפה מהווה אשנב להבנת התרבות והחברה של המשתמשים בה.

בלימודים בחוג ללשון העברית חוקרים את העברית מנקודות מבט שונות: חקר השימוש שעושים בני אדם במבעי הלשון (פרגמטיקה וחקר השיח), חקר המשמעויות בלשון (סמנטיקה), חקר הצירופים והמשפטים (תחביר), חקר מבנה המילה (תורת הצורות), חקר צלילי השפה (תורת ההגה) ועוד. החוג ייחודי בהתמקדותו הן בחקר השיח העברי הדבור, הן בלשונות שמיות ויהודיות אחרות ובמקומה של העברית במשפחת הלשונות השמיות. נוסף לכך נחקרים הלשון העברית, התהוותה והשינויים החלים בה ממבט רב-תחומי בקורסים העוסקים בנקודות ההשקה שבין הלשון ככלי תקשורתי בסיסי לבין תחומי ידע מגוונים, כגון תקשורת, סוציולוגיה, מדעי הקוגניציה ומשפטים.

תנאי הקבלה לשנה א'

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת בחוג.
2. עמידה בבחינת ידע בעברית (יע"ל) בציון 125 (לתלמידים שלא נבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בעברית).

המסלול הדו־חוגי (60 נ"ז)

מבנה הלימודים

התלמיד חייב ללמוד לימודי חובה בדרגים 1, 2 ו־3 בהיקף של 36 נ"ז, לימודי בחירה בהיקף של 16 נ"ז ושני סמינריונים בהיקף כולל של 8 נ"ז. במסגרת קורסי הבחירה יש ללמוד 6 נ"ז מלימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח משני החוגים יחד, ראו פירוט להלן, 2-4 נ"ז מתוכן על חשבון נקודות זכות בחוג שלנו. אין לבחור קורסים של החוג המוצעים גם בתכנית "דרך הרוח". התלמיד יידרש למלא את חובותיו באנגלית כשפה זרה, ובמידת הצורך ללמוד לימודי עזר.

לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח:

על כל תלמידי התואר הראשון בפקולטה למדעי הרוח שהחלו את לימודיהם בתשע"ד ואילך ללמוד 3-1 קורסים בהיקף כולל של **6 נ"ז** כמפורט לעיל, במסגרת לימודי תכנית ההעשרה האוניברסיטאית "דרך הרוח" (תלמידים שהחלו את לימודיהם בתשע"ג נדרשים להשלים לימודי העשרה בהיקף של 4 נ"ז). הרישום יתבצע תחת תכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר, וסיום הלימודים בתכנית הנו תנאי לקבלת תואר בוגר.

את רשימת הקורסים ופרטים נוספים על התכנית ניתן למצוא באתר התכנית "דרך הרוח":
http://who.haifa.ac.il/

לפרטים: גב' עדי וקסלר, מרכזת התכנית
טלפון: 04-8240124, דואר אלקטרוני: Mindscapes@univ.haifa.ac.il

להלן פירוט השיעורים בחוג ללשון העברית לפי דרגים:

לימודי עזר של החוג (דרג מכין שנה א')

תורת הניקוד	(מכ')	4 שש"ס	2 נ'
(ראו "בדיקות פטור, בחינות, עבודות ותרגילים", סעיף 1 להלן).			
ערבית	(מכ')	4 שש"ס	2 נ'
או			
עיונים בטקסטים עבריים	ש"ת	2 שש"ס	2 נ'
(ראו "בדיקות פטור, בחינות, עבודות ותרגילים", סעיף 2 להלן).			

שנה א' (דרג 1)

לימודי הדרג המכין		8 שש"ס	4 נ'
תורת ההגה של העברית החדשה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
תורת ההגה של העברית המקראית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
סמנטיקה של העברית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
תחביר הלשון העברית	ש'	4 שש"ס	4 נ'
תולדות הלשון העברית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
מבוא לבלשנות כללית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
אוריינות המידע	ש'	2 שש"ס	2 נ'
סה"כ		**24 שש"ס**	**20 נ'**

שנה ב' (דרג 2)

תורת הצורות של העברית החדשה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
לשון המקרא	ש'	4 שש"ס	4 נ'
לשון חכמים א'+ב'	ש'	4 שש"ס	4 נ'
מבוא לפרגמטיקה ולחקר השיח	ש'	2 שש"ס	2 נ'
שיעורי בחירה	ש'	4 שש"ס	4 נ'
סמינריון	ס'	4 שש"ס	4 נ'
סה"כ		**20 שש"ס**	**20 נ'**

שנה ג' (דרג 2, 3)

מבוא לבלשנות שמית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
ארמית מקראית	ש'	2 שש"ס	2 נ'

*שיעורי בחירה או לימודי שפות (עד 4 נ"ז)	ש'	12 שש"ס	12 נ'
סמינריון	ס'	4 שש"ס	4 נ'
סה"כ		**20 שש"ס**	**20 נ'**

לימודי עזר מחוץ לחוג (שפות זרות)

אנגלית כשפה זרה	4 שש"ס	0 נ'

עיין בתכנית הלימודים של המחלקה ללימודי שפות.

הערה: פטור מלימודי אנגלית – עיין בשנתון זה בפרק "תקנון הלימודים" בסעיף "אנגלית כשפה זרה".

בדיקות פטור, בחינות, עבודות ותרגילים

1. **תורת הניקוד:** בחינת פטור ב"תורת הניקוד" תיערך בתחילת סמסטר א'. הבחינה היא רשות ולא חובה, והיא מיועדת למי ששולט בחומר הלימוד ומעוניין להיבחן כדי להיות פטור מהקורס. ציון המעבר בבחינה – 75. עיין להלן בסעיף "תנאי מעבר".
2. **ערבית (מכ'):** פטור מלימודי הערבית יינתן לתלמידים הבאים: תלמידים שסיימו את לימודיהם בבית־ספר ששפת ההוראה בו היא ערבית, תלמידים שנבחנו בחינת בגרות בערבית ותלמידי החוגים שפה וספרות ערבית והיסטוריה של המזרח התיכון (למעט מסלול דו־חוגי, אשר אינו כולל לימוד השפה הערבית כלל).

   תלמידים שסיימו את לימודיהם בבית ספר ששפת ההוראה בו היא עברית ופטורים מהמכינה בערבית (כמפורט לעיל) חייבים ללמוד שיעור בחירה בחוג בהיקף 2 נ"ז במקום המכינה בערבית.
3. **עיונים בטקסטים עבריים:** תלמידים שחויבו בבחינת יע"ל חייבים בלימוד הקורס "עיונים בטקסטים עבריים" בהיקף 2 נ"ז.

עבודות סמינריוניות

1. **השתתפות בקורסי סמינריון:** התלמידים ישתתפו השתתפות פעילה בשני קורסי סמינריון אצל שני מורים שונים ובשני תחומי מחקר שונים, ויחויבו בכתיבת עבודות סמינריוניות. יש לקבל ציון 60 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות כדי שהציון ישוקלל במניין נקודות הזכות. נוסף על כך, המורה רשאי לבחון על חומר ביבליוגרפי הקשור בנושא הסמינריון.
2. **הגשת העבודות הסמינריוניות:** תלמידים אשר למדו בסמסטר א' רשאים להגיש את העבודה הסמינריונית עד סוף סמסטר ב'; אלו שלמדו בסמסטר ב' רשאים להגיש את העבודה עד תחילת שנת הלימודים העוקבת.
3. **תלמידי שנה שלישית שציונם המשוקלל הוא 80 לפחות** רשאים ללמוד במסגרת לימודי הב"א סמינריון מלימודי המ"א.

* בלימודי שפות 8 שש"ס מקנות 4 נ"ז

תלמידי שנה שלישית שציונם המשוקלל בסיום שנה ב' הוא 90 לפחות, ואשר צברו לפחות 30 נ"ז בחוג, רשאים להשתתף בפרויקט מחקרי אישי בהדרכת אחד ממורי החוג בהיקף של 4 נ"ז (במקום שני שיעורי בחירה). ההשתתפות בפרויקט מותנית בהסכמת המנחה. הציון יינתן על־ידי המנחה על סמך הגשת דו"ח מחקרי.

תנאי מעבר

1. **ציון עובר**

ציון המעבר הרגיל הנדרש הוא 51, אך קיימים קורסים שבהם נדרש ציון מעבר גבוה יותר, והם:

א. תורת הניקוד: 75

ב. 1. תורת ההגה של העברית המקראית : 60

2. תורת ההגה של העברית החדשה: 60

ג. עבודות סמינריוניות: 60

2. **המעבר משנה א' לשנה ב'** מותנה בעמידה בקורסים הבאים: תורת ההגה של העברית המקראית, תורת ההגה של העברית החדשה ותורת הניקוד, ובהשגת ממוצע 60 לפחות בכל קורסי דרג 1.
3. **השתתפות בסמינריון דרג 3:** תלמיד אינו רשאי להשתתף בסמינריון דרג 3 אלא אם כן סיים את חובותיו באנגלית כשפה זרה ברמת "מתקדמים 2".

שקלול הציונים

ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים (למעט "תורת הניקוד" ו"מכינה בערבית") מהווה 80% מהציון הסופי לתואר. הציון של שתי העבודות הסמינריוניות מהווה 20% מהציון הסופי לתואר.

המסלול החד־חוגי (120 נ"ז)

התלמיד במסלול החד־חוגי נדרש להשלים תכנית לימודים בהיקף של 120 נ"ז. התכנית כוללת כתיבת שלוש עבודות סמינריוניות בחוג אצל שלושה מורים שונים ועבודה סמינריונית אחת במקבץ הלימודים שמחוץ לחוג.

מנחה מלווה של המסלול החד־חוגי

החוג ימנה מורה שישמש מנחה מלווה של המסלול החד־חוגי.

תנאי הקבלה למסלול החד־חוגי

1. סיום כל חובות לימודי שנה א' בשני החוגים.
2. ממוצע של 80 בלימודי שנה א' בחוג.
3. ממוצע של 75 בלימודי שנה א' בחוג השני.
4. ריאיון עם המנחה המלווה של המסלול החד־חוגי.

מבנה הלימודים

נוסף על הלימודים הנדרשים במסלול הדו־חוגי (בהיקף 60 נ'), ילמד תלמיד המסלול החד־חוגי קורסים מדרגים 2-3 בהיקף של 20 נ' (8 שיעורי בחירה[1] בחוג וכן סמינריון). את יתרת הנקודות ילמד התלמיד מחוץ לחוג, על־פי החלוקה הבאה:

1. מקבץ אחד מתוך המקבצים הקיימים[2] בהיקף של 20-24 נ', לפי דרישת המקבץ. במקבץ זה יכתוב התלמיד עבודה סמינריונית.
2. לימודיו בשנה א' בחוג האחר יוכרו כ־12-20 נ'.[3]
3. את יתרת הנקודות ילמד לפי בחירתו בקורסי בחירה מחוץ לחוג בהיקף של 4-8 נ' (אחד מהם לפחות בדרגים 2-3).

תכנית הלימודים חייבת באישורו של המנחה המלווה מהחוג. אין לקחת יותר מ־36 נ' מאותו החוג.

עבודות סמינריוניות

התלמיד יכתוב 3 עבודות סמינריוניות בקורסי החוג (עבודות אלו ייכתבו אצל מורים **שונים**), ועבודה סמינריונית נוספת במסגרת המקבץ.

הבטחה מפני כפילות קורסים

כל קורס ייזקף לזכות התלמיד פעם אחת בלבד. לדוגמא, קורס שלמד התלמיד כלימודי שנה א' בחוג האחר ייחשב כחלק מתוך 12-20 נ"ז ללימודי שנה א' **או** כקורס מקבץ. קורס לא ייספר ליותר מקטגוריה אחת.

שקלול הציונים (120 נקודות זכות)

ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים (למעט "תורת הניקוד" ו"מכינה בערבית") מהווה 80% מהציון הסופי לתואר. הציון של ארבע העבודות הסמינריוניות מהווה 20% מהציון הסופי לתואר.

מסלול מואץ

החוג מאפשר לתלמידים מצטיינים לסיים את התואר הראשון והשני בתוך חמש שנים לכל היותר. במסלול זה נדרש התלמיד לכתוב עבודת גמר מחקרית (ראה פירוט בלימודים לתואר השני).

[1] תלמידי המסלול החד־חוגי רשאים להשתתף בסמינריון (דרג 3 בחוג) כשיעור בחירה בהיקף 4 שש"ס (ולא כסמינריון).

[2] היצע המקבצים מסתמך על רשימת המקבצים בחוג ללימודים רב־תחומיים שבשנתון זה (עמ' 344-343). להלן כמה הצעות למקבצים אפשריים: אנגלית, ארכיאולוגיה,לימודי אסיה, מחשבים, מקרא, משפטים, מתמטיקה, סוציולוגיה, ספרות עברית והשוואתית, ערבית, פילוסופיה, תקשורת.

[3] התלמיד רשאי לבחור להמשיך את לימודיו בחוג השני — החוג הנוסף שלמד בשנה א' — כלימודי מקבץ או לבחור במקבץ מחוג אחר. אם בחר התלמיד באפשרות הראשונה, יהיה עליו להשלים קורסים נוספים במקבץ (דרג 2 ומעלה) עד ל־20 נ' נוסף על לימודיו בשנה א' בחוג (12-20 נ'). אם בחר התלמיד באפשרות השנייה, תיזקפנה לזכותו 12-20 נ' שנה א' בלימודים שבחוג השני והוא ילמד 20-24 נ' במקבץ מחוג אחר.

תכנית ב.א. למצטיינים:
"התכנית הרב־תחומית בלשון עברית ובלשנות"

במסגרת תכנית זו ילמדו הסטודנטים:

לימודי חובה של התכנית הרגילה לב.א. במסלול הדו־חוגי בלשון עברית (36 נ"ז)*

שני סמיריונים (8 נ"ז)

עד 4 נ"ז מ"דרך הרוח"

12 נ"ז לימודי בחירה מתוך מבחר קורסים בדגש בלשני הניתנים בחוג.

תנאי הקבלה לתכנית: מינימום סכם פסיכומטרי +בגרות 630

* ניתן יהיה להתקבל לתכנית גם במסלול החד־חוגי וגם במסלול המואץ למ.א.

תכנית "מדעי הרוח הדיגיטליים"

תוכנית לימודים יוקרתית לתואר ראשון בתחום חדש ופורץ דרך: מדעי הרוח הדיגיטליים. שילוב והתמחות ייחודית במדעי הרוח הדיגיטליים — חלוצים בתחום חדש ומתפתח (חברתית, תרבותית ומחשבתית). התכנית היא תכנית דו־חוגית המשלבת לימודים בחוג למערכות מידע, ותכנית לימודים מותאמת בחוג ללשון העברית. ניתן לראות פרטים נוספים באתר התכנית

http://dighum.haifa.ac.il/index.php/en

◆ ◆ ◆

הלימודים לתואר השני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר השני: **פרופ' עירית מאיר**

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני הם המשך ללימודי התואר הראשון בחוג ללשון העברית. תכליתם להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה בהיבטים השונים של חקר הלשון העברית: הלשון העברית לתקופותיה, הלשונות השמיות, לשונות היהודים, המגוון הלשוני של העברית החדשה, הבלשנות הכללית, הפרגמטיקה וחקר השיח ובכלל זה דגש מיוחד על חקר העברית הדבורה, וכן תחומים משיקים יחודיים. לימודי התואר השני שואפים לבסס ולהרחיב את השימוש בשיטות המחקר ובכלי המחקר הנהוגים בתחומי הפילולוגיה העברית והבלשנות העברית על-מנת להכשיר את התלמידים למחקר עצמאי בתחום, וכבסיס עיוני להוראה בכיתות הגבוהות של בית־הספר התיכון.

מסלולי הלימוד והיקפם

הלימודים לתואר השני מתנהלים במסלולים הבאים:

מסלול א' במסלול זה נדרש התלמיד לכתוב עבודת גמר מחקרית.
היקפם הכולל של הלימודים הוא 32 שש"ס.

מסלול ב' במסלול זה נדרש התלמיד לכתוב שתי בחינות גמר.
היקפם הכולל של הלימודים הוא 36 שש"ס (פרט לתכנית ההתמחות בעריכה לשונית, שבה היקף הלימודים הוא 40 שש"ס).

בתוך מסלולים אלו קיימות כמה תכניות:

מסלול א'

מסלול רגיל

מסלול אישי

מסלול מואץ

מסלול ב'

מסלול רגיל

מסלול עם התמחות בעריכה לשונית

תכנית למורי לשון עברית בעלי ותק בהוראה (מסלול א' או ב')

מסלול ישיר לדוקטורט

מסלול אישי: מטרתו של המסלול היא לאפשר לתלמידים מצטיינים ללמוד תחום מרכזי אחד שבו הם מעוניינים להתמחות, המחייב לימוד קורסים מחוגים שונים ומפקולטות שונות. במסלול זה התלמידים נדרשים ללמוד 32 שש"ס ולכתוב עבודת גמר מחקרית.

מסלול מואץ: החוג מאפשר לתלמידים מצטיינים לסיים תוך חמש שנים את התואר הראשון והשני. במסלול זה נדרשים התלמידים לכתוב עבודת גמר מחקרית (ראה פירוט להלן).

מסלול ב' עם התמחות בעריכה לשונית: התכנית משלבת קורסים מתחומי חקר הלשון העברית ברמת תואר שני עם לימודים בעריכה לשונית. תכנית זו מקנה לתלמיד את התואר מוסמך בלימודי הלשון העברית וכן ספח המציין את התמחותו בעריכה לשונית. במסלול זה נדרש התלמיד ללמוד 40 שש"ס, לכתוב בחינת גמר ולהגיש עבודת עריכה לשונית.

תכנית למורי לשון עברית בעלי ותק בהוראה: התכנית מיועדת למורי לשון עברית בעלי ותק של 5 שנות הוראה במוסד לימודי המוכר על־ידי משרד החינוך, שסיימו את לימודי התואר הראשון בלשון העברית בציון משוקלל של 80 ומעלה. לימודי המסלול ירוכזו בימי שני. התכנית מכוונת למסלול א' (עם עבודת גמר מחקרית=תזה) ולמסלול ב' (עם שתי בחינות גמר).

מסלול ישיר לדוקטורט: מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לדוקטורט חייב להיות בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, שציונו המשוקלל בלימודי התואר הראשון בשני החוגים שבהם למד הוא 95 לפחות. התלמיד נדרש ללמוד קורסים מתכנית המ"א של החוג במסלול א' בהיקף של 26 שש"ס ולסיימם בציון משוקלל של 90 לפחות.

פרטים נוספים על תכנית הלימודים ועל מבנה הלימודים במסלול זה ניתן למצוא בתקנון לימודי תואר שני ושלישי בשנתון זה ובאתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

הערה בדבר בחירת הקורסים הניתנים בחוג: בכל המסלולים הכלל הוא שהתלמיד לא ילמד יותר משיעור אחד (4 שש"ס) המוגדר כ"שיעור וסמינריון" אצל אותו מורה. תלמיד במסלול א' רשאי לבחור ב"שיעור וסמינריון" אחד נוסף בנושא שונה אצל מדריך עבודת המ"א שלו. אין הערה זו חלה על תלמידי המסלול האישי ואין היא חלה על קורסי החובה.

משך הלימודים לתואר השני

מסלול א' והמסלול האישי — שלוש שנים.

מסלול ב' — במסלול הרגיל ובמסלול ההתמחות בעריכה לשונית — שנתיים.

מסלול מואץ — עד חמש שנים לשני התארים (תואר ראשון ותואר שני).

מסלול ישיר לדוקטורט — חמש שנים.

תנאי הקבלה

ללימודי התואר השני בלשון העברית יוכלו להתקבל בעלי תואר ב"א בחוג ללשון העברית באוניברסיטה מוכרת, לפי הפירוט להלן:

למסלול א' יתקבלו תלמידים שציונם המשוקלל בשני החוגים לתואר ראשון הוא 80 לפחות. כמו כן ציון כל אחת משתי העבודות הסמינריוניות בחוג ללשון העברית הוא 85 לפחות.

למסלול אישי יתקבלו תלמידים שציונם המשוקלל בשני החוגים לתואר ראשון הוא 85 לפחות. כמו כן ציון כל אחת משתי העבודות הסמינריוניות בחוג ללשון העברית הוא 85 לפחות.

למסלול מואץ יתקבלו תלמידים שציונם המשוקלל בחוג הוא 90 ומעלה, והם עומדים בכל התנאים המפורטים להלן.

למסלול ב' יתקבלו תלמידים שציונם המשוקלל לתואר הראשון בשני החוגים הוא 76 לפחות.

למסלול ב' עם התמחות בעריכה לשונית יתקבלו תלמידים:

א. בעלי תואר ראשון בחוג ללשון העברית באוניברסיטה מוכרת, שציונם הסופי המשוקלל הוא 80 לפחות וציונם בחוג השני (בתואר הראשון) הוא 76 לפחות.

ב. עמדו בהצלחה (ציון עובר) בבחינת הכניסה שמקיים החוג לתכנית.

ג. עמדו בהצלחה בראיון הקבלה שלאחר הבחינה.

בוגרי חוגים אחרים באוניברסיטאות שציונם הסופי המשוקלל בכל אחד מן החוגים שבהם למדו הוא 76 לפחות, יוכלו להתקבל ללימודי השלמה לקראת הצגת מועמדותם לתואר השני. התלמידים יחוייבו בקורסי השלמה מתכנית הב"א בלשון עברית (במשך שנה אקדמית אחת) בהיקף שתקבע הוועדה החוגית. הציון המשוקלל בלימודי ההשלמה יהיה 80 לפחות (למסלול א' ולמסלול ב' עם התמחות בעריכה לשונית) ו־76 לפחות (למסלול ב'). מעמדם של התלמידים במקרה זה הוא של תלמידים הלומדים לקראת הצגת מועמדות למ"א. עם סיום ההשלמות כנדרש, יירשמו מחדש ויציגו את מועמדותם ללימודי התואר השני.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה מתכנית הלימודים לתואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.

ידע בעברית: מועמדים בעלי תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית (יע"ל) ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתם ללימודים. מועמדים למסלול ב' עם התמחות בעריכה לשונית יידרשו לעמוד בבחינת ידע בעברית ולעמוד בה **בציון 130** לפחות.

מעבר ממסלול ב' למסלול א': תלמיד הלומד במסלול ב' ומבקש לעבור למסלול א' יתקבל אם ממוצע ציוניו בשלושה קורסי דרג 4 הוא 85 ומעלה או אם קיבל ציון של 85 ומעלה בעבודה סמינריונית בחוג ללשון העברית בלימודי המ"א ויש חבר סגל או חברת סגל מקרב מורי החוג המסכימים להנחותו.

מבנה הלימודים
מסלול א'

א. **לימודים עיקריים** (28 שש"ס)

שיטות מחקר הלשון העברית	4 שש"ס
שפה שמית עתיקה/שפה יהודית	4 שש"ס
2 סמינריונים	8 שש"ס
3 שיעורי בחירה	12 שש"ס

ב. **שיעורי בחירה מחוץ לחוג** (4 שש"ס)

על התלמיד לבחור ב־4 שש"ס מחוץ לחוג, מקורסים בדרג 3 עד 5, באישור מדריך עבודת הגמר ויו"ר הוועדה החוגית לתואר השני. קורסים אלו יהיו בזיקה ישירה לנושא עבודת הגמר שבחר. ניתן להשתתף בקורסים מחוץ לחוג רק לאחר שהתלמיד בחר בנושא לעבודת הגמר ונתמנה לו מדריך.

ג. **לימודי עזר**

מדריך עבודת הגמר רשאי לחייב את התלמיד (לפי הצרכים הספציפיים של עבודת הגמר) ללמוד שפה זרה מודרנית במקום קורס אחד משיעורי הבחירה (לצורך עניין זה בלבד לימודי שפה זרה בהיקף של 8 שש"ס ייחשבו כקורס בחירה בהיקף של 4 שש"ס).

ד. **סמינריון מחלקתי**

כל תלמידי התואר השני והשלישי של החוג חייבים להשתתף בסמינריון המחלקתי של החוג.

ה. **עבודות ובחינות**

1. על התלמיד לקבל ציון "עובר" בכל הקורסים שהוא משתתף בהם (כולל קורסי השפות), בהתאם לתקנון לימודי התואר השני.
2. התלמיד ייבחן, לפי החלטת המרצה, בכתב או בעל־פה או יכתוב עבודה בהיקף מצומצם (רפראט) בכל אחד מהקורסים שהוא משתתף בהם.
3. התלמיד יגיש שתי עבודות סמינריוניות.
4. לאחר שהוגשה עבודה סמינריונית אחת, ולא יאוחר מהיום האחרון לחופשת הסמסטר השלישי ללימודי המ"א, על התלמיד להגיש הצעת מחקר לעבודת הגמר (תזה), מאושרת ע"י אחד ממורי החוג שישמש כמדריך.
5. הצעת המחקר טעונה אישור של הוועדה החוגית ללימודי מ"א.
6. אם הצעת המחקר לעבודת הגמר לא תאושר בוועדה החוגית לתואר השני עד 1 באוקטובר של סוף השנה השנייה ללימודיו, ייאלץ התלמיד לעבור למסלול ב' (ללא הגשת תזה).
7. עבודת הגמר המחקרית תישפט על־ידי המדריך וקורא נוסף, והציון הממוצע שלהם ייקבע כציון עבודת הגמר המחקרית.

ו. **שקלול הציונים**

עבודת הגמר המחקרית	40%
שתי עבודות סמינריוניות	20%
קורסים ותרגילים	40%
סה"כ	**100%**

מסלול א' – אישי

התכנית תכלול קורסים בסיסיים ומתקדמים המוצעים בחוגים השונים של הפקולטות השונות בהיקף כולל של 32 שש"ס. על התלמיד לכתוב עבודה סמינריונית אחת אצל מדריכו בחוג ללשון העברית ועבודה סמינריונית נוספת באחד הקורסים שבחר. לפחות 70% מקורסי החובה והבחירה יהיו בדרג 4 ומעלה. יתר הקורסים יהיו בדרג 3 לפחות.

שקלול הציונים כמו במסלול א'.

ראה **מסלול לימודים אישי – נוהל הרשמה ודרישות לימודיות** בפרק לימודים לתואר שני – מידע כללי.

מסלול ב'

א. **לימודים עיקריים** (32 שש"ס)

שיטות מחקר הלשון העברית	4	שש"ס
שפה שמית עתיקה/שפה יהודית	4	שש"ס
3 סמינריונים	12	שש"ס
3 שיעורי בחירה	12	שש"ס

ב. **שיעור בחירה מחוץ לחוג** (4 שש"ס)

על התלמיד ללמוד שיעור בחירה מחוץ לחוג בדרג 3 עד 5 בהיקף 4 שש"ס.

ג. **בחינת גמר מ"א**

במסלול זה נדרש התלמיד להיבחן בחינת גמר בשניים מהקורסים שבהם כתב עבודה סמינריונית. תלמיד רשאי להיבחן רק לאחר שסיים את כל חובות הקורסים ובכלל זה הגשת כל העבודות הסמינריוניות. מועדי הבחינה – ינואר, מאי, נובמבר. ציון המעבר בבחינת הגמר הוא 76.

ד. **עבודות ובחינות**

1. על התלמיד לקבל ציון "עובר" בכל הקורסים שהוא משתתף בהם וזאת בהתאם לתקנון לימודי התואר השני.
2. על התלמיד לכתוב שלוש עבודות סמינריוניות בחוג.

ה. **שקלול הציונים**

בחינות הגמר	30%
3 עבודות סמינריוניות	30%
קורסים בחוג ומחוץ לחוג	40%
סה"כ	**100%**

מסלול ב' - התמחות בעריכה לשונית

א. קורס בחירה מלימודי המ"א	4	שש"ס
שפה שמית/יהודית	4	שש"ס
3 סמינריונים (מתוכם אחד שתכניו רלוונטיים לעריכה לשונית)	12	שש"ס
עריכה נורמטיבית	4	שש"ס
6 סדנאות בתוך החוג	12	שש"ס
2 סדנאות מחוץ לחוג	4	שש"ס
סה"כ	**40**	**שש"ס**

ב. **בחינת גמר מ"א**

במסלול זה נדרש התלמיד להיבחן בחינת גמר בסמינריון בעל התכנים הרלוונטיים לעריכה לשונית שכתב בו עבודה סמינריונית. תלמיד רשאי להיבחן רק לאחר שסיים את כל חובות הקורסים ובכלל זה הגשת כל העבודות הסמינריוניות. מועדי הבחינה — ינואר, מאי, נובמבר. ציון המעבר בבחינת הגמר הוא 76.

ג. **הגשת עבודת עריכה לשונית של טקסט עברי**

התלמיד יגיש עבודת עריכה לשונית של טקסט עברי (מקורי או מתורגם) לאחד המורים בתכנית העריכה הלשונית. ציון המעבר בעבודה הוא 76.

ד. **בחינות בקורסים ובסדנאות**

1. התלמיד ייבחן, לפי החלטת המרצה, בכתב או בעל־פה או יכתוב עבודה בהיקף מצומצם (רפראט) בכל אחד מהקורסים שהוא משתתף בהם.
2. על התלמיד לכתוב 3 עבודות סמינריוניות, שאחת מהן לפחות תיכתב בסמינריון שתכניו רלוונטיים לעריכה לשונית.
3. בסדנאות העריכה התלמיד יגיש עבודה מעשית על אחד הטקסטים שיתבקש לערוך.

ה. **שקלול הציונים**

בחינה ועבודת גמר	30%
2 עבודות סמינריוניות וסמינריון בעל תכנים רלוונטיים לעריכה לשונית	30%
קורסים בחוג ומחוץ לחוג	40%
סה"כ	**100%**

המסלול המואץ לתואר השני
מטרת הלימודים

החוג מציע לתלמידים מצטיינים לסיים תוך חמש שנים את התואר הראשון והשני. תלמיד מצטיין יוכל בשנה השלישית ללימודיו לתואר הראשון ללמוד קורסים לתואר שני (לא יותר מ־12 שש"ס) ויהיה עליו להשלים את כל חובות התואר הראשון עד לסוף השנה השלישית ללימודיו. אם יתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים למ"א. על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'. עם השלמת כל חובות לימודי התואר הראשון, יהיה התלמיד זכאי לתואר "בוגר האוניברסיטה". המסלול המואץ מיועד לסטודנטים הכותבים עבודת גמר מחקרית במסלול א' (מסלול א' רגיל או מסלול אישי). על התלמיד יהיה להגיש את הצעת התזה עד תום השנה הרביעית ללימודיו.

עם השלמת כל החובות לתואר השני, כולל כתיבת עבודת הגמר המחקרית ושיפוטה, יהיה זכאי תלמיד המסלול המואץ לקבל תואר "מוסמך האוניברסיטה" בחוג ללשון העברית.

היקף הלימודים והחובות במסלול זה זהים לאלו במסלול א' של החוג.

תנאי הקבלה

לתכנית יתקבל תלמיד בשנת לימודיו השלישית לתואר הראשון אם עמד בתנאים הבאים:

א. בסיום שנה ב' ללימודיו סיים את כל קורסי החובה של שנים א' ו־ב' לתואר ראשון בשני החוגים.

ב. סיים את הקורסים של החוג בשנים א' וב' בציון ממוצע של 90 ומעלה.

ג. סיים סמינריון אחד בחוג וציונו 90 ומעלה.

ד. המציא אישור מראש החוג האחר (לא החוג ללשון העברית שבו הוא מבקש להמשיך למ"א), המציין כי הוא יוכל לסיים את כל חובות הלימודים לתואר בוגר עד תום השנה השלישית ללימודיו.

ה. הציג מכתב מאת מורה מדרגת מרצה ומעלה בחוג המוכן להנחותו בעבודת הגמר המחקרית וללוותו במסלול. המנחה יציין במכתבו את הנושא המוצע לעבודת הגמר המחקרית.

ו. הומלץ על־ידי מורי החוג לוועדת המ"א החוגית.

ועדת המ"א החוגית (באישור הדיקן ללימודים מתקדמים) היא הגוף שיחליט על קבלת סטודנטים למסלול. היזמה להתקבל למסלול המואץ יכולה לבוא מצד התלמיד או מצד מורי החוג.

עם השלמת חובות הב"א יהיה התלמיד זכאי לתואר "בוגר האוניברסיטה" כמקובל באוניברסיטה. עם השלמת חובות המ"א — כולל עבודת הגמר המחקרית — יהיה התלמיד זכאי לתואר "מוסמך האוניברסיטה" בחוג ללשון העברית.

תלמיד שלא יסיים את כל חובותיו לתואר בוגר בתום השנה השלישית, ואשר לא יגיש הצעת מחקר מאושרת על־ידי מדריכו (חבר סגל החוג הרשאי להדריך לעבודת גמר מחקרית) עד לתום השנה הרביעית ללימודיו, לא יורשה להמשיך במסלול המואץ למ"א.

במהלך השנה הרביעית ללימודיו ישלים התלמיד את מכסת הקורסים הנדרשים בחוג.

מסלול הלימודים

שנה א' — על־פי תכנית הלימודים לב"א

שנה ב' — על־פי תכנית הלימודים לב"א

שנה ג' — על־פי תכנית הלימודים לב"א, וכן קורסים מתכנית הלימודים למ"א:

שיטות מחקר הלשון העברית	4 שש"ס
קורס בחירה	4 שש"ס
שפה שמית/יהודית	4 שש"ס
סה"כ במ"א	**12 שש"ס**

שנה ד' — סיום חובות התואר השני במסלול א'

סמינריון	4 שש"ס
סמינריון	4 שש"ס
קורס בחירה	4 שש"ס
קורס בחירה	4 שש"ס
שיעור בחירה מחוץ לחוג	
דרג 3 עד 5 באישור מנחה עבודת	
הגמר המחקרית	4 שש"ס

סה"כ 20 שש"ס (מסלול א')

עבודת גמר מחקרית

בהתאם לנהלים של מסלול א'.

הערות:

1. על התלמיד להגיש הצעת מחקר עד תחילת הסמסטר השני של השנה הרביעית ללימודיו. עליו לקבל את אישור הוועדה החוגית לתואר השני להצעה עד תום השנה הרביעית ללימודיו.
2. השנה החמישית במסלול א' תוקדש לכתיבת עבודת הגמר המחקרית.
3. עבודת הגמר המחקרית תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.
4. משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ לא יעלה על חמש שנים.

כפיפות

המסלול המואץ והלומדים בו יהיו באחריות הוועדה החוגית ללימודי התואר השני.

נוהל

תכנית המסלול, מבנה ותנאיה מותאמים וכפופים לדרישות תקנון לימודי תואר שני באוניברסיטה (בכלל זה "זכאות וחובות כספיות", ראה תקנון לימודי תואר שני).

תכנית לימודי מ"א בחוג ללשון העברית למורים בעלי תעודת הוראה וותק בהוראת לשון עברית

מטרת הלימודים

התכנית מבקשת להקנות הכשרה אקדמית מתקדמת בלשון העברית ברמת התואר השני למורים ללשון העברית בעלי תואר ראשון ובעלי תעודת הוראה אוניברסיטאית בלשון העברית. התכנית המיוחדת מיועדת לענות על הצרכים של ציבור המורים ללשון העברית בחטיבה העליונה וכוללת קורסים מתחומים שונים של חקר הלשון העברית. הלימודים בתכנית מרוכזים ביום אחד בשבוע (יום ב').

מתוך לימודי התכנית (מסלול א' ומסלול ב') יינתנו 4 שש"ס במסגרת מיוחדת של קורס קריאה מודרכת. תלמידי מסלול א' בתכנית ימלאו את חובת קורס זה עם מנחה עבודת הגמר המחקרית שלהם בקריאה מודרכת בתחום התזה. תלמידי מסלול ב' בתכנית ימלאו חובת קורס זה בקורס מודרך שילמדו אצל אחד ממורי החוג. הקורס יעסוק בהשקה בין תחומי המחקר הלשוני והבלשני הנלמדים והנחקרים בחוג לבין הוראת העברית.

נדגיש כי מסלול ב' בתכנית זו אינו כולל את מסלול העריכה הלשונית.

תנאי הקבלה לתכנית

אוכלוסיית היעד

התכנית מיועדת למורים בעלי תעודת הוראה בלשון עברית, שיש להם ותק של למעלה מחמש שנות הוראת לשון עברית במוסד לימודי המוכר מטעם משרד החינוך, והם בעלי תואר בוגר בלשון עברית.

סף הקבלה (ציונים מינימליים בתואר הראשון)

לתכנית יתקבל מי שהוא בוגר החוג ללשון העברית באחת האוניברסיטאות המוכרות שציונו הסופי (המשוקלל) בלשון עברית הוא 80 ומעלה (ציונו בחוג השני הוא 76 ומעלה כנדרש לקבלה למ"א). למסלול א' בתכנית יתקבל מועמד אשר קיבל ציון 85 ומעלה בשתי עבודות סמינריוניות שכתב בחוג ללשון עברית בלימודי התואר הראשון שלו.

הערה בדבר לימודי השלמה

תכנית זו אינה מכוונת למי שנזקק ללימודי השלמה.

מסלולי הלימודים

מסלול א' (עם עבודת גמר מחקרית): 32 שש"ס (מתוכן 4 שש"ס קריאה מודרכת). משך הלימודים 3 שנים כולל הגשת עבודת גמר מחקרית.

מסלול ב' (בלא עבודת גמר מחקרית): 36 שש"ס (מתוכן 4 שש"ס קריאה מודרכת). משך הלימודים שנתיים כולל בחינות הגמר.

מבנה הלימודים

מסלול א'

א. לימודי חובה:	
שיטות מחקר הלשון העברית	4 שש"ס
שפה שמית/יהודית	4 שש"ס
ב. לימודי חובה במסלול:	
קורס קריאה מודרכת (מנחה עבודת הגמר המחקרית)	4 שש"ס
ג. לימודי בחירה בחוג:	
2 סמינריונים	8 שש"ס
2 שיעורי בחירה	8 שש"ס
ד. השלמת 4 שש"ס (מדרג 3 ומעלה):	
שיעור מחוץ לחוג (לפי נושא עבודת הגמר המחקרית)	
או שיעור בחירה נוסף בחוג	4 שש"ס
סה"כ	**32 שש"ס**

מסלול ב'

א. לימודי חובה:	
שיטות מחקר הלשון העברית	4 שש"ס
שפה שמית/יהודית	4 שש"ס
ב. לימוד חובה במסלול:	
קורס קריאה מודרכת (מורי החוג)	4 שש"ס
ג. לימודי בחירה בחוג:	
3 סמינריונים	12 שש"ס
2 שיעורי בחירה	8 שש"ס
ד. השלמת 4 שש"ס (מדרג 3 ומעלה):	
שיעור מחוץ לחוג	4 שש"ס
סה"כ	**36 שש"ס**

◆ ◆ ◆

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: **פרופ' תמר צבי**

לשם קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" על תלמיד המחקר לתכנן ולערוך מחקר מקורי ועצמאי, שיש בו משום תרומה לקידום הידע וההבנה בתחום המחקר, ולכתוב חיבור מדעי לפי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצועית שבתחומי הבלשנות וחקר הלשון העברית. כמו כן חייב תלמיד המחקר לעמוד בהצלחה בלימודים שהוטלו עליו ובכל החובות שחלות על־פי תקנון הלימודים לתואר שלישי של הרשות ללימודים מתקדמים. משך הלימודים לתואר שלישי הוא ארבע שנים.

הלימודים נחלקים לשני שלבים:

תלמיד מחקר שלב א' — שנה אחת (שני סמסטרים מקבלת התלמיד עד הגשת הצעת המחקר).

תלמיד מחקר שלב ב' — לא יותר משלוש שנים.

את הצעת המחקר (ראו להלן בסעיף "מהלך הלימודים") יש להגיש בתום השנה הראשונה מתחילת הלימודים.

תנאי הקבלה

רשאי להגיש מועמדותו כתלמיד מחקר כל בעל תואר "מוסמך" בלשון עברית ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ ובחו"ל, שלמד במסגרת מסלול מחקרי (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית) והשיג ציון סופי משוקלל 80 לפחות בלימודיו לתואר השני וציון 86 בעבודת הגמר המחקרית. מוסמכי חוגים אחרים (בלשניים או ספרותיים עם מגמה בלשנית) המבקשים להתקבל יחוייבו בלימודי השלמה. ההשלמות תיקבענה בהמלצת המנחה לפי נתוני המועמד ובאישור ועדת הדוקטורט החוגית והרשות ללימודים מתקדמים. בעלי תואר שני שלמדו במסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית) לא יתקבלו אלא לאחר השלמת חובות מסלול א' (כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית ברמה הנדרשת). ראו להלן "מסלול לימודי מחקר מקדים".

מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE. ראו עמ' 177 בשנתון זה.

על המועמד לציין בבקשה את תחום המחקר שבו הוא רוצה להתמחות או את נושא המחקר שעליו הוא מבקש לכתוב את הדוקטורט. תיק המועמד יכלול את המסמכים הבאים:

- טופס בקשת קבלה ללימודים
- צילום תעודת גמר ב"א מ"א
- גיליון ציונים ב"א ומ"א
- אישור על ציון התזה.

- עותק אחד של התזה.
- המלצות משני אנשי סגל אקדמי בכירים, אחת מהן של מנחה העבודה.
- נושא המחקר והצהרת כוונות: מסמך המפרט באופן ראשוני את נושא המחקר שעליו מבקש המועמד לכתוב את הדוקטורט.
- תקציר נושא המחקר באנגלית.
- אישור בכתב על הסכמת מנחה.

אם יש למועמד פרסומים בספרות מקצועית – עליו לצרפם לבקשה.

בחינת ידע בעברית

מועמדים בעלי תואר שני ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית כתנאי לקבלתם ללימודים. את הרמה הנדרשת תקבע הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי.

מהלך הלימודים

כל מועמד ללימודי התואר השלישי יבחר מנחה אחד או מנחה בצירוף מנחה שותף מחברי הסגל הבכירים של החוג. על המועמד לקבל בכתב את הסכמתו של המנחה או את הסכמתם של המנחים המיועדים. המנחים יאושרו על־ידי ועדת הדוקטורט החוגית. ועדת הדוקטורט תחליט אם להקים ועדה מלווה מורחבת לתלמיד. הוועדה המלווה, שתכלול שלושה חברים ובכללם המנחה שנתן את הסכמתו להנחות את התלמיד, תמונה עם הגשת הצעת המחקר.

בשלב הלימודים הראשון, שיימשך שנה אחת, יעסוק התלמיד בהכנת הצעת מחקר מפורטת שתוגש בחתימת המנחה או המנחים ליו"ר ועדת הדוקטורט החוגית. הוועדה החוגית, בהתייעצות עם מנחה העבודה, תקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה. היקף התכנית לא יעלה על 16 שש"ס ולא יותר מ־4 קורסים. כמו כן, חייבים תלמידי התואר השלישי להשתתף גם בפגישות הסמינריון המחלקתי של החוג. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל־פה) בקורסים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם; בסמינריונים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה. הוועדה החוגית רשאית לדרוש ידיעת שפות זרות. עם אישור ההצעה על־ידי ועדת הדוקטורט החוגית והרשות ללימודים מתקדמים יתקבל המועמד כתלמיד מחקר שלב ב'. עם סיום עבודת המחקר יגיש התלמיד את חיבורו באישור המנחה או הוועדה המלווה לוועדת הדוקטורט החוגית.

עם סיום חובותיו של תלמיד המחקר כנדרש על־פי התקנון, ועדת הדוקטורט החוגית תמליץ על העבודה לשיפוט. בתום הליך השיפוט תמליץ הוועדה בפני הדיקן ללימודים מתקדמים לאשר את עבודת הד"ר או לדחותה.

למידע נוסף נא לעיין בתקנון לימודים לתואר השלישי בשנתון זה.

לימודי מסלול ישיר לדוקטורט

מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לדוקטורט חייב להיות בעל תואר ראשון בלשון העברית או בבלשנות ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל,

שהשיג בלימודי התואר הראשון בשני החוגים שבהם למד ציון משוקלל של 95 לפחות. תיק המועמד יכלול את המסמכים הבאים:

- טופס בקשת קבלה ללימודים
- צילום תעודת גמר לב"א
- גיליון ציונים לב"א
- המלצות משני אנשי אקדמיה
- קורות חיים בעברית ובאנגלית
- נושא המחקר והצהרת כוונות
- תקציר נושא המחקר באנגלית
- אישור בכתב על הסכמת מנחה

מבנה הלימודים במסלול הישיר לדוקטורט:

א. השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת מ"א, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.

ב. הגשת שתי עבודות סמינריוניות. על התלמיד להשיג בעבודות אלו ציון של 90 לפחות.

ג. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות, סיומם בציון משוקלל של 90 לפחות והגשת עבודה סמינריונית שזכתה בציון 90 לפחות.

ד. הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

משך הלימודים למטלות אלו הוא שנתיים.

לאחר אישור הצעת המחקר לדוקטורט יעבור התלמיד למעמד של תלמיד מחקר שלב ב' ויקבל תעודת מוסמך. משך הלימודים לכתיבת הדוקטורט הוא שלוש שנים.

יש לעיין בתקנון לימודי תואר שלישי המופיע בחלקו הראשון של השנתון (או באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים).

מסלול לימודי מחקר מקדים לקראת התואר השלישי

מועמד המבקש להירשם למסלול לימודי מחקר מקדים והוא בעל תואר "מוסמך" בלשון עברית ממוסד להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל ללא עבודת גמר, שהשיג בלימודי התואר השני ציון סופי משוקלל 87 לפחות ובכל אחת משלוש העבודות הסמינריוניות 85 לפחות, חייב למלא את התנאים הבאים (מוסמכי חוגים אחרים בלשניים או ספרותיים עם מגמה בלשנית המבקשים להתקבל יחוייבו בלימודי ההשלמה בהמלצת המנחה ובאישור ועדת הדוקטורט והרשות ללימודים מתקדמים):

א. על המועמד להמציא אישור בכתב ממנחה אשר יסכים להנחותו בעבודת הגמר המחקרית (לעניין הסמכות להנחות עבודת תיזה ראו בתקנון לימודים לתואר השני, סעיף 13.1).

ב. על המועמד להגיש נושא מחקר לעבודת הגמר המחקרית (תזה) והצהרת כוונות.

ג. במידת הצורך, יעמוד המועמד בתכנית הלימודים שתקבע לו הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי.

במסלול זה יידרש המועמד לכתוב עבודת גמר מחקרית (תזה), כמקובל במסלול א' של לימודי המוסמך, ולהשיג ציון 86 לפחות.

סיום לימודי מסלול מחקר מקדים אין בו משום קבלה אוטומטית ללימודי התואר השלישי. המועמד יגיש את מועמדותו והוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי תמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים, אם לקבל את המועמד ללימודי התואר השלישי.

משך הלימודים הנורמטיבי במסלול לימודי מחקר מקדים הוא שנה אחת בלבד. חריגה מכלל זה טעונה המלצת המנחה, המלצת יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

122

ספרות עברית והשוואתית

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)

חוג לימודים למ״א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ דניס סובולב**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ רוברט אלבז (אמריטוס), פרופ׳ ניצה בן־דב, פרופ׳ חיה בר־יצחק (אמריטה), פרופ׳ יואל הופמן (אמריטוס), פרופ׳ יוסף טובי (אמריטוס), פרופ׳ א״ב יהושע (אמריטוס), פרופ׳ צפורה כגן (אמריטה), פרופ׳ רונית מטלון (אמן), פרופ׳ ראובן שהם (אמריטוס), פרופ׳ חיה שחם (אמריטה), פרופ׳ עליזה שנהר (אמריטה).

פרופ׳ חבר: פרופ׳ לאה הדומי (אמריטה), פרופ׳ ישראל המאירי (אמריטוס), פרופ׳ מאיר ויזלטיר (אמריטוס), פרופ׳ שרלוט ורדי (אמריטה), פרופ׳ רפאל וייכרט (אמן), פרופ׳ נתן זך (אמריטוס), פרופ׳ דניס סובולב, פרופ׳ אברהם עוז (אמריטוס), פרופ׳ בלומה פינקלשטיין (אמריטה), פרופ׳ גבריאל צורן (אמריטוס), פרופ׳ טוביה ריבנר (אמריטוס), פרופ׳ דינה שטיין.

עמית מחקר בכיר: פרופ׳ לריסה פיאלקובה.

מרצה בכיר: ד״ר שחר ברם, ד״ר ורד לב כנען, ד״ר יוסף מילמן (אמריטוס), ד״ר רות עמר, ד״ר אריה פילובסקי (אמריטוס), ד״ר ולדימיר פפרני, ד״ר רוית ראופמן, ד״ר הדי שייט.

מרצה: ד״ר נטשה גורדינסקי, ד״ר עינת דוידי, ד״ר צפי זבה אלרן.

עמית הוראה: טרם נקבע.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ מיכל ליבסטר**

שעות הקבלה: ימים א׳, ג׳, ה׳, בין השעות 12:00-10:00; ב׳, ד׳ 15:00-14:00, לזמנים אחרים יש לתאם פגישה מראש. דוא״ל: mliebst1@univ.haifa.ac.il

טלפון: 04-8249564

הלימודים לתואר ראשון (ב״א)

כללי

החוג לספרות עברית והשוואתית של אוניברסיטת חיפה גאה להציג מסורת ותיקה של חקירה ספרותית, אשר במרכזה יחסי גומלין בין תחום הלימוד של הספרות העברית לדורותיה לבין האופק הפרשני הנרחב שפותחת הספרות ההשוואתית.

החוג מזמין מועמדים סקרנים ופתוחים להצטרף אלינו ולערוך הכרות מעמיקה עם מגוון עשיר של יצירות מופת על הקשרן ההיסטורי והתרבותי, כמו גם יצירות עממיות וטקסטים השייכים לתרבות השוליים.

החוג מקיים באופן רצוף מפגשים אקדמיים המפגישים את התלמידים עם יוצרים וחוקרים מתחומים מגוונים, דבר התורם לשיח האקדמי כמו גם היצירתי בתוך החוג ומחוצה לו. הלימודים נפתחים כל שנה גם בסתיו וגם באביב.

מטרת הלימודים

ללמוד על מהותו של הטקסט הספרותי בשלל מופעיו: כיצירה המבוצעת בעל-פה, וכיצירה כתובה, חזותית ודיגיטלית. הלימודים יתרמו לפיתוח מיומנויות מחקר, כתיבה אקדמית ויצירתית בצד פיתוח חשיבה ביקורתית, ניתוח מעמיק ופרשנות של טקסטים ספרותיים.

הסטודנטים הלומדים בתכנית הבוגר יוכלו להתנסות בסדנאות כתיבה.

תכניות הלימודים לתואר ראשון

בחוג קיימות שתי התמחויות עיקריות: **ספרות עברית וספרות השוואתית**, אותן ניתן ללמוד במסלול דו־חוגי יחד עם חוג נוסף או במסלול חד־חוגי מהשנה השנייה.

המגמה לספרות עברית

המגמה בנויה משלושה מדורים עיקריים:

1. **<u>ספרות המדרש, האגדה והספרות העממית:</u>**

במדור הספרות העממית נלמדות יצירות מן הספרות העממית לדורותיה. נבחנת הפואטיקה של הספרות העממית והסוגות השונות כמו המיתוס, האגדה, המעשיה ועוד. כמו כן, נידונות גישות מחקר שונות כמו הגישה ההשוואתית, הגישה הפורמליסטית, הגישה הסטרוקטורליסטית ועוד.

במדור האגדה נלמדות היצירות הספרותיות של תקופת חז״ל, מן המאות הראשונות לספירה. אלה כוללות קטעי פרשנות קדומה למקרא (המדרש), וכן סיפורים, משלים

ודברי חכמה (האגדה) שנדרשו ונלמדו בבית הכנסת ובבית המדרש. מטרת הלימודים במדור היא להקנות לתלמידים את הכרת צורותיה ותכניה של ספרות זו, תוך הערכה של מקומה בתהליכים היסטוריים, ספרותיים ומחשבתיים של תרבות עם ישראל "בעת העתיקה", כמו גם יחסיה עם המסורת העולמית של הספור העממי.

2. **<u>ספרות ימי־הביניים:</u>**

בבמדור ספרות ימי הביניים נערוך היכרות עם הספרות העברית העשירה שנכתבה מאז המאה החמישית ועד המאה החמש־עשרה בספרד, בפרובאנס, באיטליה ובארצות המזרח. בהשפעת הסביבה התרבותית שבה חיו, העמידו היוצרים היהודיים יצירה עברית רב-תרבותית, מגוונת וענפה, ששימשה כמבע עקבי, חי ותוסס לרחשי העם והיחיד. הספרות העברית ליוותה בימי הביניים את היהודי המשכיל כחלק מהכשרתו התרבותית, ובאה לידי ביטוי מעשי הן בבתי-הכנסת והן במשתאות החצר. תכניה של ספרות זו וסוגותיה משתרעים מן הפיוט המזרחי הקדום בארץ ישראל הביזנטית, דרך שירת 'תור הזהב' המקושטת באנדלוסיה המוסלמית ועד ספרות הפרוזה החרוזה בספרד הנוצרית, שתכניה נועזים, משעשעים וסטיריים כאחד. מתוך קריאה ספרותית ביקורתית ביצירות התקופה נתוודע למבחר יוצרים, לסוגות, לתכנים, לצורות ולמטרות הכתיבה; נכיר את הרקע התרבותי, הפוליטי והחברתי שאפשר את התגבשות היצירה העברית בימי-הביניים, ונבחן את הקונבנציה, את הייחוד ואת הזיקות שבין הספרות העברית לבין הספרויות המוסלמית והנוצרית, כמו גם, בינה לבין המציאות החברתית וההיסטורית.

3. **<u>הספרות העברית החדשה:</u>**

במדור הספרות העברית החדשה אנו מציעים התבוננות מעמיקה בקורפוס עשיר של יצירות מן השירה, הדרמה, והפרוזה העברית שנכתבו משלהי המאה התשע עשרה ועד ימינו אלה. התמטיקה והפואטיקה (תכנים וצורות) המגוונות העולות ממגוון הטקסטים נוגעת בשני צירים ראשיים. מצד אחד ליווי תהליך התחייה הלאומית, כמו גם ביקורת עליה, ומן הצד השני ביטוי לנפש היחיד ולבטיו. ייחודה של הספרות העברית בצד נושאים אוניברסליים ודרכי מבע המשותפים לה ולכל הספרויות יעמדו לנגד עינינו בדיונים בטקסטים העבריים. כמו כן, נעסוק בגישות מחקר שונות בדגש על דרכי פרשנות המתחדשות.

המגמה לספרות השוואתית

המגמה מציעה מגוון רב של תחומי לימוד: הספרות הקלאסית (יוונית ולטינית), הסלאבית, הגרמנית, האנגלית והצרפתית והאיטלקית. בין שעורי המבוא ושעורי הבחירה ניתן דגש על היכרות עם הזרמים המרכזיים שעיצבו תפישות של הטקסט הספרותי על סוגיו השונים כמו גם התוודעות אל תחנות היסוד בביקורת הספרות. השעורים המתקדמים והסמינרים פותחים אופקי לימוד שונים:

1. תולדות הספרות

לימוד פרקים נבחרים בתולדות ספרות המערב בהקשר היסטורי ותרבותי. השאלות שעומדות במרכז הדיון עוסקות במקוריות, השפעה וחיקוי, כמו גם התחקות אחר תרגומים

וגלגולים תרבותיים של דימויים מרכזיים, תמות ספרותיות ומיתולוגיות בתקופות שונות. התחקות אחר גנאלוגיות של סוגי הספרות, נקודות מבט היסטוריות על צורות מבע, ריאליזם ופואטיקה.

2. סוגים ספרותיים

ההבחנה בין פרוזה לשירה, וכן בין סוגי הכתיבה השונים: שירה לירית, אפית, דרמה, רומן ועוד. לימוד האידיאולוגיות המוצהרות והחבויות של הסוגים הספרותיים וסוגי השיח השונים.

3. תיאורית הספרות

שאלות היסוד אודות מהות הטקסט, המחבר, הקורא ופעולת הפרשנות. לימוד ההצהרות הפואטיות, הביקורתיות והאסתטיות של יצירות ספרות ויצירות תיאורטיות על הספרות. מתודולוגיות פרשניות מתחומים שונים והשפעתם המעצבת על חקר הספרות כמו מהפילוסופיה, פסיכואנליזה, פמיניזם, פוסט קולוניאליזם ומגדר.

4. ספרות ותרבות

יחסי הגומלין של הספרות עם האמנויות האחרות כמו ציור, פיסול, מוסיקה וקולנוע, כמו גם יחסיה עם תחומים אחרים כפילוסופיה, דתות, פולקלור, מדעי המדינה, משפט ופסיכולוגיה.

תנאי קבלה להתמחויות בספרות עברית או השוואתית:

1. עמידה בתנאי הקבלה של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג (סכם 500)
2. תלמידים שלא סיימו בית־ספר תיכון עברי יידרשו לעמוד בבחינת יע"ל ברמה הנדרשת בחוג 125 ובחלק הפתוח 115 לפחות.
3. ראיון אישי

מכינה יעודית לחוג לספרות: מועמדים שאינם עומדים בציון **היע"ל** הנדרש מוזמנים לפנות לחוג לבדיקת אפשרות הקבלה למכינה חוגית. הקבלה למכינה מותנית בראיון אישי.

המסלול הדו־חוגי – ספרות עברית

משך הלימודים 3 שנים ובמהלכן חייב התלמיד להשלים מכסה של 60 נקודות כדלהלן:

שיעורי חובה

מבוא לפרוזה	4 ש"ס 4 נ'
מבוא לשירה	4 ש"ס 4 נ'
מבוא לדרמה ולתיאטרון	4 ש"ס 4 נ'
מבוא לספרות עממית	4 ש"ס 4 נ'
מבוא למדרש ואגדה	4 ש"ס 4 נ'
מבוא לשירה העברית בימי הביניים	4 ש"ס 4 נ'

תחנות בספרות העברית החדשה (בשנה ב')	4 שש"ס	4 נ'
מהי ספרות? (גישות ומושגי יסוד)	4 שש"ס	4 נ'

שיעורי בחירה

שיעורי בחירה בדרג 1 או 2 מהמגמה לספרות עברית	8 שש"ס	8 נ'
שיעור בחירה בדרג 1 או 2 מהמגמה לספרות השוואתית	8 שש"ס	8 נ'
שיעור בחירה מתוך "דרך הרוח"		
(חובת השלמה בין 4-2 נק"ז) סה"כ בתואר 6 נק"ז	4 שש"ס	4 נ'

2 סמינריונים במגמה לספרות עברית:

אחד בספרות עברית חדשה,	8 שש"ס	8 נ'
והשני במדור האגדה או הספרות העממית או במדור ימה"ב		

תנאי קדם לסמינריון: שמיעת קורס מבוא במדור.

המסלול הדו־חוגי – ספרות השוואתית

משך הלימודים 3 שנים ובמהלכן חייב התלמיד להשלים מכסה של 60 נקודות כדלהלן:

שיעורי חובה

מבוא לפרוזה	4 שש"ס	4 נ'
מבוא לשירה	4 שש"ס	4 נ'
מבוא לדרמה ותיאטרון	4 שש"ס	4 נ'
זרמים ומגמות בספרות המערב: מיוון לספרות ההשכלה	4 שש"ס	4 נ'
זרמים ומגמות בספרות המערב: מרומנטיקה לפוסט מודרניזם	4 שש"ס	4 נ'
מהי ספרות? (גישות ומושגי יסוד)	4 שש"ס	4 נ'

שיעורי בחירה

שיעורים מרשימת הקורסים בדרג 1 או 2 מהמגמה		
לספרות השוואתית	16 שש"ס	16 נ'
שיעורים מרשימת הקורסים בדרג 1 או 2		
מהמגמה לספרות עברית	8 שש"ס	8 נ'
שיעור בחירה מתוך "דרך הרוח"	4 שש"ס	4 נ'
2 סמינריונים במגמה לספרות השוואתית בשני תחומים שונים,	8 שש"ס	8 נ'
אצל מרצים שונים		

תנאי קדם לסמינריון: שמיעת קורס מבוא במדור והגעה לרמת פטור באנגלית.

שקלול הציון הסופי

25% ממוצע ציוני הסמינריונים.

75% ממוצע ציוני השיעורים.

המסלול החד־חוגי ספרות עברית/ספרות השוואתית

למסלול החד־חוגי יתקבלו תלמידים בשנה השניה ללימודיהם בחוג לספרות עברית והשוואתית, שסיימו לימודיהם בשנה א' בממוצע 80 לפחות. תלמיד הבוחר במסלול זה יתקבל אך ורק אם הוא עמד בכל תנאי המעבר בסוף שנה א', ולמד קורסים בהיקף של 8 נ' לפחות בחוג השני (נקודות אלו יאושרו כלימודי מיקבץ).

על התלמיד ללמוד מכסה של 120 נקודות כדלקמן:

קורסים בהתמחות עיקרית בהיקף של	60 נ'
קורסים בהתמחות משנית בהיקף של	40 נ'
שיעורים מתוך מקבצים בהיקף של	20 נ'
סה"כ	**120 נ'**

מיקבצים

על התלמיד להירשם למקבץ אחד או שניים בהיקף של 20 נ'. התלמיד רשאי לבחור את הקורסים מבין המקבצים הבאים: המקבץ לפולקלור, המקבץ לדרמה או מקבץ אחר שיאושר ע"י יועץ החוג.

עבודות סמינריוניות

התלמיד יכתוב ארבע עבודות סמינריוניות:

שלוש עבודות סמינריוניות בהתמחות העיקרית ואחת בהתמחות המשנית ניתן להרשם לקורסי מ.א. באישור יועץ ללימודי ב.א. חשוב: התלמיד לא יכתוב עבודות סמינריוניות אצל אותו מרצה.

הערה לכלל התלמידים: במהלך שנה"ל תשע"ח תחול חובת השתתפות לתלמידי שנים ב+ג במפגשים עם יוצרים ומתרגמים במסגרת קורס "בין הלשונות": מפגש עם יוצרים ומתרגמים בשלוש שפות (שיתוף ייחודי של החוגים ספרות עברית והשוואתית, שפה וספרות אנגלית ושפה וספרות ערבית) השתתפות במפגשים לאורך השנה ועמידה בבחינה בסיום כל סמסטר בציון עובר תזכה את התלמיד ב־4 נ"ז).

תנאי מעבר, עבודות ובחינות

1. תנאי לגשת לבחינה או להגשת עבודה – נוכחות של 80% לפחות בשיעורים (תנאי כלל אוניברסיטאי).

2. מעבר מדרג 1 לדרג 2

א. המעבר מדרג 1 לדרג 2 אינו חייב להיות בו זמנית בכל המדורים. התלמידים יתקבלו ללימודים בדרג 3 לאחר שהשלימו את המבוא (או המבואות) באותו מדור.

ב. יש להשלים שני שיעורי חובה לפחות ולא פחות מ־12 שש"ס בסה"כ ובממוצע שנתי 60. ציון מינימום במבואות פרוזה ושירה הינו 60.

הערה: תלמיד שיכשל פעמיים בשיעור חובה לא יוכל להמשיך לימודיו בחוג.

3. הגשת עבודות סמינריוניות:

תלמיד חייב לכתוב שתי עבודות סמינריוניות, להוציא המסלול החד חוגי, שבו התלמיד חייב לכתוב ארבע עבודות סמינריוניות. תלמידים המתמחים בספרות עברית יכתבו עבודה סמינריונית אחת במדור הספרות העברית החדשה, והשניה בספרות האגדה חז"ל והספרות העממית או במדור ימה"ב. תלמידים המתמחים בספרות השוואתית יכתבו שתי עבודות סמינריוניות בשני תחומים נפרדים מתחומי הלימוד במגמה (ואצל מורים שונים). תלמידים במסלול החד-חוגי יכתבו 3 עבודות סמינריוניות בהתמחות הראשית ועבודה סמינריונית אחת בהתמחות המשנית ככתוב לעיל.

מועד הגשת עבודות סמינריוניות: בקורס שנלמד בסמסטר א: הגשת עבודה עד סוף חופשת הפסח, קורס שנלמד בסמסטר ב/שנתי: הגשת עבודה עד סוף חודש אוגוסט.

הערה: לא ניתן להגיש שתי עבודות סמינריוניות אצל אותו מרצה.

תכניות למועמדים מצטיינים (קבלה מותנית בפגישה עם ראשי התכניות):

תכנית בינתחומית ייחודית בספרות ופילוסופיה למועמדים מצטיינים

התכנית מיועדת לתלמידים המעוניינים לרכוש ידע מעמיק במסורת ההומניסטית ולפתח חשיבה ביקורתית ועצמאית. הקורסים בתוכנית יעסקו בזיקה שבין פילוסופיה וספרות על היבטיה השונים מהעת העתיקה ועד ההגות של המאה ה־20.

תלמידי התוכנית יזכו לליווי אקדמי אישי לאורך כל שנות לימודיהם באוניברסיטה; ירכיבו בעצמם את מערך לימודיהם בתכנית; יבחרו נושאי מחקר וישתתפו בכיתות אמן עם חוקרים בעלי שם מן הארץ והעולם.

התוכנית נבחרה על ידי המועצה להשכלה גבוהה וקרן "יד הנדיב" כתוכנית מצטיינת להובלת חידושים במדעי הרוח ומלווה בוועדה אקדמית המורכבת מחוקרים מובילים מאוניברסיטאות הארוורד, דיוק ואוניברסיטאות אירופאיות ואמריקאיות אחרות. התוכנית מציעה עשר מלגות שכר לימוד מלא בשנה לתלמידים מצטיינים.

אתר התכנית http://philolit.haifa.ac.il/index.php/he/

• משנה"ל תשע"ח תהיה אפשרות השלמת לימודי תואר דו-חוגי בהתמחויות העיקריות בשנתיים למועמדים בעלי פסיכומטרי 600 ומעלה. מומלץ כמובן להרשם לחוג נוסף המציע גם הוא אפשרות זו.

• משנה"ל תשע"ח ניתן יהיה ללמוד תואר דו-חוגי בשילוב עם החוג למערכות מידע: מדעי הרוח הדיגיטליים BSc. יש לעמוד בדרישות הקבלה לשני החוגים, דרישת הסף לחוג למערכות מידע: סכם 650. פרטים באתר התכנית digital-web/index.php/he/8.../228--hevra.haifa.ac.il/ishumantities

מקבצי החוג לספרות בחוג ללימודים רב-תחומיים

המקבץ ללימודי הדרמה

מטרות המקבץ: להפגיש את התלמיד עם תולדות הדרמה והתיאטרון, עם מרכיבי המדיום, אמצעיו ותחומי מפגשיו עם דיסציפלינות אחרות (ויזואליות, אקוסטיות ולשוניות), ולהעניק לו כלים להתמודדות עם אמנות זו. המקבץ אינו מיועד להכשרה מעשית במקצועות התיאטרון.

מקבץ יוון ורומא: תרבות ומורשה קלאסית

המקבץ מציע מבחר קורסים העוסקים בהיסטוריה, בפילוסופיה, באמנות, בדת ובמיתוסים, בתרבות הפנאי ובשׂפות של יוון ושל רומא.

המקבץ בפולקלור

מטרות המקבץ: להקנות לתלמידים ידיעה והבנה בתחומים השונים של הפולקלור היהודי וההשוואתי - תרבות עממית, ספרות עממית, אמונות ומנהגים, אתנולוגיה, אתנוגרפיה ועוד. ליצור מפגש אינטרדיסציפלינרי בין תחומי הדעת השונים - ספרות, אמנות, היסטוריה, אנתרופולוגיה, חינוך ועוד. להכשיר תלמידים לעבודת שדה בתחום.

מבנה הלימודים: התלמיד יצבור 20 נקודות זכות כדלקמן:

מבוא לספרות עממית	4 נ'
שיעורי בחירה במקבץ לפולקלור	12 נ'
סמינריון	4 נ'

תעודת הוראה

תלמידי החוג לספרות עברית והשוואתית יכולים ללמוד לתעודת הוראה:

1. **בספרות** — מיועד לתלמידים העתידים להורות ספרות במגזר היהודי. מידע על ההשלמות הנדרשות ניתן לקרוא בדפי המידע של החוג ללמידה, הוראה והדרכה. ניתן לשלב את ההשלמות במסגרת הב"א. הציון הנדרש בכל שיעור השלמה הוא 75 לפחות.
2. **בעברית כשפה שנייה** — מיועד לתלמידים העתידים ללמד עברית במגזר הערבי. מידע על השלמות ניתן לקרוא בדפי המידע של החוג ללמידה, הוראה והדרכה. הציון הנדרש בכל שיעור השלמה הוא 75 לפחות.

<u>הערה:</u> התלמידים שבהם מדובר בסעיף 2 לעיל חייבים לקבל ציון של 125 בבחינת יע"ל.

פרטים בחוג ללמידה, הדרכה והוראה בטל. 8240890

◆◆◆

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים: **ד"ר שחר ברם**

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני בשתי מגמות ההתמחות: ספרות עברית וספרות השוואתית מהווים המשך ללימודי התואר הראשון, ומטרתם להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים בחקירה תיאורטית והשוואתית של ספרות העולם ובחקר הספרות העברית לדורותיה. מטרת הלימודים במסגרת התכנית לכתיבה יוצרת היא לשכלל את יכולת הכתיבה האישית ואת המודעות לקשר שבין יצירה ומחקר.

מטרת התוכנית לעריכה ספרותית ותרגום היא להכשיר עורכים ומתרגמים לזירת הספר העברית, כלומר עריכת טקסטים עבריים ותרגום משפות מוצא שונות אל העברית.

תכניות הלימוד ומסלולי הלימוד

ספרות עברית — במסלול א' עם תזה ובמסלול ב' עם בחינות גמר בכתב ובע"פ

ספרות השוואתית — במסלול א' עם תזה ובמסלול ב' עם בחינות גמר בכתב ובע"פ

עריכה ספרותית ותרגום — במסלול א' עם תזה ובמסלול ב' עם פרויקט גמר

כתיבה יוצרת — במסלול ב' עם פרויקט גמר

מסלול אישי — במסלול א' עם תזה בהתייעצות ובאישור יועץ מ.א. בלבד

מסלול מואץ למ.א — במסלול א' עם תזה ובמסלול ב' עם בחינות גמר בכתב ובע"פ באישור ועדה בלבד

תנאי הקבלה לכלל המועמדים

מועמדים המבקשים להירשם ללימודי התואר השני חייבים למלא אחר התנאים הבאים:

בעלי תואר ראשון בספרות עברית או השוואתית או חוג ספרותי, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיגו בלימודי התואר הראשון (בכל אחד מהחוגים, או במסלול חד־חוגי) ציון 80 לפחות (בוגרי תואר ראשון בספרות ידרשו בציון 80 לפחות בקורסי החובה הבאים: מבוא לפרוזה, מבוא לשירה, מהי ספרות ובסמינרים).

מועמדים למסלול המחקרי (מסלול א): ראיון קבלה עם יו"ר הוועדה.

על המועמדים להירשם בזמן הדרוש ולהגיש למדור הרשמה המסמכים הדרושים (מקור/נאמן למקור).

תכנית השלמות - לקראת הצגת מועמדות לתואר שני

מועמדים שאינם עומדים בדרישות הקבלה לתואר שני בחוג לספרות עברית והשוואתית מבחינת הדיסציפלינות שנלמדו בתואר הראשון או מבחינת רמת הציונים בתואר הראשון, רשאים להציג מועמדות לתכנית זו. תכנית ההשלמות תקבע על פי שיקול ועדת המ"א החוגית ובאישורה.

עם סיום תכנית ההשלמות כנדרש (קבלת ציון 80 בכ"א מהקורסים), יהיה ניתן להרשם מחדש ולהציג מועמדות ללימודי התואר השני.

תכנית ההשלמות הבסיסית כוללת השלמת קורסים בהיקף של 20 שש"ס *כדלקמן:

שני מבואות בסיס: פרוזה ושירה בהיקף 8 שש"ס

תחנות בספרות העברית החדשה או זרמים ומגמות בספרות המערב בהיקף 4 שש"ס

מהי ספרות (גישות ומושגי יסוד) בהיקף 4 שש"ס

סמינר וכתיבת עבודה סמינריונית בהיקף 4 שש"ס

*** ועדת ההוראה החוגית ללימודים מתקדמים תוכל לקבוע תוכנית השלמות ספציפית בהתאם להכשרתם הקודמת של התלמידים ולצרכיהם.**

קבלה מיוחדת על תנאי

- תלמיד שלמד במסלול דו־חוגי או חד־חוגי בחוג לספרות עברית או השוואתית או חוג ספרותי אחר, ולא סיים את כל חובותיו, רשאי להרשם ללימודי תואר שני כתלמיד על תנאי בתנאים הבאים:
- התלמיד סיים את כל חובות השמיעה במסלול הדו/חד־חוגי לתואר בוגר.
- היקף הקורסים בהם אין עדיין ציון סופי, מאפשר להשלימם במשך סמסטר החורף של שנת הלימודים הראשונה לתואר שני.
- לתלמיד נותרה לכל היותר הגשה של עבודה סמינריונית אחת בחוג אותו הוא ממשיך ללימודי תואר שני.
- התלמיד המציא גליון ציונים מעודכן ומפורט.

- התלמיד הגיש טופס בקשה והמציא בזמן את כל המסמכים הדרושים.
- לאחר סיום כל החובות לתואר בוגר, ממוצע הציונים חייב למלא אחר דרישות האוניברסיטה והחוג לקבלה ללימודי תואר שני.

תנאי הקבלה לתוכנית לכתיבה יוצרת: תואר ראשון בחוג ספרותי בציון 80 ומעלה בכל אחד משני חוגי הלימוד. בנוסף לכך, על המועמדים להגיש קו"ח עדכניים וכן 3-4 עמ' של קטעי כתיבה בפרוזה או בשירה. תלמידים שכתביהם ימצאו ראויים, יוזמנו לראיון קבלה.
מועמדי התוכנית לכתיבה יוצרת שלא סיימו תואר ראשון בספרות זכאים לתוכנית השלמה מצומצמת של 8 שש"ס שאותם יוכלו ללמוד במהלך השנה הראשונה ללימודי המ"א ולהשיג בהם ציון של 80 לפחות. עד סיום חובת ההשלמה הם ייחשבו כתלמידים על תנאי.

תנאי קבלה לתוכנית בעריכה ספרותית ותרגום: תואר ראשון בחוג ספרותי או ספרותי-לשוני בציון 80 ומעלה בכל אחד משני חוגי הלימוד. הקבלה לתוכנית מותנית בהצגת דוגמאות כתיבה יצירתית או תרגום, דוגמאות עריכה, או דוגמאות כתיבה מסאית או מחקרית, ובנוסף יידרשו המועמדים לעמוד בראיון קבלה.
מועמדים שיגיעו מדיסציפלינות אחרות יתקבלו רק באישור ראש התכנית ויחויבו בלימודי השלמה על פי דרישות וועדת המ"א החוגית.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.

בדיקה בעברית

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי החוג (יע"ל 125) כתנאי לקבלתו ללימודים.

מבנה הלימודים בהתאם לתכניות הלימוד:
ספרות עברית

מתקיימת במסלולים א ו-ב. בתכנית נלמדים המדורים הבאים: ספרות חז"ל והספרות העממית; ספרות ימי־הביניים; הספרות העברית החדשה (התלמיד יבחר מדור ראשי ומדורים משניים).

מבנה הלימודים במסלול א (כתיבת תזה)
משך הלימודים שלוש שנים

סמינר מתודולוגיות ותיאוריות	4 שש"ס
מדור ראשון 3 סמינרים (4 שש"ס כ"א)	12 שש"ס
מדור שני 2 סמינרים (4 שש"ס כ"א)	8 שש"ס

מדור שלישי סמינר (4 שש"ס)	4 שש"ס
סמינר בספרות השוואתית	4 שש"ס
סה"כ	**32 שש"ס**

עבודות סמינריוניות

התלמיד יגיש שתי עבודות סמינריוניות בספרות עברית בשני מדורים שונים ואצל מרצים שונים.

זמני הגשת עבודות

הגשת עבודות של קורס שנלמד בסמסטר א: סוף חופשת הפסח, קורס שנלמד בסמסטר ב / שנתי בסוף אוגוסט.

שפה זרה (בהתאם לנושא המחקר) עד רמת מתקדמים סה"כ 16 שש"ס אינה נכללת בשקלול

כתיבת תזה תעשה בהתאם להנחיות החוג לספרות והרשות ללימודים מתקדמים. יש למצוא מנחה ולהגיש הצעת מחקר עד תום שנה ב'. כתיבת התזה תעשה בשנה ג'.

מבנה הלימודים במסלול ב (בחינות גמר בכתב ובע"פ)

משך הלימודים שנתיים

סמינר מתודולוגיות ותיאוריות		4 שש"ס
מדור ראשון 3 סמינרים	(4 שש"ס כ"א)	12 שש"ס
מדור שני 2 סמינרים	(4 שש"ס כ"א)	8 שש"ס
מדור שלישי סמינר	(4 שש"ס)	4 שש"ס
3 סמינרים בספרות השוואתית	(4 שש"ס כ"א)	12 שש"ס
סה"כ		**40 שש"ס**

עבודות סמינריוניות

התלמיד יגיש שלוש עבודות סמינריוניות: שתיים בספרות עברית בשני מדורים שונים ואצל מרצים שונים ועבודה אחת בספרות השוואתית.

זמני הגשת עבודות

הגשת עבודות של קורס שנלמד בסמסטר א: סוף חופשת הפסח, קורס שנלמד בסמסטר ב' בסוף אוגוסט.

בחינות גמר בכתב ובע"פ

הנחיות לבחינות גמר בכתב ובע"פ ניתן למצוא באתר החוג לספרות-מידע לסטודנט
החוג מקיים בחינה בכתב בתאריך קבוע מראש לכלל התלמידים המסיימים

ספרות השוואתית

מתקיימת במסלולים א ו־ב. הלימודים מתבססים על מגוון תחומים מספרות העולם, התיאוריה הספרותית וגישות בין תחומיות לספרות.
קיימת אפשרות למסלול אישי עם תזה ביעוץ ובאישור הועדה החוגית ללימודים מתקדמים.

מבנה הלימודים במסלול א (כתיבת תזה)

משך הלימודים שלוש שנים

סמינר מתודולוגיות ותיאוריות	4 שש"ס
5 סמינרים (4 שש"ס כ"א) בספרות השוואתית	20 שש"ס
2 סמינרים (4 שש"ס כ"א) בספרות עברית	8 שש"ס
סה"כ	**32 שש"ס**

שפה זרה (בהתאם לנושא המחקר) עד רמת מתקדמים סה"כ 16 שש"ס אינה נכללת בשקלול.

עבודות סמינריוניות

התלמיד יגיש שתי עבודות סמינריוניות בספרות השוואתית בשני תחומים שונים ואצל מרצים שונים או עבודה אחת בספרות השוואתית והשנייה בספרות עברית.

זמני הגשת עבודות

הגשת עבודות של קורס שנלמד בסמסטר א: סוף חופשת הפסח, קורס שנלמד בסמסטר ב בסוף אוגוסט

כתיבת תזה תעשה בהתאם להנחיות החוג לספרות והרשות ללימודים מתקדמים. יש למצוא מנחה ולהגיש הצעת מחקר עד תום שנה ב'. כתיבת התזה תעשה בשנה ג'.

מבנה הלימודים במסלול ב (בחינות גמר בכתב ובע"פ)

משך הלימודים שנתיים

סמינר מתודולוגיות ותיאוריות	4 שש"ס
5 סמינרים (4 שש"ס כ"א) בספרות השוואתית	20 שש"ס
4 סמינרים (4 שש"ס כ"א) בספרות עברית	16 שש"ס
סה"כ	**40 שש"ס**

עבודות סמינריוניות

התלמיד יגיש שלוש עבודות סמינריוניות: שתיים בספרות השוואתית בשני תחומים שונים ועבודה אחת בספרות עברית. העבודות תוגשנה למרצים שונים.

זמני הגשת עבודות

הגשת עבודות של קורס שנלמד בסמסטר א: סוף חופשת הפסח, קורס שנלמד בסמסטר ב' בסוף אוגוסט.

בחינות גמר בכתב ובע"פ

הנחיות לבחינות גמר בכתב ובע"פ ניתן למצוא באתר החוג לספרות – מידע לסטודנט

החוג מקיים בחינה בכתב בתאריך קבוע מראש לכלל התלמידים המסיימים

שקלול הציונים

מסלול א'

40%	עבודות גמר מחקרית (תזה)
30%	2 עבודות סמינריוניות
30%	ציוני סמינרים

מסלול ב'

20%	בחינת גמר
45%	3 עבודות סמינריוניות
35%	ציוני סמינרים

התמחות בכתיבה יוצרת (מסלול ב' כתיבת פרויקט גמר)

הלימודים כוללים סדנאות יצירה ולימודים עיוניים מתחומי ההוראה של החוג לספרות עברית והשוואתית. התוכנית מיועדת לתלמידים המעוניינים להרחיב את השכלתם האקדמית ולשפר את יכולת הכתיבה היצירתית. מטרת התוכנית להקנות מיומנויות כתיבה ולשפרן, לפתח חשיבה יצירתית וקריאה ביקורתית, לעורר רגישות כלפי השפה ולסייע ביצירה באמצעות המדיום הלשוני. התכנית מציעה התנסות בסדנאות יצירה בתחומים מגוונים: שירה, פרוזה, מחזאות ותרגום.

מבנה הלמודים

משך הלימודים שנתיים

5 סדנאות (4 שש"ס כ"א)	20 שש"ס
6 סמינרים לבחירת התלמיד (4 שש"ס כ"א)	24 שש"ס
סה"כ	**44 שש"ס**

הערות: יש אפשרות ללמוד 3 סדנאות ו 8 סמינרים

חובות התלמידים

1. הגשת שתי עבודות סמינריוניות עיוניות למרצים שונים
2. הגשת עבודת יצירה מורחבת באחת הסדנאות (שווה ערך לעבודה סמינריונית).
3. הגשת פרויקט גמר אישי באחת מסדנאות היצירה. הפרויקט יורכב מחלק תאורטי ומחלק מעשי. התלמיד יקבל הסכמת הנחייה מאחר ממורי הסדנאות.

שיקלול הציונים

30%	פרויקט סיום
25%	שלוש סדנאות
20%	שתי עבודות סמינריוניות
25%	ציונים בקורסים אחרים

זמני הגשת עבודות

הגשת עבודות של קורס שנלמד בסמסטר א: סוף חופשת הפסח, קורס שנלמד בסמסטר ב /שנתי: בסוף אוגוסט.

פרויקט גמר

תלמידי התכנית לכתיבה יוצרת (מסלול ב') יגישו פרויקט גמר בהנחיית אחד ממורי הסדנאות.

הפרויקט יכלול חלק עיוני וחלק יצירתי בתיאום עם המנחה. הפרויקט יוגש בתום השנה השנייה ללימודים ולאחר חופשת הקיץ.

התמחות בעריכה ספרותית ותרגום (מסלול א' עם תזה ומסלול ב' עם פרויקט גמר)

הלימודים כוללים סדנאות עריכה, תרגום, כתיבה יוצרת ולימודים עיוניים מתחומי ההוראה של החוג לספרות עברית והשוואתית וכן שפה זרה לתלמידי שני המסלולים.

מגמת התוכנית היא להכשיר עורכים ומתרגמים לזירת הספר העברית, כלומר עריכת טקסטים עבריים ותרגום משפות מוצא שונות אל העברית. הנחת היסוד היא כי עריכה ותרגום ספרותי אינם ניתנים ללימוד כתחומי התמחות עצמאיים, אלא כחלק מהכשרה כללית בתחום הספרות והתרבות. הביטוי של הנחות אלה במבנה הלימודים הממשי הוא בכך שהתוכנית חופפת בחלקה הגדול לתוכנית לימודי המוסמך בספרות עברית והשוואתית, כאשר ייחודיותה מוקנית לה באמצעות לימודים ייעודיים בתרגום ועריכה המשולבים בה, והתלמיד יוכל על פי בחירתו להתמחות באחד משני התחומים האלה.

מבנה הלימודים במסלול א'

משך הלימודים שלוש שנים

סמינר מתודולוגיות ותיאוריות	4 שש"ס
6 סמינרים (4 שש"ס כ"א)	24 שש"ס
3 סדנאות (4 שש"ס כ"א)	12 שש"ס
שפה זרה ברמת מתקדמים	4 שש"ס
סה"כ	**44 שש"ס**

שפה זרה – עד רמת מתקדמים בהיקף 16 שש"ס. 4 שש"ס ישוקללו במניין הקורסים בתואר בתכנית זו בלבד.

עבודות סמינריוניות

התלמיד יגיש שתי עבודות סמינריוניות למרצים שונים.

זמני הגשת עבודות

הגשת עבודות של קורס שנלמד בסמסטר א: סוף חופשת הפסח, קורס שנלמד בסמסטר ב /שנתי בסוף אוגוסט

כתיבת תזה תעשה בהתאם להנחיות החוג לספרות והרשות ללימודים מתקדמים. יש למצוא מנחה ולהגיש הצעת מחקר עד תום שנה ב'. כתיבת התזה תעשה בשנה ג'.

שקלול ציונים לתואר

עבודת גמר מחקרית (תזה)	40%
2 עבודות סמינריוניות	30%
ציוני קורסים	30%

מבנה הלימודים במסלול ב'

משך הלימודים שנתיים

סמינר מתודולוגיות ותיאוריות	4 שש"ס
6 סמינרים (4 שש"ס כ"א)	24 שש"ס
3 סדנאות (4 שש"ס כ"א)	12 שש"ס
שפה זרה ברמת מתקדמים	4 שש"ס
סה"כ	**44 שש"ס**

שפה זרה – עד רמת מתקדמים בהיקף 16 שש"ס, 4 שש"ס ישוקללו במניין הקורסים בתואר בתכנית זו בלבד.

זמני הגשת עבודות

הגשת עבודות של קורס שנלמד בסמסטר א: סוף חופשת הפסח, קורס שנלמד בסמסטר ב /שנתי בסוף אוגוסט.

פרויקט גמר

תלמידי עריכה ספרותית ותרגום (במסלול ב') יגישו פרוייקט גמר בהנחיית אחד ממורי הסדנאות. הפרויקט יכלול חלק עיוני וחלק יצירתי בתיאום עם המנחה. הפרויקט יוכל להתבצע תוך שיתוף פעולה עם התוכנית לכתיבה יוצרת ויתבסס על טקסטים שכתבו תלמידי התוכנית או על טקסטים מעזבונות ספרותיים או ארכיונים. הפרויקט יוגש בתום השנה השנייה ללימודים ולאחר חופשת הקיץ.

שקלול הציונים

פרוייקט גמר	40%
3 עבודות סמינריוניות	30%
ציוני קורסים	30%

הערות לכלל התלמידים

- המתמחים במסלול ב בתכניות העיוניות פטורים מלימודי שפה זרה שניה.
- הזכאות לתואר מוסמך במסלול ב' (בחינות גמר) אינה מאפשרת לימודים ישירים לקראת תואר שלישי.
- -כל תלמידי המ.א. ידרשו להשתתף בשישה מפגשים אקדמיים במהלך התואר: סמינר מחלקתי, פורום, כנסים אקדמיים וימי עיון. במידה ויש ספק יש לפנות לחוג.

תעודות סיום

מוסמכי כלל התוכניות יהיו זכאים לתעודת מוסמך בחוג לספרות עברית והשוואתית בהתאם לתוכנית אותה סיימו. מוסמכי התוכנית לכתיבה יוצרת ועריכה ספרותית ותרגום יקבלו בנוסף לתעודת המוסמך, ספח התמחות.

מסלול מואץ למ"א

תלמיד לתואר ראשון שיזוהה כמצטיין על פי הקריטריונים של החוג' יוכל להירשם ללימודי מסלול מואץ לקראת השנה השלישית ללימודי הב"א שלו. לתכנית יתקבלו תלמידים שסיימו את לימודיהם בחוג בשנים א'-ב' בציון ממוצע 90 ומעלה, יומלצו על ידי מורי החוג לוועדה החוגית ללימודים מתקדמים ויעמדו בראיון קבלה אצל ראש החוג או יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים. היוזמה להתקבל למסלול המואץ יכולה לבוא מצד התלמיד או מצד מורי החוג.

תלמיד במסלול דו-חוגי ימציא אישור מראש החוג, שבו אין הוא ממשיך ללימודי מ.א. המציין כי הוא יוכל לסיים את חובות הלימודים לתואר בוגר עד תום השנה השלישית ללימודיו.

משך הלימודים לתואר ראשון ושני במסלול המואץ הינו 4 שנים למסלול ב' ו־5 שנים למסלול א'.

התלמיד יחויב בכל מכסת הלימודים של התואר הראשון והשני.

קבלתו של תלמיד במסלול המואץ טעונה אישור דיקן הרשות ללימודים מתקדמים.

תלמיד שלא יסיים כל חובותיו לתואר בוגר בתום שנה ג' במסלול הדו-חוגי או החד-חוגי לא יוכל ללמוד במסלול המואץ למ"א.

מבנה הלימודים למסלול המואץ

בשנה ג' ללימודיו (האחרונה לתואר בוגר) ישלים התלמיד את יתרת חובותיו לתואר בוגר, ובנוסף לכך ילמד מתוך הקורסים המוצעים לתואר מוסמך כדלקמן:

- קורס במתודולוגיות ותאוריות
- 2-3 קורסים מתוכנית המ.א. לפי מגמת התמחותו: 1. ספרות השוואתית או 2. ספרות עברית, ולפי תחומי לימודיו בספרות עברית: א. ספרות חז"ל, האגדה והספרות העממית; ב. ספרות ימי הביניים; ג. הספרות העברית החדשה, ו/או שעורי בחירה (כולל סמינר אחד בו יגיש עבודה סמינריונית), סה"כ 12 שש"ס.
- תלמיד מסלול א יתחיל לימודיו בשפה זרה שניה (בהתאם להתמחות): 8 שש"ס מתחילים, (כאשר לימודי המתקדמים בשנה ד), או 8 שעות מתקדמים.
- תלמיד מסלול א חייב בשנה זו למצוא לו מנחה לעבודת הגמר מתוך מורי החוג שיהיה גם היועץ שלו להכוונת לימודיו לשנה ד' של לימודיו.

בשנה ד' ללימודיו (הראשונה ללימודי המ.א.) ישלים התלמיד את חובותיו בלימודי המ.א. עד לסך של 32 שש"ס במסלול א ו־40 או 44 שש"ס במסלול ב' על פי תחום התמחותו. שיעורים אלה יכללו לימודים בחוג ולימודי בחירה בהתאם לתחום ההתמחות.

- בשנה ד' ישלים התלמיד הגשת 2 עבודות סמינריוניות במסלול א או 3 עבודות סמינריוניות במסלול ב.
- התלמיד ימשיך בשנה זו בשמיעת הסמינר המחלקתי ותלמיד מסלול א שטרם השלים את רמת המתקדמים בשפה זרה שנייה ישלימה בשנה זו.
- לגבי תלמידי מסלול א, הצעת התזה חייבת לעבור אישור של הועדה החוגית ללימודים מתקדמים, ועד סוף השנה החמישית ללימודיו, חייב התלמיד לסיים את כתיבת עבודת הגמר המחקרית ולהגישה לשיפוט.
- לגבי תלמידי מסלול ב, בתום השנה הרביעית יהיה עליהם לעמוד בבחינות גמר למ"א כנדרש בחוג.
- ההיקף הכולל של שעות הלימוד הנדרשות לתואר זהה לזה שבתוכניות הרגילות בהתאם למגמת ההתמחות.

◆ ◆ ◆

הלימודים לקראת תואר ד"ר (Ph.D.)
בספרות עברית והשוואתית

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: **פרופ' דינה שטיין**

תנאי קבלה

רשאי להגיש מועמדות ללימודי תואר שלישי כל בעל תואר שני בחוג ספרותי כלשהוא באוניברסיטה מוכרת בארץ ובחו"ל שלמד במסגרת מסלול מחקרי (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית) והשיג ציון 90 לפחות במהלך לימודיו ו־86 (בעבודת הגמר המחקרית. יש לתאם פגישה עם יו"ר הועדה החוגית ללימודים מתקדמים טרם הצגת מועמדות.

שימו לב: מוסמכי חוגים אחרים המבקשים להתקבל ללימודי דוקטורט יחוייבו בלימודי השלמה. מוסמכים במסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית) לא יתקבלו אלא לאחר השלמת עבודת גמר מחקרית ברמה הנדרשת (ראו לימודי מחקר מקדים).

מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE ראה תקנון הרשות ללימודים מתקדמים.

תיק מועמד לקבלה יכלול:

1. קורות חיים בעברית ובאנגלית.
2. הצהרת כוונות בעברית ובאנגלית חתומה ע"י המנחה.
3. תקציר נושא המחקר באנגלית.
4. אסמכתאות על תואר ראשון, כולל תדפיס קורסים וציונים.
5. אסמכתאות על תואר מוסמך, כולל תדפיס קורסים וציונים.
6. שתי המלצות מאנשי אקדמיה, אחד הממליצים יהיה מנחה התיזה.
7. הסכמת מנחה בכתב.

משך הלימודים: 4 שנים (שנה ראשונה — שלב מחקר א' — כתיבת הצעת מחקר ואישורה. שנה שנייה, שלישית ורביעית — כתיבת עבודת המחקר).

מבנה הלימודים

בשלב הלימודים הראשון שימשך שנה אחת יעסוק התלמיד בהכנת תוכנית מחקר מפורטת שתוגש בחתימת המנחה/והוועדה המלווה במידה ותוקם ליו"ר ועדת הדוקטוראט החוגית. עם אישור ההצעה יעבור התלמיד למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.

מדריך עבודת הד"ר/והוועדה המלווה במידה ותוקם, יקבעו לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה; וועדת הד"ר החוגית תאשר את התכנית והיקפה. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת השתתפות בשיעורים בהתאם לצורך. בסמינריונים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה ובלימודי השלמה ושיעורי עזר, כגון שפות זרות, התלמיד כפוף לדרישות הרגילות באותם קורסים. תכנית הלימודים תיקבע בידי ועדת הדוקטוראט עם

קבלת התלמיד לשלב ראשון של לימודיו. המעבר משלב ראשון לשלב השני מותנה בהשלמה של לפחות שליש מן התכנית.

עם סיום עבודת המחקר יגיש התלמיד את עבודתו בחתימת המנחים ובאישור הועדה המלווה (במידה ותוקם) לועדת הדוקטוראט החוגית.

לאחר שתיערך בדיקה שתאשר כי אמנם סיים התלמיד את כל חובותיו כנדרש על-פי התקנון, תמליץ הועדה על העבודה לשיפוט ותעביר אותה לרשות ללימודים מתקדמים.

לימודי מסלול ישיר לדוקטורט

מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לד"ר חייב להיות בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, ואשר השיג בלימודי התואר הראשון בשני החוגים בהם למד ציון משוקלל של 90 לפחות. תיק המועמד לקבלה יכלול את המסמכים הבאים (המסמכים הבאים יוגשו בשבעה העתקים לא כרוכים):

טופס בקשת קבלה ללימודים.

צילום תעודת גמר לב.א.

גליונות ציונים מאושרים לב.א.

המלצות משני אנשי אקדמיה.

קורות חיים בעברית ובאנגלית.

הצהרת כוונות.

תקציר נושא המחקר באנגלית.

אישור בכתב על הסכמת מנחה.

מבנה הלימודים במסלול ישיר לדוקטורט:

א. השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת מ.א., וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.

ב. הגשת שתי עבודות סמינריוניות. על התלמיד להשיג בעבודות אלו ציון של 90 לפחות.

ג. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות, סיומם בציון משוקלל של 90 לפחות והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון 90 לפחות.

ד. הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

משך הלימודים למטלות אלו הוא שנתיים.

לאחר אישור הצעת המחקר לדוקטור יעבור התלמיד לשלב ב' - משך הלימודים לכתיבת הדוקטור הוא שלוש שנים.

יש לעיין בתקנון לימודי תואר שלישי המופיע בחלקו הראשון של השנתון (או באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים).

הערה: הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים שומרת לעצמה הזכות לא לקבל כל מועמד, גם אם עמד בדרישות הקבלה הרשמיות/גם אם הוא בעל ציונים מתאימים.

מסלול לימודי מחקר מקדים

נועד למועמדים לד"ר שסיימו לימודי מ.א. במסלול ללא כתיבת תיזה ו/או לתלמידים שסיימו לימודי מ.א. בחוג שאינו ספרות בציון של 80 לפחות.

דרישות המסלול

א. השלמת כתיבת העבודה המחקרית (תיזה).

ב. במידת הצורך, עמידה בתכנית הלימודים אשר תוטל על ידי הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי.

הערה: סיום הלימודים במסלול זה אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי. יש לפנות ליו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים לקביעת תכנית ההשלמות.

107

פילוסופיה

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)

חוג לימודים למ״א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ דניאל סטטמן**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ אהרון בן־זאב (אמריטוס), פרופ׳ עמיהוד גלעד (אמריטוס), פרופ׳ עודד בלבן (אמריטוס), פרופ׳ גיורא הון, פרופ׳ מאיר חמו, פרופ׳ עדו לנדאו, פרופ׳ דניאל סטטמן, פרופ׳ שאול סמילנסקי (שבתון), פרופ׳ יואל הופמן (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ׳ יונתן ברג (שבתון), פרופ׳ רות לורנד (אמריטוס), פרופ׳ מיכאל שטראוס (אמריטוס), פרופ׳ עזרא תלמור (אמריטוס).

מרצה בכיר: ד״ר מייקל אנטוני, ד״ר מנחם לוז (גימלאי), ד״ר אריאל מירב, ד״ר ארנון קרן.

מרצה: ד״ר ליאור לוי, ד״ר גיל שגיא, ד״ר דניאל שניידר.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ אמבר בן שושן**

מגדל אשכול, קומה 19, חדר 1902

שעות הקבלה: ימים א׳, ב׳, ג׳, ה׳, 10:00-12:00

טלפון: 04-8240903 פקס: 04-8249735

דוא״ל אמבר: ashushan@univ.haifa.ac.il

אתר החוג: http://philo.haifa.ac.il/index.php/he

לוחות המודעות: בקומה 19 ליד מזכירות החוג.

נהלים ופרטים כללים

1. לוחות המודעות של החוג ממוקמים בקומת ה־600, בקומה 19 ליד מזכירות החוג ובאתר החוג תחת הקישורית: "הודעות". לוחות אלה הינם המקור הרישמי למידע מטעם החוג גם לציונים וגם להודעות. על התלמידים להתעדכן לפי הצורך.
3. על כל תלמיד למסור למזכירות החוג כתובת דוא"ל שבה יהיה נגיש, **ולהיות מנוי** על רשימת התפוצה האלקטרונית של החוג, **PHILOS**.
3. לשיעורים מסוימים ישנם תנאי קבלה — דרישות קדם או אישור המורה. חריגה מתנאי הקבלה תתקבל רק באישור המורה. רישום לא מורשה יבוטל.
4. המועד האחרון לסיום כל חובות ההגשה (עבודות סמינריוניות, עבודות רגילות, וכל מטלה אחרת בקורס) הנו כדלקמן:
   - לשיעורים של סמסטר א' — עד סוף סמסטר ב' (תאריך מדויק יפורסם בתחילת שנה"ל).
   - לשיעורים של סמסטר ב' — עד תחילת סמסטר א' העוקב.
   - לשיעורים של סמסטר קיץ — עד סוף סמסטר א'.

מורה הקורס רשאי להחמיר בתאריכים אלו. העבודה תוגש **<u>למזכירות החוג</u>** בצירוף שני טפסים: טופס "הגשת עבודות" שימולא על ידי התלמיד, וטופס "הצהרת יושר" שייחתם על ידי התלמיד. עבודה תתקבל באיחור רק באישור מיוחד על בסיס טופס בקשה שיוגש למזכירות. במקרה שאושרה הבקשה, הסטודנט מחויב בבירור מול מדור שכר לימוד בכל הנוגע לאיחור.

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

יועצת תלמידי תואר ראשון: **ד"ר ליאור לוי**

מטרת הלימודים

הלימודים לקראת התואר הראשון מיועדים להקנות לתלמידים ידע בשיטות הפילוסופיות העיקריות, כושר לקרוא באופן עצמאי טקסט פילוסופי ויכולת לבחון שיקולי-דעת פילוסופיים.

סדר הלימודים במסלול הדו־חוגי

על התלמידים להשלים תוכנית לימודים של **60** נקודות זכות בחוג לפילוסופיה, ולהגיש **שתי עבודות** סמינריוניות בחוג לפילוסופיה אצל שני מורים שונים.

תכנית הלימודים במסלול הדו־חוגי

	דרג	**נקודות זכות (נ"ז)**
מבוא לפילוסופיה יוונית	1	4
רציונליזם ואמפיריציזם	1	4

לוגיקה פורמלית	1	4
תורת ההכרה	2	4
מבוא לאתיקה	2	4
כתיבה פילוסופית	2	2
שיעורי בחירה/סמינריונים*	2-3	38
סה"כ		**60**

* **לפחות 20** נ"ז בדרג 3, לרבות לפחות שיעור אחד בהיסטוריה של הפילוסופיה.

מבנה לימודים מומלץ		**נ"ז**
שנה א'	מבוא לפילוסופיה יוונית	4
	רציונליזם ואמפיריציזם	4
	לוגיקה פורמלית	4
	שיעורי בחירה בחוג, בדרג 2	8
שנה ב'	תורת ההכרה	4
	מבוא לאתיקה	4
	כתיבה פילוסופית	2
	שיעורי בחירה/סמינריונים בחוג	10
שנה ג'	שיעורי בחירה/סמינריונים בחוג	20

עבודות סמינריוניות

בנוסף לתוכנית הלימודים, על התלמידים להגיש עבודות סמינריוניות, במשקל כולל של 20% מציון הגמר. עבודה סמינריונית יכולה להיכתב במסגרת שיעור כלשהו (לא בהכרח סמינריון) בדרג 3 או 4, מעל ומעבר לדרישות הכלליות של השיעור, ובאישור ובהנחיית המרצה. ציון העבודה אינו בהכרח זהה לציון הסופי בשיעור.

סדר הלימודים במסלול החד־חוגי

ניתן להתקבל למסלול החד־חוגי משנה ב' ואילך. אפשר גם להתקבל למסלול החד־חוגי החל משנה א', באישור מיוחד של יועץ הב"א. על התלמידים להשלים תוכנית לימודים של 120 נקודות זכות, הכוללת 72-90 נקודות בפילוסופיה, מהן לפחות 26 בדרג 3, ו־30-48 נקודות בלפחות שני חוגים אחרים. בדרך כלל (אבל לא בהכרח) הלימודים בחוגים אחרים יהיו במסגרת מקבצים מהחוג ללימודים רב־תחומיים. בנוסף לשיעורים, התלמידים יגישו ארבע עבודות סמינריוניות, שלוש בחוג (אצל לפחות שני מרצים שונים) ואחת בחוג אחר.

חובות נוספות לתלמידי תואר ראשון

1. הרישום לפחות מ־16 נקודות זכות לשנה טעון אישור יועץ הב"א של החוג.
2. תנאי להמשך הלימודים בחוג הוא ממוצע ציונים של לפחות 65.
3. על התלמידים להשלים חובותיהם באנגלית כשפה זרה כתנאי קדם לסמינריונים בדרג 3.

תוכנית לתואר ראשון בשנתיים

החוג לפילוסופיה פותח תוכנית לימודים לתואר ראשון בשנתיים לסטודנטים שאפתניים. במסגרת התוכנית הסטודנטים ילמדו 6 סמסטרים רצופים לאורך שנתיים, כולל סמסטר קיץ בכל שנה. בתוכנית יוצעו מילגות לסטודנטים מצטיינים על סמך ציוני הבחינה הפסיכומטרית. פרטים נוספים במזכירות החוג.

תוכנית לימודים חדשה - מדעי הרוח דיגיטליים

במסגרת החוג לפילוסופיה תוכלו להירשם לתוכנית במדעי הרוח הדיגיטליים, תוכנית חדשה המאפשרת לשלב לימודי מערכות מידע עם לימודי החוג לפילוסופיה ולהכניס תחום חדש ופורץ דרך.

סטודנטים מצטיינים בתוכנית יזכו במלגות, התמחות מעשית במימון התוכנית בפרוייקטי המחקר או בתעשיה ו/או בנסיעה לבית ספר קיץ בתחום באירופה. בנוסף: יש לעמוד בתנאי הקבלה של שני החוגים (מערכות מידע + חוג נוסף).

ניתן לשלוח מייל לראשי התוכנית:

ד"ר משה לביא mlavee@research.haifa.ac.il

פרופ' צבי קופליק tsvikak@is.haifa.ac.il

התכנית לפילוסופיה וספרות

ראשי התכנית: **ד"ר ליאור לוי**

ד"ר נטשה גורדינסקי (החוג לספרות)

התוכנית לפילוסופיה וספרות באוניברסיטת חיפה היא התוכנית הראשונה מסוגה בארץ. התוכנית מציעה קורסים חדשניים ובינתחומיים לתלמידים המעוניינים לרכוש ידע מעמיק במסורת ההומניסטית ולפתח חשיבה ביקורתית ועצמאית. הקורסים בתוכנית מאפשרים לתלמידים לחקור את מערכת היחסים העשירה בין שתי הדיסציפלינות: יחסי הגומלין, ההשפעות ואף את היריבות עתיקת היומין בין הפילוסופיה והספרות.תלמידי התוכנית מקבלים לווי אקדמי אישי לאורך כל שנות לימודיהם באוניברסיטה; מרכיבים בעצמם את מערך לימודיהם בתוכנית; בוחרים נושאי מחקר ומשתתפים בכיתות אמן עם חוקרים בעלי שם מן הארץ והעולם.

התוכנית לפילוסופיה וספרות נבחרה על ידי המועצה להשכלה גבוהה וקרן "יד הנדיב" כתוכנית מצטיינת להובלת חידושים במדעי הרוח. מורי התוכנית עוסקים בזיקה שבין פילוסופיה וספרות על היבטיה השונים — בספרות העתיקה, בקולנוע, בשירה, בהגות המאה ה־20, בפילוסופיה של האומנות. מחקרם ותחומי הוראתם עוסקים בקו התפר שבין שני התחומים ומאתגרים את ההפרדה השגורה בין הפילוסופי לספרותי. סגל התוכנית מגיע מחוגים בולטים במדעי הרוח — פילוסופיה, ספרות, לימודי מגדר ותרבות — ומורי התוכנית הם מרצים ידועים בתחומם בארץ ובחו"ל.

לפרטים נוספים על התכנית ניתן לפנות לראש התוכנית ד"ר ליאור לוי,
דוא"ל Llevy1@univ.haifa.ac.il

תכנית פסיפס - תכנית ב.א. למצטיינים בפסיכולוגיה ובפילוסופיה

ראשי התכנית: **ד"ר ברוך עיטם** (החוג לפסיכולוגיה) **וד"ר ארנון קרן** (החוג לפילוסופיה)

החוגים לפסיכולוגיה ולפילוסופיה באוניברסיטת חיפה פותחים תכנית מצטיינים לתואר ראשון במסלול דו-חוגי — תכנית 'פסיפס'. התכנית מציעה מסלול לימודים מאתגר וחדשני, ובו קורסים ייעודיים וסדנאות מחקר שיינתנו במשותף על ידי מרצים משני החוגים. הלימודים בקורסים הייעודיים יעשו בקבוצות קטנות, באופן שמאפשר דיוני עומק ויחס אישי, ויעסקו בשאלות הגדולות אודות הנפש, ההתנהגות והמחשבה האנושית (שאלות על משמעות החיים, רציונליות, חופש רצון, מוסר וכדו'). תלמידי התכנית ירכשו כלים אינטלקטואליים ייחודיים של חקירה ושל חשיבה ביקורתית, ויזכו בליווי ובהדרכה אישיים לאורך התואר כולו. לתלמידים בתכנית אף יוענקו מענקי מחיה.

תכנית פסיפס מיועדת לתלמידים מצטיינים, בעלי נתונים אישיים גבוהים. מועמדים פוטנציאלים יתבקשו לעבור ראיון קבלה אצל ראשי התכנית.

לפרטים נוספים: psyphas@research.haifa.ac.il

תוכנית דרך הרוח

על כל תלמידי התואר הראשון בפקולטה למדעי הרוח המתחילים את לימודיהם בתשע"ד ללמוד 3-1 קורסים בהיקף כולל של 6 נ"ז, במסגרת לימודי תכנית ההעשרה האוניברסיטאית "דרך הרוח" (תלמידים שהחלו את לימודיהם בתשע"ג נדרשים להשלים לימודי העשרה בהיקף של 4 נ"ז). הרישום יתבצע תחת תוכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר וסיום הלימודים בתכנית הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים ופרטים נוספים על התוכנית ניתן למצוא באתר התכנית:
http://woh.haifa.ac.il

לפרטים: גב' עדי וקסלר, מרכזת התכנית
טלפון: 04-8240124, דואר אלקטרוני: Mindscapes@univ.haifa.ac.il

מקבצים בפילוסופיה

מקבץ מצומצם (20 נ"ז):

שיעורים בדרג 1	10 נ"ז
שיעורים בדרג 2-3	10 נ"ז

עבודה סמינריונית אחת (במסגרת שיעור בדרג 3)

מקבץ מורחב (40 נ"ז):

שיעורים בדרג 1	15 נ"ז
שיעורים בדרג 2-3	25 נ"ז

שתי עבודות סמינריוניות (במסגרת שיעורים בדרג 3)

◆ ◆ ◆

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר ארנון קרן**

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני מיועדים להעמיק את ידיעותיו של התלמיד בפילוסופיה, ולאפשר התמחות בתחומים מסוימים בפילוסופיה. הלימודים מתקיימים בשני מסלולים, מסלול א' ומסלול ב', כאשר מסלול א' מתמקד יותר בעבודה מחקרית ובהכנת התלמיד לעבודה מחקרית עצמאית בהמשך, במסגרת לימודים לדוקטורט בפילוסופיה. בהתאם לכך, מסלול א' כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה), בעוד שמסלול ב' אינו כולל כתיבת עבודה כזאת.

תנאי קבלה

עבור תלמידים עם תואר ראשון בפילוסופיה:

מסלול א' (עם עבודת גמר מחקרית-תזה). תואר ראשון בפילוסופיה מאוניברסיטה מוכרת, בציון סופי של 80 לפחות, ציון סופי של 80 לפחות בחוג השני, ואישור הוועדה החוגית לתואר שני. המועמדים יגישו בקשה לקבלה במזכירות החוג.

מסלול ב' (ללא תיזה) תואר ראשון בפילוסופיה מאוניברסיטה מוכרת, בציון סופי של 80 לפחות, וציון סופי של 76 לפחות בחוג השני.

עבור תלמידים ללא תואר ראשון בפילוסופיה:

מועמדים ללא תואר ראשון בפילוסופיה, אך בעלי תואר ראשון מחוג אחר בציון סופי של 80

לפחות חייבים בלימודי השלמה של 12 שעות לימוד, הכוללים את הקורסים הבאים: מבוא לפילוסופיה יוונית, מבוא לפילוסופיה חדשה, ומבוא נוסף לתחום כלשהו בפילוסופיה.

הוועדה החוגית לתואר שני תוכל להוסיף או לגרוע מדרישות ההשלמה בהתאם לנסיבותיו של כל תלמיד. את לימודי ההשלמה יש לסיים בממוצע של 80 לפחות. במקרים בהם לימודי ההשלמה מקבילים ללימודי התואר השני, מעמד התלמיד בלימודי התואר השני יהיה "על תנאי" עד אשר יסיים את ההשלמות בהצלחה במועד שייקבע.

מועמדים שיש להם תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייבים במבחן בעברית כתנאי קבלה להשלמות. פטורים ממבחן מועמדים שסיימו תיכון בשפה העברית.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.

מסלולים לתואר שני

הלימודים לתואר שני מתקיימים בשני מסלולים: מסלול א', ומסלול ב'. משך הלימודים במסלול א' הוא שלוש שנים, ובמסלול ב' שנתיים.

מסלול א'

היקף השיעורים: התלמידים ילמדו שיעורים בהיקף כולל של 28 שש"ס מתוכם לכל היותר 6 שש"ס בדרג 3 והשאר בדרג 4. סדנת עבודות הגמר היא שיעור חובה. ניתן לקחת עד 6 שש"ס מחוץ לחוג (באישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני). השתתפות בקולוקוויום החוגי במשך שנה אחת מזכה ב־2 שש"ס. הוועדה החוגית לתואר שני יכולה לחייב את התלמידים בלימודי שפה זרה שנייה בהתאם לנושא עבודת הגמר המחקרית.

עבודות סמינריוניות: התלמידים יגישו שתי עבודות סמינריוניות אצל מורים שונים, בסמינריונים מדרג 4.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'. התלמידים חייבים לצבור 16 שש"ס בשנה א' בציון ממוצע של לפחות 90 ולמצוא מדריך לתזה. תלמידים שלא עמדו בתנאים אלה, יעברו בשנה ב' ללימודים למסלול ב'. במקרים מיוחדים הוועדה החוגית לתואר שני רשאית לחרוג מכללים אלה בהתאם לשיקול דעתה.

עבודת גמר מחקרית (תזה) התלמידים נדרשים לכתוב עבודת גמר מחקרית בהדרכת חבר סגל. על התלמידים למצוא מדריך לעבודתם ביוזמתם. עליהם להגיש את הצעת המחקר לעבודה לאישור המנחה, ואחר כך לאישור הוועדה החוגית לתואר שני עד תום הסמסטר הראשון בשנה ב'.

שקלול ציון סופי

עבודת גמר מחקרית – תזה 50%

שתי עבודות סמינריוניות (במשקל שווה) – 20%

שיעורי בחירה וסמינרים – 30%

מסלול ב'

היקף השיעורים: התלמידים ילמדו שיעורים בהיקף כולל של 36 שש"ס מתוכם לכל היותר 10 שש"ס בדרג 3 והשאר בדרג 4. ניתן לקחת עד 6 שש"ס מחוץ לחוג (באישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני). השתתפות בקולוקוויום החוגי במשך שנה אחת מזכה ב־2 שש"ס.

עבודות סמינריוניות: התלמידים יגישו שלוש עבודות סמינריוניות אצל מורים שונים, בסמינריונים מדרג 4.

עבודת גמר בתום השנה השנייה ללימודיהם ולאחר שעמדו בכל חובות השיעורים (כולל העבודות הסמינריוניות) יכתבו התלמידים עבודת גמר.

עבודת הגמר תהיה הרחבה של אחת העבודות הסמינריוניות, על פי בחירת התלמיד ובהתייעצות עם מדריך העבודה הסמינריונית והיא תיכתב בהדרכת מדריך העבודה.

שקלול ציון סופי

עבודת גמר – 20%

שלוש עבודות סמינריוניות (במשקל שווה) – 40%

שיעורי בחירה וסמינרים – 40%

מסלול לימודים לתואר שני בפילוסופיה לתלמידי משפטים

תכנית לימודים ייחודית לתלמידים מצטיינים במשפטים. התכנית מאפשרת להתחיל ללמוד לקראת תואר שני בפילוסופיה בזמן לימודי התואר הראשון במשפטים. התלמידים ישלימו את חובות השמיעה בפילוסופיה במסלול זה בסוף השנה הרביעית ללימודיהם באוניברסיטה.

מבנה התכנית

הדרישות לתואר שני בפילוסופיה בתכנית זו זהות לדרישות במסלולים הרגילים. התלמידים יוכלו ללמוד את שיעורי ההשלמה בפילוסופיה החל משנה א' ללימודיהם במשפטים, והם ייחשבו בכל מקרה כחלק ממכסת הלימודים הנדרשים לתואר הראשון במשפטים (במסגרת "שיעורי בחירה לא־משפטיים").

תנאי קבלה

שנה ג' בחוג למשפטים, לפחות 70 נ"ז בלימודי התואר הראשון במשפטים בממוצע של לפחות 80, וסיום לימודי ההשלמה בפילוסופיה בממוצע של לפחות 80 (מסלול ב') או לפחות 90 (מסלול א'). קבלת התואר השני בפילוסופיה מותנית בקבלת תואר ראשון במשפטים עד תום הסמסטר השלישי בלימודי התואר השני.

תוכנית לימודים לתואר שני בהתמחות בפילוסופיה של המדע ורציונאליות

מסלול א' (עם עבודת גמר מחקרית-תזה)

מסלול ב' (ללא תזה)

התכנית בפילוסופיה של המדע ורציונאליות היא תכנית לימודים בינתחומית לתואר שני בפילוסופיה המשלבת דיון בשאלות פילוסופיות העוסקות בתכניהם של המדעים השונים, מדעי הטבע ומדעי החברה במתודולוגיה המדעית ובשאלת ההצדקה הרציונאלית של התיאוריות במדע המודרני. בעשרים השנים האחרונות ניכרת התעניינות מואצת במיוחד בשאלות הקשורות לביסוס היסודות המושגיים של התיאוריות המרכזיות במדעי הטבע והחברה ובשאלת ההצדקה הרציונאלית של תיאוריות אלה. התכנית תקנה הבנה בפילוסופיה של המדע וביסודות המחשבה המדעית המודרנית.

התכנית מטפחת מחשבה יצירתית וביקורתית המעוגנת בידע מדעי מבוסס ומתמקדת בדרכים השונות לביסוס של מדעי הטבע והחברה ובשאלות פתוחות בתחום. היא נבנתה כתכנית מיוחדת בפילוסופיה של המדע ורציונאליות בעלת אופי בינתחומי מתוך כוונה לשלב בין שאלות פילוסופיות במדעי הרוח לבין שאלות יסוד במדעי הטבע והחברה. התכנית יחידה מסוגה בארץ בכך שהיא מציעה התמחות בלימודי התואר השני בפילוסופיה של המדע ובעיקר בשאלת הרציונאליות של המדע.

משך הלימודים

שנתיים (4 סמסטרים) שיעורי החובה בתכנית מרוכזים על פני יומיים בשבוע יום שישי (בשנה א' בלבד) ויום נוסף אחה"צ. התלמידים נדרשים לסיים את כל חובות השמיעה של התואר השני (כולל שיעורי הבחירה ושיעורי ההשלמות) במהלך השנתיים הראשונות. תלמידים שימשיכו את לימודיהם במסלול המחקרי יכתבו עבודת גמר מחקרית (תזה) בדרך כלל בשנה השלישית ללימודיהם. הלימודים בתכנית יכולים להשתלב עם עבודה מחוץ לאוניברסיטה, אך גם להכשיר תלמידים ללימודי מחקר מתקדמים.

תנאי קבלה לתכנית: ממוצע 80 לפחות בלימודי התואר הראשון.

תנאי קבלה למסלול המחקרי: ממוצע 80 ומעלה בלימודי התואר השני ומציאת מדריך המוכן להדריך את עבודת המחקר.

מבנה הלימודים: הדרישות לתואר שני בפילוסופיה בתכנית זו, זהות לדרישות במסלולים הרגילים (מסלול א' ו־ב', ראה לעיל).

התלמידים בתכנית מחויבים ללמוד בהצלחה בשיעורי הליבה של התכנית (ראה מטה).

שיעורי ליבה: 1. מבוא מתקדם לפילוסופיה של המדע
2. סמינר בפילוסופיה של המדע
3. פילוסופיה של הפיזיקה המודרנית
4. פילוסופיה של מדעי החברה

תואר אקדמי

מוסמכי התוכנית יקבלו תואר "מוסמך האוניברסיטה" במדעי הרוח בחוג לפילוסופיה, וספח התמחות המעיד על סיום לימודי ההתמחות בפילוסופיה של המדע ורציונאליות.
* פתיחת התכנית במתכונתה הנוכחית מותנית (בכל מחזור) במספר נרשמים.

◆ ◆ ◆

הלימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **ד"ר אריאל מירב**

מטרת הלימודים

להכשיר חוקרים שמסוגלים לכתוב מחקרים אקדמיים בפילוסופיה ברמה הגבוהה ביותר.

תנאי קבלה

1. תואר שני בפילוסופיה במסלול עם תזה, בציון של 85 לפחות בלימודי התואר, ו־90 בתזה.
2. תואר שני בתחום אחר במסלול עם תזה, בציונים הנ"ל, ובכפוף לתנאי של לימודי השלמה (ר' להלן).
3. מציאת מנחה בחוג שיסכים להדריך את העבודה.
4. הגשת 'הצהרת כוונות' שבה יוצג המחקר המתוכנן.
5. מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE.

הנחיות להגשת מועמדות

על המועמדים להעביר למזכירות החוג את המסמכים הבאים:

1. קורות חיים בעברית ובאנגלית
2. גיליונות הציונים של התואר הראשון והשני ושל ציון התזה.
3. תעודות בוגר ומוסמך .
4. אישור מהמנחה או המנחים על הסכמתם להנחות את העבודה.

5. הצהרת כוונות של לא פחות מחמישה עמודים (כ־1800 מילים) מודפסים ברווח כפול, שבה יוצג בקווים כלליים המחקר המתוכנן.
6. תקציר נושא המחקר באנגלית
7. שני מכתבי המלצה, אחד הממליצים יהיה מנחה עבודת הגמר המחקרית (תיזה)

מועדי קבלה

ניתן להגיש מועמדות בכל עת. את הלימודים ניתן להתחיל בסמסטר א או בסמסטר ב.

מבנה הלימודים

משך הלימודים התקני ללימודי התואר השלישי הוא 4 שנים.

הלימודים מחולקים לשני שלבים: שלב מחקר א, המוקדש לכתיבת הצעת המחקר (לא יעלה על שנה), ושלב מחקר ב, המוקדש לכתיבת עבודת הדוקטוראט (לא יעלה על שלוש שנים)

תוכנית הלימודים

תלמידי התואר השלישי חייבים ללמוד שני סמינרים של 4 שש"ס, ולהשתתף בסדנת הדוקטורנטים (2 שש"ס).

תוכנית ההשלמות

א. מועמדים שאין להם תואר ראשון או שני בפילוסופיה יהיו חייבים בשנת השלמות שבה ילמדו שלושה קורסי מבוא ושני סמינרים (שבהם יגישו עבודות סמינריוניות).
ב. ממוצע הציונים יהיה לא פחות מ־90.
ג. הוועדה רשאית להוסיף על דרישות אלה או להפחית מהן בהתאם להכשרה הקודמת של המועמדים ולתחום ההתמחות שלהם.

הגשת עבודת הדוקטורט לשיפוט

עם סיום עבודת המחקר, תוגש העבודה בחתימת המנחה לוועדה החוגית, וזו תעביר אותה לרשות ללימודים מתקדמים לשיפוט.

מסלול ישיר לדוקטורט

תנאי קבלה

א) תואר ראשון בפילוסופיה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, בציון משוקלל של 92 לפחות בפילוסופיה, וציון משוקלל של 90 בכל התואר.
ב) שתי המלצות.
ג) כתיבה פילוסופית ברמה גבוהה.
ד) הסכמת מנחה.

מבנה הלימודים

א) השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 28 שש"ס. קורסים מתכנית המ"א של החוג בהיקף של 28 שש"ס.

ב) במסגרת היקף הלימודים הנ"ל, על התלמיד לכתוב שתי עבודות סמינריוניות ולקבל בכל אחת מהן ציון 90 לפחות.

ג) על התלמיד להגיש עד תום הסמסטר השלישי ללימודיו את הצעת המחקר.

ד) לאחר שהתלמיד מילא את כל חובותיו והצעתו אושרה על־ידי הוועדה לתואר שלישי, יעבור למעמד של "תלמיד מחקר שלב ב'" ויקבל תעודת מוסמך.

פעילויות נוספות בחוג:

קולוקוויום חוגי (סמינר מחלקתי)

החוג לפילוסופיה מקיים קולוקוויום (סמינר מחלקתי), הפתוח לסטודנטים ולציבור הרחב ושבמסגרתו ניתנות הרצאות בנושאי מחקר פילוסופיים עכשויים, לעיתים קרובות על ידי מרצים אורחים מאוניברסיטאות אחרות בארץ ובעולם. לאחר הרצאות אלה ישנה הזדמנות לדון עם המרצה בהרחבה על עבודתו ורעיונותיו. פגישות הקולוקוויום מתקיימות בדרך כלל אחת לשבועיים. רשימה עדכנית המפרטת את שמות המרצים המתוכננים, את נושאי הרצאותיהם, ואת זמני ההרצאות, תפורסם באתר החוג ועל גבי לוחות המודעות של החוג לאחר פתיחת שנת הלימודים. בדרך כלל ההרצאות מתקיימות בימי ג' אחת לשבועיים, בין השעות: 16:00-18:00, בחדר 1919, קומה 19, מגדל אשכול.

כנס חוגי שנתי

כל שנה, באמצע הסמסטר השני, החוג מקיים כנס בהשתתפות תלמידי ומורי החוג.

פורום תלמידי מחקר

בחוג פועל 'פורום תלמידי מחקר' שמאגד את התלמידים לתואר שלישי ואת התלמידים לתואר שני במסלול עם תזה. הפורום משמש מסגרת שבה התלמידים מציגים רעיונות ופרקים מהמחקרים שלהם ומקבלים הערות מחבריהם. אורחים מחוץ לפורום גם כן מוזמנים להרצאות חד־פעמיות בנושאים שונים. הפורום נפגש פעם בשבועיים בימי שלישי אחר הצהריים.

120

ציוויליזציות ימיות

במסגרת ביה"ס למדעי הים ע"ש ליאון צ'רני

חוג לימודים למ"א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **ד"ר גיל גמבש**

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני:

ד"ר דרור אנג'ל

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי:

פרופ' שריאל שליו

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' מיכל ארצי (אמריטוס), פרופ' יוסי מרט (אמריטוס), פרופ' אהוד שפניר (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ' אסף יסעור־לנדאו, פרופ' דורית סיון, פרופ' שריאל שלו, פרופ' רות שחק־גרוס.

מרצה בכיר: ד"ר דרור אנג'ל, ד"ר גיל גמבש, ד"ר חסן חליילה, ד"ר דבורה צויקל.

מרצה: ד"ר עמנואל ננטה.

עמית הוראה: ד"ר סימונה אבנעים־כתב, ד"ר דרור אדליסט, ד"ר דני כרם (בכיר), פרופ' רותם קובנר, ד"ר עדנה שטרן, ד"ר רון שימלמיץ.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' לורה כהן**

שעות קבלה: ימים א' ו־ד', בין השעות 14:00-12:00

ימים ב', ג' ו־ה', בין השעות 10:00-12:00

טלפון: 04-8240941

פקס: 04-8249011

marcivi@haifa.ac.il

עדכונים לשנתון, מערכת השיעורים, חובות ומטלות יפורסמו מידי פעם באתר החוג:

http://marsci.haifa.ac.il/maritime

החוג לציוויליזציות ימיות מתמקד בלימודי האדם והים ומשלב לימודים מתקדמים לתארים שני ושלישי בתחומים: ארכיאולוגיה ימית וחופית, גיאולוגיה וגיאומורפולוגיה חופית וימית, היסטוריה ימית, ביולוגיה ימית, אקולוגיה ימית ומשאבי ים.

לימודי תואר שני

מטרת הלימודים

1) להקנות לתלמידים ידע ארכיאולוגי והיסטורי על התרבויות אשר הים היווה ומהווה גורם עיקרי בתולדותיהן ובהתפתחותן, תוך הדגשת התרבויות של הים התיכון .
2) להקנות לתלמידים ידע על התנאים האוקיאנוגרפיים, הביולוגיים, האקולוגיים והגיאולוגיים בים הפתוח ובחוף באיזור הים התיכון, והשפעתם של תנאים אלה על התפתחות התרבויות הימיות.
3) להקנות לתלמידים בקיאות בשיטות המחקר בים, בחוף או במעבדה בתחומי הארכיאולוגיה, הגיאומורפולוגיה, הגיאולוגיה והביולוגיה הקלאסית.

מבנה הלימודים

הלימודים בחוג הם רב־תחומיים ומשלבים את הנושאים הבאים:

ארכיאולוגיה ימית וחופית, היסטוריה ימית, גיאומורפולוגיה חופית וגיאולוגיה ימית, ביולוגיה ימית, אקולוגיה ימית, אוקיאנוגרפיה ומשאבי ים.

תכנית הלימודים משלבת את המיקוד הנבחר של כל תלמיד עם לימוד בינתחומי בארבעת תחומי התכנית כוללת:

1. קורסי חובה
2. קורסי בחירה
3. סמינריונים
4. סמינריון בין תחומי
5. הכשרה מעשית: שיטות מחקר ימיות או מעבדתיות, סיורים בחופי הארץ, הפלגה מחקרית בחופי הארץ, השתתפות במחקרי שדה, חפירות לימודיות ארכיאולוגיות (כמפורט להלן).

הערה: חובת נוכחות והשתתפות בשעורים בקורסים השונים תימסר לתלמידים ע"י המורה בתחילת כל סמסטר, בכפוף להנחיות הכלליות של הרשות ללימודים מתקדמים. כך גם לגבי חובות והשלמות בהכשרה מעשית.

תנאי הקבלה

לחוג יתקבלו תלמידים בעלי תואר ראשון (ב"א) — בתנאים הבאים:

1. **מסלול א'** עם כתיבת עבודת גמר מחקרית — ציון סופי של 82 לפחות בלימודי הב"א בכל אחד מחוגי הלימוד.
2. **מסלול ב'** עם בחינת גמר — ציון סופי של 76 לפחות בלימודי הב"א בכל אחד מחוגי הלימוד. ניתן ללמוד במסלול זה במסגרת יום לימודים מרוכז.

- נדרשת ידיעת האנגלית ברמה טובה.
- מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה במהלך לימודיו לתואר כתנאי לזכאותו לתואר.
- מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מחו"ל וכן אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודי תואר שני.

היקף הלימודים

הלימודים בחוג מתקיימים בשני מסלולים: מסלול הכולל כתיבת עבודת גמר מחקרית (מסלול א') 32 שש"ס, מסלול עם בחינת גמר (מסלול ב') 36 שש"ס.

ניתן ללמוד קורסי בחירה מחוץ לחוג בדרג 3 לפחות ובהיקף של עד 4 שש"ס, בכפוף לאישור המנחה וראש החוג.

א) מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (מסלול א')		**חובות הסיום**
1. קורסי חובה	בחינות ו/או עבודות	14 שש"ס
2. קורסי בחירה	רפרט; בחינה ו/או עבודה	10 שש"ס } 24 שש"ס
3. שני סמינריונים	2 עבודות סמינריוניות	8 שש"ס
4. סמינריון בין תחומי (במשך שנה)	השתתפות והגשת 4 סיכומים חובה	0 שש"ס

כל סטודנט/ית חייב/ת להרצות על ממצאי מחקר עבודת הגמר המחקרית שלו/ה עם סיום העבודה, במסגרת הסמינריון הבין תחומי.

סה"כ 32 שש"ס

משך הלימודים במסלול א' הינו עד 3 שנים.

שקלול הציון הסופי

סמינרים ושיעורים כולל קורסי בחירה	55%
עבודת גמר מחקרית	45%

עבודת גמר מחקרית (תיזה)

ההצעה לעבודת גמר מחקרית, בהתאם לתקנון לימודי תואר שני, תובא לאישור ועדת מ.א. ובתנאי שעומד בממוצע של 80 לפחות בלימודיו. על כל הצעת מחקר לתיזה חייבת להופיע חתימת כל מנחי העבודה. החתימה תופיע על גבי העמוד הראשון של הצעת המחקר לתיזה.

ב) מסלול ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית (מסלול ב')

1. לימודים בהיקף 36 שש"ס מלימודי החוג.
2. כתיבת שלוש עבודות סמינריוניות בהתאם לגישתו הבין תחומית של החוג, בנוסף לסמינר הבין תחומי.
3. עמידה בבחינת גמר, בציון עובר 76.

שקלול הציון הסופי

סמינרים ושיעורים כולל קורסי בחירה	70%
בחינת גמר	30%

משך הלימודים במסלול ב' הינו שנתיים.

בנוסף, כל התלמידים מחויבים בסיורים:
תלמידי מסלול א' השתתפות ב־6 ימי סיור במשך 3 שנים, כולל הגשת דו"חות סיורים.
תלמידי מסלול ב' השתתפות ב־6 ימי סיור במשך השנתיים כולל הגשת דו"חות סיורים.

- חובת השתתפות ב־4 ימי מחקר ימי או חופי במסגרת הפרויקטים של חוקרי החוג.

◆ ◆ ◆

לימודים לקראת תואר דוקטור (Ph.D.) – האדם בסביבתו הימית והחופית

תנאי קבלה

רשאים להגיש מועמדותם ללימודי התואר השלישי תלמידים שסיימו את לימודיהם לתואר השני (מסלול א' עם כתיבת עבודת גמר מחקרית) בחוג לציוויליזציות ימיות או בחוגים מתאימים אחרים באוניברסיטאות מוכרות אחרות בארץ ובחו"ל בעלי צביון הקרוב לנלמד בחוג לציוויליזציות ימיות. יתקבלו תלמידים שסיימו את לימודי התואר השני בציון ממוצע "טוב" (80) לפחות ואשר השיגו ציון "טוב מאד" (86) לפחות בעבודת הגמר המחקרית. מוסמכים מחוגים אחרים, העומדים בדרישות הנ"ל אך חסרים רקע מתאים בנושאי האדם והים, יחויבו בלימודי השלמה בחוג ו/או בחוגים אחרים באוניברסיטה, לפי שיקול דעתה של ועדת הדוקטורט החוגית בהתיעצות עם מנחה/י העבודה. מועמד חייב להגיש לוועדת הדוקטורט החוגית הצהרת כוונות על מחקרו המתוכנן בהנחיית מנחה/י עבודת הדוקטורט המתוכננת בהתאם להנחיות (ראו הנחיות), ציוניו לתארים קודמים, עותק של עבודת המוסמך שלו, רקע אישי קצר הכולל: תמצית ההיסטוריה האקדמית בדגש על התואר השני (המוסד בו הוענק, נושא עבודת המסטר, המנחה והציון הסופי), רשימת פרסומים (אם קיימת), התאמת הנושא המוצע למטרות החוג ומגמותיו ומטרות החוג ושני מכתבי המלצה מחוקרים.

מבנה הלימודים

לאחר קבלתו של תלמיד למסלול הדוקטור בחוג (לאחר אישור הצהרת הכוונות) הוא יכין תכנית מחקר מפורטת בהנחיית מנחה/י העבודה, כאשר תחום אחד לפחות הוא ים תיכוני ומנחה יחיד הוא איש החוג לציוויליזציות ימיות. במקרים מיוחדים תותר הנחייה על ידי מדריך אחד מהתחום הימי/חופי באישור ועדת הדוקטורט החוגית. תכנית זו יש להגיש לוועדת הדוקטורט תוך השנה הראשונה (שלב א'). אם ועדת הדוקטורט תחליט, תמונה לתלמיד המחקר ועדה מלווה מורחבת. דגש מיוחד יושם על מידת היות העבודה מחקר מעשי בים/חוף או הקשור ישירות לים. עם אישור ההצעה על־ידי וועדת הדוקטור החוגית יעבור תלמיד המחקר לשלב ב'. מנחה /י העבודה יקבע/ו את מכסת הלימודים של תלמיד המחקר וזו תאושר על ידי ועדת הדוקטורט החוגית. זאת בנוסף לדרישות השלמה ו/או לימודי שפה זרה או רכישת מיומנויות מתאימות בהתאם להתמחות התלמיד. היקף הלימודים יהיה תלוי בהכשרתו/ה הקודמת של תלמיד/ת המחקר.

כל סטודנט לדוקטורט המקבל מלגה מהאוניברסיטה חייב בנוכחות בסמינר הבין תחומי במשך שנתיים לפחות במהלך לימודיו.

על כל סטודנט המצוי בשלב ב' של לימודי הדוקטורט להגיש דו"ח התקדמות שנתי לוועדת הדוקטורט החוגית. עם סיום הלימודים ובגמר הכנת עבודת המחקר, לאחר אישור וועדת

הדוקטורט והועדה המלווה (אם קיימת), ירצה הסטודנט על מחקרו בסמינר הבין־תחומי החוגי. לאחר מכן יגיש הסטודנט את עבודתו המודפסת בחתימת המנחה/ים לוועדת הדוקטורט החוגית. זו תבחן את מהלך הלימודים ואת עבודת הגמר ותמליץ על העבודה לשיפוט. עם אישורה של עבודת הגמר על ידי ועדת הדוקטורט החוגית היא תוגש לרשות ללימודים מתקדמים.

* מומלץ להגיש את הצהרת הכוונות, הצעת המחקר ואת עבודת התיזה באנגלית.

משך הלימודים לתואר — ארבע שנים.

מסלול ישיר לדוקטורט:

מסלול זה הוא בהתאם לתקנון לימודי תואר שני ושלישי של אוניברסיטת חיפה. והוא מיועד לתלמידים מצטיינים ביותר (בעלי ממוצע ציונים של 90 ומעלה בכל אחד מחוגי הלימוד בתואר הראשון) שיש ברצונם, במידה רבה של וודאות, להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודי תואר שלישי. תלמידים מצטיינים אלה יוכלו להתקבל למסלול לקראת סוף שנת הלימודים הראשונה ללימודיהם לתואר השני בחוג בתנאי שהציון הממוצע שלהם בקורסים בהיקף של 16 שש"ס לפחות באותה שנה הוא 90. הם יצטרכו להגיש את המסמכים הדרושים, לפי המפורט בתקנון האוניברסיטאי, לועדת הדוקטורט החוגית. הועדה תטיל עליהם חובות לימודים והתנסות מחקרית בהתאם להישגי המועמד/ת והרקע שלו/ה.

מבנה הלימודים במסלול הישיר

א) השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף כולל של 26 שש"ס לפחות ברמת מ"א, וסיומם בציון משוקלל של לפחות 90.

ב) תנאי המעבר משנה א' לשנה ב' הינם השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות, סיומם בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון 90 לפחות.

ג) הגשת שתי עבודות סמינריוניות. על התלמיד להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות.

ד) הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

משך הלימודים למטלות אלה הוא שנתיים

עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע התלמיד את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

משך הלימודים בשלב זה הוא 3 שנים

כל דוקטורנט חייב בנוכחות בסמינר הבין תחומי במשך שנה לפחות במהלך לימודיו.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יוכל לקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט.

תלמיד יוכל בכל שלב לפרוש מן המסלול הישיר לדוקטורט אם אינו מעוניין להמשיך בו, ויהיה עליו להשלים את מיכסת הלימודים ושאר החובות הנדרשים לקבלת התואר השני, בין במסלול א' ובין אם במסלול ב'.

במקרה של אי־השלמת חובות המסלול הישיר לדוקטורט בתום שנתיים (השלמת 26 שש"ס לפחות בציון מספרי, כולל הגשת שתי עבודות סמינריוניות) ואי־אישור הצעת המחקר לדוקטורט, יועבר התלמיד למסלול לימודים רגיל לתואר שני. לא תאושר הארכת לימודים בשלב התואר השני.

מתכונת להצהרת כוונות לדוקטורט בחוג לציוויליזציות ימיות

על הצהרת הכוונות להוכיח התאמה לנושאים הנלמדים בחוג, יכולת הגדרה מתומצתת של הנושא, הידע הקיים בו והדרכים בהן הכוונה להתמודד עם מה שעדיין לא ידוע וכן חידוש ותרומה לשטח הנחקר. ההצהרה תכלול:

1. כותרת טנטטיבית של הנושא, המנחה/ים (החייבים לעמוד בדרישות המפורסמות ע"י הרשות ללימודים מתקדמים) והרכב מוצע, במידת הצורך, של וועדה מלווה.
2. תיאור בן מספר שורות של הנושא המוצע וכיצד הוא תואם את מגמות ומטרות החוג..
3. רקע מדעי ממצה ומתומצת של נושא העבודה אשר יכלול שרטוט גבול הידע הקיים ותיאור החדשנות המוצעת. מטרתו של רקע זה היא להבהיר למי שאינו מומחה בתחום במה תעסוק העבודה ומהו החידוש הגלום בה ולמומחים בתחום, שהמועמד מתמצא בנושא ומתווה מסלול ראוי בתוכנו ומעשי בהיקפו. יש לזכור שמדובר בהצהרת כוונות אשר, אם תאושר, תורחב לקראת הגשת ההצעה עצמה.
4. פירוט מטרה(ות), השערות ושאלות מחקר תוך דגש על החדשנות שבהצעה.
5. שיטות מחקר.
6. רשימת המקורות המוזכרים ברקע ובשיטות.
7. אישור חתום על הסכמת המנחה/ים להנחות את המועמד/ת בתיזה, אם הצהרת הכוונות תאושר.

109

שפה וספרות אנגלית

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **ד״ר בנט קרביץ**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ דפנה ארדינסט־וולקן, פרופ׳ בתיה לאופר (אמריטוס), פרופ׳ ג׳ון מייהיל, פרופ׳ ונדי סנדלר, פרופ׳ דניס קורזון (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ׳ רון כוזר (אמריטוס), פרופ׳ אליוט סימון (אמריטוס), פרופ׳ נעם פלינקר (אמריטוס).

מרצה בכיר: ד״ר איילת בן ישי, ד״ר שרה גלעד (אמריטוס), ד״ר בנט קרביץ.

מרצה: ד״ר זואי בינסטוק, ד״ר איילת לנגר, ד״ר מוריס עאבליני, ד״ר קרן עמרי, ד״ר אלכס פלדמן, ד״ר יוספה רז.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: ד״ר תמי לויצקי־אביעד, ד״ר ג׳ניפר לוין, ד״ר שרה מאיר, ד״ר מרים סיון, ד״ר לאוניד שטרמל.

מזכירות החוג

עוזר מנהלי לראש החוג: **גב׳ שרון אורנשטיין־שחק**

מזכירת החוג: **גב׳ סאלי מנסור**

שעות הקבלה: ימים א׳-ה׳, בין השעות 13:00-10:00

טלפון: 04-8249803

פקס: 04-8249711

דואר אלקטרוני: english@research.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

הערה: תכנית הלימודים להלן מחייבת את התלמידים, שיחלו את לימודיהם בשנה"ל תשע"ז ואילך. תלמידים, שהחלו את לימודיהם בשנים קודמות, מחויבים לתכנית הלימודים הישנה, כפי שהיא מפורטת באתר החוג.

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להקנות ידע בסיסי בתרבויות ובספרויות באנגלית, מיומנויות ניתוח, חשיבה ביקורתית וכתיבה אקדמית באנגלית

יועצת ב"א: **ד"ר זואי בינסטוק**

תנאי הקבלה

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת ע"י החוג ומעבר בחינת כניסה חוגית המיועדת להערכת מיומנות הכתיבה של המועמדים.
2. מועמדים בעלי 5 יחידות אנגלית בבגרות נדרשים לציון של מינימום 100 בחלק האנגלי של הפסיכומטרי או ציון של 204 במבחן אמי"ר.
3. מועמדים בעלי 4 יחידות אנגלית בבגרות נדרשים לציון של מינימום 120 בחלק האנגלי של הפסיכומטרי או ציון של 220 במבחן אמי"ר.
4. מועמדים בעלי תעודת בגרות ממוסד לימודים בחו"ל נדרשים לציון מינימום 100 בחלק האנגלי של הפסיכומטרי או 204 במבחן אמי"ר.
5. כל המועמדים לחוג לאנגלית חייבים בבחינת כניסה חוגית בכתב מלבד מועמדים אשר למדו בבית ספר תיכון בארצות דוברות אנגלית וקיבלו תעודת בגרות באותה מדינה.
6. קבלה למסלול החד־חוגי אפשרית בשנה א', אך מותנית בהמלצה משותפת של בודקי בחינת הכניסה.
7. נדרשת עמידה בבחינת הכניסה החוגית גם מתלמידי החוג הרב תחומי המבקשים להשתתף בקורס, או בקורסים בחוג כמקבצים או כבחירה.

תנאי הקבלה לשנה מתקדמת

תלמידים ממוסדות אחרים להשכלה גבוהה המעוניינים להמשיך לימודיהסבאוניברסיטת חיפה, מתבקשים להגיש למזכירות החוג את המסמכים הרלוונטיים, לאחר שנרשמו לאוניברסיטה ולחוג. החוג שומר לעצמו את הזכות לדרוש מהמועמדים לעבור בהצלחה בחינת כניסה לתואר ראשון , שעיקרה בדיקת מיומנויות הכתיבה. כמו כן, הכרה בלימודים קודמים טעונה דיון בועדת ההוראה החוגית. ובכל מקרה, כמוכתב בתקנון האוניברסיטה, סטודנט יהיה מחויב לכל הפחות ב־40 נ"ז בחוג על מנת להיות זכאי לתואר.

הלימודים בחוג מתנהלים בשני מסלולים: המסלול הדו־חוגי (60 נ' בחוג), והמסלול החד־חוגי (78 נ' בחוג ו־42 נ' במקבצים).

תוכנית "דרך הרוח"

החל משנה"ל תשע"ד מחויבים תלמידי האוניברסיטה ללמוד קורסים בהיקף של 6 נ"ז במסגרת תכנית "דרך הרוח", תכנית המציעה לימודי העשרה בכל המדעים והתחומים הנלמדים באוניברסיטת חיפה למען כלל ציבור הסטודנטים.

הרישום לקורסים יתבצע במסגרת אחת מתכניות הלימודים של התלמיד וציוני הקורסים ישוקללו בציון הסופי. את לימודי "דרך הרוח" ניתן ללמוד החל מהשנה השניה של הלימודים לתואר. על המשתתפים בתכנית לבחור קורסים מחוץ לתחום ההתמחות החוגי שלהם בהתאם למוגדר באתר התכנית. סיום לימודי דרך הרוח בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח".

תכנית "מדעי הרוח הדיגיטליים"

תוכנית לימודים יוקרתית לתואר ראשון בתחום חדש ופורץ דרך: מדעי הרוח הדיגיטליים. שילוב והתמחות ייחודית במדעי הרוח הדיגיטליים - חלוצים בתחום חדש ומתפתח (חברתית, תרבותית ומחשבתית). התכנית היא תכנית דו־חוגית המשלבת לימודים בחוג למערכות מידע, ותכנית לימודים מותאמת בחוג לשפה וספרות אנגלית. ניתן לראות פרטים נוספים באתר התכנית

http://dighum.haifa.ac.il/index.php/en

קורס משותף לחוגי הספרויות – "בין הלשונות: מפגש עם יוצרים ומתרגמים בשלוש שפות בין הלשונות".

הקורס מפגיש שלוש ספרויות ושלושה חוגים ספרותיים: החוג לספרות ערבית, החוג לספרות אנגלית והחוג לספרות עברית. משתתפי הקורס יזכו לחוויה יוצאת דופן: סדרת מפגשים ייחודית עם סופרים, משוררים ומתרגמים משלוש הלשונות בקורס אחד. בכל מפגש נקיים שיחה עם יוצר באחת הלשונות, או מתרגם המקרב בין לשונות אלה. כך נזכה אף אנו להתקרב אל היבטיה השונים של הספרות החיה בלשונות אלה, אל העשייה הספרותית כאן ועכשיו ואל שכנינו לספסל הלימודים. הקורס שנתי, מפוצל לשני סמסטרים שבסוף כל אחד מהם מבחן רב־ברירתי ("אמריקאי").

המסלול הדו־חוגי (סה"כ 60 נ')
מבנה הלימודים

שנה א'

כתיבה אקדמית א'*	4 שש"ס	3 נ'
כתיבה אקדמית ב'**	4 שש"ס	3 נ'
מבוא לשפה האנגלית	4 שש"ס	4 נ'
סקירת הספרות האנגלית 1: מאות 14-17	4 שש"ס	4 נ'
סקירת הספרות האנגלית 2: מאות 18-19	4 שש"ס	4 נ'
סה"כ	**20 שש"ס**	**18 נ'**

* חובה ללמוד בסמסטר א' את הקורס "כתיבה אקדמית א'" ורק בסמסטר ב' את הקורס "כתיבה אקדמית ב'", למעט במקרים מיוחדים באישור ראש החוג או יועץ ב"א. ציון עובר בקורס "כתיבה אקדמית א'"(65) הוא תנאי קבלה לקורס "כתיבה אקדמית ב'", למעט במקרים חריגים באישור ראש החוג או יועץ הב"א.

** הקורס "כתיבה אקדמית ב'" הינו קורס חובה של שנה א' ולא ניתן להמשיך לשנה ב' מבלי להשיג בו ציון עובר (65).

שנה ב'

צורות ספרותיות א' – שירה ודרמה	4 שש"ס	4 נ'
צורות ספרותיות ב' – פרוזה	4 שש"ס	4 נ'
סקירת הספרות האמריקאית	4 שש"ס	4 נ'
סקירת ספרות המאה ה-20	4 שש"ס	4 נ'
פרוסמינריון	4 שש"ס	4 נ'
סה"כ	**20 שש"ס**	**20 נ'**

שנה ג'

מבוא לתאוריה וביקורת	4 שש"ס	4 נ'
***2 פרוסמינריונים	8 שש"ס	8 נ'
^2 סמינריונים	8 שש"ס	10 נ'
סה"כ	**20 שש"ס**	**22 נ'**

*** אחד מהפרוסמנריונים חייב להיות קורס מחוץ לחוג, מדרך הרוח.

^ לא ניתן להירשם לסמינריון מבלי לקבל ציון עובר לפחות בפרוסמינר אחד.

הקורס "בין הלשונות: מפגש עם יוצרים ומתרגמים בשלוש שפות בין הלשונות" הינו קורס חובה, יש לקחת את הקורס בשנה ב' או ג' ללימודים במקום פרוסמינריון אחד.

האחריות להרכבת מערכת השיעורים, התאמתה לתקנות ולחובות של תכנית הלימודים, מוטלת על התלמיד.

המסלול החד-חוגי (סה"כ 78 נ')
מבנה הלימודים

שנה א'

כתיבה אקדמית א'*	4 שש"ס	3 נ'
כתיבה אקדמית ב'**	4 שש"ס	3 נ'
מבוא לשפה האנגלית	4 שש"ס	4 נ'
סקירת הספרות האנגלית במאות 14-17	4 שש"ס	4 נ'
סקירת הספרות האנגלית במאות 18-19	4 שש"ס	4 נ'
צורות ספרותיות א' – שירה ודרמה	4 שש"ס	4 נ'
צורות ספרותיות ב' – פרוזה	4 שש"ס	4 נ'
סה"כ	**28 שש"ס**	**26 נ'**

* חובה ללמוד בסמסטר א' את הקורס "כתיבה אקדמית א'" ורק בסמסטר ב' את הקורס "כתיבה אקדמית ב'", למעט במקרים מיוחדים באישור ראש החוג או יועץ הב"א. ציון עובר בקורס "כתיבה אקדמית א'" (65) הוא תנאי קבלה לקורס "כתיבה אקדמית ב'", למעט במקרים חריגים באישור ראש החוג או יועץ הב"א.

** הקורס "כתיבה אקדמית ב'" הינו קורס חובה של שנה א' ולא ניתן להמשיך לשנה ב' מבלי להשיג בו ציון עובר (65).

שנה ב'

סקירת הספרות האמריקאית		4 שש"ס	4 נ'
סקירת ספרות המאה ה־20		4 שש"ס	4 נ'
מבוא לתיאוריה ספרותית		4 שש"ס	4 נ'
4 פרוסמינריונים		16 שש"ס	16 נ'
	סה"כ	**28 שש"ס**	**28 נ'**

*** אחד מהפרוסמנריונים במהלך התואר חייב להיות קורס מחוץ לחוג, מדרך הרוח.

שנה ג'

2 פרוסמינריונים		8 שש"ס	8 נ'
3 סמינריונים		12 שש"ס	15 נ'
*סמינריון מחלקתי		1 שש"ס	1 נ'
	סה"כ	**21 שש"ס**	**24 נ'**

* על סטודנט שנה ג' להשתתף לכל הפחות ב-3 מפגשים של הסמינריון המחלקתי.

הקורס "בין הלשונות: מפגש עם יוצרים ומתרגמים בשלוש שפות בין הלשונות" הינו קורס חובה, יש לקחת את הקורס בשנה ב' או ג' ללימודים במקום פרוסמינריון אחד.

האחריות להרכבת מערכת השיעורים, התאמתה לתקנות ולחובות של תכנית הלימודים, מוטלת על התלמיד.

הערות לתלמידי המסלול החד־חוגי

1. תלמידי המסלול החד־חוגי לומדים 78 נ"ז בחוג לאנגלית ו־42 נ"ז מחוץ לחוג.
2. התלמיד רשאי להשלים את כל 42 הנקודות הנדרשות מחוץ לחוג במקבץ אחד מוגדר וקורסים נפרדים או בשני מקבצים.
   א. התלמיד חייב ללמוד 20 נ"ז לפחות במקבץ אחד מוגדר (מתוך רשימת המקבצים). במקבץ זה על התלמיד לכתוב עבודה סמינריונית.
   ב. התלמיד יבחר את יתרת נקודות הזכות (22 נ"ז) מתוך הקורסים המוצעים בחוגים השונים בכפוף לדרישות החוג בו ניתן הקורס ובהסכמת יועץ ב.א בחוג לאנגלית. 18 נ"ז לפחות חייבות להיות בדרג 2 או 3.
3. חובה על תלמיד במסלול החד־חוגי לקחת קורס אחד לפחות ברומן במסגרת שיעורי הפרוסמינריון.

4. תלמיד במסלול החד־חוגי יכול לבחור בשפה זרה נוספת במסגרת לימודיו מחוץ לחוג (עד 8 שש"ס שעבורם יזוכה בלא יותר מ־4 נ"ז).

בחינות ותנאי מעבר לתלמידי שני המסלולים

1. ציון סופי בקורס ייקבע על סמך השתתפות פעילה בשיעורים, הישגים בבחינה/בחינות, בתרגילים או בעבודה או שילוב בין כל הדרישות הללו.
2. תלמיד שנכשל בקורס חובה חייב לחזור עליו, אולם לא יורשה לעשות זאת יותר מפעם אחת (בהתאם לתקנון ב"א של האוניברסיטה).
3. תלמיד שנה א' שנכשל בשני קורסים, המשך לימודיו בחוג יישקל מחדש. תלמיד שנה א' שנכשל בשלושה קורסים לא יוכל להמשיך בלימודיו. תלמיד שנכשל בארבעה קורסים במהלך לימודיו לב"א לא יורשה להמשיך בלימודיו.
4. תלמיד שנכשל בשיעור בחירה יחזור על אותו הקורס או ילמד קורס אחר במקומו. אין להירשם לאותו קורס בחירה יותר מפעמיים.
5. ציון המעבר בכל הקורסים הוא 60. בקורס "כתיבה אקדמית" ציון המעבר הוא 65.
6. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הוא ממוצע משוקלל של 65 לפחות למסלול הדו־חוגי ו־75 לפחות למסלול החד־חוגי. על תלמידי המסלול החד־חוגי לשמור על ממוצע ציונים של 75 לפחות, במשך כל שנות לימודיהם בחוג.
7. ועדת ההוראה החוגית תחליט בעניין המשך לימודיו בחוג של תלמיד שנכשל בקורס "כתיבה אקדמית".
8. החוג ישקול מחדש המשך לימודיו של תלמיד אשר לא יסיים חובות שנה א' תוך שנתיים מיום התחלת הלימודים.
9. הקורס "כתיבה אקדמית ב'" הינו קורס חובה של שנה א' ולא ניתן להמשיך לשנה ב' מבלי להשיג בו ציון עובר.
10. בקורסים בדרג 1 ו־2 יסיימו התלמידים את כל חובותיהם (תרגילים, עבודות, בחינות אמצע סמסטר) לפני הבחינה המסכמת של הקורס.
11. בקורס דרג 3 (סמינריון) יסיימו התלמידים את חובותיהם לפני הגשת העבודה הסמינריונית. תאריך הגשת העבודה הוא בהתאם לתקנון הלימודים הכללי המופיע בשנתון זה.

כתיבה אקדמית

כל תלמיד חייב לעבור את הקורסים "כתיבה אקדמית א'" ו"כתיבה אקדמית ב'" בציון של 65 לפחות. תלמיד שלא עבר את הקורס "כתיבה אקדמית א'" חייב לחזור עליו ולהשיג בו את הציון הנדרש. דרישה זו חלה גם על "כתיבה אקדמית ב'". תלמיד אשר לא עבר בהצלחה את שני הקורסים האלה לא יוכל ללמוד קורסים כלל בשנה ב'.

אנגלית שפה זרה

תלמיד החוג לשפה וספרות אנגלית חייב לסיים את חובותיו באנגלית שפה זרה ולהגיע לרמת פטור עד סוף שנה א'. חובה זו מהווה תנאי להמשך לימודיו בחוג, ולמעבר לשנה מתקדמת.

הערות כלליות לתכנית הלימודים לתואר הראשון (ב"א)

1. הקורסים הסמינריונים מיועדים לתלמידי שנה ג' בלבד. עבודה סמינריונית תוגש למרכזת החוג בעותק אחד, ועותק אחד יישלח בדואר האלקטרוני ישירות למרצה או למודל של הקורס, על פי הוראת המרצה. עותק בדוק יוחזר לתלמיד באופן אלקטרוני ישירות לתלמיד או באופן שקובע המרצה.
2. במסגרת שיעורי הבחירה והסמינריונים לא יוכל תלמיד במסלול הדו חוגי ללמוד אצל אותו מרצה יותר משלושה קורסים, ותלמיד במסלול החד־חוגי לא יוכל ללמוד אצל אותו מרצה יותר מארבעה קורסים.
3. תלמיד שכבר למד קורס מתקדם בדרג 2 או דרג 3 לא יוכל לחזור על קורס בדרג 1 על מנת לשפר את ממוצע ציוניו בתואר הב"א.
4. החוג דורש נוכחות חובה של 80% לפחות בכל קורס
5. החוג אינו מאפשר לתלמידים להירשם לקורסים חופפים (מבחינת שעות הוראה).

סגירת התואר – סיום החובות לתואר ראשון

לאחר שישלים את חובותיו האקדמיות לתואר ראשון, חייב התלמיד לפנות למזכירות החוג בבקשה "לסגור את התואר". מזכירות החוג תעביר שקלול למדור הבוגרים לאחר שהתלמיד אישר בחתימתו את ממוצע ציוניו הסופי.

מידע לתלמידים המייעדים עצמם להוראה

לפי דרישות החוג ללמידה, הוראה והדרכה, סטודנטים המייעדים עצמם להוראה חייבים לעמוד בדרישות הרלוונטיות (מטעם החוג ללמידה, הוראה והדרכה בפקולטה לחינוך) מבחינת קורסי החובה והציונים הנדרשים בחוג לשפה וספרות אנגלית.

◆◆◆

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר קרן עמרי**

מטרת הלימודים

להעמיק ולהעשיר את ידיעותיהם של הסטודנטים בתרבות ובספרות אנגלית או בתחומים רלוונטיים בשפה האנגלית ולצייד אותם בכלים ובמיומנויות למחקר וכתיבה אקדמית בנושאים אלה.

תנאי קבלה

1. יתקבלו מועמדים בעלי תואר ראשון בציון סופי משוקלל של 80 לפחות בשפה ו/או בספרות אנגלית מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל ובציון 76 לפחות בחוג השני לתואר בוגר.
2. מועמדים בעלי תואר ראשון בחוגים אחרים, אשר סיימו בציון משוקלל של 80 לפחות, יתקבלו למסלול לימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות למ"א, בהתאם להחלטת ועדת המ"א של החוג.
3. יו"ר ועדת המ"א רשאית לדרוש מהמועמדים, בנוסף לבחינת הכניסה, להגיש עותקים של עבודות סמינריוניות שכתבו במסגרת התואר הראשון, ו/או להגיע לריאיון אישי.
4. כל המועמדים יתקבלו מלכתחילה למסלול ב'—מסלול בחינת גמר (למעט מקרים חריגים באישור ועדת מ"א ובהמלצת מנחה מיועד). סטודנט/ית שצבר/ה נקודות זכות עבור 16 שש"ס עם ממוצע ציונים 86 וציון 85 לפחות בעבודה סמינריונית, ואשר קבל/ה הסכמתו של מנחה מיועד, יוכל/תוכל להגיש בקשה לעבור למסלול א' (כתיבת תיזה).
5. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודי תואר שני.

משך הלימודים

משך הלימודים התקני במסלול א', כולל הגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה), הוא עד שלוש שנים.

משך הלימודים התקני במסלול ב', כולל בחינת גמר הוא עד שנתיים (בהתאם לתקנון האוניברסיטה ללימודי תואר שני).

תכנית הלימוד

התכנית מציעה קורסי בחירה וקורסים סמינריוניים המיועדים להעמקה והעשרה בלימודי ספרות מתקופת הרנסנס ועד לספרות פוסט־מודרנית, תיאוריות ספרותיות ושיטות מחקר וביקורת, סוגיות בחקר התרבות וכן בתחומים לשוניים רלוונטיים.

קיימת אפשרות לתכנית לימודים אישית בין תחומית, החייבת באישור ראש החוג והדיקן ללימודים מתקדמים.

מבנה הלימודים

הלימודים בחוג מתנהלים במסלולים הבאים: מסלול א' ומסלול ב'.

מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה)

היקף הלימודים במסלול זה הוא 32 שש"ס

מבנה הלימודים

על התלמיד ללמוד שבעה קורסים במסגרת החוג (4 שש"ס כל אחד) וכן סדנה מתודולוגית (4 שש"ס).

- שני קורסים מדרג 5 בהם נדרשת כתיבת עבודה סמינריונית (ומטלות אחרות, על פי החלטת המרצה).
- שישה קורסים מדרג 4 בהם נדרשת כתיבת עבודות ו/או בחינות, לפי החלטת המרצה.
- סדנה מתודולוגית לשיפור מיומנויות המחקר והכתיבה האקדמית.
- שפה זרה אירופאית מודרנית או קלאסית בהיקף של שני 2 סמסטרים (לימודים אלה אינם נחשבים למניין השעות בתואר).
- התלמידים יחוייבו ללמוד את הקורס: "תיאוריה/ חשיבה עכשווית" במסגרת לימודי השלמה, (לימודים אלה אינם נחשבים למניין השעות בתואר השני), אם לא למדו קורס מקביל במסגרת התואר הראשון.
- הסטודנטים חייבים להגיע לפחות ל-4 הרצאות לפי בחירתם במסגרת הסמינר המחלקתי הנערך בימי א' אחה"צ.
- סטודנטים במסלול א' חייבים בהגשת עבודת גמר מחקרית (תזה).

עבודת הגמר המחקרית (תיזה)

על התלמיד להגיש הצעת מחקר לעבודת הגמר המחקרית (תיזה) ולקבל עליה אישור עד תחילת שנה ג' ללימודיו. כמו כן עליו לסיים את כל חובות השמיעה עד תום שנה ב' ללימודיו. החוג ידווח על אישור הצעת המחקר לתיזה ומנחיה לרשות ללימודים מתקדמים. הנחיות לכתיבת הצעת התיזה ניתן לקבל באתר האינטרנט של מזכירות החוג. הנחיות לכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) ניתן לקבל באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

מסלול ב' – מסלול ללא תיזה עם בחינת גמר

היקף הלימודים במסלול זה הוא 40 שש"ס.

מבנה הלימודים

על התלמיד ללמוד שמונה קורסים במסגרת החוג (4 שש"ס כל אחד) וכן סדנה מתודולוגית (4 שש"ס).

- שלושה קורסים מדרג 5 בהם נדרשת כתיבת עבודה סמינריונית (ומטלות אחרות, על פי החלטת המרצה).
- שבעה קורסים מדרג 4 בהם נדרשת כתיבת עבודות ו/או בחינות, לפי החלטת המרצה.
- סדנה מתודולוגית לשיפור מיומנויות המחקר והכתיבה האקדמית.
- שפה זרה אירופאית: מודרנית או קלאסית בהיקף של 2 סמסטרים (לימודים אלה אינם נחשבים למניין השעות בתואר).
- הסטודנטים הלומדים בשני המסלולים חייבים להגיע לפחות ל-4 הרצאות לפי בחירתם במסגרת הסמינר המחלקתי הנערך בימי א' אחה"צ.
- סטודנטים במסלול ב' חייבים לעמוד בהצלחה בבחינת גמר.

בחינת גמר

התלמיד רשאי להיבחן בבחינת הגמר רק לאחר שהשלים את כל חובותיו. התלמיד ייבחן בנושא מסוים על סמך ביבליוגרפיה מוגדרת, שתוכן לפי בקשתו ע"י אחד או שניים ממורי החוג.

בחינת הגמר תהיה בכתב, או שילוב של בחינה בכתב ובעל פה.

על התלמיד להבחן עד ה-30 לנובמבר של השנה השנייה ללימודיו.

בחינות ותנאי מעבר בשני המסלולים

ציון מעבר בקורס מ"א הוא 70. זכאי לתואר מ"א הוא תלמיד שהשיג ציון ממוצע של 76 לפחות.

אם התלמיד קיבל יותר מציון "נכשל" אחד במשך לימודיו, או במידה והישגיו הלימודיים נמוכים באופן כללי, ימליץ החוג בפני הרשות ללימודים מתקדמים על הפסקת לימודיו.

הוועדה החוגית שומרת לעצמה את הזכות להעביר תלמיד ממסלול א' למסלול ב' על סמך הישגיו הלימודיים ו/או קצב התקדמותו בלימודיו.

תלמיד הלומד במסלול א' חייב לקבל ציון 76 לפחות בעבודת הגמר המחקרית לתואר שני.

תלמיד הלומד במסלול ב' חייב לעבור את בחינת הגמר בציון 76 לפחות.

אין ללמוד יותר משני קורסים אצל אותו מרצה במסלול א'.

שקלול ציונים

מסלול א'		**מסלול ב'**	
2 עבודות סמינריוניות	25%	3 עבודות סמינריוניות	35%
קורסים אחרים	35%	ציונים בקורסים אחרים	40%
עבודת גמר מחקרית-תזה	40%	ציון בחינת הגמר	25%
סה"כ	**100**	**סה"כ**	**100**

◆◆◆

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי:

פרופ' דפנה ארדינסט־וולקן

תנאי קבלה

רשאי להגיש מועמדותו כתלמיד לתואר דוקטור כל בעל תואר שני (מ"א) בחוג לשפה וספרות אנגלית מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל, שהשיג ציון סופי של לפחות "טוב מאוד" (86) בלימודיו לתואר שני, וציון של לפחות "טוב מאוד" (86) בעבודת הגמר המחקרית.

קבלת המועמד מותנית במציאת מנחה מתאים מקרב סגל החוג, אשר יביע נכונות להדריך את המועמד בעבודת הדוקטורט לאחר שקרא את הצהרת הכוונות ובדק את כישורי המועמד, ובאישור ועדת הדוקטורט החוגית.

המועמד יגיש לוועדת הקבלה:

1. הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע (הגדרת תחום ונושא המחקר, שאלות מחקר, רקע תיאורטי וכו').
2. הסכמת המנחה המיועד בכתב.
3. שני מכתבי המלצה ממרצים במוסד אקדמי שבו למד, אחד ממכתבי ההמלצה יהיה מטעם מנחה עבודת הגמר המחקרית.
4. גליונות ציונים בלימודי התואר הראשון והשני.
5. ציון והערכות של עבודת המ.א (תזה).
6. עותק של עבודת המ.א.
7. קורות חיים בעברית ובאנגלית.
8. תקציר נושא המחקר באנגלית.

מבנה הלימודים

משך הלימודים לתואר שלישי הוא ארבע שנים ומחולק לשני שלבים:

שלב א' – שנה ראשונה:

1. מדריך עבודת הד"ר יקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו בחוג ו/או בחוגים אחרים, בהתאם לדרישות העבודה, וועדת הד"ר החוגית תאשר את התכנית. בקורסי הסמינריונים בהם התלמיד נדרש להשתתף נדרשת חובת נוכחות והשתתפות פעילה, אך המרצה רשאי, לפי שיקול דעתו, להטיל על התלמיד גם חובת בחינה (בכתב או בע"פ).
2. התלמיד יכין הצעת מחקר מפורטת, שתאושר ע"י המנחה/ים וועדת הדוקטורט.
3. לאחר אישור הצעת המחקר ע"י ועדת הדוקטורט החוגית והרשות ללימודים מתקדמים יעבור התלמיד למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.

שלב ב' – שנה שנייה שלישית ורביעית:

כתיבת עבודת הדוקטורט –

עם סיום עבודת המחקר והכתיבה יגיש התלמיד את עבודתו המודפסת בחתימת המנחים ליו"ר ועדת הדוקטורט. לאחר שתיערך בדיקה כי אכן סיים התלמיד את כל חובותיו כנדרש על-פי התקנון, תמליץ הועדה על מינוי שופטים.

הערות:

- תלמיד שלא השלים חובת "שפה זרה אירופאית מודרנית או קלאסית" במסגרת התואר השני, יצטרך להשלים זאת בלימודי הדוקטורט.
- תלמיד אשר כותב את עבודת הדוקטורט שלו בספרות אנגלית ולא למד את הקורס "תיאוריה ספרותית" במסגרת לימודי התואר הראשון, יהא עליו להשלים קורס זה בשנה הראשונה ללימודי הדוקטורט.

מסלול ישיר לדוקטורט

תנאי קבלה

מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לד"ר חייב להיות בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, ואשר השיג בלימודי התואר הראשון בשני החוגים בהם למד ציון משוקלל של 90 לפחות.

על התלמיד להגיש הצהרת כוונות לעבודת הדוקטורט ולהשיג הסכמת מנחה כתנאי מקדים ללימודיו במסלול זה.

ועדת הדוקטורט החוגית רשאית לדחות או לאשר את קבלת המועמד למסלול זה, לערוך ראיון אישי עם המועמד ולחייב אותו בבחינת כניסה מיוחדת.

משך הלימודים

משך הלימודים במסלול זה הינו 5 שנים.

מבנה הלימודים

בשנתיים הראשונות התלמיד נדרש להשלים קורסים בציון מספרי של לפחות 90 מתכנית המ"א של החוג במסלול א' בהיקף של 28 שש"ס.

במסגרת היקף הלימודים הנ"ל על התלמיד לכתוב שתי עבודות סמינריוניות ולקבל בכל אחת מהן ציון 90 לפחות.

בסוף הסמסטר השלישי ללימודים, התלמיד יגיש הצעת מחקר אשר תעבור הליך אישור ע"י הגורמים האקדמיים (מנחה, ועדת דוקטורט חוגית) כנדרש.

תלמיד שיעמוד במטלות הלימודים ובציונים הנדרשים, אשר הצעת המחקר שלו אושרה בסיום השנתיים הראשונות ללימודיו יעבור למעמד של תלמיד מחקר שלב ב' ויקבל תעודת מוסמך.

בשלוש השנים הבאות יכתוב התלמיד את עבודת הדוקטורט.

105

שפה וספרות ערבית

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי)
חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ אהרון גבע קלינברגר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ אבראהים טאהא, פרופ׳ ג׳ורג׳ קנאזע (אמריטוס), פרופ׳ ראובן שניר (שבתון סמסטר א׳).

פרופסור חבר: פרופ׳ שמעון בלס (אמריטוס), פרופ׳ אהרון גבע קלינברגר, פרופ׳ אבראהים ג׳רייס (אמריטוס), פרופ׳ עפר לבנה (אמריטוס), פרופ׳ ורדית ריספלר־חיים.

מרצה בכיר: ד״ר יעקב גרונטפסט (אמריטוס), ד״ר עלי חוסיין, ד״ר מסעוד חמדאן.

מרצה: ד״ר יהודית דרור, ד״ר רועי וילוז׳ני, ד״ר ערין סלאמה־קודסי, ד״ר ג׳לאל עבד אלגני.

מזכירות החוג:

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ נויה פרלמן**

מזכירת החוג: **גב׳ שרונה אבקסיס**

שעות הקבלה: ימים א׳-ג׳ בין השעות 11.00-13.00

ימים ד׳-ה׳ בין השעות 10.00-12.00

מגדל אשכול, קומה 15, חדר 1518

טלפון: 8240061; פקס: 04-8249710

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

- להרחיב ולהעמיק את ידע התלמידים בלשון הערבית על תקופותיה ורבדיה, בתולדות הספרות הקלאסית והמודרנית, ובתרבות האיסלאם.
- להכשיר את התלמידים להבנת מכלול הגישות המסורתיות והמודרניות לתולדות הלשון הערבית ודקדוקה.
- להקנות לתלמידים כלים לניתוח יצירות ותופעות ספרותיות למיניהן ולפתח בהם גישה מתודולוגית לז'אנרים ולזרמים בתולדות הספרות היפה והעיונית.

תנאי הקבלה

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג.
2. עמידה בבחינת כניסה חוגית.

תוצאת בחינת הכניסה תקפה למשך שנה שבה.

מבנה הלימודים

היקף הלימודים 60 נ"ז במשך שלוש שנים.

החל מתשע"ד מחויבים תלמידי הפקולטה למדעי הרוח ללמוד קורסים בהיקף של 6 נ"ז במסגרת תוכנית "דרך הרוח". הרישום לקורסים יתבצע תחת אחת מתוכניות הלימודים של התלמיד וציוני הקורסים ישוקללו בציון הסופי. את לימודי "דרך הרוח" ניתן ללמוד בכל אחת משנות הלימוד לתואר. **אין לבחור קורסים של החוג המוצעים גם בתכנית "דרך הרוח"**.

סיום לימודי "דרך הרוח" בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר "בוגר".

החל משנה"ל תשע"ח מחוייבים תלמידי החוג ללמוד את הקורס "בין הלשונות: מפגש עם יוצרים ומתרגמים בשלוש שפות בין הלשונות". הקורס הינו חובת בחירה בשנה ב' או ג' ללימודים במקום קורס בחירה בחוג או מ"דרך הרוח".

ק ו ר ס	**נ'**
לימודי שנה א'	
בחירה מתוכנית "דרך הרוח"	2
הבעה וכתיבה מדעית	2
תולדות הספרות הערבית חלק א'	2
דקדוק א' (ציון מעבר 60)	2
הדרכה בניקוד (ציון מעבר 60)	1
מבוא לדת האסלאם*	4
טקסט מודרני	3
טקסט קלאסי	3
סה"כ	**19**

* סטודנטים שחוגם השני הינו החוג להיסטוריה של המזה"ת חייבים ללמוד את הקורס במסגרת החוג להיסטוריה של המזה"ת ובמקומו יהיו חייבים בקורס בחירה נוסף בחוג לערבית בהיקף 4 נ"ז, בשנה ב' או ג'.

לשנה ב' יעברו תלמידים שעמדו בתנאים הבאים:

1. ציון ממוצע 60 לפחות בכל קורסי דרג 1.
2. ציון 60 לפחות בקורסים "דקדוק א" ו"הדרכה בניקוד" (תלמיד אשר ייכשל פעמיים בקורסים אלו לא יוכל להמשיך בלימודיו בחוג). לא ניתן להירשם לאף קורס בדרג 2 לפני סיום קורסים אלו.

תלמידים לא יורשו להשתתף בקורסים בדרג 2 בחוג לפני שסיימו חובותיהם בלפחות 12 נקודות מקורסי החוג בדרג 1, כולל הקורסים "דקדוק א'" ו"הדרכה בניקוד", בציון ממוצע 60 ומעלה.

לימודי שנה ב'

דקדוק ב'	2
מבוא לתולדות הספרות הערבית חלק ב'	2
קוראן ופרשנות	3
מבוא לבלשנות ערבית	3
קורסי בחירה בחוג מתחומים שונים*	4-6
קורס בחירה מתחום הלשון	2
קורסים מתוכנית "דרך הרוח"	2
מבוא לבלשנות שמית	3
סה"כ	**21-23**

לשנה ג' יעברו תלמידים שעמדו בתנאים הבאים:

1. השלימו את כל קורסי דרג 1.
2. השיגו ציון עובר (51) בקורסים "דקדוק ב'" ו"קוראן ופרשנות".
3. סיימו לפחות 4 סמסטרים בחוג (32 נ"ז).
4. השלימו חובותיהם באנגלית כשפה זרה ברמת" מתקדמים 2".

לימודי שנה ג'

תיאוריות בתחביר הערבי	3**
שירה קלאסית	3
קורסי בחירה בחוג מתחומים שונים *	2-4**
2 סמינריונים***	10 (5x2)
סה"כ	**18-20**

* בשנים ב'-ג' יש ללמוד 10 נ"ז בחירה, מינימום 2 נ"ז מכל תחום. ניתן ללמוד את קורסי הבחירה של שנה ג' כבר בשנה ב'.

** יחול על תלמידים שהחלו לימודיהם החל משנה"ל תשע"ז.

*** חובה ללמוד סמינריון אחד לפחות בסמסטר א'. על הסמינריונים להיות משני תחומים שונים (ואצל מורים שונים).

סטודנט שלא למד את קורסי "דרך הרוח" במסגרת החוג, יצטרך להשלים עד 6 נ"ז בחירה בשנים ב'-ג'.

מסלול חד־חוגי

המסלול החד־חוגי מיועד לסטודנטים מצטיינים בממוצע 85 ומעלה בלימודי שנה א' בחוג לשפה וספרות ערבית ובממוצע 70 לפחות בלימודי החוג השני (10 נ"ז לפחות).
בנוסף, הקבלה למסלול מותנית בראיון עם ראש החוג/ יועץ לימודי הב"א ובאישורם.
יוכלו להתקבל סטודנטים ברמת "פטור" באנגלית ויע"ל (ידע בעברית) בלבד.

מבנה הלימודים

היקף הלימודים 80 נ"ז במשך שלוש שנים.

לימודי שנה א'

ק ו ר ס	**נ'**
בחירה מתוכנית "דרך הרוח"	2
הבעה וכתיבה מדעית	2
תולדות הספרות הערבית חלק א'	2
דקדוק א' (ציון מעבר 60)	2
הדרכה בניקוד (ציון מעבר 60)	1
מבוא לדת האסלאם*	4
טקסט מודרני	3
טקסט קלאסי	3
סה"כ	***19***

* תלמיד החוג להיסטוריה של המזה"ת חייבים ללמוד את הקורס במסגרת החוג להיסטוריה של המזה"ת ובמקומו יהיו חייבים בקורס בחירה נוסף בחוג לערבית בהיקף 4 נ"ז, בשנה ב' או ג'.

לשנה ב' יעברו תלמידים שעמדו בתנאים הבאים:

1. ציון ממוצע 60 לפחות בכל קורסי דרג 1.
2. ציון 60 לפחות בקורס "דקדוק א" ובקורס "הדרכה בניקוד" (תלמיד אשר ייכשל פעמיים בקורסים אלו לא יוכל להמשיך בלימודיו בחוג). לא ניתן להירשם לאף קורס בדרג 2 לפני סיום קורסים אלו.

תלמידים לא יורשו להשתתף בקורסים בדרג 2 בחוג לפני שסיימו כל חובות שנה א' (19 נ"ז) מקורסי החוג בדרג 1, כולל הקורסים "דקדוק א'" והדרכה בניקוד" בציון ממוצע 60 ומעלה.

לימודי שנה ב'

ק ו ר ס	**נ'**
דקדוק ב'	2
תולדות הספרות הערבית חלק ב'	2
קוראן ופרשנות	3
מבוא לבלשנות ערבית	3
מבוא לבלשנות שמית	3
קורסי בחירה בחוג מכל ארבע תחומי החוג*	10
קורסים מתוכנית "דרך הרוח"	2
2 סמינריונים	10
סה"כ	**35**

לשנה ג' יעברו תלמידים שעמדו בתנאים הבאים:

1. השלימו את כל קורסי דרג 1.
2. השיגו ציון עובר (51) בקורסים "דקדוק ב" ו"קוראן ופרשנות".
3. סיימו לפחות 4 סמסטרים בחוג (52 נ"ז).
4. השלימו חובותיהם באנגלית כשפה זרה ברמת "מתקדמים 2".

לימודי שנה ג'

ק ו ר ס	**נ'**
תיאוריות בתחביר הערבי	3**
שירה קלאסית	3
קורסי בחירה בחוג מתחומים שונים*	10
2 סמינריונים	10
סה"כ	**26**

* בשנים ב'-ג' יש ללמוד 20 נ"ז בחירה, מינימום 4 נ"ז מכל תחום. ניתן ללמוד את קורסי הבחירה של שנה ג' כבר בשנה ב'.

** יחול על תלמידים שהחלו לימודיהם החל משנה"ל תשע"ז.

סטודנט שלא למד את קורסי "דרך הרוח" במסגרת החוג, יצטרך להשלים 6 נ"ז בחירה בשנים ב'-ג'.

הערות לתלמידי המסלול החד-חוגי

1. תלמידי המסלול החד־חוגי לומדים 80 נ"ז בחוג לשפה וספרות ערבית ו־40 נ"ז מחוץ לחוג בתפרושת על-פני שנים ב' ו־ג' באחריות הסטודנט.
2. התלמיד רשאי להשלים את כל 40 הנקודות הנדרשות מחוץ לחוג במקבץ אחד מוגדר וקורסים נפרדים או בשני מקבצים.

א. לימודי מקבץ מוגדר בהיקף 20 נ"ז מתוך רשימת המקבצים הקיימים באוניברסיטה בכפוף לאישור ראש החוג/ יועץ לימודי הב"א.

ב. לימודי קורסים נפרדים (20 נ"ז). התלמיד יבחר מהקורסים המוצעים בחוגים השונים ובכפוף לדרישות החוג בו ניתן הקורס ובהסכמת ראש החוג/ יוץ הב"א בחוג לשפה וספרות ערבית.

3. אפשרי ומומלץ, במסגרת הלימודים מחוץ לחוג, ללמוד קורסים בלימודי שפה זרה ברמת מתחילים ומתקדמים (בהיקף 16 נ"ז). סטודנט שילמד צרפתית או גרמנית וימשיך לאחר הב"א ללימודי תואר שני בחוג, יהיה פטור בלימודי המ"א מחובת שפה זרה נוספת.
4. תלמידי המסלול החד־חוגי ילמדו 4 סמינריונים במסגרת החוג, ויהיו חייבים בסמינריון אחד מכל תחום ואצל מרצים שונים.

האחריות להרכבת המערכת והתאמתה לתקנות תכנית הלימודים וחובותיה מוטלת על התלמיד. החוג יוכל לבטל קורסים שהתלמיד לא היה רשאי להירשם אליהם.

חלוקת הקורסים לפי תחומים

(הכוונה למיספור המופיע לאחר הדרג)

קורסי בחירה בתחום הספרות הקלאסית	ממספר 251 עד 450
קורסי בחירה בתחום הספרות המודרנית	ממספר 451 עד 650
קורסי בחירה בתחום הלשון	ממספר 651 עד 850
קורסי בחירה בתחום התרבות והדת	ממספר 851 עד 950

בחינות, ציונים וכללי מעבר

בתום כל סמסטר תתקיימנה בחינות **בכתב** בכל הקורסים כולל בסמינריונים.

החוג אינו מאפשר בחינה בעל־פה או הגשת עבודה במקום בחינה סופית בקורס.

ניתן לעיין במחברת בחינה שלא נסרקה ו/או לערער על הציון עד 5 ימים מיום פרסומו וזאת על־גבי טופס מיוחד המיועד לכך, אותו ניתן להוריד מאתר החוג. ערעורים על בחינות סרוקות יוגשו דרך פורטל הסטודנטים בלבד, תוך יומיים מיום הסריקה.

תלמיד המבקש לשפר ציונו בקורס מסוים יוכל להבחן שנית במועד ב'. באישור החוג יוכל התלמיד לחזור על אותו קורס בסמסטר שלאחריו (אם הקורס מתקיים) או בשנה"ל העוקבת, אך לא יאוחר מכך, בתנאי שלא למד בינתיים קורס מתקדם באותו נושא.

ניתן לחזור על קורס חובה פעם אחת בלבד.

כישלון בקורס חובה או אי השלמתו מחייבים חזרה על הקורס בשנה העוקבת. אי עמידה בדרישות חובה כמוה ככשילון. נכשל או לא השלים התלמיד פעמיים –יופסקו לימודיו בחוג ויהיה רשאי לחזור ללימודים כסטודנט חדש בתום תקופה של 3 שנים.

עבודות סמינריוניות

על כל תלמיד להכין עבודות סמינריוניות אישיות, אין אפשרות להגיש עבודה משותפת לשני תלמידים או יותר. תלמיד הבוחר ללמוד 2 סמינריונים מתחום הספרות, בסמסטרים שונים, ילמד קודם את הסמינריון בספרות קלאסית ובסמסטר שלאחריו את הסמינריון בספרות מודרנית. את העבודות הסמינריוניות (משני תחומים שונים) יש למסור אך ורק במזכירות החוג, בשני עותקים מודפסים (עותק אחד יוחזר לתלמיד לאחר בדיקתו) בצירוף עותק אחד של טופס הצהרה על הכנתה העצמית, אותו ניתן להוריד מאתר החוג.

להלן המועדים הסופיים להגשת העבודות:

עבודה סמינריונית תוגש במהלך הקורס. תלמידים אשר למדו את הסמינריון בסמסטר א' רשאים בהסכמת המורה להגיש את העבודה הסמינריונית **עד ליום הראשון לאחר חופשת הפסח 8.4.2018.** אלה שלמדו אותו בסמסטר ב' יוכלו בהסכמת המורה להגיש את העבודה **עד תאריך 30.7.2018**. היקף העבודה כ־25 עמודים, לפחות 3 מקורות בשפה אירופית.

מסירת עבודה סמינריונית באיחור גוררת חובת תשלום שכר לימוד (ראה תקנון שכר לימוד) **גם אם הדחייה אושרה על־ידי החוג**.

תלמיד שלא יגיש את העבודה הסמינריונית במועד יחויב לחזור על השתתפותו בסמינריון.

לא ניתן לערער על ציוני העבודות הסמינריוניות.

תיקון ציון עבודה יתאפשר רק על־ידי כתיבת עבודה חדשה בנושא שונה, בהסכמת המורה.

חישוב הציון הסופי בסמינריון – 35% הבחינה ו־65% העבודה.

ציון 60 בבחינה הינו תנאי להגשת עבודת הסמינריון. ציון עובר בעבודת הסמינריון עצמה הינו 60.

דהיינו ציון משוקלל של 60 לפחות הינו תנאי להצלחה בסמינריון.

נוכחות

קיימת חובת נוכחות בכל הקורסים (כולל שיעורים). השתתפותו של תלמיד בקורס תבוטל והוא לא יורשה לגשת לבחינה אם נוכחותו לא תהיה לפחות 80%, גם במקרה והסטודנט חוזר על הקורס.

לא תשלח התראה בנידון.

סיום חובות לתואר

התלמיד יודיע למזכירות החוג על סיום חובותיו האקדמיות לתואר. מרכזת החוג תעביר שקלול למדור בוגרים על־פי בקשת התלמיד ואישורו בכתב. לאחר סגירת התיק אין אפשרות לשפר ציונים.

חידוש לימודים לאחר הפסקה

ראה תקנון לימודים לתואר ראשון, ב"א.

תוכניות לימודים חדשות

תוכנית מדעי הרוח הדיגיטליים

פרטים נוספים באתר התכנית: http://dighum.haifa.ac.il

◆◆◆

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר עלי חוסיין**

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני מהווים המשך ללימודי התואר הראשון, בעיקר בהכשרת התלמידים למחקר עצמאי בתחומי הלימוד השונים בחוג. דגש מיוחד מושם על הכרת התיאוריות ושיטות המחקר בכל תחום והקניית יכולת איסוף נתונים, ניתוחם והכנת חיבור מדעי המיועד לפרסום באכסניות מדעיות.

תנאי קבלה

א. 1. קבלה למסלול א' (מ"א עם כתיבת עבודת גמר מחקרית) – בציון משוקלל 86 ומעלה בלימודי התואר הראשון (ב"א) בחוג לשפה וספרות ערבית כשציון החוג השני 76 לפחות.

2. קבלה למסלול ב' (מ"א עם בחינת גמר) – בציון משוקלל 80 ומעלה בלימודי התואר הראשון (ב"א) בחוג לשפה וספרות ערבית, כשציון החוג השני לפחות 76.

ב. עמידה בבדיקת יכולת הבנת טכסט מדעי באנגלית.

ג. כל המועמדים שאינם בוגרי החוג לשפה וספרות ערבית באוניברסיטת חיפה חייבים לעמוד בבחינה חוגית הכוללת דקדוק, חיבור ו/או הבנת הנקרא. הבחינה תכלול גם חלק בהבנת הנקרא באנגלית. תלמידים אשר לא יעברו את חלק האנגלית בבחינת הכניסה, אך יעמדו בכל יתר התנאים, יהיו חייבים ללמוד את הקורס "אנגלית מתקדמים 2" (במסגרת המחלקה לשפות) בשנה הראשונה ללימודיהם ולעבור אותו.

ד. ראיון אישי, על־פי שיקול הועדה החוגית לתואר השני.

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה במהלך לימודיו לתואר, כתנאי לזכאותו לתואר.

לגבי מועמדים מאוניברסיטאות מוכרות מחו"ל יש לעיין בתקנון לימודי תואר שני.

לימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני

בוגרי חוגים אחרים, שציונם הסופי המשוקלל בכל לימודיהם לתואר הראשון (ב"א) הוא 90 ומעלה, יוכלו להתקבל **לשנת השלמות אחת** לאחר שעמדו בהצלחה בבחינת הכניסה החוגית המיועדת לתלמידי תואר שני באחד המועדים המפורטים ב"מדריך לנרשמים" ובאתר מחלקת הרשמה.

להלן פירוט ההשלמות:

מבוא לבלשנות ערבית	2	ש"ס
מבוא לבלשנות שמית	2	ש"ס
מבוא לתולדות הספרות הערבית (חלק ב')	2	ש"ס
קוראן ופרשנות	4	ש"ס

שירה קלסית	4	שש"ס
קורסי בחירה מתחום הספרות	4	שש"ס
קורס בחירה בלשון	2	שש"ס
שני סמינריונים מתחומי ידע שונים (לשון, קלסי, מודרני, איסלאם) (כולל עבודה סמינריונית)	8	שש"ס
סה"כ	**28**	**שש"ס**

ציון 85 לפחות בכל אחד מהקורסים הנ"ל, בדיקה באנגלית (או סיום הקורס "אנגלית מתקדמים 2") וראיון אישי (במידת הצורך) הינם תנאי להרשמה כמועמד ללימודי התואר השני.

עמידה בתנאי ההשלמות אינה מהווה קבלה אוטומטית לתואר השני.

מבנה הלימודים

הלימודים מתנהלים באחד משני מסלולים:

מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).

מסלול ב' – ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית. מסלול זה כולל בחינת גמר.

משך הלימודים

במסלול א' – עד 3 שנים.

במסלול ב' – שנתיים.

1. **מסלול א'** (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה) – היקף הלימודים במסלול זה הוא 32 שש"ס, לפי החלוקה כדלקמן:

   קורסי בחירה בדרג 4 לפחות מלימודי החוג – 16 שש"ס

   סמינריון מחקר (חובה בשנה ראשונה) – 4 שש"ס

   קורסי בחירה מחוגים אחרים באישור החוג – 12 שש"ס (בדרג 3 לפחות) (ככלל, מחוגי הספרות, לשון והיסטוריה של המזה"ת, בהתאם לנושא התמחותו של התלמיד).

   קורסי עזר – בנוסף לנ"ל רשאי החוג להטיל על תלמידיו להשתתף בקורסי עזר ובשפה מזרחית לפי הצורך.*

   שפה אירופית שנייה – צרפתית או גרמנית, ברמת "מתחילים" א'+ב'. את לימודי השפה הזרה יש להתחיל בשנת הלימודים הראשונה.**

   עבודת גמר מחקרית – על התלמיד להגיש למנחה ולאישור ע"י ועדת המ"א החוגית הצעה לנושא עבודת התיזה החל מסמסטר ב' ללימודיו **ולא יאוחר מסוף הסמסטר השלישי ללימודיו.**

*) קורסים אלה לא ייחשבו במנין השעות לתואר השני.

**) שתי הרמות יוכלו להחשב כ־4 שש"ס קורסי בחירה מחוץ לחוג.

ציון המעבר בעבודת הגמר המחקרית הוא 76.

כתיבת העבודה והגשתה לפי הנוהל הקבוע בתקנון לימודי התואר השני (ראה פרק זה בתקנון לימודי תואר שני בשנתון ובאתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים).

2. **מסלול ב'** (עמידה בבחינת גמר) — היקף הלימודים במסלול זה הוא 36 שש"ס, לפי החלוקה כדלקמן:

קורסי בחירה בדרג 4 לפחות מלימודי החוג — 24 שש"ס

קורסי בחירה מחוגים אחרים באישור החוג —12 שש"ס (בדרג 3 לפחות)

(ראה פירוט במסלול א')

מסלולים א' וב'

נוכחות

קיימת חובת נוכחות בכל הקורסים. השתתפותו של תלמיד בקורס תבוטל והוא לא יורשה לגשת לבחינה אם נוכחותו לא תהיה לפחות 80%.

לא תשלח התראה.

עבודות, בחינות וציונים

התלמידים ייבחנו בכתב או יגישו עבודה בכל אחד מהקורסים, על-פי דרישות המרצה, כולל בקורסים בהם יבחרו להגיש גם עבודה סמינריונית.

בלימודי מ"א מתקיים מועד אחד בלבד בבחינות.

עבודת סיום הקורס תוגש עד השבוע האחרון של הסמסטר.

ציון המעבר בכל קורס הנלמד במסגרת לימודי מ"א הוא 60, כולל בקורסים מחוץ לחוג (אלא אם כן נקבע ציון גבוה יותר).

יורשה להבחן, או להגיש עבודה, רק תלמיד הרשום לקורס, שהיה נוכח לפחות ב־80% מהשעורים ומלא את כל החובות האקדמיות של הקורס.

תלמידי מסלול א' יגישו במשך לימודיהם שתי עבודות סמינריוניות. תלמידי מסלול ב' יגישו שלוש עבודות סמינריוניות. את העבודות בשני המסלולים יש לכתוב בהדרכת מורים שונים.

אין לכתוב יותר מעבודה סמינריונית אחת בסמסטר. לא תתקבלנה עבודות משותפות לשני תלמידים או יותר.

ניתן להגיש עבודה סמינריונית רק במסגרת קורס שנלמד ובאישור המורה. התלמיד יודיע למורה הקורס לא יאוחר מחודש מתחילת הסמסטר על רצונו לכתוב עבודה סמינריונית.

העבודה הסמינריונית תוגש במזכירות החוג, בשני העתקים מודפסים (בצירוף הצהרה על הכנתה העצמית) **בנוסף לבחינה או לעבודה המוגשת במקום בחינת סיום הקורס**. היקף העבודה הסמינריונית עד 30 עמודים, לפחות 3 מקורות בשפה אירופית.

המועד האחרון להגשת העבודות הסמינריוניות הוא סוף חופשת הסמסטר שבו נלמד הקורס.
לא ניתן לערער על ציון עבודה סמינריונית. בהסכמת המורה יתאפשר תיקון הציון רק על־ידי כתיבת עבודה סמינריונית חדשה בנושא שונה.

סמינרי סגל

החוג מקיים סמינרי סגל שמטרתם להציג את פרי מחקרם של מרצים אורחים, מורי החוג ותלמידי המחקר שלו. על כל סטודנט מ"א לנכוח ב־4 הרצאות סמינרי סגל במהלך לימודיו. הנוכחות **חובה**, כחלק ממילוי חובות התואר השני בחוג.

בחינת גמר (מסלול ב')

עם סיום לימודיו ולאחר הגשת כל העבודות וקבלת כל הציונים יעמוד תלמיד מסלול ב' בבחינת גמר מסכמת בכתב. ציון המעבר בבחינת הגמר הוא 76.
ככלל, תערך הבחינה פעמיים בשנה – באפריל ובאוקטובר. על התלמיד להבחן לא יאוחר מה־30.11 בשנה בה הוא רשום.
ההרשמה לבחינה תעשה ע"י פנייה בכתב למזכירות החוג, לא יאוחר מחודש לפני מועד הבחינה.

סיום חובות לתואר

התלמיד יודיע למזכירות החוג על סיום חובותיו האקדמיות לתואר. מרכזת החוג תעביר שקלול לרשות ללימודים מתקדמים רק לאחר אישור התלמיד.
לאחר סגירת התיק אין אפשרות לשינויים או לשיפור ציונים.

שקלול הציונים

1. מסלול א':	2 עבודות סמינריוניות בחוג	20%
	קורסי החוג וקורסי הבחירה מחוץ לחוג	35%
	עבודת גמר מחקרית (תיזה)	45%
	סה"כ	**100%**
2. מסלול ב':	3 עבודות סמינריוניות בחוג	30%
	קורסי החוג וקורסי הבחירה מחוץ לחוג	40%
	בחינת גמר	30%
	סה"כ	**100%**

יש לעיין בתקנון לימודי תואר שני המופיע בחלקו הראשון של השנתון ובאתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

תוכנית מ"א ללא תיזה למורים לערבית (ב־3 סמסטרים).

פרטים ניתן לקבל במזכירות החוג לשפה וספרות ערבית.

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **ד"ר עלי חוסיין**

תנאי קבלה

רשאים להציג את מועמדותם בעלי תואר שני (מ"א) במסלול א' בשפה וספרות ערבית מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל, שהשיגו ציון 85 ומעלה בלימודיהם לתואר השני, וציון 86 לפחות בעבודת הגמר המחקרית למ"א.

מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE.

הנחיות להגשת מועמדות

יש לבצע הרשמה באמצעות אתר האינטרנט של מחלקת הרשמה ובמקביל להעביר את המסמכים הבאים לוועדה החוגית:

1. הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע (הגדרת תחום ונושא מחקר, שאלות מחקר, רקע תיאורטי וכד') מאושרת על-ידי המנחה המיועד.
2. שתי המלצות מאנשי אקדמיה (מהשנתיים האחרונות ומופנות לוועדת הדוקטורט), כאשר אחת מהן ממנחה עבודת הגמר המחקרית למ"א (תזה).
3. גיליונות ציונים מאושרים מלימודי התואר הראשון והשני.
4. העתקים מתעודת "בוגר" ו"מוסמך"
5. ציון והערכות של עבודת הגמר המחקרית (תזה).
6. העתק מעבודת הגמר
7. קורות חיים בעברית ובאנגלית
8. תקציר נושא המחקר באנגלית.
9. אישור בכתב על הסכמת איש סגל בכיר בחוג להנחות את עבודת הדוקטורט.

מבנה הלימודים

הלימודים לקראת התואר השלישי מחולקים לשני שלבים:

תלמיד מחקר שלב א' — שנה (2 סמסטרים מקבלת התלמיד עד הגשת הצעת המחקר).

תלמיד מחקר שלב ב' — לא יותר משלוש שנים (מאישור הצעת המחקר עד הגשת העבודה).

משך הלימודים הכולל עד 4 שנים.

בשלב א' יכין התלמיד הצעת מחקר ויגישה בחתימת המנחה לאישור הוועדה החוגית לתואר שלישי.

אישור סופי יינתן על-ידי הרשות ללימודים מתקדמים. עם קבלת האישור, יעבור התלמיד למעמד תלמיד מחקר שלב ב'.

כל תלמיד לתואר שלישי חייב במכסת לימודים. המנחה יקבע לתלמיד את תוכנית הלימודים שלו ואת היקפה. הוועדה החוגית תאשר את התוכנית. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל־פה) בקורסים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם. בסמינריונים נדרשת רק השתתפות פעילה.

- כל סטודנט לתואר שלישי חייב בקורס "כתיבה מדעית באנגלית" מטעם המחלקה לשפות זרות.
- תלמיד אשר במסגרת לימודי התואר השני שלו לא למד שפת מחקר שנייה ברמת מתקדמים, חייב להשלים חובה זאת.
- חובה על כל תלמיד מחקר להשתתף לפחות בשני סמינרי סגל של החוג בכל אחת משנות לימודיו (או ב-6 סמינרי סגל לפחות לכל לימודי התואר השלישי בחוג). הנוכחות חובה, כחלק ממילוי חובות התואר השלישי בחוג.

תלמיד מחקר ייתן הרצאה על עבודת הדוקטורט שלו עם המעבר לתלמיד מחקר שלב ב'.

התלמיד יתאם עם מזכירות החוג מועד למתן הרצאה על התקדמותו בעבודת הדוקטורט.

הגשת עבדות הדוקטורט לשיפוט

עם סיום עבודת המחקר, תוגש העבודה מודפסת ובחתימת המנחה, למזכירות החוג, שתעבירה לרשות ללימודים מתקדמים. לאחר שתיערך בדיקה כי אכן מולאו כל החובות כנדרש על-פי התקנון, תשלח העבודה לשיפוט בהתאם לנהלים.

יש לעיין בתקנון לימודי תואר שלישי המופיע בחלקו הראשון של השנתון ובאתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

פורום דוקטורנטים

החל משנה"ל תשע"ח יקיים החוג "פורום דוקטורנטים", שבו כל תלמידי המחקר בחוג יהיו מחוייבים לקחת חלק ולהשתתף לכל אורך לימודי התואר.

110

שפה וספרות צרפתית

חוג לימודים למ"א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

יו"ר ועדת המ"א: **ד"ר שחר ברם**

מטרת הלימודים

מטרת לימודי התואר השני היא העמקה והעשרת לימודי התואר הראשון בספרות הצרפתית, הכשרה לפרש ולערוך ביקורת עצמאית של טקסט או קורפוס ספרותי והכשרה למחקר בנושא התמחותו של התלמיד.

תנאי הקבלה

תלמיד יתקבל ללימודי התואר השני על סמך שני קריטריונים:

1. ציון סופי משוקלל בלימודי התואר הראשון בחוג לשפה וספרות צרפתית של 80 לפחות וציון של 80 לפחות בחוג השני לתואר בוגר, כשבעבודת הסמינריון שנה ג' קיבל את הציון 80 לפחות, וציון סופי בלימודי לשון 80 לפחות.
2. ראיון אישי עם יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים בחוג לספרות עברית והשוואתית. במקרה הצורך, יוטלו על התלמיד השלמות כתנאי לקבלתו.
3. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

מסלול אישי

לימודי התואר השני בשפה וספרות צרפתית, במסגרת החוג לספרות עברית והשוואתית, יתאפשרו רק במסלול אישי.

המסלול מאפשר לתלמיד ללמוד תחום מרכזי אחד בספרות צרפתית, שבו הוא מעוניין להתמחות. בנוסף על התלמיד ללמוד קורסים בספרות עברית והשוואתית וקורסים מחוגים אחרים.

במסלול זה התלמיד מחוייב במכסת שעות לימוד כמו במסלול א' למ"א בחוג לספרות עברית והשוואתית ובכתיבת עבודת גמר מחקרית (לא מחוייב שתכתב בשפה הצרפתית).
תכנית הלימודים תיבנה על־ידי יו"ר הוועדה החוגית של החוג לספרות עברית והשוואתית בשיתוף מנחה עבודת הגמר המחקרית, ותקבל את אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

הטיפול האקדמי והמנהלי בתלמידים ייעשה באמצעות החוג לספרות עברית והשוואתית.

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר ועדת הדוקטורט: **פרופ' דינה שטיין**

תנאי קבלה

כל בעל תואר שני (מ.א). בשפה וספרות צרפתית או בלשנות צרפתית מאוניברסיטה בארץ או מכל אוניברסיטה מוכרת בחו"ל רשאי להגיש את מועמדותו לוועדת הדוקטורט של החוג לספרות עברית והשוואתית, בתנאי שהממוצע הכולל בתחום לימודי הספרות או הבלשנות הצרפתית הוא 82 לפחות ובתנאי שסיים את עבודת הגמר המחקרית בציון 86 לפחות.
מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE.

מבנה הלימודים

ועדת הדוקטורט החוגית תקבע לכל מועמד את תכנית לימודיו בהתאם להישגיו הקודמים ולתחומים שהוא כיסה בלימודי המ.א. שלו.
התלמיד יחויב במיכסת לימודים בהתאם לדרישות המנחה ויו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים.

הלימודים לקראת התואר השלישי מחולקים לשני שלבים:

תלמיד מחקר שלב א' — שנה (2 סמסטרים מקבלת התלמיד עד הגשת הצעת המחקר).

תלמיד מחקר שלב ב' — לא יותר משלוש שנים (מאישור הצעת המחקר עד הגשת העבודה).

בקשת הקבלה שתופנה לוועדה החוגית תכלול:

1. קורות חיים בעברית ובאנגלית
2. הצהרת כוונות בעברית ובאנגלית חתומה ע"י המנחה
3. תקציר נושא המחקר באנגלית
4. אסמכתאות על תואר ראשון, כולל תדפיס קורסים וציונים
5. אסמכתאות על תואר מוסמך, כולל תדפיס קורסים וציונים
6. שתי המלצות מאנשי אקדמיה, אחד הממליצים יהיה מנחה התיזה
7. הסכמת מנחה בכתב

בשלב א' יכין התלמיד הצעת מחקר ויגישה בחתימת המנחה לאישור הוועדה החוגית לתואר שלישי בחוג לספרות עברית והשוואתית.
אישור סופי יינתן על ידי הרשות ללימודים מתקדמים. עם קבלת האישור, יעבור התלמיד למעמד תלמיד מחקר שלב ב'.
עם סיום עבודת המחקר, תוגש העבודה מודפסת ובחתימת המנחה למזכירות החוג, שתעבירה לרשות ללימודים מתקדמים.
לאחר שתיערך בדיקה כי אכן מולאו כל החובות כנדרש על פי התקנון, תישלח העבודה לשיפוט בהתאם לנהלים.

101 ,116 ,104

תולדות ישראל ומקרא

היסטוריה של עם ישראל, מחשבת ישראל ומקרא

שלושת החוגים משולבים תוך שמירה על מסגרות נפרדות
של תכניות לימודים והענקת תארים בהתאם

חוג לימודים לב"א (דו־חוגי וחד־חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **ד"ר מרקוס זילבר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' יעקב ברנאי (אמריטוס), פרופ' גרשון גליל, פרופ' דבורה דימנט (אמריטה), פרופ' שרה הלר וילנסקי (אמריטה), פרופ' שולמית ולר (אמריטה), פרופ' אהוד לוז (אמריטוס), פרופ' מאיר מלול (אמריטוס), פרופ' אברהם מלמד (אמריטוס), פרופ' קנת סטאו (אמריטוס), פרופ' בוסתנאי עודד (אמריטוס), פרופ' מרדכי פכטר (אמריטוס), פרופ' מנחם קלנר (אמריטוס), פרופ' מינה רוזן (אמריטה), פרופ' אוריאל רפפורט (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ' יונתן בן דב, פרופ' שרה בנדר (אמריטה), פרופ' דניאל גוטוויין, פרופ' איתן לוין (אמריטוס), פרופ' ישעיהו מאורי (אמריטוס), פרופ' מנחם מור (אמריטוס), פרופ' עמוס מוריס-רייך, פרופ' ברוך מרגלית (אמריטוס), פרופ' גדעון פוקס (אמריטוס), פרופ' נחום רוזל (אמריטוס), פרופ' זהר שגב, פרופ' נילי שופק (אמריטה).

מרצה בכיר: ד"ר אייל בן־אליהו, ד"ר מרקוס זילבר, ד"ר יוסף חיות, ד"ר סדריק כהן־סקלי, ד"ר איתמר כסלו, ד"ר הלל ניומן, ד"ר טרי פנטון (בגמלאות), ד"ר אסי פרבר־גינת (בגמלאות), ד"ר דנאל קאהן.

מרצה: ד"ר משה לביא, ד"ר מיכה פרי.

מורה בכיר: ד"ר חיים ליכט (בגמלאות).

מזכירות החוג

שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות: 13.00-10.00
טלפון: 04-8249930; 04-8240560; 04-8240748
פקס: 04-8288812

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' מורן שוורצר**
דואר אלקטרוני: mshwart1@univ.haifa.ac.il
עוזר מינהלי מקרא: **גב' שרה מרדכי**
דואר אלקטרוני: smordec1@univ.haifa.ac.il
מרכזת תכנית רודרמן: **גב' הילה קלור**
קומה 16, חדר 1618, טלפון: 04-8288311
דואר אלקטרוני: rudermanajs@univ.haifa.ac.il
מזכירת החוג: **גב' דנה הוניגסמן**
דואר אלקטרוני: jewhistdep@univ.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

הלימודים בתואר ראשון מתקיימים בשלושה מסלולים נפרדים:

1. היסטוריה של עם ישראל
2. מחשבת ישראל
3. מקרא

א. היסטוריה של עם ישראל (104)

מטרת הלימודים

להקנות לתלמידי החוג ידיעה והבנה של התהליכים החברתיים, הכלכליים, התרבותיים והפוליטיים בתולדות עם ישראל, מראשיתו ועד ימינו. כמו־כן – לתת בידי התלמידים כלים, שיאפשרו גישה ביקורתית אל המקורות. הדבר נעשה בעיקר בעזרת תרגילים וסמינריונים. המשתתפים בסמינריון נדרשים להוכיח את יכולתם ביישום הידע והכלים הביקורתיים והביבליוגראפיים, העומדים לרשותם (בכלל זאת ספרייה עשירה) לשם כתיבת עבודה ממצה בנושא הסמינריון.

תנאי הקבלה

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג.

מסלולים ומגמות: מסלול דו־חוגי, מסלול חד־חוגי.

המסלול הדו־חוגי

מבנה הלימודים

לימודי החוג מחולקים לארבע תקופות:

תקופת המקרא	מראשיתו של עם ישראל עד שיבת ציון.
תקופת בית שני, המשנה והתלמוד	משיבת ציון עד הכיבוש הערבי.
תקופת ימי הביניים	מהכיבוש הערבי עד המשבר השבתאי.
העת החדשה	מאמצע המאה ה־17 ועד ימינו.

במשך שנות לימודיו לקראת התואר הראשון חייב כל תלמיד להשתתף ב־4 שיעורים, ב־4 תרגילים, ב־2 סמינריונים (מ־2 תקופות שונות), במכינה בתלמוד, קורסים בהיקף של 6 נ"ז מביה"ס להיסטוריה: קורס אוריינות מידע מתוקשב 2 נ"ז, היסטוריה עולמית 4 נ"ז ולצבור סך הכל 60 נקודות.

שקלול הציונים

הציון הסופי ייקבע לפי משקל כל קורס בנקודות זכות מסך כל הלימודים של התלמיד. להלן פירוט נקודות למסלול דו־חוגי:

4 שיעורים	4 נ' כל אחד	בסה"כ	16
4 תרגילים	4 נ' כל אחד	בסה"כ	16
2 סמינריונים	6 נ' כל אחד	בסה"כ	12
מכינה בתלמוד	4 נ'	בסה"כ	4
"דרך הרוח"	6 נ'	בסה"כ	6
ביה"ס להיסטוריה	4 נ' + 2 נ'	בסה"כ	6
		סה"כ	**60**

המסלול החד־חוגי

המסלול החד־חוגי מיועד לתלמידים המעוניינים להרחיב ולהעמיק את לימודיהם בתולדות ישראל ולשלב במהלך לימודיהם לימודי מקבצים הקשורים או המשלימים לימודים אלה.
הקבלה באישור יועץ ב"א.

מבנה הלימודים

תקופת המקרא	מראשיתו של עם ישראל עד שיבת ציון.
תקופת בית שני, המשנה והתלמוד	משיבת ציון עד הכיבוש הערבי.
תקופת ימי הביניים	מהכיבוש הערבי עד המשבר השבתאי.
העת החדשה	מאמצע המאה ה־17 ועד ימינו.

במשך שנות לימודיו לקראת התואר הראשון חייב כל תלמיד להשתתף ב־4 שיעורים (2 חובה, 2 בחירה), ב־4 תרגילים, ב־2 סמינריונים (מ־2 תקופות שונות), במכינה בתלמוד, קורסים בהיקף של 6 נ"ז מביה"ס להיסטוריה: קורס אוריינות מידע מתוקשב 2 נ"ז, היסטוריה עולמית 4 נ"ז ולצבור סך הכל 60 נקודות.

נוסף ללימודים הנדרשים במסלול הדו־חוגי (בהיקף 60 נ') ילמד תלמיד המסלול החד־חוגי בחוג קורסים בהיקף של 12 נ'. סה"כ במסלול זה: 60 + 12 = 72 נ'.

את יתרת 48 הנקודות ילמד התלמיד מחוץ לחוג וזאת במסגרת של שני מקבצים מתוך המקבצים הקיימים באוניברסיטה או במסגרת של מקבצים אישיים. ניתן להכיר במסגרת זו בלימודים קודמים. בכל אחד מן המקבצים ילמד התלמיד סמינריון ויגיש בו עבודה סמינריונית.

מקבצים מומלצים: מדע המדינה, קרימינולוגיה, משפטים, סוציולוגיה־אנתרופולוגיה, גיאוגרפיה, מגדר, לימודי תרבות, שפות.

תכנית הלימודים מחוץ לחוג חייבת באישורו של יועץ הב.א.

שקלול הציונים

הציון הסופי ייקבע לפי משקל כל קורס בנקודות זכות מסך כל הלימודים של התלמיד. להלן פירוט נקודות למסלול חד־חוגי:

4 שיעורים	4 נ' כל אחד	בסה"כ	16
7 תרגילים	4 נ' כל אחד	בסה"כ	28
2 סמינריונים	6 נ' כל אחד	בסה"כ	12
מכינה בתלמוד	4 נ'	בסה"כ	4
"דרך הרוח"	4 נ' + 2 נ'	בסה"כ	6
ביה"ס להיסטוריה	4 נ' + 2 נ'	בסה"כ	6
		סה"כ	**72**

כמו כן ישוקללו שני המקבצים על פי אותו עיקרון, משקל כל קורס בנקודות זכות מסך כל הלימודים של התלמיד לתואר.

ניתן להתאים בחוג תוכנית אישית הנוגעת לתחומי העניין של הסטודנט באישור יועץ הב.א.

תוכנית אקדמיזציה למורים בכירים ולהנדסאים בעלי תעודת הוראה

התכנית מתקיימת במסגרת המסלול החד־חוגי, ומיועדת לבוגרי מכינות להוראה. בתכנית זו לימודי הסמינר ולימודים קודמים מוכרים לצורך צבירת נקודות. התלמידים מתקבלים לשנה ב' ולפיכך פטורים מן הבחינה הפסיכומטרית.

* סטודנטים המעוניינים ללמוד בתכנית במסגרת החוג למחשבת ישראל, תבנה עבורם תכנית ייחודית.

תנאי הקבלה

1. תעודת הוראה תלת־שנתית (ממכללה/מדרשה מוכרת ע"י משרד החינוך והתרבות).
2. תעודת בגרות מלאה.
3. תעודת מורה בכיר.
4. עמידה בבחינת המיון באנגלית (אמי"ר), ברמה "בינוני 1". מועמדים שיתקבלו לתכנית יהיו חייבים לסיים כל חובותיהם באנגלית כשפה זרה עד תחילת לימודיהם בדרג 3.
5. עמידה בבחינת ידע בעברית (יע"ל), זאת, למועמדים אשר שפת ההוראה בבית־הספר התיכון בו למדו לא היתה עברית (ראו במדריך לנרשמים).

לכל מסלולי הלימודים

שפה זרה

כל תלמיד חייב ללמוד אנגלית כשפה זרה, אלא אם קיבל פטור. תלמיד שלא השלים את חובותיו באנגלית עד סוף שנה ב' לא יוכל להמשיך בלימודיו בשנה השלישית או לקחת קורסי דרג 3.

מכינה בתלמוד

המכינה נועדה לשרת את החוגים למדעי היהדות. תפקידה להקנות לתלמידים את הידע והכלים הבסיסיים הנחוצים כדי להתמודד עם מקורות תלמודיים. הלימודים במכינה עוסקים בהתפתחותה של הספרות התלמודית על מרכיביה ורבדיה השונים. התלמיד לומד לקרוא מקורות מן הספרות התלמודית ולהשתמש בספרי העזר העומדים לרשותו.

"דרך הרוח"

החל מתשע"ד מחויבים תלמידי הפקולטה למדעי הרוח ללמוד קורסים בהיקף של 6 נ"ז במסגרת תוכנית "דרך הרוח". הרישום לקורסים יתבצע תחת אחת מתכניות הלימודים של התלמיד וציוני הקורסים ישוקללו בציון הסופי. את לימודי "דרך הרוח" ניתן ללמוד בכל אחת משנות הלימוד לתואר. על המשתתפים בתכנית לבחור קורסים מחוץ לתחום ההתמחות החוגי שלהם בהתאם למוגדר באתר התכנית. **סיום לימודי "דרך הרוח" בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.**

סמינריונים

תלמיד רשאי להשתתף בסמינריון רק לאחר שלמד ועמד בדרישות בשיעורים ובתרגיל מאותה תקופה. תלמיד אינו רשאי להשתתף ביותר מסמינר אחד בסמסטר. תלמיד אינו רשאי להשתתף ב־2 סמינריונים מאותה תקופה. כל תלמיד המשתתף בסמינריון חייב להגיש עבודה סמינריונית בשנת לימודים שבה הוא משתתף בסמינריון. אם השתתף בסמינריון בסמסטר א' – תוגש העבודה עד תום סמסטר ב'; ואם השתתף בסמינריון בסמסטר ב' תוגש העבודה הסמינריונית עד תום חופשת הקיץ.

העבודות יוגשו בשני עותקים בצירוף מעטפה גדולה מבוילת למזכירות החוג.

הערה: תלמידי החוג המועידים עצמם להוראת היסטוריה חייבים בשיעורי השלמה. ההיקף והתוכן של שיעורי ההשלמה תלויים בחוג השני לב"א. נא ראו הנחיות מפורטות בתכנית הלימודים של החוג ללמידה, הוראה והדרכה בפרק השלמות לתלמידים הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה.

סדר הלימודים

תכנית הלימודים נקבעת בידי התלמיד בהתאם לתקנות ולסדרי הלימוד בחוג ומקבלת תוקף עם אישורה על־ידי החוג. הדרכה לצורך זה תינתן במסגרת הליכי הייעוץ, כפי שייקבעו.

נוכחות

קיימת חובת נוכחות בכל השיעורים. השתתפות של תלמיד תבוטל עם ייעדר מעל 20% מהשיעורים.

דרישות מעבר

בתום כל סמסטר תתקיימנה בחינות בשיעורים ובתרגילים. המשך לימודי התלמיד מותנה בציון ממוצע של 60 לפחות בלימודי שנה א'.

תנאי זכאות

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על־פי דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

ציון סופי לתואר

א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לב"א (כולל עבודות סמינריוניות) זכאי לקבל אישור זכאות לתואר.

ב. בבקשות לאישור זכאות, יש לפנות למזכירות החוג באופן אישי. על התלמיד לחתום על טופס השקלול לפני העברתו למדור בוגרים.

ג. באישור הזכאות מפורטים החוגים אותם למד ותאריך הזכאות לתואר. תאריך זכאותו לתואר ייקבע לפי תאריך מילוי המטלה האחרונה לתואר.

ד. לאחר העברת השקלול למינהל התלמידים (מדור בוגרים) ו/או קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

ב. מחשבת ישראל (116)

מטרת הלימודים

להקנות לתלמידים ידיעה והבנה בהתפתחות הרעיונות המוסריים, הדתיים, החברתיים, והלאומיים של העם היהודי, בכיווניהם הפילוסופיים וההיסטוריים, ובקשריהם עם ההשקפות הפילוסופיות, הדתיות, והחברתיות הכלכליות. הלימודים בחוג מתנהלים מתוך גישה פילוסופית והיסטורית במגמה לפתוח לפני התלמידים אשנב לעולם הרוחני של העם היהודי ולהקנות להם ידע בסיסי רחב במחשבת ישראל ולהכשיר אותן למחקר ולהוראה בתחום זה.

תנאי הקבלה

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג.

מסלולים ומגמות: מסלול דו־חוגי, מסלול חד חוגי.

המסלול הדו־חוגי

מבנה הלימודים

הלימודים כוללים שלושה מדורים, שהם גם מדורים להתמחות:

א) ספרות חז"ל

ב) פילוסופיה יהודית

ג) קבלה וחסידות

◆ ספרות חז"ל			
שיעור במדרש ובאגדה		4 שש"ס	4 נ'
תרגיל במדרש ובאגדה		4 שש"ס	4 נ'
מכינה בתלמוד*		4 שש"ס	4 נ'
תרגיל בטקסטים תלמודיים		4 שש"ס	4 נ'
	סה"כ	**16 שש"ס**	**16 נ'**
◆ פילוסופיה יהודית			
שיעור בימי הביניים		4 שש"ס	4 נ'
תרגיל בימי הביניים		4 שש"ס	4 נ'
שיעור בעת חדשה		4 שש"ס	4 נ'
תרגיל בעת חדשה		4 שש"ס	4 נ'
	סה"כ	**16 שש"ס**	**16 נ'**
◆ קבלה וחסידות			
שיעור בקבלה קלאסית		4 שש"ס	4 נ'
תרגיל בקבלה קלאסית		4 שש"ס	4 נ'
שיעור בקבלה מאוחרת		4 שש"ס	4 נ'
תרגיל בקבלה מאוחרת		4 שש"ס	4 נ'
	סה"כ	**16 שש"ס**	**16 נ'**
◆ סמינריונים			
סמינריון		4 שש"ס	6 נ'
סמינריון		4 שש"ס	6 נ'
	סה"כ	**8 שש"ס**	**12 נ'**
	סה"כ כללי	**56 שש"ס**	**60 נ'**

* המכינה בתלמוד היא קורס חובה בשנה א'.

אם החוג השני של התלמיד מחייב קורס בתלמוד, יהיה התלמיד חייב בתרגיל נוסף.

ניתן ללמוד בתוכנית אישית באישור יועץ הב.א.

המסלול החד־חוגי

המסלול החד־חוגי מיועד לתלמידים המעוניינים להרחיב ולהעמיק את לימודיהם במחשבת ישראל ולשלב במהלך לימודיהם לימודי מקבצים הקשורים או המשלימים לימודים אלה.

הקבלה באישור יועץ ב"א.

מבנה הלימודים

נוסף ללימודים הנדרשים במסלול הדו־חוגי (בהיקף 60 נ'), ילמד תלמיד המסלול החד־חוגי בחוג קורסים בהיקף של 12 נ'. סה"כ במסלול זה 12+60 = 72 נ'.

את יתרת 48 הנקודות ילמד התלמיד מחוץ לחוג וזאת במסגרת של שני מקבצים מתוך המקבצים הקיימים באוניברסיטה במקבצים אישיים. כן, ניתן להכיר במסגרת זו בלימודים קודמים.

החוג ממליץ לקחת מיקבץ אחד בחוג לפילוסופיה ומיקבץ אחר באחד החוגים למדעי היהדות (מקרא, היסטוריה של עם ישראל).

במסגרת המיקבצים יחויב התלמיד ללמוד שיעורים, תרגילים וסמינריונים לפי הנחיית יועץ הב.א.

בחירת המיקבצים תעשה באישור יועץ הב.א.

מכסת הלימודים במסלול הדו־חוגי	60 נ'
הוספות בחוג (3 תרגילים במדורים שונים)	12 נ'
2 מקבצים בחוגים אחרים	48 נ'
סה"כ	**120 נ'**

תוכנית אקדמיזציה למורים בכירים ולהנדסאים בעלי תעודת הוראה

התכנית מתקיימת במסגרת המסלול החד־חוגי, ומיועדת לבוגרי מכינות להוראה. בתכנית זו לימודי הסמינר ולימודים קודמים מוכרים לצורך צבירת נקודות. התלמידים מתקבלים לשנה ב' ולפיכך פטורים מן הבחינה הפסיכומטרית.

* סטודנטים המעוניינים ללמוד בתכנית במסגרת החוג למחשבת ישראל, תבנה עבורם תכנית ייחודית.

תנאי הקבלה

1. תעודת הוראה תלת־שנתית (ממכללה/מדרשה מוכרת ע"י משרד החינוך והתרבות).
2. תעודת בגרות מלאה.
3. תעודת מורה בכיר.
4. עמידה בבחינת המיון באנגלית (אמי"ר), ברמה "בינוני 1". מועמדים שיתקבלו לתכנית יהיו חייבים לסיים כל חובותיהם באנגלית כשפה זרה עד תחילת לימודיהם בדרג 3.
5. עמידה בבחינת ידע בעברית (יע"ל), זאת, למועמדים אשר שפת ההוראה בבית־הספר התיכון בו למדו לא היתה עברית.

לכל מסלולי הלימודים

שפה זרה

כל תלמיד חייב ללמוד אנגלית כשפה זרה, אלא אם קיבל פטור. תלמיד שלא השלים את חובותיו באנגלית עד סוף שנה ב' לא יוכל להמשיך בלימודיו בשנה השלישית או לקחת קורסי דרג 3.

מכינה בתלמוד

המכינה נועדה לשרת את החוגים למדעי היהדות. תפקידה להקנות לתלמידים את הידע והכלים הבסיסיים הנחוצים כדי להתמודד עם מקורות תלמודיים. הלימודים במכינה עוסקים בהתפתחותה של הספרות התלמודית על מרכיביה ורבדיה השונים. התלמיד לומד לקרוא מקורות מן הספרות התלמודית ולהשתמש בספרי העזר העומדים לרשותו.

"דרך הרוח"

החל מתשע"ד מחויבים תלמידי הפקולטה למדעי הרוח ללמוד קורסים בהיקף של **6 נ"ז** במסגרת תוכנית "דרך הרוח". הרישום לקורסים יתבצע תחת אחת מתכניות הלימודים של התלמיד וציוני הקורסים ישוקללו בציון הסופי. את לימודי "דרך הרוח" ניתן ללמוד בכל אחת משנות הלימוד לתואר. על המשתתפים בתכנית לבחור קורסים מחוץ לתחום ההתמחות החוגי שלהם בהתאם למוגדר באתר התכנית. **סיום לימודי "דרך הרוח" בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.**

סמינריונים

תלמיד רשאי להשתתף בסמינריון רק לאחר שלמד ועמד בדרישות בשיעורים ובתרגיל מאותה תקופה. תלמיד אינו רשאי להשתתף ביותר מסמינר אחד בסמסטר. תלמיד אינו רשאי להשתתף ב־2 סמינריונים מאותה תקופה. כל תלמיד המשתתף בסמינריון חייב להגיש עבודה סמינריונית בשנת לימודים שבה הוא משתתף בסמינריון. אם השתתף בסמינריון בסמסטר א' – תוגש העבודה עד תום סמסטר ב'; ואם השתתף בסמינריון בסמסטר ב' תוגש העבודה הסמינריונית עד תום חופשת הקיץ.

העבודות יוגשו בשני עותקים בצירוף מעטפה גדולה מבוילת למזכירות החוג.

הערה: תלמידי החוג המועידים עצמם להוראת היסטוריה חייבים בשיעורי השלמה.
ההיקף והתוכן של שיעורי ההשלמה תלויים בחוג השני לב"א. נא ראו הנחיות מפורטות בתכנית הלימודים של החוג ללמידה, הוראה והדרכה בפרק השלמות לתלמידים הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה.

סדר הלימודים

תכנית הלימודים נקבעת בידי התלמיד בהתאם לתקנות ולסדרי הלימוד בחוג ומקבלת תוקף עם אישורה על־ידי החוג. הדרכה לצורך זה תינתן במסגרת הליכי הייעוץ, כפי שייקבעו.

נוכחות

קיימת חובת נוכחות בכל השיעורים. השתתפות של תלמיד תבוטל עם ייעדר מעל 20% מהשיעורים.

דרישות מעבר

בתום כל סמסטר תתקיימנה בחינות בשיעורים ובתרגילים. המשך לימודי התלמיד מותנה בציון ממוצע של 60 לפחות בלימודי שנה א'.

תנאי זכאות

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על־פי דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבותיו לאוניברסיטה.

ציון סופי לתואר

א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לב"א (כולל עבודה סמינריונית) זכאי לקבל אישור זכאות לתואר.

ב. בבקשות לאישור זכאות, יש לפנות למזכירות החוג באופן אישי. על התלמיד לחתום על טופס השקלול לפני העברתו למדור בוגרים.

ג. באישור הזכאות מפורטים החוגים אותם למד ותאריך הזכאות לתואר. תאריך זכאותו לתואר ייקבע לפי תאריך מילוי המטלה האחרונה לתואר.

ד. לאחר העברת השקלול למינהל תלמידים (מדור בוגרים) ו/או קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

ג. מקרא (101)

מטרת הלימודים

החוג שואף להקנות לתלמיד את ידיעת המקרא והבנתו באמצעות הכלים והשיטות של מחקר המקרא המודרני. בנוסף לכך מבקש החוג לאפשר לתלמיד, לפי בחירתו, להרחיב את ידיעותיו ברקע התרבותי של עולם המקרא כמו גם בהשפעת המקרא על היצירה היהודית במרוצת הדורות. הלימודים כוללים: חקר הספרות המקראית בעת החדשה; מבחר ספרי

מקרא; היסטוריה של תקופת המקרא (ישראל ועמי המזרח הקדום); לשון המקרא ולשונות קרובות; אמונות ודעות; נוסח המקרא; תרגומים עתיקים; פרשנות יהודית; מגילות מדבר יהודה.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג.
מועמד שאינו עומד בתנאי הקבלה, יוכל להגיש בקשה לראש החוג ובקשתו תידון לגופה.

המסלול הדו־חוגי

במסלול הדו־חוגי ילמד התלמיד לפי התכנית דלהלן, ובסה"כ ישיג 60 נ"ז בחוג למקרא. התכנית גמישה מאוד והתלמיד יכול לקבוע במידה רבה את הסדר שבו ילמד את הקורסים. ברשימה להלן מופיעים קורסי החובה והאפשרויות לבחירה. יש ללמוד את כל קורסי החובה, ובתוכם חטיבות טקסטואליות לפי השנה לתואר. בנוסף על כל תלמיד ללמוד בשני קורסים סמינריוניים (שנים ב-ג) ולהגיש את העבודות הנדרשות בהן. כל תלמיד נדרש ללמוד 6 נ"ז בתוכנית "דרך הרוח"; החובה תתפרס על לימודיו בשני חוגי הלימוד לתואר.

תכנית הלימודים

<u>קורסי חובה</u>

השיעורים בדרג 1

מבוא לנוסח המקרא	2 שש"ס	2 נ'
הדרכה ביבליוגרפית	2 שש"ס	2 נ'
חטיבה טקסטואלית א'	2 שש"ס	2 נ'
המקרא על רקע המזרח הקדום	4 שש"ס	4 נ'
מבוא לתולדות ע"י בתקופת המקרא	4 שש"ס	4 נ'
בקיאות – חטיבת התורה		1 נ'

השיעורים בדרג 2

בוא לספרות המקרא	4 שש"ס	4 נ'
מבוא ללשון המקרא	2 שש"ס	2 נ'
מלכים ונביאים בתקופת המקרא	4 שש"ס	4 נ'
קריאה בפרשנות היהודית למקרא	4 שש"ס	4 נ'
חטיבה טקסטואלית ב'	4 שש"ס	4 נ'
סמינריון א'	4 שש"ס	6 נ'
בקיאות-חטיבת נביאים		1 נ'

השיעורים בדרג 3

חטיבה טקסטואלית ג'	4 ש"ס	4 נ'
סמינריון ב'	4 שש"ס	6 נ'
מגילות מדבר יהודה	2 שש"ס	2 נ'
קורסי בחירה (ניתן גם בתוכנית דרך הרוח)	8 שש"ס	8 נ'
סה"כ		**60**

ימי עיון, מלגות וסיורים

1. מדי שנה מארגן החוג שני ימי עיון במקרא, יום אחד בחנוכה ויום אחד בל"ג בעומר. ביום העיון בל"ג בעומר מחלק החוג מלגות עידוד והצטיינות לתלמידיו.
2. מדי שנה יארגן החוג סיור אחד לפחות באתרים ארכיאולוגיים שהממצא בהם נוסך אור על הכתוב המקראי.
3. השתתפות התלמיד ב־5 פעילויות כנ"ל (ימי עיון ו/או סיורים) במהלך שנות לימודיו לקראת התואר, תזכה אותו ב־2 נ' בתוכנית הלימודים. פרטים והרשמה במזכירות החוג.

הערות:

1. היקף הלימודים במסלול הדו־חוגי הינו 60 נ.ז.
2. תלמיד הלומד אחד מקורסי החובה של החוג למקרא בחוג השני שלו, יחוייב להשלים את נקודות הזכות החסרות בקורס בחירה חלופי בחוג למקרא, עד להשלמת 60 נ.ז.
3. ניתן להגיש את העבודות הסמינריוניות על פי המועדים שלהלן: בקורס אשר התקיים בסמסטר א', ניתן להגיש את העבודה הסמינריונית עד סוף סמסטר ב' העוקב. בקורס שהתקיים בסמסטר ב', ניתן להגיש עד תחילת שנת הלימודים העוקבת.
4. קיימת חובת נוכחות בכל השיעורים. השתתפותו של תלמיד תבוטל באם ייעדר במעל 20% מהשיעורים.

המסלול החד־חוגי

במסלול החד־חוגי יכול התלמיד להתמחות באחד מהנושאים הבאים:

תרגומי המקרא השונים, תרבות והסטוריה של המזרח התיכון הקדום, המקרא בספרות היהודית הבתר־מקראית.

התלמיד לומד גם שפה עתיקה – אכדית, מצרית או יוונית – בהתאם לתחום התמחותו.

התלמיד ילמד על פי תכנית הלימודים של המסלול הדו־חוגי בתוספת קורסים בהיקף של 60 נ.ז. נוספות:

חטיבה טקסטואלית נוספת (מהחוג למקרא)

שפה עתיקה: מתחילים-מתקדמים.

2 מקבצי לימוד (כולל שני סמינריונים)

קורסי בחירה

6 נ"ז בתוכנית "דרך הרוח"

הלימודים במסלול זה: 120 נ.ז.

תנאי הקבלה למסלול החד־חוגי

תלמיד יוכל ללמוד במסלול החד־חוגי, החל משנה ב' ללימודיו בחוג ורק לאחר שסיים בהצלחה את שיעורי דרג 1 בחוג למקרא. הקבלה למסלול זה תהיה בהתאם להישגי התלמיד במשך לימודי דרג 1 ולאחר ראיון אישי. תכנית הלימודים האישית של התלמיד תובא לאישור ועדת ההוראה של החוג.

לכל מסלולי הלימודים

שפה זרה

כל תלמיד חייב ללמוד אנגלית כשפה זרה, אלא אם קיבל פטור. תלמיד שלא השלים את חובותיו באנגלית עד סוף שנה ב' לא יוכל להמשיך בלימודיו בשנה השלישית או לקחת קורסי דרג 3.

תוכנית "דרך הרוח"

החל מתשע"ד מחויבים תלמידי הפקולטה למדעי הרוח ללמוד קורסים בהיקף של 6 נ"ז במסגרת תוכנית "דרך הרוח". הרישום לקורסים יתבצע תחת אחת מתכניות הלימודים של התלמיד וציוני הקורסים ישוקללו בציון הסופי. את לימודי "דרך הרוח" ניתן ללמוד בכל אחת משנות הלימוד לתואר. על המשתתפים בתכנית לבחור קורסים מחוץ לתחום ההתמחות החוגי שלהם בהתאם למוגדר באתר התכנית. סיום לימודי "דרך הרוח" בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

סמינריונים

תלמיד רשאי להשתתף בסמינריון רק לאחר שלמד ועמד בדרישות בשיעור ובתרגיל מדרג א. תלמיד אינו רשאי להשתתף ביותר מסמינר אחד בסמסטר.

סדר הלימודים

תכנית הלימודים נקבעת בידי התלמיד בהתאם לתקנות ולסדרי הלימוד בחוג ומקבלת תוקף עם אישורה על־ידי החוג. הדרכה לצורך זה תינתן במסגרת הליכי הייעוץ, כפי שייקבעו.

דרישות מעבר

בתום כל סמסטר תתקיימנה בחינות בשיעורים ובתרגילים. המשך לימודי התלמיד מותנה בציון ממוצע של 60 לפחות בלימודי שנה א'.

תנאי זכאות

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על־פי דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

ציון סופי לתואר

א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לב"א (כולל עבודות סמינריוניות) זכאי לקבל אישור זכאות לתואר.

ב. בבקשות לסיכום לימודים, יש לפנות למזכירות החוג באופן אישי. על התלמיד לחתום על טופס סיכום לימודים לפני העברתו למדור בוגרים.

ג. באישור הזכאות מפורטים החוגים אותם למד ותאריך הזכאות לתואר. תאריך זכאותו לתואר ייקבע לפי תאריך מילוי המטלה האחרונה לתואר.

ד. לאחר העברת סיכום הלימודים למדור בוגרים ו/או קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

◆◆◆

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **פרופ' יוסי חיות**

א. היסטוריה של עם ישראל (104)

החוג לתולדות ישראל מציע מגוון תוכניות המאפשרות התמחות בהיבטים שונים של תולדות ישראל. כן מוצעות תכניות ייחודיות המותאמות לצרכים המקצועיים של ציבורים שונים בכלל וציבור המורים בפרט.

תנאי קבלה

המועמדים ייבחרו על־ידי ועדת קבלה מבין התלמידים שסיימו לימודי ב"א בהיסטוריה ובמדעי היהדות. יתקבלו בוגרים של חוגים אחרים אם יאושרו על־ידי ועדת הקבלה החוגית. תלמידים שסיימו תואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בהם אינה עברית, חייבים לעבור מבחני ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה. מלוי תנאי זה הכרחי לקבלת זכאות לתואר.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

1. קבלה למסלול מ"א עם כתיבת עבודת גמר מחקרית: בציון 80 לפחות בכל אחד מן החוגים, אשר ממלאים אחרי תנאי הקבלה הכלליים ללימודי מ"א.

2. קבלה למסלול מ"א עם בחינת גמר כולל תכניות מובנות: בציון 76 לפחות בכל אחד מן החוגים, אשר ממלאים אחרי תנאי הקבלה הכלליים ללימודי מ"א.

מבנה הלימודים

מסלולי לימוד:

מסלול א' (מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – 28 שש"ס): מתקבלים למסלול זה מועמדים שסיימו לימודי ב"א בציון סופי 80 לפחות. תלמידים במסלול ב' יכולים לפנות בבקשה לעבור למסלול א' בתחילת שנת הלימודים השנייה, או לאחר שהגישו עבודה סמינריונית אחת לכל הפחות. את בקשתם יגישו בכתב למזכירות החוג.

5 קורסים בדרג 4	סמינריון בשניים מהם 4 שש"ס	X 5 = 20 שש"ס
2 קורסים בחוגים אחרים	רפראטים 4 שש"ס	X 2 = 8 שש"ס
בדרג 3 לפחות	**סה"כ 28 שש"ס**	

שפה זרה: רמה א' ורמה ב', סה"כ 4 סמסטרים (עד רמת פטור)

שפה זרה לתלמידי מסלול א' (נוסף על האנגלית שלמד בלימודי התואר הראשון)

סטודנט שבחר את תקופת הבית השני, המשנה והתלמוד כתקופת התמחות, חייב ללמוד יוונית למתחילים ולמתקדמים. סטודנט שבחר את ימי הביניים, או העת החדשה כתקופת התמחות, יכול לבחור את השפה הזרה (ברמה ב' או מקבילה) בהתאם לתחום התמחותו באישור החוג. סטודנט המוכיח ידיעה בשפה זרה הנדרשת לתחום ההתמחות, פטור מלימודי שפה זרה. לימודי שפה זרה הם חובה אך לא נחשבים בשקלול הציונים. ניתן להכיר במחצית מלמודי השפה הזרה כקורסי בחירה בחוגים אחרים בתוכנית הלימודים של התלמיד, וזאת בתאום בין מנחה העבודה והתלמיד.

- ניתן להכיר בקורסי שפה (לא אנגלית) שנלמדו במסגרת תואר ראשון או במסגרות מוכרות אחרות מחוץ לאוניברסיטה.

הסטודנט חייב להגיש שתי עבודות סמינריוניות ולקבל ציונים בכל הקורסים בהם השתתף.

עבודת גמר מחקרית (תיזה)

תלמיד שהתקבל למסלול א' יבחר נושא לעבודת גמר מחקרית, תוך התייעצות עם המרצה אשר ידריכו בעבודתו. הצעת התיזה חייבת להיות מאושרת בתחילת שנה ג' ללימודים. העבודה תודפס ותוגש בהתאם לנוהלי הכנה והגשה של עבודת גמר מחקרית שנקבעו על ידי הרשות ללימודים מתקדמים. העותקים שיוגשו לא יוחזרו למחבר. ניתן לפרסם פרסום חלקי או מלא של עבודת הגמר לפני הגשתה באישור חברי ועדת המ.א. החוגית והמנחה.

שקלול הציונים – מסלול א'

עבודת גמר מחקרית	50%
סמינריונים	30%
קורסים	20%
סה"כ	**100%**

תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך בהיסטוריה של עם ישראל.

מסלול ב' (מסלול עם בחינת גמר – 36 שש"ס):

במסגרת לימודי המ"א, יתמחה התלמיד בתקופה היסטורית אחת או שתיים.

7 קורסים בדרג 4	סמינריון בשניים מהם	4 שש"ס X 7 = 28 שש"ס
2 קורסים בחוגים אחרים בדרג 3 ומעלה	רפראטים	4 שש"ס X 2 = 8 שש"ס
		סה"כ 36 שש"ס

עבודות ובחינות

על הסטודנט לקבל ציון בכל אחד מהקורסים בהם השתתף.

בסמינריון – הסטודנט חייב בהשתתפות פעילה ובהגשת עבודה סמינריונית. הציון העובר הוא 60. במהלך לימודיו יכתוב התלמיד 2 עבודות סמינריוניות.

עם תום לימודיו ייבחן התלמיד בבחינת גמר. ציון מעבר בבחינה הוא 76.

שקלול הציונים – מסלול ב'

בחינות גמר	30%
2 סמינריונים	30%
קורסים	40%
סה"כ	**100%**

* תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך בהיסטוריה של עם ישראל.

מסלול אישי

מטרתו של המסלול לאפשר לתלמיד ללמוד תחום מרכזי אחד, שבו הוא מעוניין להתמחות והמחייב לימוד קורסים מחוגים ופקולטות שונות. במסלול זה התלמיד מחויב באותה מכסת שעות לימוד כבמסלול א' למ"א ובכתיבת עבודת גמר מחקרית. תוכנית הלימודים תיבנה ע"י מנחה עבודת הגמר ותאושר על־ידי יו"ר הוועדה החוגית והדיקן ללימודים מתקדמים.

מסלול מואץ לתואר שני

כללי

המסלול המואץ מיועד למועמדים המעוניינים בכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) וגם למועמדים המעוניינים במסלול ללא תיזה (מסלול ב').

המסלול מיועד לתלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע כולל של 90 לפחות וכתבו לפחות עבודה סמינריונית אחת, שבה השיגו ציון של 90 ומעלה.

תלמיד שיזוהה כמצטיין, יוכל ללמוד בשנה ג' ללימודיו שלושה קורסים מלימודי התואר השני (ולא יותר מ־12 שש"ס) מותנה בקבלת אישור בכתב מיו"ר הוועדה החוגית לתואר שני.

והיה והתלמיד יתקבל ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מחובותיו בלימודי המ"א.

במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון חייב התלמיד לסיים את חובות השמיעה לתואר זה.

תלמיד שסיים את כל חובותיו לתואר ראשון בשנה ג' יוכל להתקבל ללימודי התואר השני בשנה ד'. במקרה בו נותרה לתלמיד חובת הגשת עבודות לתואר הראשון, הוא יתקבל במעמד "על תנאי".

על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עם תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'.

במהלך שנה ד' ללימודיו ישלים את מכסת הקורסים הנדרשת על-ידי החוג.

מבנה הלימודים

מסלול א' עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה)

על התלמיד להגיש הצעת מחקר לעבודת תיזה ולקבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני להצעה עד תום שנה ד', ולא יאוחר מתחילת שנה"ל העוקבת.

השנה החמישית תוקדש לכתיבת עבודת התיזה.

עבודת התיזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.

משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ עם כתיבת תיזה יעמוד על חמש שנים.

מסלול ב' עם בחינת גמר

התלמיד יגיש עד תום שנת הלימודים הרביעית את כל עבודותיו.

התלמיד יגש לבחינת הגמר בתום השנה הרביעית, כולל חופשת הקיץ.

משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ עם בחינת גמר יעמוד על ארבע שנים.

תואר שני מסלול ב' - תוכניות מובנות

תוכנית לימודים בתולדות עם ישראל בעת החדשה

ראש תוכנית: **פרופ' דני גוטוויין**

ימי לימוד: ג' או ה'

תולדות ישראל במאות התשע-עשרה והעשרים משמשות נושא למחקר היסטורי רב-תחומי וחדשני מצד אחד, ומצד שני הן מעצבות את הזיכרון הקיבוצי ומהוות ציר לדיון הציבורי בישראל. ככאלו הן גם נושא מרכזי בלימודי ההיסטוריה ובפעילות החינוכית במערכת החינוך.

במוקד תכנית המ.א. בתולדות ישראל בעת החדשה עומדים התהליכים המרכזיים שעיצבו את דמותו של העם היהודי בתפוצותיו השונות במאתיים השנים האחרונות ובהם: היציאה מן הגיטו ואתגרי ההשתלבות בחברות הרוב; ההגירה הגדולה, בעיקר לארה"ב ולארץ־

ישראל; האנטישמיות המודרנית והשואה; התנועה הלאומית היהודית והציונות; החיים היהודיים במזרח אירופה ובארצות האיסלאם; ועוד. נושאים אלו נלמדים מתוך מגוון של נקודות מבט: חברתית, כלכלית, פוליטית, תרבותית, הגותית ומגדרית.

בקורסים השונים נפרשת בפני הלומדים תמונה עדכנית של מצב המחקר, תוך התמקדות במחלוקות ובזרמים המניעים את המחקר ההיסטורי בן זמננו.

ניתן להרכיב תכנית לימודים המתמקדת בתולדות ישראל בעת החדשה וביהדות זמננו.

תנאי קבלה

קבלה לתכנית זו מותנית באישור ועדת המ"א החוגית ומסלול הלימודים בה זהה למסלול הלימודים בתכנית הרגילה במסלול ב'. ניתן יהיה ללמוד יום בשבוע במשך שנתיים.

במהלך לימודיו חייב הסטודנט בהגשת 2 עבודות סמינריוניות ומטלת סיום לפי דרישת המרצה בכל אחד מן הקורסים בהם אין התלמיד מגיש סמינריון. עם סיום הלימודים, **לאחר** הגשת כל העבודות ייבחן הסטודנט בבחינות גמר.

שקלול הציונים

בחינות גמר	30%
2 סמינריונים	30%
קורסים	40%
סה"כ	**100%**

* תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך בהיסטוריה של עם ישראל.

העת החדשה – תולדות יהודי פולין ומזרח אירופה, שואה וזיכרון

התוכנית מתקיימת ביום ג' – ראש התוכנית: **ד"ר מרקוס זילבר**

מסלול זה מתמקד בתולדות יהודי פולין ומזרח אירופה ותרבויותיהם, מראשיתן ועד לעידן הקומוניסטי בשנות החמישים והשישים של המאה העשרים. מטרת התוכנית לחשוף את הסטודנטים אל העושר העצום בתולדותיהם של יהודי פולין ומזרח אירופה, אל גישות היסטוריוגרפיות שונות ולפלוגתות המחקריות העיקריות הנוגעות להן, תוך הענקת כלים לצריכה ביקורתית נבונה של המחקר ההולך ורב, הן בארץ והן מחוצה לה, על תולדותיהם ותרבויותיהם של יהודי פולין ומזרח אירופה. התוכנית תפרוס בפני הלומדים את תולדות יהודי פולין ומזרח אירופה בתפיסה פנוראמית. השיעורים והסמינרים יינתנו על ידי מומחים בתחומם, תוך שיתוף מרצים אורחים מהארץ ומחו"ל, בימי עיון ובהרצאות אורח מיוחדות. בסמינרים יעסוק הסטודנט בניתוח אספקטים שונים של החוויה היהודית בפולין ובמזרח אירופה, תוך חשיפת הסטודנט לגישות מחקריות מגוונות, בהתאם לתפיסות הרב־תחומיות העומדות בבסיס החוג לתולדות ישראל.

מבנה המסלול

- לימודים בהיקף של 36 שש"ס (שעות סמסטריאליות), כלומר 9 קורסים במשך שנתיים.
- במהלך הלימודים יגיש הסטודנט 2 עבודות סמינריוניות (בקורסים בהם יבחר בתיאום ובהסכמת המרצה). בשאר הקורסים יגיש עבודות רפראט ו/או ייבחן, בהתאם לדרישות הקורס.
- לימודי השלמה (במקרה הצורך) יקבעו על פי ייעוץ אישי.
- בסיום התואר הסטודנט נדרש להיבחן בבחינת הגמר (ציון עובר 76).

תנאי הקבלה

- בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר שסיימו בציון 76 לפחות בשני החוגים בתואר הראשון בתחומים הבאים: מדעי היהדות, היסטוריה, מקרא וספרות.
- בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.Ed שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות, יחוייבו בקורסי השלמה (מקורסי התואר הראשון של החוג) במקביל לשנה א' של תוכנית התואר השני. יש לסיים את קורסי ההשלמה עד תום שנה א' ללימודים.
- ראיון אישי.

המעוניינים בתוכנית זו מבקשים לשלוח את המסמכים הבאים בטרם הרישום לאוניברסיטה:

- טופס מועמדות לתואר מ.א. במסלול יהודי פולין ומזרח אירופה (ניתן לקבל במזכירות החוג).
- העתק של תעודת הב.א. (או ה־B.Ed) בצירוף רשימת הקורסים והציונים.
- לאחר אישור ראש התוכנית יוזמן המועמד לראיון אישי. לאחר שעבר בהצלחה שלבים אלו יוכל המועמד להירשם לאוניברסיטה.

תלמידי המסלול יוכלו לעבור בתום שנה א' (בלבד!) למסלול מחקרי (עם כתיבת תיזה) בתנאי שעמדו בציון ממוצע של 80 לפחות (זאת לאחר שהגישו את כל העבודות של שנה א' ובהם עבודת סמינריון אחת לפחות) וקיבלו את אישור ראש התוכנית בכתב.

שקלול הציונים

בחינות גמר	30%
2 סמינריונים	30%
קורסים	40%
סה"כ	**100%**

תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך בהיסטוריה של עם ישראל.

ב. תוכנית רודרמן בהתמחות בלימודי יהדות ארצות הברית ומדינת ישראל

ראש התכנית: **פרופ' גור אלרואי**

מטרת הלימודים

תוכנית רודרמן למצטיינים ביהדות ארצות הברית ומדינת ישראל היא תוכנית לתואר שני העוסקת במגוון נושאים הקשורים ליהדות ארצות הברית, לחברה האמריקנית ולקשר החשוב וארוך השנים עם מדינת ישראל והחברה הישראלית בעבר ובהווה. מטרת התכנית היא לחשוף את הסטודנטים לרב גוניותה של יהדות ארצות הברית בעבר ובהווה.

תנאי קבלה

1. בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ ובחו"ל בציון של 86 לפחות בתחומים הבאים: היסטוריה של עם ישראל, לימודי ארץ־ישראל, מחשבת ישראל, היסטוריה כללית, היסטוריה של המזרח התיכון, סוציולוגיה ומדעי המדינה.
2. ידיעה שוטפת של השפה האנגלית.
3. ראיון אישי.

מועמדים שאינם עונים על דרישות הקבלה יהיו חייבים בקורסי השלמה בהיקף שיקבע על ידי ועדות המוסמך של שני החוגים, בהתאם לרקע הלימודי שלהם ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

מבנה הלימודים

תכנית הלימודים תתקיים במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) בהיקף של 32 שש"ס ובמסלול עם בחינת גמר בהיקף של 36 שש"ס.

מסלול א'

היקף הלימודים במסלול א' עומד על 32 שש"ס = 8 קורסים, כולל קורס הדרכה מתודולוגית והיסטוריוגרפית (4 שש"ס) . מתוך 32 שש"ס יכתוב התלמיד 2 עבודות סמינריוניות.

בנוסף לימודי שפה זרה שנייה בהיקף 8 שש"ס (ברמה למתחילים ומתקדמים).

במסלול זה התלמיד/ה יוכלו ללמוד 3 קורסי בחירה בהיקף 4 שש"ס כל קורס ובסה"כ 12 שש"ס .

* עבודת גמר

מסלול ב'

היקף תוכנית הלימודים במסלול ב' עם בחינת גמר (ללא תיזה) עומד על 36 שש"ס = 9 קורסים, מתוכם יכתוב התלמיד 2 עבודות סמינריוניות.

במסלול זה התלמיד/ה יוכלו לבחור 5 קורסי בחירה בהיקף של 4 שש"ס כל קורס ובסה"כ 20 שש"ס .

על התלמידים במסלול לעמוד בבחינת גמר בציון של 76 לפחות.

תוכנית הלימודים כוללת ארבעה קורסי ליבה (חובה) בשני המסלולים:

1. יהודי ארה"ב אחרי מלחמת העולם השנייה: תרבות, פוליטיקה, דת וזהות.
2. ההגירה היהודית לארצות הברית וארץ ישראל, 1881-1939.
3. ישראל, המדיניות האמריקנית ויהדות ארה"ב.
4. קמפוס ארצות הברית – סיור לימודי בן 10 ימים במנהטן.

שקלול הציונים

מסלול א'

עבודת גמר מחקרית (תזה) 60%

שתי עבודות סמינריוניות 24%

השתתפות פעילה בשיעורים 16%

מסלול ב'

בחינת גמר 30%

שתי עבודות סמינריוניות 40%

השתתפות פעילה בשאר הקורסים 30%

משך הלימודים

התכנית מרוכזת ביום אחד בשבוע ומתפרשת על פני שלושה סמסטרים. סמסטר א', סמסטר ב' וסמסטר קיץ.

בסיום התואר תוענק תעודת מוסמך בחוג בו למד הסטודנט עם ספח התמחות בתחום יהדות ארצות הברית ומדינת ישראל.

אזרחות

התוכנית מתקיימת ביום ה' – ראש התוכנית: **ד"ר מרקוס זילבר**

תוכנית זו משלבת לימודי קורסים מתחום האזרחות עם קורסים מתחום היסטוריה של עם ישראל בעת החדשה בהתאם לתוכנית הלימודים הנלמדת בבתי־ספר. הקורסים באזרחות מקנים מבט רחב על החברה והפוליטיקה הישראלית מנקודת מבט של הסוציולוגיה ומדעי המדינה. הקורסים מתחום ההיסטוריה עוסקים בתהליכים חברתיים, כלכליים, פוליטיים ואידיאולוגים שחלו בחברה היהודית בעת החדשה.

מבנה המסלול

- לימודים בהיקף של 36 שש"ס (שעות סמסטריאליות), כלומר 9 קורסים במשך שנתיים. התלמיד ילמד 6 קורסים באזרחות ו־3 קורסים בהיסטוריה.
- במהלך הלימודים יגיש הסטודנט 2 עבודות סמינריוניות (בקורסים בהם יבחר בתיאום ובהסכמת המרצה), בשאר הקורסים יגיש עבודות רפראט.

- לימודי השלמה (במקרה הצורך) יקבעו על פי ייעוץ אישי.
- בסיום התואר הסטודנט נדרש להיבחן בבחינת הגמר (ציון עובר 76).
- בעלי תעודת הוראה המעוניינים בהרחבת רישיון הוראה באזרחות, יידרשו לעבור סדנא דידקטית. משך הסדנא 4 שש"ס.

תנאי הקבלה

- בוגרי תואר ראשון בתחומי מדעי היהדות ו/או היסטוריה ובחוגים מדעי המדינה, סוציולוגיה וחינוך.
- על בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.Ed שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות, יוטלו בשנת הלימודים הראשונה למ"א קורסי השלמה מקורסי התואר הראשון של החוג שיהיה עליהם לסיים עד תום השנה.
- ממוצע ציונים של 76 לפחות בכל אחד מהחוגים שנלמדו בתואר הראשון.

שקלול הציונים

בחינות גמר	30%
2 סמינריונים	30%
קורסים	40%
סה"כ	**100%**

תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך בהיסטוריה של עם ישראל.

תוכניות ייחודיות

תרבות ישראל – מחשבה והיסטוריה

ראש התכנית: **ד"ר אייל בן אליהו**

עקרונות התוכנית

התרבות היהודית היא תחום מובהק שבו מתבקש לימוד בין-תחומי. התרבות היהודית היא תרבות רב־קולית ורב שכבתית ומשך תקופה ארוכה נוצרו יצירותיה כתגובה לאלו שקדמו להן. במגמה זו יושם דגש על לימוד משולב שענינו חשיפת הקשרים וההשפעות ההדדיים בין יצירות תרבות מתקופות שונות וממרכזים יהודיים שונים, הדגשת קשרי הגומלין המתקיימים בין תהליכים חברתיים לבין תרבות וספרות יהודית, ושימוש במסורות תיאורטיות מגוונות להבנת תהליכים אלה.

התוכנית תפרוס לפני הלומדים את תרבות ישראל תפיסה פנורמית. לצורך זה ינחו אותנו העקרונות הבאים:

א. השיעורים יעסקו במפגש בין דיסציפלינות שונות סביב נושא לימודי ספציפי.
ב. השיעורים יציגו את ההשתלשלות של תרבות ישראל לאורך ההסטוריה.
ג. מורים מדיסציפלינות שונות ישתפו פעולה בהנחיית עבודת גמר ובהוראה.

הלימודים יאורגנו במבנה זהה לזה בחוג לתולדות ישראל על־פי תקופות: הזמן העתיק, ימה"ב והעת החדשה. יוצע מיגוון של שעורים סמינריוניים לבחירה.

בנוסף לשעורים אלה יוצע קורס חובה "מגמות בחקר תרבות ישראל" .

מסלולי הלימוד

מסלול א' (מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – 32 שש"ס)

מסלול זה מורכב משיעורי חובה ושיעורי בחירה בהיקף של 28 שש"ס, לא כולל לימודי השלמה ולימודי שפות. במסלול זה נדרש/ת התלמיד/ה לכתוב עבודת גמר מחקרית (תיזה).

מסלול ב' (מסלול עם בחינת גמר – 36 שש"ס)

מסלול זה מורכב משיעורי חובה ושיעורי בחירה בהיקף של 36 שש"ס לא כולל לימודי השלמה.

מסלול זה אינו כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית, אך כולל בחינת גמר.

תנאי קבלה

תנאי הקבלה כמקובל בחוג לתולדות ישראל. התלמידים יוכלו להרשם לתכנית באחד החוגים עפ"י בחירתם.

חובות הלימוד

מסלול א'

על התלמידים ללמוד שיעורים בהיקף של 24 שש"ס בתכנית, ואת הקורס "מגמות בחקר תרבות ישראל" (4 שש"ס) סה"כ 28 שש"ס.

לימודי עזר: קורס בקריאת טקסטים עבריים 4 שש"ס

עבודות ובחינות

1) שתי עבודות סמינריוניות.
2) ציונים בכל הקורסים שנלמדו.
3) עבודת גמר מחקרית (תיזה).

מסלול ב':

על התלמידים ללמוד שיעורים בהיקף של 36 שש"ס בתכנית.

לימודי עזר: קורס בקריאת טקסטים עבריים 4 שש"ס

עבודות ובחינות

1. שתי עבודות סמינריוניות.
2. ציונים בכל הקורסים שנלמדו.
3. בחינת גמר.

עבודות גמר

על פי הכלול בתקנון הלימודים הכללי – הרשות ללימודים מתקדמים.

תכנית התמחות במדעי הדתות

מעוגן במסגרת ביה"ס להיסטוריה

ראש התכנית: **פרופ' עמוס מגד**

מטרת התוכנית

מטרת הלימודים היא להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה של תופעות ומסורות דתיות, להקנות לתלמידים את ידיעת הבעיות, המושגים ודרכי המחקר של חקר הדת, הן על ידי לימודים שיטתיים והשוואתיים והן על ידי למודי התמחות. התוכנית נועדה להביא בפני תלמידיה את מגוון הדיסציפלינות המחקריות של דתות ורעיונות דתיים ולאפשר לתלמידים העמקה באחת הדיסציפלינות והכנה לקראת מחקר בתחום בו בחרו. התוכנית תעודד חשיפה למגוון רחב של מערכות דתיות, בעבר ובהווה, ולעולמן החברתי, הרוחני, הריטואלי והחוויתי, כדי לאפשר לתלמידיה הבנה רחבה ומעמיקה ככל האפשר של התופעה הדתית בכללותה.

תנאי הקבלה

1. תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בציון סופי של 76 לפחות.
2. מועמדים אשר יידרשו להשלים קורסים ינותבו ללימודי השלמה בהיקף אשר ייקבע ע"י יועצי התכנית וועדת המ"א, בהתאם ללימודים הקודמים של המועמד. יש להשיג ממוצע של 80 לפחות בקורסי ההשלמה כדי להמשיך בלימודי התואר השני.
3. תלמידים המתקבלים לתוכנית במסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה) ואינם שולטים בשפת המקורות (יוונית, לטינית, וכו') של תחום התמחותם ברמת מכינה, יידרשו ללמוד אותה כתלמידים במעמד על תנאי בשנה א', ולהשיג ציון של 80 לפחות כדי לעבור לשנה ב'.

תכנית הלימודים

א. שני קורסי ליבה בהיקף **8 שש"ס** מתוך הקורסים הבאים (כל אחד 4 שש"ס):

מבוא למדעי הדתות
פסיכולוגיה של הדת
מבוא לפילוסופיה של הדת
סוגיות בפילוסופיה של הדת
טבע האלוהות

ב. קורסי ליבה מתוך כלל לימודי הבחירה בתחום התמחות בהיקף **12-20 שש"ס** (בהתאם לחוג הלימודים אליו רשום התלמיד ובהתאם למסלול הלימודים) עפ"י הנושאים הבאים:

דתות המזרח הקרוב הקדום (החוג למקרא)
דתות העולם היווני־רומי (החוג להיסטוריה כללית)
נצרות (החוג להיסטוריה כללית)

דתות הודו וסין (החוג ללימודי אסיה *)
דתות פרה־קולומביאניות (החוג להיסטוריה כללית)
יהדות (החוג לתולדות ישראל)
אסלאם (החוג להיסטוריה של המזה"ת)

ג. קורסי בחירה מהפקולטה למדעי הרוח או מדעי החברה בהיקף **12-4 שש"ס** (בהתאם למסלול הלימודים)

מבנה הלימודים

לימודי התכנית יתקיימו בשני מסלולים:

1. מסלול א' — עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) — סה"כ 28 שש"ס*
2. מסלול ב' — כולל עמידה בבחינת גמר —סה"כ 36 שש"ס

*סטודנטים במסלול א' שאינם שולטים בשפת המקור הקשורה למחקרם (יוונית, לטינית וכו') ברמת מכינה, ידרשו ללמוד אותה כתלמידים במעמד על תנאי בשנה א', ולהשיג ציון של 80 לפחות כתנאי מעבר לשנה ב'. בנוסף מחויבים הסטודנטים בלימודי שפה זרה מודרנית בהתאם לתחום ההתמחות (עדיף צרפתית או גרמנית) ברמת מתקדמים בהיקף של 8 שש"ס.

שקלול ציונים במסלול א'

שתי עבודות סמינריוניות	20%
ממוצע הציונים בקורסים	30%
עבודת גמר מחקרית (תיזה)	50%

שקלול ציונים במסלול ב'

שלוש עבודות סמינריוניות	45%
ממוצע הציונים בקורסים	35%
בחינת גמר	20%

משך הלימודים

התוכנית תתפרש על שתי שנות לימוד (ארבעה סמסטרים) במסלול ב' ושנת לימודים נוספת לצורך השלמת עבודת הגמר המחקרית (תיזה) במסלול א'.

בסיום התואר

תוענק תעודת מוסמך בחוג להיסטוריה של עם ישראל עם ספח התמחות בלימודי מדעי הדתות.

ב. מחשבת ישראל (116)

מטרת הלימודים

מטרות החוג להעמיק את הידיעה בתרבות ובמחשבה היהודית ובהתפתחות הרעיונות התיאולוגיים, המשפטיים, החברתיים והלאומיים הגלומים בהן, וכן להקנות דרכים

לחקירת היסודות הפילוסופיים וההיסטוריים בתרבות ובמחשבה היהודית וזיקתם לתרבות ולפילוסופיה הכללית.

הלימודים לתואר השני (מ"א)

יתקבלו סטודנטים שסיימו את לימודי ב"א בחוג למחשבת ישראל ובחוג הנוסף בציון משוקלל 76 לפחות. יתקבלו בוגרים של חוגים אחרים באישור ועדת הקבלה החוגית.

קיימים שני מסלולי לימוד:

מסלול א' מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה)

חוג ראשי (5 קורסים)	20	שש"ס
מכינה בתלמוד	4	שש"ס
לימודים בחוגים אחרים בדרג 3 עד 5 (קורס 1)	4	שש"ס
סה"כ	**28**	**שש"ס**

כמו כן ילמדו התלמידים שפה זרה ברמה א' וב'.

מלימודים אלה ייפטרו סטודנטים שיוכיחו בבדיקה ידיעה בשפה זרה. לימודי השפה הזרה אינם נחשבים בשקלול הציונים. ניתן להכיר במחצית מהם כקורסי בחירה בתוכנית הלימודים של התלמידים, וזאת בתאום בין מנחה העבודה והתלמיד.

הסטודנטים חייבים להגיש שתי עבודות סמינריוניות ולקבל ציונים בכל הקורסים בהם השתתפו.

שקלול הציונים – מסלול א'

עבודת גמר מחקרית	50%
2 סמינריונים	30%
קורסים	20%
סה"כ	**100%**

* תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג למחשבת ישראל.

מסלול ב' (מסלול עם בחינת גמר)

חוג ראשי (7 קורסים)	28	שש"ס
מכינה בתלמוד	4	שש"ס
לימודים בחוגים אחרים (קורס 1) בדרג 3 לפחות	4	שש"ס
סה"כ	**36**	**שש"ס**

הסטודנט חייב להגיש שתי עבודות סמינריוניות ולקבל ציונים בכל הקורסים בהם השתתף.

בחינות גמר

בתום לימודיו ייבחן הסטודנט בבחינת גמר בכתב בחוגו הראשי. בחינת הגמר מורכבת מבחינה בתחומי הלימוד שבהם כתב עבודות סמינריוניות. ציון מעבר בבחינה הוא 76.

שקלול הציונים – מסלול ב'

בחינות גמר	30%
סמינריונים	30%
קורסים	40%
סה"כ	**100%**

* תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך במחשבת ישראל.

תוכנית לימודים מובנית

יהדות: תולדות ותרבות

ראש התכנית: **ד"ר אייל בן אליהו**

יום לימודים: יום ד'

תוכנית זו היא מובנית הלימודים בה מרוכזים ביום אחד בשבוע. לימודי הליבה יהיו בספרות חז"ל, ובלימודי בחירה והתמחות ניתן יהיה לבחור בספרות חז"ל או במחשבת ישראל. תלמיד שאינו מעוניין להתמחות בתחום אחד יוכל לבחור קורסים מכל התחומים.

התוכנית תכלול מגוון רחב של קורסים בתחומים שונים של התרבות היהודית – ספרות חז"ל והיסטוריה של תקופת חז"ל כלימודי ליבה, מקרא, פילוסופיה יהודית, קבלה וחסידות כלימודי בחירה. הלימודים הנלמדים במסלול זה מתאימים למורים למקצועות היהדות, למחנכי כיתות, למורים המלמדים מורשת ישראל ולמתעניינים בתרבות היהודית.

מבנה המסלול

- לימודים בהיקף של 9 קורסים, היינו 36 שש"ס (שעות סמסטריאליות) במשך שנתיים.
- במהלך הלימודים יגיש הסטודנט 2 עבודות סמינריוניות (בקורסים בהם יבחר לעשות זאת בהסכמת המרצים), בשאר הקורסים יגיש עבודות רפראט או יבחן על פי תיאום עם המרצים.
- בסיום התואר הסטודנט נדרש להיבחן בבחינת הגמר. ציון מעבר בבחינה הוא 76.

תנאי הקבלה

- בוגרי תואר ראשון בתחומי מדעי היהדות ו/או היסטוריה.
- ממוצע ציונים של 76 לפחות בכל אחד מהחוגים שנלמדו בתואר הראשון.
- בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.Ed. שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות, יחויבו

בקורסי השלמה (מקורסי התואר הראשון של החוג) בשנת הלימודים הראשונה לתואר השני. יש לסיים את קורסי ההשלמה עד תום שנה א' ללימודים.

שקלול ציונים - מסלול ב'

בחינות גמר	30%
סמינריונים	30%
קורסים	40%
סה"כ	**100%**

תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך במחשבת ישראל וספח התמחות המציין את תחום התמחותם.

ג. מקרא (101)

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים להרחיב ולהעמיק את ידיעותיו של התלמיד בחקר המקרא וההיסטוריה של עם ישראל בתקופת המקרא ולהקנות לו כלים למחקר ולהוראה. על לימודי התואר השני בחוג למקרא יש לעיין להלן וגם במידע הכללי על לימודים מתקדמים המופיע בחלקו הראשון של שנתון זה.

תנאי קבלה

למסלול מ"א עם כתיבת עבודת גמר מחקרית יתקבלו בוגרי אוניברסיטה ישראלית בחוגים למקרא או בחוגים ההיסטוריים או בחוגים של מדעי היהדות שהשיגו ציון משוקלל של 80 לפחות בכל אחד משני החוגים. בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.Ed שהשיגו ציון משוקלל של 80 לפחות, יוכלו להתקבל לתוכנית רק לאחר שימלאו אחר תנאי קבלה אישיים שייקבעו על־ידי החוג.

למסלול מ"א עם בחינת גמר כולל תכניות מובנות יתקבלו בוגרי אוניברסיטה ישראלית בחוגים למקרא או בחוגים ההיסטוריים או בחוגים של מדעי היהדות שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות בכל אחד משני החוגים. בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.Ed שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות, יוכלו להתקבל לתוכנית רק לאחר שימלאו אחר תנאי קבלה אישיים שייקבעו על־ידי החוג.

תלמידים שסיימו תואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בהם אינה עברית, חייבים לעבור מבחני ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה. מלוי תנאי זה הכרחי לקבלת זכאות לתואר.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

מבנה הלימודים

קיימים שני מסלולי לימוד. מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית), ומסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית) השיעורים יבחרו מרשימת הקורסים של החוג למקרא מדרג 4 ומעלה וקורסים מחוגים אחרים מדרג 3 ומעלה, באישור יועץ מ"א.

מסלול א'

חמישה עד שישה קורסים של 4 שש"ס כל אחד	24-20 שש"ס
שפה עתיקה מתחילים ומתקדמים (אכדית, מצרית או יוונית)	12-8 שש"ס
סה"כ 32 שש"ס	

מסלול ב'

תשעה קורסים של 4 שש"ס כל אחד סה"כ 36 שש"ס

התלמיד חייב בכתיבת שתי עבודות סמינריוניות. תלמיד רשאי ללמוד שפה זרה עתיקה: מצרית/אכדית/יוונית במקום אחד הקורסים.

סדר הלימודים

א. הוועדה החוגית לתואר שני תחליט לגבי תלמיד המעוניין ללמוד במסלול א', אם לאפשר לו לימודים במסלול זה, לקראת שנת הלימודים השנייה ללימודיו.

ב. תלמיד מסלול א' יקבע במשך השנה הראשונה ללימודיו את נושא עבודת הגמר המחקרית שלו, יבחר מדריך, ובתוך פרק זמן הקבוע בתקנון יגיש לוועדת המ"א הצעת מחקר וביבליוגרפיה בהתייעצות עם המדריך ובאישורו וזו תאשר את הצעת המחקר. יש להגיש את עבודת הגמר המחקרית לא יאוחר מתום שלוש שנים מתחילת הלימודים.

ג. תלמיד מסלול א' יסיים את לימודיו עם הגשת עבודת הגמר המחקרית לשיפוט. תלמיד במסלול ב' חייב לעמוד בבחינות גמר.

ד. **משך הלימודים:**

מסלול א' – עד שלוש שנים.

מסלול ב' –שנתיים.

שיקלול הציון הסופי לתואר מ"א

מסלול א'

עבודת הגמר המחקרית	40%
ציוני השיעורים	40%
סמינריונים	20%

מסלול ב'

מבחן הגמר	30%
ציוני השיעורים	40%
סמינריונים	30%

מסלול מואץ לתואר שני בחוג למקרא

החוג למקרא מציע לתלמידים מצטיינים לסיים בתוך 4-5 שנים (בהתאם למסלול הלימודים) את התואר הראשון והשני. המסלול מאפשר קבלת תואר "בוגר" עם השלמת מכסת לימודי הב"א (במסלול החד־חוגי או הדו־חוגי).

הלומדים במסלול חייבים למלא את כל מכסת הלימודים של התואר הראשון (120 נקודות) ושל התואר השני (32 או 36 שש"ס) בפרק זמן זה.

תנאים אקדמיים

1. המסלול המואץ מיועד למועמדים המעוניינים בכתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) ולמעומדים המעוניינים במסלול ללא תזה (מסלול ב').
2. המסלול מיועד לתלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע של 90 לפחות.
3. תלמיד שיזוהה כמצטיין, יוכל ללמוד בשנה ג' ללימודיו שלושה קורסים מלימודי התואר השני (לא יותר מ־12 שש"ס) וזאת על פי אישורו של יו"ר וועדת המ"א בחוג. במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים למ"א.
4. התלמיד כתב לפחות עבודה סמינריונית אחת והשיג בה ציון של 90 לפחות.
5. במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון חייב התלמיד לסיים את חובות השמיעה לתואר הראשון.
6. התלמיד יתקבל ללימודי התואר השני בשנה ד' ללימודיו במעמד של תלמיד "על תנאי", במידה ונותרה לו חובת הגשת עבודות בב"א.
7. על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'.
8. במהלך שנה ד' ללימודיו ישלים התלמיד את מכסת הקורסים הנדרשת על־ידי החוג.

מסלול עם כתיבת תיזה

1. על התלמיד להגיש הצעת תיזה ולקבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני להצעה עד תום שנה ד', ולא יאוחר מתחילת שנה"ל העוקבת.
2. השנה החמישית תוקדש לכתיבת עבודת התיזה.
3. עבודת התיזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.
4. משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם כתיבת תיזה יעמוד על חמש שנים.

מסלול עם בחינת גמר

1. התלמיד יגיש עד תום שנת הלימודים הרביעית את כל עבודותיו.
2. התלמיד יגש לבחינת הגמר בתום שנה רביעית, כולל חופשת הקיץ.
3. משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם בחינת גמר יעמוד על ארבע שנים.

הסדרים כספיים

הטבות כספיות ושכר לימוד – ראה תקנון שכר לימוד ותקנון הרשות ללימודים מתקדמים.

תארים

עם השלמת החובות לתואר השני, יהיה הלומד בתוכנית זכאי לקבלת תואר מוסמך במקרא.

תואר שני – "המקרא ועולמו"

המטרה

מטרת הלימודים להרחיב ולהעמיק את ידיעותיהם של הסטודנטים במקרא ובהיסטוריה של עם ישראל ושל שכניו בתקופת המקרא. התוכנית מיועדת בראש ובראשונה לענות על הצרכים של ציבור המורים למקרא בבתי הספר התיכוניים המתמודדים עם הוראת המקרא ותולדות עם ישראל בתקופת המקרא, אך היא תהיה פתוחה גם לסטודנטים אחרים המבקשים להרחיב את ידיעותיהם בתולדות עם ישראל, בעת העתיקה ובתרבויות המזרח הקדום. הקורסים שיוצעו במסגרת התוכנית יקיפו תחומים שונים בחקר המקרא ועולמו, ויתמקדו בנושאים המהווים חלק מתוכנית הלימודים בבתי הספר.

סדר הלימודים

הסטודנטים ילמדו תשעה קורסים שנתיים בני שעתיים כל אחד (36 שש"ס), מהם ארבעה קורסים במקרא (16 שש"ס), ארבעה קורסים בהיסטוריה של עם ישראל בתקופת המקרא (16 שש"ס), וקורס אחד משותף לשני התחומים או לחלופין קורס נוסף מאחד משני התחומים (4 שש"ס). הלימודים יימשכו שנתיים ויתקיימו במשך יום לימודים אחד בשבוע – יום ד'. התוכנית מתקיימת רק במסגרת מסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית) - אך בוגרי התכנית שיקבלו ציון ממוצע 86 ומעלה יוכלו להתקבל למסלול השלמות לדוקטורט ובמסגרתו ישלימו את כתיבת התיזה.

תנאי קבלה

יתקבלו בוגרי אוניברסיטה ישראלית בחוגים למקרא או בחוגים ההיסטוריים או בחוגים של מדעי היהדות שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות בכל אחד משני החוגים. בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.Ed. שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות, יוכלו להתקבל לתוכנית רק לאחר שימלאו אחר תנאי קבלה אישיים שייקבעו על-ידי החוג.

חובות הלימוד

התלמידים יכתבו שתי עבודות סמינריוניות (לפחות אחת מהן בתחום מקרא והשניה בתחום היסטוריה של עם ישראל בתקופת המקרא). בכל אחד משבעת הקורסים הנותרים יעמדו התלמידים במטלות שייקבעו על ידי המורה. כמו כן יחויבו כל התלמידים להבחן בבחינות גמר (שתהיה משותפת לתחום מקרא ולתחום היסטוריה של עם ישראל בתקופת המקרא). ציון עובר בבחינת הגמר הוא לפחות 76.

שקלול הציונים

30% סמינריונים.
40% קורסים אחרים.
30% בחינת גמר.

המקרא בראי הארכיאולוגיה/הארכיאולוגיה בראי המקרא:

(תכנית משותפת לחוגים למקרא ולארכיאולוגיה)
התכנית קיימת במסגרת מסלול א' ומסלול ב'.

מסלול א': תכנית הלימודים כוללת 32 שש"ס, מחציתם מהחוג למקרא ומחציתם מהחוג לארכיאולוגיה. בנוסף לכך התלמיד ילמד שפה עתיקה ושפה מודרנית (נוסף לאנגלית). התלמיד יכתוב שתי עבודות סמינריוניות, אחת בכל חוג. התוכנית היא אישית ותבנה בהנחיית היועצים לתואר השני בשני החוגים לפי תחומי העניין של התלמיד. התלמיד יכתוב עבודת גמר בנושא משותף לשני החוגים בהדרכת שני חוקרים – האחד מהחוג למקרא והאחר מהחוג לארכיאולוגיה

מסלול ב': תכנית הלימודים כוללת 36 שש"ס, מחציתם מהחוג למקרא ומחציתם מהחוג לארכיאולוגיה. במסגרת זו התלמיד יכתוב שתי עבודות סמינריוניות, אחת בחוג אחד ועוד אחת בחוג השני (לפי בחירתו). הלימודים יסתיימו בבחינת גמר. התוכנית היא אישית ותבנה לכל תלמיד לפי תחומי העניין/ההתמחות שלו.

סדרי הרשמה

הסטודנט יוכל להרשם לאחד משני החוגים: החוג למקרא או ארכיאולוגיה.

תעודת הסיום

הסטודנט שיסיים בהצלחה את לימודיו יקבל תואר מ"א בחוג שבו הוא נרשם לתכנית הלימודים.

ימי עיון, מלגות וסיורים

1. מדי שנה מארגן החוג שני ימי עיון במקרא, יום אחד בחנוכה ויום אחד בל"ג בעומר. ביום העיון בל"ג בעומר מחלק החוג מלגות עידוד והצטיינות לתלמידיו.
2. מדי שנה יארגן החוג סיור באתרים ארכיאולוגיים שהממצא בהם נוסך אור על הכתוב המקראי.
3. השתתפות התלמיד ב־5 פעילויות כנ"ל (ימי עיון ו/או סיורים) במהלך שנות לימודיו לקראת התואר, תזכה את התלמיד ב־2 שש"ס בתוכנית הלימודים.

◆ ◆ ◆

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: ד"ר הלל ניומן

תנאי קבלה

רשאי להגיש מועמדותו כתלמיד לתואר דוקטור כל בעל תואר שני (מ"א) בהיסטוריה או במחשבת ישראל או באחד ממקצועות מדעי היהדות מאוניברסיטה (מוכרת) בארץ או בחוץ־לארץ, שהשיג לפחות ציון סופי 86 בלימודיו לתואר שני וציון 90 בעבודת גמר מחקרית (תזה).

מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE.

מבנה הלימודים

הלימודים לקראת התואר השלישי מחולקים לשני שלבים:

א. תלמיד מחקר שלב א', לא יעלה על שנה מסמסטר הלימודים בו התקבל התלמיד כולל חופשת סמסטר (קיץ)

ב. תלמיד מחקר שלב ב', לא יעלה על 3 שנים

מועמד שעמד בתנאי הקבלה, ואחד ממורי החוג המוסמך לכך הסכים להנחות את עבודתו ואושרה קבלתו — יעסוק בשלב מחקר א' בהכנתה של הצעת מחקר מפורטת. הצעת המחקר תוגש לוועדת הדוקטוראט של החוג. עם אישור ההצעה על־ידי הוועדה ועל ידי הרשות ללימודים מתקדמים יעבור התלמיד למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.

כל תלמיד לתואר השלישי חייב במכסת לימודים על־פי המלצת המנחה וועדת הדוקטוראט. כמו כן ילמד שפה זרה רלבנטית לתחום המחקר.

עם סיום עבודת המחקר, יגיש התלמיד את עבודתו המודפסת, בחתימת המנחים לוועדת הדוקטוראט של החוג. לאחר שתיערך בדיקה, כי אכן סיים את כל חובותיו כנדרש על־פי התקנון, יתמנו שופטים לעבודה, בהתאם לתקנון לימודי תואר שלישי.

מסלול ישיר לדוקטורט

תנאי קבלה

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי.

מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לדוקטורט חייב למלא את התנאים הבאים:

1) הינו בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיג בלימודי התואר הראשון ציון של 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.
2) מילא דרישות נוספות שנקבעו על ידי החוג.
3) המציא בזמן את המסמכים הבאים:
   א. טופס בקשת קבלה ללימודים
   ב. גיליון ציונים מאושר לתואר "בוגר", כולל ציון סופי משוקלל בכל אחד מחוגי הלימוד.
   ג. הצהרת כוונות לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת על ידי המנחה המיועד כמו גם תקציר נושא המחקר באנגלית.
   ד. אישור בכתב על הסכמת מנחה העומד בקריטריונים להנחיה.
   ה. קורות חיים בעברית ובאנגלית.
   ו. שתי המלצות מאנשי אקדמיה

בקשה להירשם למסלול ישיר לדוקטורט תתקבל גם ממועמד המבקש ללמוד בחוג לימודים לתואר שני השונה מהחוג או החוגים שבהם סיים את לימודיו לתואר ראשון. על המועמד למלא את התנאים הבאים:

1) הינו בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיג בלימודי התואר הראשון ציון משוקלל של 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.
2) מילא דרישות נוספות שנקבעו על ידי החוג.
3) הגיש טופס בקשה והמציא בזמן את כל המסמכים הדרושים כמפורט לעיל.

הערות:

א. אין קבלה במעמד על תנאי למסלול הישיר לדוקטורט.
ב. הקבלה למסלול זה תתאפשר הן בסמסטר א' והן בסמסטר ב' של שנת הלימודים.
ג. תלמידים יוכלו להתקבל למסלול ישיר לדוקטורט לא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה לתואר השני, אם יעמדו בקריטריונים שצוינו לעיל ועל סמך הישגיהם בשנת הלימודים הראשונה בלימודי התואר השני.

מבנה הלימודים

א. השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת מ"א, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.
ב. הגשת שתי עבודות סמינריוניות או חלופה שוות ערך, שנקבעה על־ידי החוג. על התלמיד להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות.
ג. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות, סיומם בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון 90 לפחות.
ד. הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

משך הלימודים למטלות אלו הוא שנתיים.

עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

משך הלימודים לכתיבת עבודת הדוקטורט הוא שלוש שנים.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה במסגרת המסלול הישיר לדוקטורט מייד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט כמפורט לעיל.

תלמיד יוכל בכל שלב לפרוש מן המסלול הישיר לדוקטורט עפ"י החלטתו. במקרה כזה יהיה עליו להשלים את מכסת הלימודים ושאר החובות הנדרשים לקבלת התואר השני, בין אם במסלול א' ובין אם במסלול ב'.

במקרה של אי השלמת חובות המסלול הישיר לדוקטורט תוך שנתיים (השלמת 26 שש"ס לפחות, כולל הגשת שתי עבודות סמינריוניות) ואי־אישור הצעת המחקר לדוקטורט, יועבר התלמיד למסלול לימודים רגיל לתואר שני. לא תאושר הארכת לימודים לתלמידי המסלול הישיר לדוקטורט בשלב לימודי התואר השני.

לימודי מחקר מקדים

מסלול זה נועד לבעלי תואר שני ללא תיזה.

מועמד המבקש להירשם ללימודי מחקר מקדים והינו בעל תואר "מוסמך" בהיסטוריה או במקרא או בתחומים אחרים ללא עבודת גמר אשר השיג ציון ממוצע "טוב מאוד" (86) בלימודי המ"א חייב למלא את התנאים הבאים:

א. ימציא אישור בכתב ממנחה אשר מסכים להנחותו בעבודת הגמר המחקרית.

ב. במידת הצורך יעמוד בתוכנית הלימודים אשר תוטל עליו על־ידי הוועדה החוגית לתואר שלישי.

ג. ישלים כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) בציון 90 לפחות וילמד שפה זרה רלבנטית לתחום המחקר.

משך הלימודים הנורמטיבי במסלול לימודי מחקר מקדים הינו שנה. חריגה מכלל זה טעונה המלצת המנחה, יו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

*** כל קבלה למסלול זה תידון ותאושר בוועדת דוקטורט, אין חובה אוטומטית לקבלה למסלול זה גם לסטודנטים הממלאים אחרי תנאי המסלול.**

סיום הלימודים בהצלחה במסלול זה אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי.

המכינה לתלמוד - ב״א ומ״א

מטרת הלימודים

המכינה נועדה לשרת את החוגים למדעי היהדות. תפקידה להקנות לתלמידים את הידע והכלים הבסיסיים הנחוצים כדי להתמודד עם מקורות תלמודיים.

הלימודים במכינה עוסקים בהתפתחותה של הספרות התלמודית על מרכיביה ורבדיה השונים. התלמיד לומד לקרוא מקורות מן הספרות התלמודית ולהשתמש בספרי העזר העומדים לרשותו.

111

תולדות האמנות

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה
תכנית למ״א תרבות הקולנוע

ראש החוג: **ד״ר יוחאי רוזן**

ראש תכנית הקולנוע: **ד״ר איבון קוזלובסקי־גולן**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור חבר: פרופ׳ אסתר לוינגר (אמריטוס), פרופ׳ ענת צ׳ריקובר (אמריטוס).

מרצה בכיר: ד״ר עדי ארליך, ד״ר יוחנן אשר (אמריטוס), ד״ר ניסים גל, ד״ר אמה מעין־פנר, ד״ר רון פוקס, ד״ר סוניה קלינגר, ד״ר יוחאי רוזן.

מרצה: ד״ר איבון קוזלובסקי־גולן.

עמית הוראה: ד״ר רוני תורן, ד״ר לי ויינברג, ד״ר נעמה וילוז׳ני.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ סיגל בן יאיר חן**

מזכירה: **גב׳ יפעת מזרחי כהן**

שעות הקבלה: ימים א׳-ה׳, בין השעות 12.00-10.00

קומה 17, חדר 1708, מגדל אשכול

טלפון: 04-8240567

דוא״ל: art-history@univ.haifa.ac.il

אתר האינטרנט: http://art.haifa.ac.il/

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

כללי

בחוג לתולדות האמנות ניתן ללמוד לתואר ראשון במסלול דו חוגי או חד חוגי. מעבר למסלול חד חוגי מתקיים רק לאחר שנה א' ואם התלמיד עמד בתנאים הנדרשים.

ניתן ללמוד את המסלולים הבאים לב"א: תואר ראשון רגיל, תואר ראשון מואץ במסלול "פסיכודאלי" למעוניינים בלימודי המשך בטיפול באמנות; תואר ראשון בשנתיים ותואר ראשון עם התמחות ייחודית במדעי הרוח הדיגיטליים.

מטרת הלימודים

לימודי הב"א בתולדות האמנות נועדו להעשרת עולמו התרבותי של התלמיד, וניתן ליישמם במסגרות תרפיה באמנות, חינוך, הדרכת מטיילים ותיירים, מוזיאונים, גלריות, תיירות ותקשורת. המקצוע מתאים גם כלימוד מקביל למקצועות אחרים כגון: היסטוריה, ארכיאולוגיה, ספרות, תקשורת, גיאוגרפיה וכל מקצוע העוסק בביטוי חזותי של תרבות וחברה.

תנאי קבלה

למסלול דו־חוגי: עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג.

למסלול חד־חוגי: רשאים לפנות תלמידים שהשיגו ציון ממוצע 80 לפחות בלימודי החוג בשנה א'. ההחלטה הסופית תקבע על־ידי ועדת הקבלה של החוג.

מבנה הלימודים במסלול הדו־חוגי (111101-17-01)

קורסים בהיקף של 56 נ"ז (פלוס 4 בחירה מחוץ לחוג רק במסלול דו חוגי):

1. **5 שיעורי מבוא:** אמנות עתיקה וקלאסית, אמנות ימי־הביניים, אמנות הרנסנס, אמנות מודרנית ותולדות הקולנוע. מטרתם של שיעורי המבוא להקנות לתלמידים מסגרת ראשונית של קורות האמנות בהקשר היסטורי וחברתי (20 נ"ז).
2. **1 תרגיל ניתוח יצירות:** התרגיל מקנה כישורים בסיסיים של לימוד אקדמי עצמאי. במסגרת התרגיל קיימת חובת השתתפות פעילה והגשת עבודות (2 נ"ז).
3. **2 שו"ת (שיעור ותרגיל):** לתלמידי דרג 2 (שנה ב'), שיעורים בקבוצות עבודה מצומצמות בשתי תקופות שונות, לפי בחירת התלמיד. מטרת שיעורים אלה היא להקנות לתלמיד כישורי לימוד עצמאי ברמת מתקדמים. חובת השתתפות פעילה והגשת עבודות בהיקף שייקבע על ידי המורה (10 נ"ז).
4. **1 סמינריון:** לתלמידי דרג 3 (שנה ג'), שיעורים בקבוצות עבודה מצומצמות, בתקופה שונה מאלו שנבחרו בקורסי השו"ת (דרג 2). דגש על ניצול כישורי הלימוד העצמאי שנקנו בדרגים המוקדמים. בסמינר תוגש עבודה בהיקף שייקבע על ידי המורה (6 נ"ז).

5. **5 ש"מ (שיעור למתקדמים):** בתקופות שונות. הש"מ מוקדשים לנושאים נבחרים במסגרת תקופה זו או אחרת ומיועדים לתלמידי דרג 2 ו־3 שהם שנה ב' ו־ג' (10 נ"ז). ניתן להמיר את אחד הש"מ בקורס נופי ידע שהוא 4 נ"ז (2 נ"ז מתוך ה־4 יחשבו כשיעור בחירה).
6. **סדנה:** לתלמידי דרג 2 (שנה ב'), הכרת חומרים וטכניקות (2 נ"ז).
7. **סיורים:** התלמידים חייבים להשתתף בסיורים ובביקורים במוזיאונים, עפ"י קביעת המורים.
8. **בית הספר להיסטוריה:** תלמידי התואר הראשון בחוגים ההיסטוריים ילמדו שני קורסי חובה של בית הספר להיסטוריה בהיקף של 6 נ"ז. אוריינות מידע (קורס מתוקשב ברובו, 2 נ"ז) — יילמד בשנה הראשונה לתואר. מבוא להיסטוריה העולמית (4 נ"ז) אותו ניתן ללמוד אותו באחת משלוש השנים לתואר (סה"כ 6 נ"ז). מבוא להיסטוריה עולמית ממלא 4 נ"ז מחובת דרך הרוח. אחד מהשיעורים המתקדמים ישמש תרגיל למבוא להיסטוריה עולמית.
9. יתר הנקודות (4) להשלמת מכסת 60 הנקודות ייבחרו מבין קורסים בחוג או מחוצה לו. ניתן לשלב בנקודות אלו את חובת דרך הרוח של האוניברסיטה (2 נ"ז בנוסף למבוא להיסטוריה עולמית), או לקחת את חובת דרך הרוח במסגרת החוג האחר לתואר.

סיכום תכנית הלימודים במסלול הדו־חוגי

שנה א' (דרג 1)

מבוא לאמנות עתיקה וקלאסית	4 שש"ס	4 נ"ז
מבוא לאמנות ימי־הביניים	4 שש"ס	4 נ"ז
מבוא לאמנות הרנסנס	4 שש"ס	4 נ"ז
מבוא לאמנות מודרנית	4 שש"ס	4 נ"ז
תרגיל בניתוח יצירות אמנות	2 שש"ס	2 נ"ז
אוריינות מידע (בי"ס להסטוריה, מתוקשב)	2 שש"ס	2 נ"ז
סה"כ	**20 שש"ס**	**20 נ"ז**

שנה ב' (דרג 2)

מבוא לתולדות הקולנוע או מבוא נושאי חלופי	4 שש"ס	4 נ"ז
2 שו"ת (בתקופות שונות, כל אחד 4 שש"ס, 4 נ"ז)	8 שש"ס	10 נ"ז
2 ש"מ (בתקופות שונות, כל אחד 2 שש"ס, 3 נ"ז)	4 שש"ס	4 נ"ז
סדנה להכרת חומרים וטכניקות	2 שש"ס	2 נ"ז
מבוא להסטוריה עולמית (אפשר גם בשנה א' או ג')	4 שש"ס	4 נ"ז
סה"כ	**22 שש"ס**	**24 נ"ז**

שנה ג' (דרג 2, 3)

1 סמינר (6 נ"ז)	4 שש"ס	6 נ"ז
(סמינר באחת מהתקופות השונה מאלו שנלמדו בשו"ת)		
3 ש"מ (בתקופות שונות, כל אחד 2 שש"ס, 3 נ"ז)	6 שש"ס	6 נ"ז
סה"כ	**10 שש"ס**	**12 נ"ז**
סה"כ	**60 שש"ס**	**56 נ"ז**

ובנוסף 4 נ"ז קורסי בחירה מהחוג או מחוגים אחרים. **סה"כ 60 נ"ז**

מבנה הלימודים במסלול החד־חוגי: (111102-17-01)

קורסים בהיקף של 120 נ"ז:

בנוסף על הלימודים במסלול הדו־חוגי, שהן 56 נ"ז, חייב התלמיד בשיעורים נוספים בהיקף של 64 נ"ז.

פירוט 120 נקודות הזכות במסלול חד חוגי:

1. 5 מבואות (20 נ"ז)
2. 2 תרגילים, אחד מתוקשב של בי"ס להיסטוריה (אוריינות מידע), והשני תרגיל ניתוח יצירות (4 נ"ז).
3. קורס היסטוריה עולמית של בי"ס להיסטוריה (4 נ"ז)
4. סדנת הכרת חומרים (2 נ"ז)
5. 5 ש"מ (10 נ"ז)
6. **4 שו"ת:** בתקופות שונות. (20 נ"ז).
7. **3 סמינרים:** בשתי תקופות שונות (18 נ"ז).
8. **שפה זרה:** למידי המסלול החד־חוגי חייבים להמשיך בלימודי אותה שפה זרה שנייה, בה החלו בדרג 1 או 2, ברמת מתקדמים – בהיקף 8 שש"ס (2 סמסטרים) (6 נ"ז).
9. **מקבצים:** (36 נ"ז), כולל 6 נ"ז חובת דרך הרוח: מתוך השיעורים הניתנים בחוגים אחרים, ירכיב התלמיד 3-2 מקבצי לימוד בחוגים שונים, ובערך כולל של 36 נ"ז. על מקבץ אחד לפחות לכלול פרוסמינריון. יש לקחת במסגרת נקודות אלו את חובת "דרך הרוח" (2 נ"ז בנוסף ל־4 שהן קורס מבוא להסטוריה עולמית, וסך הכל 6 נ"ז). מומלץ מקבץ כזה בהיסטוריה כללית באחת התקופות בהן לומד התלמיד שו"ת בחוג. כמו־כן מומלץ מקבץ ביצירה, וזאת לתלמידים שיעמדו בתנאי הקבלה של מדור יצירה. מקבץ אחר יכול לכלול מבחר שיעורים מחוגים שונים (כגון: ארכיאולוגיה, פילוסופיה וספרות) הנוגעים להיבטים אחרים של תרבות הארצות והתקופות השונות הנלמדות

בחוג. מקבץ זה יכול גם לכלול שפה זרה נוספת ברמת מתחילים.

סיכום תכנית הלימודים במסלול החד־חוגי (111102-17-01)

שנה א' (דרג 1)

כמו במסלול הדו חוגי (20 שש"ס, 20 נ"ז)

מומלץ להתחיל את לימודי השפה הזרה כבר בשנה א'.

שנה ב' (דרג 2)

מבוא לאמנות האסלאם	4 שש"ס	4 נ"ז
4 שו"ת (בתקופות שונות, כל אחד 4 שש"ס, 4 נ"ז)	16 שש"ס	20 נ"ז
סדנה להכרת חומרים וטכניקות	2 שש"ס	2 נ"ז
2 ש"מ (בתקופות שונות, כל אחד 2 שש"ס, 3 נ"ז)	4 שש"ס	4 נ"ז
שפה זרה (מבין צרפתית, גרמנית ברמה א')	8 שש"ס	2 נ"ז
מבוא להסטוריה עולמית (אפשר גם בשנה א' או ג')	4 שש"ס	4 נ"ז
סה"כ	**38 שש"ס**	**36 נ"ז**

לימודי מקבצים — כנדרש

שנה ג' (דרג 2, 3)

3 סמינרים (בתקופות שונות, כל אחד 4 שש"ס, 6 נ"ז)	8 שש"ס	18 נ"ז
3 ש"מ (בתקופות שונות, כל אחד 2 שש"ס, 3 נ"ז)	6 שש"ס	6 נ"ז
שפה זרה (מבין צרפתית, גרמנית ברמה ב')	8 שש"ס	4 נ"ז
סה"כ	**28 שש"ס**	**28 נ"ז**
סה"כ	**80 שש"ס**	**84 נ"ז**

פלוס 36 נ"ז במקבצים, סה"כ לתואר 120 נ"ז.

מסלול דו חוגי בתכנית "פסיכודאלי" (111115-17-01 – 212115-17-01)

מטרת הלימודים

תכנית זו משותפת לחוג לתולדות האמנות והחוג ללימודים רב תחומיים במסלול דו־חוגי. זהו מסלול לימודים ייחודי ומואץ המאפשר לבוגריו לפנות ללא השלמות בכדי להתקבל ללימודי המשך של תרפיה באמנות.

תנאי קבלה

— בהתאם לתנאי הקבלה של החוגים תולדות האמנות ולימודים רב־תחומיים וראיון אישי.

— רמת מתקדמים— מתקדמים א באנגלית שפה זרה.

משך הלימודים הוא שישה סמסטרים שיתפרסו על פני שנתיים בלבד (כולל שני סמסטרי קיץ). סטודנטים המעוניינים לחרוג משנתיים, יכולים לפנות לקבלת אישור מראש החוג.

תכנית הלימודים:

החוג ללימודים רב־תחומיים: 60 נק'

מקבצי חובה:

1. מקבץ בפסיכולוגיה הכולל את הקורסים הבאים: מבוא לפסיכולוגיה; פסיכולוגיה התפתחותית; תיאוריות אישיות; פסיכופתולוגיה; פסיכולוגיה חברתית; פסיכופיזיולוגיה, סמינר.
2. מקבץ באמנות יצירה: סדנאות רישום, ציור ופיסול.
3. מקבץ בחירה חופשי (מומלץ ללמוד את המקבץ בחינוך, אולם ניתן גם ללמוד מקבצים אחרים בחוג כגון: קולנוע, כלכלה וחברה, ספרות, קרימינולוגיה, משפטים, ומקבצים רבים אחרים).

<u>שימו לב:</u> כחלק מתכנית הלימודים חובה על הסטודנט לקחת במסגרת המקבץ החופשי קורס בשיטות מחקר וסטטיסטיקה.

החוג לתולדות האומנות: 56 נק'+4 נק' מקורסים בחוגים אחרים על פי בחירת התלמיד/ה.

שנה א', 5 מבואות, 2 תרגילים, (אחד מהם מתוקשב של ביה"ס להיסטוריה), 1 סדנת הכרת חומרים טיפולית— סה"כ 26 נ"ז

שנה ב', 5 ש"מ, 2 שו"ת, 1 סמינר, קורס מבוא להיסטוריה העולמית של בי"ס להיסטוריה (או קורס אחר של דרך הרוח). סה"כ 30 נ"ז

סה"כ: 56 נ"ז

ובנוסף 4 נ"ז קורסי בחירה מהחוג או מחוגים אחרים. סה"כ 60 נ"ז.

◆ ◆ ◆

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה לתארים מתקדמים: **ד"ר סוניה קלינגר**

מטרת הלימודים

מסלולי הלימודים המוצעים:

מסלול א': כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה).

מסלול ב': כולל בחינת גמר בתום שנתיים של לימודים, ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית.

מסלול מואץ למ"א: המסלול מיועד לתלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע של 90 לפחות.

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמיד כלים להתמחות ולמחקר בתחום נבחר בתולדות האמנות ולהרחיב ידע בתחומים נלווים בחוג ומחוצה לו.

<u>אשכולות לבחירה:</u> אמנות העת העתיקה, אמנות ימי הביניים, אמנות הרנסנס, אמנות מודרנית, תולדות הארכיטקטורה.

מסלול לתואר שני באוצרות בשני המסלולים, עם וללא תזה.

משך הלימודים

על התלמיד להשלים את כל חובות הקורסים תוך שנתיים מתחילת הלימודים לתואר.

במסלול א' יגיש התלמיד את עבודת הגמר המחקרית לשיפוט, לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

מבנה הלימודים

לתכנית הלימודים ארבעה מרכיבים עיקריים:

1. שיעורי חובה מתודולוגיים: מכוונים למעבר מונחה מחקירה עובדתית וניתוח ממצאים לסינתזה תיאורטית.
2. שיעורי בחירה בתולדות האמנות: תוך הדגשת האשכול הנבחר.
3. שיעורי בחירה משלימים מחוגים אחרים: בדרג 3 ומעלה, בנושאים רלוונטיים לאשכול הנבחר.
4. לימודי עזר: שפה זרה נבחרת על־פי האשכול הנבחר. לימודי העזר אינם נחשבים במניין השעות לתואר.

תנאי קבלה

1. תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, בתחום תולדות האמנות בציון 80 לפחות, ובחוג השני 76 לפחות.
2. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.

4. ניתן לעבור ממסלול א' למסלול ב' ולהיפך, בתנאי שהסטודנט מצהיר בכתב על כוונתו לעבור מסלול ליו"ר הועדה לתארים מתקדמים ולמזכירות החוג עד לסוף סמסטר ב' של שנת הלימודים הראשונה. בכל מקרה, הועדה לתארים מתקדמים תאשר לימודים במסלול א' על־פי הישגי התלמיד בשנת לימודיו הראשונה.
5. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה במבחן GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.
6. החוג אינו מתחייב לקבל את כל מי שעומד בתנאי הקבלה.

לימודי השלמה לקראת לימודי התואר השני

(111150-17-01)

הוועדה לתארים מתקדמים של החוג לתולדות האמנות תקבע לכל תלמיד את מערכת לימודי ההשלמה, בכפוף לתקנון לימודי התואר השני, ובהתאם ללימודים האקדמיים של התלמיד בתואר הראשון.

בוגרי חוגים אחרים ובוגרי יצירה במסלול דו-חוגי בעלי תואר בוגר בציון 80 לפחות, בכל אחד מחוגי הלימוד, ידרשו לידע בתולדות האמנות ברמת ב"א הכולל: 2 מבואות, 1 תרגיל ו־1 סמינר. משך לימודי ההשלמה לא יותר משנה.

הוועדה לתארים מתקדמים של החוג לתולדות האמנות אינה מתחייבת לקבל ללימודים מן המניין תלמידים שנרשמו ללימודי השלמות

מסלול א': מסלול עם עבודת גמר מחקרית (תזה)

(111201-17-01)

משך הלימודים

משך הלימודים כולל הגשת עבודת תזה הוא עד 3 שנים.

מבנה והיקף הלימודים

היקף הלימודים הוא 30 שש"ס

	סוג הקורס	מעמד	שעות
3	ש"ת מתודולוגי	חובה	6 שש"ס
1	ש"מ (מ"א)	חובה	2 שש"ס
2	סמינר אשכול	בחירה	8 שש"ס
1	סמינר אשכול אחר		4 שש"ס
2	*פורום מחלקתי		4 שש"ס
	**לימודים משלימים		6 שש"ס
	סה"כ		**30 שש"ס**

שפות זרות

לימודי שפה זרה בהתאם לשיקול מנחה התזה. הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תוכל להכיר במחצית מלימודי השפה הזרה כקורסי בחירה בתכנית הלימודים של התלמיד.

(*) **הפורום המחלקתי** מתחלק לשניים: בשנה א' הסמינר ייערך בסמסטר א' במועדים שיפורסמו מראש, ומטרתו בחירת נושא לתזה; בשנה ב' הסמינר ייערך בסמסטר ב' במועדים שייקבעו מראש ומטרתו הצגת הצעת המחקר או התיזה במהלך כתיבתם.

(**) **לימודים משלימים**

שיעורים בדרג 3 עד 5 מהחוג לתולדות האמנות, מתכנית תרבות הקולנוע או מחוגים אחרים באוניברסיטה בהיקף של 6 שש"ס. חובה ללמוד 2 שש"ס לפחות, מתוך 6 שש"ס, במסגרת החוג לתולדות האמנות (בתחום אחר מאשכול הבחירה), וכל זאת באישור יו"ר הועדה לתארים מתקדמים של החוג.

השתתפות באירועים אקדמיים (ללא שש"ס)

על התלמיד לנכוח ב־8 אירועים אקדמיים של ביה"ס להיסטוריה במשך שנתיים. האירועים כוללים הרצאות אורח, ימי עיון, כנסים וסמינרים חוגיים.

עבודות ובחינות

1. **עבודות סמינריוניות:** התלמיד חייב בשתי עבודות כתובות בהיקף סמינריוני, לבחירתו מבין הסמינרים בהם השתתף.
2. **ציוני קורסים:** בכל קורס יינתן ציון על פי דרישות הקורס.
3. **עבודת גמר מחקרית (תזה):** לא יאוחר מתום השנה הראשונה ללימודים, יחליט התלמיד בהתייעצות עם המנחה, על נושא עבודת הגמר המחקרית. ההצעה לעבודת הגמר תובא לאישור הוועדה לתארים מתקדמים של החוג. היקף העבודה הכתובה לא יעלה על 20,000 מילים, שהם כ־80 עמוד (מלבד ביבליוגרפיה, תמונות וכדו'). העבודה תוגש לחוג לשיפוט, לאחר אישור המנחה.

   ההתקשרות עם המנחה, הכתיבה, ההגשה והשיפוט של עבודת הגמר יהיו ע"פ הנוהל הקיים בתקנון לימודי התואר השני של האוניברסיטה.

שקלול הציונים

עבודת גמר (תזה)	40%
עבודות סמינריוניות	30%
לימודי החוג האחרים	20%
לימודים משלימים	10%

מסלול ב': מסלול עם בחינת גמר (111202-17-01)

משך הלימודים

משך הלימודים במסלול ב' הוא שנתיים.

**מבנה והיקף הלימודים

היקף הלימודים הוא 38 שש"ס.

א. בחוג לתולדות האמנות — 28 שש"ס

ב. לימודים משלימים — 10 שש"ס

תלמיד במסלול ב' פטור מחובת שפה זרה שנייה.

בסוף לימודיהם, חייבים התלמידים במסלול זה בבחינת גמר (במקום כתיבת עבודת גמר מחקרית).

מבנה והיקף הלימודים

	סוג הקורס	מעמד	שעות
2	ש"ת מתודולוגי	חובה	4 שש"ס
1	ש"מ (מ"א)	חובה	2 שש"ס
2	סמינר אשכול	בחירה	8 שש"ס
2	סמינר אשכול אחר		8 שש"ס
3	שיעורים מתקדמים		6 שש"ס
2	פורום מחלקתי		4 שש"ס
	*לימודים משלימים		6 שש"ס
	סה"כ		**38 שש"ס**

(*) לימודים משלימים

שיעורים בדרג 3 עד 5 מהחוג לתולדות האמנות או מחוגים אחרים באוניברסיטה בהיקף של 6 שש"ס. חובה ללמוד 2 שש"ס לפחות, מתוך 6 שש"ס, במסגרת החוג לתולדות האמנות (בתחום אחר מתחום ההתמחות), וכל זאת באישור יו"ר הועדה לתארים מתקדמים החוגית.

עבודות ובחינות

עבודות סמינריוניות: התלמיד חייב בשלוש עבודות בהיקף סמינריוני וחובת שמיעה בסמינריון נוסף.

שקלול הציונים

בחינת גמר	30%
3 עבודות סמינריוניות	40%
שיעורים אחרים ולימודי השלמה	30%

מסלול מואץ למ"א

1. המסלול המואץ מיועד למועמדים המעוניינים בכתיבת עבודת גמר מחקרית (מסלול א - תזה) ולמועמדים המעוניינים במסלול ללא תזה (מסלול ב).
2. המסלול מיועד לתלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע של 90 לפחות.
3. תלמיד שיזוהה כמצטיין, יוכל ללמוד בשנה ג' ללימודיו שלושה קורסים מלימודי התואר השני)ולא יותר מ־12 שש"ס). במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים לתואר שני.
4. במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון חייב התלמיד לסיים את חובות השמיעה לתואר הראשון.
5. התלמיד כתב לפחות עבודה סמינריונית אחת במהלך שנה ג' והשיג בה ציון של 90 לפחות.
6. התלמיד יתקבל ללימודי התואר השני בשנה ד' ללימודיו במעמד של תלמיד "על תנאי", במידה ונותרה לו חובת הגשת עבודות בב"א.
7. על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'.
8. במהלך שנה ד' ללימודיו ישלים התלמיד את מכסת הקורסים הנדרשת על-ידי החוג.

משך הלימודים הכללי במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) יעמוד על חמש שנים.

משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ עם בחינת גמר יעמוד על ארבע שנים.

תכניות לימודים מיוחדות:

תכנית ללימודי מוסמך עם התמחות בלימודי אוצרות

111201-17-03 עם תזה
111202-17-03 ללא תזה

רציונל:

המסלול ללימודי תואר שני בתולדות האמנות עם התמחות בתחום לימודי אוצרות משלב לימודים תיאורטיים ומעשיים בתחומי תולדות האמנות, אמנות יצירה וכן אוצרות. לימודי תולדות האמנות מקנים ללומדים כלים למחקר אשר משפרים את יכולת הכתיבה המדעית ומאפשרים מבט היסטורי־תרבותי רחב, אמצעים להתמודד עם שפת האמנות העכשווית וללמוד כיצד נראית אוצרות בת זמנינו. במסגרת לימודי אוצרות מתקיימים מפגשים עם אמנים, אוצרים ואנשי מקצוע, משולבים ביקורים בתערוכות, והתנסות בהקמת תערוכה. התכנית כוללת פרקטיקום שנועד להכשיר את המשתתפים לעשייה פעילה במוזיאון.

תנאי קבלה

תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בציון סופי של 80 לפחות וראיון אישי.

בעל תואר ראשון שאינו בחוג לתולדות האמנות יחויב בלימודי השלמה, בהתאם לצורך ועל פי הכללים הנהוגים כיום לגבי לימודי תואר שני בחוג לתולדות האמנות.

מסלולים:

מסלול א': (111201-17-03) כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית - תיזה.

מסלול ב': (111202-17-03) כולל פרויקט גמר.

במהלך הלימודים, כל סטודנט יכתוב עבודות סמינריוניות בהתאם למסלול שבחר. בנוסף, יעבור כל סטודנט פרקטיקום במסגרת אחד המוזיאונים שישתתפו בתכנית, בשנה השנייה או השלישית ללימודיו.

מוסמכי התכנית יהיו זכאים לתעודת מוסמך בחוג לתולדות האמנות ולספח התמחות בלימודי אוצרות הצמוד לאישור זכאות.

מבנה הלימודים בתכנית אוצרות, מסלול עם תיזה:

כמות	קורס	מעמד	שש"ס
1	אוצרות — היבטים מעשיים ועיוניים	חובה	2
1	(*) סיורי גלריות ומוזיאונים א+ב	חובה	4
1	מתודולוגיה: שיח האמנות המודרנית	חובה	2
1	מתודולוגיה נוספת	בחירה	2
1	המבט הפרשני והאוצרותי	חובה	2
2	(**) פורום מחלקתי	חובה	4
2	סמינרים, אחד מהם עם הגשת עבודה סמינריונית	בחירה	8
2	(***) שיעורים מתקדמים בחוג או מחוצה לו	בחירה	4
1	(****) פרקטיקום	חובה	2
		סה"כ	**30**

(*) מספר סיורים שיתואמו בתחילת השנה ויתקיימו בימי ו'.

(**) הפורום המחלקתי מתחלק לשניים: בשנה א' הסמינר ייערך בסמסטר א' במועדים שיפורסמו מראש, ומטרתו בחירת נושא לתזה; בשנה ב' הסמינר ייערך בסמסטר ב' במועדים שייקבעו מראש ומטרתו הצגת הצעת המחקר או התיזה במהלך כתיבתם.

(***) שיעורים בדרג 3 עד 5 מהחוג לתולדות האמנות, מתכנית תרבות הקולנוע או מחוגים אחרים באוניברסיטה בהיקף של 4 שש"ס. חובה ללמוד 2 שש"ס לפחות, מתוך 4 שש"ס, במסגרת החוג לתולדות האמנות (בתחום אחר מאשכול הבחירה), וכל זאת באישור יו"ר הוועדה לתארים מתקדמים של החוג.

(***) מומלץ לקחת במסגרת זאת את סדנת התערוכות בהיקף של 2 שעות.

(****) במוזיאון או במוסד אמנותי אחר, בתיאום עם יועץ הועדה החוגית לתארים מתקדמים

מבנה הלימודים למ"א בהתמחות באוצרות, במסלול ב', ללא תזה:

כמות	קורס	מעמד	שש"ס
1	אוצרות – היבטים מעשיים ועיוניים	חובה	2
1	(*) סיורי גלריות ומוזיאונים א+ב	חובה	4
1	מתודולוגיה: שיח האמנות המודרנית	חובה	2
1	המבט הפרשני, המבט האוצרותי	חובה	2
2	פורום מחלקתי	חובה	4
1	(**) סדנת תערוכות מעשית א+ב	חובה	4
3	(***) סמינרים, 2 רמת מ"א ואחד ברמת ב"א	בחירה	8
5	(****) שיעורים מתקדמים בחוג או מחוצה לו	בחירה	10
1	(*****) פרקטיקום	חובה	2
		סה"כ	**38**

(*) מספר סיורים שיתואמו בתחילת השנה ויתקיימו בימי ו'.

(**) הסדנה תיערך במועדים שיקבעו מראש

(***) בשני סמינרים מתוך השלושה יש חובת הגשת עבודה סמינריונית. ניתן לקחת את הסמינר המשותף של בית הספר להיסטוריה.

(****) שיעורים בדרג 3 עד 5 מהחוג לתולדות האמנות, מתכנית תרבות הקולנוע או מחוגים אחרים באוניברסיטה בהיקף של 10 שש"ס. חובה ללמוד 4 שש"ס לפחות, מתוך 10 שש"ס, במסגרת החוג לתולדות האמנות. למי שעבר למסלול ב' בתום שנה א', ניתן להחשיב גם את סמינר המחקר לבחירת תיזה שהסטודנט כבר לקח בשנה א'.

(*****) במוזיאון או במוסד אמנותי אחר, בתיאום עם יועץ הועדה החוגית לתארים מתקדמים.

תכנית דוקטורט בחוג לתולדות האמנות

יו"ר הוועדה לתארים מתקדמים: **ד"ר סוניה קלינגר**

111301-17-01

התוכנית מיועדת לסטודנטים בעלי תואר שני במסלול א' (עם תזה) בתולדות האמנות או בתחומים רלבנטיים אחרים כמו היסטוריה כללית, ארכיאולוגיה, ספרות או פילוסופיה, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל. התכנית מאפשרת הצטרפות למסלול הישיר לדוקטורט לסטודנטים מצטיינים, על פי הקריטריונים הקבועים בתקנון הלימודים לתואר שלישי.

תוכנית הלימודים

בתכנית הלימודים קיימים שלושה מסלולים:

- מסלול רגיל
- מסלול ישיר לדוקטורט
- מסלול לימודי מחקר מקדים

המסלול הרגיל

התוכנית תעניק תואר דוקטור בפילוסופיה.

משך הזמן הנורמטיבי ללימודי תואר שלישי הוא ארבע שנים.

לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה", יידרשו התלמידים למלא את התנאים הבאים:

תנאי הקבלה

הדרישות העיקריות הן:

1. ממוצע 86 לפחות בלימודי המ"א ו־90 בתיזה.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים, אחד ממכתבי ההמלצה יהיה מטעם מנחה עבודת הגמר המחקרית של המ"א.
3. התקשרות והסכמה בכתב של מדריך עבודת הד"ר.
4. הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע (עד חמישה עמודים), מאושרת על ידי מדריך עבודת הד"ר המיועד.

קורסי לימוד

במהלך לימודי הדוקטורט יחויב כל תלמיד בהשתתפות חובה בסמינר מחקר בהיקף של 2 שש"ס.

במסגרת הקורס, הסטודנטים יידרשו להציג את מחקר הדוקטורט. הצגת העבודה תלווה בדיון.

סטודנטים שאינם בוגרי חוגים לתולדות האמנות, יוכלו להגיש מועמדות ללימודי מחקר

מקדים (ראה סעיף 3), שם יבצעו השלמות בהתאם לתכנית שתיקבע להם על ידי המדריך. ועדת הדוקטורט החוגית תאשר את התוכנית והיקפה.

שאר הלימודים יקבעו בכתב על ידי מדריך עבודת הד"ר בזמן ההתקשרות.

הצעת המחקר ואישורה

עם תחילת הלימודים יהיה התלמיד במעמד של תלמיד מחקר שלב א'. במקרים מסויימים תמונה ועדה מלווה דוקטורנט עם הגשת הצעת המחקר ולא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה.

במהלך השנה הראשונה יגיש התלמיד הצעת מחקר מפורטת בפורמט המקובל של הצעת מחקר לאקדמיה הישראלית, כולל תוצאות ראשוניות. הצעת המחקר תהיה מקורית ובעלת סיכוי סביר לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר.

הצעת המחקר תוצג על ידי הסטודנט במסגרת סמינריון המחקר החוגי.

הצעת המחקר תיבדק על־ידי קורא/קוראים חיצוניים או הוועדה המלווה (במידה והוקמה), ותאושר ע"י ועדת הדוקטורט. לאחר אישורה יעבור המגיש למעמד של תלמידי מחקר שלב ב'.

ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

בתום כל שנה מיום אישור תכנית המחקר יגישו תלמידי המחקר דו"ח התקדמות למדריך עבודת הד"ר או לוועדה המלווה החתום ע"י מדריך עבודת הד"ר. אל הדו"ח אפשר לצרף כתבי יד שנשלחו לפרסום במידה וקיימים.

הגשת עבודת ד"ר לשיפוט

עד תום 4 שנות לימוד, יסוכם המחקר באחת משתי הדרכים הבאות:

(1) חיבור רגיל, אשר לא יעלה על יותר מ־350 עמודים (לא כולל נספחים).

(2) עבודת דוקטור במתכונת של אסופה בהתאם לתקנון לימודי תואר שלישי.

תוצאות מחקרי הדוקטורט יוצגו על־ידי התלמידים בהרצאה סמינריונית.

שיפוט עבודת הד"ר

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י הגורמים המוסמכים לכך, תועבר עבודת הדוקטור לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון תואר שלישי.

השתתפות באירועים אקדמיים (ללא שש"ס)

על התלמיד לנכוח ב־8 אירועים אקדמיים של ביה"ס להיסטוריה במשך שנתיים. האירועים כוללים הרצאות אורח, ימי עיון, כנסים וסמינרים חוגיים.

מסלול ישיר לדוקטורט

תולדות האמנות ישיר לדוקטורט, כולל תואר מוסמך

111315-17-02

על פי תקנון לימודי תואר שלישי של הרשות ללימודים מתקדמים, מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שיש ברצונם להמשיך ברצף ללימודי דוקטורט ושהם נראים מועמדים ראויים ללימודי תואר שלישי.

תנאי קבלה

- ציון 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
- שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים.
- התקשרות והסכמה בכתב של מדריך לעבודת הד"ר.
- הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע מאושרת על ידי מדריך עבודת הד"ר המיועד.
- אישור הוועדה החוגית.

מבנה הלימודים

השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת מ"א, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.

הגשת שתי עבודות סמינריוניות או חלופה שוות ערך, שנקבעה על ידי החוג ואושרה ע"י הרשות ללימודים מתקדמים. על התלמיד להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם בקורסיהשלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות, סיומם בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון 90 לפחות.

הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

משך הלימודים למטלות אלו הוא שנתיים.

עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

משך הלימודים לכתיבת עבודת הדוקטורט, לאחר אישור ההצעה, הוא שלוש שנים

*עם המעבר לשלב מחקר ב', יידרש התלמיד להשלים את תכנית הלימודים כפי שמופיעה בסעיף2 לתכנית.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר.

מסלול לימודי מחקר מקדים

111350-17-01

מועמד המבקש להירשם למסלול לימודי מחקר מקדים והינו בעל תואר "מוסמך" ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית, חייב למלא את התנאים הבאים:

- אישור בכתב ממנחה שמסכים להנחותו בעבודת הגמר המחקרית.
- השלמת כתיבת עבודת הגמר המחקרית (תיזה).
- עמידה בתכנית לימודים שתוטל עליו ע"י הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי.

משך הלימודים הנורמטיבי במסלול הינו שנה אחת בלבד.

השלמת הלימודים במסלול זה אינה מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי, המועמד יגיש את מועמדותו כמקובל למסלול הרגיל.

126

תוכנית לימודים בינתחומית
בתרבות הקולנוע
לימודים לתואר שני

ראש התוכנית: **ד"ר איבון קוזלובסקי גולן**

חברי הסגל האקדמי

מרצה בכיר: ד"ר איבון קוזלובסקי גולן.

מורה מן החוץ: פרופ' צבי טל, ד"ר אמיר הר גיל, פרופ' אורי רשף, פרופ' רם לוי, פרופ' אבנר פינגלרנט.

עמית הוראה ד"ר יצחק בנימיני, ד"ר דן גבע, ד"ר הר-גיל, ד"ר צבי טל, ד"ר איריס פרוכטר רונן, מר יצחק רוזן.

מזכירות התכנית:

מרכזת התכנית: **גב' יפעת מזרחי כהן**

מיקום: מגדל אשכול , קומה 17, חדר 1708

שעות קבלה: 09:00-12:00

טלפון: 04-8240952

פקס: 04-8288644

דוא"ל: ymizrahi@univ.haifa.ac.il

art-history@univ.haifa.ac.il

כתובת אתר האינטרנט: http://film.haifa.ac.il

כתובת למשלוח דואר: התכנית לתרבות הקולנוע, אוניברסיטת חיפה

שד' אבא חושי 199, הר הכרמל, חיפה, מיקוד: 3498838

לימודים לתואר שני בתרבות הקולנוע

מטרת הלימודים

תוכנית לימודים בינתחומית מורכבת מתחומי ידע שונים המצטלבים עם לימודי קולנוע תרבות, היסטוריה וחברה. מטרתה של התכנית לפתוח אפיקי מחקר חדשים ורב תחומיים לתארים מתקדמים שישלבו בין נושאים ותחומים שונים. בתוכנית נלמד ונחקור את תרבות העולם וההתפתחויות החדשות בעידן הגלובליזציה המודרני בפרספקטיבה של זהות, תרבות ולאומיות ובהקשרים תרבותיים, היסטוריים וקולנועיים.

תנאי קבלה

1. לתוכנית יכולים להגיש מועמדות בוגרי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בתחומי קולנוע, תקשורת, אינטרנט ומדיה דיגיטלית ותחומי דעת אחרים כמו גם בוגרי מכללות להוראה BED בציון משוקלל 76 לפחות.
2. המועמדים יידרשו לראיון אישי ותיבדק התאמתם לתכנית. דחיית וקבלת מועמדים אלו, וכן מתן אישור המשך-לימודים למקרים חריגים ייעשו במסגרת ועדת החוג לתואר שני בהתאם להנחיות הרשות ללימודים מתקדמים.
3. מועמדים בעלי תואר ראשון מתחומי דעת אחרים יידרשו לראיון אישי ולימודי השלמה (בהיקף של עד 12 שש"ס). הוועדה החוגית לתואר שני תבדוק באופן פרטני את נתוני המועמדים לקבלה ותחליט, במקרה הצורך, על מספר קורסי ההשלמה והיקפם, בהתאם לרקע האקדמי של כל מועמד. כנ"ל לגבי הצורך בהשתתפות בשבוע הכנה ליסודות הצילום ועריכה בצילום וידאו לפי הצורך.
4. מועמדים בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה.
5. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.
6. בשנה א' ללימודים יתחילו הסטודנטים את לימודי התואר השני במסלול ב'. רק לאחר עמידה בתנאים בסוף השנה הראשונה (ראה פירוט מסלול א' בהמשך) יתאפשר בכפוף להחלטת וועדת מ"א לעבור למסלול א'
7. החוג אינו מתחייב לקבל את כל מי שעומד בתנאי הקבלה.

לימודי השלמה לקראת לימודי התואר השני

(126150-17-01)

הוועדה לתארים מתקדמים של התכנית לתרבות הקולנוע תקבע לכל תלמיד את היקף לימודי ההשלמה, בכפוף לתקנון לימודי התואר השני, ובהתאם ללימודים האקדמיים של התלמיד בתואר הראשון.

סיום השלמות אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שני.

מסלולי הלימוד בתוכנית

מסלול א' –עבודת גמר מחקרית (תזה) **126201-17-01**
מסלול ב' –בחינת גמר **126202-17-01**

<u>מסלול א'</u>: עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) 126201-17-01

משך הלימודים כולל הגשת עבודת תזה הוא עד 3 שנים.

מבנה והיקף הלימודים

היקף הלימודים הוא 28 שש"ס
במסלול א' נדרשים הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 28 שש"ס, לכתוב שתי עבודות סמינריוניות ולהגיש רפרט אחד וכן כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).

על התלמיד לסיים את כל חובות הקורסים תוך שנתיים מתחילת הלימודים לתואר.

במסלול א' לתזה יגיש התלמיד את עבודת הגמר המחקרית לשיפוט, לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

הסטודנטים נדרשים לממוצע ציונים 90 ומעלה בקורסים העיוניים ובקורסי החובה בלבד, בסוף שנת הלימודים הראשונה בכדי לעבור למסלול א' לתזה. (בכלל זה לא נכללים שיעורי הסדנאות והשיעורים המתקדמים המקצועיים),

על התלמיד יהיה להגיש את הצעת התיזה ולקבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני עד סוף השנה השנייה ולא יאוחר מתחילת השנה השלישית. ניתן לעבור ממסלול א' למסלול ב' ולהיפך, בתנאי שהסטודנט מצהיר בכתב על כוונתו לעבור מסלול ליו"ר הועדה לתארים מתקדמים ולמזכירות החוג עד לסוף סמסטר ב' של שנת הלימודים הראשונה. בכל מקרה, הועדה לתארים מתקדמים תאשר לימודים במסלול א' על-פי הישגי התלמיד בשנת לימודיו הראשונה.

עבודת הגמר המחקרית צריכה לשקף כושר ניתוח של מקורות ראשוניים ומקורות משניים, יכולת להתמודד עם גישות ופרדיגמות מדעיות שונות, תוך כדי הצגת מתודה מחקרית עקבית ויכולת התבטאות בהירה.

את עבודת הגמר ינחה חבר סגל בעל מינוי באוניברסיטת חיפה בדרגת מרצה ומעלה. במקרה הצורך (נושא רב תחומי) יתווסף מנחה שותף, באישור ראש התוכנית והדיקן ללמודים מתקדמים.

עבודות ובחינות

1. עבודות סמינריוניות: התלמיד חייב בשתי עבודות כתובות בהיקף סמינריוני, לבחירתו מבין הסמינרים בהם השתתף.
2. ציוני קורסים: בכל קורס יינתן ציון על פי דרישות הקורס.
3. עבודת גמר מחקרית (תזה): לא יאוחר מתום השנה הראשונה ללימודים, יחליט התלמיד בהתייעצות עם המנחה, על נושא עבודת הגמר המחקרית. ההצעה לעבודת הגמר תובא

לאישור הועדה לתארים מתקדמים של החוג. היקף העבודה הכתובה לא יעלה על 20,000 מילים, שהם כ־80 עמוד (מלבד ביבליוגרפיה, תמונות וכדו'). העבודה תוגש לחוג לשיפוט, לאחר אישור המנחה.

ההתקשרות עם המנחה, הכתיבה, ההגשה והשיפוט של עבודת הגמר יהיו ע"פ הנוהל הקיים בתקנון לימודי התואר השני של האוניברסיטה.

שקלול הציונים

עבודת גמר (תזה)	40%
עבודות סמינריוניות	30%
לימודי החוג האחרים	30%

לימודי שפה זרה

סטודנטים יחויבו בשפה זרה בהתאם להתמחותם, באישור ראש התוכנית. (סטודנט שאינו זקוק ללימודי שפה במסגרת תחום התמחותו לא יידרש ללמוד שפה זרה, באישור ראש התוכנית). ניתן להכיר בקורסי שפה (פרט לאנגלית) שנלמדו במסגרת תואר ראשון או במסגרות מוכרות אחרות מחוץ לאוניברסיטה באישור ראש התוכנית.

מסלול ב': מסלול עם בחינת גמר 126202-17-01

משך הלימודים במסלול זה הוא עד שנתיים.

במסלול ב' נדרשים הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 36 שש"ס, כתיבת שלוש עבודות סמינריוניות והגשת רפרט אחד ועמידה בבחינת גמר.

בתום השנה הראשונה ללימודים יוכלו סטודנטים המעוניינים לעבור למסלול א' עם כתיבת תזה. (בהתאם לתנאים שפורטו לעיל) לשם כך יש לפנות בבקשת אישור לראש התכנית.

בחינת הגמר

בכל שנה יפורסמו מועדי בחינת הגמר באתר התכנית לתרבות הקולנוע. רשאים לגשת לבחינה סטודנטים שהגישו את כל העבודות הסמינריוניות בתואר, ומלאו את חובותיהם האקדמיות הנדרשות בתוכנית.

ציון המעבר המינימאלי **לבחינת גמר הוא 76**

נוהל פתיחת מחברות

תתאפשר פתיחת מחברות הבחינה לשבוע בלבד מיום פרסום ציון הבחינה

נוהל ערעורים

ערעור על בחינת גמר יתאפשר רק בציון שהינו מתחת ל-86 , ציון שיתקבל לאחר הערעור הינו ציון סופי ולא יתאפשר לאחריו ערעור נוסף.

שקלול הציונים

30% בחינת גמר
40% 3 עבודות סמינריוניות
30% לימודי החוג האחרים

הלימודים מרוכזים ביום אחד בלבד, ביום ד' בשבוע.

הערות:

1. ניתן לקחת קורסי בחירה מחוגים אחרים בדרג 3 לפחות. כל קורס יאושר באופן פרטני ע"י ראש החוג.
3. למסיימים תועתק תעודת (MA) מוסמך האוניברסיטה בתרבות הקולנוע.

מסלול לימודי מחקר מקדים

1. תנאי קבלה: יתקבלו תלמידים אשר סיימו את לימודיהם לתואר שני במוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ ובחו"ל, אשר ממוצע ציוניהם לתואר שני הוא 90 לפחות, ואשר קבלו הסכמה ממנחה (בדרגת מרצה ומעלה, מאוניברסיטת חיפה) להנחותם בעבודת הגמר המחקרית.
2. על המועמדים לעבור ראיון אישי עם ראשת התכנית

מסלול הלימודים

1. משך הלימודים הנורמטיבי במסלול לימודי מחקר מקדים הינו שנה אחת.
2. לתלמידים תיקבע תכנית השלמות מותאמת אישית. בהתאם לתכנית שתיקבע, ובאישור הרשות ללימודים מתקדמים, ניתן לאשר תכנית לימודים שתימשך שנתיים.
התלמיד יכתוב עבודת גמר מחקרית (תיזה). מהלך כתיבת העבודה, כולל הגשה ואישור של הצעת התיזה והליך שיפוט העבודה יתבצעו בהתאם לתקנון לימודי תואר שני

סיום לימודים

1. לאחר סיום כתיבת עבודת הגמר המחקרית וקבלת אישור המנחה/ים תוגש עבודת הגמר המחקרית לשיפוט. ציון התיזה הנדרש ממועמדים לתואר שלישי הינו 86 לפחות.
2. סיום החובות בכתיבת עבודת הגמר המחקרית (תזה) ולימודי ההשלמה אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי. הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר היא הרשאית לקבוע אם ניתן להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על קבלה ללימודי דוקטורט.

*שפת הידיעון מיועדת לנשים וגברים כאחד

הפקולטה למדעי החברה
ע"ש שמואל והרטה עמיר

דיקן הפקולטה: **פרופ' ערן ויגודה־גדות**

ראש מינהל הפקולטה: **גב' אורה ווגשי**

תוכניות הלימוד המגוונות במדעי החברה מעמידות במרכז את האדם ואת החברה ומקנות לסטודנט ידע וכלים להבנת התופעות השונות הקשורות הן להתנהגות של האדם הבודד והן לחברה בה הוא חי ולארגונים השונים הפועלים במסגרות החברתיות והתרבותיות בהם חיים ופועלים בני אדם. הלימודים בחוגים השונים משלבים ידע תיאורטי ומעשי ומיועדים להקנות לסטודנט כלים ליישום הידע במגוון רחב של מקצועות ועיסוקים. לימודים בתחומי כלכלה, פסיכולוגיה, תקשורת, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, קרימינולוגיה, מדעי המדינה, גאוגרפיה ולימודי סביבה והתפתחות הילד מיועדים להקנות לסטודנטים ידע בסיסי רחב ביותר בתחומים אלה. בנוסף לכך גם כלים להבנה וביצוע עצמאי של מחקר. הלימודים בתחומי סטטיסטיקה, מערכות מידע ומדעי המחשב מקנים ידע וכלים המיושמים כיום בתחומי תעשיית ההיי־טק, ובתחומים בהם נעשה שימוש בשיטות סטטיסטיות מתקדמות לצרכי מחקר— חברתי, רפואי, אפידמיולוגי ובקרת איכות.

הלימודים בפקולטה למדעי החברה מתבצעים על ידי מרצים וחוקרים, העוסקים באופן שוטף במחקר אמפירי, תוך שימוש במיגון של שיטות מחקר — כמותיות ואיכותיות — אשר באמצעותן נוצר, מצטבר ומתגבש הידע המדעי המוקנה לסטודנטים. הלימודים מתבצעים בכיתות פרונטליות ובמעבדות בהם מתרגל הסטודנט את החומר הנלמד ולומד לעשות בו שימוש באופן עצמאי לצורכי מחקר. הפקולטה למדעי החברה שמה דגש על שילוב בין־תחומי ומאפשרת לסטודנטים לימודים, הן במסלולים חד־חוגיים והן במסלולים דו־חוגיים, שבהם קיימים שילובים שונים בין תחומי הלימוד. במסגרת הלימודים לתארים המתקדמים מושם דגש על מחקר עצמאי, המשלב את הידע התיאורטי עם כלי המחקר השונים לצורך בדיקת תופעות והסקת מסקנות.

בפקולטה למדעי החברה קיימים שני בתי ספר, תשעה חוגים ושלוש תוכניות לימודים בינתחומיות.

219

אנתרופולוגיה (בהקמה)*

חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **ד״ר עמליה סער**

יו״ר ועדת מ״א: **ד״ר קרול קדרון**

יו״ר ועדת ד״ר: **פרופ׳ נורית בירד־דוד**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ נורית בירד־דוד.

פרופסור חבר: פרופ׳ יורם כרמלי (אמריטוס).

מרצה בכירה: ד״ר עמליה סער, ד״ר ציפי עברי, ד״ר קרול קדרון.

עמית מחקר: ד״ר רגב נתנזון, ד״ר סיביל לוסטנברגר

מזכירות החוג

מזכירת החוג: **גב׳ אורלי יעקובי**

מיקום: בניין רבין, קומה 7, חדר 7015

שעות קבלה: ימים ב׳—ה׳, בין השעות 14.00-9.00.

טלפון: 04-8249649

דואר אלקטרוני: onitis@staff.haifa.ac.il

אתר החוג באינטרנט: http://hevra.haifa.ac.il/anthro

*מותנה באישור רשויות האוניברסיטה

הלימודים לתואר שני (מ"א)

מטרת הלימודים

תכנית הלימודים באנתרופולוגיה שואפת להקנות לסטודנטים חשיפה רחבה לספרות האנתרופולוגית העולמית וכלים לחשיבה תיאורטית ואנליטית בתחום האנתרופולוגיה וחקר התרבות. הלימודים מעודדים גישה אינטר-דיסציפלינרית, הומניסטית וביקורתית. עבודת הגמר המחקרית תתבסס על עבודת שדה ותצפית משתתפת.

תנאי הקבלה

זכאים/יות להציג מועמדות ללימודי תואר שני בוגרי/ות תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, שהשיגו ציון ממוצע של 84 לפחות בלימודי הב"א בתחומים רלוונטיים. קבלה ללימודים תיעשה בידי ועדת מ"א של החוג, בהסתמך על הישגיו/ה הלימודיים של המועמד/ת בתואר הראשון, עמידה בציון הנדרש בבחינת כניסה באנגלית ולעתים לאחר זימון לריאיון אישי.

מועמד/ת בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים.

מועמדים/ות בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון לפי תקנון לימודי תואר שני.

מסלולי לימודים

החוג מקיים שני מסלולי לימוד: מסלול א' הכולל כתיבת עבודת גמר מחקרית, ומסלול ב' עם בחינת גמר. תלמידי שנה א' ללימודים נרשמים למסלול ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית. רק בתום השנה הראשונה ללימודים יכול/ה התלמיד/ה להתחיל לעבור למסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית, זאת בתיאום עם יו"ר הוועדה למ"א, לאחר שקיים/ת מנחה פוטנציאלי/ת והצהרת כוונות לנושא כתיבת עבודת הגמר.

1. **מסלול א' – כתיבת עבודת גמר מחקרית**

לימודים בהיקף של עד 28 שש"ס, וכן הגשת עבודת גמר מחקרית. משך הלימודים הוא עד 3 שנים. מסלול זה מהווה תנאי להמשך לימודים לתואר שלישי.

2. **מסלול ב' – עם בחינת גמר**

לימודים בהיקף של 36 שש"ס, ובסופם בחינת גמר שתבדוק ידע והבנה בספרות אנתרופולוגית עדכנית. סטודנטים הלומדים במסלול זה אין באפשרותם להמשיך ללימודי תואר שלישי מבלי להשלים עבודת גמר מחקרית (ראו מסלול לימודי מחקר

מקדים תחת לימודים לתואר שלישי). משך הלימודים במסלול זה עד שנתיים. התלמיד/ה חייב/ת לגשת לבחינת הגמר עד 30.11 בתום שנת הלימודים השנייה ללימודיו. כדי לגשת לבחינת הגמר, התלמיד/ה חייב/ת לסיים את כל חובות השמיעה ולקבל ציונים בכל המקצועות אשר למד/ה חודש לפני מועד הבחינה.

בחינת הגמר

סטודנטים במסלול ללא עבודת גמר יידרשו לעמוד בבחינת גמר, בנוסף למטלות של השיעורים השונים. הבחינה תתבסס על רשימה ביבליוגרפית שתפורסם מראש. הבחינה תינתן פעם בשנה בסוף חודש נובמבר, במתכונת של בחינת כיתה. הסטודנטים חייבים להירשם מראש במזכירות החוג לבחינה. סטודנט/ית חייב/ת לסיים את כל חובות הקורסים בחוג, כולל קבלת כל הציונים, כתנאי לרישום לבחינה. ציון המעבר של הבחינה יהיה 76 לפחות. סטודנט/ית ת/יוכל לגשת לבחינה עד פעמיים במהלך לימודיו/ה. הבחינה השנייה תהיה במועד הבא הקרוב. הציון האחרון הוא הציון הקובע. ציון הבחינה יהווה 30% מהציון הסופי לתואר.

תכנית הלימודים במסלול א'

קורסי חובה

תיאוריות אנתרופולוגיות	4 שש"ס
שיטות מחקר אתנוגרפיות ואיכותניות	4 שש"ס
סדנת כתיבת תיזה	4 שש"ס
סה"כ	**12 שש"ס**

קורסי בחירה

4 סמינריוני בחירה	16 שש"ס
סה"כ	**28** שש"ס

כתיבת תיזה

תכנית הלימודים במסלול ב'

קורסי חובה

תיאוריות אנתרופולוגיות	4 שש"ס
שיטות מחקר איכותניות ואתנוגרפיות	4 שש"ס
סה"כ	**8 שש"ס**

קורסי בחירה

7 סמינריוני בחירה	28 שש"ס
סה"כ	**36 שש"ס**

הרכב ציון

מסלול א'

10%– לשתי עבודות סמינריוניות

40% – יתר הקורסים במ"א

50% – עבודת גמר

מסלול ב'

15% – לשלוש עבודות סמינריוניות

55% – יתר הקורסים במ"א

30% – בחינת גמר

פורום אנתרופולוגי

בנוסף לקורסים חייב/ת הסטודנט/ית הרשום/ה ללימודי מ"א להשתתף בפורום האנתרופולוגי, המתקיים מספר פעמים בסמסטר. הפורום הוא מפגש של קהילת האנתרופולוגים באוניברסיטה ואורחים נוספים שבו נדונות סוגות עכשוויות באנתרופולוגיה.

◆ ◆ ◆

לימודים לתואר שלישי (Ph.D.)

התוכנית לדוקטורט של החוג לאנתרופולוגיה מציעה מסגרת לימוד פלורליסטית ופתוחה, המקדמת מגוון נושאי מחקר אישיים ואזורי מחקר מגוונים, הנתמכת על ידי כל חברות הסגל ומשתתפי/ות התוכנית.

דרישת הסף לקבלה לתוכנית הדוקטורט היא תואר מ"א עם תזה מחקרית שציונה לא פחות מ־86, עם ציון ממוצע בתואר של לפחות 85. עדיפות ניתנת לבעלי תואר מ"א באנתרופולוגיה או בסוציולוגיה מאוניברסיטה מוכרת בישראל או בחו"ל. במקרים אחרים תישקל אפשרות של קבלה לתוכנית מותנית בחובת השלמות (ראו פרטים בהמשך).

טרם הגשת מועמדות יש ליצור קשר ישיר עם חבר/ת סגל היכול/ה ומוכן/ה להנחות את עבודת הדוקטורט. כמו כן יש להכין מסמך הצהרת כוונות (כ-4-3 דפים ברווח כפול) המפרט את נושא המחקר הרצוי, עיגון הנושא בספרות הקיימת, שיטת המחקר רציונל המחקר (המדעי והאישי) והתאמתו של המועמד/ת לבצע מחקר זה.

המועמדים/ת לתוכנית הדוקטורט יגישו ליו"ר ועדת הדוקטורט את המסמכים הבאים:

- הצהרת הכוונות, מאושרת בידי המנחה לדוקטורט
- קורות חיים באנגלית ובעברית
- פירוט קורסים וציונים בתארים קודמים
- שני מכתבי המלצה מאנשי סגל אקדמי המכירים אישית את המועמד, שאחד/ת מהם מנחה/ת עבודת המ"א

במקביל המנחה המיועד/ת ת/יגיש מכתב המלצה על בסיס קריאת החומרים של המועמד/ת וההתרשמות מהאפשרויות לעבודתם המשותפת. ועדת הדוקטורט תיפגש עם המועמד/ת, תדון בתיק ותעביר המלצותיה לרשות ללימודים מתקדמים. מועמדים שיתקבלו ללימודי תואר שלישי יוכלו להתחיל את לימודיהם בתחילת סמסטר החורף או בתחילת סמסטר האביב.

קבלת בעלי תואר מ"א בתחומי מחקר אחרים ו/או בעלי תואר מ"א בלי תזה

החוג מאפשר קבלה **ללימודי מחקר מקדים** המוגבלים ללא יותר משנה. תנאי מקדים לקבלה ללימודי תואר שלישי הוא סיום קורסי השלמה וכן עבודת גמר מחקרית, כפי שיתבקש בידי ועדת הדוקטורט. ועדת הדוקטורט תחליט על הנדרש בכל מקרה לגופו ותעביר את המלצותיה לרשות ללימודים מתקדמים. עם תום ההשלמות, ת/יגיש המועמד/ת בקשה לקבלה ללימודי דוקטורט, שתידון לפי המפורט לעיל. סיום הלימודים במסלול ללימודי מחקר מקדים אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי דוקטורט.

מהלך הלימודים

שלב א: כתיבת הצעת מחקר

בשלב א' נכתבת הצעת מחקר מפורטת בהנחיית המנחה ותוך כדי עבודה תומכת במסגרת סדנת הדוקטורט. ההצעה מוגשת ליו"ר ועדת הדוקטורט, שבהתייעצות עם המנחה וחברי הוועדה האחרים מעביר אותה לשופט חיצוני אחד או יותר. עם אישור ההצעה מועברת המלצה לרשות ללימודים מתקדמים, ולאחר אישורה עובר המועמד לשלב ב'.

שלב ב: עבודת הדוקטורט

בשלב ב' מתבצע המחקר ונכתבת העבודה בהנחיית המנחה ותוך כדי עבודה תומכת במסגרת סדנת הדוקטורט. העבודה מוגשת ליו"ר ועדת הדוקטורט, ולאחר מכן עוברת לרשות ללימודים מתקדמים לצורך הליך שיפוט. בהתחשב בהערכה של השופטים החיצוניים והמנחה, ועדת הדוקטורט מעבירה את המלצותיה על קבלת הדוקטורט לרשות ללימודים מתקדמים.

חובות השתתפות

התוכנית כוללת חובת השתתפות בשתי מסגרות קבועות הנפגשות לסירוגין מדי שבועיים:

- **סדנת דוקטורט** – מפגש של כל תלמידי הדוקטורט בחוג העוסק בהיבטים שונים של מחקר דוקטורט באופן כללי ותומך ומלווה את העבודות האישיות של כל תלמיד לפי השלב שבו הוא מצוי. התכנית כוללת חובת הגשת דו"ח שנתי המפרט את ההתקדמות בעבודת המחקר במשך השנה.
- **הפורום האנתרופולוגי** – מפגש של קהילת האנתרופולוגים באוניברסיטה ואורחים נוספים שבו נדונות סוגות עכשוויות באנתרופולוגיה.

במידת הצורך המנחה והמונחה יחליטו על השתתפות בקורסים נוספים המועילים לנושא המחקר.

205

בית הספר למדעי המדינה

חוג ללימודים לב"א (דו־חוגי וחד־חוגי)

חוג לימודים למ"א M.A. ו־M.P.A.

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש ביה"ס: **פרופ' דפנה קנטי**

המחלקה לממשל ומחשבה מדינית –

ד"ר ישראל ויסמל־מנור, ראש המחלקה

המחלקה ליחסים בינלאומיים –

פרופ' זק לוי, ראש המחלקה

המחלקה למינהל ציבורי ומדיניות ציבורית –

ד"ר ניסים כהן, ראש המחלקה

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' אבי בן צבי, פרופ' גבריאל בן דור (אמריטוס), פרופ' אורי בר יוסף (אמריטוס), פרופ' מיכאל גרוס, פרופ' ערן ויגודה־גדות, פרופ' יעל ישי (אמריטוס), פרופ' בני מילה, פרופ' דן סגרה (אמריטוס), פרופ' דן פלזנטל (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ' אברהם בריכטה (אמריטוס), פרופ' אסעד גאנם, פרופ' אנבל הרצוג, פרופ' שאול חורב, פרופ' נתן ינאי (אמריטוס), פרופ' אהרון כהן, פרופ' זק לוי, פרופ' בן מור, פרופ' שלמה מזרחי, פרופ' דפנה קנטי.

מרצה בכיר: ד"ר איתי בארי, ד"ר גל גרזון, ד"ר ישראל ויסמל־מנור, ד"ר דנה ושדי, ד"ר יאיר זלמנוביץ, ד"ר מיכאל יזהר (גימלאי), ד"ר הרצל כהן (מומחה), ד"ר ניסים כהן, ד"ר דורון נבות, ד"ר רנן קופרמן, ד"ר אביעד רובין, ד"ר דן שיפטן (גמלאי).

מרצה: ד"ר איילת בנאי, ד"ר אורי הרץ, ד"ר כרמלה לוטמר, ד"ר אהוד ערן, ד"ר אנדריי עשת (גמלאי), ד"ר יניב ריינגוורץ.

מזכירות ביה"ס

מינהלנית:	**גב' מאירה יורן**	טל' 04-8249082
מרכזת ב"א לימודי יום:	**גב' נועה אברהם**	טל' 04-8240561
מרכזת המחלקה לממשל ורעיון מדיני ומרכזת תכניות מ"א במחלקה:	**גב' מירי פיינרמן**	טל' 04-8240019
מרכזת המחלקה ליחב"ל:	**גב' בלה בוטניק**	טל' 04-8249096
מרכזת תכנית דיפלומטיה במחלקה ליחב"ל:	**גב' אסיה קאן**	טל' 04-8249096
מרכזת המחלקה למנהל ציבורי ומדיניות ציבורית:	**גב' אורלי משה**	טל' 04-8249089
מזכירת המחלקה למנהל ציבורי ומדיניות ציבורית ומרכזת דוקטורט:	**גב' אפרת קורן**	טל' 04-8249081
מרכזת תכנית הביטחון הלאומי:	**גב' בת אל שטיין**	טל' 04-8240152
מזכירת התכניות לביטחון לאומי:	**גב' חדוה אייזנשטיין**	טל' 04-82488291
מזכירות ביה"ס ולימודי ערב:	**גב' לירון קרפל־ציון**	טל' 04-8240704
מזכירת תכנית חובלים:	**גב' טל צור**	טל' 04-8240599
מרכזת התכנית הבינ"ל ללימודי ביטחון לאומי:	**גב' עינת חכים**	טל' 04-82488145

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 12:00-10:00, קומה 4, בניין המדרגה

לוח ביה"ס: בניין המדרגה, קומה 4

פקס: 04-8257785

אתר ביה"ס באינטרנט: http://polisci.haifa.ac.il

באתר זה מופיע מידע אודות תחומי המחקר וסגל המרצים בביה"ס, מידע הנוגע לקבלה למסלולים השונים בביה"ס ולוח מודעות המתעדכן באופן שוטף.

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

יועץ לתלמידי ב"א: **ד"ר אנדרי עשת**

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים בביה"ס היא להקנות לתלמידים ידע שיטתי על העולם המדיני, המבנים והמוסדות המרכיבים אותו והתהליכים הפוליטיים, הפועלים בו. יילמדו ארבע הדיסציפלינות הבאות:

א. ממשל: חקר משווה של מוסדות ותהליכים פוליטיים, ניתוח מערכות פוליטיות באזורי עולם שונים, התנהגות פוליטית (הצבעה, מחאה ואלימות), פסיכולוגיה פוליטית, מפלגות פוליטיות, קבוצות אינטרס ופוליטיקה ישראלית.

ב. מינהל ציבורי ומדיניות ציבורית: תורת המינהל, ניהול משאבי אנוש, בירוקרטיה ופוליטיקה, קביעת מדיניות ציבורית, כלכלה פוליטית, מבנה מערכת המינהל בישראל, ביקורת ציבורית והתנהגות ארגונית.

ג. **יחסים בינלאומיים:** היסטוריה ותיאוריה של היחב"ל, קבלת החלטות ועיצוב מדיניות חוץ, ביטחון לאומי ואסטרטגיה, דיפלומטיה ומשא ומתן, צדק בינ"ל ופתרון קונפליקטים וכלכלה פוליטית בינ"ל.

ד. **מחשבה מדינית:** יסודות הפילוסופיה הפוליטית, היסטוריה אינטלקטואלית, מוסר ופוליטיקה, תיאוריה דמוקרטית, מחשבה פוליטית יהודית וישראלית.

תנאי קבלה

הקבלה לביה"ס מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי ביה"ס.

המסלול החד־חוגי

מתקבלים לתכנית תלמידים החל משנה ב' אשר:

1. השיגו ציון ממוצע של 82 לפחות בכל שיעורי המבוא של שנה א' וציון 80 לפחות בקורס "מבוא לממשל ופוליטיקה".
2. עמדו בתנאי המעבר משנה א' לשנה ב' בחוג השני.
3. קבלתם אושרה על־ידי יועץ תואר ראשון של ביה"ס.

תלמיד המעוניין להתקבל למסלול החד־חוגי יגיש בקשה בכתב ליועץ תואר ראשון של ביה"ס מיד עם פרסום תוצאות מועד ב' של בחינות הסמסטר השני.

מבנה הלימודים

הלימודים בביה"ס למדעי המדינה מתקיימים בשני מסלולים: המסלול הדו־חוגי והמסלול החד־חוגי.

המסלול הדו־חוגי – במסלול זה משלב התלמיד לימודים בביה"ס למדעי המדינה יחד עם לימודים בהיקף דומה בחוג נוסף.

המסלול החד־חוגי – במסלול זה משלב התלמיד לימודים בביה"ס למדעי המדינה יחד עם לימודי קטגוריות מחוץ לביה"ס. לימודים אלה כוללים: 74 נקודות בביה"ס למדעי המדינה ו־46 נקודות לימודי קטגוריות בחוגים אחרים מחוץ למדעי המדינה (למסלול זה ניתן להתקבל בהתאם לתנאי הקבלה, משנת הלימודים השניה בלבד).

"דרך הרוח"

על כל תלמידי התואר הראשון (במסלול דו־חוגי ובמסלול חד־חוגי) ללמוד לפחות קורס אחד בן 4 נ"ז, או שני קורסים בהיקף של 2 נ"ז כל אחד, במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח. הרישום יתבצע תחת אחת מתכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. את לימודי דרך הרוח ניתן יהיה ללמוד באחת משנות הלימוד לתואר. סיום לימודי דרך הרוח בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח" שכתובתו http://hcc.haifa.ac.il/index-drech-haruch.htm

תלמידי המסלול הדו־חוגי יוכלו ללמוד את לימודי "דרך הרוח" על פי אחת מהחלופות הבאות:

א. ללמוד 2 קורסים של 2 נ"ז כל אחד ולסיים את לימודיהם עם צבירה של 60 נ"ז בכל אחד מהחוגים.

ב. ללמוד קורס אחד בהיקף של 4 נ"ז ולסיים את לימודיהם כאשר באחד החוגים צברו 58 נ"ז ובשני 62 נ"ז.

כל חלופה אחרת שתביא לצבירת סה"כ 120 נקודות לתואר בוגר, כאשר 4 נ"ז לפחות הינם במדעי הרוח, תיבדק ותאושר בהתאם לצורך.

תכנית הלימודים

הלימודים בביה"ס למדעי המדינה כוללים בתוכם שלושה סוגי קורסים.

א. קורס מבוא הניתן במתכונת של 6 שש"ס (4 שעות שיעור ושעתיים תרגיל).
חובות קורסי המבוא הן כתיבת תרגיל (ים) ועמידה בבחינה (ות).

ב. שיעור מתקדם במתכונת של 4 שש"ס. חובות השיעור נקבעות ע"י המורה.

ג. סמינריון, במתכונת של 4 שש"ס.
חובות הסמינריון כוללות כתיבת עבודה סמינריונית או כל חובה אחרת שתוטל ע"י המרצה.

מסלול דו־חוגי – תואר בשלוש שנים

שנה א'

1.	מבוא לממשל ופוליטיקה	(סמסטר א')	ש'	5 נ'
	מבוא לממשל ופוליטיקה – תרגיל	(סמסטר א')	ת'	0 נ'
2.	מבוא למחשבה פוליטית	(סמסטר א')	ש'	5 נ'
	מבוא למחשבה פוליטית – תרגיל	(סמסטר א')	ת'	0 נ'
3.	מבוא ליחסים בין לאומיים	(סמסטר ב')	ש'	5 נ'
	מבוא ליחסים בין לאומיים – תרגיל	(סמסטר ב')	ת'	0 נ'
4.	מבוא למנהל ציבורי	(סמסטר ב')	ש'	5 נ'
	מבוא למנהל ציבורי – תרגיל	(סמסטר ב')	ת'	0 נ'

שנה ב'

1.	שיטות מחקר וכתיבה אקדמית במדעי המדינה	(סמסטר א')	ש'	5 נ'
	שיטות מחקר וכתיבה אקדמית במדעי המדינה	(סמסטר א')	ת'	0 נ'
2.	מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית	(סמסטר ב')	ש'	4 נ'
	מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית – תרגיל	(סמסטר ב')	ת'	0 נ'
3.	המערכת הפוליטית הישראלית	(סמסטר ב')	ש'	5 נ'
	המערכת הפוליטית הישראלית – תרגיל	(סמסטר ב')	ת'	0 נ'
4.	שיעור מתקדם		ש"מ	5 נ'

שנה ג'

1.	2 שיעורים מתקדמים	ש"מ	10 נ'
2.	2 סמינריונים	ס'	10 נ'
סה"כ			**59 נ'***

*** ראה פסקה "דרך הרוח"**

מסלול דו חוגי - תואר בשנתיים

שנה א'

1.	מבוא לממשל ופוליטיקה	(סמסטר א')	ש	5 נ'
	מבוא לממשל ופוליטיקה - תרגיל	(סמסטר א')	ת	0 נ'
2.	שיטות מחקר וכתיבה אקדמית	(סמסטר א')	ש	5 נ'
	שיטות מחקר וכתיבה אקדמית	(סמסטר א')	ת	0 נ'
3.	מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית	(סמסטר ב')	ש	4 נ'
	מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית	(סמסטר ב')	ת	0 נ'
4.	מבוא למנהל ציבורי	(סמסטר ב')	ש	5 נ'
	מבוא למנהל ציבורי	(סמסטר ב')	ת	0 נ'
5.	מבוא למחשבה פוליטית (ערב)	(סמסטר ב')	ש+ת	5 נ'
6.	מבוא ליחסים בינלאומיים (ערב)	(סמסטר קיץ)	ש+ת	5 נ'

שנה ב'

1.	שיעור מתקדם	(סמסטר א')	ש	5 נ'
2.	סמינריון	(סמסטר א')	ס	5 נ'
3.	מבוא למערכת פוליטית (ערב)	(סמסטר א')	ש+ת	5 נ'
4.	שני שיעורים מתקדמים	(סמסטר ב')	ש	10 נ'
5.	סמינריון	(סמסטר ב')	ס	5 נ'
סה"כ				**59 נ'**

מסלול חד־חוגי (החל משנה ב')

שנה ב'

1.	מבוא לשיטות מחקר וכתיבה אקדמית במדעי המדינה	(סמסטר א')	ש'	5 נ'
	מבוא לשיטות מחקר וכתיבה אקדמית במדעי המדינה	(סמסטר א')	ת'	0 נ'
2.	מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית	(סמסטר ב')	ש'	4 נ'
	מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית — תרגיל	(סמסטר ב')	ת'	0 נ'
3.	המערכת הפוליטית הישראלית	(סמסטר ב')	ש'	5 נ'
	המערכת הפוליטית הישראלית — תרגיל	(סמסטר ב')	ת'	0 נ'
4.	שני שיעורים מתקדמים		ש"מ	10 נ'

שנה ג'

1. שלושה שיעורים מתקדמים	ש"מ	15 נ'
2. שלושה סמינריונים	ס'	15 נ'
3. לימודי קטגוריות מחוץ לביה"ס		47 נ'
סה"כ		**59 נ'**

במסגרת חוגים אחרים ילמד התלמיד במסלול החד־חוגי קורסים בהיקף של 46 נקודות. הקורסים שילמד התלמיד יהיו קורסים אקדמיים בלבד, יכללו לפחות סמינריון אחד בדרג 3 ובו יגיש עבודה סמינריונית ו־4 נ"ז "דרך הרוח". תלמיד שלמד בשנתו הראשונה בחוג אחר, יוכרו לו הקורסים שלמד בחוג השני, כמילוי חלקי או שלם של הנקודות מחוץ לביה"ס. השתתפותו של התלמיד בקורסים אלה תהיה טעונה את אישורם של אותם חוגים שבמסגרתם הם מתקיימים. שאר התנאים והדרישות במסלול החד חוגי זהים לאלה שבמסלול הדו־חוגי.

תנאי מעבר

משנה א' לשנה ב'

1) כדי לעבור לשנה ב' על התלמיד לעבור לפחות שלושה מתוך ארבעת המבואות הנלמדים בשנה א'.
2) בציוני שיעורי המבוא משתקללים מטלות הקורס ומבחן מסכם. ציון מעבר במבחן המסכם הינו 51 בכל המבואות. ציון עובר בקורס הינו 51 בכל המבואות מלבד מבוא לממשל פוליטיקה שבו הציון העובר הינו 60. ציון נכשל בבחינה גורר ציון נכשל בקורס.

משנה ב' לשנה ג'

1) השתתפות בשיעורים מתקדמים מותנית בעמידה בתנאי המעבר משנה א' לשנה ב'.
2) השתתפות בסמינריונים מותנית: בהשלמת כל קורסי שנה א', בעמידה בקורס מבוא לשיטות מחקר במדעי המדינה וכן השגת פטור באנגלית.

אנגלית כשפה זרה

חובה על כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מחובותיו לתואר. עמידה בחובה זאת היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3. על מנת לסווג את רמת ידיעותיו של המועמד בשפה האנגלית או להעניק פטור מהם, מחוייב הסטודנט בבחינת מיון באנגלית (פסיכומטרי/אמיר/אמירם) כחלק מתנאי הקבלה לאוניברסיטה. פירוט ניתן לקרוא באתר היחידה ללימודי אנגלית כשפה זרה או בפרק היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה המופיע בשנתון.

לתלמידי שנה ג'

1) לא ילמד תלמיד יותר מסמינריון אחד אצל אותו מרצה. חריגה מהנחיה זו טעונה אישורו של יועץ תואר ראשון של ביה"ס.
2) בכדי לעמוד בדרישות הסמינריונים, יהיה על התלמיד להשיג ציון 60 לפחות בכל אחד מהם.

3) עבודה אחרונה לתואר תעבור דרך מזכירות תלמידים לצורך רישום ההגשה.
4) עם קבלת כל הציונים לתואר על התלמיד לדאוג לחתום על טופס סגירת תואר.

תקנון לימודים

תוכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התוכנית המתפרסמת בשנה בה החל לימודיו בביה"ס וכן בהודעות ובחוזרים המופיעים בלוח מודעות אלקטרוני בביה"ס במהלך השנה. ביה"ס רשאי לשנות את תוכנית הלימודים המופיעה בשנתון ללא הודעה מוקדמת.

שינויים וחריגות

1. בכל בקשה לחריגה מתוכנית הלימודים יש לפנות ליועץ הב"א.
2. מילוי דרישות קדם היא באחריותו של התלמיד. דרישות הקדם מפורטות בשנתון והן מחייבות.

מזכירות ביה"ס בודקת את מילוי הדרישות במהלך שנת הלימודים ולא בתחילתה. תלמיד שנרשם לקורס שאינו רשאי ללמוד אותו עקב אי עמידה בדרישות המוקדמות או בתנאי מעבר משנה לשנה יבוטל רישומו לקורס גם אם נבחן וקיבל ציון, ציונו זה לא יוכר.

ערעורים ופרסום ציונים

- מחובת התלמיד לבדוק ציוניו סמוך למועד פרסומם.
- תלמיד רשאי לערער על ציונו תוך יומיים מפרסומו. כל הערעורים הם בכתב ע"ג טופס מיוחד המיועד לכך.
- תלמיד המערער על הציון מודע לכך שהבחינה כולה תיבדק מחדש והציון הסופי עלול להיות נמוך מהמקורי.
- לא פורסמה ההחלטה בערעור עד שלושה ימים לפני המועד הבא של הבחינה, והתלמיד ניגש לבחינה במועד הבא, ייזקף לזכותו הציון הגבוה מבין שני המועדים.
- תלמיד המבקש לעיין במחברת הבחינה יהיה זכאי לכך רק אם קיבל ציון נכשל ובלבד שציונו מעל 41. כלל זה חל על כל מקצועות הלימוד פרט ל"מבוא לממשל ופוליטיקה" שבו הציון המזכה לצורך עיון במחברת הבחינה הינו 50 לפחות.
- הזכאים לעיין במחברת הבחינה יוכלו לעשות זאת במועד הערעורים בלבד כמצויין לעיל.
- תלמיד יכול לערער על ציונו בעבודה סמינריונית, אך באם נדחה ערעורו לא יוכל להגיש עבודה מתוקנת מכל סוג שהוא לצורך תיקון הציון.
- תוצאות הערעורים הן סופיות ומחייבות.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים או מקבילים.

1. תלמיד המבקש להתקבל לביה"ס על סמך לימודים קודמים ממוסד אקדמי מוכר אחר, יגיש עם הרשמתו לאוניברסיטה אישור לימודים רשמי ופירוט ציוניו מהמוסד בו למד, למזכירות ביה"ס.

2. ועדת הקבלה של ביה"ס תדון בבקשת המועמד ותחליט על סמך מסמכיו על תנאי קבלתו ועל מידת ההכרה בלימודיו הקודמים.
3. תלמיד לא יהיה זכאי לקבלת תואר אלא אם כן צבר באוניברסיטת חיפה לפחות 40 נקודות.
4. פטור בקורס מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית יינתן לתלמידי חוגים אחרים בתנאי שהיקף הקורס ותכניו מבחינת השעות והנושאים יהיה מקביל לקורס הניתן במסגרת בית הספר (בתמורה לפטור, אם יינתן, יהיו התלמידים חייבים בשיעור מתקדם נוסף). לא יינתן פטור בקורס שיטות מחקר במדעי המדינה.
5. תלמיד לא יוכל ללמוד קורס חופף, כלומר, תלמיד הלומד בחוג לסטטיסטיקה מבוא לסטטיסטיקה, לא יוכל ללמוד את הקורס מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית בביה"ס למדעי המדינה.

הפסקת לימודים

נא ראה תקנון ב"א בשנתון זה.

חידוש לימודים

1. תלמיד המבקש לחדש לימודיו לאחר הפסקה, יגיש בקשה בכתב ליועץ ה־ב.א. של ביה"ס.
2. בחידוש לימודים לאחר תקופה של בין חמש לעשר שנים, יחוייב התלמיד לחזור על שני מבואות: מבוא למערכת פוליטית ומבוא לשיטות מחקר וכתיבה אקדמית, גם אם כבר קיים ציון בשני מבואות אלו.

   כמו כן, יחוייב התלמיד בהשלמת שיעורים מתקדמים וסמינריונים בהיקף של 50% מהקורסים (ש"מ, סמינריונים) אותם למד טרם הפסקת הלימודים.

   בחידוש לימודים לאחר עשר שנים ומעלה, יחוייב התלמיד בהשלמת תכנית לימודים מלאה.
3. חידוש לימודים תוך חמש שנים מיום הפסקתם לא יחייב בכל ההשלמות הנ"ל.

זכאות לתואר

תנאי זכאות

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים עפ"י דרישות הפקולטה, חוגו הנוסף ו/או ביה"ס מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחיבויותיו לאוניברסיטה.

ציון סופי לתואר

תלמיד יודיע למזכירות ביה"ס על סיום לימודיו לתואר — באחריותו לדווח למזכירות ביה"ס מועד הגשת עבודה סמינריונית אחרונה לתואר.

עם קבלת הציון האחרון תיבדק זכאותו ויחושב ציון הגמר.

התלמיד יבדוק ויאשר ציוניו במזכירות ביה"ס לפני קבלת אישור הזכאות. הציון לתואר הוא סופי. לאחר קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

לימודי ערב

ביה"ס למדעי המדינה מקיים מסגרת לימודי ערב: תכנית הלימודים במסגרת זו נפרסת על פני ארבע שנים (קיימת אפשרות לפריסה של 3 שנים), ביום לימודים אחד בשבוע. בכל שנת לימודים ילמד התלמיד שלושה סמסטרים על־פי תוכנית הלימודים הבאה:

שנה א'

1.	מבוא לממשל ופוליטיקה	(סמסטר א')	ש"ת	5 נ'
2.	מבוא למחשבה מדינית	(סמסטר ב')	ש"ת	5 נ'
3.	מבוא ליחסים בינלאומיים	(סמסטר ק')	ש"ת	5 נ'
4.	כתיבה מדעית ושימושי מחשב	(סמסטר א')	ת'	1 נ'

שנה ב'

1.	מבוא למינהל ציבורי	(סמסטר א')	ש"ת	5 נ'
2.	מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית	(סמסטר ב')	ש"ת	4 נ'
3.	מבוא לשיטות מחקר במדעי המדינה	(סמסטר ק')	ש"ת	4 נ'

שנה ג'

1.	המערכת הפוליטית הישראלית	(סמסטר א')	ש"ת	5 נ'
2.	שיעור מתקדם	(סמסטר ב')	ש"מ	5 נ'
3.	שיעור מתקדם	(סמסטר ק')	ש"מ	5 נ'

שנה ד'

1.	שיעור מתקדם	(סמסטר א')	ש"מ	5 נ'
2.	סמינריון	(סמסטר ב')	ס'	5 נ'
3.	סמינריון	(סמסטר ק')	ס'	5 נ'
		סה"כ		**59 נ'**

דרך הרוח

על כל תלמידי התואר הראשון (במסלול דו־חוגי ובמסלול חד־חוגי) ללמוד לפחות קורס אחד בן 4 נ"ז, או שני קורסים בהיקף של 2 נ"ז כל אחד, במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח. הרישום יתבצע תחת תכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. את לימודי דרך הרוח ניתן יהיה ללמוד באחת משנות הלימוד לתואר. סיום לימודי דרך הרוח בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח" שכתובתו http://woh.haifa.ac.il

תלמידי המסלול הדו־חוגי יוכלו ללמוד את לימודי "דרך הרוח" על פי אחת מהחלופות הבאות:

א. ללמוד 2 קורסים של 2 נ"ז כל אחד ולסיים את לימודיהם עם צבירה של 60 נ"ז בכל אחד מהחוגים.

ב. ללמוד קורס אחד בהיקף של 4 נ"ז ולסיים את לימודיהם כאשר באחד החוגים צברו 58 נ"ז ובשני 62 נ"ז.

כל חלופה אחרת שתביא לצבירת סה"כ 120 נקודות לתואר בוגר, כאשר 4 נ"ז לפחות הינם במדעי הרוח, תיבדק ותאושר בהתאם לצורך.

תעודת הוראה באזרחות ובמדע המדינה

תלמידי ביה"ס למדעי המדינה יכולים ללמוד לתעודת הוראה "באזרחות ובמדע המדינה".

הסטודנטים יחוייבו ללמוד במסגרת לימודי ההשלמה קורס העוסק במיעוט הערבי בישראל.

בנוסף יחוייבו בקורס במשפטים: "יסודות המשפט בישראל" או "משפט קונסטיטוציוני" (קורסים הניתנים בחוג ללימודים רב־תחומיים).

תלמידים שלמדו קורסים אלה במסגרת לימודי הב"א, יהיו פטורים מהשלמות (בתאום עם מזכירות החוג ללמידה, הוראה והדרכה).

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

◆ ◆ ◆

הלימודים לתואר שני (MA ו־MPA)

יו"ר הוועדה הבית ספרית לתואר שני: **פרופ' בני מילר**

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לתואר שני היא להעמיק את ההשכלה של התלמידים בביה"ס למדעי המדינה ולהקנות להם כלי מחקר וניתוח ברמה מתקדמת בכל אחת מהמחלקות: ממשל ורעיון מדיני, יחסים בינלאומיים, מנהל ומדיניות ציבורית. התלמידים במחלקה לממשל ורעיון מדיני יוכלו להתמחות בשני תחומים: פוליטיקה השוואתית או רעיון מדיני .

א. המחלקה לממשל ורעיון מדיני – תחום התמחות מחשבה מדינית

הלימודים עוסקים בהתפתחות הרעיון המדיני, פילוסופיה, מדיניות מודרנית, מושגי יסוד פוליטיים.במסגרת תחום זה מתמקדים בנושאים כגון: צדק, חרות, שוויון, מהות המדינה והמחויבות המדינית.

ב. המחלקה לממשל ורעיון מדיני – תחום התמחות פוליטיקה השוואתית

הלימודים מתמקדים בפוליטיקה השוואתית (כולל התנהגות פוליטית, כלכלה פוליטית, תורת הבחירה החברתית). בנוסף לכך כולל התחום שורה רחבה של תחומי משנה של פוליטיקה רגיונאלית (פוליטיקה ישראלית, פוליטיקה מזרח־תיכונית, פוליטיקה אירופית, מזרח אסיה, אפריקה, אמל"ט ואזורים אחרים) וכן התמחות בנושאים ספציפיים כגון: מפלגות, קבוצות אינטרסים, סוציאליזציה פוליטית, גיוס פוליטי, בחירות, שיטות בחירות, משטרים דמוקרטים, נשיאותיים ופרלמנטרים.

ב. המחלקה ליחסים בינלאומיים

הלימודים עוסקים במערך היחסים שבין המדינות במערכת הבינ"ל בעבר ובהווה, תוך התמקדות בארבעה תחומים עיקריים: תיאוריה של היחסים הבינ"ל; מדיניות חוץ, ביטחון לאומי ואסטרטגיה; דיפלומטיה ופתרון קונפליקטים; ויחב"ל של המזרח התיכון. תחומים אלו ונושאים ספציפיים אחרים (צדק בינ"ל, כלכלה פוליטית בינ"ל, מדיניות חוץ אמריקאית, לאומיות ורב־תרבותיות ביחב"ל ועוד) נלמדים בשילוב מתודולוגיות מחקר מגוונות, הכוללות שיטות איכותיות-היסטוריות וטקסטואליות, שיטות כמותיות, בניית מודלים וסימולציות מחשב.

ד. המחלקה למינהל ציבורי ומדיניות ציבורית

הלימודים מתמקדים בממשק שבין פוליטיקה, קביעה ועיצוב מדיניות והמערכת הארגונית־ציבורית ופרטית— במדינה המודרנית. בנוסף לחקר סוגיות עיצוב וקביעת מדיניות ציבורית, עוסק התחום במדעי הניהול תוך הדגשת הקשרים בין תהליכים ומוסדות פוליטיים לבין פעילות ארגונית.

בין הנושאים שיילמדו: התנהגות ארגונית, ניהול משאבי אנוש, יחסי עבודה, מדיניות ציבורית, תיאוריה מנהלית, ניהול ציבורי והקשר בין אזרחים והמנהל.

תנאי הקבלה לתוכניות מ"א (לא כולל תוכניות מיוחדות)

יהיו מועמדים לקבלה כתלמידים **מן המניין** בעלי תואר ראשון אשר:

א. למסלול א' הכולל כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה)-

ציונם הממוצע הסופי במדע המדינה בלימודי התואר הראשון הוא 82-80 לפחות בהתאם לדרישות המחלקה, וציונם בחוג השני לתואר בוגר לא יפחת מ־76.

ב. למסלול ב' הכולל בחינת גמר/ פרוייקט גמר

בכל המחלקות – מועמדים שציונם הממוצע הסופי במדע המדינה בלימודי התואר הראשון הוא 80 לפחות וציונם בחוג השני לתואר בוגר לא יפחת מ־76.

בנוסף לכך, על התנאים הבאים להתקיים עבור מסלולים א' ו־ב':

1. הוועדה ללימודים מתקדמים המליצה לקבלם.

2. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה, כתנאי לקבלתו.

3. על פי הנוהל בבית הספר למדעי המדינה –

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE. למידע נוסף, ראו תקנון הרשות ללימודים מתקדמים בשנתון זה.

עם הגשת מועמדות לתואר שני חייב המועמד להציג בנוסף למסמכיו האקדמיים גם את מתאם בחינת ה־GRE.

במידה ויתקבל יופנה ללימודי השלמה בהתאם למחלקה ולתכנית אליה שייך.

קבלה ללימודי השלמה אינה אוטומטית אלא תבחן על ידי הוועדה הבית ספרית לתואר שני.

כמו כן, ובהתאם לתקנון תואר שני, יהיו מועמדים לקבלה בעלי תואר ראשון **שלא למדו מדע המדינה** בלימודי התואר הראשון ואשר:

1. ציונם הממוצע בכל לימודי התואר הראשון היה 80 לפחות ולא פחות מ־76 בכל חוג.
2. למדו קורסי השלמה בהתאם לדרישות המחלקה, והשיגו בהם ציון ממוצע משוקלל של 80 לפחות.

קורסי ההשלמה נקבעים מתוך מבחר הקורסים הנ"ל, בהתאם ללימודים האקדמיים שהציג המועמד, ובהתאם לדרישות תכנית הלימודים:

מבוא לממשל ופוליטיקה, <u>או</u> מערכת פוליטית ישראלית, * מבוא למנהל ציבורי <u>או</u> מבוא למחשבה מדינית <u>או</u> מבוא ליחסים בינלאומיים, * קורס ברמת סמינר <u>או</u> שעור מתקדם מתכנית הב"א, * שיטות מחקר, * סטיסטיקה הסקתית ותיאורית.

3. הוועדה ללימודים מתקדמים בביה"ס המליצה לקבלם.

* למידע על קורסי השלמה לקראת לימודי תואר שני – יש לפנות למזכירות המחלקה הרלוונטית.

מסלולי לימוד

בלימודי תואר שני קיימים שני מסלולים עיקריים:

1. **מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה)**: במסלול זה חייב התלמיד לכתוב עבודת גמר מחקרית במחלקות: ממשל ורעיון מדיני – בתחום התמחות: פוליטיקה השוואתית או מחשבה מדינית, יחסים בינלאומיים או מינהל ציבורי ומדיניות ציבורית.

   תלמיד במסלול זה פטור מעבודת גמר. משך הלימודים הוא עד שלוש שנים.

2. **מסלול ב' – פרקטיקום:** יחוייב התלמיד בביצוע פרויקט גמר/פרקטיקום. היקף הלימודים 36 שש"ס, בהתאם לדרישות המחלקה.

   משך הלימודים במסלול ב' הוא שנה עד שנתיים, בהתאם לדרישות התכנית.

3. **מסלול א' מואץ לתואר שני** עם עבודת גמר מחקרית)תזה) – תכנית למצטיינים הלומדים תואר ראשון במדעי המדינה. המסלול מאפשר לימודי קורסים מתואר שני במקביל ללימודי שנה ג' בתואר ראשון. ניתן ללמוד עד 3 קורסים מתואר שני ולא יותר מ־12 שש"ס. במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים לתואר שני.

   תנאי הקבלה למסלול המואץ דורשים ממוצע ציונים של 90 לפחות בסיום שנה ב' בכל אחד מחוגי התואר הראשון, ואישור יועץ המ"א של המחלקה.

   משך הלימודים הכולל במסלול המואץ (תואר ראשון ושני), עד להגשת עבודת הגמר המחקרית לשיפוט, הוא עד 5 שנים.

   מידע חשוב נוסף על המסלול המואץ ניתן למצוא בשנתון האוניברסיטה, עמודים 149-150:

   http://mt.haifa.ac.il/AMT-Publications/Shnatonim/LastShnaton/shnaton.pdf

   הערה: תלמיד בביה"ס למדעי המדינה בכל המחלקות במסלול א' (מחקרי) חייב להשיג ציון של 80 לפחות בקורס סדנת מחקר א' וציון 86 לפחות בקורס גישות ואסכולות בשנה א' ללימודיו.

תלמידים העומדים בכל המטלות והחובות של תואר המוסמך בביה"ס למדעי המדינה במסלול א' או ב' (לא כולל תכניות מיוחדות) על כל תכניות הלימוד שבו, יהיו זכאים לתואר מוסמך לפי הפירוט הבא:

המחלקה ליחסים בינלאומיים מעניקה תואר מוסמך – ביחסים בינלאומיים (M.A.)

המחלקה למנהל ומדיניות ציבורית מעניקה תואר מוסמך – במנהל ומדיניות ציבורית, (M.P.A.)

המחלקה לממשל ומחשבה מדינית מעניקה תואר מוסמך –במדעי המדינה (M.A.) עם ספח התמחות:

פוליטיקה השוואתית או מחשבה מדינית.

מסלול א' – כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה)

המחלקה לממשל וראיון מדיני

בתחום ההתמחות: פוליטיקה השוואתית ובתחום ההתמחות: ראיון מדיני

ישתתף התלמיד בקורסים בהיקף כללי של 30 שש"ס, כדלקמן:

1. <u>קורסי חובה</u> בשנה א' (סה"כ 14 שש"ס):

א. גישות ואסכולות (שנה א', 4 שש"ס). קורס גישות ואסכולות הנלמד במחלקה.

ב. סדנת מחקר א – (שנה א', 4 שש"ס).

ג. סדנת מחקר ב – (שנה א', 4 שש"ס).

ד. הסדר העולמי החדש (שנה א', 2 שש"ס).

2. <u>קורסי בחירה</u> בשנים א'-ב' (סה"כ 16 שש"ס):

התלמיד ישתתף בסה"כ בארבעה קורסי בחירה מלימודי המ"א במחלקה בהיקף כולל של 16 שש"ס.

במחלקה למנהל ציבורי ומדיניות ציבורית

ישתתף התלמיד בקורסים בהיקף כללי של 30 שש"ס, כדלקמן:

1. <u>קורסי חובה</u> בשנה א' (סה"כ 14 שש"ס):

א. גישות ואסכולות (שנה א', 4 שש"ס). קורס גישות ואסכולות הנלמד במחלקה.

ב. סדנת מחקר א' (שנה א', 4 שש"ס).

ג. סדנת מחקר ב' (שנה א', 4 שש"ס).

ד. הסדר העולמי החדש (שנה א', 2 שש"ס).

2. <u>קורסי חובה</u> בחירה בין שנים א'-ב' (סה"כ 12 שש"ס)

תיאוריה ארגונית – 4 שש"ס

כלכלה פוליטית – 4 שש"ס

קביעת מדיניות ציבורית – 4 שש"ס

* ייתכנו שינויים בקורסים המוצעים.

3. <u>קורסי בחירה</u> בשנים א'-ב' (סה"כ 4 שש"ס):

קורס בחירה מהקורסים המוצעים.

במחלקה ליחסים בינלאומיים

ישתתף התלמיד בקורסים בהיקף כללי של 30 שש"ס, כדלקמן:

1. קורסי חובה בשנה א' (סה"כ 14 שש"ס):

א. גישות ואסכולות (שנה א', 4 שש"ס). קורס גישות ואסכולות הנלמד במחלקה.

ב. סדנת מחקר א' (שנה א', 4 שש"ס).

ג. סדנת מחקר ב' (שנה א', 4 שש"ס).

ד. הסדר העולמי החדש (שנה א', 2 שש"ס).

2. קורסי בחירה בין שנים א'-ב' (סה"כ 16 שש"ס):

התלמיד ילמד ארבעה קורסי בחירה מהקורסים המוצעים במחלקה.

מתכונת הלימודים

- על כל תלמיד להחליט עם תחילת לימודיו באיזו מהמחלקות הוא מעוניין ללמוד. על פי החלטתו, ילמד את קורסי החובה של אותה מחלקה. במידה ויחליט לעבור ממחלקה אחת לשנייה יצטרך ללמוד את קורסי החובה השייכים למחלקה החדשה. קורסי החובה שלמד יוכרו לו כקורסי בחירה לזכאותו לתואר.
- כל קורסי הבחירה והחובה בלימודי התואר השני בביה"ס הינם קורסים ברמת "סמינר מ.א.".

על כל תלמיד להגיש את המטלות בקורסים לפי דרישת המרצה בכל קורס. תלמידי מסלול א' מחוייבים להגיש עבודה סמינריונית אחת במהלך לימודיהם.

- תלמידים במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (מסלול א') חייבים להשתתף בסמינרים המחלקתיים הקשורים למחלקתם. במחלקה לממשל ורעיון מדיני – נוכחות של 80% בסמינרים המחלקתיים במהלך השנה. במחלקה ליחסים בינלאומיים תלמידי מסלולי א'+ב' – לא פחות מ־2 סמינרים בכל סמסטר.

במחלקה למנהל ומדיניות ציבורית – 80% נוכחות בסמינרים המחלקתיים במהלך השנה.

לימודים במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (מסלול א')

למסלול א' יוכל להתקבל תלמיד עם תחילת לימודיו בהתאם לתנאי הקבלה. המשך לימודיו לשנה ב' במסלול זה מותנה בתנאים הבאים:

1. סיים את קורס החובה "גישות ואסכולות " בציון 86 לפחות.
2. סיים את קורס החובה "סדנת מחקר" בציון 80 לפחות.
3. סיים לפחות שני קורסי בחירה והשיג בהם ציון ממוצע של 80 לפחות.

עבודת גמר מחקרית (תיזה)

מעבר לחובת השתתפות בקורסים הנ"ל, חייב תלמיד במסלול א' בכתיבת עבודת גמר מחקרית. בעניין עבודת הגמר המחקרית על התלמיד לנהוג ע"פ תקנון לימודי תואר שני. תלמיד לא יוכל להגיש הצעה לכתיבת עבודת גמר מחקרית בטרם למד לפחות שני קורסי בחירה בנושא שברצונו לכתוב בו את העבודה . תלמיד יוכל להגיש עבודת גמר מחקרית לשיפוט רק לאחר שסיים את כל חובות השמיעה לתואר והגיש את כל מטלות הקורסים. כללים מנחים מפורטים בכל הקשור למבנה הצעת עבודת הגמר המחקרית, סעיפיה, היקפה ונוהל אישורה בביה"ס, ניתן לקבל במזכירות ביה"ס.

חישוב הציון הסופי במסלול א'

40% עבודת הגמר המחקרית (תיזה). ציון המעבר המינימלי לעבודת גמר מחקרית הוא 76 (ממוצע ציוני השופטים).

60% ממוצע ציוני הקורסים שלמד בתכנית

הערה: הציון הסופי לא יתוקן לאחר שנקלט במדור בוגרים ולתלמיד נשלח אישור זכאות לתואר מוסמך.

מסלול ב' – פרויקט גמר

במחלקה ליחסים בינלאומיים ובמחלקה לממשל ורעיון מדיני ילמד התלמיד קורסים בהיקף של 36 שש"ס כדלקמן:

1. <u>קורסי חובה</u> בשנה א' (סה"כ 8 שש"ס):

א. גישות ואסכולות (שנה א, 4 שש"ס). כל תלמיד ילמד את קורס גישות ואסכולות השייך למחלקתו.

ב. סדנת מחקר א (שנה א', 4 שש"ס).

2. <u>קורסי בחירה</u> בשנים א-ב (סה"כ 28 שש"ס):

התלמיד ישתתף בסה"כ ב־7 קורסי בחירה בהיקף של 28 שש"ס מתוך קורסי המ"א המוצעים כדלקמן:

א. לפחות ארבעה קורסי בחירה ממחלקתו או תחום התמחותו המתוכנן (סה"כ 16 שש"ס).

ב. עד שלושה קורסי בחירה נוספים (12 שש"ס) מהמחלקות השונות.

במחלקה למנהל ומדיניות ציבורית ילמד התלמיד קורסים בהיקף של 36 שש"ס:

1. <u>קורסי חובה</u> בשנה א' (סה"כ 8 שש"ס):

א. גישות ואסכולות (שנה א', 4 שש"ס). כל תלמיד ילמד את קורס גישות ואסכולות השייך למחלקתו.

ב. סדנת מחקר א (שנה א', 4 שש"ס).

2. <u>קורסי חובה</u> בחירה בין שנים א'-ב' (סה"כ 12 שש"ס)

תיאוריה ארגונית — 4 שש"ס

כלכלה פוליטית — 4 שש"ס

קביעת מדיניות ציבורית — 4 שש"ס

* ייתכנו שינויים בקורסים המוצעים.

3. <u>קורסי בחירה</u> בשנים א'-ב' (סה"כ 24 שש"ס):

ארבעה קורסי בחירה — לפחות שני קורסים מהמחלקה למנהל ומדיניות ציבורית.

<u>פרויקט גמר</u> – (4 שש"ס)

לסיום חובותיו לתואר שני במסלול ב' יבצעו התלמידים פרויקט גמר (פרקטיקום) במוסדות ציבור מרכזיים ויגישו פרויקט גמר.

מתכונת הלימודים

* על כל תלמיד להחליט עם תחילת לימודיו באיזה מהמחלקות הוא מעוניין ללמוד.

על פי החלטתו ילמד את קורסי החובה של אותה מחלקה. במידה ויחליט לעבור ממחלקה אחת לשנייה יצטרך ללמוד את קורסי החובה השייכים למחלקה החדשה. קורסי החובה שלמד יוכרו לו כקורסי בחירה לזכאותו לתואר.

* כל קורסי הבחירה והחובה בלימודי התואר השני בביה"ס הינם קורסים ברמת "סמינר מ.א.".

על כל תלמיד להגיש את המטלות בקורסים לפי דרישת המרצה בכל קורס. תלמידי מסלול ב' מחוייבים להגיש שתי עבודות סמינריוניות במהלך לימודיהם.

פרויקט גמר

במחלקה לממשל ורעיון מדיני יוגש פרויקט גמר לסיום הלימודים-

מעבר לחובת השתתפות בקורסים כנ"ל, יהיה כל תלמיד במסלול ב' במחלקה לממשל ורעיון מדיני חייב בפרויקט גמר.

להגיש פרויקט גמר יוכל רק תלמיד שהשלים את כל חובותיו בקורסים.

במחלקה ליחסים בינלאומיים יהיה פרויקט גמר לסיום הלימודים-

מעבר לחובת השתתפות בקורסים כנ"ל, יהיה כל תלמיד במסלול ב' במחלקה ליחסים בינלאומיים חייב בפרויקט גמר.

להגיש פרויקט גמר יוכל רק תלמיד שהשלים את כל חובותיו בקורסים. יהיו שני מועדי להגשת פרויקט גמר בחודשים יוני ונובמבר. פרטים נוספים על פרויקט גמר ניתן לקבל במזכירות ביה"ס.

במחלקה למנהל ומדיניות ציבורית יבצעו הסטודנטים פרויקט גמר-

התלמידים במסלול זה ישתלבו החל מסמסטר ב' של השנה השנייה ללימודיהם בפרויקטים במוסדות ציבור מרכזיים ויגישו פרויקט גמר לפי הנהלים הקיימים בביה"ס.

להגיש פרויקט גמר יוכל רק תלמיד שהשלים את כל חובותיו בקורסים.

קביעת הציון הסופי במסלול ב'

במחלקה לממשל ורעיון מדיני

30% – ציון פרויקט גמר. ציון המעבר המינימלי לפרויקט גמר הוא 76.

70% – ממוצע ציוני הקורסים בתכנית.

במחלקה למנהל ומדיניות ציבורית ובמחלקה ליחסים בינלאומיים

20% – ציון פרויקט גמר. ציון המעבר המינימלי לפרויקט גמר הוא 76.

80% – ממוצע ציוני הקורסים בתכנית.

הערה: הציון הסופי לא יתוקן לאחר שנקלט במדור בוגרים ולתלמיד נשלח אישור זכאות לתואר מוסמך.

מסלול אישי, מסלול מואץ למ.א ומסלול ישיר לדוקטורט

קיימת אפשרות לקביעת תכנית לימודים במסלול אישי, מואץ למ.א. או מסלול ישיר לדוקטורט. מידע כללי על מסלולים אלה מצוי בפרק "לימודים לתואר שני ולתואר שלישי" בשנתון זה.

מעבר בין מסלולים

תלמיד המבקש לעבור ממסלול ב' למסלול א' מתבקש להגיש בקשה ליו"ר הוועדה ללימודים מתקדמים בביה"ס בצירוף גליון ציוניו של שנה א' , בתום סמסטר ב' של אותה שנה. לאחר אישור יו"ר הוועדה יחויב בכל דרישות המסלול החדש תוך התאמה והתחשבות בדרישות המסלול הישן אותן מילא כבר.

הפסקת לימודים

תלמיד שנקלע למצב לימודים לא תקין, על פי נהלי הרשות ללימודים מתקדמים (פרק הרשות ללימודים מתקדמים), יופסקו לימודיו.

תכנית לימודים לתואר מוסמך במנהל ומדיניות ציבורית (MPA) לתלמידי הפקולטה למשפטים

המחלקה למנהל ומדיניות ציבורית במשותף עם הפקולטה למשפטים מציעות תכנית לימודים משותפת שתעניק תואר ראשון במשפטים (LLB) ותואר שני במנהל ומדיניות ציבורית (MPA). מטרת התכנית לאפשר לתלמידים מצטיינים מהפקולטה למשפטים אשר יעמדו בדרישות ההשלמה ללימודי התואר השני בבית הספר למדעי המדינה לרכוש ידע והתמחות במנהל ומדיניות ציבורית ולשלבו הן בהשכלתם והן ככלי מעשי בפיתוח קריירה. התכנית מבוססת על תשתית הלימודים במסלול המואץ לתואר שני באוניברסיטת חיפה ועל תכנית ה־MPA .

תנאי קבלה

תלמידים שהתקבלו לתואר ראשון במשפטים.

עליהם יהא להשלים במהלך שנתיים ראשונות בלימודי המשפטים את קורסי ההשלמה כפי שנקבעו על ידי ועדת מ.א. הבית ספרית במדעי המדינה. הקורסים הינם: מבוא למנהל ציבורי, מבוא לממשל ופוליטיקה ושיטות מחקר. השלמת קורסים אלה בציון ממוצע של 76 לפחות.

באישור ועדת מ.א. הבית ספרית במדעי המדינה יתקבלו ללימודי המוסמך של המחלקה למנהל ומדיניות ציבורית וילמדו את מכסת השעות למוסמך במסלול ב' — ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית. בלימודים אלה ישתלבו התלמידים החל משנה ג' בלימודי המשפטים.

לימודי המוסמך יימשכו שנתיים — 4 סמסטרים.

קבלת תואר המוסמך במנהל ומדיניות ציבורית (M.P.A.) מותנית בקבלת תואר ראשון במשפטים.

פרטים נוספים במזכירות המחלקה למנהל ומדיניות ציבורית.

תכנית לימודים לתואר מוסמך (MA) ביחסים בינלאומיים לתלמידי הפקולטה למשפטים

המחלקה ליחסים בינלאומיים במשותף עם הפקולטה למשפטים מציעות תכנית לימודים משותפת שתעניק תואר ראשון במשפטים (LLB) ותואר שני ביחסים בינלאומים (MA).

מטרת התכנית לאפשר לתלמידים מצטיינים מהפקולטה למשפטים אשר יעמדו בדרישות ההשלמה ללימודי התואר השני בבית הספר למדעי המדינה לרכוש ידע ולהתמקד בהתמחויות הכוללות תאוריה של יחסים בינלאומיים ומדיניות חוץ וביטחון. התכנית מבוססת על תשתית הלימודים במסלול המואץ לתואר שני באוניברסיטת חיפה ועל תכנית ה־MA.

תנאי קבלה

תלמידים שהתקבלו לתואר ראשון במשפטים.

עליהם יהא להשלים במהלך שנתיים ראשונות בלימודי המשפטים את קורסי ההשלמה כפי שנקבעו על ידי ועדת מ.א. הבית ספרית במדעי המדינה. הקורסים הינם: מבוא ליחסים בינלאומיים, מבוא לממשל ופוליטיקה. השלמת קורסים אלה בציון ממוצע של 76 לפחות .

באישור ועדת מ.א. הבית ספרית במדעי המדינה יתקבלו ללימודי המוסמך של המחלקה ליחסים בינלאומיים וילמדו את מכסת השעות למוסמך במסלול ב' - ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית. בלימודים אלה ישתלבו התלמידים החל משנה ג' בלימודי המשפטים.

לימודי המוסמך יימשכו עד שנתיים — 4 סמסטרים.

* תלמידים שיבקשו להתקבל ללימודי המוסמך בתכנית מחקרית יידרשו להשלים קורס נוסף — שיטות מחקר.

קבלת תואר המוסמך ביחסים בינלאומיים מותנית בקבלת תואר ראשון במשפטים.

פרטים נוספים במזכירות המחלקה ליחסים בינלאומיים.

תכניות מיוחדות

המחלקה למנהל ומדיניות ציבורית:

M.P.A.- מוסמך במנהל ומדיניות ציבורית
לימודי התמחות בביקורת ציבורית ופנימית

מנהל התכנית ויועץ אקדמי: **ד"ר הרצל כהן**

מטרת הלימודים

לימודי התמחות בביקורת ציבורית ופנימית מתקיימים במסגרת ביה"ס למדעי המדינה מתקיימים במסלול ב' בלבד. מטרת הלימודים הנה הרחבת והעמקת הידע וההשכלה של התלמידים בתחומי הביקורת הציבורית והפנימית, בתחומים משיקים ובנושאי רקע. הלימודים ייחשבו כקרדיטוריים לתואר מוסמך, לאחר שהתלמיד יעמוד במכלול התנאים הנדרשים לקבלת התואר.

תכנית זו הוכרה ע"פ חוק הביקורת הפנימית, סעיף 3 (א) (5).

תנאי קבלה

ללימודים אלו רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר ראשון במדע המדינה או במקצועות קרובים העונים לדרישות הבאות:

א. בעלי ניסיון בתחומי המינהל ו/או הביקורת המקצועית.

ב. ציונם הסופי לתואר הראשון הוא 76 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.

ג. עמדו בראיון אישי.

ד. אושרו ע"י ועדת קבלה.

מועמדים שהתקבלו לתכנית ואינם בוגרי החוג למדע המדינה, חייבים בשני קורסי השלמה, הכרוכים בתשלום נפרד והמתקיימים בקיץ לפני תחילת שנת הלימודים. קורסי ההשלמה הם:

1. מבוא למנהל ציבורי

2. מבוא לממשל ופוליטיקה

עליהם לעמוד בממוצע של 76 לפחות כתנאי קבלתם.

תנאים מיוחדים

א. תכנית הלימודים בנויה במתכונת קורסים סמסטריאליים ותימשך שנתיים. בהיקף כולל של 48 שעות סמסטריאליות. התכנית מרוכזת ביום אחד בשבוע, יום ה'.

ב. ההשתתפות בקורסים אלו היא חובה.

ג. בקורסים בתחומים משיקים ובתחומי רקע, יודגשו ההקשרים ויילמדו נושאים השזורים בתחומי הביקורת המקצועית.

תלמיד שלומד בתכנית זו (לאחר שעמד בדרישות לצורך לימודים במסלול), ישתתף בסה"כ בקורסים בהיקף של 48 שש"ס כדלקמן:

1. שנה א'

א. ביקורת המדינה (3 שש"ס).

ב. יסודות הביקורת: תיאוריה ומעשה (3 שש"ס).

ג. מערכות מידע מתקדמות (3 שש"ס).

ד. הביקורת בשלטון המקומי (3 שש"ס).

ה. סדנת מחקר (4 שש"ס).

ו. גישות ואסכולות במינהל הציבורי (4 שש"ס).

ז. קביעת מדיניות ציבורית (4 שש"ס).

ח. השחיתות הציבורית (2 שש"ס).

2. שנה ב'

א. תאוריה ארגונית (4 שש"ס)

ב. ביקורת, אתיקה וניהול סיכונים במגזר העסקי (3 שש"ס).

ג. ביקורת במערכות חשבונאות (3 שש"ס).

ד. כלכלה פוליטית (4 שש"ס).

ה. היבטים משפטיים בביקורת (3 שש"ס)

ו. סוגיות ביישומי ביקורת (4 שש"ס)

פרויקט גמר

בסמסטר השני של השנה השניה יבצע התלמיד, במקביל ללימודיו, פרויקט גמר- מטלה מונחית של ביקורת בתנאי אמת המשלבת גם את הידע התאוריתי שנלמד בתכנית. נושא המטלה יאושר על־ידי מנהל התכנית.

ציון המעבר המינימלי לפרויקט הגמר הוא 76.

קביעת הציון הסופי

הציון הסופי יקבע באופן הבא:

1. 20% — ציון פרויקט הגמר. ציון עובר לפרויקט גמר — 76.
2. 80% — ממוצע ציוני הקורסים בתכנית.

לא יתבצע תיקון שקלול למ"א לאחר שהשקלול הסופי נקלט במדור בוגרים.

הפסקת הלימודים

כפי שנקבע בתקנון לימודי התואר השני, ימליץ החוג בפני הדיקן ללימודים מתקדמים להפסיק את לימודיו של תלמיד שנקלע למצב לימודים לא תיקון.

M.P.A.- מוסמך במנהל ומדיניות ציבורית
לימודי התמחות במנהל השלטון המקומי

מנהל התכנית ויועץ אקדמי: **ד"ר יניב רינגוורץ**

מטרת הלימודים

תכנית לימודי ההתמחות לתואר שני במנהל השלטון המקומי מכוונת להקנות לתלמידים ידע רחב בנושאי ניהול ומנהל השלטון המקומי בישראל תוך הבנת מאפייניו, מרכיביו, תפוקותיו, והסביבה בה הוא פועל. התכנית תשלב ידע תיאורטי בנושאי ממשל ומנהל עם בסיס מתודולוגי ואמפירי המהווה חלק בלתי נפרד מהמחקר והידע בתחום. התכנית הינה בין-דיסציפלינארית ומשלבת קורסים בפוליטיקה עירונית, מנהל ציבורי, ניהול והתנהגות ארגונית, משאבי אנוש, תכנון ארגוני וניהול כספי, גאוגרפיה עירונית, ניהול משאבי טבע וסביבה, חוק ומשפט עירוני, ביקורת ציבורית, וכיו"ב. התכנית מיועדת לקבוצה מצומצמת של ראשי עיריות, ראשי רשויות מקומיות, ובכירים הנושאים בתפקידים מנהליים שונים בגופים אלה. כמו כן תקלוט התכנית מדי שנה מספר מצומצם של סטודנטים צעירים בעלי כישורים גבוהים שאינם עובדים במערכות ממשל מקומי אך רואים בו פוטנציאל תעסוקתי

והתמחותי בעתיד. בכך מתכוונת התכנית לפתח עתודה רעננה, משכילה ואיכותית שתתרום לשיפור השלטון המקומי בשנים הבאות. התכנית נלמדת במסגרת מסלול ב' בלבד ונבנתה בשיתוף מלא עם *מרכז השלטון המקומי*.

תנאי קבלה

1. ציון של 80 לפחות בלימודי התואר הראשון ולא פחות מציון 76 בכל אחד מחוגי הלימוד.
2. עמידה בהצלחה בלימודי השלמה לאלו שאינם בוגרי מדעי המדינה.
3. ראיון אישי עם ראש התכנית.
4. מסמכים המעידים על נסיון או רקע ניהולי הולם בתחום מנהל השלטון המקומי (למעט לסטודנטים צעירים).

למועמדים לתכנית יחושב ציון סכם קובע על פי מכלול נתוניהם והוא זה שיקבע באם יתקבלו לתכנית.

משך הלימודים שנתיים.

לימודי השלמה

תלמידים שחסרי רקע במדעי המדינה יחויבו בהשלמת הקורסים הבאים כתנאי לקבלתם לתכנית:

1. מבוא למנהל ציבורי (מתוקשב)
2. מבוא לממשל ופוליטיקה (מתוקשב)

עליהם לעמוד בממוצע של 76 לפחות כתנאי לקבלתם.

לימודי ההשלמה יתקיימו במרוכז בסמסטר הקיץ הקודם לפתיחת שנת הלימודים (בחודשים יולי-ספטמבר) וכרוכים בתשלום נפרד.

תכנית הלימודים

התכנית מרוכזת ביום לימודים אחד בשבוע, יום ג' ותמשך ארבעה סמסטרים שהם שתי שנות לימוד אקדמיות. התכנית מועברת במסלול לימודים עם פרוייקט גמר ותכלול 11 קורסים בני 4 שעות כל אחד (44 שש"ס) + 4 שש"ס פרויקט גמר על פי הפירוט הבא:

שנה א'

א. סוגיות מתקדמות בדמוקרטיה
ב. כלכלה פוליטית.
ג. גישות ואסכולות במנה"צ
ד. תיאוריה ארגונית
ה. סוגיות בניהול וארגון למנהלים מוניציפאליים
ו. היבטים משפטיים בשלטון המקומי

שנה ב'

א. סדנת מחקר

ב. קביעת מדיניות ציבורית

ג. אקולוגיה איכות הסביבה ושלטון מקומי

ד. תכנון עירוני בישראל ובעולם

ה. פוליטיקה עירונית

ו. שלטון מקומי מהלכה למעשה

* הקורסים ניתנים לשינוי בהתאם לצרכים ולנסיבות

פרויקט גמר

בתום הלימודים ידרשו התלמידים להגיש פרויקט גמר מסכם על פי הנוהלים. עמידה בהצלחה בפרויקט הגמר בציון 76 לפחות הנה תנאי לזכאות לתואר.

קביעת הציון הסופי

הציון הסופי יקבע באופן הבא:

1. 20% — ציון פרויקט הגמר. ציון עובר לפרויקט גמר — 76
2. 80% — ממוצע ציוני הקורסים בתכנית

M.P.A.- מוסמך במנהל ומדיניות ציבורית לימודי התמחות במנהל ציבורי למנהלים

מנהל התכנית ויועץ אקדמי: **ד"ר ניסים כהן**

מטרת הלימודים

תכנית המנהלים לתואר שני במנהל ומדיניות ציבורית (Executive MPA) היא אחת מתוכניות הדגל הוותיקות של אוניברסיטת חיפה. מטרת התכנית הינה הקניית השכלה גבוהה איכותית והכשרת הדור הבא של מנהלים ומקבלי החלטות בארגוני המגזר הציבורי, המגזר השלישי והפרטי. זו היא תוכנית אינטנסיבית ומרתקת שנבנתה במיוחד על מנת לענות על צרכי מנהלים מהסקטור הציבורי, ממוסדות ללא כוונת רווח (מלכ"רים) ולמנהלים בסקטור הפרטי הנמצאים בממשק עם הסקטורים הציבורי והשלישי ומעוניינים להרחיב את היכרותם בנושא.

ייחודיותה של התכנית היא בשילוב בין הקניית ידע אקדמי והבנה רב-תחומית ומבוססת תיאוריה של המנהל הציבורי בישראל, לבין ההכשרה המעשית הדרושה למנהלים ולמנהיגי ציבור במאה ה־21. לפיכך, הסטודנטים ובוגרי התכנית נהנים מיתרונה הבולט של התכנית ביישום התכנים הנלמדים לכדי הכרות מעמיקה עם הסביבה הפוליטית והביורוקרטית של המנהל הציבורי, לצד הכשרתם במגוון יכולות הנחוצות לבכירים במגזר הציבורי, כגון

ניתוח מדיניות, קבלת החלטות; עיצוב והערכת מדיניות; רגולציה; פיקוח; ומנהיגות ניהולית להובלת שינויים במנהל הציבורי בישראל בראיה גלובאלית. בנוסף ללמידה הפורמלית, הסטודנטים בתכנית נהנים ממגוון פעילויות אשר תכליתם העשרה מעשית למנהלים ובניית קשרים (networking) חברתיים ומקצועיים עם גורמי ניהול מובילים במגזר הציבורי והפרטי.

בוגרי התוכנית משתלבים, לאחר לימודיהם, בעמדות מפתח בסקטור הציבורי, השלישי והפרטי בישראל וחלקם אף ממשיך ללימודי הדוקטורט בישראל ובאוניברסיטאות מובילות בחו"ל.

אווירת הלימודים בתכנית אינטימית ואישית (כ־30 סטודנטים בשנה), והסגל האקדמי והמנהלי שם דגש רב על היכרות אישית עם הסטודנטים והבנת צרכיהם האקדמאים והיישומיים לצורך פיתוח הקריירה שלהם. הסגל האקדמי כולל חוקרים מצוינים במגוון תחומי מחקר במדע המדינה ומנהל ציבורי, כמו גם מרצים ואנשי מקצוע מובילים בתחומי הניהול והמנהיגות. למעוניינים והמתאימים, תוצע האפשרות להמשיך לכתיבת עבודת תזה ולימודי מחקר מתקדמים תחת הנחייתם של סגל החוקרים בתוכנית.

תנאי קבלה

1. בוגרי תואר ראשון בציון סופי של 76 ומעלה ממוסד אקדמי מוכר. עדיפות תינתן לבעלי ציונים גבוהים.
2. בעלי ניסיון של שנה לפחות בתפקידי ניהול במנהל הציבורי או תואר ראשון בהצטיינות ממוסד אקדמי מוכר.
3. ראיון קבלה עם ראש התוכנית. מועמדים העומדים בתנאים יזומנו לראיון קבלה עם ראש התוכנית. הריאיון יבחן את התאמתם של המועמדים לתוכנית ולמאפייניה, בדגש על יכולת למידה גבוהה בסביבה מאתגרת ומוטיבציה להשפיע על החברה / הקהילה. הנהלת התוכנית רואה חשיבות רבה בגיוון סקטוריאלי ובמצוינות של סטודנטים. טרם לראיון הקבלה על המועמדים להעביר לרכזת התוכנית קורות חיים מעודכנים, גיליונות ציונים מתארים קודמים וכן מכתב בקשה לקבלה. במכתב יפרטו המועמדים מדוע הם מעוניינים ומתאימים ללמוד בתוכנית וכיצד לדעתם היא עשויה לתרום להם.

* התוכנית הינה תכנית סגורה ומובנית — **לא נדרשים קורסי השלמה.**
* עדיפות תינתן למקדימים להירשם עד יוני 2017. ההצטרפות לתוכנית לנרשמים לאחר מועד זה תהיה על בסיס מקום פנוי בלבד. במידה ומכסת המקומות תתמלא לפני מועד זה, מועמדים מתאימים שיירשמו באיחור יוזמנו להגיש את מועמדותם ללימודים בשנה הבאה.

שכר לימוד

תלמידים בתוכנית הלימודים הייחודית "מינהל ציבורי למנהלם" ישלמו שכר לימוד שונה / גבוה משכר לימוד רגיל לתואר שני (כמצוין במדריך לנרשמים לאוניברסיטת חיפה, סעיף תקנון שכר לימוד).

מסלול הלימודים

התכנית הינה במסלול ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית (מסלול ב') ומוצעת במסגרת מובנית של שנה אחת. התוכנית כוללת קורסים (רובם 4 שש"ס, חלקם 2 שש"ס), המצטברים לכדי סך של 46 שש"ס. בשניים מהקורסים נדרשת חובת מעבר בציון 76 לפחות על מנת להמשיך בלימודים (פירוט שמות הקורסים באתר התוכנית).

סטודנטים המעוניינים בכך יוכלו להאריך את לימודיהם למשך שנה נוספת בלבד. במקרה זה, עליהם להתאים עצמם לתוכנית הלימודים הסגורה ולקחת בחשבון כי מועדי קורסים עשויים להשתנות משנה לשנה. בשום מקרה לא יוכרו קורסים מתוכניות אחרות או לימודים קודמים באוניברסיטה או מחוצה לה. כחלק מחובות התואר על הסטודנטים לבצע פרקטיקום ניתוח מדיניות (ראה בהמשך).

* על הסטודנטים לקחת בחשבון כי קורס שהועבר בסמסטר מסוים בשנה אחת, עשוי להתקיים בסמסטר אחר בשנה שלאחריה.

קביעת הציון הסופי

הציון הסופי ייקבע באופן הבא:

20% – ציון פרויקט הגמר (פרקטיקום ניתוח מדיניות). ציון עובר פרויקט גמר – 76.

80% – ממוצע ציוני הקורסים בתוכנית על פי משקלם היחסי.

הערה: לא יתבצע שקלול ל־מ"א לאחר שהשקלול הסופי נקלט במדור בוגרים.

פרויקט גמר (פרקטיקום)

עבודת הפרקטיקום מבוצעת כעבודה מסכמת בתכנית מנהלים ומהווה 20% מהציון הסופי. העבודה על הפרקטיקום היא ביחידים בלבד. מטרת הפרקטיקום הינה לאפשר לסטודנטים להתנסות בניתוח מדיניות ציבורית תוך שימוש בידע שרכשו במהלך לימודיהם. המטרה של ניתוח מדיניות היא להציע למקבלי ההחלטות תמונה מלאה ככל הניתן של המציאות שבה עליהם להכריע בין חלופות שונות. לאחר מפגש הבהרת ציפיות קבוצתי, המשך ההנחיה לפרקטיקום מתבצעת במתכונת אישית (פגישות אישיות, התכתבות במייל).

המחלקה ליחסים בינלאומיים:

M.A.- מוסמך ביחסים בינלאומיים

לימודי התמחות בנהול משא ומתן וקבלת החלטות ביחסים הבינלאומיים (M.A.)

מנהל התכנית ויועץ אקדמי: **פרופ׳ בן מור**

מטרת הלימודים

ההתמחות המוצעת שואפת, בראש ובראשונה, להקנות לתלמידיה הבנה מעמיקה של טבעה וקווי אפיונה הייחודיים של הסביבה הבינלאומית העכשווית ויכולת התמודדות עם צרכיה ואילוציה באמצעות המדע והאמנות של ניהול משא ומתן וקבלת החלטות. נדבך מרכזי בהתמחות זו יהווה לימוד טקטיקות ושיטות לניהול משא ומתן בתהליכי קבלת החלטות, תוך התמקדות בשני קטבים: הקוטב השיתופי, המושתת בעיקרו על צעדים בוני אמון, מחוות וחיפוש מכנה משותף (כשהשימוש במנופי לחץ הינו שולי); והקוטב הכפייתי, המושתת בעיקרו על מהלכים כוחניים של הרתעה, אכיפה ולחץ, ותוך כדי בחינת יתרונותיהם וחסרונותיהם היחסיים של שתי הטקטיקות. במסגרת זאת יושם דגש מיוחד על קשת האתגרים במישורים הדיפלומטיים והאסטרטגיים שבפניהם ניצבת היום ישראל – כבסיס לימודי מרכזי וכמקור להפקת לקחים ויישום רפורמות. עם זאת, ההתמחות חורגת ביסודה מהקשר אזורי או תחומי בודד ומוגדר, והיא נועדה להעשיר ולספק כלים מחשבתיים וניתוחיים, תובנות וידע מקיף, מגוון ורב־תחומי.

התמחות זו כוללת מספר עוגנים ומוקדי לימוד והתמחות מרכזיים (משא ומתן, קבלת החלטות, אסטרטגיה ודיפלומטיה); וזאת תוך כדי שיקוף ההוויה הבינלאומית בעידן שלאחר המלחמה הקרה, ותוך ראייה אינטגרטיבית של התהליכים המתרחשים בה. היא איננה חותרת לפיתוח מיומנויות, תובנות או בסיס ידע במתחם מוגדר וספציפי בודד, אלא להרחבת האופקים במכלולים ותחומים שונים ומגוונים המטופלים בהקשר מערכתי כולל, כמו־גם לפיתוח כלים ותובנות שנועדו להעניק פרספקטיבה חדשה לטיפול במגוון רחב של סוגיות המשפיעות או מעוצבות בסביבתה הדיפלומטית והאסטרטגית של ישראל.

קהל היעד

בוגרי תכניות לימוד במדעי החברה, בעלי ניסיון ניהולי הן במגזר הציבורי והן במגזר הפרטי, שיש להם עניין לעגן את פעילותם השוטפת בהקשר מושגי, אזורי והשוואתי רחב, ושהינם בעלי ניסיון ניהולי בהקשר בינלאומי של שלוש שנים לפחות

קהלי היעד המרכזיים הם אלו הנדרשים לנהל משא ומתן מעשי ולקבל החלטות מעשיות – הן בשירות הציבורי־ממשלתי והן במגזר העסקי, כמו גם בארגונים בינלאומיים, שבפניהם אופק של פעילות מעשית ענפה בסביבה אסטרטגית מקומית, אזורית וגלובלית מורכבת ורבת־פנים.

תנאי קבלה

זכאים להגיש מועמדותם לתוכנית בעלי תואר "בוגר" ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל שהשיגו ציון סופי של 80 לפחות.

- ניסיון ניהולי בהקשר בינלאומי של שלוש שנים לפחות (לא חובה).
- מועמדים לתוכנית שלא למדו מדע המדינה במסגרת לימודיהם לתואר ראשון, יחויבו ללמוד את שיעורי ההשלמה הבאים בסמסטר הקיץ שלפני תחילת לימודיהם בתוכנית:
  - מבוא ליחסים בינלאומיים.
  - מבוא לממשל ופוליטיקה.

על המועמדים להשיג ציון ממוצע משוקלל של 80 לפחות בשלושת שיעורי ההשלמה הללו כתנאי לקבלתם כתלמידים מ המניין לתואר שני בתוכנית ההתמחות.

תכנית הלימודים

בנוסף לסמסטר הקיץ המקדים שנועד לשיעורי ההשלמה, תכלול התוכנית 3 סמסטרים רצופים שיימשכו שנה מלאה. ימי לימוד ג' — 16:00-20:00, ה' — 16:00-20:00, ו' 09:00-13:00.

בסמסטר א' של הלימודים בתוכנית ילמדו התלמידים רק את קורסי היסוד מלימודי החובה (12 שש"ס). בסמסטר ב' ילמדו התלמידים את קורסי החובה היישומיים (12 שש"ס).

בסמסטר ג' ילמדו התלמידים את קורסי הבחירה (12 שש"ס).

תנאי סיום הלימודים בתוכנית

התוכנית תכלול מסלול לימודים אחד, שאינו כולל עבודת גמר מחקרית אך מחייב הגשת פרויקט גמר בהיקף של עבודה סמינריונית מורחבת (כ־40 עמודים).

קביעת הציון הסופי

הציון הסופי יקבע באופן הבא:

1. 20% - ציון פרויקט הגמר.
2. 80% - ממוצע ציוני הקורסים בתכנית.

הציון המינימאלי הנדרש בפרויקט הגמר הינו 76.

כל השיעורים בתוכנית יהיו קורסי סמינר בדרג מ"א, בהיקף 4 שש"ס.

התוכנית ללימודי דיפלומטיה (בשפה האנגלית)

חוג לימודים למ״א

ראש התכנית: **פרופ׳ אברהם בן־צבי**

מזכירות התכנית: **גב׳ בלה בוטניק, גב׳ אסיה קאן**
מזכירות המחלקה ליחסים בינלאומיים

מטרת הלימודים

התוכנית עתידה להיות ייחודית הן בזיקתה לאופיים של התהליכים הדיפלומטיים בזירת המזה״ת, והן בשילובם של דיפלומטים בדימוס. על רקע הניסיון שכבר נרכש בתוכניות הלימודים לתואר שני במסגרת המחלקה ליחסים בינלאומיים, נועדה גם התוכנית בלימודי דיפלומטיה להעמיק את התשתית הלימודית הקיימת, ולעגן אותה בתוך הקשר מושגי וניתוחי רחב יותר. לצד הדגש שיושם בתוכנית על הקנייתם של כלים ניתוחיים ומושגיים כלליים (שפוטנציאל היישום שלהם הנו רחב ומגוון), הזירה המרכזית (אם גם לא הבלעדית) שבה תתמקד בזיקה ליישומם של תכנים ומכלולים ניתוחיים אלה תהיה זירת המזרח התיכון. התוכנית מתנהלת בשפה האנגלית ומיועדת לסטודנטים מרחבי העולם ומהארץ.

קהל היעד

קהל היעד של התוכנית הוא מגוון, וכולל אוכלוסיה בינלאומית כמו גם סטודנטים ישראלים, באופן ספציפי יותר, התוכנית מעוניינת לגייס אל שורותיה בוגרי תואר ראשון בחו״ל ובארץ, הממלאים תפקידים (או שמתעתדים למלא תפקידים) הן במערכות ביורוקרטיות ממלכתיות והן במסגרות על־לאומיות דוגמת ארגונים בינלאומיים לא ממשלתיים (כולל ארגונים יהודיים), ארגוני סיוע בינלאומיים, ארגונים שאינם פועלים למטרת רווח וחברות בינלאומיות, וגופי ייעוץ, תמיכה, מחקר, סחר ופיתוח, הפועלים מול גורמים מדינתיים, הן בחו״ל והן בישראל.

תנאי קבלה

1. זכאים להגיש מועמדותם לתוכנית בעלי תואר ראשון בתחומים השונים ומגוונים ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו״ל שהשיגו ציון סופי של 80 לפחות.
2. מועמדים שלא למדו קורסים בתחום מדעי המדינה במסגרת התואר הראשון יחויבו להשלים בהצלחה שני קורסי מבוא. קורס מבוא ליחסים בינלאומיים, וקורס מבוא לממשל ופוליטיקה. על המועמדים להשיג ציון ממוצע משוקלל של 80 לפחות בשני קורסי השלמה הללו כתנאי.
3. עמידה בבחינת TOEFL*.
4. כתיבת הצהרת כוונות באנגלית.
5. קורות חיים.
6. התכנית שומרת לעצמה את הזכות לקיים ראיון קבלה.

*מבחן TOEFL

מועמדים שלמדו במוסדות להשכלה גבוהה אשר שפת ההוראה בהם אינה אנגלית חייבים לעמוד במבחן TOEFL כתנאי קבלה לתוכנית. הדרישה היא עבור מועמדים ישראלים ומועמדים מחו"ל כאחד.

התוצאה המינימאלית הנדרשת היא 89 נקודות במבחן מתוקשב.

בנוגע לקבלת פטור ממבחן TOEFL נא לפנות למזכירות התוכנית לקבלת מידע.

ועדת חריגים

מועמדים אשר אינם עומדים בדרישות הקבלה יכולים להגיש בקשה בכתב לועדת החריגים, בה יסבירו מדוע מועמדותם ראויה לדיון על אף האי עמידה בדרישות הקבלה וישלחו את כל המסמכים הנדרשים לוועדת הקבלה.

הועדה תשקול את בקשתם ורק במידה ותאושר, ירשמו המועמדים לתוכנית דיפלומטיה או לתוכנית ההשלמות.

מסלולי הלימוד – כללי

המחלקה ליחסים בינלאומיים מציעה בחסותה שני מסלולי לימוד נפרדים. המסלולים האלו כוללים: מסלול לימוד לא מחקרי חד שנתי בלימודי דיפלומטיה; מסלול לימוד מחקרי דו־שנתי בלימודי יחסים בינלאומיים, המשולב עם המחלקה ליחסים בינלאומיים באוניברסיטת וורשה.

מסלול הלימוד הלא מחקרי לישראלים (205202-17-13)

מסלול הלימוד בנוי מ־9 קורסים (בהיקף של 36 שש"ס). המטלה הסופית בתוכנית היא הגשת פרוייקט גמר, בהיקף של כ־35 עמודים ובהנחיית אחד המרצים בתוכנית.

משך הלימודים הוא שנה (3 סמסטרים – א', ב', קיץ). לאחר השלמת כל החובות לתואר שני יוענק למסיימים בהצלחה תואר MA ביחסים בינלאומיים עם ספח בלימודי דיפלומטיה.

מסלול הלימוד מחקרי דו־שנתי לישראלים בשיתוף עם אוניברסיטת וורשה (יחסים בינלאומיים)

(205201-17-13)

מסלול הלימוד בנוי מ־6 קורסים באוניברסיטת חיפה – שנה א' (בהיקף של 24 שש"ס) וכ־10 קורסים באוניברסיטת וורשה – שנה ב' (בהיקף של 12 שש"ס). המטלה הסופית בתוכנית היא הגשת עבודת גמר מחקרית – תיזה, בהנחיית שני המרצים: אחד מאוניברסיטת חיפה ואחד מאוניברסיטת וורשה בהתאם לכללי כתיבת תיזה בכל האוניברסיטה.

משך הלימודים הוא שנתיים (2 סמסטרים – א', ב' – באוניברסיטת חיפה, ושני סמסטרים א', ב' – באוניברסיטת וורשה, בפולין). לאחר השלמת כל החובות לתואר שני יוענק למסיימים בהצלחה תואר MA ביחסים בינלאומיים. בנוסף תעניק אוניברסיטת וורשה תואר MA לכל המסיימים את דרישות התוכנית בהצלחה תואר מוסמך ביחסים בינלאומיים.

מבנה הלימודים

1. התכנית הלא מחקרית מורכבת מקורסי חובה, קורסי בחירה, פרוייקט סופי. בכל סמסטר יילמדו התלמידים שלושה קורסים בהיקף של 4 שש"ס כל אחד.
2. התכנית המחקרית מורכבת מ־6 קורסי חובה (4 שש"ס כל אחד) באוניברסיטת חיפה, 10 קורסי חובה (1.2 שש"ס כל אחד) באוניברסיטת וורשה, כתיבת תיזה במשך השנה השנייה ללימודים.

הלימודים בתוכנית מתקיימים בשפה האנגלית, כולל סדנאות, הגשת עבודות ומבחנים.

המחלקה לממשל ורעיון מדיני:

M.A - מוסמך במדעי המדינה
התמחות בלימודי דמוקרטיה

ראש התכנית ויועצת אקדמית: **פרופ׳ דפנה קנטי**

מטרת הלימודים

התוכנית מקנה למשתתפים בה תואר שני במדעי המדינה, והתמחות באחת התופעות הבולטות ביותר בזמננו: הדמוקרטיה. בין השאר עוסקת התכנית במשטר הדמוקרטי, יסודותיו התיאורטיים, תולדותיו, במופעיו במדינות השונות. לצד זאת עוסקת התכנית בכל התחומים הקשורים לקידום הדמוקרטיה כולל הוראה, מעניקה כלים עיוניים ומעשיים להתמודד עם חולשותיה של דמוקרטיה, וקושרת בין תיאורה למעשה, וכמובן, מרחיבה אופקים ומפתחת חשיבה ביקורתית ועצמאית. תוכנית הלימודים שמה דגש על נושאים המשיקים לתחום הדמוקרטיה כגון: היסטוריה, חברה, תקשורת וכלכלה. בתוכנית ישולבו סדנאות, ימי קמפוס, הרצאות אורח של פוליטיקאים ואנשי תקשורת, וכן ביקור במוסדות השלטון ובמכוני מחקר לקידום הדמוקרטיה.

תנאי קבלה

יתקבלו לתוכנית בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל במדעי המדינה ותחומים משיקים, שממוצע ציוניהם 80 לפחות. ניתן יהיה לקבל בעלי ממוצע נמוך יותר או בעלי תארים אחרים באישור ועדת הקבלה. יתקבלו גם תלמידים שאינם בוגרי מדעי המדינה אך הם יהיו חייבים בלימודי השלמה של שני קורסים בקיץ לפני תחילת שנת הלימודים. קורסי ההשלמה הם:

1. מבוא לממשל ופוליטיקה
2. מערכת פוליטית ישראלית

מבנה הלימודים

קורסי התוכנית לתלמידי מסלול ללא תיזה יתקיימו בימי חמישי באופן מרוכז. ניתן לפרוס את הלימודים לימי חמישי ושישי. בתוכנית יש קורסים סמסטריאלים וניתן לסיימם תוך שלושה סמסטרים רצופים, שהם שנה קלנדארית אחת.

מהלך הלימודים

מסלול עם תיזה מותנה במספר תנאים:

1) ציון 86 בקורס גישות ואסכולות 2) ציון 80 בסדנת מחקר 3) מציאת מנחה לכתיבת עבודת תזה מהסגל הסדיר של המחלקה לממשל ופוליטיקה 4) אישור ראש התוכנית, 5) רישום לקורס סדנת מחקר ב'.

התוכנית מבוססת על 9 קורסים סמסטריאלים בהיקף 4 שש"ס כל אחד ובסה"כ 36 שש"ס.*

סמסטר א' — 12 שש"ס

2 קורסי מבוא — 8 שש"ס:

גישות ואסכולות לחקר משטרים דמוקרטיים

סדנת מחקר

1 קורס מתקדם — 4 שש"ס

סמסטר ב' — 12 שש"ס

1 קורס מבוא — 4 שש"ס משטרים דמוקרטיים בני זמננו.

2 קורסים מתקדמים — 8 שש"ס

סמסטר ג' — 12 שש"ס

3 קורסים מתקדמים — 12 שש"ס

סיום התואר

שלושה קורסי מבוא — 30%

ממוצע ציוני הקורסים בתכנית — 40%

פרוייקט גמר — 30%

נדרש ציון עובר של 60 לפחות בכל קורסי החובה, ו־76 לפחות בפרוייקט הגמר.

*במקרים מיוחדים יתאפשר מסלול מחקרי בתיאום עם ראש התוכנית.

M.A - מוסמך במדעי המדינה
התמחות בלימודי פוליטיקה של המזרח התיכון בעת החדשה

ראש התכנית ויועץ אקדמי: **פרופ׳ אסעד גאנם**

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים הינה להעביר לתלמידים יסודות מוצקים להבנת הדיסציפלינה של מדעי המדינה לגווניה. במסגרת נדבך זה יושקע מאמץ במיקום תהליכים פוליטיים שהתרחשו או מתרחשים כיום במזרח התיכון בתחום הידע הכללי של מדעי המדינה. בנוסף לכך, יתמקד בהבנת תהליכים פוליטיים פנימיים מרכזיים שעוברים מדינות וחברות במזרח התיכון. בשונה מהגישות המסורתיות של למידה ממוקדת מדינה, התכנית שלנו תציע למידה של שאלות רוחב ובמבט השוואתי בין חברות ומדינות האזור והעולם. שאלות כגון דגמי משטרים במזרח התיכון, תהליכי דמוקרטיזציה, שאלות של ביטחון לאומי, אסלאם פוליטי, חלוקת עושר, פילוגים אתניים, חברתיים ותרבותיים והשפעתם על ההתפתחויות הפוליטיות. ולבסוף, יבחן את מיקומו של המזרח התיכון כחלק מהמערכת העולמית והאזורית שנוגעת למרחב המדיני והטריטוריאלי הקרוב למזרח התיכון , יידונו סוגיות כגון: מעצמות על ופוליטיקה אזורית במזרח התיכון, בחינת הקשר בין תהליכים אזוריים וגלובליים כגון התפתחות כלכלית מואצת במרכז אסיה, אפריקה ואירופה ובין התפתחויות פוליטיות במזרח התיכון, וכדומה.

תנאי קבלה

יתקבלו לתוכנית בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו״ל במדעי המדינה ותחומים משיקים, שממוצע ציוניהם 76 לפחות. ניתן יהיה לקבל בעלי ממוצע נמוך יותר או בעלי תארים אחרים באישור ועדת הקבלה. יתקבלו גם תלמידים שאינם בוגרי מדע המדינה אך הם יהיו חייבים בלימודי השלמה. קורסים אלה יתקיימו במהלך הקיץ שלפני תחילת התוכנית ביום לימודים אחד מרוכז. קורסי ההשלמה הם:

(1) מבוא לממשל ופוליטיקה

(2) מבוא למערכת פוליטית

מבנה הלימודים

קורסי התוכנית יתקיימו בימי חמישי באופן מרוכז. ניתן לפרוס את הלימודים לימי חמישי ושישי. בתוכנית ניתן לסיים את הלימודים בתכנית תוך שנה קלנדארית אחת.

מהלך הלימודים

36 שעות הוראה סמסטריאליות

- חמישה קורסי חובה (בהיקף של 20 שש״ס) 40%

1. גישות ואסכולות במדעי המדינה (4 שש״ס)
2. המזרח התיכון והעולם המוסלמי בעת החדשה: סוגיות פוליטיות נבחרות (4 שש״ס)

3. המזרח התיכון והעולם המוסלמי במערכת הבינלאומית (4 שש"ס)
4. ישראל במזרח התיכון (4 שש"ס)
5. סדנת מחקר (4 שש"ס)

- ארבעה קורסי בחירה, כולל שלוש עבודות סמינריוניות (בהיקף כולל של 16 שש"ס) 30%
- פרויקט גמר 30%

מסלול עם תיזה מותנה במספר תנאים:

1) ציון 86 בקורס גישות ואסכולות 2) ציון 80 בסדנת מחקר 3) מציאת מנחה לכתיבת עבודת תזה מהסגל הסדיר של המחלקה לממשל ופוליטיקה 4) אישור ראש התוכנית, 5) רישום לקורס סדנת מחקר ב'.

תלמידים שיבקשו לכתוב תיזה יוכלו לעשות זאת במסגרת ללימודי מחקר מקדים בתום לימודיהם בתכנית. בהתאם לדרישות בבית הספר למדעי המדינה.

סיום התואר

חמישה קורסי מבוא — 30%

ממוצע ציוני הקורסים בתכנית — 40%

פרוייקט גמר — 30%

נדרש ציון עובר של 60 לפחות בכל קורסי החובה, ו־76 לפחות בפרוייקט הגמר.

*במקרים מיוחדים יתאפשר מסלול מחקרי בתיאום עם ראש התוכנית.

תכנית מ"א לתלמידי המכללה לביטחון לאומי

יועץ אקדמי: **פרופ' גבריאל בן־דור**

כללי

תכנית זו מיועדת לתלמידי המכללה לביטחון לאומי של צה"ל ולממלאי תפקידים בכירים בכוחות הביטחון.

תנאי הקבלה

לתכנית יתקבלו תלמידי המכללה לביטחון לאומי (להלן — קורסי מב"ל) שיעמדו בתנאי הקבלה הכלל־אוניברסיטאים לתואר השני. כמו כן, יתקבלו תלמידים מקרב כוחות הביטחון (להלן — תכנית תל"ם) בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון 76 לפחות בכל אחד מהחוגים ואשר עברו ראיון אישי.

מסלולי לימוד

1. **תלמידי המכללה לביטחון לאומי** (תכנית מב"ל) ילמדו במסלולים א'+ב': חוג ראשי (במסגרת האוניברסיטה) ושיעורי בחירה הניתנים במסגרת תכנית הלימודים של המכללה לביטחון לאומי. במקרים מיוחדים, בתאום והמלצת יו"ר ועדת מ.א. בית ספרית יוכלו סטודנטים מצטיינים , לעבור למסלול א' עם עבודת גמר מחקרית (תזה) בהתאם לתנאים המצויינים בתקנון לימודי מ"א בביה"ס למדעי המדינה.

   תלמידי תכנית המב"ל במסלול ב' יידרשו לכתוב עבודה שנתית.

2. **תלמידי תכנית תל"ם (הקורס המקביל)** ילמדו במסלול ב' וישתתפו בקורסים בהיקף כללי של 36-40 שש"ס כדלקמן:

   1. שני קורסי חובה בנושאים מתודולוגיים ובסוגיות מרכזיות הנוגעות לנושא של ביטחון לאומי.

      קורסי החובה כוללים:

      א. גישות ואסכולות במדע המדינה — 4 שש"ס

      ב. סוגיות בביטחון הלאומי של ישראל — 4 שש"ס

   2. ארבעה קורסי בחירה במינהל ובביטחון לאומי ובינלאומי — 4 שש"ס כל אחד

   3. שיעורי בחירה במסגרת המכללה לביטחון לאומי לתלמידי קורס מב"ל או במסגרת האוניברסיטה לתלמידי תכנית תל"ם בדרג 3 לפחות.

תלמידי תכנית תל"ם ידרשו לעמוד בבחינת גמר או בהגשת פרויקט גמר.
תינתן אפשרות בחירה בין בחינת גמר לבין פרויקט גמר. (פרטים על פרויקט גמר ניתן לקבל במזכירות התכניות לביטחון לאומי).

קביעת ציון סופי

לתלמידי מב"ל:

הציון הסופי יקבע באופן הבא:

1. ממוצע הציונים בכל הקורסים (80%).
2. ציון העבודה השנתית (20%).

לתלמידי תכנית תל"ם (הקורס המקביל):

הציון הסופי יקבע באופן הבא:

1. ממוצע הציונים בכל הקורסים (70%)
2. ציון בחינת גמר/פרויקט הגמר (30%).

הערה: לא יתבצע תיקון שקלול למ"א לאחר שהשקלול הסופי נקלט במדור בוגרים.

התכנית הבינלאומית ללימודי ביטחון לאומי – תואר שני ללא תזה עם התמחות בלימודי ביטחון לאומי (בשפה האנגלית)

מנהל התכניות ללימודי ביטחון לאומי: **פרופ׳ גבריאל בן דור**
ראש התכנית הבינלאומית ללימודי ביטחון לאומי: **ד״ר דן שיפטן**
מרכזת התכנית הבינ״ל ללימודי ביטחון לאומי: **הגב׳ עינת חכים**

אודות התכנית

תכנית הלימודים הבינ״ל ללימודי ביטחון לאומי משלבת דיון מתקדם בכלים הבסיסיים של מדעי החברה עם העמקה בתחומים ספציפיים הנוגעים לביטחון לאומי בהיבטיו התפיסתיים והמעשיים. לאחר הכשרה בתחום השיטות והאסכולות במדעי המדינה והכרות שיטתית עם אתגרי הביטחון הלאומי של ישראל והמציאות האזורית במזרח התיכון, מתמודדים הסטודנטים עם תחומי הכלכלה, החברה, המודיעין, האתיקה והדיפלומטיה. במהלך התכנית הם עוברים הכשרה מעשית במסגרת הפרקטיקום. התכנית כולה מתקיימת בשפה האנגלית.

תנאי קבלה

לתכנית יתקבלו בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו״ל במדעי המדינה בציון ממוצע של B לפחות (או מקביל ל-80 למועמדים מחו״ל).

כמו כן, יוכלו להציג מועמדותם גם בוגרי תחומי מדעי החברה והיסטוריה, על מועמדים אלו יוטלו קורסי השלמה. הסטודנטים יידרשו להשלים בארץ או בחו״ל שני מבואות לפני הסמסטר הראשון של התכנית:

1. מבוא ליחסים בינלאומיים.
2. מבוא לממשל ופוליטיקה.

מועמדים ששפת אמם אינה אנגלית או למדו במוסדות להשכלה גבוהה אשר שפת הלימוד בהם אינה אנגלית, יחויבו להציג אישור שעברו את בחינת TOEFL בציון 570 לפחות (בחינה בכתב), או בציון 230 לפחות (בחינה ממוחשבת), או בציון 89 (בחינה באינטרנט). עדויות אחרות על מיומנות באנגלית יישקלו.

משך הלימודים

התכנית ללימודי ביטחון לאומי הנה מובנית. כל הקורסים יילמדו באופן סמסטריאלי, ויתקיימו במהלך שלושה סמסטרים רצופים (סמסטר א׳, ב׳ וקיץ), שהם שנה אקדמית אחת. ימי הלימוד הם בימים חמישי ושישי.

היקף הלימודים

התכנית ללימודי ביטחון לאומי בנויה במתכונת של מסלול ב׳ ותורכב מ־36 שש״ס, הכוללות 9 קורסי חובה (כל קורס בהיקף של 4 שש״ס), ובחינת / פרוייקט גמר.

פירוט תכנית הלימודים ללימודי ביטחון לאומי במסלול

1. בסמסטר א' של הלימודים, יינתנו שלושה קורסי יסוד בהיקף של 12 שש"ס. קורסי החובה הם: הביטחון הלאומי של ישראל, גישות ואסכולות במדעי המדינה, ומנהל הכלכלה וביטחון לאומי.
2. בסמסטר ב' יתקיימו שלושה קורסי חובה בהיקף של 12 שש"ס. קורסי החובה הם: הביטחון הלאומי של ישראל — הפרספקטיבה של אנשי המעשה, זכויות אדם אתיקה ודיפלומטיה ומנהל הביטחון הלאומי.
3. בסמסטר קיץ יתקיימו שלושה קורסי חובה בהיקף של 12 שש"ס. קורסי החובה הם: מודיעין וביטחון לאומי, תמורות באופי המלחמה — עידן המידע והסייבר וקורס ניהול.

* חלוקת הקורסים על פי הסמסטרים עשויה להשתנות על פי זמינות המרצים.

שקלול ציון הגמר

בקביעת הציון הסופי בתכנית הבינ"ל ללימודי ביטחון לאומי, יהיה משקל כלל הציונים בקורסים שאותם למד התלמיד במסגרת לימודיו — 70%, ומשקל פרויקט/מבחן הגמר — 30%. (ציון המעבר המינימאלי לפרויקט/מבחן הוא 76).

אנו מזמינים אתכם לבקר באתר התכנית הבינ"ל ללימודי ביטחון לאומי:
http://securitystudies.haifa.ac.il/

משרד: בניין המדרגה קומה 4 חדר 4003. טלפון: 04-8288145 פנימי: 8145
פקס: 04-8288290 E-mail: nsc@univ.haifa.ac.il

לימודים לקראת תואר דוקטור (Ph.D.)

יו"ר ועדת דוקטורט: **פרופ' אסעד גאנם**

מס' תוכנית 205301-17-01

תנאי קבלה לשלב א'

רשאי להגיש מועמדותו כתלמיד לתואר דוקטור כל בעל תואר שני (מ"א) במדע המדינה מאוניברסיטה מוכרת בארץ, או בחוץ לארץ, שהשיג לפחות 86 בלימודיו לתואר שני וציון של לפחות 90 בעבודת תזה מחקרית.

בקשת הקבלה ללימודים תוגש בכתב ליו"ר ועדת הדוקטורט עד תאריך ה־15 למאי, בצירוף המסמכים הבאים:

1. תקציר קורות חיים (בעברית ובאנגלית).
2. תעודת זכאות לתארים ראשון ושני, כולל גיליונות ציונים.
3. שתי המלצות של מרצים המעידות על כישורים מחקריים של המועמד/ת (אחת מהן ממנחי התזה).
4. העתק עבודת התזה.
5. הצהרת כוונות בעברית ובאנגלית עד 8 עמודים שתכלול:
   א. נושא העבודה.
   ב. מיפוי תמציתי של שדה המחקר הרלבנטי.
   ג. שאלת המחקר המרכזית.
   ד. פירוט של המסגרות והכלים התיאורטיים הרלוונטיים שבהם יעשה המחקר שימוש ושל השערות המחקר הספציפיות שלו.
   ה. רשימה קצרה של מקורות רלוונטיים לנושא המחקר.
   ו. הצגת עיקרי שיטות המחקר שבהן ישתמש כדי להוכיח את השערותיו.
   ז. הבהרה של פוטנציאל תרומותיו המושגיות והאמפיריות המשוערות של המחקר.
6. מכתב מהמנחה שבו תהיה התחייבות להנחייה, פיסקה על חשיבות המחקר ותרומתו ופסקה הכוללת התרשמות לגבי יכולות הסטודנט.

ועדת הדוקטורט תתכנס בתחילת יוני ותדון במועמדים על סמך הצהרת הכוונות והמלצות המנחה/ים ותחליט אם לקבלם, או לדחותם. מועמד שלא יתקבל, יוכל לנסות לתקן את הצהרת הכוונות ולהגיש את מועמדותו שנה לאחר מכן.

מעבר לשלב מחקר ב'

א. כדי לעבור משלב מחקר א' לשלב ב', יגיש התלמיד הצעת מחקר שאושרה על ידי המנחה/ים לוועדה ללימודי התואר השלישי. ההצעה תתבסס על כל הפרמטרים של הצהרת הכוונות, אך תרחיב ותעמיק בכל אחד ממרכיביה. היקפה לא יעלה על 25

עמוד (לא כולל רשימה ביבליוגרפית, שתוגש כנספח להצעה) והיא תוגש לא יאוחר משנה אחרי קבלתו של התלמיד לשלב א'. ועדת הדוקטורט תוציא את הצעת המחקר לשני שופטים חיצוניים, רק לאחר שהיא תאושר על ידה לצאת לשיפוט חיצוני. החלטת ועדת הדוקטורט לאשר את ההצעה, לדחותה, או לדרוש בה שינויים ותיקונים, תתבסס על חוות הדעת החיצוניות.

משקבעה ועדת הדוקטורט כי הצעת המחקר עומדת בקריטריונים הנדרשים, היא תמליץ בפני הרשות ללימודים מתקדמים על מעבר התלמיד לשלב מחקר ב'.

ב. לאחר אישור ההצעה ע"י ועדת הדוקטורט, יעבור התלמיד לשלב מחקר ב'.

ג. פרק הזמן הרגיל להשלמת החובות ולביצוע עבודת המחקר מיום אישור ההצעה הוא שלוש שנים.

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר שלישי הוא ארבע שנים. שנה א' מיועדת לכתיבת הצעת המחקר (שלב א'). שנה ב' ג' ו-ד' מיועדות לכתיבת עבודת המחקר (שלב ב'). לצורך הארכה מעבר לתקופה זו, נדרשת המלצת המנחה/ים, ואישור יו"ר ועדת הד"ר בביה"ס והרשות ללימודים מתקדמים.

לימודי הדוקטורט

במהלך השנה הראשונה בשלב א', יחויב התלמיד להשלים קורס שנתי של סדנת דוקטורט. בנוסף, כל תלמיד יידרש להשלים שני קורסים נוספים, השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 8 שש"ס, הרלוונטיים לתחום מחקרו של התלמיד ממכלול קורסי ה־מ"א באוניברסיטה. הקורסים יומלצו על ידי המנחה/ים באישור וועדת ד"ר.

תכנית הלימודים לא תעלה על 16 שש"ס ולא יותר מארבעה קורסים.

מועדי קבלה

לתואר שלישי אפשר להתקבל בתחילת שנה בלבד.

מדע המדינה מסלול ישיר לדוקטורט

205315-17-02

המסלול הישיר לדוקטורט בביה"ס למדעי המדינה מיועד לתלמידים מצטיינים שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי התואר השלישי ושביה"ס רואה בהם מועמדים מבטיחים ללימודי תואר שלישי.

תנאי קבלה למסלול הישיר לדוקטורט

יכולים להגיש בקשות לקבלה מועמדים העונים על התנאים הבאים:

- בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, אשר השיגו בלימודי התואר הראשון בכל אחד משני החוגים בהם למדו ציון משוקלל של 93 לפחות.
- תלמידים אשר סיימו את השנה הראשונה ב־מ.א. בציון משוקלל של 90 לפחות.
- ניתן להתקבל בסמסטר א' בלבד.

בקשת הקבלה תוגש בכתב ליו"ר ועדת הדוקטורט עד תאריך ה־15 למאי בצירוף המסמכים הבאים:

1. תקציר קורות חיים (בעברית ובאנגלית).
2. תעודת זכאות לתואר ראשון, כולל גיליון ציונים, או גיליון ציונים של השנה הראשונה בלימודי התואר השני.
3. שתי המלצות של מרצים המעידות על כישורים מחקריים של המועמד/ת.
4. הצהרת כוונות בעברית ובאנגלית עד 8 עמודים שתכלול:
   - נושא העבודה.
   - מיפוי תמציתי של שדה המחקר הרלבנטי.
   - שאלת המחקר המרכזית.
   - פירוט של המסגרות והכלים התיאורטיים הרלוונטיים שבהם יעשה המחקר שימוש ושל השערות המחקר הספציפיות שלו.
   - רשימה קצרה של מקורות רלוונטיים לתחום העבודה.
   - הצגה קצרה של שיטות המחקר שבהן ישתמש כדי להוכיח את השערותיו.
   - הבהרה של פוטנציאל תרומותיו המושגיות והאמפיריות המשוערות של המחקר.
5. מכתב מהמנחה שבו תהיה התחייבות לנחייה, פיסקה על חשיבות המחקר ותרומתו ופסקה הכוללת התרשמות לגבי יכולות הסטודנט.

מבנה הלימודים

א. השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 28 שש"ס ברמת מ"א (מתוך מגוון קורסי ה־מ"א של ביה"ס למדעי המדינה) וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות. במסגרת היקף הלימודים הנ"ל על התלמיד יהיה לכתוב שתי עבודות סמינריוניות ולקבל בכל אחת מהן ציון 90.

ב. תנאי המעבר משנה א' ל־ב' הם השתתפות בקורסים בהיקף של 16 שש"ס (בציון מספרי) לפחות, סיומם בציון 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון 90 לפחות.

ג. הגשת הצעת המחקר לתואר שלישי תוגש לוועדת הדוקטורט הבית ספרית לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים וצריכה להיות מאושרת עד סוף הסמסטר הרביעי ללימודים.

ועדת הדוקטורט תוציא את הצעת המחקר לשני שופטים חיצוניים, רק לאחר שהיא תאושר על ידה לצאת לשיפוט חיצוני. החלטת ועדת הדוקטורט לאשר את ההצעה, לדחותה, או לדרוש בה שינויים ותיקונים, תתבסס על חוות הדעת החיצוניות. משקבעה ועדת הדוקטורט כי הצעת המחקר עומדת בקריטריונים הנדרשים, היא תמליץ בפני הרשות ללימודים מתקדמים על מעבר התלמיד לשלב מחקר ב'.

ד. עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

ה. משך הלימודים לכתיבת עבודת הדוקטורט הוא שלוש שנים.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט כמפורט לעיל.

תלמיד יוכל בכל שלב לפרוש מן המסלול הישיר לדוקטורט אם אינו מעוניין להמשיך בו, ויהא עליו להשלים את מכסת הלימודים ושאר החובות הנדרשים לקבלת התואר השני, בין אם במסלול א' ובין אם במסלול ב'.

במקרה של אי השלמת חובות המסלול הישיר לדוקטורט תוך שנתיים (השלמת 28 שש"ס לפחות, כולל הגשת שתי עבודות סמינריוניות) ואי־אישור הצעת המחקר לדוקטורט, יועבר התלמיד למסלול לימודים רגיל לתואר שני. לא תאושר הארכת לימודים לתלמידי המסלול הישיר לדוקטורט בשלב לימודי התואר השני.

200

בית הספר לקרימינולוגיה

לימודים לתואר מ״א

ראש בית הספר: טרם נקבע

חברי סגל אקדמי:

פרופ׳ מן המניין: פרופ׳ אריה רטנר.

מרצה בכיר: ד״ר שרון רבינוביץ־שנקר.

מרצה: ד״ר טלי גל, ד״ר חוה דיין, ד״ר יואב מחוזאי, ד״ר אביטל מנטוביץ.

עמיתי הוראה ומורים מן החוץ: ד״ר יהודית אבולעפיה, ד״ר הילה אביאלי, ד״ר טלי בירמן, ד״ר אפרי בר־נדב, ד״ר רונן זיו, ד״ר חיים מהל, ד״ר ליאת פסח.

מזכירות ביה״ס

מינהלנית ביה״ס: **גב׳ זיוה הרשקוביץ**

מזכירת תלמידים: **גב׳ דיאנה גרויסמן**

מיקום המזכירות: בניין אשכול, קומה 23, חדר 2302

טלפון: 04-8288991

דואר אלקטרוני: criminology@univ.haifa.ac.il

לימודים לתואר שני (מ"א)

מטרת הלימודים

קרימינולוגיה היא תחום דעת בין-תחומי, המשלב היבטים סוציולוגיים, משפטיים, פסיכולוגיים, פילוסופיים, דמוגרפיים ועוד, לשם ניתוח תופעות הקשורות בחקר פשיעה, סטייה חברתית וקורבנות פשיעה, עבריינות, אכיפת חוק וסדר וכדומה. לפיכך, התמודדות עם פשיעה וסטייה חברתית מהווה אתגר לחוקרים, מעצבי מדיניות ואנשי פרקטיקה.

תכניות הלימודים לתואר שני בקרימינולוגיה מפתחות ומקנות מיומנויות אקדמיות לניתוח והערכה של תופעות שונות בתחומים הנוגעים לפשיעה, עבריינות וקורבנות ברמת הפרט והחברה, תוך הקניית בסיס מתודולוגי ותיאורטי רחב ויכולות יישום ידע למטרות השתלבות בארגוני אכיפת חוק, כליאה, משפט, תקון ומוסדות מחקר.

תכניות הלימודים במסגרת ביה"ס מקנות לתלמידים ידע מעמיק במחקר, תיאוריה ומדיניות במגוון תחומים בקרימינולוגיה, ויישומו במסגרת ההתמחויות הבאות:

- חקר פשיעה, משפט וחברה
- חקר פשיעה והתמכרויות

תוכניות ההתמחות

ביה"ס מקיים שתי תכניות התמחות, המאפשרות בחירה בין תחומים שונים של התמקצעות בתחומי הקרימינולוגיה עם שילוב בין יכולות יישימות לשטח ההתמחות לבין יכולות מחקר אקדמי. הלימודים בתכניות מתקיימים במסלול לימודים ללא תזה (מסלול ב') או, לאחר אישור, במסלול לימודים מחקרי - עם תזה (מסלול א') אשר מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי.

התמחות בחקר פשיעה, משפט וחברה: תכנית לימודים המתמקדת בחקר תופעות שונות של פשיעה, עבריינות וקורבנות תוך התמקדות בקשר בין החוק והמשפט לבין תהליכים חברתיים, סוציו־אקונומיים, תרבותיים ועוד. הסטודנטים הלומדים בתכנית זו ייחשפו ליחסים ההדדיים בין המשפט ואכיפת החוק לבין החברה והקהילה. בפרט, התכנית מתמקדת במאפיינים של המשפט כסוכן חברתי המקדם או פוגע ברווחה האישית והחברתית של מבצעי עבירה, קרבנות עבירה והסביבה.

התוכנית מקנה כלים לחקר מדיניות ועיצובה, יעוץ לארגונים העוסקים בחקר פשיעה וניהול התערבות בתחום, תוך היכרות הן עם עולם התוכן המשפטי-פלילי והן עם עולם התוכן הפסיכו-סוציאלי והסוציולוגי.

התמחות בחקר פשיעה והתמכרויות: תוכנית המקנה ידע אינטגרטיבי, לצד מיומנויות וכלים אקדמיים ומעשיים במחקר, תיאוריה, מדיניות ויישום, התערבויות ושיקום, בתחום ההתמכרויות. התכנית הינה רב תחומית ומשלבת תיאוריות וכלים מתחומים שונים, ביניהם – קרימינולוגיה, פסיכולוגיה, חוק ומשפט, סוציולוגיה ותרבות, ביולוגיה, אפידמיולוגיה, פסיכו־פרמקולוגיה וחינוך. כך, התוכנית מאפשרת התמקצעות בתחום ההתמכרויות תוך שילוב בין ידע ומיומנויות יישומיות לבין מיומנויות חשיבה וחקר אקדמיות. מושם דגש על הנעשה בשדה ובמחקר, מתוך חקר יעילות מודלים אבחוניים, טיפוליים ותאורטיים ויישומם במדיניות מקומית ובינ"ל.

תנאי קבלה

- תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל[1] בתחום מדעי החברה, מדעי ההתנהגות, מדעי הרווחה והבריאות או משפטים,[2] בעלי ממוצע סופי של 80 ומעלה בלימודי התואר הראשון.[3]
- עמידה במבחן קבלה באנגלית בציון של 70 ומעלה.
- ראיון קבלה, בהתאם לצורך.
- למגיעים לתחום הקרימינולוגיה מתחומי דעת אחרים יידרשו קורסי השלמה, אשר ייקבעו בהתאם לרקע האקדמי שלהם. תלמידים שיוטלו עליהם קורסי השלמה יתבקשו להשלימם בציון ממוצע של 80 ומעלה במהלך שנת הלימודים הראשונה.

רשימת קורסי ההשלמה:

- מבוא לקרימינולוגיה (4 נ"ז)
- מבוא למערכת המשפט הישראלית (2 נ"ז)
- מבוא לשיטות מחקר (2 נ"ז) (במסגרת אחד מחוגי הלימוד השונים באוניברסיטה)
- סמינר (במידת הצורך)

משך הלימודים

משך הלימודים בתכניות ההתמחות הינו שנתיים. סטודנטים במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תזה זכאים להשלים את עבודת התזה בשנה השלישית.

מסלולי הלימוד

מסלול ב': מסלול עם בחינת גמר (ללא תזה)

המסלול כולל לימודים בהיקף 42-40 שש"ס ועמידה בבחינת גמר אינטגרטיבית.

הרכב הציון הסופי:

שתי עבודות סמינריוניות	30%
ציוני יתר הקורסים	40%
-בחינת גמר אינטגרטיבית	30%

---

1 מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.

2 התאמתם של בוגרי תואר ראשון מתחומים אחרים המבקשים להתקבל לביה"ס תישקל על בסיס פרטני בהתאם לנתוניהם.

3 מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה, כתנאי לזכאותו לתואר.

סטודנטים יחלו את לימודיהם בתכנית במסלול ב' בלבד.

עם זאת, סטודנט אשר יבקש לעבור למסלול א' (עם כתיבת תזה) יידרש לגבש מסמך הצהרת כוונות, להציג הסכמת מנחה להנחייתו בתזה ולקבל את אישור יו"ר הוועדה הבית-ספרית למ.א. לנושא המחקר במהלך שנה א', ולא יאוחר מיום 30/8/2018.

מסלול א'*: מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תזה

המסלול כולל לימודים בהיקף 32-36 שש"ס והגשת עבודת גמר מחקרית (תזה).

הרכב הציון הסופי:

עבודה סמינריונית	15%
ציוני יתר הקורסים	35%
עבודת גמר מחקרית-תזה	50%

* סטודנטים חדשים יחלו את לימודיהם בתכנית במסלול ב'.

מבנה הלימודים
תוכניות ההתמחות מורכבות מהתמהיל הבא:

- **קורסי חובה** משותפים לשתי תוכניות ההתמחות בהיקף כולל של 16 שש"ס.
- **קורסי התמחות**– (כולל סמינרים ופרקטיקום) בהיקף כולל של 24-26 שש"ס.

דרישות נוספות:

1. **יום אוריינטציה:**

תלמידי שנה א' נדרשים להשתתף ביום האוריינטציה אשר יתקיים לפני תחילת שנת הלימודים הראשונה.

2. **סמינרים מחלקתיים:**

במהלך שנת לימודים יתקיימו כ־2 סמינרים מחלקתיים (הרצאות אורח). הנוכחות בהרצאות אלה הינה חובה.

3. **פרקטיקום:**

במהלך שנה ב', נדרשים תלמידי מסלול ב' (ללא תזה) להשתלב בפרקטיקום שנתי. הפרקטיקום מאפשר התנסות מעשית במוסדות וארגונים שתחום עיסוקם קרימינולוגי. הסטודנטים ישובצו בארגונים שונים בתחילת שנת הלימודים, וישתלבו באופן רציף וסדיר בעבודה מעשית לאורך כל שנת הלימודים בהיקף של יום לימודים נוסף. העבודה המעשית בארגונים תלווה אקדמית ע"י סגל ביה"ס בתיאום שוטף מול הצוות המקצועי בארגונים השונים. בתום שנת הלימודים יגישו הסטודנטים דו"ח פעולה מסכם, אשר יבחן בפרספקטיבה קרימינולוגית, היבטים תאורטיים ופרקטיים בפרויקט שבו השתלבו והתנסו.

פירוט תכנית הלימודים*

קורסי חובה (לכלל תלמידי ביה"ס):

קורס	היקף בשש"ס
מחקרים בקרימינולוגיה	2
שיטות מחקר בקרימינולוגיה	4
תיאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה	4
ויקטימולוגיה	4
סדנא בשיטות מחקר לתזה (מסלול א' בלבד)	2

קורסי התמחות:

חקר פשיעה, משפט וחברה

הבטים משפטיים בקרימינולוגיה	2
סוגיות מתקדמות בפנולוגיה	2
ילדים, נוער ופשיעה	2
משטרה ואמון הציבור– סמינר	4
פסיכופתולוגיה למתקדמים	2
חלופות להליך הפלילי – סמינר	4
עבירה עבריין קורבן	2
פשיעה משפט ותרבות	2
פרקטיקום במשפט וחברה	4

חקר פשיעה והתמכרויות

הבטים פסיכולוגיים בקרימינולוגיה	2
מדיניות כלפי שימוש בסמים	2
התמכרויות במאה ה־21 – סמינר	4
יישום ידע קרימינולוגי בהתמכרויות	2
גישות מבוססות מחקר לטיפול בהתמכרויות-סמינר	4
עבריינות מין מסוכנות והתמכרויות	2
נוער בסיכון – עבריינות והתמכרות	4
המשפחה בהתמכרויות	2
פרקטיקום בהתמכרויות	4

*ייתכנו שינויים בקורסי התמחות בהתאם לאילוצי מערכת/נסיבות שונות.

תכנית משותפת: תואר שני בקרימינולוגיה לתלמידי תואר ראשון במשפטים

במסגרת התכנית יכולים תלמידי משפטים שסיימו שנה ב' להשתלב בלימודי תואר שני בקרימינולוגיה. את קורסי ההשלמה הנדרשים ע"י ביה"ס כתנאי לקבלה, יוכלו המועמדים ללמוד כבר בשנים הראשונות (שנים א',ב') ללימודי המשפטים.

היקף לימודי ההשלמה הוא 8 נ"ז, והם ייחשבו במסגרת מכסת קורסי הבחירה הלא-משפטיים אותם רשאים תלמידי הפקולטה למשפטים ללמוד במסגרת לימודי התואר הראשון. לאחר סיום קורסי ההשלמה ובכפוף לעמידה בתנאים המפורטים להלן, ניתן ללמוד, במקביל ללימודים בשנים ג' וד' בפקולטה למשפטים, את הקורסים הנדרשים לקבלת תואר שני במסלול ב' בקרימינולוגיה. לאחר שיעמדו בהצלחה

עמידה בכלל דרישות הפקולטה למשפטים וביה"ס לקרימינולוגיה מאפשרת קבלת תואר ראשון במשפטים ולתואר שני בקרימינולוגיה.

תנאי קבלה לתכנית

(א) מסיימי שנה א' ושנה ב' בלימודי התואר הראשון במשפטים בממוצע של 80 ומעלה.

(ב) השלמת 8 נ"ז קורסי השלמה בקרימינולוגה כמפורט להלן בציון ממוצע 80 ומעלה.

מבוא לקרימינולוגיה (4 נ"ז), מבוא לשיטות מחקר (2 נ"ז), מבוא לפסיכופתולוגיה בזירה הקרימינולוגית (2 נ"ז).

(ג) קבלת אישור זכאות לתואר שני בקרימינולוגיה מותנית בקבלת אישור זכאות לתואר הראשון במשפטים.

מסלול לימודי מחקר מקדים (השלמות לקראת ד"ר)

מסלול לימודי מחקר מקדים מיועד לתלמידים אשר סיימו לימודיהם לתואר שני במסלול ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) או שסיימו לימודים בתחום שונה מתחום המחקר בו הם מתעתדים להמשיך את לימודיהם.

תנאי קבלה ודרישות המסלול:

- ממוצע משוקלל של 85 בלימודי התואר השני.
- קבלת הסכמה בכתב מחבר סגל אקדמי להנחיית עבודת הגמר המחקרית (תזה).
- עמידה בתכנית לימודים אישית, שתיקבע ע"י המנחה ויו"ר הוועדה הבית-ספרית.
- ביצוע מחקר וכתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה). כדי להמשיך ללימודי תואר שלישי יש להשיג ציון סופי 86 ומעלה בעבודת התזה.

משך זמן הלימודים הנורמטיבי במסלול זה הינו שנה אחת בלבד.

סיום הלימודים במסלול זה **<u>אינו</u>** מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי.

לימודי תואר שלישי בקרימינולוגיה

מחקר לתואר שלישי (דוקטורט) בתחום הקרימינולוגיה ניתן לבצע במסגרת הוועדה הכלל-אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, המעוגנת ברשות ללמודים מתקדמים.

תנאי הקבלה מפורטים בתקנון לימודי תואר שלישי. לפרטים נוספים יש לפנות למדור לימודי דוקטורט ברשות ללימודים מתקדמים.

201

גאוגרפיה ולימודי סביבה

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)

חוג לימודים למ״א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ שלומית פז**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור אמריטוס: פרופ׳ יורם בר־גל (אמריטוס), פרופ׳ סטנלי ווטרמן (אמריטוס), פרופ׳ יהודה חיות (אמריטוס), פרופ׳ יעקב מעוז (אמריטוס), פרופ׳ יוסי מרט (אמריטוס), פרופ׳ ארנון סופר (אמריטוס), פרופ׳ משה ענבר (אמריטוס), פרופ׳ נורית קליאוט (אמריטוס), פרופ׳ מיכה קליין (אמריטוס), פרופ׳ אהרן קלרמן (אמריטוס).

פרופסור מן המניין: פרופ׳ ראסם ח׳מאיסי (מומחה) (בשבתון), פרופ׳ יואל מנספלד, פרופ׳ מעוז עזריהו, פרופ׳ אמציה פלד (מומחה), פרופ׳ חיים קותיאל.

פרופסור חבר: פרופ׳ ארנון גולן, פרופ׳ נועם גרינבאום (בשבתון), פרופ׳ לאה ויטנברג, פרופ׳ שלומית פז, פרופ׳ נוגה קולינס־קריינר, פרופ׳ דבורה שמואלי.

מרצה בכיר: ד״ר דוד כץ, ד״ר דן מלקינסון, ד״ר יגאל צ׳רני.

מרצה: ד״ר אנה ברוק, ד״ר מוטי זוהר.

עמיתי הוראה ומורים מן החוץ: ד״ר דוד אלמוג, מר אילן אור, פרופ׳ אלי אברהם, ד״ר עמרי בונה, ד״ר דורית באום, מר ניקולאס ביאליסטוקי, גב׳ סימה בן שטרית, ד״ר יצחק דואר, מר חגי דפנה, ד״ר גל הדרי, גב׳ מורן זגה, מר רמי זיתוני, ד״ר עזרא יונה, מר יוסף יוסף, ד״ר באשיר חאג׳ יחיא, ד״ר עליזה יונס, פרופ׳ חזי ישראלי, מר עמוס כהן, ד״ר מוסטפא עספור, מר ניר פפאי, ד״ר דניאלה קופל, מר יחיאל קופרשטיין, מר דוד רוטנברג, ד״ר הדס רייזר, ד״ר כרמית רפפורט, מר מירון רפפורט, ד״ר ירדנה שאול, ד״ר סיגל שהב, גב׳ סיגלית שחר, ד״ר נורית שטובר, ד״ר גיל שטרסברג, מר יצחק שמעוני, מר רן שלף, מר גילי שנהר, ד״ר אבי שפירא.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' ישראלה נעמי מינס** — דוא"ל: imines@univ.haifa.ac.il
מרכזת תואר שני: **גב' דורית מזרחי** — דוא"ל: dmizrahi@univ.haifa.ac.il
מרכזת תואר ראשון: **גב' לימור פרסקו** — דוא"ל: lfresco@univ.haifa.ac.il
מיקום: בניין רבין, קומה 8 חדר 8007
שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00
טלפון: 04-8288106, 04-8240020, 04-8249618
אתר האינטרנט: http://geodep.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

לימוד וחקר עקרונות הארגון המרחבי של תופעות על פני כדור הארץ של נופים שעוצבו על־ידי הטבע ועל־ידי האדם. במסגרת מטרה זו פועל החוג בכיוונים הבאים:

א. הרחבת בסיס הידע העובדתי, מיונו וארגונו.
ב. הקניית הידע התיאורטי ומערכת המושגים בו.
ג. פיתוח כלים ומיומנויות מחקר גאוגרפי בסיסי ויישומי בתחומי הגאוגרפיה ולימודי הסביבה.
ד. לימוד מגמות המחשבה הגאוגרפית והסביבתית.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג.

מסלולי הלימוד

בחוג לגאוגרפיה ולימודי הסביבה שני מסלולי לימוד: מסלול דו־חוגי ומסלול חד־חוגי, שניהם ניתן ללמוד משנה א'. מבנה הלימודים בחוג לגאוגרפיה ולימודי הסביבה הינו פועל יוצא ממטרות הלימודים. החוג מאפשר לתלמידיו להתמחות בתחומים מסוימים

מבנה הלימודים במסלול דו־חוגי

התלמידים במסלול הדו־חוגי חייבים ללמוד 120 נקודות, מתוכן 60-56 נקודות בתוך החוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה על מנת לסיים את החובות לתואר הראשון.

"דרך הרוח"

על כל תלמידי התואר הראשון במסלול הדו־חוגי, ובמסלול החד־חוגי, ללמוד לפחות קורס אחד בן 4 נ"ז, או שני קורסים בהיקף של 2 נ"ז כל אחד, במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח. הרישום יתבצע תחת תכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. את לימודי "דרך הרוח" ניתן יהיה ללמוד באחת משנות הלימוד לתואר. סיום לימודי "דרך הרוח" בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

תלמידי המסלול הדו־חוגי יוכלו ללמוד את לימודי "דרך הרוח" על פי אחת מהחלופות הבאות:

א. ללמוד 2 קורסים של 2 נ"ז כל אחד ולסיים את לימודיהם עם צבירה של 60 נ"ז בכל אחד מהחוגים.

ב. ללמוד קורס אחד של 4 נ"ז תחת אחד החוגים בלבד (על חשבון קורסי הבחירה שמתוך החוג).

כל חלופה אחרת שתביא לצבירת סה"כ 120 נקודות לתואר בוגר כאשר 4 נ"ז לפחות הינם במדעי הרוח תיבדק ותאושר בהתאם לצורך.

רשימת הקורסים תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח" שכתובתו: http://hcc/haifa.ac.il/index-derech-haruch.htm

שיעורי חובה

נושא הקורס	שש"ס	נקודות	סוג
שנה א'			
מבוא לגאוגרפיה אנושית	4	4	ש'
מבוא לגאומורפולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגאומורפולוגיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא לגאולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגאולוגיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא ליחסי אדם סובב	4	4	ש'
מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה	4	4	ש'
מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא לאקלים	2	2	ש'
מבוא לאקלים – תרגיל	1	1	ת
	סה"כ שנה א'	**22 נקודות**	

נושא הקורס	שש"ס	נקודות	סוג
שנה ב'			
שיטות מחקר כמותיות	2	2	ש'
שיטות מחקר כמותיות – תרגיל	1	1	ת'
גאוגרפיה עירונית (לא יינתן בתשע"ח)	2	2	ש'
גאוגרפיה פוליטית	2	2	ש'
גאוגרפיה כלכלית	2	2	ש'
קורס בחירה / קמפוס	10	10	ש'/קמפוס
דרך הרוח	4	4	ש'
	סה"כ שנה ב'	**21 נקודות**	

שנה ג'

סמינר **(תנאי לרישום – סיום חובת אנגלית)**	4	6	ס'
קורסי בחירה	11	11	ש'
	סה"כ שנה ג'	**17 נקודות**	
	סה"כ לתואר	**60 נקודות**	

מסלול דו־חוגי - דו־שנתי

שיעורי חובה

נושא הקורס	**שש"ס**	**נקודות**	**סוג**
שנה א'			
מבוא לגאוגרפיה אנושית	4	4	ש'
מבוא לגאומורפולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגאומורפולוגיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא לגאולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגאולוגיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא ליחסי אדם סובב	4	4	ש'
מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה	4	4	ש'
מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא לאקלים	2	2	ש'
מבוא לאקלים – תרגיל	1	1	ת
קורסי בחירה מתוך החוג	8	8	ש'
	סה"כ שנה א'	**30 נקודות**	

נושא הקורס	**שש"ס**	**נקודות**	**סוג**
שנה ב'			
שיטות מחקר כמותיות	2	2	ש'
שיטות מחקר כמותיות – תרגיל	1	1	ת'
גאוגרפיה עירונית (לא יינתן בתשע"ח)	2	2	ש'
גאוגרפיה פוליטית	2	2	ש'
גאוגרפיה כלכלית	2	2	ש'
קורסי בחירה מתוך החוג/קמפוס	11	11	ש/קמפוס
דרך הרוח	4	4	ש'
סמינר **(תנאי לרישום - סיום חובת אנגלית)**	**4**	**6**	**ס'**
	סה"כ שנה ב'	**30 נקודות**	
	סה"כ לתואר	**60 נקודות**	

תוכנית הלימודים במסלול החד־חוגי

התלמידים במסלול החד־חוגי חייבים ללמוד 120 נקודות מתוכן **לפחות 90** נקודות בחוג לגאוגרפיה ולימודי הסביבה.

שיעורי חובה

נושא הקורס	שש"ס	נקודות	סוג
שנה א'			
מבוא לגאוגרפיה אנושית	4	4	ש'
מבוא לגאומורפולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגאומורפולוגיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא לגאולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגאולוגיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא ליחסי אדם סובב	4	4	ש'
מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה	4	4	ש'
מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא לאקלים	2	2	ש'
מבוא לאקלים – תרגיל	1	1	ת
איסוף ועיבוד נתונים	4	4	ש'
קורסים מחוץ לחוג	14	14	ש'
	סה"כ	**40 נקודות**	

נושא הקורס	שש"ס	נקודות	סוג
שנה ב'			
גאוגרפיה עירונית (לא יינתן בתשע"ח)	2	2	ש'
גאוגרפיה כלכלית	2	2	ש'
גאוגרפיה פוליטית	2	2	ש'
שיטות מחקר כמותיות	2	2	ש'
שיטות מחקר כמותיות – תרגיל	1	1	ת'
מבוא לממ"ג	4	4	ש'
מבוא לחישה מרחוק	4	4	ש'
קורסי בחירה/קמפוס	17	17	ש/קמפוס
קורסים מחוץ לחוג	8	8	ש'
	סה"כ שנה ב'	**40 נקודות**	

שנה ג'

2 סמינרים **(תנאי לרישום – סיום חובת אנגלית)**	8	12	ס'
קורסי בחירה / קמפוס	20	20	ש'

קורסים מחוץ לחוג	8	8	ש'
קורס בחירה ממסלול "דרך הרוח"	**4**	**4**	**ש'**
	סה"כ שנה ג'	**40 נקודות**	
	סה"כ לתואר	**120 נקודות**	

תכנית הלימודים בשילוב לימודי ערב חד־חוגי להנדסאים (שנתיים)

הקבלה לתכנית מותנית בסיווג רמת אנגלית, מאחר ומשך התכנית הינו שנתיים, על המתקבלים לתוכנית להשלים רמת אנגלית "מתקדמים א'" עד תחילת שנה ב' של הלימודים. ללא השלמה של רמת אנגלית זו – לא יתאפשר מעבר לשנה ב'.

* התלמידים במסלול לימודי ערב חד חוגי להנדסאים חייבים ללמוד 90 נקודות מתוך החוג ומתוכן 4 נקודות ממסלול "דרך הרוח".

שנה א'

מבוא לגיאולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגיאולוגיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא לגיאומורפולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגיאומורפולוגיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא ליחסי אדם סובב	4	4	ש'
מבוא לאקלים	2	2	ש'
מבוא לאקלים – תרגיל	1	1	ת'
מיפוי כרטוגרפיה וטופוגרפיה	5	5	ש'+ת'
מבוא לגיאוגרפיה אנושית	4	4	ש'
איסוף ועיבוד נתונים	4	4	ש'+ת'
קורסי בחירה בחוג		19	ש'
	סה"כ שנה א'	**45 נקודות**	

שנה ב'

מבוא לממ"ג	4	4	ש'+ת'
מבוא לחישה מרחוק	4	4	ש'
גיאוגרפיה פוליטית	2	2	ש'
גיאוגרפיה כלכלית	2	2	ש'
שיטות מחקר כמותיות	2	2	ש'
שיטות מחקר כמותיות - תרגיל	1	1	ת'

סמינרים (2 סמינרים) **(תנאי לרישום -**			
סיום חובת אנגלית)	8	12	ס'
קורסי בחירה בחוג כולל דרך הרוח		18	ש'
סה"כ שנה ב'		**45 נקודות**	
הכרה בנק' זכות - הנדסאים		**30 נק'**	
סה"כ לתואר		**120 נקודות**	

מסלול חד־חוגי דו־שנתי

הקבלה לתכנית מותנית ברמת אנגלית "בסיסי"

* התלמידים במסלול חד־חוגי דו־שנתי חייבים ללמוד 90 נקודות מתוך החוג + 30 נקודות מחוץ לחוג ומתוכן 4 נקודות ממסלול "דרך הרוח".

שנה א'

מבוא לגיאולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגיאולוגיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא לגיאומורפולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגיאומורפולוגיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא ליחסי אדם סובב	4	4	ש'
מבוא לאקלים	2	2	ש'
מבוא לאקלים – תרגיל	1	1	ת'
מיפוי כרטוגרפיה וטופוגרפיה	5	5	ש'+ת'
מבוא לגיאוגרפיה אנושית	4	4	ש'
איסוף ועיבוד נתונים	4	4	ש'+ת'
קורסי בחירה בחוג		19	ש'
קורסי בחירה מחוץ לחוג		15	ש'
	סה"כ שנה א'	60 נקודות	

שנה ב'

מבוא לממ"ג	4	4	ש'+ת'
מבוא לחישה מרחוק	4	4	ש'
גיאוגרפיה פוליטית	2	2	ש'
גיאוגרפיה כלכלית	2	2	ש'
שיטות מחקר כמותיות	2	2	ש'
שיטות מחקר כמותיות - תרגיל	1	1	ת'
סמינרים (2 סמינרים)	8	12	ס'
קורסי בחירה בחוג כולל דרך הרוח		18	ש'
קורסי בחירה מחוץ לחוג		15	ש'
	סה"כ שנה ב'	60 נקודות	
	סה"כ לתואר	**120 נקודות**	

מסלול חד־חוגי בשילוב ערב לבעלי הכשרה מקצועית בתחום הגאוגרפיה והסביבה

מסלול זה נועד להרחבת בסיס הידע המרחבי והסביבתי, מיונו וארגונו. כמו כן, תואר זה מקנה ידע תיאורטי ומערכת המושגים בו תאפשר לבעלי ההכשרה המקצועית לזכות בתעודה אקדמית.

התלמידים במסלול החד־חוגי חייבים ללמוד 120 נקודות מתוכן לפחות 90 נקודות בחוג לגאוגרפיה ולימודי הסביבה.

תנאי הקבלה מאפשרים למועמדים בעלי תעודות המעידות על הכשרה מקצועית קודמת — ומאושרות על ידי ראש החוג, והינם בעלי תעודת בגרות מלאה בממוצע 75 ומעלה וראיון אישי — להתקבל ללא בחינה פסיכומטרית. עליהם אף לעמוד בתנאי הקבלה הכלל אוניברסיטאיים כגון אנגלית ועברית.

משך הלימודים לתואר ראשון במסלול זה — שלוש שנים.

תוכנית הלימודים במסלול חד־חוגי בשילוב ערב לבעלי הכשרה מקצועית

התלמידים במסלול החד־חוגי חייבים ללמוד 120 נקודות מתוכן **לפחות 90** נקודות בחוג לגאוגרפיה ולימודי הסביבה.

שיעורי חובה

נושא הקורס	שש"ס	נקודות	סוג
שנה א'			
מבוא לגאוגרפיה אנושית	4	4	ש'
מבוא לגאומורפולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגאומורפולוגיה — תרגיל	1	1	ת'
מבוא לגאולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגאולוגיה — תרגיל	1	1	ת'
מבוא ליחסי אדם סובב	4	4	ש'
מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה	4	4	ש'
מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה — תרגיל	1	1	ת'
מבוא לאקלים	2	2	ש'
מבוא לאקלים — תרגיל	1	1	ת
איסוף ועיבוד נתונים	4	4	ש'
קורסים מחוץ לחוג	14	14	ש'
	סה"כ	**40 נקודות**	

נושא הקורס	שש"ס	נקודות	סוג
שנה ב'			
גאוגרפיה עירונית (לא יינתן בתשע"ח)	2	2	ש'
גאוגרפיה כלכלית	2	2	ש'
גאוגרפיה פוליטית	2	2	ש'
שיטות מחקר כמותיות	2	2	ש'
שיטות מחקר כמותיות – תרגיל	1	1	ת'
מבוא לממ"ג	4	4	ש'
מבוא לחישה מרחוק	4	4	ש'
קורסי בחירה/קמפוס	17	17	ש/קמפוס
קורסים מחוץ לחוג	8	8	ש'
	סה"כ שנה ב'	**40 נקודות**	
שנה ג'			
2 סמינרים **(תנאי לרישום – סיום חובת אנגלית)**	8	12	ס'
קורסי בחירה / קמפוס	20	20	ש'
קורסים מחוץ לחוג	8	8	ש'
קורס בחירה ממסלול "דרך הרוח"	**4**	**4**	**ש'**
	סה"כ שנה ג'	**40 נקודות**	
	סה"כ לתואר	**120 נקודות**	

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

התלמיד נדרש להשיג ציון עובר בכל אחד מהקורסים בהם השתתף וכן ממוצע ציונים של 65 לפחות. תנאי זה מהווה אישור להשתתף בקורסי חובה שנה ב'.

תלמיד שנה א' אשר עם סיום הסמסטר השני ללימודיו בחוג, לא יגיע לממוצע של 65, לפחות בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה או נכשל בשני קורסים משנה א', רשאי החוג להפסיק את לימודיו לצמיתות.

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

סיום שיעורי חובה של שנים א' וב' הוא דרישת קדם לשיעורי החובה של שנה ג'.

אנגלית כשפה זרה

חובה על כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מחובותיו לתואר. עמידה בחובה זאת היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3. על מנת לסווג את רמת ידיעותיו של המועמד בשפה האנגלית או להעניק פטור מהם, מחוייב הסטודנט בבחינת מיון באנגלית (פסיכומטרי/ אמיר/אמירם) כחלק מתנאי הקבלה לאוניברסיטה. פירוט ניתן לקרוא באתר היחידה ללימודי אנגלית כשפה זרה או בפרק היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה המופיע בשנתון.

* קורסי האנגלית המוצעים בסמסטר קיץ – כרוכים בתשלום נוסף.

סיורים

בקורסים בהם מתקיימים סיורים, התלמידים רשומים לסיורים באופן אוטומטי. במידה ונמנע מהתלמיד להשתתף בסיור עליו להודיע מראש ובכתב. במידה ולא תתקבל הודעה בזמן על ביטול יחוייב התלמיד בדמי ביטול. נוהל מפורט יפורסם בתחילת שנת הלימודים.

חידוש לימודים

תלמיד אשר הפסיק לימודיו בחוג למשך למעלה משנתיים ומבקש לחדשם, תובא בקשתו לדיון בפני ועדת ההוראה של החוג, ויהיה חייב בכל ההשלמות שתקבע הוועדה.

הפסקת לימודים

תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כישלון בקורס חובה יוכל להירשם מחדש לחוג בתום תקופה של שלוש שנות צינון. התלמיד יצטרך לעמוד בתנאי הקבלה של החוג לכשירשם מחדש, אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

שינויים וחריגות

- כל בקשה לחריגה מתכנית הלימודים יש להפנות בכתב לראש החוג.
- מילוי דרישות הקדם הוא באחריותו של התלמיד. דרישות הקדם מפורטות ברשימות השנתון והן מחייבות.
- תלמיד אשר נרשם לקורס למרות שלא עמד בדרישות הקדם או בתנאי המעבר משנה לשנה, יבוטל רישומו לקורס גם אם נבחן וקיבל ציון. ציון זה לא יוכר.

פרסום ציונים וערעורים על הציונים

- ציוני בחינות וציונים סופיים יפורסמו ע"ג לוח המודעות של החוג ובאתר האוניברסיטה. לא יימסרו ציונים באמצעות הטלפון!
- תלמיד רשאי לערער על ציונו תוך יומיים מיום פרסום הציונים. הערעור יוגש ע"ג הטופס המתאים, אותו ניתן לקבל במזכירות החוג.
- ערעור על ציון בחינה עשוי לגרום להורדת הציון המקורי. הציון האחרון הוא הקובע.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

- תלמיד המבקש להתקבל לחוג על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי אחר, יגיש עם הרשמתו לאוניברסיטה אישור לימודים רשמי ופירוט כל הציונים מהמוסד בו למד, למזכירות החוג.
- ועדת הקבלה החוגית תדון בבקשת התלמיד ותחליט על קבלתו ועל מידת ההכרה בלימודיו.
- תלמיד יהא זכאי לקבלת תואר רק במידה וצבר 80 נקודות זכות במוסדנו.
- וועדת הקבלה רשאית להחליט אילו קורסים ידווחו כ"פטור" ולא יוכנסו לממוצע המשוקלל ואילו קורסים ידווחו עם ציון וישוקללו.

ציון סופי בחוג

- הציון הסופי של התלמיד בחוג ישוקלל מציוני הקורסים שלמד.
- התלמיד אשר ציונו הסופי יהא נמוך מ־65 לא יהא זכאי לתואר ב"א בגאוגרפיה ולימודי סביבה.
- בקשות לאישור זכאות לתואר ניתן לקבל במזכירות החוג וזאת רק לאחר קבלת הציון האחרון.
- יש לצרף לבקשה גליון ציונים עם סימון של כוכבית (*) לצד קורסים עודפים ו/או קורסים עם ציון נמוך ואשר אינם קורסי חובה לתואר.
- על התלמיד לשים לב שכל הציונים נקלטו ולא, עליו לסמנם בעפרון.
- עם קבלת הבקשה תבדק זכאותו לתואר, יחושב ציון הגמר וידווח למדור בוגרים.
- אישור הזכאות יישלח לביתו לאחר סיום כל חובותיו באוניברסיטה כחודש מיום הגשת הבקשה למזכירות החוג.
- תאריך זכאותו לתואר ייקבע לפי תאריך הגשת העבודה האחרונה.
- לאחר קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

מיקבץ ללימודי נמלים, ספנות וים

המקבץ מעוגן בחוג לגאוגרפיה ולימודי הסביבה ומטרתו לתרום להרחבת ההוראה, להעמקת הידע ולפיתוח המודעות בנושאי הנמלים, הספנות ומגוון של נושאים הקשורים לים.

המקבץ במהותו הוא תכנית לימודים בין־תחומית המשלבת היבטים גאוגרפיים, כלכליים, היסטוריים, משפטים ופוליטיים של פעילויות בתחום הים ואזורי החפיפה בין הים והיבשה. המיקבץ מיועד להוות מסגרת לימודים משלימה (מיקבץ השלמה) לתלמידי המסלולים החד־חוגיים לתואר ב"א באוניברסיטה.

הערות כלליות

1. נדרש ידע בהפעלת תוכנות מחשב Office, Excel, Power Point, Word לתלמידים שאין ידע בתוכנות הנ"ל החוג מציע קורס "יישומי Excel בסיסיים בגאוגרפיה". מומלץ ללומדו בסמסטר א' שנה ראשונה. הידע נדרש כבסיס לקורס שיטות מחקר כמותיות בשנה ב'.
2. החוג שומר לעצמו את הזכות לבצע שינויים בהיצע הקורסים ובתכנית לימודים, ויודיע על כך לתלמידים.
3. תלמיד המבקש תנאים מיוחדים בלימודיו באוניברסיטה בגין לקות למידה, יגיש בקשה, בצירוף אישור על איבחון לקויות למידה.
4. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל את לימודיו בחוג, אלא אם צוין אחרת.
5. ציון מעבר בסמינריון ובקורסי דרג 3-4 הוא 61 , ציון המעבר בכל יתר השיעורים הוא 51.

תעודת הוראה

תלמידי החוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה יכולים ללמוד לתעודת הוראה בגאוגרפיה או בשל"ח וידיעת הארץ או בשני המקצועות. מידע בדפי המידע של החוג ללמידה, הוראה והדרכה.

מסלול לימודי ערב – לימודים לתואר הראשון (ב"א)

החוג לגאוגרפיה וללימודי הסביבה מקיים מסלול לימודי ערב. הלימודים במסלול זה נמשכים שלוש שנים ומתקיימים לאורך שלושה סמסטרים בשנה (כולל סמסטר קיץ) יום אחד בשבוע. מטרת הלימודים במסלול זה היא לאפשר לאנשים העובדים בעיקר בשעות היום ללמוד בשעות הערב.

תכנית הלימודים זהה למתכונת לימודי היום על כל דרישותיה כמפורסם בשנתון. הסיורים במסגרת הקורסים השונים יתקיימו בהתאם לדרישות הקורס.

להלן מבנה תכנית הלימודים:

נושא הקורס	שש"ס	נקודות	סוג
שנה א'			
מבוא לגאוגרפיה אנושית	4	4	ש'
מבוא לגאומורפולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגאומורפולוגיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא לגאולוגיה	2	2	ש'
מבוא לגאולוגיה – תרגיל	1	1	ת'
מבוא ליחסי אדם סובב	4	4	ש'
מבוא לאקלים	2	2	ש'
מבוא לאקלים – תרגיל	1	1	ת'
קורס בחירה	2	2	ש'
	סה"כ שנה א'	**19 נקודות**	
שנה ב'			
שיטות מחקר כמותיות	2	2	ש'
שיטות מחקר כמותיות – תרגיל	1	1	ת'
גאוגרפיה עירונית (לא יינתן בתשע"ח)	2	2	ש'
גאוגרפיה פוליטית	2	2	ש'
גאוגרפיה כלכלית	2	2	ש'
מיפוי וכרטוגרפיה	5	5	ש'
קורס בחירה מדרך הרוח	4	4	ש'
	סה"כ שנה ב'	**18 נקודות**	
שנה ג'			
סמינר **(תנאי לרישום - סיום חובת אנגלית)**	4	6	ס'
קורסי בחירה/קמפוס	19	19	ש'
	סה"כ שנה ג'	**23 נקודות**	
	סה"כ לתואר	**60 נקודות**	

הערה: ציון מעבר בשיעורי החובה בכל השנים הוא **51**, פרט לשיעורים מדרג 3 בהם ציון המעבר הוא **61**.

ציון מעבר בסמינריון הוא **61**.

מסלול לימודי ערב מיוחד למורי דרך מוסמכים בשיתוף החוג ללימודי ארץ־ישראל או ארכיאולוגיה לימודים לתואר הראשון (ב"א)

החוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה והחוג ללימודי ארץ ישראל או החוג לארכיאולוגיה באוניברסיטת חיפה מציעים מסלול דו־חוגי לתואר ב"א ערב המיועד למורי דרך מוסמכים. זאת על מנת להרחיב את הבסיס המקצועי והידע בתחומי עיסוקם ולאפשר להם לזכות בתעודה אקדמית לצד רישיון העיסוק בהוראת דרך. הלימודים במסלול זה נמשכים בין שנתיים לשנתיים וחצי ומתקיימים לאורך שלושה סמסטרים בשנה (כולל סמסטר קיץ) יום אחד בשבוע יום ג' (בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה) בין השעות 16:00-22:00. התוכנית כוללת הכרה של 30 נקודות זכות מתוך 120 נקודות לתואר ב"א מלא. תנאי הקבלה לתוכנית מאפשרים למועמדים בעלי תעודת בגרות מלאה בממוצע 75 ומעלה וראיון אישי להתקבל ללא בחינה פסיכומטרית. עליהם אף לעמוד בתנאי הקבלה הכלל אוניברסיטאיים כגון אנגלית ועברית.

משך הלימודים לתואר ראשון במסלול זה — שנתיים-שנתיים וחצי כולל סמסטר קיץ.

תוכנית הלימודים בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה

שנה א' (הקורסים יתקיימו במהלך סמ' א' ב' וקיץ)	
מבוא לגאוגרפיה אנושית	4 נק'
מבוא לגאומורפולוגיה + תרגיל	3 נק'
מבוא לגאולוגיה + תרגיל	3 נק'
מבוא ליחסי אדם סובב	4 נק'
מבוא לאקלים + תרגיל	3 נק'
קורס בחירה	2 נק'
סה"כ שנה א'	**19 נק'**
שנה ב' (הקורסים יתקיימו במהלך סמ' א' ב' וקיץ)	
מיפוי , כרטוגרפיה וטופוגרפיה + תרגיל	5 נק'
שיטות מחקר כמותיות + תרגיל	3 נק'
קורסי בחירה / קמפוס / דרך הרוח	8 נק'
קמפוס	4 נק'
סה"כ שנה ב'	**20 נק'**
שנה ג'	
סמינר **(תנאי לרישום - סיום חובת אנגלית)**	6 נק'
סה"כ שנה ג'	**6 נק'**
סה"כ	**45 נק'**
הכרה עבור מורי דרך	**15 נק'**
סה"כ לתואר החוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה	**60 נק'**

לימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר יגאל צ'רני**

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני בגאוגרפיה ובלימודי הסביבה ממוקדים בתחומי מחקר מגוונים כגון: גאוגרפיה ואיכות הסביבה, גאומורפולוגיה, אקלים, גאוגרפיה פוליטית תרבותית וחברתית, גאוגרפיה כלכלית, גאוגרפיה עירונית, גאוגרפיה של תיירות ופנאי, גאוגרפיה יישומית ותכנון. תכנית הלימודים מכוונת לפיתוח החשיבה הגאוגרפית, לגיבוש הידע התיאורטי בתחומי ההתמחות, להקניית שיטות מחקר וכלים יישומיים־מקצועיים. לימודי המ"א מתנהלים בשני מסלולים ובכמה תוכניות:

מסלול א': חוג ראשי, שיעורי בחירה וכתיבת תיזה.

מסלול עם בחינת גמר: חוג ראשי, שיעורי בחירה וכתיבת בחינת גמר.

תוכנית מ"א: גאוגרפיה סביבתית למורים.

תוכנית מ"א: תכנון ופיתוח משאבי תיירות.

תוכנית מ"א: התמודדות עם מצבי חירום.

תוכנית מ"א: לימודי אש.

תוכנית מ"א: לימודי מים.

תוכנית מ"א: מערכות מידע מרחבי (ממ"ג וחישה מרחוק).

תנאי הקבלה

למסלול א' יתקבלו תלמידים שסיימו את לימודיהם לתואר ראשון בגאוגרפיה בציון ממוצע של 87 לפחות ולא פחות מ־76 בחוג השני.

למסלול עם בחינת גמר או פרויקט גמר יתקבלו תלמידים אשר סיימו תואר ראשון בגאוגרפיה בציון ממוצע של 82 לפחות ולא פחות מ־76 בחוג השני.

יתקבלו ללימודים גם תלמידים שלא סיימו תואר ראשון בגאוגרפיה. תלמידים אלה יתקבלו אם סיימו תואר ראשון במוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל. תלמידים אלה יוכלו להתקבל למסלול א' אם השיגו ציון ממוצע של 87 לפחות בכל לימודיהם לתואר ראשון (ולא פחות מ־76 בכל חוג) או למסלול ב' אם השיגו ציון ממוצע של 82 לפחות בכל לימודיהם לתואר ראשון (ולא פחות מ־76 בכל חוג).

במידת הצורך, רשאית ועדת הקבלה החוגית לדרוש לימודי השלמה עד 16 שש"ס. מועמד בעל תואר ראשון במוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו.

משך הלימודים במסלול א' — עד 3 שנים.

משך הלימודים במסלול עם בחינת גמר — עד שנתיים.

תכנית הלימודים

1) מסלול א'

קורסי חובה

סדנא בגאוגרפיה עירונית	4 שש"ס
ארגון מחקר בגאוגרפיה	2 שש"ס
סמינרי מ"א ומחקר	8 שש"ס
שיטות מחקר כמותיות	4 שש"ס
סמינר מחלקתי	
(חובת השתתפות בסמינר המחלקתי במשך שנתיים כחלק	
מקורסי הבחירה)	2 שש"ס
סה"כ קורסי חובה	**20 שש"ס**

קורסי בחירה

ניתן לשמוע קורסים בדרג 3 הפתוחים גם ללימודי מ"א	4 שש"ס

קורסי בחירה מחוץ לחוג

קורסים מחוץ לחוג מדרג 3 ומעלה באישור יו"ר ועדת מ"א	4 שש"ס
במסלול א' התלמיד ילמד בסה"כ	**28 שש"ס**

ניתן לבחור בקורסי קריאה מודרכת בהיקף של 2 שש"ס.

שקלול ציונים במסלול א'

ציוני הקורסים	35%
ציון עבודות סמינריוניות (לפחות עבודה סמינריונית אחת)	15%
ציון על עבודת התיזה	50%
סה"כ	**100%**

2) מסלול עם בחינת גמר

קורסי חובה

סדנא בגאוגרפיה עירונית	4 שש"ס
שיטות מחקר כמותיות	4 שש"ס
סמינר מ"א ומחקר (2 עבודות סמינריוניות לפחות)	8 שש"ס
סמינר מחלקתי	
(חובת השתתפות בסמינר המחלקתי במשך שנתיים כחלק	
מקורסי הבחירה)	2 שש"ס
סה"כ קורסי חובה	**18 שש"ס**

קורסי בחירה

קורסים מדרג 3 ומעלה בהיקף של 18 שש"ס מתוכם לפחות 12 שש"ס בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה.

סה"כ	**36 שש"ס**

התלמיד במסלול זה יחוייב בכתיבת בחינת גמר או פרויקט גמר לא מחקרי.

שקלול ציונים למסלול עם בחינת גמר

בחינת גמר	30%
עבודות סמינריוניות (לפחות שתי עבודות סמינריוניות)	20%
קורסים בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה	50%
סה"כ	**100%**

גאוגרפיה סביבתית למורים

תוכנית המ"א בגאוגרפיה ולימודי סביבה נועדה להכשיר מורים ופעילי סביבה בנושאים סביבתיים מגוונים ובחינוך סביבתי.

לימודי הסביבה והחינוך הסביבתי הורחבו מאוד במערכת החינוך היסודי והתיכון מאז שנות ה־90. הפעילות הקהילתית והציבורית בנושאי סביבה ושטחים פתוחים מערבת כיום מאות ארגונים לא ממשלתיים.

מטרת התוכנית היא להעמיק ולהרחיב את הידע המדעי והמחקרי ביחסי אדם-סובב ולהעניק לתלמידים כלים מקצועיים לחינוך ולפעילות גאוגרפית סביבתית. התוכנית מרוכזת ביום אחד בשבוע (יום ב').

תנאי קבלה לתוכנית

זהים לתנאי הקבלה למסלול ב' (עם בחינת גמר). ועדת הקבלה החוגית תראיין את המועמדים על פי הצורך ותאשר את זכאותם ללימודים בתוכנית.

במסגרת התוכנית יגישו התלמידים פרויקט גמר.

משך הלימודים: עד שנתיים

תכנית הלימודים

שנה א'

שם הקורס	שש"ס	סמסטר
סוגיות באיכות סביבה – חינוך סביבתי	2 שש"ס	א
ניהול סכסוכים סביבתיים	4 שש"ס	א
מדעי כדור הארץ	2 שש"ס	א
אתגרים סביבתיים	2 שש"ס	א
משאבי מים בישראל	4 שש"ס	א
מרחב התיישבות ופוליטיקה	2 שש"ס	ב
סדנא בגאוגרפיה עירונית	4 שש"ס	ב

שנה ב' (לתלמידים שהחלו לימודיהם בתשע"ז)

שם הקורס	שש"ס	סמסטר
שטחים פתוחים – היבטים מרחביים חברתיים	2 שש"ס	א
מדיניות ניהולית סביבתית	2 שש"ס	א
שינויים סביבתיים גלובליים	4 שש"ס	א
מתודולוגיה של הוראת כדור הארץ	2 שש"ס	א
קמפוס ירושלים – פרוייקט גמר	4 שש"ס	א
המים בישראל	2 שש"ס	א
סה"כ לתוכנית	**36 שש"ס**	

שקלול ציונים למסלול

בחינת גמר	30%
שתי עבודות סמינריוניות	
או מטלות מקבילות שוות ערך	20%
קורסים בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה	50%
סה"כ	**100%**

התמחות מ"א:
תכנון ופיתוח משאבי תיירות

מטרת התוכנית להכשיר את מוסמכיה בהיבטים מרחביים תיאורטיים ויישומיים של תכנון ופיתוח משאבי תיירות, נופש ופנאי. תוכנית הלימודים מבוססת על גרעין לימודי החובה של מ"א בגאוגרפיה ולימודי סביבה, וכן מקורסי התמחות. במרכז ההתמחות מצויים הסמינרים, הסדנאות והקמפוסים שבהם יתורגלו בעיות בתכנון ופיתוח משאבים אלה. ניתן ללמוד תוכנית זאת בשני המסלולים המקובלים בתואר השני.

הלימודים יתקיימו ביום ב' בשבוע במשך שנה אחת. במקביל יתקיימו מספר ימי סיור שלא בהכרח ביום הלימודים הקבוע. הודעות על תאריכי הסיור יינתנו מראש.

תוכנית הלימודים

סמסטר א'

שם הקורס	שש"ס
פילוסופיה ותאוריות בג"ג תיירותית	4
סמינר תיירות וסביבה א'	2
מחקר תיירותי הלכה למעשה +תרגיל / ארגון מחקר למסלול א' (2 שש"ס)	4
ניהול תיירות באתרי מורשת	4
סמינר המרכז לחקר התיירות – חובת השתתפות	0

שם הקורס	שש"ס
סדנת אילת	4
קמפוס תיירות אזורית	4
	סה"כ 22 שש"ס

סמסטר ב'

שם הקורס	שש"ס
סמינר תיירות וסביבה ב'	2
שיווק התיירות	2
ניהול אינטגרטיבי של אתרי תיירות	4
פיתוח תיירות בקפריסין - בחירה	4
סמינר המרכז לחקר תיירות - חובת השתתפות	0
סדנת פיתוח תיירות בקרואטיה - בחירה	4
	סה"כ 16

סמסטר קיץ

שם הקורס	שש"ס
תיירות והתנהגות צרכנית	2
פרוייקט גמר	4
	סה"כ 6
סה"כ לתואר	**36-44**

קהל היעד להתמחות זו:

מתכננים וגאוגרפים המעוניינים להשתלב בתחום עיסוק ממוקד.

בוגרי החוגים לגאוגרפיה, כלכלה, סוציולוגיה, לימודי ארץ ישראל, ארכיאולוגיה, היסטוריה, תכנון עיר ואזור, לימודי סביבה ועוד.

עובדי גופים ציבוריים כגון: משרד התיירות, החברה הממשלתית לתיירות, קק"ל, הסוכנות היהודית, מנהל מקרקעי ישראל, המשרד לאיכות הסביבה, רשות שמורות הטבע, החברה להגנת הטבע, עובדי עמותות תיירות עירוניות ואזוריות, עובדי רשויות מקומיות (תכנון אסטרטגי ומידע) ועוד, אשר כולם עוסקים כיום בצורה זו או אחרת בפיתוח ותכנון תיירות.

הלימודים יתקיימו ביום ב' בשבוע. במקביל יתקיימו מספר ימי סיור שלא בהכרח ביום הלימודים הקבוע. הודעות על תאריכי הסיור יינתנו מראש.

תנאי קבלה לתוכנית

על פי המקובל בלימודי המ"א בחוג לגאוגרפיה. המועמדים יעברו ועדת קבלה, ובמידת הצורך היא תמליץ על השלמות בתחומים רלוונטיים.

שקלול ציונים במסלול א'

ציוני הקורסים	35%
עבודה סמינריונית אחת	
או מטלות מקבילות שוות ערך	15%
ציון על עבודת התיזה	50%
סה"כ	**100%**

שקלול הציונים במסלול עם בחינת גמר

בחינת גמר	30%
לפחות שתי עבודות סמינריוניות	
או מטלות מקבילות שוות ערך	20%
קורסים בחוג	50%
סה"כ	**100%**

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתוכנית הלימודים עם התמחות "בתכנון ופיתוח משאבי תיירות", יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

התמחות מ"א:

התמודדות עם מצבי חירום

מטרת התוכנית להקנות לבוגריה הכשרה בהתמודדות עם מצבי חירום ע"י הנחלת ידע בסיסי ומעשי וכלי ניתוח מגוונים בתחומים אלה.

התוכנית מיועדת להכשיר תלמידיה למילוי תפקידי מפתח בהתמודדות מצבי חירום בשירות הציבורי ובארגונים גדולים.

הלימודים יתקיימו במהלך שנה אחת כולל סמסטר קיץ ביום רביעי. במקביל יתקיימו מספר ימי סיור שלא בהכרח בימי הלימודים הקבועים. הודעות על תאריכי הסיור יינתנו מראש.

קהל היעד למגמה זו:

בוגרי תואר ראשון בתחום מדעי החברה, מדעי האדמה, מדעי החיים, מדעים מדויקים, מדעי הרוח, כולל נושאי תפקידים בתחומים שונים של קביעת מדיניות, ניהול ופיקוד, במסגרות ציבוריות, אזרחיות וצבאיות: אנשי מל"ח, פיקוד העורף, משטרה, מד"א, כיבוי אש, קציני בטחון בגופי חינוך ומפעלים וכד'.

תנאי קבלה לתכנית

על פי המקובל בלימודי המ"א בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה. המועמדים יעברו ועדת קבלה ובמידת הצורך היא תמליץ על השלמות בתחומים רלוונטיים.

תכנית הלימודים

שם הקורס	שש"ס	סמסטר
סדנה להערכת סיכונים	2 שש"ס	א
הערכות לחירום הלכה למעשה	2 שש"ס	א
התמודדות עם מצבי חירום ואסון	4 שש"ס	א
הערכות לרעידות אדמה	2 שש"ס	א
משפט בחירום ותקנות בטיחות	2 שש"ס	א
מתודולוגיות מחקריות	2 שש"ס	ב
אסונות טבע	2 שש"ס	ב
סמינר אוכלוסיה בחירום ואסון	2 שש"ס	ב
תקשורת בחירום	2 שש"ס	ב
ממ"ג באוריינטציה של תחבורה	2 שש"ס	ב
בריאות בחירום	2 שש"ס	ב
פרויקט גמר	4 שש"ס	קיץ
ניתוח מקרה בבטיחות אש	2 שש"ס	קיץ
ניהול זירת אסון	2 שש"ס	קיץ
שמאות	2 שש"ס	קיץ
חירום בראי השלטון המקומי	4 שש"ס	קיץ
סה"כ בתוכנית	**40 שש"ס**	

***תלמידים אשר יהיו מעונינים לכתוב עבודת תיזה יחוייבו בקורס "ארגון מחקר"**

שקלול ציונים במסלול עם פרוייקט גמר

פרוייקט גמר	30%
לפחות שתי עבודות סמינריוניות או מטלות מקבילות שוות ערך	20%
קורסים בחוג	50%
סה"כ	**100%**

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתוכנית הלימודים "התמודדות עם מצבי חירום" יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

התמחות מ"א:

התמודדות עם מצבי חירום - התמחות בלימודי אש

מטרת התוכנית להקנות לבוגריה הכשרה בהתמודדות עם מצבי חירום בדגש על שריפות, ע"י הנחלת ידע בסיסי ומעשי וכלי ניתוח מגוונים בתחומים אלה.
התוכנית מיועדת להכשיר תלמידיה למילוי תפקידי מפתח בהתמודדות עם מצבי חירום בשירות הציבורי ובעיקר במערך הכיבוי וההצלה ובארגונים גדולים.
הלימודים יתקיימו יום אחד בשבוע (בימי רביעי) במשך שנה כולל סמסטר קיץ. בנוסף יתקיימו מספר ימי סיור שלא בהכרח בימי רביעי. הודעות על תאריכי הסיור יינתנו מראש.

קהל היעד

בוגרי תואר ראשון בתחום מדעי החברה, מדעי האדמה, מדעי החיים, מדעים מדויקים, מדעי הרוח, כולל נושאי תפקידים בתחומים שונים של קביעת מדיניות, ניהול ופיקוד, במסגרות ציבוריות, אזרחיות וצבאיות: אנשי מערך הכיבוי וההצלה, אנשי קק"ל ורט"ג, אנשי מל"ח, פיקוד העורף, משטרה, מד"א, קציני בטחון בגופי חינוך ומפעלים וכד'.

תנאי קבלה

על פי המקובל בלימודי המ"א בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה. המועמדים יעברו ועדת קבלה ובמידת הצורך היא תמליץ על השלמות בתחומים הרלוונטים.

תוכנית הלימודים

שנה א'

שם הקורס	שש"ס	סמסטר
סדנה להערכת סיכונים	2 שש"ס	א
הערכות לחירום הלכה למעשה	2 שש"ס	א
כימיה ופיזיקה של הבעירה	4 שש"ס	א

הערכות לרעידות אדמה	2 שש"ס	א
משפט בחירום ותקנות בטיחות	2 שש"ס	א
מתודולוגיות מחקריות	2 שש"ס	ב
חישה מרחוק ככלי יישומי לניטור שריפות	2 שש"ס	ב
סמינר אוכלוסיה בחירום ואסון	2 שש"ס	ב
תקשורת בחירום	2 שש"ס	ב
ממ"ג באוריינטציה של תחבורה	2 שש"ס	ב
כיבוי אש במצבים מורכבים	2 שש"ס	ב
פרויקט גמר	4 שש"ס	קיץ
ניתוח מקרה בבטיחות אש	2 שש"ס	קיץ
היבטים בחומרים מסוכנים	2 שש"ס	קיץ
רפואת נזקי אש	2 שש"ס	קיץ
סמינר: תנאי מזג אויר ושריפות בשטחים פתוחים	2 שש"ס	קיץ
סה"כ בתוכנית	**36 שש"ס**	

שקלול ציונים במסלול עם תזה

עבודת התיזה	50%
ציוני הקורסים	35%
לפחות עבודה סמינריונית אחת	
או מטלות מקבילות שוות ערך	15%
סה"כ	**100%**

שקלול הציונים במסלול ללא תזה

ציוני הקורסים	50%
פרוייקט גמר	30%
לפחות שתי עבודות סמינריוניות	
או מטלות מקבילות שוות ערך	20%
סה"כ	**100%**

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתוכנית הלימודים עם התמחות ב"התמודדות עם מצבי חירום", יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

לימודי מים

שילוב של תחומי הידע הפיסיים והאנושיים של משאבי המים לסוגיהם בהיבטים של מדיניות, ניהול ותכנון. התוכנית נועדה לענות על חסר בתוכנית רב תחומית ברמה גבוהה, שאינה מוצעת בארץ. התוכנית תקנה לבוגריה הסתכלות רב תחומית רחבה על המימד האסטרטגי ועל האספקטים השונים של סוגיית המים בישראל. התובנות שירכשו בתחום זה יקנו לבוגרים כלי עבודה שישפרו את מקצועיותם ויאפשרו להם התקדמות במקום עבודתם.

הלימודים יתקיימו ביום ב' בשבוע. במקביל יתקיימו מספר ימי סיור שלא בהכרח ביום הלימודים הקבוע. הודעות על תאריכי הסיור יינתנו מראש.

קהל היעד

בוגרי תואר ראשון במדעי החברה, הטבע וההנדסה וכן אנשי מקצוע בתחומים השונים של משק המים כגון, עובדי המים, ארגוני סביבה וטבע, תאגידי מים, ועוד.

אפשרויות תעסוקה

ארגונים ציבוריים וממשלתיים העוסקים בנושאי מים כגון: מקורות, ת.ה.ל., תאגידי מים, מועצות מקומיות ועיריות, יחידות במשרד להגנת הסביבה ומשרד התשתיות, מכונים לטיהור שפכים, רשויות ניקוז, רשויות נחלים וארגונים ללא מטרת רווח (NGOs).

תנאי הקבלה לתוכנית

בוגרי תואר ראשון במדעי החברה, הטבע, החקלאות, וההנדסה.

סף הקבלה למסלול א' – יתקבלו בעלי תואר ראשון עם ממוצע ציונים של 87 ומעלה

למסלול יישומי – יתקבלו בעלי תואר ראשון עם ממוצע ציונים של 82 ומעלה

לימודי השלמה

מאחר והתוכנית מיועדת לתלמידים מדיסציפלינות שונות, יקבעו השלמות על פי הצורך ולפי הרקע של כל תלמיד, על פי קביעה של ועדת הקבלה של התכנית. לימודי ההשלמה יושלמו במהלך שנת הלימודים הראשונה.

מבנה הלימודים

שנה א'

שם הקורס	שש"ס	סמסטר
המים בישראל	2 שש"ס	א
אקלים ומזג אויר	2 שש"ס	א
גשם והידרולוגיה	2 שש"ס	א
הידרולוגיה של מי תהום + תרגיל	3 שש"ס	א
משאבי מים – מדיניות וניהול	2 שש"ס	א
ניהול אינטגרטיבי של אגן ההיקוות	2 שש"ס	ב
כלכלת מים	2 שש"ס	ב

ארגון מחקר	2 שש"ס	ב לתלמידי מסלול עם תזה בלבד
סוגיות בינלאומיות	2 שש"ס	ב
שיטות מחקר + תרגיל	4 שש"ס	ב

שנה ב' (לתלמידים שהחלו לימודיהם בתשע"ז)

שם הקורס	**שש"ס**	**סמסטר**
איכות מים והשבת מי קולחין	2 שש"ס	א
התפלת מים	2 שש"ס	א
פרוייקט גמר – לתלמידי מסלול ב' בלבד	4 שש"ס	א
קמפוס קישון	4 שש"ס	א
ניהול אינטגרטיבי של אגן הקוות	2 שש"ס	ב
כלכלת מים	2 שש"ס	ב
ממ"ג מתקדם ומודלים גאוגרפיים	4 שש"ס	ב
סה"כ לתואר: מסלול ב'	**41 שש"ס**	
מסלול א'	**39 שש"ס**	

שקלול ציונים מסלול א'

ציוני הקורסים	35%
לפחות עבודה סמינריונית אחת או מטלות מקבילות שוות ערך	15%
ציון על עבודת התיזה	50%
סה"כ	**100%**

שקלול ציונים מסלול ב'

פרוייקט גמר	30%
לפחות שתי עבודות סמינריוניות או מטלות מקבילות שוות ערך	20%
קורסים בחוג	50%
סה"כ	**100%**

התלמידים שעמדו בכל המטלות והחובות בתוכנית ה"מים" יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה, החוג לגיאוגרפיה ולימודי סביבה ויקבלו ספח נוסף המציין תחום ההתמחות שבו למדו.

התמחות מ.א.:

מערכות מידע מרחבי (ממ"ג וחישה מרחוק)

התוכנית מתמקדת בהעמקת הידע בשיטות שונות של איסוף מידע מרחבי וניתוחו באמצעות טכנולוגיות מתקדמות ומעניקה תובנות בסוגיות מרחביות בתחומים מגוונים על ידי שילוב נתונים מרחביים עיתיים ממקורות שונים. התכנית עשירה בתכניה ומעניקה ידע וכלים הן מבחינת הבסיס התיאורטי והן בישום מגוון של מערכות המידע המרחבי ברמות מוניציפליות, ארציות וגלובליות. במסגרת הלימודים ינתנו כלים לעיבוד, איחסון, אחזור וניתוח נתונים מרחביים. מיומנויות אלה משמשות לשילוב בין הידע המדעי התאורטי לבין העבודה הישומית בשטח. בכך הן תורמות לקבלת החלטות מושכלות בתחומי עדכון מסדי הנתונים המרחביים, התכנון, היעוץ והניהול של המרחב הפיסי וסביבת האדם.

תוכנית הלימודים (יתכנו שינויים במערכת)

שנה א' - קורסי חובה

שם הקורס	שש"ס
מערכות קואורדינטות, היטלים והתמרות	2 שש"ס
שיטות מחקר כמותיות	4 שש"ס
ארגון מחקר (חובה למסלול א')	2 שש"ס
חישה מרחוק אקטיבית	2 שש"ס
הצגה חזותית של נתונים מרחביים סיפרתיים	2 שש"ס
חישה מרחוק למתקדמים	4 שש"ס
מערכות מידע גאוגרפי למתקדמים	4 שש"ס

שנה ב' - קורסי חובה ובחירה

שם הקורס	שש"ס
מודלים של הסביבה במערכות מידע גאוגרפי	2 שש"ס
סדנה בעיבוד הדמאות לווין	2 שש"ס
חישה מרחוק של היער הים-תיכוני	2 שש"ס
היתוך נתונים מרחביים	2 שש"ס
ניתוח נתונים מרחביים במערכות מידע גאוגרפי	2 שש"ס
סמינר מחקר מערכות מידע גאוגרפי	4 שש"ס
סמינר פרקטיקום	4 שש"ס
סמינר מחקר חישה מרחוק	4 שש"ס
סה"כ לתוכנית: 28 שש"ס לתלמידי מסלול א' (בנוסף לעבודת תזה) 36 שש"ס לתלמידי מסלול ב'	

קהל היעד להתמחות זו:

התוכנית פונה לקהל יעד מגוון: בעלי תואר ראשון בגאוגרפיה, מדעי כדור הארץ, סביבה ותחומים משיקים אחרים, יחד עם בוגרי חוגים למחשוב, מערכות מידע, תכנון ועוד. התוכנית מתאימה במיוחד לעובדי רשויות מקומיות, משרדי ממשלה, מערכת הבטחון והחירום, גופים ירוקים, חברות תשתית, אדריכלים ומתכננים ועוד.

יום הלימודים

הלימודים יתקיימו בימי ב' בשבוע לאורך כל היום, במשך שנתיים (ארבעה סמסטרים).

תנאי הקבלה לתוכנית

לתוכנית יתקבלו בעלי תואר "בוגר" (B.A.) ממוסד מוכר להשכלה גבוהה שלמדו באופן פורמלי את הקורסים "מבוא לממ"ג" ו"מבוא לחישה מרחוק", או כאלה שיוכיחו ידע ברמה מתאימה.

מועמדים בעלי רקע חלקי יידרשו ללמוד קורסי השלמה כתנאי לקבלתם לתוכנית.

שקלול ציונים במסלול א'

ציוני הקורסים	35%
עבודה סמינריונית	15%
עבודת תזה	50%
סה"כ	**100%**

שקלול ציונים במסלול ב'

ציוני הקורסים	50%
שתי עבודות סמינריוניות	20%
בחינת גמר	30%
סה"כ	**100%**

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתוכנית הלימודים עם התמחות ב"מערכות מידע מרחבי (ממ"ג וחישה מרחוק)", יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שאותו למדו.

לימודי מחקר מקדים

מועמד המבקש להירשם ללימודי מחקר מקדים והינו בעל תואר "מוסמך" ללא עבודת גמר מחקרית, חייב למלא את התנאים הבאים:

א. ישלים את כתיבת עבודת הגמר המחקרית (תיזה).

ב. ימציא אישור בכתב ממנחה אשר מסכים להנחותו בעבודת הגמר המחקרית.

ג. במידת הצורך, יעמוד בתכנית הלימודים אשר תוטל עליו על־ידי הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי.

מועמד המבקש להירשם ללימודי התואר השלישי בחוג השונה מחוג לימודיו לתואר "מוסמך" וכתב עבודת גמר מחקרית, יידרש לעמוד בכל תכנית השלמות ובדרישות אקדמיות אשר תוטלנה עליו על ידי הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי.

סיום הלימודים במסלול לימודי מחקר מקדים אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי. המועמד יגיש את מועמדותו והוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים האם לקבל את המועמד ללימודי תואר שלישי.

משך הלימודים הנורמטיבי במסלול לימודי מחקר מקדים הינו שנה אחת בלבד. חריגה מכלל זה טעונה המלצת המנחה, יו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **פרופ׳ ארנון גולן**

תכנית הדוקטורט בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה היא בכל תחומי הגאוגרפיה.

רשאי להגיש מועמדות כתלמיד לתואר דוקטור כל מי שסיים תואר שני (M.A, MS.c) במסלול מחקרי באוניברסיטה מוכרת בארץ או בחוץ לארץ בציון סופי של 87 לפחות כאשר הציון בתזה יהיה 86 לפחות. על תלמידים שסיימו לימודיהם במסלול לימודי (ללא עבודת גמר) תוטל הכנת עבודת גמר או עמידה בתנאים שקולים. הבקשה תאושר לאחר שעמד בתנאים אלה. בתקופת ביניים זו ייחשב התלמיד כתלמיד השלמה לדוקטורט.

משך הלימודים לתואר שלישי הוא 4 שנים ומחולק לשני שלבים:

שלב מחקר א׳ — שנה ראשונה עד הגשה ואישור הצעת המחקר

שלב מחקר ב׳ — שנים ב׳-ד׳ לאחר אישור הצעת המחקר

הרשמה ללימודי הדוקטורט

המועמדים ללימודי דוקטורט מתבקשים לצרף את המסמכים הבאים לערכת ההרשמה:

1. **קורות חיים** בעברית ובאנגלית.
2. **תעודות B.A. ו-M.A.** או תארים מקבילים כולל ציונים.
3. **כתב הסכמה להנחיה** חתום ע"י המנחה/ים המיועד/ים.
4. **הצהרת כוונות** לעבודת דוקטורט מאושרת וחתומה ע"י המנחה/ים המיועד/ים.
5. **תקציר** (עד עמוד) בעברית ובאנגלית של הצהרת הכוונות.
6. **שני מכתבי המלצה** לפחות מחברי סגל אקדמי אשר אחד מהם היה מנחה עבודת התיזה לתואר שני.
7. לכל מכתב המלצה יצורף "**טופס המלצה למועמד להשתלמות התלמיד לדוקטורט**" ממולא וחתום ע"י הממליץ.
8. פרסומים (במידה ויש).

תנאי קבלה לתלמיד מחקר שלב א'

בקשת הקבלה לשלב זה תוגש בכתב ליו"ר ועדת הדוקטורט בצירוף המסמכים הדרושים על-פי תקנון לימודי תואר שלישי לאחר ביצוע ההרשמה לאוניברסיטה כל המועמדים יוזמנו לראיון בוועדת קבלה. ועדת הדוקטורט החוגית תדון במסמכים ותמליץ על קבלתו או אי קבלתו של המועמד לאחר ראיון קבלה. עבור תלמידים שלא סיימו לימודי גאוגרפיה לתואר ראשון או שני תקבע ועדת הדוקטורט החוגית את תכנית ההשלמות הרצויה.

משך תקופת שלב מחקר א' לא יעלה על שנה מיום תחילת הלימודים. בפרק זמן זה יידרש התלמיד להכין הצעת מחקר, לקבל אישור מהמנחים ומוועדת הדוקטורט החוגית להצעה ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו.

תנאי מעבר לשלב ב'

על מנת לעבור מתלמיד מחקר שלב א' לתלמיד מחקר שלב ב' על התלמיד להגיש הצעת מחקר הכוללת את נושא העבודה ותכנית מפורטת של המחקר המתוכנן. ההצעה תישלח לשיפוט לשני קוראים שלפחות האחד מהם יהיה חבר סגל מחוץ לחוג לגאוגרפיה ולפחות קורא אחד מחוץ לאוניברסיטה. במידה ויתקבלו הערות תיקון יתקן התלמיד בסיוע המנחים את ההצעה ויגיש הצעה מתוקנת בלוית מכתב קצר המצביע על התיקונים לוועדת הדוקטורט. ועדת הדוקטורט החוגית, תדחה או תאשר את הצעת המחקר המתוקנת ותעבירה לרשות ללימודים מתקדמים. במקרים מסוימים, רשאית וועדת הדוקטורט החוגית לזמן את התלמיד ואת המנחה או המנחים לדיון.

לאחר אישור ההצעה יעבור התלמיד לשלב מחקר ב'. פרק הזמן המקובל להשלמת מכסת הלימודים ולביצוע המחקר לקבלת תואר "דוקטור לפילוסופיה" הינו 4 שנים (שנה ראשונה בשלב א' ושלוש שנים בשלב ב'). הארכה לשנה נוספת טעונה המלצת ועדת הדוקטורט החוגית, ואישור הרשות ללימודים מתקדמים.

תכנית לימודי דוקטורט

א. מדריך עבודת הד"ר יקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים ואת היקפה.

ב. כל סטודנט נדרש ללמוד קורסים במכסה של 6 שש"ס ועוד 4 שש"ס קורס מתודולוגי כמותי או איכותני בהתאם להנחיית המנחה. סטודנטים אשר למדו קורס מקביל בעבר יוכלו לבקש פטור שיינתן ע"ס בחינה.

ג. על הסטודנט לעבור את הקורסים האלה בציון המעבר של הקורס.

ד. כל סטודנט רשאי ללמוד את הקורסים לעיל במהלך שתי שנות לימודיו ראשונות.

ה. התלמיד לא יוכל למסור את עבודת הדוקטורט לשיפוט לפני סיימו את לימודי הדוקטורט.

ו. כל תלמיד חייב להשתתף בסדנת הדוקטורנטים במהלך כל שנות לימודיו לתואר עד להגשת העבודה לשיפוט.

215

תכנית בין־תחומית בהתפתחות הילד

תכנית לימודים למ״א

ראש התכנית: **ד״ר תרצה יואלס**

חברי סגל אקדמי :

פרופסור מן המניין: פרופ׳ דוד אופנהיים, פרופ׳ אבי שגיא־שורץ.

מרצה בכיר: ד״ר תרצה יואלס, ד״ר אפרת שר צנזור.

עמית הוראה: ד״ר שרית אלקלעי, ד״ר נורית גור יעיש, ד״ר סמדר דולב, גב׳ רותם דניאלי שהם, ד״ר שירה יובל, גב׳ ענת מילר ארד, גב׳ חנה פרחי, גב׳ ענבר פרירה אריאב, ד״ר עירית קושילביץ, ד״ר שירלי שויער.

מזכירות התכנית:

מרכזת התכנית: **גב׳ אורלי דובנוב**

מיקום: קומה 6 חדר 6034, בניין רבין

טלפון: 04-8249074, 04-8240534 פקס: 04-8253896

דוא״ל: odubnov@univ.haifa.ac.il, childdev@psy.haifa.ac.il

הלימודים לתואר שני בהתפתחות הילד (מ"א)

רקע

מזה שנים משמש המרכז לחקר התפתחות הילד באוניברסיטת חיפה מוקד מדעי בינלאומי בתחומים רבים הקשורים להתפתחותם ורווחתם של ילדים ונוער.

המרכז לחקר התפתחות הילד יצר וצבר ידע משמעותי בארץ ובעולם ומוכר במיוחד במומחיותו בחקר נושאים הקשורים להתפתחות רגשית-

חברתית של ילדים ויחסי הורים-ילדים בהקשרים חברתיים ותרבותיים שונים. במהלך השנים רכש המרכז מוניטין מדעי ויישומי בתחומים כגון:

- הערכת איכותם של מעונות יום ומשפחתונים ואופנים לשיפור רמתם ואיכותם
- ילדים, גירושין ומשפט
- אומנה ואימוץ
- חשיפה לטראומות שונות בתוך המשפחה ומחוצה לה
- ילדים עם לקויות התפתחותיות (במיוחד אוטיזם)

התכנית מתבססת על הידע העדכני ביותר שנצבר במרכז לחקר התפתחות הילד בתחום התפתחות הילד.

מטרת הלימודים

התכנית תרחיב ותעמיק את הידע בתיאוריה ובמחקר בנושאים הקשורים בהתפתחות הילד, תוך פיתוח כישורים מתאימים ליישום הידע. בכך תאפשר התכנית לבעלי מקצוע שעובדים או רוצים לעבוד עם ילדים (למשל, עובדים סוציאליים, מרפאים בעיסוק, קלינאי תקשורת, פיזיותרפיסטים, אחיות בריאות הציבור ואחיות במחלקות ילדים, שופטי משפחה ונוער ועורכי דין בתחום המשפחה) להיחשף לידע בסיסי ועדכני בתחום התפתחות הילד ולשדרג באופן משמעותי את איכות עבודתם ומעמדם המקצועי.

תנאי קבלה

תואר ראשון לפחות ממוסד מוכר בארץ או בחו"ל במקצוע רלוונטי כגון: עבודה סוציאלית, ריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת, סיעוד, חינוך, משפטים, פיזיותרפיה, פסיכולוגיה, וכל תחום אחר שניתן יהיה להראות את הרלוונטיות שלו ליעדי התכנית.

- שלוש שנות ניסיון בעבודה הקשורה עם ילדים
- ציון סופי של 85 לפחות בלימודי התואר הראשון
- מבחן כניסה באנגלית

* ועדת הקבלה תשקול לגופו של עניין מועמדים שאינם עומדים באופן מלא בכל תנאי הקבלה.

בנוסף על המועמדים:

1. למלא קורות חיים
2. לצרף תיאור עצמי

משך הלימודים

משך הלימודים בתכנית הוא שנתיים, הלימודים יתקיימו יום אחד בשבוע ביום חמישי. עבור תלמידים במסלול עם תיזה עשויה להידרש שנה שלישית.

מבנה תכנית הלימודים

תכנית הלימודים כוללת קורסי ליבה ומגוון רחב של קורסים בקבוצות קטנות. כל קורסי הליבה נלקחים בשנה א' למעט סמינריון פרויקט סיום שנלקח בשנה ב'. שאר הקורסים נלקחים בשנה א' או ב'.

קורסי ליבה-חובה

פסיכולוגיה התפתחותית	4 שש"ס
התפתחות רגשית חברתית	2 שש"ס
סטטיסטיקה	2 שש"ס
מתודולוגיה מחקרית	2 שש"ס
שיטות התערבות התפתחותיות	4 שש"ס
התקשרות	2 שש"ס
פסיכופתולוגיה התפתחותית	2 שש"ס
שיטות תצפית הורים וילדים	4 שש"ס
סמינריון פרויקט סיום (לתלמידים ללא תזה שנה ב')	4 שש"ס

קורסים נוספים

ילדים במשפט	2 שש"ס
שיטות התערבות עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים	2 שש"ס
טכניקות הערכה של יחסי הורה-ילד	4 שש"ס
שיטות תצפית התפתחותיות בגיל הרך	4 שש"ס
שיטות אבחון והערכה עם ילדים	4 שש"ס
הערכת מסגרות טיפול עם ילדים צעירים	2 שש"ס
הדרכה רפלקטיבית	2 שש"ס
תקשורת טיפולית עם ילדים ומשפחות	4 שש"ס
סמינר מתקדם במחקר התפתחותי	2 שש"ס

תנאי סיום הלימודים בתכנית

מסלול א': מסלול עם כתיבת עבודת תיזה — 32 שש"ס ועבודת גמר מחקרית-תיזה המהווה 50% מהציון הסופי לתואר. מסלול זה מיועד לתלמידים שיסיימו את לימודי שנה א' בתכנית בהצטיינות יתרה, ואשר יקבלו את אישור ועדת המ"א.

מסלול ב': מסלול ללא תיזה 40 שש"ס כולל פרויקט סיום המהווה 25% מהציון הסופי לתואר.

בסיום הלימודים ולאחר מילוי כל הדרישות יוענק התואר מוסמך האוניברסיטה במדעי החברה (MA) בתכנית הבין־תחומית בהתפתחות הילד.

פרויקט סיום

במסגרת מסלול ללא תזה נכתבת עבודה מסכמת ביקורתית ("פרויקט סיום") על בסיס שילוב בין הניסיון המעשי שהתלמידים מביאים מתחומם והידע ההתפתחותי אותו הם רוכשים בתכנית. הפרויקט מותאם לכל סטודנט באופן אישי בהתבסס על ניסיונו ותחומי העניין שלו. מטרתו של פרויקט הסיום לאפשר את החיבור בין הידע הנרכש בתכנית לבין העיסוק בשדה. הסטודנטים מתמקדים גם ביישום ידע מחקרי הנוגע לעבודת השטח שלהם במסגרות כגון בתי משפט, מעונות־יום, מכונים להתפתחות הילד ומסגרות טיפוליות שונות.

206

כלכלה

חוג לימודים לב"א (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים למ"א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ' טוד קפלן**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' אבנר בר אילן (שבתון), פרופ' מיכאל לנדסברגר (אמריטוס), פרופ' אריה מלניק (אמריטוס), פרופ' משה קים, פרופ' בנימין שיטוביץ (אמריטוס), פרופ' מרדכי שכטר (אמריטוס.

פרופסור חבר: פרופ' בנימין בנטל (אמריטוס), פרופ' אברהם סובוטניק (אמריטוס), פרופ' דן פלד (אמריטוס), פרופ' דורון קליגר, פרופ' טוד קפלן , פרופ' שירן רחמילביץ (שבתון).

מרצה בכיר: ד"ר דן אלדור (אמריטוס), ד"ר אלן מילר, ד"ר אנה רובינצ'יק.

מרצה: ד"ר בנימין בקי, ד"ר מוטי מיכאלי, ד"ר אמנון מלץ, ד"ר אסף שריד.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' אילנה קדוש**

לימודי מוסמכים: **גב' לירון הרשקוביץ־שריר**

מזכירות תלמידים: **גב' הינדה פרידלמן, גב' איילת נהרי,**
גב' אתי דויטש, גב' אורית רויטמן

מיקום: בניין רבין, קומה 7

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10:00-13:00

טלפון: 04-8240087

אתר האינטרנט: http://hevra.haifa.ac.il/econ

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מהו מדע הכלכלה?

תורת הכלכלה עוסקת בחקר הבעיות הכרוכות בסיפוק הצרכים האנושיים באמצעות מוצרים ושירותים, בהקצאתם של משאבים לצורך השגת התפוקות הטובות והיעילות ביותר ובמנגנונים המביאים לחלוקתם המיטבית של מקורות מוגבלים.

לימודי הכלכלה

מטרת לימודי הכלכלה להקנות ידע עיוני וכלים לניתוח ולהבנה של בעיות כלכליות, הן ברמת הפירמה והצרכן והן ברמת המשק הלאומי על קשריו הבינלאומיים. במסגרת החוג אפשר לשלב התמחות משנית בשטחים ספציפיים. סיום מוצלח של תכנית הלימודים לתואר ראשון בחוג יכשיר את הסטודנט לעבודה מקצועית בסקטור הפרטי והציבורי וכן להמשך לימודים לתואר מתקדם בכלכלה או במינהל עסקים.

אפשרויות תעסוקה

בוגרי החוג בכל מסלולי הלימוד והמגמות משתלבים בכל תחומי המשק, הן הממשלתיים והן הפרטיים. ניתן למצוא את בוגרי החוג בחברות הביטוח, בבנקים, בחברות הטכנולוגיה העילית וכן במשרדי האוצר, הרשויות וכדומה.

מסלולי לימוד

- מגמה למינהל עסקים
- מגמה לחשבונאות
- כלכלה דו־חוגי
- כלכלה — משפטים

מתכונת הלימודים

בחוג לכלכלה באוניברסיטת חיפה מתקיימים לימודים לתואר ראשון, שני ושלישי. הלימודים לתואר ראשון מתנהלים בשני מסלולים — מסלול דו־חוגי ומסלול חד־חוגי. במסלול החד־חוגי שתי מגמות:

- המגמה למינהל עסקים מכוונת להרחיב את ההכשרה המקצועית בנושאי כלכלת עסקים, ניהול, שיווק ומימון. בנוסף על הקורסים המשותפים לכל תלמידי המסלול הדו־חוגי, כוללים הלימודים במגמה נושאים כגון: חשבונאות, תמחיר, שיווק ומימון.
- המגמה לחשבונאות משלבת לימודי חשבונאות ומשפט עסקי עם לימודי כלכלה. הלימודים כוללים גם נושאים החופפים את הבחינות המקצועיות של מועצת רואי חשבון, אך אין הם מקנים תואר נוסף על ב"א בכלכלה. עם סיום תואר ב"א מקבל הסטודנט אישור לסטז'. תלמיד המגמה אשר ישלים שנת לימודים נוספת בנושאי חשבונאות יהיה זכאי לאישור על גמר הלימודים, המקנה פטור מבחינות סופיות א' וחלק מבחינות סופיות ב' של מועצת רואי חשבון.

במסלול הדו־חוגי שתי מגמות:

- מסלול דו־חוגי מטרתו שילוב הלימודים בכלכלה עם לימודים בהיקף שווה (מותנה בעמידה בתנאי הקבלה לכל אחד מהם) בחוג נוסף, כגון: כלכלה ומערכות מידע, כלכלה ופסיכולוגיה, כלכלה ופילוסופיה וכיו"ב.

הלימודים כוללים קורסי חובה ובחירה בכלכלה, וכן לימודי יסוד כמותיים לסטודנטים שבכוונתם להמשיך לתואר שני בכלכלה, במינהל עסקים או בסטטיסטיקה.

- תכנית הלימודים המשותפת לכלכלה דו־חוגי ומשפטים

תכנית זו הינה ייחודית ומשלבת בתוכה לימודי כלכלה ומשפטים. הלומדים חייבים לעמוד בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג לכלכלה. תלמיד שסיים את לימודיו בחוג לכלכלה ובפקולטה למשפטים יקבל תואר בוגר במשפטים ותואר בוגר בכלכלה בתכנית המשותפת בכלכלה ומשפטים.

תכנית הלימודים במסלול דו־חוגי

1) לימודי חובה בסיסיים:					**דרישות קדם**
מבוא לכלכלה א'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'		
מבוא לכלכלה ב'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'	—	מבוא לכלכלה א'
יסודות החשבונאות	ש"ת	4 שש"ס	3 נ'		
מיקרו כלכלה א'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ'	—	מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מיקרו כלכלה ב'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ'	—	מיקרו א'
מאקרו כלכלה א'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ'	—	מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מאקרו כלכלה ב'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ'	—	מאקרו א'
מבוא לאקונומטריקה	ש"ת	5 שש"ס	3 נ'	—	מבוא לסטטיסטיקה, מבוא לכלכלה ב'
יסודות המימון	ש'	5 שש"ס	3 נ'	—	מבוא לכלכלה ב'
כלכלת ישראל	ש'	3 שש"ס	3 נ'	—	מיקרו ב', מאקרו ב'
סמינריון	ס'	6 שש"ס	6 נ'	—	מיקרו ב', מאקרו ב'

2) לימודי יסוד כמותיים:					
חשבון אינפיניטיסמלי א'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'		
חשבון אינפיניטיסמלי ב'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'	—	חשבון אינפי א'
מבוא לסטטיסטיקה והסתברות	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'		
סה"כ כללי			**58 נ'**		
"דרך הרוח"			2 נ'		
			60 נ'		

"דרך הרוח"

על כל תלמידי התואר הראשון המתחילים לימודיהם בתשע"ה ללמוד לפחות קורס אחד בן 4 נ"ז, או שני קורסים בהיקף של 2 נ"ז כל אחד, במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח. הרישום יתבצע תחת תכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. את לימודי "דרך הרוח" ניתן יהיה ללמוד באחת משנות הלימוד לתואר. סיום לימודי "דרך הרוח "בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח" שכתובתו: http://hcc.haifa.ac.il/index-derech-haruch.htm

תלמידי המסלול הדו־חוגי (כולל מדעי הרוח) יוכלו ללמוד את לימודי "דרך הרוח" על פי אחת מהחלופות הבאות:

א. ללמוד 2 קורסים של 2 נ"ז כל אחד ולסיים את לימודיהם עם צבירה של 60 נ"ז בכל אחד מהחוגים.

ב. ללמוד קורס אחד בהיקף של 4 נ"ז ולסיים אל לימודיהם כאשר באחד החוגים צברו 58 נ"ז ובשני 62 נ"ז.

הערה: **סך הנקודות לא יפחת מ־120 נקודות בשני החוגים.**

הערות:

1) תלמידים שחוגם השני הוא מתמטיקה פטורים מלימוד המקצועות אינפי' א' ואינפי' ב'.

א. לזכות תלמידים אלה עומדות 16 נקודות בחירה ייעודיות (בשני החוגים). במסגרת נקודות אלה, על כל תלמיד לבחור לפחות 4 נ"ז מתוך הקורסים המוצעים בפקולטה למדעים ו־4 נקודות זכות מתוך הקורסים המוצעים בפקולטה למדעי החברה.

קורסי הבחירה טעונים אישור של יועץ התואר הראשון בשני החוגים.

ב. על התלמידים בתוכנית המתואמת לייחס מקצועות בחירה לכל אחד החוגים כך שסך הנקודות בכל חוג יהיה 60 לפחות.

2) תלמידים שחוגם השני הוא סטטיסטיקה ייקחו במקום חשבון אינפיניטיסימלי א' + ב' ומבוא לסטטיסטיקה והסתברות את הקורסים הבאים בחוג לכלכלה: מבוא למודלים ליניאריים, מבוא לאקונומטריקה ושלושה קורסי בחירה נוספים :שני קורסי בחירה מקבוצה א' וקורס בחירה נוסף מקבוצה ב'. (9 נ').

3) תלמידים שחוגם השני הוא מערכות מידע ילמדו את הקורס מבוא לסטטיסטיקה והסתברות בחוג למערכות מידע ובנוסף ילמדו בחוג לכלכלה קורס בחירה מקבוצה ב' (3 נ').

4) החל משנת תשע"ח, תלמידים הלומדים במסלול דו־חוגי ובתכנית המשותפת עם משפטים ילמדו את הקורס "מבוא לאקונומטריקה" כקורס חובה במקום הקורס "מבוא למודלים ליניאריים".

תכנית הלימודים בתכנית המשותפת לכלכלה ומשפטים

1) לימודי חובה בסיסיים:				דרישות קדם
מבוא לכלכלה א'	ש"ת	5	שש"ס	4 נ'
מבוא לכלכלה ב'	ש"ת	5	שש"ס	4 נ' — מבוא לכלכלה א'
יסודות החשבונאות למשפטים	ש"ת	4	שש"ס	3 נ'
מיקרו כלכלה א'	ש"ת	5	שש"ס	5 נ' — מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מיקרו כלכלה ב'	ש"ת	5	שש"ס	5 נ' — מיקרו א'
מאקרו כלכלה א'	ש"ת	5	שש"ס	5 נ' — מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מאקרו כלכלה ב'	ש"ת	5	שש"ס	5 נ' — מאקרו א'
מבוא לאקונומטריקה	ש"ת	5	שש"ס	3 נ' —מבוא לסטטיסטיקה , מבוא לכלכלה ב'
יסודות המימון	ש'	5	שש"ס	3 נ' — מבוא לכלכלה ב'
כלכלת ישראל	ש'	3	שש"ס	3 נ' — מיקרו ב', מאקרו ב'
סמינריון	ס'	6	שש"ס	6 נ' — מיקרו ב', מאקרו ב'
2) לימודי יסוד כמותיים:				
חשבון אינפיניטיסמלי א'	ש"ת	5	שש"ס	4 נ'
חשבון אינפיניטיסמלי ב'	ש"ת	5	שש"ס	4 נ' — אינפי א'
"דרך הרוח"				2 נ'
סה"כ כללי				**56 נ'**

תכנית הלימודים במסלול חד־חוגי – מינהל עסקים

1) לימודי חובה בסיסיים:				דרישות קדם
מבוא לכלכלה א'	ש"ת	5	שש"ס	4 נ'
מבוא לכלכלה ב'	ש"ת	5	שש"ס	4 נ' — מבוא לכלכלה א'
יסודות החשבונאות	ש"ת	4	שש"ס	3 נ'
תמחיר וחשבונאות ניהולית	ש"ת	4	שש"ס	3 נ'
מיקרו כלכלה א'	ש"ת	5	שש"ס	5 נ' — מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מיקרו כלכלה ב'	ש"ת	5	שש"ס	5 נ' — מיקרו א'
מאקרו כלכלה א'	ש"ת	5	שש"ס	5 נ' — מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מאקרו כלכלה ב'	ש"ת	5	שש"ס	5 נ' — מאקרו א'
מבוא לאקונומטריקה	ש"ת	5	שש"ס	3 נ' —מבוא לסטטיסטיקה , מבוא לכלכלה ב'
כלכלת ישראל	ש'	3	שש"ס	3 נ' — מיקרו ב' , מאקרו ב'
סמינריון	ס' 6		שש"ס	6 נ' — מיקרו ב' , מאקרו ב'

2) לימודי יסוד כמותיים:			**דרישות קדם**
חשבון אינפיניטיסמלי א'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'
חשבון אינפיניטיסמלי ב'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ' — אינפי א'
מבוא לסטטיסטיקה	ש"ת	5 שש"ס	3 נ' — מבוא להסתברות
מבוא להסתברות	ש"ת	5 שש"ס	3 נ'

3) לימודי חובה במגמת ההתמחות:			
מבוא לניהול	ש'	3 שש"ס	3 נ'
מבוא לשיווק	ש'	3 שש"ס	3 נ' — מבוא לכלכלה ב',
משפט עסקי	ש'	3 שש"ס	3 נ' — מבוא לכלכלה ב'
יסודות המימון	ש'	5 שש"ס	3 נ' — מבוא לכלכלה ב'
מבוא לחקר ביצועים	ש"ת	5 שש"ס	3 נ'
שוק ההון וניתוח ני"ע	ש'	3 שש"ס	3 נ' — מיקרו ב', יסודות המימון

4) קורסי בחירה ממקצועות החוג:			
5 מקצועות בחירה מקבוצה א'	ש'	15 שש"ס	15 נ'
5 מקבוצות בחירה מקבוצה ב'	ש'	15 שש"ס	15 נ'

5) קורסי בחירה מחוגים אחרים* 12 נ' מתוכם חובה 4 נ' מדרך הרוח

סה"כ כללי **120 נ'**

* מטרת קורסי הבחירה מחוגים אחרים הינה השכלה כללית בתחומים שונים. אי לכך ניתן ללמוד מקסימום 6 נ' מאותו חוג ואין לקחת קורסים מתחומי הכלכלה. כמו כן ניתן ללמוד קורס אחד בלבד בעל הכרה אקדמית מהיחידה לחינוך גופני.

לחילופין תינתן הכרה בהשתתפות פעילה באחת מנבחרות האוניברסיטה בהיקף של עד 4 נ'.

* פרטים על "דרך הרוח" בעמוד 574.

תכנית הלימודים במסלול חד־חוגי – חשבונאות

1) לימודי חובה בסיסיים:			**דרישות קדם**
מבוא לכלכלה א'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'
מבוא לכלכלה ב'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ' — מבוא לכלכלה א'
מיקרו כלכלה א'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' — מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מיקרו כלכלה ב'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' — מיקרו א'
מאקרו כלכלה א'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' — מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מאקרו כלכלה ב'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' — מאקרו א'
מבוא לאקונומטריקה	ש"ת	5 שש"ס	3 נ' — מבוא לסטטיסטיקה, מבוא לכלכלה ב'

כלכלת ישראל	ש'	3 שש"ס	3 נ' — מיקרו ב', מאקרו ב'
סמינריון	ס'	6 שש"ס	6 נ' — מיקרו ב' , מאקרו ב'

2) לימודי יסוד כמותיים:

			דרישות קדם
חשבון אינפיטיסמלי א'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'
חשבון אינפיטיסמלי ב'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ' — אינפי א'
מבוא להסתברות	ש"ת	5 שש"ס	3 נ'
מבוא לסטטיסטיקה	ש"ת	5 שש"ס	3 נ' — מבוא להסתברות
מערכות מידע ניהוליות	ש"ת	3 שש"ס	3 נ'

3) לימודי חובה במגמת ההתמחות:

הערות:

* ציון המעבר בקורסי חשבונאות בכל השנים הוא 60 למעט פיננסית א' וב'.

יסודות המשפט	ש'	3 שש"ס	3 נ'	
דיני מסחר א'	ש'	3 שש"ס	3 נ' —	יסודות המשפט
מבוא לדיני מיסים	ש'	2 שש"ס	2 נ' —	יסודות המשפט, פיננסית א'
מבוא לחשבונאות פיננסית א'	ש"ת	4 שש"ס	2 נ'	
מבוא לחשבונאות פיננסית ב'	ש"ת	6 שש"ס	2 נ'	
דיני מסחר ב'	ש'	4 שש"ס	3 נ' —	דיני מסחר א'
שיטת השווי המאזני	ש"ת	4 שש"ס	3 נ' —	חשבונאות פיננסית ב'
דוחות מאוחדים הרחבה	ש"ת	5 שש"ס	3 נ' —	שיטת השווי המאזני
יסודות בקורת חשבונות א'	ש"ת	5 שש"ס	2 נ' —	שיטת השווי המאזני
יסודות בקורת חשבונות ב'	ש"ת	5 שש"ס	2 נ' —	בקורת חשבונאות א'
חשבונאות ניהולית לחשבונאים	ש"ת	5 שש"ס	3 נ' —	
דיני מיסים א'	ש"ת	2 שש"ס	1 נ' —	מבוא לדיני מיסים
דיני מיסים ב'	ש"ת	2 שש"ס	1 נ' —	דיני מיסים א'
סוגיות במיסים א'	ש'	3 שש"ס	2 נ' —	יסודות המשפט, מבוא לדיני מיסים
סוגיות במיסים ב'	ש'	2 שש"ס	1 נ' —	סוגיות במיסים א'
סוגיות במדידה א'	ש'	3 שש"ס	3 נ' —	פיננסית ב'
סוגיות במדידה ב'	ש'	2 שש"ס	3 נ' —	סוגיות במדידה א'
סוגיות מיוחדות בחשבונאות	ש"ת	5שש"ס	3 נ' —	מאוחדים הרחבה

חשבונאות ניהולית מתקדמת	ש"ת	6 שש"ס	4 נ' —	מבוא לחשבונאות ניהולית לחשבונאים, מיקרו ב'
מיסוי בינלאומי	ש'	2 שש"ס	1 נ'	
מיסוי ניירות ערך	ש'	2 שש"ס	1 נ'	
ניהול פיננסי	ש'	3 שש"ס	3 נ' —	מיקרו ב', יסודות המימון

4) מקצועות רקע בניהול:

יסודות המימון	ש'	5 שש"ס	3 נ' —	מבוא לכלכלה ב'

5) קורסי בחירה:

2 מקצועות בחירה מקבוצה א'	ש'	6 שש"ס	6 נ'
מקצועות בחירה מקבוצה ב'	ש'	3 שש"ס	3 נ'
סה"כ כללי:			**120 נ'**

לימודי חשבונאות – שנה ד' (שנת השלמה)*

לקבלת פטור מבחינות מועצת רואי חשבון**

בקורת חשבונות מתקדמת	ש'	4 שש"ס	2 נ'
תאגידים ובעיות מיסוי	ש'	10 שש"ס	3 נ'
דוחות מאוחדים ובעיות בחשבונאות	ש"ת	6 שש"ס	4 נ'
סוגיות בחשבונאות ודווח ענפי	ש"ת	3 שש"ס	2 נ'
הערכות שווי וניתוחים פיננסיים	ש'	3 שש"ס	2 נ'
בעיות מיוחדות בבקורת חשבונות	ש'	5 שש"ס	2 נ'
ביקורת מערכות מידע ממוחשבות	ש'	3 שש"ס	2 נ'
חוקים אחרים	ש'	3 שש"ס	2 נ'
הצגת דוחות כספיים	ש"ת	6 שש"ס	4 נ'
נושאים בפיננסים - א'	ש'	5 שש"ס	4 נ'
נושאים בפיננסים - ב'	ש'	6 שש"ס	3 נ'
תיאוריה פיננסית	ש'	3 שש"ס	2 נ'
דוחות כספיים המתפרסמים לציבור	ש'	5 שש"ס	2 נ'
ביקורת ענפית	ש'	4 שש"ס	3 נ'
תיאוריה חשבונאית	ש'	4 שש"ס	3 נ'
סה"כ		**69 שש"ס**	**38 נ'**

* לימודי מקצועות חשבונאות — שנה ד' (שנת השלמה) מותנים בעמידה בכל החובות הנדרשים לקבלת תואר בכלכלה וחשבונאות.
ציון עובר בכל מקצוע של שנה ד' הוא 60.

** פטור מבחינות מועצת רואי החשבון

קבלת פטור מבחינות הביניים חלק א' וב' המקנה זכות להתחלת התמחות מותנית בסיום מוצלח של תכנית הלימודים התלת־שנתית וקבלת תואר בוגר בכלכלה. לבוגרים שיסיימו בהצלחה חשבונאות שנה ד' (שנת השלמה) תעניק המועצה פטור מבחינות סופיות א' וסופית ב' למעט שתי בחינות, עליהן נבחנים במסגרת מועצת רואי החשבון. בכפוף לתקנון מועצת רואי חשבון.

מסלול השלמה ללימודי חשבונאות לבעלי תואר ראשון

המסלול מיועד לבוגרי תואר ראשון בכלכלה ולבעלי תואר ראשון רב תחומי — עם התמקדות בכלכלה ו/או מנהל עסקים וכמו כן לסטודנטים הסמוכים להשלמת התואר (יש לסיים את התואר הראשון עד תום סמסטר ב' של מסלול לימודי ההשלמה).

הקבלה מתבצעת באמצעות ועדת קבלה חוגית.

משך הלימודים הוא שנתיים — סה"כ 5 סמסטרים (כולל סמסטר קיץ).

הלימודים יכללו קורסים בנושאים הבאים: חשבונאות פיננסית, יסודות המשפט, חשבונאות ניהולית , ביקורת חשבונות, דיני מסחר, מערכות מידע ניהוליות, מיסים.

המסיימים בהצלחה את כל דרישות המעבר של המקצועות הנ"ל יהיו זכאים לקבלת פטור מבחינות המועצה הבאות:

בחינות הביניים חלק א' וחלק ב' וכן מהבחינות בנושאים הבאים:

סטטיסטיקה, דיני תאגידים ומסחר, טכנולוגיות מידע ומימון — סופיות חלק א'

ו־תמחיר וחשבונאות ניהולית מתקדמת — סופיות חלק ב' .

קבלת הפטורים הנ"ל מקנה זכות להתחלת התמחות.

בוגרי מסלול ההשלמה יוכלו להשתלב בתכנית חשבונאות — שנה ד' (שנת השלמה) .

תכנית הלימודים

מבוא לחשבונאות פיננסית א'	ש"ת	5 שש"ס	2 נ'
מבוא לחשבונאות פיננסית ב'	ש"ת	5 שש"ס	2 נ'
יסודות המשפט	ש'	3 שש"ס	3 נ'
מבוא לדיני מיסים	ש'	2 שש"ס	2 נ'
מערכות מידע ניהוליות	ש'	3 שש"ס	3 נ'
דיני מסחר א'	ש'	3 שש"ס	3 נ'
דיני מסחר ב'	ש'	4 שש"ס	3 נ'
סוגיות במדידה א' למשלימים	ש'	3 שש"ס	3 נ'
דיני מיסים א'	ש'	2 שש"ס	2 נ'
דיני מיסים ב'	ש'	2 שש"ס	2 נ'
שיטת השווי המאזני	ש'	4 שש"ס	3 נ'

דוחות מאוחדים	ש"ת	5 שש"ס	3 נ'
סוגיות מיוחדות בחשבונאות	ש"ת	6 שש"ס	3 נ
יסודות בקורת חשבונות א'	ש"ת	5 שש"ס	2 נ'
יסודות בקורת חשבונות ב'	ש"ת	5 שש"ס	2 נ'
מיסוי בינלאומי	ש'	2 שש"ס	0 נ'
מיסוי ניירות ערך	ש'	2 שש"ס	0 נ'
חשבונאות ניהולית מתקדמת	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'
סוגיות במיסים א	ש'	3 שש"ס	2 נ'
סוגיות במיסים ב'	ש'	2 שש"ס	1 נ'
סוגיות במדידה ב'	ש"ת	4 שש"ס	3 נ'
ניהול פיננסי	ש'	3 שש"ס	3 נ'
	סה"כ	**78 שש"ס**	**51 נ'**

תלמידי מסלול ההשלמה עשויים להידרש ללמוד מקצועות נוספים אם אלו חסרים בלימודי התואר הראשון שלהם.

מקצועות בחירה בחוג לכלכלה

על התלמיד לבחור בהיקף ובהתאם לדרישות המסלול ומגמת ההתמחות המפורטים בתכנית הלימודים של כל מגמה.

כל מקצוע בחירה מזכה את התלמיד ב־3 נקודות זכות. מקצועות הבחירה מקבוצה א' ינתנו בהיקף של 3 שש"ס, קבוצה ב' בהיקף של 2 או 3 שש"ס. רשימת מקצועות הבחירה איננה סופית וסגורה. מקצועות נוספים עשויים להתווסף לתכנית, ומקצועות המופיעים ברשימה יושמטו מסיבות שונות. ניתן להמיר קורס בחירה מקבוצה ב' בקורס בחירה מקבוצה א'. תלמיד שנכשל במקצוע בחירה, לא יחויב לחזור על המקצוע ויוכל לבחור מקצוע אחר מהרשימה המתאימה.

לימודי בחירה לתואר ראשון בחוג לכלכלה

	ניקוד	**דרישות קדם**
קבוצה א' מקצועות ליבה בכלכלה		
שיטות מתמטיות בכלכלה	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
בנקאות ומוסדות פיננסיים	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
כלכלת סקטור ציבורי	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
כלכלה התנהגותית	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
כלכלה ומשפט	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
כלכלת סביבה	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
שווקים משחקים והתנהגות ארגונית	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
תחרות ומבני שווקים	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
ארגון תעשייתי	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'

קבוצה ב'

כלכלת איכות	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
הכרת דוחות כספיים	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
הגבלים עסקיים	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב' + יסודות המימון
ייזום עסקים	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
נושאים נבחרים בהיסטוריה	3 נק'	

יש לשים לב לרשימת הקורסים הסופית שתפורסם באינטרנט.

תכניות לימודים ותנאי מעבר

תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל את לימודיו בחוג, וכן שינויים המתפרסמים בהודעות ובחוזרים על לוח המודעות של החוג במהלך השנה.

החוג אינו מאפשר לימוד של קורסים הניתנים באותו יום ובאותה שעה, אם על ידי החוג ואם ביחידה אחרת.

סטודנט שירשם לקורסים הניתנים בשעות חופפות צפוי לביטול ההרשמה לאחד מהקורסים, על־פי בחירת החוג.

שינוי מסלולים/מגמות

תלמיד יוכל לשנות מסלול/מגמה בהתאם לתנאים להלן:

- מעבר ממגמה למגמה יעשה רק על־ידי פניה בכתב לוועדת ב"א של החוג ובאישורה.
- ניתן לעבור ממגמה למגמה רק בתום שנת לימודים ראשונה.
- תלמידים העוברים ממגמת התמחות אחת לשנייה יחוייבו ללמוד לפי תכנית הלימודים התקפה של המגמה הקולטת בעת המעבר (ולא בתחילת לימודיהם באוניברסיטה).
- תלמיד העובר ממגמת התמחות אחת לשניה חייב לסיים את לימודי התואר הראשון תוך 5 שנים ממועד תחילת לימודיו באוניברסיטה.

* בעת בקשת מעבר בין מסלולים, על המבקש להציג את כל הישגיו האקדמיים במקצועות אותם למד בשנת לימודיו הראשונה והישגים אלה ילקחו בחשבון בהתאם לכללים הבאים. במיוחד, יש לשים לב שמעבר בין מסלולים לא יאושר על סמך ציוני חתך קבלה בלבד.

- **מעבר בין מגמות במסלול החד־חוגי**

1) מעבר למגמת חשבונאות: ניתן יהיה לעבור למגמת חשבונאות בתום סמסטר א' או סמסטר ב' של שנה א'.

מעבר בתום סמסטר א' שנה א' (ממגמת מינהל עסקים בלבד): בתנאי שהתלמיד למד סמסטר א' מלא (ראה פירוט להלן). המעבר יבוצע על סמך הממוצע המשוקלל

(עפ"י הניקוד) ויחושב עפ"י המקצועות להלן. תינתן עדיפות למועמדים בעלי ההישגים הגבוהים.

מבוא לכלכלה א'	4 נ'
חשבון אינפיניטיסימלי א'	4 נ'
מבוא להסתברות	3 נ'
יסודות החשבונאות	3 נ'
יסודות המשפט	3 נ'

מספר המתקבלים בפועל למגמת החשבונאות, ייקבע על־פי מספר המקומות הפנויים בכל שנה אקדמית. במקרה ותלמיד לא יעבור למגמת חשבונאות הקורס "יסודות המשפט" יוכר כקורס בחירה.

מעבר בתום סמסטר ב' שנה א': בתנאי שהתלמיד למד שנה אקדמית מלאה (ראה פירוט להלן) וציונו הממוצע בתום שנה זו יהיה 91 לפחות. הממוצע המשוקלל (עפ"י הניקוד) יחושב עפ"י המקצועות להלן ובכל מקרה על מכסה שלא תפחת מ־25 נקודות זכות תינתן עדיפות למועמדים בעלי ההישגים הגבוהים.

מבוא לכלכלה א'	4 נ'
מבוא לכלכלה ב'	4 נ'
חשבון אינפיניטיסימלי א'	4 נ'
חשבון אינפיניטיסימלי ב'	4 נ'
מבוא לסטטיסטיקה	3 נ'
מבוא להסתברות	3 נ'
יסודות החשבונאות	3 נ'

מספר המתקבלים בפועל למגמת החשבונאות, ייקבע על־פי מספר המקומות הפנויים בכל שנה אקדמית.

2) מעבר ממסלול דו־חוגי למסלול חד־חוגי

במעבר למגמת חשבונאות ממסלול דו־חוגי תתבסס ההחלטה על המקצועות הנ"ל למעט החלפת מבוא להסתברות ומבוא לסטטיסטיקה במבוא לסטטיסטיקה והסתברות.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

א. תלמיד המבקש להתקבל לחוג לכלכלה באוניברסיטת חיפה על סמך לימודים קודמים במוסד להשכלה גבוהה (כולל חוג אחר באוניברסיטת חיפה), חייב לעמוד בתנאי הקבלה של החוג לכלכלה.

ב. תלמיד המקיים תנאי א' להלן, יגיש עם הרשמתו אישור לימודים רשמי מהמוסד בו למד. באישור יפורטו הקורסים אותם למד והציונים בהם.

ג. לימודים ממוסדות להשכלה גבוהה שהוכרו על־ידי החוג לצורך המשך לימודים באוניברסיטת חיפה ידווחו ללא ציון ולא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל.

ד. בכל מקרה ועדת הקבלה של החוג לא תכיר בקורסים שבהם לא השיג התלמיד ציון "עובר" לפחות במוסד שבו למד.

ה. תלמיד יהיה זכאי לקבלת תואר מאוניברסיטת חיפה רק אם צבר בה שני שליש מלימודיו באוניברסיטה, כלומר לפחות 40 נקודות זכות במסלול דו־חוגי, ו־80 נקודות במסלול חד־חוגי.

קבלה על סמך הישגים בלימודים אקדמיים בחוגים אחרים:

קבלתו של תלמיד תישקל על סמך לימודים אקדמיים קודמים רק אם למד באחד החוגים בפקולטה למדעי החברה וציונו הממוצע בתום שנה א' הינו 91 לפחות. המעבר יהיה למסלולים כלכלה דו־חוגי, כלכלה – מינהל עסקים.

הממוצע יחושב על סמך כל המקצועות הרלוונטים ללימודים בחוג לכלכלה, שיכללו בכל מקרה את המקצועות הבאים: אינפי א', אינפי ב', מבוא להסתברות, מבוא לסטטיסטיקה ואלגברה לינארית. תינתן עדיפות למועמדים בעלי ההישגים הגבוהים.

דרישות קדם

מילוי דרישת הקדם היא באחריותו של התלמיד. דרישות הקדם מפורטות בשנתון והן מחייבות. החוג בודק את מילוי הדרישות במהלך שנת הלימודים ולא בתחילתה.

תלמיד שנרשם לקורס למרות שאינו רשאי ללמוד בו בגלל אי עמידה בדרישות הקדם , יבוטל רישומו לקורס גם אם נבחן וקיבל ציון. ציון זה לא יוכר

הארכת זמן

לא תינתן הארכת זמן על פי סעיף 7.1 של תקנות לימודים לתואר ראשון במקצועות הבאים:

מבוא לסטטיסטיקה

מבוא להסתברות

מבוא לסטטיסטיקה והסתברות

אינפיניטיסימלי א'

אינפיניטיסימלי ב'

במקצועות החובה הנותרים של השנה הראשונה הארכת זמן על פי אותו סעיף תהיה בת חצי שעה בלבד.

ציוני המעבר

ציון המעבר בקורסי חשבונאות בכל השנים הינו 60.

ציון המעבר בכל המקצועות האחרים הינו 51, בהתאם לתקנון האוניברסיטה, פרט למקצועות הבאים:

	ציון מעבר
1. מבוא לכלכלה א'	70
2. מבוא לכלכלה ב'	70
3. מבוא לחשבונאות פיננסית א'	70
4. מבוא לחשבונאות פיננסית ב'	70
5. סמינריון ב"א בכלכלה	60

שיפור ציון

לא ניתן לשפר ציון בקורס המהווה דרישת קדם לקורס אחר שכבר נלמד גם הוא.

פרסום ציונים

- הציונים יפורסמו בעילום שם בלוח המודעות האלקטרוני של החוג לכלכלה.
- בלוח זה מתפרסמת הן רשימת מועדי הבחינות והן רשימת מועדי פרסום הציונים.
- מחובת התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועד פרסומם.
- אין קבלת ציונים בטלפון.

ערעורים על ציוני הבחינות

- תלמיד רשאי לערער על ציונו עד המועד שיפורסם ע"י מזכירות החוג. כל הערעורים הם בכתב על הטופס המיועד לכך.
- תלמיד זכאי לערער על תוצאות הבחינה, ובלבד שציונו 41 לפחות. (פרט למבוא לכלכלה א' וב'. שם הציון המזכה לצורך הגשת ערעור הוא 51 לפחות).
- תלמיד המערער על הציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה תיבדק מחדש והציון הסופי עלול להיות נמוך מהמקורי.
- תוצאות הערעורים יפורסמו בלוח ההודעות באתר החוג.
- תוצאות אלה הן סופיות ומחייבות.

הפסקות לימודים

- כשלון בקורס חובה או אי השלמתו מחייבים חזרה על הקורס בשנה העוקבת. אי עמידה בדרישות הקורס כמוה ככישלון, נכשל התלמיד פעמיים, יופסקו לימודיו בחוג .
- תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כישלון בקורס חובה או אי השלמתו רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופת צינון של שלוש שנים, ועליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג. אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש ולא יהיה זכאי להכרה בקורסים קודמים שלמד.
- תלמיד שהפסיק לימודיו באוניברסיטה מסיבות אישיות לתקופה העולה על שנתיים והרוצה לחזור ללימודים יפנה לוועדת ב"א של החוג. ועדת ב"א של החוג תחליט באם לאפשר את המשך לימודיו. במקרה של חזרתו ללימודים יכולה הוועדה לחייבו ללמוד קורסים נוספים או לחזור על קורסים שכבר נלמדו גם אם כתוצאה מכך יידרש הסטודנט לצבור מעל 120 נקודות.

* הארכת לימודים מעבר לשנה השלישית תעשה באישור ראש החוג בלבד. בכל מקרה, לימודים יופסקו אוטומטית בתום חמש שנות לימוד בחוג. רק שנה לאחר שהופסקו לימודיו של תלמיד יוכל התלמיד לפנות לדיקן הפקולטה בבקשה לחדש את לימודיו. דיקן הפקולטה יחליט אם התלמיד ראוי להמשיך את לימודיו ורק לאחר ההחלטה יוכל להירשם מחדש ללימודים.

סמינריון ב"א בכלכלה

א. במהלך לימודי דרג 3 (ולאחר מילוי דרישות הקדם הרלוונטיות) חייבים התלמידים

להשתתף בסמינריון ב"א ולהגיש עבודה סמינריונית במסגרת זו.

ב. תלמיד יוכל להירשם לקבוצה סמינריונית רק לאחר שסיים בהצלחה את המקצועות: מיקרו כלכלה ב' ומאקרו כלכלה ב'.

ג. העבודה תוגש על־פי ההנחיות לכתיבת עבודה סמינריונית שיחולקו לתלמידים בסמסטר א'. ניתן להגיש עבודה סמינריונית משותפת באישור המרצה בלבד.

ד. הנוסח הסופי המודפס של העבודה חייב להיות מוגש למזכירות החוג עד 13 לאוגוסט של שנה"ל השוטפת, אלא אם כן קבע המרצה מועד מוקדם יותר.

אי עמידה בתנאי זה תגרור מתן ציון ל"ה ותחייב את התלמיד ברישום מחדש לסמינריון ובתשלום שכ"ל.

ה. לצורך שקלול ציון הב"א ייחשב הציון הסופי של העבודה במשקל 6 נ'.

ו. ציון מעבר בסמינריון הוא 60.

חובת אנגלית

על פי תקנון לימודים לתואר ראשון, תלמיד שלא סיים חובת אנגלית (קורס מתקדמים 2) בסוף שנה ב', אינו יכול להירשם לקורסים בדרג 3 — קורסים של שנה ג'.

זכאות לתואר

◆ תנאי זכאות:

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על-פי דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבותיו לאוניברסיטה.

סיום לימודים וקבלת זכאות לתואר

א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לתואר (בשני חוגי הלימוד במסלול הדו־חוגי או בחוג אחד במסלול החד־חוגי) זכאי לקבל אישור זכאות לתואר.

ב. על התלמיד לפנות למזכירות חוג לימודיו, דרך אתר החוג, לא יאוחר מתאריך 1 בנובמבר בשנה בה למד.

התלמיד יבדוק ויאשר את ציוניו הסופיים, ציון הגמר שלו, תאריך הגשת עבודה, תאריך זכאות לתואר ופרטיו האישיים. כמו כן יקבע את סדר הרישום של חוגי הלימוד שלו בתעודת הגמר.

ג. האוניברסיטה תיזום סגירת זכאות לתואר לסטודנט שסיים את כל חובותיו לתואר ולא פנה להסדרת אישור הזכאות (או לא הודיע על רצונו לעכב את סגירת התיק).

לתלמיד זה תינתן אפשרות ערעור תוך 30 יום מקבלת ההודעה בדואר. תלמיד שיממש את אפשרות הערעור יהיה חייב להשלים את כל חובותיו לתואר בתוך שנה מיום הערעור. לאחר מכן יסגר אישור הזכאות באופן חד־צדדי.

ד. קבלת זכאות לתואר מותנית בסידורים הבאים:

1. בדיקת מילוי החובות הכלליות (אנגלית, חינוך גופני ועברית).

2. אישור מן המחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל על כך שהתלמיד הסדיר את כל תשלומיו לאוניברסיטה.
3. אישור מן הספריה על כך שהתלמיד אינו חייב ספרים או תשלומים לספרייה.

ה. אישור הזכאות ואישור ציונים סופי ישלחו על־ידי מדור בוגרים, עד שבועיים לאחר קבלת האישור ממרכזות החוג/ים ולאחר מילוי התנאים לעיל.

ו. באישור הזכאות מפורטים: החוג/ים שאותו סיים התלמיד, ציון הגמר ומועד הזכאות לתואר.

ז. מועד הזכאות לתואר יהיה התאריך שבו השלים התלמיד את חובתו האחרונה (בחינה, הגשת עבודה וכו') ובתנאי שאינו מתכוון לתקן, לשפר או לחזור על קורס כלשהו.
לאחר חתימת התלמיד על סגירת התואר לא ניתן יהיה לעדכן או לשנות את אישור הזכאות.

ח. סטודנט שלא יגיש בקשה לסיום לימודים עד 1 במרץ בשנה בה מתקיים הטקס לא יוכל להשתתף בטקס בשנה זו, ולא יוכל לקבל אישור זכאות עד 1 ביוני של אותה שנה.

שקלול וציונים לב"א

- ציון הגמר נקבע כממוצע משוקלל של כל מקצועות הלימוד שנלמדו באוניברסיטת חיפה. משקל המקצוע כמספר נקודות הזכות בתכנית המחייבת את התלמיד.
- תלמיד שילמד מעבר לדרישות התואר (59—62 נ' דו־חוגי, 120 נ' חד־חוגי), יבחרו הקורסים לשקלול הציון הסופי על־פי הציון הגבוה ביותר.
- בשום מקרה לא יאושרו תיקוני ציונים לאחר שהחוג העביר למדור בוגרים במינהל התלמידים אישור על סיום הלימודים עם ציון משוקלל.

תכנית ליימודים מומלצת – מסלול דו־חוגי (קורסי חובה)

שנה א'			שנה ב'			שנה ג'
מבוא לכלכלה א'	חשבון אינפי א'	יסודות החשבונאות	מיקרו כלכלה א'	מאקרו כלכלה א'	יסודות המימון	סמינריון
מבוא לכלכלה ב'	חשבון אינפי ב'	מבוא לסטטיסטיקה והסתברות	מיקרו כלכלה ב'	מאקרו כלכלה ב'	מבוא לאקונומטריקה	סמינריון
				כלכלת ישראל		

◆ לא ניתן ללמוד קורסים בחפיפה. מי שיעבור על תקנה זו יבוטל אחד מהקורסים באופן חד־צדדי.

תכנית ליימודים מומלצת – מסלול משולב בכלכלה ומשפטים

שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'
מבוא לכלכלה א'	חשבון אינפי א'	מיקרו כלכלה א'	סמינריון
מבוא לכלכלה ב'	חשבון אינפי ב'	מיקרו כלכלה ב'	סמינריון
	יסודות החשבונאות למשפטנים	מאקרו כלכלה א'	כלכלת ישראל
		יסודות המימון	מאקרו כלכלה ב'
		מבוא לאקונומטריקה	

- לא ניתן ללמוד קורסים בחפיפה. מי שיעבור על תקנה זו יבוטל אחד מהקורסים באופן חד־צדדי.

תכנית ליימודים ממלצת – מסלול חד־חוגי מינהל עסקים (קורסי חובה)

שנה א'					שנה ב'					שנה ג'	
מבוא לכלכלה א'	חשבון אינפי א'	מבוא להסתברות	יסודות החשבונאות		מיקרו כלכלה א'	מאקרו כלכלה א'	מבוא לשיווק			סמינריון	שוק ההון וניתוח נ"ע
מבוא לכלכלה ב'	חשבון אינפי ב'	מבוא לסטטיסטיקה	תמחיר וחשבונאות ניהולית - למנע"ס	מבוא לניהול	מיקרו כלכלה ב'	מאקרו כלכלה ב'	מבוא לחקר ביצועים	מבוא לאקונומטריקה	יסודות המימון	סמינריון	כלכלת ישראל
קורסי בחירה מחוגים אחרים	קורסי בחירה מחוגים אחרים	קורסי בחירה מחוגים אחרים	קורסי בחירה מחוגים אחרים	קורסי בחירה מחוגים אחרים	קורסי בחירה מחוגים אחרים	קורסי בחירה מחוגים אחרים	קורסי בחירה מחוגים אחרים	משפט עסקי		קורסי בחירה מחוגים אחרים	קורסי בחירה מחוגים אחרים

◆ בנוסף יש לקחת בשנה ג' קורסי בחירה מהחוג מקבוצה א' ומקבוצה ב' לפי המכסה הנקובה בתכנית ההלימודים המפורטת בשתדין.

תכנית ליימודים ממלצת – מסלול חד־חוגי חשבונאות

שנה ג'	שנה ב'	שנה א'
סמינריון	מיקרו כלכלה ב'	מבוא לכלכלה ב'
סמינריון	מיקרו כלכלה א'	מבוא לכלכלה א'
ניהול פיננסי	מאקרו כלכלה ב'	חשבון אינפי ב'
כלכלת ישראל	מאקרו כלכלה א'	חשבון אינפי א'
חשבונאות ניהולית מתקדמת	מבוא לאקונומטריקה	מבוא להסתברות
מאוחדים הרחבה	שיטת השווי המאזני	מבוא לחשבונאות פיננסית ב'
סוגיות במדידה ב'	דיני מיסים ב'	דיני מסחר א'
סוגיות במיוחדות בחשבונאות	יסודות בביקורת חשבונאות א'	מבוא לחשבונאות פיננסית א'
יסודות בביקורת חשבונאות ב'	סוגיות במדידה א'	יסודות המשפט
סוגיות במיסים ב'	יסודות המיזמון	
סוגיות במיסים א'	מבוא לחשבונאות ניהולית	
מיסוי בינלאומי	מבוא לדיני מיסים	
מיסוי ביירות ערך	מערכות מידע ניהוליות	

- בנוסף יש לקחת בשנה ג' קורסי בחירה מהחוג מקבוצה א' ומקבוצה ב' לפי הסכמה הנקובה בתכנית ההלימודים המפורשת בשנתון.
- לא ניתן ללמוד קורסים בחפיפה. מי שיעבור על תקנה זו יבוטל אחד מהקורסים באופן חד־צדדי.

חשבונאות שנה ד' (שנת השלמה)

1	ביקורת חשבונאות מתקדמת	דוחות מאוחדים ובעיות נבחרות בחשבונאות	סוגיות בחשבונאות דוחות ענפי	תאגידים ובעיות מיסוי	הערכות שווי וניתוחים פיננסיים	נושאים בפיננסית א'	חוקים אחרים
2	בעיות מיוחדות בביקורת	הצגת דוחות כספיים וניתוח דוחות	הצגת דוחות כספיים המתפרסמים לציבור	ביקורת מערכות מידע ממוחשבות	חוקים אחרים	ביקורת ענפית	נושאים בפיננסית ב'	תיאוריה חשבונאית

הלימודים לתואר שני ושלישי

יושב ראש הוועדה החוגית לתארים מתקדמים: **טרם נקבע**

כללי

הלימודים לתואר שני בחוג לכלכלה כוללים ארבע תכניות לימוד: מוסמך בכלכלה (כללי), תואר שני M.sc משותף עם הטכניון, מוסמך בכלכלה עם התמחות במימון, לחשבונאים (מל"ח) ומוסמך בכלכלה עם התמחות בכלכלה התנהגותית.

בחוג שני מסלולי לימוד: מסלול א' (עם תזה, וכן ר' בהמשך אודות תואר שני M.Sc. משותף עם הטכניון), ומסלול ב' (ללא תזה, עם עבודת גמר).

החוג לכלכלה מציע מדי שנה לתלמידים מצטיינים לתארים מתקדמים מספר מלגות ומשרות של עוזרי הוראה.

הוועדה החוגית לתואר שני רשאית להפחית מדרישות הלימוד 1) לבוגרי תואר ראשון ארבע־שנתי בכלכלה; 2) לבוגרי תואר ראשון בכלכלה במסלול חשבונאות או בכלכלה וחשבונאות (דו־חוגי) על בסיס לימודי שנת ההשלמה בחשבונאות (שנה ד').

הערה: חלק מהקורסים יועברו בשפה האנגלית.

תכנית המוסמך בכלכלה (כללי)

תכנית המוסמך בכלכלה משלבת מקצועות בתאוריה כלכלית, כלי ניתוח כמותיים חדשניים, ומקצועות יישומיים בשטחים רלוונטיים שונים. המטרה היא להכשיר מוסמכים הן למחקר ברמה אקדמית והן ככלכלנים בכירים בתחומים שונים של הפעילות העסקית והציבורית במשק.

תנאי קבלה

ישקלו מועמדים שהם בוגרי תואר ראשון בכלכלה ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה, אשר ממוצע ציוניהם בתואר הראשון הוא 80 לפחות ובעלי ציונים נאותים במקצועות היסוד בכלכלה ותחומי יסוד אחרים.

מועמדים מתאימים בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, שהיקף לימודיהם בכלכלה אינו מאפשר המשך ישיר ללימודים לתואר שני בכלכלה, עשויים להידרש, לפי שיקול דעת הוועדה, להשלים מקצועות יסוד בכלכלה או מקצועות תומכים. השלמות אלה יעשו במסגרת תכנית המוסמך בכלכלה או מחוצה לה בהתאם להיקף ההשלמות הנדרש, ועל פי תקנות החוג.

מועמדים שאינם בעלי תואר ראשון בכלכלה חייבים להשלים את מקצועות היסוד הבאים בטרם תישקל מועמדותם לתכנית המוסמך בכלכלה: מבוא לכלכלה (מיקרו ומאקרו), מבוא

להסתברות, מבוא לסטטיסטיקה, מבוא למודלים ליניאריים או מבוא לאמידה סטטיסטית, חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי (אינפי) א' ו־ב', מיקרו כלכלה 1 ו־2, מאקרו כלכלה 1 ו־2, ומבוא לאקונומטריקה. ועדת הקבלה של התכנית יכולה לפטור את התלמיד ממקצועות מסויימים מרשימה זו, או להוסיף עליה, בהתאם לנסיבות.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מחו"ל, וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות הפועלות בישראל באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת GRE.

מועמד שסיים תואר ראשון במוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.

דרישות הלימוד

התכנית בנויה משלד של מקצועות חובה ומקצועות התמחות שונים. תלמיד העומד בדרישות הקדם של התכנית יחוייב במקצועות חובה ובחירה בהיקף התלוי במסלול לימודיו, כמתואר להלן. ניתן לעבור ממסלול למסלול לאחר אישור ועדת המ"א החוגית, ועמידה בדרישות החובה , ציון מינימאלי בכל מקצוע 60, ציון ממוצע 70 במקצועות החובה. בנוסף, חייב כל תלמיד להשלים את מקצוע הבחירה מלימודי הב"א, "שיטות מתמטיות בכלכלה", בציון 75 ומעלה, אם לא למד מקצוע זה או דומה לו בלימודיו לתואר הראשון. מקצועות הבחירה ילקחו ממקצועות המ"א המוצעים ע"י החוג, או מתחומי לימוד אחרים, על־פי אישור שיש לקבל מיו"ר הוועדה החוגית לתואר שני.

מסלולי לימוד

1. **מסלול א':** מסלול זה מחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה), בהנחיית חבר סגל בכיר מהחוג ולימודים בהיקף של 29 שש"ס (מקצועות חובה בהיקף 23 שש"ס ומקצועות בחירה בהיקף של 6 שש"ס).

מקצועות החובה במסלול א':

- תיאוריה מיקרו כלכלית 1 (4 שש"ס)
- תיאוריה מיקרו כלכלית 2 (4 שש"ס)
- תיאוריה מאקרו כלכלית 1 (4 שש"ס)
- תיאוריה מאקרו כלכלית 2 (4 שש"ס)
- סמינר באקונומטריקה מתקדמת (4 שש"ס)
- שיטות מתמטיות בכלכלה (3 שש"ס)

2. מסלול ב': מסלול זה מחייב כתיבת "פרויקט בכלכלה" ולימודים נוספים בהיקף של 36 שש"ס (מקצועות חובה בהיקף 18 שש"ס, ומקצועות בחירה וסמינריונים בהיקף של 18 שש"ס).

מקצועות החובה במסלול ב':

- תיאוריה מיקרו כלכלית 1 (4 שש"ס, משותף עם מסלול א')
- תיאוריה מאקרו כלכלית 1 (4 שש"ס, משותף עם מסלול א')
- סמינר באקונומטריקה מתקדמת (4 שש"ס, משותף עם מסלול א')
- שיטות מתמטיות בכלכלה (3 שש"ס, משותף עם מסלול א')
- נושאים במימון (3 שש"ס)

תואר שני M.Sc משותף עם הטכניון

החוג לכלכלה מקיים, במשותף עם הפקולטה לתעשייה וניהול של הטכניון, לימודים לתואר M.Sc. סטודנטים מצטיינים יכולים לבקש להתקבל למסלול זה. הלימודים הינם במסלול א' בלבד (עם כתיבת עבודה תזה מחקרית). על התלמידים לעמוד בדרישות שני המוסדות השותפים לתכנית. הפרטים המופיעים כאן מתייחסים לדרישות אוניברסיטת חיפה.

תנאי קבלה

ישקלו מועמדים שהם בוגרי תואר ראשון בכלכלה ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה, אשר ממוצע ציוניהם בתואר הראשון הוא 85 לפחות ובעלי ציונים נאותים במקצועות היסוד בכלכלה ותחומי יסוד אחרים. הקבלה לתכנית כרוכה גם בראיון קבלה.

מועמדים מתאימים בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, שהיקף לימודיהם בכלכלה אינו מאפשר המשך ישיר ללימודים לתואר שני בכלכלה, עשויים להידרש, לפי שיקול דעת הוועדה, להשלים מקצועות יסוד בכלכלה או מקצועות תומכים. השלמות אלה יעשו במסגרת תכנית המוסמך בכלכלה או מחוצה לה בהתאם להיקף ההשלמות הנדרש, ועל פי תקנות החוג.

מועמדים שאינם בעלי תואר ראשון בכלכלה חייבים להשלים את מקצועות היסוד הבאים בטרם תישקל מועמדותם לתכנית המוסמך בכלכלה: מבוא לכלכלה (מיקרו ומאקרו), מבוא להסתברות, מבוא לסטטיסטיקה, מבוא למודלים ליניאריים או מבוא לאמידה סטטיסטית, חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי (אינפי) א' ו־ב', מיקרו כלכלה 1 ו־2, מאקרו כלכלה 1 ו־2, ומבוא לאקונומטריקה. ועדת הקבלה של התכנית יכולה לפטור את התלמיד ממקצועות מסויימים מרשימה זו, או להוסיף עליה, בהתאם לנסיבות.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מחו"ל, וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות הפועלות בישראל באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת GRE.

דרישות הלימוד

ראה דרישות לימוד בתכנית מוסמך בכלכלה כללי . עם זאת, בתכנית זו ציון מינימאלי בכל מקצוע 65, ציון ממוצע 75 במקצועות החובה.

בנוסף, התכנית המשותפת עם הטכניון מחייבת לימודים בהיקף של 32 שש"ס לפי שיטת הרישום הנהוגה באוניברסיטה ו־30 נקודות לפי הטכניון (מקצועות חובה בהיקף 23 שש"ס באוניברסיטה ו־19 נקודות בטכניון ומקצועות בחירה בהיקף של 9 שש"ס באוניברסיטה ו־11 נקודות בטכניון).

מקצועות החובה (מסלול א' בלבד) :

- תיאוריה מיקרו כלכלית 1 (4 שש"ס)
- תיאוריה מיקרו כלכלית 2 (4 שש"ס)
- תיאוריה מאקרו כלכלית 1 (4 שש"ס)
- תיאוריה מאקרו כלכלית 2 (4 שש"ס)
- סמינר באקונומטריקה מתקדמת (4 שש"ס)
- שיטות מתמטיות בכלכלה (3 שש"ס)

מועמד שסיים תואר ראשון במוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.

תכנית מוסמך בכלכלה עם התמחות בכלכלה התנהגותית

ראש התכנית: **פרופ' דורון קליגר**

על תכנית זו חלות דרישות הלימוד לתואר שני M.Sc משותף עם הטכניון, בשינויים הבאים:

תנאי קבלה

ראיון אישי – מועמדים שיעברו את שלב המיון הראשוני יוזמנו לריאיון בשפה האנגלית.

מקצועות ליבה בכלכלה:

מסלול א'

תיאוריה מיקרו כלכלית 1 (4 שש"ס)
תיאוריה מיקרו כלכלית 2 (4 שש"ס)
שיטות מחקר אמפירי* (3 שש"ס)
שיטות מתמטיות בכלכלה (3 שש"ס)

*ועדת המ"א החוגית עשויה לשנות קורס זה מעת לעת.

קורסי התמחות:

ניסויי מעבדה ככלי מחקר (4 שש"ס)
סמינר במימון התנהגותי (4 שש"ס)
כלכלה התנהגותית ולמידה (4 שש"ס)
קורס בחירה בפסיכולוגיה (3 שש"ס)
קורס בחירה בכלכלה (3 שש"ס)

תכנית מוסמך בכלכלה עם התמחות במימון

ראש התכנית: **פרופ' דורון קליגר**

מטרת התכנית היא להכשיר מוסמכים למחקר ברמה אקדמאית, לתפקידים כלכליים בכירים ובפרט לתפקידי מימון וניהול להשקעות.

תכנית זו מציעה:

- העמקת הידע המחקרי/אקדמי בכלכלה,
- קבלת הכשרה המשלבת אופי אקדמי ועסקי,
- הכרות מעמיקה עם תכנים הנדרשים לייעוץ השקעות, לשיווק השקעות ולניהול תיקי השקעות,
- למוסמכי התכנית מוענק התואר "מוסמך בכלכלה" עם התמחות במימון
- ההתמחות מצוינת בספח התמחות המוצמד לאישור הזכאות.

תלמיד העומד בדרישות הקדם של התכנית יחוייב במקצועות לפי מסלול לימודיו, כמתואר להלן. ניתן לעבור ממסלול למסלול לאחר אישור ועדת המ"א החוגית, ועמידה בדרישות החובה במסלול המבוקש. בנוסף, חייב כל תלמיד להשלים את מקצוע הבחירה מלימודי הב"א, "שיטות מתמטיות בכלכלה", בציון 75 ומעלה, אם לא למד מקצוע זה או דומה לו בלימודיו לתואר הראשון.

תנאי קבלה לבוגרי כלכלה חשבונאות

תכנית המוסמך בכלכלה עם התמחות במימון מאפשרת לבוגרי כלכלה במגמת חשבונאות לרכוש תואר מתקדם בעל זיקה מקצועית להכשרה בראיית חשבון, ולשלב לימודים עם עבודה או התמחות בראיית חשבון.

בקשות קבלה לתכנית התמחות במימון יתקבלו מבוגרי תואר ראשון בכלכלה במגמת חשבונאות אשר ממוצע ציוניהם בתואר הראשון הוא 78 לפחות, או בוגרי תואר דו חוגי בכלכלה וחשבונאות, בציון משוקלל של 78 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.

תנאי קבלה לבוגרי כלכלה

בקשות קבלה לתכנית התמחות במימון יתקבלו מבוגרי תואר ראשון בכלכלה אשר ממוצע ציוניהם בתואר הראשון הוא 80 לפחות, או בוגרי תואר דו חוגי בכלכלה, בציון משוקלל של 80 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.

דרישות הלימוד לבוגרי כלכלה חשבונאות

מסלולי לימוד

מסלול א': מסלול זה מחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה), בהנחיית חבר סגל בכיר מהחוג ולימודים בהיקף של 28 שש"ס (ר' פירוט להלן). תכנית זו מחייבת קורסי ליבה בכלכלה (15 שש"ס), קורסים בדיווח חשבונאי (5 שש"ס), וקורסי התמחות בניהול תיקי השקעות (8 שש"ס).

מקצועות הלימוד במסלול א':

ליבה בכלכלה:

- תיאוריה מיקרו כלכלית 1, (4 שש"ס)
- תיאוריה מיקרו כלכלית 2, (4 שש"ס)
- תיאוריה מאקרו כלכלית 1, (4 שש"ס)
- שיטות מתמטיות בכלכלה, (3 שש"ס)

קורסים בדיווח חשבונאי:

- דו"חות מאוחדים ובעיות בחשבונאות, (5 שש"ס)

קורסי התמחות בניהול תיקי השקעות:

- סמינר בחקר מאורעות במימון, (4 שש"ס)
- סמינר אקונומטרי בבנייה וניהול תיקי השקעות (4 שש"ס)

מסלול ב': מסלול זה מחייב כתיבת "פרויקט בכלכלה" ולימודים נוספים בהיקף של 36 שש"ס (מקצועות ליבה בכלכלה בהיקף 15 שש"ס, קורסים בדיווח חשבונאי בהיקף 13 שש"ס, וקורסי התמחות בניהול תיקי השקעות, בהיקף של 8 שש"ס).

מקצועות הלימוד במסלול ב':

ליבה בכלכלה:

- תיאוריה מיקרו כלכלית 1, (4 שש"ס)
- תיאוריה מאקרו כלכלית 1, (4 שש"ס)
- דיני ניירות ערך ואתיקה מקצועית, (4 שש"ס)
- שיטות מתמטיות בכלכלה, (3 שש"ס)

קורסים בדיווח חשבונאי:

דו"חות מאוחדים ובעיות בחשבונאות, (5 שש"ס)

דו"חות כספיים המתפרסמים לציבור, (3 שש"ס)

הצגת דו"חות כספיים, (5 שש"ס)

קורסי התמחות בניהול תיקי השקעות:

סמינר בחקר מאורעות במימון, (4 שש"ס)

סמינר אקונומטרי בבנייה וניהול תיקי השקעות, (4 שש"ס)

הערה: הוועדה החוגית לתואר שני תוכל לפטור תלמידים אשר עמדו בהצלחה בלימודי המקצועות "דו"חות מאוחדים ובעיות בחשבונאות" (5 שש"ס), "דו"חות כספיים המתפרסמים לציבור" (3 שש"ס), ו-"הצגת דו"חות כספיים", הניתנים במסגרת שנה ד', ממקצועות אלו. הפטור יותנה בממוצע ציונים תקין, כפי שייקבע ע"י הוועדה, ובאישור הרשות ללימודים מתקדמים. במקרה זה, יימנו השעות, אך לא הציונים, במניין הכשרת התלמיד.

דרישות הלימוד לבוגרי כלכלה

התכנית בנויה ממקצועות ליבה בכלכלה, קורסים במימון, וקורסי התמחות בניהול תיקי השקעות. תלמיד העומד בדרישות הקדם של התכנית יחוייב במקצועות לפי מסלול לימודיו, כמתואר להלן. ניתן לעבור ממסלול למסלול לאחר אישור ועדת המ"א החוגית, ועמידה בדרישות החובה במסלול המבוקש. בנוסף, חייב כל תלמיד להשלים את מקצוע הבחירה מלימודי הב"א, "שיטות מתמטיות בכלכלה", בציון 75 ומעלה, אם לא למד מקצוע זה או דומה לו בלימודיו לתואר הראשון.

מסלולי לימוד

מסלול א': מסלול זה מחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה), בהנחיית חבר סגל בכיר מהחוג ולימודים בהיקף של 30 שש"ס (ר' פירוט להלן). תכנית התמחות במימון מחייבת קורסי ליבה בכלכלה (15 שש"ס), קורסי התמחות במימון (7 שש"ס), וקורסי התמחות בניהול תיקי השקעות (8 שש"ס).

מקצועות הלימוד במסלול א':

ליבה בכלכלה:

- תיאוריה מיקרו כלכלית 1, (4 שש"ס)
- תיאוריה מיקרו כלכלית 2, (4 שש"ס)
- תיאוריה מאקרו כלכלית 1, (4 שש"ס)
- שיטות מתמטיות בכלכלה, (3 שש"ס)

קורסי התמחות במימון*:

סמינר במימון התנהגותי (4 שש"ס)

תחרויות, מכרזים ומנגנוני הקצאה (3 שש"ס)

*ועדת המ"א החוגית עשויה לשנות מעת לעת את קורסי ההתמחות.

קורסי התמחות בניהול תיקי השקעות:

סמינר בחקר מאורעות במימון, (4 שש"ס)

סמינר אקונומטרי בבנייה וניהול תיקי השקעות (4 שש"ס)

מסלול ב': מסלול זה מחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה), בהנחיית חבר סגל בכיר מהחוג ולימודים בהיקף של 35 שש"ס (ר' פירוט להלן). מקצועות ליבה בכלכלה (15 שש"ס), קורסי התמחות במימון (13 שש"ס), וקורסי התמחות בניהול תיקי השקעות (8 שש"ס).

מקצועות הלימוד במסלול ב':

ליבה בכלכלה:

- תיאוריה מיקרו כלכלית 1, (4 שש"ס)
- תיאוריה מאקרו כלכלית 1, (4 שש"ס)
- דיני ניירות ערך ואתיקה מקצועית, (4 שש"ס)
- שיטות מתמטיות בכלכלה, (3 שש"ס)

קורסי התמחות במימון*:

- סמינר במימון התנהגותי (4 שש"ס)
- תחרויות, מכרזים ומנגנוני הקצאה (3 שש"ס)
- נושאים נבחרים בבנקאות (3 שש"ס)
- כלכלה פיננסית ומשברים פיננסיים (3 שש"ס)

* ועדת המ"א החוגית עשויה לשנות מעת לעת את קורסי ההתמחות.

קורסי התמחות בניהול תיקי השקעות*:

- סמינר בחקר מאורעות במימון, (4 שש"ס)
- סמינר אקונומטרי בבנייה וניהול תיקי השקעות, (4 שש"ס)

פרוייקט בכלכלה

- היקפו של הפרויקט ינוע בין היקפה של עבודה סמינריונית לבין היקפה של עבודת גמר מחקרית.
- ציון המעבר המינימאלי לפרויקט הוא 76.
- המקצוע "פרויקט בכלכלה" יהיה חסום בפני התלמידים במסלול הכולל תזה.

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר שני במסלול א' לא יעלה על שלוש שנים.
משך הלימודים לתואר שני במסלול ב' הוא עד שנתיים.

הלימודים למסלול תואר שני מואץ

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע של 90 לפחות. תלמיד שיזוהה כמצטיין, יוכל ללמוד בשנה ג' ללימודיו שלושה קורסים מלימודי התואר השני (ולא יותר מ12 שש"ס). במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים לתואר השני. במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון חייב התלמיד לסיים את חובות השמיעה לתואר הראשון. התלמיד כתב לפחות עבודה סמינריונית אחת והשיג בה 90 לפחות. התלמיד יתקבל ללימודי התואר השני בשנה ד' ללימודיו במעמד של "על תנאי" במידה ונותרה לו חובת הגשת עבודות בב"א. על התלמיד להציג את האישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר השני בסמסטר ב'.

במהלך שנה ד' ללימודיו ישלים התלמיד את מכסת הקורסים הנדרשת על ידי החוג.

מסלול עם תזה

השנה החמישית תוקדש לכתיבת עבודת התזה. עבודת התזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.

משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ עם כתיבת תזה יעמוד על חמש שנים.

מסלול ללא תזה

התלמיד יגיש עד תום שנת הלימודים הרביעית את כל עבודותיו. התלמיד יגיש פרויקט גמר בתום השנה הרביעית, כולל חופשת קיץ. משך הלימודים הכללי לתואר הראשון ושני במסלול ללא תזה יעמוד על ארבע שנים.

הלימודים למסלול ישיר לתואר דוקטור

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים, בעלי תואר בוגר בציון של 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד, שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי.

הלימודים לתואר דוקטור

לתכנית הדוקטורט יכולים להגיש מועמדות סטודנטים בעלי תואר שני עם תזה בכלכלה או בשטחים קרובים, ממוסד השכלה גבוה מוכר, אשר ממוצע ציוניהם בתכנית התואר השני הוא לפחות 80 במקצועות הלימוד וציון 86 בתזה. סטודנטים שחסרים להם מקצועות יסוד מהתואר השני, יידרשו להשלימם בציונים הולמים. מוסמכי אוניברסיטאות מחו"ל, וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות הפועלות בישראל באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת GRE.

הפקולטה למדעי החברה

217

תכנית לימודי שלום וניהול סכסוכים

(בשפה האנגלית)

חוג לימודים למ"א

ראש התכנית: **ד"ר קרן שרביט**

מזכירות התכנית:

מזכירה: **גב' בלה בוטניק, מזכירות ביה"ס למדעי המדינה**
מיקום: ביה"ס למדעי המדינה, קומה 4 חדר 4004/ד בניין המדרגות
טלפון: 04-8249096
דוא"ל: bbotnik@univ.haifa.ac.il

הלימודים לתואר שני בשלום וניהול סכסוכים (מ"א)

מטרת הלימודים

תכנית לימודים ייחודית זו לתואר שני מכשירה תלמידים המעוניינים להרחיב ולהעמיק את הידע שלהם בלימודי שלום וניהול סכסוכים. התכנית מתנהלת בשפה האנגלית ומיועדת לסטודנטים מרחבי העולם ומהארץ. תכנית הלימודים הינה בין־תחומית ומשלבת את התחומים פסיכולוגיה, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, מדעי המדינה, היסטוריה, משפטים, פילוסופיה וחינוך.

לימודי התכנית מתמקדים בסכסוכים בין קבוצות אתניות ולאומיות תוך בחינה של הממד הבינלאומי של הסכסוך ולימוד מקרים של סכסוכים. כמו כן, יילמד הסכסוך בין היהודים והפלסטינים וייבדקו בעיות המיעוטים במזרח התיכון. הגישה תהייה מערכתית, השוואתית והיסטורית.

מעבר לקורסים, התכנית מציעה לסטודנטים מגוון רחב של פעילויות העשרה, כגון: סיורים לימודיים בארץ באזורים שיש להם נגיעה לסכסוכים מקומיים ואזוריים, פרקטיקום בארגונים העוסקים בניהול סכסוכים ובניית שלום, סימולציות של תהליכי קבלת החלטות ומו"מ, הרצאות אורח של אנשי אקדמיה ומעשה, וכן סדנאות בנושאי "מקורות, ניהול ויישוב של סכסוכים מקומיים, אזוריים ובינלאומיים" — בפרספקטיבה השוואתית.

תנאי קבלה

1. התכנית מיועדת לבוגרי תואר ראשון בתחומים השונים במדעי החברה. מועמדים שלא למדו קורסים בתחום מדעי החברה במסגרת התואר הראשון יחוייבו להשלים בהצלחה שני קורסי מבוא. קורס אחד מהתחומים: פסיכולוגיה, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, מדעי המדינה או יחסים בינלאומיים, וקורס אחד במתודולוגיה, שיטות מחקר או סטטיסטיקה.
2. רשאים להגיש את מועמדותם בוגרי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בעלי ציון ממוצע של 80 לפחות.
3. עמידה בבחינת TOEFL *.
4. שתי המלצות מחברי סגל אקדמי.
5. כתיבת הצהרת כוונות באנגלית.
6. קורות חיים.
7. התכנית שומרת לעצמה את הזכות לקיים ראיון קבלה.
8. ניסיון תעסוקתי בגופים העוסקים בזכויות אדם, דו קיום או שלום (רצוי, אך לא חובה).

* מבחן TOEFL

מועמדים שלמדו במוסדות להשכלה גבוהה אשר שפת ההוראה בהם אינה אנגלית חייבים לעמוד במבחן TOEFL כתנאי קבלה לתוכנית. הדרישה היא עבור מועמדים ישראלים ומועמדים מחו"ל כאחד.

התוצאה המינימאלית הנדרשת היא:

570 נקודות במבחן בכתב

230 נקודות במבחן ממוחשב

89 נקודות במבחן מתוקשב

בנוגע לקבלת פטור ממבחן TOEFL נא לפנות למזכירות התוכנית לקבלת מידע.

ועדת חריגים

מועמדים אשר אינם עומדים בדרישות הקבלה יכולים להגיש בקשה בכתב לועדת החריגים, בה יסבירו מדוע מועמדותם ראויה לדיון על אף האי עמידה בדרישות הקבלה.

הועדה תשקול את בקשתם ורק במידה ותאושר, ישלחו המועמדים את כל המסמכים הנדרשים לועדת הקבלה.

ועדת הקבלה לא תדון בתיק המועמד עד לאישור הבקשה החריגה לקבלה.

מסלולי הלימוד

מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תזה)

בהיקף של **28 שש"ס**, במסגרת שיעורי חובה ובחירה. סטודנטים חייבים להשלים שתי עבודת סמינריוניות ועבודת תיזה.

משך הלימודים בתכנית הוא שנתיים: בשנה ראשונה ישלים התלמיד את חובות השמיעה (3 סמסטרים – א', ב', קיץ), בשנה שנייה יעבוד התלמיד על השלמת עבודת הגמר המחקרית (התזה).

מסלול ב' בהיקף של **36 שש"ס**, במסגרת שיעורי חובה ובחירה. סטודנטים חייבים להשלים שלוש עבודות סמינריוניות ופרויקט גמר המבוסס על הפרקטיקום.

משך הלימודים הוא שנה (3 סמסטרים – א', ב', קיץ).

* מעבר ממסלול ב' למסלול א' מותנה בקבלת אישור להנחיה מאחד מחברי הסגל של הפקולטה למדעי החברה המורשה להנחות כתיבת תיזה.

מבנה הלימודים

התכנית מורכבת מקורסי חובה, קורסי בחירה ופרקטיקום.

203

מדעי המחשב

חוג לימודים לתואר B.Sc. (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים לתואר M.Sc.
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ דניאל קרן**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ מרטין גולומביק (אמריטוס), פרופ׳ דן גורדון (אמריטוס), פרופ׳ שולי וינטנר, פרופ׳ אלק וינשטיין, פרופ׳ מנחם גד לנדאו, פרופ׳ אילן נוימן, פרופ׳ דניאל קרן, פרופ׳ רונן שאלתיאל.

פרופסור חבר: פרופ׳ יוסי בן־אשר, פרופ׳ אור דונקלמן, פרופ׳ חגית הל־אור, פרופ׳ לרי מנביץ׳ (אמריטוס).

מרצה בכיר: ד״ר ריטה אוסדצ׳י, ד״ר אורן וימן, ד״ר אור מאיר, ד״ר רועי פורן, ד״ר דן פלדמן, ד״ר רחל קולודני, ד״ר אורי רבינוביץ, ד״ר נגה רון־צבי.

עמיתי הוראה ומורה מן החוץ: ד״ר ענת אהרוני, מר שי בושינסקי, מר ארי בן־אפרים, ד״ר אורן בן־צבי, ד״ר פיטר בק, ד״ר מלכי גרוסמן, ד״ר גדי הבר, ד״ר עלי זינגרמן, מר נמרוד פלג, מר סרג׳ קרול, גב׳ ליאת רוזנברג, ד״ר חגי רויטמן, ד״ר אורן שרון, מר אורן שר־שלום.

תלמידי מחקר המועסקים בהוראה: מר ארז גרליץ, גב׳ נועה פריבמן־חורש.

מזכירות החוג

עוזר מנהלי לראש החוג: **גב׳ דפנה שטרן**

מזכירת החוג: **גב׳ נטלי לנדר**

מזכירת החוג: **גב׳ ענבל אוחנה**

מרכזת תוכנית אתגר: **גב׳ טלי שריג**

מזכירת תוכנית אתגר: **גב׳ מיכל חורש**

מיקום: חדר: 406, קומה 4, בניין ג׳ייקובס

טלפון: 04-8240259, פקס: 04-8249331

דואר אלקטרוני: info@cs.haifa.ac.il, כתובתנו באינטרנט: http://cs.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (B.Sc.)

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להכשיר את התלמידים לתעסוקה במדעי המחשב ובנושאים בין-תחומיים המשלבים מדעי המחשב עם תחומים אחרים, וכן ללימודי המשך מתקדמים לתארים גבוהים במדעי המחשב. רוב בוגרי החוג משתלבים מייד עם סיום הלימודים בתעשיית ההי-טק הישראלית. חלק ניכר (כמחצית) מתלמידינו מועסקים במשרות סטודנט כבר בשנה השנייה והשלישית ללימודיהם. החברות בהן ניתן למצוא את בוגרי (ותלמידי) החוג כוללות את אינטל, אלביט, י.ב.מ, מיקרוסופט, פיליפס, קוואלקום, רפאל, ועוד רבות אחרות, כולל חברות הזנק (סטארט-אפ) רבות. בוגרים רבים ממשיכים ללימודי תואר שני באוניברסיטת חיפה או במחלקות למדעי המחשב המובילות בארץ ובעולם.

מסלולי הלימוד

1. **מדעי המחשב - חד חוגי**. התוכנית כוללת לימודים במדעי המחשב בהיקף נרחב. היא מיועדת לסטודנטים הרואים את עתידם בחזית המחקר והפיתוח של תחום המחשבים. בוגרי המסלול החד חוגי יוכלו להשתלב בקבוצות מחקר ופיתוח בתעשייה או להמשיך את לימודיהם לתארים מתקדמים במדעי המחשב.

במסגרת התואר הראשון ניתן ללמוד מדעי המחשב בהיקף נרחב, או לבחור במספר התמחויות ייחודיות, כולל התמחויות רב־תחומיות:

- **מדעים ויזואליים:** לימודים מוגברים בעיבוד תמונה, עיבוד וידיאו, גרפיקה ממוחשבת ועוד. ההתמחות תכין את בוגריה לאפשרויות תעסוקה מגוונות, למשל בתחום ההדמיה הרפואית, מערכות מבוססות תמונה ווידיאו, חישה מרחוק, רובוטיקה ועוד.
- **אבטחת מידע:** לימודים מוגברים ברשתות תקשורת, קריפטוגרפיה, אבטחת מחשבים ורשתות, מסדי נתונים ועוד, כמו גם קורסים במדעי החברה, מדעי הרוח ומשפטים, שיכינו את הבוגרים לתעסוקה באבטחת מידע ונתונים, תוך הבנה מקיפה של שאלות חברתיות, מוסריות ומשפטיות של הנושא.
- **למידה ממוכנת:** לימודים מוגברים בבינה מלאכותית, למידה ממוכנת ו־big data, שיכינו את הבוגרים למגוון של אפשרויות תעסוקה בתחומים בהם יש צורך בעיבוד מסיבי של נתונים, כגון ערים חכמות, מערכות סנסורים, עיבוד נתוני טלפוניה, רובוטיקה ועוד.
- **בלשנות חישובית:** ההתמחות משלבת לימודים מוגברים במדעי המחשב עם חטיבה של קורסים בלשון עברית. בוגרי ההתמחות יקבלו נקודת זינוק משמעותית בשוק התעסוקה בתחום של עיבוד שפות טבעיות (למשל, פיתוח מערכות תרגום אוטומטי, חילוץ מידע מובנה מטקסטים, מערכות זיהוי ויצירת דיבור, ועוד).

- **רשתות חברתיות:** לימודים מוגברים במדעי המחשב עם מקבץ של קורסים בסוציולוגיה. ההתמחות תכשיר בוגרים לפיתוח עתידי של רשתות חברתיות ותוכנה עבורן.
- **מערכות מידע גיאוגרפיות:** לימודים מוגברים במדעי המחשב עם מקבץ של קורסים בגיאוגרפיה. בוגרי ההתמחות יפתחו את הדורות העתידיים של תוכנות ניווט ומיפוי.
- **טכנולוגיה, מדיה וחברה:** לימודים מוגברים במדעי המחשב עם מקבץ של קורסים בתקשורת.

2. **תואר דו חוגי במדעי המחשב עם מתמטיקה.** התוכנית מיועדת לתלמידים בעלי רקע מתימטי חזק ואוריינטציה מחקרית. היא כוללת את כל קורסי הליבה במדעי המחשב עם לימודים מוגברים במתמטיקה.
3. **תואר דו חוגי במדעי המחשב עם מערכות מידע.** התוכנית מיועדת לתמידים שרוצים להתמחות במערכות מידע. היא כוללת את כל קורסי הליבה במדעי המחשב ובמערכות מידע.
4. **תואר דו חוגי במדעי המחשב וביולוגיה.** התוכנית משלבת תואר במדעי המחשב עם תואר בביולוגיה. היא מעניקה לסטודנטים כלים להבין את השאלות שעומדות בחזית המדע בביולוגיה, ואת הכלים החישוביים שמאפשרים לפתור בעיות אלו. הכלים החישוביים הם מאד רחבים, ולפיכך שימושים לפתרון מגוון של בעיות נוספות, ובפרט להשתלבות בשוק התעסוקה המודרני.
5. **מדעי המחשב - תוכנית אתגר.** תוכנית ייחודית לתואר ראשון במדעי המחשב לתלמידי תיכון.

תנאי הקבלה

תנאי הקבלה לכל מסלולי הלימוד זהים.

א. הקבלה לשנה הראשונה מותנית בתנאים הבאים:

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג.
2. עמידה בבחינת הבגרות במתמטיקה כדלקמן:

   ברמה של 5 יחידות — בציון 75 ומעלה.

   ברמה של 4 יחידות — בציון 90 ומעלה.

כדי להתקבל לתוכנית דו־חוגית, על התלמיד לעמוד בתנאי הקבלה של שני החוגים.

* תנאי הקבלה לתוכנית המשולבת למדעי המחשב וביולוגיה שונים מתנאי הקבלה לשאר מסלולי הלימוד בחוג. התנאים המעודכנים מפורטים באתר החוג.

ב. אפיק מעבר מהאוניברסיטה הפתוחה

תלמידים שאינם עומדים בתנאי הקבלה רשאים ללמוד קורסי יסוד באוניברסיטה הפתוחה, ולהתקבל לחוג לאחר השלמת קורסים אלו בציונים טובים, לפי המפורט בנוהל "אפיק מעבר מהאוניברסיטה הפתוחה" באתר החוג.

ג. אפיק מעבר מהחוג למתמטיקה

תלמידי החוג למתמטיקה המעוניינים לעבור לחוג למדעי המחשב מוזמנים לעיין בנוהל "אפיק מעבר מהחוג למתמטיקה" באתר החוג.

תוכנית הלימודים

הלימודים כוללים מקצועות חובה ובחירה במדעי המחשב, מקצועות חובה במתמטיקה וכן קורסי בחירה חופשיים (מכל חוג באוניברסיטה, כולל החוג למדעי המחשב).

לימודי ליבה במדעי המחשב (80 נ"ז)

קורסי חובה במדעי המחשב	**(55 נ"ז)**
מבוא למדעי המחשב	5 נ"ז
תכנות מונחה עצמים	4 נ"ז
ארגון המחשב ושפות סף	3 נ"ז
מבוא לחמרה	5 נ"ז
מבני נתונים	5 נ"ז
מערכות הפעלה	5 נ"ז
מבוא ללוגיקה	3 נ"ז
שיטות הסתברותיות	5 נ"ז
תכנון וניתוח אלגוריתמים	5 נ"ז
מבנה מהדרים	5 נ"ז
מודלים חישוביים	5 נ"ז
פרויקט במדעי המחשב	3 נ"ז
סמינריון	2 נ"ז
קורסי חובה במתמטיקה	**(25 נ"ז)**
אלגברה ליניארית	5 נ"ז
חדו"א 1	5 נ"ז
אלגברה ב'	5 נ"ז
חדו"א 2	5 נ"ז
מתמטיקה דיסקרטית	5 נ"ז

תוכנית חד־חוגית, מדעי המחשב מורחב

◆ מקצועות ליבה:	80 נ"ז
◆ קורסי בחירה במדעי המחשב:	32 נ"ז
◆ קורסי בחירה חופשית:	4 נ"ז
◆ דרך הרוח:	4 נ"ז
סה"כ לתואר:	**120 נ"ז**

תוכנית חד־חוגית במדעי המחשב עם התמחות במדעים ויזואליים

*יתכנו שינויים ברשימת הקורסים

- מקצועות ליבה: 80 נ"ז
- קורסי בחירה במדעי המחשב מהרשימה הבאה: 20 נ"ז

גרפיקה ממוחשבת (חובה), עיבוד תמונה (חובה), למידה ממוכנת, מערכות דימות וצבע, סיווג תמונות ווידיאו, ראייה תלת־ממדית, תכנות מדעי.

- קורסי בחירה נוספים במדעי המחשב: 12 נ"ז
- קורסי דרך הרוח: 4 נ"ז
- קורסי בחירה חופשית: 4 נ"ז

סה"כ לתואר: 120 נ"ז

תוכנית חד־חוגית במדעי המחשב עם התמחות בלמידה ממוכנת

*יתכנו שינויים ברשימת הקורסים

- מקצועות ליבה: 80 נ"ז
- קורסי בחירה במדעי המחשב מהרשימה הבאה: 20 נ"ז

למידה ממוכנת (חובה), מודלים גרפיים בלמידה ממוכנת (חובה), Big data, בינה מלאכותית, מסדי נתונים, תכנות מדעי.

- קורסי בחירה נוספים במדעי המחשב: 12 נ"ז
- קורסי דרך הרוח: 4 נ"ז
- קורסי בחירה חופשית: 4 נ"ז

סה"כ לתואר: 120 נ"ז

תוכנית חד־חוגית, מדעי המחשב עם התמחות באבטחת מידע

*יתכנו שינויים ברשימת הקורסים

- מקצועות ליבה: 80 נ"ז
- קורסי בחירה במדעי המחשב מהרשימה הבאה: 24-16 נ"ז

אבטחת מחשבים ורשתות (חובה), רשתות תקשורת (חובה), יסודות הקריפטוגרפיה, למידה ממוכנת, מבוא לקריפטוגרפיה, מסדי נתונים, סמינר באבטחת מידע, תקשורת באינטרנט, Big data.

- קורסי בחירה נוספים מתחומי ידע אחרים: 20-12 נ"ז

חברה, פרטיות ומדיה חברתית *או* אינטרנט ופשיעה (החוג לסוציולוגיה)

סוגיות בטרור (ביה"ס למדעי המדינה)

סמינר בעבריינות באינטרנט *או* סמינר בפרטיות ורשתות חברתיות (החוג לסוציולוגיה)
קורסים ייעודיים במשפטים ובמדעי המדינה

- קורסי דרך הרוח: 4 נ"ז (תורת המודיעין וקהילת המודיעין בישראל *או* מדיניות הביטחון בישראל: עקרונות ומימוש)

סה"כ לתואר: 120 נ"ז

תוכנית חד־חוגית במדעי המחשב עם התמחות בבלשנות חישובית

*יתכנו שינויים ברשימת הקורסים

- מקצועות ליבה: 80 נ"ז
- קורסי בחירה במדעי המחשב מהרשימה הבאה: 12 נ"ז

  בלשנות חישובית (חובה), עיבוד שפות טבעיות (חובה), בינה מלאכותית, למידה ממוכנת, מעבדה בעיבוד שפות טבעיות.
- קורסי בחירה נוספים במדעי המחשב: 4 נ"ז
- חטיבה בלשון עברית: 20 נ"ז

מבוא לבלשנות כללית, תורת ההגה של העברית א', תורת ההגה של העברית ב', תורת הצורות של העברית החדשה, תחביר הלשון העברית, סמנטיקה של העברית *או* מבוא לפרגמטיקה ולחקר השיח, העברית בראי הבלשנות השמית, סמינריון.

- קורסי דרך הרוח: 4 נ"ז

סה"כ לתואר: 120 נ"ז

תוכנית חד־חוגית במדעי המחשב עם התמחות ברשתות חברתיות

*יתכנו שינויים ברשימת הקורסים

- מקצועות ליבה: 80 נ"ז
- קורסי בחירה במדעי המחשב מהרשימה הבאה: 12 נ"ז

  רשתות תקשורת (חובה), תכנות WEB (חובה), בינה מלאכותית, למידה ממוכנת, Big data.
- קורסי בחירה נוספים במדעי המחשב: 4 נ"ז
- חטיבה בסוציולוגיה: 20 נ"ז

מבוא לסוציולוגיה, מבנה חברתי של ישראל; חברה, פרטיות ומדיה חברתית *או* אינטרנט ופשיעה; קורסי בחירה מהחוג לסוציולוגיה.

- קורסי דרך הרוח: 4 נ"ז

סה"כ לתואר: 120 נ"ז

תוכנית חד־חוגית במדעי המחשב עם התמחות במערכות מידע גיאוגרפיות

*יתכנו שינויים ברשימת הקורסים

- מקצועות ליבה: 80 נ"ז
- קורסי בחירה במדעי המחשב מהרשימה הבאה: 12 נ"ז

אלגוריתמים בגרפים מישוריים (חובה), מסדי נתונים (חובה), Big data, גיאומטריה חישובית, חישוב מסלולים קצרים בגרפים, למידה ממוכנת, עיבוד תמונה, תכנות מדעי.

- קורסי בחירה נוספים במדעי המחשב: 4 נ"ז
- חטיבה בגיאוגרפיה: 20 נ"ז

מבוא למערכות מידע גיאוגרפיות; מפות, מיפוי וקרטוגרפיה; היטלים, טרנספורמציות ומערכות קואורדינאטות; מערכות מידע גיאוגרפיות למתקדמים; סמינר במערכות מידע גיאוגרפיות.

- קורסי דרך הרוח: 4 נ"ז

סה"כ לתואר: 120 נ"ז

תוכנית חד־חוגית במדעי המחשב עם התמחות בטכנולוגיה, מדיה וחברה

*יתכנו שינויים ברשימת הקורסים

- מקצועות ליבה: 80 נ"ז
- קורסי בחירה במדעי המחשב מהרשימה הבאה: 12 נ"ז

  רשתות תקשורת (חובה), תכנות WEB (חובה), בינה מלאכותית, למידה ממוכנת, Big Data.
- קורסי בחירה נוספים במדעי המחשב: 4 נ"ז
- חטיבה בתקשורת: 20 נ"ז

  <u>קורס יסוד</u>: בחירה בין מבוא לתקשורת המונים / תקשורת טכנולוגיה ותרבות (6 שש"ס)

  אחד מקורסי המבוא: פסיכולוגיה חברתית, שיח ומדיה, שיטות מחקר כמותי או שיטות מחקר איכותני (4 שש"ס)

  <u>שני קורסי בחירה</u>: מבין הקורסים הרלוונטיים המוצעים בחוג. למשל: שכנוע: תיאוריה ומחקר; טרור באינטרנט; טכנולוגיות תקשורת בחיי היום יום; תעשיות תרבות בעידן הדיגיטלי, בין הדפוס לדיגיטל: מחקר עיתונות בעולם טכנולוגי משתנה; אפשרות לסמינר מחקרי באישור יו"ר ועדת הב"א בחוג לתקשורת .

  <u>סדנא אחת</u> למשל: שיווק, מבוא לשיווק באינטרנט, פרסום

כל תלמידי ההתמחות יקבלו ייעוץ אישי ויבנו את התכנית שלהם עם יו"ר ועדת הב"א החוגית בחוג לתקשורת.

◆ קורסי דרך הרוח: 4 נ"ז

סה"כ לתואר: 120 נ"ז

תוכנית דו־חוגית במדעי המחשב עם מתמטיקה

◆ קורסי חובה במדעי המחשב: 55 נ"ז

◆ קורסי בחירה במדעי המחשב: 5 נ"ז

◆ קורסי חובה במתמטיקה*: 25 נ"ז

*כל הקורסים המתמטיים נלמדים במסגרת החוג למתמטיקה ומשוקללים בסיום התואר בממוצע הציונים בחוג למתמטיקה.

סה"כ במדעי המחשב 60 נ"ז

* קורסי חובה ובחירה נוספים בהתאם לתוכנית הלימודים בחוג למתמטיקה.

* קורסי דרך הרוח (ראה הערות בהמשך).

תוכנית דו־חוגית, מדעי המחשב עם מערכות מידע

◆ קורסי חובה במדעי המחשב (45 נ"ז)

מבוא למדעי המחשב 5 נ"ז

תכנות מונחה עצמים 4 נ"ז

ארגון המחשב ושפות סף 3 נ"ז

מבוא לחמרה 5 נ"ז

מבני נתונים 5 נ"ז

מערכות הפעלה 5 נ"ז

מבוא ללוגיקה 3 נ"ז

תכנון וניתוח אלגוריתמים 5 נ"ז

מבנה מהדרים 5 נ"ז

מודלים חישוביים 5 נ"ז

◆ קורסי חובה במתמטיקה (25 נ"ז)

אלגברה ליניארית 5 נ"ז

חדו"א 1 5 נ"ז

אלגברה ב' 5 נ"ז

חדו"א 2 5 נ"ז

מתמטיקה דיסקרטית	5 נ"ז

*הקורסים אלגברה ליניארית וחדו"א 1 ישוקללו בסיום התואר בחוג למערכות מידע עם 4 נ"ז כ"א.

סה"כ במדעי המחשב	**60 נ"ז**

* קורסי דרך הרוח (ראה הערות בהמשך)

*קורסי חובה ובחירה נוספים בהתאם לתוכנית הלימודים בחוג למערכות מידע.

תוכנית דו חוגית במדעי המחשב וביולוגיה

◆ קורסי חובה במדעי המחשב	(54 נ"ז)
מבוא למדעי המחשב	5 נ"ז
תכנות מונחה עצמים	4 נ"ז
ארגון המחשב ושפות סף	3 נ"ז
מבוא לחמרה	5 נ"ז
מבני נתונים	5 נ"ז
מערכות הפעלה	5 נ"ז
מבוא ללוגיקה	3 נ"ז
שיטות הסתברותיות	5 נ"ז
תכנון וניתוח אלגוריתמים	5 נ"ז
מבנה מהדרים	5 נ"ז
מודלים חישוביים	5 נ"ז
מבוא לביולוגיה חישובית	4 נ"ז
◆ קורסי חובה במתמטיקה	(25 נ"ז)
אלגברה ליניארית	5 נ"ז
חדו"א 1	5 נ"ז
אלגברה ב'	5 נ"ז
חדו"א 2	5 נ"ז
מתמטיקה דיסקרטית	5 נ"ז
סה"כ במדעי המחשב	**79 נ"ז**

◆ קורסי בחירה במדעי המחשב מהרשימה הבאה או מהחוג לביולוגיה: 4 נ"ז
מבוא ללמידה ממוכנת, תכנות מדעי, מסדי נתונים, תכנות WEB.

◆ פרויקט מחקר: 4 נ"ז

◆ **קורסי חובה ובחירה נוספים בהתאם לתוכנית הלימודים בחוג לביולוגיה: 79 נ"ז**

◆ קורסי דרך הרוח: 4 נ"ז

סה"כ לתואר בתוכנית:	**170 נ"ז**

הערות:

1. החל משנה"ל תשע"ה הניקוד בחלק מהקורסים שונה. סטודנט שילמד את הקורס במתכונת החדשה יוכרו לו נ"ז בהתאם לתוכנית הלימודים שבה החל את לימודיו.
2. **"דרך הרוח"**

על כל תלמידי התואר הראשון (במסלול דו-חוגי שבו החוג השני אינו ממדעי הרוח, ובמסלול חד חוגי) אשר התחילו את לימודיהם בתשע"ב ואילך ללמוד לפחות קורס אחד בן 4 נ"ז, או שני קורסים בהיקף של 2 נ"ז כל אחד, במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח. הרישום יתבצע תחת תוכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. את לימודי דרך הרוח ניתן יהיה ללמוד בכל אחת משנות הלימוד לתואר. סיום לימודי דרך הרוח בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר. רשימת הקורסים תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח" שכתובתו: http://woh.haifa.ac.il

סטודנט **במסלול דו־חוגי** ילמד בנוסף לתוכנית הלימודים הרגילה בחוג עוד 4 נ"ז, יסיים את התואר עם 124 נ"ז (ביולוגיה 170 נ"ז) ועליו לבחור אחת מבין 2 האפשרויות הבאות:

* ילמד קורס "דרך הרוח" בהיקף 4 נ"ז באחד מחוגי הלימוד.
* ילמד 2 קורסי "דרך הרוח" בהיקף 2 נ"ז כל אחד; כל קורס יהיה במסגרת אחד מחוגי הלימוד.

הערות כלליות:

1. בימי ג', 12:00-14:00 ובימי ה', 10:00-12:00 יתקיימו פעילויות חוגיות (שיעורי חזרה, בחינות אמצע, אירועים וכו'). הסטודנטים מתבקשים לא להירשם לקורסים מחוגים אחרים בשעות הללו.
2. תשומת לב הסטודנטים מופנית לתקנון הלימודים הכללי לתואר ראשון (ב"א), החל על כל הסטודנטים באוניברסיטה.
3. מקצועות הבחירה החופשיים במסלול החד־חוגי טעונים אישור החוג (כדי לוודא שאינם חופפים או מוכלים במקצועות החוג).
4. בהתאם לתקנון האוניברסיטה:

א. סטודנט שנכשל או **לא השלים קורס חובה** חייב לחזור עליו בסמסטר עוקב שהקורס נפתח. נכשל או **לא השלים** את הקורס בסמסטר עוקב – לימודיו יופסקו.

ב. סטודנט שלא קיבל ציון עובר באף קורס במשך 4 סמסטרים רצופים, לימודיו בחוג יופסקו ולא תינתן לו הכרה בעתיד עבור הקורסים אותם למד.

ג. סטודנט אשר לא סיים לימודיו לקראת תואר ראשון שנתיים לאחר משך הלימודים המקובל ללימודי התואר הראשון בחוגי הלימוד שלו, ראש החוג יבדוק, ידון ויחליט באשר להמשך לימודיו. לא סיים לימודיו, לאחר שש שנים יופסקו לימודיו בחוג.

5. לכל קורס עשויים להיות קורסי קדם. אין להירשם לקורס לפני עמידה בכל דרישות הקדם שלו!
6. ציון "עובר" למקצוע בודד בחוג הוא 51, אולם לפי תקנות האוניברסיטה דרוש ממוצע של לפחות 60 בחוג כדי לקבל זכאות לתואר (בכל מסלולי הלימוד).

7. שיטת הלימוד באוניברסיטת חיפה היא שיטת הצבירה, וניתן ללמוד את הקורסים בהתאם לנוחיות הסטודנט תוך הקפדה על דרישות הקדם של כל קורס.
8. פעמיים בשנה, בסוף כל סמסטר, תיבדק ההתקדמות בלימודים של כל התלמידים. תלמיד שיימצא במצב אקדמי לא תקין יזומן לפגישה עם ראש החוג או עם יועץ לתואר ראשון. בפגישה יתבררו הסיבות למצב, ויידונו פעולות לתיקונו. אם המצב האקדמי יישאר לא תקין גם לאחר סמסטר נוסף, יופסקו לימודיו של התלמיד. מצב אקדמי תקין מוגדר כך: צבירה של לפחות 14 נקודות בממוצע בסמסטר (7 נקודות במסלול דו־חוגי); וממוצע ציונים של לפחות 65.
9. בקורסים בהם יש בחינות סוף סמסטר, משקל הבחינה בהרכב הציון הסופי יהיה 50% לפחות. סטודנט שלא עבר את בחינת סוף הסמסטר (בציון 51 לפחות) לא יקבל ציון עובר בקורס. כל זאת תקף אלא אם המרצה ציין אחרת בדף הסילבוס.
10. הארכות זמן בבחינות יינתנו לסטודנטים עם לקויות, בתיאום עם דיקנאט הסטודנטים.
11. סטודנט המבקש לשפר הישגיו בקורס שכבר סיים בהצלחה יוכל לעשות זאת ע"י לימוד מחדש של קורס זה ועמידה בכל החובות האקדמיות של הקורס, בתנאי שלא למד בינתיים קורס מתקדם יותר באותו נושא. רישום לקורס לצורך שיפור ציון עובר ייעשה ידנית במזכירות החוג. סטודנט שיירשם שלא כדין לקורס שכבר השלים בהצלחה, רישומו יבוטל. רישום כזה מהווה עבירת משמעת. הרישום יאושר רק אם יהיו מקומות פנויים בקורס, לאחר תום תקופת השינויים. הזכות לתקן ציון על ידי רישום מחדש ניתנת לניצול לכל היותר פעמיים במהלך הלימודים. בכל מקרה של חזרה על קורס הציון האחרון קובע.
12. בקורסים רבים יש תרגילים ו/או פרויקטים חובה. קבלת ציון על עבודות אלו עשויה להיות מותנית בהגנה של הסטודנט על העבודה בפני המרצה ו/או המתרגל. העתקת עבודות היא עבירת משמעת, גם של המעתיק וגם של הסטודנט שאפשר את ההעתקה.
13. חובת אנגלית כשפה זרה חלה על כל הסטודנטים באוניברסיטה. בקשות לקבלת פטור מאנגלית לא תאושרנה. השגת פטור באנגלית לאחר מילוי החובות (כל סטודנט באופן אישי על סמך הסיווג שנקבע לו) מהווה תנאי הכרחי להמשך לימודים לשנה השלישית ורישום לקורסים מדרג 3.

הלימודים לתואר שני (M.Sc.)

יו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שני: **טרם נקבע**

תחום מדעי המחשב מאופיין בדינמיות רבה, הנובעת מהתקדמות מדעית וטכנולוגית מהירה במחשבים, ומהתפתחויות וצרכים בתחומים אחרים המחייבים פתרונות בעזרת המחשב. התכנית נועדה לענות על הצורך במדעני מחשב ברמה גבוהה, בעלי ידע נרחב ומעמיק, ויכולת ניתוח ומחקר מדעי.

מטרת הלימודים

החוג למדעי המחשב מקיים 2 תוכניות לימודים:

- **מדעי המחשב - עם תזה** – תוכנית לימודים לתואר שני מחקרי המיועדת לתלמידים השואפים להתפתח בכיוון מחקר אקדמי. תלמידים אלו יוכלו להמשיך אח"כ ללימודי דוקטורט או להשתלב בתפקידי מחקר ופיתוח מתקדמים בתעשיות עתירות ידע.
- **מדעי המחשב - ללא תזה** – תוכנית לימודים לתואר שני המיועדת לתמידים השואפים להרחיב את השכלתם במדעי המחשב. תלמידים אלו יוכלו להשתלב בתפקידים מתקדמים בתעשיות עתירות ידע.

תנאי קבלה

- תואר ראשון (B.Sc. או B.A.) במדעי המחשב ממוסד אקדמי מוכר, בתכנית לימודים המוכרת ע"י המועצה להשכלה גבוהה כתכנית במדעי המחשב.
- בוגרים של תוכניות לימודים מסוימות (כגון הנדסת מחשבים, הנדסת תוכנה, הנדסת מערכות מידע, מתמטיקה) עשויים להתקבל בכפוף לדרישת השלמות.
- ממוצע ציונים 85 לפחות בתואר ראשון. אם התואר הראשון הוא דו־חוגי, ממוצע 85 לפחות במדעי המחשב.
- המלצת ועדת קבלה חוגית ואישור הרשות ללימודים מתקדמים.
- מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים.
- מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה במבחן GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.
- התנאים שלעיל הם תנאי מינימום ואינם מבטיחים קבלה באופן אוטומטי.

תוכניות הלימודים

- **מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה):** תוכנית זו מבוססת על לימודי קורסים מתקדמים במדעי המחשב ועבודה מחקרית. בסיום לימודיו יגיש הסטודנט תזה ויעמוד בבחינת הגנה עליה.
- **מסלול ללא תזה:** תוכנית זו מבוססת על לימודים בהיקף רחב וכתיבת פרוייקט גמר/ בחינת גמר.
- **מסלול מואץ:** התוכנית מיועדת לתלמידי תואר ראשון שיזוהו כמצטיינים ע"פ קריטריונים של החוג. הקבלה לתוכנית הזאת כפופה לאישור החוג והרשות ללימודים מתקדמים. הלימודים במסלול המואץ יהיו אך ורק במסלול עם תזה. פרטים נוספים על מסלול זה, ניתן למצוא בתקנון לימודי תואר שני – הרשות ללימודים מתקדמים.

הערות:

1. מועמדים חדשים יתקבלו אוטומטית למסלול ללא תזה. רק עם מציאת מנחה יוכלו לעבור למסלול עם תזה. המעבר למסלול עם תזה מותנה במציאת מנחה לתזה במהלך שלושת הסמסטרים הראשונים ללימודים וכרוך באישור הוועדה החוגית לתואר שני.
2. החוג ממליץ לסטודנטים להקדיש זמן מלא ללימודיהם. למרות זאת, החוג עושה מאמצים רבים לאפשר למעוניינים בכך לעבוד במקביל ללימודיהם.

משך הלימודים

בהתאם לתקנון לימודי תואר שני, משך הלימודים הרגיל הוא עד שלוש שנים במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה), ושנתיים במסלול ללא תזה. במסלול מואץ המתקיים רק במסלול עם תזה, משך הלימודים הכולל לתואר ראשון ושני הינו חמש שנים. עמידה בלוחות הזמנים היא באחריותו הבלעדית של הסטודנט.

מבנה הלימודים

בכל המסלולים, על הסטודנט ללמוד קורסים מסוגים שונים ולכתוב עבודת גמר מחקרית (תזה) במסלול א' ופרוייקט גמר / בחינת גמר במסלול ב'. רוב הקורסים הם בהיקף של 3 שעות שבועיות סמסטריאליות (שש"ס), אם כי יתכנו גם קורסים בהיקף של 2 שש"ס. חלק מהקורסים הם במתכונת מעבדה (בדרך כלל, פרויקט תכנות מעשי). כמו כן מוצעים סמינרים שהם בהיקף של 2 שש"ס. על הסטודנט לסיים את חובות השמיעה תוך שנתיים מיום תחילת לימודיו.

היקף הלימודים

תלמיד במסלול ב' (ללא תזה) נדרש להשלים 36 שש"ס.

תלמיד במסלול א' (עם תזה) 28 שש"ס (לבוגרי תואר ראשון חד־חוגי במדעי המחשב) או 32 שש"ס (לבוגרי תואר ראשון דו־חוגי). בקשה להקלה נוספת לבוגרי תואר ראשון ארבע־שנתי במדעי המחשב תתבצע באופן פרטני, באישור מיוחד של יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני והדיקן ללימודים מתקדמים.

הכרה בלימודים קודמים של קורסי מדעי המחשב ברמה של תואר שני תתאפשר באישור של יו"ר הוועדה החוגית ובהתאם לתקנון לימודי תואר שני.

כל הקורסים שאינם מעבדה או סמינר בחוג, מחולקים ל־2 תחומים:

1. **תיאוריה של מדעי המחשב**.
2. **יישומים מתקדמים של מדעי המחשב**.

תלמידים במסלול א' (עם תזה) נדרשים ללמוד לפחות קורס אחד (מדרג 4 בהיקף 3 שש"ס) מכל תחום, וכן לפחות סמינר אחד. תלמידים במסלול ב' (ללא תזה) נדרשים להשלים לפחות שני קורסים (מדרג 4 בהיקף 3 שש"ס) מכל תחום, וכן לפחות שני סמינרים. במשך הלימודים לתואר שני, סטודנט במסלול עם תזה רשאי ללמוד עד 3 קורסי בחירה מדרג 3 (תואר ראשון). סטודנט במסלול ללא תזה רשאי ללמוד עד 4 קורסים כאלו.

תלמידי תואר שני חייבים להשתתף לפחות ב־6 הרצאות אורח בסמינרים המחלקתיים **כל שנה**. רשימת הסמינרים הרלוונטים תפורסם בנפרד בכתובת:
http://cs.haifa.ac.il

בכל מקרה של ספק, יחולו הוראות תקנון הלימודים לתואר שני, ראה:
http://graduate.haifa.ac.il

שקלול הציון הסופי

מסלול א':

- 50% ציון עבודת גמר מחקרית-התיזה (כולל החיבור ובחינת ההגנה על התיזה)
- 50% ציוני הקורסים

מסלול ב':

- 20% ציון פרוייקט הגמר או בחינת הגמר
- 80% ציוני הקורסים

הסברים לגבי עבודת גמר מחקרית (תזה)

התזה היא עבודת מחקר העומדת בקריטריונים המדעיים המקובלים בענף המחקרי, כלומר ראויה לפרסום כמחקר מקורי בכנס מדעי בינלאומי עם שיפוט, ו/או ראויה לפרסום בעיתון מדעי עם שיפוט. הכנס או העיתון חייבים להיות בתחום מדעי המחשב או בנושא בינתחומי המשלב מדעי המחשב עם תחום מדעי אחר. תזה שאינה עומדת בתנאים אלה עשויה אף היא להתקבל, אולם ציונה יהיה נמוך מהסף הדרוש להתקבל ללימודי דוקטורט באוניברסיטת חיפה (ציון 86). התזה תעבור שיפוט ע"י שלושה בוחנים (או יותר), שמהם אחד לפחות איננו חבר סגל בחוג.

מציאת מנחה והגשת הצעת מחקר

במהלך שלושת הסמסטרים הראשונים ללימודים, על התלמידים המעוניינים במסלול עם תזה למצוא מנחה ולגבש הצעת מחקר. כל אנשי הסגל בחוג יכולים להנחות תזות. שמותיהם ופרטי הקשר של מנחים פוטנציאליים נוספים, חיצוניים, מפורטים באתר החוג וטעונים אישור הדיקן ללימודים מתקדמים. האחריות למציאת מנחה מוטלת על התלמיד. המועד האחרון למציאת מנחה הוא תום שלושה סמסטרים מתחילת לימודי התואר השני. בתוך שלושה סמסטרים, על הסטודנט להגיש טופס הסכמה להנחיה, חתום על ידי המנחה. שימו לב כי המועד האחרון להגשת הצעת מחקר הוא תום ארבעה סמסטרים. בהתאם לתקנות האוניברסיטה, סטודנט שלא יגיש הצעת מחקר, מאושרת על ידי המנחה תוך ארבעה סמסטרים מתחילת לימודיו יועבר למסלול ללא תזה.

הצעת המחקר צריכה להיות קצרה וענייינית. עליה לכלול את מטרת המחקר, סקר המצב הנוכחי בתחום, הבעיות הקיימות ושיטות הפתרון המוצעות, ותוצאות ראשוניות (אם יש כאלה). ההצעה צריכה להיות מובנת לקורא בעל השכלה כללית במדעי המחשב (שאינו מומחה בתחום המחקר). אורך טיפוסי של הצעות מחקר הוא 3-5 עמודים. ניתן להגיש את ההצעה בעברית או באנגלית.

לוחות זמנים

סיום חובות הלימודים (קורסים): תוך ארבעה סמסטרים.

מציאת מנחה לתזה: תוך שלושה סמסטרים.

הגשת הצעת תזה: תוך ארבעה סמסטרים.

סיום כל החובות: שנתיים במסלול ללא תזה, שלוש שנים במסלול עם תזה.

מלגות

לסטודנטים המשקיעים את כל זמנם במחקר ישנה אפשרות לקבל מלגה ממנחה התזה ממלגות מחקר בהתאם להיצע. בנוסף, סטודנטים המתרגלים בחוג מקבלים שכר חודשי על עבודתם (ומלגת שכר לימוד בהתאם להיקף העסקתם).

הסברים לגבי פרוייקט / בחינת גמר

במסלול ב' (ללא תזה), הסטודנט מתבקש לבצע פרוייקט גמר או לעמוד בבחינת גמר.

פרוייקט הגמר - צריך להיות חלק ממחקר תיאורטי או יישומי במדעי המחשב או בנושא בינתחומי המשלב מדעי המחשב עם תחום מדעי אחר.

בחינת הגמר - המבחן יערך בע"פ מול ועדה שתמונה ע"י יו"ר הוועדה לתואר שני. המבחן יכיל שאלות מ־3 קורסים (ולפחות קורס אחד מכל שני תחומים) אותם למד הסטודנט במהלך לימודיו ועל פי בחירתו. אם יכשל, הסטודנט יוכל לגשת שנית למבחן לאחר תקופה של 6 חודשים. על הסטודנט להודיע על כוונתו לעבור בחינה במקום פרוייקט בתחילת הסמסטר האחרון ללימודיו, ולבחור את הקורסים (שיאושרו ע"י יו"ר הוועדה לתארים מתקדמים).

במסלול ללא תזה, על הסטודנט למצוא מנחה לפרוייקט הגמר במהלך השנה השנייה ללימודיו. האחריות למציאת מנחה מוטלת על התלמיד, והחוג אינו יכול לסייע בכך.

הלימודים לתואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי: **טרם נקבע**

בחוג למדעי המחשב מתקיימים לימודים לתואר שלישי (ד"ר לפילוסופיה) בתחומי המחקר השונים של חברי הסגל בחוג. תנאי הקבלה הם בהתאם לתקנון לימודי תואר שלישי — הרשות ללימודים מתקדמים.

קהל היעד: הלימודים מיועדים לבעלי תואר שני מחקרי במדעי המחשב המעוניינים להעמיק ולהתמחות במחקר מקורי שיוביל לתרומה מדעית משמעותית. מועמדותם של בעלי תואר שני בתחום קרוב למדעי המחשב (כגון הנדסת מחשבים) תישקל גם היא בחיוב. כמו כן, יתקבלו גם בוגרי תואר ראשון מצטיינים למסלול ישיר לדוקטורט, בהתאם לתקנות הרשות ללימודים מתקדמים.

הדרישות העיקריות הן:

ממוצע של 85 לפחות בלימודי המ"א וציון 86 לפחות בעבודת התזה.

שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים, אחד ממכתבי ההמלצה יהיה מטעם מנחה עבודת הגמר המחקרית (תזה)

התקשרות והסכמה בכתב של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת ע"י המנחה המיועד.

תוכנית הלימודים

משך הזמן הנורמטיבי ללימודי תואר שלישי הוא ארבע שנים. הארכת לימודים תינתן לאור המלצת המנחה, הוועדה החוגית ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

א. מנחה ונושא מחקר

קבלה לדוקטורט תלויה בהודעה של המנחה על נכונותו להנחות את הסטודנט ולדאוג לצרכי המחקר שלו. תלמידים העומדים בקריטריונים לקבלה, ידרשו להתקשר עם מנחה פוטנציאלי (חבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה עם קביעות באוניברסיטת חיפה) ולסכם את נושא המחקר. לפני הצגת המועמדות, על הסטודנט להגיש הצהרת כוונות שתכלול הצגה של בעיית המחקר ושל שיטות המחקר העיקריות.

ב. קורסים וסמינריונים

תכנית הלימודים תכלול קורסים בהיקף של 12 שש"ס (לפחות 4 קורסים). ועדת הדוקטורט והמנחה יקבעו אם יש צורך בקורסים נוספים, וזאת בהתאם לרקע הקודם של הסטודנט ודרישות המחקר. יתכנו גם קורסי קריאה מודרכת.

ג. תוכנית המחקר ואישורה

- במהלך השנה הראשונה יהיו התלמידים במעמד של תלמידי מחקר שלב א'. במהלך השנה הראשונה יכתוב התלמיד את התוכנית המפורטת למחקר הדוקטורט באנגלית ובפורמט המקובל של הצעת מחקר לאקדמיה, כולל תוצאות ראשוניות.

תכנית המחקר תהיה מקורית ובעלת סיכוי סביר לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר. עם אישור תוכנית המחקר ע"י הועדה החוגית, והרשות ללימודים מתקדמים יעבור התלמיד למעמד של דוקטורט שלב ב' במהלכו יבצע את עבודת המחקר.

ד. ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

בתום כל שנה מיום אישור תוכנית המחקר יגיש התלמיד דו"ח התקדמות לוועדה החוגית, החתום ע"י המנחה. לדו"ח אפשר ואף מומלץ לצרף מאמרים שנשלחו לפרסום.

ה. קריטריונים להערכת המחקר

החוג מצפה כי עבודת המחקר תניב פרסומים בכתבי עת ו/או כנסים מדעיים ברמה גבוהה, וזאת כמדד נוסף להערכה ע"י המנחה והוועדה החוגית. החוג יעודד את התלמיד להרצות בסמינרי מחקר באוניברסיטאות אחרות בארץ, וזאת כדי להבטיח חשיפה מרבית כבר בשלבים מוקדמים של המחקר. החוג מצפה כי התלמיד יהיה נוכח בסמינרי מחקר (כולל באוניברסיטאות אחרות), ובמידת האפשר גם בכנסים מדעיים מובילים בחו"ל (גם אם אין לתלמיד או למנחה מאמר בכנס). המטרה היא למנוע ככל האפשר מצב בו התלמיד מתכנס בתוך "בועה", ולגרום לכך שהוא יכיר היטב את אופי ורמת המחקר הנדרש בתחומו, כמו גם את המחקר העדכני ביותר.

ו. שיפוט עבודת הד"ר

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י המנחה וועדת הדוקטורט, תועבר עבודת הדוקטור לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון תואר שלישי.

החוג מעודד את תלמידיו להגיש את עבודות הדוקטורט במתכונת של דוקטורט מאמרים.

ז. מסלול ישיר לדוקטורט

תנאי קבלה

- מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שיש ברצונם להמשיך ברצף מהתואר השני לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי.
- מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לדוקטורט חייב למלא את התנאים הבאים:
  - היינו בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיג בלימודי התואר הראשון ציון של 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.
  - היינו תלמיד שנה א' בתואר שני עם ממוצע ציונים 90 בקורסים היקף 16 שעות לפחות.

סטודנט שעומד ב־2 התנאים הללו, יוכל להגיש את מועמדותו למסלול הישיר לדוקטורט בתום שנה א' ללימודי התואר השני.

תיק המועמדות יוגש לוועדה לתארים המתקדמים ויכלול את המסמכים הבאים:

- גיליון ציונים מאושר לתואר "בוגר" וגיליון ציונים זמני לתואר שני.
- הצהרת כוונות לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת על ידי המנחה המיועד.
- אישור בכתב על הסכמת מנחה העומד בקריטריונים להנחיה.
- קורות חיים בעברית ובאנגלית.
- שתי המלצות מאנשי אקדמיה.

משך הלימודים: 5 שנים (כולל התואר השני)

השלמת חובות שמיעה:

שנה א' – במסגרת לימודי התואר השני - 16 שש"ס.

שנה ב' – במסגרת השלב הראשון של המסלול הישיר לדוקטורט - 10 שש"ס.

שנה ג' – במסגרת השלב השני של המסלול הישיר לדוקטורט- 12 שש"ס.

מבנה הלימודים

- השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 26 שש"ס לפחות (ברמת התואר השני) וסיומם בציון משוקלל של לפחות 90 וכמו כן, השתתפות בשני סמינרים (עם ציון של 90 לפחות בכל אחד מהם).
- סטודנט שיתקבל למסלול כתלמיד שנה ב' (לאחר שנת לימודים אחת במוסמך), יידרש להגיש את הצעת המחקר שלו לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיו סה"כ ויידרש להשלים את מכסת השעות (10 שעות).
- עם אישור הצעת המחקר וסיום חובות השמיעה בהיקף 26 שש"ס, יקבל הסטודנט אישור זכאות לתואר שני במסגרת המסלול הישיר לדוקטורט ויהיה עליו להשלים את עבודת הדוקטורט תוך 3 שנים נוספות ובמקביל להשלים את ה-12 שעות הנדרשות במסגרת לימודי התואר השלישי בחוג.

הערה: אין קבלה במעמד על תנאי למסלול הישיר לדוקטורט.

214

מערכות מידע

חוג לימודים לתואר ראשון B.Sc.

חוג לימודים לתואר שני M.Sc.

חוג לימודים לתואר שלישי Ph.D.

ראש החוג: **פרופ׳ פנינה סופר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור חבר: פרופ׳ עפר ארזי, פרופ׳ פנינה סופר, פרופ׳ מור פלג, פרופ׳ צבי קופליק, פרופ׳ אילן שמשוני.

מרצה בכיר: ד״ר עירית הדר, ד״ר אלן הרטמן, ד״ר אנה זמנסקי, ד״ר יואל לניר, ד״ר עינת מינקוב, ד״ר איריס ריינהרץ־ברגר.

מרצה: ד״ר אורי הרץ, ד״ר תומר שגיא.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: רו״ח רמי אבירם, רו״ח גיא אלמוג, מר שלום אראל, ד״ר ניצה ברקן, ד״ר רן וולף, ד״ר אניה לוין, ד״ר שרה לוריא, מר אריה פוגל, גב׳ אדוה עבדי־קרסיקוב, גב׳ כרמית קולמן־מאיר, פרופ׳ איגור קנובסקי, מר ארי רוזנטל, ד״ר יוסף רם, ד״ר סופיה שרמן.

תלמיד מחקר המועסק בהוראה: גב׳ נעמי אונקלוס־שפיגל, מר מוראד בדארנה, גב׳ יבגניה וסרמן־פריצקר, מר ליאור טלקר, מר מואיד מוקטרן, מר יותם עברון, מר לב פורצקי, גב׳ יסמין פלברבאום־קורן, גב׳ ג׳וליה שיידן.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ הדס ווגמן־פוסטלניק**

מזכירות החוג: **גב׳ מירב כהן**

גב׳ סיגל בן סימון

שעות קבלה: ימים א׳-ה׳, בין השעות 10.00-13.00

מיקום: חדר 7049, קומה 7, בניין רבין

טלפון: 04-8288509; 04-8288639; 04-8288471

פקס: 04-8288522

אתר החוג באינטרנט: http://is.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (.B.Sc)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר ראשון מסלול חד חוגי:
פרופ' צבי קופליק, ד"ר יואל לניר

יו"ר הוועדה החוגית לתואר ראשון מסלול דו חוגי: **ד"ר עירית הדר**

מטרת הלימודים

מטרת החוג היא להכשיר אנשי מקצוע בתחום מערכות המידע. תפקידם של אנשי מערכות המידע הוא לנתח ולאפיין את צרכי מערכות המידע של הארגון, לתרגמם לפתרונות טכנולוגיים, ולעסוק במימוש, הטמעה וניהול של פתרונות אלה. אנשי מערכות המידע פועלים הן במסגרת מחלקות ייעודיות בארגון, הן במסגרת מחלקות המשתמשים, והן כיועצים.

תנאי קבלה

1 . עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג.

2 . עמידה בבחינת הבגרות במתמטיקה כדלקמן:

ברמה של 5 יחידות בציון של 70 ומעלה.

ברמה של 4 יחידות בציון של 80 ומעלה.

דרישה חלופית לסעיף 2 לעיל היא עמידה בבחינת המיון הארצית במתמטיקה בציון 90 ומעלה.

3. קבלה לתוכנית לימודים דו חוגית עם מערכות מידע מחייבת עמידה בתנאי הקבלה של שני החוגים. לא יתקבלו סטודנטים לתוכנית הלימודים הדו־חוגית בעלי תואר באחד התחומים.

מסלולי הלימוד

בחוג למערכות מידע מספר מסלולי לימוד:

1. **מסלול חד חוגי** (קוד תכנית 214102-17-01)

במסלול החד־חוגי ניתנת לסטודנט הזדמנות להעמיק את הידע הנרכש במסגרת קורסי מערכות מידע ייעודיים, לרכוש רקע נוסף בנושאים טכנולוגיים, מתודולוגיים, עסקיים וניהוליים ולהרחיב את תחומי הידע באמצעות לימוד קורסי בחירה.

2. **מסלול דו חוגי** (קוד תכנית 214101-17-01)

ניתן לשלב את הלימודים עם לימודים בחוג אחר. צירופים שונים של חוגים מאפשרים לתלמיד התמחויות בתחומי יישום שונים של מערכות מידע. שילוב עם חוגים מסוימים שיש חפיפה בין קורסי החובה שלהם ושל החוג למערכות מידע (מדעי המחשב, כלכלה, סטטיסטיקה ומתמטיקה) מאפשר לסטודנטים לקחת קורסי בחירה חוגיים בנוסף לקורסי החובה ובכך להעמיק את הידע שלהם במערכות מידע.

במסגרת המסלול הדו חוגי יש ארבע תכניות לימודים אשר להן יש **קוד מיוחד לרישום:**

- ללימודים **בחוג למערכות מידע ובחוג למדעי המחשב** — יש להירשם לתכנית שמספרה **214101-17-02** (וכן להירשם לתכנית המקבילה בחוג למדעי המחשב).
- ללימודים **בחוג למערכות מידע ובפקולטה למשפטים** — יש להירשם לתכנית שמספרה **214103-17-01** (וכן להירשם לתכנית המקבילה בפקולטה למשפטים) — תכנית זו מיועדת להכשיר בוגרים למגוון אפשרויות, כגון יישום טכנולוגית מידע בתחום המשפט, ניהול ידע משפטי, התמחות בהיבטים משפטיים של טכנולוגיות המידע ועוד.
- ללימודים **בחוג למערכות מידע ובחוג לסטטיסטיקה** (בדגש על מדעי הנתונים) - יש להירשם לתכנית שמספרה **214104-17-01** (וכן להירשם לתכנית המקבילה בחוג לסטטיסטיקה).
- ללימודים **בתכנית מדעי הרוח הדיגיטליים** - יש להירשם בחוג למערכות מידע לתכנית שמספרה **214105-17-01** (וכן להירשם לתכנית המקבילה באחד החוגים בפקולטה למדעי הרוח).

מבנה תכנית הלימודים

התכנית משלבת ארבעה סוגי ידע: ידע אנליטי/כמותי, ידע הנדרש להבנת ארגונים, ידע טכני הדרוש לצורך פיתוח יישומים, וידע אינטגרטיבי ייחודי למערכות מידע.

מסלול הלימודים כולל ארבע קבוצות של קורסים, מהן שלוש הראשונות כוללות קורסי חובה:

1. **קורסים כמותיים** הכוללים מתמטיקה, הסתברות, סטטיסטיקה.
2. **קורסים ארגוניים** המספקים רקע כללי בנושאים כלכליים, ניהוליים ועסקיים.
3. **קורסי ליבה** הכוללים ידע טכנולוגי, טכני, וידע ייחודי למערכות מידע.
4. **קורסי בחירה חוגית** המאפשרים העמקה והרחבה של הידע בנושאי מערכות מידע ובנושאים קשורים.
5. **"דרך הרוח"** על כל תלמידי התואר הראשון (במסלול דו־חוגי אשר החוג השני אינו ממדעי הרוח ובמסלול חד־חוגי) ללמוד לפחות קורס אחד בן 4 נ"ז או שני קורסים בהיקף של 2 נ"ז כל אחד, במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח. הרישום יתבצע תחת תכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. את לימודי "דרך הרוח" ניתן יהיה ללמוד באחת משנות הלימוד לתואר. סיום לימודי "דרך הרוח" בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר "בוגר".

רשימת הקורסים תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח — "דרך הרוח" שכתובתו: http://woh.haifa.ac.il

להלן אופן יישום תכנית "דרך הרוח":

- תלמיד במסלול חד־חוגי ילמד 4 נ"ז במסגרת בחירה חופשית (מחוגים אחרים).
- תלמיד במסלול דו־חוגי אשר שני החוגים מקנים לו תואר .B.Sc ילמד בנוסף לתוכנית הלימודים הרגילה בחוג עוד 4 נ"ז באחד מחוגי הלימוד, או ילמד 2 נ"ז בכל אחד מחוגי הלימוד ויסיים את התואר עם 124 נ"ז.
- תלמיד במסלול דו־חוגי עם חוג שאינו ממדעי הרוח (כגון: פסיכולוגיה, כלכלה, מדעי המדינה, גיאוגרפיה וכו') ילמד 4 נ"ז באחד מחוגי הלימוד, או ילמד 2 נ"ז בכל אחד מחוגי הלימוד ויסיים את התואר עם 122 נ"ז.
- תלמיד במסלול דו חוגי עם מדעי הרוח ילמד 4 נ"ז תחת מדעי הרוח ויסיים את התואר עם 120 נ"ז.

תכנית הלימודים במסלול הדו־חוגי

קורסי חובה

מקצועות כמותיים*

שם הקורס	
חשבון דיפרנציאלי ואינטגראלי (חדו"א) א'	3 נ"ז
חשבון דיפרנציאלי ואינטגראלי (חדו"א) ב'	2 נ"ז
אלגברה ליניארית	3 נ"ז
מתמטיקה דיסקרטית ולוגיקה	2 נ"ז
הסתברות למערכות מידע	3 נ"ז
סטטיסטיקה למערכות מידע	3 נ"ז
סה"כ	**16 נ"ז**

*חלק מן המקצועות יילקחו בחוג השני, ראה תכניות הלימוד המומלצות

קורסי יסוד ארגוניים**

כלכלה למערכות מידע	3 נ"ז
מבוא לניהול למערכות מידע	3 נ"ז
חשבונאות למערכות מידע	3 נ"ז
סה"כ	**6-9 נ"ז**

** יש לבחור 2 מתוך 3 הקורסים למעט במסלול עם מדעי המחשב ובתוכנית המשותפת עם משפטים, ראה תכניות הלימוד המומלצות

מקצועות ליבה

מבוא לטכנולוגית מידע בארגון	3 נ"ז
מבוא למחשבים ותכנות	4 נ"ז
תכנות מונחה עצמים	4 נ"ז
עיצוב ופיתוח של מערכות מידע	4 נ"ז
מבני נתונים ואלגוריתמים	4 נ"ז

תכן של מסדי נתונים	4 נ"ז
תקשורת נתונים ושימושיה בארגון	3 נ"ז
ניתוח מערכות מידע	4 נ"ז
תפעול ושרשרת האספקה	4 נ"ז
סמינריון פרויקט במערכות מידע 1 **	4 נ"ז
סמינריון פרויקט במערכות מידע 2**	4 נ"ז
סה"כ	**38-42 נ"ז**

** סמינריון פרויקט במערכות מידע 2 יילקח רק בחלק ממסלולי הלימוד. ראה תכניות הלימוד המומלצות.
** ציון לסמינריון פרויקט 1 יינתן רק עם השלמת סמינריון פרויקט 2 מאחר ששני הקורסים עוקבים ויש ללמוד אותם ברצף על פני שנה אקדמית.

תכנית הלימודים במסלול החד־חוגי

קורסי חובה

מקצועות כמותיים

שם הקורס	
חשבון דיפרנציאלי ואינטגראלי (חדו"א) א'	3 נ"ז
חשבון דיפרנציאלי ואינטגראלי (חדו"א) ב'	2 נ"ז
אלגברה ליניארית	3 נ"ז
מתמטיקה דיסקרטית ולוגיקה	2 נ"ז
הסתברות למערכות מידע	3 נ"ז
סטטיסטיקה למערכות מידע	3 נ"ז
סה"כ	**16 נ"ז**

מקצועות ארגוניים

כלכלה למערכות מידע	קורסי יסוד ארגוניים	3 נ"ז
מבוא לניהול למערכות מידע		3 נ"ז
חשבונאות למערכות מידע		3 נ"ז
מבוא לשיווק	תחומי יישום:	3 נ"ז
ניהול משאבים פיננסיים		3 נ"ז
ניהול משאבי אנוש	חובת בחירה של 2 מתוך 3	3 נ"ז
סה"כ		**15 נ"ז**

מקצועות ליבה

מבוא לטכנולוגית מידע בארגון	3 נ"ז
מבוא למחשבים ותכנות	4 נ"ז
תכנות מונחה עצמים	4 נ"ז
מבני נתונים ואלגוריתמים	4 נ"ז
עיצוב ופיתוח של מערכות מידע	4 נ"ז
תכן של מסדי נתונים	4 נ"ז
תקשורת נתונים ושימושיה בארגון	3 נ"ז
ניתוח מערכות מידע	4 נ"ז
הנדסת תוכנה ואבטחת איכות במערכות מידע	3 נ"ז
פיתוח מערכות מבוססות אינטרנט	3 נ"ז
תפעול ושרשרת האספקה	4 נ"ז
מערכות כוללות לניהול משאבי הארגון	3 נ"ז
ניהול טכנולוגיות מידע בארגון	3 נ"ז
סמינר במערכות מידע	4 נ"ז
סמינריון פרויקט במערכות מידע 1	4 נ"ז
סמינריון פרויקט במערכות מידע 2	4 נ"ז
סה"כ	**58 נ"ז**

** ציון לסמינריון פרויקט 1 יינתן רק עם השלמת סמינריון פרויקט 2 מאחר ששני הקורסים עוקבים ויש ללמוד אותם ברצף על פני שנה אקדמית.

קורסי בחירה שיינתנו בשנת תשע"ח

קורסי הבחירה נועדו להעמיק את הידע של התלמיד בתחומים שונים של מערכות המידע. סטודנט רשאי ללמוד עד שני סמינרים במערכות מידע, אחד במסגרת קורסי החובה והשני – במסגרת קורסי הבחירה החוגית. מידע מעודכן על מקצועות הבחירה ניתן לקבל באתר החוג או בקטלוג הקורסים באתר האוניברסיטה. להלן דוגמאות למקצועות בחירה חוגית:

אחזור מידע	4 נ"ז
בינה עסקית	4 נ"ז
התאמה אישית של מערכות מידע	4 נ"ז
ויזואליזציה של מידע	4 נ"ז
מבוא ל-C#	1 נ"ז
מבוא לבינה מלאכותית	3 נ"ז
ממשקי אדם מחשב	4 נ"ז
ממשקים לא מילוליים	2 נ"ז

נושאים באיכות תוכנה	4 נ"ז
ניהול פרוייקטי תכנה	3 נ"ז
ניהול נתוני עתק – Big Data	4 נ"ז
ניהול נתונים מקושרים	4 נ"ז
ניהול תהליכים עסקיים ומערכות	4 נ"ז
פרטיות ואתיקה של מידע	2 נ"ז
קורס מתקדם בכריית נתונים	2 נ"ז
קורס מתקדם בממשקי אדם-מחשב	3 נ"ז
תיכון השירות הנייד	4 נ"ז
סמינר ייצוג ידע ומערכות תומכות החלטה	4 נ"ז
סמינר כריית טקסט	4 נ"ז
סמינר מחשוב מקיף	4 נ"ז
סמינר מערכות מבוססות ידע	4 נ"ז
סמינר נושאים נבחרים בהנדסת תוכנה	4 נ"ז
סמינר ניתוח דרישות	4 נ"ז
סמינר קהילות וירטואליות יצרניות	4 נ"ז

סטודנטים <u>במסלול הדו־חוגי</u> רשאים ללמוד גם את הקורסים הרשומים למטה כקורסי בחירה חוגית:

הנדסת תוכנה ואבטחת איכות	3 נ"ז
מערכות כוללות לניהול משאבי הארגון	3 נ"ז
ניהול טכנולוגיות מידע בארגון	3 נ"ז
פיתוח מערכות מבוססות אינטרנט	3 נ"ז

תכניות לימודים מומלצות

1. התוכניות להלן הינן בבחינת המלצה ונעשה ניסיון לתאם אותן עם החוגים האחרים. יחד עם זאת, הקורסים המצויינים עשויים להתקיים במועדים אחרים **ובאחריות הסטודנט לבדוק את רשימת הקורסים הניתנים בפועל**.
2. קורסי הבחירה החוגית בתוכניות המומלצות הרלוונטיות צריכים להילקח מרשימת קורסי הבחירה במערכות מידע. רשימה זו עשויה לכלול מקצועות מחוגים אחרים שאושרו על ידי הוועדה החוגית לתואר ראשון כבחירה חוגית. לא תאושר הכרה בקורס בחירה חוגית שאינו מופיע ברשימת קורסי הבחירה החוגית במזכירות החוג.
3. במסלול הדו־חוגי תלמיד נדרש ללמוד את כל קורסי החובה בחוג למערכות מידע, אלא אם כן נלמדו קורסים תואמים במסגרת החוג השני (ראה פירוט בהמשך). במקרה זה יידרש התלמיד להשלים את מכסת הנקודות הנדרשות בחוג מתוך קורסי הבחירה החוגית.

4. במסלול הדו־חוגי אין ללמוד קורסים חופפים או חופפים חלקית בשני החוגים.
5. מומלץ לתלמידים הלומדים בתוכנית לימודים דו־חוגית לבדוק בעיון גם את ההערות לתוכנית זו כפי שהן מופיעות תחת המידע של החוג הנוסף.

המסלול הדו־חוגי ללא פטורים

מסלול זה מיועד לתלמידים אשר אינם זכאים לפטורים ממקצועות חובה. בפרט אמור הדבר לגבי סטודנטים אשר החוג השני שלהם אינו משפטים, מתמטיקה, סטטיסטיקה, כלכלה, או מדעי המחשב. תלמידים במסלול זה חייבים ללמוד קורסי חובה בהיקף של 60 נקודות בחוג למערכות מידע. להלן פירוט המקצועות:

שנה א

שם הקורס		שש"ס	נקודות
חשבון דיפרנציאלי ואינטגראלי (חדו"א) א'	ש"ת	5	3
אלגברה ליניארית	ש"ת	5	3
מבוא לטכנולוגית מידע בארגון	ש"ת	5	3
מבוא למחשבים ותכנות	ש"ת	6	4
חשבון דיפרנציאלי ואינטגראלי (חדו"א) ב'	ש"ת	5	2
מתמטיקה דיסקרטית ולוגיקה	ש"ת	5	2
תכנות מונחה עצמים	ש"ת	6	4
	סה"כ נקודות		**21**

שנה ב

שם הקורס		שש"ס	נקודות
הסתברות למערכות מידע	ש"ת	5	3
מבני נתונים ואלגוריתמים	ש"ת	6	4
עיצוב ופיתוח של מערכות מידע	ש"ת	6	4
סטטיסטיקה למערכות מידע	ש"ת	5	3
ניתוח מערכות מידע	ש"ת	6	4
תכן של מסדי נתונים	ש"ת	6	4
תקשורת נתונים ושימושיה בארגון	ש"ת	5	3
	סה"כ נקודות		**25**

שנה ג

שם הקורס		שש"ס	נקודות
קורס יסוד ארגוני 1	ש'	3	3
קורס יסוד ארגוני 2	ש'	3	3

סמינריון פרויקט במערכות מידע 1	ש'	4	4
תיפעול ושרשרת האספקה	ש"ת	6	4
	סה"כ נקודות		**14**
	סה"כ נקודות חובה לתואר		**60**

הערות:

1. תלמידים במסלול זה יכולים לקחת בנוסף את סמינריון פרויקט במערכות מידע 2 ולסיים את התואר ב־64 נקודות.
2. כתלות בתוכנית הפרטנית של החוג השני ובהישגי הסטודנט בה, תישקל האפשרות להמיר את אחד מקורסי החובה בקורס בחירה חוגית, באם למד חומר מקביל בחוג השני.
3. תלמיד במסלול דו-חוגי שאינו ממדעי הרוח (כגון: פסיכולוגיה, מדעי המדינה, חינוך וכו') ילמד בנוסף לתוכנית הלימודים הרגילה עוד קורסים בהיקף של 4 נ"ז (תוכנית "דרך הרוח") ועליו לבחור אחת מבין 2 האפשרויות הבאות:
   * ילמד קורס "דרך הרוח" בהיקף 4 נ"ז באחד מחוגי הלימוד.
   * ילמד 2 קורסי "דרך הרוח" בהיקף 2 נ"ז בכל אחד מחוגי הלימוד.
4. תלמיד במסלול דו־חוגי עם מדעי הרוח ילמד בתוכנית הרגילה של המסלול הדו־חוגי ויסיים את התואר עם 120 נ"ז.

<u>המסלול הדו־חוגי עם סטטיסטיקה (בדגש על מדעי הנתונים)</u>

(קוד תכנית 214104-17-01)

שנה א

שם הקורס		**שש"ס**	**נקודות**
אלגברה ליניארית	ש"ת	5	3
מבוא למחשבים ותכנות	ש"ת	6	4
מתמטיקה דיסקרטית ולוגיקה	ש"ת	5	2
תכנות מונחה עצמים	ש"ת	6	4
	סה"כ נקודות		**13**

שנה ב

שם הקורס		**שש"ס**	**נקודות**
מבני נתונים ואלגוריתמים	ש"ת	6	4
עיצוב ופיתוח של מערכות מידע	ש"ת	6	4
ניתוח מערכות מידע	ש"ת	6	4
תכן של מסדי נתונים	ש"ת	6	4
תקשורת נתונים ושימושיה בארגון	ש"ת	5	3
ויזואליזציה של מידע	ש"ת	4	4
	סה"כ נקודות		**23**

שנה ג

שם הקורס			שש"ס	נקודות
בינה עסקית		ש"ת	6	4
ניהול נתוני עתק - Big Data		ש'	4	4
סמינריון פרויקט במערכות מידע 1		ש'	4	4
אתיקה ופרטיות		ש'	2	2
אחזור מידע*		ש'	4	4
ייצוג ידע ומערכות תומכות*	* יש לבחור	ש'	4	4
כריית טקסט*	2 קורסים	ש'	4	4
מבוא לבינה מלאכותית*		ש'	4	4
כריית תהליכים*		ש'	4	4
סה"כ נקודות				**22**
סה"כ נקודות חובה לתואר				**58**

הערות:

1. תלמיד בתוכנית הלימודים במסלול דו-חוגי עם סטטיסטיקה (בדגש על מדעי הנתונים) ילמד 50 נקודות חובה + 8 נקודות בחירה חוגית במערכות מידע מתוך הקורסים המיועדים לתכנית.
2. תלמיד במסלול זה ילמד בנוסף לתוכנית הלימודים הרגילה עוד 4 נ"ז (תכנית "דרך הרוח"), יסיים את התואר עם 122 נ"ז ועליו לבחור אחת מבין 2 האפשרויות הבאות:
   * ילמד קורס "דרך הרוח" בהיקף 4 נ"ז באחד מחוגי הלימוד.
   * ילמד 2 קורסי "דרך הרוח" בהיקף 2 נ"ז בכל אחד מחוגי הלימוד.

<u>תכנית לימודים במדעי הרוח הדיגיטליים</u> (קוד תכנית 214105-17-01)

שנה א

שם הקורס		שש"ס	נקודות
חשבון דיפרנציאלי ואינטגראלי (חדו"א) א'	ש"ת	5	3
אלגברה ליניארית	ש"ת	5	3
מבוא לטכנולוגית מידע בארגון	ש"ת	5	3
מבוא למחשבים ותכנות	ש"ת	6	4
חשבון דיפרנציאלי ואינטגראלי (חדו"א) ב'	ש"ת	5	2
מתמטיקה דיסקרטית ולוגיקה	ש"ת	5	2
תכנות מונחה עצמים	ש"ת	6	4
סה"כ נקודות			**21**

שנה ב

שם הקורס		שש"ס	נקודות
הסתברות למערכות מידע	ש"ת	5	3
מבני נתונים ואלגוריתמים	ש"ת	6	4
עיצוב ופיתוח של מערכות מידע	ש"ת	6	4
סטטיסטיקה למערכות מידע	ש"ת	5	3
ניתוח מערכות מידע	ש"ת	6	4
תכן של מסדי נתונים	ש"ת	6	4
תקשורת נתונים ושימושיה בארגון	ש"ת	5	3
	סה"כ נקודות		**25**

שנה ג

שם הקורס		שש"ס	נקודות
קורס בחירה 1	ש'	4	4
קורס בחירה 2	ש'	4	4
סמינריון פרויקט במערכות מידע 1	ש'	4	4
תפעול ושרשרת האספקה	ש"ת	6	4
	סה"כ נקודות		**16**
	סה"כ נקודות חובה לתואר		**62**

הערות:

1. תלמידים במסלול זה יכולים לקחת בנוסף את סמינריון פרויקט במערכות מידע 2 ולסיים את התואר ב- 66 נקודות.
2. יש לבחור 2 קורסי בחירה, מתוך קורסי הבחירה שלהלן:
   * ממשקי אדם מחשב (4 נ"ז)
   * אחזור מידע (4 נ"ז)
   * כריית טקסט (4 נ"ז)
   * ויזואליזציה של מידע (תנאי קדם - ממשקי אדם מחשב) (4 נ"ז)
   * עיבוד תמונה (4 נ"ז)

המסלול הדו־חוגי – תכנית משותפת עם משפטים
(קוד תכנית 214103-17-01)

שנה א

שם הקורס		שש"ס	נקודות
חשבון דיפרנציאלי ואינטגראלי (חדו"א) א'	ש"ת	5	3
אלגברה ליניארית	ש"ת	5	3
מבוא לטכנולוגית מידע בארגון	ש"ת	5	3
מבוא למחשבים ותכנות	ש"ת	6	4
חשבון דיפרנציאלי ואינטגראלי (חדו"א) ב'	ש"ת	5	2
מתמטיקה דיסקרטית ולוגיקה	ש"ת	5	2
תכנות מונחה עצמים	ש"ת	6	4
סה"כ נקודות			**21**

שנה ב

שם הקורס		שש"ס	נקודות
הסתברות למערכות מידע	ש"ת	5	3
מבני נתונים ואלגוריתמים	ש"ת	6	4
עיצוב ופיתוח של מערכות מידע	ש"ת	6	4
סטטיסטיקה למערכות מידע	ש"ת	5	3
ניתוח מערכות מידע	ש"ת	6	4
תכן של מסדי נתונים	ש"ת	6	4
תקשורת נתונים ושימושיה בארגון	ש"ת	5	3
סה"כ נקודות			**25**

שנה ג

שם הקורס		שש"ס	נקודות
סמינריון פרויקט במערכות מידע 1	ש'	4	4
תפעול ושרשרת האספקה	ש"ת	6	4
סה"כ נקודות			**8**
סה"כ נקודות חובה לתואר			**54**

הערות:

1. תלמידים בתוכנית המשותפת עם משפטים ילמדו את הקורסים יסודות בכלכלה למשפטנים וחשבונאות למשפטנים בפקולטה למשפטים (קורסים אלה מקבילים למקצועות כלכלה למערכות מידע וחשבונאות למערכות מידע).
2. תלמידים בתוכנית זו יכולים לקחת בנוסף את סמינריון פרויקט במערכות מידע 2 ולסיים את התואר ב־58 נקודות.

המסלול הדו־חוגי עם כלכלה

שנה א

שם הקורס		שש"ס	נקודות
אלגברה ליניארית	ש"ת	5	3
הסתברות למערכות מידע	ש"ת	5	3
מבוא לטכנולוגית מידע בארגון	ש"ת	5	3
מבוא למחשבים ותכנות	ש"ת	6	4
מתמטיקה דיסקרטית ולוגיקה	ש"ת	5	2
סטטיסטיקה למערכות מידע	ש"ת	5	3
תכנות מונחה עצמים	ש"ת	6	4
	סה"כ נקודות		**22**

שנה ב

שם הקורס		שש"ס	נקודות
מבני נתונים ואלגוריתמים	ש"ת	6	4
עיצוב ופיתוח של מערכות מידע	ש"ת	6	4
תקשורת נתונים ושימושיה בארגון	ש"ת	5	3
ניתוח מערכות מידע	ש"ת	6	4
תכן של מסדי נתונים	ש"ת	6	4
	סה"כ נקודות		**19**

שנה ג

שם הקורס		שש"ס	נקודות
סמינריון פרויקט במערכות מידע 1	ש'	4	4
תפעול ושרשרת האספקה	ש"ת	6	4
סמינריון פרויקט במערכות מידע 2	ש'	4	4
	סה"כ נקודות		**12**
	סה"כ נקודות חובה לתואר		**53**

** ציון לסמינריון פרויקט 1 יינתן רק עם השלמת סמינריון פרויקט 2 מאחר ששני הקורסים עוקבים ויש ללמוד אותם ברצף על פני שנה אקדמית.

הערות:

1. תלמיד בתוכנית הלימודים במסלול הדו־חוגי עם כלכלה ילמד 53 נקודות חובה ו־7 נקודות בחירה חוגית במערכות מידע (סה"כ 60 נקודות) .
2. תלמיד במסלול זה ילמד בנוסף לתוכנית הלימודים הרגילה עוד קורסים בהיקף של 4 נ"ז (תוכנית "דרך הרוח") ועליו לבחור אחת מבין 2 האפשרויות הבאות:
   * ילמד קורס "דרך הרוח" בהיקף 4 נ"ז באחד מחוגי הלימוד.
   * ילמד 2 קורסי "דרך הרוח" בהיקף 2 נ"ז בכל אחד מחוגי הלימוד.

המסלול הדו־חוגי עם מדעי המחשב

(קוד התכנית 02-17-214101)

שנה א

שם הקורס		**שש"ס**	**נקודות**
אלגברה ליניארית (נלמד בחוג למדעי המחשב)	ש"ת	6	4
הסתברות למערכות מידע	ש"ת	5	3
חדו"א א' (נלמד בחוג למדעי המחשב)	ש"ת	6	4
מבוא לטכנולוגית מידע בארגון	ש"ת	5	3
סטטיסטיקה למערכות מידע	ש"ת	5	3
מבוא לניהול למערכות מידע	ש'	3	3
השלמה לשפת תכנות JAVA		0	0
	סה"כ נקודות		**20**

שנה ב

שם הקורס		**שש"ס**	**נקודות**
כלכלה למערכות מידע	ש"ת	5	3
עיצוב ופיתוח של מערכות מידע	ש"ת	6	4
ניתוח מערכות מידע	ש"ת	6	4
תכן של מסדי נתונים	ש"ת	6	4
תקשורת נתונים ושמושיה בארגון	ש"ת	5	3
	סה"כ נקודות		**18**

שנה ג

שם הקורס		**שש"ס**	**נקודות**
חשבונאות למערכות מידע	ש'	3	3
סמינריון פרויקט במערכות מידע 1	ש'	4	4
תפעול ושרשרת האספקה	ש"ת	6	4
סמינריון פרויקט במערכות מידע 2	ש'	4	4
	סה"כ נקודות		**15**
	סה"כ נקודות חובה לתואר		**53**

** ציון לסמינריון פרויקט 1 יינתן רק עם השלמת סמינריון פרויקט 2 מאחר ששני הקורסים עוקבים ויש ללמוד אותם ברצף על פני שנה אקדמית.

הערות:

1. במקצועות בחירה מסוימים במערכות מידע (לדוגמא, "הנדסת תוכנה ואבטחת איכות במערכות מידע", "פיתוח מערכות מבוססות אינטרנט", ו"תקשורת") נדרש ידע בשפת התכנות JAVA. על התלמידים להשלים באופן רשמי את ידיעותיהם בשפה זו במסגרת קורס בעל 0 נקודות בתום שנה א' ללימודיהם (פרטים במזכירות החוג).

2. תלמיד בתוכנית הלימודים הדו חוגית עם מדעי המחשב ילמד 53 נקודות חובה ו־7 נקודות בחירה חוגית במערכות מידע (סה"כ 60 נקודות).
3. תלמיד במסלול זה ילמד בנוסף לתוכנית הלימודים הרגילה בחוג עוד 4 נ"ז (תכנית "דרך הרוח"), יסיים את התואר עם 124 נ"ז ועליו לבחור אחת מבין 2 האפשרויות הבאות:
   * ילמד קורס "דרך הרוח" בהיקף 4 נ"ז באחד מחוגי הלימוד.
   * ילמד 2 קורסי "דרך הרוח" בהיקף 2 נ"ז בכל אחד מחוגי הלימוד.

המסלול הדו־חוגי עם מתמטיקה

שנה א

שם הקורס		**שש"ס**	**נקודות**
מבוא למחשבים ותכנות	ש"ת	6	4
מבוא לטכנולוגית מידע בארגון	ש"ת	5	3
הסתברות למערכות מידע	ש"ת	5	3
סטטיסטיקה למערכות מידע	ש"ת	5	3
תכנות מונחה עצמים	ש"ת	6	4
קורס יסוד ארגוני 1	ש'	3	3
	סה"כ נקודות		**20**

שנה ב

שם הקורס		**שש"ס**	**נקודות**
מבני נתונים ואלגוריתמים	ש"ת	6	4
עיצוב ופיתוח של מערכות מידע	ש"ת	6	4
קורס יסוד ארגוני 2	ש'	3	3
ניתוח מערכות מידע	ש"ת	6	4
תכן של מסדי נתונים	ש"ת	6	4
תקשורת נתונים ושימושיה בארגון	ש"ת	5	3
	סה"כ נקודות		**22**

שנה ג

שם הקורס		**שש"ס**	**נקודות**
סמינריון פרויקט במערכות מידע 1	ש'	4	4
תיפעול ושרשרת האספקה	ש"ת	6	4
סמינריון פרויקט במערכות מידע 2	ש'	4	4
	סה"כ נקודות		**12**
	סה"כ נקודות חובה לתואר		**54**

** ציון לסמינריון פרויקט 1 יינתן רק עם השלמת סמינריון פרויקט 2 מאחר ששני הקורסים עוקבים ויש ללמוד אותם ברצף על פני שנה אקדמית.

הערות:

1. תלמיד בתוכנית הלימודים במסלול דו חוגי עם מתמטיקה ילמד 54 נקודות חובה ו־6 נקודות בחירה חוגית במערכות מידע (סה"כ 60 נקודות).
2. תלמיד במסלול זה ילמד בנוסף לתוכנית הלימודים הרגילה בחוג עוד 4 נ"ז, יסיים את התואר עם 124 נ"ז ועליו לבחור אחת מבין 2 האפשרויות הבאות:
   * ילמד קורס "דרך הרוח" בהיקף 4 נ"ז באחד מחוגי הלימוד.
   * ילמד 2 קורסי "דרך הרוח" בהיקף 2 נ"ז בכל אחד מחוגי הלימוד.

<u>המסלול החד־חוגי</u>

התלמידים במסלול החד־חוגי חייבים ללמוד 120 נקודות מתוכן:

(1) **89** נקודות חובה במערכות מידע.

(2) **19** נקודות בחירה חוגית במערכות מידע.

(3) **12** נקודות בחירה חופשית (מחוגים אחרים).

הערות:

(1) **חובת בחירה קורסים ארגוניים בתחומי יישום:** יש לבחור שני קורסים מבין השלושה הבאים: "ניהול משאבי אנוש", "מבוא לשיווק", "ניהול משאבים פיננסיים". לא ניתן ללמוד את שלושת הקורסים על חשבון בחירה חוגית.

(2) **סמינר במערכות מידע:** יש לבחור סמינר אחד (4 נ"ז) מבין רשימת הסמינרים המוצעים. ניתן ללמוד סמינר נוסף על חשבון בחירה חוגית.

(3) **"דרך הרוח":** חובה ללמוד 4 נ"ז מתוכנית "דרך הרוח" מתוך 12 נ"ז במקצועות הבחירה מחוגים אחרים.

שנה א

שם הקורס		**שש"ס**	**נקודות**
חשבון דיפרנציאלי ואינטגראלי (חדו"א) א'	ש"ת	5	3
אלגברה ליניארית	ש"ת	5	3
הסתברות למערכות מידע	ש"ת	5	3
חשבונאות למערכות מידע	ש'	3	3
מבוא לטכנולוגית מידע בארגון	ש"ת	5	3
מבוא למחשבים ותכנות	ש"ת	6	4
חשבון דיפרנציאלי ואינטגראלי (חדו"א) ב'	ש"ת	5	2
מבוא לניהול למערכות מידע	ש'	3	3
מתמטיקה דיסקרטית ולוגיקה	ש"ת	5	2
סטטיסטיקה למערכות מידע	ש"ת	5	3
תכנות מונחה עצמים	ש"ת	6	4
	סה"כ נקודות		**33**

שנה ב

שם הקורס		שש"ס	נקודות
מבני נתונים ואלגוריתמים	ש"ת	6	4
כלכלה למערכות מידע	ש"ת	5	3
עיצוב ופיתוח של מערכות מידע	ש"ת	6	4
תיפעול ושרשרת האספקה	ש"ת	6	4
חובת בחירה: תחום יישום 1	ש'	3	3
ניתוח מערכות מידע	ש"ת	6	4
תכן של מסדי נתונים	ש"ת	6	4
תקשורת נתונים ושימושיה בארגון	ש"ת	5	3
מערכות כוללות לניהול משאבי הארגון	ש"ת	5	3
	סה"כ נקודות		**32**

שנה ג

שם הקורס		שש"ס	נקודות
הנדסת תוכנה ואבטחת איכות במערכות מידע	ש"ת	5	3
חובת בחירה: סמינר	ש'	4	4
חובת בחירה: תחום יישום 2	ש'	3	3
ניהול טכנולוגית מידע בארגון	ש'	3	3
סמינריון פרויקט במערכות מידע 1	ש'	4	4
סמינריון פרויקט במערכות מידע 2	ש'	4	4
פיתוח מערכות מבוססות אינטרנט	ש"ת	5	3
	סה"כ נקודות		**24**
	סה"כ נקודות חובה לתואר		**89**

** ציון לסמינריון פרויקט 1 יינתן רק עם השלמת סמינריון פרויקט 2 מאחר ששני הקורסים עוקבים ויש ללמוד אותם ברצף על פני שנה אקדמית.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

1. תלמיד המבקש להתקבל לחוג (ו/או לקבל פטור מלימוד קורסים) על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי אחר, יגיש עם הרשמתו לאוניברסיטה אישור לימודים רשמי ופירוט כל הציונים מהמוסד בו למד, למזכירות החוג.
2. לצורך הכרה בלימודים קודמים במוסד אחר, הועדה החוגית לתואר ראשון תדון בבקשת התלמיד, בתנאי שציונו בקורס הינו 70 לפחות (60 לפחות בקורסי בחירה חופשית), ותחליט על מידת ההכרה בלימודיו.
3. לימודים ממוסדות להשכלה גבוהה שהוכרו ע"י החוג לצורך המשך לימודים ידווחו ללא ציון ולא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל.
4. תלמיד יהיה זכאי לקבלת תואר מאוניברסיטת חיפה רק אם צבר בה שני שלישים מלימודיו באוניברסיטה, כלומר למד קורסים בהיקף של 40 נקודות זכות במסלול הדו־חוגי, או למד קורסים בהיקף של 80 נקודות במסלול החד־חוגי .

5. במקרים מיוחדים ובאישור הוועדה החוגית לתואר ראשון, תלמיד יכול לקבל פטור/ הכרה בלימודי קורסי חובה בגין קורסים חופפים או דומים ברמה מקבילה לפחות שנלמדו באוניברסיטת חיפה. מספר נקודות הפטור יהיה המינימום בין נקודות הקורס עליו תתקבל ההכרה ונקודות הקורס שנלמד במקומו. על התלמיד יהיה להשלים נקודות זכות מתוך קורסי הבחירה החוגית. אין ללמוד במסגרת החוג קורס החופף באופן מלא או חלקי לקורס שניתנה בגינו הכרה.

תנאי מעבר (לכל המסלולים)

1. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הוא ציון של 60 לפחות בכל אחד מהקורסים: מבוא לטכנולוגית מידע בארגון, מבוא למחשבים ותכנות, תכנות מונחה עצמים.
2. לכל קורס עשויים להיות קורסי קדם. יש הקפדה על עמידה בתנאי הקדם, למעט מקרים בהם נתקבל אישור מהוועדה החוגית לתואר ראשון.
3. תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג' הוא ציון של 60 לפחות בכל אחד מהקורסים: ניתוח מערכות מידע, עיצוב ופיתוח של מערכות מידע, תכן של מסדי נתונים.
4. תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג' הוא השלמת קורסי האנגלית לרמת "פטור". סטודנט שלא ישלים את קורסי האנגלית **עד סוף סמסטר ב' בשנה ב'**, לא יוכל לעבור לשנה ג'. שימו לב, קורסי האנגלית בסמסטר קיץ הינם בתשלום נפרד, ולכן אנו ממליצים ללמוד את קורסי האנגלית בסמסטר א' ו/או ב'.

מעבר בין מסלולים

1. מעבר בין מסלולים מותנה באישור החוג.
2. קיים דמיון ניכר בלימודי שנה א' בין התכניות המומלצות הדו־חוגיות והתוכנית במסלול החד־חוגי. דבר זה מאפשר לסטודנט לעבור ממסלול למסלול בתום שנה א', בדרך כלל ללא צורך בהשלמות מיוחדות.
3. במעבר למסלול החד־חוגי ניתן להשתמש בנקודות שנצברו בחוג השני כנקודות בחירה חופשית.

הערות כלליות:

1. בהתאם לתקנון האוניברסיטה:

א. סטודנט **שנכשל או לא השלים** קורס חובה חייב לחזור עליו בסמסטר העוקב שבו הקורס נפתח.

נכשל או לא השלים את הקורס בסמסטר העוקב - לימודיו יופסקו.

ב. סטודנט אשר לא סיים לימודיו לתואר ראשון שנתיים לאחר משך הלימודים המקובל ללימודי התואר הראשון בחוגי הלימוד שלו, ראש החוג יבדוק, ידון ויחליט באשר להמשך לימודיו. לא סיים לימודיו, לאחר שש שנים יופסקו לימודיו בחוג.

2. סטודנט רשאי לחזור על עד 2 קורסים במהלך התואר על מנת לשפר ציון.
3. לאחר השלמת הקורס החוזר, יימחק הציון בקורס הראשון מגיליון הציונים. **הציון האחרון הוא הקובע**.

הלימודים לתואר שני (M.Sc.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר עינת מינקוב**

תחום מערכות המידע מתפתח בשנים האחרונות בקצב מואץ עם התקדמות הטכנולוגיה המאפשרת אחסון זול ועיבוד מהיר של כמויות עצומות של נתונים בקצב גובר והולך וזמינות המידע ברשת האינטרנט. כדי להפיק תועלת מן המידע הזמין יש לייצגו באופן מובנה, לעבדו ולנהלו. לפיכך, קיים עניין רב בנושאים מתקדמים הנוגעים למערכות מידע בקהילת החוקרים בעולם ובישראל, כמו גם בתעשיה. חברי הסגל בחוג חוקרים במגוון נושאים בתחום מערכות המידע, לרבות : סמנטיקה של נתונים ומידע, ייצוג ידע באמצעות אונתולוגיות; אחזור מידע ; כריית נתונים וטקסט; ויזואליזציה של מידע; אינטגרציה של ידע ונתונים; פרטיות מידע; ממשקי אדם מחשב; התאמה אישית של מערכות מידע; קבלת החלטות בתנאי אי ודאות; הנדסת תוכנה; תהליכי פיתוח ותהליכים קוגנטיביים; מערכות המלצה ותומכות החלטה; ניהול תהליכים עסקיים; מערכות מידע רפואיות וביולוגיות; קהילות אינטרנט ועוד.

מטרת הלימודים

תכנית הלימודים תאפשר לבוגרי תואר ראשון להעשיר את ידיעותיהם בתחום מערכות המידע, תוביל אותם לקריירה מקצועית ו/או למחקר והוראה בתחום, ותאפשר את השתלבותם בדרגים הבכירים בתחום מערכות המידע בארץ ובעולם.

תנאי קבלה

- תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל במערכות מידע או בתחום קרוב.
- ממוצע ציונים לתואר ראשון: 82 לפחות.
- אישור הוועדה החוגית לתואר שני, המלווה בדרך כלל גם בריאיון קבלה.
- מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, יידרש לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה, כתנאי קבלה לתואר.
- מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בלימודי השלמה. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.
- **לימודי השלמה:**

מועמד שיתקבל לתואר שני שאינו בוגר תואר ראשון במערכות מידע, יידרש ללמוד קורסי השלמה, אשר ייקבעו ע"י ועדת הקבלה החוגית. הקבלה לתוכנית מותנית בסיום ההשלמות בממוצע 80 לפחות. הוועדה תקבע את מכסת ההשלמות (שלא תעלה על 12 נקודות), לפי הרקע של המועמד ולפי שיקול דעתה (פירוט להלן). משך זמן ההשלמות לא יעלה על שנה אחת.

מדיניות קורסי ההשלמות מבוססת על הדרישה החוגית כי כל תלמיד לתואר שני נדרש לעמוד בקורסי היסוד שמקנים ידע וכלים בסיסיים בתחום מערכות המידע:

מס' קורס	שם קורס	נקודות
214.2200	עיצוב ופיתוח של מערכות מידע	4
214.2700	ניתוח מערכות מידע	4
214.2800	תכן של מסדי נתונים	4

סטודנט שיידרש להשלמת רקע אינטנסיבית יותר, בעיקר בהקשר מתמטי ותכנותי, יוכל להתקבל לשנת השלמות במסגרתה יידרש ללמוד קורסים בהיקף רחב, כפי שייקבע ע"י ועדת הקבלה החוגית. הקבלה לתוכנית תואר שני בחוג לאחר שנה זו מותנית בממוצע של 80 לפחות בכל קורסי ההשלמה.

תנאי המעבר משנה לשנה

מצב אקדמי תקין מוגדר כקבלת ציון עובר בכל מקצוע אליו נרשם וציון ממוצע 75 לפחות.

סטודנט שאינו במצב תקין בתום שנת לימודים, יזומן לדיון במסגרת הוועדה החוגית לתואר שני.

תכניות הלימודים

בחוג שני מסלולי לימוד:

- מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תזה): לימודי החובה בתכנית ועבודת הגמר המחקרית (תזה) מכוונים להכשיר את התלמיד למחקר ולתת לו התנסות ראשונית במחקר מדעי ברמה הגבוהה ביותר. כמו כן, מכוונת התכנית לחשוף את התלמיד לתחומי העיסוק והמחקר העיקריים במערכות מידע.
- מסלול ב' (עם פרויקט גמר): במסלול עם פרויקט גמר יושם דגש על אסטרטגיות ניהול מערכות מידע.

היקף הלימודים

- מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (מסלול א'): 28 שש"ס וכתיבת תיזה.
- מסלול עם פרוייקט גמר (מסלול ב'): 40 שש"ס ופרוייקט גמר.
- יש לסיים את לימוד כל הקורסים תוך שנתיים בשני המסלולים.

מבנה הלימודים

מסלול א' – עם תיזה:

קורסי חובה – 14 שש"ס (5 קורסים)

קורסי בחירה – 14 שש"ס*

מסלול ב' – ללא תיזה:

קורסי חובה – 13 שש"ס (5 קורסים)

קורסי בחירה – 27 שש"ס*

* במסגרת קורסי הבחירה ניתן ללמוד עד 2 קורסים (במסלול א') או עד 3 קורסים (במסלול ב') מדרג 3 (המיועדים כקורסי בחירה לסטודנטים לתואר ראשון במסלול החד חוגי ואשר לא נלמדו במסגרת תואר ראשון) או עד 2 קורסים מחוגים אחרים. קורסים אלו ניתן לקחת רק באישור היועץ האקדמי או מנחה התיזה/הפרויקט. שימו לב כי זיכוי שש"ס עבור קורסים מדרג 3 הוא כמספר הנקודות של הקורס (כלומר כמספר שעות ההרצאה ללא התרגיל).

קורסי חובה

- שיטות סטטיסטיות (3 שש"ס)
- אנגלית כתיבה מדעית (0 שש"ס)
- לוגיקה ומפרטים פורמליים (3 שש"ס)
- סמינר הגישה המחקרית במערכות מידע (4 שש"ס)
- סמינר שיטות מחקר (4 שש"ס) – במסלול א' בלבד
- אסטרטגיות ניהול מערכות מידע (3 שש"ס) – במסלול ב' בלבד

סמינר חוגי

ללא תלות במסלול הלימודים, סטודנט לתואר שני נדרש להיות נוכח בלפחות 14 מפגשים בשנה, 28 מפגשים סה"כ בתואר.

סטודנט במסלול א' נדרש להציג את עבודת הגמר המחקרית (תזה) שלו בסמינר החוגי.

שקלול הציון הסופי

מסלול א':

קורסים	50%
עבודת גמר מחקרית (תזה)	40%
בחינת הגנה על התזה	10%

מסלול ב':

קורסים	80%
פרויקט גמר	20%

משך הלימודים

- משך הלימודים לתואר שני במסלול א' לא יעלה על שלוש שנים.
- משך הלימודים לתואר שני במסלול ב' לא יעלה על שנתיים.

◆ ◆ ◆

הלימודים לתואר שלישי (Ph.D)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **ד"ר איריס ריינהרץ־ברגר**

בחוג למערכות מידע מתקיימים לימודים לתואר שלישי (ד"ר לפילוסופיה) במגוון נושאים: כריית נתונים וטקסט, הנדסת תוכנה, תהליכים עסקיים, קהילות וירטואליות, ייצוג ידע, מערכות מידע רפואיות, ממשקי אדם מחשב, התאמה אישית של מערכות מידע למשתמשיהן ועוד.

תנאי הקבלה הם בהתאם לתקנון לימודי תואר שלישי – הרשות ללימודים מתקדמים.

קהל היעד

התכנית מיועדת לבעלי תואר שני במערכות מידע, במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה), העומדים בדרישות האוניברסיטה לקבלה ללימודי דוקטורט. מועמדותם של בעלי תואר שני בתחום קרוב למערכות מידע (כגון מדעי המחשב) תישקל גם היא. כמו כן, יתקבלו גם בוגרי תואר ראשון מצטיינים למסלול ישיר לדוקטורט, בהתאם לתקנות הרשות ללימודים מתקדמים.

הדרישות העיקריות הן:

- ממוצע של 85 לפחות בלימודי המ"א וציון 86 לפחות בעבודת התיזה.
- שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים, כאשר אחד ממכתבי ההמלצה יהיה מטעם מנחה עבודת הגמר המחקרית (תיזה).
- התקשרות והסכמה בכתב של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת ע"י המנחה המיועד.

תכנית הלימודים

משך הזמן הנורמטיבי ללימודי תואר שלישי הוא ארבע שנים. הארכת לימודים תינתן לאור המלצת המנחה, הוועדה החוגית ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

א. מנחה ונושא מחקר

קבלה לדוקטורט תלויה בהודעה של המנחה על נכונותו להנחות את הסטודנט ולדאוג לצרכי המחקר שלו. תלמידים העומדים בקריטריונים לקבלה, ידרשו להתקשר עם מנחה פוטנציאלי (חבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה עם קביעות באוניברסיטת חיפה) ולסכם על נושא המחקר. לפני הצגת המועמדות, על הסטודנט להגיש הצהרת כוונות שתכלול הצגה של בעיית המחקר ושל שיטות המחקר העיקריות.

ב. קורסים וסמינריונים

תכנית הלימודים תכלול קורסים בהיקף של 12 שש"ס (לפחות 3 קורסים) כמו גם השתתפות בסמינר המחקר החוגי, בו ישתתפו תלמידי המחקר בכל אחת משנות לימודיהם לתואר (על כל תלמיד להשתתף לפחות ב־40 סמינרי מחקר חוגיים בתואר). ועדת הדוקטורט והמנחה יקבעו אם יש צורך בקורסים נוספים, וזאת בהתאם לרקע הקודם של הסטודנט ודרישות המחקר.

ג. תוכנית המחקר ואישורה

- במהלך השנה הראשונה יהיו התלמידים במעמד של תלמידי מחקר שלב א'. בשנה זו יכתוב התלמיד את התוכנית המפורטת למחקר הדוקטורט באנגלית ובפורמט המקובל של הצעת מחקר לאקדמיה, כולל תוצאות ראשוניות. תכנית המחקר תהיה מקורית ובעלת סיכוי סביר לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר.
- בשל החשיבות העליונה לשיפוט והערכה מקיפים במעבר משלב א' לשלב ב', ומאחר ובשלב זה נקבע בדרך כלל נושא עבודתו של התלמיד, הרי שטעויות שנעשו בשלב זה קשה לתקנן במועד מאוחר יותר. לפיכך, הליך אישור הצעת המחקר יתקיים במתכונת של **בחינת מעבר** בה ישתתפו המנחה/ים ושני בוחנים נוספים, כאשר לפחות אחד מהם יהיה מאוניברסיטה אחרת.

ד. ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

בתום כל שנה מיום אישור תכנית המחקר יגיש התלמיד דו"ח התקדמות לוועדה החוגית, החתום ע"י המנחה. לדו"ח אפשר לצרף מאמרים שנשלחו לפרסום.

ה. קריטריונים להערכת המחקר

החוג מצפה כי עבודת המחקר תניב פרסומים בעיתונים או כנסים מקצועיים ברמה גבוהה, וזאת כמדד נוסף להערכה ע"י המנחה והוועדה החוגית. החוג יעודד את התלמיד להרצות בסמינרי מחקר באוניברסיטאות אחרות בארץ, וזאת כדי להבטיח חשיפה מרבית כבר בשלבים מוקדמים של המחקר. החוג מצפה כי התלמיד יהיה נוכח בסמינרי מחקר באוניברסיטאות אחרות, ובמידת האפשר גם בכנסים מדעיים מובילים בחו"ל. המטרה היא לגרום לכך שהתלמיד יכיר היטב את אופי ורמת המחקר הנדרש בתחומו, כמו גם את המחקר העדכני ביותר.

ו. שיפוט עבודת הד"ר

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י המנחה וועדת הדוקטורט, תועבר עבודת הדוקטורט לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון תואר שלישי.

החוג יעודד את תלמידיו להגיש את עבודות הדוקטורט במתכונת של אסופת פרקים.

פרטים נוספים ראה בקישור המצורף: http://graduate.haifa.ac.il/images/stories/tfasim/hebrew/Asufa.pdf

מסלול ישיר לדוקטורט

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים, בעלי תואר בוגר בציון של לפחות 90 שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי.

מבנה הלימודים

- השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת מ"א וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות. מתוכם יש ללמוד 16 שש"ס בשנה א' ולסיימם בציון משוקלל של 90 לפחות. את יתר הקורסים יש לסיים עד תום השנה השנייה.
- ביצוע מחקר הראוי לפרסום בכנס מדעי מוביל שניתן להרחבה לעבודת מחקר לתואר שלישי (תנאי זה מחליף את הדרישה להשלמת סמינריונים שאינם קיימים בחוג). את המחקר יש לסיים עד תום הסמסטר השלישי ולא יאוחר ממועד הגשת הצעת המחקר.
- הגשת הצעת המחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים. עם הגשת הצעת המחקר ועמידה בכל החובות המפורטות למעלה, יעבור התלמיד למעמד של דוקטורט שלב ב', יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.
- בדומה למסלול הרגיל, על כל תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט להשתתף לפחות ב־40 סמינרי מחקר חוגיים בתואר.

(יתר הפרטים בהקשר למסלול זה ניתן לראות בתקנון לימודים מתקדמים).

204

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ אורי בן אליעזר**

יו״ר הוועדה החוגית לתואר מ״א: **טרם נקבע**

יו״ר הוועדה החוגית לתואר ד״ר: **פרופ׳ רבקה רייכמן**

יו״ר הוועדה החוגית לתואר ב״א: **ד״ר טלי קריסטל**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ מאג׳ד אלחאג׳ (אמריטוס), פרופ׳ יצחק הרפז (אמריטוס), פרופ׳ גבריאל וימן, פרופ׳ יהודה מטרס (אמריטוס), פרופ׳ גוסטבו מש, פרופ׳ צבי סובל (אמריטוס), פרופ׳ יצחק סמואל (אמריטוס), פרופ׳ סמי סמוחה (אמריטוס), פרופ׳ גדעון פישמן (אמריטוס), פרופ׳ ורד קראוס (אמריטה), פרופ׳ אריה רטנר.

פרופסור חבר: פרופ׳ דבורה ברנשטיין (אמריטה), פרופ׳ אורי בן־אליעזר, פרופ׳ מרים דורנשטיין (אמריטה), פרופ׳ אסף דר, פרופ׳ מאיר יעיש, פרופ׳ טלי כץ־גרו, פרופ׳ אורי לויתן (אמריטוס), פרופ׳ רבקה רייכמן, פרופ׳ אילן תלמוד.

מרצה בכיר: ד״ר יובל יונאי,ד״ר אסף לבנון, ד״ר עליזה לוין, ד״ר טלי קריסטל.

מרצה: ד״ר דנה זרחין, ד״ר אסא מרון, ד״ר עמיד סעאבנה, ד״ר יובל פיינשטיין.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: מר גיורא אילון, ד״ר הילה הופשטטר, ד״ר סמדר זיו, ד״ר תחיה עשת, ד״ר תמר פרוש, גב׳ רונית קורץ, ד״ר אריה רשף, ד״ר גלעד כהן־ינון, ד״ר יעל בודואן, ד״ר אלכס זיבנברג.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ קלרה פרוקופף**
מרכזת תארים מתקדמים: **גב׳ שלומית כהן**
מזכירות החוג: **גב׳ שירלי דגן, גב׳ זהבית בן־דוד**
מיקום: בניין רבין, קומה 7, חדר 7006
שעות קבלה: ימים א׳—ה׳, בין השעות 11.00-13.00.
טלפון: 8240995, פקס: 8240819
אתר החוג באינטרנט: hevra.haifa.ac.il/soc

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

הלימודים לתואר ב"א מיועדים להקנות לתלמידות ולתלמידים ידע בסיסי על מבנים, מוסדות ויחסים חברתיים ועל מקומה של התרבות בחיי החברה. במהלך הלימודים תורחב ההבנה של התהליכים המעצבים את המבנה החברתי ואת התרבות והעומדים מאחורי תהליכים של שינוי חברתי. במהלך הלימודים מתוודעים תלמידי החוג אל עולם המושגים ואל כלי המחקר והניתוח הסוציולוגי ולומדים לעשות בהם שימוש כדי להבין תהליכים חברתיים ספציפיים שהתרחשו או מתרחשים בחברה הישראלית, בחברה המזרח־תיכונית באופן כללי, ואף ברמה הגלובלית. הידע הנלמד בקורסים השונים מקיף את המכלול החברתי וכולל ניתוח ברמות שונות, החל מהמערכת הכלל־עולמית דרך רמת המדינה והחברה, יישובים וקהילות וארגונים עסקיים ווולונטריים, וכלה ברמת המשפחה והקבוצה הקטנה.

חברי החוג מתמחים במגוון רחב מאוד של תחומים, בין היתר התנהגות ותרבות ארגונית, יחסים אתניים, ריבוד, מגדר ומיניות, הגירה, שוק העבודה, סוציולוגיה פוליטית, סוציולוגיה היסטורית, דמוגרפיה, רשתות חברתיות, ועוד... ועובדים במגוון רחב של שיטות מחקר.

מבנה הלימודים

הלימודים בחוג מתקיימים במהלך 3 סמסטרים: חורף, אביב וקיץ. תלמיד הבוחר לשלב בלימודיו סמסטר קיץ, יכול לסיים את התואר ב"א תוך שנתיים וחצי.

החוג מקיים 2 מועדי הרשמה לשנה א': סמסטר חורף וסמסטר אביב.

בנוסף, החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מציע תכנית לימודים לתואר ראשון בשנתיים לסטודנטים שאפתנים.

במסגרת התכנית הסטודנטים ילמדו 6 סמסטרים רצופים לאורך שנתיים, כולל סמסטר קיץ בכל שנה.

תכנית הלימודים תהא זהה לתכנית הלימודים המפורטת מטה בהבדל שלימודי הסמינריונים יהיה בסמסטרים ב' וקיץ של שנה ב'.

בתכנית יוצעו מלגות לסטודנטים מצטיינים על סמך ציוני הבחינה הפסיכומטרית.

תנאי הקבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג.

הערה: תנאי הקבלה למסלול החד־חוגי ודו־חוגי זהים.

מסלול מואץ לתואר שני

המסלול מיועד לתלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע של 90 לפחות, ומעוניינים במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) בלבד.

תלמיד שיזוהה כמצטיין, יוכל ללמוד בשנה ג' ללימודיו שלושה קורסים מלימודי התואר השני ולא יותר מ־12 שש"ס. במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים לתואר שני.

משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ עם כתיבת תיזה יעמוד על חמש שנים והתלמיד המסיים את לימודיו בחמש שנים יהיה זכאי לתמריץ כלכלי. (פרטים נוספים לגבי המסלול ניתן לקבל במזכירות החוג).

לימודי "דרך הרוח"

תלמידי התואר הראשון מחויבים ללמוד לפחות קורס אחד בן 4 נ"ז, או שני קורסים בהיקף של 2 נ"ז כל אחד, במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח.

הרישום יתבצע תחת תוכניות הלימודים של התלמיד. רשימת הקורסים תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח"
שכתובתו: http://woh.haifa.ac.il

- תלמיד חד־חוגי חייב ללמוד קורס בהיקף של 4 נ"ז מתוך רשימת קורסי "דרך הרוח". 4 נקודות אלו יגרעו מסך 40 הנקודות הכלליות (מחוץ לחוג) בהם מחויב התלמיד במסלול זה.
- תלמיד דו־חוגי ילמד את הקורס מ"דרך הרוח" באחד מחוגי הלימוד שלו, לפי בחירתו (למעט סטודנטים שאחד החוגים שלהם שייך לפקולטה למדעי הרוח). תלמיד המסלול הדו־חוגי יסיים את לימודיו לקראת תואר בוגר כאשר באחד החוגים צבר 62 נ"ז (58 נ"ז+ 4 נ"ז קורס של "דרך הרוח") ובחוג השני 58 נ"ז.
- הקורס הנלמד במסגרת לימודי "דרך הרוח" ישוקלל בציון הסופי של החוג בו יירשם.
- תלמיד יוכל לבחור ללמוד את הקורס הנ"ל במהלך שלוש שנות לימודיו לב"א.
- הקורס יילמד במסגרת סך הנקודות לתואר ובמסגרת שכר הלימוד הרגיל.
- קבלת תואר "בוגר" תותנה במילוי חובת לימודי "דרך הרוח".

תוכנית הלימודים

חובות הסטודנט בחוג במסלול חד־חוגי

שנה א' (דרג 1)

1.	מבוא לסוציולוגיה – שיעור	ש'	4 שש"ס	5 נ'
	מבוא לסוציולוגיה – תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
2.	יסודות המחקר החברתי – שיעור	ש'	4 שש"ס	4 נ'
	יסודות המחקר החברתי – תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
3.	סטטיסטיקה לסוציולוגים א' – שיעור	ש'	3 שש"ס	4 נ'
	סטטיסטיקה לסוציולוגים א' – תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
4.	שיטות מחקר איכותניות – שיעור	ש'	2 שש"ס	3 נ'
	שיטות מחקר איכותניות – תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
5.	שני שיעורי בחירה בחוג בסמסטר ב'	ש'	8 שש"ס	8 נ'
6.	שיעורי בחירה כלליים באוניברסיטה	ש'		16 נ'
	סה"כ			**40 נ'**

שנה ב' (דרג 2)

1. תיאוריות סוציולוגיות — שיעור	ש'	4 שש"ס	4 נ'
תיאוריות סוציולוגיות — תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
2. סטטיסטיקה לסוציולוגים ב' — שיעור	ש'	3 שש"ס	4 נ'
סטטיסטיקה לסוציולוגים ב' — תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
3. סוציולוגיה של החברה הישראלית — שיעור	ש'	4 שש"ס	4 נ'
4. מבוא לאנתרופולוגיה — שיעור	ש'	4 שש"ס	4 נ'
5. ארבעה קורסי בחירה בחוג	ש'	16 שש"ס	16 נ'
6. שיעורי בחירה כלליים באוניברסיטה	ש'		8 נ'
סה"כ			**80 נ'**

שנה ג' (דרג 3)

1. 3 סמינרים מחקריים	ס"מ	12 שש"ס	15 נ'
2. שני קורסי בחירה בחוג	ש'	8 שש"ס	8 נ'
3. שיעורי בחירה כלליים באוניברסיטה	ש'		17 נ'
סה"כ			**120 נ'**

חובות הסטודנט בחוג במסלול דו־חוגי

שנה א' (דרג 1)

1. מבוא לסוציולוגיה — שיעור	ש'	4 שש"ס	5 נ'
מבוא לסוציולוגיה — תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
2. יסודות המחקר החברתי — שיעור	ש'	4 שש"ס	4 נ'
יסודות המחקר החברתי — תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
3. סטטיסטיקה לסוציולוגים א' — שיעור	ש'	3 שש"ס	4 נ'
סטטיסטיקה לסוציולוגים א' — תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
4. שיטות מחקר איכותניות — שיעור	ש'	2 שש"ס	3 נ'
שיטות מחקר איכותניות — תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
5. שיעור בחירה בחוג בסמסטר ב'	ש'	4 שש"ס	4 נ'
סה"כ			**20 נ'**

שנה ב' (דרג 2)

1. תיאוריות סוציולוגיות — שיעור	ש'	4 שש"ס	4 נ'
תיאוריות סוציולוגיות — תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
2. סטטיסטיקה לסוציולוגים ב' — שיעור	ש'	3 שש"ס	4 נ'
סטטיסטיקה לסוציולוגים ב' — תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
3. סוציולוגיה של החברה הישראלית — שיעור	ש'	4 שש"ס	4 נ'

4.	מבוא לאנתרופולוגיה — שיעור	ש'	4 שש"ס	4 נ'
5.	שני שיעורי בחירה	ש'	8 שש"ס	8 נ'
	סה"כ			**44 נ'**

שנה ג' (דרג 3)

1.	2 סמינרים מחקריים	ס"מ	8 שש"ס	10 נ'
2.	שיעור בחירה בחוג	ש'	4 שש"ס	4 נ'
	סה"כ			**58 נ'**

שיעורי בחירה

סטודנט הלומד במסלול דו־חוגי צריך ללמוד בשנה א' שיעור בחירה אחד (מתוך ההיצע לשנה זו) והנותר — בשנים ב'־ג' (דרג 2). סטודנט הלומד במסלול חד־חוגי צריך ללמוד בשנה א' שני שיעורי בחירה (מתוך ההיצע לשנה זו) והנותרים — בשנים ב'־ג' (דרג 2).

במהלך הלימודים בחוג רשאי סטודנט ללמוד שיעור בחירה אחד בלבד לשיפור ציון.

כל תלמיד שנה ב' (דו חוגי וחד חוגי) נדרש ללמוד ולסיים בהצלחה שני קורסים המוגדרים כקורסי ליבה סוציולוגיים. למשל: סוציולויגה כלכלית, סוציולוגיה פוליטית, ריבוד ואי־שיוויון, דמוגרפיה ותכנון חברתי.

תנאי המעבר

תנאי מעבר לשנה ב' (דרג 2)

כדי לעבור לשנה ב' על סטודנט לסיים בממוצע 60 את הקורסים הבאים:

מבוא לסוציולוגיה (ציון עובר 51)

יסודות המחקר החברתי (ציון עובר 51)

שיטות מחקר איכותניות (ציון עובר 51)

סטטיסטיקה לסוציולוגים א' (ציון עובר 51)

סטודנט יוכל לעבור לשנה ב' על תנאי, אם עבר בציון 51 את הקורס "מבוא לסוציולוגיה" ושני קורסי חובה נוספים של שנה א'. על סטודנט לחזור על קורס החובה של שנה א' ולסיימו בהצלחה. כמו כן, הוא לא יורשה ללמוד קורסי חובה של שנה ב', הממשיכים את קורס החובה, אותו לא עבר.

סטודנט שלא עבר את הקורס "מבוא לסוציולוגיה", יוכל ללמוד קורס זה בלבד בסמסטר א' של שנה ב'. סטודנט שלא עבר שני קורסי חובה של שנה א', לא יורשה לעלות לשנה ב'.

תנאי מעבר לשנה ג' (דרג 3)

כדי לעבור לשנה ג' על סטודנט לסיים בהצלחה את הקורסים הבאים:

תיאוריות סוציולוגיות (ציון עובר 51)

סטטיסטיקה לסוציולוגים ב' (ציון עובר 51)

סוציולוגיה של החברה הישראלית (ציון עובר 51)

סטודנט לא יוכל להתחיל שנה ג', גם לא על תנאי, בלי להשלים את כל קורסי החובה של שנה א'.

<u>סטודנט לא יוכל ללמוד קורסים מדרג שלוש עד שלא יסיים חובות השפה האנגלית</u>.
ציון עובר בקורס בחירה בחוג הוא 51. סטודנט שלא עמד בדרישות קורס בחירה, יחויב לבחור מקצוע בחירה אחר תחתיו. סטודנט המבקש פטור מקורסי סטטיסטיקה על סמך לימודיו בחוגים:
סטטיסטיקה, פסיכולוגיה, הוראה וחינוך, חייב להשלים את הנקודות בקורסי בחירה בחוג, אך אינו רשאי ללמוד את אותו הקורס בשני החוגים.
סטודנט שנכשל באחד מקורסי הסטטיסטיקה יהיה חייב לחזור על הקורס בחוג ולא יוכל ללמוד את הקורס בחוג אחר.
ציון עובר בסמינר מחקרי בחוג הוא 60.

דרישות קדם

- קורס "מבוא לסוציולוגיה" מהווה קדם לקורס "תיאוריות סוציולוגיות" ולקורסי בחירה בסוציולוגיה.
- קורס "תיאוריות סוציולוגיות" מהווה קדם לסמינרים.
- סטודנט שלא עבר את הקורסים "סטטיסטיקה לסוציולוגים א' וב'", יוכל ללמוד במקביל לקורס בו נכשל, סמינר לא כמותני אחד בלבד.

מסלול חד־חוגי

סטודנט הבוחר במסלול החד־חוגי החל משנה ראשונה ללימודיו נדרש לעמוד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג.

כמו־כן סטודנט יכול לבחור במסלול החד־חוגי החל משנה ב' ללימודיו.

היקף הלימודים במסלול זה מבוסס על 80 נקודות זכות בחוג בתוספת 40 נקודות מכלל חוגי הלימוד באוניברסיטה לפי בחירת הסטודנט. סטודנט המצטרף למסלול החד־חוגי החל משנה ב', יזוכה במניין הנקודות שנצברו בחוג השני במהלך שנה א' ללימודיו.

במסגרת 80 הנקודות הנלמדות בחוג, סטודנט חד־חוגי יכול להתמקד באחד ממוקדי הידע הבאים הקיימים בחוג: לימודי עבודה וארגון, לימודי עבריינות וסטייה חברתית, לימודי תרבות ולימודי אי־שוויון בחברה הישראלית ובעולם. קורסים בתחומים אלה ניתנים בחוג בכל שנת לימודים. סטודנטים הלומדים במסלול חד־חוגי ומבקשים להתמקד באחד ממוקדי הידע הללו, יהיו זכאים לעדיפות בהרשמה לקורסים במוקד שיבחרו. בכל שנה תפורסם באתר האינטרנט של החוג רשימת הקורסים הנכללים בכל אחד ממוקדי הידע לאותה שנת לימודים.

סמסטר קיץ תשע"ח יתקיים בין התאריכים 5.9.2018-19.6.2018.

סוגי הקורסים בחוג

כמקובל בלימודים אוניברסיטאיים, מציע החוג סוגים שונים של קורסים (כגון: שיעורים, תרגילים, סמינריונים), כמפורט ברשימה של חובות הסטודנט לעיל. בסמינריון מחקרי העבודה תושתת על איסוף ועיבוד נתונים, בנוסף לסקירת פרסומים מדעיים. **מספר מועט של סטודנטים לב"א בשנה ג' יוכלו להירשם לסמינר מ"א באישור מרצה ולאחר שעמדו בדרישות קדם.**

הגשת עבודות סמינריוניות

תלמידים אשר למדו סמינריון בסמסטר א', יגישו את העבודה הסמינריונית עד סוף סמסטר ב' ואלו שלמדו בסמסטר ב' יגישו את העבודה עד סוף הקיץ, דהיינו עד תחילת שנת הלימודים. במידה והמרצה ביקש להגיש עבודה סמינריונית קודם לכן, חייב התלמיד בהגשה לפי דרישת המרצה. תלמיד שלא עמד בתנאים אלה, יידרש ללמוד סמינר אחר, במקום סמינר שלמד.

מידע לסטודנטים בחוג לסטטיסטיקה

סטודנטים אשר החוג השני שלהם הוא סטטיסטיקה, יהיו פטורים מקורס "סטטיסטיקה לסוציולוגים א' וב'" בחוגינו. במקום הקורסים הנ"ל יהיה על סטודנט ללמוד קורסי בחירה נוספים להשלמת נקודות (מדרג 2). סטודנט אינו רשאי ללמוד את אותו הקורס בשני החוגים.

מידע לסטודנטים בחוג לפסיכולוגיה

סטודנטים אשר החוג השני שלהם הוא פסיכולוגיה, יהיו פטורים מקורס: "סטטיסטיקה לסוציולוגים א'" בשנה ב'. במקום הקורס הנ"ל יהיה על סטודנט ללמוד קורס בחירה נוסף להשלמת נקודות בחוג (מדרג 2).

מידע לסטודנטים בחוג לחינוך

סטודנט הלומד בחוגים סוציולוגיה וחינוך יכול לפי בחירתו ללמוד את הקורס סטטיסטיקה לסוציולוגים א' באחד משני החוגים. בחוג השני הוא ישלים נקודות מתוך קורסי הבחירה. (סטטיסטיקה לסוציולוגים א' זהה בתכניו לקורסים של סטטיסטיקה הסקתית ותיאורית יחדיו).

מידע לסטודנטים בחוג לשירותי אנוש

סטודנטים אשר החוג השני שלהם הוא שירותי אנוש, יהיו פטורים מקורס: "סטטיסטיקה לסוציולוגים א'". במקום הקורס הנ"ל יהיה על סטודנט ללמוד קורס בחירה נוסף להשלמת נקודות בחוג (מדרג 2).

תעודת הוראה בסוציולוגיה

תלמידי החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה יכולים ללמוד לתעודת הוראה בסוציולוגיה. פרטים ניתן לקרוא בדפי מידע בשנתון של החוג ללמידה, הוראה והדרכה.

תוכנית לימודי ערב

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מקיים תוכנית לימודי ערב. הלימודים במסלול זה נמשכים שלוש שנים ומתקיימים לאורך שלושה סמסטרים בשנה (כולל סמסטר קיץ). מטרת הלימודים במסלול זה היא לאפשר לאנשים עובדים במשרות מלאות ללמוד במשך שעות הערב.

הלימודים מתקיימים במתכונת זהה לתוכנית לימודי היום. מבנה תכנית הלימודים הנו כדלקמן:

חובות הסטודנט בתוכנית לימודי ערב (מסלול דו־חוגי)

שנה א'

1. יסודות המחקר החברתי — שיעור	ש'	3 שש"ס	4 נ'
יסודות המחקר החברתי — תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
2. מבוא לסוציולוגיה — שיעור	ש"ת	3 שש"ס	5 נ'
מבוא לסוציולוגיה — תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
3. שיטות מחקר איכותניות — שיעור	ש'	2 שש"ס	3 נ'
שיטות מחקר איכותניות— תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
4. סטטיסטיקה לסוציולוגים א' — שיעור	ש'	3 שש"ס	4 נ'
סטטיסטיקה לסוציולוגים א' — תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
5. קורס בחירה	ש'	4 שש"ס	4 נ'
סה"כ			**20 נ'**

שנה ב'

1. תיאוריות סוציולוגיות — שיעור	ש'	4 שש"ס	4 נ'
תיאוריות סוציולוגיות — תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
2. סטטיסטיקה לסוציולוגים ב' — שיעור	ש'	3 שש"ס	4 נ'
סטטיסטיקה לסוציולוגים ב' — תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
3. מבוא לאנתרופולוגיה — שיעור	ש'	4 שש"ס	4 נ'
4. סוציולוגיה של החברה הישראלית — שיעור	ש'	4 שש"ס	4 נ'
5. שני קורסי בחירה	ש'	8 שש"ס	8 נ'
סה"כ			**44 נ'**

שנה ג'

1. שני סמינרים מחקריים	ס"מ	8 שש"ס	10 נ'
2. קורס בחירה בחוג	ש'	4 שש"ס	4 נ'
סה"כ			**58 נ'**

חובות הסטודנט בתוכנית לימודי ערב (מסלול חד־חוגי)

שנה א'

זהה למסלול הדו־חוגי (קורסי חובה)	17 נ'
שיעורי בחירה במסגרת החוג (שני קורסי בחירה)	8 נ'

שיעורי בחירה כלליים מחוץ לחוג	15 נ'
סה"כ	**40 נ'**
שנה ב'	
זהה למסלול הדו־חוגי (קורסי חובה)	15 נ'
שיעורי בחירה במסגרת החוג	16 נ'
שיעורי בחירה כלליים מחוץ לחוג	9 נ'
סה"כ	**80 נ'**

שנה ג'	
שיעור בחירה במסגרת החוג	8 נ'
3 סמינרים מחקריים	15 נ'
שיעורי בחירה כלליים מחוץ לחוג	17 נ'
סה"כ	**120 נ'**

◆◆◆

הלימודים לתואר שני (מ"א)

מטרת הלימודים

הלימודים לתואר המ"א מיועדים להכשיר את התלמיד לעיסוק מקצועי ו/או מחקרי בתחום סוציולוגיה. אנו מצפים מהתלמיד/ה המסיים/ת לימודי מוסמך, שיהיה בעל/ת ידע ומודעות לתחומים השונים של המקצוע ובעל/ת יכולת להגדיר ולנתח בעיות באופן עצמאי, ולעסוק במחקר בתחומי הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה. החוג מקיים שני מסלולי לימוד: מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית, מסלול עם בחינת גמר.

תנאי קבלה

זכאים להירשם ללימודי מ"א בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר ע"י מועצה להשכלה גבוהה, שהשיגו ציון 82 לפחות בלימודי הב"א. בחירת המועמדים תיעשה על־ידי ועדה ללימודים מתקדמים של החוג, בהסתמך על הישגיו הלימודיים של המועמד בחוגים בהם למד, עמידה בציון הנדרש במבחן כניסה באנגלית ולעתים אף זימון לראיון אישי עם המועמד.

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה, כתנאי לקבלתו ללימודים.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון (פרטים במדור הרשמה תואר מ"א).

תנאי מעבר לשנה ב'

1. ציון המעבר משנה א' לשנה ב' יהיה 72 לקורסי החובה וציון ממוצע כללי של 75, בכל הקורסים בשנה א'.
2. המעבר בין תוכניות לימוד אפשרי באישור יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים. יו"ר הוועדה רשאי לדרוש השלמות מקורסי הליבה מהתוכנית אליה מבקשים לעבור.

מסלול מואץ לתואר שני

תנאים אקדמיים

המסלול המואץ מיועד למועמדים המעוניינים בכתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה).
המסלול מיועד לתלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע של 90 לפחות.
תלמיד שיזוהה כמצטיין, יוכל ללמוד בשנה ג' ללימודיו שלושה קורסים מלימודי התואר השני (ולא יותר מ־12 שש"ס). במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים לתואר שני.
במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון חייב התלמיד לסיים את חובות השמיעה לתואר הראשון.
התלמיד כתב לפחות עבודה סמינריונית אחת והשיג בה ציון של 90 לפחות.
התלמיד יתקבל ללימודי התואר השני בשנה ד' ללימודיו במעמד של תלמיד "על תנאי", במידה ונותרה לו חובת הגשת עבודות בב"א.
על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'.
במהלך שנה ד' ללימודיו ישלים התלמיד את מכסת הקורסים הנדרשת על־ידי החוג.
על התלמיד להגיש הצעת תזה ולקבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני להצעה עד תום שנה ד', ולא יאוחר מתחילת שנה"ל העוקבת.
השנה החמישית תוקדש לכתיבת עבודת התזה.
עבודת התזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.
משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם כתיבת תזה יעמוד על חמש שנים.

תואר שני בסוציולוגיה

תואר שני בסוציולוגיה יעסוק בסוציולוגיה כתחום מדעי־עיוני ומחקרי.
הלימודים בסוציולוגיה הם במסלול עם תיזה ומתרכזים בהרחבת הידע והעמקת הכישורים סביב מספר אשכולות ידע:

- סוציולוגיה של ריבוד חברתי, חינוך ואי־שוויון
- סוציולוגיה פוליטית והיסטורית
- ארגונים, שווקים וכלכלה
- רשתות חברתיות וטכנולוגיה
- הגירה, משפחה ודמוגרפיה

תלמיד במסלול זה יחוייב להשתתף ולקחת חלק פעיל בשתי סדנאות שנתיות אשר יתייחסו לנושאים וסוגיות שונות החל מעיבוד רעיון ראשוני לנושא הראוי למחקר ולכתיבת הצעת תזה ותזה.
במהלך הלימודים יוכל תלמיד ללמוד שני קורסים במסגרת הדרכה אישית.
בנוסף, יהיה עליו לקחת שני סמינרים הקשורים לתחומי ההתמחות והמחקר שלו.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

תיאוריות סוציולוגיות מתקדמות למ"א	3 שש"ס
— סטטיסטיקה למתקדמים	4 שש"ס
— סדנא לכתיבת הצעת תזה ותזה	4 שש"ס
סה"כ	**11 שש"ס**

שיעורי בחירה

סמינר בתחום ההתמחות	4 שש"ס
4 קורסי בחירה	16 שש"ס
סה"כ	**31 שש"ס**

ציון סופי במסלול עם כתיבת תיזה

10% — לשתי עבודות סמינריוניות
40% — יתר הקורסים במ"א
50% — עבודת גמר

תוכניות לימודים מובנות בסוציולוגיה

תואר שני בסוציולוגיה ארגונית־יישומית

ראש התוכנית: **פרופ׳ אסף דר**

מטרת התוכנית

תכנית הלימודים בסוציולוגיה ארגונית־יישומית מכוונת להכשיר סטודנטים המתמחים בתחום הארגוני, במשמעותו הרחבה, כולל היבטים סוציולוגיים של עולם העסקים ושל שוק העבודה. התוכנית נועדה להקנות לסטודנטים ידע תיאורטי, מתודולוגי ואמפירי בתחום זה ולפתוח בפניהם אשנב ליישומים אפשריים של הידע הנרכש בפיתוח ארגוני, ביזמות עסקית, בתכנון ובניהול שינויים, בהנחיה, בהדרכה, בהערכה ובייעוץ לארגונים מסוגים שונים.

תכני התוכנית

- התוכנית כוללת את קורסי החובה הכלליים בתואר שני בסוציולוגיה וכן קורסי חובה ייעודיים.
- התוכנית כוללת לימודים עיוניים, מתודולוגים ויישומיים.
- התוכנית כוללת לימודי הרחבה והעשרה במגוון תחומי ידע.
- התלמידים יחוו בתנסות מעשית במסגרת עבודה בארגון (פרקטיקום) וסדנאות.

תכנית הלימודים

תוכנית הלימודים כוללת קורסי חובה ובחירה בהיקף של 36 שש"ס ובחינת גמר.

תלמיד המעוניין לכתוב עבודת גמר מחקרית יופנה לראש הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים לצורך זה.

תואר שני בסוציולוגיה בפיתוח ארגוני־מערכתי

ראש התוכנית: **ד"ר הילה הופשטטר**

תנאי הגשת מועמדות לתוכנית

- יכולים להגיש מועמדות בוגרי מוסדות להשכלה גבוהה, אשר סיימו את לימודיהם במדעי החברה או מדעי ההתנהגות והשיגו ציון 82 לפחות בלימודי התואר הראשון.
- על מנת להגיש מועמדות לתוכנית, נדרש מהמועמד להיות בעל תואר ראשון למעלה משלוש שנים, כמו כן להיות בעל ניסיון מקצועי של שלוש שנים לפחות בתחומים: ניהול, פיקוד ותפקידי מטה.
- תהליך המיון לתוכנית, יעשה בהסתמך על השגיו הלימודיים של המועמד, בחינת כניסה באנגלית, 2 המלצות ממעסיקים, קורות חיים וראיון אישי.

מטרת התוכנית

מטרת התוכנית היא להקנות לתלמידים התמחות בתהליכי שינוי ופיתוח של ארגונים ולהכשיר אותם לעסוק בייעוץ ארגוני. הגישה התיאורטית המנחה תוכנית זו היא מערכתית־מבנית, המדגישה תפיסה כוללנית של הארגון והסביבה הארגונית.

תכני התוכנית:

- התוכנית כוללת לימודים עיוניים, מתודולוגיים ויישומיים.
- התוכנית כוללת לימודי הרחבה והעשרה במגוון תחומי־ידע.
- התלמידים יחוו התנסות מעשית במסגרת מעבדות וסדנאות
- מועדי הלימודים מותאמים לאנשים עובדים במשרה מלאה.

מבנה הלימודים

ההתמחות המוצעת נועדה להקנות תשתית תיאורטית ומתודולוגית בתורת הארגונים, בד בבד עם התנסות מעשית לשם רכישת מקצוע פרופסיונאלי בתחום הייעוץ הארגוני. ההתמחות תכשיר את הלומדים לעסוק באופן מקצועי בשינוי ובפיתוח של ארגונים למיניהם, ובייעוץ למנהליהם בתחומים ובדרגים שונים. לשם כך, תוכנית הלימודים תכלול קורסים מתקדמים בסוציולוגיה, וכן קורסי העשרה בתחומים קרובים כגון פסיכולוגיה, כלכלה, משפטים, יחסי עבודה, מערכות מידע ניהוליות, משאבי אנוש ונושאים נוספים. הפרק היישומי יכלול התנסות מעשית מודרכת, סדנאות, הדמיות, תרגילים והתנסויות נוספות. ההתמחות תתנהל במסלול ב' בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה).
תוכנית לימודים מובנית בהיקף של 36 שש"ס ורשימת הקורסים תתפרסם לקראת פתיחת שנת הלימודים.
הערה: תלמיד המעוניין לכתוב עבודת גמר מחקרית (תיזה) יופנה לראש הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים לצורך זה.

תואר שני בסוציולוגיה עיונית לעובדי הוראה

ראש התוכנית: **פרופ' מאיר יעיש**

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים תכשיר את הלומדים בה לעסוק באופן מקצועי בהוראת נושאי מפתח בעיסוק המחקרי הסוציולוגי בארץ ובעולם.

תכנית הלימודים פרושה בחלוקה שוויונית על פני שלושה סמסטרים, והיקפה הינו של 36 שש"ס. הקורסים שיוצעו לתלמידי התכנית יהיו זהים בתכנים, בהיקף ובדרישות לקורסים מדרג 4 בחוג. תכנית הלימודים תכלול שיעורי ליבה (חובה), שיעורי בחירה וסמינרים.

התכנית מיועדת לעובדי הוראה, בעלי ניסיון מעשי בהוראה, שלהם תואר ראשון בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה, המעוניינים לנצל את שנת השבתון ולהרחיב את השכלתם הפורמלית בסוציולוגיה. יתקבלו גם מורים בעלי תואר מקביל במדעי החברה, העוסקים בהוראת סוציולוגיה או מגדר בבתי הספר התיכוניים, המעוניינים להרחיב ולהעשיר את ידיעותיהם בתחום.

תנאי קבלה

- בעלי תואר בוגר באחד מתחומי מדעי החברה או ההתנהגות בציון סופי 82 ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
- מועמדים העוסקים (או בהכשרה לקראת עיסוק) באחד ממקצועות ההוראה (עדיפות למורים לסוציולוגיה).
- מיון המועמדים ייערך על סמך חישוב ממוצע ציוני התואר הראשון וראיונות אישיים, על פי שיקול דעתו של ראש התכנית.

בחינת גמר תיערך בחודש ינואר של השנה העוקבת.

הרכב ציון בתכניות לימוד מובנות (מסלול ללא עבודת תזה)

15% – לשלוש עבודות סמינריוניות

55% – יתר הקורסים במ"א

30% – בחינת גמר.

בחינת גמר: סטודנט במסלול ללא עבודת גמר יידרש לעמוד בבחינת גמר, בנוסף למטלות של השיעורים השונים. הבחינה תתבסס על רשימה ביבליוגרפית שתפורסם מראש. הבחינה תינתן פעם בשנה, במתכונת של בחינת כיתה. הסטודנטים חייבים להירשם מראש במזכירות החוג לבחינה. סטודנט חייב לסיים את כל חובות הקורסים בחוג, כולל קבלת כל הציונים, כתנאי לרישום לבחינה. ציון המעבר של הבחינה יהיה 76 לפחות. סטודנט יוכל לגשת לבחינת הגמר עד פעמיים במהלך לימודיו. הבחינה השנייה תהיה במועד הבא הקרוב. הציון האחרון הוא הציון הקובע. ציון הבחינה יהווה 30% מהציון הסופי לתואר.

סמינר מחלקתי

בנוסף על הקורסים הנ"ל חייב סטודנט הרשום ללימודי מ"א להשתתף בסמינריון המחלקתי המתקיים בדרך כלל אחת לשבועיים בימי ג' בין השעות 14.00-16.00.

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

לימודים לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" בחוג לסוציולוגיה, מחייבים עבודת מחקר עצמאית ומקורית בעלת תרומה מהותית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר, וכתיבת חיבור מדעי לפי נוהגי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצועית. כמו כן על הסטודנט לעמוד בהצלחה בקורסים שייקבעו ולהשתתף בסדנת הדוקטורנטים ובפורום הדוקטורנטים המתקיימים בחוג.

תנאי קבלה

רשאים להגיש מועמדות ללימודים לתואר דוקטור בעלי תואר שני בסוציולוגיה מאוניברסיטאות בארץ או בחו"ל, אשר חיברו עבודת גמר מחקרית. סף הציונים הנדרש הוא ממוצע של 85 בלימודי התואר השני וציון של 86 לפחות בעבודת הגמר המחקרית לתואר השני. יתקבלו מספר מצומצם ביותר של מועמדים אשר לימודי התואר השני שלהם

היו בתחומים אחרים. במקרה זה יידרש ממוצע של 90 בציוני המועמדים בלימודי התואר השני ובעבודת הגמר המחקרית. מועמדים אלה יידרשו לקחת קורסי השלמה ולעמוד בהם בציון של 88 לפחות.

תהליך הקבלה

המועמדים העומדים בתנאים האמורים יתקשרו למנחה פוטנציאלי מבין חברי הסגל של החוג. על המועמד/ת להגיע להסכמה עם המנחה על נושא המחקר ולגבש מסמך "הצהרת כוונות" אשר יוגש לוועדת לימודים מתקדמים החוגית. מסמך זה יציג את שאלות המחקר, את ההקשר התיאורטי שלו, את המתודולוגיה המוצעת ואת החידוש שבפרויקט המחקרי המוצע. במידת הצורך ירואיינו המועמדים על ידי ועדת לימודים מתקדמים החוגית, אשר תחליט באם להמליץ לרשות ללימודים מתקדמים על קבלת המועמד/ת ללימודים לתואר דוקטור.

לימודי דוקטורט

בשלב ראשון של הלימודים לתואר דוקטור יוגדר הסטודנט כתלמיד מחקר שלב א'. שלב זה נמשך בדרך כלל כשנה. בשנה זו על הסטודנט/ית לכתוב הצעת מחקר אשר תאושר על ידי המנחה ולאחר מכן על ידי הוועדה החוגית. עם אישורה של ההצעה תמליץ הוועדה לרשות ללימודים מתקדמים לאשר את הצעת הדוקטורט. אישור זה מאפשר מעבר משלב של תלמיד מחקר א' לתלמיד מחקר ב'. בשלב זה י/תתמקד הסטודנט/ית בעבודת המחקר ובכתיבת עבודת הדוקטורט.

על הסטודנט/ית, יחד עם המנחה, לגבש תוכנית לימודים המתאימה לצרכי המחקר המתוכנן. תכנית זו תוגש לוועדה ללימודים מתקדמים לאישורה.
על תלמידי שנה ראשונה חובת השתתפות בסדנת דוקטורנטים.
כל הסטודנטים ללימודי דוקטורט ישתתפו בפורום הדוקטורנטים החוגי.
פרק הזמן המקובל להשלמת מכסת הלימודים ולבצוע המחקר וכתיבתו הוא ארבע שנים.

סיום לימודי התואר השלישי

עם סיום עבודת המחקר וכתיבתו, יגיש הסטודנט את עבודתו המודפסת, באישור המנחה, לוועדה ללימודים מתקדמים. ראש הוועדה, בתיאום עם המנחה, ימליצו לדיקן הרשות ללימודים מתקדמים על שופטים להערכת עבודת הדוקטור.

לימודים לתואר שלישי במסלול בינ"ל (אירופאי)

במסגרת לימודי תואר שלישי בחוג, ניתן להרשם ללימודים לתואר שלישי במסלול בינ"ל (אירופאי). פרטים מלאים אודות התוכנית מופיעים באתר האינטרנט של החוג.

207

סטטיסטיקה

חוג לימודים לב"א (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים למ"א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ' אלכסנדר גולדנשלוגר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' מנחם ברג (אמריטוס), פרופ' שאול בר־לב (אמריטוס), פרופ' אלכסנדר גולדנשלוגר, פרופ' שמואל גל (אמריטוס), פרופ' אורי דוידוב, פרופ' גדעון ויס (אמריטוס), פרופ' נפתלי לנגברג (אמריטוס), פרופ' זינובי לנדסמן, פרופ' אהוד מקוב (אמריטוס), פרופ' אסתר פרוסטיג, פרופ' דוד פרי (אמריטוס), פרופ' דוד פרג'י, פרופ' בנימין רייזר (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ' נויה גלאי, פרופ' אבנר הלוי (אמריטוס), פרופ' צבי ריס.

מרצה בכיר: ד"ר יאיר גולדברג, ד"ר אסף כהן, ד"ר יובל נוב, ד"ר דני שגב.

מרצה: ד"ר איתי דטנר.

עמית הוראה: ד"ר ענת אהרוני, ד"ר דפנה בארי וינד, ד"ר יונית ברון, ד"ר ניצה ברקן, ד"ר מירב דהאן בר־יצחק, רו"ח אמיר בר־שלום, ד"ר גריגורי גורביץ, ד"ר מיכל דלויה, עו"ד יוסי חכם, גב' אפרת ישכיל, גב' ריבה כהן, ד"ר צבי לביא, גב' דבורה מלניק, רו"ח עוזי מסינגר, גב' אדוה עבדי, ד"ר אלכס קופרמן, גב' ילנה ראדו, ד"ר ריקי רייכשטיין, מר דוד שגיא.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' חנה אברהם**
מזכירת החוג: **גב' עופרה בלום**
מזכירה: **גב' שלי קרדשטיין**
שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 13:00-11:00
טלפון: 04-8249293, 04-8240563, 04-8249624; פקס: 04-8240204
מיקום: קומה 8, בנין רבין
דואר אלקטרוני: student@stat.haifa.ac.il
אתר החוג באינטרנט: http://stat.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב״א)

מטרת הלימודים

סטטיסטיקה הינה המדע העוסק באיסוף, יצוג, עיבוד וניתוח נתונים והסקת מסקנות. תוכנית הלימודים בחוג לסטטיסטיקה מקנה כלים מגוונים, ישומיים ועיוניים, ומכשירה את בוגריה לעבוד כמדעני נתונים בתעשיות עתירות ידע (היי־טק), בתחום הביו־רפואה, ביטוח ועוד. חשוב לציין שבשנים אחרונות הפך מדען הנתונים לאחד המקצועות המבוקשים ביותר בשוק העבודה.

תוכנית הלימודים בסטטיסטיקה הינה מגוונת ובין התוכניות החדשניות בארץ.

במהלך הלימודים לתואר ראשון מקנים את הכלים ההסתברותיים, סטטיסטיים ומתמטיים הדרושים. כמו כן נלמדים קורסים בתכנות סטטיסטי, מודלים סטטיסטיים, למידה סטטיסטית והתאוריה הרלבנטית לתחומי ידע אלה.

הלימודים מהווים את הבסיס ללימודי תואר שני בתחומים השונים של סטטיסטיקה והסתברות.

תנאי קבלה לחוג

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג.

לימודי סטטיסטיקה בשילוב לוגיסטיקה

לוגיסטיקה היא מקצוע אקדמי המקיף תכנון של תהליכי רכש והצטיידות, תכנון וייצור, אחסנה, תובלה, אספקה ותמיכה. המשק העולמי מתנהל במערכת מורכבת ורבת־ממשקים של תהליכים אלה.

לימודי לוגיסטיקה כוללים ניהול רכש ומלאי, חקר ביצועים, אופטימיזציה, ניהול ותפעול שרשרות אספקה, ניהול פרויקטים, חשבונאות וכלכלה ושימוש במערכות מידע לוגיסטיות.

לתלמידי החוג לסטטיסטיקה במסלול החד חוגי מוצעת מערכת לימודים רחבה ומגוונת שתכשיר אותם כאנשי מקצוע בסטטיסטיקה ובלוגיסטיקה. לבד מקורסי החובה והבחירה בסטטיסטיקה, יתקיימו קורסים בנושאי כלכלה, שיווק וניהול, רכש ומלאי, מערכות מידע, משאבי אנוש ושרשרות אספקה. הבוגרים של תוכנית זו (שיעמדו בתנאי הקבלה) יוכלו להמשיך בלימודי תואר שני בלוגיסטיקה בחוג.

היחידה לייעוץ סטטיסטי

היחידה לייעוץ סטטיסטי מעוגנת בפקולטה למדעי החברה ונמצאת בפיקוח אקדמי של החוג לסטטיסטיקה. אנשי היחידה הם חברי סגל בחוג לסטטיסטיקה וסטודנטים לתארים מתקדמים בחוג.

היחידה מספקת שרותי ייעוץ סטטיסטי לחוקרים ולסטודנטים באוניברסיטה ולגופים מחוץ לאוניברסיטה. ביחידה פועל מרכז ממוחשב לביצוע סקרים טלפוניים. בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון ניתנת האפשרות לתלמידים מצטיינים להשתלב בפרויקט ייעוץ ביחידה לשם צבירת נסיון מעשי בתחום.

מסלול מואץ לתואר שני

תלמיד לתואר ראשון אשר יסיים את כל קורסי החובה בחוג בתוך שנה ב' ללימודיו בציון ממוצע 90 או יותר רשאי להגיש מועמדותו למסלול המואץ לתואר שני.

בתוכנית זו ניתן ללמוד:

1) במסלול עם עבודת גמר מחקרית, המחייב השלמת כל המטלות של שני התארים (ראשון ושני) בתוך חמש שנים, כולל הגשה של עבודת גמר מחקרית (תיזה).

2) במסלול עם כתיבת עבודה מסכמת, המחייב השלמת כל המטלות של שני התארים (ראשון ושני) בתוך ארבע שנים כולל כתיבת עבודה מסכמת.

תקנון הלימודים

תוכניות הלימודים

תוכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התוכנית המתפרסמת בשנה בה החל לימודיו בחוג וכן בהודעות ובחוזרים המופיעים בלוח החוג במהלך השנה.

החוג מפעיל שני מסלולי לימוד לתואר בוגר: מסלול חד־חוגי ומסלול דו־חוגי.

החוג רשאי לשנות תוכנית לימודים המופיעה בשנתון ללא הודעה מוקדמת.

שינוי מסלולים

תלמיד יוכל לשנות מסלול (לעבור ממסלול דו־חוגי למסלול חד־חוגי וההפך) רק בתחילת שנת הלימודים על ידי מילוי בקשה באתר החוג.

שקלול ציונים לב"א

בקביעת ציונו הסופי של תלמיד יהיה משקלו של כל קורס מתוכנית לימודיו כמספר הנקודות בקורס. כדי שתלמיד יוכל לסיים את לימודיו בחוג עליו להגיע לציון ממוצע סופי של 60 לפחות.

בשום מקרה לא יאושרו תיקוני ציונים לאחר שהחוג העביר לאגף מינהל התלמידים אישור על סיום הלימודים עם ציון סופי משוקלל.

ציוני מעבר

ציון המעבר בכל אחד מהקורסים לב"א הוא 51.

הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

א. החליט תלמיד להפסיק את לימודיו, יודיע על כך בכתב לחוגי לימודיו ולאגף מינהל התלמידים.

ב. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.

ג. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה באחד מחוגי לימודיו, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים, למרות שהמשיך בלימודים סדירים בחוגו השני.

ד. אם התקופה שבין הפסקת לימודי התלמיד לבין חידושם אינה עולה על שתי שנות לימוד, הקורסים שאותם למד לפני ההפסקה יוכרו לצורך המשך לימודיו.

ה. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים, רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים שכבר שמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות (לימודי רענון) לקראת קבלת התואר.

הפסקת לימודים ביוזמת החוג

א. תלמיד שלא סיים את חובות שנה א' במשך ארבעה סמסטרים יופסקו לימודיו בחוג

ב. תלמיד שנכשל או לא השלים קורס חובה חייב לחזור עליו בשנה העוקבת, נכשל או לא השלים את הקורס בשנה העוקבת –יופסקו לימודיו בחוג

ג. **תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כישלון בקורס חובה רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופת צינון של שלוש שנים, ועליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג. אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.**

דרישות קדם (ק') לקורסים

לרוב קורסי הלימוד בחוג ישנן דרישות קדם. ברשימת הקורסים מופיעות דרישות הקדם בסימון ק' ועל התלמיד לשים לב אליהן בתכננו את לימודיו בחוג. לא ישתתף תלמיד בקורס אלא אם עמד בדרישת הקדם של הקורס. **מילוי דרישת קדם היא באחריותו של התלמיד**. דרישות הקדם מפורטות בשנתון והן מחייבות. החוג בודק את מילוי הדרישות במהלך שנת הלימודים ולא בתחילתה. **תלמיד לא יוכל להרשם לקורס המחייב קורס קדם עד שלא יהיה לו ציוני עובר בכל קורסי הקדם הרלוונטיים**.

תלמיד שנרשם לקורס למרות שאינו רשאי ללמוד בו בגלל אי עמידה בדרישות הקדם, יבוטל רישומו לקורס גם אם נבחן וקיבל ציון. ציון זה לא יוכר.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

תלמיד המבקש להתקבל לחוג על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי אחר, יגיש למזכירות החוג, עם אישור הרשמתו לאוניברסיטה, אישור לימודים רשמי מהמוסד בו למד ובו פירוט מקצועות הלימוד והציונים שקיבל.

ועדת הקבלה של החוג תדון בבקשת המועמד ותחליט, על סמך המסמכים הנ"ל, על תנאי קבלתו ועל מידת ההכרה בלימודיו הקודמים.

תלמיד לא יהיה זכאי לקבלת תואר אלא אם כן צבר באוניברסיטת חיפה לפחות 40 נקודות זכות. קורסים שהוכרו להמשך לימודים בחוג על סמך לימודים קודמים, ידווחו ללא ציון ולא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל.

כל קורס של מוסד אחר יוכל לשמש בסיס לפטור מקורס אחד בלבד.

הארכת זמן

לא תינתן הארכת זמן על־פי סעיף 1.8 של תקנון לימודים לתואר ראשון **בקורסי חובה דרג א', שנה א'**. (הכוונה להארכת זמן על־פי סעיף 8א בלבד).

שיפור ציונים

- תלמיד המבקש לשפר ציון בקורס קדם (בין אם קיבל ציון עובר או נכשל), לא יוכל להירשם לקורס הקדם וגם לקורס המתקדם באותו הסמסטר.
- תלמיד אשר יש לו ציון עובר בקורס מתקדם לא יוכל לשפר ציון של קורס קדם.
- הציון האחרון בקורס הוא הציון הקובע.

פרסום ציונים

- מחובת התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועדי פרסומיהם.
- **תלמיד יכול לקבל את ציוניו רק על לוח המודעות האינטרנטי.**

ערעורים על ציוני הבחינות

- תלמיד רשאי לערער על ציונו תוך יומיים מפרסומו ע"י מזכירות החוג. כל הערעורים יהיו בכתב, בטופס המקוון בפורטל.
- תלמיד המערער על ציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה תיבדק מחדש והציון הסופי עלול להיות נמוך מהמקורי. הציון האחרון הוא הקובע.

עיון במחברת בחינה

- תלמיד רשאי לעיין במחברת הבחינה שכתב, כדי להפיק לקחים ולשפר יכולות בעתיד.
- העיון במחברת ייעשה בנוכחות חבר סגל בחוג, או על־ידי סריקת מחברות הבחינה לפורטל.

זכאות לתואר

תנאי זכאות: תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על־פי דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקפי הקורסים והרכביהם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

ציון סופי לתואר

- תלמיד יודיע למזכירות החוג על סיום לימודיו לתואר. עם קבלת הודעה זו תיבדק זכאותו, יחושב ציון הגמר שלו וידווח למדור בוגרים. החוג לא ייזום על דעת עצמו הודעה על סיום לימודים לתואר.
- תלמיד אשר ממוצע ציוניו הסופי נמוך מ־60 לא יהיה זכאי לתואר ב"א בחוג לסטטיסטיקה.
- אישור הזכאות יישלח לביתו של התלמיד לאחר סיום כל חובותיו באוניברסיטה.
- תאריך הזכאות לתואר ייקבע לפי תאריך הגשת העבודה או הבחינה האחרונה.
- בקשות לאישור זכאות ניתן לקבל במזכירות החוג ויש להגיש אותן רק לאחר קבלת הציון האחרון.

לבקשה זו יש לצרף גיליון ציונים. התלמיד יצרף מכתב ובו ירשום איזה קורסים הוא מבקש לא לשקלל בציון הסופי לתואר.

- התלמיד יבדוק ויאשר ציוניו במזכירות החוג לפני שהחוג יודיע לאגף מינהל התלמידים על סיום הלימודים.

הציון לתואר הוא סופי. לאחר קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל תלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

תוכניות לימודים

החוג מקיים חמש תוכניות לימודים: שלוש מהן במסלול הדו־חוגי ושתיים במסלול החד־חוגי.

התוכניות במסלול החד־חוגי:

1. תוכנית לימודים בסטטיסטיקה.
2. תוכנית לימודים בסטטיסטיקה בשילוב לוגיסטיקה.

התוכניות במסלול הדו־חוגי (דו חוגי רגיל/מיוחד):

1. צירוף של החוג לסטטיסטיקה ושל כל חוג אחר, למעט החוג למתמטיקה והחוג למערכות מידע.
2. צירוף של החוג לסטטיסטיקה עם החוג למתמטיקה.
3. צירוף של החוג לסטטיסטיקה עם החוג למערכות מידע.

תוכנית הלימודים במסלול דו־חוגי (דו־חוגי רגיל/מיוחד)

207101-17-01

צירוף של החוג לסטטיסטיקה עם כל חוג אחר, למעט החוג למתמטיקה והחוג למערכות מידע. (הערה: נ' הוא קיצור ל"נקודות").

קורסי חובה

דרג 1 (שנה א')

שם הקורס	**ש + ת**	**מס' נ'**
חדו"א א' (אינפי)	2+4	4
חדו"א ב' (אינפי)	2+4	4
הסתברות א'	2+4	4
אלגברה ליניארית	2+3	4
מבוא לתכנות מדעי	1+4	4
תכנות סטטיסטי-R	1+4	4
הסתברות ב'	2+4	4
סה"כ		**28 נ'**

דרג 2 (שנה ב')

שם הקורס	**ש + ת**	**מס' נ'**
מודלים סטוכסטיים	2+4	4
הסקה סטטיסטית	2+4	4
מודלים סטטיסטיים א'	2+4	4
מודלים סטטיסטיים ב'	2+4	4
ניהול בסיסי נתונים ב-SAS ו-SQL	2+4	4
סה"כ		**20 נ'**

דרג 3 (שנה ג')

שם הקורס	ש + ת	מס' נ'
למידה סטטיסטית	2+4	4
ניתוח רב משתני	4	4
ניתוח נתוני עתק	2+4	4
	סה"כ	**12 נ'**
	סה"כ נ' בקורסי חובה	**60 נ'**

לתשומת לבכם

על כל תלמידי התואר הראשון (במסלול דו־חוגי – אשר חוגם השני אינו ממדעי הרוח, ובמסלול חד חוגי) המתחילים לימודיהם בתשע"ב ללמוד לפחות קורס אחד בן 4 נ', או שני קורסים בהיקף של 2 נ' כל אחד, במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח. הרישום יתבצע תחת תכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. את לימודי "דרך הרוח" ניתן יהיה ללמוד באחת משנות הלימוד לתואר. סיום לימודי "דרך הרוח" בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח" שכתובתו: http://hcc.haifa.ac.il/index-derech-haruch.htm

תלמידי המסלול הדו־חוגי (למעט אלו שאחד מהחוגים שלהם שייך לפקולטה למדעי הרוח) יוכלו ללמוד את לימודי "דרך הרוח" על פי אחת מהחלופות הבאות:

א. ללמוד 2 קורסים של 2 נ"ז כל אחד ולסיים את לימודיהם עם צבירה של 60 נ' בכל אחד מהחוגים.

ב. ללמוד קורס אחד בהיקף של 4 נ"ז ולסיים אל לימודיהם כאשר באחד החוגים צברו 58 נ' ובשני 62 נ'.

כל חלופה אחרת שתביא לצבירת סה"כ 120 נקודות לתואר בוגר כאשר 4 נ"ז לפחות הינן במדעי הרוח תיבדק ותאושר בהתאם לצורך.

תלמידים שהתחילו את לימודיהם בשנים קודמות חייבים בתוכנית הלימודים המופיעה בשנתון של השנה בה החלו לימודיהם.

תוכנית הלימודים במסלול הדו־חוגי עם החוג למתמטיקה

קורסי חובה
דרג 1 (שנה א')

שם הקורס	ש + ת	מס' נ'
הסתברות א'	2+4	4
מבוא לתכנות מדעי	1+4	4
מבוא לאלגוריתמים	2+4	4

תכנות סטטיסטי-R	1+4	4
הסתברות ב'	2+4	4
סה"כ		**20 נ'**

דרג 2 (שנה ב')

שם הקורס	**ש + ת**	**מס' נ'**
מודלים סטוכסטיים	2+4	4
הסקה סטטיסטית	2+4	4
מודלים סטטיסטיים א'	2+4	4
מודלים סטטיסטיים ב'	2+4	4
שיטות חישוביות בסטטיסטיקה א'	2+4	4
ניהול בסיסי נתונים ב-SAS ו-SQL	2+4	4
סה"כ		**24 נ'**

דרג 3(שנה ג')

שם הקורס	**ש + ת**	**מס' נ'**
למידה סטטיסטית	2+4	4
ניתוח רב משתני	4	4
ניתוח נתוני עתק	2+4	4
שיטות חישוביות בסטטיסטיקה ב'	2+4	4
סה"כ		**16 נ'**
סה"כ נ' בקורסי חובה		**60 נ'**

לתשומת לבכם

על כל תלמידי התואר הראשון (במסלול דו־חוגי – אשר חוגם השני אינו ממדעי הרוח, ובמסלול חד חוגי) המתחילים לימודיהם בתשע"ב ללמוד לפחות קורס אחד בן 4 נ', או שני קורסים בהיקף של 2 נ' כל אחד, במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח. הרישום יתבצע תחת תכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. את לימודי דרך הרוח ניתן יהיה ללמוד באחת משנות הלימוד לתואר. סיום לימודי דרך הרוח בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח" שכתובתו: http://hcc.haifa.ac.il/index-derech-haruch.htm

תלמידי המסלול הדו־חוגי (למעט אלו שאחד מהחוגים שלהם שייך לפקולטה למדעי הרוח) יוכלו ללמוד את לימודי "דרך הרוח" על פי אחת מהחלופות הבאות:

א. ללמוד 2 קורסים של 2 נ' כל אחד ולסיים את לימודיהם עם צבירה של 60 נ' בכל אחד מהחוגים.

ב. ללמוד קורס אחד בהיקף של 4 נ' ולסיים אל לימודיהם כאשר באחד החוגים צברו 58 נ' ובשני 62 נ'.

כל חלופה אחרת שתביא לצבירת סה"כ 120 נקודות לתואר בוגר כאשר 4 נ' לפחות הינן במדעי הרוח תיבדק ותאושר בהתאם לצורך.

תלמידים שהתחילו את לימודיהם בשנים קודמות חייבים בתוכנית הלימודים המופיעה בשנתון של השנה בה החלו לימודיהם.

תוכנית הלימודים - במסלול הדו־חוגי עם החוג למערכות מידע (בדגש על מדעי הנתונים)

התוכנית מיועדת לתלמידים אשר עומדים גם בקריטריוני הקבלה של החוג למערכות מידע

207104-17-01

קורסי חובה

דרג 1 (שנה א')

שם הקורס	**ש + ת**	**מס' נ'**
חדוו"א א' (אינפי)	2+4	4
חדוו"א ב' (אינפי)	2+4	4
הסתברות א'	2+4	4
הסתברות ב'	2+4	4
תכנות סטטיסטי ב-R	1+4	4
סה"כ		**20 נ'**

דרג 2 (שנה ב')

שם הקורס	**ש + ת**	**מס' נ'**
מודלים סטוכסטים	2+4	4
הסקה סטטיסטית	2+4	4
מודלים סטטיסטיים א'	2+4	4
שיטות חישוביות בסטטיסטיקה א'	2+4	4
מודלים סטטיסטיים ב'	2+4	4
סה"כ		**20 נ'**

דרג 3 (שנה ג')

שם הקורס	**ש + ת**	**מס' נ'**
למידה סטטיסטית	2+4	4
ניתוח רב משתני	4	4
שיטות חישוביות בסטטיסטיקה ב'	2+4	4
ניתוח נתוני עתק	2+4	4

קורס בחירה בחוג	4	4
סה"כ		**20 נ'**
סה"כ נ' בקורסי חובה		**60 נ'**

הערות:

תלמיד במסלול זה ילמד בנוסף לתוכנית הלימודים הרגילה עוד 4 נ"ז (תוכנית "דרך הרוח"), ויסיים את התואר עם 64 נ"ז ועליו לבחור אחת מבין 2 האפשרויות הבאות:

- ילמד קורס "דרך הרוח" בהיקף 4 נ"ז באחד מחוגי הלימוד.
- ילמד 2 קורסי "דרך הרוח" בהיקף 2 נ"ז בכל אחד מחוגי הלימוד.

תוכנית הלימודים במסלול החד־חוגי

207102-17-01

קורסי חובה

דרג 1 (שנה א')

שם הקורס	**ש+ת**	**מס' נ'**
חדו"א א' (אינפי)	2+4	4
חדו"א ב' (אינפי)	2+4	4
הסתברות א'	2+4	4
אלגברה לינארית	2+3	4
מבוא לתכנות מדעי	1+4	4
מבוא לאלגוריתמים	4	4
תכנות סטטיסטי ב-R	1+4	4
הסתברות ב'	2+4	4
סה"כ		**32 נ'**

דרג 2 (שנה ב')

שם הקורס	**ש+ת**	**מס' נ'**
שיטות חישוביות בסטטיסטיקה א'	2+4	4
מודלים סטוכסטים	2+4	4
הסקה סטטיסטית	2+4	4
מודלים סטטיסטיים א'	2+4	4
מודלים סטטיסטיים ב'	2+4	4
שיטות חישוביות בסטטיסטיקה ב'	2+4	4
ניהול בסיסי נתונים בSQL+ SAS	2+4	4
סה"כ		**28 נ'**

דרג 3 (שנה ג')

שם הקורס	**ש+ת**	**מס' נ'**
קורס בחירה בחוג	4	4
למידה סטטיסטית	2+4	4
ניתוח רב משתני	2+4	4
קורס בחירה בחוג	4	4
ניתוח נתוני עתק	4	4
סה"כ		**20 נ'**
סה"כ נ' בקורסי חובה		**80 נ'**

מיקבצים (קורסים מחוגים אחרים)

בנוסף על קורסי החובה ילמד התלמיד 40 נ' מחוגים אחרים (מקבץ), או מהחוג לסטטיסטיקה.
סה"כ יצבור התלמיד במסלול זה 120 נ'.

שימו לב:

תלמידים שהתחילו את לימודיהם בשנים קודמות חייבים בתוכנית הלימודים המופיעה בשנתון של השנה בה החלו לימודיהם.

סטטיסטיקה בשילוב לוגיסטיקה

207102-17-02

דרג 1 (שנה א')

קורסי חובה

שם הקורס	**ש+ת**	**מס' נ'**
חדו"א א' (אינפי)	2+4	4
חדו"א ב' (אינפי)	2+4	4
הסתברות א'	2+4	4
אלגברה לינארית	2+3	4
מבוא לתכנות מדעי	1+4	4
מבוא לאלגוריתמים	4	4
תכנות סטטיסטי ב-R	1+4	4
הסתברות ב'	2+4	4
סה"כ		**32 נ'**

דרג 2 (שנה ב')

שם הקורס	**ש+ת**	**מס' נ'**
מבוא לחקר ביצועים	4	4
מודלים סטוכסטים	2+4	4
מודלים סטטיסטיים א'	2+4	4
מודלים סטטיסטיים ב'	2+4	4
שיטות חישוביות בסטטיסטיקה א'	2+4	4
ניהול בסיסי נתונים בSQL+ SAS	2+4	4
סה"כ		**28 נ'**

דרג 3 (שנה ג')

שם הקורס	**ש+ת**	**מס' נ'**
למידה סטטיסטית	2+4	4
שיטות חישוביות בסטטיסטיקה ב'	2+4	4
הסקה סטטיסטית	2+4	4
ניתוח רב משתני	2+4	4
ניתוח נתוני עתק	4	4
סה"כ		**20 נ'**
סה"כ נ' בקורסי חובה		**80 נ'**

בנוסף לקורסי החובה המפורטים לעיל בדרג 1 (שנה א') ובדרג 2 (שנה ב'), בסך כולל של 80 נקודות, חייבים התלמידים בלימודי הלוגיסטיקה לבחור גם בקורסים הבאים:

שם הקורס	**מספרו**	**ש+ת**	**מס' נקודות**	**מקצועות קדם**
מבוא לכלכלה	214.1600	5 ש'	3	—
מבוא לחשבונאות	214.1980	3 ש'	3	—
מבוא לשיווק	206.2290		3	—
או	214.3400			
מבוא לניהול מערכות מידע	214.1800		3	—
מבוא לניהול	206.1380			
או				
ניהול משאבי אנוש	214.2100		3	—
ניהול שרשרות אספקה	214.2400		4	
			סה"כ 19	

קורסי בחירה

בנוסף על לימודי החובה הנ"ל (המהווים 99 נ') ילמד התלמיד 21 נ' בחירה נוספות מחוגים אחרים או מהחוג לסטטיסטיקה.

סה"כ יצבור התלמיד במסלול זה 120 נ'

מסלול מואץ למ"א בסטטיסטיקה

207240-17-06

מטרת הלימודים

- לאפשר לסטודנטים מצטיינים לסיים תוך שמונה סמסטרים את התארים הראשון והשני. תואר "בוגר" יינתן בתום השנה השלישית ללימוד במסלול זה.
- תלמיד שלא ישיג בתום השנה השלישית ללימודיו זכאות לתואר בוגר לא יוכל להמשיך את לימודיו במסלול זה.
- פרטים נוספים ניתן לראות בתקנון הרשות ללימודים מתקדמים המופיע בשנתון תחת הפרק "מסלול מואץ למ"א".

תנאי הקבלה

יוכלו להתקבל תלמידים שבסיום שנה ב' ללימודיהם סיימו את כל קורסי החובה לתואר הראשון בסטטיסטיקה, ממוצע ציוניהם בשנים א'-ב' בחוג הוא 90 ומעלה ויומלצו על-ידי מורי החוג לוועדת המ"א החוגית.

תלמיד במסלול הדו-חוגי ימציא מראש החוג שבו הוא אינו ממשיך למ"א ואישור המציין כי הוא יוכל לסיים את חובות הלימודים לתואר בוגר עד תום השנה השלישית ללימודיו.

המבנה

- בשנה ג' ללימודיו (האחרונה לתואר בוגר ושנה א' לתואר מ"א) ישלים הסטודנט את יתרת חובותיו לתואר בוגר, ובנוסף לכך ילמד מתוך הקורסים המוצעים לתואר מוסמך בהתאם למגמת הלימוד או תחום ההתמחות שיבחר ושתאושר לו.
- בשנה ד' ללימודיו (השניה ללימודי המ"א) ישלים הסטודנט את חובותיו בלימודי המ"א על פי המגמה או תחום ההתמחות.
- יגיש הצעת מחקר אשר חייבת לעבור אישור של ועדת המ"א החוגית.
- עד סוף השנה הרביעית ללימודיו חייב הסטודנט לסיים את כתיבת עבודת הגמר המחקרית ולהגישה לשיפוט.

תעודת הוראה במתמטיקה לתלמידי החוג לסטטיסטיקה

תלמידי החוג לסטטיסטיקה הלומדים במסלול החד-חוגי וסיימו שנה ב' או סיימו חובותיהם בחוג לסטטיסטיקה בממוצע של 75 לפחות יוכלו להגיש מועמדותם ללימודי תעודת הוראה במתמטיקה. פרטים אודות ההשלמות הנדרשות ותנאי הקבלה ניתן לקרוא בשנתון בדפי המידע של החוג לחינוך מתמטי בפקולטה לחינוך.

◆◆◆

הלימודים לתואר שני (מ"א)

ראש הוועדה החוגית לתואר שני: **פרופ' אורי דוידוב**

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לתואר שני היא להעמיק ולהרחיב את הידע, הכלים והשיטות שהתלמידים רוכשים במקצועות הסטטיסטיים והכמותיים בחוג ולהקנות להם כלי מחקר וניתוח ברמה מתקדמת בתחומי ההתמחות הנבחרים.

כללי

בחוג לסטטיסטיקה יש שני מסלולי לימוד לתואר מוסמך: מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית ומסלול עם בחינת גמר.

תלמיד במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית יהיה חייב בלימודים בחוג בהיקף של 32 ש"ס ובכתיבת עבודת גמר מחקרית. התלמיד יציג את עבודתו בפני המנחה ומוזמניו.

תלמיד במסלול עם בחינת גמר יהיה חייב בלימודים בחוג בהיקף של 40 ש"ס ובכתיבת עבודה מסכמת כחלופה לבחינת גמר. ועדת המ"א של החוג תוכל להחליט על ביצוע בחינת גמר בפועל לתלמיד, ובמקרה זה בחינת הגמר תחול על מכלול הידע והכלים שהתלמיד רכש במהלך לימודיו בחוג.

שקלול ציון הגמר

במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית
- 50% עבודת גמר מחקרית
- 50% שקלול ציוני הקורסים

מסלול עם כתיבת עבודה מסכמת או בחינת גמר
- 20% עבודה מסכמת או בחינת גמר
- 80% שקלול ציוני הקורסים

מגמות לימודים בחוג לסטטיסטיקה

בלימודי תואר שני בחוג לסטטיסטיקה קיימת תוכנית בינלאומית בסטטיסטיקה וארבע מגמות, ביו־סטטיסטיקה, אקטואריה, לוגיסטיקה ולימודי איכות.

תוכנית בינלאומית בסטטיסטיקה מכשירה בוגרים בתחום סטטיסטיקה מודרנית ומדעי נתונים. הלימודים מקנים בסיס תיאורטי מוצק בהסתברות וסטטיסטיקה וגם כלים לניתוח ומידול סטטיסטי של נתונים שנאספו בתחומים שונים.

התלמידים רוכשים כלים, שיטות וידע שיאפשרו להם לתכנן, לבצע ולנתח ניסויים סטטיסטיים.

מגמת הביו־סטטיסטיקה נועדה להכשיר חוקרים וסטטיסטיקאים יישומיים שיעסקו בממשק שבין סטטיסטיקה, רפואה, גנטיקה ומדעי המחשב וייטלו חלק במחקרים קליניים ואחרים.

מגמת הלוגיסטיקה נועדה להכשיר אנשי מקצוע בתחומי התפעול הלוגיסטי של מערכות מורכבות בארגונים גלובאליים, רבי־אתרים או מקומיים.

מגמת האקטואריה נועדה להכשיר אנשי מקצוע שיידעו לתכנן ולבצע ניתוח סיכונים בתחומי הביטוח והכספים השונים — חברות ביטוח, שירותי בריאות, בנקים וחברות השקעה שונות.

מגמת לימודי האיכות נועדה להכשיר אנשי מקצוע מובילים שיידעו להפעיל שילוב של שיטות סטטיסטיות, התנהגותיות, הנדסיות, כלכליות וניהוליות כדי לשפר את האפקטיביות של מוצרים ושירותים במשק ולייעל את תהליכי ההפקה שלהם.

תלמידים המתמחים בתחום הסטטיסטיקה ישתלבו בעבודתה של היחידה לייעוץ סטטיסטי הפועלת במסגרת החוג וירכשו ניסיון מעשי בעבודת ייעוץ סטטיסטי ללקוחות בהיקף של קורס אחד (4 שש"ס).

תנאי קבלה לחוג

לתוכנית לימודים לתואר מוסמך יתקבלו תלמידים בעלי תואר ראשון בסטטיסטיקה שממוצע ציוניהם בכל אחד מחוגי הלימודים שלהם לתואר "בוגר" הוא לפחות 80.

תלמידים שיבקשו להתקבל למגמת לימודי האיכות, למגמת האקטואריה או למגמת הלוגיסטיקה ירואיינו בוועדת קבלה בנוסף לתנאי הקבלה הרגילים לחוג.

המועמדות של **בוגרי חוגים אחרים** שיבקשו ללמוד לתואר שני במגמות הלימודים תיבחן על ידי ועדת קבלה של המגמה או תחום ההתמחות המבוקש. ועדת הקבלה תקבע אם נדרשים לימודי השלמה כתנאי לדיון נוסף במועמדות. מהות ההשלמות הדרושות תיקבע על ידי יועץ המגמה.

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה, כתנאי לזכאותו לתואר.

בוגרי מוסדות מוכרים מחו"ל כולל מוסדות הפועלים בארץ באישור המועצה להשכלה גבוהה, יידרשו לעמוד בהצלחה בבחינת GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון כתנאי לדיון נוסף בקבלתם ללימודים (ראה תקנון הרשות ללימודים מתקדמים).

משך הלימודים

- משך הלימודים לתואר שני במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית הוא עד שלוש שנים.
- משך הלימודים לתואר שני במסלול עם בחינת גמר (או חלופה לבחינה) הוא שנתיים.

מציאת מנחה והגשת הצעת תזה

במהלך השנה הראשונה ללימודים, על התלמידים במסלול עם תזה למצוא מנחה ולגבש הצעת מחקר. כל אנשי הסגל הסדיר בחוג יכולים להנחות תזות. **האחריות למציאת מנחה מוטלת על התלמיד,** והחוג אינו יכול לסייע בכך.

המועד האחרון למציאת מנחה הוא תום השנה הראשונה ללימודי התואר השני. עד לתאריך 31.12 בכל שנה אקדמית (תחילת השנה השנייה ללימודים בתואר השני), על הסטודנט להגיש טופס הסכמה להנחיה בנושא המוצע (ניתן להוריד את הטופס באתר החוג), חתום על ידי המנחה . סטודנט במסלול עם תזה שלא ימצא מנחה עד התאריך הנקוב לעיל יועבר אוטומטית למסלול ללא תזה. תלמיד שהועבר למסלול ללא תזה ידאג להשלים את מכסת השעות הדרושה בתוכנית לימודים זו.

תלמיד במסלול לימודים עם תזה שאושר לו המנחה עליו להגיש לוועדת המ"א דרך מזכירות החוג הצעת תזה חתומה על ידי המנחה עד לתאריך **30.5 בכל שנה אקדמית** (שנת הלימודים השנייה.) במידה והתלמיד לא הגיש את הצעת התזה בתאריך הנקוב יועבר אוטומטית למסלול לימודים ללא תזה והתלמיד ידאג להשלים את מכסת השעות הדרושה בתוכנית לימודים זו.

סטודנט במסלול עם תזה חייב להעביר לוועדת המ"א דרך מזכירות החוג את טופס דו"ח ההתקדמות (ניתן להוריד את הטופס באתר החוג) הטופס חייב להיות חתום על ידי המנחה . את הטופס יש להגיש עד לתאריך **31.12 בכל שנה אקדמית** (שנת הלימודים השלישית). סטודנט שהמנחה לא הסכים לחתום על דו"ח ההתקדמות או שהדו"ח לא הגיע לוועדת המ"א יועבר אוטומטית למסלול לימודים ללא תזה והתלמיד ידאג להשלים את מכסת השעות הדרושה בתוכנית לימודים זו עד סוף השנה הנוכחית.

אישור רשמי על הגשת הצעת התזה נשלח מטעם הרשות ללימודים מתקדמים שבו יצוין המועד האחרון להגשת התזה (**30.11** בכל שנה אקדמית)

לוחות זמנים

סיום חובות הלימודים (קורסים) תוך ארבעה סמסטרים

מציאת מנחה לתזה: תוך שלושה סמסטרים

הגשת הצעת מחקר: תוך ארבעה סמסטרים

סיום כל החובות: שנתיים במסלול ללא תזה, שלוש שנים במסלול עם תזה

הגשת התזה

עם סיום המחקר וקבלת אישור המנחה, יש להגיש את התזה לפי ההנחיות הבאות:

- החתימו את המנחה על טופס "אישור הגשת עבודת תזה לשיפוט" (ראו באתר הרשות)
- הדפיסו את התזה ע"פ הדרישות של הרשות ללימודים מתקדמים (ראו באתר הרשות)
- תאמו בדיקה צורנית של התזה מול מרכזת לימודי מוסמכים ברשות, טל' 04-8249061

לאחר אישור צורני של התזה, הגישו עותק 1 כרוך למזכירות החוג (שליחה לשיפוט) עבודת התזה תישלח לשיפוט, עם קבלת חוות הדעת של השופטים והמנחה/ים, תתואם בחינת הגנה על התזה, לאחר הבחינה ניתן ל"סגור" את התואר:

הגישו 4 עותקים סופיים ומעודכנים חתומים ע"י המנחה/ים של התזה

הגישו את התזה שמורה ב-CD בפורמט PDF ומלאו את נספח ההפקדה לספריה.

תוכנית הלימודים

א. סטטיסטיקה

207202-17-02 תוכנית בינ"ל לתואר שני בסטטיסטיקה - ישראלי
207202-17-02 תוכנית בינ"ל לתואר שני בסטטיסטיקה - תלמידי חו"ל
207201-17-02 תוכנית בינ"ל לתואר שני בסטטיסטיקה - ישראלי
207201-17-03 תוכנית בינ"ל לתואר שני בסטטיסטיקה - תלמידי חו"ל

קורסי חובה

Probability	5 שש"ס
Applied statistics I	5 שש"ס
Algorithms for data analysis	4 שש"ס
Stochastic process with applications	4 שש"ס
Statistical Infernce	5 שש"ס
Applied statistics II	5 שש"ס
Statistical learning theory	4 שש"ס
The analysis of large and high dimensional data sets	4 שש"ס
Statistical Consulting Project (לתלמידים במסלול ללא תיזה)	4 שש"ס

ב. מגמת ביו־סטטיסטיקה

207207-17-06
207208-17-06

קורסי החובה

Probability	5 שש"ס
Applied statistics I	5 שש"ס
Algorithms for data analysis	4 שש"ס
Stochastic process with applications	4 שש"ס
Statistical Infernce	5 שש"ס
Applied statistics II	5 שש"ס
Statistical learning theory	4 שש"ס
The analysis of large and high dimensional data sets	4 שש"ס
Statistical Consulting Project (לתלמידים במסלול ללא תיזה)	4 שש"ס

ג. מגמת הלוגיסטיקה

207212-17-01

207213-17-01

<u>קורסי החובה</u>

1. שיטות מתמטיות, סטטיסטיות וחישוביות (4 שש"ס).
2. אלמנטים של חקר ביצועים וחיזוי בלוגיסטיקה (4 שש"ס).
3. שיטות אופטימיזציה בלוגיסטיקה ובניהול מלאי (2 שש"ס).
4. הסתברות ותהליכים סטוכסטיים (4 שש"ס).
5. ניהול ותפעול שרשרות אספקה (4 שש"ס).
6. ניהול ושימוש במערכות מידע לוגיסטיות (3 שש"ס).
7. סדנת שימוש בטכנולוגיות מידע ללוגיסטיקה וסימולציה (3 שש"ס).
8. סמינר / סדנא להדרכה בכתיבת עבודה מסכמת בלוגיסטיקה (3 שש"ס).
9. יסודות בניהול רכש, מלאי, הספקה ואחזקה (3 שש"ס).
10. תקצוב, תמחור, מימון וחשבונאות (3 שש"ס).
11. ניהול פרויקטים ומדידה ארגונית (2 שש"ס).
12. סוגיות משפטיות ביחסי עבודה ובניהול לוגיסטי (2 שש"ס).

<u>תלמידים הכותבים עבודת גמר מחקרית</u> ילמדו קורסים בהיקף של 32 שש"ס מתוך הרשימה הנ"ל (הקורסים יאושרו על־ידי ראש התוכנית).

<u>תלמידים במסלול ב' (הכותבים עבודה מסכמת)</u> ילמדו קורסים בהיקף של 40 שש"ס מתוך הרשימה הנ"ל (הקורסים יאושרו על־ידי ראש המגמה).

ד. מגמת אקטואריה

207204-17-04

207205-17-05

<u>קורסי החובה</u>

יישומי מחשב במתמטיקה של מימון	4 שש"ס
מודלים (תמותה + סטוכסטיים)	4 שש"ס
שיטות סטטיסטיות בביטוח	4 שש"ס
תיאוריות סיכוני חיים	4 שש"ס
כלכלה פיננסית	4 שש"ס
סמינר מחקר (במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית)	2 שש"ס
או	
סדנת הנחיה לכתיבת עבודה מסכמת	<u>4 שש"ס</u>
סה"כ	**22-24 שש"ס**

קורסי בחירה

במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית	10 שש"ס
במסלול עם בחינת גמר או עבודה מסכמת	16 שש"ס

קורסים באקטואריה הנדרשים על ידי אגודת האקטוארים

החוג לסטטיסטיקה מאפשר לתלמידי ה־M.A. במגמת האקטואריה ללמוד מספר קורסים, שאינם חלק מתכנית המ.א.והנדרשים על ידי אגודת האקטוארים בישראל — כתנאי לקבלתם כחברים באגודה. קורסים אלה הם:

מתמטיקה של מימון (CT1)

מימון + חשבונאות (CT2)

מבוא לכלכלה (CT7)

הקורסים נלמדים במסגרת תוכנית לימודי התעודה באקטואריה ויש לשלם בגינם תשלום הנקבע מעת לעת.

תלמיד המסיים את הקורסים הללו בהצלחה (מינימום 65 בכל מקצוע) יקבל אישור מעבר, הנדרש על ידי האגודה. תלמיד יכול לבקש אישור בגין המקצועות: מימון + חשבונאות, ומבוא לכלכלה, במידה ולמד אותם במוסד אחר ומרצה הקורס אישר את רמת הידע הנדרש על פי המידע שיבקש לקבל.

תלמידי ה־M.A. אינם נדרשים ללמוד מקצועות אלו על מנת לסיים את לימודי התואר.

ה. מגמת לימודי האיכות

207209-17-06

207210-17-06

קורסי חובה	**שעות**	**קדם**
א. סטטיסטיקה לתלמידי איכות*	4	
ב. יסודות בניהול איכות	4	
ג. גורמי אנוש בניהול איכות	4	
ד. סטטיסטיקה תעשייתית	4	
ה. ניהול איכות במערכות שירות	4	
ו. בקרה סטטיסטית של תהליכים	4	
ז. תכן סטטיסטי של ניסויים	4	
ח. חקר התנהגות ארגונית	4	
ט. מערכות תקניות לניהול איכות	4	
י. כלים מתקדמים של תכן לאיכות	4	
יא. סדנת הנחיה לכתיבת עבודה מסכמת	4	

* קורס זה לא נחשב במניין השעות לתואר ולא נלקח בחישוב הציון הסופי לתואר.

<u>תלמידים הכותבים עבודת גמר מחקרית</u> ילמדו קורסים בהיקף של 32 שש"ס מתוך הרשימה הנ"ל (הקורסים יאושרו על־ידי ראש המגמה).

<u>תלמידים במסלול ב' (הכותבים עבודה מסכמת)</u> ילמדו קורסים בהיקף של 40 שש"ס מתוך הרשימה הנ"ל (הקורסים יאושרו על־ידי ראש המגמה).

מסלול ישיר לדוקטורט

ראה פירוט בפרק "לימודים לתואר שלישי (דוקטור)" להלן.

◆◆◆

לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטור)

יו"ר ועדת הדוקטורט בחוג: **פרופ' אסתר פרוסטיג**

תוכנית הלימודים מאפשרת קבלת תואר דוקטור לפילוסופיה בסטטיסטיקה הן בתחום תיאורטי והן בתחום יישומי. יישומי הסטטיסטיקה וההסתברות כוללים בין השאר את התחום הכלכלי עם דגש על תחומי הביטוח, אקטואריה, לוגיסטיקה, אופטימיזציה של ניהול משאבים, ביו־סטטיסטיקה, איכות ואמינות. מודלים הסתברותיים לניתוח מערכות תורים.

תחומי ההסתברות היישומית, האקטואריה, הביו־סטטיסטיקה והאיכות הם תחומים ומגמות לתואר השני, כך שתלמידי התואר השני יוכלו להמשיך לדוקטורט בתחומי התמחויותיהם.

מטרת התוכנית היא להכשיר את בוגריה לעבודת מחקר, הוראה ויישום. קיימות אפשרויות שונות לתעסוקה בחוג ולמלגות.

תנאי הקבלה

1. מועמד בעל תואר "מוסמך" ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל והשיג בלימודי התואר השני ציון משוקלל של 80 לפחות.
2. כתב עבודת גמר מחקרית (תזה) והשיג ציון של 86 לפחות בעבודה זו.

תנאי הקבלה לדוקטורט הם בהתאם לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים המופיע בשנתון האוניברסיטה (גם באתר האוניברסיטה, הרשות ללימודים מתקדמים) תחת הכותרת "לימודים לקראת תואר שלישי".

מבנה התוכנית

במסגרת הלימודים בשלב א' על התלמידים להשלים קורסים על פי החלטת ועדת הדוקטורט בחוג, ולקבל ציון של **75 לפחות** במהלך השנה הראשונה ללימודיהם בקורסים מבוא להסתברות והסקה למוסמכים.

כמו כן יהיה על התלמיד ללמוד ולהבחן בשני קורסי בחירה (מתוך סל של קורסי הבחירה בחוג או באוניברסיטאות אחרות בארץ) על פי קביעת המנחה/ים. החל מהשנה השנייה ללימודים.

הנחיות להגשת מועמדות

המועמד יפנה לחברי הסגל בחוג ויאתר מנחה שיסכים להנחות.

המועמד ימלא טופס הרשמה לחוג לסטטיסטיקה דרך האינטרנט.

המועמד ימציא למזכירות החוג את המסמכים הבאים:

1. צילומי תעודות גמר לב"א ומ"א
2. גיליונות ציונים מאושרים לב"א ומ"א
3. אשור בכתב על הסכמת מנחה/ים לעבודת הדוקטור
4. לפחות שני מכתבי המלצה מאנשי אקדמיה, אשר יישלחו ישירות על ידי הממליצים אל הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. אחד ממכתבי ההמלצה יהיה מטעם מנחה עבודת הגמר המחקרית.
5. הצהרת כוונות לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת על ידי המנחה המיועד.
6. קורות חיים של המועמד בעברית ובאנגלית.
7. תקציר נושא המחקר באנגלית.

הצעת מחקר

על המועמד להגיש תוך שנה הצעת מחקר. לקראת סוף השנה תמנה וועדת הדוקטורט וועדה שתכלול:

1. מנחה(ים) העבודה.
2. שני חברים נוספים מהם לפחות אחד מאוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ.

הצעת המחקר תישלח לחברי הוועדה. הוועדה תתכנס במועד שיקבע. המועמד יציג את הצעת המחקר לפני חברי הוועדה. הוועדה תדון בהצעה על פי דף הנחיות שיישלח עם הצעת המחקר. לאחר קבלת המלצות הוועדה, וועדת הדוקטורט תדון במעבר המועמד לשלב ב'.

מהלך העבודה

כל שנה הסטודנט יכתוב דו"ח התקדמות שיוגש לוועדת הדוקטורט. וועדת הדוקטורט תשלח את הדוחות לחברי הוועדה. הוועדה תדון בדוח ותמליץ על המשך דרכו של המועמד.

סיום

1. בסיום עבודת הדוקטורט יציג הסטודנט את תוצאות המחקר בסמינר המחלקתי. על הסטודנט לתאם את מועד הסמינר עם האחראי על הסמינר המחלקתי. אישור חתום ע"י אחראי הסמינר המחלקתי יגיע לוועדת הדוקטורט.
2. העבודה תשלח ל-2 שופטים חיצוניים, מאוניברסיטאות מוכרות אחרות בארץ או בחו"ל. שמות השופטים החיצוניים טעון אישור וועדת דוקטורט והרשות ללימודים מתקדמים.
3. לאחר קבלת הדוחות תדון וועדת הדוקטורט באישור עבודת התיזה לתואר ד"ר ותעביר את המלצותיה לרשות ללימודים מתקדמים.

מסלול ישיר לדוקטורט

207315-17-02

תלמידים מצטיינים (ציון ממוצע של 90, לפחות, בכל אחד מחוגי הלימודים לתואר ראשון) שעומדים בתנאי הרשות ללימודים מתקדמים ובדרישות ועדת הקבלה בחוג (ראה תקנון לימודי תואר שלישי, סעיף 9.3) יוכלו להירשם למסלול הישיר ללימודי דוקטורט.במסלול זה אפשר ללמוד ברצף של חמש שנים, בהן תואר שני במסגרת המסלול הישיר לדוקטורט יוענק בתום שנתיים ותואר שלישי בתום שלוש שנים נוספות.

כדי לקבל את התארים על התלמיד לעמוד בתנאי השארות במסלול כמפורט בתקנון לימודי תואר שלישי, סעיף 11.1

מועמד ללימודי תואר שני המעוניין ללמוד במסלול הישיר לדוקטורט יודיע על כוונתו למזכירות החוג או לוועדת הקבלה, כדי שיקבל הנחיה במילוי תנאי הלימודים עוד לפני תחילתם.

המועמד יפנה לחברי הסגל בחוג ויאתר מנחה שיסכים להנחות.

ההרשמה ללימודים, עם אישור ועדת הקבלה בחוג ואישור הרשות ללימודים מתקדמים תהיה למסלול הישיר לדוקטורט.

המסלול הישיר הוא לתלמידי מחקר בלבד.

מבנה התוכנית

השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת מ"א וסיומם בציון משוקלל של לפחות 90.

במסגרת הלימודים בשלב הראשון של לימודי המסלול (שלב המוסמך) על התלמידים להשלים ולקבל ציון של **75 לפחות** במהלך השנה השנייה ללימודיהם בקורסים מבוא להסתברות והסקה למוסמכים (סמסטר א') והסקה מתקדמת (סמסטר ב') במסגרת מכסת השעות הנ"ל.

הגשת הצעת המחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים. עם הגשת הצעת המחקר ועמידה בכל החובות יעבור התלמיד למעמד של דוקטורט שלב ב', יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

עם המעבר לשלב השני של המסלול יהיה על התלמיד ללמוד ולהבחן בשני קורסי בחירה (מתוך סל של קורסי הבחירה בחוג או באוניברסיטאות אחרות בארץ) על פי קביעת המנחה/ים.

מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לדוקטורט יגיש לוועדת הקבלה לתואר דוקטורט דרך מזכירות החוג את התנאים הבאים:

1. תעודת זכאות לתואר ראשון, כולל גליונות ציונים
2. הצהרת כוונות לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת על ידי המנחה המיועד
3. אישור בכתב על הסכמת מנחה העומד בקריטריונים להנחיה,
4. קורות חיים בעברית ובאנגלית
5. שתי המלצות מאנשי אקדמיה
6. תקציר נושא המחקר באנגלית
7. טופס בקשת קבלה ללימודים

202

פסיכולוגיה

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים למ״א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ אירית עקירב**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ זהר אביתר, פרופ׳ דוד אופנהיים, פרופ׳ בני בית-הלחמי (אמריטוס), פרופ׳ עמנואל ברמן (אמריטוס), פרופ׳ אלכסנדר-זאב גיורא (אמריטוס), פרופ׳ מיכה לשם (אמריטוס), פרופ׳ ברוך נבו (אמריטוס), פרופ׳ דוד נבון (אמריטוס), פרופ׳ מרילין ספר (אמריטוס), פרופ׳ אשר קוריאט (אמריטוס), פרופ׳ רות קמחי, פרופ׳ שמשון רובין, פרופ׳ גל ריכטר-לוין, פרופ׳ סם רקובר (אמריטוס), פרופ׳ אבי שגיא-שורץ, פרופ׳ סימון שמאי-צורי.

פרופסור חבר: פרופ׳ משה אלמגור, פרופ׳ יוחנן אשל (אמריטוס), פרופ׳ ברי ברגר (אמריטוס), פרופ׳ עמית ברנשטיין, פרופ׳ מורי גולדשמיד, פרופ׳ יהודית הראל (אמריטוס), פרופ׳ סיגל זילכה-מנו, פרופ׳ יפה ישורון, פרופ׳ רענן ליפשיץ (אמריטוס), פרופ׳ עפרה נבו (אמריטוס), פרופ׳ רמזי סלימאן (אמריטוס), פרופ׳ אירית עקירב, פרופ׳ מיכה פופר (אמריטוס), פרופ׳ אילן פישר, פרופ׳ דני קורן, פרופ׳ ג׳ני קורמן, פרופ׳ לילי רוטשילד יקר, פרופ׳ תומר שכנר, פרופ׳ רות שרבני (אמריטוס), פרופ׳ רחל תומר (אמריטוס).

מרצה בכיר: ד״ר רואי אדמון, ד״ר עידן אדרקה, ד״ר הדס אוקון-זינגר, ד״ר טלי ביתן, ד״ר שי גבאי, ד״ר אינה גייזלר-סלומון, ד״ר תרצה יואלס, ד״ר מיכאל כץ (בדימוס), ד״ר ברוך עיטם, ד״ר גלית ערמון, ד״ר עינת פיינסקי, ד״ר קלויר עודד, ד״ר ריצ׳רד שוסטר (בדימוס), ד״ר קרן שרביט

מרצה: ד״ר אסף קרון.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג ואחראית על לימודי תואר שלישי: **גב׳ מיכל קויפמן**
מרכזת תלמידי תואר שני: **גב׳ יוני יוחאי**
מרכזת תלמידי תואר ראשון: **גב׳ ירונה עוזר**
מזכירת תואר ראשון: **גב׳ מיטל מלול**
מזכירת לימודי תעודה בפסיכותרפיה פסיכואנליטית והתנהגותית־קוגניטיבית: **גב׳ בלה ליין**
שעות קבלה במזכירות: ימים א׳-ה׳, בין השעות 13:00-10:00
פקסימיליה: 04-8240966; כתובת אתר באינטרנט: http://hevra.haifa.ac.il/psy
מיקום מזכירות החוג: בנין רבין, קומת כניסה, (קומה 7), חדרים 7078, 7080.

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר ראשון: **ד"ר עינת פיינסקי**

מטרת הלימודים

תכנית הב.א. מציגה בפני תלמידיה טווח רחב של נושאים בתחום הפסיכולוגיה, ביניהם פסיכופיזיולוגיה, תיאוריות אישיות, תהליכים חברתיים, התפתחותיים וקוגניטיביים. בנוסף לרכישת ידע פסיכולוגי, הכולל הבנה של מושגים בסיסיים בתחומים השונים, התכנית מספקת כלים לחשיבה אנליטית ויצירתית לגבי נושאים תיאורטיים בפסיכולוגיה.

לימוד שיטות מחקר בפסיכולוגיה מודגש במיוחד. אנו מצפים שהבוגרים ירכשו בסיס לתכנון ביצוע וניתוח מחקרים, וירכשו כלים לחשיבה ביקורתית לגבי מחקרים בפסיכולוגיה ובמדעים קרובים. בנוסף, מוצעים מספר קורסי בחירה בפסיכולוגיה יישומית.

תכנית הב.א. בפסיכולוגיה מאפשרת לימודי המשך לתואר שני באחד מתחומי הפסיכולוגיה ובתחומים טיפוליים נוספים.

תנאי הקבלה

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג. קיים גם מסלול מעבר לתלמידים שסיימו בציונים גבוהים את שנה א' בלימודי פסיכולוגיה באוניברסיטה הפתוחה.

לפרטים: http://www.openu.ac.il/afik/HU_psychology.html.

מסלולי הלימוד

א. מסלול דו־חוגי

במסלול זה משלב התלמיד לימודים בחוג לפסיכולוגיה עם לימודים בחוג נוסף (סה"כ לתואר יש ללמוד 120 נקודות זכות). השיעורים כוללים קורסי חובה ובחירה.

ב. מסלול חד־חוגי

המסלול החד חוגי נועד לאפשר לתלמידים להגיע להיקף לימודים רחב יותר בפסיכולוגיה.

היקף הלימודים במסלול זה הוא 76 נקודות זכות בפסיכולוגיה. השיעורים כוללים קורסי חובה ובחירה. בנוסף יש ללמוד קורסי בחירה כלליים בהיקף של 44 נקודות זכות מכלל חוגי הלימוד באוניברסיטה לפי בחירת התלמיד. על מנת ללמוד קורס בחירה כללי מסוים, התלמיד

חייב לקבל אישור מהחוג המציע קורס זה. יש לקבל אישור לגבי כל אחד מהקורסים אליהם נרשמים.

נא לשים לב — **יש ללמוד כ־15-20 נ"ז בקורסי הבחירה הכלליים בכל שנה**.

תכנית "דרך הרוח"

על כל תלמידי התואר הראשון המתחילים את לימודיהם בתשע"ח ללמוד 1-3 קורסים, בהיקף כולל של **4 נ"ז** במסגרת לימודי תכנית ההעשרה האוניברסיטאית **"דרך הרוח".**

הרישום יתבצע תחת תוכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר וסיום הלימודים בתכנית הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים ופרטים נוספים על התכנית ניתן למצוא באתר:

http://who.haifa.ac.il/

לפרטים: גב' שרון שפילמן־שחק, מרכזת התכנית

טלפון: 04-8240124 , דואר אלקטרוני: Mindscapes@univ.haifa.ac.il

תכניות ייחודיות

מסלול מואץ למ"א

המסלול מיועד לתלמידי תואר ראשון מצטיינים בשנה ב' המעוניינים בלימודי תואר שני באחת המגמות המחקריות: קוגניטיבית, נוירוקוגניציה, התפתחותית, פסיכוביולוגיה וחברתית.

תנאי קבלה

1. תלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע של 92 לפחות בפסיכולוגיה וציון של 80 בחוג השני (אם יש).
2. רשומים לקורס מחקר מודרך מורחב בשנה ב'.
3. ציון מתא"ם אינו נדרש ממועמדים לתוכנית המ.א. המואץ.
4. מלצה אקדמית אחת.
5. ראיון אישי – בהתאם להליכים ולהנחיות של כל תכנית/מסלול.
6. מסמכים – שאלון אישי, תיאור עצמי, הצהרת כוונות מחקרית, תעודות וגיליונות ציונים, בהתאם להליכים ולהנחיות של כל תכנית/מסלול.

ההרשמה למסלול המואץ תעשה עד ל־1 למאי במזכירות מ"א.

משך הלימודים

הלימודים לתואר שני מתקיימים רק במסלול א' (עם תיזה). משך הלימודים בתוכנית הוא שנתיים וכולל עבודת גמר מחקרית.

תלמיד שיעמוד בהצלחה בסעיפים 1-5 יוכל ללמוד בשנה ג' ללימודיו שלושה קורסים מלימודי התואר השני (לא יותר מ- 12 שש"ס). במידה והוא יתקבל ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים למ"א.

התלמיד חייב לסיים את חובות השמיעה לתואר הראשון במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון.

התלמיד יתקבל ללימודי התואר השני בשנה ד' ללימודיו. במידה ונותרה לו חובת הגשת עבודות בב"א הוא יהיה במעמד של תלמיד "על תנאי".

על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'.

במהלך שנה ד' ללימודיו ישלים התלמיד את מכסת הקורסים הנדרשת על-ידי התכנית. ניתן להשלים עד 2 קורסים שנתיים בשנה ה'.
על התלמיד להגיש הצעת תזה ולקבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני להצעה עד תום שנה ד', ולא יאוחר מתחילת שנה"ל העוקבת.
עבודת התזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.

משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם כתיבת תיזה יעמוד על חמש שנים.

א. עתודת מחקר למצטיינים בפסיכולוגיה

תכנית חדשה לתלמידים מצטיינים בשני המסלולים (דו־חוגי וחד־חוגי)

מטרת התכנית היא לספק לסטודנטים מצטיינים שמעוניינים באספקטים של מחקר בפסיכולוגיה "חינוך מחקרי" ברמה גבוהה, תוך השתתפות במחקרים המתבצעים במעבדות החוג.

יתקבלו 12-10 סטודנטים. **ההרשמה לתוכנית תתבצע במהלך סמסטר א' של שנה ב'.** יכולים להירשם תלמידים מהמסלול החד חוגי והדו-חוגי כאחד. פרטים בתקנון לימודים של החוג לפסיכולוגיה באתר החוג.

ב. תכנית משותפת לפסיכולוגיה ומשפטים

1. תלמיד רשאי ללמוד בתכנית המשותפת לחוג לפסיכולוגיה ולפקולטה למשפטים החל משנה"ל הראשונה, אם הוא עומד בתנאי הקבלה של כל אחד משני החוגים. שתי התכניות, בפסיכולוגיה ובמשפטים, ילמדו במקביל.
2. תלמיד בתוכנית המשותפת לפסיכולוגיה ומשפטים יסיים את לימודיו בחוג לפסיכולוגיה אם עמד בכל דרישות האוניברסיטה והחוג לפסיכולוגיה וצבר 60 נ"ז בחוג לפסיכולוגיה. מתוך 60 נ"ז ניתן ללמוד קורסי בחירה עד 4 נ"ז במסגרת הפקולטה למשפטים. קורסים אלו צריכים להיות בעלי עניין וזיקה לשני התחומים. נקודות הזכות יוכרו בחוג לפסיכולוגיה ללא צורך בהשלמתן בשיעורי בחירה חלופיים. רשימת שיעורי הבחירה תתואם עם מזכירות החוג לפסיכולוגיה. בנוסף, יהיה על הסטודנט ללמוד גם קורס בחירה בערך של 4 נ"ז מ"דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח.
3. במקרה שתלמיד מפסיק את לימודיו בפקולטה למשפטים במסגרת התוכנית המשותפת בלא לסיימם, הציונים בקורסים שלמד בפקולטה למשפטים ייחשבו כקורסים כלליים במסגרת לימודיו במסלול החד־חוגי בפסיכולוגיה, עד למכסה של 44 נ"ז. התלמיד יחויב להשלים את מכסת הלימודים הרגילה בחוג לפסיכולוגיה בהיקף של 76 נ"ז, ובסה"כ לצבור 120 נ"ז לסיום התואר לשם קבלת תואר "בוגר" בחוג לפסיכולוגיה. לא ניתן להכיר בקורסים שנלמדו פקולטה למשפטים כקורסי בחירה במסגרת החוג לפסיכולוגיה.

4. לא יינתנו "פטורים" משיעורי חובה בחוג לפסיכולוגיה.
5. תלמיד שסיים את לימודיו במסגרת התכנית המשותפת יקבל תעודת "בוגר" אחת בחוגים פסיכולוגיה ומשפטים.

תכנית פסיפס – ב"א למצטיינים בפסיכולוגיה ובפילוסופיה

ראשי התכנית: **ד"ר ברוך עיטם** (החוג לפסיכולוגיה) **וד"ר ארנון קרן** (החוג לפילוסופיה)
החוגים לפסיכולוגיה ולפילוסופיה באוניברסיטת חיפה פותחים תכנית מצטיינים לתואר ראשון במסלול דו-חוגי - תכנית 'פסיפס'. התכנית מציעה מסלול לימודים מאתגר וחדשני, ובו קורסים ייעודיים וסדנאות מחקר שיינתנו במשותף על ידי מרצים משני החוגים. הלימודים בקורסים הייעודיים יעשו בקבוצות קטנות, באופן שמאפשר דיוני עומק ויחס אישי, ויעסקו בשאלות הגדולות אודות הנפש, ההתנהגות והמחשבה האנושית (שאלות על משמעות החיים, רציונליות, חופש רצון, מוסר וכדו'). תלמידי התכנית ירכשו כלים אינטלקטואליים ייחודיים של חקירה ושל חשיבה ביקורתית, ויזכו בליווי ובהדרכה אישיים לאורך התואר כולו. לתלמידים בתכנית אף יוענקו מענקי מחיה.
תכנית פסיפס מיועדת לתלמידים מצטיינים, בעלי נתונים אישיים גבוהים. מועמדים פוטנציאלים יתבקשו לעבור ראיון קבלה אצל ראשי התכנית.

לפרטים נוספים: psyphas@research.haifa.ac.il

מבנה הלימודים

משך הלימודים בתוכנית הב.א. הוא 3 שנים. הלימודים בחוג לפסיכולוגיה מתנהלים בשני מסלולים כמתואר לעיל. תלמידי שני המסלולים יקבלו את התואר "בוגר" רק לאחר שיסיימו את כל חובותיהם בחוג לפסיכולוגיה ובחוג השני.

חשוב לציין: תקנוני החוג משתנים מפעם לפעם אך שינויים אלה אינם חלים על תלמידים באופן רטרואקטיבי. על כל תלמיד חל תקנון הלימודים של שנת הלימודים בה החל את לימודיו.

תכנית הלימודים במסלול החד-חוגי והדו-חוגי

קורסי החובה כולל סמינר מחקר בשני המסלולים: **48 נ"ז** (נקודות זכות).
בתכנית המצטיינים בשני המסלולים: **50 נ"ז.**

קורסי בחירה במסלול הדו-חוגי

- תלמידים **במסלול דו-חוגי** מחויבים ללמוד קורסי בחירה בהיקף של **10 נ"ז** מתוך הקורסים בפסיכולוגיה ועוד **2 נ"ז מדרך הרוח**. סה"כ **12 נ"ז** בחירה.

קורסי בחירה במסלול החד-חוגי

- מתוך **פסיכולוגיה** יש ללמוד קורסי בחירה בהיקף של **28 נ"ז**.

- **בתכנית המצטיינים** יש ללמוד קורסי בחירה בהיקף של **26 נ"ז.**

יש ללמוד קורסי בחירה בהיקף של **44 נ"ז** מתוך **כלל החוגים באוניברסיטה**. מתוכם יש ללמוד **4 נ"ז מ"דרך הרוח"**.

- **במסלול החד-חוגי מומלץ לחלק את הנקודות הנלמדות מכלל חוגי האוניברסיטה לשנות הלימוד השונות וללמוד** כ-15-20 נ"ז קורסי בחירה בכל שנה.

שנה א' - רשימת הקורסים בשני המסלולים

שם הקורס	מס' שש"ס	מס' נקודות זכות	סוג שיעור
מבוא לפסיכולוגיה	2	2	שיעור, סמסטר א'
סטטיסטיקה לפסיכולוגים	6	4	שיעור ותרגיל - שנתי
יסודות פיזיולוגים של התנהגות	6	4	שיעור ותרגיל - שנתי
פסיכולוגיה התפתחותית	5	4	שיעור ותרגיל - סמסטר ב'
תיאוריות אישיות בפסיכולוגיה	3	3	שיעור, סמסטר א'
השתתפות ב-15 שעות ניסוי	-	-	במשך כל שנת הלימודים

חובת בחירה - חובה ללמוד אחד מבין השניים: תפיסה או למידה

פסיכולוגיה של הלמידה	3	3	שיעור, סמסטר ב'
תפיסה	3	3	שיעור, סמסטר ב'
קורסים בחירה כלליים למסלול חד-חוגי			
מכלל חוגי הלימוד באוניברסיטה	כ-15	כ-15	

נא לשים לב:

- התרגילים בקורסים "סטטיסטיקה לפסיכולוגים", ו-"יסודות פיזיולוגים של התנהגות" בשנה א', וכן "פסיכולוגיה ניסויית: שיטות ויסודות המחקר הכמותני" בשנה ב' נלמדים מדי שבוע. התרגילים בשאר הקורסים נלמדים אחת לשבועיים.
- **רוב קורסי הבחירה בפסיכולוגיה בשני המסלולים נלמדים בשנים ב' ו ג' בלבד !**

תנאי מעבר משנה א' לב' בשני המסלולים

1. ציון "עובר" (51) לפחות בקורס סטטיסטיקה לפסיכולוגים וב-3 קורסים נוספים של שנה א'.
2. מילוי מכסת שעות הניסוי כנבדק (15 שעות).

שנה ב' – רשימת קורסי חובה בשני המסלולים

שם הקורס	מס' שש"ס	מס' נקודות זכות	סוג שיעור
פסיכולוגיה ניסויית:			
שיטות ויסודות המחקר הכמותני	6	6	שיעור ותרגיל - שנתי
עיבוד נתונים ממוחשב SPSS	2	0	תרגיל - שנתי
השיעורים ינתנו בקבוצות			
פעם בשבועיים בכיתות מחשב			

מבוא לשיטות מחקר מתאמיות	3	2	שיעור ותרגיל - סמסטר ב'
עתודת מחקר- סמינר תזה למצטיינים (לתלמידי התכנית למצטיינים בלבד)	2	2	סמינר - סמסטר ב'

שנים ב' וג' רשימת קורסי חובה נוספים בשני המסלולים

ההחלטה אילו קורסים מבין אלה המצוינים בטבלה שלהלן ונלמדים בשנים ב' או ג' נתונה להחלטת הסטודנט. רצוי לצבור 20 נ"ז בפסיכולוגיה בכל שנה.

שם הקורס	מס' שש"ס	מס' נקודות זכות	סוג שיעור
***פסיכולוגיה קוגניטיבית**	4	4	שיעור ותרגיל - סמסטר א'
פסיכולוגיה חברתית	5	4	שיעור ותרגיל - סמסטר א'
***נוירופסיכולוגיה**	4	4	שיעור ותרגיל - סמסטר ב'
פסיכולוגיה אבנורמלית	4	4	שיעור ותרגיל - סמסטר א'
קורסי בחירה כלליים למסלול חד־חוגי	כ־15	כ־15	מכלל חוגי הלימוד

* הקורס בפסיכולוגיה קוגניטיבית הינו קדם לקורס בנוירופסיכולוגיה.

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג' בשני המסלולים

ציון "עובר" (51) בקורסים הבאים:

1. 1.פסיכולוגיה ניסויית: שיטות ויסודות המחקר הכמותני
2. מבוא לשיטות מחקר מתאמיות
3. השלמת אנגלית שפה זרה — חובה של האוניברסיטה.

שנה ג' - רשימת קורסי חובה בשני המסלולים

שם הקורס	מס' שש"ס	מס' נקודות זכות	סוג שיעור
סמינר מחקר	4	4	סמינר - שנתי
*סמינר תזה למצטיינים (לתלמידי התכנית למצטיינים בלבד מתשע"ה)	4	4	סמינר - שנתי
קורסי בחירה כלליים למסלול חד־חוגי	כ־14	כ־14	מכלל חוגי הלימוד

*** <u>סמינר תיזה למצטיינים</u> מהווה <u>תחליף</u> לסמינר מחקר בתכנית הרגילה ובסה"כ יהיה בהיקף של 6 נ"ז (2 נ"ז בשנה ב' ו־4 נ"ז בשנה ג').**

סמינר מחקר

מטרת סמינר המחקר הינה לאפשר לסטודנטים לערוך מחקר שלם. הסטודנטים נחשפים לתחום ידע מסוים, מתוכו הם גוזרים רעיון למחקר, מבצעים אותו וכותבים עבודה סמינריונית. התהליך מתבצע בליווי צמוד של מרצה הסמינר.

א. כל תלמיד חייב להשתתף בסמינר מחקר אחד בלבד. **תלמיד <u>אינו</u> רשאי ללמוד יותר מסמינר מחקר אחד**.

ב. רשאים להשתתף בסמינר תלמידי **<u>שנה ג' בלבד</u>**.

ג. **נא לשים לב:** סמינר מחקר מסומן בראשי תיבות: **<u>ס"מ</u>**.

ד. במסגרת הסמינר חייב כל תלמיד לכתוב **עבודה סמינריונית מחקרית (אמפירית)**.

ה. סמינר המחקר הוא במשקל של 4 נ"ז.

ו. **ציון המעבר בסמינר הוא 60.** העבודה הסמינריונית תוגש למזכירות בעותק אחד מודפס.

ז. המועד להגשת העבודה הוא בהתאם לדרישות המרצה האחראי לקורס **אך לא יאוחר מהיום הראשון של תחילת שנת הלימודים העוקבת**.

ח. יש למסור את העבודה הסמינריונית למזכירות החוג במזכירות **תוטבע חותמת החוג על גבי העבודה בציון תאריך ההגשה. המזכירות תדאג להעביר את העבודה לשיפוט למרצה האחראי על הסמינר.** עבודה שלא תעבור את המזכירות ותוגש ישירות למרצה **לא תיבדק.**

לידיעתכם: במסגרת סמינרי המחקר המוצעים בחוג ישנם סמינרים העוסקים בניסויים בבעלי חיים, לרבות בחולדות מעבדה. החוג אינו מחייב תלמידים להשתתף בניסויים בבעלי חיים ולפיכך, תלמידים אשר ישתתפו בסמינרי מחקר העוסקים בניסויים בבעלי חיים יחויבו לחתום על מסמך בו הם מביעים הסכמתם להשתתף בסמינר מחקר שכזה ויהיה עליהם לעבור הכשרה למחקר בבעלי חיים במסגרת קורס הניתן באוניברסיטה. הקורס כולל כשני מפגשים ואינו מקנה נקודות זכות. הקורס מקנה תעודה המאפשרת לעסוק בניסויים בבעלי חיים בארץ ומפתח את ההבנה האתית והמעשית בסוג מחקר זה. למידע נוסף ניתן לפנות לועדת ב.א. של החוג.

הסבר על קורסי בחירה בפסיכולוגיה לשנים ב' וג'

1. קורסי בחירה מוצעים לשנים ב' ו־ג'
2. כמו כן מוצעים קורסי בחירה משותפים **לשנה ג' ולמ"א**.

הרישום לקורסי בחירה משותפים למ.א. ולשנה ג' **מותנים באישור המרצה.** במידה והרישום לקורס אושר ע"י המרצה **יש להעביר את האישור למזכירות החוג <u>והרישום במערכת יתבצע על ידי המזכירות</u>**.

קורסי הבחירה המשותפים לשנה ג' ולמ"א, תוכנם, מועדיהם ושמות המורים המלמדים מפורסמים במידע לרישום מערכת לתלמידי שנה ג' וברשימת הקורסים לשנה ג' המופיעה באתר החוג.

קורס במחקר מודרך סמסטריאלי לתלמידי שנים ב' ו־ג' בשני המסלולים

ממטרת הקורס הינה להעניק הזדמנות לסטודנטים להתנסות בעבודת מחקר ולהשתלב בפרוייקטים מחקריים הנערכים בחוג, כדי להעמיק את הבנתם לגבי הפסיכולוגיה

כדיסציפלינה מדעית ומחקרית. כמו כן, הקורס מאפשר הכרות מעמיקה יותר בין סטודנטים וחוקרים ואיתור מוקדם של סטודנטים מבטיחים לתארים מתקדמים. הקורס כולל חשיפה לעולם תוכן בו עוסק החוקר דרך קריאה מודרכת וכמו-כן התנסות בביצוע מחקר בפועל דרך מחקר מודרך.

הקורס יהיה בנוי משתי יחידות (א' ו-ב'). כל יחידה הינה סמסטריאלית **ומזכה בנקודת זכות אחת**. ניתן לשלב את שני הקורסים ברצף וליצור יחידה באורך של שנה.

הקורס מונחה על ידי חברי הסגל מהחוג לפסיכולוגיה. בתחילת השנה תפרסם מזכירות החוג רשימה של החוקרים בחוג, ועל התלמידים ליצור קשר עם מורה בחוג ולבדוק איתו את האפשרות של הרשמה לקורס. ההרשמה לקורס תיעשה על-ידי מזכירות החוג עם העברת חוזה חתום הן על-ידי חבר הסגל האחראי והן ע"י התלמיד, המאשר את ההסכמה ההדדית ביניהם.

הקורס מנקודת הראות של התלמיד כוללות הקדשת זמן עבור עבודת המחקר מונחית (בהיקף של **עד 4 שעות שבועיות** לכל נקודת זכות) וכן הגשת עבודה קצרה למרצה.

מנחה הקורס יעניק לתלמיד מסגרת שבתוכה יוכל התלמיד להחשף לתחום מחקר ופעילות מחקרית בדרך שתקדם את לימודיו והתפתחותו המקצועית. בסיום הקורס יתן המורה ציון "**השלים**".

מחקר מודרך מורחב שנתי לתלמידי שנים ב' ו-ג' בשני המסלולים

- מטרת הקורס הינה להעניק הזדמנות לסטודנטים להתנסות בעבודת מחקר ולהשתלב בפרוייקטים מחקריים הנערכים בחוג, כדי להעמיק את הבנתם לגבי הפסיכולוגיה כדיסציפלינה מדעית ומחקרית. כמו כן, הקורס מאפשר הכרות מעמיקה יותר בין סטודנטים וחוקרים ואיתור מוקדם של סטודנטים מבטיחים לתארים מתקדמים. הקורס כולל חשיפה לעולם תוכן בו עוסק החוקר דרך קריאה מודרכת וכמו-כן התנסות בביצוע מחקר בפועל דרך מחקר מודרך.
- הקורס יהיה בערך של 4 נ"ז ויתנהל על פני כל השנה. הקדשת זמן עבור עבודת המחקר מונחית תהיה בהיקף של **עד 8 שעות שבועיות**. יוגש **פוסטר** המתאר את המחקר שבוצע **בסיום שנת הלימודים** בה התלמיד רשום למחקר מודרך, בתאריך שייקבע על ידי החוג. הצגת פוסטר הינה תנאי לקבלת ציון "השלים" בקורס.
- מנחה הקורס יעניק לתלמיד מסגרת שבתוכה יוכל התלמיד להיחשף לתחום מחקר ופעילות מחקרית בדרך שתקדם את לימודיו והתפתחותו המקצועית. בסיום הקורס ייתן המורה ציון "**השלים**".
- ההרשמה לקורס תיעשה על-ידי מזכירות החוג עם העברת חוזה חתום הן על-ידי חבר הסגל האחראי והן ע"י התלמיד, המאשר את ההסכמה ההדדית ביניהם.

מחקר מודרך מתקדם לתלמידי שנה ג' בשני המסלולים שהשתתפו במחקר מודרך בשנה ב'

- מטרת הקורס הינה להעניק הזדמנות נוספת לסטודנטים להתנסות בעבודת מחקר

ולהשתלב בפרוייקטים מחקריים הנערכים בחוג, בין אם מדובר בהמשך של פרוייקט שהסטודנט כבר החל לקחת בו חלק בשנה ב' ובין אם מדובר בפרוייקט או תחום מחקרי חדש. ניתן לבצע את המחקר המודרך המתקדם בהנחיית אותו החוקר שהנחה את הסטודנט במסגרת המחקר המודרך בו השתתף בשנה ב' או בהנחיית חוקר אחר.

- הקורס יהיה בערך של 4 נ"ז ויתנהל על פני כל השנה. הקדשת זמן עבור עבודת המחקר מונחית תהיה בהיקף של **עד 8 שעות שבועיות**. יוגש **פוסטר** המתאר את המחקר שבוצע **בסיום שנת הלימודים** בה התלמיד רשום למחקר מודרך, בתאריך שייקבע על ידי החוג. הצגת פוסטר הינה תנאי לקבלת ציון "השלים" בקורס.
- מנחה הקורס יעניק לתלמיד מסגרת בה יוכל התלמיד להיחשף לתחום מחקר ופעילות מחקרית בדרך שתקדם את לימודיו והתפתחותו המקצועית. בסיום הקורס בהצלחה ינתן ציון **"השלים"**.

ההרשמה לקורס תיעשה על־ידי מזכירות החוג עם העברת חוזה חתום הן על־ידי חבר הסגל האחראי והן ע"י התלמיד, המאשר את ההסכמה ההדדית ביניהם.

מחקר מודרך סמסטר קיץ

- קורס זה הוא קורס של 2 נ"ז השקול בהיקפו לקורס מחקר מודרך סמסטריאלי. הוא מיועד לסטודנטים שמעוניינים לערוך את המחקר המודרך באופן מרוכז בסמסטר קיץ במקום במהלך השנה (באישור חבר הסגל האחראי). ההרשמה לקורס תיעשה על־ידי מזכירות החוג עם העברת חוזה חתום הן על-ידי חבר הסגל האחראי והן ע"י התלמיד, המאשר את ההסכמה ההדדית ביניהם, בתקופת ההרשמה לסמסטר קיץ.
- הקורס מנקודת הראות של התלמיד כוללות הקדשת זמן עבור עבודת המחקר מונחית (בהיקף של **כ־100 שעות** במהלך סמסטר הקיץ) וכן הגשת עבודה קצרה למרצה.
- ניתן לשלב קורס זה עם קורס מחקר מודרך סמסטריאלי בהיקף של 2 נ"ז נוספות. במקרה זה (של שילוב בין שני הקורסים להיקף כולל של 4 נ"ז), הסטודנט יצטרך להציג **פוסטר** המתאר את המחקר שבוצע **בסיום שנת הלימודים** בה התלמיד רשום למחקר מודרך, בתאריך שייקבע על ידי החוג. הצגת פוסטר הינה תנאי לקבלת ציון "השלים" בקורס.

<u>תקנון לימודים</u>

להלן נהלים המסדירים את הלימודים לתואר ראשון בחוג לפסיכולוגיה. במקרים חריגים או בנסיבות מיוחדות שאינן מכוסות ע"י הנהלים שלהלן, ניתן לפנות לוועדת ב.א.

<u>חשוב לציין</u> שתקנוני החוג משתנים מפעם לפעם אך שינויים אלה אינם חלים על תלמידים באופן רטרואקטיבי. על כל תלמיד <u>חל תקנון הלימודים של שנת הלימודים בה החל את לימודיו</u>.

פטור מקורסים

תלמיד רשאי לבקש **פטור מקורס** אם הקורס נלמד בחוג לפסיכולוגיה במוסד להשכלה גבוהה אחר. הפטור כפוף לאישור המרצה בקורס לגביו מבוקש הפטור ולאישור ועדת ב"א.

אם יינתן הפטור הציון ידווח 'כפטור' (ללא ציון) ולא ייכלל בחישוב הממוצע המשוקלל. כמו כן מספר נקודות הזכות שמהן הסטודנט יהיה פטור יחושב לפי נקודות הזכות הניתנות בחוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת חיפה על קורס זה, ולא לפי נקודות הזכות שהקורס הקנה במוסד בו נלמד.

ציונים בקורסים

א. ציון המעבר בקורסים בחוג לפסיכולוגיה הוא 51. **נא לשים לב:** קורסים שנתיים מפוצלים לשני חלקים: חלקו הראשון של הקורס נלמד בסמסטר א' ומהווה קדם לחלקו השני נלמד בסמסטר ב'.

ב. **הציון הסופי בקורס סמסטריאלי** נקבע על סמך בחינות ושאר מטלות הקורס וניתן בסוף הסמסטר.

ג. **הציון בקורס שנתי** מורכב משקלול ציוני בחינות בכל סמסטר וממטלות הקורס. **הציון הסופי בקורס שנתי יקבע בתום סמסטר ב' וידווח כציון סופי** עבור שני הסמסטרים.

ד. הציונים מתפרסמים בעילום שם, על פי מס' ת.ז. של התלמידים באינטרנט. **מחובתו** של תלמיד **לבדוק את ציוניו** סמוך למועד פרסומם.

ה. **נא לשים לב!** ציונים של **קורסים עודפים שנלמדים מעבר לדרישות תכנית הלימודים, מהווים חלק מהשקלול עד לסגירת התיק** ושקלול הציון הסופי לתואר. **ניתן להסיר קורסים עודפים מגיליון הציונים רק עם סגירת התואר ולא לפני כן.**

ו. **לא ניתן למסור ציונים בטלפון**! לפיכך אנו מבקשים **להימנע** מלפנות בנושא זה למזכירות החוג.

חזרה על קורסים

סטודנט יהיה **רשאי לחזור במהלך התואר על עד שני קורסים שלא נכשל בהם** בכפוף לתנאים הבאים:

1. **הציון הקובע** בקורס שנלמד פעם נוספת הוא **הציון האחרון** גם אם הוא נמוך יותר מהציון שהושג בפעם הראשונה.
2. סטודנט הבוחר לחזור על קורס **חייב לעמוד בכל הדרישות והמטלות של הקורס**, כולל תרגילים, עבודות ובחינות.
3. סטודנט הבוחר לחזור על קורס אחראי לוודא כי **אין חפיפה בין קורס זה לקורסים אחרים** אליהם הוא רשום הן מבחינת השעות בהן ניתן הקורס והן מבחינת הבחינות. לא יינתנו הקלות כלשהן בשל חפיפה שכזו.
4. **מחיקת הציון הישן** מגיליון הציונים תתאפשר רק בעת **סגירת התואר**.

ערעורים על ציוני בחינות

* תלמיד רשאי לערער על ציונו תוך **5** ימים מפרסום הציון.
* ערעור על בחינה יוגש על גבי טופס מיוחד המיועד לכך אשר ניתן לקבל במזכירות החוג.

* **ערעור על ציון הבחינה מוביל לבדיקה מחודשת של הבחינה. הציון החדש עלול להיות נמוך מהציון המקורי.**
* תוצאות הערעורים יפורסמו על לוח המודעות ובאינטרנט ע"י מזכירות החוג. תוצאות אלו הן סופיות ומחייבות. תלמיד המבקש לעיין במחברת הבחינה, יהיה רשאי לעשות זאת בנוכחות המרצה, תוך **5** ימים מיום פרסום הציונים.

זכאות לתואר

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על-פי תוכנית הלימודים הנדרשת ע"י החוג/חוגים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

<u>הליך סגירת התואר</u>

- עם קבלת כל ציוני התואר (כולל סמינר מחקר) יחושב ציון הגמר של התלמיד.
- עם קבלת הציון על העבודה, יחושב ציון הגמר של התלמיד.
- **<u>התלמיד יבדוק ויאשר את ציוניו במזכירות החוג, בטרם חתימתו על סגירת התואר</u>**.
- התלמיד יידרש לחתום על טופס בדבר הסכמתו לשקלול ציונו הסופי לצורך סגירת תיקו.
- ציון הגמר נקבע על פי ממוצע משוקלל של כל קורסי הלימוד שנלמדו בחוג.
- **אם תלמיד שלמד קורסי בחירה מעבר לדרישות התואר, קורסי הבחירה בעלי הציון הגבוה ביותר יכללו בשקלול הסופי.**
- **הציון לתואר הוא סופי. לאחר קבלת אישור הזכאות לתואר אין אפשרות לתיקון ציונים.**
- ממוצע ציונים משוקלל של 60 לפחות הוא תנאי לקבלת התואר "בוגר".
- תלמידים שסיימו את כל חובותיהם בחוג ולא ביקשו זכאות לתואר יקבלו תואר בוגר באופן חד־סטרי על ידי האוניברסיטה. לתלמיד תינתן אפשרות ערעור תוך 30 יום מיום קבלת ההודעה. תלמיד שיממש את אפשרות הערעור יהיה חייב להשלים את כל חובותיו לתואר בתוך שנה מיום הערעור.

הפסקת לימודים לצמיתות

החוג רשאי להפסיק לימודיו של תלמיד לצמיתות באחד מהתנאים הבאים:

- התלמיד נכשל פעמיים בניסיון לעבור לשנה ב'.
- התלמיד נכשל פעמיים בקורס "פסיכולוגיה ניסויית: שיטות ויסודות המלקר הכמותני".
- התלמיד נכשל במשך שנתיים בשני קורסים כל שנה.

שיבה ללימודים

- אם תלמיד לא סיים את לימודיו לאחר שש שנים מתחילת התואר יופסקו לימודיו. אם ירצה לחזור ללימודים יהיה עליו לעבור הליכי הרשמה רגילים, להתקבל מחדש

לאוניברסיטה ולסיים את חובותיו בשנה בה חזר ללימודים.

- תלמיד אשר הפסיק לימודיו בחוג למשך שנה ומבקש לחדשם, יפנה בכתב לוועדת ב"א, ויהיה חייב בכל ההשלמות שתקבע הועדה.
- תלמידים ותיקים, אשר התקנות שנהגו בעת לימודיהם היו שונות מהמפורט לעיל, יוכלו לפנות לועדת ב"א לצורך בירורים.

מעבר מאוניברסיטאות אחרות

א. תלמידים מחוגים לפסיכולוגיה מאוניברסיטאות אחרות המבקשים לעבור ללמוד בחוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת חיפה, יתקבלו כתלמידים מן המניין ויוכלו לקבל ב"א בחוג בתנאים הבאים:

- עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג, ו/או תנאי קבלה אחרים אשר יקבעו ע"י ועדת ב"א. תלמידי האוניברסיטה הפתוחה יוכלו להתקבל לחוג באם יעמדו בדרישות אפיק המעבר.
- ילמדו מכסת קורסים של לפחות 40 נקודות באוניברסיטת חיפה.

ב. ועדת ב"א תשקול בקשות לפטור מקורסים שנלמדו באוניברסיטה אחרת (בארץ ובחו"ל). כאמור בסעיף מתן פטור מקורסים בפרק "תקנון לימודים", על התלמיד להציג גיליון ציונים רשמי חתום מהמוסד בו למד, בצירוף סילבוס מפורט של הקורס, על מנת לבקש פטור.

מסלול לימודי השלמה לבעלי תארים אחרים

החוג לפסיכולוגיה מקיים מסלול של לימודי השלמה בפסיכולוגיה למועמדים המעוניינים בלימודי תואר שני בפסיכולוגיה ואינם בעלי תואר "בוגר" בפסיכולוגיה. המסלול אינו מקנה תואר ואף לא זכות יתר בקבלה ללימודי המ"א. הקבלה למסלול השלמות זהה לתנאי הקבלה למועמד לתואר "בוגר" לשנה א'. תוכנית הלימודים במסלול לימודי השלמה הינם בהיקף של 48 נקודות זכות. הלימודים מתפרשים על פני שנתיים לפחות ועל התלמיד להשלים את כל קורסי החובה וחובת הבחירה (למעט הקורסים שעליהם קיבל התלמיד פטור).

בתום הלימודים התלמיד מקבל אישור על סיום חובות שמיעה בחוג לפסיכולוגיה במסלול דו-חוגי. אישור זה מקנה את האפשרות להציג את המועמדות לתואר שני באוניברסיטת חיפה ללא כל יתרון או חסרון מבחינת המועמדות.

רצוי כי המועמדים ייקחו בחשבון כי בשל ריבוי המועמדים ומעוט המקומות, הקבלה לתואר שני הינה תחרותית. כמו כן ראוי לציין כי משך לימודי המ.א. בחוג לפסיכולוגיה הינו שלוש שנים, וכי על תלמידים המעוניינים להתמקצע בתחומים היישומיים של הפסיכולוגיה (כגון פסיכולוגיה קלינית, חינוכית או התפתחותית) להשלים בנוסף ארבע שנות התמחות.

רשימת השיעורים הנדרשים ללימודי השלמה

– מבוא לפסיכולוגיה

- סטטיסטיקה לפסיכולוגים
- יסודות פיזיולוגיים של התנהגות
- פסיכולוגיה התפתחותית
- תיאוריות אישיות בפסיכולוגיה.
- פסיכולוגיה ניסויית: שיטות ויסודות המחקר הכמותני
- עיבוד נתונים ממוחשב במחקר פסיכולוגי (SPSS).
- מבוא לשיטות מחקר מתאמיות
- פסיכולוגיה קוגניטיבית.
- פסיכולוגיה חברתית
- נוירופסיכולוגיה
- פסיכולוגיה אבנורמלית
- סמינר מחקר
- ביצוע שעות ניסוי על־פי מכסה שתקבע

חובת בחירה (יש לבחור אחד מבין שניים)

- פסיכולוגיה של הלמידה.
- תפיסה.

הערה: עפ"י החוק, סיום תואר ראשון בפסיכולוגיה אינו מהווה כשלעצמו תנאי מספיק לעיסוק במקצוע. לשם עיסוק בפסיכולוגיה כמקצוע יש צורך לסיים את התוכנית ללימודי תואר שני. המעבר מלימודי הב"א למ"א אינו ישיר. כל מועמדי התואר השני, כולל בוגרי התואר הראשון בפסיכולוגיה יחויבו בתהליכי מיון קפדניים, כולל בחינת כניסה (בחינת המתא"ם).

◆ ◆ ◆

הלימודים לתואר שני (מ"א)
ומסלול ישיר לדוקטורט

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר טלי ביתן**

מטרת ומבנה הלימודים

מטרת העל של תכניות הלימוד לתארים מתקדמים בחוג לפסיכולוגיה היא להכשיר דורות חדשים של פסיכולוגים צעירים בעלי תשוקה, מיומנויות וכלים מתאימים להמשיך ולקדם את צבירת, הפצת ויישום הידע המדעי בפסיכולוגיה לטובת החברה.

בשנת הלימודים תשע"ח, החוג לפסיכולוגיה מציע מספר תכניות ומסלולים לתארים מתקדמים בפסיכולוגיה, אשר מובילים לתואר שני או תואר שלישי. תכניות הלימוד בחוג מותאמות להתפתחויות ולשינויים המתרחשים בפסיכולוגיה כמדע וכמקצוע, בארץ ובעולם, עם דגש מיוחד על ראייה רחבה המשלבת ידע וכלים מתחומים רבים ומפרספקטיבות שונות.

תוכניות הלימוד לתארים מתקדמים בחוג לפסיכולוגיה מאורגנות תחת שתי מסגרות-על: מסגרת מאוחדת לפסיכולוגיה מחקרית ומסגרת מאוחדת לפסיכולוגיה קלינית-מדעית, עמ"נ להבטיח כי ההכשרה המחקרית והיישומית בחוג תהיה בעלת אופי "חוצה-גבולות", המתבסס על דו-שיח מפרה ואינטגרציה בין גישות, שיטות ותחומי ידע שונים.

מסגרת העל המאוחדת בפסיכולוגיה מחקרית מציעה מגוון של תכניות ומסלולי לימוד לתואר שני בארבעה תחומי תוכן, ותכנית מחקרית במסלול ישיר לתואר שלישי. התכניות לתואר שני הן: פסיכולוגיה התפתחותית (תכנית מחקרית־טיפולית), פסיכולוגיה חברתית, מוח ופסיכופתולוגיה (כולל מסלול מיוחד המיועד לביולוגיים), ולימודים בתחום קוגניציה, מוח והתנהגות בשני מסלולים: פסיכולוגיה קוגניטיבית וגורמי אנוש, ונוירוקוגניציה. מערך הלימודים וההכשרה במסלול הישיר לתואר שלישי בפסיכולוגיה מחקרית, שהוא יחיד במינו בארץ, יספק בסיס רחב ורב־תחומי בפסיכולוגיה מחקרית עם מיקוד בתחומי תוכן ספציפיים על פי העניין הייחודי של כל תלמיד.

מסגרת העל המאוחדת בפסיכולוגיה קלינית־מדעית, המשלבת בין הכשרה קלינית והכשרה מדעית, מציעה תכנית לימודים לתואר שני ולימודים במסלול ישיר לתואר שלישי. התכנית לתואר שני מחולקת לשני מסלולים: פסיכולוגיה קלינית ונוירופסיכולוגיה קלינית. המסלול בפסיכולוגיה קלינית מציע שני מוקדי התמחות: פסיכולוגיה קלינית של טווח החיים, ופסיכולוגיה קלינית של הילד. מערך הלימודים וההכשרה במסלול הישיר לתואר שלישי בפסיכולוגיה קלינית-מדעית, שגם הוא ראשון מסוגו בארץ, יספק בסיס רחב בפסיכולוגיה קלינית עם אפשרות להתמחות ממוקדת באחד משלושת התחומים הבאים: פסיכולוגיה קלינית של טווח החיים, פסיכולוגיה קלינית של הילד, ונוירופסיכולוגיה קלינית.

תנאי קבלה לתכניות לתואר שני

1. **תואר ראשון בפסיכולוגיה או במדעי ההתנהגות (עם מיקוד בפסיכולוגיה)**

– זכאי להציג מועמדותו ללימודי מ"א תלמיד אשר סיים או עומד לסיים את לימודיו בפסיכולוגיה (לתואר ראשון מלא או מיקוד בפסיכולוגיה במדעי ההתנהגות, או להשלמות לתואר לאחר תואר ראשון בתחום אחר) באוניברסיטה מוכרת או במכללה אשר קיבלה הכרה והסמכה מהמועצה להשכלה גבוהה להעניק תואר ראשון בפסיכולוגיה או במדעי ההתנהגות, **בציון גבוה או שווה לציון הסף המופיע למטה (בהתאם לדרישות התכנית המסוימת אליה מוצגת המועמדות)**. בנוסף, זכאים להגיש מועמדות תלמידים אשר סיימו או עומדים לסיים את לימודיהם בתכנית למדעי המח באוניברסיטת בר־אילן.

התכנית במדעי ההתנהגות תהיה עם התמקדות בפסיכולוגיה ו/או תכלול לפחות 54 נקודות זכות בקורסים בפסיכולוגיה). **מועמדים מתוכניות במדעי ההתנהגות ומועמדים מהתכנית למדעי המוח במסלול ההתנהגותי (בהמצאת אישור רשמי על לימודים במסלול זה) מאוניברסיטת בר־אילן:** נדרשים להעביר **שני** גיליונות ציונים **נפרדים**:

א. גיליון ציונים של **פסיכולוגיה** (כולל ממוצע משוקלל זמני).

ב. גיליון ציונים של **התחומים האחרים** (כולל ממוצע משוקלל זמני)

בעלי תואר ראשון במדעי החיים (ביולוגיה, כימיה, מדעי הרפואה וכדומה) יכולים להגיש מועמדות לתכנית בפסיכוביולוגיה במסלול ביולוגיים.

2. **ציון 80 לפחות בלימודי הב.א. בחוג השני** (אם יש).
3. מועמד בעל תואר ראשון במוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית **חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית** ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לקבלתו.
4. **מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל** וכן בוגרי אוניברסיטאות בחו"ל בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, **יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE**. לפרטים נוספים נא לפנות לתקנון לימודים לתואר שני ברשות ללימודים מתקדמים. בנוסף על מועמדים אלה להגיש מסמכים ליו"ר התכנית/ המסלול אליה הם מעוניינים לפנות על מנת שיוכל להחליט אם לימודיהם מתאימים לדרישות התכנית.
5. **מתא"ם - מבחן לתארים מתקדמים**, מטעם ובאחריות המרכז הארצי לבחינות והערכה. כל מועמד לתואר שני או שלישי (פרט למקרים המצוינים בהמשך) מחויב בעמידה במבחן המתא"ם של המרכז הארצי לבחינות והערכה. תלמידים שלומדים או סיימו לימודיהם במוסד אקדמי בחו"ל או בשלוחות של אוניברסיטאות בחו"ל הקיימות בארץ ואשר קיבלו היתר פעולה מהמועצה להשכלה גבוהה ידרשו להגיש ציון מבחן GRE (גם מבחן כללי וגם בפסיכולוגיה). פרטים נוספים על מבחן GRE ניתן למצוא בתקנון לימודי תואר שני ובקישור: http://www.ets.org/gre/

- לתוכניות מסוימות יש **דרישת סף** לציון המתא"ם (ראו פרטים בתאור של כל תכנית).
- **תוקף** ציון המתא"ם הוא **4 שנים.**

6. **המלצות – 2-3** המלצות בהתאם להנחיות של כל תכנית לימוד.
7. **ראיון אישי –** בהתאם להליכים ולהנחיות של כל תכנית/מסלול. בתוכניות מסוימות יוזמנו לראיון ראשון או שני רק חלק מן המועמדים.

8. **מסמכים – כגון: שאלון אישי, תיאור עצמי, הצהרת כוונות מחקרית, תעודות וגיליונות ציונים, ספחי מתא"ם ו-GRE**. הנחיות מפורטות לגבי איזה מסמכים נדרשים, אופן מילוי המסמכים, תאריכים וכתובות למשלוח, ראו **באתר החוג**.

<u>ספי הקבלה למגמות השונות יהיו כלהלן:</u>

- למגמות קלינית של טווח החיים, קלינית של הילד, נוירופסיכולוגיה קלינית: **- ציון 90.**
- למגמה בפסיכולוגיה התפתחותית (תכנית מחקרית-טיפולית): **- ציון 90.**
- למגמות:פסיכולוגיה חברתית, מוח ופסיכופתולוגיה, מגמה מחקרית בתחום קוגניציה, מוח והתנהגות בשני מסלולים:פסיכולוגיה קוגניטיבית וגורמי אנוש, ונוירוקוגניציה: **- ציון 85.**
- לתוכנית במוח ופסיכופתולוגיה לבוגרי מדעי החיים: **- ציון 80.**

נא לשים לב: יתכנו שינויים בסיפי הקבלה (הסיפים הסופיים יפורסמו בחוברת המידע למועמדים לתואר שני, בחודש דצמבר של כל שנה).

במגמות בהן סף הקבלה הוא 90 <u>לא</u> יינתן בתהליך זה יתרון לתלמידים שציוניהם גבוהים יותר מסף הקבלה של המגמה.

במקרים מיוחדים תישקל גם קבלה חריגה של מועמדים שציוניהם נמוכים מסף הקבלה למגמה אליה הם מבקשים להתקבל. בקשות להצגת מועמדות חריגה יש להפנות למזכירות המ.א. עוד בטרם ההרשמה לאוניברסיטה. לקבלת פרטים נא ליצור קשר עם מזכירות המ.א.

מועמדים למסגרת העל המאוחדת בפסיכולוגיה קלינית-מדעית במוקדי התמחות: פסיכולוגיה קלינית של טווח החיים, ופסיכולוגיה קלינית של הילד ונוירופסיכולוגיה קלינית <u>יוגבלו להציג מועמדותם לתואר שני עד 3 פעמים</u>.

<u>להלן ציוני סף למתא"ם הנדרשים ע"י מגמות הדורשות ציון סף על המתא"ם</u>:

למגמה קלינית של טווח החיים - 100

למגמה הקלינית במסלול נוירופסיכולוגיה - 100.

למגמה קלינית של הילד - 100.

לתכנית המחקרית במסלולים: פסיכולוגיה התפתחותית, פסיכולוגיה קוגניטיבית וגורמי אנוש, ונוירוקוגניציה - 100.

למגמה מוח ופסיכופתולוגיה והתוכנית בפסיכולוגיה חברתית - 100.

המתא"ם <u>לא נדרש</u> לתוכנית במוח ופסיכופתולוגיה <u>לבוגרי מדעי החיים</u> בלבד.

תנאי קבלה <u>נוספים</u> למועמדים <u>למסלול ישיר לדוקטורט</u>

המסלול הישיר לדוקטורט מיועד לתלמידים מצטיינים שהחוג רואה בהם מועמדים מבטיחים ללימודי תואר שלישי. **תנאי קבלה למסלול ישיר לדוקטורט כולל את <u>כל</u> תנאי הקבלה ללימודי תואר שני שצוינו לעיל, <u>בתוספת</u>:**

1. סיום לימודים לתואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות <u>בכל אחד</u> מחוגי הלימוד,

וציון מתא"ם של 100 לפחות.

2. מכתבי המלצה נוספים על פי הנחיות כל תכנית.
3. טפסים נוספים בהתאם להנחיות של כל תכנית.
4. הסכמת חבר סגל מתאים מהחוג לתפקד כמנחה לדוקטורט (בהתאם לשמות שיוצעו ע"י המועמד בטופס המיועד לכך, על פי ההנחיות של כל תכנית).

משך הלימודים

הלימודים לתואר שני מתקיימים רק במסלול א' (עם תיזה). משך הלימודים בתוכנית הוא שנתיים עד שלוש שנים וכולל עבודת גמר מחקרית.

כל תלמיד חייב ללמוד תכנית מלאה הן בשנה א' והן בשנה ב'. הלימודים בחלק מהמגמות והתכניות כוללים עבודה מעשית (פרקטיקום) בהיקף של יום עד יומיים בשבוע בנושאים הנלמדים במסגרת המגמה. כמו כן נדרשים התלמידים לבצע עבודת גמר מחקרית לצורך סיום לימודיהם. פרטים מופיעים בנהלי עבודת גמר בתקנון לימודי תואר שני.

לימודי החובה בכל המגמות יכללו את השיעורים הבאים:

שנה א' 1. מתודולוגיה, סטטיסטיקה ומחשב.
2. פרקטיקום בתחום ההתמחות.
3. הגשת הצעת מחקר.

שנה ב' 1. פרקטיקום מתקדם בתחום ההתמחות.

מלבד שיעורים אלה קיימת מערכת שיעורי חובה לכל אחת מן המגמות. את יתר השיעורים יבחר התלמיד מתוך רשימת השיעורים בהתאם לתחום התעניינותו ובאישורו של ראש המגמה. סה"כ הלימודים האקדמיים, במשך שלוש שנות הלימוד, יהיה בהיקף הנדרש על ידי כל מגמה ומסלול.

הערכת התלמיד ומעבר משנה א' לשנה ב'

מורי המגמות השונות והוועדה החוגית לתואר שני יערכו מדי פעם דיוני הערכה על התקדמות התלמידים. בדיונים אלה יילקחו בחשבון הצלחתם בפרקטיקום והישגיהם בשיעורים, בתרגילים ובבחינות. במקרים שבהם תתגבש התרשמות חד-משמעית שהתלמיד נכשל בלימודיו או בחלק מהם, רשאית הוועדה החוגית לתואר שני להטיל עליו חובות לימוד נוספות, או אף להמליץ על הפסקת לימודיו בחוג. תיתכן גם הפסקת לימודים מטעמים של אי־התאמה אישית.

שקלול ציון סופי

כל תלמיד יקבל ציון בכל קורס. הציון ייקבע על סמך עבודות ו/או בחינות, בהתאם להחלטת המרצה.

ציון גמר מ"א יתבסס על שני מרכיבים, לפי משקלם כדלקמן:

1. ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים כולל פרקטיקום — 60%
2. ציון עבודת הגמר המחקרית — 40%

תאור מקוצר של תוכניות ומסלולי הלימוד בתחומי התוכן השונים:

לימודים לתואר שני: מבנה ורשימת תוכניות/מסלולי הלימוד לתואר שני בשתי מסגרות העל **פסיכולוגיה מחקרית ופסיכולוגיה קלינית־מדעית**:

פסיכולוגיה מחקרית

קוגניציה מוח והתנהגות

- פסיכולוגיה קוגניטיבית וגורמי אנוש
- נוירוקוגניציה (cognitive neuroscience)

מוח ופסיכופתולוגיה

- מוח ופסיכופתולוגיה
- מוח ופסיכופתולוגיה — מסלול לביולוגים

פסיכולוגיה חברתית

פסיכולוגיה התפתחותית

פסיכולוגיה קלינית־מדעית

- **מסלול קליני**
  - התמחות טווח החיים
  - התמחות ילדים
- **מסלול נוירו פסיכולוגיה קלינית**

פירוט מסלולי הלימוד לתואר שני במסגרת פסיכולוגיה מחקרית

תחום תוכן: **קוגניציה, מוח והתנהגות**

- דרישת סף לציון ממוצע ב.א. בפסיכולוגיה: 85
- דרישת סף לציון מתא"ם: 100

הלימודים מתקיימים בשני מסלולים:

◆ פסיכולוגיה קוגניטיבית וגורמי אנוש

התכנית בפסיכולוגיה קוגניטיבית וגורמי אנוש נועדה להכשיר חוקרים אקדמיים וישומיים במגוון תחומים של הפסיכולוגיה הקוגניטיבית. לתכנית זו יתקבלו בכל שנה מספר מוגבל של תלמידים נבחרים. התכנית חותרת להעניק לתלמידים ידע תיאורטי מעמיק, כלים מתודולוגיים, והכשרה מחקרית אינטנסיבית, שמאפשרים להם לתכנן ולנהל מחקר עצמאי בנושאים בעלי חשיבות תיאורטית או יישומית. הכשרה זו ניתנת תוך שילוב המועמדים בפרוייקטים המחקריים של מורי התכנית ובמעבדות העומדות לרשותם במסגרת "המכון

לעיבוד מידע וקבלת החלטות" באוניברסיטת חיפה. לרשות המכון מערכת מפותחת של מחשבים וציוד מחקרי להרצת ניסויים התנהגותיים ופסיכו-פיזיולוגיים בכל מגוון הנושאים של הפסיכולוגיה הקוגניטיבית וגורמי אנוש.

במסגרת המסלול של פסיכולוגיה קוגניטיבית וגורמי אנוש, מוצעת תכנית לימודים מלאה עם מגוון קורסים בנושאים של חישה ותפיסה, קשב וביצוע, זיכרון וארגון מידע, קוגניציה חזותית, גורמי אנוש, פסיכולינגויסטיקה, תעתועי זיכרון ועוד. בנוסף, ניתן לקחת קורסים משלימים במגוון נושאים מתכניות הלימודים של המגמות האחרות בחוג ושל חוגים אחרים, בהתאם לתחומי העניין של כל תלמיד.

◆ נוירוקוגניציה

התכנית בניורוקוגניציה נועדה להכשיר תלמידים בתחום חקר המח וקוגניצית האדם (Cognitive Neuroscience). תכנית הלימודים כוללת שילוב בין תחומי הלימוד בתכנית לניורופסיכולוגיה ובתכנית הקוגניטיבית. לתכנית יתקבלו בכל שנה מספר מוגבל של תלמידים נבחרים, עם עניין מחקרי בולט. תכנית הלימודים בנויה ממקבץ שעורי חובה הכוללים את חובות החוג ומקבץ שעורי בחירת-חובה בתחום של ניורופסיכולוגיה, נוירוביולוגיה ומדעי הקוגניציה. בתכנית מושם דגש רב על הכשרה מחקרית אינטנסיבית והענקה של ידע תיאורטי מעמיק שיאפשרו לתלמידים לתכנן ולנהל מחקר עצמאי בנושאים בעלי חשיבות תיאורטית או יישומית בהתאם לתחומי העניין של התלמיד.

תחומי המחקר במעבדות השונות כוללים: זכרון, קשב, מוטיבציה, תפיסה, מטה-קוגניציה, הדמיה מוחית, רגשות, קוגניציה חברתית, פסיכולינגוויסטיקה, ניורופסיכיאטריה ויצירתיות. המעבדות של חברי הסגל בתכנית כוללות מערכת מפותחת להרצה של ניסויים בבני אדם כולל גישה למעבדות של הדמיה מוחית, מדידות פסיכו-פיזיולוגיות ציוד מחשבים וציוד מחקרי להרצת ניסויים בכל מגוון הנושאים של הפסיכולוגיה הקוגניטיבית וחקר המח.

תחום תוכן: : מוח ופסיכופתולוגיה

הלימודים מתקיימים <u>בשני מסלולים</u>:

◆ מוח ופסיכופתולוגיה

- דרישת סף לציון ממוצע ב.א. בפסיכולוגיה: 85
- דרישת סף לציון מתא"ם: 100

התכנית החדשה למוח ופסיכופתולוגיה היא תכנית ייחודית בארץ, העוסקת בחקר הבסיס המוחי להפרעות פסיכיאטריות. התכנית מתמקדת בבסיס הביולוגי של ההתנהגות, במטרה לבחון את הבסיס המוחי והעצבי של תופעות ותהליכים פסיכולוגיים בכלל ופסיכופתולוגיה בפרט. התכנית לתואר שני (נמשכת כשנתיים) או תואר שלישי (נמשכת כחמש שנים) כוללת מגוון רחב של קורסי חובה וקורסי רשות מתחומי ידע שונים, ומאפשרת לסטודנטים להתנסות במחקר בין-תחומי על קו התפר בין הפסיכולוגיה לביולוגיה.

התכנית מכשירה חוקרים המעוניינים לפתח גישה בין תחומית בהקשר של מוח ופסיכופתולוגיה. מסלול ההכשרה מאפשר מחקר אינטנסיבי ומרתק במעבדות של חוקרים מובילים ובעלי שם בינלאומי בתחום.

בין נושאי המחקר: מנגנונים מוחיים של דיכאון, הפרעה אובססיבית-קומפולסיבית, פוסט-טראומה, אוטיזם, חרדה וסכיזופרניה, פסיכופרמקולוגיה של הפרעות פסיכיאטריות, זיהוי והתערבות מוקדמים של הפרעות פסיכיאטריות, מאפיינים התפתחותיים של תפקודים מוחיים, שפה ופסיכופתולוגיה, השפעת קנביס על תהליכי זיכרון וטראומה, היבטים מוחיים של מערכות תגמול, מנגנונים מוחיים של אינטראקציה בין קוגניציה לרגש, ויסות רגשי של למידה, נוירוביולוגיה של רגשות, זיכרון ופלסטיות סינפטית, השפעה של מצבי עקה (סטרס) על מוח והתנהגות, השפעת גורמים גנטיים, אפיגנטיים וסביבתיים על התנהגות

המחקר מתבצע באמצעות מגוון גישות ושיטות מתקדמות, בבני אדם ובמודלים בבעלי חיים. שיטות המחקר כוללות מדידה מתקדמת של התנהגות באדם ובחיה, אפיון מדדים מוחיים - EEG, fMRI, אלקטרופיזיולוגיה, ביוכימיה וביולוגיה מולקולרית), ומניפולציות מוחיות (אופטוגנטיקה, פרמקולוגיה).

סטודנטים מעודדים להמשיך ללימודי הדוקטורט אם כי ישנה אפשרות לאחר סיום התואר השני להשתלב בשוק העבודה. המשך במחקר ובאקדמיה דורש תואר שלישי.

◆ מוח ופסיכופתולוגיה מסלול לביולוגיים -

— דרישת סף לציון ממוצע ב.א.: 80

— דרישת סף לציון מתא"ם: אין דרישה למבחן מתא"ם

המסלול מיועד לסטודנטים בעלי תואר ראשון במדעי החיים (ביולוגיה, כימיה, מדעי הרפואה וכדומה), והוא מאפשר השלמת התואר השני בשנתיים וקבלת תואר מוסמך בפסיכולוגיה ללא צורך בשנת השלמות. המסלול מיועד לסטודנטים בעלי רקע ביולוגי אשר אין להם תואר בפסיכולוגיה ומעוניינים למקד את מחקרם בנושאים של מוח והתנהגות ובחקר של הבסיס הביולוגי של הפרעות פסיכיאטריות. ראו פירוט בפסקה המופיעה למעלה.

תחום תוכן: פסיכולוגיה חברתית

— דרישת סף לציון ממוצע ב.א. בפסיכולוגיה: 85

— דרישת סף לציון מתא"ם: ציון שלא יפחת מ־100

הפסיכולוגיה החברתית היא תחום בעל מעמד ייחודי בתוך הפסיכולוגיה בהיותה לא רק דיסציפלינה מחקרית מרכזית בתחומי הפסיכולוגיה, כי עם גם גשר בין הפסיכולוגיה לבין מדעים ותחומי ידע אחרים. מעמד זה מוביל לכך שתחום זה תורם משמעותית להבנת תהליכים חברתיים מרכזיים במגוון תחומי ידע ומעש מעבר לפסיכולוגיה גופה. תחומים כגון כלכלה, מדעי המדינה, מינהל עסקים, אבולוציה, תקשורת וחינוך בולטים בהקשר זה.

תוכנית הלימודים במסלול החברתי מיועדת לסטודנטים שיש להם עניין מיוחד בפסיכולוגיה חברתית בכלל, ובתחומי המחקר בהם עוסקים חברי החוג הקשורים בתכנית

בפרט. התוכנית מבוססת על קורסי ליבה אותם ילמדו תלמידי התכנית כקבוצה והכוללים קורסים מתודולוגים (כגון שיטות סטטיסטיות מתקדמות ותכנות לחוקרי) וקורסים תוכניים המקנים טעימות מתחומי העיסוק של הפסיכולוגיה החברתית. חלקה השני של התוכנית מבוסס על בחירה בהתמחות ב־2 מ־4 אשכולות (פסיכולוגיה פוליטית; רגש, קוגניציה ומוטיבציה; neuroscience Social ו־פסיכולוגיה חברתית יישומית). המרכיב האחרון בתוכנית הוא ההצטרפות למעבדת מחקר אחת לפחות בשבועות הראשונים ללימודים. מטרת התוכנית הוא להכשיר את דור העתיד של החוקרים בפסיכולוגיה החברתית תוך יצירת מומחיות בתתי־תחומים בתוך הדיציפלינה. פיתוח היכולת המתודולוגית בדגש על נסיינות ועיבוד נתונים, ההתמחות בשני תתי־תחום והצע הקורסים המעשיים יכולים לשרת גם את התלמידים שיבחרו לצאת לשוק העבודה.

מעבר לתוכנית הקורסים, תלמידי המסלול החברתי נדרשים להגיש את הצעת התזה בסוף השנה הראשונה, ואת מחקר התיזה בסוף השנה השנייה ללימודים.

תהליך המיון של המועמדים למגמה שם את הדגש בעיקר על תחומי העניין של המועמד, יכולותיו המחקריות, ההמלצות האקדמיות אותן הגיש, והערכות מראיינים. כמו כן נלקחים בחשבון ציוני התואר הראשון ותוצאות מבחן המתא"ם.

התכנית מתאימה לסטודנטים המעוניינים לפתח תכנית מחקר עצמאית ושואפים להמשיך לתואר שלישי. כמו כן ניתן לבחור בלימודי הפסיכולוגיה החברתית במסגרת המסלול הישיר לדוקטורט.

תחום תוכן: פסיכולוגיה התפתחותית

- דרישת סף לציון ממוצע ב.א. בפסיכולוגיה: 90

- דרישת סף לציון מתא"ם: 100

התכנית לפסיכולוגיה התפתחותית רואה את ייעודה בהכשרת פסיכולוגים התפתחותיים בעלי תשתית איתנה בתחומי ידע מחקריים, ישומיים, וטיפוליים מגוונים הקשורים לרווחתם ולטובתם של ילדים, משפחות וקהילותיהם. התכנית רואה קשר אמיץ בין מצוינות אקדמית ומחקרית לבין מיומנויות טיפוליות ויישומיות אפקטיביות. ייחודה של התכנית הנו בשילוב בין דגשים מחקרים ויישומיים, בראייה אקולוגית המדגישה התפתחות תקינה כמו גם מצבי סיכון, ובדגש על טיפול ויישום ברמת הפרט, המשפחה, הקהילה ומערכות וארגונים גדולים בעלי השפעה על התפתחותם ועל שלומם של ילדים. על בסיס גישה זו הלימודים בתכנית מיועדים הן לתלמידים המעוניינים בעיקר בתחום המחקרי והן לאלה הרואים את עתידם בעיקר בעבודת שדה.

חלק אינטגראלי ומרכזי של הלימודים כולל נטילת חלק בפרוייקטים מחקריים שמתנהלים ע"י חוקרים הקשורים ל"מרכז לחקר התפתחות הילד". כדי לסייע בכך עומדת לרשותם של התלמידים תשתית המרכז הכוללת בין השאר חדרי תצפית וראיון, ציוד מדעי משוכלל, חדרי עבודה המצוידים במחשבים עבור התלמידים, סיוע מנהלי וטכני, וטיפוח אישי של התלמיד בהתאם לצרכיו ולתחומי העניין שלו.

מסלול הלימודים במגמה ההתפתחותית מתחיל כמסלול לימודים רגיל לתואר מ.א., תוך עידוד להמשך לימודי דוקטורט. לפיכך בתהליך הקבלה נלקחים בחשבון הכישורים הפוטנציאליים הנדרשים ללימודים מתקדמים הן ברמת מ.א. והן ברמת דוקטורט. המעבר לשלב הדוקטורט מותנה בבחירת התלמיד להמשיך ללימודים לתואר שלישי, בביצוע עבודת תזה ברמה שמצדיקה המשך לימודי דוקטורט, ובמציאת מנחה למחקר הדוקטורט.

פירוט מסלולי הלימוד לתואר שני במסגרת פסיכולוגיה קלינית-מדעית

תחום תוכן: פסיכולוגיה קלינית-מדעית

– דרישת סף לציון ממוצע ב.א. בפסיכולוגיה: 90

– דרישת סף לציון מתא"ם: 100

תכנית ההכשרה בפסיכולוגיה קלינית-מדעית תכשיר פסיכולוגים קליניים לעסוק במחקר קליני כמו גם ביישומו בשדה הטיפולי. תכנית ההכשרה מתבססת על שני מרכיבי יסוד: הכשרה קלינית-יישומית והכשרה מחקרית-מדעית. בצד קורסי ליבה מתחומים שונים כגון פסיכופתולוגיה, סטטיסטיקה ועוד יתקיימו שיעורים והדרכות על פי התמחויות ספציפיות ובקבוצות קטנות. הסטודנטים בתכנית הלימוד יוכשרו בשלוש גישות טיפול, באבחון ובהערכה של אוכלוסיות שונות תוך שימוש בכלים רבים ומגוונים. ובהערכה של אוכלוסיות שונות תוך שימוש בכלים רבים ומגוונים.

הלימודים בפסיכולוגיה מדעית מתקיימים במסלול קליני <u>בשתי</u> התמחויות, ובמסלול נוירופסיכולוגיה קלינית:

ההתמחויות במסלול הקליני:

1. התמחות קלינית בטווח החיים: סטודנטים שיבחרו להתמקד בהכשרה קלינית לאורך כל טווח החיים, יוכשרו בטיפול ובהערכה בגילאים שונים לאורך החיים. בשנה הראשונה יתמקדו הסטודנטים בעבודה מעשית עם ילדים ובני נוער ובשנה השניה עם מבוגרים.

הלימודים במגמה הקלינית חותרים להכשרתם של פסיכולוגים קליניים בעלי בסיס תיאורטי מעמיק ורחב, שיוכלו לתרום לפיתוח נוסף של התחום וליישם את מושגיו באורח יצירתי למציאות האנושית בשדה. החל משנת תשס"ה, המגמה מציעה מסלול של לימודי תואר שני (מ.א.) עם אפשרות להמשיך לתואר שלישי (ד"ר) בהתאם למידת העניין של התלמיד, להישגיו וכן לאפשרות ההנחייה של סגל המגמה. בנוסף המגמה תהיה מוכנה לשקול, <u>על בסיס אישי</u>, פנייה של תלמידים אשר יביעו עניין במסלול ישיר לדוקטורט (לפי קריטריונים שיקבעו). כמו-כן ניתן לבקש מעבר למסלול זה עד תום השנה הראשונה ללימודים. בקשות של תלמידים אשר לומדים במסלול הרגיל לקראת מ.א. ומעוניינים לעבור למסלול זה לקראת ד"ר חייבים אישור מנחה למחקר שלהם והצהרת כוונות. סטודנטים אחרים יוכלו להתקבל ללימודי דוקטורט לאחר השלמת המ.א. בעיתוי שיתאים להם ולסגל.

מבנה הלימודים מבוסס על ההנחה, כי השילוב בין הכשרה אקדמית (עיונית ומחקרית) ומעשית יאפשר לבוגרי המגמה ליישם ולהעריך שיטות טיפול מגוונות באורח מיודע ומושכל, מתוך הבנה כוללנית של בני האדם אשר עמם יעבדו. הבנה זו, המחייבת בעת ובעונה אחת ראייה של מישורים רבים (השפעות חברתיות, תהליכים משפחתיים ובינאישים, השפעות גופניות ואישיותו של הפרט על צדדיה השונים: מחשבתיים ורגשיים, מציאותיים ודמיוניים, מודעים ולא מודעים), חיונית הן לשם אבחון מקורותיהם ומשמעותם של הסימפטומים והקשיים בשלם הפרט פונה או מופנה לעזרה, והן לשם בחירת דרכי הטיפול או צורות ההתערבות המועילות ביותר עבורו. הנחה נוספת בה אנו מאמינים היא שהעבודה הקלינית דורשת מן המטפל לנצל את אישיותו שלו כמכשיר טיפולי, מעבר לשיטות ספציפיות בהן הוא מיומן. לפיכך, תהליך ההכשרה הקלינית אינו רק תהליך של רכישת ידע ולמידת טכניקות, אלא גם תהליך של התפתחות עצמית שהצד האישי-חווייתי מרכזי בו.

ההכשרה עוסקת בטיפול באנשים לכל אורך טווח החיים, כשהשנה הראשונה מדגישה טיפול בילדים, מתבגרים ומשפחות במסגרות קליניות מתאימות. בשנה השניה – הדגש בלימודים ובפרקטיקום הוא על עבודה עם מבוגרים. תלמידי המגמה מקדישים לפרקטיקום בפסיכותרפיה ובאבחון כיומיים בשבוע בשנתיים הראשונות, במסגרות קליניות שונות ומגוונות. השילוב של קליניקה עם היבטים מחקריים ואקדמיים מיועד להכשיר קלינאים המעוניינים בראש וראשונה בהיבטים היישומיים של המקצוע.

כחלק מדרישות הקבלה דורשת המגמה מהפונים את הקורסים **פסיכולוגיה אבנורמלית ופסיכולוגיה של האישיות** (במקרים חריגים תינתן אפשרות להשלים את הדרישה הזאת עד סוף השנה הראשונה בתואר השני). כן דורשת המגמה **התנסות בעבודת שדה** (קורס או התנסות שוות ערך) במהלך הב.א.

2. התמחות קלינית ילדים: הלימודים במגמה מדגישים את חשיבות השילוב בין ההכשרה וההתנסות בתחום הפסיכופתולוגיה, הערכה וטיפול בפרט ובמשפחה ובתחום העבודה המערכתית החינוכית, כתחומים המשלימים ומעשירים זה את זה. תכנית הלימודים מקנה תשתית תיאורית ומחקרית מעמיקה בתחום הפסיכופתולוגיה, הערכת אישות וטיפול ביחד עם התנסות ברמת הפרט, המשפחה והמערכת החינוכית.

בתחום החינוכי, ייחודה של התכנית היא התייחסותה למסגרות חינוכיות כאל מסגרות ארגוניות כוללות, בהן משתתף הפסיכולוג בהערכה, אבחון, הגדרה וטיפול בבעיות המתייחסות לתפקוד בית הספר, הכתה, התלמיד הבודד ההורים או המורה.

בתחום הטיפול בילדים, ההוראה וההדרכה באוניברסיטה כוללת מגוון גישות טיפוליות:

א. דינמית התפתחותית ב. קוגניטיבית-התנהגותית ג. מערכתית.

העבודה המעשית זוכה למקום מרכזי בתכנית. תלמידי המגמה משתתפים בשתי מסגרות של פרקטיקום.

<u>הפרקטיקום החינוכי</u> מתבצע בשנה הראשונה בבתי ספר, במסגרת שירותים פסיכולוגיים-חינוכיים בסביבות חיפה. העבודה מתבצעת בשכבת גיל. בעבודה מושם דגש על התערבות מערכתית, כאשר הסטודנטים עוסקים באבחון, תכנון וביצוע דרכי התערבות במערכת וכן התערבויות טיפוליות המתאימות לבעיות ברמת הפרט. היקף הפרקטיקום הוא יום בשבוע.

<u>הפרקטיקום הקליני</u> מתמקד בהכשרת סטודנטים בפסיכותרפיה של הילד. בשנה הראשונה מתקיים טיפול דינמי במסגרת השירותים הפסיכולוגיים החינוכיים, בצד התערבויות טיפוליות קצרות מועד עם ילדים ועם הוריהם. בשנה השנייה תלמידי המגמה משובצים בתחנות קליניות ומבצעים כ־3 טיפולים. בנוסף, הם משתתפים בפעילות שוטפת של התחנה, ונמצאים בה כיומיים בשבוע. ההכשרה וההדרכה בשנה זו מתמקדת במספר גישות טיפוליות.

העבודה המעשית, על חלקיה השונים, מלווה בהדרכה אינטנסיבית הן בשדה והן באוניברסיטה. תפקיד ההדרכה ללוות את הסטודנט בעבודתו, תוך הדגשת ההתפתחות האישית שלו או שלה. במהלך ההדרכה ישנה התייחסות להתמודדות עם תהליכים פנימיים, רגשות וחוויות הכרוכות בעבודה המעשית, מתוך מגמה לסייע לתלמיד בפיתוח ובהבנת עולמו הפנימי.

בנוסף ללימודי התואר השני, מאפשרת המגמה לימודים לתואר שלישי (ד"ר), בהמשך ללימודי התואר השני או במסלול ישיר לדוקטורט.

מסלול נוירופסיכולוגיה קלינית

נוירופסיכולוגיה קלינית הינה תחום תיאורטי ויישומי העוסק בביטויים ההתנהגותיים, הרגשיים והקוגניטיביים ובגורמים הנוירופתולוגיים, והנוירוכימיים של הפרעות התפתחותיות ונרכשות של מערכת העצבים המרכזית. העבודה היישומית מתמקדת באבחון והערכה קלינית, התערבות טיפולית ושיקום, של אנשים הסובלים מקשיים רגשיים וקוגניטיביים, תוך הסתמכות על עקרונות המעוגנים במחקר המדעי על הקשר בין מוח והתנהגות. נוירופסיכולוגים קליניים עוסקים באבחון וטיפול באנשים עם הפרעות פסיכיאטריות, אנשים שעברו טראומה מוחית, מחלות ניווניות, הפרעות קשב ולקויות למידה, תסמונות התפתחותיות, ועוד. לשם כך נדרשת היכרות עם תחומי ידע נוירולוגי, פרמקולוגי, קוגניטיבי, פסיכופתולוגי התפתחותי ורגשי וכן הבנה של שיטות אבחון וטיפול מגוונות.

הלימודים מבוססים על מודל המדען-הקלינאי, שהינו שילוב של מחקר ועבודה טיפולית, פעילויות משלימות המעשירות זו את זו. על פי תפיסה זו, מטרתה הכוללת של התוכנית הינה לספק לתלמידים, בנוסף להכשרה קלינית בסיסית, ידע מקיף בתחומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית ומדעי המוח. בלימודי הפסיכותרפיה יושם דגש על הצרכים והאיפיונים היחודיים של אוכלוסייה עם ליקויים נוירו-קוגניטיביים, המחייבים שיטות התערבות ייחודיות. כמו כן, הכשרה מקיפה במחקר תבטיח שהתלמידים יוכלו להרחיב את פעילותם המחקרית בהמשך דרכם לעבודת דוקטורט, או שיתוף פעולה פורה עם חוקרים אחרים.

הקורסים במסלול זה פרושים על פני 3 שנים.

הלימודים במסלול זה מאפשרים לסטודנטים להתמחות לאחר תום הלימודים הן בפסיכולוגיה קלינית והן בפסיכולוגיה שיקומית.

לצורך כך הלימודים כוללים פרקטיקום נוירופסיכולוגי-שיקומי (בשנה ב') ופרקטיקום

קליני (בשנה ג').

הקורסים יכללו, בנוסף לשיטות מחקר, קורסים בסיסיים במדעי המוח (נוירואנטומיה, ונוירופתולוגיה) שעורי יסוד בתחומים הקליניים (פסיכודיאגנוסטיקה, אבחון נוירופסיכולוגי, פסיכולוגיה שיקומית, פסיכופתולוגיה, יסודות הפסיכותרפיה). בנוסף לשיעורי החובה, יבחרו התלמידים שעורים נוספים המתמקדים בהיבטים ספציפיים יותר בתחומי ידע נוירופסיכולוגים וקליניים.

מסלול מואץ למ"א

המסלול מיועד לתלמידי תואר ראשון מצטיינים בשנה ב' המעוניינים בלימודי תואר שני באחת המגמות המחקריות: קוגניטיבית, נוירוקוגניציה, התפתחותית, מוח ופסיכופתולוגיה וחברתית.

תנאי קבלה

1. תלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע של 92 לפחות בפסיכולוגיה וציון של 80 בחוג השני (אם יש).
2. רשומים לקורס מחקר מודרך מורחב בשנה ב'.
3. ציון מתא"ם אינו נדרש ממועמדים לתוכנית המ.א. המואץ.
4. המלצה אקדמית אחת.
5. ראיון אישי – בהתאם להליכים ולהנחיות של כל תכנית/מסלול.
6. מסמכים – שאלון אישי, תיאור עצמי, הצהרת כוונות מחקרית, תעודות וגיליונות ציונים, בהתאם להליכים ולהנחיות של כל תכנית/מסלול.

ההרשמה למסלול המואץ תעשה עד ל-1 למאי במזכירות מ"א.

משך הלימודים

תלמיד שיעמוד בהצלחה בסעיפים 1-5 יוכל ללמוד בשנה ג' ללימודיו שלושה קורסים מלימודי התואר השני (לא יותר מ- 21 שש"ס). במידה והוא יתקבל ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים למ"א.

התלמיד חייב לסיים את חובות השמיעה לתואר הראשון במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון.

התלמיד יתקבל ללימודי התואר השני בשנה ד' ללימודיו. במידה ונותרה לו חובת הגשת עבודות בב"א הוא יהיה במעמד של תלמיד "על תנאי".

על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'.

במהלך שנה ד' ללימודיו ישלים התלמיד את מכסת הקורסים הנדרשת על-ידי התכנית. ניתן להשלים עד 2 קורסים שנתיים בשנה ה'.

על התלמיד להגיש הצעת תזה ולקבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני להצעה עד תום שנה ד', ולא יאוחר מתחילת שנה"ל העוקבת.

עבודת התזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.

משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם כתיבת תיזה יעמוד על חמש שנים.

מסלולי הלימוד במסלול ישיר לדוקטורט

החוג לפסיכולוגיה מציע מסלול ישיר לתואר דוקטור בכל אחת ממסגרות העל: פסיכולוגיה מחקרית ופסיכולוגיה קלינית-מדעית.

◆ מסלול ישיר לדוקטורט בפסיכולוגיה מחקרית

מערך הלימודים הייחודי במסלול ישיר לדוקטורט בפסיכולוגיה מחקרית מדגיש רכישת ידע תיאורטי ומתודולוגי מעמיק בתחומי מחקר ספציפיים, לצד חשיפה רחבה וחשיבה מחקרית "חוצה-גבולות" המבוססת על אינטגרציה בין תחומי תוכן שונים. התכנית מאחדת ארבעה תחומי תוכן: פסיכולוגיה התפתחותית, פסיכולוגיה חברתית, פסיכוביולוגיה, וקוגניציה מוח והתנהגות.

מבנה הלימודים מעודד השכלה רחבה לצד רכישת ידע מעמיק בתחום מחקר מסוים. רכישת השכלה רחבה מתבטאת בהשתתפות בקורסי ליבה בכל אחד מתחומי התוכן, השתתפות בקורס שיטות מחקר אינטגרטיבי הכולל שיטות מחקר שונות מכל תחום תוכן, פורום דיון אינטגרטיבי המשותף לכולם, והצטרפות לפרוייקטים מחקריים המתבצעים בשתי מעבדות שונות. רכישת ידע מעמיק בתחום מחקר מסוים מתבטאת בגמישות מלאה בבחירת קורסים בהתאם לתחום העניין הספציפי של הסטודנט, והשתתפות בקבוצות דיון ספציפיות לתחומי תוכן בהתאם לעניין האישי של הסטודנט.

◆ מסלול ישיר לדוקטורט בפסיכולוגיה קלינית-מדעית

החוג לפסיכולוגיה מעודד סטודנטים מצטיינים להציג את מועמדותם לתכנית לימודים ייחודית במסלול ישיר לדוקטורט בפסיכולוגיה קלינית-מדעית. התכנית תמשך 5 שנים ותכלול עוד 61 שעות של הכשרה מדעית והכשרה קלינית, מעבר לשעות ההכשרה של התכנית לתואר שני. בדומה לתכנית לתואר שני, ההכשרה תהיה ממוקדת באחת משלוש התמחויות: פסיכולוגיה קלינית של טווח החיים, פסיכולוגיה קלינית של הילד, או נוירופסיכולוגיה קלינית.

פריסת השיעורים והפרקטיקום לאורך כל 5 שנות ההכשרה תעשה בהתאם לצרכי הסטודנט ובתאום מלא עם מנחה הדוקטורט.

◆ ◆ ◆

הלימודים לתואר שלישי (דוקטור)

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: **ד"ר שי גבאי**

תוכנית הלימודים לתואר שלישי מיועדת להכשיר את בוגריה לעבודה במחקר, בהוראה ויישום בתחומים שונים של הפסיכולוגיה. החוג לפסיכולוגיה רואה בדוקטורנטים במשך הכשרתם חלק חשוב מהצוות ומצפה מהם להשתלב כפי שיידרש בפעילות החוג, בועדותיו, בהוראה ובהדרכה.

תנאי קבלה

זכאי להגיש מועמדותו לקבלה כתלמיד לדוקטורט בעל תואר מ"א בפסיכולוגיה מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל שהשיג לפחות ציון ממוצע 85 בלימודים לתואר שני, וציון 87 בעבודת הגמר המחקרית (תיזה).

מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל, וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה- G.R.E.

במקרים מיוחדים ובהסכמת המנחה המיועד לדוקטורט, ניתן יהיה להגיש מועמדות גם עם תואר מ"א (עם תזה מחקרית) מחוג אחר. במקרה זה הסטודנט יתבקש לקחת מספר קורסי השלמה שיקבעו ע"י ועדת ד"ר והמנחה.

בקשת הקבלה ללימודי הדוקטורט תוגש בכתב ליו"ר ועדת דוקטורט בצרוף המסמכים הדרושים. את רשימת המסמכים ניתן לקבל במזכירות החוג. חלק מרכזי מתהליך הקבלה הוא יצירת קשר של המועמד עם חבר סגל המוסמך להדריך תלמידי מחקר, אשר יאות להדריך את המועמד בעבודת המחקר. על המועמד להמציא מכתב מנומק מהמנחה המיועד באשר להסכמתו.

מועדי ההרשמה

<u>הדיון במועמדים חדשים</u> יתקיים בשני מועדים. למועמדים לסמסטר א' יש להגיש מסמכים עד ל-15 ביולי בכל שנה. למועמדים לסמסטר ב' יש להגיש מסמכים עד לסוף ינואר בכל שנה. עד התאריכים הנ"ל יש לסיים את כל השלבים ולהמציא את כל החומר הנדרש למזכירות החוג.

<u>הקבלה ללימודי הדוקטורט בחוג לפסיכולוגיה ומלגות הם שני תהליכים נפרדים. החוג לפסיכולוגיה מטפל אך ורק בקבלה ללימודים בחוג.</u>

מבנה הלימודים

משך הלימודים לתכנית הדוקטורט הוא **ארבע** שנים.

הלימודים מחולקים לשני שלבים: **שלב א'** – מוקדש לכתיבת הצעת המחקר;

שלב ב' – מוקדש לעריכת וכתיבת המחקר. את הצעת המחקר יש להגיש עד תום השנה

הראשונה ללימודים.

שלב מחקר א'

שלב מחקר א' מוקדש לתכנון וכתיבת הצעת המחקר. שלב מחקר א' לא יעלה על שנה מתחילת הלימודים.

א. כדי לעבור משלב מחקר א' לשלב מחקר ב' יגיש התלמיד הצעת מחקר שתכלול את נושא העבודה ותכנית מפורטת של המחקר. הצעה זו תוגש בכתב לוועדת הדוקטורט החוגית.

ב. בדיקת ההצעה נתונה בידי ועדת הדוקטורט והיא זו אשר תחליט לאשר את ההצעה או לדחותה או לדרוש תיקונים ושינויים, תוך התחשבות בחוות דעתם של הקוראים והמנחה או לחילופין הוועדה המלווה.

שלב מחקר ב'

א. לאחר אישור ההצעה יעבור המועמד לשלב מחקר ב'. כעבור שנה מתאריך אישור הצעת הדוקטורט יגיש התלמיד דו"ח התקדמות מפורט למנחה העבודה, והמנחה יאשר את הדו"ח. דו"ח זה יוגש לחברי ועדת הד"ר אשר היו מעורבים בשלב אישור ההצעה.
אלו האחרונים יבחנו את התקדמות התלמיד ויוודאו שאכן מילא את כל התחייבויותיו כפי שהתבקש.

ב. אם התלמיד והמנחה מבקשים להכניס שינויים משמעותיים בתוכנית המחקר כפי שאושרה ע"י ועדת הד"ר, התלמיד (באישור המנחה) יגיש בכתב פירוט מנומק של השינויים, והשינויים המוצעים יועברו לאישור אותה ועדה שאישרה את ההצעה המקורית.
פרק הזמן המוקצה להשלמת מכסת הלימודים ולביצוע עבודת מחקר לקבלת תואר "דוקטור לפילוסופיה" הוא ארבע שנים. הארכה מעבר לתקופה זו טעונה המלצת ועדת הדוקטורט החוגית, ואישור הרשות ללימודים מתקדמים.

תיאור לימודי הדוקטורט

א. המדריך או הוועדה המלווה של עבודת הד"ר יקבעו לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים. ועדת הד"ר החוגית תאשר את התוכנית והיקפה.

ב. כל תלמיד יחוייב בשיעורים בהיקף של 16 שש"ס במהלך לימודי הדוקטורט. בחירת השיעורים תיעשה תוך היוועצות בין המונחה למנחה/וועדה מלווה. תלמידי ד"ר יידרשו לעמוד בכל החובות באותם קורסים, או בחובות חלופיים שייקבעו על ידי המרצים בקורסים.

ג. מומלץ כי מחצית לימודי הדוקטורט יסתיימו בשלב א'.

ד. התלמיד לא יוכל למסור את עבודת הדוקטורט לשיפוט לפני שסיים את מכסת השיעורים כנדרש בלימודי הדוקטורט.

ה. תלמיד דוקטורט מחויב בהשתתפות "בפורום הדוקטורנטים" המתקיים בחוג.

לימודי תעודה בפסיכותרפיה פסיכואנליטית ובפסיכותרפיה התנהגותית־קוגניטיבית (CBT)

במסגרת לימודי תעודה בפסיכותרפיה בחוג לפסיכולוגיה מתקיימות שתי תכניות:

1. תכנית תלת־שנתית ללימודי תעודה בפסיכותרפיה פסיכואנליטית בשני מסלולי לימוד:

מסלול 1 – מקיף נושאים הקשורים בפסיכותרפיה עם דגש על עבודה עם מבוגרים, אך עם התייחסות לתיאוריה ופרקטיקה הקשורים לעבודה עם ילדים ונוער.

מסלול 2 – מיועד למטפלים בילדים ובנוער. הדגש הוא על הבנת יחסי הגומלין בין הילד וסביבתו, והשפעתם על התפתחותו.

בשני המסלולים היקף הלימודים הוא 7 שעות בשבוע שכוללות הדרכה קבוצתית ואישית. התוכנית מיועדת לפסיכולוגים, עובדים סוציאלים ופסיכיאטרים, וכן לאנשי מקצוע אחרים בתחומי הפסיכותרפיה ובריאות הנפש. פרטים וטופסי הרשמה ניתן להשיג במזכירות החוג ובאתר האינטרנט.

בנוסף לתכניות לימוד אלו, התכנית מקיימת ימי עיון, התשלמויות, והרצאות של מרצים אורחים לסגל ומדריכי התכנית, לבוגרים ולתלמידים.

2. תכנית דו־שנתית בפסיכותרפיה התנהגותית־קוגניטיבית CBT

מטרת הלימודים בתכנית להרחיב את הידע וההבנה בנושאים טיפוליים תיאורטיים ומעשיים. התכנית מבוססת בעיקרה על הזרמים המרכזיים בתיאוריה התנהגותית-קוגניטיבית. הלימודים מדגישים פסיכותרפיה אינדיבידואלית בכל טווח הגילים מילדות עד זקנה, ובטווח רחב של בעיות נפשיות. בנוסף, ישנה הרחבה לטיפול קבוצתי וכן, הרחבה לטיפול משפחתי וזוגי. הלימודים כוללים קורסים תיאורטיים, סדנאות יישומיות וחווייתיות והדרכה אישית-קבוצתית.

התכנית מיועדת לאנשי מקצוע העוסקים בפסיכותרפיה.

משך הלימודים בתוכית הוא **שנתיים** עם אפשרות להמשיך לשנה שלישית.

תכנית הלימודים הינה בהיקף של שש שעות הוראה שבועיות, ו־26 שעות הדרכה (שנתיות) המתואמות בין הסטודנט לפי נוחיותו, לבין מדריכי התכנית.

התכנית מתאימה גם לתלמידים המגיעים מחוץ לחיפה.

208

תקשורת

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ יריב צפתי**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ גבריאל וימן (שבתון סמסט ב׳), פרופ׳ תמר כתריאל (אמריטוס), פרופ׳ רון רובין.

פרופסור חבר: פרופ׳ אלי אברהם, פרופ׳ יונתן כהן, פרופ׳ יריב צפתי.

מרצה בכיר: ד״ר עוזי אלידע (שבתון סמסטר ב׳), ד״ר רועי דודזון, ד״ר נורית טלאור (שבתון סמסטר א׳), ד״ר נחמה לואיס־פרסקי, ד״ר אורן מאיירס, ד״ר רבקה ריב״ק.

מרצה: ד״ר ארן ליביו (שבתון סמסטר ב׳).

עמית הוראה ומורה מן החוץ: גב׳ מיכל אבן, גב׳ ענבר בזק, מר יאיר גיל, מר ערן הדס, מר אילן הורוביץ, מר עידן וקנין, ד״ר מיכל הרשמן שטרית, גב׳ סמדר חדש, ד״ר ערן כתר, ד״ר תמר להב, מר יהודה שוייצר, מר אופיר שפיגל.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ נורית נתן**
מזכירות החוג: **גב׳ ניצן לישנסקי, גב׳ עדי מרדכי־משולם**
שעות קבלה: ימים א׳-ה׳, בין השעות 11.00-13.00
טלפון: 8288716, 8249283, 04-8249121; פקס: 04-8249120
מיקום: חדר 8034, קומה 8, בניין רבין
אתר החוג באינטרנט: conmunication.haifa.ac.il

באתר זה מופיע מידע אודות תחומי המחקר, תכנית הלימודים וסגל המרצים של החוג, מידע הנוגע לקבלה לחוג ולוח מודעות המתעדכן באופן שוטף, וכן דיווח על פעילות החוג ועל בוגריו.

הלימודים לתואר ראשון (ב״א)

מטרת הלימודים

הלימודים לתואר ראשון בחוג נועדו להקנות לתלמידים היכרות יסודית עם התחומים השונים בחקר התקשורת ועם תיאוריות וגישות לניתוח הפעילות התקשורתית, כפי שהיא מעוגנת בהקשרים חברתיים, כלכליים, פוליטיים ופסיכולוגיים. תכנית הלימודים מתרכזת בשלושה נושאים: א. תקשורת המונים — תהליכי ההפקה, המבנה, הארגון והתפקוד של אמצעי תקשורת שונים, השפעותיהם וקהליהם. ב. תקשורת כתרבות — טקסטים, טקסים וסמלים שבאמצעותם יחידים וקהילות יוצרים משמעויות וזהויות. ג. תקשורת בינאישית — הבטים פסיכולוגיים־חברתיים של התקשורת, וחקר שפה ותקשורת. תכלית הלימודים להכשיר בוגרים בעלי ידע בסיסי בתיאוריה ובמחקר בתחומי התקשורת השונים, ולטפח הבנה ביקורתית ביחס לתהליכי תקשורת וביחס לתפקידיה של התקשורת בחיים החברתיים. את הלימודים העיוניים מלוות סדנאות בתחומים שונים של התקשורת, כגון: פרסום, שווק, יחסי ציבור, רדיו צילום, טלוויזיה ועוד.

מסלולי הלימוד

א. **תכנית חד־חוגית**

ב. **תכנית דו־חוגית**

ג. **תכנית משותפת לתקשורת ומשפטים**

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג.

סוגי הקורסים בחוג

הלימודים נערכים במספר מסגרות המשלימות זו את זו: **קורסי החובה** כוללים הרצאות הסוקרות תחומי עניין רחבים, **ובתרגילים** המלווים אותם נפגשות קבוצות קטנות יותר כדי להעמיק, להבהיר ולתרגל את החומר שנסקר בהרצאות. **קורסי הבחירה** נסמכים על קורסי המבוא, ובוחנים תחום מחקר מסויים לעומקו; **הסמינרים**, שנשענים עליהם, מזמנים התמחות ממוקדת תוך לימוד אינטנסיבי בקבוצות קטנות, והתנסות מחקרית ראשונית ומונחית. לבסוף, **הסדנאות** מפגישות קבוצות קטנות של סטודנטים עם תחומי עשייה בתקשורת, ומאפשרות תרגול של מיומנויות בסיסיות. תלמידי שנה ג׳ יכולים להשתתף **בתכנית פרקטיקום** שכוללת התנסות מקצועית.

תכנית לימודים לסטודנטים המתחילים את לימודיהם בשנת הלימודים תשע"ח
מסלול חד־חוגי
שנה א'

שם הקורס	סוג הקורס	סמסטר	נקודות
מבוא לתקשורת המונים	חובה (שיעור ותרגיל)	א'	5 נק'
מבוא לתקשורת כתרבות	חובה (שיעור ותרגיל)	א'	5 נק'
סדנת כתיבה אקדמית	חובה (שיעור)	א	1 נק'
פסיכולוגיה חברתית בתקשורת	חובה (שיעור ותרגיל)	ב'	3 נק'
שפה ומדיה	חובה (שיעור)	ב'	3 נק'
2 סדנאות	סדנת בחירה	בהתאם לרשימת הסדנאות בשנתון	2 נק'
קורס בחירה	שיעור	בהתאם לרשימת הקורסים בשנתון	4 נק'
		סה"כ :	**23 נק'**

שנה ב'

שם הקורס	סוג הקורס	סמסטר	נקודות
שיטות מחקר כמותיות	חובה (שיעור ותרגיל)	א'	3 נק'
מבוא לסטטיסטיקה	חובה (שיעור ותרגיל)	ב'	4 נק'
דיני תקשורת	חובה (שיעור)	א'	2 נק'
שיטות מחקר איכותניות	חובה (שיעור ותרגיל)	ב'	3 נק'
שיעורי בחירה	בחירה	בהתאם לרשימת הקורסים בשנתון	16 נק'
2 סדנאות	סדנה	בהתאם לרשימת הסדנאות בשנתון	2 נק'
		סה"כ	**30 נק'**

שנה ג'

שם הקורס	סוג הקורס	סמסטר	נקודות
מוסדות תקשורת	חובה (שיעור)	א'	3
מפת התקשורת בישראל	חובה (שיעור)	א'	3
שיעורי בחירה	בחירה	בהתאם לרשימת הקורסים בשנתון	8
סדנה	סדנה	בהתאם לרשימת הסדנאות בשנתון	1
2-3 סמינריונים* ראו הערה בהמשך	סמינריון	בהתאם לרשימת הסמינרים בשנתון	8-12*
שיעורי בחירה/סדנאות/ בהתאם לבחירתו החופשית של הסטודנט		בהתאם לרשימת הקורסים בשנתון	4
		סה"כ	**27-31 נק'**

סה"כ

80-84 נקודות בחוג (84 נק' למי שבוחר לכתוב 3 סמינרים בחוג לתקשורת)
16-20 נקודות לימודי מקבץ המקבץ הוא קובץ של קורסים המרוכז סביב נושא אחד.
ניתן לבחור לכתוב סמינר במסגרת המקבץ (ואז לעשות 20 נק' במקבץ).
ניתן לעיין ברשימת המקבצים המוצעים ע"י החוג ללימודים רב תחומיים באתר:
http://multiba.haifa.ac.il/

20 נקודות חובת בחירה מחוץ לחוג: 2 מבואות ממדעי החברה, **2 מבואות** ממדעי הרוח, קורסי "דרך הרוח" בהיקף של 4 נ"ז לבחירתו החופשית של הסטודנט

סה"כ לסיום תואר במסלול החד־חוגי בחוג לתקשורת 120* נקודות **(ראה הערה "דרך הרוח")**

סמינריונים

סטודנטים בתכנית חד־חוגית יכתבו בשנה ג' **שלוש עבודות סמינריוניות**. **שתיים** מהן חובה בחוג לתקשורת **ועבודה** נוספת על פי אחת מהחלופות הבאות:

א. ניתן לכתוב עבודה סמינריונית בלימודי המקבץ במסגרת 20 נקודות לימודי מקבץ.

ב. ניתן לכתוב עבודה סמינריונית נוספת בהיקף של 4 נקודות זכות במסגרת החוג לתקשורת (סה"כ שלוש עבודות סמינריוניות בהיקף של 12 נקודות זכות בחוג לתקשורת במקום שתי עבודות סמינריוניות בהיקף של 8 נקודות זכות). סטודנטים אשר בוחרים בחלופה ב' יסיימו את לימודי המקבץ בהיקף של 16 נקודות זכות ואת לימודי תקשורת בהיקף של 84 נק' זכות.

תכנית לימודים לסטודנטים המתחילים את לימודיהם בשנת הלימודים תשע"ח
מסלול דו־חוגי
שנה א'

שם הקורס	סוג הקורס	סמסטר	נקודות
מבוא לתקשורת המונים	חובה (שיעור ותרגיל)	א'	5 נק'
מבוא לתקשורת כתרבות	חובה (שיעור ותרגיל)	א'	5 נק'
סדנת כתיבה אקדמית	חובה (שיעור)	א' או ב'	1 נק'
פסיכולוגיה חברתית בתקשורת	חובה (שיעור ותרגיל)	ב'	3 נק'
שפה ומדיה	חובה (שיעור)	ב'	3 נק'
סדנה	סדנת בחירה	בהתאם לרשימת הסדנאות בשנתון	1 נק'
		סה"כ :	**18 נק'**

שנה ב'

שם הקורס	סוג הקורס	סמסטר	נקודות
שיטות מחקר כמותיות	חובה (שיעור ותרגיל)	א'	3 נק'
מבוא לסטטיסטיקה	חובה (שיעור ותרגיל)	ב'	4 נק'
דיני תקשורת	חובה (שיעור)	א'	2 נק'
שיטות מחקר איכותניות	חובה (שיעור ותרגיל)	ב'	3 נק'
שיעור בחירה	בחירה	בהתאם לרשימת הקורסים בשנתון	4 נק'
סדנה	סדנה	בהתאם לרשימת הסדנאות בשנתון	1 נק'
		סה"כ	**17 נק'**

שנה ג'

שם הקורס	סוג הקורס	סמסטר	נקודות
מוסדות תקשורת	חובה (שיעור)	א'	3
מפת התקשורת בישראל	חובה (שיעור)	א'	3
שיעורי בחירה	בחירה	בהתאם לרשימת הקורסים בשנתון	8
סדנה	סדנה	בהתאם לרשימת הסדנאות בשנתון	1
2 סמינריונים	סמינריון	בהתאם לרשימת הסמינרים בשנתון	8
		סה"כ	**23 נק'**

סה"כ לסיום תואר במסלול הדו־חוגי בחוג לתקשורת 58 נקודות * **(לא כולל קורסים של "דרך הרוח" – ראה הערה בהמשך).**

תלמידי תכנית משותפת תקשורת ומשפטים:

פטורים מקורס חובה " דיני תקשורת" בהיקף של 2 נקודות, שיעור /י בחירה ו/או סדנאות בהיקף של 4 נקודות.

סה"כ לסיום תואר בתכנית המשותפת לתלמידי תקשורת ומשפטים 52-56* נקודות **(ראה הערה "דרך הרוח").**

"דרך הרוח"

על כל תלמידי התואר הראשון (במסלול דו-חוגי ובמסלול חד חוגי) ללמוד קורס אחד בן 4 נ"ז, או שני קורסים בהיקף של 2 נ"ז כל אחד, במסגרת לימודי "דרך הרוח".

הרישום יתבצע תחת אחת מתכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי של תכנית זו.

את לימודי "דרך הרוח" ניתן יהיה ללמוד בכל אחת משנות הלימוד לתואר. סיום לימודי דרך הרוח בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים מופיעה תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח" שכתובתו http://hcc.haifa.ac.il/index-derech-haruch.htm

תלמידי המסלול הדו-חוגי יוכלו ללמוד את לימודי "דרך הרוח" על פי אחת מהחלופות הבאות:

1.ללמוד 2 קורסים של 2 נ"ז כל אחד שכל אחד מהקורסים נרשם בחוג אחר ולסיים את לימודיהם עם צבירה של 60 נ"ז בכל אחד מהחוגים.

2.ללמוד קורס אחד בהיקף של 4 נ"ז שנרשם רק בחוג אחד ולסיים אל לימודיהם כאשר באחד החוגים צברו 58 נ"ז ובשני 62 נ"ז.

לפרטים: טלפון: 04-8240124, דוא"ל: mindscapes@univ.haifa.ac.il

תנאי מעבר

על מנת לעבור לשנה ב' על התלמיד/ה לקבל ציון ממוצע 60 לפחות בשעורי החובה ולא פחות מ־51 בכל אחד מן השיעורים.

כדי לעבור לשנה ג' על התלמיד/ה לקבל ציון עובר (51 לפחות) במקצועות החובה של שנה ב'.

שיפור ציון

סטודנטים המבקשים לשפר הישגיהם בקורסי חובה יוכלו לעשות זאת באישור החוג עד לקבלת התואר, ע"י הרשמה מחדש לקורס שבו הם מבקשים לשפר ציון ועמידה בכל החובות האקדמיות של הקורס. הציון הקובע הוא הציון הסופי בקורס שנלמד פעם נוספת גם אם זהו ציון נמוך יותר.

תלמידים שנכשלו פעמיים בקורס חובה או לא השלימו קורס חובה יופסקו לימודיהם בהתאם לתקנון תואר ראשון.

מבוא לסטטיסטיקה

- סטודנטים שחוגם השני הינו סטטיסטיקה, פסיכולוגיה, שירותי אנוש או סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, אשר לומדים את הקורס בחוג השני יידרשו להשלים את מכסת הנקודות בחוג לתקשורת בקורס בחירה.
- סטודנטים שחוגם השני הינו מדע המדינה, אשר יבחרו ללמוד את הקורס בחוג השני, יידרשו להשלים את מכסת הנקודות בחוג לתקשורת בקורס בחירה.

קורסי בחירה

סטודנטים יכולים להחשיב תרומה חברתית, השתתפות בנבחרת, להקת ריקודים ופעילויות דומות המוכרות על ידי האוניברסיטה כחלק מתכנית הלימודים שלהם בחוג עד להיקף של 4 נק' (סטודנטים בתכנית המשותפת עם משפטים יכולים להחשיב עד 2 נק' של פעילות חברתית). ניתן ללמוד קורסי בחירה נוספים במקום סדנאות.

תעודת הוראה

סטודנטים המעוניינים להכשיר את עצמם לעבודה בתחום הוראת התקשורת יוכלו להתחיל בכך כבר בשנה השלישית ללימודיהם בחוג. הלימודים לקראת תעודת הוראה בתקשורת נערכים בחוג ללמידה, הוראה והדרכה. ניתן להתייעץ עם מרכזת החוג ללמידה, הוראה והדרכה בדבר הקורסים המומלצים למי שמתעתדים ללמוד הוראת תקשורת. פרטים נוספים על התכנית ניתן למצוא באתר החוג.

שיטות מחקר כמותיות

סטודנטים שלומדים את הקורס בחוג השני המעוניינים בפטור מהקורס "שיטות מחקר כמותיות" יתבקשו לספק סילבוס של הקורס מהחוג השני. אם הסילבוס יאושר, הסטודנט/ית ת/יוכל להרשם לקורס המתוקשב "שיטות מחקר לפטור". קורס זה כולל שני שיעורים ומבחן אמריקאי קצר, ואינו מעניק נק' זכות. סטודנטים שיעברו בהצלחה את המבחן, יקבלו פטור מהקורס ויהיה עליהם להשלים את הנק' בקורס בחירה בחוג לתקשורת.

תכנית הפרקטיקום

תלמידי שנה ג' המעוניינים בהתנסות מקצועית יכולים לעבוד באחד ממגוון ארגונים העוסקים בתחומי התקשורת השונים בחסות החוג ובליווי אקדמי שלו. יש אפשרות להצטרף לפרקטיקום במסגרת סמסטריאלית (2 נק' או 4 נק') או שנתית (4 נק') והציון מוגדר כ־השלים/לא השלים.

מחויבות הסטודנטים למקום העבודה היא בהיקף של 4 שעות בשבוע ל־2 נק' או 8 שעות בשבוע ל־4 נק' (ללא תמורה כספית), וכמו כן תתקיימנה מספר פגישות בסמסטר במסגרת קבוצות דיון מונחות באוניברסיטה.

רשימת הארגונים המשתלבים בפרקטיקום תישלח לסטודנטים. הרישום לפרקטיקום ייעשה רק לאחר שהסטודנט/ית פנה/תה והתקבל/ה לאחד מהארגונים הנמצאים ברשימה. תכנית הפרקטיקום מיועדת לתלמידי שנה ג' בלבד.

למצטיינים בלבד

מידי שנה החוג יפנה אל הסטודנטים שממוצע ציוניהם בשנים א' ו־ב' ממוקם ב־ 20% העליונים ויציע להם להרשם למסגרות הבאות: **סמינר מצטיינים**, שפותח בפני המשתתפים אופק מחקרי ואתגר אינטלקטואלי ומעניק התנסות אקדמית מתקדמת;

סמינר ברמת מ"א, שכולל למידה במסגרת מצומצמת של תלמידים לתארים מתקדמים;

הדרכה אישית עם אחד החוקרים בחוג בהיקף של 4-2 נקודות זכות. במסגרת ההדרכה האישית יכולים הסטודנטים המצטיינים לפנות למרצים בחוג ולגבש עמם תכנית קריאה ומחקר שתגדיר בין השאר חומר קריאה, רשימת מטלות ומספר פגישות בסמסטר. על תכנית ההדרכה האישית המוצעת לקבל את אישור וועדת הב"א החוגית. במקרים מיוחדים וועדת ב"א תשקול לאשר הדרכה אישית לתלמידים מצטיינים משנה ב'.

לימודי אנגלית כשפה זרה

השגת פטור באנגלית לאחר מילוי החובות (על סמך הסיווג שנקבע לכל סטודנט) מהווה תנאי הכרחי להמשך לימודים בשנה ג' בחוג.

תכנית משותפת לתקשורת ומשפטים

א. תלמידים רשאים ללמוד בתכנית המשותפת לחוג לתקשורת ולפקולטה למשפטים, החל משנת הלימודים הראשונה, אם הם עומדים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג לתקשורת ובתנאי שאינם בעלי תואר "בוגר" במשפטים או בתקשורת.

ב. התלמידים ילמדו במקביל את התכנית ללימודי משפטים (בהיקף של 112 נ"ז) ואת תכנית

הלימודים של החוג לתקשורת במסלול הדו־חוגי (בהיקף של 52 נ"ז) * ראה הערה "דרך הרוח".

ג. תלמידי התכנית המשותפת לתקשורת ומשפטים יסיימו את לימודיהם בחוג לתקשורת אם עמדו בכל דרישות האוניברסיטה ותכנית הלימודים הנדרשת על ידי החוג וצברו 52-56 נ"ז בחוג לתקשורת. * ראה הערה "דרך הרוח".

ד. תלמידי התכנית המשותפת יהיה פטורים מקורס חובה "דיני תקשורת" בהיקף של 2 נק' זכות ומשיעור/י בחירה או סדנאות בהיקף של 4 נק' זכות. התלמידים יידרשו להשלים את מכסת נקודות הזכות הללו בקורסים בעלי עניין משותף לתקשורת ולמשפט במסגרת הפקולטה למשפטים, מתוך רשימה שתימסר במזכירות החוג לתקשורת.

ה. במקרה של הפסקת לימודים בפקולטה למשפטים, החוג לתקשורת יכיר בקורסים שנלמדו בפקולטה עד 10 נ"ז. התלמידים יחוייבו להשלים את מכסת הלימודים הרגילה בחוג לתקשורת בהיקף של 60 נ"ז וסה"כ 120 נ"ז לסיום התואר לשם קבלת התואר "בוגר" בחוג לתקשורת.

ו. תלמידים שסיימו את לימודיהם במסגרת התכנית המשותפת יקבלו תעודת "בוגר" בחוג לתקשורת ובפקולטה למשפטים.

מסלול מ"א מחקרי מואץ לסטודנטים מצטיינים

המסלול מיועד לסטודנטים מצטיינים בתכנית התואר הראשון, אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע של 90 לפחות.

סטודנטים יוכלו להתחיל את המסלול המואץ בשנה ג' ללימודי התואר הראשון, אחרי שסיימו את כל חובות השמיעה של שנים א' וב' בתכנית הב"א בחוג לתקשורת. במסגרת המסלול יוכלו הסטודנטים ללמוד בשנה ג' בתואר הראשון שלושה עד ארבעה קורסים מלימודי התואר השני (בהיקף של 12 שש"ס) ובכללם קורס התיאוריות, קורס המתודולוגיה האיכותני או הכמותי, והחלק הראשון של סדנת התיזה. במידה והסטודנטים יתקבלו ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים לתואר שני.

על תלמידי המסלול המואץ לסיים את חובות השמיעה לתואר הראשון במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון. המעבר למעמד של תלמידים מן המניין בתואר השני מותנה בסיום חובות התואר הראשון בציון 85 (ככל תלמידי המסלול המחקרי). כמו כן, הקבלה לתכנית המ"א מותנית בסיום עבודה סמינריונית אחת (בשנה ג') בציון של 90 לפחות.

התלמידים יתקבלו ללימודי התואר השני בשנה ד' ללימודיהם, במהלכה ישלימו את מכסת הקורסים לתואר השני הנדרשת על ידי החוג.

משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המחקרי המואץ (עם כתיבת תיזה) יעמוד על חמש שנים.

מסלול ישיר ללימודי דוקטורט

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים לתואר ראשון שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט, ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי.

מועמדים המבקשים להירשם כתלמידים מן המניין במסלול הישיר ללימודי דוקטורט צריכים לעמוד בתנאים הבאים:

1. זכאות לתואר ראשון בתקשורת ממוסד להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בציון של 93 ומעלה בכל אחד מחוגי הלימוד.
2. עמידה במבחן קריאה מגעית באנגלית.
3. ראיון אישי עם ועדת דוקטורט.

או: תלמידי מ.א. במסלול המחקרי בתקשורת שהשלימו שנה ראשונה והצטיינו בה (בציון ממוצע של 90 לפחות) יוכלו להגיש מועמדות למסלול הישיר לדוקטורט יידרש ראיון אישי עם ועדת דוקטורט.

◆◆◆

הלימודים לתואר השני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר נחמה לואיס פרסקי**

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים בתכנית המחקרית לתואר שני בחוג לתקשורת היא הרחבת הידע העיוני והמחקרי בתקשורת. התכנית כוללת התבוננות בין־תחומית על תופעות תקשורתיות מגוונות וכוללת מחקר על תכני תקשורת, השפעות תקשורת המונים, תרבות פופולארית, תקשורת בין אישית ולשונית, הקשר בין תקשורת לפוליטיקה, תקשורת שיווקית, אסטרטגיות תקשורת ועוד.

מקומה המרכזי של התקשורת בחברה ובתרבות, וכן הדרישה הגוברת של מערכות מסחריות וציבוריות לבעלי ידע בתחומי התקשורת, הביאו מוסדות אקדמיים רבים בעולם לפתח תוכניות אקדמיות בתחום. ההיכרות עם הצורך במומחים בתחום התקשורת הניבה פיתוח של 2 תוכניות לתואר שני בתקשורת באוניברסיטת חיפה:

- **תכנית מ"א מחקרית (מסלול א' עם כתיבת עבודת גמר מחקרית)**
- **תכנית מ"א בתקשורת עם התמחות בתקשורת אסטרטגית ויחסי ציבור**

תכנית מ"א מחקרית (מסלול א' עם כתיבת עבודת גמר מחקרית)

208201-17-01

מטרת התכנית היא הרחבת הידע המחקרי בתקשורת, יחד עם התמחות בנושא מחקרי בהנחיה אישית של חוקרי החוג: עבודת תיזה. התכנית מקנה כישורים מחקריים המאפשרים לבוגריה להמשיך בקריירה אקדמית באוניברסיטאות או במכללות וכן להשתמש בכישורים אלו

בתפקידי מחקר במסגרות אחרות כגון מכוני מחקר, משרדי ממשלה, ארגוני תקשורת וכדומה.
משך הלימודים עד שלוש שנים.

תנאי קבלה

יוכלו להירשם בוגרי חוגים בתקשורת במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה שסיימו את לימודיהם בציון 85 לפחות בשני חוגי הלימוד. בוגרים שסיימו תואר ראשון בחוגים אחרים במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בציון 85 לפחות בשני החוגים, יוכלו להירשם לתכנית השלמות לתואר שני. מועמדים אלה יחויבו בתכנית השלמות שתקבע ע"י ועדת המ"א. סיום קורסי ההשלמה עד תום שנת הלימודים הראשונה בציון ממוצע 80 לפחות יבטיח את קבלתם ללימודי תואר שני.
ועדת המ"א רשאית לדון גם במועמדים בעלי ציון נמוך יותר במקרים חריגים.
מועמדים בעלי תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לקבלתם ללימודים.
הלימודים ירוכזו בימי רביעי בקמפוס אוניברסיטת חיפה.

תהליך המיון

מיון המועמדים ייערך על סמך שאלון אישי, 2 המלצות וציוני התואר הראשון. מועמדים שיעברו מיון ראשוני יוזמנו למבחן הבנת טקסט מחקרי באנגלית (ציון עובר: 80) ולראיון אישי עפ"י החלטת ועדת מ"א.
ההחלטה לגבי קבלה או דחייה מבוססת על מכלול נתוניו של המועמד/ת והשוואת נתונים אלו לנתוני המועמדים האחרים.

תכנית לימודים

קורסי חובה (16 שש"ס):

תיאוריות עכשוויות בתקשורת	4 שש"ס
שיטות מחקר למ"א:סוגיות מתודולוגיות במחקר פוזיטיבסטי	4 שש"ס
שיטות מחקר איכותניות: מסמיוטיקה לנרטולוגיה	4 שש"ס
סדנת מחקר (שנה א' — סמסטר ב' שנה ב' — סמסטר א')	4 שש"ס

סמינריוני בחירה (20 שש"ס):

36 שש"ס

- ניתן ללמוד עד סמינר אחד מדרג 3.
- ניתן ללמוד עד סמינר אחד מדרג 4 מחוץ לחוג, כולל מתכנית תקשורת אסטרטגית ויחסי ציבור.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

ציון המעבר בקורסים הוא 60 מלבד בקורס חוקר "תיאוריות עכשוויות" ואחד משני קורסי "שיטות מחקר" שבהן מתכוון הסטודנט להתמחות.
בשני קורסים אלה (תיאוריות עכשוויות וקורס שיטות מחקר שבהן מתמחה הסטודנט (ציון המעבר הוא 80.

כתיבת עבודות סמינריוניות

כל סטודנט נדרש לכתוב שלוש עבודות סמינריוניות במהלך התואר.
הסטודנט יבחר מבין קורסי הבחירה – שלושה – בהם הוא יכתוב עבודות סמינריוניות.
בשאר הקורסים ישלים הסטודנט את המטלות האחרות שיוגדרו על־ידי המרצה.
שלושת הקורסים בהם יכתוב הסטודנט עבודות סמינריוניות יבחרו מתוך הקורסים המוצעים בחוג בדרג המ"א.
הבחירה בקורסים בהם תכתב עבודה סמינריונית צריכה להתבצע עד תום תקופת השינויים.

שקלול הציון הסופי

עבודת תיזה	45%
3 עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	25%

סמינר מחלקתי

בנוסף על הקורסים המפורטים, על תלמיד המ"א במסלול המחקרי להשתתף בסמינר מחלקתי, שמתקיים בימי ג' בין השעות 12:00-14:00. וכן בהצגות הצעות התיזה של תלמידי תואר שני.

תכנית מ"א בתקשורת עם התמחות בתקשורת אסטרטגית ויחסי ציבור (ללא תיזה)

208202-17-01 – שנת לימודים אחת (שלושה סמסטרים על פני שנה קלנדרית אחת)
208202-17-04 – שנתיים עד ששה סמסטרים

מטרת התכנית הקניית ידע וכלים בנושאי יחסי ציבור אסטרטגיים, יחסי ציבור משבריים ואסטרטגיות תקשורת ודוברות. התכנית מיועדת למתעניינים בהסברה ודיפלומטיה ציבורית, קידום מוצרים, חברות וארגונים, קידום קשרי קהילה, מפלגות, תיירות, אירועי תרבות, רשויות מקומיות, ספורט ועוד. משך הלימודים בתכנית הוא שלושה עד ששה סמסטרים אותם ניתן לפרוס על פני שנה קלנדארית אחת (סמסטרים: סתיו, אביב וקיץ) או שנתיים. השיעורים ירוכזו בימי חמישי ויתקיימו באוניברסיטת חיפה.

תנאי הקבלה לתכנית

יוכלו להירשם בוגרי חוגים בתקשורת במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה שסיימו את לימודיהם בציון 80 לפחות בשני חוגי הלימוד. בוגרים שסיימו תואר ראשון בחוגים אחרים במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בציון 80 לפחות בשני החוגים, יוכלו להירשם לתכנית השלמות לתואר שני. מועמדים אלה יחויבו בתכנית השלמות שתקבע ע"י ועדת המ"א.

סיום קורסי ההשלמה עד תום שנת הלימודים הראשונה בציון ממוצע 76 לפחות יבטיח את קבלתם ללימודי תואר שני.
על מנת לאפשר למועמדים להתחיל את לימודיהם בתכנית בסמסטר חורף, נשתדל לפתוח את קורסי ההשלמה בקיץ, בכפוף למספר הנרשמים.
מועמדים בעלי תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לקבלתם ללימודים.

תהליך המיון

תהליך המיון מבוסס על חומרי ההרשמה שיועברו לחוג. לפי שיקול דעתה, ועדת המ"א רשאית לבחון את מועמדותם של סטודנטים שממוצע ציוניהם נמוך מ־80 ולא פחות מציון 76. במידה והוועדה תחליט לדון בתיקו של מועמד כזה, הוא יזומן למבחן הבנת טקסטים באנגלית ובעברית (ציון עובר בבחינה: 75), ובמקרה הצורך, עשויה ועדת המ"א להזמין את המועמדים לראיון אישי. ההחלטה לגבי קבלה או דחיה מבוססת על מכלול נתונים של כל מועמד ומועמדת והשוואת נתונים אלו לנתוני המועמדים האחרים. בסיום תהליך המיון, המועמדים יקבלו הודעת קבלה או דחייה.

תכנית הלימודים

קורסי חובה (17 שש"ס)

תיאוריות עכשוויות בתקשורת	3 שש"ס
מבוא ליחסי ציבור	2 שש"ס
אסטרטגיות תקשורת לטיפול במשברים	4 שש"ס
סדנה במחקר יישומי	2 שש"ס
פרוייקט סיום	6 שש"ס

סדנאות חובה (5 שש"ס)

קשרי מדיה	2 שש"ס
הכנת תכנית אסטרטגית ביחסי ציבור	3 שש"ס

סדנאות בחירה/פרקטיקום (6 שש"ס)

קורסים וסמינרים (12 שש"ס)

כל סטודנט יכתוב שתי עבודות סמינריוניות

סה"כ 40 שש"ס

תנאי מעבר

ציון המעבר הוא 60 בכל אחד מהקורסים וציון ממוצע 75 בכל הקורסים הנלמדים.
ציון המעבר בפרויקט גמר הוא 76.

מעבר בין מסלולים

ההרשמה והקבלה לתכנית ההתמחות בתקשורת אסטרטגית ויחסי ציבור היא למסלול ב' בלבד. אך סטודנטים אשר יהיו מעוניינים לעבור למסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תזה) יוכלו לעשות זאת בתום השנה הראשונה ללימודים ובאישור ועדת מ"א החוגית

שקלול הציון הסופי

ציוני הקורסים	55%
2 עבודות סמינריוניות	20%
פרויקט גמר	25%

◆◆◆

הלימודים לקראת תואר שלישי (דוקטור)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **פרופ' גבי וימן** (סמס' א')

התכנית ללימודי תואר שלישי בתקשורת נועדה להכשיר חוקרים שיוכלו לתרום לפיתוח האקדמי של לימודי התקשורת בארץ, וישמשו בתפקידי מחקר בארגוני תקשורת פרטיים וציבוריים כאחד.

הפרטים המלאים והמעודכנים באשר לתנאי ההרשמה והקבלה ולתכנית הלימודים, וכן הנחיות נוספות, נמצאים בדף לימודי התואר השלישי באתר החוג לתקשורת (communication.haifa.ac.il). להלן תמצית הדברים:

מועדי הרשמה

ניתן להתחיל בלימודים בסמסטר חורף או בסמסטר אביב. סיום מועד ההרשמה לכל סמסטר הוא לפחות שלושה חודשים לפני תחילת הסמסטר. ניתן להרשם לאורך כל השנה. אבל הדיון בתיקים ייערך בחודשים יולי ודצמבר.

תנאי קבלה

החוג ישקול את מועמדותם של מי שסיימו את לימודיהם לתואר שני בתקשורת במוסד מוכר להשכלה גבוהה, שהשיגו ממוצע ציונים של 80 לפחות בלימודי התואר השני וציון של 86 לפחות ("טוב מאד") בעבודת הגמר המחקרית. מועמדותם של מי שסיימו את לימודיהם לתואר שני במסלול ללא תיזה או בתחום שאיננו תקשורת תדרוש עמידה בלימודי השלמה.

קביעת הכשירות ללימודים

על המועמדים להגיש לוועדה החוגית גיליון קורות חיים בעברית ובאנגלית, גיליונות ציונים, מכתבי המלצה ודוגמת כתיבה, ולעמוד במבחן באנגלית, לשם קביעת כשירותם ללימודים לתואר שלישי בחוג.

לימודי השלמה

מועמדים שהתואר השני (והראשון) שלהם אינו בתקשורת, או מועמדים שהתואר השני שלהם בתקשורת אינו מחקרי, יידרשו לקחת קורסי השלמה (בהיקף של 12-22 נקודות) ו/או לכתוב עבודת מחקר. מועמדים אלה יוגדרו כשירים לאחר שישיגו ממוצע של 90 לפחות בקורסי ההשלמה וציון 86 ("טוב מאוד") בעבודת התיזה.

הגשת הצעת הנושא

מועמדים שיימצאו כשירים ייצרו קשר עם מנחים וינסחו תוך תיאום אתם מסמך הצהרת כוונות, שישמש בסיס לראיון אישי בפני הוועדה החוגית. בעקבות הראיון תחליט הוועדה אם לדחות או לקבל את המועמדים לתכנית הד"ר בחוג.

מבנה הלימודים

שלב א' (שנה א'): מיועד לכתיבת הצעת המחקר ואישורה.

שלב ב' (שנים ב'-ד'): מיועד למחקר וכתיבת עבודת המחקר.

במהלך השנתיים הראשונות ללימודיהם ישתתפו התלמידים בשני קורסי חובה (כישורים אקדמיים וכתיבה מדעית, 8 שש"ס), ובשני קורסי בחירה (8 שש"ס) שייקבעו תוך תיאום עם המנחה והוועדה החוגית. כן ישתתפו התלמידים בסמינריון המחלקתי ובפעילות האקדמית של החוג.

כל הדרישות וההנחיות כפופות לתקנון לימודי התואר השלישי של הרשות ללימודים מתקדמים. עדכונים באתר תכנית הד"ר בדף "הרשמה והליך קבלת המועמדים".

הפקולטה לניהול

דיקן הפקולטה: **פרופ׳ יצחק סמואל**

ראש מינהל: **גב׳ שולה ליבנה**

ניהול הוא מקצוע רב תחומי, המושך אליו את מי שהתקדמו מכל תחומי הלימוד והעיסוק. כל המנהלים הבכירים העומדים בראש חברות עסקיות, מוסדות ציבור וארגונים למיניהם נדרשים להיות בעלי ידע מתקדם במדעי הניהול. מקצוענות שכזו נדרשת ממנהלים בכל תחום מעשי בעולם העבודה ובעלי רקע אקדמי.

הניהול של ארגונים ועסקים משלב עיסוק באנשים, בנכסים, בכספים ובמידע. הפקולטה לניהול כוללת תכניות לימוד למוסמכים (תואר שני) ולדוקטורט (תואר שלישי) בתחומי עיסוק אלה. הפקולטה, במסגרת תכניותיה השונות, שואפת לפתח ולהקנות ידע, הבנה, וכלים בתהליכי הניהול.

מקצוע הניהול נושק להתנהגות אנושית וארגונית, לסוגיות בכלכלה, במימון ובחשבונאות; בפסיכולוגיה, בתקשורת, בסוציולוגיה ובחקר אסטרטגיה; במערכות מידע ניהוליות, בניהול התפעול; באתיקה ובמשפט, ביזמות וחדשנות, בסוגיות בין־תרבותיות ובין־לאומיות; בביטוח וניהול סיכונים, בשמאות ונדל"ן; וכן בשיטות סטטיסטיות ושיטות כמותיות אחרות; בניהול משאבי טבע וסביבה, בניהול משאבי אנרגיה ובניהול מידע וידע.

הלימודים מיועדים להקנות לסטודנטים ידע בסיסי רחב ביותר בתחומים רחבים ורבים אלה, וכלים להבנה ולביצוע עצמאי של מחקר. הלימודים מקנים ידע וכלים המיושמים כיום בתחומי התעשייה, הממשל, השירותים, ובשדות השונים של ארגונים ללא מטרות רווח (בארץ ובעולם) בפעילות עסקית וארגונית, מקומית וגלובלית.

הפקולטה לניהול מקיימת תכניות לתואר MBA , MA וד"ר, המיועדות למנהלים בדרגי הניהול השונים ובהן תכניות ייחודיות המתאימות את הידע והכלים הבסיסיים של הניהול לסביבה הייחודית של ארגונים וחברות מסוגים שונים. תכניות אלו נועדו להכשיר מנהלים וחוקרי ניהול המקושרים לחזית ממצאי המחקר והחשיבה, היצירה והחדשנות בניהול; כמו־ גם למנהלים המחוברים לעולם העשייה ועוקבים אחר ההתפתחויות, השינויים והחידושים המתרחשים בארגונים פעילים בני ימינו.

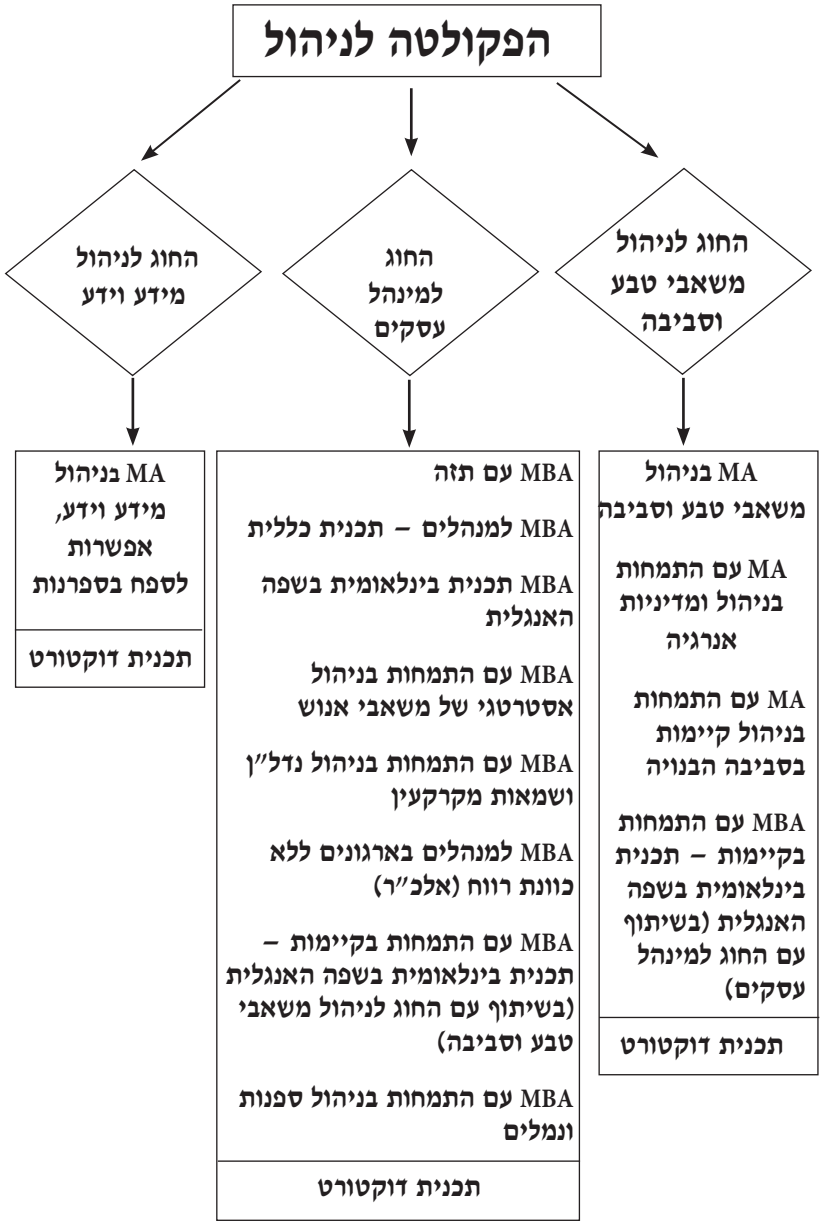
הפקולטה לניהול
החוג לניהול משאבי טבע וסביבה
החוג למינהל עסקים
החוג לניהול מידע וידע
MA בניהול משאבי טבע וסביבה
MA עם התמחות בניהול ומדיניות אנרגיה
MA עם התמחות בניהול קיימות בסביבה הבנויה
MBA עם התמחות בקיימות – תכנית בינלאומית בשפה האנגלית (בשיתוף עם החוג למינהל עסקים)
תכנית דוקטורט
MBA עם תזה
MBA למנהלים – תכנית כללית
MBA תכנית בינלאומית בשפה האנגלית
MBA עם התמחות בניהול אסטרטגי של משאבי אנוש
MBA עם התמחות בניהול נדל"ן ושמאות מקרקעין
MBA למנהלים בארגונים ללא כוונת רווח (אלכ"ר)
MBA עם התמחות בקיימות – תכנית בינלאומית בשפה האנגלית (בשיתוף עם החוג לניהול משאבי טבע וסביבה)
MBA עם התמחות בניהול ספנות ונמלים
תכנית דוקטורט
MA בניהול מידע וידע, אפשרות לספח בספרנות
תכנית דוקטורט

209

הפקולטה לניהול

החוג למינהל עסקים

תכניות לימודים לתואר MBA

ולימודים לתואר שלישי

ראש החוג: **פרופ׳ שי צפריר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ נחום ביגר (אמריטוס), פרופ׳ יצחק הרפז (אמריטוס), פרופ׳ יוסף יגיל (אמריטוס), פרופ׳ אילן משולם (אמריטוס), פרופ׳ שיזף רפאלי.

פרופסור חבר: פרופ׳ שלמה הראלי, פרופ׳ שי צפריר, פרופ׳ דפנה רבן, פרופ׳ אביב שהם.

מרצה בכיר: ד״ר דוד בודוף, ד״ר מיכל בירון, ד״ר קים וויבר.

מרצה: ד״ר שגיא אקרון, ד״ר ניר ברילר, ד״ר מחמוד קעדאן.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: רו״ח יובל אבוחצירא, ד״ר חנן בן־עוז, ד״ר עמוס ברנס, ד״ר ניצה ברקן, ד״ר גרהם ג׳קסון, ד״ר דורה זאל, ד״ר אליאס זיידן, ד״ר שמואל חודורוב, רו״ח יצחק לב, רו״ח אילן להט, ד״ר פאינה מילמן־סיוון, ד״ר טוביה מלמד, גב׳ אדווה עבדי, רו״ח אילן פרוינד, פרופ׳ דניאל צבר, ד״ר אריה רשף, פרופ׳ שוש שהרבני, פרופ׳ שלום שירמן.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ ורד דנה־טרון**

מרכזת תכנית מוסמך במינהל עסקים – תכנית המנהלים ומרכזת תכנית מוסמך במינהל עסק׳ים – התמחות בניהול ארגונים ללא כוונת רווח: **גב׳ ליטל בלעיש**
טלפון: 04-8249193

מרכזת תכנית מוסמך במינהל עסקים בשפה האנגלית ותכנית ה־MBA הבינלאומית – התמחות בקיימות: **גב׳ אורלי דננברג**, טלפון: 04-8288732

מרכזת תכנית מוסמך במינהל עסקים בניהול אסטרטגי של משאבי אנוש ותכנית מוסמך במינהל עסקים – התמחות בניהול נדל״ן ושמאות מקרקעין: **גב׳ ורד אלון**
טלפון: 04-8249581

מרכזת תכנית מוסמך במינהל עסקים התמחות בניהול ספנות ונמלים: **גב׳ יוליה גורליק**
טלפון: 04-8249192

שעות הקבלה: ימים ב-ד בין השעות 13:00-11:00
יום ה' 18:00-15:00 , יום ו' 11:00-9:00
טלפון: 04-8249193; **פקס:** 04-8249194
מיקום מזכירות החוג: בניין ג'יקובס, קומה 6, חדר 601
אתר האינטרנט: http://management.haifa.ac.il דואר אלקטרוני: mba@mba.haifa.ac.il

תכנית MBA מחקרית עם תיזה

כללי

הלימודים יחלו בסמסטר א', תשע"ח.

מטרת הלימודים

תכליתה של תכנית לימודים זו היא להכשיר בוגרות/בוגרים בעלי תובנה מחקרית מעמיקה וידע בתחומי הדעת השונים במנהל עסקים. השנה הראשונה ללימודים ממוקדת ביצירת תשתית ויסודות אצל הלומדים/ות, שיהוו אבני דרך לשלב העמקה מחקרי. התוצאה היא תכנית לימודים דו־שלבית ודו־ממדית. בשלב הראשון יתקיימו קורסים השייכים לליבת הלימודים בחוג למנהל עסקים, ובשלב השני ינותבו הלומדים לסמינרים מחקריים.

התכנית מיועדת לבוגרי/ות תואר ראשון מצטיינים, המעוניינים ושואפים להעמיק במחקר בתחום הניהול ובהיבטיו המעשיים. בוגרי/ות התכנית יהיו בעלי תובנות מחקריות באחד מתחומי הניהול תוך שילוב של הכשרה מגוונת, שתאפשר ראייה הוליסטית, מחקרית ומעשית. התכנית תכשיר את הסטודנטים/יות לניהול מעשי בתחומי המחקר המגוונים של הניהול (אסטרטגיה, שיווק, מערכות מידע, מימון, התנהגות ארגונית וכיוצא באלה), תוך כדי מיקוד בתחום מחקר עיקרי, שייבחר על־ידי כל סטודנט/ית בתכנית.

לסיכום, התכנית נועדה לתת בידי הבוגרות והבוגרים הכנה להמשך בשני כיוונים. הבוגרים והבוגרות יוכלו להמשיך להתמקצע בכיוון מחקרי על ידי המשך ללימודי תואר שלישי או לפנות לכיוון יישומי עם הבנה מעמיקה יותר, הנובעת מהדגש המחקרי של התכנית.

תנאי הקבלה

—תואר בוגר אוניברסיטה בציון גמר של 80 ומעלה, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
— עמידה בבחינת ה- GMAT או בבחינה הפנימית בציון שייקבע.
— רמה נאותה של שליטה באנגלית (ציון בחינה וראיון אישי).
— המלצות משני מרצים.
— ראיון אישי ו/או קבוצתי.

* מועמדים בעלי תואר שלישי מאוניברסיטאות מוכרות, יקבלו פטור מבחינת ה־GMAT.

** בעלי תואר שני מאוניברסיטאות מוכרות ונושאי משרות ניהול בכירות רשאים לבקש פטור מבחינת ה־GMAT.

ועדת ה־MA של החוג למנהל עסקים, תדון בכל הבקשות לפטור מבחינת ה־GMAT ובהכרה בבחינת המיון כתנאי להרשמה ולקבלה.

ידיעה ושליטה בשפה האנגלית ברמה נאותה.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים.

מבנה הלימודים

הלימודים מתקיימים במסלול א' בלבד (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית).

זכאות לתואר מוסמך

למסיימים יוענק התואר "מוסמך האוניברסיטה במנהל עסקים" (MBA). תואר זה יוענק בתנאים הבאים:

- התלמיד השלים את לימודיו על פי דרישת החוג והרשות ללימודים מתקדמים, הן מבחינת המכסה הנדרשת של הקורסים והן מבחינת הרכב הקורסים.
- התלמיד השיג ציון עובר בכל אחד מהקורסים (65 לפחות)
- תנאי סיום לימודים הינו ציון ממוצע של 76 לפחות בכל אחד ממרכיבי הציון:
  - ציון ממוצע מינימלי למעבר משנה א' לשנה ב' הוא 76.
  - ציון ממוצע מינימלי של 76 בקורסים.
  - ציון המעבר המינימלי לעבודת גמר מחקרית הוא 76 (ממוצע ציוני השופטים).
- התלמיד הסדיר את כל חובותיו לאוניברסיטה.

תעודה

מסיימי התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה במנהל עסקים (MBA).

תכנית מוסמך במינהל עסקים (MBA) – תכנית כללית למנהלים

כללי

הלימודים יחלו בסמסטר א' בשנה"ל תשע"ח.

התכנית מאופיינת באינטנסיביות רבה, במגוון רחב של קורסים וסדנאות ובכך שהלימודים נמשכים ברצף, במהלך כ־18 חודשים.

מאפיינים ייחודיים של התכנית:

1. לימודים ועבודה במקביל: הקורסים מרוכזים בשני ימי לימוד: יום חמישי אחרי הצהרים, ויום שישי. סידור זה מאפשר למנהל הלומד לרכוש תואר שני מבלי לקטוע את מסלול קידומו.

2. משך לימודים קצר: הלימודים מתפרשים על פני כ־7 תקופות רצופות, הנמשכות כל אחת תשעה שבועות. כן מקיים החוג סדנאות קצרות וסמינרים. משך הזמן הקלנדרי של הלימודים קצר מתכניות לימוד מקבילות בארץ.
3. כתת לימוד נפרדת: תלמידי התכנית לומדים את כל הקורסים בקבוצה נפרדת ומגובשת. הם זוכים לתנאי לימוד משופרים, הכוללים בין השאר עזרי הוראה מיוחדים וחומר לימודי ייחודי.
4. חוויית לימודים איכותית: הלימודים בקבוצה מגובשת, הרקע האקדמי ההטרוגני של הלומדים והניסיון הניהולי הרב גוני שלהם — מאפשרים חילופי רעיונות בין המשתתפים. המורים מדגישים את האוריינטציה היישומית של חומר הלימוד ושילוב התיאוריה והמעשה תורמים לאיכות הניסיון ולחוויית הלמידה בתכנית.
5. פורום עסקים: הלומדים בתכנית משתתפים במפגשים עם בכירים במגזרי עסקים שונים מישראל ומחו"ל. למפגשים מתכונת של הצגת נושא עסקי וקיום דיון בהשתתפות הלומדים. גם מוסמכי התכנית ממחזורים קודמים נוטלים חלק פעיל במפגשים אלה.
6. פיתוח קשרים עסקיים באמצעות מוסמכי התכנית: המפגשים השונים עם תלמידי המחזור והמוסמכים ממחזורים קודמים מסייעים ביצירת קשרים חברתיים ועסקיים, זיהוי הזדמנויות תעסוקה ואיתור הזדמנויות עסקיות.

מטרת הלימודים

התכנית מכוונת למנהלים בעלי רקע אקדמי וניסיון ניהולי הרוצים לפתח ולקדם את יכולתם הניהולית.

מטרת התכנית להקנות כלים לשיפור החלטות ניהוליות. התכנית מרחיבה ומעמיקה את הידע הדרוש לפעילות מוצלחת בסביבה תחרותית ומהירת שינוי.

במהלך הלימודים מוצגות גישות עדכניות לניהול, מודלים תיאורטיים ושיטות בנות יישום.

תנאי הקבלה

יכולים להגיש בקשות לקבלה ללימודים מועמדים העונים על כל התנאים הבאים:

— בעלי תואר בוגר אוניברסיטה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, בציון גמר של 80 ומעלה*.

— בעלי 3 שנות ניסיון ניהולי או מקצועי לאחר סיום התואר הראשון.

— עמדו בבחינת ה־GMAT וקיבלו ציון מינימלי שייקבע מעת לעת.
מועמדים בעלי תואר שלישי מאוניברסיטאות מוכרות יקבלו פטור מבחינת ה־GMAT.
בעלי תואר שני מאוניברסיטאות מוכרות, רשאים לבקש פטור מבחינת ה־GMAT**.

— בעלי ידיעה ושליטה בשפה האנגלית ברמה נאותה.

— ההחלטה על קבלה סופית תתקבל לאחר ראיון.

* מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־ GRE כתנאי לקבלתם.

** בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ ונושאי משרות בכירות בניהול יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת ה־GMAT.

ועדת ההוראה תדון בכל הבקשות לפטור מבחינת ה־GMAT ובהכרה בבחינת מיון כתנאי להרשמה ולקבלה.

המתקבלים, בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה, במהלך לימודיהם כתנאי לזכאותם לתואר מוסמך.

מבנה הלימודים

הלימודים מתקיימים במסלול ב' בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית).

התכנית כוללת כ־24 קורסים וסדנאות.

הלימודים מתפרשים על־פני 7 או 8 תקופות רצופות, שכל אחת מהן נמשכת בד"כ תשעה שבועות (שמונה שבועות לימודים ושבוע אחד המיועד לבחינות).

הקורסים מרוכזים בימי חמישי מהצהריים וימי שישי עד הצהריים.

חלק מן הקורסים ניתן בשפה האנגלית ע"י מרצים אורחים מאוניברסיטאות בחו"ל ומישראל.

תחומי הלימוד

- כלכלה ושיטות כמותיות
- התנהגות ארגונית ומשאבי אנוש
- מימון, ניהול פיננסי ושוקי הון
- שיווק
- מידע עסקי ובקרה
- ניהול ואסטרטגיה

הזכאות לתואר מוסמך

למסיימים יוענק התואר "מוסמך האוניברסיטה במינהל עסקים" (MBA). תואר זה יוענק בתנאים הבאים:

1. התלמיד השלים את לימודיו על־פי דרישות בית־הספר והרשות ללימודים מתקדמים, הן מבחינת המכסה הנדרשת של הקורסים והן מבחינת הרכב הקורסים.
2. התלמיד השיג ציון מעבר בכל אחד מהקורסים (65 לפחות).
3. התלמיד השיג ממוצע משוקלל סופי של 76 לפחות.
4. הממוצע המשוקלל הסופי יחושב באופן הבא:

ציוני הקורסים שנלמדו במסגרת התכנית	80%
ציון פרויקט הסיום	20%

5. התלמיד הסדיר את כל חובותיו לאוניברסיטה.

תכנית מוסמך במינהל עסקים (MBA) – התמחות בניהול ארגונים ללא כוונת רווח (אלכ"ר)

כללי

הלימודים יחלו בסמסטר א' שנה"ל תשע"ח.

התכנית מאופיינת באינטנסיביות רבה, במגוון רחב של קורסים וסדנאות ובכך שהלימודים נמשכים ברצף, במהלך כ־18 חודשים.

מאפיינים ייחודיים של התכנית:

1. **לימודים ועבודה במקביל**: הקורסים מרוכזים ביום לימוד מרוכז אחד בשבוע: יום שלישי. סידור זה מאפשר למנהל הלומד לרכוש תואר שני מבלי לקטוע את מסלול עבודתו השוטפת.
2. **משך לימודים קצר**: משך התכנית כולה הוא כשנה וחצי. הלימודים מתפרשים על פני שבע תקופות רצופות, הנמשכות כל אחת תשעה שבועות. בנוסף, מקיים החוג מעת לעת סדנאות קצרות.
3. **כתת לימוד נפרדת:** תלמידי התכנית לומדים את כל הקורסים בקבוצה נפרדת ומגובשת. הם זוכים לתנאי לימוד משופרים, הכוללים בין השאר עזרי הוראה מיוחדים וחומר לימודי ייחודי.
4. **חוויית לימודים איכותית:** הלימודים מתקיימים בקבוצה מגובשת וקטנה יחסית. הרקע האקדמי ההטרוגני של הלומדים והניסיון הניהולי הרב־גוני שלהם מאפשרים חילופי רעיונות בין המשתתפים. המרצים מדגישים את האוריינטציה היישומית של חומר הלימוד ושילוב התיאוריה והמעשה תורמים לאיכות הניסיון ולחוויית הלמידה בתכנית.
5. **פורום חברה ועסקים:** הלומדים בתכנית משתתפים במפגשים עם בכירים במגזרי עסקים שונים מישראל ומחו"ל. למפגשים מתכונת של הצגת נושא וקיום דיון בהשתתפות הלומדים והמוסמכים.

מטרת הלימודים

תכנית ייחודית זו מיועדת למנהלים בארגונים ללא כוונת רווח, המבקשים להרחיב ולפתח מיומנויות ניהול, אשר יסייעו להם להתמודד עם אתגרים ניהוליים בסביבה חברתית וקהילתית מורכבת. ארגונים ללא כוונת רווח כוללים מלכ"רים, עמותות, ארגונים ציבוריים וארגוני חברה וקהילה. ארגונים אלה מרכזים את מרבית הפעילות בתחומים חברתיים כגון: רווחה, בריאות, חינוך, תרבות, איכות הסביבה וספורט. הניהול בארגונים אלה דורש כישורים וידע הייחודיים לסוג פעילות זו.

תנאי הקבלה

יתקבלו נשים וגברים העונים על כל התנאים הבאים:

– בעלי תואר "בוגר" אוניברסיטה בציון גמר של 80 ומעלה, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל*.

- בעלי 3 שנות ניסיון ניהולי או מקצועי לאחר סיום התואר הראשון.
- עמדו בהצלחה בבחינת הכניסה החוגית.

מועמדים בעלי תואר שלישי מאוניברסיטאות מוכרות יקבלו פטור מבחינת הכניסה החוגית

- בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ונושאי משרות בכירות יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת הכניסה החוגית.
- בעלי ידיעה ושליטה בשפה האנגלית ברמה נאותה.
- ההחלטה על קבלה סופית תתקבל לאחר ראיון.

* מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE כתנאי לקבלתם.

** בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ ונושאי משרות בכירות בניהול יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת הכניסה החוגית.

ועדת ההוראה תדון בכל הבקשות לפטור מבחינת הכניסה החוגית כתנאי להרשמה ולקבלה.

המתקבלים, בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה, במהלך לימודיהם כתנאי לזכאותם לתואר מוסמך.

תחומי הלימוד

- ❑ כלכלה ושיטות כמותיות
- ❑ התנהגות ארגונית ומשאבי אנוש
- ❑ מימון, ניהול פיננסי
- ❑ שיווק
- ❑ ניהול ואסטרטגיה
- ❑ קורסי התמחות בניהול ארגונים ללא כוונת רווח

שקלול הציון הסופי

תלמיד חייב להשיג ממוצע משוקלל סופי של 76 לפחות לקבלת תואר מוסמך במנהל עסקים.

הממוצע המשוקלל הסופי יחושב באופן הבא:

ציוני הקורסים שנלמדו במסגרת התכנית	80%
ציון פרויקט הסיום	20%

תעודה

המסיימים בהצלחה את התכנית,יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה במנהל עסקים (MBA).

כמו כן, יקבל מי שיעמוד בתכנית ספח התמחות בו יצוין תחום ההתמחות בניהול ארגונים ללא כוונת רווח (אלכ"ר).

תכנית מוסמך במינהל עסקים – MBA – התמחות בניהול נדל"ן ושמאות מקרקעין

כללי

הלימודים יתחילו בסמסטר א' בשנה"ל תשע"ח.

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים

מטרת התכנית להכשיר עתודה ניהולית ברמה אקדמית גבוהה עם אופקים מקצועיים רחבים שתוכל להתמודד עם מגוון סוגיות ניהוליות ויישומיות של שערוך, מימון, וקבלת החלטות בנושאי ניהול נדל"ן ושמאות.

ייחודיות התכנית היא באימוץ גישה רב־תחומית: הלימודים יתרכזו במגוון רחב של נושאים הקשורים למנהל עסקים ולניהול נדל"ן, כגון: מימון, שיווק, מערכות מידע, משפטים, חשבונאות, מיסוי, שימושי קרקע, מודלים כלכליים בתחום מקרקעין, מערכות לאיסוף ועיבוד מידע מרחבי ושערוך מקרקעין. הלומדים יפתחו יכולות מקצועיות בניתוח ואיתור בעיות תיאורטיות ומעשיות. כך יוכלו מוסמכי התכנית לשפר, הן את רמת העיסוק והן את סיכוייהם למציאת תעסוקה מתאימה בארגונים והתחומים הקשורים לענף הנדל"ן, כגון: בנקים למשכנתאות, רשויות מקומיות, משרדי יעוץ, קבלני בנייה, אדריכלות ותכנון.

מבנה התכנית

הלימודים מתקיימים במסלול ב' בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית).

משך הלימודים הוא כשנה וחצי. הלימודים יתרכזו ביום לימודים אחד בשבוע — יום שלישי. הלימודים מתפרשים על פני שמונה תקופות רצופות, הנמשכות כל אחת תשעה שבועות.

תנאי קבלה

יתקבלו נשים וגברים העונים על כל התנאים הבאים:

- ❑ בעלי תואר בוגר אוניברסיטה בציון גמר של 80 ומעלה, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל *.
- ❑ בעלי 3 שנות ניסיון עיסוקי או ניהולי לאחר סיום התואר הראשון.
- ❑ עמדו בהצלחה בבחינת הכניסה החוגית.
- ❑ בעלי ידיעה ושליטה בשפה האנגלית ברמה נאותה.
- ❑ לאחר ראיון קבלה.

* מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־ GRE כתנאי לקבלתם.

** בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ, נושאי משרות בכירות בניהול ושמאי מקרקעין בעלי ניסיון רב יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת הכניסה החוגית .

ועדת ההוראה תדון בכל הבקשות לפטור מבחינת הכניסה החוגית כתנאי להרשמה לאוניברסיטה.

הרשמה לאוניברסיטה

ניתן גם להרשם באמצעות אתר האינטרנט של אונ' חיפה http://www.haifa.ac.il

שאלות בדבר הרשמה וקבלה נא להפנות אל היחידה להרשמה וקבלת תלמידים, טל' – 04-8240663.

שקלול הציון הסופי

תלמיד חייב להשיג ממוצע משוקלל סופי של 76 לפחות לקבלת תואר מוסמך במנהל עסקים.

הממוצע המשוקלל הסופי יחושב באופן הבא:

ציוני הקורסים שנלמדו במסגרת התכנית	80%
ציון פרויקט הסיום	20%

תעודה

המסיימים בהצלחה את התכנית,יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה במנהל עסקים (MBA)

מוסמכי התוכנית יהיו זכאים לקבל פטורים מבחינות מוקדמות של מועצת שמאי המקרקעין בישראל (בכפוף לאישור סופי של מועצת השמאים).

כמו כן, יקבל מי שיעמוד בתכנית ספח התמחות בו יצוין תחום ההתמחות בניהול נדל"ן ושמאות מקרקעין.

תכנית מוסמך במינהל עסקים – תכנית MBA בשפה האנגלית

כללי

הלימודים יתחילו בסמסטר א' בשנה"ל תשע"ח.

התכנית מאופיינת באינטנסיביות רבה, במגוון רחב של קורסים וסדנאות ובכך שהלימודים נמשכים ברצף, במהלך כ-18 חודשים. הקורסים בתכנית ניתנים כולם בשפה האנגלית.

מאפיינים ייחודיים של התכנית:

1. **לימודים ועבודה במקביל:** הקורסים מרוכזים בימי חמישי משעות הצהריים ובימי שישי עד הצהריים. סידור זה מאפשר למנהל הלומד לרכוש תואר שני מבלי לקטוע את מסלול עבודתו השוטפת.
2. **משך לימודים קצר:** משך התכנית כולה הוא כשנה וחצי. הלימודים מתפרשים על פני כשבע או שמונה תקופות רצופות, הנמשכות כל אחת תשעה שבועות. בנוסף, מקיים החוג מעת לעת סדנאות קצרות.

3. **כתת לימוד נפרדת:** תלמידי התכנית לומדים את כל הקורסים בקבוצה נפרדת ומגובשת. הם זוכים לתנאי לימוד משופרים, הכוללים בין השאר עזרי הוראה מיוחדים וחומר לימודי ייחודי.
4. **חוויית לימודים איכותית:** הלימודים מתקיימים בקבוצה מגובשת וקטנה יחסית. הרקע האקדמי ההטרוגני של הלומדים והניסיון הניהולי הרב־גוני שלהם מאפשרים חילופי רעיונות בין המשתתפים. המרצים מדגישים את האוריינטציה היישומית של חומר הלימוד ושילוב התיאוריה והמעשה תורמים לאיכות הניסיון ולחוויית הלמידה בתכנית.
5. **פורום חברה ועסקים:** הלומדים בתכנית משתתפים במפגשים עם בכירים במגזרי עסקים שונים מישראל ומחו"ל. למפגשים מתכונת של הצגת נושא וקיום דיון בהשתתפות הלומדים והמוסמכים.

מטרת הלימודים

תכנית ייחודית זו מיועדת למנהלים המבקשים להרחיב ולפתח מיומנויות ניהול אשר יסייעו להם להתמודד עם אתגרים ניהוליים בסביבה רב תרבותית בינלאומית בכלל ובמזרח הרחוק בפרט.

בתכנית יינתן דגש על היבטים בינלאומיים בתחומים כגון שיווק, מימון, ניהול, מערכות מידע ואסטרטגיות, וזאת על מנת לסייע ללומדים בתכנית לפתח כישורים ניהוליים בעלי אוריינטציה בינלאומית.

תנאי הקבלה

יתקבלו נשים וגברים העונים על כל התנאים הבאים:

- בעלי תואר "בוגר" אוניברסיטה בציון גמר של 80 ומעלה, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל*.
- בעלי 3 שנות ניסיון ניהולי או מקצועי לאחר סיום התואר הראשון.
- עמדו בהצלחה בבחינת הכניסה החוגית.

מועמדים בעלי תואר שלישי מאוניברסיטאות מוכרות יקבלו פטור מבחינת הכניסה החוגית.

- בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ונושאי משרות בכירות יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת הכניסה החוגית.
- בעלי ידיעה ושליטה בשפה האנגלית ברמה גבוהה.
- ההחלטה על קבלה סופית תתקבל לאחר ראיון.

* מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE כתנאי לקבלתם.

** בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ ונושאי משרות בכירות בניהול יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת הכניסה החוגית.

ועדת ההוראה תדון בכל הבקשות לפטור מבחינת הכניסה החוגית כתנאי להרשמה ולקבלה.

תחומי הלימוד

- כלכלה ושיטות כמותיות
- התנהגות ארגונית ומשאבי אנוש
- מימון, ניהול פיננסי
- שיווק
- ניהול ואסטרטגיה
- היבטים עסקיים ותרבותיים של המזרח הרחוק

שקלול הציון הסופי

תלמיד חייב להשיג ממוצע משוקלל סופי של 76 לפחות לקבלת תואר מוסמך במנהל עסקים.

הממוצע המשוקלל הסופי יחושב באופן הבא:

ציוני הקורסים שנלמדו במסגרת התכנית	80%
ציון פרויקט הסיום	20%

תעודה

המסיימים בהצלחה את התכנית,יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה במנהל עסקים (MBA).

תוכנית מוסמך במינהל עסקים – MBA

התמחות בניהול אסטרטגי של משאבי אנוש

הלימודים יתחילו בסמסטר א' בשנה"ל תשע"ח.

מטרת הלימודים

תוכנית ייחודית זו מייצגת תפיסה חדשנית ועדכנית של ניהול משאבי אנוש בתפקידו כשותף אסטרטגי לניהול, הנוטל חלק חשוב ביצירת יתרון תחרותי לארגון. התוכנית מיועדת למבקשים להרחיב ולפתח מיומנויות ניהול, אשר יסייעו להם להתמודד עם אתגרים ניהוליים בסביבה עסקית דינאמית ומורכבת, המחייבים צורת ניהול שונה המדגישה את הצורך בחשיבה אסטרטגית פרו־אקטיבית ושימוש מושכל במשאבי הארגון לשם הכנת הארגון להתמודדות עם השינויים. ניהול משאבי הארגון להבטחת יתרון תחרותי ארגוני היא שאלה של הישרדות ארגונית.

החוג רואה לעצמו שליחות ביצירת סטנדרטים ניהוליים חדשים של משאבי אנוש, מתוך הכרה בצורך להעלאת המקצועות של משאבי אנוש בישראל, וביישום תפיסת תפקיד חדשנית ועדכנית של ניהול משאבי אנוש כשותף אסטרטגי־עסקי.

מטרת התוכנית היא להכשיר עתודה ניהולית במשאבי אנוש ברמה אקדמית גבוהה, עם

אופקים מקצועיים רחבים והבנה עסקית ראויה, שתוכל לתפקד בארגון כשותף אסטרטגי-עסקי, ותדע להתמודד עם מגוון הסוגיות הניהוליות שבתחום.

גישת הלימוד הינה גישה בין-תחומית המשלבת ידע מדיסציפלינות שונות, וממוקדת בהטמעת מקצוענות במשאבי אנוש, ומתמחה באופן מעמיק ורחב בתכני הליבה של המקצוע - התוכנית מדגישה את חשיבות הקשר לעולם המעשה, ומשלבת רמה אקדמית גבוהה ביותר יחד עם התמודדות מעשית.

התוכנית נבנתה על פי "מסמך דרישות הידע" של העמותה הישראלית לניהול, פיתוח וחקר משאבי אנוש, ומוכרת על ידי העמותה לצורך קבלת הסמכה במשאבי אנוש.

תנאי הקבלה

יכולים להגיש בקשות ללימודים מועמדים העונים על כל התנאים הבאים:

1. בעלי תואר בוגר אוניברסיטה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, בעל ציון גמר של 80 ומעלה*.
2. בעלי 3 שנות ניסיון ניהולי לאחר סיום התואר הראשון.
3. עמדו בהצלחה בבחינת הכניסה החוגית.

   מועמדים בעלי תואר שלישי מאוניברסיטאות מוכרות, יקבלו פטור מבחינת הכניסה החוגית.

   בעלי תואר שני מאוניברסיטאות מוכרות, רשאים לבקש פטור מבחינת הכניסה החוגית.
4. בעלי ידיעה ושליטה בשפה האנגלית ברמה נאותה.
5. ההחלטה על קבלה סופית תתקבל לאחר ראיון.

* מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE כתנאי לקבלתם.

** בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ ונושאי משרות בכירות בניהול, יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת הכניסה החוגית.

ועדת ההוראה של ביה"ס תדון בכל הבקשות לפטור מבחינת הכניסה החוגית כתנאי להרשמה ולקבלה.

המתקבלים, בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייבים לעמוד במהלך לימודיהם בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה, כתנאי לזכאותם לתואר מוסמך.

מבנה התוכנית

הלימודים מתקיימים במסלול ב' בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית).

משך הלימודים הוא כשנה וחצי. הלימודים יתרכזו ביום וחצי בשבוע:
ימי שלישי בשעות 14:00-21:00 וימי שישי בין השעות 8:00-14:00.
הלימודים מתפרשים על פני כ־18 חודשים ברציפות, סה"כ 7 תקופות לימוד: כל תקופה 8 שבועות, ושבוע נוסף לבחינות.

הזכאות לתואר מוסמך

למסיימים יוענק התואר "מוסמך האוניברסיטה במינהל עסקים" (MBA). תואר זה יוענק בתנאים הבאים:

1. התלמיד השלים את לימודיו על-פי דרישות בית-הספר והרשות ללימודים מתקדמים, הן מבחינת המכסה הנדרשת של הקורסים והן מבחינת הרכב הקורסים.
2. התלמיד השיג ציון מעבר בכל אחד מהקורסים (65 לפחות).
3. התלמיד השיג ממוצע משוקלל סופי של 76 לפחות.
4. הממוצע המשוקלל הסופי ייחשב באופן הבא:
   ציוני הקורסים שנלמדו במסגרת התוכנית 80%
   ציון פרויקט הסיום 20%
5. התלמיד הסדיר את כל חובותיו לאוניברסיטה.

תעודה

מסיימי התוכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה במנהל עסקים (MBA).
כמו כן, יקבל מי שיעמוד בתוכנית, ספח התמחות בו יצוין תחום ההתמחות בניהול אסטרטגי של משאבי אנוש.

תוכנית מוסמך במינהל עסקים – MBA

התמחות בקיימות, תכנית בינלאומית בשפה האנגלית

כללי

התכנית תיפתח בסמסטר א', תשע"ח ותימשך כשנה אחת בלבד.

מטרת הלימודים

סוגיות של קיימות סביבתית וחברתית בעסקים הולכות ותופסות חלק מרכזי בתחומי אחריותם של מנהלים. נושאים שהשפיעו בתחילה על תעשיות הייעור, הכימיה והכרייה מתרחבים כעת בהדרגה לכלל תחומי הייצור, הקמעונאות והפעילות הפיננסית. בהתאמה למגמות אלה, נפתחה בבית הספר לניהול תכנית לתואר מוסמך במנהל עסקים (MBA) עם התמחות בקיימות. החוג למנהל עסקים באוניברסיטת חיפה מהווה מסגרת אידיאלית היכולה להעניק לבוגרים מצטיינים מן הארץ ומן העולם את דפוסי החשיבה ההוליסטית והתובנה העמוקה הדרושים להתמודדות עם אתגרי הניהול הקיימים בימינו בעמדות

בכירות בחברה, בעסקים קטנים, בתפקידי ייעוץ סביבתי, בגופים ממשלתיים ובארגונים ללא מטרות רווח.

התוכנית מיועדת לסטודנטים ממדינות שונות ברחבי העולם. שפת ההוראה תהיה אנגלית. התוכנית שואפת למשוך סטודנטים בעלי רקע מדעי מתאים מישראל וממדינות שונות בעולם. ניסיון עסקי קודם מהווה יתרון אך אינו חובה. השתתפות סטודנטים ממגוון מדינות בשילוב מרצים מחו"ל תאפשר החלפה פורה של רעיונות וניסיון. קשרים אלו יסייעו לבוגרים לזהות הזדמנויות עסקיות ולשתף פעולה להגשמתם.

תנאי הקבלה

יכולים להגיש בקשות ללימודים מועמדים העונים על כל התנאים הבאים:

- ❑ בעלי תואר ראשון בממוצע ציונים סופי של 80 לפחות ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל*.
- ❑ עמידה בבחינת הכניסה החוגית.
- ❑ מועמדים בעלי ניסיון ניהולי או מקצועי משמעותי או בעלי תואר שני מאוניברסיטה מוכרת יכולים להגיש בקשה לפטור מבחינת הכניסה החוגית.
- ❑ שליטה מצוינת בשפה האנגלית.
- ❑ ראיון קבלה.
- ❑ העברת שמות ממליצים ו/או מכתבי המלצה.

* מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE כתנאי לקבלתם.

** בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ ונושאי משרות בכירות בניהול, יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת הכניסה החוגית. ועדת ההוראה של החוג תדון בכל הבקשות לפטור מבחינת הכניסה החוגית ובהכרה בבחינת מיון כתנאי להרשמה ולקבלה.

מבנה התוכנית

הלימודים מתקיימים במסלול ב' בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית).

פרטים לגבי מבנה הלימודים, ימי ושעות הלימוד, ניתן למצוא באתר האינטרנט של בית הספר לניהול – Greenmba.haifa.ac.il

הזכאות לתואר מוסמך

למסיימים יוענק התואר "מוסמך האוניברסיטה במינהל עסקים" (MBA). תואר זה יוענק בתנאים הבאים:

1. התלמיד השלים את לימודיו על־פי דרישות בית־הספר והרשות ללימודים מתקדמים, הן מבחינת המכסה הנדרשת של הקורסים והן מבחינת הרכב הקורסים.
2. התלמיד השיג ציון מעבר בכל אחד מהקורסים (65 לפחות).
3. התלמיד השיג ממוצע משוקלל סופי של 76 לפחות.

4. הממוצע המשוקלל הסופי ייחשב באופן הבא:
   ציוני הקורסים שנלמדו במסגרת התוכנית 80%
   ציון פרויקט הסיום 20%
5. התלמיד הסדיר את כל חובותיו לאוניברסיטה.

תעודה

מסיימי התוכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה במנהל עסקים (MBA).
כמו כן, יקבל מי שיעמוד בתוכנית, ספח התמחות המציין סיום לימודי התמחות בקיימות.

תכנית MBA בניהול ספנות ונמלים

כללי

הלימודים ימשכו כ־18 חודשים. מידע על מועד פתיחת התכנית ניתן למצוא באתר האינטרנט של החוג managment.haifa.ac.il

מטרת הלימודים

התכנית מחויבת למצוינות בהכשרת סטודנטים לקבלת בסיס רחב ומעמיק לבקיאות בניהול ספנות ונמלים. מוסמכי התכנית יקבלו תואר מוסמך במנהל עסקים, עם ספח המציין התמחות בניהול ספנות ונמלים. התמחות זו, תאפשר לסטודנטים יישום מיידי בעבודתם היומיומית, ועשויה גם להעניק להם יתרונות בקריירה בעתיד. תכנית הלימודים נועדה לצייד את הסטודנטים במיומנויות ניהול ובמומחיות, הדרושה לעיסוק בסוגיות הן בתפקידי ניהול בחברות ספנות ובנמלים והן בתפקידים, הדורשים מומחיות לעבודה מקצועית ואפקטיביות מול גורמי ספנות ונמלים. התכנית אמורה להגביר את יכולתם לקבל החלטות נכונות בעבודתם בעתיד. בתכנית קיים שילוב בין קורסים בתחום מנהל העסקים הכללי לבין קורסים ייחודיים לתחום. התכנית נועדה לפתח את כישוריהם המקצועיים של הסטודנטים בניתוח וזיהוי בעיות תיאורטיות ומעשיות, כמו גם את כישורי הכתיבה המדעית וכישורי התקשורת המקצועית שלהם. בניית תכנית הלימודים נעשתה בעקבות ניתוח קפדני של מספר תכניות מקבילות מובילות באוניברסיטאות בחו"ל.

תנאי הקבלה

- ❑ תואר בוגר אוניברסיטה בציון גמר של 80 ומעלה, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
- ❑ 3 שנות ניסיון ניהולי לאחר סיום התואר הראשון.
- ❑ עמידה בבחינת המיון החוגית
- ❑ מועמדים בעלי תואר שלישי מאוניברסיטאות מוכרות, יקבלו פטור מבחינת ה־GMAT
- ❑ בעלי תואר שני מאוניברסיטאות מוכרות ונושאי משרות ניהול בכירות רשאים לבקש פטור מבחינת ה־GMAT.

- ועדת ה־MA של החוג למנהל עסקים, תדון בכל הבקשות לפטור מבחינת הGMAT ובהכרה בבחינת המיון כתנאי להרשמה ולקבלה.
- ידיעה ושליטה בשפה האנגלית ברמה נאותה.
- ראיון קבלה.

* מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

** מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים.

מבנה הלימודים

הלימודים מתקיימים במסלול ב' בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית).

הלימודים מאורגנים ב־7 תקופות לימוד, כשבכל תקופה 8 שבועות לימוד ושבוע נוסף לבחינות. הבחינות יתקיימו בכול אחד מימות השבוע.

זכאות לתואר מוסמך

למסיימים יוענק התואר "מוסמך האוניברסיטה במינהל עסקים" (MBA). תואר זה יוענק בתנאים הבאים:

התלמיד השלים את לימודיו על פי דרישת החוג והרשות ללימודים מתקדמים, הן מבחינת המכסה הנדרשת של הקורסים והן מבחינת הרכב הקורסים.

התלמיד השיג ציון עובר בכל אחד מהקורסים (65 לפחות)

התלמיד השיג ממוצע משוקלל סופי של 76 לפחות.

הממוצע המשוקלל הסופי יחושב באופן הבא:

ציוני הקורסים שנלמדו במסגרת התכנית —	80%
ציון פרויקט הגמר —	20%

התלמיד הסדיר את כל חובותיו לאוניברסיטה.

תעודה

מסיימי התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה במנהל עסקים (MBA).

כמו כן, יקבל מי שיעמוד בדרישות התכנית, ספח התמחות המציין סיום לימודי התמחות בתחום ניהול ספנות ונמלים.

◆◆◆

לימודים לקראת תואר שלישי במינהל עסקים (Ph.D)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **פרופ' שי צפריר**

מרכזת התכנית: **גב' טניה ליבשבסקי**
טלפון: 04-8288453, דוא"ל: tlibash1@univ.haifa.ac.il

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להכשיר חוקרים בתחומי הניהול. הבוגרים יהוו תשתית לפיתוח אקדמי של לימודי דיסציפלינות הניהול והם מתוכננים למלא תפקידי מחקר והוראה במוסדות להשכלה גבוהה ובמוסדות ציבוריים ופרטיים.

דרישות ותנאי קבלה

א. סיום תואר ראשון במוסד אקדמי מוכר בציון 80 לפחות.
ב. סיום תואר שני בניהול, כלכלה, מדעי ההתנהגות או תחום נושק אחר במוסד אקדמי מוכר ומשלימי לימודי מחקר מקדים בציון 85 לפחות ובציון 86 לפחות בעבודת הגמר המחקרית (תיזה).
ג. הסכמת איש סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א' מהחוג למינהל עסקים באוניברסיטת חיפה להנחות את העבודה.
ד. הגשה של קורות חיים בעברית ובאנגלית (מהדורה מלאה, כולל אישורי גמר תארים וציוניהם).
ה. אישור "הצהרת הכוונות" ע"י וועדת הדוקטורט החוגית על סמך דוחות הערכת ההצהרה ע"י המנחה ובתנאי שאין למי מבין חברי הוועדה הערות או סייגים להצהרה.
ו. החוג ממליץ להגיש את "הצהרת הכוונות", הצעת המחקר ועבודת הדוקטורט בשפה האנגלית כדי להרחיב את אפשרויות משלוח העבודה לשיפוט בינלאומי וכדי לאפשר חשיפת המחקר בחו"ל.
ז. אישור תכנית הלימודים של המועמד ע"י וועדת הדוקטורט החוגית על סמך המלצת המנחה (כולל קורסי קדם על פי שיקול דעת המנחה).
ח. שתי המלצות מאנשי אקדמיה. אחד הממליצים יהיה מנחה התיזה בתואר השני.
ט. הוועדה רשאית לזמן את המועמד/ת לראיון בפני שניים מחבריה.
י. מקרים חריגים יידונו על ידי וועדת הדוקטורט החוגית.

מבנה הלימודים

משך הלימודים הנורמטיבי ללימודי תואר שלישי הוא ארבע שנים. הלימודים מתחלקים לשני שלבים. שלב מחקר א' — שלב זה מוקדש לכתיבת הצעת המחקר. שלב זה יימשך עד שנה מסמסטר הלימודים, בו התקבל התלמיד. שלב מחקר ב' — שלב זה מוקדש לביצוע ולכתיבת עבודת הדוקטורט. שלב זה יימשך עד שלוש שנים.

הגשת עבודת הדוקטורט לשיפוט

עם סיום עבודת המחקר, העבודה תוגש לוועדת הדוקטורט החוגית עם חתימת המנחה/ המנחים. לאחר בדיקה, שהמועמד סיים את כל חובותיו לפי הנדרש בתקנון הלימודים לתואר שלישי של החוג למינהל עסקים, תועבר העבודה לרשות ללימודים מתקדמים לשיפוט לפי הנהלים.

218

הפקולטה לניהול

ניהול מידע וידע

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור לפילוסופיה

ראש החוג: **ד"ר דיויד בודוף**

חברי הסגל האקדמי

מרצה בכיר: ד"ר רון בקרמן.

מרצה: ד"ר ליאור זלמנסון, ד"ר תמר יוגב, ד"ר אסנת מוקרין.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: פרופ' דפנה רבן, פרופ' שיזף רפאלי, ד"ר ירון אריאל, ד"ר רות אש, ד"ר דיוויד בודוף, ד"ר אבישג גורדון, ד"ר לינור הדר, ד"ר מאשה זולוטרבסקי, גב' גנית ריכטר.

מזכירות החוג

עוזרת מינהלית לראש החוג: **גב' אננא ובר**

שעות הקבלה: ימים ב'-ה' בין השעות 10:00-12:00 או בתיאום מראש

טלפון: 04-8288963 פקס: 04-8249194

מיקום מזכירות החוג: בניין ג'ייקובס, קומה 5, חדר 502

אתר האינטרנט: http://ischool.haifa.ac.il

מטרת הלימודים

הצומת בו נפגשים מידע, טכנולוגיה ואנשים מרתק מבחינה אינטלקטואלית ומאתגר מבחינה ניהולית. מטרת התוכנית היא להכשיר חוקרים בתחום צעיר ומתפתח במהירות, ולהקנות לעובדי ידע בארגונים מכל המגזרים ידע תיאורטי, כלים ומיומנויות שיאפשרו להם לנהל את משאבי המידע והידע בארגון. תוכנית הלימודים מתמקדת בפן הניהולי של מידע וידע וכוללת אפשרות להתמחות (ספח) בספרנות המתמקדת בפן המקצועי־ביצועי של התחום. תכנית הלימודים מאופיינת בשילוב של הידע התיאורטי, היכולות המחקריות והמיומנויות האנליטיות הנחוצות לקידום השטחים השונים של מדיניות מידע, איתורו, דלייתו, ארגונו ועשיית שימוש בו, כמו גם הכישורים הטכניים והמקצועיים הדרושים לתכנון מערכות ושירותי מידע במגוון סביבות ומסגרות. המטרה היא להקנות לתלמידים יכולת ניהול ותיווך אפקטיביים של ידע ומידע ברמה הארגונית.

תנאי הקבלה

אוכלוסיית היעד: לתוכנית הלימודים יש שני קהל־יעד עיקריים:

- בוגרי תואר ראשון מתחומי מדעי הטבע, ההנדסה, מדעי החברה, מדעים מדוייקים, מדעי הרוח ומשפטים, המבקשים להתמחות בנושאים הקשורים למידע וידע, ובארגונו בתחומי ההתמחות המקוריים שלהם.
- עובדים מקצועיים בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה העוסקים בתחום המידע והידע (ספרנים, מידענים, מנהלי ידע, יועצים), שמעוניינים להרחיב, להעמיק ולעדכן את הידע שלהם בתחום מתפתח זה, כמו־גם כדי לקבל כלים ומיומנויות ניהול ידע ומידע, שיאפשרו להם להתקדם במקומות העבודה.

סף קבלה ללימודים בתוכנית:

- ציון ממוצע של 80 לפחות בתואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל
- בחינת כניסה בשפה האנגלית המכסה תכנים לשוניים ועניינים מטעם החוג.
- ראיון.
- ידע וניסיון בעבודה עם מחשב.
- מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה כתנאי לזכאותו ללימודים.
- מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

ועדת ההוראה תחליט לגבי מקרים חריגים באישור הדיקן ללמודים מתקדמים.

תנאי המעבר משנה לשנה

הציון הממוצע הנדרש כתנאי למעבר משנה א' לשנה ב' הוא 76.

מבנה הלימודים

הלימודים יתקיימו בתקופות לימוד בנות שמונה שבועות ועוד שבוע בחינות בכל תקופה, שיתפרסו על פני שנתיים. כל תקופת לימוד תכלול 3-4 קורסים, למעט התקופות שבהן תבוצע התזה המחקרית או העבודה המסכמת. התוכנית תתפרס על פני יום לימודים מרוכז, ימי שלישי, בתוספת תקופות לימוד מרוכזות, כמקובל בפקולטה לניהול. בתוכנית מסלול א' יבצעו הלומדים תזה מחקרית בהנחיית חבר סגל שיאושר ע"י ועדת המ"א של החוג.

תחומי הלימוד

החוג הוא בין־תחומי ובו שני מסלולי לימוד (מסלול מחקרי ומסלול עם עבודת גמר) ובנוסף מוצעת התמחות בספרנות שתקנה ספח לתעודה האקדמית. מעבר לקורסי החובה, יוצעו מספר קורסי בחירה.

התמחות בספרנות

בהתמחות זו יהיו מספר קורסים יחודיים כגון שיטות מחקר בספרנות וכן קורסים הנוגעים למידענות, ארכיונאות או ספרנות. תלמידים המעוניינים בקבלת ספח בספרנות בנוסף לתעודת התואר השני מחויבים לבחור מקצועות בחירה מרשימת מקצועות בחירה בספרנות.

בתוכנית הלימודים יהיו קורסים בכמה מקבצים נושאיים, כדלהלן:

1. **מקבץ במשאבי מידע ושירותי מידע:**

מקבץ זה מכוון ליצירת תשתית תיאורטית ופרקטית ועוסק בנושאים כמו מערכות מידע, משאבים וכלים לארגון מידע וגישה למידע, אוריינות מידע ויעץ בספריות.

2. **מקבץ בחברה ומידע:**

מקבץ זה יוצר תשתית להבנת ההקשר החברתי-כלכלי של מידע ונדונים בו נושאים כמו תעשיית המידע, כלכלת המידע, היבטים משפטיים ואתיים של מידע, התנהגות צרכני מידע.

3. **מקבץ בניהול ידע:**

במקבץ זה מודגשת ההתייחסות למידע וידע כאל משאבים ארגוניים ונלמדים נושאים כגון תיאור מידע, ארגונו ושימורו, אבטחת מידע והממד האנושי בתהליך בניית הידע הארגוני.

4. **מקבץ ב־Data Science:**

במקבץ זה יציע החוג קורסים בתחום תורת הנתונים (Data Science). זהו תחום המשלב גישות אנליטיות ממדעים שונים כגון סטטיסטיקה ומדעי המחשב עם מיומנויות פרקטיות לעיבוד וניתוח נתוני ענק במטרה להבין טוב יותר תהליכים מורכבים בעולם העסקים, תופעות חברתיות, וצעדי קבלת החלטות במגוון תחומים כגון בריאות, מסחר, תרבות, חינוך ולמידה ועוד.

5. **מקבץ בארגוני מידע:**

במקבץ זה מודגשת ההתייחסות לארגוני מידע כגון ספריות, מרכזי מידע ארגוניים וארכיונים. המקבץ מתמקד בנושאים כגון בניית תקציבים ו/או בקרה תקציבית בארגוני מידע, המשאב האנושי בארגוני מידע ושיווק שירותי מידע.

6. **מקבץ בשיטות מחקר:**

מקבץ זה מיועד לפתח את הסקרנות המחקרית במקביל לפיתוח היכולת לבצע מחקר באופן עצמאי. הקורסים במקבץ זה עוסקים בשיטות מחקר כמותניות ואיכותניות וכן בניתוח סטטיסטי בסיסי ומתקדם.

תנאי סיום הלימודים בתוכנית

התוכנית מורכבת משני מסלולי לימוד:

מסלול א' – מסלול הכולל לימודים בהיקף 32 שש"ס וכתיבת עבודת גמר מחקרית- תזה

מסלול ב' – מסלול הכולל לימודים בהיקף 40 שש"ס ועבודה מסכמת.

במהלך הלימודים, כל סטודנט במסלול א' ישתתף לפחות בשני קורסים הדורשים עבודה סמינריונית. במסלול ב' ישתתף כל סטודנט לפחות בשלושה קורסים הדורשים עבודה סמינריונית.

מבנה הציון

מסלול א' (עם עבודת גמר מחקרית-תזה)

קורסי חובה ובחירה	40%
עבודות סמינריוניות	20%
תזה	40%

מסלול ב' (עם עבודה מסכמת):

קורסי חובה ובחירה	60%
עבודות סמינריוניות	20%
עבודה מסכמת	20%

תלמיד חייב להשיג ממוצע משוקלל סופי של 76 לפחות כדי לקבל MA בניהול מידע וידע.

המסיימים בהצלחה את תוכנית הלימודים יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בניהול מידע וידע (MA).

המשתתפים במסלול ההתמחות בספרנות יקבלו ספח ובו יצויין תחום ההתמחות בספרנות.

לימודים לקראת תואר שלישי

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **ד"ר דיויד בודוף**

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להכשיר חוקרים אשר יהוו תשתית לפיתוח האקדמי של תחום המידע והידע, וישמשו בתפקידי מחקר והוראה במוסדות אקדמיים, ציבוריים ופרטיים.

תנאי קבלה

א. סיום תואר ראשון במוסד אקדמי מוכר בציון 80 לפחות.

ב. סיום תואר שני במוסד אקדמי מוכר בציון 85 לפחות בלימודים, ובציון 86 ("טוב מאד") לפחות בעבודת הגמר המחקרית (תיזה). המועמד חייב להיות בעל תואר מוסמך בניהול מידע וידע, בניהול, מנהל עסקים, תקשורת, מערכות מידע, כלכלה או תחומים נושקים.

ג. הסכמת איש סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א' מהחוג לניהול מידע וידע באוניברסיטת חיפה להנחות את המועמד ואת עבודת המחקר.

ד. הוועדה רשאית לזמן את המועמד לראיון בפני לפחות שניים מחברי הוועדה. במקרה זה תידרש המלצתם לקבלת המועמד.

מסמכים להגשה:

א. קורות חיים בעברית ובאנגלית (מהדורה מלאה, כולל אישורי גמר תארים וציוניהם).

ב. "הצהרת הכוונות" עפ"י הנחיות המצויות אצל רכזת הוועדה.

ג. אישור תכנית הלימודים של המועמד ע"י הוועדה על סמך המלצת המנחה.

ד. שתי המלצות מאנשי אקדמיה. אחד הממליצים יהיה מנחה עבודת הגמר המחקרית (תיזה)

ה. הסכמת מנחה בכתב

ו. תקציר נושא המחקר באנגלית

* מקרים חריגים יידונו על ידי הוועדה

** לגבי מועמד אשר התואר השני שלו (עם עבודת גמר מחקרית או בלעדיה) אינו בניהול או בתחום נושק, תבחן וועדת הדוקטורט החוגית את הרקע האקדמי של המועמד, ובהתאם לנושא המחקר המוצע תקבע הוועדה את תכנית ההשלמות הנדרשת.

*** החוג ממליץ להגיש את "הצהרת הכוונות", הצעת המחקר ועבודת הדוקטורט בשפה האנגלית כדי להרחיב את אפשרויות משלוח העבודה לשיפוט בינלאומי וכדי לאפשר חשיפת המחקר בחו"ל.

מבנה הלימודים

משך הלימודים הנורמטיבי ללימודי תואר שלישי הוא ארבע שנים. הלימודים נחלקים לשני שלבים. שלב מחקר א' – שלב זה מוקדש לכתיבת הצעת המחקר. שלב זה יימשך עד שנה מסמסטר הלימודים, בו התקבל התלמיד ובסיומו תוגש הצעת המחקר לשיפוט חיצוני. שלב מחקר ב' – שלב זה מוקדש לביצוע ולכתיבת עבודת הדוקטורט. שלב זה יימשך עד שלוש שנים.

במהלך לימודי הדוקטורט יחויב כל תלמיד בלימודי חובה: א. כלליים, ב. תחומיים. התלמיד יידרש להשלים תכנית לימודים בהיקף של 12 עד 16 שש"ס בהתאם לתחום המחקר המוצע והרקע האקדמי הקודם.

כל תלמיד יחויב בקורסים תחומיים (או מתודולוגיים), שייקבעו על ידי ועדת הדוקטורט החוגית, על פי המלצת המנחה, זאת על פי תחום המחקר והלימודים הקודמים. ציון עובר בכל קורס הוא 75 והממוצע הנדרש הוא 85.

הגשת עבודת הדוקטורט לשיפוט

עם סיום עבודת המחקר, העבודה תוגש לוועדה עם חתימת המנחה/המנחים. לאחר בדיקה, שהמועמד סיים את כל חובותיו לפי הנדרש בתקנון הלימודים לתואר שלישי של החוג לניהול מידע וידע, תועבר העבודה לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט, בהתאם לתקנון תואר שלישי.

213

הפקולטה לניהול

ניהול משאבי טבע וסביבה

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש חוג: **פרופ' אופירה אילון**

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר אנדראה גרמנדי**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' מרדכי שכטר (אמריטוס)' פרופ' בוריס א. פורטנוב.

פרופסור חבר: פרופ' אופירה אילון, ד"ר משה גיש, פרופ' נעם גרינבאום, פרופ' משה ענבר.

מרצה: ד"ר משה גיש, ד"ר אנדראה גרמנדי, ד"ר משהור חוש, ד"ר תמי טרופ.

עמית הוראה: ד"ר קרן אור חן, ד"ר דורית באום, ד"ר עמרי בונה, ד"ר דני ברויטמן, גב' שרון גולדזון, ד"ר טל גולדרט, ד"ר נעמה גזית, פרופ' יובל כהן, ד"ר מרב כץ קמחי, עו"ד צבי לוינסון, פרופ' דוד מהלאל, פרופ' יעקב ממן, ד"ר אבינעם עידן, ד"ר ציפי עשת, ד"ר אריה פיסטינר, ד"ר גילי קוניאק־חכימה, ד"ר רוסלנה פלטניק, ד"ר עופר פרצב, ד"ר שירי צמח־שמיר, עו"ד חזי קוגלר, ד"ר רפי ריישׁ, ד"ר משה שרעבי.

מזכירות החוג

עוזר מנהלי לראש החוג: **גב' ענת דוידי**

מזכירת החוג: **גב' טליה קרדשטיין**

שעות הקבלה: ימים א'—ה', בין השעות 10:00—12:00

טלפון: 04-8249919, פקס: 04-8249971

דואר אלקטרוני: nrem@nrem.haifa.ac.il

אתר החוג באינטרנט: http://management.haifa.ac.il

מיקום: בניין ג'ייקובס, קומה 5 חדר 518

הלימודים לתואר שני (מ"א)

כללי

תוכנית הלימודים הפרונטאלית נמשכת ברצף כ־18 חודשים, במתכונת המקובלת בפקולטה לניהול.

הלימודים מתפרסים על פני 8 תקופות לימוד רצופות, שכל אחת מהן נמשכת בדר"כ תשעה שבועות (שמונה שבועות לימודים ושבוע אחד המיועד לבחינות).

הקורסים מרוכזים בימים חמישי ושישי. בימי השבוע בשעות אחרי הצהריים תיתכן פעילות שתפורסם בהודעה מראש (בחלק מהתקופות, הלימודים יתקיימו רק בימי חמישי).

בחוג מתקיימות שלוש תכניות מוסמך בניהול משאבי טבע וסביבה, תכנית התמחות בלימודי ניהול ומדיניות אנרגיה ותכנית בניהול קיימות בסביבה הבנויה.

מטרת הלימודים

מטרת החוג היא להכשיר כוח־אדם ברמה אקדמית ומקצועית גבוהה לשם התמודדות ופתרון בעיות ניהוליות ויישומיות של קביעת מדיניות וקבלת החלטות בתחום פיתוח בר־קיימא ושימור סביבה. ייחודו של החוג באימוץ גישה רב־תחומית מאוזנת וכוללנית להתמודדות עם בעיות הסביבה. ההכשרה מתבססת על תכנית לימודים רב־תחומית, הכוללת שילוב משלים של קורסים מהתחומים הרלבנטיים במדעי החברה (כלכלה, מינהל ציבורי, מדע המדינה, פסיכולוגיה וסוציולוגיה) מדעי החיים והטבע, משפטים וטכנולוגיה. להשלמת הלימודים העיוניים משולבים במערך ההוראה מומחים מהסקטור הציבורי והעסקי.

מתכונת הלימודים

לימודי התואר השני מתנהלים בשני מסלולים:

מסלול א' הכולל כתיבת עבודת גמר מחקרית (28 שש"ס — לא כולל לימודי השלמה)*.

מסלול ב' הכולל כתיבת פרויקט בין־תחומי (36 שש"ס — לא כולל לימודי השלמה)*.

במסלול א' נכללים קורסי חובה, קורסי בחירה בדרג 4 מהחוג ומחוגים אחרים** כתיבת שתי עבודות סמינריוניות וכתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) בעלת אופי בין־תחומי. תלמידים שיהיו מעוניינים ויימצאו מתאימים יוכלו להצטרף למסלול זה בראשית התקופה הרביעית.

במסלול ב' נכללים קורסי חובה, קורסי בחירה בדרג 4 מהחוג ומחוגים אחרים, כתיבת שתי עבודות סמינריוניות וכתיבת פרויקט בין־תחומי.

* בשני המסלולים (א' ו־ב') קורסי ההשלמה הם קורסים שאינם נלקחים בחשבון לצבירת מכסת השעות לתואר, והציונים בקורסים אלה אינם נכללים בממוצע הציונים הסופי.

** מותנה באישור החוג

תנאי הקבלה

לחוג יתקבלו בוגרי תואר ראשון עם ציון ממוצע 80 ומעלה ממוסד אקדמי מוכר. במידת הצורך, תותאם תכנית לימודי השלמה אישית לכל תלמיד, אשר תקבע על־ידי ועדת הקבלה החוגית בהתאם ללימודים ולהישגים בתואר הראשון. מועמדים ללימודים יתבקשו להעביר עם הרשמתם למזכירות הרשמה גיליונות ציונים מעודכנים ככל האפשר של לימודיהם הקודמים.

המועמדים יידרשו להכין נייר עמדה בנושא סביבתי, וכן יוזמנו לראיון אישי בפני ועדת הקבלה. הוועדה רשאית, על פי שיקוליה, להחמיר או להמליץ להקל בתנאי הקבלה הנ"ל, ובתנאי שאלה לא יעמדו בסתירה לתנאי הקבלה הכלל־אוניברסיטאיים. ועדת הקבלה תמליץ בפני הרשות ללימודים מתקדמים על קבלה ללימודים, אולם ההחלטה הסופית על אישור הקבלה נתונה בידי הרשות ללימודים מתקדמים.

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה, כתנאי לקבלתו ללימודים.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודי תואר שני.

לכל תלמיד בחוג חייבת להיות כתובת דואר אלקטרוני והוא חייב להיות בעל ידע בסיסי בהפעלת המחשב.

משך הלימודים

במסלול א' עם תיזה— עד 3 שנים

במסלול ב' עם פרויקט — עד שנתיים

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים כוללת קורסים משלוש קבוצות:

1) קורסי השלמה
2) קורסי חובה
3) קורסי בחירה

תכנית הלימודים כוללת סיורים בקורסי ההשלמה, החובה והבחירה. סיורי חובה אלה <u>אינם</u> בהכרח מתקיימים בימי הלימוד, אך הם חלק אינטגראלי מהקורסים.

לימודי ההשלמה

לימודי ההשלמה, בהתאם לרקע האקדמי של התלמיד, מורכבים מקורסים ברמת הב"א, ובדרך־כלל לא יעלו בהיקפם על 14 שש"ס (ולא יותר מ־4 קורסים). ועדת הקבלה תקבע את היקף לימודי ההשלמה באותם תחומים שלא נלמדו במסגרת לימודי התלמיד לתואר הראשון.

סיום ההשלמות בציון הנדרש יהווה תנאי להמשך הלימודים בחוג.

תלמידים במעמד מן המניין / על תנאי חייבים להשיג בקורסי ההשלמה ציון ממוצע של 76 לפחות. ציון מעבר מינימאלי בקורס השלמה הוא 66. כאמור, קורסי השלמה אינם נלקחים בחשבון לצבירת מכסת השעות לתואר והציונים בקורסים אלה אינם נכללים בממוצע הציונים הסופי.

מסלול לקראת הצגת מועמדות למ"א:

בסמכות ועדת הקבלה החוגית לקבל תלמידים ל"השלמות בלבד" ע"פ שיקול דעתה. תלמידים אלה ילמדו במסלול לקראת הצגת מועמדות למ"א. רק לאחר שיסיימו את קורסי ההשלמה בציון ממוצע 80 לפחות יוכלו להירשם לחוג ללימודי תואר שני ולהתקבל כתלמידים "מן המניין".

תכנית מוסמך בניהול משאבי טבע וסביבה (תכנית רגילה)

לימודי ההשלמה כוללים את השעורים הבאים:

שם הקורס	שש"ס
1. מבוא לסובב פיזי	2
2. מדעי החיים – אקולוגיה	2
3. מדעי החיים – ביולוגיה (ש"ת)	3
4. מבוא לכלכלה (ש"ת)	3
סה"כ קורסי השלמה (לא לשקלול)	**10 שש"ס**

הערות:

תלמידים במעמד "מן המניין" ובמעמד "על תנאי" יוכלו להשתתף בלימודי החובה של התכנית ובקורסי ההשלמה אשר נקבעו להם – תוכנית הלימודים מותאמת לכך.

קורסי חובה:

שם הקורס	זיכוי בשש"ס
1. מבוא לסטטיסטיקה* (ש"ת)	--
2. אנרגיה וסביבה	2
3. שיטות מתודולוגיות במחקר סביבתי*** (ש"ת)	3
4. מבוא לניהול	2
5. כלכלת סביבה** (ש"ת)	3
6. דיני איכות הסביבה	2
7. שימוש במערכות ממ"ג בניהול סביבתי	3
8. עיצוב מדיניות סביבתית	2
9. מערכות ניהול סביבתיות	2
10. פורום מחקר – פרויקטים יישומיים (מסלול ב')****	--
11. סמינר חוגי וימי עיון*****	2
12. שינוי אקלים	2
סה"כ קורסי חובה	**23**

פטור על קורס חובה, ניתן באישור מורה הקורס בלבד. הדבר מחייב השלמת שש"סים בקורס בחירה על מנת להגיע למספר הנקודות המזכות לתואר.

* בקורס זה יערך לפני תחילת שנת הלימודים מבחן פטור. תלמידים שיעמדו בהצלחה בבחינה (מינימום ציון 76) יהיו פטורים מקורס זה.

** יש להשלים את השיעור "מבוא לכלכלה" לפני שלוקחים קורס זה או לקבל פטור בוועדת הקבלה.

*** יש להשלים את השיעור "מבוא לסטטיסטיקה" לפני שלוקחים קורס זה (או לעמוד בבחינת הפטור).

**** פורום מחקר – תלמידי מסלול ב' חייבים להיות במעמד "מן המניין" כתנאי להשתתפותם בהכנת הפרויקט. כמו כן חייבים להשלים בשנה הראשונה ללימודיהם בחוג את הקורסים הבאים: שיטות מתודולוגיות במחקר סביבתי, וכלכלת סביבה. נהלים מפורטים והנחיות להגשת הפרויקטים יינתנו בחוג.

***** על כל תלמיד להיות נוכח ב־27 מפגשים לפחות של הסמינר החוגי וב־5 ימי עיון מצטברים במהלך הלימודים, על הסטודנטים להגיש דו"ח על ימי העיון.

קורסי בחירה

תלמיד מסלול א' ישלים קורסי בחירה בהיקף של 5 שש"ס לפחות

תלמיד מסלול ב' ישלים קורסי בחירה בהיקף של 13 שש"ס לפחות

הערות: ניתן ללמוד קורסי בחירה מחוץ לחוג באישור ראש החוג.

קורסי בחירה מסוימים יינתנו רק אחת לשנתיים. פתיחה של קורס בחירה מותנית במספר מינימאלי של משתתפים.

סטודנט יקבל זיכוי נקודות בקמפוס לימודי אחד במהלך לימודיו.

הערה: ייתכנו שינויים במערכת הקורסים. המערכת המעודכנת תפורסם באתר החוג.

סה"כ הלימודים לתואר

מסלול א'	חובה	23	שש"ס
	בחירה	5	שש"ס
	סה"כ	**28**	**שש"ס**
מסלול ב'	חובה	23	שש"ס
	בחירה	13	שש"ס
	סה"כ	**36**	**שש"ס**

תכנית מוסמך בניהול משאבי טבע וסביבה – התמחות בלימודי ניהול ומדיניות אנרגיה (ספח).

ראש תוכנית ההתמחות: **פרופ׳ אופירה אילון**

לימודי ההשלמה כוללים את השיעורים הבאים:

מדעי החיים – ביולוגיה (ש"ת)	3 שש"ס
מבוא לסובב פיסי	2 שש"ס
מדעי החיים – אקולוגיה	2 שש"ס
מבוא לכלכלה	3 שש"ס
סה"כ קורסי השלמה לא לשקלול	**10 שש"ס**

קורסי חובה

שם הקורס	**זיכוי בשש"ס**
1. מבוא לסטטיסטיקה* (ש"ת)	--
2. אנרגיה וסביבה	2
3. שיטות מתודולוגיות במחקר סביבתי*** (ש"ת)	3
4. מבוא לניהול	2
5. כלכלת סביבה** (ש"ת)	3
6. משק ומדיניות אנרגיה	2
7. כלכלת אנרגיה	2
8. אנרגיות מתחדשות	2
9. אנרגיה ופוליטיקה	2
10. דיני אנרגיה	2
11. פורום מחקר - פרויקטים יישומיים (מסלול ב')****	--
12. סמינר חוגי וימי עיון*****	2
13. שינוי אקלים	2
סה"כ קורסי חובה	**24**

* בקורס זה יערך לפני תחילת שנת הלימודים מבחן פטור. תלמידים שיעמדו בהצלחה בבחינה (מינימום ציון 76) יהיו פטורים מלימודים בקורס.

** יש להשלים את השיעור "מבוא לכלכלה" לפני שלומדים קורס זה או לקבל פטור בוועדת הקבלה.

*** יש להשלים את השיעור "מבוא לסטטיסטיקה" לפני שלומדים קורס זה (או לעמוד בבחינת הפטור).

**** פורום מחקר – תלמידי מסלול ב' חייבים להיות במעמד "מן המניין" כתנאי להשתתפותם בהכנת הפרויקט. כמו כן חייבים להשלים בשנה הראשונה ללימודיהם בחוג את הקורסים: שיטות מתודולוגיות במחקר סביבתי וכלכלת אנרגיה. נהלים מפורטים והנחיות להגשת הפרויקטים יינתנו בחוג.

***** על כל תלמיד להיות נוכח ב־27 מפגשים לפחות של הסמינר החוגי וב־5 ימי עיון מצטברים במהלך הלימודים. על הסטודנטים להגיש דו"ח על ימי העיון.

קורסי בחירה

תלמיד מסלול א' ישלים קורסי בחירה בהיקף של 4 שש"ס לפחות.

תלמיד מסלול ב' ישלים קורסי בחירה בהיקף של 12 שש"ס לפחות.

הערות: ניתן ללמוד קורסי בחירה מחוץ לחוג באישור ראש החוג או ראש התוכנית.

קורסי בחירה מסוימים יינתנו רק אחת לשנתיים.

פתיחה של קורס בחירה מותנית במספר מינימאלי של משתתפים.

פטור על קורס חובה ניתן באישור מורה הקורס בלבד ומחייב השלמת שש"סים בקורס בחירה.

סטודנט יכול להשתתף בקמפוס לימודי אחד במהלך לימודיו.

סה"כ הלימודים בהתמחות

מסלול עם תיזה	חובה	24	שש"ס
	בחירה	4	שש"ס
	סה"כ	**28**	**שש"ס**
מסלול עם פרויקט	חובה	24	שש"ס
	בחירה	12	שש"ס
	סה"כ	**36**	**שש"ס**

תכנית מוסמך בניהול משאבי טבע וסביבה – התמחות בניהול קיימות בסביבה הבנויה (ספח)

יועצת אקדמית לתכנית: **ד"ר תמי טרופ**

לימודי ההשלמה כוללים את השעורים הבאים:

מדעי החיים – ביולוגיה (ש"ת)	3	שש"ס
מבוא לסובב פיסי	2	שש"ס
מדעי החיים – אקולוגיה	2	שש"ס
מבוא לכלכלה	3	שש"ס
סה"כ קורסי השלמה לא לשקלול	**10**	**שש"ס**

קורסי חובה

שם הקורס	זיכוי בשש"ס
1. מבוא לסטטיסטיקה* (ש"ת)	--
2. אנרגיה וסביבה	2
3. שיטות מתודולוגיות במחקר סביבתי*** (ש"ת)	3
4. מבוא לניהול	2
5. כלכלת סביבה** (ש"ת)	3
6. שימוש בממ"ג	3
7. דיני איכות הסביבה	2
8. אקולוגיה של סביבות בנויות	2
9. תחבורה עירונית בת קיימא	2
10. הסביבה הבנויה	2
11. פורום מחקר - פרויקטים יישומיים (מסלול ב')****	--
12. סמינר חוגי וימי עיון*****	2
13. עקרונות של בניה בת קיימא	2
סה"כ קורסי חובה	**25**

* בקורס זה יערך לפני תחילת שנת הלימודים מבחן פטור. תלמידים שיעמדו בהצלחה בבחינה (מינימום ציון 76) יהיו פטורים מלימודים בקורס.

** יש להשלים את השיעור "מבוא לכלכלה" לפני שלומדים קורס זה או לקבל פטור בוועדת הקבלה.

*** יש להשלים את השיעור "מבוא לסטטיסטיקה" לפני שלומדים קורס זה (או לעמוד בבחינת הפטור).

**** פורום מחקר – תלמידי מסלול ב' חייבים להיות במעמד "מן המניין" כתנאי להשתתפותם בהכנת הפרויקט. כמו כן חייבים להשלים בשנה הראשונה ללימודיהם בחוג את הקורסים: שיטות מתודולוגיות במחקר סביבתי וכלכלת סביבה. נהלים מפורטים והנחיות להגשת הפרויקטים יינתנו בחוג.

***** על כל תלמיד להיות נוכח ב־27 מפגשים לפחות של הסמינר החוגי וב־5 ימי עיון מצטברים במהלך הלימודים. על הסטודנטים להגיש דו"ח על ימי העיון.

קורסי בחירה

תלמיד מסלול א' ישלים קורסי בחירה בהיקף של 3 שש"ס לפחות.

תלמיד מסלול ב' ישלים קורסי בחירה בהיקף של 11 שש"ס לפחות.

הערות: ניתן ללמוד קורסי בחירה מחוץ לחוג באישור ראש החוג או ראש התוכנית.

קורסי בחירה מסוימים יינתנו רק אחת לשנתיים.

פתיחה של קורס בחירה מותנית במספר מינימאלי של משתתפים.

פטור על קורס חובה ניתן באישור מורה הקורס בלבד ומחייב השלמת שש"סים בקורס בחירה.

סטודנט יכול להשתתף בקמפוס לימודי אחד במהלך לימודיו.

סה"כ הלימודים בהתמחות

מסלול עם תיזה	חובה	25	שש"ס
	בחירה	3	שש"ס
	סה"כ	**28**	**שש"ס**
מסלול עם פרויקט	חובה	25	שש"ס
	בחירה	11	שש"ס
	סה"כ	**36**	**שש"ס**

הפסקת לימודים בחוג תעשה במקרים הבאים:

1. תלמידים שנכשלו בקורס השלמה או יותר או לא הגיעו לממוצע הנדרש בהודעת הקבלה – לא יוכלו להמשיך לימודיהם בחוג.
2. תלמידים שנכשלו בשני קורסי חובה או יותר לא יוכלו להמשיך לימודיהם בחוג. בלימודי מוסמך תלמיד זכאי למבחן במועד אחד בלבד.

מעבר למסלול א'

1. עבודת הגמר המחקרית היא בין־תחומית ודורשת הנחייה של שני מנחים לפחות. למסלול א' יתקבלו סטודנטים באישור ועדת ההוראה.
2. סטודנט במסלול א' צריך לסיים את הכנת הצעת התיזה ולקבל עליה אישור, עד סוף תקופה 8.

כללי

תלמידי החוג מתבקשים לעיין בתקנון ללימודי תואר שני, בפרק הרשות ללימודים מתקדמים בשנתון זה. לקבלת פרטים נוספים, כמו: משך הלימודים הנורמטיבי, בחינות, ציונים ועבודות, הפסקה/חידוש/הארכה/חופשה מלימודים, נוהל ערעור על ציוני קורסים, עבודת מחקר ועוד. כתובת האתר: http://research.haifa.ac.il/graduate

שקלול הציונים

מסלול עם תיזה

קורסי חובה ובחירה

(לא כולל השלמות)	40%
עבודה סמינריונית אחת	10%
עבודת גמר מחקרית	50%
סה"כ	**100%**

מסלול עם פרויקט

לימודי חובה ובחירה

(לא כולל השלמות)	50%
שתי עבודות סמינריוניות	20%
פרויקט בין תחומי	30%
סה"כ	**100%**

◆ ◆ ◆

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר ועדת דוקטורט: **פרופ' בוריס א. פורטנוב**

תנאי הקבלה ודרישות

קבלת תלמידים לתכנית הדוקטורט תעשה לפי תקנון הרשות ללימודים מתקדמים באוניברסיטת חיפה ובפיקוח הועדה החוגית לתלמידי תואר שלישי. הדרישות העיקריות הן:

- תואר בוגר ומוסמך ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
- ציון 88 ומעלה בעבודת התיזה. וממוצע 88 לפחות, בציוני התואר המוסמך.
- שני מכתבי המלצה מחברי סגל אקדמיים אשר אחד מהם הוא מנחה תיזת המ"א.
- הסכמה בכתב של המנחה מהחוג (בדרגת מרצה בכיר ומעלה) לקבלת המועמד כתלמיד הדוקטורט.
- הגשת הצהרת כוונות לגבי נושא המחקר המוצע (בהיקף של 3 עמודים, כולל רשימת ביבליוגרפיה) מאושרת ע"י המנחה המיועד מסגל החוג.

הנחיה

לימודי דוקטורט בחוג הם בינתחומיים במהותם ויונחו ע"י שני מנחים שלפחות אחד מהם חבר סגל בחוג.

מבנה הלימודים

משך הלימודים לתואר "דוקטור" הוא ארבע שנים והוא מחולק לשני שלבים:

- שלב מחקר א': במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר א' במשך שנה אקדמית אחת, יידרש התלמיד להכין את הצעת המחקר המפורטת, לקבל את אישור המנחים להצעה, להגישה לעיון הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו. עם אישור הצעת המחקר ע"י הגורמים המוסמכים, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.

- שלב מחקר ב': משך הלימודים בשלב מחקר ב' לא יעלה על שלוש שנים. במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר ב', יידרש התלמיד להשלים את כתיבת עבודת הדוקטור.

קורסים

מנחי עבודת הדוקטורט, בתיאום עם יו"ר ועדת הדוקטורט החוגי, יקבעו לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה בהתאם לרקע האקדמי הקודם של התלמיד ובהתאם לנושא המחקר המוצע (בהיקף של עד 10 שש"ס). כל תלמידי הדוקטורט יידרשו להשתתף בסמינר דוקטורנטים מחלקתי (בכל אחת משנות לימודיו) אשר יתקיים פעם בחודש, ולהציג את מחקרם פעם בשנה. כמו כן, על כל תלמידי הדוקטורט להיות נוכחים ב־9 מפגשים לפחות של הסמינר החוגי וב־10 ימי עיון במהלך הלימודים. על ימי העיון יש להגיש דו"ח מסכם.

הפקולטה למדעי הטבע

דיקן הפקולטה: **פרופ׳ אדי ברקאי**

ראש מינהל הפקולטה: **מר נמרוד להב**

מדעי הטבע עוסקים במערכות הכימיות־פיזיקליות והביולוגיות של הסובב בעולמינו וביקום כולו. המחקר הבין־תחומי הזה תורם להבנת עקרונות הפעולה והקיום במערכות ארגון שונות מרמת החלקיק, המולקולה, הגנום, התא והרקמה ועד לרמת האורגניזם וקהילת בעלי החיים מחד ועד מערכות גלובליות וקוסמיות מאידך. חקר המצב הקיים והדינמיקה השלטת בו עשוי להביא לפיענוח תהליכי עבר כמוצא העולם ותהליכי האבולוציה מחד, ולהבנת מהות החיים ותחזיות ההתפתחות לעתיד מאידך.

המתמטיקה מהווה חוליה מקשרת חיונית בין המדעים בפני עצמם, אך מעצם טבעה עוסקת גם בהיסקים לוגיים, הקושרים אותה לפילוסופיה ולמדעי הרוח.

במסגרת הפקולטה מתבצעים הוראה ומחקר במדעים המדויקים ובמדעי החיים לתלמידי התואר הראשון, השני והשלישי. הפקולטה שואפת להכשיר סטודנטים מצטיינים במחקר רב־תחומי כדי להפכם לחוקרים חדשניים, אשר ינהיגו בעתיד את המחקר וההוראה בארץ ובעולם.

הפקולטה למדעי הטבע כוללת את היחידות הבאות:

1. החוג לביולוגיה (**B.Sc.**) — דו־חוגי
2. החוג למדעי הרפואה (**B.Sc.**) — דו־חוגי
3. המחלקה להוראת המדעים — ביולוגיה (**B.Sc.**) — חד־חוגי
4. החוג למתמטיקה (**B.Sc., M.Sc., Ph.D.**)
5. החוג לביולוגיה אבולוציונית וסביבתית (**M.Sc., Ph.D.**)
6. חוג סגול לנוירוביולוגיה (**M.Sc., Ph.D.**)
7. המחלקה להוראת המדעים — מדעים מדוייקים (**B.Sc.**)
8. החוג לביולוגיה של האדם (**M.Sc., Ph.D.**)
9. החוג למדעים גיאו־ימיים (**M.Sc., Ph.D.**)
10. החוג לביולוגיה ימית (**M.Sc., Ph.D.**)
11. החוג לטכנולוגיות ימיות (**M.Sc., Ph.D.**)

ייחודה של הפקולטה בגישור בין המדעים הפיזיקליים־מתמטיים והביולוגיים ובשילוב גישות עיוניות של מודלים מתמטיים עם ניסויים מחקריים בשדה ובמעבדה.

מבין מוקדי המחקר בפקולטה ניתן לציין:

- מחקר הגנום – הצמחי, האנימלי והאנושי הכולל מחקרים בשונות הגנטית במיפוי־גנטי והשוואת רצפים גנטיים.
- הביולוגיה של האורגניזם השלם, התנהגות בעלי החיים, האורגניזם וסביבתו כיחידה תפקודית והבקרה הפיזיולוגית ברמות השונות.
- מחקר במתמטיקה עיונית ובמתמטיקה שימושית, בפיזיקה תאורטית ובקשרים שבין מדעים אלה למדעי הטבע והחיים. ניתן דגש מיוחד לתחומי ביואינפורמטיקה וביומתמטיקה. כמו כן, קיים מרכז למתמטיקה חישובית ומחשוב מדעי, בו שותפים חוקרים מהחוג למתמטיקה ומהחוג להוראת המתמטיקה-פיזיקה-מדעי המחשב. מטרת המרכז לתכנן ולתמוך בפעילות אקדמית רב־תחומית בפקולטה למדעי הטבע.
- מחקר בהבנת הבסיס הנוירוביולוגי והמולקולרי ללמידה וזיכרון, התנהגות , דימות מוח האדם, שיטות מתקדמות באלקטרופיזיולוגיה, בביוכימיה וביולוגיה מולקולרית.
- מחקר בתחום הביולוגיה של האדם המתמקד בפענוח התהליכים העומדים בבסיס תפקוד נורמלי וליקויי תפקוד ומצבי מחלה ופגיעה שונים באדם, תוך שימוש בהיבטים שונים כגון: גנטיים, התפתחותיים ונוירו ביולוגיים.
- החוג למדעים גיאו־ימיים מתמקד בחקר מבנה קרקעית הים ומה שמתחתיה, במדף היבשת, חקר המשקעים הימיים, שינויים בגובה מפלס המים ובתצורות החוף, חיפוש מקורות אנרגיה חלופיים וחקר אוקיאנוגרפיה של המים.
- החוג לביולוגיה ימית מתמקד במחקר האקולוגי על כל גווניו של מדף היבשת, השפעת שינויי האקלים על מגוון בעלי החיים בים התיכון, נדידת מינים מים סוף ותפוצתם בים, שימור גוף המים והחופים והגנתם מפני ניצול לא מבוקש של האדם במהלך מיזמים להתפלת מי ים, דייג, חקלאות ימית, הזרמת שפכים, תיירות, הביולוגיה והפיזיולוגיה של מגוון בעלי החיים בים, פיזיולוגיה של צלילה בבעלי חיים.

הפקולטה קשורה בהוראת הביולוגיה, מתמטיקה ופיסיקה במסגרת קמפוס אורנים.

פרטים ניתן לקבל בטלפונים: חיצוני 04-8288077/8, או פנימי 8077/8.

223

ביולוגיה

חוג לימודים לתואר בוגר במדעים .B.Sc (דו־חוגי)

ראש החוג: **ד"ר עמירם אריאל**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המנין: פרופ' אדי ברקאי, פרופ' עדו יצחקי, פרופ' גלעד ליפשיץ, פרופ' קובי רוזנבלום.

פרופסור חבר: פרופ' רפי למפרכט, פרופ' שרית לריש, פרופ' גיל עצמון, פרופ' פואד פארס, פרופ' דורון שלוש.

מרצה בכיר: ד"ר עמירם אריאל, ד"ר ליזה ברקי־הרינגטון, ד"ר שלמה וגנר, ד"ר הילה טולדנו, ד"ר מיקי קוזלוב, ד"ר אסתי קורנט, ד"ר חנוך קפצן, ד"ר רמי רשף.

מרצה: ד"ר דלית ברקן.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: ד"ר קרן אור־חן, ד"ר חגית פרנקל־מילרד, ד"ר איל רהב.

גימלאי: פרופ' אברהם חיים.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' אבישג וייסה**

מזכירת החוג: **גב' גלי לוי**

בניין רב־תכליתי, קומה ראשונה (קומת כניסה לבניין) חדר 194

טלפון: 04-8288764

שעות קבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10:00-12:00, ו־15:00-14:00

דוא"ל: azilber1@univ.haifa.ac.il

כתובת אתר החוג: http://science.haifa.ac.il/biology_du

מטרת הלימודים

המחקר הביולוגי המודרני מצריך התמצאות בתחומי ידע שונים, שבאופן מסורתי לא נחשבו לחלק הכרחי בהכשרתו של חוקר במדעי החיים. כתוצאה מכך נוצר בשנים האחרונות מחסור חמור, בארץ ובעולם, במדענים היכולים לנהל מחקר רב תחומי אמיתי. מטרת החוג היא להכשיר מדענים המצוידים בכלים האינטלקטואליים והמחקריים הנחוצים לקיום מחקר כזה. הלימודים בחוג מיועדים לסטודנטים הרואים את עתידם בחזית המחקר המדעי ובתעשייה עתירת הידע, הרוצים לשלב לימודים לתואר במדעי החיים עם הכשרה מקפת בתחום ידע נוסף. המצטיינים בבוגרי התוכנית יוכלו להשתלב בלימודי תואר שני ושלישי בביולוגיה ובתחום הידע השני אותו בחרו (עשויים להידרש לימודי השלמה, לפי דרישת כל חוג).

תנאי קבלה

1. לחוג יתקבלו תלמידים אשר עמדו בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג.
2. עמידה בבחינת הבגרות במתמטיקה כדלקמן:
   ברמה של 5 יחידות — בציון 70 ומעלה.
   ברמה של 4 יחידות — בציון 80 ומעלה.

על המועמד לעמוד בתנאי הקבלה של החוג המשלים בו בחר ללמוד. מועמדים יוזמנו לראיון אישי על פי החלטת החוג.

תוכנית הלימודים

1. על התלמיד לבחור באחד מהמסלולים הבאים:

א. **מסלול לביולוגיה ומדעי הרפואה** — מסלול המשלב בין לימודי ביולוגיה למדעי הרפואה. מסלול זה מקנה לסטודנטים בסיס ידע רחב בביולוגיה של האדם והבנת מנגנונים של תהליכי החיים — כולל הבסיס הביולוגי להתנהגות האדם — בבריאות ובתפקוד תקין מחד ובמחלה וכשל תפקודי מאידך. המסלול משמש מבוא להקניית מושגי יסוד ובסיס ידע להבנת מקצוע הרפואה ומחקר ביו-רפואי. בנוסף, מקנה מסלול זה לבוגריו אפשרות לכניסה ללימודי הרפואה לקראת תואר .M.D במסגרת בתי ספר לרפואה בהם יש תוכנית ארבע שנתית.

ב. **מסלול לביולוגיה ופסיכולוגיה** — מסלול המשלב בין לימודי ביולוגיה לפסיכולוגיה. מסלול המקנה בסיס ידע בביולוגיה והיכרות עם שאלות יסוד של הפסיכולוגיה.

ג. **מסלול לביולוגיה ומתמטיקה** — מסלול המשלב בין לימודי ביולוגיה ומתמטיקה, מקנה בסיס ידע בביולוגיה וידע מעמיק בשטחי המתמטיקה הטהורה והיישומית.

ד. **מסלול למצטיינים בביולוגיה ומדעי המחשב** — מסלול המשלב בין לימודי ביולוגיה למדעי המחשב והיא מעניקה לסטודנטים כלים להבין את השאלות שעומדות בחזית המדע בביולוגיה ואת הכלים החישוביים שמאפשרים לפתור בעיות אלו.

2. הלימודים כוללים קורסי חובה וקורסי בחירה. משך הלימודים שלוש שנים.

3. הלימודים כוללים הרצאות, מעבדות, תרגילים וסיורים על פי אופיו של הקורס. נוכחות בקורסי חובה בהתאם לדרישות הקורס.
4. בשנת הלימודים הראשונה יילמדו מקצועות היסוד במתמטיקה, מדעי הטבע וחלק ממקצועות היסוד בביולוגיה.
5. בשנה ב' יושלמו הלימודים במקצועות היסוד בביולוגיה לכל התלמידים, ויחלו הלימודים בקורסי חובה ובחירה הייחודיים לשני המסלולים.
6. בשנה ג' יימשכו לימודי החובה ויחלו הלימודים בקורסי בחירה ייחודיים למסלולים השונים על פי בחירת התלמיד. בשנה זו יוכלו חלק מהתלמידים לבצע פרויקט מחקר בהנחיית אחד מחברי הסגל בפקולטה (פרטים נוספים בהמשך).
7. **קורסי בחירה מתוכנית "דרך הרוח"**

על כל תלמידי התואר הראשון בחוג לביולוגיה ללמוד 2-1 קורסים, בהיקף כולל של **4 נ"ז** במסגרת לימודי תכנית ההעשרה האוניברסיטאית "דרך הרוח", שלא בתחום לימודיהם לתואר.

הרישום יתבצע תחת תוכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר וסיום הלימודים בתכנית הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים ופרטים נוספים על התוכנית ניתן למצוא באתר התכנית:
http://who.haifa.ac.il/
לפרטים: גב' עדי וקסלר, מרכזת התכנית
טלפון: 04-8240124, דואר אלקטרוני: Mindscapes@univ.haifa.ac.il

תנאי מעבר

1. ציון עובר בכל הקורסים בביולוגיה הוא 55.
2. תלמיד שלא השלים / קיבל ציון נכשל בקורס קדם, לא יוכל לעבור לקורס המתקדם.
3. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הוא ציון של 55 לפחות בכל אחד מהקורסים של שנה א'. היה ולתלמיד יש קורס אחד אותו לא עבר, ראש חוג ישקול מעבר לשנה ב'.
4. תנאי מעבר משנה ב' לג' הוא ציון של 55 לפחות בכל אחד מהקורסים של שנה ב'. היה ולתלמיד יש קורס אחד אותו לא עבר, ראש החוג ישקול מעבר לשנה ג'. תנאי נוסף הוא השלמת קורסי האנגלית לרמת 'פטור'. תלמיד שלא ישלים את קורסי האנגלית עד סוף סמסטר ב' בשנה ב', לא יוכל לעבור לשנה ג'. שימו לב, קורסי האנגלית בסמסטר קיץ הינם בתשלום נפרד ולכן אנו ממליצים לתלמידי החוג ללמוד את קורסי האנגלית בסמסטר א' או ב'.
5. תלמיד לא יוכל להתחיל שנה ג', גם לא על תנאי, בלי להשלים את כל קורסי החובה של שנה א'. 1.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים (פטורים)

1. תלמיד המבקש לקבל פטור מלימוד קורסים על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי אחר, יגיש לאחר קבלתו ללימודים למזכירות החוג את המסמכים הבאים:
   - אישור לימודים רשמי ופירוט כל הציונים מהמוסד בו למד.

- סילבוסים רשמיים של הקורסים עליהם הוא מבקש פטור.
- טופס בקשת פטור, אותו ניתן לקבל ממזכירות החוג.

2. בקשת התלמיד לפטור תידון בחוג בתנאי שציונו בקורס הינו 70 לפחות.
3. לימודים ממוסדות להשכלה גבוהה שהוכרו על ידי החוג לצורך המשך לימודים ידווחו ללא ציון ולא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל.
4. ניתן לבקש פטור מקורסים רק בתחילת מסלול הלימודים. לא ניתן לבקש פטור מקורס לאחר שהושלם הקורס במסגרת הלימודים לתואר אצלנו בחוג.

<u>שימו לב, במידת הצורך, ניתן לחזור על עד 4 קורסים במהלך התואר על מנת לשפר ציון.</u>
לאחר השלמת הקורס החוזר, יסומן הציון בקורס הראשון בכוכבית בגיליון הציונים. הציון האחרון הוא הקובע. תלמיד הבוחר לחזור על קורס חייב לעמוד בכל הדרישות והמטלות של הקורס כולל תרגילים, עבודות ובחינות. מחיקת הציון הישן מגיליון הציונים תתאפשר רק בעת סגירת התואר.

ציונים

1. הציון האחרון בקורס הוא הציון הקובע.
2. על אחריות התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועדי פרסומיהם.
3. הגשת ערעור תתבצע בכתב תוך 5 ימים מפרסום הציון. ערעור על ציון הבחינה מוביל לבדיקה מחודשת של הבחינה מכאן שהציון החדש עלול להיות נמוך מהציון המקורי.
4. תלמיד רשאי לעיין במחברת הבחינה שלו במסגרת מועד פתיחת מחברות בנוכחות חבר סגל בחוג.
5. ציון 'עובר' בחוג לביולוגיה הוא 55, אולם לפי תקנות האוניברסיטה דרוש ממוצע של לפחות 60 בחוג כדי לקבל זכאות לתואר (בכל מסלולי הלימוד).
6. לא ניתן למסור ציונים בטלפון.

הפסקת לימודים

1. החליט תלמיד להפסיק את לימודיו, יודיע על כך בכתב לחוגי לימודיו ולאגף מנהל תלמידים.
2. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.
3. במידה והפסקת הלימודים עולה על שנתיים, רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים שכבר שמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות לקראת קבלת התואר.
4. תלמיד שלא סיים את חובות שנה א' במשך ארבעה סמסטרים יופסקו לימודיו בחוג.
5. תלמיד שנכשל או לא השלים קורס חובה חייב לחזור עליו בשנה העוקבת, נכשל או לא השלים את הקורס בשנה העוקבת - יופסקו לימודיו בחוג.
6. תלמיד שלא יסיים את לימודיו לאחר שש שנים מתחילת התואר יופסקו לימודיו.

פרויקט מחקר שנה ג' (קורס שנתי)

1. מטרת קורס זה להעניק הזדמנות לתלמידי החוג להתנסות בחווית המחקר האקדמי ולעבוד בפרויקטים מחקריים הנערכים במעבדות הפקולטה למדעי הטבע. קורס זה חושף את הלומדים בו למחקרים השונים, עבודה 'רטובה' במעבדה, טכנולוגיות עבודה מתקדמות ועוד.
2. קורס זה יהיה בערך של 8 נ"ז (4 נ"ז סמ' א' ו4 נ"ז סמ' ב') ויתקיים לאורך כל השנה. בתום שנת הלימודים יוגש פוסטר מדעי המתאר את המחקר ביום שיקבע על ידי החוג.
3. ההרשמה לקורס תתבצע על ידי מזכירות החוג לאחר העברת מסמכים רלוונטים שיפורסמו לתלמידי החוג.

מבוא למחקר מדעי למצטיינים (שנה ב' וג')

1. מטרת קורס זה להעניק לתלמידי החוג המצטיינים (בעלי ממוצע 85 ומעלה בשנה א') להתנסות בחווית המחקר האקדמי ולעבוד בפרויקטים מחקריים הנערכים במעבדות הפקולטה למדעי הטבע. קורס זה מתחיל בשנה ב' ונמשך עד סוף שנה ג'. בקורס זה ניתן להשתלב במחקר פעיל באחת ממעבדות הפקולטה ולהתנסות בעבודה 'רטובה' במעבדה.
2. קורס זה יהיה בערך של 16 נ"ז (4 נ"ז בכל סמסטר, א' וב' במשך שנה ב' וג') ויתקיים לאורך שנתיים (שנה ב' וג'). סיכום תוצאות פרויקט המחקר יוגשו בנפרד בתום כל שנה. בשנה ב' תוגש מצגת עם תוצאות שהושגו עד לתום שנה זו ובשנה ג' יוצג פוסטר מדעי המתאר את המחקר כולו.
3. ההרשמה לקורס זה תתבצע על ידי מזכירות החוג לאחר העברת מסמכים רלוונטים שיפורסמו לתלמידי החוג. קבלה לקורס זה מותנת בממוצע 85 לפחות בשנה א'.

מבנה תוכנית הלימודים

1. מסלול ביולוגיה פסיכולוגיה

שנה א' – קורסי חובה				
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
ביולוגיה של התא	4	5	שיעור ותרגול	אין
כימיה אורגנית	3	5	שיעור ותרגול	כימיה כללית
מעבדה בכימיה	2	2	מעבדה	כימיה כללית
מתמטיקה	5	6	שיעור ותרגיל	אין
פיזיקה א' - מכניקה ואופטיקה	4	6	שיעור	אין
פיזיקה ב' - חשמל ומגנטיות	4	6	שיעור	פיזיקה א' - מכניקה ואופטיקה

שם הקורס	נ"ז	שש"ס	סוג שיעור	תנאי קדם
מבוא לזואולוגיה	2	2	שיעור	אין
כימיה כללית	6	7	שיעור ותרגיל	אין
כימיה פיזיקלית	2	3	שיעור ותרגיל	כימיה כללית
			סה"כ נ"ז 32	

שנה ב' – קורסי חובה				
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
ביוכימיה א'	5	6	שיעור ומעבדה	כימיות ופיזיקות שנה א'
ביוכימיה ב'	5	6	שיעור	כימיות ופיזיקות שנה א' וביוכימיה א'
ביולוגיה מולקולארית	4	4	שיעור	כימיות ופיזיקות שנה א'
גנטיקה כללית	4	5	שיעור תרגיל ומעבדה	ביוכימיה א', ביולוגיה מולקולארית
פיזיולוגיה של מערכות א'	4	4	שיעור ותרגיל	ביולוגיה של התא, מבוא לזואולוגיה ופיזיקה א' + ב'
פיזיולוגיה של מערכות ב'	3	3	שיעור	פיזיולוגיה של מערכות א', ביולוגיה של התא, מבוא לזואולוגיה, פיזיקה א' + ב'
מיקרוביולוגיה כללית	5	6	שיעור ומעבדה	ביוכימיה א'
סה"כ נ"ז 30				

שנה ג' - קורסי חובה				
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
אימונולוגיה	4	4	שיעור	ביוכימיה א' + ב', ביולוגיה מולקולארית, מיקרוביולוגיה
הנדסה גנטית	2	2	שיעור	גנטיקה כללית, ביולוגיה מולקולארית
מבוא לפרמקולוגיה	3	3	שיעור	ביוכימיה א' + ב', ביולוגיה מולקולארית
בקרה גנטית באוקריוטים	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
סה"כ נ"ז 11				

2. מסלול לביולוגיה ומתמטיקה

שנה א' – קורסי חובה				
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
ביולוגיה של התא	4	5	שיעור ותרגול	אין
כימיה אורגנית	3	5	שיעור ותרגול	כימיה כללית
מעבדה בכימיה	2	2	מעבדה	כימיה כללית
סטטיטיקה	3	4	שיעור ותרגיל	אין
פיזיקה א' - מכניקה ואופטיקה	4	6	שיעור ותרגיל	אין
פיזיקה ב' - חשמל ומגנטיות	4	6	שיעור ותרגיל	פיזיקה א' - מכניקה ואופטיקה
מבוא לזואולוגיה	2	2	שיעור	אין
כימיה כללית	6	7	שיעור ותרגול	אין
כימיה פיזיקלית	2	3	שיעור ותרגול	כימיה כללית
סה"כ נ"ז 30				

שנה ב' - קורסי חובה				
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
ביוכימיה א'	5	6	שיעור ומעבדה	כימיות ופיסיקות שנה א'
ביוכימיה ב'	5	6	שיעור ומעבדה	כימיות ופיסיקות שנה א' וביוכימיה א'
ביולוגיה מולקולארית	4	4	שיעור	כימיות ופיזיקות שנה א'
גנטיקה כללית	4	5	שיעור תרגיל ומעבדה	ביוכימיה א', ביולוגיה מולקולארית
פיזיולוגיה של מערכות א'	4	4	שיעור ותרגיל	ביולוגיה של התא, מבוא לזואולוגיה ופיסיקה א'+ב'
פיזיולוגיה של מערכות ב'	3	3	שיעור	פיזיולוגיה של מערכות א', ביולוגיה של התא, מבוא לזואולוגיה, פיסיקה א'+ב'
מיקרוביולוגיה כללית	5	6	שיעור ומעבדה	ביוכימיה א'
סה"כ 30 נ"ז				

שנה ג' – קורסי חובה			
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
אימונולוגיה	4	4	שיעור	ביוכימיה א' + ב' , ביולוגיה מולקולארית, מיקרוביולוגיה
מבוא לשיטות מחקר בביואינפורמטיקה	2	2	שיעור	ביולוגיה מולקולארית
הנדסה גנטית	2	2	שיעור	גנטיקה כללית, ביולוגיה מולקולארית
בקרה גנטית באוקריוטים	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
סה"כ 13 נ"ז				

3. מסלול לביולוגיה עם מדעי הרפואה

שנה א' – קורסי חובה			
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
ביולוגיה של התא	4	4	שיעור ותרגול	אין
כימיה אורגנית	3	5	שיעור ותרגול	כימיה כללית
מעבדה בכימיה	2	2	מעבדה	כימיה כללית
מתמטיקה	5	6	שיעור ותרגיל	אין
סטטיסטיקה	3	4	שיעור ותרגיל	אין
פיזיקה א' - מכניקה ואופטיקה	4	4	שיעור	אין
פיזיקה ב' - חשמל ומגנטיות	4	6	שיעור	פיזיקה א' - מכניקה ואופטיקה
מבוא לזאולוגיה	2	2	שיעור	אין
כימיה כללית	6	7	שיעור ותרגיל	אין
כימיה פיזיקלית	2	3	שיעור ותרגיל	כימיה כללית
סה"כ נ"ז 34				

שנה ב' – קורסי חובה				
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
ביוכימיה א'	5	6	שיעור ומעבדה	כימיות ופיזיקות שנה א'
ביוכימיה ב'	5	6	שיעור ומעבדה	כימיות ופיזיקות שנה א' וביוכימיה א'
ביולוגיה מולקולארית	4	4	שיעור	כימיות ופיזיקות שנה א'
גנטיקה כללית	4	5	שיעור ומעבדה	ביוכימיה א', ביולוגיה מולקולארית
פיזיולוגיה של מערכות א'	4	4	שיעור ותרגיל	ביולוגיה של התא, מבוא לזואולוגיה ופיזיקה א' + ב'
פיזיולוגיה של מערכות ב'	3	3	שיעור	פיזיולוגיה של מערכות א', ביולוגיה של התא, מבוא לזואולוגיה, פיזיקה א' + ב'
מיקרוביולוגיה כללית	5	6	שיעור ומעבדה	ביוכימיה א'
סה"כ נ"ז 30				

שנה ג' - קורסי חובה				
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
אימונולוגיה	4	4	שיעור	ביוכימיה א' + ב', ביולוגיה מולקולארית, מיקרוביולוגיה
הנדסה גנטית	2	2	שיעור ומעבדה	גנטיקה כללית, ביולוגיה מולקולארית
מבוא לפרמקולוגיה	3	3	שיעור	ביוכימיה א' + ב', ביולוגיה מולקולארית
בקרה גנטית באוקריוטים	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
סה"כ נ"ז 11				

4. מסלול לביולוגיה ומדעי המחשב – מסלול למצטיינים

שנה א' – קורסי חובה				
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
ביולוגיה של התא	4	4	שיעור ותרגול	אין
כימיה אורגנית	3	5	שיעור ותרגול	כימיה כללית
מעבדה בכימיה	2	2	מעבדה	כימיה כללית
סטטיטיקה	3	4	שיעור ותרגיל	אין
פיזיקה א' - מכניקה ואופטיקה	4	6	שיעור	אין
פיזיקה ב' - חשמל ומגנטיות	4	6	שיעור	פיזיקה א' - מכניקה ואופטיקה
מבוא לזאולוגיה	2	2	שיעור	אין
כימיה כללית	6	7	שיעור ותרגיל	אין
כימיה פיזיקלית	2	3	שיעור ותרגיל	כימיה כללית
מבוא לפיזיולוגיה ומבנה גוף האדם	2	3	שיעור	אין
סה"כ נ"ז 32				

שנה ב' – קורסי חובה				
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
ביוכימיה א'	5	6	שיעור ומעבדה	כימיות ופיזיקות שנה א'
ביוכימיה ב'	5	6	שיעור ומעבדה	כימיות ופיזיקות שנה א' וביוכימיה א'
ביולוגיה מולקולארית	4	4	שיעור	כימיות ופיזיקות שנה א'
גנטיקה כללית	4	5	שיעור ומעבדה	ביוכימיה א', ביולוגיה מולקולארית
פיזיולוגיה של מערכות א'	4	4	שיעור ותרגיל	ביולוגיה של התא, מבוא לזואולוגיה ופיזיקה א' + ב'
פיזיולוגיה של מערכות ב'	3	3	שיעור	פיזיולוגיה של מערכות א', ביולוגיה של התא, מבוא לזואולוגיה, פיזיקה א' + ב'
מיקרוביולוגיה כללית	5	6	שיעור ומעבדה	ביוכימיה א'
סה"כ נ"ז 30				

שנה ג' – קורסי חובה				
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
אימונולוגיה	4	4	שיעור	ביוכימיה א' + ב' , ביולוגיה מולקולארית, מיקרוביולוגיה
הנדסה גנטית	2	2	שיעור ומעבדה	גנטיקה כללית, ביולוגיה מולקולארית
מיקרוביולוגיה ב'	3	3	שיעור	מיקרוביולוגיה א'
מבוא לשיטות מחקר בביואינפורמטיקה	2	2	שיעור	ביולוגיה מולקולארית
סה"כ 14 נ"ז				

קורסי בחירה לשנה ב' בלבד				
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
מבוא למחקר מדעי למצטיינים א' + ב'	4	4	שיעור	קורסי חובה שנה א'
מנגנונים מולקולריים של מוות תאי	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה א'

קורסי בחירה לשנה ג' בלבד				
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
מבוא לנוירוביולוגיה תאית ומולקולארית	4	4	שיעור	קורסי חובה שנה ב', מבוא לנוירו מערכתית
מדוע סקס: המסתורין של רקומבינציה	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב', גנטיקה
מבוא לנוירוביולוגיה מערכתית	4	4	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
מיקרוביולוגיה סביבתית	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
נוירוביולוגיה של הפרעות במוח	4	4	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
נוירוביולוגיה התפתחותית	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב', ביולוגיה מולקולארית, ביוכימיה א' + ב'
פרקים נבחרים באבולוציה אורגיזמית	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
מנגנונים מולקולאריים של תאי גזע (אחת לשנתיים)	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'

המשך: קורסי בחירה לשנה ג' בלבד				
שם הקורס	**נ"ז**	**שש"ס**	**סוג שיעור**	**תנאי קדם**
פטריות קרקע	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
תכנות בPERL	2	2	שיעור ותרגיל	קורסי חובה שנה ב'
שיטות מחקר בביואינפורמטיקה	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
קואבולוציה יחסי טפיל פונדקאי במחלות צמחים	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
זכרון ורגש	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
הבסיס העצבי של קוגניציה בבני האדם	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
פיזיולוגיה השואתית של בעלי חוליות	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
ביולוגיה מולקולארית ותאית בתנאי עקה	4	4	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
טכנולוגיה ומודלים של חקר פתופיזיולוגיה	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
אמנות ומדעים נפגשים	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
מנגנוני ברה וסינגלים של רצפטורים (אחת לשנתיים)	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
יסודות האבולוציה המולקולארית	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
אקולוגיה	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
גנומיקה השוואתית של חיידקים	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
יחסי גומלין צמחים ובעלי חיים	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
שיטות ומודלים במחקר של פיזיולוגיות נבחרות באדם	3	3	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
אקולוגיה ימית	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
פרוייקט מחקר שנה ג' (קורס שנתי)	8	8	שיעור	קורסי חובה שנה ב'
מנגנונים מולקולריים של מוות תאי	2	2	שיעור	קורסי חובה שנה א'

221

ביולוגיה אבולוציונית וסביבתית

חוג לימודים לתואר M.Sc.
ולימודים לתואר דוקטור לפילוסופיה

ראש החוג: **ד"ר רמי רשף**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' ליאון בלאושטיין, פרופ' עדו יצחקי, פרופ' משה ענבר, פרופ' ציון פחימה.

פרופסור חבר: פרופ' שגיא שניר, פרופ' ערן טאובר.

מרצה בכיר: ד"ר עדי ליבנת, ד"ר ניר ספיר, ד"ר רמי רשף.

מרצה: ד"ר שרית אברני, ד"ר אייל פריבמן, ד"ר עמאד שמס.

גימלאים: פרופ' אלכסנדר בולשוי, ד"ר לאוניד ברודצקי, פרופ' אמוץ דפני, פרופ' סולומון ואסר, פרופ' אברהם חיים, פרופ' גיורא חת, פרופ' אדוארד טריפונוב, פרופ' אברהם קורול, פרופ' גדי קציר.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' מירב שחר־עייש**

כתובת דואר אלקטרוני: mshahar@univ.haifa.ac.il

בניין רב־תכליתי, קומה 1, חדר 191

טלפון: 04-8249943

כתובת אתר החוג: http://research.haifa.ac.il/~eeb

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00

הלימודים לתואר שני (M.Sc.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר רמי רשף**

תנאי קבלה

לחוג יתקבלו בוגרי תואר ראשון במדעי החיים (B.Sc.) ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, שציונם הסופי המשוקלל הוא לפחות 83.

מועמדים ללימודים יתבקשו להעביר עם הרשמתם למחלקת הרשמה גיליונות ציונים מעודכנים של לימודיהם הקודמים. כמו כן יגישו למזכירות החוג שני מכתבי המלצה מטעם מורים אשר הכירו אותם בלימודיהם הקודמים ומכתב קצר המפרט את המניעים להשתלבות בחוג ובמידת האפשר את הנושאים אותם הם מעוניינים לחקור.

התלמידים נדרשים ליצור קשר עם מנחה פוטנציאלי למחקרם לתיזה כתנאי לקבלתם ללימודים בחוג.

המועמדים יוזמנו לראיון אישי בפני ועדת הקבלה. הוועדה רשאית, על פי שיקוליה, להחמיר או להמליץ להקל מתנאי הקבלה הנ"ל, ובתנאי שאלה לא יעמדו בסתירה לתנאי הקבלה הכלל־אוניברסיטאיים. ועדת הקבלה תמליץ בפני הרשות ללימודים מתקדמים על קבלה ללימודים, אולם, ההחלטה הסופית על אישור הקבלה נתונה בידי הרשות ללימודים מתקדמים, וזאת לאחר השלמת כל חובות הבוגר והמצאת תעודת בוגר או זכאות לתעודת בוגר.

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה במבחן GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.

מבנה הלימודים

הלימודים בחוג הם במסלול א' בלבד, הכולל כתיבת תיזה.

תוכנית הלימודים כוללת

1. קורסי חובה המשותפים לכל תלמידי התוכנית בהיקף של 14 שש"ס.
2. קורסי בחירה בהיקף של 14 שש"ס אותם נוטל כל תלמיד באישור המנחה לעבודת התיזה.
3. ביצוע מחקר שיוגש כעבודת גמר מחקרית (תזה) והצגת העבודה במסגרת החוג.

בנוסף חובה על התלמידים להשתתף:

4. בסמינר מחלקתי באבולוציה — 20 סמינרים במהלך התואר *
5. השתלמות — "בטיחות במעבדה" — תינתן במהלך השנה הראשונה ללימודים.*
6. השתלמות — "הסמכה לסטודנטים למחקר בבע"ח" — תינתן במהלך השנה הראשונה ללימודים. (מיועד לתלמידים אשר עבודת התיזה שלהם כוללת מחקר בבעלי חיים).*
7. פורום תלמידי מחקר.

* קורסים/ השתלמויות אלו לא ייחשבו במניין השעות לתואר.

טבלה מסכמת למבנה הלימודים

לימודי חובה (שש"ס)	**לימודי בחירה (שש"ס)**
14 + סמינר מחלקתי באבולוציה +	**14** לפחות
הסמכה למחקר בבע"ח + בטיחות במעבדה	
סה"כ שעות לתואר	**28**

משך הלימודים

משך הלימודים כולל הגשת עבודת התיזה — שנתיים.

תוכנית הלימודים

קורסי חובה

שם הקורס	**היקף**
תכנון ניסויים, איסוף נתונים וניתוח תוצאות מדעיות	4 שש"ס
פרקים נבחרים באבולוציה אורגניזמית	2 שש"ס
יסודות האבולוציה המולקולרית	2 שש"ס
אקולוגיה של אוכלוסיות	2 שש"ס
גנטיקה של אוכלוסיות	2 שש"ס
פורום תלמידי מחקר (סמסטר א'+ב')	2 שש"ס
סה"כ קורסי חובה	**14 שש"ס**

קורסי בחירה

קורסי הבחירה המפורטים להלן הם בהיקף של 2-4 שש"ס. הסטודנט ירכיב את מערכת השעות בהיקף של לפחות 14 שש"ס. חלק מקורסי הבחירה של 2 שש"ס משותפים לתוכניות נוספות לתואר שני. קיומו של קורס בחירה מותנה במספר מינימלי של נרשמים עפ"י המקובל באוניברסיטה בלימודי מוסמך. תוכנית הלימודים תיערך בהתייעצות ובאישור המנחה בעבודות התיזה והוועדה לתארים מתקדמים. חלק מהקורסים יוצעו אחת לשנתיים.

רשימת קורסי הבחירה:

שם הקורס	היקף ש׳	היקף תמ״ס
תכנות ב־Python לביולוגים	3	
התפתחות עוברית ומנגנוני אבולוציה	2	
יחסי גומלין צמחים ובעלי חיים	3	1
קורס מעשי באקולוגיה ניסויית (לא יינתן בתשע״ח)	3	1
מיפוי גנומי	2	
מיקרוביולוגיה סביבתית	2	
ביוסטטיסטיקה למתקדמים (לא יינתן בתשע״ח)	4	
פטריות קרקע — מגוון אקולוגיה וחשיבות כלכלית	2	
אבולוציה מיקרוביאלית	2	
קורס R	3	
שעונים ביולוגיים	2	
פילוסופיה של המדע	2	
מבוא לבניית עצי תורשה	2	
מדוע סקס: המסתורין של רקומבינציה סקסואלית	2	
קו־אבולוציה של יחסי טפיל-פונדקאי במחלות צמחים (לא יינתן בתשע״ח)	2	
ביולוגיה מולקולארית ותאית בתנאי עקה	4	
פיזיולוגיה השוואתית של בעלי חוליות	2	
אקולוגיה של חברות (יינתן באנגלית)	2	
מחלות צמחים	3	
אקולוגיה אבולוציונית	2	
אבולוציה של התנהגות	2	
סדנא בביואינפורמטיקה	3	
שיטות מחקר בביואינפורמטיקה	4	

* ייתכנו שינויים בקטלוג קורסי הבחירה

במקרים מיוחדים בהם לצורך השתלמות הסטודנט נדרש קורס ייעודי הניתן בחוג אחר, ההשתתפות מותנית באישור המנחה וראש החוג.

תנאי מעבר משנה א׳ לשנה ב׳

1. תלמידים שנכשלו בשני קורסי חובה או יותר לא יוכלו להמשיך לימודיהם בחוג.
2. תלמידים שנכשלו בקורס חובה יצטרכו לחזור עליו שנית בשנה העוקבת. במידה ויכשלו שוב לא יוכלו להמשיך לימודים בחוג.

3. ציון מעבר בקורס הוא 66.
4. ציון ממוצע מעבר משנה א' לשנה ב' הוא 76.

ציון סופי

הציון הסופי יורכב כדלקמן:

30% ציוני הקורסים והעבודות הסמינריוניות.

50% עבודת התיזה. התיזה תישלח להערכה גם לבוחן חיצוני.

20% בחינת גמר בע"פ בתחום התמחותו של התלמיד. הבחינה תיערך בהשתתפות המנחה, והבוחן החיצוני של התיזה ויושב ראש ועדת הבחינה.

תלמידי החוג מתבקשים לעיין בתקנון האוניברסיטאי ללימודים לתואר שני לקבלת פרטים נוספים, כמו: משך הלימודים, בחינות, ציונים ועבודות, הפסקה/חידוש/הארכה/ חופשה מלימודים, נוהל ערעור על ציוני קורסים, עבודת מחקר ועוד.

כתובת האתר: http://research.haifa.ac.il/~graduate

לימודים לתואר .M.Sc בביולוגיה אבולוציונית וסביבתית עם התמחות בביואינפורמטיקה

מרכז המסלול: **ד"ר איל פריבמן**

טלפון: 054-5224888

eprivman@univ.haifa.ac.il

בחוג לביולוגיה אבולוציונית וסביבתית קיים מסלול מיוחד: לימודים לתואר .M.Sc בביולוגיה אבולוציונית וסביבתית עם ספח התמחות בביואינפורמטיקה (ספח המוצמד לאישור הזכאות בגמר התואר). ביואינפורמטיקה הינו מקצוע מתפתח וחשוב, התופס חלק הולך וגדל בענפי המחקר והתעשייה העתידיים. כמויות המידע הביולוגי המצטברות וההתפתחות המרשימה בענפי הביוטכנולוגיה, במיוחד בעקבות מהפכת טכנולוגיות הריצוף, הציבו אתגרים חדשים בפני המדע והתעשייה והובילו להתפתחות מקצוע בין־תחומי זה. ביואינפורמטיקה מביאה שיטות מתחום מדעי המחשב, המתמטיקה והסטטיסטיקה, לאתגרים בניתוח מאגרי מידע אדירים של רצפים גנומיים ונתונים נוספים, כדי לתת מענה לשאלות ובעיות בחזית המחקר במדעי החיים והרפואה.

תנאי קבלה

התוכנית מיועדת לסטודנטים בוגרי תואר ראשון .B.Sc במדעי הטבע, מדעים מדוייקים והנדסה.

יתקבלו בוגרי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בציון סופי 85. בנוסף נדרש ציון 80 לפחות בקורסים המתמטיים. מועמדים יוזמנו לראיון אישי בוועדת

קבלה חוגית המורכבת מאנשי סגל בחוג לביולוגיה אבולוציונית וסביבתית וחברי סגל בפקולטה למדעי הטבע. הוועדה רשאית, על פי שיקוליה, להחמיר או להקל בתנאי הקבלה הנ"ל. מומלץ לתלמידים ליצור קשר עם מנחים פוטנציאלים עוד בטרם החלו בהליך ההרשמה.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה במבחן GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.

מבנה הלימודים

הלימודים במסלול ההתמחות בביואינפורמטיקה הם במסלול א' בלבד, הכולל ביצוע מחקר וכתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה). התוכנית היא בהיקף של 28 שש"ס על פני שתי שנות לימוד (לא כולל לימודי השלמות) עם מבנה קורסים כדלהלן:

1. 14 שש"ס קורסי חובה בביואינפורמטיקה (קורס חובה לכלל תלמידי התוכנית 4 שש"ס + סל קורסי חובת בחירה 10 שש"ס). סטודנט אשר לא למד קורס תכנות במסגרת לימודים קודמים ייקח את קורס התכנות ב-Python לביולוגים כקורס חובה.
2. 14 שש"ס קורסי בחירה מתחומי הביולוגיה או קורסים ייעודים מחוגים אחרים הנדרשים לצורך השתלמות הסטודנט.

   על הסטודנט לבחור את קורסי הבחירה בתאום עם המנחה של עבודת הגמר ובאישור ראש התכנית.

   יש לקחת לפחות קורס בחירה אחד מתוך תוכנית הלימודים של החוג לביולוגיה אבולוציונית וסביבתית.

בנוסף חובה על התלמידים להשתתף:

3. בסמינר מחלקתי באבולוציה - 20 סמינרים במהלך התואר *
4. בהשתלמות "בטיחות במעבדה" - תינתן במהלך השנה הראשונה ללימודים.*
5. פורום תלמידי מחקר

* קורסים/השתלמויות אלו לא ייחשבו במניין השעות לתואר וייניתן בהם ציון השלים/לא השלים.

פרוט הקורסים לתלמידי תואר שני במסלול:

1) קורסי חובה לכלל תלמידי התוכנית:

שם הקורס	סה"כ שש"ס	שעות שיעור/ סמינריון	שעות תרגיל
שיטות מחקר בביואינפורמטיקה	4	2	2

2) סל קורסי חובת בחירה (10 שש"ס):

שם הקורס	סה"כ ש"ס	שעות שיעור/ סמינריון	שעות תרגיל
*תכנות ב-Python לביולוגים	3	2	1
אלגוריתמים בגנומיקה חישובית	3	2	1
**שיטות הסתברותיות בגנומיקה	3	3	-
מיפוי גנומי	2	2	-
סדנא בביואינפורמטיקה (סדנא מרוכזת במהלך חופשת הסמסטר)	3	3	-
בקרת גנים במהלך התפתחות עוברית באבולוציה	2	2	-
יסודות האבולוציה המולקולרית	2		
קורס R	3		
שעונים ביולוגיים	2		
אבולוציה מיקרוביאלית	2		

* קורס חובה עבור סטודנט שלא למד קורס תכנות במסגרת לימודים קודמים (על הסטודנט לקבל אישור בכתב על פטור מקורס זה)
** נדרש רקע במדעי המחשב

יתכנו שינוים בקטלוג הקורסים

3) קורסי בחירה (14 שש"ס):

ניתן לקחת קורסי בחירה מתוך סל קורסי חובת הבחירה שטרם נלקחו במסגרת קורסי החובה

שם הקורס	סה"כ שש"ס	שעות שיעור/ סמינריון	שעות תרגיל
מבוא לבניית עצי תורשה	2	2	-
מדוע סקס: המסתורין של רקומבינציה סקסואלית	2	2	-
אבולוציה כאלגוריתם למידה	2	2	-
תכנון ניסויים, איסוף נתונים וניתוח תוצאות מדעיות	4	2	2
גנטיקה של אוכלוסיות	2	2	-
אקולוגיה של אוכלוסיות	2	2	-
פרקים נבחרים באבולוציה אורגניזמית	2	2	-
התפתחות עוברית ומנגנוני אבולוציה	2	2	-

שם הקורס	סה"כ שש"ס	שעות שיעור/ סמינריון	שעות תרגיל
סמינר בשיטות פילוגנטיות	2	2	-
מחלות צמחים	2	2	-
אקולוגיה אבולוציונית	2	2	-
אבולוציה של התנהגות	2	2	-
ביוסטטיסטיקה למתקדמים (לא יינתן בתשע"ח)	4		
פילוסופיה של המדע	2		

*ייתכנו שינוים בקטלוג הקורסים

◆ ◆ ◆

הלימודים לתואר דוקטור לפילוסופיה (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **ד"ר רמי רשף**

תכנית הלימודים מיועדת להכשיר את מסיימיה לעבודה במחקר במדעי החיים. קיימת אפשרות לביצוע מחקרים בשדה ובמעבדה בשיטות מולקולריות מודרניות בשילוב עם מחקרים תיאורטיים הכוללים מודלים בגנטיקה מתמטית, ביואינפורמטיקה, האבולוציה והמגוון של הגנום, במספר מודלים אורגניזמים מבקטריות ליונקים וצמחים עילאיים, יחסי גומלין בין צמחים ובעלי חיים, אנרגטיקה, שמירת טבע, אקופיסיולוגיה, כרונוביולוגיה ואבולוציה של תהליכי התפתחות עוברית.

תנאי קבלה

יתקבלו תלמידים מצטיינים בעלי תואר שני (M.Sc. או תואר מקביל) במסלול עם כתיבת תיזה בתחומי מדעי החיים כגון ביולוגיה, חקלאות, ביוטכנולוגיה, ביואינפורמטיקה או מדעי הרפואה, שהגישו עבודת תיזה שאושרה. יתקבלו תלמידים בעלי ציון כללי ממוצע של 85 לפחות לתואר מוסמך, כאשר הציון על עבודת התיזה הוא 86 לפחות (טוב מאוד). תלמידים שבידם עותק של מאמר שהתפרסם ממחקר המוסמך שלהם או כתב־יד שנשלח לפרסום בכתב־עת מדעי בינלאומי, או שהציגו בפועל את מחקרם בכנס בינלאומי יזכו לעדיפות.

תכנית המחקר והלימודים

◆ משך תכנית המחקר והלימודים תהיה ארבע שנים. לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ידרשו התלמידים למלא את התנאים הבאים:

מנחה ונושא מחקר

תלמידים העומדים בקריטריונים לקבלה ידרשו להתקשר עם מנחה פוטנציאלי (חבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה, או חבר סגל מדרגת מרצה ובשיתוף פעולה עם חבר סגל אחר מדרגת מרצה בכיר ומעלה), לסכם על נושא למחקר ולהעביר אישור אלקטרוני למזכירות החוג מהמנחה המיועד על הסכמתו להנחות את התלמיד במחקרו. לפני הצגת המועמדות על הסטודנט להגיש תקציר של תכנית המחקר שיכלול הצגה של בעיית המחקר ושל שיטות המחקר העיקריות. לכל תלמיד תמונה ועדה מלווה בנוסף למנחה.

א. קורסים וסמינריונים

סוג	קורס	שש"ס	סמסטר
חובה	סמינר מחלקתי באבולוציה (השתתפות ב-30 סמינרים במהלך הלימודים)	0	א+ב
	כתיבה וניסוח מדעיים (באנגלית — יינתן פעם בשנתיים)	2	
	* פורום תלמידי מחקר (הצגת תוכנית המחקר בשלב א')	0	א+ב
	** הרצאת סוף דוקטורט	0	
בחירה	תוכנית קורסים אישית (מהקורסים בחוג, באוניברסיטה ובמוסדות אחרים) בתיאום עם המנחה הישיר ובאישור וועדת הדוקטורט החוגית	6	
	סה"כ	8	

* הצגת תוכנית המחקר בפורום תלמידי מחקר תיעשה בסוף השנה הראשונה ולאחר הגשת הצעת המחקר לשיפוט. באחריות הסטודנט לתאם ישירות ובעוד מועד עם מנחה הקורס את תאריך ההרצאה.

** הצגת עבודת דוקטורט תיעשה בסמסטר האחרון ללימודים. מועד ההרצאה ייקבע עם מזכירות החוג ביום הגשת עבודת הדוקטורט.

ב. תוכנית המחקר ואישורה

- במהלך השנה הראשונה יהיו התלמידים במעמד של תלמידי מחקר שלב א'. עם הגשת הצעת המחקר ולא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה תמנה הרשות ללימודים מתקדמים ועדה מלווה לכל דוקטורנט על בסיס המלצת הוועדה החוגית.
- במהלך השנה הראשונה יכתבו התלמידים את התוכנית המפורטת למחקר הדוקטורט באנגלית בפורמט המקובל של הצעת מחקר לאקדמיה הישראלית למדעים כולל תוצאות ראשוניות. תכנית המחקר תהיה מקורית ובעלת סיכוי סביר לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר.

- תוכנית המחקר תוצג על ידי הסטודנט במסגרת פורום תלמידי מחקר לאחר הגשתה לוועדה המלווה.
- הצעת המחקר תבדק על ידי הוועדה המלווה, תוצג לה ותאושר ע"י ועדת הדוקטורט החוגית. לאחר אישור הוועדה יעברו הסטודנטים למעמד של תלמידי מחקר שלב ב' בכפוף לאישור הרשות ללימודים מתקדמים.

ג. ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

בתום כל שנה מיום אישור תכנית המחקר יגישו תלמידי המחקר דו"ח התקדמות לוועדה המלווה חתום ע"י המנחה. אל הדו"ח אפשר לצרף כתב יד שנשלח לפירסום במידה וקיים.

במידה וידרש על הסטודנט יהיה להציג את התקדמות המחקר בפני הוועדה המלווה. לפני תום הדוקטורט תתכנס הוועדה המלווה בנוכחות הסטודנט על מנת לאשר את כתיבת התיזה והגשתה.

ד. הגשת עבודת הדוקטורט לשיפוט

עם סיומו, יסוכם המחקר באחת משתי הדרכים הבאות לפי המלצת המנחה והוועדה המלווה ובאישור ועדת הדוקטורט החוגית:

(1) אסופת פרקים בהתאם לתקנון לימודי לתואר שלישי.

(2) חיבור רגיל, על פי תקנון האוניברסיטה ללימודים לתואר שלישי.

לאחר אישור הוועדה המלווה את הגשת עבודת הדוקטורט תוצגנה תוצאות המחקר על־ידי התלמיד בהרצאה סמינריונית חוגית.

ה. שיפוט עבודת הדוקטורט

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י המנחה, הוועדה המלווה והוועדה החוגית תועבר עבודת הדוקטור לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון ללימודי תואר שלישי.

מסלול לימודים ישיר לדוקטורט

למסלול זה יכולים להתקבל תלמידים לאחר סיום לימודי תואר ראשון .B.Sc בהצטיינות. ועדת הדוקטורט החוגית תדון בכל בקשה ותקבל בכל שנה את התלמידים הראויים ביותר. כמו כן, תלמידים שסיימו את חובות השמיעה בלימודי תואר שני בביולוגיה אבולוציונית וסביבתית בהצטיינות (ציון ממוצע של 90 לפחות), ונושא המחקר שלהם מוגדר ואושר על ידי מנחה/י העבודה, יכולים להגיש מועמדות לעבור למסלול הישיר לדוקטורט. ועדת הדוקטורט תדון בבקשות אלה ותאשר את קבלת התלמידים המתאימים למסלול.

בכל מקרה, על התלמידים משתי האפשרויות להשלים קורסים בציון מספרי ברמת תואר שני בחוג לביולוגיה אבולוציונית סביבתית (.M.Sc) בהיקף של 26 שש"ס לפחות.

225

ביולוגיה של האדם

חוג לימודים לתואר M.Sc.

ולימודים לתואר דוקטור לפילוסופיה

ראש החוג: **ד"ר עמירם אריאל**

יו"ר הועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר דלית ברקן**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' אבי קרני.

פרופסור חבר: פרופ' שרית לריש, פרופ' גיל עצמון, פרופ' פואד פארס.

מרצה בכיר: ד"ר עמירם אריאל, ד"ר חיים שפירא, ד"ר מיקי קוזלוב, ד"ר הילה טולדנו, ד"ר אסתי קורנט, ד"ר ליזה ברקי־הרינגטון.

מרצה: ד"ר דלית ברקן.

מורה מן החוץ: ד"ר קרן אור־חן, ד"ר גרשון גרונפלד,

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' גלי לוי**

בניין רב־תכליתי, חדר 196

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-12.00, 14.00-15.00

טלפון: 04-8288052

כתובת דואר אלקטרוני: glevy3@univ.haifa.ac.il

כתובת אתר החוג: http://science.haifa.ac.il/human_biology

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להקנות הכשרה מחקרית והתנסות רחבה לסטודנטים המעוניינים לחקור מנגנונים של מחלות, לקויות תפקוד והתנהגות תקינה ולא תקינה באדם בהיבטים וכלים ביולוגיים, גנטיים, אקולוגיים והתפתחותיים. במסלול הלימודים מושם דגש על חקר מנגנוני מחלות ספציפיות (כגון: סרטן, מחלות ניווניות של מערכת העצבים, סכרת, אלרגיות ותהליכים דלקתיים) אך גם על יכולות אנושיות ולקויות ייחודיות (כגון: לקויות למידה, קבלת החלטות והתמכרויות). נושאים נוספים: השפעות ופיתוח של תרופות, שינה ותהליכי אימון על התפתחות, תפקוד ובריאות האדם; מוות תאי (אפופטוזיס) התפתחות וזיקנה; מיפוי גנטי של מחלות ויכולות; פיתוח תרופות.

החוג יאפשר לסטודנטים המעוניינים להכשיר עצמם לחקר נושאים הנמצאים גם במוקד של דיסציפלינות לא ביולוגיות (כגון התנהגות חברתית, אבולוציה ותפוצת האדם או רכישת שפה) בהיבטים וכלים ביולוגיים. בנוסף, יינתן דגש לנושאים כגון אפידמיולוגיה של מחלות, גנטיקה של אוכלוסיות, השפעות טוקסינים סביבתיים, מניעת מחלות וחקר גורמי סיכון באדם.

תנאי קבלה

1. לתוכנית יתקבלו בוגרי תואר ראשון בביולוגיה, מדעי הרפואה, מקצועות הבריאות וביוטכנולוגיה, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל (B.Sc.).
2. ממוצע ציונים משוקלל בתואר ראשון של לפחות: 80 (ולפחות ציון של 80 בקורס סטטיסטיקה או שיטות מחקר).
3. ראיון אישי בפני ועדת הקבלה החוגית.
4. הסכמה לקבלה מצד מנחה מרשימת המנחים של החוג, או מנחה ממוסד רפואי, מחקרי או אקדמי מוכר (אזי נדרשת גם הסכמת מנחה מהחוג לשמש כמנחה מלווה).
5. סטודנטים שאינם בוגרי לימודי תואר ראשון במקצועות הנ"ל יוכלו להתקבל ללימודי השלמה על פי החלטת ועדת הקבלה החוגית. הועדה תקבע את תוכנית ההשלמה לכל סטודנט בהתאם לרקע האקדמי שלו. סיום לימודי ההשלמה בציון ממוצע 85 ומעלה, יהווה תנאי להמשך הלימודים בחוג.
6. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.

משך הלימודים

התוכנית היא בהיקף של שתי שנות לימוד (לא כולל לימודי השלמות).

מבנה הלימודים

הלימודים העיוניים ירוכזו ברובם לשנה הראשונה, וההמשך יוקדש בעיקר לעבודת המחקר וכתיבת התיזה. הלימודים בתוכנית הם במסלול א' בלבד, הכולל עבודה מחקרית וכתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה). נושאי המחקר לתזה: חקר האדם בריאותו ויכולותיו מתוך נקודת הסתכלות ביולוגית — דהיינו, הבסיס הביולוגי לתפקוד, לקויי תפקוד ומצבי מחלה ופגיעה, באדם.

תוכנית הלימודים כוללת (28 שש"ס):

1. קורסי חובה בהיקף של 19/20 שש"ס. כולל כתיבת 2 עבודות סמינריוניות.
2. קורסי בחירה בהיקף של 8/9 שש"ס.
3. השתתפות חובה בסמינריון חוגי במשך שנתיים (ללא זיכוי שעות).
4. במסגרת קורסי הבחירה חובה להשתתף בסמינריון מחקר אחד הכולל הגשת עבודה.
5. ביצוע עבודת גמר מחקרית (תיזה).
6. קורס עזר חובה — "בטיחות במעבדה" - יינתן במהלך הסמסטר הראשון ללימודים ללא זיכוי שעות.
7. תלמידים אשר במסגרת עבודת הגמר המחקרית שלהם יעבדו עם חיות מעבדה, יחויבו בהשתלמות "הסמכה למחקר בבעלי חיים", ללא זיכוי שעות.

טבלה מסכמת למבנה הלימודים:

שנה	לימודי חובה (שש"ס)	לימודי בחירה (שש"ס)	סה"כ
א'	19/20	8/9	28

*** ניתן להשלים עד 6 שש"ס מקורסי הבחירה בשנה ב'.**

תנאי מעבר משנה לשנה

הגשת הצעה לעבודת גמר מחקרית (תיזה) עד סוף סמסטר קיץ של שנה א'.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

שם הקורס	**היקף**
<u>סמסטר א':</u>	
כתיבה מדעית	2 שש"ס
סמינריון חוגי	

כחלק מקורסי החובה בסמסטר א', יצטרכו התלמידים לבחור 2 מבין הקורסים הבאים:

מבוא לנוירוביולוגיה מערכתית	4 שש"ס
מבוא לפרמקולוגיה	3 שש"ס
פרקים נבחרים באבולוציה אורגניזמית	2 שש"ס
שיטות מחקר בביואינפורמטיקה	3 שש"ס

סמסטר ב':

תכנון ניסויים	4 שש"ס
טכנולוגיה ומודלים בחקר פתופיזיולוגיות	3 שש"ס
נושאים בביו־אתיקה — חקר האדם ורפואה	2 שש"ס
סמינריון חוגי	

סמסטר קיץ:

כחלק מקורסי החובה יש לבחור 1 מתוך 3 הקורסים הבאים:

1. ציטומטרית זרימה	3 שש"ס
2. ניקוי חלבונים	3 שש"ס
3. קשרים בין חלבונים	3 שש"ס

קורסי בחירה

הסטודנט ירכיב מערכת שעות בהיקף של 10 שש"ס.

קורסי הבחירה יקבעו בהתייעצות ובאישור המנחה בעבודת התיזה. חלק מקורסי הבחירה ניתנים בתכניות לתואר שני מחוץ לפקולטה למדעי הטבע, והתלמידים יוכלו להצטרף אליהם באישור הוועדה החוגית לתואר שני ובהסכמת מורי הקורס.

ציון סופי

ציון סופי יורכב כדלקמן:

30%	ציוני הקורסים ועבודות סמינריונית.
50%	ציון עבודת הגמר המחקרית (תיזה).
20%	ציון בחינת הגנה על התיזה (הבחינה תיערך בעל־פה).

לימודי השלמה

הקורסים ניתנים במסגרת החוג לביולוגיה לתואר ראשון .B.Sc.

הקורסים מיועדים למועמדים בעלי תואר ראשון במדעים (לא ביולוגיה) או מקצועות הבריאות.

סמסטר	שם הקורס	מספר הקורס	נ"ז	שש"ס
א.	ביולוגיה של התא	223.1103	4	4
	ביוכימיה א'	223.2000	5	6
	ביולוגיה מולקולרית	223.2004	4	4
ב.	הנדסה גנטית	223.3415	3	4
	ביוכימיה ב'	223.2001	5	6
	גנטיקה כללית	223.2002	4	4

*סיום לימודי ההשלמה בציון ממוצע 85 ומעלה, יהווה תנאי להמשך הלימודים בחוג.

לימודים לתואר M.Sc בביולוגיה של האדם עם התמחות בביואינפורמטיקה

מרכז המסלול: **ד"ר אייל פריבמן**
טלפון: 04-8287007
eprivman@research.haifa.ac.il

ביואינפורמטיקה הינו מקצוע צעיר, מתפתח וחשוב, שמקומו בענפי המחקר והתעשיה העתידיים הולך וגדל. כמויות המידע הביולוגי המצטברות וההתפתחות המרשימה בענפי הביוטכנולוגיה הציבו אתגרים חדשים בפני המדע והתעשיה, והובילו להתפתחות מקצוע בינתחומי זה. הביואינפורמטיקה מתמודדות באמצעות אלגוריתמים מתמטיים עם שאלות ביולוגיות.

תנאי קבלה

התכנית מיועדת לסטודנטים בוגרי תואר ראשון B.Sc במדעי הטבע, מדעים מדויקים והנדסה.

יתקבלו בוגרי תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, שהשלימו לימודיהם בציון 85 ומעלה. מועמדים יזומנו לראיון אישי בוועדת קבלה חוגית שרשאית, בהתאם לשיקולי חברי הסגל, להחמיר או להקל בתנאי הקבלה המצוינים לעיל. מומלץ שהתלמידים יצרו קשר עם ד"ר מיקי קוזלוב, mkosloff@gmail.com, לקבלת אישור הנחיה עוד בטרם החלו בתהליך ההרשמה.

מבנה הלימודים

הלימודים במסלול ההתמחות בביואינפואמטיקה הם במסלול א' בלבד, הכולל ביצוע מחקר וכתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה).

התכנית היא בהיקף 28 שש"ס: 11 שש"ס קורסי חובה
11/12 חובת בחירה
5/6 קורסי בחירה (יפורסמו לתלמידים מדי שנה)

התכנית מתפרסת על שתי שנים אקדמיות (לא כולל שנת השלמות במידת הנדרש).

קורסי חובה:

תכנון ניסויים	4 שש"ס
סמינר חוגי	
מבוא לכלים בביואינפורמטיקה	4 שש"ס
תכנות ב-Perl לביואינפורמטיקה*	3 שש"ס

*קורס חובה עבור מי שלא למד תכנות במסגרת לימודים קודמים (פטור ינתן בגין הצגת אישורים מתאימים, לפי נהלי החוג)

חובת בחירה, סל # 1:

אחת מתוך שתי האפשרויות:

1. מבוא לנוירוביולוגיה מערכתית	4 שש"ס
או	
2. מבוא לפרמקולוגיה	3 שש"ס
וגם	
פרקים נבחרים באבולוציה אורגניזמית	2 שש"ס

חובת בחירה סל # 2

מתוך סל זה יש לבחור קורסים בהיקף 7 שש"ס:

תכנות ב-Perl לביואינפורמטיקה	3
אלגוריתמים בגנומטיקה השוואתית	1
ביולוגיה מערכתית- תאוריה ואלגוריתמים	3
ביואינפורמטיקה-פרקים נבחרים למתקדמים	4
שיטות הסתברותיות בגנומיקה**	4
מיפוי גנטי של תכונות כמותיות	2
יסודות האבולוציה המולקולרית	2
ביואינפורמטיקה: שיטות חישוביות לניתוח רצפים מהדור החדש	2
ביואינפורמטיקה מבנית	3

** נדרש רקע במדעי המחשב

***יתכנו שינויים במבנה הקורסים

הלימודים לתואר דוקטור לפילוסופיה (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **ד"ר ליזה ברקי הרינגטון**

מטרת הלימודים לתואר דוקטור בתחום הביולוגיה של האדם היא לעודד ולקדם את המחקר בתחום מדעי החיים והרפואה. תוצאות המחקרים השונים שיתבצעו במסגרת החוג יפורסמו בבמות החשובות ביותר של כתבי עת מקצועיים בינלאומיים. המסלול יאפשר לסטודנטים מצוינים לבצע את מחקרם בחוג המאגד מגוון של דיסציפלינות בתחום הביולוגיה של האדם.

דרישות קדם

1. תואר 'מוסמך' (M.Sc. או תואר מקביל) במסלול עם כתיבת תזה בתחומים הבאים: מדעי החיים, ביוטכנולוגיה, ביואינפורמטיקה, מדעי הטבע או מדעי הרפואה. כמו כן רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר 'מוסמך' מתחומים נוספים, בתנאי שהם עומדים בתנאי הקבלה. הללו עשויים להיות מחויבים בלימודי השלמה על פי החלטת ועדת הדוקטוראט.
2. ציון כללי ממוצע של **85 לפחות** בתואר 'מוסמך', כאשר הציון על עבודת התיזה הוא **86 לפחות** (טוב מאוד). תלמידים שבידם עותק של מאמר שהתפרסם ממחקר המוסמך שלהם או כתב־יד שנשלח לפרסום בכתב־עת מדעי בינלאומי יזכו לעדיפות.

לימודים במסלול לדוקטורט

משך תכנית המחקר והלימודים הוא **ארבע שנים**. לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ידרשו התלמידים למלא את התנאים הבאים:

1. **מציאת מנחה למחקר:** קבלה למסלול דוקטורט תלויה בהודעה כתובה של המנחה על נכונותו להנחות את הסטודנט ולדאוג לצרכי המחקר שלו. יש להקשר עם מנחה פוטנציאלי אחד לפחות, שהינו חבר סגל בדרגת **מרצה בכיר** ומעלה באוניברסיטת חיפה. יש לספק מסמך זה כחלק מרשימת המסמכים הנדרשת בעת הגשת המועמדות. ערכת ההרשמה תועבר למועמד על ידי מזכירות החוג.
2. **קביעת נושא המחקר:** על הסטודנט להגיש לועדת הדוקטורט החוגית תקציר של תכנית המחקר (ראה ערכת הרשמה).
3. **השתתפות חובה בסמינריון החוגי בו מתארחים מרצים מאוניברסיטאות אחרות בארץ ובחו"ל.** חובת השתתפות של 80% על פי רשימה שמית, (לא לשכלול).
4. **קורסים וסמינריונים:** במהלך לימודי הדוקטורט יחויב כל תלמיד בלימודי החובה בהיקף של 12-14 שש"ס.

קורסי החובה כוללים:

1. כתיבה וניסוח מדעיים (2 שש"ס)
2. ניתוח תוצאות מדעיות וסטטיסטיקה למתקדמים (4 שש"ס)
3. סמינר דוקטורנטים (4 שש"ס). במסגרתו יציגו התלמידים את הצעות המחקר שלהם ואת תוצאות מחקריהם ויחשפו לביקורת מדעית. קיימת **חובת השתתפות ב-8 סמסטרים**. בנוסף, על כל תלמיד דוקטורט להציג את עבודתו באנגלית פעמיים: באמצע הדוקטורט (ולא יאוחר משנה לאחר הגשת הצעת המחקר) ולקראת סיום והגשת התזה.

5. קורס בחירה אחד מתוך קורסים המוצעים ע"י החוג לביולוגיה של האדם וחוגים נוספים:

1. גישות מתקדמות במודלים של זקנה (4 שש"ס)
2. מבוא לפרמקולוגיה (3 שש"ס)
3. מבוא לנוירוביולוגיה מערכתית (4 שש"ס)
4. מנגנונים מולקולאריים של תאי גזע (2 שש"ס)
5. מיקרו-סביבה של גידולים סרטניים (2 שש"ס)
6. נושאים בביו-אתיקה (2 שש"ס)
7. מנגנוני סיגנל ובקרה של רצפטורים (2 שש"ס)

קורסים אלה מהווים רק חלק ממגוון הקורסים המוצע. לקטלוג המלא ניתן לפנות אל מזכירות החוג

תלמיד יוכל לקבל פטור מאחד או יותר מהקורסים הנ"ל אם למד אותם או קורסים מקבילים במהלך לימודיו לתואר שני. החלטה על הענקת פטור תתקבל על ידי ועדת הדוקטוראט של החוג. הנחיות להגשת בקשה לפטור יימסרו לתלמיד על ידי מזכירת החוג במידה הצורך.

במקרים בהם לסטודנט אין רקע מספק בביולוגיה הדרוש לביצוע המחקר המוצע, הוא יחויב בלימודי מחקר מקדים שיקבעו על-ידי ועדת תלמידי הדוקטורט של החוג על פי המלצות המנחה.

תכנית המחקר

שלב א': שנת המחקר הראשונה בה נמצא התלמיד במעמד של תלמידי מחקר שלב א'. בסיומה של שנה זו יגיש הסטודנט את התוכנית המפורטת למחקר (ראה נספח א). חשוב להדגיש: בין אם התלמיד התקבל בתחילת הסמסטר או במהלכו, עליו להגיש את הצעת המחקר בדיוק שנה אחת מתחילת הסמסטר ולא מתחילת לימודיו.

תוכנית המחקר תוצג על ידי הסטודנט במסגרת סמינר הדוקטורנטים לפני הגשתה לשיפוט קוראים חיצוניים.

הצעת המחקר תיבדק על-ידי שני קוראים. לאחר אישור הקוראים והמנחה, יועבר הסטודנט למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.

שלב ב': במהלך 3 השנים הבאות, נדרש הסטודנט להגיש דו"ח כתוב לרשות ללימודים מתקדמים, על מי המועדים שנקבעים על ידם. את טופס דו"ח ההתקדמות ניתן להוריד מאתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים:

http://graduate.haifa.ac.il/index.php?option=com_content&view=article&id=22&Itemid=53&lang=he

פרט לכך, יוגשו לועדת הדוקטורט **שני דוחות** התקדמות מפורטים בשני מועדים: בתום 18 חודש מיום הגשת תכנית המחקר, ולפני הגשת עבודת הדוקטורט.

בדו"ח מומלץ להציג כתבי יד שנשלחו לפרסום, במידה וקיימים. תוצאות מחקר הדוקטורט בסיומו יוצגו גם הן על־ידי התלמידים בהרצאה סמינריונית במסגרת סמינר הדוקטורנטים ו/או הסמינריון החוגי.

שיפוט עבודת המחקר

עם סיומו, יסוכם המחקר באחת משתי הדרכים הבאות:

1. **עבודת דוקטור** במתכונת של אסופה בהתאם לתקנון לימודי תואר שלישי.
2. **חיבור רגיל:** במקרה כזה לא יכלול החיבור יותר ממאה עמודים (לא כולל נספחים).

הנחיות מפורטות לכתיבת החיבור: http://graduate.haifa.ac.il/index.php?option=com_content&view=article&id=20&Itemid=23&lang=he

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י הגורמים המוסמכים לכך, תועבר עבודת הדוקטור לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון תואר שלישי.

מסלול ישיר לדוקטורט במחלקה לביולוגיה של האדם

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים, שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי.

תנאי קבלה עיקריים

1. ציון ממוצע 90 לפחות בלימודי הב.א. ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים.
3. אישור בכתב בדבר התקשרות עם חבר סגל בכיר מן החוג המוכן להדריך את עבודת הדוקטורט.
4. הצהרת כוונות של המועמד לגבי המחקר המוצע מאושרת על ידי המנחה.

המעבר למסלול ישיר לסטודנטים הנמצאים כבר בתוכנית לתואר שני יתבצע בסוף השנה הראשונה של לימודי המוסמך בשני תנאים:

א. שהתלמיד השלים קורסים (בציון מספרי) בהיקף של 16 שש"ס לפחות וסיים בציון משוקלל של לפחות 90

ב. שהראה יכולות במחקר ניסויי העומדות בקריטריונים של סטודנט מחקר מצטיין

מבנה הלימודים

1. השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת מ"א, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות. מתוכן של נקודות אלה שתי עבודות סמינריוניות או חלופה שוות ערך, שנקבעה על ידי החוג. על התלמיד להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות.
2. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הוא השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות, סיומם בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון 90 לפחות.
3. הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר **מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים**.

משך הלימודים למטלות אלו הוא שנתיים

עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט **שלב ב'**, במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט ויחולו עליו חובות הלימוד כפי שפורט לעיל.

משך הלימודים לכתיבת עבודת הדוקטורט הוא שלוש שנים.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה במסלול הישיר מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט כמפורט לעיל.

הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי

יושב הראש וחברי הועדה החוגית ללימודי תואר שלישי נבחרים במועצת החוג. הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי מונה לפחות שלושה חברים. חברי הוועדה בעלי מינוי באוניברסיטה מדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א'. לפחות מחצית ממשרתו של חבר הוועדה תהיה בחוג לביולוגיה של האדם. מינוי חבר שאינו עומד בקריטריונים אלו חייב אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

בית הספר למדעי־הים ע"ש צ'רני

ראש בית־הספר: **פרופ' צבי בן־אברהם**
ראש מינהל: **גב' שרון ליפר**

הסביבה הימית הפכה בשנים האחרונות לאחד ממוקדי העניין הגלובליים בשל חשיבותה המדעית, היישומית וההשלכות הסביבתיות. הים וחופיו הם משאב חיוני להתפתחות מדינות רבות, אך יחד עם זאת הוא משאב מוגבל ובלתי מתחדש. הגידול המתמיד באוכלוסיית האדם מציב לחץ קבוע על הסביבה הימית וניצול המשאבים הביולוגיים והגיאולוגיים המצויים בה כגון דגה, התפלה, גז טבעי ונפט, מלח ומינרלים אחרים הנובעות מפעילות האדם. ניצול משאבים אלו בעלי נגיעה ישירה להיבטים תרבותיים וחברתיים של ציוויליזציות ימיות, בעבר ובהווה. נושאי המחקר בתחום הם רבים וחובקים תחומי ידע מגוונים אשר משפיעים זה על זה, באופן הדורש גישת מחקר הוליסטית.

בית הספר למדעי הים ע"ש צ'רני, בפקולטה למדעי הטבע, הינו בית ספר לתארים מתקדמים במדעי־הים המשלב מצוינות ומקצועיות מדעית ומחקרית רב תחומית.

לשם כך מאגד בית הספר ארבעה חוגים:

1. ציוויליזציות ימיות
2. מדעים גיאו־ימיים
3. ביולוגיה ימית
4. טכנולוגיות ימיות (בהקמה)

תכניות הלימודים המגובשות במסגרת בית הספר שמות דגש על הקניית בקיאות רחבה במדעים הימיים בכללותם תוך הקניית כלים מדעיים רלבנטיים ברמה גבוהה ומקצוענות בשיטות המחקר המעשיות.

בית הספר פועל בשיתוף מחקרי ואקדמי הדוק עם המכון לחקר ימים ואגמים לישראל (חיא"ל), עפ"י המודל של רבות מתכניות המחקר הימיות המוצלחות בעולם. שיתוף זה מקנה לבית הספר את היכולת המעשית הנמצאת בבסיס פעולתו, תוך איגום משאבי מחקר לאומיים למחקר והוראה תחרותיים ברמה בינלאומית בתחום ייחודי זה.

בית הספר שם לו למטרה להוות מרכז לפעילות המחקרית והאקדמית במזרח הים התיכון, מרצועת החוף ועד למעמקי האגן, מתמקד באזור הכלכלי הישראלי בים התיכון, המשלב את שטחה היבשתי של מדינת ישראל והולך והופך לאזור המפתח לעתידה של מדינת ישראל (למשל פיתוח מאגרי גז, התפלת מים, איים מלאכותיים וחקלאות ימית).

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10:00-12:00, חדר 282, קומה 2, בניין רב תכליתי.
טלפון: 04-8288790, פקס: 04-8288267
אתר ביה"ס באינטרנט : http://marsci.haifa.ac.il/
באתר זה מופיע מידע אודות תחומי המחקר וסגל המרצים בביה"ס, מידע הנוגע לקבלה למסלולים השונים בביה"ס ולוח מודעות המתעדכן באופן שוטף.

227

ביולוגיה ימית

חוג לימודים לתואר M.Sc.
ולימודים לתואר דוקטור לפילוסופיה

ראש החוג: **ד״ר תמר לוטן**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ מיכאל קרום, פרופ׳ ברוך רינקביץ (אמריטוס).

מרצה בכיר: ד״ר דן צ׳רנוב, ד״ר תמר לוטן, ד״ר סמדר בן־טבו דה־לאון, ד״ר גיל רילוב, ד״ר לאורה שטיינדלר, ד״ר דניאל שר.

מרצה: ד״ר טלי מס.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ מירב אילון**

שעות הקבלה: ימים א׳-ה׳, בין השעות 12.00-10.00

טלפון: 04-8288794

פקס: 04-8288267

דואר אלקטרוני: marbio@univ.haifa.ac.il

כתובת החוג באינטרנט: http://marsci.haifa.ac.il/marbio

הלימודים לתואר שני (M.Sc.)

מבוא

האוקיאנוסים והימים מכסים כ־70% מפני כדור הארץ ושוקקים חיים: אצות מיקרוסקופיות מהוות בסיס למערכות אקולוגיות מורכבות – מפלנקטון ואלמוגים ועד לוויתנים. בשנים האחרונות עולה הצורך בהכשרת דור חדש של מדענים שיוכלו להנחות קבלת החלטות מדיניות ובין־לאומיות לשימוש במשאבי הים מחד גיסא ולשימורם מאידך. תלמידי החוג לביולוגיה ימית ישלבו מחקר מעמיק בביולוגיה ימית ברובד המולקולארי, הביוכימי, הפיזיולוגי והאקולוגי עם התמחות רב תחומית החובקת את מדעי הים, מתוך מטרה להיות מנהיגי העתיד בתחום הימי.

תנאי קבלה

1. לחוג יוכלו להתקבל בוגרי תואר ראשון במדעים (B.Sc.) בביולוגיה, במדעי הים, או במדעים הקשורים לתחומים אלה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל (ייתכן ויידרשו לימודי השלמה). דרישות הקדם לחוג הינן ברמת ידע של בוגר תואר ראשון בביולוגיה. הידע הנדרש הוא בתחומים הבאים: ביוכימיה, פיזיולוגיה, אקולוגיה, ביולוגיה מולקולרית, אנגלית, מחשב.
2. ציון סופי משוקלל 85 לפחות בכל אחד מהחוגים הנלמדים לתואר ראשון.
3. לצורך קבלה לחוג על המועמד להגיש קורות חיים, מכתב הצהרת כוונות, גיליון ציונים רשמי.
4. מועמד מתאים יוזמן לראיון אישי.
5. במהלך הסמסטר הראשון ללימודיו יידרש התלמיד להתקשר עם מנחה פוטנציאלי (חבר סגל בחוג) ולסכם על נושא המחקר. הודעת המנחה על נכונותו להנחות את הסטודנט בעבודת התיזה שלו עד תום הסמסטר הראשון ללימודים, תהווה תנאי להמשך הלימודים בחוג בסמסטר השני.
6. מועמדים בוגרי תואר ראשון במקצועות אחרים, שקיבלו ציון נמוך מ־85 אך גבוה מ־80 בלימודי התואר הראשון, או שחסרים להם חלקים מהידע הנדרש, יוכלו להתקבל ללימודים בחוג במעמד "על תנאי" על פי החלטת הוועדה החוגית ללימודי התואר השני, בתנאי שישלימו את הידע החסר עד סוף שנת הלימודים הראשונה. הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תקבע את תוכנית ההשלמה לכל סטודנט בהתאם לרקע האקדמי שלו ולדרישות המחקר. סיום לימודי ההשלמה בציון ממוצע 85 ומעלה יהווה תנאי להמשך הלימודים בחוג.
7. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE. פרטים נוספים על מבחן GRE ניתן למצוא בתקנון לימודי תואר שני ובקישור: http://www.ets.org/gre/
8. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה כתנאי קבלה.

משך הלימודים

הלימודים בחוג נפרסים על פני שתי שנות לימוד (לא כולל לימודי השלמות) במשך חמישה ימי לימוד בשבוע. מרבית קורסי החובה יתקיימו במשך שנת הלימודים הראשונה וירוכזו במידת האפשר בשלושה ימי לימוד בשבוע. במהלך השנה הראשונה הסטודנטים ישתתפו בהפלגה לימודית. הפלגה זו תשמש סדנא למספר קורסים והנתונים שיאספו בה יעובדו במסגרתם. כתנאי ליציאה לסיורים הלימודיים ולהפלגה הלימודית, המהווים חלק מחובות קורסי החובה, נדרשים התלמידים למלא הצהרה רפואית המודיעה על כך שהם כשירים מבחינה רפואית לצאת לסיורים.

מבנה הלימודים

הלימודים הם במסלול א' בלבד, הכולל מחקר וכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).

תכנית הלימודים כוללת:

היקף הלימודים בתוכנית הינו 32 שש"ס על פי הפירוט הבא:

- קורסי ליבה (חובה) בהיקף של 18 שש"ס.
- קורסי עומק (בחירת חובה) בהיקף של 8 שש"ס, מתוך רשימה סגורה המכילה קורסים המועברים בחוג לביולוגיה ימית, חוגים נוספים באוניברסיטת חיפה ואת כל הקורסים הניתנים במכון הבין־אוניברסיטאי באילת.
- קורסי בחירה כללים (בחירה חופשית) בהיקף 6 שש"ס, בתיאום עם המנחה ויו"ר ועדה חוגית.

הערה: חלק מקורסי החוג (כולל קורסי חובה) עשויים להינתן באנגלית ללא התראה מוקדמת.

הציון הסופי יורכב כדלקמן:

30%	ציוני הקורסים, כולל עבודה סמינריונית אחת
40%	עבודת הגמר המחקרית (תיזה)
30%	בחינת הגנה על התיזה (הבחינה תיערך בעל־פה)

הלימודים לתואר דוקטור לפילוסופיה (Ph.D)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **ד"ר דני צ'רנוב**

תכנית הלימודים מיועדת להכשיר את מסיימיה לעבודה במחקר בביולוגיה ימית. התוכנית משלבת בין מחקר שטח בים ובמעבדה על צורות החיים בים החל מאצות דרך חיידקים, בע"ח קדומים ועד יונקים. המחקר נערך בשיטות מתקדמות הכוללות שיטות דגימה ועבודה מתחת לפני המים בשילוב של צלילות והפעלת רובוטים יחד עם שיטות חדישות בביולוגיה מולקולריות, ביוכימיה, ביולוגיה של התא, פיזיולוגיה, מיקרוסקופייה, אקולוגיה, ביואינפורמטיקה ושיטות חישוביות שונות לבניית מודלים תיאורטיים.

תנאי קבלה

למסלול יתקבלו תלמידים מצטיינים בעלי תואר שני (M.Sc או תואר מקביל) במסלול עם כתיבת תזה בביולוגיה ימית, אוקיאנוגרפיה ביולוגית, או במדעים הקשורים לתחומים אלה, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל. תלמידים מצטיינים בעלי תואר שני מתחומים אחרים אשר יעמדו בתנאי הקבלה, יחויבו בלימודי השלמה לפי החלטת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. יתקבלו תלמידים בעלי ציון ממוצע כללי של 90 לפחות לתואר מוסמך, כאשר הציון על עבודת התזה הוא 90 לפחות. תתכן החרגה במקרים מיוחדים ע"פ החלטת הוועדה החוגית ובאישור ראש החוג ובלבד שיעמדו בתנאי הקבלה המינימליים כמפורט בתקנון לימודי תואר שלישי. תלמידים שמאמר ממחקר המוסמך שלהם התפרסם (ושהם רשומים עליו כמחבר ראשון) או כתב־יד שנשלח לפרסום בכתב־עת מדעי בינלאומי, יזכו לעדיפות.

תכנית המחקר והלימודים

משך תכנית המחקר והלימודים יהיו ארבע שנים. לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ידרשו התלמידים למלא את התנאים הבאים:

א. מנחה ונושא מחקר

תלמידים העומדים בקריטריונים לקבלה, ידרשו להתקשר עם מנחה פוטנציאלי (חבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א' עם קביעות באוניברסיטת חיפה). קבלה לדוקטורט תלויה בהודעה של המנחה על נכונותו להנחות את הסטודנט ולדאוג לצרכי המחקר שלו. כחלק מהצגת המועמדות, על הסטודנט להגיש לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תקציר של תכנית המחקר (הצהרת כוונות) שיכלול הצגה של שאלת המחקר העיקרית ושל שיטות המחקר העומדות לרשותו לפתרונה כולל רשימת ספרות.

ב. קורסים וסמינריונים

במהלך לימודי הדוקטורט יחויב כל תלמיד בלימודי החובה בהיקף של (12 שש"ס). כמו כן, על הסטודנט להשתתף בסמינר החוגי לכול אורך לימודיו, בו מתארחים מרצים מאוניברסיטאות אחרות בארץ ובחו"ל. הקורסים ייבחרו מרשימת הקורסים המוצעת

ע"י החוג בתאום עם המנחה ובהתאם לתחום המחקר. במקרים מסוימים הסטודנט יוכל ללמוד קורס באוניברסיטה אחרת או קורס מקצועי באישור הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. תלמיד אשר לא למד קורס כתיבה מדעית או לא פרסם מחקר בכתב עת בינלאומי במהלך אחד מהתארים הקודמים יחויב לקחת את הקורס. במידת הצורך יחויבו התלמידים בלימודי השלמה (מעבר למספר השש"ס הנדרשים להשלמת התואר) שיקבעו על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי של החוג על פי המלצות המנחה, זאת על פי תחום המחקר ולימודיהם הקודמים. עפ"י תקנון הלימודים האוניברסיטאי ניתן ללמוד במסגרת התואר השלישי קורסים בהיקף שלא יעלה על 16 שש"ס ולא יותר מארבעה קורסים.

ג . תכנית המחקר ואישורה

- במהלך השנה הראשונה יהיו התלמידים במעמד של תלמידי מחקר שלב א'. עם הגשת הצעת המחקר ולא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה, ובמידת הצורך תמנה הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי את הוועדה המלווה לכל דוקטורנט על בסיס המלצת המנחה.
- במהלך השנה הראשונה הסטודנט צריך להגיש הצעת מחקר מפורטת המכילה סקירת ספרות והקדמה, היפותזת ושאלות מחקר, פרוט שיטות העבודה שיעשה בהם שימוש, תוצאות ראשוניות. הצעת המחקר תלווה בהצגת לוח זמנים. תכנית המחקר תהיה מקורית ובעלת סיכוי סביר לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר.
- הצעת המחקר תיבדק על־ידי הוועדה המלווה (במידה ומונתה) או על ידי קוראים חיצוניים ותאושר ע"י הוועדה החוגית לתואר שלישי. על הסטודנט להיבחן על הצעת המחקר שלו בפני המנחים, הועדה המלווה (במידה ומונתה) ונציג הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. לאחר אישור הועדה החוגית יעבור הסטודנט למעמד של תלמידי מחקר שלב ב'.

ד. ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

כל תלמיד לתואר שלישי חייב להגיש לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי דו"ח התקדמות שנתי מאושר על ידי המנחה/ים בראשית כל שנת לימודים. עותק מן הדו"ח יישלח אל הרשות ללימודים מתקדמים ולוועדה המלווה (במידה ומונתה).

ד. הגשת עבודת ד"ר לשיפוט

עם סיומו, יסוכם המחקר באחת משתי הדרכים הבאות:

(1) עבודת דוקטור במתכונת של אסופה בהתאם לתקנון לימודי תואר שלישי.

(2) חיבור רגיל. במקרה כזה לא יכלול החיבור יותר ממאה חמישים עמודים (לא כולל נספחים).

כחלק מהדרישות לקבלת דוקטורט, ובמהלך תהליך השיפוט, על הסטודנט להציג את עבודתו בהרצאה במסגרת הסמינר החוגי.

ה. שיפוט עבודת הד"ר

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י הגורמים המוסמכים לכך, תועבר עבודת הדוקטור לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון תואר שלישי.

מסלול לימודים ישיר לדוקטורט

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים, בעלי תואר בוגר בציון של 90 לפחות שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי.

המעבר למסלול ישיר לסטודנטים הנמצאים כבר בתוכנית לתואר שני יתבצע בסוף השנה הראשונה של לימודי ה-M.Sc. ובתנאי שהתלמיד השלים קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות וסיים בציון משוקלל של לפחות 90. במקרה זה, הצעת המחקר לתואר שלישי תוגש לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

עם אישור הצעת המחקר ועמידה בכל החובות המפורטות לסטודנט במסלול הרגיל כולל השלמת סה"כ 32 שש"ס ולמידת כל קורסי החובה של החוג, יעבור התלמיד למעמד של דוקטורנט שלב ב' ויחולו עליו חובות הלימוד כמפורט בסעיף א' לעיל (שאר הפרטים בהקשר למסלול זה ניתן לראות בתקנון לימודים מתקדמים).

*229

טכנולוגיות ימיות (חוג בהקמה) ע"ש האטר

חוג לימודים לתואר M.Sc.

ראש החוג: **פרופ' מורל גרופר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור חבר (מומחה): פרופ' מורל גרופר.

מרצה בכיר: ד"ר רועי דיאמנט, ד"ר יצחק מקובסקי, ד"ר טלי טרייביץ.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג:	**גב' מירב אילון**
שעות הקבלה:	ימים א'-ה', בין השעות 12.00-10.00
טלפון:	04-8288794
פקס:	04-8288267
דואר אלקטרוני:	martec@univ.haifa.ac.il
כתובת החוג באינטרנט:	http://marsci.haifa.ac.il/martec

* הרישום לחוג יבוצע דרך תוכניות הלימוד הקיימות בבית הספר.

הלימודים לתואר שני (M.Sc.)

פיתוח חסר תקדים בים התיכון מול חופי ישראל ובפרט פיתוחם של מאגרי הגז והתשתיות הקשורות אליהם, מפנים את תשומת הלב הבינלאומית לאזור הכלכלי הישראלי בים התיכון ומציבים את מדינת ישראל בפני אתגרים חסרי תקדים. פיתוח מושכל ובר קיימא המתבסס על יכולת מדעית וטכנולוגית מחייבים תשתיות מתקדמות לניטור ומחקר ימי ובניית מומחיות ומיומנות מתאימה.

החוג (בהקמה) לטכנולוגיות ימיות ע"ש האטר בבית הספר למדעי הים ע"ש צ'רני הוא גוף טכנולוגי־מחקרי־אקדמי שמטרתו היא להחזיק ולפתח ידע, תשתית וציוד מתקדם לחקר מעשי בים ובפרט בים העמוק ולהוות תשתית לאומית בנושא חקר הים.

צוות החוג כולל קבוצת אנשי סגל אקדמאים המשלבים מומחיות בתחומי ההנדסה והפיסיקה הימית ביחד עם הבנה ומחקר בתחומי מדעי הטבע בחקר הים. פעילות מרכז הציוד והחוג תסתייע במהנדסים וטכנאים מקצועיים שיתמכו בהפעלה ובאחזקה של הפלטפורמות הימיות ובפיתוח חיישנים וטכנולוגיות ימיות. הסגל האקדמי והטכני בחוג יתמקד בשימוש וקידום טכנולוגיות ימיות רלבנטיות כגון שימושים חדשניים בחיישנים מתקדמים (אופטיים, אקוסטיים ואחרים), תקשורת, ניווט והנע תת־ימיים וכו'.

חזון החוג הינו להוות מוקד ידע ותשתית לאומית בחקר הים העמוק.

לימודי תואר שלישי במסגרת הוועדה הכלל־אוניברסיטאית לתלמידי מחקר

תלמידים המעוניינים בלימודים לתואר שלישי בתחום הטכנולוגיות הימיות יכולים לבצע זאת במסגרת הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בהנחיית חברי סגל בעלי מינוי אקדמי בבית הספר למדעי הים ע"ש צ'רני ובפקולטה למדעי הטבע מדרגת מרצה בכיר ומעלה.

224

מדעים גיאו־ימיים

ע״ש ד״ר משה שטראוס

חוג לימודים לתואר M.Sc.
ולימודים לתואר דוקטור לפילוסופיה

ראש החוג: **ד״ר מייקל לזר**

(שפת ההוראה אנגלית)

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ ברק חרות.

פרופסור חבר: פרופ׳ בוריס כצנלסון.

מרצה בכיר: ד״ר מייקל לזר, ד״ר יצחק מקובסקי, ד״ר אורי שטנר, ד״ר גדעון טיבור (מומחה), ד״ר רויטל בוקמן, ד״ר יואב להן.

מרצה: ד״ר ניקולס וולדמן, ד״ר בברלי גודמן, ד״ר רגינה כצמן.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ מירב אילון**

שעות הקבלה: ימים א׳-ה׳, בין השעות 10.00-12.00

טלפון: 04-8288794

פקס: 04-8288267

דואר אלקטרוני: margeo@univ.haifa.ac.il

כתובת החוג באינטרנט: http://marsci.haifa.ac.il/margeo

הלימודים לתואר שני (M.Sc.)

מבוא

תגליות גז בים העמוק פותחות בפני מדינת ישראל שנים של פיתוח שלא נראה כמותו, ומציבות בפנינו אתגרים מחקריים וטכנולוגיים מחזית המדע. לתגליות, ולפיתוח שבעקבותן, שורשים גיאופיסיים וגיאולוגיים עמוקים הנלמדים בחוג למדעים גיאו־ימיים — החוג הראשון בישראל המתמקד בהכשרת חוקרי הגיאולוגיה והגיאופיסיקה הימית.

הלימודים והמחקר בחוג מתמקדים בתופעות ותהליכים במרכיב הדומם בסביבה הימית, מגוף המים דרך קרקעית הים ועד לתת הקרקע הימי. התחומים הימיים המודגשים במהלך התואר כוללים בין היתר: גיאולוגיה, גיאוכימיה, גיאופיסיקה, אוקיאנוגרפיה, מיפוי, חישה מרחוק, גיאודינמיקה, סדימנטולוגיה ימית וחופית, פלאואקלים, אוקיאנוגרפיה גיאוכימית, ופלאואוקיאנוגרפיה. תוכנית הלימודים מדגישה את התמקצעות הסטודנטים במגוון תחומים אלו תוך הבנת תחומי הפיסיקה, המתמטיקה והמחשוב עליהם הם מבוססים. בד בבד תוכנית זו משולבת בתכניות הלימודים הרב תחומיות במסגרת הכוללת של בית הספר למדעי הים ע"ש ליאון צ'רני. הסטודנטים בחוג משתתפים בהפלגה לימודית, ובמשך לימודיהם רוכשים מיומנות נרחבת ויישומית בשיטות וגישות המחקר המתקדמות ביותר. במהלך התואר רוכשים הסטודנטים מיומנויות מקצועיות בתפעול משאבי החוג הכוללים מכשור דיגום גיאולוגי וגיאופיסי בים ובמעבדות; מעבדת מחשוב מתקדמת המצוידת בתוכנות המובילות בתעשית הנפט לעיבוד וניתוח נתונים גיאופיסיקליים וגיאולוגיים; מעבדת ניתוח גלעיני סדימנטים ותיארוכם בעזרת איזוטופ 210 של עופרת.

ישראל זקוקה למומחים בתחום הגיאולוגיה והגיאופיסיקה הימית, בואו והצטרפו אלינו.

דרישות קבלה

1. בוגרי תואר ראשון במדעים (B.Sc.) בגיאולוגיה, בגיאופיסיקה, במדעי הים, או במדעים הקשורים לתחומים אלה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל. דרישות הקדם לחוג הינן ברמת ידע של בוגר תואר ראשון בגיאולוגיה. הידע הנדרש הוא בתחומים הבאים: מתמטיקה, פיסיקה, כימיה, גיאולוגיה, אטמוספירה, אנגלית, מחשב.
2. ציון סופי משוקלל 80 לפחות בכל אחד מהחוגים הנלמדים לתואר ראשון.
3. במקרים בהם שפת האם אינה אנגלית והלימודים במוסד הלימודים הקודם לא נערכו באנגלית: נדרש אישור פטור רשמי מאנגלית שנתקבל במהלך לימודי התואר הראשון, או פטור רשמי המבוסס על תוצאת המבחן הפסיכומטרי. במידה ולא מוצג אחד מהאישורים הללו נדרש ציון TOFEL מינימלי של 550 (מבחן כתוב), 213 (מבחן ממוחשב) או 80 (מבחן מקוון).
4. קורות חיים של המועמד.

5. מכתב הצהרת כוונות מחקר בו מפורטים כיווני המחקר המעניינים את המועמד, תוכנית כללית למחקר והרקע הרלוונטי של המועמד\ת למחקר זה (500-750 מילים)
6. גליון ציונים רשמי מתארים קודמים.
7. מועמדים מתאימים יוזמנו לראיון אישי.
8. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE. פרטים נוספים על מבחן ה־GRE ניתן למצוא בתקנון לימודי תואר שני ובאתר http://www.Ets.org/gre.

לימודי השלמה

מועמדים בוגרי תואר ראשון במקצועות אחרים או שחסרים להם חלקים מהידע הנדרש, יוכלו להתקבל ללימודים בחוג במעמד "על תנאי" על פי החלטת הועדה החוגית ללימודי התואר השני, בתנאי שישלימו את הידע החסר עד סוף שנת הלימודים הראשונה. הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תקבע את תוכנית ההשלמה לכל סטודנט בהתאם לרקע האקדמי שלו ולדרישות המחקר. סיום לימודי ההשלמה בציון ממוצע 85 ומעלה יהווה תנאי להמשך הלימודים בחוג.

תנאי מעבר משנה לשנה

- במהלך הסמסטר הראשון ללימודיו יידרש התלמיד להתקשר עם מנחה פוטנציאלי (חבר סגל בחוג) ולסכם עמו את נושא המחקר. הודעת המנחה על נכונותו להנחות את הסטודנט במחקר להכנת התיזה שלו עד תום הסמסטר הראשון ללימודים, תהווה תנאי להמשך הלימודים בחוג בסמסטר השני.
- ציון מעבר בקורסי החובה הקבועים במערכת השנה הראשונה, על כל מטלותיהם, בציון ממוצע של 80 לפחות.
- הגשת הצעה לעבודת גמר מחקרית (תיזה) לפני תחילת הסמסטר השלישי ללימודים בחוג.

תוכנית הלימודים

תכנית הלימודים והמחקר בתוכנית המוצעת מכסים מגוון תחומי הגיאולוגיה, הגיאוכימיה, הגיאופיסיקה הימית והאוקיאנוגרפיה בתחומים העיקריים הבאים: גיאופיסיקה, מיפוי, חישה מרחוק, גיאודינמיקה, סדימנטולוגיה ימית וחופית, פלאואקלים, פלאואוקיאנוגרפיה. תוכנית הלימודים מדגישה רב תחומיות במסגרת הכוללת של בית הספר למדעי הים ע"ש צ'רני.

היקף הלימודים

הלימודים מתנהלים במסלול א' בלבד, הכולל כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה). הלימודים בחוג נפרסים על פני שתי שנות לימוד (לא כולל לימודי השלמות) במשך חמישה ימי לימוד בשבוע. מרבית קורסי החובה יתקיימו במשך שנת הלימודים הראשונה וירוכזו במידת

האפשר בשלושה ימי לימוד בשבוע. במהלך השנה הראשונה תיערך הפלגה לימודית, בה ההשתתפות היא חובה. הפלגה זו תשמש סדנא של מספר קורסים והנתונים שיאספו בה יעובדו במסגרתם. כתנאי ליציאה לסיורים הלימודיים ולהפלגה הלימודית, המהווים חלק מחובות קורסי החובה, נדרשים התלמידים להמציא אישור רופא לכך שהם כשירים מבחינה רפואית לצאת לסיורים.

היקף הלימודים בתכנית הינו 34 שש"ס עפ"י הפירוט הבא:

א. קורסי חובה בהיקף של 22 שש"ס. במסגרת נקודות החובה סטודנט שרוצה לקבל פטור מ"קורס מתקדם במתימטיקה ופיזיקה למדעי הים" (2 שש"ס) יוכל להיבחן בבחינת מיון בתחילת לימודיו.

ב. קורסי בחירה בהיקף של 12 שש"ס, שייבחרו לפי ההנחיות הבאות:

1. לפחות 8 שש"ס מלימודי הבחירה במדעים גיאו־ימיים.
2. יתר הנקודות מלימודי הבחירה הנוספים או מבין לימודי בחירה רב תחומיים יקבעו בתיאום עם מנחה עבודת הגמר המחקרית ויו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שני.
התלמיד יוכל לבחור קורסי בחירה מעבר לקורסים המפורטים: בפקולטות השונות של אוניברסיטת חיפה, במכון הבין־אוניברסיטאי באילת, בטכניון, באוניברסיטה אחרת בארץ או בחו"ל. בחירת הקורסים תעשה בהסכמת מנחה עבודת הגמר המחקרית ויו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שני.
3. השתתפות חובה בהפלגת הלימודית, בסמינרים החוגיים והבית ספריים וחובת שמיעה בקולוקוויום החוגי.

הציון הסופי יורכב כדלקמן:

30% ציוני הקורסים, כולל עבודה סמינריונית

40% עבודת הגמר המחקרית (תיזה)

30% בחינת הגנה על התיזה (הבחינה תיערך בעל־פה)

◆ ◆ ◆

הלימודים לתואר דוקטור לפילוסופיה (Ph.D)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **ד"ר רויטל בוקמן**

תכנית הלימודים לתואר שלישי במדעים גיאו־ימיים משלבת מחקר עצמאי, כתיבת תזה והשתתפות בקורסים מתקדמים. בוגרי התכנית משתלבים בפיתוח התשתית המדעית והטכנולוגית של ישראל על־ידי מחקר ופיתוח מקצועי בתחום הגיאולוגיה, הגיאופיזיקה והסביבה הימית, לגופים תעשייתיים, בעיקר בתחום הנפט והגז, גופי ממשל, מערכת הביטחון, גופי שמירת הטבע ומערכת החינוך.

תנאי קבלה

למסלול יתקבלו תלמידים מצטיינים בעלי תואר שני (M.Sc. או תואר מקביל) במסלול עם כתיבת תזה במדעי כדור הארץ, גיאולוגיה, גיאופיסיקה, מדעי הים, או במדעים הקשורים לתחומים אלה, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל. תלמידים מצטיינים בעלי תואר שני מתחומים אחרים אשר יעמדו בתנאי הקבלה, יחויבו בלימודי השלמה לפי החלטת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. יתקבלו תלמידים בעלי ציון ממוצע כללי של 90 לפחות לתואר מוסמך, כאשר הציון על עבודת התזה הוא 90 לפחות. תלמידים שמאמר ממחקר המוסמך שלהם התפרסם (ושהם רשומים עליו כמחבר ראשון) או כתב־יד שנשלח לפרסום בכתב־עת מדעי בינלאומי, יזכו לעדיפות.

תכנית המחקר והלימודים

משך תכנית המחקר והלימודים יהיה ארבע שנים. לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ידרשו התלמידים למלא את התנאים הבאים:

א. מנחה ונושא מחקר

תלמידים העומדים בקריטריונים לקבלה, ידרשו להתקשר עם מנחה פוטנציאלי (חבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה עם קביעות באוניברסיטת חיפה). קבלה לדוקטורט תלויה בהודעה של המנחה על נכונותו להנחות את הסטודנט ולדאוג לצרכי המחקר שלו. כחלק מהצגת המועמדות, על הסטודנט להגיש לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תקציר של תכנית המחקר (הצהרת כוונות) שיכלול הצגה של שאלת המחקר העיקרית ושל שיטות המחקר העומדות לרשותו לפתרונה.

ב. קורסים וסמינריונים

במהלך לימודי הדוקטורט יחויב כל תלמיד בלימודי החובה בהיקף של (8 שש"ס). כמו כן, על הסטודנט להשתתף בסמינריון החוגי לכול אורך לימודיו, בו מתארחים מרצים מאוניברסיטאות אחרות בארץ ובחו"ל. הקורסים יבחרו מרשימת הקורסים המוצעת ע"י החוג בתאום עם המנחה הישיר ובהתאם לתחום המחקר. במקרים מסוימים הסטודנט יוכל ללמוד קורס באוניברסיטה אחרת או קורס מקצועי באישור הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. תלמיד אשר לא למד קורס כתיבה מדעית או לא פרסם מחקר בכתב עת בינלאומי

במהלך אחד מהתארים הקודמים יחויב לקחת את הקורס, אך זה לא יחשב כחלק מהשעות לקראת התואר. במידת הצורך יחויבו התלמידים בלימודי השלמה (מעבר למספר השש"ס הנדרשים להשלמת התואר) שיקבעו על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי של החוג על פי המלצות המנחה הישיר, זאת על פי תחום המחקר ולימודיהם הקודמים. עפ"י תקנון הלימודים האוניברסיטאי ניתן ללמוד במסגרת התואר השלישי קורסים בהיקף שלא יעלה על 16 שש"ס ולא יותר מארבעה קורסים.

ג. תכנית המחקר ואישורה

- במהלך השנה הראשונה יהיו התלמידים במעמד של תלמידי מחקר שלב א'. עם הגשת הצעת המחקר ולא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה, תמנה הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי את הוועדה המלווה לכל דוקטורנט.
- במהלך השנה הראשונה הסטודנט צריך להגיש הצעת מחקר מפורטת המכילה סקירת ספרות והקדמה, היפותזת ושאלות מחקר, פרוט שיטות העבודה שיעשה בהם שימוש, ואם קיימות, תוצאות ראשוניות. הצעת המחקר תלווה בהצגת לוח זמנים. תכנית המחקר תהיה מקורית ובעלת סיכוי סביר לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר.
- הצעת המחקר תיבדק על־ידי הוועדה המלווה ותאושר ע"י הוועדה החוגית לתואר שלישי. על הסטודנט להיבחן על הצעת המחקר שלו בפורום המנחים, הוועדה המלווה ונציג הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. לאחר אישור הועדה החוגית יעבור הסטודנט למעמד של תלמידי מחקר שלב ב'.

ד. ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

כל תלמיד לתואר שלישי חייב להגיש לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי דו"ח התקדמות שנתי מאושר על ידי המנחה/ים בראשית כל שנת לימודים. עותק מן הדו"ח יישלח אל הרשות ללימודים מתקדמים ולוועדה המלווה.

ה. הגשת עבודת ד"ר לשיפוט

עם סיומו, יסוכם המחקר באחת משתי הדרכים הבאות:

(1) עבודת דוקטור במתכונת של אסופה בהתאם לתקנון לימודי תואר שלישי.

(2) חיבור רגיל. במקרה כזה לא יכלול החיבור יותר ממאה חמישים עמודים (לא כולל נספחים).

כחלק מהדרישות לקבלת דוקטורט, ובמהלך תהליך השיפוט, על הסטודנט להציג את עבודתו בהרצאה בסמינר החוגי.

ו. שיפוט עבודת הד"ר

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י הגורמים המוסמכים לכך, תועבר עבודת הדוקטור לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון תואר שלישי.

מסלול לימודים ישיר לדוקטורט

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים, בעלי תואר בוגר בציון של לפחות 90 שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי.

המעבר למסלול ישיר לסטודנטים הנמצאים כבר בתוכנית לתואר שני יתבצע בסוף השנה הראשונה של לימודי ה־M.Sc. ובתנאי שהתלמיד השלים קורסים בהיקף של 16 שש"ס לפחות וסיים בציון משוקלל של לפחות 90. במקרה זה, הצעת המחקר לתואר שלישי תוגש לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים. עם אישור הצעת המחקר ועמידה בכל החובות המפורטות לסטודנט במסלול הרגיל כולל השלמת סה"כ 26 שש"ס, יעבור התלמיד למעמד של דוקטורט שלב ב' ויחולו עליו חובות הלימוד כמפורט בסעיף א' לעיל (שאר הפרטים בהקשר למסלול זה ניתן לראות בתקנון לימודים מתקדמים).

228

מדעי הרפואה

חוג ללימודים לתואר בוגר במדעים .B.Sc (דו־חוגי)

ראש החוג: **ד"ר עמירם אריאל**

ראש תוכנית הלימודים: **פרופ' אבי קרני**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' עדו יצחקי, פרופ' אדי ברקאי, פרופ' אבי קרני, פרופ' קובי רוזנבלום.

פרופסור חבר: פרופ' פואד פארס, פרופ' שרית לריש, פרופ' רפי למפרכט.

מרצה בכיר: ד"ר עמירם אריאל, ד"ר ליזה ברקי־הרינגטון, ד"ר הילה טולדנו, ד"ר רמי רשף, ד"ר מיקי קוזלוב, ד"ר גאולה קלורין, ד"ר אדיטה רוואי, ד"ר חנוך קפצן, ד"ר חיים שפירא (מומחה)*, ד"ר שלמה וגנר, ד"ר אסתי קורנט.

מרצה: ד"ר דלית ברקן.

עמית הוראה ומורים מן החוץ: ד"ר אופרי בר־נדב, ד"ר גרשון גרונפלד, ד"ר שירה זלבר־שגיא, ב' ארלט סאבא, ד"ר טלי סימן טוב, ד"ר חגית פרנקל־מילרד, ד"ר אברהם פרץ, ד"ר יהודית רבינסון, ד"ר מעיין שיינר.

גימלאי: פרופ' אברהם חיים.

* דרגה מוצעת

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' אבישג וייסה**

מזכירת החוג: **גב' גלי לוי**

מיקום: בניין רב־תכליתי, קומה ראשונה (כניסה), חדר 194

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10:00-12:00, ו־14:00-15:00

טלפון: 04-8288764

azilber1@univ.haifa.ac.il

כתובת אתר החוג: http://sci2.haifa.ac.il/mds

מטרת הלימודים

מטרתם של לימודי מדעי הרפואה (בשילוב עם לימודי החוג לביולוגיה) היא להקנות לסטודנטים בסיס ידע רחב בביולוגיה של האדם והבנת המנגנונים של תהליכי החיים — כולל הבסיס הביולוגי להתנהגות האדם — בבריאות ובתפקוד תקין מחד ובמחלה וכשל תפקודי מאידך.

התוכנית מיועדת להקנות לבוגריה בסיס רחב, כולל התנסות מעבדתית, במדעי החיים, ברמה של תואר ראשון .B.Sc בביולוגיה, ובנוסף לשמש מבוא להקניית מושגי יסוד ובסיס ידע להבנת מקצוע הרפואה ומחקר ביו־רפואי.

התוכנית מהווה גם מסלול חדש ללימודי קדם־רפואה (pre-medical) ולימודים קדם־קליניים (pre-clinical) מתוך מטרה להקנות לבוגריה אפשרות לכניסה ללימודי הרפואה לקראת תואר .M.D, במסגרת בתי ספר לרפואה המקימים תוכנית ארבע שנתית (על פי המתכונת המקובלת בארה"ב ובמסלולים החדשים בבתי הספר לרפואה בארץ) כמו גם לתוכניות רפואה שבע שנתיות בארץ ובחו"ל (כניסה לשנה רביעית). חלק מהקורסים שניתנים בחוג יועברו על ידי רופאים.

תנאי הקבלה

1. לחוג יתקבלו תלמידים אשר עמדו בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג.
2. עמידה בבחינת הבגרות במתמטיקה כדלקמן:

   ברמה של 5 יחידות — בציון 70 ומעלה.

   ברמה של 4 יחידות — בציון 80 ומעלה.

   על המועמד לעמוד בתנאי הקבלה של החוג לביולוגיה. מועמדים יוזמנו לראיון אישי על פי החלטת החוג.

תוכנית הלימודים

1. הלימודים הינם במסלול דו חוגי עם החוג לביולוגיה.
2. הלימודים כוללים קורסי חובה. משך הלימודים שלוש שנים.
3. הלימודים כוללים הרצאות, מעבדות, תרגילים וסיורים על פי אופיו של הקורס. נוכחות בקורסי חובה בהתאם לדרישות הקורס.
4. הלימודים כוללים השתלמות עזר בנושא בטיחות במעבדה. מעבר ההשתלמות בהצלחה מדי שנה מהווה תנאי חובה ללימודים בתואר.
5. תלמידים המעוניינים בפרויקט מחקר יוכלו לעשות זאת במסגרת נקודות קורסי הבחירה תחת החוג לביולוגיה.

◆ **קורסי בחירה מתוכנית "דרך הרוח"**

על כל תלמידי התואר הראשון בחוג לביולוגיה ללמוד 2-1 קורסים, בהיקף כולל של **4 נ"ז** במסגרת לימודי תכנית ההעשרה האוניברסיטאית "דרך הרוח" **שלא בתחום לימודיהם לתואר**. הרישום יתבצע תחת תוכנית הלימודים (של החוג לביולוגיה) של

התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר וסיום הלימודים בתוכנית הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים ופרטים נוספים על התוכנית ניתן למצוא באתר התכנית:
http://woh.haifa.ac.il/ לפרטים ניתן לפנות לגב' עדי וקסלר, טלפון: 04-8240124
דוא"ל: Mindscapes@univ.haifa.ac.il

תנאי מעבר

1. ציון עובר בכל הקורסים במדעי הרפואה הוא 56.
2. תלמיד שלא השלים / קיבל ציון נכשל בקורס קדם, לא יוכל לעבור לקורס המתקדם.
3. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הוא ציון של 56 לפחות בכל אחד מהקורסים של שנה א'. היה ולתלמיד יש קורס אחד אותו לא עבר, ראש חוג ישקול מעבר לשנה ב'.
4. תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג' הוא ציון של 56 לפחות בכל אחד מהקורסים של שנה ב'. היה ולתלמיד יש קורס אחד אותו לא עבר, ראש חוג ישקול מעבר לשנה ג'.
   תנאי נוסף הוא השלמת קורסי האנגלית לרמת 'פטור'. תלמיד שלא ישלים את קורסי האנגלית עד סוף סמסטר ב' בשנה ב', לא יוכל לעבור לשנה ג'. שימו לב, קורסי האנגלית בסמסטר קיץ הינם בתשלום נפרד לכן או ממליצים לתלמידי החוג ללמוד את קורסי האנגלית בסמסטר א' או ב'.
5. תלמיד לא יוכל להתחיל שנה ג', גם לא על תנאי, בלי להשלים את כל קורסי החובה של שנה א'.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים (פטורים)

1. תלמיד המבקש לקבל פטור מלימוד קורסים על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי אחר, יגיש לאחר קבלתו ללימודים למזכירות החוג את המסמכים הבאים:
   — אישור לימודים רשמי ופירוט כל הציונים מהמוסד בו למד.
   — סילבוסים רשמיים של הקורסים עליהם הוא מבקש פטור.
   — טופס בקשת פטור, אותו ניתן לקבל ממזכירות החוג.
2. בקשת התלמיד לפטור תידון בחוג בתנאי שציונו בקורס הינו 70 לפחות.
3. לימודים ממוסדות להשכלה גבוהה שהוכרו על ידי החוג לצורך המשך לימודים ידווחו ללא ציון ולא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל.
4. ניתן לבקש פטור מקורסים רק בתחילת מסלול הלימודים. לא ניתן לבקש פטור מקורס לאחר שהושלם הקורס במסגרת הלימודים לתואר אצלנו בחוג.

שימו לב, במידת הצורך, ניתן לחזור על עד 4 קורסים במהלך התואר על מנת לשפר ציון. לאחר השלמת הקורס החוזר, יסומן הציון בקורס הראשון בכוכבית בגיליון הציונים. **הציון האחרון הוא הקובע.** תלמיד הבוחר לחזור על קורס חייב לעמוד בכל הדרישות והמטלות של הקורס כולל תרגילים, עבודות ובחינות. מחיקת הציון הישן מגיליון הציונים תתאפשר רק בעת סגירת התואר.

ציונים

1. הציון האחרון בקורס הוא הציון הקובע.
2. על אחריות התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועדי פרסומיהם.
3. הגשת ערעור תתבצע בכתב תוך 5 ימים מפרסום הציון. ערעור על ציון הבחינה מוביל לבדיקה מחודשת של הבחינה מכאן שהציון החדש עלול להיות נמוך מהציון המקורי.
4. תלמיד רשאי לעיין במחברת הבחינה שלו במסגרת מועד פתיחת מחברות בנוכחות חבר סגל בחוג.
5. ציון 'עובר' בחוג למדעי הרפואה הוא 56, אולם לפי תקנות האוניברסיטה דרוש ממוצע של לפחות 60 בחוג כדי לקבל זכאות לתואר (בכל מסלולי הלימוד).
6. לא ניתן למסור ציונים בטלפון.

הפסקת לימודים

1. החליט תלמיד להפסיק את לימודיו, יודיע על כך בכתב לחוגי לימודיו ולאגף מנהל תלמידים.
2. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.
3. במידה והפסקת הלימודים עולה על שנתיים, רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים שכבר שמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות לקראת קבלת התואר.
4. תלמיד שלא סיים את חובות שנה א' במשך ארבעה סמסטרים יופסקו לימודיו בחוג.
5. תלמיד שנכשל או לא השלים קורס חובה חייב לחזור עליו בשנה העוקבת, נכשל או לא השלים את הקורס בשנה העוקבת – יופסקו לימודיו בחוג.
6. תלמיד שלא יסיים את לימודיו לאחר שש שנים מתחילת התואר יופסקו לימודיו.

מהלך התואר כולל:

קורסי חובה ובחירה בחוג לביולוגיה בהיקף של 94 נ"ז (פירוט ראה תחת החוג לביולוגיה.
קורסי חובה בהיקף של 47 או 51 נ"ז בחוג למדעי הרפואה.

חלוקה לפי שנים:

שנה א' – 10 נ"ז בחוג למדעי הרפואה.

שנה ב' – 19 נ"ז בחוג למדעי הרפואה.

שנה ג' – 18/22 נ"ז בחוג למדעי הרפואה.

קורסי חובה בהיקף של 4 נ"ז במסגרת התוכנית "דרך הרוח" (תחת החוג לביולוגיה).

שנה א'

שם הקורס	נ"ז	שש"ס	סוג שיעור
מבוא לפסיכולוגיה ופסיכולוגיה התפתחותית א'	2	2	שיעור
מבוא לפסיכולוגיה ופסיכולוגיה התפתחותית ב'	2	2	שיעור
מבוא לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה	4	4	שיעור
מבוא לפיזיולוגיה ומבנה ותפקוד האדם	2	2	שיעור
סה"כ קורס שנה א'	**10 נ"ז**		

שנה ב'

שם הקורס	נ"ז	שש"ס	סוג שיעור
אנגלית למדעי החיים	3	3	שיעור ותרגיל
אנטומיה א' (גוף האדם)	7	7	שיעור ותרגיל
אנטומיה ב' (נוירואנטומיה)	5	5	שיעור ומעבדה
היסטולוגיה	4	6	שיעור ומעבדה
סה"כ	**19 נ"ז**		

שנה ג'

שם הקורס	נ"ז	שש"ס	סוג שיעור
אפידמיולוגיה	2	2	שיעור
בריאות וחולי במבט על	2	2	שיעור ותרגיל
עקרונות של ביו־אתיקה	2	2	שיעור
ביוכימיה קלינית (הבסיס המולקולרי של מחלות)	2	2	שיעור ותרגיל
מיקרוביולוגיה ב' (פרקים במיקרוביולוגיה ווירולוגיה של האדם)	3	3	שיעור
התפתחות עוברית	3	3	שיעור
פתולוגיה כללית א' - **קורס חובה**	4	4	שיעור ותרגיל
פתולוגיה כללית ב' - **קורס המשך בחירה**	4	4	שיעור ותרגיל
סה"כ	**18-22 נ"ז**		

קורסי חובת בחירה בהיקף של 4 נ"ז במסגרת לימודי "דרך הרוח" (רשימת הקורסים במסגרת זו תפורסם על ידי הפקולטה למדעי הרוח) במהלך שנים א'-ג'. הקורסים יתווספו תחת החוג לביולוגיה.

* ייתכנו שינויים בקורסים.

210

מתמטיקה

חוג לימודים לתואר B.Sc. (דו־חוגי וחד־חוגי)
חוג לימודים לתואר M.Sc.
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ אנה מלניקוב**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ יונתן ארזי (אמריטוס), פרופ׳ דוד בלנק, פרופ׳ עמירם בראון (אמריטוס), פרופ׳ יעקב ברקוביץ (מדען בכיר בגימלאות), פרופ׳ יונתן גולן (אמריטוס), פרופ׳ יצחק וייט (אמריטוס), פרופ׳ אלק ויינשטיין, פרופ׳ איזו ויסמן (אמריטוס), פרופ׳ יוסף זקס (אמריטוס), פרופ׳ רפאל יוסטר (שבתון סמסטר א׳), פרופ׳ תאופיק מנסור, פרופ׳ יעקב פתר (פטרזייל) (שבתון סמסטר ב׳), פרופ׳ יאיר צנזור (אמריטוס), פרופ׳ אלכסנדר קוז׳בניקוב (אמריטוס), פרופ׳ משה רויטמן (אמריטוס), פרופ׳ שלמה רייזנר (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ׳ שושנה אברמוביץ (אמריטוס), פרופ׳ לאה אפשטיין, פרופ׳ שי גירון, פרופ׳ ויקטור הרניק (אמריטוס), פרופ׳ לאוניד זלנקו (עמית מחקר בכיר — קמ״ע בגמלאות), פרופ׳ ולדימיר חיניץ (שבתון סמסטר ב׳), פרופ׳ אנה מלניקוב, פרופ׳ ולדימיר רובנסקי (עמית מחקר בכיר — קמ״ע).

מרצה בכיר: ד״ר אורן בן בסט, ד״ר אלי ברגר, ד״ר יובל גנוסר, ד״ר פרול זפולסקי, ד״ר ספי לדקני, ד״ר אוריה פירסט.

מרצה: ד״ר יעל אלגום־כפיר, ד״ר עמי ויסלטר.

עמית הוראה: ד״ר ג׳ק וינשטין, ד״ר יעל זפקוביץ־מלאכי, ד״ר איתן רון.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ מיכל עדה פורטנוב**

מזכירת החוג: **גב׳ אושרת אברבנאל**

שעות הקבלה: ימים א׳-ה׳, בין השעות 12.30-10.00

טלפון: 04-8240699, 04-8249294; פקס: 04-8240024

דואר אלקטרוני: mathsec@univ.haifa.ac.il

כתובת החוג באינטרנט: http://math.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (B.Sc.)

מטרת הלימודים

המטרה היא להקנות לתלמיד ידע מעמיק בשטחי המתמטיקה השונים, תוך שימת דגש על פרקי המתמטיקה המודרנית ועל יישומיהם. החוג מכשיר את תלמידיו לקראת לימודים לתארים גבוהים, לתפקידי הוראת המתמטיקה ו/או מחשבים, ולעבודת מחקר ופיתוח בתחומי המתמטיקה השימושית, תוך אפשרות לשלב מתמטיקה ומדעי המחשב. הלימודים בחוג למתמטיקה מתנהלים במסלולים הבאים: מסלול חד־חוגי במתמטיקה טהורה, מסלול חד־חוגי במתמטיקה עם לימודי מחשב, מסלול חד־חוגי במתמטיקה ויישומיה לטכנולוגיות עתירות מדע (פתיחת המסלול מותנית במספר הנרשמים), מסלול דו־חוגי המשלב לימודי מתמטיקה עם לימודים בחוג אחר. בכל המסלולים, התלמידים המצטיינים יכולים להצטרף לתכנית למצויינות (Honors Program).

תנאי הקבלה

לחוג למתמטיקה מתקבלים תלמידים אשר עמדו בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג וכן עמדו בבחינת הבגרות במתמטיקה ברמה של 4 יחידות לימוד וציונם 75 ומעלה, או ברמה של 5 יחידות וציונם 70 ומעלה. או, לחילופין, סיימו לימודי מתמטיקה מורחבת במכינה, או קורס קיץ הניתן מדי פעם בנושא "מבוא למתמטיקה", בציון 70 לפחות, או עמדו בבחינת המיון הארצית במתמטיקה וקיבלו את הציון 100 לפחות.

מבנה הלימודים

א. הלימודים מתפרסים על־פני שישה סמסטרים המהווים שלוש שנות לימוד. תלמיד יכול להתחיל את לימודיו בסמסטר א' (סמסטר הסתיו) או בסמסטר ב' (סמסטר האביב).

ב. הקורסים, הסדנאות והסמינרים מסווגים לשלושה דרגים המתאימים לשנות הלימוד: שנה ראשונה (סמסטרים 1 ו־2), שנה שניה (סמסטרים 3 ו־4) ושנה שלישית (סמסטרים 5 ו־6). עם זאת, יש גמישות ביחס לעיתוי בו התלמיד בוחר ללמוד את הקורסים השונים כפוף למגבלות המתוארות בסעיפים הבאים.

ג. לכל קורס, סדנא או סמינר הניתן בחוג עשויים להתלוות קורסי קדם וקורסים או תרגילים צמודים. תלמיד הנרשם לקורס חייב להירשם בו זמנית לכל הקורסים והתרגילים הצמודים (כלל זה אינו חל לגבי קורס צמוד אשר הושלם בסמסטר קודם). יורשה להירשם כתלמיד בקורס רק מי שהשלים (ז"א נבחן וקיבל ציון עובר) את כל קורסי הקדם.

ד. כל קורס יכול להסתמך על קורסי חובה בדרג נמוך יותר, גם אם קורסים אלה אינם מופיעים כדרישות קדם.

ה. מילוי דרישות הקדם הוא באחריותו של התלמיד. דרישות הקדם מפורטות בשנתון והן מחייבות. החוג בודק את מילוי הדרישות במהלך הסמסטר ולא בתחילתו, לכן גם אם אושר (בטעות) רישום ללימודים אשר בו חריגות מדרישות הקדם רשאי החוג לבטל את הרישום במהלך הסמסטר.

ו. תלמיד תואר ראשון במסלול החד־חוגי החייב בלא יותר מחמישה קורסים, או 20 נקודות, לצורך קבלת התואר (במובן שלמד וקיבל ציון עובר בכל יתר הקורסים), ואשר נרשם לכל הקורסים החסרים לו בסמסטר אחד, יוכל ללמוד בעת ובעונה אחת קורס מתקדם וקורס קדם, באישורו של ראש החוג או יועץ שנים ב'-ג'. אישור דומה יוכל לקבל תלמיד תואר ראשון במסלול הדו־חוגי אם חסרים לו לא יותר משלושה קורסים (12 נקודות) בחוג למתמטיקה, ובתנאי שהוא נרשם לכל הקורסים החסרים לו בשני החוגים בהם הוא לומד בסמסטר אחד.

ז. בקורסי הבחירה, בסדנאות ובסמינריונים יש מכסה של מספר התלמידים הנרשמים. המכסה בקורסים הנ"ל מתפרסמת על־ידי מזכירות החוג מידי שנה, והרישום ייעשה על בסיס כל הקודם זוכה.

ח. קיימת אופציה לקורס קריאה מודרכת באישור ראש החוג.

ט. החוג מפעיל תכנית לימודים למצויינות לתואר "בוגר האוניברסיטה במתמטיקה" (Honors Program). הקבלה לתכנית זו תהיה בסוף הסמסטר הראשון של הלימודים ללימודי התלמיד, על סמך הצטיינות בלימודי הסמסטר הראשון של הלימודים וראיון אישי עם ועדת קבלה. לתכנית מתקבלים עד חמישה עשר תלמידים שממוצע ציוניהם 85 לפחות. תלמיד המסיים את לימודיו לפי התכנית למצויינות יקבל ספח מתאים לתעודת הבוגר שלו.

לימודי "דרך הרוח"

על כל תלמידי התואר הראשון ללמוד 1-2 קורסים בהיקף כולל של **4 עד 6 נ"ז** במסגרת לימודי תכנית ההעשרה האוניברסיטאית **"דרך הרוח"**. הרישום יתבצע תחת תוכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר וסיום הלימודים בתכנית הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים ופרטים נוספים על התוכנית ניתן למצוא באתר:

http://woh .haifa.ac.il/

לפרטים: גב' עדי וקסלר, מרכזת התכנית

טלפון: 04-8240124, דואר אלקטרוני: Mindscapes@univ.haifa.ac.il

להלן אופן יישום לימודי "דרך הרוח":

- סטודנט במסלול חד־חוגי **מתמטיקה טהורה** ילמד 4 נ"ז מלימודי "דרך הרוח" מתוך 6 נ"ז של קורסי הבחירה החופשית לפי תכנית הלימודים הרגילה ויסיים את התואר עם 120 נ"ז.
- סטודנט במסלול חד־חוגי **מתמטיקה עם לימודי מחשב** ילמד בנוסף לתוכנית הלימודים הרגילה בחוג עוד 4 נ"ז מלימודי "דרך הרוח" ויסיים את התואר עם 124 נ"ז.
- סטודנט במסלול חד־חוגי **מתמטיקה ויישומיה לטכנולוגיות עתירות מדע** ילמד בנוסף לתוכנית הלימודים הרגילה בחוג עוד 4 נ"ז מלימודי "דרך הרוח" ויסיים את התואר עם 124 נ"ז.

- סטודנט במסלול **דו־חוגי** (B.Sc.) ילמד בחוג למתמטיקה 60 נ"ז לפי תכנית הלימודים הרגילה ובנוסף ילמד עוד 1-2 קורסים של "דרך הרוח" בהיקף כולל של 4 עד 6 נ"ז, אשר יתחלקו בין שני חוגי הלימוד. (מס' נ"ז דרוש מותנה בדרישה של החוג השני).
- סטודנט במסלול **דו־חוגי** אשר **חוגו השני הוא החוג לכלכלה** ילמד 4 נ"ז מלימודי "דרך הרוח" במסגרת תכנית הלימודים המתואמת עם החוג לכלכלה ויסיים את התואר עם 120 נ"ז.

תכניות הלימודים

הערה: תלמידים שהתחילו את לימודיהם בשנים קודמות חייבים בתכנית הלימודים המופיעה בשנתון של השנה בה החלו לימודיהם. יוצאים מן הכלל הם השינויים שחלו במסלול הלימודים מתמטיקה עם לימודי מחשב ובמסלול הלימודים מתמטיקה טהורה בשנה"ל תשע"ו ותשע"ז. שינויים אלו חלים על כל תלמידי החוג למתמטיקה, כולל תלמידים שהחלו לימודיהם לפני שנה"ל תשע"ו ובשנה"ל תשע"ו.

מסלול מתמטיקה עם לימודי מחשב

קורסי חובה

	ש + ת	**מס' נ'**
סמסטר 1		
חשבון אינפיניטסימלי א'	4 + 2	5 נ'
אלגברה לינארית א'	4 + 2	5 נ'
מבוא למדעי מחשב	4 + 2	5 נ'
מתמטיקה דיסקרטית	4 + 2	5 נ'
סמסטר 2		
חשבון אינפיניטסימלי ב'	4 + 2	5 נ'
אלגברה לינארית ב'	4 + 2	5 נ'
גיאומטריה אנליטית	4 + 2	5 נ'
מבוא לשיטות תכנות	4	4 נ'
סמסטר 3		
חשבון אינפיניטסימלי ג'	4 + 2	5 נ'
מבוא לתורת הקבוצות	2 + 2	3 נ'
אלגברה מודרנית א'	4 + 2	5 נ'
אנליזה נומרית	3	3 נ'
מבני נתונים	3 + 2	4 נ'

	ש + ת	מס' נ'
סמסטר 4		
משוואות דיפרנציאליות	4 + 2	5 נ'
פונקציות מרוכבות	3 + 2	4 נ'
טופולוגיה	4 + 2	5 נ'
תכנון וניתוח אלגוריתמים	4 + 2	5 נ'
הסתברות וסטטיסטיקה	3 + 2	4 נ'
סמסטר 5		
נושאים נבחרים בגיאומטריה	4	4 נ'
מבוא לאנליזה פונקציונלית	4 + 2	5 נ'
סמסטר 6		
מבנה המחשב ומערכות הפעלה	6	5 נ'

* במסלול זה התלמידים רשאים ללמוד את הקורס "מבנה המחשב ומערכות הפעלה" בסמסטר 4.

קורסי בחירה

- קורס בחירה אחד במתמטיקה טהורה = 4 נ'
- 3 קורסי בחירה במדעי המחשב = 12 נ'
- 2 קורסי בחירה במתמטיקה יישומית = 8 נ'

לימודי "דרך הרוח"

4 נ"ז (ראה בהרחבה בפרק לימודי "דרך הרוח").

מסלול מתמטיקה ויישומיה לטכנולוגיות עתירות מדע*

קורסי חובה

סמסטר 1

חשבון אינפיניטסימלי א'	4 + 2	5 נ'
אלגברה לינארית א'	4 + 2	5 נ'
מתמטיקה דיסקרטית	4 + 2	5 נ'
מבוא למדעי מחשב	4 + 2	5 נ'

* פתיחת המסלול מותנית במספר הנרשמים.

	ש + ת	מס' נ'
סמסטר 2		
חשבון אינפיניטסימלי ב'	4 + 2	5 נ'
אלגברה לינארית ב'	4 + 2	5 נ'
גיאומטריה אנליטית	4 + 2	5 נ'
מבוא לשיטות תכנות	4	4 נ'
סמסטר 3		
חשבון אינפיניטסימלי ג'	4 + 2	5 נ'
אלגברה מודרנית א'	4 + 2	5 נ'
אנליזה נומרית	3 + 2	4 נ'
מבני נתונים	3 + 2	4 נ'
סמסטר 4		
משוואות דיפרנציאליות	4 + 2	5 נ'
פונקציות מרוכבות	3 + 2	4 נ'
הסתברות וסטטיסטיקה	3 + 2	4 נ'
תכנון וניתוח אלגוריתמים	4 + 2	5 נ'
סדנא	2	2 נ'
סמסטר 5		
משוואות דיפרנציאליות חלקיות	4	4 נ'
שיטות במתמטיקה שימושית	4 + 2	5 נ'
אופטימיזציה	4	4 נ'
סמסטר 6		
שיטות נומריות מעשיות	4 + 2	5 נ'

קורסי בחירה

6 קורסי בחירה (24 נקודות) בסמסטרים 5-6 מתוך רשימת קורסי הבחירה שתתפרסם מדי שנה.

לימודי "דרך הרוח"

4 נ"ז (ראה בהרחבה בפרק לימודי "דרך הרוח").

מסלול מתמטיקה טהורה

קורסי חובה

	ש + ת	מס' נ'
סמסטר 1		
חשבון אינפיניטסימלי א'	4 + 2	5 נ'
אלגברה לינארית א'	4 + 2	5 נ'
מתמטיקה דיסקרטית	4 + 2	5 נ'
מבוא למדעי מחשב	4 + 2	4 נ'
סמסטר 2		
חשבון אינפיניטסימלי ב'	4 + 2	5 נ'
אלגברה לינארית ב'	4 + 2	5 נ'
גיאומטריה אנליטית	4 + 2	5 נ'
סמסטר 3		
חשבון אינפיניטסימלי ג'	4 + 2	5 נ'
מבוא לתורת הקבוצות	2 + 2	3 נ'
אלגברה מודרנית א'	4 + 2	5 נ'
אנליזה נומרית	3	3 נ'
סדנא	2	2 נ'
סמסטר 4		
משוואות דיפרנציאליות	4 + 2	5 נ'
טופולוגיה	4 + 2	5 נ'
פונקציות מרוכבות	3 + 2	4 נ'
אלגברה מודרנית ב'	4 + 2	5 נ'
הסתברות וסטטיסטיקה	3 + 2	4 נ'
סמסטר 5		
נושאים נבחרים בגיאומטריה	4	4 נ'
מבוא לאנליזה פונקציונלית	4 + 2	5 נ'
סמינריון	2	2 נ'

קורסי בחירה

7 קורסי בחירה במתמטיקה = 28 נ' (לרבות הקורס "מבוא לשיטות תכנות").

קורסי בחירה חופשיים

4 נ"ז מלימודי "דרך הרוח" (ראה בהרחבה בפרק לימודי "דרך הרוח").

2 נ"ז קורסי חובה חופשיים (לרבות קורסים בחוג למתמטיקה).

המסלול הדו־חוגי

קורסי חובה

סמסטר 1

	ש + ת	מס' נ'
חשבון אינפיניטסימלי א'	4 + 2	5 נ'
אלגברה לינארית א'	4 + 2	5 נ'
מתמטיקה דיסקרטית	4 + 2	5 נ'

סמסטר 2

חשבון אינפיניטסימלי ב'	4 + 2	5 נ'
אלגברה לינארית ב'	4 + 2	5 נ'
גיאומטריה אנליטית	4 + 2	5 נ'

במסלול זה רשאים התלמידים ללמוד את הקורסים של שנה א' ביותר מאשר שני סמסטרים. בנוסף ילמדו (ברגע שימלאו את דרישות הקדם) את הקורסים הבאים:

חשבון אינפיניטסימלי ג'	4 + 2	5 נ'
משוואות דיפרנציאליות	4 + 2	5 נ'
מבוא לתורת הקבוצות	2 + 2	3 נ'
פונקציות מרוכבות	3 + 2	4 נ'
אלגברה מודרנית א'	4 + 2	5 נ'

קורסי בחירה

2 קורסי בחירה	8	8 נ'

* תלמידים אשר החוג השני שלהם הוא <u>לא</u> החוג למדעי המחשב, <u>לא</u> החוג למערכות מידע <u>ולא</u> החוג לסטטיסטיקה, אשר יהיו מעוניינים ללמוד את הקורס "מבוא למדעי המחשב" כקורס בחירה, יוכלו לעשות כן.

בכל עניין הנוגע לתקנות הלימודים בחוג ובכל קביעה הקשורה לתכנית הלימודים, עומדים לרשות התלמידים יועצים מבין חברי החוג.

לימודי "דרך הרוח"

2-1 קורסים של "דרך הרוח" בהיקף כולל של 4 עד 6 נ"ז, אשר יתחלקו בין שני חוגי הלימוד. מספר נ"ז דרוש מותנה בדרישה של החוג השני (ראה בהרחבה בפרק לימודי "דרך הרוח").

תכניות דו־חוגיות מתואמות

חובתם של התלמידים הלומדים באחת מהתכניות הדו־חוגיות המתואמות להתייעץ עם יועצי שני החוגים לפני שהם בונים את מערכת השעות, ולא להסתפק רק בהרשמה האלקטרונית.

המסלול הדו־חוגי: תכנית מתואמת עם החוג לסטטיסטיקה

הפרטים המיוחדים ביחס לתכנית זו נוגעים לקורסים של החוג לסטטיסטיקה בלבד. הפירוט מופיע בשנתון בפרק של החוג לסטטיסטיקה.

המסלול הדו־חוגי: תכנית מתואמת עם החוג לכלכלה

קורסי חובה

סמסטר 1

	ש + ת	**מס' נ'**
חשבון אינפיניטסימלי א'	4 + 2	5 נ'
אלגברה לינארית א'	4 + 2	5 נ'
מתמטיקה דיסקרטית	4 + 2	5 נ'
מבוא למדעי מחשב	4 + 2	4 נ'

סמסטר 2

חשבון אינפיניטסימלי ב'	4 + 2	5 נ'
אלגברה לינארית ב'	4 + 2	5 נ'
גיאומטריה אנליטית	4 + 2	5 נ'

במסלול זה רשאים התלמידים ללמוד את הקורסים של שנה א' ביותר מאשר שני סמסטרים. בנוסף ילמדו (לאחר שימלאו את דרישות הקדם) את הקורסים הבאים:

חשבון אינפיניטסימלי ג'	4 + 2	5 נ'
משוואות דיפרנציאליות	4 + 2	5 נ'
מבוא לתורת הקבוצות	2 + 2	3 נ'
אלגברה מודרנית א'	4 + 2	5 נ'

קורסי בחירה

12 נ"ז (בשני החוגים) מתוך הקורסים בפקולטה למדעי הטבע או בפקולטה למדעי החברה, אשר יכילו לפחות 4 נ"ז בכל אחת משתי הפקולטות. קורסי בחירה אלו יהיו טעונים אישור של יועצי התואר הראשון בשני החוגים. יודגש כי מומלץ שלפחות חלק מקורסים אלה יהיו מתוך אלה המוצעים על ידי החוג למתמטיקה או החוג לכלכלה.

בחוג למתמטיקה התלמידים רשאים לבחור קורסים מתוך קורסי החובה במדעי המחשב.

בחוג לכלכלה קורסי בחירה אלו הינם בנוסף לקורסי בחירה בכלכלה, לפי תוכנית הלימודים המקובלת.

תלמידים שיסיימו את לימודיהם בתכנית ויצברו לפחות 60 נ"ז בפקולטה למדעי הטבע או בחוגים המעניקים תואר .B.Sc — יקבלו תואר .B.Sc.

בכל עניין הנוגע לתקנות הלימודים בחוג ובכל בעיה הקשורה לתכנית הלימודים, עומדים לרשות התלמידים יועצים מבין חברי החוג.

לימודי "דרך הרוח"

קורס "דרך הרוח" בהיקף 4 נ"ז באחד מחוגי הלימוד או 2 קורסי "דרך הרוח" בהיקף 2 נ"ז בכל אחד מחוגי הלימוד (ראה בהרחבה בפרק לימודי "דרך הרוח").

התכנית למצויינות

התכנית למצוינות מורכבת מקורסים הניתנים לפי התכניות הרגילות ומקורסים ייעודיים לתכנית. לצורך השלמת הקורסים הייעודיים יהנו הסטודנטים מגמישות מסוימת ביחס לקורסים בתכנית הרגילה, בהתאם לשיקולו של מרכז/ת התכנית. התלמידים בתכנית יידרשו לשמור על ממוצע ציונים גבוה (85 ומעלה) במהלך לימודיהם.

דרישות התכנית הן כלהלן:

תלמידי התכנית מתמטיקה טהורה יידרשו במסגרת התכנית למצויינות ללמוד, בנוסף לתכנית הרגילה:

א. קורסי בחירה ייעודיים לתכנית למצוינות בסך כולל של 10 נ"ז.
ב. תרגיל ייעודי לתכנית למצוינות (1 נ"ז).
ג. השתתפות בשני סמסטרים במועדון המתמטי (1 נ"ז כל סמסטר).

דרישות אלו יחליפו 3 קורסי בחירה במתמטיקה.

תלמידי התכנית מתמטיקה עם לימודי מחשב יידרשו במסגרת התכנית למצויינות ללמוד, בנוסף לתכנית הרגילה:

א. קורסי בחירה ייעודיים לתכנית למצוינות בסך כולל של 10 נ"ז.
ב. תרגיל ייעודי לתכנית למצוינות (1 נ"ז).
ג. השתתפות בשני סמסטרים במועדון המתמטי (1 נ"ז כל סמסטר).

דרישות אלו יחליפו 3 קורסי בחירה בחוג למתמטיקה: קורס בחירה אחד בקטגוריה מתמטיקה טהורה, קורס בחירה אחד בקטגוריה מתמטיקה יישומית וקורס בחירה נוסף שיהיה או בקטגוריה של מתמטיקה יישומית או של מדעי המחשב (כלומר, בנוסף לקורסים של התכנית למצוינות, על התלמידים להירשם ל-2 קורסי בחירה במקום 5, כשאחד מהם בקטגוריה של מדעי המחשב והשני בקטגוריה של מדעי המחשב או מתמטיקה יישומית).

תלמידי התכנית הדו חוגית יידרשו במסגרת התכנית למצויינות ללמוד, בנוסף לתכנית הרגילה:

א. קורסי בחירה ייעודיים לתכנית למצוינות בסך כולל של 8 נ"ז.
ב. תרגיל ייעודי לתכנית למצוינות (1 נ"ז).
ג. השתתפות בשני סמסטרים במועדון המתמטי (1 נ"ז כל סמסטר).

דרישות אלו יחליפו את 2 קורסי הבחירה במתמטיקה.

תנאי מעבר

א. בחוג למתמטיקה, הקורסים מסתיימים בבחינה לפי תנאים עליהם מודיע המרצה של הקורס בתחילתו. הציון "עובר" בכל הקורסים הוא 55. בהתאם לתקנון הכלל־אוניברסיטאי תלמיד לא יקבל תעודת בוגר אם לא השיג ממוצע ציונים משוקלל של 60 לפחות בכל חוג בו הוא לומד.

ב. בנוסף לאמור בתקנון הלימודים לתואר ראשון באוניברסיטה, יופסקו לימודי תלמיד שנכשל עד סוף שנה א' ב־3 מ־4 המקצועות: אינפי' א'+ב', אלגברה לינארית א'+ב'.

כללים נוספים

א. תלמיד המבקש לקבל פטור מקורסים בחוג על סמך לימודים קודמים במוסד להשכלה גבוהה אחר או לימודים בחוג אחר באוניברסיטה, יוכל להגיש בקשה זו עד סוף הסמסטר הראשון ללימודיו בלבד, ולפני תחילת תקופת המבחנים של אותו סמסטר.

ב. תלמיד שנרשם לקורס מסויים, ולא עמד בדרישות הקורס, ירשם לו ציון "לא השלים" בתדפיס הציונים.

ג. תלמיד יוכל לחזור על קורס לשם שיפור ציון בתנאי שזה אינו קורס של שנה א'. ניתן לשפר ציון בקורס של שנה א' רק בתנאי שהתלמיד לא שמע קורס מתקדם המסתמך על קורס זה.

ד. כל קורסי הבחירה יהיו בדרג 3.

ה. תלמיד שסיים בתואר ראשון קורס בדרג 3 שניתן גם כקורס בדרג 4 בציון 60 לפחות יוכל לקבל הכרה בקורס זה כמילוי חובת בחירת קורס מתוך אשכול קורסי יסוד ובמקום זאת לקחת קורס אחר במתמטיקה. כל זאת כפוף לאישור הוועדה החוגית לתארים מתקדמים.

ו. בנוסף לדרישות החוג, חייב התלמיד להשלים את כל החובות הכלל־אוניברסיטאיים שלו, ובכלל זה להשלים את לימודיו לקראת התואר בלא יותר משש שנים. אם לא יסיים את לימודיו בפרק זמן זה, יופסקו לימודיו.

ז. הקורסים בחוג למתמטיקה פתוחים לכל סטודנט העומד בדרישות, כפוף לאפשרויות החוג.

תעודת הוראה במתמטיקה

תלמידי תואר ראשון הלומדים בשנה ג' בחוג למתמטיקה בשנת הלימודים תשע"ח יוכלו, במקביל לתואר ראשון (שנה ג'), ללמוד לתעודת הוראה במתמטיקה בבית הספר העל יסודי במסגרת החוג לחינוך מתמטי (כפוף להרשמה וקבלה לתכנית) ולקבל פטור משכ"ל על לימודי תעודת הוראה.

◆◆◆

הלימודים לתואר שני (M.Sc.)

יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים: **ד"ר יובל גנוסר**

מבוא

החוג למתמטיקה מקיים תוכניות לתואר השני במתמטיקה טהורה ויישומית ובמתמטיקה עם מדעי המחשב, שמטרתן היא התמחות מקצועית גבוהה. לתואר שני קיימים המסלולים הבאים: מסלול א' עם כתיבת עבודת גמר מחקרית, ומסלול ב' ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית ועם לימודים בהיקף מורחב. בשני המסלולים נדרשת בחינת גמר בעל פה.

במסלול עם עבודת גמר מחקרית (תיזה) קיימות המגמות הבאות: מתמטיקה, מתמטיקה עם מדעי המחשב, מתמטיקה וחינוך (תכנית משותפת עם החוג לחינוך מתמטי), מתמטיקה למדעי החברה. במסלול ללא כתיבת תיזה קיימות המגמות הבאות: מתמטיקה, מתמטיקה עם מדעי המחשב, מתמטיקה וחינוך.

התואר האקדמי שיוענק בסיום הלימודים בכל המגמות הוא M.Sc. התואר מוענק על בסיס לימודים בקורסים בדרג 4, לימודי השלמה (לפי הצורך), כתיבת עבודת גמר מחקרית + בחינת גמר במסלול א' ועמידה בבחינת גמר במסלול ב'.

דרישות קבלה

הקבלה ללימודים בחוג מותנית בציוני המועמד בתואר הראשון (ציון סופי משוקלל 80 לפחות), ובהחלטת הוועדה ללימודים מתקדמים של החוג (הקבלה למגמה "מתמטיקה וחינוך" מותנית גם באישור החוג לחינוך מתמטי).

קבלה למסלול א'

1. במגמת "מתמטיקה" ובמגמת "מתמטיקה עם מדעי המחשב":

תלמיד המתקבל ללימודי תואר שני ללא תנאים מוקדמים, לאחר שסיים לימודי תואר ראשון בציון 85 ומעלה, יוכל להתקבל מיד עם הרשמתו כתלמיד מוסמך מן המניין במסלול א'. יהיה עליו למצוא מנחה לעבודת הגמר תוך שנה מתחילת לימודיו לתואר. שאר התלמידים יתחילו את לימודיהם במסלול ב' וההחלטה על מעבר למסלול א' תיעשה לאחר 2 סמסטרים. על מנת לעבור למסלול א' במגמות אלו חייב התלמיד להשיג ציון ממוצע של 85 לפחות ב־18 שש"ס בלימודיו ולקבל הסכמה בכתב של מנחה לעבודת הגמר המחקרית.

2. במגמת "מתמטיקה וחינוך":

ההחלטה על המסלול (א' או ב') מתבצעת עם הקבלה ללימודים. תלמיד במגמה זו במסלול א' המעוניין לכתוב עבודת גמר מחקרית במתמטיקה יידרש לקבל ציון 85 ומעלה בלפחות 10 שש"ס במתמטיקה ולקבל הסכמה בכתב של מנחה לעבודת הגמר המחקרית.

תלמידים שלא יעמדו בתנאי הקבלה למסלול א' ימשיכו את לימודיהם במסלול ב'.

דרישת שפה

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה, כתנאי לקבלתו ללימודים.

הרכב הקורסים לתואר שני

הקורסים הניתנים בחוג למתמטיקה עבור התואר השני כוללים:

1. **אשכול נושאי**
   א. קורס בסיס באנליזה.
   ב. קורס בסיס באלגברה.
   ג. קורס בסיס בגיאומטריה וטופולוגיה.
2. **אשכול קורסי יסוד**

תחום א' (אנליזה): אנליזה פונקציונלית, משוואות דיפרנציאליות חלקיות, תורת האופרטורים, אנליזה הרמונית או קורסים אחרים כפי שייקבעו מעת לעת.
תחום ב' (אלגברה): תורת החוגים, אלגברה קומוטטיבית, אלגברה הומולוגית, אלגבראות לי או קורסים אחרים כפי שייקבעו מעת לעת.
תחום ג' (גיאומטריה/טופולוגיה): גיאומטריה דיפרנציאלית, טופולוגיה דיפרנציאלית, טופולוגיה אלגברית, חבורות לי או קורסים אחרים כפי שייקבעו מעת לעת.

3. **אשכול קורסי בחירה**

מתוך קורסי הבחירה המוצעים בחוג, כפוף לאישור היועץ לתואר שני.

מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית - תיזה)

1. מגמת מתמטיקה

מגמה זו מיועדת לבוגרים בעלי השכלה מתמטית ברמת מסיימי המסלול החד־חוגי בלימודי תואר ראשון. תלמידים אחרים המעוניינים להירשם למסלול זה יחויבו, במידת הצורך, בלימודי השלמה על־פי החלטת הוועדה ללימודים מתקדמים של החוג.

היקף הלימודים: 8 קורסים (4 שש"ס כל אחד)+ 2 סמינרים (2 שש"ס כל אחד), לפי הפירוט הבא:
3 קורסים מתוך אשכול נושאי.
5 קורסי בחירה (בין אלה יכולים להימנות קורסים מתוך אשכול קורסי יסוד).
2 סמינרים מתקדמים.
סה"כ: 36 שש"ס.
ראה הנחיות לגבי כתיבת עבודת התיזה בהמשך.

2. מגמת מתמטיקה עם מדעי המחשב (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית - תיזה)

מטרתה הייחודית של התכנית היא להכשיר אנשי מקצוע בעלי מיומנות גבוהה במתמטיקה עיונית ויישומית בשילוב עם מדעי המחשב. מגמה זו מיועדת לבוגרים בעלי השכלה מתמטית ברמת מסיימי המסלול החד־חוגי במתמטיקה עם לימודי מחשב. תלמידים אחרים המעוניינים

להירשם למסלול זה יחויבו, במידת הצורך, בלימודי השלמה על־פי החלטת הוועדה ללימודים מתקדמים של החוג.

היקף הלימודים: 8 קורסים (4 שש"ס כל אחד) + 2 סמינרים (2 שש"ס כל אחד), לפי הפירוט הבא:
2 קורסים מתוך אשכול נושאי.
1 קורס בחירה במתמטיקה יישומית.
3 קורסים במדעי המחשב.
1 קורס בחירה במתמטיקה עיונית או יישומית.
1 קורס בחירה במתמטיקה יישומית או מדעי המחשב.
2 סמינרים.
סה"כ: 36 שש"ס.

כמו כן, תלמיד מסלול מתמטיקה עם מדעי המחשב יהיה חייב בקורס ביסודות התיאורטיים במדעי המחשב, עפ"י קביעת יועץ מבין חברי הוועדה ללימודים מתקדמים, במידה וקורס כזה לא נכלל במסגרת לימודיו לתואר ראשון.
ראה הנחיות לגבי כתיבת עבודת התיזה בהמשך.

3. מגמת מתמטיקה וחינוך (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה)

מגמה זו מיועדת לבוגרים בעלי השכלה מתמטית ברמת מסיימי המסלול הדו־חוגי במתמטיקה לפחות. תלמידים המעוניינים להירשם למסלול זה יחויבו, במידת הצורך, בלימודי השלמה על־פי החלטת הוועדה ללימודים מתקדמים של החוג.

היקף הלימודים: התלמידים חייבים לעמוד בדרישות המתפרסמות על־ידי החוג לחינוך מתמטי וכן בדרישות הבאות במתמטיקה:
4 קורסים מתקדמים במתמטיקה (4 שש"ס כל אחד). לפחות 3 מבין הקורסים חייבים להשתייך לאשכול קורסי יסוד: אנליזה, אלגברה, גיאומטריה/ טופולוגיה, מדעי המחשב.
1 סמינר מתקדם במתמטיקה (2 שש"ס).
סה"כ: 18 שש"ס במתמטיקה.
שאר החובות במגמה זו ייקבעו על־פי דרישות החוג לחינוך מתמטי.
ראה הנחיות לגבי כתיבת עבודת התיזה בהמשך.

4. מגמת מתמטיקה למדעי החברה (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה)

מגמה זו פתוחה לבוגרי מתמטיקה או לבוגרי אחד ממקצועות מדעי החברה. המגמה מיועדת לתלמידים המעוניינים לשלב מחקר מתמטי עם מחקר בתחום מדעי החברה, ואשר קיבלו הסכמת הנחייה ממנחה נוסף מתחום מדעי החברה. תכנית הלימודים תיקבע באופן אישי לכל תלמיד בהיקף של 36 שש"ס. בעלי תואר ראשון שלא במתמטיקה יתקבלו לתכנית לימודי השלמות לקראת הצגת מועמדות לתואר שני. תכנית ההשלמות יכולה לכלול עד 40 נק' מלימודי תואר ראשון. עם סיום תכנית הלימודים על פי הדרישות יוכל התלמיד להירשם ללימודי תואר שני.

עבודת גמר מחקרית (תיזה)

כל תלמיד במסלול א' (עם תיזה) חייב בכתיבת עבודת גמר מחקרית. את המנחה לעבודה זו הוא חייב לבחור עד סוף השנה הראשונה ללימודיו לתואר שני. תוך 3 סמסטרים מתחילת הלימודים חייב התלמיד לקבל אישור לנושא עבודת התיזה. הנחיית עבודות תיזה במגמת מתמטיקה עם מדעי המחשב נעשית בידי חברי סגל מהחוג למתמטיקה ו/או מהחוג למדעי המחשב. הנחיית עבודות תיזה ב "מתמטיקה למדעי החברה" נעשית במשותף בידי חברי סגל החוג למתמטיקה עם חברי סגל מחוג מתאים אחר במדעי החברה.

הנחיית עבודת תיזה במגמה "מתמטיקה וחינוך" נעשית בידי חבר סגל מן החוג למתמטיקה ו/או מן החוג לחינוך מתמטי. במקרה זה עבודת התיזה יכולה להיות לפי אחת מהאפשרויות הבאות:

1. עבודה במתמטיקה.
2. עבודה בחינוך מתמטי.

בכל אחד מהתחומים אפשרית גם הנחייה משותפת עם מומחה מחוץ לאוניברסיטה באישור יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים ודיקן ללימודים מתקדמים.

מסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה)

1. מגמת מתמטיקה

היקף הלימודים: 10 קורסים (4 שש"ס כל אחד) + 3 סמינרים (2 שש"ס כל אחד) לפי הפירוט הבא:

3 קורסים מתוך אשכול נושאי.

3 קורסים מתוך אשכול קורסי יסוד, אחד בכל אחד משלושת התחומים: אנליזה, אלגברה, גיאומטריה/ טופולוגיה.

2 קורסים במתמטיקה יישומית, כפוף לאישור הוועדה ללימודים מתקדמים.

2 קורסי בחירה ברמת תואר שני מכלל הקורסים המוצעים בחוג.

3 סמינרים מתקדמים.

סה"כ: 46 שש"ס.

כמו כן, על הסטודנט לעמוד בבחינת גמר בעל־פה. חומר הבחינה יהיה קשור לחומר הנלמד וייקבע על־ידי הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים והבוחנים.

2. מגמת מתמטיקה עם מדעי המחשב

היקף הלימודים: 10 קורסים (4 שש"ס כל אחד) + 3 סמינרים (2 שש"ס כל אחד) לפי הפירוט הבא:

3 קורסים מתוך אשכול נושאי.

1 קורס במתמטיקה יישומית, כפוף לאישור הוועדה ללימודים מתקדמים.

4 קורסים מתקדמים במדעי המחשב.

2 קורסי בחירה שאחד מהם לפחות במתמטיקה טהורה או יישומית ואחד מהם לפחות במדעי המחשב או מתמטיקה יישומית.

1 סמינר במתמטיקה עיונית או יישומית.

2 סמינרים במדעי מחשב.

סה"כ: 46 שש"ס.

כמו כן, על הסטודנט לעמוד בבחינת גמר בעל־פה. חומר הבחינה יהיה קשור לחומר הנלמד וייקבע על־ידי הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים והבוחנים.

3. מגמת מתמטיקה וחינוך (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה)

היקף הלימודים: במתמטיקה — 24-26 שש"ס, כשיתר התכנית — עד היקף 48-44 שש"ס בסך הכל הינה בחוג לחינוך מתמטי. פירוט הדרישות במתמטיקה הוא:

הלימודים יכללו 5-6 קורסים וסמינר אחד או שניים. תוכנית הלימודים תורכב מקורסים אשר יכסו לפחות 3 קורסים מתוך אשכול קורסי יסוד: אנליזה, אלגברה, גיאומטריה/טופולוגיה, מדעי המחשב, לפי אישור היועץ. התלמיד יידרש לכתוב עבודה סמינריונית בחוג לחינוך מתמטי וסמינר מתקדם אחד לפחות בחוג למתמטיקה.

הדרישות בחינוך מפורטות בידיעון החוג.

כמו כן, על הסטודנט לעמוד בבחינת גמר בכל אחד מהחוגים. חומר הבחינה ייקבע לכל תלמיד על־ידי הוועדה ללימודים מתקדמים בשני החוגים.

מעבר למסלול א' במגמה זו: תלמיד המעוניין לעבור למסלול א' (עם תיזה) יחליט באיזה מן החוגים יכתוב את עבודת התיזה, ויקבל אישור בכתב מאחד ממרצי החוג (מתמטיקה או חינוך מתמטי) על הסכמתו להנחיה. בנוסף — יידרש התלמיד לעמוד בדרישות המעבר של החוג שבו יכתוב את עבודת התיזה. אם החוג הנבחר הוא מתמטיקה — יידרש התלמיד לציון 85 ומעלה בלפחות 10 שש"ס.

הציון הסופי

ציון סופי במסלול א':

במגמות "מתמטיקה" ו"מתמטיקה ומדעי המחשב" יחושב הציון הסופי כך:

50% — ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים והסמינרים (בהתחשב במספר השעות).

50% — ציון עבודת הגמר המחקרית, כאשר 40% נקבעים על סמך דוחות השיפוט ו־10% ציון הבחינה בעל־פה (ההגנה על התיזה).

במגמת "מתמטיקה וחינוך" יחושב הציון הסופי כך:

30% — ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים והסמינרים (בהתחשב במספר השעות) במתמטיקה.

30% — ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים והסמינרים (בהתחשב במספר השעות) בחינוך מתמטי.

40% — ציון עבודת הגמר המחקרית, לפי הפירוט הבא:

תיזה במתמטיקה — 34% נקבעים על סמך שיפוט עבודת הגמר המחקרית ו־6% ציון הבחינה בעל־פה.

תיזה בחינוך מתמטי — 40% שיפוט עבודת הגמר.

במגמה "מתמטיקה למדעי החברה" (מסלול א') שיטת החישוב של הציון תיקבע על פי תכנית הלימודים שנקבעה לתלמיד ובכפוף לתקנון לימודי תואר שני.

בכל המגמות — ציון המעבר המינימלי לעבודת גמר מחקרית הוא 76 (ממוצע ציוני השופטים).

ציון סופי במסלול ב':

בכל המגמות פרט למגמה "מתמטיקה וחינוך", יחושב הציון הסופי כך:

70% — ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים והסמינרים (בהתחשב במספר השעות) במתמטיקה.

30% — בחינת גמר.

במגמת "מתמטיקה וחינוך" יחושב הציון הסופי כך:

35% — ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים והסמינרים (בהתחשב במספר השעות) במתמטיקה.

35% — ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים והסמינרים (בהתחשב במספר השעות) בחינוך מתמטי.

15% — בחינת גמר בחוג למתמטיקה.

15% — בחינת גמר בחוג לחינוך מתמטי.

בכל המגמות — ציון המעבר המינימלי לבחינת גמר הוא 76.

כללים נוספים

1. בהתאם לתקנון האוניברסיטאי:

   א. ציון המעבר בכל הקורסים הוא 60.

   ב. בכדי לעבור משנה א' לשנה ב' — הציון הממוצע של התלמיד חייב להיות 65 לפחות.

2. תלמיד שסיים בתואר ראשון קורס בדרג 3 שניתן גם כקורס בדרג 4 בציון 60 לפחות יוכל לקבל הכרה בקורס זה כמילוי חובת בחירת קורס מתוך אשכול קורסי יסוד ובמקום זאת לקחת קורס אחר במתמטיקה. כל זאת כפוף לאישור הוועדה החוגית לתארים מתקדמים.

3. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנתון בשנה שבה החל את לימודי התואר בחוג וכן בהודעות ובחוזרים המתפרסמים בנדון.

4. בקורסי הבחירה ובסמינרים יש מגבלות על מספר התלמידים הנרשמים. המכסה המותרת בהם מתפרסמת על־ידי מזכירות החוג מדי שנה.

5. משך הלימודים הנורמטיבי במסלול א' הוא עד 3 שנים ובמסלול ב' עד שנתיים.

6. ניתן לערער על ציון בחינת גמר במסלול ב' תוך שבועיים מיום פרסום הציון. הערעור יהיה מנומק ויוגש ליו"ר הוועדה ללימודים מתקדמים בכתב. לא יתקבלו ערעורים בעל־ פה. יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים יפרסם את החלטתו תוך שלושה שבועות מיום קבלת הערעור בכתב. החלטתו תהיה סופית ועליה לא ניתן לערער.

תעודת הוראה במתמטיקה

תלמידי תואר שני המתקבלים לשנה"ל תשע"ח לחוג למתמטיקה יוכלו במקביל לתואר שני ללמוד לתעודת הוראה במתמטיקה במסגרת החוג לחינוך מתמטי ולקבל פטור משכ"ל על לימודי תעודת הוראה.

◆ ◆ ◆

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

בחוג למתמטיקה מתקיימים לימודים לתואר שלישי (ד"ר לפילוסופיה) בתחומים שונים של המתמטיקה. תנאי הקבלה הם בהתאם לתקנון לימודי תואר שלישי. תכנית הלימודים של כל תלמיד תכלול בדרך כלל 4 קורסים מתקדמים. לפי הצורך יידרש התלמיד ללמוד גם קורסי השלמה. התלמיד יידרש לבצע מחקר מקורי אשר יסתיים בכתיבת עבודת דוקטורט.

המנחה (או הוועדה המנחה) של התלמיד יקבע את תכנית הלימודים שלו. הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים תאשר את התכנית והיקפה. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל־פה) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם.

קיימת אפשרות להתמחות בכל תחומי המתמטיקה: אנליזה, אלגברה, גיאומטריה, לוגיקה, קומבינטוריקה וכו'.

ניתן לקבל את רשימת חברי הסגל ותחומי ההתמחות העיקריים שלהם במזכירות החוג ובאתר האינטרנט: http://math.haifa.ac.il

קיימות אפשרויות שונות לתעסוקה בחוג ולמלגות. המעוניינים מתבקשים לפנות למזכירות החוג.

מסלול ישיר לדוקטורט

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שיש ברצונם, במידה רבה של וודאות, להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודי תואר שלישי.

את תנאי הקבלה ומבנה הלימודים ניתן למצוא בתקנון לימודי התואר השני והשלישי בשנתון זה, או באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

פעילויות מתמטיות בחוג

הקולוקויום במתמטיקה וסמינרים

בימי שלישי בשעה 14:00, מתקיים קולוקויום במתמטיקה. מתארחים בו מתמטיקאים מישראל ומחוצה לה המרצים על ההתפתחויות האחרונות בתחומי המתמטיקה השונים. על־פי רוב מתקיימת קבלת פנים לאורח ולקהל לפני ההרצאה. כמו כן, מתקיימות בחוג הרצאות בסמינרים תחומיים שונים.

המועדון המתמטי

במסגרת המועדון המתמטי המיועד לכל המעוניין ובמיוחד לסטודנטים, מתקיימת סדרת פגישות העוסקות בנושאים שונים במתמטיקה.
המועדון פועל בשני אופנים במקביל:

- אחת לשבועיים מתקיימות הרצאות של אנשי סגל מן האוניברסיטה ומחוצה לה, או של תלמידים מהחוג.
- אחת לשבועיים מתקיימת "סדנא" לעבודה במשותף על בעיות (שאינן דורשות ידע מוקדם).

המועדון נערך בימי שלישי, בשעות 12.00-14.00 בחדר הסמינרים של החוג.

222

חוג סגול לנוירוביולוגיה

חוג לימודים לתואר M.Sc.
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ מונא מארון**

יו״ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד״ר גנלה מוריס**

יו״ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **ד״ר שלמה וגנר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ אדי ברקאי, פרופ׳ אבי קרני, פרופ׳ קובי רוזנבלום, פרופ׳ גל ריכטר לוין.

פרופסור חבר: פרופ׳ רפי למפרכט, פרופ׳ מונא מארון, פרופ׳ ז׳אן־מארק פלוס.

מרצה בכיר: ד״ר שלמה וגנר, ד״ר ליאור כהן, ד״ר אבי מנדלסון, ד״ר חנוך קפצן.

מרצה: ד״ר גנלה מוריס.

חוקר: ד״ר רחל אנונו, ד״ר אפרת אדרי, ד״ר אורית דוד, ד״ר מוניקה דינס, ד״ר דוד מנור, ד״ר דרורית סער, ד״ר אלינה אלקובי, ד״ר שי נצר.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ יפעת וודיסלבסקי**

בניין רב־תכליתי, קומה 1, חדר 190

שעות קבלה: ימים א׳-ה׳ בין השעות 10.00-13.00

טלפון: 04-8288420; פקס: 04-8240339

כתובת דואר אלקטרוני: ywodislav@univ.haifa.ac.il

כתובת אתר החוג: http://neuroscience.haifa.ac.il

הלימודים לתואר שני (M.Sc.)

מטרת הלימודים

המסלול המוצע מאפשר לסטודנטים מצטיינים, בוגרי ביולוגיה, מדעי הרפואה או תחומים מקבילים אחרים במדעי החיים והפסיכולוגיה לשלב ידע עיוני אינטגרטיבי יחד עם הכשרה מעשית אינטנסיבית במחקר בתחום הנוירוביולוגיה. המסלול מתמקד בחקר ההתנהגות כמשקפת עקרונות תפקודיים ומבניים של מערכת העצבים ויחידותיה (עד לרמה התת תאית), מתוך הנחה שמאפייני ומבני המערכת העצבית יתבטאו במגוון ההתנהגותי.

המחקר המתבצע במחלקה לנוירוביולוגיה הינו מחקר בין־תחומי המתמקד בהבנת התהליכים הביולוגיים העומדים בבסיס תהליכי למידה וזיכרון, במוח הבריא והחולה. מטרת מחקר בין־תחומי זה היא בחינת התרומה של רמות ארגון שונות במוח לתהליכי למידה וזיכרון בפרט, ולהתנהגות בעלי חיים והאדם בכלל. התוכנית משלבת שיטות מחקריות חדשות העומדות בחזית המדע, החל משיטות מולקולאריות מתקדמות והנדסה גנטית, דרך רישום אותות חשמליים ואופטיים במוח ועד לשימוש בסורקי מוח.

התוכנית מיועדת למתעניינים בתחום חקר המוח, ההתנהגות, זיכרון ולמידה והפרעות פסיכיאטריות.

בוגרי התוכנית יוכלו להשתלב באקדמיה במחקר מתקדם (Ph.D) או בתעשיות הביוטכנולוגיה והתרופות בתחום הנוירוביולוגיה והביולוגיה.

תנאי קבלה

1. לתוכנית יתקבלו בוגרי תואר ראשון בביולוגיה, מדעי הרפואה, פסיכולוגיה או תחומים קרובים במדעי החיים ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
2. ציון סופי משוקלל לפחות 80 בכל אחד מהחוגים הנלמדים לתואר ראשון.
3. ראיון אישי בפני ועדת הקבלה החוגית.
4. במידת הצורך ועדת הקבלה תקבע את תוכניות ההשלמה לכל סטודנט בהתאם לרקע האקדמי שלו. סיום לימודי ההשלמה בציון ממוצע 80 הוא תנאי להמשך הלימודים בחוג.
5. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים.
6. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.

משך הלימודים

משך הלימודים (כולל הגשת עבודת התיזה) הוא שנתיים. התוכנית הינה מרוכזת ודורשת השקעת זמן ומאמץ אינטלקטואלי אינטנסיבי. תלמידי החוג נדרשים למצוא מנחה ולסיים את הצעת התיזה עד סוף סמסטר ב' בשנת הלימודים הראשונה.

מבנה הלימודים

הלימודים בתוכנית ל M.Sc. בנוירוביולוגיה הם במסלול א' בלבד, הכולל עבודה מחקרית ניסויית וכתיבת עבודת התיזה.

תוכנית הלימודים כוללת:

- קורסי חובה המשותפים לכל תלמידי התוכנית בהיקף של 18 שש"ס.
- השתתפות פעילה בסמינריון מחלקתי הכולל הרצאה על עבודת המחקר.
- קורסי בחירה בהיקף של 18 שש"ס בהם ישתתף כל תלמיד בהתייעצות עם המנחה שלו לעבודת התיזה.
- ביצוע עבודת התיזה שתוגש כחיבור וכהרצאה.
- השתלמות עזר חובה – "בטיחות במעבדה" – ההשתלמות תינתן במהלך הסמסטר הראשון ללימודים ללא זיכוי שעות.
- השתלמות עזר חובה – "הסמכה לסטודנטים למחקר בבעלי חיים" – ההשתלמות תינתן במהלך הסמסטר הראשון ללימודים ללא זיכוי שעות.

טבלה מסכמת למבנה הלימודים:

שנה	לימודי חובה (שש"ס)	לימודי בחירה (שש"ס)
א'	18	4 לפחות
ב'	סמינר חוגי	14
סה"כ	20 שש"ס	18 שש"ס

נוהלי הגשת עבודת התיזה

בתחילת שנת הלימודים יפורסמו תחומי ההתמחות של כל חברי הסגל האקדמי מדרגת מרצה ומעלה. במהלך הסמסטר הראשון ללימודיו, יחליט התלמיד על תחום המחקר בו הוא יבצע את עבודת התיזה. במהלך הסמסטר השני ללימודיו יחל התלמיד בלימוד שיטות העבודה במעבדה בה בחר לבצע את מחקרו, ויבצע ניסויים מקדימים. עד סוף הסמסטר השני ללימודיו, יגיש התלמיד באישור המנחה, הצעת מחקר שתידון בוועדה החוגית לתואר שני.

לאחר אישור ההצעה ע"י הוועדה, יוכל התלמיד להתחיל בביצוע המחקר. אם יידרשו תיקונים, על התלמיד להגיש הצעה מתוקנת. קיימת אפשרות בחירת שני מנחים בהתאם

לאופייה של עבודת התיזה.
מועד הגשת עבודת התיזה לשיפוט הוא שנתיים מיום תחילת הלימודים.

קורסי חובה

שם הקורס	היקף	
	שיעור	מעבדה
מבוא לנוירוביולוגיה תאית ומולקולרית	4 שש"ס	
מבוא לנוירוביולוגיה מערכתית	4 שש"ס	
נוירופיזיולוגיה של תאים ורשתות עצב	3 שש"ס	
סמינריון מחלקתי (חובה)	2 שש"ס	
סטטיסטיקה לתארים מתקדמים	4 שש"ס	
סמינר נוירוביולוגיה		
	סה"כ 20 שש"ס	
	סה"כ שעות חובה 20 שש"ס	

קורסי בחירה

הסטודנט ירכיב מערכת שעות בהיקף של לפחות 14 שש"ס מתוך הקורסים הניתנים במסגרת קורסי הבחירה. ניתן לקחת עד 4 שש"ס נוספות מתוך מבחר הקורסים הניתנים באוניברסיטה. תוכנית הלימודים תיקבע בהתייעצות ובאישור מנחה עבודת התיזה. סה"כ היקף קורסי בחירה 18 שש"ס.
חלק מקורסי הבחירה ניתנים בתוכניות נוספות לתואר שני, והתלמידים יוכלו להצטרף אליהם באישור הועדה החוגית לתואר שני ובהסכמת מורי הקורס וראש החוג הרלוונטי. חלק מקורסי הבחירה יוצעו אחת לשנתיים.

שם הקורס	היקף	
	שיעור	מעבדה
נוירוביולוגיה של מנגנוני למידה וזיכרון (קורס מתקדם)	4 שש"ס	
דימות המוח: קוגניציה ושפה	4 שש"ס	
מוח האדם תהליכים רגילים וחריגים	4 שש"ס	
שיטות אלקטרו פיזיולוגיות בחקר המוח	4 שש"ס	
שיטות מעבדה בביוכימיה של תאי העצב	4 שש"ס	
הנדסה גנטית	2 שש"ס	
נוירוביולוגיה התפתחותית	2 שש"ס	

הבסיס העצבי של קוגניציה בבני אדם	2 שש"ס
מבוא לשימוש ב-Matlab במדעי המוח	2 שש"ס

שם הקורס	היקף שיעור	היקף מעבדה
מבוא לעיבוד נתונים של FMRI	4 שש"ס	
מיקרוסקופיה במדעי המוח	2 שש"ס	
פלסטיות במערכת העצבים	2 שש"ס	
פרוסמינר מוח האדם	4 שש"ס	
נוירוביולוגיה של הפרעות במוח	4 שש"ס	
שיטות מולקולריות	2 שש"ס	
ייצוג עצבי במערכת מוחית	2 שש"ס	
השריית שינויים גנטיים בעזרת וקטורים וירליים (מעבדה)		4 שש"ס
מוטוריקה וכתיבה תהליכים רגילים וחריגים (סמינר) *	3 שש"ס	
למידת מיומנויות, כתב וכתיב *	3 שש"ס	
למידה וזיכרון – מודלים פסיכולוגיים	2 שש"ס	
נוירוביולוגיה של למידה וזיכרון	4 שש"ס	
נוירואנדוקרינולוגיה	2 שש"ס	
סמינר מוח והתנהגות	4 שש"ס	
נוירוביולוגיה של התנהגות חברתית	2 שש"ס	
מכניזם מולקולרי של למידת טעם (מעבדה)		
ביופיזיקה מתקדמת של תאים בקליפת מוח הריח (מעבדה)		
חקירה מערכתית ומולקולרית (מעבדה)		
מנגנונים של למידה רגשית (מעבדה)		
נוירוביולוגיה של יצירת זכרונות רגשיים (מעבדה)		
מנגנונים עצביים של למידת חיזוק (מעבדה)		

* יינתן לסירוגין בשנים עוקבות

ציון סופי

ציון סופי יורכב כדלקמן:

30% ציוני הקורסים והעבודה הסמינריונית.

50% עבודת התיזה.

20% בחינת גמר שבמרכזה תחום התמחותו של התלמיד ונושאים הקרובים לתחום אשר ימסרו לתלמיד מראש (הבחינה תיערך בעל־פה).

◆ ◆ ◆

הלימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה (Ph.D.)

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: **ד"ר שלמה וגנר**

בחוג סגול לנוירוביולוגיה מתקיימים לימודים לתואר שלישי (ד"ר).

תוכנית הלימודים מיועדת להכשיר סטודנטים מצטיינים, בוגרי תואר שני תוך שימת דגש על מחקר אינטגרטיבי מהרמה המולקולארית/תאית ועד לרמות הארגון המערכתי וההתנהגותי.

בהתאם, תוכניות הלימודים והמחקר שמות דגש על מחקר בין־תחומי והפעלת שיטות מחקר וטכנולוגיות מגוונות, החל משיטות מולקולאריות וגנטיות, דרך רישומים אלקטרופיזיולוגיים ודימות של פעילות מוחית ועד מדידה וניתוח של התנהגות מורכבת.

תנאי קבלה

למסלול יתקבלו תלמידים מצטיינים בעלי תואר שני (M.Sc. או תואר מקביל) במסלול עם כתיבת תיזה בתחומי מדעי החיים, ביוטכנולוגיה, ביואינפורמטיקה, מדעי הטבע או מדעי הרפואה, בעלי עבודת תיזה מאושרת. תלמידים מצטיינים בעלי תואר שני מתחומים אחרים אשר יעמדו בתנאי הקבלה, יחויבו בלימודי השלמה לפי החלטת ועדת הדוקטורט. יתקבלו תלמידים בעלי ציון כללי ממוצע של 85 **לפחות לתואר מוסמך**, כאשר הציון על עבודת התיזה הוא **86 לפחות** (טוב מאוד). תלמידים שבידם עותק של מאמר שהתפרסם ממחקר המוסמך שלהם או כתב־יד שנשלח לפרסום בכתב־עת מדעי בינלאומי, יזכו לעדיפות.

תכנית המחקר והלימודים

משך תכנית המחקר והלימודים יהיה ארבע שנים. לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ידרשו התלמידים למלא את התנאים הבאים:

א. מנחה ונושא מחקר

תלמידים העומדים בקריטריונים לקבלה, ידרשו להתקשר עם מנחה פוטנציאלי (חבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה עם קביעות באוניברסיטת חיפה) ולסכם על נושא המחקר. קבלה לדוקטורט תלויה בהודעה של המנחה על נכונותו להנחות את הסטודנט ולדאוג לצרכי המחקר שלו. לפני הצגת המועמדות, על הסטודנט להגיש תקציר של תכנית המחקר שיכלול הצגה של בעיית המחקר ושל שיטות המחקר העיקריות.

ב. קורסים וסמינריונים

במהלך לימודי הדוקטורט יחויב כל תלמיד בלימודי החובה בהיקף של (10 שש"ס)

- כתיבה וניסוח מדעיים (אנגלית) (2 שש"ס) — ד"ר שונית גל
- ניתוח תוצאות מדעיות וסטטיסטיקה למתקדמים (4 שש"ס) — פרופ' עידו יצחקי
- שיטות מתקדמות בנוירוביולוגיה (2 שש"ס) — ד"ר גנלה מוריס

- סמינר במחקרים אלקטרופיזיולוגיים (2 שש"ס) — ד"ר שלמה וגנר

או

סמינר בנושאים מולקולריים בלמידה וזיכרון (2 שש"ס) — פרופ' קובי רוזנבלום

או

סמינר פלסטיות ותהליכי למידה במוח האדם (2 שש"ס) — פרופ' אבי קרני

או

לקורס סמינר במוח ופסיכופתולוגיה (2 שש"ס) — פרופ' גל ריכטר לוין

- כל הקורסים הינם חובה מלבד האפשרות לבחור בין הקורס "סמינר במחקרים אלקטרופיזיולוגיים" לקורס "סמינר בנושאים מולקולריים בלמידה וזיכרון" לקורס "סמינר פלסטיות ותהליכי למידה במוח האדם" לקורס "סמינר במוח, באדם" ולקורס "סמינר במוח והתנהגות".
- השתתפות בסמינריון החוגי, בו מתארחים מרצים מאוניברסיטאות אחרות בארץ ובחו"ל הינה חובה.

תלמיד יוכל לקבל פטור מאחד או יותר מקורסים הנ"ל אם כבר למד אותם או קורסים מקבילים במהלך לימודיו לתארים אחרים. החלטה על הענקת פטור תתקבל על ידי ועדת הדוקטורט של החוג.

בנוסף לכך יחויבו התלמידים בלימודי השלמה שיקבעו על ידי ועדת תלמידי הדוקטורט של החוג על פי המלצות המנחה הישיר, זאת על פי תחום המחקר ולימודיהם הקודמים.

ג. תוכנית המחקר ואישורה

- במהלך השנה הראשונה יהיו התלמידים במעמד של תלמידי מחקר שלב א'.
- במהלך השנה הראשונה יכתבו התלמידים את התוכנית המפורטת למחקר הדוקטורט באנגלית בפורמט המקובל של הצעת מחקר לאקדמיה הישראלית, כולל תוצאות ראשוניות. תכנית המחקר תהיה מקורית ובעלת סיכוי סביר לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר.
- תוכנית המחקר תוצג על־ידי הסטודנט במסגרת הסמינריון החוגי לפני הגשתה לשיפוט.
- הצעת המחקר תיבדק על־ידי קורא/קוראים חיצוניים, ותאושר ע"י ועדת הדוקטורט. לאחר אישור הועדה החוגית, יעברו הסטודנטים למעמד של תלמידי מחקר שלב ב'.

ד. ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

בתום כל שנה מיום אישור תכנית המחקר יגישו תלמידי המחקר דו"ח התקדמות לרשות ללימודים מתקדמים, חתום ע"י המנחה. אל הדו"ח אפשר לצרף כתבי יד שנשלח לפרסום במידה וקיים.

ה. הגשת עבודת ד"ר לשיפוט

עם סיומו, יסוכם המחקר באחת משתי הדרכים הבאות:

(1) 3 מאמרים מדעיים לפחות שהתקבלו לפרסום או פורסמו בעיתונות מקצועית ברמה גבוהה, בהם הייתה לתלמיד תרומה משמעותית, הן בתכנון וביצוע הניסויים והן בכתיבתם. ככלל, תרומתו של התלמיד לעבודה תבוא לידי ביטוי בהיותו ראשון ברשימת המחברים או שותף שווה למחבר הראשון.

המאמרים יהוו פרקים בעבודת הדוקטורט בהתאם לתקנון הלימודים לתואר שלישי.

(2) חיבור רגיל. במקרה כזה לא יכלול החיבור יותר ממאה עמודים (לא כולל נספחים).

תוצאות מחקרי הדוקטורט יוצגו על־ידי התלמידים בהרצאה סמינריונית.

ו. שיפוט עבודת הד"ר

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י הגורמים המוסמכים לכך, תועבר עבודת הדוקטור לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון תואר שלישי.

מסלול ישיר לתואר שלישי

חוג סגול לנוירוביולוגיה מקיים מסלול ישיר לדוקטורט. מסלול זה מיועד לתלמידים מצטיינים בעלי תואר B.Sc. עם ממוצע לפחות 90 בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון. ניתן לעבור למסלול ישיר לדוקטורט בתום השנה הראשונה ללימודי המוסמך, וזה בכפוף לתקנון לימודי תואר שלישי.

תלמידים במסלול הישיר לדוקטורט יידרשו להשלים מכסת קורסים בהיקף של 36 שש"ס. תלמידי המסלול יגישו את הצעת המחקר שלהם לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודיהם.

המעוניינים מתבקשים לפנות למזכירות החוג, טלפון: 04-8288420

המחלקה להוראת המדעים – ביולוגיה

קמפוס אורנים, קריית טבעון

מסלול חד־חוגי לתואר בוגר במדעים (B.Sc.)

ראש החוג: **ד"ר רחל בן־שלמה**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המנין: פרופ' שמחה לב־ידון.

פרופסור חבר: פרופ' מלכה הלפרן, פרופ' תמר קיסר, פרופ' אורי שיינס.

מרצה בכיר: ד"ר רחל בן שלמה, ד"ר ערן גפן, ד"ר שי מרקמן, ד"ר אלה פיק.

מרצה: ד"ר אבי בר מסדה, ד"ר אלון זילברבוש, ד"ר אלעד חיל, ד"ר אדווין לבריחה־טרכוס, ד"ר עמיר ספיר.

עמית הוראה: ד"ר יהודית אבנון, ד"ר יוסי אראל, ד"ר דניאל גטניו, ד"ר יורם גרשמן, ד"ר אחיק דורצ'ין, ד"ר עירית זהר, ד"ר מיכל חיון־בוגנים, פרופ' עדו יצחקי, ד"ר הדס מרכוס, ד"ר דורון מרקל, ד"ר סמאח סמעאן, פרופ' משה ענבר, ד"ר שרה פאר, ד"ר דנה פוקס תלם, ד"ר איל פריבמן, ד"ר מיקי קוזלוב, ד"ר אלי קלמנזון, פרופ' נתן קרין,ד"ר יהודה רוט, ד"ר רמי רשף, ד"ר לימור שטוץ, ד"ר שי שפיר, ד"ר צביה שפירא.

גימלאי: ד"ר ניצה מירסקי (גמלאית), פרופ' גידי נאמן (אמריטוס), פרופ' גדי קציר (אמריטוס).

מזכירות החוג

מרכזת המחלקה: **גב' חגית הונה**

שעות קבלה: ימים א'-ה' בין השעות 14.30-08.30

טלפון: 04-9838819

פקס: 04-9539608

דואר אלקטרוני: hagit_hu@oranim.ac.il

אתר האינטרנט: http://biology.oranim.ac.il

התארים המוענקים

המחלקה להוראת המדעים – ביולוגיה מעניקה תואר בוגר במדעי הטבע .B.Sc במסלול תלת־שנתי. התואר מאפשר המשך לימודים לתואר שני בכל המוסדות להשכלה גבוהה בארץ ובחו"ל.

לסטודנטים המעוניינים בתעודת הוראה ניתנת האפשרות לרכשה במסלול ארבע שנתי (.B.Sc בביולוגיה + תעודת הוראה).

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להכשיר תלמידי תואר ראשון במדעי החיים תוך מתן בסיס רחב בכל תחומי הביולוגיה, מהרמה המולקולרית ועד לרמת האקוסיסטמה. מתכונת הלימודים במחלקה משמרת את המסורת שטבע יהושע מרגולין, מחלוצי הוראת מדעי הטבע בארץ, שעיקרה הוא שילוב של לימודי הביולוגיה בשדה ובמעבדה עם הוראתה בכיתה. בנוסף, מהווים לימודי הביולוגיה בסיס נרחב לאלו מבין הסטודנטים המעוניינים בתעודת הוראה.

תנאי קבלה

מתקבלים סטודנטים אשר עמדו בתנאי הקבלה הכלליים של אוניברסיטת חיפה בציון פסיכומטרי גולמי של 580 ו־8 יחידות במדעים בבחינות הבגרות לפחות.

מבנה הלימודים

א. משך הלימודים לתואר .B.Sc הוא שלוש שנים. משך הלימודים לתואר .B.Sc + תעודת הוראה הוא ארבע שנים. לימודי ההוראה מתחילים בשנת הלימודים הראשונה.

ב. נושאי הלימוד המרכזיים בחוג הם: התא והאורגניזם, ביולוגיה מולקולרית, גנטיקה, מדעי הצמח, ביוכימיה, מיקרוביולוגיה, אנדוקרינולוגיה, זואולוגיה, פיזיולוגיה, אקולוגיה, התנהגות בעלי חיים, שמירת טבע, אבולוציה ועוד.

ג. במהלך הלימודים על הסטודנטים לצבור 157 נקודות (חובה ובחירה).

ד. סטודנטים רשאים לקחת 4 נקודות בחוגים אחרים כקורסי בחירה ללא ציון.

ה. **בשנה א'** לומדים הסטודנטים מדעי יסוד הכרחיים לפיתוח השכלה רחבה במדעי החיים, כולל מתמטיקה, פיזיקה, כימיה ואנגלית. בקורסי הזואולוגיה והבוטניקה נחשפים הסטודנטים להיכרות ראשונה עם ענפי הביולוגיה השונים. מטרתם של הקורסים "מבוא לביולוגיה" ו"החי והצומח בסביבתם הטבעית – סיורים שבועיים לבתי גידול שונים" היא להציג את המנגנונים השונים ברמה האורגניזמית, התאית והמולקולרית המאפשרים את החיים, התאמות אקולוגיות ואבולוציוניות ומהות יחסי הגומלין בין היצורים החיים לבין סביבתם.

בשנה ב' לומדים הסטודנטים קשת רחבה של קורסי מבוא במדעי החיים, החל ברמת האקוסיסטמה ועד לרמה של מנגנונים ביוכימיים ומולקולריים. התכנית כוללת קורסים במדעי הצמח, מדעי החי, אקולוגיה, פיזיולוגיה, ביוכימיה, אנדוקרינולוגיה, גנטיקה, ביולוגיה מולקולרית, מיקרוביולוגיה, שמירת טבע ואבולוציה. בשנה זו מתקיים סיור

של שבוע ימים לאקוסיסטמה המדברית ולשונית האלמוגים באילת. סיור כזה, המשלב דיסציפלינות שונות הוא ייחודי ברמה ארצית.

החל בסמסטר השני של **שנה ב'** ובמהלך **שנה ג'**, לומדים הסטודנטים נושאים שונים על־פי בחירתם (רוב הקורסים בשלב זה הם לימודי בחירה). הסטודנטים יכולים גם להשתתף בקורסים בינאוניברסיטאים שונים. על הסטודנטים להיות נוכחים בסמינר המחלקתי החושף אותם למחקר ביולוגי עדכני שנערך במעבדות שונות בארץ ובעולם. בשלב זה יכולים הסטודנטים לבצע עבודת גמר מחקרית (בהיקף של 7 נקודות) בהנחיית אחד ממרצי המחלקה.

תנאי מעבר

א. סטודנטים רשאים להשתתף אך ורק בקורסים אשר אושרו בייעוץ ואשר מצויים במערכת האישית שלהם.

ב. תנאי המעבר בכל מקצוע הוא ציון של 56 לפחות.

ג. בהתאם לתקנון האוניברסיטה, סטודנטים יקבלו תעודת בוגר אם השיגו ממוצע ציונים משוקלל של 60 לפחות.

ד. סטודנטים אשר נכשלו ביותר מקורס אחד לא יורשו לעבור לשנה"ל הבאה.

ה. סטודנטים זכאים לעבור לשנת הלימודים הבאה אם יעמדו בתנאים הבאים: (1) ציוני "עובר" (56 לפחות) בכל אחד ממקצועות הלימוד; (2) ציון ממוצע של 60 לפחות.

סטודנטים שנותרו להם **חובות לימודיים** המסתכמים ביותר מקורס אחד בכל שנת לימודים – יורשו לעלות לשנה הבאה בתנאי שממוצע הציונים בשאר המקצועות הוא 65 לפחות.

סטודנטים לא יורשו לדחות מילוי חובות לימודיים ליותר משנת לימודים אחת. לשם תיקון ציון, ניתן לחזור וללמוד קורס בשנה העוקבת בלבד.

סטודנטים שצברו שני כישלונות או יותר בסמסטר א' – יישקל המשך לימודיהם בחוג.

סטודנטים שנכשלו בשלושה קורסים, יופסקו לימודיהם.

תכנית הלימודים

שם הקורס	סוג	נקודות זכות
שנה א'		
אנגלית	בהתאם לרמה	0
החי והצומח בסביבתם הטבעית	חובה	6
חסרי חוליות מבנה ואבולוציה	חובה	4
אבולוציה, מבנה ותפקוד של בעלי חוליות	חובה	4
כימיה אורגנית	חובה	7
כימיה כללית ואי אורגנית	חובה	7
מבוא לביולוגיה	חובה	3

שם הקורס	סוג	נקודות זכות
מתמטיקה 1	חובה	2.5
מתמטיקה 2	חובה	2.5
פיזיקה א'	חובה	5
פיזיקה ב'	חובה	5
שנה ב'		
אנגלית	בהתאם לרמה	0
אבולוציה	חובה	2
אצות, פטריות וחזזיות	חובה	2
אקולוגיה 1	חובה	4
ביוכימיה א'	חובה	4
ביוכימיה ב'	חובה	4
ביולוגיה מולקולרית	חובה	4
ביולוגיה של שמירת טבע	חובה	2
ביוסטטיסטיקה	חובה	4
גנטיקה כללית	חובה	4
הורמונים וסיגנלים	חובה	4
מבנה ואבולוציה של צמחים	חובה	4
מיקרוביולוגיה כללית	חובה	5
סיור נגב: החי והצומח בנגב ובים האדום	חובה	4
פיזיולוגיה של בעלי חיים 1	חובה	4
שנה ג' – לימודי חובה		
אימונולוגיה		3
סמינריון מחלקתי		0
ביולוגיה של התא		4
לימודי בחירה		
אבולוציה בתהליכי התפתחות		2
אבולוציה למתקדמים		2
אלמוגים		2
אמבריולוגיה כללית והומנית		4
אנטומולוגיה		4
אנרגיות מתחדשות		2
אקולוגיה התנהגותית		4

שם הקורס	נקודות זכות
אקולוגיה ימית	4
אקולוגיה כימית	4
אקולוגיה של הנוף	4
אקולוגיה של רבייה	2
אקופיזיולוגיה*	3
ביואינפורמטיקה	4
ביוכימיה 2	2
ביולוגיה התפתחותית	4
ביולוגיה מולקולרית של הסרטן	2
ביולוגיה של עופות	4
ביולוגיה של שמירת טבע מתקדמים*	2
גיאובוטניקה ואקולוגיה של הצומח בישראל	4
גנטיקה של אוכלוסיות	4
גנטיקה של האדם	4
דבורים	2
דגים	4
הדברה ביולוגית	4
וירולוגיה	2
זואוגיאוגרפיה וביולוגיה של חולייתנים (יונקים וזוחלים)	4
חברות צמחים	2
חושים והתנהגות	2
חישה מרחוק	4
יחסי טפיל פונדקאי	2
יחסי צמחים-בעלי חיים*	4
מבוא למערכות מידע גיאוגרפיות באקולוגיה — GIS	4
מיקרוביולוגיה סביבתית — פרקים נבחרים	4
מיקרוביולוגיה רפואית	3
מעבדה בהתנהגות בעלי חיים	4
נוירוביולוגיה ונוירופתולוגיה	4
נזקי סביבה ושלמות הגנום	4
סדנה: אקולוגיה מולקולרית	4
סדנה: אקולוגיה ניסויית	4
סדנה: אתיופיה — ביולוגיה ומוצא האדם	4
סדנה: ביולוגיה מולקולרית והנדסה גנטית	4
סדנה: ביולוגיה של אגם הכינרת	4

שם הקורס	נקודות זכות
סדנה: מגוון מינים	4
סדנה: מיקרוביולוגיה	4
סדנה: האבקה	4
סימביוזה	4
עבודת גמר בביולוגיה	7
פיזיולוגיה של בעלי חיים 2*	4
פיזיולוגיה של הצמח	2
פרמקולוגיה	2
צמחי תבלין ומרפא	4
צמחים ותרבות האדם	4
רקמות בגוף האדם – מבנה ותפקוד (הסטולוגיה)	4
שיטות כמותיות באקולוגיה	4
תאי גזע	2
תהליכי הזדקנות	4

קורסים המסומנים ב * לא ניתנים בתשע"ח.

המחלקה להוראת המדעים-מדעים מדוייקים

קמפוס אורנים

מסלול חד־חוגי לתואר בוגר בהוראת מדעים (B.Sc.)
ומסלול דו־חוגי לתואר בוגר (B.A.)

ראש המחלקה: **פרופ׳ אופיר אלון**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המנין: פרופ׳ אופיר אלון, פרופ׳ אלכסנדר גורדון (אמריטוס), פרופ׳ וסבולוד (סיווה) לב, פרופ׳ גלעד ליפשיץ.

פרופסור חבר: פרופ׳ ריקרדו טרומפר (אמריטוס), פרופ׳ דורון שלוש.

מרצה בכיר: ד״ר אייל אקרמן, ד״ר זוהר נאור, ד״ר בוריס צ׳ורני.

מרצה: ד״ר ליאת קסלר, ד״ר פביאן שורקי.

עמית הוראה: מר פרנסיס דרקסלר, ד״ר מוחמד עכאשה, ד״ר תמר פז, ד״ר בן ציון קון, ד״ר ילנה קליימן.

מזכירות המחלקה

מרכזת המחלקה: **גב׳ דורית ארד**

שעות הקבלה: ימים א׳-ה׳ בין השעות 09.00 -12.00 (רצוי לתאם טלפונית)

טלפון: 04-9838828

פקס: 04-9539608

דואר אלקטרוני: dorit_a@oranim.ac.il

אתר האינטרנט: www.oranim.ac.il/sites/heb/academic-units

מבנה הלימודים

במחלקה ארבעה מסלולי לימוד:

1. מסלול חד־חוגי: **מתמטיקה-פיזיקה** עם אפשרות לתעודת הוראה בשני המקצועות **(B.Sc.)**
2. מסלול חד־חוגי: **מתמטיקה-מדעי המחשב** עם אפשרות לתעודת הוראה בשני המקצועות **(B.Sc.)**
3. מסלול חד־חוגי: **פיזיקה -מדעי המחשב** עם אפשרות לתעודת הוראה בשני המקצועות **(B.Sc.)**
4. מסלול דו־חוגי: **מתמטיקה-מדעי הרוח** (חוג או מקבצים) עם אפשרות לתעודות הוראה במתמטיקה ו/או בחוג הנוסף במדעי הרוח **(B.A.)**

תנאי קבלה

למחלקה מתקבלים תלמידים אשר נבחנו בבחינת הבגרות במתמטיקה ברמה של 4 יחידות וציונם 70 לפחות (במסלולים הכוללים את מדעי המחשב, 80 לפחות), או תלמידים שנבחנו ברמה של 5 יחידות וציונם 65 לפחות (במסלולים הכוללים מדעי המחשב, 70 לפחות). יתקבלו גם תלמידים אשר סיימו לימודי מתמטיקה מורחבת במכינה בציון 70 לפחות. כמו כן נדרש ציון פסיכומטרי גולמי של 500 נקודות לפחות (במסלולים הכוללים את מדעי המחשב — ציון 550 גולמי לפחות).

למסלול מתמטיקה-פיזיקה מתקבלים תלמידים אשר בנוסף לתנאים הקודמים, נבחנו בבחינת הבגרות בפיזיקה ברמה של 5 יחידות וקבלו ציון 65 ומעלה. לחלופין יתקבלו גם תלמידים אשר למדו מקצועות ריאליים ברמה של 5 יחידות לפחות (כגון חשמל, אלקטרוניקה) בבתי ספר עיוניים או מקצועיים או הנדסיים, בהתאם לציוניהם במקצועות אלה ובהתאם לשיקולי החוג.

כל התארים הם תארים של אוניברסיטת חיפה. בכל המסלולים ניתן לשלב את לימודי ה־B.Sc. עם לימודים לתעודת הוראה ממשלתית לביה"ס העל-יסודי בכל המקצועות הנלמדים.

משך הלימודים הוא שלוש שנים לתואר B.A., B.Sc. וארבע שנים לתואר + תעודת הוראה

רשימת השיעורים

שנה א'	**מס' השעות (שש"ס)**
מתמטיקה	
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי א' (1)	5
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי א' (2)	5
אלגברה לינארית א	6
אלגברה לינארית ב	4

	מס' השעות (שש"ס)
מתמטיקה דיסקרטית (1)	2
מתמטיקה דיסקרטית (2)	2
מבוא לתורת הקבוצות	2
מקצועות כלליים	
אנגלית	8 (קורס שנתי)
פיזיקה	
מכניקה	6
חשמל	6
מעבדה בפיזיקה א'	8 (קורס שנתי)
תורת היחסות המצומצמת	2
מדעי המחשב	
מבוא למדעי המחשב	4
מדעי המחשב — תכנות	4
מערכות ספרתיות	4

שנה ב'

מתמטיקה

חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ב' (1)	5
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ב' (2)	5
אלגברה לינארית מתקדמת	4
אלגברה מודרנית א'	4
משוואות דיפרנציאליות	4
מבוא להסתברות	4
סטטיסטיקה	2
מדעים פיזיקליים (לא למסלול פיזיקה)	6 (קורס שנתי)
פיזיקה	
מכניקה אנליטית	5
תורת הגלים	4
תרמודינמיקה	4

מבוא לפיזיקה אטומית וגרעינית	4
מעבדה בפיזיקה ב'	8 (קורס שנתי)

מדעי המחשב

מבני נתונים ואלגוריתמים	6
ארגון המחשב	4
רשתות תקשורת	3
תכנות מונחה עצמים בשפת ג'אוה	4

שנה ג'

מתמטיקה

תורת הפונקציות של משתנה מרוכב	4
טופולוגיה	2
אלגברה מודרנית ב'	3
תורת המספרים	4
לוגיקה ויסודות הגיאומטריה	4

פיזיקה

מכניקה קוונטית 1	4
מכניקה קוונטית 2	5
מעבדה בפיזיקה ג'	4
מבוא למכניקה סטטיסטית	2
סמינר בפיזיקה	2
אסטרופיזיקה	3
תורת היחסות – קורס מתקדם	2
חלקיקים אלמנטריים	2
מצב מוצק	4

מדעי המחשב

מבוא לבסיסי נתונים	4
תכנות פרוצדורלי בשפת C	3
מודלים חישוביים	4
מערכות הפעלה	3
אלגוריתמים מתקדמים	3
תורת החישוביות	3
סמינר במדעי המחשב	2

250

הפקולטה למשפטים

דיקן: **פרופ׳ אורן גזל־איל**

סגן הדיקן: **פרופ׳ טל ז׳רסקי**

ראש מינהל הפקולטה: **גב׳ מירי בודניוק**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ יוסף מ׳ אדרעי (אמריטוס), פרופ׳ שולמית אלמוג, פרופ׳ ניבה אלקין־קורן, פרופ׳ גד ברזילי, פרופ׳ אורן גזל־איל, פרופ׳ מיכל גל, פרופ׳ עמנואל גרוס (אמריטוס), פרופ׳ עלי זלצברגר, פרופ׳ מרדכי מירוני (אמריטוס), פרופ׳ רונן פרי, פרופ׳ אבישלום תור.

פרופסור חבר: פרופ׳ טל ז׳רסקי, פרופ׳ יונתן יובל, פרופ׳ דורון מנשה, פרופ׳ פניה עוז־זלצברגר, פרופ׳ יחיאל קפלן, פרופ׳ אמנון רייכמן.

מרצה בכיר: ד״ר יהודה אדר, ד״ר עילי אהרונסון, ד״ר דניאל בן־אוליאל, ד״ר חאלד גנאים, ד״ר אלדר הבר, ד״ר כרמית־קארין יפת, ד״ר שגית מור, ד״ר פאינה מילמן־סיון, ד״ר אלן מילר, ד״ר איתמר מן, ד״ר אילן סבן, ד״ר רביע עאסי, ד״ר אלכסנדר (סנדי) קדר, ד״ר עומר קמחי, ד״ר ארנה רבינוביץ־עיני, ד״ר נויה רימלט, ד״ר יאיר שגיא.

מרצה: ד״ר הראל־בן שחר תמר, ד״ר אריאן רנן־ברזילי.

עמית הוראה: גב׳ לינה אבו אלהיגא־חמד, ד״ר יריב אילן, מר אייל בר־צבי, האב ד״ר אליאס דאו, ד״ר הדר ז׳בוטינסקי, ד״ר ראמי חזאן, ד״ר לירן חיים, ד״ר ערן טאוסיג, מר איתן לדרר, גב׳ תמר נאות פרי (שופטת), גב׳ תמר נאות פרי (שופטת), ד״ר הילה נבו־אילן, מר הקאדי האשם סועאד, ד״ר איהאב פרח, גב׳ נדיה צימרמן, מר ישי שנידור.

קליניקות משפטיות

גב׳ ורדית אבידן, עו״ד; גב׳ כרמית טולדנו, עו״ד גב׳ נדיה צימרמן, עו״ד; גב׳ סמר קודחה, עו״ד; גב׳ דלית קן דרור פלדמן, עו״ד; מר הרן רייכמן, עו״ד; גב׳ שרון רינגר, עו״ד.

משפט וממשל: ד״ר עילי אהרנסון

דין ודברים: פרופ׳ רונן פרי

הארת הדין - כתב העת האינטרנטי של הפקולטה: ד״ר כרמית־קארין יפת — עורכת

מינהל הפקולטה:

ראש מינהל

הפקולטה:	**גב' מירי בודניוק**	טל' 04-8240633	mdavid@univ.haifa.ac.il
מתאמת פקולטה ואחראית פרוייקטים:	**גב' לילי פייביש־שור**	טל' 04-8288606	lschor@research.haifa.ac.il
אחראית מינויים ותקציבים:	**גב' מיה קרבולי**	טל' 04-6647909	mkorbuly@univ.haifa.ac.il
עוזר מינהלי לראש החוג:	**גב' שגית חיים**	טל' 04-8249102	shaim@univ.haifa.ac.il
מרכזת תואר ראשון:	**גב' רות עופרי**	טל' 04-8240636	rofry@univ.haifa.ac.il
מרכזת תארים מתקדמים:	**גב' מירי גילוארג אמסלם**	טל' 04-8249537	mgilvarg@univ.haifa.ac.il
מרכזת מזכירות:	**גב' שרית לוי**	טל' 04-8249429	slevy3@univ.haifa.ac.il
מזכירת דיקן:	**גב' מור ארזי**	טל' 04-8249056	marazi@univ.haifa.ac.il
מזכירת תלמידים/ות תואר ראשון:	**גב' אורית גל**	טל' 04-8240452	ogal@univ.haifa.ac.il
מזכירת תלמידים/ות תואר ראשון:	**גב' עליזה גונן**	טל' 04-8288266	agonen@univ.haifa.ac.il
מזכירת תלמידים/ות תארים מתקדמים:	**גב' ענת אוברלנדר**	טל' 04-8240007	aojalvo@univ.haifa.ac.il
מרכזת תכניות מוסמך מותנות:	**גב' שירי כהנא**	טל' 04-8288259	skahana@univ.haifa.ac.il
מרכזת תכניות בינלאומיות, GLP וארסמוס:	**גב' יוליה לישצ'ינסקי**	טל' 04-8288486	ylischin1@univ.haifa.ac.il
מתאם מיחשוב:	**מר גיל אדלר**	טל' 04-8249822	gadler@univ.haifa.il
Webmaster:	**גב' ענת מרקין־ברלב**	טל' 04-8288239	amirkin@univ.haifa.ac.il
פקידה:	**גב' ציפי ציגלמן**	טל' 04-8288202	ttzigelm1@univ.haifa.ac.il

שעות קבלה במזכירות תלמידים/ות: ימים א'-ה' בין השעות 10:00-13:00.

אתר החוג באינטרנט: http://weblaw.haifa.ac.il

ברוכים הבאים לפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה.

לימודי משפטים

משפט, חוק ושלטון החוק מהווים את עמוד השדרה של כל משטר דמוקרטי וכך גם בישראל. היכן שיש חברה ופוליטיקה והיכן שיש דמוקרטיה חייב להיות שלטון חוק יציב המבטיח זכויות אדם ומגדיר את החובות והזכויות. הזירה המשפטית ממלאת תפקיד מרכזי בעיצוב דמותה של החברה הישראלית והמשטר הפוליטי: יחסי הפרט והשלטון, חיי המסחר והכלכלה, התרבות והחברה, זכויות מיעוטים ופתרון סכסוכים. השיח המשפטי מעצב את המסגרת הנורמטיבית ליצירת האיזונים בין הערכים השונים המהווים את הבסיס לקיומה של החברה הישראלית. המשפט מסדיר תחומי חיים מגוונים באמצעות מערכת של כללים ועקרונות הנחקקים על ידי המחוקק ומיושמים על ידי בתי המשפט, הרשות המבצעת והמנהל. באמצעותם, נדרשת מערכת המשפט לתת מענה למציאות פוליטית, כלכלית, חברתית ותרבותית מורכבת ודינאמית. לכן כרוך המעשה והעיון המשפטי בפיתוח מתמיד של ארגז הכלים המשפטי; פיתוח המחייב הבנת התיאוריה המשפטית, התיאוריה החברתית, שליטה בדוקטרינות המשפטיות, והבנת המשמעויות המוסריות, הכלכליות, הפוליטיות והחברתיות של כל החלטה משפטית. לימודי המשפטים יעניקו לכם כלי יסוד חיוניים ויפתחו בפניכם צוהר מרתק וחשוב מעין כמוהו לעולם זה.

הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה

מיום היווסדה בשנת 1992 הייתה הפקולטה למשפטים בחיפה חלוצה בתחום החינוך המשפטי והמחקר המשפטי בישראל. ההוראה והמחקר בפקולטה מבוססים על תפיסה רחבה של המשפט. תפיסה זו של המשפט מרכזית לחקר המשפט כמוסד חברתי המעצב התנהגות. תפיסה זו דרושה למשפטן על מנת ליטול חלק פעיל בעיצוב הכללים המשפטיים – כשופט, כעורך דין, וכמקבל החלטות. הבנת המשמעות הרחבה של המעשה המשפטי יכולה להקנות למשפטן את היכולת לעשות שימוש במערכת המשפט על מנת להוביל לשינויים במסגרת שלטון החוק. הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה היא קהילה לומדת, חוקרת, המחויבת למצויינות במחקר, בהוראה ובלימודים והמעוניינת לבחון כל העת דרכים לשינוי חברתי למען חיזוק שלטון החוק הדמוקרטי.

תוכניות לימוד

תוכנית הלימודים של הפקולטה למשפטים נועדה להכשיר משפטנים מן המעלה הראשונה, לתפקידי מנהיגות בעולם המשפט, בחיי התרבות, המסחר והכלכלה ובחיים הציבוריים. הבסיס להכשרה זו הוא השכלה אקדמית משפטית ברמה הגבוהה ביותר בתחומי התמחות חדשניים.

תוכנית הלימודים שלנו משלבת בקיאות וניתוח ביקורתי של ענפי המשפט השונים לצד השכלה אקדמית רב תחומית בתחומים כגון תורת הממשל, תיאוריות חברתיות, כלכלה, פילוסופיה, תולדות הרעיון המדיני וסוציולוגיה. לצד מסלולי לימוד משותפים לתואר ראשון במשפטים ומערכות מידע, פסיכולוגיה, כלכלה ותקשורת, פתוחה בפני תלמידים/ות מצטיינים האפשרות לשלב לימודי תואר ראשון במשפטים ולימודי תואר שני בתחומי התמחות כגון לימודי אסיה, מדע המדינה ופילוסופיה.

הגלובליזציה של מקצוע המשפט מחייבת היכרות עם מערכות משפט נוספות, וחשיפה לחשיבה המשפטית ולמחקר המשפטי, בין השאר באירופה, אמריקה ואסיה. במסגרת ה־Global Law Program מארחת הפקולטה למשפטים מדי שנה מרצים אורחים ממיטב האוניברסיטאות בחו"ל, ומציעה כעשרים קורסים באנגלית במסגרת תוכנית הלימודים השנתית. התוכניות הבינלאומיות מהוות גם אבן שואבת לסטודנטים מחו"ל הלומדים במסגרת מגוון תוכניות לימוד משותפות עם אוניברסיטאות בחו"ל כגון: תוכנית ארסמוס במשפט וכלכלה בתמיכת האיחוד האירופאי. התוכניות המשותפות מאפשרות לסטודנטים ישראלים ללמוד סמסטר אחד או שניים באוניברסיטאות מובילות בחו"ל, ולסטודנטים זרים ללמוד באוניברסיטת חיפה ובכך גם להעשיר את חוויית הלימוד של ציבור הלומדים בפקולטה. הפקולטה שוקדת כל העת על פיתוח תוכניות בינלאומיות נוספות כדי להבטיח לתלמידנו את המיטב של מחקר ולימוד משפטי בעולם.

מחקר ולימודים מתקדמים

הפקולטה למשפטים היא קהילת מחקר אקדמית המתאפיינת בחדשנות בכל תחומי העשייה. חברי הסגל האקדמי, חוקרים מובילים בתחומם בישראל ובעולם, מתמחים בתחומי מחקר חדשניים ורב תחומיים, כדוגמאת: משפט וטכנולוגיה, משפט וחברה, משפט והיסטוריה, משפט ותרבות, משפט וכלכלה, ולימודי משפט אמפיריים Empirical Legal Studies. פעילות המחקר המגוונת נעשית באמצעות מרכזי מחקר ופורומים כגון: המרכז למשפט וטכנולוגיה, המרכז הבינלאומי לבריאות משפט ואתיקה, המרכז לחקר פשיעה, המשפט וחברה, פוֹרוּם פוּוֶן לחקר מחשבה פוליטית יהודית, אירופית וישראלית, פורום משפט וחברה, והפורום לחקר השווקים. תשומת לב מיוחדת ניתנת בשנים האחרונות ללימודי דוקטורט ולתארים מתקדמים תוך שימת דגש על פיתוח מתודולוגיות והקניית כלים למחקר אקדמי מתקדם. אנו מחוייבים ליצירת סביבה אקדמית עשירה ומגרה אינטלקטואלית, השואפת תמיד לעמוד בחזית המחקר. תוכניות הלימודים לתואר שני ומסגרת ההמשך לתואר שלישי מקנות אפשרות להתמחות בתחומים חדשניים המאפיינים את העבודה והמחקר המשפטי במאה העשרים ואחת, כדוגמאת: משפט וטכנולוגיה, עריכת פטנטים, משפט בריאות ואתיקה, תורת השפיטה, והמשפט בשירות הציבורי.

המשפט כמכשיר לשינוי חברתי

דגש מיוחד ניתן בהוראה ובמחקר לקשר בין משפט לחברה. המשפט איננו רק מערכת של כללים המטילים איסורים והגבלות, אלא גם מכשיר חשוב להעצמה, שיווין ולשינוי חברתי. בהקשר זה אנו שוקדים על פיתוח שיח ביקורתי החותר להבין את תפקידו של המשפט בעיצוב החברה, ועל השימוש בכלים משפטיים על מנת לעצב חברה טובה יותר. בדרך זו לומדים את המשפט במסגרת הקליניקות המשפטיות המדגישות אחריות חברתית לצד החשיפה לצדדים המעשיים של העשייה המשפטית. תפיסה זו עומדת גם במוקד פעילות המחקר וההוראה של הפורום למשפט וחברה בפקולטה.

לסיכום

תקופת הלימודים תעצב הזדמנויות רבות: ללמוד שפה חדשה, שפת המשפט, ללמוד כלים חדשים לניתוח מצבים, חשיבה ביקורתית והתמודדות עם דילמות מורכבות בתחום העסקי, התרבותי, ובעשייה הפוליטית והחברתית. נעודד אתכם להתמחות ולהעמיק את לימודכם בתחום המשפט, להתנסות בלימודים רב תחומיים ולהינות מן האפשרויות האקדמיות המגוונות בשיתוף עם חוגים אחרים באוניברסיטה. נסייע לכם לעסוק במחקר ובכתיבה מדעית, לעבוד עם חברי וחברות הפקולטה, להשתתף במלאכת העריכה של כתבי העת של הפקולטה— דין ודברים, משפט וממשל והארת הדין, וליטול חלק בפעילות לשינוי חברתי.

בשמי ובשם חברות וחברי הפקולטה והצוות המנהלי אני מבקש לאחל לכם הצלחה רבה בלימודיכם,

פרופ׳ אורן גזל איל, *דיקן הפקולטה למשפטים*

תקנון הלימודים לשנה״ל תשע״ח

פרק א – כללי

1. התקנון

(א) תקנון הלימודים של אוניברסיטת חיפה, לרבות תקנון המשמעת על נספחיו, יחול גם על תלמידי הפקולטה למשפטים, בשינויים המחויבים ובשינויים נוספים, כמפורט בהמשך בתקנון הלימודים של הפקולטה (להלן — התקנון).

(ב) התקנון נקבע על־ידי מועצת הפקולטה, וזו מוסמכת לשנותו מעת לעת.

2. מטרת הלימודים

המטרה העיקרית של הפקולטה למשפטים היא להכשיר משפטנים ומשפטניות מן השורה הראשונה כדי שיוכלו למלא תפקידים של עורכי־דין, יועצים משפטיים, אנשי אקדמיה ותפקידים משפטיים אחרים, וכן תפקידים לא־משפטיים בשירות הציבורי או במגזר העסקי, בארץ ומחוצה לה. לפיכך מאפשרת הפקולטה למשפטים לתלמידיה לרכוש השכלה גם בתחומים אחרים, ואף להשתלב בתהליך הגלובליזציה. שאיפת הפקולטה היא, כי בוגריה ימלאו את תפקידיהם השונים תוך רגישות לשלטון החוק, לערכי יסוד אנושיים ולמעורבות חברתית.

3. קבלת תואר וזכאות להירשם להתמחות

(א) עם סיום הלימודים יקבלו הבוגרים את התואר: בוגר במשפטים (LL.B.).

(ב) עם סיום הלימודים, ניתן לפי חוק לשכת עורכי הדין, להירשם להתמחות. בסיום תקופת ההתמחות רשאים המתמחים/ות להתייצב לבחינות של לשכת עורכי הדין. מי שעמדו בבחינות זכאים, בתנאים הקבועים בחוק, לקבל רישיון לעריכת־דין.

פרק ב – קבלה לפקולטה

4. הקבלה לפקולטה לתואר ראשון

(א) מספר התלמידים/ות המיועדים להתקבל לפקולטה ייקבע על־ידי מועצת הפקולטה.

(ב) **קבלה רגילה**

קבלת מועמדים במסלול הקבלה הרגיל תעשה על פי הכללים הבאים:

(1) הקבלה ללימודים לפי ממוצע משוקלל של ציונים בתעודת הבגרות (או במכינה של אוניברסיטת חיפה, או בתעודת בוגר, או בתעודת מוסמך, לפי הציון הגבוה ביותר) ובבחינת הכניסה הפסיכומטרית (להלן: ציוני הסכם). צורת השקלול בין שני מרכיבי היסוד נקבעת ע"י מועצת הפקולטה והיא מתפרסמת באתר מחלקת ההרשמה של האוניברסיטה (להלן: אתר ההרשמה האוניברסיטאי).

(2) הקבלה היא לפי הממוצע המשוקלל הגבוה ביותר מתוך קבוצת המועמדים.

(3) לעניין תעודת הבגרות חלות ההוראות באשר לתנאי הקבלה הכלליים לתואר ראשון באוניברסיטת חיפה.

(4) תעודת הבוגר ותעודת המוסמך, שציוניהן יכולים להחליף את ציוני תעודת הבגרות, הן תעודות של מוסדות המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה, ויחולו בעניינן ההוראות הקבועות באתר ההרשמה האוניברסיטאי.

(ג) **קבלה על סמך לימודים קודמים**

הדיקן או מי שהוסמך על ידו רשאי לאפשר קבלה ללימודים על בסיס הישגים אקדמיים בחוגים אחרים במוסדות המוכרים על ידי המל"ג, בהתחשב בהמלצת ועדת הקבלה שתתקבל בהסתמך על הישגי המועמדים בלימודים האקדמיים הקודמים, תחומי הלימוד בהם למדו, ראיון קבלה שערכו עם יו"ר ועדת הקבלה או מי שהוסמך על ידו, ועל חיבור משפטי בן שני עמודים שהגישו המועמדים ובהתקיים אחת החלופות הבאות:

(1) המועמדים סיימו תואר שני בהצטיינות

(2) המועמדים סיימו תואר ראשון בהצטיינות וציון הסכם שלהם אינו נמוך מציון שנקבע על ידי הדיקן לעניין זה.

(3) המועמדים השלימו שנת לימודים אחת לפחות בחוג אחר, ציון הסכם שלהם אינו נמוך מציון שקבע הדיקן לעניין זה, וממוצע ציוניהם בלימודים הקודמים ו/או המיקום היחסי שלהם ביחס לתלמידים במחזורם גבוה מציון או מיקום בכיתה שייקבע הדיקן כתנאי מינימאלי לקבלה.

(4) קבלת המועמדים תותנה בחתימת המועמד על הצהרת רצינות בלימודים בנוסח שיוצג למועמדים ורשאי הדיקן להתנותה בתנאים נוספים.

(ד) **קבלת ראויים לקידום**

(1) קבלת מועמדים ראויים תתאפשר, ובלבד שציון הסכם שלהם אינו רחוק יותר מ־5% מהציון המהווה את סף הקבלה הרגיל לפקולטה באותה שנה.

מועמדים ראויים לקידום הם מי שסווגו ככאלה על ידי מי שאמון על כך בעיני האוניברסיטאות. בהווה מדובר ב "האגודה לקידום החינוך", זאת על־פי משתנים

אחידים שאושרו ע"י האוניברסיטאות, והם בעיקרם נסיבות חיים קשות שליוו אותם עד לגיל 18. מדובר בניקוד של 30 נקודות ומעלה.

הקבלה בנתיב מיוחד זה תוגבל עד 5% מסך המתקבלים לפקולטה.

(2) בנוסף לכך תתאפשר קבלה של עד 2 תלמידים מצטיינים באוניברסיטה על-פי הישגיהם, ובלבד שהוכרו כ"ראויים לקידום" בשנת לימודים קודמת, וציון הסכם שלהם אינו רחוק יותר מ-5% מסף הקבלה הרגילה לפקולטה בשנה הנבחנת. קבלה מיוחדת זו כפופה לשיקול הדעת של דיקן הפקולטה.

(3) הליכי קבלה חריגים יחולו רק על מי שיפנו אל העמותה לקידום החינוך בבקשה להכיר בהם כראויים לקידום עד לתאריך המפורסם באתר ההרשמה האוניברסיטאי.

(4) תלמידים שהתקבלו בקבלה חריגה בין במסלול הרשמי של "ראויים לקידום" ובין על רקע של מצב חברתי-כלכלי שלא במסלול האמור, יקבלו ליווי אקדמי במטרה לתמוך ולסייע להם במהלך לימודיהם. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' במסלול קבלה זה הוא שיתוף פעולה עם צוות מלווה, בהתאם לנוהל שייקבע מעת לעת ושיובא לידיעת התלמידים.

(5) **קבלה לפי מבחן התאמה**

דיקן הפקולטה רשאי לאפשר למועמדים שלא למדו במסגרת אקדמית קודם לכן ושציון הסכם שלהם נמוך מציון הקבלה במידה שתקבע על ידו, להיבחן במבחן התאמה במועד ובתנאים שיקבע הדיקן, ולהחליט על קבלת מועמדים שנבחנו במבחן ההתאמה בהתחשב בציוני מבחן הקבלה וציון הסכם.

(6) **קבלה לשנה מתקדמת:**

(1) ניתן להתקבל לפקולטה גם לשנת לימודים מתקדמת.

א) יתקבלו מועמדים העומדים בתנאי הקבלה הרגילים של הפקולטה, לפי סעיף 4(ב), ואשר למדו בפקולטות למשפטים באוניברסיטאות ובמכללות למשפטים המוכרות על ידי המועצה להשכלה גבוהה (להלן: פקולטה למשפטים מוכרת), ובלבד שממוצע הציונים בלימודים הקודמים אינו נמוך מ־75.

ב) כמו כן, יוכלו להתקבל מועמדים לשנת הלימודים השנייה בפקולטה, אף אם הם אינם עומדים בתנאי הקבלה הרגילים של הפקולטה, אם הם סיימו שנה א' סדירה במסלול הרגיל של פקולטה למשפטים מוכרת, וזאת בהצטיינות יוצאת דופן, כשממוצע הציונים שלהם מצוי בתחום חמשת האחוזים הגבוהים בשנתון שאותו סיימו או בציון גבוה מהציון שנקבע על־ידי דיקן הפקולטה לעניין זה.

ג) עיקרי אמות־המידה להכרה בלימודים של תלמידים שהתקבלו לפקולטה לשנה מתקדמת ומבקשים הכרה בלימודים קודמים בפקולטה או במכללה למשפטים:

- שיעורי חובה:

(1) מספר נקודות הזכות הנזקפות בעבור שיעורי חובה הניתנים גם בפקולטה יהיה כמספר הנקודות הניתן בפקולטה בעבור הקורס הנלמד, או כמספר נקודות הזכות הניתן במוסד שבו נלמד הקורס־ לפי הנמוך מבין השניים.

(2) שיעורים שנלמדו כשיעורי חובה באותו מוסד, ושאינם ניתנים כשיעורי חובה בפקולטה, וכן שיעורי בחירה, יוכרו כקורס בחירה שערכו כהיקף הנקודות שנקבע לו במוסד שבו נלמד.

(3) לימודים שהוכרו כאמור ידווחו בגיליון הציונים ללא ציון, ולא ייכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל.
(4) לא תינתן הכרה בקורס שהציון בו אינו 75 לפחות.

(7) **קבלה בכל במסלולים המפורטים בס"ק (ב) - (ו) לעיל, כפופה לתנאים הבאים:**
(1) תוקף הקבלה לשנה אחת בלבד.
(2) יתקבלו רק מי שהגיעו באנגלית כשפה זרה לרמת "מתקדמים 1" לפחות. על מנת לסווג את רמת ידיעותיו/ה של המועמד/ת בשפה האנגלית או להעניק פטור מהם, מחויב הסטודנט/ית בבחינת מיון באנגלית (פסיכומטרי/אמיר/אמירם) כחלק מתנאי הקבלה באוניברסיטה.
פירוט ניתן לקרוא באתר היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה או בפרק היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה המופיע בשנתון.
(3) מועמדים שלא כתבו את בחינת הכניסה הפסיכומטרית בעברית או מועמדים הפטורים מן הבחינה הפסיכומטרית והינם בוגרי בתי ספר תיכוניים ששפת ההוראה בהם לא הייתה עברית, יתקבלו רק לאחר שעברו בחינת יע"ל בציון 120 לפחות. מועמדים שעברו את בחינת היע"ל בציון של 115 עד 119 נקודות יתקבלו אולם המשך לימודיהם יותנה בעמידה בבחינת היע"ל בציון של 120 לפחות עד סוף השנה הראשונה ללימודיהם באוניברסיטה.
(8) לא יתקבלו לפקולטה תלמידים שלא מן המניין או על תנאי, אלא בהתאם להוראות תקנון זה.

מועד אחרון להרשמה לשנת לימודים מתקדמת כולל הגשת המיקום במדרג הציונים בשנתון הלימודים במוסד האחר הינו על פי המפורט באתר ההרשמה האוניברסיטאי.

מועד הרישום לפקולטה, ככל שלא נקבע במפורש בהוראות שלעיל, יהיה על פי המתפרסם באתר ההרשמה האוניברסיטאי.

פרק ג – מהלך הלימודים (כללי)

5. משך הלימודים

(א) משך הלימודים הוא שלוש שנים וחצי.[1]
(ב) תלמידים/ות בעלי/ות תואר בוגר של אוניברסיטה בישראל או של מוסד להשכלה גבוהה אחר שהוכר לצורך זה על-ידי הפקולטה, יקבלו פטור מלימוד של 18 נקודות זכות מבין מקצועות הבחירה (הלא משפטיים), ויהיו זכאים/ות לסיים את הלימודים בפקולטה בתום שלוש שנים.
(ג) מי שיזכו להכרה בלימודים קודמים לפי סעיף 9 להלן בהיקף שיביא לצבירתן של 142 נקודות עד סוף שנה ג', יהיו זכאים/ות לסיים את הלימודים בפקולטה בתום שלוש שנים.

1. בתכניות המשותפות לפקולטה למשפטים ולחוגים אחרים משך הלימודים בפקולטה למשפטים יכול להשתנות. נא ראו פרוט תכניות ספציפיות בהמשך.

6. סף מעבר לשנה גבוהה ודרישות קדם לקורסים

(א) (1) הרישום לשנה ב' יהיה רק על פי תנאי הסף הבאים:

א) ממוצע הציונים בשנה א' הוא לפחות 68.

ב) ציון "עובר" בקורס "מקורות המשפט הישראלי".

ג) ציון "השלים" בקורס "מיומנויות משפט ומידע".

ד) מי שציונם הממוצע בשנה א' יהיה פחות מ־70 יחויבו במפגש היוועצות עם חבר/ת סגל מהפקולטה ומזכירות התלמידים, לשם תכנון המשך לימודיהם. לצורך העניין, לא יובאו בחשבון ציוני מבחנים שיתקיימו לאחר סיום מועדי ב', לרבות מועדי ג'.

ה) מי שבסוף השנה השנייה ללימודיו ממוצע ציוניו בקורסי שנה א נמוך מ־68 לימודיו יופסקו.

(2) סעיף קטן (א)1 לעיל יחול רק על תלמידים/ות שסיימו שנה א' בפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה, ולא על מי שעברו ללמוד בפקולטה ממוסדות אחרים.

(3) הוועדה לענייני תלמידים/ות רשאית להתיר למי שלא עמדו בדרישת קדם לפי דרישת סעיף קטן (א)(1)(ב) ו/או סעיף קטן (א)(1)(ג) לעיל, ללמוד מקצועות משפטיים של שנה ב (חובה ובחירה) בהיקף שלא יעלה על 15 נקודות זכות.

(ב) (1) הרישום לשנה ג' יהיה רק על פי תנאי הסף הבאים:

א) ממוצע הציונים בשנת הלימודים הקודמת לה הוא 60 לפחות.

ב) ציון "עובר" בכל מקצועות החובה של שנה א'.

ג) ציון עובר בארבעה מקצועות מבין מקצועות החובה המשפטיים בשנה ב'.

(ג) (2) הוועדה לענייני תלמידים/ות רשאית להתיר למי שלא עמדו בדרישת הקדם לפני סעיף (ב)(1) לעיל, ללמוד עד שני מקצועות חובה בשנה ג'. יועץ אקדמי של תכנית משותפת של הפקולטה למשפטים עם חוג אחר רשאי להתיר לתלמידים/ות הלומדים/ות במסלול משותף, שלא עמדו בדרישת קדם לפי סעיף (ב)(1) לעיל, ללמוד עד שני מקצועות חובה בשנה ג'.

(ג) הרישום לשנה ד' יהיה רק אם ממוצע הציונים בשנת הלימודים הקודמת לה הוא 60 לפחות. הוראה זו תהווה תנאי סף לרישום לשנה ד'.

(ד) אין אפשרות להירשם לשנה מתקדמת בלי לעמוד בתנאי הסף למעבר במלואם, וכל הפרה של איסור זה תוביל לפסילת הרשמה, לימוד או סיום הלימודים של קורס, סמינריון, סדנה או קליניקה שנעשו בניגוד להוראה זו.

(ה) כישלון בשלושה מקצועות חובה או יותר בשנת לימודים לא יאפשר מעבר לשנת לימודים גבוהה יותר.

(ו) דרישות קדם וחזרה על קורסים

(1) למי שלא השלימו את הלימודים בקורס חובה בשנת הלימודים הקודמת, ישנה חובה להירשם לקורס חובה זה לפני הרישום לתכנית הלימודים בשנה הנוכחית.

(2) למבקשים/ות לחזור וללמוד בקורס חובה לצורך שיפור ציון, ישנה החובה להירשם לתכנית הלימודים לשנת הלימודים הנוכחית.

(3) הרישום לקורסים חוזרים כפוף למכסת נקודות הזכות המותרת בשנה ובסמסטר.

7. חזרה על קורס

(א) <u>חזרה על קורס חובה לאחר כישלון</u>:

(1) כישלון בקורס מחייב ללמוד אותו שוב.

(ב) יש למלא אחר כל חובות הלימוד כפי שייקבעו בשנה שבה נעשית החזרה על לימוד הקורס. לא יינתן פטור משום חובה (לרבות כתיבת עבודות בית, בחינות ביניים וכו').

(ג) <u>חזרה על קורס בחירה לאחר כישלון</u>:

(1) במקרה של כישלון בקורס בחירה, ישנה אפשרות — אך היא אינה חובה — להירשם אליו שוב (הרישום על סמך מקום פנוי).

(2) יש למלא אחר כל חובות הלימוד כפי שייקבעו בשנה שבה נעשית החזרה על לימוד הקורס. לא יינתן פטור משום חובה (לרבות כתיבת עבודות בית, בחינות ביניים וכו').

(ד) <u>חזרה על קורס שלא לאחר כישלון</u>:

(1) לתלמידים/ות שניגשו לבחינה הסופית, קיבלו ציון עובר והמעוניינים/ות לנסות לשפר את הציון, ישנה אפשרות ללמוד את הקורס שוב (בקורסי בחירה הרישום על סמך מקום פנוי). לתלמידים/ות שלמדו קורס חובה, אך לא ניגשו לבחינה הסופית, ישנה החובה ללמוד אותו מחדש.

(2) יש למלא אחר כל חובות הלימוד כפי שייקבעו בשנה שבה נעשית החזרה על לימוד הקורס. באישור המרצה ניתן לגרור ציון חלקי שנתקבל באותו מקצוע בפעם הקודמת או חלק ממנו.

(3) שונה משקלו היחסי של הציון החלקי בשנה בה לומד התלמיד את המקצוע מחדש, ישוקלל משקלו של הציון החלקי בהתאם לשיקול דעת המרצה.

(4) לא ניתן לחזור על קורס "מקורות המשפט הישראלי" למעט במקרה של כישלון.

(5) במקרה זה קובע הציון האחרון.

(ה) מי שנכשלו במקצוע חובה, חזרו עליו ונכשלו בו שוב, יחולו הוראות סעיף 8.

(ו) אין ללמוד כל מקצוע שמועד הוראתו חופף באופן מלא או חלקי את מועד ההוראה של המקצוע שנלמד מחדש.

(ז) במקרה של כישלון במקצוע חובה או אי הגעה לבחינה והמקצוע לא ניתן בפקולטה בשנה שלאחר מכן — יובא העניין לידיעת הדיקן כדי שימצא פתרון הולם.

(ח) לא ניתן לחזור על לימוד קורס מסוים לצורך שיפור ציון אם בינתיים נלמד קורס מתקדם יותר באותו נושא.

8. מניעת המשך לימודים עקב כישלון

(א) במקרה של כישלון בקורס חובה, חזרה על הקורס (או על קורס שאמור להוות תחליף אותו קורס), וכישלון נוסף, יגרמו להפסקת הלימודים בפקולטה. לעניין סעיף זה, בקורסים שבהם מתקיימת בחינה סופית, לא ייחשב כישלון בקורס אם התלמיד/ה לא נבחנו באף אחד ממועדי הבחינה הסופית.

(ב) לצורך טיפול בערעורים על החלטה להפעיל סעיף זה תוקם ועדה שתורכב מיו"ר ועדת הקבלה, יו"ר הוועדה לענייני תלמידים ושלושה חברי/ות סגל אקדמי נוספים שימונו על ידי הדיקן.

(ג) במקרים חריגים מאוד ולפי בקשת התלמיד/ה תהיה רשאית הוועדה לאשר חזרה נוספת אחת על הקורס. הוועדה תורשה גם להתנות את החזרה על הקורס בתנאים, ובכלל זה בצמצום היקף הקורסים שיילמדו בכל סמסטר.

(ד) מי שבעניינו/ה מתנהל הדיון בוועדה רשאי/ת להיות נוכח/ת בדיון, כמו כן נציגות מועצת הסטודנטים של הפקולטה רשאית לייצג את התלמיד/ה המעוניינים בכך בדיון.

(ה) הופסקו הלימודים עקב כישלון כפול, ניתן לפנות בבקשה לחידוש הלימודים רק לאחר שלוש שנים. הדיקן או ממלא מקומו רשאים, במקרים חריגים, לאשר את חידוש הלימודים לפני שחלפו שלוש השנים. תלמיד/ה יוכלו לחדש את הלימודים כאמור רק אם עמדו בתנאי הקבלה לפקולטה בשנת חידוש ההרשמה. במקרה כזה ניתן להכיר בקורסים שנלמדו בפקולטה בעבר ושציונם אינו נמוך מ־75.

9. רציפות הלימודים

(א) (1) תלמידים/ות המבקשים/ות להפסיק את הלימודים נדרשים לקבל את הסכמת הדיקן לכך בכתב.

(ב) ככלל, רשות כאמור תינתן רק למי שסיימו את שנת הלימודים הראשונה לפחות.

(ג) הפסקת לימודים ללא רשות, לא ניתן לחדשם אלא אם התלמיד/ה נרשמו מחדש לפקולטה ועמדו בתנאי הקבלה כפי שיהיו אותו זמן.

(ד) בכל מקרה של הפסקת לימודים יש להודיע בכתב על ההפסקה לאגף מינהל תלמידים.

(ה) תלמידים/ות הזכאים/ות לחזור ללימודים לאחר הפסקה יידרשו לעבור הליכי הרשמה רגילים.

(ו) אם התקופה שבין הפסקת הלימודים וחידושם אינה עולה על שתי שנות לימוד, יוכרו מקצועות הלימוד שנלמדו לפני ההפסקה לצורך המשך הלימודים.

(ז) עלתה תקופת ההפסקה על שנתיים, רשאית הוועדה לענייני תלמידים לחייב את התלמיד/ה לחזור על מקצועות לימוד שכבר נלמדו ושבהם נבחן, וכן לחייב בהשלמות שונות לקראת קבלת התואר.

(ח) חובה לסיים את הלימודים בפקולטה תוך שש שנים וחצי מיום תחילתם. אי סיום הלימודים בפקולטה תוך המועד האמור, יגרום להפסקת הלימודים. במקרה של

הפסקת לימודים כאמור לא יחודשו הלימודים אלא אם נרשמו התלמיד/ה מחדש ועמדו בתנאי הקבלה לפקולטה כפי שיהיו באותו זמן. חודשו לימודים כאמור, לא יוכרו הלימודים שנלמדו בפקולטה קודם לכן, כולם או חלקם, אלא באישור הוועדה לענייני תלמידים.

10. המכסה של נקודות זכות בשנת לימודים ובסמסטר לימודים

(א) המכסה המותרת המירבית של נקודות זכות לתואר בוגר במשפטים מבין מקצועות הלימוד המוצעים בפקולטה או אלו הקבילים להשלמת הלימודים לתואר היא כדלקמן:

(1) מסלול לימודים חד־חוגי —

שנה א: מכסת שיעורי החובה המוצעת לתלמידי/ות שנה א על־ידי הפקולטה בשנת הלימודים הראשונה־ 43 נקודות. מכסת לימודים מקסימאלית לשנה זו היא 48 נקודות (כולל קורסי בחירה חוץ משפטיים) ולא יותר מ־26 נקודות בסמסטר לימוד אחד.

שנים ב-ג: 42 נקודות זכות בכל אחת מהשנים; לא יותר מ-26 נקודות בסמסטר אחד בכל אחת מהשנים.

שנה ד: עד 26 נקודות זכות בסמסטר א.

(2) תכניות משותפות — מכסת נקודות שנתית בפקולטה למשפטים בלבד:

שנה א — עד 39 נקודות זכות.

שנה ב — עד 32 נקודות זכות.

שנה ג — עד 32 נקודות זכות.

שנה ד — 10 נקודות זכות (עד 32 נקודות זכות בשנה).

(ב) הוועדה לענייני תלמידים רשאית לאשר חריגה של עד חמש נקודות ממכסת הנקודות המקסימאלית במהלך הלימודים לתואר.

(ג) אושרה חריגה ממכסת הנקודות המרבית, היא תחול גם על לימודים מקבילים לפי סעיף 11 (א) (2) להלן.

(ד) חריגה ממכסת הנקודות הסמסטריאלית או השנתית תישקל על־ידי הוועדה במקרים הבאים:

(1) כשלמגיש/ת הבקשה ציון ממוצע של 80 לפחות בשנת הלימודים הקודמת או הישגים אקדמיים בולטים.

(2) ציון (בתמיכת אישורים מתאימים) נסיבות חריגות המחייבות את הגדלת המכסה.

(3) משקל מיוחד יינתן לשאלה אם עצם החריגה ממכסת השיעורים עלולה ליצור קשיים ולפגוע באיכות הלימודים של התלמיד/ה.

11. הכרה בלימודים קודמים ובלימודים מקבילים

(א)

(1) בבקשת הכרה או פטור בגין לימודים קודמים (משפטיים או אחרים) שלמדו בפקולטה (לרבות מכללה) אחרת למשפטים או במוסד אחר להשכלה גבוהה, יש להגיש בקשה לוועדה לענייני תלמידים, בצירוף המסמכים התומכים בבקשתם.

(2) לא יינתן פטור מלימוד מקצועות משפטיים (חובה או בחירה) בעבור קורסים משפטיים שלא נלמדו בפקולטה או במכללה למשפטים.

(ב) מרב נקודות הפטור בגין לימודים לא משפטיים הוא 22 נקודות זכות. מתוכן — עד 18 נקודות זכות בגין מקצועות בחירה ועד 4 נקודות זכות בגין מקצועות חובה מבין המקצועות הבאים: יסודות בכלכלה למשפטנים; תולדות הרעיון המדיני.

(ג) הוועדה תשקול בחיוב בקשות להכרה בלימודים קודמים לא משפטיים בהתקיים התנאים הבאים:

(1) הוגש אישור לימודים רשמי של מוסד אקדמי המוכר על־ידי האוניברסיטה.

(2) ציון הקורס בעבורו מוגשת בקשת ההכרה הינו ציון "עובר" לפי המקובל באותו מוסד, אך לא פחות מציון 75.

(3) הקורס נלמד בתקופה של עד שש שנים מיום הגשת הבקשה להכרה.

(4) הוועדה תשקול גם את איכותו של המוסד בו למד התלמיד ואת איכותו של הקורס הנדון.

(5) לימודים שנלמדו באחד המסלולים המשותפים של הפקולטה עם חוגים אחרים, כאשר הלימודים בחוג האחר התחילו לפני תחילת הלימודים בפקולטה, והלימודים בחוג האחר בשלב כלשהו הופסקו, הלימודים בחוג האחר יוכרו לפי המפורט:

ההתייחסות ללימודים שהתקיימו לפני תחילת הלימודים בפקולטה תהיה כמו ללימודים קודמים לא משפטיים.

התייחסות ללימודים שהתקיימו בחוג אחר במקביל ללימודים בפקולטה תהיה בהתאם למפורט בסעיף "אי סיום הלימודים במסגרת התכנית" בתקנון הפקולטה.

(6) לימודים שהוכחו ושהוכרו ע"י הועדה כאמור ידווחו בגיליון הציונים ללא פירוט וללא ציון ולא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל.

12. מצטייני דיקן

(א) הליך בחירת מצטייני/ות דיקן לתלמידי/ות שנה א, ב ו־ג יכלול:

(1) הגדרת רשימת אוכלוסיית המועמדים למצטייני/ות דיקן בהתאם לתנאי הסף כאמור בסעיפים 12(ג) ו־12(ד).

(2) בחישוב הממוצע המשוקלל לא ייכללו שני הציונים הנמוכים ביותר בקורסי בחירה, אם ציונים אלה נמוכים מהציון הממוצע השנתי

(3) חישוב ממוצע משוקלל של שאר הציונים על־פי מספר נקודות הזכות של הקורסים, תוך מתן משקל שונה לכל אחד מסוגי הקורסים:

- קורסי חובה: משקל 1.00
- קורסי בחירה משפטיים: 0.75
- קורסי בחירה לא משפטיים: לא ישוקללו.

(4) בחירת 5% מהתלמידים/ות עם ממוצע הציונים המשוקלל הגבוה ביותר (בעבור כל שנה אקדמית בנפרד).

(5) לצורך חישוב הממוצע יילקחו בחשבון ציונים (לרבות ציונים בסמינרים) שניתנו עד 15 בינואר לאחר שנת הלימודים שבה מדובר לתלמידי/ות כל השנים.

הערה: לתלמידי/ות התואר הכפול בתכניות המשותפות, חישוב הממוצע לשנים א, ב ו־ג יכלול את ציוני הקורסים הנלמדים בפקולטה למשפטים בלבד, ולא יכלול את ציוני הקורסים הנלמדים בחוג השני של המסלול המשותף.

(ב) הליך בחירת מצטייני/ות דיקן מתלמידי/ות שנה ד יכלול:

(1) קביעת המועמדים למצטייני/ות דיקן בהתאם לתנאי הסף כאמור בסעיפים 120(ג) ו־12(ד).

(2) (1) בחישוב הממוצע המשוקלל לא ייכלל הציון הנמוך ביותר של קורס בחירה אם ציון זה נמוך מהציון הממוצע השנתי של התלמיד/ה (לצורך חישוב הממוצע יתחשבו בציונים בקורסי בחירה משפטיים ולא משפטיים, וכן כל הקורסים מהחוג השני בתואר הכפול בתכניות משותפות).

(3) חישוב הממוצע המשוקלל של שאר הציונים ייעשה על-פי מספר נקודות הזכות של הקורסים, תוך מתן משקל שונה לכל אחד מסוגי הקורסים:

— קורסי חובה: 1.00

— קורסי בחירה משפטיים: 0.75

— קורסי בחירה לא משפטיים: לא ישוקללו.

— לתלמידי/ות התואר הכפול בתכניות המשותפות - ציוני הקורסים בחוג השני: 0.50.

(4) בחירת 5% מהתלמידים/ות עם ממוצע הציונים המשוקלל הגבוה ביותר.

(5) לצורך חישוב הממוצע יובאו בחשבון ציונים של סמסטר א בלבד.

הערה: לתלמידי/ות שנה ד בתואר הכפול בתכניות המשותפות, חישוב הממוצע יכלול את הציונים של שני החוגים בסמסטר א.

(ג) מספר הנקודות המינימאלי שיש להשלים על־מנת להיכלל ברשימת מצטייני הדיקן:

(1) תלמידי/ות הפקולטה למשפטים בלבד:

1) בשנה א — 34 נקודות זכות.

2) בשנים ב ו־ג — 38 נקודות זכות (לכל שנת לימודים).

3) בשנה ד — 16 נקודות זכות.

(2) תלמידי/ות התואר הכפול בתכניות המשותפות:

1) בשנה א — 20 נקודות זכות משפטיות, ולפחות 34 נקודות זכות בשני החוגים יחד.

2) בשנים ב ו־ג — 18 נקודות זכות משפטיות, ולפחות 38 נקודות זכות בשני החוגים יחד.

3) בשנה ד — 6 נקודות זכות משפטיות, ולפחות 16 נקודות זכות בסמסטר א בשני החוגים יחד.

(ד) **הערות:**

(1) ציוני "עובר" ו"פטור" ייכללו בסך הנקודות לצבירה, אך לא ייכללו בחישוב הממוצע.

(2) ציוני "כישלון" מספריים ייכללו בחישוב הממוצע, אך לא ייכללו בסך כל הנקודות לצבירה. לא ייכללו ציוני "כישלון" מילוליים (כמו "לא השלים", "נכשל", "נפסל" וכדומה).

13. סיום הלימודים

(א) (1) סיום הלימודים בפקולטה יוגדר כך, אם כל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים מולאו, נצברו 142 נקודות זכות והתקבל ציון ממוצע של 60 לפחות במקצועות שנלמדו.

(ב) (1) תבסיום הלימודים בפקולטה תתקבל מן האוניברסיטה תעודת בוגר במשפטים (LL.B.).

(2) בתעודת בוגר יצוין כדלהלן:

א) בהצטיינות יתרה: תלמידים/ות שממוצע ציוניהם/הן הינו ב־3% העליונים של הישגי התלמידים במחזורם ואינו נמוך מ־90. [2]

ב) בהצטיינות: תלמידים/ות שממוצע ציוניהם/הן הינו ב־15% עליונים של הישגי התלמידים/ות במחזורם, ואינו נמוך מ־85.

(3) מתן זכאות לתעודת בוגר בהצטיינות ובהצטיינות יתרה יינתן אך ורק למי שלמדו מעל 90% מנ"ז לתואר בחוג למשפטים באוניברסיטת חיפה. בנסיבות מיוחדות רשאי דיקן הפקולטה לאשר הענקת תעודת בוגר בהצטיינות או תעודת בוגר בהצטיינות יתרה, גם אם לא עומדים בתנאי זה.

(4) רשימת התלמידים/ות שסיימו לימודיהם/הן בהצטיינות או בהצטיינות יתרה תפורסם בטקס חלוקת התעודות, ותישלח אל בתי־המשפט, משרד המשפטים ולשכת עורכי־הדין.

(5) סיום לימודי מקבץ במסגרת לימודיו בפקולטה, יצוין הדבר בתעודת הבוגר.

(ג) תלמידים/ות בתואר הכפול בתכנית המשותפת במשפטים וכלכלה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 110 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו־33 נקודות זכות לפחות בחוג לכלכלה. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים וכלכלה.

(ד) תלמידים/ות בתואר הכפול בתכנית המשותפת במשפטים ופסיכולוגיה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו־ 30 נקודות זכות לפחות בחוג לפסיכולוגיה. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא

2. בתוקף בעבור הבוגרים/ות שיקבלו תעודת בוגר החל מטקס הפקולטה למשפטים שיתקיים בשנה"ל תשע"ט (קיץ 2019) ואילך.

החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ופסיכולוגיה.

(ה) תלמידים/ות בתואר הכפול בתכנית המשותפת במשפטים ורפואה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו־30 נקודות זכות לפחות בפקולטה לרפואה בטכניון. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותעודת דוקטור ברפואה.

(ו) תלמידים/ות בתואר הכפול בתכנית המשותפת במשפטים וסיעוד יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו־30 נקודות זכות לפחות בחוג לסיעוד. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים וסיעוד.

(ז) תלמידים/ות בתואר הכפול בתכנית המשותפת במשפטים ותקשורת יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו־30 נקודות זכות לפחות בחוג לתקשורת. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותקשורת.

(ח) תלמידים/ות בתואר הכפול בתכנית המשותפת במשפטים ולימודי אסיה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו־30 נקודות זכות לפחות בחוג ללימודי אסיה. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים/ות שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ולימודי אסיה.

(ט) תלמידים/ות בתואר הכפול בתכנית המשותפת במשפטים ו"אופקים" — תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו־30 נקודות זכות לפחות בתכנית "אופקים" — תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותכנית "אופקים" — תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה.

(י) תלמידים/ות בתואר הכפול בתכנית המשותפת במשפטים ובעבודה סוציאלית יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו־30 נקודות זכות לפחות בחוג לעבודה סוציאלית. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ובעבודה סוציאלית.

(יא) תלמידים/ות בתואר הכפול בתכנית המשותפת במשפטים ומערכות מידע יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו־30 נקודות זכות לפחות בחוג למערכות מידע. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ומערכות מידע.

(יב) תלמידים/ות בתכנית המשותפת במשפטים ותואר שני בפילוסופיה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 114 נקודות זכות בפקולטה למשפטים (מתוכן 2 נקודות במסגרת "דרך הרוח") ו־20 נקודות זכות לפחות בחוג לפילוסופיה. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותואר שני בפילוסופיה.

(יג) תלמידים/ות בתואר הכפול בתכנית המשותפת במשפטים וסוציולוגיה ואנתרופולוגיה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו־30 נקודות זכות לפחות בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים/ות שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ובסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

(יד) תלמידים/ות בתכנית המשותפת במשפטים ותואר שני ביחסים בינלאומיים יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 114 נקודות זכות בפקולטה למשפטים (מתוכן 2 נקודות במסגרת "דרך הרוח") ו־20 נקודות זכות לפחות בתכנית ליחסים בינלאומיים. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותואר שני ביחסים בינלאומיים.

(טו) תלמידים/ות בתכנית המשותפת במשפטים ותואר שני במינהל ומדיניות ציבורית יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 114 נקודות זכות בפקולטה למשפטים (מתוכן 2 נקודות במסגרת "דרך הרוח") ו־20 נקודות זכות לפחות בתכנית למינהל ומדיניות ציבורית. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותואר שני במינהל ומדיניות ציבורית.

(טז) תלמידים/ות בתכנית המשותפת במשפטים ותואר שני בלימודי אסיה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 114 נקודות זכות בפקולטה למשפטים (מתוכן 2 נקודות במסגרת "דרך הרוח") ו־20 נקודות זכות לפחות בלימודי אסיה. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותואר שני בלימודי אסיה.

(יז) תלמידים/ות בתכנית המשותפת במשפטים ותואר שני בחוג להיסטוריה כללית יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 114 נקודות זכות בפקולטה למשפטים (מתוכן 2 נקודות במסגרת "דרך הרוח") ו־20 נקודות זכות לפחות בחוג להיסטוריה כללית. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותואר שני בהיסטוריה כללית.

(יח) תלמידים/ות בתכנית המשותפת במשפטים ותואר שני בניהול מערכות חינוך (במסגרת החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך בפקולטה לחינוך) יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 114 נקודות זכות בפקולטה למשפטים (מתוכן 2 נקודות במסגרת "דרך הרוח") ו־20 נקודות זכות לפחות בניהול מערכות חינוך. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותואר שני בניהול מערכות חינוך.

(יט) תלמידים/ות בתכנית המשותפת במשפטים ותואר שני בקרימינולוגיה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת־דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 114 נקודות זכות בפקולטה למשפטים (מתוכן 2 נקודות במסגרת "דרך הרוח") ו־20 נקודות זכות לפחות בקרימינולוגיה. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. מי שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותואר שני בקרימינולוגיה.

פרק ד – מבנה הלימודים

14. הרכב תכנית ההוראה

(א) תכנית ההוראה מורכבת ממקצועות חובה וממקצועות בחירה.

(ב) מקצועות הבחירה כוללים: סמינרים, שיעורי בחירה וסדנאות.

15. מקצועות חובה – כללי

מקצועות החובה נלמדים בשנים א-ד. שנה א כוללת מקצועות חובה בלבד. רשימת מקצועות החובה לפי שנות הלימוד השונות מובאת בהמשך, והיא עשויה להשתנות מעת לעת לפי החלטת מועצת הפקולטה.

16. מקצועות בחירה – כללי

(א) תלמידים/ות רשאים להשתתף בשיעורי בחירה ובסדנאות החל משנה ב. עם זאת, בשנה א ניתן לבחור בלימוד של מקצועות חובה מורחבים הנלמדים בשנה זאת.

(ב) ועדת ההוראה תקבע הנחיות באשר לקדימויות ברישום למקצועות הבחירה. ההנחיות יובאו לידיעת התלמידים/ות.

(ג) יש ללמוד לפחות שני סמינרים. השתתפות בסמינרים היא משנה ג. במקרים מיוחדים, בכפוף לאישור המורה ולקיומם של מקומות פנויים בסמינר, יותר גם לתלמידי/ות שנה ב להשתתף בו.

(ד) אשכול במשפט וטכנולוגיה: תלמידים/ות שהשלימו לפחות קורס מבוא (מבוא לקניין רוחני), שני קורסי בחירה וסמינר אחד מן הקורסים שבאשכול בציון של 75 לפחות בכל קורס, יירשם האשכול, ובאישור מרכזי האשכול, בתדפיס הציונים.

(ה) אשכול במשפט, חברה ושינוי חברתי: מי שהשלימו את קורס החובה תיאוריות חברתיות ומשפט – יסודות (בציון 77 לפחות), וכן לפחות קורס מתקדם אחד, שלושה קורסי בחירה וסמינר אחד מן הקורסים שבאשכול, בציון של 75 לפחות בכל אחד מהקורסים, ובציון ממוצע סופי של 77 לפחות, יירשם האשכול, באישור מרכז האשכול, בתדפיס הציונים.

(ו) אשכול במשפט פלילי: מי שהשלימו את קורסי החובה במשפט פלילי, דיון פלילי ודיני ראיות, וכן לפחות קורס מתקדם אחד, שני קורסי בחירה וסמינר אחד מן הקורסים שבאשכול בציון של 75 לפחות (בכל אחד מהקורסים), יירשם האשכול, ובאישור מרכז האשכול, בתדפיס הציונים.

(ז) תלמידי/ות התואר הראשון במסלול חד חוגי, ילמדו לפחות קורס אחד בן 2 נ"ז במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח. קורס זה ייחשב לקורס בחירה במניין הנקודות החוץ משפטיות.

הלומדים/ות בתואר כפול, כשהחוג השני שלהם/הן אינו בפקולטה למדעי הרוח, ילמדו במסגרת החוג השני קורס אחד בן 2 נ"ז במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח.

רשימת הקורסים המוכרים במסגרת לימודי "דרך הרוח" תתפרסם באתר הפקולטה למשפטים. סיום לימודי דרך הרוח בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר. דרישה זו חלה על מי שהתחילו את הלימודים בשנה"ל תשע"ב ואילך.

(ח) יש להשתתף במהלך הלימודים רק בקליניקה משפטית אחת. השתתפות ביותר מקליניקה אחת תעשה באישור דיקן הפקולטה.

17. מקצועות בחירה לא משפטיים ומקבצים – כללי

(א) במסגרת התפיסה הבין-תחומית שלה מעודדת הפקולטה את מי שאינם לומדים בתואר הכפול בתכניות משותפות ללמוד מקצועות בחירה לא משפטיים החל משנה א.

(ב)(1) במסגרת זאת ניתן גם לבחור במקבץ אחד מתוך המקבצים שלהלן: מינהל עסקים, מינהל ציבורי, מדעי ההתנהגות, מורשת ישראל, פילוסופיה, היסטוריה, ביו־טכנולוגיה, ספרות עברית והשוואתית.

א) ככלל, כל מקבץ מורכב ממקצועות בהיקף של 20 נקודות זכות לפחות.

ב) המקבץ בביו־טכנולוגיה כולל 29 נקודות הנלמדות בפקולטה לביולוגיה בטכניון.

ג) לחלופין, למי שאינם לומדים בתואר הכפול בתכניות משותפות ישנה האפשרות לבחור קורסים וסמינרים הניתנים בחוגים השונים באוניברסיטה שלא במסגרת אחד המקבצים המוזכרים לעיל, ובמכסה שלא תעלה על 20 נקודות זכות, (2 נקודות מתוכן במסגרת תכנית "דרך הרוח"). לא יילמדו קורסים וסמינרים הנלמדים במסגרת לימודי תעודה או לימודים שאינם

לתואר, או סדנאות, או קורסים בעלי תוכן משפטי. כמו כן סמינר שיילמד מחוץ לפקולטה לא יהווה תחליף לסמינר משפטי.

18. חובת לימוד אנגלית

(א) <u>חובת לימוד אנגלית באוניברסיטה</u>:

(1) חובה על כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מחובותיו לתואר . פטורים מלימודים אלו יהיו מי שהגיעו ל"רמת פטור" אשר הוגדרה על ידי האוניברסיטה ומפורטת להלן. תלמידי/ות הפקולטה למשפטים ימלאו חובה זו באמצעות השלמת הקורסים הבאים:

(א) **מתקדמים א** — מי שציונם בבחינת אמי"ר מצוי (או בפרק האנגלית בבחינה הפסיכומטרית) בתחום של 100-119 נקודות: ילמדו את המקצוע "אנגלית מתקדמים א" בהיקף של 4 שעות שבועיות במשך הסמסטר הראשון במסגרת היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה. אם יעמדו בבחינת המעבר, ימשיכו לימוד "אנגלית מתקדמים ב" במהלך הסמסטר השני, כמפורט להלן.

(ב) **מתקדמים ב** — מי שציונם בבחינת אמי"ר (או בפרק האנגלית בבחינה הפסיכומטרית) מצוי בתחום של 120-133 ואינם נכללים בהגדרת "רמת פטור" להלן, וכן מי שסיימו בהצלחה את הקורס "מתקדמים א": ילמדו את המקצוע "אנגלית מתקדמים ב" בהיקף של 4 שעות שבועיות במשך סמסטר אחד בשנה א.

(ג) יש לסיים את לימוד האנגלית באוניברסיטה עד תום השנה הראשונה ללימודים. מי שלא יעמדו בדרישה זו, לא יוכלו להמשיך ללמוד מקצועות משנה ב', אלא אם קיבלו את אישור הדיקן. בכל מקרה מי שלא עמדו בדרישה הנ"ל לא יוכלו ללמוד בשנה ג'.

(ב) <u>חובת לימודי אנגלית בפקולטה למשפטים</u>:

(1) חובת לימוד קורס של תכנית לימודי המשפטים הגלובלית (GLP):

כל תלמיד חייב ללמוד קורס אחד לפחות הנלמד בשפה האנגלית במסגרת תכנית לימודי המשפטים הגלובלית בפקולטה ולהשלימו בהצלחה, לצורך השלמת התואר. **חל על תלמידים/ות שהחלו ללמוד בפקולטה משנת תשע"ד**. תלמיד שהוכרו לו קורסים שנלמדו באנגלית בהצלחה בתכנית לימודים משפטית בחו"ל, כאמור בסעיף 20 לתקנון, פטור מחובה זו.

(2) חובה עד תום השנה השנייה ללימודים בפקולטה להשלים את הקורס כלים למחקר משפטי והשוואתי באנגלית בהצלחה

"רמת פטור": ציון 134 ומעלה בפרק האנגלית בבחינה הפסיכומטרית, או במבחן אמי"ר או אמיר"ם.

19. איסור חפיפה

(א) לא ניתן ללמוד מקצוע ששעת הוראתו חופפת באופן מלא או חלקי את שעת ההוראה של מקצוע לימוד אחר הנלמד באוניברסיטה.

(ב) לא ניתן ללמוד מקצוע בחירה שתוכנו דומה באופן משמעותי לקורס אחר שנלמד במהלך לימודיהם לתואר.

20. השתתפות בתכניות לימוד משפטיות בחו"ל

ניתן להשתתף בתכניות לתלמידי/ות משפטים של אוניברסיטה בחו"ל אם תכנית זו אושרה על־ידי ועדת ההוראה של הפקולטה. ההכרה בכל מקצוע, לרבות משקלו של מקצוע זה בנקודות זכות, טעונה אישור הדיקן. מידע על תכניות המאושרות על־ידי הפקולטה יובא לידיעת התלמידים/ות.

21. מקצועות בחירה עודפים

(א) בגיליון הציונים הסופי יופיעו כלל מקצועות הבחירה שנלמדו, להוציא אלה שבהם נכשלו ובמקומם נלמדו מקצועות בחירה אחרים.

(ב) בחישוב ממוצע הציונים הסופי יש להביא בחשבון את כלל מקצועות הבחירה שבגיליון הציונים הסופי, אלא אם יודיעו התלמיד/ה אחרת למזכירות באשר לשיעורי הבחירה ולסמינר העודפים.

פרק ה – רשימת מקצועות החובה

22. להלן רשימת מקצועות החובה

(א)

שנה א	שם המקצוע	מספר נקודות זכות
	תורת המשפט	4
	תולדות הרעיון המדיני	2
	מקורות המשפט הישראלי	3
	משפט ציבורי	8
	משפט פלילי	6
	דיני חוזים	6
	מבוא למשפט עברי	2
	יסודות בכלכלה למשפטנים	2
	מבוא לניתוח כלכלי של המשפט	2
	משפט ותיאוריות חברתיות - יסודות	2
	כלים למחקר משפטי והשוואתי באנגלית	2
	מיומנויות מידע ומשפט	1
	שיטות משפט זרות - היבטים היסטוריים והשוואתיים	3
	סדנה כתיבה משפטית*	2
	סה"כ	**43 נקודות**

נוסף למקצועות אלה תינתן לתלמידים/ות הדרכה ביבליוגרפית בספרייה.

* הקורס הינו קורס חובה למי שלא נבחן בבחינות הבגרות ו/או בבחינה הפסיכומטרית בשפה העברית ובלבד שלא קיבל פטור בכתב ממרצה הקורס על בסיס מבדקים שיערכו בראשית הסמסטר. ניתן יהיה לבקש דחייתו של קורס אחד ממקצועות החובה של שנה א' בכפוף לאישור היועץ האקדמי לתואר הראשון.

(ב)

שנה ב	**שם המקצוע**	**מספר נקודות זכות**
	דיני תאגידים	4
	דיני קניין	4
	דיני משפחה	3
	משפט בינלאומי פומבי	3
	דיני נזיקין	4
	דיני עבודה	3
	סה"כ	**21 נקודות**

(3)

שנה ג	**שם המקצוע**	**מספר נקודות זכות**
	דיון אזרחי*	4
	דיון פלילי	3
	דיני עבודה	3
	משפט עברי**	2
	משפט מוסלמי**	(2)
	משפט קאנוני	
	(דיני המעמד האישי של העדות הנוצריות בישראל)***	(2)
	מבוא לדיני מיסים	3
	סה"כ	**15 נקודות**

*** לתלמידי/ות התכניות המשותפות מומלץ לדחות הקורס לשנה ד'.**

**** חובה ללמוד אחד משלושת מקצועות אלה; ניתן ללמוד את המקצועות האחרים כקורסי בחירה. (4)**

שנה ד	**שם המקצוע**	**מספר נקודות זכות**
	אתיקה מקצועית	2
	דיני ראיות	3
	סה"כ	**5 נקודות**

בנוסף תלמיד חייב ללמוד לפחות שני סמינרים כפי שמצוין בסעיף 16 (ג).

פרק ו – מקצועות בחירה

22. סמינרים

(א) (1) אם לא נכתב אחרת, סמינר יתקיים במתכונת סמסטריאלית, בהיקף של 4 נקודות זכות. משך כל מפגש שבועי – 120 דקות. ככלל, סמינר יתנהל במתכונת הבאה: בתחילת הסמינר יוקדשו כארבע עד חמש פגישות שבועיות להרצאות מבוא וכן לתאום נושאי העבודות ולתאריכי ההרצאות. בהמשך, בכל מפגש, יציגו עד ארבעה תלמידים/ות את הנושאים, אלא אם ייקבע אחרת. לאחר הצגת העבודות, תיכתב העבודה במתכונתה השלמה ותימסר למורה לצורך הערכה וקבלת ציון.

(ב) כללים להגשת עבודה סמינריונית:

(1) העבודה תיכתב באופן עצמאי. אין להסתמך, לצטט או להעתיק מכל מקור בלא ציון מפורש, כמקובל בעבודות אקדמאיות.

(2) העבודה תימסר בשני עותקים למזכירות תלמידים. המזכירות תציין את יום קבלת העבודה, ותעביר עותק אחד למורה. לאחר הבדיקה יוחזר עותק לתלמיד/ה בצירוף הערות והערכה של המורה.

(3) בסמינרים הניתנים בפקולטה מספר שנים ברציפות, תעביר מזכירות התלמידים למורה רשימת נושאים שאושרו בשנים קודמות.

(4) תלמידים/ות המבקשים לכתוב עבודה סמינריונית בנושא הדומה לנושא בסמינר אחר או בעבודת-בית אחרת שכתבו, יידעו את הנוגעים בדבר ויקבלו על כך הסכמה מראש ובכתב.

(5) בכתיבת העבודה תהיה הקפדה על כללי ציטוט מדויקים ואמינים וכן על כללי תחביר ודקדוק מקובלים.

(6) אושרה בקשה לעבודה משותפת, תוגש העבודה במשותף תוך ציון שמות התלמידים/ות שהכינוה.

(7) מועדי הגשת סמינרים בפקולטה למשפטים הינם:

א) בסמינר בסמסטר א יוגשו העבודות לא יאוחר מיום העבודה האחרון של מזכירות התלמידים בסמסטר ב העוקב.

ב) בסמינר בסמסטר ב יוגשו העבודות לא יאוחר מיום הראשון ללימודים בשנת הלימודים העוקבת.

ג) בסמינר בסמסטר קיץ יוגשו העבודות עד תחילת סמסטר ב' העוקב.

ד) דחייה במועד ההגשה של עבודה סמינריונית לתקופה של 30 יום תאושר על-ידי מרצה הסמינר. דחייה לתקופה העולה על 30 יום תאושר על-ידי סגן הדיקן בלבד.

ה) ככלל לא תינתן דחייה במועד הגשת העבודה אלא במקרים חריגים ביותר.

ו) המסיימים/ות את הלימודים שלא יגישו את העבודה במועד, לא יוכלו לקבל תעודת בוגר עם בני מחזורם. אם נמצאו נסיבות המאפשרות

דחיית הגשת העבודה, והדחייה תאושר, הגשת העבודה באיחור תגרור תשלום שכר לימוד בהתאם לתקנון האוניברסיטאי.

ז) (1) אי הגשה של העבודה הסמינריונית במועד, כמפורט לעיל, תחייב לחזור על ההשתתפות בסמינר. הרישום החוזר לסמינר יותנה באישור בכתב מהמורה ובתשלום בהתאם לתקנון.

(2) ציוני סמינרים שהתקיימו בסמסטר ב של תלמידי/ות שנה ג הזכאים לסיים את הלימודים תוך שלוש שנים, וכן ציוני סמינרים שהתקיימו בסמסטר א ובסמסטר ב של תלמידי/ות שנה ד, יינתנו תוך 60 יום מן המועד האחרון להגשת העבודה. ציוני שאר הסמינרים יינתנו תוך 75 יום מן המועד האחרון להגשת העבודה.

(3) עבודה סמינריונית תוגש למורה כשהיא מודפסת ברווח כפול ובמגבלות כפי שנקבע על ידי המורה.

(4) אין לפרסם את העבודה הסמינריונית, אלא באישור המורה. חל איסור מוחלט להגיש אותה עבודה לשני סמינרים שונים. יש לבקש להשתמש בעבודה סמינריונית שהוגשה למורה אחר לצורך כתיבת עבודה סמינריונית נוספת, ולהבהיר זאת למורה/ת הסמינר ולקבל בכתב את אישור/ה המורים. האישור יועבר לדיקן.

(5) הציון הסופי בסמינר ייקבע כמפורט בסעיף 35 להלן.

24. מקבצים

(א) לכל מקבץ יהיה מרכז/ת מטעם הפקולטה.

(ב) פירוט המקצועות בכל אחד מהמקבצים מופיע ברשימת מקצועות הלימוד המתפרסמת בהמשך.

(ג) באישור מרכז/ת המקבץ יוכלו מי שבחרו במקבץ ללמוד במסגרת המקבץ גם מקצוע שבחוג גם אם אותו מקצוע אינו מופיע ברשימת המקצועות שבמקבץ.

(ד) הלימודים במקצועות שבמקבץ (לרבות כל הנוגע לבחינות, אך למעט נקודות זכות) יהיו לפי הכללים הנהוגים בחוג הנוגע בדבר.

(ה) תיאור מלא של המקצועות שבמקבץ ופרטים נוספים עליהם מופיעים בתכנית הלימודים של החוג הנוגע בדבר ומפורסמים בהתאם. דרישות המיוחדות לכל מקבץ יפורטו בהמשך הידיעון ובחוג הנוגע בדבר.

(ו) השלמת לימודי המקבץ, תצוין בתעודת הבוגר.

(ז) מי שבחרו במקבץ, אך לא סיימו את הלימודים בו, ייחשבו המקצועות שלמדו במסגרת המקבץ כמקצועות בחירה לא משפטיים, ובתעודת הבוגר לא יצוין דבר הלימודים במקבץ.

פרק ז – נוכחות והשתתפות במפגשים לימודיים

25. חובת נוכחות ועמידה במטלות לימודיות

קיימת חובת נוכחות ומוכנות לשיעור. המורים יודיעו על דרכי האכיפה של החובה תיעשה במפגש הראשון.

26. בדיקת נוכחות בסדנה ובסמינר

(א) על אף האמור בסעיף 25 לעיל, תיבדק נוכחות התלמידים/ות בכל המפגשים בסדנה ובסמינר.

(ב) היעדרות ממפגש או אי־השתתפות בו מסיבה מוצדקת מחייבות מתן הודעה למורה/ות הסדנה או הסמינר מראש, אלא אם לא ניתן היה לעשות כן.

(ג) סטודנטית הנמצאת בשמירת הריון רשאית להעדר בכל התקופה לגביה יש אישור על שמירת הריון.

27. הפרת החובה

(א) ניתן להרחיק תלמידים/ות מקורס, למנוע מלגשת לבחינה או להגיש עבודה, או להפחית מן הציון[3], אם הפרו התלמידים/ות את חובת הנוכחות או המוכנות, כפי שפורטו בסילבוס, ללא סיבה מוצדקת. הודעה על החלטת המורה תימסר לתלמידים/ות ולמזכירות.

(ב) תלמיד רשאי לערער בפני הדיקן על החלטתו של מורה לפי סעיף (א).

פרק ח – בחינות ועבודות בית

28. בחינות – כללי

(א) ככלל מתקיימות הבחינות בכתב. אין מתקיימות בחינות בעל־פה, אלא באישור ועדת ההוראה לבקשת המורה.

(ב) בחינות בכתב מתקיימות בעילום שם ובהשגחה. לא תתבצע כל פעולה העלולה לחשוף את זהות התלמידים/ות לבודקי הבחינה.

(ג) ניתן לקבוע שבחינה תתקיים ללא השגחה ("בחינת כבוד"), ובלבד שנמסרה הודעה מוקדמת על כך לדיקן. השתתפות בבחינה ללא השגחה מחייבת מילוי טופס מתאים על־ידי התלמידים/ות להבטחת הוראות האוניברסיטה בדבר התנהגות בזמן בחינה ("הצהרת כבוד"). לא תתקיים בחינה ללא השגחה אם היא, כולה או חלקה, במתכונת של בחירה מרובה ("בחינה אמריקנית").

(ד) בידיעון הפקולטה יפורסם אם הבחינה תתקיים עם או בלי חומר־עזר (להלן: "מתכונת הבחינה"). לא יוכנס שינוי במתכונת הבחינה אלא באישור ועדת ההוראה, ובמקרים דחופים – הדיקן. הודעה על שינוי תימסר לתלמידים/ות מבעוד מועד.

(ה) הבחינות בכל המועדים ובדיקתן יהיו במתכונת וברמה דומות ככל שניתן.

(ו) יש להקפיד על כתב־יד קריא. לא ייערכו פעולות שכתוב של בחינות עקב כתב־יד

3. ראו סעיף 36(ב) להלן.

לא קריא. בעלי/ות אישור על ליקוי כתיבה יוכלו לכתוב את הבחינה על מעבד תמלילים בפקולטה. בחינה שנכתבה בכתב-יד לא קריא לא תיבדק אלא באישור הדיקן.

(ז) משקל בחינת אמצע לא יעלה על 20 אחוז מהציון הסופי.

29. בחינות – פירוט

(א) המורים/ות יודיעו לתלמידים/ות במועד מוקדם ככל האפשר – ולא יאוחר משבועיים לפני השבוע האחרון הקודם לבחינה – מה החומר עליו תיערך הבחינה.

(ב) (1) המורים/ות יודיעו לקראת הבחינה מהו משך זמן הבחינה, ויציינו שיקולים מיוחדים לגבי חישוב הציון ופרטים נוספים שיש בהם כדי להדריך את התלמידים/ות לצורך ההכנה לבחינה. כמו כן יודיעו מה תהיה מתכונת השאלות בבחינה: ניתוח אירוע, הרצאת דברים על נושא נתון וכדומה.

(ג) ציונים חלקיים (למעט ציון מטיב*), המהווים חלק מן הציון הסופי במקצוע, כגון ציונים בעבור עבודות בית ובחינות ביניים, יימסרו על־ידי המורה למזכירות ויפורסמו לא יאוחר ממועד פרסום הציונים של בחינת המעבר במקצוע.

(ד) מורה או עוזר/ת הוראה יהיו נוכחים באולם הבחינה (בכל המועדים) מתחילתה, לפחות במשך השעה הראשונה לבחינה. המורה או עוזר/ת ההוראה יהיו זמינים בקרבת אולם הבחינה עד סוף הבחינה כדי להשיב לשאלות הבהרה.

(ה) (1) הבחינה מיועדת רק להזכאים/ות לגשת לבחינה. ניתן לשלול זכאות להיבחן אם התלמיד/ה לא עמדו במהלך הקורס במטלות הנדרשות.

(2) הבחינות במועדים א ו־ב מתקיימות בתאריכים שפורסמו בידיעון הפקולטה. בנסיבות מיוחדות ובאישור הדיקן או ועדת הוראה ישונה מועד הבחינה. הודעה על המועד החדש תימסר על־ידי מזכירות התלמידים/ות מבעוד מועד.

(ו) משך הבחינה שצוין בבחינה לא יוארך אלא לגבי בעלי/ות צרכים מיוחדים ובהתאם לסעיף-קטן (ז) להלן. המורים/ות יתכננו את השאלון בקפידה בהתאם לאורך הבחינה שנקבע.

(ז) הארכת זמן מיוחדת בבחינה בכתב בעברית תינתן במקרים הבאים:

(1) א) מי שעלו בשש השנים הראשונות לארץ וכן ומי ששפת אמם אינה עברית, שלא סיימו את הלימודים בבית-הספר התיכון או מוסד אקדמי מוכר מוכר בשפה העברית כשפה ראשית, יהיו זכאים להארכת זמן של רבע שעה לכל שעת בחינה ולא יותר מחצי שעה לכל הבחינה.

ב) למרות האמור לעיל, החל מהשנה החמישית ללימודים (כרונולוגית), לא תינתן הארכת זמן.

ג) 1) אישור זכאות יינתן לכל תלמיד/ה בנפרד על-סמך הצגת האישור הרלוונטי (תעודת עולה/אישור בית הספר על שפת ההוראה בו). זכאות

* ראו להלן סעיף 36. א. (5).

לפי פסקה זאת אינה חלה על בחינות בשפות, במקצועות הכלולים במקבצים, ובמקצועות לא משפטיים הניתנים במסגרת לימודים לתואר משותף עם חוגים אחרים.

יש להודיע לדיקן על ההתנגדות להארכת זמן במקצוע הנלמד, כדי שהדיקן יעביר את העניין להכרעת ועדה מקצועית הפועלת במסגרת דקנאט הסטודנטים. הודעה לתלמידים/ות תפורסם בהתאם.

(2) זכאות להארכת זמן בחינה בשל מוגבלות מטעמים רפואיים או מטעמי ליקויי למידה תוכר על־פי קריטריונים הנהוגים באוניברסיטה ורק על סמך אישורים מתאימים שיומצאו לדקנאט הסטודנטים. הזכאות לפי פסקה זו תיקבע על־ידי דיקן הסטודנטים או על-ידי מי שיוסמך על־ידו.

(ח) (1) מורה רשאי/ת למנות עוזרי/ות הוראה לעזרה בבדיקת הבחינות.

(2) האחריות על בדיקת הבחינות ומתן ציונים מוטלת על המורה.

(3) הבחינות ייבדקו על־ידי עוזרי/ות ההוראה בהתאם להנחיות המורה. הבודקים/ות ירשמו על־גבי גיליון הבחינה את הערותיהם לגוף הדברים, ציון מספרי לכל שאלה וציון מספרי (כולל) של הבחינה. ציון "נכשל" בבחינה מחייב אישור המורה, לאחר שעבר/ה על מחברת הבחינה.

(ט) נבדקה הבחינה בידי מספר עוזרי/ות הוראה, יוודאו המורים/ות שקיימת התאמה סבירה בין הציונים של הבודקים.

(י) מי שמלמדים אותו מקצוע יתאמו ביניהם, עד כמה שאפשר, את ממוצע הציונים בכל אחת מהכיתות. ייעשה מאמץ שלא יהא פער משמעותי בממוצע הציונים בין כיתות כאמור.

(יא)

(1) בדיקת הבחינות תסתיים לא יאוחר מן המפורט בסעיף-קטן (2) להלן. האחריות לכך שהבחינה תיבדק והציונים יימסרו למזכירות במועד היא על המורים/ות. איחור במסירת הציונים מחייב אישור הדיקן.

(2) משך זמן בדיקת הבחינות יהיה 15 ימים קלנדריים לכל הקורסים. באישור הדיקן יתאפשר משך זמן בדיקה של 21 יום בקורסים הדורשים זאת, ובתנאי שההודעה על כך נכללה בסילבוס הקורס המופיע בידיעון הפקולטה.

(3) המזכירות תפרסם את הציונים עם קבלת אישור המורה לפרסום, ולא יאוחר מיום עבודה אחד ממועד קבלת האישור.

(4) המזכירות תודיע לתלמידים/ות על איחור במסירת הציונים ועל המועד הצפוי לפרסומם באיחור.

(יב) הציונים יפורסמו בעילום שם, לפי מספרי הזיהוי של התלמידים/ות, על לוח המודעות של הפקולטה ובאמצעות אתר הפקולטה. המזכירות לא תמסור ציונים בטלפון.

(יג) בנוסף לציונים של הנבחנים תפרסם המזכירות את הממוצע של הנבחנים בבחינה במועד שבו מדובר.

(יד) לא ניתן לשנות ציון סופי שפורסם, אלא רק כתוצאה מערעור, כמפורט להלן.

30. ערעור על בחינה

(א) זכות ערעור:

ניתן להגיש ערעור על ציון הבחינה בהתאם למפורט להלן

(1) מטרת הערעור לוודא שלא נפלה טעות מהותית במתן הציון.

(2) לא יוגש ערעור שבו בקשה להערכה מחדש של הבחינה.

(3) בערעור יש לפרט את נימוקי הערעור תוך התייחסות נקודתית לתוכן הבחינה.

(4) הוגש ערעור על הציון, תיבדק הבחינה על-ידי מורה/ת המקצוע. במקרה זה יכולה הבחינה כולה להיבדק מחדש, והציון שייקבע על-ידי המורה יכול להיות נמוך מן הציון המקורי.

(ב) הסברים לאחר הבחינה, גישה להעתק מחברות הבחינה וערעור על ציון הבחינה:

(1) פתרון כתוב יועלה לאתר הפקולטה ביום פרסום הציונים.

(2) במקצוע שבו ישנה בקשה של המורה למועד הסברים, מועד ההסברים ייקבע ליום פרסום הציונים. ההסברים יינתנו על-ידי המורה או על-ידי עוזרי ההוראה. רשימת מועדי ההסברים תפורסם על-ידי מזכירות התלמידים.

(3) המרצה או עוזרי/ות ההוראה ימסרו את מחברות הבחינה למזכירות התלמידים ביום פרסום הציונים. בכל מקרה אין למסור את מחברות הבחינה לתלמידים/ות. מחברות הבחינה ייסרקו ויועלו לפורטל האוניברסיטאי תוך יום עבודה אחד.

ניתן להגיש ערעור על ציון בבחינה תוך יומיים מסריקת מחברות הבחינה והעלאתם לפורטל האוניברסיטאי. לא תתאפשר הגשת ערעור מעבר לתקופה המצוינת.

(4) הערעור יוגש בעילום שם באמצעות המערכת המקוונת.

(5) נפגמה האנונימיות של המערער/ת, יידחה הערעור על הסף.

(6) חל איסור מוחלט לשוחח עם מורה/ת הקורס על הערעור במהלך קריאת הערעור על־ידי המורה. איסור זה חל כל עוד לא פורסמה החלטת המורה על הערעור.

(7) ההחלטות בערעורים יימסרו על־ידי המורה עד שלושה ימים לפני מועד ב ועד שבועיים מיום קבלת הערעורים על בחינות מועד ב.

(8) לא פורסמה ההחלטה בערעור עד שלושה ימים לפני המועד הבא של הבחינה והתלמיד/ה ניגש/ה לבחינה במועד הבא, ייזקף לזכותו/ה הציון הגבוה מבין הציונים בשני המועדים.

(9) נפלה טעות בחישוב סך כל הנקודות המרכיבות את ציון המבחן, ניתן להגיש בקשה לתיקון הטעות עד סוף יום העבודה השביעי (שעה 15:00) של מזכירות התלמידים שלאחר יום פרסום הציונים. למען הסר כל ספק, על הבקשה הנ"ל לא יחול סעיף 30(ב)(8) לעיל. מגבלת הזמן לא תחול אם הבחינה היא הבחינה האחרונה שהתלמיד/ה נבחנים/ות בה באותו מקצוע.

מחברת הבחינה הסרוקה תימצא בפורטל האוניברסיטאי עד שלושה חודשים מיום סריקתה. לאחר מכן לא ניתן יהא לקבל את עותק הבחינה הסרוקה או העתק פיזי הימנה.

(10)(א) אובדן מחברת בחינה שלא באשמת הנבחן/ת לפני קבלת הציון:

במקרים אלו ייקבע הציון בבחינה באחת הדרכים הבאות, בתאום עם מורה/ת המקצוע ובאישור הדיקן: על ידי בחינה מחדש או עבודה; או על ידי כלל המרכיבים האחרים של הציון הקיימים באותו מקצוע (כגון: בחנים ובחינות שהתקיימו במהלך הקורס, תרגילים, עבודות וכו'); או על־ידי מתן ציון השלים.

(ב) אובדן מחברת בחינה שלא באשמת הנבחן/ת לאחר קבלת ציון:

במקרים אלו ישתנה הציון בבחינה לפי ממוצע הנקודות שהועלו בערעורים באותו מקצוע ובאותו מועד, או ע"י בחינה מחדש. (לאחר הבחינה לא ניתן יהיה לשנות את הבחירה).

נוהל סריקה ממוחשבת של בחינות וערעור עליהן באמצעות פורטל האוניברסיטה לא יחול על בחינות רב ברירתיות אשר יבדקו ידנית ובשינויים המחויבים וזאת לאחר צילומן ושמירת עותק מהן למשך שלושה חודשים מטעם מזכירות תלמידים.

31. מועד חריג

(א) "מועד חריג" הינו מועד בחינה שאינו נמנה על אחד משני מועדי הבחינה הסדירים ("מועד א' ומועד ב'") הנערכים בסוף קורס. מועד בחינה חריג יתקיים רק בבחינות מעבר בסוף הקורס.

(ב) הזכאות למועד חריג תיקבע על־ידי הוועדה לענייני תלמידים (להלן בסעיף זה: "הוועדה").

(ג) בקשה למועד חריג תוגש למזכירות תלמידים בהתאם **לנוהל להגשת בקשה למועד בחינה חריג** (הנוהל מהווה **נספח** לתקנון הלימודים).

(ד) ככלל, לא תאשר הוועדה מועד חריג למי שבחרו שלא להיבחן במועד א', גם אם נבצר ממנו/ה – נבצרות מוחלטת – להיבחן במועד ב'. עם זאת, הוועדה רשאית לאשר מועד חריג במקרים נדירים למי שנבצר ממנו/ה לגשת לשני מועדי הבחינה, הכל בהתאם לאמור בסעיף זה.

(ד) במקרים הבאים (ולמרות האמור בס"ק (ד)) יהיו תלמידים/ות זכאים/ות להיבחן במועד חריג:

(1) תלמידים/ות שנבצר מהם לגשת למועד בחינה בקורס מחמת שירות מילואים פעיל בעת מועד הבחינה;

(א) לא נתאפשר לגשת למועד בחינה בקורס מחמת שירות מילואים פעיל בעת מועד הבחינה;

(ב) מי ששירת/ה 10 ימי מילואים רצופים או 21 ימים ומעלה (מצטבר) במהלך הסמסטר, זכאי/ת לגשת למועד מיוחד בכל בחינה אשר תתקיים עד תום אותו סמסטר.

(ג) מי ששירת/ה 10 ימי מילואים רצופים או 21 ימים ומעלה (מצטבר), בתקופת שנים עשר החודשים מיום תחילת הלימודים, זכאי/ת למועד בחינה נוסף, שלישי, בקורסים אליהם היה/תה רשום בזמן התקופה שבה שירת/ה

במילואים. יובהר, כי מתוך שלושת המועדים הנ"ל, קיימת זכאות לגשת לשני מועדי בחינה בלבד.

ד) שירות מילואים פעיל במהלך ששת הימים הקודמים למועד הבחינה יזכה את התלמיד/ה במועד מיוחד.

(2) כששתי בחינות נקבעו לאותו התאריך. יודגש, כי במקרים אלה הזכאות למועד חריג מותנית בכך שהתלמיד/ה ת/יבחן באחת משתי הבחינות.

(3) למי שלומד/ת באחת התכניות המשותפות ונקבע לו/לה שתי בחינות בקורסי חובה ו/או חובת בחירה באותו התאריך או יום אחרי יום, ישנה זכאות למועד חריג בקורס חובה משפטי אם הבחינה בקורס החובה השני תהיה במועד הרגיל.

לעניין ס"ק זה דין קורס בחירה משפטי הנלמד במתכונת של ארבע נ"ז ומעלה כדין קורס חובה משפטי.

(4) עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת כהורה מיועד או כהורה במשפחה אומנה, בהתאם להוראות סעיף 19ב. לחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז-2007 ולפי כללי זכויות הסטודנט (התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה), התשע"ב-2012.

(5) תלמידים/ות שאושפזו או שחלו במחלה חמורה היוצרת נבצרות של ממש בעת מועד הבחינה, ובלבד שפעלו מבעוד מועד בהתאם **לנוהל להגשת בקשה למועד בחינה חריג** (הנוהל מהווה, כאמור, **נספח** לתקנון הלימודים).

(6) פטירת קרוב משפחה בדרגת קרבה ראשונה (בן/בת זוג, הורה, ילד/ה, אח/ות) בתקופה במשך 30 הימים הקודמים למועד בחינה בקורס.

(ו) בנוסף לכל האמור לעיל, שמור לוועדה שיקול הדעת להחליט על זכאות למועד חריג במקרים נוספים, שהינם יוצאי דופן, אשר אינם מנויים בסעיף זה.

(ז) אם מהווה קורס שבו נקבע מועד חריג דרישת-קדם בקורס מתקדם, אפשר להתחיל בלימודים בקורס המתקדם; ההכרה בהמשך ההשתתפות תהיה רק לאחר עמידה בבחינה בקורס.

(ח) אי הופעה ללא הודעה למזכירות תלמידים חמישה ימים מראש למועד חריג שאושר, גוררת קנס כספי.

31א.

(1) ההחלטה כי הציון בקורס יהיה ע"פ מטלת סיום שאינה בחינה הנערכת באוניברסיטה בפיקוח היא של המרצה בלבד.

(2) מטלת הסיום תפורסם בסמוך לסיום הקורס ותוגש תוך זמן קצר שייקבע ע"י המרצה.

(3) פרסום ציוני מטלת סיום יהיה תוך 21 ימים קלנדריים.

(4) לא יהיה מועד שני להגשת מטלת הסיום.

32. עבודות בית

(א) על המורה לפרסם בתחילת הלימוד במקצוע את מועדי ההגשה של כל העבודות. אם הדבר אינו אפשרי, יודיעו המורים/ות על מועד ההגשה תוך זמן סביר להכנת העבודה. הודעה בדבר מועדי הגשת העבודות תימסר למרכז של שנת הלימוד.

(ב) עבודת בית תיעשה באופן עצמאי, ללא שיתופם וללא עזרתם של אחרים, תוך הקפדה על כללי ציטוט מדויקים ואמינים וכן על כללי תחביר ודקדוק מקובלים, והכול כפי שייקבע על-ידי המורה; בכל מקרה אין להעתיק או להשתמש במקורות כלשהם ללא ציון הדבר כמקובל בעבודות אקדמיות.

(ג) העבודות תוגשנה מודפסות, בעילום שם, נושאות את ת"ז של התלמיד/ה בלבד. עבודה שהוגשה בכתב יד ו/או ללא ת"ז על־גביה ו/או לא תכלול פרטים מזהים (למעט ת"ז), לא תיבדק. דינה של העבודה כאילו לא הוגשה.

(ד) ציונים על עבודות בית יועברו למזכירות ויפורסמו לכל המאוחר 30 יום לאחר שהוגשו, ובלבד שתאריך פרסום הציונים לא יהיה מאוחר ממועד הפרסום של ציוני הבחינה הסופית. אם לא פורסם ציון של עבודה שהוגשה, ישנה אפשרות לטעון זאת, בצירוף העתק העבודה, תוך 14 ימים מיום פרסום הציונים. הציונים יתפרסמו רק ביום שהמחברות הועברו לחלוקה.

(ה) (1) תלמיד/ה ששירת/ה במילואים ונדרש/ה להגיש עבודות בית בתקופת המילואים — יוארך המועד להגשת העבודות במספר הימים השווה למספר ימי המילואים שבין תחילת המילואים לבין מועד הגשת העבודה.

(2) תלמיד/ה הנדרש/ת להגיש עבודת בית לאחר שירות מילואים — יוארך המועד להגשת העבודה במספר ימים השווה למספר ימי המילואים ששירת/ה במהלך 21 הימים שלפני מועד הגשת העבודה או במספר ימי המילואים ששירת/ה בין מועד פרסום העבודה למועד הגשתה, לפי הנמוך מבין השניים.

(3) זכאות להארכה במועד הגשת בית עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת כהוראה מיועד או כהורה במשפחה אומנה, בהתאם להוראות סעיף 91ב. לחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז-7002 ולפי כללי זכויות הסטודנט (התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה), התשע"ב-2102.

(4) זכאות למועד בחינה חריג, כשישנה דרישה להגיש עבודת בית בתאריך הנופל בהפרש של עד שלושה ימים ממועד הבחינה, יידחה מועד ההגשה של העבודה במספר ימים השווה להפרש שבין מועד הגשת העבודה המקורי למועד הבחינה.

(5) במקרה שבו אין טעם להגיש העבודה לאחר המועד המקורי, ניתן להחליף את העבודה בעבודה אחרת באישור המרצה.

(6) הדיקן, לפי המלצת המרצה, רשאי/ת לבטל את חובת הגשת העבודה. במקרה כזה ת/ייקבע המרצה את הרכב הציון.

(ו) ככלל אין ערעור על ציון העבודות, אלא אם נקבע אחרת על־ידי מורי/ות הקורס.

פרק ט – ציונים

33. הציון הסופי

(א) ציון סופי במקצוע לימוד יכלול את כלל המרכיבים שנקבעו על־ידי המורה, וביניהם בחינת מעבר בסוף הקורס, בחינות ביניים, עבודות בכתב, מבדקים בכתב ובעל־פה, וציון מיטיב על נוכחות והשתתפות.

(ב) מרכיבי הציון יפורסמו בידיעון הפקולטה. לא יוכנס שינוי במרכיבי הציון כפי שפורסמו אלא באישור ועדת ההוראה, ובמקרים דחופים – באישור הדיקן. הודעה על השינוי יש למסור מבעוד מועד בכתב, עם העתק לדיקן ובעל־פה.

(ג) ציון מעבר בקורסים הינו 60 (אם לא צוין אחרת).

34. מקצועות חובה ושיעורי בחירה

(א) במקצועות חובה ובשיעורי בחירה תתקיים בחינת מעבר בכתב בסוף הקורס.

(ב) במקצוע שנתי יהיה משקלה של בחינת המעבר 60% לפחות מהציון הסופי ובמקצוע סמסטריאלי – 70% לפחות מהציון הסופי, אלא אם כן יאושר אחרת על-ידי ועדת ההוראה.

(ג) כל סטייה מהוראות אלו מחייבת אישור מראש של ועדת ההוראה.

(ד) ייערך תיקנון ציונים בפקולטה. במידה ובבחינה יהיו לפחות 25 תלמידים/ות, ממוצע הציונים יהיה בין 77 ל־81. הדיקן רשאי/ת לאשר סטייה מטווח הציונים המתוקנן על פי בקשה מנומקת של המרצה.

35. סמינרים

(א) הציון בסמינר מורכב מנוכחות במפגשים, מהשתתפות פעילה, מהצגת העבודה בעל־פה ומרמת העבודה בכתב, והכול כפי שייקבע על־ידי המורה.

(ב) ניתן לקיים גם מבחני ביניים או בחנים.

(ג) משקל העבודה בכתב יהיה 60% לפחות מהציון הסופי.

(ד) אישר המורה הגשתה של עבודה משותפת, כאמור בסעיף 23(ב)(6) לעיל, יש להבהיר מהם הקריטריונים להערכתה של עבודה כזו.

36. מרכיבי הציון

(א) ציון מיטיב:

(1) ניתן לקבוע ציון מיטיב בין מרכיבי הציון הסופי.

(2) ציון מיטיב יינתן על השתתפות פעילה ואיכותית במיוחד במפגשים, ובלבד שיהיה רישום שוטף של התלמידים/ות שהתבלטו כאמור.

(3) ציון מיטיב לא יעלה על 8 נקודות.

(4) (1) ציון מטיב לא יעלה על 8 נקודות.

(2) יש להעביר למזכירות התלמידים את הציונים המטיבים לכל המאוחר יום אחד לפני בחינת מועד א של המקצוע.

(ב) ציון חלקי:

ניתן לקבוע ציון חלקי, ובכלל זה הפחתת נקודות, עקב סיבות שונות, לרבות: אי־נוכחות; אי־מוכנות לשיעור; או אי־קיום דרישות הקורס כפי שהוגדרו על־ידי המורה.

37. ממוצע ציונים

בחישוב ממוצע ציוניו של תלמיד יינתן לכל אחד מהמקצועות שלמד משקל יחסי בהתאם למספר נקודות הזכות של אותו מקצוע (שקלול).[4]

פרק י – נקודות זכות שלא בגין לימוד מקצוע

38. משפט מבויים שנתי

השתתפות במשפט המבוים השנתי מיועדת לתלמידים/ות מצטיינים/ות, והיא מקנה 4 נקודות זכות. בהסכמת המורה האחראי/ת על המשפט המבוים יוכלו להיחשב 4 נקודות הזכות כסמינר, ובלבד שנלמד לפחות סמינר אחד נוסף בפקולטה. השתתפות במשפט המבוים השנתי תצוין בגיליון הציונים.

39. השתתפות במערכת כתב־עת

(א) השתתפות במערכת כתב־עת משפטי של הפקולטה מיועדת לתלמידים/ות מצטיינים/ות והיא מקנה 4 נקודות זכות לשנה.

(ב) הודעה על הענקת נקודות זכות לפי סעיף זה תועבר לדיקן מדי שנה.

(ג) מספר הנקודות המרבי שניתן לצבור במהלך לימודיו בפקולטה על־פי סעיף זה הינו 8 נקודות זכות.

(ד) השתתפות במערכת לפי סעיף זה תצוין בגיליון הציונים.

40. פרסום בכתב־עת

(א) ישנה אפשרות לעורכי כתב-עת משפטי של הפקולטה, יחד עם המורים/ות בתחום הרלוונטי להעניק 2-4 נקודות זכות לתלמידים/ות שרשימה מפרי עטם פורסמה בכתב-עת משפטי בעל מוניטין.

(ב) ניתן לצבור עד 4 נקודות זכות לפי סעיף זה במהלך הלימודים לתואר. במקרים יוצאים מן הכלל רשאי הדיקן לאפשר צבירה של מספר רב יותר.

---

4. נקודות הזכות בגין מקצועות הלימוד הן בהתאם למספר הנקודות שהוקצו לכל אחד מהם בעת שנלמדו על-ידי התלמידים/ות בפועל, גם אם משקל המקצוע היה שונה לפני תחילת הלימודים בפקולטה.

41. עבודת מחקר

(א) הדיקן, בהמלצת מורה, רשאי/ת לאשר לתלמידים/ות לכתוב עבודת מחקר במקום שיעור בחירה.

(ב) העבודה תיכתב בהדרכה האישית של המורה הממליץ/ה, והיא תקנה עד 2 נקודות זכות לפי החלטת המורה, ו- 3-4 נקודות זכות לפי החלטת המורה בהיוועצות עם הדיקן.

(ג) ניתן לצבור עד 4 נקודות זכות לפי סעיף זה במהלך הלימודים לתואר. במקרים יוצאים מן הכלל רשאי/ת הדיקן לאפשר צבירה של מספר נקודות זכות רב יותר.

42. פעילות התנדבותית

(א) הפקולטה למשפטים מעודדת מעורבות של סטודנטים/ות בפעילויות חברתיות כחלק בלתי נפרד מהחינוך המשפטי.

(ב) השתתפות בפעילויות התנדבותיות של מעורבות חברתית שאושרו על-ידי דקנאט הסטודנטים מזכה בפטור בהיקף של עד 4 נקודות זכות במכסת לימודי הבחירה הלא משפטיים. תלמידי/ות תואר כפול בתכניות משותפות יהיו זכאים/ות לפטור בהיקף של שתי נקודות זכות.

(ג) השתתפות בפעילות התנדבותית כאמור בסעיף (א), שאושרה על-ידי דקנאט הסטודנטים, המאושרת על-ידי דיקן הפקולטה למשפטים כהתנדבות בעלת אופי משפטי, מזכה בפטור בהיקף של 2 נקודות זכות במכסת לימודי הבחירה המשפטיים. רשימת הפעילויות המאושרות כהתנדבותיות משפטיות תימצא במזכירות התלמידים בתחילת שנת הלימודים.

(ד) ניתן לצבור עד 4 נקודות זכות לפי סעיף זה במהלך הלימודים לתואר.

43. השתתפות במקהלה, בתזמורת ובנבחרות הייצוג של האוניברסיטה

(א) השתתפות במקהלת האוניברסיטה, בתזמורת האוניברסיטה, בתחרות משפטית באישור ועדת הוראה או באחת מנבחרות הספורט הייצוגיות של האוניברסיטה מזכה בפטור בהיקף של 2 נקודות זכות. נדרש אישור ועדת הוראה באישור מועצת הפקולטה למתן זכאות לכל תחרות משפטית.

(ב) אישור על השתתפות לפי סעיף-קטן (א) יימסר לפקולטה על-ידי הגורם המתאים המוסמך מטעם האוניברסיטה.

פרק יא – תואר כפול בתכנית משותפת במשפטים וכלכלה

44. התכנית

(א) ניתן ללמוד תואר כפול בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג לכלכלה, משנת הלימודים הראשונה, אם נכללים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג לכלכלה ובתנאי שאין תואר בוגר באחד משני החוגים.

(ב) הלמידה בתואר כפול בתכנית המשותפת מזכה בפטור מהמקצועות הבאים

בפקולטה למשפטים: יסודות בכלכלה למשפטנים (4 נקודות זכות); מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות); שיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות. חובה ללמוד את הקורס "מבוא לניתוח כלכלי של המשפט".

(ב) ניתן ללמוד במקביל ללימודי המשפטים את תכנית הלימודים של החוג לכלכלה במסלול הדו־חוגי לתואר בוגר בכלכלה, אולם הפטור יהיה ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על־ידי החוג לכלכלה.

לשוקלים/ות לעסוק בתחומים של משפט פרטי או עסקי מומלץ לבחור את הקורס "אמצעי תשלום", קורס יסוד שבחלק מבתי"ס האחרים למשפטים הוא שיעור חובה.

45. אי־סיום הלימודים במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת

הפסקת לימודים בחוג לכלכלה במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת בלי לסיימם, ייחשבו המקצועות שבהם התקבל ציון בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 18 נקודות זכות).[5]

פרק יב – תואר כפול בתכנית משותפת במשפטים ופסיכולוגיה

46. התכנית

(א) רשאים ניתן ללמוד בתואר כפול בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג לפסיכולוגיה משנת הלימודים הראשונה, אם נכללים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים והחוג לפסיכולוגיה ובתנאי שאין תואר בוגר באחד משני החוגים.

(ב) הלמידה בתואר כפול בתכנית המשותפת מזכה בפטור מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות); שיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.

(ג) ניתן ללמוד במקביל ללימודי המשפטים את תכנית הלימודים של החוג לפסיכולוגיה במסלול הדו-חוגי לתואר בוגר בפסיכולוגיה, אולם הפטור יהיה ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי החוג לפסיכולוגיה.

47. אי־סיום הלימודים במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת

במקרה של הפסקת הלימודים בחוג לפסיכולוגיה במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת בלי לסיימם, ייחשבו המקצועות שבהם התקבל ציון בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 18 נקודות זכות).

פרק יג – תואר כפול בתכנית משותפת במשפטים ורפואה

48. התכנית

(א) ניתן ללמוד בתואר כפול בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולפקולטה לרפואה (בטכניון), משנת הלימודים הראשונה, אם נכללים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים והפקולטה לרפואה ובתנאי שאין תואר באחד משני החוגים.

(ב) הלמידה בתואר הכפול בתכנית המשותפת מזכה בפטור מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות); שיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.

(ג) ניתן ללמוד במקביל ללימודי המשפטים את תכנית הלימודים של הפקולטה לרפואה, אולם הפטור יהיה ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי הפקולטה לרפואה.

49. אי־סיום הלימודים במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת

במקרה של הפסקת לימודים בפקולטה לרפואה במסגרת התכנית בלי לסיימם, ייחשבו המקצועות שבהם התקבל ציון בפקולטה לרפואה כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 18 נקודות זכות).

פרק יד – תואר כפול בתכנית משותפת במשפטים וסיעוד

50. התכנית

(א) ניתן ללמוד בתואר כפול תכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג לסיעוד משנת הלימודים הראשונה, אם נכללים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים והחוג לסיעוד ובתנאי שאין תואר בוגר באחד משני החוגים.

הלמידה בתואר הכפול בתכנית המשותפת מזכה בפטור מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות); שיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.

(ב) ניתן ללמוד במקביל ללימודי המשפטים את תכנית הלימודים של החוג לסיעוד לתואר בוגר בסיעוד, אולם הפטור יהיה ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי החוג לסיעוד.

51. אי־סיום הלימודים במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת

במקרה של הפסקת לימודים בחוג לסיעוד במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת בלי לסיימם, ייחשבו המקצועות שבהם התקבל ציון בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 18 נקודות זכות).

---

5. ראה להלן הבהרות לעניין ההכרה בשיעורים במסגרת התוכנית, שניתנים במקביל כשיעורי חובה בפקולטה למשפטים.

פרק טו – תואר כפול בתכנית משותפת במשפטים ולימודי אסיה

52. התכנית

(א) ניתן ללמוד בתואר כפול בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג ללימודי אסיה משנת הלימודים הראשונה, אם נכללים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג ללימודי אסיה ובתנאי שאין תואר בוגר באחד משני החוגים.

(ב) התלמידים/ות ילמדו במקביל את התכנית לתואר בוגר במשפטים ואת התכנית של החוג ללימודי אסיה במסלול הדו-חוגי לתואר בוגר.

(ג) הלמידה בתואר הכפול בתכנית מזכה בפטור מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות) ושיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.

(ד) הלמידה בתואר הכפול בתכנית מזכה בפטור מחלק משיעורי הבחירה (8 נקודות זכות) בחוג ללימודי אסיה.

מומלץ לתלמידי/ות התואר הכפול שבתכנית ללמוד את הקורס של גב' ענבל ינקו "מבוא למשפט סיני".

53. אי־סיום הלימודים במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת

במקרה של הפסקת לימודים בחוג ללימודי אסיה במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת בלי לסיימם, ייחשבו המקצועות שבהם התקבל ציון בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 18 נקודות זכות).

פרק טז – תואר כפול בתכנית משותפת במשפטים ותקשורת

54. התכנית

(א) ניתן ללמוד בתואר כפול בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג לתקשורת משנת הלימודים הראשונה, אם נכללים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג לתקשורת ובתנאי שאין תואר בוגר באחד משני החוגים.

(ב) התלמידים/ות ילמדו במקביל את התכנית לתואר בוגר במשפטים ואת התכנית לתואר בוגר בתקשורת במסלול הדו-חוגי.

(ג) הלמידה בתואר הכפול בתכנית מזכה בפטור מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים:

מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות) ושיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.

(ד) הלומדים בתואר הכפול בתכנית לא ילמדו קורסים משפטיים בחוג לתקשורת.

55. אי־סיום הלימודים במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת

במקרה של הפסקת לימודים בחוג ללימודי אסיה במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת בלי לסיימם, ייחשבו המקצועות שבהם התקבל ציון בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 18 נקודות זכות).

פרק יז – תואר כפול בתכנית משותפת במשפטים ותכנית "אופקים"-תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה

56. התכנית

(א) ניתן ללמוד בתואר כפול בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ותכנית "אופקים"-תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה, משנת הלימודים הראשונה, אם עומדים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ותכנית "אופקים"-תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה ובתנאי שאין תואר בוגר באחד משני החוגים.

(ב) הלמידה בתואר הכפול בתכנית מזכה בפטור מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים:

מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות) ושיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.

(ג) הלמידה נעשית במקביל ללימודי המשפטים, ובמסגרתה תילמד תכנית הלימודים של תכנית "אופקים" – תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה, אולם הפטור יהיה ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על־ידי תכנית "אופקים".

(ד) (1) תלמידים/ות ילמדו, במקביל ללימודי המשפטים, את תכנית הלימודים של תכנית "אופקים", אך לא יוכלו ללמוד קורסים משפטיים שלא במסגרת הפקולטה למשפטים.

57. אי־סיום הלימודים במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת

במקרה של הפסקת לימודים בתכנית "אופקים"- תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת בלי לסיימם, ייחשבו המקצועות שבהם התקבל ציון בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד מכסה של 18 נקודות זכות).

הפסקת הלימודים בפקולטה למשפטים במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת בלי לסיימם, ייחשבו המקצועות בפקולטה למשפטים שבהם התקבל ציון כמקצועות בחירה בתכנית אופקים"- תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה (עד למכסה של 20 נקודות זכות).

פרק יח– תכנית משותפת במשפטים ועבודה סוציאלית

58. התכנית

(א) ניתן ללמוד בתואר הכפול בתכנית המשותפת אם עומדים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל בית הספר לעבודה סוציאלית ובתנאי שאין תואר בוגר במשפטים או תואר בעבודה סוציאלית.

הלמידה בתואר הכפול בתכנית המשותפת מזכה בפטור מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים בהיקף של 20 נקודות זכות; חלק מסדנאות ושיעורי בחירה משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.

(ב) התלמידים/ות ילמדו במקביל ללימודי המשפטים את תכנית הלימודים של בית הספר לעבודה סוציאלית, אולם הפטור יהיה ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על־ידי ביה"ס לעבודה סוציאלית.

59. אי־סיום הלימודים במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת

במקרה של הפסקת לימודים בתכנית לעבודה סוציאלית במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת בלי לסיימם, ייחשבו המקצועות שבהם התקבל ציון בביה"ס לעבודה סוציאלית כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 18 נקודות זכות).

פרק יט – תכנית משותפת במשפטים ומערכות מידע

60. התכנית

(א) ניתן ללמוד בתואר כפול בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג למערכות מידע, משנת הלימודים הראשונה, אם עומדים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג למערכות מידע ובתנאי שאין תואר בוגר באחד משני החוגים.

(ב) הלמידה בתואר הכפול בתכנית מזכה בפטור מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות) ושיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.

(ג) התלמידים/ות ילמדו, במקביל ללימודי המשפטים, את תכנית הלימודים של החוג לתואר בוגר במערכות מידע, אולם הפטור יהיה ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי החוג למערכות מידע.

61. אי־סיום הלימודים במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת

במקרה של הפסקת לימודים בחוג למערכות מידע במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת בלי לסיימם, ייחשבו המקצועות שבהם התקבל ציון בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 18 נקודות זכות).

פרק כ – תכנית משותפת במשפטים ותואר שני בפילוסופיה

62. רציונל

(א) בשנים האחרונות גדלה ההכרה בקרב בתי הספר למשפטים בעולם בחשיבות של הכשרה משפטית לא־פורמאלית לתלמידי משפטים. גוברת ההכרה בכך שכדי להיות משפטן ומשפטנית טובים, צריך ללמוד לא רק רשימות חוקים ופסקי דין, אלא גם תיאוריות פילוסופיות על טבע המשפט ועל הבסיס העיוני של ענפי המשפט השונים, כמו גם תיאוריות סוציולוגיות, כלכליות ואחרות.

מטרת התואר הכפול בתכנית היא להעניק לתלמידים/ות מצטיינים מהפקולטה למשפטים אפשרות לרכוש השכלה פילוסופית רחבה, שתעשיר הן את עולם הרוח שלהם/ן באופן כללי, והן את ההבנה המשפטית שלהם/ן.

(ב) במסגרת התכנית ילמדו תלמידים/ות אלה לקראת תואר **שני** בפילוסופיה החל מהשנה השלישית ללימודיהם בפקולטה למשפטים.

(ג) התכנית מבוססת על כך שניתן לקחת במסגרת מה שמוגדר בתכנית הלימודים כ"שיעורי בחירה לא-משפטיים" קורסים בחוגים אחרים, ובהם החוג לפילוסופיה. במשבצת זו התלמידים/ות ילמדו את קורסי ההשלמה לתואר שני, אותם קורסים שהחוג לפילוסופיה מטיל על מועמדים/ות בעלי/ות תואר ראשון בפילוסופיה.

(ד) לאחר סיום קורסי ההשלמה, ובמקביל ללימודים בשנה ג ו־ד בפקולטה, ניתן יהיה לקחת את הקורסים הנדרשים לתואר שני בפילוסופיה (במסלול א או במסלול ב).

63. תנאי קבלה לתכנית

(א) מי שסיימו 70 נקודות לפחות בלימודי התואר הראשון במשפטים, בממוצע של 80.

(ב) יש ללמוד קורסי השלמה בפילוסופיה בסך 14 שש"ס כמפורט להלן.

(ג) המעבר לסמסטר הרביעי בלימודי התואר השני בפילוסופיה יותנה באישור זכאות לתואר ראשון במשפטים בציון סופי של 80 לפחות

64. מבנה הלימודים

(א) תכנית זו, כמו התכנית הקיימת לתואר שני בפילוסופיה, תילמד במסלול א או במסלול ב, בכפוף לאישור החוג לפילוסופיה.

(ב) חובה על המועמדים/ות ללימודים בתכנית (בזהות למועמדים אחרים לתואר שני בפילוסופיה שהתואר הראשון שלהם אינו בפילוסופיה) לקחת קורסי ההשלמה בסך של 14 שש"ס הכוללים: פילוסופיה יוונית, פילוסופיה חדשה, אחד מהמבואות הבאים: מטפיסיקה , לוגיקה, תורת ההכרה, אתיקה, פילוסופיה של המדע אסתטיקה וכו' (4 שש"ס כל אחד) וכתיבה פילוסופית (2 שש"ס). ניתן לקחת קורסים אלה משנה ב ללימודים בפקולטה, והם ייחשבו בכל מקרה כחלק ממכסת השעות הנדרשות לתואר ראשון במשפטים (במסגרת "שיעורי בחירה לא-משפטיים").

(ג) רק לאחר סיום קורסי ההשלמה בציון ממוצע של 80, ניתן כאמור לקחת, משנה ג ללימודי התואר הראשון במשפטים, קורסים לתואר שני בחוג לפילוסופיה.

(ד) הקבלה תהיה במעמד של "תלמיד על תנאי".

(ה) לאחר למידה של קורסים בפילוסופיה בדרג 3 או 4 במסגרת הלימודים בפקולטה למשפטים, תוכל הוועדה החוגית לתואר שני להכיר ב- 4 שש"ס מקורסים אלה כמילוי הדרישות בפילוסופיה.

במקרה זה ישנה חובה ללמוד 28 שש"ס במסלול א, ו- 40 שש"ס במסלול ב.

(ו) קבלת התואר השני בפילוסופיה כללית מותנית בקבלת תואר ראשון במשפטים.

פרק כא – תואר כפול בתכנית משותפת במשפטים וסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

65. התכנית

(א) ניתן ללמוד בתואר כפול בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה משנת הלימודים הראשונה, אם עומדים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה ובתנאי שאין תואר בוגר באחד משני החוגים.

(ב) הלמידה בתואר הכפול בתכנית המשותפת מזכה בפטור מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות); שיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות. התלמידים/ות ילמדו, במקביל ללימודי המשפטים, את תכנית הלימודים של החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה, אולם הפטור יהיה ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי החוג לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

66. אי סיום הלימודים במסגרת התכנית

במקרה של הפסקת לימודים בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה במסגרת התואר הכפול בתכנית המשותפת בלי לסיימם, ייחשבו המקצועות שבהם התקבל ציון בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 18 נקודות זכות).

פרק כב – תכנית משותפת במשפטים ותואר שני ביחסים בינלאומיים (במסגרת המחלקה ליחסים בינלאומיים – ביה"ס למדעי המדינה)

67. רציונל

(א) בשנים האחרונות גדלה ההכרה בקרב בתי הספר למשפטים בעולם בחשיבות של הכשרה משפטית לא-פורמאלית לתלמידי משפטים. גוברת ההכרה שכדי להיות משפטן ומשפטנית טובים, צריך ללמוד לא רק רשימות חוקים ופסקי דין, אלא גם תיאוריות פילוסופיות על טבע המשפט ועל הבסיס העיוני של ענפי המשפט השונים, כמו גם תיאוריות סוציולוגיות, כלכליות ואחרות.

(ב) מטרת התכנית היא להעניק למצטיינים/נות מהפקולטה למשפטים אפשרות לרכוש השכלה רחבה ביחסים בינלאומיים, שתעשיר הן את עולם הרוח שלהם/הן באופן כללי, והן את ההבנה המשפטית שלהם/ן.

(ג) במסגרת התכנית ילמדו תלמידים/ות אלה לקראת תואר שני ביחסים בינלאומיים במסגרת המחלקה ליחסים בינלאומיים בבית הספר למדעי המדינה, מהשנה השלישית ללימודים בפקולטה למשפטים.

(ד) התכנית מבוססת על כך שניתן לקחת במסגרת מה שמוגדר בתכנית הלימודים כ"שיעורי בחירה לא-משפטיים" קורסים בחוגים אחרים, ובהם החוג ליחסים בינלאומיים במסגרת המחלקה ליחסים בינלאומיים בבית הספר למדעי המדינה.

במשבצת זו התלמידים/ות ילמדו את קורסי ההשלמה לתואר שני, אותם קורסים שהחוג ליחסים בינלאומיים מטיל על מועמדים/ות בעלי/ות תואר ראשון ביחסים בינלאומיים.

(ה) רק לאחר סיום קורסי ההשלמה, ובמקביל ללימודים בשנה ג ו- ד בפקולטה, ניתן לקחת את הקורסים הנדרשים לתואר שני ביחסים בינלאומיים (במסלול א או במסלול ב).

68. תנאי קבלה לתכנית

(א) מי סיימו 70 נקודות לפחות בלימודי התואר הראשון במשפטים, בממוצע של 80.

(ב) יש ללמוד קורסי השלמה ביחסים בינלאומיים בסך 22 שש"ס כמפורט להלן.

(ג) המעבר לסמסטר הרביעי בלימודי התואר השני ביחסים בינלאומיים יותנה באישור זכאות לתואר ראשון במשפטים בציון סופי של 80 לפחות.

69. מבנה הלימודים

(א) תכנית זו, כמו התואר הכפול בתכנית הקיימת לתואר שני ביחסים בינלאומיים, תילמד במסלול מחקרי (בהיקף של 28 שש"ס בתוספת תזה לתואר מאסטר) או במסלול לא-מחקרי (בהיקף של 44 שש"ס), בכפוף לאישור החוג ליחסים בינלאומיים.

(ב) חובה על המועמדים/ות ללימודים בתואר הכפול (בזהות למועמדים אחרים לתואר שני ביחסים בינלאומיים שהתואר הראשון שלהם אינו במדע המדינה) לקחת קורסי ההשלמה בסך של 28 שש"ס הכוללים: קורסי חובה בשנה א' בתואר ביחסים בינלאומיים (סה'כ 8 שש'ס), גישות ואסכולות (שנה א', 4 שש'ס), סדנת מחקר (שנה א', 4 שש'ס). ניתן לקחת קורסים אלה משנה ב ללימודים בפקולטה, והם ייחשבו בכל מקרה כחלק ממכסת השעות הנדרשות לתואר ראשון במשפטים (במסגרת "שיעורי בחירה לא-משפטיים").

(ג) רק לאחר סיום קורסי ההשלמה בציון ממוצע של 80, ניתן כאמור לקחת, משנה ג ללימודי התואר הראשון במשפטים, קורסים לתואר שני בחוג ביחסים בינלאומיים.

(ד) הקבלה תהיה במעמד של "תלמיד על תנאי".

(ה) רק לאחר למידה בקורסים ביחסים בינלאומיים בדרג 3 או 4 במסגרת הלימודים בפקולטה למשפטים, תוכל הוועדה החוגית לתואר שני להכיר ב-4 שש"ס מקורסים אלה כמילוי הדרישות ביחסים בינלאומיים.

(ו) במקרה זה חובה ללמוד 28 שש"ס במסלול א, ו-40 שש"ס במסלול ב.

(ז) קבלת התואר השני ביחסים בינלאומיים מותנית בקבלת תואר ראשון במשפטים.

פרק כג – תכנית משותפת במשפטים ותואר שני במדיניות ציבורית

70. רציונל

(א) הדיסציפלינה המשפטית, מעצם טיבה, עוסקת בסמכויות השונות המוענקות לרשויות הציבוריות בישראל, ובכללים החלים על אופן הפעלת סמכויות אלו (כגון כללי ההליך ההוגן, המחויבות להגנה על זכויות אדם, וכיו"ב). תחום המדיניות הציבורית והמינהל הציבורי, כענף מענפי מדעי המדינה, חוקר את דרכי גיבושה ויישומה של מדיניות ציבורית. הקניית ידע הן בשדה המשפט והן בשדה המדיניות הציבורית מאפשרת רכישת כלים ייחודיים המשלבים את נקודות המבט והתובנות המחקריות באשר לדרכי פעולת השלטון והפוליטיקה בישראל.

(ב) במסגרת התכנית ילמדו התלמידים/ות לקראת תואר **שני** במינהל ומדיניות ציבורית החל מהשנה השלישית ללימודיהם בפקולטה למשפטים.

(ג) במסגרת הלימודים בשנים א' וב' ניתן ללמוד את הקורסים אשר נדרשים על-ידי בית הספר למדע המדינה כתנאי לתחילת לימודי התואר השני במינהל ומדיניות ציבורית. היקף לימודי ההשלמה הנ"ל הוא עד 20 נ"ז, והם ייחשבו במסגרת מכסת קורסי הבחירה הלא-משפטיים אותם רשאים/ות תלמידי/ות הפקולטה למשפטים ללמוד במסגרת לימודי התואר הראשון.

(ד) לאחר סיום קורסי ההשלמה ובכפוף לעמידה בתנאים המפורטים להלן, ניתן ללמוד, במקביל ללימודים בשנים ג ו־ד בפקולטה למשפטים, את הקורסים הנדרשים לקבלת תואר שני במינהל ומדיניות ציבורית (במסלול א או במסלול ב). לאחר שיעמדו בהצלחה בדרישות הפקולטה למשפטים ובית הספר למדע המדינה כמפורט יהיו התלמידים/ות זכאים/ות לתואר ראשון במשפטים ולתואר שני במינהל ומדיניות ציבורית.

(ה) קבלת התואר הראשון במשפטים והתואר השני במינהל ומדיניות ציבורית תיפתח בפני בוגרי/ות התכנית את האפשרות להשתלב במחקר אקדמי או בעשייה בתחום הציבורי, כעורכי ועורכות דין, כעובדי ועובדות ציבור או כנבחרי ונבחרות ציבור.

71. תנאי קבלה לתכנית

(א) מי שסיימו 70 נקודות לפחות בלימודי התואר הראשון במשפטים, בממוצע של 80.

(ב) יש ללמוד קורסי השלמה במדע המדינה בסך 20 שש"ס כמפורט להלן.

(ג) המעבר לסמסטר הרביעי בלימודי התואר במינהל ומדיניות ציבורית יותנה באישור זכאות לתואר ראשון במשפטים.

72. מבנה הלימודים

(א) התוכנית לתואר שני במינהל ובמדיניות ציבורית תילמד (במקביל לשנים ג' וד' בפקולטה למשפטים) במסלול א (בהיקף של 32 שש"ס) או במסלול ב (בהיקף של 44 שש"ס), על פי כללי בית הספר למדע המדינה.

(ב) המועמדים ללימודים בתכנית יהיו חייבים בקורסי ההשלמה בסך של 20 שש"ס

הכוללים: מבוא לממשל ופוליטיקה; המערכת הפוליטית הישראלית; מבוא למנהל ציבורי; שיטות מחקר. תלמידים/ות שיבחרו במסלול לא מחקרי (מסלול ב') יהיו פטורים משיטות מחקר. הקורסים הנ"ל ילמדו במסגרת בית הספר למדע המדינה.

(ג) רק לאחר סיום קורסי ההשלמה בציון ממוצע של 80, ניתן כאמור לקחת, **משנה ג** ללימודי התואר הראשון במשפטים, קורסים לתואר שני בתוכנית למינהל ומדיניות ציבורית.

(ד) הקבלה תהיה במעמד של "תלמיד על תנאי".

(ה) קבלת התואר השני במינהל ומדיניות ציבורית מותנית בקבלת תואר ראשון במשפטים.

73. תעודת בוגר במשפטים ומוסמך במינהל ומדיניות ציבורית

קבלת תעודת בוגר במשפטים ותעודת מוסמך במינהל ומדיניות ציבורית תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. אם לא הושלמו דרישות התכנית במינהל ומדיניות ציבורית, הזכאות לקבל תעודת בוגר במשפטים תהיה אם התלמיד/ה עמדו בכל הדרישות לתואר ראשון במשפטים. במסגרת זו יובאו בחשבון עד 18 שש"ס שנלמדו מחוץ לפקולטה למשפטים ויוכרו כשיעורי בחירה לא־משפטיים.

פרק כד – תכנית משותפת במשפטים ותואר שני בלימודי אסיה

74. רציונל

(א) בשנים האחרונות גדלה ההכרה בקרב בתי הספר למשפטים בעולם לחשיבות של הכשרה משפטית לא־פורמאלית לתלמידי משפטים. גוברת ההכרה בכך שכדי להיות משפטן טוב, צריך ללמוד לא רק רשימות חוקים ופסקי דין, אלא גם תיאוריות פילוסופיות על טבע המשפט ועל הבסיס העיוני של ענפי המשפט השונים, כמו גם תיאוריות סוציולוגיות, כלכליות ואחרות.

(ב) מטרת התכנית היא להעניק לתלמידים/ות מצטיינים מהפקולטה למשפטים אפשרות לרכוש השכלה רחבה בלימודי אסיה, שתעשיר הן את עולם הרוח שלהם באופן כללי, והן את הבנתם המשפטית, תוך הרחבה והעמקת הידע והבנת תרבותה של אסיה המודרנית, להקנות ידע ושיטות עבודה ומחקר בנושאים שנמצאים על סדר היום באסיה (ובעולם), כגון יחסי חוץ, חברה ודמוגרפיה, צבא וביטחון, תהליכי דמוקרטיזציה, בעיות אנרגיה, סוגיות הקשורות למיעוטים ולהגירה ועוד. במסגרת התכנית ילמדו תלמידים/ות אלה לקראת תואר שני בלימודי אסיה, החל מהשנה השלישית ללימודיהם בפקולטה למשפטים.

(ג) התכנית מבוססת על כך שתלמידי משפטים יכולים לקחת במסגרת מה שמוגדר

בתכנית הלימודים שלהם כ"שיעורי בחירה לא־משפטיים" קורסים בחוגים אחרים, ובהם החוג ללימודי אסיה. במשבצת זו התלמידים/ות ילמדו את קורסי ההשלמה לתואר שני, אותם קורסים שהחוג ללימודי אסיה מטיל על מועמדים בעלי תואר ראשון בתחום.

(ד) (1) לאחר סיום קורסי ההשלמה, ובמקביל ללימודים בשנה ג ו- ד בפקולטה, ניתן לקחת את הקורסים הנדרשים לתואר שני בלימודי אסיה (במסלול א או במסלול ב).

75. תנאי קבלה לתכנית

(א) מי שסיימו 70 נקודות לפחות בלימודי התואר הראשון במשפטים, בממוצע של 80.

(ב) יש ללמוד קורסי השלמה בלימודי אסיה בסך 22 שש"ס כמפורט להלן.

(ג) המעבר לסמסטר הרביעי בלימודי התואר השני בלימודי אסיה יותנה באישור זכאות לתואר ראשון במשפטים.

76. מבנה הלימודים

(א) תכנית זו, כמו התכנית הקיימת לתואר שני בלימודי אסיה, תילמד במסלול א' מחקרי (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) — סה"כ 28 שש"ס), או במסלול ב' לא-מחקרי (כולל עמידה בבחינת גמר — סה"כ 36 שש"ס), או במסלול ג' לא מחקרי — שפה מורחב (סה"כ 36 שש"ס), בכפוף לאישור החוג ללימודי אסיה.

(ב) חובה על המועמדים/ות ללימודים בתכנית (בזהות למועמדים אחרים לתואר שני בלימודי אסיה שהתואר הראשון שלהם אינו בתחום) לקחת קורסי ההשלמה בסך של 28 שש"ס באחת משלוש ההתמחויות הבאות: פוליטיקה, בטחון וכלכלה באסיה המודרנית, תרבות וחברה באסיה המודרנית או התמחות במיקוד אזורי: סין ומרכז אסיה/ תת היבשת ההודית/ יפן וקוריאה. ניתן לקחת קורסים בנושאים אלה משנה ב ללימודיהם בפקולטה, והם ייחשבו בכל מקרה כחלק ממכסת השעות הנדרשות לתואר ראשון במשפטים (במסגרת "שיעורי בחירה לא-משפטיים").

(ג) רק לאחר סיום קורסי ההשלמה בציון ממוצע של 80, ניתן כאמור לקחת, משנה ג ללימודי התואר הראשון במשפטים, קורסים לתואר שני בחוג בלימודי אסיה.

(ד) הקבלה תהיה במעמד של "תלמיד על תנאי".

(ה) רק לאחר למידה בקורסים בלימודי אסיה בדרג 3 או 4 במסגרת לימודיו בפקולטה למשפטים, תוכל הוועדה החוגית לתואר שני להכיר ב- 4 שש"ס מקורסים אלה כמילוי הדרישות בלימודי אסיה.

(ו) במקרה זה חובה ללמוד 28 שש"ס במסלול א, ו- 40 שש"ס במסלול ב.

(ז) קבלת התואר השני בלימודי אסיה מותנית בקבלת תואר ראשון במשפטים.

פרק כה - תכנית משותפת במשפטים ותואר שני בחוג להיסטוריה כללית

77. רציונל

(א) ההיצע והביקוש בתחומי הלמידה השונים מנותבים כיום יותר ויותר לכיוון החקר והלמידה הבין-תחומיים והרב-תחומיים, המשלבים תחומי ידע שונים אשר מקיימים דיאלוג פורה ביניהם. צרכי השוק החדשים מחייבים את הבוגרים/ות בהתמקצעות רב-תחומית ולא יחידנית, צרה, כפי שהיה בעבר. השילוב בין לימודי משפטים ותחומי ידע אחרים, לרבות מדעי הרוח, מאפשר לבוגרים/ות לצאת אל עולם המקצוע כשבידיהם כלים מגוונים להתמודדות עם ביקושי השוק והאתגרים המקצועיים הגלובאליים הניצבים בפניהם.

יותר ויותר נדרשים בשוק העבודה וההשכלה מועמדים/ות בעלי/ות רקע רחב ותחומי התעניינות מגוונים, בשלים ובעלי/ות כישוריים אנליטיים ולשוניים.

(2) לימוד ההיסטוריה האירופאית והאמריקאית לתואר שני מצייד את הלומדים/ות בכלים וברקע מעמיק היכולים לתרום משמעותית ליכולתם לנתח תופעות ותהליכים עולמיים מנקודת מבט על-תקופתית, ולהבין טוב יותר את הגורמים והנסיבות שתרמו יותר מכל לעיצוב מערכות המדינה והמשפט במדינות שונות ובקהילה הבינלאומית, כמו גם לעלייתן של מגמות משתנות בתחומים כגון המשפט הבינ"ל ותורת המשפט.

(ג) מטרת התכנית במשפטים עם מסלול מואץ לתואר שני בהיסטוריה כללית היא לאפשר למצטיינים/ות במשפטים המתעניינים/ות בהיסטוריה לרכוש, במסגרת שיעורי בחירה חוץ-פקולטטיים, השכלה היסטורית מעמיקה אשר תרחיב את אופקיהם. הם ירכשו כישורים לפרש ולנתח באופן עצמאי טקסטים מורכבים, ויעמדו על הקשרים היסטוריים אשר יעשירו את הבנתם/תן המשפטית הרחבה.

(ד) (1)חובה על המועמדים/ות ללימודים במסגרת תכנית זו להשלים קורסי השלמה מדרגים א' ב' ו-ג' של התואר הראשון בחוג להיסטוריה כללית בסך 22 שש"ס.

(ה) לאחר סיום קורסי ההשלמה, ובמקביל ללימודים בשנה ג' ו-ד' בפקולטה למשפטים, ניתן ללמוד את הקורסים הנדרשים לתואר שני בהיסטוריה (במסלולים א' ו-ב').

78. תנאי הקבלה לתכנית

(א) תלמיד שהשלים לפחות 70 נקודות בלימודי התואר הראשון במשפטים, בממוצע 80.

(ב) על המועמד להשלים קורסים בתואר ראשון בהיסטוריה בסך 22 שש"ס כמפורט להלן.

(ג) המעבר לסמסטר רביעי בחוג להיסטוריה יותנה באישור זכאות לתואר הראשון במשפטים.

79. מבנה הלימודים

(א) תכנית זו, כמו התוכנית הקיימת לתואר שני בהיסטוריה כללית, תילמד במסלול א' (היקף של 28 שש"ס) או במסלול ב' (היקף של 36 שש"ס), בכפוף לאישור ועדת המ.א של החוג להיסטוריה ולמועצת הפקולטה למשפטים.

(ב) במידה שהושלמו במסגרת הלימודים בפקולטה למשפטים קורסים בהיסטוריה בדרג א' או ב', או נלמדו שני קורסים במשפטים בעלי תכנים היסטוריים, הוועדה החוגית לתואר שני בחוג להיסטוריה כללית תהיה רשאית להכיר ב 4 שש"ס מקורסים אלה כחלק מהלימודים הנדרשים כהשלמות לקראת הקבלה לתואר השני בהיסטוריה כללית. במקרה זה חובה ללמוד 18 שש"ס כשעות השלמה. קבלת התואר השני בהיסטוריה כללית מותנית בקבלת תואר ראשון במשפטים.

(ג) חובה על המועמדים/ות ללימודים בתכנית (באופן זהה לתלמידים אחרים לתואר שני בהיסטוריה כללית הבאים מחוגים אחרים, לא היסטוריים), לקחת קורסי השלמה בסך של 22 שש"ס כדלקמן: שיעורים למתחילים בדרג א' (2 שש"ס 2 נ"ז כל אחד)+ סדנה למיומנויות מחקר (2 שש"ס 2 נ"ז); פרוסמינריון (4 שש"ס 5 נ"ז) מדרג ב'; ו־2 סמינריונים (של 4 שש"ס כל אחד) מדרג ג, על־פי עניין אישי בתחום מסוים (למשל, היסטוריה כלכלית, צבאית, תולדות המדע, הדת וכו'), ע"פ עקרון אזורי (ארה"ב, אמל"ט, אנגליה, צרפת וכו'), או על־פי עקרון תקופתי.

פרק כו - תכנית משותפת במשפטים ותואר שני בניהול מערכות חינוך (במסגרת החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך בפקולטה לחינוך)

80. רציונל

(א) המגמה לניהול מערכות חינוך מיועדת להקנות ידע והתנסות בתחומי הניהול, הארגון והמדיניות תוך התמקדות במערכות חינוך פורמליות ובלתי פורמליות. תכנית הלימודים מורכבת מתחומים מגוונים ובהם התנהגות ארגונית, מדיניות ציבורית, משפט וכלכלה, תוך דגש על השלכותיהם לשדה החינוך. בנוסף לבסיס העיוני, הסטודנטים רוכשים כישורים ומיומנויות ניהוליות.

(ב) הלימודים במגמה לניהול מערכות חינוך מתאימים לסטודנטים השואפים להשפיע על עיצוב המדיניות החינוכית, במגזר הציבורי ובארגונים חברתיים, ולאלו המעוניינים לפתח קריירה ניהולית בתחום החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי. ידע במשפטים יעניק לסטודנטים בסיס ערכי ומעשי להכשרתם כעתודה מנהיגותית מובילה. הלימודים במגמה לניהול מערכות חינוך מתאימים גם לסטודנטים למשפטים המעוניינים לעבוד כעורכי דין המתמחים בדיני חינוך ולהבין באופן מעמיק את מערכות הקשרים בין המשפט לבין מדיניות החינוך ואת האופנים בהם פועל המשפט בתוך ארגוני חינוך.

(ג) מאחר ותכנית הלימודים מאפשרת גמישות והתאמה אישית לצרכים, הסטודנטים יוכלו לבנות את מערכת השעות שלהם בהתאם למטרותיהם ולתכניותיהם העתידיות.

81. תנאי הקבלה לתכנית

(1) ציון ממוצע 80 בקורסי ההשלמה.

(2) ציון ממוצע 80 בסיום שנה ב' בפקולטה למשפטים.

82. מבנה הלימודים

(א) במהלך שנים א' ו־ב' בפקולטה למשפטים ילמדו הסטודנטים בתכנית המשותפת קורסים הנדרשים כלימודי השלמה לתואר שני. באישור ראש המגמה לניהול מערכות חינוך, יוכלו הסטודנטים ללמוד חלק מקורסי ההשלמה גם בשנה ג' ללימודי המשפטים.

קורסי ההשלמה במגמה לניהול מערכות חינוך: מערכת החינוך בישראל — 2 שש"ס; התנהגות ארגונית — 4 שש"ס; שני קורסים מתודולוגיים — סה"כ 4 שש"ס (בתיאום עם ראש המגמה לניהול מערכות חינוך ניתן ללמוד קורסים מתודולוגיים לתואר ראשון בכל חוג בתחום מדעי החברה).

(ב) במהלך שנים ג' ו-ד' בפקולטה למשפטים ישלבו הסטודנטים בתכנית המשותפת את לימודי המשפטים עם הלימודים במגמה לניהול מערכות חינוך. מעמדם כתלמידי תואר שני יהיה "על תנאי". הנקודות ייחשבו להם רק לאחר סיום התואר הראשון.

(ג) הסטודנטים בתכנית המשותפת יידרשו להשלים את שני הסמינרים בפקולטה למשפטים במהלך שנה ג' ללימודיהם.

(ד) במקרה של פרישה מהתכנית המשותפת, הפקולטה למשפטים רשאית להחליט אלו קורסים יוכלו להיחשב במסגרת 18 נקודות הזכות אותן הסטודנטים רשאים לבחור מחוץ לפקולטה למשפטים.

(ה) הלימודים במגמה לניהול מערכות חינוך מתקיימים במסלול לימודים עם תזה — מסלול א', ובמסלול לימודים ללא תזה — מסלול ב'. היקף הלימודים במסלול א' הינו 34 שעות סמסטריאליות, כולל הגשת שתי עבודות סמינריוניות. היקף הלימודים במסלול ב' הינו 42 שעות סמסטריאליות, כולל הגשת שלוש עבודות סמינריוניות. בשנה השנייה ללימודיהם, תלמידי מסלול ב' עורכים פרויקט גמר.

(ו) קבלת התואר השני בניהול מערכות חינוך מותנית בקבלת התואר הראשון במשפטים.

פרק כז - תכנית משותפת במשפטים ותואר שני בקרימינולוגיה

83. רציונל

(1) קרימינולוגיה הינה דיסציפלינה אקדמית שניזונה ממספר תחומים, כגון: סוציולוגיה, פסיכולוגיה ומשפטים, ובעיקר המשפט הפלילי. מטרת התוכנית המוצעת היא לאפשר לסטודנטים לתואר ראשון במשפטים לשלב כבר במהלך לימודי התואר הראשון את לימודי הקרימינולוגיה לתואר שני. לימודים אלה יקנו ידע בנושאים הקשורים לעולם העבריינות והפשיעה, גורמים וסיבות לפשיעה ועבריינות וכן

התבוננות רחבה על מערכות החוק והמשפט (משטרה, בתי משפט) כסוכנים של פיקוח חברתי והתנהלותם בחברה תוך התייחסות לממשק משפט וחברה (Law and Society). שילוב ידע מתחום המשפטים ומתחומי הקרימינולוגיה ומדעי החברה, בעיקר ידע מחקרי ואמפירי עדכני, עשוי לתת לעורכי דין כלים חשובים בבואם לעסוק בענפי המשפט השונים בהמשך דרכם, כולל עריכת דין, פרקליטות ושיפוט.

(2) במסגרת התכנית ילמדו התלמידים/ות לקראת תואר **שני** בקרימינולוגיה מהשנה השלישית ללימודים בפקולטה למשפטים.

(3) במסגרת הלימודים בשנים א' וב' ניתן ללמוד את הקורסים אשר נדרשים על־ידי ביה"ס לקרימינולוגיה כתנאי לתחילת לימודי התואר השני. היקף לימודי ההשלמה הנ"ל הוא 8 נ"ז, והם ייחשבו במסגרת מכסת קורסי הבחירה הלא־משפטיים אותם רשאים/ות תלמידי/ות הפקולטה למשפטים ללמוד במסגרת לימודי התואר הראשון.

(4) לאחר סיום קורסי ההשלמה ובכפוף לעמידה בתנאים המפורטים להלן, ניתן ללמוד, במקביל ללימודים בשנים ג' וד' בפקולטה למשפטים, את הקורסים הנדרשים לקבלת תואר שני במסלול ב' בקרימינולוגיה. לאחר שיעמדו בהצלחה בדרישות הפקולטה למשפטים וביה"ס לקרימינולוגיה יהיו התלמידים/ות זכאים/ות לתואר ראשון במשפטים ולתואר שני בקרימינולוגיה.

84. תנאי קבלה לתכנית

(1) מסיימי שנה א' ושנה ב' בלימודי התואר הראשון במשפטים בממוצע של 80 ומעלה.

(2) השלמת 8 נ"ז קורסי השלמה בקרימינולוגיה כמפורט להלן בציון ממוצע 80 ומעלה.

(3) המעבר לסמסטר הרביעי בלימודי התואר בקרימינולוגיה יותנה בהצגת אישור זכאות לתואר ראשון במשפטים.

85. מבנה הלימודים

(1) התוכנית לתואר שני בקרימינולוגיה נלמדת במקביל לשנים ג' וד' בפקולטה למשפטים. הלימודים מתקיימים במסלול ב' (ללא תזה) ובהיקף של 32 שש"ס). תלמידים שיבקשו לבצע מחקר ולכתוב תזה בתחום הקרימינולוגיה) יתבקשו למצוא מנחה ונושא למחקר עד תום שנה א' ללימודי התואר השני, ולקבל את אישור ראש ביה"ס.

(2) המועמדים ללימודים בתכנית חייבים ללמוד קורסי השלמה בסך של 8 נ"ז הכוללים את הקורסים הבאים: מבוא לקרימינולוגיה; מבוא לשיטות מחקר; מבוא לפסיכופתולוגיה בזירה הקרימינולוגית. הקורסים נלמדים במסגרת ביה"ס לקרימינולוגיה.

(3) לאחר סיום קורסי ההשלמה בציון ממוצע של 80 ומעלה, ניתן להתחיל בלימודי התואר השני. במקרים מיוחדים, רשאי ראש ביה"ס לאשר קבלת תלמידי שנה ג' בפקולטה למשפטים, אשר ילמדו במקביל לתואר השני את שיעורי ההשלמה, ובתנאי שמערכת הלימודים לא תעמוד בסתירה למערכת הלימודים של התואר הראשון במשפטים.

(4) הקבלה לתואר השני בקרימינולוגיה תהיה במעמד של "תלמיד על תנאי".

(5) קבלת התואר השני בקרימינולוגיה מותנית בקבלת תואר ראשון במשפטים.

86. זכאות לתעודת בוגר במשפטים ותעודת מוסמך בקרימינולוגיה

קבלת תעודת בוגר במשפטים ותעודת מוסמך בקרימינולוגיה תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית, ובהתאם לתקנונים האקדמיים הנהוגים באוניברסיטת חיפה. אם לא הושלמו דרישות התכנית בקרימינולוגיה, הזכאות לקבל תעודת בוגר במשפטים תהיה אם התלמיד/ה עמדו בכל הדרישות לתואר ראשון במשפטים. במסגרת זו יובאו בחשבון עד 18 שש"ס שנלמדו מחוץ לפקולטה למשפטים ויוכרו כשיעורי בחירה לא-משפטיים.

הנחיות והבהרות

לגבי נושאים הנדונים בתקנון הלימודים

זכאות לפטור מקורס "יסודות בכלכלה למשפטנים"

חומר הלימוד בקורס "יסודות בכלכלה למשפטנים" דומה בחלקו בלבד לחומר הלימוד בקורסי מבוא אחרים במיקרו כלכלה. מטעם זה, ככלל, תלמידים/ות שלמדו בעבר מבוא לכלכלה (מיקרו), אף אם בהיקף לימוד דומה, אינם זכאים לפטור מלא מהלימודים בקורס זה.

<u>זכאות לפטור</u>

(1) מי שבמהלך 6 השנים האחרונות סיימו, בציון 60 לפחות, את הלימודים בקורס "מבוא לכלכלה א" בהיקף של 4 יחידות לפחות **<u>בחוג לכלכלה</u>** של אוניברסיטת חיפה, זכאים לפטור מלא מן הקורס.

תלמידים העוזבים את המסלול לתואר משותף במשפטים וכלכלה, בלא שעמדו בתנאי הפטור כאמור בפסקה זו, ידרשו ללמוד את הקורס "יסודות בכלכלה למשפטנים" לצורך השלמת התואר במשפטים.

(2) מי שבמהלך 6 השנים האחרונות סיימו, בציון 60 לפחות, **<u>במסגרת החוג לכלכלה</u>** באוניברסיטה אחרת, קורס מקביל בהיקפו ובתכנית לימודיו ל"מבוא לכלכלה א" של החוג לכלכלה באוניברסיטת חיפה, זכאים לפטור מלא.

(3) מי שבמהלך 6 השנים האחרונות סיימו, **<u>בציון 70 לפחות</u>**, קורס אחר במבוא לכלכלה (מיקרו) בהיקף לימוד של 4 יחידות לפחות, זכאים לפטור בקורס בכפוף לאישור המרצה, לאחר בדיקת תכנית הלימודים **בקורס שעל בסיסו מוגשת הבקשה לפטור**.

הקלות ופטור ממטלות בקורסים (הבהרות לסעיף 27 לתקנון הפקולטה):

(א) הקלות במטלות (כגון: דחיית מועד הגשה של עבודה) הינן בתחום שיקול הדעת של המורה.

(ב) 1. פטור ממטלות: כל בקשה לפטור שאושרה על־ידי מורה/ת הקורס, תועבר להחלטת הוועדה לענייני תלמידים אשר תפעיל שיקול דעת בנושא.

2. הוועדה תאשר פטור במקרים חריגים ביותר.

3. הוראה זאת תחול גם לגבי דרישות סף במקצוע.

אישור זכאות לתואר

א. תנאי זכאות

זכאות לתואר תוכר בתנאי שהושלמו את כל החובות האקדמיות על-פי תקנון הלימודים של הפקולטה למשפטים וכל ההתחייבויות לאוניברסיטת חיפה.

ב. ציון סופי לתואר

תלמידים/ות יודיעו למזכירות תלמידים על סיום הלימודים לתואר. עם קבלת הודעה זו תיבדק הזכאות ויחושב ציון הגמר. התלמידים/ות יבדקו הציונים לפני קבלת אישור זכאות לתואר ויאשרו בחתימה על נכונות הנתונים שבתדפיס. הציון לתואר הוא סופי. לאחר אישור הזכאות לתואר לא ניתן לתקן את ציון הגמר.

ג. אישור לצורך הרשמה להתמחות

לתשומת ליבם של תלמידי שנה ד: על-פי חוק לשכת עורכי הדין, נדרש אישור זכאות לתואר לצורך הרשמה לבחינות של לשכת עורכי הדין.

תלמיד/ה זכאי/ת לקבל אישור לצורך הרשמה להתמחות בתנאי שהשלימו את החובות האקדמיות (לרבות חובות השמיעה, בחינות והגשת עבודות סמינריוניות) גם אם טרם קיבלו עד שני ציונים להשלמת התואר.

בחינות עם ספרים פתוחים

כל מורה רשאי/ת לקבוע אם הבחינה עם "ספרים פתוחים". ניתן להשתמש רק בחקיקה, או גם בפסיקה, בקבצי מקורות, ואף במחברות. הודעה על כך תימסר במהלך הלימודים.

◆◆◆

משפט וממשל

עורך: **ד"ר עילי אהרונסון**

כתב-עת העוסק בנושאים מתחומי המשפט הציבורי והמינהל הציבורי. כתב העת מיועד למשפטנים ומשפטניות, לממלאי וממלאות תפקידים שונים במסגרת הממשל והמינהל הציבורי וכל מי שיש לו/ה עניין בתחום המשפט הציבורי והתחומים הקרובים לו. כתב העת יוצא לאור פעמיים בשנה.

דין ודברים

עורך: **פרופ' רונן פרי**

כתב-עת שיעסוק בנושאים משפטיים כלליים וכן בנושאים רב-תחומיים. כתב-העת ייועד למשפטנים ומשפטניות, לאנשי ונשות מדעי הרוח והחברה, ולכל המתעניינים בתחומי המשפט ובממשקים שבין משפט ומדעי הרוח והחברה.

הארת דין – כתב העת הדיגיטאלי של הפקולטה למשפטים

עורכת: **ד"ר קארין כרמית יפת**

באתר האינטרנט של הפקולטה יתפרסמו הערות חקיקה ופסיקה, פרי עטם של סטודנטים וחוקרים.

פרסי הצטיינות ומלגות

א. **תלמידים/ות ראויים לשבח:**

1. מועצת הפקולטה תעניק פרס לתלמיד ראוי לשבח על שם השופט פרופ' יצחק זמיר.
2. — הקריטריונים על פיהם תשקול הוועדה את בחירתה הינם: עזרה לזולת; דוגמה אישית; התמודדות יוצאת דופן עם קשיים ומגבלות; תרומה חברתית לאוניברסיטה ולפקולטה; התמודדות עם הלימודים. הרשימה הינה מדגמית ולא סגורה. **בבחירה חייב להתקיים לפחות קריטריון אחד**.

— ההצעה למועמדים/ות תוגש ביוזמת קבוצה של תלמידים/ות שימליצו על חברם/תן ולא על ידי התלמיד/ה עצמו/ה ביוזמה אישית.

— מורים/ות יוכלו גם הם להציע מועמד/ת.

— מספר התלמידים/ות שייבחרו בכל שנה לא יעלה על 3.

3. המועמד/ת יהיה בוגר שנה ב' לפחות.
4. — החלטה בדבר הענקת הפרס תיערך על ידי ועדה לבחירת "תלמיד ראוי לשבח" המרוכבת מ־3 מרצים.

— הענקת הפרס תתבצע על ידי הדיקן בטקס של "מצטייני דיקן", או בטקס אחר שייקבע. במקרים מיוחדים, ועל פי בקשת התלמיד, יוענק הפרס לא בטקס פומבי.

— הוועדה תהיה מוסמכת להזמין את הממליצים/ות לישיבת הוועדה.

— אין ערעור על החלטת הוועדה.

— מתן הפרס הינו חד פעמי בלבד. אין מניעה שתלמיד/ה שמקבלים "תלמיד/ה ראוי/ה לשבח" יקבל גם "מצטיין/ת דיקן".

ב. עם גיוס תקציב למלגות/פרסים נוספים תפורסמנה הודעות בהתאם.

ג. הפקולטה תציע מלגות על בסיס מצב כלכלי אך ורק לתלמידים/ות שפנו בבקשות לסיוע לדקנאט הסטודנטים, מילאו טפסים מתאימים במועד, וזכאים לסיוע על־פי הקריטריונים של דקנאט הסטודנטים.

תכנית לתואר שני במשפט וכלכלה מטעם האיחוד האירופאי

התכנית אורכת שנת לימודים אחת ומורכבת מ־3 טרימסטרים, כל אחד באוניברסיטה אירופאית אחרת. בטרימסטר השלישי תיכתב עבודת תיזה.
מועמדות לתכנית יכולים להגיש כל בוגר/ת במשפטים בעל/ת נתונים מתאימים.

Global Law Program

הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת חיפה היא גם חלוצה בהשתלבות במרחב המשפטי הבינלאומי וזאת באמצעות Global Law Program.
במסגרת זו מארחת הפקולטה מדי שנה כ־15 מרצים מאוניברסיטאות מובילות בחו"ל המלמדים קורסים במתכונת מרוכזת המיועדים לתלמידי הפקולטה ולסטודנטים אורחים מחו"ל. כל סטודנט רשאי ללמוד עד שלושה קורסים מתוכנית ה־GLP כחלק ממכסת נקודות בפקולטה.
בנוסף, מקיימת הפקולטה תכניות חילופין עם בתי ספר למשפטים באירופה, בצפון אמריקה ובמדינות נוספות, במסגרתן יכולים תלמידי הפקולטה ללמוד סמסטר או שנת לימודים בחו"ל, ללא תוספת שכר לימוד, כשהקורסים שלמדו בחו"ל מוכרים לצורך צבירת הנקודות לתואר.
ברמת הלימודים המתקדמים מקיימת הפקולטה כמה תכניות משותפות עם מוסדות בחו"ל המקנים זכאות לתארים כפולים.
הפקולטה הייתה הראשונה בישראל שהתקבלה כחברה מלאה בתכנית ארסמוס של האיחוד האירופאי למשפט וכלכלה.

הלוואות לסטודנטים

רשויות האוניברסיטה מנהלות משא ומתן להשגת הלוואות נוחות לסטודנטים. פרטים יפורסמו במהלך שנת הלימודים.

◆◆◆

לימודי התואר השני

יו"ר הוועדה לתואר שני: ד"ר ארנה רבינוביץ־עיני

פרק א' – כללי

1. אופיה של התוכנית ומטרותיה

תכניות לימודי תואר שני מחויבות בראש וראשונה לקידום, העמקה והתפתחות תובנות ביקורתיות וידע משפטי של מוסמכיהם/ן, והצבתם/ן בשורה הראשונה של משפטנים ומשפטניות בעלי כישורים וידע מתקדמים. התכניות מעניקות היכרות מעמיקה עם מורכבויות המשפט בעולם המודרני ומקדמות חשיבה והתפתחות אישית תוך ניצול מסגרות לימוד ייעודיות, קטנות ומאתגרות. התכניות מאפשרות היכרות קרובה עם תכניות המחקר של אנשי ונשות הסגל המלמדים במסגרתה. בנוסף, התכניות משקפות את התפיסה הרב־תחומית המאפיינת את הפקולטה מאז היווסדה. דבר זה מתבטא בשני מישורים שונים: ראשית, בתוכן של מקצועות רבים הנוגעים לנושאים כגון פוליטיקה, סוציולוגיה, כלכלה, פסיכולוגיה, רפואה ועוד; שנית, במתן אפשרות בחירה בקורסים הנלמדים בחוגים אחרים של אוניברסיטת חיפה.

התכניות המוצעות כוללות תכנית לימודים לתואר שני כללי המאפשרת בחירה בין מקצועות בהתאם לתחומי ההתעניינות האישיים והמקצועיים וכן תכניות מיוחדות המתמקדות בתחום משפטי אחד, המזכות את הבוגרים/ות בסגפח התמחות בתחום זה. כללי התקנון חלים, בשינויים המחויבים, גם על תלמידי/ות התכניות.

תכניות תואר שני עם ספח התמחות:

תכניות מוסמך במשפטים LL.M

1. **משפט וטכנולוגיה**

תכנית ייחודית מסוגה המקנה הכשרה אקדמית ומקצועית בהיבטים משפטיים של טכנולוגיות מתקדמות. התכנית מתקיימת במסגרת המרכז למשפט וטכנולוגיה, והיא מן המובילות בתחום בעולם.

התכנית באה לתת מענה לשאלות ולאתגרים המתעוררים במערכת המשפט עקב חדירתן של טכנולוגיות חדשות אל חיינו, טכנולוגיות המאתגרות מוסדות, דוקטרינות ופרוצדורות משפטים מקובלים.

2. **משפט ובריאות**

תכנית ייחודית מסוגה בארץ המקנה הכשרה אקדמית ומקצועית בתחומי המשפט, הבריאות והאתיקה והממשקים ביניהם. התכנית באה לתת מענה לשינויים רחבי ההיקף שהתרחשו בשנים האחרונות במערכת הבריאות, במשפט, במדע ובטכנולוגיה ולאתגרים הנובעים מהם. כמו כן היא מעניקה תשתית וכלים לעיסוק בסוגיות עדכניות בתחומי האתיקה והביואתיקה. הקורסים המוצעים בתכנית מועברים על ידי מיטב המומחים/יות בארץ בתחום. התכנית פותחה ופועלת בשיתוף עם המרכז הבינלאומי לבריאות, משפט ואתיקה, במסגרתו פועלת קתדרת אונסק"ו לביואתיקה של האו"ם.

3. **תורת השפיטה וההליך הפלילי**

תכנית ייחודית מסוגה בארץ המקנה הכשרה אקדמית ומקצועית בתחום ההליך הפלילי והשפיטה. התכנית באה לתת מענה לשינויים משמעותיים שהתרחשו בשנים האחרונות במערכת השפיטה, בדיני הראיות ובדיני הפרוצדורה הפלילית.

הקורסים המוצעים בתכנית מועברים על ידי מיטב המומחים/יות בארץ – מתחומי האקמיה, השיפוט והפרקטיקה. היא מיועדת לתת הכשרה אקדמאית ומקצועית בהבנת הליך השפיטה ומאפייניו המוסדיים, תוך התמקדות בהיבטים של ליטיגציה, בפרוצדורה פלילית ובדיני הראיות.

4. **משפט מינהלי אזרחי**

התכנית מפנה זרקור חדשני לתווך המשפטי שבו פועלת הרשות הציבורית בישראל של המאה העשרים ואחת. תווך זה כולל הן את כללי המשפט הציבורי והן את כללי המשפט האזרחי. התכנית עוסקת בתיאוריות של אסדרה (רגולציה) תוך התייחסות למארג חוקי היסוד ותוך התמקדות בפעילות השלטון המרכזי והמקומי בשדה המשפט האזרחי. במסגרת זו מציעה התכנית הזדמנות ייחודית לחקור את מערכות הדינים החולשת על רשויות המדינה השונות הן בתחומי המשפט החוקתי והמינהלי והן בתחומי החוזים, הנזיקין, המכרזים, המקרקעין (כולל תכנון ובנייה), המיסוי וניהול ההליך המשפטי (סדר דין וראיות). דגש מושם באתגרים הנובעים מתהליכי הגלובליזציה ותשומת לב מוענקת גם למערך הביקורת על פעילות הרשות בתחום הפלילי, המשמעתי והאתי. מארג הקורסים המקיף, המעמיק והממוקד המוצע במסגרת התכנית ניתן על-ידי צוות הוראה הכולל מורים/ות אשר תחומי המשפט הציבורי והאזרחי הם תחומי המחקר האקדמי המרכזיים שלהם/הן וכן מרצים/ות מקרב השירות הציבורי והשפיטה. תכני הוראה מעניקים מענה מדויק לצרכיהם של עורכי ועורכות הדין המתעניינים בתחום, ובכלל זה כוללים קורסי חתך וקורסי עומק.

5. **משפט עסקי מסחרי**

תכנית המוסמך במשפט ועסקים נועדה להקנות לעורכי/ות דין כלים שיאפשרו להם/ן להתמודד בצורה מקצועית מול האתגרים שמציב בפניהם/ן העולם העסקי. האתגר הניצב מול עורכי/ות הדין, בפרט עורכי/ות דין העובדים/ות בסקטור הפרטי, בהקשר זה, הוא כפול: ראשית, עליהם/ן להתמחות בדינים הקשורים למשפט המסחרי, למשל מיזוגים ורכישות, ניירות ערך, הגבלים עסקיים וכו'. שנית, אך לא פחות חשוב, עליהם/ן להכיר את העקרונות העסקיים-מסחריים שעל בסיסן נבנות העסקאות – חשבונאות, מימון, ניהול משא ומתן וכו'. מטרת תוכנית המוסמך היא לתת מענה לשני אתגרים אלה גם יחד. לשם כך תספק התוכנית מקבץ של קורסים במשפט מסחרי, לצד מקבץ של קורסים בכלכלה ומנהל עסקים. השילוב של שתי הדיסיפלינות, להערכתנו, יועיל, ובמידה רבה הוא אף הכרחי, להענקת ייעוץ משפטי מעמיק ומקצועי.

מסלול א': באוריינטציה מחקרית. מסלול זה מחייב השתתפות בקורסים וכן הגשת עבודת גמר מחקרית (תזה).

מסלול ב': ללא תזה. מסלול זה מחייב השתתפות בקורסים בהיקף העולה על ההיקף הנדרש במסלול א' ומטלת סיום: השלמת 2 סמינריונים שמשקלם יחד 30% בציון התואר הסופי.

במסגרת התואר השני יוכלו הסטודנטים לבחור בקורסים מתקדמים, בקורסים ייחודיים לתלמיד מוסמך וכן בקורסים מתקדמים מחוגים אחרים.

2. התקנון

א. תקנון לימודי תואר שני של הרשות ללימודים מתקדמים של אוניברסיטת חיפה (להלן: "התקנון הכלל אוניברסיטאי"), לרבות תקנון המשמעת על נספחיו, חל על תלמידי תואר שני של הפקולטה למשפטים, למעט בנושאים המוסדרים בתקנון זה והמחמירים את דרישות התקנון הכלל אוניברסיטאי.

ב. תקנון לימודי התואר השני של הפקולטה למשפטים נקבע על־ידי מועצת הפקולטה, וזו מוסמכת לשנותו מעת לעת בכפוף לכך שהשינוי אינו מקל מן הדרישות בתקנון הכלל אוניברסיטאי.

פרק ב' – תנאי קבלה

3. הקבלה לפקולטה לתואר שני

א. הזכאות להגשת מועמדות היא לבעלי/ות תואר ראשון במשפטים ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל, בציון ממוצע של 80 לפחות. הזכאות להגשת מועמדות למסלול עם כתיבת עבודת תיזה היא לבעלי/ות תואר ראשון במשפטים ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל, בציון ממוצע של 90 לפחות. מבין המועמדים/ות לכל אחד מהמסלולים יבחרו המתקבלים על בסיס ציון הגמר שלהם בתואר הראשון, קורות חיים, המלצות, מיקומם במחזור במוסד בו למדו, וכן ראיון קבלה במידה ויידרש. ועדת הקבלה (להלן: "הוועדה") רשאית לבקש מהמועמדים חומר נוסף.

בהתאם לכך, יש לצרף את המסמכים הבאים לבקשה להירשם לתואר שני:

1. גיליון ציונים;
2. קורות חיים;
3. המלצה אחת לפחות;
4. אישור ממוסד הלימודים על מיקום במחזור הלימודים ועל מספר הסטודנטים שמיקומם במחזור זהה לזה של המועמד/ת;
5. על בעלי/ות תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה כתנאי קבלה.
6. כל מידע נוסף שיידרש על ידי ועדת הקבלה מעת לעת.

ב. הזכאות להגשת מועמדות היא לבעלי/ות תואר ראשון במשפטים מאוניברסיטאות מוכרות בחו"ל שלדעת הוועדה ההישגים בלימודים מקבילים להישגים המצוינים בסעיף קטן (א) לעיל. מועמדים/ות אלו ידרשו לעמוד בדרישותיה של הרשות ללימודים מתקדמים ובדרישות הוועדה כמפורט בסעיף קטן (א) לעיל, או בתנאים אחרים שייקבעו על ידי הוועדה ושמטרתם להבטיח כי המועמד/ת עומד בתנאי הקבלה ללימודי תואר שני בפקולטה.

ג. משיקולים אקדמיים הוועדה רשאית להמליץ לקבל ללימודים גם בעלי/ות תואר ראשון במשפטים שציונם הממוצע נופל מן המפורט לעיל אך במקרה של מועמדים/ות לתואר שני במסלול ללא כתיבת עבודת תיזה, אינו נופל מ־76 ובמקרה של מועמדים/ות לתואר שני עם כתיבת עבודת תיזה אינו נופל מ־86.

ד. במקרים חריגים ביותר מי שאינם עומדים בקריטריונים לקבלה לתואר שני (כפי שמפורט בסעיף 3א' ו 3ג') אולם השיגו בלימודי התואר הראשון ציון סופי הנע בין 70 ל־75 יוכלו להציג מועמדותם ללימודי השלמות לקראת התואר השני. מכסת המתקבלים מוגבלת ל־4 סטודנטים בשנה. המינימום הנדרש להשלמות במסגרת זו הוא 4 קורסי חובה משפטיים מהתואר הראשון, בהיקף כולל שלא יפחת מ־14 נקודות, כמפורט להלן, בציון סופי של 80 לפחות בכל אחד מהם. רשימת הקורסים הינה קבועה ואחידה ומורכבת מן הקורסים הבאים:

משפט ציבורי א'+ב' — 8 נק'

תולדות הרעיון המדיני — 2 נק'

כלים למחקר משפטי והשוואתי באנגלית — 2 נק'

שיטות משפט זרות — 3 נק'

* רשימת הקורסים עשויה להשתנות מדי שנה. לא ניתן ללמוד קורסים מעבר למכסה זו. הסטודנטים כפופים לכללי התואר השני מבחינת מועדי בחינות, חרף העובדה שמדובר בקורסים המוצעים לתלמיד התואר הראשון.

תכנית ההשלמות היא שנתית החל מסמסטר א' בלבד. עם סיום ההשלמות, יידרשו התלמידים/ות להירשם מחדש ולהציג את מועמדותם ללימודי תואר שני.

ה. ניתן להירשם גם אם חסר ציון סופי בסמינריון או בקורס אחד בלבד להשלמת התואר הראשון, בכפוף להמצאת אישור על הגשת העבודה או על מילוי כל דרישות הקורס, לרבות בחינה. במקרה של קבלה עם ציון חסר, מעמד התלמיד/ה יהיה "על תנאי" כל עוד לא הומצא הציון, ובלבד שהציון יומצא לפני תחילת הלימודים של הסמסטר השני ללימודים.

ו. יש להודיע בעת ההרשמה לאיזה משני המסלולים מבקשים להתקבל. הוועדה רשאית לקבל את הסטודנט/ית למסלול שביקשו, ובמידה ונרשמו למסלול א' היא רשאית להחליט על קבלה למסלול ב'.

ז. ניתן להגיש לוועדה בקשה למעבר ממסלול ב' למסלול א' במהלך הלימודים, ובלבד שהסטודנטים/ות עמדו בתנאים המפורטים להלן. מעבר ממסלול א' לב' אינו טעון אישור הוועדה, אך יש להודיע על כך למזכירות תארים מתקדמים.

4. קבלה לפקולטה למסלול מחקר מקדים

א. בבקשה להירשם ללימודי מחקר מקדים (השלמות לתואר שלישי) חובה למלא אחר התנאים הבאים:

1. בעלי/ות תואר "מוסמך" במשפטים ממוסד להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בציון משוקלל של 90 לפחות.
2. קבלת אישור בכתב על הסכמת מנחה ונושא מחקר מוצע מאושר על-ידי המנחה המיועד/ת.
3. הגשת הצהרת כוונות בהיקף של חמישה עמודים (לא כולל ביבליוגרפיה) אשר תכלול: תיאור הנושא, פירוט מטרות המחקר, שיטת המחקר (מתודולוגיה) ורשימה ביבליוגרפית ראשונית. הצהרה זו יחד עם חוות דעת המנחה, תהווה חלק מתיק המועמדות.

ב. תיק המועמדות יועבר להחלטת ועדת הדוקטורט.

ג. אין קבלה ללימודי מחקר מקדים במעמד "על תנאי". משך הלימודים במסלול זה לא יעלה על שנה אחת. ועדת הדוקטורט לא תמליץ על מתן הארכת לימודים של מעבר לשנה לתלמיד/ה במסלול מחקר מקדים.

ד. חובה על מי שהתקבלו ללימודי מחקר מקדים ושלא למדו בתואר שני סדנת הכנה לכתיבת תזה, להשתתף בסדנא.

פרק ג' – מהלך הלימודים (כללי)

5. משך הלימודים

א. משך הלימודים לתואר שני במסלול א' הדורש כתיבת עבודת גמר מחקרית הוא שלוש שנים, מתוכן שנתיים של השתתפות בקורסים. משך הלימודים במסלול ב' הוא שנתיים.

ב. באישור יושב ראש הוועדה ניתן יהיה לקצר את משך הלימודים, ובלבד שמשך הלימודים הכולל לא יפחת משנה. הארכת משך הלימודים טעונה אישור הוועדה והדיקן ללימודים מתקדמים.

6. סף מעבר לשנה גבוהה

מעבר לשנת לימודים שנייה תהיה רק אם ממוצע הציונים הסופיים בשנת הלימודים הקודמת לה הוא 65 לפחות.

7. רציפות הלימודים

א. הפסקת לימודים

1. על המעוניינים/ות להפסיק את הלימודים להודיע על כך בכתב לרשות ללימודים מתקדמים עם עותק לוועדה.
2. מי שנקלעו למצב לימודים שאינו תקין לאחר בדיקת תקינותם האקדמית על-ידי הוועדה ו/או הרשות ללימודים מתקדמים, תמליץ הוועדה על הפסקת לימודיהם/ן. הפסקת הלימודים תאושר ותבוצע על-ידי הדיקן ללימודים מתקדמים.

3. כשהפסקת הלימודים חלה על תלמיד/ה (אם ביוזמתם ואם ביוזמת הפקולטה או ביוזמת הרשות ללימודים מתקדמים), ניתן יהיה לפנות לוועדה בבקשה לחדש את הלימודים לכל המוקדם לאחר שנה מיום הפסקת הלימודים, הוועדה תשקול אם להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על התנאים לאישור הבקשה.
4. הדיקן ללימודים מתקדמים, לאחר דיון בבקשה, ת/יחליט אם לאשרה.

ב. חידוש לימודים

1. בבקשה לחדש את הלימודים לתואר שני, יש לפנות לכל המוקדם בתום שנה מיום הפסקת הלימודים.
2. כשהפסקת הלימודים היא לתקופה שאינה עולה על שנתיים, ניתן לחדש את הלימודים על-סמך תנאי הקבלה של האוניברסיטה ושל הפקולטה. כל הקורסים שנלמדו בעבר יזקפו לזכות התלמידים/ות. יש לקבל את אישור הוועדה והרשות ללימודים מתקדמים.
3. כשהפסקת הלימודים היא לתקופה העולה על שנתיים (אבל לא יותר מחמש שנים), ניתן לחדש את הלימודים בהמלצת הוועדה ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים. חידוש הלימודים יהיה במתכונת הנהוגה באוניברסיטה ובפקולטה במועד חידוש הלימודים. במקרה זה רשאית הוועדה לחייב לימודי רענון. ובכל מקרה יוכרו רק ציונים מעל 80.
4. כשהפסקת הלימודים היא לתקופה העולה על חמש שנים (אך לא יותר משמונה שנים), ניתן לחדש הלימודים בהמלצת הוועדה ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים. חידוש הלימודים יהיה במתכונת הנהוגה באוניברסיטה ובפקולטה במועד חידוש הלימודים. במקרה זה הוועדה תחייב בלימודי רענון. ובכל מקרה יוכרו רק ציונים מעל 80.
5. כשהפסקת הלימודים היא לתקופה העולה על תשע שנים ומבקשים לחדשם, ייחשבו כתלמידים/ות חדשים לכל דבר, ויהיו חייבים/ות בתכנית הלימודים המלאה התקפה בעת חידוש הלימודים.

ג. חופשת לימודים

1. בקשה לחופשת לימודים למשך סמסטר אחד או שנה אקדמית מלאה, יש להפנות בליווי הנמקות אל הרשות ללימודים מתקדמים, בצירוף המלצה מיו"ר הוועדה. חופשה מלימודים תינתן רק לתלמיד/ה במעמד מן המניין בטווח תקופת הלימודים הנורמטיבית לתואר שני.
2. הדיקן ללימודים מתקדמים ת/יחליט אם לאשרה או לדחותה.
3. חופשת לימודים מאושרת אינה נחשבת כתקופת לימודים.
4. תלמידים/ות שלא ישובו ללימודים עם תום החופשה המאושרת ולא יודיעו על כך לרשות ללימודים מתקדמים, יימצאו במצב אקדמי לא תקין.

8. תלמיד/ה יוגדרו כתלמיד/ה במצב לימודים לא תקין באחד מהמקרים הבאים:

א. כישלון בשני קורסים מכלל מכסת קורסי החובה, וביניהם מקצוע החובה.

ב. כישלון בקורס אחד בלימודי התואר השני פעמיים.

ג. אי סיום חובות השמיעה תוך שנתיים מיום תחילת הלימודים ולא אושרה ארכה.

ד. סטודנט/ית במסלול א' שלא אושרה לו/ה הצעת מחקר על-ידי הוועדה עד תום השנה השנייה ללימודים, ולא אושרה לו/ה ארכה.

ה. תלמיד/ה במסלול א' לתואר שני שלא סיימו את כל החובות לרבות הגשת עבודת גמר מחקרית לשיפוט תוך שלוש שנים מיום תחילת הלימודים, ולא אושרה להם/ן ארכה.

ו. אי עמידה בציונים הנדרשים בכל קורס ובציון המעבר שנקבע משנה לשנה.

ז. אי השגת ציון מינימאלי של 76 בעבודת הגמר המחקרית (תזה).

ח. אי עמידה בציונים הנדרשים בכל קורס ובציון המעבר שנקבע משנה לשנה.

ט. לא חזרו ללימודים בתום תקופה מאושרת ולא הודיעו על כך במועד שנקבע לרשות ללימודים מתקדמים.

י. אי סיום חובות ההשלמה שהוטלו עליהם בעת הקבלה ללימודי התואר השני בתום השנה הראשונה ללימודים.

יא. תלמיד/ה שמצב הלימודים אינו תקין, יופסקו הלימודים.

9. הכרה בלימודים קודמים

א. יו"ר הוועדה רשאי/ת, לפי בקשת התלמיד/ה, להכיר בקורסים שנלמדו במסגרת תכנית תואר שני אחרת, ובלבד שלא הוכרו בעבר, שלא יוכרו קורסים בהיקף של יותר מ-8 שש"ס ובלבד שלא חלפו שש שנים ממועד הציון בקורס, ושהרכב הלימודים הכולל של התלמיד/ה (לרבות הקורסים שנלמדו בתכניות אחרות) לא יחרוג ממבנה הלימודים כמפורט בסעיף (9). ציון הקורס שבו ניתן יהיה לבקש להכיר יהיה ציון "עובר" לפי המקובל באותו מוסד, אך לא פחות מציון 80.

יו"ר הוועדה רשאי/ת לקבוע כי מספר השעות שיוכרו בגין קורס שנלמד במסגרת תכנית אחרת יהיה פחות ממספר השעות שניתן בעבור אותו הקורס בתכנית שבה נלמד.

ב. כל בקשה להכרה בלימודים קודמים טעונה אישור של הדיקן ללימודים מתקדמים.

ג. על אף האמור בס"ק (ב), סטודנטים/ות מהפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה רשאים/ות להעביר קורסים שנלמדו במסגרת התואר הראשון לתכנית התואר השני, בתנאי שהקורסים שנלמדו מיועדים לתואר שני ובתנאי שקיבלו בקורסים ציון של 80 לפחות. מכסת הקורסים שניתן להעביר בסעיף זה לא תעלה על עשר שש"ס. למען הסר ספק, אף קורס לא יוכל להיות מוכר הן במסגרת לימודי התואר הראשון והן במסגרת לימודי התואר השני.

10. מצטייני דיקן (הפקולטה למשפטים)

א. רשימת מצטייני הדיקן תכלול תלמידים/ות מצטיינים/ות בכל שנה ובלבד שממוצע הציונים בשנת הלימודים שבה מדובר הוא 85 לפחות, כך שמספרם הכולל של מצטייני הדיקן בכל שנה לא יעלה על 8% מכלל התלמידים/ות באותה שנה. הזכאות תחושב בנפרד לכל תכנית לימודים בתואר השני.

ב. ברשימת מצטייני דיקן ייכללו תלמידים/ות שהשלימו את מכסת מקצועות החובה בשנה המתאימה והשלימו מכסה מינימאלית של שש"ס כמפורט כלהלן:

ג. בשנה א' — 14 שש"ס

בשנה ב' — את יתרת השעות הדרושות לסיום התואר.

תלמידי/ות התכנית למצטיינים- את כל מכסת הציונים שהתקבלו עד תאריך 15.2.

חישוב הציונים לצורך הצטיינות בשנה ב' יכלול את כל הקורסים שנלמדו באותה שנה. מי שלמדו מעל המכסה הדרושה לתואר יוכלו להודיע עד תאריך 15.12 על הקורסים שאותם הם/ן מבקשים/ות לא לכלול בשקלול.

ד. לצורך סעיף זה יובאו בחשבון ציונים (לרבות ציונים בסמינריונים) שניתנו עד ליום 15 בדצמבר לאחר שנת הלימודים שבה מדובר.

ה. מי שנכללו ברשימת מצטייני הדיקן יקבלו תעודת הוקרה על הישגים בלימודים חתומה על-ידי דיקן הפקולטה.

ו. במקרה של הרשעה בעבירת משמעת, רשאי/ת הדיקן להורות שהתלמיד/ה לא ייכללו ברשימת מצטייני הדיקן.

ז. הצטיינות דיקן אינה קשורה למלגות ההצטיינות הניתנות על-ידי הרשות ללימודים מתקדמים (ואף לא לדרגות ההצטיינות כפי שמופיעות בתעודת המוסמך). הצטיינות דיקן הפקולטה אינה מופיעה על גבי תעודת מוסמך.

פרק ד' – מבנה הלימודים

11. תוכנית הלימודים

11.1 <u>מסלול א'</u>

א. היקף הלימודים הוא 28 שש"ס.

ב. הרכב הלימודים הוא כדלקמן:

1. שיעור חובה — "תורת המשפט —סוגיות מתקדמות", אשר יילמד בשנה הראשונה. סך שעות לימוד: 4 שש"ס.

2. סדנת הכנה לכתיבת תיזה בהיקף 2 שש"ס תילמד בשנה השנייה.

3. שיעורי בחירה בהיקף של 10 שש"ס מתוך השיעורים הייעודיים או הפתוחים לתואר שני הניתנים בפקולטה למשפטים. כן ניתן ללמוד קורסים או סמינר מתוך הקורסים לתואר שני הנלמדים בחוגים אחרים של אוניברסיטת חיפה, ובלבד שהיקף השעות המצטבר שלהם לא עולה על 4 שש"ס. חריגה ממכסת שעות זו טעונה אישור מראש של ראש התכנית או יו"ר הוועדה.

4. שני סמינריונים מתוך הסמינריונים לתלמידי/ות תואר שני הניתנים בפקולטה למשפטים ו/או סמינריונים לתואר שני הנלמדים בחוגים אחרים של אוניברסיטת חיפה ו/או סמינריונים המוצעים לתואר בוגר, כאשר לפחות סמינר אחד יילמד בפקולטה למשפטים. סמינר אחד יילמד בשנה הראשונה, והאחר בשנה השנייה. סך שעות הלימוד: 8 שש"ס.

5. במסגרת הדרישות לתלמידי/ות תואר שני כללי (מסלול ללא התמחות), יש לבחור שני קורסים מתוך רשימה של מספר קורסים ייעודיים לתואר שני. הרשימה הרלוונטית לכל שנה תתפרסם באתר התואר השני של הפקולטה. במקרים חריגים ניתן יהיה להגיש בקשה ליו"ר ועדת תארים מתקדמים להחליף אחד הקורסים בקורס אחר.

ג. **מבנה הלימודים**

<u>שנה ראשונה</u>

שיעור חובה	4	שש"ס
שיעורי בחירה (כולל קורסים ייעודיים)	6-4	שש"ס
סמינר	4	שש"ס
סה"כ	**14-12**	**שש"ס**

<u>שנה שנייה</u>

שיעור בחירה (כולל קורסים ייעודיים)	10-8	שש"ס
סמינר	4	שש"ס
סדנת הכנה לכתיבת תיזה	2	שש"ס
סה"כ	**16-14**	**שש"ס**

באישור יושב ראש הוועדה ללימודי תואר שני ניתן יהיה לשנות את חלוקת המקצועות בין השנים.

11.2 מסלול ב'

א. היקף הלימודים הוא 32 שש"ס.

ב. הרכב הלימודים הוא כדלקמן:

1. שיעור חובה – "תורת המשפט – סוגיות מתקדמות", יילמד בשנה הראשונה. סך שעות לימוד: 4 שש"ס.

2. שיעורי בחירה בהיקף של 16 שש"ס מתוך השיעורים הייעודיים או הפתוחים לתואר שני הניתנים בפקולטה למשפטים. כן ניתן ללמוד קורסים או סמינר מתוך הקורסים לתואר שני הנלמדים בחוגים אחרים של אוניברסיטת חיפה, ובלבד שהיקף השעות המצטבר שלהם לא עולה על 4 שש"ס. חריגה ממכסת שעות זו טעונה אישור מראש של ראש/ת התכנית או יו"ר הוועדה.

3. שני סמינריונים מתוך הסמינריונים לתלמידי/ות תואר שני הניתנים בפקולטה למשפטים ו/או סמינריונים לתואר שני הנלמדים בחוגים אחרים של אוניברסיטת חיפה ו/או סמינריונים נבחרים מתואר בוגר, כאשר לפחות סמינר אחד יילמד בפקולטה למשפטים. סמינר אחד יילמד בשנה הראשונה והאחר בשנה השנייה. סך שעות הלימוד: 8 שש"ס.

4. במסגרת הדרישות לתלמידי/ות תואר שני כללי (מסלול ללא התמחות), יש לבחור שני קורסים מתוך רשימה של מספר קורסים ייעודיים לתואר שני. הרשימה הרלוונטית לכל שנה תתפרסם באתר התואר השני של הפקולטה. במקרים חריגים ניתן יהיה להגיש בקשה ליו"ר ועדת תארים מתקדמים להחליף אחד הקורסים בקורס אחר.

ג. **מבנה הלימודים**

<u>שנה ראשונה</u>

שיעור חובה	4	שש"ס
שיעורי בחירה (כולל קורסים ייעודיים)	10-8	שש"ס
סמינר	4	שש"ס
סה"כ	**18-16**	**שש"ס**

שנה שנייה

שיעורי בחירה (כולל קורסים ייעודיים)	12-10	שש"ס
סמינר	4	שש"ס
סה"כ	**16-14**	**שש"ס**

באישור יו"ר הוועדה ניתן יהיה לשנות את חלוקת המקצועות בין השנים.

12. איסור חפיפה

א. לא ניתן ללמוד מקצוע ששעת הוראתו חופפת באופן מלא או חלקי את שעת הוראתו של מקצוע לימוד אחר שנלמד באוניברסיטה.

ב. לא ניתן לבחור קורס שתכנו דומה באופן משמעותי לקורס אחר שנלמד במהלך הלימודים לתואר הנוכחי או לתואר הקודם. במקרה של ספק תוגש שאלה בעניין לראש התכנית או ליו"ר הוועדה.

פרק ה' – נוכחות והשתתפות במפגשים לימודיים

13. חובת נוכחות ועמידה במטלות לימודיות

קיימת חובת נוכחות ומוכנות לשיעור. ההחלטה על דרכי האכיפה וההודעה על כך הן בכתב והן בשיעור הראשון תיעשה על ידי המורה.

14. בדיקת נוכחות בסמינריון

א. על אף האמור בסעיף 13 לעיל, תיבדק נוכחות התלמידים/ות בכל המפגשים בסמינריון על ידי המורה.

ב. היעדרות ממפגש או אי-השתתפות בו מסיבה מוצדקת מחייבת מתן הודעה למורה הסמינריון מראש, אלא אם לא ניתן היה לעשות כן.

15. הפרת החובה

א. ניתן למנוע מלגשת לבחינה או להגיש עבודה, או להפחית מציון התלמיד/ה, אם הופרה חובת הנוכחות או המוכנות, כפי שפורטו בסילבוס, ללא סיבה מוצדקת. הודעה על איסור הגישה תימסר לתלמיד/ה ולמזכירות.

ב. ניתן להרחיק מסמינריון, אם הופרה החובה לפי סעיף-קטן א'. הודעה על ההרחקה תימסר לתלמיד/ה ולמזכירות.

ג. ניתן לערער בפני יו"ר הוועדה ללימודי תואר שני על החלטת המורה לפי סעיפים-קטנים א'-ב' לעיל.

פרק ו' – בחינות ועבודות

16. בחינות

א. בלימודי תואר שני יתקיים מועד אחד בלבד של בחינת מעבר.

ב. למי שלא יגשו לבחינה במועד הסדיר בגלל סיבה שהוכרה על-ידי ועדה לענייני תלמידים (דוגמת מילואים או לידה), תינתן האפשרות להגיש בקשה להיבחן במועד מיוחד. את הבקשה יש להגיש על פי ההנחיות שיפורסמו.

ג. ניתן לשפר ציון בקורס על-ידי הרשמה מחדש למקצוע בשנה העוקבת. במקרה זה הציון האחרון קובע.

ד. כישלון בקורס (למעט בשיעור השלמה) מאפשר לבחור בין חזרה על אותו הקורס או בחירה בקורס אחר. אם נבחר ללמוד קורס אחר במקום הקורס שנכשלו בו, יש לקבל את אישור יו"ר הוועדה.

ה. ניתן לחזור על קורס שנכשלו בו פעם אחת בלבד. כישלון שני בקורס מחייב הפסקת לימודים.

ו. כישלון בשני קורסים, שאחד מתוכם לפחות הוא קורס חובה, או כישלון פעמיים באותו הקורס, יגרום למצב לימודים לא תקין ולהפסקת הלימודים.

ז. חובה למסור ציוני בחינה (בין אם נערכו במתכונת של מבחן כיתה או מבחן בית) בקורס ייעודי לתלמידי התואר השני תוך 30 ימים מיום הבחינה. ציוני עבודת בית יימסרו תוך 45 ימים מיום הגשת העבודות.

ח. בכתיבת כל מטלה אקדמית, יש חובה להקפיד על כללי היושר האקדמי ולבצע את המטלה באופן עצמאי, תוך הקפדה על כללי האזכור האחיד.

ט. ציון סופי במקצוע לימוד יכלול את כלל מרכיבי הציון, לרבות הציון בבחינת המעבר בסוף הקורס, בבחינות ביניים, בעבודות בכתב, במבדקים בכתב ובעל פה ובציון מטיב בגין השתתפות פעילה ותורמת, הכול כפי שנקבע על ידי מרצה הקורס.

י. מרכיבי הציון בקורס יפורסמו בידיעון הפקולטה. הודעה על שינויים במרכיבי הציון תיעשה על ידי המרצה בשיעור הראשון ולאחר מכן רק באישור ועדת תארים מתקדמים, ובמקרים דחופים באישור הדיקן.

יא. ציון מעבר בקורסים הינו 60.

יב. בקורסים ייחודיים לתואר שני שבהם הורשו ללמוד גם תלמידי/ות תואר ראשון לא יבוצע תיקנון.

יג. הציונים בקורסים שאינם ייחודיים לתואר שני, שאותם ניתן ללמוד במסגרת התואר השני, כפופים לתיקנון בהתאם להוראות התיקנון בתואר הראשון (ראו פרק ט' — ציונים — סעיף ד' בתקנון תואר ראשון).

17. ערעור על בחינה

א. זכות ערעור

תלמיד רשאי להגיש ערעור על ציון הבחינה בהתאם למפורט להלן:

1. מטרת הערעור לוודא שלא נפלה טעות מהותית במתן הציון.
2. לא יוגש ערעור שבו בקשה להערכה מחדש של הבחינה.
3. בערעור יש לפרט את נימוקי הערעור תוך התייחסות נקודתית לתוכן הבחינה.
4. הוגש ערעור על הציון, תיבדק הבחינה על-ידי מורה המקצוע. במקרה זה יכולה הבחינה כולה להיבדק מחדש, והציון שייקבע על-ידי המורה יכול להיות נמוך מן הציון המקורי.

ב. סריקת מחברות הבחינה וערעור על ציון הבחינה

1. הבחירה בין קיום מועד ההסברים לפרסום פתרון כתוב של הבחינה היא של המורה הרשאי/ת לקיים את שניהם.
2. מועד ההסברים ייקבע ליום פרסום הציונים. ההסברים יינתנו על-ידי המורה או על-ידי עוזר/ת ההוראה. הפתרון הכתוב יימסר לאחר סריקת הבחינות בפורטל האוניברסיטה.
3. מבחני כיתה: מחברות הבחינה יסרקו וניתן יהיה לצפות בהן בפורטל האוניברסיטה. נוהל סריקה ממוחשבת של בחינות וערעור עליהן באמצעות פורטל האוניברסיטה לא יחול על בחינות אמריקניות אשר יבדקו ידנית ובשינויים המחויבים וזאת לאחר צילומן ושמירת עותק מהן למשך שלושה חודשים מטעם מזכירות תארים מתקדמים.
4. ניתן להגיש ערעור על ציון בבחינת הכיתה תוך יומיים מסריקת מחברות הבחינה והעלאתם לפורטל האוניברסיטאי. לא תתאפשר הגשת ערעור מעבר לתקופה המצוינת.
5. הערעור יוגש בעילום שם באמצעות המערכת המקוונת. נפגעה האנונימיות של התלמיד/ה המערער/ת, יידחה הערעור על הסף.
6. חל איסור מוחלט לשוחח עם מורה/ת הקורס על הערעור במהלך קריאת הערעור על־ידי המורה. איסור זה חל כל עוד לא פורסמה החלטת המורה על הערעור.

ג. איסור ערעור על ציוני עבודה וציוני השתתפות

ככלל אין ערעור על ציון עבודות והשתתפות, אלא אם נקבע אחרת על־ידי מורי/ות הקורס ובהסתייגויות המפורטות להלן:

1. בכל מקרה, אי אפשר יהיה להגיש ערעור על עבודה או ציון השתתפות בפרק הזמן של מעל לחודש ימים מקבלת ציון העבודה או ההשתתפות.

2. במקרה של תלמיד שעומד לסיים את לימודיו ולסגור את התואר, לא יוכל להגיש ערעור לאחר תאריך — 1.1 שלפני סגירת התואר.

18. סמינריונים

כללים להגשת עבודה סמינריונית:

1. יש לחבר לבד את העבודה ולא להסתמך, לצטט או להעתיק ממקור אחר, אלא אם כן צוין זאת במפורש, כמקובל בעבודות אקדמאיות.
2. יש למסור את העבודה הסמינריונית בשני עותקים למזכירות תארים מתקדמים. המזכירות תציין את יום קבלת העבודה, ותעביר עותק אחד למורה. עותק נוסף יועבר לספריית המורים שבפקולטה.
3. מועדי הגשת הסמינריונים שבפקולטה למשפטים הינם:
   א. בהשתתפות בסמינריון בסמסטר א', יש להגיש את העבודה לא יאוחר מיום האחרון ללימודים בסמסטר ב' העוקב.
   ב. בהשתתפות בסמינריון בסמסטר ב', יש להגיש את העבודה לא יאוחר מהיום הראשון ללימודים בשנה העוקבת.
   ג. בהשתתפות בסמינריון בסמסטר קיץ, יש להגיש את העבודה לא יאוחר מהיום האחרון ללימודים בסמסטר א' העוקב (למעט לאלו המסיימים את הלימודים, אז מועד ההגשה 11/03 בכל שנה).
   ד. ניתן לפנות למורה הקורס לצורך קבלת דחייה בהגשת העבודה הסמינריונית. הארכה כאמור לא תעלה על 03 יום. במקרים חריגים ביותר ניתן להגיש בקשה לדחיית מועד ההגשה של עבודה סמינריונית לתקופה העולה על 30 יום ליו"ר הוועדה, וזאת לאחר שניתנה הסכמת המורה לדחייה כאמור.
   ה. במידה וניתן אישור דחייה כאמור בסעיף ד', <u>באחריות התלמיד לעדכן על כך את מזכירות תארים מתקדמים, ולצרף את האישור בעת הגשת העבודה</u>.
4. סיום בדיקתה של עבודה סמינריונית תיעשה תוך 60 ימי עבודה מיום שנמסרה למזכירות תארים מתקדמים. כשישנה דרישה של המורה לתיקונים או להשלמות בעבודה, יחושב מועד סיום הבדיקה ומתן הציון 60 יום מתאריך מסירת העבודה בשנית. ביקש/ה הסטודנט/ית ארכה להגשת הסמינר וזו אושרה, לא יוגבל פרק הזמן העומד לרשות המרצה ל-60 ימים.
5. אין לפרסם את העבודה הסמינריונית, אלא באישור המורה.
6. חל איסור מוחלט להגיש אותה עבודה לשני סמינריונים שונים. יש לבקש להשתמש בעבודה סמינריונית שהוגשה למורה אחר לצורך כתיבת עבודה סמינריונית נוספת, ולהבהיר זאת למורה הסמינריון ולקבל בכתב את אישור המורים. האישור יועבר ליו"ר הוועדה.

19. זיכוי שלא בגין לימוד מקצוע

השתתפות במערכת כתב־עת

א. השתתפות במערכת כתב־עת משפטי של הפקולטה מיועדת לתלמידים/ות מצטיינים/ות והיא מקנה לתלמיד/ה עד 4 שש"ס לתואר.

ב. השתתפות במערכת לפי סעיף זה תצוין בגיליון הציונים.

ג. השתתפות במערכת כתב עת משפטי יכולה להוות תחליף לקורס בלבד.

ד. סמינר המצטיינים "הארת דין" ייחשב כסמינריון.

עבודת מחקר

א. הדיקן, בהמלצת מורה, רשאי לאשר לתלמידים/ות לכתוב עבודת מחקר במקום שיעור בחירה.

ב. העבודה תיכתב בהדרכתו האישית של המורה הממליץ/ה, והיא תקנה לתלמיד עד 2 שש"ס לפי החלטת המורה, ו־3-4 שש"ס לפי החלטת המורה בהיוועצות עם הדיקן.

ג. ניתן לצבור עד 4 שש"ס לפי סעיף זה במהלך הלימודים לתואר. במקרים יוצאים מן הכלל רשאי/ת הדיקן לאפשר צבירה של שש"ס רב יותר.

השתתפות בכנסים

השתתפות בחמישה ימים מצטברים של כנסים מדעיים / ימי עיון תזכה ב-2 שש"ס. הזכאות מותנית באישור הכנס על-ידי ראש התכנית או יו"ר ועדת מוסמך והצגת אישור השתתפות בכנס על גבי הטופס הנמצא במזכירות תארים מתקדמים, חתום בידי מארגני הכנס.
זכאות זאת אינה רלוונטית לסטודנטים/ות שנמצאים במסלול ישיר לדוקטורט.

פרק ז' – עבודת גמר מחקרית (תזה)

20.

א. יש לבחור מנחה עם אפשרות לצרף מנחה שותף/ה או שני מנחים/ות שותפים/ות נוספים. יש לקבל את הסכמה לכך מהמנחים/ות. **עד סוף שנה א'** יש למסור לוועדה את שמות המנחים/ות, בלוויית הסכמה בכתב להנחיה וציון נושא העבודה. המנחים/ות יאושרו סופית על-ידי הוועדה ועל-ידי הרשות ללימודים מתקדמים. מי שלא הצליחו למצוא מנחה, יודיעו על כך לוועדה ללימודי תואר שני, שתנסה לסייע במציאת מנחה מתאים/ה.

ב. לפי התקנון ללימודים מתקדמים של אוניברסיטת חיפה, יכולים להנחות עבודת גמר:
מנחה: כל איש ואשת סגל באוניברסיטת חיפה מדרגת מרצה ומעלה במסלול א'.
מנחה שותף: כל איש ואשת סגל המוסמך/ת לכהן כמנחה, כל איש ואשת סגל ממוסד אקדמי מוכר אחר בישראל או בחו"ל מדרגת מרצה ומעלה במסלול א', כל איש ואשת סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול ג' (מומחה) באוניברסיטת חיפה או במוסד אקדמי מוכר אחר.

חריגים: אישור מנחה, מנחה שותף/ה או חבר/ה אחר/ת בוועדה המנחה, שאינם עומד בתנאים חייבים בהמלצה מנומקת של הוועדה ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים. במקרים חריגים רשאי הדיקן ללימודים מתקדמים, לפי המלצה מנומקת של הוועדה, לתת אישור הנחיה קבוע לחבר/ת סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול ג' באוניברסיטת חיפה, לשמש כמנחה יחיד/ה לעבודת הגמר.

המנוי יהיה בהיקף של חצי משרה לפחות בפקולטה שבו רשומים/ות התלמידים/ות ללימודי התואר השני. דרישה זו איננה חלה על המנחים/ות השותפים/ות. אי מילוי תנאי זה מחייב את אישור הרשות ללימודים מתקדמים.

ג. לאחר אישור מנחה יש להגיש לוועדה לא יאוחר מסוף סמסטר א' של שנת הלימודים השנייה הצעת מחקר מודפסת, בהיקף של עד 10 עמודים בשני עותקים. ההצעה תאושר ותיחתם על-ידי מנחה/ת העבודה. ההצעה תכלול:

1. תיאור הנושא.
2. סקירה של הספרות (לרבות חקיקה ופסיקה) הקיימת בנושא.
3. פירוט מטרות המחקר (לרבות תזה מוצעת – אם קיימת, ותרומה מחקרית צפויה).
4. שיטת המחקר (מתודולוגיה).
5. ראשי פרקים מפורטים.
6. רשימה ביבליוגרפית ראשונית.

ד. הוועדה תעביר את ההצעה לחוות-דעת של שופט/ת יחיד/ה. עם קבלת חוות-הדעת תחליט הוועדה אם לאשר את ההצעה, לדרוש תיקונים או לדחותה. הוגשה הצעה מתוקנת – תחליט הוועדה אם לאשרה. אם אושרה ההצעה, תועבר ההחלטה לרשות ללימודים מתקדמים.

ה. עבודת הגמר המחקרית תוגש מודפסת וכרוכה ב־3 עותקים לוועדה, כשהיא מאושרת וחתומה על־ידי מנחה, לא יאוחר מתום שנה מיום אישור הצעת המחקר. חריגה מתקופה זאת טעונה אישור מראש של יושב-ראש הוועדה. בקשה מנומקת להארכה תוגש בכתב, כשהיא חתומה על-ידי המנחה, לא יאוחר מחודש לפני תום המועד.

ו. אורך העבודה יהיה בין 100 ל־180 עמודים מודפסים ברווח כפול, גופן 12. הערות השוליים (שמותר להדפיס בריווח קטן יותר) ייכללו במניין העמודים. חריגה מהיקף זה טעונה אישור של יושב-ראש הוועדה. בקשת האישור המנומקת תיחתם על-ידי מנחה/ת העבודה. לעבודה יצורפו תמצית ורשימה ביבליוגרפית מלאה.

ז. עבודת הגמר המחקרית תוערך ותישפט על־ידי:

1. מנחה/ת העבודה.
2. שופט/ת נוסף/ת, לפי החלטת הוועדה.

הוועדה תמסור את העבודה לשופט/ת נוסף/ת מהפקולטה למשפטים של אוניברסיטת חיפה או מחוצה לה על פי שיקול דעת הוועדה. העברת חוות-הדעת של השופטים/ות בחלקן או בשלמותן לידיעת התלמיד/ה תעשה בעילום שם השופטים/ות או שלא בעילום שם, בהתאם לבקשת השופט/ת.

ח. הציון הסופי של עבודת הגמר המחקרית יחושב כממוצע של ציוני השופטים/ות: ציון המנחה/ת או הציון המסכם של המנחה הראשי/ת והמנחה הנוסף/ת, וציון השופט/ת הנוסף/ת.

ט. כאשר ההפרש בין הציון שהעניק/ה המנחה לעבודה (או הציון המסכם של המנחה הראשי/ת והמנחה השותף/ה) לציון שהעניקה השופט/ת הנוסף/ת לעבודה עולה על 15 נקודות, תמנה הוועדה, בהיוועצות עם המנחה, שופט/ת נוסף/ת. הציון של עבודת הגמר יחושב במקרה כזה כממוצע של ציוני כל השופטים.

י. ניתן לערער על ציון עבודת גמר רק במקרה של כישלון (כשממוצע ציוני כל השופטים הוא פחות מ־76). במקרה של ערעור תמנה הוועדה שופט/ת נוסף/ת והציון הסופי של עבודת הגמר המחקרית יהיה ממוצע ציוני כל השופטים. לא יתאפשר ערעור נוסף.

פרק ח' - ציון סופי לתואר

21.1 הציון הסופי לתואר במסלול א' יורכב כדלקמן:

א. ציון עבודת גמר: 50%. ציון מינימום — 76.

ב. ציוני שיעורים וסמינריונים: 50%. ציון מינימום — 60.

ג. סיום הלימודים בפקולטה יוגדר כך, אם כל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים מולאו, נצברו 28 שש"ס והתקבל ציון ממוצע של 76 לפחות במקצועות שנלמדו.

ד. יש להודיע למזכירות מוסמך על סיום הלימודים תוך 30 יום, מיום קבלת הציון האחרון הנדרש לתואר. עם קבלת הודעה זו, תיבדק הזכאות ויחושב ציון הגמר. התלמיד/ה יבדקו הציונים ויאשרו בחתימה את נכונות הנתונים שבתדפיס. ניתן להגיש בקשה שלא להכניס לשיקלול הציונים קורסים **בהיקף של עד 15% לכל היותר מהשעות הנדרשות לקבלת התואר** ובלבד שקורסים אלו אינם מהווים חלק מלימודי החובה בתכנית ושהתלמיד/ה עומדים במכסת השש"ס לסיום התואר.

ה. הציון לתואר הוא סופי. לאחר אישור הזכאות לתואר לא ניתן לתקן את ציון הגמר.

ו. המזכירות רשאית ליזום את סגירת התואר. טופס אישור הזכאות לתואר יישלח לתלמיד/ה בדואר רשום לכתובת שנמסרה ככתובת הרשמית בעת הרישום לתואר, אלא אם כן שונתה הכתובת בהודעה מסודרת בכתב למדור שכר לימוד במהלך התואר. ניתן לערער על פרטי טופס אישור הזכאות שיישלח בדואר רשום, תוך 30 יום מתאריך משלוח הטפסים. היעדר תגובה יהווה אישור והסכמה לאמור באישור הזכאות ולא ניתן יהיה לערער עליו.

21.2 הציון הסופי לתואר במסלול ב':

א. ציוני שיעורים: 70%.

ב. מטלת סיום: השלמת 2 סמינריונים שמשקלם יחד 30% בציון התואר הסופי. וממוצע ציוני שתי העבודות הוא מעל 76.

ג. סיום הלימודים בפקולטה יוגדרו כך, אם כל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים מולאו, נצברו 32 שש"ס והתקבל ציון ממוצע של 76 לפחות במקצועות שנלמדו.

ד. יש להודיע למזכירות מוסמך על סיום הלימודים תוך 30 יום, מיום קבלת הציון האחרון הנדרש לתואר. עם קבלת הודעה זו, תיבדק הזכאות ויחושב ציון הגמר. התלמיד/ה יבדקו הציונים ויאשרו בחתימה את נכונות הנתונים שבתדפיס. ניתן להגיש בקשה שלא להכניס לשיקלול הציונים קורסים **בהיקף של עד 15% לכל היותר** מהשעות הנדרשות לקבלת התואר ובלבד שקורסים אלו אינם מהווים חלק מלימודי החובה בתכנית ושהתלמיד/ה עומדים במכסת השש"ס לסיום התואר.

ה. הציון לתואר הוא סופי. לאחר אישור הזכאות לתואר לא ניתן לתקן את ציון הגמר.

ו. המזכירות רשאית ליזום את סגירת התואר. טופס אישור הזכאות לתואר יישלח לתלמיד/ה בדואר רשום לכתובת שנמסרה ככתובת הרשמית בעת הרישום לתואר, אלא אם כן שונתה הכתובת בהודעה מסודרת בכתב למדור שכר לימוד במהלך התואר. ניתן לערער על פרטי טופס אישור הזכאות שיישלח בדואר רשום, תוך 30 יום מתאריך משלוח הטפסים. היעדר תגובה יהווה אישור והסכמה לאמור באישור הזכאות ולא ניתן יהיה לערער עליו.

21.3 הענקת תעודת מוסמך בדרגות הצטיינות שונות

כמפורט בתקנון ללימודים תואר שני המתפרסם ע"י הרשות ללימודים מתקדמים.

פרק ט': תוכנית מצטיינים לתואר שני לתלמידי/ות הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה

התוכנית מאפשרת לתלמידים/ות מצטיינים לסיים תוך ארבע שנים את התואר הראשון והשני במשפטים. בוגרי התוכנית יקבלו תואר "בוגר" (LL.B) עם השלמת לימודי התואר הראשון ותואר "מוסמך" (LL.M) עם השלמת לימודי התואר השני. יש למלא את כל מכסת הלימודים הן לתואר הראשון והן לתואר השני במסגרת המועדים שהוגדרו בתכנית, כדלקמן.

תוכנית הלימודים

שנה א' לימודי שנה א' לפי תוכנית התואר הראשון הרגילה.

שנה ב' לימודי שנה ב' לפי תוכנית התואר הראשון הרגילה.

שנה ג' תואר ראשון: לימודי שנה ג' לפי תוכנית התואר הראשון הרגילה, לרבות שני סמינרים.

התחלת לימודי התואר השני:

במידה ותכנית התואר השני הינה תכנית עם התמחות, ניתן להתחיל את לימודי התואר השני בקיץ שבין שנה ג' לשנה ד' (לאחר סיום חובות שנה ג' והסמינרים).

שנה ד' **השלמת חובות תואר ראשון:** לימודי התואר הראשון יושלמו עד סוף סמסטר א'.

השלמת חובות תואר שני: כל לימודי התואר השני יושלמו עד סוף סמסטר ב' או סמסטר קיץ, אם קיים סמסטר קיץ כאמור במסגרת תוכנית התואר השני עם התמחות שנבחרה.

תנאים אקדמיים

הקבלה לתוכנית הינה בסוף שנה ג' לתואר ראשון, ובלבד שהתקיימו התנאים הבאים:

א. בסיום שנה ג' ללימודים נלמדו כל קורסי החובה של שנים א', ב' ו־ג' לתואר ראשון במשפטים ומכסת הנקודות שנותרו לסיום התואר הראשון כאמור אינה עולה על 16 נק'.

ב. ממוצע הציונים של לימודי המשפטים של השנים א', ב' וסמסטר א' של שנה ג' הינו לפחות 86.

ג. נלמדה מכסת הסמינרים הדרושים לתואר הראשון (2) עד תום שנה ג', אלא אם ניתן אישור חריג של יו"ר ועדת תארים מתקדמים.

ועדת התואר השני הפקולטטית (באישור הדיקן ללימודים מתקדמים) היא הגוף המוסמך להחליט על קבלת סטודנטים למסלול, ותהא רשאית לשנות את תנאי הקבלה מעת לעת.

השלמת חובות התואר הראשון תקנה זכאות לתואר "בוגר האוניברסיטה" במשפטים (LL.B). השלמת חובות התואר השני תקנה זכאות לתואר "מוסמך" במשפטים (LL.M).

השלמת כל החובות לתואר ראשון בתום הסמסטר הראשון של שנה ד' הינה תנאי הכרחי להמשך לימודים במסלול המצטיינים לתואר שני. חריגה מתנאי זה תתאפשר רק באישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

כפיפות

מסלול הלימודים והלומדים בו יהיו באחריות הוועדה הפקולטטית לתואר שני.

נוהל

תוכנית המסלול, מבנה ותנאיה מותאמים וכפופים לדרישות תקנון לימודי תואר באוניברסיטה (בכלל זה "זכאות וחובות כספיות" ותקנון לימודי תואר שני).

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר ועדת הדוקטורט הפקולטטית: **פרופ' מיכל גל**

תנאי הקבלה

רשאים להגיש מועמדותם כתלמידים/ות לתואר דוקטורט, בעלי תואר מוסמך עם תזה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, שהשיגו ציון (90) לפחות בלימודיהם לתואר שני וציון (90) לפחות בעבודת הגמר המחקרית (תיזה).

1. קבלת תלמידים/ות לתוכנית הדוקטורט תעשה לפי תקנון הרשות ללימודים מתקדמים באוניברסיטת חיפה ובפיקוח הוועדה החוגית לתלמידי תואר שלישי בכפוף לתנאי הקבלה המפורטים להלן:

א. תלמידים בעלי עבודת גמר מחקרית (תיזה) -

א1. תואר "מוסמך" במשפטים (או בכל תחום אחר*, ובלבד שברשות המועמד/ת תואר "בוגר" במשפטים) ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בציון משוקלל של 90 לפחות. *במקרה כזה תידרש עמידה בתנאים הבאים: 1. השלמת הקורס "תורת המשפט – סוגיות מתקדמות" וסיומו בציון של 86 לפחות. 2. השלמת סמינריון בהיקף 4 שש"ס וקורס נוסף בהיקף 2 שש"ס אשר ייבחרו בהתאם לשיקול דעת של המנחה. ממוצע ציוני הסמינריון והקורס, חייב להיות 90 לפחות.

א2. עבודת גמר מחקרית (תזה) בציון של 90 לפחות.

ב. תלמידים/ות שנדרשים/ות להשלים כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) –

ב1. מועמדים/ות בעל תואר "מוסמך" במשפטים (או בכל תחום אחר*, ובלבד שברשות המועמד/ת תואר בוגר במשפטים) ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל אשר לא כתבו עבודת גמר מחקרית, יוכלו להגיש את מועמדותם למסלול מחקר מקדים במידה וסיימו את לימודי התואר השני בציון משוקלל של 90 לפחות וקיבלו הסכמה בכתב של המנחה המיועד/ת להנחותם בנושא המחקר המוצע. *במקרה כזה תידרש עמידה בתנאים הבאים: 1. השלמת הקורס "תורת המשפט – סוגיות מתקדמות" וסיומו בציון של 86 לפחות 2. השלמת סמינריון בהיקף 4 שש"ס וקורס נוסף בהיקף 2 שש"ס אשר ייבחרו בהתאם לשיקול דעת של המנחה. ממוצע ציוני הסמינריון והקורס חייב להיות 90 לפחות.

ב2. עם השלמת כתיבת עבודת המחקר (תזה) בציון של 90 לפחות, יהיו התלמידים/ות כשירים/ות להגיש את מועמדותם ללימודי דוקטורט.

2. מועמדים יהיו כשירים להגיש מועמדות ללימודי תואר שלישי במסלול ישיר לדוקטורט במקרים הבאים:

א. המועמדים/ות הם/ן בעלי/ות תואר בוגר במשפטים (LL.B) ממוסד מוכר להשכלה גבוהה אשר השלימו את לימודיהם בציון משוקלל של 95 לפחות וקיבלו הסכמה

בכתב של המנחה המיועד/ת להנחותם בנושא המחקר המוצע. ממועמדים/ות שלמדו בתוכנית משותפת תידרש עמידה בממוצע של 95 במשפטים וממוצע של 90 בחוג הנוסף.

ב. המועמדים/ות הם/ן תלמידים/ות בתוכנית המוסמך אשר סיימו את לימודיהם/ן בשנה הראשונה ללימודים בציון משוקלל של 95 לפחות בקורסים בהיקף של 16 שש"ס לפחות וקיבלו הסכמה בכתב של המנחה המיועד/ת להנחותם/ן בנושא המחקר המוצע. בנוסף, על המועמדים/ות להשיג ציון של 90 לפחות בעבודה הסמינריונית הראשונה.

מבנה הלימודים

3. תוכנית הלימודים תקבע עבור כל תלמיד/ת מחקר במסגרת מסלול אישי בהמלצת מנחה/ת הדוקטורט ובאישור ועדת הדוקטורט, בהתחשב ברקע האקדמי של המועמד/ת ובנושא המחקר המוצע. סה"כ היקף הקורסים לתלמיד/ת דוקטורט לא יעלה על 4 קורסים (16 שש"ס).

4. משך הלימודים לדוקטורט לא יעלה על ארבע שנים, ויחולק לשני שלבים כמפורט להלן:

א. **שלב מחקר א':** במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר א' יידרשו התלמידים/ות להכין את הצעת המחקר המפורטת, לקבל את אישור המנחים להצעה ואת אישור וועדת הדוקטורט. עם אישור הצעת המחקר ע"י הגורמים המוסמכים, יעברו התלמידים/ות למעמד של תלמיד/ת מחקר שלב ב'.

ב. **שלב מחקר ב':** משך הלימודים בשלב מחקר ב' לא יעלה על שלוש שנים, אשר במהלכן יידרשו התלמידים/ות להשלים את כתיבת עבודת הדוקטורט.

ג. תהליך אישור הצעת המחקר ואישור הדוקטורט ינוהלו בהתאם לתקנון הלימודים לתואר שלישי של הרשות ללימודים מתקדמים באוניברסיטת חיפה.

5. תלמידי/ות המחקר יידרשו להשתתף **בסמינר דוקטורט** אשר יתנהל במתכונת של קולוקוויום בהנחיית איש/אשת סגל בכיר/ה בפקולטה למשפטים. מטרת הסמינר להעמיק את יכולת המחקר של הדוקטורנטים/ות וליצור מסגרת תמיכה ומעקב לתלמידי/ות הדוקטורט. הסמינר ידון בסוגיות מתודולוגיות מתקדמות ובתיאוריה משפטית.

הסמינר יתקיים במתכונת שנתית ועל כל תלמיד/ת מחקר להשתתף במפגשי הסמינר במהלך שלב א' ללימודיו/ה.

בנוסף, תלמידי/ות המחקר המחקר יידרשו להשתתף **בקורס מתודולוגי** פקולטטי שמטרתו למפות מתודולוגיות מחקריות עכשוויות, ולהקנות אוריינות בסיסית במחקר כמותני, איכותני ופרשני ביקורתי.

הקורס יתקיים במתכונת שנתית ועל כל תלמיד/ת מחקר להשתתף במפגשי הקורס במהלך שלב א' ללימודיו/ה.

מבנה ומהלך לימודי הדוקטורט בפקולטה יפורסם בידיעון הפקולטה למשפטים.

הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות

דיקן הפקולטה: **פרופ' פייסל עזאיזה**

ראש מינהל הפקולטה: **גב' רחלי בליפנטה אפוטה**

הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות הינה פקולטה ייחודית בארץ המשלבת לימודים בתחום הבריאות עם לימודים מתחום הרווחה. הדבר מאפשר שיתופי פעולה אינטרדיסציפלינריים במחקר וקידום הידע האקדמי בתחומים אלו.

הפקולטה משלבת לימודים תיאורטיים עם לימודים קליניים, התנסות בשדה והתמקצעות במהלך הלימודים.

הפקולטה למדעי הבריאות והרווחה מפתחת מחקר ותוכניות להרחבת והעשרת הידע והיכולות של המקצועות בתחום הבריאות והרווחה.

בנוסף לפיתוח הידע, הפקולטה מחויבת לשירות הקהילות בצפון ומקיימת יחסי שיתוף פעולה עם אנשי המקצוע והמנהלים בדיסציפלינות השונות בהיבט רב מקצועי.

א. בית־הספר לבריאות הציבור:

בבית הספר 5 התמחויות במסגרת הלימודים לתואר MPH: בריאות הקהילה, קידום בריאות, אפידמיולוגיה, מנהל מערכות בריאות, שירותי בריאות נפש.

מגמת לימודים בבריאות סביבתית ותעסוקתית המעניקה גם כן תואר MPH

מגמת לימודים בניהול מערכות בריאות המעניקה תואר MHA

מגמת לימודים בתזונה, בריאות והתנהגות המעניקה תואר MAN

בביה"ס מסלול משולב (MHA) MD, MPH לסטודנטים לרפואה

בביה"ס תכנית בינלאומית לתואר שני במנהל מערכות בריאות הנלמדת באנגלית - MPH in Health Systems Policy and Administration

לימודים לקראת תואר שלישי – דוקטור בפילוסופיה (Ph.D.)

מסלול ישיר לדוקטורט

ב. **בית־הספר לעבודה סוציאלית** כולל לימודים חד־חוגיים לתואר ראשון, תואר שני ושלישי ולימודי השלמות. היעד העיקרי של בית הספר הוא להכשיר עובדים סוציאליים המצוידים בידע ומיומנויות להתמודד כדי לסייע ולקדם פרטים, משפחות,

קבוצות וקהילות, כמו גם לקדם את המצוינות והמחקר בעבודה סוציאלית. ניתן דגש רב להיבטים רב-תרבותיים בחברה הישראלית ולשונות של קבוצות אוכלסיה מבחינת לאום, דת, מבנה חברתי וערכים.

התואר השני, מיועד לקדם ולהעמיק ידע בתאוריה ופרקטיקה ומחקר בתחומי ההתמחות (מנהיגות ושינוי חברתי, בריאות ושיקום, ילד ונוער, טראומה וקליני), ותכנית הדוקטורט מטרתה הכשרת חוקרים מצטיינים לאקדמיה ומנהיגים בתחום המדיניות הסוציאלית והפרקטיקה בעבודה סוציאלית.

ג. **החוג לבריאות נפש קהילתית** לתואר שני ושלישי, המכשיר חוקרים ואנשי מקצוע מומחים בתחום בריאות נפש קהילתית שימלאו תפקידים בכירים בשירותי שיקום ובריאות, ויפתחו גופי ידע לקידום שירותי בריאות נפש קהילתית.

ד. **החוג להפרעות בתקשורת** התוכנית לתואר ראשון במסלול חד־חוגי, שלוש וחצי שנים, נועדה להכשיר אנשי מקצוע עם ידע מדעי, תיאורטי וקליני וכישורים עדכניים לעבודה כקלינאים בתחום השפה, הדיבור, השמיעה וההפרעות בתקשורת.

התוכנית לתואר שני ושלישי נועדה לקדם את המחקר הבסיסי והקליני בתחום ההפרעות בתקשורת; להעמיק את הידע המקצועי של קלינאי התקשורת באחד משני התחומים הבאים: מדעי השמיעה וקוגניציה; שפה ודיבור תקשורת וקוגניציה.

להכשיר עתודה למחקר, הוראה והדרכה.

ה. **החוג למדעי הזיקנה – גרונטולוגיה**, לתואר שני ושלישי המכשיר עתודה לסגל אקדמי בהוראה ובמחקר וכח־אדם מקצועי ומיומן להתערבות, ניהול וטיפול ומנהיגות בכירה בשירותי הרווחה והבריאות לזקנים.

ו. **החוג לסיעוד** חד־חוגי, ארבע שנתי התוכנית לתואר ראשון, מכשירה את סגל הסיעוד במכלול התפקידים אשר יידרשו בתחומי המינהל והטיפול הבריאותי.

התוכנית לתואר שני ושלישי מכוונת להרחבת הידע אודות סוגיות מרכזיות בסיעוד ולפיתוח של מיומנויות מחקריות בקרב אנשי מקצוע בכירים בתחום. התוכנית מאורגנת סביב שני צירים מרכזיים: ציר התוכן שבמרכז טיפול וקידום איכות חיים במצבי בריאות וחולי מורכבים תוך התמקדות במחלות כרוניות וסופניות והציר המתודולוגי שמטרתו פיתוח חשיבה ביקורתית ואנליטית וכישורי מחקר מתקדמים.

ז. **החוג לפיזיותרפיה** חד־חוגי, ארבע שנתי לתואר ראשון – מטרת החוג להכשיר אנשי מקצוע בעלי ידע, מיומנויות וכישורים הנחוצים למתן שירות פיזיותרפיה ברמה גבוהה ולקידום המחקר האקדמי בתחום.

התוכנית לתואר שני נועדה להכשיר עתודה לתפקידי מחקר, ניהול והוראה בתחומי המקצוע.

ח. **החוג לריפוי בעיסוק** חד־חוגי, שלוש וחצי שנים לתואר ראשון – המשותף לפקולטה למדעי הרווחה והבריאות ולפקולטה לרפואה בטכניון. מטרת הלימודים להכשיר אנשי מקצוע בעלי ידע וכישורים עדכניים בתחומי הריפוי בעיסוק.

תואר שני ושלישי בריפוי בעיסוק — המכשיר עתודה לתפקידי מחקר, הוראה והדרכה קלינית במסגרות אקדמיות וכוח אדם מיומן בקדמת הידע, לניהול ומנהיגות במקצוע, במערכות הבריאות, החינוך והרווחה.

ט. **החוג לשירותי אנוש** דו־חוגי לתואר ראשון — החוג מקנה ידע העומד ביסוד פעולות ארגונים ועיסוקים בתחום שירותי אנוש, אופיים הייחודי של ארגוני שירות והיבטים ארגוניים ובין־אישיים של תהליכי שירות והבנת תהליכים בתחום.

החוג לשירותי אנוש מציע תכנית לימודים לתואר שני שהינה ייחודית באקדמיה בישראל. תכנית הלימודים כוללת קורסים המתייחסים להיבטים ארגוניים (תיאוריות ארגוניות, התנהגות עובדים ולקוחות. תרבות ואקלים שירות, ניהול משאבי אנוש, ארגונים שלא למטרות רווח), אבחון וניהול תהליכי שירות בארגונים, סוגיות בתכנון ומתן שירותים, זהוי ופיתוח צרכים ושירותים מיוחדים לקבוצות אוכלוסיה שונות ועוד.

י. **בית הספר לטיפול באמצעות אמנויות** — תואר שני לקידום מחקר בתחום הטיפול באמנויות (אמנות חזותית, תנועה ומחול, דרמה תרפיה, פסיכודרמה, מוסיקה) תוך פיתוח תיאוריה ומתודולוגיה מחקרית ספציפיות, הכשרת אנשי מקצוע לטיפול באמצעות אמנויות במסגרות טיפוליות (רווחה, בריאות, חינוך ושיקום) במגוון אוכלוסיות.

הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות
המרכז הקליני הבין־תחומי

מטרת המרכז הקליני הבין־תחומי לספק שירותי הוראה קלינית ולטפל בצרכים הבריאותיים, ההתפתחותיים, הרגשיים והחברתיים בקהילה באמצעות אבחון, מניעה, ייעוץ, טיפול והדרכה מקצועיים.

יעדי המרכז:

1. מתן שירות לקהילה בתחומים כגון: הפרעות בתקשורת, שמיעה, טיפול פסיכוטרפואטי, ריפוי בעיסוק ועוד.
2. הדרכת סטודנטים והתנסות לימודית ברמה גבוהה.
3. ייעוץ והדרכה לאנשי מקצוע.
4. עריכת מחקר קליני בתחום הערכת הטיפול ובתחומים נוספים.
5. בניית מודלים של שירותים חדשניים בליווי מחקר.

המרכז כולל מסגרות מקצועיות, קליניקות וגופי ייעוץ, הפרעות בתקשורת, ריפוי בעיסוק. הטיפולים ניתנים ברמת הפרט, המשפחה, הקבוצה והארגון.

286

בית הספר לבריאות הציבור

לימודים לתואר שני בבריאות הציבור - MPH

Master of Public Health

לימודים לתואר שני בניהול מערכות בריאות - MHA

Master of Health Administration

לימודים לתואר שני בתזונה, בריאות והתנהגות - MAN

Master in Applied Nutrition

ולימודים לקראת תואר שלישי

ראש בית הספר: **פרופ' אורנה בראון אפל**

ראש מגמת בריאות הקהילה: **פרופ' שמואל רשפון**

ראש מגמת קידום בריאות: **ד"ר ענת גסר־אדלסבורג**

ראש מגמת אפידמיולוגיה: **ד"ר גלית ויינשטיין**

ראש מגמת בריאות סביבתית ותעסוקתית: **ד"ר יונה אמסטר**

ראש מגמת מינהל מערכות בריאות: **ד"ר יעקב רוזנפלד**

ראש התמחות שירותי בריאות נפש: **ד"ר שרון שניטמן**

ראש תכנית ניהול מערכות בריאות: **ד"ר שולי ברמלי גרינברג**

ראש תכנית תזונה, בריאות והתנהגות: **ד"ר שירה זלבר־שגיא**

ראש התכנית הבינלאומית במנהיגות וניהול במערכת הבריאות העולמית: **פרופ' מנפרד גרין**

יו"ר הוועדה החוגית ללימודי מוסמך: **ד"ר שירה זלבר־שגיא**

יו"ר ועדת דוקטורט: **פרופ' מנפרד גרין**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ אורנה בראון־אפל, פרופ׳ יעל לצר, פרופ׳ מנפרד גרין, פרופ׳ רפאל כראל.

פרופסור חבר: פרופ׳ רונית אנדוולט (מומחה), פרופ׳ מיכה ברחנא (מומחה), פרופ׳ דיאן לוין זמיר (מומחה), פרופ׳ מאיר פוגטש (מומחה), פרופ׳ ליטל קינן בוקר, פרופ׳ שמואל רשפון (מומחה), פרופ׳ ריצ׳רד שוסטר (מומחה).

מרצה בכיר: ד״ר ליאורה אור (מומחה), ד״ר רונית אלמוג (מומחה), ד״ר ענת גסר־אדלסבורג, ד״ר יצחק זיידיס (מומחה), ד״ר שירה זלבר־שגיא, ד״ר סלמן זרקא (מומחה), ד״ר ליזה רובין (מומחה), ד״ר שרון שניטמן.

מרצה: ד״ר רוני אלרן ברק, ד״ר אמסטר יונה (מומחה), ד״ר שולי ברמלי-גרינברג, ד״ר יהונתן דובנוב (מומחה), ד״ר גלית ויינשטיין, ד״ר משה משעלי (מומחה), ד״ר מיה נגב, ד״ר מאיה פלד רז (מומחה), ד״ר אלי רוזנברג (מומחה), ד״ר יעקב רוזנפלד (מומחה).

עמיתי הוראה ומורים מן החוץ: גב׳ רוחמה אלעד־ירום, ד״ר ניצה ברקן, פרופ׳ ניסים בן דוד, ד״ר שלמה הראלי, ד״ר ציפי העצני, רו״ח גיל חיימוביץ, גב׳ נטע לוטרמן, גב׳ לילך מלוויל, ד״ר שרון נחמני, ד״ר שי צפריר.

מזכירות ביה״ס

מינהלן: **גב׳ גילה פילוסוף אסס**

שעות הקבלה: ימים א׳-ה׳ בין השעות 10.00-12.00

טלפון: 04-8288675, פקס: 04-8288637

מיקום: חניון נופי, קומת 500, בניין ראשי

דוא״ל: gassas@univ.haifa.ac.il

אתר ביה״ס באינטרנט: http://publichealth.haifa.ac.il/index.php/he

מזכירת תלמידים: **גב׳ מריה ליברזון**

טלפון: 04-8288597

דוא״ל: mliberzon@univ.haifa.ac.il

מטרת הלימודים

בריאות הציבור הנה משאב מרכזי של חברה פעילה ומתפתחת, ושמירה על בריאות הציבור במובן הרחב ביותר הנה בסיס חיוני לכל מדינה וחברה. כיום מכירים בגורמים התנהגותיים, חברתיים, סביבתיים, ביולוגיים, גנטיים, ארגוניים, מדיניים וכלכליים כמשפיעים על מצב הבריאות של פרטים ואוכלוסיות. מכאן שפעילות לקידום בריאות הציבור צריכה לכלול לא רק פיתוח אמצעי אבחון וטיפול במסגרות רפואיות אלא בעיקר פיתוח סביבה וחברה, התומכת בהתנהגות בריאות ומקדמת איכות חיים גבוהה.

בית הספר לבריאות הציבור הינו מסגרת רב־תחומית אשר מטרתו להכשיר אנשי מקצוע אשר יהיו מסוגלים להתמודד עם מגוון והיקף הידע הקיים ועם מערכות משתנות, בעלות גוון עיוני, מעשי ותוכני.

מבנה הלימודים

לבית הספר שני מסלולים:

מסלול א׳: כולל 36 שש"ס (שעות שבועיות סמסטריאליות) כתיבת סמינריון אחד וביצוע עבודת גמר מחקרית (תיזה)

מסלול ב׳: כולל 42 שש"ס במסלול עבודה מסכמת, כתיבת שני סמינריונים וכתיבת עבודה מסכמת

הסטודנטים מחויבים במהלך הלימודים להשתתף בשני כנסים מדעים הקשורים לנושא המגמה שלהם ובאישור ראש המגמה. כל סטודנט יהיה חייב להשתתף בהדרכת ספרייה דרך פורטל הסטודנטים שלו, שיוכל לעשות באופן מקוון במהלך סמסטר א׳ ואשר בלעדיה, לא יותר לו לעלות לשנה ב׳.

במסלול א׳ הכולל כתיבת עבודת תיזה קיימת חובת השתתפות בקורס "הדרכה לתיזה".

במסלול ב׳ הכולל כתיבת עבודה מסכמת קיימת חובת השתתפות בקורס "הדרכה לעבודת גמר".

בשנה א׳ לומדים יום אחד בשבוע (יום ה׳) בכל תכניות הלימוד.

בשנה ב׳ לומדים יום לימודים אחד (ד׳ או ה׳ לפי תכנית הלימודים) בכל התכניות

בבית הספר 5 התמחויות במסגרת הלימודים לתואר MPH: בריאות הקהילה, קידום בריאות, אפידימיולוגיה, מנהל מערכות בריאות, שירותי בריאות נפש.

בביה"ס מגמת לימודים בבריאות סביבתית ותעסוקתית המעניקה תואר MPH

בביה"ס מגמת לימודים בניהול מערכות בריאות המעניקה תואר MHA

בביה"ס מגמת לימודים בתזונה, בריאות והתנהגות המעניקה תואר MAN

בביה"ס מסלול משולב (MHA) MD,MPH לסטודנטים לרפואה

בביה"ס תכנית בינלאומית לתואר שני במנהל מערכות בריאות הנלמדת באנגלית-
MPH in Health Systems Policy and Administration

פירוט תכנית ההתמחות לתואר MPH:

1. בריאות הקהילה:

ראש המגמה: **פרופ' שמואל רשפון**

התכנית עוסקת בבריאות הציבור הקלסית בעיקר בתחומים שלהלן: מדיניות בריאות הציבור ברמת העולמית, הלאומית והמקומית, מדיניות חיסונים, ניטור מצבי בריאות ומחלה, בריאות האם והילד, שחפת ואיידס, והיבטים חוקיים של בריאות הציבור. תכנית זו מספקת לתלמידיה כלים להבנת שירותי הבריאות בקהילה, להפעלתם ולפיתוחם.

2. קידום בריאות:

ראש המגמה: **ד"ר ענת גסר־אדלסבורג**

קידום בריאות הנו תהליך רב מערכתי המאפשר הן לפרט והן לאוכלוסיה להגדיל את שליטתם על מצב בריאותם ולשפרו באמצעים מגוונים.

קידום הבריאות מאפשר רווחה גופנית ונפשית, שיפור יכולות הפרט והחברה ומתן בריאות כוללת מיטבית. הדרך הטובה ביותר לקידום הבריאות הינה באמצעות העצמת הפרט והקהילה, שינוי מדיניות ורתימת גופים שונים לחשיבה ופעילות משותפת לשיפור בריאות האוכלוסיה.

קידום בריאות של אוכלוסיות שונות מתבסס על העקרונות הבאים: התייחסות כוללנית לאורך שדירת החיים ולא ממוקדת באוכלוסיית חולים.

העקרונות הבאים הינם הבסיס של קידום בריאות האוכלוסייה:

1. תפיסה אקולוגית הדוגלת ביצירת סביבה המאפשרת בריאות מרבית לאוכלוסייה.
2. שימוש באסטרטגיות מגוונות לעידוד בריאות (תקשורת, חינוך, חקיקה, הקצאת משאבים, שינויים ארגוניים, פיתוח קהילתי).
3. העצמה ברמת הפרט והקהילה

קידום בריאות הינה פעילות חברתית ובריאותית, המופעלת באמצעות בנית מדיניות ציבורית תומכת בריאות, בנית סביבה תומכת בריאות, בנית מיומנויות אישיות, חיזוק הפעילות הקהילתית, והכוונה של שירותי הבריאות לקהילה ולמניעה. בתכנית יוכשרו מומחים בתכנון, הפעלה והערכה של תכניות קידום בריאות בכל האסטרטגיות. ההכשרה תכלול גם התנסות בקהילה מותאמת למטרות התכנית.

המגמה לקידום בריאות מיועדת לבעלי תואר ראשון ממדעי החברה, החיים והרפואה המתעניינים בבריאות הציבור ומבקשים לעסוק בקידום בריאות במערכות כמו: מערכת הבריאות, מערכת החינוך, מערכות ציבוריות ופרטיות (הייטק, תעשיה) ועוד.

בוגרי המגמה "מקדמי הבריאות" יוכלו להשתלב במערכות השונות ולתרום מהידע והמיומנות שלהם לקידום תכניות מקדמות בריאות, במערכת הבריאות, החינוך, ובמוסדות ציבוריים ופרטיים שונים.

תואר זה מוכר לדיאטנים ע"י משרד הבריאות לצורכי שכר.

3. אפידמיולוגיה:

ראש המגמה: **ד"ר גלית ויינשטיין**

האפידמיולוגיה מהווה מדע בסיס מתפתח למחקר וליישום בתחום בריאות הציבור והרפואה הקלינית. שימושי האפידמיולוגיה בתחומי בריאות הציבור הינם רבים בהיותה המדע המרכזי המשלב את אמנות הריפוי עם המדעים המדויקים, תוך ניסיון להביא לרפואה את המימדים והמדדים הכמותיים בכל תחומי הבריאות.

היעד העיקרי של המגמה הוא להכשיר חוקרים להובלה עצמאית, תכנון, ביצוע, ועיבוד סטטיסטי של מחקרים במגוון תחומים ויעדים ברצף הבריאות והחולי: מחקרים אטיולוגיים לזיהוי ואפיון של סיבות למחלות ושל אינטראקציות בין מאפיינים גנטיים וסביבתיים בגרימת מחלות, מחקרים להכרה ולהבנה של מהלך מחלה וגורמים פרוגנוסטיים, ניסויים לבחינת התוצאים של התערבויות ופיתוחים חדשניים לטיפול ומניעה של מחלות ומחקרים להערכה ובקרת איכות של שירותי הבריאות.

בנוסף להכשרה המחקרית, מקנה המגמה כלים לקריאה ביקורתית של מאמרים ולהסקה ופענוח של מידע אפידמיולוגי, כלים לתכנון, איסוף וכריית מידע ממאגרי מידע רפואיים (קליניים ואפידמיולוגיים), ועקרונות לשימוש במידע תקף לקבלת החלטות קליניות יומיומיות, כמו גם עקרונות קבלת החלטות בקביעת מדיניות מניעה וגילוי מוקדם של מחלות.

האפידמיולוגיה עוסקת במדידת תחלואה וחקר התפרצויות הן בנושאי הבריאות הקלאסיים כמו מחלות זיהומיות והן במגפות המודרניות של העולם המערבי: מחלות לב, סרטן, סוכרת, מחלות נוירולוגיות ועוד. בהתאם מוצעים במגמה קורסי בחירה המאפשרים הכרת ההיבטים וכלי המחקר הייחודיים בתחומי האפידמיולוגיה השונים ובאוכלוסיות בעלות צרכים ייחודיים.

ההכשרה תכלול ביצוע מחקר אפידמיולוגי בתחומי ההתעניינות או העבודה של הסטודנט. תואר זה מוכר לדיאטנים ע"י משרד הבריאות לצורכי שכר.

4. שירותי בריאות נפש לתואר MPH

ראש המגמה: **ד"ר שרון שניטמן**

התוכנית בבריאות הציבור עוסקת ברווחתם של תושבי המדינה ומקדמת את בריאותם. בריאות הנפש כאחד המרכיבים של בריאות הציבור, הינו תחום המתפתח באופן מתמיד. יחד עם זאת, עדיין קיים העדר של מגוון שירותי מניעה, קידום, ריפוי ושיקום מתואמים היטב. בריאות הנפש מציבה אתגרים רבים למומחים בבריאות ציבור הכוללים זיהוי גורמי סיכון, העלאת מודעות להפרעות נפשיות ויעילות הטיפול בהן, הסרת הסטיגמה הקשורה בקבלת הטיפול, ביטול פערים בבריאות הנפש ושיפור נגישות לשירותי בריאות הנפש לכל בני האדם, ובמיוחד בקרב אוכלוסיות המושפעות מכך באופן לא פרופורציונאלי.

בגלל אתגרים בבריאות הציבור המוצבים ע"י בריאות הנפש, ישנה חשיבות מכרעת לאנשי המקצוע העתידיים בתחום של בריאות הציבור לקבל רקע משמעותי בנושאי בריאות הנפש.

משמעות יצירת הספח לסטודנטים בתוכנית MPH בבריאות הנפש קהילתית היא שתלמידי ביה"ס לבריאות הציבור יזכו בהבנה מעמיקה של בריאות הנפש, התנהגויות סיכון, ותחלואה נלווית של מחלות נפש ומחלות כרוניות וכיצד יש להתמודד עם אתגרי בריאות נפש אלה ברמת האוכלוסייה כולה. הספח יוקדש לחינוך הדור הבא של אנשי בריאות הציבור והמדענים אודות חשיבותה של בריאות הנפש, המיומנויות מיוחדות הדרושות על מנת לטפל בבעיות הציבור בתחום בריאות הנפש ושילוב של בריאות נפשית ופיזית.

5. מגמת מינהל מערכות בריאות ותכנית ניהול מערכות בריאות

מגמת מינהל מערכות בריאות ותכנית ניהול מערכות בריאות שמות דגש על ההיבטים הניהוליים של מערכות בריאות בתחומי המאקרו והמיקרו. מערכת הבריאות הנה אחת מהגדולות והמורכבות במדינה המודרנית. בישראל צורכת המערכת כ־8% מן התוצר הלאומי ו־12% מכוח העבודה. משרדי הממשלה, ארגוני הבריאות, קופות החולים ובתי החולים, מנהלים תקציבים גדולים וכוח אדם ניכר. התהליכים בתחום מוכרים: הוצאה גוברת לבריאות, העמקת הידע והגדלת היכולת הטכנולוגית הרפואית, ביזור, ותחרות מבוקרת. הללו מחייבים הכשרת כוח אדם ניהולי בעל ראיה כוללת בתחומי הרפואה, הבריאות, המשפט, הניהול והכלכלה. מורי התוכניות באים מן המגזר הרפואי, המנהלי, הכלכלי, החברתי והמדיני. בבית הספר לבריאות הציבור שתי אפשרויות לימוד העוסקות בתחומים אלה. מגמת "מינהל מערכות בריאות" המעניקה תואר MPH המתרכזת בנושאי מדיניות ומינהל ציבורי, ותכנית "ניהול מערכות בריאות" המעניקה תואר MHA המתרכזת בנושאים הקשורים לניהול בפועל של אירגוני בריאות בכל הרמות ועל ההיבטים הכלכליים הכרוכים בכך. להלן פירוט:

5.1. מגמת מינהל מערכות בריאות MPH

ראש המגמה: **ד"ר יעקב רוזנפלד**

המגמה למינהל מערכות בריאות שמה דגש על לימוד וחקר תהליכי קבלת החלטות והתווית מדיניות במערכות בריאות ציבוריות, בארץ ובעולם. תלמידי המגמה נחשפים לאופן שבו תחומי שונים – כלכלי, רגולטורי, משפטי, ניהולי, ציבורי, חברתי, אתי וכד' - משפיעים על היכולת לנהל ולשנות את תפקודן של מערכות בריאות בראיית מאקרו. המגמה מיועדת לאנשי מחקר משטחי מדעי החברה הבריאות, הרווחה המעוניינים לרכוש כלים תיאורטיים ומעשיים אשר יאפשרו להם להשתלב במערכת הבריאות בישראל ובשלוחותיה השונות בתפקידים העוסקים בהתווית מדיניות, ארגון וניהול בתחום הבריאות.

5.2. תכנית ניהול מערכות בריאות MHA

ראש התכנית: **ד"ר שולי ברמלי גרינברג**

התכנית לניהול מערכות בריאות מעניקה רקע רחב ומעשי בתחומים הקשורים לניהול גופים וארגונים, ציבוריים ופרטיים, בכל הרמות, המהווים חלק ממערכת הבריאות בישראל. ייחודה של התוכנית לניהול מערכות בריאות הוא בגישה כוללת, בין תחומית, המשלבת לימודי ניהול עם היבטי המדיניות הארגון, הניהול העסקי והכלכלה שבהם עם הדגשים חברתיים ובריאותיים-רפואיים והקשר למדעי החברה והסביבה. המגמה מיועדת לתלמידים בעלי רקע תיאורטי ומעשי בניהול ולמתעתדים לעסוק בתחומים אלה, אשר מעוניינים להעמיק את ידעתם והבנתם בתחומי עיסוקם כיום, כמו גם לרכוש כלים לניהול מערכות מורכבות יותר בעתיד.

***הערה:** מגמת ה־MPH עם התמחות במנהל מערכות בריאות וכן תכנית ה־MHA בניהול מערכות בריאות מוכרות על ידי המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית, כחלק מתכנית ההתמחות במנהל רפואי לרופאים.

תכנית MPH מוכרת על ידי המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית, כחלק מתכנית ההתמחות בבריאות הציבור.

6. מגמת לימודים בבריאות סביבתית ותעסוקתית לתואר MPH

ראש המגמה: **ד"ר יונה אמסטר**

החל משנה"ל תשע"ז תלמד התכנית ביום לימודים אחד בשבוע

המגמה מכשירה אנשי בריאות ציבור בתחום של בריאות סביבתית ובריאות העובד. זאת במטרה ליצור שפה משותפת מקצועית לבאים מרקעים שונים, כנאמני בריאות האוכלוסיה בכל הקשור להערכת איכות הסביבה או לפגיעה עקב תנאי התעסוקה של אוכלוסיות עובדים שונות. הגישה הכללית להקניית ידע בתחומים אלו מושתתת על הערכה והבנה אפידמיולוגית של גורמים אקטואליים בתחום בריאות הסביבה והעבודה, תוך דגש על מנגנונים, דרכי מניעה וקבלת החלטות.

ההוראה תנתן ע"י צוות מורים בעלי התמחות בכל אחד מן הנושאים העיקריים: אפידמיולוגיה סביבתית, איכות האויר, מים קרקע, הערכת סיכונים סביבתיים, עקרונות בריאות העובד, מחלות מקצוע תעסוקתיות, תקינות, בטיחות וגיהות.

הצפי הוא שבוגרי המגמה יקלטו במגוון מקומות שבהם נדרש ידע מקצועי כזה, כגון – רשויות מקומיות, אגודיי ערים ותעשיה, משרדי ממשלה, חברות כלכליות, שירותי בריאות ומערכות.

7. מגמת לימודים MAN בתזונה, בריאות והתנהגות

ראש התכנית: **ד"ר שירה זלבר-שגיא**

החל משנה"ל תשע"ז תלמד התכנית ביום לימודים אחד בשבוע

תזונה מאוזנת בהתאם לדרישות התזונתיות, תוך יישום של התנהגות תזונתית בריאה, הנה בעלת חשיבות רבה בשיפור איכות החיים ובמניעה ובטיפול במחלות שונות ובראשן המחלות הכרוניות המאפיינות את מאה השנים האחרונות. יש יתרון רב לדרכי התערבות המשלבות טיפול תזונתי עם התייחסות לממד ההתנהגותי, אישיותי, חברתי ומשפחתי של הפרט תוך בניית מערכות תמיכה ומוטיבציה. ייחודה של מגמה זו הוא בהתייחסות לצד ההתנהגותי של התזונה, ולתפקיד אותו הוא ממלא הן באטיולוגיה, הן במניעה והן בטיפול.

מטרות המגמה העיקריות כוללות:

1. לימוד והבנה מעמיקה של ההתנהגות התזונתית במצבי בריאות וחולי לאורך מעגל החיים, במחלות כרוניות ובהפרעות אכילה.
2. הבנת התנהגות תזונתית בקרב אוכלוסיות מיוחדות.
3. הקניית יכולת הדרכה בתחום המשלב התנהגות תזונתית עם היבטים חברתיים, תרבותיים ופסיכולוגיים.
4. הקניית ידע נרחב הן ברמת המיקרו והן ברמת המאקרו לצורך תכנון, ביצוע והערכת מחקר והתערבויות בפרט ובקהילה בתחומי התנהגות תזונתית.

המרצים של התכנית הנם בעלי ידע והתמחות במדעי ההתנהגות, מדעי התזונה, מדעי החברה והשילוב ביניהם. מערך הלימודים משלב קורסי חובה ובחירה של בית הספר לבריאות הציבור וקורסי חובה ובחירה של המגמה. התכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון בתזונה והמסיימים יקבלו תואר שני בתזונה, בריאות והתנהגות – MAN (Master in Applied Nutrition).

תנאי קבלה ייחודיים במגמה: דיאטנים בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או מחו"ל במדעי התזונה בציון ממוצע של 80 לפחות. כמו כן, יוכלו להתקבל גם סטודנטים ללא ניסיון במקצוע, אשר זה עתה סיימו תואר ראשון במדעי התזונה. סטודנטים שטרם סיימו את הסטאג' יוכלו לשלב יציאה לסטאג' במהלך הלימודים (תתאפשר חופשה מלימודים), תוך תיאום עם ראש המגמה.

מספר התלמידים בתוכנית מוגבל. על כן תינתן קדימות למועמדים עם דרישות הקדם והכישורים הטובים ביותר.

תואר זה מוכר לדיאטנים ע"י משרד הבריאות לצורכי שכר

8. תכנית בינלאומית לתואר שני במנהיגות וניהול
GLOBAL HEALTH LEADERSHIP & ADMINISTRATION - MPH PROGRAM

ראש התכנית: **פרופ' מנפרד גרין**

התכנית נלמדת בשפה האנגלית

התוכנית הבינלאומית לתואר שני במנהיגות וניהול במערכת בריאות עולמית של אוניברסיטת חיפה, נבנתה על מנת לספק לסטודנטים בסיס איתן וידע נרחב במנהיגות בריאות עולמית וכן לאפיין את האתגרים הקיימים בבריאות עולמית.

התוכנית הינה מיוחדת ומספקת רמה גבוהה של מקצועיות, תקשורת וידע בנושאי בריאות הציבור ובריאות עולמית.

מטרתה של התוכנית הינה להכשיר מנהיגים בבריאות עולמית.

במסגרת תכנית הלימודים הסטודנט ירכוש את הרקע התיאורטי בבריאות הציבור ובמנהיגות והתוכנית תאפשר לו ליישם את התיאוריה בשטח, תוך שימוש בקורסים התיאורטיים והמעשיים.

תוכנית הלימודים הבינלאומית נמשכת שנה אקדמית אחת, ומקבילה לתוכנית המאסטר בארה"ב, אשר נלמדת לאורך שלושה סמסטרים, שמתחילים באוקטובר ומסתיימים בספטמבר בשנה שאחרי.

התוכנית היא בת 45 שעות לימוד, וכוללת קורסי חובה (חובת בית ספר), קורסי מגמה, קורסי בחירה וכן כתיבת פרוייקט והתנסות בשטח.

בסוף שנת הלימודים הסטודנט יקבל תואר שני בבריאות הציבור - MPH.

מטרות התכנית

1. לספק כלים מעשיים להתמודדות עם בעיות רב־תרבותיות בבריאות הציבור ובבריאות העולמית.
2. לספק התנסות מודרכת וממוקדת במניעת מחלות, קידום בריאות, מדיניות ושירותי בריאות ומחקר בבריאות עולמית.
3. להכין סטודנטים לתפקידים ניהוליים במשרד הבריאות, עמותות ללא כוונות רווח, ארגוני עזר בזמני אסון וקבוצות תמיכה, וכן לתפקידי מחקר בשירותי בריאות.

לפרטים נוספים אנא בקרו באתר: http://globalhealthleadership.haifa.ac.il

9. מסלול משולב (MHA) MD, MPH לסטודנטים לרפואה בפקולטה לרפואה בטכניון

התכנית מיועדת לסטודנטים לרפואה בפקולטה לרפואה בטכניון שהחלו את לימודיהם במסלול ישיר במגמת רפואה

מסלול אינטגרטיבי של לימודים למוסמך בבריאות הציבור המשולבים בהליך ההכשרה של סטודנטים לרפואה מאפשר לרופאים לעתיד שילוב יעיל ומקוצר להשגת ההתמקצעות הנדרשת. מסלול ההכשרה המשותף הוא שיתוף פעולה בין בית הספר לבריאות הציבור באוניברסיטת חיפה לבית הספר לרפואה בטכניון. מטרתו ניצול הדדי של המומחיות המקצועית הייחודית של כל מוסד להרחבת המגוון והאיכות של מסלולי הלימוד בשני המוסדות ולמתן מענה לסטודנטים מצטיינים שמעוניינים לשלב לימודים לתארים משני המוסדות.

הכרה הדדית בקורסים הנלמדים במוסד האחר מאפשר מספר קטן יותר של שעות לימוד (שש"ס) בהשוואה למסלול הרגיל ופטור מחלק מקורסי החובה לתואר המוסמך על בסיס קורסים בהיקף תכנים דומה בפקולטה לרפואה.

עבודת התזה בבית הספר לבריאות הציבור תוכר ע"י הפקולטה לרפואה כעבודת גמר לתואר MD.

תנאי קבלה לתכנית:

- ממוצע הציונים עד תום סמסטר א' שנה ג' ברפואה – 80
- עמידה בדרישות לקבלת תואר ראשון במדעי הרפואה (ניתן יהיה לקחת קורסים נבחרים מהמסלול, בעיקר קורסי בחירה, גם לפני סיום התואר הראשון על מנת להקל על עומס הלימודים במסלול הרב שנתי)

- ציון 85 ומעלה בקורס אפידמיולוגיה ובקורס ביוסטטיסטיקה. ממוצע זה מהווה תנאי למסלול תזה בבית הספר לבריאות הציבור. המסלול המוצע כולל תזה ולכן יתקבלו רק מועמדים שעמדו בדרישה זו.

ניתן להרשם במסלול זה לאחת מהתכניות הבאות: אפידמיולוגיה, מינהל מערכות בריאות, ניהול מערכות בריאות, קהילה, סביבה ותעסוקה וקידום בריאות. קורסי חובה, חובת מגמה ובחירה בהתאם לדרישות בית הספר בתכנית הנבחרת.

כדי להרשם לתכנית זו יש לקחת הפסקה לצורך התואר הנוסף לאחר סיום החובות לתואר הראשון במדעי הרפואה (בין שנה שלישית לרביעית או בין רביעית לחמישית)

הלימודים יתפרסו על פני שנה (שני סמסטרים עם אפשרות להשלמות בסמסטר קיץ לפי הצורך)

ימי ההוראה בבית הספר לבריאות הציבור הם רביעי וחמישי .

הסטודנטים יוכלו להירשם לקורסי בחירה מחוגים אחרים באוניברסיטה בשאר ימות השבוע.

ימי השבוע שבהם לא ניתנים קורסים יוקדשו לעבודת התזה.

לפי מספר הסטודנטים תישקל הוספת קורס יישומי ייעודי לסטודנטים לרפואה במסלול זה באחד מהימים הנוספים.

אפשרות לבחור קורסי בחירה כלליים מכלל הקורסים למוסמכים הניתנים באוניברסיטה (מחלקה לביוסטטיסטיקה, משפטים, מנהל עסקים וכו') באישור ראש המגמה.

תנאי הקבלה לכל תכניות הלימוד בביה"ס

- בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או מחו"ל ממדעי הבריאות, החיים, הרווחה והחברה בציון ממוצע של לפחות 80, ולא פחות מ 76 בכל אחד מחוגי הלימוד.
- מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE.
- לבוגרים אשר לא למדו במהלך לימודי התואר הראשון שלהם קורסים בסוציולוגיה/ פסיכולוגיה או ביולוגיה/אנטומיה, תידרשנה השלמות במקצועות אלו.
- הציון הנדרש בקורסים אלו לפחות 80. קורסי ההשלמה אינם במניין שעות הלימודים לתואר.
- תינתן עדיפות לבעלי ניסיון בעבודה.
- בחינת כניסה באנגלית בציון 80 ומעלה.
- שני מכתבי המלצה.
- ידע בסיסי במערכות מידע ושימושי מחשב.
- מועמדים יזומנו לראיונות קבלה לפי דרישות ביה"ס.
- מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית, ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה, כתנאי לזכאותו לתואר.

החל משנה"ל תשע"ה ניתן להתקבל לשנה א' בתכניות של מינהל מערכות בריאות וניהול מערכות בריאות רק למסלול ללא תיזה. בהתאם לדרישות הציונים, ניתן לעבור למסלול תיזה בסוף סמסטר א' ובסוף שנה א'

תנאי קבלה ייחודיים במגמת תזונה, בריאות והתנהגות (MAN)

בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או מחו"ל במדעי התזונה בציון ממוצע של 80 לפחות,

*ניתן לעשות סטאג' במהלך הלימודים, ע"י לקיחת חופשה לסמסטר או שניים.

מספר התלמידים בתוכנית מוגבל. על כן יתקבלו קודם מועמדים עם דרישות קדם וכישורים הטובים ביותר.

תוכנית הלימודים

תוכנית הלימודים בכל מגמה כוללת לימודי חובה לכל בית הספר, לימודי חובה של כל מגמה, ולימודי בחירה. את לימודי הבחירה, יש לבחור ע"י ההנחיות בכל מגמה כפי שיפורסמו לקראת הכנת מערכת הלימודים לאחר אישור ראש המגמה.

במהלך הלימודים יש לכתוב עבודה סמינריונית במסלול עם תיזה ושתי עבודות סמינריוניות במסלול עבודה מסכמת.

בכדי לכתוב סמינריון בסמסטר הראשון ללימודים (סמסטר א', שנה א') יש לקבל אישור מיוחד מראש המגמה.

כן, חובה על כל תלמיד בביה"ס להשתתף בשני כנסים לפחות במהלך התואר.

תוכנית הלימודים הקובעת היא לפי השנה בה החל הסטודנט את לימודיו.

שנה א':

קורסי חובה (לכל המסלולים וכל המגמות)

הקורס	**שש"ס**
* מבוא לבריאות הציבור	2 שש"ס
אפידמיולוגיה	2 שש"ס
***פיענוח נתונים אפידמיולוגים	2 שש"ס
ביוסטטיסטיקה א' (1 או 2 - לפי מסלול הלימודים)	2 שש"ס
**ביוסטטיסטיקה ב'	4 שש"ס
שיטות מחקר	2 שש"ס
כתיבה מדעית	0 שש"ס

סה"כ: 8-14 שש"ס

* לא חובה למגמת ניהול מערכות בריאות בתכנית MHA ולמגמת תזונה, בריאות והתנהגות MAN

** חובה לסטודנטים במסלול תיזה בכל המגמות ולכל הסטודנטים במגמת אפידמיולוגיה.

*** לא כולל מגמת תזונה בריאות והתנהגות

שנה ב':

קורסי חובה לכלל תלמידי ביה"ס (לא במניין השעות של המסלול)

קורס חובה למסלול עבודה מסכמת:

הדרכה לעבודת גמר	0 שש"ס

קורס חובה למסלול כתיבת תיזה:

הדרכה לתיזה	0 שש"ס

סטודנטים שכותבים תזה או עבודת גמר איכותנית:

הדרכה לפרוייקט גמר ולתיזה – איכותני	0 שש"ס

קורסי חובה לפי מגמות שנים א'+ב':

1. בריאות הקהילה:

מדיניות חיסונים – שנה א'	בהיקף 4 שש"ס
מדיניות בריאות הציבור – שנה א'	בהיקף 4 שש"ס
חקיקה בבריאות ציבור – שנה א'	בהיקף 2 שש"ס

מבוא לבריאות הסביבה — שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
סה"כ: 12 שש"ס	

2. קידום בריאות:

יסודות קידום בריאות — שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
אספקטים התנהגותיים של בריאות	בהיקף 2 שש"ס
הפעלה והערכה של תוכניות בקידום בריאות — שנה ב'	בהיקף 6 שש"ס
סה"כ: 10 שש"ס	

3. אפידמיולוגיה:

ביוסטטיסטיקה למתקדמים — שנה א' (מופיע במסגרת חובת ביה"ס)	בהיקף 0 שש"ס
אפידמיולוגיה למתקדמים — שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס
חקיקה בבריאות ציבור — שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
סה"כ: 4 שש"ס	

4. שירותי בריאות נפש:

מבוא לשיקום פסיכיאטרי — שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס
מבוא לבריאות נפש קהילתית — שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס
פסיכופתולוגיה — שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס
סה"כ: 6 שש"ס	

5.1. מינהל מערכות בריאות:

יסודות הכלכלה — שנה א'	בהיקף 4 שש"ס
מערכות בריאות בעולם — שנה ב'	בהיקף 4 שש"ס
מערכות בריאות בישראל — שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס
כלכלת בריאות מורחב — שנה ב'	בהיקף 4 שש"ס
מבוא למדיניות ציבורית בבריאות— שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס
מדיניות ציבורית בבריאות — סוגיות מתקדמות— שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס
*ארגונים וניהולם— שנה ב'	בהיקף 4 שש"ס
סה"כ: 18-22 שש"ס	

*חובה במסלול ללא תיזה בלבד

במסגרת קורסי הבחירה במנהל מערכות בריאות יהיו מקבצי בחירה מחייבים כפי שיפורסם בחוברת המידע לסטודנט שתפורסם לסטודנטים לקראת תחילת שנה"ל.

5.2. ניהול מערכות בריאות MHA:

יסודות הכלכלה — שנה א'	בהיקף 4 שש"ס
מערכות בריאות בעולם — שנה ב'	בהיקף 4 שש"ס
מערכת הבריאות בישראל — שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
משפט ואתיקה בבריאות — שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס
כלכלת בריאות מורחב — שנה ב'	בהיקף 4 שש"ס
*אירגונים וניהולם — שנה ב'	בהיקף 4 שש"ס
*חשבונאות — שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
*מימון תמחור— שנה א'	בהיקף 2 שש"ס

סה"כ: 16-24 שש"ס

6. בריאות סביבתית ותעסוקתית:

מבוא לבריאות העובד והסביבה – שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
אפידמיולוגיה של מחלות ממאירות – שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
אפידמיולוגיה סביבתית – שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
עקרונות מערכתיים של בריאות הסביבה והעובד – שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
מדיניות בריאות וסביבה – שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס
טוקסיקולוגיה – שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס
מבוא לבטיחות תעסוקתית – שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס

סה"כ: 14 שש"ס

* חובה במסלול ללא תיזה בלבד

במסגרת קורסי הבחירה בניהול מערכות בריאות יהיו מקבצי בחירה מחייבים כפי שיפורסם בחוברת המידע לסטודנט שתפורסם לסטודנטים לקראת תחילת שנה"ל.

7. קורסי חובה בתכנית המאסטר בתזונה, בריאות והתנהגות MAN

הפרעות אכילה — שנה א'	בהיקף 4 שש"ס
אפידמיולוגיה תזונתית — שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס
סוגיות בדימוי גוף — שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
פיענוח נתונים אפידמיולוגיים בתזונה — שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
פסיכופתולוגיה — שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס
סוגיות בטיפול — שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס
טיפול קוגנטיבי התנהגותי — שנה ב'	בהיקף 8 שש"ס

סה"כ 22 שש"ס

* בנוסף יש ללמוד 8 שש"ס לפחות (בתזונה 4 שש"ס) מתוך קורסי הבחירה של המגמה בה בחרת להתמחות, ולהשלים את מכסת השעות בקורסי בחירה מתוך כלל קורסי ביה"ס. באישור מיוחד ניתן לקחת קורסים גם ממגמות אחרות.

ייתכנו שינויים במערכת הלימודים

תנאי מעבר משנה לשנה:

- השלמת **כל תנאי המעבר** ממעמד "על תנאי" למעמד "מן המניין" **(עבור הסטודנטים הרלוונטיים)**
- ממוצע ציונים של 65 לפחות בשלושת הקורסים הבאים: ביוסטטיסטיקה א', שיטות מחקר, ואפידמיולוגיה ולא פחות מ־60 בכל קורס.
- מעבר לשנה שנייה במסלול עם כתיבת תיזה מחייב ממוצע ציונים של 85 לפחות בקורסים הבאים: ביוסטטיסטיקה א', שיטות מחקר ואפידמיולוגיה.
- על סטודנטים להגיש נושא להצעת המחקר המאושר ע"י המנחה עד תום סמסטר ב' של שנה א'.
- מעבר לשנה ב' במסלול תיזה מותנה באישור ראש המגמה. אי הגשה במועד הנ"ל של נושא למחקר בתיזה המאושר ע"י המנחה וקבלת אישור ראש המגמה, משמעותם מעבר ללימודים בשנה ב' במסלול ללא תיזה.

במהלך הקורסים, בהם מוגשת עבודה/סמינריון כמטלת סיום, על פי שיקול המרצה וכן בסיום הגשת פרוייקט הגמר/התיזה, תתכן בחינה בעל פה, עפ"י דרישות המרצים.

שקלול הציונים

מסלול א': עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה):

עבודת גמר מחקרית (תזה)	35%
קורסי חובה ובחירה	50%
עבודה סמינריונית אחת	15%

מסלול ב': עם עבודה מסכמת:

עבודה מסכמת	20%
קורסי חובה ובחירה	60%
שתי עבודות סמינריוניות	20%

לפרטים נוספים ומעודכנים על התכנית, יש לפנות למזכירות ביה"ס או לאתר האינטרנט של בית הספר שכתובתו: http://hw.haifa.ac.il/publichealth/hebrew

לימודים לקראת תואר שלישי

יו"ר ועדת הדוקטורט בבית־הספר: **פרופ' מנפרד גרין**

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים מיועדת לסטודנטים מצטיינים בעלי תואר שני בבריאות ציבור או בתחומים נושקים הרוצים ללמוד לתואר שלישי, ומתאימה לתלמידים המתקבלים ללימודים מתקדמים ונשארים במסגרת בית הספר כדי לבצע בו מחקר מתקדם. מסלול לדוקטורט במסגרת בית הספר יעניק מסגרת מקצועית בבריאות הציבור בה תתאפשר הן למנחים והן לדוקטורנטים הכרה והפריה הדדית, כמו כן, הדוקטורנטים יסייעו בפיתוח תחומי מחקר בבריאות הציבור.

קהל היעד

התוכנית מיועדת לסטודנטים בעלי תואר שני בבריאות הציבור או תואר שני אחר שאושרו על ידי ועדת הדוקטורט של ביה"ס (MA, MSc) ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל. מדי שנה יתקבלו לתוכנית הדוקטורט עד שבעה סטודנטים, על פי החלטת ועדת הדוקטורט.

הלימודים יתקיימו בשלושה מסלולים:

1. מסלול רגיל
2. מסלול ישיר
3. לימודי מחקר מקדים

1. תנאי קבלה עיקריים למסלול הרגיל

א. ממוצע 86 לפחות בלימודי המ"א ו־90 בתיזה.

ב. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים, אחד מהם מנחה עבודת הגמר המחקרית.

ג. התקשרות והסכמה בכתב של מנחה עבודת הדוקטורט.

ד. הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע (עד חמישה עמודים), מאושרת על ידי מנחה עבודת הדוקטורט המיועד.

ה. ועדת בית הספר ללימודי תואר שלישי תקבע את התאמת הסטודנט ללימודי דוקטורט, על פי ראיון, הצהרת הכוונות, הציונים ומכתבי ההמלצה.

ו. סטודנט אשר הרקע שלו אינו מאפשר קבלה לדוקטורט, יוכל להגיש מועמדות למסלול לימודי מחקר מקדים.

ב. קורסים וסמינריונים

כל תלמיד יחויב בלימודי חובה (בהיקף מינימלי של 6 שש"ס, לא כולל סמינר דוקטורנטים):

סמינר מחקר לדוקטורנטים (בית ספרי)

הסמינר יקנה את הכלים הדרושים לכתיבת הצעת מחקר, חיבור הדוקטורט ומאמרים מדעיים, כמו גם הבנה מעמיקה של תהליכי המחקר בבריאות הציבור. הסטודנטים יידרשו להציג את מחקר הדוקטורט; הצגת העבודה תלווה בדיון. מורי בית הספר יהיו שותפים לקורס זה. הסטודנטים ידרשו להשתתף בסמינר לכל אורך לימודיהם. סמינר דוקטורנטים יכלול גם מפגשים שהם במהותם journal club , במפגשים אלו יוצגו מאמרים בנושאים עדכניים ויערך דיון בנושא.

קורס מתודולוגי

2 שש"ס

הקורס יקבע על פי שיטות המחקר אשר בהן יעשה הסטודנט שימוש במחקרו. אם המחקר הינו כמותני בלבד יקח הסטודנט קורס מתודולוגי המבוסס על שיטות כמותניות, אם הסטודנט ישתמש בשיטות איכותניות יהיה עליו לקחת קורס בשיטות מחקר איכותניות.

קורסים בתחום נושא הדוקטורט שיקבעו באופן אישי על־ידי מנחה העבודה

בהיקף של לפחות 4 שש"ס

מנחה הדוקטורט יוכל לבקש מהסטודנט לקחת קורסים נוספים — שלא יעלו על 16 שש"ס — על פי הרקע של הסטודנט ונושא המחקר.

משך הזמן הנורמטיבי ללימודי תואר שלישי הוא ארבע שנים.

2. מסלול ישיר לדוקטורט

אוכלוסיית היעד

לימודים במסלול זה מיועדים לסטודנטים מצטיינים שברצונם להמשיך ברצף ללימודי דוקטורט ושבית הספר רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודי תואר שלישי.

תנאי קבלה

1. ציון 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים.
3. התקשרות והסכמה בכתב של מנחה עבודת הד"ר.
4. הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע (עד חמישה עמודים), מאושרת על ידי מנחה עבודת הדוקטורט המיועד.
5. הסטודנט יתקבל לאחר ראיון בועדת בית הספר ללימודי תואר שלישי.

מבנה הלימודים

- השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 36 שש"ס לפחות בבית הספר לבריאות הציבור, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.

- הגשת שתי עבודות סמינריוניות או חלופה שוות ערך, שנקבעה על ידי בית הספר, ואושרה ע"י הרשות ללימודים מתקדמים. על הסטודנט להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות.
- תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות,סיומם בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון 90 לפחות.
- הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים. תהליך הגשת הצעת המחקר זהה למסלול הרגיל לדוקטורט.

עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור הסטודנט למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

סטודנט במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה במסגרת המסלול הישיר לדוקטורט מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט כמפורט לעיל.

* משך הלימודים למטלות אלו הוא שלוש שנים.

3. מסלול לימודי מחקר מקדים

אוכלוסיית היעד

מיועד לשתי אוכלוסיות סטודנטים:

1. סטודנטים שאינם מוסמכים בבריאות הציבור, אך עומדים בתנאי הקבלה, יתבקשו להשלים קורסים מבית הספר לבריאות הציבור. תוכנית לימודי החובה תכלול את הקורסים הבאים: בריאות הציבור היבטים חברתיים סביבתיים וניהולים, מבוא לאפידמיולוגיה, פיענוח נתונים אפידמיולוגים, שיטות מחקר, ביוסטטיסטיקה.

סטודנטים אשר תחום המחקר שלהם יכלול היבטים אפידמיולוגים ידרשו לקחת את הקורס הבא: אפידמיולוגיה למתקדמים.

סטודנטים אשר תחום המחקר שלהם הוא בריאות סביבתית ותעסוקתית ידרשו לקחת את הקורס הבא: מבוא לבריאות הסביבה.

סטודנטים אשר תחום המחקר שלהם יכלול היבטים התנהגותיים ידרשו לקחת את הקורס הבא: בריאות מודלים ותיאוריות בהתנהגות בריאותית.

מדריך עבודת הד"ר יקבע שיעורי השלמה נוספים על פי נושא המחקר.

ועדת הדוקטורט הבית ספרית תאשר את התוכנית והיקפה. התלמידים יידרשו לעמוד בכל מטלות הקורסים.

תוכנית הלימודים תיקבע בכתב באישור מדריך עבודת הד"ר.

2. סטודנטים אשר סיימו לימודי תואר שני בבריאות הציבור ללא תיזה, בציון 90 לפחות, יוכלו להתקבל למסלול זה אם הם עומדים בתנאי הקבלה ובהתאם להחלטת הוועדה הבית ספרית. הסטודנטים יידרשו להשלים עבודת תיזה וקורסים נוספים על פי הצורך. סטודנטים שאינם מוסמכים בבריאות הציבור ידרשו לעמוד בתנאים המוזכרים מעלה.

300

בית הספר לטיפול באמצעות אמנויות

חוג לימודים למ״א

ראש ביה״ס: **ד״ר כוכבית אלפנט**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המנין: פרופ׳ רחל לב־ויזל.

מרצה בכיר: ד״ר הוד אורקיבי, ד״ר כוכבית אלפנט, ד״ר דפנה רגב.

מרצה: ד״ר מיכל בת־אור, ד״ר לימור גולדנר, ד״ר דני יניב (מומחה), ד״ר ג׳והנה כהן צ׳מנסקי, ד״ר רינת פניגר־שאל, ד״ר עינת שופר (מומחה).

עמית הוראה ומורה מן החוץ: ד״ר ברכה אזולאי, ד״ר ליאת אילון, ד״ר תמי אינשטיין, ד״ר אילנה אליקים, גב׳ חנה אקשטיין ריין, גב׳ בן אמיתי דפנה, גב׳ בן עזר עירית, גב׳ מילכה בר־ליאון, ד״ר תמי גברון, ד״ר שרון גיל, גב׳ יעל דומני, ד״ר דקלה כרם, ד״ר יפעת כרמל, ד״ר שי לוינגר, ד״ר ערן לייטנר, גב׳ עדנה לשם, מר אבי מזור, ד״ר דפנה מרקמן, גב׳ עמליה סלעי, ד״ר אסף פדרמן, ד״ר דיתה פדרמן, גב׳ עפרה פרל דקל, ד״ר רוית ראופמן, ד״ר אפרת רוגינסקי, ד״ר אלון רז, ד״ר מייטרי שחם, ד״ר מיכל שיינין, ד״ר רותי שמש, ד״ר נטלי תורג׳מן.

יו״ר הוועדה לתואר שני: **ד״ר כוכבית אלפנט**

ראש מגמת טיפול באמצעות אמנות חזותית
ומרכזת אקדמית לתכניות במבח״ר: **ד״ר לימור גולדנר**

ראש המגמה לטיפול באמצעות תנועה ומחול: **ד״ר דיתה פדרמן**

ראש המגמה לטיפול באמצעות פסיכודרמה/דרמה תרפיה:
ד״ר הוד אורקיבי

ראש המגמה לטיפול באמצעות מוסיקה: **ד"ר דקלה כרם**

מרכזת המגמה לטיפול באמנות חזותית נשים חרדיות:

ד"ר ג'ואנה כהן צ'מנסקי

מרכזת המגמה לטיפול באמצעות פסיכודרמה נשים חרדיות:

ד"ר אילנה אליקים

ראש היחידה ללימודי שדה אקדמיים: **גב' עמליה סלעי**

מרכזת לימודי שדה מבח"ר: **גב' יפית איתן**

מזכירות ביה"ס

מינהלן ביה"ס: **גב' מרים לוין**

דואר אלקטרוני: mlevin@univ.haifa.ac.il

טלפון: 04-8249750

מרכזת תכניות ביה"ס: **גב' יעל ביתן**

דואר אלקטרוני: ybitan@univ.haifa.ac.il

טלפון: 04-8249943

מרכזת תכניות חרדים: **גב' מאי סויד אילני**

דואר אלקטרוני: msweidil@univ.haifa.ac.il

טלפון: 04-8240943

מזכירות היחידה ללימודי שדה: **גב' מיכל רז**

דואר אלקטרוני: mraz@univ.haifa.ac.il

טלפון: 04-8288824

חדר 306, משכן לאמנויות

שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10.00-13.00

פקס: 04-8288685

חדר 318, משכן לאמנויות

אתר ביה"ס באינטרנט: http://hw2.haifa.ac.il/cat

לימודים לתואר שני (מ"א)

מטרת הלימודים

תכנית הלימודים לתואר שני בטיפול באמצעות אמנויות מבוססת על המטרות הבאות:

1. הכשרת אנשי מקצוע לטיפול באמצעות אמנויות בתחומי המגמות השונות של המקצוע, במסגרות טיפוליות (בשירותי רווחה, בריאות, חינוך ושיקום) במגוון אוכלוסיות בעלות רקע אתני ותרבותי שונה.
2. קידום המחקר בתחומי הטיפול באמצעות אמנויות תוך פיתוח מודלים תיאורטיים ושיטות מחקר חדשניות.
3. הכשרה וקידום חוקרים וסגל אקדמי לתפקידי הוראה והדרכה במסגרות אקדמיות.
4. הכשרת מומחים בטיפול באמצעות אמנויות בעלי השכלה אקדמית מתאימה שיוכלו להורות ולהדריך בתחום הטיפול באמצעות אמנויות בשירותים טיפוליים במערכות רווחה, בריאות, חינוך ושיקום.

מובהר, כי תכנית הלימודים אומנם מאפשרת התפתחות וצמיחה אישית, אך היא אינה מהווה טיפול. מומלץ לסטודנטים לעבור במהלך הלימודים טיפול על ידי מטפל מוסמך כדי לתת מענה לסוגיות אישיות שעשויות לעלות במהלך הלימודים.

במסגרת ביה"ס לטיפול באמצעות אמנויות ניתן ללמוד במגמות הבאות:

- אמנות חזותית
- תנועה ומחול
- מוסיקה
- דרמה תרפיה*
- פסיכודרמה*

* השנה הראשונה משותפת לשתי המגמות ויילמדו תכנים משני התחומים. השנה השנייה תיוחד להתמקצעות בדרמה תרפיה או בפסיכודרמה.

תנאי קבלה לתכנית הלימודים הרגילה בכל המגמות

1. זכאות לתואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל המוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה, בציון סופי משוקלל של 85 לפחות. יש להגיש תעודה וגיליון ציונים. מועמד שיסיים את לימודיו בשנה"ל הנוכחות יצרף גיליון ציונים מקורי ואכן אישור לגבי יתרת חובותיו לתואר ראשון. אין אפשרות להתחיל לימודי תואר שני ללא סיום חובות שמיעה בתואר הראשון);
2. עמידה בדרישות לימודי הקדם – ראה פירוט בהמשך;
3. עמידה במבחן קבלה באנגלית בציון 80 לפחות (ניתן לגשת לשני מועדים);
4. קורות חיים + תמונת פספורט;
5. הצהרת כוונות אישית;

6. הצהרת סטודנט חתומה;
7. המלצה מגורם אקדמי (תישלח ע"י הממליץ בלבד);
8. טבלת שעות מתחום האמנות הרלבנטי;
9. רק מועמדים שיעמדו בתנאים הנ"ל יזומנו לראיון אישי/קבוצתי – על פי שיקול דעתה של ועדת הקבלה.

הערה: מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר;

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה במבחן GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

לימודי קדם בתחום הפסיכולוגיה והמחקר (השלמת קורסים אלה אינה מבטיחה קבלה אוטומטית לתכנית)

מועמד בעל תואר ראשון שלא למד את הקורסים הבאים במסגרת התואר, יחויב בהשלמות הנלמדות ברמת התואר הראשון. השלמות אלה אינן נכללות בתוכנית המ"א: מבוא לפסיכולוגיה (2 נקודות), פסיכופיזיולוגיה (2 נקודות) פסיכולוגיה התפתחותית (4 נקודות), פסיכופתולוגיה /פסיכולוגיה אבנורמלית (4 נקודות), תיאוריות אישיות (2 נקודות), שיטות מחקר (2 נקודות), סטטיסטיקה (2 נקודות).

יש לסיים את כל קורסי הקדם בציון של 80 לפחות בכל אחד מהם עד תחילת שנת הלימודים

לימודי קדם ושעות בתחום האמנות הרלוונטי (סה"כ 500 שעות) (השלמת שעות אלה אינה מבטיחה קבלה אוטומטית לתכנית)

בעל תואר ראשון שאינו מתחום האמנויות צריך לצבור **500 שעות** לימוד מתחום האמנות הרלבנטי. **300 שעות לימוד ממוסד אקדמי מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה או ממוסד מקצועי או אמנותי המוכר ע"י משרד החינוך ו/או התרבות והספורט. בנוסף 200 שעות לא פורמליות בהתאם למגמה. יש להגיש אישורים על כל 500 השעות.**

בגרות בהיקף 5 יחידות לימוד מזכה ב־200 שעות פורמליות.

יש לפרט בטופס טבלת שעות מעשיות המופיע באתר האינטרנט של ביה"ס.

<u>במגמת אמנות חזותית</u>: בנוסף יש לשלוח עם כל המסמכים צילום בצבע של 5 עבודות באמנות על נייר A4.

ביה"ס רשאי לאשר השלמת חלק מהשעות במהלך השנה הראשונה ללימודים, אך לא כחלק מהלימודים, באישור ראש המגמה. אין אפשרות לעבור לשנה ב ללא השלמת כל השעות הנדרשות.

פטור מלימודי השלמה יינתן אך ורק על בסיס הצגת מסמכים רשמיים רלבנטיים מהמוסד.

מבנה הלימודים

הלימודים בביה"ס מתקיימים בשני מסלולים:

מסלול א': כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה), חובה של הגשת סמינריון אחד, (32 שעות שבועיות סמסטריאליות)שש"ס] לשקלול) וחובת השלמת קורס תזה.

מסלול ב': כולל מבחן גמר וחובה של הגשת 2 סמינריונים (36 שש"ס לשקלול).

משך הלימודים הינו שנתיים (מסלול עם תזה קיימת אפשרות לשלוש שנים, לכתיבת התזה).

היקף הלימודים בסמסטר א ובסמסטר ב - יום בשבוע באוניברסיטה ויום נוסף של הכשרה מעשית בשדה. בחופשת סמסטר יתקיימו סדנאות חובה. במהלך חודש יולי יתקיימו קורסים במתכונת אינטנסיבית. הקורסים בשיטות מחקר הינם קורסים מתוקשבים.

מטפלים מנוסים: כולל מבחן גמר וחובה של הגשת שני סמינריונים. (36 שש"ס לשקלול). משך הלימודים הינו שנה אחת – ימי שלישי בסמסטר א וסמסטר ב וימים אינטנסיביים במהלך כל חודש יולי.

תכניות מבח"ר – תכניות לימודים לתואר שני בפסיכודרמה ואמנות חזותית עבור נשים חרדיות

תכניות המותאמות לצרכי הקהילה החרדית אך מקבילות לתכניות הלימודים הרגילות בביה"ס המתקיימות באוניברסיטת חיפה וזהות לה בדרישות האקדמיות. הלימודים יתקיימו בבניין המכללה החרדית מבח"ר בבני ברק לנשים בלבד.

תלמידות התכניות הינן חלק בלתי נפרד מתלמידי ביה"ס והינן תלמידות של אוניברסיטת חיפה לכל דבר ועניין. תעודת המ"א שתוענק למוסמכות התכניות היא תעודת מ"א בטיפול באמנויות – פסיכודרמה/אמנות חזותית של אוניברסיטת חיפה.

קיימת חובת נוכחות בכל השיעורים. היעדרות העולה על שני מפגשים לאורך הסמסטר עלולה להביא לביטול השתתפות הסטודנט בקורס.

הכשרה מעשית

לצד הלימודים האקדמיים תתקיים הכשרה מעשית והדרכה. ההכשרה המעשית נועדה לפתח, להרחיב ולהעמיק את המיומנויות הקליניות של הסטודנט ולאפשר אינטגרציה בין הידע התיאורטי והמחקרי לפרקטיקה. בנוסף ליום הלימוד באוניברסיטה, נדרש הסטודנט לשריין יום נוסף בשבוע לצורך הכשרה מעשית והדרכה. בשנה א' ההכשרה המעשית מתקיימת במתכונת של סמינר קליני במסגרות של חינוך, רווחה, בריאות ושיקום כאשר הסטודנטים משובצים בקבוצות קטנות על ידי היחידה ללימודי שדה במסגרות שנבחרו על ידי היחידה. המדריכים מלווים את הסטודנטים ביום בו מתקיים הסמינר הקליני. היחידה משתדלת לשבץ את הסטודנט במקומות הכשרה קרוב למקום המגורים אך אינה מתחייבת או יכולה להיענות לכל בקשה או העדפה. בנוסף מתקיימת הדרכה קבוצתית באוניברסיטה.

בשנה ב' ההכשרה המעשית מתקיימת במתכונת של התנסות עצמאית במוסדות הקשורים לחינוך, רווחה בריאות ושיקום, תוך קבלת הדרכה פרטנית ממדריך הנמצא במקום ההכשרה. בנוסף מתקיימת הדרכה קבוצתית באוניברסיטה.

במספר מוסדות הסטודנטים יחויבו לקבל חיסונים בהתאם לנוהלי המקום והוראות משרד הבריאות. במספר מקומות הכשרה הסטודנטים נדרשים לשריין יומיים בשבוע.

חובת נוכחות – קיימת חובת נוכחות סדירה בהכשרה המעשית בשדה לאורך כל השנה כולל חופשת סמסטר. הואיל ומתקיים קשר טיפולי. בכל היעדרות חריגה, יש לקבל אישור מראש היחידה ללימודי שדה. היעדרות מהכשרה מעשית מחייבת השלמת כל השעות החסרות. סטודנט אשר הופסקה לו, או הפסיק ביוזמתו את ההכשרה המעשית, משמעות הדבר שנכשל בקורס. הכשרה מעשית מתקיימת גם בחופשת הסמסטר. **הוצאות נסיעה להכשרה מעשית חלות על הסטודנט.**

קיימת חובת נוכחות סדירה בכל מפגשי ההדרכה הקבוצתית באוניברסיטה. היעדרות העולה על שני מפגשים לאורך הסמסטר עלולה להביא לביטול השתתפות הסטודנט/ית בקורס.

למסיימים את ההכשרה המעשית יוענק ספח התמחות **"הכשרה מעשית בטיפול באמצעות אמנויות באמנות חזותית/ דרמה תרפיה/ תנועה ומחול/ פסיכודרמה/ מוסיקה"**, בהתאם למגמת הלימוד. מספר שעות ההכשרה המעשית הכולל במהלך שנתיים של לימודי התואר יהיה 600 שעות (כולל שעות הדרכה).

ראש היחידה ללימודי שדה: **גב' עמליה סלעי**

תכנית הכשרה מעשית מתקדמת – שנה ג'

לאחר סיום התואר ניתן להשלים שעות הכשרה מעשית נוספות במסגרת תכנית להכשרה מעשית מתקדמת המוצעת ע"י המחלקה ללימודי המשך של הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות בשיתוף עם ביה"ס לטיפול באמצעות אמנויות.

התכנית נועדה לאפשר השלמת שעות הכשרה מעשית תחת הדרכה בהתאם למתווה המוצעה להשכלה גבוהה. הקבלה לתוכנית לאחר סיום התואר אינה אוטומטית ומותנית בציון "עובר" בהכשרה המעשית בתוכנית התואר השני ובראיון אישי, ע"פ שיקול דעתה של וועדת הקבלה. בתום שנה זו, לאחר השלמת כל החובות, מסיים התכנית יהיה זכאי לאישור על השלמת 960 שעות הכשרה מעשית.

תוכנית למטפלים מנוסים - מסלול ב'

תכנית זו הינה תכנית מובנית של תואר שני בטיפול באמצעות אמנויות למטפלים באמצעות אמנויות מנוסים, מסיימי תכניות תעודה. תכנית הלימודים תתקיים במסגרת משולבת של כתה אחת לכל המטפלים המנוסים. **התכנית הינה תכנית מלאה (36 שש"ס).** התכנית תתקיים במהלך שנת לימודים אחת, שלושה סמסטרים. בסמסטר א וסמסטר ב יום בשבוע (ימי שלישי) בין השעות 8:30-20:00 ובסמסטר קיץ יועברו הקורסים בימים מרוכזים במהלך כל חודש יולי – ימים א עד ה בין השעות 8:30-16:00. התכנית כוללת קורסים

ייעודיים שמותאמים למטפלים מנוסים בעלי ניסיון קליני קודם. התכנית אינה כוללת הכשרה מעשית.

שכר לימוד בתכנית הינו שכר לימוד מלא לתואר שני (200% שכר לימוד). 100% שכר לימוד בשנת הלימודים ו־100% שכר לימוד בשנה שלאחר מכן. כל סטודנט צריך לבדוק את נושא החזר שכר לימוד מול המוסד המממן.

תנאי הקבלה לתכנית למטפלים מנוסים:

- תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בציון סופי של 85 לפחות, המוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה.
- תעודה של מטפל באמצעות אמנויות באחד מתחומי האמנויות, שניתנה להם ע"י מוסד המוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה.
- עמידה במבחן קבלה באנגלית בציון 80.
- ראיון על פי שקול דעתה של ועדת קבלה.
- מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.
- מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה במבחן GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

שקלול הציונים

הציון הסופי במסלול א' מורכב כלהלן:

עבודת גמר מחקרית (תזה)	40%
עבודה סמינריונית	20%
יתר הקורסים	40%
סה"כ	**100%**

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:

בחינת גמר מסכמת	25%
2 עבודות סמינריוניות	30%
יתר הקורסים	45%
סה"כ	**100%**

בחינת הגמר

בחינת הגמר הינה בחינה מקיפה שמטרתה לבחון את האינטגרציה שיבצע הסטודנט בין הידע, המיומנויות והכלים שרכש במהלך הלימודים לתואר השני ובין הניסיון הקליני.

מעבר משנה א' לשנה ב'

סטודנט יעבור משנה א' לשנה ב' רק אם עמד בתנאים הבאים:

- השלמת קורס מושגי יסוד באמנות חזותית/דרמה תרפיה/פסיכודרמה/תנועה/מוסיקה בציון 75 לפחות.
- השלמת יתר הקורסים בציון עובר (ניתן לראות את הציון של כל קורס בקטלוג קורסים באתר האוניברסיטה).
- ציון עובר בהדרכה קבוצתית ובהכשרה מעשית
- השלמת כל השעות הנדרשות מתחום המגמה

סטודנט שלא יעמוד בתנאים אלה לא יעבור לשנה ב'. הסטודנט יוכל לחזור על קורסים אלה בשנה העוקבת. בכל מקרה לא יוכל לקחת במקביל כל קורס אחר משנה ב' בביה"ס כל זמן שלא השיג את ציוני המעבר המפורטים.

תנאי המעבר ממסלול ב' (ללא תזה) למסלול א' (עם תזה): ציון של 90 לפחות בכל אחד מקורסי החובה המתודולוגיים (שיטות מחקר איכותני ושיטות מחקר כמותני), ממוצע 85 לפחות בשיעורי החובה של ביה"ס, ציון של 85 לפחות בעבודה סמינריונית, השתתפות בקורס סמינר תזה, התקשרות עם מנחה מתוך מרצי ביה"ס (או הפקולטות – באישור ראש המגמה) המורשה להנחות עבודות גמר, בתום שנה א' והגשת הצעה לעבודת גמר מחקרית-תזה בתום הסמסטר השלישי ללימודים.

הפסקת לימודים

סטודנט שנכשל בקורס כלשהו ו/או הכשרה מעשית חייב לחזור עליו בשנה העוקבת. נכשל או לא השלים את הקורס ו/או ההכשרה המעשית בשנה העוקבת – יופסקו לימודיו לאלתר. ראש ביה"ס רשאי להפסיק בכל שלב לימודיו של סטודנט שנמצא בלתי מתאים למקצוע, או מטעמי עבירה על כללי האתיקה המקצועית. ההחלטה תתקבל בעצה אחת עם המרצים ו/או המדריכים הנוגעים בדבר ועפ"י המלצת הוועדה לענייני סטודנטים של ביה"ס.

זכאות לתואר

עם סיום לימודיו, על הסטודנט לפנות למזכירות ביה"ס בבקשה לקבל אישור זכאות לתואר וקבלת הציונים על כל מטלות הלימודים, לרבות קבלת ציון בעבודת הגמר המחקרית (תזה) או בבחינת הגמר – ציון 76 לפחות. הסטודנט יבדוק ויאשר במזכירות ביה"ס את פרטיו האישיים, ציוניו הסופיים, ציון הגמר שלו ותאריך הזכאות לתואר. האוניברסיטה תיזום סגירת תואר לתלמיד שלא פנה למזכירות ביה"ס להסדרת אישור הזכאות. לסטודנט זה ניתנת האפשרות לערער על פרטי אישור הזכאות שנשלח אליו עד 30 יום מתאריך קבלת האישור בדואר. חוסר תגובה יתקבל לאישור והסכמה.

תעודת המוסמך

תואר שני בטיפול באמצעות אמנויות, עפ"י המגמה בה למדו.

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים בכל מגמה כוללת קורסי חובה לכל המגמות, קורסי חובה במגמה וסמינריונים.

הקורסים הנלמדים בתכנית: תיאוריות מתקדמות, כלי אבחון והערכה, שיטות מחקר כמותני ואיכותני, קורסי מיומנויות וסמינריונים בנושאים מקצועיים מגוונים, קורסי התנסות והכשרה מעשית.

תכנית הלימודים הקובעת היא לפי השנה בה החל הסטודנט את לימודיו.

שנה א'

קורסי חובה לכל המגמות (לא כולל תכנית מטפלים מנוסים) – הקורסים בשיטות מחקר יועברו באופן מתוקשב ולא ביום הלימודים

שם הקורס	מספר שש"ס
פסיכותרפיה	4
שיטות מחקר בטיפול באמנויות	4

שנה ב' – סטודנטים המעונינים במסלול עם תזה

קורס סמינר תזה – קורס חובה לסטודנטים המעוניינים במסלול עם תזה. בקיץ של שנה א יתקיים שיעור פרונטלי ובמהלך סמסטר א של שנה ב יועבר הקורס און ליין. בחופשת סמסטר א יתקיימו מפגשים של הסטודנטים במסלול עם תזה עם המנחים להצגת הצעות המחקר.

מגמת אמנות חזותית

שנה א' קורסי חובה וחובת בחירה

שם הקורס	מספר שש"ס
מושגי יסוד בטיפול באמצעות אמנות חזותית	4
מושגי יסוד בטיפול באמצעות אמנות חזותית – סדנא (לא לשקלול)	6
טיפול באמצעות אמנות למטופלים עם הפרעות קשב וריכוזהיבטים רב תרבותיים בטיפול באמצעות אמנות - סמינר	4
טיפול קבוצתי באמצעות אמנות	2
גישות השלכתיות בטיפול באמצעות אמנות	2
טיפול באמצעות אמנות ילדים ונוער	2

שנה ב׳ קורסי חובה (מסלול עם תזה - מסלול עם תזה - סמינר תזה, מסלול ללא תזה - סמינר)

גישות השלכתיות בטיפול באמצעות אמנות	2
טיפול באמצעות אמנות ילדים ונוער	2
היבטים קליניים מתקדמים בטיפול באמצעות אמנות	8
טיפול באמצעות אמנות עם מבוגרים	2
הדרכת הורים באמצעות אמנות — סדנא (לא לשקלול)	2
טיפול באמצעות אמנות בנפגעי תקיפה מינית/ילדים עדים לאלימות — סמינר	4

מגמת תנועה ומחול

שנה א׳ קורסי חובה

שם הקורס	**מספר שש״ס**
מושגי יסוד בטיפול באמצעות תנועה	2
טיפול קבוצתי מתיאוריה לפרקטיקום סדנא (לא לשקלול)	2
אינטרוספקציה של תהליכי תנועה — סדנא (לא לשקלול)	2
ניתוח תנועה — לאבאן סדנא (לא לשקלול)	3
היבטים התפתחותיים בטיפול בתנועה עם ילדים	4
התמודדות עם חולי — סמינר	4

שנה ב׳ קורסי חובה (מסלול עם תזה - קורס סמינר תזה, מסלול ללא תזה - סמינר)

שם הקורס	**מספר שש״ס**
טיפול באמצעות תנועה מתקדמים	4
גישות בטיפול בתנועה	2
גישות הערכה והתערבות בטיפול בתנועה	2
ברטנייף — סדנא (לא לשקלול)	2
טראומה ביטויים תנועתיים רגשיים	2
המשפחה במעגל החיים בטיפול בתנועה — סמינר	4
התקשרות וגוף	4

מגמות דרמה תרפיה ופסיכודרמה*

שנה א׳ קורסי חובה

שם הקורס	**מספר שש״ס**
מושגי יסוד בדרמה תרפיה	4
תהליך קבוצתי בדרמה תרפיה/פסיכודרמה	2
תהליך קבוצתי בדרמה תרפיה/פסיכודרמה (לא לשקלול)	6
מושגי יסוד בפסיכודרמה	4

שיטות הערכה בטיפול — סמינר	4

שנה ב' דרמה תרפיה קורסי חובה (מסלול עם תזה - קורס תזה, מסלול ללא תזה - סמינר)

שם הקורס	**מספר שש"ס**
פעולה בטיפול — סמינר	4
כישורי הנחייה בדרמה תרפיה	4
אוטוביוגרפיה	2
הורים ילדים ודרמה תרפיה	4
מיתוסים ואגדות בטיפול פרטני סדנא (לא לשקלול)	2

שנה ב' פסיכודרמה קורסי חובה (מסלול עם תזה - קורס סמינר תזה, מסלול ללא תזה - סמינר)

שם הקורס	**מספר שש"ס**
כישורי הנחייה בפסיכודרמה פרטני	4
כישורי הנחייה בפסיכודרמה קבוצתי	4
פסיכודרמה עם ילדים והורים בשילוב אמנויות סדנא (לא לשקלול)	2
פעולה בטיפול — סמינר	4
פסיכודרמה חיובית	2

* (השנה הראשונה משותפת לשתי המגמות ויילמדו תכנים משני התחומים. בשנה השנייה יתפצלו הסטודנטים לשתי מגמות נפרדות)

תכנית טיפול במוסיקה

שנה א' קורסי חובה וחובת בחירה

שם הקורס	**מספר שש"ס**
גישות וטכניקות בטיפול במוסיקה	2
סוגיות יסוד בטיפול באמצעות מוסיקה	4
אלתור קליני	2
אלתור קליני סדנא (לא לשקלול)	2
פסיכולוגיה של המוסיקה	2
סדנא מוסיקלית 2 X (לא לשקלול)	4
הערכה מבוססת מוסיקה - סמינר	4

שנה ב' קורסי חובה (מסלול עם תזה - קורס סמינר תזה, מסלול ללא תזה - סמינר)

סוגיות מקצועיות בעבודת המטפל במוסיקה	2

טיפול קבוצתי במוסיקה	2
פרספקטיבות תיאורטיות וקליניות	2
תיפוף וקול בטיפול במוסיקה סדנא (לא לשקלול)	2
מוסיקה ומילים	4
מח מוסיקה ושיקום — סמינר	4

תכנית מטפלים מנוסים

שנה א' – קורסי חובה

שם הקורס	**מספר שש"ס**
גישות בפסיכותרפיה	4
פסיכותרפיה — פסיכולוגית העצמי	4
טיפול מבוסס קשיבות	4
מושגי יסוד בהדרכה מבוססת אמנות	2
מושגי יסוד בהדרכה	2
שיטות מחקר איכותני	2
יישומי מחקר בטיפול באמנויות	2
ילדים עדים לאלימות סמינר	4
מיומנויות התערבות במטופל המאתגר סמינר	4
התקשרות וטיפול באמנויות סמינר	4
המוח הרוקד	4
הדרכה מבוססת אמנות	4
טיפול CBT והפרעות חרדה	4
חירות ויצירתיות במצבי משבר	4
פסיכודרמה	4
פסיכולוגיה בודהיסטית	4
סוגיות תיאורטיות בטיפול קבוצתי	4
גורמים יוצרי שינוי בטיפול הדינמי סמינר	4
טיפול בנפגעי מינית באמצעות אמנות	4

תכנית פסיכודרמה לנשים חרדיות

שנה א'

שיטות מחקר איכותני	2
שיטות מחקר כמותני	2
מושגי יסוד בפסיכותרפיה	2

פסיכותרפיה מתקדם	2
מושגי יסוד בדרמה תרפיה	4
מושגי יסוד בפסיכודרמה	4
תהליך קבוצתי בדרמה/פסיכודרמה (לא לשקלול)	8
שיטות הערכה בטיפול בפסיכודרמה — סמינר	4

שנה ב'

כישורי הנחייה בפסיכודרמה פרטני וקבוצתי	8
פסיכודרמה בשילוב אמנויות סדנא (לא לשקלול)	2
עבודה עם הורים וילדים סדנא (לא לשקלול)	2
טראומה — סמינר	4
פסיכודרמה נרטיבית	2
פסיכודרמה עם ילדים	2

תכנית אמנות חזותית לנשים חרדיות

שנה א'

שיטות מחקר איכותני	2
שיטות מחקר כמותני	2
מושגי יסוד בפסיכותרפיה	2
פסיכותרפיה מתקדם	2
מושגי יסוד בטיפול באמצעות אמנות	4
מושגי יסוד בטיפול באמצעות אמנות — סדנא (לא לשקלול)	6
טיפול קבוצתי באמצעות אמנות	2
טיפול דיאדי — סמינר	4
דיוקן עצמי סדנא (לא לשקלול)	2

שנה ב'

טיפול באמצעות אמנות מתקדמים	4
גישות השלכתיות	2
טיפול בילדים ומתבגרים באמצעות אמנות	2
טיפול באמצעות אמנות עם מבוגרים	2
CBT בטיפול באמנות בדחק — סמינר	4
קוגניציה ויצירתיות	4
סדנא (לא לשקלול)	2

חברי סגל היחידה ללימודי שדה:

גב' אגמי ענת, גב' אגמי ענת, ד"ר אזולאי ברכה, גב' איילון ענת, גב' אלופי אורלי, גב' דורית אליאב, גב' אפרתי אורית, גב' אקרמן חגית, גב' אשר יפעת, מר בלום דב, גב' בליטי אירית, גב' בלקין פנינה, גב' בן יהודה מיה, גב' בר בסטר רויטל, גב' ברקין הדר, גב' גבע שרי, גב' גייגר ענת, גב' גיל אבישג, גב' גלקין לילך, גב' דומני יעל, גב' דונסקי יפית, גב' דורי פרנקל טללית, ד"ר אירית הלפרין, גב' וינבר ענת, גב' זמיר אלבז שירלי, גב' זסלבסקי מאשה, גב' יקיר מיכל, גב' ירון שלומית, גב' רננה ירושלמי, גב' יריב מירי, גב' כהן חיה, גב' כנפו מיכל, גב' כרמון פזית, גב' לב אזואלי תמר, גב' לביא יעל, גב' לוי דבורי, גב' ליברמן תמר, גב' עדנה לשם, גב' אורנה מגידס, גב' מוצרי רבקה, מר מזור אבי, גב' מנדלסון ענת, גב' מנור דפנה, גב' מעוז מעיין, גב' מרכוס עתליה, גב' נבון אילת, גב' נגלר דפנה, גב' נדל מיכל, גב' ניצן איה, גב' סלע ענבל, גב' סלמן ילנה, גב' פאר שרון, גב' פורליגר אביטל, גב' פינגר אורית, גב' צוק שני, גב' קוזניק חגית, גב' קינן ורד, מר קנב טל, גב' רביד בכר נעמה, גב' רבס שנהב נועה, ד"ר רוגינסקי אפרת, גב' רולניצקי אורנה, גב' שחם דנה, ד"ר שחם מייטרי, גב' שי כרמלה, גב' שי עדי, גב' שמחון ורד, מר שפיר עזר.

288

בית־הספר לעבודה סוציאלית

חוג לימודים לב״א (חד־חוגי)
חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש בית־הספר:	**פרופ׳ מרים כהן**
ראש תכנית ב״א:	**פרופ׳ אלי בוכבינדר**
ראש תכנית מ״א וראש תכנית השלמות:	**ד״ר מיכאל וינברג**
ראש תכנית ד״ר:	**פרופ׳ אריה רימרמן**
ראש תכנית ב״א מבח״ר:	**ד״ר חיה קורן**
ראש תכנית מ״א מבח״ר:	**פרופ׳ יעל לצר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ צבי איזקוביץ (אמריטוס), פרופ׳ אמנון בהם (מומחה) (שבתון), פרופ׳ עדיטל בן ארי, פרופ׳ דוד גוטמן (אמריטוס), פרופ׳ זאב וינשטוק, פרופ׳ אליעזר זומר (מומחה), פרופ׳ יחזקאל טלר (אמריטוס), פרופ׳ מרים כהן, פרופ׳ יואב לביא (אמריטוס), פרופ׳ יעל לצר, פרופ׳ פייסל עזאיזה, פרופ׳ אריה רימרמן.

פרופסור חבר: פרופ׳ גיא אנוש (שבתון), פרופ׳ אלי בוכבינדר, פרופ׳ חסידה בן־צור (אמריטוס), פרופ׳ אילנה דבדבני (אמריטוס), פרופ׳ אירית הרשקוביץ (שבתון סמסטר א׳), פרופ׳ רבקה יהב (מומחה), פרופ׳ בן־ציון כהן (אמריטוס), פרופ׳ אמנון לזר (אמריטוס), פרופ׳ רוני סטריאר, פרופ׳ מיכל שמאי.

מרצה בכיר: ד״ר הישאם אבו־ריא, ד״ר שרון גיל, ד״ר מיכל סופר, ד״ר ענת פרוינד (שבתון סמסטר א׳), ד״ר נינה קורן־קריא, ד״ר פנינה רון (שבתון סמסטר ב׳).

מרצה: ד״ר טל ארטן־ברגמן (חל״ת), ד״ר רות ברקוביץ, ד״ר דבורית גלעד (מומחה), ד״ר מיכאל וינברג, ד״ר אירית לביא, ד״ר דוד מלהאוזן־חסון (מומחה), ד״ר חני נוימן, ד״ר מיכל קורא, ד״ר חיה קורן, ד״ר מעיין שחורי (חל״ת).

עמית הוראה ומורה מן החוץ:

גב' רונה אבוהב, גב' אורלי אדלמן, ד"ר אדיר אדלר, ד"ר קרן אור־חן, ד"ר אלון אורן, מר ניר אורן, ד"ר חני אלמוג, ד"ר ריבי אפרת, ד"ר אסנת בארי־גרינשפן, גב' תמר בן שמעון, גב' סופי בנימין, מר ישי בסוק, ד"ר אורית ברשטלינג, מר אוהד גילבר, ד"ר פנחס גרבר, ד"ר רודיינא ג'רייסי, ד"ר ניקול דהאן, ד"ר יונתן דוידוב, גב' הדס דיקמן, מר שמואל וינשטיין, ד"ר איל זק, ד"ר ירון טופז, ד"ר גלי טנג'יר, ד"ר אורן יורקביץ, מר צבי יעקובי, ד"ר חנה לאופר, ד"ר יוסי כורזים, מר אברהם לוי, גב' ציפי לוי, מר לוריא יוסף, ד"ר רונית לזר, ד"ר עומר לנס, ד"ר דניאלה מזור, ד"ר אמנון מיכאל, גב' רוני מיכאלי שדה,ד"ר שרון נחמני, גב' סימה נתנזון, ד"ר עפרה סגל, ד"ר עדי פכטר־אלט, ד"ר נירית פליבצקי, ד"ר ליאת פסח, גב' מירי פסח, ד"ר ארז צברלינג, גב' אפרת ציגנלאוב, ד"ר דנה צחר־רובין, פרופ' דיויד רועה, פרופ' שי צפריר, מר דני קורן, מר רכניצר חיים, ד"ר עומר שגיא, גב' אמירה שטרן, גב' מיכל תאני.

מזכירות החוג

מינהלן ביה"ס: **גב' שושי מנספלד**
חדר 514, קומה 5, מגדל אשכול
טלפון: 04-8240800, פנימי 2800

מרכזת לשכת ראש ביה"ס: **גב' קרן שחר שגיא**
חדר 513, קומה 5, מגדל אשכול
טלפון: 04-8240368, פנימי 2368; פקס: 04-8246832
דואר אלקטרוני: kshachar@univ.haifa.ac.il

עוזר מנהלי לראש ביה"ס ומרכזת תואר ראשון ושלישי: **גב' תמר גילינסקי**
חדר 510, קומה 5, מגדל אשכול
טלפון: 04-8249543, פנימי 3543
פקס: 04-8253868
דואר אלקטרוני: gtamar@univ.haifa.ac.il

מרכזת לימודי תואר שני: **גב' לימור מדאר**
חדר 510, קומה 5, מגדל אשכול
טלפון: 04-8249775, פנימי 3775
פקס: 04-8253868
דואר אלקטרוני: flimor@univ.haifa.ac.il

מזכירת לימודי השלמות ותוכניות מיוחדות: **גב' אורטל חכים**
חדר 510, קומה 5, מגדל אשכול
טלפון: 04-8288023, פנימי 8023
פקס: 04-8253868
דואר אלקטרוני: ohakim@univ.haifa.ac.il

מרכזת היחידה ללימודי שדה: **גב' אריקה לינק**
חדר 516, קומה 5, מגדל אשכול
טלפון: 04-8240805, פנימי 2805
פקס: 04-8246832 דואר אלקטרוני : elink@univ.haifa.ac.il

מרכזת לימודי תואר ראשון מבח"ר לחרדים ולחרדיות: **גב' לילך דץ**
חדר 515, קומה 5, מגדל אשכול
טלפון: 04-8240804, פנימי 2804
פקס: 04-8246832 דואר אלקטרוני : ldatz@univ.haifa.ac.il

מזכירת לימודי תואר שני מבח"ר לחרדים ולחרדיות: **גב' לילך שורצמן**
חדר 515, קומה 5, מגדל אשכול
טלפון: 04-8240824, פנימי 2824
פקס: 04-8246832 דואר אלקטרוני : lshvazman@univ.haifa.ac.il

שעות קבלה במזכירות תלמידים: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00
אתר האינטרנט : http://sw2.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב״א)

ראש תכנית ב״א: **פרופ׳ אלי בוכבינדר**

תנאי הקבלה

מועמדים לשנה א׳

1. מתקבלים מועמדים אשר יעמדו בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי בית הספר ולאחר ראיון.
2. מועמדים בעלי תואר ב״א מתחום אחר יתקבלו בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 80 ומעלה ולאחר ראיון אישי/קבוצתי.
3. מועמד שלמד באוניברסיטה בחוג אחר ולא השלים לימודי תואר ראשון, חייב בתנאי הקבלה הנדרשים בבית הספר באותה שנה בה הוא מבקש להתקבל.
4. מועמד שהחל לימודי עבודה סוציאלית באוניברסיטה אחרת, חייב בראיון קבלה. קבלתו מותנית במציאת מקום הכשרה בלימודי שדה. במידה ויתקבל, עליו למלא אחר נוהל מעבר ממוסד אקדמי. נוהל מעבר ממוסד אקדמי מצוי במזכירות תלמידים.
5. מועמדים מעל גיל 42 הפטורים מן הבחינה הפסיכומטרית נדרשים לתעודת בגרות מלאה, לעמוד גם בראיון ובבחינת אמי״ר ו/או יע״ל.

למתקבלים עם לימודים קודמים, ישלח אישור בכתב המאשר פטור מקורס/ים מקבילים. רק אישור בכתב החתום ע״י ראש תכנית ב״א מחייב את בית־הספר. בקשות להכרה זו יש להפנות לראש תכנית ב״א, בצירוף גיליון ציונים וסילבוסים מתאימים.

סטודנטים הפונים בבקשה להכרה בלימודים קודמים לאחר תואר ראשון, יוכרו להם עד 12 נ״ז.

תקנון הלימודים בבית־הספר

משך ומבנה הלימודים

משך הלימודים שלוש שנים. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל את לימודיו בבית־הספר, בכפוף להודעות ובחוזרים המתפרסמים במהלך שנות לימודיו.

בבית הספר מתקיימת תוכנית ייחודית לקבלה מואצת ללימודי תואר שני של סטודנטים מצטיינים כבר מהשנה השלישית ללימודיהם בתואר ראשון. סטודנטים אלו נבחרים על סמך ציוניהם והוכחת יכולות כתיבה אינטגרטיבית וראיון קבלה.

לימודים עיוניים

במהלך שלוש השנים מתקיים רצף של לימודים תאורטיים, פרקטיקה ומחקר.

שנה ראשונה

התכנית מורכבת כולה מקורסי חובה: מבוא לעבודה סוציאלית, מבואות במדעי החברה וההתנהגות, מבוא לסטטיסטיקה ומיומנויות מחשב (ראה מערכת השעורים באינטרנט).

בשנה א׳, לימודי שדה צמודים לקורסים: מבוא לע״ס ויסודות ההתערבות בעבודה סוציאלית א+ב.

מיומנויות מחשב

במהלך השנים מתקיים קורס "מיומנויות מחשב" כחובה לכל סטודנט חדש בפקולטה למדעי הרווחה והבריאות. במסגרת ייעול ושיפור ההוראה, הוחלט בפקולטה לאפשר לך להיבחן ולהוכיח את ידיעותיך בנושא "מיומנויות מחשב" ולקבל פטור מחובה זו. הצלחה במבחן, פירושה 70 ומעלה, יפורסם כציון :"עובר/נכשל" ולא תהיה אפשרות ערעור או פתיחת מבחן.
יתקיים מבחן פטור במועד אחד (1) בלבד, מקוון, כשבועיים לאחר תחילת סמסטר א'.
סטודנטים שנכשלו או לא ניגשו למעוד הבחינה, יתקיים עבורם קורס מקוון (מלא).
הקורס יתחיל מספר ימים לאחר מבחן הפטור. בתום הקורס יתקיים מבחן מקוון (מועד א ,ב).

שנה שניה

התכנית מורכבת כולה מקורסי חובה. ידע בסיסי תיאורטי ומעשי בתחום הפרטני, הקבוצתי, והקהילתי ושיטות מחקר (ראה מערכת השעורים באינטרנט).
בשנה ב' לימודי השדה צמודים לקורסים: שיטות התערבות א+ב, עבודה קהילתית א+ב.

שנה שלישית

התכנית מורכבת מקורסי חובה (כולל 4 נ"ז מתכנית "דרך הרוח" מהפקולטה למדעי הרוח).
הלימודים תיאורטיים ומעשיים המתמקדים באחת ממערכות השירותים החברתיים להלן:

- **רווחת המשפחה:** שירותים לטיפול בילדים, לנוער, לזקנים ולמשפחה.
- **תקון:** שירותי מבחן, בתי־סוהר.
- **בריאות חברתית:** בתי חולים, מרכזי גמילה.
- **ארגון וקהילה:** מתנ"סים, לשכות רווחה, עמותות.

כמו כן מתקיים **סמינר מחקר שנתי** בנושאי עבודה סוציאלית ושיעורים עיוניים כללים.
בשנה ג' לימודי השדה צמודים לקורסים: שיטות התערבות מתקדמים א+ב ולשיעור עיוני הצמוד לתחום ההכשרה המעשית.

תואר בוגר משותף בעבודה סוציאלית ובמשפטים

תלמיד בית הספר לעבודה סוציאלית יוכל ללמוד לקראת תואר בוגר משותף במשפטים ובעבודה סוציאלית. מיועד לסטודנטים בעלי נתוני קבלה גבוהים.

מבנה התכנית המשותפת

היקף הלימודים הנדרש לתואר המשותף יהיה לפחות 213 נ"ז, מהם לפחות 112 נ"ז במשפטים ולפחות 101 נ"ז בעבודה סוציאלית (מתוכן 20 נ"ז של הכשרה מעשית).

תנאי קבלה לתכנית

יתקבלו לתכנית זו מועמדים על פי תנאי הקבלה של שני החוגים ובתנאי שאינם בעלי תואר בוגר במשפטים או תואר בעבודה סוציאלית. נדרש ראיון קבלה.

תעודת בוגר בתכנית המשותפת

בוגרי התכנית יקבלו 2 תעודות נפרדות, אשר בכפוף לכללים של לשכת עורכי הדין ושל מועצת העובדים הסוציאליים יאפשרו להם לעסוק בכל אחד מהתחומים.

תקופת הלימודים בתכנית המשותפת

סטודנט שיתקבל לתכנית המשותפת כבר בשנה א', לימודיו יימשכו לפחות ארבע שנים. יובהר כי אין אפשרות לתאם מראש בין המערכות של שני החוגים בשנה נתונה, לפיכך תיווצר לפעמים חפיפה בין קורסי החובה במשפטים לבין קורסים/הכשרה מעשית בע"ס. אנו נעשה כל מאמץ כדי לסייע בפתרון הבעיות. עם זאת, על הנרשמים לדעת מראש, כי תידרש גמישות רבה מצידם בעת התאמת המערכת בשתי הפקולטות, לרבות נכונות לבצע עבודה מעשית בימי שישי.

באשר לשיעורים במשפטים, הסטודנט ילמד את השעורים שנועדו לתלמידים בתכניות המשותפות, בהתאם להוראות המפורטות בשנתון הפקולטה למשפטים.

תכנית מבח"ר – תכנית לימודים לתואר ראשון בעבודה סוציאלית עבור חרדים וחרדיות

תוכנית ייחודית זו, השייכת לבית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת חיפה נפתחה בשנה"ל תשס"ו. זוהי תוכנית המותאמת לצרכי הקהילה הדתית והחרדית, אך מקבילה לתוכנית הרגילה המתקיימת באוניברסיטת חיפה וזהה לה במבנה ובדרישות האקדמיות. הלימודים מתקיימים בבניין המכללה החרדית מבח"ר בבני ברק, ובנויים כך שמתקיימת הפרדה מוחלטת בין נשים וגברים. הנשים לומדות במכללה בשעות הבוקר והגברים לומדים בשעות אחר הצהרים והערב.

תלמידי התוכנית לחרדים הנם חלק בלתי נפרד מתלמידי בית הספר לעבודה סוציאלית והנם סטודנטים של אוניברסיטת חיפה לכל דבר ועניין. תעודת הב"א שתוענק לבוגרי התוכנית היא תעודת ב"א בעבודה סוציאלית של אוניברסיטת חיפה.

לימודי שדה

לימודי השדה מהווים חלק אינטגרלי מתכנית הלימודים בשנים א',ב',ג'. הם מלווים קורסי התערבות באקדמיה במתודה הפרטית, קבוצתית וקהילתית ותלויים הדדית. היחידה ללימודי שדה אחראית על תכני הוראת השדה, קביעת נהלים, פיקוח על הוראת השדה ועל הקשר בין לימודי שדה ללימודים האקדמאיים.

המטרה העיקרית של לימודי השדה היא לאפשר לסטודנטים התנסות חווייתית על-פי הגישה האקולוגית הרב-מתודית בהתערבות עם יחידים, משפחות, קבוצות וקהילות בסוכנויות השונות המספקות שירותי עבודה סוציאלית. בתהליך ההתנסות, מספקים הסטודנטים בפועל שירות של עבודה סוציאלית לפונים המייצגים את מגוון האוכלוסייה הנזקקת ומחויבים להתנהג על פי הערכים וכללי האתיקה של המקצוע. מכאן, אירועים או מצבים של התנהגות בלתי הולמת, קשיים בהתייחסות לפונים, הפרת כללי אתיקה, ו/או אי-הפנמה של ערכי

המקצוע ועקרונות התנהגות מקצועיים, יהוו בסיס מספיק לזימון הערכת המצב במסגרת 'ייעוץ לענייני סטודנטים' ועלולים להביא להפסקת לימודי הסטודנט/ית בבית הספר לאלתר.

לימודי שדה שנה א'

לימודי שדה שנה א', מאפשרים לסטודנטים בשנתם הראשונה ללימודים, התנסות עם אוכלוסיות מודרות חברתית כגון : משפחות עניות, עולים, קשישים, ילדים ונוער בסיכון, נפגעי נפש, אנשים עם מוגבלויות. לאורך שנת הלימודים הראשונה, ישולבו הסטודנטים בהיקף של 5 שעות שבועיות בארגונים חברתיים שונים כגון: לשכות רווחה, בתי אבות, מסגרות לנוער, מסגרות שיקום ועוד. במסגרת עבודתם ייפגשו הסטודנטים עם פונה אחד למשך 50 דקות וישתלבו בעשייה קהילתית בארגון.

בנוסף, אחת לשבועיים ישתתף הסטודנט בהדרכה קבוצתית עם עו"ס ומדריך מקצועי. כמו כן סיורים לימודיים ישולבו בלימודי שדה שנה א'.

יש חובה למלא אחר כל השעות וכל הפעילויות. במקרה של אי מילוי אחר ההתחייבויות, יובא העניין לדיון בפני מורה הקורס, מרכז הקורס וצוות לימודי שדה לקבלת החלטות לגבי המשך לימודים.

במהלך השנה מתקיימות הערכות על תפקוד הסטודנט.

עם קבלתכם ללימודים והחל מהראשון לאוגוסט, על תלמידי שנה א' למלא "שאלון שיבוץ ללימודי שדה שנה א'. **במידה ושאלון זה אינו מוגש ליחידה ללימודי שדה במועד שנקבע באותה השנה, לא יובטח לסטודנט מקום בלימודי שדה.**

סטודנטים עם לקויות רפואיות יצרפו אישור רפואי לשאלון השיבוץ ויתאמו פגישה עם מתאמת לימודי שדה שנה א', באמצעות מייל prefieldstudy@gmail.com

הוצאות הנסיעה ללימודי שדה חלות על הסטודנט.

נוכחות בלימודי שדה שנה א'

על כל היעדרות יש להודיע מיד למדריך הקבוצתי, לעו"ס המלווה ולמתאמת לימודי שדה. היעדרות תתאפשר אך ורק במצבים של חולי, מילואים, שמחות (אישיות) או להבדיל אירועים טרגיים במשפחה (רק במעגל הראשון) וחופשות המאושרות על ידי האוניברסיטה כל זאת בתנאי שיוצג אישור מגורם מוסמך המעיד על סיבת ההיעדרות.

יש צורך להשלים את ימי ההכשרה החסרים, בתיאום עם המדריך ועל פי צרכי הפונים והשירות, אופן ההשלמה יתואם עם מתאמת לימודי שדה שנה א'.

יציאה למילואים מחייבת הודעה מראש עם קבלת הצו. המדריך הקבוצתי והסטודנט בתיאום מתאמת לימודי שדה, יסכמו כיצד יושלם החסר

סטודנטית היולדת במהלך השנה זכאית לחודש חופשת לידה אותה עליה להשלים עם שובה ללימודי שדה.

נוכחות בהדרכה קבוצתית

מובהר כי הדרכה קבוצתית הינה חלק ממכלול ההתנסויות. על כל **היעדרות מהדרכה קבוצתית** יש להודיע מיד למדריך הקבוצתי. היעדרות כאמור **תתאפשר אך ורק במצבים** שפורטו לעיל ועד פעמיים במשך כל השנה. כל זאת בתנאי שיוצג בפני המדריך אישור מגורם מוסמך המעיד על סיבת ההיעדרות.

במקרה של שלוש היעדרויות מוצדקות (מילואים, אבל, מחלה ולידה), כתיבת עבודה על נושא שנידון בעת היעדרותו של הסטודנט, במטרה להשלים את החומר וזאת תוך שיקול דעת של המדריך הקבוצתי ומנהלת היחידה ללימודי שדה. סטודנט שלא יעמוד בקריטריונים הנ"ל לא יוכל לעמוד בתנאי המעבר של לימודי שדה.

טופס הצהרת סטודנט

סטודנטים העושים לימודי שדה (תכנית ב"א, השלמות, פרקטיקום) מבוטחים על ידי האוניברסיטה ב"ביטוח אחריות מקצועית" הנותן כיסוי ביטוחי לתביעות צד שלישי במסגרת ההכשרה המעשית.

במקביל, סטודנטים מחויבים לחתום על טופס "הצהרת סטודנט" המתייחס למקרים של נזק שנגרם בזדון/בכוונה תחילה / ברשלנות קיצונית / התנהגות בלתי סבירה.

חתימה על טופס ההצהרה **בשנה הראשונה של כל תכנית לימוד**, הינה תנאי לביצוע הכשרה מעשית. הצהרה זו תקפה לכל שנות ההכשרה של הסטודנט.

לימודי שדה שנים ב + ג

לימודי שדה מתקיימים בשנה"ל השניה והשלישית בהיקף של 17 שעות שבועיות, בדרך כלל בשני ימי הכשרה ארוכים. הסטודנט לומד ליישם שיטות התערבות פרטניות, קבוצתיות וקהילתיות בעבודה סוציאלית, באמצעות הדרכה אישית וקבוצתית. לימודי השדה מתקיימים בסוכנויות שונות הפרושות בכל אזור צפון הארץ עד נתניה בדרום כמו: לשכות לשירותים חברתיים, מוסדות שיקום, מוסדות ילדים ונוער, בתי חולים, תחנות לבריאות הנפש, בתי סוהר, בתי אבות, מרכזי גמילה מסמים ואלכוהול, מרכזים לטיפול באלימות במשפחה ומרכזים קהילתיים. בתום השנים הראשונה והשניה חייבים הסטודנטים למלא "שאלון שיבוץ ללימודי שדה". **במידה ושאלון זה אינו מוגש ליחידה ללימודי שדה במועד שנקבע באותה השנה, לא יובטח לסטודנט מקום בלימודי שדה בשנה שלאחר מכן.**

לסטודנטים בעלי לקויות רפואיות יערך שיבוץ מיוחד בהתאם לנוהל המפורט בדף האורינטציה ללימודי שדה.

במספר שרותים בהם יערכו לימודי שדה, הסטודנטים יחויבו לקבל חיסונים בהתאם לנוהלי השירות והוראות משרד הבריאות.

הוצאות הנסיעה ללימודי שדה חלות על הסטודנט.

המדריך מעריך את התערבויותיו המקצועיות של הסטודנט פעמיים בשנה. תהליך ההערכה נעשה על ידי המדריך בשיתופו של הסטודנט. ההערכה מועברת לאישור ראש היחידה ללימודי שדה. הציון בלימודי שדה יינתן על-פי הערכה זו על-ידי היחידה ללימודי שדה (עובר/נכשל).

לימודי השדה מתקיימים במהלך שנת הלימודים. **במקרים חריגים בהם יתקיימו לימודי שדה בקיץ, מימון לימודי השדה יחול על התלמיד.**

נוכחות בלימודי שדה

על כל **היעדרות מלימודי שדה** יש להודיע מיד למדריך האישי. היעדרות תתאפשר אך ורק במצבים של חולי, מילואים, שמחות (אישיות) או להבדיל אירועים טרגיים במשפחה (רק במעגל הראשון) וחופשות המאושרות על ידי האוניברסיטה. כל זאת בתנאי שיוצג בפני המדריך אישור מגורם מוסמך המעיד על סיבת ההיעדרות.

במקרים של עד 4 היעדרות לא רצופות בשנה לפי הסיבות המפורטות לעיל ובמידה ואין פגיעה בצרכי לקוחות הארגון ובצרכי הלמידה של הסטודנט לפי שיקול דעת המדריך, אין צורך להחזיר את ימי ההכשרה.

בכל מצב של היעדרות פעמיים ברצף יש צורך להשלים את ימי ההכשרה החסרים, בתיאום עם המדריך ועל פי צרכי הפונים והשירות, אופן ההחזרה יתואם עם מרכז מרכז הלימוד.

בכל מצב של היעדרות מעל 4 ימי הכשרה ברצף (מכל סיבה שהיא) יתקיים דיון ביחידה ללימודי שדה לצורך קבלת החלטה לגבי האפשרות להמשך ההכשרה של הסטודנט, השלמתה במועד מאוחר יותר או הפסקתה. היחידה ללימודי שדה תקבל החלטה על פי הערכת התפקוד של הסטודנט בהכשרה לפני ההיעדרות, משך ההיעדרות הצפוי ועל פי האפשרות האישית והארגונית לאפשר השלמת תהליך למידה.

יציאה למילואים מחייבת הודעה מראש עם קבלת הצו. המדריך והסטודנט יסכמו כיצד יושלם החסר ואיך יעובד הנושא עם הפונים.

סטודנטית היולדת במהלך השנה זכאית לחודש חופשת לידה אותה עליה להשלים עם שובה ללימודי שדה.

נוכחות בהדרכה קבוצתית

מובהר כי הדרכה קבוצתית הינה חלק ממכלול ההתנסויות בלימודי שדה והיעדרות ממנה כמוה כהיעדרות מלימודי שדה.

על כל **היעדרות מהדרכה קבוצתית** יש להודיע מיד למדריך הקבוצתי. היעדרות כאמור **תתאפשר אך ורק במצבים שפורטו לעיל**. כל זאת בתנאי שיוצג בפני המדריך אישור מגורם מוסמך המעיד על סיבת ההיעדרות.

ניתן להעדר מהדרכה קבוצתית עד פעמיים במשך כל השנה לפי הסיבות המפורטות לעיל. במקרה של שלוש היעדרויות מוצדקות תתאפשר כתיבת עבודה על נושא שנידון בעת היעדרותו של הסטודנט, במטרה להשלים את החומר וזאת תוך שיקול דעת של המדריך הקבוצתי ומנהלת היחידה ללימודי שדה. סטודנט שלא יעמוד בקריטריונים הנ"ל לא יוכל לעמוד בתנאי המעבר של לימודי שדה.

יציאה למילואים מחייבת הודעה מראש עם קבלת הצו למדריך הקבוצתי.

נוכחות בפעילויות ביה"ס

כל ימי אירועי בית הספר (ימי עיון, היום הבית ספרי וכדומה) גם אם הינם מעבר למערכת השיעורים הרגילה, הם חלק מחובת הנוכחות של הסטודנטים. אי נוכחות בכל או בחלק מימי העיון מסיבה לא מאושרת, כמו גם איחורים מעבר לרבע שעה ממועד האירוע, יגררו הורדה של עד 10 נקודות מציון קורס יסודות שנה א' או שיטות התערבות שנה ב' או שיטות התערבות מתקדמים שנה ג'.

הנוכחות בקורסים העיוניים נקבעת על פי הכתוב בסילבוס הקורס.

<u>בכל קורסי הפרקטיקה בשנים השונות</u>, קיימת חובת נוכחות בכל השיעורים, ובכל מפגשי ההכשרה המעשית, כולל מפגשים מיוחדים שיקבעו מעת לעת על ידי בית הספר, מקום ההכשרה, ו/או מדריכ/ת ההכשרה. חובת הנוכחות משמעה נוכחות פיסית בשיעורים, השתתפות פעילה ומעורבות בשיעור כמו גם הגעה ללמידה. איחור לשיעור של מעבר לרבע שעה משמעו, היעדרות לא מאושרת אשר תמנע את הכניסה לשיעור ויחשב להיעדרות. היעדרות משיעור או מחלק משיעור , מחייבת הודעה מראש והסבר למרצה. אי תיאום מראש והסבר מתאים עלול להביא להפסקת לימודיו לאלתר של הסטודנט בקורס. גם אם יוחלט לאפשר לסטודנט להמשיך בלימודיה/ו במקרה של היעדרות לא מאושרת, תישקל הורדה של 10 נקודות בציון הסמסטר של קורס.

היעדרות של עד שני שיעורים בסמסטר מותרת רק באישור (מחלה בדיעבד או אישור מרצה מראש). היעדרות של למעלה משלושה שיעורים תביא להפסקת הלימודים בקורס ובתהליך ההכשרה המעשית בשנה זו. היעדרות של עד שלושה שיעורים תאושר רק במצבים הבאים : חולי, מילואים, שמחות, או להבדיל, אירועים טראגיים במשפחה, וחופשות המאושרות על ידי האוניברסיטה. היעדרויות כאלו יהיו חייבות באישור ראש התוכנית, או ממונה מטעמו, להמשך השתתפות בקורס. שיקול ראש התכנית ייקח בחשבון את הצדקת המקרה וההיתכנות של השלמת השעות החסרות וחומרי הקורס, ו/או ההכשרה המעשית בתקופת חופשה.

הסטודנט יכול לערער על ההחלטה תוך שבעה ימים מיום קבלת ההודעה בפני ראש תוכנית ב"א.

אנגלית שפה זרה

חובה על כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מחובותיו לתואר. עמידה בחובה זאת היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3. על מנת לסווג את רמת ידיעותיו של המועמד בשפה האנגלית או להעניק פטור מהם, מחויב הסטודנט בבחינת מיון באנגלית (פסיכומטרי/אמיר/ אמירם) כחלק מתנאי הקבלה לאוניברסיטה. מידע נוסף ראה בשנתון היחידה ללימודי אנגלית כשפה זרה.

מי שלא השלים את חובותיו באנגלית עד סוף שנה ב' אינו יכול להמשיך בלימודיו בשנה ג' ולא יוכל להקליד מערכת לשנה ג'.

מבחנים ועבודות

תקנון הלימודים הכללי לתואר ראשון מחייב את כל הסטודנטים בבית הספר לעבודה סוציאלית.

בנוסף, הסטודנט אחראי לשמור העתק מכל עבודה כתובה המוגשת למרצה במסגרת קורסים עד קבלת ציון סופי באותו הקורס.

תנאי מעבר לשנים מתקדמות

המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה ב:

1. ציון ממוצע משוקלל שנתי 70 (לפחות) וציון 60 (לפחות) בכל שאר הקורסים מלבד:
2. ציון 75 (לפחות) ביסודות ההתערבות א' + וביסודות ההתערבות ב'.
3. ציון עובר בלימודי שדה שנה א (א+ב)

סטודנט שלא הגיע לציון מעבר משוקלל שנתי 70 לא יוכל להמשיך לימודיו בבית ספר לעבודה סוציאלית בשנה עוקבת.

המעבר משנה א' לשנה ב' על תנאי:

1. סטודנט שלא השיג ציון 60 (לפחות) ו/או הציון הנדרש בקורסים שהוזכרו לעיל, באחד או שניים מהקורסים (ויש לו ממוצע מעבר של 70 לפחות) חייב לחזור בשנה העוקבת על הקורסים בהם נכשל.

   לא יורשה התלמיד להשתתף בקורס/ים שהקורס בו נכשל מהווה דרישת קדם.

המעבר משנה ב' לשנה ג' מותנה ב:

1. ציון ממוצע משוקלל שנתי 70 (לפחות) וציון עובר 60 (לפחות) בכל הקורסים מלבד הקורס: שיטות ההתערבות א + ב בו נדרש ציון עובר 75 (לפחות) בכל סמסטר.

   סטודנט שלא הגיע לציון מעבר משוקלל שנתי 70, לא יוכל להמשיך לימודיו בבית ספר לעבודה סוציאלית בשנה עוקבת.
2. ציון "עובר" בלימודי שדה.
3. סיום חובות אנגלית שפה זרה מתקדמים ב'.

מעבר משנה ב' לשנה ג' במעמד על תנאי

1. מי שלא השיג ציון 60 (לפחות) באחד או בשניים מהקורסים העיוניים ו/או ציון 75 בקורס שיטות ההתערבות א + ב חייב לחזור על הקורס/ים בשנה העוקבת.

   לא יורשה התלמיד להשתתף בקורס(ים) שהקורס בו נכשל מהווה דרישת קדם.
2. סטודנט שנכשל באחד או שניים מהקורסים הצמודים להלן: "שיטות התערבות א", "שיטות התערבות ב", "עבודה קהילתית א" ו"עבודה קהילתית ב" יהיה חייב לחזור על הקורס שנכשל בו, על הקורס הצמוד, ועל לימודי שדה בשנה העוקבת, גם אם קיבל ציון עובר בלימודי שדה. במקביל יוכל התלמיד להמשיך לימודיו בשנה השלישית, **למעט לימודי השדה וקורסי הפרקטיקה של השנה השלישית**.

   סטודנט שנכשל בלימודי שדה ולא הופסקו לימודיו, יוכל להמשיך לימודיו בשנה שלישית בקורסים התיאורטיים, למעט לימודי השדה, וקורסי הפרקטיקה של השנה השלישית, ועליו לחזור על הקורסים הצמודים ללימודי שדה בשנה ב' "שיטות התערבות א", "שיטות התערבות ב", "עבודה קהילתית א", "עבודה קהילתית ב".

סיום לימודים

סיום לימודים בבית־הספר לעבודה סוציאלית לקראת קבלת תואר ב"א בעבודה סוציאלית מותנה ב:

1. עמידה בכל תנאי המעבר שצויינו לעיל.
2. ציון ממוצע משוקלל 60 (לפחות) בכל הקורסים העיוניים בתכנית הלימודים בשנה ג', מלבד הקורס שיטות התערבות מתקדמים א+ב בו נדרש ציון 75 בכל סמסטר.
3. ציון "עובר" בלימודי שדה.
4. מילוי כל החובות בבית־הספר בתקופה שלא תעלה על חמש שנות לימוד רצופות.

הפסקת לימודים

הפסקה ביוזמת הסטודנט

סטודנט המבקש להפסיק זמנית את לימודיו או את לימודי השדה, חייב לפנות **בכתב** לראש תכנית ב"א. הפסקת הלימודים תאושר **בכתב**.
במקביל יודיע התלמיד על ההפסקה לאגף מינהל תלמידים וליחידה ללימודי שדה.

הפסקה ביוזמת רשויות בית־הספר

ראש תוכנית ב.א. רשאי להפסיק את לימודיו של סטודנט בכל אחד מהמקרים הבאים:

1. סטודנט אשר נמצא כבלתי מתאים למקצוע, בכל שלב של לימודיו. החלטה על כך תתקבל לאחר התייעצות עם המורים ו/או המדריכים הנוגעים בדבר. שמיעת המלצת "היועץ לענייני סטודנטים" ולאחר שניתנה לתלמיד הזדמנות להשמיע את טענותיו בפני ראש ביה"ס.
2. סטודנט אשר עבר במסגרת לימודיו עבירה על כללי האתיקה המקצועית ו/או הוראות החוק.
3. סטודנט אשר נכשל בשנית או לא עמד בשנית בתנאי המעבר של אחד מקורסי החובה בתוכנית, בהתאם למפורט לעי"ל ועל פי תקנון האוניברסיטה.
4. סטודנט אשר נכשל או לא עמד בתנאי המעבר של שלושה קורסים או יותר בשנת לימודים אחת יופסקו לימודיו.

חידוש לימודים

1. סטודנט שאושרה לו הפסקת לימודים חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.
   1.1 אם התקופה שבין הפסקת הלימודים וחידושם אינה עולה על שתי שנות לימוד, הקורסים שאותם למד לפני ההפסקה יוכרו לצורך המשך לימודיו.
   1.2 אם תקופת ההפסקה היתה בת שנתיים ויותר, רשאי בית-הספר לחייב את הסטודנט לחזור על קורסים שכבר למד ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות לקראת קבלת התואר.
2. למי שלא אושרה לו הפסקת לימודים בכתב ו/או לא סיים לימודיו לתואר ראשון בתוך שש שנים רצופות חייב בהרשמה מחדש ובעמידה בתנאי הקבלה כפי שיהיו באותה עת.
3. סטודנט שלימודיו הופסקו בשל אי התאמה למקצוע ללא הקצבת זמן, יוכל לפנות לאחר ארבע שנים בבקשה לחזור ללימודים ועניינו יובא לדיון בפני היועץ לענייני סטודנטים.

4. מי שלימודיו הופסקו עקב כישלון או אי עמידה בתנאי מעבר (סעיפים 3-2 ב"הפסקת לימודים") יוכל להרשם מחדש ללימודי תואר ראשון בעבודה סוציאלית, רק בתום שלוש שנים ממועד ההפסקה.

פיצול לימודים

סטודנט המבקש לפצל לימודיו, חייב למלא אחר נוהל פיצול לימודים.
נוהל פיצול לימודים מצוי במזכירות תלמידים של בית-הספר לעבודה סוציאלית וניתן לקבלו לפי פנייה.
תנאי המעבר לתלמיד המפצל לימודיו זהים לאלו של כלל התלמידים.
אין אפשרות לפצל לימודים בשנה הראשונה.

תכנית לימודים כללית:

שנה ראשונה (תשע"ח): כל הקורסים הינם קורסי חובה

מבוא לע"ס א'	ש	2 שש"ס	2 נ'
מבוא לע"ס ב'	ש	2 שש"ס	2 נ'
יסודות ההתערבות א'	ש	3 שש"ס	3 נ'
יסודות ההתערבות ב'	ש	3 שש"ס	3 נ'
מבוא לפסיכולוגיה	ש	2 שש"ס	2 נ'
פסיכולוגיה חברתית	ש	2 שש"ס	2 נ'
המשפחה: גדילה ופגיעה א	ש	2 שש"ס	2 נ'
המשפחה: גדילה ופגיעה ב	ש	2 שש"ס	2 נ'
תיאוריות מרכזיות בעבודה סוציאלית	ש	2 שש"ס	2 נ'
עבודה סוציאלית רב תרבותית	ש	2 שש"ס	2 נ'
מבוא לסוציולוגיה	ש	2 שש"ס	2 נ'
מדינת הרווחה	ש	2 שש"ס	2 נ'
ביטחון סוציאלי	ש	2 שש"ס	2 נ'
כלכלת הרווחה	ש	2 שש"ס	2 נ'
תיאוריות במצבי דחק טראומה ומשבר	ש	2 שש"ס	2 נ'
סטטיסטיקה יישומית לע"ס + SPSSא	ש	2 שש"ס	2 נ'
סטטיסטיקה יישומית לע"ס + SPSSב	ש	2 שש"ס	2 נ'
כתיבה מדעית	ש	2 שש"ס	1 נ'
לימודי שדה א	ל"ש	5 שש"ס	1 נ'
לימודי שדה ב	ל"ש	5 שש"ס	2 נ'
מיומנויות מחשב	ש		0 נ'
סה"כ שנה א':			**40 נ'**

שנה שנייה (תשע"ט): כל הקורסים הינם קורסי חובה

לימודי שדה א'	ל"ש	17 שש"ס	5 נ'
לימודי שדה ב'	ל"ש	17 שש"ס	5 נ'

שיטות התערבות א'	ס	3	שש"ס	3 נ'
שיטות התערבות ב'	ס	3	שש"ס	3 נ'
עבודה קבוצתית א'	ש	2	שש"ס	2 נ'
עבודה קבוצתית ב'	ש	2	שש"ס	2 נ'
עבודה קהילתית א'	ש	2	שש"ס	2 נ'
עבודה קהילתית ב'	ש	2	שש"ס	2 נ'
פסיכופתלוגיה א'	ש	2	שש"ס	2 נ'
פסיכופתלוגיה ב'	ש	2	שש"ס	2 נ'
שיטות מחקר א'	ש	2	שש"ס	2 נ'
שיטות מחקר ב'	ש	2	שש"ס	2 נ'
טיפול בילדים	ש	2	שש"ס	2 נ'
פרקטיקה של מדיניות	ש	2	שש"ס	2 נ'
תיאוריה מחקר וטיפול בהתמכרויות	ש	2	שש"ס	2 נ'
אתיקה חוק וערכים	ש	2	שש"ס	2 נ'
סה"כ שנה ב':				**40 נ'**

שנה שלישית (תש"פ)

חובה

לימודי שדה א'	ל"ש	17	שש"ס	5 נ'
לימודי שדה ב'	ל"ש	17	שש"ס	5 נ'
שיטות התערבות מתקדמים א'	ס	3	שש"ס	3 נ'
שיטות התערבות מתקדמים ב'	ס	3	שש"ס	3 נ'
קורס עיוני בהתאם לתחום	ש	2	שש"ס	2 נ'
בעיות התפתחותיות אצל ילדים	ש	2	שש"ס	2 נ'
אלימות במשפחה, בקהילה ובחברה	ש	2	שש"ס	2 נ'
הערכת תוכניות התערבות	ש	2	שש"ס	2 נ'
גישות התערבות ביקורתית בע"ס	ש	2	שש"ס	2 נ'
תיאוריות אישיות	ש	2	שש"ס	2 נ'
סמינר מחקר (יש לבחור אחד מהרשימה)	ס	4	שש"ס	4 נ'
שיעורי בחירה (כולל "דרך הרוח")	ש	8	שש"ס	8 נ'
סה"כ שנה ג':				**40 נ'**
סה"כ בשלושת השנים:				**120 נ'**

שיעורי בחירה:

במסגרת שיעורי הבחירה יש לבחור 8 נ"ז סה"כ, 4 נ"ז במסגרת תכנית "דרך הרוח" ו־4 נ"ז במסגרת קורסי בחירה של בית הספר.

כל תלמידי תואר ראשון, נדרשים להשלים לימודי העשרה בהיקף של 4 נ"ז במסגרת לימודי "דרך הרוח". הרישום יתבצע תחת תוכנית הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר וסיום הלימודים בתכנית זו

הינו תנאי לקבלת תואר בוגר. רשימת הקורסים תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח" שכתובתו http://woh.haifa.ac.il/index.php/coursess.
לפרטים: טלפון: 04-8240124 דואר אלקטרוני: Mindscapes@univ.haifa.ac.il.
יתרת נ"ז בחירה, ניתן לקחת מקורסי בית ספר לעבודה סוציאלית (שנה ג').

חברי סגל היחידה ללימודי שדה

מנהלת היחידה ללימודי שדה:	**ד"ר נאוה ארקין**
ראש תחום פיתוח קהילתי ומתאמת לימודי שדה בתוכנית השלמות:	**גב' תמי בן שמעון**
מתאמת לימודי שדה:	**גב' אורלי אביטל**
מרכזת לימודי שדה:	**גב' אריקה לינק**
מנהלת היחידה ללימודי שדה מבח"ר:	**ד"ר שרון נחמני**
מתאמת לימודי שדה במבח"ר שנה ג':	**גב' שרון מוסקוביץ**
מתאמת לימודי שדה במבח"ר שנה ב':	**גב' מלכי רוזנבוים**
מרכזת לימודי שדה תכנית מבח"ר:	**גב' לילך דץ גב' לילך שוורצמן**

◆ ◆ ◆

לימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה לתואר שני: **ד"ר מיכאל וינברג**

מטרת הלימודים

תכנית הלימודים לתואר שני בעבודה סוציאלית מבוססת על המטרות הבאות:

1. לחזק את הזדהות התלמידים עם ערכי המקצוע.
2. להקנות מיומנויות מחקריות על מנת להרחיב את הכישורים האקדמיים ואת מאגר הידע המקצועי.
3. להעמיק ולהרחיב את הידע והיכולות המקצועיות.
4. לאפשר לתלמידים לרכוש השכלה והכשרה נוספת לחיזוק יכולתם לעבוד במסגרות שונות של אוכלוסיות במצוקה, כעובדים מקצועיים וכמפיצי ידע (מדריכים ומורים)
5. להכשיר את התלמידים למלא תפקידי ניהול.

תנאי קבלה

הגשת מועמדות ללימודי מ"א בעבודה סוציאלית מחייבת עמידה בתנאים הבאים:

א. תואר ב"א בעבודה סוציאלית (או סיום שנה א' בתכנית השלמות לקראת לימודי מ"א בעבודה סוציאלית).

ב. ממוצע ציוני הב"א בעבודה סוציאלית – 76 ומעלה.

ג. ניסיון של שנתיים לפחות בעבודה סוציאלית לאחר קבלת תואר ב"א.
ד. ציון 75 לפחות במבחן כניסה באנגלית.
ה. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.
ו. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE.

ההחלטות בעניין קבלת מועמדים שהגישו את כל החומר הדרוש והעונים על התנאים המוקדמים (ציון ב"א, ניסיון בעבודה, בחינה באנגלית) מתקבלות בוועדת קבלה המורכבת מחברים בוועדה החוגית למ"א ובאישור הרשות ללימודים מתקדמים. העמידה בתנאי הקבלה אינה מבטיחה קבלה. <u>נימוקי הוועדה אינם מתפרסמים</u>.

מבנה הלימודים

קיימים שני מסלולים בלימודי מ"א בעבודה סוציאלית:
מסלול א' — תכנית המבוססת על לימודי מחקר, לימודים עיוניים ולימודי הפרקטיקה בעבודה סוציאלית. על הסטודנט ללמוד קורסים בהיקף של 32 שש"ס מתוכם 2 עבודות סמינריוניות ולהגיש עבודת גמר מחקרית (תיזה).
סטודנט יוכל להמשיך לסמסטר ב' במסלול זה, בתנאי שהשלים בסמסטר א' ללימודיו את קורסי המחקר בציון של 85 לפחות, ובתנאי שחתם חוזה הנחייה עם חבר סגל שרשאי להנחות (רשימה נמצאת באתר ביה"ס).
מסלול ב' — התכנית מבוססת על לימודים עיוניים ולימודי פרקטיקה בעבודה סוציאלית. על הסטודנט ללמוד קורסים בהיקף של 40 שש"ס מתוכם 3 עבודות סמינריוניות ולעמוד בציון של 76 בבחינה מסכמת.

בשני המסלולים קיימים תחומי לימוד כדלהלן: קלינית, טראומה, משפחה, ילד ונוער, שיקום ובריאות, מנהיגות ושינוי חברתי.

1. לימודים קליניים מתמקדים בהרחבת הידע התיאורטי והקליני בהתפתחות והתנהגות נורמטיבית ואבנורמלית, בשיטות טיפול מתקדמות, וכן בפיתוח מיומנויות טיפוליות.
2. לימודי משפחה מתמקדים בתפקודי המשפחה על היבטיה השונים. התכנית מיועדת להרחיב את הידע התיאורטי והפרקטי בתהליכים משפחתיים ובטיפול משפחתי.
3. לימודי ילד ונוער מתמקדים בהקניית ידע ומיומנויות התערבות בעבודה עם ילדים ונוער אשר חווים קשיים בהתפתחותם.
4. לימודי שיקום ובריאות מתמקדים בידע התיאורטי והפרקטי בנושאי השיקום והבריאות על תחומיהם השונים.
5. לימודי מנהיגות ושינוי חברתי — מתמקדת במטרה לפתח עתודת מנהיגות מקצועית, ניהולית ואקדמית שתפעל למימוש ייעוד זה. כמו כן, המגמה שואפת להעמיק את

הידע התיאורטי והפרקטי בנושאי שינוי חברתי תוך התייחסות להיבטים ארגוניים, קהילתיים ופוליטיים ולקדם סטודנטים מצטיינים המבקשים להמשיך במחקר בנושאי מנהיגות ושינוי חברתי

6. לימודי טראומה מתמקדים בטיפול בנפגעי הטראומה ובני משפחותיהם במגוון רחב של מסגרות טיפוליות (בתי חולים כלליים ופסיכיאטריים, לשכות רווחה, ביטוח לאומי, מסגרות צבאיות, פרקטיקה פרטית ועוד).

הסטודנט מתקבל לאחד מתחומי הלימוד ועליו לעמוד בתכנית הלימודים של תחום זה. במסגרת קורסי הבחירה הכלליים ניתן לקחת קורסים מתחומים שונים.

אין אפשרות לשנות תחום לימוד לאחר הקבלה למ"א.

בתום הלימודים יצורף לשקלול הזכאות למ"א ספח התמחות ובו יצויין התחום הנלמד.

פרקטיקום

בשנת הלימודים השנייה בתכנית המ"א, על כל סטודנט להשלים התנסות בשדה במסגרת לימודי הפרקטיקום.

מטרת הפרקטיקום להעשיר ולהעמיק את המיומנויות המקצועיות ולאפשר איטגרציה בין התאוריה והפרקטיקה בתחום בו לומד הסטודנט. הפרקטיקום מתחיל עם תחילת שנת הלימודים ומסתיים עם סיום שנת הלימודים. הסטודנטים רשאים לעשות את הפרקטיקום במקום עבודתם למעט תלמידי השלמות ומסלול אחרים במידה ואינם עובדים, ותלמידי תחום משפחה. כל סטודנט, במסגרת הפרקטיקום, יבחר קבוצה או 5-6 מטופלים בהתאם לתחום ההתמחות ובהתאם לנושא או סוגיה מיוחדים בתחום זה. ההתנסות צריכה להיות שונה מזו שנעשית במהלך העבודה.

ההדרכה על הפרקטיקום תינתן בקבוצות קטנות של 5-6 סטודנטים בהתאם לתחומי הלימוד.

ההדרכה תתקיים בימי ב' בין השעות 18:00-20:00.

תכנית הפרקטיקום נקבעת בתיאום עם הגב' מרים בן־עוז ובאישורה.

תכנית הלימודים

הלימודים יתקיימו ביום שני בשבוע. במסלול א' על התלמיד לצבור 32 שש"ס, ובמסלול ב' — 40 שש"ס.

תכנית הלימודים המחייבת, הכוללת קורסי שנה זו ומועדיהם תימצא החל מחודש אוגוסט באתר ביה"ס ובקטלוג הקורסים הכללי של האוניברסיטה.

מבחנים ועבודות

הכללים של תקנון הלימודים לתואר שני מחייבים את כל הסטודנטים בבית הספר לעבודה סוציאלית.

בנוסף, הסטודנט אחראי לשמור העתק מכל עבודה כתובה המוגשת למרצה במסגרת קורסים

במיוחד עבודה מסכמת ועבודת תיזה, עד לקבלת ציון סופי.

שקלול הציונים

מסלול א'

קורסים וסמינרים	65%
עבודת גמר מחקרית (תיזה)	35%

מסלול ב'

קורסים סמינרים	80%
בחינה/עבודה מסכמת	20%

תכנית ההשלמות לקראת לימודי מ"א בעבודה סוציאלית

ראש התכנית: **ד"ר מיכאל וינברג**

תנאי קבלה

התוכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון או שני שלא בתחום העבודה הסוציאלית. יכולים להגיש מועמדות:

מועמדים שברשותם תואר ראשון, מאוניברסיטה או מוסד אקדמי מוכר בארץ או מחו"ל בציון סופי של 88 לפחות ושנתיים ניסיון לאחר התואר בעבודה או בפעילות התנדבותית בתחומי הרווחה, החברה והסיוע הנפשי.

בעלי תואר שני עם ציון ממוצע של 85 לפחות ושנתיים ניסיון לאחר התואר בעבודה או בפעילות התנדבותית בתחומי הרווחה, החברה והסיוע הנפשי.

- הקבלה מותנית בציון "עובר" 75 בבחינת כניסה חוגית באנגלית.
- כל המועמדים מחויבים בקורסי הקדם הבאים: מבוא לפסיכולוגיה ומבוא לסוציולוגיה. לחלופין ניתן ללמוד את הקורסים: "פסיכולוגיה אבנורמלית" (2 נ"ז), "מבוא לפסיכולוגיה" (2 נ"ז) ו"מבוא לסוציולוגיה" (2 נ"ז). במידה והקורסים נלמדו בעבר, יינתן פטור על סמך הצגת גליון ציונים רשמי (כולל סילבוס תואם) אותם יש לשלוח למייל: hashlamothaifa@gmail.com תשובות תתקבלנה בכתב עם העתק לתיק אישי בסמוך לתחילת מועד הלימודים.

  מי שלא למד קורסים אלה: נדרש להשלימם במהלך שנת ההשלמות הראשונה, ולהציג גיליון ציונים לא יאוחר מה־31.8.2018. השלמת הקורסים היא באחריות הסטודנט. סטודנט שלא ישלים קורסים אלה עד לתאריך הנקוב, לא יוכל להמשיך לימודיו לשנת ההשלמות השנייה.
- סטודנטים שעמדו בתנאי הקדם, יוזמנו לראיונות קבוצתיים החל מחודש מאי, לאחריהם תתקבל תשובה סופית.
- עדיפות תינתן לבוגרים מצטיינים ולמבקשים ללמוד בתוכנית בעדיפות ראשונה.
- עמידה בדרישות הקדם היא באחריות התלמיד/ה . אם אושרה בטעות קבלה ללימודים

החורגת מדרישות הקבלה, רשאי בית הספר לבטל את הרישום.

מבנה תכנית הלימודים

משך הלימודים התוכנית הוא שלוש שנים לפחות, מסיימי תכנית ההשלמות יקבלו את כישורם לעסוק בעבודה סוציאלית רק לאחר סיום לימודי ה־מ"א וכפי שאושר ע"י שר העבודה והרווחה.

<u>בשנה הראשונה</u> (השלמות א') – לימודים שאינם לתואר. לימודים עיוניים המתקיימים ביום ג' יום לימודים מלא, ובנוסף, יומיים נוספים המיועדים להכשרה מעשית.
לאחר הקבלה הרשמית, יוזמנו הסטודנטים למפגשים אישיים לתיאום מקום ההכשרה עם מתאמת לימודי שדה. איננו מתחייבים שמקום ההכשרה יהיה באזור המגורים של הסטודנט.

תנאי מעבר משנה ראשונה לשניה

המעבר משנה ראשונה לשנייה (ולמ"א) מותנה בסיום כל החובות בקורסי השנה הראשונה בציון ממוצע של 80 לפחות, וכן בציון השלים בהכשרה מעשית.
במהלך השנה הראשונה ירואיינו הסטודנטים ראיונות קבוצתיים לצורך שיבוץ לאחת מ־6 המגמות שבתוכנית המ"א, וזאת לאחר שייבצעו רישום לתוכנית המ"א. מספר המקומות בכל מגמה הוא מוגבל, ולכן ביה"ס אינו מתחייב לקבל את הסטודנט למגמות אותן ביקש.

<u>בשנה השניה</u> –(השלמות ב'+ מ"א במעמד על תנאי) יום לימודים מלא – יום ג', יומיים הכשרה מעשית, יום לימודים מלא במ"א (יום שני).

המעבר למעמד של סטודנט "מן המניין" בתוכנית המ"א, מותנה בציון 80 לפחות בקורסי ההשלמות, וכן ציון "השלים" בהכשרה מעשית.

<u>בשנה השלישית/רביעית</u> (מ"א במעמד "מן המניין") – יום לימודים מלא (יום שני) וכן, פרקטיקום (יום או יומיים בשבוע). סטודנט שייבחר לכתוב תזה, יילמד שנת לימודים נוספת אחת לפחות, ורק לאחר השלמת התזה יוכל לקבל תעודה של עובד סוציאלי.

לימודי שדה

לימודי השדה מהווים חלק אינטגרלי מתכנית הלימודים בתכנית השלמות למ"א. הם מלווים קורסי התערבות באקדמיה במתודה הפרטנית, קבוצתית וקהילתית ותלויים הדדית. היחידה ללימודי שדה אחראית על תכני הוראת השדה, קביעת נוהלים, פיקוח על הוראת השדה ועל הקשר בין לימודי שדה ללימודים האקדמאיים.

היעדרויות מלימודי שדה

נוהל היעדרות ביציאה למילואים או סטודנטית יולדת, יש להכנס לאתר דיקנאט הסטודנטים.

הערות:

א. השלמת תכנית ההשלמות אינה מקנה תואר ראשון בעבודה סוציאלית.

ב. מסיימי שנה א' בהשלמות המעוניינים לעבור מתכנית ההשלמות ללימודי תואר ראשון, מועמדותם תישקל בהתאם להישגיהם בראיון קבלה.

ג. המועמדות לתואר שני וכן תחום ההתמחות בתכנית תישקל על פי אותן אמות מידה כמו של מועמדים מקרב בוגרי בית הספר לעבודה סוציאלית.

ד. סטודנט שעבר מתכנית ההשלמות לתכנית לימודי תואר ראשון, יוכל להגיש מועמדותו ללימודי תואר שני בהתאם לכללים המקובלים לגבי מועמדי תואר שני, כולל שנתיים נסיון מקצועי לאחר קבלת תואר ראשון.

תכנית לימודים לתואר שני (מ"א) - מבח"ר

ראש התכנית: **פרופ' יעל לצר**

תכנית ייחודית המותאמת לצרכי הקהילה הדתית והחרדית, ומקבילה לתכנית הרגילה המתקיימת וזהה לה במבנה ובדרישות האקדמיות.
הלימודים מתקיימים בבניין המכללה החרדית מבח"ר בבני ברק, תוך הפרדה מוחלטת בין נשים וגברים.
תלמידי התכנית הינם חלק בלתי נפרד מתלמידי בית הספר לעבודה סוציאלית והינם סטודנטים של אוניברסיטת חיפה לכל דבר ועניין. תעודת המוסמך שתוענק בתום הלימודים היא תעודת מ"א בעבודה סוציאלית מטעם אוניברסיטת חיפה.

מטרת הלימודים

תכנית הלימודים מבוססת על המטרות הבאות:

- לחזק את הזדהות התלמידים עם ערכי המקצוע.
- להעמיק את היכולת והעצמאות המקצועית בתחום העבודה הסוציאלית.
- לאפשר לתלמידים לרכוש השכלה והכשרה נוספת לחיזוק יכולתם לעבוד במסגרות שונות של אוכלוסיות במצוקה, כעובדים מקצועיים וכמפיצי ידע (מדריכים ומורים).
- להרחיב את בסיס הידע התיאורטי והמחקרי ולהכשיר סטודנטים לקראת עצמאות אקדמית.
- להכשיר את התלמידים למלא תפקידי ניהול.

תנאי הקבלה

- התואר השני בעבודה סוציאלית הינו תואר אקדמי מקצועי, והלימודים לקראת תואר זה הינם המשך לתואר הראשון.
- מועמדים ללימודי מ"א חייבים להיות בוגרי אוניברסיטה בעבודה סוציאלית, בציון סופי משוקלל 76 לפחות.
- הקבלה מותנית בציון "עובר" (70) בבחינת הכניסה באנגלית.
- על המועמדים להיות בעלי נסיון של שנתיים (לפחות) בעבודה מעשית לאחר קבלת תואר ב"א.
- במקרים מיוחדים תישקל גם מועמדותם של סטודנטים מצטיינים בלימודי ב"א (שקלול 90 ומעלה), ללא שנתיים נסיון בעבודה.

- מילוי דרישות הקדם לקבלה לתכנית היא באחריות התלמיד/ה (דרישות הקדם מפורטות בשנתון). מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה.

מסלול לימוד

מסלול ב' — תכנית המבוססת על לימודים עיוניים ולימודי פרקטיקה בעבודה סוציאלית. על התלמיד לשמוע קורסים בהיקף של 40 שש"ס, מתוכם 2 סמינריונים, ולעמוד בבחינה מסכמת. משך זמן הלימודים במסלול זה הינו שנתיים.

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים כוללת לימודי התמחות (חלקם קורסי חובה), לימודים מתחומים אחרים, פרקטיקום ולימודי מחקר.

במקרים מיוחדים, באישור ראש תכנית ובעמידה בתנאים הנדרשים, תישקל אפשרות מעבר למסלול א'.

◆ ◆ ◆

לימודים לקראת תואר השלישי (דוקטורט)

יו"ר ועדת הדוקטורט: **פרופ' אריה רימרמן**

מטרת התכנית להכשיר חוקרים, אנשי אקדמיה ומנהיגות מקצועית בעבודה סוציאלית.

תנאי קבלה לבעלי תואר מוסמך בעבודה סוציאלית

רשאי להגיש מועמדותו ללימודים לתואר דוקטור כל בעל תואר מ"א או ב"א בעבודה סוציאלית מאוניברסיטה מוכרת בארץ אשר השיג ציון ממוצע לפחות 86 בלימודים לתואר שני וציון לפחות 90 בעבודת גמר מחקרית (תיזה).

מועמדים בעלי תואר מוסמך במדעי הרווחה והבריאות, מדעי החברה ומשפטים עם ממוצע של 86 לפחות בלימודי מ"א, ממוצע של 90 לפחות בתיזה.

מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE.

בקשת הקבלה תוגש בכתב ליו"ר ועדת הדוקטורט בצרוף המסמכים הדרושים. את רשימת המסמכים ניתן להוציא מאתר האינטרנט של ביה"ס לעבודה סוציאלית.

כחלק מתהליך הקבלה יידרש המועמד:

1. הסכמת מרצה המוסמך להנחות תלמיד מחקר.
2. להכין הצהרת כוונות (נושא עבודת המחקר)

3. להמציא 2 מכתבי המלצה (לא כולל המנחה המיועד) של אנשי סגל באקדמיה היכולים להעיד על יכולתו של המועמד. המלצה נוספת תהיה ממנחה התיזה בלימודי מ"א.

ועדת קבלה

ועדת הקבלה לתכנית הדוקטורט תשקול ותחליט על קבלת המועמדים לתכנית הדוקטורט על פי רמת הציונים בלימודי המ"א, בעבודות ובתיזה, ההמלצות, הצהרת הכוונות, ציוני המועמדים בקורסי המחקר (שיטות מחקר וסטטיסטיקה), ובגורמים נוספים, עפ"י שקול הוועדה.

מועדי הרשמה לתואר שלישי

ההרשמה לתואר שלישי נעשית במועד אחד בלבד.
מועד ההרשמה החל מחודש ינואר ועד סוף חודש אפריל.
חומר ההרשמה במלואו צריך להגיע למזכירות תלמידים בביה"ס לעבודה סוציאלית עד לסוף חודש אפריל.

לימודים לתואר שלישי

הלימודים לתואר שלישי מחולקים לשני שלבים: שלב מחקר א' ושלב מחקר ב'.

שלב מחקר א'

בשלב זה על התלמיד להכין את הצעת המחקר המורחבת ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו (כגון, קורסים הקבועים בתכנית הלימודים). לרשות התלמיד עומדת שנה אחת להגשת הצעת המחקר לוועדת הדוקטורט.
בסמוך לסיום שלב זה ועדת הדוקטורט של ביה"ס לעבודה סוציאלית, בתאום עם המנחה יקבעו אם להקים לסטודנט ועדה מלווה. במידה ולא הוקמה ועדה מלווה, ועדת הדוקטורט תבחן את הצעת המחקר ותיעזר גם בחוות קוראים חיצוניים. החלטת ועדת הדוקטורט לאשר את ההצעה, לדחותה או לדרוש שינויים ותיקונים תתבסס על חוות דעת אלו.
משקבעה ועדת הדוקטורט כי הצעת המחקר עומדת בקריטריונים הנדרשים, היא ממליצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים על מעבר לשלב מחקר ב'.

שלב מחקר ב'

שלב זה מתאפיין בביצוע המחקר וכתיבת עבודת הדוקטורט. כמו־כן, הסטודנט ימשיך ללמוד בהתאם לצורך, בקורסים הנדרשים בתכנית הלימודים. פרק הזמן המוקצה להשלמת מכסת הלימודים ולביצוע עבודת המחקר הוא שלוש שנים. הארכה מעבר לתקופה זו טעונה המלצת ועדת הדוקטורט של ביה"ס לעבודה סוציאלית ואישור הרשות ללימודים מתקדמים.

תכנית הלימודים

א. כל סטודנט יחויב בקורסים בהיקף של 16 שש"ס במהלך לימודי הדוקטורט. מומלץ כי מחצית לימודי הדוקטורט יסתיימו בשלב מחקר שלב א'.

ב. מנחה עבודת הדוקטורט או הוועדה המלווה (אם מונתה ועדה כזאת) יקבעו לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו. המנחה ו/או הוועדה המלווה רשאים להטיל על

התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל־פה) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם.

ג. תלמיד לא יוכל למסור את עבודת הדוקטורט לשיפוט לפני שסיים את מלוא שעות הלימוד הנדרשות.

ד. דרישות אקדמיות נוספות (למשל, שפה זרה) תהיינה בהתאם לנושא העבודה ולתקנון הרשות ללימודים מתקדמים.

ה. על הסטודנט להשתתף בסמינר סגל/דוקטורנטים המתקיים מספר פעמים בשנה.

קורסי חובה

1. סמינר ד"ר שנתי — 4 שש"ס
2. שיטות מחקר איכותניות מתקדמים — 2 שש"ס.
3. שיטות מחקר כמותניות מתקדמים — 2 שש"ס.
4. בניית ידע בע"ס — 2 שש"ס.
5. מדיניות רווחה — 2 שש"ס.
6. לקראת שילוב באקדמיה — 2 שש"ס.
7. שיעור בחירה — 2 שש"ס.

מסלול ישיר לדוקטורט

מסלול זה מיועד למועמדים מצטיינים בעלי תואר ב"א בעבודה סוציאלית (מספר המקומות מוגבל). ההרשמה למסלול זה תתקיים פעם אחת בשנה בלבד.

תנאי קבלה

ממוצע של 90 לפחות, בלימודי ב"א וממוצע של 90 לפחות בקורסי מחקר.
בחינת כניסה באנגלית.

מבנה הלימודים

לימודי מ"א בהיקף 32 שש"ס (ממוצע 90 לפחות) ייערכו במסגרת אחד מתחומי ההתמחות של המ.א. בנוסף לכך, הסטודנט יחויב בלימודי מחקר במסלול תיזה (ממוצע 90 לפחות), עליו להגיש 2 עבודות סמינריוניות ולקבל בכל אחת מהם ציון 90. הגשת הצעת מחקר בתום הסמסטר השלישי ללימודים ואישורה לא יאוחר מתום הסמסטר הרביעי ללימודים. עם השלמת חובות אלו, התלמיד יעבור לתלמיד מחקר שלב ב' ויקבל תעודת מוסמך במסגרת מסלול ישיר לד"ר.

285

בריאות נפש קהילתית

חוג לימודים למ"א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ' מרק גלקופף**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המנין: פרופ' מרק גלקופף, פרופ' פרלה ורנר, פרופ' סטיבן לוין, פרופ' דיויד רועה.

פרופסור חבר: פרופ' מקס לכמן (מומחה).

פרופ' נספח: פרופ' יצחק לבב.

מרצה בכיר: ד"ר עמית באומל, ד"ר ערד קודש (מומחה).

מרצה: ד"ר טליה גרין, ד"ר כרמית־נועה שפיגלמן.

עמית הוראה: ד"ר אנואר חטיב.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' טלי רן־פריאל**

מיקום: קומה 11, חדר 1116, מגדל אשכול

שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 9:00-12:00

טלפון: 04-8288496

פקס: 04-8288723

דואר אלקטרוני: tran@univ.haifa.ac.il

אתר החוג באינטרנט: http://hw.haifa.ac.il/mentalhealth/hebrew

הלימודים לתואר שני

יו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שני: **פרופ' פרלה ורנר**

על לימודי בריאות נפש קהילתית

החוג לבריאות נפש קהילתית הוקם בשנת 2005 כדי לצבור ידע בתחום בריאות הנפש בקהילה ולענות על הצורך בהכשרת אנשי מקצוע בתחום זה. צרכים אלה משקפים מגמה של העברת כובד המשקל ממתן שרותי בריאות נפש בבתי חולים למסגרות בקהילה ושל כינון שירותי שיקום ייחודיים בתוך הקהילה. שירותים אלה מקדמים איכות חיים עבור צרכנים בעלי מוגבלויות גופניות ונפשיות ואנשים שסובלים ממצוקה אישית, טראומה או הדרה חברתית. שירותים אלה מסייעים לשילובם של צרכניהם במסגרת קהילתם, תוך שיתופם ושיתוף בני משפחותיהם בתכנון ובהגשת עזרה זו. כל זאת נעשה תוך הרחבת האפשרויות לבחירה חופשית, לאוטונומיה אישית, לתפקוד בקהילה, ועם כיבוד תרבותם, מסורתם וערכיהם של הצרכנים, עם שימוש בהתערבויות מבוססות על ראיות. לאור צרכים משתנים אלו, פועל החוג לבריאות נפש קהילתית להכשיר את בוגריו כאנשי מקצוע וחוקרים בתחום בריאות הנפש והשיקום הפסיכיאטרי.

ההכשרה בחוג מתבצעת באמצעות הקניית ידע תיאורטי, מחקרי ויישומי לאנשי מקצוע מתחומי החברה, הרווחה והבריאות. הלימודים מתמקדים בהקניית ידע על מושגים מרכזיים בתחום בריאות הנפש, מוגבלויות גופניות ונפשיות ובהנחלת ערכי יסוד עיקריים בבריאות נפש קהילתית שעוסקים במניעה, שיקום, שילוב בקהילה והחלמה.

ליבת הלימודים האקדמיים בחוג כוללת את התכנים הבאים: ערכים והנחות יסוד של בריאות נפש קהילתית, שיקום, שילוב קהילתי והחלמה; מיפוי אפיונים וצרכים קהילתיים; היכרות עם החקיקה ומערכות בריאות הנפש; רכישת ידע במניעה ובהתערבויות בשיקום; התמודדות עם מצבי משבר וטראומה; ידע ומיומנויות בתכנון מדיניות; ניהול ומחקר.

כמו כן, מקיים החוג התנסות שדה במסגרת קורסי התערבויות ייחודיות מבוססות-ראיות בשיקום הפסיכיאטרי.

תנאי קבלה

1. תואר אקדמי ממוסד מוכר להשכלה גבוהה מתחומי: עבודה סוציאלית, ריפוי בעיסוק, סיעוד, חינוך, פסיכולוגיה, מדעי ההתנהגות, שירותי אנוש, הפרעות בתקשורת, פיזיותרפיה, רפואה. מועמד בעל תואר ראשון מתחום אחר יובא לדיון חריג בפני הוועדה החוגית ללימודי תואר שני.
2. ממוצע ציוני תואר ראשון — 80 ומעלה ולא פחות מ־76 בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר בוגר.
3. ציון של לפחות 70 בבחינת הכניסה באנגלית.
4. שני מכתבי המלצה, כאשר אחד חייב להיות אקדמי. ההמלצות ישלחו על ידי הממליצים אל החוג במעטפה סגורה וחתומה. את טפסי ההמלצות ניתן למצוא באתר החוג תחת

"טפסים". ניתן לקבל מכתבי המלצה אקדמיים שנכתבו על גבי טפסים של חוגים אחרים לתואר שני באוניברסיטת חיפה.

5. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה, כתנאי לקבלתו.
6. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה במבחן GRE.
7. בנוסף, בעת ההרשמה על המועמד לשלוח אל מזכירות החוג:

— שאלון אישי למועמד (בצירוף תמונה) — טופס נמצא באתר החוג.

— קורות חיים מודפסים.

העדפה מתקנת

בהמשך לקידום ערכי שילוב של אנשים עם מוגבלות בקהילה וזכותם לסיוע מהחברה בכך, נוהגת הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות מדיניות העדפה מתקנת לגבי אנשים עם מוגבלות פיזית, חושית או פסיכיאטרית. לפיכך, מועמדים המתאימים להגדרה של אנשים עם מוגבלות פיזית, חושית או פסיכיאטרית, שאינם עומדים בתנאי הקבלה הפורמאליים של החוג אליו הגישו מועמדותם, אך עומדים בתנאי המינימום הכלל אוניברסיטאיים לקבלה, יהיו זכאים לפנות בכתב לוועדת הקבלה החוגית ולפרט את נימוקיהם לבקשתם. הוועדה תבחן כל בקשה לגופה ותהיה רשאית לקבל מידע נוסף מהמועמד/ת, לערוך ראיונות אישיים או קבוצתיים.

לאחר בחינת מכלול המידע הקשור למועמד/ת יכולתו/ה ומוגבלותו/ה, תחליט הוועדה אם לקבלו/ה, עם או ללא תנאי או לדחות את הבקשה. הוועדה תודיע על החלטתה בכתב למועמד/ת. שיעור המועמדים שהוועדה מוסמכת להחליט על קבלתם לא יעלה בכל מקרה על 5% מכלל הסטודנטים שהתקבלו לחוג באותה שנה. החלטה זו אינה מתייחסת למועמדים עם מוגבלות העומדים בתנאי הקבלה הפורמלים של החוג אליו נרשמו.

מבנה הלימודים

הלימודים בחוג מתקיימים יום בשבוע, בימי רביעי (8:30-19:30).

הלימודים במסלול תזה נמשכים שלוש שנים.

הלימודים במסלול ללא תזה נמשכים שנתיים.

חובה לסיים את חובות השמיעה בשני המסלולים עד תום השנה השנייה !

הלימודים בתכנית ספח התמחות במדיניות בריאות ציבורית יתקיימו בשנה א' בימי רביעי, ובשנה ב' בימי רביעי וחמישי.

החוג מציע שני מסלולי לימוד:

מסלול א' – מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה (285201-17-01)

במסגרת מסלול זה הסטודנטים יפתחו מומחיות והבנה מקיפה של תחום תוכן מסוים שיוגדר יחד עם מנחה התיזה. מטרה זו תושג על ידי חקירה מדעית של הנושא, תוך שימוש בשיטות המחקר הנהוגות בתחום זה, ניתוח ממצאי מחקר באופן עצמאי וכתיבת עבודת גמר מחקרית על פי אמות המידה המקובלים. במסלול זה יורשו התלמידים להגיש את התיזה לשיפוט רק לאחר שסיימו את כל חובות השמיעה והגישו את כל עבודותיהם לתואר. מסלול עם כתיבת תיזה מבוסס על לימודי מחקר ולימודים עיוניים.

על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 34 שש"ס, שבמסגרתם הם נדרשים לכתוב שתי עבודות סמינריוניות ולהגיש עבודת גמר מחקרית (תיזה). משך הלימודים במסלול זה לא יעלה על שלוש שנים.

הערה: בסיום השנה הראשונה (תום סמסטר ב') הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תבדוק אם השיגו הסטודנטים הרשומים במסלול א' (מסלול עם כתיבת תיזה) ממוצע של 85 בקורסי המחקר ולפחות 80 בקורס הכנה לתזה.

בנוסף, עליהם לחתום על טופס התקשרות ראשונית עם מנחה במהלך סמסטר א' של שנת הלימודים השנייה. במידה ושני תנאים אלה לא מולאו יועברו הסטודנטים למסלול ב' (מסלול ללא כתיבת תיזה). מקרים חריגים יובאו לדיון בוועדה החוגית ללימודי תואר שני.

מסלול ב' – מסלול עם בחינת גמר – ללא תיזה (285202-17-02)

תכנית במסלול זה מבוססת על הדגשת הלימודים העיוניים. על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 40 שש"ס ולכתוב שלוש עבודות סמינריוניות. משך הלימודים במסלול זה לא יעלה על שנתיים.

סטודנטים במסלול ללא תזה ידרשו לעבור בחינת גמר אינטגרטיבית לאחר שסיימו בהצלחה את כל חובות השמיעה של המסלול (40 שעות לימוד) במהלך שנתיים והגישו את כל עבודותיהם לתואר. מטרת המבחן הינה לבדוק את יכולת הסטודנטים לענות על שאלות בתחומי הידע של בריאות נפש קהילתית באופן מקיף ואינטגרטיבי, בהתבסס על לימודיהם. ניתן לגשת לבחינה עם חומר פתוח.

מעבר ממסלול לימודים אחד למשנהו אפשרי, באישור הוועדה החוגית ללימודי תואר שני, בתום השנה הראשונה. במקרה של מעבר ממסלול למסלול יחויבו התלמידים בכל הדרישות של המסלול החדש (החל מהשנה השניה ללימודיהם). הקורסים שנלמדו במסלול הישן ייחשבו כמילוי חלקי של הדרישות למסלול החדש.

תנאי הקבלה למסלול תזה הינם ממוצע של לפחות 85 בסיום שנה א', ממוצע של לפחות 85 בכל אחד מקורסי המחקר והגשת הצהרת כוונות בת 3-2 עמודים אשר תכלול את הרעיון המחקרי יחד עם סקירת ספרות, מתודולוגיה טנטטיבית ושתי שאלות מחקר. ההצהרה תכתב לפי כללי ה- APA. את הבקשה למעבר מסלול יש להגיש למזכירות החוג עד חודש לפני תחילת שנת הלימודים השניה.

הערה: חובה לסיים את חובות השמיעה בשני המסלולים עד תום השנה השנייה!

תוכנית הלימודים

תכנית הלימודים מורכבת מקורסי חובה, קורסי מחקר, סמינריונים, שיטות התערבות ומקורסים השייכים לשני תחומים עיקריים שהחוג רואה אותם כמשולבים זה בזה: א. קידום הבריאות הנפשית ב. שיקום, החלמה ושילוב בקהילה – בקרב אנשים עם קשיים או מוגבלויות נפשיות ופיזיות.

מבנה תוכנית הלימודים

סטודנטים במסלול א' – מסלול עם כתיבת תיזה

2-3 קורסי חובה	(4-8 שש"ס)
3 קורסי מחקר	(6 שש"ס)
2 סמינריונים	(8 שש"ס)
6-8 קורסי בחירה	(12-16 שש"ס)
סה"כ	**34 שש"ס**

סטודנטים במסלול ב' - מסלול עם בחינת גמר

2-3 קורסי חובה	(4-8 שש"ס)
2 קורסי מחקר	(4 שש"ס)
3 סמינריונים	(12 שש"ס)
8-10 קורסי בחירה	(16-20 שש"ס)
סה"כ	**40 שש"ס**

קורסי חובה

פסיכופתולוגיה

מבוא לשיקום פסיכיאטרי

מיומנויות בנית קשר ותקשורת/מיומנויות ראיון והתערבות

קורסי מחקר – מסלול תזה:

סטטיסטיקה (כולל תרגול בכיתת מחשבים)

שיטות מחקר

שיטות מחקר איכותניות

קורסי מחקר – מסלול ללא תזה:

טקסטים מדעיים: קריאה וכתיבה

שיטות מחקר

סמינריונים

טראומה וקהילה

התמכרות לסמים ואלכוהול: היבטים חברתיים ונפשיים, גישות וטיפולים

מניעה וקידום בריאות נפשית
חיים עם מוגבלות: השפעות על נפש האדם
סוגיות פסיכיאטריות במחלוקת
קידום פרויקטים במגזר הערבי (בשפה הערבית)
בריאות הנפש בראי הקולנוע
סטיגמה בבריאות הנפש: מתיאוריה למיגור

<u>קורסי בחירה - התערבויות</u>

מיומנויות ראיון והתערבות
קבוצה להפחתת סטיגמה עצמית (Nect)
ניהול מחלה והחלמה (IMR)

***כל קורסי חובה והמחקר נלמדים בשנה א'**

מידע נוסף לגבי מגוון הקורסים ניתן למצוא בקישורית "קורסים"

תכנית התמחות במדיניות בריאות ציבורית

תכנית חדשה המעניקה ידע מעמיק בכל נושאי בריאות הנפש הקהילתית יחד עם רקע מקיף בסוגיות בריאות הציבור הכלליות, ניהול ומנהל של שירותי בריאות, אפידמיולוגיה ותחומים נוספים מתחומי הידע בבית הספר לבריאות הציבור.

תכנית אשר קמה לאור הרפורמה בשרותי בריאות הנפש, במסגרתה עוברת האחריות על הטיפול בסוגיות בריאות הנפש מהמדינה לקופות החולים.

הרפורמה יוצרת שינויים נרחבים באופן שבו תופסים אנשי מקצוע את תפקידיה של מערכת בריאות הנפש ואת יחסי הגומלין בין החברה הרחבה לאנשים שצורכים שירותי בריאות נפש.

סטודנטים לתואר שני בחוג לבריאות הנפש קהילתית שילמדו במסגרת הספח לבריאות הציבור ירכשו כלי מחקר והתערבות חשובים שיסייעו בידם להשתלב כקובעי מדיניות בתחומי בריאות הנפש וכמנהיגים שיובילו שינויים מקצועיים-חברתיים בתחומים אלה.

הרישום לקורסי ההתמחות הינו בשנה השנייה ללימודים.

במסגרת התכנית ניתן ללמוד הן במסלול מחקרי (תזה) והן במסלול ללא תזה, לפי הפירוט הבא:

מסלול א' - 285201-17-03 - מסלול עם כתיבת תיזה

2-3 קורסי חובה בריאות נפש קהילתית	(4-8 שש"ס)
3 קורסי מחקר בריאות נפש קהילתית	(6 שש"ס)
2-4 קורסי בחירה בריאות נפש קהילתית	(4-8 שש"ס) *
3 קורסי חובה בריאות הציבור	(6 שש"ס)

2 סמינריונים בריאות הציבור	(8 שש"ס)
1 קורסי בחירה בריאות הציבור	(2 שש"ס)
סה"כ	**34 שש"ס**

* תלוי מספר קורסי החובה שידרשו במסגרת בריאות נפש קהילתית.

<u>מסלול ב' - 285202-17-03</u> - מסלול עם בחינת גמר

2-3 קורסי חובה בריאות נפש קהילתית	(4-8 שש"ס)
3 קורסי מחקר בריאות נפש קהילתית	(6 שש"ס)
2 סמינריונים בריאות נפש קהילתית	(8 שש"ס)
1-3 קורסי בחירה בריאות נפש קהילתית	(2-6 שש"ס) *
3 קורסי חובה בריאות הציבור	(6 שש"ס)
1 סמינריון בריאות הציבור	(4 שש"ס)
3 קורסי בחירה בריאות הציבור	(6 שש"ס)
סה"כ	**40 שש"ס**

* תלוי מספר קורסי החובה שידרשו במסגרת בריאות נפש קהילתית.

<u>קורסי חובה בריאות נפש קהילתית</u>

פסיכופתולוגיה

מבוא לשיקום פסיכיאטרי

מיומנויות בנית קשר ותקשורת/מיומנויות ראיון והתערבות

<u>קורסי חובה במסגרת ההתמחות</u>

מבוא לאפידמיולוגיה

מבוא לבריאות הציבור

מבוא למדיניות ציבורית בבריאות א'

<u>מחקר – מסלול תזה:</u>

סטטיסטיקה (כולל תרגול בכיתת מחשבים)

שיטות מחקר

שיטות מחקר איכותניות

<u>קורסי מחקר - מסלול ללא תזה:</u>

סטטיסטיקה (כולל תרגול בכיתת מחשבים)

שיטות מחקר

טקסטים מדעיים: קריאה וכתיבה

כל קורסי חובה והמחקר בבריאות נפש קהילתית נלמדים בשנה א' וכל קורסי ההתמחות בבריאות הציבור נלמדים בשנה ב'.

שקלול הציונים לתואר

מסלול א'

ממוצע הציונים בקורסים השונים	45%
עבודות סמינריוניות	15%
עבודת גמר מחקרית (תיזה)	40%

מסלול ב'

ממוצע הציונים בקורסים השונים	60%
עבודות סמינריוניות	20%
בחינת גמר	20%

הערות

1. לאורך שנת הלימודים, בימי רביעי (בשעות שייקבעו) תתקיים בחוג פעילות חוגית מחלקתית כגון הרצאות אורח, סדנאות, מפגשי סטודנטים וכו'. **<u>השתתפות הסטודנטים בפעילות זו הינה חובה</u>**.
2. בהתאם לתקנון האוניברסיטאי:
   ציון המעבר בכל הקורסים הוא 60.
   הנוכחות בכל השיעורים היא חובה!
   בכדי לעבור משנה א' לשנה ב' — הציון הממוצע של הסטודנטים חייב להיות 70 לפחות.
3. תכנית הלימודים המחייבת את הסטודנט היא התכנית המתפרסמת בשנתון בשנה שבה החל את לימודי התואר בחוג וכן בהודעות ובחוזרים המתפרסמים בנדון.

◆ ◆ ◆

לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטורט)

יו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי: **פרופ' פרלה ורנר**

בחוג לבריאות נפש קהילתית ניתן ללמוד לתואר דוקטור לפילוסופיה במסגרת תוכנית הדוקטורט החוגית.

יעדיו של מסלול הדוקטורט הם חקר הקהילה ופיתוחה באמצעות חדשנות ומצוינות מחקרית בתחומים הרלוונטיים לבריאות נפש קהילתית.

יעדים אלו מבטאים את אמונתנו בדבר חשיבותה של השתייכות לקהילת חוקרים הכוללת סטודנטים, מרצים ומנחים שכל אחד מהם יוצר השראה עבור זולתו.

קהילה זו, אשר נמצאת בקשר הדוק עם המציאות והשינויים בשדה המחקרי ואף משפיעה עליהם, מסוגלת לפרוץ דרך לידע חדש וליצירתיות כדי להרחיב ולהעמיק את הבנת הסוגיות בבריאות הנפש.

עבור אלו בעלי היכולת וההתמדה המשתוקקים להרחיב השכלתם בתחום, אנו מציעים את מסלול הדוקטורט.

הרישום ללימודים מתבצע לאחר סיום תהליך הקבלה, כפי שמופיע באתר האינטרנט של החוג.

ניתן לכתוב את עבודת הדוקטורט הן במתכונת של חיבור והן במתכונת של אסופת פרקים, בהתאם לתקנון הלימודים לתואר שלישי של הרשות ללימודים מתקדמים.

בתכנית הלימודים קיימים 2 מסלולים: **מסלול רגיל, מסלול ישיר לדוקטורט.**

תכנית הלימודים לדוקטורט (285301-17-01)

א. התכנית תעניק תואר דוקטור לפילוסופיה.

ב. פרק הזמן המוקצה להשלמת מכסת הלימודים לתואר שלישי ולביצוע המחקר הוא ארבע שנים. הארכה מעבר לתקופה זו טעונה המלצת המנחה, וועדת הדוקטורט החוגית ואישור הרשות ללימודים מתקדמים.

ג. היקף הקורסים הנלמדים בתוכנית יהיה עד 16 שש"ס, מתוכם 8 שש"ס חובה.

ד. מנחה עבודת הדוקטורט או הוועדה המלווה (אם מונתה כזו), רשאים לדרוש הרחבת לימודי הדוקטורט מעבר לשעות המינימום הנדרשות בסעיף ג' לעיל וזאת בהתאם לצרכי המחקר.

ה. המנחה ו/או הוועדה המלווה רשאים להטיל על הסטודנטים חובת בחינה (בכתב או בעל פה) בשיעורים בהם הוא נדרש להשתתף.

ו. הסטודנטים לא יוכלו למסור את עבודת הדוקטורט לשיפוט בטרם סיימו את מלוא שעות הלימוד הנדרשות מהם.

אוכלוסיית היעד

סטודנטיות וסטודנטים בעלי תואר "מוסמך" במסלול א' (עם תזה) בבריאות נפש קהילתית, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, מדעי החברה, מדעי החיים ומדעי הבריאות ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, אשר יעמדו בתנאי הקבלה שלהלן.

דרישות עיקריות ותנאי קבלה

- תואר "מוסמך" עם תזה מאוניברסיטה המוכרת ע"י אוניברסיטת חיפה.
- ציון ממוצע של לפחות 90 בלימודי התואר השני ולפחות 90 בעבודת התזה.
- שתי המלצות מאנשי סגל אקדמי; אחד ממכתבי ההמלצה יהיה ממנחה התזה בתואר השני.
- אישור בכתב בדבר התקשרות עם מנחה מהחוג לבריאות נפש קהילתית המוכן להנחות את המועמדים בעבודת הדוקטורט.
- הצהרת כוונות של המועמדים לגבי המחקר המוצע (עד חמישה עמודים), מאושרת על ידי המנחה המיועד.
- אישור הוועדה החוגית ללימודי דוקטורט.

דרישות קדם

1. בעלי ציון של 92 לפחות בעבודת סמינריון שנכתבה במסגרת לימודי התואר השני (משמונה השנים האחרונות).
2. בעלי ציון של 85 לפחות בקורסי שיטות מחקר או סטטיסטיקה שנלמדו במסגרת לימודי התואר השני (משמונה השנים האחרונות).

לימודי חובה לדוקטורט – 8 שש"ס:

סמינר דוקטורט: סוגיות תיאורטיות, אקדמיות ואתיות איך לשרוד לימודי דוקטורט (4 שש"ס)

הסמינר ילווה את הסטודנטים בשלבים המוקדמים של לימודי הדוקטורט במטרה לפתח כישורים נדרשים לכתיבת הצעת מחקר, חיבור הדוקטורט, מאמרים מדעיים, הצגה בכנסים וכתיבת בקשות למימון מחקרים (גרנטים). במסגרת הסמינר, הסטודנטים יציגו בעיות תיאורטיות, מתודולוגיות, לוגיסטיות וסובסטנטיביות עמן הם מתמודדים ויפגשו עם חוקרים שיציגו את עבודותיהם ומהלך התפתחותן. הצגות אלה יהוו בסיס לדיון ביקורתי עם משתתפי הסמינר.

כתיבה מדעית לדוקטורנטים (4 שש"ס):

הקורס מיועד לסטודנטים שלב ב' בדוקטורט.

קורס זה נועד לשפר את כישורי הכתיבה האקדמית באנגלית ולהבין את תהליך פרסום מאמרים בכתבי עת מדעיים בינלאומיים. הסטודנטים יפתחו ויחדדו מיומנויות בכתיבה, קריאה , עריכה ו-Peer Review הדיונים יכללו שלבים שונים בכתיבת מאמרים: סקירת

ספרות, הכנת מתווה, בחירת כתב עת, אופן הגשת מאמר ל- review ואופן הכנת תגובה ל Peer Review.

קורס זה יכלול הוראה פרונטלית והשתתפות פעילה בקריאת מאמרים, תכנון, כותרות , תקצירים ומאמרים.

לסטודנטים יינתנו הזדמנויות להביא עבודות בתהליך של כתיבה ולקבל פידבק ותמיכה ממשתתפי הקורס.

קורס בחירה - שיטות מחקר (2 שש"ס):

שיטות מחקר מתקדמות באחד מהחוגים באוניברסיטה, לפי מתודולוגית העבודה של הסטודנטים ובהתאם לדרישות המנחה.

הצעת המחקר ואישורה

במהלך השנה הראשונה יהיו הסטודנטים במעמד של תלמידי מחקר שלב א'. במשך שנה זו, יכתבו הסטודנטים את הצעת המחקר בפורמט המקובל של הצעת מחקר לאקדמיה הישראלית, כולל תוצאות ראשוניות, אם קיימות. הצעת המחקר תהיה מקורית ובעלת סיכוי סביר לתרומה משמעותית לידע ולהבנה בתחום הנחקר.

החוג ממליץ להגיש את הצעת המחקר ועבודת הדוקטורט באנגלית, הן בכדי להרחיב את כישוריהם האקדמיים של הסטודנטים והן כדי לאפשר משלוח של העבודה לשיפוט בינלאומי וחשיפת המחקרים בחו"ל. ההערכה של יכולתו של הסטודנט לכתוב באנגלית תעשה במהלך כתיבת מכתב ההצהרה.

הצעת המחקר תוצג על ידי הסטודנטים לביקורת בפני פורום חוגי לפני הגשתה לשיפוט.

הצעת המחקר תוגש הן בעותק אלקטרוני והם בשני עותקים מודפסים למזכירות החוג.

לעותק האלקטרוני יש לצרף את תקציר ההצעה.

הצעת המחקר תוגש לא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה.

על ההצעה לכלול דף שער עם חתימת המנחה ו/או הועדה החוגית.

במידת הצורך, ועל בסיס המלצת המנחה ו/או הוועדה החוגית, תמונה ועדה מלווה לסטודנטים.

לאחר אישור הצעת המחקר ע"י ידי ועדת הדוקטורט החוגית, על סמך דוחות שיפוט, יעברו הסטודנטים למעמד של תלמידי מחקר שלב ב'.

ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

בתום כל שנה מיום אישור הצעת המחקר, יגישו הסטודנטים דו"ח התקדמות לחברי וועדת הדוקטורט, החתום ע"י המנחה. אל הדו"ח אפשר לצרף מאמרים שנשלחו לפרסום, באם קיימים.

הגשת עבודת הדוקטורט לשיפוט

העבודה תוגש לשיפוט תוך ארבע שנות לימוד. העבודה תיערך באחת משתי התבניות הבאות:

חיבור רגיל, אשר לא יעלה על יותר ממאתיים עמודים (לא כולל תקציר, רשימה ביבליוגרפית ונספחים).

כדוקטורט מאמרים בהתאם לתקנון לימודים לתואר שלישי.

תוצאות מחקר הדוקטורט יוצגו על ידי התלמידים בסמינר מחלקתי של החוג.

שיפוט עבודת הדוקטורט

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י המנחה או הוועדה המלווה, תועבר עבודת הדוקטורט לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון הלימודים לתואר שלישי.

מסלול ישיר לדוקטורט (285315-17-02)

לימודים במסלול זה מיועדים לסטודנטים מצטיינים שסיימו את שנת הלימודים הראשונה בחוג ואשר ברצונם להמשיך ברצף ללימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודי תואר שלישי.

תנאי קבלה (כתלמיד שנה ב' במסלול)

1. ציון 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים.
3. התקשרות והסכמה בכתב של מדריך הד"ר.
4. הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע (עד חמישה עמודים), מאושרת על ידי מנחה עבודת הדוקטורט המיועד.
5. השלמת קורסים בציון מספריי בהיקף של 16 שש"ס לפחות, בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון של 90 לפחות.

מבנה הלימודים

- השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 34 שש"ס (סה"כ) לפחות ברמת מ"א, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.
- הגשת שתי עבודות סמינריוניות או חלופה שוות ערך שנקבעה ע"י החוג. על התלמיד להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות.
- הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

משך הלימודים לכתיבת עבודת הדוקטורט הוא שלוש שנים.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט.

הערות

1. לאורך שנת הלימודים, בימי רביעי וחמישי (בשעות שייקבעו) תתקיים בחוג פעילות חוגית מחלקתית כגון הרצאות אורח, סדנאות, מפגשי סטודנטים וכו'. השתתפות הסטודנטים בפעילות זו הינה חובה.
2. תכנית הלימודים המחייבת את הסטודנט היא התכנית המתפרסמת בשנתון בשנה שבה החל את לימודי התואר בחוג וכן בהודעות ובחוזרים המתפרסמים בנדון.

292

הפרעות בתקשורת

חוג לימודים לב״א (חד־חוגי, 3.5 שנים)
וחוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר ד״ר לפילוסופיה

ראשת החוג: **ד״ר ברכה ניר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ יוסף אטיאס, פרופ׳ שמעון ספיר (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ׳ קרן בנאי, פרופ׳ רחל יפעת, פרופ׳ מיכל לונץ, פרופ׳ עירית מאיר.

מרצה בכיר: ד״ר רפאל שמש.

מרצה: ד״ר מיכל בירן, ד״ר תמר דגני, ד״ר לימור לביא, ד״ר רמה נובוגרודסקי, ד״ר אושרת סלע.

עמית הוראה: ד״ר דורון אורבך, גב׳ טלי גרינשטיין, גב׳ שגית דוידזון, גב׳ אסנת יפה מנור, ד״ר רוית כהן מימרן, ד״ר טלי לבל, ד״ר יפית מרום, גב׳ שרון פרידמן, גב׳ גיתית יצחקנייא, גב׳ שרון קורונה, גב׳ דבי קסטל, ד״ר אדיתה רוואי, גב׳ רותי ריינר, פרופ׳ אביגדור שצ׳ופק.

צוות היחידה לחינוך קליני:
גב׳ דבי קסטל, מנהלת היחידה.
גב׳ לירן בלכנר, גב׳ שרון קורונה.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ מירי מועלם**

מרכזת היחידה לחינוך קליני ותואר שני: **גב׳ שירלי טל־כהן**

חדר 812 קומה 8, מגדל אשכול

טל׳: 8288564, 8240517 פקס:8249507

שעות קבלה: ימים א׳—ה׳ בין השעות 11:00—13:00

אתר החוג באינטרנט: http://nw.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

"הפרעות בתקשורת" – מהות המקצוע

הפרעות בתקשורת הוא תחום העוסק בהיבטים תיאורטיים, מדעיים וקליניים של תהליכים תקינים ובלתי תקינים, התפתחותיים ונרכשים של שפה, דיבור, שמיעה ותקשורת, תוך דגש על מחקר בדיציפלינות השונות של התחום, ופיתוח ויישום שיטות אבחון, טיפול ושיקום בני אדם מינקות עד זקנה. המושג "הפרעות בתקשורת" כפי שמוצג כאן מקביל למושג Communication Sciences and Disorders והעוסקים בתחום זה עובדים כחוקרים, אקדמאים, קלינאים, או שילוב של אלו.

מטרת הלימודים

- להקנות ידע תיאורטי, מדעי וקליני מעמיק ואינטגרטיבי בהיבטים פיזיולוגיים, קוגניטיביים, לשוניים, רגשיים, חברתיים, התפתחותיים, נוירולוגיים, פסיכולוגיים ופתולוגיים של שפה, דיבור, שמיעה ותקשורת, תוך דגש על יישום ידע זה במחקר, הוראה ועבודה קלינית (אבחון, טיפול, מניעה, שיקום, חינוך, ייעוץ והדרכה).
- לתת הכשרה בסיסית בנושאי מחקר רלוונטיים לתחום לשם עידוד סטודנטים מצטיינים להמשיך את לימודיהם לתארים מתקדמים.
- להכשיר סטודנטים לעבודה כקלינאים בתחום של הפרעות שפה, דיבור, שמיעה ותקשורת.
- להכשיר סטודנטים לעבודה קלינית עם ילדים ומבוגרים אשר שפתם הראשונה אינה עברית, כגון אוכלוסית דוברי ערבית ואוכלוסיית העולים.
- להכשיר סטודנטים לפתח וליישם טכנולוגיה מתקדמת בתחום המחשבים למטרות אבחון, שיקום ומחקר.
- לעודד מחקר בין תחומי תוך דגש על הבנת תהליכים תקינים של דיבור, שפה, שמיעה ותקשורת, פיתוח שיטות קליניות יעילות ואמינות לאבחון וטיפול בהפרעות בתקשורת, ופיתוח טכנולוגיה ממוחשבת לצורכי מחקר, אבחון, טיפול ושיקום.

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים כוללת לימודי ליבה והתמחות בתחומי השפה, הדיבור השמיעה והתקשורת. בחוג מערכת יעוץ והנחיה.

תנאי קבלה

- לחוג להפרעות בתקשורת מתקבלים מועמדים אשר עומדים בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה, ברמה הנדרשת על ידי החוג, וברמת "מתקדמים 1" לפחות באנגלית.
- תנאי קבלה למועמדים בעלי תואר בתחום אחר הם: ממוצע משוקלל לתואר 93 לפחות וראיון אישי.
- מעבר מחוג אחר או מאוניברסיטה אחרת לשנה מתקדמת מותנה בציון ממוצע של 90 ומעלה, בראיון אישי ובמספר המקומות הפנויים.

משך הלימודים

החוג לתואר בוגר בהפרעות בתקשורת (B.A.) הוא חד־חוגי. משך הלימודים הינו שלוש וחצי שנים. הסטודנט מחוייב לתוכנית הלימודים בשנה בה החל את לימודיו, וכן לשינויים המתפרסמים במהלך שנות לימודיו.

ייתכנו שינויים במערכת הלימודים במשך שנת הלימודים.

תכנית הלימודים*

תכנית הלימודים כוללת לימודי ליבה והתמחות בתחומי השפה, הדיבור, השמיעה והתקשורת.

בחוג מערכת ייעוץ והנחיה, שתלווה את הסטודנטים במהלך כל שנות הלימודים. עם השלמת הלימודים האקדמיים ועמידה בכל החובות והקריטריונים יהיה הסטודנט זכאי לתואר ב"א בהפרעות בתקשורת. על מנת לקבל הסמכה קלינית לעסוק במקצוע, חייב הבוגר לעבור מבחן הסמכה של משרד הבריאות.

תוכנית הלימודים כוללת קורסים בתחומים הבאים:

מדעי השפה, הדיבור והשמיעה, והפרעות בתקשורת ושיקום

מקצועות הבריאות ומדעי החיים

חינוך, חברה והתנהגות

מחקר

התנסויות קליניות

להלן פירוט הקורסים על פי התחומים השונים

א. מקצועות הבריאות ומדעי החיים

אנטומיה כללית

נוירואנטומיה

אודיולוגיה פדיאטרית

מחלות אף אוזן גרון

נוירואוטולוגיה

פיזיולוגיה של הדיבור

ב. חינוך, חברה והתנהגות

מבוא לפסיכולוגיה

מבוא להתפתחות האדם

ג. מחקר

מבוא לסטטיסטיקה

מבוא למחקר וכתיבה מדעית

יישומי מחשב לקלינאי תקשורת

סמינריון מחקרי

ד. מדעי השפה, הדיבור והשמיעה, הפרעות בתקשורת ושיקום

מבוא לפרגמטיקה ותקשורת
מבוא למדע השמיעה
מבוא לבלשנות
פונטיקה
התפתחות הדיבור
התפתחות השיח המורחב
התפתחות הדקדוק המוקדם
ליקויים בהתפתחות שפה
הפרעות בליעה
אנטומיה ופתולוגיה של הדיבור
אקוסטיקה ותפיסה של הדיבור
פסיכואקוסטיקה
ספרות ילדים בטיפול
אודיולוגיה בסיסית
לקויות תקשורת ורצף האוטיזם (ASD)
סוגות השיח
אודיולוגיה קלינית
עקרונות העבודה הקלינית
הפרעות קול
אפאזיה:הפרעות שפה נרכשות אצל מבוגרים
אבחון וטיפול בלקויות למידה
ליקויים ברכישת דיבור – ילדים
גמגום והפרעות אחרות בשטף הדיבור
מבוא לגרונטולוגיה
לקויות למידה
אינטגרציה קלינית – שפה דיבור ותקשורת
אינטגרציה קלינית – אודיולוגיה
אינטגרציה קלינית – שיקום שמיעה
הפרעות תקשורת באוכלוסיה רב־לשונית
תקשורת תומכת וחליפית
מכשירי שמיעה ושיקום שמיעתי
תפקיד קלינאי תקשורת במערכת החינוך
נוירופיזיולוגיה קלינית
אינטגרציה קלינית –לקויות מורכבות
אינטגרציה קלינית –מבוגרים
תקשורת אצל לקויי שמיעה

* חלק מהקורסים הינם קורסים צמודים להתנסויות הקליניות.

ה. התנסויות קליניות

שנה א': ביקורים ותצפיות במסגרות טיפוליות-חינוכיות, שיקומיות, מפגשים עם אנשים בעלי לקויות שונות סדנאות נילוות

שנה ב': מילה בקהילה: אינטראקציה עם ילדים בעלי התפתחות תקינה.
למידה ממשפחה: אינטראקציה עם אדם מבוגר בעל לקות וסביבתו.
תצפית על עבודת הקלינאית במעגלי החיים השונים, סדנאות נילוות.

שנה ג': עבודה מעשית מודרכת

שנה ד': עבודה מעשית מודרכת

כל הקורסים בחוג בכל שנות הלימוד הינם קורסי חובה. שעות הלימודים באוניברסיטה הן: 08:00 – 20:00, ייתכנו לימודים גם בימי שישי.

ו. "דרך הרוח"

על כל סטודנטי התואר הראשון ללמוד לפחות קורס אחד בן 4 נ"ז, או שני קורסים בהיקף של 2 נ"ז כל אחד, במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח. הרישום יתבצע תחת תכניות הלימודים של הסטודנט והציון ישוקלל בציון הסופי. את לימודי "דרך הרוח" ניתן יהיה ללמוד באחת משנות הלימוד לתואר. סיום לימודי "דרך הרוח" בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח" שכתובתו: http:///woh.haifa.ac.il/

*** ייתכנו שינויים במבנה הלימודים**

לימודים קליניים

מטרות ההכשרה הקלינית הן לפתח מיומנויות של אבחון וטיפול המבוססות על הידע התיאורטי, המדעי והקליני הנרכש בלימודים ולפתח אישיות טיפולית עם היבטים שיקומיים וחינוכיים. במהלך ההכשרה הקלינית יעסקו הסטודנטים באבחון וטיפול בילדים ומבוגרים עם מגוון ליקויים. התנסויות אלה יהיו בהדרכת קלינאי תקשורת מוסמכים.

ההתנסויות הקליניות מתקיימות במרכז הטיפולי האוניברסיטאי הרב־תחומי, וכן בבתי חולים, מכונים אודיולוגיים, מרכזי שיקום, מרכזים חינוכיים, מרכזי למידה, בתי־ספר, גני ילדים, מכונים, ובקהילה. סוכנויות אלה פרושות על פני הארץ כולה. שיבוץ הסטודנטים בהתנסות נעשה על־פי קריטריונים הנקבעים ביחידה לחינוך קליני.

פרישת תקופות ההתנסות הינה ברובה בכפוף לשנת הלימודים כולל סמסטר קיץ ובחופשות בין הסמסטרים. לפני כל תקופת התנסות מתקיים יום היערכות להתנסות הקלינית. יום ההיערכות מתקיים תמיד במהלך השבועיים שלפני תחילת הסמסטר והנוכחות בו חובה. סטודנט שלא ישתתף ביום ההיערכות, מכל סיבה שהיא, לא יוכל להתחיל בהתנסות.

הוצאות הנסיעה למרכזי ההתנסות חלות על הסטודנט.

יציאה להתנסות קלינית מעשית מותנית בהמצאת האישורים הבאים:

1. אישור חיסונים.
2. הצהרת בריאות חתומה.

3. הצהרה בדבר היעדר עבר פלילי.
4. מסמכים נוספים שיועברו על ידי המוסד שבו מתבצעת ההתנסות הקלינית.

הערכה בלימודים קליניים:

השתתפות מלאה ועמידה במטלות הנדרשות בהתנסות הקלינית הינן חובה.

ההחלטות האקדמיות והמקצועיות במהלך ההכשרות המעשיות, הן על סמך ביצועיו האקדמיים של הסטודנט והתנהגותו המקצועית והאישית כפי שהם מוערכים על ידי המדריכים/ות במקומות ההכשרה וסגל היחידה להכשרה קלינית בחוג. סיום הלימודים מותנה בהשגת ציון עובר של כל תקופות ההכשרה הקלינית.

ההחלטה הסופית והקובעת בנוגע לסיום תקופת הכשרה בציון עובר הינה של סגל היחידה להכשרה קלינית בחוג להפרעות בתקשורת.

סטודנט שלא עמד בתנאי המעבר ונכשל בהכשרה קלינית, יצטרך לעבור הכשרה חוזרת בשנה העוקבת ולסיימה בציון עובר. בנוסף, יופסקו לימודיו בקורסים הקליניים המלווים את ההכשרה הקלינית. על הסטודנט יהיה לחזור על קורסים אלו בצמוד להתנסות. דבר זה עשוי לגרום להארכת משך הלימודים לקראת התואר.

סטודנט שנכשל בהכשרה קלינית בפעם שנייה, בשנה העוקבת או בכלל, יופסקו לימודיו בחוג לאלתר.

חובות הסטודנטים

- חלה חובת השתתפות של הסטודנט בכל השיעורים שבקורסי החוג ובכל מטלות המעבדה וההתנסויות הקליניות, כמפורט להלן. סטודנט שלא עמד בכל תנאי הקורס על כל מרכיביו לא יוכל לגשת לבחינה סופית, להגיש עבודה לציון סופי, או לקבל אישור על מילוי החובות הקליניים (בקורסים הקליניים), ויחוייב לחזור על הקורס.
- קיימת חובת נוכחות של 100% בלימודים הקליניים המעשיים. סטודנט שלא נכח בכל ההתנסויות הקליניות לא יוכל לקבל אישור על מילוי חובותיו הקליניים. בהעדר אישור זה, הסטודנט לא יוכל לעבור לשנת לימודים מתקדמת.
- היעדרות מהתנסות קלינית:

היעדרויות מהתנסות תהיינה **חייבות באישור מקדים מראש היחידה לחינוך קליני, או ממונה מטעמו, להמשך השתתפות בהתנסות**. שיקול ראש היחידה לחינוך קליני יקח בחשבון את הצדקת המקרה וההיתכנות של השלמת תהליכי הלמידה מבחינת הסטודנט. משך ההשתתפות בהכשרה הקלינית יהיה כפוף להשלמת השעות החסרות.

- חובת הנוכחות בקורסי החוג ובמטלות מעבדה מפורטת בסילבוס של כל קורס ובשנתון האוניברסיטה.
- סטודנטים בעלי תואר אקדמי קודם, אשר קיבלו פטור מקורסים שלמדו בחוגים אחרים באוניברסיטה או במוסד אקדמי אחר, חייבים ללמוד קורסים חלופיים לקורסי הפטור וחייבים בתשלום עבור קורסים אלו. לא ניתן לקבל פטור מהלימודים הקליניים המעשיים.

- סטודנטים המעוניינים ללמוד קורסים נוספים מחוץ לתוכנית הלימודים של החוג רשאים לעשות זאת, בתנאי שהקורסים הנוספים לא יהיו בניגוד לחובת ההשתתפות בקורסים, במטלות המעבדה ובהתנסות הקלינית של החוג.
- חובתו של הסטודנט ליידע את מזכירות החוג בכתב לגבי קורסים הנלמדים בנוסף לקורסי החוג, להוכיח שאכן הקורסים הנוספים אינם עומדים בסתירה לחובת ההשתתפות בקורסי ומטלות החוג, ולקבל אישור בכתב מראש החוג על הקורסים הנוספים.
- על הסטודנט מוטלת החובה להציג למזכירות היחידה לחינוך קליני עד תחילת יוני בשנה"ל הראשונה אישור על ביצוע כל החיסונים המתבקשים בנוהל החיסונים למקצועות הבריאות ביניהם (המתעדכן מעת לעת): opv/Ipv; Td; MMR; חצבת; שפעת; אדמת; הפטיטיס B ובדיקת מנטו. אי עמידה בחובה זו לא תאפשר לסטודנט להשתתף בהתנסות הקלינית בשנה ב' דבר אשר יאריך את משך סיום הלימודים.*

  על הסטודנט מוטלת החובה להכין את המסמכים והאישורים הבאים עד תחילת סמסטר א' שנה ג': אישור מרופא תעסוקתי; תיעוד של 3 מנות חיסון להפטיטיס B (בנוסף למה שהוגש בתום שנה א') או בדיקת דם חיובית לנוגדנים; בדיקת מנטו עדכנית לחצי השנה האחרונה; תיעוד של חיסון כנגד חצבת ואדמת או בדיקת דם חיובית לנוגדנים וכל בדיקה או מסמך נוסף שידרש לו. אי עמידה בחובה זו לא תאפשר לסטודנט להשתתף בהתנסות הקלינית באודיולוגיה בשנה ג', דבר אשר יאריך את משך סיום הלימודים.
- על הסטודנט לידע את מזכירות היחידה להתנסויות קליניות בתחילת השנה האקדמית על קושי או מגבלה רפואית שיש להם השלכות לגבי השיבוץ בהתנסויות הקליניות. מידע זה הכרחי כדי לאפשר את ההתנסויות הקליניות בכל שנות הלימוד. במקרה של מחלה, קושי או מגבלה אקוטית אשר עלולים להשפיע על השתתפות הסטודנט בהתנסויות הקליניות, יש להודיע על כך לאלתר למזכירת היחידה לחינוך קליני ולצרף מסמכים רפואיים בנידון.

* תוכנית החיסונים משתנה מעת לעת על פי הוראות משרד הבריאות.

פטור מהשתתפות בקורס

סטודנט המעונין לקבל פטור מהשתתפות בקורס יגיש בקשה מנומקת בכתב למזכירות החוג יחד עם תוכן הקורס (סילבוס) ותדפיס ציון הקורס בו למד ואשר על סמך לימודים אלה מבקש הוא את הפטור. ועדה אקדמית בחוג תדון בבקשה והסטודנט יקבל תשובה בכתב ממזכירות החוג. הפטור מותנה בתכני הקורס אותו למד הסטודנט ומעבר של הקורס בציון מינימלי של 80. מומלץ להגיש את הבקשה עוד לפני תחילת הלימודים. כמו כן, מומלץ להשתתף בשיעורים (בקורס הרלוונטי) עד קבלת הפטור.

תנאי מעבר לשנה מתקדמת

- ציון ממוצע משוקלל שנתי של 75 (לפחות) וציון עובר בקורס.
  בחלק מהקורסים ציון העובר הוא 70 ובחלקם 60.
- ציון עובר בלימודים הקליניים (כולל מילוי כל החובות).

מעבר על תנאי

- מי שלא השיג ציון עובר באחד או שניים מהקורסים, ויש לו ממוצע של 75 (לפחות), חייב לחזור בשנה העוקבת על הקורסים בהם נכשל. לא יורשה הסטודנט להשתתף בקורס\ים שהקורס בו נכשל מהווה דרישת קדם.
- מילוי דרישת הקדם הוא באחריותו של הסטודנט. דרישות הקדם מפורטות ברשימת הקורסים באינטרנט והן מחייבות. החוג בודק את מילוי הדרישות במהלך שנת הלימודים. סטודנט שנרשם לקורס ושילם, למרות שאינו רשאי ללמוד בו, בגין אי עמידה בדרישות הקדם או בתנאי המעבר לשנה מתקדמת, יבוטל רישומו לקורס. גם אם נבחן וקיבל ציון, ציון זה לא יוכר.

פיצול לימודים

החוג אינו מאפשר פיצול לימודים.

הפסקת לימודים

הפסקה ביוזמת רשויות החוג

ראש החוג רשאי להפסיק את לימודיו של סטודנט בכל אחד מהמקרים הבאים:

1. סטודנט אשר נמצא בלתי מתאים למקצוע, בכל שלב של לימודיו. ההחלטה על כך תתקבל לאחר התייעצות עם המורים ו/או המדריכים הנוגעים בדבר, ו/או צוות היחידה לחינוך קליני, שמיעת המלצת (היועץ) (הוועדה) לענייני סטודנטים של החוג ולאחר שניתנה לסטודנט הזדמנות להשמיע את טענותיו בפני ראש החוג.
2. סטודנט אשר עבר במסגרת לימודיו עבירה על כללי אתיקה מקצועית ו/או הוראות החוק.
3. סטודנט אשר נכשל בשנית או לא עמד בשנית בתנאי המעבר של אחד מקורסי החובה בתכנית. מובהר, כי סטודנט אשר נכשל או לא עמד בתנאי המעבר של אחד מקורסי החובה ידרש לגשת אליו בשנית בשנה העוקבת.
4. סטודנט אשר נכשל בשניים מתוך הקורסים של ההתנסות הקלינית.
5. סטודנט אשר נכשל או לא עמד בתנאי המעבר של שלושה קורסים או יותר בשנת לימודים אחת.

הפסקת לימודים ביוזמת הסטודנט

סטודנט המבקש להפסיק זמנית את לימודיו – יפנה **בכתב** לראש החוג וינמק את בקשתו. הפסקת הלימודים תאושר **בכתב**. במקביל יודיע הסטודנט על ההפסקה למינהל הסטודנטים.

חידוש לימודים

סטודנט שאושרה לו הפסקת לימודים ומבקש לחדשם – חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים. שב הסטודנט ללימודים בתום שנתיים הפסקה – יוכרו הקורסים שלמד לצורך המשך לימודיו. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים – רשאי החוג לחייב את הסטודנט לחזור על קורסים ששמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות נוספות לפי הצורך.

סטודנט שלא אושרה לו הפסקת לימודים בכתב ו/או לא סיים לימודיו לתואר ראשון בתוך שש שנים רצופות – חייב בהרשמה מחדש ובעמידה בתנאי הקבלה לחוג המחייבים באותה העת.
סטודנט שלימודיו הופסקו ע"י רשויות החוג (ראה סעיף "הפסקת לימודים") יוכל להרשם מחדש ללימודי תואר ראשון בהפרעות בתקשורת, רק בתום שלוש שנים ממועד ההפסקה.

אישור זכאות לתואר:

סטודנט רשאי לקבל אישור זכאות לתואר רק אם השלים את כל חובותיו האקדמיים (בקורסים העיוניים ובלימודים הקליניים).

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה לתואר שני: **פרופ' קרן בנאי**

מטרת הלימודים

תכנית הלימודים לתואר מוסמך בהפרעות בתקשורת מבוססת על המטרות הבאות:

- בניית רצף בין תיאוריה, מחקר וקליניקה
- הקניית כלים לפיתוח הכישורים הקליניים
- הכשרת עתודה למחקר, הוראה והדרכה.
- הלימודים מתקיימים בשני אשכולות לבחירת המועמד:
  - שמיעה וקוגניציה
  - תקשורת, שפה וקוגניציה

תנאי קבלה

לבעלי תואר ראשון בהפרעות בתקשורת

1. תואר ראשון בהפרעות בתקשורת ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל
2. ממוצע ציונים של 85 לפחות בתואר הראשון
3. ציון 80 לפחות בבחינת כניסה באנגלית
4. שני מכתבי המלצה בנוגע לכישורים האקדמיים של המועמד. המלצה אחת לפחות, תהיה מממליץ אקדמי.

   מועמדים שלא יציגו המלצה אקדמית שניתנה במיוחד לקראת הלימודים בחוג וניסיון אקדמי/מחקרי אחר (למשל סמינריון מחקרי בב"א) יוכלו להתקבל למסלול ללא תזה.

לבעלי תואר ראשון שאינו בהפרעות בתקשורת

1. תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל
2. ממוצע ציונים של 85 לפחות בתואר הראשון
3. ציון 80 לפחות בבחינת כניסה באנגלית
4. שני מכתבי המלצה בנוגע לכישורים האקדמיים של המועמד. לבוגרי דיסציפלינות קליניות יוכל אחד הממליצים להיות מדריך או מנחה קליני.
5. ממוצע של 80 לפחות בקורסי השלמה שיקבעו במידת הצורך על ידי ועדת המ.א. בהתאם לרקע של המועמד ואשכול הלימודים המבוקש.

תוכנית הלימודים לתואר שני לסטודנטים שאינם בוגרי הפרעות בתקשרות הינה תוכנית מחקרית. התואר השני לא מכשיר לעבודה כקלינאי תקשורת ואינו מקנה את הזכות לגשת למבחן הרישוי של משרד הבריאות.

לכל המועמדים

בנוסף, יתבקשו כל המועמדים למלא שאלון אישי.

זימון לראיון אישי יעשה בהתאם להחלטות וועדת הקבלה לתואר שני.

בוגרי מוסדות שהם מחוץ לישראל ידרשו להשלים קורסים מתכנית הב"א של החוג בממוצע של 85 לפחות כתנאי לקבלתם לתכנית. הקורסים יקבעו על ידי ועדת המ"א ובהתאם ללימודיו הקודמים של המועמד והאשכול/מסלול אליו מבקש להתקבל.

מועמדים שהתארים הקודמים שלהם הם ממוסדות להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בהם אינה עברית יהיו חייבים לעבור בחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה.

בוגרים מועמדי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה במבחן GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.

השלמת קורסים בסטטיסטיקה ושיטות מחקר בהיקף מספק וסמינריון מחקרי הינם תנאי קבלה למסלול עם תיזה.

מבנה הלימודים

החוג מציע שני מסלולי לימוד, האחד כולל ביצוע עבודת גמר מחקרית (תיזה) והשני כולל כתיבת עבודה מסכמת. בשני המסלולים ניתן לבחור אחד מאשכולות הלימוד: מדעי השמיעה (אודיולוגיה) ושיווי משקל, מדעי השפה, קול ודיבור ומדעי המוח והתקשורת.

* ניתן ללמוד בתכנית אישית שמשלבת בין האשכולות באישור ועדת מ"א.

א. **מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).**

1. השלמת קורסים בהיקף של 32 שש"ס. על הסטודנט לסיים את חובות השמיעה עד תום השנה השנייה ללימודים.
2. התקשרות עם מנחה עד תום סמסטר ב' של שנה א' *
3. כתיבת שתי עבודות סמינריוניות בהיקף של 8 שש"ס
4. הגשת עבודת תיזה – הגשת עבודת תיזה לשיפוט תתאפשר רק לאחר סיום כל חובות השמיעה והגשת כל העבודות.

הגשת תיזה לשיפוט תתאפשר רק לאחר סיום כל חובות השמיעה והגשת העבודות הנדרשות.

* סטודנט שלא יתקשר עם מנחה עד מועד זה יעבור אוטומטית למסלול ב'.

שקלול הציונים במסלול א':

60% קורסים (מתוכם 25% עבודות סמינריוניות)

40% עבודת גמר מחקרית (תיזה).

משך הלימודים במסלול זה הוא עד שלש שנים.

ב. **מסלול ב' – עם כתיבת עבודה מסכמת**

1. השלמת קורסים בהיקף של 40 שש"ס. יש לסיים את חובות השמיעה עד תום השנה השניה ללימודים.

2. כתיבת 3 עבודות סמינריוניות בהיקף של 12 שש"ס
3. הגשת עבודה מסכמת. הסטודנט יוכל להגיש את העבודה רק לאחר סיום כל חובות השמיעה והגשת העבודות הנדרשות.

תנאי מעבר ממסלול ללא תיזה למסלול עם תיזה:

1. מציאת מנחה.
2. ממוצע 80 לפחות בקורסי שנה א'.
3. ממוצע 85 לפחות בקורסי סטטיסטיקה ושיטות מחקר.
4. ממוצע 85 לפחות בקורסי החובה של האשכול בו נרשם הסטודנט.

שקלול הציונים במסלול ב':

70% קורסים (מתוכם 25% עבודות סמינריוניות)

30% עבודה מסכמת.

משך הלימודים במסלול זה הוא שנתיים.

מעבר ממסלול לימודים אחד למשנהו יתאפשר באישור הוועדה החוגית ללימודי תואר שני. במקרה של מעבר ממסלול למסלול יחוייב הסטודנט בכל דרישות המסלול החדש.

מבנה והיקף תכנית הלימודים

הלימודים יתקיימו בימי שני ורביעי.

תכני לימוד	מסלול א' עם תיזה	מסלול ב' עם עבודה מסכמת
קורסי יסוד חובה	10 שש"ס	8 שש"ס
קורסי חובה מקצועיים מתקדמים	6 שש"ס	6 שש"ס
קורסי בחירה מתקדמים	8 שש"ס	14 שש"ס
סמינריונים	8 שש"ס	12 שש"ס
סה"כ לתואר	**32 שש"ס**	**40 שש"ס**

לימודים לקראת התואר השלישי

יו"ר וועדת הדוקטורט: **פרופ' עירית מאיר**

מטרת התכנית

מטרת התכנית היא להכשיר אנשי אקדמיה וקליניקה להעמיק את המחקר בתחומי מדעי השפה, הדיבור והתקשורת ומדעי השמיעה ובמגוון התת-תחומים המצויים בהם, ובתחומים המשיקים להם, כגון חקר השפה, חקר התקשורת, חקר הדיבור, חקר השמיעה, חקר המוח, מדעי הבריאות והרפואה. התכנית תעודד חדשנות ומצויינות מחקרית, ותקנה מיומנויות לביצוע מחקר בתחומים הרלבנטיים תוך פיתוח כלים תיאורטיים ומתודולוגיים ייחודיים לתחומים אלה.

קהל היעד

למסלול יתקבלו סטודנטים בעלי תואר שני במסלול עם כתיבת תזה בתחומי הפרעות בתקשורת או בתחומים קרובים, ורופאים בעלי תואר MD, שיעמדו בתנאי הקבלה להלן. סטודנטים בעלי תואר שני מתחומים אחרים אשר יעמדו בתנאי הקבלה, יחויבו בלימודי השלמה לפי החלטת ועדת הדוקטורט.

בתכנית הלימודים יתקיימו שלושה מסלולים:

1. **מסלול רגיל**
2. **מסלול ישיר**
3. **מסלול לימודי מחקר מקדים**

1. המסלול הרגיל

תנאי קבלה

1. ממוצע כללי של 85 לפחות לתואר מוסמך או MD, וציון 88 לפחות בתזה.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים. אחד ממכתבי ההמלצה יהיה מטעם מנחה התזה.
3. התקשרות והסכמה בכתב של מדריך לעבודת הדוקטורט.
4. סטודנטים שבידם עותק של מאמר שהתפרסם ממחקר המוסמך שלהם או כתב-יד שנשלח לפרסום בכתב־עת מדעי בינלאומי, יזכו לעדיפות.
5. הצהרת כוונות של המועמד לגבי המחקר המוצע (עד חמישה עמודים), מאושרת על ידי המנחה המיועד.
6. אישור הוועדה החוגית ללימודי דוקטורט.

תכנית המחקר והלימודים

משך הזמן הנורמטיבי ללימודי תואר שלישי במסלול הרגיל הוא ארבע שנים.

א. קורסים וסמינריונים

במהלך לימודי הדוקטורט יחויב כל סטודנט בלימודי חובה בהיקף של 10-4 שש"ס, כמפורט להלן:

- השתתפות בסמינר הדוקטורט, שבו יציגו הדוקטורנטים את הצעות המחקר שלהם ותוצאות המחקרים. כמו כן יתארחו בסמינריון זה מרצים מאוניברסיטאות אחרות מהארץ ומחו"ל. (2 שש"ס קורס שנתי, חובה על סטודנטי הדוקטורט להשתתף בקורס במשך שנתיים לפחות, סה"כ 4 שש"ס).
- קורס מתקדם בשיטות מחקר ובסטטיסטיקה (4 שש"ס), לפי מתודולוגית העבודה של הסטודנט ובהתאם לדרישות המנחה, מבין הקורסים הניתנים בחוג או בחוגים אחרים באוניברסיטה.
- קורס בכתיבה מדעית (2 שש"ס)

סטודנט יוכל לקבל פטור מאחד או יותר מהקורסים הנ"ל (פרט לסמינר הדוקטורט) אם למד אותם או קורסים מקבילים במהלך לימודיו לתארים אחרים. החלטה על הענקת פטור תתקבל על ידי ועדת הדוקטורט של החוג ובהסכמת המנחה.

- בנוסף לכך יחויבו הסטודנטים בלימודי השלמה ו/או קורסים בנושא התוכן, בהתאם לצורך. בהתאם לתקנון לימודי התואר השלישי סטודנט יכול להשלים במהלך לימודיו לא יותר מ־16 שש"ס (ובכלל זה שיעורי החובה). לימודי ההשלמה ייקבעו על ידי ועדת הדוקטורט של החוג על פי המלצות המנחה, זאת על פי תחום המחקר ולימודים קודמים.

ב. הצעת המחקר ואישורה

במהלך השנה הראשונה יכתבו הסטודנטים את הצעת המחקר המפורטת בפורמט המקובל של הצעת מחקר לאקדמיה הישראלית, כולל תוצאות ראשוניות אם קיימות. הצעת המחקר תהיה מקורית ובעלת סיכוי סביר לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר ובעלת סיכוי סביר לביצוע.

במהלך השנה הראשונה יהיו הסטודנטים במעמד של סטודנטי מחקר שלב א'. עם הגשת הצעת המחקר ולא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה, תחליט ועדת הדוקטורט החוגית אם להמליץ על הקמתה של ועדה מלווה לדוקטורנט, בהתאם לנושא המחקר ולאופיו. בוועדה המלווה חברים המנחה, איש סגל נוסף מאוניברסיטת חיפה (שאינו חבר סגל בחוג להפרעות בתקשורת), ואיש סגל מאוניברסיטה אחרת בארץ או בעולם.

הצעת המחקר תוצג על ידי הסטודנט במסגרת סמינר הדוקטורט לפני הגשתה לשיפוט.

הצעת המחקר תיבדק על-ידי הוועדה המלווה, במידה ומונתה או על ידי שני קוראים (לפחות אחד מהם מחוץ לאוניברסיטה), ותאושר ע"י ועדת הדוקטורט. לאחר אישור הוועדה החוגית, יעברו הסטודנטים למעמד של סטודנטי מחקר שלב ב'.

ג. ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

בתום כל שנה מיום אישור הצעת המחקר, יגישו סטודנטי המחקר דו"ח התקדמות לוועדת הדוקטורט החוגית, החתום ע"י המנחה. אל הדו"ח ניתן יהיה לצרף מאמר שנשלח לפרסום במידה וקיים.

ד. הגשת עבודת ד"ר לשיפוט

עם סיומו, יסוכם המחקר באחת משתי הדרכים הבאות:

(1) עבודת דוקטורט במתכונת של אסופת פרקים, בהתאם לתקנון לימודי תואר שלישי.

(2) חיבור רגיל.

תוצאות מחקר הדוקטורט תוצגנה על־ידי הסטודנטים בהרצאה סמינריונית לפני הגשת העבודה לשיפוט.

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י הגורמים המוסמכים לכך, תועבר עבודת הדוקטור לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון תואר שלישי.

2. מסלול ישיר לדוקטורט

מסלול לימודים זה מיועד לסטודנטים מצטיינים, שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי.

תנאי הקבלה

א. ממוצע כללי של 95 בתואר הראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.

ב. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים.

ג. התקשרות והסכמה בכתב של מנחה לעבודת הדוקטורט.

ד. סטודנטים שבידם עותק של מאמר שלהם שהתפרסם או כתב-יד שנשלח לפרסום בכתב־עת מדעי בינלאומי, יזכו לעדיפות.

ה. הצהרת כוונות של המועמד לגבי המחקר המוצע (עד חמישה עמודים), מאושרת על ידי המנחה המיועד.

ו. הצגת הצהרת כוונות ונושא המחקר בפני הוועדה החוגית ומרצים מומחים בתחום.

ז. אישור הוועדה החוגית ללימודי דוקטורט.

מבנה הלימודים

- השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 28 שש"ס ברמת מ"א וסיומם בציון משוקלל של לפחות 90.
- הגשת שתי עבודות סמינריוניות. על הסטודנט להשיג ציון של 90 לפחות בשתי העבודות הסמינריוניות.

- תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית.
- הגשת הצעת המחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים. עם הגשת הצעת המחקר ועמידה בכל החובות המפורטות למעלה, יעבור הסטודנט למעמד של דוקטורט שלב ב', יבצע את המחקר ויכתוב את הדו"ח.

(יתר הפרטים בהקשר למסלול זה ניתן לראות בתקנון לימודים מתקדמים).

3. מסלול לימודי מחקר מקדים

אוכלוסיית היעד: מסלול לימודים זה מיועד לסטודנטיות וסטודנטים אשר סיימו לימודי תואר שני בהפרעות בתקשורת ובתחומים משיקים ללא תזה, בציון 92 לפחות. מועמדים אלה יידרשו להשלים, לכל הפחות עבודת גמר מחקרית (תזה). תנאי הקבלה למסלול זה הם:

א. סיום לימודי התואר השני בציון 92 לפחות.

ב. ציון של 92 לפחות בעבודת הגמר או בבחינה המסכמת.

ג. עמידה במבחן באנגלית (לסטודנטים שלא ניגשו למבחן באנגלית לפני התחלת לימודי התואר השני).

ד. אישור בכתב ממנחה שמסכים להנחותו בעבודת הגמר המחקרית.

ה. הצהרת כוונות של המועמד לגבי המחקר המוצע וההתיכנות של ביצוע המחקר וכתיב התזה בפרק הזמן הנורמטיבי למסלול זה (עד שלושה עמודים). מאושרת על ידי המנחה המיועד.

ו. אישור הוועדה החוגית ללימודי דוקטורט.

מועמדים שיתקבלו למסלול זה צריכים להשלים כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) ולעמוד בתכנית לימודים שתוטל עליהם ע"י הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי. משך הלימודים הנורמטיבי במסלול זה הינו שנה אחת בלבד.

השלמת הלימודים במסלול זה אינה מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי. לאחר אישור עבודת הגמר המחקרית, המועמד יגיש את מועמדותו כמקובל במסלול הרגיל.

287

מדעי הזיקנה – גרונטולוגיה

חוג לימודים למ"א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ' יובל פלגי**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' אריאלה לבנשטיין (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ' יצחק בריק (מומחה), פרופ' ישראל דורון, פרופ' יובל פלגי.

מרצה בכיר: ד"ר טובה בנד וינטרשטיין, ד"ר גרי סינוף.

מרצה: ד"ר מיכל אייזקסון, ד"ר דנה פרילוצקי (מומחה), ד"ר דקלה סגל־כרפס.

עמית הוראה: גב' מירי יבין, רו"ח אילן להט, עו"ד ד"ר אמיר להט, ד"ר סוניה לצטר־פאו, גב' שושי קיסרי, ד"ר יהודית ראובני, פרופ' אברהם רזניק.

מזכירות החוג

עוזרת מינהלית לראש החוג: **גב' לילך סודרי**

מזכיר החוג: **מר גל הדרי**

חדר 1016, קומה 10, מגדל אשכול

שעות הקבלה: ימים א', ב', ג', ה': בין השעות 10:00-12:00

יום ד': 10:00-14:00

טל. חיצוני: 04-8240815, 04-8288151 פנימי 2815, 8151

אתר החוג: http://hw.haifa.ac.il/gero/hebrew

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שני: **פרופ' יובל פלגי**

מטרת הלימודים

תכנית הלימודים לקראת תואר מ"א במדעי הזיקנה – גרונטולוגיה מבוססת על המטרות הבאות:

1. לפתח את דור העתיד בהוראה ובמחקר אקדמי בגרונטולוגיה.
2. להכשיר כוח אדם מקצועי ומיומן בעבודה, בטיפול, בניהול ומנהיגות בכירה בשירותי הבריאות והרווחה לזקנים.

התכנית מכוונת לפתח ולהעמיק:

1. גופי ידע בגרונטולוגיה תוך שימוש בגישות רב־תחומיות ורב־מקצועיות עם אוריינטציה רב־תרבותית.
2. מיומנויות וכישורים להבנת תהליכים פיזיולוגיים, חברתיים, פסיכולוגיים, כלכליים, פוליטיים וסביבתיים בזיקנה.
3. היכרות עם מערכות שירותי הבריאות והרווחה לזקנים והערכת חקיקה ומדיניות חברתית בזיקנה.
4. היכרות עם תחומי הטיפול הרב מקצועי בזקן ומשפחתו.

תנאי קבלה

- תואר ראשון במקצועות הבריאות, עבודה סוציאלית, סיעוד, מדעי ההתנהגות והחברה, פסיכולוגיה, רפואה, ריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה, מינהל ציבורי, חינוך, משפטים, מדעי החיים (במקרים מיוחדים תישקל מועמדותם של תלמידים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים).
- ציון ממוצע משוקלל בב"א של 80 ומעלה ולא פחות מ־76 בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר בוגר.
- ציון 70 ומעלה בבחינת הכניסה באנגלית.
- 2 מכתבי המלצה מאנשי אקדמיה ו/או אנשי מקצוע.
- מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו לתואר.
- מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

מבנה הלימודים

החוג מציע שני מסלולי לימוד:

מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה)

התכנית מבוססת על לימודי מחקר, לימודים עיוניים ופרקטיקום בהתאם להתמחות. על הסטודנט ללמוד קורסים בהיקף של 32 שש"ס, לכתוב לפחות שתי עבודות סמינריוניות ולהגיש עבודת תיזה מחקרית.

***מסלול התיזה מותנה בציון סופי של 85 לפחות בכל אחד מהקורסים הנ"ל: "שיטות מחקר" ו"היבטים חברתיים של זיקנה" הנלמדים בשנת הלימודים הראשונה.**

עבודת התיזה נעשית בהנחייה של חבר סגל בהתאם לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים. על הסטודנט להשתתף בסמינר הכנה לכתיבת תיזה. משך הלימודים במסלול זה הוא עד שלוש שנים.

מסלול ב' – כולל בחינת גמר מסכמת

התכנית מבוססת על לימודים עיוניים ולימודי מחקר בהתאם להתמחות, פרקטיקום ובחינת גמר מסכמת.

על הסטודנט ללמוד קורסים בהיקף של 40 שש"ס, לכתוב לפחות שלוש עבודות סמינריוניות ולגשת לבחינת גמר מסכמת.

בסיום הלימודים תתקיים בחינת גמר.

על התלמיד להירשם מידי שנה, כולל תלמידים שסיימו לשמוע קורסים וכותבים עבודת תזה.

הרישום למערכת של הסטודנטים יעשה בייעוץ עם העוזרת המינהלית לראש החוג.

בחוג למדעי הזיקנה – גרונטולוגיה קיימות שלוש התמחויות בכל אחד ממסלולי הלימוד:

התמחות במדיניות ומינהל

התמחות בטיפול בזקן ובמשפחתו

התמחות בגרונטולוגיה פיננסית

מסיימי התואר במדעי הזיקנה – גרונטולוגיה יקבלו בצירוף לאישור הזכאות לתואר גם ספח התמחות עפ"י תחום ההתמחות בו יבחרו.

התמחות במדיניות ומנהל

מסלול א' עם תזה

מסלול ב' ללא תזה

ראש ההתמחות: **פרופ' ישראל דורון**

בהתמחות זו הלימודים יתמקדו בהיבטים של מדיניות, שירותים, מנהל וכלכלה בהקשר של זקנה ובהקשר של תהליכי הזדקנות של האוכלוסייה.

התוכנית תכשיר סטודנטים למחקר בתחומים אלו וכן תהווה מסגרת אקדמית להכשרת

אנשי ניהול, אנשים לעבודה בארגונים המטפלים בזקנים, ותכשירם לפיתוח שירותים לאוכלוסיה הזקנה וכן לעיצוב מדיניות חברתית.
התמחות במדיניות ומינהל מזכה בהכרה מטעם משרד העבודה לניהול מעונות לזקנים.

התמחות בטיפול בזקן ובמשפחתו

מסלול א' עם תזה

מסלול ב' ללא תזה

ראש ההתמחות: **פרופ' יובל פלגי**

בהתמחות זו הלימודים יתמקדו ביסודות הערכה, אבחון, דרכי תקשורת ודרכי טיפול והתערבות עם זקנים.
להתמחות זו יתקבלו סטודנטים הבאים ממקצועות הטיפול (עבודה סוציאלית, סיעוד, פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, הפרעות בתקשורת, רפואה ופסיכולוגיה); וכן סטודנטים בעלי תואר ראשון שאינם ממקצועות הטיפול אך עברו לימודי השלמה בתחום הטיפולי כפי שייקבעו על-ידי ראש מסלול ההתמחות וראש החוג.
לימודי ההשלמה יכללו, לכל הפחות, את הקורסים הבאים: פסיכופתולוגיה, מבוא לפסיכולוגיה ופסיכולוגיה התפתחותית.
התוכנית תכשיר סטודנטים למחקר ותשמש גם מסגרת אקדמית אשר תכשיר אנשי טיפול מהמקצועות השונים לטיפול בזקנים ובבני משפחתם. ההתמחות תעשיר את הידע של הסטודנטים בתחום הטיפול והעבודה עם זקנים ותאפשר קידום הטיפול של אנשי המקצוע השונים באוכלוסיית הזקנים.

התמחות בגרונטולוגיה פיננסית

מסלול א' עם תזה

מסלול ב' ללא תזה

ראש ההתמחות: **פרופ' ישראל דורון**

בהתמחות זו הלימודים יתמקדו בהיבטים הפיננסיים, כלכליים, כספיים, פנסיוניים, רכושיים ותעסוקתיים בהקשר של זקנה ותהליכי הזדקנות האוכלוסייה.
לתוכנית זו יתקבלו סטודנטים בעלי תואר ראשון מתארים פיננסיים (כלכלה, ראיית חשבון, אקטואריה, ניהול, מנהל עסקים). סטודנטים המעוניינים ללמוד בתוכנית זו שאין להם תואר ראשון פיננסי, יוכלו להתקבל על תנאי, במסגרתו יחויבו לקחת "אשכול" קורסי השלמה בתחום הכלכלה.
התוכנית תחשוף את הסטודנטים למגוון הקשרים תיאורטיים ומעשיים של כלכלת הזקנה וההזדקנות, בכל רמות הפעילות הכלכלית: ברמת המיקרו - כלכלת ורכוש המשפחה והיחיד, ברמת המאזו- בכלכלת הקהילה; וברמת המאקרו - בהקשרים של מדיניות ותכנון מימון הבריאות, הביטחון הסוציאלי, והרגולציה הלאומית והבינלאומית. התוכנית תשמש כמסגרת אשר "תתחבר" עם קורסי תעודה משלימים למקצוע של "מתכנן פיננסי".

מסלול כללי

מסלול א' עם תזה

מסלול ב' ללא תזה

מסלול זה מיועד לסטודנטים אשר לא מעוניינים לבחור אחת מההתמחויות הנ"ל.
מסלול זה הינו מסלול מיוחד וניתן לבחירה רק לאחר קבלת אישור ראש החוג.
במסלול זה יש צורך בפרקטיקום אך לא יינתן ספח התמחות.

תכנית הלימודים

הלימודים מרוכזים ביום לימודים אחד בשבוע, כאשר בשנה השנייה בנוסף, יבצעו הסטודנטים 4 שעות שבועיות בתכנית הפרקטיקום.
תכנית הלימודים כוללת קורסי חובה בהיקף של 20 שש"ס אותם ילמדו כל הסטודנטים (בשני המסלולים) בשנת הלימודים הראשונה.
סטודנטים במסלול תזה ילמדו בסמסטר השני בשנה הראשונה ללימודים סמינר הכנה לתזה.
בשנה השנייה ללימודים יילקחו קורסי חובה ובחירה בהתמחות, קורסי בחירה כלליים של החוג בהיקף הנדרש וקורס פרקטיקום, שיתקיים לאורך כל שנת הלימודים השנייה.
סטודנטים במסלול ללא תזה ילמדו בשנה השנייה ללימודים קורסי חובה ובחירה של ההתמחות, קורסי בחירה כלליים של החוג בהיקף הנדרש, וקורס פרקטיקום, שיתקיים לאורך כל שנת הלימודים השנייה.

מבנה תוכנית הלימודים

	מסלול א'	מסלול ב'
1. קורסי חובה	20	20
2. קורסי חובה להתמחות	8	8
3. פרקטיקום + סמינר מלווה	4	4
4. קורסי בחירה	0	8
סה"כ שש"ס	**32**	**40**

הערה: סטודנטים במסלול הכללי יקחו קורסי בחירה בהיקף של 16 שש"ס במסלול ללא תזה ו-8 במסלול תזה ממבחר קורסי החובה והבחירה בחוג.

פירוט קורסי החובה

סמינר הכנה לתיזה	0 שש"ס
שיטות מחקר	4 שש"ס
פסיכולוגיה של הזיקנה	2 שש"ס
היבטים חברתיים של הזיקנה	2 שש"ס
מדיניות חברתית	2 שש"ס

שרותי בריאות לקשיש: מבנם, תפקודם והשפעתם עליו	2 שש"ס
סטטיסטיקה	2 שש"ס
שינויים מנטליים התנהגותיים בזיקנה	2 שש"ס
היבטים פיזיולוגיים של הזיקנה	2 שש"ס
ביולוגיה של הזיקנה	2 שש"ס
סה"כ	**20 שש"ס**

פירוט קורסי התמחות במדיניות ומינהל

תיאוריות בניהול המשאב האנושי	2 שש"ס
תיאוריות וגישות לבטחון סוציאלי ופנסיה בזיקנה	2 שש"ס
סוגיות בחיי דיירי בתי אבות	2 שש"ס
בקרה ניהולית בארגוני רווחה ובריאות הציבור: היבטים תיאורטיים ומעשיים	2 שש"ס
פרקטיקום במוסדות לזקנים + סמינר מלווה	4 שש"ס
סה"כ קורסי חובה להתמחות	**12 שש"ס**

פירוט קורסי התמחות בטיפול בזקן ובמשפחתו

גישות תיאורטיות ויישומיות להערכה ואבחון של הזקן ומשפחתו	2 שש"ס
לחץ והתמודדות בזיקנה	2 שש"ס
תיאוריות ומודלים של גישות טיפול מותאמות לזקנים	2 שש"ס
רשת התמיכה הבלתי פורמלית: היבטים קליניים	2 שש"ס
פרקטיקום: התנסות עם זקנים + סמינר מלווה	4 שש"ס
סה"כ קורסי חובה להתמחות	**12 שש"ס**

פרוט קורסי התמחות בגרונטולוגיה פיננסית

מבוא לגרונטולוגיה פיננסית	2 שש"ס
היבטים מתודולוגיים בחקר גרונטולוגיה פיננסית	2 שש"ס
היבטים רגולטוריים, חוקיים ואתיים	2 שש"ס
הגנות פיננסיות: ביטוח, ביטוח סוציאלי, ופנסיה	2 שש"ס
מיקרו כלכלה, מהלך חיים, ומוכנות פיננסית	2 שש"ס
אקטואריה וניהול סיכונים בזיקנה	2 שש"ס
מיסוי וזיקנה	2 שש"ס

תרגיל תכנון נכסים לקראת פרישה	2 שש"ס
פרקטיקום + סמינר מלווה	4 שש"ס
סה"כ קורסי חובה להתמחות	**20 שש"ס**

שקלול ציונים

מסלול א'

קורסים	50%
עבודת גמר מחקרית-תיזה	40%
2 סמינריונים	10%

מסלול ב'

קורסים	65%
בחינת גמר	25%
3 סמינריונים	10%

◆◆◆

לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטור לפילוסופיה)

יו"ר ועדת הדוקטורט בחוג: **ד"ר טובה וינטרשטיין**

תכנית הלימודים מאפשרת קבלת תואר דוקטור לפילוסופיה. מטרותיה להכשיר אנשי אקדמיה, מחקר ואנשי מקצוע, בעלי ראיה מחקרית רב תחומית ואינטגרטיבית ובעלי יכולת לפתח מחקר בתחום הזקנה, וכן לעודד מצוינות ולהקנות מיומנויות לבצע מחקר על תהליכי זקנה והזדקנות מנקודת מבט רב־תחומית, ומחקר המתבסס על תיאוריות (Theory driven research), תוך הבנת הייחודיות והטבע הדינאמי של זקנה והזדקנות בקונטקסט המיוחד של החברה הישראלית.

מועדי הרשמה

הדיון בקבלת מועמדים חדשים נערך פעמיים בשנה – לקראת סמסטר א' ולקראת סמסטר ב'. לפיכך יש להגיש את כל חומר המועמדות עד לתאריך 1 באוגוסט (לקבלה לסמסטר א') או עד לתאריך 1 בדצמבר (לקבלה לסמסטר ב').

מבנה הלימודים

הלימודים יתקיימו בשלושה מסלולים:

1. **<u>מסלול רגיל</u>:** התוכנית מיועדת לסטודנטים בעלי תואר שני במדעי הזיקנה – גרונטולוגיה, עבודה סוציאלית, ומוסמכים ממקצועות הבריאות, החברה, או תחומים רלבנטיים אחרים (כמו משפטים, ביולוגיה) ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל. סטודנטים מתחומים אחרים אשר יתקבלו למסלול הרגיל, יידרשו לקחת קורסי השלמה, מעבר לקורסי החובה.

מועמד המבקש להירשם כתלמיד לתואר שלישי חייב למלא את התנאים הבאים:

1. ממוצע 86 לפחות בלימודי המ"א ו־90 בתיזה.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים, אחד ממכתבי ההמלצה יהיה מנחה עבודת הגמר המחקרית.
3. התקשרות והסכמה בכתב של מנחה לעבודת הד"ר.
4. הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע (עד עשרה עמודים), מאושרת על ידי מנחה עבודת הד"ר המיועד.

תוכנית הלימודים

כל תלמיד יחויב בלימודי חובה (בהיקף של 8 שש"ס) לפי הפירוט שלהלן:

סמינר מחקר לדוקטורנטים (מחלקתי) — 4 שש"ס

פילוסופיה של המדע — 2 שש"ס, שיעור ספציפי בתחום הקשור לנושא הדוקטורט שיקבע באופן אישי על־ידי מנחה עבודת הד"ר — 2 שש"ס

משך הלימודים לכתיבת עבודת הדוקטורט הוא ארבע שנים.

2. **<u>מסלול ישיר לדוקטורט</u>:** לימודים במסלול זה מיועדים לסטודנטים מצטיינים שברצונם להמשיך ברצף ללימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודי תואר שלישי.

תנאי קבלה למסלול זה:

1. ציון 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים.
3. התקשרות והסכמה בכתב של מנחה לעבודת הד"ר.
4. הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע (עד עשרה עמודים), מאושרת על ידי מנחה עבודת הד"ר המיועד.
5. אישור הועדה החוגית.

תכנית הלימודים

- השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת מ"א, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.
- הגשת שתי עבודות סמינריוניות או חלופה שוות ערך, שנקבעה יל ידי החוג. ואושרה ע"י הרשות ללימודים מתקדמים. על התלמיד להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות.
- תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות, סיומם בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון 90 לפחות.
- הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

משך הלימודים לכתיבת עבודת הדוקטורט הוא שלוש שנים. תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט כמפורט לעיל.

3. **<u>מסלול לימודי מחקר מקדים</u>**

מסלול זה מיועד לשתי אוכלוסיות סטודנטים: 1. סטודנטים שאינם מוסמכי חוגים למדעי הזקנה – גרונטולוגיה, אך עומדים בתנאי הקבלה לדוקטורט יתבקשו להשלים קורסים מלימודי הגרונטולוגיה. תוכנית הלימודים תותאם לסטודנט בהתאם לרקע שלו, מתוך הקורסים הבאים: היבטים חברתיים של זקנה/תיאוריות בגרונטולוגיה, פסיכולוגיה של הזקנה, היבטים פיזיולוגיים של הזקנה (בהתחשב בתכנית הלימודים שנלמדה בתואר שני). ועדת הקבלה החוגית יכולה לבקש שיעורי השלמה נוספים בהתאם לצורך. התלמידים יידרשו לעמוד בכל מטלות הקורסים. 2. סטודנטים אשר סיימו לימודי תואר שני ללא תזה, בציון 90 לפחות, יוכלו להתקבל למסלול זה אם הם עומדים בתנאי הקבלה ובהתאם להחלטת הועדה החוגית. הסטודנטים יידרשו להשלים עבודת תזה וקורסים נוספים במידת הצורך.

*** סיום הלימודים במסלול זה אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי.**

290

סיעוד

ע"ש צ'ריל ספנסר

חוג לימודים לב"א (חד־חוגי, ארבע־שנתי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ' ענת דרך זהבי**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור חבר: פרופ' דפנה בירנבוים כרמלי, פרופ' מיכל גרנות, פרופ' אפרת דגן, פרופ' ענת דרך־זהבי, פרופ' שריל זלוטניק, פרופ' דורית פוד, פרופ' אפרת שדמי, פרופ' תמר שוחט, פרופ' משה ברונשטיין (מומחה).

מרצה בכיר: ד"ר הדס גולדבלט, ד"ר אנה זיסברג, ד"ר מקסים טופז, ד"ר רועי טרייסטר.

מרצה: ד"ר מעין אגמון, ד"ר אורית כהן קסטל (מומחה), ד"ר עינב סרולוביץ, ד"ר גליה שמי (מומחה, אמריטוס).

עמית הוראה: גב' איילת ארבל, ד"ר אסתי בהט, ד"ר שירן בורד, גב' מלי בן אדיבה, גב' יעל ארנוב, ד"ר יחיאל בן־עמי, ד"ר גלית ברנשטוק, גב' חגית גולדנשטיין, ד"ר גלית גולדזק, גב' אודליה גילון, גב' אילנה דובובי, ד"ר מרים דוד, פרופ' יואל דונחין, ד"ר רונית היינריך, פרופ' מרים הירשפלד, גב' מיכל הרשלר, גב' דלית וילהלם, גב' נאוה זוארץ, מר שרון זיו, ד"ר אנואר חטיב, גב' יהודית חסידה, גב' מרינה לאוננקו, ד"ר ענת לבר־סגל, ד"ר עולא מזבר, גב' רואן נוסייבה, ד"ר לילא נסאר, גב' מור סבאן, ד"ר אריקה סוזן, גב' סיביה סוסונוב, ד"ר אתי סממה, מר ג'ודת עיד, ד"ר מירי פלג, ד"ר סיגל פרלמן נאור, ד"ר רות פרסר, גב' נטלי ציון, גב' ויקטוריה צ'רניאק, מר דני קרפ, גב' קרול רביד, ד"ר דורית רייספלד, ד"ר שרית רשקוביץ, ד"ר שרה שחף, ד"ר אורלי שפירא, ד"ר מיכל שפירא שפילר, גב' מיכל תאני.

מזכירות החוג

מגדל אשכול, קומה 8, חדר 802

פקס: 04-8288017

שעות הקבלה במזכירות החוג: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' דבי מישור**
טלפון חיצוני: 04-8288004, פנימי: 8004
דוא"ל: dmishor@univ.haifa.ac.il

מרכזת מזכירות תלמידים: **גב' רבקה פדר**
טלפון חיצוני: 04-8249136, פנימי: 3136
דוא"ל: rfeder@univ.haifa.ac.il

מזכירות החוג: **גב' מריה אנטונלי**
טלפון חיצוני: 04-8288016, פנימי: 8016
דוא"ל: mlvovsky@univ.haifa.ac.il

מזכירת לימודים קליניים: **גב' חיה בן נחום**
טלפון חיצוני: 04-8288021, פנימי: 8021
דוא"ל: hayaben@univ.haifa.ac.il

סגל היחידה ללימודים קליניים

ראש היחידה ללימודים קליניים: **גב' דלית וילהלם**
מתאמות לימודים קליניים: **גב' קרול רביד, גב' מלי בן אדיבה, גב' נאוה זוארץ**
מתאמות הוראה מקוונת: **גב' אילנה דובובי, גב' מור סבאן**
מרכזת סימולציות אנושיות : **גב' מירי פלג**
מרכזת מזכירות לימודים קליניים: **גב' חיה בן נחום**
מרכזת מזכירות הסימולציות: **גב' דלית להב**

אתר החוג באינטרנט: http://hw.haifa.ac.il/nursing/hebrew

הלימודים לתואר ראשון

(בוגר למדעים בסיעוד)

תכנית הלימודים לתואר ראשון בחוג לסיעוד מקנה ידע אקדמי ומקצועי בתחום הסיעוד ומכשירה אחיות ואחים מוסמכים. בוגרי התכנית רוכשים כישורים לעסוק בתפקידי סיעוד מגוונים במערכת הבריאות של המאה ה־21.

יעדי התכנית:

- להכשיר למתן טיפול ישיר ולתמיכה בלקוח ובמשפחתו.
- לפתח מיומנויות מחקר, חשיבה ביקורתית, למידה עצמית, קבלת החלטות קליניות וניהוליות הנחוצות למתן טיפול מקצועי איכותי ובטוח.
- לפתח חשיבה מערכתית והבנה כלכלית לגבי הקשר בין המטופלים לבין מערכות הבריאות שונות.
- לעבוד בצוות רב־מקצועי כדי לקדם את מטרות המטופל והמערכת וכדי להוביל פרויקטים מקדמי בריאות.
- לקדם את הבריאות של מטופלים ובני משפחה בכל רמות המנע; להדריך וליצור סביבה בריאה ברמת הפרט והמערכת.

תנאי קבלה

לחוג לסיעוד יתקבלו מועמדים — אשר יעמדו בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ובחתך הקבלה הנדרש על ידי החוג, 8 יחידות מדעיות בבגרות ומבחן התאמה חוגי.

כל מועמד ימלא ויחתום על הצהרת בריאות והיעדר עבר פלילי.

החוג שומר לעצמו את הזכות לקבל מועמדים גם בהתבסס על אחד או יותר מהתנאים הבאים:

ראיון אישי או קבוצתי עם ראש החוג/ראש תכנית הלימודים/חבר סגל בחוג; השתתפות בתכנית ליווי לסטודנט.

מועמדים בעלי תואר אקדמי

מועמדים בעלי תואר ב.א. ממוסד אקדמי מוכר, יוכלו להתקבל ללימודים בחוג לסיעוד על סמך הישגיהם בלימודי התואר: א. ציון סופי משוקלל 86 לפחות ומבחן התאמה חוגי. כמו כן, במידת הצורך לאחר ההרשמה יוזמן המועמד לראיון קבלה עם ראש החוג/ראש תכנית הלימודים/חבר סגל בחוג. ב. סטודנטים שיתקבלו לתכנית לימודים זו ילמדו את תכנית הלימודים המלאה של ארבע שנים.

קבלה לשנה מתקדמת

מועמדים שלמדו בחוגים לסיעוד באוניברסיטאות אחרות יוכלו להירשם לשנה מתקדמת (שנה ב' בלבד). כתנאי קבלה לחוג המועמדים הנ"ל יהיו חייבים:

א. בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ובחתך הקבלה הנדרש ע"י החוג באותה שנה ומבחן התאמה חוגי.

ב. באישור ציונים המוכיח זכאות להמשך לימודים עיוניים באוניברסיטה שבה למדו. האישור יישלח ישירות למזכירות החוג.

ג. תכנית הלימודים הסופית תקבע לאחר קבלת אישור של החוג שהקורסים אותם למדו באוניברסיטה האחרת תואמים את תכני הקורסים של החוג לסיעוד באוניברסיטת חיפה.

הכרה בלימודים קודמים

- בכפוף לתקנון לימודי תואר ראשון המתפרסם בשנתון האוניברסיטה.
- החוג אינו מכיר בהתנסויות קליניות שהתבצעו מטעם מוסדות אקדמיים אחרים.

מבנה תכנית הלימודים לתואר ראשון

משך הלימודים הינו ארבע שנים. התלמיד מחויב לתכנית הלימודים המתפרסמת בשנתון בשנה שבה החל את לימודיו בחוג, וכן לעדכונים אשר יתפרסמו לקראת מועד הרישום למערכת לפני תחילת שנת הלימודים ו/או במהלך שנות הלימוד.

תכנית הלימודים מורכבת מלימודים עיוניים, מלימודים קליניים ומלימודים קליניים מעשיים. התכנית הינה אינטגרטיבית ומכוונת להכשיר בוגר בעל יכולות אקדמיות ומקצועיות.

1. לימודים עיוניים

א. **סיעוד:** יסודות הסיעוד, מבוא למיומנויות בין-אישיות, מיומנויות בין־אישיות, אפידמיולוגיה, ניהול במערכות בריאות, כלכלת בריאות, ניהול הטיפול, חוק ואתיקה, יסודות בקידום בריאות, פרויקט קידום בריאות, סמינר מחקר, פרמקולוגיה קלינית בסיעוד, תזונה קלינית וכתיבה מדעית.

ב. **מדעי הטבע, החיים והרפואה:** כימיה, ביוכימיה, ביולוגיה של התא, מיקרוביולוגיה, אנטומיה, פיזיולוגיה, גנטיקה, אימונולוגיה, פתולוגיה, פרמקולוגיה, המטולוגיה ואנדוקרינולוגיה.

ג. **מדעי החברה:** פסיכולוגיה, פסיכולוגיה התפתחותית וחברתית, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, סטטיסטיקה, ושיטות מחקר.

ד. **מדעי הרוח:** החל משנת הלימודים תשע"ג על כל תלמיד ללמוד 4 נ"ז, במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח. הרישום יתבצע תחת תכנית הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. את לימודי "דרך הרוח" ניתן יהיה ללמוד בכל אחת משנות הלימוד לתואר.

סיום לימודי "דרך הרוח" בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים תופיע תחת האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח" בכתובת: http://woh.haifa.ac.il

2. לימודים קליניים עיוניים

מבוא לסיעוד קליני, בריאות וחולי המבוגר שמרני I, בריאות וחולי המבוגר– כירורגי I, בריאות וחולי הילד והמתבגר, בריאות וחולי הנפש, בריאות וחולי האשה, בריאות וחולי המבוגר שמרני II, בריאות וחולי המבוגר כירורגי II, סוגיות בבריאות וחולי, חשיבה קלינית.

3. התנסויות קליניות מעשיות בארגוני בריאות ומסגרות טיפוליות.

ההתנסויות הקליניות המעשיות הן: התערבות במצבים קליניים הדורשים אשפוז, התערבות במצבים קליניים באשפוז ובקהילה והתערבות במצבים קליניים – אימון מתקדם. בסה"כ 8 התנסויות בתחומים הבאים: קהילה, רפואה פנימית, כירורגיה, רפואה דחופה, ילדים, בריאות האישה, בריאות הנפש ואימון מתקדם (סטאז').

ההתנסויות הקליניות המעשיות מתקיימות במרפאות הקהילה כגון: "שירותי בריאות כללית", תחנות לבריאות המשפחה, בלשכת הבריאות ומרכזי אשפוז באזור הצפון והמרכז: בי"ח לגליל מערבי-נהריה, מזרע (עכו), העמק (עפולה), רמב"ם (חיפה), כרמל (חיפה), בני ציון (חיפה), בי"ח גריאטרי-פלימן (חיפה), טירת הכרמל, הלל יפה (חדרה), שער מנשה (פרדס חנה), מרכז גריאטרי בית בלב (חיפה), אסותא (חיפה), , בית חולים אלישע ושרותי בריאות לאומית.

ההתנסויות הקליניות המעשיות מתקיימות החל מסמסטר ב' של שנה ב' ועד תום שנה ד'.

משך ההתנסות: 24 שעות שבועיות (3 ימי התנסות בשבוע) ובתקופת האימון המתקדם (שנה ד') 24 שעות שבועיות (3 ימי התנסות בשבוע). התנסויות אלו מנוהלות ע"י אחים/יות שהם מדריכים קליניים מנוסים. חלק מימי ההתנסות המעשיים יהיו במתכונת של סימולציות מקוונות (מול מחשב) ואנושיות (עם שחקנים).

בסיום כל תקופת - התנסות בתחום מסוים יעריך המדריך/ה את הישגיו ויכולותיו של הסטודנט בנוכחות ובשיתוף הסטודנט. **ציון המעבר בהתנסות מותנה בהערכת מדריך, בעמידה בדרישות מבחן ידע של החוג ובאישור סופי של היחידה ללימודים קליניים.**

- **קיימת חובת נוכחות של 100% בהתנסויות הקליניות המעשיות (סטודנט שייעדר מסיבה כלשהי מההתנסות יחויב להשלים את כל השעות החסרות).**
- **כל סטודנט מתנסה במהלך הלימודים הקליניים במספר מוסדות בריאות ברחבי הארץ** (כמפורט בסעיף 3 לעיל).
- **במידת הצורך, בהתנסויות הקליניות המעשיות יתקיימו: במשמרות שונות, בחופשת סמסטר, ובמהלך חופשת הקיץ. סטודנטים שיתנסו בקיץ ילמדו את הקורסים מלווי ההתנסות במקביל.**

על מנת לגשת למבחן הממשלתי, משרד הבריאות מחייב לחתום על טופס הצהרה.

חובות התלמידים

1. על התלמידים לסיים חובת אנגלית שפה זרה, עד סוף שנה ב,כתנאי מעבר לקורסים בדרג 3 (שנה ג, ד).
2. קיימת חובת נוכחות בכל מפגש בקורס שאותו לומד התלמיד, אלא אם כן הודיע המרצה אחרת בכתב.
3. קיימת חובת הכנה מוקדמת של חומר לימודי כפי שנקבע על ידי המרצה לקראת מפגש; על התלמידים למלא את כל הדרישות הלימודיות שיוטלו עליהם במהלך המפגשים.
4. קיימת חובת נוכחות של 100% בלימודים הקליניים המעשיים ובקורסים מלווי הקליניקה.

קורס מיומנויות מחשב

על כל סטודנט בשנה א' להיבחן ולהוכיח את ידיעותיו בנושא "מיומנויות מחשב".

על כל תלמיד תואר ראשון לקבל במהלך לימודיו פטור מקורס מיומנויות מחשב. בעת הרישום לתוכנית הלימודים, חובה על כל סטודנט להירשם לקורס "מיומנויות מחשב" על מנת שיוכל לגשת לבחינת הפטור שתתקיים בשבועות הראשונים של הסמסטר. סטודנט שלא יעמוד בהצלחה במבחן הפטור יידרש ללמוד בקורס מקוון במיומנויות מחשב ולגשת למבחן בסוף הקורס.

ציון עובר במבחן ובקורס הינו לפחות 70.

<u>פטור במיומנויות מחשב הוא תנאי לסיום התואר. מומלץ לסיים חובה זו במהלך שנת הלימודים הראשונה.</u>

ציוני מעבר בקורסים

- ציון עובר – 70 בקורסים: יסודות הסיעוד, לימודים קליניים־מעשיים.
- ציון עובר – 65 בקורסים: בריאות וחולי המבוגר שמרני I, בריאות וחולי המבוגר כירורגי I, בריאות וחולי הילד והמתבגר, בריאות וחולי הנפש, בריאות וחולי האישה, בריאות וחולי המבוגר שמרני II, בריאות וחולי כירורגי II, סוגיות בבריאות וחולי, מבוא לסיעוד קליני א+ב, חשיבה קלינית.
- ציון עובר – 60 בקורסים: שיטות מחקר, מבוא למיומנויות בין אישיות, כתיבה מדעית, מושגי יסוד בסוציולוגיה, סטטיסטיקה, מבוא לפסיכולוגיה, אפידמיולוגיה, מיומנויות בין־אישיות, חשיבה ניהולית בארגוני בריאות, קורסי ניהול, חוק ואתיקה, יסודות בקידום בריאות, סמינרי מחקר, אלימות במשפחה, פרמקולוגיה קלינית, תזונה קלינית, כלכלת בריאות, כאב כרוני בגיל המבוגר, גרונטולוגיה, מבוא לניהול הטיפול.
- ציון עובר – 55 בקורסים: מדעי הטבע, החיים והרפואה. אנטומיה ופיזיולוגיה, כימיה וביוכימיה, ביולוגיה של התא, מבוא לאימונולוגיה, מיקרוביולוגיה, פתולוגיה, פרמקולוגיה, גנטיקה, המטולוגיה, ואנדוקרינולוגיה.

קורסים חוסמים

- סטודנט שנכשל באחד מהקורסים כמפורט להלן, יהיה עליו לחזור על הקורס בשנה עוקבת. מומלץ לגשת לייעוץ במזכירות תלמידים.
- **שנה א':** סטודנט הנכשל בסמסטר א' בקורסים: יסודות הסיעוד א', אנטומיה ופיזיולוגיה א', כימיה וביוכימיה א' לא יוכל ללמוד בסמסטר ב' את קורסי ההמשך בהתאמה.

  סטודנט הנכשל בסמסטר ב' בקורסים: יסודות הסיעוד לא יוכל להתחיל את הלימודים הקליניים העיוניים, מיומנויות בין אישיות, וחשיבה קלינית.

  סטודנט הנכשל בסמסטר ב בקורסים: אנטומיה ופיזיולוגיה ב' ג', כימיה וביוכימיה ב' לא יוכל ללמוד את הקורסים: פרמקולוגיה, מיומנויות בין אישיות, בריאות וחולי המבוגר שמרני (I), ובריאות וחולי המבוגר כירורגי (I) וחשיבה קלינית.

- **שנה ב':** סטודנט הנכשל בסמסטר א' בקורסים: פרמקולוגיה, מבוא לסיעוד קליני ב, מיומנויות בין־אישיות, בריאות וחולי המבוגר שמרני (I), ובריאות וחולי המבוגר כירורגי (I) לא יוכל ללמוד את הקורסים: לימודים קליניים עיוניים (הילד והמתבגר) ולימודים קליניים מעשיים, חשיבה קלינית, ומיומנויות בין אישיות.
- סטודנט הנכשל בסמסטר ב' בקורסים: לימודים קליניים עיוניים, חשיבה קלינית, מיומנויות בין אישיות לא יוכל ללמוד את קורסי ההמשך בהתאמה ולימודים קליניים מעשיים.
- **שנה ג':** סטודנט הנכשל בסמסטר א' ו-ב' בקורסים: לימודים קליניים עיוניים, חשיבה קלינית ומיומנויות בין אישיות לא יוכל ללמוד את קורסי ההמשך בהתאמה ולימודים קליניים מעשיים.
- **שנה ד':** סטודנט הנכשל בסמסטר א' בקורסים: לימודים קליניים עיוניים, לא יוכל ללמוד את קורסי ההמשך בהתאמה. ולימודים קליניים מעשיים (אימון מתקדם).
- הרישום לסמינרים בשנה ד' (מחקר וקידום בריאות) מותנה במעבר בהצלחה של קורסים ספציפיים, עפ"י ייעוץ המרכזת האקדמית של השנה.

ההחלטות האקדמיות והמקצועיות, בכל הקשור לסטודנטים במהלך הלימודים הקליניים המעשיים, מתקבלות על סמך ביצועיו האקדמיים של הסטודנט, התנהגותו המקצועית והאישית, כפי שהם באים לידי ביטוי בהערכות המתבצעות ע"י המדריך בשדה, סגל היחידה ללימודים קליניים ומבחני ידע. סטודנט שנכשל בהתנסות קלינית לא יוכל להמשיך לימודיו בקורסים מלווי הקליניקה: מיומנויות בין אישיות וחשיבה קלינית.

הערה: פירוט הדרישות והמטלות הכרוכות בהתנסויות הקליניות יימסר בכתב לתלמיד בתחילת כל שנת לימודים.

"תמכין"- הנגשת ההשכלה הגבוהה

תכנית "תמכין" מיועדת לסטודנטים בשנה א' אשר עשו פסיכומטרי שלא בשפה העברית והתקבלו עם ציון של פחות מ־120 נקודות (ציון הפטור); או סטודנטים שהתקבלו בקבלה חריגה.

ראש החוג יהיה רשאי להוסיף או לפטור סטודנט מהתכנית.

התכנית כוללת קורס 'כתיבה אקדמית' במהלך סמסטר א' בהיקף של 3 שעות שבועיות; ובמהלך סמסטר ב' בהיקף של 2 שעות שבועיות.

פרט לכך, לכל סטודנט יוצמד חונך/כת משנה ד' אשר ילווה וייפגש עם הסטודנטים בתכנית.

תלמיד במעמד על תנאי

- תלמיד הנכשל בקורס אחד או שניים – חייב לחזור עליהם בשנה העוקבת.
- תלמיד הנכשל בקורס המהווה דרישת קדם – לא יורשה להשתתף בקורס ההמשך.

התלמיד יברר מהן דרישות הקדם לקורסים השונים וידאג למלאן. דרישות הקדם מפורטות ברשימת הקורסים באינטרנט והן מחייבות. מזכירות תלמידים תבדוק את מילוי דרישות הקדם השונות הנדרשות במהלך שנת הלימודים ולא בתחילתה. לכן,

תלמיד שנרשם לקורס שאינו רשאי ללמוד בו בגלל אי עמידה בדרישות הקדם או בתנאי המעבר משנה לשנה ושילם, יבוטל רישומו לקורס גם אם נבחן וקיבל ציון. ציון זה לא יוכר.

- תלמיד שלא עבר בהצלחה ימשיך בלימודיו העיוניים המתוכננים למעט קורסים כפי שמפורט לעיל. התלמיד ילמד את הלימודים הקליניים המעשיים שבהם נכשל, בשנה העוקבת.
- **תלמיד שנכשל בקורס קדם ועוכבו לימודיו נדרש להרכיב את תכנית הלימודים בתאום מראש עם מזכירות החוג.**

תכנית לימודים ללא חתימת מזכירות החוג – לא תאושר. (לדוגמא: תלמיד שלומד קורסים משנים ב' ו־ג' באותה שנה).

יציאה להתנסות קלינית מעשית מותנית בהמצאת האישורים הבאים:

1. אישור חיסונים: על פי הנחיות משרד הבריאות, **<u>כל סטודנט לסיעוד חייב להתחסן בחיסונים הבאים עד סוף שנה א' ללימודיו</u>**: חיסון נגד דלקת כבד נגיפית (מסוג B), חיסון משולש נגד אדמת, חצבת וחזרת (MMR), השלמת חיסון נגד טטנוס ודיפטריה, מבחן מנטו לשחפת, חיסון נגד פוליו. הנחיות מפורטות ניתן לקבל במזכירות החוג. עד סוף שנה א' על הסטודנט להציג למזכירות היחידה ללימודים קליניים אישור משרד הבריאות על קבלת כל החיסונים.
2. **הצהרת בריאות חתומה (ראה קישור באתר היחידה הקלינית).**
3. **הצהרה <u>חתומה</u> בדבר היעדר עבר פלילי (ראה קישור באתר היחידה הקלינית).**
4. **מסמכים נוספים שיועברו על ידי המוסד שבו מתבצעת ההתנסות הקלינית המעשית.**

<u>התחלת ההתנסות המעשית בשנה ב' כפופה לעמידה בכל התנאים הנ"ל. התחלת ההתנסות הקלינית בשנים ג' ו- ד' כפופה לעמידה בתנאים 4-2.</u>

השיבוץ להתנסויות נעשה על פי הקריטריונים הבאים:

1. דרישות משרד הבריאות
2. המחלקות בהן מתאפשרת התנסות, התאמה לצרכי הסטודנט ובהתאם לאילוצי מערכת.
3. מצבו הסוציו אקונומי של הסטודנט על פי דיווח הדיקנאט

הערות:

1. הוצאות נסיעה להתנסויות הקליניות המעשיות והוצאות רכישת מדים, סטטוסקופ וציוד נוסף חלות על הסטודנט.
2. במהלך כל ההתנסויות, כולל אימון מתקדם, הסטודנטים אינם זכאים לדרוש שכר עבור תקופת ההתנסות.
3. סטודנט שחייב להשלים את חובותיו באנגלית, ילמד אנגלית רק בימים שאינו מתנסה בקליניקה.

פטור מהשתתפות בקורס

סטודנט המעוניין לקבל פטור מהשתתפות בקורס, יגיש בקשה מנומקת בכתב למזכירות החוג יחד עם תוכן הקורס (סילבוס) ותדפיס ציון הקורס בו למד ואשר על סמך לימודים אלה מבקש את הפטור. ועדה אקדמית בחוג תדון בבקשה והסטודנט יקבל תשובה בכתב ממזכירות החוג. מומלץ להגיש את הבקשה לפני תחילת הלימודים. כמו כן מומלץ להשתתף בשיעורים בקורס הרלוונטי עד לקבלת הפטור.

הפסקת לימודים

הפסקת לימודים ביוזמת רשויות החוג

ראש החוג רשאי להפסיק את לימודיו של סטודנט בכל אחד מהמקרים הבאים:

1. סטודנט אשר נמצא כבלתי מתאים למקצוע, בכל שלב של לימודיו. ההחלטה על כך תתקבל לאחר התייעצות עם המרצים ו/או המדריכים הנוגעים בדבר, שמיעת המלצת הועדה לענייני סטודנטים של החוג ולאחר שניתנה לתלמיד הזדמנות להשמיע את טענותיו בפני ראש החוג.
2. סטודנט אשר עבר במסגרת לימודיו עבירה על כללי האתיקה המקצועית ו/או הוראות החוק.
3. תלמיד שנכשל או לא עמד בתנאי המעבר בקורס חובה כלשהו פעם שניה (בשנה עוקבת).
4. תלמיד שנכשל בשלושה קורסים או יותר בשנת לימודים אחת או שנכשל שנית בלימודים קליניים.
5. סטודנט שנכשל פעמיים בהתנסות קלינית – בין אם עוקבת ובין אם לא, יופסקו לימודיו בחוג לסיעוד.

הוועדה לענייני תלמידים תדון בסטודנטים שמצב הלימודים מצריך החלטה מיוחדת.

הוחלט על המשך לימודים – תקבע לסטודנט תכנית סמסטריאלית למשך סמסטר אחד או למשך שנה אחת. בתום הסמסטר או השנה ייבדקו:

- ממוצע מצטבר, שיעור כישלונות, עמידה או אי עמידה בתנאי המעבר של כל המקצועות בתכנית שנקבעה לו. לא עמד התלמיד בדרישות – תידון הפסקת לימודיו שנית.
- ראש החוג רשאי להפסיק לאלתר לימודיו של תלמיד שלא עומד בדרישות האקדמיות של הקורסים.
- תלמיד שלימודיו הופסקו ביוזמת החוג רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופת צינון של שלוש שנים, עליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג שייקבעו לשנה בה יירשם מחדש. אחרי שלוש שנים הסטודנט יחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

על התלמיד להודיע למנהל התלמידים על הפסקת לימודיו, וליידע את החוג.

תלמיד יוכל להפסיק את לימודיו הקליניים רק למשך שנה בלבד.

חידוש לימודים

- תלמיד שאושרה לו הפסקת לימודים ומבקש לחדשם – יערוך רישום לאוניברסיטה כמקובל. שב התלמיד ללימודים בתום שנתיים הפסקה – יוכרו הקורסים שלמד לצורך המשך לימודיו. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים – רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים ששמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות.
- תלמיד שלא אושרה לו הפסקת לימודים בכתב ו/או לא סיים לימודיו לתואר ראשון בתוך שש שנים רצופות – חייב בהרשמה מחדש ובעמידה בתנאי הקבלה המחייבים באותה העת.

תנאים לקבלת תואר ב"א

קבלת התואר מותנית:

- בעמידה בכל תנאי המעבר;
- בסיום כל חובות הלימודים בחוג בתקופה שלא תעלה על שש שנות לימוד רצופות.

תנאים לקבלת תואר אח/ות מוסמך/ת

* סיום חובות הלימודים בתואר בחוג לסיעוד
- עמידה בבחינה הממשלתית לתואר אח/ות מוסמך/ת – ציון עובר 60.

על הסטודנט מוטלת החובה לבדוק את דרישות משרד הבריאות כתנאי להגשת מועמדות למבחן הממשלתי לתואר אח/ות מוסמך/ת ולרישום בפנקס הסגל אחיות במשרד הבריאות.

ההגשה נעשית באופן מרוכז דרך מזכירות תלמידים בחוג. המצאת האישורים הנדרשים היא באחריות הסטודנט לרבות חתימה על מסמכים הנדרשים ע"י משרד הבריאות.

ניתן לקבל את נהלי משרד הבריאות והמסמכים הרלבנטיים במזכירות החוג.

תכנית לימודים כללית

שנה ראשונה

ביולוגיה של התא	ש' 2	שש"ס 2	נ'
אנטומיה	ש' 9	שש"ס 9	נ'
פיסיולוגיה	ש' 4	שש"ס 3	נ'
כימיה וביוכימיה	ש' 6	שש"ס 6	נ'
יסודות הסיעוד	ש' 6	שש"ס 6	נ'
מבוא לפסיכולוגיה ופסיכולוגיה התפתחותית	ש' 2	שש"ס 4	נ'

מבוא לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
מבוא למיומנויות בין אישיות	ש'	2 שש"ס	2 נ'
מבוא לאימונולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
מיקרוביולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
מבוא לסיעוד קליני א	ש'	2 שש"ס	2 נ'
כתיבה מדעית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
גנטיקה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
	סה"כ שנה א'		

44 נ'

שנה שנייה

פתולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
פרמקולוגיה	ש'	6 שש"ס	6 נ'
עזרה ראשונה	ע"מ	1 שש"ס	0 נ'
מבוא לסיעוד קליני ב'	ש'	4 שש"ס	4 נ'
מיומנויות בין אישיות	ש'	4 שש"ס	4 נ'
אפידמיולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
היבטים מערכתיים של העבודה הסיעודית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
חשיבה קלינית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
לימודים קליניים חקירה ואבחון בקהילה ובאישפוז	ע"מ	1 שש"ס	1 נ'
שיטות מחקר	ש'	2 שש"ס	2 נ'
כלכלת בריאות	ש'	2 שש"ס	2 נ'
תזונה קלינית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
בריאות וחולי המבוגר שמרני	ש'	5 שש"ס	5 נ'
בריאות וחולי המבוגר כירורגי	ש'	4 שש"ס	4 נ'
בריאות וחולי הילד והמתבגר	ש'	6 שש"ס	6 נ'
גרונטולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
סטטיסטיקה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
	סה"כ שנה ב'		**48 נ'**

שנה שלישית

מבוא לניהול הטיפול	ש'	2 שש"ס	2 נ'
בריאות וחולי הנפש	ש'	4 שש"ס	4 נ'
בריאות וחולי האישה	ש'	4 שש"ס	4 נ'
בריאות וחולי המבוגר שמרני II	ש'	3 שש"ס	3 נ'
בריאות וחולי המבוגר כירורגי II	ש'	4 שש"ס	4 נ'

חשיבה קלינית	ש'	4 שש"ס	4 נ'
יסודות בקידום בריאות	ש'	2 שש"ס	2 נ'
מיומנויות בין אישיות	ש'	4 שש"ס	4 נ'
לימודים קליניים באשפוז	ע"מ	6 שש"ס	6 נ'
חוק ואתיקה	ש'	2 שש"ס	2 נ'

חובת בחירה קורס אחד בתחום ניהול (רשימת הקורסים תפורסם בהמשך):

ניהול	ש'	4 שש"ס	4 נ'
סה"כ שנה ג'			**39 נ'**

שנה רביעית

ניהול	ש'	4 שש"ס	4 נ'
פרוייקט קידום בריאות	ש'	4 שש"ס	4 נ'
סוגיות בבריאות וחולי	ש'	5 שש"ס	5 נ'
סמינר מחקר	ס"מ	4 שש"ס	4 נ'
פרמקולוגיה קלינית בסיעוד	ש'	1 שש"ס	1 נ'
לימודים קליניים באשפוז בקהילה	ע"מ	2 שש"ס	1 נ'
לימודים קליניים: אימון מתקדם	ע"מ	2 שש"ס	2 נ'
לימודים קליניים מעשיים – אימון מתקדם	ש'	6 שש"ס	0 נ'
מיומנויות בין אישיות הכנה לעולם העבודה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
סה"כ שנה ד'			**25 נ'**

בחירה ממדעי הרוח*

* שהחלו את לימודיהם בתשע"ג ואילך – חובה ללמוד 4 נ"ז

לימודים בתכנית המשותפת לחוג לסיעוד ולפקולטה למשפטים

מועמדים העומדים בדרישות הקבלה של החוג לסיעוד ושל הפקולטה למשפטים יוכלו להשלים תואר ראשון בשני התחומים בתכנית משולבת המאפשרת סיום הלימודים בחמש שנות לימוד. התכנית מתמקדת בהכשרת בוגרים עם מיומנויות בתחומי הבריאות והמשפט, כולל סוגיות חוק ואתיקה ודילמות מוסריות בעולם הרפואה.

◆◆◆

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה לתואר שני: **ד"ר הדס גולדבלט**

מטרת הלימודים

תוכנית המ.א. מכוונת להרחבת הידע אודות סוגיות מרכזיות בסיעוד ולפיתוח של מיומנויות מחקריות בקרב אנשי מקצוע בכירים בתחום. התכנית מאורגנת סביב שלושה צירים מרכזיים: הציר המתודולוגי שמטרתו פיתוח חשיבה ביקורתית ואנליטית וכישורי מחקר מתקדמים, ציר התוכן שבמרכזו טיפול וקידום איכות חיים במצבי בריאות וחולי מורכבים והציר הניהולי שמטרתו פיתוח תפישה מערכתית וכישורי ניהול מתקדמים.

בוגרי התכנית יוכלו למלא תפקידים בכירים במערכת הבריאות, לבצע ולנהל מחקרים ואף להשתלב במסלולים שונים של הוראה ומחקר באקדמיה. שילובן של מיומנויות מחקר מתקדמות עם בסיס ידע קליני נרחב יעמידו את בוגרי התכנית בקו הראשון של פיתוח יישומי ואקדמי של תחום הסיעוד.

תנאי הקבלה

אחים ואחיות מוסמכים בוגרי תואר ראשון בסיעוד או בתחום אחר ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, בעלי ממוצע של 85 ומעלה. המועמדים שיעברו סינון ראשוני יוזמנו לענות על מטלת כתיבה לתכנית לימודי המ"א. חלק מהמועמדים יוזמנו גם לראיון כחלק מתהליך הקבלה.

כל המועמדים יידרשו לעבור בחינה באנגלית בציון 70 ומעלה.

בנוסף על תנאים ראשוניים אלה, יתבקשו המועמדים למלא טופס שאלון אישי.

מועמדים שהתארים הקודמים שלהם הם ממוסדות להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בהם אינה עברית יהיו חייבים לעבור בחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה.

מבנה הלימודים

החוג מציע שני מסלולי לימוד:

מסלול א' – מסלול עם כתיבת עבודה מחקרית – תיזה

מסלול זה מבקש להקנות לתלמיד ידע מעמיק בתחום התמחות מסויים, שליטה בשיטות מחקר הרלוונטיות לתחום זה וכן לפתח את כישוריו לנתח ממצאי מחקר באופן עצמאי. כתיבת עבודת גמר מחקרית תסכם ותגלם ידע וכישורים אלה.

חובות התלמיד במסלול א':

1. השלמת קורסים בהיקף של 30 שש"ס. על התלמיד לסיים את חובות השמיעה עד תום השנה השנייה ללימודים.
2. כתיבת עבודה סמינריונית אחת.
3. הגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה). הגשת התיזה לשיפוט תתאפשר רק לאחר סיום כל חובות השמיעה והגשת העבודות הנדרשות.

4. טרם הגשת עבודות הגמר יהיה על הסטודנט להציג את מחקריו בע"פ בפני סגל החוג.

הערה: בתום סמסטר ב' של שנת הלימודים הראשונה בתכנית, תבדוק הוועדה החוגית ללימודי תואר שני את הישגי התלמידים ותוכל להמליץ על העברת תלמיד ממסלול א' למסלול ב'.

תנאי מעבר לשנה ב' במסלול א' – ממוצע של 80 לפחות בשנה א'.

שקלול הציונים – מסלול א':

קורסים	45%
עבודות סמינריוניות	15%
עבודת תיזה	40%

מסלול ב' –מסלול עם פרויקט גמר

התכנית במסלול זה מבוססת על לימודים עיוניים מגוונים בתחום הסיעוד. מסלול זה מבקש להקנות לתלמיד ידע ומיומנויות הדרושים על מנת להוביל ולהטמיע שינוי בארגון/במוסד רפואי.

חובות התלמיד במסלול ב':

1. השלמת קורסים בהיקף של 36 שש"ס. יש לסיים את חובות השמיעה עד תום השנה השנייה ללימודים.
2. כתיבת 2 עבודות סמינריוניות.
3. עמידה בדרישות הפרקטיקום: תלמידי מסלול זה נדרשים להשתתף בפרקטיקום בהיקף של 6 שש"ס.

מטרת הפרקטיקום הינה להקנות ללומדים את הידע והמיומנויות הדרושים על מנת להוביל ולהטמיע שינוי בארגון/מוסד רפואי. הוא ייארך 3 סמסטרים, החל מסמסטר ב' של שנה א', ועד לתום סמסטר ב' של שנה ב'. התוצר הסופי יהיה פרויקט הגמר.

שקלול הציונים – מסלול ב':

קורסים	60%
עבודות סמינריוניות	20%
פרויקט גמר	20%

מעבר ממסלול לימודים אחד למשנהו יתאפשר באישור הוועדה החוגית ללימודי תואר שני עד סוף השנה הראשונה בלבד. במקרה של מעבר ממסלול למסלול יחוייב התלמיד בכל דרישות המסלול החדש.

תנאי מעבר לשנה ב' במסלול ב' – ממוצע של 80 לפחות בשנה א'.

השלמות לקראת רישום לתואר שני בסיעוד

א. אחים ואחיות מוסמכים אשר הינם בוגרים של אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן

אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל אשר פועלות באישור מל"ג, יידרשו בלימודי השלמה בטרם יתקבלו לתואר שני. מכסת שיעורי ההשלמה תקבע באופן פרטני ע"י הוועדה החוגית לתואר שני.

על מנת להגיש מועמדות ללימודי תואר שני יידרשו מסיימי ההשלמות ל:

1. ממוצע של 85 ומעלה בתואר הראשון/שני.
2. ממוצע של 80 ומעלה בלימודי ההשלמה.
3. שאר הדרישות החלות על מועמדים ללימודים, ר' להלן.

מועמדים **שאינם אחים מוסמכים** ויש להם תואר ראשון/שני **לא בסיעוד** – כל מקרה יידון לגופו.

מסלול לימודי מחקר מקדים

מסלול לימודים זה מיועד לשתי אוכלוסיות סטודנטים:

1. בעלי תואר שני מחוגים שאינם בתחום הסיעוד, אך עומדים בתנאי הקבלה. מועמדים אלה יתבקשו להשלים קורסים מלימודי סיעוד. תוכנית הלימודים תיקבע על ידי המנחה ובאישור ועדת המ.א. החוגית.
2. סטודנטיות וסטודנטים אשר סיימו לימודי תואר שני בסיעוד ללא תיזה, בציון 90 לפחות. מועמדים אלה יידרשו להשלים עבודת תיזה.

השלמת הלימודים במסלול לימודי מחקר מקדים תימשך שנה אחת בלבד.

השלמת הלימודים במסלול זה אינה מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי. המועמד יגיש את מועמדותו כמקובל במסלול הרגיל ויידרש לעמוד בכל דרישות הקדם והחובות של מסלול זה.

◆◆◆

הלימודים לתואר שלישי (ד"ר)

יו"ר הוועדה לתואר שלישי: **פרופ' דפנה כרמלי**

(290301-17-01)

יעדי התכנית

תוכנית חדשה זו היא הראשונה בארץ המציעה לימודים לקראת תואר שלישי בסיעוד. מטרת התכנית היא להעניק לאנשי מקצוע בכירים בסיעוד או בתחומים קרובים הכשרה מחקרית ואקדמית מתקדמת שתהווה בסיס להשתתפות בפיתוח הסיעוד כדיסציפלינה מובחנת בעלת גוף ידע משלה. בוגרי התכנית יוכלו לאייש תפקידי הנהגה ועיצוב מדיניות בשדה ולהשתלב במסלולים שונים של מחקר והוראת סיעוד באקדמיה.

1. **מנהיגות מקצועית בסיעוד**

   אחיות ואחים בעלי תואר שלישי בסיעוד יוכלו לאייש עמדות מפתח מקצועיות וניהוליות ואף ליצור ידע מעמיק ושיטתי על מנת להוביל תוכניות פיתוח בסיעוד ולבסס את העשייה הסיעודית על ראיות מחקריות עדכניות.

2. **תרומה לפיתוח מחקר בסיעוד**

   בהיותה מעוגנת בתכנים שבטווח עיסוקיהם של אחיות ואחים תסייע תוכנית הדוקטורט בפיתוח כלים מתודולוגיים ותיאורטיים מובחנים שעניינם עולם הסיעוד על גווניו ומורכבותו הייחודיים.

3. **הוראה אקדמית בסיעוד**

   מסיימי התוכנית, בעלי תואר דוקטור בסיעוד, יהיו מועמדים מבוקשים להוראה בתוכניות האקדמיות להכשרת אחים ואחיות מוסמכים, הנפתחות בשנים אלה במטרה לצמצם את החסר באנשי מקצוע אקדמיים בתחום.

בתכנית שלושה מסלולים

המסלול הרגיל

תנאי הקבלה

1. תואר 'מוסמך' במסלול א' (עם תזה) בסיעוד, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל
2. ציון ממוצע של 86 לפחות בלימודי המ.א. ולפחות 86 בעבודת התיזה.
3. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמי; אחד ממכתבי ההמלצה יהיה ממנחה עבודת התיזה בתואר השני.
4. אישור בכתב בדבר התקשרות עם מנחה מן החוג לסיעוד המוכן/ה להנחות את המועמד בעבודת הדוקטורט.
5. הצהרת כוונות של המועמד לגבי המחקר המוצע (עד חמישה עמודים), מאושרת על ידי המנחה המיועד.
6. אישור הוועדה החוגית ללימודי דוקטורט.

דרישות קדם:

ציון 85 ומעלה בכל הקורסים הבאים (משמונה השנים האחרונות), ברמת מ.א. -

- מערכת הבריאות בישראל
- שיטות מחקר כמותניות
- סטטיסטיקה
- שיטות מחקר איכותניות
- תאוריות ויישומן במערך המחקרי

הערות:

- סטודנט יוכל להתקבל לתוכנית לאחר שהשלים את דרישות הקדם, או להשלימן במהלך שנת הלימודים הראשונה בתכנית הדוקטורט.
- ניתן יהיה להשלים את דרישות הקדם עם תלמידי המוסמך בחוג לסיעוד באוניברסיטת חיפה.
- מנחה הדוקטורט יוכל לבקש מהסטודנט לקחת קורסים נוספים – שלא יעלו על 16 שש"ס – על פי הרקע של הסטודנט ונושא המחקר.
- קורסים שקולים מאוניברסיטה מוכרת יזכו בפטור.

תכנית הלימודים

לימודי חובה לדוקטורט – 8 שש"ס (הקורסים ייחודיים לתכנית הדוקטורט המוצעת)

1. **סמינר דוקטורט: סוגיות בסיעוד** ובריאות (4 שש"ס) – הסמינר ילווה את תלמידי התכנית בשלבים המוקדמים של לימודי הדוקטורט במטרה לפתח כישורים נדרשים לכתיבת הצעת מחקר, חיבור הדוקטורט ומאמרים מדעיים. במסגרת הסמינר יציגו המשתתפים בעיות תיאורטיות, מתודולוגיות, לוגיסטיות וסובסטנטיביות עמן הם מתמודדים ויפגשו עם חוקרים שיציגו את עבודותיהם ומהלך התפתחותן. הצגות אלה יהוו בסיס לדיון ביקורתי משותף לאנשי הסגל ולסטודנטים.
2. **סוגיות מתקדמות בשיטות מחקר כמותניות בסיעוד ובריאות** – (2 שש"ס) – שיטות מחקר כמותניות מתקדמות יוצגו בדגש על יישום בנושאי סיעוד ובריאות, ובעיקר: factor analysis ויישומים לצרכי פיתוח ותיקוף שאלונים; structural equation modeling (SEM), כולל שימוש בתוכנות כגון AMOS לביצוע ניתוחי נתונים; מודלים היראכיים וניתוחי שרידה.
3. **סוגיות מתקדמות בשיטות מחקר איכותניות בסיעוד ובריאות** (2 שש"ס) – היבטים אפיסטמולוגיים והיסטוריים של מחקר איכותני יהוו מסגרת לבחינה ביקורתית של מחקרים בנושאי בריאות וסיעוד, המבוססים על מגוון של שיטות מחקר איכותניות, כגון תצפית, תצפית משתתפת, ראיונות מובנים למחצה, ניתוח תוכן. לצד הדיון בעבודות חיצוניות יאספו הסטודנטים וינתחו נתונים איכותניים הקשורים למחקרם, ויבחנו אופנים אפשריים להעשרת מחקרים כמותניים באמצעות מודולה איכותנית.

תלמידי המחקר יוכלו להשתתף בשיעורים נוספים הקשורים לנושא הדוקטורט, בתיאום עם מנחה העבודה ומורה הקורס המבוקש.

החל משנת הלימודים השנייה ובכל אחת משנות הלימודים לתואר שלישי, ישתתפו תלמידות ותלמידי המחקר בסמינרים המחלקתיים, אשר יתקיימו בימי חמישי בבוקר (2-4 מפגשים מדי סמסטר).

כל תלמידות ותלמידי הדוקטורט יידרשו להציג את הצעת המחקר לדוקטורט ביום מיוחד של הצגת הצעות מחקר שיתקיים בחוג. הצגת הצעת המחקר תהיה לפני הגשת ההצעה לשיפוט ובאישור המנחה. יש לתאם את הצגת המחקר מול מזכירות החוג.

בסיום עבודת הדוקטורט יוצג המחקר במפגש ייחודי בפני סגל המחלקה.

מסלול ישיר לדוקטורט

תנאי קבלה

1. ציון ממוצע 92 לפחות בלימודי הב.א. בסיעוד ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
2. ניתן להתקבל לאחר שנה בלימודי תואר שני בממוצע 92.
3. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים.
4. אישור בכתב בדבר התקשרות עם חבר סגל בכיר מן החוג לסיעוד המוכן להדריך את עבודת הדוקטורט.
5. הצהרת כוונות של המועמד לגבי המחקר המוצע (עד חמישה עמודים), מאושרת על ידי המנחה.
6. אישור הועדה החוגית ללימודי דוקטורט.

הוועדה החוגית ללימודי דוקטורט תוכל לאשר מעבר של תלמיד מתכנית המאסטר למסלול ישיר ללימודי דוקטורט לא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה לתואר שני.

מבנה ותכנית הלימודים

- השלמת קורסים (בציון מספרי) בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת מ"א, בציון משוקלל של 90 לפחות, הכוללות את דרישות הקדם המופיעות לעיל. הלימודים יכללו הגשה של שתי עבודות סמינריוניות שבכל אחת מהן קיבל הסטודנט ציון של 90 לפחות.
- תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הוא השלמת קורסים בציון מספרי מתוכנית המ"א בהיקף של 16 שש"ס לפחות בציון משוקלל של 90 לפחות. בין הקורסים תיכלל לפחות עבודה סמינריונית אחת שזכתה לציון 90 לפחות.
- הצעת המחקר לדוקטורט תוגש עד תחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.
- עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, והשלמת כל חובות הלימודים בתנאים המפורטים לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.
- משך הלימודים עד סיום שלב א' לא יעלה על שנתיים.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה במסלול הישיר לדוקטורט עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט כמפורט לעיל. משלב זה ואילך יתנהלו הלימודים באופן זהה למסלול הדוקטור הרגיל.

משך הלימודים בשלב השני של המסלול הוא שלוש שנים.

תלמיד יוכל לפרוש מן המסלול הישיר לדוקטורט בכל שלב, אם אינו מעוניין להמשיך בו, ויהא עליו להשלים את מכסת הלימודים ושאר החובות הנדרשים לקבלת התואר השני, בין אם במסלול א' ובין אם במסלול ב'.

מבנה עבודת הדוקטורט

העבודה תוגש לשיפוט תוך ארבע שנות לימוד. העבודה תיערך באחת משתי התבניות הבאות:

1. חיבור רגיל, אשר לא יעלה על יותר ממאתיים עמודים (לא כולל, תקציר, רשימה ביבליוגרפית ונספחים).
2. אסופת פרקים בהתאם לתקנון הלימודים לתואר שלישי.

295

פיזיותרפיה

חוג לימודים B.P.T (חד־חוגי, ארבע־שנתי)
וחוג לימודים M.Sc

ראש החוג: **פרופ׳ אלי כרמלי**

כל הכתוב בתקנון החוג, הינו בנוסף לתקנוני האוניברסיטה.

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ רות דיקשטין (אמריטוס), פרופ׳ יוכבד לויפר.

פרופסור חבר: פרופ׳ אלי כרמלי.

מרצה בכיר: ד״ר גלי דר, ד״ר אירית ויסמן־פוגל, ד״ר מיכל כפרי, ד״ר עינת קודש, ד״ר טל קרסובסקי.

מרצה: ד״ר מיכל אלבוים־גביזון, ד״ר אסנת עטון־עיני, ד״ר הילה שריג־בהט.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: ד״ר קרן אור־חן, גב׳ סחר אנדראוס, ד״ר טלי אשכנזי, גב׳ גליה בוגומילסקי, מר ספירו בולוס, גב׳ נטע ביאר, מר עופר בלוטרייך, גב׳ סאסקיה בלום־דראט, מר דוד בן אלישע, ד״ר שלומי בן־משה, ד״ר אורית בראון־בנימין, גב׳ חן ברלין, מר שלי בר־סלע, גב׳ מירב גזית־גרינוולד, מר ולדימיר גרמן, גב׳ זהבה דוידוב, ד״ר אלחנדרו וולובלסקי, גב׳ מירי חנגה, גב׳ עדי טולדנו, ד״ר אבירן יצחקי, ד״ר דינה כהן, מר צביקה כץ, גב׳ מירי להב, פרופ׳ ג׳רמי לואיס, ד״ר דניאל לוין, פרופ׳ מנחם נהיר, גב׳ באדרה נעאמנה, ד״ר עפרה נצר, מר גל סלע, ד״ר אדם סטריאר, ד״ר מיה קלה־בנצור, פרופ׳ נתי קרין, ד״ר רונן ראובני, ד״ר יהודית רבינסון, ד״ר אדיתה רוואי, גב׳ לוזיה רייזר, ד״ר יוסי רימר, ד״ר ולדימיר שפירא.

תלמיד מחקר: מר יעקב דגן, גב׳ נואית ענבר.

עוזרת הוראה: גב׳ כנרת אפלרויט, מר נדב טולדנו, גב׳ יסמין לברון.

ראש היחידה ללימודים קליניים: גב׳ זהבה דוידוב.

מתאמת היחידה ללימודים קליניים: גב׳ שירה רוטשילד.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' נטלי מוזס**
מזכירת היחידה ללימודים קליניים: **גב' סיגל סיסו**
מזכירת תואר ראשון: **גב' אגנש צ'רקוטי**
מזכירת תואר שני: **גב' לימור דנאן**
חדר 910, קומה 9, מגדל אשכול
טל' חיצוני: 04-8249461, טל' פנימי: 3461, פקס: 04-8288140
שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10:00-13:00

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לקראת תואר ראשון בפיזיותרפיה היא להכשיר אנשי מקצוע בתחום הפיזיותרפיה בעלי הבנה מעמיקה בתפקוד האדם מבחינה ביולוגית, נפשית וחברתית, המסוגלים ליישם הבנה זו לצורך התערבות מקצועית הולמת. לשם כך מתמקדת תכנית הלימודים בהקניית ידע רחב בתחומי מדעי הפיזיותרפיה, הטבע, הבריאות, החברה וההתנהגות, יחד עם מומחיות מקצועית במיומנויות המקצוע.

תאור כללי של תכנית הלימודים

על מנת לפתח כישורים ותפיסות עולם אשר יעודדו יכולת לפתרון בעיות וחשיבה קלינית, ולהמשך לימודים והתפתחות לאורך חייהם המקצועיים של הבוגרים, מדגישה התוכנית שילוב הדוק בין המקצועות העיוניים והמעשיים תוך שימוש בשיטות הוראה המעודדות למידה עצמית.

התכנית מאופיינת על ידי:

- שילוב של מדעי הטבע, הרפואה, החברה וההתנהגות עם מקצועות הפיזיותרפיה החל מהסמסטר הראשון ללימודים.
- שילוב הוראה חזיתית עם סדנאות, תיאורי מקרה, ותרגול בקבוצות קטנות אשר יפתחו מיומנויות בתקשורת, בפתרון בעיות, ובטכניקות טיפוליות,
- הקניית מיומנויות בטכניקות טיפוליות בשלב מוקדם של הלימודים,
- שילוב הכשרה מעשית במסגרות הטיפוליות השונות של המקצוע החל משלבים מוקדמים של תוכנית הלימודים.

תנאי קבלה

הקבלה לחוג לפיזיותרפיה מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג ובראיון לפי צרכי החוג. נדרשת רמת "מתקדמים א'" באנגלית, 4 יחידות לימוד במתמטיקה לפחות, ציון עובר במבחן יע"ל (לפחות 120). מעבר מאוניברסיטה אחרת לשנה מתקדמת בחוג מותנה במקום פנוי, בציון ממוצע בשנה א' של מינימום 90 ובשיקולה של ועדת קבלה. מועמדים בעלי רקע אקדמי קודם חייבים לעמוד בדרישות הקבלה לחוג. ניתן להחליף ממוצע הבגרות בממוצע התואר הראשון.

משך הלימודים

משך הלימודים הינו ארבע שנים. יתכנו שינויים במערכת השעורים במשך שנת הלימודים.

מבנה הלימודים*

תוכנית הלימודים של החוג לפיזיותרפיה בנויה כדלהלן:

בשנה הראשונה נלמדים קורסים בסיסיים במדעי הטבע, הרפואה, החברה, ההתנהגות והפיזיותרפיה.

בשנה השנייה נלמדים קורסים מתקדמים במדעי הטבע, הרפואה, החברה, ההתנהגות והפיזיותרפיה. בסמסטר ב' הלימודים יתקיימו במשך 10 שבועות בלבד ולאחר מכן יצאו הסטודנטים ל־6-8 שבועות לימודים קליניים.

בשנה השלישית והרביעית מתמקדים הלימודים ביישום הידע התיאורטי ובקורסים מקצועיים מתקדמים ובלימודים הקליניים.

כל קורסי החוג בשנה הראשונה, השנייה והשלישית הם קורסי חובה. בשנה הרביעית יהיו מספר קורסי בחירה מבין קורסי החוג.

בנוסף, על התלמידים ללמוד קורסי בחירה מכלל הקורסים האוניברסיטאיים מתוכנית "דרך הרוח" בהיקף של 4 נקודות זכות.

שעות הלימודים באוניברסיטה הן 08:30-20:00, יתכנו לימודים גם בימי שישי בין השעות 08:30-13.00.

הנוכחות בשיעורים הינה חובה!

*יתכנו שינויים במבנה תוכנית הלימודים!

הלימודים הקליניים (התנסויות קליניות)

הלימודים הקליניים הם חלק בלתי נפרד מתכנית הלימודים. מטרת הלימודים הקליניים היא לפתח מיומנויות טיפול המבוססות על הידע התיאורטי שנרכש בקורסים העיוניים. במהלך הלימודים הקליניים מעניקים הסטודנטים טיפולי פיזיותרפיה מגוונים בהדרכת פיזיותרפיסטים מוסמכים שהוכשרו כמדריכים קליניים. לימודים אלו נערכים במרכזים רפואיים (בתי חולים), מכונים, מרכזי שיקום ובקהילה, מרביתם בצפון הארץ ובמרכזה.

הלימודים הקליניים מתבצעים ב־4-5 תקופות אשר משולבות במהלך הלימודים, החל מהשנה השנייה ללימודים. משך כל תקופת לימודים קליניים 6-8 שבועות (סה"כ 28 שבועות). חלק מהלימודים הקליניים מתקיימים בחופשות שבין הסמסטרים ובחופשות הקיץ.

סה"כ כ־1,000 שעות לימודים קליניים.

חובת ההשתתפות בלימודים הקליניים היא של 100%. בתום כל תקופת לימודים קליניים יוערך התלמיד ע"י המדריך במקום ההכשרה. ההערכה הסופית תיעשה באמצעות טופס הערכה שיועבר לחוג. המשך לימודיו של תלמיד שנכשל בלימודים הקליניים, או שהועלו ספקות לגבי התאמתו למקצוע, יובא לדיון בפני הוועדה לענייני סטודנטים לצורך זה. סיום הלימודים מותנה בסיום מוצלח של כל תקופות הלימודים הקליניים.

הלימודים הקליניים מתקיימים בהתאם לסדרי ושעות העבודה המקובלים במקום העבודה.

הוצאות נסיעה ללימודים הקליניים והוצאות רכישת מדים יחולו על הסטודנט.
השיבוץ למקומות ההכשרה נעשה בהתאם לשיקולים ארגוניים ואקדמיים של החוג ושל מקומות ההכשרה ואינו קשור בהכרח למקום המגורים של הסטודנט.

- סטודנט הנכשל בהתנסות על בסיס התנהגות לא מקצועית, וועדה לענייני סטודנטים תדון בהמשך לימודיו כולל בהרשאה ליציאה להתנסות נוספת.
- סטודנט הנכשל בהתנסות על בסיס ידע, חייב לחזור על התנסות זו באותו התחום ולעבור אותה בהצלחה לפני שיוכל לבצע את ההתנסות הבאה.
- סטודנט אשר לא יצא להתנסות מכל סיבה שהיא, חייב לבצע התנסות זו באותו התחום ולעבור אותה בהצלחה לפני שיוכל לבצע את ההתנסות הבאה.
- סטודנט אשר הפסיק את ההתנסות במהלכה או אשר הופסקה לו ההתנסות, משמעותה שנכשל באותה ההתנסות.
- סטודנט אשר נכשל בהתנסות או לא ביצע התנסות מכל סיבה שהיא, לא ימשיך את לימודיו העיוניים עד אשר ישלים ויעבור את ההתנסות אותה לא ביצע או שנכשל בה.
- סטודנט אשר יצא מסדר ההתנסויות הרגיל של המחזור שלו, ישובץ להתנסויות הבאות על בסיס מקום פנוי בלבד. מדובר בסטודנט אשר לא יצא להתנסות מכל סיבה שהיא, סטודנט שנכשל בהתנסות או בסטודנט אשר הפסיק / הפסיקו לו את ההתנסות במהלכה מכל סיבה שהיא.
- סטודנט אשר לא נוכח בכל הפגישות של הקורס "הכנה להתנסות" לא יצא להתנסויות.
- סטודנט הנכשל בלימודים קליניים וקיבל היתר להמשיך בלימודיו – יוכל לצאת להתנסות עוקבת בדרג מתקדם רק לאחר שיעבור בהצלחה את ההתנסות בה נכשל. יציאה להתנסות חוזרת היא על בסיס מקום פנוי בלבד.

תרגול מעשי

חלק מההוראה כוללת תרגול מעשי, כאשר כל סטודנט משמש מודל לחברו הן בעת התרגול והן בזמן הבחינות המעשיות בכל שנות הלימוד. **הלימודים כרוכים בחשיפה גופנית ובמגע פיסי של הסטודנטים זה בזה תוך שמירה על כבוד האדם והתנהגות אתית הולמת. חלק מהלימודים בחוג לפיזיותרפיה כרוכים במאמץ גופני מסוים.**

קיימת חובת נוכחות בכל השיעורים המעשיים.

תוכנית הלימודים כוללת סיורים במרכזים שונים. עלות הנסיעה למרכזים אלו חלות על הסטודנט.

חובות התלמידים

1. לאור דרישות מקומות ההתנסות בהם תוכשר במהלך הלימודים בתואר, על המתקבלים לחוג לפיזיותרפיה לשלוח למזכירות החוג:
   א. טופס "הצהרת בריאות" ממולא וחתום כדין.
   ב. טופס "הצהרה על העדר הרשעה בעבירה פלילית" ממולא וחתום.

2. על הסטודנט מוטלת החובה להציג למזכירות היחידה ללימודים קליניים עד סוף שנת הלימודים הראשונה, אישור על ביצוע כל החיסונים הבאים וטפסים מלאים: א. חיסון נגד דלקת כבד נגיפית (מסוג B), ב. חיסון משולש נגד אדמת, חצבת וחזרת (MMR), ג. השלמת חיסון נגד שעלת טטנוס ודיפטריה, ד. מבחן מנטו לשחפת, ה. חיסון נגד פוליו, ו. חיסון נגד אבעבועות רוח, ז. חיסון נגד שפעת. הנחיות מפורטות ונוהל "חיסיון תלמידי מקצועות הבריאות" ניתן להוריד מאתר החוג באינטרנט. סטודנט שלא יעמוד בתנאי זה לא יצא להתנסות קלינית.
3. על הסטודנטים לסיים חובת אנגלית כשפה זרה כתנאי מעבר לקורסים של שנה שלישית וליציאה להתנסות ראשונה. חובה על כל תלמיד להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מחובותיו לתואר. פירוט ניתן לקרוא בפרק היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה המופיע בשנתון.
4. על הסטודנטים לעבור קורס עזרה ראשונה — כקדם ליציאה להתנסות קלינית.
5. קיימת חובת נוכחות בכל מפגש בקורס אותו לומד הסטודנט. סטודנט שלא עמד בכל תנאי הקורס על כל מרכיביו לא יוכל לגשת לבחינה סופית או להגיש עבודה לציון סופי ויחויב לחזור על הקורס.
6. בכל הקורסים, בהם חלה חובה להגיש עבודה, תוגש עבודה מודפסת. על הסטודנט לשמור לעצמו העתק מהעבודה.
7. סטודנטים בחוג לפיזיותרפיה מחוייבים לכללי האתיקה של המקצוע במהלך כל הלימודים וההתנסויות הקליניות.

פטור מהשתתפות בקורס

קבלת פטור מקורס היא בתנאי שלא חלה התיישנות על פי כללי האוניברסיטה. סטודנט המעוניין לקבל פטור מהשתתפות בקורס יגיש בקשה מנומקת בכתב למזכירות החוג יחד עם תוכן הקורס (סילבוס) ותדפיס ציון הקורס בו למד ואשר על סמך לימודים אלה מבקש את הפטור. מרצה הקורס בחוג ידון בבקשה והסטודנט יקבל תשובה בכתב ממזכירות החוג. במידה וניתן, מומלץ להגיש הבקשה עוד לפני תחילת הלימודים. כמו כן, על הסטודנט להשתתף בשיעורים (בקורס הרלוונטי) עד קבלת הפטור.

תנאי מעבר לשנה מתקדמת

— בשנה א' ציון ממוצע משוקלל של 70 לפחות בכל סמסטר בנפרד (סמסטר א' וסמסטר ב').
ציון ממוצע משוקלל של 70 לפחות בקורסים של כל שנה.
— סטודנט שלא מלא חובותיו ביותר מקורס 1 בדרג 1 לא יוכל לעבור לקורסי דרג 2.
— סטודנט שלא מלא חובותיו ביותר מקורס 1 בדרג 2 לא יוכל לעבור לקורסי דרג 3.
— סטודנט שלא מלא חובותיו ביותר מקורס 1 בדרג 3 לא יוכל לעבור לקורסי דרג 4.
— בקורס המורכב גם מבחינה מעשית וגם מבחינה עיונית, חייב הסטודנט לעבור כל אחת מהבחינות.
— ציון מעבר בבחינה המעשית 70, ובבחינה העיונית 60, אלא אם כן צויין אחרת.
— ציון המעבר בכל קורסי החוג — 60, אלא אם כן צויין אחרת.

– סטודנט הנכשל בקורס אחד או יותר – חייב לחזור עליהם בשנה עוקבת.
– סטודנט הנכשל בקורס המהווה דרישת קדם לקורס/ים מתקדם/ים – לא יורשה להשתתף בקורסי ההמשך.
– ציון מעבר בלימודים קליניים 70.
– תנאי מעבר הקשורים ללימודים קליניים ראה סעיף לימודים קליניים.

תקנון בחינות מעשיות בחוג

בקורס בהם מתקיימות בחינות מעשיות ציון "עובר" בבחינה המעשית הוא תנאי למעבר בקורס.

סטודנט המעוניין לגשת למועד ב' על מנת לשפר ציון בבחינה מעשית חייב להירשם לכך במזכירות החוג, לפחות 10 ימים לפני המועד.

בבחינות המעשיות לא קיימת זכות הויתור.

כל סטודנט ישמש במהלך לימודים כמודל בבחינות מעשיות.

בקשה למועד חריג בבחינות

סטודנט יכול להגיש בקשה למועד חריג בגין מחלה הנמשכת לפחות שבוע. אישור הרופא יהיה תואם לתאריך ימי המחלה ומודפס. דהיינו, האישור יונפק במהלך תקופת המחלה ומודפס כפלט מחשב. אישור רטרואקטיבי ולא מודפס לא יתקבל. ניתן לראות מידע מפורט בתקנון תואר ראשון, מועד חריג.

פיצול לימודים

החוג אינו מעודד פיצול לימודים. בקשות מיוחדות יש להפנות בכתב לראש החוג.

פיצול לימודים עקב כישלון בקורס/ים

סטודנט שנכשל בקורס עיוני או מעשי בסמסטר א' שנה ב' – לימודיו יפוצלו. דהיינו, ילמד במסמטר ב' שנה ב' רק קורסים עיוניים, שהקורס בו נכשל אינו מהווה להם קדם. בשנה לאחר מכן, יהיה שוב סטודנט בשנה ב': בסמסטר א' ילמד את הקורס/ים בו נכשל ובסמסטר ב' את הקורסים המעשיים, עזרה ראשונה. יציאה להתנסות קלינית ראשונה בקיץ, בתנאי שעבר בהצלחה את כל הקורסים.

הפסקת לימודים

הפסקה ביוזמת רשויות החוג

1. ועדה אקדמית של החוג תעקוב אחר ההישגים של כל סטודנט. תלמיד שלא עמד בתנאי המעבר בקורסים או בלימודים קליניים – הוועדה תדון במצבו בכל שנות לימודיו. רשאית הוועדה להורות:
   – חזרה על קורסים / לימודים קליניים.
   – דחיית לימודיו של הסטודנט לתקופה שתקבע על ידי הועדה.
   – הפסקת לימודים לסטודנט
2. תלמיד אשר נכשל או לא עמד בתנאי המעבר של שלושה קורסים או יותר בשנת לימודים אחת יופסקו לימודיו.

הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

תלמיד המבקש להפסיק זמנית את לימודיו – יפנה בכתב לראש החוג וינמק את בקשתו. הפסקת הלימודים תאושר בכתב. במקביל יהיה התלמיד אחראי להודיע על ההפסקה למינהל התלמידים.

חידוש לימודים

תלמיד שאושרה לו הפסקת לימודים ומבקש לחדשם – חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים. שב התלמיד ללימודים בתום שנתיים הפסקה – יוכרו הקורסים שלמד לצורך המשך לימודיו. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים – רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים ששמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות נוספות לפי הצורך.

תלמיד שלא אושרה לו הפסקת לימודים בכתב ו/או לא סיים לימודיו לתואר ראשון בתוך שש שנים רצופות – חייב בהרשמה מחדש ובעמידה בתנאי הקבלה לחוג המחייבים באותה העת.

אישור זכאות לתואר בתום ארבע שנות לימוד

סטודנט רשאי לקבל אישור זכאות לתואר רק אם השלים את כל חובותיו האקדמיים (בקורסים העיוניים, המעשיים ובלימודים הקליניים).

עם סיום הלימודים והענקת התואר יהיה הבוגר רשאי להיבחן בבחינת רישוי של משרד הבריאות. עמידה בבחינה זו מהווה תנאי לקבלת רישיון לעסוק בפיזיותרפיה בישראל.

לידיעתך, לצורך קבלת הרישיון יהיה עליך לצרף הצהרה על היעדר הרשעה בעבירה פלילית והצהרת בריאות.

על הסטודנט/מועמד מוטלת החובה לבדוק את דרישות משרד הבריאות לקבלת רישיון לעסוק בפיזיותרפיה.

תכנית הלימודים

מיומנויות מחשב

על כל תלמיד לתואר ראשון לקבל במהלך לימודיו פטור מקורס "מיומנויות מחשב". בעת הרישום לקורסים חובה על כל סטודנט להירשם לקורס "מיומנויות מחשב" על מנת שיוכל לגשת לבחינת הפטור שתתקיים בשבועות הראשונים של הסמסטר.

סטודנט שלא יעמוד בהצלחה במבחן הפטור יידרש ללמוד בקורס מקוון ב"מיומנויות מחשב" ולגשת למבחן בסוף הסמסטר. ציון עובר במבחן ובקורס הינו 70 לפחות. פטור ב"מיומנויות מחשב" הוא תנאי לסיום התואר. מומלץ לסיימו בשנה א' ללימודים.

***שמירת עותק של הסילבוסים של הקורסים הנלמדים היא באחריות הסטודנט.**

קורסי בחירה מתוכנית "דרך הרוח"

על כל תלמידי התואר הראשון המתחילים את לימודיהם בתשע"ה ללמוד 2-1 קורסים, בהיקף כולל של **4 נ"ז** במסגרת לימודי תכנית ההעשרה האוניברסיטאית "דרך הרוח". הרישום יתבצע תחת תוכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר וסיום הלימודים בתכנית הינו תנאי לקבלת תואר בוגר בפיזיותרפיה.

רשימת הקורסים ופרטים נוספים על התוכנית ניתן למצוא באתר התכנית:
http://who.haifa.ac.il/
לפרטים: גב' שרון שפילמן־שחק, מרכזת התכנית
טלפון: 04-8240124, דואר אלקטרוני: Mindscapes@univ.haifa.ac.il
יחד עם זאת, הסטודנטים המייצגים את האוניברסיטה בנבחרות השונות, יוכלו לקבל 2 נ"ז בגין פעילות זו ע"ח 2 נ"ז מתכנית "דרך הרוח".

שנה א' סמסטר א'				**קדמים**
מבוא לפיזיותרפיה	ש"ת	2 שש"ס	2 נ'	
אנטומיה כללית	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'	
כימיה כללית ואורגנית	ש"ת	2 שש"ס	2 נ'	
ביולוגיה והיסטולוגיה (מתוקשב)	ש'	4 שש"ס	3 נ'	
פיסיקה: מכניקה	ש"ת	5 שש"ס	2 נ'	
ביופיסקה של התא	ש'	3 שש"ס	2 נ'	
אנטומיה עמוד שדרה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	
*מבוא לפסיכולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	
*מבוא לסוציולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	
מיומנויות מחשב	ש'	2 שש"ס	0 נ'	
אנטומיה גפיים א'	ש'	2 שש"ס	2 נ'	

שנה א' סמסטר ב'				**קדמים**
הערכה וטיפול: טכניקות				
שיקומיות בסיסיות	ש"ת	4 שש"ס	2 נ'	אנטומיה כללית, אנטומיה — עמוד שדרה
אנטומיה גפיים ב'	ש"ת	4 שש"ס	2 נ'	אנטומיה גפיים א', אנטומיה כללית, אנטומיה עמוד שדרה
מבוא לביוכימיה	ש"ת	2 שש"ס	1 נ'	כימיה כללית ואורגנית
פיזיולוגיה כללית	ש'	4 שש"ס	4 נ'	ביופיזיקה של התא
מבוא לביומכניקה וחשמל	ש"ת	4 שש"ס	2 נ'	פיסיקה: מכניקה
סטטיסטיקה	ש"ת	4 שש"ס	2 נ'	
**קורס בחירה מתוכנית "דרך הרוח"		4 שש"ס	4 נ'	
*** אנגלית				
סה"כ		**57 שש"ס**	**40 נ'**	

* קורסים אלו ילמדו במסגרת כלל אוניברסיטאית.
** רצוי לקחת את כל הנ' בקורסי הבחירה בשנה א'
*** חובה אונברסיטאית. לימודי האנגלית צריך ללמוד רק מי שבפסיכומטרי ציונו נמוך מ־ 134 (פטור)

שנה ב' סמסטר א'

				קדמים
נוירואנטומיה ונירופיזיולוגיה	ש'	5 שש"ס	5 נ'	
אורתופדיה א'	ש"ת	4 שש"ס	3 נ'	אנטומיה גפיים ב', טכניקות שיקום בסיסיות
פתופיזיולוגיה וקליניקה: נשימה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	אנטומיה כללית, פיזיולוגיה כללית ביופיסיקה של התא
אבחון וטיפול שלד, שריר, עצב א'	ש"ת	5 שש"ס	3 נ'	טכניקות שיקומיות בסיסיות, אנטומיה גפיים ב'
קינזיולוגיה ופתו־קינזיולוגיה א'	ש"ת	3 שש"ס	3 נ'	אנטומיה עמוד שידרה, אנטומיה גפיים ב', מבוא לביומכניקה וחשמל
הערכה וטיפול: מדידות והערכה	ש"ת	4 שש"ס	2 נ'	טכניקות שיקומיות בסיסיות, אנטומיה גפיים ב'
פתופיזיולוגיה כללית (מתוקשב)	ש'	3 שש"ס	3 נ'	אנטומיה גפיים ב', ביופסיקה של התא, פיזיולוגיה כללית
אבחון וטיפול ברקמות רכות	ש"ת	3 שש"ס	1 נ'	
אלקטרותרפיה	ש"ת	4 שש"ס	2 נ'	מבוא לביומכניקה וחשמל
כירורגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	

שנה ב' סמסטר ב'

				קדמים
עזרה ראשונה	סדנא	2 שש"ס	0 נ'	
טיפול נשימתי	ש"ת	3 שש"ס	2 נ'	מערכת הנשימה
קינזיולוגיה ופתופיזיולוגיה ב'	ש"ת	2 שש"ס	2 נ'	קינזיולוגיה ופתוקינזיולוגיה א'
הערכה וטיפול: שיקום בתנועה	ש"ת	3 שש"ס	2 נ'	קינזיולוגיה ופתוקינזיולוגיה א', אורתופדיה א'
אורתופדיה ב'	ש'	3 שש"ס	3 נ'	אורתופדיה א', אבחון וטיפול א'
אבחון וטיפול שלד, שריר, עצב ב'	ש"ת	5 שש"ס	3 נ'	אורתופדיה א', קינזיולוגיה ופתוקינזיולוגיה א', אבחון וטיפול שלד א', הערכה וטיפול: מדידות והערכה
מבוא לפרמקולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	ביופיסיקה של התא, ביוכימיה, פתופיזיולוגיה כללית

הכנה להתנסות	ש'	2 שש"ס	0 נ'	אבחון וטיפול שלד א', הערכה וטיפול: מדידות והערכה
פתופיזיולוגיה וקליניקה:				
ראומטולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	אנטומיה גפיים ב', פיזיולוגיה כללית
תרמותרפיה	ש"ת	3 שש"ס	2 נ'	אנטומיה גפיים ב', מבוא לביומכניקה וחשמל
שנה ב' סמסטר קיץ				
התנסות בבי"ח/מכון	עבודה מעשית	35 ש"ש	4 נ'	טיפול נשימתי, הכנה להתנסות, אורתופדיה ב' אלקטרותרפיה, אבחון טיפול שלד ב', תרמותרפיה, הערכה וטיפול: שיקום בתנועה, הערכה וטיפול: מדידות והערכה, קינזיולוגיה ופתוקינזיולוגיה ב', פרמקולוגיה, כירורגיה, פתו פיזיולוגיה כללית, פתופיזיולוגיה וקליניקה: ראומתולוגיה, עזרה ראשונה
סה"כ		**62 שש"ס**	**48 נ'**	

שנה ג' סמסטר א'				**קדמים**
ניתוח הליכה	ש'	1 שש"ס	1 נ'	קינזיולוגיה ופתוקינזיולוגיה ב'
אבחון וטיפול שלד שריר ג'+ד'	ש"ת	3 שש"ס	2 נ'	אורתופדיה ב', אבחון וטיפול שלד שריר ב'
הערכה וטיפול: תרגילים רפואיים (PNF)	ש"ת	2 שש"ס	1 נ'	הערכה וטיפול: שיקום בתנועה, הערכה וטיפול: מדידות והערכה
פתרון בעיות קליניות	ש"ת	1 שש"ס	1 נ'	פתופיזיולוגיה וקליניקה: ראומתולוגיה, אורתופדיה ב', אבחון וטיפול שלד שריר ב', טיפול נשימתי
נוירולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	נוירואנטומיה ונוירופיזיולוגה

התפתחות הילד א׳: תקינה	ש׳	2 שש״ס	2 נ׳	מבוא לפסיכולוגיה
תקשורת בין־אישית	ש׳	1 שש״ס	1 נ׳	
התפתחות הילד ב׳:				
פסיכולוגיה התפתחותית	ש׳	1 שש״ס	1 נ׳	מבוא לפסיכולוגיה
ההשלכות הפסיכולוגיות				
של מוגבלות ושיקום	ש׳	2 שש״ס	1 נ׳	

שנה ג סמסטר ב׳				**קדמים**
פיזיולוגיה ופתופיזיולוגיה				
של הכאב	ש״ת	2 שש״ס	2 נ׳	קינזיולוגיה ופתוקינזיולוגיה ב׳, פיזיולוגיה כללית
שיטות מחקר (מתוקשב)	ש״ת	2 שש״ס	2 נ׳	סטטיסטיקה
פיזיולוגיה של מאמץ	ש׳	2 שש״ס	2 נ׳	פתופיזיולוגיה כללית, טיפול נשימתי, קינזיולוגיה ב׳
שיקום בפגיעות נוירולוגיות	ש״ת	5 שש״ס	4 נ׳	נוירולוגיה, הערכה וטיפול: שיקום בתנועה, מבוא לניתוח הליכה, טכניקות טיפוליות בסיסיות, הערכה וטיפול: תרגילים רפואיים (PNF)
פדיאטריה	ש׳	2 שש״ס	2 נ׳	התפתחות הילד ב׳: פסיכולוגיה התפתחותית, התפתחות הילד א׳: תקינה
שיקום לאחר קטיעה	ש״ת	2 שש״ס	2 נ׳	אורתופדיה ב׳, אבחון וטיפול שלד שריר ב׳, קינזיולוגיה ופתוקינזיולוגיה ב׳, הערכה וטיפול: שיקום בתנועה
התפתחות הילד ג׳: אבנורמלית	ש׳	4 שש״ס	3 נ׳	התפתחות הילד א׳: תקינה התפתחות הילד ב׳: פסיכולוגה התפתחותית
ביוגרנטולוגיה	ש׳	2 שש״ס	2 נ׳	
גרונטולוגיה	ש׳	1 שש״ס	1 נ׳	ביוגרנטולוגיה
פצעים קשיי ריפוי וכוויות	ש״ת	2 שש״ס	1 נ׳	
לימודים קליניים בב״ח/מכון	עבודה מעשית	35 ש״ש	4 נ׳	אבחון וטיפול שלד — שריר ג׳+ד׳, פתרון בעיות קליניות, התנסות בי״ח/מכון, הערכה וטיפול: תרגילים רפואיים (PNF)
סה״כ		**39 שש״ס**	**37 נ׳**	

שנה ד' סמסטר א'				**קדמים**
בריאות האישה	ש"ת	2	שש"ס 2 נ'	
סימנריון מחקר א'	ס'	1	שש"ס 1 נ'	שיטות מחקר
טיפול בנפגעי חוט שידרה	ש'	2	שש"ס 1 נ'	שיקום בפגיעות נוירולוגיות
התפתחות הילד ד': הערכה ועקרונות טיפול	ש'	2	שש"ס 2 נ'	שיקום בפגיעות נוירולוגיות, התפתחות הילד ג': אב־נורמלית, פדאטריה
טיפול קבוצתי בפיזיותרפיה	ש"ת	2	שש"ס 1 נ'	
היבטים בשיטות אימון		3	שש"ס 3 נ'	
סוגיות בקידום בריאות ומניעת סיכונים	ש'	2	שש"ס 2 נ'	
קורס בחירה	ש'	2	שש"ס 2 נ'	
לימודים קליניים /ילדים	עבודה מעשית	35	שש"ס 4 נ'	התנסות בי"ח+מכון, שיקום בפגיעות נוירולוגיות, השלכות פסיכולוגיות של מוגבלות ושיקום, שיקום לאחר קטיעה, מבוא לניתוח הליכה, התפתחות הילד ג': אב־נורמלית
לימודים קליניים /שיקום	עבודה מעשית	35	שש"ס 5 נ'	התנסות בי"ח+מכון, שיקום בפגיעות נוירולוגיות, השלכות פסיכולוגיות של מוגבלות ושיקום, שיקום לאחר קטיעה, מבוא לניתוח הליכה

שנה ד' סמסטר ב'				**קדמים**
טכנולוגיה מסייעת	ש"ת	2	שש"ס 2 נ'	
פגיעות ספורט	ש'	2	שש"ס 2 נ'	פיזיולוגיה של המאמץ
שיקום לב	ש'	1	שש"ס 1 נ'	פיזיולוגיה של המאמץ
סמינריון מחקר ב'	ס'	2	שש"ס 1 נ'	סמינריון מחקר א'
ארגונומיה	ש'	2	שש"ס 2 נ'	
אתיקה בפיזיותרפיה	ש'	1	שש"ס 1 נ'	
כף יד	ש'	1	שש"ס 1 נ'	אבחון וטיפול שלד + שריר ג'+ד',
קורס בחירה	ש'	2	שש"ס 2 נ'	

לימודים קליניים /ילדים	עבודה 35 ש"ש מעשית	4 נ'	התנסות בי"ח+מכון, שיקום בפגיעות נוירולוגיות, השלכות פסיכולוגיות של מוגבלות ושיקום, שיקום לאחר קטיעה, מבוא לניתוח הליכה, התפתחות הילד ד': הערכה ועקרונות טיפול
לימודים קליניים /שיקום	עבודה 35 ש"ש מעשית	5 נ'	התנסות בי"ח+מכון, שיקום בפגיעות נוירולוגיות, השלכות פסיכולוגיות של מוגבלות ושיקום, שיקום לאחר קטיעה, מבוא לניתוח הליכה
סה"כ	**29 שש"ס 35 נ'**		

◆ ◆ ◆

לימודים לתואר שני – M.Sc.

יו"ר הוועדה לתואר שני: **ד"ר אירית וייסמן־פוגל**

מטרת הלימודים

1. להעמיק ולהרחיב את הידע התיאורטי והיישומי באבחון, הערכה ובשיטות טיפול ושיקום שונות.
2. להכשיר כוח אדם מקצועי ומיומן בקדמת הידע.
3. להכשיר עתודה למחקר ולתפקידי הוראה במסגרות אקדמיות.
4. לעודד חשיבה מערכתית־קהילתית, רב־תחומית ורב־תרבותית והטמעתה בעבודה קלינית ומחקרית.
5. לפתח ולהעמיק את המחקר הבסיסי והקליני בתחומי הפיזיותרפיה ובתחומי ידע משיקים.
6. לעודד פיתוח תפיסות חדשניות ויישומן בטיפול במגבלות ובנכויות במערכות התנועה, הנשימה והקרדיו־וסקולרית ובכך בסיוע ובקידום בריאותם ותנאי חייהם של אוכלוסיות חלשות: קשישים, ילדים עם מוגבלויות ונכים בכל קשת הגילאים.
7. לאתר ולהצביע על גורמי סיכון ומוקדי בעיות בבריאות וחולי בקהילה, הדורשים תכנון פעולות מניעה ו/או הפעלת אמצעי התערבות.

תנאי קבלה

1. תואר ראשון בפיזיותרפיה ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל.
2. ממוצע הציונים בתואר הראשון 80 לפחות.
3. ציון 80 לפחות בבחינת כניסה באנגלית.
4. שיקולי ועדת קבלה וראיון או המלצות בהתאם לבקשת החוג.
5. עדיפות לבעלי ניסיון בקליניקה.
6. מועמד/ת בעל/ת תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב/ת לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלה ללימודים.
7. בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל נדרשים לעמוד במבחן GRE: פרטים נוספים על מבחן GRE ניתן למצוא בתקנון לימודי תואר שני http://graduate.haifa.ac.il ובקישור: http://www.ets.org/gre

בחוג לפיזיותרפיה שני מסלולים בלימודי מוסמך:

מסלול א' - מסלול מחקרי: עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)

מסלול ב' - מסלול יישומי: עם כתיבת פרויקט גמר

בחוג לפיזיותרפיה קיימת תכנית התמחות ב"פעילות גופנית, מאמץ ובריאות", בשני מסלולי לימוד:

מסלול א' – מסלול מחקרי: עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)

מסלול ב' – מסלול יישומי: עם כתיבת פרויקט גמר

היקף הלימודים

מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה): 28 שש"ס

מסלול עם כתיבת פרויקט גמר: 36 שש"ס

שקלול ציונים לתואר

מסלול א' - מסלול מחקרי – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)

50% קורסים וסמינריונים

50% ציון עבודת תיזה

מסלול ב' - מסלול יישומי – עם כתיבת פרויקט גמר

75% קורסים וסמינריונים

25% ציון פרויקט גמר

רשימת קורסי החובה והבחירה בחוג:

שנה א'

קורסי חובה	שש"ס	קדמים
סטטיסטיקה א'	1 שש"ס	
סטטיסטיקה ב'	1 שש"ס	
שיטות מחקר (מתוקשב)	2 שש"ס	
הכנה לתזה ופרויקט א'	1 שש"ס	
הכנה לתזה ופרויקט ב'	1 שש"ס	
מבוא ללמידה מוטורית	2 שש"ס	
סוגיות מתקדמות בחקר מדעי התנועה	2 שש"ס	

שנה ב'

קורסי חובה:

סטטיסטיקה ו-SPSS למתקדמים – (חובה למי שבמסלול עם תזה)	2 שש"ס	

סמינריונים:

		קדמים
ניתוח תנועה – מתיאוריה למעשה	4 שש"ס	
סוגיות נבחרות בפיזיותרפיה מוסקולסקלטאלית	4 שש"ס	
אבחון וטיפול בכאב	4 שש"ס	

קורסי בחירה:

היבטים בשיטות אימון	2 שש"ס	
שיקום לב - תיאוריה ופרקטיקה	2 שש"ס	היבטים בשיטות אימון
היבטים באימון גופני לחולי ריאה כרוניים	2 שש"ס	היבטים בשיטות אימון
חולי לב וריאה: תכנית אימון ושיקום	2 שש"ס	שיקום לב: תיאוריה ופרקטיקה היבטים באימון גופני לחולי ריאה כרוניים
למידה בקליניקה שיקום לב-ריאה	2 שש"ס	שיקום לב: תיאוריה ופרקטיקה היבטים באימון גופני לחולי ריאה כרוניים חולי לב וריאה: תכנית אימון ושיקום
אבחון וטיפול נוירולוגי בטווח החיים	2 שש"ס	
פגות: ראיה התפתחותית עדכנית בליווי וטיפול	2 שש"ס	
משחק ומשחקיות: ראיה התפתחותית רב־תחומית	2 שש"ס	
לחשוב סביבה לראות הזדמנות בראי ההתפתחות	2 שש"ס	
מערכת התנועה בזקנה – גורמים, שינויים והשלכות	2 שש"ס	
שיטות הדמיה במערכת שלד שריר	2 שש"ס	
למידה בקליניקה – מניעה ושיקום פציעות ספורט	2 שש"ס	
The Shoulder: Theory and Practice	2 שש"ס	

תכנית התמחות ב"פעילות גופנית, מאמץ ובריאות"

ראש תכנית התמחות: **ד"ר עינת קודש**

במסגרת תכנית התמחות ב"פעילות גופנית, מאמץ ובריאות" יהיה על כל סטודנט במסלול א' ו־ב' להשלים 16-18 שש"ס מקורסי החובה הנכללים בתכנית ההתמחות (מפורט בהמשך) וזאת מתוך מכסת השש"ס לתואר (28 או 36 בהתאמה).

הזכאים לתואר שני בחוג לפיזיותרפיה שיעמדו בדרישות התכנית יקבלו בנוסף לתעודת התואר גם ספח התמחות ב"פעילות גופנית, מאמץ ובריאות".

קורסי חובה בתכנית "פעילות גופנית, מאמץ ובריאות": 16-18 שש"ס

קורסי חובה	שש"ס	קדמים
היבטים בשיטות אימון	2 שש"ס	
שיקום לב: תיאוריה ופרקטיקה	2 שש"ס	- היבטים בשיטות אימון
היבטים באימון גופני לחולי ריאה כרוניים	2 שש"ס	- היבטים בשיטות אימון
חולי לב וריאה תכנית אימון ושיקום	2 שש"ס	- שיקום לב: תיאוריה ופרקטיקה - היבטים באימון גופני לחולי ריאה כרוניים
**מערכת התנועה בזקנה-גורמים, שינויים והשלכות	2 שש"ס	
סמינריון פיזיולוגיה של תרגול גופני בילדים א'+ב'	4 שש"ס	
* סמינריון בלמידה מוטורית בטווח החיים	4 שש"ס	
או		
* אבחון וטיפול בכאב, סמינריון	4 שש"ס	

קורסים הכוללים למידה בקליניקה (בחירה) בספח פעילות גופנית מאמץ ובריאות:

למידה בקליניקה שיקום לב-ריאה	2 שש"ס	- שיקום לב: תיאוריה ופרקטיקה - היבטים באימון גופני לחולי ריאה כרוניים - חולי לב וריאה תכנית אימון ושיקום
למידה בקליניקה מניעה ושיקום פציעות ספורט	2 שש"ס	

קורסי החובה במסלול "פעילות גופנית, מאמץ ובריאות" כוללים שני סמינריונים: סמינריון חובה "פיזיולוגיה של תרגול גופני בילדים א'+ב' " (לא ינתן בתשע"ח), וסמינריון בחירה: "סמינריון בלמידה מוטורית בטווח החיים" (לא ינתן בתשע"ח) או "אבחון וטיפול בכאב".

בשנת הלימודים תשע"ח יש לבחור בין סמינריון "ניתוח תנועה – מתיאוריה למעשה" (במקום "סמינריון בלמידה מוטורית בטווח החיים") לבין "אבחון וטיפול בכאב".

סטודנטים אשר למדו בעבר "היבטים בשיטות אימון" ידרשו רק ל-16 שש"ס קורסי חובה בסעיף "פעילות גופנית, מאמץ ובריאות".

** סטודנטים במסלול עם תזה שלא למדו את הקורס "היבטים בשיטות אימון" בתואר הראשון, יחוייבו לקחת קורס זה במקום הקורס "מערכת התנועה בזקנה: גורמים, שינויים והשלכות".

הסטודנטים בתכנית זו, מחוייבים גם לקורסי החובה הכלליים של החוג.

הערות:

* מידע מפורט על תכנית הלימודים, חובות התכנית, מערכת שעות ועוד, יש לקרוא במידעון החוג לפיזיותרפיה לשנת הלימודים תשע"ח.

* ייתכנו שינויים במערכת הלימודים.

* פתיחת הקורסים מותנית ברישום של לפחות 5 סטודנטים. חלק מקורסי הבחירה יתקיימו אחת לשנתיים.

320

ריפוי בעיסוק

חוג לימודים לב״א (חד־חוגי)
תכנית משותפת לאוניברסיטת חיפה ולטכניון

חוג לימודים לב״א (חד־חוגי)
תכנית לחרדיות במכללת מבח״ר, בני ברק

חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור לפילוסופיה

ראש החוג: **ד״ר נעמי שרויאר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ תמר וייס, פרופ׳ נעמי יוסמן, פרופ׳ שרה רוזנבלום.

פרופסור חבר: פרופ׳ בתיה אנגל־יגר.

מרצה בכיר: ד״ר איילת בן ששון, ד״ר עינת גל, ד״ר רחלי קיצוני, ד״ר נעמי שרויאר.

מרצה מומחה: ד״ר גרי סינוף, ד״ר אלכסנדרה סעד.

תלמיד מחקר המועסק בהוראה: גב׳ מיכל ויסמן, גב׳ מאיה טוכנר אריאלי, גב׳ חאולה לובאני.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: גב׳ סופי בנימין, ד״ר גרשון גרונפלד, ד״ר גיורא הידש, ד״ר שרון זלוטניק, גב׳ עדי טולדנו־זרחי, ד״ר אורן יורקוביץ, ד״ר דינה כהן, ד״ר יעל פוגל, גב׳ דנה פדן־וייסברם, גב׳ אביטל פורליגר, גב׳ אורית פלמון, גב׳ סנדרה צוקרמן, גב׳ רונית רביב, גב׳ שרה שדה, גב׳ רותי שוהם.

חברי סגל אקדמי – הפקולטה לרפואה

פרופסור חבר: פרופ׳ זיאד עבאסי.

פרופסור חבר קליני: פרופ׳ שלום שטהל, פרופ׳ נתנאל צלניק, פרופ׳ עפר בן יצחק.

מרצה בכיר נלווה: ד״ר אנה וייס, ד״ר אורלי ויינרב, ד״ר אמיר פלג.

ללא מינוי: ד״ר חנא רואשדה.

מזכירות החוג

עוזר מנהלי לראש החוג ומרכזת תכנית הלימודים לתואר שלישי: **גב' ליאת אבידן־סגל**
דוא"ל: lavidan@univ.haifa.ac.il

מזכירות תואר ראשון: **גב' אפרת נחמני**
דוא"ל: enahmani@univ.haifa.ac.il

מזכירות תואר שני: 04-8288387

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00
מגדל אשכול, קומה 9, חדר 902
טל': 04-8240364
פקס: 04-8249753

תכנית ריפוי בעיסוק לחרדיות במכללת מבח"ר, בני ברק

הלימודים מתקיימים בבניין המכללה החרדית מבח"ר בבני ברק, כל יום בין השעות 08.30-17.00

תוכנית הלימודים נמשכת שלוש וחצי שנים (7 סמסטרים) כוללת קורסים במדעי הרפואה, מדעי החברה והתנהגות וריפוי בעיסוק. התכנית כוללת לימודים אקדמיים לצד הכשרה מעשית. התכנית הינה זהה לתכנית האקדמית הקיימת באוניברסיטת חיפה וכוללת את כל החובות האקדמיים על פי התקנים הבין לאומיים, עם התאמה לצרכים המיוחדים של האוכלוסייה החרדית. בתום הלימודים הסטודנטיות תהיינה זכאיות לתואר B.A.O.T מאוניברסיטת חיפה.

על המרצים בתכנית נמנים חברי סגל סדיר של החוג לריפוי בעיסוק לצד עמיתי הוראה בעלי ניסיון וידע נרחב בתחומי התמחות שונים בריפוי בעיסוק.

ראש אקדמי — **פרופ' נעמי יוסמן**

המתאמת האקדמית — **גב' שלי מרכוס**

גב' זהבה גרנובסקי — אחראית הרשמה במכללת מבח"ר, טל. 03-5785030

גב' אפרת נחמני — מזכירת תואר ראשון, החוג לריפוי בעיסוק אוניברסיטת חיפה, טל. 04-8240364

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לקראת התואר הראשון היא להכשיר מרפאים בעיסוק ברמה מקצועית גבוהה בתחומי הריפוי בעיסוק. תוכנית הלימודים משלבת לימודים תיאורטיים ומעשים ממדעי החברה וההתנהגות, ממדעי הרפואה ומהריפוי בעיסוק. במהלך הלימודים משולבת הכשרה מעשית במסגרות הטיפוליות השונות של המקצוע. הלימודים בתחום מדעי החברה וההתנהגות מכוונים להבנת תהליכי התפתחות תקינה ולקויה בתחום הקוגניטיבי, הרגשי והחברתי. הלימודים בתחום הרפואה מכוונים להבנת תהליכים פיזיולוגיים של בריאות וחולי. הלימודים בתחום הריפוי בעיסוק מכוונים להבנה ויישום תיאוריות וטכניקות של אבחון, טיפול ומניעה.

משך הלימודים

תכנית הלימודים בחוג לריפוי בעיסוק כוללת 7 סמסטרים המתפרשים על־פני 3.5 שנים.

תנאי הקבלה

הקבלה לחוג לריפוי בעיסוק מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלל אוניברסיטאיים ברמה הנדרשת על־ידי החוג.

מועמדים המבקשים להתקבל לשנה"ל תשע"ח ידרשו להיבחן בבחינה הפסיכומטרית במועד אפריל לכל המאוחר, כולל בחינת יע"ל.

נדרשת רמת "מתקדמים 1" באנגלית. לאלה מהמועמדים שיעמדו בתנאים הנ"ל ייערך מיון נוסף על-ידי ועדת הקבלה של החוג.

מועמדים שנבחנו במבחן הפסיכומטרי בשפה שאיננה עברית, נדרשים להציג ציון יע"ל 120 ומעלה.

בעלי תואר ראשון המעוניינים ללמוד בחוג לריפוי בעיסוק יציגו ציון ממוצע של 85 לפחות בתואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר על ידי המל"ג. מועמדים אלה יוזמנו לראיון.

מועמד שלמד באוניברסיטת חיפה בחוג אחר ולא השלים לימודי תואר ראשון, חייב לעמוד בתנאי הקבלה הנדרשים בחוג לריפוי בעיסוק באותה השנה בה הוא מבקש להתקבל.

מעבר מלימודי ריפוי בעיסוק באוניברסיטה אחרת לשנה מתקדמת מותנה בקורסי השלמה, ראיון אישי ובמספר המקומות הפנויים.

לידיעתך בסיום הלימודים, בעת הגשת בקשה לרישיון לעסוק במקצוע, על פי "חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות" תידרש לחתום על הצהרת בריאות בפני משרד הבריאות, אם הינך סובל/ת בהווה או בעבר ממחלה העלולה לסכן את בריאות הציבור שבטיפולך או ממחלה או כושר ליקוי העלולים לשלול ממך את היכולת לעסוק במקצוע הבריאותי לחלוטין, זמנית או חלקית.

בהתאם לכך על המתקבלים לחוג לריפוי בעיסוק למלא טופס "הצהרת בריאות" ולהביאו למזכירות החוג כשהוא חתום בחתימה מקורית של הסטודנט והרופא המטפל, זאת לאור הדרישה לביצוע ימי למידה והכשרה מעשית במסגרת התואר שבהם בא הסטודנט במגע

עם ציבור האנשים צורכי שרות (במקומות אליהם ישובץ הסטודנט בימי למידה ובהכשרות מעשיות),

המידע המופיע בטופס ישמש את החוג ולא יועבר לגורמים מחוץ לאוניברסיטה.

העדפה מתקנת

בהמשך לקידום ערכי שילוב של אנשים עם מוגבלות בקהילה וזכותם לסיוע מהחברה בכך, נוהגת הפקולטה מדיניות העדפה מתקנת לגבי אנשים עם מוגבלות פיזית, חושית או פסיכיאטרית. לפיכך, מועמדים המתאימים להגדרה של אנשים עם מוגבלות פיזית, חושית או פסיכיאטרית, שאינם עומדים בתנאי הקבלה הפורמאליים של החוג אליו הגישו מועמדותם, אך עומדים בתנאי המינימום הכלל אוניברסיטאיים לקבלה, יהיו זכאים לפנות בכתב לוועדת הקבלה החוגית ולפרט את נימוקיהם לבקשתם. הוועדה תבחן כל בקשה לגופה ותהיה רשאית לקבל מידע נוסף מהמועמד/ת, לערוך ראיונות אישיים או קבוצתיים.

לאחר בחינת מכלול המידע הקשור למועמד/ת יכולתו/ה ומוגבלותו/ה, תחליט הוועדה אם לקבלו/ה, עם או ללא תנאי או לדחות את הבקשה. הוועדה תודיע על החלטתה בכתב למועמד/ת. שיעור המועמדים שהוועדה מוסמכת להחליט על קבלתם לא יעלה בכל מקרה על 5% מכלל הסטודנטים שהתקבלו לחוג באותה שנה. כמו כן, החלטה זו אינה מתייחסת למועמדים עם מוגבלות העומדים בתנאי הקבלה הפורמאליים של החוג אליו נרשמו.

דרישת משרד הבריאות

על התלמיד מוטלת החובה להציג אישור על ביצוע כל החיסונים הנדרשים על-ידי משרד הבריאות.

השלמת כל החיסונים הינה תנאי מפורש ליציאה ימי למידה וליציאה להכשרה מעשית.

סטודנט שלא ישלים את הליך החיסונים לפני מועד היציאה לימי הלמידה ולהכשרות המעשיות – לא יוכל לצאת להכשרה מעשית/ימי למידה.

הנחיות על ביצוע החיסונים הנדרשים תישלחנה למתקבלים ע"י מזכירות החוג.

מבנה הלימודים*

תוכנית הלימודים של החוג לריפוי בעיסוק בנויה כלהלן:

בדרג 1 נלמדים קורסים בסיסיים במדעי החברה וההתנהגות, במדעי הרפואה ובריפוי בעיסוק.

בדרג 2 נלמדים קורסים מתקדמים במדעי החברה וההתנהגות, במדעי הרפואה ובריפוי בעיסוק.

בדרג 3 מתמקדים הלימודים ביישום הידע התיאורטי ובקורסים מקצועיים מתקדמים.

בדרג 4 מתמקדים הלימודים באינטגרציה בין קורסים וסמינרים קודמים. במסגרת ההכשרה המעשית בדרג זה הסטודנטים מבצעים פרויקט גמר.

כל אחד מהדרגים מלווה בתקופות הכשרה מעשית המסתכמות בסה"כ של 30-28 שבועות, בהתאם לפירוט להלן. (ראה הכשרה מעשית).

כל הקורסים בדרג 1, 2, 3 ו-4, הם קורסי חובה, פרט ל-2 קורסי בחירה מתוך 7 קורסים בדרג 3. קורס אחד מתוך שני קורסים של מודעות באומנות או קורס אחד מתוך שני קורסים של מודעות בהרפיה, וקורס אחד מתוך שלושה בסמינר מחקר.

שעות הלימוד באוניברסיטה הם 08.00 עד 20.00 ומתקיימים לימודים גם בימי שישי בין השעות 08.00-13.00, **נוכחות בכל השיעורים ובכל ימי הלמידה הינה חובה.**

***ייתכנו שינויים במבנה הלימודים!**

פיצול הלימודים

החוג אינו מעודד פיצול לימודים. בקשות מיוחדות בנדון יש להפנות בכתב לעוזרת המנהלית של החוג.

הגשת בקשה לפטור על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי מוכר בלבד

ניתן להגיש בקשה לפטור מקורסים על סמך לימודים אקדמיים קודמים, בהצגת סילבוס וגיליון ציונים חתום על ידי המוסד בו למד/ה הסטודנט/ית.

את הבקשה לפטור יש להגיש למזכירות החוג לא יאוחר מ-14 יום לפני תחילת שנה"ל. כל בקשה שתוגש לאחר מכן – לא תידון.

מתן הפטור מותנה באישור מרצה הקורס. הסטודנט יקבל תשובה בכתב ממזכירות החוג בו יפורטו הבקשות שאושרו או נדחו.

חובות התלמידים

1. על התלמידים להשיג ציון עובר בכל הקורסים. (ציון 70 בקורסי ריפוי בעיסוק, ציון 60 בקורסי מדעי החברה, וציון 60 בקורסי רפואה וכתנאי מעבר משנה אקדמית אחת לבאה אחריה.
2. על התלמידים לסיים חובת אנגלית שפה זרה **שנת הלימודים הראשונה (סמסטר א', ב', קיץ)** כאחד מתנאי המעבר לקורסים בדרג 2.
3. תנאי מעבר לקורסים בדרג 2 הוא קבלת ציון 70 בסמסטר ב' בדרג 1 בקורס **מבוא לריפוי בעיסוק – אדם עיסוק סביבה ב'** ובקורס **מבוא לריפוי בעיסוק ב' – תרגיל** וקבלת ציון עובר בשאר הקורסים כפי שפורט בסעיף 1.
4. תנאי מעבר לקורסים בדרג 3 הם: קבלת ציון 60 בקורסי הרפואה, ציון 60 בקורסי מדעי החברה, ציון 70 בקורסי ריפוי בעיסוק לרבות ציון 70 בקורס יישום ידע בעשייה טיפולית בדרג 2 וציון עובר בקורס הכשרה מעשית ראשונה.
5. **סיום הכשרה ב' בהצלחה הינו תנאי להמשך הלימודים בסמסטר ב'. סטודנט שנכשל בהכשרה לא יוכל להמשיך בלימודים סדירים בסמסטר ב' – שנה ג'.**
6. תנאי מעבר לקורסים המתקיימים בשנה רביעית: סיום כל חובות דרג 3 בציון 70 לרבות קבלת ציון עובר בהכשרה מעשית שלישית וציון 70 בקורס יישום ידע בעשייה טיפולית בדרג 3.
7. תנאי מעבר מדרג 1 לדרג 2, מדרג 2 לדרג 3, מדרג 3 לדרג 4 וקבלת תואר בריפוי בעיסוק הוא עמידה בדרישות ההכשרה המעשית וציון 70 לפחות בקורסים יישום ידע בעשייה הטיפולית א', ב', ג'. אי עמידה בתנאי זה תגרור השעיה מהלימודים.

8. בדרג 2 — על הסטודנט לקבל ציון עובר בכל הבחינות העיוניות והמעשיות אשר מתקיימות לפני היציאה להכשרה המעשית הראשונה. סטודנט שנכשל באחת מהבחינות הללו — לא יורשה לצאת להכשרה המעשית הראשונה ולימודיו יפסקו על ידי החוג.
9. לא יורשה תלמיד שנכשל בקורס במהלך לימודיו להשתתף בקורסים בהם הקורס בו הוא נכשל מהווה דרישת קדם.
10. מילוי דרישת הקדם הוא באחריות התלמיד, דרישות הקדם מפורטות ברשימת הקורסים באינטרנט והן מחייבות. ברשימה מפורטים גם ציוני המעבר בכל קורס בתכנית הלימודים.
11. **חלה חובת נוכחות מלאה של הסטודנט בכל השיעורים שבקורסי החוג, בימי הלמידה ובהכשרה המעשית.**

סטודנט שלא עמד בכל תנאי הקורס, על כל מרכיביו, לא יוכל לגשת לבחינה סופית, להגיש עבודה לציון סופי, או לקבל אישור על מילוי חובות ההכשרה המעשית, ויחויב לחזור על הקורס. דבר זה עשוי לגרום להארכת משך הלימודים לקראת התואר.

12. תלמיד שנרשם לקורס ושילם, למרות שאינו רשאי ללמוד בו בגין אי עמידה בדרישות הקדם או בתנאי המעבר לשנה מתקדמת, יבוטל רישומו לקורס, גם אם נבחן וקיבל ציון — ציון זה לא יוכר.
13. באחריות הסטודנט להירשם לכל הקורסים במסגרת הרישום הממוחשב ולבדוק כי אכן נרשם לכל הקורסים. רישום לקורס לאחר תקופת השינויים יגרור ריבית.
14. סטודנט אשר לא יירשם כהלכה לקורס מסוים ונכח בקורס, אך לא דאג להסדיר את ההרשמה בו לרבות תשלום שכר לימוד— נוכחותו וציונו בקורס לא יוכרו.
15. על הסטודנט לחתום על הצהרת בריאות. ההצהרה תשלח בדואר ועל הסטודנט לחתום על הצהרה זו ולהעבירה למזכירות החוג עד תחילת סמסטר א'.
16. **כל תלמידי התואר הראשון <u>מחויבים</u> ללמוד קורס אחד בן 4 נ"ז, או שני קורסים בהיקף של 2 נ"ז כל אחד, במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח. הרישום יתבצע תחת תכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. את חובת לימודי "דרך הרוח" מומלץ לסיים בשנה א' בסמסטר א או ב' או בשניהם. סיום לימודי דרך הרוח בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.**

רשימת הקורסים תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח.

17. **כל תלמידי התואר הראשון מחויבים להירשם לקורסים "מבוא לפסיכולוגיה" ו-"מבוא לסוציולוגיה" שניתנו במסגרת כלל אוניברסיטאית מטעם הפקולטה למדעי החברה. חובה לסיים את שני הקורסים במהלך שנה א'.**
18. כל חובות הסטודנטים לעיל, חלות גם על סטודנטיות בתוכנית ריפוי בעיסוק לחרדיות במכללת מבח"ר.

מיומנויות מחשב

על כל סטודנט לתואר ראשון לקבל בשנה א' ללימודיו פטור מקורס מיומנויות מחשב. קבלת הפטור הינה תנאי מעבר משנה א' ל-ב'.

בעת הרישום לתוכנית הלימודים, חובה על כל סטודנט להירשם לקורס מיומנויות מחשב בסמסטר א' תשע"ח על מנת שיוכל לגשת לבחינת הפטור שתתקיים בשבועות הראשונים של הסמסטר. סטודנט שלא יעמוד בהצלחה במבחן הפטור יידרש ללמוד בקורס מקוון במיומנויות מחשב בסמסטר ב' תשע"ח ולגשת למבחן בסוף הקורס. ציון עובר במבחן ובקורס הינו לפחות 70. ציון המבחן הוא סופי. לא ניתן לעיין במחברת הבחינה ו/או לערער על הציון. לא ניתן להגיש בקשה לפטור מהבחינה במיומנויות מחשב. פטור במיומנויות מחשב הוא תנאי לסיום התואר.

*תכנית הלימודים

ש נ ה א'

שם הקורס	מס' קורס	סמס'	נ"ז	שש"ס
מבוא למדעים 1	320.1100	א	3	3
מבוא למדעים 2	320.1101	א	3	3
פיזיולוגיה – שיעור- סמסטר א'	320.1168	א	3	1
פיזיולוגיה – שיעור- סמסטר ב'	320.1169	ב	2	3
גנטיקה	320.1167	ב	2	2
מבוא להיסטולוגיה ואנטומיה	320.1105	א	3	3
אנטומיה הומאנית	320.1106	ב	3	3
מבוא לפסיכולוגיה	320.1115	ב	2	2
מבוא לסוציולוגיה	320.1129	א	2	2
פסיכולוגיה התפתחותית	320.1118	ב	2	2
מיומנויות מחשב - בחינת פטור סמס' א'/ב/קיץ	320.1135	א	0	0
מבוא לריפוי בעיסוק – אדם עיסוק סביבה ב'	320.1180	ב	2	2
מבוא לריפוי בעיסוק – תרגיל ב'	320.1801	ב	1	2
מבוא לריפוי בעיסוק – אדם עיסוק סביבה א'	320.1184	א	2	2
מבוא לריפוי בעיסוק – תרגיל א'	320.1885	א	1	2
מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה (לא יינתן בתשע"ח)	320.1132	ב	2	2
הדרכה בקריאה ביבליוגרפית	320.1138	א	0	2
ניתוח פעילות – הכנה	320.1161	א	0	1
ניתוח פעילות	320.1171	ב	2	3
ימי למידה א'	320.1148	א	0	0
ימי למידה ב'	320.1149	ב	0	0
נוירואנטומיה, נוירופיזיולוגיה	320.1164	ב	3	4
נקודות בחירה מהפקולטה למדעי הרוח			4	4
		סה"כ	**42**	**50**

ש נ ה ב'

שם הקורס	מס' קורס	סמס'	נ"ז	שש"ס
נוירולוגיה ונוירופתולוגיה א	320.2110	א	2	2
נוירולוגיה התפתחותית	320.2112	א	1	2
פסיכיאטריה א'	320.2113	א	2	2
קינזיולוגיה	320.2115	א	2	2
פתולוגיה/מחלות פנימיות	320.2116	א	3	3
כירורגיה ושיקום של כף יד	320.2335	א	2	2
אורתופדיה	320.2118	א	2	2
מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה (לא יינתן בתשע"ח)	320.2121	א	2	2
מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה-תרגיל (לא יינתן בתשע"ח)	320.2120	א	0	2
נוירופסיכולוגיה	320.2127	א	2	2
ריפוי בעיסוק בתחום הפזיקלי	320.2129	א	2	2
התפתחות סנסו־מוטורית ופרספטואל מוטורית	320.2133	א	2	2
אוכלוסיות עם עיכובים וליקויים בהתפתחות	320.2001	א	2	2
גישות התערבות בריפוי בעיסוק	320.2138	א	2	2
יסודות ההתערבות הטיפולית ברב"ע	320.2132	ב	2	2
קינזיולוגיה מעשית	320.2236	א	1	2
גרונטולוגיה וגריאטריה	320.2109	ב	2	2
נוירולוגיה ונוירופתולוגיה ב	320.2111	ב	2	2
פסיכיאטריה ב'	320.2114	ב	2	2
פדיאטריה	320.2117	ב	2	2
ריפוי בעיסוק בתחום המוגבלויות הפיזיות	320.2134	ב	2	2
ריפוי בעיסוק בתחום הליקויים ההתפתחותיים עקרונות הטיפול והשיקום ברב"ע	320.2135	ב	2	2
פסיכוסוציאלי א עקרונות הטיפול והשיקום ברב"ע	320.2141	א	2	2
פסיכוסוציאלי ב	320.2142	ב	2	2
כלי אבחון והערכה ברב"ע	320.2233	ב	2	2
עזרה ראשונה	320.2235	ב	1	2
סדים (ארבע קבוצות)	320.2336	ב	1	2
הכשרה מעשית א'	320.2255	ב	4	0
שילוב ידע בעשייה הטיפולית א'	320.2254	ב	3	0
		סה"כ	**55**	**55**

שנה ג'

שם הקורס	מס' קורס	סמס'	נ"ז	שש"ס
תיאוריות ויישום של קבוצות פעילות א'/ב'	320.3125	א	3	4
ריפוי בעיסוק גריאטרי	320.3280	ב	2	2
אספקטים פסיכוסוציאליים של מצבי מחלה ונכות	320.3359	ב	2	2
מינהל שירותי ריפוי בעיסוק בישראל	320.3220	ב	2	2
אבחון וטיפול בליקויים קוגניטיביים	320.3226	א	2	2
מיומנויות התערבות	320.3122	א	2	2
היבטים אתיים ומשפטיים בריפוי בעיסוק	320.3257	ב	2	4
תפקוד ואי תפקוד של מערכות חושיות	320.3237	א	2	2
יישום ההתערבות הטיפולית בילדים ונוער	320.3239	א	2	2
נגישות סביבה וטכנולוגיה א'	320.3219	א	2	2
נגישות סביבה וטכנולוגיה ב'	320.3236	ב	2	2
שיקום בעבודה	320.3215	א	2	2
מיומנות התערבות בגישה של פתרון בעיות	320.3100	א	2	2
מודעות באמצעות אמנות/תנועה	320.3230	א	2	2
עיבוד סטטיסטי לסמינר מחקר	320.3258	ב	1	2
הדרכה בתהליך ההתפתחות המקצועית	320.3333	א	2	2
סמינר מחקר א'	320.3278	א	3	2
סמינר מחקר ב'	320.3279	ב	2	2
הכשרה מעשית ב'	320.3354	א	4	0
שילוב ידע בעשייה הטיפולית ב'	320.3355	א	3	0
סה"כ			**44**	**40**

שנה ד'

שם הקורס	מס' קורס	סמס'	נ"ז	שש"ס
הכשרה מעשית ג'	320.3366	א	4	0
שילוב יידע בעשייה טיפולית ג'	320.3367	א	3	0
סה"כ			**7**	**0**
סה"כ			**150**	**147**

*** עד תחילת שנה"ל תשע"ח ובמהלך כל שנות הלימוד יתכנו שינויים בתכנית הלימודים, לרבות מועדים ו/או בשמות הקורסים ומס' נ"ז והשש"ס**

סיום לימודים

סיום לימודים לקראת תואר ב"א בריפוי בעיסוק מותנה בעמידה בהצלחה בכל הדרישות של דרג 1, 2, 3 ו-4, וציון עובר בכל ההכשרות המעשיות.

הפסקת הלימודים

ביוזמת רשויות החוג

ראש החוג רשאי להחליט על הפסקת לימודיו של סטודנט, אשר נמצא בלתי מתאים בכל שלב של לימודיו. ההחלטה על הפסקת הלימודים תעשה על סמך אי עמידה בדרישות **הקורסים** ו/או ההכשרה המעשית, ו/או מטעמי עבירה על כללי האתיקה המקצועית.

ראש החוג רשאי להפסיק את לימודיו של סטודנט בכל אחד מהמקרים הבאים:

1. סטודנט אשר נמצא כבלתי מתאים למקצוע, בכל שלב של לימודיו. ההחלטה על כך תתקבל לאחר התייעצות עם המרצים ו/או המדריכים הנוגעים בדבר, שמיעת המלצת הועדה לענייני סטודנטים של החוג ולאחר שניתנה לתלמיד הזדמנות להשמיע את טענותיו בפני ראש החוג.
2. סטודנט אשר עבר במסגרת לימודיו עבירה על כללי האתיקה המקצועית ו/או הוראות החוק.
3. תלמיד שנכשל או לא עמד בתנאי המעבר בקורס חובה כלשהו פעם שניה.
4. תלמיד שנכשל בשלושה קורסים או יותר בשנת לימודים אחת או שנכשל שנית בלימודים קליניים.
5. סטודנט שנכשל פעמיים בהכשרה מעשית – בין אם עוקבת ובין אם לא, יופסקו לימודיו בחוג לריפוי בעיסוק.

   הוועדה לענייני תלמידים תדון בסטודנטים שמצב הלימודים מצריך החלטה מיוחדת.

   במידה והוחלט על המשך לימודים – תקבע לסטודנט תכנית סמסטריאלית למשך סמסטר אחד או למשך שני סמסטרים. בתום התכנית ייבדקו:

   ממוצע ציונים מצטבר, שיעור כישלונות, עמידה או אי עמידה בתנאי המעבר של כל המקצועות בתכנית שנקבעה לו.

   במידה ולא עמד התלמיד בדרישות – תידון הפסקת לימודיו שנית.
6. ראש החוג רשאי להפסיק לאלתר לימודיו של תלמיד שלא עומד בדרישות האקדמיות של הקורסים.

תלמיד שלימודיו הופסקו ביוזמת החוג רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופת צינון של שלוש שנים, עליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג שייקבעו לשנה בה יירשם מחדש. אחרי שלוש שנים הסטודנט יחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

ביוזמת התלמיד

כל סטודנט המבקש להפסיק לימודיו, חייב לפנות בכתב לראש החוג. הפסקת הלימודים תאושר בכתב.

הכשרה מעשית*

תכנית הלימודים בחוג לריפוי בעיסוק כוללת 30 שבועות הכשרה מעשית תוך קבלת הדרכה ממרפאות בעיסוק מוסמכות. ההכשרה המעשית מתקיימת במסגרות השונות של הריפוי בעיסוק- במרכזי בריאות, בתי־חולים , מרפאות, מוסדות שיקום,במוסדות חינוך ועוד.

ההכשרה המעשית מהווה מפגש של הסטודנט עם האוכלוסיות המטופלות השונות והתנסות ביישום הידע התיאורטי ושיטות הטיפול. השיבוץ למקומות ההכשרה נעשה בהתאם לשיקולים ארגוניים ואקדמיים של החוג ושל מקומות ההכשרה ואינו קשור בהכרח למקום המגורים של הסטודנט. חובת ההכשרה המעשית מורכבת מימי למידה בשנה א' ובכל שנות הלימודים ו־3 תקופות הכשרה החל מסוף שנה ב'.

חלה חובת נוכחות של 100% בהכשרות המעשיות.

- **ימי למידה** — בסמסטר א' ובסמסטר ב' בדרג 1 מתקיימים ימי למידה.
- **הכשרה מעשית א'** — 8 שבועות, כחודש לפני סיום סמסטר ב' בדרג 2 ולפני תקופת המבחנים.
- **תקופת הכשרה מעשית ב'** — 9 שבועות, בסוף סמסטר א' בדרג 3.
- **תקופת הכשרה מעשית ג'** — 13 שבועות, כשבוע לפני תחילת סמסטר א' בדרג 3.
- לקראת כל יציאה להכשרה מעשית יתקיים מפגש הכנה, כמו כן מפגש נוסף יתקיים באמצע תקופת ההכשרה. הנוכחות בשני המפגשים הינה חובה. **במקביל לתקופת ההכשרה המעשית, הסטודנטים ילמדו באוניברסיטה את קורס "יסודות ההתערבות הטיפולית". הנוכחות בקורס זה היא חובה בכל מפגשי הקורס. היעדרות ממפגש אחד תגרור את פסילתו ואת פסילת ההכשרה הראשונה.**

יתכנו שינויים בפרישת תקופות ההכשרה המעשית.

על כל סטודנט לעבור הכשרה מעשית אחת לפחות בכל אחד מתחומי ההתמחות הבאים: ריפוי בעיסוק בתחום המוגבלויות הפיזיות ו/או בתחום הגריאטרי; ריפוי בעיסוק בתחום הליקויים ההתפתחותיים וריפוי בעיסוק בתחום ההפרעות הפסיכו־סוציאליות. אין אפשרות לחזור על הכשרה מעשית באותו מקום הכשרה בשתי תקופות הכשרה שונות.

סדרי ההכשרה המעשית

ההכשרה המעשית כפופה לתקנון ההכשרה המעשית של החוג לריפוי בעיסוק **עליו יחתום הסטודנט בטרם יציאה לכל תקופת הכשרה**.

ההכשרה מתקיימת בהתאם לסדרי ושעות העבודה במקום בו מתקיימת ההכשרה המעשית.

ההכשרות המעשיות מתקיימות במוסדות בהם קיימים שירותי ריפוי בעיסוק בכל הארץ. השיבוץ למקומות ההכשרה נעשה ע"י מנהלת היחידה להכשרה מעשית. יש לקחת בחשבון שיבוץ למקומות רחוקים מאוניברסיטת חיפה וממקום מגורי הסטודנט/ית.

הוצאות הנסיעה למקום ההכשרה המעשית חלות על הסטודנט/ית.

בכל תקופת הכשרה מעשית יוערך הסטודנט ע"י המדריך/ה במקום ההכשרה. ההערכה הסופית תעשה באמצעות טופס הערכה שיועבר לחוג.

ההחלטות האקדמיות והמקצועיות במהלך ההכשרות המעשיות, הן על סמך ביצועיו האקדמיים של הסטודנט והתנהגותו המקצועית והאישית כפי שהן מוערכות על־ידי

המדריכים/ות במקומות ההכשרה וסגל היחידה להכשרה מעשית בחוג. ההחלטה הסופית והקובעת בנוגע למעבר תקופת הכשרה בציון עובר, הינה של סגל היחידה להכשרה מעשית בחוג לריפוי בעיסוק.

סטודנט שלא עמד בתנאי המעבר ונכשל בהכשרה מעשית, **לימודיו יופסקו** ויצטרך לעבור הכשרה נוספת בשנה העוקבת. **דבר זה יגרום להארכת משך הלימודים לקראת סיום התואר.** סטודנט שנכשל בהכשרה מעשית בפעם שנייה (בשנה עוקבת או בכלל), יופסקו לימודיו ולאלתר. סיום הלימודים מותנה בציון עובר של כל תקופות ההכשרה המעשית.

ההכשרה המעשית כרוכה במאמץ פיזי ונפשי והסטודנטים נדרשים לחתום על מסמך המאשר את כשירותם להשתתפות בהכשרה.

ראש היחידה להכשרה מעשית ומתאמת הכשרה מעשית: **גב' רות שוהם**

מקשרות הכשרה מעשית: **ד"ר יעל פוגל, גב'שרה שדה**

מזכירות היחידה להכשרות מעשיות: 04-8240977

זכאות לתעודת בוגר החוג בהצטיינות יתרה ובהצטיינות

החוג יעניק לסטודנט שממוצע ציוניו נמצא בעשירון העליון של הישגי הסטודנטים במחזור שלו ועל סמך התנהלותו במהלך הלימודים בכלל ובהכשרות המעשיות בפרט תעודת בוגר בהצטיינות/הצטיינות יתרה.

ההחלטה על הענקת ההצטיינות נתונה לשיקול דעת ראש החוג והסגל המקצועי בחוג ולא בהכרח על סמך מיקום הסטודנט במדרג הישגי הסטודנטים.

אישור זכאות לתואר בתום 3.5 שנות לימוד

סטודנט רשאי לקבל אישור זכאות לתואר רק אם השלים את כל חובותיו האקדמיים (בקורסים העיוניים והמעשיים).

עם סיום הלמודים והענקת התואר, יהיה הבוגר רשאי להיבחן בבחינת רישוי של משרד הבריאות.

עמידה בבחינה זו מהווה תנאי לקבלת רישיון לעסוק בריפוי בעיסוק במדינת ישראל.

◆◆◆

לימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה לתואר שני: **ד"ר רחלי קיצוני**

מטרת הלימודים

תכנית הלימודים לתואר מוסמך בריפוי בעיסוק מבוססת על המטרות הבאות:

1. לפתח ולהעמיק את תחום הידע של הריפוי בעיסוק באמצעות מחקר בסיסי ויישומי.
2. להעמיק ולהרחיב את הידע התיאורטי והיישומי של מרפאים/ות בעיסוק בתחומי ההתמחות של המקצוע, באבחון, הערכה, שיטות טיפול ושיקום חדשניות.
3. לעודד פיתוח ויישום תפיסות חדשניות לטיפול במוגבלויות מוטוריות, קוגניטיביות, סנסוריות ואחרות.
4. לאתר ולהצביע על מוקדי בעיות בבריאות וחולי הדורשים תכנון והתאמת טכנולוגיה מסייעת לרווחת המטופלים.
5. להכשיר עתודה של סגל צעיר לתפקידי מחקר, הוראה והדרכה קלינית במסגרות אקדמיות.
6. להכשיר כח אדם צעיר ומיומן בקדמת הידע, לניהול ומנהיגות במקצוע, במערכות הבריאות, החינוך והרווחה.

תנאי הקבלה

התואר השני בריפוי בעיסוק הינו תואר אקדמי במקצוע, והלימודים לקראת תואר זה הינם המשך לתואר הראשון. מועמדים ללימודי מוסמך חייבים להיות בעלי תואר בוגר בריפוי בעיסוק ממוסד אקדמי מוכר בארץ ובעולם, שהשיגו ציון סופי משוקלל "טוב" - 80 לפחות או בעלי תואר בוגר ממוסד אקדמי מוכר בארץ ובעולם בתחום אחר עם ציון סופי משוקלל של 88 לפחות.

בוגרי תואר ראשון שלא בריפוי בעיסוק יוכלו להתקבל בתנאי שילמדו קורסי השלמה. תוכנית ההשלמה נקבעת באופן אישי לכל מועמד ע"י הוועדה החוגית לתואר שני. **התואר השני לבדו איננו מקנה אפשרות לעסוק כמרפא בעיסוק מורשה - לשם כך נדרש תואר ראשון בריפוי בעיסוק, הכולל 1000 שעות הדרכה במסגרת הכשרות מעשיות.**

בנוסף, על המועמדים:

1. למלא טפסי **קורות חיים**.
2. להמציא שני **מכתבי המלצה**: אחד ממקור אקדמאי (ממרצה בסמינר מחקר או תיאורטי בלימודי בוגר) ואחד ממקום התעסוקה (מאחראי או ממדריך במקום העבודה).

* בוגרי החוג לריפוי בעיסוק מאוניברסיטת חיפה ימציאו רק מכתב אחד ממקום העבודה.
* מועמדים שאין ביכולתם להשיג המלצה ממרצה באקדמיה, יספקו שתי המלצות ממדריכים ממקומות העבודה ויציינו את הסיבה.

3. לעמוד ב**בחינת כניסה באנגלית**.
4. **בחינת ידע בעברית (יע"ל)** — רק מועמד/ת בעל/ת תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב/ת לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על־ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו/ה ללימודים.

5. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה במבחן GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

הערה: תכנית הלימודים בחוג נקבעת בהתאם לשנתון השנה הראשונה ללימודי הסטודנט.

בחוג לריפוי בעיסוק מתקיימות שתי תוכניות ללימודי מוסמך:

מסלול מחקרי עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)

מסלול יישומי עם כתיבת פרויקט גמר

שני מסלולי הלימוד המוצעים בחוג מורכבים מקורסי חובה ובחירה המרוכזים ברובם ביום לימודים אחד. קורסי החובה מעמיקים בשיטות מחקר מגוונות, בתיאוריות בריפוי בעיסוק, באבחון והערכה, מנהל ארגון ומדיניות ניהול שירותי בריאות חינוך ורווחה. קורסי הבחירה מקיפים נושאים הקשורים להשתתפות בעיסוקים לאורך מעגל החיים, בהנחיית צוות חוקרים/ות מומחים/ות בתחומים מגוונים.

- ניתן לבחור קורסים וסמינריונים לתואר שני הנלמדים בחוגים השונים בפקולטה למדעי הרווחה והבריאות.
- בנוסף, ניתן לבחור קורסים מחוגים אחרים באוניברסיטת חיפה ובטכניון. קורסים אלה חייבים באישור הוועדה החוגית לתואר שני.
- תכנית הלימודים בחוג נקבעת בהתאם **לשנתון השנה הראשונה** ללימודי הסטודנט.
- **מעבר בין מסלולים** יתאפשר באישור הוועדה החוגית לתואר שני. ידונו בבקשות רק בתום השלמת הסמסטר הראשון (כולל קבלת ציונים).

מסלול מחקרי: כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)

מבנה תכנית הלימודים

משך הלימודים הוא עד שלוש שנים, כולל כתיבת התזה. התכנית המוצעת כוללת:

1) קורסי חובה
2) קורסי בחירה הכוללים סמינריון אחד לפחות
3) כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)

היקף הלימודים הוא 30 שעות סמסטריאליות, וביצוע עבודת גמר מחקרית.

תכנית הלימודים (ייתכנו שינויים בשמות הקורסים והיקפם עד למועד תחילת שנה"ל תשע"ח):

	שיעורי חובה	**שיעורי בחירה**	**סה"כ**
שנה א'	10 שש"ס	8 שש"ס	18 שש"ס
שנה ב'	4 שש"ס	8 שש"ס	12 שש"ס
סה"כ	**14 שש"ס**	**16 שש"ס**	**30 שש"ס**

***ניתן לבחור קורסי בחירה בפריסה שונה בין שנה א' לשנה ב'.**

שנה א'

קורסי חובה

סמסטר א'

שם הקורס	**שש"ס**
–תיאוריות, מודלים ומסגרות התייחסות בריפוי בעיסוק	2 שש"ס
– שיטות מחקר וסטטיסטיקה	2 שש"ס
– שיטות מחקר איכותניות	2 שש"ס

סמסטר ב'

– סמינר הכנה לתזה	2 שש"ס
– תרגיל בסטטיסטיקה ועיבוד נתונים	2 שש"ס

קורסי בחירה

סמסטר א'

– המח ותפקוד האדם - **סמינריון**	2 שש"ס
– למידה מוטורית	2 שש"ס
– האדם האוטיסט לאורך מעגל החיים	2 שש"ס

סמסטר ב'

– עיבוד סנסורי: היבטים נוירו־פיזיולוגיים וקליניים	2 שש"ס
– איתור ומניעה של בעיות התפתחות בגיל הרך	2 שש"ס
– מח והתנהגות: תהליכים קוגניטיביים והשפעתם על התפקוד - **סמינריון**	2 שש"ס

סמסטר קיץ

– לחשוב סביבה לראות הזדמנות בראי ההתפתחות (יתכן שינוי במועד)	2 שש"ס

שנה ב'

קורסי חובה

סמסטר א'

– כלי מדידה והערכה בריפוי בעיסוק	2 שש"ס

סמסטר ב'

– מדיניות וארגון שרותי בריאות	2 שש"ס

קורסי בחירה

סמסטר א'

— המח ותפקוד האדם — **סמינריון**	2 שש"ס
— ליקויי תפקוד ולמידה בילדים, נוער ומבוגרים א' — הגדרות, תיאוריה וריפוי בעיסוק	2 שש"ס
— ליקויי תפקוד ולמידה בילדים, נוער ומבוגרים ב' — תהליכי הערכה והתערבות — **סמינריון**	2 שש"ס
— מהקליניקה למחקר ומה שביניהם	2 שש"ס
— האדם האוטיסט לאורך מעגל החיים: ליקויים עוצמות והשתתפות	2 שש"ס
— למידה מוטורית	2 שש"ס

סמסטר ב'

— עיבוד סנסורי, היבטים נוירו פיזיולוגיים וקליניים	2 שש"ס
— הנחיית קבוצות	4 שש"ס
— איתור ומניעה של בעיות התפתחות בגיל הרך	2 שש"ס
— מח והתנהגות: תהליכים קוגניטיביים והשפעתם על התפקוד — **סמינריון**	2 שש"ס

סמסטר קיץ

— לחשוב סביבה לראות הזדמנות בראי ההתפתחות (יתכן שינוי במועד)	2 שש"ס

* **פתיחת קורסי הבחירה מותנית במס' הנרשמים. חלק מקורסי הבחירה יתקיימו אחת לשנתיים.**

* **התכנית יכולה להשתנות עד לפתיחת שנת הלימודים תשע"ח**

שקלול ציונים במסלול תזה

עבודת גמר מחקרית (תזה)	40%
ציוני קורסים	40%
עבודה סמינריונית	20%

הגשת הצעת התזה

- תלמיד במסלול א' נדרש להגיש הצעת תזה לאישור הוועדה החוגית לתואר שני, עד לתחילת סמסטר א' של שנה ב', על מנת להימצא במצב אקדמי תקין.
- במהלך חופשת הסמסטר של שנת הלימודים האחרונה, ייערך יום הצגת עבודות הגמר במסגרתו יידרשו התלמידים להציג את עבודת התזה בע"פ או בפוסטר. נוכחות חובה ביום זה מוגדרת כחלק מהדרישות לתכנית לימודים.
- *מעבר ממסלול א' ל-ב' מחייב סיום חובות הלימודים בהתאם לדרישות של מסלול ב', כולל פרויקט הגמר, תוך שנתיים (4 סמסטרים).

מסלול יישומי: כתיבת פרויקט גמר

מבנה תוכנית הלימודים

התוכנית המוצעת מבוססת על תוכנית הלימודים בחוג, תוך הרחבה של קורסים בתחומי ההתמחות המקצועיים ובארגון ומנהל של שירותי בריאות, רווחה וחינוך. המודל שבבסיס התוכנית מתמקד בהתפתחות האדם מינקות לזקנה, במניעים לתפקוד, בלמידה של מיומנויות ודפוסי התנהגות עיסוקית במצבי בריאות וחולי והשפעת הסביבה עליהם. מיקוד זה מדגיש את ההתעניינות הייחודית של הריפוי בעיסוק באיכות חיי האדם ומייצג את המומחיות המקצועית בפיתוח ובהקניית מיומנויות ובהתאמת הסביבה לשיפור התפקוד במצבי בריאות וחולי.

היקף הלימודים

היקף תוכנית הלימודים הוא 40 שעות סמסטריאליות וכן הגשת פרויקט גמר בתום שנתיים. התכנית המוצעת כוללת:

1. קורסי חובה
2. קורסי בחירה הכוללים 2 עבודות סמינריוניות לפחות.
3. פרויקט גמר

	שיעורי חובה	**שיעורי בחירה**	**סה"כ**
שנה א'	8 שש"ס	14 שש"ס	22 שש"ס
שנה ב'	2 שש"ס	16 שש"ס	18 שש"ס
סה"כ	**10 שש"ס**	**30 שש"ס**	**40 שש"ס**

*ניתן לבחור קורסי בחירה בפריסה נוחה יותר בין שנה א' לב'.

רשימת קורסי החובה והבחירה

שנה א'

קורסי חובה:

סמסטר א'

שם הקורס	**שש"ס**
– ארגונומיה למתקדמים	2 שש"ס
– תיאוריות, מודלים ומסגרות התייחסות בריפוי בעיסוק	2 שש"ס
– שיטות מחקר וסטטיסטיקה	2 שש"ס
– מיומנויות לראיון וניתוח למתקדמים	2 שש"ס

סמסטר ב'

– פיתוח וניהול תכניות התערבות – **סמינריון**	2 שש"ס

קורסי בחירה

סמסטר א'

– המח ותפקוד האדם – **סמינריון**	2 שש"ס

סמסטר ב'

– עיבוד סנסורי, היבטים נוירו פיזיולוגיים וקליניים	2 שש"ס
– תרגיל בסטטיסטיקה ועיבוד נתונים	2 שש"ס
– איתור ומניעה של בעיות התפתחות בגיל הרך - **סמינריון**	2 שש"ס
– מח והתנהגות: תהליכים קוגניטיביים והשפעתם על התפקוד - **סמינריון**	2 שש"ס

סמסטר קיץ

– לחשוב סביבה לראות הזדמנות בראי ההתפתחות (יתכן שינוי במועד)	2 שש"ס

***חובה לבחור <u>לפחות</u> סמינריון אחד מהרשימה במהלך שנה א'**

שנה ב'

קורסי חובה

סמסטר א'

– יישום תכניות התערבות ממוקדות עיסוק - **סמינריון פרויקט**	2 שש"ס

* הקורס פיתוח וניהול תכניות התערבות הוא קורס קדם לקורס זה.

סמסטר ב'

— מדיניות וארגון שרותי בריאות 2 שש"ס

קורסי בחירה

סמסטר א'

— ליקויי תפקוד ולמידה בילדים, נוער ומבוגרים א' —
הגדרות תיאוריה וריפוי בעיסוק 2 שש"ס

— ליקויי תפקוד ולמידה בילדים, נוער ומבוגרים ב' —
תהליכי הערכה והתערבות — **סמינריון** 2 שש"ס

* הקורס ליקויי תפקוד ולמידה א' הוא קורס קדם לקורס זה.

— מהקליניקה למחקר ומה שביניהם 2 שש"ס

— כלי מדידה והערכה בריפוי בעיסוק (רישום מותנה בהודעה מוקדמת למזכירות החוג) 2 שש"ס

סמסטר ב'

— עיבוד סנסורי, היבטים נוירו פיזיולוגיים וקליניים 2 שש"ס

— הנחיית קבוצות 2 שש"ס

— איתור ומניעה של בעיות התפתחות בגיל הרך 2 שש"ס

— מח והתנהגות: תהליכים קוגניטיביים והשפעתם על התפקוד — **סמינריון** 2 שש"ס

* **פתיחת קורסי הבחירה מותנית במס' הנרשמים. חלק מקורסי הבחירה יתקיימו אחת לשנתיים.**
* **<u>התכנית יכולה להשתנות מבחינת קורסים, תכנים ושעות עד לפתיחת שנת הלימודים תשע"ח</u>**

שקלול ציונים במסלול <u>פרויקט</u>

ציוני קורסים	50%
ציון עבודת הגמר	20%
עבודה סמינריונית	15%
עבודה סמינריונית	15%

פרויקט גמר יישומי

עבודת הגמר תבטא את האינטגרציה שיבצעו הסטודנטים בין הידע המיומנויות והכלים שרכשו בלימודיהם לבין ניסיונם הקליני. מטרות הפרויקט לתרום משמעותית לשדה הקליני, לפתח יכולת עבודה עצמאית עפ"י החומרים שנלמדו וההתנסויות שחוו הסטודנטים בלימודי התואר השני, לאפשר התנסות באינטגרציה בין חומר תיאורטי לבין צורך קיים בעולם הקליני והן התנסות בתכנון, יישום וניתוח היישום של הנושא שייבחר ע"י הסטודנט.

בעבודה המסכמת מתבקש הסטודנט לכתוב עבודה אינטגרטיבית תוך בחירה באחת מארבע אפשרויות:

1. הצעת תכנית התערבות (ישירה או עקיפה) לטובת אוכלוסייה המטופלת בקליניקה מסוימת ותיאור דרכים להערכת יעילות ההתערבות.
2. הכנת הצעת מחקר לאור צרכי הקליניקה (אין צורך לבצע את המחקר בפועל).
3. איסוף נתונים לצורך פיתוח כלי מחקר.

- **תלמיד במסלול ב׳ נדרש להגיש הצעת פרויקט לאישור המנחה עד <u>ליום האחרון של שנת הלימודים הראשונה</u>, על מנת להימצא במצב אקדמי תקין.**
- **במהלך חופשת הסמסטר של שנת הלימודים האחרונה, יידרש התלמיד להציג את עבודת הפרויקט בע״פ או בפוסטר. נוכחות חובה ביום זה מוגדרת כחלק מהדרישות לתכנית לימודים.**
- **מעבר ממסלול ב׳ ל-א׳ מחייב סיום חובות הלימודים של התכנית, כולל אישור מנחה לנושא תזה.**

◆◆◆

לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטורט)

יו״ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **פרופ׳ נעמי יוסמן**

המסלול המוצע באוניברסיטת חיפה

המסלול יאפשר לסטודנטים/יות מצטיינים/יות בעלי/ות תואר שני בריפוי בעיסוק או בתחומים נושקים הרוצים/ות ללמוד לתואר שלישי, לבצע מחקר בתחום מדע בסיסי ו/או יישומי בנושאים המחברים בין שני סוגי המדע (translational research). הלימודים לתואר שלישי יתמקדו באספקטים שונים של התפקוד/העיסוק האנושי בקרב אוכלוסיות בריאות וגם אלו עם לקויות עקב מגבלה/מחלה ו/או עיכוב התפתחותי. התחומים בהם ייבצעו הסטודנטים/יות את מחקרם קשורים לנושאים כמו שיקום, לימודי מוגבלות, מדעי הבריאות והרפואה, חקר הנוירו — עיסוק, טכנולוגיה מסייעת, ואף ישתפו פעולה, במסגרת הנחיה משותפת, עם חוקרים מרכזיים בטכניון, בפקולטה למדעי הרווחה והבריאות ובפקולטות אחרות באוניברסיטה, במחקרים הנמצאים בקדמת הידע.

קהל היעד

למסלול יתקבלו סטודנטים/יות מצטיינים בעלי תואר שני (M.Sc. או תואר מקביל) במסלול עם כתיבת תזה בתחומי הריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה, הפרעות בתקשורת, או תחומים קרובים. סטודנטים/יות מצטיינים/ות בעלי תואר שני מתחומים אחרים (שאינם מדעי הבריאות) אשר יעמדו בתנאי הקבלה, יחויבו בלימודי השלמה לפי החלטת ועדת הדוקטורט.

תנאי קבלה

1. ממוצע כללי של **85 לפחות לתואר מוסמך, וציון 90 לפחות** בעבודת הגמר המחקרית.
2. 2 המלצות מאנשי סגל אקדמיים, אחד ממכתבי ההמלצה יהיה מטעם מנחה עבודת הגמר המחקרית.
3. התקשרות והסכמה בכתב להנחיה של הסטודנט/ית.
4. מועמדים/ות שבידם עותק של מאמר שהתפרסם ממחקר המוסמך שלהם או כתב-יד שנשלח לפרסום בכתב־עת מדעי בינלאומי, יזכו לעדיפות.
5. אישור מסמך הצהרת כוונות ע"י וועדת הדוקטורט.

תכניות הלימודים

בתוכנית הלימודים קיימים שלושה מסלולים:

1. מסלול רגיל
2. מסלול ישיר
3. מסלול לימודי מחקר מקדים

תכנית המחקר והלימודים

1. מסלול רגיל (320301-17-01)

משך הזמן הנורמטיבי ללימודי תואר שלישי הוא ארבע שנים.

לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ידרשו המועמדים/ות למלא את התנאים הבאים:

א. מנחה ונושא מחקר

הקבלה ללימודי תואר שלישי תלויה בהודעה של המנחה על נכונותו להנחות את המועמד/ת ולדאוג לצרכי המחקר שלו/ה. מועמדים/ות העומדים/ות בקריטריונים לקבלה, ידרשו להתקשר עם מנחה פוטנציאלי (חבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א' עם קביעות באוניברסיטת חיפה) ולסכם את נושא המחקר. עם הצגת המועמדות, יש להגיש מסמך הצהרת כוונות. במסמך קצר זה י/תציג המועמד/ת את הנושא, בעיית המחקר ושיטות המחקר העיקריות המוצעות.

ב. קורסים וסמינריונים

במהלך לימודי הדוקטורט י/תחויב כל סטודנט/ית בלימודי החובה בהיקף של 6 שש"ס.

- סמינר שיטות מחקר מתקדמות בדוקטורט– ד"ר איילת בן ששון **(2 שש"ס)**
- השתתפות בסמינריון הדוקטורט. סמינריון זה כולל קורס בפילוסופיה של המדע וחלק בו מציגים הדוקטורנטים/ות את הצעות המחקר שלהם ותוצאות המחקרים. כמו כן מתארחים בסמינריון זה מרצים מתחומי ידע ספציפיים מהארץ ומחו"ל **(4 שש"ס קורס שנתי)**.
- בנוסף לכך **יומלץ** לסטודנטים/יות לקחת קורס בלימודי השלמה ו/או קורס בנושא התוכן שיקבעו על ידי ועדת הדוקטורט של החוג על פי המלצות המנחה זאת על פי תחום המחקר ולימודים הקודמים. **(2 שש"ס)**.

- בין השאר, **יומלץ** ולעתים יידרש מה מהסטודנטים/יות לבחור קורס כתיבה וניסוח מדעיים (אנגלית) **(2 שש"ס)**

ג. הצעת המחקר ואישורה

- במהלך השנה הראשונה יהיו הסטודנטים/יות במעמד של תלמידי מחקר שלב א'. עם הגשת הצעת המחקר ולא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה, תעבור ההצעה לשיפוט של מומחים בתחום הנחקר. לחלופין, תמנה הרשות ללימודים מתקדמים, ועדה מלווה לדוקטורנט/ית על בסיס המלצת הועדה החוגית. אחד מחברי הועדה המלווה יהיה מאוניברסיטה אחרת בארץ או בעולם. במהלך השנה הראשונה יכתבו התלמידים את הצעת המחקר המפורטת בפורמט המקובל של הצעת מחקר לאקדמיה הישראלית, כולל תוצאות ראשוניות אם קיימות. הצעת המחקר תהיה מקורית ובעלת סיכוי סביר לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר ובעלת סיכוי סביר לביצוע.
- הצעת המחקר תוצג על ידי הסטודנט/ית במסגרת סמינריון הדוקטורט לפני הגשתה לשיפוט.
- הצעת המחקר תיבדק ותאושר ע"י מומחים בתחום או על ידי הוועדה המלווה ולאחר מכן ע"י ועדת הדוקטורט. לאחר אישור הוועדה החוגית, יעברו הסטודנטים/יות למעמד של תלמידי מחקר שלב ב'.

ד. ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

בתום כל שנה מיום אישור הצעת המחקר, יגישו תלמידי/ות המחקר דו"ח התקדמות לוועדה המלווה (במידה והוקמה) או לוועדת הדוקטורט החוגית, החתום ע"י המנחה. אל הדו"ח אפשר לצרף מאמר שנשלח לפרסום במידה וקיים.

ה. הגשת עבודת ד"ר לשיפוט

עם סיומו, יסוכם המחקר באחת משתי הדרכים הבאות:

(1) עבודת דוקטור במתכונת של אסופה, כמפורט בתקנון לימודי תואר שלישי.

(2) חיבור רגיל. במקרה כזה לא יכלול החיבור יותר ממאה וחמישים עמודים (לא כולל נספחים).

תוצאות מחקר הדוקטורט תוצגנה על־ידי הסטודנטים/יות בהרצאה סמינריונית.

ו. שיפוט עבודת הד"ר

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י הגורמים המוסמכים לכך, תועבר עבודת הדוקטור לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון תואר שלישי.

2. מסלול ישיר

320315-17-02

מסלול לימודים זה מיועד לסטודנטים/יות מצטיינים/יות, בעלי תואר בוגר בציון של לפחות 90 שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי.

מבנה הלימודים

השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת מ"א וסיומם בציון משוקלל של לפחות 90 וכמו כן, הגשת שתי עבודות סמינריוניות. על הסטודנט/ית להשיג ציון של 90 לפחות באחת משתי העבודות הסמינריוניות. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית.

הגשת הצעת המחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים. עם הגשת הצעת המחקר ועמידה בכל החובות המפורטות למעלה, יעבור הסטודנט/ית למעמד של דוקטורט שלב ב', יבצע את המחקר ויכתוב את הדו"ח.

(יתר הפרטים בהקשר למסלול זה ניתן לראות בתקנון לימודים מתקדמים).

3. מסלול לימודי מחקר מקדים

320350-17-01

מועמד המבקש להירשם למסלול לימודי מחקר מקדים והינו בעל תואר "מוסמך" ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית, חייב למלא את התנאים הבאים:

אישור בכתב ממנחה שמסכים להנחותו בעבודת הגמר המחקרית.

השלמת כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).

עמידה בתוכנית לימודים שתוטל עליו ע"י הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי.

משך הלימודים הנורמטיבי במסלול זה הינו שנה אחת בלבד.

השלמת הלימודים במסלול זה אינה מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי, המועמד/ת י/תגיש את מועמדותו כמקובל במסלול הרגיל.

289

שירותי אנוש

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי)

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי) תכנית לחרדיות ולחרדים במכללת מבח״ר, בני ברק

חוג לימודים למ״א

וחוג לימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ גיל לוריא**

חברי הסגל האקדמי

פפרופסור מן המניין: פרופ׳ אמנון בהם (מומחה), פרופ׳ רות כץ (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ׳ גיל לוריא, פרופ׳ דנה יגיל, פרופ׳ ריטה מנו.

מרצה בכיר: ד״ר אורנה בלומן, ד״ר עדו גל (שבתון סמסטר ב).

מרצה: ד״ר אריק חשין, ד״ר עינת לביא, ד״ר שני פינדק.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: ד״ר קרן אור־חן, ד״ר אלון כהנא, השופט חיים סומך, גב׳ יעל עבדה, מר ארי רוזנטל.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב׳ איילת גורן**

מרכזת תואר ראשון: **גב׳ שני בר**

חדר 718, קומה 7, מגדל אשכול

שעות קבלה: ימים א׳-ה׳, בין השעות 12:30-09:30

טלפון חיצוני: 04-8249765, פנימי: 3765, פקס: 04-8249282

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

החוג לשירותי אנוש מציע תכנית לימוד עשירה ומעניינת לתואר ראשון, במתכונת דו־חוגית. במהלך הלימודים בחוג, התלמידים רוכשים בסיסי ידע עיוניים ויישומיים חשובים ביחס לפעולתם של ארגוני שירות ותרומתם לחברה ולקהילה, לעובדים, ולאזרחים/לקוחות. הלימודים מאפשרים לתלמידים לפתח הן בסיסי ידע והן מיומנויות כלי חשיבה וניתוח הנדרשות בתחומים מגוונים. בוגרי החוג משתלבים בשוק העבודה בתפקידים מגוונים ובערוצים ניהוליים, בין אם בארגונים המתמקדים בשירותים מסוגים שונים (במגזר העסקי, הציבורי או במשרות בעמותות) או בחברות עסקיות אחרות. חלק ניכר מבוגרי החוג ממשיך לתארים מתקדמים, הן בתכנית התואר השני של החוג ללימודי שירותי אנוש, והן בתחומים רבים אחרים.

תכנית לתואר ראשון בשנתיים

(289120-17-01)

במסגרת התכנית, הסטודנטים ילמדו 6 סמסטרים רצופים לאורך שנתיים, כולל סמסטר קיץ בכל שנה.

בתכנית יוצעו מלגות לסטודנטים מצטיינים על סמך ציוני הבחינה הפסיכומטרית.

תנאי הקבלה לתכנית

- תנאי הקבלה לחוג זהים לתנאי הקבלה הכלליים באוניברסיטה וברמה הנדרשת על-ידי החוג.
- רמת אנגלית בסיסי.
- רמת יע"ל — 120 לפחות (עבור מועמדים שלמדו בבית ספר בו שפת ההוראה לא היתה עברית).

תכנית חצי מקוונת משותפת עם החוג הרב־תחומי

(289101-17-03)

החוג לשירותי אנוש והחוג ללימודים רב תחומיים מציעים תואר דו חוגי המאפשר לשלב בין עבודה ללימודים תוך התמקצעות בתחום השירותים ורכישת ידע רלבנטי בתחומי הניהול, המשפט וארגון המידע.

הלימודים בחוג הרב־תחומי יתבססו על קורסים מקוונים מלאים (לבד משני סמינרים). הלימודים בחוג לשירותי אנוש יתקיימו בשלושה ימי הלימוד.

תכנית שירותי אנוש והחוג הרב-תחומי לחרדיות ולחרדים במכללת מבח"ר, בני ברק

(289103-17-01)

הלימודים מתקיימים בבניין המכללה החרדית מבח"ר בבני ברק בימי ב' וד'.

תואר ראשון זה מספק לאוכלוסייה החרדית הכרה של עולם הארגון על שורשיו ההיסטוריים ועל צדדיו המעשיים. התואר מורכב מקורסים העוסקים בעולם העסקי והאנושי ומכוונים את הסטודנט החרדי להכרת המיומנויות הנדרשות ממנו במקום העבודה ככלי הכרחי להשתלבות במסגרות השונות והמורכבות שלו.

התכנית הינה זהה לתכנית האקדמית הקיימת באוניברסיטת חיפה וכוללת את כל החובות האקדמיים על פי התקנים הבין לאומיים, עם התאמה לצרכים המיוחדים של האוכלוסייה החרדית.

על המרצים בתכנית נמנים חברי סגל סדיר של החוג לשירותי אנוש לצד עמיתי הוראה בעלי ניסיון וידע נרחב בתחומים השונים.

ראש אקדמי - פרופ' גיל לוריא

גב' זהבה גרנובסקי — אחראית הרשמה במכללת מבח"ר, טל. 03-5030578

גב' שני בר — מזכירת תואר ראשון, החוג לשירותי אנוש, אוניברסיטת חיפה, טל. 04-8249765

מטרת הלימודים ובוגרי החוג

כיום, ארגוני שירות ותהליכי שירות מהווים מרכיב חשוב בחברה המודרנית בעולם בכלל ובישראל בפרט. אזרחים מכל קצווי הקשת החברתית מקבלים שירותים מארגונים ציבוריים, עסקיים והתנדבותיים אשר לטיבם ומאפייניהם חשיבות רבה הן למדינה ולחברה בכלל והן לרווחה ולאיכות החיים של הפרט. בנוסף, ארגוני שירות מהווים את עיקר שוק התעסוקה במשק הישראלי, אך מתחוללים בהם שינויים רבים ומהירים. לאור זאת, מטרת החוג היא להקנות לבוגריו ידע והבנה לגבי סוגיות ותהליכים בתחום הייחודי של שירותי האנוש, לתרום ליכולתם להשתלב באופן אפקטיבי בתעסוקה ובערוצים ניהוליים בתחום דינמי זה, ולקדם את המחקר ואת הידע העיוני־מקצועי לגבי גורמים התורמים הן לאיכות ומגוון השירותים הניתנים לציבור הן לרווחה ולתפקוד האפקטיבי של עובדים בארגוני שירות.

תיאור כללי של תוכנית הלימודים

הלימודים נמשכים שלוש שנים ומקנים רקע בנושאים נבחרים במדעי ההתנהגות, החברה, והשירות ומסייעים להכיר ולהבין את התהליכים המתחוללים בחברת הצריכה בכלל ובארגונים שונים המשפיעים על הרווחה וההתנהגות של לקוחות/אזרחים ושל עובדים; טווח הצרכים והמאפיינים של אוכלוסיות מגוונות; עקרונות, שיקולים, ודילמות אתם מתמודדים ארגונים נותני שירות ומנהל/ות בתחום; גישות לפיתוח וטיפוח המשאב האנושי

(מנהלים ועובדים הלוקחים חלק בתהליכי שירות); גישות למחקר ושימוש במחקר לשם יצירת ידע מדעי ויישומי הנדרש לקידום התחום, ועוד.

מבנה התכנית: השנה הראשונה מורכבת מקורסי חובה שהם מבואות בשירותי אנוש, בהיבטים נבחרים של מדעי החברה וההתנהגות, ובסטטיסטיקה. השנה השנייה כוללת קורסי חובה ובחירה המרחיבים ביחס לסוגיות כגון התנהגות ארגונית, שיטות מחקר, חשיבה שיווקית ופיתוח שירותים, חשיבה עסקית וניהולית, הכרת צרכים ושירותים לאוכלוסיות שונות, עקרונות משפטיים ושיקולים אתיים ואחרים המשפיעים על תהליכי קבלת ונתינת שירותים ותהליכים במקומות עבודה, טכנולוגיה ומקומה בתהליכי שירות, ועוד. השנה השלישית כוללת קורסי חובה ובחירה, כולל סמינר מחקר, בסוגיות בין-תחומיות כגון ניהול אפקטיבי של המשאב האנושי וקידום הרווחה של עובדים בארגוני שירות, היבטים פסיכולוגיים של קבלת ונתינת שירות, פיתוח והובלה של ארגונים התנדבותיים וחברתיים, אקלים ארגוני ותהליכי שינוי ושיפור בארגוני שירות, ועוד.

התנסות יישומית: במהלך הלימודים, תלמידי החוג יכולים להעמיק את הבנת הקשר בין ידע אקדמי-עיוני לבין עולם המעשה, וכן לפתח מיומנויות שונות, גם דרך התנסות אישית. תלמידים שסיימו שנה א' יכולים, כחלק מקורסי הבחירה, להשתתף במסלול הכולל התנסות מונחית בארגון חברתי (עמותה או ארגון ציבורי) או בהנחיית צוותי תלמידים המפתחים יוזמות עיסקיות בבתי־ספר תיכוניים, במשולב עם קורסים ייחודיים המלווים את המשתתפים במסלול זה. הכניסה למסלולים אלו מותנית בתהליכי מיון הנערכים במהלך הקיץ שלפני תחילת שנת הלימודים הבאה.

תנאי קבלה

תנאי הקבלה לחוג זהים לתנאי הקבלה הכלליים באוניברסיטה וברמה הנדרשת על־ידי החוג. מועמדים בעלי תואר אקדמי או בעלי רקע אקדמי קודם יהיו חייבים בציון המשוקלל הנדרש על־ידי החוג באותה שנה בה הם מבקשים להתקבל.

פרטי תכנית הלימודים וחובות התלמיד

משך הלימודים שלוש שנים. על התלמיד לצבור 60 נקודות, מתוכן 46 נ' בקורסי חובה (אותם יש לקחת במלואם, אלא אם כן ניתן פטור) ו־14 נ' בקורסי בחירה (בשנים ב' וג'). בנוסף, חייב כל תלמיד לעמוד בדרישות הכלליות באנגלית עד תום שנה ב', וכן במיומנויות מחשב, כמוסבר בהמשך. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד ואת החוג היא זו המתפרסמת בשנתון האוניברסיטה בשנה בה החל התלמיד את לימודיו בחוג וכן בהודעות עדכון, אשר יתפרסמו לקראת מועד הרישום לפני תחילת שנת הלימודים ו/או במהלך שנות הלימוד. חובה על התלמיד לעקוב בתדירות אחר הודעות החוג.

- בהתאם להחלטת סנאט האוניברסיטה, כל תלמיד מחוייב ללמוד במהלך התואר 6 נ"ז במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח. את לימודי "דרך הרוח" ניתן לבחור וללמוד בכל אחת משנות הלימוד לתואר, והם נכללים בספירת הנקודות לתואר בחוג לשירותי אנוש. סיום לימודי דרך הרוח בהצלחה הינו תנאי לקבלת תואר בוגר והציון בהם ישוקלל בציון הסופי. רשימת הקורסים בתכנית "דרך הרוח" תופיע תחת אתר האינטרנט של הפקולטה למדעי הרוח – "דרך הרוח" שכתובתו:
  http://hcc.haifa.ac.il/index-derech-haruch.htm

שנה ראשונה

חובה

מבוא לשירותי אנוש	ש'	4 שש"ס	5 נ"ז
ארגונים ודפוסי תעסוקה	ש'	4 שש"ס	5 נ"ז
פסיכולוגיה (דרך החוג לפסיכולוגיה)	ש'	4 שש"ס	4 נ"ז
סוציולוגיה (דרך החוג לסוציולוגיה)	ש'	4 שש"ס	4 נ"ז
סטטיסטיקה + תירגול	ש'	5 שש"ס	4 נ"ז
מיומנויות מחשב*	ש'		0 נ"ז

*** קורס מיומנויות מחשב**

על כל תלמיד תואר ראשון לקבל במהלך לימודיו פטור מקורס מיומנויות מחשב. בעת הרישום לתוכנית הלימודים, חובה על כל סטודנט להירשם לקורס "מיומנויות מחשב" על מנת שיוכל לגשת לבחינת הפטור שתתקיים בשבועות הראשונים של הסמסטר. סטודנט שלא יעמוד בהצלחה במבחן הפטור יידרש ללמוד בקורס מקוון במיומנויות מחשב ולגשת למבחן בסוף הקורס. ציון עובר במבחן ובקורס הינו לפחות 70.

פטור במיומנויות מחשב הוא תנאי לסיום התואר. מומלץ לסיים חובה זו במהלך שנת הלימודים הראשונה. הקורס אינו קורס פרונטלי.

סה"כ שנה א': 21 נ'

שנה שנייה

קורסי חובה

התנהגות עובדים וניהול בארגוני שירות	ש'	4 שש"ס	5 נ"ז
שיטות מחקר (שנתי) + תירגול	ש'	5 שש"ס	5 נ"ז

קורסי חובת בחירה מקבץ 1 (יש לבחור לפחות אחד מהקורסים במקבץ זה)

- עידן השירותים: סוגיות מרכזיות	ש'	4 שש"ס	4 נ"ז
- סוגיות ברמת הפרט בעולם השירות	ש'	4 שש"ס	4 נ"ז

קורסי בחירה (מקבץ 2) פתוחים לשנה ב' ו-ג'

אורות וצללים בהתנהגות ארגונית	ש'	4 שש"ס	4 נ"ז
שיטות מיון וראיון	ש'	2 שש"ס	2 נ"ז
אפליה ושוויון הזדמנויות בעבודה	ש'	2 שש"ס	2 נ"ז
דיני עבודה	ש'	4 שש"ס	4 נ"ז
העצמת לקוחות בעולם טכנולוגי	ש'	4 שש"ס	4 נ"ז
רגשות ותקשורת בשירותי אנוש	ש'	4 שש"ס	4 נ"ז

קורסי בחירה מקבץ 3 קורסים התנסותיים (פתוחים לשנה ב' ו־ג') (נדרשת הרשמה מוקדמת או תיאום בקיץ, נדרש תהליך מיון והסכמת החוג). ניתן לקחת רק קורס אחד במקבץ זה.

התנסות בארגונים חברתיים	ש'	4 שש"ס	8 נ"ז
התנסות בהנחיית קבוצות יזמים צעירים	סדנה		6 נ"ז
התנסות התנדבותית בעמותה (דרך דיקאנט הסטודנטים)*	ש'		4 נ"ז

*נדרשת הסכמת העמותה - על התלמיד לבצע תיאום מוקדם לפי הנחיות הוועדה לפעילות חברתית באתר הדיקאנט

שנה שלישית

קורסי חובה

סמינר מחקר*	ס"מ	4 שש"ס	6 נ"ז

* הרישום מותנה בסיום חובת האנגלית ובקורסים שיטות מחקר וסטטיסטיקה

סוגיות בניהול המשאב האנושי בשירות	ש'	4 שש"ס	5 נ"ז

קורסי בחירה לשנה שנייה ושלישית (ההנחיות להלן נתונות לשינויים ועדכונים)

על התלמיד לקחת במהלך לימודיו 14 נק' בחירה סה"כ, כדי להשלים את מניין הנקודות בחוג ל־60 או ל־62 נקודות הנדרשות לתואר. קורסי הבחירה שמתוכם ניתן לבחור כוללים את: קורסי "דרך הרוח" (בהם מחויבים בהיקף 6 נק' כל תלמידי התואר הראשון באוניברסיטה, כמוסבר למעלה, וכן קורסי הבחירה של החוג בהיקף של 8 נק' .

אנגלית שפה זרה

חובה על כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מחובותיו לתואר. עמידה בחובה זאת היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3 (שנה שלישית). על מנת לסווג את רמת ידיעותיו של המועמד בשפה האנגלית או להעניק פטור מהם, מחויב הסטודנט בבחינת מיון באנגלית (פסיכומטרי/אמיר/ אמירם) כחלק מתנאי הקבלה לאוניברסיטה. פירוט ניתן לקרוא באתר היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה או בפרק היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה המופיע בשנתון.

סטודנט שטרם השלים את האנגלית בסוף שנה שניה לא יוכל לעלות לשנה שלישית.

סמינר מחקר בשנה ג' — סמינר מחקר מחייב קריאה, איסוף ועיבוד נתונים, הצגת וכתיבת עבודה מסכמת בהתאם להנחיות המורה. תנאי קדם לרישום לסמינרים בשנה ג' הוא מעבר הקורסים בסטטיסטיקה ובשיטות מחקר ופטור באנגלית. עמידה בדרישות הסמינר מחייבת ציון 60 לפחות. תלמיד אשר לא ישיג ציון 60 לפחות יצטרך לחזור על סמינר מחקר בשנה עוקבת (אצל מורה אחר).

תנאים לקבלת תואר ב"א

סיום כל החובות בחוג בתקופה שלא תעלה על חמש שנות לימוד רצופות.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

<u>תלמיד יעבור משנה א' לשנה ב' רק אם עמד בכל בתנאים הבאים</u>:

- נרשם לקורס "מבוא לשירותי אנוש" וקיבל בו ציון סופי 70 לפחות.
- נרשם לקורסים "סוציולוגיה בשירותי אנוש", "פסיכולוגיה בשירותי אנוש" וקיבל בהם ציון סופי 60 לפחות.
- נרשם לקורסי חובה אחרים של שנה א' וקיבל בהם ציון עובר רגיל (51 לפחות).
- סטודנט שלא עבר את הקורס בסטטיסטיקה, יהיה עליו ללמוד את הקורס מהתחלה בשנה העוקבת.
- תלמיד שלא יעמוד בתנאים אלה לא יעבור לשנה ב' בחוג. התלמיד יוכל לחזור על קורס/ים שלא עמד בתנאי המעבר בשנה העוקבת. בכל מקרה לא יוכל לקחת במקביל כל קורס אחר (מדרג 2 או 3) בחוג, כל זמן שלא השיג את ציוני המעבר המפורטים בתנאים הנ"ל.

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

- הגיע לרמת פטור באנגלית.
- מעבר הקורסים בסטטיסטיקה ובשיטות מחקר כתנאי כניסה לסמינר מחקר.
- סטודנט שלא עבר את הקורס שיטות מחקר בסמסטר א' לא יוכל להמשיך ללמוד את הקורס בסמסטר ב' ויהיה עליו ללמוד את הקורס מהתחלה בשנה העוקבת. במידה ולא עבר את הקורס בשיטות מחקר בסמסטר ב' יהיה עליו ללמוד ולהשלים רק את סמסטר ב'.

הפסקה לימודים

- תלמיד שנכשל בקורס חובה כלשהו פעם שנייה (בשנה העוקבת) ו/או סטודנט אשר לא השלים את הקורס כמוהו כנכשל, יופסקו לימודיו לאלתר.
- תלמיד שנכשל בשלושה קורסים או יותר בשנת לימודים אחת יופסקו לימודיו לאלתר.
- תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כשלון בקורס חובה רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופת צינון של 3 שנים, ועליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג. אחרי 3 שנים התלמיד נחשב לתלמיד חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו.
- תלמיד המבקש להפסיק זמנית את לימודיו – יפנה **בכתב** לראש החוג וינמק את בקשתו. הפסקת הלימודים תאושר בכתב. במקביל, יודיע התלמיד על ההפסקה למינהל תלמידים.

חידוש לימודים

- תלמיד שאושרה לו הפסקת לימודים ומבקש לחדשם, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים. שב התלמיד ללימודים בתום שנתיים הפסקה, יוכרו הקורסים שלמד לצורך

המשך לימודיו. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים, רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים ששמע ונבחן בהם וכן לחייבו בהשלמות שונות.

- תלמיד שלא אושרה לו הפסקת לימודים בכתב ו/או לא סיים את לימודיו לתואר ראשון בתוך שש שנים, חייב בהרשמה מחדש ובעמידה בתנאי הקבלה המחייבים באותה העת.
- לחידוש לימודים בעקבות הפסקתם, בין אם ביוזמת החוג או ביוזמת התלמיד, יש לפנות למזכירות החוג לקבלת פרטים עדכניים לגבי התנאים לחידוש לימודים.

תקנון האוניברסיטה

תקנון הלימודים לתואר ראשון מחייב את כל הסטודנטים בחוג לשירותי אנוש.
תקנון הלימודים מופיע בשנתון תשע"ח.

◆ ◆ ◆

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה: **פרופ' דנה יגיל**

תכנית הלימודים לתואר שני בשירותי אנוש הינה ייחודית באקדמיה בישראל, ומתמקדת בעקרונות ותהליכים הקשורים לתכנון, ניהול, הפעלה, ושיפור של שירותי אנוש במגזר העסקי, הציבורי והשלישי (החברה האזרחית). הקורסים בתכנית התואר השני הם בעלי אופי בין-תחומי מתקדם, ומתייחסים באופן משולב לנושאים רחבים כגון: מטרות ותהליכי ניהול הקשורים למערכות שירות בחברה ובמשק, התנהגות וצרכי לקוחות ועובדי שירות, מאפייניהם של תהליכי נתינת וקבלת שירות, זיהוי צרכים ופיתוח שירותים אפקטיביים ואיכותיים לאוכלוסיות מטרה מגוונות, סוגיות בניהול משאבי אנוש באירגוני שירות, תהליכי שירות בתוך ארגונים (ללקוחות פנימיים), מחקר ויישומיו בהקשרים שונים ועוד.

חלק מתלמידי התואר השני משתתפים במחקרים במטרה לתרום להעמקת הידע הקיים בתחום שירותי האנוש, אשר חשיבותם והיקפם בחברה המודרנית ובישראל עולים בהתמדה. בוגרי התכנית רוכשים בסיסי ידע וכלים עיוניים, יישומיים, ומחקריים מתקדמים, משתלבים בהצלחה בשוק העבודה בתפקידים מגוונים ובערוצים ניהוליים, וחלקם ממשיך ללימודי תואר שלישי.

לימודי התואר השני בשירותי אנוש מיועדים הן לבוגרי תואר ראשון בשירותי אנוש והן לבוגרי תואר ראשון במדעי החברה וההתנהגות (כגון פסיכולוגיה, סוציולוגיה, מדע המדינה, סטטיסטיקה, חינוך, כלכלה, מינהל עסקים, מערכות מידע, ועוד), במדעי הרווחה והבריאות (כגון עבודה סוציאלית, סיעוד, פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, הפרעות בתקשורת, ועוד), ובתחומים נבחרים אחרים.

תנאי קבלה

החוג יקבל מועמדים בהתאם לרקע שלהם ולקיבולת האפשרית בלימודי התואר השני. החוג ישקול קבלת מועמדים העומדים בתנאי הסף הבאים:

- בעלי תואר בוגר ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, שציונם הסופי הינו 85 ומעלה.
- עמדו בבחינת כניסה באנגלית בציון 70 לפחות (כל מועמד/ת חייב/ת בבחינה. פרטים באתר החוג).

ובנוסף:

- מועמד/ת בעל/ת תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייב/ת לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לזכאותו/ה לתואר.
- מועמד/ת בוגר/ת אוניברסיטה מחו"ל והן בוגר/ת אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה,יחוייב/תחוייב לעמוד בהצלחה במבחן GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.
- מועמדים בעלי לקות למידה מתבקשים להגיש למזכירות החוג אישור + אבחון על הלקות מהאוניברסיטה או מאוניברסיטאות אחרות (שנעשו עד חמש שנים לפני הבחינה), כל זאת עד חודש לפני מועד הבחינה באנגלית.

ימי והיקפי הלימודים

הלימודים מרוכזים בימי ד', ויתקיימו בין השעות 08:00-20:00 במשך שלושה סמסטרים (סמסטר א', ב' וסמסטר א' של השנה העוקבת). זמנים אלו לא כוללים קורסי השלמה (ראו בהמשך) שמועמדים עשויים להיות מחויבים בהם, הנערכים בימים אחרים. בנוסף, מדי פעם יתכן ויוצעו קורסים נוספים או סדנאות בימים אחרים, או בסמסטר קיץ.

תכנית הלימודים

החוג לשירותי אנוש מציע שני מסלולי לימוד:

מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תזה (289201-17-01)

מסלול זה משלב לימודים עיוניים והכשרה במחקר וכולל ביצוע מחקר עצמאי תחת הנחיה, כולל כתיבת עבודת תזה. במסלול זה הסטודנט ילמד קורסים בהיקף של 28 שש"ס. מתוכם 4 קורסי חובה ופורום תיזה (18 שש"ס) והשאר סמינרים וקורסי בחירה (10 שש"ס). משך הלימודים במסלול, כולל הגשת התיזה, לא יעלה על שלוש שנים, במהלכן על התלמיד לסיים תוך שנה וחצי את שמיעת הקורסים הנדרשים במסלול, לבצע את מחקר התזה, ולהגיש את עבודת התזה לשיפוט לאחר שסיים את כל חובות השמיעה והגיש את כל עבודותיו לתואר. קבלה למסלול א' היא עפ"י החלטתה של הוועדה החוגית לתואר שני. השארות במסלול זה מותנית במציאת מנחה והגשת הצעת תיזה שתאושר על ידי החוג עד תום סמסטר א' של שנת הלימודים השניה.

מסלול ב' – ללא תזה, עם בחינת גמר (289202-17-01)

במסלול זה הסטודנט ילמד קורסים בהיקף של 36 שש"ס, מתוכם 6 קורסי חובה (22 שש"ס) וכן סמינרים וקורסי בחירה (14 שש"ס). על התלמיד לסיים בתוך שנה וחצי את שמיעת כל הקורסים במסלול זה. בסיום הלימודים על התלמיד לעבור בחינת גמר בנושאים שיקבעו על ידי החוג.

לימודי השלמה לקראת תואר שני

מועמד/ת לתואר שני שלא למד/ה את הנושאים: מבוא לסוציולוגיה/מבוא לפסיכולוגיה, סטטיסטיקה ושיטות מחקר בלימודי התואר הראשון, יידרש/תידרש לקחת קורסים אלה כקורסי השלמה בחוג לשירותי אנוש. הוועדה האקדמית של החוג יכולה להוסיף קורסי השלמה נוספים במידת הצורך, בהתאם לרקע האקדמי של המועמד/ת. ציון ממוצע בלימודי ההשלמה יהיה 80 לפחות. בהתאם לתקנון האוניברסיטה, במידה וסך כל נקודות ההשלמה הנדרשות עולה על 8 שעות (ולא מעבר ל־16 שעות) יידרש/תידרש המועמד/ת לשנת השלמה במהלכה ישלים/תשלים את הקורסים החסרים, לפני תחילת הלימודים לתואר שני. מועמד/ת שיצטרך/תצטרך להשלים עד 8 שעות, יידרש/תידרש להשלימן בהצלחה תוך כדי שנת הלימודים הראשונה בתכנית.

מבנה כללי של הקורסים במסלולי הלימוד השונים

(הערה: החוג עשוי להכניס שינויים בתכנית זו, בהתאם למשאבי החוג ושיקוליו. פרטים נוספים ועדכונים ישלחו לתלמידים לפני תחילת שנת הלימודים)

מסלול א' – 28 שש"ס ועבודת גמר מחקרית-תיזה:

קורסי חובה (סה"כ 18 שש"ס):

- שיטות מחקר וסטטיסטיקה מתקדמות – כמותי (4 שש"ס)
- שיטות מחקר מתקדמות – איכותני (4 שש"ס)
- פורום תזה (2 שש"ס)

חובת בחירה – 2 מתוך 3 קורסים:

- תהליכי שירות וניהולם (4 שש"ס)
- שוק העבודה ומודלים ארגוניים (4 שש"ס)
- ניהול משאבי אנוש (4 שש"ס)

סמינר (סה"כ 4 שש"ס לבחירה) (יינתן בתשע"ט)

- יחסי לקוחות עובדים (4 שש"ס)
- רגשות בשירות (4 שש"ס)

קורסי בחירה (סה"כ 6 שש"ס לבחירה)

- עצמי, זהות ועבודה (4 שש"ס)
- משברים ארגוניים (4 שש"ס)
- איזון עבודה-חיים (4 שש"ס)
- בריאות ובטיחות בעבודה (2 שש"ס)
- ניהול והערכת פרויקטים בתחום השירות (2 שש"ס)
- מדיניות ושירותים חברתיים (4 שש"ס)

מסלול ב' (36 שש"ס ובחינת גמר)

קורסי חובה (סה"כ 22 שש"ס):

- שיטות מחקר וסטטיסטיקה מתקדמות – כמותני (4 שש"ס)
- שיטות מחקר מתקדמות – איכותני (4 שש"ס)
- תהליכי שירות וניהולם (4 שש"ס)
- שוק העבודה ומודלים ארגוניים (4 שש"ס)
- ניהול משאבי אנוש (4 שש"ס)
- סוגיות משפטיות בשירותים וצרכנות (2 שש"ס)

סמינרים (סה"כ 4 שש"ס לבחירה) (יינתן בתשע"ט)

- יחסי לקוחות עובדים (4 שש"ס)
- רגשות בשירות (4 שש"ס)

קורסי בחירה (סה"כ 10 שש"ס לבחירה)

- עצמי, זהות ועבודה (4 שש"ס)
- משברים ארגוניים (4 שש"ס)
- איזון עבודה-חיים (4 שש"ס)
- בריאות ובטיחות בעבודה (2 שש"ס)
- ניהול והערכת פרויקטים בתחום השירות (2 שש"ס)
- מדיניות ושירותים חברתיים (4 שש"ס)

שקלול הציונים לתואר

מסלול א'

ממוצע הציונים בקורסים השונים	40%
עבודת סמינר	20%
עבודת גמר מחקרית (תיזה)	40%

מסלול ב'

ממוצע הציונים בקורסים השונים	50%
שתי עבודות סמינריוניות	30%
בחינה מסכמת	20%

הבהרות והנחיות נוספות לגבי הלימודים ומסלולי הלימוד

תכנית הלימודים מורכבת מקורסי חובה, קורסי בחירה וסמינריונים. יש לעבור בהצלחה את כל קורסי החובה במהלך שנה א', ולסיים את חובות השמיעה בשני מסלולי הלימוד עד תום הסמסטר הראשון בשנה השנייה.

בחינת הגמר למסיימים במסלול ב' תתקיים בקיץ הסמוך לסיום סמסטר ב'. לבחינת הגמר יכול לגשת סטודנט במסלול ב' אשר סיים את כל חובות השמיעה והגיש את כל עבודותיו לתואר (גם אם עדיין לא התקבל ציון בעבודות שהוגשו). סטודנט בכל מצב לימודים אחר יצטרך להמתין לבחינת הגמר הבאה אשר תנתן בשנה שלאחר מכן.

בחינת הגמר תכלול בתוכה את קורסי הליבה של תכנית הלימודים, בהתאם להחלטת יו"ר המ.א. באותה שנת הלימודים.

שימו לב: אין אפשרות ערעור בבחינת הגמר ואו פתיחת מחברות

בתום סמסטר ב' של שנת הלימודים הראשונה, תבדוק הוועדה החוגית לתואר שני אם השיג הסטודנט הרשום במסלול א' (מסלול עם כתיבת תזה) ממוצע של 85 לפחות בלימודי שנה א', ואם יש בידו טופס חתום של התקשרות ראשונית עם מנחה לתואר שני (המנחה צריך לקבל את אישור הוועדה החוגית ללימודי מ.א.). במידה ושני תנאים אלה לא מולאו, יועבר הסטודנט ללימודים במסלול ב' (ללא תזה) יסיים את שמיעת הקורסים במסלול זה בשנת הלימודים השנייה, ויעמוד בבחינת גמר.

המעבר בין מסלול אחד למשנהו יתאפשר אך ורק באישור הוועדה החוגית ללימודי תואר שני במקרים מיוחדים. במקרה ויאושר מעבר בין מסלול אחד למשנהו, תחול על הסטודנט חובת ההשלמה ועמידה בכל דרישות המסלול החדש. הוועדה החוגית לתואר שני תיידע את הרשות ללימודים מתקדמים בדבר המעבר.

לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטורט)

יו"ר הוועדה ללימודי תואר שלישי: **פרופ' דנה יגיל**

בחוג לשירותי אנוש ניתן ללמוד לתואר דוקטור לפילוסופיה במסגרת תכנית הדוקטורט החוגית.

תכנית הלימודים מיועדת להגדיל את מספר החוקרים בתחום ולהכשיר את בוגריה לעבודה במחקר והוראה בנושאים הקשורים לשירות לקוחות. בחוג חברי סגל העוסקים במחקר בתחום השירות בנושאים כמו אקלים ארגוני, תלונות, רגשות בשירות, שירות בארגונים שלא למטרות רווח, מדיניות חברתית, שירותים וצרכים במדינת ישראל ועוד. תכנית זו מאפשרת לבעלי ידע בתחום של שירותי אנוש לרכוש יכולת מחקר ולקדם את פיתוח ההמשגה בתחום. תחומי הידע של המרצים בחוג ועיסוקם בתחום השרות הינם ייחודיים במסגרת אקדמית בארץ ומאפשרים לתלמידי דוקטורט לעסוק במחקר אינטגרטיבי אשר ישלב היבטים חברתיים, ארגוניים, אישיים ובינאישיים של שירות לקוחות תוך התייחסות למאפיינים המייחדים תהליכי שירות. התכנית תקדם מחקר מעמיק באירגוני שירות במגוון תחומים כמו התחום העסקי, תחום הבריאות ותחום החינוך.

ניתן לכתוב את עבודת הדוקטורט הן במתכונת של חיבור והן במתכונת של מאמרים, בהתאם לתקנון הלימודים לתואר שלישי של הרשות ללימודים מתקדמים.

בתכנית הלימודים קיימים 2 מסלולים: **מסלול רגיל, מסלול ישיר לדוקטורט.**

תכנית הלימודים לדוקטורט

1. התכנית תעניק תואר "דוקטור לפילוסופיה".
2. פרק הזמן המוקצה להשלמת מכסת הלימודים לתואר שלישי ולביצוע המחקר הוא ארבע שנים. הארכה מעבר לתקופה זו טעונה המלצת המנחה, וועדת הדוקטורט החוגית ואישור הרשות ללימודים מתקדמים.
3. היקף הקורסים הנלמדים בתכנית יהיה עד 16 שש"ס, מתוכם 4 שש"ס חובה (סמינר מחקר לתלמידי התואר השלישי בחוג) והשאר בהמלצת המנחה ובאישור הועדה חוגית ללימודי דוקטורט.
4. מנחה עבודת הדוקטורט או הוועדה המלווה (אם מונתה) רשאים לדרוש הרחבת לימודי הדוקטורט מעבר לשעות המינימום הנדרשות בסעיף ג' לעיל וזאת בהתאם לצרכי המחקר. היקף תכנית הלימודים לא תעלה על 16 שש"ס ולא יותר מארבעה קורסים.
5. הסטודנטים לא יוכלו למסור את עבודת הדוקטורט לשיפוט בטרם סיימו את מלוא שעות הלימוד הנדרשות מהם.

אוכלוסיית היעד

סטודנטיות וסטודנטים בעלי תואר 'מוסמך' במסלול א' (עם תזה) בשירותי אנוש, סוציולוגיה , מדעי המדינה, מדעי החברה, מדעי החיים ומדעי הבריאות ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, אשר יעמדו בתנאי הקבלה שלהלן.

דרישות עיקריות ותנאי קבלה

- תואר "מוסמך" עם תזה מאוניברסיטה המוכרת ע"י אוניברסיטת חיפה או לימודים במסלול מחקר מקדים.
- ציון ממוצע של לפחות 85 בלימודי התואר השני ולפחות 90 בעבודת התזה.
- שתי המלצות מאנשי סגל אקדמי; אחד ממכתבי ההמלצה יהיה ממנחה התזה בתואר השני.
- אישור בכתב בדבר התקשרות עם מנחה מהחוג לשירותי אנוש המוכן להנחות את המועמדים בעבודת הדוקטורט.
- הצהרת כוונות של המועמדים לגבי המחקר המוצע (עד חמישה עמודים), מאושרת על ידי המנחה המיועד.
- אישור הוועדה החוגית ללימודי דוקטורט.

לימודי חובה לדוקטורט 4 שש"ס:

סמינר דוקטורט – סוגיות בשירותי אנוש (4 שש"ס)

במסגרת הסמינר יציגו הסטודנטים סוגיות תיאורטיות ומתודולוגיות עמן הם מתמודדים ויפגשו עם חוקרים שיציגו את עבודותיהם ומהלך התפתחותן.

הצעת המחקר ואישורה

במהלך השנה הראשונה יהיו הסטודנטים במעמד של תלמידי מחקר שלב א'. במשך שנה זו, יכתבו הסטודנטים את הצעת המחקר בפורמט המקובל של הצעת מחקר לאקדמיה הישראלית. הצעת המחקר תהיה מקורית ומכוונת לתרומה משמעותית לפיתוח ידע בתחום הנחקר.

הצעת המחקר תוגש לא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה.

במידת הצורך, ועל בסיס המלצת המנחה ו/או הוועדה החוגית, תמונה ועדה מלווה לסטודנטים.

לאחר אישור הצעת המחקר ע"י ועדת הדוקטורט החוגית, על סמך דוחות שיפוט של מעריכים חיצוניים, יעברו הסטודנטים למעמד של תלמידי מחקר שלב ב'.

ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

בתום כל שנה מיום אישור הצעת המחקר, יגישו הסטודנטים דו"ח התקדמות החתום ע"י המנחה לחברי וועדת הדוקטורט. אל הדו"ח אפשר לצרף מאמרים שנשלחו לפרסום, באם קיימים.

הגשת עבודת הדוקטורט לשיפוט

העבודה תוגש לשיפוט תוך ארבע שנות לימוד. העבודה תיערך באחת משתי התבניות הבאות:

- חיבור רגיל, אשר לא יעלה על יותר ממאתיים עמודים (לא כולל תקציר, רשימה ביבליוגרפית ונספחים).
- אסופת פרקים בהתאם לתקנון לימודים לתואר שלישי.

שיפוט עבודת הדוקטורט

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י המנחה והוועדה המלווה (במידה ומונתה), תועבר עבודת הדוקטורט לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון הלימודים לתואר שלישי.

מסלול ישיר לדוקטורט

לימודים במסלול זה מיועדים לסטודנטים מצטיינים שסיימו את שנת הלימודים הראשונה בלימודי המ"א בחוג ואשר ברצונם להמשיך ברצף ללימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודי תואר שלישי.

משך לימודים במסלול זה הינו 5 שנים.

תנאי קבלה (כתלמיד שנה ב' במסלול):

1. ציון 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים.
3. התקשרות והסכמה בכתב עם מנחה דוקטורט.
4. הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע (עד חמישה עמודים), מאושרת על ידי מנחה עבודת הדוקטורט המיועד.
5. השלמת קורסים מתכנית המוסמך בציון מספרי בהיקף של 16 שש"ס לפחות, בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון של 90 לפחות.

מבנה הלימודים

א. השלמת קורסים בציון מספרי בהיקף של 34 שש"ס (סה"כ) לפחות ברמת מ"א, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.

ב. הגשת שתי עבודות סמינריוניות או חלופה שוות ערך שנקבעה ע"י החוג. על התלמיד להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות.

ג. הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

משך הלימודים למטלות אלו הוא שנתיים.

עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

משך הלימודים לכתיבת עבודת דוקטורט הוא שלוש שנים.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה מיד עם אישור הצעת

המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט.

מסלול לימודי מחקר מקדים

מסלול לימודי מחקר מקדים מיועד לתלמידים אשר סיימו לימודיהם לתואר שני במסלול ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) או שסיימו לימודים בתחום שונה מתחום המחקר בו הם מתעתדים להמשיך את לימודיהם.

תנאי קבלה ודרישות המסלול:

1. ממוצע משוקלל של 85 בלימודי התואר השני.
2. קבלת הסכמה בכתב מחבר סגל אקדמי להנחיית עבודת הגמר המחקרית (תזה).
3. עמידה בתכנית לימודים אישית, שתיקבע ע"י המנחה.
4. ביצוע מחקר וכתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה).

משך זמן הלימודים הנורמטיבי במסלול זה הינו שנה אחת בלבד.

על מנת להמשיך ללימודי תואר שלישי יש להשיג ציון סופי 90 ומעלה בעבודת התזה.

סיום הלימודים במסלול זה אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי.

ועדת הד"ר יכולה להחליט על קבלה/אי קבלה על פי שקול דעתה.

הפקולטה לחינוך

דיקן הפקולטה: **פרופ׳ חנן אלכסנדר**
ראש מינהל הפקולטה: **גב׳ קורינה הרשקוביץ**

אתר האינטרנט של הפקולטה: http://edu.haifa.ac.il/index.php

הלימוד, המחקר והעיסוק בחינוך מבטאים את התפיסה האופטימית שלנו שניתן לגעת ולהשפיע על נפשם של בני־אדם — על שכלם, תודעתם, תובנותיהם ועל ליבם.

לימודים בפקולטה לחינוך הם ההזדמנות שלכם לצמוח ולתרום — ללמוד מקצוע, להשתתף במחקרים בתחומי החינוך, לסייע לגבש מדיניות חינוכית או לסייע בהקמה של מרכזי מחקר או מרכזי עשייה ופיתוח בשדה.

הפקולטה לחינוך חותרת לשלושה יעדים עיקריים המשולבים זה בזה:

א) עיון ומחקר לשם הבנה עמוקה יותר של תהליכי החינוך ופיתוח חידושים מועילים בחינוך.

ב) הפצה ויישום של חידושים בחינוך לשם שיפור המעשה החינוכי במדינה.

ג) הכשרת כוח אדם מקצועי לקשת רחבה של עיסוקים בחינוך ולתפקידי מנהיגות במגזרים השונים של החינוך.

היבטים אלו באים לידי ביטוי בתוכניות הלימוד שהפקולטה וחוגיה מציעים, במחקר המעמיק והמרתק של חברי הסגל בפקולטה, ובפרויקטים יישומיים רבים שחברי הפקולטה וגופים שונים בתוכה עוסקים בהם.

לאחר מהלך משמעותי של רפורמה, יש כיום בפקולטה שישה חוגים: ארבעה חוגים הכוללים לימודי תואר ראשון, שני ושלישי — החוג לחינוך מיוחד, החוג לייעוץ והתפתחות האדם, החוג ללמידה, הוראה והדרכה, והחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך, ושני חוגים שיש בהם לימודים מתקדמים בלבד — החוג ללקויות למידה, החוג לחינוך מתמטי. הפקולטה לחינוך מעניקה גם תארי ד״ר בחוגים השונים.

בחוג ללמידה, הוראה והדרכה הלימודים לב״א מאורגנים בהתמחות בהוראה. ניתן ללמוד לתואר ראשון יחד עם מקצוע דיסציפלינרי אותו מלמדים בבתי הספר ולקבל תואר ראשון יחד עם תעודת הוראה בשלוש שנים. זהו המקום היחידי בארץ בו ניתן ללמוד לתואר

ראשון עם תעודת הוראה בשלוש שנים. ההכשרה להוראה בכל החוג מתקיימת במסגרת מודל חדשני של Professional Development Schools והלימודים במסגרתו מהווים חוויה מיוחדת במינה. לימודי המ"א כוללים חמש מגמות: מגמה חדשה שנפתחה בשנה שעברה לחקר החינוך האלטרנטיבי, המגמה לטכנולוגיות בחינוך, המגמה לפיתוח מערכות חינוך, המגמה להוראת האנגלית כשפה זרה והמגמה לחינוך גופני. כמו כן מציע החוג שתי התמחויות — התמחות בהדרכה ובמחשבים בחינוך. בחוג קיימות תוכניות לימודים לקראת תעודת הוראה במקצועות הדיסציפלינריים השונים הנלמדים בבתי הספר כגון אנגלית, הסטוריה, ערבית, ספרות, לשון, של"ח וכד'. במסגרת זו ניתן ללמוד במסלול הדו־שנתי בהוראה (לתלמידי שנה ג' ב"א באחד ממקצועות ההוראה), או במסלול החד שנתי בהוראה (לבעלי ב"א באחד ממקצועות ההוראה). בחוג מופעלת תוכנית ייעודית לתואר שני בטכנולוגיות בחינוך עבור אנשי חינוך בנצרת ובנצרת עילית.

הלימודים **בחוג לייעוץ והתפתחות האדם** מיועדים לסטודנטים המעוניינים להבין את הפסיכולוגיה של בני־אדם בשלבי החיים השונים, ולרכוש דרכי התערבות לסייע להם בהתפתחותם התקינה והחריגה גם יחד. לימודי המ"א מחולקים לחמש מגמות/תוכניות לימוד: ייעוץ חינוכי, טיפול באמנויות — ביבליותרפיה, מגמה חדשה ויחידה בארץ להנחיית קבוצות, מגמה חדשה ויחידה בארץ לחינוך מחוננים ומצטיינים, תוכנית רב תחומית לחינוך והתפתחות בגיל הרך ומגמה לחינוך והתפתחות האדם, וכן התמחות בגיל הרך. בחוג ניתן ללמוד גם לימודים דו־שנתיים וחד־שנתיים לתעודת הוראה בפסיכולוגיה החל מהשנה השלישית ללימודי הב"א. החוג מפעיל תוכנית ייחודית בייעוץ חינוכי למגזר החרדי במכללת מבח"ר בבני ברק.

החוג לחינוך מיוחד מכשיר אנשי מחקר ואנשי מעשה בכל תחומי החינוך המיוחד. במסגרת החוג ניתן ללמוד לתואר ראשון בחינוך מיוחד ולתעודת הוראה בחינוך המיוחד, אותה מתחילים ללמוד החל מהשנה השלישית ללימודי הב"א. בארבע שנים ניתן לסיים תואר ראשון עם תעודת הוראה בחינוך המיוחד. בחוג מגמה ייחודית וחדשה בהפרעות רגשיות ובעיות התנהגות וכן התמחויות שונות למ"א ובכללן התמחות באוטיזם ולקויות התפתחותיות, התמחות בגיל הרך והתמחות במחשבים בחינוך.

החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך מציע ב"א בניהול ומדיניות בחינוך ובנוסף הלימודים בחוג מעניקים למסיימים תעודת עובד חינוך וכן החוג מציע שתי מגמות בלימודי המ"א: המגמה לניהול מערכות חינוך, והמגמה לחינוך, חברה ותרבות שעוסקת בחינוך הבלתי פורמאלי, וכן תוכנית מ"א ייעודית עבור חיילי צה"ל לניהול בתי ספר.

החוג ללקויות למידה מאפשר לימודים תיאורטיים מחקריים ויישומיים באבחון, טיפול ומחקר של לקויות למידה. בחוג גם קיימת תוכנית לימודים לתואר שני במוח ולמידה הממוקדת במוח האדם, ותהליכי למידה נורמאלית ולקויה. בחוג ישנן התמחויות בלקויות

למידה לגיל בית הספר, ולמבוגרים וכן התמחות יחודית ויחידה בארץ בלקויות למידה בשפה הערבית. החוג ללקויות למידה ביחד עם החוג לחינוך מתמטי מציעים תוכנית חדשה ויחידה בארץ לתואר שני בלקויות וקשיי למידה בחשבון ומתמטיקה.

החוג לחינוך מתמטי מכשיר סגל בכיר שיעסוק במחקר בחינוך מתמטי, יקדם את הוראת המתמטיקה בכל הגילאים והמערכות, ויעסוק בפיתוח תכניות לימודים והכשרת מורים למתמטיקה. בחוג גם מגמת לימודים (מתמטיקה וחינוך) שמשלבת לימודים בחוג למתמטיקה עם לימודים בחוג לחינוך מתמטי. החוג מאפשר גם תעודת הוראה, במסלול חד או דו־שנתי, במטרה להכשיר מורים למתמטיקה לבתי־הספר העל־יסודיים.

במסגרת זו פועלים **שני מרכזי המורים הארציים למתמטיקה** — האחד **בחינוך היסודי** והשני **בחינוך העל יסודי**. מרכזים ארציים אלו נועדו לתרום להתפתחותם המקצועית של העוסקים בחינוך המתמטי בבתי הספר היסודיים והעל־יסודיים, ולטפח קהילה ומנהיגות מקצועית של המורים בתחום. המרכזים משרתים את כל המגזרים.

בפקולטה לחינוך מעוגנת גם **המחלקה ללימודי המשך והתפתחות מקצועית בחינוך**. ייעודה של המחלקה ללימודי המשך של הפקולטה לחינוך הוא להעשיר אנשי מקצוע בתחום החינוך תוך דיאלוג מתמשך בין האקדמיה לבין צרכי השדה.

במחלקה חמישה מרכזים: המרכז להתפתחות מקצועית, הכולל קורסים לדרגות השונות ב"אופק חדש", מרכז להכשרת בעלי תפקידים: הכולל קורסים להכשרת טרום-תפקידית במסגרת "עוז לתמורה", מרכז להתפתחות מקצועית בהתאמה למאה ה־21, מרכז להתמחות בהוראה ומרכז ללימודי תעודה הכולל אימון להתמודדות עם לקויי קשב ולמידה, הכשרת מטפלים בביבליותרפיה, טנטולוגיה — התמודדות עם אובדן ושכול.

* מרבית הקורסים מוכרים לגמול עם ציון ולשנת שבתון.

בין חברי הפקולטה לחינוך שני חתני פרס ישראל: פרופ' מרים בן פרץ ופרופ' גבי סלומון, וכן סגל מעולה בתחומי המחקר השונים בארץ.

בפקולטה לחינוך שתי קתדראות: הקתדרה לחינוך וחברה ע"ש חנן בר נצר שמתמקדת בתיאטרון ילדים ונוער, והקתדרה לחינוך מיוחד ע"ש קונין לוננפלד.

הפקולטה מדגישה את שילוב המחקר, הפיתוח, ההתנסות והיישום של תלמידיה במעבדות ובמרכזים השונים: מל"ה — **מ**עבדות **ל**מידה **ה**וראה, חינוך, העצמה ומחקר, המרכז הבינתחומי לחקר רגשות, המרכז לחינוך יהודי בישראל ובתפוצות, מרכז אדמונד י. ספרא לחקר המוח בלקויות למידה, מרכז חמ"ה חינוך מחוננות והצטיינות, המרכז למנהל ולהערכה בחינוך, המכון לאלטרנטיבות בחינוך, המעבדה לחקר המוח והקריאה, מעבדה לשפה ומספרים, המעבדה לחשבון, מעבדה לחקר בין תרבותי של גורמי אישיות והבדלים אינדיבידואלים, מעבדה לחקר מוסר ומנהיגות ע"ש רודוף ורבה, המעבדה לחקר הקשב,

המעבדה לחקר התפתחות קוגניטיבית, מעבדה לחקר הקריאה, השפה וליקויי למידה, המעבדה לחקר נירוקוגניציה של מחוננים, מעבדת תצפיות לחקר התפתחות האדם וחינוך, המעבדה לחקר נוירוקוגניטיבי, המעבדה לגיל הרך, המעבדה לחקר המוטוריקה, מעבדה נוירוקוגניטיבית לחקר הדו לשוניות/היחידה לחקר השפה הערבית, יה"ל מעבדה קלינית.

בפקולטה לחינוך קיימת יחידה לאבחון ותמיכה בסטודנט לקוי הלמידה (יה"ל). יחידת יה"ל ממוקמת בבניין חינוך, קומה 2, חדר 206. טלפון: 04-8249022 (פנימי: 3022). סטודנטים המבקשים התאמות לימודיות בגין לקויות למידה, מחוייבים לעבור אבחון מטעם האוניברסיטה. האבחון נערך ביה"ל, כרוך בתשלום ומתבצע בתיאום מראש (ראה פרק דיקנאט הסטודנטים – שירותי רווחה).

בנוסף, במסגרת הפקולטה, פועלת קהי"לה: הקליניקה האוניברסיטאית לאבחון לקויות למידה. הקליניקה נותנת שירותי אבחון לאוכלוסיה בגיל הרך לתלמידים בבתי ספר שונים ולתלמידי מוסדות להשכלה גבוהה ולכלל הקהילה.

319

חינוך מיוחד

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי)
חוג לימודים למ״א
לימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה
ולימודי תעודת הוראה

ראש החוג: **פרופ׳ פול מילר**

יו״ר הוועדה החוגית לתואר ראשון: **פרופ׳ מרק לייקין**
יו״ר הוועדה החוגית לתואר שני: **פרופ׳ מרק לייקין**
יו״ר הוועדה החוגית לדוקטורט: **פרופ׳ מרק לייקין**
יו״ר הוועדה החוגית לתעודת הוראה: **ד״ר בת־שבע חדד**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור חבר: פרופ׳ סלים אבו רביעה, פרופ׳ מרק לייקין, פרופ׳ פול מילר, פרופ׳ תמי קציר.

פרופסור אמריטוס: פרופ׳ יוסף גוטמן, פרופ׳ שונית רייטר, פרופ׳ חיה קורץ (מומחית).

מרצה בכיר: ד״ר בת שבע חדד, ד״ר אורית חצרוני.

מרצה: ד״ר ג׳וי בנטוב (מומחה), ד״ר יפית גבאי.

עמיתי הוראה ומורים מן החוץ: ד״ר אליען אלחדף-אברג׳ל, ד״ר אפרת אלרן, גב׳ אורלי ארז, ד״ר אירית בנין, ד״ר איתי הס, ד״ר אדווה זילברשטיין חכם, ד״ר בתאל חזן לירן, גב׳ שרון מסילטי, ד״ר ענבל קיבנסון בראון, ד״ר נירית קרני וייזר, גב׳ סוזנה רייף, ד״ר שירי שהם, ד״ר מיכל שיינין.

עוזר מנהלי לראש החוג: **גב׳ קרן וולקן**

מזכירת החוג: **גב׳ ענת קידר**

שעות קבלה: ימים א׳-ה׳ בין השעות 11:00-13:00

טלפונים: 04-8249356, 04-8249384; פקס: 04-8249353

חדר: 442, קומה 4, בניין חינוך

דואר אלקטרוני: akaidar@univ.haifa.ac.il, kvulkan@univ.haifa.ac.il

כתובת אתר החוג באינטרנט: edu.haifa.ac.il/special-ed

אפיונים כלליים של החוג לחינוך מיוחד

אוכלוסיית החינוך המיוחד

אוכלוסיית היעד של החינוך המיוחד הם כל אותם אנשים אשר זקוקים להוראה ייחודית והתאמות, בכדי שיהיו מסוגלים למצות את הפוטנציאל הלימודי שלהם באופן אופטימאלי. זאת, כבסיס להשתלבותם המוצלחת בחברה בפן האינטלקטואלי, הרגשי והחברתי. אוכלוסיה זו כוללת בין היתר אנשים עם לקויות חושיות, לקויות התפתחותיות, בעיות רגשיות ובעיות התנהגות, לקויות למידה ולקויות תקשורת.

מהו חינוך מיוחד

חינוך מיוחד הוא תחום העוסק בהיבטים תיאורטיים, מחקריים וטיפוליים של תהליכי למידה, חינוך והתפתחות בקרב ילדים שלהם צרכים מיוחדים. תחום זה משלב ידע הנוגע לפיתוח ויישום של תוכניות התערבות ומניעה, תהליכי אבחון וטיפול.

מטרותיו של החוג לחינוך מיוחד

1. עריכת מחקר יישומי לצד התערבותי, שמטרתו ליצור הבנה מעמיקה יותר לגבי מאפייניהם וצרכיהם של בני אדם הנמנים עם אוכלוסיות היעד של החינוך המיוחד.
2. המשגת תובנות וידע כבסיס לפיתוחן של תוכניות לימוד ייחודיות ועזרים תומכים, במטרה להעצים תהליכי למידה והסתגלות בקרב תלמידי החינוך המיוחד.
3. הכשרת אנשי מקצוע לעבודה בתחומי החינוך המיוחד, תוך הקניית ידע חיוני ומיומנויות מפתח שיאפשרו להם לבנות כהלכה תוכניות לימודיות ייחודיות מבוססות ידע מדעי.

לשם השגתן של מטרות אלה, הלימודים המוצעים בחוג לחינוך מיוחד כוללים לימודי תואר ראשון, תואר שני, תואר שלישי ותעודת הוראה.

הלימודים לתואר ראשון (ב״א)

יו״ר ועדת ב״א: **פרופ׳ מרק לייקין**

מבנה הלימודים

הלימודים לתואר ראשון בחוג לחינוך מיוחד נלמדים במתכונת דו־חוגית ונפרשים על פני שלוש שנים. ניתן ללמוד במקביל בשני חוגים במסגרת הפקולטה לחינוך או לבחור בחוג לימוד אחד נוסף שמחוץ לפקולטה.

הלימודים לתואר ראשון מהווים בסיס טבעי להמשך לימודים מתקדמים בחוג לחינוך מיוחד (לימודי תואר שני ושלישי), לרבות לתעודת הוראה המוצעת על ידו.

יש לשים לב, כדי לקבל רישיון עבודה ממשרד החינוך נדרשת תעודת הוראה. התואר הראשון בחוג לחינוך מיוחד לא מעניק למסיימים תעודת הוראה. לשם קבלת תעודה זו החוג מציע תוכנית לימודים ספציפית (ראה מידע בנוגע לתעודת הוראה בהמשך). תוכנית זו מתבססת במידה רבה על תכנים שהם נלמדים כחלק אינטגראלי מלימודי התואר הראשון. דבר זה מקל באופן משמעותי על ההתמודדות עם תכני לימוד שהם חלק מלימודי תעודת ההוראה המוצעת על ידי החוג.

תנאי קבלה

קבלתם של מועמדים תישקל על פי תנאי הקבלה הכלל-אוניברסיטאיים ותנאי הקבלה של החוג.

כמו כן, החוג שומר לעצמו את הזכות לדרוש מהמועמד/ת נתונים נוספים בכתב ובעל־פה. ראיונות קבלה יתקיימו לפי הצורך על־פי החלטת החוג.

מטרת הלימודים לתואר ראשון

א. הקניית ידע בסיסי בתהליכים התפתחותיים בתחום הקוגניטיבי, הרגשי והחברתי.

ב. הקניית תשתית תיאורטית בהבנת צרכים מיוחדים של אוכלוסיות החינוך המיוחד ודרכי טיפול וחינוך המתאימים לסייע למילוי צרכים אלה.

ג. חשיפה לשיטות חינוך, אבחון וטיפול באוכלוסיות עם ליקויים התפתחותיים, חושיים, תקשורתיים, רגשיים, ולקויי למידה ופיתוח ראייה ביקורתית.

ד. מתן הזדמנות להתנסויות ראשוניות בשיטות ובגישות שונות בחינוך מיוחד.

חובות כלליות

1. כל סטודנט מחויב ללמוד בין 62-58 נקודות זכות במשך שלוש שנות הלימוד לתואר ראשון בחוג לחינוך מיוחד.

   סטודנט שהחוג השני שלו אינו שייך לפקולטה למדעי הרוח יחויב ללמוד קורס אחד בן 6 נ"ז במסגרת לימודי "דרך הרוח" (http://woh.haifa.ac.il). קורס זה ייכלל בסך הנקודות הנצבר לתואר. במסגרת החוג לחינוך מיוחד על התלמיד ללמוד בין 4-2 נ"ז מתכנית דרך הרוח ויתרת הנקודות בחוג השני. רשימת הקורסים ופרטים נוספים על התוכנית ניתן למצוא באתר: http://woh.haifa.ac.il/

   לפרטים: גב' שרון שפילמן־שחק, מרכזת התכנית

   טלפון: 04-8240124 דואר-אלקטרוני: Mindscapes@univ.haifa.ac.il

2. סטודנט שהחוג השני שלו שייך לפקולטה למדעי הרוח יידרש ללמוד 60 נקודות בכל חוג.

3. על מנת ללמוד קורסים בדרג 3 (קורס מתקדם) על הסטודנט לסיים את חובות האנגלית כשפה זרה. לכן מומלץ להקדים ולסיים את לימודי האנגלית.

חובות לימודים

במסגרת לימודיו לתואר הראשון על הסטודנט ללמוד בחוג לחינוך מיוחד שיעורים, סמינריונים וחובות נוספות כשווה ערך לכ-20 נקודות בכל שנה. חלק מחובות אלו הם בגדר לימודי חובה והשאר הם בחירה של הסטודנט עצמו. רצוי שבחירתו של הסטודנט תעשה בזיקה לחיזוק תחומי ידע על אוכלוסיות החינוך המיוחד שבהם ירצה להתמקד בהמשך לימודיו לתארים מתקדמים יותר (ראה לימודי תואר שני ותואר שלישי) או בתעודת ההוראה המוצעת על ידי החוג (ראה לימודי תעודת הוראה).

הישגיו של הסטודנט יבדקו באמצעות בחינות, עבודות וכדומה, אשר ההצלחה בהם תקבע את יכולתו של הסטודנט לעבור משנת הלימודים הנוכחית לשנת הלימודים העוקבת (ראה תנאי מעבר) או לזכאותו לתואר.

יש לשים לב, כי ניתן לחזור על קורס פעם אחת בלבד.

תוכנית הלימודים המחייבת את הסטודנט הינה בהתאם לתנאים המפורסמים בשנתון הרלוונטי לאותה השנה בה נרשם ללימודיו.

קורסים חופפים

במידה וקורס בנושא מסוים הוא חלק מתוכנית הלימודים של כל אחד מהחוגים שבהם לומד הסטודנט, יהיה עליו לבחור מראש באיזה מבין החוגים הוא ילמד את הקורס. במקרה זה על הסטודנט יהיה להשלים את נקודות הזכות החסרות על ידי בחירת קורס אחר במקום. להלן טבלה המציגה רשימת קורסים חופפים.

יש לשים לב שסטודנטים הלומדים שני חוגים בפקולטה לחינוך עליהם לחלק את קורסי החובה החופפים בין שני החוגים שווה בשווה ולהשלים את נקודות הזכות הנדרשות מתוך רשימות קורסי הבחירה מהחוג ומחוצה לו הניתנים בתיאור תוכנית הלימודים של שנה ג' .

שם הקורס	החוג שני	מס' נקודות
מבוא לפסיכולוגיה	שירותי אנוש, פסיכולוגיה	3
סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א'	פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדעי המדינה, תקשורת, שירותי אנוש	3
סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב'	פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדעי המדינה, תקשורת, שירותי אנוש	3
שיטות מחקר איכותניות+ תרגיל*	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, תקשורת	3

*חפיפה תוכר רק לתלמידים שילמדו במסגרת החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה את הקורסים:"יסודות מחקר חברתי-א'" (204.1014) ו"שיטות מחקר איכותניות (204.1019)".

תוכנית לימודי החובה בשנה א'

תוכנית הלימודים לשנה א' מונה רק קורסי חובה ותרגילים.

מספר	שם הקורס	נקודות	קורס קדם	מתקיים
313.1004	מבוא לפילוסופיה של החינוך + תרגיל*	3	—	✓
316.1002	מבוא לסוציולוגיה של החינוך + תרגיל*	3	—	✓
319.1008	מבוא לחינוך מיוחד	4	—	✓
318.1000	מבוא לפסיכולוגיה של החינוך + תרגיל*	3	—	✓
313.1009	סוגיות ומחלוקות במערכת החינוך בישראל+ תרגיל*	3	—	✓
313.1003	מבוא לסטטיסטיקה א' + תרגיל*	3	—	✓
308.1406	מבוא ללמידה והגורמים המשפיעים על יעילותה	2	—	✓
(*דרך הרוח)		(2/4)	—	✓
319.1661	מיומנויות מחשב	0	—	✓
313.1664	אוריינות אקדמית בעברית - חלק א' הקורס הינו חובה למתקבלים שציונם בבחינת יע"ל בעברית הינו 119 ומטה.	0	—	✓
313.1666	אוריינות אקדמית בעברית - חלק ב' הקורס הינו חובה למתקבלים שציונם בבחינת יע"ל בעברית הינו 119 ומטה.	0	—	✓
313.1668	מצויינות באקדמיה - חלק א' הקורס הינו חובה למתקבלים שציונם בבחינת יע"ל בעברית הינו 119 ומטה. ויהיה פתוח גם לסטודנטים שעברית שפת אמם בכפוף לאישור המרצה.	0	—	✓
313.1669	מצויינות באקדמיה - חלק א' הקורס הינו חובה למתקבלים שציונם בבחינת יע"ל בעברית הינו 119 ומטה. ויהיה פתוח גם לסטודנטים שעברית שפת אמם בכפוף לאישור המרצה.	0	—	✓

21/23

*התרגילים יינתנו אחת לשבועיים.

מיומנויות מחשב

סטודנטים ידרשו להוכיח קיומן של מיומנויות שימוש בסיסיות במחשב ובאינטרנט (הכרת המחשב, תוכנות האופיס, שימוש באינטרנט). לשם כך הוקם מערך של מיון והדרכה באמצעות קורס מתוקשב, הנתמך על־ידי מחלקת המיחשוב של הפקולטה לחינוך. הסטודנטים מתבקשים להירשם לקורס המתוקשב של סמסטר א' – קורס "מיומנויות מחשב" שמספרו 319.1661. ההרשמה היא באופן עצמאי על־ידי הסטודנטים. הקורס הוא חובה וייפתח במערכת המודל (http://mw2.haifa.ac.il) סמוך לפתיחת שנת הלימודים.

הסטודנטים ידרשו ללמוד באופן עצמאי חמש יחידות לימוד ולבצע חמש מטלות חובה (קורס וירטואלי ללא נוכחות בכיתה). בסיומו של הקורס, בסוף סמסטר א', יתקיים מבחן בכיתות המחשבים בבניין חינוך. עמידה בציון סופי משוקלל 70 ומעלה של כל הקורס (מטלות ומבחן) הינה תנאי מעבר לשנה ב' – לא ייערכו מבחנים נוספים.

מידע על הקורס ועל המבחן יפורסם באתר הפקולטה (http://www.edu.haifa.ac.il) או במערכת המודל (http://mw2.haifa.ac.il).

יש לעקוב אחר ההודעות השוטפות המתפרסמות בלוח המודעות באתר.

למעוניינים בתוכנית הדרכה וסיוע מטעם דיקנאט הסטודנטים, שנערכת לפני תחילת הלימודים, ניתן לפנות בטלפון: 04-8249964.

אוריינויות אקדמית בעברית – קורס חובה לשנה א' (313.1664, 313.1666)

קורס תמיכה בהתמודדות עם אתגרי האוריינות האקדמית בעברית. הקורס מקנה כישורי קריאה, סיכום ושימוש במאמרים ומקורות אקדמיים, לשם כתיבת עבודות עיוניות ומבחנים. הקורס מתנהל כסדנת כתיבה ולמידה שבועית המתמקדת בחומרים מתוך הקורסים הפקולטיים השונים. הוא נועד להעניק כלים לחומרי הקריאה ומטלות הכתיבה השונות במהלך התואר הראשון. הקורס מועבר על ידי מרצה ותיקה מהמכינה האקדמית המתאימה אותו לצרכי הסטודנטים השונים המשתתפים בו.

הקורס הינו חובה למתקבלים שציונם בבחינת יע"ל לדוברי ערבית הינו 119 ומטה.

מצוינות באקדמיה – קורס חובה לב"א שנה א' (313.1668, 313.1669)

מצוינות באקדמיה זו עניין של החלטה ושימוש בכלים נכונים. מטרת קורס זה הקניית מיומנויות חשובות למצוינות אקדמית אצל סטודנטים חדשים בפקולטה לחינוך, בדומה ל: חשיבה ברמה גבוהה, ארגון ועיבוד החומר הנלמד, ניהול זמן במסגרת אקדמית, התמודדות עם חסמים בדרך להצלחה, התכוננות נכונה לתקופת המבחנים, מוטיבציה להישג ופרואקטיביות כדרך לשליטה בתוצאות, נוסף למפגשי היכרות עם סטודנטים מצטיינים משנים קודמות.

בקורס ישתתפו סטודנטים חדשים בפקולטה לחינוך אשר שפת אמם אינה עברית, ויהיה פתוח גם לסטודנטים שעברית שפת אמם בכפוף לאישור המרצה.

הקורס הינו חובה למתקבלים שציונם בבחינת יע"ל לדוברי ערבית הינו 119 ומטה.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

א. צבירת 20 נקודות לפחות בשנה א'.

ב. ציון עובר (60) לפחות בכל הקורסים.

ג. ציון ממוצע של 80 לפחות בקורסי החובה של שנה א'.

ד. תלמיד שנכשל בקורס יוכל לחזור עליו פעם נוספת אחת בלבד.

ה. ציון עובר במבחן מיומנויות מחשב.

תוכנית לימודי החובה בשנה ב'

תוכנית הלימודים לשנה ב' מונה רק קורסי חובה.

מספר	שם הקורס	נקודות	קורס קדם	מתקיים
319.2510	הכרת מסגרות בחינוך המיוחד	4	–	✓
319.2175	מבוא לשפה ותקשורת	2	–	✓
319.2177	מבוא להתפתחות קוגניטיבית רגשית וחברתית	2	–	✓
313.2000	מבוא לסטטיסטיקה ב' + תרגיל	3	–	✓
316.2001	שיטות מחקר איכותניות + תרגיל	3	–	✓
		14		

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג' וסיום:

א. חובה לסיים חובות אנגלית כשפה זרה, כתנאי כניסה לקורסים בדרג 3. כלומר, **תלמיד לא יוכל לעבור לשנה השלישית בטרם סיים את חובות האנגלית**.

ב. צבירת 20 נקודות לפחות בשנה ב'.

ג. ציון עובר (60) לפחות בכל הקורסים.

ד. ציון ממוצע של 80 לפחות בקורסי החובה של שנה ב'.

ה. תלמיד שנכשל בקורס מדרג 2 או דרג 3 יוכל לחזור עליו פעם נוספת אחת בלבד.

ו. חוות דעת מורי החוג.

תוכנית הלימודים לשנה ג'

תוכנית הלימודים לשנה ג' מונה קורסי מיקוד, קורסי בחירה וסמינריונים.

קורס חובה לשנה ג'

מספר	שם הקורס	נקודות	קורס קדם	מתקיים
319.2155	ילדים עם צרכים מיוחדים: הגדרה ואבחון	2	–	✓

קורסי מיקוד

קורסי מיקוד הם קורסים המהווים בסיס ללימודי ההמשך בחוג לחינוך מיוחד (תואר שני ותעודת הוראה), בדגש על תחומי ההתמחות המוצעים במסגרת לימודים מתקדמים אלה. **על הסטודנט לבחור לפחות שניים מבין הקורסים הבאים**.

מיקוד: לקויות התפתחותיות				
מספר	**שם הקורס**	**נקודות**	**קורס קדם**	**מתקיים**
319.2502	פיגור שכלי	2	—	✓
319.2503	אוטיזם	2	—	✓
מיקוד: הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות				
319.2500	הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות בבית הספר	2	—	✗
318.3008	פסיכופתולוגיה התפתחותית	2	—	✓
318.2250	פסיכולוגיה אבנורמלית	2	—	✓
מיקוד: לקויות חושיות				
319.1607	מבוא ללקויות ראייה	2	—	✓
319.1608	מבוא ללקויות שמיעה	2	—	✓

קורסי בחירה

קורסי בחירה הם קורסים במגוון תחומים הקשורים לחינוך המיוחד. על הסטודנט להשלים את מכסת נקודות הזכות הדרושה לו לסיום התואר **באמצעות הקורסים שברשימות להלן**. החוג לחינוך מיוחד מציע מספר קורסי בחירה. מעבר לכך קיימת האפשרות ללמוד קורסי בחירה המוצעים על ידי חוגים אחרים בפקולטה לחינוך. **הרשמה לקורסים מחוץ לחוג מותנית באישור המרצה והחוג אליו שייך הקורס**. יש לתת עדיפות לקורסים מהחוג לחינוך מיוחד.

קורסי בחירה מהחוג לחינוך מיוחד				
מספר	**שם הקורס**	**נקודות**	**קורס קדם**	**מתקיים**
319.2570	סוגיות נבחרות בהוראת ילדים לקויי קריאה	4	—	✗
308.2005	פסיכולוגיה קוגניטיבית	2	—	✓
319.2401	טכנולוגיות סיוע	2	—	✓
319.1405	ליקויי למידה	2	319.1406	✓
308.2004	אספקטים נוירו־פסיכולוגיים של למידה	4	319.1406	✓
308.2008	מבוא למוח וקוגניציה	2	—	✓
319.3333	שפת סימנים	2	—	✗

קורסי בחירה שלא מהחוג לחינוך מיוחד				
מספר	שם הקורס	נקודות	קורס קדם	מתקיים
316.2002	מערכת החינוך בישראל	2	-	✓
316.2015	נוער במצוקה	2	-	✓
316.2037	זכויות ילדים במדיניות ציבורית	4	-	✓
316.2038	פנימיות חינוכיות וטיפוליות	2	-	✓
316.2043	מדיניות ופוליטיקה בחינוך השוואתי	4	-	✓
316.2040	תרבות ארגונים ורגשות	2	-	✓
318.1203	פסיכולוגיה חברתית	2	-	✓
318.2245	התפתחות בהתבגרות	2	-	✓
318.2022	רוחניות, חוויות שיא והתפתחות מעבר למימוש עצמי	2	-	✓
318.2911	מתבגרים באינטרנט	2	-	✓
318.2909	סביבות משחק ולמידה	2	-	✓
318.2019	הבסיס הביולוגי של האדם	2	-	✓
318.2025	פסיכולוגיה חיובית: יישומים לחינוך וייעוץ	2	-	✓
318.2718	התפתחות החשיבה ההומניסטית בחינוך: מבט פילוסופי ופסיכולוגי	2	-	✓

סמינריונים

קורס סמינריון הוא קורס שמטרתו להגיע לתובנות מעמיקות ולהרחיב את הידע של הסטודנט בתחום דעת מסוים. בסיומו מוגשת עבודה מורחבת מחקרית, תיאורטית או עיונית. במידה וקורס הסמינריון נלמד בסמסטר א', העבודה תוגש עד לסוף סמסטר ב' ובמידה והקורס נלמד בסמסטר ב', העבודה תוגש עד לתחילת שנת הלימודים הבאה. כמו כן, יש לשים לב לנוהל הגשת עבודות בתקנון הלימודים לתואר ראשון.

החוג לחינוך מיוחד מציע מספר סמינריונים. מעבר לכך קיימת האפשרות ללמוד סמינריונים המוצעים על ידי חוגים אחרים בפקולטה לחינוך. הרשמה לסמינריונים מחוץ לחוג מותנית באישור המרצה והחוג אליו שייך הקורס.

ככלל, **על הסטודנט לבחור שניים מבין הסמינריונים הבאים**, כאשר אחד לפחות ייבחר מבין סמינריוני החוג.

סמינריונים בחוג לחינוך מיוחד				
מספר	שם הקורס	נקודות	קורס קדם	מתקיים
319.3200	התנהגויות אלימות ומסכנות עצמי	4	–	✓
319.3533	הפרעות התנהגות בבית הספר	4	–	✗
319.3540	הפסיכולוגיה של החרשות	4	–	✗
319.3534	קריאה ולקויות קריאה באורתוגרפיות שונות	4	–	✗
319.3555	קשיים בהבנת הנקרא	4	–	✗
319.3511	התפתחות שפה באוכלוסיות מיוחדות	4	–	✓

נוהל ציונים

שקלול ציונים

ערכה של כל נקודה נמצא ביחס ישיר למספר נקודות הזכות שצבר הסטודנט. לדוגמה: במקרה בו סטודנט צבר 60 נקודות, ערך כל נקודה יהווה 1/60 מן הממוצע הסופי. לפיכך, שהציון הסופי המשוקלל של הסטודנט ייקבע על פי כלל הקורסים שלמד במהלך שלוש שנות לימודיו לתואר ובזיקה לנקודות הזכות של כל קורס.

שיפור ציון

ניתן לתקן ציון על ידי רישום חוזר לקורס מסוים ורק במידה שהסטודנט לא למד קורס מתקדם יותר בנושא זה. כמו כן, ניתן לחזור על קורס פעם אחת בלבד.

יש לשים לב כי הציון האחרון הוא זה שיחשב כציון סופי לחישוב הממוצע ולא הגבוה מבין הציונים לאותו קורס.

פרסום ציונים

ציונים מתפרסמים על לוח המודעות שבקומה 4 של בניין חינוך ובאתר החוג לחינוך מיוחד.

הפסקת לימודים ביוזמת החוג

החוג לחינוך מיוחד יזום הפסקת לימודים במקרים הבאים:

1. סטודנט שנכשל או לא השלים קורס חובה חייב לחזור עליו במועד הבא בו מתקיים הקורס. נכשל או לא השלים את הקורס בשנה העוקבת - יופסקו לימודיו.
2. סטודנט שנכשל פעמיים בניסיונו לעבור משנה א' לשנה ב' .
3. סטודנט שנכשל בשלושה או יותר מהקורסים הכלולים בתוכנית הלימודים של שנה א'. במקרה זה ועדת ה־ב.א. של החוג רשאית להפסיק את לימודיו בחוג לצמיתות.

תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כישלון בקורס חובה רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופת צינון של שלוש שנים, ועליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג. אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

א. החליט תלמיד להפסיק את לימודיו, יודיע על כך בכתב לחוגי לימודיו ולאגף מינהל התלמידים.

ב. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.

ג. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה באחד מחוגי לימודיו, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים, למרות שהמשיך בלימודים סדירים בחוגו השני.

ד. אם התקופה שבין הפסקת לימודי התלמיד לבין חידושם אינה עולה על שתי שנות לימוד, הקורסים שאותם למד לפני ההפסקה יוכרו לצורך המשך לימודיו.

ה. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים, רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים שכבר שמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות (לימודי רענון) לקראת קבלת התואר.

חופשת לידה (מתוך נוהל התאמות לימודיות עקב טיפול פוריות, הריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה)

השנתון כפוף לשינויים בנהלים של דיקנאט הסטודנטים.

היעדרות משיעורים

סטודנטית זכאית להיעדר בשל אירוע מזכה עד 30% מהשיעורים במקצוע שחלה בו חובת נוכחות; פרט לסטודנטית לאחר לידה, תהיה זכאית להיעדר שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים, לפי הגבוה. שיעור היעדרות מאושר זה יהיה חופף לשיעור היעדרות מאושר מטעמים אחרים, היינו סך כל ההיעדרויות המזכות, מכל סיבה, לא יעלה על 30%; פרט לסטודנטית לאחר לידה, סך ההיעדרויות המזכות יעמדו על שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים, לפי הגבוה.

הכשרה מעשית

סטודנטית שנעדרה בשל אירוע מזכה מהכשרה מעשית, כהגדרתה בסעיף 3.4 לעיל, תוכל להשלים את החסירה במועד מאוחר יותר, בתיאום עם החוג בכפוף לאמור להלן.

ככל שניתן, תשלים הסטודנטית את שהחסירה כבר באותו סמסטר, בהכשרה מעשית מקבילה (קרי, תוכן לימודי זהה, הנערך לקבוצה אחרת של סטודנטים, או במועדים אחרים).

במקרים בהם לא קיימת הכשרה מעשית מקבילה זמינה, יבחן החוג, האם קיימת הכשרה מעשית דומה (קרי, הכשרה מעשית בעלת תוכן לימודי שאינו זהה, אך קרוב דיו בכדי לענות, לדעת המרצה האחראי, למטרות האקדמיות של ההכשרה) והסטודנטית תשלים את ההכשרה המעשית כבר באותו סמסטר או במועד אחר שייקבע על ידי החוג. במידה והדבר לא אפשרי, הסטודנטית תצטרך להשלים את לימודיה בשנה העוקבת.

תוכניות מיוחדות במסגרת לימודי התואר הראשון (ב.א.)

מסלול מואץ לתואר שני (מ"א)

מסלול זה מאפשר לסטודנטים למצות לימודי תואר ראשון ותואר שני כמקשה אחת רציפה ובכך לקצר את התקופה להשגת שני תארים אלה בשנה. כלומר, משך הלימודים במסלול זה לתואר ראשון ושני יחד הוא חמש שנים במסלול א' הכולל כתיבת תזה (עבודת גמר מחקרית) וארבע שנים לתלמידים במסלול ב' שהוא ללא תזה.

מסלול מואץ לתואר שני מיועד לסטודנטים מצטיינים המסיימים את חובותיהם בשנה הראשונה והשניה של לימודי התואר הראשון בציון ממוצע של 90 ומעלה. מטרתו של המסלול לבנות דורות של חוקרים ואנשי חינוך מיוחד מעולים ולציידם בידע ובכישורים שיהפכו אותם לאנשי מפתח בנוגע לפיתוח התיאורטי של תחום החינוך המיוחד ובקביעת המדינות בתחום זה.

סטודנטים המתאימים ומעוניינים להשתלב במסלול המואץ לתואר שני ילמדו בשנה השלישית של התואר הראשון – במקביל למילוי חובותיהם בתואר זה – קורסים מהתואר השני, בהיקף של עד 12 שש"ס, ובהתאם לתוכנית אישית בנויה. קורסים אלה יוכרו להם כחלק מתכנית הלימודים של התואר השני וזאת בתנאי שהם אכן זכאים ללמוד לקראת תואר זה על-פי הישגיהם בתואר הראשון.

לשם מימוש אופציית ההשתלבות במסלול המואץ לתואר שני, יש לפנות למזכירות החוג לחינוך מיוחד עד לתחילת מרץ של שנת הלימודים הרלוונטית.

תוכנית אפיק מעבר בין האוניברסיטה הפתוחה לאוניברסיטת חיפה

בעידודה של המועצה להשכלה גבוהה, כוננו האוניברסיטה הפתוחה ואוניברסיטת חיפה אפיק מעבר. על פי אפיק מעבר זה סטודנטים אשר למדו מקבץ קורסים במסגרת לימודיהם לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה יוכלו לעבור לחוג לחינוך מיוחד באוניברסיטת חיפה.

לשם קבלת עלון מודפס המפרט את התנאים למימוש אופציה זו יש לפנות אל מוקד הפניות בטלפון: 09-7782222 או בדואר אלקטרוני infodesk@openu.ac.il או בתיבה קולית: 09-7780881

כמו כן, ניתן לקבל מידע במזכירות החוג בטלפון: 04-8249356

מידע על אפיק מעבר ניתן למצוא בקישור: http://www.openu.ac.il/afik/

הלימודים לתעודת הוראה בחינוך המיוחד

יו"ר ועדת תעודת הוראה: **ד"ר בת־שבע חדד**

הלימודים לתעודת הוראה תוכננו להכשיר אנשי חינוך איכותיים המייעדים את עצמם לעבודה במסגרות השונות של החינוך המיוחד. הלימודים מכוונים לכך שידע תיאורטי עדכני יהווה תשתית לבניית תוכניות עבודה וכלי למידה עבור ילדים הנמנים עם האוכלוסיות השונות של החינוך המיוחד. כל זאת מתוך ראייה ביקורתית ופיתוח רגישות לצרכים המיוחדים המאפיינים אוכלוסיות אלו.

מבנה הלימודים

הלימודים לתעודת הוראה בחוג לחינוך מיוחד נלמדים במתכונת חד-שנתית או דו-שנתית ומתקיימים במסגרת שלוש תוכניות כמפורט להלן.

תעודת הוראה לתלמידי החוג לחינוך מיוחד:

תעודת ההוראה נלמדת במתכונת חד-שנתית המיועדת לבוגרי החוג או במתכונת דו-שנתית המיועדת לסטודנטים הלומדים בשנתם השלישית בחוג.

תנאי קבלה

הקבלה של מועמדים מעין אלה תישקל על פי התנאים הבאים:

- סטודנטים שסיימו את חובותיהם לשתי שנות הלימוד הראשונות בתואר הראשון בחוג לחינוך מיוחד בציון ממוצע של 80 לפחות, כאשר תינתן עדיפות לבעלי הממוצעים הגבוהים ביותר.
- ראיון אישי לפי החלטת החוג.

תעודת הוראה בתוכנית להסבת אקדמאים:

תעודת ההוראה נלמדת במתכונת דו-שנתית. היא מיועדת לבוגרי תואר ראשון לפחות, שלא מהחוג לחינוך מיוחד באוניברסיטת חיפה, המעוניינים לקבל תעודת הוראה בחינוך המיוחד.

תנאי קבלה

הקבלה של מועמדים מעין אלה תישקל על פי התנאים הבאים:

- סטודנטים שסיימו את לימודיהם לתואר ראשון באחד המוסדות המוכרים ע"י מל"ג בציון ממוצע של 80 לפחות, כאשר תינתן עדיפות לבעלי הממוצעים הגבוהים ביותר.
- השלמת קורסי ההשלמה בציון ממוצע של 80 לפחות. היקף ההשלמות יקבע לכל מועמד בהתבסס על לימודיו הקודמים.
- ראיון אישי לפי החלטת החוג.

תעודת הוראה לסטודנטים מהחוג ללקויות למידה:

תעודת הוראה זו נלמדת במתכונת דו-שנתית והיא מיועדת לסטודנטים הלומדים לתואר שני בחוג ללקויות למידה שבפקולטה לחינוך באוניברסיטת חיפה. תנאי הקבלה לתוכנית

ייחודית זו ופרטים ספציפיים הנוגעים למבנה הלימודי שבבסיסה, ניתנים בסוף תיאור תעודת ההוראה הרגילה המוצעת על ידי החוג לחינוך מיוחד.

יש לשים לב! קבלה של סטודנט ללימודי תעודת הוראה בכל התוכניות שפורטו לעיל בחוג לחינוך מיוחד תקפה לאותה שנה בלבד. כל דחייה של מימוש הקבלה מבטלת את עצם הקבלה ועל הסטודנט יהיה לעבור את תהליך הקבלה באופן חוזר במידה וירצה בכך בעתיד.

מטרת לימודי תעודת ההוראה

ללימודי תעודת ההוראה המוצעים על ידי החוג לחינוך מיוחד מספר מטרות מרכזיות שכולן כאחת מכוונות להכשרת מורים איכותיים המייעדים את עצמם לעבודה עם אוכלוסיות החינוך המיוחד. להלן עיקרי המטרות:

1. הכשרת מורים המייעדים את עצמם לעבוד במסגרות החינוך המיוחד השונות, לרבות עבודה עם תלמידי חינוך מיוחד המשולבים במסגרות חינוך רגילות.
2. הקניית כלים המאפשרים תרגום מושכל של ידע תיאורטי ותובנות פרי מחקר שיטתי, לפרקטיקה בהוראת תלמידי החינוך המיוחד.
3. מתן התנסות מודרכת בעבודה עם תלמידים מאוכלוסיות חינוך מיוחד ספציפיות, כגון עם תלמידים עם לקות שמיעה, תלמידים עם לקויות התפתחותיות, תלמידים עם הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות ועוד. כל זאת, מתוך מתן משוב בונה ומקצועי המכין את הסטודנט בהדרגתיות וביסודיות לעבודה עצמאית עתידית בשטח.

לימודי תעודת הוראה - השלמות

בטרם קבלתו של המועמד כסטודנט מן המניין ללימודי תעודת הוראה בחוג לחינוך מיוחד, תקבע עבורו על ידי החוג תוכנית לימודי השלמה הכוללת קורסים משני סוגים: **קורסי השלמה כלליים וקורסי השלמה מסוג מיקוד בחירה**. קורסים אלה הם בגדר תנאי קדם ללימודי תעודת הוראה והשלמתם היא בגדר חובה. עם זאת, חובת לימוד זו אינה חלה על מועמדים אשר למדו קורסי השלמה אלה במסגרת לימודי ב.א. בחוג.

מועמד יכול לבקש פטור מקורס השלמה בטענה שלמד קורס מסוים במסגרת לימודיו מחוץ לחוג עם הצגת סילבוס מפורט על התכנים שנלמדו במסגרתו. למען הסר ספק, אישור פטור במקרה זה יהיה לשיקול דעתו הבלעדית של המרצה שמלמד את הקורס שבנידון.

יש לשים לב, קורסים שנלמדים כחלק מתוכנית ההשלמות אינם נספרים כנקודות זכות שעל הסטודנט לצבור לשם קבלת תעודת ההוראה.

קורסי השלמה כלליים:

קורסי השלמה כלליים הם קורסים שהתכנים שלהם מעניקים ללומד ידע כללי על למידה ועל סוגיות מרכזיות באבחון והוראת ילדים עם צרכים מיוחדים. הטבלה להלן מרכזת את קורסי ההשלמה הכלליים.

מספר	שם הקורס	נקודות	מתקיים
319.1008	מבוא לחינוך מיוחד	4	✓
319.2155	ילדים עם צרכים מיוחדים: הגדרה ואבחון	2	✓
308.1406	מבוא ללמידה והגורמים המשפיעים על יעילותה	2	✓
319.2175	מבוא לשפה ותקשורת	2	✓
		8	

קורסי השלמה מסוג מיקוד בחירה:

במסגרת תעודת ההוראה על הסטודנט לבחור שני קורסי דידקטיקה הקשורים לסוג אוכלוסיה מסוים בחינוך המיוחד, בהם הוא עתיד להתמחות. קורסי מיקוד הבחירה מהווים תנאי קדם להשתתפות הסטודנט בקורסי דידקטיקה אלה. לפיכך, שאם למשל הסטודנט מתעתד ללמוד בקורס הדידקטיקה הנוגע להוראת ילדים בעלי לקויות חושיות (לקויות שמיעה), יהיה עליו ללמוד את קורסי מיקוד הבחירה הנוגעים ללקויות חושיות (לקויות שמיעה) עוד לפני או במקביל ללימודי הדידקטיקה. הטבלה להלן מרכזת את קורסי ההשלמה מיקוד הבחירה עבור הדידקטיקות השונות.

מספר	שם קורס מיקוד הבחירה	נקודות	קורס קדם	מתקיים
	שם הדידקטיקה: לקויות התפתחותיות			
319.2502	פיגור שכלי	2	—	✓
	שם הדידקטיקה: אוטיזם			
319.2503	אוטיזם	2	—	✓
	שם הדידקטיקה: הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות			
319.2250	פסיכולוגיה אבנורמלית	2	—	✓
	שם הדידקטיקה: לקויות חושיות (לקויות שמיעה)			
319.1608	מבוא ללקויות שמיעה	2	—	✓

לימודי תעודת ההוראה

במסגרת לימודיו לתעודת הוראה בחוג לחינוך מיוחד על הסטודנט לצבור 38 נקודות זכות באמצעות ארבעה סוגי קורסים: קורסי בסיס חובה, קורסי בחירה, קורסי דידקטיקה ואימונים בהוראה.

הישגיו של הסטודנט יבדקו באמצעות בחינות, עבודות, חוות דעת באשר להתנסותו המעשית בשטח וכדומה, אשר ההצלחה בהם תקבע את זכאותו של הסטודנט לתעודת ההוראה.

תוכנית הלימודים המחייבת את הסטודנט הינה בהתאם לתנאים המפורסמים בשנתון הרלוונטי לאותה השנה בו נרשם ללימודיו.

יש לשים לב, סטודנטים שהתקבלו ללימודי תעודת הוראה בחוג לחינוך מיוחד מחויבים בשנת סטאז' בהוראה לאחר קבלת תעודת ההוראה. חובה זו אינה חלה על סטודנטים שהתקבלו ללימודי תעודת הוראה לפני שנת הלימודים תשס"ג.

לפירוט התנאים והדרישות בעניין שנת ההתנסות ראה/י "שנת התנסות" בהמשך.

קורסי בסיס חובה:

קורסי בסיס חובה הם קורסים העוסקים בסוגיות מרכזיות השוכנות בבסיס החינוך המיוחד. מטרת קורסים אלה היא להעניק כלים שיסייעו לסטודנטים בהתנסותם המעשית במסגרות החינוך המיוחד ולציידם בידע תיאורטי ודידקטי נרחב שצפוי להפוך אותם למורים איכותיים ועצמאיים בעתיד. הטבלה להלן מרכזת את קורסי בסיס החובה.

חשוב! על סטודנטים הלומדים בתוכנית הדו־שנתית ובתוכנית להסבת אקדמאים לחלק את קורסי בסיס חובה בין שתי שנות הלימוד.

מספר	שם הקורס	נקודות	מתקיים
319.2546	המורה וההוראה בחינוך המיוחד	2	✓
319.2512	שילוב ילדים עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל	2	✓
319.2562	תכנון לימודים בחינוך מיוחד	2	✓
319.2403	ניהול ונווט כיתה בחינוך המיוחד	2	✓
319.2505	אסטרטגיות לימודיות	2	✓
		10	

קורסי בחירה:

במהלך לימודי תעודת ההוראה יכול הסטודנט לבחור קורסי בחירה בהתאם לנקודות הזכות הנותרות לו לשם צבירת סה"כ נקודות הזכות הנדרשות בתעודת ההוראה (38 נקודות זכות). מטרת קורסי הבחירה היא לאפשר לסטודנט להרחיב את ידיעותיו בתחומים שבהם החליט למקד את לימודיו לתעודת ההוראה ומעבר לכך.

קורסי בחירה מוצעים במסגרת החוג לחינוך מיוחד או על ידי חוגים אחרים בפקולטה לחינוך. הרשמה לקורסי בחירה מחוץ לחוג מותנית באישור המרצה והחוג אליו שייך הקורס.

יש לשים לב, מותר לסטודנט לבחור קורס מיקוד בחירה (ראה/י טבלה קורסי מיקוד בחירה) כקורס בחירה, כאשר קורס זה אינו מהווה עבורו תנאי קדם לאחד מקורסי הדידקטיקה.

הטבלאות להלן מרכזות קורסי בחירה מהחוג לחינוך מיוחד ומחוגים אחרים.

קורסי בחירה מהחוג לחינוך מיוחד				
מספר	**שם הקורס**	**נקודות**	**קורס קדם**	**מתקיים**
319.2570	סוגיות נבחרות בהוראת ילדים לקויי קריאה	4	—	✗
319.2401	טכנולוגיות סיוע	2	—	✓
319.1405	ליקויי למידה	2	319.1406	✗
319.2500	הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות בבית הספר	2	—	✗
318.3008	פסיכופתולוגיה התפתחותית	2	—	✓
319.1607	מבוא ללקויות ראייה	2	—	✓
308.2004	אספקטים נוירו־פסיכולוגיים של למידה	4	—	✓
308.2008	מבוא למוח וקוגניציה	2	—	✓
308.2005	פסיכולוגיה קוגניטיבית	2		✓
קורסי בחירה שלא מהחוג לחינוך מיוחד				
מספר	**שם הקורס**	**נקודות**	**קורס קדם**	**מתקיים**
316.2002	מערכת החינוך בישראל	2	-	✓
316.2015	נוער במצוקה	2	-	✓
316.2037	זכויות ילדים במדיניות ציבורית	4	-	✓
316.2038	פנימיות חינוכיות וטיפוליות	2	-	✓
316.2043	מדיניות ופוליטיקה בחינוך השוואתי	4	-	✓
316.2040	תרבות ארגונים ורגשות	2	-	✓
318.1203	פסיכולוגיה חברתית	2	-	✓
318.2245	התפתחות בהתבגרות	2	-	✓
318.2022	רוחניות, חוויות שיא והתפתחות מעבר למימוש עצמי	2	-	✓
318.2911	מתבגרים באינטרנט	2	-	✓
318.2909	סביבות משחק ולמידה	2	-	✓
318.2019	הבסיס הביולוגי של האדם	2	-	✓
318.2025	פסיכולוגיה חיובית: יישומים לחינוך וייעוץ	2	-	
318.2718	התפתחות החשיבה ההומניסטית בחינוך: מבט פילוסופי ופסיכולוגי	2	-	✓

קורסי דידקטיקה:

קורסי הדידקטיקה הם קורסים שמטרתם ללוות את הסטודנטים במהלך תקופת האימונים בהוראה, לשם יצירת שיח חינוכי מעשי בנוגע לתובנות ובעיות העולות מן העבודה המעשית בשטח ומתן משוב מושכל לסטודנט. על הסטודנט לבחור בשתי דידקטיקות בהתאם לקורסי מיקוד הבחירה שלמד. אין התחייבות מצד החוג לשבץ את הסטודנט לדידקטיקה שמבקש.

יש לשים לב, סטודנטים שלומדים את תעודת ההוראה במתכונת דו־שנתית ילמדו דידקטיקה אחת בכל שנת לימוד. לעומת זאת, סטודנטים הלומדים במתכונת החד־שנתית ילמדו את שני קורסי הדידקטיקה באותה שנת לימודים. הטבלה להלן מרכזת את קורסי הדידקטיקה.

מספר	שם קורס הדידיקטיקה	נקודות	קורס קדם	מתקיים
שם הדידקטיקה: לקויות התפתחותיות (פיגור שכלי)				
319.2408	תיאוריה ותצפית	2	319.2502	✓
319.2409	תיאוריה ומעשה — התנסות בכיתה	2	319.2408	✓
שם הדידקטיקה: אוטיזם				
319.2406	תיאוריה ותצפית	2	319.2503	✓
319.2407	תיאוריה ומעשה — התנסות בכיתה	2	319.2406	✓
שם הדידקטיקה: הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות				
319.2414	תיאוריה ותצפית	2	319.2500	✓
319.2415	תיאוריה ומעשה — התנסות בכיתה	2	319.2414	✓
שם הדידקטיקה: לקויות חושיות (שמיעה)				
319.2412	תיאוריה ותצפית	2	319.1608	✓
319.2413	תיאוריה ומעשה — התנסות בכיתה	2	319.2412	✓

אימונים בהוראה

מטרת האימונים בהוראה היא להפגיש את הסטודנטים עם תלמידים בעלי צרכים מיוחדים במסגרות חינוכיות מיוחדות שונות ולאפשר להם להתנסות באופן מעשי בהוראתם. אימונים אלה כוללים תצפיות בשיעורים המועברים על ידי מורים מוסמכים ומנוסים, השתתפות בישיבות צוות בבתי הספר, הכנת חומרי ועזרי למידה וניתוח סיטואציות שונות בעזרת מורה מאמן/ת.

אימוני ההוראה של הסטודנט הם בהתאם לסוגי הדידקטיקה שבחר, שתיים בסך הכל. היקפם של האימונים בהוראה הוא 4 שעות שבועיות בעבור כל דידקטיקה שהן שווה ערך ל־4 נקודות זכות בעבור כל סמסטר. יש לשים לב, כי סטודנטים שלומדים את תעודת ההוראה במתכונת דו־שנתית ישתתפו באימונים בהוראה בהיקף של 4 שעות שבועיות (יום אימונים אחד) בכל אחת משנות הלימוד. לעומת זאת, סטודנטים הלומדים במתכונת החד־שנתית ישתתפו באימונים בהוראה בהיקף של 8 שעות שבועיות (שני ימי אימונים) באותה שנת לימודים. הטבלה להלן מרכזת את קורסי הדידקטיקה.

מספר	שם הקורס	נקודות	קורס קדם	מתקיים
אימונים בהוראה - לתכנית החד שנתי				
319.1411	אימונים בהוראה – תחום א'	4	–	✓
319.1413	אימונים בהוראה – תחום ב'	4	–	✓
319.1412	אימונים בהוראה – תחום א'	4	–	✓
319.1414	אימונים בהוראה – תחום ב'	4	–	✓
אימונים בהוראה - לתכנית דו שנתי והסבת אקדמאים (בשנה א'+ב')				
319.1407	אימונים בהוראה – חלק א'	4	–	✓
319.1408	אימונים בהוראה – חלק ב'	4	–	✓

סטאז'

שנת סטאז' היא דרישה מעוגנת בחוק והיא, יחד עם תעודת הוראה מוכרת, מהווה את התנאי לקבלת רישיון הוראה ממשרד החינוך.

לשם מילוי חובת שנת הסטאז' על בוגר תעודת הוראה מהחוג לחינוך מיוחד לעבוד בהוראת ילדים השייכים לאוכלוסיות החינוך המיוחד וזאת בהיקף הכפוף לתנאי משרד החינוך. במהלך תקופת הסטאז', הבוגר נתמך על ידי מורה מלווה מטעם בית הספר שתפקידו לסייע לו להיקלט במקום העבודה.

שכר עבודה בתקופת הסטאז' הוא שכר של מורה בפועל והעבודה בתקופה זו תחשב כשנת וותק לפנסיה.

יש לשים לב כי חובת מציאת מקום עבודה חלה על בוגר תעודת הוראה. כמו-כן, במהלך שנת ההתנסות על הבוגר להשתתף במספר סדנאות באחריות המחלקה ללימודי המשך באוניברסיטת חיפה. העלויות הכרוכות בהשתתפות בסדנאות אלו חלות על הבוגר. לפרטים נוספים הנוגעים להשתתפות בסדנאות יש לפנות למחלקה ללימודי המשך (04-8240208, 04-8240868).

זכאות לקבלת תעודת הוראה

סטודנט ללימודי תעודת הוראה בחוג לחינוך מיוחד זכאי לתעודת הוראה בכפוף לעמידה בתנאים הבאים:

1. בעל תואר ראשון לפחות מאחד המוסדות המוכרים על ידי מל"ג בציון ממוצע של 80 לפחות.
2. השלים בהצלחה את כל לימודי ההשלמה שהוטלו עליו על ידי החוג במסגרת לימודיו לתעודת הוראה בציון ממוצע של 80 לפחות, ולא פחות מ-75 בכל קורס.
3. השלים את כל החובות בקורסים שנדרש ללמוד כחלק מתוכנית תעודת ההוראה של החוג וזאת בציון ממוצע של 80 לפחות, ולא פחות מ-75 בכל קורס.
4. הציון שקיבל עבור ההתנסות בשדה הוא 80 לפחות.

5. חוות הדעת של מוריו ומדריכו של הסטודנט בחוג לחינוך המיוחד מעידים על כך שהוא אכן מתאים לעבוד בהוראה.

שקלול ציונים

הציון הסופי המשוקלל של הסטודנט ייקבע על פי כלל הקורסים שלמד במהלך לימודיו לתעודת הוראה בזיקה לנקודות הזכות של כל קורס.

פרסום ציונים

ציונים מתפרסמים על לוח המודעות שבקומה 4 של בניין חינוך ובאתר החוג לחינוך מיוחד.

הפסקת לימודים ביוזמת החוג

החוג לחינוך מיוחד יזום הפסקת לימודים במקרים הבאים:

1. תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה.
2. תלמיד שנכשל פעמיים בניסיונו לעבור משנה א' לשנה ב' .
3. תלמיד שנכשל בשלושה או יותר מהקורסים הכלולים בתוכנית הלימודים וקורסי ההשלמה. במקרה זה ועדת ת. ההוראה של החוג רשאית להפסיק את לימודיו בחוג לצמיתות.
4. הפסקת לימודים לתקופה שמעל לשש שנים. במקרה זה הסטודנט ייחשב בפני החוג כסטודנט חדש וקורסים שהשלים בתקופת לימודיו לתעודת הוראה, בה היה סטודנט מן המניין, לא יוכרו לו עוד.

תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כישלון בקורס חובה רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופת צינון של שלוש שנים, ועליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג. אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

א. החליט תלמיד להפסיק את לימודיו, יודיע על כך בכתב לחוגי לימודיו ולאגף מינהל התלמידים.

ב. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.

ג. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה באחד מחוגי לימודיו, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים, למרות שהמשיך בלימודים סדירים בחוגו השני.

ד. אם התקופה שבין הפסקת לימודי התלמיד לבין חידושם אינה עולה על שתי שנות לימוד, הקורסים שאותם למד לפני ההפסקה יוכרו לצורך המשך לימודיו.

ה. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים, רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים שכבר שמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות (לימודי רענון) לקראת קבלת התואר.

ו. הפסקת לימודים לתקופה שמעל לשש שנים. במקרה זה הסטודנט ייחשב בפני החוג כסטודנט חדש וקורסים שהשלים בתקופת לימודיו לתעודת הוראה, בה היה סטודנט מן המניין, לא יוכרו לו עוד.

חופשת לידה (מתוך נוהל התאמות לימודיות עקב טיפול פוריות, הריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה)

היעדרות משיעורים

סטודנטית זכאית להיעדר בשל אירוע מזכה עד 30% מהשיעורים במקצוע שחלה בו חובת נוכחות; פרט לסטודנטית לאחר לידה, תהיה זכאית להיעדר שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים, לפי הגבוה. שיעור היעדרות מאושר זה יהיה חופף לשיעור היעדרות מאושר מטעמים אחרים, היינו סך כל ההיעדרויות המזכות, מכל סיבה, לא יעלה על 30%; פרט לסטודנטית לאחר לידה, סך ההיעדרויות המזכות יעמדו על שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים, לפי הגבוה.

הכשרה מעשית

סטודנטית שנעדרה בשל אירוע מזכה מהכשרה מעשית, כהגדרתה בסעיף 3.4 לעיל, תוכל להשלים את שהחסירה במועד מאוחר יותר, בתיאום עם החוג בכפוף לאמור להלן.

ככל שניתן, תשלים הסטודנטית את שהחסירה כבר באותו סמסטר, בהכשרה מעשית מקבילה (קרי, תוכן לימודי זהה, הנערך לקבוצה אחרת של סטודנטים, או במועדים אחרים).

ככל שלא קיימת הכשרה מעשית מקבילה זמינה או לא קיימת בכלל, יבחן החוג, האם קיימת הכשרה מעשית דומה (קרי, הכשרה מעשית בעלת תוכן לימודי שאינו זהה, אך קרוב דיו בכדי לענות, לדעת המרצה האחראי, למטרות האקדמיות של ההכשרה) והסטודנטית תשלים את ההכשרה המעשית כבר באותו סמסטר או במועד אחר שייקבע ע"י החוג.

במידה והדבר לא אפשרי, הסטודנטית תצטרך להשלים את לימודיה בשנה העוקבת.

תוכנית לימודים לתעודת הוראה לסטודנטים מהחוג ללקויות למידה

מטרת הלימודים

הלימודים לתעודת הוראה בתוכנית זו מיועדים לסטודנטים הלומדים לתואר בחוג ללקויות למידה בפקולטה לחינוך באוניברסיטת חיפה. מטרת לימודים אלה הינה להכשיר סטודנטים אלה לעבודה בהוראת תלמידים עם לקויי למידה המשולבים במסגרות חינוכיות רגילות.

מאפיינים כלליים של התוכנית

תלמידים מהחוג ללקויות למידה נדרשים ללמוד תוכנית ליבה בחוגם, תוכנית אשר כוללת קורסים תיאורטיים ופרקטיים הקשורים לעבודה פרטנית עם ילדים לקויי למידה. התכנים וההתנסויות שנרכשים במסגרת קורסים אלה, בחלקם, חופפים באופן משמעותי לתכנים והתנסויות המועברות בקורסים שעליהם מתבססת תעודת ההוראה של החוג לחינוך המיוחד. בשל כך, תעודת ההוראה המוצעת לסטודנטים מהחוג ללקויי למידה נשענת על תוכנית לימודים מצומצמת בהיקפה. הדגש בתוכנית זו הינו בעיקר על תכנים והתנסויות החסרים בתוכנית הליבה שאותה הסטודנטים לומדים בחוג ללקויי למידה.

יש לשים לב כי הצמצום שבנידון מתייחס לכמות הקורסים ולסוג ההתנסות המעשית הנדרשים מהסטודנט לשם קבלת תעודת ההוראה בלבד והוא אינו נוגע למבנה הכללי של תעודת ההוראה והדרישות העולות ממנו (ראה/י תוכנית תעודת הוראה לעיל).

מאפיינים ספציפיים של התוכנית

תעודת ההוראה נלמדת במתכונת דו־שנתית. היא מיועדת לסטודנטים הלומדים בשנתם השנייה ומעלה לתואר שני בחוג ללקויות למידה באוניברסיטת חיפה או לבוגרי חוג זה, המעוניינים לקבל תעודת הוראה בחינוך המיוחד. תעודת הוראה זו כוללת לימודים עם מיקוד על שתי דיסציפלינות, כאשר המיקוד באחת מהן הוא על הוראת ילדים בעלי לקות למידה.

תנאי קבלה

הקבלה של מועמדים לתוכנית זו תישקל על פי התנאים הבאים:

- סטודנטים מן המניין לתואר שני בחוג ללקויות למידה באוניברסיטת חיפה בשנה השנייה של לימודיהם או בוגרי חוג זה.
- ציון ממוצע של 85 לפחות בקורסים הדיסציפלינאריים הנלמדים בחוג ללקויות למידה.

חובות שמיעה

חובות השמיעה הנדרשים לקבלת תעודת הוראה במתכונת תוכנית זו מתחלקים לשנים, חובות שמיעה בחוג לחינוך מיוחד וחובת שמיעה בחוג לליקויי למידה. הטבלאות להלן מרכזות את חובות השמיעה בכל האחד מן החוגים.

מספר	שם הקורס	נקודות	מתקיים
	חובות שמיעה בחוג לחינוך מיוחד		
319.2155	ילדים עם צרכים מיוחדים: הגדרה ואבחון	2	✓
319.2546	המורה וההוראה בחינוך מיוחד	2	✓
319.2403	ניהול וניווט כיתה בחינוך מיוחד	2	✓
		6	
	חובות שמיעה בחוג ללקויות למידה		
308.4115	מבוא ללקויות למידה	2	✓
308.4162	הערכה ותפקוד ליקויי למידה בגילאי הילדות	2	✓
308.4084	אספקטים רגשיים חברתיים בקרב ליקויי למידה	2	✓
		6	
	חובות שמיעה לבחירה בחוג ללקויות למידה *		
308.4174	אבחון ליקויי למידה בקרב מבוגרים	2	✓
308.4165	התערבות מבוגרים	2	✓
308.4167	כלים והתנסות בתהליכי למידה בגילאי הילדות	2	✓
308.4161	כלים והתנסות בהתערבות בגילאי הילדות	2	✓

או תוכנית להתמחות בשפה הערבית			
308.4216	כלים והתנסות בהתערבות במגזר הערבי בגילאי הילדות	2	✓
308.4217	כלים והתנסות בתהליכי למידה במגזר הערבי בגילאי הילדות	2	✓
		8	

* קורסים אלו נלמדים כקורסי חובה במסגרת התואר השני בחוג ללקויות למידה ויוכרו כמילוי חלק מחובות הלימוד לתעודת הוראה בחינוך המיוחד.

דידקטיקה ואימונים בהוראה

לימודי תעודת הוראה בתוכנית המיועדת לסטודנטים מהחוג ללקויות למידה כוללים דידקטיקה ואימונים בשתי דיסציפלינות. דיסציפלינה אחת הינה ההתנסות בהוראה פרטנית וקבוצתית של תלמידים ליקויי למידה במסגרות רגילות. לצורך העניין, הפרקטיקום הקליני המתלווה להתנסות זו במסגרת לימודי התואר השני בחוג ללקויות למידה, מוכר כמילוי הדרישה לדידקטיקה ואימונים בהוראה בעבור דיסציפלינה אחת.

בכדי להשלים את לימודיו בעבור הדיסציפלינה השנייה, על הסטודנט לבחור בדיסציפלינה אחת נוספת מבין ארבע הדיסציפלינות אותן מציע החוג לחינוך מיוחד. מידע בנוגע לדיסציפלינות אלו, לרבות חובת ההשלמות, האימונים בהוראה והדידקטיקה המתלווה להתמחות בהן מפורט כחלק מהצגת תעודת ההוראה הרגילה לעיל (ראה/י סעיפי **קורסי השלמה מסוג מיקוד בחירה, קורסי דידקטיקה** ו־**אימונים בהוראה**).

יש לשים לב, <u>החוג לחינוך מיוחד אינו מתחייב לכלול תלמידים מהחוג לליקויי למידה תחת התנסות דיסציפלינארית ודידקטיקה אחת</u> אלא יעשה כך במידת האפשר ובכפוף לצרכים של הסטודנטים המבקשים לעשות תעודת הוראה בחוג כולו.

הטבלה להלן מרכזת את נקודות הזכות הנצבר בעבור חובת האימונים בהוראה והדידקטיקה הנדרשות במסגרת לימודי תעודת הוראה לסטודנטים מהחוג לליקויי למידה.

מספר	שם קורס הדידיקטיקה	נקודות	קורס קדם	מתקיים
שם הדידקטיקה: לקויות התפתחותיות (פיגור שכלי)				
319.2408	תיאוריה ותצפית	2	319.2502	✓
319.2409	תיאוריה ומעשה — התנסות בכיתה	2	319.2408	✓
שם הדידקטיקה: אוטיזם				
319.2406	תיאוריה ותצפית	2	319.2503	✓
319.2407	תיאוריה ומעשה — התנסות בכיתה	2	319.2406	✓
שם הדידקטיקה: הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות				
319.2513	תיאוריה ותצפית	2	319.2500	✓
319.2515	תיאוריה ומעשה — התנסות בכיתה	2	319.2513	✓

שם הדידקטיקה: לקויות חושיות (שמיעה)				
319.2412	תיאוריה ותצפית	2	319.1608	✓
319.2413	תיאוריה ומעשה — התנסות בכיתה	2	319.2412	✓
* צבירת נקודות הזכות בעבור אימונים בהוראה והדידקטיקה זהה בכל אחת מארבע הדיסציפלינות.				

מספר הקורס	אימונים בהוראה	נקודות	מתקיים
החוג לחינוך מיוחד			
319.1415	אימונים בהוראה — חלק א'	4	✓
319.1416	אימונים בהוראה — חלק ב'	4	✓
החוג לליקויי למידה			
319.2222	ההתנסות בהוראה פרטנית וקבוצתית של תלמידים ליקויי למידה (הכרה בפרקטיקום הקליני שנלמד בחוג ללקויות למידה)	6	✓
		18	

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

סטודנטים הלומדים במסגרת תוכנית זו זכאים לעבור משנה א' לשנה ב' במסגרת לימודי תעודת הוראה רק כאשר הם מילאו את התנאים הבאים:

1. הם סיימו את לימודיהם בחוג לליקויי למידה כנדרש.
2. הציון בקורסים שלמדו במסגרת לימודי תעודת ההוראה הוא **80** לפחות.

זכאות לקבלת תעודת הוראה:

סטודנטים הלומדים במסגרת תוכנית זו זכאים לתעודת הוראה כאשר הם ממלאים את התנאים הבאים:

א. השלים את כל החובות בקורסים שנדרש ללמוד כחלק מתוכנית תעודת ההוראה של החוג וזאת בציון ממוצע של 80 לפחות, ולא פחות מ־75 בכל קורס.

ב. הציון שקיבל עבור ההתנסות בשדה הוא 80 לפחות.

ג. חוות הדעת של מוריו ומדריכו של הסטודנט בחוג לחינוך המיוחד מעידים על כך שהוא אכן מתאים לעבוד בהוראה.

ד. מתן תעודת ההוראה מותנה בסיום בהצלחה של הלימודים בחוג ללקויות למידה (כולל לימודי ספח) שכן תוכנית זו לוקחת בחשבון קורסים שנלמדים במסגרת החוג ללקויות למידה לתואר שני.

סטאז'

בהתאם לחוק, סטודנטים הלומדים במסגרת תוכנית זו לתעודת הוראה מחויבים לשנת סטאז'. סטאז' זה, יחד עם תעודת הוראה המוענקת להם על ידי החוג לחינוך מיוחד, מהווה את התנאי לקבלת רישיון הוראה ממשרד החינוך. פרטים לגבי הדרישות והתנאים המתלווים לשנת הסטאז' מפורטים בסעיף **'סטאז''** במסגרת תיאור תעודת ההוראה הרגילה לעיל.

◆◆◆

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר ועדת מ"א: **פרופ' מרק לייקין**

הלימודים לתואר שני בחוג לחינוך מיוחד מהווים המשך טבעי של לימודי התואר הראשון המוצעים על ידי החוג. כלומר, ידע וניסיון הנרכשים במסגרת לימודי התואר הראשון, מהווים את הבסיס להפיכת הסטודנט לחוקר ו/או מומחה בתחומים הקשורים לקידום אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים. לימודי התואר השני גם מהווים קרש קפיצה ללימודים לקראת תואר דוקטור, תואר אשר פותח פתח להשתלבות עתידית כחוקר ומרצה באחד המוסדות ללימודים גבוהים בארץ ובחו"ל.

מטרת הלימודים בתואר שני

1. הקניית ידע מעמיק בתהליכים התפתחותיים בתחום הקוגניטיבי, הרגשי והחברתי.
2. הקניית תשתית תיאורטית רחבה בהבנת הצרכים המיוחדים של אוכלוסיות חינוך מיוחד ספציפיות במסגרת לימודי מגמה או התמחות, כולל הכרה מעמיקה של שיטות אבחון וחשיפה לדרכי טיפול וחינוך המתאימות להעצמת הפוטנציאל האינטלקטואלי הגלום באוכלוסיות אלו.
3. פיתוח שיטתי של ראייה ביקורתית ויכולת מחקרית לשם קידום הידע התיאורטי והמעשי בתחומים מרכזיים של החינוך המיוחד, כהכנה של הסטודנט לקראת הכתיבה של תזה או עבודת גמר.
4. מתן התנסות מודרכת בעבודה מעשית עם אוכלוסיות חינוך מיוחד ספציפיות.

מבנה הלימודים

הלימודים לתואר שני בחוג לחינוך מיוחד נלמדים במסלולים מחקריים, כלומר מסלול עם תזה (כתיבת עבודת גמר מחקרית) ובמסלול יישומי, מסלול ללא תזה. בנוסף, החוג לחינוך מיוחד מציע מספר תוכניות ייחודיות למימוש מסלולים אלה. תנאי הקבלה לכל אחד ממסלולים אלה והדרישות האקדמיות הקשורות אליהם מפורטים בהמשך.

החוג לחינוך מיוחד מציע ארבע אפשרויות ייחודיות בהקשר לימודי התואר השני, כאשר שתים מתוכן בנויות כמגמה, אחת כהתמחות ואחד כלימודי חינוך מיוחד כלליים. בארבעת האפשרויות הדגש הוא על הרכישה של ידע תיאורטי אמפירי ועל הפיתוח של חשיבה ביקורתית בנוגע לדרך בה יש ליישם ידע זה בעבודה עם אוכלוסיות מיוחדות בשטח.

המגמה לאוטיזם ולקויות התפתחותיות

ראש המגמה: **ד"ר אורית חצרוני**

מגמה זו מכינה את הסטודנטים לחקור אוכלוסיות השייכות לספקטרום האוטיסטי ואוכלוסיות שלהן לקויות התפתחותיות ואינטלקטואליות ולעבודה עמן וזאת במטרה להבין אוכלוסיה זו, לפתח דרכי חינוך, טיפול, ועבודה איתן, ולהגדיל את סיכוי חבריהן להשתלב בחברה כאזרחים תורמים. בבסיסה תוכנית ליבה אקדמאית שמתמקדת בהבנה מעמיקה של המאפיינים הקוגניטיביים, הרגשיים והחברתיים של אוכלוסיות אלו, חושפת את הסטודנט לגישות חינוכיות וטיפוליות לרבות התנסות מעשית בעבודה עמן במסגרות פורמאליות ולא פורמאליות לאורך טווח החיים.

המגמה להפרעות רגשיות ובעיות התנהגות

ראש המגמה: **ד"ר יפית גבאי**

מגמה זו מכינה את הסטודנטים לחקור את האוכלוסיות השייכות להפרעות התנהגותיות ונפשיות ולעבודה עמן במטרה להבין אוכלוסיות אלו , לפתח דרכי חינוך, טיפול והתערבות ועבודה איתן ולהגדיל את סיכוייהן להשתלב בחברה כאזרחים תורמים. בבסיסה זו תוכנית ליבה אקדמית המתמקדת בהבנה מעמיקה של המאפיינים: ההתנהגותיים, הרגשיים, חברתיים וקוגנטיביים של אוכלוסיות אלו ובחשיבה ביקורתית בהתייחס לתכניות התערבות מבוססות מחקר עבור אוכלוסיות אלו. מגמה זו, חושפת את הסטודנט לגישות, מודלים ואסטרטגיות חינוכיות וטיפוליות מבוססות מחקר, לרבות התנסות מעשית בעבודה עמן במגוון מסגרות פורמאליות ולא פורמאליות לאורך טווח החיים.

תוכנית ללימודי חינוך מיוחד כלליים

פרופ' מרק לייקין

התוכנית ללימודי חינוך מיוחד כלליים לתואר השני – שלא כמו המגמות וההתמחות שהוצגו לעיל – לא נשענת על תוכנית ליבה חובה אלא הקורסים הכלולים בה הם פרי בחירתו של הסטודנט בעיקר. תוכנית זו מתאימה לסטודנטים המעוניינים להעמיק את ידיעותיהם בחינוך המיוחד לרוחבו ובהתאם לעדיפויות שלהם. מנקודת מבט זו התוכנית מאפשרת דרגות חופש שאין באופציות האחרות.

חשוב!! לשם קבלת רישיון עבודה ממשרד החינוך נדרשת תעודת הוראה. התואר השני במתכונותיו השונות המוצע על יד החוג לחינוך מיוחד לא מעניק למסיימים תעודה מעין זאת. לשם קבלת תעודת הוראה החוג לחינוך מיוחד מציע תוכנית לימודים מיוחדת (ראה מידע בנוגע לתעודת הוראה). חלק לא מבוטל מנושאים הנלמדים כמסגרת לימודי התואר השני, חופף עם תכנים הנדרשים לשם קבלת תעודת ההוראה, דבר המקל באופן משמעותי על ההתמודדות עם לימודי תעודת ההוראה המוצעים על ידי החוג.

תנאי קבלה

קבלתם של מועמדים ללימודי תואר שני בחוג לחינוך מיוחד תישקל על פי תנאי הקבלה הכלל־אוניברסיטאיים ותנאי הקבלה של החוג לחינוך מיוחד כמפורטים להלן:

1. תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל.

2. סיום תואר ראשון בציון ממוצע של 85 ומעלה ולא פחות מ־80 בכל חוג הנלמד במסגרת תואר הראשון. הצגת גיליון ציונים או מסמך רשמי אחר, מהמוסד המעניק את התואר, המלמדים על ממוצע הציונים של המועמד, בחוגים השונים שלמד.
3. ציון של 75 לפחות במבחן כניסה של החוג לאנגלית.
4. מועמדים שאינם בוגרי תואר ראשון בחינוך המיוחד ידרשו לעשות השלמות בהיקף שיקבע על ידי ועדת ה-מ"א של החוג לחינוך מיוחד.
5. מועמדים ממוסדות שבהם עברית היא לא שפת ההוראה ידרשו לעמוד בהצלחה בבחינה של האוניברסיטה הבוחנת את הידע שלהם בעברית.
6. בוגרים ממוסדות להשכלה גבוהה מאוניברסיטאות בחו"ל או שלוחותיהן בארץ הפועלים באישור מל"ג ידרשו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בהשלמה במסגרת התואר הראשון.
7. טופס קורות חיים (נספח 4/א') שאותו יש להעביר ישירות לחוג.
8. שתי המלצות בהתאם לפורמט נתון, אחת אקדמית (נספח 4/ב') והשנייה מקצועית (נספח 4/ג'). הממליץ מתבקש להעביר את ההמלצות ישירות לחוג. מפאת חיסיון ההמלצות לא יעברו למועמד על ידי החוג.
9. החוג לחינוך מיוחד שומר לעצמו את הזכות להזמין מועמד לראיון אישי או קבוצתי לשם השלמת מידע הנדרש בכדי לקבוע את התאמתו ללימודי תואר שני.

יש לשים לב! בחוג לחינוך מיוחד מספר המקומות מוגבל ולכן בפועל יתכן שנקודות החתך לקבלה תהיינה גבוהות מן המפורט בתנאי הקבלה. אין כל התחייבות לקבל את המועמד/ת למסלול לימודי שביקש (להלן), גם אם מילא את כל תנאי המינימום הנדרשים.

היקף הלימודים

כאמור, ניתן ללמוד את התואר השני בשני מסלולים, מסלול עם תזה ומסלול ללא תזה. היקף הלימודים הוא פועל יוצא מסוג המסלול אותו בחר הסטודנט לממש. להלן פירוט היקף הלימודים בכל אחד משני המסלולים.

מסלול עם תזה (מסלול א'):

הקבלה למסלול זה באחריות ועדת הקבלה החוגית. תוכנית הלימודים מתפרסת על שלוש שנים והיא כוללת:

א. קורסים בהיקף 36 שש"ס, הנלמדים בשנתיים הראשונות (4 סמסטרים). אופיים של הקורסים כפוף לדרישות החוג והמגמה/התמחות בה הסטודנט בחר ללמוד.
ב. הגשת 2 עבודות סמינריונית במהלך שתי שנות הלימוד הראשונות.
ג. כתיבת תזה במשך שנת הלימוד השלישית.

קבלה למסלול עם תזה אינו מבטיח השארות בו, שכן על מנת לסיים את המסלול על הסטודנט/ית לעמוד בתנאים הבאים:

1. ציון של 80 לפחות בקורס המתודולוגיה והסטטיסטיקה החוגי.
2. ציון של 80 לפחות בקורסי חובה.

3. ציון של 85 לפחות בסמינריונים.
4. התקשרות עם מנחה מתוך מאגר המרצים מהסגל הבכיר בחוג לחינוך מיוחד או בפקולטה לחינוך (ראה/י רשימת הסגל הבכיר באתר הפקולטה לחינוך). באישור יו"ר ועדת ה-מ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים ניתן לצרף מנחה משני מתוך החוג לחינוך מיוחד או מחוצה לו.

   חשוב!! האחריות למציאת מנחה מתאים נמצאת בידי הסטודנט!
5. כתיבת תזה ואישורה על ידי המנחה ואחד או שני קוראים כעומדת בסטנדרטים מדעיים.

ועדת אתיקה

חובה לקבל אישור ועדת אתיקה להצעת המחקר שלך.

על פי החלטת הסנאט, כל הסטודנטים הכותבים עבודת גמר מחקרית (תיזה) או לדוקטורט חייבים לקבל אישור ועדת אתיקה למחקר בבני אדם.

לוח הזמנים להגשות: מיד לאחר אישור הצעת המחקר על ידי הועדה החוגית לתארים מתקדמים.

את הפניות יש להגיש בשלב זה על פי הנחיות וועדת אתיקה באתר הפקולטה: http://edu.haifa.ac.il/index.php/he/research/ethics-committee

הפניות יוגשו לועדת האתיקה בשם ובחתימת הסטודנט והמנחה/ים. כל סטודנט ומנחה הכלולים בפנייה חייבים להציג אישור על סיום קורס אתיקה מקוון למחקר בבני אדם (פרטים באתר).

לידיעתכם, במקרה של מחקרים שמתנהלים בתוך מוסדות חינוכיים של משרד החינוך, יש לפנות למשרד המדען הראשי לבירור צורך באישור מטעמם.

חשוב!! סיומו המוצלח של המסלול עם תזה פותח פתח להמשך לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטור) וזאת בכפוף לדרישות של החוג בו הסטודנט בוחר להמשיך ללמוד.

מסלול ללא תזה (מסלול ב')

הקבלה למסלול זה באחריות ועדת הקבלה החוגית. תוכנית הלימודים מתפרסת על שנתיים והיא כוללת:

א. קורסים בהיקף 44 שש"ס הנלמדים במשך שנתיים (4 סמסטרים). אופיים של הקורסים כפוף לדרישות החוג והמגמה/התמחות בה הסטודנט בחר ללמוד.

ב. הגשת 2 עבודות סמינריוניות במהלך שתי שנות הלימוד.

ג. עמידה במבחן גמר.

חשוב!! המסלול ללא תזה אינו מאפשר המשך לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטורט). במידה וסטודנט ירצה לממש אופציה זו בכל זאת, יידרש הדבר השלמות, לרבות כתיבת עבודת תזה.

חובות לימודים

חובות הלימודים הנדרשים להשלמת התואר השני בחוג לחינוך מיוחד מתחלקים כדלקמן:

השלמות

1. השלמות כלליות
2. השלמות ספציפיות למגמה או להתמחות

לימודי תואר שני

3. קורסי חובה כלליים
4. קורסי וסמינריוני ליבה חובה למגמה או להתמחות
5. קורסי פרקטיקום
6. קורסי וסמינריוני בחירה
7. כתיבת תזה לסטודנטים הלומדים במסלול א'/ מבחן גמר (ללומדים במסלול ללא תיזה)

על הסטודנט לבנות את מערכת הלימודים שלו בהתאם לרשימת החובות לעיל. להלן התייחסות מפורטת לכל אחד מן החובות.

השלמות כלליות ומגמה/התמחות ספציפיות (סעיף 1 ו־2):

המטרה של ההשלמות היא להבטיח שלסטודנטים המתקבלים ללימודי תואר שני בחוג לחינוך מיוחד בסיס אחיד ומותאם לתחום שעליו החליטו להתמקד בלימודיהם.

חשוב, בכדי לבנות מערכת לימודים על המועמד לבדוק, כצעד ראשון, באיזו היקף השלמות הוא מחויב בהתאם למגמה/התמחות בה בחר. פטור מקורס ניתן כאשר המועמד למד את אותו קורס במסגרת לימודיו לתואר ראשון בחוג לחינוך מיוחד וקבל עבורו ציון סופי של 80 לפחות.

בהקשר זה, מועמד שלמד קורס בעל תוכן חופף באופן משמעותי לאחד מקורסי ההשלמה, ולמד את הקורס במוסד להשכלה גבוהה המוכר על ידי מל"ג, רשאי לבקש פטור בהתאם ובתנאי שקיבל ציון של 80 לפחות. יש להגיש בקשה בכתב ליו"ר ועדת ה־מ"א לא יאוחר מהיום הראשון לפתיחת שנת הלימודים ובצירוף סילבוס הקורס המלמד על שם ודרגת המרצה, היקף הקורס ונקודות הזכות שהמועמד קיבל עבורו. ההחלטה למתן הפטור במקרה זה היא בידי החוג בלבד.

חשוב!! ניתן ללמוד במקביל ללימודי התואר השני בשנה הראשונה ללימודי התואר השני, קורסי השלמה בהיקף של 16 שעות שבועיות בסמסטר, אך לא יותר מ-4 קורסים. מועמד המחויב בהיקף השלמות גדול יותר יידרש לשנת השלמות בטרם קבלתו ללימודי תואר שני. במקרה זה, על המועמד יהיה להירשם ללימודי תואר שני מחדש.

בכל מקרה, סטודנט לא ייחשב כסטודנט לתואר השני מן המניין בטרם השלים את כל חובות ההשלמה בציון של 80 לפחות. יש לסיים את קורסי ההשלמה בשנת הלימוד הראשונה.

פירוט ההשלמות הכלליות והמגמה/התמחות ספציפיות ניתן בטבלה להלן.

תלמידים שלא למדו סטטיסטיקה ו/או שיטות מחקר במסגרת לימודי תואר ראשון, יחויבו בשנת לימודיהם הראשונה לתואר מ"א, בקורסי השלמה כדלהלן:

—השלמות בשיטות מחקר

— השלמות במחקר כמותי וסטטיסטיקה

ההשלמות הכלליות והמגמה/התמחות ספציפיות

מספר	קורסי השלמות כלליים ומגמה/התמחות ספציפיים	נקודות	מתקיים
	השלמות כלליות		
319.1008	מבוא לחינוך מיוחד	4	✓
316.1013	שיטות מחקר	2	✓
טרם נקבע	מחקר כמותי וסטטיסטיקה	2	✓
319.2177	מבוא להתפתחות קוגניטיבית, רגשית וחברתית	2	✓
319.1406	מבוא ללמידה והגורמים המשפיעים על יעילותה	2	✓
	מגמה: אוטיזם ולקויות התפתחותיות		
319.2503	אוטיזם (ASD)	2	✓
319.2502	פיגור שכלי	2	✓
308.2008	מבוא למוח וקוגניציה	2	✓
	מגמה: הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות		
319.2250	פסיכולוגיה אבנורמלית	2	✓

קורסי חובה כלליים (סעיף 3):

קורסי חובה כלליים הם חלק אינטגראלי של לימודי תואר שני בחוג לחינוך מיוחד והם בגדר חובה לכל הסטודנטים וללא קשר לסוג המסלול ו/או סוג ההתמחות שבחרו ללמוד. קורסי החובה הכלליים מוצגים בטבלה להלן.

מספר	קורסי חובה כלליים	שש"ס	שנה	מתקיים
319.4200	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך - חלק א'	4	ראשונה	✓
319.4201	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך - חלק ב'	4	שנייה	✓
319.4005	עקרונות מתודולוגיים ופיתוח כתיבה אקדמית	2	ראשונה	✓
319.4551	אבחון, הערכה וסוגיות מתקדמות באוטיזם ולקויות התפתחותיות	2	ראשונה	✓
319.4555	אבחון, הערכה וסוגיות מתקדמות בהפרעות רגשיות	2	ראשונה	✓
319.4641	מחקר איכותני	2	ראשונה	✓

קורסי וסמינריוני ליבה חובה למגמה או להתמחות (סעיף 4):

סטודנט שבחר ללמוד את לימודי התואר השני במסגרת מגמה או התמחות נדרש לשבץ קורסי ליבה חובה של המגמה או ההתמחות שלו כולם כאחד במערכת הלימודים שלו. כמו-כן, עליו לקחת לפחות אחד מבין סמינריוני ליבה חובה המוצעים על ידי המגמה או ההתמחות שלו.

כאמור, חובות המגמה או ההתמחות אינם חלים על סטודנטים הבוחרים לעשות תואר שני במתכונת של חינוך מיוחד כללי. עם זאת, סטודנטים אלו רשאים לכלול במערכת הלימודים שהם בונים לעצמם קורסים וסמינריונים מתוך המוצע ללימודי הליבה למגמה או להתמחות אם ירצו בכך, על בסיס מקום פנוי ובאישור מרצה הקורס והמזכירות.

נוהל הגשת עבודות

- התלמידים במסלול א', מסלול ב', מסלול אישי ומסלול מואץ למ"א חייבים להגיש 2 עבודות סמינריוניות בחוג. דרישות נוספות מפורטות בהמשך.
- אין להגיש עבודה משותפת
- אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות אצל אותו מרצה.
- השתתפות בסמינריון לשם הגשת רפרט בלבד מותנית באישור המרצה.
- עבודה סמינריונית תוגש במהלך הקורס. כמו כן תלמידים אשר למדו בסמסטר א' רשאים להגיש עבודה סמינריונית עד סוף סמסטר ב' ואלו שלמדו בסמסטר ב' רשאים להגיש את העבודה עד תחילת שנת הלימודים העוקבת. מרצה רשאי לדרוש שהעבודה תוגש במהלך שמיעת הסמינריון. התלמיד רשאי, בהסכמת המרצה, להגיש את העבודה במהלך הסמסטר העוקב ולא יאוחר מיום הלימודים האחרון שבו. תלמיד שהותר לו להגיש עבודה סמינריונית מעבר למועד המקובל (חופשת הסמסטר) אחראי לכך שעבודתו תוגש למרצה. (אם ישהה המרצה בחו"ל, ידאג התלמיד לשלוח אליו את העבודה בדואר- אויר רשום).
- לפני הגשת העבודה על התלמיד לדאוג לרישום תאריך הגשת העבודה ופרטיה במזכירות החוג ולחתום על טופס הצהרה על הגשת עבודה סמינריונית.
- על התלמיד לוודא שעותק מהעבודה הסמינריונית שהוגשה יישאר בידיו.
- ניתן להגיש עבודה סמינריונית אך ורק בקורס שמוגדר כסמינריון או באישור המרצה.

קורסי ליבה חובה שמתוכם על הסטודנט ללמוד בהתאם למגמה או להתמחות אליה הוא שייך ניתנים בטבלה להלן.

מספר	קורסי ליבה לפי מגמה/התמחות	שש"ס	שנת לימוד	מתקיים
	מגמה: אוטיזם ולקויות התפתחותיות			
319.4521	רכישת שפה והתפתחותה: תהליכים תקינים וליקויים	2	ראשונה	✓
319.4550	התערבות, הערכה וסוגיות מתקדמות באוטיזם ולקויות התפתחותיות	2	ראשונה	✓

המשך קורסי מגמה: אוטיזם ולקויות התפתחותיות				
319.4501	תקשורת תומכת וחלופית לאוכלוסיות עם לקויות תקשורתיות	4	שנייה	✓
מגמה: הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות				
319.4530	בעיות נפשיות ורגשיות בילדות	2	ראשונה	✓
319.4522	טיפול התנהגותי קוגניטיבי (CBT)	4	שנייה	✓

סמינריוני ליבה חובה שמתוכם על הסטודנט לבחור את הסמינריונים הרלוונטיים למגמה או להתמחות אליה הוא שייך ניתנים בטבלה להלן.

מספר	סמינריוני ליבה לפי מגמה/התמחות	שש"ס	מתקיים
מגמה: אוטיזם ולקויות התפתחותיות			
319.4670	רגש וקוגניציה באוטיזם	4	✗
319.4675	תפיסה מולטי־סנסורית באוטיזם	4	✓
מגמה: הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות			
319.4370	התמודדות של משפחות עם ילדים בעלי הפרעות רגשיות ונפשיות	4	✗
319.4535	מאפיינים חברתיים ורגשיים של ילדים עם הפרעות התנהגות	4	✓

פרקטיקום (סעיף 5):

לימודי התואר השני בשתי המגמות משלבים פרקטיקום שבנוי כהתנסות בשדה במסגרות שונות (בתי ספר, מועדוניות, מרכזי טיפול וכדו') ומטרתו לאפשר לסטודנט למידה חווייתית של תהליכי הערכה, אבחון וטיפול. הפרקטיקום מתפרס על פני שני הסמסטרים בשנה ב', בהיקף של 100 שעות שנתיות לפחות.

חשוב!! לא ניתן לעשות את הפרקטיקום במקום העבודה. עם זאת, הסטודנט רשאי לבחור במסגרת חינוכית שהיא נמצאת בקרבת מקום עבודתו או מגוריו.

הפרקטיקום משלב השתתפות בקורס מלווה, אחד בסמסטר א' והשני בסמסטר ב'. השתתפות זו היא חובה ונספרת כנקודות זכות שעל הסטודנט ליצור במסגרת מילוי חובותיו לתואר השני. מכאן, על הסטודנט להכניס אותה כחלק אינטגראלי לתוך מערכת הלימודים שלו בעת בנייתה.

קורסי פרקטיקום

מספר	קורסי פרקטיקום – שנה ב'	שש"ס	שנת לימוד	מתקיים
	מגמה: אוטיזם ולקויות התפתחותיות			
319.4513	מהתיאוריה לשדה באוטיזם ובלקויות התפתחותיות – חלק א'	2	שנייה	✓
319.4516	מהתיאוריה לשדה באוטיזם ובלקויות התפתחותיות – חלק ב'	2	שנייה	✓
	מגמה: הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות			
319.4515	מהתיאוריה לשדה בהפרעות רגשיות ובעיות התנהגות– חלק א'	2	שנייה	✓
319.4517	מהתיאוריה לשדה בהפרעות רגשיות ובעיות התנהגות – חלק ב'	2	שנייה	✓

קורסי וסמינריוני בחירה (סעיף 6):

בהתאם לאופציה הלימודית בה בחר הסטודנט (מגמה, התמחות, כללי), עליו להשלים את נקודות הזכות שהוא צובר על בסיס קורסי וסמינריוני חובה באמצעות קורסי וסמינריוני בחירה, עד למספר הנדרש, כלומר 36 שש"ס בעבור מסלול א', 38 שש"ס במגמה להפרעות רגשיות ובעיות התנהגות, ו-44 בעבור מסלול ב'. להלן מתוארים שלושה מאגרים העומדים לרשות הסטודנט למילוי חסר זה.

<u>קורסי וסמינריוני בחירה מהחוג</u>

קורסי וסמינריוני בחירה מהחוג הם קורסים וסמינריונים המוצעים על ידי החוג לחינוך מיוחד ולא נכללים מבין אלה שהם בגדר חובה במגמה או בהתמחות. הטבלה להלן מציגה את מאגר הקורסים והסמינריונים לבחירה המוצעים על ידי החוג.

מספר	מאגרי קורסי וסמינריוני בחירה מהחוג	שש"ס	מתקיים
	קורסי בחירה		
313.4534	היבטים קליניים וקוגניטיביים של ADHD	4	✓
318.4502	טכנולוגיות סיוע בחינוך המיוחד	4	✓
319.4586	הליכי מחקר יחידניים	4	✓
319.4539	קוגניציה ותפיסה בספקטרום האוטיסטי	2	✓
319.4655	עיבוד שמיעתי ושפתי - חלק א'	2	✗
319.4656	הפרעות בשמיעה דיבור ושפה - חלק ב' (קורס קדם 319.4655)	2	✗
319.4646	עיבוד חזותי תקין ולקוי	2	✓
319.4666	תרבות חרשים	2	✗
319.3333	שפת סימנים	2	✗

סמינריוני בחירה			
319.4577	אספקטים רגשיים וקוגנטיביים בקריאה	4	✓
319.4750	למידה והפרעות נוירו-התפתחותיות	4	✓
319.4700	היבטים רגשיים של הפרעות חושיות	4	✗

קורסי וסמינריוני בחירה באחת המגמות או בהתמחות

בכדי למלא את מכסת נקודות הזכות סטודנט רשאי גם לבחור מתוך מאגר הקורסים או הסמינריונים המוצעים על ידי מגמה או התמחות (ראה/י לעיל) וזאת בתנאי שהסטודנט עצמו לא שייך למגמה או להתמחות המציעות אותם.

חשוב!! ניתן להירשם לקורסים אלו על בסיס מקום פנוי ובאישור המרצה/המזכירות.

קורסים וסמינריונים המוצעים שלא על ידי החוג לחינוך מיוחד

מספר חוגים בתוך הפקולטה לחינוך ואף מחוצה לה מציעים קורסים וסמינריונים שאותם הם פותחים גם לסטודנטים שאינם מהחוג עצמו. סטודנטים הלומדים לתואר שני בחוג לחינוך מיוחד רשאים להירשם לקורסים וסמינריונים אלה לשם השלמת נקודות הזכות שלהם.

יש לשים לב! ניתן להירשם לקורסים אלו על בסיס מקום פנוי ובאישור מרצה הקורס והמזכירות.

מספר	מאגר קורסי וסמינריוני בחירה שלא מהחוג	נקודות	מתקיים
	קורסי בחירה		
316.4100	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות בחינוך	4	✓
316.4098	מחקר אתנוגרפי בחינוך	4	✓
313.4125	עיונים בטקסטים חינוכיים	4	✓
	סמינריוני בחירה		
316.4055	אזרחות, דת, וגלובליזציה: היבטים חינוכיים	4	✓
316.4111	טכסים וטכסיות בחינוך	4	✓
316.4087	הזכות לחינוך: בין משפט, תרבות ופוליטיקה	4	✓
316.4077	זכויות ילדים: היבטים משפטיים וחינוכיים	4	✓

כתיבת תזה (מסלול א') (סעיף 7):

כתיבת תזה היא החובה האולטימטיבית בעבור סטודנטים הלומדים במסלול א'. בחירה זו מחייבת התקשרות עם מנחה מתאים, טופס התקשרות עם מרצה יוגש בתחילת השנה השנייה ללימודים (ראה מסלול עם תזה לעיל), הגשה של הצעת תזה עד סוף חופשת הסמסטר של השנה השנייה ללימודי התואר. התזה תוגש לשיפוט לא יאוחר משלוש שנים מיום תחילת לימודי ה-מ"א, להוציא מקרים בהם הסטודנט קיבל אישור להארכת לימודיו. הנחיות להגשת הצעת מחקר ונהלים להגשת התזה ניתן למצוא באתר החוג.

בחינה מסכמת למסלול ב' (מסלול מ"א ללא תזה) (סעיף 7):

סטודנטים הבוחרים לעשות תואר שני ללא תזה נדרשים לעמוד בבחינה מסכמת הבוחנת את הידע והניסיון שרכשו במהלך הלימודים. בחינה זו מתקיימת אחת לשנה, בחודש נובמבר, והרשות להיבחן בה ניתנת אך ורק לסטודנטים אשר השלימו את כל שאר החובות לתואר שני, כגון בחינות, עבודות, דוחות.

נוהל ציונים

מסלול א'

שקלול הציון לתואר שני עם תזה מחושב כדלקמן:

ציון בעבור עבודת גמר מחקרית – תזה	40%
ציון ממוצע בעבור 2 עבודות סמינריוניות	30%
ציון ממוצע בעבור שאר החובות כגון קורסים, עבודה מעשית	30%
סה"כ	**100%**

מסלול ב'

שקלול הציון לתואר שני ללא תזה מחושב כדלקמן:

בחינה מסכמת	20%
ציון ממוצע בעבור 2 עבודות סמינריוניות	40%
ציון ממוצע בעבור שאר החובות, כגון קורסים, עבודה מעשית	40%
סה"כ	**100%**

חשוב! המשקל של כל חוב בקטגוריה מסוימת הינו ביחס ישיר למספר החובות שבקטגוריה. לדוגמה, אם במסלול א' על הסטודנט ללמוד 2 סמינריונים, משקלו של כל סמינריון יהיה 15% מהציון הסופי.

תקנון הרשות ללימודים מתקדמים לתואר שני:

http://graduate2.haifa.ac.il/images/stories/tfasim/master/Takanon_MA_11092013.pdf

חופשת לידה (מתוך נוהל התאמות לימודיות עקב טיפול פוריות, הריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה)

השנתון כפוף לשינויים בנהלים של דיקנאט הסטודנטים.

היעדרות משיעורים

סטודנטית זכאית להיעדר בשל אירוע מזכה עד 30% מהשיעורים במקצוע שחלה בו חובת נוכחות; פרט לסטודנטית לאחר לידה, תהיה זכאית להיעדר שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים, לפי הגבוה. שיעור היעדרות מאושר זה יהיה חופף לשיעור היעדרות מאושר מטעמים אחרים, היינו סך כל ההיעדרויות המזכות, מכל סיבה, לא יעלה על 30%; פרט לסטודנטית לאחר לידה, סך ההיעדרויות המזכות יעמדו על שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים, לפי הגבוה.

הכשרה מעשית

סטודנטית שנעדרה בשל אירוע מזכה מהכשרה מעשית, כהגדרתה בסעיף 3.4 לעיל, תוכל להשלים את החסירה במועד מאוחר יותר, בתיאום עם החוג בכפוף לאמור להלן.

ככל שניתן, תשלים הסטודנטית את שהחסירה כבר באותו סמסטר, בהכשרה מעשית מקבילה (קרי, תוכן לימודי זהה, הנערך לקבוצה אחרת של סטודנטים, או במועדים אחרים).

במקרים בהם לא קיימת הכשרה מעשית מקבילה זמינה, יבחן החוג, האם קיימת הכשרה מעשית דומה (קרי, הכשרה מעשית בעלת תוכן לימודי שאינו זהה, אך קרוב דיו בכדי לענות, לדעת המרצה האחראי, למטרות האקדמיות של ההכשרה) והסטודנטית תשלים את ההכשרה המעשית כבר באותו סמסטר או במועד אחר שייקבע על ידי החוג. במידה והדבר לא אפשרי, הסטודנטית תצטרך להשלים את לימודיה בשנה העוקבת.

מסלולי לימוד מיוחדים

החוג לחינוך מיוחד מציע שני מסלולים מיוחדים לתואר מ"א, **מסלול אישי ומסלול מואץ למ"א**. מסלולים אלה נוצרו במטרה לתת מענה מותאם יותר לחלק מן הסטודנטים שבחרו לעשות את התואר השני בחוג לחינוך מיוחד.

מסלול אישי:

המסלול האישי פתוח לסטודנטים אשר סיימו את לימודי תואר ראשון בציון ממוצע של 90 ומעלה ושלהם ציון עובר באנגלית ומנחה מהחוג אשר הסכים/ה להנחות אותם.

מבחינת חובות לימודים בנקודות זכות, המסלול האישי זהה למסלול א' הרגיל כפי שתואר לעיל. עם זאת, בשונה ממסלול א' הרגיל, תוכנית הלימודים במסלול האישי מתבססת על מערך של קורסים שנבנה על ידי מנחה הסטודנט, וזאת במטרה למקד את לימודיו בתחום בו הוא חפץ להתמחות ושהוא לא תחום התמחות המוצע על ידי החוג עצמו. יש לשים לב כי תוכנית הלימודים במסלול זה דורשת את אישורו של יו"ר ועדת המ"א.

חשוב! תעודת המוסמך שתוענק לסטודנט במסלול האישי תכלול ציון ההתמחות הספציפית שלו.

מסלול מואץ למ"א:

המסלול המואץ למ"א מאפשר לסטודנטים להתחיל ללמוד לקראת תואר שני במקביל להשלמת חובותיהם לתואר ב"א בחוג לחינוך מיוחד. מסלול זה מיועד לסטודנטים שסיימו ללמוד את השנה השנייה לתואר הראשון ושהציון הממוצע שלהם הוא 90 ומעלה. המסלול מוצע עם תזה במתכונת 5 שנתית או בלי תזה במתכונת 4 שנתית.

יש לשים לב כי תוכנית הלימודים למ"א - שהסטודנט לומד במקביל לשנתו השלישית בב"א – תקבע על ידי החוג ובתיאום עם יו"ר ועדת המ"א ועם רשות הלימודים המתקדמים. פרטים נוספים על אופיו ודרישותיו של המסלול המואץ ניתן לקבל במזכירות החוג או ברשות ללימודים מתקדמים.

חשוב! סטודנטים המעוניינים להשתלב במסלול זה נדרשים לפנות למרכזת החוג לא מאוחר מה־1 באפריל של השנה השנייה של לימודיהם לתואר ראשון. הקבלה למסלול תקבע על בסיס ראיון אישי, יחד עם הישגיו של הסטודנט השנתיים הראשונות של לימודיו לתואר ראשון.

◆◆◆

תכנית הלימודים לדוקטורט

יו"ר ועדת דוקטורט: **פרופ' מרק לייקין**

תוכנית הלימודים מאפשרת קבלת תואר "דוקטור בפילוסופיה" (Ph.D). מטרתה להכשיר את בוגריה לעבודה במחקר, בהוראה וביישום בתוכניות חינוך וטיפול בתחום החינוך המיוחד ובתחומים נלווים.

הפרטים המלאים המעודכנים לגבי תנאי ההרשמה, תהליך הרישום והקבלה, פרטים על תוכנית הלימודים, וכן הנחיות וטפסים שונים נמצאים בדף לימודי תואר השלישי באתר החוג לחינוך מיוחד (כניסה מתוך אתר החוג-edu.haifa.ac.il/special-ed).

תמצית

להלן תמצית הדברים. עם זאת, המעוניינים בלימודי הדוקטורט בחוג לחינוך מיוחד מתבקשים להיעזר באתר לקבלת הפרטים במלואם.

על מנת להגיש מועמדות ללימודי דוקטורט יש להירשם דרך אתר ההרשמה של אוניברסיטת חיפה http://harshama.haifa.ac.il/ לאחר מכן, יש לפנות למדור הרשמה באוניברסיטה לפתיחת תיק מועמדות, כשאליו יש לצרף את שובר התשלום וגיליונות הציונים של התואר הראשון והשני.

בנוסף, על המועמד למלא את הטפסים הנדרשים על־די החוג ולהגישם, יחד עם קדם־הצעת מחקר לדוקטורט, בארבעה עותקים לחוג לגב' קרן וולקן, מרכזת החוג. הטפסים וההנחיות נמצאים להורדה באתר החוג.

חשוב!! החוג מקיים דיון בקבלת מועמדים ללימודי תואר שלישי פעמיים בשנה, בחודשים יוני וינואר. לפיכך, יש להגיש את חומר ההרשמה עד ל־1 ביוני (לקראת סמסטר א') ועד ל־1 בינואר (לקראת סמסטר ב'). ועדת הדוקטורט תדון במועמדים ותחליט על קבלה או דחייה. הודעה על אופי ההחלטה תישלח למועמד בסמוך למועד הדיון.

תנאי קבלה

1. בקשות להתקבל ללימודים לקראת התואר דוקטור לפילוסופיה בחינוך מיוחד תתקבלנה מתלמידים שסיימו את תואר המוסמך בנושאים הקשורים לתחום דעת זה בציון משוקלל של 86 לפחות וציון של 90 לפחות בעבודת הגמר לתואר שני (תזה).
2. לא ניתן להתקבל ללימודי דוקטורט ללא עבודת גמר מחקרית (תזה) במסגרת לימודי תואר שני. על תלמידים שסיימו לימודי תואר שני באוניברסיטאות בחו"ל, או בשלוחות ישראליות של אוניברסיטאות זרות, לעמוד בבחינת GRE כחלק מתנאי הקבלה.
3. **חשוב!!** ההרשמה מותנית בתיאום מוקדם עם מנחה אישי (מקרב מנחי הדוקטורט בחוג) אשר מעוניין להנחות את המועמד בנושא המיועד.

מבנה הלימודים

4. משך הלימודים לתוכנית הדוקטורט הוא ארבע שנים.

שלב מחקר א': משך הלימודים לא יעלה על שנה מסמסטר הלימודים בו התקבל התלמיד (כולל חופשת הסמסטר/קיץ). במהלך הלימודים יידרש התלמיד להכין את הצעת המחקר, לקבל את אישור המנחה להצעה, להגיש לוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי לעיון ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו.

שלב מחקר ב': משך הלימודים לא יעלה על שלוש שנים. במהלך תקופת הלימודים יידרש התלמיד להשלים את המחקר ואת כתיבת עבודת הדוקטורט.

חובות לימודים

5. במסגרת לימודי הדוקטורט על התלמיד ללמוד שלושה קורסים לפחות, מתוכם אחד חובה, הקורס הינו בהיקף של 4 שש"ס ויש להשתתף בו בשנה א' (שלב א' ללימודים) — מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח, בו מתקיים לימוד ודיון בהצעות המחקר של הדוקטורנטים.

הקורס יינתן בסמסטר ב' וייתן בשתי קבוצות:

308.5600.ב.01 — בימי שלישי בין השעות 16:00-20:00

308.5600.ב.02 — בימי רביעי בין השעות 16:00-20:00

החלוקה לקבוצות נעשית ע"י מרצי הקורס על פי החלטה אקדמית.

שאר הקורסים על־פי קביעת המנחה ובאישור ועדת הדוקטורט.

* הפקולטה לחינוך מציעה קורס המיועד לדוקטורנטים בשלב מתקדם של לימודיהם: "מלאכת הכתיבה האקדמית", הקורס יעסוק בכתיבה אקדמית על היבטיה השונים, עם דגש מיוחד על תהליך הכנת מאמר באנגלית. קוד הקורס 316.5002.1.ב, הקורס יינתן בסמסטר ב', ימי ראשון 14:00-18:00.

6. המנחה יוכל לדרוש הרחבת לימודי הדוקטורט מעבר למכסת המינימום הנדרשת בסעיף 4, בהתאם לצורכי עבודת המחקר, באישור ועדת הד"ר ובלבד שלא תעלה על 16 שש"ס ולא יותר מ-4 קורסים.
7. בנוסף לקורסי חובה וקורסים שבהם הסטודנט בחר יחד עם מנחה, חובתו להשתתף **בפורום דוקטורנטים** (ללא נקודות זיכוי) במהלך השנה השנייה והשלישית ללימודי הדוקטורט. פורום זה מתקיים מידי חודש במשך 4 שעות אקדמיות במהלך כל שנת הלימודים. ניתן להשתתף בפורום זה גם בשנים נוספות במהלך לימודי הדוקטורט.
8. מומלץ כי תכנית הלימודים המאושרת על-ידי המנחה והוועדה (כולל לימודי השלמה) תושלם עד תום השנה הראשונה ללימודים.
9. כל תכתובת של התלמיד עם ועדת הדוקטורט בעניינים אקדמיים חייבת להתבצע בידיעת המנחה ובאישורו בכתב.
10. דרישות אקדמיות נוספות הינן בהתאם לתקנון לימודי תואר שלישי של הרשות ללימודים מתקדמים.

ועדת אתיקה

חובה לקבל אישור ועדת אתיקה להצעת המחקר שלך.

על פי החלטת הסנאט, כל הסטודנטים הכותבים עבודת גמר מחקרית (תיזה) או לדוקטורט חייבים לקבל אישור ועדת אתיקה למחקר בבני אדם.

לוח הזמנים להגשות: מיד לאחר אישור הצעת המחקר על ידי הועדה החוגית לתארים מתקדמים.

את הפניות יש להגיש בשלב זה על פי הנחיות וועדת אתיקה באתר הפקולטה:

http://edu.haifa.ac.il/index.php/he/research/ethics-committee

הפניות יוגשו לועדת האתיקה בשם ובחתימת הסטודנט והמנחה/ים. כל סטודנט ומנחה הכלולים בפנייה חייבים להציג אישור על סיום קורס אתיקה מקוון למחקר בבני אדם (פרטים באתר).

לשאלות ולסיוע במידת הצורך ניתן לפנות לגב' אורטל האס, מרכזת הועדה בדוא"ל:

ohaas@univ.haifa.ac.il

לידיעתכם, במקרה של מחקרים שמתנהלים בתוך מוסדות חינוכיים של משרד החינוך, יש לפנות למשרד המדען הראשי לבירור צורך באישור מטעמם.

מלגות

11. לפרטים בנושא מלגות יש לפנות לאתר הרשות ללימודים מתקדמים לקבלת פרטים.

*פרטים על הליכי ומועדי הרשמה ניתן למצוא במזכירות החוג ובאתר האינטרנט:

edu.haifa.ac.il/special-ed

317

חינוך מתמטי

חוג לימודים לתעודת הוראה
לימודים לתואר שני (M.A. ו־M.Sc.)
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ רוזה לייקין**

יו״ר התכנית לתעודת הוראה: **ד״ר מיכל איילון**

יו״ר הוועדה החוגית לתארים מתקדמים: **פרופ׳ דני בן־צבי**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן־המניין: פרופ׳ מיכל ירושלמי (אמריטוס), פרופ׳ רוזה לייקין, פרופ׳ פרלה נשר (אמריטוס), פרופ׳ אנה ספרד (אמריטוס).

פרופ׳ חבר: פרופ׳ דני בן־צבי.

מרצה בכיר: ד״ר טלי לייבוביץ, ד״ר אירית פלד (גימלאית).

מרצה: ד״ר שי אולשר, ד״ר מיכל איילון.

עמיתי הוראה ומורים מן החוץ: ד״ר ורדה טלמון.

מזכירות החוג

עוזרת מנהלית לראש החוג: **גב׳ שרה קרפיק**

טלפון: 04-8249122; פקס: 04-8249375

דואר אלקטרוני: skarpik@univ.haifa.ac.il

מזכירת החוג: **גב׳ לילך לוי-לוין**

טלפון: 04-8240580; פקס: 04-8249375

דואר אלקטרוני: llevy3@univ.haifa.ac.il

שעות קבלה: ימים א׳-ה׳, בין השעות 11:00-13:00

מיקום: חדר 433, קומה 4, בניין חינוך

אתר החוג באינטרנט: http://mathed.haifa.ac.il

תעודת הוראה במתמטיקה

יו"ר התכנית לתעודת הוראה: **ד"ר מיכל איילון**

בחוג לחינוך מתמטי מתקיימים לימודי תעודת הוראה לבית הספר העל יסודי.

מטרת הלימודים ומהותם

הסטודנטים הלומדים לתעודת הוראה במתמטיקה ירכשו ידע תיאורטי משולב עם ידע מעשי הנדרש להוראת מתמטיקה בבית הספר העל יסודי, כולל:

- היבטים פסיכולוגיים, חינוכיים ופילוסופיים של למידת והוראה
- היבטים קוגניטיביים ונוירו-קוגניטיביים של למידת המתמטיקה
- טיפוח יכולת מתמטית בתלמידים בעלי רמות שונות של הישגים
- יישומי טכנולוגיה בהוראת המתמטיקה
- בניית משימות, הערכת הישגים, ניהול למידה.

תנאי קבלה

- **נתיב א' - לבוגרי תואר ראשון באוניברסיטאות במקצועות עתירי מתמטיקה**

לתכנית יתקבלו בוגרי תואר ראשון במתמטיקה או במקצועות עתירי מתמטיקה באוניברסיטאות שהיקף הנקודות שלהם במתמטיקה הוא לפחות 50, שעומדים בתנאים הבאים: (א) ממוצע הציונים במקצועות המתמטיים הוא 75 לפחות, (ב) קורסים במתמטיקה כוללים קורסים ממסמך רישיונות של משרד החינוך

- **נתיב ב - לימודי תעודת הוראה במקביל ללימודים לתואר ראשון באוניברסיטת חיפה**

לתכנית יתקבלו תלמידים הלומדים תואר ראשון במתמטיקה, מדעי המחשב, מערכות מידע, כלכלה וסטטיסטיקה בתנאים הבאים: (א) סיום 2.5 שנים של לימודי תואר ראשון, (ב) ממוצע של 75 בקורסים מתמטיים בלימודי תואר ראשון, (ג) קורסים במתמטיקה שנלמדו בתאר ראשון כולל קורסים ממסמך רישיונות של משרד החינוך.

* התכנית מזכה בפטור משכר לימוד על לימודי תעודת הוראה.

- **נתיב ג - לימודי תעודת הוראה במקביל ללימודים לתואר שני באוניברסיטת חיפה**

לתוכנית יתקבלו תלמידים שהתקבלו לתואר שני בחינוך מתמטי או במתמטיקה, סטטיסטיקה, מערכות מידע, מדעי המחשב וכלכלה. תנאי קבלה במסלול זה כוללים: (א) ממוצע של 75 בקורסים מתמטיים בלימודי תואר ראשון, (ב) קורסים במתמטיקה שנלמדו בתאר ראשון כוללים קורסים ממסמך רישיונות של משרד החינוך.

* התכנית מזכה בפטור משכר לימוד על לימודי תעודת הוראה.

תנאים נוספים:

- במקרים מסויימים יזומנו מועמדים לראיונות קבלה.
- בדרך כלל יועדפו הסטודנטים בעלי הממוצעים הגבוהים ביותר.
- סטודנטים, שעברית היא לא שפת האם שלהם, נדרשים להשיג ציון של 120 לפחות בבחינת ידע בעברית (יע"ל).

מבנה הלימודים

הלימודים נמשכים שנה או שנתיים במהלכם לומד הסטודנט שיעורים בהיקף של 40 נקודות. כמו כן, במידת הצורך, הסטודנט חייב לשלב במהלך לימודיו את ההשלמות. מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, בהכשרה מעשית ובדרישות השלמה שונות מופיע בהמשך. **על הסטודנט לעיין במידע, להכיר אותו ולעמוד בדרישות.**

תכנית הלימודים

הלימודים מתנהלים בשני מסלולים: מסלול דו־שנתי ומסלול חד־שנתי. על הסטודנט לצבור 40 נקודות באמצעות הקורסים המפורטים בטבלה. במידת הצורך צריך ללמוד השלמות מהחוג למתמטיקה שלא נלמדו קודם.

סטודנטים אשר סיימו את החוג למתמטיקה או מדעי המחשב באוניברסיטת חיפה פטורים מהשלמות.

בתכנית דו־שנתית יתקיימו הלימודים לפי החלוקה המוצגת בטבלה. בתכנית חד־שנתית יילמדו כל הקורסים בשנה אחת.

מס' קורס	שם	סוג	נקודות
חובות שנה א' (20 נקודות)			
317.2514	כלים דיגיטליים בהוראת המתמטיקה	תרגיל דידקטי	4
317.2512	קוגניציה ונוירוקוגניציה: מבוא למדעי המוח במתמטיקה	שיעור	4
313.1102	חושבים ויוצרים למידה	שיעור	2
313.2250	פסיכולוגיה חינוכית – חלק א'	שיעור	2
313.2251	פסיכולוגיה חינוכית – חלק ב'	שיעור	2
317.1661	מיומנויות מחשב	סדנא	0
	קורס בחירה מהחוג למתמטיקה		4
317.2503	התנסות מעשית בהוראת מתמטיקה א' - חלק א'	התנסות מעשית	1
317.2505	התנסות מעשית בהוראת מתמטיקה א' - חלק ב'	התנסות מעשית	1
חובות שנה ב' (20 נקודות)			
317.3500	תיאוריה ומעשה בהוראת מתמטיקה א'	סמינר דידקטי	4
317.3501	תיאוריה ומעשה בהוראת מתמטיקה ב'	סמינר דידקטי	4

317.2515	ניתוח סיטואציות כיתתיות	שיעור	4
313.2152	בעיות הסתגלות בבית הספר	שיעור	2
317.3502	התנסות מעשית בהוראת מתמטיקה ב' - חלק א'	התנסות מעשית	1
317.3504	התנסות מעשית בהוראת מתמטיקה ב' - חלק ב'	התנסות מעשית	1
	קורס בחירה מהחוג למתמטיקה		4

הערה: לסטודנטים הלומדים לתואר שני בחינוך מתמטי בשילוב עם תעודת הוראה המערכת תיבנה באופן אישי.

נהלים

נהלים הקשורים בתכנית הלימודים

א. תכנית הלימודים המחייבת את הסטודנט היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל הסטודנט את לימודיו בחוג לחינוך מתמטי.

ב. החוג רשאי להכניס שינויים בתכנית הלימודים המופיעה בשנתון ללא הודעה מוקדמת. שינויים, הודעות באתר החוג, פרסומים על לוח המודעות, ופירסומים אלקטרוניים במהלך השנה מחייבים את הסטודנט.

ג. סטודנט שהפסיק לימודיו וחזר ללמוד כעבור תקופה העולה על שנתיים, ילמד לפי תכנית הלימודים של השנה בה חידש לימודיו. אם חלפו שש שנים ומעלה מאז הפסיק הסטודנט את לימודיו, תחול התיישנות על השיעורים שלמד.

ד. אם יחולו שינויים בחוג למתמטיקה, ואחד מן השיעורים שנלקחו כחובת השלמה לא יתקיים, הסטודנט יחוייב בקורס אחר.

ה. כאשר בקורס השלמה מתקיים תרגיל, הסטודנט יחוייב בו כחלק מדרישות ההשלמה.

ו. כל שינוי או חריגה מתכנית הלימודים (כמו מעבר ממסלול למסלול, שיעורים חלופיים) יעשה אך ורק על ידי פנייה בכתב לראש החוג ובאישורו.

ז. סדר לימוד הקורסים כפי שהוא מופיע בשנתון מחייב את הסטודנט. אין להקדים וללמוד קורסים שלא לפי הסדר הקבוע בתכנית הלימודים אלא באישור ראש החוג. סדר לימוד השיעורים הוא על אחריות הסטודנט בלבד. כל שינוי שיחול בתכנית הלימודים יחול גם עליו.

ח. הציון הנדרש בכל אחד מהקורסים הבאים: תהליכי הוראת מתמטיקה, תיאוריה ומעשה בהוראת מתמטיקה א' ו־ב', חייב להיות 70 לפחות.

נהלים הקשורים בהתנסות מעשית בהוראת המתמטיקה

א. שנת האימון בבית הספר היא חלק מהותי, משמעותי ובלתי נפרד מתכנית הלימודים לתעודת הוראה ומהווה נדבך מרכזי והכרחי בתכנית הלימוד כולה.

ב. חובת האימונים בהוראה חלה על כל הסטודנטים הלומדים לתעודת הוראה. תלמידי מסלול חד שנתי יתאמנו יומיים בשבוע במהלך שנה אחת. תלמידי מסלול דו שנתי יתאמנו יום אחד בשבוע במשך שנתיים.

ג. שנת האימונים בהוראה מתחילה עם פתיחת שנת הלימודים **האקדמית** ומסתיימת בסוף שנת הלימודים **בבתי הספר**.

ד. האימונים בהוראה מתקיימים בהתאם לימי הלימוד במערכת החינוך ובהתאם ליום האימונים שבו ייקבע השיבוץ של הסטודנט בבית הספר, כולל חופשת הסמסטר.

ה. משך יום האימונים בהוראה הינו 5 שעות בשבוע במסלול דו שנתי ו־10 שעות בשבוע במסלול חד שנתי (5 שעות בכל בית ספר).

ו. האימונים בהוראה מתקיימים בבתי ספר במחוזות חיפה, צפון ומרכז. השיבוץ הינו על פי שיקולי החוג בלבד ולא מתוך שיקולים פרטניים ואינדיבידואליים, כגון קירבה גיאוגרפית לאזור מגוריהם של הסטודנטים או העדפותיהם האישיות.

ז. השיבוץ לבית הספר יקבע על ידי מרכזת האימונים בהוראה בתיאום עם הסטודנט ובית הספר בו ישובץ הסטודנט.

ח. הסטודנטים לא ישובצו לאימונים בהוראה בבתי הספר שבהם הם מועסקים כמורים או כממלאי מקום מורים. על הסטודנט חלה החובה לדווח על שיבוץ בביה"ס שבו הוא עובד, כדי שישונה שיבוצו באימונים בהוראה בהתאם לכלל הקבוע בראש סעיף זה.

ט. חובותיו ומטלותיו של הסטודנט מפורטים בחוברת אשר תימסר להם עם פתיחת שנת האימונים. הסטודנט מחויב לעמוד בכל הנדרש עפ"י חוברת זו.

י. האימונים בהוראה יתקיימו באותה שנה שבה לומד הסטודנט בקורס הדידקטיקה **ובמקביל לקורס הדידקטיקה בהוראת המתמטיקה**. אם יופסקו אימוני ההוראה של הסטודנט (מכל סיבה שהיא, לרבות הפסקה ביוזמתו של הסטודנט) יופסקו אוטומטית גם לימודי הדידקטיקה בהוראת המתמטיקה באותה השנה.

יא. סטודנט שלא יסיים חובותיו באימונים בהוראה חייב להירשם מחדש לאימונים בהוראה במתכונת שנתית. בנסיבות אלה עליו לחזור על לימודיו בקורס הדידקטיקה במתמטיקה.

יב. פטור מאימונים בהוראה (שנה אחת בלבד) יינתן לסטודנטים שעבדו כמורים למתמטיקה בחט"ב או חט"ע במשך 7 שנים. בקשה לפטור כאמור יש להגיש בכתב למרכזת האימונים בהוראה בצירוף מסמכים מאגף כוח אדם במשרד החינוך.

יג. הציון העובר באימונים בהוראה הינו 75.

הודעה על ימי השיבוץ לבתי הספר תפורסם בסמוך לתחילת שנת הלימודים במערכת החינוך (סוף אוגוסט או תחילת ספטמבר, באתר החוג)

סטאז' בהוראה

עם סיום הלימודים בחוג יקבל הסטודנט תעודת הוראה המצביעה על כך שסיים חובותיו בחוג (לימודים תיאורטיים והכשרה מעשית). כדי ללמד בבית ספר על הסטודנט לקבל את רשיון ההוראה ממשרד החינוך, ואותו יוכל לקבל רק לאחר שנת ההתמחות בבית הספר (עבודת הוראה במתמטיקה בבית ספר על יסודי), המלווה בסדנת התמחות (סדנת סטאז').

במהלך שנת ההתמחות ילווה את הסטודנט בבית הספר מורה מיוחד, שיסייע לו להקלט בעבודתו. חובת מציאת העבודה בשנת ההתמחות חלה על הסטודנט. עבודה זו תהיה בהוראת מתמטיקה בבית ספר על יסודי בהיקף של 8 ש"ש ומעלה, או על פי דרישות עדכניות של משרד החינוך. בשנת ההתמחות משתכר הסטודנט משכורת של מורה בפועל והיא נחשבת כשנת וותק לפנסיה, בכפוף להנחיות משרד החינוך. סדנת התמחות (סדנת סטאז') מתקיימת באוניברסיטת חיפה ומיקודה ליווי הסטודנט בבית הספר ותמיכה בתהליך ההתמחות. **הסדנא תמומן על ידי הסטודנטים ותתקיים במסגרת המחלקה ללימודי המשך והתפתחות מקצועית בחינוך באוניברסיטת חיפה** (לפרטים ניתן לפנות לטלפון 04-8240868, או 04-8240208).

בקשות פטור

סטודנט רשאי לבקש פטור משיעור על סמך לימודים או התנסות קודמת באותו תחום. בקשתו תשקל בהתייעצות עם מרצה השיעור. סטודנט שלמד שיעורים מקבילים בחוגים אחרים וסיים בציון 70 לפחות זכאי לפטור בהיקף של עד 8 נקודות. הבקשות תתקבלנה בצרוף תדפיס ציונים וסילבוסים של הקורסים שלמד. ללא מסמכים לא תדון הוועדה בבקשה. שיעורים שיוכרו כפטור לא ישוקללו בציון הגמר וידווחו במערכת השיעורים כפטור.

- לא ניתן לקבל פעמיים "פטור" על סמך אותו הקורס.
- את בקשות הפטור יש להגיש עד תחילת שנת הלימודים.

נוכחות

ככלל, הנוכחות בכל הקורסים הינה חובה, אלא אם כן, נמסר אחרת על ידי המרצה.

עיון בבחינה

סטודנט יוכל לעיין במחברת המבחן הסרוקה בפורטל שלו.

ערעור על ציון

ערעור על ציון יש להגיש תוך 10 ימים מיום פרסום הציונים על טופס המיועד לכך בפורטל. הבחינה תיבדק מחדש והציון האחרון ידווח למחשב גם אם הוא נמוך מהקודם. תוצאות הערעור הן סופיות ומחייבות.

סיום חובות לימודים

סטודנט המגיש עבודה אחרונה לסיום חובותיו לתעודה, ירשום ויחתים את העבודה במזכירות החוג, כמו כן, ימלא את "טופס היושרה האקדמית" המיועד לכך ויצרפו לעבודה. עבודות ניתן למסור במהלך הקורס, או לא יאוחר מסוף החופשה שלאחר הסמסטר בו נלמד הקורס, אלא אם כן המרצה מסר תאריך מוקדם יותר. סטודנט שלא סיים חובותיו בזמן הנ"ל ירשם שנית לקורס או לקורס חלופי.

ממוצע לימודים במקצועות מתמטיים 75 לפחות והשלמת 30 נקודות במתמטיקה לפחות במקצועות ממסמך רשיונות של משרד החינוך הינם תנאים לקבלת תעודת הוראה.

שקלול

עם קבלת הציון האחרון יודיע הסטודנט על סיום חובותיו למזכירות החוג. לאחר קבלת הודעה זו תיבדק זכאותו לתעודה והסטודנט יוזמן לחתום על השקלול. אם הסטודנט לא יגיע לחתום תוך חודש מיום ההזמנה, ישלח השקלול למדור בוגרים ותיקו יסגר.

מועד הזכאות לתואר יהיה התאריך שבו השלים הסטודנט את חובתו האחרונה (בחינה, הגשת עבודה וכו'). למען הסר ספק, בתיקון, שיפור או חזרה על קורס, תאריך הזכאות יהיה תאריך התיקון, השיפור או החזרה על הקורס.

נהלים הקשורים להערכה

1. ניתן לקבל ציונים באמצעות האינטרנט, או על גבי לוח המודעות של החוג. ציונים לא ימסרו באמצעות הטלפון.
2. עבודות תחולקנה לסטודנטים בשעת קבלה על ידי המרצה או עוזר ההוראה ולא באמצעות מזכירות החוג.
3. הסטודנטים מתבקשים להשאיר אצלם עותק מכל עבודה המוגשת למרצה או למזכירות.

תנאי מעבר משנה לשנה

בכדי לעבור משנה לשנה בלימודי תעודת ההוראה (ואף כדי לסיים את הלימודים, כמפורט גם בפיסקה הבאה) על הסטודנט לעמוד בתנאים הבאים:

א. ממוצע ציוניו בלימודי התעודה יהיה 70 לפחות, ובכל אחד מהשיעורים: תהליכי הוראת מתמטיקה, תיאוריה ומעשה בהוראת המתמטיקה א' ו־ב' והתנסות מעשית בהוראה הציון יהיה 75 לפחות.

ב. ממוצע ציוניו בתחום הדעת, החוג למתמטיקה או חוגים בהם יש רקע מתמטי, יהיה 75 לפחות. אם תנאי זה אינו מתקיים יופסקו לימודי הסטודנט לתעודת הוראה.

ג. נמצא מתאים להוראה על סמך חוות דעת המבוססת על מעקב שוטף של מוריו ומדריכיו לתעודת ההוראה.

ד. עמד בכל הדרישות לקראת השלמת לימודים (לעיל).

דרישות לקראת השלמת לימודים

א. דרישות המעבר משנה לשנה חלות גם בשלב סיום הלימודים, ובכלל זה הדרישה לגבי ממוצע הציונים, הציונים בשיעורי הוראת המקצוע והציון בחוג של תחום הדעת. לא ניתן לקבל תעודת הוראה אם אחד מהתנאים (או יותר) אינו מתקיים.

ב. במקרים בהם הסטודנט נרשם לשיעורי בחירה מעבר לנדרש, שיעורים אלה לא ילקחו בחשבון.

ג. סטודנט שנרשם לשיעור למרות שאינו רשאי ללמוד בו, רישומו לשיעור יבוטל גם אם נבחן וקיבל ציון.

ד. סטודנטים חייבים להשלים את חוק לימודיהם תוך פרק הזמן הקצוב בכל מסלול.

קבלת תעודת הוראה

סטודנט יקבל תעודת הוראה לאחר שעמד בתנאים הבאים:

א. זכאי לתואר ב"א.

ב. סיים בהצלחה את לימודיו לתעודת הוראה בכל השיעורים, כולל שיעורי ההשלמה הנדרשים במתמטיקה (בציון הנדרש).

ג. ממוצע משוקלל בלימודי תעודת הוראה של 70 לפחות.

ד. ממוצע ציוניו בחוג תחום הדעת הוא 75 לפחות.

ה. נמצא מתאים להוראה על סמך חוות דעת המבוססת על מעקב שוטף של מוריו ומדריכיו לתעודת ההוראה.

ו. עמד בכל הדרישות לקראת השלמת לימודים (לעיל).

הפסקת לימודים

◆ הפסקת לימודים ביוזמת החוג

החוג רשאי להפסיק לימודיו של סטודנט, אשר נמצא בלתי מתאים להוראה במסגרת ההתנסות המעשית ולימודי ההוראה, או בשל התנהגות בלתי הולמת חמורה. כמו כן, תשקל הפסקת לימודיו של סטודנט בשל גרירה מתמשכת של הלימודים מעבר לזמן הקצוב ובשל התנהלות בלתי סדירה של הלימודים. ההחלטה על הפסקת לימודים תיעשה על סמך חוות דעת של חברי הסגל והמורים המאמנים. סטודנט שנכשל פעמיים (או לא השלים לימודיו) באחד הקורסים או בהכשרה מעשית, לא יוכל לסיים לימודיו. כמו כן יופסקו לימודיו (לתעודת הוראה) של סטודנט, שממוצע ציוניו בתחום הדעת נמוך מ־75.

סטודנט שלימודיו הופסקו בשל כישלון בקורס חובה יוכל להירשם מחדש לחוג בתום תקופה של שלוש שנות צינון. הסטודנט יצטרך לעמוד בתנאי הקבלה של החוג לכשירשם מחדש. אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

◆ הפסקת לימודים ביוזמת הסטודנט

- סטודנט שהתקבל ללימודי החוג אך לא מימש לימודיו ומבקש ללמוד בחוג בשנה שלאחר שנת קבלתו חייב להירשם מחדש.
- סטודנט שביקש להפסיק את לימודיו במשך השנה הראשונה, ומבקש לחדש את לימודיו בשנה שלאחריה, חייב להירשם מחדש.
- סטודנט המפסיק לימודיו לאחר תום שנת לימודיו הראשונה חייב להודיע על כך בכתב לראש החוג.
- סטודנט המבקש לחדש לימודיו אחרי שנתיים ויותר חייב לפנות בכתב לראש החוג, שישקול את קבלתו מחדש ועשוי לחייבו בשיעורי רענון.
- סטודנט שהפסיק את לימודיו למשך שש שנים ויותר, חלה התיישנות על לימודיו.
- סטודנט שסיים את לימודיו לתעודת הוראה בחוג לחינוך מתמטי ולא סיים את החוג בתחום הדעת במשך שש שנים, זכאותו לתעודת הוראה בטלה.

מעבר מאוניברסיטאות אחרות

סטודנטים מחוגים להוראה או מחלקות להכשרת מורים, שהם בעלי תואר ראשון במתמטיקה המבקשים להשלים לימודי תעודת הוראה בחוג לחינוך מתמטי באוניברסיטת חיפה, תישקל קבלתם על ידי ועדת הקבלה של החוג.

לימודים לתואר שני (M.A. ו־M.Sc.)

יו"ר הוועדה החוגית לתארים מתקדמים: **פרופ' דני בן־צבי**

מטרת הלימודים ומהותם

מטרת הלימודים לתואר שני היא להכשיר סגל בכיר שיעסוק במחקר בחינוך מתמטי, יקדם את הוראת המתמטיקה בכל הגילאים והמערכות, יעסוק בפיתוח סביבות למידה ותכניות לימודים ובהכשרת מורים למתמטיקה.

תוכניות לימודים

החוג לחינוך מתמטי מציע שלוש מגמות לימוד לתואר שני:

1. **חינוך מתמטי** (ח"מ).
2. **מתמטיקה וחינוך** (מו"ח). התוכנית משותפת לחוג לחינוך מתמטי ולחוג למתמטיקה (http://math.haifa.ac.il).
3. **קשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה**. התכנית משותפת לחוג לחינוך מתמטי ולחוג ללקויות למידה, http://www.edu.haifa.ac.il/learning-dis.

בנוסף החוג מציע

- לימודי תואר שני **משולב עם לימודי תעודת הוראה** (ראה נתיב ג' בלימודי תעודת הוראה).
- מסלול המשלב מחקר יישומי ותיאורטי בקוגניציה, מוח וחינוך מתמטי.

תנאי קבלה

תנאי הקבלה תלויים בתכנית

1. חינוך מתמטי (ח"מ):

מועמדים לתכנית בחינוך מתמטי (ח"מ) יעמדו בתנאים הבאים:

- על המועמדים לתואר שני **בחינוך מתמטי** להיות:
  - בוגרי מתמטיקה או מחלקות להוראת מדעים, או
  - בוגרי מדעים מדויקים עם ניסיון בחינוך מתמטי, או
  - בוגרי חינוך (או הוראה) עם התמחות בחינוך מתמטי או
  - בוגרי מקצועות עתירי מתמטיקה (ללימודי תואר שני במתמטיקה עם תעודת הוראה במתמטיקה על יסודי) או
  - בוגרי פסיכולוגיה עם עניין בקוגניציה, מוח וחינוך מתמטי
- מועמדים יהיו בעלי תואר בוגר ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בתנאים הבאים:
  - ציון ממוצע 80 ומעלה בחינוך או הוראה וציון ממוצע 76 ומעלה במתמטיקה, או
  - ציון ממוצע 80 ומעלה בהוראת המדעים (או תחום מקביל על פי שיקול הדעת של החוג).
  - לבוגרי מקצועות עתירי מתמטיקה - ציון ממוצע 75 במקצועות מתמטיים ו־30 שש"ס לפחות לימודים במקצועות ממסמך רישיונות הוראה.

- ועדת הקבלה בחוג תדון בתיקי המועמדים ותהיה רשאית לזמן לראיון אישי כל מועמד שייראה לה.
- על המועמדים לעבור ראיונות קבלה.

2. מתמטיקה וחינוך (מו"ח):

- מועמדים לתוכנית **מתמטיקה וחינוך (מו"ח)** יעמדו בדרישות הקבלה בשני חוגים: החוג לחינוך מתמטי והחוג למתמטיקה.
- על המועמדים לעבור ראיונות קבלה.

3. קשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה:

- מועמדים לתכנית **קשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה** יעמדו בדרישות הקבלה בשני חוגים: החוג לחינוך מתמטי והחוג ללקויות למידה.
- לתכנית יש דרישות קבלה שונות המפורטות בהמשך.
- על המועמדים לעבור ראיונות קבלה.

בנוסף לכך בכל התכניות:

- אין אפשרות להתחיל את לימודי התואר השני ללא סיום חובות שמיעה בתואר הראשון.
- בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, יידרשו לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתם ללימודים.
- מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE, או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.
- על המועמדים לעמוד בבחינת כניסה באנגלית ולקבל בה ציון של 75 לפחות.

לימודי השלמה

1. ועדת קבלה רשאית לדרוש קורסי השלמה ממועמדים בעלי רקע אקדמי חסר. הקורסים יהיו ברמת תואר בוגר. קורסי ההשלמה לא יימנו במספר השעות לתואר.
2. תוכנית ההשלמה תיקבע על ידי ועדת הקבלה על פי הרקע של כל מועמד.
3. סטודנטים יידרשו לסיים את לימודי ההשלמה במהלך שנה א' ללימודיהם בציון 80 לפחות.
4. סטודנט המעוניין לערער על דרישה להשלים קורס מסוים בנימוק שלמד קורס דומה, יתבקש להציג מסמכים רלוונטיים ממוסד אקדמי מוכר. המסמכים הנדרשים (לכל קורס בנפרד) יכללו סילבוס, ציון משוקלל (80 לפחות), פרטים על היקף הקורס, נקודות, זכאות, שם ותואר המרצה. יש להמציא מסמכים אלה בעת הרישום. פטורים מלימודי השלמה על סמך המסמכים יידונו עד לאחר תום השבוע הראשון ללימודים. לא יידונו בקשות לפטורים לאחר מועד זה.

5. סטודנטים שלמדו שיטות מחקר כמותניות או איכותניות לפני יותר מ־10 שנים, יחויבו בשנת לימודיהם הראשונה לתואר שני בקורסי השלמה במקצועות אלו.

נהלים

מסלולי לימודים

במסגרת התואר השני בחוג קיימים המסלולים הבאים: 1. מסלול א' 2. מסלול ב' 3. מסלול ישיר לדוקטורט.

1. **מסלול עם עבודת גמר מחקרית – תיזה (להלן מסלול א')**

מסלול א' כולל לימוד קורסים בהתאם לתכנית הלימודים המפורטת בהמשך והגשת תזה. רישום למסלול א' אינו מבטיח המשך לימודים במסלול זה. האפשרויות לכתיבת עבודת מחקר תלויים בציונים (נדרש ציון של 80 לפחות בקורסים המתודולוגיים ו־85 לפחות בעבודה סמינריונית של שנה א'), התקשרות בתום שנה א' עם מנחה מתוך מרצי החוג המורשה להנחות עבודות גמר ומסכים להנחות את הסטודנט, והגשת הצעה לתזה בתום הסמסטר השלישי ללימודים.

רישום למסלול א' איננו מבטיח מראש שהסטודנט יצליח להתקשר עם מנחה או שיוכל לעשות מחקר בכל נושא המעניין אותו.

העברת סטודנטים, שלא יעמדו בלוח זמנים זה למסלול ב' או הפסקת לימודיהם, יישקלו על־ידי ועדת המ"א החוגית.

2. **מסלול עם עבודת גמר (להלן מסלול ב' ללא תזה)**

מסלול ב' כולל לימוד קורסים בהתאם לתכנית הלימודים, הכוללת בחינת גמר, כמפורט בהמשך. מסלול זה הוא ללא כתיבת תזה. לבחינת הגמר ייגש רק מי שסיים את חובות השמיעה והגיש את כל העבודות. במידה ויתברר לאחר ביצוע בחינת הגמר כי הסטודנט לא עמד בדרישות כלשהן ציוני בחינת הגמר יבוטלו.

הערה: מעבר ממסלול א' למסלול ב' נתון לשיקולה של ועדת המ"א החוגית. על הסטודנט למלא בקשה מנומקת ולהגישה ליו"ר הועדה באמצעות מרכזת החוג. סטודנט אשר לא עומד בדרישות הלימודים במסלול א' ולא יימצא מתאים להמשך לימודיו במסלול ב', לימודיו יופסקו.

3. **מסלול ישיר לדוקטורט**

הנהלים במסלול זה הם כפי שמפורט בתקנון לימודי דוקטורט אוניברסיטאי.

משך הלימודים ומהלכם

על הסטודנטים במסלול א' ומסלול ב' לסיים את כל חובות השמיעה והגשת העבודות במשך שנתיים. סטודנטים במסלול א' יירשמו לשנה נוספת, במסגרתה יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תזה) ויגישו אותה לשיפוט. לוח זמנים זה הוא מחייב, ולכן על המועמדים לשקול היערכות מתאימה. יש לחדש את הרישום ללימודים כל שנה, גם בזמן הכתיבה של עבודת הגמר. תכנית הלימודים המחייבת היא התכנית המתפרסמת בשנתון המתייחס לשנת הלימודים בה התחילו הסטודנטים את לימודיהם. במהלך הלימודים ייתכנו שינויים במבנה תכנית הלימודים. אם במהלך הלימודים אושר מעבר למסלול אחר או למגמה שונה, החובות החלים על הסטודנט הם בהתאם לשנתון של השנה בה אושר המעבר.

עבודות סמינריוניות

- ניתן להגיש עבודה סמינריונית אך ורק בקורס שמוגדר כסמינריון.
- אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות אצל אותו מרצה.
- אין להגיש עבודה משותפת אלא במקרים מיוחדים ולאחר קבלת אישור מיוחד ממרצה הקורס.
- מרצה הקורס יקבע את מועד הגשת העבודה הסמינריונית בקורס שלו. מועד זה יכול **להקדים** את המועדים שנקבעו על ידי הרשות ללימודים מתקדמים, אך אינו יכול להיות יותר מאוחר ממנו. (עבודות של סמסטר א': סוף סמסטר ב'. עבודות של סמסטר ב': תום השבוע הראשון של שנת הלימודים העוקבת).

לפני הגשת העבודה על הסטודנט לדאוג לרישום תאריך הגשת העבודה ופרטיה במזכירות החוג. על הסטודנט לחתום על טופס הצהרה על הכנה עצמית של העבודה. על הסטודנט לוודא שעותק מהעבודה הסמינריונית שהוגשה יישאר בידיו.

נוהל כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) במסלול א'

- עבודת הגמר תונחה על ידי אחד ממרצי החוג המורשים להנחות עבודת גמר. רשימת המרצים המורשים להנחות נמצאת באתר החוג. באישור יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים ניתן לצרף מנחה שני מתוך החוג לחינוך מתמטי או מחוצה לו במגבלות מסוימות.
- על הסטודנט והמנחה לחתום על טופס התקשרות. ההתקשרות צריכה להתבצע עד סוף השנה הראשונה ללימודים.
- את ההצעה לעבודת הגמר המחקרית יש להגיש לכל המאוחר עד תום השבוע הראשון של סמסטר ב' בשנה השנייה ללימודים. ההצעה תוגש למזכירות ועדת מ"א.
- על הצעת המחקר לעמוד בקריטריונים אתיים, והיא תוגש לאישור ועדת האתיקה החוגית מיד לאחר אישור הצעת המחקר ע"י הועדה החוגית ועל פי הנחיות וועדת האתיקה באתר הפקולטה.

בנוסף לכך, במחקרים המתקיימים במוסדות חינוך, יש לבדוק אם דרוש אישור של המדען הראשי של משרד החינוך.

- את עבודת הגמר המחקרית יש לסיים לכל המאוחר תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודי המ"א. הנחיות להגשת הצעת מחקר ונהלים להגשת עבודת הגמר המחקרית ניתן לקבל במזכירות ועדת המ"א החוגית.
- לאחר שהעבודה תקרא על־ידי שופטים, תתכנה דרישות לתיקונים. על הסטודנט יהיה להגיש את הנוסח המתוקן של התיזה בזמן שייקבע.

נוהל סיום במסלול ב'

רשאים לגשת להליכי סיום אך ורק סטודנטים שהשלימו את כל חובות השמיעה כולל הגשת כל העבודות וקבלת ציונים. על הסטודנטים לעמוד בבחינה על אחת מהעבודות הסמינריוניות שכתבו במהלך לימודיהם. ועדת המ"א תבחר את העבודה הסמינריונית עליה יתקיים המבחן.

חינוך מתמטי (ח"מ)

בתכנית מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תזה) ומסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית). המסיימים יהיו מוסמכי הפקולטה לחינוך ויהיו זכאים לתואר M.A בחינוך מתמטי.

מבנה הלימודים:

חינוך מתמטי (ח"מ)

	מסלול א'	מסלול ב'
שנה א' חובה	**1** קורס במחקר כמותי וסטטיסטי למ"א	
	1 חינוך מתמטי: קורס אינטגרטיבי	
שנה א' בחירה	**2** מחקר בחינוך מתמטי [2]	**2** מחקר בחינוך מתמטי [2]
	1 עיון מתמטי [3]	
שנה ב' בחירה	**3** מחקר בחינוך מתמטי [3]	
	1 בחירה מחוג אחר	**2** בחירה מחוג אחר
סה"כ קורסים	**9**	**10**
סה"כ שש"ס	**36**	**40**

הערות לטבלה

[1] קורסים בחינוך המתמטי יבחרו מתוך הרשימה המופיעה בטבלת תכנית הלימודים (ראה בהמשך), בהתאם לתכנית הלימודים שתקבע בשנת הלימודים הנתונה ובהתייעצות עם המנחה או ראש החוג.

[2] ניתן לבחור קורס אחד מחוץ לחוג באישור יו"ר ועדת מ.א. (במסלול ב' בחירה זו היא בנוסף לקורס "האחר" שבתוכנית, המוזכר בשורה הבאה)

[3] כל סטודנט חייב ללמוד שני קורסים מהמקבץ "עיון מתמטי".

הערות

התוכנית תיבנה באופן אישי לסטודנטים הלומדים לתואר שני בחינוך מתמטי בשילוב עם תעודת הוראה או במסלול קוגניציה, מוח וחינוך מתמטי.

חובות

העבודות הסמינריוניות:

מסלול א' עבודה סמינריונית אחת בחינוך מתמטי

מסלול ב' שתי עבודות סמינריוניות בחינוך מתמטי

סיום הלימודים בתכנית:

מסלול א' תיזה בחינוך מתמטי

מסלול ב' בחינה בעל פה על אחת מהעבודות הסמינריוניות שנכתבו במהלך הלימודים (בחירת העבודה תעשה על ידי ועדת מ"א)

הציון הסופי:

חינוך מתמטי (ח"מ)		
הציון ניתן עבור	**מסלול א'**	**מסלול ב'**
עבודה סמינריונית	20%	30%
קורסים	40%	50%
תיזה	40%	
בחינת גמר		20%

מתמטיקה וחינוך (מו"ח)

תוכנית משותפת לחוג לחינוך מתמטי ולחוג למתמטיקה (http://math.haifa.ac.il). היא יכולה להילמד בשני מסלולים: מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תזה) ומסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית). המסיימים יהיו מוסמכי שתי פקולטות: הפקולטה למדעי הטבע והפקולטה לחינוך, ויהיו זכאים לתואר M.Sc.

מבנה הלימודים:

מתמטיקה וחינוך (מו"ח)

		מסלול א'	מסלול ב'
שנה א'	חובה	**1** קורס במחקר כמותי וסטטיסטי למ"א	
		1 חינוך מתמטי: קורס אינטגרטיבי	
	בחירה	**1** מחקר בחינוך מתמטי[1] **2** מתמטיקה [1]	
			1 עיון מתמטי[3]
סה"כ שנה א'		**5 קורסים** (20 שש"ס)	**6 קורסים** (24 שש"ס)
שנה ב'	בחירה	**2** מחקר בחינוך מתמטי[2]	
		3 מתמטיקה[1]	**4** מתמטיקה[1]
סה"כ שנה ב'		**5 קורסים** (20 שש"ס)	**6 קורסים** (24 שש"ס)
סה"כ קורסים		**10 קורסים** (5 בחינוך מתמטי + 5 במתמטיקה)	**12 קורסים** (6 בחינוך מתמטי + 6 במתמטיקה)
סה"כ שש"ס		**40**	**48**

הערות לטבלה

[1] קורסים בחינוך המתמטי יבחרו מתוך הרשימה המופיעה בטבלת תכנית הלימודים (ראה בהמשך), בהתאם לתכנית הלימודים שתקבע בשנת הלימודים ובייעוץ עם המנחה או ראש החוג.

[2] קורסים בחוג למתמטיקה

[3] כל סטודנט חייב ללמוד קורס אחד מהמקבץ "עיון מתמטי".

חובות

העבודות הסמינריוניות:

עבודות סמינריוניות בתוכנית מתמטיקה וחינוך (מו"ח)	
מסלול א'	**מסלול ב'**
◆ עבודה סמינריונית אחת בחוג לחינוך מתמטי ◆ סמינר מתקדם בחוג למתמטיקה	**שתי** עבודות סמינריוניות: ◆ עבודה סמינריונית אחת בחוג לחינוך מתמטי ◆ עבודה סמינריונית אחת או סמינר מתקדם בחוג למתמטיקה

סיום הלימודים בתכנית:

סיום לימודים בתוכנית מתמטיקה וחינוך (מו"ח)	
מסלול א'	**מסלול ב'**
תיזה שתיכתב בחוג לחינוך מתמטי, או בחוג למתמטיקה, לפי בחירת הסטודנט	בחינה בחוג לחינוך מתמטי ובחוג למתמטיקה

הציון הסופי

הציון ניתן עבור:	**מתמטיקה וחינוך (מו"ח)**	
	מסלול א'	**מסלול ב'**
תיזה	40%	
עבודות סמינריוניות	30%	35%
בחינת גמר		35%
קורסים	30%	30%
במידה והתזה תיכתב בחוג למתמטיקה:		
עבודות סמינריוניות	50%	
קורסים	50%	

קשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה

תכנית בינתחומית בקשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה

תכנית משותפת לחוג לחינוך מתמטי ולחוג ללקויות למידה, http://www.edu.haifa.ac.il/learning-dis. היא יכולה להילמד בשני מסלולים: מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תזה) ומסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית). המסיימים יהיו מוסמכי הפקולטה לחינוך ויהיו זכאים לתואר M.A בחינוך בתכנית הבינתחומית לקשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה.

התכנית מיועדת למתעניינים בתהליכי למידה תקינה ולקויה של חשבון ושל מתמטיקה ובנושאים הקשורים בעיבוד מידע מתמטי.

תנאי קבלה

יש לעמוד בתנאי הקבלה של החוג לחינוך מתמטי והחוג ללקויות למידה.

<u>בחוג לחינוך מתמטי</u>

נדרש ידע בחינוך ובמתמטיקה.

ציון 80 לפחות במבחן קבלה באנגלית.

ציון של 80 לפחות בהוראת מדעים או שילוב של תואר במדעים בציון של 80 לפחות ביחד עם לימודי חינוך (תעודת הוראה, למשל) בציון של 80.

<u>בחוג ללקויות למידה</u>

תואר ב"א במדעי ההתנהגות בציון ממוצע של 85 לפחות ולא פחות מ־80 בכל חוג.

ציון 80 לפחות במבחן קבלה באנגלית.

קורות חיים ושתי המלצות המתייחסות ליכולת האקדמית.

ראיון אישי בשלב המיון הסופי – אליו יוזמנו רק חלק מן המועמדים.

לימודי השלמה

ציון של 80 לפחות בכל קורס בלימודי השלמה (במידה ונדרשו השלמות).

קורסי ההשלמה הנדרשים ייקבעו בהתאם להחלטת ועדת הקבלה.

308.2004 אספקטים נוירופסיכולוגיים של הלמידה	4 נק'
308.2005 פסיכולוגיה קוגניטיבית	2 נק'

מבנה הלימודים:

המגמה לקשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה

	מסלול א'	**מסלול ב'**
שנה א' חובה	**1** מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א+ תרגיל (4 שש"ס) (313.4001) **1** חינוך מתמטי: קורס אינטגרטיבי (4 שש"ס) (317.4002) **1** קורס חינוך מתמטי (4 שש"ס)	
	עיבוד המספר: היבטים תיאורטיים ומחקריים (2 שש"ס) (308.4116) אורתוגרפיה: קריאה וליקויי קריאה (2 שש"ס) (308.4141) התפתחות תקינה ולקויה של השפה (2 שש"ס) (308.4140) קשב והפרעות קשב (2 שש"ס) (308.4144)	
שנה א' בחירה		1 קורס חינוך מתמטי (4 שש"ס) או 2 קורסים בלקויות למידה (בסה"כ 4 שש"ס)
שנה ב' חובה	קשיי למידה בחשבון (4 שש"ס) (317.4064)	
	נוירוביולוגיה של הקוגניציה (2 שש"ס) (308.4170) הערכה ואבחון תפקודי למידה בגילאי הילדות (2 שש"ס) (308.4162) הבסיס הנוירוקוגניטיבי של מיומנויות בחשבון (4 שש"ס) (308.4119)	
שנה ב' בחירה	2 קורסים בחינוך מתמטי (4 שש"ס כל אחד)	
סה"כ קורסים	*9*	**11**
סה"כ שש"ס	**36 שש"ס**	**44 שש"ס**

הערות לטבלה

[1] בשנה ב' תלמידי מסלול א' יהיו פטורים מקורסי חובה בהיקף של 4 שש"ס (כלומר, יורידו באחד החוגים קורס אחד של 4 שש"ס או 2 קורסים של 2 שש"ס. לא כולל הסמינר האינטגרטיבי אותו שני המסלולים לומדים). תלמידי מסלול ב' ילמדו את כל קורסי החובה שבטבלה.

[2] הקורס סמינר אינטגרטיבי ינוהל ע"י 2 מרצים – אחד מחינוך מתמטי ואחד מלקויות למידה. קיום הקורס מותנה במספר מתאים של תלמידים. אם לא יתקיים, יוצע לתלמידים קורס אחר.

חובות

העבודות הסמינריוניות:

עבודות סמינריוניות בתכנית קשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה	
מסלול א'	**מסלול ב'**
◆ עבודה סמינריונית אחת בחוג לחינוך מתמטי או בחוג ללקויות למידה	**שתי** עבודות סמינריוניות: ◆ עבודה סמינריונית אחת בחוג לחינוך מתמטי ◆ עבודה סמינריונית אחת בחוג ללקויות למידה

סיום הלימודים:

סיום לימודים בתוכנית קשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה	
מסלול א'	**מסלול ב'**
תזה שתיכתב בחוג לחינוך מתמטי, או בחוג ללקויות למידה, לפי בחירת הסטודנט	מבחן גמר

הציון הסופי:

קשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה		
הציון ניתן עבור	**מסלול א'**	**מסלול ב'**
תיזה	40%	
עבודה סמינריונית	30%	30%
בחינת גמר		30%
קורסים	30%	40%

קורסים (בכל מגמות החוג)

מס' הקורס	שם	סוג	שעות	יינתן בתשע"ח
308.4116	עיבוד המספר: הבטים תיאורטיים ומחקריים	שיעור	2	כן
308.4119	הבסיס הנוירופסיכולוגי של מיומנויות בחשבון	סמינריון	4	כן
308.4140	התפתחות תקינה ולקויה של השפה	שיעור	2	כן
308.4141	אורתוגרפיה: קריאה וליקויי קריאה	שיעור	2	כן
308.4144	קשב והפרעות קשב	שיעור	2	כן
308.4162	הערכה ואבחון תפקודי למידה בגילאי הילדות	שיעור	2	כן
308.4170	נוירו ביולוגיה של הקוגניציה	שיעור	2	כן
308.4190	התפתחות תקינה ולקויה של השפה	שיעור	2	לא
313.4001	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	שיעור	4	כן
317.4001	חינוך מתמטי: קורס אינטגרטיבי	שיעור	4	כן

317.4002	יסודות החינוך המתמטי	שיעור	4	לא
317.4003	שיטות מחקר איכותניות	שיעור	4	לא
317.4006	חקר ופיתוח סביבות למידה ממוחשבות	סמינריון	4	לא
317.4009	קשיי למידה ולקויות במתמטיקה	סמינריון	4	לא
317.4010	תהליכים קוגניטיביים והתפתחותיים בלמידת מתמטיקה	סמינריון	4	לא
317.4011	למידת חקר בקהילה מתוקשבת	סמינריון	4	לא
317.4012	יחסי גומלין בין המציאות והמתמטיקה	סמינריון	4	לא
317.4014	סמינר מתקדם בתהליכי מודלינג	סמינריון	4	לא
317.4016	למידה והוראה של תלמידים בעלי יכולת גבוהה במתמטיקה	סמינריון	4	לא
317.4019	למידה באמצעות פרויקטים בסביבות עתירות טכנולוגיה	סמינריון	4	לא
317.4020	שיח לימודי	סמינריון	4	כן
317.4027	טכנולוגיות חדשניות בשירות החינוך	סמינריון	4	לא
317.4028	תהליכי חשיבה מתמטית בסביבות ממוחשבות	סמינריון	4	לא
317.4039	תיאוריות למידה מתמטית	סמינריון	4	לא
317.4040	ידע והתפתחות מקצועית של מורים למתמטיקה	סמינריון	4	לא
317.4041	קורס אינטגרטיבי בלקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה	שיעור	4	לא
317.4046	סוגיות בחקר מחוננות ויצירתיות	סמינריון	4	לא
317.4047	למידת מתמטיקה וזהות הלומד	סמינריון	4	לא
317.4048	פיתוח חשיבה סטטיסטית בקהילת למידה	סמינריון	4	כן
317.4058	ארגומנטציה והוראת מתמטיקה	סמינריון	4	כן
317.4059	הערכה בהוראת מתמטיקה	סמינריון	4	כן
317.4060	הבסיס המוחי של המתמטיקה	סמינריון	4	כן
317.4061	יצירתיות ויכולות למידה במתמטיקה	סמינריון	4	כן
317.4062	הערכה ממוחשבת במתמטיקה	סמינריון	4	כן
317.4064	קשיי למידה בחשבון	סמינריון	4	כן
317.4065	משאבי הוראה דיגיטליים	סמינריון	4	כן

עיון מתמטי

מס' הקורס	שם	סוג	שעות	יינתן בתשע"ח
317.4022	מתמטיקה שימושית	שיעור	4	לא
317.4023	היבטים אפיסטמולוגיים בגיאומטריה	שיעור	4	לא
317.4024	אתגרים מתמטיים בחינוך	שיעור	4	לא
317.4025	בעיות מתמטיות קלאסיות במבט טכנולוגי— חקר מתמטי	שיעור	4	לא
317.4055	יחסי גומלין בין המתמטיקה והפיסיקה	שיעור	4	לא
107.3801	מבוא לפילוסופיה והיסטוריה של המדע	שיעור	4	כן

רוב קורסי הבחירה שברשימה להלן ניתנים מדי שנתיים.

ועדת אתיקה

חובה לקבל אישור ועדת אתיקה להצעת המחקר אם המחקר המוצע הוא מחקר בבני אדם.

על פי החלטת הסנאט, כל הסטודנטים הכותבים עבודת גמר מחקרית (תיזה) או לדוקטורט הכוללת מחקר בבני אדם חייבים לקבל אישור ועדת אתיקה למחקר בבני אדם.

לוח הזמנים להגשות: מיד לאחר אישור הצעת המחקר המורחבת על ידי הועדה החוגית לתארים מתקדמים.

את הפניות יש להגיש בשלב זה על פי הנחיות וועדת אתיקה באתר הפקולטה:

http://edu.haifa.ac.il/index.php/he/research/ethics-committee

הפניות יוגשו לועדת האתיקה בשם ובחתימת הסטודנט והמנחה/ים. כל סטודנט ומנחה הכלולים בפנייה חייבים להציג אישור על סיום קורס אתיקה מקוון למחקר בבני אדם (פרטים באתר).

לשאלות ולסיוע במידת הצורך ניתן לפנות לגב' אורטל האס, מרכזת הועדה בדוא"ל:

ohaas@univ.haifa.ac.il

לידיעתכם, במקרה של מחקרים שמתנהלים בתוך מוסדות חינוכיים של משרד החינוך, יש לפנות למשרד המדען הראשי לבירור צורך באישור מטעמם.

לימודים לתואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתארים מתקדמים: **פרופ' דני בן־צבי**

המסמך שלהלן בא להשלים את תקנון לימודי הדוקטורט האוניברסיטאי שאותו ניתן למצוא בכתובת האינטרנט:

http://graduate.haifa.ac.il/images/stories/tfasim/Takanon/Takanon_PhD_01052016.pdf

מטרת הלימודים ומהותם

התוכנית מיועדת לבעלי תואר שני (מ"א, או תואר מקביל) ממוסד להשכלה גבוהה מוכר, במסלול עם כתיבת תזה (עבודת גמר מחקרית).

קהל היעד הם העוסקים בנושאי חינוך מתמטי או בתחומים קרובים: מורים למתמטיקה בכל רמות מערכת החינוך, מפתחי תוכניות וסביבות למידה, עוסקים בהוראת מתמטיקה במסגרת החינוך המיוחד ולקויות למידה. קהל יעד נוסף הוא בין אלו העוסקים במתמטיקה והם בעלי תואר במתמטיקה או במדעי המחשב, אשר מתעניינים בהרחבת תחום המחקר שלהם לחינוך מתמטי. סטודנטים בעלי תואר שני בתחומים אחרים (כמו מדעים מדויקים אחרים, הנדסה, פסיכולוגיה קוגניטיבית), אשר יעמדו בתנאי הקבלה, יחויבו בלימודי השלמה לפי החלטת ועדת הדוקטורט.

תוכנית לימודים

מסלול רגיל

משך הלימודים הינו כארבע שנים והוא מחולק לשני שלבים:

שלב מחקר א': משך הלימודים בשלב מחקר א' לא יעלה על שנה מסמסטר הלימודים בו התקבל הסטודנט (כולל חופשת הסמסטר/קיץ) וניתן להאריכו במידת הצורך וההצדקה. במהלך הלימודים בשלב א' יידרש הסטודנט להכין את הצעת המחקר, לקבל את אישור המנחה/ים להצעה, להגישה לעיון הוועדה החוגית לתלמידי מחקר ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו.

שלב מחקר ב': עם אישור הצעת המחקר, על ידי הגורמים המוסמכים לכך, יעבור הסטודנט למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'. משך הלימודים בשלב מחקר ב' לא יעלה על שלוש שנים. במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר ב', יידרש הסטודנט להשלים את כתיבת עבודת הדוקטור.

גם שלב זה ניתן להארכה, לפי מידת הצורך וההצדקה.

כל תכתובת של הסטודנט עם החוג בעניינים אקדמיים חייבת להיות בידיעת המנחה ובאישורו בכתב.

במסגרת לימודי הדוקטורט על התלמיד ללמוד **שלושה** קורסים לפחות, מתוכם אחד חובה בשלב א' — "מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח", בו מתקיים לימוד ודיון בהצעות המחקר של

הדוקטורנטים. הקורס יינתן בסמסטר ב' בשתי קבוצות: האחת ביום שלישי והשנייה ביום רביעי בין השעות 16:00-20:00 ויש להירשם לאחת מהן. החלוקה לקבוצות תיעשה ע"י מרצי הקורס על פי החלטה אקדמית.

308.5600.ב.01 — מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח

308.5600.ב.02 — מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח

בנוסף יוצע קורס המיועד לדוקטורנטים בשלב מתקדם של לימודיהם שיסייע בכתיבה האקדמית של מאמרים באנגלית:

"מלאכת הכתיבה האקדמית" — קוד הקורס 316.5002.ב.1

הקורס יעסוק בכתיבה אקדמית על היבטיה השונים, עם דגש מיוחד על תהליך הכנת מאמר באנגלית.

הקורס מיועד לדוקטורנטים בשלב מתקדם של לימודיהם.

הקורס יינתן בסמסטר ב', ימי ראשון 14:00-18:00.

תנאי קבלה ונהלים

תנאי קבלה ונהלי דוקטורט בחוג לחינוך מתמטי יהיו בהתאם לתקנון התואר השלישי של אוניברסיטת חיפה. להלן נהלים ייחודיים לחוג לחינוך מתמטי.

מסלול רגיל

בקשות להתקבל ללימודים לקראת התואר דוקטור לפילוסופיה בחוג לחינוך מתמטי תתקבלנה רק מסטודנטים שסיימו את תואר המוסמך בנושאים הקשורים לתחום דעת זה בציון משוקלל של 86 לפחות, וציון של 86 לפחות בעבודת התיזה למ"א.

בקשת קבלה ללימודים חייבת לכלול אישור בכתב של הסכמת איש סגל בכיר של החוג לחינוך מתמטי להנחות את עבודת הדוקטור, הצעה קצרה של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע המאושרת על ידי המנחה המיועד, ותוכנית לימודים מומלצת המאושרת על-ידי המנחה המיועד.

את פרטי המנחים ותחומי ההנחיה שלהם ניתן למצוא באתר החוג לחינוך מתמטי.

מועמד המבקש להגיש את מועמדותו ללימודי תואר שלישי בתחום החינוך המתמטי, מתבקש להעביר למזכירות החוג **ארבע** תיקיות הכוללות, כל אחת מהן, את המסמכים הבאים:

- צילום גליונות ציונים לב"א ומ"א וצילום תעודות
- קורות חיים בעברית ובאנגלית
- טופס הסכמה של מנחה להדריך את העבודה
- מכתב מהמנחה המיועד בדבר נושא המחקר, חשיבותו וחדשנותו
- הצעת מחקר ראשונית חתומה על ידי המנחה המיועד בהיקף של 3-4 עמודים המציגה את רקע ותכנית המחקר
- תקציר נושא המחקר באנגלית בהיקף של כחצי עמוד

- צילום תקציר עבודת הגמר המחקרית (תיזה)
- שני מכתבי המלצה מאנשי אקדמיה. המלצה אחת תינתן ממנחה עבודת הגמר המחקרית (תיזה). רצוי כי הממליץ הנוסף לא יהיה המנחה המיועד לעבודת הדוקטורט.

מבנה הקדם-הצעה

1. שם העבודה (בעברית ובאנגלית), שם המועמד, שם המנחה ותאריך ההגשה
2. מטרות המחקר, הסברן והנמקתן
3. תיאור ראשוני של רקע תיאורטי המהווה את הבסיס עליו ישען המחקר המוצע וממנו ינבעו שאלות המחקר. הרקע צריך לכלול:
   - 3.1 גישות התיאורטיות הרווחות בתחום הרלוונטי
   - 3.2 סקר מחקרים מרכזיים ועדכניים בתחום
4. תיאור ראשוני של דרך ביצוע המחקר
   - 4.1 שאלת המחקר הכללית / השערת המחקר
   - 4.2 מערך המחקר, כולל משתתפיו ואופן איסוף נתונים
   - 4.3 דרכי ניתוח הנתונים והשאלות הספציפיות שינחו ניתוח זה (אופציונאלי)
5. היבטים אתיים
6. ביבליוגרפיה
7. אישור המנחה (על המנחה לחתום על קדם ההצעה ובכך לאשר את הסכמתו לתוכנה)

היקף הקדם-הצעה

עד 1500 מלים, לא כולל ביבליוגרפיה (3-4 עמודים, של טקסט בגופן של 12 נק', ברווח 1.5, שוליים של 2.5 ס"מ בכל צד).

מסלול ישיר

מסלול לימודים זה מיועד לסטודנטים מצטיינים, בעלי תואר בוגר בציון של 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד, שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי.

לימודי השלמה (מחקר מקדים)

מועמד המבקש להירשם להשלמה למסלול לימודי מחקר מקדים והינו בעל תואר "מוסמך" ללא עבודת גמר מחקרית, חייב למלא את התנאים הבאים:

- להיות בעל ציון סופי 90 בלימודי תואר שני.
- ימציא אישור בכתב ממנחה, אשר מסכים להנחותו בעבודת הגמר המחקרית ושבהנחייתו ישלים את כתיבת עבודת הגמר המחקרית (תזה).
- במידת הצורך יעמוד בתכנית הלימודים, אשר תוטל עליו על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי.

משך הלימודים הנורמטיבי במסלול זה הינו שנה אחת בלבד.

סיום הלימודים במסלול אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי. המועמד יגיש את מועמדותו והוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים האם לקבל את המועמד ללימודי תואר שלישי.

ועדת אתיקה

חובה לקבל אישור ועדת אתיקה להצעת המחקר אם המחקר המוצע הוא מחקר בבני אדם.

על פי החלטת הסנאט, כל הסטודנטים הכותבים עבודת גמר מחקרית (תיזה) או לדוקטורט הכוללת מחקר בבני אדם חייבים לקבל אישור ועדת אתיקה למחקר בבני אדם.

לוח הזמנים להגשות: מיד לאחר אישור הצעת המחקר המורחבת על ידי הועדה החוגית לתארים מתקדמים.

את הפניות יש להגיש בשלב זה על פי הנחיות וועדת אתיקה באתר הפקולטה:

http://edu.haifa.ac.il/index.php/he/research/ethics-committee

הפניות יוגשו לועדת האתיקה בשם ובחתימת הסטודנט והמנחה/ים. כל סטודנט ומנחה הכלולים בפנייה חייבים להציג אישור על סיום קורס אתיקה מקוון למחקר בבני אדם (פרטים באתר).

לשאלות ולסיוע במידת הצורך ניתן לפנות לגב' אורטל האס, מרכזת הועדה בדוא"ל:

ohaas@univ.haifa.ac.il

לידיעתכם, במקרה של מחקרים שמתנהלים בתוך מוסדות חינוכיים של משרד החינוך, יש לפנות למשרד המדען הראשי לבירור צורך באישור מטעמם.

318

ייעוץ והתפתחות האדם

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי)

חוג לימודים למ״א

לימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ולימודי תעודת הוראה

ראש החוג: **פרופ׳ מירי שרף**

יו״ר הוועדה החוגית לתואר שני: **פרופ׳ רות לין**

יו״ר ועדת הדוקטורט החוגית: **פרופ׳ הדס ויסמן**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ עמנואל ברמן (אמריטוס, מומחה), פרופ׳ עזי ברק (אמריטוס), פרופ׳ הדס ויסמן, פרופ׳ משה זיידנר (אמריטוס), פרופ׳ אדיר כהן (אמריטוס), פרופ׳ רות לין, פרופ׳ עפרה מייזלס, פרופ׳ רחל סגינר (אמריטה), פרופ׳ אנית סומך, פרופ׳ אביגדור קלינגמן (אמריטוס), פרופ׳ שפרה שינמן (אמריטה), פרופ׳ צפורה שכטמן (אמריטה), פרופ׳ ענת שר (שבתון סמסטר ב׳).

פרופסור חבר: פרופ׳ מירי שרף.

מרצה בכיר: ד״ר דנה אמיר, ד״ר אדר בן־אליהו (שבתון סמסטר ב׳), ד״ר מיה בנישׁ־וייסמן, ד״ר אביבה ברקוביץ־אוחנה, ד״ר דבורה גולדן, ד״ר יאיר זיו (שבתון), ד״ר שרונה ט. לוי, ד״ר אביהו שושנה.

מרצה: ד״ר רעות ארבל, ד״ר מוטי בניטה, ד״ר בירי רוטנברג (מומחה).

מורה בכיר: ד״ר אילנה סבר.

עמית הוראה ומורה מן החוץ: ד״ר תמר אהרונסון, ד״ר מירן בוניאל־ניסים, ד״ר ורד בורס־סלע, ד״ר נגה בן־ששון, ד״ר יוסי בר, ד״ר יונתן דוידוב, ד״ר אפרת הדר, ד״ר יוני הראל, גב׳ גלית וינר, גב׳ יפה טטרו, גב׳ יעל יפה, גב׳ נורית ליכט, ד״ר נלי מאייסי־מלג׳אק, ד״ר הראל מליחי, ד״ר נורית נוביס, גב׳ אורלי סגל, ד״ר אפי סטולרסקי, מר אברהם ממוש סלע, ד״ר עמית פכלר, ד״ר רובי פרידמן, ד״ר ענבל קיבנסון בר־און, ד״ר אייל קלונובר, ד״ר רוית ראופמן, ד״ר אסנת רובין, ד״ר פנינית רוסו־נצר, ד״ר אלון רז, ד״ר רונית שלזינגר, ד״ר ענבל שני.

תלמידי מחקר
המועסקים בהוראה: גב' ענת בר, גב' עדי דוכין, גב' יעל דורון, גב' תמר סימון.

אתר החוג באינטרנט: באתר זה מופיע מידע אודות תחומי המחקר וסגל המרצים בחוג, מידע הנוגע לקבלה לתוכניות השונות בחוג ולוח מודעות המתעדכן באופן שוטף: http://edu.haifa.ac.il/couns-ed

עוזרת מינהלית לראש החוג: **גב' דליה אורון**
דוא"ל: doron@univ.haifa.ac.il
מזכירת החוג: **גב' עדי סגל**
דוא"ל: adashti@univ.haifa.ac.il

שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 11:00-13:00
טל': 04-8249726/04-8249150/04-8288320
פקס: 04-8288008
חדר 437, קומה 4, בניין חינוך

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים בחוג

מטרת התואר הראשון בחוג לייעוץ והתפתחות האדם להעניק בסיס תיאורטי ומחקרי רחב בתחום התפתחות האדם. תכנית הלימודים מושתתת על לימודי יסוד במדעי ההתנהגות עם דגש על התהליכים ההתפתחותיים בטווח החיים, בגיל הרך, הילדות, ההתבגרות והבגרות. הסטודנטים ירכשו ידע על התנהגות אנושית, על התפתחות נורמטיבית של ילדים, נוער ומבוגרים, על קשיי הסתגלות ועל אוכלוסיות בסיכון. כל זאת תוך הבנת תרומת המשפחה, היחסים עם קבוצת בני הגיל, המערכת הבית־ספרית, וההקשר התרבותי לתפקוד נורמטיבי או בעייתי. הסטודנטים ירכשו ידע על התערבויות פסיכו־חינוכיות שמטרתן לסייע לרווחתם הנפשית ולמימוש הפוטנציאל האינטלקטואלי והרגשי של ילדים, מתבגרים ומבוגרים. הלימודים משלבים התנסות במסגרות חינוכיות־קהילתיות.

החל משנת הלימודים תשע"ח ניתן להשלים תואר ראשון בחוג לייעוץ והתפתחות האדם בשנתיים כולל סמסטר קיץ. סטודנטים מצטיינים זכאים למלגות.

הוראות כלליות

לימודי החוג מתנהלים במסלול דו חוגי בלבד. ניתן ללמוד בשני חוגים מהפקולטה לחינוך במקביל, למעט שילוב עם החוג ללמידה, הוראה והדרכה.

דרישות ותנאי קבלה

1. על־פי תנאי הקבלה הכלל־אוניברסיטאיים ברמה הנדרשת על־ידי החוג.
2. כתיבת קורות חיים על פי טופס הנחיות המופיע בנספח מס' 6 בסוף המדריך לנרשם.
3. ראיונות קבלה או בקשה לנתונים נוספים לפי הצורך על פי החלטת החוג.

חובות

1. כל תלמיד תואר ראשון בחוג יחוייב ללמוד קורס אחד לפחות במסגרת לימודי "דרך הרוח" בפקולטה למדעי הרוח, שייכלל בסך הנקודות הנצבר לתואר (ראה סעיף לימודי "דרך הרוח").
2. על מנת ללמוד קורסים בדרג 3, חובה לסיים את חובות האנגלית כשפה זרה. לכן מומלץ להקדים ולסיים את לימודי האנגלית.
3. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל התלמיד את לימודיו בחוג.
4. כל שינוי או חריגה מתכנית הלימודים יעשה אך ורק על ידי פניה בכתב ליו"ר ועדת ב"א ובאישורו.
5. סדר לימוד הקורסים כפי שהוא מופיע בשנתון מחייב את התלמיד. אין להקדים וללמוד קורסים שלא לפי הסדר הקבוע בתכנית הלימודים אלא באישור ראש החוג. גם במקרה זה לימוד השיעורים הוא על אחריות התלמיד בלבד. כל שינוי שיחול בתכנית הלימודים יחול גם עליו.
6. נוכחות – ככלל, הנוכחות בקורסים הניתנים במסגרת החוג הינה חובה, אלא אם כן, נמסר אחרת ע"י המרצה.

בחינות

1. עיון בבחינה – תלמיד רשאי לעיין במחברת הבחינה (שלא נסרקה) בשעת קבלה של המרצה ובנוכחותו. עיון בבחינה אינו מחייב הגשת ערעור.
2. ערעור על ציון בחינה – תלמיד רשאי לערער על ציונו תוך חמישה ימים מפרסומו. לא פורסמה ההחלטה בערעור עד שלושה ימים לפני המועד הבא של הבחינה והתלמיד ניגש לבחינה במועד הבא, ייזקף לזכותו הציון הגבוה מבין שני המועדים.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

1. ציון עובר (60) לפחות בכל הקורסים.
2. ציון 75 לפחות בממוצע של כל הקורסים.
3. תלמיד לא ילמד בקורסים בדרג 2 ודרג 3 אם לא עבר את כל הקורסים של שנה א' (דרג 1).
4. תלמיד שנכשל בקורס יוכל לחזור עליו פעם נוספת אחת בלבד.
5. על תלמיד שנה א' שלומד קורסים בדרג 2 (שחוגו השני פסיכולוגיה או סוציולוגיה), חלים כל תנאי המעבר לשנה ב'.
6. עמידה בהצלחה במבחן מעשי במיומנויות מחשב (ראה להלן).

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

1. ציון עובר (60) לפחות בכל הקורסים.
2. ציון 75 לפחות בממוצע של כל הקורסים.
3. חובה לסיים חובות אנגלית כשפה זרה כתנאי כניסה לקורסים בדרג 3. כלומר, תלמיד לא יוכל לעבור לשנה שלישית בטרם השלים תנאי אנגלית.
4. תלמיד שנכשל בקורס מדרג 2 או דרג 3 יוכל לחזור עליו פעם אחת נוספת בלבד.
5. חוות דעת מורי החוג.

תנאי סיום הלימודים בחוג

1. כל תלמיד לתואר ראשון ילמד בין 2-4 נ"ז מהקורסים של "דרך הרוח" במסגרת החוג לייעוץ והתפתחות האדם (ראה סעיף לימודי "דרך הרוח").
2. כל תלמיד יצבור 60 נקודות במשך שנות לימודיו בכל חוג.
3. ציון עובר של 60 לפחות בכל הקורסים של לימודי התואר הראשון.
4. ציון 75 לפחות בממוצע של כל הקורסים.

מיומנויות מחשב

סטודנטים יידרשו להוכיח קיומן של מיומנויות שימוש בסיסיות במחשב ובאינטרנט (הכרת המחשב, תוכנות האופיס, שימוש באינטרנט). לשם כך הוקם מערך של מיון והדרכה באמצעות קורס מתוקשב, הנתמך על־ידי מחלקת המיחשוב של הפקולטה לחינוך.

הסטודנטים מתבקשים להירשם לקורס המתוקשב של סמסטר א' — קורס "מיומנויות מחשב" שמספרו 318.1661. ההרשמה תתבצע באופן עצמאי על־ידי הסטודנטים. הקורס הוא חובה וייפתח במערכת המודל (http://online.haifa.ac.il) סמוך לתחילת שנת הלימודים.

הסטודנטים יידרשו ללמוד באופן עצמאי חמש יחידות לימוד ולבצע חמש מטלות חובה (קורס וירטואלי ללא נוכחות בכיתה). בסיומו של הקורס, בסוף סמסטר א' יתקיים מבחן בכיתות המחשבים בבניין חינוך. עמידה בציון סופי משוקלל 70 ומעלה בקורס (מטלות ומבחן) הינה תנאי מעבר לשנה ב'.

מידע על הקורס ועל המבחן יפורסם באתר הפקולטה (http://www.edu.haifa.ac.il) או במערכת המודל (http://online.haifa.ac.il). יש לעקוב אחר ההודעות השוטפות המתפרסמות בלוח המודעות באתר.

למעוניינים בתוכנית הדרכה וסיוע מטעם דיקנאט הסטודנטים, שנערכת לפני תחילת הלימודים, ניתן לפנות בטלפון: 04-8249964.

אוריינות אקדמית בעברית לתלמידי שנה א' (313.1664 313.1666)

קורס תמיכה בהתמודדות עם אתגרי האוריינות האקדמית בעברית. הקורס מקנה כישורי קריאה, סיכום ושימוש במאמרים ומקורות אקדמיים, לשם כתיבת עבודות עיוניות ומבחנים. הקורס מתנהל כסדנת כתיבה ולמידה שבועית המתמקדת בחומרים מתוך הקורסים הפקולטטיים השונים. הוא נועד להעניק כלים לחומרי הקריאה ומטלות הכתיבה

השונות במהלך התואר הראשון. הקורס מועבר על ידי מרצה ותיקה מהמכינה האקדמית המתאימה אותו לצרכי הסטודנטים השונים המשתתפים בו. **הקורס מומלץ במיוחד (אבל לא רק) למתקבלים**.

מצוינות באקדמיה – קורס לתלמידי ב"א שנה א' (313.1668, 313.1669)

מצוינות באקדמיה זו עניין של החלטה ושימוש בכלים נכונים. מטרת קורס זה הקניית מיומנויות חשובות למצוינות אקדמית אצל סטודנטים חדשים בפקולטה לחינוך, בדומה ל: חשיבה ברמה גבוהה, ארגון ועיבוד החומר הנלמד, ניהול זמן במסגרת אקדמית, התמודדות עם חסמים בדרך להצלחה, התכוננות נכונה לתקופת המבחנים, מוטיבציה להישג ופרואקטיביות כדרך לשליטה בתוצאות, נוסף למפגשי היכרות עם סטודנטים מצטיינים משנים קודמות.

בקורס ישתתפו סטודנטים חדשים בפקולטה לחינוך אשר שפת אמם אינה עברית, ויהיה פתוח גם לסטודנטים שעברית שפת אמם בכפוף לאישור המרצה.

עבודה סמינריונית

על התלמידים לכתוב עבודה סמינריונית בשנה ג'. העבודה הסמינריונית תוגש עד לסוף סמסטר ב' במידה והקורס התקיים בסמסטר א', ועד לתחילת שנת הלימודים הבאה במידה והקורס התקיים בסמסטר ב', או עד לתחילת סמסטר ב' בשנה העוקבת במידה והקורס התקיים בסמסטר קיץ.

יש להדפיס את העבודה בשני עותקים, אחד יימסר למרצה והאחר יישאר בידי התלמיד.

נא לשים לב לנוהל הגשת עבודות בתקנון הלימודים לתואר ראשון המופיע בשנתון.

תכנית לימודים מחייבת

תכנית הלימודים המחייבת היא התכנית המתפרסמת בשנתון הלימודים בשנה בה התחיל הסטודנט את לימודיו.

שיפור ציון

ניתן לתקן ציון על ידי רישום חוזר למקצוע מסוים רק במידה שלא נלמד קורס מתקדם מאותו מקצוע.

בכל מקרה הציון האחרון הוא זה שייחשב לצורך חישוב הממוצע.

שקלול ציונים

הציון הסופי המשוקלל ייקבע לפי משקל כל קורס בנקודות זכות, בסך כל הלימודים של התלמיד. ערכה של כל נקודת זכות הוא 1/60 מן הציון הסופי.

פרסום ציונים

ציונים מתפרסמים על לוח המודעות בקומה 4 בבניין חינוך ובמידע ושירותים לסטודנט באתר האינטרנט של אוניברסיטת חיפה.

הפסקת לימודים

החוג לייעוץ והתפתחות האדם יוזם הפסקת לימודים במקרים הבאים:

1. תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה.
2. תלמיד שנכשל פעמיים בניסיון לעבור משנה א' לשנה ב'.
3. תלמיד שנכשל בשלושה קורסים או יותר הכלולים בתוכנית הלימודים של שנה א'. במקרה זה ועדת הב"א של החוג רשאית להפסיק את לימודיו בחוג לצמיתות.
4. סטודנט שנכשל או לא השלים קורס חובה חייב לחזור עליו במועד הבא בו מתקיים הקורס. נכשל או לא השלים את הקורס במועד הבא – יופסקו לימודיו. במקרה זה כאמור יהיה הסטודנט רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופה של שלוש שנים, ויהיה עליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג, כפי שיהיו באותו מועד. מובהר כי בתום תקופה זו, ייחשב הסטודנט לסטודנט חדש ולא יהיה זכאי להכרה בקורסים קודמים שלמד.

תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כישלון בקורס חובה רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופת צינון של שלוש שנים, ועליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג. אחרי שלוש שנים התלמיד נחשב לתלמיד חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

1. החליט תלמיד להפסיק את לימודיו, יודיע על כך בכתב לחוגי לימודיו ולאגף מינהל התלמידים.
2. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.
3. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה באחד מחוגי לימודיו, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים, למרות שהמשיך בלימודים סדירים בחוגו השני.
4. אם התקופה שבין הפסקת לימודי התלמיד לבין חידושם אינה עולה על שתי שנות לימוד, הקורסים שאותם למד לפני ההפסקה יוכרו לצורך המשך לימודיו.
5. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים, רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים שכבר שמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות (לימודי רענון) לקראת קבלת התואר.

חופשת לידה (מתוך נוהל התאמות לימודיות עקב טיפול פוריות, הריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה)

היעדרות משיעורים

סטודנטית זכאית להיעדר בשל אירוע מזכה עד 30% מהשיעורים במקצוע שחלה בו חובת נוכחות; פרט לסטודנטית לאחר לידה, תהיה זכאית להיעדר שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים, לפי הגבוה. שיעור היעדרות מאושר זה יהיה חופף לשיעור היעדרות מאושר מטעמים אחרים, היינו סך כל ההיעדרויות המזכות, מכל סיבה, לא יעלה על 30%; פרט לסטודנטית לאחר לידה, סך ההיעדרויות המזכות יעמדו על שישה שבועות או 30% מכלל

השיעורים, לפי הגבוה. יש חשיבות לתיאום מול מרצה הקורס, שכן לא בכל המקרים הדבר אפשרי.

הכשרה מעשית

סטודנטית שנעדרה בשל אירוע מזכה מהכשרה מעשית, כהגדרתה בסעיף 3.4 לעיל, תוכל להשלים את שהחסירה במועד מאוחר יותר, בתיאום עם החוג בכפוף לאמור להלן.

ככל שניתן, תשלים הסטודנטית את שהחסירה כבר באותו סמסטר, בהכשרה מעשית מקבילה (קרי, תוכן לימודי זהה, הנערך לקבוצה אחרת של סטודנטים, או במועדים אחרים).

ככל שלא קיימת הכשרה מעשית מקבילה זמינה או לא קיימת בכלל, יבחן החוג, האם קיימת הכשרה מעשית דומה (קרי, הכשרה מעשית בעלת תוכן לימודי שאינו זהה, אך קרוב דיו בכדי לענות, לדעת המרצה האחראי, למטרות האקדמיות של ההכשרה) והסטודנטית תשלים את ההכשרה המעשית כבר באותו סמסטר או במועד אחר שייקבע ע"י החוג.

תנאי קדם

לחלק מהקורסים תנאי קדם, מילוי דרישות הקדם הוא באחריות התלמיד. דרישות מפורטות בנושא זה מופיעות ברשימת הימים והשעות של תוכנית הלימודים.

מסלול מואץ למ"א

מסלול זה מיועד למספר מצומצם מתוך רשימת התלמידים המצטיינים בשנה ב', שממוצע הישגיהם 90 ומעלה ומתעניינים במסלול זה. תלמיד שיתקבל למסלול זה יוכל בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון ללמוד שלושה קורסים מלימודי התואר השני במגמה לחינוך והתפתחות האדם (ולא יותר מ־12 שש"ס). במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים למ"א.

המעוניינים ללמוד במסלול זה יפנו למזכירות החוג עד 1.4.2018 ויוזמנו לראיון אישי. משך הלימודים במסלול זה לתואר ראשון ושני יחד הוא חמש שנים במסלול א' (עם עבודת גמר מחקרית) וארבע שנים לתלמידים במסלול ב' (ללא עבודת גמר מחקרית).

סטודנטים שישלימו את התואר הראשון בשני החוגים בשנתיים, יוכלו להתחיל לימודיהם לתואר השני בשנה השלישית ללימודיהם (תכנית מלאה).

תכנית מצטיינים

מטרת התכנית היא לקדם סטודנטים מצטיינים בשנה שניה ללימודיהם המעוניינים לתרום לקהילה באופן אקטיבי. הסטודנטים שיתקבלו לתכנית יהוו חלק ממסגרת מצומצמת אשר תפעל במשותף ותיחשף לתכנים אקדמיים ומחקריים מתקדמים, ותיזום ותשתלב במעורבות חברתית פעילה. סטודנטים שייקחו חלק בתכנית יוכלו גם להשתלב בתוכנית המואצת ללימודי התואר השני בחוג.

המעוניינים להשתלב בתוכנית, מוזמנים לשלוח למזכירות החוג קורות חיים בתוספת פיסקה (עד חצי עמוד) המתייחסת למוטיבציה להשתלב בתוכנית עד לתאריך 1.6.2018. המועמדים יוזמנו לראיון קבלה.

החוג יפרסם מידע על כך ויפנה גם ישירות למועמדים מתאימים.

תוכנית אפיק מעבר בין האוניברסיטה הפתוחה לאוניברסיטת חיפה

בעידודה של המועצה להשכלה גבוהה, כוננו האוניברסיטה הפתוחה ואוניברסיטת חיפה אפיק מעבר מן האוניברסיטה הפתוחה לחוג לייעוץ והתפתחות האדם של אוניברסיטת חיפה. המעבר יאפשר לסטודנטים להתחיל את לימודיהם לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה, לעבור לחוג לייעוץ והתפתחות האדם באוניברסיטת חיפה לאחר לימוד מקבץ קורסים.

לקבלת עלון מודפס ניתן לפנות אל מוקד הפניות בטלפון: 09-7782222 או בדואר אלקטרוני infodesk@openu.ac.il או בתיבה קולית: 09-7780881

כמו כן, ניתן לקבל מידע במזכירות החוג בטלפון: 04-8249726

מידע על אפיק מעבר ניתן למצוא בקישור: http://www.openu.ac.il/afik

מעבר מאוניברסיטאות אחרות:

תלמידים מאוניברסיטאות אחרות המבקשים להשלים לימודיהם בחוג לייעוץ והתפתחות האדם יתקבלו כתלמידים מן המניין ויוכלו לקבל תואר ב"א בתנאים הבאים:

יעמדו בתנאי הקבלה הרגילים לחוג ו/או בתנאי קבלה אחרים אשר יקבעו על ידי ועדת ב"א.

ילמדו מכסה של 40 נקודות לפחות בחוג.

יתקבלו לשנה ב' אך ורק כאשר רמתם באנגלית היא מתקדמים 1 ומעלה.

לא ניתן ללמוד קורסים בדרג 3 לפני סיום בהצלחה של חובות אנגלית כשפה זרה.

קורסים חופפים

סטודנטים שלומדים את קורסי החובה הנלמדים בחוג, במסגרת חוג הלימודים השני שלהם, ילמדו קורסים אילו רק באחד מן החוגים.

להלן טבלה המרכזת קורסים חופפים שנלמדים בחוגים השונים. תלמידים שהחוג השני שלהם הינו אחד מהחוגים המצוינים בטבלה, ויהיו מעוניינים ללמוד את קורסי החובה בחוג השני, יבחרו במקומם שיעורי בחירה בחוג בהיקף הנקודות של הקורס/ים שמהם יהיו פטורים.

את קורסי הבחירה ניתן לבחור מתוך רשימת קורסי הבחירה שמפורטים בהמשך, ניתן להגיש בקשה כתובה למזכירות החוג ללמוד קורס נוסף אחד מחוג אחר בפקולטה לחינוך.

שם הקורס	החוג שני	מס' נקודות
מבוא לפסיכולוגיה	שירותי אנוש, פסיכולוגיה	3 נק'
סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א'	פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדע המדינה, שירותי אנוש, תקשורת	3 נק'
סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב'	פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדע המדינה, שירותי אנוש, תקשורת	3 נק'
שיטות מחקר איכותניות + תרגיל *	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה*, תקשורת	3 נק'

תלמידים שהחוג השני שלהם הוא פסיכולוגיה, הלומדים במסגרת החוג לפסיכולוגיה את הקורסים פסיכולוגיה קוגניטיבית, פסיכולוגיה חברתית ותיאוריות אישיות, מתבקשים לא להירשם לקורסים אלו כשיעורי בחירה בחוג לייעוץ והתפתחות האדם.

*הקורס שיטות מחקר איכותניות יוכר רק לתלמידים שילמדו במסגרת החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה את הקורסים: "יסודות מחקר חברתי" ו"שיטות מחקר איכותניות".

דרך הרוח

על כל תלמידי התואר הראשון המתחילים את לימודיהם בתשע"ו ללמוד 1-3 קורסים, בהיקף כולל של **6 נ"ז** במסגרת לימודי תכנית ההעשרה האוניברסיטאית "דרך הרוח". הרישום יתבצע תחת תוכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר וסיום הלימודים בתכנית הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

במסגרת החוג לייעוץ והתפתחות האדם על התלמיד ללמוד בין 2-4 נ"ז מתכנית דרך הרוח ויתרת הנקודות בחוג השני.

רשימת הקורסים ופרטים נוספים על התוכנית ניתן למצוא באתר:

http://who.haifa.ac.il/

לפרטים: גב' עדי וכסלר, מרכזת התכנית

טלפון: 04-8240124, דואר אלקטרוני: amoshkatel@univ.haifa.ac.il

תכנית הלימודים (פירוט לפי שנים מופיע בהמשך)

מבואות דיסציפלינאריים – חובה (12 נק')	
מבוא לפסיכולוגיה של החינוך+תרגיל	3 נק' (תרגול אחת לשבועיים)
מבוא לסוציולוגיה של החינוך+תרגיל	3 נק' (תרגול אחת לשבועיים)
מבוא לפילוסופיה של החינוך+תרגיל	3 נק' (תרגול אחת לשבועיים)
סוגיות ומחלוקות במערכת החינוך בישראל+תרגיל	3 נק' (תרגול אחת לשבועיים)
התפתחות האדם – חובה (14-12 נק')	
התפתחות הילד — גורמים, תהליכים, ותוצרים	4 נק'
התפתחות בהתבגרות	2 נק'
התפתחות בבגרות	2 נק'
פסיכופתולוגיה התפתחותית	2 נק'
התפתחות רגשית-חברתית בגיל הרך: התנסות חינוכית בשדה <u>או</u> דברים שרואים משם לא רואים מכאן: תצפיות בהקשרים התפתחותיים וחינוכיים	4 נק' 2 נק'
מתודולוגיה במחקר – חובה (13 נק')	
סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א'+תרגיל	3 נק' (תרגול אחת לשבועיים)
סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב'+תרגיל	3 נק' (תרגול אחת לשבועיים)
שיטות מחקר איכותניות+תרגיל	3 נק' (תרגול אחת לשבועיים)
התנסות מחקרית בהקשרים חינוכיים וקהילתיים	4 נק'
מקבץ חינוכי-פסיכולוגי – חובת בחירה (10 נק' לפחות במהלך התואר)	
ייעוץ חינוכי: היבטים תיאורטיים ויישומיים - קורס חובה	2 נק'
תיאוריות אישיות	2 נק'
פסיכולוגיה חברתית	2 נק'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	2 נק'
פסיכולוגיה חינוכית	2 נק'
התפתחות החשיבה ההומניסטית בחינוך: מבט פילוסופי	2 נק'
פסיכולוגיה חיובית	2 נק'
סמינריון – 4 נק' סמינריון לבחירה מתוך הרשימה המוצעת	

שיעורי בחירה

בהיקף משתנה בהתאם לחוג הלימודים השני 18- 4 נק'

חובה שנה א'

318.1000	מבוא לפסיכולוגיה של החינוך+תרגיל	3 נק' (תרגול אחת לשבועיים)
316.1002	מבוא לסוציולוגיה של החינוך+תרגיל	3 נק' (תרגול אחת לשבועיים)
313.1004	מבוא לפילוסופיה של החינוך+תרגיל	3 נק' (תרגול אחת לשבועיים)
313.1009	סוגיות ומחלוקות במערכת החינוך בישראל+תרגיל	3 נק' (תרגול אחת לשבועיים)
313.1003	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א'+תרגיל	3 נק'
318.1661	מיומנויות מחשב	0 נק'
318.1243	התפתחות הילד – גורמים, תהליכים ותוצר חלק א'	2 נק'
318.1246	התפתחות הילד – גורמים, תהליכים ותוצר חלק ב'	2 נק'
		19 נק'
313.1664	אוריינות אקדמית בעברית סדנה	0 נק'
313.1668	מצויינות באקדמיה סדנה	0 נק'

חובה שנה ב'

318.1011	ייעוץ חינוכי: היבטים תיאורטיים ויישומיים	2 נק'
313.2000	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב'+תרגיל	3 נק' (תרגול אחת לשבועיים)
316.2001	שיטות מחקר איכותניות+תרגיל	3 נק' (תרגול אחת לשבועיים)
318.2202	התנסות מחקרית בהקשרים חינוכיים וקהילתיים – חלק א'	2 נק'
318.2204	התנסות מחקרית בהקשרים חינוכיים וקהילתיים – חלק ב' (המשך ל־2202)	2 נק'
318.2245	התפתחות בהתבגרות	2 נק'
		14 נק'

חובה שנה ג'

318.3202	התפתחות בבגרות	2 נק'
318.3232*	התפתחות רגשית־חברתית בגיל הרך: התנסות חינוכית בשדה א'	2 נק'
318.3235*	התפתחות רגשית־חברתית בגיל הרך: התנסות חינוכית בשדה א' (המשך ל־3232)	2 נק'

או

318.3233**דברים שרואים משם לא רואים מכאן:

	תצפיות בהקשרים התפתחותיים וחינוכיים	2 נק'
318.3008	פסיכופתולוגיה התפתחותית	2 נק'
		8-6 נק'

* במסגרת הקורס התפתחות רגשית-חברתית בגיל הרך משובץ הסטודנט ליום פעילות במסגרת חינוכית (למשל גן ילדים).

** במסגרת הקורס דברים שרואים משם לא רואים מכאן — תצפיות בהקשרים התפתחותיים וחינוכיים, יידרש הסטודנט ל־4-5 תצפיות אשר יערכו במהלך הסמסטר בגן, בכיתה או בבית.

מקבץ חינוכי-פסיכולוגי – חובת בחירה בהיקף של 10 נק׳ לפחות במהלך התואר

318.2216	תיאוריות אישיות	2 נק׳
308.2005	פסיכולוגיה קוגנטיבית	2 נק׳
318.1203	פסיכולוגיה חברתית	2 נק׳
318.2011	פסיכולוגיה חינוכית	2 נק׳
318.1011	ייעוץ חינוכי: היבטים תיאורטיים ויישומיים (לא יינתן בתשע"ח)	2 נק׳
318.2718	ממכניזם לאורגניזם: הומניזם ופסיכולוגיה	2 נק׳
318.2025	פסיכולוגיה חיובית	2 נק׳
318.3003	העדות והנפש: תעתועי זיכרון לאורך טווח החיים	4 נק׳

סמינריונים – יש לבחור סמינריון אחד מתוך רשימה זו (ללימודים בשנה ג׳)

318.3007	עשייה וחשיבה בסביבות למידה	4 נק׳
318.3209	קשיים ביחסים בינאישיים	4 נק׳
318.3010	קונפליקטים מוסריים בטווח החיים	4 נק׳

קורסי בחירה מתוך החוג לשנה ב׳ וג׳ בלבד

318.2101	אינטלגנציה אנושית	2 נק׳
318.2020	מוח תודעה והתנהגות (קדם: 318.2019)	2 נק׳
318.2022	רוחניות, חוויות שיא והתפתחות מעבר למימוש עצמי	4 נק׳
318.2909	סביבות משחק ולמידה	2 נק׳
318.2719	ויסות לימודי	2 נק׳
318.2205	התנסות במחקר (התקשרות עם מרצה מהחוג וסיוע במחקר תחת הדרכה) היקף שעות הסיוע במחקר הינו 42 שש"ס	2 נק׳
318.2206	התנסות במחקר (התקשרות עם מרצה מהחוג וסיוע במחקר תחת הדרכה) היקף שעות הסיוע במחקר הינו 84 שש"ס	4 נק׳
318.2019	הבסיס הביולוגי של התפתחות האדם	2 נק׳
318.2025	פסיכולוגיה חיובית: יישומים לחינוך וייעוץ	2 נק׳
318.2718	ממכניזם לאורגניזם הומניזם ופסיכולוגיה	2 נק׳

318.2919	יחסי גומלין בין המשפחה וביה"ס	2 נק'

קורסי בחירה מחוגים בפקולטה לחינוך (על בסיס מקום פנוי ובאישור החוג)

החוג לחינוך מיוחד

319.2502	פיגור שכלי	2 נק'
319.2503	אוטיזם	2 נק'
319.1008	מבוא לחינוך מיוחד	4 נק'

החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך

316.2038	פנימיות חינוכית וטיפולית	2 נק'
316.2040	תרבות, ארגונים ורגשות	2 נק'
316.2043	מדיניות ופוליטיקה בחינוך השוואתי	2 נק'
316.2015	נוער במצוקה	2 נק'

החוג ללקויות למידה

308.2004	אספקטים נוירו פסיכולוגיים של הלמידה	4 נק'
308.2008	מבוא למח וקוגניציה	2 נק'

תעודת הוראה בפסיכולוגיה

ראש התכנית: **ד"ר אדר בן־אליהו**

בחוג לייעוץ והתפתחות האדם מתקיימים לימודים לקראת קבלת תעודת הוראה בפסיכולוגיה בשני מסלולי לימודים*:

1. **מסלול דו־שנתי****
2. **מסלול חד־שנתי**

*פתיחת המסלולים מותנית במספר מינימאלי של נרשמים.

מטרת התכנית הינה להכשיר בעלי תואר ראשון בפסיכולוגיה, ייעוץ והתפתחות האדם, מדעי ההתנהגות ובעלי תואר שני בייעוץ חינוכי להוראת הפסיכולוגיה בבית הספר התיכון.

תנאי קבלה

1. יתקבלו תלמידים בעלי תואר ב"א בחוג לפסיכולוגיה, ייעוץ והתפתחות האדם ומדעי ההתנהגות בציון גמר של 80 לפחות.
2. קבלת התלמידים לתכנית, תיעשה על סמך ממוצע ציונים, קורות חיים, המלצות וראיון קבלה. רק חלק מן המועמדים יוזמנו לראיון.

** תלמידי החוג לייעוץ והתפתחות האדם ותלמידי החוג לפסיכולוגיה הלומדים בשנת הלימודים האחרונה לתואר הראשון יכולים להגיש מועמדות למסלול הדו־שנתי בלבד.

מבנה הלימודים

במהלך הלימודים ילמד הסטודנט 12 נק' חובה, 8 נק' שיעורי בחירה ושיעורי השלמות בהתאם ללימודי התואר הראשון (כפי שתקבע ועדת הקבלה), והתנסות מעשית בהיקף של 16 נק'. סך הכל יש ללמוד 36 נקודות בתעודת ההוראה.

קורסי השלמה:***

פסיכולוגיה התפתחותית או התפתחות הילד

התפתחות בהתבגרות

פסיכולוגיה קוגניטיבית

פסיכולוגיה חברתית

תיאוריות אישיות

*** ייתכנו קורסי השלמה נוספים בהתאם לשיקול ראש התוכנית.

— ניתן לקבל פטור על בסיס של לימודים קודמים באישור ראש התוכנית (יש להגיש סילבוסים מפורטים).

הציון הנדרש בקורסים אלה הוא לא פחות מ־80 בכל קורס.

תוכנית לימודים

שיעורי חובה

318.2700	תרגיל דידקטי בפסיכולוגיה — חלק א'	2 נק'
318.2701	תרגיל דידקטי בפסיכולוגיה — ב' (המשך ל־2700)	2 נק'
318.2703	התנסות מעשית חלק א'	4 נק'
318.2705	התנסות מעשית חלק ב' (המשך ל־2703)	4 נק'
318.2704	פיתוח כישורי הוראה	2 נק'
318.3700	סמינר דידקטי בפסיכולוגיה — חלק א'	2 נק'
318.3701	סמינר דידקטי בפסיכולוגיה — חלק ב' (המשך ל־3700)	2 נק'
318.2707	התנסות מעשית — חלק א'	4 נק'
318.2708	התנסות מעשית — חלק ב' (המשך ל־2707)	4 נק'
318.2711	ויסות אקלים כיתה	2 נק'

**במסלול הדו־שנתי יש ללמוד את קורסי הדידקטיקה בשנה א', במקביל ליום אימונים אחד בביה"ס. בשנה ב' ישובץ הסטודנט ליום אימונים נוסף.

תנאי מעבר וסיום לימודים

תלמיד יסיים לימודיו ויקבל תעודת הוראה לאחר שעמד בתנאים הבאים:

1. ציון של 80 לפחות בדידקטיקה ובאימונים בהוראה.
2. בכל אחד מהקורסים האחרים ציון של 75 לפחות.
3. ממוצע משוקלל בסיום תעודת ההוראה של 80 לפחות.

4. התאמה להוראה על סמך חוות דעת המבוססת על מעקב שוטף של מוריו ומדריכיו.
5. תעודת ההוראה תוענק לאחר סיום הב"א.

מידע לגבי רישיון הוראה (סטאז')

קבלת רישיון הוראה מותנית בשנה של סטאז' לאחר סיום לימודי תעודת ההוראה (על פי דרישת משרד החינוך בכל הדיסציפלינות).

הנחיות ופרטים ניתן לקבל במחלקה ללימודי המשך בפקולטה לחינוך,

בטלפונים: 04-8240208/04-8240868

אתר ההתמחות בהוראה:

http://www.edu.haifa.ac.il/index.php/he/center-to-specialize-in-teaching/class-9-employee-senior-tutor

הפסקת לימודים

החוג רשאי להפסיק לימודיו של תלמיד אשר (במהלך הלימודים ו/או האימונים) נמצא בלתי מתאים להוראה. התנהגות בלתי הולמת מורה, גרירת לימודים, והתנהלות בלתי סדירה אף הם מהווים סיבה להפסקת לימודים.

חופשת לידה (מתוך נוהל התאמות לימודיות עקב טיפול פוריות, הריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה)

היעדרות משיעורים:

סטודנטית זכאית להיעדר בשל אירוע מזכה עד 30% מהשיעורים במקצוע שחלה בו חובת נוכחות; פרט לסטודנטית לאחר לידה, תהיה זכאית להיעדר שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים, לפי הגבוה. שיעור היעדרות מאושר זה יהיה חופף לשיעור היעדרות מאושר מטעמים אחרים, היינו סך כל ההיעדרויות המזכות, מכל סיבה, לא יעלה על 30%; פרט לסטודנטית לאחר לידה, סך ההיעדרויות המזכות יעמדו על שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים, לפי הגבוה.

הכשרה מעשית:

סטודנטית שנעדרה בשל אירוע מזכה מהכשרה מעשית, כהגדרתה בסעיף 3.4 לעיל, תוכל להשלים את שהחסירה במועד מאוחר יותר, בתיאום עם החוג בכפוף לאמור להלן.

ככל שניתן, תשלים הסטודנטית את שהחסירה כבר באותו סמסטר, בהכשרה מעשית מקבילה (קרי, תוכן לימודי זהה, הנערך לקבוצה אחרת של סטודנטים, או במועדים אחרים).

ככל שלא קיימת הכשרה מעשית מקבילה זמינה או לא קיימת בכלל, יבחן החוג, האם קיימת הכשרה מעשית דומה (קרי, הכשרה מעשית בעלת תוכן לימודי שאינו זהה, אך קרוב דיו בכדי לענות, לדעת המרצה האחראי, למטרות האקדמיות של ההכשרה) והסטודנטית תשלים את ההכשרה המעשית כבר באותו סמסטר או במועד אחר שייקבע ע"י החוג.

שיעורי בחירה (על בסיס מקום פנוי ובאישור החוג)

יש לקחת שיעור אחד לפחות מכל מקבץ.

מקבץ 1: למידה הוראה וחינוך

316.2002	מערכת החינוך בישראל	2 נק'
313.4056	במחשבה תחילה: עיונים פילוסופיים בחינוך	2 נק'
313.3167	פילוסופיה דיאלוגית עם ילדים	4 נק'
318.2721	תרגול מדיטטיבי בחינוך	2 נק'
318.2909	סביבות משחק ולמידה	2 נק'
318.2718	ממכניזם לאורגניזם: הומניזם ופסיכולוגיה	2 נק'

מקבץ 2: היבטים ותהליכים פסיכולוגיים וחברתיים־חינוכיים

316.2038	פנימיות חינוכיות וטיפוליות	2 נק'
318.2911	מתבגרים באינטרנט (לא יינתן בתשע"ח)	2 נק'
318.2719	ויסות לימודי	2 נק'
318.2722	טיפוח סביבה מיטיבה ואיכפתית	4 נק'
316.2015	נוער במצוקה	2 נק'
318.2101	אינטיליגנציה אנושית	2 נק'

נהלים הקשורים לאימונים בהוראה בתעודת הוראה בפסיכולוגיה

1. האימונים בבית הספר הם חלק מהותי ובלתי נפרד מתכנית הלימודים לתעודת הוראה ומהווים נדבך מרכזי והכרחי בתכנית הלימוד כולה.
2. האימונים בהוראה הינם חובה לכל הסטודנטים הלומדים לתעודת הוראה.
   משך האימונים נקבע בהתאם למסלול הלימודים הנבחר: תלמידי מסלול חד שנתי יתאמנו יומיים בשבוע במהלך שנה אחת, תלמידי מסלול דו־שנתי יתאמנו יום אחד בשבוע במשך שנתיים.
3. שנת האימונים בהוראה מתחילה עם פתיחת שנת הלימודים האקדמית ומסתיימת בסוף שנת הלימודים במערכת החינוך.
4. האימונים בהוראה מתקיימים בהתאם לימי הלימוד במערכת החינוך ובהתאם ליום האימונים בו ייקבע השיבוץ של הסטודנט בבית הספר.
5. משך יום האימונים בהוראה הינו 4-5 שעות (בהתאם לשיבוץ בבית הספר). האימונים

בהוראה מתקיימים בבתי ספר במחוזות חיפה צפון ומרכז. השיבוץ הינו על פי שיקולי החוג ולא על בסיס קירבה גיאוגרפית לאזור מגוריהם של הסטודנטים.

ז. האימונים בהוראה יתקיימו במקביל לקורס הדידקטיקה. סטודנט שהאימונים בהוראה שלו יופסקו (או שיפסיקם מיוזמתו), לא יוכל להמשיך גם לימודי הדידקטיקה בשנה זו.

ח. על סטודנט שלא יסיים חובותיו באימונים בהוראה להירשם מחדש לאימונים בהוראה במתכונת שנתית והוא יחויב בתשלום. בו זמנית עליו לשוב וללמוד במתכונת שנתית את הדידקטיקה בהוראת המקצוע.

ט. פטור מאימונים בהוראה (שנה אחת בלבד) יינתן לסטודנטים שעבדו כמורים 7 שנים לפחות(בהיקף של לפחות חצי משרה) בהוראת הדיסציפלינה בה התמחו, בכתות ז'-י"ב במסגרת משרד החינוך. את הבקשה, בצרוף מסמכים מאגף כוח אדם במשרד החינוך, יש להגיש בכתב למרכזת האימונים בהוראה.

י. השיבוץ לבית הספר יקבע ע"י מרכזת האימונים בהוראה, ובתיאום עם הסטודנט ובית הספר בו ישובץ הסטודנט.

יא. הסטודנטים <u>לא</u> ישובצו לאימונים בהוראה בבתי הספר בהם הם מועסקים כמורים או כממלאי מקום מורים. במידה והסטודנט עובד בבית ספר עליו לדווח על כך. אם במהלך הלימודים החל הסטודנט לעבוד בבי"ס עליו לדווח למרכזת האימונים על מנת שישונה שיבוצו באימונים בהוראה.

יב. הציון הנדרש באימונים בהוראה הינו 80.

יג. חובותיו ומטלותיו של הסטודנט מפורטים בחוברת אשר תימסר עם פתיחת שנת האימונים. הסטודנט מחויב לעמוד בכל הנדרש עפ"י חוברת זו.

לימודים לתואר שני (מ״א)

יו״ר ועדת מ״א: **פרופ׳ רות לין**

מטרות ומבנה

הלימודים מתקיימים בתוכניות הלימוד הבאות:

א. המגמה לייעוץ חינוכי

א.1 המגמה לייעוץ חינוכי – התמחות בגיל הרך

א.2 תוכנית ייעודית בייעוץ חינוכי למגזר החרדי במכללת מבח״ר, בני ברק

ב. המגמה לטיפול באמנויות־ביבליותרפיה

ג. המגמה לחינוך והתפתחות האדם

ד. המגמה להנחיית קבוצות

ה. התכנית הרב־תחומית בחינוך והתפתחות בגיל הרך

תנאי קבלה

א. 1. תואר ראשון בחוג לייעוץ והתפתחות האדם, פסיכולוגיה, חינוך ומדעי ההתנהגות (ציון מינימאלי מפורט בסעיף תנאי קבלה של כל מגמה).

2. תישקל גם קבלתם של בעלי תואר ראשון מחוגים אחרים.

3. תלמידים שיסיימו את לימודיהם בשנה״ל הנוכחית יצרפו גיליון ציונים, אישור רשמי לממוצע הציונים (סופי או זמני), וכן אישור לגבי יתרת חובותיהם לתואר הראשון.

4. בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, יידרשו להיבחן בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע״י האוניברסיטה כתנאי לקבלתם ללימודים.

5. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו״ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

ב. ציון של 75 לפחות במבחן הכניסה החוגי באנגלית. למעט המגמה לחינוך והתפתחות האדם בה נדרש ציון של 80 לפחות.

(ראה בנוסף תנאי קבלה ייחודיים למגמות)

בחוג לייעוץ והתפתחות האדם מספר המקומות מוגבל ולכן בפועל יתכן שנקודות החתך לקבלה תהיינה גבוהות מן המפורט בתנאי הקבלה של כל מגמה. אין כל התחייבות לקבל את המועמד/ת למגמה או למסלול המועדף שביקש, גם אם מילא את כל תנאי המינימום הנדרשים.

לימודי השלמה בחוג ובמגמות השונות במסגרת לימודי התואר

1. לבעלי תואר ראשון בחינוך שסיימו לימודיהם בתחומי לימוד שאינם תואמים למגמה המבוקשת, וכן לתלמידים שאינם בעלי תואר ראשון בחינוך, ייקבעו לימודי השלמה. סטודנטים יידרשו לסיים את לימודי ההשלמה במהלך שנה א' ללימודיהם בציון 80 בכל קורס. פטור מלימודי השלמה יינתן רק על בסיס מסמכים רלוונטיים ממוסד אקדמי מוכר. המסמכים הנדרשים (לכל קורס בנפרד) יכללו: סילבוס, ציון משוקלל (80 לפחות), פרטים על היקף הקורס, נקודות זכאות, שם ותואר המרצה. יש להמציא מסמכים אלה בעת הרישום. פטורים מלימודי השלמה על סמך המסמכים יידונו עד תום השבוע הראשון ללימודים. לא ידונו בקשות לפטורים לאחר מועד זה.
2. תלמידים שלא למדו סטטיסטיקה ו/או שיטות מחקר, במסגרת לימודי תואר ראשון, יחוייבו בשנת לימודיהם הראשונה לתואר מ"א, בקורסי השלמה כלהלן:

   השלמות בשיטות מחקר.

   השלמות במחקר כמותי וסטטיסטיקה.
3. תלמידים שאינם בעלי תואר ראשון בחינוך יחוייבו בקורס השלמה בנושא מערכת החינוך בישראל. קורס זה לא ייחשב במניין השעות לתואר.
4. במידה והיקף ההשלמות הינו עד 16 שש"ס, ניתן לשקול קבלה של המועמד ללימודי המ"א, במעמד של תלמיד על תנאי.

לימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני

סעיף 8.12 בתקנון לימודי תואר שני בשנתון זה או באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים http://research.haifa.ac.il

מסלולי לימוד בחוג לייעוץ והתפתחות האדם

במסגרת התואר השני בחוג לחינוך קיימים המסלולים הבאים: מסלול א', מסלול ב', מסלול אישי ומסלול ישיר לדוקטורט.

מסלול א' (כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה)

מסלול זה כולל לימוד בקורסים שונים והגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה). במסגרת מסלול זה יש ללמוד קורסים בהיקף של 32 שעות שבועיות סמסטריאליות (שש"ס) במשך ארבעה סמסטרים במגמה לטיפול באומנויות-ביבליותרפיה, במגמה לחינוך והתפתחות האדם, בתכנית הרב־תחומית בחינוך והתפתחות בגיל הרך ובמגמה להנחיית קבוצות. במגמה לייעוץ חינוכי יש ללמוד קורסים בהיקף של 48 שש"ס במשך חמישה סמסטרים. שנה נוספת במסלול זה מיועדת לכתיבת התיזה. המסיימים במסלול א' זכאים להמשיך לתואר שלישי בכפוף להישגים בלימודי המ"א. הקבלה למסלול א' תלויה בהחלטה של ועדת הקבלה. רישום והמשך לימודים במסלול א' מחייב: ציון של 80 לפחות בקורס המתודולוגיה והסטטיסטיקה החוגי, ציון 80 לפחות בשיעורי החובה של המגמה, ציון של 85 לפחות בעבודות סמינריוניות והתקשרות עם מנחה (מתוך מרצי החוג) המורשה להנחות עבודת גמר מחקרית, גיבוש משותף של נושא, והגשת הצעת מחקר הכוללת את רציונאל המחקר, חדשנותו, המסגרת התיאורטית והמתודולוגית אשר יוגש לועדה לאחר אישור המנחה.

הנחיות לכתיבת הצעת התיזה וכתיבת עבודת הגמר (תיזה) מופיעות באתר החוג ניתן לקבלן גם במזכירות החוג

מסלול ב'

מסלול זה כולל לימוד בקורסים שונים ועמידה בבחינה מסכמת או כתיבת פרויקט גמר. במסגרת מסלול זה יש ללמוד קורסים בהיקף של 36 שש"ס במשך ארבעה סמסטרים במגמה לטיפול באמנויות-ביבליותרפיה קורסים בהיקף של 40 שש"ס במשך ארבעה סמסטרים במגמה לחינוך והתפתחות האדם, בתכנית הרב־תחומית בחינוך והתפתחות בגיל הרך ובמגמה להנחיית קבוצות. במגמה לייעוץ חינוכי יש ללמוד קורסים בהיקף של 56 שש"ס במשך חמישה סמסטרים.

סיום במסלול ב' אינו מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי.

מסלול אישי (כולל כתיבת תיזה)

מטרתו של המסלול היא לאפשר לתלמיד ללמוד תחום מרכזי אחד, שבו הוא מעוניין להתמחות, ושאיננו חופף או מוגבל לתכנית לימודים של מגמה מסוימת בחוג. במסלול זה התלמיד מחוייב במכסת שעות לימוד כמו במסלול א' (32-48 שש"ס) ובכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה). תכנית הלימודים תיבנה על ידי מנחה עבודת הגמר ותקבל את אישור יו"ר הועדה החוגית לתואר שני של החוג לייעוץ והתפתחות האדם והדיקן ללימודים מתקדמים. לצורך זה על המועמד להתקשר עם מנחה מטעם החוג שינחה וילווה תכנית אישית זו.

תנאי הקבלה למסלול האישי: ממוצע של 90 לפחות בלימודי התואר הראשון, ציון עובר בבחינת הכניסה באנגלית והסכמת מנחה/מלווה להנחות את התלמיד. בתעודת המוסמך תצוין התמחותו הספציפית של התלמיד בתכנית לימודיו. פרטים נוספים בפרק "הרשות ללמודים מתקדמים" בשנתון זה.

מסלול מואץ למ"א

מסלול זה מיועד למספר מצומצם של תלמידים מצטיינים אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' (בתואר ראשון), ממוצע של 90 ומעלה. תלמיד שיתקבל למסלול זה יוכל ללמוד בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון שלושה קורסים מלימודי התואר השני (ולא יותר מ־12 שש"ס). במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים למ"א. במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון חייב התלמיד לסיים את חובות השמיעה של התואר הראשון ולכתוב עבודה סמינריונית אחת בה ישיג ציון של 90 לפחות.

התלמיד יתקבל ללימודי המ"א בשנה ד' ללימודיו במעמד של תלמיד על תנאי. על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של התואר השני כתנאי להמשך לימודי התואר השני בסמסטר ב'. במהלך שנה ד' ישלים הסטודנט את מכסת הקורסים הנדרשת ע"י החוג.

המעוניינים ללמוד במסלול זה יפנו למזכירות החוג עד 1.4.2018 ויוזמנו לראיון אישי. משך הלימודים במסלול זה לתואר ראשון ושני יחד הוא חמש שנים במסלול א' לכותבי תיזה (עבודת גמר מחקרית) וארבע שנים לתלמידים במסלול ב' (ללא תיזה).

מסלול ישיר לדוקטורט

קיימת אפשרות ללימודים לדוקטורט ישירות אחרי לימודי תואר ראשון או בסיום שנה ראשונה של לימודי המ"א בכפוף לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים (ראה הנחיות בתקנון הרשות ללימודים מתקדמים).

מהלך הלימודים

על התלמידים במסלול א', מסלול ב' ומסלול אישי לסיים את כל חובות השמיעה והגשת העבודות במשך שנתיים. תלמידי מסלול א' ומסלול אישי יוכלו להירשם לשנה נוספת, במסגרתה יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תיזה) ויגישו אותה לשיפוט. גם תלמידי המגמה לייעוץ חינוכי אמורים להגיש את עבודת הגמר לשיפוט בתום שלוש שנים (6 סמסטרים). לוח זמנים זה הוא מחייב, ולכן על המועמדים להיערך בהתאם מבחינת שאר האילוצים שלהם. יש לחדש את הרישום ללימודים כל שנה, גם בזמן הכתיבה של עבודת הגמר.

תכנית הלימודים המחייבת היא התכנית המתפרסמת בשנתון המתייחס לשנת הלימודים בה החל הסטודנט את לימודיו. עם זאת, ייתכנו שינויים במבנה תכנית הלימודים. אם במהלך הלימודים אושר מעבר למסלול אחר או למגמה שונה, החובות החלים על התלמיד הם בהתאם לשנתון של השנה בה אושר המעבר.

קורסים שנתיים

כל הקורסים הניתנים בשני חלקים (חלק א' וחלק ב') הינם למעשה קורס אחד שנתי, שהציון הסופי בו יינתן בסוף שנה"ל (על הסטודנט להירשם לכל חלק בנפרד; אין אפשרות ללמוד חלק אחד בלבד).

לימודים מתודולוגיים חוגיים

תלמידי המ"א בחוג לייעוץ והתפתחות האדם חייבים להשתתף בקורס "מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א" וקורס במחקר איכותני.

עבודות סמינריוניות

- התלמידים בכל המסלולים חייבים להגיש 2 עבודות סמינריוניות במסגרת קורסי המגמה.
- ניתן להגיש עבודה סמינריונית אך ורק בקורס שמוגדר כסמינריון.
- אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות אצל אותו מרצה.
- לעבודה משותפת (של יותר מסטודנט אחד) נדרש אישור המרצה.
- השתתפות בסמינריון לשם הגשת רפרט בלבד מותנית באישור המרצה.
- תלמידים אשר למדו בסמסטר א' רשאים להגיש עבודה סמינריונית עד סוף סמסטר ב'; אלו שלמדו בסמסטר ב' רשאים להגיש את העבודה עד תחילת שנת הלימודים העוקבת ותלמידים אשר למדו בסמסטר קיץ רשאים להגיש את העבודה עד סוף סמסטר א' של

שנת הלימודים העוקבת. מרצה רשאי לדרוש שהעבודה תוגש במהלך הקורס. תלמיד שהותר לו להגיש עבודה סמינריונית מעבר למועד המקובל אחראי לכך שעבודתו תוגש למרצה. (אם ישהה המרצה בחו"ל, ידאג התלמיד לשלוח אליו את העבודה על פי הנחיות המרצה).

- לפני הגשת העבודה, על התלמיד לדאוג לרישום תאריך הגשת העבודה ופרטיה במזכירות החוג ולחתום על טופס הנמצא באתר החוג.
- על התלמיד לוודא שעותק מהעבודה הסמינריונית שהוגשה יישאר בידיו.

נוהל כתיבת עבודת גמר מחקרית במסלול א'

את ההצעה לעבודת הגמר המחקרית יש להגיש למזכירות ועדת מ"א לכל המאוחר עד תום הסמסטר השלישי ללימודים (כולל חופשת סמסטר). עבודת הגמר תונחה על־ידי אחד ממרצי החוג לייעוץ והתפתחות האדם המורשים להנחות עבודות גמר (תיזה) או מרצה המאושר להנחיה מהפקולטה לחינוך. רשימת המרצים המורשים להנחות מפורסמת באתר החוג. ניתן לצרף מנחה שני מתוך החוג לייעוץ והתפתחות האדם או מחוצה לו באישור יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים. את עבודת הגמר המחקרית יש לסיים לכל המאוחר תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודי המ"א, אלא אם כן אושרה לתלמיד הארכה.

על פי החלטת הסנאט, כל הסטודנטים לתיזה ולדוקטורט חייבים לקבל אישור וועדת אתיקה למחקר בבני אדם.

לוח הזמנים להגשות: מיד לאחר אישור הצעת המחקר.

כדי להגיש בקשה זו יש לפעול לפי ההנחיות באתר הפקולטה (תחת מחקר וחברי סגל – וועדת אתיקה) haifa.ac.il/index.php/he/research/ethics-committee.

בין השאר, יש לעבור קורס אתיקה אינטרנטי, בהתאם להוראות באתר, ולהציג אישור על מעבר הקורס. מנחי ההצעה חייבים להצטרף לפנייה זו, ולהציג גם הם אישורי קורס (תוקפו של אישור קורס הוא לארבע שנים). פרטים באתר.

סטודנטים שיתחילו באיסוף נתונים מבני אדם (תלמידים, מורים, הורים, אחרים) לפני קבלת אישור, לא יוכלו לפנות לוועדת האתיקה כדי לקבל אישור בדיעבד, ועלולים לאבד את זכאותם לתואר.

סטודנטים שיעשו שינויים בשיטת המחקר שלהם לאחר אישור ההצעה (בשונה מהשיטה והכלים שאושרו על ידי וועדת אתיקה) חייבים להגיש בקשה לאישור השינויים, אחרת האישור שקיבלו יאבד את תוקפו.

הערה: אישור ועדת האתיקה אינו פוטר מקבלת אישור מטעם המערכת בה יתבצע המחקר (למשל למדען הראשי של משרד החינוך בעניין מחקרים בבתי הספר).

לשאלות ולסיוע במידת הצורך ניתן לפנות למרכזת הוועדה, גב' אורטל האס ohaas@univ.haifa.ac.il

נוהל בחינה/פרויקט גמר במסלול ב'

רשאים להבחן בבחינת הגמר אך ורק תלמידים שהשלימו את כל חובות השמיעה כולל הגשת כל העבודות. הבחינה תתקיים בחודש נובמבר, לאחר סיום כל החובות לתואר. לגבי כל מגמה, ישנם נהלים והנחיות נוספות לבחינת הגמר או לפרוייקט הגמר.

שקלול הציון הסופי

הרכב ואופן שקלול הציון הסופי מפורסם בכל אחת מהמגמות על פי נוהלי המגמה.

חופשת לידה (מתוך נוהל התאמות לימודיות עקב טיפול פוריות, הריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה)

היעדרות משיעורים

סטודנטית זכאית להיעדר בשל אירוע מזכה עד 30% מהשיעורים במקצוע שחלה בו חובת נוכחות; פרט לסטודנטית לאחר לידה, תהיה זכאית להיעדר שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים, לפי הגבוה.

שיעור היעדרות מאושר זה יהיה חופף לשיעור היעדרות מאושר מטעמים אחרים, היינו סך כל ההיעדרויות המזכות, מכל סיבה, לא יעלה על 30%; לגבי סטודנטית לאחר לידה, סך ההיעדרויות המזכות יעמדו על שישה שבועות או 30% מכלל השיעורים, לפי הגבוה. יש חשיבות לתיאום מול מרצה הקורס, שכן לא בכל המקרים הדבר אפשרי.

הכשרה מעשית

סטודנטית שנעדרה בשל אירוע מזכה מהכשרה מעשית, כהגדרתה בסעיף 3.4 לעיל, תוכל להשלים את שהחסירה במועד מאוחר יותר, בתיאום עם החוג בכפוף לאמור להלן.

ככל שניתן, תשלים הסטודנטית את שהחסירה כבר באותו סמסטר, בהכשרה מעשית מקבילה (קרי, תוכן לימודי זהה, הנערך לקבוצה אחרת של סטודנטים, או במועדים אחרים).

במקרים בהם לא קיימת הכשרה מעשית מקבילה זמינה, יבחן החוג, האם קיימת הכשרה מעשית דומה (קרי, הכשרה מעשית בעלת תוכן לימודי שאינו זהה, אך קרוב דיו בכדי לענות, לדעת המרצה האחראי, למטרות האקדמיות של ההכשרה) והסטודנטית תשלים את ההכשרה המעשית כבר באותו סמסטר או במועד אחר שייקבע ע"י החוג. במידה והדבר לא אפשרי, הסטודנטית תצטרך להשלים את לימודיה בשנה העוקבת.

הפסקת לימודים

החוג רשאי להפסיק לימודים לתלמיד אשר במהלך הלימודים או הפרקטיקום (במגמות בהן מתקיים פרקטיקום (ייעוץ חינוכי , טיפול באמנויות-ביבליותרפיה והנחיית קבוצות) נמצא בלתי מתאים. התנהגות בלתי הולמת איש חינוך וטיפול והתנהלות לא סדירה מהווים אף הם סיבה להפסקת לימודים.

א. המגמה לייעוץ חינוכי (אפשרות להתמחות בגיל הרך)

ראש המגמה: **ד"ר מיה בניש־וייסמן**

מטרת המגמה לייעוץ חינוכי היא העמקת היסודות העיוניים של הייעוץ, הרחבה באוריינטציה המערכתית בגישות קבוצתיות ופרטניות, הבנה של סוגיות במחקר היישומי, הכנה לתפקידי ריכוז והנחייה, והתייחסות ביקורתית לעבודת הייעוץ. המגמה מיועדת לסטודנטים ולסטודנטיות המעוניינים לעסוק בסיוע לילדים ונוער בתהליכי הגדילה וההתפתחות הנורמטיביים, כמו גם לסייע לתלמידים עם קשיי הסתגלות ולתלמידים המתמודדים עם מצבי משבר/לחץ ובבעיות שונות בתהליך הצמיחה האישי.

התכנית כוללת קורסים בתחומים הבאים: ייעוץ פרטני, ייעוץ להורים, ייעוץ קבוצתי, ייעוץ מערכתי.

משך הלימודים לתואר שני במגמה לייעוץ הוא 5 סמסטרים (שנתיים קלנדריות או שנתיים וחצי). במגמה שני מסלולים, מסלול א' עם דגש מחקרי ומסלול ב' עם דגש יישומי. במסלול הלימודים עם דגש מחקרי (הכולל כתיבת עבודת גמר מחקרית), תכנית הלימודים כוללת גם קורסים המכוונים לטיפוח היכולת המחקרית. במסגרת זו התלמיד יכיר כלי מחקר ושיטות מחקר תוך הדגשת ההשלכות והמשמעויות שלהם לייעוץ. היקף הלימודים במסגרת מסלול זה הוא 48 שש"ס.

המסלול עם דגש יישומי (ללא עבודת גמר מחקרית) כולל כתיבת עבודה מסכמת (פרוייקט). הפרויקט כולל ביצוע תכנית התערבות ייעוצית בשדה והערכתה. היקף הלימודים במסגרת מסלול זה הוא 56 שש"ס.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים):

1. ממוצע משוקלל של 85 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד בתואר הראשון.
2. ציון של 75 לפחות במבחן הכניסה של החוג באנגלית.
3. ראיון קבוצתי ו/או אישי אליו יוזמנו חלק מהמועמדים.

דרישות להגשת מועמדות

1. שתי המלצות, אחת על הכישורים האקדמיים ואחת על הכישורים המקצועיים והאישיים.
2. טופס קורות חיים (נספח 6 ב').
3. טופס פרטים אישיים (נספח 6 א').

בשל מספר המקומות המוגבל יתקבלו המועמדים המתאימים ביותר.

לימודי השלמה

סדנא על מערכת החינוך בישראל	0 נק'
פסיכולוגיה אבנורמלית או פסיכופתלוגיה התפתחותית	2 נק'
תיאוריות אישיות	2 נק'
התפתחות בילדות	2 נק'
התפתחות בהתבגרות	2 נק'

נדרש ציון של 80 לפחות בכל קורס

הערה: משרד החינוך מאפשר עיסוק בייעוץ בבית הספר לבעלי תואר שני בייעוץ שיש להם תעודת הוראה. ניתן ללמוד במסגרת החוג לייעוץ והתפתחות האדם תעודת הוראה בפסיכולוגיה במקביל ללימודי התואר השני.

כל תלמיד במגמה חייב לפנות יום אחד בשבוע במשך שנתיים לצורך עבודה מעשית בבית־הספר (בנוסף ללימודים באוניברסיטה). העבודה המעשית חופפת ללוח הזמנים של מערכת החינוך בבתי הספר.

תוכנית לימודי המגמה במ"א

<table>
<tr><th></th><th>מסלול עם תיזה</th><th>מסלול ללא תיזה</th></tr>
<tr><td rowspan="8">שנה א' חובה</td><td colspan="2">מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל (4 שש"ס)</td></tr>
<tr><td colspan="2">מחקר איכותני (2 שש"ס)</td></tr>
<tr><td colspan="2">פרקטיקום א' (4 שש"ס)</td></tr>
<tr><td colspan="2">ייעוץ פרטני למתקדמים (2 שש"ס)</td></tr>
<tr><td colspan="2">ייעוץ חינוכי במאה ה־21 (2 שש"ס)</td></tr>
<tr><td colspan="2">הנחיית קבוצות (4 שש"ס)</td></tr>
<tr><td>תכנון וכתיבת הצעות מחקר (2 שש"ס)</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="4">שנה ב' חובה</td><td colspan="2">פרקטיקום ב' (4 שש"ס)</td></tr>
<tr><td></td><td>התערבות ייעוצית בשדה (4 שש"ס)</td></tr>
<tr><td colspan="2">ייעוץ קצר מועד (4 שש"ס)</td></tr>
<tr><td colspan="2">תפקידו הדינאמי של היועץ החינוכי מהפרספקטיבה הארגונית (4 שש"ס)</td></tr>
<tr><td>שנה ג' חובה</td><td>סמינר תזה (לא לשקלול)</td><td>סמסטר א': הדרכה על פרוייקט גמר (לא לשקלול)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">שיעורי בחירה לאורך התואר</td><td>8 שעות שיעורי בחירה באוריינטציה קלינית</td><td>10 שעות שיעורי בחירה באוריינטציה קלינית</td></tr>
<tr><td>8 שעות שיעורי בחירה וסמינריונים</td><td>12 שעות שיעורי בחירה וסמינריונים</td></tr>
<tr><td>סה"כ שש"ס</td><td>48 שש"ס</td><td>56 שש"ס</td></tr>
</table>

רשימת שיעורי חובה

שנה א'

318.4000	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	שו"ת	4 שש"ס
318.4640	מחקר איכותני	שו"ת	2 שש"ס
318.4203	פרקטיקום א* – חלק א'	עבודה מעשית	2 שש"ס
318.4206	פרקטיקום א* – חלק ב' (קורס המשך ל־4203)	עבודה מעשית	2 שש"ס
318.4242	ייעוץ פרטני למתקדמים	שיעור	2 שש"ס
318.4208	הדרכות בייעוץ (לא לשקלול)	הדרכה	2 שש"ס
318.4232	תכנון וכתיבת הצעות מחקר (למסלול עם תיזה בלבד)	שיעור	2 שש"ס
318.4214	הנחיית קבוצות לייעוץ א'	שיעור	2 שש"ס
318.4218	הנחיית קבוצות לייעוץ ב'	שיעור	2 שש"ס
318.4237	ייעוץ חינוכי במאה ה־21	שיעור	2 שש"ס

שנה ב'

318.4205	פרקטיקום ב* – חלק א'	עבודה מעשית	2 שש"ס
318.4207	פרקטיקום ב* – חלק ב' (קורס המשך ל־4205)	עבודה מעשית	2 שש"ס
318.4233	ייעוץ קצר מועד – חלק א'	שיעור	2 שש"ס
318.4243	ייעוץ קצר מועד – חלק ב'	שיעור	2 שש"ס
318.4215	תפקידו הדינאמי של היועץ החינוכי מהפרספקטיבה הארגונית	שיעור	4 שש"ס
318.4294	התערבות ייעוצית בשדה – פרוייקט גמר חלק א' (למסלול ללא תיזה)	שיעור	2 שש"ס
318.4295	התערבות ייעוצית בשדה– פרוייקט גמר חלק ב' (קורס המשך ל־4294)	שיעור	2 שש"ס

שנה ג'

318.4249	הדרכה על פרויקט גמר – סמסטר א' בלבד	שיעור	2 שש"ס

במסגרת **הפרקטיקום** יקדיש כל תלמיד יום בשבוע, (שש שעות לפחות, לא יאוחר משעה 9:00 בבוקר ולרוב לא בימי שישי) לצורך עבודה מעשית בבית־הספר. העבודה המעשית מתפרשת על פני כל שנת הלימודים בבתי־הספר וכוללת גם השתתפות בישיבות בית־הספר אחר הצהריים ו/או בערב.

מתאמת הכשרה מעשית במגמה לייעוץ חינוכי באוניברסיטה: **גב' יפה טטרו בר־און**

תלמידי מסלול תיזה חייבים בכתיבת עבודת גמר מחקרית לסיום התואר.

תלמידי מסלול פרויקט גמר חייבים בהגשת פרוייקט מסכם לסיום התואר.

קורסי בחירה - סמינריונים

318.4216	הקריירה ההורית	סמינריון	4 שש"ס
318.4260	היבטים בין־תרבותיים בעבודת הייעוץ - חלק א'	סמינריון	2 שש"ס
318.4279	היבטים בין־תרבותיים בעבודת הייעוץ - חלק ב'	סמינריון	2 שש"ס
318.4145	תיאוריות התקשרות: יישומים לאבחון ולהתערבות	סמינריון	4 שש"ס
318.4262	מוטיבציה ורגש בבית הספר ובכיתה	סמינריון	4 שש"ס
318.4139	נשים כמקבלות החלטות	סמינריון	4 שש"ס
318.4157	אכפתיות והרצון להיטיב	סמינריון	4 שש"ס
318.4276	היבטים סביבתיים וביולוגיים של התמודדות עם לחצי יום יום בחיי מתבגרים	סמינריון	4 שש"ס

קורסים באוריינטציה קלינית

318.4003	ייעוץ והנחייה להורים	שיעור	2 שש"ס
318.4247	קירבה ונפרדות ביחסים קרובים	שיעור	2 שש"ס
318.4244	טיפול במשחק	שיעור	4 שש"ס
318.4220	האינטרנט בייעוץ וייעוץ באינטרנט	שיעור	2 שש"ס
318.4258	סדנת מיינדפולנס והתערבות חינוכית-טיפולית	שיעור	2 שש"ס
318.4267	טיפול זוגי ומשפחתי	שיעור	2 שש"ס
318.4272	הקשר הטיפולי ותהליכים בטיפול: ניתוח מקרים קליניים	שיעור	2 שש"ס
318.4279	תוקפנות של מתבגרים בקבוצת השווים וביחסים רומנטיים	סדנה	2 שש"ס

א.1 התמחות בגיל הרך

ההתמחות מיועדת לתלמידי המגמה המעוניינים להרחיב ידע בנושאים הקשורים להתפתחות וחינוך בגיל הרך. תכנית לימודי ההתמחות כוללת מקבץ קורסים, בהיקף של 16 שש"ס, העוסקים בסוגיות תיאורטיות ויישומיות הקשורות להתפתחות וחינוך בשנות החיים הראשונות. קורסים אלה כוללים קורס חובה בשנה א', פרקטיקום בגני הילדים בשנה א' או ב' וקורסי בחירה בשנים א' וב' . על התלמידים להגיש לפחות עבודה סמינריונית באחד מתוך קורסי ההתמחות. מתוך קורסי ההתמחות 8 שש"ס יוכרו כקורסי בחירה במגמה, יתר קורסי ההתמחות יילמדו מעבר למכסת השיעורים הנדרשים במגמת הייעוץ. קבלה להתמחות מותנית באישור בכתב מועדת הקבלה. זכאות לספח לתעודת מ"א המעיד על סיום לימודים בהתמחות זו מותנית בלפחות 4 קורסי התמחות (בהיקף של לפחות 16 שש"ס) ועמידה בכל דרישותיהם (ציון 80 לפחות בקורסי החובה וציון 75 לפחות בקורסי הבחירה).

חובה

318.4101	התפתחות ולמידה בגיל הרך	שיעור	2 שש"ס

סמינריון לבחירה:

318.4216	הקריירה ההורית	סמינריון	4 שש"ס
318.4145	תיאוריית התקשרות:		
	יישומים לאבחון ולהתערבות	סמינריון	4 שש"ס
318.3007	עשייה וחשיבה בסביבות למידה	סמינריון	4 שש"ס

שעורי בחירה

318.4129	למידה סביבות למידה ותוכניות חינוכיות בגיל הרך	שיעור	2 שש"ס
318.4273	הפרעות התפתחותיות בגיל הרך	שיעור	2 שש"ס
318.4143	מבט אנתרופולוגי על חיוך בגיל הרך	שיעור	2 שש"ס
318.4716	פסיכופתולוגיה של ילדים וביטוייה בקולנוע		
	ובספרות	שיעור	2 שש"ס

שקלול הציון הסופי

הציון הסופי במסלול א' מורכב כלהלן:

עבודת גמר מחקרית	40%
עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	30%
סה"כ	**100%**

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:

פרוייקט גמר	20%
עבודות סמינריוניות	35%
שאר הקורסים	45%
סה"כ	**100%**

א2. תוכנית לתואר שני בייעוץ חינוכי במכללת מבח"ר, בני ברק (תכנית לנשים ותכנית לגברים)

ראש אקדמי: **פרופ' מירי שרף**

מרכזת התוכנית: **ד"ר אסנת רובין**

משך הלימודים בתוכנית הוא שנתיים וחצי (3 סמסטרים בשנה א' וב' כולל סמסטר קיץ ובשנה השלישית סמסטר א'). התוכנית כוללות לימודים אקדמיים לצד הכשרה מעשית בבתי הספר. התוכנית זהה לתוכנית הקיימת באוניברסיטת חיפה תוך התאמה לצרכים המיוחדים של האוכלוסיה החרדית. בתום הלימודים הסטודנטיות והסטודנטים זכאים לתואר מ"א במגמה לייעוץ חינוכי בחוג לייעוץ והתפתחות האדם מאוניברסיטת חיפה. הלימודים מתקיימים בבניין המכללה החרדית מבח"ר בבני ברק .

ב. המגמה לטיפול באומנויות-ביבליותרפיה

ראש המגמה: **ד"ר דנה אמיר**

הביבליותרפיה היא שיטת טיפול באמצעות ספרות. מטרתה לסייע להבנה עצמית, להתפתחות תקינה, להתמודדות יעילה עם מצבי לחץ ובעיות אישיות ולגדילה אישית. הלימודים במסגרת המגמה משלבים רקע תיאורטי בתחום הטיפול בכלל ובתחום הביבליותרפיה בפרט, עם התנסות מעשית בפרקטיקום וסדנאות. ניתן ללמוד במסלול א' (הכולל כתיבת עבודת גמר מחקרית) בהיקף של 32 שש"ס או במסלול ב' (הכולל מבחן גמר) בהיקף של 36 שש"ס.

התוכנית מיועדת לתלמידים בעלי תואר ראשון מתחום הספרות ו/או הטיפול: חינוך (ייעוץ והתפתחות האדם וחינוך מיוחד) פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית ומדעי ההתנהגות. סטודנטים שחסרים להם קורסים בתחום הספרות ו/או הטיפול יידרשו ללמוד לימודי השלמה. במסגרת לימודיהם ישתתפו התלמידים בפרקטיקום המחייב אותם לפנות עבורו יום בשבוע, בו יתנסו התלמידים בעבודה טיפולית במסגרות חינוכיות וטיפוליות בהנחיה של ביבליותרפיסט מוסמך: בשנה א' יום בשבוע של עבודה מעשית שעיקרה צפייה מודרכת. בשנה ב' יום בשבוע של עבודה מעשית שעיקרה התנסות טיפולית שתלווה בשעת הדרכה אישית. בתום לימודי המ"א ימשיכו התלמידים להתמחות בביבליותרפיה במסגרת המחלקה ללימודי המשך בפקולטה לחינוך. לימודי המשך אלה כוללים עבודה מעשית בשדה (תחת הדרכה) וכן קורסים תיאורטיים־קליניים וימשכו שנה אחת (קבלת תעודת מטפל מותנית בסיום חובות הלמידה והפרקטיקום של כל שלוש השנים).

הערה: במועד פרסום השנתון עומדת לאישור הכנסת הצעת חוק לפיה עיסוק במקצוע יהיה מותנה בקבלת תעודת הכרה/רישיון מאת משרד הבריאות.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים)

1. ממוצע של 85 לפחות בכל אחד משני חוגי הלימוד בתואר הראשון.
2. ציון של 75 לפחות במבחן הכניסה של החוג באנגלית.
3. ראיון קבוצתי ואישי.

דרישות להגשת מועמדות

1. שלוש המלצות (לפחות אחת אקדמית) שתשלחנה ישירות על ידי הממליץ לגבי יכולת המועמד מבחינה אקדמית, מקצועית ואישית.
2. קורות חיים אישיים מודפסים בהיקף של עד 3 עמודים.
3. טופס פרטים אישיים (נספח 6 א' ו־6 ד').
4. כתיבה אישית של שירים או סיפורים קצרים (עד 3 עמודים).
5. עמוד מודפס אחד ובו מתאר ומנתח המועמד יצירה ספרותית (שיר, ספר, סיפור ילדים) שהייתה משמעותית עבורו.

בשל מספר המקומות המוגבל יוזמנו לראיונות רק חלק מן המועמדים.
לא יינתן משוב על הסיבה לאי קבלה למגמה.

לימודי השלמה

לימודי השלמה בתחום פסיכולוגיה ובחינוך בהיקף שיידרש על פי החוק המתוכנן של משרד הבריאות

(חובה לסיים בשנת הלימודים הראשונה)

מבוא לפסיכולוגיה	2 נק'
פסיכופיזיולוגיה	2 נק'
פסיכולוגיה התפתחותית	4 נק'
תיאוריות אישיות	2 נק'
פסיכולוגיה אבנורמלית	4 נק'
סדנא על מערכת החינוך בישראל	0 נק'

לימודי השלמה בספרות (חובה לסיים עד סיום שנת הלימודים השנייה)

122.1001 מבוא לפרוזה	4 נק'
122.1002 מבוא לשירה	4 נק'
שיעורי בחירה נוספים כפופים לאישור ראש המגמה	12 נק'

נדרש ציון של 80 לפחות בכל קורס.

לתלמידים שאינם בעלי תואר ראשון בספרות מומלץ להשלים 280 שעות אקדמיות בספרות טרם הגשת המועמדות לתוכנית.

היקף הלימודים

מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית) – 32 שש"ס, כולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות במגמה. יש לסיים את כל חובות השמיעה כולל הגשת עבודות בשנתיים.

רצוי לסיים במועד זה את עבודת התיזה, אך ניתן לסיים את עבודת התיזה במשך השנה השלישית.

מסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית) – 36 שש"ס, כולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות ובחינת גמר של המגמה. יש לסיים את כל חובות השמיעה כולל הגשת עבודות ובחינת גמר בשנתיים.

זכאות לתואר

זכאות לתואר מותנית בסיום חובות הקורסים העיוניים, ההתמחות המעשית, כתיבת עבודת גמר (מסלול א') או מבחן גמר (מסלול ב').

תכנית הלימודים

	מסלול א'	מסלול ב'
שנה א'	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל (4 שש"ס)	
חובה	מחקר איכותני (2 שש"ס)	
	פסיכותרפיה (2 שש"ס)	
	פסיכופתולוגיה ופסיכיאטריה (2 שש"ס)	
	ביבליותרפיה בקבוצות (4 שש"ס)	
	מבוא התנסותי לביבליותרפיה (4 שש"ס)	
	פרקטיקום א' (4 שש"ס לא לשקלול)	
	מחקר בתהליכי שינוי בייעוץ ובפסיכותרפיה (4 שש"ס)	
שנה א' בחירה*	קורסי בחירה (4 שש"ס)	קורסי בחירה (8 שש"ס)
שנה ב'	כתיבה תרפיה — סיפור משפחתי — סדנא (4 שש"ס לא לשקלול)	
חובה	העצמי הטקסטואלי — סדנא (2 שש"ס לא לשקלול)	
	הנפש כמרחב לירי (4 שש"ס)	
	פרקטיקום ב' (4 שש"ס לא לשקלול)	
שנה ב' בחירה		קורסי בחירה (4 שש"ס)
סה"כ שש"ס	**32 שש"ס**	**36 שש"ס**

קורסי חובה שנה א'

313.4000	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	שו"ת	4 שש"ס
318.4640	מחקר איכותני	שו"ת	2 שש"ס
318.4703	פסיכותרפיה	שיעור	2 שש"ס
318.4701	פרקטיקום א' (לא לשקלול) — חלק א'	עבודה מעשית	2 שש"ס
318.4702	פרקטיקום א' (לא לשקלול) — חלק ב' (קורס המשך ל-4701)	עבודה מעשית	2 שש"ס

318.4700	מבוא התנסותי לביבליותרפיה	סדנא	4 שש"ס
318.4752	ביבליותרפיה בקבוצות —חלק א'	שיעור	2 שש"ס
318.4753	ביבליותרפיה בקבוצות —חלק ב' (קורס המשך ל- 318.4752)	שיעור	2 שש"ס
318.4201	מחקר בתהליכי שינויי בייעוץ ובפסיכותרפיה (חובה למסלול א')	שיעור/סמינריון	4 שש"ס

קורסי חובה שנה ב'

318.4708	כתיבת תרפיה— סיפור משפחתי חלק א' (לא לשקלול)	סדנא	2 שש"ס
318.4711	כתיבת תרפיה — סיפור משפחתי חלק ב' (לא לשקלול) (קורס המשך ל-4708)	סדנא	2 שש"ס
318.4739	הנפש כמרחב לירי	סמינריון	4 שש"ס
318.4706	פרקטיקום ב' (לא לשקלול)	עבודה מעשית	2 שש"ס
318.4707	פרקטיקום ב' (לא לשקלול) —	עבודה מעשית	2 שש"ס
318.4729	פסיכופתולוגיה ופסיכיאטריה	שיעור	2 שש"ס
318.4718	העצמי הטקסטואלי (לא לשקלול)	סדנא	2 שש"ס

קורסי בחירה במסגרת המגמה

318.4725	אמצעים נרטיביים למטרות טיפוליות: היבטים קליניים ומחקריים	סמינריון	4 שש"ס
318.4719	עבודה טיפולית עם הורים	שיעור	2 שש"ס
318.4712	עבודה טיפולית עם טראומה ומצבי קצה-חלק א'	שיעור	2 שש"ס
318.4713	עבודה טיפולית עם טראומה ומצבי קצה-חלק ב'	שיעור	2 שש"ס
318.4716	פסיכופתולוגיה של ילדים וביטוייה בקולנוע ובספרות	שיעור	2 שש"ס

קורסי בחירה מחוץ למגמה (בהיקף של עד 4 שש"ס):

318.4139	נשים כמקבלות החלטות	סמינריון	4 שש"ס
318.4216	הקריירה ההורית	סמינריון	4 שש"ס
318.4157	אכפתיות והרצון להיטיב	סמינריון	4 שש"ס
318.4145	תיאוריית התקשרות: יישומים לאבחון ולהתערבות	סמינריון	4 שש"ס
318.4320	קבוצות תמיכה וקבוצות לעזרה עצמית	שיעור	2 שש"ס
318.4272	הקשר הטיפולי ותהליכים בטיפול: ניתוח מקרים קליניים	שיעור	2 שש"ס
318.4276	היבטים סביבתיים וביולוגיים של התמודדות עם לחצי יום יום בחיי מתבגרים	סמינריון	4 שש"ס

לימודי המ"א של מגמת הביבליותרפיה במסגרת החוג לייעוץ והתפתחות האדם ירוכזו במשך 2 ימים בשבוע, ויום נוסף של פרקטיקום.

במסגרת הפרקטיקום יקדיש כל תלמיד יום בשבוע (בשנה א' 5 שעות לפחות ובשנה ב' 8 שעות).

שקלול הציון הסופי

הציון הסופי במסלול א' מורכב כלהלן:

עבודת גמר מחקרית	40%
עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	30%
סה"כ	**100%**

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:

מבחן גמר	20%
עבודות סמינריוניות	35%
שאר הקורסים	45%
סה"כ	**100%**

הכשרה מעשית

מתאמת הכשרה מעשית במגמה לטיפול באמנויות-ביבליותרפיה: **גב' גלית וינר**

מדריכים/ות במקומות ההכשרה המעשית*

גב' אביגיל אמיר, גב' חן אלמוג,מר גיא ביסמוט, גב' אסתר ברבר, גב' איילת ברעם־שמחון, גב' גלית וינר, גב' אורלי וקנין בכר, גב' יערה יכין, גב' מורן יניב־פלג, גב' דפנה מילר, גב' מיכל מלול, גב' רבקה ניר־שפריר, גב' טלי סדנאי, גב' נטע פלג, גב' ריבה פרי, גב' יעל קדר, גב' תמר קיכלי, גב' עליזה קרבן, גב' דנה רופין, גב' ענבר רז, גב' רות שטדלר, גב' שירלי שרמן.

*רשימת המדריכים נתונה לשינויים

ג. המגמה לחינוך והתפתחות האדם

ראש המגמה: **פרופ' מירי שרף**

המגמה לחינוך והתפתחות האדם מציעה תכנית ייחודית המתמקדת בתהליכים התפתחותיים והקשריהם החינוכיים בטווח החיים. המגמה חותרת להעמקת הידע אודות הגורמים והתהליכים המשפיעים על תפקודו והסתגלותו של הפרט בסביבות התפתחותיות שונות, כגון, המשפחה והמסגרת החינוכית.

תכנית הלימודים מתבססת על תחומי ידע הכוללים את הפסיכולוגיה ההתפתחותית, החברתית והחינוכית, ובוחנת היבטים רגשיים, חברתיים, מוסריים וקוגניטיביים בהתפתחות מינקות לבגרות. הלימודים במגמה נועדו להרחיב את הידע המחקרי אודות התפתחותם של ילדים, מתבגרים והוריהם בהקשרים חינוכיים וקהילתיים, ומכוונים לטיפוח היכולת המחקרית של הסטודנט.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים):

1. ממוצע של 85 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד בלימודי התואר הראשון.
2. ציון של 80 לפחות במבחן הכניסה באנגלית.
3. ראיון (על פי החלטת ועדת הקבלה).

לימודי השלמה

סדנא על מערכת החינוך בישראל	0 נק'
התפתחות בילדות	1 נק'
התפתחות בהתבגרות	2 נק'
פסיכולוגיה חברתית	2 נק'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	2 נק'

נדרש ציון של 80 לפחות בכל קורס

תתכן דרישה לקורסי השלמה נוספים, על פי החלטת ראש המגמה.

היקף הלימודים

מסלול א' – לימודים עם כתיבת עבודת גמר מחקרית, לפחות 32 שש"ס, כולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות.

מסלול ב' – לימודים עם בחינת גמר, לפחות 40 שש"ס, כולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות.

חובה

318.4000	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל	שו"ת	4 שש"ס
318.4640	מחקר איכותני	שו"ת	2 שש"ס

** תלמידי מסלול א' חייבים בציון של 80 לפחות בקורסים המתודולוגיים ו85 בקורסי החובה של התכנית לשנה א'.

קורסי בחירה

318.4101	התפתחות ולמידה בגיל הרך	שו"ת	4 שש"ס
318.3008	פסיכופתולוגיה התפתחותית	שיעור	2 שש"ס
318.4003	ייעוץ והנחייה להורים	שיעור	2 שש"ס
318.4267	טיפול זוגי ומשפחתי	שיעור	2 שש"ס
318.4320	קבוצות תמיכה וקבוצות לעזרה עצמית	שיעור	2 שש"ס

סמינריונים

318.4216	הקריירה ההורית	סמינריון	4 שש"ס
318.4139	נשים כמקבלות החלטות	סמינריון	4 שש"ס
318.3007	עשייה וחשיבה בסביבות למידה	סמינריון	4 שש"ס
318.4145	תיאוריית התקשרות: יישומים לאבחון ולהתערבות	סמינריון	4 שש"ס
318.4157	אכפתיות והרצון להיטיב	סמינריון	4 שש"ס
318.4262	מוטיבציה ורגש בביה"ס ובכיתה	סמינריון	4 שש"ס
318.4276	היבטים סביבתיים וביולוגיים של התמודדות עם לחצי יום יום בחיי מתבגרים	סמינריון	4 שש"ס

במסלול א' היקף קורסי הבחירה הוא 26 שש"ס, במסלול ב' 34 שש"ס.

במסלול ב' ניתן לשלב קורסי בחירה בהיקף של עד 12 שש"ס מתוך קורסים במגמות אחרות בחוג לייעוץ והתפתחות האדם, ו/או בחוגים אחרים בפקולטה.

תנאי מעבר לשנה ב' – ציון של 75 לפחות בכל אחד מקורסי החובה.

שקלול הציון הסופי

הציון הסופי במסלול א' מורכב כלהלן:

עבודת גמר מחקרית	40%
עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	30%
סה"כ	**100%**

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:

מבחן גמר	20%
עבודות סמינריוניות	35%
שאר הקורסים	45%
סה"כ	**100%**

ד. המגמה להנחיית קבוצות

ראש המגמה: **ד"ר אביהו שושנה**

מטרתה של המגמה להנחיית קבוצות היא להכשיר אנשי מקצוע להנחות קבוצות משימה, קבוצות ייעוץ וקבוצות טיפול, בקשת רחבה של נושאים כולל התפתחות אישית ובין אישית, התפתחות רגשית של ילדים ומתבגרים, הנחיית הורים וקבוצות מורים. המגמה תכשיר מומחים המסוגלים לשלב בין פרקטיקה ומחקר. היא כוללת שני מסלולים: מסלול א' בהיקף של 32 שש"ס לאנשי מחקר המתמחים בהנחיית קבוצות ומסלול ב' בהיקף של 40 שש"ס לאנשי שדה שיתמחו בהיבט היישומי.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים)

1. מועמדים בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בתחומים רלוונטיים כגון התפתחות האדם, פסיכולוגיה, מדעי ההתנהגות, עבודה סוציאלית, חינוך וכו'. (מועמדים שלא למדו את התכנים שנלמדים בקורסים הרשומים ברשימת קורסי ההשלמה שלהלן יידרשו להשלימם במסגרת קורסי ההשלמה).
2. ממוצע משוקלל של 85 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר הראשון.
3. ציון 75 במבחן הכניסה באנגלית.
4. ראיון קבוצתי

דרישות להגשת מועמדות:

1. שתי המלצות.
2. טופס פרטים אישיים (נספח 6 א')

לימודי השלמה

סדנא על מערכת החינוך בישראל	0 נק'
תיאוריות אישיות	2 נק'
התפתחות בילדות	2 נק'
התפתחות בהתבגרות	2 נק'
פסיכולוגיה חברתית	2 נק'
פסיכופתלוגיה התפתחותית	2 נק'
סמינריון מחקרי מלימודי הב"א	4 נק'

נדרש ציון של 80 לפחות בכל קורס.

היקף הלימודים

מסלול א' – לימודים עם כתיבת עבודת גמר מחקרית, לפחות 32 שש"ס, כולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות במסגרת הסמינריונים במגמה.

מסלול ב' – לימודים עם בחינת גמר, לפחות 40 שש"ס, כולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות, במסגרת הסמינריונים במגמה.

תכנית הלימודים

	מסלול א'	מסלול ב'
שנה א'	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל (4 שש"ס)	
חובה	מחקר איכותני (2 שש"ס)	
	הנחיית קבוצות: גישה בין אישית (4 שש"ס)	
	גישות דינמיות בהנחיית קבוצות (2 שש"ס)	
	פרקטיקום והדרכה א' (2 שש"ס)	
	תיאוריות מרכזיות בהנחיית קבוצות (2 שש"ס)	
שנה א' בחירה*	קורסי בחירה (2 שש"ס)	קורסי בחירה (8 שש"ס)
שנה ב' חובה	חקר תהליכים בקבוצה — תיאוריות ושיטות מחקר (4 שש"ס)	
	מיומנויות בהנחיית קבוצות (4 שש"ס)	
	פרקטיקום והדרכה ב' (2 שש"ס)	
	קורסי בחירה (4 שש"ס)	קורסי בחירה (6 שש"ס)
סה"כ	**32 שש"ס**	**40 שש"ס**

רשימת קורסי החובה

318.4000	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל	שו"ת	4 שש"ס
318.4640	מחקר איכותני	שו"ת	2 שש"ס
318.4322	תיאוריות מרכזיות בהנחיית קבוצות	שיעור	2 שש"ס
318.4309	חקר תהליכים בקבוצה — תיאוריות ושיטות מחקר	שיעור	4 שש"ס
318.4317	הנחיית קבוצות: גישה בין אישית — חלק א'	שיעור	2 שש"ס
318.4318	הנחיית קבוצות: גישה בין אישית — חלק ב'	שיעור	2 שש"ס
318.4723	גישות דינמיות בהנחיית קבוצות	שיעור	2 שש"ס
318.4302	מיומנויות בהנחיית קבוצות	שיעור	4 שש"ס
318.4305	פרקטיקום והדרכה א'	ע"מ	2 שש"ס
318.4306	פרקטיקום והדרכה ב'	ע"מ	2 שש"ס

קורסי בחירה

318.4003	הדרכה והנחייה להורים	שיעור	2 שש"ס
318.4320	קבוצות תמיכה וקבוצות לעזרה עצמית	שיעור	2 שש"ס
318.4244	טיפול במשחק	שיעור	4 שש"ס
318.4324	ביבליותרפיה בעבודה קבוצתית	שיעור	2 שש"ס
318.4267	טיפול זוגי ומשפחתי	שיעור	2 שש"ס
318.4258	סדנת מיינדפולנס והתערבות חינוכית-טיפולית	שיעור	2 שש"ס

318.4272	הקשר הטיפולי ותהליכים בטיפול: ניתוח מקרים קליניים	שיעור	2 שש"ס

סמינריונים

318.4139	נשים כמקבלות החלטות	סמינריון	4 שש"ס
318.4216	הקריירה ההורית	סמינריון	4 שש"ס
318.4157	אכפתיות והרצון להיטיב	סמינריון	4 שש"ס
318.4145	תיאוריית התקשרות: יישומים לאבחון ולהתערבות	סמינריון	4 שש"ס
318.4276	היבטים סביבתיים וביולוגיים עם לחצי יום יום בחיי מתבגרים	סמינריון	4 שש"ס

שקלול הציון הסופי

הציון הסופי במסלול א' מורכב כלהלן:

עבודת גמר מחקרית	40%
עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	30%
סה"כ	**100%**

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:

מבחן גמר	20%
עבודות סמינריוניות	35%
שאר הקורסים	45%
סה"כ	**100%**

ה. התכנית הרב־תחומית בחינוך והתפתחות בגיל הרך

ראש התוכנית: **ד"ר יאיר זיו**

תכנית הלימודים מעניקה בסיס ידע רחב ועדכני בנושאים הקשורים לחינוך והתפתחות בגיל הרך, מהלידה ועד שנות ביה"ס הראשונות. התכנית מושתתת על גישה רב-תחומית, כפי שבאה לידי ביטוי בארגונה של תוכנית הלימודים על פי ארבעה אשכולות נושאיים: (א) תהליכים התפתחותיים: התפתחות תקינה וחריגה (ב) התערבויות חינוכיות (ג) תכניות וסביבות למידה (ד) חברה, מדיניות, וניהול. מבנה זה מאפשר התייחסות לתהליכים בתוך הפרט, תוך זיקה אל ההקשר הרחב יותר— משפחתי, חינוכי, ניהולי־ארגוני ותרבותי.

התכנית מיועדת לאנשי חינוך, למטפלים ולאנשי מקצוע בתחומים שונים המעוניינים להרחיב ולהעמיק את הידע בתחום הגיל הרך. תוכנית הלימודים מתאימה למעוניינים לעסוק במחקר, למכינים עצמם לקראת תפקידי הדרכה, יעוץ וריכוז פרויקטים חינוכיים

בגיל הרך, במערכת החינוך, בעיריות וברשויות מקומיות. במסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית) היקף שעות הלימוד הינו 32 שש"ס ובמסלול ב' (עם פרוייקט גמר) היקף השעות הינו 40 שש"ס.

החל משנה"ל תשע"ח, התכנית תכלול גם מסלול לימודים מעשי המאפשר קבלת "תעודת מקצוע" של משרד הכלכלה כ"מדריך לגיל הרך"*. מסלול ייחודי זה דורש שנת לימודים נוספת (שנה שלישית במחלקה ללימודי המשך של הפקולטה לחינוך), ציון ממוצע של 85 ומעלה בתום שנת הלימודים הראשונה, וכן עמידה בראיון אישי אשר יתקיים בתום השנה הראשונה ללימודים.

* טעון אישור של משרד הכלכלה.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים)

1. ממוצע של 80 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון.
2. ציון של 75 לפחות במבחן הכניסה באנגלית של החוג.
3. ראיון אישי ו/או קבוצתי אליו יוזמנו חלק מהמועמדים על פי החלטת ועדת הקבלה.

דרישות להגשת מועמדות

1. טופס פרטים אישיים (נספח 6 א).
2. טופס קורות חיים (נספח 6 ה).

לימודי השלמה

סדנא על מערכת החינוך בישראל	0 נק'
התפתחות בילדות	2 נק'
פסיכולוגיה חברתית	2 נק'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	2 נק'
סמינריון מחקרי מלימודי הב"א בחוג	4 נק'

נדרש ציון של 80 לפחות בכל קורס.

תתכן דרישה לקורסי השלמה נוספים על פי המלצת ועדת הקבלה והחלטת ראש התוכנית.

מבנה הלימודים

הלימודים יתנהלו בשני מסלולים:

<u>מסלול א'</u> – לימודים עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (32 שש"ס + עבודת תיזה). בנוסף לשיעורי החובה לימודי הבחירה כוללים 14 שש"ס: שתי עבודות סמינריוניות (8 שש"ס) ושיעור בחירה בהיקף של 6 שש"ס.

<u>מסלול ב'</u> – לימודים עם פרוייקט גמר (40 שש"ס + פרוייקט גמר). בנוסף לשיעורי החובה לימודי הבחירה כוללים 16 שש"ס: שתי עבודות סמינריוניות (8 שש"ס) ושיעורי בחירה בהיקף של 8 שש"ס.

הסטודנטים בשני המסלולים ילמדו לפחות קורס אחד בכל אחד מהאשכולות (שיעור חובה, שיעור בחירה או סמינריון).

תנאי מעבר לשנה ב' – ציון של 75 לפחות בכל אחד מקורסי החובה.

תכנית הלימודים – קורסי חובה

	מסלול א׳	מסלול ב׳
שנה א׳ חובה	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל (4 שש"ס)	
	שיטות מחקר איכותני (2 שש"ס)	
	התפתחות ולמידה בגיל הרך (4 שש"ס)	
	מבט אנתרופולוגי על חינוך בגיל הרך (2 שש"ס)	
	למידה ותוכניות לימודים בגיל הרך (2 שש"ס)	
	פורום הגיל הרך (1 שש"ס לא לשקלול)*	
שנה ב׳ חובה	תוכניות התערבות בגיל הרך: הערכה ועיצוב (2 שש"ס)	
	שאלות ושיטות במחקר התפתחותי (2 שש"ס)	
		סמינר אינטגרטיבי ופרוייקט גמר (4 שש"ס)
		התנסות בשדה: הדרכת הורים בגיל הרך (4 שש"ס)
	פורום הגיל הרך (1 שש"ס לא לשקלול)*	
	סה"כ 18 שש"ס	**24 שש"ס**

* פורום הגיל הרך מיועד לכלל הסטודנטים של התוכנית, שנים א׳, ב׳ וג׳

קורסים מחוץ לתוכנית

ניתן ללמוד קורס בחירה (בהיקף של 4 שש"ס) מחוץ לתוכנית, באישור ראש התוכנית על בסיס מקום פנוי ובאישור המרצה ומזכירות החוג.

אשכולות לפי נושאים

אשכול 1: <u>תהליכים התפתחותיים: התפתחות תקינה וחריגה</u>

318.4101	התפתחות ולמידה בגיל הרך (קורס חובה)	שו"ת	4 שש"ס
318.4216	הקריירה ההורית	סמינריון	4 שש"ס
318.4160	שינה במבט התפתחותי וחינוכי (לא יינתן בתשע"ח)	סמינריון	4 שש"ס
319.4521	רכישת שפה והתפתחותה: תהליכים תקינים ולוקים	שיעור	2 שש"ס
318.3008	פסיכופתלוגיה התפתחותית	שיעור	2 שש"ס
318.4247	קירבה ונפרדות ביחסים קרובים	שיעור	2 שש"ס
318.4121	התפתחות המשחק ויישומים חינוכיים (לא יינתן בתשע"ח)	סמינריון	4 שש"ס

318.4273	הפרעות התפתחותיות בגיל הרך	שיעור	2 שש"ס
318.4716	פסיכופתולוגיה של ילדים וביטוייה בקולנוע ובספרות	שיעור	2 שש"ס

אשכול 2: <u>התערבויות חינוכיות</u>

318.4149	תוכנית התערבות בגיל הרך: הערכה ועיצוב (קורס חובה)	שיעור	2 שש"ס
318.4141	התנסות בשדה: הדרכת הורים	שיעור	2 שש"ס
318.4122	התערבות בגיל הרך: היוועצות (לא יינתן בתשע"ח)	שיעור	2 שש"ס
318.4134	ייעוץ והתערבות חינוכית במבט בין־תרבותי	שיעור	2 שש"ס
318.4244	טיפול במשחק	שיעור	4 שש"ס
318.4145	תיאוריית התקשרות: יישומים לאבחון ולהתערבות	סמינריון	4 שש"ס
318.4172	תרגיל מדיטטיבי בחינוך עם דגש לגיל הרך	שיעור	2 שש"ס

במסגרת האשכול ה־2 ניתן להירשם גם לקורסים הבאים:

319.4501	תקשורת תומכת וחליפית	שיעור	4 שש"ס

הרישום הוא על בסיס מקום פנוי ובאישור המרצה ומזכירות החוג לחינוך מיוחד. העבודה בקורס (סמינריון/רפרט) תוגש בנושא הקשור בגיל הרך.

אשכול 3: <u>תכניות וסביבות למידה</u>

318.4119	למידה ותוכניות לימודים בגיל הרך (קורס חובה)	שיעור	2 שש"ס
318.3007	עשייה וחשיבה בסביבות למידה	סמינריון	4 שש"ס
318.4162	אקלים הגן — הערכה ועיצוב (לא יינתן בתשע"ח)	שיעור	2 שש"ס
318.4121	התפתחות המשחק ויישומים חינוכיים (לא יינתן בתשע"ח)	סמינריון	4 שש"ס

אשכול 4: <u>חברה, מדיניות, וניהול</u>

318.4165	מעגל החיים — מבט תרבותי (לא יינתן בתשע"ז)	סמינריון	4 שש"ס
318.4169	מדיניות החינוך לגיל הרך בישראל במבט השוואתי (לא יינתן בתשע"ח)	שיעור	2 שש"ס
318.4143	מבט אנתרופולוגי על חינוך בגיל הרך (קורס חובה)	שיעור	2 שש"ס

במסגרת האשכול ה־4 ניתן להירשם גם לקורסים הבאים:

316.4077	"זכויות ילדים": היבטים משפטיים, וחינוכיים	סמינריון	4 שש"ס
318.4139	נשים כמקבלות החלטות	סמינריון	4 שש"ס

הרישום הוא על בסיס מקום פנוי ובאישור המרצה ומזכירות החוג. העבודה בקורס (סמינריון/רפרט) תוגש בנושא הקשור בגיל הרך.

שקלול הציון הסופי

הציון הסופי במסלול א' מורכב כלהלן:

עבודת גמר מחקרית	40%
עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	30%
סה"כ	**100%**

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:

מבחן גמר	25%
עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	45%
סה"כ	**100%**

מסלול לימודי מחקר מקדים

המסלול מיועד למועמדים המבקשים להירשם ללימודי מחקר מקדים (השלמות לדוקטורט) ו/או מבקשים להשלים את עבודת הגמר (תזה).

תנאי קבלה

מועמד המבקש להירשם ללימודי מחקר מקדים והינו בעל תואר "מוסמך" ללא עבודת גמר, חייב למלא את התנאים הבאים:

1. בעל תואר "מוסמך" ללא עבודת גמר ממוסד מוכר בציון סופי של 90 לפחות ובכפוף לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים.
2. הסכמה בכתב ממנחה אשר מסכים להנחותו בעבודת הגמר המחקרית (תזה).

דרישות המסלול

1. השלמת כתיבת עבודת הגמר המחקרית.
2. במידת הצורך, עמידה בתכנית הלימודים אשר תוגדר על ידי הוועדה החוגית ללימודי התואר השני.

סיום הלימודים במסלול זה אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי ויש צורך לעמוד בכל הקריטריונים ובהליך להגשת מועמדות לפי ההנחיות להגשת מועמדות לדוקטורט.

◆ ◆ ◆

לימודי דוקטורט

יו"ר ועדת דוקטורט: **פרופ' הדס ויסמן**

תוכנית הלימודים מאפשרת קבלת תואר "דוקטור לפילוסופיה" (Ph. D.)

לימודי תואר שלישי (לתואר דוקטור) מיועדים לסטודנטים נבחרים, בעלי תואר מ"א (במסלול עם תיזה), המעוניינים בהתמחות בנושא ספציפי הקשור לתחומי הייעוץ והתפתחות האדם ובביצוע מחקר מקיף ומעמיק בנושא זה. לימודי הדוקטורט כוללים השתתפות במספר מצומצם של קורסים ועיקר הלימוד כרוך בכתיבת הצעת המחקר, בביצועו ובכתיבת עבודת הדוקטורט הסופית – כל זאת בהנחיית מנחה אישי מסגל החוג. משך הלימודים הינו כארבע שנים. במקרים יוצאי־דופן יוכל להתקבל סטודנט למסלול ישיר לדוקטורט הכולל בתוכו את לימודי המ"א (ללא צורך בביצוע תיזה מ"א); מסלול זה מוצע לסטודנטים מצטיינים במיוחד והקבלה אליו נדירה.

תנאי קבלה והליך המועמדות

רשאים להירשם בעלי תואר שני במדעי החינוך ובתחומים קרובים רלוונטיים אשר ממוצע ציוני התואר השני שלהם 90 לפחות וציון עבודת הגמר המחקרית (תיזה) שלהם 90 לפחות. תלמידים ללא רקע לימודי במדעי החינוך המעוניינים בלימודי תואר שלישי בחוג יידרשו ללימודי השלמה (באחריות הוועדה החוגית לתואר שני). על תלמידים שסיימו לימודי תואר שני באוניברסיטאות בחו"ל, או בשלוחות ישראליות של אוניברסיטאות זרות לעמוד בבחינת ה־GRE כחלק מתנאי הקבלה. לא ניתן להרשם ללימודי דוקטורט בחוג ללא תואר מ"א במסלול לימודים עם תזה.

בשלב ראשון, על המעוניין בלימודי דוקטורט בחוג ליצור קשר עם חבר סגל החוג המורשה להדריך עבודות דוקטורט ולקבל את הסכמתו להנחות אותו (רשימת המנחים ותחומי התמחותם מופיעה באתר החוג או ניתן לקבלה במזכירות החוג). לא תיתכן הרשמה ללימודי דוקטורט מבלי שיש התקשרות מראש עם מנחה. בשלב שני, יש לקבל אישור להרשמה ממרכזת לימודי הדוקטורט בחוג. בשלב שלישי יש להירשם באופן מקוון באתר האינטרנט של אוניברסיטת חיפה. יש למלא בצורה מלאה ומדוייקת את טופס ההרשמה, כולל שמות ופרטים אישיים של שני ממליצים (מרצים בלימודי התואר השני), על המועמדים להעביר את המלצת מנחה עבודת התיזה במ"א. בשלב רביעי (אותו מתחילים לאחר הסכמת המנחה), יש לכתוב קדם־הצעה למחקר הדוקטורט, בהנחיית המנחה המיועד. קדם־ההצעה תתאר בקווים כלליים את תחום המחקר, הרציונל, הרקע התיאורטי, שאלות המחקר, השערות כלליות, ותיאור שיטת המחקר – כל זאת באורך של 3 עמודים (למעט ביבליוגרפיה ונספחים במידת הצורך), לפי ההנחיות המפורטות באתר החוג. את חומר ההרשמה יש להגיש למרכזת לימודי התואר השלישי בחוג – הכולל את קדם ההצעה ותקציר באנגלית (מאושר על־ידי המנחה), טופס הסכמה של המנחה להנחיית המועמד, טופס אישור מנחה לקדם הצעה, קורות חיים, גליונות ציונים, שאלון מקוצר, המלצת מנחה התיזה, שתי המלצות אקדמיות יישלחו ישירות ע"י הממליצים, ועותק מעבודת התיזה מלימודי המ"א, טופס יושרה אקדמית, ושתי המלצות אקדמיות יישלחו ישירות ע"י הממליצים.

מועדי קבלה

הקבלה ללימודי הדוקטורט בחוג מתבצעת פעמיים בשנה. ועדת הדוקטורט תקיים דיונים והחלטות לגבי המועמדים בישיבותיה בחודשים יוני וינואר בכל שנה.

על־מנת לאפשר עיון מתאים בחומר המועמדים וקבלת מכתבי המלצה בזמן, על המועמדים להגיש את ערכות המועמדות שלהם עד ליום 1 ביוני 2017 לשם קבלה לסמסטר א' תשע"ז ועד ליום 1 בינואר 2018 לקבלה לסמסטר ב' תשע"ח.

ועדת הדוקטורט תדון במועמדים ותחליט על קבלה או דחייה. הודעה תישלח למועמד בסמוך למועד הדיון.

תוכנית הלימודים

על־פי תקנון הלימודים לתואר שלישי האוניברסיטאי, התלמיד מתחיל בלימודי שלב א', שזהו שלב כתיבת הצעת המחקר והשתתפות בקורסים. שלב זה נמשך שנה, מסמסטר הלימודים בו התקבל התלמיד (כולל חופשת הסמסטר-קיץ), וניתן להאריכו במידת הצורך וההצדקה. עם אישור הצעת המחקר, על־ידי מספר שופטים־מומחים מהאוניברסיטה ומחוצה לה, עובר התלמיד לשלב ב'. שלב זה נמשך שלוש שנים ובמהלכו מבצע התלמיד את המחקר וכותב את החיבור הסופי שלו. גם שלב זה ניתן להארכה, לפי מידת הצורך וההצדקה. העבודה הסופית נשפטת על־ידי מספר שופטים־מומחים מחוץ לאוניברסיטה ולאחר אישורה זכאי התלמיד לתואר ד"ר.

במסגרת לימודי הדוקטורט על התלמיד ללמוד שלושה קורסים לפחות, מתוכם אחד חובה בשלב א' — "מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח", בו מתקיים לימוד ודיון בהצעות המחקר של הדוקטורנטים. הקורס יינתן בסמסטר ב' בשתי קבוצות האחת ביום שלישי והשניה ביום רביעי בין השעות 16:00-19:45 ויש להירשם לאחת מהן. החלוקה לקבוצות תיעשה ע"י מרצי הקורס על פי החלטה אקדמית.

308.5600.ב.01 — מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח

308.5600.ב.02 — מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח

יש לסיים את חובת ההשתתפות בכל הקורסים בשלב א', כדי לפנות את מרב הזמן והמאמץ למחקר בשלב ב'.

בנוסף יוצע קורס המיועד לדוקטורנטים בשלב מתקדם של לימודיהם שיסייע בכתיבה האקדמית של מאמרים באנגלית:

"מלאכת הכתיבה האקדמית" — קוד הקורס 316.5002.ב.1

הקורס יעסוק בכתיבה אקדמית על היבטיה השונים, עם דגש מיוחד על תהליך הכנת מאמר באנגלית.

הקורס יינתן בסמסטר ב', ימי ראשון 14:00-18:00.

הפרטים המלאים והמעודכנים לגבי תנאי ההרשמה, תהליך הרישום והקבלה, פרטים על תוכנית הלימודים, וכן הנחיות וטפסים שונים נמצאים בדף לימודי התואר השלישי באתר החוג לייעוץ והתפתחות האדם: http://edu.haifa.ac.il/couns-ed

אישור ועדת אתיקה

על פי החלטת הסנאט, כל הסטודנטים לתיזה ולדוקטורט חייבים לקבל אישור וועדת אתיקה למחקר בבני אדם החל משנת הלימודים תשע"ה.

לוח הזמנים להגשות: מיד לאחר אישור הצעת המחקר.

כדי להגיש בקשה זו יש לפעול לפי ההנחיות באתר הפקולטה (תחת מחקר וחברי סגל - וועדת אתיקה)

haifa.ac.il/index.php/he/research/ethics-committee.

כמו כן, יש לעבור קורס אתיקה אינטרנטי, בהתאם להוראות באתר, ולהציג אישור על מעבר הקורס. מנחי ההצעה חייבים להצטרף לפנייה זו, ולהציג גם הם אישורי קורס (תוקפו של אישור קורס הוא לארבע שנים) פרטים באתר.

סטודנטים שיעשו שינויים בשיטת המחקר שלהם לאחר אישור ההצעה (בשונה מהשיטה והכלים שאושרו על ידי וועדת אתיקה) חייבים להגיש בקשה לאישור השינויים, אחרת האישור שקיבלו יאבד את תוקפו.

הערה: אישור ועדת האתיקה אינו פוטר מקבלת אישור מטעם המערכת בה יתבצע המחקר (למשל למדען הראשי של משרד החינוך בעניין מחקרים בבתי הספר) או וועדת הלסינקי בעניין מחקרים במסגרות רפואיות).

313

למידה, הוראה והדרכה

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי)
חוג לימודים למ״א
לימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה
ולימודי תעודת הוראה

ראש החוג: **ד״ר אריה קיזל**

יו״ר הוועדה לתואר שני: **ד״ר שרונה לוי**

יו״ר ועדת הדוקטורט: **פרופ׳ יעל קלי**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המנין: פרופ׳ פרימה אלבז־לוביש (אמריטה), פרופ׳ חנן אלכסנדר, פרופ׳ רחל הרץ־לזרוביץ (אמריטה), פרופ׳ מרים בן־פרץ (אמריטה), פרופ׳ עזי ברק (אמריטוס), פרופ׳ בילי עילם (אמריטה), פרופ׳ שפרה שינמן (אמריטה).

פרופסור חבר: פרופ׳ סלים אבו־רביעה, פרופ׳ לילי אורלנד־ברק, פרופ׳ דני בן צבי, פרופ׳ יעל קלי.

מרצה בכיר: ד״ר אביבה ברקוביץ־אוחנה, ד״ר שרונה לוי, ד״ר חגי קופרמינץ, ד״ר אריה קיזל (מומחה).

מורה בכיר: ד״ר תמר אלמוג.

מרצה: ד״ר שרית ברזילי, ד״ר צפריר גולדברג, ד״ר אורן גולן, ד״ר יותם הוד, ד״ר יותם חותם.

עמית הוראה מורה מן החוץ עובד הוראה ועוזר הוראה: גב׳ אביבית בלנגה, גב׳ ענבל גורן, גב׳ שירי הגני, ד״ר דפנה הרן, ד״ר אורן יהי־שלום, ד״ר לינור הדר, ד״ר מחמוד כיאל, ד״ר שרה לאור, גב׳ ענבל לוי, גב׳ שרה ליאתים, גב׳ היאם נסראלדין, גב׳ מוכתר נורית, גב׳ מירנה מושיוב, ד״ר נורית נוביס, גב׳ אורלי סגל, ד״ר חני עפרוני, ד״ר אלונה פורקוש־ברוך, גב׳ עירית פרידמן, גב׳ צפורה קליין, מר רביב נאוה, ד״ר אבנה רטנר, ד״ר אורנית שגיא, ד״ר רונית שלזינגר, גב׳ רות שמואלוב, ד״ר משה שנר, ד״ר ענבל שני, ד״ר נורית תורן־קפלן.

מרכזת אימונים בהוראה: גב׳ נאוה בר.

מורי התוכנית המשותפת עם המכללה לחינוך גופני ולספורט ע"ש זינמן במכון וינגייט:
ד"ר איתן אלדר, פרופ' אלון אלייקים, פרופ' דוד בן סירא, פרופ' מיכאל בר־אלי, ד"ר יאיר גלילי, ד"ר ישעיהו הוצלר, פרופ' רוני לידור, ד"ר יעל נץ, ד"ר חיים קאופמן.

מזכירות החוג:

עוזרת מינהלית לראש החוג ומרכזת ב"א ותעודות הוראה: **גב' כרמלה שמר**
טלפון: 04-8249086
דואר אלקטרוני: kshemer@univ.haifa.ac.il
מרכזת מ"א ודוקטורט: **גב' סמדר פוריאן**, טלפון: 04-8288380
דואר אלקטרוני: sporian@univ.haifa.ac.il
מזכירת החוג: **גב' גלי טויבי**, טלפון: 04-8240889
דואר אלקטרוני: gtoibi@univ.haifa.ac.il
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 11:00-13:00
פקס: 04-8249354
מיקום: בנין הפקולטה לחינוך, קומה 4, חדר 431

כתובת האתר: http://edu.haifa.ac.il/learn

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

החוג משלב תכנים בהוראה, למידה והדרכה תוך דגש על הקשר בין תיאוריה, מחקר ומעשה, על פדגוגיות חדשניות, ועל התפתחות אישית ומקצועית של אנשי חינוך. תלמידי החוג ירכשו ידע בהוראת הדיסציפלינה לצד ראיה רחבה בינתחומית של תהליכי הוראה, תכנון ופיתוח סביבות למידה, תהליכי הדרכה והתפתחות פרופסיונאלית.

מסלול הלימודים

החוג ללמידה, הוראה והדרכה מציע תוכנית לימודים לתואר ב"א בהתמחות בהוראת תחום הדעת (תוכנית הכוללת בתוכה תעודת הוראה).

בנוסף,

1. תוכנית להסבת אקדמאיים להוראת האנגלית כשפה זרה.
2. תוכנית אקדמיזציה – ב"א בהתמחות בהוראה (כולל תעודת הוראה).
3. תוכנית אפיק מעבר בין האוניברסיטה הפתוחה לאוניברסיטת חיפה.
4. מסלול מואץ ואישי לתואר ראשון ושני בהוראת ההיסטוריה (כולל תעודת הוראה).

ב"א בהתמחות בהוראה

ההתמחות מיועדת לתלמידים במסלול דו־חוגי, שהחוג השני שלהם הוא תחום דעת הנלמד בבית הספר העל־יסודי. ההתמחות מאפשרת קבלת תעודת הוראה בתחום דעת מסוים. תלמיד הלומד בתוכנית ירכוש ידע מעמיק ומקיף בתחומים המהווים בסיס לכל העוסק בחינוך, כמו היבטים פסיכולוגיים, פילוסופיים וסוציולוגיים של החינוך, ותחומים כלליים של למידה והוראה. בנוסף לכך הסטודנט יקבל הכשרה תיאורטית ומעשית להוראה בתחום הדעת הספציפי, המקנה לו תעודת הוראה בתחום הדעת אותו הוא לומד כחוג השני שלו.

מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, באימונים בהוראה ובדרישות השלמה שונות מופיע בהמשך. על התלמיד לעיין במידע, להכיר אותו ולעמוד בדרישות.

תחומי הדעת בהם ניתן ללמוד לתעודת הוראה*: אמנות (אמנות יצירה ותולדות האמנות), אנגלית, גיאוגרפיה, היסטוריה (תולדות ישראל, היסטוריה כללית, היסטוריה של המזרח התיכון ולימודי א"י), לשון עברית, אזרחות ומדעי המדינה (מדעי המדינה) (לא ינתן בתשע"ח), מוזיקה, מקרא, מתמטיקה, ספרות, עברית כשפה שנייה (לשון עברית וספרות עברית והשוואתית), ערבית שפת אם, תיאטרון.

* **פתיחת תוכניות הלימוד בתחומי הדעת השונים מותנית במספר המתקבלים.**

תנאי קבלה

1. הקבלה להתמחות זו תעשה על־פי תנאי הקבלה הכלל אוניברסיטאיים, ברמה הנדרשת ע"י החוג ללמידה, הוראה והדרכה.
2. יתקבלו תלמידים שהתקבלו ללימודים בחוג נוסף (חוג דיסציפלינארי) המוכר כמקצוע הוראה בבתי הספר העל־יסודיים ומופיע ברשימת תחומי הדעת בהם ניתן ללמוד לתעודת הוראה לעיל.
3. לגבי תלמידים ותיקים יכללו תנאי הקבלה גם את ממוצע ציוניהם בחוג דיסציפלינארי (החוג השני בו הם לומדים ובתחומו הם אמורים לקבל תעודת הוראה), במקרה הזה, חובה על המועמד לספק אישור עדכני על מספר הנקודות והממוצע.
4. הציון הממוצע הנדרש בחוג הדיסציפלינארי הוא 78 לפחות, למעט מתמטיקה 75 לפחות.
5. יועדפו תלמידים בעלי הממוצעים הגבוהים ביותר.
6. לעיתים יכללו בתנאי הקבלה גם ראיונות אישיים.
7. מועמדים לב"א בהוראת עברית כשפה שנייה שהתקבלו לחוגים לשון עברית וספרות עברית והשוואתית ושפת האם שלהם אינה עברית מחויבים בציון של 125 לפחות בבחינת יע"ל בנוסף לציון הפסיכומטרי הכללי.

מבנה הלימודים

משך הלימודים הוא 3 שנים, במהלכם לומד הסטודנט 60 נק', 20 נ' בכל שנה בממוצע.

אנגלית כשפה זרה

חובה על כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מחובותיו לתואר. עמידה בחובה זאת היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3. על מנת לסווג את רמת ידיעותיו של המועמד בשפה

האנגלית או להעניק פטור מהם, מחויב הסטודנט בבחינת מיון באנגלית (פסיכומטרי/ אמיר/ אמירם) כחלק מתנאי הקבלה לאוניברסיטה.

פירוט ניתן לקרוא באתר היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה או בפרק היחידה ללימודי אנגלית שפה זרה המופיע בשנתון.

קורסי חובה בתוכנית "דרך הרוח":

על כל תלמידי התואר הראשון שהתחילו את לימודיהם בתשע"ד ללמוד 1-3 קורסים, בהיקף כולל של **6 נ"ז** במסגרת לימודי תכנית ההעשרה האוניברסיטאית **"דרך הרוח"** — 2-4 נ' במסגרת החוג ללמידה, הוראה והדרכה. (תלמידים שהחלו את לימודיהם בתשע"ב או תשע"ג נדרשים להשלים לימודי העשרה בהיקף של 4 נ"ז). הרישום יתבצע תחת תוכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר וסיום הלימודים בתכנית הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים ופרטים נוספים על התוכנית ניתן למצוא באתר:

http://who.haifa.ac.il/

לפרטים: גב' עדי וקסלר, מרכזת התכנית

טלפון: 04-8240124, דואר אלקטרוני: Mindscapes@univ.haifa.ac.il

תלמידים שיבחרו ללמוד את הקורס מ"דרך הרוח" בחוג ללמידה, הוראה והדרכה יהיו פטורים מקורס בחירה.

מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, באימונים בהוראה ובדרישות השלמה שונות מופיע בהמשך. על התלמיד לעיין במידע, להכיר אותו ולעמוד בדרישות.

מיומנויות מחשב - קורס חובה לשנה א' (313.1662)

סטודנטים ידרשו להוכיח קיומן של מיומנויות שימוש בסיסיות במחשב ובאינטרנט (הכרת המחשב, תוכנות האופיס, שימוש באינטרנט). לשם כך הוקם מערך של מיון והדרכה באמצעות קורס מתוקשב, הנתמך על־ידי מחלקת המחשוב של הפקולטה לחינוך. הסטודנטים מתבקשים להירשם לקורס המתוקשב של סמסטר א' — קורס "מיומנויות מחשב" שמספרו 313.1662. ההרשמה היא באופן עצמאי על־ידי הסטודנטים. הקורס הוא חובה וייפתח במערכת המודל (http://online.haifa.ac.il) סמוך לפתיחת שנת הלימודים.

הסטודנטים ידרשו ללמוד באופן עצמאי חמש יחידות לימוד ולבצע חמש מטלות חובה (קורס וירטואלי ללא נוכחות בכיתה). בסיומו של הקורס, בסוף סמסטר א', יתקיים מבחן בכיתות המחשבים בבניין חינוך. עמידה בציון סופי משוכלל 70 ומעלה של כל הקורס (מטלות ומבחן) הינה תנאי מעבר לשנה ב' — לא ייערכו מבחנים נוספים.

מידע על הקורס ועל המבחן יפורסם באתר הפקולטה (http://www.edu.haifa.ac.il)

או במערכת המודול http://online.haifa.ac.il

יש לעקוב אחר ההודעות השוטפות המתפרסמות בלוח המודעות באתר.

למעוניינים בתוכנית הדרכה וסיוע מטעם דיקנאט הסטודנטים, שנערכת לפני תחילת הלימודים, ניתן לפנות בטלפון: 04-8249964.

אוריינות אקדמית בעברית - קורס חובה לב"א שנה א' (313.1664, 313.1666):

קורס תמיכה בהתמודדות עם אתגרי האוריינות האקדמית בעברית. הקורס מקנה כישורי קריאה, סיכום ושימוש במאמרים ומקורות אקדמיים, לשם כתיבת עבודות עיוניות ומבחנים. הקורס מתנהל כסדנת כתיבה ולמידה שבועית המתמקדת בחומרים מתוך הקורסים הפקולטטיים השונים. הוא נועד להעניק כלים לחומרי הקריאה ומטלות הכתיבה השונות במהלך התואר הראשון. הקורס מועבר על ידי מרצה ותיקה מהמכינה האקדמית המתאימה אותו לצרכי הסטודנטים השונים המשתתפים בו.

הקורס הינו חובה למתקבלים שציונם בבחינת יע"ל בעברית לדוברי ערבית הינו 119 ומטה.

מצוינות באקדמיה - קורס חובה לב"א שנה א' (313.1668, 313.1669)

מצוינות באקדמיה זו עניין של החלטה ושימוש בכלים נכונים. מטרת קורס זה הקניית מיומנויות חשובות למצוינות אקדמית אצל סטודנטים חדשים בפקולטה לחינוך, בדומה ל: חשיבה ברמה גבוהה, ארגון ועיבוד החומר הנלמד, ניהול זמן במסגרת אקדמית, התמודדות עם חסמים בדרך להצלחה, התכוננות נכונה לתקופת המבחנים, מוטיבציה להישג ופרואקטיביות כדרך לשליטה בתוצאות, נוסף למפגשי היכרות עם סטודנטים מצטיינים משנים קודמות. בקורס ישתתפו סטודנטים חדשים בפקולטה לחינוך אשר שפת אמם אינה עברית, ויהיה פתוח גם לסטודנטים שעברית שפת אמם בכפוף לאישור המרצה.

תוכנית הלימודים (ב"א בהתמחות בהוראת מתמטיקה בהמשך)

שנה א'		סוג	שעות	נקודות
313.1662	מיומנויות מחשב	קורס מקוון	0	0
318.1000	מבוא לפסיכולוגיה של החינוך*	שיעור ותרגיל	3	3
316.1002	מבוא לסוציולוגיה של החינוך*	שיעור ותרגיל	3	3
313.1003	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א'*	שיעור ותרגיל	3	3
313.1004	מבוא לפילוסופיה של החינוך*	שיעור ותרגיל	3	3
313.1009	סוגיות ומחלוקות במערכת החינוך בישראל*	שיעור ותרגיל	3	3
313.1102	חושבים ויוצרים למידה	שיעור	2	2
קורסי חובה לתלמידי שנה א' שהשיגו ציון של 119 ומטה בבחינת יע"ל				
313.1664	אוריינות אקדמית בעברית - חלק א'		2	0
313.1666	אוריינות אקדמית בעברית - חלק ב'		2	0
313.1668	מצויינות באקדמיה - חלק א'		2	0
313.1669	מצויינות באקדמיה - חלק א'		2	0
סה"כ			**17**	**17**

שנה ב'		סוג	שעות	נקודות
313.2000	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב'*	שיעור ותרגיל	3	3
316.2001	שיטות מחקר איכותניות*	שיעור ותרגיל	3	3
313.2165	מבוא למיינדפולנס וחינוך	שיעור	2	2
313.1101	מבוא לתכנון לימודים	שיעור	2	2
313.2152	בעיות הסתגלות בבית הספר	שיעור	2	2
	הוראת המקצוע א' – לפי תחומי דעת	תרגיל דידקטי	4	4
313.2806	תהליכי הוראה ולמידה בהתנסות מעשית – חלק א'	אימונים בהוראה	6	2
313.2807	תהליכי הוראה ולמידה בהתנסות מעשית– חלק ב'	אימונים בהוראה	6	2
סה"כ			**28**	**20**

***התרגילים ניתנים אחת לשבועיים**

שנה ג'		סוג	שעות	נקודות
313.3110	חינוך נגד גזענות	שיעור	2	4
313.3108	במחשבה תחילה: עיונים פילוסופיים בחינוך	שיעור	2	2
313.3109	שבירת כותלי בית הספר: למידה בעידן הידע	שיעור	2	2
313.2101	למידה, הוראה והדרכה בעולם דיגיטלי	שיעור	2	2
סמינריון אחד מהרשימה הבאה:				
313.3129	פדגוגיה ביקורתית	סמינריון	4	4
313.3173	אל-אדם-עולם: אקגולוגיה ופדגוגיה - חלק א'	סמינריון	2	2
313.3174	אל-אדם-עולם: אקגולוגיה ופדגוגיה - חלק ב'	סמינריון	2	2
	הוראת המקצוע ב' – לפי תחומי דעת	סמינר דידקטי	4	4
	שיעורי בחירה להשלמת נקודות זכות**	שיעור	6-4	6-4
סה"כ			**24-22**	**24-22**

שעורי בחירה:

		סוג	שעות	נקודות
313.2534	נרטיבים של זהות, חברה ורב־תרבותיות	שיעור	2	2
313.4541	מפגש בין קבוצתי – נרטיב קולקטיבי וחינוך (באישור המרצה)	שיעור	4	4
318.2719	ויסות לימודי	שיעור	2	2
318.2909	למידה וחשיבה בקרב ילדים	שיעור	2	2
318.2019	הבסיס הביולוגי של התפתחותו האפשרית של האדם	שיעור	2	2
318.3008	פסיכופתולוגיה התפתחותית	שיעור	2	2
318.2718	ממכניזם לאורגניזם: הומניזם ופסיכולוגיה	שיעור	2	2
318.1203	פסיכולוגיה חברתית	שיעור	2	2
318.2216	תיאוריות אישיות	שיעור	2	2
316.1010	מדיניות החינוך בישראל (באישור המרצה)	שיעור	4	4
316.2002	מערכת החינוך בישראל	שיעור	2	2
316.2038	פנימיות חינוכיות וטיפוליות	שיעור	2	2
316.2040	תרבות ארגונים ורגשות	שיעור	2	2
316.2015	נוער במצוקה: התופעה ומערכות התמיכה בקהילה	שיעור	2	2
316.2037	זכויות ילדים במדיניות ציבורית (באישור המרצה)	שיעור	4	4
316.2043	מדיניות ופוליטיקה בחינוך השוואתי	שיעור	4	4
316.1011	מבוא לחינוך הבלתי פורמאלי	שיעור	2	2
316.2009	התנהגות ארגונית (מקוון חלקי)	שיעור	4	4
316.2023	תיאוריות וגישות במנהיגות חינוכית (קדם התנהגות ארגונית)	שיעור	4	4
316.2034	שיטות ומתודות עם בני נוער (שיעור מקוון)	שיעור	2	2
308.2004	אספקטים נוירו פסיכולוגים של למידה	שיעור	4	4
308.2008	מבוא למח וקוגניציה	שיעור	2	2
319.1008	מבוא לחינוך מיוחד	שיעור	4	4
319.1406	מבוא ללמידה והגורמים המשפיעים על יעילותה	שעור	2	2
319.2502	פיגור שכלי	שיעור	2	2
319.2503	אוטיזם	שיעור	2	2
319.1608	מבוא ללקויות שמיעה	שיעור	2	2

ב"א בהתמחות בהוראת מתמטיקה

תוכנית הלימודים

שנה א'		סוג	שעות	נקודות
313.1662	מיומנויות מחשב	קורס מקוון	0	0
318.1000	מבוא לפסיכולוגיה של החינוך*	שיעור ותרגיל	3	3
316.1002	מבוא לסוציולוגיה של החינוך*	שיעור ותרגיל	3	3
313.1003	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א'*	שיעור ותרגיל	3	3
313.1004	מבוא לפילוסופיה של החינוך*	שיעור ותרגיל	3	3
313.1009	סוגיות ומחלוקות במערכת החינוך בישראל*	שיעור ותרגיל	3	3
313.1102	חושבים ויוצרים למידה	שיעור	2	2
קורסי חובה לתלמידי שנה א' שהשיגו ציון של 119 ומטה בבחינת יע"ל				
313.1664	אוריינות אקדמית בעברית - חלק א'		2	0
313.1666	אוריינות אקדמית בעברית - חלק ב'		2	0
313.1668	מצויינות באקדמיה - חלק א'		2	0
313.1669	מצויינות באקדמיה - חלק א'		2	0
סה"כ			**17**	**17**

שנה ב'		סוג	שעות	נקודות
313.2000	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב'	שיעור ותרגיל	3	3
316.2001	שיטות מחקר איכותניות*	שיעור ותרגיל	3	3
313.2165	מבוא למיינדפולנס וחינוך	שיעור	2	2
313.2152	בעיות הסתגלות בבית הספר	שיעור	2	2
313.1101	מבוא לתכנון לימודים	שיעור	2	2
317.2514	כלים דיגיטליים בהוראת מתמטיקה	תרגיל דידקטי	4	4
317.2512	קוגניציה ונוירו־קוגניציה: מבוא למדעי המוח במתמטיקה	שיעור	4	4
313.2800	תהליכי הוראה ולמידה בהתנסות מעשית – חלק א'	אימונים בהוראה	6	1
313.2801	תהליכי הוראה ולמידה בהתנסות מעשית– חלק ב'	אימונים בהוראה	6	1
סה"כ			**32**	**22**

***התרגילים ניתנים אחת לשבועיים**

שנה ג'		סוג	שעות	נקודות
313.3108	במחשבה תחילה:			
	עיונים פילוסופיים בחינוך	שיעור	2	2
313.3109	שבירת כותלי בית הספר:			
	למידה בעידן הידע	שיעור	2	2
317.3500	תיאוריה ומעשה בהוראת מתמטיקה א'	סמינר דידקטי	4	4
317.3501	תיאוריה ומעשה בהוראת מתמטיקה ב'	סמינר דידקטי	4	4
317.2515	ניתוח סיטואציות כיתתיות	שיעור	4	4
313.3110	חינוך נגד גזענות	שיעור	2	2
אחד מבין הסמינריונים הבאים:				
313.3129	פדגוגיה ביקורתית	סמינריון	4	4
313.3173	אל-אדם-עולם: אקגולוגיה ופדגוגיה - חלק א'	סמינריון	2	2
313.3174	אל-אדם-עולם: אקגולוגיה ופדגוגיה - חלק ב'	סמינריון	2	2
313.3800	תהליכי הוראה ולמידה בהתנסות			
	מעשית- חלק א'	אימונים בהוראה	6	1
313.3801	תהליכי הוראה ולמידה בהתנסות			
	מעשית- חלק ב'	אימונים בהוראה	6	1
סה"כ			**36**	**22**

תכנית רוח הכרמל

"רוח הכרמל" הינה תכנית משותפת לחוג ללמידה, הוראה והדרכה והפקולטה למדעי הרוח (תולדות ישראל במסלול מקרא, מחשבת ישראל או היסטוריה של עם ישראל).

לתוכנית מתקבלים מועמדים מצטיינים לתואר ראשון אשר ילמדו חצי תכנית בחוג לתולדות ישראל וחצי תכנית בחוג ללמידה, הוראה והדרכה.

בוגרי התוכנית יזכו גם לתעודת הוראה בתחומי הדעת הרלבנטיים.

במהלך התכנית ייצאו הסטודנטים לסמסטר של לימודים באוניברסיטה אמריקאית תוך אימונים בהוראה בבית ספר יהודי אמריקאי. המועמדים המתאימים יזכו למלגה.

מטרת התוכנית לטפח סטודנטים מובילים ומצטיינים שישתלבו במערכת החינוך במקצועות היהדות תוך התנסות במסגרות חינוך מגוונות.

הסבת אקדמאים להוראת האנגלית כשפה זרה

התוכנית מיועדת לבעלי תואר ב"א שידיעת השפה האנגלית שלהם היא ברמת שפת אם או קרובה לכך. משך התוכנית עד שנתיים.

תנאי הקבלה

ראיון עם ראש החוג בשפה האנגלית.

קורסי ההשלמה הנדרשים בחוג לאנגלית בנוסף על קורסי ההוראה הם:

1. דקדוק פדגוגי — 4 שש"ס — קורס חובה
2. 3 קורסי בחירה מתוך רשימה המפורסמת בחוברת ההשתלמויות באתר החוג.

למועמדים בעלי תעודת הוראה במקצוע אחר העומדים בתנאים הנ"ל, תוצע תוכנית לימודים אישית בתאום עם ראש החוג.

הציון הנדרש בקורסים אלה הוא ממוצע של 80 ולא פחות מ־78 בכל קורס.

תוכנית אקדמיזציה – ב"א בהתמחות בהוראה (כולל תעודת הוראה)

התוכנית מיועדת לקידום מורים שכבר עובדים במערכת החינוך ואין להם תואר אקדמי או תעודת הוראה. התוכנית מאפשרת הכרה בלימודים קודמים עד 30 נ' על סמך קורסים שנלמדו במסגרות שונות ועל סמך ניסיון בהוראה. התוכנית כוללת תעודת הוראה במקצוע דיסציפלינארי.

תוכנית אפיק מעבר בין האוניברסיטה הפתוחה לאוניברסיטת חיפה

בעידודה של המועצה להשכלה גבוהה, כוננו האוניברסיטה הפתוחה ואוניברסיטת חיפה אפיק מעבר מן האוניברסיטה הפתוחה לחוג ללמידה, הוראה והדרכה של אוניברסיטת חיפה. אפיק המעבר יאפשר לסטודנטים להתחיל את לימודיהם לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה ולאחר לימוד מקבץ קורסים, לעבור לחוג ללמידה, הוראה והדרכה באוניברסיטת חיפה.

לקבלת עלון מידע מודפס ניתן לפנות אל מוקד הפניות בטלפון: 09-7782222 או בדואר אלקטרוני openu.ac.il@infodesk או בתיבה קולית: 09-778088.

כמו כן, ניתן לקבל מידע במזכירות החוג ללמידה, הוראה והדרכה: טלפון: 04-8249389

מידע על אפיק המעבר ניתן למצוא בקישור: http://www.openu.ac.il/afik.

הוראת ההיסטוריה
מסלול מואץ ואישי לתואר ראשון ושני (כולל תעודת הוראה)

מטרת הלימודים

התוכנית משותפת לחוג להיסטוריה כללית ולחוג ללמידה, הוראה והדרכה. המסלול ייחודי ומאפשר לימודים לתואר ראשון ושני בארבע או חמש שנים. במהלכו ילמדו התלמידים לתואר ראשון במסלול דו־חוגי בחוג להיסטוריה כללית ובחוג ללמידה הוראה והדרכה (כולל תעודת הוראה בהיסטוריה). בשנה השלישית, במידה ויעמדו בדרישות, יוכלו התלמידים להתקבל למסלול מואץ ואישי בנושא הוראת ההיסטוריה.

מטרת הלימודים היא הרחבה והעמקה בתחומי הדעת הייחודיים לכל חוג לצד רכישת ידע עשיר בהוראת הדיסציפלינה, הקניית כלים הדרושים לחקר סוגיות פדגוגיות העולות מהוראת ההיסטוריה ולעיסוק בהן.

תנאי הקבלה לב"א

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה, ברמה הנדרשת על ידי החוג להיסטוריה כללית והחוג ללמידה, הוראה והדרכה.
2. ראיון אישי.
3. קבלת מועמדים לב"א שלא עמדו ברמת הסף של החוג ללמידה, הוראה והדרכה תישקל על סמך הראיון האישי, ותותנה בציון ממוצע של 85 בסוף שנה א' בשני החוגים.

תנאי הקבלה למ"א

ללימודי התואר השני יתקבלו מועמדים שסיימו לפחות ארבעה סמסטרים במסגרת לימודי התואר הראשון בתוכנית המשולבת, ושיעמדו בקריטריונים הבאים:

1. ממוצע משוקלל של 85 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד בלימודי התואר הראשון.
2. ראיון אישי.

תלמיד שלא יעמוד בתנאי הסף למ"א יסיים בתום שנה ג' את לימודיו בתוכנית, ויהיה זכאי לתואר בוגר בחוגים היסטוריה כללית ולמידה, הוראה והדרכה, וכן לתעודת הוראה בהיסטוריה.

3. התלמיד יסיים את חובות השמיעה לתואר הראשון במהלך שנה ג', ויציג את אישור הזכאות לתואר ראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני (סמסטר א' של שנה ד'), כתנאי להמשך לימודיו בסמסטר ב'.
4. ללימודי המוסמך במסגרת התוכנית יוכלו להצטרף גם בוגרי חוגים היסטוריים אחרים, שיעמדו בתנאי הסף הנזכרים למ"א. תלמידים אלה יחויבו בהשלמות על פי הרקע האקדמי שלהם.

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר ראשון ושני יהיה שמונה עד עשרה סמסטרים (כולל תעודת הוראה).

ב"א ותעודת ההוראה

הלימודים יתקיימו במתכונת דו־חוגית במסגרת החוג להיסטוריה כללית והחוג ללמידה, הוראה והדרכה, ויכללו גם הכשרה לתעודת הוראה.

משך הלימודים הוא שישה סמסטרים. בסמסטר החמישי (שנה ג') יוכל התלמיד להתחיל בלימודי המוסמך בהיקף של 8-4 שש"ס מבין קורסי הבחירה למ"א, על סמך הישגיו האקדמיים, ובהתאם לעמידה בדרישות הרשות ללימודים מתקדמים.

לימודי המ"א

הלימודים לתואר מוסמך יתקיימו בשני המסלולים: במסלול א' (כתיבת תיזה) ובמסלול ב' (בחינת גמר).

במסלול א' יכתוב התלמיד שתי עבודות סמינריוניות, אחת בחוג להיסטוריה כללית ואחת בחוג ללמידה, הוראה והדרכה, וכן עבודת תיזה בהוראת ההיסטוריה. משך הלימודים במסלול זה יהיה עד ארבעה סמסטרים במהלכם ילמד התלמיד 30 שש"ס ויגיש את עבודת הגמר לשיפוט.

במסלול ב' יכתוב התלמיד שלוש עבודות סמינריוניות, שתיים בחוג להיסטוריה כללית ואחת בחוג ללמידה, הוראה והדרכה, ויבחן בבחינת גמר. משך הלימודים במסלול זה עד שלושה סמסטרים במהלכם ילמד התלמיד 36 שש"ס ויבחן בבחינת הגמר.

תוכנית הלימודים

שנה א'

החוג להיסטוריה כללית

סוג	שעות	נקודות
4 שיעורים תקופתיים	8	8
3 תרגילים תקופתיים	12	12
תרגיל ייעודי	4	4
סדנא למיומנויות מחקר	2	2
סה"כ	**26**	**26**

החוג ללמידה הוראה והדרכה

3 מבואות בפסיכולוגיה, בסוציולוגיה, בפילוסופיה	9	9
קורס מבוא במחקר כמותי א'	3	3
3 מבואות בלמידה והוראה	6	6
2 מבואות לייעוץ וחינוך מיוחד	2	2
סה"כ	**20**	**20**

שנה ב'

החוג להיסטוריה כללית

2 פרוסמינרים	8	10
שיעור משלים-שיעור מבוא בחוג לתוע"י/לימודי א"י	4	4
שפה זרה ברמת מתחילים	8	4
סה"כ	**20**	**18**

החוג ללמידה הוראה והדרכה

קורס במחקר כמותי ב'	3	3
קורס במחקר איכותני	3	3
4 קורסים בלמידה והוראה	8	8
קורס בהוראת המקצוע א'	4	4
התנסות מעשית	8	3
סה"כ	**26**	**21**

שנה ג'

החוג להיסטוריה כללית

2 סמינרים	8	12
שיעור היסטוריוגראפי	2	3
סה"כ קורסים לב"א	**10**	**15**
קורסי בחירה למ"א (*)	**4-8**	**–**
סה"כ קורסים למ"א	**4-8**	**–**
סה"כ	**14-18**	

החוג ללמידה הוראה והדרכה

סמינריון מחקרי	4	4
סטודיו	4	4
שיעור משלים	4	4
סמינר דידקטי	6	4
התנסות מעשית	8	3
סה"כ	**26**	**19**

*** הערה: קורסי הבחירה למ"א יילקחו מבין הקורסים מדרג 3-4 של החוג ללמידה, הוראה והדרכה ו/או מבין קורסים בדרגים אלו, התואמים את תוכנית הלימודים בבתי הספר, והניתנים בחוגים ההיסטוריים.**

לימודי המ"א: שנים ד'-ה'

	מסלול א'	**מסלול ב'**
החוג להיסטוריה כללית	סמינר התמחות 4 שש"ס	2 סמינרי התמחות 4 שש"ס כ"א 8 שש"ס
	2 סמינרים מתודולוגיים 4 שש"ס 2 שש"ס כ"א	2 סמינרים מתודולוגיים או סמינר מתודולוגי וק"מ 2 שש"ס כ"א 4 שש"ס
	ק"מ 2 שש"ס	קורסי בחירה בחוג 4 שש"ס
	קורסי בחירה בחוגים היסטוריים 4 שש"ס	קורסי בחירה בחוגים היסטוריים 4 שש"ס
החוג ללמידה, הוראה והדרכה	סמינר בחקר הוראת ההיסטוריה 4 שש"ס	קורס דידקטי מתקדם 4 שש"ס
	לימודים מתודולוגיים 4 שש"ס	—
	לימודים בהוראת ההיסטוריה 4 שש"ס	לימודים בחקר הוראת תחום הדעת ההיסטורי 8 שש"ס
	קורסי בחירה במגמה לפיתוח מערכות חינוך 4 שש"ס	קורסי בחירה במגמה לפיתוח מערכות חינוך 4 שש"ס
סה"כ	**30 שש"ס**	**36 שש"ס**

(*) ניתן להשלים את מכסת לימודי הבחירה בחוג להיסטוריה כללית (4-8 שש"ס) כבר בשנה ג'.

קביעת הציון הסופי במסלול א':

כלל הקורסים בשני החוגים 50%

שתי עבודות סמינריוניות 25%

עבודת הגמר המחקרית (תיזה) 25%

קביעת הציון הסופי במסלול ב':

כלל הקורסים בשני החוגים 35%

שלוש עבודות סמינריוניות 35%

בחינת הגמר 30%

זכאות לתואר

תלמיד שיעמוד בכל המטלות והחובות יהיה זכאי לתואר מוסמך האוניברסיטה "בהוראת ההיסטוריה" המשותף לפקולטה למדעי הרוח ולפקולטה לחינוך.

לפרטים נוספים ניתן לפנות למזכירות החוג להיסטוריה כללית טל': 04-8240907
ולמזכירות החוג ללמידה, הוראה והדרכה טל': 04-8249086

הלימודים לתעודת הוראה

בחוג ללמידה, הוראה והדרכה מתקיימים גם לימודים לקראת קבלת תעודת הוראה בשני מסלולי לימודים:

א. מסלול דו־שנתי

ב. מסלול חד־שנתי

– חלק מהתוכניות תתקיימנה אחת לשנתיים.

– פתיחת תוכניות הלימודים לתעודת הוראה במקצוע מסויים מותנית במספר המתקבלים.

מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, באימונים בהוראה ובדרישות השלמה שונות מופיע בהמשך. על התלמיד לעיין במידע להכיר אותו ולעמוד בדרישות.

מיומנויות מחשב

סטודנטים ידרשו להוכיח קיומן של מיומנויות שימוש בסיסיות במחשב ובאינטרנט (הכרת המחשב, תוכנות האופיס, שימוש באינטרנט). לשם כך הוקם מערך של מיון והדרכה באמצעות קורס מתוקשב, הנתמך על-ידי מחלקת המיחשוב של הפקולטה לחינוך. הסטודנטים מתבקשים להירשם לקורס המתוקשב של סמסטר א' – קורס "מיומנויות מחשב" שמספרו 313.1662. ההרשמה היא באופן עצמאי על־ידי הסטודנטים. הקורס הוא חובה וייפתח במערכת המודל (http://online.haifa.ac.il) סמוך לפתיחת שנת הלימודים.

הסטודנטים ידרשו ללמוד באופן עצמאי חמש יחידות לימוד ולבצע חמש מטלות חובה (קורס וירטואלי ללא נוכחות בכיתה). בסיומו של הקורס, בסוף סמסטר א', יתקיים מבחן בכיתות המחשבים בבניין חינוך. עמידה בציון סופי משוכלל 70 ומעלה של כל הקורס (מטלות ומבחן) הינה תנאי מעבר לשנה ב' – לא ייערכו מבחנים נוספים.

מידע על הקורס ועל המבחן יפורסם באתר הפקולטה -(http://www.edu.haifa.ac.il)
או במערכת המודול http://online.haifa.ac.il

יש לעקוב אחר ההודעות השוטפות המתפרסמות בלוח המודעות באתר.

למעוניינים בתוכנית הדרכה וסיוע מטעם דיקנאט הסטודנטים, שנערכת לפני תחילת הלימודים, ניתן לפנות בטלפון: 04-8249964.

המסלול הדו־שנתי

מטרת הלימודים

המסלול מיועד לאפשר לסטודנטים אשר סיימו את כל חובות הב"א או סיימו חובות שנה ב' ללמוד לתעודת הוראה במקצועות הדיסציפלינאריים המוזכרים להלן.

תנאי קבלה

1. מתקבלים תלמידים שסיימו שתי שנות לימוד לקראת תואר ראשון בפקולטות למדעי הרוח או למדעי החברה בחוגים דיסציפלינאריים שנושאיהם נלמדים בבית

הספר העל־יסודי ומופיעים ברשימה המפורטת בהמשך. כמו כן, יתקבלו תלמידי הפקולטה למשפטים ללמודי תעודת הוראה באזרחות. בעלי ב"א שלא למדו בחוגים הדיסציפלינאריים הנזכרים בהמשך יוכלו ללמוד לימודי השלמה רלוונטיים בתיאום עם מזכירות החוג.

2. הקבלה למסלול הדו־שנתי מותנית בממוצע משוקלל של ציוני השנים א' ו־ב' (שני הסמסטרים), 30 נקודות לפחות, בממוצע של 78 לפחות בחוג שבתחומו מבקש המועמד ללמוד לתעודת הוראה.
3. יועדפו תלמידים בעלי הממוצעים הגבוהים ביותר.
4. לעיתים יכללו בתנאי הקבלה גם ראיונות אישיים.
5. ללימודי תעודת הוראה בעברית כשפה שנייה נדרש ציון של 125 לפחות בבחינת ידע בעברית (יע"ל).

הערות:

– משך הלימודים הוא שנתיים. התלמידים נדרשים לסיים את הלימודים בזמן הקצוב.

– **תחומי הדעת בהם ניתן ללמוד לתעודת הוראה**: אמנות (אמנות יצירה ותולדות האמנות), אנגלית*, גיאוגרפיה, היסטוריה* (תולדות ישראל, היסטוריה כללית, היסטוריה של המזרח התיכון ולימודי א"י), לשון עברית, מקרא, אזרחות (לא יינתן בתשע"ח) ומדעי המדינה (מדעי המדינה ומשפטים), מוזיקה, ספרות, עברית כשפה שנייה (לשון עברית וספרות עברית והשוואתית), ערבית שפת אם*, תיאטרון.

***ניתן ללמוד גם במסלול חד־שנתי.**

מבנה הלימודים

משך הלימודים הוא שנתיים, החל מן השנה השלישית לתואר הב"א או בסיומו. במהלכם לומד התלמיד שעורים בהיקף של 40 נק', 20 נק' בממוצע בכל שנה. כמו כן, התלמיד חייב לשלב במהלך לימודיו את ההשלמות במידה ונדרש ללמוד בסעיף ההשלמות.

במסלול זה ניתן ללמוד לתעודת הוראה באחד או בשני מקצועות (בכפוף לשיקול דעת ראש החוג, במידה ומתאפשר במערכת הלימודים).

מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, באימונים בהוראה ובדרישות השלמה שונות מופיע בהמשך. על התלמיד לעיין במידע להכיר אותו ולעמוד בדרישות.

תכנית הלימודים

שנה א'		סוג	שעות	נקודות
313.1662	מיומנויות מחשב	קורס מקוון	0	0
313.1102	חושבים ויוצרים למידה	שיעור	2	2
313.2250	פסיכולוגיה חינוכית – חלק א'	שיעור	2	2
313.2251	פסיכולוגיה חינוכית – חלק ב'	שיעור	2	2
313.1101	מבוא לתכנון לימודים	שיעור	2	2

313.3110	חינוך נגד גזענות	שיעור	2	4
	הוראת המקצוע א' – לפי תחומי דעת	תרגיל דידקטי	4	4
313.2806	תהליכי הוראה ולמידה בהתנסות מעשית –חלק א'	אימונים בהוראה	6	2
313.2807	תהליכי הוראה ולמידה בהתנסות מעשית – חלק א'	אימונים בהוראה	6	2
סה"כ			**26**	**20**

שנה ב'		**סוג**	**שעות**	**נקודות**
313.2101	למידה, הוראה והדרכה בעולם דיגיטלי	שיעור	2	2
313.2165	מבוא למיינדפולנס וחינוך	שיעור	2	2
313.1101	מבוא לתכנון לימודים	שיעור	2	2
313.2152	בעיות הסתגלות בבית הספר	שיעור	2	2
313.3108	במחשבה תחילה:			
	עיונים פילוסופיים בחינוך	שיעור	2	2
313.3109	שבירת כותלי בית הספר:			
	למידה בעידן הידע	שיעור	2	2
	הוראת המקצוע ב' – לפי תחומי דעת	סמינר דידקטי	4	4
	שיעור בחירה להשלמת נקודות זכות*	שיעור	8-6	8-6
סה"כ			**24-20**	**24-20**

***שיעורי בחירה:**

		סוג	**שעות**	**נקודות**
313.2534	נרטיבים של זהות, חברה ורב־תרבותיות	שיעור	2	2
313.4541	מפגש בין קבוצתי – נרטיב קולקטיבי וחינוך (באישור המרצה)	שיעור	4	4
318.2719	ויסות לימודי	שיעור	2	2
318.2909	למידה וחשיבה בקרב ילדים	שיעור	2	2
318.2019	הבסיס הביולוגי של התפתחותו האפשרית של האדם	שיעור	2	2
318.3008	פסיכופתולוגיה התפתחותית	שיעור	2	2
318.2718	ממכניזם לאורגניזם: הומניזם ופסיכולוגיה	שיעור	2	2
318.2216	תיאוריות אישיות	שיעור	2	2
318.1203	פסיכולוגיה חברתית	שיעור	2	2
316.1010	מדיניות החינוך בישראל (באישור המרצה)	שיעור	4	4
316.2002	מערכת החינוך בישראל	שיעור	2	2

316.2038	פנימיות חינוכיות וטיפוליות	שיעור	2	2
316.2040	תרבות ארגונים ורגשות	שיעור	2	2
316.2015	נוער במצוקה: התופעה ומערכות התמיכה בקהילה	שיעור	2	2
316.2037	זכויות ילדים במדיניות ציבורית (באישור המרצה)	שיעור	4	4
316.2043	מדיניות ופוליטיקה בחינוך השוואתי	שיעור	4	4
316.1011	מבוא לחינוך הבלתי פורמאלי	שיעור	2	2
316.2009	התנהגות ארגונית (מקוון חלקי)	שיעור	4	4
316.2023	תיאוריות וגישות במנהיגות חינוכית (קדם התנהגות ארגונית)	שיעור	4	4
316.2034	שיטות ומתודות עם בני נוער (שיעור מקוון)	שיעור	2	2
308.2004	אספקטים נוירו פסיכולוגים של למידה	שיעור	4	4
308.2008	מבוא למח וקוגניציה	שיעור	2	2
319.1008	מבוא לחינוך מיוחד	שיעור	4	4
319.1406	מבוא ללמידה והגורמים המשפיעים על יעילותה	שעור	2	2
319.2502	פיגור שכלי	שיעור	2	2
319.2503	אוטיזם	שיעור	2	2
319.1608	מבוא ללקויות שמיעה	שיעור	2	2

המסלול החד־שנתי

מטרת הלימודים

המסלול מיועד לאפשר לסטודנטים שסיימו את כל חובות הב"א ללמוד לתעודת הוראה במקצועות הדיסציפלינאריים המוזכרים בהמשך בשנה אחת בלבד.

מבנה הלימודים

משך הלימודים שנה אחת. במהלך השנה לומד התלמיד שעורים בהיקף של 40 נק' והשלמות במידה ונדרש בסעיף ההשלמות.

במסלול החד שנתי ניתן ללמוד לתעודת הוראה אחת בלבד.

התלמידים נדרשים לסיים חובותיהם בזמן הקצוב.

מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, באימונים בהוראה ובדרישות השלמה שונות מופיע בהמשך. על התלמיד לעיין במידע, להכיר אותו ולעמוד בדרישות.

תנאי הקבלה

1. מתקבלים תלמידים בעלי תואר ראשון במקצועות הנלמדים בבתי הספר העל־יסודיים (ונמצאים ברשימה שבהמשך), וסיימו את החוג הדיסציפלינארי בציון ממוצע של 78 לפחות.
2. מתקבלים תלמידים שסיימו חובותיהם ונותר להם להגיש עד שתי עבודות לסיום הב"א. במקרה זה, חובה לצרף אישור על הממוצע ועל החובות שנותרו ממזכירויות החוגים בהם למדו.
3. יועדפו תלמידים בעלי הממוצעים הגבוהים ביותר.
4. לעיתים יכללו בתנאי הקבלה גם ראיונות אישיים.
5. הלימודים במסלול החד־שנתי יתקיימו רק בחלק מתעודות ההוראה, בהיסטוריה, אנגלית וערבית שפת אם.
6. אין חובה לקבל את התלמיד גם אם מילא את תנאי המינימום הנדרש לקבלה לחוג.
7. תלמיד לא יוכל לקבל תעודת הוראה אם לא סיים את לימודי התואר הראשון במקצוע הדיסציפלינארי בציון ממוצע של 78.
8. במקרים בהם התלמידים נדרשים ללמוד מספר רב של השלמות או קיימות חפיפות בין זמני ההשלמות ומערכת הלימודים של המסלול החד שנתי, התלמידים יתבקשו לעבור למסלול הדו־שנתי.

הערה: פתיחת הלימודים לתעודות הוראה במקצועות השונים מותנית בהרשמת מספר מינימאלי של נרשמים.

תוכנית הלימודים

על התלמיד לצבור 40 נקודות

		סוג	שעות	נקודות
313.1662	מיומנויות מחשב	קורס מקוון	0	0
313.1101	מבוא לתכנון לימודים	שיעור	2	2
313.1102	חושבים ויוצרים למידה	שיעור	2	2
313.2250	פסיכולוגיה חינוכית — חלק א'	שיעור	2	2
313.2251	פסיכולוגיה חינוכית — חלק ב'	שיעור	2	2
	הוראת המקצוע א' — לפי תחומי דעת	תרגיל דידקטי	4	4
313.2806	תהליכי הוראה ולמידה בהתנסות מעשית- חלק א'	אימונים בהוראה	6	2
313.2807	תהליכי הוראה ולמידה בהתנסות מעשית- חלק א'	אימונים בהוראה	6	2
313.2165	מבוא למיינדפולנס וחינוך	שיעור	2	2
313.3110	חינוך נגד גזענות	שיעור	2	4

313.2152	בעיות הסתגלות בבית הספר	שיעור	2	2
313.3108	במחשבה תחילה:			
	עיונים פילוסופיים בחינוך	שיעור	2	2
313.3109	שבירת כותלי בית הספר:			
	למידה בעידן הידע	שיעור	2	2
313.2101	למידה, הוראה והדרכה בעולם דיגיטלי	שעור	2	2
	הוראת המקצוע ב' — לפי תחומי דעת	סמינר דידקטי	4	4
	שיעורי בחירה		6	6
סה"כ			**48**	**40**

***שיעורי בחירה:**

	סוג	**שעות**	**נקודות**
313.2534 נרטיבים של זהות, חברה ורב־תרבותיות	שיעור	2	2
313.4541 מפגש בין קבוצתי — נרטיב קולקטיבי וחינוך (באישור המרצה)	שיעור	4	4
318.2719 ויסות לימודי	שיעור	2	2
318.2909 למידה וחשיבה בקרב ילדים	שיעור	2	2
318.2019 הבסיס הביולוגי של התפתחותו האפשרית של האדם	שיעור	2	2
318.3008 פסיכופתולוגיה התפתחותית	שיעור	2	2
318.2718 ממכניזם לאורגניזם: הומניזם ופסיכולוגיה	שיעור	2	2
318.2216 תיאוריות אישיות	שיעור	2	2
318.1203 פסיכולוגיה חברתית	שיעור	2	2
316.1010 מדיניות החינוך בישראל (באישור המרצה)	שיעור	4	4
316.2002 מערכת החינוך בישראל	שיעור	2	2
316.2038 פנימיות חינוכיות וטיפוליות	שיעור	2	2
316.2040 תרבות ארגונים ורגשות	שיעור	2	2
316.2015 נוער במצוקה: התופעה ומערכות התמיכה בקהילה	שיעור	2	2
316.2037 זכויות ילדים במדיניות ציבורית (באישור המרצה)	שיעור	4	4
316.2043 מדיניות ופוליטיקה בחינוך השוואתי	שיעור	4	4
316.1011 מבוא לחינוך הבלתי פורמאלי	שיעור	2	2
316.2009 התנהגות ארגונית (מקוון חלקי)	שיעור	4	4
316.2023 תיאוריות וגישות במנהיגות חינוכית (קדם התנהגות ארגונית)	שיעור	4	4

316.2034	שיטות ומתודות עם בני נוער (שיעור מקוון)	שיעור	2	2
308.2004	אספקטים נוירו-פסיכולוגים של למידה	שיעור	4	4
308.2008	מבוא למח וקוגניציה	שיעור	2	2
319.1008	מבוא לחינוך מיוחד	שיעור	4	4
319.1406	מבוא ללמידה והגורמים המשפיעים			
	על יעילותה	שעור	2	2
319.2502	פיגור שכלי	שיעור	2	2
319.2503	אוטיזם	שיעור	2	2
319.1608	מבוא ללקויות שמיעה	שיעור	2	2

אימונים בהוראה במסגרת תכנית ה-PDS

(Professional Development School, בית הספר להתפתחות מקצועית)

האימונים בהוראה מהווים נדבך מרכזי בתהליך ההכשרה להוראה בהיותם מכוונים לבחינה, מימוש ומיזוג של בסיסי ידע תיאורטיים, שנלמדו במסגרת האקדמית, במערכת ההתנסות הפרקטית (המוסד החינוכי), על מרכיביה הדיסציפלינאריים, הארגוניים והפדגוגיים.

מטרות האימונים בהוראה

1. יישום גישות תיאורטיות הלכה למעשה בהוראה בפועל בתחום הדיסציפלינארי ובניהול כיתה.
2. פיתוח ותרגול מיומנויות של עבודת צוות דרך מפגשים מסוגים שונים עם הצוות הבית ספרי.
3. מפגש עם מורכבות המערכת הבית ספרית ומורכבות תפקידו של המורה דרך תצפיות ולקיחת חלק פעיל בפעילויות בית ספריות.
4. היכרות עם המבנה הארגוני של בית הספר, תרבותו, מסגרותיו, ממלאי תפקידים וקשרי הגומלין ביניהם ובין הגורמים הפועלים בתוך המוסד ומחוצה לו.

מבנה יום האימונים בהוראה

האימונים בהוראה הינם חובה.

האימונים יתקיימו בבתי ספר שייקבעו על ידי המסלול להכשרת מורים בחוג ללמידה, הוראה והדרכה ויחלו עם פתיחת שנת הלימודים האקדמית.

האימונים בהוראה יתקיימו בכל ימי ג' בהם מתקיימים לימודים במערכת החינוך במהלך השנה. חלקם של הסטודנטים למוסיקה ישובצו לאימונים בהוראה ביום ג' וחלקם ביום אחר שייקבע בהמשך – הודעה על יום האימונים תימסר לסטודנטים למוסיקה באופן אישי.

משך יום האימונים בהוראה הוא 6 שעות.

יום האימונים בהוראה יכלול: צפייה והתנסות בשיעורי המורה המאמן/ת בתחום הדעת, שיח הדרכתי בנושאים פדגוגיים כללים ובנושאי הוראה-למידה בזיקה לצפייה וההתנסות

בשיעורים, סיוע למורה המאמן/ת במטלות חינוכיות שונות, עבודה פרטנית עם תלמידים ומפגש קבוצתי עם רכז האימונים בהוראה מטעם האוניברסיטה, שיכלול ניתוח סיטואציות ודיון בנושאים פדגוגיים שונים וכן הכרות עם המערכת הבית ספרית

תקנון לימודים

לכלל הסטודנטים – לתואר ראשון ולתעודת הוראה:

א. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל התלמיד את לימודיו בחוג ללמידה, הוראה והדרכה. החוג רשאי להכניס שינויים בתכנית הלימודים המופיעה בשנתון ללא הודעה מוקדמת. שינויים, הודעות ופרסומים על לוח המודעות במהלך השנה מחייבים את התלמיד.

אם יחולו שינויים בתכניות הלימודים של החוגים הדיסציפלינאריים השונים, ואחד מן השיעורים שנקבע כחובת השלמה לא יתקיים או שחלו בו שינויים, יודיע החוג על השינויים בדרישות בשנתון או בלוח המודעות באינטרנט.

ב. קורס השלמה בו מתקיים תרגיל גם אם לא יצוין בשנתון, התלמיד יחויב בו, כנדרש בחוג הדיסציפלינארי.

ג. לתלמידים הלומדים לתעודת הוראה במסלול החד שנתי: במקרים בהם התלמידים נדרשים ללמוד מספר רב של השלמות או קיימות חפיפות בין זמני ההשלמות ומערכת הלימודים של המסלול החד שנתי, התלמידים יתבקשו לעבור למסלול הדו־שנתי.

ד. כל שינוי או חריגה מתכנית הלימודים (כמו מעבר ממסלול למסלול, שיעורים חלופיים) יעשה אך ורק על ידי פנייה בכתב לראש החוג ובאישורו.

ה. סדר לימוד הקורסים כפי שהוא מופיע בשנתון מחייב את התלמיד. אין להקדים וללמוד קורסים שלא לפי הסדר הקבוע בתוכנית הלימודים אלא באישור ראש החוג. גם במקרה זה לימוד השיעורים הוא על אחריות התלמיד בלבד. כל שינוי שיחול בתוכנית הלימודים יחול גם עליו.

ו. תלמיד שנרשם לשיעור למרות שאינו רשאי ללמוד בו, רישומו לשיעור יבוטל גם אם נבחן וקיבל ציון.

ז. **תנאי מעבר משנה לשנה:**

ממוצע ציוניו של התלמיד בחוג ללמידה, הוראה והדרכה ובחוג הדיסציפלינארי בכל שנות לימודיו חייב להיות 78 לפחות, למעט במתמטיקה — 75 לפחות.

ציון המעבר בדידקטיקה — הוראת המקצוע א' ו־ב' ובאימונים בהוראה בשדה הוא 78 לפחות (במתמטיקה — הציון המינימאלי בדידקטיקה הוא 70 לפחות ובאימונים בהוראה בשדה 78 לפחות). סיום הקורס: מיומנויות מחשב בהצלחה.

ח. תלמידים חייבים להשלים את חוק לימודיהם תוך פרק הזמן הקצוב בכל מסלול.

ט. **נוכחות** — ככלל, הנוכחות בקורסים הניתנים במסגרת החוג ללמידה, הוראה והדרכה הינה חובה, אלא אם כן, נמסר אחרת ע"י המרצה.

י. **עיון בבחינה** — תלמיד רשאי לעיין במחברת המבחן (שלא נסרקה) בשעת קבלה של המרצה ובנוכחותו. עיון בבחינה אינו מחייב הגשת ערעור.

י"א. **ערעור על ציון בחינה** — תלמיד רשאי לערער על ציונו תוך יומיים מיום פרסומו. לא פורסמה ההחלטה בערעור עד שלושה ימים לפני המועד הבא של הבחינה והתלמיד ניגש לבחינה במועד הבא, ייזקף לזכותו הציון הגבוה מבין שני המועדים. ניתן לערער על בחינות סרוקות בפורטל תוך שלושה ימים מפרסום הציונים כולל יום הפרסום.

י"ב. **הגשת עבודות** — תלמיד המגיש עבודה סמינריונית או כל עבודה אחרונה אחרת לסיום חובותיו לתואר/תעודה, ירשום ויחתים את העבודה במזכירות החוג, כמו כן, ימלא את הטופס המיועד לכך ויצרפו לעבודה. עבודות ניתן למסור במהלך הקורס או לא יאוחר מסוף החופשה שלאחר הסמסטר בו נלמד הקורס, אלא אם כן, המרצה מסר תאריך מוקדם יותר. תלמיד שלא סיים חובותיו בזמן הנ"ל ירשם שנית לקורס או לקורס חלופי.

י"ג. **שקלול** — עם קבלת הציון האחרון יודיע התלמיד על סיום חובותיו למזכירות החוג. לאחר קבלת הודעה זו תיבדק זכאותו לתואר/תעודה והתלמיד יוזמן לחתום על השקלול. במידה והתלמיד לא יגיע לחתום תוך חודש מיום ההזמנה ישלח השקלול למדור בוגרים ותיקו ייסגר. מועד הזכאות לתואר יהיה התאריך שבו השלים התלמיד את חובתו האחרונה (בחינה, הגשת עבודה וכו'). למען הסר ספק, בתיקון, שיפור או חזרה על קורס, תאריך הזכאות יהיה תאריך התיקון, השיפור או החזרה על הקורס.

י"ד. **הפסקת לימודים ביוזמת החוג:**

1. תישקל הפסקת לימודיו של תלמיד בשל אי התאמה למקצוע ההוראה ובשל גרירה מתמשכת של הלימודים מעבר לזמן הקצוב והתנהלות בלתי סדירה של הלימודים. ההחלטה על הפסקת לימודים תיעשה על סמך חוות דעת של חברי הסגל, המורים המאמנים והמלצת ועדת המעקב לענייני תלמידים.
2. כשלון בקורס חובה או אי השלמתו מחייבים חזרה על הקורס במועד הבא בו מתקיים. אי עמידה בדרישות קורס חובה כמוה ככישלון.
3. סטודנט שנכשל או לא השלים קורס חובה חייב לחזור עליו בשנה העוקבת. נכשל או לא השלים את קורס בשנה העוקבת — יופסקו לימודיו. במקרה כאמור יהיה הסטודנט רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופה של שלוש שנים, ויהיה עליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג, כפי שיהיו באותו מועד. מובהר כי בתום תקופה זו, ייחשב הסטודנט לסטודנט חדש ולא יהיה זכאי להכרה בקורסים קודמים שלמד.

ט"ו. **הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד:**

1. תלמיד שהתקבל ללימודי החוג אך לא מימש לימודיו ומבקש ללמוד בחוג בשנה שלאחר שנת קבלתו חייב להירשם מחדש.
2. תלמיד שביקש להפסיק את לימודיו במשך השנה הראשונה, ומבקש לחדש את לימודיו בשנה שלאחריה, חייב להירשם מחדש.
3. תלמיד המפסיק לימודיו לאחר תום שנת לימודיו הראשונה חייב להודיע על כך בכתב לראש החוג.
4. תלמיד המבקש לחדש לימודיו אחרי שנתיים ויותר חייב לפנות בכתב לוועדת התלמידים. על-פי שיקול דעתה תשקול הוועדה תנאי הקבלה מחדש ותחייבו

בשיעורים לפי התוכנית של השנה בה חידש את לימודיו. בכל מקרה, תלמיד שהפסיק את לימודיו 6 שנים ויותר חלה התיישנות על לימודיו.

5. תלמיד שסיים את לימודיו בחוג ולא סיים את החוג הדיסציפלינארי במשך 6 שנים, זכאותו לתעודת הוראה (או ב"א בהוראה) בטלים.

ט"ז. **מעבר מאוניברסיטאות אחרות:**

א. תלמידים מחוגים לחינוך או מחלקות להכשרת מורים המבקשים לעבור ללמוד בחוג ללמידה, הוראה והדרכה באוניברסיטת חיפה, יתקבלו כתלמידים מן המניין ויוכלו לקבל ב"א ו/או תעודת הוראה בלבד אם:

1. יעמדו בתנאי הקבלה הרגילים לחוג ו/או בתנאי קבלה אחרים אשר יקבעו על ידי ועדת התלמידים.
2. ילמדו מכסה של 40 נקודות לפחות במסלול לב"א ו־26 נקודות לפחות לתעודת הוראה בחוג ללמידה, הוראה והדרכה באוניברסיטת חיפה.

ב. תלמידים מאוניברסיטאות אחרות המבקשים להשלים לימודיהם בחוג ללמידה, הוראה והדרכה, אך לקבל את התואר ו/או התעודה ממוסד אחר, יוכלו להשתתף בלימודי החוג באישור ועדת התלמידים.

ג. תלמידים שלמדו לימודים דיסציפלינאריים באוניברסיטאות אחרות ומבקשים ללמוד לתעודת הוראה באוניברסיטת חיפה יעבירו לאחר הרישום, צילום של מסמכיהם (תעודת ב"א ותדפיס ציונים) למזכירות החוג ללמידה, הוראה והדרכה.

י"ז. **בקשות פטור** — תלמיד רשאי לבקש פטור משיעור על סמך לימודים או התנסות קודמת באותו תחום. בקשתו תידון בוועדת התלמידים ובהתייעצות עם מרצה השיעור. תלמיד שלמד שיעורים מקבילים במוסדות חינוך אקדמיים שונים וסיים אותם בציון של 78 לפחות זכאי לפטור בהיקף של עד 8 נק'. הבקשות תתקבלנה על גבי טופס המיועד לכך בצרוף תדפיס ציונים וסילבוסים של הקורסים שלמד. ללא מסמכים לא תדון הוועדה בבקשה. שיעורים שיוכרו כפטור לא ישוקללו בציון הגמר וידווחו במערכת השיעורים כפטור.

לא ניתן לקבל פטור מקורס על סמך קורס שדווח בו "פטור" "עובר" או "השתתף". לא ניתן לקבל פעמיים "פטור" על סמך אותו הקורס. את בקשות הפטור יש להגיש עד תחילת שנת הלימודים.

י"ח. **קבלת ב"א ותעודת הוראה** — תלמיד יקבל ב"א ותעודת הוראה לאחר שעמד בתנאים הבאים:

- סיים בהצלחה את לימודיו בחוג ללמידה, הוראה והדרכה בכל השיעורים, כולל שיעורי ההשלמה הנדרשים על־פי מקצוע ההוראה (בציון הנדרש).
- ציוניו בהוראת המקצוע ובאימונים בהוראה הם 78 לפחות בכל קורס.
- ממוצע משוקלל בלימודי הוראה של 78 לפחות.
- ממוצע ציוניו בחוג הדיסציפלינארי הוא 78 לפחות (במתמטיקה 75 לפחות).
- נמצא מתאים להוראה על סמך חוות דעת המבוססת על מעקב שוטף של מוריו ומדריכיו בחוג להוראה.

תעודת הוראה תוענק לאחר סיום הב"א.

- לתואר ראשון: תנאי סיום הלימודים בחוג: מילוי חובת קורסים בתוכנית "דרך הרוח" כפי שמופיע בסעיף קורסי חובה בתוכנית "דרך הרוח" לעיל.
- תעודת הוראה תוענק לאחר סיום הב"א.

י"ט. **לידיעת התלמיד:**

1. ניתן לקבל ציונים באמצעות האינטרנט או על גבי לוח המודעות של החוג.
   ציונים לא ימסרו באמצעות הטלפון.
2. עבודות תחולקנה לתלמידים בשעת קבלה ע"י המרצה או עוזר ההוראה, לא באמצעות מזכירות החוג.
3. התלמידים מתבקשים להשאיר אצלם עותק מכל עבודה המוגשת למרצה או למזכירות.
4. לקבלת מידע וברורים, התלמידים מתבקשים להתקשר מחוץ לשעת הקבלה.

נהלים הקשורים לאימונים בהוראה והוראת המקצוע:

א. משך האימונים בהוראה שנה אחת והם חובה.

ב. האימונים בהוראה בתואר ראשון בלמידה, הוראה והדרכה יתקיימו בשנה ב' ובלימודי תעודה בשנה א'. ייתכנו שינוים ביום האימונים בהוראה עקב שיקול דעת של החוג.

ג. פטור מאימונים בהוראה יינתן לסטודנטים שעבדו כמורים 7 שנים לפחות, מעל חצי משרה, בהוראת הדיסציפלינה בה התמחו, בכתות ז'-י"ב במסגרת משרד החינוך. את הבקשה בצרוף מסמכים מאגף כוח אדם במשרד החינוך, יש להגיש בכתב לראש החוג ללמידה, הוראה והדרכה.

ד. שנת האימונים בהוראה מתחילה עם פתיחת שנת הלימודים האקדמית.

ה. האימונים בהוראה מתקיימים בכל ימי ג' בהם מתקיימים לימודים במערכת החינוך במהלך השנה, למעט במוסיקה – חלקם של הסטודנטים למוסיקה ישובצו לאימונים בהוראה ביום ג' וחלקם ביום אחר שיקבע בהמשך – הודעה על יום האימונים תימסר לסטודנטים למוסיקה באופן אישי.

ו. משך יום האימונים בהוראה הינו 6 שעות.

ז. האימונים בהוראה מתקיימים בבתי ספר במחוזות חיפה וצפון. השיבוץ הינו על פי שיקולי החוג בלבד ולא מתוך שיקולים של קירבה גיאוגרפית לאזור מגוריהם של הסטודנטים.

ח. השיבוץ לבית הספר שבו יתאמנו הסטודנטים יפורסם בשבוע הראשון של סמסטר א'.

ט. הסטודנטים <u>לא</u> ישובצו לאימונים בהוראה בבתי הספר בהם הם מועסקים כמורים או כממלאי מקום מורים. חלה על הסטודנט החובה לדווח על שיבוצו בביה"ס בו הוא עובד, על מנת שישונה שיבוצו באימונים בהוראה.

י. חובותיו ומטלותיו של הסטודנט מפורטים בחוברת אשר תימסר לסטודנט עם פתיחת שנת האימונים. הסטודנט מחויב לעמוד בכל הנדרש עפ"י חוברת זו.

יא. הציון העובר באימונים בהוראה, הינו 78.

יב. סטודנט שלא סיים חובותיו באימונים בהוראה חייב להירשם מחדש לאימונים בהוראה במתכונת שנתית ויחויב בתשלום.

יג. פתיחת הקורסים בדידקטיקה של הוראת המקצועות מותנית בהרשמת מספר מינימאלי של תלמידים כנדרש באוניברסיטה.

יד. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי הוראת המקצוע א' ו־ב' הוא 78 לפחות (70 במתמטיקה).

תעודת הוראה שניה

תלמידים המעוניינים ללמוד לתעודת הוראה נוספת בחוג הדיסציפלינארי השני בו הם לומדים* יחויבו בנוסף ללימודיהם בקורסים הבאים:

הוראת המקצוע א' (במקצוע הנוסף)

התנסות בשדה (במקצוע הנוסף)

הוראת המקצוע ב' (במקצוע הנוסף)

בנוסף יחויבו בשיעורי השלמה לפי תחומי הדעת כנדרש בשנתון בסעיפי ההשלמות.

* קבלה לתעודת הוראה שנייה מותנית באישור ראש החוג.

סטאז' בהוראה (התמחות)

תלמידים שהתקבלו ללימודי ב"א בהתמחות בהוראה ותעודת הוראה משנת הלימודים תשס"ג ואילך יחויבו בשנה של התמחות בביה"ס (סטאז') לאחר סיום לימודיהם בחוג ללמידה, הוראה והדרכה.

עם סיום הלימודים בחוג יקבל הסטודנט תעודת הוראה המצביעה על כך שסיים חובותיו בחוג (לימודים תיאורטיים והתנסות בשדה). את רישיון ההוראה ממשרד החינוך יוכל לקבל רק לאחר שנת ההתמחות בביה"ס.

במהלך שנת ההתמחות ילווה את הסטודנט בביה"ס מורה מיוחד שיסייע לו להיקלט בעבודתו. חובת מציאת העבודה בשנת ההתמחות חלה על הסטודנט.

תיחשב כל עבודת הוראה במשרה של 8 ש"ש ומעלה בכתות ז'-יב' במקצוע בו למד הסטודנט לתעודת הוראה.

בשנת ההתמחות משתכר הסטודנט משכורת מורה בפועל והיא נחשבת כשנת וותק לפנסיה.

במהלך שנה זו יחויב הסטודנט להשתתף בסדנת התמחות (סדנת סטאז') באוניברסיטת חיפה שמיקודה ליווי הסטודנט בביה"ס ותמיכה בתהליך ההתמחות.

הסדנא תמומן ע"י הסטודנטים ותתקיים במסגרת המחלקה ללימודי המשך באוניברסיטת חיפה (לפרטים ניתן לפנות לטלפון 04-8240868 או 04-8240208).

השלמות ודרישות יחודיות

כדי לאפשר לתלמיד בחוג ללמידה, הוראה והדרכה להרחיב את ידיעותיו בתכנים של מקצועות לימוד בבית הספר התיכון (כמפורט בתכנית הלימודים של משרד החינוך) עליו ללמוד שיעורים משלימים בחלק מהמקצועות. במקרים מסוימים תחייב ועדת הקבלה השלמות נוספות בהתאם ללימודיו הקודמים של התלמיד. **השיעורים המשלימים אינם נחשבים במנין נקודות הזכות של הלימודים בחוג ללמידה, הוראה והדרכה.** על כל חריגה מתכנית ההשלמות המוצעת, יש לקבל אישור מראש החוג.

הציון הנדרש בכל אחד משעורי ההשלמה הוא 75 לפחות.

אמנות

תלמידי **תולדות האמנות** המועידים עצמם להוראת אמנות חייבים ללמוד השלמות בחוג לאומנות יצירה כמפורט להלן:

1. יסודות הציור והרישום (שנתי)	8 שש"ס
2. יסודות הפיסול והרישום (שנתי)	8 שש"ס
3. קורס באומנות עכשיווית	2 שש"ס
4. תרגיל בניתוח יצירות	2 שש"ס
סה"כ	**20 שש"ס**

הבחירה מבין השיעורים שהתלמיד **לא** למד במסגרת לימודיו לתואר ב"א במדור לתולדות האמנות, כולל תלמידי חד־חוגי.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

תלמידי **המדור ליצירה** המועידים עצמם **להוראת אמנות** חייבים בהשלמות, בחוג לתולדות האמנות, כמפורט להלן:

- 2 מבואות (בתקופות שלא נלמדו במסגרת המדור ליצירה)	8 שש"ס
- אוריינות או כלי מחקר או תרגיל בניתוח יצירות	2 שש"ס
- סמינר באחת מארבע התקופות	4 שש"ס

הבחירה היא מבין השיעורים שהתלמיד לא למד במסגרת לימודיו במדור ליצירה, כולל תלמידי חד־חוגי.

(התלמיד חייב לעמוד בדרישות של תרגיל לפני הסמינר)

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

אנגלית

1. תלמידים הלומדים לקראת תעודת הוראה **באנגלית** חייבים לסיים לימודיהם בחוג לאנגלית בממוצע של 78 לפחות.
2. הציון בשיעור: מבוא לבלשנות / מבוא לפונטיקה ולפונולוגיה, מבוא למורפולוגיה ולתחביר חייב להיות 75 לפחות בכל קורס.

3. חובה ללמוד את הקורס: "דקדוק פדגוגי" בהיקף של 4 שש"ס. הציון הנדרש בקורס זה הוא 75 לפחות.

היסטוריה

א. תלמידי החוג **לתולדות ישראל,** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו השלמות בהסטוריה כללית בהיקף של 6 שש"ס, 2 שש"ס בכל תקופה: ימי הבניים, העת החדשה והעת החדישה.

סה"כ 6 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

ב. תלמידי החוג **להיסטוריה כללית** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו: שיעור בחוג ללימודי א"י בעת החדשה בהיקף של 4 שש"ס ושיעור בחוג לתולדות ישראל בהיקף של 4 שש"ס באחת משלוש התקופות: בית שני, ימי הביניים, העת החדשה.

סה"כ 8 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

ג. תלמידי החוג **להיסטוריה של המזרח התיכון** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו: בחוג לתולדות ישראל קורס בהיקף של 4 שש"ס בעת החדשה ובחוג להסטוריה כללית קורסים בהיקף של 4 שש"ס מתוך שתי תקופות: ימי הבניים, העת החדשה, העת החדישה.

סה"כ 8 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

ד. תלמידי החוג **ללימודי ארץ ישראל** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו: בחוג להיסטוריה כללית השלמות בהיקף של 6 שש"ס, 2 שש"ס בכל תקופה: ימי הבניים, העת החדשה, העת החדישה.

סה"כ 6 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

ה. תלמידי החוגים **להיסטוריה של המזרח התיכון והיסטוריה כללית** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו: שיעור בחוג ללמודי א"י בהיקף של 4 שש"ס בעת החדשה ושיעור בתולדות ישראל בהיקף של 4 שש"ס באחת משלוש התקופות: בית שני, ימי הביניים או העת החדשה.

סה"כ 8 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

ו. תלמידי החוגים **להיסטוריה של המזרח התיכון ולימודי ארץ ישראל** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו בחוג להסטוריה כללית קורסים בהיקף 6 שש"ס, 2 שש"ס בכל תקופה: ימי הבניים, העת החדשה, העת החדישה.

סה"כ 6 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

ז. תלמידי החוגים **להיסטוריה של המזרח התיכון ותולדות ישראל** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו קורסים בהיקף של 6 שש"ס בהיסטוריה כללית, 2 שש"ס בכל תקופה: ימי הבניים, העת החדשה, העת החדישה.

סה"כ 6 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

ח. תלמידי החוגים **להיסטוריה כללית ותולדות ישראל** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה אינם חייבים בהשלמות.

ט. תלמידי החוגים **להיסטוריה כללית ולימודי ארץ ישראל** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו: שיעור בחוג לתולדות ישראל בהיקף של 4 שש"ס באחת מהתקופות: בית שני, ימי הביניים, העת החדשה.

סה"כ 4 שש"ס.

הציון הנדרש בשיעור זה הוא 75 לפחות.

י. תלמידי החוגים **ללימודי ארץ־ישראל ותולדות ישראל** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו: בחוג להסטוריה כללית 6 שש"ס, 2 שש"ס בכל תקופה: ימי הבניים, העת החדשה והעת החדישה.

סה"כ 6 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

הערה: חובה ללמוד שיעורים בלבד. לא תינתן אפשרות ללמוד תרגיל.

ספרות עברית והשוואתית

תלמידים הלומדים לתעודת הוראה בספרות חייבים לכלול במסגרת לימודי הב"א קורסים מהתחומים הבאים:

דרמה, רומן, סיפורת עברית, שירה עברית חדשה, שירת ימי הביניים, מדרש ואגדה (סיפור עממי). תלמידים שלמדו קורסים מהתחומים הנ"ל ועמדו בציון של 75 לפחות בכל שעור יוכלו לקבל פטור בתאום עם מזכירות החוג.

הערה: תלמידים ששפת האם שלהם אינה עברית ומעוניינים ללמוד לתעודת הוראה בספרות יהיה עליהם לקבל ציון של 125 לפחות בבחינת יע"ל. דרישה זו חלה על תלמידים הלומדים בשני המסלולים: ב"א ותעודת הוראה בספרות או בעברית כשפה שניה, כמו כן, דרישה זו חלה על כל תלמיד הלומד שעורי השלמות בחוג לספרות עברית והשוואתית.

השלמות בספרות ולשון לתלמידים מהמגזר הערבי

תלמידי המגזר הערבי המכשירים עצמם להוראת **עברית כשפה שנייה** (שפה וספרות) ילמדו את שיעורי ההשלמה הבאים:

א. תלמידים שלמדו **ספרות עברית והשוואתית** ילמדו

1. 16 שש"ס השלמה **בלשון העברית** לפי הפירוט הבא:

תורת הניקוד	4 שש"ס
תחביר הלשון העברית	4 שש"ס
תורת ההגה של הלשון העברית החדשה	2 שש"ס
תורת ההגה של הלשון העברית המקראית	2 שש"ס
תורת הצורות של העברית החדשה	2 שש"ס
מבוא לסמנטיקה	2 שש"ס

הממוצע הנדרש הוא 75 ולא פחות מ־70 בכל קורס.

הערה: את קורסי הקדם חובה ללמוד כנדרש בחוג ללשון העברית. הקורסים: "תורת הניקוד א' ו־ב'" ו"תורת ההגה של העברית המקראית" הינם קורסי קדם לקורס: "תורת הצורות של העברית החדשה". הקורס "תורת הניקוד א' ו־ב'" הינו קורס קדם לקורס: "תורת ההגה של העברית החדשה".

2. יכללו במסגרת לימודי הב"א קורסים מהתחומים הבאים:

רומן, סיפורת עברית, שירה עברית חדשה, שירת ימי הביניים, מדרש ואגדה (סיפור עממי). תלמידים שלמדו קורסים מהתחומים הנ"ל ועמדו בציון של 75 לפחות בכל קורס יוכלו לקבל פטור בתאום עם מזכירות החוג.

ב. תלמידים שלמדו בחוג **ללשון עברית** ילמדו 20 שש"ס השלמה במסגרת החוג **לספרות עברית והשוואתית** לפי הפרוט הבא: שירת ימי הבניים, מדרש ואגדה, שירה עברית חדשה, סיפורת עברית חדשה ורומן.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

הערה: תלמידים ששפת האם שלהם אינה עברית ומעוניינים ללמוד לתעודת הוראה בספרות יהיה עליהם לקבל ציון של 125 "בבחינת יעל". דרישה זו חלה על תלמידים הלומדים בשני המסלולים: ב"א ותעודת הוראה בספרות או בעברית כשפה שניה, כמו כן, דרישה זו חלה על כל תלמיד הלומד שיעורי השלמה בספרות עברית והשוואתית.

תעודת הוראה באזרחות ובמדעי המדינה לבעלי תואר במשפטים - לא יינתן בתשע"ח

תלמידים בעלי תואר במשפטים יכולים ללמוד לתעודת הוראה באזרחות ובמדעי המדינה במסלול דו־שנתי. לתלמידים אלה ייקבעו השלמות עפ"י שיקול דעת ראש החוג.

תוכנית משותפת לחוג ללמידה, הוראה והדרכה והפקולטה למשפטים: תעודת הוראה באזרחות ובמדעי המדינה - לא יינתן בתשע"ח

תעודת הוראה באזרחות ובמדעי המדינה במסגרת מסלול משותף לפקולטה למשפטים ולחוג ללמידה, הוראה והדרכה

מטרת התכנית

מטרת המסלול המשותף ומסלול לימודי תעודה הינה לאפשר לתלמידי הפקולטה למשפטים לרכוש השכלה בתחומי החינוך וההוראה. בבסיס מטרה זו עומד הצורך להעמיד חוקרים אקדמאים שיבחנו את דיני החינוך בארץ כמו גם את מבנה החינוך המשפטי בארץ, ולהשתלב בלימוד מקצוע האזרחות, מדע המדינה וחוק ומשפט במסגרת בתי הספר התיכוניים, היה ויחפצו לפנות לתחום המעשה.

מבנה הלימודים

היקף הלימודים לתעודת הוראה בחוג ללמידה, הוראה והדרכה – 36 נקודות.

בנוסף, השלמות בביה"ס למדעי המדינה –

1. מבוא לממשל ופוליטיקה* — שו"ת 5 נ'
2. המערכת הפוליטית הישראלית — שו"ת 5 נ'

*** הקורס הינו קדם לקורסים: הוראת המקצוע א' והתנסות בשדה א'.**

התלמיד חייב לכלול במהלך לימודי משפטים את הקורסים:

1. תולדות הרעיון המדיני
2. קורס על המיעוט הערבי בישראל

במידה ולא נכללו קורסים אלה בלימודי משפטים יהיה עליו ללמוד אותם בביה"ס למדעי המדינה בנוסף על כל חובותיו.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

תוכנית הלימודים

על התלמיד לצבור 36 נקודות על־פי החלוקה הבאה:

שנה א' — 16 נקודות

שנה ב' — 20 נקודות

שנה א'		**סוג**	**שעות**	**נקודות**
313.1662	מיומנויות מחשב	קורס מקוון	0	0
313.2250	פסיכולוגיה חינוכית — חלק א'	שיעור	2	2
313.2251	פסיכולוגיה חינוכית — חלק ב'	שיעור	2	2
	הוראת המקצוע א' — אזרחות	תרגיל דידקטי	4	4
313.1005	מבוא לסביבות למידה הוראה והדרכה	שיעור	2	2
313.1102	חושבים ויוצרים למדיה	שיעור	2	2
313.2806	תהליכי הוראה ולמידה בהתנסות מעשית — חלק א'	אימונים בהוראה	6	2

313.2807	תהליכי הוראה ולמידה בהתנסות מעשית – חלק ב'	אימונים בהוראה	6	2
סה"כ			**24**	**16**

שנה ב'		**סוג**	**שעות**	**נקודות**
313.3108	במחשבה תחילה: עיונים פילוסופיים בחינוך	שיעור	2	2
313.3109	שבירת כותלי בית הספר: למידה בעידן הידע	שיעור	2	2
313.2165	מבוא למיינדפולנס וחינוך	שיעור	2	2
313.3010	חינוך נגד גזענות	שיעור	2	4
313.2152	בעיות הסתגלות בבית הספר	שיעור	2	2
3131101	מבוא לתכנון לימודים	שיעור	2	2
	הוראת המקצוע ב' – אזרחות	סמינר דידקטי	4	4
313.2101	למידה, הוראה והדרכה בעולם דיגיטלי	שיעור	2	2
	שיעורי בחירה*		4	4
סה"כ			**24**	**24**

***שעורי בחירה:**

		סוג	**שעות**	**נקודות**
313.2534	נרטיבים של זהות, חברה ורב־תרבותיות	שיעור	2	2
313.4541	מפגש בין קבוצתי – נרטיב קולקטיבי וחינוך (באישור המרצה)	שיעור	4	4
318.2719	ויסות לימודי	שיעור	2	2
318.2909	למידה וחשיבה בקרב ילדים	שיעור	2	2
318.2019	הבסיס הביולוגי של התפתחותו האפשרית של האדם	שיעור	2	2
318.3008	פסיכופתולוגיה התפתחותית	שיעור	2	2
318.2718	ממכניזם לאורגניזם: הומניזם ופסיכולוגיה	שיעור	2	2
318.1203	פסיכולוגיה חברתית	שיעור	2	2
318.2216	תיאוריות אישיות	שיעור	2	2
316.1010	מדיניות החינוך בישראל (באישור המרצה)	שיעור	4	4
316.2002	מערכת החינוך בישראל	שיעור	2	2
316.2038	פנימיות חינוכיות וטיפוליות	שיעור	2	2
316.2040	תרבות ארגונים ורגשות	שיעור	2	2
316.2015	נוער במצוקה: התופעה ומערכות התמיכה בקהילה	שיעור	2	2

316.2037	זכויות ילדים במדיניות ציבורית (באישור המרצה)	שיעור	4	4
316.2043	מדיניות ופוליטיקה בחינוך השוואתי	שיעור	4	4
316.1011	מבוא לחינוך הבלתי פורמאלי	שיעור	2	2
316.2009	התנהגות ארגונית (מקוון חלקי)	שיעור	4	4
316.2023	תיאוריות וגישות במנהיגות חינוכית (קדם התנהגות ארגונית)	שיעור	4	4
316.2034	שיטות ומתודות עם בני נוער (שיעור מקוון)	שיעור	2	2
308.2004	אספקטים נוירו־פסיכולוגים של למידה	שיעור	4	4
308.2006	התפתחות תקינה ולקויה של מיומנויות חשבון	שיעור	2	2
308.2008	מבוא למח וקוגניציה	שיעור	2	2
319.1008	מבוא לחינוך מיוחד	שיעור	4	4
319.1406	מבוא ללמידה והגורמים המשפיעים על יעילותה	שעור	2	2
319.2502	פיגור שכלי	שיעור	2	2
319.2503	אוטיזם	שיעור	2	2
319.1608	מבוא ללקויות שמיעה	שיעור	2	2

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר ועדת מ"א: ד"ר שרונה ט. לוי

מטרות ומבנה

מטרת הלימודים לתואר שני בחוג ללמידה, הוראה והדרכה היא הרחבה והעמקה של הידע המחקרי והמעשי בתחומי הלמידה, ההוראה וההדרכה וכן דיון בסוגיות חינוך רלוונטיות על סדר היום הציבורי. השאיפה היא להכשיר בוגרים שיקדמו מחקר בתחומי הלמידה, ההוראה וההדרכה ואת העשייה החינוכית בתחומים אלה בארץ. הלימודים מתנהלים במסלול הכולל כתיבת עבודת גמר מחקרית (מסלול א') ובמסלול ללא עבודת גמר מחקרית (מסלול ב').

הלימודים מתקיימים במגמות הבאות:

המגמה לפיתוח מערכות חינוך

המגמה לטכנולוגיות בחינוך

המגמה לחקר החינוך האלטרנטיבי

המגמה לחינוך גופני

המגמה לחינוך מחוננים ומצטיינים

תנאי קבלה

א. 1. תואר ב"א בחינוך, בממוצע של 80 לפחות בכל חוג*.

2. מועמדים בעלי תואר ראשון שאינם באחד מתחומי החינוך, יידרשו להשלים קורסים במסגרת החוג ובהתאם לתכניות השלמה ייחודיות של המגמה.

3. תלמידים המסיימים את לימודיהם לתואר בוגר בשנה"ל הנוכחית יידרשו להגיש גיליון ציונים וממוצע (סופי או זמני), וכן אישור לגבי יתרת חובות לב"א.

4. בעלי תואר ב"א ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, יידרשו להיבחן בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה.

5. בוגרים ממוסדות להשכלה גבוהה מאוניברסיטאות בחו"ל או שלוחותיהן בארץ הפועלים באישור מל"ג ידרשו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בהשלמה במסגרת התואר הראשון.

ב. 1. ציון של 75 לפחות במבחן הכניסה החוגי באנגלית למגמה לפיתוח מערכות חינוך, למגמה לחקר החינוך האלטרנטיבי, למגמה לחינוך גופני ולמגמה לחינוך מחוננים ומצטיינים.

2. ציון של 80 לפחות במבחן הכניסה החוגי באנגלית למגמת טכנולוגיות בחינוך.

3. בחלק מהמגמות, יוזמנו המועמדים לראיון אישי.

(* ראה גם תנאי קבלה ייחודיים למגמות)

מאחר ומספר המקומות בחוג מוגבל, אין כל התחייבות לקבל את המועמד/ת למגמה ולמסלול שביקש, גם אם נתמלאו תנאי המינימום הנדרשים.

לימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני

מועמד שאינו עומד ברמת הקריטריונים החוגיים לקבלה לתואר שני יוכל, בהמלצת הוועדה החוגית לתואר שני, להתקבל לשנת לימודי השלמה לקראת הצגת מועמדותו לתואר שני, בכפוף לתקנון לימודים לתואר שני סעיף 8.12.

עם סיום ההשלמות, על התלמיד להירשם מחדש ולהציג את מועמדותו ללימודי תואר שני.

מסלולי לימוד בחוג ללמידה, הוראה והדרכה

במסגרת התואר השני בחוג קיימים שני מסלולים עיקריים: מסלול א' ומסלול ב' ובנוסף, מסלול אישי, מסלול מואץ למ"א, מסלול ישיר לד"ר.

מסלול א' (כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה)

מסלול זה כולל השלמת קורסים והגשת עבודת גמר מחקרית (תזה). היקף הלימודים במסגרת מסלול זה הינו 28-36 שעות שבועיות סמסטריאליות (שש"ס). בחלק מן המגמות מתקיימות בנוסף סדנאות והתנסויות בעבודה מעשית. המסיימים במסלול א' יכולים בהתאם להישגיהם להמשיך לתואר שלישי.

רישום למסלול א' אינו מבטיח הישארות בו שכן על התלמיד לעמוד בתנאים נוספים: ציון 85 לפחות בקורסי המתודולוגיה והסטטיסטיקה החוגיים, ציון 80 לפחות בשיעורי החובה של המגמה, ציון של 85 לפחות בעבודה סמינריונית והתקשרות עם אחד ממרצי החוג. את טופס ההתקשרות יש להגיש למזכירות החוג בשבוע הראשון של תחילת הסמסטר השלישי ללימודים. במגמה לטכנולוגיות קיימים תנאים אחרים כמפורט בהמשך.

ועדת המ"א של החוג שומרת לעצמה את הזכות להעביר תלמיד ממסלול א' למסלול ב' על סמך הישגיו הלימודיים.

<u>רישום למסלול א' אינו מבטיח מנחה לכל תלמיד או הנחייה בכל נושא שהתלמיד מעוניין בו</u>.

מסלול ב' (כולל הגשת פרויקט גמר)

מסלול זה כולל השלמת קורסים והגשת פרויקט גמר. היקף הלימודים במסגרת מסלול זה הינו 36-40 שש"ס. בחלק מן המגמות, מתקיימות בנוסף סדנאות והתנסויות בעבודה מעשית. סיום במסלול ב' איננו מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי.

מעבר בין מסלולים

תלמידים במסלול ב' – ללא תזה, המבקשים לעבור למסלול א'-עם תזה, יוכלו לפנות לוועדת המ"א החוגית בתחילת שנה ב' ולאחר שיעמדו בתנאים הבאים: ציון 85 לפחות בקורס מתודולוגי ובסמינריון וכן ציון 80 לפחות בקורסי חובה. כמו כן, יש צורך בהגשת טופס התקשרות חתום ע"י מנחה התזה. טופס 'מעבר בין מסלולים' קיים באתר החוג (לשונית 'טפסים').

מסלולים נוספים

מסלול אישי (כולל כתיבת תיזה)

מטרתו של המסלול היא לאפשר לתלמיד ללמוד תחום מרכזי אחד, שבו הוא מעוניין התלמיד מחוייב במכסת שעות לימוד כמו במסלול א' (28-36 שש"ס) ובכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה). תכנית הלימודים תיבנה על ידי מנחה עבודת הגמר ותקבל את להתמחות, ושאיננו בהכרח מוגבל לתכנית לימודים של מגמה מסוימת בחוג. במסלול זה אישור יו"ר הועדה החוגית לתואר שני של החוג לחינוך והדיקן ללימודים מתקדמים. לצורך זה על המועמד להתקשר למנחה מטעם החוג שינחה וילווה תכנית אישית זו.

תנאי הקבלה למסלול האישי: ממוצע של 90 לפחות בלימודי התואר הראשון, ציון עובר בבחינה באנגלית והסכמת מנחה להנחות את התלמיד. בתעודת המוסמך תצוין התמחותו הספציפית של התלמיד בתכנית לימודיו. פרטים נוספים בפרק הרשות ללימודים מתקדמים בשנתון זה.

מסלול מואץ למ"א (כולל כתיבת תיזה)

מסלול זה מיועד למספר מצומצם מקרב התלמידים המצטיינים בחוג ללמידה, הוראה והדרכה, המבקשים להתחיל כבר בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון את לימודי התואר השני. מועמדים שהם תלמידי שנה שניה בלמידה, הוראה והדרכה, שממוצע הישגיהם 90 ומעלה ומעוניינים ללמוד במסלול זה ייפנו למרכזת החוג עד תאריך 01.04.2017 ויזומנו לראיון אישי לקבלה לתוכנית זו. תוכנית הלימודים תקבע על-ידי החוג, בתאום עם יו"ר ועדת מ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים. פרטים נוספים על תוכנית זו נמצאים בנוהלי הרשות ללימודים מתקדמים ובמזכירות החוג. משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם כתיבת תיזה יעמוד על חמש שנים ובמסלול המואץ במסלול עם בחינת גמר יעמוד על ארבע שנים.

מסלול ישיר לדוקטורט

קיימת אפשרות ללימודים לדוקטורט ישירות אחרי לימודי תואר ראשון או בסיום לימודי השנה הראשונה ללימודי המ"א בכפוף לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים (ראה הנחיות בעמוד 134 בתקנון הרשות ללימודים מתקדמים).

מהלך הלימודים

על התלמידים במסלול א', מסלול ב' ומסלול אישי לסיים את כל חובות השמיעה והגשת העבודות במשך שנתיים. תלמידי מסלול א' ומסלול אישי יוכלו להירשם לשנה נוספת, במסגרתה יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תזה) ויגישו אותה לשיפוט. לוח זמנים זה הינו מחייב, ולכן על המועמדים לשקול היערכות מתאימה מבחינת שאר האילוצים שלהם. יש לחדש את הרישום ללימודים כל שנה, גם בזמן הכתיבה של עבודת הגמר.

תכנית הלימודים המחייבת הינה זו המתפרסמת בשנתון המתייחס לשנת הלימודים בה החלו התלמידים את לימודיהם. עם זאת, ייתכנו שינויים במבנה תכנית הלימודים. אם במהלך הלימודים אושר מעבר למסלול אחר או למגמה שונה, החובות החלים על התלמיד הם בהתאם לשנתון של השנה בה אושר המעבר.

הגשת עבודות

- התלמידים במסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ למ"א חייבים להגיש 2 עבודות סמינריוניות במגמה.
- התלמידים במסלול ב' חייבים להגיש 2 עבודות סמינריוניות.
- אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות אצל אותו מרצה.
- אין להגיש עבודה משותפת אלא במקרים מיוחדים ולאחר קבלת אישור מיוחד מוועדת המ"א.
- עבודה סמינריונית תתבצע במהלך הקורס. תלמידים אשר למדו בסמסטר א' רשאים להגיש עבודה סמינריונית עד סוף סמסטר ב' ולא יאוחר מיום הלימודים האחרון שבו. אלו שלמדו בסמסטר ב' רשאים להגיש את העבודה עד תחילת שנת הלימודים העוקבת. מורה רשאי לדרוש שהעבודה תוגש במהלך שמיעת הסמינריון. תלמיד שהותר לו להגיש עבודה סמינריונית מעבר למועד המקובל (חופשת הסמסטר) אחראי לכך שעבודתו תוגש למורה (אם ישהה המורה בחו"ל, ידאג התלמיד לשלוח אליו את העבודה בדואר־אויר רשום).
- לפני הגשת העבודה על התלמיד לדאוג לרישום פרטי העבודה על טופס (להורדה מאתר החוג־לשונית 'טפסים') והגשתו במזכירות החוג
- על התלמיד לוודא שעותק מהעבודה הסמינריונית שהוגשה יישאר בידיו.
- ניתן להגיש עבודה סמינריונית אך ורק בקורס שמוגדר כסמינריון.

נוהל כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה – במסלול א'

את ההצעה הסופית לעבודת הגמר המחקרית יש להגיש לכל המאוחר עד תום הסמסטר השלישי ללימודים (כולל חופשת סמסטר) למזכירות החוג. עבודת הגמר תונחה על-ידי אחד ממרצי החוג המורשים להנחות עבודות גמר (תזה). רשימת המרצים המורשים להנחות נמצאת באתר החוג. באישור יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים ניתן לצרף מנחה שני מתוך החוג או מחוצה לו, במגבלות מסויימות. את עבודת הגמר המחקרית יש לסיים לכל המאוחר תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודי המ"א, אלא אם כן אושרה לתלמיד הארכה.

הנחיות להגשת הצעת מחקר ונהלים להגשת עבודת הגמר המחקרית ניתן לקבל במזכירות החוג.

ועדת אתיקה

חובה לקבל את אישור ועדת האתיקה להצעת המחקר בתנאי שיש בה מחקר עם בני אדם למעט בעבודה עיונית.

על פי החלטת הסנאט, כך הסטודנטים הכותבים עבודת גמר מחקרית (תיזה) או דוקטורט חייבים לקבל אישור וועדת האתיקה למחקר בבני אדם.

לוח הזמנים להגשות: מיד לאחר אישור הצעת המחקר על ידי הוועדה החוגית לתארים מתקדמים.

את הפניות יש להגיש בשלב זה על פי הנחיות וועדת האתיקה באתר הפקולטה:

http://www.edu.haifa.ac.il/index.php/he/research/ethics-committee

הפניות יוגשו לוועדת האתיקה בשם ובחתימת הסטודנט והמנחה/ים. כל סטודנט ומנחה הכלולים בפנייה חייבים להציג אישור על סיום קורס אתיקה מקוון למחקר בבני אדם (פרטים באתר).

לשאלות ולסיוע במידת הצורך ניתן לפנות לגב' אורטל האס, מרכזת הועדה בדוא"ל: ohaas@univ.haifa.ac.il

לידיעתכם, אישור ועדת האתיקה אינו פוטר מקבלת אישור מטעם המערכת בה יתבצע המחקר (למשל למעדן הראש של משרד החינוך בעניין מחקרים בבתי ספר או וועדת הלסינקי בעניין מחקרים במסגרות רפאויות.

נוהל פרויקט גמר במסלול ב'

תלמידי מסלול ב' חייבים בהגשת פרויקט גמר. התלמיד יבחר את המנחה ויקבל את הסכמתו להגשת פרויקט הגמר.

פרויקט גמר, ככל עבודה אחרת, יוגש עד סוף שנה ב' ללימודים (סוף חודש נובמבר). כללים והנחיות להגשת הפרויקט משתנים בהתאם למגמה.

שקלול הציון הסופי

הרכב האחוזים של כל חלק מפורסם בכל אחת מהמגמות על פי ההרכב הקיים באותה

המגמה, כמפורט בהמשך.

המגמה לפיתוח מערכות חינוך

כתובת אתר המגמה: http://edu.haifa.ac.il/learn/

ראש המגמה: **ד"ר אריה קיזל**

מטרת הלימודים במגמה היא להעמיק בחקר יסודות עיוניים ומעשיים של תכנון לימודים, הדרכה, סביבות למידה ומערכות חינוך פורמאליות ובלתי פורמאליות. הלימודים במגמה מעוגנים בתפיסה הומניסטית ואינטרדיסיפלינרית רחבה ומספקים בסיס אקדמי, מחקרי והתנסותי לעבודה במסגרות חינוכיות שונות.

תכני הלימודים כוללים: תכנון, פיתוח והערכה של תכניות לימודיות – חינוכיות; עיצוב סביבות למידה מגוונות, כולל סביבות עתירות טכנולוגיה; פיתוח תפיסות וכישורים בהדרכה, תפיסות לימודיות, פדגוגיות, חברתיות וביקורת החינוך.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים):

תהליך הקבלה מבוסס על עמידה במספר קריטריונים שיפורטו להלן:

1. ממוצע של 80 לפחות בתואר הראשון ממוסד אקדמי מוכר.
2. הגשת קורות חיים וגיליונות ציונים (במידה ויש אישור זכאות לתואר גם אותו)
3. שני מכתבי המלצה (אחד ממרצה שלימד בתואר ראשון ואחד מהשדה).
4. כתיבת חיבור מודפס בהיקף ארבעה עמודים העונה על השאלות הבאות:
   1. מה מניעים המרכזיים לרצונך להצטרף למגמה?
   2. מה דעתך על מערכת החינוך הישראלית מבחינת הישגיה והתדמית שלה?
   3. מה לדעתך ראוי לבצע כעת כדי לשפר את מערכת החינוך הישראלית על סמך הידע שלך?

   (השב על פי הסעיפים)
5. ראיון אישי עם ראש החוג/המגמה

תכנית הלימודים במגמה כוללת קורסי חובה וקורסי בחירה, כמפורט בטבלה:

לימודי המגמה

	מסלול א'	**מסלול ב'**
שנה א' או ב' חובה קורסים מתודולוגיים	*שיטות כמותיות במחקר חינוכי — 4 שש"ס *מחקר איכותני ומשאלת מחקר מאמר — 4 שש"ס	
קורסי חובה כל אחד 4 שש"ס	- מפגש בין קבוצתי, נרטיב קולקטיב וחינוך לשלום - קהילות למידה - פרקטיקות קונטפלטיביות - פילוסופיה של ילדים סמינריון חובה - מבוא אינטגרטיבי: מושגי יסוד במחוננות	- מפגש בין קבוצתי, נרטיב קולקטיב וחינוך לשלום - קהילות למידה - פרקטיקות קונטפלטיביות - פילוסופיה של ילדים סמינריון חובה - מבוא אינטגרטיבי: מושגי יסוד במחוננות
חובה שנה א'		הנחיית פרויקט
סה"כ שש"ס סמינריונים	**28 שש"ס 2 סמינריונים אצל מרצים שונים**	**36 שש"ס 2 סמינריונים אצל מרצים שונים**

מסלולים:

מסלול א — בשנה שלישית מתבצעת כתיבת התזה אותה יש להגיש עד סוף השנה (נובמבר).

מסלול ב — את פרויקט הגמר יש לבצע בשנה השנייה ולהגישו עד סוף השנה (נובמבר).

הכללים משתנים בהתאם למגמות השונות.

הערות:

סטודנט שהשלים את מכסת הקורסים הרשומה בטבלה אך לא למד את מספר השש"ס הכולל כמצוין בטבלה, חייב ללמוד קורס או קורסים נוספים להשלמת מכסת השעות כנדרש.

המלצה: כדאי לתכנן את הלימודים בהתאם למסלול הלימודים (א' או ב'), מועדי הקורסים ואפשרויות הסטודנט.

רשימת הקורסים במגמה:

קורסי חובה

313.4541 מפגש בין קבוצתי — נרטיב קולקטיבי לשלום

313.4640 קהילות למידה

313.4626 מבוא אינטגרטיבי: מושגי יסוד במחוננות

313.4007 מחקר איכותני משאלת מחקר למאמר

313.4431 פילוסופיה עם ילדים

313.4840 הנחיית פרוייקט

313.4802 סביבות חדשניות לבית הספר היסודי

313.4446 פרקטיקות קונטמפלטיביות

*ניתן ללמוד הן שיעורים והן סמינריונים, אך ניתן להגיש עבודה סמינריונית רק בקורס המוגדר כסמינריון.

לימוד קורס המוגדר כסמינריון בתור שיעור ייתכן רק בהסכמת המרצה ובתיאום עימו לגבי הדרישות.

המגמה לפיתוח מערכות חינוך

(בשילוב תעודת הוראה לבית ספר היסודי)

התכנית החדשה משלבת תואר בפיתוח מערכות חינוך שתילמד על בסיס התכנית הקיימת מזה שנים רבות בחוג ללמידה, הוראה והדרכה.

נוסף על כך ילמדו בתכנית הסטודנטים לתעודת הוראה לבית הספר היסודי מתוך מטרה להכשירם לעבודה בשדה החינוך היסודי בישראל. יעד מרכזי של התכנית הוא הטבת כוחות ההוראה לבית הספר היסודי תוך כדי הכשרה יחודית ברמה אוניברסיטאית.

התכנית לתעודת הוראה לבית הספר היסודי מעוגנת בזיקה לשלשה צירים מרכזיים: לימודי חינוך, לימודי פדגוגיה-דיסציפלינארית, ולמידה מתווכת תוך כדי התנסות המבוססת על ליווי אקדמי שוטף בשדה. צירים אלו יתממשו באמצעות מתודות המאפשרות למידה אקדמית-פרופסיונאלית משמעותית וחדשנית והתנסויות למידה בפרקטיקת ההוראה.

ייחודיות התוכנית וחדשנותה באה לביטוי בארבעה המימדים הבאים: הכשרה להוראה לבית הספר היסודי ברמה של לימודים מתקדמים משולבים בלימודי הוראה; עקרונות פדגוגיים מנחים; שימוש במתודות הוראה-למידה חדשניות.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים):

- ציון ממוצע משוקלל של 80 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר הראשון.
- ציון של 75 לפחות בבחינת הכניסה באנגלית.
- הצהרת כוונות אישי
- ראיון עם ראש התוכנית

לימודי המגמה

	מסלול א'	**מסלול ב'**
שנה א' או ב' חובה קורסים מתודולוגיים	*שיטות כמותיות במחקר חינוכי — 4 שש"ס *מחקר איכותני ומשאלת מחקר מאמר — 4 שש"ס	
קורסי חובה כל אחד 4 שש"ס	- מפגש בין קבוצתי, נרטיב קולקטיב וחינוך לשלום - קהילות למידה - פרקטיקות קונטפלטיביות - פילוסופיה של ילדים סמינריון חובה - מבוא אינטגרטיבי: מושגי יסוד במחוננות	- מפגש בין קבוצתי, נרטיב קולקטיב וחינוך לשלום - קהילות למידה - פרקטיקות קונטפלטיביות - פילוסופיה של ילדים סמינריון חובה - מבוא אינטגרטיבי: מושגי יסוד במחוננות
חובה שנה א'		הנחיית פרויקט
סה"כ שש"ס סמינריונים	**28 שש"ס 2 סמינריונים אצל מרצים שונים**	**36 שש"ס 2 סמינריונים אצל מרצים שונים**

לימודי תעודת הוראה לבית ספר היסודי

קורסי חובה

שנה א' או ב	מדיציית מיינדפולנס (קשיבות) וחינוך	2 נ"ז
	לקויות למידה	2 נ"ז
	בעיות הסתגלות בבית הספר	2 נ"ז
	במחשב תחילה: עיונים פילוסופיים בחינוך	2 נ"ז
	חושבים ויוצרים למידה	2 נ"ז
	חינוך נגד גזענות	2 נ"ז
	פסיכולוגיה חינוכית א+ב	4 נ"ז
	קורס בחירה	2 נ"ז
קורסי חובה שנה א	אימונים בהוראה שנה א'	4 נ"ז
	דידקטיקה המקצוע שנה א	4 נ"ז
	לשבור את כותלי בית הספר	2 נ"ז
קורסי חובה שנה ב	אימונים בהוראה שנה ב'	4 נ"ז
	דידקטיקה המקצוע שנה ב'	4 נ"ז
	פדגוגיה לבית הספר היסודי שנה ב'	4 נ"ז
		סה"כ 40 נ"ז

שקלול הציון הסופי במגמה לפיתוח מערכות חינוך:

מסלול עם תזה (מסלול א')		מסלול ללא תזה (מסלול ב')	
תזה	40%	פרויקט גמר	20%
שתי עבודות סמינריוניות	30%	שלוש עבודות סמינריוניות	40%
שאר הקורסים	30%	שאר הקורסים	40%
סה"כ	**100%**	**סה"כ**	**100%**

המגמה לחינוך מחוננים ומצטיינים

התכנית לחינוך מחוננים ומצטיינים מיועדת למתעניינים במחקר על התפתחות, למידה והוראה של תלמידים בעלי יכולת גבוהה, למבקשים הכשרה לתפקיד של מנחי מורים למחוננים, למתעניינים בפיתוח תוכניות לימודים וסביבות למידה המיועדות לתלמידים אלה. התוכנית תתמקד בחשיבה על מדיניות ותכנון לאומי בנושא, בפיתוח כלי אבחון בתחום המחוננות לסוגיה, ובסיוע לתלמידים מחוננים ומצטיינים ולמשפחותיהם. התוכנית מיועדת, בין השאר, למורים ואנשי חינוך, המעוניינים בהרחבה והעמקה של השכלתם בתחום, הרוצים להשתלב בהוראה לתלמידים מחוננים ומצטיינים, בכתיבת תוכניות לימוד עבורם, בסיוע וייעוץ למשפחותיהם, או בקריירה של מחקר בנושא.

התכנית בנויה כך שאנשי חינוך בתחומי דעת שונים יוכלו להעשיר באופן הדדי את המשתתפים בתכנית. התכנית תכין קשת רחבה של מורים, יועצים, פסיכולוגים והורים לטיפוח מחוננות ומצוינות כללית וספציפית.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים):

1. מועמדים בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל עם ממוצע משוקלל של 85 ומעלה בלימודי התואר הראשון.
2. ציון 75 לפחות במבחן הכניסה באנגלית.
3. שתי המלצות
4. הגשת קורות חיים
5. ראיון אישי.

לימודי השלמה

ציון של 80 לפחות בכל קורס בלימודי השלמה (במידה ונדרשים).

קורס השלמה על מערכת החינוך בישראל	2 נק'
פסיכולוגיה של החינוך	3 נק'
התפתחות בילדות	2 נק'

התפתחות בהתבגרות	2 נק'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	2 נק'

תנאי המעבר משנה לשנה

תנאי המעבר כפי שמפורטים בתקנון לימודי תואר שני של אוניברסיטת חיפה.

תנאי סיום הלימודים בתכנית

א. על־פי דרישות התקנון ללימודי תואר שני באוניברסיטת חיפה.

ב. 32 שש"ס במסלול א' — מסלול עם עבודת גמר מחקרית (תזה); 40 שש"ס במסלול ב' — עם מבחן גמר.

ג. ציון המעבר המינימאלי בכל קורס הוא 70. למסלול א' נדרש ציון 80 לפחות בקורסי החובה של שנה א', ובעבודות סמינריוניות — לפחות 85.

ד. הגשת תזה במסלול א', עמידה במבחן גמר במסלול ב' וסיומם בציון המינימאלי שנקבע על־ידי תקנון לימודי תואר שני.

ה. **שקלול הציון הסופי לתואר - מסלול א' מורכב כדלהלן:**

עבודת גמר מחקרית-תזה	40%
עבודות סמינריונית	30%
שאר הקורסים	30%
סה"כ	**100%**

שקלול הציון הסופי לתואר - מסלול ב' מורכב כדלהלן:

מבחן גמר	20%
עבודות סמינריונית	30%
שאר הקורסים	50%
סה"כ	**100%**

מספר השש"ס הנדרש לקבלת התואר בהתאם לתכנית הלימודים

מסלול א' — 32 שש"ס, כולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות במסגרת הסמינריונים במגמה והגשת עבודת גמר מחקרית (תזה).

מסלול ב' — 40 שש"ס, כולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות במסגרת הסמינריונים במגמה ועמידה במבחן גמר.

מבנה התכנית

הלימודים במגמה יתנהלו בשני מסלולים: מסלול א' — עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (32 שש"ס + עבודת תזה), ומסלול לימודים לתואר שני ללא תיזה (40 שש"ס + מבחן גמר). בתכנית הלימודים ייכללו קורסי חובה מתודולוגיים, קורסים בתחום מחוננות וקורסי בחירה.

	מסלול עם תזה	מסלול פרוייקט גמר
שנה א' חובה	מחקר איכותני: משאלת מחקר למאמר — 4 שש"ס	
	שיטות כמותיות במחקר חינוכי — 4 שש"ס	
	מבוא אינטגרטיבי: מושגי יסוד במחוננות — 4 שש"ס	
שנה א'	קורס בחירה — 4 שש"ס	2 קורסי בחירה
	סמינריון 4 שש"ס	1 סמינריון
שנה ב'	12 שש"ס (מתוכם סמנירין נוסף)	16 שש"ס (מתוכם סמנירין נוסף)

ג. שיעורי בחירה

313.4541 מפגש בין קבוצתי — נרטיב קולקטיבי לשלום

313.4640 קהילות למידה

313.4626 מבוא אינטגרטיבי: מושגי יסוד במחוננות

313.4007 מחקר איכותני משאלת מחקר למאמר

313.4431 פילוסופיה עם ילדים

313.4802 סביבות חדשניות לבית הספר היסודי

313.4446 פרקטיקות קונטמפלטיביות

308.4117 היבטים נוירופסיכולוגיים של ילדים מחננים

318.4157 אכפתיות והרצון להיטיב

318.4262 מוטיבציה ורגש בבי"ס

המגמה לטכנולוגיות בחינוך

אתר המגמה: www.edtech.haifa.ac.il

ראש המגמה: **פרופ' דני בן־צבי**

(חדר 524, בנין הפקולטה לחינוך)

מטרות המגמה וקהל היעד

בשנים האחרונות חלה התפתחות מסחררת של טכנולוגיות למידה, מידע ותקשורת. טכנולוגיות אלו הפכו זמינות במערכות חינוך בארץ ובעולם, אך הפוטנציאל הגלום בהן לתמיכה בתהליכי למידה והוראה לא מוצה במלואו. יתרה מזאת, שימושים חדשים נולדים מדי יום, אם בקרב אנשי חינוך וחוקרי התחום ואם בתעשייה. המגמה לטכנולוגיות בחינוך פועלת, זה למעלה מעשור, לקדם את ההבנה וההשכלה הרחבה של תלמידיה בנוגע למכלול ההיבטים ההגותיים, העיצוביים, המחקריים והיישומיים של קשרי הגומלין בין טכנולוגיות חדשניות לבין תהליכי למידה והוראה בכל הרמות של מערכות החינוך בתחומי למידה והדרכה נרחבים. המגמה מכשירה את תלמידיה לעסוק במחקר, עיצוב, הערכה ויישום של תהליכי למידה, יחסי גומלין בין לומדים, יחסי גומלין בין לומדים לבין טכנולוגיות, הדרכה והוראה בסביבות מוגברות טכנולוגיה; כמו גם הובלת תהליכי שינוי חינוכיים, חברתיים, תרבותיים וקהילתיים. כל זאת בעזרת פיתוח והטמעה של טכנולוגיות חדשניות, ותוך רכישת כלים יישומיים לעשייה בתחום. הקהילה מתאפיינת בהתנהלותה כקהילת למידה בה חברים אנשי הסגל והסטודנטים כאחד, תוך שילוב בין בניה משותפת של ידע ופיתוח של הפרט, כאדם יצירתי, חקרני, עצמאי ומקצועי הלומד כל חייו.

המגמה מיועדת למעוניינים לחקור, ליזום, לפתח, לעצב, להפעיל, להעריך ולהנהיג תוכניות חינוכיות בסביבות מוגברות טכנולוגיה במערכות חינוכיות, קהילתיות, ארגוניות, תעשייתיות, ממשלתיות ולמעשה, בכל תחום שבו מתקיימת למידה; וכן למעוניינים לפתח קריירה אקדמית כחוקרים, כמורים וכמעצבי סביבות למידה מוגברות טכנולוגיה באוניברסיטאות, במכללות, בתעשייה ובמסגרות נוספות. בוגרי ובוגרות המגמה צפויים להשתלב במגוון תחומי תעסוקה, לדוגמה: מחקר, עיצוב, הנחיה, ריכוז והדרכה של שינוי חינוכי, תרבותי או ארגוני בסביבות מוגברות טכנולוגיה במערכות חינוך פורמאליות ובלתי פורמאליות; עבודה במחלקות הדרכה של ארגונים, כגון תעשיות הידע (תעשיות הי-טק); עיצוב, פיתוח והערכה של סביבות למידה והדרכה מוגברות טכנולוגיה ומשחקים חינוכיים; הוראה במוסדות להשכלה גבוהה, במכללות למורים, וכן בבתי ספר המטמיעים טכנולוגיות למידה.

בשנים האחרונות, זכו חלק מחברי סגל מהמגמה להוביל את הקמת מרכז המצוינות המחקרית LINKS I-CORE (Learning In a NetworKed Society, Israeli Center of Research Excellence) בנושא חינוך וחברת המידע החדשה. במסגרת זאת הוקם בבנין הפקולטה לחינוך (Future Learning Space) בו נערכים מחקרים וניסויים בשילובים חדשניים של מרחב, פדגוגיה וטכנולוגיות העתיד. בנוסף, נרתמה המגמה לסייע למאמץ הלאומי להתאים את מערכת החינוך למאה ה־21 ומציעה גם למורות ולמורים המעוניינים

להוות את חוד החנית בהובלת הטמעת התקשוב בבתי הספר להשתלב בקהילת הלמידה שלה במסגרת תוכנית לימודי המ"א.

תנאי קבלה לתואר שני (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים של החוג ללמידה, הוראה והדרכה)

- תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, בשני חוגים שאחד מהם חינוך. יידונו גם מועמדים בעלי תואר ראשון שאינו בתחום החינוך. תלמידים אלו ידרשו ללימודי השלמה.
- ציון ממוצע של 80 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון.
- ציון של 80 לפחות בבחינת הכניסה באנגלית.
- ציון של 80 לפחות בכל קורס השלמה (לימודי השלמה ייקבעו על בסיס ההשכלה של המועמד, הראיון האישי ודרישות המגמה).

מיון המועמדים

מיון המועמדים יתבסס על שאלון אישי, המלצות, כתיבת מאמר קצר, ציוני התואר הראשון, קורות חיים, בחינת הכניסה באנגלית, וראיון אישי.

מסלולי לימוד

הלימודים מתקיימים בשני מסלולים:

<u>מסלול תזה</u>

מסלול תזה כולל לימודים בהיקף של 36 שעות שבועיות סמסטריאליות (שש"ס) וביצוע של עבודת גמר מחקרית (תזה). יש להגיש שתי עבודות סמינריוניות במסגרת קורסי המגמה, המאפשרות התנסות מחקרית כהכנה לקראת ביצוע מחקר אמפירי בעבודת התזה.בנוסף, קיימת חובת השתתפות במפגשי "צוותא", אשר הנערכים אחת לשבועיים בשעות אחה"צ.

<u>מסלול פרויקט גמר</u>

מסלול פרויקט גמר כולל לימודים בהיקף של 40 שש"ס וביצוע של פרויקט גמר. יש להגיש שתי עבודות סמינריוניות במסגרת קורסי המגמה. , קיימת חובת השתתפות במפגשי "צוותא" וסמינר המגמה הנערכים אחת לשבועיים בשעות אחה"צ.

משך הלימודים

תלמידי מסלול תזה יסיימו את כל חובות הלימודים בשנתיים הראשונות ויבצעו את עבודת התזה במהלך השנה השנייה והשלישית. התקשרות עם המנחה תיעשה עד לתחילת השנה השנייה ללימודים, אם כי ניתן גם ליצור קשר עם חברי סגל לצורך הנחיה במהלך השנה הראשונה. הגשה של הצעת המחקר תיעשה עד לתום סמסטר א' של השנה השנייה. בסיום כתיבת התיזה, תלמידי המסלול יגישו אותה לשיפוט, על פי תקנון הלימודים לתואר שני.

תלמידי מסלול פרויקט גמר יסיימו את כל חובות הלימודים בשנתיים, כולל הגשת דו"ח על פרויקט הגמר.

זכאות לתואר

זכאות לתואר מותנית בסיום של כל הקורסים העיוניים, התזה (במסלול התזה), או פרויקט הגמר (במסלול פרויקט גמר) בציון 76 לפחות, על פי תקנון הלימודים לתואר שני.

שקלול הציון הסופי

הציון הסופי מורכב כלהלן:

מסלול תזה		**מסלול פרויקט גמר**	
תזה	40%	פרויקט גמר	30%
שתי עבודות סמינריוניות	30%	שתי עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	30%	שאר הקורסים	40%
סה"כ	**100%**	**סה"כ**	**100%**

לימודי השלמה

לימודי השלמה יידרשו במקרה הצורך, על בסיס החסרים בהשכלה של המועמד/ת. הדרישות והתנאים המדויקים של לימודי ההשלמה יהיו על פי הנהוג בחוג ללמידה, הוראה והדרכה. כל קורסי ההשלמה הנדרשים יינתנו במסגרת קורסים קיימים באוניברסיטת חיפה.

תוכנית הלימודים במגמה

תכנית הלימודים במגמה כוללת קורסי חובה, קורסי בחירה והשתתפות בסמינר המגמה, כמפורט בטבלה להלן.

שנה	**סוג הקורס**	**מסלול תזה (מסלול א')**		**מסלול פרויקט גמר (מסלול ב')**	
		שם הקורס	**שש"ס**	**שם הקורס**	**שש"ס**
א'		למידה בסביבה עתירת טכנולוגיה: סוגיות וגישות	4	למידה בסביבה עתירת טכנולוגיה: סוגיות וגישות	4
	חובה	שיטות כמותיות במחקר חינוכי, ו/או: מחקר איכותני; משאלת מחקר למאמר		מחקר עיצוב א': ניתוח צרכים, עיצוב ופיתוח	4
		"צוותא" חלקים א' וב'	0	"צוותא" חלקים א' וב'	0
	בחירה	שלושה קורסי בחירה אחד מהם קורס מקוון במלואו	12	שלושה קורסי בחירה אחד מהם קורס מקוון במלואו	12
		סה"כ שש"ס בשנה א':	**20**		**20**
ב'		שיטת מחקר איכותניות ו/או קורס מתקדם בשיטות מחקר	4	מחקר עיצוב ב': שאלת מחקר, בניית כלים מחקר עיצוב ג' — ניתוח נתונים, הסקת מסקנות	2 2
	חובה	"צוותא" חלקים א' וב'	0	"צוותא" חלקים א' וב'	0
	בחירה	שלושה קורסי בחירה	12	ארבעה קורסי בחירה	16
		סה"כ שש"ס בשנה ב':	**16**		**20**
		סה"כ שש"ס בשנתיים:	**36**		**40**

צוותא

במהלך השנה יתקיימו מפגשים קבועים של חברי קהילת המגמה בימי רביעי בשעות אחר הצהרים. המפגשים יתקיימו אחת לשבועיים, או בתדירות של שניים עד שלושה מפגשים בכל חודש. המפגשים יעסקו בנושאים רלוונטיים, יתנהלו בפורמטים שונים ביוזמת הסטודנטים וחברי הסגל. סמינר המגמה לטכנולוגיות בחינוך יתקיים במסגרת מפגשי צוותא. הנוכחות במפגשים אלו הינה חובה. הודעה על מועדי המפגשים תימסר מראש. כל סטודנט משתתף במהלך לימודיו בארבעה חלקים של פעילות זו, חלק אחד בכל סמסטר.

***"אדם, חינוך וטכנולוגיה": סמינר המגמה לטכנולוגיות בחינוך**

סדרת מפגשי הסמינר המדעי של קהילת המגמה (קוֹלוֹקְוִיוּם) מפגישה את הסטודנטים וחברי הסגל עם מחקרים וטכנולוגיות מתקדמות, במטרה להרחיב את הידע על למידה מוגברת טכנולוגיה מזוויות מבט מגוונות. למפגשים אלו מוזמנים חוקרים ממגוון אוניברסיטאות וחברות בארץ ובעולם. מפגשים אלו מתקיימים בימי רביעי בשעות אחר הצהריים, אחת למספר שבועות, במהלך הסמסטרים א' ו- ב' במסגרת פעילות "צוותא". את הפעילות מובילים חברי הסגל האקדמי של המגמה בסיוע של דוקטורנטים.

היום הפתוח של המגמה לטכנולוגיות בחינוך

ביום הלימודים האחרון של שנה"ל, יערך היום הפתוח של המגמה. במהלך יום חגיגי זה, יוצגו פירות הלמידה בקורסים השונים והקהל ישתתף באופן פעיל בתחנות השונות. כמו כן יתקיים טקס חלוקת מלגות סילבר לתלמידי מחקר מצטיינים וטקס חלוקת מלגות יעקב דון ז"ל לפרויקט גמר מצטיין. היום פתוח למועמדים ולמתעניינים במגמה. ההשתתפות ביום הפתוח הינה חובה לתלמידי המגמה.

מלגות המגמה

קרן ההנצחה לזכרם של רחל ואליעזר סילבר ז"ל שהוקמה בשנת 2014 מיועדת להענקת מלגות הצטיינות לתלמידי מחקר בתואר שני, תואר שלישי ולתלמידי פוסט-דוקטורט הלומדים במסגרת המגמה לטכנולוגיות בחינוך. המלגות מוענקות פעם בשנה במסגרת אירועי היום הפתוח.

קרן ההנצחה לזכרו של תלמיד הדוקטורט יעקב דון ז"ל, שהוקמה בשנת 2017, מיועדת להענקת מלגות הצטיינות לתלמידי מסלול פרויקט גמר הלומדים בשנה ב' במסגרת המגמה לטכנולוגיות בחינוך. המלגות מוענקות פעם בשנה במסגרת אירועי היום הפתוח.

רשימת הקורסים במגמה בשנה"ל תשע"ח

קורסי חובה לתלמידי שנה א'

מסלול תזה

313.4500	למידה בסביבה עתירת טכנולוגיה: סוגיות וגישות	שו"ת	4 שש"ס
313.4007	מחקר איכותני: משאלת מחקר למאמר	שיעור	4שש"ס
313.4505	"צוותא" – חלק א'	סמינר מגמה	לא לשקלול
313.4506	"צוותא" – חלק ב'	סמינר מגמה	לא לשקלול

מסלול פרויקט גמר

313.4500	למידה בסביבה עתירת טכנולוגיה: סוגיות וגישות	שו"ת	4 שש"ס
313.4050	מחקר עיצוב א': ניתוח צרכים, עיצוב ופיתוח	שו"ת	4 שש"ס
313.4505	"צוותא" – חלק א'	סמינר מגמה	לא לשקלול
313.4506	"צוותא" – חלק ב'	סמינר מגמה	לא לשקלול

קורסי חובה לתלמידי שנה ב'

מסלול תזה

313.4007	מחקר איכותני: משאלת מחקר למאמר	שיעור	4 שש"ס
313.4505	"צוותא" – חלק א'	סמינר מגמה	לא לשקלול
313.4506	"צוותא" – חלק ב'	סמינר מגמה	לא לשקלול

מסלול פרויקט גמר

313.4051	מחקר עיצוב ב': שאלת מחקר, בניית כלים, הפעלה ואיסוף –יישום (המשך לקורס 313.4050)	שו"ת	2 שש"ס
313.4052	מחקר עיצוב ג': ניתוח נתונים, הסקת מסקנות וכתיבת דו"ח מדעי (המשך לקורס 313.4051)	שו"ת	2 שש"ס
313.4505	"צוותא" – חלק א'	סמינר מגמה	לא לשקלול
313.4506	"צוותא" – חלק ב'	סמינר מגמה	לא לשקלול

קורסי בחירה שילמדו בשנה"ל תשע"ח

313.4601	למידה עם מודלים ממוחשבים (הקורס ניתן אחת לשנתיים)	סמינריון	4 שש"ס
313.4563	גישות חדשניות לגישור מחקר ופרקטיקה במדעי הלמידה חלק א' (שנתי)	סמינריון	2שש"ס
313.4564	גישות חדשניות לגישור מחקר ופרקטיקה במדעי הלמידה חלק ב'	סמינריון (שנתי)	2 שש"ס

313.4561	מדע אזרחי	סמינריון	4 שש"ס
313.4526	למידה ממולטימדיה: תיאוריה, מחקר ועיצוב	שו"ת	4 שש"ס
313.4524	מבוא למשחקים דיגיטאליים ולמידה	סמינריון	4 שש"ס
313.4566	למידה דרך בניה של עצמים חישוביים — מרובוטים ועד ייצור דיגיטלי	שיעור	2 שש"ס
313.4549	מרחבי למידה עתידיים	סמינריון	4 שש"ס
313.4543	נעורים בעידן הדיגיטלי	שיעור	4 שש"ס
313.4565	המורה הגלובלי	שיעור	4 שש"ס
313.4542	פיתוח אוריינות חישובית	סמינריון	4 שש"ס
317.4048	פיתוח חשיבה סטטיסטית בקהילת למידה	סמינריון	4 שש"ס
313.4562	רפורמה בבתי הספר — הטמעה	שיעור	4 שש"ס

קורסים שלא ינתנו בשנה"ל תשע"ח

313.4536	למידה והוראה בחברה מידע	סמינריון	4 שש"ס
317.4011	למידת חקר בקהילה מתוקשבת	סמינריון	4 שש"ס
313.4610	למידה על מערכות מורכבות	סמינריון	4 שש"ס
317.4049	גישות קוגניטיביות וסוציו-תרבותיות ללמידה	סמינריון	4 שש"ס
313.4530	מטקוגניציה, אפיסטמולוגיה אישית ולמידה	סמינריון	4 שש"ס
318.4146	למידה ועיצוב חינוכי בנושאי טכנולוגיה ומדע בגיל הרך — חלק א'	שו"ת	2 שש"ס
318.4147	למידה ועיצוב חינוכי בנושאי טכנולוגיה ומדע בגיל הרך — חלק ב'	שו"ת	2 שש"ס
317.4051	למידה פרויקטנית בקהילת למידה	סמינריון	4 שש"ס
313.4510	למידה שיתופית מעורבת מחשב	סמינריון	4 שש"ס
317.4050	מבוא למחקר בחינוך מדעי	סמינריון	4 שש"ס
313.4104	סוגיות נבחרות בתכנון לימודים	שיעור	4 שש"ס
313.3007	עשייה וחשיבה בסביבות למידה	סמינריון	4 שש"ס
713.4028	תהליכי חשיבה מתמטית בסביבת למידה ממוחשבת	סמינריון	4 שש"ס
313.4533	Design-Based Research in Mixed-Media Learning Environments	סמינריון	4 שש"ס
313.4527	סוציולוגיה של הניו מדיה - חלק א'	סמינריון	2 שש"ס
313.4525	סוציולוגיה של הניו מדיה - חלק ב'	סמינריון	2 שש"ס

313.4540	עיצוב סביבות למידה חכמות	שיעור	4 שש"ס
313.4543	אוריינות דיגיטלית	שיעור	4 שש"ס

הערות לרשימת הקורסים

- התלמידות והתלמידים מתבקשים להצטייד במחשב נייד ללימודיהם.
- מיומנויות מחשב: במסגרת קורסי המגמה ישתמשו התלמידים והתלמידות במגוון טכנולוגיות למידה והוראה. לא יינתנו קורסים מיוחדים להוראת מיומנויות מחשב.
- תלמידי מסלול תזה יבחרו בשנה שנייה קורס מתודולוגי מתקדם בתאום עם המנחה שלהם.

שתי העבודות הסמינריוניות חייבות להתבצע במסגרת קורסים המוגדרים כסמינריונים (להבדיל מקורסי שו"ת) של המגמה לטכנולוגיות בחינוך. אין לבצע שתי עבודות סמינריוניות אצל אותו מרצה.

- כל אחד מתלמידי המגמה חייב לקחת לפחות קורס מקוון אחד ולא יותר מאשר שני קורסים מקוונים במהלך הלימודים (במקרים מיוחדים יינתן אישור מראש המגמה ליותר).

קורסי חובה וציון המינימום הנדרש בהם

- תלמידי מסלול תזה חייבים לקבל ציון 85 לפחות בכל קורסי החובה של שנה א'.
- תלמידי מסלול פרויקט גמר חייבים לקבל ציון 80 לפחות בכל קורסי החובה של שנה א'.

המגמה לחקר החינוך האלטרנטיבי

כתובת אתר המגמה: http://edu.haifa.ac.il/learn/

ראש המגמה: **ד"ר יותם חותם**

מטרת הלימודים במגמה היא חקר ולימוד ביקורתי ומעמיק של פדגוגיות אלטרנטיבות בנות זמננו.

תכניי הלימוד מתייחסים לחינוך דמוקרטי ופתוח, "מיינדופלנס", גישות רוחניות בחינוך, דיאלוגיות, דו לשוניות, חינוך ביתי, רב־תרבותיות וחינוך לשלום, ביקורת חברתית, תיאולוגיה-ופדגוגיה ביקורתית ועוד. סוגיות אלו מאוגדות במסגרת המגמה בשלושה אשכולות: אשכול דמוקרטי, אשכול רוחני, ואשכול ביקורתי.

בחקר ובלימוד של כל אחד מהסוגיות בחינוך אלטרנטיבי יודגשו הזיקות בין גישות פדגוגיות, עמדות פילוסופיות, פרקטיקות והופעתן של אלו בהקשרים ההיסטוריים החברתיים והתרבותיים הרחבים. על ידי הדיון בהיבטים אלו, מטרה משנית של המגמה היא לעודד את הסטודנטים ליזום ולהפעיל חדשנות חינוכית אישית במסגרות אלטרנטיביות ובמסגרות ממלכתיות.

המגמה מבקשת לסייע בפיתוח הקול האישי והייחודי של כל אחד מהלומדים במסגרתה. הלימודים במגמה מדגישים לא רק שאלות פדגוגיות, אלא גם מתן השכלה רחבה באשר להקשרים החברתיים, התרבותיים, והפוליטיים המקבלים ביטוי בשאלות אלו. הלימודים הנם בדגש על אקטיביות, תשוקה ללמידה, יצירתיות, דמיון, התבוננות עצמית, ופיתוח אישי ומקצועי של הסטודנטים בליווי ותמיכה אישית של צוות המורים. הלמידה במגמה משלבת חוויה, למידה תיאורטית, רכישת כלים מתודולוגיים חשיפה לפרקטיקה בשדה האלטרנטיבי, התבוננות ופיתוח פרויקט אישי של כל אחד מהסטודנטים. לימוד ביקורתי ומעמיק של פדגוגיות אלטרנטיביות בהקשריהן הרחבים יעשה במסגרת ייחודית של "קהילת למידה" מגובשת. התכנית גם תאפשר רכישת כלים ומיומנויות לפתוח יצירתיות, חדשנות, ואלתור בתהליכי הלמידה תוך התייחסות לאסתטיקה, לאומנויות, וליכולות הבעה ופרקטיקות גופניות.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים):

1. תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בחינוך או בתחומים רלוונטיים אחרים. (מועמדים מתחומים אחרים ידרשו לקורסי השלמה, לפי הצורך).
2. ציון ממוצע משוקלל של 80 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר הראשון.
3. פניה בכתב, המסבירה את העניין של התלמיד בתחום.
4. ראיון אישי.

לימודי המגמה

	מסלול עם תזה	מסלול עם פרויקט גמר
שנה א' — חובה	גישות בחקר החינוך האלטרנטיבי - 4 שש"ס	
	פילוסופיה של החינוך האלטרנטיבי - 4 שש"ס	
	פרקטיקות קונטמפלטיביות - 4 שש"ס	
שנה ב' — חובה	טקסט וקונטקסט - 4 שש"ס	
	תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות בחינוך - 4 שש"ס	
		חינוך ופדגוגיה דיאלוגית (סמינריון) - 4 שש"ס (למסלול פרויקט גמר בלבד)
שנה א' או ב' - בחירה	** קורסי בחירה של המגמה - 12 שש"ס (מתוכם שני סמינריונים אצל מרצים שונים)	
סה"כ שש"ס	**32 שש"ס** **עבודת גמר מחקרית (תזה)**	**36 שש"ס** ***פרויקט גמר**

* **פרויקט גמר** — פרויקט הגמר מתייחס לסטודנטים במסלול פרויקט הגמר בלבד, ונועד להוות סיכום וחיזוק של הידע והמיומנויות שנרכשו במסגרת לימודי התואר

השני. במהלך הלימודים, במסגרת הקורס המלווה פרויקט גמר הסטודנטים יעבדו על פרויקט אישי (נושא אחד או רצף של נושאים) ופרויקט הגמר יהווה סיכום העבודה שנעשתה במהלך השנתיים. המתכונת המתאימה לפרויקט הגמר תקבע בהתייעצות עם מנחה הקורס.

** **קורסי בחירה של המגמה:** ניתן ללמוד הן שיעורים והן סמינריונים, אך ניתן להגיש עבודה סמינריונית רק בקורס המוגדר כסמינריון. לימוד קורס המוגדר כסמינריון בתור שיעור ייתכן רק בהסכמת המרצה ובתיאום עימו לגבי הדרישות. בהתאם לתחומי העניין, סטודנטים יוכלו לבחור קורסי בחירה (או סמינריון) מחוץ למגמה או מחוג אחר, באישור ראש המגמה.

*** **פורום מגמה:** תלמידי המגמה ייטלו חלק בפורום "המשתה הקטן", שיתמקד בחינוך בהקשר הישראלי בדגש על מגוון סוגיות פרקטיות. ההשתתפות בפורום, ללא ציון ואינה נחשבת בשקלול השש"ס.

קורסי חובה שנה א'

במסלול עם תיזה ובמסלול עם פרוייקט גמר

313.4100	תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות בחינוך	שיעור	4 שש"ס
313.4430	פילוסופיה של החינוך האלטרנטיבי	שיעור	4 שש"ס
313.4446	פרקטיקות קונטמפלטיביות בחינוך	שיעור	2 שש"ס

קורסי חובה שנה ב'

313.4554	טקסט וקונטקסט א	שיעור	2 שש"ס
313.4455	טקסט וקונטקסט ב	שיעור	2 שש"ס
316.1100	תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות בחינוך	שיעור	2 שש"ס
313.4047	חינוך ופדגוגיה דיאלוגית (למסלול בלי תיזה בלבד)	סמינריון	4 שש"ס

קורסי בחירה

313.4501	מדע בדיוני וחינוך	סמינריון	4 שש"ס
313.4802	סביבות למידה חדשניות לבית ספר יסודי	סמינריון	4 שש"ס
313.4534	נעורים בעידן דיגיטלי	שיעור	4 שש"ס
313.4660	קהילות למידה	סמינריון	4 שש"ס
313.4626	מבוא אינטגרטיבי: מושגי יסוד במחוננות	שיעור	4 שש"ס

שקלול הציון הסופי במגמה לחקר החינוך האלטרנטיבי:

מסלול עם תזה		**מסלול פרויקט גמר**	
עבודת גמר – תזה	40%	פרויקט גמר	20%
שתי עבודות סמינריוניות	30%	שלוש עבודות סמינריוניות	40%
שאר הקורסים	30%	שאר הקורסים	40%
סה"כ	**100%**	**סה"כ**	**100%**

המגמה לחינוך גופני

(לימודים לקראת מ"א בחינוך גופני במסלול א' עם עבודת גמר מחקרית (תיזה) בשיתוף עם המכללה ע"ש זינמן במכון וינגייט)

ראש המגמה: **פרופ' רוני לידור**

מטרות הלימודים במגמה הן: העמקה ביסודות העיוניים של החינוך הגופני; הכרת הכלים המחקריים והתמחות במגוון היבטים של התחום; קידום עובדי הוראה וחינוך בחינוך העל-יסודי והעל-תיכוני בתחומי החינוך הגופני והספורט; הכשרת סגל בכיר לתפקידי ניהול, פיקוח, הדרכה וייעוץ בתחומי החינוך הגופני בבתי-הספר, ברשויות מקומיות ובמסגרות של מוסדות הספורט בישראל; בניית רקע מתאים כהכנה לשיקום בתנועה לאוכלוסיות נזקקות.

תנאי הקבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים):

- תואר ראשון בחינוך גופני ותעודת הוראה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ ובחו"ל.
- ציון משוקלל של לפחות 80 בלימודי התואר הראשון אך לא פחות מ־76 בכל אחד מחוגי הלימוד.
- ראיון אישי במידת הצורך.

לימודי השלמה

מועמדים בעלי תואר ראשון שלא מתחומי החינוך ו/או החינוך הגופני יחויבו בנוסף להשלמות בחינוך גופני גם בהשלמות חוגיות ותחומיות בחינוך כמקובל וכפי שייקבע על ידי ראש המגמה. השלמות אלה נלמדות ברמת תואר ראשון, לכן אינן נכללות בתכנית המ"א.

לימודי השלמה בחינוך – מתקיימים באוניברסיטת חיפה.

לימודי השלמה בחינוך גופני מתקיימים במכללה במכון וינגייט וכוללים את הקורסים הבאים:

- **אנטומיה** 4 שש"ס
- **התפתחות ולמידה מוטורית** 4 שש"ס

- **כימיה-ביוכימיה** 4 שש"ס
- **ביומכניקה** 4 שש"ס
- **פיסיולוגיה כללית** 4 שש"ס
- **פיסיולוגיה של המאמץ** 4 שש"ס
- **קינזיולוגיה** 2 שש"ס
- **כושר גופני – סמינריון** 4 שש"ס

במידה והיקף ההשלמות הינו עד 16 שש"ס (לא יותר מ-4 קורסים), ניתן לשקול קבלה של המועמד ללימודי המ"א. כאשר היקף לימודי ההשלמה גדול יותר - המועמד יוכל בהמלצת הועדה החוגית לתואר שני, להירשם ללימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני. בכל אחד מקורסי ההשלמה נדרש ציון של 80 לפחות.

לימודי המגמה

	אוניברסיטת חיפה	**מכון וינגייט**
שנה א'	שיטות כמותיות במחקר חינוכי 4 שש"ס	1 קורס מגמה 4 שש"ס
חובה	מחקר איכותני: משאלת מחקר למאמר 4 שש"ס	
	1 קורס בחירה* 4 שש"ס	2 קורסי בחירה 8 שש"ס
שנה ב'	2 קורסי בחירה* 8 שש"ס	1 קורס מגמה 4 שש"ס
	20 שש"ס	**16 שש"ס**
סה"כ	**36 שש"ס**	

***קורסי בחירה – ראה רשימת קורסים במגמות החוג השונות. ניתן ללמוד קורס בחירה מחוץ לחוג – באישור ראש המגמה בלבד.**

במידה שמכסת הקורסים הרשומה בטבלה הושלמה אך התלמיד לא למד את מספר השש"ס הכולל שצוין לעיל, עליו לקחת קורס או קורסים נוספים להשלמת מכסת השעות.

הערות:

1. לימודי המגמה מתמקדים במדעי החינוך ובמדעי ההתנהגות.
2. על התלמיד להשלים את כל חובות השמיעה תוך שנתיים. את עבודת התיזה יוכל להגיש בשנה השלישית, על פי נוהלי החוג ללמידה, הוראה והדרכה .
3. הלימודים מתקיימים במכללה במכון וינגייט בימי א' ו/או ה'. באוניברסיטת חיפה, קורסי החובה מתקיימים בימי ד'.
4. יש להגיש שתי **עבודות סמינריוניות** – אחת בכל מוסד ואצל מרצים שונים.

חובה שנה א' – קורס מתודולוגי חובה

313.4006	שיטות כמותיות במחקר חינוכי	שו"ת	4 שש"ס
	קורס מתודולוגי נוסף לבחירה מהרשימה שלהלן:		4 שש"ס

קורסים מתודולוגים מתקדמים לבחירה:

313.4007	מחקר איכותני: משאלת מחקר למאמר	שיעור	4 שש"ס
313.4102	שיטות מתקדמות במחקר כמותי: משוואות מבניות וניתוח רב־רמות	שיעור	4 שש"ס

קורסי בחירה הניתנים באוניברסיטת חיפה

313.4541	מפגש בין קבוצתי – נרטיב קולקטיבי לשלום	שיעור	4 שש"ס
313.4640	קהילות למידה	סמינריון	4 שש"ס
313.4626	מבוא אינטגרטיבי: מושגי יסוד במחוננות	שיעור	4 שש"ס
313.4431	פילוסופיה עם ילדים	סמינריון	4 שש"ס
313.4802	סביבות חדשניות לבית הספר היסודי	סמינריון	4 שש"ס

קורסי המגמה המתקיימים בוינגייט

פעילות גופנית וזקנה חלק א'	2 שש"ס
פעילות גופנית וזקנה חלק ב'	2 שש"ס
אבחון פסיכומוטורי	2 שש"ס
תפיסה ופעולה	2 שש"ס
סוגיות נבחרות בפסיכולוגיה של ספורט הישגי	4 שש"ס
חינוך ופוסטמודרניות וכול מה שביניהם	2 שש"ס
התרבות הגופנית בעם ישראל לאורך הדורות	2 שש"ס
היבטים רפואיים והתנהגותיים של פעילות גופנית אצל ילדים	2 שש"ס

ייתכנו שינויים בהיצע הקורסים

***סמינריון סגל – 15 מפגשים שנתיים במכללת וינגייט** – בהם יציגו אנשי סגל, סטודנטים ואורחים מחוץ למכללה עבודות מחקר, פרויקטים או הרצאות בנושאים נבחרים. סטודנטים לתואר השני מוזמנים להשתתף בפגישות הסמינריון הן כשומעים והן כמציגים. סטודנטים שישתתפו בכל הפגישות יוכלו לקבל קרדיט של 2 ש"ס על חשבון מכסת הלימודים.

שקלול הציון הסופי במגמה לחינוך גופני

עבודת גמר מחקרית (תיזה)	40%
שתי עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	30%
סה"כ	**100%**

לימודי דוקטורט

יו"ר ועדת דוקטורט: **פרופ' יעל קלי**

תוכנית הלימודים מאפשרת קבלת תואר "דוקטור לפילוסופיה" (Ph. D.)

לימודי תואר שלישי (לתואר דוקטור) מיועדים לסטודנטים נבחרים, בעלי תואר מ"א (במסלול עם תזה), המעוניינים בהתמחות בנושא ספציפי הקשור לתחומי למידה, הוראה והדרכה ובביצוע מחקר מקיף ומעמיק בנושא זה. לימודי הדוקטורט כוללים השתתפות במספר מצומצם של קורסים ועיקר הלימוד כרוך בכתיבת הצעת המחקר, בביצועו ובכתיבת דו"ח המחקר הסופי - כל זאת בהנחיית מנחה אישי מסגל החוג. משך הלימודים הינו כארבע שנים. במקרים יוצאי-דופן יוכל להתקבל סטודנט למסלול ישיר לדוקטורט הכולל בתוכו את לימודי המ"א (ללא צורך בביצוע תזה מ"א); מסלול זה מוצע לסטודנטים מצטיינים במיוחד והקבלה אליו נדירה.

תנאי קבלה והליך הגשת מועמדות

רשאים להירשם בעלי תואר מ"א בחינוך ובתחומים קרובים רלוונטיים אשר ממוצע ציוני המ"א שלהם 90 לפחות וציון עבודת המ"א (תיזה) שלהם 90 לפחות. תלמידים ללא רקע לימודי במדעי החינוך המעוניינים בלימודי תואר שלישי בחוג יידרשו ללימודי השלמה (באחריות ועדת המ"א של החוג). על תלמידים שסיימו לימודי תואר שני באוניברסיטאות בחו"ל, או בשלוחות ישראליות של אוניברסיטאות זרות, לעמוד בבחינת GRE כחלק מתנאי הקבלה.

על המעוניין בלימודי דוקטורט בחוג ליצור קשר עם חבר סגל החוג המורשה להדריך עבודות דוקטור ולקבל את הסכמתו להנחותו (רשימת המנחים נמצאת באתר החוג). לא תיתכן הרשמה ללימודי דוקטורט מבלי שתהיה התקשרות מראש עם מנחה. הכנת תיק המועמד כוללת מסמכים אישיים (תעודות וגיליונות ציונים), טפסים-עליהם יש להחתים את המנחה וקדם-הצעת מחקר לדוקטורט.

על מנת להכין את תיק המועמד כראוי, יש להכנס לאתר החוג ולעיין בהנחיות למועמדים לתואר השלישי (נמצא בלשונית טפסים).

לקראת מועד הגשת המועמדות ועל מנת לוודא שתיק המועמד הוכן כנדרש, יש ליצור קשר עם מרכזת ועדת הדוקטורט במזכירות החוג. מועמד יוכל להירשם ללימודים באמצעות האינטרנט, באתר ההרשמה של אוניברסיטת חיפה.

על המועמד להעביר את המסמכים המקוריים לאישורה של מחלקת ההרשמה.

החוג מקיים דיון בקבלת מועמדים ללימודי תואר שלישי פעמיים בשנה, בחודשים יוני וינואר. לפיכך, יש להגיש את חומר ההרשמה עד ל-1 ביולי (לקראת סמסטר א') ועד ל-1 בינואר (לקראת סמסטר ב').

ועדת הדוקטורט תדון במועמדים ותחליט על המלצה לקבלה או על דחייה. הודעה תישלח למועמד בסמוך למועד הדיון.

תוכנית הלימודים

על-פי תקנון הלימודים לתואר שלישי האוניברסיטאי, התלמיד מתחיל בלימודי שלב א', שזהו שלב כתיבת הצעת המחקר והשתתפות בקורסים. שלב זה נמשך שנה אקדמית, וניתן להאריכו במידת הצורך וההצדקה. עם אישור הצעת המחקר, על־ידי מספר שופטים-מומחים מהאוניברסיטה ומחוצה לה, עובר התלמיד לשלב ב'. שלב זה נמשך שלש שנים ובמהלכו מבצע התלמיד את המחקר וכותב את העבודה הסופית שלו. גם שלב זה ניתן להארכה, לפי מידת הצורך וההצדקה. העבודה הסופית נשפטת על־ידי מספר שופטים-מומחים מחוץ לאוניברסיטה ולאחר אישורה זכאי התלמיד לתואר ד"ר.

תלמיד תואר שלישי בחוג נידרש ללמוד 3-4 קורסים, על-פי תיאום עם המנחה ואישור וועדת הדוקטורט. אחד הקורסים, שבו מתקיים לימוד ודיון בהצעות המחקר של הדוקטורנטים, הנו קורס חובה שיש להשתתף בו בשלב א' של הלימודים. קורס החובה – "המשגה ופיתוח במחקר חינוכי" – יינתן בשתי קבוצות מקבילות. החלוקה לקבוצות נעשית ע"י מרצי הקורס על פי החלטה אקדמית: 319.5600ב-01 מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח

319.5600ב-02 מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח

מומלץ לסיים את חובת ההשתתפות בכל הקורסים בשלב א', כדי לפנות את מרב הזמן והמאמץ למחקר בשלב ב'

קורס בחירה לתלמידי דוקטורט המבקשים לפתח יכולת בכתיבה אקדמית באנגלית: "איך מאמר נולד: כתיבת מאמרים באנגלית", לקורס יתקבלו דוקטורנטים בשלב ב' שיש להם כבר חומר מחקרי לפרסום. מספר המשתתפים לא יעלה על עשרה.

"מלאכת הכתיבה האקדמית" - קוד הקורס 316.5002.ב.1

הקורס יתקיים ביום ראשון 14:00-18:00

הקורס יעסוק בכתיבה אקדמית על היבטיה השונים, עם דגש מיוחד על תהליך הכנת מאמר באנגלית.

הפרטים המלאים והמעודכנים לגבי תנאי ההרשמה, תהליך הרישום והקבלה, פרטים על תוכנית הלימודים, וכן הנחיות וטפסים שונים נמצאים בדף לימודי התואר השלישי באתר החוג ללמידה, הוראה והדרכה:

http://www.edu.haifa.ac.il/index.php/he/studies-at-department-of-learning-teaching-and-teacher-education/phd-in-the-department-of-learning-teaching-and-teacher-educatio

ועדת אתיקה

חובה לקבל את אישור ועדת האתיקה להצעת המחקר.

על פי החלטת הסנאט, כך הסטודנטים הכותבים עבודת גמר מחקרית (תיזה) או דוקטורט חייבים לקבל אישור וועדת האתיקה למחקר בבני אדם.

לוח הזמנים להגשות: מיד לאחר אישור הצעת המחקר על ידי הוועדה החוגית לתארים מתקדמים.

את הפניות יש להגיש בשלב זה על פי הנחיות וועדת האתיקה באתר הפקולטה:

http://www.edu.haifa.ac.il/index.php/he/research/ethics-committee

הפניות יוגשו לוועדת האתיקה בשם ובחתימת הסטודנט והמנחה/ים. כל סטודנט ומנחה הכלולים בפנייה חייבים להציג אישור על סיום קורס אתיקה מקוון למחקר בבני אדם (פרטים באתר).

לשאלות ולסיוע במידת הצורך ניתן לפנות לגב' אורטל האס, מרכזת הועדה בדוא"ל: ohaas@univ.haifa.ac.il

לידיעתכם, אישור ועדת האתיקה אינו פוטר מקבלת אישור מטעם המערכת בה יתבצע המחקר (למשל למעדן הראש של משרד החינוך בעניין מחקרים בבתי ספר או וועדת הלסינקי בעניין מחקרים במסגרות רפאויות.

◆◆◆

308

לקויות למידה

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ' דוד שר**

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **פרופ' רפיק אברהים**

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **פרופ' אוסיד ח'טיב**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המנין: פרופ' אוסיד ח'טיב, פרופ' אבי קרני, פרופ' דוד שר.

פרופסור חבר: פרופ' רפיק אברהים, פרופ' מרק לייקין, פרופ' תמי קציר, פרופ' מיכל שני (מומחה).

מרצה בכיר: ד"ר ליאת גולדפרב, ד"ר ענת פריאור, ד"ר אורלי רובינשטיין, ד"ר שלי מילר־שאול.

מרצה: ד"ר אורלי ליפקה, ד"ר יסמין שלהוב־עואד (מומחה).

מזכירות החוג

עוזר מנהלי לראש החוג: **גב' אילנה רונן**

דואר אלקטרוני: ironen@univ.haifa.ac.il

שעות קבלה: ימים א'-ה' בין השעות 11:00-13:00

טל': 04-8240858, 04-8249083

פקס: 04-8249353

חדר 442 קומה 4 בנין חינוך

אתר החוג באינטרנט:

באתר זה מופיע מידע אודות תחומי המחקר וסגל המרצים בחוג, מידע הנוגע לתוכניות השונות בחוג ולוח מודעות המתעדכן באופן שוטף.

http://www.edu.haifa.ac.il/learning-dis

תכניות הלימודים

הלימודים מתנהלים במסלול א' (הכולל כתיבה של עבודת גמר מחקרית) ובמסלול ב' (ללא עבודת גמר מחקרית).

הלימודים מתקיימים בתכניות הלימוד הבאות:

1. לקויות למידה (כולל ספח התמחות בהכשרה קלינית).
2. לקויות למידה עם התמחות בשפה הערבית (כולל ספח התמחות בהכשרה קלינית).
3. מגמה למוח ולמידה.
4. קשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה. תכנית משותפת לחוג ללקויות למידה ולחוג לחינוך מתמטי.

תנאי קבלה

(ראה גם תנאי קבלה ייחודיים לתכניות השונות)

1. תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל (ציון מינימלי מפורט בסעיף תנאי הקבלה של כל תכנית).
2. סטודנטים שיסיימו את לימודיהם בשנה"ל הנוכחית יצרפו גיליון ציונים אישור רשמי לממוצע הציונים (סופי או זמני), וכן אישור לגבי יתרת חובותיהם לתואר ראשון (אין אפשרות להתחיל את לימודי התואר השני ללא סיום חובות שמיעה בתואר הראשון).
3. בעלי תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, יידרשו לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לקבלתם ללימודים.
4. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE.
5. מבחן כניסה פקולטתי באנגלית (ציון מינימאלי מפורט בסעיף תנאי קבלה של כל תכנית).
6. ראיון אישי בשלב המיון הסופי – אליו יוזמנו רק המועמדים המתאימים.

בחוג ללקויות למידה מספר המקומות מוגבל ולכן בפועל יתכן שנקודות החתך לקבלה תהיינה גבוהות מן המפורט בתנאי הקבלה. אין כל התחייבות לקבל את המועמד/ת למסלול לימודי שביקש (להלן), גם אם מילא את כל תנאי המינימום הנדרשים.

לימודי השלמה

קבלה לתכניות השונות מותנית בקבלת ציון של 85 לפחות בכל אחד מהקורסים בלימודי התואר הראשון:

308.2004 אספקטים נוירופסיכולוגיים של הלמידה	4 שש"ס
308.2005 פסיכולוגיה קוגניטיבית	2 שש"ס
316.1013 השלמות בשיטות מחקר	2 שש"ס
השלמות במחקר כמותי וסטטיסטיקה	2 שש"ס

לגבי כל קורס עבורו מבוקש פטור, יש להמציא את המסמכים הבאים: סילבוס, ציון 85 לפחות, היקף הקורס (שעות), נקודות זכאות, שם ותואר המרצה, יש להמציא מסמכים אלה בעת הרישום.

בקשות לפטור מלימודי השלמה (על סמך קבלת ציון סופי בלימודי התואר הראשון) יש להגיש עד היום הראשון לפתיחת שנת הלימודים. פטורים מלימודי השלמה על סמך המסמכים יידונו עד תום השבוע הראשון ללימודים. לא יידונו בקשות לפטורים לאחר מועד זה.

מסלולי לימוד בחוג ללקויות למידה

בחוג קיימים שני מסלולים:

מסלול א' (כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה)

מסלול זה כולל לימוד קורסים בהתאם לתוכנית הלימודים המפורטת בהמשך, הגשת עבודה סמינריונית אחת, וסמינר מחקרי מתקדם עם המנחה, והגשת תזה.

רישום למסלול א' אינו מבטיח הישארות בו שכן על הסטודנט לעמוד בתנאים נוספים: ציון של 80 לפחות בקורס המתודולוגיה והסטטיסטיקה; ממוצע של 87 לפחות בקורסי החובה; ציון של 85 לפחות בעבודה סמינריונית של שנה א'; התקשרות עם מנחה מתוך מרצי החוג שמורשה להנחות עבודות גמר בתום שנה א' והגשת הצעה לתזה בתום סמסטר שלישי ללימודים.

סטודנטים שלא יעמדו בלוח זמנים זה יועברו למסלול ב'.

הערה: רישום למסלול א' איננו מבטיח מראש מנחה לכל סטודנט או בכל נושא שהסטודנט מעוניין בו.

ועדת אתיקה

חובה לקבל אישור ועדת אתיקה להצעת המחקר.

על פי החלטת הסנאט, כל הסטודנטים הכותבים עבודת גמר מחקרית (תיזה) חייבים לקבל אישור ועדת אתיקה למחקר בבני אדם.

לוח הזמנים להגשות: מיד לאחר אישור הצעת המחקר על ידי הועדה החוגית לתארים מתקדמים.

את הפניות יש להגיש בשלב זה על פי הנחיות וועדת אתיקה באתר הפקולטה:

http://edu.haifa.ac.il/index.php/he/research/ethics-committee

הפניות יוגשו לועדת האתיקה בשם ובחתימת הסטודנט והמנחה/ים. כל סטודנט ומנחה הכלולים בפנייה חייבים להציג אישור על סיום קורס אתיקה מקוון למחקר בבני אדם (פרטים באתר).

לידיעתכם, במקרה של מחקרים שמתנהלים בתוך מוסדות חינוכיים של משרד החינוך, יש לפנות למשרד המדען הראשי לשם קבלת אישור מטעמם.

מסלול ב'

מסלול זה כולל לימוד קורסים בהתאם לתכנית הלימודים המפורטת בהמשך, הגשת שתי עבודות סמינריוניות ועמידה בבחינה מסכמת.

המסיימים מסלול ב' אינם יכולים להמשיך ללימודי התואר השלישי.

התכנית ללקויות למידה (כולל ספח התמחות בהכשרה קלינית)

התוכנית מקנה תואר שני בלקויות למידה עם התמחות קלינית יישומית הכוללת ספח התמחות.

תכנית הלימודים הינה בת 5 סמסטרים **יומיים וחצי לימודים** (כולל פרקטיקום).

הלימודים בחוג ללקויות למידה מתמקדים בלמידה מעמיקה בהיבטים תיאורטיים ומחקריים של לקויי למידה, וכן באבחון וטיפול בהם. תוכנית הלימודים כוללת לימודים עיוניים והתמחות מחקרית. בנוסף, במסגרת התכנית ניתן ללמוד התמחות קלינית-יישומית באבחון ובטיפול בלקויי למידה. התמחות זו כוללת את גיל הילדות (ביה"ס היסודי), בוגרים צעירים (חט"ב ותיכון) ומבוגרים. ההתמחות היישומית נערכת בקליניקות באוניברסיטה ובמסגרות חינוכיות. מטרת התוכנית ללקויי למידה להכשיר מומחים למחקר, הוראה, אבחון וטיפול קבוצתי ופרטני ועבודה מערכתית בתחום לקויות הלמידה.

ניתן לסיים את הלימודים לתואר מוסמך במסלול א' (עם עבודת גמר מחקרית) או במסלול ב' (ללא עבודת גמר מחקרית). מספר המקומות במסלול א' הינו מוגבל (יש להדגיש שהרישום למסלול א' אינו מבטיח הישארות בו. כמו כן, אין הקבלה למסלול א' מבטיחה מנחה לכל סטודנט או בכל נושא שהסטודנט מעוניין בו. תכנית הלימודים מכשירה ברמה תיאורטית וקלינית. בתעודת הגמר יצוין שהלומד סיים את לימודיו בחוג. ספח לתעודת המ"א יינתן לסטודנט שמסיים התמחות ליבה יישומית ובו ירשם: "סיים התמחות באבחון ובטיפול בלקויי למידה בילדים ובמבוגרים".

סטודנטים אשר יסיימו בהצלחה את לימודי התואר השני יוכלו להתקבל לעבודה במרכזים לאבחון וטיפול בלקויות למידה. המעוניינים להשתלב בתחום זה במערכת החינוך בתפקיד מת"ל (מומחה לאבחון וטיפול בתפקודי למידה) חייבים גם בתעודת הוראה (ראה סעיף תעודת הוראה).

תנאי קבלה

- תואר ב"א בציון ממוצע של 85 לפחות ולא פחות מ־80 בכל חוג.
- ציון 85 לפחות במבחן קבלה באנגלית.
- קורות חיים ולפחות שתי המלצות. על ההמלצות להתייחס הן ליכולת האקדמית והן ליכולת הטיפולית של המועמדים.
- ראיון אישי בשלב המיון הסופי – אליו יוזמנו רק חלק מן המועמדים.

משך הלימודים

תכנית לימודים בת שנתיים וחצי— **5 סמסטרים**. במשך יומיים וחצי (כולל פרקטיקום) .
במסגרת מסלול א' נלמדים **48 שש"ס** (שעות שבועיות סמסטריאליות), ובמסגרת מסלול ב' נלמדים **54 שש"ס** (שעות שבועיות סמסטריאליות).
סטודנטים במסלול א' יכולים ללמוד סמסטר נוסף, במסגרתו יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תיזה) ויגישו אותה לשיפוט.

הרכב תכנית הלימודים בלקויות למידה:

	מסלול א'	מסלול ב'
שנה א' קורסי חובה	**סמסטר א'** - התפתחות תקינה ולקויה של השפה 2 שש"ס - אורתוגרפיה קריאה ולקויות קריאה 2 שש"ס - נוירוביולוגיה של קוגניציה 2 שש"ס - קשב הפרעות קשב 2 שש"ס - התפתחות תקינה וקשיים ברכישת מיומנויות אקדמיות בגילאי ילדות 2 שש"ס - מבוא לטיפול ותהליכי התערבות בלקויות למידה 2 שש"ס - עיבוד המספר: היבטים תיאורטיים ומחקריים 2 שש"ס - בלשנות בשפה העברית 2 שש"ס **סמסטר ב'** - מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א שיעור ותרגיל 4 שש"ס - אנגלית כשפה זרה 2 שש"ס - תהליכים גבוהים בהבנת הנקרא 2 שש"ס - הערכה ואבחון תפקודי למידה בגילאי ילדות - שיעור ותרגיל 2 שש"ס - כתיבה והבעה בכתב 2 שש"ס **סה"כ 28 שש"ס** **פרקטיקום** (לא לשקלול) - סדנא בכלי אבחון בגילאי ילדות 2 שש"ס - סדנא בכלי אבחון והתערבות באנגלית בשפה זרה 2 שש"ס - הערכה בשלב רכישת הקריאה וטרום הקריאה 2 שש"ס - טיפול והתערבות בשלב רכישת הקריאה 2 שש"ס - יום התנסות ותצפיות בביה"ס	**סמסטר א'** - התפתחות תקינה ולקויה של השפה 2 שש"ס - אורתוגרפיה קריאה ולקויות קריאה 2 שש"ס - נוירוביולוגיה של קוגניציה 2 שש"ס - קשב הפרעות קשב 2 שש"ס - התפתחות תקינה וקשיים ברכישת מיומנויות אקדמיות בגילאי ילדות 2 שש"ס - מבוא לטיפול ותהליכי התערבות בלקויות למידה 2 שש"ס - עיבוד המספר: היבטים תיאורטיים ומחקריים 2 שש"ס - בלשנות בשפה העברית 2 שש"ס **סמסטר ב'** - מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א שיעור ותרגיל 4 שש"ס - אנגלית כשפה זרה 2 שש"ס - תהליכים גבוהים בהבנת הנקרא 2 שש"ס - הערכה ואבחון תפקודי למידה בגילאי ילדות - שיעור ותרגיל 2 שש"ס - כתיבה והבעה בכתב 2 שש"ס **סה"כ 28 שש"ס** **פרקטיקום** (לא לשקלול) - סדנא בכלי אבחון בגילאי ילדות 2 שש"ס - סדנא בכלי אבחון והתערבות באנגלית בשפה זרה 2 שש"ס - הערכה בשלב רכישת הקריאה וטרום הקריאה 2 שש"ס - טיפול והתערבות בשלב רכישת הקריאה 2 שש"ס - יום התנסות ותצפיות בביה"ס

	מסלול א'	**מסלול ב'**
שנה ב' קורסי חובה	- אבחון לקויות למידה: היבטים דיאגנוסטיים 4 שש"ס - התערבות בלקויות למידה 4 שש"ס - הערכה והתערבות בקשיים בחשבון - שיעור 2 שש"ס - סמינר תיזה (שיעור ותרגיל) 2 שש"ס - ניתוחים סטטיסטיים מתקדמים 2 שש"ס (לא לשקלול) **סה"כ 12 שש"ס** **פרקטיקום** (לא לשקלול) - סדנא בליווי כתיבת דוחות אבחון 4 שש"ס - סדנא במת"ל 2 שש"ס - סדנא בתהליכי התערבות 2 שש"ס - 2 תצפיות וביצוע 4 אבחוני ילדים ובוגרים - טיפול פרטני ומערכתי בביה"ס	- אבחון לקויות למידה: היבטים דיאגנוסטיים 4 שש"ס - התערבות בלקויות למידה 4 שש"ס - הערכה והתערבות בקשיים בחשבון - שיעור 2 שש"ס **סה"כ 10 שש"ס** **פרקטיקום** (לא לשקלול) - סדנא בלווי כתיבת דוחות אבחון 4 שש"ס - סדנא במת"ל 2 שש"ס - סדנא בתהליכי התערבות 2 שש"ס - 2 תצפיות וביצוע 4 אבחוני ילדים ובוגרים - טיפול פרטני ומערכתי בביה"ס
שנה ג' חובה	- התפתחות תקינה ולקויה של הקריאה 2 שש"ס - תרגיל בהערכה והתערבות בקשיים בחשבון 2 שש"ס -סדנת ליווי לכתיבת התיזה (חובה למסלול א' לא לשקלול) 4 שש"ס **סה"כ 4 שש"ס** **פרקטיקום** (לא לשקלול) - התערבות מבוגרים 2 שש"ס - 2 תצפיות, ביצוע 2 אבחונים וכתיבת דוחות על אבחוני מבוגרים	- התפתחות תקינה ולקויה של הקריאה 2 שש"ס - תרגיל הערכה והתערבות בקשיים בחשבון 2 שש"ס - שיעור בחירה בהיקף של 4 שש"ס **סה"כ 8 שש"ס** **פרקטיקום** (לא לשקלול) - התערבות מבוגרים 2 שש"ס - 2 תצפיות, ביצוע 2 אבחונים וכתיבת דוחות על אבחוני מבוגרים
סמינר	- 1 סמינריון בהיקף של **4 שש"ס** (1 סמינריון בשנה א' + סמינר מחקרי מתקדם עם המנחה)	- 2 סמינריונים בהיקף של **8 שש"ס** (1 סמינריון בשנה א'+ 1 סמינריון בשנה ב')
סה"כ שש"ס	**48 שש"ס**	**54 שש"ס**

לקויות למידה עם התמחות בשפה הערבית (כולל ספח התמחות בהכשרה קלינית)

ראש התכנית: **פרופ' רפיק אברהים**

תוכנית לימודים אקדמית וקלינית ייעודית בנושא לקויות למידה בשפה הערבית. התוכנית מונחית עפ"י גישה אבחונית מקיפה ורב תחומית. מטרת התוכנית להכשיר מומחים לחקר, אבחון, טיפול פרטני ועבודה מערכתית בתחום לקויות הלמידה בשפה הערבית, שפת האם של המאובחנים ו/או המטופלים.

משך הלימודים והיקפם זהה לתוכנית ללקויות למידה בתוספת קורסים ייעודיים ללקויות למידה בשפה הערבית.

תנאי קבלה

- תואר ב"א בציון ממוצע של 85 לפחות ולא פחות מ־80 בכל חוג.
- ציון 85 לפחות במבחן קבלה באנגלית.
- קורות חיים ולפחות שתי המלצות. על ההמלצות להתייחס הן ליכולת האקדמית והן ליכולת הטיפולית של המועמדים.
- ראיון אישי בשלב המיון הסופי — אליו יוזמנו רק חלק מן המועמדים.
- נדרש ידע בערבית ברמה של שפת־אם.

משך הלימודים

תכנית לימודים בת שנתיים וחצי — **5 סמסטרים** במשך יומיים וחצי (כולל פרקטיקום).

במסגרת מסלול א' נלמדות **48 שש"ס** (שעות שבועיות סמסטריאליות) ובמסגרת מסלול ב' נלמדות **54 שש"ס** (שעות שבועיות סמסטריאליות).

סטודנטים במסלול א' יכולים ללמוד סמסטר נוסף, במסגרתו יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תיזה) ויגישו אותה לשיפוט.

מבנה הלימודים

קורסי החובה בתוכנית הלימודים כוללים:

קורסי חובה לשתי התוכניות:

- קורסי חובה שנה א' (26 שש"ס) ופרקטיקום.
- קורסי חובה שנה ב' (2-4 שש"ס) ופרקטיקום.
- קורסי חובה שנה ג' (4-8 שש"ס) ופרקטיקום.

הסטודנטים הלומדים בתוכנית ללקויות למידה בשפה הערבית מחויבים ללמוד גם קורסים ייעודיים:

308.4200	בלשנות בשפה הערבית — שנה א'	2 שש"ס
308.4220	הערכה בשלב רכישת הקריאה וטרום קריאה בשפה הערבית (לא לשקלול) — שנה א'	2 שש"ס

308.4221	טיפול והתערבות בשלב רכישת הקריאה בשפה הערבית (לא לשקלול) — שנה א'	2 שש"ס
308.4209	אבחון לקויות למידה בשפה הערבית: היבטים דיאגנוסטיים — שנה ב'	4 שש"ס
308.4223	התערבות בלקויות למידה במערכת החינוך הערבית — שנה ב'	4 שש"ס

סה"כ 14 שש"ס

סמינריונים לתכנית לקויות למידה עם התמחות בשפה הערבית:

מסלול א': השתתפות בסמינר אחד בהיקף של 4 שש"ס (במהלך כל תקופת הלימודים) וסמינר מחקרי מתקדם עם המנחה.

יש לבחור סמינריון נוסף משני הסמינריונים הבאים:

308.4131 עיבוד אינפורמציה מילולית בשפה הערבית: תהליכים ולקויות

308.4120 נוירופסיכולוגיה קלינית של ליקויים חזותיים נרכשים

מסלול ב': השתתפות בשני סמינריונים בהיקף של 8 שש"ס (במהלך כל תקופת הלימודים): סמינריון אחד לבחירה מהרשימה בהמשך.

יש לבחור סמינריון נוסף משני הסמינריונים הבאים:

308.4131 עיבוד אינפורמציה מילולית בשפה הערבית: תהליכים ולקויות

308.4120 נוירו פסיכולוגיה קלינית של ליקויים חזותיים נרכשים

הרכב תכנית הלימודים לקויות למידה עם התמחות בשפה הערבית

	מסלול א'		מסלול ב'	
	סמסטר א'		סמסטר א'	
שנה א' קורסי חובה	- התפתחות תקינה ולקויה של השפה	2 שש"ס	- התפתחות תקינה ולקויה של השפה	2 שש"ס -
	- אורתוגרפיה קריאה ולקויות קריאה	2 שש"ס	- אורתוגרפיה קריאה ולקויות קריאה	2 שש"ס
	- נוירוביולוגיה של קוגניציה	2 שש"ס	- נוירוביולוגיה של קוגניציה	2 שש"ס
	- קשב והפרעות קשב	2 שש"ס	- קשב והפרעות קשב	2 שש"ס
	- התפתחות תקינה וקשיים ברכישת מיומנויות אקדמיות בגילאי ילדות	2 שש"ס	- התפתחות תקינה וקשיים ברכישת מיומנויות אקדמיות בגילאי ילדות	2 שש"ס
	- מבוא לטיפול ותהליכי התערבות בלקויות למידה	2 שש"ס	- מבוא לטיפול ותהליכי התערבות בלקויות למידה	2 שש"ס
	- עיבוד המספר: היבטים תיאורטיים ומחקריים	2 שש"ס	- עיבוד המספר: היבטים תיאורטיים ומחקריים	2 שש"ס
	- בלשנות בשפה הערבית	2 שש"ס	- בלשנות בשפה הערבית	2שש"ס

	מסלול א'	מסלול ב'
המשך: שנה א' קורסי חובה	**סמסטר ב'** - מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א ותרגיל 4 שש"ס - אנגלית כשפה זרה 2 שש"ס - תהליכים גבוהים בהבנת הנקרא 2 שש"ס - הערכה ואבחון תפקודי למידה בגילאי ילדות - שיעור ותרגיל 2 שש"ס - כתיבה והבעה בכתב 2 שש"ס **סה"כ 28 שש"ס** **פרקטיקום** (לא לשקלול) - סדנא בכלי אבחון בגילאי הילדות 2 שש"ס - סדנא בכלי אבחון והתערבות באנגלית שפה זרה 2 שש"ס - הערכה בשלב רכישת הקריאה וטרום הקריאה בשפה הערבית 2 שש"ס - טיפול והתערבות בשלב רכישת הקריאה בשפה הערבית 2 שש"ס - יום התנסות ותצפיות בביה"ס	**סמסטר ב'** - מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א ותרגיל 4 שש"ס - אנגלית כשפה זרה 2 שש"ס - תהליכים גבוהים בהבנת הנקרא 2 שש"ס - הערכה ואבחון תפקודי למידה בגילאי ילדות - שיעור ותרגיל 2 שש"ס - כתיבה והבעה בכתב 2 שש"ס **סה"כ 28 שש"ס** **פרקטיקום** (לא לשקלול) - סדנא בכלי אבחון בגילאי הילדות 2 שש"ס - סדנא בכלי אבחון והתערבות באנגלית שפה זרה 2 שש"ס - הערכה בשלב רכישת הקריאה וטרום הקריאה בשפה הערבית 2 שש"ס - טיפול והתערבות בשלב רכישת הקריאה בשפה הערבית 2 שש"ס - יום התנסות ותצפיות בביה"ס
שנה ב' קורסי חובה	- אבחון לקויות למידה בשפה הערבית: היבטים דיאגנוסטיים 4 שש"ס - התערבות בלקויות למידה במערכת החינוך הערבית 4 שש"ס - הערכה והתערבות בקשיים בחשבון — שיעור 2 שש"ס - סמינר תזה (שיעור ותרגיל) 2 שש"ס - ניתוחים סטטיסטיים מתקדמים (לא לשקלול) 2 שש"ס **סה"כ 12 שש"ס** **פרקטיקום** (לא לשקלול) -סדנא בליווי כתיבה קלינית תכנית ערבית (א'+ב') 4 שש"ס - סדנא במת"ל 2 שש"ס - 2 תצפיות וביצוע 4 אבחוני ילדים ובוגרים - טיפול פרטני ומערכתי בביה"ס	- אבחון לקויות למידה בשפה הערבית: היבטים דיאגנוסטיים 4 שש"ס - התערבות בלקויות למידה במערכת החינוך הערבית 4 שש"ס - הערכה והתערבות בקשיים בחשבון — שיעור 2 שש"ס **סה"כ 10 שש"ס** **פרקטיקום** (לא לשקלול) -סדנא בליווי כתיבה קלינית תכנית ערבית (א'+ב') 4 שש"ס - סדנא במת"ל 2 שש"ס - 2 תצפיות וביצוע 4 אבחוני ילדים ובוגרים - טיפול פרטני ומערכתי בביה"ס

	מסלול א'	מסלול ב'
שנה ג' חובה	- התפתחות תקינה ולקויה של הקריאה 2 שש"ס - תרגיל בהערכה והתערבות בקשיים בחשבון 2 שש"ס - סדנת ליווי לכתיבת התיזה 2 שש"ס (חובה למסלול א' – לא לשקלול)	- התפתחות תקינה ולקויה של הקריאה 2 שש"ס - תרגיל בהערכה והתערבות בקשיים בחשבון 2 שש"ס - שיעור בחירה בהיקף של 4 שש"ס
קורסי חובה	**סה"כ 4 שש"ס** **פרקטיקום** (לא לשקלול) **סה"כ 2 שש"ס** - התערבות מבוגרים 2 שש"ס - 2 תצפיות וביצוע 2 אבחונים וכתיבת דוחות על אבחוני מבוגרים	**8 שש"ס** **פרקטיקום** (לא לשקלול) **סה"כ 6 שש"ס** - התערבות מבוגרים 2 שש"ס - 2 תצפיות וביצוע 2 אבחונים וכתיבת דוחות על אבחוני מבוגרים
בחירה	1 סמינריון **4 שש"ס** (1 סמינריון בשנה א' + סמינר מחקרי מתקדם עם המנחה)	2 סמינריונים **8 שש"ס** (1 סמינריון בשנה א'+ 1 סמינריון בשנה ב')
סה"כ שש"ס	**48 שש"ס**	**54 שש"ס**

קורסי חובה לסטודנטים (לתכניות לקויות למידה ולקויות למידה עם התמחות בשפה הערבית)

<u>שנה א':</u>

I תיאורטי/מחקרי

308.4116	עיבוד המספר: היבטים תיאורטיים ומחקריים	2 שש"ס
308.4140	התפתחות תקינה ולקויה של השפה	2 שש"ס
308.4141	אורתוגרפיה, קריאה וליקויי קריאה	2 שש"ס
308.4144	קשב והפרעות קשב	2 שש"ס
308.4168	אנגלית כשפה זרה	2 שש"ס
308.4170	נוירו ביולוגיה של הקוגניציה	2 שש"ס
308.4171	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א – שיעור ותרגיל	4 שש"ס
308.4200	בלשנות בשפה הערבית (לתכנית לקויות למידה עם התמחות בשפה הערבית)	2 שש"ס
308.4302	בלשנות בשפה בעברית (לקויות למידה)	2 שש"ס
308.4303	כתיבה והבעה בכתב	2 שש"ס
308.4308	תהליכים גבוהים בהבנת הנקרא	2 שש"ס

II קליני

308.4162	הערכה ואבחון תפקודי למידה בגילאי הילדות: שיעור ותרגיל	2 שש"ס
308.4166	התפתחות תקינה וקשיים ברכישת מיומנויות אקדמיות בגילאי הילדות	2 שש"ס
308.4185	סדנא בכלי אבחון בגילאי הילדות (לא לשקלול)	2 שש"ס
308.4187	מבוא לטיפול ותהליכי התערבות בלקויות למידה	2 שש"ס
308.4309	סדנא בכלי אבחון והתערבות באנגלית שפה זרה (לא לשקלול)	2 שש"ס

<u>לתוכנית לקויות למידה</u>

308.4186	הערכה בשלב רכישת הקריאה וטרום הקריאה (לא לשקלול)	2 שש"ס
308.4188	טיפול והתערבות בשלב רכישת הקריאה (לא לשקלול)	2 שש"ס

<u>לתוכנית לקויות למידה עם התמחות בשפה הערבית</u>

308.4220	הערכה בשלב רכישת הקריאה וטרום הקריאה בשפה הערבית (לא לשקלול)	2 שש"ס
308.4221	טיפול והתערבות בשלב רכישת הקריאה בשפה הערבית (לא לשקלול)	2 שש"ס

<u>שנה ב'</u>

I תיאורטי/מחקרי

308.4099	סמינר תיזה (חובה למסלול א')	2 שש"ס
308.4191	ניתוחים סטטיסטיים מתקדמים (חובה למסלול א' - לא לשקלול)	2 שש"ס
308.4192	הערכה והתערבות בקשיים בחשבון– שיעור	2 שש"ס

II קליני

308.4194	סדנא במת"ל (לא לשקלול)	2 שש"ס

<u>לתכנית לקויות למידה</u>

308.4305	התערבות בלקויות למידה	4 שש"ס
308.4310	סדנא בתהליכי התערבות (לא שקלול)	2 שש"ס
308.4147	אבחון לקויות למידה: היבטים דיאגנוסטיים	4 שש"ס
308.4176	פרקטיקום לקויות למידה (לא לשקלול)	4 שש"ס
308.4179	פרקטיקום טיפולי לקויות למידה (לא לשקלול)	4 שש"ס
308.4199	סדנא בליווי כתיבת דוחות אבחון (חלק א')	2 שש"ס
308.4301	סדנא בליווי כתיבת דוחות אבחון (חלק ב')	2 שש"ס

לתכנית לקויות למידה עם התמחות בשפה הערבית

308.4209	אבחון לקויות למידה בשפה הערבית: היבטים דיאגנוסטיים	4 שש"ס
308.4223	התערבות בלקויות למידה במערכת החינוך הערבית	4 שש"ס
308.4224	פרקטיקום טיפולי בלקויות למידה במגזר הערבי (לא לשקלול)	2 שש"ס
308.4225	פרקטיקום אבחוני בלקויות למידה במגזר הערבי (לא לשקלול)	2 שש"ס
308.4226	סדנא בליווי בכתיבה קלינית — תכנית ערבית (חלק א')	2 שש"ס
308.4227	סדנא בליווי בכתיבה קלינית — תכנית ערבית (חלק ב')	2 שש"ס

שנה ג'

308.4190	התפתחות תקינה ולקויה של הקריאה	2 שש"ס
308.4193	תרגיל בהערכה והתערבות בקשיים בחשבון	2 שש"ס
308.4189	סדנת ליווי לכתיבת התיזה (חובה למסלול א' — לא לשקלול)	2 שש"ס

II קליני

308.4165	התערבות מבוגרים (לא לשקלול)	2 שש"ס

סמינריונים

מסלול א': סמינר אחד בהיקף של 4 שש"ס + וסמינר מחקרי מתקדם עם המנחה

מסלול ב': שני סמינריונים בהיקף של 8 שש"ס

רשימת סמינריונים לכל התוכניות

308.4119	הבסיס הנוירו קוגניטיבי של מיומנויות בחשבון	4 שש"ס
308.4117	היבטים נוירופסיכולוגיים של ילדים מחוננים	4 שש"ס
308.4120	נוירופסיכולוגיה קלינית של ליקויים חזותיים נרכשים	4 שש"ס
308.4131	עיבוד אינפורמציה מילולית בשפה הערבית: תהליכים ולקויות	4 שש"ס
308.4149	סוגיות בקשב	4 שש"ס
308.4155	סוגיות נבחרות בפסיכולוגיה של הקריאה	4 שש"ס

שיעורי בחירה

תלמידים במסלול ב' — יש ללמוד שיעור בהיקף של 4 שש"ס

308.4132	נוירו פסיכולוגיה קוגניטיבית התפתחותית	4 שש"ס
308.4175	סוגיות בפיתוח כלי הערכה בקריאה	4 שש"ס

הפסקת לימודים

סטודנט יוגדר כתלמיד במצב לימודים לא תקין באחד משני המקרים הבאים:

- לא סיים בציון 80 לפחות בכל אחד מקורסי החובה הקליניים.
- קיבל ציון נכשל בשני קורסי חובה או יותר.

סטודנט אשר ימצא במצב אקדמי לא תקין, יופסקו לימודיו בחוג.

פרקטיקום (הכשרה קלינית יישומית)

ראש ההתמחות הקלינית: **פרופ' מיכל שני**

התמחות קלינית-יישומית (הן במסלול א' והן במסלול ב') מחייבת עמידה בכלל תוכנית הפרקטיקום. התוכנית כוללת שעורים קליניים והתנסות מעשית, ומטרתה – הקניית מיומנויות מקצועיות בתחומי האבחון והטיפול בלקויי למידה, תוך יצירת אינטגרציה בין ידע תיאורטי ומחקרי לבין ההתנסות. לימודי הפרקטיקום כוללים התמחות בשלוש חטיבות גיל: גילאי ילדות, מתבגרים ומבוגרים.

א. פרטים ונהלים הקשורים בתכנית הפרקטיקום

ההתמחות באבחון ובטיפול מלווה בהדרכה הניתנת במסגרת קבוצתית ובמסגרת פרטנית. הסטודנט שותף בתהליך ההערכה על התקדמותו.

בשנה א' – חשיפה למערך הבית ספרי והתנסות בעבודה עם ילדים בכיתות א'-ב' העוסקים ברכישת מיומנויות יסוד.

בשנה ב' – התמחות באבחון ובטיפול ילדים.
בשנה ג' – המשך התמחות באבחון וטיפול מבוגרים.

<u>פרקטיקום שנה א'</u>

הפרקטיקום יתקיים בימי ה' לאורך השנה. בסמסטר א' הסטודנטים יכירו את מערכת בית הספר ואנשי המפתח במסגרת 4 תצפיות שיערכו ובנוסף ייקחו חלק במערך השיעורים הכיתתיים. בסמסטר ב' יתנסה כל סטודנט בהערכה פרטנית של תלמיד מכיתות א' במיומנויות למידה בסיסיות. הסטודנט יכתוב דוח הערכה וכן תוכנית התערבות מומלצת.

<u>פרקטיקום שנה ב'</u>

1. הפרקטיקום באבחון נערך במסגרת הקליניקות באוניברסיטה. ימי האבחונים לגילאי יסודי, חט"ב ותיכון הם ב' או ג' וימי ה'. כל אבחון מתבצע בין השעות 8:00-15:00. יום נוסף נדרש להנחיה בכתיבת דוח ולמפגש משוב עם הורים. בשנה ב' בסמסטר א' נעשות שתי תצפיות על אבחון של תלמיד יסודי ושל תלמיד חטיבה. נכתבים דוחות אבחון על התצפיות. בסמסטר ב' מבצעים ארבעה אבחונים: 2 לתלמידי יסודי ו-2 לתלמידי חטיבה. סך הכל מוגשים 6 דוחות אבחון.
2. הפרקטיקום הטיפולי נערך בבתי ספר יומיים בשבוע לאורך כל סמסטר א' (כולל חופשת הסמסטר) וכולל טיפול פרטני בתלמיד מתקשה. בנוסף, הסטודנט יתנסה

בטיפול קבוצתי ב־3-4 תלמידים מתקשים ובהפעלת תכנית התערבות מערכתית. סה"כ 8 שעות שבועיות, כולל הנחייה בבתי הספר. הפרקטיקום הטיפולי נערך 5 שעות ביום ב' (יום הכולל הדרכה) וכן 2 שעות ביום ה'. מורות מאמנות מלוות את התהליך הטיפולי בביה"ס.

השיבוץ נעשה על ידי רכזות הפרקטיקום לפי שיקולים ענייניים, שאינם בהכרח שיקולי הקרבה לאזור המגורים או לאוניברסיטה.

3. חונכות מבוגרים: לכ־20 סטודנטים המעוניינים בהתנסות שנתית בפרקטיקום טיפולי מבוגרים, ואשר נמצאו כמתאימים על ידי צוות הפרקטיקום, ישנה אפשרות להתנסות בטיפול במבוגרים לאורך כל השנה. ההנחיה הינה קבוצתית. הפרקטיקום נערך בקליניקה יה"ל באוניברסיטה במהלך כל שנה ב'. הטיפול מתקיים פעם בשבוע – כל מפגש שעתיים – במועד ובהתאם לקביעה עם הסטודנט המטופל.
4. הסטודנטים יגיעו למסגרות הפרקטיקום גם במהלך החופשה בין הסמסטרים ועד סוף שנת הלימודים במשרד החינוך ובאוניברסיטה.
5. על כל שינוי, חובה על הסטודנט לדווח לרכזת הפרקטיקום (היעדרות ממושכת, הפסקת לימודים, אי התאמה של הילד המטופל לסטודנט, היעדרות ממושכת של ילד הגן/ביה"ס, אי הגעה למפגשי החונכות ו/או חוסר שיתוף פעולה מצד הסטודנט הנחנך).

   היעדרות של סטודנט מעל ל־20% ממסגרות השיבוץ לפרקטיקום כמוה כציון "לא עובר".
6. החוג שומר את הזכות להחליט כי סטודנט אינו עומד בדרישות הפרקטיקום וכי עליו להפסיק את ההתמחות לאחר ביצוע האבחון החמישי של ילדים ונוער.
7. ציון 80 לפחות בכל קורסי החובה הקליניים והמסגרות המעשיות הינו תנאי מעבר בכל שנה לצורך המשך ההתמחות.

<u>פרקטיקום שנה ג'</u>

בשנה ג' מבוצעים 4 אבחוני מבוגרים. ימי האבחונים בקליניקה למבוגרים – על פי קביעה עם המאבחנות בסמסטר א' בשנה ג'. הסטודנטים צופים בשני אבחונים, מבצעים שני אבחונים וכותבים ארבעה דוחות אבחון.

פרקטיקום טיפולי במתבגרים ומבוגרים – הסטודנטים יתנסו בהעברת סדנאות (3-4 מפגשים) המיועדות למבוגרים/מתבגרים לקויי למידה, במסגרות שונות. תינתן הנחיה לגיבוש הסדנאות והעברתן.

ב. תנאי מעבר לשנה ב'

סטודנט שלא יסיים את **3 הקורסים הקליניים הבאים בציון 80 לפחות, לא יוכל להתחיל את הפרקטיקום בשנה ב'.**

308.4187 מבוא לטיפול ותהליכי התערבות בלקויות למידה	2 שש"ס
308.4166 התפתחות תקינה וקשיים ברכישת מיומנויות אקדמיות בגילאי הילדות	2 שש"ס
308.4162 הערכה ואבחון תפקודי למידה בגילאי הילדות - שיעור ותרגיל	2 שש"ס

בנוסף חייב ציון 80 לפחות, בקורסים המלווים של הפרקטיקום בשנה א':

308.4185 סדנא בכלי אבחון בגילאי הילדות (לשתי התכניות)	2 שש"ס
308.4186 הערכה בשלב רכישת הקריאה וטרום הקריאה (לתכנית לקויות למידה)	2 שש"ס
308.4188 טיפול והתערבות בשלב רכישת הקריאה (לתכנית לקויות למידה)	2 שש"ס
308.4220 הערכה בשלב רכישת הקריאה וטרום הקריאה בשפה הערבית (לתכנית לקויות למידה עם התמחות בשפה הערבית)	2 שש"ס
308.4221 טיפול והתערבות בשלב רכישת הקריאה בשפה הערבית (לתכנית לקויות למידה עם התמחות בשפה הערבית)	2 שש"ס

ג. הפסקת לימודי פרקטיקום ביוזמת החוג

ועדת מעקב לענייני סטודנטים רשאית להפסיק לימודיו של סטודנט, אשר נמצא בלתי מתאים לעסוק בתחום האבחון ו/או הטיפול במסגרת הקורסים הקליניים ו/או מסגרות הפרקטיקום ו/או מטעמי עבירה על כללי האתיקה המקצועית. הוועדה תתייעץ לצורך כך עם ראש התחום הקליני וצוות ההדרכה בשיתוף עם ראש החוג. הפרקטיקום הקליני מלווה בתהליכי הערכה ובמשובים הניתנים בכתב ומתויקים בתיק הסטודנט. כל משוב כולל ביקורת על יכולות ועל נקודות הטעונות שיפור. במהלך הלימודים תוערך ממועד למועד מידת השיפור ביחס למוקדי הקושי של הסטודנט, תוך שיתוף הסטודנט בתהליך ההערכה. בהתאם לאיכות המשוב ותוכנו עשויה להירשם אזהרה בתיק הסטודנט לגבי המשך לימודי הפרקטיקום.

החלטה על הפסקת הפרקטיקום יכולה להינתן בכל מועד עד סיום ביצוע האבחון השישי. במידה ומוחלט כי סטודנט אינו מתאים, אפשרויות הפסקת הפרקטיקום הן כלהלן:

1. הפסקה מוחלטת של ההתמחות פירושה **אי מתן ספח התמחות**.
2. הארכת פרקטיקום פירושה מתן הזדמנות נוספת לחזרה על תכנית פרקטיקום, באחת או יותר מחטיבות הגיל, המותנית בתשלום שכ"ל נוסף. תשלום שכ"ל זה הוא יחסי בהתאם להיקף ההשלמה הנדרשת.
3. באם ימצא הסטודנט בלתי מתאים לאחר תקופת ההארכה יופסקו לימודי הפרקטיקום ולא יינתן ספח התמחות. מתן ציון פחות מ־80 בפרקטיקום כמוהו כאי קבלת ספח התמחות. הסטודנט יסיים את לימודי התואר השני בלקויות למידה ללא ספח התמחות.

כלל ההחלטות המתבצעות בנוגע לפרקטיקום מתקבלות ע"י ועדה חוגית, בהמלצת ראש ההתמחות הקלינית, מדריכי הפרקטיקום ובשיתוף עם ראש החוג.

התמחות קלינית־יישומית באבחון וטיפול בליקויי למידה:

ספח התמחות יוענק לתלמידים שסיימו בציון 80 לפחות את כל קורסי ההתמחות.
קורסי ההתמחות כוללים שתי קבוצות של קורסים. קבוצה אחת הינה קורסים שנלמדים בכל מקרה במסגרת לימודי החובה של כל הסטודנטים.

להלן רשימה של קורסי החובה הקליניים לשתי התוכניות:

308.4162	הערכה ואבחון תפקודי למידה בגילאי ילדות - שיעור ותרגיל	2 שש"ס
308.4165	התערבות מבוגרים	2 שש"ס
308.4166	התפתחות תקינה וקשיים ברכישת מיומנויות אקדמיות בגילאי הילדות	2 שש"ס
308.4185	סדנא בכלי אבחון בגילאי הילדות	2 שש"ס
308.4187	מבוא לטיפול ותהליכי התערבות בלקויות למידה	2 שש"ס
308.4192	הערכה והתערבות בקשיים בחשבון - שיעור	2 שש"ס
308.4193	הערכה והתערבות בקשיים בחשבון - תרגיל	2 שש"ס
308.4194	סדנא במת"ל	2 שש"ס
308.4309	סדנא בכלי אבחון והתערבות באנגלית שפה זרה	2 שש"ס

קורסי חובה לתכנית לקויות למידה

308.4147	אבחון לקויות למידה: היבטים דיאגנוסטיים	4 שש"ס
308.4186	הערכה בשלב רכישת הקריאה וטרום הקריאה	2 שש"ס
308.4188	טיפול והתערבות בשלב רכישת הקריאה	2 שש"ס
308.4305	התערבות בלקויות למידה	4 שש"ס
308.4310	סדנא בתהליכי התערבות	2 שש"ס
308.4176	פרקטיקום לקויות למידה: עשרה אבחונים בחטיבות הגיל השונות	4 שש"ס
308.4179	פרקטיקום טיפולי: התערבות פרטנית ומערכתית בבתי הספר וסדנת מבוגרים	4 שש"ס

קורסי חובה לתוכנית לקויות למידה עם התמחות בשפה הערבית

308.4209	אבחון לקויות למידה בשפה הערבית: היבטים דיאגנוסטיים	4 שש"ס
308.4220	הערכה בשלב רכישת הקריאה וטרום הקריאה בשפה הערבית	2 שש"ס
308.4221	טיפול והתערבות בשלב רכישת הקריאה בשפה הערבית	2 שש"ס
308.4223	התערבות בלקויות למידה במערכת החינוך הערבית־ חלק א'	4 שש"ס
308.4224	פרקטיקום טיפולי בלקויות למידה במגזר הערבי. התערבות פרטנית ומערכתית בבתי הספר וסדנת מתבגרים/מבוגרים	2 שש"ס
308.4225	פרקטיקום אבחוני בלקויות למידה במערכת החינוך הערבית עשרה אבחונים בחטיבות הגיל השונות	2 שש"ס

תעודת הוראה

עבודה במערכת החינוך הפורמלית בתחום לקויות למידה מחייבת בתעודת הוראה. ניתן לשלב במקביל ללימודי התואר השני (החל משנה ב'), במסגרת החוג לחינוך מיוחד, לימודי תעודת הוראה בחינוך מיוחד לתלמידי החוג ללקויות למידה. פרטים נוספים ניתן לבדוק באתר החוג לחינוך מיוחד http://www.edu.haifa.ac.il/special-ed.

התשלום עבור תעודת הוראה הוא בנוסף ללימודי התואר ובעלות של שכר לימוד לשנת לימודים מלאה.

המגמה למוח ולמידה

ראש המגמה: **ד"ר ליאת גולדפרב**

מגמת לימודים חדשה "מוח ולמידה" נפתחה במסגרת החוג ללקויות למידה ומרכז אדמונד י. ספרא שבאוניברסיטת חיפה במטרה לתת מענה לצורך בהכשרה מדעית מחקרית ולימודים מתקדמים לסטודנטים המבקשים להתמחות ברמת מערכות המוח (systems approach) בתחום לקויות הלמידה ותהליכי למידה תקינים.

התוכנית מיועדת לתלמידי מחקר לתואר שני שלהם עניין במבט רב-מערכתי על האדם כיצור לומד ובנוכחות לקויות התפתחותיות ומצבי חוסר.

תוכנית הלימודים מאפשרת העמקה תיאורטית ומחקרית בטווח החיים:

1. בתחום ההתנהלות הנוירו־התנהגותית בשלב המוכנות ללמידה (הגיל הרך). במיקוד על תהליכים מוטוריים, קשב, תפיסה זיכרון והשפעת סביבה ותורשה על קשיי למידה והתפתחות למידה תקינה.
2. ההתנהלות הנוירו־התנהגותית של מיומנויות הלמידה הפורמליות (מכתה א' ועד מבוגרים). במיקוד על התפתחות לקויה ותקינה של מיומנויות קריאה, כתיבה, חשבון, פתרון בעיות ושפה שנייה וביטוי רגשי.

הכשרת הסטודנטים והפעילות המחקרית מתנהלים גם בשילוב כלי מחקר עדכניים המצויים במעבדות המחקר שבחוג ובמרכז אדמונד י. ספרא כמו מכשור אלקטרופיזיולוגי (EEG-ERP ,FNIRS) מכשור לניטור תנועות עיניים, מכשור לבחינת הפעילות המוטורית ודימות מוח (FMRI) בשילוב עם הקריה הרפואית רמב"ם.

תלמידי המגמה משולבים במעבדות המחקר בכל ימות השבוע. התואר הוא במסלול א' עם כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה.

תנאי קבלה

- ממוצע ציוני תואר ראשון של 85 לפחות.
- ציון 85 לפחות במבחן קבלה באנגלית.
- 2 המלצות אקדמיות.
- טופס התקשרות מנחה לתיזה.
- ראיון אישי.

משך הלימודים

הלימודים הינם במסלול א' במשך שנתיים – **4 סמסטרים** בהיקף של **30 שש"ס**.
עם זאת, התלמידים יכולים ללמוד שנה נוספת שבמסגרתה יסיימו את כתיבת עבודת הגמר המחקרית-תזה ויגישו אותה לשיפוט.

הרכב תכנית לימודים במגמה מוח ולמידה

	שם הקורס		סה"כ שש"ס
חובה שנה א'	308.4170	נוירוביולוגיה של הקוגניציה)	2 שש"ס
	308.4140	התפתחות תקינה ולקויה של השפה	2 שש"ס
	308.4141	אורתוגרפיה קריאה וליקויי קריאה	2 שש"ס
	308.4171	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	4 שש"ס
		קורס חובה הקשור לנושא המחקר (מהחוג או מחוץ לחוג) **באישור המנחה** (עיבוד המספר, קשב והפרעות קשב, התפתחות תקינה ולקויה של השפה, בלשנות בשפה העברית, וכו')	2 שש"ס
	סה"כ שנה א'		**12 שש"ס**
חובה שנה ב'	308.4099	סמינר תזה	2 שש"ס
	225.4007	כתיבה מדעית	2 שש"ס
	308.4180	שיטות ניתוח ERP + fMRI	4 שש"ס
	308.4191	ניתוחים סטטיסטיים מתקדמים	2 שש"ס
	308.4157	למידה, ידיעה, הבנה	4 שש"ס
	*סמינריון אחד (ניתן לקחת בשנה א' סמסטר ב')		4 שש"ס
	סה"כ שנה ב'		**18 שש"ס**
	סה"כ		**30 שש"ס**

* יש לבחור סמינריון מרשימת הסמינריונים המופיעה בעמוד 1311.

תכנית בינתחומית בקשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה

(תכנית משותפת לחוג לחינוך מתמטי ולחוג ללקויות למידה).

ראש התכנית: **ד"ר אירית פלד**

התכנית מיועדת למתעניינים בעיבוד מידע מספרי ומתמטי ובתהליכי למידה תקינה ולקויה של חשבון ושל מתמטיקה.

ניתן ללמוד במסלול א' 36 שש"ס, כולל כתיבת עבודה סמינריונית אחת והגשת עבודת גמר מחקרית (תזה) או במסלול ב' 44 שש"ס, כולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות ועמידה במבחן גמר.

המסיימים יהיו מוסמכי הפקולטה לחינוך ויהיו זכאים לתואר M.A בחינוך בתכנית הבינתחומית לקשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה.

תנאי קבלה

יש לעמוד בתנאי הקבלה של החוג לחינוך מתמטי והחוג ללקויות למידה.

<u>בחוג לחינוך מתמטי</u>

נדרש רקע בחינוך ובמתמטיקה.

ציון של 80 לפחות בהוראת מדעים או שילוב של תואר במדעים בציון של 80 לפחות ביחד עם לימודי חינוך (תעודת הוראה, למשל) בציון של 80 לפחות.

<u>בחוג ללקויות למידה</u>

- תואר ב"א במדעי ההתנהגות בציון ממוצע של 85 לפחות ולא פחות מ־80 בכל חוג.
- ציון 80 לפחות במבחן קבלה באנגלית.
- קורות חיים ושתי המלצות המתייחסות ליכולת האקדמית.
- ראיון אישי בשלב המיון הסופי – אליו יוזמנו רק חלק מן המועמדים.

לימודי השלמה

ציון של 80 לפחות בכל קורס בלימודי השלמה (במידה ונדרשו השלמות).

קורסי ההשלמה הנדרשים ייקבעו בהתאם להחלטת ועדת הקבלה.

308.2005 פסיכולוגיה קוגניטיבית	2 נק'
308.2004 אספקטים נוירופסיכולוגיים של הלמידה	4 נק'

מבנה הלימודים

	מסלול א'	מסלול ב'
שנה א' חובה: **מתודולוגיה**	313.4001 מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א+ תרגיל (4 שש"ס) **או** 308.4171 מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א+ תרגיל (4 שש"ס)	
חינוך מתמטי	1 קורס חינוך מתמטי (4 שש"ס)	
לקויות למידה	308.4116 עיבוד המספר: היבטים תיאורטיים ומחקריים (2 שש"ס) 308.4190 התפתחות תקינה ולקויה של השפה (2 שש"ס) 308.4140 אורתוגרפיה קריאה ולקויות קריאה (2 שש"ס) 308.4144 קשב והפרעות קשב (2 שש"ס)	
בחירה		1 קורס בחינוך מתמטי (4 שש"ס) **או** 2 קורסים בלקויות למידה (4 שש"ס)
	20 שש"ס	**24 שש"ס**
שנה ב' חובה: **חינוך מתמטי**	317.4064 קשיי למידה בחשבון - שיעור (4 שש"ס)	
לקויות למידה	* 308.4170 נוירוביולוגיה של הקוגניציה (2 שש"ס) 308.4119 הבסיס הנוירוקוגניטיבי של מיומנויות בחשבון (4 שש"ס) - (סמינר) 308.4162 הערכה ואבחון תפקודי למידה בגילאי הילדות שיעור ותרגול (2 שש"ס)	
שנה ב' בחירה	2 קורסים בחינוך מתמטי (4 שש"ס כל אחד)	
סה"כ שש"ס	**16 שש"ס** **36 שש"ס**	**20 שש"ס** **44 שש"ס**

* בשנה ב' תלמידי מסלול א' יהיו פטורים מקורסי חובה בהיקף של 4 שש"ס (כלומר, יורידו באחד החוגים קורס אחד של 4 שש"ס או 2 קורסים של 2 שש"ס). לא כולל הסמינר האינטגרטיבי אותו שני המסלולים לומדים. תלמידי מסלול ב' ילמדו את כל קורסי החובה שבטבלה.

שקלול ציונים בתכניות לקויות למידה ולקויות למידה עם התמחות בשפה הערבית:

הציון הסופי במסלול א' או מסלול אישי מורכב כלהלן:

עבודת גמר מחקרית	40%
עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	30%
סה"כ	**100%**

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:

בחינה מסכמת	30%
עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	40%
סה"כ	**100%**

הציון הסופי במסלול א' במגמה מוח ולמידה מורכב:

עבודת הגמר המחקרית	50%
עבודות סמינריוניות	20%
שאר הקורסים	30%
סה"כ	**100%**

הציון הסופי במסלול א' בתכנית בינתחומית בקשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה מורכב:

מסלול א' ציון סופי יורכב כדלקמן:

עבודת הגמר המחקרית	40%
עבודות סמינריוניות	20%
שאר הקורסים	40%
סה"כ	**100%**

הציון הסופי במסלול ב' בתכנית בינתחומית בקשיים ולקויות למידה בחשבון ובמתמטיקה מורכב:

בחינת גמר	30%
עבודות סמינריוניות	20%
שאר הקורסים	50%
סה"כ	**100%**

◆◆◆

לימודי דוקטורט

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **פרופ' אוסיד ח'טיב**

תנאי הקבלה

1. תואר בוגר ומוסמך ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל מכל דיסיפלינה.
על תלמידים שסיימו לימודי תואר שני באוניברסיטאות בחו"ל, או בשלוחות ישראליות של אוניברסיטאות זרות, לעמוד בבחינת GRE כחלק מתנאי הקבלה.
2. ציון 86 ומעלה בעבודת התיזה וממוצע 85 בציוני תואר מוסמך.
3. שתי המלצות, המלצה אחת ממנחה עבודת הגמר המחקרית (התזה), והמלצה נוספת מאיש סגל אקדמי בדרגת מרצה בכיר (לא כולל המנחה המיועד לדוקטורט). הממליץ יעיד על הפוטנציאל של המועמד למחקר אקדמי וללימודי דוקטורט.
ההמלצות תישלחנה ישירות ע"י הממליצים למזכירות החוג. מפאת חיסיון, ההמלצות לא תועברנה לידי המועמדים.
4. התקשרות והסכמה בכתב של מנחה – איש סגל של החוג ללקויות למידה המוסמך להנחות לתואר דוקטור. (ניתן לראות את רשימת המנחים ותחומי התמחותם באתר החוג).
5. קורות חיים בעברית ובאנגלית.
6. הגשת קדם הצעת מחקר (הצהרת כוונות) לדוקטורט כתנאי קבלה (הנחיות בהמשך).
7. תקציר נושא המחקר בשפה האנגלית.

מבנה הלימודים

סטודנטים לתואר שלישי יחוייבו בהשלמת קורסים בהיקף של עד 16 שש"ס (ולא יותר מארבעה קורסים):

- לימודי הדוקטורט כוללים חובת השתתפות (לפחות 80%) **בפורום דוקטורנטים של החוג ללקויות למידה** (ללא נקודות זיכוי) במשך שנתיים – במהלך השנה הראשונה והשנייה ללימודי הדוקטורט.
פורום הדוקטורנטים יתקיים במשך 2 שעות אקדמיות במהלך שנת הלימודים (308.5003.א,01, 308.5004.ב01).
במסגרת הפורום, כל סטודנט חייב להציג נתונים לפחות פעמיים לאורך שנות לימודי הדוקטורט. כמו כן, חובה להציג את עבודת הדוקטורט הסופית בפני ועדה חוגית ופורום הדוקטורנטים לפני הגשת העבודה לשיפוט חיצוני. ניתן להשתתף בפורום זה גם בשנים נוספות במהלך לימודי הדוקטורט.
- הסטודנטים יחויבו בקורס **"מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח"** שבו מתקיים לימוד ודיון בהצעות המחקר של הדוקטורנטים. הקורס הינו בהיקף של 4 שש"ס שיש להשתתף בו **בשנה א'** (שלב א' ללימודים).

הקורס יתקיים בסמסטר ב' ויינתן בשתי קבוצות:

308.5600ב01 יום שלישי בין השעות 16:00-20:00

308.5600ב.02 יום רביעי בין השעות 16:00-20:00

החלוקה לקבוצות נעשית ע"י מרצי הקורס על פי החלטה אקדמית.

- הסטודנטים יחויבו בקורס מתודולוגי בהיקף של 4 שש"ס **בשנה ב'** (שלב ב' ללימודים).

ניתן לבחור אחד מהקורסים בהמלצת המנחה:

313.4102 שיטות מתקדמות במחקר כמותי: משוואות מבניות וניתוח רב־רמות.

308.4191 ניתוחים סטטיסטיים מתקדמים

- קורס בחירה **"מלאכת הכתיבה האקדמית"** 316.5002ב.02 לתלמידי דוקטורט. הקורס יעסוק בכתיבה אקדמית על היבטיה השונים, עם דגש מיוחד על תהליך הכנת מאמר באנגלית, ויתקיים בסמסטר ב', בימי ראשון בין השעות 14:00-18:00.

לקורס יתקבלו דוקטורנטים בשלב ב' שיש להם כבר חומר מחקרי לפרסום.

* **<u>הערה</u>:** בהתאם לרקע הסטודנט, ועדת הקבלה יכולה לדרוש שיעורי השלמה או שיעור בתחום הקשור לנושא הדוקטורט. תכנית הלימודים תקבע בכתב בהסכם עם המנחה בזמן ההתקשרות.

לימודי הדוקטורט אינם מקנים אישור והכשרה לעסוק בתחום האבחון והטיפול בלקויות למידה.

חובות

א. הגשת הצעת מחקר עד תום השנה הראשונה (עד 15 עמודים)

ב. הגשת חיבור הדוקטורט לא יאוחר מ־4 שנות לימוד.

משך הלימודים לתואר השלישי הוא עד ארבע שנים, והוא מחולק לשני שלבים:
שלב מחקר א' ושלב מחקר ב'.

שלב מחקר א': משך הלימודים בשלב מחקר א' לא יעלה על שנה מסמסטר הלימודים בו התקבל הסטודנט (כולל חופשת הסמסטר/הקיץ). במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר א' יידרש הסטודנט להכין את הצעת המחקר, לקבל את אישור המנחה/ים להצעה, להגישה לעיון הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו.

ועדת אתיקה

חובה לקבל אישור ועדת אתיקה להצעת המחקר.

על פי החלטת הסנאט, סטודנט הכותב עבודת גמר מחקרית לדוקטורט חייב לקבל אישור ועדת אתיקה למחקר בבני אדם.

לוח הזמנים להגשות: מיד לאחר אישור הצעת המחקר על ידי הועדה החוגית לתארים מתקדמים.

את הפניות יש להגיש בשלב זה על פי הנחיות וועדת אתיקה באתר הפקולטה:

http://edu.haifa.ac.il/index.php/he/research/ethics-committee

הפניות יוגשו לועדת האתיקה בשם ובחתימת הסטודנט והמנחה/ים. כל סטודנט ומנחה הכלולים בפנייה חייבים להציג אישור על סיום קורס אתיקה מקוון למחקר בבני אדם (פרטים באתר).

לידיעתכם, במקרה של מחקרים שמתנהלים בתוך מוסדות חינוכיים של משרד החינוך, יש לפנות למשרד המדען הראשי לבירור צורך באישור מטעמם.

שלב מחקר ב': משך הלימודים בשלב מחקר ב' לא יעלה על שלוש שנים. במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר ב', יידרש הסטודנט להשלים את כתיבת עבודת הדוקטור.

הנחיות לכתיבת קדם הצעת מחקר ("הצהרת כוונות")

א. קדם הצעה חייבת להיות מתומצתת:

1. נדרש תיאור בהיר ומצומצם של יעדי המחקר והרציונל (הצדקת שאלת המחקר המוצעת).
2. הסבר מתומצת של הרקע המדעי — ההקשר להצעה (2-1 עמודים).
3. תיאור מתומצת של המתודולוגיה הכללית והשיטות המיועדות לתת מענה על שאלת המחקר.
4. מותר עד 10 פרטים ביבליוגרפים.
5. היקף קדם ההצעה — עד 5 עמודים לא כולל ביבליוגרפיה.
6. פורמט — 12 גודל גופן, בכל צד 2.5 ס"מ, רווח כפול.

ב. במקרה של מועמד/ת לדוקטורט ישיר (לאחר שנה ב־M.A):

1. נדרש פירוט מתודולוגי מורחב ומפורט.
2. הצעה מלאה לרבות תוצאות פרילמנאריות. שימו לב: תוצאות פרילמנאריות נדרשות להוכיח שאכן תוכנית המחקר ברת ביצוע. במקרה של הצעת מחקר שדה נדרש רק מחקר פיילוט מצומצם הבודק סוגיות מתודולוגיות.

הרשמה

על מנת להגיש מועמדות ללימודי דוקטורט ניתן להירשם דרך האינטרנט או לקנות ערכת הרשמה לתארים מתקדמים.

יש לצרף גיליון ציונים של תואר ראשון ושני.

בנוסף, יש למלא את הטפסים הנדרשים על-ידי החוג: המלצות, אישור התקשרות עם מנחה, גיליון ציונים, קורות חיים וקדם-הצעת מחקר בארבעה עותקים למזכירות החוג.

הקבלה ללימודי הדוקטורט בחוג מתבצעת פעמיים בשנה. וועדת הדוקטורט תקיים דיונים והחלטות לגבי המועמדים בישיבותיה בחודשים יוני וינואר בכל שנה.

על-מנת לאפשר עיון מתאים בחומר המועמדים וקבלת מכתבי המלצה בזמן, על המועמדים להגיש את ערכות המועמדות שלהם עד ליום 1 ביוני לשם קבלה לסמסטר א' ועד ליום 1 בינואר לקבלה לסמסטר ב'.

ועדת הדוקטורט תדון במועמדים ותחליט על קבלה או דחייה. הודעה תישלח למועמד בסמוך למועד הדיון.

316

מנהיגות ומדיניות בחינוך

חוג לימודים לב״א (דו־חוגי) בניהול ומדיניות בחינוך
חוג לימודים למ״א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: **פרופ׳ קלרה סבג**

יו״ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד״ר דבורה גולדן**

יו״ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **ד״ר דבורה גולדן**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ׳ רבקה איזיקוביץ׳ (אמריטה), פרופ׳ תמר כתריאל (אמריטה), פרופ׳ אנית סומך.

פרופסור חבר: פרופ׳ קלרה סבג, פרופ׳ זהבה רוזנבלט (שבתון סמסטר א׳).

מרצה בכיר: ד״ר איימן אגבאריה, ד״ר דבורה גולדן, ד״ר אביהו שושנה.

מרצה: ד״ר אורן גולן, ד״ר שירי לביא, ד״ר לטם פרי־חזן.

עמיתי הוראה ומורים מן החוץ: גב׳ נאוה בר, גב׳ ורדה גיל, ד״ר לינור הדר, מר אהרון זבידה, ד״ר אליאס זיידאן, ד״ר אורלי טנא־גזית, ד״ר אסטפן מרון, ד״ר נורית נוביס דויטש, ד״ר עדי ספיר, ד״ר אריה קיזל.

מזכירות החוג

עוזרת מנהלית לראש החוג: **גב׳ מירי טאטי**

דואר אלקטרוני: mtaty@univ.haifa.ac.il

מזכירת החוג: **גב׳ לילך לוי**

דואר אלקטרוני: llvevy3@univ.haifa.ac.il

שעות קבלה: ימים א׳-ה׳, בין השעות 11:00-13:00

טלפון: 04-8249067, 04-8240580; פקס: 04-8249375

מיקום: חדר 433, קומה 4, בניין חינוך

אתר החוג באינטרנט: http://edu.haifa.ac.il/lead-ed. באתר זה מופיע מידע אודות תחומי המחקר וסגל המרצים בחוג, מידע הנוגע לקבלה לתוכניות השונות בחוג ולוח מודעות המתעדכן באופן שוטף.

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

ועדת ב"א: **ד"ר שירי לביא וד"ר אביהו שושנה**

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים בחוג היא לפתח בלומד פרספקטיבות רחבות להבנה של מערכת החינוך המקומית (בישראל) והגלובלית (בינלאומית), מתוך חשיבה אנליטית, ביקורתית וחדשנית, שתהווה בסיס לפיתוח מנהיגות חינוכית בחברה משתנה. הלימודים יפגישו את התלמיד עם הידע שהצטבר בתחום חקר הארגון והניהול של מערכות חינוך פורמליות ובלתי פורמליות וזאת תוך התייחסות להקשר החברתי־תרבותי של החינוך. הלימודים מכוונים לפתח חשיבה מערכתית ולטפח בחינה ביקורתית של עמדות, ערכים ודרכים בחינוך.

במישור התיאורטי — הכרת יסודות עיוניים הדרושים לפיתוח גישה מדעית לחקר מערכות חינוך ברמת המאקרו והמיקרו, והצגת כלים לניתוח מדעי של התנהגות פרטים כחברי ארגון וקהילה.

במישור המעשי — פיתוח מיומנויות וכישורים הדרושים למילוי תפקידים מובילים בשדה החינוך, הכשרת עתודה של מנהיגים חינוכיים בעלי כלים מקצועיים לפיתוח ולקידום מערכת החינוך ומסגרות החינוך הבלתי־פורמלי.

הלימודים בחוג מעניקים למסיימים תעודת B.A. ותעודת עובד חינוך (המקבילה לתעודת הוראה בחינוך הבלתי־פורמלי).

הוראות כלליות

תנאי קבלה

הקבלה לחוג נעשית על־פי תנאי הקבלה הכלל־אוניברסיטאיים ברמה הנדרשת על־ידי החוג.

ועדת הקבלה של החוג רשאית לדרוש נתונים נוספים בכתב ובעל־פה.

לימודי החוג מתנהלים במסלול דו־חוגי בלבד.

ניתן ללמוד במקביל בשני חוגים השייכים לפקולטה לחינוך.

חובות

1. כל תלמידי תואר ראשון יחויבו ללמוד לפחות קורס אחד במסגרת לימודי "דרך הרוח" (ראו פירוט בסעיף לימודי "דרך הרוח").
2. חובה לסיים את חובות האנגלית כשפה זרה על מנת ללמוד קורסים בדרג 3, לכן מומלץ להקדים ולסיים את לימודי האנגלית.
3. **מיומנויות מחשב**

סטודנטים ידרשו להוכיח קיומן של מיומנויות שימוש בסיסיות במחשב ובאינטרנט (הכרת המחשב, תוכנות האופיס, שימוש באינטרנט). לשם כך הוקם מערך של מיון והדרכה באמצעות קורס מתוקשב, הנתמך על־ידי מחלקת המיחשוב של הפקולטה לחינוך. הסטודנטים מתבקשים להירשם לקורס המתוקשב של סמסטר א' — קורס "מיומנויות מחשב" שמספרו 316.1661. ההרשמה היא באופן עצמאי על־ידי

הסטודנטים. הקורס הוא חובה וייפתח במערכת המודל (http://online.haifa.ac.il) סמוך לפתיחת שנת הלימודים. במסגרת הקורס הסטודנטים יידרשו ללמוד באופן עצמאי חמש יחידות לימוד ולבצע חמש מטלות חובה (קורס וירטואלי ללא נוכחות בכיתה). בסיומו של הקורס, בסוף סמסטר א', יתקיים מבחן בכיתות המחשבים בבניין חינוך. עמידה בציון סופי משוקלל 70 ומעלה של כל הקורס (מטלות ומבחן) הינה תנאי מעבר לשנה ב' — לא ייערכו מבחנים נוספים.

מידע על הקורס ועל המבחן יפורסם באתר הפקולטה (http://www.edu.haifa.ac.il) או במערכת המודל (http://online.haifa.ac.il).

יש לעקוב אחר ההודעות השוטפות המתפרסמות בלוח המודעות באתר.

למעוניינים בתכנית הדרכה וסיוע מטעם דיקנאט הסטודנטים, שנערכת לפני תחילת הלימודים, ניתן לפנות בטלפון: 04-8249964.

4. **מפגש החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך**

הסטודנטים ייקחו חלק במפגש החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך, אשר מתקיים פעם בשנה.

ההשתתפות במפגש החוג בכל אחת משלוש שנות הלימוד מחייבת.

5. **אוריינות אקדמית בעברית – קורס חובה לתלמידי ב"א שנה א' חלק א' וחלק ב':**

קורס תמיכה בהתמודדות עם אתגרי האוריינות האקדמית בעברית. הקורס מקנה כישורי קריאה, סיכום ושימוש במאמרים ומקורות אקדמיים, לשם כתיבת עבודת עיונית ומבחנים. הקורס מתנהל כסדנת כתיבה ולמידה שבועית המתמקדת בחומרים מתוך הקורסים הפקולטטיים השונים. הוא נועד להעניק כלים לחומרי הקריאה ומטלות הכתיבה השונות במהלך התואר הראשון. הקורס מועבר על ידי מרצה ותיקה מהמכינה האקדמית המתאימה אותו לצרכי הסטודנטים השונים המשתתפים בו. **<u>הקורס הינו חובה למתקבלים שציונם בבחינת יע"ל בעברית הינו 119 ומטה</u>** ורשות לכל סטודנט אחר שמעוניין, בכפוף לאישור המרצה.

6. **מצוינות באקדמיה – קורס חובה לתלמידי ב"א שנה א' חלק א' וחלק ב':**

מצוינות באקדמיה זו עניין של החלטה ושימוש בכלים נכונים. מטרת קורס זה הקניית מיומנויות חשובות למצוינות אקדמית אצל סטודנטים חדשים בפקולטה לחינוך, בדומה ל: חשיבה ברמה גבוהה, ארגון ועיבוד החומר הנלמד, ניהול זמן במסגרת אקדמית, התמודדות עם חסמים בדרך להצלחה, התכוננות נכונה לתקופת המבחנים, מוטיבציה להישג ופרואקטיביות כדרך לשליטה בתוצאות, נוסף למפגשי היכרות עם סטודנטים מצטיינים משנים קודמות.

בקורס ישתתפו סטודנטים חדשים בפקולטה לחינוך אשר שפת אמם אינה עברית, ויהיה פתוח גם לסטודנטים שעברית שפת אמם בכפוף לאישור המרצה.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

1. ציון עובר (60) לפחות בכל הקורסים.
2. ציון 75 לפחות בממוצע של כל הקורסים בשנה א', כתנאי מעבר לשנה ב'.
3. 23 נקודות בשנה א'.
4. למידה בקורסים בדרג 2 ודרג 3 מותנית במעבר כל הקורסים של שנה א' (דרג 1).

5. ניתן לחזור על קורס מדרג 1 פעם אחת בלבד.
6. לגבי תלמיד/ה שנה א' שלומד/ת קורסים בדרג 2, במקום קורס חובה שקיבל/ה עליו פטור, יחולו כל תנאי המעבר לשנה ב'.
7. עמידה בחובה של מיומנויות מחשב.

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

1. קבלת ציון עובר (60) לפחות בכל הקורסים.
2. ציון 70 לפחות בממוצע של כל הקורסים בשנה ב'.
3. ניתן לחזור על קורס מדרג 2 או דרג 3 פעם אחת בלבד.
4. אנגלית כשפה זרה: סיום חובות האנגלית הוא תנאי כניסה לכל הקורסים מדרג 3, **ולקורסי החובה** 316.2026 "קליניקה למנהיגות ומדיניות בחינוך" – חלק א' ו־316.2027 "קליניקה למנהיגות ומדיניות בחינוך" – חלק ב' (קורס המשך ל־316.2026).

תנאי סיום הלימודים בחוג

1. על התלמידים לצבור 60 נקודות זכות בכל אחד מן החוגים במשך שנות לימודיהם.
2. תלמידים לתואר ראשון ילמדו לא יותר מ־2 נ"ז מתוך מנין הקורסים של "דרך הרוח" במסגרת החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך (ראה סעיף לימודי "דרך הרוח").
3. ציון עובר של 60 לפחות בכל הקורסים של לימודי התואר הראשון.

עבודות סמינריוניות

על התלמיד לכתוב עבודה סמינריונית אחת **לבד**, בשנה השלישית ללימודים.

העבודה הסמינריונית תוגש במהלך הקורס או עד לסוף סמסטר ב' במידה והקורס התקיים בסמסטר א', ועד לתחילת שנת הלימודים הבאה במידה והקורס התקיים בסמסטר ב'.

יש להדפיס את העבודה בשני עותקים, אחד יימסר למרצה והאחר יישאר בידי התלמיד.

נא לשים לב לנוהל הגשת עבודות בתקנון הלימודים לתואר ראשון המופיע בשנתון.

תכנית הלימודים המחייבת, היא התכנית המתפרסמת בשנתון המתייחס לשנת הלימודים בה התחיל הסטודנט את לימודיו בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך.

שיפור ציון

בכל מקרה של ניסיון לשיפור ציון על־ידי חזרה על קורס, הציון האחרון הוא זה שייחשב לצורך חישוב הממוצע.

שקלול ציונים

הציון הסופי המשוקלל ייקבע לפי משקל כל קורס בנקודות זכות בסך כל הלימודים של התלמיד. ערכה של כל נקודה הוא 1/60 מן הציון הסופי.

פרסום ציונים

ציונים מתפרסמים על לוח המודעות בקומה 4 בבניין חינוך, באתר האינטרנט של החוג בלשונית הודעות ובמידע ושירותים לסטודנט באתר האינטרנט של אוניברסיטת חיפה.

הפסקת לימודים

הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

1. תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו, יודיע על כך בכתב לחוגי לימודיו ולאגף מינהל התלמידים.
2. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.
3. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה באחד מחוגי לימודיו, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים, למרות שהמשיך בלימודים סדירים בחוגו השני.
4. אם התקופה שבין הפסקת לימודי התלמיד לבין חידושם אינה עולה על שתי שנות לימוד, הקורסים שאותם למד לפני ההפסקה יוכרו לצורך המשך לימודיו.
5. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים, רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים שכבר שמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות (לימודי רענון) לקראת קבלת התואר.
6. תלמידים אשר הפסקת לימודיהם התמשכה שש שנים או יותר, יתבקשו לחזור על כל לימודיהם, ללא כל התחשבות בנסיבות הפסקת הלימודים.

הפסקת לימודים ביוזמת החוג

1. תלמיד שנכשל או לא השלים קורס חובה חייב לחזור עליו במועד הבא בו מתקיים הקורס.
2. תלמיד שנכשל או לא השלים את הקורס בשנה העוקבת – יופסקו לימודיו בחוג.
3. תלמיד שנכשל בשלושה או יותר קורסים של שנה א' רשאי החוג להפסיק את לימודיו בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך לצמיתות.
4. תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כישלון בקורס חובה רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופת צינון של שלוש שנים, ועליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג. אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

תנאי קדם

יש קורסים הדורשים תנאי קדם. מילוי דרישות־הקדם הוא באחריות התלמיד. דרישות מפורטות בשנתון בנושא זה מופיעות ברשימת הימים והשעות של תכנית הלימודים.

מסלול מואץ למ"א

מסלול זה מיועד למספר מצומצם של תלמידים מצטיינים בשנה ב', שיוכלו בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון להתחיל את לימודי המ"א בחוג. מועמדים שממוצע הישגיהם 90 ומעלה ומתעניינים במסלול המואץ יפנו למזכירות החוג, טל': 04-8249067 עד 1.4.2017 ויוזמנו לראיון אישי לקבלה לתכנית זו. תלמידים אלו ידרשו לעמוד בבחינת הקבלה באנגלית לתואר שני ותכנית הלימודים תקבע על־ידי המגמה בה בחרו, בתאום עם יו"ר הוועדה החוגית לתארים מתקדמים והרשות ללימודים מתקדמים. פרטים נוספים על תכנית זו מופיעים בנוהלי הרשות ללימודים מתקדמים ובמזכירות החוג.

תכנית אפיק מעבר מן האוניברסיטה הפתוחה לאוניברסיטת חיפה

בעידודה של המועצה להשכלה גבוהה, כוננו האוניברסיטה הפתוחה ואוניברסיטת חיפה אפיק מעבר מן האוניברסיטה הפתוחה לחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך של אוניברסיטת חיפה. אפיק המעבר יאפשר לסטודנטים להתחיל את לימודיהם לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה ולאחר לימוד מקבץ קורסים, לעבור לחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך באוניברסיטת חיפה.

לקבלת עלון מידע מודפס ניתן לפנות אל מוקד הפניות בטלפון: 09-7782222 או בדואר אלקטרוני infodesk@openu.ac.il או בתיבה קולית: 09-7780881

כמו כן, ניתן לקבל מידע במזכירות החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך בטלפון: 04-8249067

מידע על אפיק המעבר ניתן למצוא בקישור: http://www.openu.ac.il/afik

לימודי "דרך הרוח"

על כל תלמידי התואר הראשון המתחילים את לימודיהם בתשע"ז ללמוד 3-1 קורסים, בהיקף כולל של **6 נ"ז** במסגרת לימודי תכנית ההעשרה האוניברסיטאית **"דרך הרוח"** (תלמידים שהחלו את לימודיהם בתשע"ב או תשע"ג נדרשים להשלים לימודי העשרה בהיקף של 4 נ"ז). הרישום יתבצע תחת תוכניות הלימודים של התלמיד והציון ישוקלל בציון הסופי. ניתן ללמוד בתכנית ההעשרה בכל אחת משנות הלימוד לתואר וסיום הלימודים בתכנית הינו תנאי לקבלת תואר בוגר.

רשימת הקורסים ופרטים נוספים על התכנית ניתן למצוא באתר:

http://woh.haifa.ac.il/

במסגרת החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך על התלמיד ללמוד לא יותר מ-2 נ"ז מתוך מנין הקורסים של "דרך הרוח" בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך ויתרת הנקודות בחוג השני.

לימודי הב"א

חובות שנה א' (23 נקודות)

מערכת שנה א' מובנית. להלן קורסי החובה:

313.1003	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א'	שיעור	2 נ'
313.1003	תרגיל בסטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א' (תרגול אחת לשבועיים)	תרגיל	1 נ'
313.1004	מבוא לפילוסופיה של החינוך	שיעור	2 נ'
313.1004	תרגיל במבוא לפילוסופיה של החינוך (תרגול אחת לשבועיים)	תרגיל	1 נ'
313.1009	סוגיות ומחלוקות במערכת החינוך בישראל	שיעור	2 נ'
313.1009	תרגיל בסוגיות ומחלוקות במערכת החינוך בישראל (תרגול אחת לשבועיים)	תרגיל	1 נ'

313.1664	אוריינות אקדמית בעברית לתלמידי ב"א שנה א' — חלק א'	שיעור	0 נ'
313.1666	אוריינות אקדמית בעברית לתלמידי ב"א שנה א' — חלק ב' (קורס המשך ל- 313.1664)	שיעור	0 נ'

הקורס הינו חובה למתקבלים שציונם בבחינת יע"ל בעברית הינו 119 ומטה.

313.1668	מצוינות באקדמיה — שנה א' — חלק א'	שיעור	0 נ'
313.1669	מצוינות באקדמיה — שנה א' — חלק ב' (קורס המשך ל-313.1668)	שיעור	0 נ'
316.1002	מבוא לסוציולוגיה של החינוך (קורס מקוון)	שיעור	2 נ'
316.1002	תרגיל במבוא לסוציולוגיה של החינוך (תרגול אחת לשבועיים)	תרגיל	1 נ'
316.1011	מבוא לחינוך הבלתי-פורמלי	שיעור	2 נ'
316.1012	הכרת מסגרות בחינוך החברתי	סדנה	0 נ'
316.1661	מיומנויות מחשב (קורס מתוקשב)		0 נ'
316.2002	מערכת החינוך בישראל	שיעור	2 נ'
316.2009	התנהגות ארגונית (קורס מקוון) יתקיימו שלושה מפגשי חובה	שיעור	4 נ'
318.1000	מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	שיעור	2 נ'
318.1000	תרגיל במבוא לפסיכולוגיה של החינוך (תרגול אחת לשבועיים)	תרגיל	1 נ'

בנוסף, תלמידי שנה א' **<u>רשאים לקחת</u>** קורס בחירה אחד מתוך רשימת קורסי הבחירה של שנים ב' ו-ג'.

תלמידים שהחוג השני שלהם הוא **פסיכולוגיה** או **שירותי אנוש** פטורים מהקורס "מבוא לפסיכולוגיה", אך חייבים ללמוד קורסים אחרים בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך באותו היקף נקודות (ראה להלן).

תלמידי החוגים: **פסיכולוגיה, מדע המדינה, שרותי אנוש, תקשורת וסוציולוגיה** ילמדו את <u>כל</u> קורסי החובה במחקר כמותני וסטטיסטיקה בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך <u>או</u> בחוג הלימוד השני. לא יינתן פטור חלקי מקורסים אלה.

תלמידים שהחוג השני שלהם **שירותי אנוש** פטורים מהקורס "התנהגות ארגונית" (316.2009) אך חייבים ללמוד קורס(ים) אחר(ים) באותו היקף נקודות.

<u>שנה ב'</u> (קורסי חובה 16 נקודות)

313.2000	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב'	שיעור	2 נ'
313.2000	תרגיל בסטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב' (תרגול אחת לשבועיים)	תרגיל	1 נ'
316.1010	מדיניות החינוך בישראל	שיעור	4 נ'
316.2001	שיטות מחקר איכותניות	שיעור	2 נ'

316.2001	תרגיל בשיטות מחקר איכותניות (תרגול אחת לשבועיים)	תרגיל	1 נ'
316.2023	תיאוריות וגישות במנהיגות חינוכית (תנאי קדם התנהגות ארגונית)	שיעור	4 נ'
316.2034	שיטות ומתודות עם בני נוער (קורס מקוון במלואו)	שיעור	2 נ'
316.2035	ניהול פרויקטים עם בני נוער ובקהילה	סדנה	0 נ'

תלמידי **החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה** שילמדו את הקורסים: "יסודות מחקר חברתי" (204.1014) ו-"שיטות מחקר איכותניות" (204.1019) בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, יהיו פטורים מהקורס "שיטות מחקר איכותניות" (316.2001) בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך, אך חייבים ללמוד קורס(ים) אחר(ים) מתוך רשימת קורסי הבחירה בחוג באותו היקף נקודות.

תלמידי החוגים: **פסיכולוגיה, מדע המדינה, שירותי אנוש ותקשורת** פטורים מהקורס "שיטות מחקר איכותניות" והתרגיל בקורס זה (316.2001) אך חייבים ללמוד קורס(ים) אחר(ים) באותו היקף נקודות.

קורסי בחירה

316.2015	נוער במצוקה: התופעה ומערכות התמיכה בקהילה	שיעור	2 נ'
316.2037	זכויות ילדים במדיניות ציבורית	שיעור	4 נ'
316.2038	פנימיות חינוכיות וטיפוליות	שיעור	2 נ'
316.2040	תרבות ארגונים ורגשות	שיעור	2 נ'
316.2043	מדיניות ופוליטיקה בחינוך השוואתי	שיעור	4 נ'

שנה ג'

ההשתתפות בקורסים הבאים מותנית בסיום חובות האנגלית כשפה זרה.

קורסי חובה (4 נקודות)

316.2026	קליניקה למנהיגות ומדיניות בחינוך חלק א'	שיעור ועבודה מעשית	2 נ'
316.2027	קליניקה למנהיגות ומדיניות בחינוך חלק ב' (קורס המשך ל-316.2026)	שיעור ועבודה מעשית	2 נ'

השהות בארגונים תכלול כארבע שעות שבועיות.

שעות הפעילות בארגונים יתואמו בין הסטודנטים לבין נציגי הארגונים המארחים.

* סמינריון אחד מהרשימה הבאה (4 נקודות) – הגשה לבד

316.3010	מנהיגות חינוכית – פרספקטיבה של פסיכולוגיה חיובית	סמינריון	4 נ'
316.3012	למידה ארגונית וארגונים לומדים	סמינריון	4 נ'

* הדרישה לסמיניריון אחד חלה על סטודנטים שהחלו לימודיהם בשנה"ל תשע"ו.

תכנית ללימוד תעודת "עובד חינוך"

ראש התכנית: **ד"ר אורן גולן**

היחידה ללימודי המשך בפקולטה לחינוך תעניק **תעודת עובד חינוך** בהתמחות חינוך חברתי־קהילתי למסיימים כנדרש את תכנית הלימודים בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך. תעודה זו הינה באישור משרד החינוך, והיא תוענק בנוסף לתעודת הבוגר (ב"א) של החוג.

תעודת עובד חינוך מאפשרת למעוניינים להכשיר עצמם כבעלי ידע פדגוגי לעבודה במסגרות החינוך החברתי הקהילתי/החינוך הבלתי־פורמלי החוץ־בית־ספרי. בוגרי ההתמחות משתלבים בתפקידי ניהול, ריכוז והדרכה במרכזים הקהילתיים, בתנועות הנוער, בעמותות, ובמחלקות הנוער והתרבות ברשויות המקומיות.

בהתאם להנחיות משרד החינוך בדבר הכשרת עובדי חינוך, תכנית הלימודים בחוג כוללת תכנים עיוניים ומעשיים שתכליתם להכשיר את הסטודנטים לעבודה בתחומי נוער וקהילה במסגרות החינוך הבלתי־פורמלי (ראו תכנית הלימודים בחוג).

יש לציין כי **רישיון עובד חינוך** יוענק לבעלי **תעודת עובד חינוך** בהתאם לתחום התמחותם, לאחר שיעברו בהצלחה תקופת התמחות של שנה אחת בשכר (סטאז'), בהיקף של שליש משרה לפחות (כמקובל בהכשרת עובדי הוראה). כמו כן, הם ישתתפו בסדנת התמחות במוסד המכשיר. ראו פרטים נוספים בחוזר מנכ"ל תשעא/6(ב), כ"ז בשבט התשע"א, 10 בפברואר 2011, באתר משרד החינוך:

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/Mankal/EtsMedorim/8/8-2/HoraotKeva/K-2011-6-2-8-2-19.htm

תכנית הלימודים יוצרת רצף פדגוגי והתנסותי עבור הסטודנטים בחוג לאורך שלוש שנות לימודיהם. העבודה המעשית תכלול חשיפה לסוגים שונים של מסגרות ותפקידים בתחומי נוער וקהילה, באמצעות תצפיות, ראיונות, קבוצות מיקוד, ושולחנות עגולים. כמו כן, העבודה המעשית תכלול תכנון והפעלה של פרויקט/מיזם חינוכי בנושא הקשור בנוער. במהלך שנה א' הלימודים העיוניים יתמקדו בלימודי מבוא, לרבות מבוא בחינוך הבלתי-פורמלי והתנסות מעשית בשדה שתכליתה הכרת מסגרות שונות בחינוך הבלתי-פורמלי. בשנה ב', הלימודים מתמקדים בסוגיות ספציפיות בחינוך הבלתי־פורמלי, לרבות מנהיגות נוער, עבודה קבוצתית, מדיניות חינוכית ומתודות בחינוך הבלתי־פורמלי. העבודה המעשית בשנה זו תתמקד בהכרת מגוון התפקידים בחינוך הבלתי־פורמלי. בשנה ג', הלימודים העיוניים יעסקו בחקר שדה החינוך הבלתי־פורמלי, תוך הדגשת היבטים ערכיים וביקורתיים בעבודה בקהילה ועם בני נוער. בשנה זו, הסטודנטים יזכו לעבודה מעשית מורחבת שבמהלכה הם ישובצו במחלקות ואגפי נוער, מתנ"סים, וארגוני החברה האזרחית. בשנה זו, הסטודנטים יתכננו ויפעילו מיזם חינוכי לבני הנוער בקהילה.

במסגרת זו הם יחקרו את מבנה הארגון ואת הקהילה אותה הוא משרת, יתמקדו בסוגייה עימה מתמודד הארגון, יתכננו ויפעילו מיזם חינוכי לבני הנוער בקהילה. התנסות זו

בארגון מעניקה לסטודנטים הן היכרות מעמיקה עם ארגונים לשינוי חברתי, והן ביטוי מעשי למיומנויות שרכשו במהלך לימודיהם בחוג, ויכולה לסייע בפיתוח קשרים מקצועיים עתידיים.

העבודה המעשית בשדה מלווה בסדנאות על מנת לעבד את ההתנסות ולקשור אותה ללימודים העיוניים, כפי שמפורט להלן:

פירוט הסדנאות המלוות את העבודה המעשית לפי שנים

שנה	עבודה מעשית	סוג	היקף שעות שבועיות
א'	הכרת מסגרות בחינוך החברתי, קהילתי והבלתי-פורמלי	סדנה	2
ב'	ניהול פרויקטים עם בני נוער ובקהילה: תפקידים ואתגרים	סדנה	2
ג'	קליניקה למנהיגות ומדיניות בחינוך	סדנה	4

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **ד"ר דבורה גולדן**

מטרות ומבנה

מטרת הלימודים לתואר שני בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך היא הרחבה והעמקה של הידע המחקרי והמעשי בתחומי המנהיגות החינוכית, מדיניות החינוך, חינוך בלתי פורמלי וסוגיות חברתיות בחינוך. השאיפה היא להכשיר בוגרים שיקדמו מחקר חינוכי בתחומים האמורים ויובילו את העשייה החינוכית בארץ. הלימודים מתנהלים במסלולים מחקריים (הכוללים כתיבה של עבודת גמר מחקרית) ובמסלול יישומי (ללא עבודת גמר מחקרית).

הלימודים מתקיימים במגמות הבאות:

א. המגמה לחינוך, חברה ותרבות

ב. המגמה לניהול מערכות חינוך

תנאי קבלה

(ראו גם תנאי קבלה נוספים ייחודיים למגמות)

א. <u>תואר ראשון</u>

1. ממוצע: ציון 80 לפחות בכל חוג בלימודי תואר ראשון.
2. השלמות: מועמדים בעלי תואר ראשון שאינו בתחום מנהיגות ומדיניות בחינוך, יידרשו להשלים קורסים במסגרת חוגית, וכן במסגרת תכניות השלמה ייחודיות של המגמות בציון מינימאלי 80.
3. מסמכים: תלמידים המסיימים את לימודיהם לתואר בוגר בשנה"ל הנוכחית יידרשו להגיש גיליון ציונים וממוצע (סופי או זמני), וכן אישור לגבי יתרת החובות לתואר ראשון.
4. עברית: בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית יידרשו להיבחן בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה.
5. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה־GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.

ב. <u>בחינה באנגלית</u>

ציון של 75 לפחות במבחן כניסה באנגלית.

מאחר ומספר המקומות בחוג מוגבל, אין כל התחייבות לקבל את המועמד/ת למגמה ולמסלול שביקש/ה, גם אם התמלאו תנאי המינימום הנדרשים. ייבחרו המועמדים בעלי הציונים הטובים ביותר.

לימודי השלמה בחוג ובמגמות במסגרת לימודי התואר

1. סטודנטים יידרשו לסיים את לימודי ההשלמה (ראו "תנאי קבלה" א2 לעיל) במהלך שנה א' ללימודיהם. המסמכים הנדרשים (לכל קורס בנפרד) יכללו: סילבוס, ציון משוקלל (80 לפחות), פרטים על היקף הקורס, נקודות זכאות, שם ותואר המרצה. יש להמציא מסמכים אלה בעת הרישום. פטור מלימודי השלמה יינתן רק על בסיס מסמכים רלוונטיים ממוסד אקדמי מוכר. פטורים מלימודי השלמה על סמך המסמכים יידונו עד לאחר תום השבוע הראשון ללימודים. לא יידונו בקשות לפטורים לאחר מועד זה.
2. תלמידים שלא למדו סטטיסטיקה ושיטות מחקר כמותניות ו/או איכותניות (בהתאם לדרישות המגמה), או שלמדו קורסים אלו לפני יותר מ־5 שנים, יחויבו בשנת לימודיהם הראשונה לתואר מ"א בשלושה קורסי השלמה כלהלן:

   סטטיסטיקה (סדנא לפני תחילת שנת הלימודים)

   שיטות מחקר (קורס מקוון)

   שיטות מחקר איכותניות

לימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני

לימודים אלה מיועדים למועמדים שהיקף ההשלמות הנדרש מהם עולה על 16 שש"ס. ראו סעיף 8.12 בתקנון לימודי תואר שני בשנתון זה או באתר האינטרנט:
http://graduate.haifa.ac.il

מסלולי לימוד בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך

במסגרת התואר השני בחוג קיימים המסלולים הבאים: מסלול א', מסלול ב', מסלול אישי, מסלול מואץ למ"א ומסלול ישיר לדוקטורט.

מסלול א' (כולל כתיבת תיזה)

מסלול זה כולל השלמת קורסים בהיקף של 34 שש"ס (שעות שבועיות סמסטריאליות) והגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה). סיום לימודים במסלול א' מאפשר הגשת מועמדות ללימודי דוקטורט בעתיד. רישום למסלול א' אינו מבטיח הישארות בו שכן על התלמיד לעמוד בתנאים נוספים: ציון 80 לפחות בשיעורי החובה של המגמה, ציון של 85 לפחות בעבודות סמינריוניות, והתקשרות עם אחד ממרצי החוג למטרת הנחייה בתיזה. במגמה לניהול מערכות חינוך נדרש גם לעמוד בציון של 80 לפחות בקורסי מתודולוגיה וסטטיסטיקה. את טופס ההתקשרות עם המנחה לתיזה יש להגיש למזכירות החוג בשבוע הראשון של תחילת הסמסטר השלישי ללימודים. רישום למסלול א' אינו מבטיח מנחה לכל תלמיד או הנחייה בכל נושא שהתלמיד מעוניין בו.

מסלול ב' (ללא כתיבת תיזה)

מסלול זה כולל השלמת קורסים בהיקף של 42 שש"ס. על כל התלמידים במסלול ב' לעמוד בבחינת גמר/פרויקט גמר.

מסלול אישי (כולל כתיבת תיזה)

מטרתו של המסלול היא לאפשר לתלמיד ללמוד תחום מרכזי אחד, שבו הוא מעוניין להתמחות, ושאיננו בהכרח מוגבל לתכנית לימודים של מגמה מסוימת בחוג. במסלול זה התלמיד מחוייב במכסת שעות לימוד כמו במסלול א', ובכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה). תכנית הלימודים תיבנה על ידי מנחה עבודת הגמר, ותקבל את אישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני של החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך והדיקן ללימודים מתקדמים. תנאי הקבלה למסלול האישי: ממוצע של 90 לפחות בלימודי התואר הראשון, ציון עובר בבחינת כניסה חוגית באנגלית, והסכמת מנחה/מלווה להנחות את התלמיד. בתעודת המוסמך תצוין התמחותו הספציפית של התלמיד בתכנית לימודיו. פרטים נוספים באתר הרשות ללימודים מתקדמים: http://graduate2.haifa.ac.il

מסלול מואץ למ"א

מסלול זה מיועד למספר מצומצם מקרב התלמידים המצטיינים בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך, המבקשים להתחיל כבר בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון את לימודי התואר השני. מועמדים שהם תלמידי שנה שנייה בתואר ראשון בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך, שממוצע הישגיהם 90 ומעלה, ומעוניינים ללמוד במסלול זה, יפנו למרכזת ועדת מ"א עד הראשון באפריל בשנת הלימודים השנייה, ויזומנו לראיון אישי לקבלה לתכנית זו. תכנית הלימודים תקבע על־ידי המגמה, בתאום עם יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים. פרטים נוספים על תכנית זו ניתן למצוא בנוהלי הרשות ללימודים מתקדמים ובמזכירות ועדת מ"א. מסלול זה אפשרי הן לכותבי תיזה והן לסטודנטים שיבחרו במסלול ב' (ללא תיזה). משך הלימודים הכללי במסלול זה לתואר ראשון ושני הינו חמש שנים לכותבי תיזה (מסלול א'), וארבע שנים לסטודנטים שאינם כותבים תיזה (מסלול ב').

מסלול ישיר לדוקטורט

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שברצונם ללמוד ברצף בין תואר מ.א. לבין תואר דוקטורט, ושהחוג רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודי תואר שלישי. ראו סעיף 9.3 בתקנון לימודי תואר שני בשנתון זה או באתר האינטרנט:
http://graduate2.haifa.ac.il

מהלך הלימודים

הקביעה הסופית לגבי מסלול הלימודים (עם תיזה או ללא תיזה) של כל סטודנט תעשה בסוף שנת הלימודים הראשונה. על התלמידים במסלול א', מסלול ב' ובמסלול אישי לסיים את כל חובות השמיעה והגשת העבודות במשך שנתיים. תלמידי מסלול א' ומסלול אישי יוכלו להירשם לשנה נוספת, במסגרתה יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תיזה) ויגישו אותה לשיפוט. לוח זמנים זה הוא מחייב, ולכן על המועמדים לשקול היערכות מתאימה מבחינת שאר האילוצים שלהם. יש לחדש את הרישום ללימודים כל שנה, גם בזמן הכתיבה של עבודת הגמר. תכנית הלימודים המחייבת היא התכנית המתפרסמת בשנתון המתייחס לשנת הלימודים בה התחילו הסטודנטים את לימודיהם. אם חלו שינויים בתקנון, או אם

עבר/ה התלמיד/ה במהלך הלימודים למסלול אחר או למגמה שונה, החובות החלים על התלמיד/ה הם בהתאם לשנתון של השנה בה החל/ה לימודיו או בה אושר המעבר.

לימודים מתודולוגיים חוגיים

כל תלמידי המ"א בחוג חייבים להשתתף בקורסים מתודולוגיים עפ"י הפירוט הרצ"ב:

- במגמה לחינוך, חברה ותרבות: מחקר אתנוגרפי בחינוך ואוריינות מחקרית כמותית. לכותבי תיזה: קורס מתודולוגי מתקדם לכותבי תיזות איכותניות, ומחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א — לכותבי תיזות כמותניות.
- במגמה לניהול מערכות חינוך: סטטיסטיקה לניהול מערכות חינוך ומחקר איכותני. כותבי תיזה מחוייבים לקחת קורס נוסף מתקדם בסטטיסטיקה כמותית, או במחקר איכותני, לפי דרישות המנחה.

הגשת עבודות סמינריוניות

- התלמידים במסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ למ"א חייבים להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת המגמה. התלמידים במסלול ב' חייבים להגיש שתי עבודות סמינריוניות, עם שני מרצים שונים במסגרת המגמה (ראו הנחיות בכל מגמה בנפרד).
- מועדי ההגשה ייקבעו בכל מגמה בנפרד (ראו להלן).
- עם הגשת העבודות על התלמיד לדאוג לרישום תאריך הגשת העבודה ופרטיה במזכירות אליה הוא שייך ולחתום על טופס. על התלמיד לוודא שעותק מהעבודה שהוגשה יישאר בידיו.
- במצורף לעבודה יש להגיש טופס יושרה אקדמית. ניתן לקבל טופס זה במזכירות.

נוהל כתיבה של עבודת גמר מחקרית במסלול א'

את הצעת המחקר הסופית לעבודת הגמר המחקרית יש להגיש לכל המאוחר **<u>עד תום השבוע הראשון של סמסטר ב' בשנה השנייה ללימודים</u>**. ההצעה תוגש בהיקף שאינו עולה על 15 עמודים (לא כולל ביבליוגרפיה ונספחים) ברווח כפול, גופן David 12 ושוליים של 2.5 ס"מ לפחות, למזכירות החוג בשני עותקים לאחר שאושרה והוחתמה ע"י מנחה או מנחי העבודה. עבודת הגמר תונחה על־ידי אחד ממרצי החוג המורשים להנחות עבודות גמר. רשימת המרצים המורשים להנחות נמצאת במזכירות המ"א. באישור יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים ניתן לצרף מנחה שני מתוך החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך או מחוצה לו. את עבודת הגמר המחקרית יש לסיים לכל המאוחר תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודי המ"א, אלא אם כן אושרה לתלמיד הארכה. הארכות מונעות בדרך כלל מהתלמיד להיות מועמד לפרס הצטיינות. הנחיות להגשת הצעת מחקר ונהלים לכתיבה והגשה של עבודת הגמר המחקרית ניתן לקבל במזכירות החוג.

נוהל בחינת גמר ועבודה מסכמת/פרויקט במסלול ב'

לגבי כל מגמה בנפרד ישנם נהלים והנחיות לבחינת הגמר או לפרויקט הגמר, אותם ניתן לקבל במזכירות החוג.

לבחינת הגמר רשאים לגשת אך ורק תלמידים שהשלימו את כל חובות השמיעה כולל הגשת כל העבודות. הבחינה תתקיים בחודש נובמבר הראשון לאחר סיום כל החובות לתואר.

שקלול הציון הסופי

הרכב הציון הסופי **במסלול א', מסלול אישי או מסלול מואץ למ"א** בשתי המגמות הוא כלהלן:

עבודת גמר מחקרית	40%
עבודה סמינריונית	20%
שאר הקורסים	40%
סה"כ	**100%**

הרכב הציון הסופי **במסלול ב'** או במסלול מואץ למ"א (שאיננו כולל תיזה) בשתי המגמות הוא כלהלן:

בחינת גמר או פרויקט גמר	20%
עבודות סמינריוניות	20%
שאר הקורסים	60%
סה"כ	**100%**

ועדת אתיקה

חובה לקבל אישור ועדת אתיקה להצעת המחקר שלך אם המחקר המוצע הוא מחקר בבני אדם.

על פי החלטת הסנאט, כל הסטודנטים הכותבים עבודת גמר מחקרית (תיזה) או לדוקטורט הכוללת מחקר בבני אדם חייבים לקבל אישור ועדת אתיקה למחקר בבני אדם.

לוח הזמנים להגשות: מיד לאחר אישור הצעת המחקר על ידי הועדה החוגית לתארים מתקדמים.

את הפניות יש להגיש בשלב זה על פי הנחיות וועדת אתיקה באתר הפקולטה:

http://edu.haifa.ac.il/index.php/he/research/ethics-committee

הפניות יוגשו לועדת האתיקה בשם ובחתימת הסטודנט והמנחה/ים. כל סטודנט ומנחה הכלולים בפנייה חייבים להציג אישור על סיום קורס אתיקה מקוון למחקר בבני אדם (פרטים באתר).

לשאלות ולסיוע במידת הצורך ניתן לפנות לגב' אורטל האס, מרכזת הועדה בדוא"ל: ohaas@univ.haifa.ac.il

לידיעתכם, במקרה של מחקרים שמתנהלים בתוך מוסדות חינוכיים של משרד החינוך, יש לפנות למשרד המדען הראשי לבירור צורך באישור מטעמם.

המגמה לחינוך, חברה ותרבות

תכנית לתואר שני עם דגש על חינוך בלתי פורמלי

ראש המגמה: **ד"ר איימן אגבאריה**

המגמה מתמקדת בהיבטיו החברתיים והתרבותיים של החינוך, תוך שימת דגש מיוחד על החינוך הבלתי־פורמלי. הלימודים מעוגנים בתחומי הדעת של הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה של החינוך ומאירים את יחסי הגומלין בין מערכות חינוך, ובפרט שדה הפעולה של החינוך הבלתי־פורמלי במסגרות רשמיות ובחברה האזרחית, לבין סוגיות מפתח חברתיות כגון: אקטיביזם, צדק, פוליטיקה, זהות ושונות. תכנית הלימודים מציעה מגוון נושאי לימוד: חינוך בלתי־פורמלי, סוציולוגיה ביקורתית, ניו־מדיה ונוער, החינוך הערבי, אתנוגרפיה בחינוך, מגדר וצדק חברתי, מדיניות ופוליטיקה של החינוך, גלובליזציה ואי שיוויון בחינוך, טכסים וטכסיות בחינוך, דגמים של חינוך אזרחי ודתי, זכויות ילדים ואנתרופולוגיה של הילדות. עוד, התכנית מאפשרת היכרות שיטתית עם תיאוריות, שיטות פעולה, מסגרות ודמויות מפתח בחינוך הבלתי פורמלי.

המגמה מכשירה את תלמידיה למחקר והוראה אקדמאיים. כמו כן, היא מיועדת לסטודנטים בעלי תודעה חברתית ואחריות קהילתית המכינים עצמם לקראת תפקידי מנהיגות וייזמות בחינוך, ובחינוך הבלתי פורמלי בפרט (מתנ"סים ומרכזי צעירים, פנימיות וכפרי נוער, מכינות וקהילות חינוכיות, תנועות וארגוני נוער, עמותות ופרוייקטים במגזר השלישי, רשויות מקומיות, מרכזי תרבות ומוזיאונים ויוזמות ותכניות של מינהל חברה ונוער במשרד החינוך).

תנאי קבלה

בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים לתואר מ"א בחוג, יוזמנו מועמדים מתאימים לראיון אישי.

לימודי השלמה

במידת הצורך, ייקבעו לימודי השלמה על פי לימודים קודמים ולפי דרישות המגמה.
את לימודי ההשלמה יש לסיים בציון של 80 לפחות בכל קורס.

מבנה הלימודים

הלימודים יתנהלו בשני מסלולים:

מסלול א' – לימודים עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (34 שש"ס + עבודת גמר מחקרית). בנוסף לשיעורי החובה, לימודי הבחירה כוללים 16 שש"ס: עבודה סמינריונית אחת (4 שש"ס) ושיעורי בחירה בהיקף של 12 שש"ס.

מסלול ב' – לימודים עם מבחן/פרויקט גמר (42 שש"ס + מבחן/פרויקט גמר). בנוסף לשיעורי החובה, לימודי הבחירה כוללים 24 שש"ס: שתי עבודות סמינריוניות (8 שש"ס) ושיעורי בחירה בהיקף של 16 שש"ס.

תכנית הלימודים

	מסלול א'	מסלול ב'
חובה (שנה א')	תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות בחינוך (4 שש"ס)	
	חינוך בלתי־פורמלי (4 שש"ס)	
	מחקר אתנוגראפי בחינוך (4 שש"ס)	
	אוריינות מחקרית כמותית (2 שש"ס)	
חובה (שנה ב')	קורס מתודולוגי מתקדם (4 שש"ס)	*חינוך בלתי־פורמלי: מתיאוריה למעשה (4 שש"ס)
חובה (שנה א', ב' ו־ג')	פורום מגמה (לא לשקלול)	
בחירה (שנה א' וב')	4 קורסי מגמה (16 שש"ס) (ניתן לבחור קורס אחד מחוץ למגמה)	6 קורסי מגמה (24 שש"ס) (ניתן לבחור קורס אחד מחוץ למגמה)
סה"כ שש"ס	**34 שש"ס** (+פורום מגמה — לא לשקלול)	**42 שש"ס** (+פורום מגמה — לא לשקלול)

קורסי חובה (שנה א')

316.4100	תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות בחינוך	שיעור	4 שש"ס
316.4002	חינוך בלתי־פורמלי	סמינריון	4 שש"ס
316.4098	מחקר אתנוגראפי בחינוך	שיעור	4 שש"ס
316.4099	אוריינות מחקרית כמותית (קורס היברידי)	שיעור	2 שש"ס

קורסי חובה (שנה ב')

316.4107	חינוך בלתי־פורמלי: מתיאוריה למעשה — חלק א' (* חובה למסלול ב' ובחירה למסלול א')	שיעור	2 שש"ס
316.4108	חינוך בלתי־פורמלי: מתיאוריה למעשה — חלק ב' (קורס המשך ל־316.4107) (* חובה למסלול ב' ובחירה למסלול א')	שיעור	2 שש"ס

קורס מתודולוגי מתקדם לכותבי תיזה:

יש לבחור קורס מתודולוגי מתקדם בהיוועצות עם מנחה התיזה.

קורס חובה שנה א', ב' ו־ג'

316.4006 פורום מגמה (לא לשקלול)

על הסטודנטים לקחת חלק בכל פעילויות המגמה כולל הפורום הבין־אוניברסיטאי השנתי.

קורסי בחירה למסלול א' ולמסלול ב'

מסלול א'

על הסטודנטים ללמוד 4 קורסי בחירה במהלך הלימודים, מתוך קורסי המגמה שלהלן.

ניתן לקחת קורס אחד מחוץ למגמה (שיעור/סמינריון) באישור של ראש המגמה לחינוך, חברה ותרבות ומרצה הקורס.

מסלול ב'

על הסטודנטים ללמוד 6 קורסי בחירה במהלך הלימודים, חמישה (לפחות) מתוך קורסי המגמה שלהלן. ניתן לקחת קורס אחד מחוץ למגמה (שיעור/סמינריון) באישור של ראש המגמה לחינוך, חברה ותרבות ומרצה הקורס.

316.4055	אזרחות, דת וגלובליזציה: היבטים חינוכיים	סמינריון	4 שש"ס
316.4077	זכויות ילדים: היבטים משפטיים וחינוכיים * הקורס מוגדר כשיעור עבור הסטודנטים מהמגמה לחינוך, חברה ותרבות	סמינריון	4 שש"ס
313.4534	נוערים בעידן הדיגיטלי (קורס מקוון במלואו)	שיעור	4 שש"ס
316.4107	חינוך בלתי־פורמלי: מתיאוריה למעשה — חלק א' (בחירה במסלול א' בלבד)	שיעור	2 שש"ס
316.4108	חינוך בלתי־פורמלי: מתיאוריה למעשה — חלק ב' (קורס המשך ל־316.4107) (בחירה במסלול א' בלבד)	שיעור	2 שש"ס
316.4111	טכסים וטכסיות בחינוך	סמינריון	4 שש"ס
316.4125	עיונים בטקסטים חינוכיים	שיעור	4 שש"ס
316.4101	מדיניות וחינוך בחברה הערבית (לא יינתן בתשע"ח)	סמינריון	4 שש"ס
316.4118	חינוך ואי־שוויון: מבט השוואתי (לא יינתן בתשע"ח)	שיעור	4 שש"ס

הגשת עבודות סמינריוניות

- המועד האחרון להגשת עבודה סמינריונית בקורס שנלמד בסמסטר א' הוא 10 ביוני של אותה שנה. המועד האחרון בקורס שנתי או קורס שנלמד בסמסטר ב' הוא שבוע לפני תחילת שנת הלימודים העוקבת. ייתכנו מועדי הגשה מוקדמים יותר עפ"י החלטת המרצה בקורס.
- התלמידים במסלול א' חייבים להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת המגמה.
- התלמידים במסלול ב' חייבים להגיש 2 עבודות סמינריוניות במסגרת המגמה, עם שני מרצים שונים.
- יש להגיש עבודה סמינריונית בקורס שמוגדר כסמינריון. השתתפות בקורס סמינריוני לשם הגשת עבודת סיום בלבד (ולא עבודה סמינריונית) מותנית באישור המרצה.

- הגשה משותפת של סמינריון (יותר מסטודנט אחד) מותנית באישור המרצה.
- עם הגשת העבודות על התלמיד לדאוג לרישום תאריך הגשת העבודה ופרטיה במזכירות ולחתום על טופס. על התלמיד לוודא שעותק מהעבודה שהוגשה יישאר בידיו.
- במצורף לעבודה יש להגיש טופס יושרה אקדמית. ניתן לקבל טופס זה במזכירות.

המגמה לניהול מערכות חינוך

ראש המגמה: **ד"ר לטם פרי־חזן**

המגמה לניהול מערכות חינוך מיועדת להקנות ידע והתנסות בתחומי הניהול, הארגון והמדיניות תוך התמקדות במערכות חינוך פורמליות ובלתי־פורמליות. תכנית הלימודים מורכבת מתחומים מגוונים ובהם ארגונים, מנהיגות, ניהול, מדיניות ציבורית ומשפט. בנוסף לבסיס התיאורטי, ירכשו הסטודנטים כישורים ומיומנויות ניהוליות. המטרה היא להכשיר עתודה מנהיגותית מובילה, שתוכל לסייע לארגונים חינוכיים לשפר אפקטיביות ארגונית ולהשפיע על עיצוב מדיניות החינוך בארגונים חברתיים ובמגזר הציבורי.

לימודי השלמה (ידרשו בהתאם ללימודים קודמים):

סטטיסטיקה (סדנא לפני תחילת שנת הלימודים)

שיטות מחקר (קורס מקוון)

316.2009 התנהגות ארגונית (קורס מקוון) 4 נ'

316.2002 מערכת החינוך בישראל (למידה עצמאית) 2 נ'

או

316.2041 סוגיות במערכת החינוך בישראל (קורס מקוון) 2 נ'

תכנית הלימודים

	מסלול א'	מסלול ב'
שנה א' - חובה	מדיניות חינוך בפרספקטיבה השוואתית (4 שש"ס)	
	סטטיסטיקה לניהול מערכות חינוך (4 שש"ס)	
	מחקר איכותני (2 שש"ס)	
	פורום מגמה (לא לשקלול)	
שנה א' או ב' חובת בחירה	קורס מתודולוגי מתקדם (4 שש"ס)	
שנה א' - בחירה	2 קורסי מגמה (8 שש"ס)	3 קורסי מגמה (12 שש"ס)
שנה ב' - חובה		סוגיות בניהול חינוכי – תיאוריה ומעשה (4 שש"ס)
שנה ב' - בחירה	3 קורסי מגמה (12 שש"ס)	4 קורסי מגמה (16 שש"ס) (ניתן להירשם לקורסים מחוץ למגמה בהתאם להוראות בהמשך)
סה"כ שש"ס	**34 שש"ס** (+ פורום מגמה ופורום חוג – לא לשקלול)	**42 שש"ס** (+ פורום מגמה ופורום חוג – לא לשקלול)

קורס מתודולוגי מתקדם*

* יש לבחור קורס מתודולגי, בהיוועצות עם מנחה התיזה.

קורסי המגמה

שנה א' חובה

316.4083	מדיניות חינוך בפרספקטיבה השוואתית	שיעור	4 שש"ס
316.4093	סטטיסטיקה לניהול מערכות חינוך	שיעור ותרגיל	4 שש"ס
316.4094	מחקר איכותני	שיעור	2 שש"ס
316.4021	פורום המגמה לניהול מערכות חינוך (לא לשקלול)		

פורום המגמה לניהול מערכות חינוך מיועד לכל הסטודנטים בשנה א'. הפורום יהווה הזדמנות לדיון פתוח בנוגע לבחירה בין מסלול מחקרי למסלול יישומי (ללא תיזה). במהלך הפורום, יוצגו תחומי המחקר של מרצי המגמה, עבודות תיזה בתהליך וקורס הפרקטיקום "סוגיות בניהול חינוכי: תיאוריה ומעשה".

שנה ב' חובה

316.4084 סוגיות בניהול חינוכי: תיאוריה ומעשה — חלק א' (חובה במסלול ב' בשנה ב') שיעור ועבודה מעשית 2 שש"ס

316.4085 סוגיות בניהול חינוכי: תיאוריה ומעשה — חלק ב' (חובה במסלול ב' בשנה ב') (קורס המשך ל-316.4084) שיעור ועבודה מעשית 2 שש"ס

הקורס "סוגיות בניהול חינוכי: תיאוריה ומעשה" יעסוק בהיכרות מעמיקה עם עבודת מנהלי מערכות חינוכיות על היבטיה ומרכיביה השונים. הקורס ישלב תצפיות על עבודת מנהלי מערכות חינוכיות וניתוח מעמיק שלה, תוך העלאת קריטריונים להמשגה תיאורטית של סוגיות הקשורות בניהול מערכות חינוכיות.

הקורס יתקיים בשני מעגלי למידה — שהייה בשדה בצמוד למנהלי מערכות חינוכיות ולמידה באוניברסיטה.

פרויקט הגמר ייערך במסגרת הקורס.

הקורס פתוח לסטודנטים במסלול ב' בלבד. באישור מנחת הקורס, סטודנטים במסלול א' רשאים להצטרף לחלק מהפעילויות המתקיימות בקורס.

קורסי בחירה

316.4077	זכויות ילדים: היבטים משפטיים וחינוכיים	סמינריון	4 שש"ס
316.4087	הזכות לחינוך: בין משפט, תרבות ופוליטיקה	סמינריון	4 שש"ס
316.4095	אתיקה בארגוני חינוך	שיעור	4 שש"ס
316.4096	מנהיגות בארגונים חינוכיים	סמינריון	4 שש"ס
316.4112	מדיניות ההשכלה הגבוהה בישראל	שיעור	2 שש"ס
316.4113	סוציולוגיה של הידע והמדע	שיעור	2 שש"ס
316.4122	היבטים אלטרנטיביים בחינוך בישראל ובעולם	סמינריון	4 שש"ס
316.4123	למידה ארגונית במערכות חינוך	סמינריון	4 שש"ס
316.4124	חדשנות ויזמות בארגוני חינוך	שיעור	4 שש"ס
316.4037	התנהגות והנעת עובדים במערכת החינוך (לא יינתן בתשע"ח)	סמינריון	4 שש"ס
316.4038	מיומנויות ניהול במערכות חינוך (לא יינתן בתשע"ח)	שיעור	4 שש"ס

- מומלץ ללמוד לפחות קורס אחד, אצל כל אחת מארבע המרצות החברות בסגל הבכיר במגמה (ד"ר שירי לביא, ד"ר לטם פרי־חזן ופרופ' אנית סומך (פרופ' סומך בשבתון בתשע"ח).
- במידת הצורך ניתן לקחת סמינריון שייחשב כשיעור (באישור המרצה).

- לא ניתן ללמוד יותר מ־8 שש"ס אצל אותו מרצה. הוראה זו אינה חלה על קורסי השלמה ועל הנחייה לתיזה.
- סטודנטים שלמדו תואר ראשון בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך נדרשים להתייעץ עם ראש המגמה לאחר בניית המערכת.

קורסי בחירה מחוץ למגמה

באישור ראש המגמה, ניתן לקחת בין 4 ל־8 שש"ס מחוץ למגמה. את הקורסים מחוץ למגמה ניתן לקחת בשנה ב' בלבד. במקרים חריגים, יאושרו קורסים מחוץ למגמה בשנה א'. הקורסים המצויינים להלן הינם קורסים מומלצים:

316.4002 חינוך בלתי־פורמלי	סמינריון	4 שש"ס
316.4055 אזרחות, דת וגלובליזציה: היבטים חינוכיים	סמינריון	4 שש"ס
316.4100 תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות בחינוך	שיעור	4 שש"ס
316.4111 טכסים וטכסיות בחינוך	סמינריון	4 שש"ס
316.4125 עיונים בטקסטים חינוכיים	שיעור	4 שש"ס

סמינריונים

- סטודנטים במסלול א' נדרשים להגיש עבודה סמינריונית אחת.
- סטודנטים במסלול ב' נדרשים להגיש שתי עבודות סמינריוניות, שייכתבו עם שני מרצים שונים.
- יש לכתוב לבד לפחות עבודה סמינריונית אחת. סטודנטים שיצטרפו למסלול מחקרי לאחר שכתבו עבודה סמינריונית בזוג ידרשו לכתוב עבודה נוספת לבדם.
- מומלץ לא להירשם בשנה א' ליותר מסמינריון אחד.
- הגשת עבודה בסמינריון סמסטר א' – בתום סמסטר ב'. הגשת עבודה בסמינריון סמסטר ב' – תחילת שנת הלימודים העוקבת.
- עם הגשת עבודות סמינריוניות על הסטודנטים למלא טופס הגשת עבודה במזכירות ולחתום על טופס יושרה אקדמית.

פורום החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך

הסטודנטים ייקחו חלק בפורום החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך אשר מתקיים פעמיים בשנה בשעות הלימודים ובפורום המגמה לניהול מערכות חינוך אשר מתקיים פעם אחת בשנה בשעות הלימודים.

ההשתתפות בפורומים מחייבת ומהווה תנאי לקבלת התואר.

תכנית משותפת לתואר ראשון במשפטים ותואר שני במגמה לניהול מערכות חינוך

הלימודים במגמה לניהול מערכות חינוך מתאימים לסטודנטים למשפטים השואפים להשפיע על עיצוב המדיניות החינוכית, במגזר הציבורי ובארגונים חברתיים, ולאלו המעוניינים לפתח קריירה ניהולית בתחום החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי. ידע במשפטים יעניק לסטודנטים בסיס ערכי ומעשי להכשרתם כעתודה מנהיגותית מובילה. הלימודים במגמה לניהול מערכות חינוך מתאימים גם לסטודנטים למשפטים המעוניינים לעבוד כעורכי דין המתמחים בדיני חינוך ולהבין באופן מעמיק את מערכות הקשרים בין המשפט לבין מדיניות החינוך ואת האופנים בהם פועל המשפט בתוך ארגוני חינוך.

- במהלך שנים א' ו־ב' בפקולטה למשפטים ילמדו הסטודנטים בתכנית המשותפת קורסים הנדרשים כלימודי השלמה לתואר שני.

  באישור ראש המגמה לניהול מערכות חינוך, יוכלו הסטודנטים ללמוד חלק מקורסי ההשלמה גם בשנה ג' ללימודי המשפטים.
- במהלך שנים ג' ו־ד' בפקולטה למשפטים ישלבו הסטודנטים בתכנית המשותפת את לימודי המשפטים עם הלימודים במגמה לניהול מערכות חינוך. מעמדם כתלמידי תואר שני יהיה "על תנאי". הנקודות ייחשבו להם רק לאחר סיום התואר הראשון.
- הסטודנטים בתכנית המשותפת יידרשו להשלים את שני הסמינרים בפקולטה למשפטים במהלך שנה ג' ללימודיהם.
- במקרה של פרישה מהתכנית המשותפת, הפקולטה למשפטים רשאית להחליט אלו קורסים יוכלו להיחשב במסגרת 20 נקודות הזכות אותן הסטודנטים רשאים לבחור מחוץ לפקולטה למשפטים.
- קבלת התואר השני בניהול מערכות חינוך מותנית בקבלת התואר הראשון במשפטים.
- תנאי הקבלה לתואר השני במגמה לניהול מערכות חינוך: ציון ממוצע 80 בסיום שנה ב' בפקולטה למשפטים, ציון ממוצע 80 בקורסי ההשלמה ועמידה בבחינת הכניסה החוגית באנגלית בציון 75. תהליך הקבלה זהה לתהליך הקבלה הרגיל של המגמה לניהול מערכות חינוך.

תואר שני במגמה לניהול מערכות חינוך עם ספח התמחות במנהל במוסדות להשכלה גבוהה (תכנית משותפת עם הפקולטה לניהול)

- התוכנית מיועדת לנושאי משרות מנהליות בדרג ביניים וגבוה, העובדים במוסדות להשכלה גבוהה (תפקידים של מנהלים אדמיניסטרטיביים, מרכזי חוגים, מזכיר אקדמי תפקידי שיווק, לשכת הרקטור וכדומה) וכן למועמדים המעוניינים להתמקצע ולהשתלב בעתיד בתחום הניהול במערכות להשכלה גבוהה. מטרת התוכנית היא להקנות ידע בתחום ההשכלה הגבוהה בארץ ובעולם ולפתח עתודה ניהולית משכילה ומיומנת של עובדים במוסדות להשכלה גבוהה.
- התוכנית מבקשת לפתח תפישה ארגונית רחבה, תוך הבנת ההקשר הייחודי של מערכת ההשכלה הגבוהה ומיומנויות הניהול, אשר יסייעו ללומדים להתמודד עם אתגרים

ניהוליים-ארגוניים בסביבה אקדמית מורכבת. הניהול במוסדות להשכלה גבוהה דורש כישורי ליבה המאפיינים תפקידי ניהול באופן כללי, ולצידם כישורים וידע הייחודיים לסוג פעילות זו. תחום זה מערב תיאום בין־ממשקי מחקר, הוראה ומנהל, זאת לצד עבודה עם גורמים כגון הציבור הרחב, תקשורת, גופים ממשלתיים ופרטיים, אשר להם השפעה ניכרת על פעילות המוסדות. הכשרה ניהולית ומקצועית, כמו זו המוצעת בתכנית, יחד עם הבנת סוגיות מאקרו הנוגעות למדיניות ההשכלה הגבוהה בישראל ובעולם, יתרמו רבות ללומדים. לפיכך, התוכנית בנויה על לימודי תשתית בתחום הניהול, המכשירים את הלומדים לניהול כללי בארגונים, לצד לימודים בנושאים הקשורים בניהול במוסדות להשכלה גבוהה באופן ספציפי. גישת הלימוד אשר מנחה תוכנית ייחודית זו הינה גישה בין־תחומית המשלבת ידע מתחומים שונים, אשר תקנה כלים להבנת מרחב הניהול של ארגונים בכלל, וארגונים להשכלה גבוהה בפרט.

- תכנית הלימודים כוללת 42 שש"ס ותתקיים רק במסלול ב'.
- התכנית מציעה מסלול דו שנתי (אך מאפשרת לרכז את הלימודים בשנה אקדמית אחת), כאשר בסיס התוכנית (26 שש"ס) ילמד במסגרת הקורסים במגמה לניהול מערכות חינוך, בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך, ואילו קורסי ההתמחות (16 שש"ס) יילמדו בתכנית לניהול ארגונים ללא כוונות רווח, בחוג למנהל עסקים. יום שלישי יוקדש לקורסים הניתנים בחוג למנהל עסקים, ויום רביעי לקורסים הניתנים בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך.
- תנאי הקבלה: תואר ראשון בציון סופי של 80 ומעלה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל; ניסיון תעסוקתי של 3 שנים לפחות וניסיון ניהולי לאחר סיום תואר ראשון; בחינת מיון הכוללת מרכיב מילולי וכמותי; בחינה באנגלית; ראיון.
- במקרים חריגים, תשקל קבלתם של מועמדים מצטיינים שאין להם ניסיון ניהולי.
- מוסמכי התכנית זכאים לתעודת מוסמך במגמה לניהול מערכות חינוך עם ספח התמחות במנהל במוסדות להשכלה גבוהה.

◆ ◆ ◆

לימודי דוקטורט

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: **ד"ר דבורה גולדן**

לימודי תואר שלישי (לתואר דוקטור PhD) מיועדים להכשרתו של חוקר או מרצה במסגרות ההשכלה הגבוהה בעלי תואר מ"א (במסלול עם תיזה), ומבוססים על עבודת מחקר עצמאית והשתתפות בשלושה קורסים לפחות. עיקר הלימוד כרוך בכתיבת הצעת המחקר, בביצועו ובכתיבת דו"ח המחקר הסופי – כל זאת בהנחיית מנחה אישי מסגל החוג. משך הלימודים הינו כארבע שנים. במקרים יוצאי־דופן יוכל להתקבל סטודנט למסלול ישיר לדוקטורט הכולל בתוכו את לימודי המ"א (ללא צורך בביצוע תיזה למ"א); מסלול זה מוצע לסטודנטים מצטיינים במיוחד והקבלה אליו נדירה.

תנאי קבלה והליך המועמדות

בקשות להתקבל ללימודים לקראת התואר דוקטור לפילוסופיה בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך תתקבלנה מתלמידים שסיימו את תואר המוסמך בנושאים הקשורים לתחום דעת זה בציון משוקלל של **90** לפחות וציון של **90** לפחות בעבודת התיזה למ"א.

לתלמידים בעלי תואר מוסמך בנושאים שלא בתחום החינוך תקבע ועדת הדוקטורט תכנית השלמה אישית מותאמת לרקעם האקדמי.

בשלב ראשון, על המעוניין בלימודי דוקטורט בחוג ליצור קשר עם חבר סגל החוג המורשה להדריך עבודות דוקטור ולקבל את הסכמתו להנחות אותו (ניתן לקבל את רשימת המנחים ותחומי התמחותם במזכירות החוג או באתר החוג). לא תיתכן הרשמה ללימודי דוקטורט מבלי שיש התקשרות מראש עם מנחה. **בשלב שני**, יש לכתוב קדם־הצעה למחקר הדוקטורט, שתיכתב בהנחיית המנחה המיועד. קדם־ההצעה תתאר בקווים כלליים את שאלות המחקר, הרקע התיאורטי, ההשערות הכלליות, ותיאור שיטת המחקר – כל זאת באורך של עד 4 עמודים (למעט ביבליוגרפיה) ברווח כפול, שוליים של אינצ' אחד (2.5 ס"מ) בכל צד, גופן דוד בגודל 12 כך שהטקסט יהיה ברור וקריא לכול עין. **בשלב שלישי**, על המועמד **להירשם באמצעות אתר האינטרנט http://harshama.haifa.ac.il**. יש למלא בצורה מלאה ומדוייקת את טופס ההרשמה, כולל שמות ופרטים אישיים של שני ממליצים בדרגת מרצה בכיר ומעלה מאוניברסיטה בארץ או בחו"ל, שלפחות אחד מהם מנחה עבודת התיזה, היכולים להעיד על הפוטנציאל של המועמד למחקר אקדמי וללימודי דוקטורט. **ועדת הדוקטורט תפנה ישירות** אל המרצים לקבלת המלצה בטופס מיוחד. יש לקבל מראש את הסכמתם של הממליצים לכתוב מכתב המלצה. את חומר ההרשמה – הכולל את טופס ההרשמה המלא, קדם־ההצעה (מאושר על־ידי המנחה), טופס הסכמה של המנחה להנחיית המועמד, ועותק מעבודת התיזה מלימודי המ"א – יש להגיש לעוזרת המנהלית לראש החוג, גב' מירי טאטי שהנה מרכזת לימודי התואר השלישי בחוג.

החוג מקיים דיון בקבלת מועמדים ללימודי תואר שלישי פעמיים בשנה, בחודשים יוני וינואר. לפיכך, יש להגיש את חומר ההרשמה **עד ל־1 ביוני** (לקראת סמסטר א'), ועד **ל־1 בינואר** (לקראת סמסטר ב').

ועדת הדוקטורט תדון במועמדים ותחליט על קבלה או דחייה. הודעה תישלח למועמד עד לסוף החודש בו התקיים הדיון.

תכנית הלימודים

משך הלימודים לתכנית הדוקטורט הוא ארבע שנים. הלימודים מחולקים לשני שלבים:

שלב מחקר א': על פי תקנון הלימודים האוניברסיטאי לתואר שלישי, התלמיד מתחיל בלימודי שלב א', שזהו שלב כתיבת הצעת המחקר המורחבת והשתתפות בקורסים. משך הלימודים בשלב מחקר א' לא יעלה על שנה מסמסטר הלימודים בו התקבל התלמיד (כולל חופשת הסמסטר/הקיץ) וניתן להאריכו במידת הצורך ואם יש לכך הצדקה מיוחדת. במהלך הלימודים בשלב מחקר א' יידרש להכין את הצעת המחקר המורחבת, לקבל את אישור המנחה/ים להצעה, להגישה והוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו. הצעת המחקר המורחבת נשלחת תחילה לשופט פנימי (מתוך החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך) ולאחר מכן לשני שופטים חיצוניים – מומחים מאוניברסיטת חיפה ומחוצה לה.

שלב מחקר ב': עם אישור הצעת המחקר, על ידי מספר שופטים – מומחים מהאוניברסיטה ומחוצה לה, עובר התלמיד לשלב ב'. משך הלימודים בשלב ב' לא יעלה על שלוש שנים. במהלך תקופת הלימודים בשלב ב', יידרש התלמיד להשלים את כתיבת עבודת הדוקטור. גם שלב זה ניתן להארכה, לפי מידת הצורך ובמידה ויש לכך הצדקה מיוחדת. העבודה הסופית נשפטת על ידי מספר שופטים-מומחים מחוץ לאוניברסיטה ולאחר אישורה זכאי התלמיד לתואר "דוקטור לפילוסופיה".

במסגרת לימודי הדוקטורט על התלמיד ללמוד **<u>שלושה</u>** קורסים לפחות, מתוכם אחד חובה בשלב א' – "מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח", בו מתקיים לימוד ודיון בהצעות המחקר של הדוקטורנטים. הקורס יינתן בסמסטר ב' בשתי קבוצות: האחת ביום שלישי והשנייה ביום רביעי בין השעות 16:00-19:45 ויש להירשם לאחת מהן. החלוקה לקבוצות תיעשה ע"י מרצי הקורס על פי החלטה אקדמית.

308.5600.ב.01 – מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח

308.5600.ב.02 – מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח

"מלאכת הכתיבה האקדמית" – קוד הקורס 316.5002.ב.1

הקורס יעסוק בכתיבה אקדמית על היבטיה השונים, עם דגש מיוחד על תהליך הכנת מאמר באנגלית.

הקורס מיועד לדוקטורנטים בשלב מתקדם של לימודיהם.

הקורס יינתן בסמסטר ב', יום ראשון 14:00-18:00.

כמו כן, על התלמיד להשתתף בסמינר הסגל המתקיים במסגרת החוג המתקיים לפחות פעמיים בשנה.

מנחה עבודת הד"ר יחד עם הוועדה החוגית לתארים מתקדמים, יקבעו לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים והיקפה. התכנית תאושר ע"י ועדת הדוקטורט החוגית. על התלמיד

להשתתף בקורסים, למלא את חובותיו על פי דרישות כל קורס (כולל בחינה או עבודות) ולסיים ברמת הישגים שאינה נופלת מציון 85 בכל קורס. המנחה רשאי לדרוש הרחבת לימודי הדוקטורט מעבר למכסת המינימום הנדרשת בסעיף ב', בהתאם לצורכי עבודת המחקר, באישור ועדת הד"ר של החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך, ובלבד שלא יעלו על 16 שש"ס ולא יותר מ־4 קורסים.

מומלץ כי תכנית הלימודים המאושרת על ידי המנחה והוועדה (כולל לימודי השלמה) תושלם **עד תום השנה הראשונה ללימודים**.

כל תכתובת של התלמיד/ה עם ועדת הדוקטורט בעניינים אקדמיים חייבת להיות בידיעת המנחה ובאישורו בכתב.

דרישות אקדמיות נוספות תהיינה בהתאם לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים ותקנון החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך.

ועדת אתיקה

חובה לקבל אישור ועדת אתיקה להצעת המחקר שלך אם המחקר המוצע הוא מחקר בבני אדם.

על פי החלטת הסנאט, כל הסטודנטים הכותבים עבודת גמר מחקרית (תיזה) או לדוקטורט הכוללת מחקר בבני אדם חייבים לקבל אישור ועדת אתיקה למחקר בבני אדם.

לוח הזמנים להגשות: מיד לאחר אישור הצעת המחקר המורחבת על ידי הועדה החוגית לתארים מתקדמים.

את הפניות יש להגיש בשלב זה על פי הנחיות וועדת אתיקה באתר הפקולטה:
http://edu.haifa.ac.il/index.php/he/research/ethics-committee

הפניות יוגשו לועדת האתיקה בשם ובחתימת הסטודנט והמנחה/ים. כל סטודנט ומנחה הכלולים בפנייה חייבים להציג אישור על סיום קורס אתיקה מקוון למחקר בבני אדם (פרטים באתר).

לשאלות ולסיוע במידת הצורך ניתן לפנות לגב' אורטל האס, מרכזת הועדה בדוא"ל:
ohaas@univ.haifa.ac.il

לידיעתכם, במקרה של מחקרים שמתנהלים בתוך מוסדות חינוכיים של משרד החינוך, יש לפנות למשרד המדען הראשי לבירור צורך באישור מטעמם.

תכניות מיוחדות לתואר ראשון

תכנית חבצלות

ראש התכנית: תת אלוף (במיל) מוטי דימיטשטיין

מפקד ההכשרה: מפקד חבצלות

יועץ אקדמי: פרופ' דני סטטמן

מזכירות החוג: מזכירות החוג להסטוריה של המזרח התיכון

רקע

תכנית **חבצלות** הינה תכנית הדגל של חיל המודיעין, תכנית מצוינות ואחד המסלולים היוקרתיים ביותר הקיימים בצה"ל.

מדי שנה, לאחר תהליך מיון קפדני, מתגייסים לתכנית עד 40 חניכים וחניכות בעלי פוטנציאל אינטלקטואלי, מנהיגותי ובסיס ערכי. החניכים מוכשרים להיות קציני מודיעין המובילים בחייל והעוסקים בסוגיות שבמרכז סדר העדיפות הלאומי והצבאי.

אוניברסיטת חיפה נבחרה להיות המוסד האקדמי המעניק תואר ראשון.

אורכה של ההכשרה בחבצלות כשלוש שנים — משך שירות החובה של החניכים. ההכשרה המקצועית משלבת בין לימודי התואר ללימודי צבא (כולל טירונות, בית ספר לקצינים), מודיעין ומנהיגות. הלימודים האקדמים מקנים כלים אנליטיים ומחקריים ומעמיקים את עולם הידע והתוכן של הקצינים לעתיד. לצד זאת, ההכשרה מקנה לבוגרים כלים תיאורטיים ומעשיים לעבודתם העתידית כקצינים בחיל וכן הכרות רחבה ומעמיקה עם חיל המודיעין על יחידותיו השונות.

במסגרת הלימודים האקדמיים מוכשרים החניכים **במסלול דו־חוגי** המאפשר לחניכים ללמוד תואר מולטי־דיסיפלינרי המשלב בין מספר עולמות של ידע וכלים פרקטיים. כך, מחד, מרחיבים החניכים את בסיס הידע שלהם ומתרגלים מתודולוגיות מחקר שונות, ומאידך רוכשים מיומנויות שתכליתן פיתוח יכולות אנליטיות בתחומי החשיבה, הניתוח והסקת מסקנות. כל זאת, באמצעות לימודים בחוג הרב־תחומי בחטיבות: **היסטוריה של המזרח התיכון**, כולל לימודי ערבית; **מדעי המדינה; סוציולוגיה**. ובמקביל, באמצעות לימודים בחוג נוסף, אשר יבחרו החניכים מתוך היצע מוגדר: **פילוסופיה, כלכלה, מדעי המחשב ומתמטיקה**.

תכנית חבצלות נחשבת כאחת מתכניות המצויינות לתואר ראשון באוניברסיטה. ככזו, חניכי חבצלות יוכלו ללמוד בין השאר בקורסים מתכניות המצויינות האחרות שבאוניברסיטה.

בתום ההכשרה האקדמית מוענק **תואר ראשון דו־חוגי** בהתאם לחוג אותו בחר החניך, וכן דרגות סגן עם כניסתו לקבע. **תואר זה יאפשר לחניך, בבוא הזמן, לימודי המשך לתואר שני בכל אחד מהחוגים הדיסיפלינריים שלמד. זאת, בתנאי שציונו הסופי לא יהיה נמוך מהמינימום הנדרש על-ידי החוג ללימודי תואר שני.**

הלימודים לתואר ראשון מורחב

הלימודים לתואר ראשון יהיו במסגרת דו־חוגית בהיקף של 120 נ"ז על פי האפשרויות המפורטות להלן:

תואר בחוג הרב־תחומי עם חטיבה במזה"ת, חטיבה במדעי המדינה, וחטיבה מוקטנת בסוציולוגיה + פילוסופיה.

תואר בחוג הרב־תחומי עם חטיבה במזה"ת, חטיבה במדעי המדינה, וחטיבה מוקטנת בסוציולוגיה + כלכלה.

תואר בחוג הרב־תחומי עם חטיבה במזה"ת, חטיבה במדעי המדינה, וחטיבה מוקטנת בסוציולוגיה + מדעי המחשב.

תואר בחוג הרב־תחומי עם חטיבה במזה"ת, חטיבה במדעי המדינה, וחטיבה מוקטנת בסוציולוגיה + מתמטיקה.

מעבר לחובות להן נדרשים החניכים במסלול הדו־חוגי, חניכי חבצלות לומדים קורסי בחירה בהיקף של כ־30 נ"ז כמפורט להלן:

סמסטר א' — לימוד קורסי יסוד בשלושה מארבעת חוגי הבחירה של חבצלות.

סמסטר ב' עד ד' — קורסים נבחרים בתחומי הדעת הנדרשים עבור קצין המודיעין (פילוסופיה, גיאופוליטיקה וכו').

סמסטרים ה'-ו' — קורסים מקצועיים מתוך כלל הפקולטות, לבחירת החניך ובאישור מפקד חבצלות, לצד ערבית מדוברת.

בנוסף, חניכי חבצלות לומדים מעבר לתכנית המתוארת לעיל קורסים פנימיים בתחומי הצבא והמודיעין.

תנאי הקבלה

התכנית מיועדת לחיילי צה"ל בלבד עפ"י קביעת אגף המודיעין בצה"ל וזאת בהתאם למעבר מוצלח של מבחני המיון לתכנית.

כמו כן נדרשים החניכים לעמוד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוגים בהם הם מבקשים ללמוד.

מבנה הלימודים

הלימודים לתואר ראשון נמשכים 3 שנים (6 סמסטרים) במהלכן על התלמידים לעמוד בכלל ההתחייבויות הנדרשות ולהגיע להישגים הנדרשים בכל חוג.

כלל הלימודים האקדמיים מתקיימים במסגרת החוגים הקיימים באוניברסיטה עם שאר הסטודנטים הלומדים בחוגים האלה.

תכנית חבצלות

על חניכי חבצלות חלות כלל החובות החלות על שאר הסטודנטים.

להלן פרוט מטרות הלימודים בחתך חוגים:

החוג הרב תחומי (היסטוריה של המזרח תיכון, מדעי המדינה וסוציולוגיה) – לימודים בהיקף 60 נ"ז

המטרה להקנות לתלמידים בחוג זה את הידע והכלים להבנת התהליכים ההיסטוריים אשר עברו על ארצות האסלאם במזרח התיכון לצד הבנת מדיניות חוץ של מדינות. בנוסף העמקה במתודולוגיות המחקר ההיסטורי, ניתוח סוגיות בינלאומיות ויחסים בין המדינות והממשלים השונים בעולם והבנה בסיסית במחקר חברה. תכנית הלימודים מקיפה מבחר נושאים בתחומי ההיסטוריה המדינית, החברתית, הכלכלית של ארצות האזור בעת החדשה, תיאוריות לניתוח מדינות והציבור. במסגרת הלימודים יוכשרו החניכים גם בשפה הערבית ככלי להבנת התרבות.

החוג לכלכלה – לימודים בהיקף 60 נ"ז

מטרת הלימודים בחוג לכלכלה להקנות לתלמידים ידע עיוני וכלים מתאימים לניתוח והבנה של בעיות כלכליות ברמת הפירמה הבודדה וברמת המשק הלאומי על קשריו הבינלאומיים. סיום מוצלח של תכנית הלימודים לתואר ראשון בחוג יכשיר את התלמיד להמשך הלימודים לתואר מתקדם בכלכלה, או במינהל עסקים.

החוג למדעי המחשב – לימודים בהיקף 60 נ"ז

מטרת הלימודים בתכנית הינה להקנות לתלמידים ידע מגוון ומעמיק בנושאי מחשב אשר יכשיר הבוגרים לעסוק ב:

עבודה בתחום המחשבים (תוכנה, מערכות מידע, מערכות מחשבים, תקשורת וחמרה). לימודים מתקדמים במדעי המחשב או בנושאים המשלבים מחשבים עם תחום אחר. עבודה בנושאים בין תחומיים המשלבים מחשבים עם תחומים אחרים.

החוג למתמטיקה – לימודים בהיקף 60 נ"ז

מטרת הלימודים להקנות לתלמידים ידע מעמיק בשטחי המתמטיקה השונים, תוך שימת דגש על פרקי המתמטיקה המודרנית ועל יישומיהם. החוג מכשיר את תלמידיו לקראת לימודים לתארים גבוהים, לתפקידי הוראת מתמטיקה ולעבודת המחקר ופיתוח בתחומי המתמטיקה השימושית, בשילוב של מתמטיקה ותחומי מדע אחרים.

החוג לפילוסופיה – לימודים בהיקף 60 נ"ז

מטרת הלימודים להכיר את השיטות הפילוסופיות וההיסטוריה של הפילוסופיה מאפלטון ועד ימינו: לדון בבעיות מרכזיות במחשבה האנושית בתחומים שונים (פילוסופיה של הנפש, מוסר, מדע, לשון, לוגיקה, מטאפיסיקה, הכרה, אסתטיקה) ולפתח חשיבה ביקורתית ויוצרת בכל תחום מקצועי.

הזכאות לתואר

חניך יהיה זכאי לקבלת תואר רק לאחר שהשלים חובותיו האקדמיות על פי דרישת החוגים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל דרישות האוניברסיטה.

תכניות מיוחדות לתואר שני

המרכז ללימודי גרמניה ואירופה

216

לימודי גרמניה ואירופה המודרנית

תכנית לימודים לתואר שני
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש התכנית: **פרופ׳ עלי זלצברגר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין:	פרופ׳ עלי זלצברגר.
פרופסור חבר:	פרופ׳ פניה עוז־זלצברגר, פרופ׳ שטפן איריש.
מרצה בכיר:	ד״ר חאלד גנאים.
מרצה:	ד״ר איילת בנאי.
מרצה מטעם ה־DAAD:	גב׳ יוליה פפושדו.
עמיתי הוראה:	ד״ר אור זילברשייד, ד״ר רחל סויסה, מר וינפריד שומאכר, גב׳ קתרינה קונרק.

מזכירות התכנית

עוזר מנהלי לראש התכנית: **גב׳ עדי וקסלר**

שעות קבלה: יום א׳-ה׳, בין השעות 15:00-09:00

טלפון: 04-8240124

מיקום: חדר 2009, קומה 20, מגדל אשכול

דואר אלקטרוני : amoshkatel@univ.haifa.ac.il

תכנית לימודים לתואר שני

מסלול א' (עם תזה)
216201-17-02 ,05, ,04 ,03,

מסלול ב' (עם בחינת גמר)
216202-17-02 ,05, ,04 ,03,

המרכז ללימודי גרמניה ואירופה באוניברסיטת חיפה (HCGES) הוא מיזם משותף של אוניברסיטת חיפה ומשרד החוץ הגרמני באמצעות ה־DAAD (Deutscher Akademischer Austausch Dienst). המרכז נוסד בשנת 2007 במטרה לחשוף תלמידים, חוקרים והציבור הרחב למגוון עשיר של נושאים הקשורים לאירופה המודרנית וגרמניה בפרט.

במסגרת זו מקיים המרכז תכנית בינלאומית לתואר שני בלימודי גרמניה ואירופה המודרנית. תכנית המ"א נועדה להכיר לתלמידים נושאים הקשורים בגרמניה ואירופה, ומדגישה נקודות מבט יהודיות וישראליות, כמו גם את הקשר בין המזרח התיכון ואירופה.

מטרת התכנית הבינלאומית לתואר שני בלימודי גרמניה ואירופה המודרנית היא להעמיק את הידע של התלמידים בנושא גרמניה, אירופה והאיחוד האירופי. התכנית בנויה על פי מודל "לימודי איזור-area studies" ומציעה תכנית לימודים בין־תחומית מאתגרת וייחודית המשלבת תחומים רבים של מחקר, ביניהם כלכלה, משפטים, מדעי המדינה, גיאוגרפיה, לימודי הסביבה, סוציולוגיה, היסטוריה, תרבות וספרות. כמו כן נלמדת במסגרתה השפה הגרמנית.

התכנית זמינה בשני מסלולים: מסלול תזה ומסלול ללא תזה. לתלמידים ישנה אפשרות להשלים את התכנית בשנה קלנדרית אחת או בשנתיים.

סיור לימודים

התכנית כוללת סיור לימודי מחקרי לגרמניה ולמדינות אחרות באירופה.סיור הלימודים בנוי סביב נושא נבחר, המשתנה בכל שנה. במהלך סיור הלימודים, תלמידים יבקרו במוסדות האיחוד האירופי, כמו גם באתרים אחרים הרלוונטיים ללימודיהם.

תנאי קבלה

א. תואר ראשון מוכר בציון מינימאלי של 80.

ב. מועמדים מחו"ל חייבים בתואר ראשון מאוניברסיטה מוכרת עם ממוצע ציונים מינימאלי של, 80%, או שווה ערך.

ג. מועמדים מחו"ל שסיימו את לימודיהם במוסד אקדמי שבו שפת ההוראה איננה אנגלית, או ששפת אימם איננה אנגלית, חייבים להשיג ציון מינימאלי של 570 במבחן

ה־TOEFL (במבחן בכתב), 230 (במבחן ממוחשב), או 89 (במבחן TOEFL באינטרנט), על מנת שיוכלו להגיש מועמדות. ציוני מבחנים מקבילים ישקלו באופן פרטני.

רשימת הקורסים

קורסי חובה

	שש"ס
החברה הגרמנית	3
כלכלת גרמניה	2
סוגיות בהסטוריה של גרמניה המודרנית	4
ממשל ופוליטיקה גרמנית	3
עקרונות יסוד של המשפט הגרמני	3
האיחוד האירופי	3
תחנות יסוד בתרבות הגרמנית	3
שיעור מתודולוגי וסמינר מחלקתי	4 שנתי
קורס מתקדם בשפה הגרמנית	4

קורסי בחירה (משתנים מידי שנה)

	שש"ס
יחסי ישראל-גרמניה	2
מדיניות ההגנה והביטחון של האיחוד האירופי	2
מדיניות רווחה השוואתית באיחוד האירופי	2
אמנת זכויות האדם באיחוד האירופי	2
היסטוריה מודרנית של אירופה	2
ספרות גרמנית מודרנית	2
גרמניה וספורט	2
דמוקרטיזציה במרכז ומזרח אירופה בפרספקטיבה השוואתית	2
קולנוע גרמני	2

<u>שקלול הציונים</u>

מסלול א':		**מסלול ב':**	
עבודת גמר מחקרית (תזה)	40%	בחינת גמר	20%
שתי עבודות סמינריוניות	34%	שלוש עבודות סמינריוניות	42%
יתר הקורסים	26%	יתר הקורסים	38%
סה"כ	**100%**	**סה"כ**	**100%**

לימודים לקראת תואר שלישי(Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **פרופסור עלי זלצברגר**

המרכז ללימודי גרמניה ואירופה (HCGES) החל לפעול באוניברסיטת חיפה בשנה האקדמית 2007/8. המרכז נוסד לאחר שהאוניברסיטה זכתה במכרז של ה־DAAD (שירות חילופין אקדמי של ממשלת גרמניה) להקמת מרכז מחקר והוראה בישראל המתמקד בגרמניה המודרנית, מתוך מטרה להעצים את חשיפת הציבור בישראל ובעיקר את הקהילה האקדמית לחברה הגרמנית, ולענינים אחרים הקשורים בגרמניה ואירופה דהיום. המרכז הוא אחד מ 20 מרכזים דומים שהוקמו בעזרת ה DAAD ברחבי העולם (צפון אמריקה - בין השאר בהרווארד, ברקלי, ג'ורג'טאון וברנדייס, אירופה — לא מכבר אושרה הקמת מרכז חדש בקיימברידג, ואסיה — ביג'ינג, טוקיו וסיאול) והוא מקיים שיתוף פעולה עם המרכזים האחרים, הכולל מפגשים שנתיים של חוקרים זוטרים ובכירים, חילופי סטודנטים וסגל וכנסים.

לימודי גרמניה ואירופה ניתנים לשיוך ללימודי אזור (area and reginoal studies) במסגרתם מדינה (גרמניה) ואזור (אירופה) נחקרים ונלמדים מכוונים דיסציפלינרים שונים ומתוך אוריאנטציה רב־תחומית. זוהי הסיבה המרכזית שהמרכז (הפועל למעשה כחוג) ועימו תוכנית הלימודים לא מעוגנים באף פקולטה באוניברסיטה, אלא ברשות. המרכז מקיים שיתוף פעולה הדוק עם הפקולטות למדעי הרוח, מדעי החברה ומשפטים.

גרמניה ממלאת כיום תפקידי מפתח בפוליטיקה הבינלאומית והאירופאית, כמו גם בכלכלה ובתרבות. באופן דומה, האיחוד האירופי הוא יחידה מדינית וכלכלית בעלת השפעה גלובלית עצומה על תחומי חיים שונים, ותיפקודו ומבנהו הייחודי מזמין התבוננות ומחקר מכוונים דיסצפלינרים שונים. שתי הישויות חשובות במיוחד מהפרספקטיבה הישראלית - גם בתחום הבטחון, גם בתחום הפוליטי הפנימי והבינלאומי וגם בתחומי התרבות והכלכלה. מכאן נגזרות מטרות תוכנית הדוקטורט:

1.להאדיר את הידע ואת מסגרות הניתוח של גרמניה המודרנית והאיחוד האירופאי, באופן כללי, ואת נקודות המבט היהודית/ישראלית/מזרח תיכונית, בפרט.

2.לחנך את הדור הבא של האקדמאים בתחום זה בהיבטים דיסציפלינרים שונים ו/או בין-תחומיים

3.להשיא תרומה למגזרים הציבורי והפרטי בישראל על ידי הקנית ידע וכלים לאינטראקציה ושיתופי פעולה עם פוליטיקאים, קובעי מדיניות, שחקני מפתח בשוק ובחברה האזרחית באירופה וגרמניה, וכמובן לשלב את האקדמיה הישראלית בשיח האירופאי והבינלאומי בנוגע לגרמניה ואירופה המודרניים.

4.להעצים שתופי פעולה אקדמיים עם אוניברסיטאות בחו"ל (ובעיקר עם 20 מרכזי האחות של המרכז ללימודי גרמניה ואירופה באוניברסיטת חיפה) ולהפיק תועלת גדולה יותר מהפלטפורמות של ה DAAD למימון לימודים מתקדמים, מחקרים ושיתופי פעולה שונים עם מוסדות אקדמיים ברחבי העולם.

כמרכז בין תחומי ובינלאומי, המרכז ללימודי גרמניה ואירופה יעודד את הדוקטורנטיות והדוקטורנטים להשתלב (כולל הנחיה משותפת) ביחידות אחרות באוניברסיטת חיפה (כל אחד ואחת על פי האורינטציה המחקרית והמתודולוגית שלו/ה) ועם מרכזי האחות שלנו ברחבי העולם. כתיבת דוקטורטים משותפים עם אוניברסיטאות בחו"ל תפתח את הדלתות לאופציות מימון מיוחדות של ה־DAAD למלגות קיום, מענקים לנסיעות מחקר, מענקים להשתתפות בכנסים ועוד.

תלמידי ותלמידות התוכנית יוכלו לכתוב את הדוקטורט באנגלית, גרמנית, באישור הדיקן ללימודים מתקדמים, או עברית. המרכז יעודד את הסטודנטים/ות לכתיבה באנגלית.

תנאי הקבלה

1. ציון ממוצע של 85 לפחות בלימודי המוסמך, ולפחות 86 בעבודת התיזה, ממוסד להשכלה גבוהה מוכר בארץ או בחו"ל.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמי המכירים את המועמד/ת או את עבודתו/תה האקדמית. אחת ההמלצות תהא ממנחה תיזת המוסמך
3. הצהרת כוונות מחקריות קצרה (כ־1000 מילה) הכוללת את נושא המחקר המוצע והמתודולוגיה המחקרית לביצועו
4. אישור בכתב של חבר/ת סגל בכיר (מרצה בכיר ומעלה) המוכן/ה להנחות את המועמד/ת בעבודת הדוקטורט.
5. אישור הוועדה ללימודי דוקטורט.

מבנה תכנית הלימודים

1. קורסים

כל תלמיד/ה יחוייב להשתתף בסדנא מתודולוגית ובסמינר המחלקתי של המרכז ללימודי גרמניה ואירופה, במסגרתו גם תוצג תוכנית המחקר וממצאים ראשוניים, כדי לקבל משוב מהתלמידים האחרים ומסגל המרכז. בנוסף, וועדת הדוקטורט על בסיס הצעה שתוגש על ידי המנחה, יכולה לחייב את הדוקטורנט/ית גם בהשתתפות בקורסים וסמינרים עד ל 14 שש"ס (מעבר לסדנה המתודולוגית והסמינר המחלקתי), שיקבעו באופן פרטני בהתאם לנושא ומתודולוגית המחקר. עמידה בחובות קורסים אלו וסיומם בציון ממוצע של 85 לפחות יהוו תנאי להמשך לימודי הדוקטורט.

2. הצעת מחקר (תלמיד מחקר – שלב א)

במהלך השנה הראשונה בתוכנית הסטודנט/ית יהיה במעמד של תלמיד מחקר/שלב א, בהתאם לכללים של הרשות ללימודים מתקדמים. במהלך שנה זו מצופה מהסטודנט/ית להשלים את הצעת המחקר בה מוצגים ונדונים הנושא, שאלות המחקר והמתודולוגיה לביצועו. שאלות המחקר צריכות להיות מקוריות וחדשניות וההצעה צריכה להראות כיצד העבודה תהווה תרומה של ממש לגוף הידע בנושא המחקר. ההצעה תוצג בסדנא המתודולוגית או בסמינר המחלקתי, ועל בסיס המשובים וההערות של סגל המרכז

וסטודנטים עמיתים, תוגש הגרסא הסופית של הצעת המחקר. הוועדה החוגית, בהתייעצות עם המנחה תמנה לתלמיד/ת המחקר ועדה מלווה, בהתאם לנהלים של הרשות ללימודים מתקדמים. חברי הוועדה המלווה ישפטו את הצעת המחקר כמתבקש מתקנון הלימודים. במידה ויוחלט שלא להקים ועדה מלווה, תישלח הצעת המחקר לשיפוט של שני קוראים חיצוניים, אשר לפחות אחד מהם יהיה מאוניברסיטה אחרת, רצוי בחו"ל.

דוחות השיפוט יוגשו לוועדת הדוקטורט שרשאית לדחות את ההצעה, לאשר אותה או לאשרה בכפוף לשינויים. הוועדה תחליט גם על הרכב וועדה מלווה, שלפחות חבר אחד בה יהיה מאוניברסיטה אחרת, רצוי בחו"ל. עם אישור הצעת המחקר הסטודנט יעבור משלב א לשלב ב.

3.סטודנט מחקר - שלב ב

עם אישור המעבר למעמד סטודנט מחקר בשלב ב, יחל הסטודנט/ית לעבוד על עבודת הדוקטור ויגיש אחת לשנה (בחודש ספטמבר) דוח התקדמות, מאושר וחתום על ידי המנחה וחברי הוועדה המלווה (במידה ומונתה). בדוח הראשון יציין הסטודנט האם הדוקטורט ייוגש כמונוגרף אחד, עד ל-300 עמוד, או כאסופת פרקים, בהתאם לכללים של הרשות ללימודים מתקדמים,. הוועדה המלווה במידה ומונתה, באישור וועדת הדוקטורט מוסמכת להמליץ על אישור הפורמט בפני הדיקן ללימודים מתקדמים. כל שינוי בפורמט יהיה טעון אישור מחדש.

עם השלמת עבודת הדוקטור ואישור הוועדה המלווה (במידה ומונתה) היא תוגש לרשות ללימודים מתקדמים ותעבור הליך שיפוט כמפורט בכללי הרשות.

מסלול ישיר לדוקטורט

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים, שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ראויים ללימודי תואר שלישי.

תנאי הקבלה

1. ציון ממוצע של 95 לפחות בלימודי התואר הראשון, ממוסד להשכלה גבוהה מוכר בארץ או בחו"ל, בתחום הקרוב ללימודי גרמניה ואירופה, או השלמת שנה ראשונה בתוכנית המוסמך בלימודי גרמניה ואירופה בציון ממוצע של 90 בקורסים בהיקף של 16 שש"ס לפחות.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמי המכירים את המועמד/ת או את עבודתו/תה האקדמית.
3. הצהרת כוונות מחקרית קצרה (כ-1000 מילה) הכוללת את נושא המחקר המוצע והמתודולוגיה המחקרית לביצועו.
4. אישור בכתב של חבר/ת סגל בכיר (מרצה בכיר ומעלה) המוכן/ה להנחות את המועמד בעבודת הדוקטורט.
5. אישור הוועדה ללימודי דוקטורט.

מבנה תכנית הלימודים

קורסים

וועדת הדוקטורט, על בסיס הצעה שתוגש על ידי המנחה, תבנה תוכנית קורסים עבור הדוקטורנט/ית, עד ל 28 שש"ס, כולל לפחות שני סמינריונים. התוכנית תקבע באופן פרטני בהתאם לנושא ומתודולוגית המחקר. רוב הקורסים יהיו מתוכנית המוסמך של המרכז ללימודי גרמניה ואירופה, אך חלקם יכול להיות מתוכניות מוסמך אחרות. (התלמיד/ה יחוייב בלימודי החובה של תכנית המוסמך וקורסי הבחירה ייקבעו באופן פרטני)הקורסים ילמדו על פני שנתיים אקדמיות, כאשר בשנה הראשונה ילמדו קורסים בהיקף של לפחות 16 שש"ס, כולל סמינר אחד. עמידה בחובות קורסים אלו וסיומם בציון ממוצע של 90 לפחות , וציון סמינר של 90 לפחות, יהוו תנאי למעבר לשנה ב' במסגרת המסלול.

התלמיד/ה יחוייב להשתתף גם בסדנא מתודולוגית ובסמינר המחלקתי של המרכז ללימודי גרמניה ואירופה (מעבר לתוכנית הלימודים שנקבעה), במסגרתו גם תוצג תוכנית המחקר וממצאים ראשוניים, כדי לקבל משוב מהתלמידים האחרים ומסגל המרכז.

1. הצעת מחקר (תלמיד מחקר - שלב א)

עד לסיום הסמסטר השלישי ללימודים בתוכנית מצופה מהסטודנט/ית להשלים את הצעת המחקר בה מוצגים ונדונים הנושא, שאלות המחקר והמתודולוגיה לביצועו. שאלות המחקר צריכות להיות מקוריות וחדשניות וההצעה צריכה להראות כיצד העבודה תהווה תרומה של ממש לגוף הידע בנושא המחקר. ההצעה תוצג בסדנא המתודולוגית או בסמינר המחלקתי, ועל בסיס המשובים וההערות על ידי סגל המרכז וסטודנטים עמיתים, תוגש הגרסא הסופית של הצעת המחקר, שתועבר לשיפוט בהתאם לאמור לעיל לגבי המסלול הרגיל.

משך הלימודים המקסימלי עד לאישור הצעת המחקר הוא שנתיים

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה במסלול הישיר מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט כמפורט לעיל.

במקרה של אי עמידה בתנאים לעיל, יופסקו הלימודים במסלול והתלמיד/ה יוכל/תוכל להשלים את התואר השני בלימודי גרמניה ואירופה במסלול א' או ב'.

2. סטודנט מחקר - שלב ב

עם אישור המעבר למעמד סטודנט מחקר בשלב ב, יחל הסטודנט לעבוד על עבודת הדוקטור ויגיש אחת לשנה (בחודש ספטמבר) דוח התקדמות, מאושר וחתום על ידי חברי הוועדה המלווה. בדוח הראשון יציין הסטודנט האם הדוקטורט ייוגש כמונוגרף אחד, עד ל- 300 עמוד, או כאסופת מאמרים , הכל בהתאם לכללים של הרשות ללימודים מתקדמים. הוועדה המלווה, באישור וועדת הדוקטורט מוסמכת לאשר את הפורמט וכל שינוי בו יהיה טעון אישור מחדש.

עם השלמת העבודה אישור המנחה, היא תוגש לרשות ללימודים מתקדמים ותעבור הליך שיפוט כמפורט בכללי הרשות.

משך הלימודים לכתיבת עבודת הדוקטורט מאישור המעבר לשלב ב הוא שלוש שנים.

מסלול לימודי מחקר מקדים

מסלול זה מיועד לסטודנטיות/ים שסיימו תואר שני שלא במסלול המחקרי, או שסיימו תואר שני מחקרי בתחום אחר ודרישות קורסי השלמה עולות על 16 שש"ס.

תנאי הקבלה

1. ציון ממוצע של 86 לפחות בלימודי התואר השני, ממוסד להשכלה גבוהה מוכר בארץ או בחו"ל.
2. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמי המכירים את המועד/ת או את עבודתו/תה האקדמית.
3. הצהרת כוונות מחקריות קצרה (כ־500 מילה) הכוללת את נושא המחקר המוצע והמתודולוגיה המחקרית לביצועו.
4. אישור בכתב של חבר/ת סגל מדרגת מרצה ומעלה המוכן/ה להנחות את המועמד בעבודת התיזה.
5. אישור הוועדה ללימודי דוקטורט.

מבנה תכנית הלימודים

שלב מחקר מקדים

משך הלימודים במסלול לימודי מחקר מקדים הינו שנה אחת בלבד.

במהלך שנה זו, יידרש התלמיד להגיש עבודת גמר מחקרית (תיזה) (בהיקף של פרק דוקטורט שיכול להוות בסיס לחלק מעבודת הדוקטורט העתידית) ולעמוד בדרישות נוספות, במידה ויושתו עליו, עבודת הגמר המחקרית (תיזה) תשלח לשיפוט חיצוני של שני קוראים.

סיום הלימודים במסלול אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי. הוועדה תמליץ באם לאשר את קבלת המועמד למסלול הרגיל על סמך דוחות השיפוט שיונחו לפניה ועל סמך מסמכי המועמדות ללימודי תואר שלישי אשר יוגשו על ידי המועמד (כמפורט בתנאי הקבלה למסלול הרגיל שלעיל).

לימודי תעודה

130

לימודי מידענות וספרנות

לימודי תעודה

ראש התכנית: **ד"ר רחל בן־כנען**

חברי הסגל האקדמי

ראש תכנית: ד"ר רחל בן־כנען.

עמיתי הוראה: ד"ר רות אורן, ד"ר ג'ניפר אשכנזי, ד"ר אבישג גורדון, ד"ר יהושע גלעד, ד"ר שחף הגפני, ד"ר רות הנדזל.

מזכירות התכנית

מרכזת התכנית: **גב' יהב רוזן**

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-12.00

מגדל אשכול, קומה 20, חדר 2012

טלפון: 8249033

פקס: 8249836

אתר הלימודים: www.lib-stu.haifa.ac.il או דרך אתר אוניברסיטת חיפה

דוא"ל: yrosen@univ.haifa.ac.il

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים להכשיר מידענים וספרנים שיתפסו עמדות מפתח בתחומי המידע השונים על צדדיהם הטכניים והמדעיים במגוון סביבות, החל מסביבות מסורתיות, כגון: ספריות אקדמיות, ספריות מחקר, ספריות מיוחדות, מרכזי מידע, ספריות ציבוריות וספריות מתנ"סים ובתי ספר, וכלה בסביבות חדשות, דוגמת המגזר הציבורי, הפרטי והעסקי, תעשיית ההיי־טק, בתי חולים ועוד.

הכשרת המידענים והספרנים שומרת על איזון בין החינוך הטכני לחינוך ההומניסטי, כדי להקנות להם תפיסה רחבה של תפקידם. אי לכך במהלך הלימודים יושם דגש מיוחד על הקניית העקרונות העיוניים של המקצוע תוך הבלטת תפקידי הספרייה כגורם חברתי, וכן על פיתוח הכושר לניתוח מערכות מידע לסוגיהן.

הלימודים שמים להם למטרה ללמד על מהות המידע ותפקידיו בחברה, להקנות יכולת שימוש בטכנולוגיות מידע ותקשורת, יכולת לניתוח מבני מידע, יכולת פיתוח מערכות לדליית מידע והפצתו ויכולת פיתוח אסטרטגיות חיפוש ומערכות ניהול מידע.

בסיום הלימודים מוענקת תעודת מידען וספרן מוסמך.

תנאי קבלה

1. תואר ב"א בציון 80 ומעלה לפחות באחד החוגים.
2. ראיון אישי שבו יתחשבו, בנוסף על הדרישות שנמנו לעיל, גם בנסיון מעשי במידענות ו/או בספרנות ובהתרשמות מהתאמת המועמד לעסוק במקצוע.
3. ידע וניסיון בסיסי בשימוש במחשב.

תכנית הלימודים

הלימודים נמשכים שנתיים. ניתן להאריך את תקופת הלימודים לשלוש שנים.

על התלמיד לצבור במשך לימודיו 52 נקודות. הלימודים כוללים שיעורי חובה, שיעורי בחירה, סמינריונים, התמחות (פרקטיקום) וסמינר מחלקתי (מזכה בשתי נ"ז בכל שנה). ניתנת אפשרות לבחור קורסים בהיקף של עד 4 נ"ז מבין כלל הקורסים המוצעים ע"י החוגים השונים באוניברסיטה.

על תלמידי שנה א' מוטלת החובה להשתתף בסיור חד־פעמי להכרת הספרייה וכן במפגש חד־פעמי לפני תחילת שנת הלימודים להכרת קטלוגי הספריה ומאגרי המידע שלה.

תנאי מעבר

המעבר משנה לשנה מותנה בסיום ובהגשה של כל חובות שנה א' בממוצע ציונים שנתי של 80 לפחות. במקרים מסוימים ובאישור ראש התכנית תלמיד שממוצע ציוניו יהיה 75 יחויב בקורס בחירה נוסף.

החוג שומר לעצמו את הזכות להפסיק לימודיו של תלמיד עקב שיקולים של אי־התאמה, ובלא קשר לרמת הישגיו בלימודים.

חובת השתתפות נדרשת בכל השיעורים.

עבודות

יש למסור את העבודות במזכירות החוג.

הגשת עבודות – עבודה בקורס בחירה תוגש עד חודשיים מסוף הסמסטר שבו נלמד הקורס.

עבודה סמינריונית תוגש לכל המאוחר בסוף הסמסטר העוקב.

במקרים מיוחדים ניתן לבקש דחייה מראש־התכנית. מסירת עבודה באיחור גוררת תשלום (ראה תקנון שכר לימוד), גם אם הדחייה אושרה על־ידי החוג.

אי הגשה של עבודות בזמן, ללא אישור, תחייב חזרה על הקורס.

ערעור על ציון – יש למלא טופס במזכירות ולהגישו לא יאוחר מ־10 ימים מתאריך פרסום הציון.

לימודי מידענות וספרנות בשיתוף עם לימודים אחרים

1. תואר ראשון – במסגרת לימודי מידענות וספרנות ניתן ללמוד מיקבץ לב"א, כחלק מהחובות של סטודנטים לב"א בחוג ללימודים רב־תחומיים, או בחוגים אחרים.

   לימודים במיקבץ הנ"ל הינם בהיקף של 20 או 40 נקודות זכות (מיקבץ מצומצם או מורחב).

2. תואר שני – תלמידים לתואר שני יוכלו ללמוד לימודים צמודים במסגרת לימודי מידענות וספרנות, באישור החוג שלהם.

הערה: החוג רשאי לדרוש מסטודנטים, שהתקבלו מחדש ללימודים לאחר הפסקה של שנתיים ומעלה,ללמוד לפי מתכונת הלימודים הנוכחית.

סטודנטים אלה יצטרכו לחזור על מקצועות או להשלים מקצועות חסרים, גם אם יתבטא הדבר בצבירת יותר נקודות.

יחידות אחרות

היחידה ללימודי אנגלית כשפה זרה

English as a Foreign Language Department

ד"ר חיה גרוס, ראש היחידה ללימודי אנגלית כשפה זרה
מייל: hgross@univ.haifa.ac.il
גב' ויקי סירוטה, אחראית היחידה ללימודי אנגלית כשפה זרה
טלפון: 04-8240433 (פנימי 2433) מייל: vsirota@univ.haifa.ac.il
גב' מסדה פרחי קדוש, מרכזת היחידה ללימודי אנגלית כשפה זרה
טלפון: 04-8240513 (פנימי 2513) מייל: mkadosh@univ.haifa.ac.il

חובה על כל סטודנט/ית להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מהחובות לתואר ראשון. עמידה בחובה זו היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3. על מנת לסווג את רמת הידיעות המועמד/ת בשפה האנגלית, או להעניק פטור מהם, על הסטודנט/ית להיבחן בבחינת מיון באנגלית (פסיכומטרי/אמי"ר/אמיר"ם), כחלק מתנאי הקבלה לאוניברסיטה.

מועמדים לא יוכלו להתקבל ללימודים באוניברסיטה ללא רמת אנגלית אקדמית.

דרישות קבלה אנגלית לתואר ראשון – אוניברסיטת חיפה:

- ציון 85 בחלק האנגלית של המבחן הפסיכומטרי, או ציון 85 במבחן אמיר"ם (185 בחינת אמי"ר).
- סטודנט אשר ציון האנגלית שלו הוא בין 84-50, יוכל להתקבל ללימודים, במעמד סטודנט על תנאי. התנאי הוא עמידה ברמת ידע "בסיסי" בתום שנה א' ללימודיו.

קורסי אנגלית

לשם השגת הידע הדרוש, מציעה אוניברסיטת חיפה מערכת ללימוד אנגלית לתואר (למטרות אקדמיות) הכוללת קורסים ברמות: טרום בסיסי א', טרום בסיסי ב', בסיסי, מתקדמים א', מתקדמים ב'.

מערכת זאת מאפשרת לכל סטודנט להתחיל ללמוד אנגלית ברמת הידע הנוכחי שלו, ולהתקדם בהדרגה לרמה הנדרשת לתואר.

הלימודים מתקיימים במהלך כל שנת הלימודים (סמסטר א', סמסטר ב' וסמסטר קיץ).

* במהלך הקיץ מתקיימים קורסי אנגלית אינטנסיביים הכרוכים בתשלום נוסף (עלות קורסים אלו שונה מעלות הקורסים הסמסטריאליים המתקיימים במהלך שנת הלימודים). בסמסטר קיץ לא נפתחות כל רמות הלימוד. יש לבדוק במהלך סמסטר ב' אלו רמות אמורות להיפתח בסמסטר קיץ.

<u>חשוב לציין: תקנוני היחידה משתנים מפעם לפעם אך שינויים אלה אינם חלים על תלמידים באופן רטרואקטיבי. על כל תלמיד/ה חל תקנון הלימודים של שנת הלימודים בה החל את לימודיו.</u>

פטור מלימודי אנגלית

סטודנטים העונים על הקריטריונים שלהלן פטורים מחובת לימוד אנגלית כשפה זרה לתואר ראשון:

א. פטור יינתן לסטודנט שקיבל ציון 134 ומעלה בחלק אנגלית במבחן הפסיכומטרי/ אמיר"ם, או 234 ומעלה במבחן אמי"ר.

ב. בעלי תואר ראשון אשר הגיעו לפטור באנגלית במוסד אחר להשכלה גבוהה

ג. סטודנטים שסיימו בהצלחה קורס ברמת אנגלית בציון 60 לפחות, לרבות קורס המעניק "פטור", במסגרת שנת לימודים מלאה (30 נ"ז לפחות לשנת לימודים) באחת האוניברסיטאות או המכללות האקדמיות הציבוריות. סטודנטים אלה חייבים להמציא למזכירות היחידה רשומת לימודים שנתית ואישור מטעם היחידה לאנגלית שפה זרה, מהמוסד שבו למדו, ובו יצוינו רמת הקורס, מועד הקורס והציון הסופי.

הכרה בלימודי אנגלית מאוניברסיטאות אחרות

1. סטודנטים שסיימו בהצלחה קורס ברמת מתקדמים ב' אנגלית בציון 60 לפחות, במסגרת שנת לימודים מלאה (30 נ"ז לפחות לשנת לימודים) באחת האוניברסיטאות או המכללות האקדמיות הציבוריות סטודנטים אלה חייבים להמציא למזכירות היחידה רשומת לימודים שנתית ואישור מטעם היחידה לאנגלית שפה זרה, מהמוסד שבו למדו, ובו יצוינו רמת הקורס, מועד הקורס והציון הסופי.

2. קורס מקוון – רמ"א:

בהתאם להודעת המועצה להשכלה גבוהה, כל סטודנט רשאי לבחור ללמוד את קורסי האנגלית עד לרמת "מתקדמים א' "(כולל) באופן מקוון. הקורסים, ללא עלות, מבוססים על למידה עצמאית ואינם נתמכים פדגוגית. ניתן להירשם דרך אתר האוניברסיטה הפתוחה.

סטודנט שיבחר ללמוד קורס מקוון במקום קורס פרונטלי באוניברסיטה, יידרש לעבור מבחן רמ"א (מבחן חיצוני של המרכז הארצי לבחינות והערכה). בהתאם לרמתו על מנת לעבור לרמה הבאה ולהציג אישור לאוניברסיטה על התקדמותו ברמות האנגלית.

לא ניתן ללמוד את רמה האנגלית "מתקדמים ב'" באופן מקוון.

הערות:

מועמדים אשר קיבלו "פטור" ע"ס בחינה או קורס בודד בלבד באוניברסיטה או במוסד אחר להשכלה גבוהה, אינם פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה באוניברסיטת חיפה.

דרישות קורסי אנגלית

סטודנט חייב לעמוד בדרישות הקורס, כפי שיפורסם ב"סילבוס הקורס" באתר הקורס במערכת המודל.

1. בכל קורסי האנגלית קיימת חובת נוכחות מלאה. סטודנטים שלא יהיו נוכחים בלפחות 80% מהקורס לא יורשו לגשת לבחינה הסופית.
2. חובה להגיש את כל חובות/דרישות הקורס, כפי שמפורטות בסילבוס הקורס באתר הקורס במודל. חובת הקורס כוללת: הגשת שיעורי בית, בחנים, בחינות אמצע וכל דרישה אחרת. סטודנטים שלא יעמדו בדרישות אלו (כולל בדרישת הנוכחות), לא יורשו לגשת לבחינה הסופית בקורס.

חזרה על קורסי אנגלית

עפ"י החלטת אוניברסיטת חיפה, יתאפשר לסטודנטים לחזור על קורס אנגלית בו נכשלו עפ"י הפירוט הבא:

1. קורס "טרום בסיסי א'" – סטודנטים שנכשלו בקורס יוכלו לחזור וללמוד את הקורס (בתשלום מלא) שלוש פעמים בלבד.
2. קורס "טרום בסיסי ב'" – סטודנטים שנכשלו בקורס יוכלו לחזור וללמוד את הקורס (בתשלום מלא) שלוש פעמים בלבד.
3. קורס "בסיסי" – סטודנטים שנכשלו בקורס יוכלו לחזור וללמוד את הקורס (בתשלום מלא) שלוש פעמים בלבד.
4. קורס "מתקדמים א'" – סטודנטים שנכשלו בקורס יוכלו לחזור וללמוד את הקורס (בתשלום מלא) שלוש פעמים בלבד.
5. קורס "מתקדמים ב'" – קורס מתקדמים ב' הינו קורס הניתן ללא תשלום לסטודנטים בתואר ראשון. יחד עם זאת, תלמיד יירשם לקורס מתקדמים ב' ולא ישלימו (כלומר ירשם בגיליון ציוני "לא השלים") יחויב בתשלום עבור כל רישום נוסף לקורס זה.
6. קורס "מתקדמים ב'" נלמד בסמסטר א' וסמסטר ב' של שנת לימודים אקדמית ללא תשלום.

סטודנט שלמד את הקורס פעמיים ולא סיים בהצלחה, או לא השלים את הקורס, החל מהפעם השלישית יחויב בשכ"ל מלא עבור קורס מתקדמים ב'.

חוק ההתיישנות חל על קורסי אנגלית שבהם הסטודנט הפסיק/הופסקו לימודיו למשך שבע שנים ויותר ועל הסטודנט לחזור על הקורס.

תשלום עבור קורסי אנגלית

התשלום עבור קורסי אנגלית בסמסטר א' וב' במהלך שנת לימודים אקדמית נקבע ע"י הנהלת אוניברסיטת חיפה.

רמות אנגלית: "טרום בסיסי א'", "טרום בסיסי ב'", "בסיסי", ו"מתקדמים א'", חייבים בתשלום מלא, בכל פעם בהם ילמדו.

רמת אנגלית "מתקדמים ב'", רמת הפטור, אינה כרוכה בתשלום במהלך סמסטר א' וסמסטר ב' של שנת לימודים אקדמית, למעט מקרים המתוארים בסעיף **חזרה על קורסי אנגלית**.

סטודנטים שירשמו לרמת "מתקדמים ב'" בסמסטר א', או סמסטר ב' בשנת לימודים אקדמית, ולא יבטלו את הרשמתם לקורס עד תום תקופת השינויים, כפי שמופיע בשנתון האוניברסיטה, ובתום קורס ברמת "מתקדמים ב'" יופי בגיליון הציונים שלהם "לא השלים", יחויבו בתשלום מלא עבור קורס "מתקדמים ב'" בפעם הבאה בה ירשמו לקרוס.

בתקופת הקיץ ייגבה תשלום מיוחד עבור לימוד קורסי אנגלית בכל הרמות (כולל מתקדמים ב'). הקורסים נלמדים במכונת אינטנסיבית במשך 3 שבועות.

היחידה ללימודי המשך –
הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות

מנהלת היחידה: **גב' מרים בן־עוז**

היחידה ללימודי המשך עוסקת בפיתוח מערך תכניות לימודים מגוונות ומאתגרות, המיועדות להרחבת ידע ותחומי טיפול, והקניית מיומנויות מקצועיות בנושאים אשר בתחומי עיסוקה של הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות.

להלן **רשימה חלקית** של התכניות המוצעות בשנת הלימודים תשע"ח:

- **תכנית תלת־שנתית:**

לימודי פסיכותרפיה באוריינטציה פסיכואנליטית — תכנית זו הינה תכנית ייחודית המבוססת על לימוד ויישום בעבודה קלינית של גישות דינמיות, בשילוב שיטות נוספות לטיפול בפרט ובמשפחה.

- **תכניות דו־שנתיות:**

הכשרה בהנחיית קבוצות — תכנית זו נועדה להכשיר אנשי מקצוע מתחומי רווחה ובריאות להנחיית קבוצות, וכן ללמד הנחייה קבוצתית במספר גישות תיאורטיות ויישומיות, תוך שימת דגש על גישות פסיכודינמיות, גישות אקזיסטנציאליות ועוד.

טיפול מיני — תכנית זו נועדה לתת לאנשי מקצוע העוסקים בטיפול וברפואה כלים מעשיים לטיפול מיני. בתכנית דגש על תיאוריות מסורתיות בצד שיטות טיפול חדשניות מבוססות ידע ומחקר.

לימודי פסיכותרפיה אינטגרטיבית לאנשים זקנים, עם דגש על לוגותרפיה — תכנית המיועדת לאנשי מקצוע בעלי תואר שני בתחום טיפולי המעוניינים בהקניית בסיס תיאורטי וקליני של גישות טיפול נבחרות להתערבות נפשית המסייעת כבסיס לזקנה פעילה ומוצלחת.

- **תכנית תלת סמסטריאלית:**

תכנית להכשרת מנהלי מערכות לטיפול בזקנים — תכנית זו מיועדת למנהלים בפועל וכן לבעלי תואר אקדמי, המעוניינים להכשיר עצמם לתפקידי ניהול בתחום.

- **תכניות שנתיות:**

לווי ותמיכה לאחר לידה (פוסט פארטום דולה) — נשים המעוניינות להתמחות בתמיכה וליווי משפחות לאחר לידה ובתקופת ראשית החיים.

- **תכניות סמסטריאליות:**

GCP וניהול ניסויים קליניים — תכנית המיועדת לרופאים, חוקרים, עובדי סיעוד, רוקחים, מתאמי מחקר, עובדי חברות תרופות וביוטכנולוגיה.

- **ימי עיון וסדנאות** בתחומי בריאות, בריאות הנפש ואוכלוסיות במצוקה.

לפרטים נוספים ולהרשמה יש לפנות ליחידה ללימודי המשך בפקולטה למדעי הרווחה והבריאות מגדל אשכול, קומה 7, חדר 701, טל' 04-8240801, 04-8240457,

דואר אלקטרוני: draize@univ.haifa.ac.il

המחלקה ללימודי המשך
והתפתחות מקצועית - הפקולטה לחינוך

ד"ר ורדה טלמון, ראש המחלקה

ייעודה של המחלקה ללימודי המשך והתפתחות מקצועית בחינוך הוא להוות למורים ובעלי תפקידים במערכת החינוך מרכז להמשך למידה והתפתחות מקצועית, תוך דיאלוג מתמשך בין האקדמיה לבין צרכי השדה. לשם כך, המחלקה מציעה מגוון תכניות, קורסים והשתלמויות לעוסקים בחינוך ובמקצועות המסייעים לתהליך החינוכי. המחלקה היא חלק אינטגרלי מהפקולטה לחינוך ופועלת בשיתוף פעולה עם החוגים השונים.

תכניות המחלקה:

- **התמחות בהוראה**
  - סדנת סטאז' – התמחות בהוראה
  - קורס לווי למורים חדשים לאחר שנת ההתמחות – שנה א'
  - קורס מורים חונכים
- **תכניות להתפתחות מקצועית למורים ואנשי חינוך לאופק חדש ועוז למורה**
- **תכנית להכשרת מטפלים בביבליותרפיה (שנה ג')**
- **סדרות מדעיות לתלמידי בתי ספר**
- **המרכז הארצי למורים למתמטיקה בחינוך העל יסודי**
- **המרכז הארצי למורים למתמטיקה בחינוך היסודי**
- **הרחבת הסמכת מורים למתמטיקה ל-5 יח"ל**

הנכם מוזמנים להתעדכן בהיצע המתחדש של התכניות באתר המחלקה.
פרטים והרשמה במזכירות המחלקה, בבניין הפקולטה לחינוך חדר 549
ובטלפונים 04-8240208, 04-8240868, 04-8249368.
אתר המחלקה ללימודי המשך בפקולטה לחינוך:
http://edu.haifa.ac.il/continue-ed

תכניות לימוד מיוחדות

היחידה ללימודי המשך וללימודי חוץ

ראש היחידה: **מר הנרי בן־שימול**

היחידה ללימודי המשך וללימודי חוץ הציבה לעצמה מטרה להרחיב את ציבור הלומדים והרוכשים השכלה כללית ומקצועית בקרב כלל האוכלוסייה. מתוך אמונה שלמידה מרחיבה את האופקים, משפרת את מיומנויות הפרט ומביאה להעלאת רמת החיים ואיכותם — מציעה היחידה מגוון רחב של לימודי תעודה, אשר מתמחים בתחומים שונים:

שם המגמה	שם התכנית	מס' שעות
פיתוח ארגוני:	* ייעוץ ארגוני לבעלי תואר שני	500
	* ייעוץ ארגוני יישומי	250
	* הנחיית קבוצות	120
	* הנחיית קבוצות בגישה הפסיכואנליטית	112
	* Coaching - אימון אישי וקבוצתי	200
	* גישור - התכנית להכשרת מגשרים	60
ניהול ופיתוח מנהלים:	* פיתוח מנהלים	80
	* ניהול ופיתוח משאבי אנוש	140
	* ניהול עסקי	120
	* ניהול, שיווק פרסום ומכירות פנסיוניים	160
	* הפקת אירועים	140
	* ניהול בכיר ברשויות המקומיות	120
	* ניהול לוגיסטיקה	150
	* דירקטורים	60

שם המגמה	שם התכנית	מס' שעות
ניהול ופיתוח מנהלים:	* ניהול מערכות בריאות בכיר (לרופאים ולאקדמאים)	180
	* מבקרים פנימיים	710
	* תכנית הכנה למבחני CIA — מבקר פנימי מוסמך	124
לימודי מינהל:	* ניהול לשכה + התמחות במשאבי אנוש	160
	* מינהל שירותי בריאות	400
	* מינהל בשלטון המקומי	400
לימודי תקשורת ועיתונאות:	* עיתונאות	140
	* יחסי ציבור, דוברות והסברה	120
	* עריכה לשונית	210
	* כתיבה יצירתית	100

שם המגמה	שם התכנית	שעות
CAOCHING:	* אימון אישי וקבוצתי	200
	* אימון ארגוני מתקדם	75
	* אימון אישי בגישת ה־NLP	75
	* אימון – קבוצת סופר וויז'ן	30

שם המגמה	שם התכנית	שעות
לימודי אנגלית:	* אנגלית מתחילים	80
	* אנגלית מתקדמים	80
	* אנגלית עסקית ומסחרית	80

ניקוד אקדמי

חלק מהתכניות מוכרות לצבירת ניקוד אקדמי לתואר ראשון בחוגים שונים באוניברסיטת חיפה, בכפוף לתנאי הקבלה לאוניברסיטה ולחוג הרלוונטי.

משרדי היחידה

משרדי היחידה ללימודי המשך וללימודי חוץ נמצאים בבניין ראשי, קומה 500.

טלפונים: 8240440, 04-8240398, 04-8240557

קבלת מידע, הרשמה וייעוץ אישי בימים א'-ה', בין השעות 08:00-18:00.

המכינה האוניברסיטאית

ד"ר פנינה (פיצי) רון, ראש המכינה האוניברסיטאית
גב' חגית הלמר־הרמן, ראש מינהל המכינה האוניברסיטאית

מטרות המכינה

מטרת העל של המכינה האוניברסיטאית היא להכין את המועמד, אשר אינו עומד בתנאי הקבלה הנדרשים לאוניברסיטה, לקראת לימודים אקדמיים. זאת, על ידי חיזוק הידע במקצועות הבסיסיים (אנגלית, הבעה בעברית, מתמטיקה, כתיבה מדעית) וכן במקצועות מדעי הרוח והחברה. המכינה מקנה לתלמידיה דרכי חשיבה ולימוד באוניברסיטה.

מטרות המכינה הנוספות מיועדות להכשיר תלמידים לתנאי הקבלה לחוגים ייעודיים העוסקים במדעים, במחשבים ומערכות מידע, במשפטים ועוד.

במכינה האוניברסיטאית מערך ייעוץ בבחירת חוג הלימוד, בהתאם לנטיות התלמיד וכישרונותיו, הקיים במטרה לאפשר לתלמיד לשפר את סיכוייו להתקבל ללימודים גבוהים בחוגים נבחרים.

אוכלוסיית היעד: בוגרי י"ב כיתות, בגרות מלאה/חלקית (7 יח"ל בבגרות בציון "עובר" לפחות), או המעוניינים לשפר את ציוניהם לקראת הכניסה לחוגים באוניברסיטה.

מהלך הלימודים בכל המכינות

הלימודים במקצועות־היסוד: לימודי אנגלית, עברית ומתמטיקה נלמדים על־פי רמת ידיעותיהם של התלמידים. הנוכחות בשיעורים, בתרגילים ובשאר הפעילויות היא חובה. על־פי תקנון האוניברסיטה רשאי המורה לסרב לאשר השתתפות בבחינות לתלמיד שלא נכח בשיעורים במידה מספקת. עמידה בבחינות ועבודות הן חלק בלתי נפרד ממהלך הלימודים, ועל כן הן חובה על כל תלמיד. תלמיד אשר לא ימלא את כל חובות המכינה לא יורשה לגשת לבחינות הסיום. עמידה בכל חובות המכינה והצלחה בבחינות הסיום הן תנאי לקבלת תעודת סיום מכינה ולהגשת מועמדות ללימודים סדירים באוניברסיטה כפי שמופיע בתקנון המכינה באתר המכינה באינטרנט.

כל המועמדים יידרשו לעמוד בדרישות הקבלה האוניברסיטאיות ובנוסף, לדרישות הקבלה הייחודיות לכל אחד מחוגי הלימוד.

סוגי המכינות

הכנה למכינה

מטרת ההכנה למכינה היא להכין את המועמד לקבלה ללימודים במכינת יום/ערב, תוך חיזוק הידע במקצועות הבסיסיים: אנגלית, עברית ומתמטיקה.

במסגרת הלימודים יינתנו סדנאות ותמיכה מקצועית ולימודית ע"מ להכין את התלמידים לקראת לימודי המכינה. במסגרת התוכנית ישולב קורס הכנה למימ"ד, במסגרתו ילמדו התלמידים לקראת בחינת הכניסה למכינה האוניברסיטאית.

הלימודים בהכנה למכינה ממומנים לזכאים על־ידי הקרן לקליטת חיילים משוחררים ומשרד החינוך, על בסיס סוציו־אקונומי בלבד.
תלמידים שסיימו בהצלחה את תוכנית הכנה למכינה יוכלו להשתלב במסגרת מכינת יום.

1. מכינת הכרה הדדית

החל משנה"ל תשע"ח תיפתח במכינה האוניברסיטאית מכינה המוכרת לקבלה לתואר בכל האוניברסיטאות. הקבלה לתכנית מותנית בציון פסיכומטרי בלבד (500 ומעלה).
* פתיחת המכינה מותנית במספר הנרשמים.
יש לוודא מול המוסד האקדמי אליו אתם מבקשים להתקבל את תנאי הקבלה לחוג המבוקש.

2. מכינת יום – אוקטובר

משך הלימודים: הלימודים במכינת יום מתקיימים במשך 9 חודשים (אוקטובר-יולי).
ימי הלימוד: א'-ה', בין השעות 8.30-16.00.*
* פתיחת המכינה מותנית במספר מינימום של נרשמים

3. מכינת יום – ינואר

משך הלימודים: הלימודים מתקיימים מסוף דצמבר 2016 עד ספטמבר 2017.
ימי הלימוד:

4. מכינת ערב

מכינה זו הוקמה במטרה לתת מענה למועמדים אשר עובדים ביום ובכל זאת רוצים ללמוד באוניברסיטה. הלימודים במכינת הערב מקנים תעודה המחליפה את תעודת הבגרות באוניברסיטת חיפה, ומאפשרת הרשמה לכל החוגים.
משך הלימודים: הלימודים במכינת ערב מתקיימים במשך 9 חודשים (אוקטובר-יולי).
ימי הלימוד: ארבעה עד חמישה ימי לימוד באמצע השבוע בשעות אחה"צ.
* פתיחת המכינה מותנית במספר מינימום של נרשמים

5. כיתה ייעודית למתמודדים עם לקויות למידה – במסגרת מכינת יום

מכינה זו הוקמה לבעלי אבחון על לקויות למידה, בוגרי י"ב כיתות, בגרות מלאה/חלקית, או המעוניינים לשפר את ציוניהם לקראת הכניסה לחוגים באוניברסיטה.
מכינה זו מלווה ע"י יועצת, מומחית בלקויות למידה, במפגשים פרטניים וקבוצתיים.
ניתנות סדנאות לניהול זמן, להתמודדות עם חרדת־בחינות, לקביעת סדרי עדיפויות ולהקניית אסטרטגיות למידה ודרכים להתמודדות עם הקשיים.
ימי הלימוד: א'-ה', בין השעות 8.30-16.00.*
הלימודים מתקיימים במשך 9 חודשים (אוקטובר-יולי).
* פתיחת המכינה מותנית במספר מינימום של נרשמים

6. מכינת עולים

מכינה זו מיועדת לעולים, בעלי תעודת בגרות מחו"ל, בוגרי אולפן ג' לפחות (מועמדים עולים אשר אין בידם תעודת בגרות מלאה מחו"ל, יוכלו לגשת לוועדת קבלה אוניברסיטאית שתבחן את זכאותם ללמוד במכינת עולים).

מטרת המכינה: הכנה ושילוב של העולים בלימודים אקדמיים, על מנת שמחסומי השפה והתרבות לא ימנעו מהם להשתלב בלימודים גבוהים ולמצות את כישוריהם. קצב ואופן הלימוד במכינה זו מותאם לרמתם הלימודית, תוך הרחבה של לימודי עברית. זאת, במטרה לסייע בהמשך הדרך האקדמית. מכינה זו מלווה בייעוץ והכוון מקצועי.

מימון הלימודים: ניתן לזכאים ע"י מינהל הסטודנטים ומשרד הקליטה.

משך הלימודים: הלימודים במכינת עולים מתקיימים במשך 9 חודשים (אוקטובר-יולי).

ימי הלימוד: א'-ה', בין השעות 8:30-16:00.*

* פתיחת המכינה מותנית במספר מינימום של נרשמים

7. מכינה ל-30+

המכינה מיועדת לבני 30 ומעלה המעוניינים להתקבל ללימודי התואר הראשון באוניברסיטה ואין בידם תעודת בגרות. עמידה בהצלחה בכל דרישות התכנית מקנה תעודה המאפשרת קבלה לאוניברסיטת חיפה ללא תעודת בגרות. בוגרי המכינה שישלימו שני מבואות, יוכלו ללמוד ללא פסיכומטרי בחוגי הפקולטה למדעי הרוח.

ימי הלימוד: א', ג' בין השעות 17:00-22:00.

משך הלימודים: סמסטר אוניברסיטאי אחד.

הלימודים מתקיימים בקמפוס הנמל.

* פתיחת המכינה מותנית במספר מינימום של נרשמים

* חובה להיבחן בבחינת אמירם/אמי"ר בתום כל אחת מן המכינות בכדי לקבוע את רמת האנגלית האקדמית.

8. מכינת מתמטיקה, מחשבים ומדעים

הלימודים כוללים מקצועות חובה לקבלה לפקולטה למדעי הטבע: מדעי הרפואה, ביולוגיה, מתמטיקה, לחוג למחשבים ולחוג למערכות מידע.

תנאי קבלה: תעודת בגרות חלקית/מלאה (7 יח"ל בבגרות לפחות), מימ"ד בציון 500 (עם דגש על החלק הכמותי) או פסיכומטרי בציון 450. במכינה נלמדים מקצועות המתמטיקה והמדעים לרמה של 5 יח"ל.

הלימודים מתקיימים בימים א'-ה', בין השעות 8:30-16:00.

משך הלימודים: מסלול בין 9 חודשים (אוקטובר-יולי) או מסלול בן 6 חודשים (פברואר-יולי).

* פתיחת המכינה מותנית במספר מינימום של נרשמים

חובת אנגלית במכינה האוניברסיטאית

תעודת מכינה ניתנת רק לתלמידים שסיימו אנגלית ברמה C (4 יח"ל) ומעלה.

תלמידים שהתקבלו למכינה ברמה – A (2 יח"ל), ילמדו רמה – A (2 יח"ל) בסמסטר א, ורמה – B (3 יח"ל) –בסמסטר ב. על מנת לקבל תעודת סיום מכינה, תלמידים אלה יצטרכו ללמוד קורס קיץ ברמה – C (4 יח"ל) ולעבור אותו. קורס הקיץ הוא בעלות נוספת.

9. קורסים לתואר ראשון

א. קורס אוריינות עברית

הקורס מיועד למועמדים אשר:

1. נבחנו בבחינה הפסיכומטרית בשפה שאינה עברית ואין להם ציון סיווג רמה בעברית
2. מועמדים הפטורים מהפסיכומטרי עקב ציונים גבוהים בבגרות והינם בוגרי בתי ספר תיכוניים ששפת ההוראה בהם לא הייתה עברית.
3. מועמדים שלא עמדו בסף הקבלה בבחינת יע"ל.
4. מועמדים שהתקבלו על תנאי בבחינה בעברית (יע"ל 90-119).

הנוכחות בקורס חובה! סטודנט שלא יעמוד בחובת נוכחות/הגשת מטלות/בחינות פנימיות לא יורשה לסיים את הקורס. בתום הקורס ירשמו הסטודנטים, באופן עצמאי, לבחינת יע"ל.

ציון 85 בבחינת סיום הקורס מקנה פטור מחובת יע"ל.

משך הקורס: סמסטר אחד.

ההרשמה לקורס במשרדי המכינה, אצל גב' דנה-הינדה ברזאני, מגדל אשכול קומה 3.

* פתיחת המכינה מותנית במספר מינימום של נרשמים

ב. קורס קיץ במתמטיקה ל-4 יח"ל

הקורס מיועד למעוניינים להתקבל לחוגי אוניברסיטת חיפה הדורשים מתמטיקה ברמת 4 יח"ל.

זכאים להירשם:

- תלמידי המכינה אשר סיימו בשנה הנוכחית את קורס המתמטיקה ברמה של 3 יח"ל עם ציון 85 ומעלה, או סיימו את הקורס ברמת 4 יח"ל עם ציון 70 ומעלה.
- מועמדים לאוניברסיטה שאינם תלמידי מכינה, בעלי ציון 85 לפחות בבגרות במתמטיקה, ברמת 3 יח"ל, מהשנתיים האחרונות.

קורס הקיץ נלמד בהיקף של 69 שעות. בתום הקורס תתקיים בחינה סופית, אשר תקבע באופן בלעדי את הציון במקצוע המתמטיקה. ציון עובר בקורס הינו 70.

סיום הקורס בהצלחה מקנה לתלמיד ציון ב־4 יח"ל בתעודת המכינה.

לבירורים נוספים נא לפנות לטלפון 04-8247999.

להרשמה נא להגיע למשרדי המכינה, מגדל אשכול, קומה 3, חדר 301.

* פתיחת המכינה מותנית במספר מינימום של נרשמים

ג. קורס קיץ במתמטיקה ל־5 יח"ל

הקורס מיועד למועמדים לחוגים הבאים: החוג למדעי המחשב, החוג למערכות מידע, החוג לכלכלה, וכן למתעניינים בהשלמת 5 יח"ל מתמטיקה.

ציוני הקורס יילקחו בחשבון בשיקולי הקבלה ללימודים בחוגים הנ"ל. חתך ציון הפסיכומטרי מותנה בהחלטת החוג.

לפרטים טלפון: 04-8247999

להרשמה ניתן להגיע למשרדי המכינה, מגדל אשכול קומה 3, חדר 301.

* פתיחת המכינה מותנית במספר מינימום של נרשמים.

מועדי הרשמה

ההרשמה לשנה"ל תשע"ח החלה ב־15.7.2017 והיא תסתיים בסוף ספטמבר 2017. הרישום הוא על בסיס מקומות פנויים.

ההרשמה מתבצעת דרך פורטל הרישום הממוחשב באתר המכינה האוניברסיטאית בכתובת: http://mechina.haifa.ac.il/index.php/he/

מתאריך 24.9.2017 תמשיך ההרשמה למכינות, למקומות הפנויים שנותרו, במזכירות ההרשמה של המכינה האוניברסיטאית, מגדל אשכול, קומה 3, חדר 310.

תנאי התשלום

התשלום עבור כל מכינה נקבע על־ידי הנהלת האוניברסיטה.

* הערות

1. הנהלת המכינה שומרת לעצמה את הזכות לאשר או לדחות את קבלתם של תלמידים על־פי תעודת הבגרות ו/או ציוניהם בבחינות הכניסה.
2. פתיחת כל קורס / מכינה בהתאם למספר המתקבלים. ייתכנו שינויים.

לפרטים ניתן לפנות למרכז המידע של המכינה בטל' 04-8247999. או באתר: http://mechina.haifa.ac.il

או בפייסבוק: המכינה האוניברסיטאית – חיפה

מרכז הספורט

מר מיכה רב, מ"מ מנהל המרכז

שירותיו ניתנים לתלמידים, לאנשי סגל הוראה ולמינהל האוניברסיטה, לאורחים ולציבור בכלל. היצע הפעילויות מכוון לאפשר טיפוח מודעות, פיתוח כושר גופני, לימוד מיומנויות ורענון. פעילות במסגרת זו מחייבת תשלום על־פי תעריפים שייקבעו מעת לעת.

המרכז מקיים פעילויות במסגרת הבאות:

- **מועדון טניס**
- **מועדון סקווש**
- **מועדון בריאות וכושר גופני**
- **מרוץ האוניברסיטה לזכר הנופלים ע"ש אילן שפירא**.

היצע מפורט יפורסם בנפרד.

נבחרות ייצוג

מיועדות לתלמידים מכל שנות הלימוד באוניברסיטה ובשלוחותיה וכן לתלמידי המכינה האוניברסיטאית. זכאים להתקבל תלמידים אשר יעמדו במבדקי הסינון בחודש הראשון לשנה"ל. פעילות ייצוגית מוכרת במרבית החוגים כלימוד בחירה המקנה 4 נקודות זכות (2 נקודות לכל חוג). ספורטאים פעילים העומדים בקריטריונים מקבלים סיוע המרכז לקבלת מלגות לימודים ולדיור במעונות.

הפעילות הייצוגית מתקיימת במסגרת פנימיות, באס"א (איגוד ספורט אקדמי), באירועים אזוריים, ארציים ובינלאומיים. מידע מפורט יפורסם במועדי הייעוץ וההרשמה במשרדי מרכז הספורט.

מזכירות מרכז הספורט

מנהלנית מרכז הספורט: **גב' פנינה רב־הון**

קבלת קהל: מרכז הספורט א'—ה' 10:00—13:00

טלפונים: 8240583, 8240578; בשעות אחה"צ והערב: 04-8240579 (אולם הספורט)

פקסימיליה: 04-8246552

דואר אלקטרוני: pravhon@univ.haifa.ac.il

מידע מפורט בדבר סדרי ההרשמה, תקנות ונהלי השתתפות ניתן לקבל באתר האוניברסיטה ובעת ההרשמה במזכירות מרכז הספורט.

בית־הספר הבינלאומי

ראש אקדמי: **פרופ׳ גד ברזילי**
ראש מינהל בית הספר: **גב׳ צמרת זוהר**

תכנית הלימודים מיועדת לסטודנטים הלומדים באוניברסיטאות בחו״ל המעוניינים לשהות בישראל במוסד אקדמי במסגרת שנתית, סמסטריאלית או בתוכנית לימודים לטווח קצר כגון לימודי אולפן. סטודנטים ישראלים מן המניין מאוניברסיטת חיפה רשאים להשתתף בקורסים המוצעים בתיאום עם חוגי הלימוד שלהם. כמו כן, ביה״ס הבינלאומי מרכז את תוכניות הלימוד הבינלאומיות לתואר שני, אשר בהן סטודנט מחו״ל יכול ללמוד לתואר שני מלא בשפה האנגלית. סטודנטים ישראלים מן המניין יכולים לבחור להגיש מועמדות ללימודי התואר השני במסגרת התכנית הבינלאומית שנלמדת באנגלית.

מטרת הלימודים

הקניית ידע תיאורטי, עובדתי ומושגי בנושאים הקשורים בחברה הישראלית, המזרח התיכון, כלכלה, מגדר, ספרות, שואה, שלום וניהול סכסוכים, תקשורת, היסטוריה, יחב״ל, יהדות, ארכיאולוגיה ופסיכולוגיה ועוד וכמו כן הקניית ידע בשפה העברית והערבית (ספרותית ומדוברת) ברמות שונות. במסגרת הלימודים מתקיימים גם סיורים לימודיים וכמו כן מוצעת תכנית חברתית עשירה הכוללת טיולים, סמינרים והרצאות העשרה.

תכנית הלימוד לתואר השני כוללת מגוון תחומים: לימודי שואה, לימודי ישראל, לימודי ארכאולוגיה פרה־היסטורית, לימודי עבודה סוציאלית, לימודי יהדות, לימודי מדעי גאו־ימיים, לימודי ציוויליזציות ימיות, לימודי מנהל עסקים בינלאומי, לימודי מנהל עסקים בדגש על קיימות, לימודי שלום ופתרון סכסוכים, לימודי דיפלומטיה, לימודי בטחון לאומי, לימודי ניהול מערכות בריאות עולמיות, לימודי גרמניה, לימודי התפתחות הילד, סטטיסטיקה, ובנוסף, לימודי תואר שני משותף בדיפלומטיה עם אוניברסיטה וורשה, פולין.

מבנה הלימודים

הקורסים בנויים במקביל למבנה הקורסים הניתנים באוניברסיטאות בארה״ב ובצפון אמריקה ומתאימים גם לשיטת הניקוד האירופאית והאסייתית ומזכים את הסטודנט בנקודות זכות באוניברסיטת האם שלו. סטודנט מחו״ל בעל רמת עברית נאותה רשאי גם ללמוד בקורסים בעברית באוניברסיטה (בכפוף לתנאים הנדרשים על ידי החוג).

תוכניות הלימודים לתואר השני בנויות עפ״י תכנית הלימודים המאושרת בכל חוג.

תנאי קבלה

לתכנית מתקבלים מועמדים שסיימו בהצלחה לפחות שנה אחת במוסד מוכר להשכלה גבוהה בחו"ל ואשר הינם בעלי שליטה בשפה האנגלית.

תנאי הקבלה לתכנית הבינלאומית לתואר שני כפופות לתנאי הקבלה בחוג.

משרדי בית הספר נמצאים בבית הסטודנט, קומה 2, חדר 228, ופתוחים לקהל הרחב בימים א'-ה', בין השעות 8.30-15.30.

טלפון: 04-8288730. פקס: 04-8240391

דואר אלקטרוני: info@univ.haifa.ac.il

אתר אינטרנט: www.uhaifa.org

לוח שנת הלימודים תשע"ח 2017/2018

סמסטר א' – סמסטר חורף

תחילת הלימודים:		יום ראשון, ב' חשון, תשע"ח, 22.10.17
חופשת חנוכה:		יום ראשון, כ"ט כסלו, תשע"ח, 17.12.17
חופשת חג המולד:		יום שני, ז' טבת, תשע"ח, 25.12.17
סיום סמסטר א':		יום שישי, ג' שבט, תשע"ח, 19.1.18
בחינות סמסטר א':	**מועד א':**	מיום ראשון, ה' שבט, תשע"ח, 21.1.18
		עד יום שישי, כ"ד שבט, תשע"ח, 9.2.18
	מועד ב':	מיום ראשון, כ"ו שבט, תשע"ח, 11.2.18
		עד יום שישי, ח' אדר, תשע"ח, 23.2.18

סמסטר ב' – סמסטר אביב

תחילת הלימודים:	יום ראשון, י' אדר, תשע"ח, 25.2.18
תענית אסתר:	יום רביעי, י"ג אדר, תשע"ח, 28.2.18 (הלימודים מסתיימים בשעה 18:00)
חופשת פורים:	יום חמישי, י"ד אדר, תשע"ח, 1.3.18
חופשת פסח:	מיום רביעי, י"ב ניסן, תשע"ח, 28.3.18
	עד יום שישי כ"א ניסן, תשע"ח, 6.4.18
	הלימודים יתחדשו ביום ראשון, כ"ג ניסן, תשע"ח, 8.4.18
ערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה:	יום רביעי, כ"ו ניסן, תשע"ח, 11.4.18 (הלימודים מסתיימים בשעה 18:00)
עצרת יום הזיכרון לשואה ולגבורה:	יום חמישי, כ"ז ניסן, תשע"ח, 12.4.18 (בין השעות 14:00-12:00)
עצרת יום הזיכרון לחללי צה"ל:	יום שלישי, ב' אייר, תשע"ח,17.4.18 (בין השעות 14:00-12:00) (הלימודים מסתיימים בשעה 18:00)
יום הזיכרון לחללי צה"ל (אין לימודים):	יום רביעי, ג' אייר, תשע"ח, 18.4.18
חופשת יום העצמאות:	יום חמישי, ד' אייר, תשע"ח, 19.4.18
יום הסטודנט:	ייקבע
חופשת חג השבועות:	יום ראשון, ו' סיוון, תשע"ח, 20.5.18
סיום סמסטר ב':	יום שישי, כ"ה סיוון, תשע"ח, 8.6.18
בחינות סמסטר ב': **מועד א':**	מיום ראשון, כ"ז סיוון, תשע"ח, 10.6.18
	עד יום שישי, ט"ז תמוז, תשע"ח, 29.6.18
מועד ב':	מיום ראשון, י"ח תמוז, תשע"ח, 1.7.18
	עד יום שישי, א' אב, תשע"ח, 13.7.18
תחילת סמסטר קיץ:	מיום ראשון, כ"ה תמוז, תשע"ח, 8.7.18
חופשת סיום צום הרמדאן:	טרם ידוע
חופשת סיום צום חג הקורבן:	טרם ידוע
חופשת ט' באב:	יום ראשון, י' אב, תשע"ח,22.7.18
סיום סמסטר קיץ:	יום שישי, כ"ז אלול, תשע"ח, 7.9.18
בחינות סמסטר קיץ: **מועד א':**	מיום רביעי, ג' תשרי, תשע"ט, 12.9.18
	עד יום חמישי, כ"ה תשרי, תשע"ט, 4.10.18
מועד ב':	מיום שישי, כ"ו תשרי, תשע"ט, 5.10.18
	עד יום שישי, ג' חשון, תשע"ט, 12.10.18

מועדי הבחינות נתונים לשינויים בידי הגופים המוסמכים. כל שינוי במועד בחינה יפורסם על לוח המודעות ויחייב את ציבור התלמידים. * במהלך שנת הלימודים תשע"ח יתקיימו אירועי תרבות לתלמידי תואר ראשון בימי ד', משעה 11.45 ועד השעה 12.30. לצורך קיום האירועים, השיעורים יתחילו בשעה 12.30 ויסתיימו בשעה 14.00.

שנה"ל תשע"ט – יום תחילת הלימודים: יום ראשון 14.10.18

ימי מנוחה למוסלמים, לצ'רקסים, לדרוזים ולנוצרים
לשנה"ל תשע"ח 2017/2018

חגי המוסלמים והצ'רקסים

יום הולדת הנביא מחמד	יום אחד	30.11.2017
ליל אלאסרא' ואלמעראג' (עלית הנביא השמיימה)	יום אחד	13.4.2018
1 רמדאן (חודש הצום)	29-30 ימים	החל מ־ 16.5.2018
עיד־אלפיטר (חג הפסקת הצום)	3 ימים	החל מ־ 15.6.2018
עיד־אלאדחה (חג הקורבן)	4 ימים	החל מ־ 21.8.2018
שנת ההג'ירה 1439		
1 מוחרם (ראש השנה ההג'ירית)	יום אחד	11.9.2018

הערה: היות וראש החודש בשנה ההג'ירית נקבע על־פי הלבנה, עשויים לחול שינויים במועדי החגים המוסלמים והצום, בגבול של יום ואפילו יומיים.

חגי העדה הדרוזית

חג הנביא אליהו ("אלח'דר")	יום אחד	25.1.2018
חג הנביא שועייב	4 ימים	החל מ־ 25.4.2018
חג אלעושור	10 ימים	החל מ־ 11.8.2018
חג הקורבן (עיד־אלאדחה)	4 ימים	החל מ־ 21.8.2018
חג נביא סבלאן	יום אחד	10.9.2018

חגי העדות הנוצריות

	קתולים		
	פרוטסטנטים	**אורתודוכסים**	**ארמנים**
חג המולד	25.12.2017	7.1.2018	19.1.2018
יום שני לחג המולד	26.12.2017	8.1.2018	20.1.2018
ראש השנה	1.1.2018	14.1.2018	14.1.2018
חג ההתגלות	6.1.2018	19.1.2018	19.1.2018
יום הבשורה	25.3.2018	7.4.2018	20.4.2018
חג הדקלים	25.3.2018	1.4.2018	1.4.2018
יום ששי הטוב	30.3.2018	6.4.2018	6.4.2018
פסחא	1.4.2018	8.4.2018	8.4.2018
יום שני לפסחא	2.4.2018	9.4.2018	9.4.2018
עלייה השמיימה	10.5.2018	17.5.2018	17.5.2018
שבועות	20.5.2018	27.5.2018	27.5.2018
יום שני לשבועות	21.5.2018	28.5.2018	28.5.2018

הערות:

1. סטודנטים, בני העדות הלא־יהודיות, יוכלו לפנות חודש מראש למזכירות החוג להסדרת מועד חלופי לבחינות שתתקיימנה בתאריכי החגים המפורטים לעיל.
2. סטודנטים לא יהודים יהיו רשאים להיעדר משיעורים בימי חגם בהתאם לתאריכים הנ"ל.

ראשי תיבות וקיצורים

א'	סמסטר א'	**פ"ס**	פרוסמינריון
א"ה	אופן ההוראה	**צ'**	קורסים צמודים
ב'	סמסטר ב'	**ק'**	דרישות קדם / קורס קיץ
ב"פ	בחינת פטור	**ק"ה**	קבוצת הדרכה
ב"ג	בחינת גמר	**ק"מ**	קריאה מודרכת
ה"א	הדרכה אישית	**ק"פ**	קמפוס
ה"מ	הדרכה מעשית	**ר'**	סיור
ז'	קורסים זהים	**ש'**	שיעור
ל"ש	לימודי שדה	**ש"ב**	שיעור בחירה
מ'	מעבדה	**ש"ד**	שיעור וסדנה
מכ'	מכינה	**שו"מ**	שיעור ומעבדה
נ'	נקודות זכות	**שכ"ל**	שכר לימוד
ס'	סמינר/סמינריון	**ש"מ**	שיעור מונוגרפי
סד'	סדנה	**ש"ס**	שיעור וסמינריון
ס"ט	סדנה דידאקטית	**שנה"ל**	שנת הלימודים
ס"כ	סמינריון כתיבה	**ש"ע**	שיעור ועבודה מעשית
ס"מ	סמינריון מחקר	**שק"מ**	שיעור וקריאה מודרכת
ס"ע	סמינריון עיוני	**ש"ר**	שיעור תרגיל וסיור
ס"ד	סמינריון דידאקטי	**ש"ש**	שעות שבועיות
ס"ש	סמינריון שמיעה	**שש"ס**	שעות שבועיות סמסטריאליות
ס"ת	סמינריון תרגיל	**ש"ת**	שיעור ותרגיל
ע"מ	עבודה מעשית	**ת'**	תרגיל
ע"ס	עבודה סוציאלית	**ת"ד**	תרגיל דידאקטי
פ"ג	פרוייקט גמר	**תמ"ס**	תרגיל מעבדה וסיור

תכניות בינלאומיות
לתואר שני
בשפה האנגלית

The MA Program in Archaeology in English

Head of the program: **Prof. Dani Nadel**

Track A (with an M.A. Thesis) 119201-17-04, Track B (with a final test), 119202-17-04

The MA Program in Archaeology in English (Masters of Arts in Humanities, the Department of Archaeology) is open since October 2014 and is unique in providing the possibility to complete all course work in one year, during three consecutive semesters (including a summer semester). The program includes lecture courses, laboratory work, workshops, campuses, excursions and field work. Participants will specialize in prehistory in general and the prehistory and ecology of Mt. Carmel in particular.

The combination of inter-disciplinary courses and field work provides the necessary quality of training required for research archaeologists. There are 14 credited courses and two without credits. Students will spend a total of 13 days on field campuses of three days each in the Negev and Galilee, a concentrated field campus of five days, including excavation / survey / workshops in Mount Carmel, and two daylong field trips. During the field campuses, workshops and seminars, students will be able to focus on a specific topic within the curriculum.

The studies consist of 36 obligatory Israeli credits (track B, without a thesis), and 32 obligatory Israeli credits (track A, with a thesis). In addition, students without enough background in archaeology may be required to take up to three additional courses in their first year, according to their previous studies. Such courses will not be credited within the 36 or 32 credits. Supervision and personalized tutorials will be provided to students pursuing the thesis option. Track A students will accomplish their studies in two years (including course work and a thesis). Track B students will have to pass a final written exam.

The writing, submission and review of the research thesis will be according to university guidelines for the M.A. degree.

Program objectives

The program has three objectives. The first is to train students in prehistoric archaeology with an emphasis on practical experience (field and laboratory), and human ecology in Mt. Carmel through the millennia. The second is to teach students how to use a wide range of analytical tools in order to evaluate

archaeological data and test anthropological theories. The third is to provide Israeli and international students with a stimulating environment, enhancing mutual interaction and exchange of ideas and approaches, with opportunities to broaden horizons and global perspectives related to prehistoric archaeology.

Admission Requirements & Prerequisites

- Accredited BA degree in archaeology, the humanities, natural or exact sciences, diploma and transcript.
- A minimum of 3.0 GPA, 76% or equivalent (track B), 80% or equivalent (track A).
- TOEFL scores (if native language is not English or candidates have not previously studied at an institution of higher education where the language of instruction is English). A minimum of 570 (paper-based test), 230 (computer-based test) or 89 (internet-based test).
- An interview.
- Two letters of recommendation from relevant academic faculty members.
- Curriculum Vitae/Résumé.
- Copy of a valid passport & six passport-sized photos.
- Personal statement (500-750 words).
- Medical forms.

Academic Prerequisites

Students who have not completed an undergraduate degree in archaeology or anthropology will be required to successfully complete the following introductory courses before the first semester of the program:

- Introduction to anthropology/archaeology
- Introduction to quantitative analysis/basic statistics

Students with a B.A. degree not in archaeology or anthropology may be required to take complementary courses; these will be decided upon by the Head of the M.A. department committee and the Chair of the department. These are some of the complementary courses:

1. Introduction to prehistory.
2. Introduction to biblical archaeology.
5. Archaeology and the natural sciences.

List of Courses (Track A – 32 credits)

Course	Credits	Type
Near Eastern prehistory	2	course
Introduction to lithic technology	2	workshop
Prehistoric colonization	2	workshop
Archaeo-zoology	2	workshop
Introduction to GIS Applications for Archaeology	2	course
Israel: Society and Policy Development	2	course
Experimental archaeology and use-wear analysis	2	workshop
Bio-archaeology	2	course
Negev campus	2	3 field days
Galilee campus	2	3 field days
Mount Carmel campus	4	Workshop, 5 days
Selected topics in prehistory	4	seminar
The prehistoric Mount Carmel and the Galilee	4	seminar
Total	**32**	

List of Courses (Track B – 36 credits)

Course	Credits	Type
Near Eastern prehistory	2	course
Introduction to lithic technology	2	workshop
Prehistoric colonization	2	workshop
Archaeo-zoology	2	workshop
Introduction to GIS Applications for Archaeology	2	course
Israel: Society and Policy Development	2	course
Experimental archaeology and use-wear analysis	2	workshop
Bio-archaeology	2	course
Negev campus	2	3 field days
Galilee campus	2	3 field days
Mount Carmel campus	4	Workshop, 5 days
Selected topics in prehistory	4	seminar
The prehistoric Mount Carmel and the Galilee	4	seminar
Elective courses	4	course
Total	**36**	

Final (weighted) grade composition (track A):

Thesis	50%.
Seminars (2)	25%.
Courses	25%.

Final (weighted) grade composition (track B):

Written exam	20%.
Seminars (3)	30%.
Courses	50%.

MA IN CHILD DEVELOPMENT

The Herta and Paul Amir Faculty of Social Sciences
Center for the Study of Child Development

Head of Program: **Prof. Abraham (Avi) Sagi – Schwartz**

Academic Coordinator: **Dr. Efrat Sher-Censor**

The Program:

The International MA Program in Child Development was established with the goal of improving the lives of children around the world. It is designed to prepare the next generation of international experts who will focus on pressing questions regarding the nature of child development and how it applies to the lives of children and their families in the developing world. This unique program equips professionals with the knowledge and skills that are necessary when returning to their home countries to affect and influence the well-being of children and their families.

Admission Requirements:

- Accredited BA in relevant academic disciplines related to social services for children: social work, occupational therapy, speech and language pathology, physical therapy, medicine, nursing, early childhood education, psychology and law.
- Copy of diploma and transcript.
- A minimum of 3.0 GPA, 80% or equivalent.
- **At least three years** of experience working with children and families. Preference will be given to individuals who already demonstrate experience in leadership positions in their respective fields.
- English test scores might be required if native language is not English or candidates have not previously studied at an institution of higher education where the language of instruction is English. In such events we will consider each candidate on an individual basis, also based on further evidence attesting to mastery of the English language.
- Three letters of recommendation from university faculty members and/or senior professionals in the field.
- Statement of Purpose (500 words).
- Personal History Statement (500 words).

- Copy of valid passport.
- Medical forms.

Courses:

Courses are subject to change. Please see program website for the most up to date curriculum.

Fall semester

Early Socioemotional Development (2 Hours) **Prof. David Oppenheim**

Early Detection and Screening of Developmental Problems (1 Hour) **Prof. Emanuel Tirosh**

Cognitive & Language Development and Emerging Literacy (2 Hours) **Bat-Sheva Hadad-Mantur**

Parenting and Attachment (2 Hours)

Statistics for Developmental Sciences (2 Hours) **Dr. Keren Or-Chen**

Selected Issues in Child Development Research (2 Hours)

Developmental Science **(A)** (2 Hours) **Ella Levert -Levitt**

Final Project Seminar **(A)** (2 Hours) **Dr. Smadar Dolev, Dr. Nurit Gur Yaeish, Dr. Efi Stolarski**

Program Seminar Including Selected Topics in Applied Developmental Sciences (invited lecturers including international) **(A)** (2 Hours) **Prof. Abraham Sagi-Schwartz**

Emotional and Professional Development **(A)** (2 Hours) **Dr. Tirtsa Joels**

Children with Special Needs (2 Hours) **Anat Oppenheim**

Spring Semester

Child Development in a Cross - Cultural Perspective **(2 Hours) Debby Golden**

Selected Issues in Child Development Research **(2 Hours) Prof. Abraham Sagi-Schwartz and Prof. David Oppenheim**

Early Intervention Programs **(2 Hours) Dr. Yair Ziv**

Psychological Assessments of Young Children **(2 Hours)**

Developmental Psychopathology: Internal & External Risk Factors (2 Hours) **Dr. Kathy Jacobi**

Observation and Evaluation Methods (2 Hours) **Dr. Smadar Dolev**

Final Project Seminar)B) (2 Hours) **Dr. Smadar Dolev, Dr. Nurit Gur Yaeish , Dr. Efi Stolarski**

Program Seminar Including Selected Topics in Applied Developmental Sciences (invited lecturers including international) (B) (2 Hours) **Prof. Abraham Sagi-Schwartz**

Emotional and Professional Development (B) (2 Hours) **Dr. Tirtsa Joels**

Program Duration:

The duration of the program is one academic year, spread over three semesters, from October to the end of July. All coursework for the program should be completed during the first two semesters, while the third semester is dedicated to supervised independent projects.

Evaluation:

The final grade will be assessed as follows

Course grades – 75%

Final project – 25%

Diploma:

Master of Arts in Child Development

Further information regarding the program:

Administrative Coordinator: **Ms. Orly Dubnov**

E-mail:odubnov@univ.haifa.ac.il

Administrative Assistant: **Ms. Ella Tavor**

E-mail: officeintchilddev@psy.haifa.ac.il

Tel: 04-8249701, 04-8249074

Program Website: http://psy.haifa.ac.il/~intchilddev

Masters Degree in Israel studies (MA)

The Faculty of Humanities

Head of the Program: **Dr. Judith Bronstein**

http://israel-studies.haifa.ac.il/index.php?lang=en

Program Objective

Recent years had witnessed an unprecedented growth of scholarly interest in Israeli history, politics, society and culture. Numerous programs, research centers and endowed chairs in Israel Studies had been established in North America and Europe, adding a new, fresh and innovative dimension to existing programs in Judaic Studies. The MA Program in Israel Studies is designed to attract international students who wish to deepen their understanding of the Israeli experience from a wide perspective, and see it against the larger backdrop of twentieth century Jewish history, and Middle Eastern history politics and society.

The program builds on the unique scholarly excellence, rich curriculum and unique institutional resources the University of Haifa offers in the fields of Jewish and Israeli history, and Middle Eastern politics and society and on the successful experience of international academic collaborations. Courses will be subdivided into the following three academic categories:

1. History of Zionism and the State of Israel, 1881-1967;
2. Jewish Diasporas in the 20th Century: A Transnational Perspective;
3. Contemporary Israel: Sociology, Minorities, Law, and Culture.

The program is aimed for both Israeli and International students and will be conducted in English.

Application Requirements

- An undergraduate degree in the humanities or social sciences from a recognized university in Israel or abroad
- A minimum of 3.0 GPA or 80% (Israeli system) or equivalent
- Official transcript of BA degree and copy of undergraduate diploma
- TOEFL scores (if applicable)
- Two recommendations from relevant academic faculty members
- Statement of Intent/Personal Essay (500-750 words)

— Curriculum Vitae/Résumé

— Medical forms (international students only)

Students who do not hold a first degree (BA) in history, will be requested to take relevant courses. Each case will be considered on its own merit.

Program Structure

We offer tow tracks of study:

Track A with a dissertation (thesis paper)

Track B with a final exam

Program Duration

The duration of the program is one year, spread over three semesters.

Track A involves preparation of a research thesis and consists of 32 credits. A thesis is required for those students planning to continue on to doctoral studies in Israel, which is normally completed in the year following the completion of coursework. Students who complete their thesis later than one semester after the completion of their coursework, may be expected to pay an additional fee as detailed by the Graduate Tuition Authorityץ

Evaluation – Track A

The final grade will be assessed as follows:

24% two seminars

16% course grades

60% thesis

Track B encompasses 36 credits (no thesis), including core courses, electives and final exam.

Evaluation – Track B

The final grade will be assessed as follows:

30% seminar papers

30% course grades

40% final examination

Diploma

Once finishing the studies and after having completed the program's requirements, the student will be qualified to earn a Masters of Art in Israel Studies.

National Security Studies Program
M.A. in Political Sciences with a specialization in National Security Administration

Head, National Security Studies Programs:
Prof. Gabriel Ben Dor
Director, the International Program in National Security:
Dr. Dan Schueftan
Coordinator, the International Program in National Security:
Mrs. Einat Hakim

The Program

Taught in English over one year from October through September, the International Graduate Program in National Security Studies is designed for students and professionals who are seriously interested in the field of national security in the broadest sense of the term. Students will examine the complex interrelationship between the social, political, ethical, diplomatic, economic and military dimensions of national security to create a comprehensive picture of the state of the nation.

The program aims to prepare graduates, to deal effectively with critical national decisions. The program targets mid-career officials, academics and students from Israel and around the world, as well as retired and active members of defense and foreign affairs establishments.

We will strive to introduce students to real-time dilemmas and choices of Israeli decision makers as well as high-ranking officials, in addition to examples of national security dilemmas from other national and regional conflicts.

In addition to gaining insight about national security, graduates of this program can expect to develop careers in governmental, security and private organizations, which are interested in enhancing their ability to deal with strategic affairs, challenges and opportunities. The course curriculum has been developed by the University of Haifa faculty in cooperation with Israel's National Security College, the highest course of study in the Israel Defense Forces.

Upon completion of the program, students will receive an MA in Political Science, with a specialization in National Security Administration from the School of Political Sciences and the Faculty of Social Sciences.

Admission Requirements and Prerequisites

- An undergraduate degree in political sciences from an accredited university in Israel or abroad, diploma and transcript with a minimum of 3.0 GPA, 80% or equivalent.
- Candidates with an undergraduate degree in history or social sciences are also eligible and will be required to complete two introductory courses before the first semester of the program:
  - Introduction to International Relations
  - Introduction to Government and Politics
- TOEFL scores (if native language is not English or candidates have not previously studied at an institution of higher education where the language of instruction is English). A minimum of 570 (paper-based test); 230 (computer-based test) or 89 (internet-based test). Other proofs of proficiency in English will be considered.

Program's structure:

The non-thesis program consists of 36 weekly semestrial hours of study, including 9 mandatory courses (4 hours each) and a final exam/ graduation project. The program includes a personally tailored practicum, adjusted to the qualifications and, wherever possible, to the career preferences of each student. The program is structured, the mandatory courses will be given on Thursdays and Fridays; elective courses will be offered also on other days. All courses will be semestrial and will be taught during three consecutive semesters from October through September (fall, spring and summer semesters) over one academic year. [

- **The Fall Semester** will offer three basic mandatory courses - 12 weekly semestrial hours of study: *The National Security of Israel, Approaches to Political Science and Management of geopolitical risks and opportunities in a global world*.
- **The Spring Semester** will offer three mandatory courses - 12 weekly semestrial hours of study: *National Security – The Practitioners' Perspective, Law and ethics in decision making process in national security and The management of economic statecraft*.
- **The Summer Semester** will offer three mandatory courses - 12 weekly semestrial hours of study: *Intelligence and National Security, Managing the*

Democratic State: Dilemmas of Policy and Security and The Evolution of War: The Information and Cyber Age.

Grading

The grades of the different courses will count for 70 percent of the final grade. A final assignment - a research paper or an equivalent final integrative examination - will count for 30 percent.

* *courses are subject to change. Please see program website for the most up to date curriculum.

Further information regarding the Program may be found at

http://securitystudies.haifa.ac.il/

The MA Program in German and European Studies

Head of the program: **Prof. Eli Salzberger**

Track A (with an M.A. Thesis)

216201-17-02, 216201-17-03, 216201-17-04, 216201-17-05

Track B (with a final exam)

216202-17-02, 216202-17-03, 216202-17-04, 216202-17-05

The Haifa Center for German and European Studies (HCGES) is a joint venture of the University of Haifa and the German Academic Exchange Service (DAAD – DeutscherAkademischerAustauschDienst). HCGES was founded in 2007 with the goal of exposing students, researchers, and the community at large to a rich spectrum of topics related to modern Europe, and Germany in particular, since 1945.

The international MA program in German and European Studies at the University of Haifa is being launched as part of the teaching activities of the HCGES. The MA program is designed to acquaint students with topics related to Germany and Europe, highlighting Jewish and Israeli perspectives as well as the relationship between the Middle East and Europe. The program is interdisciplinary and allows students to approach German and European studies from a variety of angles while providing students with the opportunity to engage with other departments for a well-rounded education.

The Academic Program

The MA program in German and European Studies aims to deepen students' knowledge of Germany, Europe, and the European Union. The program is structured using the "area studies" model and offers a challenging and unique interdisciplinary curriculum that combines many fields of study including economics, law, political science, geography, environmental studies, sociology, history and literature. In addition to the core curriculum, students in the program acquire a strong command of the German language by studying 4-8 language hours per week. The program is available in two tracks: a thesis track and a non-thesis track. Students have the option to complete the program in one or two calendar years.

Study Tour

The program includes an optional, though highly recommended, study tour to Germany and other European countries. The study tour is built around a chosen theme which changes every year. During the study tour, students visit EU institutions as well as other sites relevant to their studies. The cost of the study tour is not included in the program tuition.

Admission Requirements

* accredited BA degree with a minimum grade of 80%
* Candidates from abroad must have completed an undergraduate degree from an accredited university with a minimum GPA of 3.0, 80%, or the equivalent.

  Candidates who have not graduated from an academic institution where the language of instruction is English, or who are not native English speakers, must submit official TOEFL scores of at least 570 (in a written test), 230 (in a computerized test), or 89 (in an internet test) to be considered for admission.

List of courses

Required Courses	semester hours
Research Methods	2
Modern German History	3
Introduction to German Society	3
Introduction to German Economy	2
Basic Principles of German Law	3
Introduction to German Culture after 1945	3
The European Union	3
Colloquium: Topics in German and European Studies	2
German Language	4 to 8

A Selection of Elective Courses (this list may be subject to change)

Israeli-German Relations, 1948-1992	2
The Defense and Security Policy of the EU	2
Comparative Welfare Politics in the EU	2
The European Human Rights Convention	2
Modern European History	2
Modern German Literature	2
Germany and Sports	2
Democratization in Central and Eastern Europe: A Comparative Perspective	2
German Cinema	2
German Welfare	2

Requirements for completing studies in the program

Track A (thesis track): 28 semester-hours (SH) and a final research paper (thesis) which counts for 40 percent in the final grade for the degree.

Track B (non-thesis track): 36 SH

Final (weighted) grade composition (track A):

Thesis 40%

Seminars (2) 34%

Courses 26%

Final (weighted) grade composition (track B):

Final assignment 20%

Seminars (3) 42%

Courses 38%

MA in International Relations

1) MA in International Relations with Specialization in Diplomacy Studies - Non Thesis Track

2) MA in International Relations Dual Degree with University of Warsaw- Thesis Track

The School of Political Science, Division of International Relations

Head of the Program: **Professor Avraham Ben- Zvi**

Administrative Coordinator: **Mrs. Asia Kan**

The dynamics of the contemporary, complex, interconnected and highly-charged international environment present new challenges and opportunities for scholars, policy analysts and decision makers, both at the international level and in the context of the Middle East. This situation is especially relevant with regard to the Greater Middle East and the Mediterranean region, which are fraught with chronic tension, cleavages and conflict among (as well as inside) their national entities, and which face several acute social and economic crises.

Admission Requirements

General Admission Requirements

- An undergraduate degree in political science from an accredited university in Israel or abroad, official transcript and copy of diploma. Students in other disciplines will be considered provided they complete the academic prerequisites.
- A minimum of 3.0 GPA, 80% (Israeli system) or equivalent
- TOEFL scores (if applicable)
- Curriculum Vitae/Résumé
- Medical forms (international students only)
- Copy of valid passport and six passport-sized photos (international students only)

* TOEFL Scores
Candidates, who have not previously studied at an institution of higher education where the language of instruction is English, must submit

official TOEFL scores or equivalent. This requirement applies to Israeli as well as International candidates. The minimum TOEFL score required for admission is: 570 (paper-based test), 230 (computer-based test) or 89 (internet-based test). Contact the admissions office for information regarding exemptions from the TOEFL.

Exceptions to the admissions requirements:

Candidates who do not meet admission requirements can formally submit their candidacy after providing all the necessary documents.

The exception's committee will consider their candidacy and decide whether, and under what terms, to approve it.

Academic Prerequisites

Students who have not completed an undergraduate degree in political science will be required to successfully complete the following introductory courses before the first semester of the program:

1. Introduction to International Relations.
2. Introduction to Political Science/Government and politics.

Study tracks- General:

The Division of International Relations of the University of Haifa offers two study tracks under its auspices.

These tracks include:

- a one year non-thesis track program in Diplomacy Studies
- a two year thesis-track program with an MA Thesis in International Relations Diplomacy Studies in collaboration with a Department of International Relations with University of Warsaw.

Study track: 205202-17-13

1.A one-year non-research track in Diplomacy Studies.

The studies take three consecutive semesters: The Fall, the Spring and the Summer.

This track is consists of nine courses (36 weekly hours).

The studies include the submission of a final project, approximating 35 pages. After successfully completing all the Program's requirements, the student will be awarded with the MA Degree in International

Relations with the Certificate in Diplomacy Studies from University of Haifa.

Study track: 205201-17-13

1. A two-year research track with an MA Theses in Diplomacy Studies in collaboration with a Department of International Relations at the University of Warsaw.
   This track consists of, in the first year, six courses in the Program in Diplomacy Studies at the University of Haifa (24 weekly hours). In the second year, it consists of ten courses at the University of Warsaw and two MA seminars. The studies include the submission of a Final MA Thesis under joint supervision of the University of Haifa and the University of Warsaw. After successfully completing all the Program's requirements, the student will be awarded the MA Degree in International Relations with the Certificate in Diplomacy Studies at the University of Haifa and the MA Degree in International Relations at the University of Warsaw.

If you have any questions, please e-mail
bbotnik@univ.haifa.ac.il, akan1@univ.haifa.ac.il , or
infograd@univ.haifa.ac.il

Phone: 04-8249096, 04-8249311

Master's Degree in Jewish Studies (M.A.)

The Faculty of Humanities

Program coordinator: **Dr. Micha Perry**

Program Objectives

The program will offer a balanced and full picture of pre-modern Jewish History and Culture. The program will provide students with the methodological skills of engaging in Jewish Studies today, with an emphasis on the relations between the Local in the Global in Jewish culture and History. It will acquaint students with the various academic perspectives in the field of Jewish Studies and sharpen their analytical abilities to deal with the questions, problems, challenges and dilemmas of modern scholarship. The Program will expose students to a vast array of first hand historical sources raging from Biblical times to the early modern ones. In the course of the program students will participate in several educational excursions visiting some of Israel's main historical sites, which will give them first hand acquaintance with the historical remains.

Admission requirements

- Accredited BA degree in the humanities, preferably Jewish Studies, diploma and transcript.
- A minimum of 2.6 GPA, 76% or equivalent
- TOEFL scores (if native language is not English or candidates have not previously studied at an institution of higher education where the language of instruction is English). A minimum of 570 (paper-based test), 230 (computer-based test) or 89 (internet-based test)
- Curriculum Vitae
- Personal statement (500-750 words)
- Copy of a valid passport & six passport-sized photos
- Medical forms

Students who have not completed an undergraduate degree in Jewish Studies might be required to successfully complete some introductory courses before the first semester.

Under certain circumstances, the review committee may be willing to consider applicants who do not meet the minimal admissions requirements.

Academic Track

The program is structured in the format of track B (without thesis). The Program will consist of 36 academic points in weekly hours of study during three semesters.

The final graduation grade will consist of:

Mandatory courses –70%

Examination/ graduation project -30%

Academic Track

The program is structured in the format of track B (without thesis). The Program will consist of three semester (each 16 points) and an examination/ graduation project. The courses will be taught during three consecutive semesters. Students will be required to complete (when necessary) the introductory courses before the beginning of their studies. Students having completed introductory courses will be required to submit a confirmation of these studies.

Program Structure

The programs' structure will be as such:

The courses will be divided into three chronological cohorts: Biblical; Antiquity (Rabbinics); and Medieval through the Modern period. In order to obtain a Master degree the student will need to accumulate 36 credits (in three semesters: Fall; Spring and Summer or Fall). The student may chose to focus on one cohort (with, nevertheless, a few courses from other cohorts) or to divide his studies between the three.

All ten courses are mandatory.

Academic Study Tours: two courses will constitute on excursions to main archeological sites and museum sites.

Diploma

On fulfilling all of the program's requirements the graduate will receive a diploma of: **MASTER OF ARTS IN JEWISH STUDIES (M.A)** from the faculty of Humanities, University of Haifa.

The Faculty of Humanities

The Weiss-Livnat International MA program in Holocaust Studies

Head of Program: **Prof. Arieh J. Kochavi**

http://holocaust-studies.haifa.ac.il

Program Objective

The prime program objective is training young scholars – of different origins – in the field of Holocaust studies, while providing them with vast, multidisciplinary education which would enable them to conduct their own independent research.

The program is unique in the sense that is sets out to expose its students to various intellectual fields in the realms of Humanities and Social Sciences (history, education, social psychology, anthropology, genocide & international law, Museology art and literature), alongside providing them with versatile research methods – of both humanities and social sciences – through guided work in different archives, studying relevant languages, enriching extracurricular activities, guest lectures and educational field trips in Israel and Poland.

The program is also unique thanks to the cooperation with different museums and archives of the period of the Holocaust – The Ghetto Fighters' House, Yad Va Shem, Massuah, the Atlit Refugee Camp etc. – in all which the students would be able to conduct their research based on primal sources, while gaining experience in writing academic research essays. The field trip to Poland will introduce the students to historic sites that teach of the rich Jewish lives that were led there prior to WWII, the Ghettoes, Death camps and museums.

The program offers various internship opportunities in different museums, schools and archives in Israel and abroad. The internships will allow different types of work such as classification and cataloging of information, putting together an educational curriculum for day schools, conducting research based on rare historic findings, etc.

The program is aimed for both Israeli and International students and will be conducted in English

Application Requirements

- An undergraduate degree achieved from a recognized academic institute in Israel or abroad
- A minimum 3.0 GPA or an 80% average
- A minimum 80% grade on the TOEFL exam (students who have graduated from an academic institute where the language of instruction was English will be exempted from this requirement)
- Two academic references
- Curriculum Vitae
- Statement of Purpose

Prerequisites

Students that lack an academic backround in history will be required to take an extra course of introduction to European history and the history of the 20th century. The course will be taken on-line. The students will be requested to complete the course prior to the start of the academic year.

Program Structure

We offer two tracks of study:
- Track A – with a dissertation (thesis paper)
- Track B – with a final exam

Program Duration

The duration of the program is one year, 2.5 days per week (spread over 3 semesters – including a summer semester). The program can be spread over two years (6 semesters).

Requirements for Concluding the Program

Track A – with a dissertation: 32 hours per week and a thesis paper which will count for 50% of the final grade.

Track B – without a dissertation: 38 hours per week and a final exam that will count for 30% of the final grade.

Diploma

Once finishing the studies and after having completed the program's requirements, each student will be qualified to earn a **Masters of Arts in Holocaust Studies** from the University of Haifa.

MA Program in Peace and Conflict Management Studies

The Faculty of Social Sciences
Head of the Program: **Dr. Keren Sharvit**
Administrative Coordinator: **Mrs. Bella Botnik**

The MA Program in Peace and Conflict Management Studies seeks to combine an in-depth understanding of theory with applications from a regional perspective. Students will investigate international and regional disputes as well as ethno-national, cultural, and religious conflicts in deeply-divided societies. They will also discuss the linkages between domestic, civil and trans-border conflicts and study and evaluate different approaches to conflict management and peacemaking.

The courses offered in this one-year graduate program will pay special attention to the Arab-Israeli, Israeli-Palestinian and Iranian-Israeli conflicts, in addition to various other Middle East conflicts. Students will examine and discuss a wide range of mechanisms and strategies dealing with the management and resolution of these conflicts, including great-power involvement and other methods of international engagement in regional conflicts.

The program is interdisciplinary and based primarily on theoretical and practical frameworks in the fields of international relations, psychology, sociology, political science, communications, history and Middle East Studies. These perspectives will enrich the students' understanding of conflicts within and among societies, nations and states. In addition to the great variety of courses the program offers a wide range of exciting and enriching activities. These activities include field trips throughout Israel connected to local and regional conflicts; a Practicum component in organizations related to aspects of peacemaking and conflict management; thoughtful simulations of decision-making, negotiations and conflict management; guest lectures given by practitioners, academics, and occasional workshops on "the sources, management and resolution of domestic, regional and international conflicts" -- in comparative perspective.

The program is based in the Faculty of Social Sciences The Master's degree is awarded by the Faculty of Social Sciences.

Admission Requirements

— A minimum of 3.0 GPA or 80% (Israeli system) or equivalent

— Official transcript of BA Degree and a copy of Undergraduate diploma

— TOEFL scores (if applicable) *
— 2 recommendations from relevant academic faculty members
— Statement of purpose/Personal Essay (500-750 words)
— Curriculum Vitae/Resume
— Medical forms (International students only)
— Copy of your valid passport (international students only)
— Work experience in an organization for human rights, coexistence, or peace (preferred, not required)

*** TOEFL Scores**

- Candidates, who have not previously studied at an institution of higher education where the language of instruction is English, must submit official TOEFL scores or equivalent. This requirement applies to Israeli as well as International candidates. The minimum TOEFL score required for admission is: 570 on the paper-based test, 230 on the computer-based test or 89 on the internet-based test. Contact the admissions office for information regarding exemptions from the TOEFL.
- **Exceptions to the admissions requirements:** Under certain exceptional circumstances, the committee may be willing to consider applicants that do not meet the minimal admissions requirements. Such applicants may submit a request for special consideration explaining why they believe their application merits consideration despite their not meeting the minimum requirements. The request must be submitted in writing and approved by the committee **before** a full application is submitted. **The committee will not review applications which do not meet the requirements unless a request for special consideration has been approved**.
- **Prerequisites**

  Students who have not taken introductory courses in the Social Sciences during their undergraduate degree will have to successfully complete two courses before being accepted to the program:

  - 1. One introductory course in either Psychology, Sociology, Anthropology, Political Science, or International Relations. 2. One introductory course in methodology (research methods, statistics)

Study tracks:
There are two tracks of studies: track A (thesis track) and track B (non-thesis track).

Track A: Thesis Track* (217201-17-02)

7 Courses - 28 credit hours (4 core courses and 3 elective courses) Thesis Research Paper

Track A students will be required to write two seminar papers (6000 words each), and a thesis research paper.

*Being able to pursue the thesis is dependent on the student's ability to find an appropriate advisor.

*Students selecting the thesis track should take into consideration that completion of a master's thesis within one year is not guaranteed. A master's thesis is an independent research project, and the pace of progress largely depends on the student's efforts. Completion of a thesis may often require more than one year. It also depends on coordination with the thesis adviser.

Track B: Non-Thesis Track (217202-17-03)

9 Courses - 36 credit hours (4 core courses and 5 elective courses)
Final paper - based on the Practicum/Internship

Track B students will be required to complete three seminar papers (6000 words each) and one final paper based on the Practicum/ Internship (8,000 words).

Structure of the program
The program is comprised of mandatory (core) courses, elective courses and a practicum.

224

Marine Geosciences

Dr. Moses Strauss Department of Marine Geosciences
Leon H. Charney School of Marine Sciences
M.Sc. Program

Head of the Department: **Dr. Michael Lazar**

(Language of Instruction is English)

cademic staff:

Full Professors: Prof. Barak Herut

Associate Professors: Prof. Boris Katznelson

Senior Lecturers: Dr. Michael Lazar, Dr. Yizhaq Makovsky, Dr. Uri Schattner, Dr. Gideon Tibor, Dr. Revital Bookman, Dr. Yoav Lehahn
Lectures: Dr. Beverly Goodman, Dr. Regina Katzman, Dr. Nicolas Waldmann

Administrative Staff:

Administrative Assistant to the Chairman of the Department: Mrs. Merav Eilon

Office Hours: Sunday-Thursday 10:00-12:00

Tel: 04-8288794

Fax: 04-8288267

email: margeo@univ.haifa.ac.il

Departmental website: http://marsci.haifa.ac.il/margeo

M.Sc. Studies

The recent gas discoveries offshore Israel will lead to unprecedented development and poses academic and technological challenges, which are at the forefront of science. The discoveries and the ensuing developments are deeply rooted in the geology and geophysics being taught in the Department of Marine Geosciences – the first department in Israel to focus on training researchers in these fields.

Studies and research in the Department focus on phenomena and processes

in the marine environment from the water body, through the seafloor and to the deep subsurface. Topics include: geology, geochemistry, geophysics, oceanography, mapping, remote sensing, geodynamics, marine and coastal sedimentology, paleoclimate, geochemical oceanography and paleoceanography. Students focus on this wide range of topics while developing understanding in physics, mathematics and computer science. The program is part of the general interdisciplinary framework of the Leon Charney School of Marine Sciences. Students participate in a research cruise and throughout their studies, obtain broad and applicable skills in the most advanced methods of research. Facilities include equipment for marine geological and geophysical sampling, computer laboratory equipped with state of the art programs used by the industry for processing and interpretation of geophysical data, and laboratories for sediment core analysis and lead 210 dating.

Israel needs experts in marine geology and geophysics. Come join us.

Admission Requirements and Prerequisites

- Accredited B.Sc. degree from a recognized academic institution in geology, geophysics, marine science, engineering or other related sciences (complementary studies may be required). Department pre-requisites are on the level of a B.Sc. in geology. Basic knowledge of science in the following areas is required: Mathematics, Physics, Chemistry, Geology, Atmosphere, English and Computers.
- A minimum final grade of 80 or equivalent in the relevant undergraduate degree is necessary.
- TOEFL scores (if native language is not English or candidates have not previously studied in an institution of higher education where the language of instruction is English) of at least 550 (paper-based test), 213 (computer-based test) or 80 (internet-based test). Applicants that have obtained an official exemption from English during undergraduate studies or on Psychometric Entrance Test, will be released from taking the TOEFL (the official exemption should be submitted).
- Candidate's Curriculum Vitae.
- Research statement goals and aims of the planned research (500-750

words) including general description and relevant experience of the candidate.

- Official diploma and grade transcripts from previous degrees.
- Suitable applicants will be interviewed.

Completion studies

Students who have completed undergraduate studies in other topics and who lack the basic knowledge required for program may be accepted conditionally to graduate studies in the Department. This is dependent on the decision of the Departmental M.Sc. Committee and under the condition that the candidate completes the gap in knowledge by the end of the first year of studies. The committee will adjust a personal complementary study program according to the student's academic background and research subject requirements. Finishing the complementary studies with a minimal grade of 85 is a condition for continuing the graduate studies program in the Department.

Terms of continuing from first year to second year of studies:

- During the first semester, the student will be obligated to find a potential advisor from the members of the academic staff of the department and agree on a research subject. Advisor's agreement and announcement on readiness to advise the student in his thesis is a prerequisite for continuing to the second semester.
- Minimal final weighted grade of obligatory courses of the first year is 80.
- Submission of a thesis proposal before the beginning of the third semester.

Program Structure

The program covers a wide range of areas dealing with geology, geochemistry, marine geophysics and oceanography in the following topics: geophysics, mapping, remote sensing, geodynamics, marine and coastal sedimentology, paleoclimate and paleoceanography. The program reflects the interdisciplinary nature of the Charney School of Marine Sciences.

Program Makeup

The program consists of a thesis track (Track "A") only and is spread over two years (excluding completion studies) and five days a week. Most of the obligatory courses can be completed during the first year and will be concentrated, if possible, to three days a week. A mandatory student cruise will be conducted during the first year. Data collected during the cruise will be used as test cases in the different courses.

The program is composed of 34 credits as detailed below:

- Core courses (obligatory) – 22 credits. As part of the obligatory courses, a student who would like to obtain an exemption from "Advanced mathematics for marine geosciences" (an additional 2 credits) can request an examination at the beginning of his or her studies.
- Elective courses – 12 credits to be chosen in accordance to the proposed research area. Additional courses may be chosen from those offered by the different faculties within the University of Haifa, the Inter-University Institute (IUI) in Eilat, the Technion and other universities in Israel and abroad. Thesis advisor's approval for electives, as well as that of the head of the M.Sc. committee, is mandatory. A minimum of 8 credits from within the Department of Marine Geosciences is needed.
- Obligatory participation in the Student Research Cruise, Departmental and School-wide Seminars and Colloquium.
- As a condition for participating in the educational excursions and cruises, which are an integral part of the compulsory coursework, all student must present a medical authorization letter confirming their physical ability to participate in such event.

Final Grade Composition

- 30% - Courses work (including two seminar works)
- 40% - Research based thesis
- 30% - Thesis defense oral examination)

PhD in Marine geosciences

Candidates interested in doctoral studies may apply to the head of department or the relevant faculty member. Department pre-requisites are similar to the M.Sc. program. Formal application will be submitted to the Graduate Studies Authority.

International MBA Program in English

In today's rapidly – changing economic, political and business environment, career success depends on the ability to identify and understand what's coming and then acquire relevant knowledge and appropriate capabilities to face the future. The balance of regional economics, markets and business opportunities is undergoing a metamorphosis. While the USA's global hegemony is in a state of decline and Europe tries to cope with its own crises and doubts, East Asia is steadily growing in importance.

For Israeli companies, this provides new business opportunities and unexpected threats, plus a greater variety of competitors and potential partners in the global marketplace. To help businesspeople plan and prepare for the emerging managerial challenges, we offer a unique international executive MBA program in English. The goal of the program is to provide students the essential knowledge and skills that will help them advance in their careers and become better managers in the increasingly dynamic, complex and competitive environment. The program has a global vision with a regional emphasis on doing business in East Asia (China, India and Japan).

Admission requirements:

Women and men who possess the following qualifications are welcome to apply for admission to the program:

1. An accredited undergraduate degree with a minimum grade point average of 80 or the equivalent.
2. At least three years of managerial/professional experience after completion of the undergraduate degree*.
3. Completion of the GMAT / GRE / internal exam with a minimum grade that will be determined periodically. Candidates with a relevant graduate degree or with significant managerial experience can apply for an exemption from the exam.
4. An excellent command of the English language.
5. Qualified candidates will be invited for an interview.

*For applicants who hold a foreign bachelor's degree, completion of the GRE exam

Program's structure:

Studies are conducted in non-thesis track only.

You may find additional information regarding the list of courses, specific time tables or any other relevant information, in the Faculty of Management's website: http://management.haifa.ac.il

Eligibility for Master's degree:

Students will be granted a Master of Business Administration degree (MBA) providing:

1. The student has completed his studies, according to the department's demands and to the Graduate Studies Authority's demands, in both aspects of course quota and compound.
2. The student has achieved a passing grade (at least 65) in each of the courses.
3. The student has achieved a final weighted average of 76.
4. The final weighted average will consist of the following:

Grades of all courses within the program	80%
Final project grade	20%

Master of Arts in Statistics

Department of Statistics
The Herta and Paul Amir
Faculty of Social Sciences
Head of Program: **Prof. Ori Davidov**

Program description

During the last decade there has been a dramatic increase in the size and complexity of data collected by both Industry and the Academic community. Examples include, genomic and proteomic data on one hand, and social media and electronic commerce data on the other. The availability of such vast quantities of data is having a large impact on both academic research and business practices. In particular, it is changing the nature and focus of the statistical profession.

The Department of Statistics at the University of Haifa is dedicated to providing its students with a rigorous, modern and up to date education in this exciting era for our profession. We focus on fundamentals while teaching the newest methods and applications. We emphasize computational know-how, the understanding of statistical ideas, and the ability to apply them. We train our graduates to analyze and draw meaningful conclusions from data, a skill that is becoming ever more important. Our goal is to see out graduates assume leading roles, within the profession, whatever their career choices may be.

What you will study

The International Master of Arts program in Statistics at the University of Haifa in Israel is dedicated to providing you with a rigorous, modern, and up-to-date education in Statistics. You will be trained to analyze and draw meaningful conclusions from data collected in a variety of application areas. This includes clinical trials, finance, genomics, and social media and web/mobile applications. The ability to reason with data is a skill that is becoming ever more important in the current age of Big Data, Data Science and the Digital economy.

The cutting-edge curriculum emphasizes computational know-how and the fundamental and core themes of the statistical sciences. At the same time it is also mathematically rigorous and challenging. The program will prepare

you for further academic studies as well as for data related leadership roles in various industries including High-Tech, E-commerce, Healthcare, Research and Development and more.

The one-year program (non-thesis track) is taught in English over 3 consecutive semesters. A thesis track is also offered to those students who are interested in continuing to PhD. Your academic studies at the University of Haifa will be enhanced with networking opportunities with students from Israel and all over the world as well as by vibrant life on and off campus, which will acquaint you with Israeli culture, language, and start-up mentality.

Courses:

The Non-Thesis Track lasts for three consecutive semesters over 12 months. In addition to a non-thesis track a Thesis Track is offered, which takes five semesters over 24 months. The courses include:

- Probability
- Applied statistics I
- Algorithms for data analysis
- Stochastic process with applications
- Statistical Inference
- Applied statistics II
- Statistical learning theory
- The analysis of large and high dimensional data sets
- Statistical Consulting Project

Program Duration:

The duration of the program is one academic year, spread over three semesters, from October to the end of July. All coursework for the program should be completed during the first two semesters, while the third semester is dedicated to supervised independent projects.

Evaluation:

The final grade will be assessed as follows

Thesis Track

Course grades – 50%

Final project – 50%

Non-Thesis Track

Course grades – 80%

Final project – 20%

Diploma:

Master of Arts in Statistics

Further information regarding the program:

Administrative Coordinator: **Ms. Hana Abraham**

E-mail: habraham@univ.haifa.ac.il

Administrative Assistant: **Ms. Shelly kradshtein**

E-mail: skradsh1@univ.haifa.ac.il

Tel: 04-8249624 , 04-8240563

Program Website: https://stat.hevra.haifa.ac.il

International Program
Department of Maritime Civilizations
Master's Degree in Maritime Civilizations (MA)

Head of International Program:
Prof. Ruth Shahack-Gross

http://marsci.haifa.ac.il/en/academics/-/international-program

Program Objectives

1. To provide students with an integrative understanding of the sea and maritime civilizations and to prepare them for research in their chosen areas of specialization;
2. To train a new generation of scholars, researchers, environmental activists and consultants, and educators;
3. To provide students with specialized knowledge of the interrelationship of humans with the Mediterranean Sea;
4. To offer an excellent academic program that combines classroom study with hands-on field and scientific exploration.

Program Structure

The program is multi-disciplinary, integrative and incorporates the following areas of study:

Marine and coastal archaeology; Micro- and geo-archaeology; Maritime history; Ancient ship construction; Coastal and marine

geomorphology; marine ecology

The program exposes the students to these areas of study by means of:

1. core (required) courses
2. elective courses
3. seminars
4. A weekly departmental seminar
5. practical, hands-on training: survey-methods course, coastal field trips, cruises, participation in a research project at sea
6. summer projects

Field Work

Field activities are an integral part of the program. They expose students to hands-on applied science, a variety of research methods, a first-hand acquaintance with the sea and an introduction to the challenges of marine studies. The curriculum includes field trips as well as field-based courses and research.

Summer project

The summer semester will be dedicated to acquiring hands-on experience in active research in coastal or underwater excavations, or in one of the University of Haifa laboratories. This guided research will include mastering advanced field techniques and completing the 'advanced field methods' course requirement.

Program duration

This is a one-year (3 semesters) master's program that is taught in English and is open to all students fulfilling the admissions requirements.

Admissions Requirements

- Accredited BA or BSc degree, diploma and transcript
- Preference will be given to backgrounds in history, archaeology, ecology, biology and geology
- A minimum of 3.0 GPA, 80% or equivalent
- TOEFL scores (if native language is not English or candidates have not previously studied at an institution of higher education where the language of instruction is English). A minimum of 570 (paper-based test), 230 (computer-based test) or 89 (internet-based test)
- Two letters of recommendation from an academic
- Student statement of intent (500-750 words)

Study Tracks

The program offers two study tracks.

Track A involves preparation of a research thesis* and consists of 32 credits, including core courses, a coastal field trip, two seminars, elective credits and a summer project. A thesis is required for those students planning to continue on to doctoral studies, which is normally completed in a year following the completion of coursework.

Track B encompasses 36 credits (no thesis), including core courses, a coastal field trip, three seminars, elective credits, a summer project and a final exam.

Research Thesis*

A thesis (dissertation) proposal will be prepared in accordance with the Office of Graduate Studies guidelines, provided the student has successfully completed all coursework in the 1st two semesters with an average grade of 80 or above. The thesis proposal must be signed by all advisors. Further information regarding the dissertation may be found at http://graduate.haifa.ac.il/.

Calculation of Grades in Track A

Classes, core and elective courses and seminars	55%
Thesis	45%

Calculation of Grades in Track B

Classes, core and elective courses and seminars	70%
Final exam	30%

All students, in both tracks will be required to participate in the following:

- coastal field trips
- 4 days of maritime coastal research
- summer project

International MBA program in English With Specialization in Sustainability

Issues of environmental and social sustainability in business are increasingly at the heart of managers' responsibilities. Concerns first affecting the forestry, chemistry and mining industries are now progressively being extended to the whole range of manufacturing, retailing and financial activities. Thus, the vision of this proposed program is to establish a Master of Business Administration (MBA) degree with a specialization in Sustainability. The University of Haifa's DBA Department of Business Administration is an ideal setting for providing excellent international and Israeli graduate students with the holistic mindset and depth of insight required to meet the challenges of today's management in senior corporate positions, small businesses, environmental consulting posts, government agencies and non-profit organizations.

The program seeks to promote sustainability-oriented leadership by training students with a suitable background from Israel and abroad to cope with the challenge of using in a sustainable way environmental and social resources and the essential tools for business operation;

Admission requirements:

Women and men who possess the following qualifications are welcome to apply for admission to the program:

1. An accredited undergraduate degree with a minimum grade point average of 80 or the equivalent.
2. Completion of the internal exam / GMAT exam / GRE exam with a minimum grade that will be determined periodically.
3. An excellent command of the English language.
4. Qualified candidates will be invited for an interview.

*For applicants who hold a foreign bachelor's degree, completion of the GRE exam

Program's structure:

Studies are conducted in non-thesis track only.

You may find additional information regarding the list of courses, specific time tables or any other relevant information, in the Graduate School of Management's website: http://management.haifa.ac.il

Eligibility for Master's degree:

Students will be granted a Master of Business Administration degree (MBA) providing:

1. The student has completed his studies, according to the school's demands and to the Graduate Studies Authority's demands, in both aspects of course quota and compound.
2. The student has achieved a passing grade (at least 65) in each of the courses.
3. The student has achieved a final weighted average of 76.
4. The final weighted average will consist of the following:

   Grades of all courses within the program - 80%

   Final project grade - 20%

MPH in Health Systems Policy and Administration
Global Health Leadership

(non-thesis program)

Director: **Prof. Manfred S. Green**

Co-director: **Prof. Richard J. Schuster**

http://globalhealthleadership.haifa.ac.il/

Program Mission and Objectives:

The primary mission of the Health Systems and Administration Program is to produce public health professionals who will become leaders in both academic and practice roles in global health. Our students will have integrated knowledge and training in epidemiology, biostatistics, social sciences, health and environmental sciences, health services management, public health policy and other disciplines, and be capable of applying this knowledge to a diverse range of public health issues in multicultural environments.

The program objectives are:

- To prepare students to work in public health practice in general and global health in particular.
- To produce a cadre of future leaders in global health and administration and endow students with theoretical knowledge and practical tools to deal with multi-cultural issues in public health.
- To prepare students with the skills to plan, implement, and evaluate policies and programs to address these needs.
- To provide students with an opportunity to learn about health inequalities
- To strengthen the public health research environment with knowledge exchange and translation.
- To help students understand the conditions for the protection and promotion of the health of communities and their environments.
- To develop in students the capacity to organize, analyze, interpret and communicate knowledge in an applied manner.
- To develop and enhance personal and organizational leadership skills.

- To familiarize students with the knowledge of the international organizations involved in public health (WHO, UNICEF, UNFPA, UNAIDS, ECDC, CDC, Red Cross and Civil Society Organizations, CSOs).

Application Requirements:

Prospective students with a bachelor's degree and a minimum GPA of 3.0, 80%, or the equivalent from an accredited university may enroll in the Global Health Leadership & Administration MPH Program.

Admission Requirements

- Copy of diplomas from all undergraduate institutions where you earned a degree. Must be translated to English alongside the original language.
- Official certified (sealed) transcripts from all undergraduate and graduate institutions where you earned a degree. Must be translated to English alongside the original language.
- Proven competence in English. Candidates who have not graduated from an academic institution where the language of instruction is English, or who are not native English speakers, must submit ONE of the following to prove a high level of English proficiency:
  1. General GRE scores taken within the last five years*
  2. Official TOEFL scores or other official English proficiency exam scores (e.g. IELTS)*
  3. Israeli applicants may submit scores from the official University-administered English exam.
  4. *Test scores may be submitted electronically to the University of Haifa (school code: 0955). Alternatively, you may send the International School the original or authorized copy of your test score.
  5. **Contact the admissions director of the International School, Tomer Udi at tudi@univ.haifa.ac.il for information regarding exemptions
- At least two letters of recommendation from either academic (i.e. a professor) or professional (i.e. a supervisor) sources. We do not accept personal references.
- CV/Resume
- Copy of valid passport & six passport-sized photos

- *Medical form
- *Health insurance registration form.
- *Terms and Conditions contract
- Personal Statement: Your statement of purpose should be a concise, well-written essay about your educational/professional background and reasons for pursuing a graduate degree in public health. This essay should be approximately 500-750 words in length.

You should provide information about:

- Your background as it relates to your academic and professional goals.
- The motivating influences that inspired your interest in global health leadership and/or health administration.
- Your future educational/career goals and objectives.
- How an advanced degree will help you to achieve your educational and career objectives.
- How your personal or academic background and experiences will bring a unique perspective to the program and positively contribute to the Global Health Leadership & Administration community.

* Requirement for International Applicants only

Instructions regarding application:

Israeli applicants:

Please contact Roy Cahanovitz (rcahano1@univ.haifa.ac.il)
and Meirav Barki-Sarid (mbarki@univ.haifa.ac.il).
Registration Department, Student House, Room #102, University of Haifa, 199 Abba Hushi Blvd., Mt. Carmel, Haifa 3498838 Israel;
Phone No. +972-4-8240663 Fax No. +972-4-8249995

International applicants: please contact Tomer Udi at tudi@univ.haifa.ac.il

Please submit to the School of Public Health: Chen Zarecki
at czarecki@staff.haifa.ac.il and Program Coordinators at
uhaifa.mph@gmail.com)

1. Copy of all of the documents to be sent to the Registrar's office
2. Two letters of recommendation
3. CV/Resume
4. Personal Statement

Program's structure:

The program consists of 44 credits including 6 core courses, 7 concentration courses, a practicum and a capstone project, and 3-4 elective courses. Coursework is completed over three consecutive semesters from October through September. The program is full-time with on-campus instruction. Courses will mainly be held three days per week each semester. Please note that the curriculum is subject to change without notice. In addition to fulfilling the other requirements of the MPH degree program, students have the option to complete a thesis. Students who complete their thesis later than one semester after the completion of their coursework may be expected to pay an additional fee as detailed by the Graduate Studies Authority. Interested students may want to take advantage of the International School's Hebrew and/or Arabic courses, although it is not required and is not included in the tuition. Intensive language courses are offered during the summer (July and August) and throughout the course of the semester. Please see the International School website for more details (www.uhaifa.org).

Global Health Leadership and Administration (MPH)	**Credits**
Core Courses	**13**
Global Public Health (including Social Determinants of Health)	2
Theories and Models of Health Behavior	2
Environmental & Occupational Health	2
Epidemiology	3
Biostatistics & SPSS	2
Decision making in the health system	2
Concentration Courses	**18**
Research Methods	2
Global Health Systems	3
Health Economics	3

Organization & Management	2
Leadership & Management	3
Leadership Seminar Series	3
Ethical Dilemmas & Human Rights in Public Health	2
Practicum & Culminating Experience	**6**
Practicum	3
Capstone	3
Elective Courses (Choose 3)	**6-8**
vaccines	2
Global Strategies in Maternal & Child Health	2
STDs & HIV/AIDS	2
Sociology of Health & Illness	2-4
Project	1-3
Total Credits	**44**

Grading policy:

The grades are scored as follows:

96-100 - outstanding (equivalent to A+)

95 - excellent (equivalent to A)

90-94 - exceptional (equivalent to A-)

86-89 - very good (equivalent to B+)

85 - good (equivalent to B)

80-84 - satisfactory (equivalent to B-)

75-79 - pass (equivalent to C)

60-74 - borderline pass (equivalent to C-)

Under 60 - fail. No credit is given for the course and the course must be repeated for credit.

The student cannot get credit for the degree with more than two C or C- grades without special permission.

The provisions of the University and its regulations are subject to changes by the authorized entities. Any change made during the year shall apply to all students or to some of them, as the case may be, without imposing any responsibility or liability on the University in this regard. Without derogating from the generality of the aforementioned, the University may change the manner, structure, method, location, period (shortening or extending) of any service, class, unit or curriculum, at the discretion of the authorized entities, including during the academic year, and reaching a decision in regards to said change shall not be viewed as a breach of any obligation of the University towards its students.

Prior to the commencement of the academic year or during the academic year, the institutions of the University may reach a decision regarding the partial operation of the University or the complete closing thereof, cancelation of any service, class, unit for any period of time due to unexpected circumstances and/or practical constraints and/or special conditions that are not within the control of the University, which shall prevent the continuation of the regular activities of the University as planned (such as University budget cuts), and reaching such a decision shall not be viewed as a breach of any obligation of the University towards its students.

The University management reserves the right to make changes in the curriculum and the list of classes and to provide notice of the cancellation of courses for which there is a small number of registrants.

If said decision is made, the University shall notify its relevant students, stating the outcome of the decision.

Provisions of these terms refers to both men and women and the use of the masculine is for convenience only